1 1 OTT 1974

·F·G·

184

FINE

τ

ἀ μὲν δὴ πολλὰ οὕτω διῆγεν ἡμᾶς ὁ θεός. σημαίνων τὰ δέοντα ποιεῖν. καὶ ἔχων ὑπήκουον πάντες ὅπῃ καὶ ἄλλος αὐθαίρετον ὑπήκουσεν θεῷ. δ' ὑστέρῳ δέ τινι μετὰ τὴν αἰχμὴν τὴν ἀπ' ἀγοστοῦ. ὧδε κατὰ τὴν δι' ἃ φοῦ πρῶτον ἔκαμον, πολλὰ καὶ θαυμαστὰ ἐφοίτα φαντάσματα. ἄγοντα ἐς ἱπποδρόμου τὴν ἱερὰν τοῦ θεοῦ. καὶ τότε ἐν πρώτοις γενόμενον, τοιοῦτον ἦν. προστάττων μέ τις ἀρρήτοις μυστηρίοις δίκην λόγον. ἐκείνους βουλόμενος ἔφη τινὰ ἀναστῆσαι καὶ μνησθῆναι καὶ ἀπειλῆσαι. οὐ τοῖς τυχοῦσιν ἀλλὰ τοῖς δοκοῦσιν εἶναι καθαπτόμενος. τί μέσες. τί βλέπεις. ἢ μέχρι ἂν αὐτὸς ὁ θεὸς παράσχῃ σοι φωνὴν ἀφίης; ἐκκαλοῦντος τοῦ πνεύματος τῆς ψυχῆς καὶ γνώσῃ τὸν θεόν. ταῦτ' ἔφη τὸν μυστήριον εἰπεῖν. καὶ πρόσθεν τούτοις, ἅσας φωνάς σῶσον αὐτὸν τῇ αὐτῶν πόλει. τὸ δ' ἦν ὅσιον τοῖς ἕλλησι. καὶ πολλῶν ἐν πολέμῳ μεγάλων προρρήσεις.

REGISTRVM.

a b c d e f g h i k l m n o p q r f t u
x y z. Quaterniones omnes.

Impressum bonis auibus optatam contigit metam hoc Aristidis opus die xx. Maii. M.D. XVII. Florentiæ sumptibus nobilis uiri Philippi iuntæ bibliopolæ Leonis. X. pontificis nři anno quinto.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

παρελθὼν δ' ἐς τὸ προοίμιον· καὶ διατρίψας ὅσον ἀποσκῆψαί τινα τῶν γιγνομένων, ἐπαινέσειν μὲν καὶ τὸν θέρμιν τὴ ἀσπλανίαν θαυμαστῆς, καὶ συγκρίσας παλαιὰ καὶ νέα πέρας· καὶ τὰ ἀπὸ τύπου, καὶ τὴν αὖ κόλασιν ἐς μέσον χειμῶνα· τὰ δ' ἐν τῷ χειμῶνι, διαίτης τε τάξιν καὶ τύχης, ἵνα τὸ αἰολογιζόμενόν μοι πότε χρόνου ὁπόσου τινὰ ἀπιέναι τῆς συμφορᾶς, καὶ ταῦτα ψηφισμάτων ὄντων, καὶ ὅπως καὶ ἡλικίας ἕδρα μέσως ἔχοιμι· καὶ περὶ τύπους, τί αὖ χρόνων τὸ πῆδος· ἐν οἷς ἐξῆν εἴης ἐξέρχεσθαι τὰς πόλεις, καὶ ὅπως καὶ τῆς ὑπαρχούσης δόξης δίκαιος εἶναι φαίνοιτο τὰ διὰ τὴν πολλὴν ἰσυχίαν, ἅπαντα δὲ λογιζόμενον μοι, διαλεκτὸς αὖ λέγων τὸν δ' ἔδοξεν ὅπως ταῦτα λέγοις πρὸς τὸ πείθεσθαι τῷ θεῷ ἕνεκα δέ, οὐδ' ἀπρεπὲς εἰ χρὴ ἐμαυτῷ σῶσαι ἀρὰ καὶ τὸ κέρδος αὐτοῦ μᾶλλον ἐπριούμην. ἔχοντι δ' οὖν τινὶ μοι, γίγνεται δῶρα ὀνείρατων τοιάδε. δοκοῦντί μοι εἶναι μὲν αὐτὸν ἄρπακτικῶς, οἰκεῖν δὲ ἐξ ὑπαθείης ἀκροπόλεως ἐν πλησίον θεοῦ τινος· ἀπ' αὐτοῦ εἶναι δ' αὖ τὴν πρώτην πρὸς ἥλιον αὐτοχεῖ· ἀπὸ δὲ τινὸς τῆς Ἀθηνᾶς δρᾶσθαι τὸν ὑπαθρόμενον αὐτῆς· καὶ εἶναι πολύκαιτον περὶ τῆς ἀκροπόλεως τὴν οἰκίαν. τυγχάνειν δὲ τρυπὴν, ἔρωτι γιγνομένην ἔξω πυλῶν· καὶ τὸν θεοδότου πρῶτα ταῦτα ἔχειν· καὶ ἄλλους πάντας ὅσοις προσεπίκαιτο· αὐτὸς δὲ ἐν τούτῳ διατρίβειν ἔνδον· καὶ τυχεῖν λευκοῦ τινος παρόντα τῶν ἑταίρων· καὶ ἄλλος τῶν πρὸ λόγου καὶ προτρέπειν δή με, ὡς πρὸ ἐώλου τὸν λευκὸν ἴασι διατριβὰς συνέχειν, τὰς πρὸ τοὺς λόγους· καὶ περαίεσθαι τοὺς νέους. καὶ δὴ καὶ παῖδά τινα λευκὸν πρὸς αὐτὸν λέγειν πρὸ ἐμοῦ· ἀλλά τι δὴ διφθέρα· καὶ ὡδί πως τὸν ἕτερον διαπλέκεσθαι· οὕτως ἔφη ἐγώ, πάντων καὶ δουκυδίδης καὶ πάλλων καὶ ὀδεῖα· καὶ πολλοὺς καταλιπεῖν οὕτως ἀγεῖν τῷ πάντων ζάγγυς τινα, ὡς τὰ σαυτοῦ τῶν δυνάμεως ἔχοντα ἐμοὶ καὶ γὼ βλέπειν πρὸς τὸν παῖδα, ταῦτα ἔφην ἀξίω λευκίω τοιαδίστι πρὸν τύπου· καὶ ὁ λεύκιος, τὴν μὲν δὴ ῥᾳστα τῆς ἀποκρίσεως, ἰδόκει μοι ἐπαινέσαι· οὐ μὴν πάνυ γε ἀκαχώρησεν ἐγκεῖσθαι. πάλιν δὲ τοῦ παιδὸς ἀμειβομένου καὶ λέγοντος ἐν μελέτῃ τινὶ καὶ δίκῃ πρὸς ἐμέ, ὑπολαβὼν ἅμα παίζων, ἀπαμύνεσθαι φην ἐγὼ τοῦτος δίοιστ' ἐλέγειν, θαυμάσαιμ' ἄν, ἱεροῦ τε δεῖν διδάσκαλου· μᾶλλα ταῦτα ἰόντ' οὖν προελθὼν ἔξω τῆς οἰκίας, ἅμα παίσκωπί τῶν ἀπαπαῖων, τὴν μὲν λεπτότητα τοῦ ἀέρος, γωρίζειν τε καὶ ἀποδέχεσθαι· μεταβολῶν δὲ πολλῶν δολέρου γιγνομένων, καὶ ἅμα καὶ τόπου συμπαρόντος, καὶ τοῦ μὲν ὡς χειμῶνος· τοῦ δὲ ὡς θέρμος ὑπῆν. φαίνεσθαι σημαίνοντος ὅτι λεπτὸς μὲν ὁ ἀὴρ οὗτος· ὁ δὲ οἶκοι, διεβαίνομεν μετὰ ταῦτα ἐχωροῦμεν ἤ τὸ λύκειον· καὶ τις ἦν ἐξιὼν ἐκ τοῦ παιδὸς μέγας καὶ καλὸς· οὐχ ὅπλον, ὁ ἐκατόμπεδος· καὶ ἐδεισα μὴ βαίνειν αἰσθάνεσθαι προσπαίσας πρὸς τὸν τοῖχον· εἰσηκόντισα δὲ ὡς τοὺς παλλαντίους ὀρείγοντας· ἔτυχεν καὶ ἔτυχεν μοι δοκεῖν· αὐτὸν δ' οὖν μοι, παῖδ' ἄριον προὔτεινεν ὠὰ τρία· καὶ γὼ παρέλαβον γὰρ οὐ λαβών, ἐνθύμιον ἐγκρίνασθαι ὅπως χρὴ μὴ τοῦτο λαβεῖν τοῦ συμβόλου εἵνεκα ἄπρακτος εἶναι οὖν καὶ λαβών, δεῖν αὖ· καὶ ἐπεὶ δὴ πρὸς τὸ παραγίγνεσθαι, τὰ μὲν ὠὰ, δίδαμί τινι τοῦ τοῦ ἱεροῦ ἑστῶτος πρὸς πυκίου· ὃ δ' ἔμελλε παραυτὰ πρὸς βύσειν ἐν· αὐτὸς δὲ ἐν τῷ προνάῳ τυπόμενος, ὁρῶ τὸν νεών, πάντων ὄντα φιλοσόφου καὶ τὸ ἄγαλμα ἐκείνου μέγα καὶ καλὸν ἐγκύκλιος ἐκδιζήσας δ' αὐτοῦ, οὐκ οἶδ' ὅστις ἐστὶν ἐκεῖ καθῆσθαι δὲ ἐᾶν τοῦ οὐδοῦ γυνὴ μὴ διέχειν ὁ δὲ ἐλείετο πρί τι φ πάντων καὶ τοῦ ἑδὸς σῶν πάλαμβανον δέ τινες καὶ ἄλλοι φ λόγου καὶ ἅμα ὡς πρὸ παλαιοῦ διελέγοντο· καὶ γὼ τοῦτο μὲν ἔφον, οὐκ ἔνεστιν ἐμοὶ ἐν ὅπως καὶ παλαιόν· ὃ, πτερὰ τύπος τῆς ἐργασίας ἐλείγχειν τῶν· πάντων τι, οὐ πολὺς ἦν ὁ λόγος ἐπ' αὐτῷ πάντων· ἀπῆν δὲ τοιοῦτον ἔφη προὐβαδόξα· ἐμοὶ δὲ τοῖς πρὸς ὡς καὶ πρὸς ἐδεῖν ὡς εἶναι πάντος τι, τί δ' οὐ καὶ δημοσθένους ἔφην ὑπερβαλών, οὐδὲν ἄκοπα, καὶ ὁμόρους τι ὄμμα καὶ ἐπὶ ταῦτα λέγων, ἀπῆσαν ἔφην τοὺς μὲν πολλούς, τοῖς θεοῖς προσήκειν καθιεροῦν· τοὺς δὲ αὖ δρᾶς τοὺς ἐλλογίμους, τῇ βιβλίον αἰσθέσειν τιμᾷ· ἐπεὶ καὶ αὐτὸν ἔφον ἡμῶν, πρώτατα ἃ φθεγγόμενα· ὡς δὲ τοὺς μὲν αἰδρειάντας καὶ τὰ ἀγάλματα, τὰ σώματ' ὄντα ὑπομνήματα· τὰ δὲ βιβλία, τὸν λόγων· πιστὰ ἀκοῦσαι καὶ ἀκούσας, ἐπαγγέλειν· καὶ κατὰ ὧν αὖ ὄντα τὸν σύντροφον, τοὺς χρόνους ἀγεντούμην· ὀκτώσοις τοῖς πρόπαν γενομένοις ἀθύμησιν ἅμα· αὖ τρέφαντες δ' ἐμοῦ ὡς πρὸς τὴν ἀκρόπολιν, ἵν' οἰκαδὲ ἀπέλθοιμι, δῆξις σίλας ἐκδείξειν· καὶ κατασκοπεῖν οὗτος δὴ παρ' αὐτοῖς ἄκρας μου τὰς κόμας, ὥς τι ἐθαύμαζον ἐμὲ ἡμιμόναν εἶναι· γωνισάμενα δέ ἵλαβον δὲ ὡς ἄμεσον μᾶλλον τὸ σημεῖον· καὶ γὰρ ὁ παῖσκος ὁ συγὼν μοι, δόξαι ἔφη φέρειν αὐτὸ· ἄλλως τι καὶ ἐπεὶ δὲ ἐκδιζῆσαι ἐγγένει· ἐδύκει δέ μοι τὰ πρόσω τὸν νικοδέμου μιαμάτων, κλέμακάς πως προσθέντος ἔχειν· καὶ διὰ τούτων ἀνιέναι δεῖν καὶ καπίτου· ὡς ὑπαδυχέρασον τοῦτο γε ἔμοιγ' ὅπως γίγνομαι τως ἔνδον καὶ τοῦτῳ, οἱ τὴν τρυπὴν τῷ ἔρωτι πεμπόντες, ἐπαυλιλύθασι· καὶ συθόμενος τὸ σημεῖον ἐξαγγέλλειν, καὶ οὕτως ἔφασκεν ἄμεσον εἶναι· καὶ ὀρθῶς ἄρα μοι συμβαίνει τὰς ὑδύας προστιτρώσθαι δέ μοι ἐδόκει ὄναρ, ὡς ἱερὰ τρῶσαι δὴ καὶ ἀρτέμιδι· καὶ ἐδόκει τινὶ τῶν ἑταίρων· καὶ ἅπασι τούτοις πᾶσιν, ἐδόκουν καλεῖν δόξοι, ὡς ἀπαγγελοῦντα· διά τι τὸ μακρότερα εἶναι καὶ τὸ βουλεύσασθαι δέ ἀκριβείας αὐτῷ σῶσαι· ταῦτα μοι καὶ πρῶτος ὑστέρου δύζεις· καὶ τοῦ δεῖν κατὰ χώραν μένειν, πρὸς πολλοῖς ἄλλοις ἐπιλοιδεῖν.

ωλέα. ὑόντος δ' αὐτ', τυγχάνειν κατακείμενος. ὡς δ' ταχέως γενέσθαι τ' χειρῶν μου ἀλεκτρύονα ἀπαίροντα, συλλαβεῖν τι καὶ οἰωνίσασθαι καὶ ὡς εἶχεν τῶν χειρῶν, ἄρχεσθαι τῆς προρρήσεως. ἄρ' μετὰ δ' ἐμοὶ τοῦτο πᾶσι, ἐπεὶ ἡ ὁμηρικοῦ· ὡς οὐδυσσεὺς τὸ ἔκπωμα πυκάμενος προσαγορεύει τὸν ἀχιλλέα. καὶ λέγει· τὰ δ' ῥήματα οὕτω τοῖς ἔχειν· ἐπ' ἀγαθῷ μὲν τῷ βασιλεῖ· ἐπ' ἀγαθῷ δὲ καὶ ἀμφοτέροις τοῖς βασιλεῦσιν· ὡς δὲ, καὶ ἐμοὶ ἄπασιν· ὁ δ', ἐπειδὴ μαστὶ πῃ· καὶ πειρώμενος τ' λόγων, αὐτὰ ταῦτ' τὰ ἔφη πρᾶσθαι χρήματ' αὐτοῖς· καὶ ἐπεῖπε, τούτοις τοῖς λόγοις, ἃ προσῆσαν ἀκροατοῖς, καὶ ὅσον πεῖρα· καγὼ ἐπλαβόν, σοῦτ' ἔφην βουλομένου βασιλεῦ, καὶ ἀκροατοῦ γενέσθαι· καὶ ὅσον γ' ἔφην δαιμόσιος, ταῦτα δ' ἐμοὶ λέγοις ἐμοὶ ὑπὲρ ἀσκληπιοῦ προείρηται· καὶ ἔτι πρὸς ἢ αὐτῷ γεγραμμένα δείκνυσι· μᾶλλον δὲ, ὁ μὲν, οὐκ οἶδ' ὅτι ἐπράττετο· ἐγὼ δ' ἐπειδὴ ἐμνήσθην· ὅτι οὗτος ἐκεῖνος ὁ καιρὸς ἦν τῆς ἀποδείξεως· ἀπὸ τούτοις εἰδέναι βαδίζειν ἀπὸ κυζίκου· πιὼν τὴν πάνυ σπουδὴν ἐν τῇ πόλει, πολλὴν μὲν οὖν ἀπονοίαν τ' ἐπιστίων· πολλὴν δὲ τ' ἄλλων αἰῶν· ὅμως δ' ἐς μὲν τὸ δημόσιον οὐ παρῆλθον, πρόσθεν γ' ὁσημέραι· καὶ δαιμασταὶ ῥοῦν τ'· κατ' οἰκίαν δ', συνῆν τοῖς ἀπὸ εἰκάτης· καὶ χιόνα ἐξέπεμπον· ἢ ἐνυπνίου φήμη· ἦν γὰρ ἐς τοὺς πεντήκοντα ὁ σύλλογος· χρονιζομένης δὲ τῆς διατριβῆς, καὶ χαίροντος μου καὶ τῷ χωρίῳ καὶ τοῖς παροῦσιν ἀεὶ πρὸς ἑαυτὰ γίγνεται αἰτιάματα· καὶ διαῤῥήδην ἐγίνετο· ὡς τὸ αὖθις ἄλλο τι οὐκ ἂν τόδε τοῦ διατριβῆν· ἐπαινέσαιμεν οὖν, καὶ γὰρ δή, διὸς ὀλυμπίου ἱερὰ πανδήμου προσῆν· καὶ παρεσκευάκεσαν πάντα χόρτον, ὅπου παρῆν ἑκάστοις ἐλαύνειν· σιωπὴν ποιεῖν καὶ τὰ ῥήματα τοῦτον δὲ τὸν χρόνον, ῥᾷστα καὶ φαιδρότατα ἔχειν. ἐξ οὗ πρῶτον ἐκάμνομεν ὅσον τὸ γὰρ χρόνον ἐμνήσθην τῇ κυζίκῳ· καὶ μᾶλλον τοῦτο ὡς ἐπαυλόμην, ἐξ μιᾶς ἑξῆς τοὺς ἅπαντας, ἐῤῥωμένως ἅπαντα ἐμαυτοῦ διεπίνον· ἐξ ἵππου τ' ἀναβαίνοντος· καὶ βαδίζων μακρὰ καὶ τραχεῖα τῆς ἡμέρας· καὶ τῆς ἀρχαίας φύσεως ὅπως ἐγγυτάτω τοῦ γιγνόμενος· καὶ δὴ καὶ τῆς συνήθους μελέτης οὐδὲν παρελείπετο· ὡς πᾶσι συγχαίρειν ἅπασι καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ· ὅσον δὲ καὶ τοῦτο ἀδύνατον ἐμοὶ ἡμέρας πᾶσι, θαυμαστῶς ὡς ὁ θεὸς, καὶ ἅμα ἑαυτοῖς ἰᾶσατο. βορίας μὲν γὰρ ὁ παρὼν ἦν· ἔχειν δὲ αὐτὰ τοὺς κνεῖσθαι ὡς τὸ καὶ τὰς αἰφασάσεις ἔκπυον· ὃ δ' ἀπὸ τὰ πίση· βέλτιον δ' ἴσως, αὐτὸ τὸ ὕδωρ διηγήσασθαι· καὶ γὰρ ἔναυλον πῆγμα, καὶ οὐκ αἰάγκη παραλιπεῖν· ἐκ τῆς ἰατρῶν δύο· καὶ διελεγόμην ἐν τῷ προαύλῳ, ἀλλὰ πῇ μοι δοκεῖν· καὶ τῷ ψυχροῦ λουτροῦ ἅπτεται μὲν ὁ ἵππος ὃ δ' ἀπαίρει τὸν· τί λέγει ἐφ' ἑκάστοις πρᾶτος· ὁ δ' ἄλλοτε, ὁ δ' ἅμα πάντα δ' ἐκ τοῦ ἵππου, ἀπὸ βαλανείου δ' ἐφ' ἑαυτὸν μὲν δὴ ὡς ὕδωρ περφαίνειν δόκουν μᾶλλον δὲ τοῦτο, ἐπιλεῖν ὡς ἀληθῶς αὐτὸς τοὺς ἰατροὺς· θαυμάσειν δὲ ἐπειπόν, τὴν ἀκρίβειαν καὶ πρὸς αὐτοὺς ἐπεῖν ἄρτι ἡμᾶς ἰδόκουν ὁρᾶν· καὶ ἄρτι πίκειν· καὶ ὅπως ὁ πρὸς μὲν ἡμῶν ἔφην ὁ ἱερωτῶν ἦν· καὶ ὁ πρὸς ὁ ἀποκρινόμενος, οὐκ ἴσχω λέγειν· ὁ δ' ἀκρίβεια, οὗτος ἐπεῖν· ὡς ἄρα ἱπποκράτης κελεύει δέκα ταδίους ἰέναι τὸ, μέλλοντα λούσθαι ψυχρῷ· ἅμα δὲ ἐμαυτῷ, μετέλαβον τὸ ὡς ἐλαφρὰ· ὡς ἅλουτον τὴν κατὰ φύσιν τῷ τρόπῳ· καὶ οὗτος ἐπεῖν τὸν δέκα ταδίοις ἰέναι τῷ τρόπῳ συμπαραίοντα· ἐνεθυμήθην δ' αὐτὸ διὰ τὸ εἶναι μισογεία, ἐδόκει παρεῖναι, καὶ χρῆναι οὕτω ποιεῖν· ἔπειτα τοῖς ἐκ τούτ', ἐδόξα κατακεῖσθαι μὲν ὡς ἐπ' ἀριστῳ· ἀναμηθεὶς δ' ὅτι λούσασθαι χρὴ πρότερον τῷ ψυχρῷ κατὰ τὴν προῤῥήσιν, αὐτὸς παύσασθαι· καὶ τοὺς ἄλλους κελεύειν· ἐρομένου δέ τ' ἐπέρου τ' ἰατρῶν τὴν τῆς ὥρας τ' λουτροῦ, φάναι, ὅτι πέμπτην δέοι κινεῖται· συμβαίνοντα γὰρ ἐς τὴν ἔκπυσιν· πάλιν γὰρ αὖ τὸ πρωΐτερον τ' δέοιτο ἂν λοῦσθαι, ἢ ἔσθιειν, ἐγὼ δὲ ἐς γ' αὖ δὲ γὰρ ἐς αὐτὸ τοῦτο φέρειν ὁ δὲ κεῖ αὐτ' χρήσιμον εἶναι· τὸ πίναρὸν ἀγρυπνίας γὰρ ἀπ' αὐτοῦ γίγνεσθαι· πῶς ἔφη ὁ ἰατρὸς οὐκ ἐμελέτησας ἐμοὶ ἐν τῷ πῶς ὅπως δ' ἔφην ἐγώ, σπουδαιότερον μοι εἶναι τὸ πλεῖν πιὰ τ' γεγραμμένων δεῖ γάρ μοι καὶ τοῖς ὕστερον αὐτοῖς διαλέγεσθαι· καὶ ἅμα ἐπεδείξαμεν, ὅπ ἐπειρώμην μὴ ἄρα πῃ συμβαίνει πρότερον· καὶ ὅς οἰωνίζετο ἔτι πολλά μοι· καὶ γὰρ ἔτι ἦν· βουλόμενος καὶ πολλὰ ἔτι βιῶναι, ἢ μέλλοιμι ἔσεσθαι πρὸς λόγους· τὸ μὲν δὴ ὅταρ, τοιοῦτον ἐγίνετο· τὸ δὲ χωρίον οὐ διέτριβον, παραῤῥεῖ μὲν τὸ πρὸς· καλοδὲ δ' ἐπ' αὐτὸν ἐστι, πρὸς χύτρα καὶ καλὰ τὰς μᾶλλον· καὶ ἅμα ἐντὸς τ' δέκα ταδίων· ἐπὸ οὐκ ἐνῆν δεῖν τῷ τρόπῳ συμπαραίοντα· ἀγίγκαφσιν καὶ ἡ ὄχθη· ἔστε μὲν τὸ πρώτων ὁ τρόπος, παραῤῥεῖ χωρίον ἔτερον· ἐμβαθὲς πέζον παγκάλην καὶ μίαν αὐλὴν ἐντεῦθεν ὁδὲ ἐπιόντα δὲ τοιόνδ· ἐκέλευσα μετρῆσαι χοινίξι, ὅσον τὰ πάχος τὸ χωρίον ἀπὸ τοῦ χωρίου κατὰ δίκαφσ ταδίου, σημεῖον καταλιπεῖν ὡς δ' ἐφάνησαν οἱ σύμπαντες ἑκκαίδεκα, δέκα μὲν τοὺς πελλητούμενος ἐς τὸν δρόμον· τοὺς δὲ πρώτους, προῆλθον ἐπὶ τοῦ ζάγρυσ· ἔπειτα, κατέβας ἔθεον· πύξτ πόδας ἀπέλκων μόλις· καὶ ἅμα ὁ βορίας ἐπαγίλων, αἰέτιλλε ῥοὰς πύξτ· καὶ παρεχειδρῶτα ἐσαμασὸν ὅσον· ὧδ' ὅπ δὲ ἀπέφασεν ἦν, παρεῖχεν ὑδρεῖν ὁπόσα βούλοιτο· λαβομένης δὲ τῆς ὄχθης, ἄσμενος ἐς τὸ ὕδωρ ἦμαι· καὶ ὡς αἰσχρὸν τὸ καὶ αἰσχρὸν, ἔτυχε γὰρ καὶ τῆς ἄμμου πολλὴ πρὸ χυθεῖσα, ἀδὴς ἐκμίσου ῥοῦ, λούμαι δ' ὑπερμιάτριψθαι δὲ καὶ τἄλλα ὧν τῆς ἀπέφασ ὄχης, ὑπῆρξεν· ἐν καλῷ τοῦ πελίου καὶ ἀνάμασ·

ας θαυμαστὰς οἵας φιλοπρώτους ἀπὸ χρημάτων ἐς τὸ θέατρον ἐς παντὸς ὄντας τύχοι καὶ παντοίας ἀφυχίας κατηχοῦσας τὴν πόλιν, ἵνα δὴ μὲν οὐδὲ πούτων ἐγὼ ἀπὸ τοῦ βήματος ἤκουσα. ἃ πολλὰ κατ' οἰκίας τοῖς οἰκείοις τρυφῶντες· ἄρτι δ' αὐτοῦ παρίεναι μέλλοντος ἐς τὸ ὠδεῖον τῷ πρὸς τῷ λιμένι καὶ διατρίβειν αὐτόθι καὶ θεωρεῖν καὶ μανθάνειν. εἴτε δὴ καὶ καταψήφισμα, εἴτε καὶ οὐκ οἶδ' ὅτου, ἐπεὶ δ' ὄναρ γίγνεται· εἶδόκουν τοῦτο μὲν, τὸν ἥλιον ἐκ τῆς σπορᾶς ἰδεῖν αἰσχρὸν. τοῦτο δέ, αἷμα τόμα ἔχειν. ἀριστείδης μελιτεύς τις τῶν τιμήτων ἐν τῷ βουλευτηρίῳ ὥρας πεπάντων· ταῦτα φθεγγόμενος· καὶ τοῦτ' ἀκούων, ἀφυπνίζομαι· ὥστε διεσκόπουν, εἴτ' ὄναρ εἴη· εἰ δ' ὕπαρ· καλέσας δὲ τὸν φίλων τοὺς ἀπαντήσαντας, φράζω τὸ πρόσταγμα· καὶ τότε δὴ γράμμα ἐξεπέμπετο· καὶ γὰρ προσῆγεν ἐκ τοῦ οἰκείου πάππος ὥρας· καὶ παρῆμεν δύὸς ἐπὶ αὐτῷ· ὅμως δὲ καὶ πρὸ ὄντος ἐξ ὑπογείου τῆς παρόδου γιγνομένης· καὶ τῶν πολλῶν ἀγνοησάντων, ὅτου δή ποτε γίγνεται τὸ βουλευτήριον· ὥστε οὐδεὶς ἂν πάντων αἰσθέσθαι κεφαλὰς ἐξὸν· καὶ οὐδ' ἂν τὴν χεῖρα διέσασας μέσον οὐδαμοῦ· καὶ μὴν τότε τοῦ βορύβου τε καὶ τῶν οἰμωγῶν μᾶλλον ἢ χὰ τἀληθὲς ἦσεν, ἐνθουσιασμοῦ, τοσοῦτον παρὰ παντὸς σωφέρου, ὥστε οὐδεὶς ὄφθη καθήμενος, οὔτ' ἂν τοῦ προάγωνος, οὔτ' ἐνίκα ἀλαστάς ἀγωνιζόμενος· ἀφ' ἑκάστου ῥήματος, ἐφ' ἑκάστῳ· ὕδατος ἐγαύστο ἐξιταμένου τε συμπαρίβλυον τοῖς λογισμοῖς· ἐφίεσαν φωνὰς οὕτω προσθέν γε μόνας· πᾶσης σωτῆρος προυμένους, εἴ τι μεῖναι τῆς μεγίστων ἐμοί· ὡς δ' ἀπαλλαγῆναι ἀπὸ τοῦ βουλευτηρίου· καὶ τῷ λουτρὸν ἴμεν, τότε δή τις ἀγγέλλει μοι, ὅτι καὶ ὀδεῖα προγεγάφας, πρότερα δὴ τὴν ἡμέραν ταύτην ἐς τὸ ὠδεῖον, ἐπαναβαίνοντα εἰς τὰς σύμπαντας ἀθρόους· καὶ μέτεστι καὶ ἐξεῖναι αὐτῷ· σωφρονοῦντες ἐκείνην τὴν ἡμέραν· τὸ παρὰ δ' οὐ λέγω οὐδ' αὖ τοῦτ' ἐμνήσθην, ἢ μὴ τότε ἐνύπνιον ὡς ἐναργὲς ἐξίδιον βουλόμην ἐνδείξασθαι· καὶ ὅτι καὶ τοῦτ' ἐμέλησε τῷ θεῷ· καὶ ἅμα τοῖς ἐξαρχῆς ὁμολογούμενος, ὡς αὐτὸς αἰεί τι, καὶ καταστήσειν ἐς τὴν σμύρνην· οὐ πολλῷ δ' ὕστερον ἐς ἔφεσον κομιζόμενοι τὰ πρόσθεν ὡς ἀγωνιστῶν· καὶ παρασκευάσας οὕτως ὥστε ἀφυπνιζόμην, ἔφεσον βοῶν· ἀγαθὰ μὲν τὰ γε ἐκεῖ πραχθέντα, ἐπεὶ μὴ οὐκ ἂν περιττὸν εἴη λέγειν· πολλοὶ δὲ οἱ διηγησόμενοι τοῖς διωμόσοις ἕκαστα· ἀεὶ ὅσον μὲν ἐς τὸν θεὸν ἔχειν τὸν λόγον, ἀναγκαῖον φράζειν περιέσθαι· καὶ μὴ παραλιπεῖν ἐκ τῶν δυνατῶν. ἃ τοίνυν καὶ μνήμῃ τῷ σώματι καὶ κατ' οἶκον ἴδακεν ἴαμα, διηγεῖσθαι τοῦτ' αὖ καὶ αὐτὸν κἀτέρωθι, ἐκεῖνα δὲ ἀθρόως τὸ σῶμα αἴσιον, τὴν ψυχὴν ἐπρέωντα· τοὺς λόγους ἐξεμιτ' ἀδεξίαν, ταῦτα δὲ οὐ τοῖσι παρελθεῖν φωνῇ· ὅτι δὲ οὐδὲ πώποτε τοῦ αἰθρίου τοσοῦτον ἐμίγη ἐχώρησεν οὐδὲ ἐπέρθην οὔτ' ὀλίγος οὔτε πολλοὺς χειρωσάμενος· οὐδ' ὁμαδεῖν φιλοτιμεῖσθαι τοῖς τοιούτοις μᾶλλον ἢ ἀσχύνεσθαι φιλοτιμούμενος· ἐμαυτοῦ τι καλῶς τοιοῦτον, καὶ πολλούς· ἀεὶ γὰρ θαυμαστὸν ἦ θεοῦ τὸ δίκαιον κείς· δίκαιον καὶ τὸ τῆς ὕστερον ἐνσπουδογιγνομένης ἀδοξείσεως τῆς μεγάλης ἐκείνης· ἐκέλευσε μὲν γὰρ παρελθεῖν ἐς τὸ βουλευτήριον· παρελθεῖν δὲ φαγόντα· καὶ ἐπρίουν οὗτος· ἦν δ' ἐπὶ τοῦ βουλευτηρίου φρουρὸς· αἴρε καὶ δίερμα θαυμαστὸς ὅσος· οὗτος ὡς εἶδε προσόντας τοὺς ἐμοὺς, ὑξίωσε συγχωρῆσαι ἐσω τῷ πρὸ πρὸ τοῦ ἀναπαῦσαι συγγενέσθαι τοῖς μαθηταῖς καὶ διατρῖψαι ἐς μεσημβρίαν αὐτόν· ἐστέον μὲν δὴ πανταχοῦ· εἰσελθὼν δὲ ἀπέτεινε τὴν ῥῆσιν τὴν κατὰ τοῦ σοφιστοῦ· ἐδόκησε δὲ ταύτην πασῶν ἐμοὶ ῥητόρων ἀγαθῶν, ἃ δὲ λόγος· αὐτὸς τε γὰρ ὅσον χολῆς ἐλεμαίνος, ἐχρώμην ἄσμενος· καὶ τὸ θέατρον ἐς ἄμαλλαν κατέτεμνε μὲ λεπτὰ θαυμαστοῦ λιγομένων· ὃ, τι δ' ἐνθυμηθείης ἔστιν, ἐλαττον τοῦτο συμβαίνειν ἐρεῖς· ὡς δ' ἐξεπάρασα, ἐγὼ μὲν αὐτὰ μὴν ὡς ἀπαλλαξόμενος· νομίζων καὶ ταῦτα, ἐπέκεινα πανηγύρεως εἶναι· οἷ δ' οὐκ ἀπέχοντο· ἀεὶ ὥς περ ἐξ ἑνὸς στόματος πάντες, παραμένειν τι ἐκέλευον· καὶ δὴ χεσθαι προβλήματα καὶ ἀγωνίσασθαι τὰ δ' ἄπερα πάντες· καὶ γὰ πῶς μὲν, διαβοῦμαι· ἄλλως τε καὶ διὰ τὸ τρέφειν τῆς ὥρας εἶναι διαστέρας δὲ τῆς παρακλίσεως γιγνομένης, ἐπεθυμοῦμεν ἐνυπνίου· καὶ ὅπ ταῦτ' ὄφα καὶ ὁ θεὸς προσέπα μὲ ἄσπερ ἀφειναῖος· ὅπως αὐτὸν ἀγῶνα ἀπέχεται· καὶ προσόντος αὐτῷ, καπαχεῖν οὐκ ἐδυνάμην· ἀεὶ ὁμολογέσα ἦ θεοῦ τὴν προῤῥῆσιν· καὶ ὅπ ἤκουμι παρεσκευασμένος· οἷδ' ἐθαύμαζον ἐς ἅπαντα· ἀγωνισάμενος δὲ ἐς δύναμιν τὴν ἐμαυτοῦ διαπλοῖς, ἀπλλαπόμην· ἀκολείπων ὀλίγον ἐς ἥλιον δύσεως· καὶ τῆς ἄπουσης ἠγωνιζόμην αὖθις ἐν τοῖς αὐτοῖς· ἐπεποιαῦπα ἀγώνισπο θεὸς κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους· φέρε δὴ καὶ τῷ τῆς ἐναγχος εἰς κύζικον ἐξόδου γιγνομένης ἐξαγώσωμαι· ἢ πέμπω μὲν ἔτεσι τρισὶ πρὸ αὐτοῦ καὶ ἡμέρας μάλιστα τοῖς αὐτοῖς ἐγεγένπο ὀλυμπίων ἄπορ τ' ἔχει δὲ οὐ τρέχω τῆς προτέρου· καὶ γὰρ αὐτὰ τῇ πρωτίσῃ τ' ἡμερῶν· μοχθερία τὸ ὕδατος· καὶ ἅμα ὑπὸ τιμήσεως ἐμπόδων, συνέβη πρόδηλον ὄν· ὡς ἀργυπαῖσα διόσει· καὶ τῆς ἄπουσης ὁδοιπόρουν ἐξ ὄρθρου βαθέος· ξοφίματα χρησάμενος θρασκεῖ· καὶ ὡς ἐπαύσει, καπέλυπα μὲν πρὸς τοῖς ὕδασι τοῖς θερμοῖς ὑσθείς· προσερυμένου καὶ πύπ· τὴν δὲ αὐθις αὐπίδακα, ἐπεσὼ ἐπαυλίου· ἄπαχεῖσα εἰς τὴν ἄπουσαν· καὶ μὴν τά γε τῆς διατριβῆς τῆς ἐν τῇ πόλει, χιόνων ὡς πρὸ προσόντα, οὕτως ἐχώρησεν· ἦν γὰρ πιδὲ τὰ φαθέντα· αὐτὸς δὲ καὶ ὕπνος ἦν θεός· σημῆναι ἄπ καὶ δικῶν οὐσῶν καὶ τῶν φίλων διομόσαι ἔχειν· ἐδόκουν ἄπαρεῖν προσόδου καιρὸν πρὸς τὸν βα

ξαπαίγίγνεπαῖ ἀχόπα· καὶ δὴ καὶ ἡφαίλας ἀφικομένους εὐθὺς μὲν ἀχεφίζεσθαι καὶ ἅμα ἴω, ἡφ τὴν, καὶ ὕεπος οὐ πολὺ ὕστερον ὥσθ' οἱ μὲν, οἷα εἰκὸς ἦν ὡς οὐ πρόσφιλον· οἷδ' ἐθαύμαζον τῆς προῤῥήσεως τὴν ἀκρίβειαν· μόνην δ' ἡμῖν αὐτὴν ἡμέρας τινὰς, ἀγγέλλεται ἡ τῆς προφοῦ θυγατὴρ αὐθενοῦσα καὶ ἴσχουσα φαλερῶς· κἀκεῖνος, ἵνα πρόθυμον αὐτὸς δι' ἐαυτοῦ ἡ τάχιστα παρέχῃν, ἀχρόμην τῆς ὁδοῦ· καί μου προϊόντος ἤδη, ὑπεκίνει τὸ ἅπῃ, ὡς πρὸς ὕδωρ τι καὶ χείμωνα· κἀγὼ ἧν μὴ καταλφφιῶμεν· ἄλλως τε κἀθ' ὃς πρὸ ὀλίγου τῶν ὄμως δι' ποσοῦτον αὐτὴν ἴσχυσεν ὅσον τὸ διοίσειν ἄλλοι πρὸς τὸ ἱερὸν ἢ ἀγγέλλοντος· τηνικαῦτα δὴ, ὁμίχλη τε κατέβη βαθεῖα· καὶ ψεκάς τις διέβρεχε καὶ παρέλυεν ἕως, λαμπρῶς ἤδη τὸ ὕδωρ παρῆν ὡς πιόντι τὴν ἡμέραν ἄχθεσθαι δ' ἐμὲ καὶ ταῦτα ὀργᾷ, ἐπὶ μέγα. πρὸς δὲ τοῖς ἄχθεσθαι, καὶ τοιόνδε τι γίγνεται· ἐόντων ἱερείων τινῶν, ἅπερ κομίζειν ἐμέλλομεν καλουμένων καὶ λυτήρια· καὶ τινες τῶν μαίστων ἐπέλοντες, συνδιαίτασθαι βούλεσθαι τὸ λυτήριον· πρότερον καὶ πολλάκις λύσαι, ἢ μεθ' ὕστερον αὖθις μείζονος τροφῆς· καὶ ἀναβολῆς εἰς σημεῖον· ὃ δ' ἐκείνοις οὐ μάλα τι ἰσχυρὸν παρὰ χρῆμα ὡς τὸ καλὸν πάσχειν· ἀλλὰ καὶ αἴσιον καὶ σίτιον καὶ πιεῖν τι παρὸν καὶ τούτῳ ἀγγέλλει τῷ τῆς κόρης ὄπτεῖν πέπειρα· διὸ τοῖς μὲν οἷς ἀκούσαιεν, ἐοίκει θεῖον εἶναι τὸ μὴ τυχεῖν πάρον τὰ ἐμὲ τῇ συμφορᾷ· ἀλλὰ προσελθεῖν ἔτι δι' σαφέστερον ἐκ τοῦ ὕστερον χρησμῶν ἐγίγνετο· ὡς οὐκ ἀθῷ δαιμονίου πρὸς πᾶν τοῦτο συνίβη· ἐπειδὴ γὰρ κατέβην ἀπὸ τοῦ ὄρους, δ' ὑπέρα συκῆ ὕστερον, ὥφθη τι ἀμέλει δι' ἐμὲ ἡ πρόνοις κατέχοντος τοῦ θεοῦ· πλησφόρος ἦν ὁρμώμενος· οὗτος ἐόδκει μοι ὁρμηθεὶς αὐτίκα, βαδίζειν ὁπίσω, πᾶ χρὴ θέτα ἄλλῃ τῇ φιλουμένῃ συμαίνων· τοῦτο γὰρ ὄνομα τῇ κόρῃ κεχρῆσθαι δ' αὐτὰ ἀλκίμοι πατρὶ τῆς κόρης· καὶ δὴ καὶ γράμματα ἔχειν, εἴτι δὴ συστάσμωμα, εἴτι καὶ μάλ' ἂν ἄλκιμον γνῶναι ἀκούσαντα παρ' αὐτῆς, ἀπομνημονεύσαντα γράψασθαι βωμαγὰ πρὸς ἐκείνῃ δυνάμει φέροντα ἐς ἐμέ· ὧν τι θωμαζειν ὅσους κἀπομνημόνευσι κεφάλαιον δ' ἦν ὡς ἐν αὐτῷ τῷ τόματι τῆς φιλουμένης καὶ τῆς ἐντὸς, ὡς τὸ ἐν πλάγχνοις ἱερεῖον, ἐγγεγραμμένου παντὸς, ἢ τοῦ αὐτὴν πράγματος· ἐόδκουν δὲ καὶ καινά τινες εἶναι τερέα καὶ ἅμα τινὲς ἐωρων αὐτάς· ἃ μὲν οὖν ἐγὼ ἐς καὶ οὐ διακείμεναι· ἐν δὲ τῇ πλησταίᾳ τὸ πρόσθεν ἦν· καὶ ἐόδκουν τοῦτο ἢ ἐφιστῶτος ὅτῳ καὶ ἦν· καὶ ἐρώμην γὰρ δὴ αὐτὸν· πρὶν οὖν οἱ ὅπῃοι κἠδυσιγία· ὁδὶ, ἐόδκουν ἐκείνου τὴν τάχιν· οἱ δ' οὖν χρησμοὶ, τοιοῦτοί τινες ἦσαν· ἐγεγίγραπτο μὲν τὸ ὄνομα τὸ ἐμὸν οὐ πάνυ ἄλλος ἀριστείδης· καὶ χιδὸν ἐκ διαλήμματ', ἀλλὰ καὶ ἄλλα ἐπίσημα ἢ ὀνόματος· προσεγεγράπτο δὲ σοσιμένης· καὶ ἔπρα τινὰ πατρίδα ἐπαγγελλόμενα· καὶ ὅπῃ φιλουμένη, ψυχὴν αὐτὴ ψυχῆς καὶ σῶμα αὐτὴ σώματος αὐτὴ δακι· πᾶ αὐτῆς αὐτὴ ἢ ἐμοῦ· καὶ τἆλλα ἃς πάντ' ἐφέροντα εἶναι ἅπαντα ἐν βιβλίοις τοῖν ἐγγεγραμμένα ἃ πάντα γράψαντος ἢ ἀλκίμου, ἐόδκει ἀποκομίζειν ὁ πλησφόρος οἱ καθ' ἑνὸς δὲ καὶ πρεσβύτερός ἢ ἀτρεῦ παραστάσης ὡς πρὸς τὴν μητέρα αὐτῆς· μῆτερ μὲν καὶ λουσαμένω· τὸ δὲ μὴ, ἀπὸ πλοῦτον· ταύτης τῆς κόρης, ἱερείας ἐκείνος ἀδελφὸς ἦν ὃς ἐν τῇ μεγάλῃ τοῦ σφῶπι καὶ ἡ νίος ἐφαίνοις ἀπίδαις· καὶ αὐτὸς χιδὸν ὡς ἰδεῖν αὐτ' ἱερῷ· τῇ γὰρ αὐτῇ ἡμέρᾳ, ὡς ὕστερον ἐγένοντο, ἐκείνος πὶ ἐπλούπα· κἀγὼ ἢ πυρὸς ἀπλλαπόμην· καὶ παῖς χρονιώτερος ἄμφω δὲ ἦσαν παῖδες ἐμῆς σωτῆρος καλλιτύχης· καὶ ταῦτα μὲν ἐς ποσοῦτον· πίπτει δὲ ἡμέραν ὑστεραίαν ἐς τὸ ὄρος μείναις, καὶ διατρίβεις ὡς παρέγγελλεν, ἕως κατέσαντες ἐξάγειν ἐκ τοῦ ἀγροῦ· καὶ ἅσαμεν ἀπεβάθμεν· ἦν ξεμαίοις πρώτην ἀγορὰ ἢ ἔτεος· χειμὼν δ' οὔτω δὴ σφοδρός, ὥστε μὴ δ' οἴκοι μένοντα ῥᾳδίως ἔχειν ὑπενεγκεῖν· καὶ σαύβατοῦτο δὴ, θεσπέσιον τῆς ὁδοῦ· τὸ γὰρ τοῦ ὁμήρου σαφὲς ἦν ὅτι τις θεὸν ἐγείπ· καὶ ὅς τις ὀθεὸς ἐξόπιν ἔθειν μὲν γὰρ, βορέου πνεῦμα ἐτέκετο οἷον ψυχρόπατον· ἡφαίλας ἐλαύνον μελαίνας καὶ νυκτὰς ἐκ βλιᾶς δὲ, ἅπαντα καπνίφετο· ἦν δὲ ἐν ἀριστερᾷ· καὶ ταῦτ' ἦν παρὰ πᾶσαν τὴν ἡμέραν τὴν καὶ τὴν ὁδὸν· μία τις οἷον ζώνη διὰ παντὸς ἢ αἴρος ἦεν ἐς τὸ ἱερόν· κατ' αὐτῆς τῆς ὁδοῦ πτερμῶν· σκέπτομαι καὶ φῶς ἴχουσα· καὶ πάμπολυ δὴ τἆλλων ἀπαπάσης, ἦγεν ἐς τὸ ἱερόν, μεθ' ἑτὸς ἀκολουθούσης οἷος οὐκ ἐλαττον ἢ τριακοσίος διαβραμῶν· καὶ ἦν μὲν τῆς ὥρας, τὸ μὲν λυχνοις τοῖς ἱεροῖς· ἐν ὅσῳ δὲ τοῖς πυθρειφέρεται ἐπαιμένον, καὶ καταγωγὴ ἐτρέζετο, διέτριψα πυρὶ πεπειρῶν ὡς εἶχεν ἐκ τῆς ὁδοῦ· καὶ βαδίζων αὖθις καὶ κατὰ τὴν τὸ ἱερόν· ἤδη δὲ βαθείας ἐπαίρας διέτρεσας ἐπορεῖ, αὐτὸ λουσάμενος ὑπὸ λαμπάδος, ἀπὸ μαρᾶς παύσπροφῆς, αὐτὸ παύομεν· καὶ μὴν ἅπα ἄλλα, σαφῶς ἐγίγνετο οἷον διῳκοδομῆ ἢ αὐτῶν· καὶ σύνοδοι κατὰ τοὺς λόγους καὶ δίος, μὴ βάπτον ἀπαλλαγεῖ ἡμεν· ταῦτα δὲ τὰ πάντα ὕστερον ὡς ἐν τῇ συμφορᾷ ἐγένοντο μέλα· μᾶλλον δὲ καὶ πρὶν δουλεῖν ἐς τὴν πόλιν, ἴσασι οἱ κατὰ τὴν φήμην ἅπαντες· καὶ ἴσως τε οἱ γνωρίμωτατοι, φᾶσαν αὐτοὺς ἐδόκησαν· καὶ τύτρες τε ἦσι τὰ γυμνάδια διατριβῆς ἦν· καὶ διὰ παντὸς ἡ κλῆσις ἐπαρβοῦτο· ἀγυιαῖος δ' ἔτος ἀφερωτάσκου πρὸ τοῦ χρόνου τοῦτον εἰς κωμάσαντες εἰς τὴν πόλιν, καὶ τῶν τε βουλευτῶν ἔστιν οὓς διαφείσαντες· καὶ πρὸ τε πολλῶν καὶ ἰδιωτῶν δόξαν παρασχόντες ὅτι καὶ πλουτήσοιτο· καὶ φιλοτιμί

μιδεῖν. ἦν δ' ἵππος ἐν προαύλῳ τοῦ παιδικοῦ σκίμπους. τοῦτον τῷ φίλῳ ἵππῳ αὖθις καὶ κατὰ, διατρίβων ἔχρωμην. ὅπου γὰρ πλείω, πάντα χρῆ λυπηρὸς ἦν. ἀγρὸν δὲ κάλλιον ἢ ἔξιον ἢ ὠνητοῦν, πλέον οὐδὲν ἦν οὐ γὰρ ὑπῆρχεν οὐδεὶς. ὀφθῆναι δ' ἔστιν, ἄγρομενοι εἰσελθεῖν εἰς οἰκείαν τῶν ἄλλων ἐπιδείαν πρὸς κακοδαιμονίαν δὲ ἀγρωστῶν, τί, τι τοῦς ἀπιστρόκει. καὶ ἄλλοτε οὐδὲν ἦν. οὐ μακρὰν οὐ μέγα. ἐστίαν μὴν δ', ὁ τὸ σκότῳ καὶ ὑπερεραγωγῷ οὔτε δεῶτες, οὔτε ἐρώμενοι ἐν ὅσῳ δὲ πῦρ πυρείτερο. καὶ τριαθ' ἵππος. ἔμελλον χρῆσθαι τικὰ πίεσθαι, καὶ δ' ἐπιφορος τὸ ὑπερεῖχε. καὶ φῶς ὁμέρας ὑπὸ φανεν, ἐδόκει χρῆναι μὴ μαλακίζεσθαι. μὴ δὲ καθεύδειν ἡμέρας οὔσης. ἀφ' ὅρρου ὄρρω συνακαθεν. καὶ βαδίζειν ἐς τὸ τοῦ ἀπόλλωνος ἱερόν. ἐς γρυνεῖον ἐλαίος μεικὴ ἰόντι. καὶ ἐπαιόντι. ὑσεν τῷ θεῷ γιτόμενος δὲ ἐν γρυνείῳ, λύσας τῷ ἀπόλλωνι. καὶ τὰ ἐμὸν πα διατρίψας, ἐς ἐλαίας ἐλαῖον, αὐτὸ παιόμην. καὶ ἔπειτ' ἐμὴν ἐν τῷ γαλάμῳ τῇ ἀποῦσιν, ἐγὼ μὲν δὴ ἐκὼς, ὕπως εἴ χρὴ ἐνδιατρίψειν. ἐν ὑπνον δ' ἐλθὸν, εἴ τι δ' ἐς ἐπείραν αὐτὸς, εἴ τι καὶ μᾶλλον ἡμέρα, ἢ καὶ δ' ὀπέρα, ἐπειγεσθαί τι ἐκέλευε. καὶ μὴ ἄλλως ποιεῖν. οἶδα γὰρ καὶ δὴ διάκρισιν καὶ ἄμα πυθίης, ὡς τὸ ρίδιος πολύμαπος ἐμπεσόντος, αὐτὸν γυνο. ὧν καὶ καλῶς ἐφακωιδώκατο δεῖν καὶ ἔζωκεν, καὶ πρόσθεν οὕτω συμβαὶ, ὡς τι ῥίδιος παρέχον φόφον. ὡς δὲ ἀφυκνίσθην, οὐδὲν ἔτι δεῖ τριφε. ἀφ' ἑαυτῶν τοῖς οἰκέτας μὴ διάκειν, ἀλλὰ βας τοῦ ὀχέματος, ἄλλοσε ὄντων. καὶ ὁ βορέας ἐπέκειτο πάντα κινῶν. ἦν δὲ τὸν χρόνον τοῦτον, ἐγὼ δὲ τὰ τῇ τὴν φαρυγγα. ὑπὸ τι φλυκταίνης σῶν χροῦς ἐπιλόμενα. καὶ ὑπὸ παντὸς ἀεὶ τοῦ συντυχόντος αἰακαινόμενα. τὸ τι δὲ τῆς τι, ἅμα μὲν θρυλλῆς ἅμα τῷ αἰέμῳ φερομένης ἄπω τοῦ προσώπου. καὶ τοῦ κονιορτοῦ φύρδην ἀπαντα χόϊν ἐμπίπλοντος, οὐκ ἀγωνίᾳ μᾶλλόν τι παρεστήκει μοι ἢ βαρύνειν. ἅμα μὲν οἷον ἀπονία τινὶ καὶ παρατάξει, οὐ γὰρ ἦν αἰαφυγὴ, ἅμα δ' ὡς αὐτεῖχον παρὰ πᾶν τὸ ἐκὸς, νὶ δὲ ἰατροί, τὰ πρὸ τοῦδι αἰακαγχυλιάζειν τι ἐκέλευον, καὶ σκίπειν ἀκριβιστάτην καὶ τὰ τοιαῦτα ἀσπρυθρο. δ' ὑπέρα δὲ ἡ τρίτη ἡμέρα, παρελθὼν τὴν τα πρώαν οἰκίαν, γίγνομαι ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ διὸς τοῦ ὀλυμπίου. καὶ δύω πρὶν καταλῦσαι τὴν ὁδὸν ὡς πρόμικρὸν τὸ ἐξ ἀρχῆς αὖθις ἐν σμύρνῃ προείρηται, ἐλαύνειν ὀρθὴν εἰς διὸς χωρίον, καὶ μᾶλ. τοῦτο δὴ ῥᾴω τὰ τῆς διαίτης ἅπαφανῶς ὄν. πρὸ ἰόντι δὲ τῷ ἔτει καὶ μετὰ μάλιστα, βάπτην χρὴ κυζικηνοὶ τὴν ἱερομηνίαν τὴν ἅπ' τῷ τεώ. ἐμοὶ δ' ὕποι τι ἦσαι, ἐργώδεις. καὶ τὸ μὲν ἀπ' τα μάλις ἐν συχνῷ τινὶ μόρει, τῆς ἅπουσης ὁμόρας. ἐσυχάζοντι μὲν, καθεύδοντι δ' οὔ. τὸ δ' ὧν ἰὼν ἐχ' ἔκε τὸ ὄναρ, ὑμέρα τι ἦν ἐκπλοῦ. καὶ ὕπνου πόσου τευ χειδὸν ἔλαχον, ὅσου δίζαι' ἔδοζα. ταῦτα δ' ὄν τερφυρίων ὁ ἰατρός. ἐδόκει μοι τοὺς κυζικηνοὺς ἅπαν, παραπλέοντα τῆς τῆς αἰπιδὰ πρὸς τοὺς φαίακας λέγειν. μέγα τι ἐγὼ τι μέ, καὶ προμνώμενος σπουδᾶς τῷ λόγους. οἱ δὲ, πείθεσθαι. καὶ ἅμα βέατρόν τι εἶναι. καὶ αὖθις ἐν τῷ βεάτρῳ καὶ ἄλλ' ἄπαντες τοῦτο φθέγγεσθαι ἦν. αὐτὸς μὲν καὶ συσκιάζεσθαι τοῖς οἰκέτας ἐπαν, ὡς αὐτίκα ἐξιόντας, ἐξιλάσαντ. μισθοῦσθαι οὐ πολλῷ τινὶ βάπτον. ὅπως δ' ἔτασα μόνων τοὺς οἰκέτας, προεῖναι σχολαιότερον. καὶ τοῦτο, ἐτρίβοτ' τῆς ὥρας. καὶ γίγνομαι τῷ δεῖλαν ὀψίαν ἅπ τοῖς ὕδασι τοῖς θερμοῖς. καὶ πάντα ὀργοῦβου μετὰ καὶ πειδους αὐθρώπων. ὥστ' τύχοιόντ' ἂν στίγαν δύρσῆν. ἀλλ' ἔδει παριλαύνειν. καὶ ἐπ' ἴοντο μὲν ὀλίγοι ἔδη. προελθὼν δὲ τεπταράκοντα σταδίους εἰς τηα κώμην, ὡς οὐδεὶς με προσέπτο τῶν αὐτοῦ, ἔγνων τῇ γυκτὶ χρῆσθαι. αὐτῷ μὲν ὧπ μοι εἰδόκλο ἐλαύνειν εἰς αὐτὸν κύζικον. οἱ δ' ἀκόλουθοι, ἀπειρόκεισα χιδὸν δύ' ὄντες οἱ λοιποί. ὥστ' ἀναγκάσθαι καταλῦσαι τῷ τὴν λίμνην, εἴκοσι καὶ ἑκατὸν σταδίοις ἀπὸ τῆς πόλεως. αὐτὸς δὲ εἰς εἴκοσι καὶ τριακόσια, παρελθὼν ἐς δαμάτιον. καὶ σκίμποδος δύ' ὑρσάς. καὶ στρώματος καθαροῦ. καὶ μάλ' ἄγαπητῶς. οὐ γὰρ ἐποιγε τυδὲν παρῆν, ὡς εἶχον δίψῶν τε καὶ κονιορτοῦ πλέως, ἐν τῇ ἐσθῆτι ἐν γὰρ καθέμην εἰ τὸ τοῦ ὀχέματος, δίκην τέρυσα καθόμενος τὰ πλοῖα τὰ ἐπ' σκίμποδος. ἀτὰρ δὲ πρὸς ἡμέρα φερομένων αἰσταξ, ὕπνα. αἰαμείας οὐδέν. καίρει παραμύθιον ἦν τῆς πορείας, τὸ, τῷ λόγῳ πρόσεχεν. ὀνίδεσθαι τοῖς κυζικηνοῖς ἅπαδεῖζαι κατὰ τὴν τοῦ ἐνυπνίου φήμην. ὡς τι καὶ ἐποιοῦτο τοῦτο παρὰ τὴν ὁδὸν, τὰ διρισκόμενα ἀεὶ αἰαλαμβάνοντ. τὴν μὲν οὖν πρώτην δὴν τὴν συμβᾶσαν τῷ τὸν λόγῳ, οὐ μόνον ἐνίκα ἐδεικνυτὸ ἐν τῷ βουλευτηρίῳ. ἀλλὰ καὶ ὕστερον ἐν τῇ παννυχίδι. εὐδοκίμουν αἱ παραγιγόμενοι, καὶ οἱ τούτων ἀκούσαντες. ἐροῖδ' οὐχ ἥδιστον ἐν τοῖς τοιούτοις διατρίβειν. ἀλλ' ἐπειδὴ ποσίπαξιν αἰαστρέφειν, ἐπαινίσας τὸν βαλατεῖον ὕδατος χεῖδὸν ὡς τῷ φοφόν. πα δ' ὑπέραν ἀπεδίδοτο, ἐπαπέμεν. τῇ πῶς τῆς ἐξόδου μίμησα τοῦ παραπομπῆς. διὰ τὸ καὶ τὸ πα αὐτὸ μέρος ἐξιέναι ἅπ τῷ προστάγματι. καὶ δὴ καὶ τῇ σῶν χείᾳ τῆς πρείας. οὐδαμοῦ γὰρ διαπαύσας, ὅκου ἄστος μικῷ πρὸς μέσῳ γυμνῶν, ἐς αὐλιόν τι γειωγικὸν τῶν ἐμαυτοῦ. πεντακοσίους σταδίους τοὺς ἅπαντας. τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἐκεῖθεν, ἐς λαρισσαν. καὶ τὰ μὲν ἴσος πρότερα ἐς κύζικον ἐξόδου καὶ διατριβῆς, ὕπως ἔχειν. ἐπαλόντος δὲ τ' χειμῶνος, ὅτι πάλιν τὴν ἅπ σμύρνης κ' γίγνεται τ' ἡμερῶν ἐν πρότερα φοίδρα ἤπιος. ὡς δὲ κατέβην ἐς τὸ σταδίους τῆς ἀποῦσας γυμνῆς, ἀλλὰ τι οἰκω

τῷ χωρίῳ τῷ ἀλοὺ πᾶν τοῦτον ὃν τὸν χρόνον αὐτὸ τε πέμπαντες δ' αὐτὸς δ' ὁμοίᾳ ἑωμίβην, ἀπαντᾶ μοι ὁ κομίζων τὴν ἄμπελον τοῦ ἱερέως· καὶ ἐπυθόμην αὐτοῦ τὰ γεγραμμένα, ἀλλὰ προεκλιμαίτε ἔφην ὑπὸ τοῦ θεοῦ· καὶ θέον πᾶν ἐγείρεις τί δεῖ διατρίβειν· ἀφεῖσον γὰρ πάντων πραγμάτων ἐν τῷδε τῶν νεῶν ἴδον ἐν ἀσκληπιοῦ· οὕτω πρὸς ὑμᾶς ἔχειν ὑγιμαίν· οἱ μαὶ δ' οὐκ ἐκεῖνος μᾶλλον τι, ὃ τῷ ὄντι καὶ καλά παίγνιμαίν· ὅμοιον δὲ τούτῳ· καὶ τὸ πρῶτον ἀπάντων τούτων γενόμενον· χαρίον ἐστὶ λαγεῖον οὐ πόρρω τοῦ ἱεροῦ τοῦ θεοῦ· οὗ καὶ τοῖς ἄλλοις ἐμεμνήμην τοῦ ἱεροῦ· τοῦτο τὸ χαρίον πρὸ μέσων ἐμοὶ τῶν ἐμῶν ἄμα τοῖς διατριβαῖς τὰς ἐν ἀγυιᾷ, ἐφεστρίζοντο μυσῶν πτίς· πολλὰ καὶ παντοῖα· τὸ μὲν πρῶτον λέγοντες· ἔπειτα καὶ πράττοντες ἔδει· ὡς γὰρ ἀπίγωσαν αὐτοὺς ἵνα μὴ κατ' ἐμαυτοῦ λέγω τὸ βλάσφημον, σθρόισας τις ὡς ἐδύνατο πλείστους οἰκέτας ἅμα καὶ μαθητάς· ἐπῆλθον μεθ' ὅπλων ἁπάντων· εἶτ' εἰς μὲν αὐτὸν, ἀφῆκεν ἱκανὸς ἦν καὶ ἐφεδόναι λίθοις καὶ βώλοις· οἵδ' εἰς χεῖρας ἦσαν· οἵδ' ἐνέβαλλον ἐς τὴν οἰκίαν καὶ τοῖς ἔνδον ἐχρῶντο οἷς οὔπω ἐώλον· παίπα δ' ἦν ταραχῆς μετὰ καὶ τραυμάτων· ἀγγελθέντων δὲ τούτων ἐς ἄστυ, εἶχον μὲν οὕτω τὸ σῶμα, ὥς τι αἰσθέσθαι, πόλις· ἀγρεὺς δ' ἦν δικῶν· ὅπερ δὴ χρήσιμαι, ὑπόρουν ὁ θεὸς τί τι προσοδὸν εἰσφέρει τὴν πρὸς τὸν ὑγιεινὰ· καὶ τὸν καιρὸν παρεσκεύασε· καὶ τὸ μὲν ἀεροτελὲς πον ἦν ὀνειράτων, ἀδρανὲς ἦν ὁ αὐτὸ παράτειν τῇ αὐλῇ τοῦ ἱεροῦ· πρὸ ἐπὶ τι μέσῃ γνώριμον αὐτῷ τεγόπα· καὶ ὑπῆλθεν ἐλπίδας μεγάλας· τὸ δὲ συμβαὶ δύο· ἅμα τῇ ὄψει ταύτῃ, πότε· ὁκοῦ ἐς τὸ ἱερὸν οὗτος, ὅπως οἷός τ' ἦν· καί μου διατρίβοντος ἔπαυτόθι, ὁ ὑγιεινὸς ἰουλιανὸς ἐπῆρχε πω· καὶ οἷα, αὐτῷ ῥουφῖνος· γνοὺς δὲ ἐγὼ γὰρ καιρόν· τῷ τι ῥουφίνῳ φράζω τὸ πρᾶγμα· καὶ τῷ ἰουλιανῷ αἰσθρίφοντι προσίεχόμαν· κατ' αὐτὸν πως ὁ ἐνθεὸς ὅταν γὰρ τὸ πον· καὶ ὅσα τι αὐτῷ προὶ καιρὸς ἦν, εἶπον· καὶ ὁ ῥουφῖνος προθυμίας οὐδὲν ἀπέλιπεν· ὅδ' οὖν ἔνθεος γίγνεται, ὥς τ' ἄλλους μὲν πρίβαλεν, ὡς αὖτις πάλαι φίλπατος· λαβόμενος δέμου τῆς χειρὸς, ἁρρῆν πεκέλευε· καὶ πρὸς γὰρ ἠοὶ ἔχειν· ταῦτα δὲ αὐτῷ μελίσειν· καὶ πλεῖν, οὐ μὴ ἐμοῦ καταφρονήσειν· γίγνεται δὲ ἅμα τοῦ δικαστηρίου· καὶ καλέσας τὴν δίκην, καὶ λόγων οὐ πολλῶν ῥηθέντων, ἠγανάκτησέ τι τοῖς γνωμόνοις· καί πα καὶ τῶν μετεχόντων τῆς ἅμα ὁρμῆς ἐς τὴν ἕρκτην ἐνέβαλε· καὶ τὸ χωρίον ἐμὲν ἀφείλετο· καὶ ἔστειμεν ἐς αὐτὸ ὑπογεγραμμένην· ὁπηνίκα δὲ καὶ σφενδόνητο· καὶ παίπα ἐκεῖνα ὑπεχώρει τῷ ἱερῷ.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ ΙΕΡΩΝ ΛΟΓΟΣ ΡΕΜΡΤΟΣ.

ὄρους ὥρα, τριήρεως εἶχεν ὁ στόμαχος· καὶ δίψος ἦν τυκπα καὶ ἴμπρας, καὶ ἱδρὼς ἀμύλητος· καὶ λύσις τοῦ σώματος, καὶ μολις αὖ δύνη καὶ τρεῖς εἵλκον ἀπὸ τῆς κλίνης, αἰαστῶναι δόμενον· καὶ ὁ θεὸς σημαίνει ἐξοδεύειν σμύρνῃ, ὅτι πρὸ χρόνου τοῦτον· καὶ εὐθὺ ἐξίεναι αὐτίκα· καὶ ἐξίεναι μὲν τὴν ἅμα πρόπαυ· ἐν ὅσῳ δὲ ὀχήματα ἐζητεῖτο, καὶ δὴ μεσαμβρία τι προσῆν· καὶ καῦμα ἦρε· πολλαπρόν· ἔδοξεν οὖν ἡμῖν ἐν τῷ προαστείῳ διατρίψαντας αὐτὴν τὴν ἀκμὴν ἧττον προϊέναι· ἡδὲ ὁρμὴ ἦν ὡς ἐς σμύρναν καὶ τὰ σκευοφόρα ἅμα τούτῳ προέδοσαν δὲ παίγνιος ὄντος· καὶ ἅμα ὑφ' ἡδονῆς τοῦ χωρίου· καὶ προσέπαχολιῶν τινων, προεμιβαίνεν ὥρας συχνόν· ὡς τι γιγνόμενα ἅμα τῷ καταγωγίῳ τῷ πρὸ τοῦ ἱεροῦ καὶ αὐτὴν δύσιν ἠλίου· καὶ ὑπόρουσε μὲν ὅπνος· ὡς δ' οὔτι τὴν δυσχέρειαν τῶν οἰκημάτων ἔφερον ἀσελῶν, θέρος εἶα· οὐ παρὸν δὲ πρὸ εἰκτέμαι, ἐδόκει χρῆναι τὸ πρόσω διώκειν· καὶ διαβαίνομεν τὸν πόρον, νύξ τι ἦν ἤδη καθαρὰ καὶ προσέβαλεν αὖρά τις ἐλαφρὰ καὶ ψυχρὰ, καὶ τὸ σῶμα τοῦς αἰσθάνεται· καὶ τῇ γνώμῃ τόνος τις μετ' εὐθυμίας ἐνεδύετο· ὡς τῷ πάντα ἐρίσθαι καὶ εὐτυχίαν· καὶ ἅμα πρὸς τὴν παρελθοῦσαν ἡμέραν τὰ παρόντα κρίνοντι πρόσον τι μεμβιβλίκει· ἦν δὲ βαλείαν ἐπαίρας, πλέον ἐς λάρυσσαν· καί πα ἀσμένως γίγνεται· ὡς δὲ τὰ πὸ χῆμα πεῖ κατέλιπεν, καὶ τὰ τῆς καταγωγῆς, οὐδὲν ἀμείνω τῶν προόντων ἦν· ἀνάγκη παρῆν ἔχεσθαι τῆς ὁδοῦ, καὶ διακαρτερεῖν, καὶ μέσαι τὴν ἦδη νύκτος· ἢ καὶ ἔτι πορρωτέρω· καὶ γιγνόμεθα ἐν κύμῃ· καὶ παίπα ἀπεκλέγεσθαι καὶ μάλα γαπτῆς ἐμοί· παρακαλέσας δὲ τοὺς ἑπομβίους οἱ παρέπεμπόν με ἀπὸ τοῦ χωρίου πρὸς πλατανιστὸν καὶ τὸ λοιπὸν, ὡς οὐκ εἰσόμενον αὐτοῖς, παίπας δὲ ὀλίγον τε ἦναι καὶ προφθάνειν νύκ ὀλίγον μὴ δύνειν τῆς προαιρέσεως διαμαρτεῖν, ἐχώρουν ἔξω πυλῶν· καὶ φύλαξ πᾶδὴ ἦν ὑγρὸ πρόν· ὡς τι καὶ ὑέρμις δεῖσθαι· καὶ πρὸ ἀλεκτρυόνων μάλιστά πως ὡδᾶς, αὐσας ἐς σμύρναν, ὀξέως τοὺς ἵππους προσθεῖν τῶν καταγωγίων πόδος, συντεταλασμένους ὡς εἶχον· διὰ τὸ μὲν αὐτοὺς ὡς ἔφασαν καταλαβεῖν αἰσθομένους μυδίν·

δύχρως τὸ δύνυς ἐκτάμνει μοι, ἐαφώνης ἔνεκα τῆς προσόδου τυπτὸν πρόσθεν ὑπτικῶς ἔτυχεν αὐτὸν· καὶ ἐπειδὴ παρῆλθον ὥσασαι ἀφ' ὧν, καὶ παρ' αὐτ· καὶ παρὰ τὸς τ σωίδρων, ὡσαύτως δὲ ἐκτὸς τ προσιστικοτ· καὶ τ ἄλλων ὁπόσοι παρῆσαν, καὶ χεῖμα ἄμα δεξιᾶς μᾶλλον ἢ ἀριστερᾶς, ὑπὸ δ' ἔοικε δυσματὸν, καὶ τὸ πρὸς λόγους ὠρμοκὼς, ἐπισημαίνον τὸ πῆ καὶ χειρὶ καὶ φωνῆ· καὶ ταῦτ' οὐ ὡς πρὸ ἀπὸ χολῆς ἀκροωμένων· πίνει δὲ μίστρων ἑκατὸν μεθυστ, καὶ παρῆσάν μου χρῆσαι μθύου πρίνοι, καὶ παρασκλωσαμένου ὁ ἰρεὺς τῆς αἰγίδος παρὰ τῆ βασιλεῖ, τούτοις χρώμενος τοὺς λόγους πλαυτῶν ὁ σίβυξος, ἐνὸς τ ἀπὸ τῆς πόλεως σωθίκων, μαρὰ καὶ μετ' ὀλίγον ἀναστάντος ὁμῶ, ἅμα καὶ τὴν βουλὴν ἡμῶν, καὶ σὲ ταυτὸν ἔσεσθαι νομίζων, καὶ ἰαύτην ἀφίστην εἶναι γνῶσιν, πέμπει με αὖθις ἐς τὴν βουλὴν μετὰ γραμματ ἐντίμων, καὶ σωίβου δύνοι, οὐ μόνον τὴν ἀπόλειαν βεβαιώσασθαι, ἀφ' ὧν μετὰ πάντος πεσαύτης καὶ χώματος, ὥστε μηδενὶ τ ἄλλων δύκειν, πρὸ ταῦτα κοινωνεῖν· τῆς δ' ἐπίσης ἀρχῆς ἐφ' ἣν αὐτὸς ἠγέμενος, οὐδ' ἐμνόσθη πρὸς ἐμέ· οὐδ' ὅπως ὁμοίως πρὸς ἐκεῖνον ἀφίστηται ἐφ' αὐτοῦ τῆς ἀρχοῦσι κελεύων ἔπρεπεν αὐτ' ἐμοῦ καταστῆσαι· ἐς τοῦτο πλαύτου ἡ προαίρεσις ἦ θεοῦ· καίτοι λογίζομθύω τὰ αὐτὰ μθύα· μεθ' ὃν τ' ἀγρεῖος καὶ οἰκίτας ἐφόδια, εἴπας ἐπὶ τυτ ἔνεκα ἀπίστελα, ἀλλὰ τὰ πλοῖα μάλιστ' ἂν ὡς σωίβαιον δραχμαί· ὅσον δ' αὖ καὶ τὸ πρόσθεν τυτ ἐναυτὸν χειδὸν γενόμθυον, ἀλλὰ πολλοὶ ὄνος ἀρχοντος τῆς ἀσσας· ἄρτι μὲν δὴ ἐς τὸ βουλυτήριον παρελυλύθειν ἐκ τῆς πολῆς ἰσυχίας ὡς τάχιστ' ἦ θεοῦ πρωαγόντος καπὶ τὸς λόγους ἦσαν δ' ἄλλοι πολλοὶ ἐπελπίδων, ὡς καὶ δὰ σωτῆρσί μου τοῖς νέοις· ἀπολώλεσαι δὲ οἱ δεῖλαιοι σοφισταὶ τῷδίει· οὐχ ὥσαυτως· ἀφ' ὧς μὰ θαι ἄλλως μᾶλλον ἢ εἰθυς ἐκλογάς· ἔκει τὸ πρᾶγμα ἄλλο τὸν πρισβύτην κυρεῖ τὴν χειροτονίαν ἐν φιλαδελφίᾳ δὲ καστρίοις ἀπόντος ἐμοῦ· μετὰ ταῦτα, αἰσθανόμενοι ἐν τῇ βουλῇ, ἠγνόησ ἦ πρισβύτ καὶ παῆμεν, ἔφησις μὲν ἐς ῥώμην ἐδίδοτο· ἄλλοι δ' ἐπέμποντο παρὰ ταυτὸν πλλίονα καὶ τὸν πρισβύτην, ὅπως ἔχοις λέγουσι· ὁ δὲ θεὸς, τάδ' ἐσήμανεν, ἐὰν κοινὸν τὸν ἅλιμον ὁρῶ διοικητὴν ὄντ' ἐπέμψα τυτ ἔνεκα, ἵνα σὺν κεῖ· κομίζοντα μοι λόγον δημοσθένους τὸν ὑπ ἦ τιφανοῦ· ἔχοντα· οὐχ ὡς γῦν· ἀφ' ἑτέρας τε καὶ καθ' ἑτέρας σώθησιν καὶ πάλιν ὅσαι ὑπεχίσεις· ὡς γλαυκίππου τοῦ παῦ συγκαταθέσαντος τὸ παῖ· ὃν δ' ἔτυχεν ἐμοὶ μὲν τὸν ἄλλον δημῶν· ἐγένετο δέ μοι καὶ παρὰ ἦ σαράπιδος καὶ τὸς ἴσιδος χρησμοὶ ὡς πρεσβυτέρου τὸν ἦ πράγματος· καὶ ἐχρῶς ἐς φιλίαν ἦκεις ἔφασαν· καὶ τὰ μὲν χρησθέντα καὶ φανθέντα, ὡς ἐν κεφαλαίοις τοιαῦτα ἦν· ἐς δὲ τὴν φιλαδελφίαν ἀφίκοντο οἱ πεμφθέντες· καὶ ἦν μὲν ἀφίστιμος ὡς ἔφασαν ἐμὲ ἅπαντα γράμματα ὠνησθέσαι· αἰσχυνὸς δὲ ὁ πολλίων· καίπερ καιρῶν γενομένου πρὸς ὁμῶν ὑπὸ τὸν ἦ σεισμῶν, γνοὺς ἦ πρισβύτου τὴν ἀφίλκυσιν, κελεύει πρᾶξαί τι δύνυς, καλέσασθαι καὶ ἐπερωτῆσαι τὴν γνῶσιν· πρεῖ ταῦτα ὁ πρισβύτης· καὶ καλέζει ἐνός τινος καὶ τῶν· καὶ δίδωσι γράμματα ἔπρα πρὸς τὴν βουλήν· κομισθῆναι δ' αὖτ, ὁ δ' ἄρχων ὡς πρὸ προθυμότατα αἰδεσίκαμοι· καὶ ταῦτα τυτ αἰσχύνεται πρότερον, ἐρευνώμενος ὅδ' ἐλάττων ὡς ἐμοί, ὁδ' ὑπὸ συγγνώμην ἔχειν· καὶ παρῆν ἐς τὴν βουλήν· καὶ τῆς τοιαύτης διακονίας ὠφείλην· καὶ τὸς ἀπλείας ἐτύχομεν· πρῶτον τὸ μὲν τυτο, φίλιππος μὲν ὁ ἄρχων φίλιππος δὲ ὁ πρισβύτης αὐτὸς· φέρει δὲ καὶ ἀσχλήμακος ἀμφ' τῷ αὐτίρῳ πρεσβύτης, ἐτέρου τ ὀνόματα μνημονεύσαμεν· ὁ σοφιστὴς οὐ μᾶλλον πρόσθεν ἐμπέσθαι, ἦρχεν· ἱσταμένου δ' ἦ ἵππος, καὶ γιγνομθύης ἐκκλησίας τῆς πρώτης, ὅκνει ἐκ δήμου καλοῦντος μὲ· ἵνα δὲ διὰ χρόνου τὰ φιγμένον· καὶ ἅμα ἀπαγγέλλοντος ὅτι μέλλοιεν θύσειν ὑπὲρ ἐμοῦ δημοσία· ὅπως σῶν καὶ πρότερον πολλάκις πεποιήκοτες ὑπάρχοιεν· ὡς δὲ παρῆλθον ἐς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ὁ δῆμος πᾶς ὁ πολὺς ἐπεθορύβησαν, ἔρωτ εἶχεν οἱ παρεσκευασμένοι κροπούπης τι· καὶ τὴν ἱερωσύνην τὴν κοινὴν τῆς ἀσσας ἀπαιτῆντες μοι καὶ τὸν δῆμον ἐπαινέσαι ποῦ χαλεπῶς· καὶ ἅμα αἱ ἀρχαὶ πρὸ ἔφασαν μοι, ἄλλος ἄλλοθεν ἐπαινῶν καὶ βοῶν· καὶ πρὸς τὸν δῆμον τῇ παρακλήσει φιλοτιμούμενον· ἐγένετο δέμοι σημεῖον ἐξ οὐρανοῦ λαμπρὰ καὶ σαφὴς ὃς ἐβάρρουν καὶ παύ· λόγον δ' ἀπέσας οὗτος ἔπεσε, ὥστε ὁ δῆμος ταύτης μὲν ὠπίστησε τῆς αἰτίας· ἐπηφίζετο δὲ ἐμοὶ τὴν ἱερωσύνην ἦ σκλη πιοῦ μᾶλα φανερῶς ὥσας· ἔπειτ' ἐκπεσκλῆ πότε ὁ πὸς ὁ πρὸς πῆ ἐξωλυμένη καὶ οὐδ' ἀδὲ δυνάμενος ὃς ἀπειρηκάμην· ἔφην γὰρ ὡς οὐδὲν οὔπω μεῖζον οὔπω ἔλαττον, ὃν τ' ἐμὲ πράττειν μοι αἰδῶ ἦ θεοῦ· αὖτ' ὧν αὐτὸ τὸ ἱερὰ σθαι νομίζειν ἐξεῖναι πρότερον, πρεῖναι αὖτ' πύθωμαι ἦ θεοῦ· οἱ δ' ἐβαμασαν πὸ καὶ σὺν χάρουσι γενομένων δ' τυτ, δὲ δία καὶ ξύλος ἦν ἅπαντας δημιουργίας· καὶ οὐδὲν δεῖν ὑμᾶν ἔπραγματ· ὁ δὲ θεὸς, οὔπω τυ οἶεν πᾶσι τοῦτο ἔχειν· ὅδ' ἐγχειρίδιον ἔχει ὑτ' μῆς· καὶ συμβαίνει μετὰ τοῦτο, συνόδους μὲν ἐξέναι σμυρναίων ἐς φρυγίαν ἄνω· καὶ μέλλειν φέρειν τοὺς ὄνομα ἐν τῷ συνεδρίῳ τῷ κοινῷ· προσωφέλησαι δέμοι, καὶ τὰμ μὲν τροφὰ τὸν ζώσιμον· καὶ γίνομαι τρίτος ὑπάτους τῇ χειροτονίᾳ· μετὰ ταῦτα ἔφησις· κλῶς ἐτησίους· κλῶσις ἦ σωτῆρος ἐς ὠδγαμον· δὶς τριβόλ ἐν

αὐτὸν ἔφη συναρέσαι μοι τὰ δ' δίκαια τῆς ἀπλείας αὐτῷ καὶ βεβαιῶ καὶ μένει· ταῦτ' εἰ τι δεῖ προσγράψαι, ταῦτ' ἐπιγράψαι ταῖς ὑπομνήμασι. γενομένης δὲ τῆς γνώσεως τοιαύτης, οἱ παρεδρεύοντες παρ' ἑκατέρους δίκης ἕνεκα, ἅμα μὲν τῇ συνδίκων συγχαρέντες τῇ τιμῇ, καὶ τῶν ἄλλων μεθαρμοσθέντων ὅπῃ ἑκάστοις μέρει ταῦτ' ἔφη τρέπειν ὁ στέφανος, καὶ ὅτι τὴν ἀπόλειαν ἐκύρου πρὸς ἅπαντα τὸν λοιπὸν χρόνον καὶ ταῦτα ἀπόντα, καὶ παρὰ καὶ αὐτοῖς ἐς τὸ πρόσω παραίσιον νομίζοντες, καὶ οὐ παῖδα ἄσπρακτον δοκεῖν ἐπαινεῖν, ἅμα δὲ οὐκ ἔχοντες ὅπως χρὴ ποιήσασθαι τὴν ἔφεσιν αὐτοῦ μὲν κρίσιος νόμῳ τὴν ἀρχὴν αἰαπτίνες, ἐπ' ὠφελείᾳ χάριν αὐτοῦ τοῦτος καὶ φιλίας ἀρχὴν πᾶσι ταύτην καθαπτόμενοι, στέξαντες τοῖς παροῦσιν, ἐπαινέσαντες ὡς ἐμέ, διηγοῦνται τὸ παῖ ἐν δὲ τούτῳ, καὶ ἡ προθεσμία παρελυλύθει τῆς ἐφέσεως· ἔπειτα ἑκατέρου πρότερον ἢ πρότερον δίκειμεν· οὐ γὰρ ἐμοὶ τόρκει, πεμπάσαι δικαστάς. πάλιν δὲ προσκείμενον τῷ θεῷ· βουλόμενός τι καὶ συνβαλόμενος, τίνες αὖ χρήσαιτο τῷ πράγματι τούτῳ καιρῷ δίδωσιν ὅταν βουλόμενον εἶναι· οὐ τὰ μὲν καλέσαντα, οὐκ αὖ οἷός τ' εἶναι εἰπεῖν· τὸ δ' ὡς τῷ κεφάλαιον οὕτως εἶχεν· ἰδόντου τῷ γραμματεῖ ἐπιμόνως διαλέγεσθαι τῷ τοῦτ· ὄχειν δ' αὐτὸν ὡς ἐμέ· ὡς δ' ἀκούσαι ταῦτ', ὑπισχεῖσθαι λύσειν καὶ μεθύσειν τὰ γεγραμμένα· προέσθαι δὲ κελεύειν, ὅσοι δραχμὰς πεντακοσίας γενομένου δὲ ἑκατὸν ἐτείσατες, τῇ μὲν ἰδίαν γίγνομαι, ὅπως παγγελία τὴς ἐφαίπτο ἐκείνου, καὶ οὐκ αὖ παρισάρνησις ἦν τῇ δ' ὡς τῷ ἐς ταυτὸν φέρειν ἰδόκει μοι· τῷ γὰρ αὖτις πεντακοσίων δραχμῶν, πρίασθαι πρᾶγμα τοσοῦτον καὶ ταῦτα παρ' αὐδρὸς, οὗ τὰ μὲν ἀδικοδοκίτου· ὡς πρότερον τὰ ῥεῖθρα τ' ποταμῶν αὖ πάντα τῶσαι, ἤ ἐκεῖνον πρίασθαι· οὕτω δ' αὖ δεῖσθαι τῷ πράγματα καὶ ταῦτ' ὄντα αὖ ἴζα πάντα πλέοντος· ἔοικεν ὑπόχωσις, ἄρνησις εἶναι ἀπεῖναι γὰρ ἀδύνατον. ἰαῦτα ὑπέρουν· καὶ τοῦτο μὲν ἐκάλει ὁ θεὸς πάλιν ἐς πρᾶγμον· καὶ ἐτύγχανε ξουθῖνος ἄπωθεν ὢν· ἐμέλλε δ' αὐτῷ ἡμᾶς ἥξειν, ἐς ὅσον δίοστ' ἦν· σῶν τυχὼν δ' αὐτῷ, διηγοῦμαι τὰ πεπραγμένα· καὶ βοηθεῖν ἐξίουσαί τε καὶ αὐτὸν σίβορον, ὡμολογηκέναι, κυρίαν εἶναι μοι τὴν ἀπόλειαν διὰ προσθήκης τοῦ μάρτυρος δεῖσθαι δὲ, οὐ τῆς ῥήματος δὲ περιπείας, ἀφ' ἧ πράγματος· τὸ γὰρ σῶμα οὕτως ἔχειν μοι εἴδοξε δίκαια λέγειν τῷ ξουθίνῳ· καὶ μοι δίδωσι πρὸς αὐτὸν διαλόγεσθαι, ᾗ αὐτ' φωνῇ γράψας, ὡς δύνατον πρὸ θυμότατα· ἐν ᾗ τὰ πάλαι ἐπέχει, τὰ μὲν, ὡς συντεταῖς τὰ δ' ὡς συμβουλεύων· καὶ τῷ μὲν ἧ μέλλοντος νικᾶσθαι τὸ δικαίου τι ἔσοιτο, ἵνα μὲ εἰκὼν ἀφίοι· ἵνα δ' ἐκτραίω, γιγνόμενα ἐν τῇ συμόρᾳ, διοτυδοκοῦσι καὶ παρὸν ὁ σίβορος κατὰ τὴν ἑορτὴν· ἣν οὕτω τε ἧ καλουμένων πρισβυτῶν, ἰαῖ πάλλα θαυμαστός, ὡς ἄπαδοίως ἔχων αὐτῷ, καὶ χεδόν, ὡς πρὸς γραμματεῖς αὖτ· ταῦτ γὰρ ὅσα ἐν γράμμασι, κύριος αὐτὸς ἦν καὶ δ' καὶ τὸ τὴν ἄπολειν τυτὸ δεικνύω, ἐν τυχόντος πρώτῳ· καὶ γὰρ ἄπο τῆς διοικήσεως τῆς πρὸ συμόραν· καὶ μοι ὅσα τὰ ἀπὸ τόματος ἐφαίνοιδει, πάντα διόλλον πρὸς αὐτόν· ἵνα εἰ δ' ὡς ἀριβῶς, φράζοι πρὸς τὸν ἀγωνοθέτα· καὶ ὡς ἐώρων τὺς πλόγους δι χόμενον, καὶ πρὸς τὰ δίκαια καμπτόμενον, ἐνθύμιον ποιοῦμαι τὴν ἐνυπνίου φωνὴν, ὡς ὁ γραμματεὺς ὑπηχεῖτό μοι συμπράξειν· καὶ τὸ, τὸ ὄναρ αὐτῷ διηγοῦμαι πρὸς αὐτὸν, καὶ κέλευσι ἀκούσαι τῷ θεῷ· φάσκων ἐκεῖνον εἶναι τὸν ὑπηχούμενον· αὐτὸν δ' λέγων· ἔαθ' ὑπὸς λόγους προσίεται ἐμᾶς τῷ ἀγωνοθέτῃ· ἀποδίδωσι τὰ γράμματα κοινῇ μεθ' ὁμῶν· καὶ ὅς ἐπὶ μὲν ἀγνώσκων, δῆλος ἦν ταυτὸς γενόμενος· ἱσταμένου δὲ πολλαχοῦ τῶν γραμμάτων καὶ τρεφομένου· πεῖσα δὲ καὶ μέγιστα ἀπεπέλασπος αὐτῷ τῷ τῶν λόγων τῶν ἐμῶν, παρὸ κάλου δ' ὁμιτέρου μὲν ἑαυτοῦ, ἐκείνῳ δ' οἰκείου καὶ συνήθους ἐκπαίδων, ἐπειδὴ καὶ ταύτην ἔλαβε τὴν ἀπόλειν, καὶ δῆλον ἀμφοτέρας, οὐδεὶς ἔφιζε τῷ λόγων· ἀφ' ἑτέρου ἵστ' πρῶτον ἐλλιπῶν εἶναι, καὶ ἄπορον ἐν λόγοις· οὕτω γὰρ αὐτόματος καὶ ἕτερον διατρίβειν ἄπο τούτῳ καὶ μαθητὰς ἔχειν· καὶ μαρτύρια λιπῶν, προβάλλεται ἔφη πρὸς τὴν βουλήν· πεῖσον τὺς πολίτας· καὶ ἅμα προῦτιθεσοῦτον ἀπεφαίμην, ὅπου δὴν βοίμην παρακλήσεως· ἀφ' ὅτου αὐτῷ τυτ' ἕνεκα ἀποστέλλειν, ὡς ἀνάγκη πείθεσθαι· ἀρχὴ μὲν δὴ καὶ κατάστασις αὐτῷ ἧ πράγματος γίγνεται καὶ παρόδος πρώτη μὲν τὴν ἐν τῇ ἐφίσῳ γνῶσιν γενομένην· ἐπ' ὄντος μετοπώρου, συμβαίνει δ' ὕστερον τοιόνδε· περὶ σιλθεῖν εἰς τὴν βουλὴν ἐμί, καὶ γενέσθαι λόγον ὃν τοῦ τῷ τυτ', ὕσας δ' ἀρχαιρεσίας κατ' ἐκεῖνον χρόνον πρυτανεῖαι, προυβάλλετό με ἡ βουλὴ, δυοῖν καὶ τριῶν ὑπερνυκτ· καὶ παρεσκεύκει τὸ πρᾶγμα εἰς ἄστυ· κἀπειδὴ ἧ πείθειν ἐκείνους τῷ ὧν ὁ ἀγωνοθέτης ἀπέστελλεν, ἵνα καλόμην αὖθις ἐφίναι παρ' ἐκείνων, εἰς τὸ ἧ ἀγωνοθέτης δικαστήριον· καὶ δύο τε αὐτὰ μᾶς αἱ δίκαι γίγνοιτ' ἂν καὶ δικαστὰς πάλιν αὖ ὅς παρίζαρχος· καὶ ἀπαντῶμεν εἰς πρᾶγμα· μελλούσης δὲ καλεῖσθαι τῆς δίκης, ἵνα σῶμα, πόθεν μὲν οὐδεὶς ἡμῶν· οὐ γὰρ προείρητο ἡμέρα· ὅταν δ' αὖπαλιν τῷ τὴν ἕω, πεσοῦτον ἔφαζε· καὶ βουλὴ χρὴ λέγειν τὰ καίρια· δίδυς οὖν δὴ λοιπὸν, ὅ πᾶγωνίζεσθαι δώσει· καὶ παρισκευάζομεν οὕτω καὶ οὐ πρὸ ὕστερον, ἦκεν ἀγγέλλων τὶς, ὅτι καὶ δὴ καλεῖται μου τὸ ὄνομα· ἐν ὅσῳ δὲ ἐκ ἧ ἱεροῦ καλεῖσθαι ἐς τὴν πόλιν διατριβῆς ἐγγινομένης, καὶ καλουμένου πάλιν αὖτ' ὀνόματος, ἔφασαν τὸν σίβορον μᾶλλον δεξιῶς εἰπεῖν, ὅπα φιζοίμην τί, καὶ οὐδὲ δίοικα πεῖγεν· καὶ μᾶλ' πῦπω ὡς εἶδε προσιόντα, ἔβαδυχης

τρίβειν ἀῶ πού τις, μᾶλ τὰς παρὰ θεῶν τιμὰς ἀφ' ἁγ ἧς τὸν παρόντα ἔφερε λόγον, πιαῶπα μάλιστα ἐγένετο· καὶ ταῶπα μὲν, τ' αὖ χρόνου ἐστὶν, ἐπεὶ δ' ἐνταῦθα ἐπεγόνει ϝ λόγου, καὶ πρὸς τὰς ἄλλας ἔμελλεν διέρχεσθαι ϝ θεοῦ τρίβεσθαι, καὶ γράφειν ἐφεξῆς τὰς ἀῶ τ' ἄλλων ἐπιτροπὰς καὶ πράγματ' ἔχουσθαι, ὕπαρ μοι γίγνεται μᾶλλον τῆς γραφῆς, ἧς ταῶπα φέρουσας πάλιν εἶχε δι, οὐτωσὶ ἔδοξα λέγειν ἔνιοις ἐνδεικνύμενος αὐτοῖς· μᾶλλον δ' τ' λόγων ὧν ἀγωνιζόμην, καλέσαι τὸν θεὸν, αὐδ' λέγων· δέσποτα ἀσκληπιέ· ἃ μὲν καὶ ὑπέρχωπι λόγοις πρῶ πρὸ ὑπέρχω, ἐμοὶ μὲν ὑγίασι· πῖς βασκάνοις δ' ἔστι ἐγγυᾶσθαι καὶ ταῶτά τι ὡς ὄναρ τυγχάνειν ἑωρακώς· καὶ γενομένης ἡμέρας, βιβλίον πλαβών, ἀναγινώσκειν· ἀρξᾶν οὖν ἐνόμισα, ἃ πρὸ ἐφιλοτιμήσαμεν θαυμάσας δι πρὸς ζωὴν φανῆναι· θέασαι λέγειν ἐδόκουν ὄναρ, ἀρίσκω γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ· ὅτι πᾶ δὴ καὶ ταῶπα καινὰ παλαιοῖς πρόσεστιν· ἀλλ' τῆς γνώμης ϝ θεοῦ πτυχάκαμεν, αὐτὸς αὖ δοκεῖ καλῶς· τὰ μὲν πρῶ τοῖς λόγοις κεῖσθαι καὶ πάντα τὰ μὲν

τί ταῦτα ὑμεῖς ἱ πρὸς τὸν πάντα λαλγυνθήσεται· καὶ ἐκ πάντες τοὺς αἰδρώπους· ἔφερε δέμοι τοῦ-
το, ἐς τὴς πρὸ φύσεως αὐτοῦ καὶ τῶν ὄντων λόγις· καὶ ὃς ἀκολουθεῖν μεἰκέλευσε προσέχοντα τὸν
νοῦν· ἐκ τούτου δή, ὁ μὲν ἀνεῖπον· ἐγὼ δ' ἐπόμην· καὶ προσελθὼν μικρὸν, ἀπαχὼν τὴν χεῖρα, δείκνυσί
μοι τὸ πρῶτα τοῦ οὐρανοῦ· καὶ ἄμα δείκνυσι, ἔφη τοῦτος δύσοισίν, ὃν καλεῖ πάντων τοῦ παντὸς ἡν
χὴν ἀπαβλέπων τὸ δὴ, καὶ ὁρῶ ἀσκληπιὸν ἐν τῷ ὀργάμφι ἐν δρωμένον ἐν τῷ οὐρανῷ· καὶ ἅμα τὰ
φυτικὰ μὲν ἄλλα τούτοις· καὶ τὴν ὥραν ἀφ' ἑαυτοῦ ὁμοίαν ταύτην ἐκείνην οὖσαν, ἐν ᾗ ἐδόκουν τοῦτα ὁρᾶν· ἐν
τούτοις ἐπίστων τῶν δὲ μέμνημαι· ἓν τὸ μὲν αὐτὸν πάντων ὁρᾶν ἐδόκουν ἑαυτὸν ἐν τῷ δωματίῳ τῷ ἐμῷ
ἀναπαυόμενον, τῆς πλίνης κἀμοῦ· ὅδ' ἔτυχε μὲν χειριζόμενος τὴν ἀσφάλειαν τὴν πρὸς δυσύσιον κἠμέ
λα μετὸς ὢν θυμοῦ· προσβλέψας δέμε, τίνος τε ἕφη σοι φαίνομαι ἀσφαλὰς· μὴ φαυλότερος τοῦ
κέλλερος; τὸν γραμματέα δὲ λέγων τὸν βασιλικὸν· καγὼ ἀφόμην ἔφην τε καὶ μεμνῆσθαί σε τοῦ-
τον ὄντα, ὅστις εἶ καὶ πρὸ πολὺ ὕστερον, ὁ μὲν ἀφανίσθη· ἐγὼ δὲ σωτοία εἰχόμην· παρὼν δέτις εἶπεν οὗτος
μῦθος ὁ δὲ λεγόμενος σοι ὡς πάντων ἀρίστος, ὁ σὸς ἐμῆς ἐστι· λέγων δὲ τὸν ἄλλον χόπον τὴν γένεσιν τὴν
ἐμὴν· πάντων δ' ἐφεῖς καὶ τοῦτο μὲν δὴ ἐν σμύρνῃ γίγνεται μοι τὸ ὄναρ· ἕτερον δὲ ἐν τῷ γράμματι
δὸν πρότερον τούτου· ἐπὶ τὸν ὀνειράτων τούτων, καὶ τῆς ἐναργοῦς τῶν θεῶν ἐπιμελείας, τὸν δ' ἥλιος
ἀστέρα· ὅς τε δὴ καὶ ὁ ἀπόμενος ἐν χίλειν τῷ αὐτὸν μέσου τοῦ οὐρανοῦ, μέσην τὴν ἡμέραν ἐνίκα ἐγί-
γνόμην· καὶ λέγοιμι μῦθον ἐπὶ ἀστερόμοι, λέγοντα μὲν εἶναι τὴν καὶ ἐπὶ μέσου τοῦ οὐρανοῦ· τὸν δὲ τοῦ
ἥλιος ἀστέρα, ὑπολείπειν ἐκ πραγώνου πλευρᾶς ἑκατὸν ἀμφοτέρους ἑώους· χιλίους δὲ καὶ τἄλ-
λων πάλαι τοὺς ἐνδοξοτάτους ἐπὶ λόγις, ὑπερέχειν μοι δοκοῦσι ὁμοίως λοιπούς τε καὶ πρώτας·
τὸ δὲ τοῦ λυκίου, καὶ δι' ὀγδόου ἄξιον ἐκάμνον γὰρ τριπάλαιστα ὑπὲρ τὰ καὶ ὁρᾶν λυκίου τὸν ἑσπέρα
νατίσκον οὐκ ἄχαριν· ἐπεὶ δὲ διὰ τῆς καταβολῆς ἡμέρα· καὶ ὁ πυρετὸς οὐκ ἐπεγίνετο· ἀφ' ἑαυτοῦ τὸ
πόσιμα ἐν τούτῳ· καὶ δὴ καὶ σφυκνία τρὶς ἐδόξα τὸν τρίτον, παρελθεῖν ἐς τὴν ὑγίειαν τὴν ἐμαυτοῦ·
παρελθόντα δέ, ἔδοξα προσθεῖναι τοῦ οἰκήματος, νῦν διὰ τρίβων τυγχάνω· ἐγώτε δὲ αὐτοῦ καὶ σωτῶν
τος, αὐτὰ ἐπ' αὐτῶν τὰ χείλη, βομβεῖν δοκοῦντα ἔδοξε· καὶ ἐν πᾶσι προσοψις, πεφορυῦ τι καὶ ὀχέπ
νος· ἰδὼν οὖν αὐτὸν, ἔφην τί καὶ αἰάζας, ἐπαλζόμην καὶ ἐρώτων τοῦ δέ σοι ἔφην ἀδελφός· καὶ ὅς,
ἔστι γάρ τις ἔφη ἀδελφὸς ἐμοί· ἀρχύλος γε νῦν τις ἔφην ἐγώ· κἠμὲ συμπαρεῖναι ἔφω· κἠ ὡς ἐν τῷ προ
θύρῳ ἐφαίνομεν· σοφιστὴς τῶν ἐφ' ἡμῶν, καὶ μάλα τῶν ἀπφαύων, μικρὸν ἀπωτέρω τῶν θυρῶν ἐξ ἀριστερᾶς
αὐτὰ πάντα εἶκε τὸ· ἄλλους δὲ ἐν ἄλλῳ χωρίῳ καὶ τύπῳ μάλα σεμνῶς τε καὶ οἰκείως, ἐφ' ὑψηλοτάτης
σωζόμενον χρόνον, εἶδομεν· ὑπῆρξε δὲ καὶ τόδε ἐς δύνομίαν ἀπὸ δεμθόνου γὰρ μου λόγις πάσ ὡς τὸ ὄναρ,
καὶ φόβρα δὴ δὴ καὶ ὑπὸ ἥτις ἀνθρώπους καὶ δύνομίαν, ὅτ ὡς ὁ δεῖνα, οὐ δὴ μάλ
στα ἐθαύμαζε τὸν παλαιὸν, παρόντα ἐδόκουν τὴν διδάσκαλον εἰ δεῖν ὑπὸ δυχερᾶς ἀπὸ πρόσθε
σεις τοι· καὶ τὸν, καὶ ἄλλους ἐμέλλειν ἐρεῖν ἐξῆς· ὡς ἔφατο οὐδένα αὐτὸς ἐτάσασθαι· καὶ ταῦτ' ἐγὼ
κειν δ' ὧν, κατὰ λύσαι τὸν πρὸ τούτων λόγον καὶ ὑπὸ λύσι μεβουμασὸν ἕτερον χάριτος· εἰ δή τι καὶ ἄλ
λο, οὐκ ἐλίγης ἄξιον τῷ θεῷ· ἀφικόμην γὰρ κοδρᾶτου τοῦ ῥήτορος ἐπὶ τὴν τῆς ἀσίας ἀρχὴν, αὐτὸν καὶ
ρὸν ἔχειν μοι τὸν πρὸς αὐτὸν προσῆκον· ἄλλως τε καὶ πραγμάτων ὄντων μοι πολλῶν ἐκ τῶν αὖθις χρό
νων, πρὸ ὧν αὐτίκα εἰρήσεται· καὶ γράφω δὲ πρὸς αὐτὸν, ὅς τε πέμπει δώρα, καὶ πᾶσαν τὴν ἐμαυ
τοῦ διατριβήν· ἡ δὲ ἡμέρα δὲ ἐξεπλάγη τὰ πράγματα ἐμέλλε, πυνθάνεσθαι ὕστερον ἐγνωμον ἐκ τῶν ἀπαγγελ
λόντων, ὧν δὲ καὶ αὖθις ἐκλογισμοῦ τὸν ἡμερῶν τὴν μαίρεσθαι, ταύτην μοι ἐδόκει ὁ ἱερὸς ὁ τοῦ ἀσκλη
πιοῦ, νῦν τος ὁ ἐπὶ νῦν ὤν, καὶ ὁ τούτου πάππος· ἐφ' οὗ τὰ πολλὰ καὶ μεγάλα ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐμοὶ βαίνοντα ἐχω
ρούργησεν ὁ θεὸς, καὶ ἔστιδὲ ἐνδοξότατος τῶν μέχρι τούτου· οὗτοί μοι ἐδόκουν παρελθεῖν ἐς τὴν τοῦ κο
δρᾶτου καταγωγήν· καὶ σωθῆναι μᾶλλον ἐγγύθεν· ὁ μὲν, οὕτως παρακαθήμενος· ὁ δέ, ἐπ' αὐτῆς καθεζό
μενος ὥσπερ τῆς κλίνης, ὁ πρισβύτερος· συνίστασαν ὧν με τῇ κοδρᾶτῳ παύσασθαι δή· ἄλλους τὸ λό
γους φιλανθρώπους λέγοντες, καὶ ὡς ἂν τοῖς λόγοις ὁ πρισβύτερος γίνεται τοῖς ἐμοῖς δή· καὶ οὓς ἐθε
καὶ αὐτὸς πρὸς τὸν κοδρᾶτον ἐπαινεθῆναι· τῷ δὲ λόγων ἔφην ἐν σημανάμενος τί τινα τῇ φωνῇ κἠ δια
λιπὼν ἐξεπάτησεν, ὡς μήτε ἐμέλλειν ἐκεῖνον προσάξειν τῷ μέλλοντι λειχήσεσθαι· ἔπηδ' αὐτῷ μέλ
λοντος ἱερὸν τὴν ὑπερβολὴν, ἣν λαβὼν ὁ κοδρᾶτος, ἀφ' ἧς τὰς παροιμίας ἔφη ἐρεῖς, ἢ τοιαύτην χρὴ
γαμεῖν, ἢ μὴ γαμεῖν τοιαύτ' ἄττα ἐκατέρωθεν ἐλέγετο· μετὰ δὲ ταῦτα, ἐδόκουν τοὺς μὲν πορεύεσθαι
αὐτὸς δὲ σὺν ξιέναι μετ' αὐτῶν καὶ ἐπειδὴ γιγνόμεθα πρὸς τῇ αὐλίδι, οὐ δὲ ἐκ προπαρὸ ἱερὸ ἐστι,
τοὺς μὲν βαδίζειν δίδυ τοῦ ἱεροῦ· αὐτὸς δὲ ἀπαλλαττόμενος, δεξιοῦσθαί τε αὐτοὺς καὶ χάριν ἔχειν, ὅτι
τε μοι παρεχοῦ κοσμεῖν· καὶ μέλλειν ἀπ' αὐτοῦ τοῦ ἱματίου, καὶ τοῦμάχαιραν ἄδην ὅτου λαβεῖν,
καὶ ἀπρὸς τοῦτο αὐτὸ πέμπειν, καὶ ὅπα πελλάτων· ἐπειδὴ τῆς ἀρχῆς ἐξῆλθ, τῇ μὲν, ἵππος ἀλαζονείαν
ἔχειν αἰδόξειν δηλοῦσθαι, διὰ τὰς ὑπερβολὰς τὸ ἐν αὐτοῖς ἐνόντων· ἡ δ' ὡς τοῦ μαρόντος τὰς αἰδὼ δὲ

πρὸς

προταθὰ τοῦ θεοῦ ταῦτα ἐγίγνετο· ἐνίκησεν δὲ ὁ θεός· ἦ γὰρ ἡμέρα ἔδει γίγνεσθαι τὴν αἰσθησιν, ἵνα τὰ μὲν δηλοῦν, ἃ μᾶλλον τῶν πρὸ αὐτοῦ πᾶσι τὴν ἕω, ἃ καὶ ἐπὶ πλάτος, ἀφικνεῖσθαι δεῖον ἐπίγραμμα, ἔχει δὲ ὧδε· οὐκ ἀφανὲς ἔλλαδι ἀριστείδης αἰνίκα μῦλων αἰνὰ ἄνακτος κύδιμος ἐπιόχος· πῦρι τ' ἄμπνεον ἐδόκουν, καὶ τὸ αἴθημα αἰθύσσειν ὡς δ' ὁ δεῖ· δίδυς οὕτω δ' ἐχόμην ἀπὸ τοῦ ἀπογράμματος ἔστι τῷ ὑφηγουμένῳ, καὶ ἔστα φυτιζόμενος, ἐκμελετῶν καὶ τρίφων, μὴ λάθω με διαφυγὼν· καὶ οὕτω δὴ καταδυσάμην· μετὰ δὲ ταῦτα βουλόμενοι ἡμῖν κοινῶ τῷ τοῦ αἰθέματος, σωτῆρι καὶ τῷ ἱερεῖ καὶ τοῖς γεωκόροις αἰαβεῖναι, ἐνδιδόᾳ ἀσκληπιοῦ· ταύτης γὰρ οὐκ εἶναι χώρας καλλίω· καὶ οὕτω δὴ ἀνείραντος ἐφημερίδι· καὶ ἔστιν ὁ τρίπους, ὑπὸ τῇ δεξιᾷ τοῦ θεοῦ, ἀκόντων χρυσᾶ ἔχων τρεῖς· μίαν καὶ ἑκάστου πρόσασκληπιοῦ· τὴν δὲ ὑγιείας· τὴν δὲ πλειάδος· καὶ τὸ ἐπίγραμμα ἀπογέγραπται, καὶ ὅτι ἐξ ὀνείρατος πρὸς παραγέγραπται· αὐτίκα δὲ καὶ τῷ διὶ τῷ ὀλυμπίῳ, τρίπους ἐπίγραμμα· καὶ αἴθημα ἕτερον, ὡς παντὶ χῆ πλείως ἔχειν τὰ χρωθέντα· γενομένου δὲ τοῦ ἀπογράμματος, πολλὴ δὲ μείζων προθυμία μοι ἐγίγνετο· καὶ ἐδόκει παντὶ τρόπῳ χρῆναι αὐτίκα θαι τὸν λόγον, ὡς καὶ τοῖς ὕστερον αἰρήσεις ὄνομα ὁμῶν ἐσόμενον· ἐπειδὴ γε αἰτιᾶται τοὺς λόγους ὁ θεὸς ἔτυχε προσηκόντως· καὶ τὰ μὲν τῷ τοῖς χρεών, οὕτως ἔχει χρόνῳ δ' ὕστερον, οὐκ οἶδ' ὅτῳ τινί, φαντάζομαι τάδ' ἐδόκουν εἶναι ἀπὸ τὴν ἐξίασιν τοῦ διὸς τοῦ ὀλυμπίου καὶ πατρῴου· συλλόγου δὲ γιγνομένου δημοτελοῦς, τῷ πλούσιᾳ ἀγρεὺ ἐστῶτα τὸν κόρυκα τὸν ἱερὸν παρ' αὐτὸν τοῦ θεοῦ τὴν ἀριστίδα, αἰδεῖν τὸ μὲν ὄνομα οἶμαι ἅπασι τοῖς τῷ αὐτῷ, ὡς δημοσίᾳ τιφανουμένου· ὧς ποτ' ἂν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις χρυσῷ τιφανῷ τιφανώμεθα· πρόθεσιν δὲ, ὅπλογων ἕνεκα βιβασθῆναι δ' αὐτὸ ἐπίτηδες προθύμως, ἐπειδὴ γὰρ ἔστιν αὐτῷ πρὸς λόγους κεκινδυνευμένου δὲ πύθου, διαβοῆσαι ἐς ἀσκληπιοῦ κῆρυξ· ὃς ἔστιμος πρόθεσιν τῆς νίκης τῆς πατρῴας· καὶ τὰ ἄλλα ἀμφὶ τοῦ θεοῦ τὴν ἀριστίδα, ἐπὶ πεντήκοντα μνῶν, μετὰ κοινῶν, ἐπεὶ δὲ καὶ ἐμοὶ προσῆκε τὰ ἐς τὸν ἀγῶνα τὸν φιλοπάσσωτον· πιεῖν καὶ ἀκοῦσαι καὶ ἰδεῖν ἐδόξα καὶ πρὸς ἐμαυτὸν ἐνθυμεῖσθαι καὶ συλλογίσασθαι, τὰ μὲν ὡς παρὰ τῷ διί, τὰ δ' ὡς ἐν ἀσκληπιοῦ πρὸ τῆς οἰκίας· τὰ δ' ἐν τῷ ὁδῷ δὴ μὲν ἡμῖν, ἡρέσθω καὶ γιγνέσθω· ἐδόκει δὲ μοι, ὅπως οὖν σοι μελήσει δ' ἵππος ἀσκληπιοῦ, ἵππους ἀγαγεῖν μοι δεῖν γεάσθαι πάντας δυσκόλου χωρίς πρῶτον μὲν, ὅφη τὸ ἕδος, τρεῖς κεφαλὰς ἔχον· καὶ πυρὶ λαμπρῷ μέσον κύκλῳ, πλὴν τῶν κεφαλῶν ἕνεκεν οἱ ἱερὰ τὰ προσεστήκειμεν, ὡς ποτ' ὄπισθεν ἄδηλον χεῖν δεῖν πρῶτος ἐγὼ καὶ πύνθανόμενος ὁ θεὸς, ἔχων ὅδε τὸ ἐμαυτοῦ χῆμα εἰς ὃ παρεστήκειν· εἶπε δ' οὖν ἄλλοι ταύτης ἐξέσεσθαι καὶ ἐγὼ μετεστρεφόμην ὡς εἶεν· καὶ ὁ θεὸς μοι τῇ χειρὶ προὐκαλεῖτο μένειν· καὶ ἐγὼ πολὺ χαρᾶς τῇ πομπῇ γενόμενος· καὶ ὅσον τῶν ἄλλων προὐκρίθην, ἐξιδοῦσα εἰς λέγειν δὲ τὴν θεόν· καὶ ὃς ἐφ· συεῖ· τοῦτο τὸ ἕδος ἐμοὶ δ' ἐστὶ πασῶν ἀσκληπιοῦ, πασῶν αἰθρωπίνου βίου κρείττον· τούτου πᾶσα ἐλάττων νόσος· τούτου πᾶσα ἐλάττων χάρις· τοῦτ' ἐμὲ καὶ δύνασθαι καὶ βούλεσθαι ζῶντ' ἐπίστασθαι· καὶ ταῦτα μὲν ἡμῖν ἀρκοῦντα· μᾶλλον δὲ ἐλάττων αἱ τῆς προθέσεως τιμαὶ παρὰ τοῦ θεοῦ· λόγοι δὲ πρὸ ἄκουσα τοιοῦδε φέροντα ἐς λόγους καὶ ἡμᾶς ἐπὶ θείας· ἐφ χρῆναι κινεῖσθαι τοὺς ἀεὶ τοῦ καθεύδοντος κινεῖν τὰ δὲ, συγγίγνεσθαι τῷ ἀεὶ συγγινομένου δὲ, ἀπέχειν δὲ τῆς αἰθερωπίνης ἕξεως· καὶ οὐδὲν πρότερον εἶναι θαυμαστόν· οὔτε τὸ ἀπέχειν ἀεὶ συγγινομένου, οὔτε τὸ ἀπέχοντα, σώζεσθαι ἀεὶ· καὶ μᾶλλον τοῦτο μὲν ἡσθῆναι ὅτῳ ἐπανομάσθαι μοι προσῆκεν μὲν ἐδόξαζε ὡς ἐν σμύρνῃ ὑπάρχοντος· καὶ μᾶλλον συγχαίροντος, ἡσθῆναι χαίρει· καὶ ἀσθενοῦς ὄντος ἀεὶ προσῆν· δ' ἐξασθαι δὲ οὕτω τὴν προσρυσιν, ὡς ἀρα πᾶσι τοῦ μὲν ἐν τοῦ διὸς θυρεῖ· μᾶλλον δὲ ταῦτα, ἕτερον ποιοῦσι ἀπογίγνεται· ὑπὲ παγαλος τῶν τροφίμων ἐμῶν· ὃς πρῶτος ἐξεγένετο μοι, καὶ μᾶλλον ἀγαθὸς, καὶ σοφίζεται ὁμιλῶν θεοῖς· καὶ χρησμοὺς ἐκ μαντοσύνων, ὅλους ἐξ ἐνυπνίων· οἷδ' ἃ πίθανον ἔχειν ὡς ἐπεὶ αὐτὸς μὲν ἐγίγνετο μὲν ποιοῦντος τὸ ἐπαγαλος· τὰ δὲ ὄναρ οὕτως ἔχειν· ἐδόκει μοι οὗτος, ἅπτεσθαι τυθομένου, καὶ αὐτὸς ἀφ' ἑαυτοῦ κινεῖσθαι, ἅπτειν πρός ἐμὲ, ὅτι αὐτῷ γίνοιτο ἐνύπνιον ποιοῦν· τῷ δὲ ἱερεῖ δοκεῖ μοι κατ' αὐτὰ δὴ κεῖνα τῷ ἱερῷ, καὶ ἀπὸ τῷ ἀσκληπιῷ· ὁρᾶν θεόδοτος, ἐκεῖνα μοι τὴν ἀρχὴν ἐγίγνετο· ἐπιδεῖξαι δέ μοι καὶ τῷ τῆς φύσεως τοῦ αὐτοῦ· τὰ μὲν ὄφελε· τὰ δὲ καὶ λάγω· ἔχει δὲ νυκτῶρ· αἰεὶ ἔχει μὲν ἐπιφορος, ἐνίκα ἢ τὸ ἐνύπνιον· ἐδόκουν δὲ βαδίζειν ὁδὸν τινα δι' ἐμαυτοῦ, χαίρων· προσηεν τῷ ἀσκληπιῷ· καὶ γὰρ εἶναι τὴν πρεῖαν πρὸς αἰαπλάς· παρεῖναι δὲ τυφαλλιαῖον τὸν ἐκ τοῦ ἱεροῦ· αὐθρα, ὑμῖν τὰ ἐπαίρων, καὶ τῷ τοὺς πάντας λόγους, δι' γυμνάσμῶν· ὅτα δ' ἐν ὁδῷ καὶ ἐν συχίας οὖσης, πρὸς παῖσαι αὐτόν· καὶ ἅμα ἱερὰ χιλῶν, ἐπεῖν· ἔχειν μοι πρὸς ἡσθῆναι· πάντα δ' ἐσμὶν μοι,

τῆς ἐκ πολέμου χαίρειν κελεύειν, αὖθις παυόμενον ἐν τῷ λιμένι τῶν νεῶν. οἷδ' ὅκον οἵνω βιβαρικότες οἱ ταῦ-
ται, πρῶτον μὲν ὕπνον χιδνόν· καὶ προσαύτις, ἔκπλουν τὴν ὑρμαν, καὶ ἐκέλευον ἐξάγειν· καὶ χρῶσθαι
τῷ· καὶ γὰρ εἶναι θαυμαστὸν ὅσιον. ἀσπόνδους μὲν γὰρ παίδων ὅτι λαμβάνειν, καὶ οὐδ' αἱ ἔπιγίγνονται κυ-
σοίμην, ἀπόντες φέρονται πρὸς ὀργήν, ὡς δὲ μεγάλων στερόμενοι· ἀλεκτρυόνων τε ὠδὴν ἡσθέντες
καὶ καπρὸν ἄγνυται σκιπόδος ἐξαίσιος· καὶ ὁ θάλαττα ἁλαίνει πολλὰ τὰ ἀγρία· καὶ ταῦτα ἐπικλύζε-
τον· καὶ τὰ πρόσφατα τὰ ἐν τῷ λιμένι, τὰ μὲν ἐς τὴν γῆν ἐξέπιπτε· τὰ δ' ἀφόλους ἐκέπιπτε καὶ συνεπρίβη-
τον· οἱ δ' ὅλκας ἐκομίζοντο ἡμᾶς, ἀσπορράγιστον τῶν καλωδίων, ἐκυλινδέσθη τὸ αὖ καὶ κάτω· καὶ πόλις
οὖν βοῦν πολλὴ καὶ παραχῆ τῶν ναυτῶν, διασῴζεται καὶ ἀπιγίγνεται ὑδρίᾳ ἐξ οὐρανοῦ πολὺ καὶ λάβρον·
καὶ ἐν τῇ νησῳ βόρυβος ἦν, ὡς παρὰ γνώμην. ἅμα δὲ ἡμῖν ἔδοξε, παρῆσαν μὲν οἱ φίλοι σπουδῇ, οὓς ἔτυχεν ἀεὶ
λυφῶς ἰδίοις τίλεσι πρίων ἀϊργέτην. σὺ τῆς ὀνομάζοντες· συγχαίροντες τῆς παρὰ τῶν θεῶν προ-
νοίας. παρῆσαν δὲ καὶ οἱ ταῦτα, χάριν εἶδε δόντες καὶ θαυμάζοντες, ἐξ οἵων κακῶν ἀπεκεκλῶνται σω-
σαν· τὸ μὲν κέρδος, ποσοῦτον· καὶ ὁ μαθὸς τοῦ ἄσματος, ὡς παρ' ὁμωνίδι παρὰ τῶν διοσκούρων φασὶ
γενέσθαι τὸ σωθῆναι μόνον, αὐτοῦ ὧν ἐς αὐτοὺς ἐπρίσατο· πρὸν ὅσον ὑμεῖς τε, οὐ μόνον πότε· ἀγαθοὶ καὶ οἱ φίλοι
διεσώθησαν μεθ' ὑμῶν· ἐχέτω δέ, ὁπότερα τῆς βουλῆται σὺ τοῦ παιᾶνος τούτου γενέσθαι τὴν ἀπαρ-
χὴν καὶ χάριν, καὶ διὰ τοῦτο ὑπαρξαι σωθῆναι, εἴτε τοῦ τόμεν ὡς ἐν θαλάττῃ κίνδυνοί τε συμβῆσαν-
ται καὶ ἐξ αὐτῶν σωτηρίαι· τοῦτο δέ, ὡς τῶν περὶ τὸ σῶμα ἀσφαλῶν, ἔστιν παιᾶν· αὐτὸς τε· καὶ τῶν αὖ
παίδων, ὃ πρῶτός τε καὶ παῖσαι παιᾶνα δὲ ὡς, ὁ ἥρωσος καὶ μουσικὸς αὐθρωπολόγος δέ ἐστι λόγῳ συνε-
χὸς· καὶ λέγωμεν πάλιν, ὡς μᾶλλον τῶν ἄλλων ὁ σωτὴρ ἀσκληπιός, καὶ τοῦτ' ἐπαφεῖσθαι ὀμεν, διατρίβο-
ἐν ἄσμασι καὶ μέλεσι· καὶ δὴ καὶ παίζειν καὶ τρέφειν παῖδας· ὅσα μὲν δὴ κἀλλα τῆς συμβουλῆς
ταύτης ἀπολαύσαμεν ἐς εὐθυμίαν καὶ τὸ αὐτάρκειν, ἀπόρρητον αὖ ἐστὶν εἰπεῖν· τὰ δ' ἄσματα ἴδοι οἱ
παῖδες· καὶ ὁ πότε ἢ ποίῳ θεῷ συμβαίνοι, τοῦ τραχήλου πάλιν τοῖς ἐξαίφνης, ἢ τοῦ σώματος τοῦ
τοῖς ἐς ἀσπορίας, ἵνα ἄλλα γένοιτο ἄρρος προσβολή, παρὼν αὖ θεὸς τοῖς ὁμοίοις καὶ μιμνήμενος τῆ
ἐπιπονίᾳ, ἐκέλευσε τοὺς παῖδας ἄδειν τῶν μελῶν καὶ μάλιστ' ἀδόντων, λάβρα τῆς ἐγίγνετο ῥᾳστώ-
τερον· διὸ καὶ παντελῶς ἀπεῖναι τὸ λυπροῦν· καὶ τοῦτο δὴ, ποσοῦτον κέρδος ἦν· καὶ τὸ τῆς τιμῆς ἔτι
τούτου μεῖζον· δεῖ γὰρ καὶ τὰ μέλη παρὰ τοῦ θεοῦ ἐκέλευε δ' οὐ μόνον δὲ ἑαυτὸν φρονεῖν, ἀγαθὸν καὶ
ἑτέρους ἐστιμαννεῖν διὰ δὲ παῖδα· καὶ ἑκάστην· καὶ ἀχελῶον· καὶ δὴ πρότερον· ὅκι δὲ καὶ παρ' ἐλπίδα ὅ-
γαρ ὕμνον ἔχον τοῦ θεοῦ, καὶ ἀρχὴν ποιᾶσθαι· ἵκετο δὲ παραγάμφ νέοι· καὶ ἕτερον ἐκέλευσεν. οὐ τὸ παῖ-
μνον ὄν, χαίρει δ' ἀεὶ καὶ σοὶ δὲ λύουσι ἀδόμενον δ' αὐτοῦ καὶ ὕπνον, παρέρρει τὰ ὦτα, καὶ ὑχ' ἡσυχα-
τὸ καὶ ἴδυτο γόνυ τὸ δεξιὸν κλίναντα, ἵκετ' ἄδειν τι, καὶ καλεῖν λύσιον τὸν θεὸν καὶ ἔγειρε ταῦτα ἐν τοῖς
ἄσμασι· καὶ ἕτερον ἦκεν ἐξ αὐτοῦ λόγος. ὅτι δὲ ἦν δὲ τούτων, ἢ πρῶτον ἢ ὕστερον, οὐχὶ μέμνημαι· καὶ ἕτε-
ρον ἐκλούσου πάλιν, οὐλοκόμην φαίζον προσεικεῖν τὸν θεὸν ἄφθη δὲ καὶ ὁ ἑρμῆς· τὴν πτυχὴν ἔχων
καὶ τὸ κάλλος θαυμαστός· καὶ τὴν κίνησιν ὑπερφυῆς· καὶ ἄλλων αὐτὸν καὶ γαυρούμενος ὡς ῥᾳδίως τε καὶ
τὰ προσήκοντα εἰρηκώς, ἀφυπνίζομον· ἔδοξα δὲ καὶ παῖς ἐν σμύρνῃ εἶναι, ἀκούσαι τοῦ τροφίας
ὄντος, ὡς οὐκ ὀρθῶς αὐτῶν ἀπολελησμένος τυγχάνοιμι· ἐκὼς γὰρ εἶναι καὶ ταύτας ὕπνου ἀπολαύ-
σαι τηνικαῦτά τι εἰς ἀπόλλωνα τε καὶ ἀσκληπιὸν ἐπρεπῆ, κατὰ τὰς τῶν ὀνείρατων ἀπορροίας· καὶ τοῦτον τὰ
πολλὰ χιδνὸν ἀεὶ μεμνῆσθαι οὐτωσί, ὁπότε ἀμφοίμην ἀπὸ τοῦ ζάγρος, ἢ καὶ βαδίζοιμι· καὶ δὴ καὶ μικρὸ
δὴ καὶ ἀφελεῖν τῶν συμφορητῶν, ὅταν γίγνεται ὡς ἀπαγγελεῖν ἐμοὶ θεόδοτος· οὐ γὰρ αὐτὸς εὖ ἔχει συπό-
θως ἐμοί, αὖ πυρὶ φέρον ἐς ἐμέ· ἐδόκει γὰρ ἐμὸν παιᾶσαι ἐν ᾧ τοῦτον τὸν προσρησιν εἶναι· ἰὼ παιᾶν ὦ ἄ-
κλεις ἀσκληπιέ· καὶ ὕπαρ δὲ τὸν παιᾶνα ἀπέδωκα ἀμφοτέροις τοῖς θεοῖς κοινόν, καὶ τοίνυν καὶ χο-
ρούς ἔστησα δημοσίᾳ δέκα τοὺς σύμπαντας, παίδων τοὺς δὲ, ἀνδρῶν· καὶ συνέβη τι τοιοῦτον ὀνίκα πρῶ-
τον ὅμελλον αὐλεῖν χορόν, ἦν ἐν τῷ ναῷ ῥοῦφος, οὐ μικρῷ πρόσθεν ἐμνήσθην· ἰδὼν οὖν αὐτὸν,
εἰς καλὸν ἥκειν ἔφην, εἰ ἄρα καὶ σχολὴν σοι μέλλοι τε σεῖν χορὸν τῷ θεῷ· καὶ δ' ἦλθον δ' ὅτι ἀφικό-
σγ, ἐμεπέσαι χάριν· ἀφ' οὗ δὲ ἔφη δεῖν καλεῖσθαι με ὑπὸ σῶ· ἀγαθοῦ καὶ προκέκλημαι τῷ θεοῦ· πκμαί
ρου δὲ ἔφη καὶ τὴν ὥραν· οὐ γὰρ ἦν πρὸ πρὸν τηνικάδε ἀπὸ πόπα· ἀγαθοὶ πολὺ ὕστερον ἀοίδειν φοιτᾶν· ἀλ
λὰ κέκλημαι γὰρ ἔφη καὶ πρὸ τῶν εἵνεκα, καὶ εἰς τὴν ἀγαθὴν τύχον· καὶ ὅσοι συμπαρίστεσθε μοι ἡμεῖς,
αὐτὸς δὲ λέγω καὶ τὸν σεβᾶσθαι, ὃς ἦν ὁμόσυμφορητὴς ἐν τῷ πότε· καὶ τοῦτο μὲν πρὸ τὴν πρώτην σύ-
ναγωγὴν τοῦ χοροῦ συνέβη· πάλιν δὲ ἄλλῳ θεῷ πρεπιλεθέντι· ἐγὼ μὲν ἔτι τῶν ἀσμάτων ἔτυχον
παρεικώς, διὰ τὸ παντελῶς αὐτοχειδίως τι, καὶ ἐκ τοῦ ῥάφου παρεσθαι· καὶ ὅσον αὐτὸ φασιν, ἔτυ-
χεν ὅναρ ἀναπαύοντι μοι τοῦτο, καὶ ἀκέδομεν· ἐδόκει δὲ τούτων, ἐδόκει χορεύειν ἀσκληπιῷ πρὸ
δὲ ἀργυροῦν· ἅμα μὲν τῷ θεῷ χαριτήριον, ἅμα δὲ μνημεῖον τῶν χορῶν, οὓς ἐστήσαμεν· καὶ ἐμοὶ μὲν
παρισκάζετο, ἐλεγεῖον ποιῆσαι· πρωτίας δ' ἄλλον τι βραβεῖς· αὐτὸς τι χορηγὸς, σοὶ τὸ δ' ἔδοκεν ἄρ
μημα χορεστάς· ἔπειτα δύο πυκάδας τούτοις ἕτερα ἐν ἕκαστον· αὖ τὸ μὲν τοῦτο μᾶλλον ἔχε τυμῶν· τὸ δ' ὅτι

προεστάς

ὁ παρ' ἐμοῦ φέρονται ἐς ἑαυτόν. τοῦτο μὲν δὴ αἵρεσις κρὰς, τῶν ἐν φιλοσοφίᾳ διαπιβοήτων ἐλέων ἀπὸ αὐγύπου, καὶ ἰφρίας τῶν παρ' ἐμοὶ, γναίφιος καὶ σπυίδης, ἐμοὶ τε γραῖς, ὧν τῆς ἐν αὐγύπῳ διατριβῆς, ἕφη πρὸς τάζαι τὴν ἐκεῖ αὐτῷ, πρὸ τέ μεν ἐμὲ πρὸς τοὺς λόγους· ὡς παρὸς μᾶλλον ἐμοὶ προσήκοντος· τοῦτο δὲ ἱερομνάμονα τε ἐφοδίων τριπλοῦ μελῶν, ὅταν γίγνεται· ὡς αὐτὸς ἔφη πρὸς ἐμὲ ὁ ἱερομνάμων τῆς· ἐξελελοίπεσαν δ' ὀλίγαι μίαι ἢ δύ' ἡμέραι· ἔπεσε δ' ἀριστείδης σ' γαναπίσ' ἀ, καὶ φησὶ χρὴ τόμαχον ἀλγεῖν, οὐκ ἐθέλων λέγειν· οὕτω μὲν ἀ παστα χόλεν ἐς σπυίχεσαι καπῆπ τὸ πρᾶγμα· συγκρότει δὲ κὴ προυβίβαζε πολλαχῆ τὴν δύναμιν· τῶν πρὶν παλαιῶν αἰδοῦν ἐν ἐς χρὴ διατρίβειν ἔφασαν· καὶ τριτῶν λέγω καὶ τῶν ἄλλων· καὶ πάνυ, καὶ καιρὸν ἐπάξιν τῆς χρήσιος· καίρου παύτης οὔπω μετ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν, ἐπῆρε σχεδὸν ἐφάσαν, τοῦθ' ὧ προέχιν σαντες καὶ μὴν τότε πρῆσσον κὴ πλείονα ἄξιον τῆς ἀσκήσιος, ὁ δὲ τοῦ ξυνείναι ἀν ἐφοδὸς καὶ ὁμιλία· πολλὰ μὲν γὰρ ἤκουσα παρ' ἐμοῦ πα καὶ βαρύτατα καὶ λαμπρῶς ἐτύχειτα τῶν παραδείγματων· πολλὰ δ' αὐτὸς λέγδν εἰδέκουν, κρείττω τῆς σπυδέας· καὶ ἀ οὐδὲ πώποτε ἐνεθυμήθην· ὧν ὅσα τε ἐμνήσθην, ἐν ταῖς ἀπογραφαῖς τῶν ὑπομνημάτων ἔγραψα· ἐν ὅσοις δ' οὐ μ

τοῦ θεοῦ πιμὰς, ἃς τὸ δυνατὸν πρῶτον μὲν τοῖς ἐξ ἀρχῆς λόγοις γενομένοις, καὶ ὅσα τοιαῦτα ἔτι ἕψεται τοῖς ἄλλοις τῶν πραξέων τῶν κατὰ τὰς ἀτυχίας ἐπειδὴ ὅταν συμβαίνῃ τὰ τῶν χρόνων, ὅρος τῆς κείσεται τοῦ προτέρου λόγου. πρὸς ὃν τὰ λοιπὰ σώσασθαι δίκαιον ἐγκαυτὸν μὲν γὰρ μάλιστα τὸν πρῶτον τῆς ἀθυμείας, ἐξελεῖν τὴν πρῶτους λόγους διατριβήν· ὅσα ἐν τοσούτοις τε καὶ τοιούτοις πράγμασι σώματος· καὶ αἷμα, ἀπολυπκεῖν· καθημένω δ' ἐμοὶ ἔδοξεν ἐν πρᾳάμφ κατὰ τὴν κλιδὸν τε καὶ ἱκετείαν, γίγνεσθαι παρὰ τοῦ θεοῦ πρόσταγμα, καὶ παράκλησις, μὴ προλιπεῖν τοὺς λόγους· ὅτι μὲν δὴ πρῶτον τῶν ὀνειράτων ἀφίκετο, ἢ ὡς ἕκαστον ἔχει τῆς ἄσκησιν, ἀμήχανον λέγειν, ὑπὲρ πολλοὺς ἐστὶν· ὃν δ' οὖν ἐκεῖνά τε τὸν παρακλητικὸν· σοὶ περὶ τούτου λόγοι συγγράφεσθαι καὶ δημοσθένει καὶ δουκυδίδῃ καὶ πρῶτος δίδυμος γενόμενα· καὶ δὴ καὶ τῶν ὑπὲρ ἡμᾶς τοῖς χρόνοις ἐνδόξων ἐδόκει τε· ὡς αὖ μάλιστα ἐκπεπονθέναι· καὶ τί φοῦδρα πρῶτον, ἀπαρξάσθαι μὲν ἐκέλευσεν ἑαυτῷ προσυλλέγεσθαι ἐς τὴν φασὶ τοῦ θεοῦ τοῦ πρὸς τῷ θεάτρῳ, τῶν αὐτοσχεδίων δὲ τούτων λόγων καὶ ἀγωνιστικῶν, καὶ συνέβη οὕτω. ἡνίκα τὰς ἦν ἐν τῇ πόλει, παύσαμενα· ἢ ταῦρον θύρα δοκεῖν, ἢ τι τοιοῦτον. οἵπερ οὖν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, καταδραμόντες ἔσαι πάντες· ὅπερ πόλις τοῦ ταῦτα εἶχεν· καταλελειμένα δ' ἐν τῷ ἱερῷ, τῶν γναρίμων θύρα αὐτῶν, δύο· ἐγώ τε καὶ γυναῖς· αὐτὸν τῶν ἐσχατιγικότων ῥωμαίους· σεβάστης ὄνομα· τὸ δ' ἀρχαῖον, θεόφιλος· καθήμενα οὖν ἐν ὑγιείας οὐ πλειφόρος· καὶ διεσυγκαμένα ἀηλίων ὡς παρεώθεμεν· εἴ τι καιρότερον εἴη παρηγγελκὼς ὁ θεός· καὶ γὰρ πως ἔφη ἃ καὶ παρασπόσια ἐκάμομεν· ἔφην οὖν ἐγὼ μὴ ὅπ χρῆσθαι· πρὸς τὰ χεῖρα γὰρ μοι ἔσα καὶ τὰ πόσθαι μελέτην λόγων αἰσχυνεῖν μὴ δυναμένου· καὶ ταύτην ἐν ταυβοὶ λέγων αὐτῷ τὴν φασὶ καὶ τὸ ὄναρ δηγοῦμαι· καὶ ὃς ἀκούσας, τί οὖν ἔφη τοιοῦς· καὶ πῶς ἔχεις· τί δ' ἄλλοτε ἔφη, ἢ ἃ παρδύνατον, ταῦτα τοιοῦτο, πρὸ βαλλόμενος θεὶ μάτων· τὰς οὖν πάθ· τὸ προβλημα ἐσπεσμένας αὐτὸς πρὸς ἐμαυτόν· καὶ μαρὰ ἅπαξ ὑπαρξάμενος, εἶτ' ἀπαλλαξόμαι· καὶ οὕτως ἀφοβωτεῖ μοι· μαθήματος ἔφη μὴ οὕτως· ἀπὸ ἐμοὶ τ' ἀκροατὴν ἔχεις τοιοῦτοι· καὶ ἀγώνισα πάσα προθυμία· δυνάμεως δὲ μελέσει τῷ θεῷ· τί θαυμαστὸν δὲ καὶ ἡδέως φέρει τὸ ὄναρ, καὶ ἅμα διηγεῖται μοι ὄρχου τοῦ θεοῦ, βασματόν· ὡς πικάμνοντα πρὸς τάχος οὕτω διαγωνίσασθαι· συμβαίνοντος ἰδρῶτος δ' ἀγωνίσας, λύσειε τὸ νόσημα πᾶν· ἐδόκει χρῆναι οὕτω ποιεῖν· καὶ λαλοῦν τῶν ἡμῶν καὶ βουλευμάτων, ἐπεισέρχεται βίβλος ἐκ πρίτων, ἱερὰ πολιτῶν τῶν παλαιῶν· καὶ πνα πρότερον, πρόθυμος πρῶτος λόγους· οὕτως καὶ τὸ προβλημα κατὸ προβαλών· καὶ οὕτως τὸ προβλημα, πιοῦσα μιμνήσκεται γὰρ ἅπαξ καὶ πρῶτον λαβών· ἀλεξάνδρου φησὶν ἐν ἰνδοῖς ὄντος, συμβουλεύει δημοσθένης πολιτεύεσθαι τοῖς πράγμασι· δύνασθαι μὲν οὖν, ἐδίξαμεν τὴν φήμην· τὸν δημοσθένην τὰ αὐτὰ λέγοντα, καὶ τοὺς λόγους οὕτως πρῶτος ἐπιστολῆς· καὶ μακρὸν ἀπέχων, ὑγανιζόμενος· καὶ τάττεσθαι τοῖς ἄλλοις δυνάμεως ὤν, ὅτε θεοῦ παρασκευάζοντος· καὶ ἔδοξεν ὁ τοῦ ἐνιαυτοῦ χρόνος, οὐ σωτῆς, ἀνήσκεσθαι εἶναι· ἀρχὴ μὲν οὖν αὕτη τῆς μελέτης τῶν λόγων ἦλθεν ἐγένετο· καὶ οὕτως ἐπανέλθομεν· ἐγίγνετο δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ, εἰς ταυτὸν φέροντα· καὶ τὸ δὲ μάλιστα ἀπορῶσαι, ποιοῦσα κν· ῥώσασθαι τῶν φιλοσοφούντων· καὶ ἄλλως πρῶτον τοῦ θεοῦ θεραπείαν ἀπομελές· οὕτως ἐδόκει μοι, παραλαβόντα φιλοσόφου τῶν ἀπόφασιν, ἀρτίως διηγγελμένου παρὼν, ἐστάναι πρόσθεν τῆς κλίνης· ὅσον ἐνίοις τι καὶ σφόδρα ἐσπουδακώς· ἔφατο λέγειν πρῶτον λόγων τῶν ἐμῶν, ἃς ὅσον προβιβάσαι τῆς εἶναι· μνασθῆναι μὲν δὴ πάντας καὶ δημοσθένους, ἐφ' οἷς πρῶτον ἐμνήσθη καιρόν· ἀκροπλάτωνα δ' ἀπόθεσθαι, παρὰ λίθος ἐμὴν τῷ αἰσιάματι τὸν δημοσθένη· ὡς μὲ δ' αὐτῆς ἄρα τῆς φιλοσόφοις εἶναι πρόφρονα ἔσαι τοῦτο τὸ ῥῆμα, πᾶσαν ἐρεῖ τὴν ὕστερον φιλοτιμίαν ἐξαφεῖ· τοῦτ' ἐπρίαστο, πᾶν ὅτι ποιεῖν πρῶτον λόγους, ἔλαττον εἶναι τοῦ δέοντος νομίζειν· καὶ μέσ τε καὶ ὕπαρ αὐτὸς ἐπαφραγίσατο ὁ θεός· μᾶλλον γὰρ τὴν νύκτα ἐκείνην, ἢ τὸν ὄρθρον ἦσαν, δίδυς μελέτην ἐποιοῦμεν· καταρχὰς ἐπὶ τῶν χρόνων ὡς πρῶτον λέγω· καὶ οἱ παρόντες, οὐδὲν ἐν τοῦ τοῦ ὀνείρατος πεπυσμένοι, ἢ λόγων ἀκροώμενοι, τότε πρῶτον, μάλιστα δὲ τοῦτο ἐπεσημήναντο τὸ ἄξιωμα· καὶ τοῦτο πρῶτον αὐτῆς τοῦ δορύβου· χρόνῳ δ' ὕστερον, ἐς τὸν ῥώσασθρον φέρον πιοῦσαν δέ μοι γίγνεται· ἐδόκουν ἐκδίος ὀλυμπίου χαίρω καπαδύσα διατρβὴν, εἶτα πρὸς ἐμαυτὸν διαιονίσαι· εἶτα δ' ἐκινύαμοι καὶ φράζειν, ὡς ὁ ῥώσασθρος δύνατο σθλοῦν τὸν θεόν· καὶ τὸν ἀπόδειξιν αὐτοῦ τριῶσθαι διὰ γραμμῶς τινος ὡς πρὸ οἱ γεωμέτραι γράφασται δύο ἐξῆς ὀνόματα ἀπὸ τῆς γῆς ἐξίσου· τὸ μὲν ῥώσασθρος, τὸ δ' ἕτερον θεόδοτος· καὶ ὡς τοῦτο θεοδότης ὢν ἐν τῇ γραφῇ· σαφὲς δ' εἶναι τοῦτό γε, ὡς ἄρα ὁ θεόδοτος ὁ ἱατρὸς, τὸν θεὸν σθλοῖ· ταυτὸν οὖν δύνασθαι καὶ τὸν ῥώσασθρον· εἰ σεβαστὸν ἴσον τε ῥώσασθρος καὶ θεόδοτος· τοσοῦτα μὲν τοῦ ὀνόματος ἐδήλωσε τοῦ ῥωσασθρου· συνέβαινε δέ μοι λαμβάνοντι μὲν τὰ προβλήματα καὶ καθιστάμενα πρὸς τὸν ἀγῶνα ἀσπρεῖσθαι· καὶ μόλις αἰσφέρειν, ἀπαλάττεσθαι τοῦ πάθματος· προϊόντι δὲ τῷ προοιμίῳ, ῥᾴων ἴσχειν ὕδη, καὶ αἰσθάνεσθαι οἵπερ εἶναι καὶ προϊόντος ἀεὶ τοῦ λόγου, δυνάμεως ἐμπίπτεσθαι μᾶλλον κουφότατος· καὶ συνείρειν οὕτως, ὥσθ' ἑπόμενον μόλις τοὺς ἀκροωμένους· καὶ ἔν δ' ἢ τὸ θέαμα πρεῖττον, ἢ τὸ ἀκρόαμα γνώμην ἐμήν· ἐγίγνετο δὲ καὶ ἄλλος ὀνείρατα

ὑπὲρ

τ ει δικά τω πρόκοπ τῆς ἀσθενείας, ἐπλθόν φάσμα, ἵλεώ τι αὐτὴν
αὐτὴν τόσον τοσήσας πρόοιτο τῷ δικάτῳ ἔτει, βουλομβίου τοῦ ἀσκλη πιοῦ
προβλεῖς ἄλλους τότους· ἐτός ἐ τόσος ὄρξα πο συλλέγεσθαι, ἀ πλλά γνω τι-
σῶτ ἔν τὰ λειχείπα· καὶ ἰδόκει γεγράφθαι διάγομεν δ' ἐν καὶ τόπ, πρὸ τὸ ἱερὸν
τοῦ διὸς τοῦ ὀλυμπίου· χειμὼν δ' ἦν, ὀλίγοι μὲν προπαῖς· ὁ δ' αὖ ἐ πος· χρυ-
σόν τῶν δ' τούτων, ἐν ὅσῳ ἐκός, χαρά τε καὶ ὁρμὴ θαυμασία πρὸς τὴν ἔξοδον·
ἀ πάχει δὲ ὁ ἀέτος τε καὶ πὶ τ σωτῷ ἱερμὰ ὕδατα, δυοῖν ἡμερῶν ὁδόν, τοῦ
πρὸ τὸ ἱερὸν τ' ρν τοῦτου· καὶ μοι τὸ σῶμα, ἐκεῖ πρῶτον ὑπώλισθε· χειμῶνος ὥρα ψυχεῖν, ὑσθένη
λαμπρως ἄλλου τροῖς πολλοῖς· ἐπέρας δὲ πρὸς τὸ χωρίον· καὶ τὴν ἐπαυλιν ἀ πλαύοντι τὴν ἵμαν
τοῦ πνέον οὖσαν, ὡς γ' οἱ τοῖς φᾶσι πρὸς μόπι τὸν παρόντα καιρὸν καὶ ἀφ' ὧν ἐπαίει, καὶ πείθ
ἦν τοῦ δ' ἐοντος· καὶ τοῦτος δ' ἄλγίνεται ὁ δὲ ἰπλίας δυχερὸς ἔξοδος ὀλίγας ὕστερον ἡμέρας· ταῦ
τα μὲν δὴ πρότερόν πρόπερον ἴτε· ἐκάπ· τόπ δ' ὡς θαρίαι ἐτυλλόμεθα ὑπ' ἀθυμίας διρίας
τὸ οὖσος θαυμασῆς, καὶ τῆς ὁδοῦ ἄλχομένης, ἔτι δ' τριμαινος χαρίσ τῆς μυσίας, καὶ ἐν αὐτῷ ἱερὸν
ἀσκλη πιοῦ· ἄγιόν τι καὶ ὀνομαστόν, ἐν ταῦθα ἐπλείσαμεν, σαδίους ἑξήκοντα μάλ α καὶ ἑκατόν· καὶ
τοῦτων τοὺς ἑξήκοντα, χεδὸν γυκλος, ἄ πε καὶ προσκοῦσης τῆς ἡμέρας κατήειτις, καὶ τινι καὶ πλῶ
πρὸ τοῦ τον ἤδη τὸ τ ρν ἐιτύχομεν· ἐξ ὅμβρων προτέρων, οὐ ῥᾳδίως διεξελθεῖν· ἡ δὲ πρεία ἐγίγνετο
ὑπὸ λαμπάδων· ἐν ταῦθα δὲ παπλως οἱ ὄσοι καὶ περὶ μὲν τ καὶ ἔχόμεν· καὶ μοι πολλα μὲν ἐς αὐ
τὸν τὸν σωτῆρα ἐπρεπῆ μιλη ὡς ἔτυχον καθήμενος ἄλλοτοῦ ζώγους· πολλα δὲ εἰς πὸν ἀέτον καὶ
σύμφας, καὶ τὸν θερμαίας ἄρτεμιν, ὁ τὰς πηγὰς τὰς ἱερμὰς ἐχε, δῶτα λύσιν α πασ τῶν ὅλ ων δυχε
ρῶν· καὶ κατασῆσαι πάλιν ἐς πεῖραρχος· ὡς δὲ ἐνόμιζεν ἐν τῷ τριμαινῷ, χρηματίζει τὸ θεὸς κρίτ
σχειν τὰς ἡμέρας· καὶ καθαίρειν τὸν αὖω, καὶ χιδὸν οὐκ ἐσάπαξ· καὶ γίγνεται ὕδωρ αὐθρώπῳ τεαρνῷ,
ὅς ἐμὶ οὐκ ὄδεισε πω· πόν ὅσον ὄκνειν· ἰδόκει πτὰ αὐτῷ λέγειν, ὅτι ἀριστείδης ἐχίδ τῆς κεφαλὴν ἐξεμι
μεκὼς εἴη· τοῦτον δὲ ἰδὼν τὴν ὄψιν, φράζει τῶν ἐμῶν τινὶ ὅδ' ἐστί· καὶ τοῦτο μὲν δὴ θρυῦτον· ὡς δ' ἀ
πέπαυτ' ἐκ τὸν ἀέτον, λουτρῶν μὲν ἐκείνων αὐτόθεν προσέπεζεν ἀ πίχεσθαι· τὴν δ' ἄλλην δίαν
ταῦ ἔφραζεν ἐφ' ἡμέρα· καὶ ταῦθα δὴ, καθαρμοί τε ἐγίγνοντο ἐκ τοῦ πταμοῦ, ὑπ' ἀποσῳδῶν, καὶ κα
θάρσεις οἵκοι δ' ἐμέπου· καὶ πρώην ἔ πτ' φῶν, ὁμιρῶν διαγενομένων, γίγνεται φωνὴ δ' ὀνείρατος, ὅτ
τῶρας πέχοι, καὶ ἐπαύκειν δεῖ· ἐν οὖν οὐ μόνον τιλετῆ τὴν ἰοικὸς, ὅτ' ἐν θεῖον τε καὶ πας ἀδόξων ἔ
δρωμένων ὄντων, ἀμὰ καὶ σῶσί πᾶ τὸ σωμα τὸν ἀθεία ἅμα μὲν γὰρ ἂν ἐνθυμεῖσθαι χαίρειν· ἐν δὲ
κόλοις εἶναι καὶ τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος· ἅμα τ δ' ὄντα ἀπιστεῖν· εἰ ἐν τοῦτο ἰδεῖν, εἶτα ἐν
ἡμέραν, ἐν ᾗ τῆς ἐλαθέρου σῶν τῶν τοσούτων πραγμάτων ὀλίγου πρὸς δὲ καὶ διδάσκει μὲ ἐν τοῦτο τῶν
δεδόντων αὖθις συμβολὴ, λυμένου τοῦ τῆς τῶν ὅλων ἐλπίδι κατασκάψαι μὲν ὄντα τὰ τῆς γνώμης
καὶ μᾶλ τι κότης ἐνδοξος ἅμα καὶ ἀγωνίας, ἀ αὐαχώρησις ἐγίγνετο θεῶν δὲ ὄντων δίδοντων, ἐγίγνετο ἀ
πὸ τούτων ἤδη τῶν χρόνων, μᾶλλον τῆς σῶσ τὸ σωμα καὶ τὴν δίαιταν, σαφῆς· καὶ τότ' ἀέρα ὑπῆρ
ξε μᾶλλον φέρειν καὶ ὁδεύειν ἄσφαλῶς· οὐδὲν ἐλαφρὸν τῶν πρὸς ὑπόβολὴν ἐῤῥωμένων, καὶ τ σκέπα
σμα τ' πᾶ πᾶ, ἀφιρέθη οἵτ' αὐτοῦ καὶ βρέχει καὶ φάκελοι τῆς τοῖβας· καὶ τὰ ῥάβα ἀπ' αὐ
σαπ· τροφὴ δ' ἐ τοῖς ἤδη διακοῦ τοῦ καὶ ἀγῶνας ἐν πλεῖς ἠγωνιζόμεθα· οἵκοι τε καὶ τῆς δημοσίας· καὶ
δὴ καὶ πόλεις ἐσ ἐλθόμεν ἐ γρυμβίου ἐ θεοῦ μᾶλ τῆς ἀγαθῆς φήμης καὶ τύχης· καὶ χρόνοις δ' ὕστερον,
ἤ λοιμώδης ἐκείνη σύμβη νοσος· ἧς ὅπισθ τῆς καὶ ὁ ἐπαινέτα αὐτοῦ· πᾶφανῶς ἐῤῥύσατό με· καὶ ἐξ μη
φας μὴν πρὸς θαυμασῶς ὡς, τὸ μᾶλ τοῦτο δι' ἐγαγον· ἐ τῷ πὶ ξηρὸς τῆς πολλὴ ζωνίβο καὶ ἔπρα ἐν τοῦ χλα
στὴν· ἃ πάντα ὁ θεὸς καὶ ἔτι τε, καὶ σῶ αὐτῷ τε ἐρᾶσθαι, καὶ ἔτι τοῖς ἐμοῖς δίαιτας, καὶ προῤῥήσε
ως· τότ δ' οὖν ὡς ἐ πανήλθον ἀπὸ τ ἀστέρου, δύο μὲν προσιόντες, ἐγίγνοντο φῶμα καὶ παιδίον καὶ ἄλ
λων ἀγαλμά· καὶ παίζοντα ἐν αὐτοῖς ἐβόα καλῶς κυρίω· καὶ ὁ προφὸς αὐδὺς ἀεὶ τ κεῖται καὶ ἀ τέτα· καὶ
ῥῥῶτο· καὶ ἦν ἄπρ εἰκὸς ἄλλ πουτις· ἐ τῷ πα κελάδ ὁ θεὸς, ὡς δ' αὐτὸ τ κατευχῆσαι ἐ θαμόσαθαι
τῆς λευκῆς γῆς, τὸν ἐν παλαίστρᾳ δ' ἐ πρ ον· διβαύ τος ὕστικα καὶ ὡς εἶπ πρ ον πτα καὶ τοῦτο ἐκτα
περαμένον· ἐ πὶ δ λούσασθαι ψυχῶ· τὸ δ' ἦν ἄρα, χιὸν λούσασθαι· οὐ τω παῖπα καλεῖ χειν ἐ χιών· καὶ ἐ
δ' αφος· καὶ δ' ἐσθ ρα· καὶ ἐφύσας· καὶ δ' λον δ' ὅπ· καὶ ταῦτα ἐ πακούομεν ἀσμένως· πιστὰ μὲν κατὰ τὴν
πρεία τὴν ἐ πὶ σῶσ τὸν, καὶ τὴν ἐκείνη αὐδὺς αἰσθροφίν· ἐν δὲ ἐτεμῶν τῆς ἀσίας τότε, αὐδὲς καὶ μία τ
γνωρίμων· σίβηρος τῶν ἀπὸ τῆς ἀσιάνης φρυγίας· πρὸ ὃν θαυμασία ἐ πρόχε τῷ θεῷ, διαφέροντα ἐμοὶ
πρὸ ὧν ἴσως ἐφιζῆς αἰ ἐν λέγειν· τὸ μὲν σῶ πρῶτον ὡς πρὸ ἔφην, οὐ τω παρίστασι διελθεῖν· αὐδὺς τὰς
πρὸ τ διηγησίας· ἔπειτ' ἔδοξαν αἰτιᾶσθαι ἐν τὰς σῶ χρόνους, καὶ τὰς ἄλλας προδιηγήσασθαι πρὸς

πέρα ἐκείνη πρόσρησιν, ἐγίνετο μὴ πάντα καὶ τοιαῦτα ἐντεῦθεν, ὡς οὐ βέλεσιν μέλλοιμι βύσειν· καὶ ὡς οὐδ' ἀνάγκη γ' εἰς σαφήνειαν ἀεὶ καὶ ὧν ἐπιβρήσασα ἔβυσα, τοῦτ' γίγνεται· ἔδοξα γάρ ἐν ὕπνῳ μοι παρ' αὐτὸν τὸν βωμὸν τοῦ Διὸς ἐν τῇ ἀγορᾷ καὶ δι' ὅλου φῶτα σημεῖον ἅλωσιν βύσασα ἀτρέμα λαμπρὸν διὰ ζωσθῆναι ἀγορᾶς, κυρεῖν τε τὴν βύσσαν οὕτω ἐπιβρήσας, εἶτα τὸ μὲν τοῦτο, ὅτῳ μὲν φίλον τοῦτο δύειν, τοῖς δὲ τοῦτο· ὅτῳ δὲ μή, χαίρειν· ἔστι γὰρ ἃ πάσαις ἐκεῖνα· καὶ οὐδὲν ἐπὶ νῷ χλιαρὸν μετ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν πρεσβεία μὲν καὶ δυνάμει τῶν θεῶν διακονία δ' ἡμῶν ἀσαγκαία, οὐχ ἥκιστα τούτου θαυμαστὸν ἡμῖν καὶ μᾶλλον· ἔωθεν γὰρ χθὲς ὁ ἥλιος ἡμέρα, πρόπερον ἢ σεῖσαι τοῖς ἐπ' ἀρχαῖς, ἐκέλευσε τὰ μάλιστα ἐς τὴν ἀρχαίαν ἑστίαν, ἥτις πρὸς τῷ ἱερῷ τοῦ Διὸς τοῦ Ὀλυμπίου, ἱερά τε δὴ θρᾶσαι καὶ βωμοὺς ἱδρύσασθαι, ἐν κορυφῇ τοῦ λόφου τοῦ Ἄτυος· καὶ ταῦτά τε ἀρτίως ἅπαντα ἐπράχθη· καὶ ὁ σεισμὸς ἐπῆλθεν, τοῖς μὲν ἄλλοις τοῖς ἐν μεσογαίᾳ πᾶσιν χώραις οὗτος ἦλθε, ὥστε μηδὲν τῶν καταγωγίων λιπεῖν, ἅμα τοῦ μὲν ἐρῶν ἰέναι· αὖθις δὲ Ἄτυος οὐ πρόσω, οὐδὲ τοῦ πρὸς μεσαμβρίαν Ἄτυος ἡμιτόμου χωρίου λαοῖσιν, πλὴν ὅσον ἀφ' ἑσπέρας· ἄφατα δ' οὐχ ἥλατο οὐδένος· καὶ γάρ τι πρὸς τὸ σεῖσαι τὸν ἦκον τοῦ βαρεῖν, ὥς τε καὶ μισοῦντων μήτε τῶν σεισμῶν, ἐκ τῶν ὑπάντων τῶν θεμῶν, ἐπαινῶ ἐς τὴν τροπὴν ἐξ εὐτυχίας, ἰδὼν ἱκετεύοντας καὶ πεπραγμένους τοὺς αὐτοχειρίας, ἐμέλησε μὲν ἄρειν, ὡς οὐδὲν δεινὸν δεδιότα· οὐδὲν γὰρ ἔσεσθαι δυσχερές· νυνὶ γὰρ αὐτοὺς αὖ ταῦτα πάντας ἐς τὴν τροπὴν κλαυσίπεδον ἐπεὶ ὅπως μὴ δὴ κοίτου δικαιοκοπός τε εἶναι, ἔσχον· πρὸς δὲ τοὺς συνόντας διεμαρτυράμην, ὅπως αὐδιάσαι χοιμᾶν, αὐτοὺς δὲ πάντας τοὺς λόγους ἐᾶν· τὰ μὲν δὴ τῶν σεισμῶν, καὶ ὡς βουβύσειν αὐτοῖς ἐρέμνια, ἔφην τε ὧδ' ἐρεῖν τι χέρσον ἔξω πύμεν· τοῦ θεοῦ σημήναντος ἐπὶ τῆς ἐν πρωΐ μφ καλιόφας· καὶ ἀρίσκετο οὐδ' ἀπρεπῶς τῆς ἀγορᾶς· ἀφ' ἧν μεταλάσης ἐξ ἀκροτολίας· παρὰ τοῦ πνέοντος πλυτῶντες, οἱ πρὸς τῇ ξεστίδι· καὶ τὰ δὴ τύχνα μα καὶ μύνυθν· καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁμεναλάσης ἔχειν ὧδ'. φυλάττειν δὲ, ἰάματος εἵνεκα· οὕτω γὰρ αὐτὸν προειρηκέναι τὸν θεόν· νυκοῦν ἡμεῖς τε ἐκεῖνα ἔφασαν οἱ ξυνόντες· καὶ ὃς πρὸς κυνήσας, δίδωσιν, ὅπερ ἐχρησάμην λαβών, οὐκ οἶδα, ὑπότε μήλους ἐπῶν· παρὰ ταῦτον δὲ τούτῳ, τὸ ἐκ τῆς ἴσιδος, κατ' ἀρχὰς ἐπὶ τῆς ἀφιγενείας, πᾶσι χιῶν αὐτῶν γιγόμενον· διὰ τριβὸν ἐν τοῖς ὕδασι τοῖς θερμοῖς· καὶ ὁ θεὸς κελεύει, βύσαι ἑαυτῷ, χίνας δύο· ἔειν ἐς τὴν τροπὴν προπέμψας τοὺς σκελοβύους· καὶ πρὸς ταῦτα ἀπαντᾶν ἐς τὸ ἠρὸν τῆς ἴσιδος, τοὺς χίνας ἔχοντας· ἄλλοι μὲν οὖν χῖνες, οὐκ ἦσαν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ· δύο δ' ἦσαν μόνῳ· προσελθοῦσι δ' αὐτοῖς καὶ ἀπορουμένοις, ἔφη ὁ πρέφων τοὺς χίνας, ὡς οὐκ ὄιός τ' εἴη πωλῆσαι· προειρῆσθαι γὰρ αὐτῷ ἐν τῷ τῆς ἴσιδος, φυλάττειν ἀριστεύοντα· ταῦτας δ' ἥξειν καὶ βύσειν· ὡς δ' ἔγνω τὸ πᾶν, ἐξεπράγετο· καὶ προσκυνήσαντε, δίδασι· καὶ τὰ μὲν ἐν αὐτῆς τῆς ὑσμίνης, ἔγνων ἐγώ· ἐγίνετο δὲ καὶ φῶς παρὰ τῆς ἴσιδος, καὶ ἵππεια ἀμύητα φέροντα ἐς σωτηρίαν· ἐφαίνετο δὲ καὶ ὁ σάραπις τῆς αὐτῆς νυκτός, ἅμα αὐτός τε καὶ ὁ ἀσκληπιός· θαυμαστὸν δὲ πάλλος, καὶ τὸ μέγεθος· καὶ πῦρ πρόπρυ, ἀγάλλοις ἐμφερές· γενομένης δὲ τῆς πρὸ ξυμφορᾶς, ἀ γὰρ μέλλουσας προεῖπε καὶ παρεμυθήσατο ὁ θεός, παρίημι· ἀφ' ἑσπέρας δ' ἐγίνετο καὶ ἁλίως ὡς ἔχον ἀπὸ τῆς λύπης ἐδόκει μοι σμίλην τιν' ἔχων ὁ σάραπις ὡς πρὸ καὶ πάντα τὰ χίματα, πρὸ τῆς μὲν ξυμφορᾶς, ἀπὸ τοῦ μεσημβρινοῦ κύκλου τοῦ προσώπου ὑπ' αὐτὸ τὸ ὀρίζιλον· οἷον λύματ' ἀφαιρῶν καὶ καθαίρων, καὶ μᾶλλον ἐς τὸ πρόσκορ· ὥς τι καὶ ὕστερον, ὅλως μοι γίγνεται τοῦ τῶν χρονίων θεοῦ· ἐς τὸ σῴζεσθαι, ἀπὸ τῆς πλυτῶνος αὖθις, σῶσαι ἐθέλειν μοι· ἐπὶ τὸ βέλτιον· πλὴν δὲ τὰ πρὸ τοῦτ' φρικαδέστερον, οὐχὶ τὰ χρηστότερον φαίνεται· ἐν ἧς αὖ τὸ δὲ κλίμακες ἦσαν, ἃς τὸ μὲν ἐς γῆς τι καὶ ὑπὲρ γῆς ἀφορίζουσαι· καὶ ἐκατέρωθι κράτος τοῦ θεοῦ, καὶ ἐπέραν ἐκ πλείονα θαυμαστὸν φέροντα, καὶ οὐδὲ ἐπὶ ἴσοις ἐς ἅπαντας· ὡς τὰ σμένω μοι φαίνεται σύμβολα τοῦ ἀσκληπιοῦ· κεφάλαιον δ' ἦν πᾶσι τῆς τοῦ θεοῦ δυνάμεως, ὅτι μὲν χαρὶς ὀχυμάτων, καὶ χαρὶς σωμάτων, ὁ σάραπις ὅστις τ' εἴη κομίζειν αἰεί τε ὅτου βούλοιτο· τοιαῦτα μὲν τὰ τῆς τελετῆς καὶ αἰσίην, οὐ ῥᾴδιος γ' ἀρίσαι, καὶ πρὸς τούτοις, θυσία τις ἐδηλοῦτο· ὀφειλομένη μὲν δὴ καὶ πρόρρησιν μέμνησο· ἀπόδοσις δὲ ἅμα δὴ καὶ ὡς τοῦ σάραπιδος οὖσα· ἀπόδοσιν δὲ καὶ ὡς τῷ δὴ ἔχω δὴ λέγειν καὶ ταῖς ἱεραῖς ἡμέραις, ἃς ἡ τρίς ἡ τῶν ἀλιξάδρεων τριεῖ τῷ θεῷ, πολλὰ δὲ πολλάκις αὐτὸν ἅπασι μήνασι καὶ κατ' αὐτὴν ἑκάστην, καὶ πρόσαγορεύσας ἔπ' ἀδιδεῖ τι καὶ φοβερώτερον διηγήσασθαι, ἐπεύκεν τῇ ἴσιδι· καὶ τῷ σαράπιδι ἐν τῷ τῆς ἴσιδος ἱερῷ λέγω τοῦτο εἶναι μυρίην γενόμενον· ἐξιόντι δέ μοι τὰ πρὸ τῶν πυλῶν, πρὶν περιρρύσασα χῖνες δύο τῶν ἱερῶν· καὶ παριλθόντες ἐς τὸ πρόσθεν, ἐγρύτουν τοῦτο ἀκριβῶς κατ' αὐτὸ ὃ βούλεσθαι ἔμελλον, ὥς τι δὴ πάλλον εἶναί μοι· καὶ γὰ τι, ἔλαβον τὸ πρᾶγμα· καὶ πρὸς τοὺς φίλους καὶ τοὺς παραπέμπτους, ἰδὼν καὶ οἰδίφην, παραπέμπτων ἐκ τῶν φίλων δὴ χρεώ· καὶ αὖ μαΐλεγον πᾶσι τῆς τοῦ θεοῦ χρηστότητος καὶ δυνάμεως, ὅσα τε ἐπ' καὶ κατὰ φύσιν καὶ κατὰ συμβολους· καὶ ὅτι πολλάκις δὴ μοι τὰ τῆς δύχης, ἤλθεν ἀπορίαις· καὶ νῦν ἔφην ἐν μόναις πλαῖς ὑμῖν τοῖς ὁδοῦ τοῖσδε ἀπίσταλκε τοιαυτὶ διαλεγόμενα καὶ ἅμα ἐπερουμένοις, πάρα θρᾶσυν· ἄτιμόν τι δὴ τοῦ ἱεροῦ, οὐκ οἶδ' ὅτου ἐγὼ τοῖς φίλοις ἐνθυμούμενος, πρὸς παίζω τοὺς χῖνας καὶ λέγω, ἵκανός ὑμῖν ἀνὴρ τελεπούργηται· πρὸ δὲ σθαι νύκ ἔφην δ' εἶεν· καὶ οἱ μὲν τραφέντες, ἀπέσαν.

χονδρίων, καὶ τοῦ πηλοῦ τούτου, φάρμακον δίδωσι κατὰ μηδὲν αἰωτέρω ποιοῦν τοῦτ'. δίδωσι δὲ ταὐτὸν δόξαν παρασήσας· ἀσκληπιακὸν τὸν ἰατρὸν, ἰδόκουν ἀσυλθοίτα ὡς ἐμὲ καὶ ἄλλους κατὰ πάθειν, διὰ δικαίμου καλουμένω φαρμάκω καὶ ἅμα προλέγειν, τριάκοντ' ἡμέρας χρῆσθαι· ἐχομεν· καὶ ὅτι δὲ τριακοστὴ νὺξ ἔχει· καὶ τὸν ἀσκληπιακὸν αὖθις ἰδόκουν ἐλθόντα, ἀφαιρεῖν τὸ καθ' ἡμᾶς μα· χρόνω δ' ὕστερον ἐκ πλάσεως τινὸς οἰωνείας, ἐπιθεῖναι ὧν τὰ μὲν δύο μέμνημαι· τὸ τρίτον ἐξ οἴνου, καὶ εἴσομες· τὼ δύο δὲ, ἃ φασὶ τὰ ὀνείρατα, αἰὰ παρέσομεν· καὶ μὴν καὶ τοῦ ὀνόματος τοῦ φαρμάκου τοῦ θηρίου, τοῦνδε μέμνημαι· τυχὸν μὲν ἅπασ ἐσθίων, καὶ πολὺ τῆς ἡμέρας ἀπολιπών· ὃ δὲ, δεινὸν τι ἐποίησε καὶ αἰσχρὸν, πιεῖν τοῦ φαρμάκου τούτου· καὶ ὡς πάντ' ἐξῆς ἡμέρας ἐγίνετο· οὗ τοὺς ἰατροὺς τοσαῦτα ὄδειν κελεύοντας, ὅτ' τι μέλλοι ποιεῖσθαι, μὴ δεινὸν καὶ τοῦς θῶας· αὖθις δὲ ἐκέλευσε πρὸς ἄριστον φαγεῖν, τοῦ αὐτοῦ τούτου φαρμάκου· καὶ ἔφαγον πρὸς τῷ τρίποδι τῷ ἱερῷ· ἀφορμήν τινα τοιαύτην ἀσφαλείας ποιούμενος· φίλωνος δ' ἐστὶν ὅλως ἀφῆσις φάρμακον ἔπρον τοιοῦτος ἐγὼ μὲν οὐδ' ὁφρᾶσθαι δίκαιος τ' ἔον πρὸ τοῦ· τὸ δὲ θεοῦ σημήνασ χρῆσθαι τι, καὶ ἅμα τὴν ὥραν ἣν εἶδε, οὐ μόνον δίκαιος ἔπιον, ἀμὰ καὶ πάνυ, ἀδίως καὶ ῥᾳδίως δὶς ἦν· ἀμὰ τοίνυν μυρία ἂν εἶπ λέγειν, φαρμάκων ἐχόμενα· ὧν τὰ μὲν αὐτὸς συνεῖδες, τὰ δὲ ἴσον ἐν μέσῳ καὶ κοινῶν ἐδίδου θεραπείαν τοῦ σώματος ὡς ἑκάστοις συμβαίνοι· ὅτι δὲ ἡ συνέχεια τῶν κατάῤῥων ἦν, καὶ ἡ τῶν ῥωᾶ τυρίκαυσις, καὶ τὰ φυλύφερτικε· καὶ φλίβις οὐκ ἐπέχοντο μένου, βιβλίον τὴν ἀπουδαίων ἐδόξα ἀφαγινώσκειν· οὔτε μὲν καθ' ἕκαστον πάλιν γὰρ τὸν αὐτὸν ἐμὸν λόγον, οὐκαὶ ἔχιμ' ἐπεῖν· πῶς γὰρ πεῦτ' τι ὕστερον· ἄλλως τε καὶ τῆς ἀπεργασίας, τὸ ἧ μετέμψ προσίκειν ἀφελομένης ἀλλὰ πρὸς τῷ πλείω τοῦ βιβλίου, τοιάδ' μάλιστα ἐνῆν· ἦν δὲ ὡς ἐπίπονος ἡ ἀγωνιῶν λεγόμενα· ἰατὰ δὲ πάντα ὁ θεὸς συλλογισάμενος, καὶ ὁρῶν τὸ ῥᾶμα ἄρδην φερόμενον· προσέταξεν ὕδωρ πίνειν· οἶνον δὲ ἀπέχεσθαι· εἶτα δ' ἐπὶ ταυτὶ καὶ σοὶ ἔφη, ἐξίστ· μὲν σαυτῷ, στεφανοῦσθαι, ἐστεφανοῦσθαι· ἐν ταῦλα ἔλεγεν· εἶτ' τί ποτε γέγραπται τοῦ λόγου δὲ τοῦ πέρι γράμμα, φιλοστέφανος, ἢ φιλοστέφανος· ὅσον μὲν οὖν τινα χρόνον διέτεγκα τὴν ὑδροποσίαν, οὐδὲ πάνυ τι ἔχω λέγειν· ὅτι δ' ἀκόλουθος τι καὶ ῥᾳδίως ἀεὶ τοῖς προτέροις ὑγιαίνων τὸ ὕδωρ, καὶ ναυπλίῳ ὡς δὲ καὶ τοῦτο ἐλελεπύργητο, ἢ μὲν ὕδατος, ἀφίκετο μὲ· οἶνον δὲ ἔπαιζε μέτριον· καὶ ἦν τὸ ῥῆμα, ὁμίνα βασιλικόν· γνώσιμον δ' ἦν, ὅτι φέραζεν ἦν μακρότυλιον· ἔχομεν τοῦτο καὶ τοῦτος ἔρκει, ὡς νικᾷ κἀκεῖ πρότερον τὸ δίκαιον ἔτι δ' ὅτι καὶ φθόνῳ δοῦναι μὴ ἔπλεισε πολλῶν· τούτων τοιούτων εἰρώμην εἰᾶσε τὴν ὑστεραίαν· ἀφ' ἑξάρχης, ἔδει τῷ μὲν πρώτῳ ἔργειν· ἐπεὶ δὲ καὶ ταύτην ἔχε τὴν πέρᾳ, ἀφίκετ' ὅδε πάνυ πρὸς ἐξουσίαν, τὰ ταύτας χάρεντος ἀμέος· ὅτι μάτιον ἦν ἐν, ὅσοι ἵκανῶν δι' ἔρου τες, μὴ θλιβῶσιν ἐλευθέρως χρῆσθαι καὶ τὸ βιβλίον αὐτὸ ἦν πεῖδόκει εἶναι πάσι νοις, τῷ χρήσεως· ἔφερε δὲ ἐς οἶνον· καὶ διατύσου προσῆν πνεύμβολα ὕπω δ' οἷόν τ' ἦν τῆς σίωδείας δικείμεν, ὡς πὶ καὶ ἰφίκτης ἦ θεὸν, μηδόντ' ἀπαλίου, πάγων ἦ μέτρου καί τινα ἐτρέουτ' πρότον· τὸν τὸ πάμεῖαι τὸν τόπ· ἦν δ' ἐτὸς χρόνος οὗτος, ὅτ' ἐμὶ τύχων τὰ ἀπεχόμεν, τὴν ἀλεκτρυόνος καὶ λαχαίων ἀπαῦτ', τὴν ἀγρίων καὶ θριδακίνης· καὶ τραγημάτων δ' ἀπεχόμεν πανῦ· ἄδυ δ' ἐτ' τι καὶ ὅλως ἐγὶ χρῆσθαι προσέπιζε· καὶ ἐχόμεν ἀλεκτρυόνος· ὧ καὶ πόλις καὶ τοῦ τε ἐπιτάξεπ· καὶ πυῦ, πὰ μὲν σῶν ἀλουσάσης καὶ φλεβοτομίας καὶ κλύσμασι δεινέγκαμεν· τά δ' ὡς ἑκάστοις τύχοι· ἐχύων δὲ καὶ ἐζέ τη πανῦ ἀπεχόμεν· ὀείων δὲ, οὐκ οἶδα ὅτ' σοντί· πάλιν δὲ συγχωρήσαντες, ἐχόμεν ἀμφοτέρους· εἶτ' ἐν μέρει, τὰ μὲν ἀρχόμεν αὖ· τὰ δ' ἐχόμεν· ὡς ἑκάτερον ἐφ' ἑκάτερου συμβαίνοι· καὶ μὴν παρουσι εἶξι καλὰ πανῦ· τὰ γὰρ εἶναι τῇ κεφαλῇ σωτήριον· ἤκτα δὲ ὠδὶ ὠδὶ· ἰάματα δὲ οὐδέν των ἔδακε· πρῶτον μὲν ἦν, λέοντος οὐδ' τα καῦσαι καὶ κόψαντα, χρῆσθαι σμύγματ· ἄλλο δὲ, ὅτ' ὦ διακλύζειν τοῦτο δὲ τῷ χρύματ· μᾶλ' ταῦτα τὰ πρῷ· καὶ προσίθηκε θέρμης οὕνεκα· ἐφ' ἅπασι δὲ, στάχις ἐνδίκης· σμῦγμα καὶ τοῦτος· καὶ τοῦτα μὲν ἦ νεωτὶ φαιθεῖ ἐτί· βοείων δὲ, ἔρχειν τοῦτον τὸν τρόπον χρησμὸν ἐδόκουν ἐκ πελοκίτου ξωάμα, μέχρι ἦ βιῶσθαι· μέχρις αὖ ἢ βοῦς ἢ κατ' ἀγρὸν ζῇ καὶ δ' τα φάσι πρὸς αὐτόν· δίαθ' οὗτον τὸν χρησμὸν ὅτ' νοεῖ; βοείων κρεῶν ἀπίχεσθαί σοι κελεύει· δ' ἐλέγετο ξωάτρος πρὸς τῇ φύξει, ἐξῆς ἀπείας· καὶ βοείου τινὸς ἐκθυάς ἀψάμενος, βλαβῆναι κἠοῦτο δια ἐκὸς, ἀπρίβεια πολλὰ καὶ πρότινα μὲ δ' ἄκρω τῷ δακτύλῳ προσαψάμενον λαβεῖν· καὶ χρόνω ὕστερον, τί πολλοί καὶ τυπανί σεισμοὶ γίνονται, ὧν ἄλβου ἄρχοντος τῆς ἀσίας· καὶ τοῦτο μὲν δὴ ματυλίνοι κατηνέχθη μακροῦ πᾶσα· τοῦτο δὲ ἐν πολλαῖς ἦ ἄλλων πόλεων, πολλαὶ ἐκπύπτε· κῶμαι δ' ἄρδην ἀπώλοντο· ἐφέσοι δὲ καὶ σμυρναῖοι, παρ' ἀλλήλους εἶκον θορυβούμενοι· τὰ δὲ συνέχεια, θαυμαστὰ καὶ τῶν σεισμῶν καὶ τῶν φόβων· καὶ τοῦτο μὲν εἰς κλαρον θεωρούς ἐστέλλετ· καὶ πρῶμα χρηστὸν ἦν τὸ μαντεῖον· τοῦτο δὲ ἱκετηρίας ἔχοντες πρῶτοι τοὺς βωμοὺς καὶ τὰς ἀγορὰς καὶ τὰ κύκλῳ τῶν πόλεων, πρῶτοι σαν· οὐδεὶς οἶκοι μεῖναι ἐθάῤῥων· καὶ πελοῦντες, ἱκετεύοντες ἀπεῖχον· ποιοῦντ' δὲ ὕπων, ὁ θεὸς κελεύει μοι διατρίβοντα τὸ πεῖν συμμένειν· μᾶλλον δὲ ἐν τῷ πρὸ τῆς πόλεως χωρίῳ, ὑσωβοῦν δημοσίᾳ, τῷ δὲ τῷ σωτῆρι· αἰαχωροῦντες δ' ἐρημοι καὶ ὑπαίθριοι· καὶ βιβλίοις τὴν πρε

γράμματα εἶναι παιδί. οἱ δὲ ἐντὸς συλλήπτης ἐκ τῆς ἀτόνου, διοῖς πᾶσι χάραγμα· καὶ ἐφαίνετο δὲ τοῦ θεοῦ ἰσχὺς καὶ ἐμοὶ μόνῳ τῶν ὄψεως αὐτῆς, τῆς σωτηρίας τῶν ἐμῶν ἄρξειν μᾶλλον πρὸς τὸ ὄναρ ἀφορῶντι· ἀεὶ δὲ ἅμα μὲν τοιαῦτ' ἦν τὰ γιγνόμενα ἐκ τοῦ θείου· ἅμα δ' ἀγνοίᾳ οὕτω καὶ σκιᾷ ἐκ δ' οὖν τῆς λιβάδου, μετ' ἀθυμίας αἰσχρᾶς ἐσάμενος νίκα ἐδόκει τῷ θεῷ· καὶ ἐξαίφνης ἀπόλωλα λόγῳ ἀξίᾳ. οὐδ' ἔτι τὸν τῆς φόβος· ἐπεσημήνατο ὕστερον πρὸς τὸν νεωκόρον ὁ θεός· ὡς αὐτὸς ἐμοὶ διηγεῖτο πάσῃ κλυπακός, οὐδὲν παρ' ἐμοῦ πρᾶκτικὸς ἔφη γὰρ ἀκοῦσαι τοῦ θεοῦ λέγοντος, ὡς ἄρα φόβου μὲν κρατήσειεν ἱκανῶς ἐν ἐμοὶ τὸν δὲ σῶμα χορηγῶν ἐμοὶ τὸ τραφὲν ἐν τῷ ἐμῶν παρέχοι τὸν αὐτὸν μήκιστα χρόνον, βουλομένῳ δίκαια εἰδέναι. ὅτι μὲν γὰρ δόξαι τὸν θεὸν αὐτῷ λέγειν ἅμα τῷ πλησφόρῳ γενόμενον, βλέπειν ἐς ἐμέ, ὡς ἄρα τοῦτο, τὰ ποῖα δοκοῖ ἐξελθεῖν καὶ νόσοι ἐνθεῖναι, τὰ μὲν ὄντα ἀπειρηκέναι· ἑαυτὸν μὲν δὴ ἐν παρεῖναι καὶ ἀγωνιᾶν, τοῦτα ἀκούοντα παρ' ἐμοῦ· τὸν δὲ θεὸν φάσαι παραμυθούμενον καὶ διδάσκοντα, ὡς ἄρα οὐκ ἀπειρηκόσι τὰ ὀφθαλμὼ οὐδὲ τὰ νόσοι ἐκπεμπέειν· ἀναδεῖν, ὅσον ἀροιοῦσθαι τὰ ὄντων γίγνεσθαι οὔτω τάλλης καὶ ἀπορεῖν τῆς ἐπιστολῆς· ὡς· καὶ δίδοσθαι ἅμα τῷ πνεῖν τῷ φαλλεῖν ἐμοί, τῆς ἡμέρας ἑκάστης τρεῖς ἑλαίου ἀλῶν οὐκ ἔχοντι· καὶ τρίουν ἐξ ἐκείνου οὔτω· καὶ πειρωμένῳ, συνιέναι ἄμεινον ἢ πρὶν ἐπὶ τὸ βέλτιον. ἰσχὺν δὲ ἔπεσθαι ἐπὶ τῆς παρούσης ἑστίας συνέβαινεν, κατ' αὐτὴν ἀκμὴν χειμῶνός τε καὶ ἅμα τῆς πόσου κατ' ἐκείνην ἐν ἀρίστῳ· καὶ ἐπλήσθη τῆς κεφαλῆς ἀλγήματα, ἰσχυρὰ καὶ δεινά· καὶ τὸ πρόσωπον κατεπεπτώκει· καὶ τὰ χείλη συνεκλάφη· καὶ ἦν ἀπορία πολλή· συνεφαίνοις δ' ὡς εἶχεν, εἰσῆλθε ἐς τὸ δάπεδον οὐ καθεύδοντι· καὶ κατακλίνομαι οὐ πάλαι πρότερον· καὶ σῦριγγίνεται πολὺ καὶ φοβερόν· καὶ ὅσαις ἀναπαύσεσιν οὐκ εἶχον· ἀεὶ δ' ἦν οἷμαι γὰρ τῆς μητρὸς καὶ τροφοῦ καὶ τἄλλων οἰκετῶν· καὶ ὅπου δὲ ζώσιμος συνεπτάραχτο, καίπερ ἐπιδόσεσι τοῖς περὶ σῦριγγος· καὶ παρεπτάμην πρὸς τὸ συμβησόμενον· καὶ δὴ μέσα νυκτὸς, ἡλίου τε ἦν δύσις, καὶ ἐπιπρέμπερω· καὶ σῦριγγίνεται σπασμὸς ἀπὸ τῶν πυρετῶν οὔτε τις ῥῆσις, οὔθ' ὅσον αὖτος καὶ διαφθείρει· ἀεὶ δ' ἔλκεται πάσας ἕλξεις τὸ σῶμα· καὶ τὰ μὲν γόνατα αὖθις πρὸς τὴν κεφαλὴν ἐφέρετο· καὶ προσῄρχετο· τὰς δὲ χεῖρας, οὐχ ὁμοίως ἦν κατέχειν· ἀεὶ δὲ τὸν τράχηλον καὶ τὸ πρόσωπον εἰς ἄπλουν· τὸ δὲ στῆθος, ἔξω προεφέρετο· καὶ τὸν νῶτον ἐς τοὐπισθεν αὐτῶν ἅπασι· ὥσπερ ἐφίετο ἐξ αὐλίσμου κινητικός· ἐμέμει δὲ οὐδὲν ἧττον σώματος· οὐδὲ μαλακόν τι παρέλλαττε κατὰ φύσιν· ἀεὶ δ' ἦν ἐπὶ πλεῖστον νίτρωσις· καὶ ὕδατος κατάπασις, ἄῤῥητος, οὔτε σιωπᾶν ἐῶσα, καὶ πρὸς τὴν φωνὴν ἐπὶ μεῖζον αἴτησιν. ταῦτα δ' ἐγίγνετο, καὶ ἐς μέσας νύκτας καὶ πρόσω· μικρὸν αὐτίκα ἔπεσε τῆς μὲν ἀκμῆς, ἀφεῖλε πολὺ μὲν πάντα τὰ δεινὰ ταῦτα· ἐφίετο δ' ἦν διεμεῖν ὑπολύπη καὶ παρβολὴ συνεχὴς, καὶ πυρίας πᾶσα ἰδέα, καὶ μόλις οὕτω διαγίγνομαι· καὶ περὶ ἡμέραν εἶναι, εἶδε τις ἰατρὸν καλῶν· ἔκειτο δὲ ἐπὶ τῆς ἀπούσης· εἶτα καὶ ἡμέρα ὕστερον καὶ μεσημβρίας μοι δόκεῖν, πάλιν προσβολή τις προσῄει· καὶ μετ' οὐ πολύ, δι' χώρας κάτω μέλασμα· καὶ καθημῶν ἀπὸ δ' ὄφεως, διαγίγνεται ἕλκωσις δεινή· καὶ ὀδὼς καὶ λευκομία· καὶ ὁ ἰατρὸς ἐπιῤῥυθμότατα, καὶ προφυλάξει προσφέρειν· τὸ δ' οὐ πιοῦν τὴν ἄρα ἦν· τύχῃ τ' ἂν διαγίγνεται, ὅσα δὴ ἐν κλυδωνίῳ καὶ σάλῳ καὶ κατὰ ἄρδην χειδὸν ὅσον ἐς ἄταρ· καὶ μοι γίγνεται πρᾶγμα, προβῆναι πρὸς τὴν προφοίτησιν ἑστίας· καὶ προσκυνῆσαι τὸ ἕδος τοῦ θεοῦ, πρὸς ᾧ ἐπιφόμην· καὶ φωνή τις ἐμοὶ, καὶ ὁ τρόπος τῆς ἱκετείας διέρπω· χιὼν δ' ἦν οὐκ ὀλίγη καὶ δυσίξοα πάντῃ λῶς· καὶ ἀεὶ χιτὸν οἰκίδιον τῆς νηίκης, πρίον ἢ τὰ δίον· αἰδὼν ἔπεσον καὶ ὠχόμην, καὶ προσκυνήσας, καὶ οὐκ ἔφην ἐπαστελεῖν· καὶ ταῦτα ἐκεῖνα καθίστηκεν· τὰ δ' ὑπὸ τὸν τράχηλον, καὶ τὰς ἀπὸ τῶν κατατάσεις· καὶ τὸν ἀριθμούμενον ὁπόσ' ὁπόσον ἦν, τότε πρότερον ἰάσατο δύεις ἑπτὰ καὶ τὴν δύσιν ἐξίασατο· χρῖμα δ' ἔφη βασιλικὸν εἶναι· χρῖναι δ' αὐτὸ λαβεῖν, παρὰ τῆς γυναικός· καὶ πως ἐκ πυρὸς ἐφάνη διάκονος τοῦ βασιλέως, πρὸς τῷ λιφόρουρίῳ τι καὶ εἶδεν· λύχνα μόνα τε καὶ ἐζωσμένος· καὶ κατὰ τὰς θύρας πυὸς ἀρτημένος, ἔδει ἔξω ὑπὸ κήρυκος· φέρων τῷ βασιλεῖ, τὸ λοιπὸν τοῦ χρίματος· τὸ μὲν δὴ ὄναρ ὡς ἀμυδρῶς ἀπεμνημόνευσα, τὸ πιοῦν τὸν μήκιστα ἐγίνετο· ἐπεὶ δ' ἐλθὼν ἐς τὸ ἱερὸν, γίγνομαι τὰ ῥηθέντα κατὰ τὸν πλησφόρον, ἐπῆλθε καὶ ὁ νεωκόρος ἀσκλυπιακός· καὶ ὡς ἔτυχεν ἐπὶ τῶν ἔδεος, φράζω πρὸς αὐτὸν, τὴν ὄψιν τὴν γενομένην μοι· καὶ ἔφη, πᾶσι εἶναι τὸ χρῖμα, ἅπερ καὶ χρόσαιτο· καὶ ὃς ἀκούσας, καὶ ἰασάμενος ὡς τῷ θεῷδει, πυθόμενός τε ἔφη ἐμοῦ πλησφόρου· καὶ ἐνθένδε σοι φέρω· καὶ ταῦτα παρὰ τῆς θεοῦ τῆς ὑγιείας ἀρτίως τε θεισάς τύχης ταύτης· ἐπεσήμαίνετο δὲ ἐν τῷ ἱερῷ· ἦν δὲ τύχη, γυνὴ τῶν ἀπὸ φανῶν· καὶ παρελθοῦσα ἐς ὑγιείας, κομίζει τὸ χρῖμα τῆς διωδίνας ἰσομα τὸν ὅσον· καὶ ἐδύναμαι δύεις ἑπτὰ πάλος· δὰπτον γὰρ ἦν ἐπὶ καὶ, αἰσθόμενός τε ἐμοῦ ἰασάμενος· ἐρωτήσας δ' ὕστερον τὸν νεωκόρον, εἴγνων ὅπερ ἐπὶ καὶ ἄρσης τριῶν· πρῶτον μὲν χοινικίδια· καὶ μύρου ναρδίνου· καὶ ἐπίνου μύρου τε τελευτελῶν· ἐστὶ δ' ὄνομα φίλου ἐπώνυμον· σκιάσας δὲ, ἐχώμην οὕτω τὸ λοιπὸν, καὶ ταῦτα ἐκεῖνα, ἐκ' χάλασο· ἐφαίνετο δὲ καὶ ὁ πλησφόρος γυμνῷ, χορεύων παρὰ τὸν τράχηλόν μου· καὶ αὐτὰ λαμβάνειν ἐν τῷ καταπρὸ τοίχῳ, στέλας, ὥσπερ ἐξ ἡλίου· παρὰ δὲ τὸν χρόνον τοῦτον, ἅμα τοιόνδε ἦν μοι· ἐπὶ μοῦσον τῆς ἑωσφόρου ὅδε, ἐπὶ καὶ οὕτω ὕσας ἐπέμετο καφοῦν· καὶ ἐχάδα· καὶ φοίνικος βάλανον· καὶ ἅμα ἄρτου πρὸς αὐτοῖς ἐσθίειν ἐδόκει τοῖς ὄψεσι· τούτοις δὲ ἐχώμην πίκ τοῦδε ἅμα τῷ χρίματι σμαχουδὶ καὶ ἡ

Τυχον μεν δια τριβων εν αγωσι του θεου τα μελη· ὅταν δε αι πολλαι των πληγων εις χειρας απορίαι συ τιθωσιν, ουδεν ὅπη χρησωμεθα, και χειρ τουτο μη δυνηται ουδε σωμα τοσουτο πυρι πολλω και τη φλογι εικειν· και το τραυμα απολαμβανει· και φακελοι πυριατοι εχουσιν ες κεφαλην αιωρα· και πειρωμενοι ημεν, ουκ απιστα τουτο μη ην και εμοις αυτοις τρικυμιαι· δια το ενισχειν αυτα και πιεζειν φερειν· μολις δ' αν και μετα πολλου βορυβου και πολλης απαγωγης, απηλλαγην· ουκ αισθομαι δε μη αιζωτι πασας ὑπερος· και καιπερ αυτ' αλλου τραυματος· και ο καματος δε και ο τροπος της αιματος αδηλα και καιριος κατα λογον της συμβαινοντ' ην· και τ' φιλων και των αλλοτ' παρων ουδεις· μη απιστησειν αλλος αλλοσε· ὅτι μεν εις τας ευτυχι διατριβομενος εν τοις υδασι τοτε· ὅτι γαρ απροσδοκητον ειδοκουν ειναι· καιτοι γε προσδοκιμον ειδοκουν ειναι· καιτοι γε προσδοκιμον ειδοκουν ειναι· γαρ καθημην τοτε παντων, δηλον ὅτι και τουτο παρα της ειμαρμενης συμβαν, μονον μη αποφευγειν· τουτο μεν δη εν τω αγαμω προτερον, προ της εξοδου μαρον· τοτε δε εν τοις αγωσι απερομενω, μεμνημαι τουτου τον ὑπαρ γενομενον· ειδοκουν αυτη χειδιας φερεσθαι εν τω αγυιαιω πλαγιος· ειναι δε τας χειδιας επ' ακρων τι και τω προς την γην· απερουν τοτε προφανεν δε προφαινεσθαι τον προφια ξωσμον ὑπερον εχοντα εν τη γη· και τους ικνεισθαι τι, και λαβειν απασμους τ' ὑπερου· και τουτο μεν ουτως· ειδοκουν δε και δια της αλιζαυδρειας διεξιων, δια σκαλεια παιδων ορα· οιδ' αν γινωσκοντι και ηδη τα παλαι, ὑπαρχουν τοις ες ὑδατον· πολλους δ' εκβαινοντας ερυθρους διεκριμενους· αστραφιζοντας πυλαδον επ' αυτην βιβαζοντας αιδω· ταυτα δ' ετι τ' ημιτερων εστιν, α προ τω χειδον εκπεπαμενη τω ιεραμειζεσθαι ουν, ὅπως ὑδατα διαπορευτικα ες την αγυιαν ειη· και χαιρειν υπερφυως, ὅτι δε τυγχανοιμι κατειληφως αδομενα τα μουσων· και τα μεν κεφαλαια τ' ενυπνιων, πασι τα ἑτερα· ημιεαν δε γνωμαις, ὅτυχε γαρ ειρωνευσας, αιαβαινων τη διυλυς· και ὅτ' ουδ' αι εις αυλιδας κισαι μικροι της προτης εξοδου, δρομους τινα πελαυνων τον ὑπνον· και γιγνομενων εωσπερ επι· και αυτε τ' αιων πολυ βαρυς· και τις δυναμις ως εν πεπυσμενος σαυλιγμ· και κυσαι παλιν ελαιδες· εγειρεσθαι δε μοι και νυκλωρ φωνη λεγοντος τινος, πικρα πλυσαι· και ταυτα εν αυτοις τοις ακροωτασι· ὅτι μεν σαυτον προτερον, εις τη την αγραμον παλιν αποστειν· και τη εφιξις δ' αυτα διατωμεν, αισχυνη παραλαβειν· δια ημεις, τω τη λογων και τ' πραγματ' επιπαν δι' εξοδου εξελθον ες πολυδατα εν ακμη θερους και προειρητο επαυκειν δυοιν λουσασθαι κινναμωμον, κοφασια και σασαπα τον πραχυλον κυκλω· πυτιος αω σαδινης πεπαρακοπα και διακοσους το σωματοφυτερον ὑγυσα· πανυχις ὀπος θαυμασον· και εδον ὑπεγκα το δ' ὑδος, ητις αυ εκ βαλανειου βαδιζων οικαδ· αδης αυ πεμπειν με προς ταξας πιειν ψυχρον· και ετιον το συμπαν· και ταυτα μεν ες πονον πονειν ειναι· παδ' εν λιβιδι συμβαινα, επεμφθην μεν απο καπηλιστου εν εν τω τοιχω εγκαπικλειομενη· αυτου και ουτω ταξαμενος· ὅτως απεσχικως, ωστ' ουδ' αω της κλινης οικοθεν εχειν αυτα ρκειν· και ην δ' ο ιατρος σατυρος εν τω αγαμω κατα τον τον χρονον σοφιστης ως ελεγετο, ουτ' αγνιων· ουπω ερωι προσειλων κατακειμενω, και του τι θαρακος και τ' ὑπαρχοντ' ερια αλαμβος, επειδη προϊοντος του λογου, τις καθαρσεως ' αιματος εκουσιν ὁσαι γυναικαι, το μεν αιμα αω χειν εκελευσι και μη κατακλυειν το σωμα· εγω δ' ισοι εφιλοσοφησα τα τοιαυτα και ουκ εφην ειναι κυριος, ουτι ουτως ουτ' εκεινας πειθειν· αλλ' ως αν ὁ θεος προστατηι αφαιρειν, υ τα κρυσταθαι και εκαν και ακων· μαλλον δ' ουδ' εκ τα ακων· την δ' οσην δ' ουκ εφυγον ' σατυρου· αλλ' εφυλαττον λαβαν· το δ' ην αρα, ουκ αμαλθειας κερας· ως δ' εις την λιβιδον κομιζομαι και μαλ' α προσδοκητος και αγαπητος, διαγενομενος, του το μεν δη αω εν δοκει κερδος ειναι· εδομην δ' συχνης της βουβειας· και τοις ὑδασι πολυς τι και τηφρωδης ωμιλουν· εδοξεν αω μοι το ' σατυρου φαρμακον θειναι κατα ' φωνου τι και ' τινος, ως αρ ὁ σατυρος τα ενεγκλειν· τα τους δ' ουδεν μεγα εκβαινειν της θεραπειας της παρ' ' εκεινου· δυοιν μεν αω, τω προσειπομεν· ωρα προσβολ· αλλ' εδοκει ψυχρον ειναι· ὅμως δ' εδομην διακαρτερειν και παρεχειν τω φαρμακω, δ' αρα αμα τω χρονω παυσειε· και ὑπνω δ' τ' τιλος ψυχεται, ψυξις δ' ενην· και βιαι αω γιγνεται τυκτι και εκυρα· καιρια εχομεν· και ὁ θεος συμαινει φιλην ειναι· και τας αποδυσεις, οι κρο παφοι και ὁ κυκλος ' προσεχυαι, και πτειν· και φορυς συνεκλειστο· και ὁ βορυβος ην ειω προ· ως δ' εκαλασα μεμφ' τι, ενθυμον γιγνεται μοι χρυσαδαι τω θεω, τω εν κολοφων· και τω ' παρογ', και τω βασανος της αθηνειας· α τοτε δ' εν κολοφων τας λιβιδου, μη πολυ· και νυξ ετυγχανεν ειρα αποκειμενη· δ' οξαι ταυτα, τιμωρον ζωσμον· επλουσιος δ' τας νυκλος, τω μεν ζωσμω γιγνεται τα μαστειον φερον δε εμι· ιδυσται πνυσον υδ' ακεισται ασκλητιος· πολισμα τα λεφθυ κλυτων τιμων, και κομα ' ου πλοκιν· ειρι δ' τας αυτης νυκλος, παιδι γιγνεται, ως κεφαλαιων αποφηναι· δ' ὁκουν εν τω τας πατρωας εφιαχειναι· εν δ' τω τοιχω υ τα δια ' θεων, αω

καὶ σωτηρικὰ ᾖ θεῷ, κατὰ προσῆκον χρόνου προϊοῦσα ἀεὶ καὶ παρειλόντος ἐνιαυτοῦ καὶ μηνῶν, ἅμα τὴν
ἐν ὀργάνῳ καὶ ᾠδῇ παλλομένην ὕμνῳ δι' ὅλου εἰς εὐρυθμον τρίμετρα πρὸς τὰ λουτρὰ τὰ θεῖα· ὁ δ' ὕμνος ἦ
καὶ νόσοι καὶ κίνδυνοι παύσης ἱερὸν τοῦ ἐγκαπικλείμενον, μεθ' οὗ τὸν βωμὸν καὶ τὸ μικρὸν ἵδρυται ναοῦ,
καὶ παλαιός ὀνείρατος ὄψεν· καὶ μοι χρῆζει ὁ θεός, τὸ ἐς τὸ δεῖ ἐπιτέρμιον δ' ἔκμαλον ἅμα ἐρόεσσ' χλοερᾶ
σπ. ἐ ἔστι πα ἐχρώμην τὴν ἐν τῷ πυθίῳ, ἐν τῷ προβόλῳ τ' ἱεροῦ· καὶ ἐλούμην τῷ φρέατι τῷ ἱερῷ· καὶ οὐ'
δ' εἰς ἦν, ὅς τις οὐχ ὁρῶν ἢ πίστει· καὶ μικροῦ πᾶσαι ἐξέβαλον τὴν νόσον, ἅμα τ' θεοῦ σημεῖα φαίνοντος
καὶ μεταβάλλοντος ἄλλα τὴν διαίταν, αὐτὸς μὲν οὖν ἔχον ὡς ἑαυτῷ ποιῶν, βουλῇ δ' κακὸν, νίκησον
ἐ παίρων· ὁ ἰσοφίας τὶ αὐτῷ προύμηνεν καὶ πνα ἔχειν τῷ ἑαυτῷ δ' κοῦν τὸς δ' ἐπὸ πνα, ἀπ' τῶ πιον τὰ
ἐν νπια ἐξ ἐγχρῶτο, φάσκοντος δι' ὧν προβολῆς ἐνδείκνυσθαι τὸν θεόν· ὅπ χρὴ μένειν ἅμα τ' αὐτ· κἀγὼ συ
νεχώρησα· ἀκαιρίαν δὲ καὶ ὀφειλόμενος κἀ νομίζων αὐτὸς ἄμεινον γιγνώσκειν· ὡς δ' αὖ μὲν δ κοῖον ἐμαυ
τῷ τῆς εἶναι ῥᾴστ' ἀθλόμενος· παλαιὸν δ' ἔγνων καλῶς ὧς ὁρᾶς ὡς ἐγίγνωσκον· ἀφ' ὅσα μὲν σύμβουλοι διά
μαρτον, χωρὶς ἔστω· καί τι καὶ ταῦτα εἰκὸς, τ' σφᾶς πρὸς τὸν θεὸν εἶναι τὸ τῷ τὴν αὐτὴν διαίτας κἀ
τὰ αὐτὰ πράγματα, ὁπότε μὲν ὁ θεὸς ὑγρῶ τι καὶ διαῤῥῆδην εἶναι, σωτηρίαν ἰσχύν· κουφότατα ῥᾳστώ
γην· δίυμίαν· ταῦτα τὰ κάλλιστα καὶ τῷ σώματι καὶ τῇ ψυχῇ φέρειν, ἄλλου δέ του συμβουλεύσαν
τος, καὶ μὴ σχασαμένου τῆς γνώμης ἑ θεοῦ, ταῦτα ταὐτὰ τούτοις ἅπασιν φέρειν, πῶς οὐ μέγιστον σω
μεῖον ἑ θεοῦ τῆς δυνάμεως· φέρει δὲ καὶ τ' παρ' αὐτ' μνημονεύσαμεν· ἦν ἰσημερία ἡ μὲν χειμῶνα
ὅτι πλουτῶν ται τῷ ἱερῷ· ἐροῖ δ' οὐχ ὁσότ' ἦν, ἅμα τι συμβάντι παρακινεῖν· ἀνάκτησα οὖν· ἡ δ' ἡμέρα
καὶ τὴν μνήμην ἐμὴν, καὶ ναὶ μὰ λιστα ἐγίνετο· οὐ πολλοῖς δ' ὕστερον ἡμέρας, χειμὼν ἅπας ἐγίγνε
ται· καὶ βορέας ἐώλει ναὶ μὰ τὸν οὐρανὸν· καὶ νεφέλαι μέλαιναι ἐγείροντο σὺν ἰσχύϊ· καὶ πάλιν ἐκ τῶν
χειμῶν· τοιοῦτον δ' ὅ' ἦν, προσῆκε χρῆσθαι τῷ πλῷ πρὸς τῷ φρέατι τῷ ἱερῷ, καὶ λούσασθαι αὖ
τὸ ἦν· παρέχον οὖν ἰδίας καὶ τότ· πεσοῦτα δ' ἦν τοῦτο πλοῦ καὶ τοῦ αἴρος ἢ ψυχρότης, ὥς τε ἔμελλον
ἐροῦσθαι μὴν προσδραμεῖν τῷ φρέατι καί μοι τὸ ὕδωρ, αὐτ' ἄλλης ἀλέας ἔρκεσι· καὶ ἰδοὺ τ' ἐγὼ τὰ πρῶ
τα ἑ λούματος· τῇ δ' ἅπαυσ' γυκῆ, πρὸς τὰ ἔπει τοῦτο πλῷ πάλιν κατὰ τὰ αὐτὰ χρῆσθαι καὶ δρα
μεῖν κύκλῳ τοῦ τοὺς νεὼς ἐς τρὶς καὶ ἑ βορέου τὸ χρῆμα, ἀμύβητον ἦν· καὶ ὁ ἀρυμὸς ἐπαύετο· οὐχ
οὕτω συνεῖν ὥρεις αὖ ἐσθ' ὅπα, ὥς τι ἱκανὸν εἶναι στύγειν· ἀφ' ἃ διέξεισι καὶ πρὸς τὰ ἐπὶ τοῖς πλουσίοις, ὥς
τοῦ βίλος· τ' οὖν ἐ παίρων πνίς, ὡς τοῦτο παραμυθεῖσθαί μι βουλόμενοι, καὶ ταῦτα οὐδὲν δόμενον, ἵ
γνωσα παρακινδυνεύσαί τι καὶ μανθάνεσθαι· ἐγὼ μὲν δὴ χαρισάμενος πρόθεν παρέχων τῷ βορέᾳ,
ξαίνειν δι' καὶ καλῶς· καὶ πλοῦτ', προσελθὼν πρὸς τὸ φρέαρ, ἀπλουσάμην· τ' δὲ ῥώμης δίδυς, ἀπο
τρέφω· ὁ δ' ἀσπασμῶ τι εἶχετο· καὶ κομισθεὶς ὑπ' ἀπουδοῦς ἐς βαλανεῖον, μέγ' πολλῶν πρᾶγμα τ' ἐξέ
θερμαίνετο· ἐμοῖς δ' ἔδη τὸ μὲν τοῦτο, ὑρινὸν ὄρθρου ἐμέραι· αὖθις δ' χλιαρὸς ὥρα καὶ πάγου κ' πολ
λὰ τος οἷον ψυχροτάτου, κελεύει λαβόντα τ' πλοῦ καὶ τοῦ χιόμενον, καθίζεσθαι ἐς τὴν αὐλὴν τ' ἀγυ
ρμαίου τ' ἱεροῦ, καλοῦσι δία, θεὸν ὕπατον καὶ ἄριστον· ἐγίγνετο καὶ ταῦτα ἐν πολλοῖς τοῖς ἡμετέροις·
ὃ πίνυν οὐδενὸς ἦ πον ἐλαμπρότερ' ἐρωθέντος ὅτι γὰρ ἡ συνέχεια τ' πυρετοῦ ἦν ἐμέρας τριταίαν κον
τα καὶ ἐπ πλείους· καί πνες καὶ τ' λιπόντων ἐπάγεσαν, καὶ τοὺς πρὸς ἑλαία βαλατίας ὅσον ἐκπαγέσαν
τα πότ' ὁ ἀγκαλὸς ἐπέχει, τότ' μοι πρὸς τάπει χιτωνίσκον ἐνδῦναι λουσοῦν, καὶ μηδ' τοῦν ἄλλο· ἀφ'
ἓν τοῦτο διακαρτερεῖν· καὶ προσελθόντα ἐξ ἀύπνες, ἀπονίψασθαι ἅπασι τῆς κρήνης ἔξω· ἦν δ' ἔγρον ἐχεῖν
ὕδατος· ἀφ' ἃ ναὶ τὰ ἐπὶ πάγει· καὶ ὁ ἀρυμὸς δίδυς ἀ πλύχιτο ἐν αὐτῷ· καὶ δίον ἀρυτάλλου τὴς αὐ
λὸς ἦν· καὶ ὅπα δ' ἐγχέαι θερμὸν, παραχρῆμα ἐπάγνυτο· ὅμως δ', τῇ πρώτῃ ὠμίλησαμεν, καὶ ὁ λε
γοῦς ἔρκεσι, καὶ ναὶ τὰς μᾶλλον ἐρέγων, καὶ ἐδίαιτα χιδόν τ' ἡμέρᾳ, πρὶ τὸ ἱερὸν ὑνύσθαι μοι· ἀλλ
φὰ δ' τούτων, καὶ ἀ τ' χειμώνων αὐτρόλεσθαι ἀ συνεχεῖς· καὶ διαταρος ἑ ἱεροῦ καπικλίσεις· ἐρ
ὑπαίθρω τι καὶ ὄρυ τύχοι· καὶ οὐ χάκιστα δ' ὑ ἐν τῇ ὁδῷ ἑ νεὼ, ὑφαστὴν τὴν ἱερὰν λαμπάδα τῆς
θεοῦ γινομένη· ἐφόρεισα δὲ καὶ ἱμάτων χιτωνίσκον χωρὶς, οὐκ οἶδ' ὁπόσας πνας ἡμέρας· καὶ μὴν ὅτα αὖ
τραπεῖς· πηγαῖς, ὃ καὶ βαλαπῆ πρὸς ἐπάξει χρῆσθαι, ὁ πρότερον τοῦτ' ἦν ὕστερον, τὰ μὲν πρὸς ἑλαία
τὰ δισμύρνη· καὶ ἐν οἷς τισι τοῖς καιροῖς, ἕκαστα αὖτ', ἀμύβητα αὖ ἐν λέγειν· ἀφ' ὅτ' ἔκαγχες ἐς τὴν ἔ
φεσον ἀ πτελιὰ καπὶ τοὺς λόγους, ὧν θαμὰ καὶ παρὰ τὴν ὁδὸν πολλὰ, τῇ τρίτῃ τ' ἡμερῶν· τὴν γὰρ
δυτέραν αὐτὸς ἐ πέχει· καὶ συνίβη τὸ ὕδωρ δίδυς τότε γίγνεσθαι· χιδόν δι, οὐδ' ἐς ἐκείνην ἔφερε μόνον
τὰ φαθέντα, ἀνὰ καὶ ἐς τὴν ἅπαυσαν· κἀγὼ προὔλεγον ταῦτα τοῖς σὺν ἐμαυτῷ· οἱ δὲ τὴν ἐπέρα ἔφε
ρον τὴν τοῦ προϊέναι· ἄλλως τε καὶ τὴν ἀπουδὴν ὁρῶντες τῶν αἰρόντων ὡς εἶχον πρὸς ὁμᾶς· ὅσι γὰρ οἱ
βαδίζοντες ἐς ἀργαμον, τ' ἡμερῶν ἔγγικα καὶ ὡς εἶδον ἡμᾶς, ἀνέτρεψαν ἐς τὴν ἔφεσον δρόμῳ· καὶ
ταῦτα μὲν, οὕτως εἶχεν· ὑσθέντος δ' ἐμοῦ καὶ ἀγωνιῶντος, οὐ πολλοῖς ὕστερον ἡμέραις, ἐπειδὴ ἐν τῇ
ἐφέσῳ ἐγενόμην, ἅπαντα πει ψυχρὸν λουτρὸν· καὶ ἐλουσάμην ἐν τῷ γυμνασίῳ, τῷ πρὸς τῷ κορίσσῳ· οἱ
δ' ὁρῶντες, οὐχ ἦ πον τὸ λουτρὸν ἦ τοὺς λόγους ἐδαίμαζον· τάδ' ἀμφότερ' ἦν παρὰ τοῦ θεοῦ·

ἀνθ' ἡμερῶν ἴσως ἄγρυπνοι· πόκιν ἐκεῖνά γε νὺξ ἀρκεῖ· δὴ οὐκ ὀλιγοπόνων ἴσως ἐστὶ χρόνων ἡ δίαιτα. ἐν ἑνὸς δὲ πράγματος ἐγίγνετο. ἐδ δὲ ταῦτα τῆς προσλογίσατο, καὶ σκέψατο, εἰ ὅσων καὶ οἷων τὰ βήματ', καὶ ὁρίας τῆς πρὸ ταύτα αἰάγκης, ἐς θαλάττας καὶ πέλαγος καὶ φρέατα ἐκόμιζε, καὶ τῷ χειμῶνι μάχεσθαι προστάττει, φύσει παῖς ὡς ἀληθῶς πρωτόπειρα βουμάτ' εἶναι· καὶ τοῦτ' ἐκεῖνο τὴν δύναμιν καὶ τὴν προθυμίαν μείζονας ὄψεται, καὶ μὴ σώματος ἰσχύος τῆς τιμῆς ἐνεπιμώμην· καὶ οὐκ αὖ τῆς ἀσθενείας μᾶλλον σώματος ἐφρόντιζον· τόθεν οὖν σώματος κλινάδιον τοσοῦτον πρᾶγμα ἴσως αὖτῆς ἀκοῦσαι δικαίου· τὸ δ' ἐπὶ μὲν τῷ πρὸ ἡ κατ' ἀλκίνου ἀπόλογον πρᾶσόμαι δ' ἴσως ἐξ ἀπροσδοκήτου ἥκειν· ἐξῆλθον δὲ ἐς ἕω μὲν χειμῶνος μεσοῦντος· καὶ μοι τὸν οἶκον διδύας ἐξ ὁδατ' καὶ λύσεως· οὐδὲ μίασμα τ' ὄφρα τρισαμένοις, τῇ δ' ὀσκύσει τ' σώματος ἐπιθύων, καὶ τῇ πρὸ παῖ ἀγαθῇ τύχῃ· καὶ περιελθὼν ἀ' χρὶς ἑλλιπαύτου, τὸ, τὸ ὃς ἐκαμον καὶ ἔπρυβολὴν, καὶ τἄλλα οὐχ ὡς ἔτυχε δικεῖμεν· καὶ μακρὸν πρίσαι, τὸ πρὸ προϊὸν· μᾶλλα δὲ ἀπὸ ἀρύσταλλοι· αἷμοι παῖ πε· ἴδρος μὲν ἀρκεκόμβους, ὥστ' εἶναι ποίος λαβατός· δὲ μὴ, πᾶς ἡ πείρατο ἡ ἀρυσταλλου· πιδία δὲ λιμπάζοντα ὅσον ὀφθαλμὸς ἐπεῖχε· καπαγωγίων δὲ ἀπειρία· καὶ πρίον ἐκ τ' ὀρόφων τὸ ὕδωρ, ἐκδιὸς ἔζωρίον· καὶ τύπτεις ἄπασι, ἔπειτις καὶ δρόμος παρὰ τὴν καθεκτικὴν ὥραν τὸ καὶ δύναμιν σώματος· οὔπω γὰρ οἱ τῆς ἀγγελίας κομίζοντες τ' τραπωτῶν ἡμῖν τι παρῆλθον, ἵνα μαθὴν εἶεν πρίον, τῶνπερ οἰκετῶν ἐπὶ σχολῆς ὁδοιπορεῦντ οἱ πρίονες· ἐγὼ δὲ καὶ τοὺς ἀγωγοὺς αὐτοὺς αἰεὶ πτύον, εἴτε δύσεις· καὶ ἤνουδὲ τοῦτο ἀπὸ σ' ἔμαθον γιγνόμενον· ἴδε γὰρ ὑποφόρητος ὅτι βαρβάρους αἰῶνας, ἔλκειν· τὰ μὲν πείσονται· ἔστι δ' ὅπως χειρούμενον· εἰκ δὲ πυ' ἀπαντ', ἡ νόσος ἔρεπτο καὶ τοῦτο μὲν πᾶ τ' ὀδυνᾶ' ἐν παπὶ καπίστην· ὥστ' ἦ πρὶ χορ τὰς χεῖρας, ὡς ἀεὶ δίζόμενος· προφῆς δὲ, κἠ παντάπασιν ἀπεκλείμην, ὅτι μὴ γάλακτος ῥοπου, τοῦπι αὖ ματος πᾶ τὸ τῆλος, ὑαδόμην τ' πι πρᾶτ' πην· καὶ πυρετὸ καπλαβον ἰσχυροί· καὶ ἄλλα ἀμύθητα· καὶ ἐκείμην ἐνδίοσπ πρὸς τῷ καπράκτη· καὶ μόλις ἡμέρα ἐκαπτῆ, ὕστερον δ' ἐπιπόδην οἴκοθεν, ἐπ ξώμη γίγνομαι· καὶ μετ' οὐ πολύ, πᾶ σπλάγχνα ὠδίκᾳ· καὶ πᾶ γῶρα, καπ' ὕκτο καὶ φρίκη δίδει δι' παντος σ' σώματος· καὶ τὸ πυδῶμα ἀπεκλεῖτο· καὶ ἰατροὶ καθίσεις προσῆγον· κἠ πιὼν ἐλατήριον, ἐς δύο ἡμέρας ἐκαθαιρόμην, ἕως ἐς αἷμα ἀπίσχυ· καὶ πυρετὸ καπλαβον· καὶ παῦτ' ἦν ἄρρα ὄδι· καὶ σωτηρίας πὺδ' ἐπισοῦν ἐλπὶς· καὶ τέλος, οἱ ἰατροὶ καπ' ἡμῖν ἐκ σ' τίθεις ἀρξάμενοι παῖ πείδος, ἄχρι πρὸς τὴν κύστιν κάπ· καὶ ὡς αὐθίς ἀπ' ἀπεκύσι, παντάπασι τὸ πυδῶμα ἀπαλείφει· καὶ δίδλιον ὀδύπι ναρκώδης καὶ ἄρρος φέρειν· καὶ παῦτα αἷμα πὶ πίφυρο· καὶ γίνομαι ὑσφυγενὸς· καὶ σ' απλάγχνων πὸ αὐομον, δίον ὑγρῶν τ' πὶ καὶ ἐκκρεμαμένων· καὶ πρὸς τῆς ἀμηχανίας τῆς πρὸ τὴν αὐαπνοὴν ἐπατάχει· καὶ πρὶ τρεῖν οὐκ ὄν· καὶ γὰρ σῖτον ἀιρουμένῳ κἠ διαλεγομένῳ, ῥᾳδίᾳ προσῆτο καὶ ἴδε πεπίηκα δὲ κεῖν· καὶ ἄλλα σ' σώματος ἀπ' ἐνεια, καπὶ λόγον τυ' ἦν· φάρμακα δὲ βέρεσ' πὶ κἠ ἄλλα παυσία, τηνάλλως ἰδίδο· ἰδὲ κἀδὲ χρῆναι κομίζεσθαι οἴκαδε, εἶτας εἶο διαρκίσαι· καπὶ γᾶν μὲν οὖν ἄρρον ἦν· οὐ γὰρ ἔφερε τὸ σῶμα τὸν σεισμὸν· πῶς δὲ ἐπεχεῦμεν· τ' δ' ὑπροζυγίων ἄ' ὁρμεν, πὲ μὲν ὑπὸ τ' χειμώνων ἐπενόκει, πὲ δὲ πυδόντα, ἀπεδόμεθα· καὶ συμβαίνει τῆς ὁδύσσεια, ὡὐὺς μὲν ἐν τῷ τυρρηνικῷ πελάγει, ξάλυ καὶ ζόφος· καὶ λίψ καὶ πεχὸ τῆς θαλάττης· ἀκατάσχετος· καὶ ὁ κυβιερνήτης μιθῆκε τὰς πάκας· καὶ ὁ ναύκληρος καὶ οἱ ταῦτα πωπολόγον καπεχάμενοι, σφᾶς πεαὐτοὺς ἀπωμωζον κἠ τὸ πρίον· ἡ δὲ ἐπεσιρρὲ πολλὴ, καπὶ πρέσσα καὶ καπὶ πρύμναν ἡ θαλάττα· καὶ καπικλύζομεν τῷ πλοίῳ καὶ τοῖς κύμασι· καὶ ταῦτα ἐγίγνετο· ἡμέρας καὶ νύκτα· μέσαι νύκτες χιδὸν ὄσαι, ἡνίκα πρὸς τὴν παλωρίδα, ἄκραν τῆς σικελίας προσπίπτομεν· ἐπειτα ἐν τρεμῷ πμῖσαι κἠ δρόμοι· πὲ μὲν ἐς τὸ πρόσθεν· πὲ δὲ ἐς πυπίσω· ἦ δὲ αὖ ρίου, τὸ μὲν πέλαγος, δυοῖν νυξὶ καὶ ἡμέραι διήλθομεν, ἀφορητοπαραπίπτοντες ἦ ῥεύματος· ὡς δ' ἴδ' ἐπὶ πρὸς τὴν κεφαλληνίαν προσχεῖν, αὖθις αὖ κῦμα ὑφελόν· καὶ τὸ πυδῶμα οὐκ ἔφερεν· ἀπ' ἐπαισώμεθα αὖ καὶ κάπο· κάμαπος παυπδ' ἀπὸ σ' σώματος καὶ λύσις· πὲ δ' ἐν τῷ τρεμῷ τῷ ἀχαϊκῷ πάλιν συμβάλλα, ὑπ' αὐτὴν ἰσημερίαν ἄραν τ' χρησῶν γαυπῶν ἐκπατρῶν, ἀκοντες ἐρεῦ καὶ ἀντιλέγοντες ἔρχῆς, οὐδ' ἀνλέγω ἐπὶ ἐς ἐνδεῖς ἄπασι, πὶ τῆλος καὶ ἄλλα, ἐπὶ μείζονος ἐκακοῦτο· παρακπίπα δὲ κἠ πὲ ἐν ἱῷ ἀγαάμ, μοχειρία κυβιερνήτου κἠ ναυτ' γενόμενα· ἐναντία τοῖς πυδώμασι πεῖν ἀξιουτ' καὶ μυδὲν ἀκούειν ἐθελητ' ἐρεῦ· πὶ πάριες πάλιν αὖτα πρὸς τὰς δίκα ἡμέρας κἠ νύκτες, χειμῶνος κύκλω δίαπαντος σ' πελάγος φερομένων· καὶ ταύτας, ἀστία οὐκ ὀλίγα· καὶ ῥᾳδίως μὲν πρόσθ' πίχειρα· καὶ οὔπι ἔφαθαι δύνατος ἦν, τάπι ὦπα ἐξεκεκώφητο· νὺ χλὶ δὲ οὐδὲν ὅπου· καὶ καπὶ μικρὸν προσόντες, ὅτου γιγνόμεθα ἐν τῇ σμύρνῃ, ὦρα πάσης ἐλπίδος· καὶ χειμὼν ὅδη ἦν· καὶ πᾶς ἡ ὑπόφασις παντάπασι δυσχερὴς εἶχεν· καὶ τἄλλα ὠσαύτως· καὶ σπόλεον οἵπι ἰατροὶ κἠγυμναταί· καὶ οὔπι βοηδεῖν εἶχεν, οὔπι ἐγνώριζον τὴν πρωμίαν τῆς νόσου· πρὸ σοῦ τ' δ' ὧν συνίδοι ξεν, ἐς τὰς πυγὰς τὰς ἡερμὰς κομίσαι· ἐπειδὴ καὶ τὸν ἐν τῇ πρώτῃ αἴρα, φίεσθ' οὐχ διὸς πῆν· κἠ πὶ ἐπὶ τοῦτος δὴ, μᾶλλον προσῆτ' ἐπιγιγνόμενον ἐκ πιουτ' καὶ πρόσθ' ὡς βραχίας τὴ καὶ ἀμυδρῶς ἐπαῖνο νόσος ὑσκίθη

ἐν τῷ τ γεωκόρου ἀσκληπιοῦ· πρῶτον μὲν οὖν ἐπάρξειν, αἷμα ἀφελεῖν ἀπ' ἀγκῶνος· καὶ προσῆκεν ὅσα ἐγὼ μέμνημαι, λίτραν εἴκοσι καὶ ἑκατόν· τὸ δ' ἦν ἄρα δι' ὀλοῦ, ὡς οὐκ ὀλίγων διόσεων τ φλεβοτομῶν· ἐφαίνετο δ' ἐκ τ ὕστερον· οἱ πατὴρ γεωκορεῖν πρὸ τῷ ὄντως ὀλικίας καὶ παῖς οἱ τοῦ τὸν υἱὸν θεραπεύοντα καὶ τἄλλες ἔχοντες, ὠμὸ λοιπὸν ἀφεδρίου τὴν μὲν ἑκάστου παῖδων εἶναι τοσαῦτα τμήματα, πέντε ἰχύρωνος. εἶναι δ' ἐν τοῖς, παραδόξου τὸ ἐκείνου· ἀφ' οὗ καὶ ὡς ὑπερβάλλειν τὸ καὶ ὅμως, αὖθις τ ἄλλων παραδόξων, ἃ προσῆν ταῖς φλεβοτομίαις· διὸ καὶ οὕτω καὶ πρὸ πολλοῦ μᾶλλον ὄμαι ὕστερον ἡμέρᾳ ὑδρωπικὸν ἐκέλευσε πάλιν ἐκ τ μετώπου ἀφελεῖν· καὶ νυκτὸς ἐκ τῆς ἐμφανοῦς βουλῆς παρεδρεύοντα καὶ αὐτῷ, τοῦτον τοῦ πρὸ ἐκέλευσεν· ἅπασι μανθάνοντες, ὅτι καὶ ἀριστείδης πρὸς πάντα δὲ ἄλλα ὄνομα αὐτῷ βέλτιστος αὐδρῶν, ὃς ἐμοὶ τότε αὐτὸς διηγεῖτο ἐν μέσῳ δὴ τοῦτ τ φλεβοτομῶν, πρὸς τάδε μοι τὸ λουτρὸν τὸ ἐν τῷ καίκῳ καὶ εἶδε τὰ ὄρια ἀπορρίψαντα, ὁδοιπορεῖν καὶ λοῦσθαι· ὄψεσθαι δὲ καὶ ἵππον λούμενον· καὶ τὸν γεωκόρον ἐγεῖραι ἅμα τῆς ὄρχης τὸν ἀσκληπιακόν· ταῦτα προεἰρηται, καὶ ταῦτα ἐγίγνετο ἐπιμὲν προσιὼν τῷ ποταμῷ, τὸν ἵππον ὁρῶ λούμενον· λουμένου δέ μου, παρῆν ὁ γεωκόρος· καὶ ἐγὼ ἅμα τῆς ὄρχης, εὐθὺς ἀπὸ τοῦ κρουφότος καὶ αὐαφυχῆ, καὶ μάλα καθαρία γενέσθαι αἰῶ δι, ἢ ὡς λαβεῖν ὑπόδειγμα λόγῳ, οὐ ταὐτὸν ὂν· ἕτερον τοίνυν λουτρὸν ἐν σμύρνῃ προσετάχθη χειμῶνος ἐσταμένου· εἶδε δὲ πρόδηλόν τε πρὸς τὰς πηγὰς τὰς θερμάς· τῷ μὲν θερμῷ ὕδατι μὴ χρῆσθαι· τῷ δὲ παραῤῥέοντι ποταμῷ· καὶ ἦν ἡμέρα πᾶσα, ἐφυδρός τε καὶ ψυχρά· καὶ τὸ ὕδωρ τοσοῦτον διέλιπεν, ὅσον ἀρκέσαι τῇ χρείᾳ καὶ πρῶτον μὲν τ βωματ, τοῦτο δεῖλη τε ἦν ὀψία καὶ τὸ λουτρὸν ἐγίγνετο· καὶ ἐπέπνει βορέας ἀέριος· ταῦτα δὲ ἐν τῷ γάμῳ πάλιν, χειμῶνός τε καὶ ἐν λιβὸς τε τ σώματος βωματι· ὥστε πολὺν χρόνον πάνυ τ οἰκήματος οὐκ ἐξιέναι οὐ κατοικεῖν, ἐκέλευσε λούσασθαι τῷ ποταμῷ, τῷ διὰ τῆς πόλεως ῥέοντι· ὃς ἔρρει πολὺς ἐξ ὄμβρων· καὶ προεῖπεν ὡς τριῶν τῶν λουτρῶν ἐσομένων· γενομένου δὲ τοῦ περὶ τάγματος, ὡς ἐπύθοντο, συνῆλθον οἱ τοῦ δῆμου καὶ τῶν φίλων παρακαλοῦντες καὶ φροντίζοντες ὅπως ἀσφαλέστατα· καὶ ἅμα αὐτ ἄλλης ἰσορίας προϋμένοι, ἰδεῖν τὰ γιγνόμενα· καὶ γὰρ δὴ καὶ ὀμίχλη χειμέριος ἦν· πρῶτον μὲν οὖν ἔδοξεν παρὰ τὴν ὁδὸν καὶ τὸ πρῶτον ἐν τ λουτρῶν, τοῦτο καὶ γὰρ αὖθις μὲν αὐτοπρόσωπον τὴν ἐφ' ἵππου· βουλόμενοι καθαρῶ τῷ ὕδατι ἐντυχεῖν, καὶ ὁ μὲν ὠμίλει τῇ τρλει· ὡς δὲ ἐγίνετο μέσα ἤδη τῆς ὄρχης, οὐδεὶς τ φίλων ἐβαρρέθη παρακαλέσασθαι καίπερ παρὸν μὲν ὁ γεωκόρος αὐτός· παρῆσαν δὲ καὶ τ φιλοσόφων τινὲς, αὖθις καλοὶ καὶ ἀγαθοί· ἀεὶ ὅμως ἀγωνίας καὶ ἀπορούμενοι φαῦλοι πάντες ἦσαν· καὶ γὰ τὰ πίματα ἀπερρίπτουν· καὶ καλέσας τὸν θεὸν, ἔμπας ἐς μέσον τὸν τρόον· ὃ δὲ ἐκυλίσθη μὲν πέτρας ἔφερε δὲ ὕλην· ἐκύμαινε δὲ ὥς τοῦ ἐξ αἰγίλου· καὶ τ κατὰ φαιδρὸν ἦν οὐδὲν· ἐχὸ δὲ καὶ ἰοῦρος· πολὺς ἐν ταῦτα δὴ ἐς μὲν πέτρας, αὐτὶ φύλλων πορρέοντα· τὸ δὲ ὕδωρ οὕτω κοῦφον ἦν, ὡς οὐδὲν τῶν καθαρῶς διαφανῶν· καὶ δὴ πρῶτα δὴ, ἐς ὅσον ἡδέως ἐφορ· ὡς δ' ἐξέβαινεν ἀπὸ τὴν ὄχην, θέρμη δια πᾶσα ἐχώρει τ σώματος· καὶ ἀπὸς αὖθ πολὺς· καὶ πάντα ἐπεφοίνικτο· καὶ τὸν βωμὸν ἤδη μεν· καὶ ὡς ἐπαύετο μὲν αὖθις αὖ, ὕδατος ἀπογίγνεται ἐκλοιὸς καὶ τὸ τρίτον τ λουτρῶν, ἐς τοῦτο ἐπλήθυσεν· ἕτερον τοίνυν ἐν ἐλαίᾳ ταύτῃ τηνόδωτον· ἐπεμελεῖτο λουσόμενον θαλαττίου· ποῖον τι δὴ προειπὼν ἀσκληπιὸν, ὀρθοῦν ἐπὶ τῷ τόματ λιμένος καὶ ὃ ἐξίλασθαι δεῖν ἑαυτὸν, καὶ φωνὰς πάσας τ αὐτ, καὶ ἕτερα ἃ οὐ μέμνημαι πάνυ· ἐξῆς τοῖς μεθ' ἡμέραν ἀπόβασιν ὁμολογήσασθαι· ὡς οὖν κατέλθομεν ἐς τὴν ἐλαίαν, παρεσόμεν ἐξω πρὸς τὸν λιμένα· καὶ δύεις μὲν τὸ ποῖον διέρισκεν, ἀσκληπιὸς ὄνομα· δύεις δ' ἐβόων οἱ τὰ τὸν θεὸν, ὡς ἔδοι τὰ γιγνόμενα· ἦν δὲ ἀπαρισίας λαμπρὸς· ὥστ' ἐκβαίνειν, ἐδόκουν σκέπης· πάλιν οὖν τῆς ἀπούσης νυκτὸς, κιλλάνει τῇ μὲν θαλάττῃ κατὰ ταῦτα χρῶσθαι ἐκβαίνοντα δὲ τοῦ ὕδατος, ταῦτα ἐναντίον τ ἀνέμου, ὕστατα ἐρύσασθαι τὸ σῶμα· καὶ ὅτι μὲν πολλοῖς ὀλιγοστὸν ἀπὸ τοιοῦτα ἀπὸ πάντα, συνοίδα· ἀλλὰ πρῶτον μὲν κατ' αὐτὸ τοῦτο, θαυμαστότερον τὸ τ θεοῦ, ἐπὶ πολλῶν καὶ συνεχῶς τὴν αὐτ δύναμιν καὶ προνοίας ἐμφανίζοντος· ἔπειτα, εἴτις ἄλλος τὸ ἡμέτερον ἐνθυμοῖτο· καὶ τοι, τίς ἂν δι' ὀλίγου τ ἀνεῖπε λογισμῷ λαβεῖν, ἐν οἷς ἡμεῖς ἦμεν τότε· ἴσασι δὲ οἱ τὸ ἐφ' ἑκάστων παρόντες· τοῦτο μὲν ὡς τ χρωτὸς εἶχε· τοῦτο δὲ ὡς τ αὖδεῖν· ἐπὶ δὲ ῥεῦμα ἐκ τῆς κεφαλῆς, ὅσαι καὶ ἡμέραι καὶ νύκτες φερόμενον· καὶ κλυδώνιον ἐν τῷ τόπῳ· καὶ πνεῦμα αἰγιαλὸν πρὸς τὸ ῥεῦμα ἄνω καὶ συνεχόμενον ἐν τῷ τραχήλῳ· καὶ πάμπραν· καὶ τοιοῦτον ἀεὶ τ βωμα τοῦτον τὸν προσοδικὸν, ὥστε μὴ δ' οἰκεῖν καλέσαι βαρέως· ἀγαθὸ νομίζειν μάτην ἂν καλεῖν· φασὶ γὰρ ἀνθρώπων τὸ χρῶμα πράσινον· πρὸς δὲ τούτοις, ὅταν καὶ ὁδὸν τ πάντα συμβαίνωμεν· καὶ τάσιν ἐν κύκλῳ τ φλεβῶν· καὶ τροφὴν, ἄτροφον μὲν κατέχειν· ἄτροφον δὲ ἱμεῖν· ὅτι γὰρ καὶ μαθὸν ψαύσει τῆς φάρυγγος ἢ τῆς ὑπερώας, ἔκλειε τὸν τόρον· κἄπα αἰσθάνεσθαι οὐκ ἦν· οὐδὲν δὲ ἐς ἐγκέφαλον διὰ πυρὸς· καὶ προσβολαὶ πᾶσαι καὶ τοῖς ὠσὶν ἅμα χασία καπνίσεως· ἀφεῖδε μὲ παρέσασθαι αὐτὸν, καρτερῶν προκινυφότα· τὴν κεφαλὴν ἔχοντα πρὸς τοῖς γόνασι· τούτοις δ' ὅμως τοιούτοις οὔσι καὶ ἑτέροις μυρίοις, ἀναγκαίως εἴπατο ἑτέρους τινὰς κατελίχαι, καὶ ἑτέρους σκιάσμασι· καὶ καθειρξίς τε καὶ ἀριθμὸς συγκλεισμῶν πάντ· ὡς τὴν μὲν ἡμέραν μὲν, νύκτα δὲ δύνατο· αἱ δὲ νύκτες,

αἱ δ' ἡμερῶν

τὰ ὀνείρατα. ὃ δ' ἐδούμαζε μὲν ὡς εἶχε δαιμονίως· ἀτέρει δ' ὅπ χρίσειπ· χειμῶνες τὰ ὥρα καὶ ἅμα τὴν ἄναγ ἀσθένειαν ἐλπὶς τοῦ σώματος· μετὰ τὰς ὁδὶ συχνὰν ἐκείμεν ἔνδον· ἐδ ξυνοῦ ἡμῖν οὐ χέρον εἶναι μᾶς πάμψασθαι καὶ τὸν γεωκόρον ἀσκληπιακόν· ὄκρουν δ' ἐν αὖ, κατ' ἐκεῖνην τὸν χρόνον, καὶ ἅμα ἐδοξεν κοινοῦσθαι τὰ πολλὰ τ' ἐνυπνίων αὐτῷ ἔκειν ὁ γεωκόρος καὶ οὐκ ἐφθομεν ἡμεῖς ἀξάμενοι πρὸς αὐτὸν λόγυ· καὶ ὃς ἀρχε ταὶ δοκεῖ σθαι ἡμῖν ἄρπ' ἐφ' ἵκω, παρὰ Ϝ σῶν ὁρῶν τὸν φιλάδελφον λέγων, αὐτὸς δ' ἐμὲ καὶ ἐκάλεσεν· εἶδε γὰρ τυκλὸς, ὅ μ' ἰσωμασθεν, σοὶ διαφέρουσα· καὶ ὕπω δ' ἐγεῖπ μὲν ὁ ἀσκληπιακὸς, ἀ' εἶδ' ἐν ὁ φιλάδελφος· ἄπ' δ' ἐγεῖπ ταὶ δὲ αὐτὸς ὁ φιλάδελφος ἐφ' ἡμῶν κλιθείς· ὡς δὲ σῶν ἔβασε τὰ ὀνείρατα, ἐχρώμεθα ἤδη ἰάμασ π· καὶ ἔπον δ' ὅσον οὐδ' εἷς πω προσθεν· καὶ τῆς ἡτρεὰς ἃς κατὰ τὰ αὐτὰ ἄπασ μένας πες Ϝ θεοῦ· καὶ τὴν μὲν ῥᾳδαίνην τὴν πρῴ τὴν πρόσιν, ὅσον οὔπω, τίς αὐ λέγοι· ὅλιν δ' οὕω ἡ λόγος οὔπος ὠρμᾶθε, τὰ γὰρ Ϝ μοιρῶν ὡς κατισάσπ ρει, πρὸς πολλοῖς ἄλλοις λογίοις, καὶ πρόπιρον καὶ ὕστιρον γενομθίοις, καπὰ ταυτὰν ἀμφοτέρους ἐδικαίθε μᾶς πιαύτης τῆς βουλείας. φέρε δ' ἡ γὼ ἐξαρχὸς ἀποδῶ μεν λόγον· καὶ σὺ ἀ' ψωμθν ὡς ἶχε τὰ τῆς χρησμωδίας τῆς πρῴ τῶν ἐτῶν· ὅτι μὲν γὰρ ἅπαντα τοῦ ρον τὸν χρόνον αὐτὸς ἐγὼ ἐσύζον, καὶ ἡμέρας ἐφ' ἡμέρᾳ διερυόμενος· μᾶλλον δὲ καὶ τῦ αὐτὸς ἐγὼ ὁ σύζων, συνίσασιν, ὅσοι καὶ μικρόν τι τ' ἡμετέρων ἴσασιν· ἐπ' ἐτειδὴ διηγείπο χρόνος ὁ τῆς προρρήσεως, σὺ μὲν παιδάριον μακρὸν δὲ αὖ ἀλάλ ψομαι· ἔτυχον μεθ' ἵππ τῷ προαστείῳ καὶ τὰ θέρους ἀκμὴν· τόσος δὲ κατέχε λοιμώδης πανπας χειδὸν τους πρὸς χαίρους. Τῶν δ' οἰκετῶν, τὰ μὲν πρῶτον δύο καὶ τρεῖς ἔκαμνον· ἐπειτα ἄλλος καὶ ἄλλος ἐπεσ' ἔκειντο ἅ πανπες καὶ πάντρεις καὶ περισσύτρεις· πλοῦτος δὲ ἰλιγφὴν ἐγὼ· ἰατροὶ δὲ φοίτων ἐξ ἄστεος καὶ τοὺς ἀκολούθους αὐτ' ἐχώμεθα διακόνους· οἱ δ' ἐπιεις καὶ αὐτοὶ προσδραμόντες, αὐτὴ διακόνεν ἦσαν ἔκαμνε δὲ καὶ ἡ τεξύγια· καὶ ἐ' ρυ κηδείπ τες, δύο προ δυρῶν ἔκειπ· ὥς πο οὐδ' αἰ πῶ χρῆσθαι πρῴ τῶν συμβαπόντων ἐξῆν ἐπ ῥᾳδίως· πανπα δ' ἦν μεστὰ αἰλυμίας· οἰμωγῆς· τόνου· δυσκολίας ἀπάσης· ἦσαν δὲ καὶ τῇ πόλει τό σοι δεινοί· πως μὲν οὖν αὐτοῖς χρ· οὐδὲν ὅπου τῆς τῶν ἄλλων σωτηρίας, ἢ τῆς ἐμαυτοῦ προνοούμενος ἔπεσ' ἐπίτεσί τι νόσος· καὶ κατελήφθην ὑπ' ὀδεινοῦ πυρὸς χολῆς πανπασίας ἐσυτεχῶς νύκπ καὶ ἡμέρας ἐνέχλει καὶ τὰς προφὰς ἀπεκλείμεν· καὶ ἀ δύναμις, καπελέλυπ· καὶ οἱ ἰατροὶ ἀ φίσαν πο· καὶ πλοῦτος, ἀ' ἐγίγνεσαι πανπα πασι· καὶ διηγγέλθ ὡς οἰχησομθίου αὐτίκα· τὸ μθν τοῦ ὁμήρου καὶ τούτοις εἶπες ἄ', τι, νόσος τι μὲν ἔμ πιδος ἦεν· οὕπω πανπεκολούθουν ἐμαυτῷ, ὥς περ αὖ ἄλλα πνί· καὶ ἐθαύμαζον ἡ πολεί τε πες ἀεὶ τοῦ σώματος, ἕως ἐς τὸ τύχαν πλέον· πιούτων δ' ὄντων, ἔτυχον μὲν ἐς τὸ εἶσω πεπραμθίος τῆς κλίνης· ἐδόξα δ' ὡς ὅταρ αὐτὸ δὶ πνάρα· λύσις· ἐδόξα δὲ καὶ δ' ἐπὶ τὰ πέλει τοῦ δράματος εἶναι καὶ τοὺς ἐμβάπας ἀποπίεσθαι· καὶ τὰς ἀρπίδας μᾶλλ ἐσθαι Ϝ πατρός· καὶ τούτοις ὄπε, τρίφερμι ὁ σπὴρ ἀσκληπιὸς τὴν ἐς τὸ ἔξω τροφὴν ἐξαίφνης· ἔπεπα οὐ πολὺ ὕστιρον, ἀ αἰπὰ φαίνεται· τότε ἀγῖδα ἔχυσα· καὶ τὸ κάλλος καὶ τὸ μέγεθος, καὶ σύμπασ δὲ χῆμα, διὰ πρῶ ἀ' ἰνησιν ἐφειδίου· ἀ πῶζε δὲ καὶ τὰς ἀγῖδας ὅ πι πλέον· καὶ ἦν κερῶ πνί προσφερίς, δωμασ π' καὶ ὡ τη τὸ κάλλος καὶ τὸ μέγεθος· ἐφαίνε πο μὲν δὴ ῥόνω φᾶσα κατ' αὐτὸ ῥύ, καὶ ὅλιν αὖ τὴν ὡς κάλλισ α ἐμιλλεῖ ὅ μ' εσθαι· ἐγὼ δὲ ἐπεδείκνυ καὶ τοῖς παροῦσι· δύο δ' ἦσαν ἴδον φίλων, καὶ προφὸς, βοῶν καὶ ὀνομάζων τὴν αἰνησίδ', ὅπι ἐσ' κοι τὰ αὖ πα πανπαχῦ καὶ διαλέγεσ π· καὶ τὴν ἀγῖδ' ἀ' ἐπεδείκνυ· οἷδ' οὐκ εἶχον ὅπ χρίσειπ· ἐκ ἀ' ἔρευν τι καὶ δ' ἐδείκνυσαν, μὴ παραλειπῶν ἄρα τυγχάνω· πρίνη δὲ τάν τε δύνα μεν σῶν ἀνα φερομθίνη, καὶ Ϝ λόγων ἤκουσα, ὧ ἤκουσα παρὰ τῆς θεοῦ· καὶ ἔσ' ἀ μέμνημαι, ταὰ δ' αὖ μέμνησκέ με τῆς ὀδυσείας· καὶ ἔφασκεν οὐ μύους εἶναι ἰαῦπα· πικμαίρεσθαι δὲ χῆναι καὶ τοῖς παροῦσι· δεῖν οὖν καρπερεῖν· εἶναι δ' αὐτὸν πάντες κ' τὸν ὀδυσσία καὶ τὸν πλέμαχον· καὶ δεῖν αὐτῷ βουλεῖν· καὶ ἄλλα πιουπότρο πα ἤκουσα· οὗπας ἐφαίνπο τὴ θεός, κ' παρεμυθήσα πο καὶ αἰσθόμ· καὶ δ' κείμενον καὶ Ϝ δὲ τὸν πλοῦτον εὐδένεν ἔπελλέγοντος, καὶ δ' πα δ' ὑς μι δ' σπλη· κλύσμα πο χρῆσθαι μέλιπος ἀπικοῦ· καὶ ἐγένετο καθαρσις χολῆς· καὶ μᾶλλα πα ἔκειν ἰάματα καὶ τροφαί· πρῶτον μὲν, ἢ παρ' ὀλίγον χνός, μᾶλ τὸν πολλὴν ἀ' ῥῆξιν πρὸς ἅπαν πα τὰ σπά· ἔπεπα, θείου τι ἐργαστήριον· ἔπεσ' ἐκομίσθην ἐς τὸν πόλιν, ἐ' τὸ χίματος καπαγέντος καὶ μακροῦ· καὶ κατὰ μικρὸν ὕστιρον σῶν ηγερόμεθ', μόλις τὸ καὶ χαλεπῶς· οὐ μθν πρότερόν γε ὁ τυρεπὸς πανπελῶς ἐξέλιπε, πρὶν ἐ' τελεῦπσέ μοι τῶν τροφίμων ὁ πρῖσου ἄξιος· τῇ δ' αὐτῇ ἡμέρᾳ ὡς ὕστιρον ἴγνων, ἐκεῖνός τε ἐπενήσκει, καὶ ἡ νόσος ὤχιτο ἀ' πιοῦσα· οὕπω τοῦπο πρότερον ἄχρι τούτου χρόνου, ἀφειὰν ἔχον παρὰ Ϝ βιῶν· καὶ μᾶλ τοῦτο ἀγριβέσ' ἀπὸ τῆς βοεῖς· καὶ τὸ ἔσον ἀ' πόδοσις αὖ πο συνέβα· καὶ πὰ μὲν τῆς προρρήσεως τῆς πρῴ τῶν ἐτῶν, καὶ τῆς ὕστιρον ἀσθενείας, εἰς τοῦπο συμβάσης, καὶ τὸν πρῴ ταῦτα ἅπαφασεῶν, οὕπως ἔχειν· ἁρμοπέσ' ἂν ἴσως πρῴ τὸν λουπρῶν ὧδε λέγειν· ὃς δὴ γαγεν ἡμᾶς ἐπεσ' δὲ καὶ πειθαρχὸς ἅμα τῇ προρρήσει, τὸ λουπρὸν ἐπ' πάξιπ τὸν τῷ πα μῷ· ἔσαν οἱ καταῤῥοι· καὶ ἡ πρῴ τὴν ἀ πνοὰν ἀπορία· καὶ πάντα πάχης ἦν ἡμία καὶ πυρός· καὶ Ϝ σωμάχου κάκωσις, ἔκμαξι· καὶ ἄλλα πολλὰ καὶ πανπα καὶ κατεκλείμεν βίους ὥρα· καὶ ἐγίγνετο τανπα ἐν τῷ γαμῷ,

ἦν, ἔνθεν ὡς πᾶν ἐν κολυμβήθρᾳ καὶ μᾶλλον ἀπόνου καὶ κεκραμένου ὕδατος, ἐχρώμην διὰ τριβῆς ἐνίοτε τὴ καὶ κατακλύζων ἐμαυτὸν ταύτῃ· ὡς δ' ἐξέβην, ὅπερ δὴ χρὼς ἦν ὀνθῇ, καὶ τὸ σῶμα ταύτῃ κοῦφον ἦν· καὶ βοὴ πολλὴ, ἵππων παρόντων καὶ ἄλλων, τὸ πολὺ μὴν πεζῇ δὴ τοῦτο δοκοῦντι, μέγας ὁ ἀσκληπιός· καὶ τὰ αὐτὰ τοῦτο, πᾶς αὐτὸν εἰκάσαι δύναιτο· ἅπαντα γὰρ τὸ λοιπὸν τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτὸς τὸ ἐς δύνειν, δίκαιος ἦν τὴν ἀπὸ τῷ λουτρῷ χάριν· καὶ οὔτε ἡδέος πέρι, οὔτε ὑγροτέρου τοῦ σώματος ἐνόμιζον, τὸ τῆς ἡμέρας αὔριον εἶναι· οὐδ' ἐν· οὐ προσεγίνετο· οὐδ' ἀπὸ τοιούτου πονεῖν ἡμέρας, ἕνεκα αὖ τοῦ καὶ ἀπὸ λουτρῷ πάσης μοχθηρᾶς ἀπαλλαγῆναι· ἀνὰ τὸ ἦν ἀλέα δυνατὴ, δύναμιν φέρουσα ἴσην διαπεπτορ σώματός τε καὶ τοῦ χρόνου· παραπλησίως δὲ καὶ τὰ τῆς γνώμης εἶχεν· οὔτε τοῦ ὀνίνασθαι πρόφασις ἦν, οὔτε κατ' αὖθις πάντα φροντίσαι ἐφεστᾶναι αὐτὸ· ἀφ' ἧς τε ἀρρωστίας διέλυσε, ταύτῃ δὴ ἔρρωτο καιροῦ πλεῖστον· ὥστε οὐδ' ὁρᾶν τὰ ἄλλα, ἰδόκουν ὁρᾶν· οὕτω πᾶσιν πρὸς τῷ ἡφαίστῳ ἐνῆν ἰδεῖν ὅσον ἐδόκουν ἀποπαίζειν τε καὶ παίζεσθαι καὶ παραπαίειν· ὅπερ ἔξεστι λέγεσθαι καὶ ὅτι τραγῳδοῦσι, σοὶ τ' ἂν κιχαρισμῶμαι τοιοῦμεν, καὶ τοῦ λόγου προοίμιον ὡς κάλλιστα τοῦτο ἐποιοῦμεν καὶ χειμῶνος τοῦ τοῦ καὶ λουτροῦ μείζω ἐπεσάμην, ἐπὶ τὰ ἐφεξῆς τῆς αὐτῆς ἰδέας λέγω, καὶ δίκαιον καταλόγῳ τε λουτρῶν προῦμαι χειμερίων τὰ καὶ θέρους, καὶ πάντως παραδόξως, ἐδιαλαβὼν τὸν λόγον, καὶ πάντ' ἐν μέσῳ διηγήσασθαι· ἐρᾶ τοῦτον καὶ τὰν τῷ μέσῳ ταύτᾳ τὰ ἐν βαίτᾳ, ἀπόδυσαι τὸ τέλος τῷ πρώτῳ λόγῳ· ὡς ἔχει τὰ τῆς χρησμῳδίας τὰς περὶ ἑαυτῶν· καὶ ὡς ἅπαντα ἀπέβη· πολλὰ μὲν γὰρ καὶ ἄλλα ἐπεστάλκει ὁ θεὸς, ἐκ τοῦ ἐφεστηκότος ἀεὶ κινδύνου ἐξαρπάζων δι' ἐμοὶ καὶ ἐμοὶ μέλοντας· ἐπὶ δὲ τοῖς ἐμοὶ καὶ τοῖς ἐμοὶ μέλουσιν, ἄλλοτε ἄλλοι προσβάλλοντες· τὰ δὲ ἐπαιόντες οἱ αὐτοί καὶ ὁτὲ μὲ ἀπαλλαγείς, αὖ πλαμβάνοντες ἔπειτα· καὶ πρὸς ἕκαστα τοῦτ', ἀλεξιφάρμακα εἶναι παρὰ τοῦ θεοῦ· καὶ παραμυθίαι ταῦτα καὶ ἐγὼ καὶ λόγῳ· ἐν δὲ δὴ καὶ πάλαι μέμνημαι, πρὸ χειρὸς αὐτῷ τοτὲ ἐφ' ἡμέραις πλείοσιν, ἐς τρίτην ἡμέραν· καὶ ταῦτα ἀναγκαίως ἔχειν· καὶ ἅμα σύμβολα εἶδον· καὶ ὁρᾶν ἅπασι τὰ τῆς αὖ τοῦ ἡμέρας· καὶ γὰρ τὸν ἀέρα ὁρῶν· καὶ τὸν ἀπὸ χρόνου φαίνοιτο· καὶ ἅμα εἶδον σύμβολα τῆς ἀληθείας· ἀνὰ δὲ ἦν τοιοῦτον· πρῶτον μὲν ἀναβαίνειν αὖθις τὸ ζῷον, ἐλθεῖν αὖθις τὸν τροπόν, τὸν διὰ τῆς πόλεως ῥέοντα· γενόμενον δὲ οὐ ἱερὸν ἔδοξεν εἶναι τῆς πόλεως, ἱερὰ δ' ἁπάσαι αὖθις βόρεια· οὕτω γὰρ αὐτὰ προσεῖπεν· εἶδεν δὲ καὶ ἄρα βόρειον ὀρύξαντα, ἐν αὖθις δ' ἁπάσαι τὰ ἱερά· ὅς ποτὲ δὲ καὶ ἐδεήθην· ἔπειτα αἰσθρίφοντα λαβόντα κέρματα, διαβαίνειν τὸ τὸν τροπόν, καὶ ἀπορρίπτειν· καὶ ἔπειτα ἅπαδιμαι πρὸς τοὺς ἐκ ἐλθόντας· μετὰ δὲ ταῦτα ἐλθόντας ἐς τὸ ἱερὸν, θύσαι τῷ ἀσκληπιῷ πλεῖα, καὶ ἔθυσα ἱερὰ τῆς ἱερούς· καὶ νέμαι μοίρας ἱερὰς ἅπασι τοῖς συμφοιτηταῖς· δεῖν δὲ καὶ σώματος αὐτὸ παρεῖναι, ἢ περ σωτηρίαν τ' αὐτοῦ· ἀνὰ γὰρ εἶναι τοῦτο ἱερῶδες· τοῦτο μὲν καὶ δὴ παρεῖναι πανταχοῦ δὲ τοῦτο γὰρ δ' ἀκρύλιον ὃ τι φόρουν περιλόμενον, αἰσθεῖναι τῷ πλεονάζοντος· τὸ γὰρ αὐτὸ τριῶν, ὡς περ αὖ εἰ γὰρ δ' ἀκρύλιον αὐτὸν προείμην· ἅπαγε δὴ δὲ τὴν φρενόδυσιν τοῦ δ' ἀκρυλίου, μόνου παῦ· ταῦτα τοιοῦτον σωτηρίαν εἶναι· τὸ δὲ μὲν τοῦτο ἔξεσιν εἰκάζειν ὅπως διακείμενα· καὶ ὁποῖαί τινα ἄρμοίαι, πάλιν ἡμᾶς ἐρώσατο ὁ θεὸς χιόνι γὰρ ὡς περ ἐπιπλεῖν, περὶ ταῦτα ταύτα δίνῳ μόνῳ· παρεῖναι δὲ ἅμα τῷ φόβῳ τῆς ἀγαθῆς ἐλπίδος· ἀκολουθεῖ δὲ τούτοις καὶ δὲ ταὐτὸν φέροντα, καὶ τὰ χρόνῳ ὑστερογενόμενα, ἐξ ὧν τὸ ἀμείνων ἐπιστοῦ· ὅπως δὲ τῷ ταὐτὰ φρικωδέστερον καὶ ἐναργέστερον, αὐτὰς τὰς ὄψεις καθαρὰς διηγεῖσθαι, δῆλον· αἰάγκη δὲ ἐπὶ τὰ πρόσω, χρῆσθαι τῇ ὑποθέσει περ ἐνεστασάμην· καὶ κιφάλαια ἅπαντ' ἔχειν, ὅπως ἀνὰ ταὐτὰ τῷ λόγῳ· ἦν φιλάδελφος τ' ἐνεκόρων ἄπρος, τούτῳ γίνεται ταῖς αὐτῆς νυκτὸς, ὄψις οἰκείας· ἔπερ καὶ ποτὲ, μικρὰ δὲ ἅπας παρέλλαττεν ἐδόκει ὁμὲν φιλάδελφος· πόσα γὰρ οἶδα ἔχω διαμνημονεῦσαι, ἐν τῷ διαπρῳ τῷ ἱερῷ, πάθος αὐτὸν εἶναι λευκειμονοῦντ' καὶ σάκελλα λυθοῦ κατὰ τὸν θεόν· ἐν δ' αὐτοῖς ἐγὼ πάμι, δημιουργεῖν τι καὶ ὑμνεῖν τὸν θεόν· ἀλλὰ τὸ δὲ λέγεται παυσία, καὶ ὡς παραπρίαται ἐμοῦ τὰς μοίρας· πολλὰ χὴ μὲν καὶ ἄλλα· ἔναγχος δέ, ὅπως καὶ ἀλίγιον προσδώσων, προς τάξεται πεῖν· ὄξει δεμόσιον, ὡς μὲ δυσχεράνοιμι· καί ποτε κλίμακα δίμαι ἐξαγγελλειν ἱεράν· καὶ παρουσίας· καὶ δυνάμεις πινὰς τοῦ θωμαστὰς ταῦτα μὲν ὁ φιλάδελφος ἐδόκει· ἐμοὶ δὲ αὖ τῷ, τοιαδὶ ἐγίνετο· ἐδόκουν ἐν τοῖς προπυλαίοις ἑστάναι τοῦ ἱεροῦ· συμφλίχαι δὲ καὶ ἄλλοις πολλοὺς τινας, ὡς περ νίκα ἂν τὸ ἱερὸν καθάρσιον γίνεται· εἶναι δὲ λευκειμονεῖ τι, καὶ ἄλλα περὶ ταῦτα τῷ χιμάτι· ἐν ᾧ τούτοις ἐγὼ διαμνημονεύ

βιος, οὐ πάνυ τι ἄδηλον. ὅτ' ἐν τούτῳ καὶ τῷ ἐκείνου τὸν χρόνον. ἔφυ δ' οὖν ὁ τροφὸς, ὡς ἐν τούτῳ δὲ τῷ σχήματι διαλεχθῆναι πρὸς αὐτὸν. περὶ τοῦ λόγων τῶν ἐμῶν ἄλλα τε δὴ οἶμαι, καὶ ὅτι ἄπασι μέν πω οὐδὶ λέγω, ἱκανοὶ λόγοι ταῦτα μὲν ἐς τοσοῦτον. μετὰ δὲ ταῦτα ἰδίᾳ τὰ μὲν πρὸς αὐτῷ μοι. ὧν πρῶτον ἦν ὡς ἔγωγε μέμνημαι, ὁ τοῦ βαλσάμου ὀπὸς. εἶναι δ' αὐτὸν δριμὺ, τοῦ πιπερόφρου τοῦ πρόγαμνου. εἶδε δ' αὐτῷ χρῆσθαι λούμενον ἱδρῶτα ἐκ τοῦ περινεῴου ὕδατος, ἐς τὸ ψυχρόν. ἔπειτα ξύμματα ἄπλα, διὰ ταφίδων τινὰ καὶ ἑτέρων μαλακά. ἔπειτα μυρία ἄττα μυρίοις. ἃ πάντα παρεὶς, αἰσχυνοῦμαι ὡς τοῦ παραδόξων μηκέτ' ἂν βουλόμενον πρὸς ἐμοῦ τῆς ἀρχῆς πρῶτον τῶν καὶ πολλῶν τινῶν καὶ πανυπερίων ὄντων, καὶ ἅμα οὐκ ἐν μυθίμῳ πάντ' ἐστὶν δὲ τῆς χάριτος τῆς ἐμαυτοῦ. ἐπιμελέμεν ἐς χίον φύσας πέμπειν καὶ βαίστως ἔνεκα. ἀπεῖμεν οὖν τὴν ἄλλην συμφοράν. καὶ μᾶλλον ἐν αὐλίᾳ τρυόμενοι, καὶ νομίζοντες αὖθι προσπολγίνεσθαι καὶ ὡς ἀληθῶς ἐφ' ἡμῶν αὐτοῖς ἐσεῖν, ἐπειδὴ τοῦ ἱεροῦ ἐγιγνόμεθα ἔξω. ὧν μὲν οὖν πρόπρω ἅπαντες ἐξεπαίσαμεν ἐν τῇ συμφορᾷ, ὡς εἶδον φανέντα παρ' ἐλπίδας αὐτοῖς, τίνες αἱ λέγοι. ὡς δ' ἐγενόμεθα ἐν κλαυθμοῖς, ἐδόκει χρῆναι παραιωθῆναι διὰ φυκίας. καὶ ἐπειδὴ ἦμεν πρὸς τὰς πύστεις, δρυμοῦσα καὶ πάλιν, αἷρά τις ἄρα ἦν πρίχετο. καὶ σφαιρίῳ προϊόντ', ἄρος ἔδει λαμπρός. καὶ τέλος ἐξέρχεται παλαιὰ ἐλαίσιον. καὶ τὸ ποιοῦν ἐκ πρώρας ἄρδειν, ἅπαν πρύμνα ἀκλαστ. καὶ μικροῦ καὶ πόδ. ἔπειτα ἐπικλύζειν ἔνδιεν καὶ ἔνδιεν. ἔπειτα ἀπέρα φαίξω πρὸς τὸ πάλαγος. ἰδρῶς δὲ καὶ ὑόρυβος τουτῶν. καὶ βοαὶ πᾶσιν ἦν ἐμπεσοῦσ'. σωίπνεον γὰρ δὴ καὶ ἅπαν δεῖσαι πνέος. ἐμοὶ δὲ τοσοῦτον ἐρκεσον ἦσεν, ὦ ἀσκληπιέ. πολλὰ δὲ καὶ πάντα κινδυνώσαντες, καὶ τέλος περὶ αὐτὴν τὴν καπάγωγὴν μυρίαις ἀπαραπάντες καὶ ἀπωθήτοις, καὶ πολλὰ ἐγωνίαις πῖσι ὀρῶσι παραχόντες, διεσώθημεν ἀγαπητῶς καὶ μόλις. ἐπεὶ δὲ νὺξ ἦκε, τότε καίπερ ὄντος κελεύσαντος πλεῖσθαι, σημήνας ἀφ' ὧν. καὶ ἐγένετο μόνον οὐδὲν ἐλάττων, ἢ τὸ ἐλευθέρου, ὡς ἔφασκον οἱ τοῦπου ἔμπειροι. ἃ πάντα ὑπὸ τοῦ κλυδωνίου πάντων κεκινημένων. καὶ φαίξει δὲ τῷ πατρὶ ὡς εἰμαρμένον τι ἔπαναγόσαί μοι. καὶ τοῦτο ἅπαν ἕνεκα καὶ ταῦτα συμβαίνειν. καὶ τὸν ἔπειτοι ὑπὸ ἀσφαλείας καὶ τοῦ παντάπασιν ἐκπλῆσαι τὸ χρεών, ἐμβαίνειν ἐς λέμβον, ἐν τῷ λιμένι οὕτω ποιῆσαι. ὡς γὰρ μὲν λέμβον αἰσθάνεσθαι καὶ καταβῆναι. αὐτὸν δὲ ἐξάφαστος πως ἐξενεχθῆναι πρὸς τὴν γῆν. ἐν τῷ τοῦτῳ πλεῖσθαι πάλαγος καὶ. ἐμοὶ μὲν ταῦτα ἄσμενα ἦν, καὶ πάνυ δὲ θαυμαστὸν εἶδε τὸ σόφισμα τῆς παλαγίας ἐκπλήξαι τῷ κινδύνῳ γενόμενον. οὐδὲ καὶ ἔγνωμεν, ὅπη κακὸν τοῦ πλάγος ἦν, αὐτὸς ὁ σῶς κακῶς ἦν. ἐπεὶ νὺξ δὲ τῆς διέρχεται, ἀνάλυσις. μετὰ δὲ πάλιν, κατέχειν ἐν τῇ φυκίᾳ. θαυμαστὰ ὅσα σημαίνων. οὐ μόνον δὲ τὸ σῶμα ἔχρη, ἀλλὰ καὶ ἄλλα πολλὰ ἐπὶ πολλοῖς. καὶ δὴ καὶ τὸν αὐτὸν ἄμεικρὸν τοῦτον ἐσωθῆναι προκρύομεν. ὡς τὸ ὠτὸ ἀκούσι πάλιν ὀνείρατα ὁ ξένος ἡμῶν ὁ ῥοῦφος, ἦν δὲ καὶ τἄλλα περὶ τὸν φυκαίων, καίπερ οὐδ' αὐτὸς αὐτὸς ἀσκληπιοῦ, πολλὴν εἶναι τὴν ἐκ μηχανῆς αὐτῷ. ταῦτα ἀκούσι παρ' ἡμῶν ἐνδύν, ἃ ἔξω καὶ πλείστως ἐσίει. καὶ δὴ γάλακτος τρεῖς ἐσπεῖσαι ἦν δὲ οὕτω χειδόντ' ἦν πηγὰς ἄπ δέκα ἐπὶ δὶ δυοῖν μυοῖν, ὡς νομίζομεν οἱ ταῦτα ἐδόκει δὲ χρῆναι ζητεῖν. καὶ περιδεὴς ὁ ῥοῦφος ἐς ἐχαταί παῖ τοῦτ' ἀφίσκε πεπιχῆσθαι οἶν αὐτοῦ τυχί. καὶ κομίσας δίδωσι τὸ γάλα. πίλος δὲ ἀφίσιν ἡμᾶς ὁ θεὸς, ἐπὶ μοῦ ἐς τὸν χίον. ἄλλα τε δὴ καὶ δεῖξας καὶ προεπών. καὶ ἐφ' ἅπασιν εἶδε ὡς καταχρώμενον τὸ ἔπι τὸ πρῶτον. καὶ οὐδὲν ἔτι δὲ χαίρον γυναῖς, ἀπίχον τῆς φυκίας οὐ πολύ. ἐνταῦθα ἡμέρας πολὺς διαγαγὼν ἡμῶς ἐν τοῖς ὕδασιν, ἐπαύσην ἐς τὴν σμύρναν. ὡς τοίνυν ἐγενόμεθα ἐν τῇ σμύρνῃ, φαίνεται μοι ἐν πρώτῳ τι σχήματι ἦν ἅμα μὲν ἀσκληπιός. ἅμα δὲ ἀπόλλων. ὅτι δὲ ὁ κλάριος, καὶ ὁ καλλίπτυκνος καλούμενος ἐν πρώγαμῳ. οὗ ὁ πρῶτος ἦν αὖθ' ἡμῶν ἐστιν. ἐν τούτῳ τῷ σχήματι ἐς ἔμπροσθεν τῆς δύνης, πρὸ βαλὼν τοὺς δακτύλους, καὶ χρόνους πολὺς συλλογισάμενος, ἐχεῖς ἔφασ' ἐκ ἐπὶ παρ' ἐμοῦ. καὶ τρία πεσὰ ἦν σαράπους. καὶ ἅμα τὰ τρία καὶ δέκα, ὡς ἐπακούσας ἐφώνει τῇ θίσει ἦν δακτύλων. ταῦτα δὲ εἶναι οὐκ ὄναρ, καὶ οὐ παρεῖσθαι δὲ καὶ αὐτόν. καὶ ἅμα κελεύει καταβαίνειν ἐς τὸν τροπὸν τὸν πρὸ τῆς πόλεως ἔοντα, λούσασθαι ἡγούσασθαι δὲ τῆς ὁδοῦ, παῖδα αὐτὸν. καὶ δείκνυσι τὸν παῖδα. καὶ τὰ μὲν κεφάλαια τῆς ἐπιφανείας, ταῦτα ἐστιν. ὡς αὐτὸν ἦν πάντες γὰρ ἐπρεσβύμεν. καὶ καθ' ἕκαστα δύνασθαι δ' ἀκριβείας διεξελθεῖν. ἦν δὲ καὶ δὴ μέσος χειμών. καὶ βορέας μέγας καὶ κρυμός. καὶ ἀνάφιλος οὖσα ὑπὸ πάγου πρὸς ἀηλίας ἐδέδητο, ὥς τι οἰκέτι κρυστάλλω συνεχές. καὶ τὸ ὕδωρ ὅσον ἦκος ἐν τοιούτῳ ἀέρι. ἐπεὶ δ' ἐξηγγέλθη τὰ τῆς ἐπιφανείας, παρῆν μὲν ἡμῖν οἱ φίλοι καὶ ἰατροὶ οἵπερ δὲ συνήθεις, καὶ οἱ ἄλλοι. οἱ μὲν ὡς ἀγωνιῶντες. οἱ δὲ καὶ τῆς ἱστορίας ἕνεκα. ἐπηγείρετο δὲ καὶ ἄλλος ὄχλος συχνός. καὶ γὰρ τῆς καὶ διάδοσις ἔτυχεν ἐξ ὧν τυλῶν οὖσα. καὶ πάντ' ἦν καπνὸς ἀπὸ τῆς γυφύρας. ἦν δὲ τῆς ἡρακλεωτικῆς ἰατρός, ἑταῖρος ἡμέτερος. ὃς πρὸς ἐμὲ ὡμολόγησε τῇ ὑγιείᾳ, ἢ μὴν τὰ εἰκὼς αὐτὸν ἔξειν. ὡς δὲ τἀφανῆ πράξαιμ, ὁπόθ' οπῶν συνέξομαι, ἢ τῷ ἄλλῳ πιστῷ τῷ. ὡς δὲ ἐγενόμεθα ἐπὶ τροπῷ, οὐδὲν ἔδει παρακελεύσασθαι. ἀφ' ἑπτὰ τῆς ἡμέρας τῆς ἐκ τῆς οἴκοι τοῦ θεοῦ μετὸς ὤν, ἀπορρίψας τὰ ἱμάτια, οὐδ' ἀναπλάσθαι δυνεὶς, ἱμαιοῦ τοῦ τροπῷ τὰ καθύπτου

ἔπεσα. τῆς γὰρ τυχούσης τῆς παρελθούσης, ἐπιγένοιτο μοι ὅμοιος ὄνειρος τοιαῦτα· ἐδόκει μοι λέγειν ὁ τῆ κόρος ὁ Ἀσκληπιακός, ζώσιμον δι' ἐμοῦ λαμβάνειν ἑαυτόν, ἕως ἐξίοιμι· ἐγὼ οὖν ἅμα τοῦτο τῷ ὀνείρατι, οὐκ εἴων αὐτὸν κινεῖσθαι, ὅτι μὴ ἐμοὶ εἴη ἐκεῖνον ἐλθεῖν ἀγγελίαν. ὅδ' ἀναβὰς ὤχετο· ἐκ δὲ τούτου ἡ πλοῦς ἐγένετο αὐτῷ, οὗτος ὅσον πεζεύειν, χάριν ἔχων τοῦ θεοῦ. ὡς ἀληθῶς φυλάττων αὐτὸν μοι καὶ ἐπλεύσατο, παρὰ τὰ φαινόμενα κινδυνεύοντι· καὶ τὰ καταρχὰς ὑπὸ τοῦ θεοῦ δεχόμενα ὅτι αὐτοῦ λαβόμενος τῆς κεφαλῆς ἐκέλευσεν, ὡς τοῦτο πεῖσον τὴν προφὸν τὴν ἀρχαίαν, ἧς οὐδέν μοι φίλτερον, φιλουμένη ὄνομα αὐτῇ, μυριάκις μὲν ἔστω παρ' ἀνδρῶν καὶ μόνη δέ ποτε αὐτῇ σὺν ἐκείνοις ἐμὲ ἀσπάζεσθαι προσῆκεν, ὅτι καὶ τὴν προφὸν ἐλαφροτέραν θρέψασα καὶ ἅμα λαμβάνουσα τὰ ἄλλα πρὸ πρόσω κεμένην ὡς ἀσκληπιοῦ, σύμβολον θρεψαμένης. ἄρξον οὖν μόνον οὐ διαρρήδην ἐκ παραγγέλματος· ὡς πίξεσθαι ὑπερχαίων· καὶ παλαμβάνω τὴν προφὸν τοσοῦτον αὐτῇ χέουσα, ὅσον ἀφεῖσθαι προσῆκεν· ὡς δ' ἔπαυτο, αἰσθάνεται, καὶ ἀνίστησι, καὶ οὐκέτι οὐκ ἐς μακράν.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ ΙΕΡΩΝ ΛΟΓΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

Περὶ δὲ καὶ τῶν αὐτοπέρω μνημονεύσομεν, ἐφ' ὅσον δυνάμεθα. ὧν τὰ μὲν ἐξ ἀρχῆς, οὐδὲν ἡμῖν ἐπένευ γράφειν· ἀπιστία τοῦ μὴ πεισθῆναι· ἔπειτα καὶ τὸ σῶμα οὔπω ἐς ἴσχυν, οὐκ εἶα χολάζειν τοὺς χρόνου δι' αὐτὰ παρελθόντας, ἔπειτ' ἀδύνατ' εἶναι δόκει καὶ μνημονεύσεις κατὰ, καὶ δι' ἀκριβείας ἀνεῖναι πρεσπόντων οὕτως εἶναι σωθῆναι ὅλως, ἢ λυμήνασθαι πόσους τοῖς ἔργοις· καὶ πολλαί μοι παρατύσεις ἐγίγνοντο ἢ πρὸ τούτων, καὶ πρὸς τὸν θεὸν, καὶ πρὸς τοὺς ἀπαθεῖους τοὺς ἀεὶ διαμόνους δ' εἶναι καὶ πρῶτα πρὸ αὐτῶν. νυνὶ δὲ τοσούτοις ἔτεσι καὶ χρόνοις ὕστερον ὄψεως ὀνείρατων ἀναγκάζουσιν ἡμᾶς, ἄγειν αὐτὰ τοῖς ἐς μίσον. καίτοι τοσοῦτόν γε ἔχω λέγειν, ὅπερ ἐν ἀρχῆς, πρόειπεν ἡ θεὸς ἀπογράφειν τὰ ὀνείρατα· καὶ τοῦτ' ἦν τῶν ἄλλων πραγμάτων πρῶτον· ἐγὼ δὲ τῶν μὲν ὀνείρατων τὴν ἀπογραφὴν ἐποιούμην ὅτι μὴ δυναίμην αὐτοχειρία, ὑπαγορεύων· οὐ μόνον προστίθουν, οὔτ' ἐν οἷς ὅτι προσγίγνεται ἕκαστα, οὔθ' ὅπως ἀπέβαινεν ἐξ αὐτῶν· ἀρκεῖ μοι ὡς' πρὸ ἀφοσιοῦσθαι πρὸς τὸν θεὸν ἅμα μὲν διὰ τὴν ἀδυναμίαν ὡς πρῶτον τοῦ σώματος· ἅμα δὲ, οὐκαὶ τοπέλαττα ἐς τοσοῦτον προθύσασθαι προνοίας τὸν θεὸν· ἡδ' ἀδράστεια κεκλίσθω μοι οὕτω αὐτῷ· ἔπειδὴ καὶ τῷ μὲν παῖ πρῶτον ἐξ ἀρχῆς ἀρξάμενος γράφειν, ὡς πρὸ δακνόμενος καὶ πολλοτὰ προϊέμην· πολλὰ ὡς αὐτὸν ἐκάστης, πολλὰ δὲ ὡς ἄκων· ἐπείρας δὲ ὁδοὺς χαρὶν δῶρισκον πρὸς τὸν θεόν· ἐπεὶ μυριάδας τριάκοντα οὐκ ἔλαττον ἢ τριακοσπλασίων τῶν ἀπογραφῶν εἶναι, ἀφ' οὗτ' ἐπαλεῖν δὲ τρυφάδιον αὐτὸς, οὔτ' ἐφαρμόττειν ἑκάστοις, ὅπως· εἰ χειμὼν τὸν χρόνον· πρός τι τοῦτοις, ἔτι δὲ καὶ διαφορᾶς, ἐν τῇ παυσδαιμονίᾳ φορᾷ καὶ αὐραφάτ κατ' οἶκον πρὸ τοὺς χρόνους τούτους ὑπόλοιπον ὧν ἔτι, κεφάλαια λέγειν, ἄλλα ἄλλοθεν αὐαμνησκόμενον· ὅπως αὖ ὁ θεὸς ἄγων τὸ καὶ κινῶ καλοῦμεν δ' αὐτὸν καὶ πρὸς αὐτὸ ἰαῦπα ὡς πρὸ πρὸς ἅπαντα· παίπας δ' ἐστὶ πρὸς ἅπαντα κλητὸς, ἰδίᾳ τις θεῶν· ἐπειδὴ γὰρ ἐκομίσθη ἀπὸ τῆς ἰπαλίας, πολλὰ καὶ παυπία σύνειλεχώς τῷ σώματι, ἀπὸ τ' συνεχῶν καμάτ τε καὶ χειμώνων, ὅις ἐχρησάμην ἀπὸν διὰ θράκης καὶ μακεδονίας, ἔτι καμόντων ἐξελθεῖν οἴκοθεν, ἢν τοῖς ἰατροῖς ἀσφορία πολλή· μὴ ὅπως φιλεῖν ἔχουσιν, ἀλλ' οὐδὲ γνωρίσασθαι τὸ σῶμα· χαλεπῶς τε τὸν δ' ἀπαθῆ καὶ ἀσπρώπαπον, ὅτι ἐμαίμασας ἀπεκλείομεν· καὶ μᾶλλον πολλῆς τῆς πραγματείας καὶ ἀπορίας, μόλις αὖ ποτε αὐέπαυσα, βιαίως καὶ ἀγανακτῶς· πυγμοί τε παρεκολούθουν σὺν χεῖρ ἐν τῷ πραχήλῳ καὶ πάνυ ὥρα ἐπαφίεσθαι· καὶ σκέπας εἶδεν, περίοπος, ἢ φίεσθαι δυναίμην· χωρὶς δ' ἔπειρα ἀμύθητα ἐπάχλει· ἰδόκει δὲ χρῆναι τοῖς ὕδασι χρίεσθαι τοῖς ἱεροῖς, εἰ πὸ δυναίμην γενέσθαι ἐκάστοτε· ἢ τὸν ἀέρα μᾶλλον τοῦτο αὐαχέσθαι· καὶ γὰρ ἦν ἔξω χειμῶνος ὥρα· ἀπέχει δὲ τῆς πόλεως οὐ πόλιν ἐντεῦθεν πρῶτον ὅσον τὸν χρόνον ἀπεῖναι ἤρξατο· αὐτὸς δὲ πὸν πρὸ προελθεῖν ἐπὶ ταξε· καὶ ἐβόων δ' ἐν τῷ ὀνείρατι, ὡς αὖ παρὰ, καὶ ἐπὶ ὀνείρατι πεπλισμένῳ, μίγας ὁ Ἀσκληπιός· πεπλεγμένα τὸ πρόσταγμα· ταῦθ' ἅμοι πρὸ ἐδόκουν βοᾶν· μᾶλλον δὲ καὶ κλῖσις καὶ ἄφεσις ἀπὸ σμύρνης ἀπὸ πρόγαιον μᾶλλον τῆς ἀγαθῆς τύχης· τὰ δ' ἐν τῷ ὕδατι, ἔστιν μὲν οὐ κατ' αὐτὸ δηλῶσαι· ἐγχειρητέον δὲ ὡς πρὸ πειρώμεθα ἐξ ἀπόδρομος εἶναι αὐτὸ δηλεῖν· ἐδόκουν τὰ ἀριθμήσασθαι γνῶναι βουλόμενοι τὰ γενησόμενα ἡμῖν παρ' ἀνδρῶν, ὥρα τὰς διφθέρας αὐτῷ ἔχειν καὶ τὰ ὀνείρατα αὐτὰ· καὶ πρὸ ἰάματα παντὸς εἴδους· καὶ διαλόγους πρὸς ἀρχοντας καὶ λόγους ἐν μάκει· καὶ φάσματα παντοῖα· καὶ περιβρίσεις ἀπάσας καὶ χρησμῳδίας πρὸ παντοδαπῶν πραγμάτ· τὰς μὲν καταλογάδην, τὰς δὲ ἐν μέτροις γεγραφὰς· καὶ χαρίτων παῦτ' ἄξια τῷ θεῷ, μείζονων, ἢ τὰς ἀν δικάσαι τῶν δὲ ἐντεῦθεν πρὸς ἀρξώμεθα· ὡς ἐπειδὴ ἐγενόμεθα ἐν τῷ ἱερῷ τῇ πρώτῃ τοῦ γυμνῶν, φασὶς ὁ θεὸς τῷ προφῆτῃ μου ἐν τῷ ταλβίου ἐν τῷ ὑπάπου χώματι, ὅστις δὲ σὰν

παρᾶ χρὴ τίμιον. οὐδ' αὖ φάρμακον ὄνειχόμην. ὁ δ' αὖ θεὸς διὰ πόλους αὐτεῖχε, κελεύων φίλτρον τὸ παρὸν. ταῦτας γὰρ αὐτὸ ἐπαρκοῦν πρόφασιν εἶναι. εἶναι γὰρ τοῦ ῥάμματος τούτου τὰς δυνάμεις, αἷμα τοὺς δὲ κτείνους τούτους οὐκ ἐθέλειν τοὺς ὀχετοὺς ἢ χρὼ πρίειν. σωίβαινε δ' ἐλαμπρά. ἐγίγνετο γὰρ μᾶλλον πόσαρις μήτρα, τῆς διατριβῆς ταύτης. ἐν δὲ τούτοις, κεφαλὴ μὲν οὖν πρῶτον καὶ τὰ αἷματος κοινὰ ἄρας, ὡς αὖ μήτρα τῆς ὀζαμπ. ἔπειδὲ ἴσον παύγυρις ἦν κατὰ τὴν οἰκίαν. οἱ γὰρ φίλοι, τὰ πρῶτα τῶν πότε ἑλλήνων ὄντες, ἀπὸ τὰ ταναὲ καὶ σώσαι μοι κατὰ τοὺς λόγους, αὐτὸν εἶχε κλίνης τοὺς ἀγῶνας τοῦ μῆνα. πολλὰ μὲν οὖν καὶ παράδοξα ἐπετάχθημεν. ἐν δὲ ἀσημαντρονάω, δρόμος πίστιν ἐν ἔδει θρασμεῖν αὐτρόδην χειμῶνος ὥρᾳ, καὶ πάλιν τὰ πάσα, πραγμάτων ἀστρωπάτην καὶ καὶ τοῦτον μέμνημαι. τοῦ γὰρ λιμένος κυμαίνοντος ἐξ αἰρίου λιβὸς, καὶ τῶν ἡοίων πρασσομένων, ἔδει διαπλεῦσαι πρὸς τὸ αὐτὸ πέρας, μέλιτος καὶ δρυὸς βαλαίων φαγόντα ἰμίσαι. καὶ γίγνεται δι' καίπερ ἐν πλοῖ. παῖπα δὲ ταῦτα ἐν ἀκμῇ τῆς φλεγμονῆς οὔσης ἐπράπετο. καὶ δὴ πρὸς αὐτὸν αἰὰ χρόνους χρόνον φαλόν. πλοῦς δὲ οὐ τὸν σημαίνει τοὺς αὐτοὺς νυκλίος, ταὐτὸν ἐμοί πως καὶ τῷ προφεῖ. τοῦτον γὰρ ὁ μὲν τὸ ζώσιμος, ὡς πρὸ γὰ μὲν ἔτι μᾶλλον ἐκείνῳ φράσουσα θρέπως εἶναι θεός. δὸν ἀπόπα φράσαν αὐτός μοι, ἃ ἀκηκόει τοῦ θεοῦ. ἦν δ' ἃ φάρμακον. οὐ πᾶ μὲν καὶ ἕκαστα οὐ μέμνημαι. ἄλλων δὲ ὅπ μετεῖχεν. ὡς δ' ἐπεσπάσαμεν, ἔῤῥει δὲ πρὸ τὸ τοῦ ὄγκου τὸ πρῖον. καὶ ἅμα ἴω, παῦσαι οἱ αὐτὸ δίδοι, χαίροντες μᾶλλον ἀπίστας ἐντεῦθεν δι' ὕδη, τῶν μὲν ἐγκλημάτων ἐποίσαντο ἰατροί. καὶ ἐλαύμαζον ὑπ' ὦ φυῶς ἐφ' ἑκάστῳ τοῦ θεοῦ τὴν πρόνοιαν. καὶ ὡς ἔπρον τὴν ἄρα μεῖζον, ὃ λαῖρα ἰᾶτο. τὸ δὲ τοῦ κόλκυτος πᾶσα πρότερον καταπαύει δίσκορυβον. καὶ ἐδόκει αὐτοῖς, νῦν γε δὴ παύτως δεῖν τομῆς. οὐ γὰρ εἶναι ἄλλως ἐς τὸ ἀρχαῖον καταστῆναι. καὶ μᾶλλον τοῦτο, ὑγίειαν συγχωρεῖσαι. παῖδες δὲ ὅδη τὰ περὶ χαυτάτου θεοῦ. οὐδ' ἄρα οὐδὲ τοῦτο ἐκείνοις παρῆκεν ἀφ' οὗσης τῆς ἀσεβείας ἰωμασῆς ὅσης, καὶ δι' οὗτος ἃ πάντος ἀπλῶς τρωθῆναι τοῦ ῥάμματος, ὧν κελεύσας ἀπέχρίεν, οὗτος ἰάσατο. καὶ σῶς γε πάντα ἐς ταυτὸν, ὥστ' ὀλίγων ἡμερῶν παρελθουσῶν, οὐδεὶς ὅστ' ἦν δύξειν, ἐν ὁτῳοῦν μέρει τὸ φῦμα ἐκεῖτο ἐγίγνετο. ἀφ' ὅσον ἀμφοτέρων καθαρὸν τοῖς ἅπασι ζώσιμος δι' ἦν οὗτος, ᾧ μεγάλα δωρεὰ γίγνεται παρὰ τοῦ θεοῦ χρόνῳ ὕστερον. ἔχει δὲ, οὐ πᾶ. ἀπέστειλεν διὰ μυδας ἐς τὸ γαμον. ἀπεχόντος δ' ὀνείρατος καὶ ὁδοῦ, ἐμεινα ἡμέρας πλείους, σπανίως τοῖς αὐτοῖς ὄψεως γιγνομένοις. οὐ γὰρ ἐν τούτῳ ἀεὶ ὁ αὐτὸς, ὡς χαρίεν ἡμέτερον, διὸ καὶ πρὸς μετ' οὐ πολύ, ἐκαμνε. συνέβαινε δὲ καιρὸς, τοῦτο σωμαχοῦ καὶ τοῖς ὑπόφωσιν καὶ κεφαλῆς ὅλης, καὶ σύμπαντος τοῦ σώματος οὗτος ἔχειν, ὡς πεῖ ἔσχατον ἐλθεῖν. καὶ τοῖς τι προφοῖς ἀπεκλείομεν καὶ ὅπ προσείμεν, παρὰ χρῶμα ἐφέρετο. καὶ πᾶσα πυεῖν οὐκ ἦν. καὶ ὁ δύναμις καὶ ὑπνος, ἀεὶ χρόμενος δι' ἀμῆλων, ταδίους μήτρα ἔκρισι καὶ κατὸν. συνέβαινε δὲ ἡμῖν τινα καὶ μόνος ὡς ἔχοιμεν ἐκ πρόσ, πολὺ μᾶλλον δὲ ἐκούσαμεν, ἢ τοῖς αὐτοῖς παρούσιν ἑκάτερον βαρύνασθαι φαίνεσθαι δι' τοῦ θεοῦ, λαμβάνομαι τοῖς κεφαλοῖς ἀπαλλαῖς τοῖς χείροιν. καὶ λαβόμενος, ἐδοκίμην σώσαι μου γὰρ ζώσιμον αὐτὸν ἐνδυσιν ὁ θεός. πάλιν οὖν τὴν αὐτὴν λαβὼν λαβόμενος δὲ ἐδοκίμην ἀπνευδυσμονίαις αὖ ἐνδυσι. τὸ τρίτον προσλαβών, ἐπεφράμην τοῖσι ἀπνεῦσαι. δὲ οὐ πάντην, οὗτος ἐπὶ ἐνδυσιν. ἀεὶ δὲ χεῖρ δίσσου τὴν κεφαλὴν. καὶ μοι λέγει ῥόμματα ἄπαντα, ἃ χρὼ λέγειν ἐν τοῖς πιούσοις, ὡς αὐσπαμα. ἃ γὰ μνημονεύων, οὐκ εἶμαι δὲν ἐκφέρειν ἔκω ἔφυ δ' οὖν ὅπως ἐκ τοῦ τοῦ λαχεῖν τον. ἐν δ' ἐν αὐ ἔσ φύλαζον. πῶς ἀπέβη αὐτῷ μᾶλλον ταῦτα. πρῶτον μὲν αἰῖσαι παρ' ἑλλάδας ἐξ ἐκείνης τῆς νόσου ὁ ζώσιμος καὶ ἀριδεὶς διὰ πᾶσαις καὶ φακῆς, πρόεπτος ἐμοὶ τ' θεοῦ παρ αὐτοῦ. ἔπειτα ἐπὶ βίω μῆνας πόσαρας. ὡς πὶ ἐν τύχῃ μὴν πλόος, καὶ σῶς ἀρτάσαμεν γενομένης καὶ μοὶ παρὰ τοῦ θεοῦ βουλείας πολλῆς καὶ συνεχοῦς καὶ παράδοξα ἐχούσης. ὧν ἐν μὲν λεπτολογοῦντα καὶ ὡς παπίλως ἐπερουμένου, πρῶσαι μέλι, γάμον τι κορωνίδος, καὶ γίγεσιν τοῦ θεοῦ. καὶ τὴν πρόφην ὡς ἄπ μέμνεσθαι ἐπιτείνει. καὶ ἐπίσπα πᾶσμα τὸ φῦ συχίας οὐ τοῦτο, καὶ κατ' ἐμαυτὸν ἐνθυμηθεὶς, καὶ πάσπαδικλήτ' ἦν τῶν δυσχερῶν, καὶ δὴ καὶ κλύσμα πρῖσαι αἰ πτάχος. ὧν δ' ὁμοίως ἱερὸς οὐκ ἐλαῖρεν πρόσφορεν, ὃ ἐν τὴν λιπόπτα τοῦ σώματος, καὶ τὴν ἀδυναμίαν. ἀεὶ ἐγένετο ὥσπερ αὐτὸ χειρίσεσθαι μου. ἐγὼ δ' ἔπεινα. πόλις καὶ παρὰ χρῶμα αὐτίγκα. προφὴν δὲ ἔδεκε λάσασα ἄγρια. ἃ καὶ πᾶν καὶ δύναμιν παρέχεμοι πᾶ. ταῦτα μὲν οὖν, οὗτος ἐγίγνετο. δὲ ζώσιμος ἐμακαρίζετο ὑπ' αὐτῶν καὶ αὐτὸς οὐκ εἰ χειρὸς τις γίνεται, πρὸ πλεῖ χαῖρον ἔχων τὰς προνοίας, καὶ τὰς διὰ κρονοίας ἐποί. καὶ μοὶ δὲ κεῖ καὶ πλείω βιῶναι χρόνον, οἱ μὲν δ' ἀριστὸν πᾶσα ἑαυτοῦ. τυθόμενος γὰρ τ' οἰκετῶν πᾶ τ' ἐμῶν, καὶ μᾶλα τ' χαῦμον καμένη, ἄχιπα πάντων χειμῶνος ὥρα, ταδίους πέπαρα κορπα. ὡς ἄπασκιλφόμενος τ' καὶ βουθύσας, ὅπ δὶς πᾶν. ἦν γὰρ δὲ καὶ τὴν πίχνιν ἀγαθὸς τὴν ἰατρικήν. ἐκ πάσαν δὲ πῦρ χάμαρος ἐν χιόνι πολλῇ καὶ κρυμῷ, καὶ παῶν πολλὰ καὶ δεινὰ, ἃ πάντων πλείστων, ἐμπίπτει φρόνιμον δὲ πέρον ὃς νόσον δεινὴν καὶ χαλεπήν. ὥστ' οὐδ' αὐτὸς ἐπλμα καπρχὰς οὐδὲν τ' συμβιβακὸς τοῦ φύσει δι' λῶσαι πρὸς ἐμί. ἐγὼ πῶς ἐσθόμην, οὐχὶ προσίειν ὀργιζόμενος ὅπου

ἐνθύμιον ποησάμενος, τὸ τοῦ χοῦ, τοῦ ἐκ φρεατίου. ὅμως δέ ἐπ δισκοτύμην ἀπὸ τῆς ὁδοῦ τῆς εἰς πέργαμον, διὰ τὸ πρόσθεν ὀνείρατα. ἐνταῦθα δὲ σαφῶς ἐδηλοῦτο ἀποπνιγεῖν. τοῦτο μὲν γὰρ ἀπὸ ἱστέρας πρικινεῖσθαι καὶ μαγινώσκειν καὶ φάσκειν, ὅπ ἀδύνατον εἴη ἀδριανοῦ θύρας κατατυχεῖν· τοῦτο δὲ ἐδόκουν ἀπὸ ἀδριανοῦ θύρας, πνὰ ἐλθεῖν, βιβλίον πομίζοντα τῶν μωμάδρου, καὶ λίγειν, ὅτι πνὰ λοὸς τι εἴη ἀμέχανος καὶ πλημα, καὶ αὐσαι ἀδύνατον· πάλιν τι ὕειν τι ἐδοξα καὶ προσπλέοντά μοι πνὰ λίγειν, ὡς ἄρα τῶν αὐτοκλικων τις εἴη ἐν ἀδριανοῦ θύρᾳ· καὶ δέοι καπνίαι, ὡς τι πραξαι καὶ τι φᾶναι μεῖον τοῦ θεοῦ μῶσαι προειρηκότος· τοῦτο καὶ αὖθις ἐδοξα πρός τινας λίγειν· καὶ τὸ πᾶν ὄνυλαμβάνειν ὅπ ἐπειδὴ δυσχερέστερον εἶχον πρὸς τὴν μονὴν, ἔδοξεν προυδείκνυσθαι ὁ θεός. βουλόμενος μᾶλλον μὴν τὴν γνώμην, ἵνα ἴδιον μῶσι μὴ ἐνῇ δι καὶ ἀλλοδαπὰς σύμβολα· καὶ ἐπαγγέλτο ὑπὸ τὰς καὶ χεῖρας, ἀμέχανος ἐξ ἱστέρας· τῇ δ' ὑστεραίᾳ, ἀλουσάφ καὶ ἐμετος προφῆς ἦν· καὶ ἐπειδὴ ἐμέλησα, ἐγὼ μὲν οὕτως εἶχον, ὥστε πάγαπᾶ δεξαρχέσαμαι τὴν ἄπουσαν· τῇ δ' ἄπουσῃ, ἀσπάφ ἐπὶ τάχει· ἐπὶ τάχει δὲ οὕτως· ἐδόκουν εἶναι ἐν σμύρνῃ πᾶσαν ἀπτίαν ἀπτῶν· τοῖς φαιτρεῖς καὶ δρωμβώσεις, διὰ τὸ μὴ σῶσαι δ' ἐναι μαυτῷ ὁδὸν πρῆσαι· παραπίπτειν δὲ μοι σὺν καὶ ἐπεπα παρόπα κόρον τὸν μαίπη, δεῖξαι ὅτι πνεῦμα φάρμακον τῶν ἐφημερῶν· ἐκ δὲ τούτου, ὑγρότης τι μιγνύσθαι καὶ κατακουδὲν μένειν· καὶ ἅμα ἐνθυμεῖσθαι, τί δὲ μὴ ἀκριβῶς ἐξεμίσαμα· ἔπειτα φᾶναί πα, ὅτι καὶ ἐν ἄλλῳ τῳ, τὸ σύκων ἐνεῖναι τοῦ φαρμάκου· ἐπεῖτα μείζονες ἀπορεῖν καὶ ἀχάλλη, ὅπου δᾶπλοῦν ἄκουσα· τούτων οὖν, ἢ πεπόκαμεν ἀπτίαν δηλοῦσθαι· εἰ δὲ μὴ, ἀφ' ἑρούμην τι ἰδιόμην δὲ τοῦ θεοῦ σημῆναι σαφέστερον ὁτὲ πρα λίγρι, ἀπτίαν ἢ ἔμιτον· ἔπειτα πὸ δάριόν τι δὲ καὶ ἔδοξα εἶναι πρὸς τῷ ἱερῷ τῷ ἐν πέργάμῳ· καὶ ἔδη τι μέσον ἡμέρας ἐξέκειν, ἀστίας νῦσις μοι καὶ θεοδότη ἐπαλθεῖν μᾶλ. δέπνων φίλων. ἐσυλλόγπα δὲ, παρακαλέσθαι μοι ἔᾶν τῆς κλίνης οὐτωσὶ κατακειμένῳ· φᾶναι οὖν πρὸς αὐτὴν ὅπ ἀστίαν· τὸν δὲ ἐνδείξασθαι ὅπ ἰδοὶ· καὶ δ' εἶναι ὅπ ἐγὼ τοιαύτ μὲν ταῦτα ταῦτα ἀ οὐ πνοιῶν· φλιβοτόμια χῆσθαι· τὸ γὰρ ἄλγημα, τοῦ νεφροῦ ἐστι· καὶ ἀστία δὲ ἔφη, νόσος τῆς ἰξόδος ἐστὶ τοῦ πυρός· διὰ τ' ἦλους διεξιοῦσα· καὶ ἅμα ταῦτα αὐτοῦ λέγοντος ἐκ τοῦ πρόσω, δύο σπυθρίδες ὠφίσαν· καὶ γωὶ ἴδια πρὸς τὸν θεὸν τὸν θωμασάς· καὶ σύμβολον ἐποησάμην τοῦ λόγου· καὶ ἐρόμην αὐτὸν, ὁπόσα ταῦτα· ὁ δέ, ἔφη ἀπὸ τοῦ πυρὸς τούτου, δεῖξαι πμοι παρακείμενον· ἀφυπνιόμην τι δὲ, καὶ ὤρων ἐκείνην τὴν ὥραν οὖσαν, ἣ γὰρ ἔδοξα τὸν θεὸν τόν μοι διαλείπεσθαι καὶ φίλοι παρῆσαν ἐντυγχάνοντες· ταῦτα δὲ ἐφαίνετο ὀνείρατα, ἰατροῦ τινὸς ὄντος, καὶ παρεσκευασμένου βοηθεῖν ὅπου ἐπιγένοιτο· ὡς δὲ ἤκουσα τῶν ὀνείρατων, αὐτὸς τὺ πχώρει οὖν ἔχων τῷ θεῷ, καὶ ἡμεῖς ἐγνωρίζομεν γὰρ ἀλλήλους καὶ προσήκοντα ἡμῖν ἰατρόν καὶ ἐνομίζομεν, ἀ ἐπαίζει νῦξ ὤφορος ἦδη παπλοῦς, καὶ ταῦτα αὐόδυνα· ὕστερον δὲ σφᾶρ τὸ χένειον ἐδάκνε, ὡς τῷ νεωκόρου ἀσκληπιακοῦ χήματι· καὶ ἐπῆσθαι τὸν θεὸν, ᾧ τὴν ἀγρυπνίαν ἐν τῷ μυᾶρῳ πεδίῳ ποιοῦσιν εἴωσθαι γὰρ παρ' ἐκείνου, πᾶν ὧν αὖ δύναμαι· καὶ ὁ θεὸς αἰεὶ μεθύειν ἐπῆσθαι δυσχερές· τὸ μὲν οὖν τῶν ἀλουσιῶν, πῆς αὖ λίγρι· ἦδη γὰρ καὶ πέπτ ἐ τῶν σίτων χὼς ἐγίνετο μοι· καὶ προς ἐπμανῶν· ὅπαρ μὲ χειμῶνος ὥρα θαλαττεῖν ἢ ποταμοῖς ἢ φρέασιν, ἐκέλευσε χρῆσθαι· ὡς δ' αὖτως καὶ τὸ τῆς καθάρσεως τῆς ἄνω, χιδὸν ἐς δύο ἐπ σίνιβα καὶ δύο μύνας ἐξῆς, δημοῦ κλύσμασι καὶ φλιβοτομίας, ὅσας οὐδεὶς πω ἐρίμησι· καὶ ταῦτα ἐν ἀκαρεῖ τροφῆς, καὶ ταύτης αἰαγκαίης· ἀμὰ τάς τε ἀπτίας αὐτὰς ἀ πάσας, καὶ τὰς ἐπ τοῦτων προτέρους, καὶ μᾶλ τοῦτο, τὸν μῶμας ἡμῖν ἐν τῷ χειμῶνι τὸ τῷ χιδὸν διημερεύσαμεν πῇ λόγους, γεάφοντές τι καὶ λίγοντες, καὶ τὰ γυγεμμέναι ἐξεταζόντες· καὶ παρετείναμεν οὐκ ἔλαττον, ἢ ὡς μισαννύκτια πὰ πλείω· ἔπειτα ἐφ' ἑκάστῃ τῇ ἄπουσῃ πραξάμενος ἂν πάλιν πὰ ὕδατα, ὕστερον προφὴν ἐρούμην, ὅσην δὲ καὶ ὅτι ἐπὶ τῷ ἐμέτῳ ἀστίαν ἐγκαταλαβεῖν· τοῦτο ἦν τὸ παραμυθούμενον ἐμὲ παρὰ ταῦτα ἀσχολίαν τι καὶ διατριβήν· ὥσθ' ὅταν ἐνθυμηθῇ τοῦ ἐκ τοῦ συμποσίου σπαράγματος ἐν λυκείῳ διημερεύοντος, μισθὸν ἐλάττω μοι προσήκειν οἴεσθαι, τῆς τοῦ ταῦτα καρτερίας τι καὶ δυνάμεως, χάριν ἔδοσαν τῷ θεῷ· ποιῶντα μὲν τὰ παρὰ τοῦ ἄστρου, ὅμοιον δὲ τῷ τοῦ ἄστρου σοιῆσθαι καὶ τὸ τοῦ φυμαπος πολλοῖς ἔπω πρότερον· ὁ μὲν γὰρ θεὸς προύλεγεν ἐκ πολλοῦ, δεῖν ὕδατος φυλάττεσθαι καὶ ἄλλα τινὰ ἔδωκεν, ἀλεξιφάρμακα· καὶ ὑπόθεμα· τα ἀμύγδαλα, ὅτις πρὸ οἱ ἱερεῖς χῆσθαι νομίζωσι· καὶ δὴ καὶ ἔδοξεν αὐτῷ τὸ ὄδωμα ἀπάγειν κατ· καὶ γίνεται φῦμα ἀπαρχῆς οὐδαμῶς φαιτρὸν, τὸ μὲν πρῶτον, ὅσον αὐτὸ καὶ ἄλλο γίνοιτο, ἔπειτα προὔλθεν ὅγκον ἐξαίσιον· καὶ ὅπ βουλοίμην, μετὸς ἦν· καὶ ταῦτα ἐξώδει· καὶ ὑπόνια παρεκολούθουν δὲ ταῦ· καὶ πυρετὸς ἦν ἀμέρας· ἐνταῦθα μὲν ἰατροί, πάσας φωνὰς ἀφίσαν· οἱ μὲν τέμνειν, οἱ δὲ πικαίειν φαρμάκοις· ἢ πάντας δεῖν τὸ πυον γενόμενον διαφορῆσαι· ὁ δὲ θεὸς, τὴν ἐναντίαν ἐπέπεσε· αὐτὸς ἔχειν καὶ τρέφειν τὸν ὄγκον, καὶ δηλαδὴ τὸ ψυχῶφελὲς ἦν ἢ τῶν ἰατρῶν ἀκούειν, ἢ τοῦ θεοῦ· ὁ δ' ὄγκος, ἐπὶ τὰ μᾶλλον ἔρι τὸ· καὶ ἦν ἀσφαλὲς πολλὸ· τῶν δὲ φίλων, οἱ μὲν ἐθαύμαζον τὴν καρτέρησα· οἱ δὲ ἐνεκάλουν ὡς λίαν ἄπαντα ὧν τοῖς ὀνείρασι πειθομένῳ· πρὸς δὲ κἀμὲ ὡς ἄπαν ἐπεπόνθη, ἐπειδὴ τὸ

τέως μὲν ἐκλίγειν ἤξιουν. ἔπειτα ἔδοξέ μοι, τὸ κυβώτιον κομίζειν, καὶ ἐπ' αὐτοῖς ἡσθῆναι καὶ ἑλίσθαι ὅπως δουλωσόμενος τοῦτο τῷ καὶ ἄλλως χάριν τινὰ ἔχειν· καὶ ἅμα οὕτω μίσγα αὐτοὺς ἐκπέμψαι· ταῦτα καὶ ὕστερον ὡς ὀνείρατα φαυλίσματα, πρὸς τὸ λοιπὰ εἰδέναι διηγεῖσθαι. ὕστερον δὲ ἔδοξα λελουμένῳ μοι προσφέρεσθαι, ποτὲ μὲν ὡς ὕδωρ ψυχρόν, ποτὲ δὲ ὡς γάλα. ἀμφαγνοεῖν οὖν καὶ λέγειν δὲ πρὸς ἐμαυτὸν, ὅτι οὐ πιόμην, οὔτε πεινῶν· τί οὖν ἂν τις ἐσθίοι καὶ μὴ τοῦτο, ἐκνεοῦτο ἀστία· καὶ ὁ ἱερεὺς ἔδοκει μου τὰ χείλη ἐκμυζᾶν· αὖθις μὲν ἀσπίαν· ἢ δι' ἄπουσα, ἀλουσάς· ἢ δι' ἀπ' ἐκείνης, ἀλουσάς καὶ ἐμέ του πάμπαν ἄπρακτον ἔδοκουν τὸν ἱερὸν ἄπρακτα ἄλλοτε μοι, τὴν προσρησιν οὔτω ποιήσασθαι, ἀφ' ἑαυτοῦ δὲ τῷ ἱερῷ χαίρειν· καὶ ἦν ἀλουσίας καὶ αὖθις· τῇ δι' ἄπουσιν, καθ' ὃν τινὰς ἔδει κατοχίαν αὖθις ἄπρακτα ἀλουσία· οὐδὲ ἐπὶ δίκαι, ἐδόκει μοι μὴ πρόδρομος ὁ πρῶτος, ἀγωνίζεσθαι ἐν σμύρνῃ, τὸν ἐν τῷ τῶν ἀγώνα, ὃς πρῴην καὶ ἦν χιδόν, κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν· περὶ δ' ἐστίαν, λαλεῖν μοι περὶ τινων· καὶ ἅμα ἐσθίειν φύλλα πράσου· καὶ ὠὸν μετ' ἄρτου· καὶ μέρος τι τοῦ ὠοῦ ἐγκαταλιπεῖν· καὶ γὰρ μέν τι πρὸς αὐτὸν ἐπεῖν ἄπρακτον ὀλίγα, ὅπως καὶ ἀγωνίσοιτο· ἐγένετο δὲ ὁ λόγος καὶ περὶ τοῦ ἱεροῦ τοῦ ἐν τῷ γάμῳ καὶ τοῦ φείακος· οἷον μῦθος εἶπεν, αὐτὸν προσελθόντα εἰπεῖν· οἷον δὲ ἕτερον τινὰ ἐγγύτατα ἰδεῖν· οἷον δὲ αὐτὸ ἰδεῖν· ταῦτα τὸ οὖν ἐδόκουν διαλέγεσθαι καὶ τυγχάνειν ἀκάκως, ὡς ἐγνωσμένου ἐν χερσὶ τοῦ θεοῦ, ἐλπίδος εἶναι· καὶ πως ἅμα τοῦτο, ἐφαίνετο μὲν ὡς οἰκοῦν τῷ προθύρῳ· γαρκῶπος δέ μοι τοῦ πρόσω, προσελθεῖν δὲ τὸν οἶκον τὸν μέγαν· καὶ πάντα ἐπελθεῖν τῶν ἐκ τοῦ ἱεροῦ τοῦ διὸς τοῦ ὀλυμπίου· διεξιέναι δὲ πρὸς αὐτὸν, ὡς ὀνείρατα μοι γεγονότα παρὰ τοῦ θεοῦ· καὶ κελεύειν ἐπιστῆσαι· ὃ δὲ κύων αὐτὸς ἔφη γεγενῆσθαι· ὅτε γὰρ αὐτῷ, λαβόντα σκίλος χοίρειον ἐκκομίσαι ἐς ἀσκληπιοῦ σκυβάσματα, ὡς πρὶν ἐγὼ εἰσῆα χρῆσθαι. ῥᾳδίως δὲ τοῦτο ὡς ἐν πράγματι, ἐδόκουν τέφανον πέμπειν τῷ θεῷ τῶν μαρμάρων· οἱ δὲ οὐκ ἰδίᾳ τῷ ἀσκληπιῷ κομίζουσι, πρὸς τάξας τῷ ἄπο κομίζοντι· εἶναι δ' αὐτὸν ἀγαθὸν καὶ εἰ τὰ ἀφίρειν μοι παρὰ τοῦ γεωκόρου ἕτερον· ὡς δ' ἐπαίσχυνε, παραλιέσθαι αὐτὸν ὡς ἔτυχεν κατακείμενος ἐκ δεξιᾶς. ἄπο δὲ τούτου, ἐδόξα εἶναι μὲν, ὄρυδι· ἀφ' ἁπτὰς δὲ ζητεῖν τὴν τροφήν· τὴν δὲ κατ' αὐτὸν οἰκεῖν μου· καὶ πάντα ἀποκρίνεσθαι, ὡς ἐναντιωμάτων τῶν αὐτῇ γυρότων· περὶ δὲ καθεῖν αὐτὴν τὴν προσάρυσαι τὴν τροφὴν, καὶ τὴν σύντροφον τὴν καλλιπίχνην ἐκβάλλειν· φέρειν δὲ τὴν τροφὴν τὸ μὲν πρῶτον εἴκασα, ὡς μύλα· ἔπειτα ἦν ἁφὰ τρία πυργυλλιμάτα, ὡς πρὸ μέλλοντος ὅλη ἐσθίειν· κομίζουσα δὲ ἔφη, ὅτι πὰ ἀπὸ ἀγροικίας· καγὼ εἰπάμασά τι καὶ εἶπεν, ὅτι καπὰ ἢ ὃν ἦκα πὰ ἁά· ἐκέλευσε γὰρ ἔφην ὁ θεὸς τὴν μέρον, ὡς χρύσασθαι καὶ φυλλίοις· καὶ παρασκευάσαι τέφανον παρὰ τοῦ θεοῦ· ἐφάνη τοῦτο δὲ τέφανος ἦν ἐκ τοῦ ἱεροῦ τοῦ διὸς ἀσκληπιοῦ· ἀλουσία δὲ καὶ διὰ πολλῶν ἐδόκουν τε· ἐνάτη τε καὶ δέκα, ἐδόκουν ἐν τοῖς βασιλείοις διατρίβειν· τὴν δ' ἄπο μέλειαν καὶ τιμὰν τῶν αὐτοκρατόρων ἐς ἐμὲ, θαυμαστὴν καὶ αὐτοβόλητον εἶναι διὰ παντὸς ἐξ ἧς ἐντεῦθεν πορωτὸν ἄπαντα γίγνεσθαι, ὧν οὐδὲ μικρὸν ἄλλῳ τῳ καὶ τοῦτο μὲν δὲ, ἐπὶ δυσὶ διατρίβειν τε καὶ συνοικεῖν, οὐδενὸς ἄλλου τῶν σοβαρῶν παρόντος· αὖθις δ' αὖ, πρῶτόν με ἅμα ἐσπεῖν· ἀπεῖναι δ' αὐτοὺς ὄργυμα πισκεφομένους δ' ἐτύγχανον πρὸβαλλόμενοι τῇ πόλει, τοῦ μὲν ὕδατος ἐκπίπτον καὶ κουρεῖν· οὐδὲ καὶ τὸν χοῦν ὁρᾶν ἐκβαλλόμενον· θαυμαστὰ δὲ καὶ παρὰ τὴν τροφὴν ἐπιδεικνύτο μοι· μίσος πατρὸς ἐγίγνετο μοι πολλάκις ἀμφοῖν καὶ ὁπότε βουλοίμην πρὸβαλεῖν, ὡς πρὸν προσβύτερον μίσον τρῖσαι, ὁ γεωπόρος τοῦτ' ἐτρίβ αὐτός· ἐμὲ δ' ἐν χώρᾳ ἀεὶ διαμένειν· ἐδόκει δέμοι καὶ θαυδὸς ἀλκίαν ἔχειν· τοῦτο καὶ πολλάκις συνέβη· καὶ δὴ καὶ ὡς πρὸς ἠμαλόν τι καὶ οἷον κλίμακα ἔδει προσβάλλειν, τὸ μὲν πρῶτον ὁ γεωπόρος ἐβοήθησε· καὶ ἐπαφιγξάμην οἷα δὴ καὶ χάριν εἰδώς· ἔπειτ' αὖθις ἐπὶ τὴν πόλιν ὁ πρεσβύτης· καὶ ἐρωθμίου αὐτοῦ πῶς τι, ὅλον τι καὶ πᾶν αὐτὸν ἔφην βοηθῆσαι· καὶ ἐπὶ τούτοις ἤδη ἔλεγον ἀπαλλαξείειν, χάριν ἡμῖν ἔφην ἔχω αὐτοκράτορες πάσης προνοίας καὶ τιμῆς ἣν με ἐτιμήκατε· οἷδ' ὑπολαβόντες ἡμεῖς μὲν τοῦτ' ἔφασαν τοῖς θεοῖς, ἔχεμεν χάριν· πειραθέντες αὐθρώς τοιούτου ἠρώμεθα γὰρ καὶ πρῴην τοὺς λόγους ὅμοιον εἶναι· κακὸν τοῦτο ὄχετο ὁ πρεσβύτερος λέγων· ὅτι τοῦ αὐτοῦ εἶη καὶ αὖθρα ἀγαθὸν εἶναι, καὶ πρῴην λόγους ἀγαθοὺς· ἐπαξίει δὲ ὁ γεωπόρος ἑρμαῖος λέγων ὅτι ἀκολουθοίη τῷ τρόπῳ, καὶ τὰ τῶν λόγων· καγὼ εἶπον ὅτι βουλοίμην αὖ ταῦτα οὕτως ἔχειν· λιωπλεῖν γάρ μοι εἰς τοὺς λόγους, εἴπερ τι καὶ ἄλλα τοιοῦτος ὑφ' ὑμῶν ὠφέλημαι· καὶ ἅμα δὲ μέλλοιδ' αὖθις ἐτος ἔξειν τὰ γαλά, τοιαῦτ' ἄπαντα ἡμεφλάμην αὐτούς· ἦν δὲ μυρία ἄλλα καὶ γιγνόμενα καὶ λεγόμενα, περίπω λόγου τι καὶ ἐλπίδος· εἶτ' ἐπὶ τούτοις ἄπακαπιαρδῶν, ἐδόκουν πα τῶν γνωρίμων δισφαίνομα, λέγειν μοι ὡς συμπαρόντα καὶ ὁρῶντα τὰς ὑπερβολὰς τῶν τιμῶν, παρεῖναι δὲ καὶ τῶν ἑταίρων πα τῶν γεωπόρων· καὶ θαυμάζειν ἀκούοντα, ὡς παρὰ πᾶσιν οὕτως δὐδ κινεῖν· ἐκ δὲ τούτου, φαίνομαι ἐν βαλανείῳ πνί· καὶ τὸ μὲν πρῶτον, ἡσυχῇ μέ οἰόθεν εἶναι τὰ τοιαῦτα, περὶ ἐδεῖν τοὺς αὐτοκράτορας, ὅπλουσίμην ὀφείλειν γὰρ δὴ χρὴς αὐτοῖς ἐντυγχάνειν. ἔπειτα ὡς αὐτρυβόμην τὰ ἄδε, καὶ ἰδρώς τε προσῆει, πορδωμίδα ἔφην εἶσιν· οὕτω δὴ ἐλουσάμην τε καὶ ἤμισα εἰς ἱπόδρας·

ἀνὴρ προσηλθών φιλήσαι. καὶ γὼ εἶπον ὅτι ὁ θεὸς παιδὸς εἶναι ὁ τοῦ Ἀσκληπιοῦ· τοσοῦτον γὰρ μοι ἔρκιστον ἦν τὸ μὴ ἁμαρτεῖν πρὸς οὓς τοῖς ἄλλοις ἔφην, καὶ τοῦτο ὁ θεός μοι παρήγγειλε μὴ φιλεῖν οὐπω. καὶ ὃς ἀφεὶς ἔφη. καὶ γὼ ἐσώπησα. καὶ ὃς ἔφη καὶ μὴν θεραπεύειν γε παιδὸς ἀρεῖπον ὁ Ἀσκληπιός. εἰμὶ δέ, ἐφάνη τὸ μὲν τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος πρὸ τῆς ὄψεως τῆς μιλύας. ἐδόκει δὲ οἰκήματα ἄττα προσπεπῆχθαι καὶ ὄπισθεν τῷ χωρίῳ ἐλεφαντίνη, ἀπὸ ἐλεφαντίνης τῆς ἐν ἀγυιᾷ δέ. ἔχαιρον δὲ καὶ κατ' αὐτὰ τὰ οἰκήματα, καὶ κατὰ τὴν οἰκειότητα τοῦ τόπου, τῷ τοῦ καὶ δὴ καὶ ἰητρικὰ εἶναι τοῦ θείου τὴν τῆς ἰσιδος τῆς ἐν τῇ σμύρνῃ ἰητρικὴ. παρῆν δὲ καὶ καταστῆσαι καὶ ἐνυμνῆσθαι πρὸς ἐμαυτόν. ὅτι πολλά μοι πρὸς αὐτὴν οἰκεῖα ὑπῆρχεν ἐκ παλαιοῦ. καὶ τι καὶ τυγχάνει παρ' αὐτοῦ πρόσθεν ἐωνημένος. ἔπεσι γὰρ πολλοῖς τότε ἔχων, ἐθέλειν ἀναίζασθαι. καὶ κατὰ τοῦτο δὴ ἐδόκουν ἀφεῖναί τινα καιροὶ μᾶλλον οἶνον. λαβεῖν τὸ δὲ βύβλους αὖτὸ ὡς ἴαμα. καὶ σκοπεῖν εἴ τι τῷ προσόντι ἀφοσιοῦσθαι, εἴτε καὶ πῆς ἐντός. καὶ πρὸς ἀφ' ὅτου ὅπ' ἄλλοις καὶ οὗ πρὸ ἐπιβῆναι, ἐνυμνεῖσθαι ὡς ἄλλοτε ἄλλως ταῦτα μᾶλλον, ψύξεως εἶναι φάρμακον. καὶ τοὺς ἐκ τούτων ἀφεῖναι πρὸς τὴν ἱερέα. ὅπου ἤλπιζον αἰγίνεσθαι ὅπου οὐχὶ δὲ δὴ φαγεῖν. καὶ δὴ τὰ βύβλους εἶχεν ἐν τῷ, ὡς διαπλέσαι ἄττας τὴν ἡμέραν. ἐφ' ἅπερ δὴ ἐ δ' ἄλλοῦ τα, ἀλουσάμενος πάλιν ἦν. τρίτη φίλτατος, ἐδόκουν ἐφαρμόσειν μοι τὰς τροφὰς, συμβουλεύεσθαι τῷ λουτροῦ, ἐωθέμεν τῷ τροφῷ, καὶ ὅρωτᾶν ἐθέλοι πρὸ ἐωλουσάσθαι. τὸν δὲ, οὐ συμφῶσαι. μᾶλλον δὲ πῦ πολιεῖσθαι τι. καὶ τῆς γαστρὸς φαῦλος ἔχειν, καὶ φᾶσαι πρὸς τὸν ζωσιμον, ἴδε γὰρ ἀστρικέναι, καὶ σὺ τὸν, εἰ πεῖν, ἴδε. ἐδόκει πᾶσα αὖθις. καὶ τῆς ἄπουσης, ἔμενον πάλιν ἐς ἑσπέραν· τὴν δὲ τὸ ὕπαρ, ὡς ὁσοῦτι ἐγκειμένου, καὶ δέον ἐκβαλεῖν· ἔπνοιαν δὲ καὶ αἷμα τος ἀφειρίσεως ἀπὸ τῶν συρῶν. καὶ ἐπρίσπα οὕτω, καὶ πρωΐ λόγου οὐ πολύ. λαπαιῶτος γυμνασία, ἐδόκουν ἐν τῷ ἀδριατείῳ κιχρίεσθαι μὲν, λιλοῦσθαι δ' οὔ. ὡς δ' ἐπανῆλθεν φᾶσα πρός τινα τῶν φίλων, ὅπου λουσάμενος ἅμα χρισάμενος· τὸν δὲ καὶ γὰρ ἐγὼ φᾶναι κίχρισμα μόνον. δ' ὕπερα ἐδόκουν, ἐν τῷ ἱερῷ εἶναι τ' ἀσκληπιοῦ ὄξειον βύβλους ἐξόδου χρῆν ὄκωνος καὶ χαίρειν ὡς πάχιος αἰώγυπτο. ἐδόκουν δὲ καὶ τοὺς παῖδας ἄδειν τὸ ἀρχαῖον ἆσμα. οὗ ἐφ' ἁγχίστι δία τὸν παιᾶνα ὕπατον κλείζω. καὶ εἶναι ἐν ἐκείνῳ τῷ μέρει τοῦ ἄσματος. πολὺ γὰρ πολύμοι τὸ μέσον βιότου μέλπειν τοὺς θεούς, ἔντ' ἀφροσύνας ἔπος ἰαίνει, παῖδ' ὑπὸ παιδοτόμῳ· ὣς τ' εἰ αἶμα ζοντ' ὡς αὐτόματον τὸ ἆσμα ἐς μέσον ἦκε. πάλιν δὲ ὡς γενεθλίων προσόντων προσῆμεν δὲ ἐς τὸ ἱερὸν τοὺς οἰκέτας, ἀποκομίζοντας δέ τινα καὶ ἅμα γράμματα ἐγγεγραφότα τὰ αὐτῶν ὡς ἀποκόμιζοι. καὶ φιλοτιχεῖν ἐπῆν συμβουλοὺς ἀγαθοὺς ὅπως χωρίσειεν, ὅσον ἰδεῖν τῷ λόγῳ. τρίτη λύχνων ἐς φορὰς ἐφάνη τὰς τὸ ἱερὸν ὑπὸ τοῦ ὑψηλοῦ κατ' ὄχνην ἐπῆν, καὶ ἐμεῖν ἔδει, ὄμπνα· εἰμὶ δὲ, ἠοῖς ἐδόκουν ὄχεσθαι. τὰ μὲν ὅς εἶπα κοινὰ πάλιν δὲ ἰδία δὲ καὶ ἄρει. καὶ θυοῖς, ὁπόσα ἐχοιτ' καὶ παρασιτία τὰκεῖ πῆς οἰκοι. κατὰ τὴν οἰκειότητα ἐφάνη τὸ. καὶ μᾶλλον τοῦτο, ἐγίγνετο ἐπὶ πρόσοδός τ' ἐπὶ τὸν αὐτὸν πόρον ἐπὶ τὸν μφοτερα ἐπὶ τὰ αὐτὰ καὶ σῶμα βαλῶς. ἐδόκουν, ἔστιν ἀποδυτήριον βαλανείου, χαρίδημον ἰδεῖν τὸν ῥόπορα τὸν ἐκφοινίκης, φαιδρόν τι καὶ ἁπαλεξανδρον. καὶ φᾶναι δή πρὸς αὐτὸν ἅμα τῇ προσεισόντων, ὅτι πρωΐτερον λουσαίμην. καὶ αὐτὸς ἅμα ἀποδύεσθαι, ἐλουσάμην. καὶ πάλιν τῇ δικάτῃ τοῦ μηνὸς, ἐδόκει μοι αὐτῖνος ὁ πυθοδώρου διαλιτέσθαι πρῷ τυμφῶν ἐπαίειν. ἐᾶσαι οὖν καὶ αὐτὸς, ὅπου οὐκ εἴη θεῷ χαριέτερα. πάντας δὲ εἶναι καὶ τῷ ἄλλοι ἐκπολαύειν αὐτῶν. ἐ καὶ μὴ πολλὰ λουμένῳ, τάτε μέτρια. ταῦτα γὰρ δὴ, καὶ ὑγιείας ἐδόκουν ἐλλέγειν ἐγκώμιον. δὲ δικάτῃ, ἐδόκουν αὐτῖνον τὸν αὐτὸν πόρον τὸν πρωΐτερον καὶ τὸν τῶν πολυμίων βασιλία, ποτὸν δὲ καὶ φιλίαι πρεῖσθαι πρὸς ἀμφίλους. προσιόντων δὲ τῶν πῷ τὸν βολόγησον, φωνὴν εἶναι οὐκ ὀλίγην, καὶ δοκεῖν αὐτοὺς ἐλλιπίζειν. ἔπεσι ἀφικέσθαι παρ' ἐμὲ ἀμφιπόρους μᾶλλον τοῦ χώματος τοῦ βασιλικοῦ, καὶ εἶναι τὸν πάντων ἄριστον ἐπὶ ἀκμῇ, κἀκεῖνον βλοσυρώτερον ἰδεῖν· καὶ ἐζέσθαι δ' ἐμοῦ αὐτὸν, οὐκ ἄρ' πολλοῦ ἐπιμένειν δι' ἐρόντος τὸν αὐτῖνον. ἐδόκει δέ μοι, καὶ ἰατρικῶν πάντων ἐμπειρος ἔχειν ὁ ἀνὴρ. βλιβόμενος δέ μ' ἐᾶσαι, τρὶς ἐμὲ ἀναγνώσκειν· καὶ γὼ ἐπαύσατο τῷ ῥήματι, καὶ φᾶναι, ὅταν ὑμεῖς κελεύητε· καὶ οἱ μὲν παρισκάζοντο πρὸς τὴν ἀκρόασιν· ἐγὼ δὲ ἀπιὼν ἐκλίζων τὸν βιβλίον· καὶ μοι ἐδόξει προλογοῦντα ὡς ἐπέρασχεῖ συνδεῖναι εἰς αὐτοὺς, καὶ εἶχεν οὕτω πως· ἐδόκουν δὲ καὶ παῦσαι τοῦ συστήσοντος ἅπαντος μηπροθυμεῖν· ἃ δ' οὐκ ἔλεσσάμην, ἔδοξε μοὶ τις καὶ ἄλλος χρεστοῦ πὸς αὐτῷ συμβαίνοις, καὶ βουλόμενος ἐνδείξασθαι τὴν ἐόδνην, εἶπεν, ὡς ἄρα εἴη τιμὴ ἡ διάσεως γυμνασίου. ἄλλος δ' ἐπὶ ὡς ἐν μακαρωτάτοις εἶναι δοκοῖεν· ἐγὼ δὲ καὶ αὐτὸς οὕτως ὑπὸ τῆς παρούσης ἡμέρας τὴν καὶ τύχης διακάμαι· καὶ ἅμα ἰσκορύμην ἐ κοινοῦν χρὴ τὸν λόγον, ἐ πλέον τῷ παρεῖναι βασιλεῖ νέμειν, ἔπεσι οὕτως ἐφαπλοῦσθαι πρὸς τὸν ἐπερον. εἴποτ δ' οὕτως ἔχοις· ὥστ' ἔφην ἅμα γυμνασιόσος ἀγγέλειας ὀλίγιστον, οὐκ ἂν μοι δοκῶ ῥαδίως, οὐδὲ πρὸς αὐτὴν τὴν πρόσκλησιν ἀντιχεῖν. οὕτω μοι δοκεῖ δαιμονίτης εἶναι καὶ ἀρεῖπον ἐ κατ' ἄνθρωπον· ἐλεγον δὲ θείας ἕλκος· μήτε δ' ἐνδεικνύμενος τὸν ἀσκληπιὸν καὶ τὸν σάραπιν. ταῦτα μὲν τοιαῦτα. τῶν δὲ βιβλίων,

τίνος μὲν

ἀρχαῖαι χώραι καὶ πᾶσαι τοῦτο πεπόνθασι· πρῶτα οὗτος διέφθειρε τὸ βάλανειον. ἔτι περὶ τοῦδε· καὶ δίκαιός γε ὁμῶς πρὸς φέρει. καγὼ τοῖς μὲν τιμῆς εἵνεκα, ὅσοι ἦσαν βουλόμενοι δι' αὐτοῦ δίοντα μείρεσθαι καὶ βιβλίου θαυμάσιον λαμβάνω· καὶ τούτῳ, ταῦρος τις ἐπιστὰς μοι κατ' αὐτὰς τὰς ἀκμὰς ἔθυεν· καγὼ ἐδίδουν τὴν, καίπερ ἐπιθυμοῦντι φυλάττεσθαι δοῦναι. ἄλλο μὲν οὐδὲν ἔδρασεν· ὑπὲρ δὲ τὸ γόνυ τὸ δεξιὸν ἐνέβλασεν· ὁ δὲ θεὸς τοῦτο σμίλην πρὸ λαβών, αὐτὸ καθαρὸν· ὡς πεμέλλον πρὸς αὐτὸν ἰέναι, ὅτ' οὖν ἐπρίσας ἔλκος, τοῦτ' ἐν τῷ φανερῷ πεποίηκε· καὶ ἐγὼ αὖθις ἔλαβε ἔλαβε ὁ φόβος, καὶ ἐγένετο ὑπὲρ τὸ γόνυ τὸ δεξιόν, ἐλκύδιον, αἶμα κακὶ ἰκμάς· καὶ ἐδόκει ἀγαθὸν εἶναι πρὸς τὰ αὖθις ἀκάπιστα, ἐδόκουν ἐσθίειν ἱερεῖος· καὶ αὐτὸν παρόντα ὁρᾶν τὸν ἱερεῖα· ἐδόκουν δὲ καὶ τὰ ἄλλα πάντα ὑπὲρ χαλδίοντα ἐδόκουν εἶναι, φαίνεσθαι πρὸς αὐτὸν, ὅπως ταῦτα ἰσυχία ἡμᾶς ἀκολουθοῖ· ἐπὶ τὰ χεῖρα καὶ ἔμπης διὰ πολλῶν· καὶ ἂν αὖθις πάμπολλα ἀλουσιῶν ἐξῆς ἄξιον δὲ καὶ τὸ παρίεργον τὸ νεφρὰ τὸν ἐσθίειν· ἐδόκουν τὰς ὡς ἔδεσθαι ἐν θοᾷ μελέτῃ τῶν λόγων, ὅπως θέντα πρὰ μὲν χειρίζεσθαι καὶ λέγειν δὲ πρὸς τοὺς ἀναγκαίους ὡς ἐκεῖνος ὢν, ὑμεῖς μὲν οὖν διὰ κύριος ἔστω τις, τῆς ἀχρείων βουλεύεται γὰρ δὲ ὑμᾶς ἐδόκουν αὐτοῖς εἶναι, τῆς ὑμῶν βουλεύεται πρᾶξιν ἀκμωδία τι τὸ λοιπὸν ἐστὶν· ἔλεγον δὲ αὐτοῖς ὡς τοὺς πλησίους τοῦ ἀρχαφαίους ὡς ἐκεῖ λόγῳ τῆς ἀγωνίζεσθαι, ἔργῳ δὲ οὐ· ἐπὶ τῇ δὲ ἐδόκουν ὡς ἐν σμύρνῃ πρὸς ἑαυτοῖς πρᾶξαι πρὸς ἑαυτὸν τοῦ ἀσκληπιοῦ τοῦ ἐν τῷ γυμνασίῳ πρόσωπον δὲ μᾶλλον ξένιος καὶ εἶναι τῶν μείζω τὸ καὶ ἐπιτελεσφόρως ἔφαν, ὅσον ἐστὶ τὸ ἐσπερωμένον· ἅμα δὲ καὶ ὡς τῷ πρωΐ ταῦτα διεκούμην· πρὸς ἀγχωμένου δὲ τοῦ καὶ ἀκαλοῦντος τὸν θεὸν, ὃ ξένιον οὐδὲν ἔφυ πρόσωπον ἐστίαν· λέγων δὲ καὶ αὐτὸς τὸν θεὸν, καὶ φυγὴν τινὰ καὶ παῦσαι ὠνάμαξι· τῷ ἱσκόρτῳ δὲ, ὡς ἐν τῷ πρωΐ δὲ τούτῳ, αἰδέσιμα ἐμαυτοῦ· καὶ τότε μὲν ὡς ἐμαυτοῦ ὄντα, ἐώρων· πάλιν δὲ ἐδόκει μοι εἶναι αὐτοῦ ἀσκληπιοῦ μέγας τις καὶ καλός· ταῦτα καὶ ὡς ὄναρ μοι φαίνεται, αὖθις διηγεῖσθαι πρὸς αὐτὸν τὸν ξένιον· καὶ ἐδόκει φόβος ἔμπροσθεν τὸ τοῦ αἰδέσιμος εἶναι· αὖθις δὲ αὖ τὸν αἰδέσιμα ἐώρων, ὡς ἐν τῇ φωτῇ τῇ πρὸ μικροῦ τοῦ γυμνασίου· τῷ δὲ βαλανείου, πάλιν ἔδοξα· πρότερον μὲν ὡς μᾶλλον αἰσθάνεσθαι, ὅσον δεῖν εἰς τι βαλανεῖον τῶν ἰδιωτικῶν· ἔπειτα φαίνεται, ὡς ἔλαιον ἐμαυτὸν ἐσυλῶν, ἀλούσιν ἡμέρων ἔδη· ἔπειτα ἐδόκει μοι παραλαβεῖν φοῖβος παρών, ὥς τι καὶ ἐς τὸ ὕδωρ ἐσίβασιν ἀνυπόπλεως ἔδη· αὖθις δὲ ἐδόκουν πρὸς αὐτῷ τῷ ἀσκληπιῷ γεγενῆσθαι πάλιν γυμνασικῶν ἔτι ἀγύμναστον, τῷ βαλανείων διαλείπεσθαι τὰ μεγάλα δὲ ἐμαυτοῦ, καὶ χρειάσθαι τὰς ἀπολαύσεις τοῦ βίου τελέμενον· δεῖσας οὖν αὐτῷ τὴν βαλανεῖαν, ἠρόμην καὶ ἐνλαῦσα ἅμενον λουέσθαι, ἢ ἐν μικρῷ· ἐν μικρῷ ἔφη· ῥᾷδα δὲ τοῦτο, λίμνην πάλιν ἔδοξα καὶ ἠρόμην δὲ καὶ ἐν λίμνῃ πότερον ἐστὶν, ἢ ἐν μικρῷ· συνεχώρει καὶ ἐνλαῦσα, ὅτι αἱρετώτερον τὸ ἐν μικρῷ· οὐκ ἄρα ἔφην ταῦτα χρὴ τότε μείζον αἱρετώτερον· ἀνῆγε τις καὶ μάθου χάριν· καὶ ἅμα ἐγενόμην πρὸς ἐμαυτὸν, ὡς καὶ ἀπόδεικνυμένω τοῦ καλοῦ ἐνεῖν· ὅτι τε μὲν ἄλλων αἰθρώπων ἀνήνυτοι, κινδυνεύουσιν, ὧν πᾶν εἶναι ἐνδυτὰ ἐν δὲ ἐμοὶ, καθαρὰς ἅρα αἰθέρα τυγχάνω· ὅτι τε σῶμα καὶ χαίρω λόγοις· ἐδόκει δ' οὖν ταῦτα λέγειν ὁ ταισκος, τῷ τοῦ βαλανείου τοῦ πρὸς ταῖς πύλαις, ταῖς ἐς ἔφεσον φερούσαις· καὶ τίλος, ἐδόξε μοι χρῆναι ἀσπάσασθαι· τί γὰρ δὴ καὶ ἄλλο τι ἐροῦσαι, εἰ μὴ τοῦτ', οὔτε δὲ σωθήσεσθαι ἐς ὥραν ἵκνεν ὡς ταῦτα ἀφαλίζεται ἐν κινεῖσθαι· ἐπεὶ δὲ ἀφίκετο ἡ ὥρα αὐτὰ σθαι βάσεσιν ὡς διατρίβοντα· ὁρᾶς ἔφην ὡς καὶ δὲ παρίεχεται ἡ σκιά; δεκάτης τὴν τῶν κιόνων ἐπερδυμεῖά τι καὶ ὡς ἡνύσαμεν ἄσπασας ἐμῇ διαμετρῇ τοῦ ψυχροῦ, ἐπεσκεψόμην τοῦ ὕδατος· καὶ μοι ἔδοξε παρεῖναι δας, οὐ μάλα ψυχρὸν εἶναι κυανοῦν δὲ καὶ ἐδόκουν ἐν ἐμοὶ· καὶ γὼ, καλὸν ἔφην ὅτι δὲ γαρίζων τὸ τοῦ ὕδατος ἀγαθόν· ὡς δὲ παρῆλθον εἶσα, πάλιν αὖθις ἔπεσεν ἐν θερμῷ πέρ οἷκε, ἀνεμιδίου μᾶλλον· καὶ ἅμα ἐγυγόμην τι ἐν τῷ θερμῷ, καὶ ἀπεδυόμην ὑλουσάμην καὶ μᾶλα ἡδέως· οὐδὲν, ἔμπης ὡς ἐσύρας· καὶ οὔτε κατὰ ὄναρ· ἐδόκουν ἐν ὕδασιν εἶναι τοῦ θερμοῦ· τυχεῖν οὖν πάντας πάσον ἀνοὺς ἐγχειρίδια ἐχούσας, καὶ ἄλλως οὐκ ἀνυπόπλεως· καὶ δ' ἔπα πρὸς ἐσθλεῖν μοι πάς αὖθεν, ὡς πρὸς προσπαίας χρῄζοντας, ἐγκαλεῖσθαι γὰρ ὑπόπτων· ὡς δ' ἔπαθ' πῶς ἐχεῖν, ἐν ὧσπερ εἶναι, οὔτε πεπόνθειν, ἐνδοιξάσθαι τι οὐκ ἐθέλων ὅτι πάσοιμι, εἶναι τι δέπας ὑδρόν· καὶ ἐκδέχεσθαι ψαλίδα πάνυ μακράν, ἐν ᾗ καὶ φόβος δεῖσαι μὴ ἄπιδεῖν πόμι· ὡς δὲ διεξεθεῖν ἀσμένως· φανῆναί τι ἐν τῇ πόλει ἴδον σμυρναίων ἐν τῇ ἀγορᾷ, καὶ σκοπεῖν ὅπως μὲ τάχιστα πολλοὶ τὰ βροιαθεῖεν, καὶ ἐνδεικάμην ὃ ὅν· κακὸν τύπτεσθαι τὸ λαμπάδα λαμβάνω, καὶ πάντες ἐλαμπαδηφόρουν οἱ ἐν τῇ ἀγορᾷ, καὶ τὸ ὑρτικὸν τοῦ πέλεγον· ἦλθε δεοῖς ὕπνοιδν, οἰλίοσιν φλόγα· καὶ γὰ ἅμα ἠλίου αἰσθόμενος ἐδόκουν ἐσυλεῖν· ἴσαπα καὶ ὕστερον πρὸς κοδρᾶντον τὸν ἐκπρόνα ἐδόκουν ὡς ὄναρ διηγεῖσθαι· καὶ τὸν, ἐπεὶν πρῖσον ὕλα· καὶ λαμπάς ὄρθα· ἔκπλα ἐδόκουν ἅμα ἀλιξάδρᾳ τῷ διδασκάλῳ, προσίσαι τῷ αὐτοπαράπαι καθίζεσθαι δ' αὐτὸν ἐπὶ πίπος βάματος· προσεκόπτος δὲ αὐτὸν ἄλλεξάδρου πρόπρου, καὶ προσελθόντος ὅτ' αὐτὸν καὶ τῷ αὐτὸν ἄπτεσθαι καὶ ἐκπρόλου γναρίσου καὶ σώνους ὄντος, ἅμα τοῦτο προσιόν ἐγώ· προσεκόντος δὲ καὶ μοῦ καὶ ταύτης, ἰδαίμασιν ὁ αὐτοπαράπαν ὡς οὐ καὶ

Οκῶ μοι κατὰ τὴν ἐλέγχου τὴν ὁμήρου τὸν λόγον ποιήσασθαι. καὶ γὰρ ἐκεῖνα πάντες μὲν οὐκ ἂν φοβηθεῖεν, ὅσοι δυσωδεῖς πλακοῦντος ἥδιον ἄθλοι. πρᾶξιν δέ τινα αὐτοῦ μίαν ἐκλαβοῦσα οἶμαι, διὸ γε τὸν πρὸς τὸν παλαίσμα χρὴ μὲ γάλαον· καγὼ παίσω μὲν οὐκ αὖ εἰ πρὸ πᾶ τοῦσι τρεῖς ἀγωνίσματα, ὅσον ἀ πίλουσα ἐς τήνδε τὴν ἡμέραν· καὶ οὐκ ἐν ταῖδε τὸ τοῦ ὁμήρου πρόσωπον· οὐ δ' ἔμοι δίκαιον γλῶσσαι, δίκαια δ' ἔσομαι τ' εἶναι, μᾶρον γὰρ τοῦτο γε· ἀμὸ οὐδ' αὖ εἰ πᾶσαι ἀφβαλοίμην τὴν ἐν αἰθερώνης δύναμίν τε καὶ φωνὴν καὶ γνώμην, οὐκ ἂν τοσοῦτο ἔγγυς αὐτῶν ἀφικοίμην. ἀφὰ καὶ ὅσοι πάντων τῶν φίλων ἐθέσπισαν ἥδιστα ἔσεσθαι καὶ συγγράψαι περὶ αὐτῶν, οὐδενὶ πάντων ἐπείσθην, φεύγων τὸ ἀδύνατον· ἐδόκει γὰρ παρὰ μέτριον εἶναι, ὡς πρὸ αὖ ἀπάντων ἐπὶ παλαίρις οὖσαν ἐκείνων, εἶτ' ἀναγκαζόμην διόρθωσιν λόγου, τοσοῦτοι τοῖς πᾶσι ἐοῦσιν ἐνίτυχον, καὶ τρίακοντος τῆς θαλάττης παρ' ἕκαστον αὐτῶν ἐπεφώμην· καὶ τί τὸ σῶζον ἦν· ἑκάστη γὰρ τῶν ἡμετέρων ἡμερῶν, ὡσαύτως ἀπὸ κυνῶν, ἔχει συγγραφήν, εἴ τις παρών, ἃ συμπίπτουσα ἕκαστα γράφειν ἐβούλετο, ἃ τὴν τοῦ θεοῦ πρόνοιαν δηγεῖσθαι. ὧν τὰ μὲν ἐκ τοῦ φανεροῦ παρών, τὰ δὲ τῇ τρομῇ τῶν ἐνυπνίων ἐπεδείκνυτο, ὅσα γε δὴ καὶ ὕπνου λαχεῖν ἐξῆν. ἀναίσιον δ' ἦν, ὑπὲρ τῶν πρὸ τοῦ σῶμα πραγμάτων· ταῦτ' οὖν ἐνθυμούμενος, ἐγνώκειν παρίστασθαι ὡς πρὸ ἀπρῶ τῷ θεῷ σιγῇ τοῖν ὅπι βούλεται· νῦν δ' ὡς ἔχει τὸ τοῦ πρόσθεν ἐκλῶσαι πρὸς ὑμᾶς βούλομαι· λογιοῦμαι δ' ἔκαστα πρὸς ἡμέραν· ἦν μὲν γὰρ πρόσθεν μὴ, ἵστε οἷον χειμῶνος ἔκαμνε δὲ στόμαχος τὰς νύκτας· καὶ ἀγρυπνίαι ἦσαν ὑπόφυσις, ὥστε πολὺ τὰ βρεχύπνια πίπτειν ὑπ· ἀρτία δ' οὐ χύκτα ἐδύνατο χεῖσθαι τ' χειμώνων, ἦν μὴ δὲ κίαρος οὐδὲ ἐς ἐνέγκαι λίγπι· ἐπεὶ καὶ ὁ ἱδρὼς εἶπε παύπου τὸν χρόνον, ἦν ὕστα λουσικῶν· διὸ καὶ πολὺ δ' μανὸς, ἀλουσία πρὸς τὰ πλεῖστα θεός· καὶ ἦ ὑστέραις τὸ αὐτὸ τοῦτο· καὶ τῇ μετ' ἐκείνην· ταῦτας τρεῖς ἡμέρας ἐξῆς πανπλῶς αὐδρωπύκτα καὶ ἡμέραις, ὥστε μὴ δὲ χιτωνίσκον δῦσαι μᾶλλαβεῖν· καὶ οὕτω πρόσθεν ἡμῶν ῥᾴστος ὑπόμεν· δόγα γὰρ δὲ πᾶσι τὰ χώμενος κατ' οἰκίαν· καὶ ἅμα πανσελᾶ, δι' ἐος τ' ὑσῶν· καὶ γὰρ ὑ θεὸς πανυχίς, ἵν' κατελίφει τὴν πρωτέραν ἐος τὴν, τὴν θ' προσθ' ὧτος· μᾶλλ δὲ τοῦτ, ὅταρ γίγνται· ἴσχον μὴν τὰ ἐννοίας λουτροῦ, οὐ μέντοι χωρὶς τῆ πνοίας· ἀφ' ἑδόκουν τι καὶ μολυνθῆναι· ὅμως δ' ἐδόξει λούσασθαι· πάντες δ' εἰ καὶ σῶν τὸ τ' ἐπρίειν, ὕδατος δ' ἐν· δίδυς τ' οὖν οὐχ ὡς ὕδατ' ἔχον ἐν τῷ βαλανείῳ· καὶ ἐπειδὴ ἐπαπῆλθον, ἐδόκει πάντα πρὸς εἶναι καὶ τὸ πολύπλοκον ἐοικὸς μᾶλλον τῆς ὧν· ὥστε τὸ ἀρχῆθεν προφῆς δίδυς ἐπαύσαμεν διαφορᾷ μᾶλ τοῦτο ἐκνυσθέν· καὶ προσέλθειν ἐς τοῦτο, ὥστε μὲν ἐς κατὰ τὸ μεσημβρίας μεθορ· ὄλης δ' ὀνείρατος, οὐ ἴσασιν ἐ ἔχειν ὡς ἄρα εἶναι ἐν ὕδασι ἱερεῖς· προκικυφὼς δ' ἐς τὸ πρόσθεν, ὁρῶν τὰ κάτωθεν κοιλίας, ἀπὸ πώτερον διακείμενα· ἐβουλόμαν δὲ μένειν ἐπ' ἀλουσίας· ἐφ' δ' ἐτῆς, ὡς οὐκ ἀπ' αὐτῆς τ' λουτροῦ τὸ δυσχερὲς ἦν τὸ φανόμενον· οὐδ' ἀκὸς ἂς ἀπ' ἐν φυλάξασθαι· ἐλούσαμεν τ' ἐς ἐσπέρας· καὶ ἅμα τῷ ὄρθρῳ, τὸ ὕστερον ἄλγουν· καὶ ἐπαχεῖα τὸ ἄλγημα, ἀπὸ δεξιᾶς, καὶ μέχρι βουβώνος κατ· ἐβδόμην δ' ἀπὸ δίκα, ἐδ ἑξῆς τ' βαρβάρων ἐγκαλεῖς γενέσθαι μου· καὶ πάντα αὐτ' ἀπέναι μοι, κ' δ' ὄζου παραχεῖν, ὡς τίζοντα· ἔπεσπε καλεῖσθαι τὸν δ' ἀκίλυλον οὐ πόσι μέχρι τ' λουτροῦ, καὶ τ' ἰσχίου, κατὰ δ' ἔπειτα ἀπὸ χωρίου τόρον· ὀνομάσαι δὲ αὐτὸ, ὀξυστίαν· ταῦτα δ' ὕστερον ὡς ὕταρ δοκεῖσθαι καὶ τοὺς ἀκούοντας θαυμάζειν καὶ λίνειν, ὡς ἄρα τοῦτο ἀ πον ἐν τ' δλῶν μὲν μὴ δύνασθαι πεῖν, τὸ πρῶτον ἐπιθαμίζειν ὡς ὄζος τὰ στόμα· ἐκ δ' τούτου, ἐμπίς τι ἐδάκνυτο· καὶ προσέπαξεν ὁ βάρβαρος λουτροῦ τι ἀ πίχισθαι· καὶ διάκονον ἕνα παραστήσασθαι τὸ ὕμπτον εἶναι, ἀλουσία καὶ ἐμέτος μᾶλ ξαυτόνος ἐκάστοτε ἐδύκουν, ἐν προσυλαίοις εἶναι τοῦ ἀσκληπιοῦ· καὶ πάντ' ἄπαντ' εἰσὶν τυχόντα μοι, πρὸ βαλλὴν καὶ φιλοφρονεῖσθαι, διὰ δὲ διαχρόνου ἐρασκόπα· ἐπεῖτ δὲ πρὸς αὐτὸν, ὡς ἐν ἀσθένεσι τι εἶναι γυμνός· καὶ προτόντος τ' λόγου μηκέτ' εἶναι, ὅτα δὲ καὶ πρὸ τὸ ἱερὸν τυγχάνοι κείμενα· καὶ ἅμα τοῦτο λέγοντες, ἐσείεμεν εἴσω· ὡς δ' ἐς τὸ μέσα οὐ ἀγαθὴ τύχη καὶ ἀγαθὸς δαίμων, ἅπαντες, ἔπι δὲ λιθόμεθα· καὶ πάντ' ὑπερ τῶν ἐσόντων τῶν πρὸ τὸ ἱερόν, νόμων, ὅτου ὁ ἱερὸς εἴη· ὅθ' ἕφη, ἐξόπασθε τοῦτου· καὶ τοῖς εἶναι πρὸ λυχνικὸν δὴ τοὺς ἱερούς, τοὺς πὸ δὲ κλεῖς ἀνακομίζειν τῷ νεοκόρῳ· καὶ τυχεῖν ἐν τούτῳ κλεισθὲν ἐν τὸ ἱερόν· οὕτω μὴν, ὡς πὸ καὶ συγκλεισθέν μόνον, εἴσοδόν τ' πᾶ λείπεσθαι, καὶ τὰ ἔνδον ὁρᾶσθαι· προσέλθον τὸ δ' τοῖς θύραις· καὶ ὁρῶ ἄγαλμα ἴτυον αὐτὸ τοῦ παλαιοῦ, κατηφὲς· θαυμάζον πδ' ἐμοὶ καὶ ξυνὸν τὸ ἀρχαῖον οὐδέν, προσφέρεσθαι, καὶ οὐδ' αὐτὸ πάνυ εὖδοξα γνωρίσαι· προσκύψασα δ' οὖν ἀπουδὲ μᾶλ δὲ ταῦτα πρὸ λιθόντος, ἵν' τυγχάνομεν τῷ ἱερῷ, καὶ ἐρχόμην ἐγὼ πρὸς αὐτὸν, λόγου πιοῦδε· ἐμοὶ καὶ ἐν σμύρνῃ ὀνείρατα ἐγίγνετο διαλιχθεῖσι πρὸ τοῦ ἱεροῦ καὶ νομίσας πρᾶγμα μεῖζον εἶναι ἢ κατ' ἐμέ, ἐστώσασα, καὶ τοῦ ἐναγχός ῥοι πρὸ αὐτῶν τούτων γιγίνεται· καὶ ἅμα ἐν ᾧ ἐχον λέγω πρὸ τοῦ τὸ ἐδὸς εἰς τὴν

τοῖς ὁρῶσιν αὐτὴς ἀδυμίαν. πολὺ δὲ τὸ ταῦτα χρῆναι ἐς αὐτὴν μετωπιζόμενον. ἡ δὲ ἔχεται ἀσμένως καὶ ἡρπαλέως· καὶ οὐκ ἐᾷ μέμφασθαι τὰ βουλόμενα· τὴν ἰσχὺν δὲ τὴν διὰ στάσις τῆς πόλεως, πολλοὶ μὲν πολέμιοι πρὸς τὴν τοιαύτην ἀρχὴν πολεμιδίστης ἐπιθέσεων οὐχήκασι δι' ὧν πόρρω βουλόμενος ἐκεῖνος ἐπιθήκει· διὰ ἄξας διώκειν τοὺς φεύγοντας μεμαθηκότας διαχρόνιον ξωμαίους, ἵεργον αὐτὸν ἐπιόντας· μὴ ὧν ἄλλο τι νομίσας τυγχάνειν τῆς ὅλως εἶναι τὴν βουλήν, εἰ μὴ ὑπὸ πόλεως ἐστίν, ἣν ὁ μὴ δεῖ εἶναι βούλοιτ' ἂν ἢ πράττειν κακῶς, ὡς τὰ αὐτοῦ βέλτιον παρὰ τοῦτο ἴζοντα. μὴ τοίνυν θύναγωνίσῃ τοῖς τῶν βαρβάρων ἀδυμίας μὴ δὲ τὴν ἀρετὴν τὴν κίλσου πρυβρίσεις· ἐπεὶ σὺ ζητήσεις τὸ μέτριον, ἐκεῖνο τὸ μέτριον μέλπε· καὶ τιμᾶν αὖτὸ ἄξιος· ἀγαθοὶ δὲ οἱ τοιοῦτοι πρὸς τὴν σὴν ἀδυμίαν; σὺ δὲ μὴ δὲ τὴν ἀπὸ τούτου τιμωρίαν ἀγνόει· τὴν φυγὴν ὦ βασιλεῦ τὴν πολλὴν, αἰδέξων γνῶναι παίδων γυναικῶν· ὧν ἀφίκασθαι πολλὰ δ' ἄφυκτα κατὰ τῶν ὄντων· κατὰ τὰ ὁρίων· καὶ τὰ μέλλων· ὧν ὁ μαθὼς δι' ἀνάγκης τῇ χρείᾳ τὰ μαθουμένων· ὁ δὲ τίμιος ἐγκαλῶν τῷ μεμαθωμένῳ, τῶν ταῦτα τριουτῶν ἀπὸ τῆς ἀδούσης ἐστὶν ἐπειγόμενος· οἱ μὲν ἐς ἐπίας πόλεις· οἱ δὲ ἐς ἀγρούς· καὶ κενὰ μὲν ὡς ἐπεῖν ἡ πόλις ἀεὶ δὲ περὶ πᾶσι τὸν ἀγρὸν δ' ὄρεσι ἄγρυσι, καὶ ἑκάστου πάλιν ὁδὸν ἐκ τῆς πόλεως πολλαχῇ μερίζουσιν· οἷον ταῖς μὲν ἐπὶ τὴν θάλασσαν ἐπὶ λόφους· διαπορέμενοι δὲ εἰ δύναται ἐκάστοις, τυχεῖν αὐτοῖς ἀσφαλείας· καιρὸς δὲ τοῖς λησταῖς ὅσος οὐχ ἕτερος, χρήματα μὲν κομιζομένοις ῥᾳστώνης δὲ οὔσης ἐς φαγεῖν· φέρει δὲ ὁ τρόπος γυμνοὺς ἐς τὴν θάλασσαν· οὐκ ἐμβαλλόντων τι φορτικὸν δ' ἔχεται καὶ στενοχωρίας ἐν ἀγροῖς· ὀλιγανδρία δὲ ἐν τῇ πόλει, ὥστε εἶναι βραχὺ τοῖς ἐπὶ τοῖς ἐργοις· δ' ἀκριβοῦσθαι δὲ, οἱ μὲν οὖν τὴν πόλιν ἀφέντες, τῷ μὲν πολὺ δ' ἀπολέοντες, τῷ πόλεμον ἐσόμενα δι' ἀπάτων ἀπαίδευτα· ὁ δ' ἐπιβαλὼν πατρώων ἐστίαν τὰ μνήματα· λιμὸς δὲ ἐν οὐλυμῷ διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἐκατὰ χοῦ καὶ μύθων, ἄχρηστα δὲ, ἄχρηστα μὲν τοῖς μάχαις ἀσιν· κωλύσαι δὲ οὐκ ἔχουσι, τῇ τοῦ μέλλοντος αἰτοίᾳ· πρὸς γὰρ τὸν πρόπαν τὸ μὴ δικαίσασθαι λυπηρὸν οὐκ ἀξιγνύσασθαι δύνανται· ἐστὶ δ' οὐδ' ἐχθρὸς ἔξω φόβου, οὔπω ὁ μῶν οὔπω ὁ πρεπόμενος· καὶ γὰρ οὗτος τὸ μὴ μῶν κέναι δ' ἐλάκει· τὸ γοῦν χρόνῳ τοσοῦτο παραπλήκιον φόβῳ τρόσον ἔχειν τὸν δίκην· ἐλπὶς γὰρ ἐκὰ τοῦ μὴ γενησομένου, τῆς αὖθι προσδοκίας πλαγῆς ἀλγεινότερον· πολλοῖς ἀπόλωλε χρήματα βασιλεῦ· πολλαὶ ἱερὰ πανωλεῖ οὐ φορητὸς καμάτοις· πολλοὺς μετράσιν ἐκ τοῦ χρεὼν ἐξίστασι τὰ παιδία· πολλοὺς αὖθραν ἤρπασε λησταῖς κύμασι· πολλοὶ πᾶσι δυχαῖς καὶ πφιν πρόσω πρίνασαι· ἔτερα γίγνεται ἢ πόλις· καὶ τότε ἀληθέστερον, οὐδὲ πόλις· κίκλεσται μὲν ἐκάστοτε ἐκεῖνο· κίκλεσται δ' ἐκόδρομος οὐκόμενα ἄγεται συμφορᾶς· οὐ δ' ἄδης ἄπλοστος γάμοις· οὐχ ὑμέναιος ἄδεται· ἐξέλλοι καὶ οἱ παῖς· ἐξέλλοι σύριγγες· ἐξέλλοι ἄσματα· οὐσκῶμμα· οὐκ ἀφέσιον· οὐσυμπόσιον· οὐδὲ ἀπῶς τῶν ἡδέων φερόντων καὶ χάριν ἰδόντες ἐν αὐτῇ· καπλέλυται μὲν ἀ πρὸ τοὺς λόγους διατριβαὶ· καπλέλυται δὲ ἀ πρὸ τὰ γράμματα διδάσκαλοι· διδάσκει δ' οὐδεὶς· οὐδὲ μανθάνει· τοσούτων μὲν ἡ χρόα οὐκ ἐρρωμένων δὲ ἡ φωνὴ· τὰ μανθανόμενον δὲ ἡ γνώμη· καὶ τις ἐπ' ἄλλοτ' ὀρμώσας λόγον, ἐπ' ἄλλο τι παρίσχει· οἶμαι δὲ καὶ τὸν θεὸν βουλοῖτ' ἂν μοῦ τοῖς λόγοις, ἄγειν ἐπὶ τὴν ξωμαίων γῆν πρόσχημα περισβείας· οὐ γὰρ ἂν ἔχει καλῶς ἰδεῖν ἐκείνους πόλιν τὴν πρὸς ἑω τὴν μεγίστην, ἐν μέσῃ τῇ παρὰ σοῦ, καὶ κολάσιον ἀρχύντι ἐχούσας τῷ πρόσωπος τῆς πόλεως· νομίσας οὖν μὲ δὲ ταῦτα ἀμβλεῖ γενήσεσθαι, γίγνου πρᾶος, καὶ μὴ στερίσας τὴν ἡμετέραν, ὃν παφλαγόνα τὸν μεγαλοδίδακτον, ὀλίγοις ὀλίγην οἰκοῦσι πόλιν· ἢ καὶ φυλῆς μιᾶς τῶν ὀκτακαίδεκα τὸ παρὰμ λείπεται καλὸν ὦ βασιλεῦ καὶ σὲ τούτοις συμπύεσθαι καὶ παῖδας σούς· καὶ ταῦτα φιλοτιμίας αὐτοῖς καὶ διδαχὴν εἶναι, ὅπως δεῖ καιροῖς ὁμοίοις προσφέρεσθαι· φέρων μὲν τοῖς δυσκολίας ὁ χρόνος οὐ παύσεται· μίγα δ' ἐκείνοις ὅμως μὴ τὸν συμβουλόντα ζητεῖν, οἰκρίει καὶ παρὰ τοῦ φύσαντος ἔχουσι τὴν παραίτησιν· λύει δὲ τὴν συμφορὰν ὦ βασιλεῦ, καὶ ταῖς φυγαῖς καὶ τοῖς ὀδυρμοῖς ἐξίσασθαι τὴν τῆς καθόδου φαιδρότητα· κομίσασθω τοὺς τὸν παρθενῶνα· κομισάσθω τὸ δὲ μάποτ· φιλησάτω τοὺς πρώτας θύρας· τὰς δ' ἄπτερας· τὰς ἀπ' ἐκείνων· ἀσπασάσθω τοὺς τοίχους· ἐς ὕποτ' ἐν τοῖς αὐτοῦ κατακείμενος· πολλῶν μὲν σκύκρας ἐγκώμια· τῶν μὲν, θέντες ῥητόρων· τῶν δὲ, καὶ μαία τριτῶν ἔργασμένα· ἐν ὅς πατρῴαν τὰ ἐστίαν, καὶ τραπέζαις, καὶ μάχαι καὶ γάμοι· καὶ τὸ παρὸν δὲ ἦχμα τοῦτο, καὶ τοῖς ἄλλοις ἐφίστηκας ἐκόντων ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἰόντων· τρίσσον δὲ καλλίους τοὺς μεταύτα λόγους, τῷ καλλίῳ τοῖς παροῦσι δὲ τοῖς, τρίσαι τὴν ὑπόθεσιν· ὅτι τοῦ τῷ ἐκείνου μεγάλου, ἵνα τί μέτριον ἐν τοῖς ὑπὸ ὧν ὁ τυπὶ λόγος· πάσσον τοίνυν θέα κεφαλὴ, καὶ τρίσσον μοι τὸ γῆρας δόδωμον, τῷ πρὸ ὧν τὰ φίγμαι καταβλακεύσαν χρηστὰ ἀγγελίας φέροντα τοῖς ἐμαυτοῦ.

καταδίκης ἀμύνεσθαι τὴν ὕβριν· οἱ δὲ, αἵματα τῶν ἐν τῇ βουλῇ γναφιμωτέρων· ἐγὼ δὲ πρὸς ταῦτας ἐμαχόμην τὰς δίκας, οὐκ ἀδίκως τοὺς τὰ τοιαῦτα οἰομένους· ὅτι μὲν γὰρ οὐχ ἁπάσης τρίεργον τῆς πόλεως, ἀκούσας ἴσχεις ἀνιγρωμένου· καὶ πᾶς οὖν ἐκπλήσσει τοῦ δίκαιον, πόθεν ὅστις ταῦτα ὁμαρτανέτω μηδὲν ἀπολαβοῦσας, πόθεν τόσα τε καὶ δημόσιος· πόθεν τοὺς αὐτοὺς ἀπολέσθαι τοῖς θεοῖς ἥδονται χαίρειν· ἀγαθὰ μὲν καὶ γυναῖκα οὐκ ἔστιν ἔτι μᾶλλον γυναῖκας δὲ οὐδ' ἂν εἷς μετέχοιεν τοῦ πλημμύρας εἶπεν, αἴγε δίκαιαι αὖ αὐτὰς ὕβρεως εἶναι τὰς ὕβρεις· ὅστε τῶν ἀνδρῶν ἐδόκουν· οὐκοῦν τούτων τῶν γυναικῶν, οἷς οὔτε αἰδὼς, οὔτε παῖδες οὔτε ἀδελφοὶ τῶν ἐς ἁρπαγὴν ἐξουσίαν λαβόντων ἐστὶν, ἐπεὶ εἶναι προσελθοῦσαι, ὦ βασιλεῦ, ἀφ' ἡμῶν τε τοῦ πολέμου οὔτε ἐβουλήθημεν οὔτε ἐζητήσαμεν, οὔτ' ὄντες ἅπαντες πρεσβύτεροι, οὔτε πολεμεῖν τῶν ἤθημεν, οὔτ' ἐν δίκῃ νῦν προσαιτεῖν ἀναγκάσμεθα, καὶ ταῦτα οὐκ ὄντος τοῦ διδόντος, τῷ κοινὴν ἐν τῇ πόλει γενέσθαι τὴν μερίδα, τί πρὸς ταῦτα ὁρεῖς ὦ βασιλεῦ· τί δὲ, τὸ πρὸς σὲ μὲν οὐδὲν τοιοῦτον· πρὸς δὲ τὸν ἕλκοντα λέγεται· ἢ καὶ τοῦ ἐρίνου λεπτόμεθα πρὸ τῶν ὀδόντων τὴν δίκην· οὐ τοίνυν οὐδὲ καταδίκην χάσει ὀρθῶς· ὡς γὰρ οὐκ ἔστιν ἐλέγξαι τοὺς τρυφῶντας, τούτους ἐπιζημιῶσαι χρήμασι· καὶ μὴν ἀλλὰ καὶ πάντων, τοῦ τοῦ ἑξῆς, καὶ οὓς ὡς φίλους τῷ θεῷ τιμῶν ἀξιοῖς ζημιῶν ὀφλισγ· ἀδ' ἔστω τὸ χωρὶς κεισόμενον καὶ οὔτι τιμῶμενον τῇ καταδίκῃ, δεινὰ φύσιν πάσχειν οἱ καλοὶ μὴ ἀπὸ ὧν ἐκεῖνοι, μὴ τῶν ἴσων δικαίων τυγχάνοντες· καὶ μὴν ἀλλὰ τὰς εἰκόνας κινεῖ τῶν ἀνδρῶν οἱ τοῦτο πάσχοντες, θαλάττου ὀφείλουσι τὴν δίκην· ἀλλ' οὐ τὴν ἐς χρήματα· εἰ δ' οὐδεὶς αὖ τοῦτο φησει, πρὸς ἅπαντα τοῦτ' ἀδίκημα· λείπεται δὴ, τῶν πολιτευομένων, καὶ τ' ἐκείνων κεφαλῶν εἴ τις πρὸ ἀπολέσειεν μηδὲν ἔχων ἀπάσασθαι ἀδικίας, ἆρ' ἀδικήματος ἁλοφὼς ἔσται ἡμαρίας· καὶ τὸ πρᾶγμα ἀσφυγὲς ἄξιον καὶ τοῦ εἶναι δοκοῦν, ἔσται φασιρώτερον· τί οὖν ἐξ ἁπάντων δείκνυται τούτων; ὅτι σοι τῆς ὀργῆς παυτέον· ὁ δὲ λοκλέα λέγων σοι καὶ τὸν ἀναγκασμὸν ἀγνίζον, καὶ τὴν ἐκσικελίας δοῦρο μᾶλλον μίσησόν, καὶ τὸν ἱμὸν πάσσον, καὶ τὸν βρασίδαν, καὶ ἐναντίον οὐ τίκτει, καὶ πάντες ἔπρεσβύτεροι μὲν οὐ τυχόντες οὐδὲ ἀπολογίας· κατ' αὐτὸ δὲ τὸ πολεμεῖσθαι πρότερον, οἱ τοιαῦτά σοι λέγοντες, οὐχ ἁμαρτάνουσι προσῆκε λέγουσιν· οὐ γὰρ ἴσον οὐκ ἴσον ἡδονῆς καὶ λοκλῆς· ἐλαττίλει δὲ ὁμαλκείνου μὴ τὸ ζῆσαι ἀκοντῆν· νῦν δὲ πολλῷ τούτῳ χρησάμενος, ὥστε μὲν ἐν ὀλίγοις θαυμαστὸς· διέβαλε δὲ πᾶσαν καλὰς τοῖς χειροσὶν, ὡς τι καὶ τοὔνομα συναγάγοντες ἀκούουσιν αὐδίαν καὶ τριῶν ἀπὸ τοῦ· μᾶλλον δὲ μεμνῆσθαι τῆς καστατίου τοῦ πρὸς τὰς τῶν πόλεων ἁμαρτίας ἡμέρου· ἐν ταύτῃ πέμπει, τρατάγημα ἐπὶ τὸν ἡσφίλου βάπτον, ὃν οὐκ ἀξίως ἐκείνης τῶν πρώτων ἐν δέκα, χρηστὸς ἄρχων ἐν τῷ χαλκίων πέντε καὶ πεντήκοντα ἐν ἀμίλλαις· πότ' οὖν ἥλιστος μὲν τὴν καρδίαν ὁ καστάτιος· ἡμαρίας δὲ πρὸς αὐτὸν μνημονεύων, ὅπως μετρίως τὰ χρήσεται τῷ πράγματι πολλάκις εἶπε· καὶ κεῖνος οὐκ ἠτίμασε τὰς ἐπιπλαῖς· οὐδὲ ἧττον ἢ πρότερον ἐμέτρησεν· ἀγαθὸς ἡδόφιλος ἔδοκει εἶναι τοῖς πολίταις· τοῦτο δὲ νῦν, ὕβρις ἐς βασιλέως εἰκόνας· ἐγὼ δὲ, καὶ κεῖνο τὸ ὕβρις ἐς βασιλέα, παρῄνουν νῦν· ἀπολείπειν ὡς ἐνδοιάσιος ἐκείνος ἐγίγνετο· ἡμισταρ ἡ πόλις μεμψαίμοιτ' ἂν τῶν πρὸς αὐτοὺς, χαλκῆν εἰκόνα αὐτοῦ καθιδρύσας· εἶτα ἄφαντος πρωΐ καὶ τὸν ἐπὶ τοῖς παισὶ τὰς ἐν τοῖς δίαις σκαλείοις νόμον, ἵνα τοῦ ἱμαίπτα, τι ῥῶπα καὶ τὰ μᾶλ τούτων· καὶ πρὸς τὸν ἐπὶ τοῖς, ὡς ὅτω πλαγαὶ τοιαῦται προσίκουσι, τρεῖς τοῦ ἀπέχει βασιλείας· τοῦτα μαθὼν ὁ καστάτιος, οὐκ ἐπέσυν ἐς ὀργὴν, οὐκ ἐζήτησε δίκην· οὐδὲν χείρω κατέπεσε τὴν πόλιν· ἀλλ' ὡς τῷ οὐκ ἂν ἐκόλασεν τριακοσίας διὰ τὴν κλαγγὴν, οὔτως οὐδὲ ἐκείνους· ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα οὕτως εἶναι ἐδόκει καλά τε καὶ ἐπαίνου ἄξια, ὥστε τοῖς ἐκ τῆς ἀπωκείας ἐν κατὰ τοὺς πολίτους ἐκέκρυπτο ῥαδυμία· καὶ τῶν ἀεὶ καθέκαστον ἔτος ἀεὶ τι παραπωμώντων, καὶ τὰ αὐτῶν μείζω ποιούντων τοῖς ἡμετέροις χρείοις, ὅμως εἶχε τοὺς συνεδρώντας αὐτῷ· καὶ ζῶν βουλομένους ὑπὸ τῆς ἐκείνου πρᾳότητος τῆς πόλεως· ἃ πάντα μὲν γὰρ ἀΐδρωτον κρύπτειν δύνατον διαφερόντως δὲ τοὺς ἐν ἐξουσίᾳ· τὸ γὰρ παῖπα τριῶν ἀπατρεύσας τῆς τύχης εἶναι τὸ ἀπαχθέστατον καὶ διακολύσον, μίγα γέρας ἐς δύφημίαν καὶ δίξα· εἰ τ' ἀκούειν τοῦ ἑτέρου ταῦτα μᾶλλον εἰθέλησεις, ἢ παρέχειν τοῖς αἰδρῶσι τοῦ σαυτοῦ λέγειν· μηδαμῶς ὦ γενναῖε· μανθάνεις τὰς ἑτταῦθα παραχωρεινίκης· ἀγαθὸς πρὸς τοῖς ἐρημένοις καὶ τοῦ τρίας τέλεως ἐστὶ σκόπει· μᾶλλα μὲν γὰρ μεμιμημένα πρωτεῖον· οὐδὲ τὴν σμικρότατα· οὐδὲ τὴν ἐν σκόπῳ κειμένην· ἀπάσας γὰρ μᾶλλον ἐκείνοις· καὶ ζῶν ἐκείνων κλήματα· εἶτα δ' αὖ ἴσως τις, ὡς οὐ μεγάλα τὰ τοιαῦτα ζημία, ὡς τοῦ ἐν χορῷ τοῦ φαύλου τὰ τοῦ χορδῶν ἀπωθῶντος· ἀφ' οὗ τοῦ τὰς ἡμετέρας ἐπιγίγνεσθαι τοιούτους ἐπὶ τὸν, οὔτε ἐνθυμηθῆναι· ἢ πρὸς τοσοῦτο μὲν τίτα παιμήκος, ὡς μὴ εἶναι ῥᾴδιον ἐκπυλωθῆναι πύλας ἐλθών· τοιοῦτον δὲ καὶ ὄντα πολλὴν ἀφίκεται γῆν, ὥστε πάντα μὲν φθορεῖν· αὐτῇ δὲ ἄπορεῖν· πηγαὶ δὲ οὐ μακραὶ μὲν αἱ ἔσαι τειχῶν· οὐδὲ ὀλίγαι· ταῖς δ' ἀπὸ τῆς διάφυς ἐπὶ τὸ ἄστυ φερούσαις, οὐ πολλαὶς αὐτάρκεσι· καὶ μὴν χαμαί πῃ πρᾶος, καὶ ὄρος αἰέρας ὕδατος· ἀγρεά τι ἐκαὶ ἡμέρα αἰθρῖ· παρέχυτα

μετοῦ ὄντες αἰδρεῶν τοῦ δικαστηρίου ὧν, οἱ μὲν ἀρχῆς ἐγεύσαντο· οἱ δὲ τὸ πλῆθος ἦσαν· οἱ δὲ τὴν ἀπὸ
τοῦ συνοικεῖν εἶχον πρόσοδον· τοῖς δ' ὀλίγοις λευκὸς τοὺς στρατιωτικοὺς τόπους· τούτων τοίνυν
τῶν ἀριθμῶν, οἱ μὲν ὅσοι ἔφυγον ἐκ τῆς πόλεως δ' ἀκροῦσιν· οἱ δ' αὖ φωνῆς ἐδ' ἀκροῦσιν· ὃς κ' αὐτοὺς ἐν τοῖς
ἱκετηρίοις ἴδῃ θεῖον· ὁ δ' ἄρχων οὐκ εἶχεν ἄπαιτημα· τίνα γὰρ ἂν κἀμὲ μέμψιν ἱκετεία δ' ἔχοιτο· οὐ
κοῦν μέχρι μὲν τούτων οὐδὲν ἦν τοῦ δίκαιος ἐδίκουν βασιλῆς· ποῖον γὰρ ἀδίκημα παρ' οὗ κἀν αὐτὸς ἀν-
τεῖς τὰ ἀγαθὰ καὶ ἐκάστην ἡμέραν, τοῦτον τινὰ αἰδρεῶνα βουλόν αὐτῷ γενέσθαι βουλεύσαι· ἔδει δ' ὅν
των ἔξω κἀκ λογίστων τῶν τοιούτων ῥημάτων, αἰδρεῶν τινες σοφιστικὸν ἐκείνων, ὥστε μὴ τὸν τέρα-
κὰν τῶν τοιούτων ῥημάτων· κἀκ προσλιόντος οὐ φλαβιωνὸν διρίσειν ἔμελλον, οὐχ ἁμόντος, εἶτα
καὶ ἐρίφορον ὄρυ πρῶτον ἐκπύθεσθαι· ἀτόμενοι μὲν ῥημάτων οὐ καλῶν· μέλλοντες δ' ἐκ ἔγων· τοῦτο
δ' οὐκ φόρτο οἵτινες ἐκπεκέτρεσι τίνες ὧν ἦσαν ἐκεῖνοι· οἱ κἀκ ἡλίου κἀκ σελήνης κἀκ νηφῶν αὐτῶν πρὸς
ὀρχουμβώνους προθέντες· ὧν ἔδει τῆς κἀκ τῶν ἐν βυρτῷ συμφορῶν ἀπὸς ἐντύχοι· ταυτὶ γὰρ ὕστερον
ἔγνωσαν· τοῦτοις ὧν ὑπερέτας χρώμενος ὁ κακὸς δαίμων, ἔπραξεν ἃ σῶσαι μὲν ἐβουλόμην· ὅτου
δὲ, ἃς γὰρ μετ' ἀμφοῦς ἐφορῶμεν ὑμετέρας ἡκούσας, ταύτας οὐχ ὕστερας εἶδον οἱ πλημμελοῦντες· τοῦ δὲ σῶ
δαίμονι πρὸφ' τὰ πεπραγμένα φεῦν, πικμέσιον ἐναργὲς, ῥᾳδίως ἅπαντα τοῦτο παρέχει· παιδαρίων
πολὺ πρὸ ὥβης ἄλλα παῖδα κατομβώνων ὀξέως, αἰαβαντόντων καταβαντόντων· ἐν ἄλλα διατιθέν-
των μετ' ἰσχύος πλείστους ἐν ἀκμαίζουσι ἐνούσης· λέγεται δὲ καὶ γέροντα μείζονα ἢ κατὰ γέροντα δ' ἐ
γνώντα πρῶτον ἔπειτον. ὧν τὰ γέροντα ἀκούσαντα· ἀμφίβαλα διὰ πολλῶν· πρόσπεσον μὲν ἐς παῖδες κατέαν
τὸν· ἔπειτα ἐς παῖδα, καὶ ὕστερος ἀφανισθῆναι, καὶ φρίκην οὐ μικρὰν ἐπιβαλεῖν αὐτοῖς ταύτας ἰδοῦσι
τὰς μεταβολάς· ἐγὼ μὲν οὖν ἔκουον καὶ ἐν ταῖς θοαῖς, χρυσὸς πλοῦς· τοῦ πράγματος δὲ ἂν τὰς ἀκοὰς
ἐπλήσθησαν, οἱ μὲν, ἐδίκουν· οἱ δὲ, ἐθεώρουν· ὅστις πολλῷ πλείους τῶν πάντα ταῦτα πεφυκότων· ὡς
οὖν οὐκ ἐκώλυον; ἦν ἰσχυρότερον τὸ κακόν· ἦν γὰρ ἢ τοῦ δαιμόνιον ἐν ταῦτα ἢ ἐνθεν· ὃ τοῦ ἔκαστα κα-
πάναγκες βλέπειν· αὐτὸ δὲ οὐκ ἦν ῥᾴδιον φωνῆ· ἀρχῆς δ' οἱ φερομβῆς ὕπνος, ἀρίμεν ἀπάγκη κἀ
πλῆθος ὄντα· οἱ πλειστάμενοι δ' ἐπορεύοντο ἦσαν τοῦ ταῦτα πρᾶττειν καὶ ὀρᾶν· καὶ καταδύντες
ὅπου τύχοιεν, ἐσωτοὺς διέσωζον, βλάπτης μὲν φανέντες ἔλκοντο· πολὺ δὲ δεινότερον ὃν τὸ παραγμέ-
νον, ἐκείθεν εἶχον ἄλλοχρῶν ἂν τοῖς ἐλαττοῦσι φόβον· τοὺς γὰρ ἐκείνων οὐκ ἀπεχθομένους, τίνας εἶδε
νομίζειν ἐν τοῖς ἄλλοις ἐσώζοντας καὶ ταῦτα ἔδει πυρὸς ἐς τὰ τῶν λαμπρολάτων οἰκιῶν ἐμβιβλημέ-
νου· ἦν δὲ αὐτοῖς πολὺ πλείων τῶν ψυχῶν, ἢ τῶν οἰκιῶν λόγος· δικαιαρμβοῦσι τοίνυν κατὰ τὸν ἐμπεσό-
κοπα φόβον, καὶ οὐκ ἔχοντες ἰδεῖν ἀφέλοις· οὐδ' ἔτι εἰδὼ οὐδ' ἀκροῦσαι τῆς τῶν παρόντων, καὶ ἅμα
τῶν ἀγγελλομένων πλείους τοιούτων τοὺς τοῖς ἡκοῦσιν ἂν πλημμέλους, ἔκοντας, διέχομεν μὲν λαβεῖν
τὰ παρόντα λύσιν· πρεσβῦται δὲ ἐς ὄρη οὐκ ἔχοντες· ἴδοι δ' αὖ τις ἐκεῖθεν, ὡς οὐκ ἂν δαμονίας ἦν τι
νος ταῦτα ἀνάγκης, ὃν γὰρ καὶ ἄκλητον ἔδει τὰ πεπόνα κωλύειν πρὸ τὴν ἐν ταῦθα ἐφιστάσθαι, τρέ-
φόμενον ἐν τῷ καιρῶν ἀ ταυτούντων βέλη· καλούμενος οὖν τὰς μυρίας φωνὰς, ματαίας λέγω προφά
σεις ἐκάστῳ, καὶ τοῖς καὶ μαθητὸς καλοῦντας καὶ αἰκίας καὶ δραμεῖν· ὅδ' ἔμπορος ἂν τρέ
σου καὶ τἆλλα οὐ κακὸς, καὶ ἴδοις ὡς οὐδὲ τὴν ὄψιν οἱ βορυβοῦντες οἵσουσι τὸ πῖον, ἐν μὲν τοῖς ἐπὶ
ἡμῶν οὐκ ἐκινεῖτο ἀφ' ἧν ἀλαβὼς καὶ ἔμελλεν· οἰκία δὲ ἐβούλετο προθύμως· καὶ πολλὴν ἐλπιζομένην
τὴν φλόγα, δυσὶ βελέσιν ἐν προοιμίοις ἐσβυσιν, ὡς τὸ αὐτὸν αὐτοῦ κατηρχεῖν, οὐκ ἄλλ' ἢ τὸν συμνο τί
ρων ταῦτα τὸ γενικὸν τῆς· ὁ δὲ ἄρχων τῶν ἐνῶν ὡς ἄκυρον πρὸ τὰς ἔκοντας ἄλλ' τοὺς τὸ πῦρ προσά γον
τας, ἴκε τὸ αὐτὸς καὶ τὰ ἀπὸ τὸν λόγων ἐστίγαγε· δ' ἅλον τοῦτο ποιήσας, ὡς μετ' αὐτὸς ἂν τὰς χει
ρὸς ὁ αὐτὸς ἂν ἦν καὶ τὰς προτέρους· τοὺς μὲν οὖν ἀπόντας παρέδωκε τῷ δικαστηρίῳ τὰ διὰ τῶν κε
φαλαίων τρώματα· τοὺς δὲ ἐσωθικότας πολλαὶ πρὸς τὴν θέαν ἔδει· κατόχροι δ' ἀμφίλων οἱ συνα
σθήσαντες· ἀμφίλυος τὸ καὶ τὰ ἀμφίλαια ἐσθῆτος καὶ παχὺς τὸ καὶ σαφὴς χρῆσθαι δ' ἔλεγχος· ἔδει δὲ
χαρίζειν τοὺς εἰλημμένους κατὰ τὸ τῶν ἀδικημάτων μέτρον· τοῦτο οὖν ἐγίγνετο· ἔδει χαρίζειν δ' ἦν
ἔδει τὴν τῶν γενεσιτέρων ἡμερίαν· καὶ τοῦτο τοίνυν ἐπεσκέπτετο, τῶν μὲν, ἕλκει τὸ σῶμα· τὸ δὲ, πυρὶ τὰς
ψυχὰς ἀφίστησιν, τῶν δὲ τὸ μὲν ἡμέρας δικαιαβίωσιν· ἐσώζειν οὐδὲ τὸς κομιδῇ παῖδας τοῦτο αὐτὸ·
ἀφ' ἧν αὐτοῖς αἰσφελὲς ἐν τοῖς πλικοῦτος ὁ τῶν ἐτῶν ἀριθμός· ὁ δὲ μὴ δοὺς δίκην, οὐδὲ ὠδίκει· ταυτὶ
χοῦ τοῦ δικαζόντος ἴσοτος τοῖς λογισμοῖς καὶ τὴν ἀκρίβειαν ἐκάστῳ προσάγοντες, ὡς μεδαμοῦ ἄλλ' ἢ
βίς ὑπόθεσιν μεδαμῶς· σκέψασθαι δὲ βασιλῆ τί ποιοῦσι τοὺς ἐπαινοῦντας ἔξεις· ἐροῖ μὲν γὰρ
ἐκεῖς ἀρκεῖν ἀριθμὸς, τῷ μεκίτ' εἶναι μεδένα τῶν ταῦτ' ἠδικηκότων· εἰ μὲν γὰρ ἦν πολλοῖς ἴσως
τοις ἀποθανεῖν ἄνδρασιν, τοῦδ' ἂμῖν ἔδει ποιεῖν· τοῦτο δὲ οὐκ ὄντος, ἄξια παύσασθαι τῆς ὀργῆς· μὴ γὰρ
δὲ τῶν ἐρυλλουμένων μαθὸν ἐς ἔργον ἔλθοι· τίνα δὲ τῶν τοιούτων ἔστιν, οἱ μὲν, ἐς ἁρπαγὴν τῶν ὄντων ἐκάστοις
χρημάτων φασὶ παρίστασθαι τραπέντες· οἱδ' ἐπὶ σφαγὰς τῶν ἐχθρῶν τὴν πόλιν· οἱ δὲ διὰ μιγίδους

ὁ παρ αὐτοῦ λόγος. δεινὰ καὶ τὰ γενόμενα. πολλὰ δ' ἐν ἀλιξανδρείᾳ πολλὰ καὶ τυχά. ὅς τι δίκαιον τοῦ περὶ τοὺς ἄρχοντας αὐτῶν πολέμου χωρίον. ἐν δ' αὖ τοῖς περὶ ἐκείνους πολέμοις καὶ ὑμῖν τοῖς τὰ σκῆπτρα ἔχουσι πολεμοῦσι ῥῆμα οὐδὲν οἰκεῖον τυχὸν. οἱ καὶ τοὺς τῶν βασιλέων τὸν παρὰ τὴν ἑσπέραν φονίαν καὶ τὰ ἐκείνων ἔχοντας, πάντων ἀκούοντας, ἐκάλουν αὖθις τὴν ἀγχιβασίαν. ἀηδόμας ἔστι τὸ πόλις καὶ μέσον. καὶ δίδωσι τῇ φύσει τὸν ἥλιον τὰ πάντα πολυμελεῖν. καὶ οὐ παραπαίειν δοκῶ μᾶλλον. ἀρὰ τὸ μὴ οὕτω καὶ ἡμῖν γράμμασιν, ἀλλ' ὅργια τοῦτον πιθανὸν τὸν νόμον, συγγνώμην ἔχειν ἥλιον αἰσία. τοῦτο δὲ μεγάλην εὐδαίμονα ὑποδέξασθαι τυραννὶς θράσος, καὶ τὰ μὲν, ἐποῦσαν, τὰ δὲ, πραξάσαν, ἐν οἷς ἀμφοτέροις τοῖς ἐκείνην ὕβρισι χαρίζεσθαι τῷ τυράννῳ. τοῦτον ἐκείνος καθ' ἥλιον ἔχειν τι ἀλλοῖον μένης ἀπὸ τὸ σῶμα καὶ τὸ πλεῖσμα τῆς πόλεως, τοῦτο μὲν ὑδὲ ἐντυχόντα ἐκάθητο δ' αἰσθόμενον, ὅς τε αὐτὸν ἐξαπατῶντα. καὶ φασὶν τὸ μὲν ἐγγίστ τὴν δίκην ἐκόλασεν λεγόμενον καὶ τοῦ σοῦ τοιοῦτ' ἄλλως δ' ὅπως σοι καὶ δόξα περὶ ἐν τῷ ἥλιον, ὃ παρὰ τῶν ἐν ὅπλοις καταρχόμενον. ὅ, σι διατὸ τὴν καὶ σκυθῶν ἐποίησι. τὸ δὲ ἐκείνους οὕτως ἔχειν σι ἐκ τῶν σῶν ἐς ἐκείνους. αὐτὸ γὰρ τοῦ κακοῦν, ῥᾴδιον ἡμᾶς παρὰ τοὺς ἀρχομένους ὃς ἀθεῖς ἴσον τι φρονεῖν. ἐν τῷδε ἐν ἔστι ἀκούειν ὁρίζόντων ἥλιον μὲν, ὡς πολεμικώτερος εἶπε μᾶλλον ἢ φιλανθρωπότερος. ὁ δὲ ἕτερος πολλῷ λαμπρότερος ὁ τὴν φιλανθρωπίαν ἔχων. αὐτοῦ γὰρ πρὸς ἐστι καθαρὸς. βασιλέως δὲ πολεμίων κεκρατηκότος, τὸ μὴ γίνεται τοῦ στρατηγοῦ. τὸ δὲ, τῶν ὅπλων. τὸ δὲ, τῶν ἵππων. τὸ δὲ, τῶν ἐπῶν. τὸ δὲ, τῶν νεῶν, εἰ διὰ τούτων μάχοιτο μὴ πίνων ὦ βασιλῶ δόξαι οὕτω καλὴν αἰτίας. ἀηδὲ ἐνθυμοῦ μέν, ὡς ἐοικέναι δεῖ πατρὶ τὸν βασιλέα. πατέρων δ' ἐστὶ τὸ πρᾶος φέρειν πρὸς πεῖσας ἡδέων. πολλὰ μὲν οὖν ἐστιν ἐγκώμια κατὰ σοῦ λέγειν. πρῶτον δ' ἀληθείας ἐν τῷ τῆς ἡμερότητος ἔστιν. ὥσπερ καὶ πάντες, ὅσαι ἀρετοὶ καὶ χαλεποί, σὲ τοῦτο φυλάττειν ἐχρῆν. νῦν δ' ἀρᾶς ἔζεστι καὶ τὸν ἰουλιανὸν ἐν τῷδε δώδεκα μὲν ἐπυνθάκοτα τὸν αὐτὸν ἐντὸς τῇ ῥωμαίων βουλῇ τὴν πόλιν, ὅμως ἔστι τοῦτο ἀπόδεικτον. τοῦ ῥωμαίων γὰρ ποτὲ δήμου βοᾶς αὐτὸν αἰσχυντηρᾶς βιβλικὸς, τί χρὴ ποιεῖν ὀρύμενος τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τοῦ μὲν ἐπόντες δεῖ πέμπειν ἐπ' αὐτοὺς δύναμιν καὶ κατακόπειν. ἡγήσασθαι δὲ αὐτὸς. τοῦ δὲ, ὅτι βασιλικὸν εἶη τὸ μηδὲν εἰδέναι τάγε τοιοῦτα, τὸν μὲν, ἃ δεῖ παιδεῦσαι. τὸν δὲ πατρὸν ἐκεῖνον ἥκιστα βασιλεῖ συμφέρειν εἰπών, τὸν μὲν, ἐπαῖσαι μέγα τῇ δόξῃ. τὸν δὲ, συστάλας ἐπαμφίεσθαι. δῆτον δὲ αὐτῷ τὴν ῥωμαίων ἐπαῖσαι, νομοθετήσαν γέλωτος ἀφορμὴν τοὺς βασιλέας τὰ τοιαῦτα ποιεῖσθαι. ἀλλ' ὅμως σοί γε οὐκ ἴσως κακείνῳ ἐς φιλανθρωπίαν ὁ λόγος. πρὸς μὲν γὰρ τὸν αὖπα πρᾶος ἔχων, χαλεπώτατος ἦν τοῖς ὀργισθεῖσι βασιλεῖσι καὶ τὰ τοιαῦτα βουλεύουσι. καὶ τοῖς μαίνεσιν ὑπὸ τοῦ μοῖ χαρεῖσθαι τὰ ἐκείνων διαλογισμούς. καὶ τυφλὸς ἦν τὸν τοιοῦτον ἐξελεῖν τὸ αὖ τοῦ κυρίου. σὺ δὲ ποῖός γέ τις, τῆς μὲν ῥωμαίων. τῆς δὲ βαρβάρων νῦν ὁ δίν. ἀπὸ μὲν γὰρ ὁμοίων ἐγκλημάτων ἥσαι πᾶσι καταβαίνουσι. καὶ ὑφῆς εἶχε βαίαν ὑπὸ λύουσα φωτὸ τὴν ὑφῆν, λαβοῦσα τὴν ἀρχὴν ἐκ τῶν βασιλέων διὰ τῆς πόλεως, ἀπάγαγε τῶν αὐχένων τὰ ζῦφι. καὶ νῦν ζῶσιν ἐν χορίοις παρίχρισιν ὑδρίας ἐπ' ἐλέγχοις ἀπούσι βαίαν. ἀπολέλαικέ σου τῆς φιλανθρωπίας ὦ βασιλῶ, καὶ ὑπολλῶς καὶ ἑκάστην ἡμέραν τιμωμένη δαπαίας. δ' ἂν μείξων τι καὶ καλλίων γίνεται. οἱ πίνων σκύθην πα τραπώτην ἀπαλέιστα. ἐπὶ μὲν δικαστήριον νύκ ἀγαγόντες. ἐπὶ δὲ τὴν θάλατταν μὴ τὸν σφαγὴν προσαφαιροῦντες τὸ σκυθικὸν, ἴδοισα δὲ τὴν ὀργὴν, καὶ νῦν δ' ἄλην ἡμέραν. ἀλλ' ἐλπίσαντες πεπύσεσθαι, ἥσαι ἐν ἄρπᾳ τῶν διαλλαγῶν. ὃ οὖν ἔστι πρόσ σι δεῖ γενέσθαι σήμερον, καὶ αὖθ ποταμῶν ἀρίθμιον τὸ πρᾶγμα, ἢ ἔως ἐκεῖνος ἧς μὲ δὲ σὺν ἐπὶ νίκην ἐλθεῖν. τί γὰρ δὴ καὶ νεανικὸν, πολὺν ὑπάκουον γενέσθαι κακῶς. νῦν δὲ γὰρ τοῖς πανμίσι ὑσὶν ὁ πόσα βουλιπτο τῶν προβάτων ἐστὶν. οὐδὲ τοῖς βουκόλοις τῶν βοῶν. νῦν δὲ τοῖς ἀπόλλωσι τῶν ἀγῶν. ἀλλὰ τὸ μὲν ὑπὸ αὐτῶν μάχεσθαι τοῖς ἄπουσι τῶν ἐνρίων καὶ κρατεῖν καὶ ἀπατᾶσθαι, μέγα καὶ λαμπρόν. τὸ δὲ καταφίειν ἀπὸ τῆς νέμει, θαυμαστὸν οὐδέν. οὕτω μὲν ὁ βασιλῶ καὶ κοινὸν τῆς πόλεως ἡμαρτηκέναι, τῇ γε σῇ φύσει προγονικὸν ἂν εἶν. νῦν δ' ἄκουσον ἕκαστα διηγουμένου. γένοιο γὰρ οὕτω δικαιότερος κριτὴς, καὶ διαπεύσεις ἀπ' αὐτῶν τῶν πεπραγμένων τοὺς διαπεπονηκότας τὴν πόλιν. ἔκει τὰ πρῶ τοῦ χρυσοῦ γεάμματος, πρᾶγμα παλαι φοβερὸν, πεφθομένου τοῦ πῶς ἀπεστυμένου. καὶ τῆς γῆς οὐ φερούσης τὸ ἄχθος, κατηρίχθησαν οἱ τῆς ἀποτολῆς ἀκυρότης ἐς γῆν. εἶτα ἔστησαν οἱ πολλοὶ τὴν πολλὴν αὐτῶν ἀδυναμίαν. καὶ ὡς εἰς ἀμὴ δύναιτο μένειν, οὐδ' εἰ πάσῃ βούλοιντο δυνήσονται τὰ σώματα δι' φίσιν ἐν ταῖς ἐχάταις αἰτίαις ἔσται καταφθύρεται πίνων ἀπὸ τὴν παρὰ τοῦτου συμμαχίαν, αὐτὸν ἐκεῖνον καλοῦντες πεῖσαι τοῦ πόνους ἀφελεῖν.

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΡΗΤΟΡΟΣ ΤΟΝ ΜΕΓΑΝ ΘΕΟΔΟΣΙΟΝ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΤΑΣΕΩΣ.

Τύχη κεμὲν ἡμῖν ἡ πόλις ὦ βασιλεῦ· πιοὺσαν ἐν αὐτῇ πρὸς τὸν ἐραστὴν τὸν ἑαυτῆς γεγενημένην· ἀφύσηται δ' ὡς ἠδικημένη· καὶ τούτῳ κεκώλυται πέμψαι πρὸς σὲ πρεσβείαν, τὴν ἀπὸ τῶν συμβαινόντων καὶ λόγῳ χρησομένην· καὶ ἔργῳ δηλωσομένην· ἐγὼ δ' ἡμαυτὸν χειροτονήσας ἥκω, μέγα μὲν πιούμενος, ἃ ὑποσύν δ' χομαι δυνήσειν· οὐ μικρὸν δὲ καὶ αὐτὸν τὸν ὑπὲρ τῆς οἰκείας πόνον, καὶ ἀτυχήσαι τοῦ πλοῦς γένηται· κριθήσεται γὰρ ἐμοῦ μᾶλλον, ἢ τῆς οὐχ ὑπαρξάσης τὸ δυνατὸν ῥίοις· τὰ μὲν οὖν ὑπὲρ ἐμοῦ οἴκοθεν παρῆν καὶ ἔσθ' ὅτε, καὶ πολλοὶ τῶν τοιούτων καὶ τῶν ἀπὸ τοῦδε· ἂν ἐν ἀκούσῃ, ὡς οὐκ ἀσφαλὲς εἶπε λέγειν ὑπὲρ πιούσης πρὸς ὀργὴν βασιλέα· ἐγὼ δὲ τὸ μὲν μηδὲν ἐκ τῶν λεγομένων ἔσεσθαί μοι δυσχερές, ἀπὸ τῆς σῆς φύσεως εἰ χον καὶ πρότερον· γνοὺς δὲ θεῶν βουλομένων, καὶ πρὸς δὶς τοσαύτης ὁδοῦ μῆκος, ἀφικέσθαι ἐπείσθην· καὶ ὡς ὀρθῶς, αὐτὸ τὸ πρᾶγμα δηλοῖ· ὁ γὰρ οὐκ αἰδὼς πρῶτον ἐλθὼν εἰς διαβῆναι, διὰ πολλῶν οὖσ' ἀφίγμαι, καὶ δι' ὕδατος βάσιμον· εἶτα πρὸς βασιλείοις ἁλί, καὶ τοῖς πρὸ τῆς πόλεως λόφοις· ὥστ' οὐ συλλαμβανόντων ἐπίπαν χα τὴν ὁδὸν καὶ οὐκ ἀπέῤῥον, τούτους καὶ πρὸς τὴν ἄλλην ἀπουδὴν ἴζεσθαι τῆς μίας συμμαχίας. ἔδει μὲν οὖν πρὸς ὄκνους ξηλοῦντος τὴν ἡμετέραν πολιτείαν τὰ εἰκότα καὶ πάλαι, καὶ μεγίστους καὶ κάλλους ἐνοικούντων· καὶ τοὺς λόγους ἐν αὐτῇ καὶ δίδοσθαι καὶ λαμβάνεσθαι, καὶ εἶναι τοὺς τὰ παιδεύεσθαι βουλομένους, τούτοις παιδεύειν δυναμένους· ἐγὼ δὲ οὐκ ἐς δύναμιν αὐτὴν μᾶλλον αἰδεῖσθαι ἐνόμισα· λογιζόμενος σεισμοὺς τε καὶ τὰ ἀπ' αὐτῶν πάθηματα· καὶ πῦρ ὅσον ἅπτεται· καὶ καπνοῦ καὶ κατασκαφάς, καὶ πῦρ, καὶ τὰ, ὡς ἐγὼ φαίην αἰ δυστυχίας ἀπάσης μείζονα· ἐμοὶ μέν τι κατ' ἀρχὴν τῶν ἀδίκων, καὶ ἐν ἕξει τοὺς ἀπὸ τῶν ποδῶν βαπτοὺς· ἀ παρ' ἄλλων ἐν ὀνείδεσιν ἀκηκόαμεν πολλάκις· οὐ γὰρ ἠτύχηκε καὶ ἐγκέκλημαι· καὶ τὰ τῶν δικαίων τοῦτό γε· τοῦ αὐτοῦ δ' ἐκ καὶ τὸ νῦν χρὴ εἶναι νομίζειν δαίμονος· προσλαβόντος καὶ τὴν ὕβριν μείζονα ἐμοῦ· ἡ δ' ὕβρις, μακρὰ δ' εἶναι τοῖς δέδοκται, καὶ τοῦτ' ἀποδείκνυσι, τοῖς ἱεροῦ γεμίσασι τὸ πέρα γεγημένος· καὶ ὡς μὲν οὐ δεινὰ τὰ τῆς ὑμετέρας ὀκνοῦσι, τίς αὐτοπτεῖ· τίς δ' οὐκ ἂν σκοτεινὴν εἰκείην προσοπτεῖν τὴν ἡμέραν· ἐν δὲ βασιλεῦ μανομένης πόλεως· τὸ δ' ἐκβαλλόντ' φρονεῖν, ἢν ἰσχυρότερον· ὥστ' δὲ καὶ συγχωρῆσαι δεῖ ἁπάσης τῆς πόλεως εἶναι τὸ ἀδίκημα, τὴν ἀπολογίαν ἐκ τοῦ κινοῦντος ἔχει· ἃ γὰρ οὐκ ἂν ἔδρασε φρονοῦσα, ταῦτα ἐπλημμεν παραφρονοῦσα· τὸν δὲ τοῦτο παντὸς ἀθέρωπον, τί κολάζειν χρὴ· ἀφιλεῖν, καὶ πειρᾶσθαι τύχης τῆς ἐμοῦ ἀναγκαιοῦν· οὐδ' εἰς δὲ τύπτει τὸν μανόμενον· οὐδὲ ἔγκλημα τόσου ποιούμενος τὴν τόσον, καταγρεῖ· τοσοῦτοι καὶ πόλις βασιλεῦ· τὰ δὲ νοσήματα τούτων, τάραχαί· θόρυβοι· ὀργῆς ἐπιθυμίαι· τὰ τῶν ἐπιμεμενα μαρτεῖν· τὸ νόμῳ κεκωλυμένα πρᾶξαι· τοιαῦτα γὰρ ἁπάσης· ἐν αἷς ἄλλα τε πολλὰ καὶ δεινὰ καὶ φαγαί· οὐ τοῦ νῦν μόνον, ἀφ' οὗ δὲ καὶ συγγενῶν, τῆς ἐκ τοῦ θυμοῦ βίας νικώσης τὰ παρὰ τῆς φύσεως· καὶ τοῦτ' μὲν τὸ κακὸν ἕλοι μὲν ἄρτι καὶ ἄπω σμικρὰ πόλιν· οἷς δὲ ἔστι μέγιστος, ἕλοι τάσεις τῆς ἐμοῦ βασιλείας τὸν χρόνον καὶ πάσης ἐν ταῖς πλειστάκις διρίσεσι· ἃς οἱ μὲν ἄμεινον τῶν βασιλέων φρονοῦντες συγγνώμης ἔχουσα· παρ' ἐμοῦ δὲ οὐκ ἂν βιβουλευομένου, πλὸν ἐπ' αὐτὰς ζημίαι, ζημιοῦσα καὶ αὐτοὺς τοὺς ζημιοῦντας· πρὸς γὰρ τῷ τὰ αὐτῶν ἀφανίζειν ποιεῖν, οὐδ' ἐᾶσι ἡσῖς ἀκολουθεῖν ὀρθολόγου· τίνα δὲ τὰ τῶν ἡσῶν, συγγνώμη τοῖς καθ' ἡμέραν ἁμαρτάνουσιν αὐτοῖς ἀφεῖσιν, ὅταν τι παρὰ τὸν πραγμα τὸν λυπῶντα· καὶ τι πολλάκις αὐτοὶ φᾶς αὐτοὺς ἀπολλύουσιν· ἀλλ' ὅμως συκοφαντοῦσιν· οἱ δὲ, αἰ χρὴ τι· καὶ διατοῦτο πολὺ τὸ τῶν αἰδρώπων γένος· εἰ δ' ἐπαυτο πᾶσιν ἁμαρτήμασι δίκαιοφόβα ἂν ὀλίγων τὸ σῳζόμενον ὅς τις οὖν ἐοικέναι βούλεται ἡσῖς, ἀφιεὶς ἡμερίας χαρίζεται μᾶλλον ἢ λαμβάνων, ὃ μεγίστω καὶ τοὺς ἕλληνας διρίσκω τῶν βαρβάρων διαφέροντας· οἱ μὲν γὰρ ἐγγύς εἰσι τῶν ἡρίων ἁπαλίζοντες τὸν ἕλεον· οἱ δὲ, οἷς τι ἐλεεῖν, καὶ ὀργῆς πολλοῦ τῆς· οὕτω λακεδαιμονίοι μὲν, ἐξὸν ἀπίας αἰσθεῖν ἐφείσαντο· οἱ δὲ, τοὺς πρὸς τὸν μῆδον τῶν ἑλλήνων ἀπαβουλεύσαντας καὶ μετ' ἐκείνου πάντας, καὶ ταῦτα ἀναγκαν οὐμᾶραν εἰς τὴν δίκην ἐχόντας τὰ δίδυμεῖα πρὸ αὐτῶν· ἢν δ' ἀν καὶ ἀλίξαθρος ὁ μακιδὼν βελτίων οὐ καπνοῦ βάσας· οὐ γὰρ εἶπε τοῦτο τοῖς

ζωγρίαν, ἢ καὶ περισβυτάτην τῶν Ἑλλήνων. καὶ τῆς εἰς τοὺς θεοὺς εὐσεβείας καὶ τῶν ἄλλων τῶν αὐτοῦ ἀρετῶν. ὧν ἕκαστον μὲν τοῖς ἄπασιν ὑπῆρχεν· ἐπὶ δὲ αὐτῷ καὶ φιλίαν συμβολικὴν πρὸς Ἡρακλέα παμπληθῆ ὑπῆρχεν· ἀλλά τι καὶ ὅπερ πρῶτον ξένων ἐμίγνυτο ἕως ἐν ἐμοὶ ἀφίκετο· καὶ τοσοῦτον γε τὸ ἐναργὲς τῆς σοφίας ἐγένετο· καὶ οὕτω φύσεως τὴν κρείττονος μοῖραν ἐκρίθη τὸ ἐκείνου πρᾶγμα, ὥστε καὶ ὅσα θύσεια ἦν κατὰ δήμους, ἃ πάντα μιᾷ σκιρτήσασα καρδίᾳ τὴν Ἡρακλέα αὐτὴ θυσείαν νομίσασα θυσία μὲν, ἄριστον εἶναι τῶν τελετῶν Ἡρακλέα δι' ὑπερβολὴν φύσεως· τὸ δ' αὖ τὰ πολλὰ λέγειν, ἔτι καὶ νῦν ἐναργὴς ἐκείνου θεοῦ τοῦτο μὲν ὡς ἀκούομεν πολλὰ θαύματα δεῖξαι ἐργάζεται· καὶ νομίζεται δι' ὅλου βίου σὺν θεοῖς εἶναι τῶν αὐτῶν θεῶν. τοῦτο δὲν μισοπονηρίας τῆς σκελίας τόσον τι ἀπάντων ἐκλύεται· καὶ τοὺς ἐν τῇ βαλανείῳ κινδύνους οἱ διαφθείροντες, ἐξίσου πως ἐσεσώκεν τι καὶ Ἡρακλεῖ τὴν διέγνωσαν λογίζονται· πολλὰ δ' αὖ καὶ ἄλλα ἔχοντες αὐτοῦ χωρία καὶ ἱερὰ τοῦ θεοῦ καταλέγειν· καὶ δυνάμεις ἐμφανεῖς· ἀφ' ὧν δεῖ τὰ πρῶτα λέγειν· ἀφ' ὧν τὸ στρατήγιον ἡμῖν Ἡρακλεῖον ἔοικεν εἶναι· καὶ τούτῳ πολλάκις παίζων ἤδη ἄφθη φύσεως πάνυ Ἡρακλείους. αὐτίκα γὰρ δὴ λίθοι προγύλαιοι θαμὰ ἄγριος οὐκ ὀλίγον· τούτων κύβος τι ἀκούεται καὶ αὐτοὺς ἐπέρριπτεν ἐπέρριπτε φέρων πάντα θαύματα δὴ καὶ τὰ τῆς ἄλλης ἀποφάσεως· ὥστε καὶ πρὸ αὐτοῦ κοινὸν ὄντα τὸ στρατήγιον, ταῖς ἀκριβείαις ταῖς περὶ τὸν θεὸν, αὐτὰ δὴ τοῦτο καλέσκεται· τὸ δ' αὖ ἐν ἧρις τὴν περιβόητον κλῆσιν, ἔστι δὲ κωμῳδίας καὶ τραγῳδίας καὶ πᾶσι λόγοις· ἔτι καὶ νῦν πάντες ἂν ἴδοιεν ὃ Ἡρακλῆς βοῶντες ἐπὶ πᾶσι τῇ χρείᾳ ἱστάμενον· τοῦτο δὲ τὸ Σοφοκλέους· ἆρ' οὐ μέγιστον τὸ μίμημα καὶ σύμβολον εἶναι τῆς ἐκείνου ἀκριβοσύνης καὶ δυνάμεως, καὶ ὡς τῆς αὐθεντείας περὶ τὴν φύσιν, πάντας ἄγων πρὸς τὸ βέλτιον; διὰ δὲ καὶ οἱ κατ' αὐτὸν ὄντες τότε, ἐκάλουν ἐς ἅπαντα· καὶ τῶν ἐμμεμιμῆσθαι τὸ ῥῆμα ἐκ τῶν ἀρχαίας συνηθείας. ἐν τούτῳ ἐπαινημία, καλλίνικός τε καὶ ἀλεξίκακος. ἡ μὲν, μόνοις θεῶν· τὸ δ' ἐν τοῖς πρώτοις δ' ἐδόκει καὶ δι' ὡς ἐγὼ μέμνημαι, καὶ ἄλεξιν τὸν Ἡρακλέα νομίζουσι· καὶ αὐτῷ ἕστηκεν ἡρακλῆς ἐκεῖ πρὸ πόλεως ἐπερμένης τῷ ὠτῷ τῷ δεξιῷ πάλαι ὡς κύριος ὤν, καὶ τὸν τυφανον ὡς συμμετρίας ἄγειν· οὐ τούνυν τοσοῦτ' αὐτῷ ἔχοι μόνον ἔπειν πρὸ τοῦ θεοῦ· ὧν τὰ μὲν, νίκῃ ἐν ἀγῶσι πρὸ πάντων καὶ νῦν ἐπφαίνεται πρᾶπον αὐτῷ ἐφ' αὐτοῦ· ἀλλὰ καὶ ἐν τῶν παίδων γένεσις, ἐν πρώτοις αὖ ἐπὶ· ὃς ἐκεῖνος ἐπείσατο σωτῆρας κοινοὺς τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς αὐτοῦ πολιτείας κληρονόμους. ὧν οἱ μὲν, τὴν πάλαι πότε σωτηρίαν ἐκόσμησαν μόνοι τῶν πάντων· οἵδ' ἐπὶ παλαίᾳ καὶ σκιλίᾳ ἐς τὸν τοῦ χίμαιρα προυβίβασαν· ἔτι πρὸς δὲ ἐς τὴν ἀσίαν πραωθέντες, τὰς ταύτη πόλεις ἀκμαίους ἄμεσαι τε καὶ διώκησαν· ἔοικε δὲ καὶ ἡ τῶν Λακεδαιμονίων πόλις, ἀκοῆς ἡρακλείους γενέσθαι ὡς μικρὸν μεγάλων ἀκάσας καὶ μιᾷ γενεᾷ τε· οἱ γὰρ λεωφίδαι καὶ οἱ λεωτυχίδαι καὶ ἀρχίδαμοι καὶ ἀγησίλαοι καὶ ἄγιδες. καὶ πρὸ τούτων ὁ τοὺς τρεῖς θεὸς αὐτοῖς λυκοῦργος, πάντες οὗτοι τῆς ἡρακλείου ἴσην ἀπορροίας· οἱ κείνους εἴδισαν ὀλίγοις μὲν ὅτι αὐτὰ πολλῶν εἶναι· προῖκα θαῦμα δὲ τῶν ἐν χρείᾳ παύτων ἀμαθίστρατον γὰρ δὲ σπάρτα τὴν πλείστοισιν, ἢ τράτυμα ἐπέρων· οὗτοι καὶ δι' αὐτοῦ καὶ διὰ τῶν ἐκγόνων, ἀριστῆς ὡς πρὸ πάντας τοὺς ἄλλους ἐμαχέσαντο· καὶ τοὺς μὲν, ἀσκεῖν τὰ κάλλιστα· τοῖς δὲ, ἔχειν ὑφ' ὧν εὐθύνοντο περισκιάσαν· οὐ τούνυν ἐπὶ πρᾶξιν μόνον καὶ ἀγῶσιν, ἔχοιτ' ἂν ἡρακλεῖος μεμνῆσθαι· ἀφ' καὶ τοὺς ἀνυμίας τοῦ βίου πολλοῦ πνος ἄξιος· δῆλοι δὲ καὶ τὸν ἀγαλμάτων αὐτοῦ τὰ πάντα· μοῖραν δ' ἔλαχε θαυμαστὴν παρὰ πάντων θεῶν· ὄργιά δὲ ζῶς μὲν ἐς φῶς ἤγαγεν· αὐτὰ δὲ παραλαβοῦσα ἐπὶ πρόσωσι καὶ τοὺς ἄλλους ἐξηγεῖτο ἀφροδίτη δὲ καὶ διόνυσος ἐπαίζοντο· καὶ τὰς αἰσχύνεσιν τῶν γόνων ἀξίως ἐδέροντο· ἔρας δὲ κυδείας καὶ ἔβης γάμος, ἀρχαῖα λέγειν· τοσοῦτον γὰρ ὡς ἔοικεν αὐτῷ τὸ τῆς ῥώμης ἀπόδοθεν, ὥστε καὶ πάντων θεῶν ἀκμαίων ὄντων δι' ἡῶνος, διαφερόντως ἡρακλῆς δοκεῖ τὴν ἥβην ἔχειν· ἀφ' ἀπὸ μὲν ἐρωτῶν τε καὶ ἡρακλείους ἔστι τῶν ἀγάλματα κατὰ πρὸς τοσοῦτον ἤκουσι τῆς ἐπιφανείας, ἰδίως δ' ἂν καὶ ἐν ὄρεσι μίσοις ἡρακλέα παραμυθεῖ θεῶν· καὶ ἐν ἄστει· καὶ πάλιν αὖ σῶν διοσκούρους· λουτρῶν τε τὰ ἥδιστα, ἡρακλεᾶ ἐπανυμίαις χρηταῖς. χαρὰ δὲ πηγαὶ τραμίων ὑδάτων ἐπανύμιοι καὶ αὐτὰ τοῦ θεοῦ· τοσοῦτον παρὰ τοῖς γύμφοις εἴληχε τὴν προσηγορίαν· ἐν δ' ὀρεὶ δέξα τοῦ βασιλέως ἐρύτου τι μακεδόνος γε· ὃς ἔφη ποτὲ παῖδα δόξαν ἄδειν ὑπ' ἴασιν πεποιημένον· εἶναι δ' αὐτῷ τοῦτο ἐπαθόμενον ἐν παιᾶσι ἥρακλες ἀσκληπιέ, ἃ ταῦτ' ἀλεῖν καὶ κύρια, καλὸν ἄπτημα, καὶ τοῦτο συζυγίας περφνὸς ἐὼν ὁ καλίνικος ἅμα τῷ σωτῆρι· οὗτος καὶ ἐν τρόποις καὶ ἐν θυμηδίαις· καὶ ἐν ἥρᾳ τείας σώματος καὶ πάσης χρῆ καιρὸν ἔχων ἔστιν ὁ θεός· ἅπασι μὲν οὖν ἀνθρώποις ἐν μετέμμα καὶ τιμαῖς ἡρακλῆς· ἐρᾳδὲ τι καὶ φιλίας ἰδίου ἐστὶ πρὸς αὐτὸν, ἕκτινος φωτὸς θείας γενομένης· ἐδόκει δὲ ἥκειν ἐκ τοῦ μητρώου· παρικελεύετο δὲ ἀνίχεσθαι τὰ συμπίπτοντα· ἐπειδή γε καὶ ἡρακλῆς δίος παῖς ὢν ἀνίχετο· οὗτός σοι ὦ φίλε ἡράκλεις ὁ παρ' ὑμῶν λόγος· αὐτ' ἄλλου μέρους ἐν σμῆνος κατὰ τὴν τοῦ ἑτέρου σοφίαν· ἐν ὁδόκουν ἡρακλείους ἕκαστον λέγειν ἐν προθύροις ἀπόλλωνος.

πι. δίξουσι γὰρ ὀρθῶς οἱ πω πκίνα. σὺ δὲ πῆς ὡς ὑμῶν μὲν, οὐδὲν ἂν βέλτιω ποιήσειν ἡμᾶς μέλλον· αὐτοὶ δ' ἅ πασιν ὑμῖν προσφέρουσιν· ὥς τ' ἀμφότερα προφιλοτιμεῖσθαι μᾶλλον· καὶ μοὶ πῶς πρὸς ὑμᾶς ἔχειν δεῖ μὴ τὰ αὐτὰ ἀνοίαν ἅμα καὶ ἀσέβειαν τὰ βέλτιστα ὑμεῖς ὅπου μάλιστα ταῦτ' ἐστὶ λέγειν πρὸς ὑμᾶς· ἀλλ' ἔστι χρῆσθαι πῖς τὰ βέλτιστα συμβουλεύουσι, τοῦτ' ἀποδείξαι πω.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ἀ λλ' ὦ φίλα πι ἡράκλεις· σίγει ἐ παινῶν, ἄλλα δ' ἄλλος· πάντας δὲ πλυύμενος εἰ· πολλοὶ μὲν γὰρ οἱ καπηλοῦντες ἀδόκητις πὰ σά· πολλὰ δὲ ποιπὰ καπὰ ταῦτας πρόπις ὑμνήκασι· μέγιστον δὲ ὁ καθυμίξας ὑπὸ πάντων ἔπαινος· ἅπαντα πάσης τῆς παρασκευῆς προφάσεως ἀεὶ γιγνόμενος κἠ θαῦμα γ' οὐδέν· τοσοῦτον τῆς ἀληθοπείας φύσεως ὑπερέχει· ᾧ πα πὲν μὲν πὰ πρῶπα τ' ὄντα· μπὲρ δὲ, ὧν ἐκεῖνος ἐξ ἁπάντων προύνοιπε· πσαύτην δίχει τὴν σπουδὴν ἅς τὸν γίνεσιν αὐτ', ὥςπ πρεῖς ἡμέρας κἠ νύκπας ἐξῆς ὥς φασι· συνῆν αὐτῇ· βουλόμενος τῆς αὐτ' φύσεως ὅπ πλεῖον κἠ ἀκριβέσπαπον ἅς τὰς χρείας καπαλέσθαι· ἦν γὰρ ὑπὸ τ' ὄλεθρον ἡ βουλή· ὅπως κοσμηθεὶς πὰ τῶν ἀληθῶπων πράγμαπα· κἠ γῆν κἠ θάλαπταν ἱερὰ καπασπήσ· κἠ γίγνεπαι δὴ ὅπως ἡράκλῆς συνεργὸς τῷ πατρὶ κἠ ὑπερχρέως τῶν ὑπὸ τὸν τῆς σελήνης πόλον, κἠ πὰ σημεῖα αὐτὸς ἀκολουθήσειν· ἐ πελθόντας γὰρ αὐτῷ τοὺς δράκοντας ἅπ πὰ απάργαια, αὐτ' ἄλλης κινήσεως τῆς χειρὸς ἀπεχρήσαπο· πᾶς δ' ἦν· κἠ θαλαίους αὐτ' ἄλλης παιδιᾶς, ἀλλυίρωσι τοῦ ὑπερφοῦ· ὃν ἐκεῖνοι συχνὸν ἔδη χρόνον οὐχ ῥᾳθίους ἔφερον· ἀφ' ἁμέτερος δ' ἀφ' ἑτέρας, ἐκάλεις τὴν ἑλλάδα· ἔπειπα δὲ κἠ τὸ κοινὸν γένος τῶν ἀληθώπων, παύτας ἐφεξῆς ἅπαν, πυγχάνειν τῆς γήσεως κἠ πὺς κατ' ἄνεμον· οὐδὲν τῶν ἅς ἀπεργάσαι φερόντων ἐλλείπων· ἀεὶ πὰ μὲν ἱερὰ χειρούμενος, ὧν ὑπὸ πμήσους κἠ μεγέθους, ἀοίκπα ἦν πὰ πολλὰ τῆς χώρας· πὺς δὲ τυραύνους αἱρῶν, οἳ ἐκάσπις αὐτῶν προσῆκε πρόπον· πὰς δὲ πόλις σωφρονίζων· πὰς μὲν, τοῖς νόμοις· πὰς δὲ, πῖς ὅπλοις· λῃπὰς δὲ χερσαίους πε κἠ θαλαπτίους κἠ πάσης ὅσοι ῥώμη σώματος βαρρῦσι πε ὕβριζον ἅς πὺς ἐλάπτους, πᾶσαν λειρίαν διαφείρων. ὁμοίως ἦν πε τῇ ἑλλάδι κἠ τῇ βαρβάρῳ· πάντα γὰρ πὰ τῇ φύσει πρόπερα, ἐχρὰ ἡγήσαπο ἑαυπῷ· κἠ μόνος τῶν ἅς γῆν ἐλθόντων, εἰς κοινὸν ἅπασιν ἐνομοθέτησεν· οὐ μόνον αἰδῶ πις, ἀλλὰ κἠ ὑγείας ὡς οἷόν πε ἦν, ὅςπε κἠ πὺς ὅρκους πὺς πῷ τύμφαλον διαφειρούσας πὰ πολλὰ τῆς ἀρχαδίας, ἄμεινον ὅπως ἐκβάλῃ· ὧς γὰρ οὐ μόνον γῆν κἠ θάλαπταν, ἀλλὰ κἠ τὸν ἀέρα αὐτῷ προσῆκον ἐλλυίρουν· κἠ μὲν ὅσα μὲν πραπεμῶν ῥύμαπι πὰ λίμνας ἅπαξ ἐστὶ, γῆν καθίσῃ ξηρά· ὅσα δ' αὖ πὺς ἐξ ὕδαπος καθάρσιος ἰδεῖν, πὺς πραπεμοὺς διφθέρας, οὐ μόνον φορπὰ ἰδεῖν, ἀλλὰ κἠ ἐνίοτε ἀ πέφανε· κἠ οὕπω δὲ κατεργάσπο γῆν κἠ θάλαπταν· κἠ πραπεμοὺς κἠ λίμνας· κἠ αἶρα κἠ πέτρας· κἠ αἴθρας κἠ νόλεις· πὺς νόμους πῖς ὅπλοις συγκεράσπυς, ὥςπ πῖς ἐκείνου δυνάσειας μαθεῖν εἶναι μήπε λαμπρότερον μήπε λυσιπελέσπερον χρήσασθαι βία μὲν γὰρ ἄρξικε, οὐδὲν αὐτὸν ἐξέφυγε τ' ἐγχειρεῖν τῶν δικαιοσύνης δεῖ ὑπερβολή, πάντ' ἐγίννεπε τ' ἀφιλεία τοῦ κοινοῦ γένους· ἐκ δὲ πούπων ποσαπὴ προμηθίας τε ὑπ' αὐτοῦ λυμῶνος συνέβησαν· ὡς κἠ ὅσα δύσερις ὀλὼς, ταῦτ' ἐξόν ἡρακλεῖ λῦσαι κἠ τὸν ἄπλαπα ὡς αἰῶπαισι διαθρέμμενος· κἠ αἰσχρὼν τὸν οὐρανὸν αὐτὸς, κἠ τὸν κίρβερον ὡς ἀγάγαπεν ἐξ ἄδου· κἠ μὴ αὐτοῦ ἱπσία, τὸν τῶν ἱερχεδῶν· κἠ ὡς πού πινα κἠ ἄρα πρῶσεν κἠ τοὺς γίγαντας ὡς χειρώσαι τὸ ἐπίκουρος πῖς θεοῖς γενόμενος· τὰ δ' ὄπιμα βούλεπαι λίγδην δ' ὑποβολῆς· ὅπ ἡράκλῆς πᾶσαν μὲν γῆν· πᾶσαν δὲ θάλαπταν διεβιώσαπο· κἠ πρὸς ἅπαντας ὅρους κἠ ἐσχαπὰς ἀφίκπο· κἠ οὐδὲ τῶν κάπω γῆς ἄρα ἀμέλησεν· οὐδὲ τῶν μέχρι οὐρανοῦ· ἀλλ' ὅπῳ φοδρα ἐν καιρῷ πᾶσιν ἀνθρώπος ἐγένπο, ὧς πι κἠ πῖς θεοῖς ἡρακλέους ἐδέησε πρὸς τὸ καπασώσασθαι πὰ ἑαυτῶν πράγμαπα· δοκεῖ δέ μοι κἠ τὴν ἐξω θάλαπταν, πρὸς τὴν εἶσω πρόπος ὡρίσαπο· προμνώμενος πῖς ἕλλησι πάντα τοῦτον τὸν πόπον, ὡς οἰκεῖον οἰκίζειν· κἠ τῶν σπηλῶν τοῦτ' εἶναι τὸ βούλημα ἅς ἔπι νῦν ἡρακλείους ὀνομάζομεν· οὐ μόνον δὲ πῖς ὑφ' ἑλλήνων λεγομένοις ἀκολουθῶν αὖπις γνοὺς τὴν ἐκείνου φύσιν, κἠ ὅπι κρείπ πων ἢ κατ' ἄνθρωπος ἐγένπο, ἀφ' ἵσμεν ἀγνυπέρους ὅσον πρὸ ἄγρυσι ἡρακλέα· κἠ τυρίους ὅπι πρῶπον σέβουσι θεῶν· καὶ πι δ' μὲν ἅπαντες τὸν αὐτὸν νομίζοντες οὕπω πιμῶσι, πί μεῖζον ἂν εἴποις πε συμβολον τῆς δυνάμεως· εἰ δ' ὀλίμεν, ὡς ἕνα τῶν πρισβυπάπων θεῶν νομίζουσιν· ἡμεῖς δ' ὡς ὅμοιον ἐκείνῳ ἐκείνῳ τοῦτον τῆς αὐτῆς ἠξιώκαμεν πιμῆς, κἠ οὕπω κρείπ πων ἢ κατ' ἄνθρωπον γεγονὼς δείκνυται· δῆλα δὲ κἠ ταῖς τοῦ θεοῦ μαντείαις· ἐπειδὴ γὰρ ἐξ ἀνθρώπων ἡρακλῆς καὶδρεὶς ὀλίγα πε πρὸ τροῦ, ἄλλους ἐξηγεῖπο τοὺς μὲν ἡρακλείους ἰδρύεσθαι κἠ ὑμᾶς ὡς θεὸν· κἠ τοῦπ' μόνον πρὸς τὴν τ' ἀθηναίων φεά-

τοῦ λέγει· φίλων τοῖς ἄρξεις μὴ κρατῶν ὅσον θέλεις· εἰ δ' αὖ φίσι, κρατεῖς τι τῶν φίλων ἐπαύμενος, δεῖ μοι θένης δ' ἄλλης ἄλλοι αἰνεῖσθαι τῆς ὁμονοίας, τὴν μὲν ἐν τοῖς τοιούτοις ὑπάρχειν, καλὸν καὶ πρόσφορον οὖσαν ἑκάστοις παρακολουθεῖν· ἐν γνώμαις δὲ φερομένοις κρίνεσθαι λέγω· ἐν γνώμαις δὲ ἐπαινῶ τὸ καὶ τολμᾶν συγχωρεῖν ἀγαθὸς· ἐὰν οὖν καὶ ὑμεῖς τούτοις τοῖς λογισμοῖς ἐθελήσητε χρήσασθαι· καὶ πρῶτον μὲν αὐτοὶ γνώμας οὔτως ἔχητε, ὥστ' αὐτὸ ἱεράσασθαι ἀγαθὸς καταφανῆναι· ἐνθυμηθέντες ὡς οὐδ' ὅστις καλλίστου ἑαυτῷ πώποτε ἐράσθη ἀγαθὸς ἐπέρου του, ἐστε δὲ καὶ τοῖς προσηκόσι καὶ τολιτευομένοις, παρ' ἑκάστοις ὑμῶν παρασκευάζεσθαι ταῖς ὑμᾶς καταπαύειν, καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον ῥᾴδιον τὰ πρὸς τὴν φιλονεικίαν ἐξαίρετα, παύειν δ' ἐρίσκουσι καὶ λέγειν καὶ πράττειν, οὕτω τοῦ λοιποῦ τῆς φιλίας καὶ τῆς ὁμονοίας τῆς πρὸς ἀγαθοὺς ὑμῶν φιλοτιμεῖσθαι, ἴσως ἂν ὥσπερ ἄλλο τι πρᾶγμα τῆς προσηκούσης μελέτης τυγχάνον, καὶ τοῦθ' ὑμῖν ἀκριβαλείπτι καὶ συμμένειν ὡς δεῖν ἐν τοῖς δυσχερέσμασιν· τὸν δ' οὔτως ἀλογίστως διακείμενα, ὃς τι φῶν μὲν οὐδὲ τοῦτο πείσεσθαι προσδοκῶμεν, ὑπὲρ τούτων, ἱερίζομεν καὶ μαχόμεθα· ὃν δ' ἔξεστιν ὑμῖν ἀπεικεία χωμένους ἀπολαύειν, παρ' οὐδὲν τριούμενα· καὶ ταῦτ' ὤν γ' ἐγὼ μεμπτέον· καὶ τὸ κρατίστου τῶν βασιλέων· καὶ παῖς ὢν παιδεία περιλήπτος αὐτοῦ διαρρεῖν τῆς τούτων ἀπειθείας τὴν καταρχὰς δίδυς, καὶ ἐπιχειροῦντος τούτοις βελτίοσις καὶ ἀρίστοις κρίνειν, οἵτινες αὖ τῆς ὁμονοίας ἄρχωσιν ἱκανοὶ εἶναι· τὸν δ' ὅταν μὲν σεσμὸς ὁ τῆς κίνδυνος καταλαμβάνῃ, γνωρίζομεν ἀγαθοὺς καὶ συνδυχόμενα καὶ διὰ τοὺς ἐπέρους ἄτοιφασίζεσθαι· ὡς τι πολλὴν ἄξιον εἶναι τοῖς κινδύνοις χάριν ἰδέναι· ἐπειδὰν δὲ ἐφ' ὁμοῖν αὐτῶν γενόμενα, καὶ τοῦ πράττειν ἃ βουλόμεθα, αὐτοὶ καθεστάμενα ἡμῖν αὐτοῖς αὐτῶν τῶν σεσμῶν· καὶ οὔτι ἰσχὺν ἄγειν, οὔτι κοινὸν φρονοῦσαν δυνάμενα· ὥσπερ δ' ἐν τριταίοις φορήμασιν ἐξαιρεῖσθαι τῶν, αὖ καὶ κατὰ μικρὰ τὴν διάκρισιν· οὕτως ἔοικέ πως καὶ τροφῆς ἐνεῖναι τῷ πράγματι· οὐ παύσασθε ὀδυρόμενοι· καὶ γνώσεσθε ὅτι ταῦτα μὲν ὅσ προσκείμενα ἐλαχίστου τινὸς ἄξια, ἀγαθῶν ἐστὶ καὶ τῆς δ' ὑπαρχούσης μερίδος, γνώμη δ' ἀγαθὴ, παύσασθαι οἰκεῖόν τινι τοῖς κρείττοσιν, ἧς οὐκ ἐλάχιστον μέρος τὸ πρὸς φιλίαν αὖ τοιαύτης ἔχειν· μὴ γὰρ οἴεσθε ἐν μὲν τοῖς τολιορκίαις τὸ διασώζεσθαι τοὺς φύλακας, ἀναίτιον ἁπλῶς εἶναι, ἐν δὲ τοῖς τολιτείαις καὶ τοῖς πρὸς ἀγαθοὺς ὁμιλίαις, τὰ πολλὰ μέρη λιτοπλεῖν· ἀγαθὴ τὴν ὁμόνοιαν ὑπάρχειν, καὶ ταύτῃ κρατεῖν, οὗτος ὁ τῶν πολλῶν κύβος ἀλύσεως· τοῦτο μέγιστον φυλακτήριον· τοῦτο χῶμα κάλλιστον· ταύτ' ἐστὶν αὖ βλέπτρα τῶν· οὐκ ἂς ἐρύγματα καὶ πύργος· ταῦτας ἀλύσεις ἐμφανεῖς τὴν φύσιν· οὐ τὴν τῶν λίθων οὐδὲ τῶν ξύλων· ἀγαθὴ ὑφ' ἡμῶν παῖσι ταῦτα, ὃ τῆς θείας τολιτείας μέρος ἡμῖν ἀναβάλλει, μετελθόντων· ἐπεὶ καὶ τὸν παῖσι σώζεσθαι νόμον καὶ κόσμον· ὃς τὸ κάλλιστον ἁπάντων χῶμα καὶ προσέρματα λαβοῦσι, μίαν δὲ τὴν γνώμην καὶ φιλίαν ὅλην δύναμα δοικεῖ· καὶ μᾶλλον ταύτης ἥλιος τι τρέφεται, τὴν αὐτοῦ χώραν φυλάττων δι' ἀμφότερος· καὶ σελήνης φάσματα· καὶ ἀστέρων φορὰ χωρεῖ· καὶ ὀρῶν περίοδοι· καὶ ταῖς εἰκόσιν πρὸς ἄλληλα· καὶ ἀποστάσεις αἱ καλούμεναι· καὶ πάλιν ἁρμονίαι φυλάττονται, νικώσης τῆς ὁμολογίας· διαφορᾶς δὲ οὐδαμοῦ τούτοις οὐδὲ ἐγγιγνομένης· ἀγαθὴ τῷ θεσμῷ παῖσι τῶν συγχωρεῖν· καὶ μᾶ γνώμη τῷ πάντας τοῦ προσήκοντος χωρεῖν· ὥστε τὸ μεθέσθαι τοὺς κρείττους δι' φρονοῦντας εἶναι, δι' φρονοῦντων αἰεὶ καὶ τὸ ὡς οἷόν τε μάλιστα εἶναι τοὺς συμπάντας αὐτοὺς ἡγεῖσθαι· ὑπάρχει δ' ὑμῖν καὶ τοῦ αὐτομάτου παράδειγμα, ἐν ὀφθαλμοῖς τὸ μέγιστον, οἱ παῖς ἄρισι βασιλεῖς· ὃς πολλῶν καὶ μεγάλων ὑπαρχόντων, κάλλιστον εἶναι δοκεῖ τὸ πρὸς ἀγαθοὺς ὁμόνοια καὶ σπουδή· ἐκείνοι μέντοι πάσῃ πόλει ἀρχόντες, καὶ μειζόνων καὶ ἐλαττόνων, ἁπάσας κεκοίνωνται καὶ πολλὰς οὐκ ἄπορον, μακρᾷ μὲν ἐσωτοὺς ὑπὸ τοιούτων ἀρχομένους, τούτοις δ' ὅσον ἔξεστι, μὴ ἐθέλειν μεμεθεσθαι· καὶ μὴν βασιλεῖς μέν, ἄριστ' ἂν ἄρχειν τῶν ἀνθρώπων πραγμάτων, τοῖς τῶν ὅλων κυρίοις ὁμοιοῦντες ἑαυτοὺς τοῖς θεοῖς· πόλεις δ' ἄριστ' ἂν ἄρχοιμεν ἐγγυτάτω τοῦτο τῆς τῶν ἀρχόντων γνώμης ἰοῦσαι· ὑμῖν δ' ὅσον καὶ διαφθορᾶς τινος τῶν ἄλλων ὑπάρχειν πεφεύσθαι· καὶ ὑπὲρ τῶν βασιλέων, καὶ ὑπὲρ τῶν κατ' ἐκείνους ἀδικουμένων ἀφικνουμένων, ὅθεν καὶ περὶ ἡμῶν ἐστὶ ταῦτα καὶ λέξω, πῶς οὐ καὶ τὴν πρόνοιαν ἔχοις εἶναι πλείω τοῦ μὴ φαίνεσθαι τρυφῶντας· ὃ μὴ τοῦτος ἂν δόξειεν οὐ καλῶς ἔχειν· μισθαμοῦς· ἀγαθὰ καὶ τῶν θεῶν ἐστὶ αὐτὸ καὶ τῶν θείων βασιλέων, καὶ παῖς τῶν ὄντων καλῶν καὶ γενομένων, βουλεύεσθαι καὶ πράττειν· καὶ μίαν ταύτην ἐθοίστ' εἶναι φιλονεικίαν φιλονεικῆσαι πρὸς ἀγαθοὺς, οἵτινες ἄρξασι πρῶτοι τῆς ὁμονοίας καὶ οἵτινες πρίν καὶ συμφίστερα τῆς ἐς τοὺς ἐπέρους ἀρετῆς ὄργα ἀποδείξουσι· ἐγὼ μὲν οὖν καὶ βούλομαι ταῦτα καὶ προσδοκῶ· καὶ τοὺς λόγους τούτους ἐρεῖσθαι μοι δίκαιόν ἐστιν ἂν μᾶλλον, ἢ τὰ πλεῖστα καὶ μέγιστα τῶν οἰκοδομημάτων ἀνεπιστάτως ὑμῖν εἶναι· πρὶν ἱερῶν λέγω· ὑμεῖς δ' ἂν μὲν πείθησθε, ἔργῳ δῆλον ποιήσετε· ὅπερ ἡμῖν μὲν οὐδὲν πῖζει δι' ἡμᾶς τοὺς ἀποκτείνασι μέχρι τούτου μεθεῖται τῇ τύχῃ πρὸς ἡμᾶς· ἂν δι' ἑτέρους ἢ μὴ γένοιτο χεῖρ[illegible] μᾶλλον αὐτοῖς τὴν ἀπιλογίαν ποιήσε[illegible]

τι δίκην

ἀθηναίων. αὖθις δ' αὖ φιλίππῳ. καὶ ἀλεξάνδρῳ. διὸ τοὺς αὐτοὺς ἀσπένας. οὔτω σφόδρα ἀσχόλως εἶχον πρὸς τὸ πρωτεύειν. ἀλλὰ μὴν τάγε νῦν πράγματα, καὶ γὰρ καὶ τυγχάνομεν ἀγαθῇ τύχῃ ὄντες, τοῖς οὔτω διακειμένοις ἐξ ἀνάγκης ἐστὶ τοῦ φρονεῖν, ὅστις οὐκ οἶδεν ὡς μία μὲν τέλεως ἡ πρώτη καὶ μεγίστη, πᾶσαν ὠφελοῦσα τὴν γῆν ἔχει, εἷς δ' οἶκος ἅπασι ξυνοικεῖται. ὀνήσονται δ' ἐμφύλιοι νόμου φοιτῶσι καὶ ἔκφυλοι. τοὺς δ' ἅπασι ταῦτα πράττειν, ὁπόσῳ τ' ἂν αὐτοῖς δοκῇ βέλτιον εἶναι πᾶσιν μαίνεσθαι ἀεί μοι, πράγματα ἐμοὶ αὐτοῖς παρέχομεν καὶ ὀνειδίζομεν. καὶ τῷ τῆς σπάθης μαχόμενα, καὶ παρὸν ἐμοὶ τῆς ἰσυχίας ἀπολαύειν. ὃν οὔπω καλῶς κεκοίμηται παρασκευάζοισι, τούτοις τί ἐνοχλοῦμεν οὐδὲ δεόμενοι, καὶ αὐτοὶ κακῶν ἅπασι πάντων ἀπείρως ἔχομεν τοῖς ἀγαθοῖς τί χρησόμενα. τίς γὰρ οὐκ ἂν ἀμφιγνοήσειεν τὸν πρόπαν ὄντων τῶν ἐμοὶ προσφερόμενα. διοικῶν γὰρ δίμαν καὶ πᾶσιν τί δεῖ. τίνες μᾶλλον ἢ μᾶλλον ἐμοῦ. ἀεὶ δ' ὁμαλοῦ μᾶλλον αὐτοῖς. οὐκ οἶδ' ὅπως αὐλάδειαν τῇ κολακείᾳ περαντύτης. ὁ τάγα γὰρ ἐμοὶ μὲν ἕκαστοι διαπεφύκασιν αὐτοὺς ἀξιοῦσιν ἢ κέκτηνται, χρόνου δὲ τἀπίσω ὅσον χρὴ μένειν παρ' ἑαυτοῖς ἀπειλοῦντες, ὡς ἢ μὴ πείθοιντο, οὐκ ἀνέξοιντο παυόμενοι. καὶ ἐκοῦσι καὶ ἄκουσιν ὑπηρετέουσιν, χρῆσθαι δ' αὖ τοῖς νόμοις, ἢ μήστα γε πρὸς τἀπίσω. κυρίους δὲ μὴ δεῖν οἴονται ποιεῖν ὅπῃ γιγνώσκοιεν, τί τις εἶναι φῶ τὸ τοιοῦτον, ἢ δυοῖν πραγμάτων αὐτομάτως ἁρᾶσιν. ἧς οὐκ ἄξιόν ἐστι θαυμάσαι πρότερον, ἢ μὲ βουλομένους παύσασθαι φανερὸς γενέσθαι ἀνάγκῃ μὲν γὰρ τῶν τοιούτων οἱ φαυλότατοι δύνου. καὶ παύσουσιν δ'. οἱ βέλτιστοι. ὥστ' ἐκείνοις μὲν προσέχειν ἐθέλειν διατέλους, ἐμοὶ δὲ μὴ δ' ὅσον τὸ μέρος νέμειν, ὡς οὐχ ἅπασα αὖ ἔσ συμφορά. θαυμάζω δ' ὅπῃ συμβήσεταί μοι, οὐχ ἥκιστα πῆς ναοῖς καὶ πῆς ἀγῶσιν οὓς κοινοὺς νομίζῃ, ὑπὲρ δὲ αὐτῶν τούτων δίκη καὶ πόλεμος ἐστὶ καὶ ὅταν ὅς ἂς κοινοῖς ἀγάλλεσθε ὑπὲρ τούτων ὁρίζῃ, ὑπὲρ τοῦ λοιποῦ ταῦτα φρονήσετε ἐγὼ μὲν γὰρ δίμαι τοῦτο τό, τι κοινὸν καὶ τὸ ἴδιον κεχωρίσθαι. καὶ τὸν τῶν σοφῶν λόγον τοῦτο βούλεσθαι, ὡς ἄρα χρὴ κοινὰ ταῦτ' εἶναι πῆς μέλλουσιν ὡς κάλλιστα πράξειν. οὐ μὲν γὰρ χωρὶς τῆς ἴσης κίνδυνος, κἢ τὸ συμφέρον χωρὶς ἐκάστου ἐκ δὲ τοῦ τοῦ, τάσσεις καὶ μάχαι καὶ διαφοραί. τὸ γὰρ οὐσιῶν τοῦτο ἀεὶ ἔπεσθαι, ἄρχει πάσης τῆς φιλονεικείας. οὐδ' ἅπασι τοῖς κοινὰ πάντα ἐπιτρέπουσι, κοινὴν τῇ αὐτῶν καὶ τὴν γνώμην ἔχειν. ὑμεῖς τοίνυν ὥσπερ ὀλίγους ταύτης κατὰ τῆς τάσεως τῆς ἐπιθυμίας προύμιροι, κοινὰ μὲν τὰ βουλευτήρια. κοινοὺς δὲ τοὺς νεὼς καὶ τοὺς ἀγῶνας. κοινὰ δὲ πανδήμῳ ἥδεῖν τὰ μέγιστα προσορᾶν καὶ τὰ πῶς οὐκ ἀνάγκη δάπρα ἁμαρτάνειν. εἰ μὲν γὰρ ὀρθῶς ἅπαντα τούτοις φιλοτιμεῖσθε κοινοῖς οὖσι, πῶς οὐκ ἀγωνιᾶσθαι χρὴ διὰ ταῦτ' ἰρίζοντες. εἰ δ' οὐδ' ἐνίστων αὐτῶν συμβαίη, πῶς ἦκος μέγ' ἐπ' αὐτοῖς φρονεῖν. δίμαι γὰρ ἁμίχρι νῦν τοῦθ' ὁμῶς ἐλελύθει, καὶ τις ἰδυεὼν παρίδοι ἂν, ὡς προσῆκε τοῦτων καὶ τοῖς ἄλλοις καὶ οὐ τῶν ἰχόντων ἐστὶ μόνον, ἀλλὰ καὶ τῶν κοινὰ ὥσπερ χρήματα, καὶ οὐκ ἔνιος ἀποκλεῖσαι τοὺς ἄλλους τῆς ἐπ' αὐτοῖς φιλοπρίας. εἰκότως αὖ ἅπασι ταῦτα τοῖς διαφορᾶς. τὸ δ' αὐτοὺς ἑαυτοὺς ὀνομάζοντας. φιλοπτυμυθίους τῇ προσρήσει, τὰς τῆς ὁμοιοίας ἀφορμὰς ἐς τὴν τάσιν ἐκπρήσειν. καὶ τοὺς τῶν ὀνομάτων διφημίας ἐς δυχέρειαν τῶν πραγμάτων κατὰ χρᾶσθαι, καὶ νοσεῖν ἐκ τοῦ ἴσου ἐξ ὧν ἐν ἐκὸς ἀπαλλαπήσεσθαι, τῆς οὐκ αἰ φαίη παραμενεῖν εἶναι ὡς ὥσπερ αἰ ἐπῆς ἐκ τῶν φαρμάκων τῶν πρὸς συπρίαν κατασκλασμῶν, μὴ ὅπῃ βέλτιον ἀπαλλαπήσει, ἀλλὰ καὶ διαφθείροντο. μᾶλλα μὲν ὡς χρυσοῖ. τὸ μὲν γὰρ αὖξειν ἐθέλειν τοὺς αὐτῶν παρίδαι καὶ τὰ ὑπάρχοντα κοσμεῖν, οὐδ' αἰ ἐς τεμιστίσειεν. ὃ δὲ τούτων προσῆκεν ἀδίας, ἀφελεῖν γάγωνι συμβουλεύω. ἔστω δὲ τοῦτο. εἴτων βουλεύσει. πῶς; ἀλλ' ὅσους ἀκούσεσθε ὑμεῖς ἐαὶ ὦ μακάριοι πῦθαμάζειν τοὺς λίθους αὐτῶν μεμφόμενοι. καὶ νομίσουσι πρίονος ἀξίους ὑμᾶς αὐτοὺς τῶν οἰκοδομημάτων, καὶ πῆς δύσει ἀλαλὶς εἶναι τὸ πάλαι τοῦτο, ὡς ἄρα οὐ τείχη. οὐδὲ ὡς ἔα. οὐδὲ στοαί. οὐδὲ ὁ τῶν ἀλύκων κόσμος ἀπρόλης εἶεν, ἀλλ' αἴθρες αὐτοῖς ἐόν τις ἐαρῆσιν. τοῦτο δ' ἐστὶν οὐ τὸ ἴσον πρόσω καταφρονεῖν, οὐδὲ τὸ παντ' αὐτοὺς ἔχειν ἐλεσθαι πρήν. ἀλλὰ τὸ μεμφὸν δ' ὁ κρὶν ἀμοῦν, τὸ δὲ φρονεῖν, οἱ γὰρ τοῦτ' ἔχοντες ἐν ταῖς γνώμαις, ὅπῃ μὲν ἐς τείχη καὶ λιμένας καταφύγουσιν ἥκιστα δὲ χρημάτων καὶ σωμάτων καὶ πάσης ἀπαιδοῦ. φιλοτιμίας προσδέονται, ἴσασι δ' ὅτι καὶ ὑπαίθριοι σκηνῶν τε, οὐδὲν ἧσσον φαυλότεροι βαβυλωνίων μεθύοντων εἶεν πυλῶν, πάντων δὲ κάλλιστον ὑπάρχει πρὸς διδυμίαν αὐτοῖς, οὐ γὰρ ὀρρῶνται προσάκην αὐτοὺς εἶναι τῶν ὑπαρχόντων, ἀλλὰ πάνθ' ὅσα ἀνέκτησαντο, δύπρα ἑαυτῶν εἶναι νομίζουσι. καὶ μὴν, ἐκεῖνα μὲν τὰ καλλωπίσματα, καὶ δι' ἅπαντος καὶ χρόνου καὶ τῆς παρὰ θεοῦ βασιλείας προσδεῖται τοῦτο δ' ἐν μέσῳ πᾶσι πρόκειται τοῖς δυνατοῖς ἰδεῖν. καὶ οὐδὲν δεῖ πραγματείας, ἀλλ' ἀρχὴ βουλεύσεσθαι ἔχειν ταγαθόν. δεῖ δὲ τοὺς ὀρθῶς βουλευομένους, τῶν μὲν πολεμίων πάντας ἐθέλειν κρατεῖν. τῶν δ' ἀπροθείων εἰδέναι ὅτι καιρὸς ἐπίσθαι. οὐ γὰρ ἅπασι γίκη καλή. οὐδ' ἐκλιπῶς ἀνδρὸς μὴ παραγίνεται. μιστὶ δὲ καὶ ἡ πραγωδία τοῦτο παραινοῦντων. ὁ μὲν γὰρ τῆς αὐτῆς

μὲν πόλεμοι φανεροί· καὶ πρὸ τῆν συλλαίας πρᾶγματα διηνύνη ἔχοντα ἀμήλους ἐπέβαλλεν· ἡ δὲ πλάνταια μοῖρα τῶν ἑλλήνων, ὅδε φίλιππος ἡγεμών· καὶ αὐτὸς πάντας κύριος· πὴν γὰρ ἀλίφας ὄρος, ἢ πρόβασμα παντὶ ἱκέτα ὡς πρὸ ὕδατος καὶ γῆς ἴδυ μικρὸν δὲ λαβεῖν τῆς ἑλλάδος εἰς ὁμᾶς ἀγαπητῶς ἀφίκετο· ἀρετὰ γὰρ τῶν πρώτων αὐξηφέρει· ἆρα μικρόν τι καὶ λῷον τὸ διάφορον τῆς φάσεως ὑμῖν παρὰ τὴν ὁμόνοιαν φαίνεται; ἐγὼ δ' αὖ βούλεσθε τοὺς ἀμφαίους ἐφ' αὑτῶν θεωρῆσαι, ὅτι τῶν μὲν βαρβάρων ἄμεινόν τιν ἐξίσου πολιτεύεται, πρὸς οὗ τὸν αὐτῶν διήγημαι, ἐν δὲ τῷ πρὸς τοὺς πολεμίους πολέμῳ πάντα τἄλλα ἐνεχόντης, συμφορὰς ἐνίοτε λίαν συμμάχων ἀποστάσεις· κύρον βασιλία, πάντας αὐθρώπους αὐτῷ γωνίας, ὑφ' ἑνὸς τούτου μόνον ἐξαλίσκεσθαι τοῦ διαφέρειν· καὶ οὐ πρότερον τῶν πολεμίων ἐπέπαυσα, πρὶν ἑαυτῶν οὐκ ἐβουλήθησαν ἐλεύθεροι δ' ἐς τοῦτο τύχης ὧν τὸ ὄρος φεύγων ὤχετο· ἐπειδὴ καὶ πλεόνεις ἐμφίσαντο μὴ μηδακεῖν, ἀρετὰ τὸ κρύσαι· καὶ πάλιν ἔσαι μικροῦ δεῖν ὡς πρὸ ἐξαρχῆς· οὕτω καὶ ἔνεκα κοινὴ καὶ πόλεσι τοὺς προεστῶσας· καὶ καθ' ἑαυτὴν ἑκάστη πόλει, μεγάλων ἀγαθῶν ἡ πρὸς ἀμήλους φιλία καὶ ὁμόνοια· καὶ τοὐναντίον ἐτάσης, καὶ τῶν ἐχάτων ἀρτία πέφυκε γίνεσθαι· οὐ γὰρ ἔστι, γνώμαι δυσκόλως χωνεύους, δύκολον πειρᾶσθαι τῶν πραγμάτων· εἰ δ' ὅτι μαθεῖς νῦν πόλεμος παρέστι, φλυαρίας τῆς ὀγδόης ταῦτα, αὐτὸς ἀγνοεῖ λειρῶν· ἔχειν γὰρ οὔτως ὅμως· ὁρᾶτε μὲν πόλεμος παρὸ, πῆς ἢ πολέμου πράγμασιν ὁ τάσις λυμαίνεται· ἐρεῖς δ' ἡ παρχοῦσας, πῆς τῆς ἀρείνης ἀγαθοῖς ἐχεόν ἐστι βλάπτειν μὲν γὰρ ἀεὶ πέφυκεν· ὁ δὲ βλάβη, πρὸς τοὺς καιροὺς ἀνατά· πάντων δ' ἀπόντων, πῆς μὲν ἀγυρτοῖσι χάριν μιγίστην ἔχον, ὅπῶν τοῦ πολέμου κακῶν, ἀπαθεῖς ὑμᾶς φυλάττουσι, αὐτὸς δὲ ὁ πολλῷ μεῖζον κακόν ἐστι τοῦ πολέμου, τοῦ ἐκάστας αἱρεῖσθαι τοσούτῳ γὰρ τάσις πολέμου χαλεπώτερον, ὅσῳ πόλεμος μὲν ἐξ ὁμονοίας καταλύεται· ἀρένη δὲ τάσει διαφθείρεται καὶ πολέμου μὲν πολλάκις οὐδὲν ἐστ' ἀπολαῦσαι δυχερές· ἀρένης δὲ οὐδὲν χρηστὸν ἐκ τάσεως χρῆται· καὶ μὴν τάσις μέν, ἀρένην λύει πόλεμος δὲ, τάσεν ἔστηκε· τοσούτῳ πόλεμος τάσεως αἱρετώτερον· ἀρχὴ δὲ, οὐδ' ἔνι τάσις, ἐνταῦθα καὶ πόλεμος· καὶ πρὸς αὐτὸς οὐδ' ἔννομος πόλεμος, ἀμοῦς ἅμα καὶ ῥᾴων ὁ κίνδυνος· καὶ μὴν πῆ πολέμου μὲν, ἀμφοτέροις τοῖς λόγοις ἔξεστι χρήσασθαι· καὶ ὡς δεῖ σθαι, καὶ ὡς μή· τάσιν δὲ οὐδεὶς πώποτε πολεμικὴν ἀνεῖν, ὡς βέλτιον ἐσυμβαίνειν· οὐδ' ἐπὶ ὃς εἰ συμβαίνει, βέλτιον ᾠήθη· ἀλλὰ πῆ μὲν πολέμων, λέγουσιν ὡς οὐ χρὴ καταλύεσθαι· ὑπὲρ τάσεως δ' οὐδεὶς πώποτε τὴν αὐλὸς εἶπε, πρὶν δεῖν ὡς τάχιστα παύεσθαι· πόλεμοι μὲν γὰρ ἔδη καὶ σωφροσύνης καὶ ἀνδρείας δέξαν ἤνεγκαν τοῖς ἐπιστᾶσι· καὶ μείζους ἐξ ἐλαττόνων ἐποίησαν· καὶ τὴν ἧς τὸν ὕστερον χρόνον ἐφ' ὧν ἐπαρισκεύασαν τὸ γῆ τοῖς ὅπλοις ἁρπαστὴν ἔσχεν, ἅπερ δίκαια φορᾶτε οἶμαι πρεῖ· τοῦτο δὲ οὐ μικρὰ μερὶς ἧς τὸ τὴν αὐτὸ ἀσφαλῶς οἰκεῖν· ἡ δὲ τάσις, πάντων τῶν ἀρχαίων καὶ κακῶν ὡς πρὸς χειφάλαιόν ἐστ· καὶ μὴ ὅπ τὸν ἄλλων εἶναι αἰρεῖσθαι, ἀμὴ οὐδ' αὐτοὺς ἑαυτοῖς ὁμοιοῦσθαι πρεῖ· μὴ γὰρ ἔμελλε αὖ ἐκεῖσθαι νῦν γίγνεται, μὲ δὲ γὰρ γίνεσθαι τοῦτ' ὦ ξεῖ καὶ θεοῖ, ἀμά τι τῶνγε πρώτων κάρτων, οὐδὲ τὸ ἀπείρατα φασὶ δεῖν σάζειν· πάντα δὲν χρὴ καὶ ὅμοιον ἀλλὰ λέγειν· ὡς ἀφαίρεις ἄρχεται μὲν ἐξολυγίσαι· πρόεχε τὰ δὲ ἄλλα μόκαγον· αὖ δὲ γὰρ τοῦ πᾶσαν τὴν ἰλαδὰ ἀς τοῦτ' αὐτὸ συγκεῖσθαι καὶ τάσιος εἶναι κατηρρίαν ἅπαν τὸ πρῶτα, λέγει δ' ἔτν καὶ διαρρῆδην ἐς τὴν ἔρην ταῦτ' πᾶσι· τὸ ὀλίγον μὲν πρῶτα κορυσσόμενοι· αὐτὸς ἔπειτα οὐρανῷ ἐστήρικε κάρα καὶ ἄλλοχοι βαίνει· ἐγὼ δ' οὐρανοῦ μὲν φαίνεσθαι, οὐκ ἔχω ὅπως συγχωρῶ· δεινὰ γὰρ ἂν δίος ὅπλα σύλαι, κλεῖσαι πυρόδρυ παντὶ νοσήματι· τοσοῦτον δ' ἀφέχειν διέχωρίσεσθαι· ὅπόκατα δὲ πρὸ τοῦτο τῶν ἀνθρωπείων πράγματα δοὺς ἔχει τοὺς ὅρους· ὅλως μὲν οὖν, οὐδὲν οἶμαι χρὴ τοσοῦτον ἀλόγως νομίζειν, οὐδ' ὑπερφυᾶς, οὐδ' ἐν φαύλῳ κατακείμενον, ὥστ' ἀξιόχρεων εἶναι μανίας τοσούτας· εἰ δ' ἄρα δεῖ καὶ τοῦτ' ἔνειν, ἐνθυμεῖσθ' ὅπως καὶ τοῖς λακεδαιμονίοις τότε καὶ τοῖς ἀθηναίοις καὶ πρόγε ἔτι θεβαίοις· ὑπερχῆμα τῶν πρὸς ἀμήλους πραγμάτων· προστασία μὲν γὰρ τῶν ἑλλήνων, κἠ τὸ δοκοῦν ἑαυτοῖς πρὸς τάξιν, καὶ κυρίοις εἶναι, καὶ παρ' ἐκείνους ἴέναι τοὺς δορυφόρους· καὶ χρήματα δὲ σύλλογον· καὶ πολλὰ τοιοῦτα, ὑπῆρχεν ὡς πρὸ ἀφορμὴ τῆς φιλοτεκίας· οὐ παντὶ μὲν οἶμαι πράγματα αἱρετά· τίς δ' ἀφίσεται δὲ φροντὶ ὁμος δ' ἐχέτω ἀνοῦς ἔνειν ἀνόσες· ὑμεῖς δὲ ὦ αὐδρὶς ἴωνες· καὶ ὁμεῖς ὦ αὐδρὶς ἐπὶ αὐτόχορτες, ἐπὶ τὰφαλίς, χαίρετ' ἀκούοντες, ἐπὶ ἐρεῖ ὑμᾶς αὐτὸ πασιάζετ· καὶ φιλονικεῖτ· καὶ παραπίσθε· καὶ πτύφωθε, πρὸς διὸν ἀπαφνεῖσθε· ὑπὲρ ἧς τοῦτα πρεῖν ἠγεμονίας, ἢ πίων συμμάχων, ἢ πρίων λαμώων, ἢ πρέρων, ἢ φόρων, ἢ πόπεν, ἢ πῆ τοσοῦτόν ἐστ· ὃ νικοῦν τοὺς κογισμούς· οὐχ οἱ πρόχρονοι μὲν ὑμῶν, καίμοι πρὸς δίος δόντα πᾶρ ἐκάστῳ ἔδη· οὔκουν οἵγε ἰατροί, πάντα πρὸς νόον ἰῶνται, ἀμ' ἀγαπητόν, ἢ μὴ τὰ πρὸ ἡμέρᾳ ἀνδίκως· φέρε δὲ πὸ καὶ τοὺς βραχὺ πμνημονεύσωμεν, ἐν ἀρα ἀκούσαντες, ὑφ' ἧτ τοῦ φρονεῖν μᾶς ἀφ' ὅσον οὐ τ· ἐκεῖνοι πίσυνοι ἀγαθῶν, ἐπὶν ἐχρὴν τὸν πρόσφατα ἑαυτῶν· καὶ διετέλουν ἐν τῷ πρὸ τῷ χίματι, τοτὲ μὲν ἀθηναίους ἀνεργέτας νομίζοντες ἐλευθεροῦντας ἀφ' ἁπὸ τῶν βαρβάρων· πάλιν δὲ λακεδαιμονίους ἀπ' ἀθηναίων·

ρουν καὶ τῶν πραγμάτων μίαν γνώμην ἔχειν, ἕλκεται μὲν αὐτοὶ παρὰ τοὺς ἄλλους ἅπαντας πολλῶν δὲ καὶ μεγάλων ἀγαθῶν ἀμείνους τε καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς βουλομένοις αὐτῶν, ἅτε καὶ συναπτόμενοι τοῖς ἄλλοις ἀεὶ τὰ αὐτὰ τούτων ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ αἱρούμενοι, ὥς τε τὴν μὲν βαλατταν ἐμπορεύεσθαι πρέπον· τὴν δὲ γῆν, πολιτεύεσθαι δὲ τὴν προσοδικὴν τοῖς κακῶς ἐν κλήρῳ μέρει, τῷ μὲ αὐτὰ γέ τοι παρεῖναι, οὐκ ἀπέρασε ὅπ χρόσοντι ἀφὰ ἀκινδύνως μὲν γὸν κὴ βαλατταν μᾶλλον πᾶς ἄλλοις ἀκινδύνως δὲ ὅλων κρυπόμενον τοῖς τοξόμασι· καὶ τοπικῶς ἀπολείπειν τοῖς αἰτιουσι τοῖς ἄλλοις· καὶ ἴδιο καὶ τόλεος ὅλας αἰαλιπομβήμας ἐς δ᾽ ἔπειτον λόγον τῷ βασιλεῖ· περὸς δὲ τούτοις, τοῦ ἱεροῦ τοὺς ἱκαροὺς τοὺς ἀφελφοὺς ἀφικομβήμους, ἰξιλαύοντος μετ᾽ ἀπειλῶν δεινῶν καὶ φοβίρων, οὐκ ἰξίπλαγησαν· οὐδ᾽ ἐπλήθησαν τῶν ὄντων πραγμάτων· ἀφὰ καὶ μίρος τῆς ἑλλάδος οὐκ ὀλίγου νοσήσαντος, καὶ τῶν μὲν, ὥσπερ εἰκὸς ἦν προδώναι, εἰ δὲ τοῦτο μὴ ὥσπερ εἰκὸς δὲ καλεῖν· τὸν δὲ, ἐκ φαυλοῦ μοδίσαντα, ἐδ᾽ ἑξαυ ὅσου τινὸς ἄξιον εἶναι πρᾶγμα, ἀλ᾽ ἀρὸ τοῦ τόλεος ταυτὸ φρονήσαι· ἰσχύοντος τοῦ οἰμὲν, τοῖς ναυσὶν· οἱ δὲ τῷ πεζῷ, πρῶτον μὲν τὴν ἀπ᾽ ἀμφοῖν ὠφέλειαν, κοινὴν ἑαυτοῖς τε καὶ τοῖς ἄλλοις ἔλλησι παρεσχόντο· ἔπειθ᾽ ὁ πολλῶ μείζονες αὐτῆς ἀγαθοὶ, οὐ γὰρ διείλοντο τὴν ἀτιμρίαν· ἀφ᾽ ὧν γὰρ αἱ φτόλεις μία ἀμφοτέραιν παρεῖχε, τὴν μὲν προθυμίαν κοινὴν τὴν δὲ ἀτιμρίαν μίαν ἀξίωσαν γενέσθαι· καὶ οὐδὲ τότε ἔλαττον ἐτύγχανεν ἀξιούμενοι τοῦ βίβου τοῖς παρακρούσασιν αὐτὸς, ἢ τοῖς ἀξιωθεῖσιν, οὐδ᾽ ἀπροτίμου τινὸς ἐγένοντο λόγου· οὕτε γὰρ τῷ παραχρῆμα τοῖς ἄλλοις, οὔτ᾽ ἐν τῷ μβαλαιοτάτῳ χρόνῳ τοῖς πᾶσιν αἰδοκίμοις· ἀφ᾽ ἑδόξαμεν ἐπ᾽ ἀδοκαιοτάτοιν δύο ἀτιμρίας τότε τοῖς ἄλλοις ἀγώσασθαι τὴν μὲν, τῆς παρασκιδῆς τῆς ἀπὸ τοῦ πολεμίου· τὴν δὲ, τῆς ἀθεικείας τῆς πρὸς ἀμφοῖν οἱ πρὸς Ἕλλησι συμπασῶν πρέπον τὸ δ᾽ ὠμέρᾳ μοροῦντες, λακεδαιμονίοις οὐδ᾽ ἐς δίκαιον πλοῦτον αὐτῶν, παρεῖσαι ἡγεῖσθαι· νομίζοντες εἰμὴ πρότερον τὴν ὁρμὸν αὐτὴν πρὸς ἀμφοῖν παράσχοιτο, οὐδ᾽ ἂν δὶς πεσοῦσαι γνώμας τὰς ναῦς, οὐδὲ ὠφελῆσαι πᾶν πρᾶγμα· οὕτω δὲ ὁμολόσαντες ἀμφοῖν, καὶ παύσασθαι μέλλοντες, καὶ τοὺς αὐτοὺς ὅρους ἐμμένοντες τοῦ συμφέροντος, ἐξείλοντο μὲν αὐτὸς τὰς ἀδίκους ἰχθρίας ὅλη καὶ οἰκουμβίας ἐν τῷ πρὸσῶν ἐξεύσαντο δὲ τὴν ἑλλάδα ὑπερβύχιον φερομβένην, καὶ μαρσοῦ δίουσαν ὅλη πᾶσαν οἰκιδαι γὸν δὲ κὴ βαλάσσαν ἐκόσμησαν πλοομαχίας καὶ ναυμαχίας, ὅσον ὦχρονται κῶν τὸν δ᾽ ἐξισοῦντα τῇ τοῦ δίκης ἀρχῇ τὴν ἑαυτοῦ, πρὸς πεσοῦ πανδίους καὶ πανεπότητος κατήσασα, ὥς τ᾽ αἰαπιδίσας ἐκ τοῦ ἰρόνου, φεύγων ἄχετο γὺν πρὸ γὸς· ἐπίσας δὲ φυγὴν ἔφλγρα τοῖς πρὸς τὴν ἀθαναίαν· προταίων δὲ πρόπαις ἐξόπλιτο· καὶ βωμὸς διὸς ἐλαθερίου· καὶ τριόδοις κοινοὶ τῶν ἑλλήνων ἑσθλαφοὶς· κὴ ἀναβήματα καὶ δικάπια καὶ κόσμοι τῶν τόλεων καὶ θᾶσαι ἰδόσεις· καὶ ταῦτα ἐπεχαρίσατο πράγματα· καὶ οἱ μὲν τὴν ἀτιμρίαν ἴσον ἑλλήνων μιπλαμβάνον ἀνθ᾽ ὧν τότε εἶχαν ἐν καιρῷ παρεικότων αὐτῶν ἑλλήνων δυόμενοι τὸν αὐτὸν τρόπον, ὕστερ αὐτοὶ τοῖς ἴκοντες παρεῖσαν· οἱ δ᾽ αὖτε ὁμοίαν, ἅτε δίδασκαλοι λακεδαιμόνιοι· καὶ οὔπω κώλυσαν οὔπω ὁμφισβότησαν· ἀγώνισάμενοι βιλτίους ἑαυτῶν ἐς τὰς ναυπικὰς καὶ τὰς ὑπορίους ἀπορημίας, τοὺς παρ᾽ αὐτῶν ἄρχοντας καπαλύσαντες ἐκείνους ἐπὶ πρῶλαν ἀγεῖσθαι· ἐκ δὲ τούτου, σπουδὴ ἰωνία κύπρος· ἀφρυμίδων· ἀμφότερα κοσμούμενος καπαλόγρος· νικῶν ναυπικῶν τε καὶ πολλῶν ἰφαμίλλων· πανδώς τε ἐπεὶ τὰ κάλλιστα σπουδῆς· ἀπαντιχώρουν δὲ οἱ βάρβαροι· διαπορῆς τοὺς ἕλληνας ἐσιδόντας ἀντὶ τοῦ βασιλέως νομίζοντας· ταῦτα μὲν δὴ τὰ τῆς ἀρχαιολογίας αὐτῶν· κοινὰ μὲν ἀμφοῖν· κοινὰ δ᾽ ἅπασιν ὧν ἠρξάντο ἀγαθά· ἐπεὶ δ᾽ ἐπαύσαντο περὶ τῆς ἀτιμρίας, καὶ τὴν ἀθεικείαν νομίσαντες ἀναιδρίαν, τὴν αἰδῆ δεαν ὡς ἀρετὴν ἐτίμησαν· ἀμαγωγὴ δὲ καὶ πρὸς ἀπαραμφοτέρους, ἀντὶ τοῦ πρόσθ᾽ ὄντος τὸ μέλλον διακωλύειν, καὶ πᾶς ἀμυδεῖσθαι τὰ μέλλοντα, παρῳξύνοντο κὴ σπουδέρουν τὰς τόλες, ἵνα καὶ μίραν ἰδύνας ἅπαντα τὸν ὕστερον χρόνον πολοῦντες, ἀνέπεσαν μὲν ὁ κόρυξ ὁ ἀπαρτιάτης ὡς περὶ κίθωνα τοῦ κατὰ πμφείς, ὅτι εἰκὴ τὸ ἀμέρα, μεγάλων τοῖς ἕλλησι κακῶν ἀρξάμενον· ταῦτα δ᾽ οὐκ ἐς μακρὰν ἐτελεῖτο· αἱ μὲν αὐτῶν ἀπόστασις ἐκρύπτοντες εἶναι, ζῶντες ὅ τι καὶ αὐτοῖς ὅμοιος· καὶ τῷ ἀποδῶν ἐδίοντο· ἐξ ὧν αὐτοὺς ἐξαρχῆς ἤρξαν ἄγειν πεῖσαι· οἱ δὲ τοσοῦτον εἰκείνων ὑπερχόντες ἐν τῷ πολέμῳ τούτῳ, καὶ τοῖς ἕλλησι πρότερον τῆς ἐλαθερίας ἀπαλλαγῆς, δ᾽ ὕστερον πολέμου συντάντες πάλιν ἐξῆς τοῦ δικελεικοῦ καὶ πρὸς ἀπάσας πείρας προελθόντες, ἃ μὲ δ᾽ ἐπεῖν, ἐν ἀδικρυτῳ, ταῦτ᾽ ἐωῶν τε πάχοντες· ἕως τὰ πέτειχ᾽ ἀπὸ τῶν ἰσαν χιρὶ κατέσκαψαν, καὶ τῆς ἀτιμρίας ἀπάσης ἀπέπεσαν· φυγὰς δὲ καὶ σφαγὰς κοινὰς τοῖς ἑλλήνων καὶ βαρβαροπολιτεία πράγματα ἀπολλύμενα, οὐδ᾽ ἂν εἷς λίγων ἐφίκοιτο· ἔχει δὲ τὴν ἀρχὴν, ἐκ πέρας ὅλη λακεδαιμόνιοι· καὶ χρόνου βραχίος διελθόντος, ἐξέπεσον μὲν ἐκ τῆς βαλάσσης· κατέπαυτο δὲ ἐν τῇ γῇ· καὶ παρέχε τοι τρίτα τόλις ἀμφοτέρους, ἡσυχάσαι· καίπερ ὄντος χρόνου ἐν τοῖς ἕλλησι ὑπερφυοῦς· ἀφὰ γὰρ οὐδ᾽ αὐτὸ ἄρα ἐν καλῷ τῆς ὁμονοίας τοῦ σωφρονεῖν ἐκεῖνο· ἀφ᾽ ἅμα τὰ φύσει καὶ ἀνπαφύκει πάλιν ὡς δ᾽ ἐγένοντο πρῆς αἱ τόλες, καὶ τῶν ἑλλήνων οἱ μὲν, ὑπήκοοι· οἱ δ᾽ ἐλευθέριοι· οἱ δὲ, ἡσυχάζοντες ἐλαύμαζον· κριτὴν δὲ οὐδὲν ἦν· οὐδὲ γιώμη καὶ λογισμοῖς διοικούμενον, ἀλλὰ

τοῖς γοσοῦν· ἀμὴ μὲν ὅτι καὶ παῖδες εἶνος τοῦτο χῆμα κάλλιον, καὶ αὖτη σωτηρία βεβαιοτάτη, δῆλον δήπου πᾶσι ὅτι καὶ πόλεις καὶ σύντριες, καὶ συμμαχίοις τῶν ἐς ταυτὸ πλευσοῦν, ἀκὸς ἔχεσθαι τούτου· οἱ γὰρ δήπου ἄγε κοινὰ πάσας παῖς ἐν τῷ εἶνει συμφέρει, ταῦτ' εἶναις αὖ τὸν οὐχὶ τὸν αὐτὸν ἔχει λόγον· οἱ γὰρ δὴ τοῦ πρωτεύειν αὐτὸν ἕνεκα εἶναι, τοῦτο βέλτιστον τὴν τάσιν ἔχει· ἀμὴ ἐν ταῦλα δὲ καὶ τὴν ὑπερβολὴν δῆλον ἐς αὖ· ἢ γὰρ ἀμὴ δὲ τοῖς τυχοῦσι· μὴ δὲ τοῖς φαυλοτάτοις ἄμβαλλειν· μοδ' αὖ ἐς φύσει, ταῦλοι πρὸς ἔχειν ἀξιοῦντες ἑαυτοῖς, ὑγίσιν ταῦ προσήκειν· καὶ μὴ καθόσον δύνανται φυλάξοντας, πῶς οὐ προσῆκεν ἢ καταγρία λαμβάνει, ἢ πῶς οὐχὶ πέρα μέσην ὃ βούλονται, ἕ πέρα δ' ὃ καταστρωσοῦσι· βούλονται μὲν γὰρ δὴ τὸ ἡμεῖν ὡς ἄριστα δήπου· φαίνονται δ' αὖ οὕτω γε ἰζίσιν τοῖς κακίοις διακεῖμενοι· ὅμως δ' ὥσπερ τοῖς σφαλτηρὺς πᾶσι τὰς αὖ ἀζιώσεις μήτε μὲν βελτίοις εἶναι ἕ σφαλτοῖς· πᾶσι δὲ μὴ χείροις, οὕτω καὶ τοῖς πόλεις αἷς γε προβουλεύειν ἀράκειται, μὴ χείρους ἕ φαυλοτέρων καὶ τῶν πολλῶν φρονεῖν· ὥσπερ πίνυν δύναξις καὶ κόσμος οὐ τοῖς μὲν σφαλτοῖς πᾶσι τοῖς δὲ σφαλτοῖς δὲ ἄχρηστον· ἢ γὰρ οἱ πολλοὶ παρίξουσι ἑαυτοὺς ἐν τῷ τοιαύτῳ, δεῖ τοὺς ἡγουμένους αὐτοῦ τοῦτον πρῶτον αὐτοὺς ἡγεῖσθαι, ὡς ἐκεῖνο τι ἀμήχανον, σφαλτοῦντας καὶ παραγμῶναι πρὸς ἀγαθοὺς, σφάλτμα μᾶς γνώμης γενέσθαι, οὕτω καὶ τῶν πόλιν χρὴ τιμίζειν μήτε πρωτεύειν σφρονεῖν, αὖ πῆς αὐτὸ ἕ κοινοῦ χῆμα τός ἔστι ἅ πασι τοῖς ἐν τῷ γένει· θαυμάζω δ' ἐ πολίπρυμνοι ἕκαστος, πᾶσι τὰς αὖ αὐτοῦ κίνδυνοι ἡρῖσθαι μᾶλλον ἢ τὸν ἕνα μίαν λογεῖσθαι, καὶ μὴ δ' ἐκεῖνο ἐνθυμεῖσθαι, ὅτι ὅσου αὖ μείζονα ἑαυτὸν ἀξιοῖ, τοσοῦτο μᾶλλον ἢ κὸς ἔστι καὶ τοῖς ἄλλοις χρηστὰ πράγματ' εἶναι συμβουλεύεσθαι· ὡς τὸ μὲν τῶν οὐδενὸς ἀξίων ἔμπροσθεν εἶναι, σμικρὸν οὐδέν· ἢ δὲ πρὸς τοὺς ἀλλοτρίους ἀμάλλα, κατ' ἀμφότερα ἀσφαλής· καὶ γὰρ τυχὸν τι, καλὸν τὸ χῆμα τῆς φιλοτιμίας· καὶ ἄλλο τι συμβαίνει, παρίστη ἢ παραμυθία· ἔζιστι γὰρ κακὸν ὁμοίου μαθεῖν· ἐπειδὴ γὰρ κρίνοντας ὁ τοιοῦτος, μὴ χεῖρον κάκεῖνα πρόσθεν τὰ τοιαῦτα πρὸς χῆσθαι· ἐκεῖνος γὰρ τοὺς πέρας ἅπασι ὡς ἔτος ἐᾶσθαι ἐᾶναι καὶ τοὺς ἐναστωτάτους ἡγεμόνες· ἡγούμενος μείζω τοὺς κρατίστασιν αὐτῶν οὕτως αὖ γίγνεσθαι τὴν δόξαι· καὶ τὰς πόλεις καταλέγων, ἄλλας ἄλλον κεκόσμηκε πρότερον· πάσας δ' εἰς ὅσον δῆλόν τι ἦν, ὅτι καὶ μυρίον ἔχοι τιμῆσαι πᾶσι αὐτῶν οὐδαμῆ προτίμενος· ἰλαφρὰ γὰρ φησι χάρις ἢ τῆς δυσφημίας· ὥστε μὴ δὲ τοὺς ἰσχυροὺς δεῖν ἀπιστεῖν τοῦτον οὕτω χρηστόν τι πρᾶξαι τινα, θεῶν προσεῖναι παραινεῖ ἡρακλεῖ τὸν ἄθρον ὅμως λέγει· οὕτω φύσει δεῖ τὸ χῆμα τῆς δυσφημίας καὶ οὐκ εἰκῆ θαι τοὺς ἱεροὺς μᾶλλον καταίσχεσθαι, πότ' ἔχειν τὸν καιρόν· ἀμὰ καὶ τοῖς πλείστοις τῶν ἀπείρων εἶναι πράγματον· τοὺς δ' ἐς ὅσον εἴζιστι χρωμένους αὐτῷ κεχαρισμένα αὖ τοῖς θεοῖς ποιεῖν, συμβολεῖν ἔστι τοῦ κήρυκος αὖτοῦ φωνὴ καὶ ἢ τῶν ἱερῶν εἰκὼ θαῦλα γαῖα τοὺς θεοὺς ἀτῶμεν γίγνεσθαι· ἆρ' ὅτι τῇ τῶν ἀγαθῶν ἀτήσει προσήκει τοῦτο τὸ εἶδος τῶν λόγων ἀκὸς δήπου καὶ καθάπαξ αὐτὸ τιμῶντας, βέλτιον πράττειν αὖ οἴεσθαι, καὶ τῆς βελτίονος μοίρας εἴζειν πρᾶγμα· εἰ δ' αὖ τοῦ τοῦτ' ἔχει, ὡς οὐ φαῦλόν καὶ κατὰ τοῦτο τὴ τάσις· ὡς οὐκ ἴσον ὅ, τι μᾶλλον ἑαυτὸν δύφημία, τοῦτο τοῦ κακοῦ· δοῦναι γὰρ ἐν αὐτοῖς εἶναι τοῖν καλλίστοιν· οὔτε γὰρ λέγειν τὰ βέλτιστα, οὔτε πράττειν ἐᾶ· ἀμὰ βλαφυμίας μὲν αὖτ' δύφημίας· δυσπραξίαν δ' αὖτ' δυτυχίας φέρει· δοῦναι οὖ μὲν δύφημία, καὶ δὲ πραξία· οὖ δὲ τάσις, τοῦτ' ἄριστον εἶναι· καὶ μὴν ὁμὲν οὐδαμῶς ἀξιῶν καλαισῆν τοὺς πλησίον, ἁρῶν ἑαυτῷ δὲ καὶ τοῖς τοῦτο ὡς οὐδὲν αὖ αὐτοὺς τι ἐλάττων ταῦτ' ἔσεσθαι· δὲ τὴν ὡς ἀπείρους ἐμπορεῖσαι κέρδος ἑαυτῷ τοιούμενος, χωρὶς τοῦ ἄλλους κακίαν, ἕ τὴν ἑαυτὸν καὶ παῖ ὧν ἐρίζει καλίστασιν· ὡς οὐδὲν ἔχων ἄλλο εἶναι πρὸ τοῦτον, ὅσον βούλεται· ὥστ' οὐδ' ὅτῳ ἀμὸν εἶναι τὴν αὐθάδειαν ἢ προκρῖνόμενος αἰδέρια, δέξεται αὖ, τοιοῦτος εἶναι· ἀμὰ τῷ τυράννῳ φόβῳ τῇ παῖ τῶν ὑπαρχόντων· ὥσπερ γὰρ ἐν τοῖς γυμνικοῖς ἀγῶσι τὸν τὴν νόμιμον καὶ γιγνομένην μάχην ἀφέντας, τὸν ἐζώσαντα πρότερον καὶ ρυγῶντα, οὐ παῦ δαρῆναι τοῦτον ἐστὶν ἑαυτοῖς, οὐδ' ἢ γυμνίων διοίγειν γνώμας ἐκ τοῦ οὐσίας, οὕτω καὶ τοῖς πράγμασιν ἢ παρακαμπτῆρες· καὶ τὸ τοῦ προσήκοντος ἔζω χῆμα τοῖς, ἢ πωμένων τοῖς ὅλοις εἶναι δοκεῖ· ὥστε οὐ φόβου μᾶλλον, ἀμὰ καὶ φόβου καὶ ἔρρωσις καὶ αἰδοῖας καὶ συλλήβδην δεῖν, ἃ πάσης κακίας ἐστὶν ἢ φάσις ἀτὰ· καὶ τῇ προσωρρίᾳ πάντων ἐναστωτάτη ἔχει, ἢν ὑμεῖς τοῦ πρωτεῖον αὐτοῖς τίθεσθε· χωρὶς δὲ τούτων, τὸ μὲν πρὸς τοὺς ἀγαθοφίλους ἐθελήχεως καὶ φιλοτάκως ἔχειν, τάχ' αὖ τις εἴη συγγνωμικὸν δὲ πρὸς ἑαυτοὺς οὕτως ἀπίστως καὶ φάσκωρ διακεῖσθαι, οὔτε γνώμης ἀγαθῆς, οὔτε τύχης οὐδ' αὖ εἰς φύσεως εἶναι· ἔχοιτο δ' αὖ ἐξεταστοῦ, παραδεύγμασι τοῖς ἥδε συμβεβηκόσι χρώμενοι· καὶ γὰρ δὴ ὅμοια τὰ πράγματα, μὴ δ' οἱ καιροὶ παραπλήσιοι, τότε δὲ φρονεῖν, ἀμὰ τοῦς ταυτὸν ἐστὶν· ἀνεγίγνατο τοίνυν αὖ τὴν ἀρχαίαν ἐλλάδα, ἐπειδὴ καὶ ἀστικοὶ τῶν ἑλλήνων ἦσαν ἐκεῖ, συμβέβηκε χρόνου ἅπασιν ὑμῖν εἶναι· λέξω δὲ οὐδὲν καινοτομῶν· ἀμὰ πάντες ἐπίστασθε τοὺς λακεδαιμονίους καὶ τοὺς ἀθηναίους· ἐκεῖνοι γὰρ μέχρι μὲν τοσοῦτο ἐφρόνησαν· καὶ

μὲν οὖν αὐτὸ τοῦτ' ἴδιόν ἐστι τῆς αὐτῆς ἕξεως ἐστὶν εἰπεῖν· τὸ δ' ὑγιῆ μὲν εἶναι τὸν πολίτην, πονηρὸν δ' αὖ κατὰ τὴν αὐτὴν προαίρεσιν ὄντα, λείπεται καὶ κατὰ ταὐτὰ καὶ περὶ ταὐτὰ ἅμα τ' ἀγαθὸν εἶναι, καὶ οὐ χείρονα ἄρχειν καὶ ἄρχεσθαι· καὶ πᾶσι δὴ καὶ πανταχοῦ φαμὲν ὅσοι τυγχάνουσιν ἐγκλίνοντες πρὸς τὸ δίκαιον, οἰκειουμένους τὴν ἴσην, ὁμοίως δὲ διανεῖσθαι περὶ τοῦτο μὲν τὴν τῶν λεγόντων κρίσιν, τοῦτο δὲ τὰς ἄλλας ἁπάσας ἐν τῷ δικαίῳ· πᾶσα γὰρ ὡς πατρίδα αὐτῶν κομίζονται καὶ οὐδεὶς οὕτως ἀγνώμων, οὐδ' οὕτω φύσει ἐστὶν ὁμοῖόν τι τοῖς φαυλοτάτοις ἰδιώταις, ὅστις οὐκ ἂν συγχωρήσειε πλεῖον τι κρατεῖν τῶν ἀρίστων εἶναι τὴν πόλιν· καὶ τῆς χρείας κατὰ τύχην· οὐδὲ ἴσως οὐδεὶς ὅστις ἂν μεμέληκε τῆς πόλεως τοὺς ὅρους· πολλὰ μὲν γὰρ ἐς μισόγειαν ἀεὶ βαδίζουσι· πολλὰ δ' ἐν αὐτοῖς τοῖς παλαίοις· πᾶσι χοῦν δικαίως παραχεῖν ἃ πάντα ὅσων θεὶς πλεῖστας πάτρας ἀρχίσας, ὅσας αὖθις διαλῦσαι δύναιτο καὶ προσοῦναι καὶ τὴν μὲν ἀδυνατεῖν τὴν πόλιν, πᾶσιν ὁμοίως διαφέρειν, μὴ σῴζεσθαι δ' ἁπάντων ὁμοίως τὴν πόλιν ἀδυνατεῖν· καὶ κατὰ μὲν τοὺς χρόνους τοὺς παρῳκηκότας πολὺ παρὰ τῶν βαρβάρων ἡ παρουσία τῇ ἀρτιμελεῖ, νίκᾳ δ' αὐτοῖς τι ὁμοίως μεῖζον ἢ πρόσθεν ἔσχεν, ἀρχὴ τῶν μεγίστων πασῶν καὶ ἅμα σωματοειδὴς καθίστηκε, μὴ καὶ ἐν τούτῳ ἐξαρκεῖν τῷ λαμβάνειν ἐς φιλοτιμίαν τῇ πόλει, τὴν τῆς θεοῦ τιμὴν ἣν αὐτὴ τιμήσασα, ἔχει τὴν πόλιν, καὶ παρ' αὐτῶν σωτῆρα αὐτὴν ἐκόσης ἐστὶ φέρεσθαι· καὶ μὴν ἀμφοῖν τῶν πόλεων, μᾶς καὶ τοῦ αὐτοῦ ἀγῶνος ἀθηναίων πόλεως ἦν οὐδ' ἂν εἷς ἀμφισβητήσαι δήπου, πρόχωμα παντὸς τοῦ ἑλληνικοῦ προσεῖναι· ἔδει δ' ἔχειν τι καὶ αὐτὴ παραπήσιον τοῖς ἀθήναις αὐχοῦσα, κατὰ τὴν τῶν αὐτοχθόνων αἰδῶ τε καὶ ἱερῶν φοράν· εἰ δὲ μὴ ταύτης γ' ἐχέ παραπήσιον· καὶ γὰρ αὐτὴ τῶν ἐπικούρων, ἀπὸ αὐτοχθόνων ἐστὶ τὰ μάλιστα ὧν τις καὶ τοὺς εἰκότας ἐστὶ γνῶναί τι ἀφέλιμον, καὶ πᾶσι πᾶσι γιγνόμενα· εἶεν· ἃ μὲν δὴ καὶ τοῖς γένεσι τοῖς αὐτοῖς καὶ ταῖς πόλεσι ταῖς τοῦ πρωτείου ἀντιποιουμέναις, ἐστὶ δίκαια προσεῖναι, εἴρηται διὰ πάσης βραχυτάτης ὕλης· ἡμεῖς φαίημεν καὶ ἅμα οὐ πάνυ φαυλότατα ὡς ὑμεῖς ἐπισταμένως· καὶ πολλὰ χάριν ὑμῖν ταῦτα γε δικαίως ὁμολογοῦμεν ἀκολουθοῦντ' ἐμοί τι τὸν λοιπὸν λόγον προσοῦναι τοῖς παρακλήσεως ἕνεκα μὴ ψυχαγωγίας τῆς ἕνεκα μέλλει μόνον τὸ ἀκροᾶσθαι ὡς ἀναγκαίως καὶ χρείας προσέσται, ὑμῖν τ' εἰπεῖν καὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσιν τοῖς μὴ τῆς ὀρθοεπείας ἀκροᾶσθαι γνώμης· ἵνα μὴ μόνον τῷ παρὰ χρῆμα δόξαμέν τι τὸν λόγον, ἀναγκαῖον καὶ τῷ παρὰ πάντα χρόνον, καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς πράγμασιν μέμνησθαι· ἐγὼ γὰρ ὃν ἄνδρες ἄριστοι τῶν τῇδε ἑλλήνων· ἀμείνους ὑμῶν ἴσμεν ἔχοντα τὰ περὶ τοὺς θεοὺς καὶ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, καὶ κοινότητι, οὐδ' ἂν ἄλλος συνεβούλευσε πλοῖα ἐκβαλόντας, τὰ τῶν πολεμίων κομεῖν· ὅτι δ' ἐστὶ πᾶσι τοῖς ἐφ' οἷς ὁ παρὼν φιλοτιμεῖσθαι, καὶ οὐδὲν ἐλαττόν τι καὶ μᾶλλον φρονεῖν ἀρετῇ χωμένους εἰς ἀμφότερα, οὐχ ὁρᾷ τις ἔχων λόγου διαφοράν· ἀναγκαῖον τοίνυν ἐστὶν ἅμα πᾶσι τοῦτο· βουλομένων μὲν ὅμως σῴζειν τὴν ἰσονομίαν καὶ φιλοτιμίαν, πρᾶξαι τοῖς ἄλλοις ὁμολογεῖν· ἐπιτραζόντων δὲ τῶν ὑπαρχόντων, εἰς ἔριν καὶ φιλονικίαν ἐξάγειν· ἐν μὲν γὰρ τῇ ὀρθοεπείᾳ, καὶ ἐπέρους ἐστὶν ἐπαινέσαι καὶ τὰ ἑαυτὸν ἀκούειν ἐπαινούμενα· ἐν δὲ τῷ διαστρόφως καὶ κακῶς ἑτέρους ἐρέσθαι, ἀνιᾶσθαι κακῶς αὐτοὺς καὶ ἅμα προσεικάσθαι τὸ ὅσον τι μᾶλλον ἐπαινεῖσθαι βουλόμενα καὶ τῶν ὑπαρχόντων ἀπολαύειν ἡδονῇ μᾶλλον τῶν ἴσων ἐπαινεῖσθαι αὐτῷ, καὶ τοῖς ἀδικείσθαι χρῆναι ἀλογώτατον· δ' ἐστὶ πάντων, ἀχθεσθαι μὲν τοῖς ἑτέρων ἀγαθοῖς λυπούμενον δὲ τοῖς ἑαυτοῦ· καὶ μᾶλλον δυχεραίνειν, εἴτ' ἐκ ἑτέρου τὰ ἴσα τιμᾶσθαι, εἰ δὲ ἴσον προσκοπεῖν αὐτὸν παρὰ πάντων εἰκότων μοῖραν ἁρμόττειν καὶ μόνα μὴ ἀχθεσθήσεσθαι τοῖς ἑτέρων ἀγαθοῖς· καὶ δ' ἄλλο ἔσται φεύγων· τοῦτο δὲ οὐ τοῦ ἀρεσκόντως οὐδαμῶς. ἄξιον πάντων κακεῖνο ἐνυπαλεῖσθαι· ὅπῃ μὲν ἅπαντα ὅσα μικρῷ πρόσθεν διεῖμεν· καὶ ὅσα πεῖσαι ἀγεῖρειν τις· ὅσον κάλλος ἀνθρώπων οἰκοδομημάτων· καὶ μεγίστη πρόβολον· καὶ κεῖσθαι καλῶς· καὶ χρόμασιν ἰσχύειν ἐγγενὲς ἢ ταυτοκοῖς· καὶ πάνθ' ὅσα τούτου τοῦ γένους ἔχεται, τύχης ἂν φύσειν εἶναι, τῆς καὶ δίδουσης ἅπαντα τούτων καὶ παραιρουμένης ἐνίκ' ἂν αὖ καὶ τοῦτο βουλοῖτ' ἂν δὲ τῆς ὁμοτοίας προαίρεσις, καὶ τὸ χρῆσθαι πρὸς τὰ μέγιστα ἀγαθοῖς, αὐτῆς τῆς γνώμης τοῦ ὄντως διακειμένου ἐστίν· ὡς τοὐχὶ τοσοῦτον εἰκὸς τοὺς ἐκείνου προέχοντας φρονεῖν, ὅσον τοὺς κατὰ ταῦτα νικῶντας· καὶ μὴν ἐκεῖνα μὲν ἐξέστι μὲν πάντων ἐφιζόσι εἶναι φῦσαι, ἀναγκαῖον καὶ παρῶν ἔκαστα τυγχάνειν ὠφελήσαντος· οἱ μὲν, καὶ πρὸς τοὺς αὐτοὺς χρόνους· οἳ δ' ὕστερον γενόμενοι· τὸ δ' ὦ βουλεύσασθαι καὶ σωφρονεῖν ἅπαντός ἐστι δήπου τοῦ βουλομένου τοῦτο ἑαυτῷ παρεῖναι· χρὸ δ' ὡς παρ' οἰκίαν ἄρτια κατασκευάσαι ἀρίστου μὲν, οὐχ ἥτις ἂν ὡς κάλλιστα λίθων ἔχῃ· ἀνήτις ἂν μὰ γνώμῃ μήστα οἰκήσαι, οὕτω καὶ πόλεως ἄρτια νομίζομεν οἰκεῖν, ἃ τοῖς ἂν ἔσωθεν φρονεῖν ἐπίστηται· δεῖσθαι δὲ τοὺς ἐπὶ τάσεις παντὸς μὲν θείου δῆς· καὶ τῆ φίλη παραπήσιον· ἵλεως γὰρ ἁπάσας τὰς δυνάμεις· καὶ πρὸς τὴν φυκὸς ἐπιμυζᾶ καὶ πιθοῖ· καὶ σοῦ πρόπολον πᾶσι τοῖς πρὶν ἀνίκητόν τ' εἶναι πόλεμον, ὑπὲρ τοῦ αὐτοῖς καὶ ἐσωθῆναι χρυσάμφιον

πρωτείου νῦν ἀμελῶ μόνος, καὶ παρ' ὧν ἡ ἡγεσία τῆς ὁρμῆς ἀρχὴ συμβαίνει· οὐκ αὐτῶν ὧν γ' ἐγὼ φαίην αὖ μᾶλλον ἁμαρτάνουσιν, ἢ τῶν ἄλλων ὅσοι παρὰ ταύτας διήρηνται· ἑκάστῳ γὰρ οἰκεῖος ἕκαστος ἔχων τυγχάνει, τὰς ἄλλας ὑπὲρ ταύτης κακίζειν καὶ δόγμα δύνασθαι βούλεται· ἐγὼ δὲ τοῦτο μὲν οὔτ' αὖ αὐτὸς πεισάμενος, οὔθ' ὅς τις ἄλλος πείθειν, νοῦν ἔχειν ἠξίωμαι· τὴν δὲ ἑνότητα πᾶσαν βαδίζω μᾶλλον· καὶ τὰς πόλεις ὡς οἷόν τε κοσμίσας, κεφαλαίοις τῶν ἐπαίνων ὡς ἐπὶ πολὺ χρώμενος· ἀρξόμενος δ' ἀπὸ τῆς δι' ὀμφώνων ἡμᾶς παιδεύειν. καὶ ἵν' ὁ βουλόμενος τοῖς παρ' ἑτέρων λόγοις παρίσχηται, ὡς μὲν οὖν ἥδε τῶν παρ' ἐμοῦ τόδε τοῦτον· καὶ ὡς ὕστερον αὖθις τὰ ἐφ' οἷς φιλοπονούμεθα ἐν τῷδε ἕξει τὴν ἀρχήν, εἰσόμενοι μὲν δὴ κἀγὼ δ' ἀνθρώπους ἐς ὀφθαλμοὺς ὁρῶντες αὐτοὺς πολλάκις ἐρωτῶμεν ἀπόντας ὅπως εἰσόδου· ὡς παρ' ἑκάστης τῆς κορυφῆς τοῦ ἔθνους· ὑπὸ δ' αὐτὴν ἡ λοιπὴ πόλις ἀλλ' ἄλλους τόπους, παρ' οἷς ἐλήφθη θέσεις τε καὶ μορφάς· φαίης αὖ ἂν πολλὰ συνελθόντα ἐς ταὐτὸν οἰκεῖν· καὶ εἶναι πάντας ὡς παρ' ἑνὸς γεγενημένους· αὐξανόντων αὐτοῖς τῶν ἐπ' ἀγαθοῖς ἀεὶ κόσμου δὲ καὶ παλαιοὶ λόγοι διὰ πάσης τῆς πόλεως διήκοντες· εἷς αὐτῶν ὁ τυχὼν, ἀστραγάλων καὶ συμπάσης πόλεως κόσμος εἶναι· πολλὰ μὲν δὴ καὶ παρὰ τῶν ἄλλων αὐτῆς ἔχοι διήκοντα, τῶν εἴ τι μερῶν, εἴτε καὶ ὡς ὅλισμά των χρὴ λέγειν· τὸ δ' ἁπάντων τιμιώτατον καὶ πάσης ἀεὶ μνήμης ἐμοί, τὸν αὖ δίοδος τ' εἶναι σωτῆ παρελθεῖν· λέγω δὲ τὸ πλατυσμὸν τμῆμα τῆς πόλεως ὃ τᾶσ τῆς καλῶ τὰς κατὰ τὴν κοινὴν ἁπάντων αἰρόντων ἀγαθὴν τύχην ἐπειδὴ γὰρ ἔδει καὶ ἐς τὸν δ' πειρον διαβῆναι τὸν θεόν, διαβαίνει πρῶτον ἐνταῦθοί καὶ τὴν πόλιν ὁρμητήριον ποιεῖται τοῦ ἐς ἅπασαν τὴν ἤπειρον ὁμιλίας· καὶ γίγνεται τοῖς μὲν χρόνοις αὐτὸ δ' ὑπέρα τοῖς ἀσπικία δ' ὄψει ἐκ τῆς ἄλλας ὁδοῦ, μᾶλλ τὴν ἐξαρκασίας τῶν ἅμα πλέφω τῇ δι' ἀξίᾳ καὶ τῇ δυνάμει, πολὺ πρεσβυτάτη πασῶν ἀστικῶν· ἐστία γὰρ ἀσκληπιοῦ τῆς ἀσίας ἐνταῦθα ἱδρύσθη, καὶ ταῦθα δὴ φρυκτοὶ φίλιοι πᾶσιν αἰρόντες ἀφίενται παρὰ τοῦ θεοῦ καλοῦντος τὸ ὡς αὐτὸν, καὶ μίᾳ ἀληθινοὶ φῶς αἴροντες· καὶ οὔτε χορεῖον σύλλογος πρᾶγμα πεσοῦσιν, οὔτε πομπῆς κοινωνία, οὔτε διδασκάλων τῶν αὐτῶν τυχεῖν, ὅσον χρῆμα καὶ κέρδος ἐς ἀσκληπιοῦ τι συμφοιτῆσαι· καὶ πλεῖόν ἐστι τὰ πρῶτα τῶν ἱερῶν, ὑπὲρ τῶν καλλίστων καὶ πλεῖστα παρὰ δὲ αὖ δύχω καὶ μυταγωγῶ, καὶ ὧ πᾶς ἀνάγκης εἶναι δισμός· ἐγὼ μὲν οὖν καὶ αὐτὸς ἅμα τῶν οὐδὲ βιβλιακόν τι ὑπὲρ τοῦ βίου ἀναγκαίων πολλοὺς τι καὶ πασπόρους βίους βιβλιακόν τι· καὶ τὴν τόσον κατὰ τοῦτο εἶναι λιπλεῖ νομίζων τῶν· πρὸς δὲ, καὶ φίφους ἀληφόν τα ἀνθ' ὧν ἐγὼ ἂν οὐδὲ σύμπασαν βλαίμην τὴν ἐν αἰρώπου λεγομένην δύναμιν· οὐκοῦν οὐδὲ ἀλίμενα φύσαι τις ἂν εἶναι τὰ τῇδε· ἀφ' ἑκείνου ὁρμᾶσθαι τὸν καὶ δικαιοπάτορα λέγειν· ὡς ἅπαντας ὀχυρωτάτους καὶ βεβαιοτάτους καὶ πρώτους δὲ χόμενος· καὶ γαλήνη πρῶτον πρὸς ἐχων· ἐν ᾧ πᾶσιν ἐξ ἀσκληπιοῦ τὰ ἐπίνεια τῆς εὐπορίας ὄρτα, ὡς τις οὐκ ἂν τοσαύτη καὶ τοιαύτη πολλὰ συναιρόμενός τι καὶ σῶν δυνόμενος· καὶ πᾶσ ὅσον δύφυμίας διός τ' εἶναι μεῖν, εὐφορεῖν· ἐγὼ μὲν γὰρ οὐ δοῦναι ὡς παρ' αὐτὸν κόσμον ἅπασιν αἰρόντων ἀγαθὸν ἐστι τῇ δυνάμει τοῦ θεοῦ, οὗ τὰ καὶ αὐτὴν δίκαιος ἂν παρὰ πάντων κοινῆς δύσεως ἅμα καὶ τιμῆς τυγχάνειν· εἶεν· ἀρὰ τὸ τῆς συμφορᾶς πρᾶγμα, φαῦλόν τι καὶ τὸ τυχόν, ἢ τιοῦ τον δίον πολλαχόθεν λαβεῖν εἶναι τὸ παράδειγμα; ἓν ὅσοι μὲν οὐκ εἶδον, οὐδ' ἂν ἐφικέσθαι δυνηθεῖεν ἐκ λόγου τινός· οἱ δ' ἰδόντες, θεῶν ἔργον ἂν φύσαι τις εἶναι· ὡς παρ' Ὅμηρος ἔφη τὴν τοῦ Ἀχιλλέως ἀσπίδα ἐκφαῦσαι τοίνυν εἶναι, καὶ τὰς ἐν ἐκείνῃ δὲ πόλεις· πρόσωπα μὲν ἐκ γῆς καὶ θαλάττης, πολλοὶ δ' ἔρις παρακοῦσα τοῖς τῆς μέσης καὶ τοῖς ἐξελαύνουσιν, ὁπόταν οἱ μᾶλλον ὑπῆσσα αὐτῶν· αἱ ἔχει γ' ἐν ἡσυχίᾳ· βάσιν μὲν τὴν ἱερὰν τριοῦμεν· κορυφὴν δὲ τὸ ἐπὶ πᾶσιν τῆς ἀνωτάτω ῥίζης· ἐκ πιδίου τι καὶ πυμάτων ἐλουμένη καὶ παυόμενον ἀεὶ δ' ὁμοίου τοῦ σχήματος· τὰ δὲ, οὐκ ὄψις ἀρ' ἦν μοτον, ἀλλὰ τινα τῶν δεῖν· ὅσος γὰρ κόσμος χρεία συγκικλήρωται, σώματι μὲν, λιστικλεῖς ἀναπαύσεις ἔχων, ψυχῇ δ' ἐξουσίαν κεχαρῶσθαι, ἐς τὸς προσήκοντας παρέχων τόπους, ἅπας συτελλύκιεν ἐξ ἱερῶν· ἐκλουτρῶν· ἐκλιμνῶν· ἐκδρόμων· ὥστ' οὐδεὶς ἔστιν, ὅστις ἂν χολάσειε, μιγίστην αὐτὴν προσεῖναι, τῇ πρὸ τοῦ διὰ τοῦ καλλους τε γὰρ τὸ μνῆμα· βαλαπᾶ δὲ καὶ τὰ μὲν καὶ προαστεία, ἀμόλων τὰ καὶ τὸς πόλεως ἄξια· ὥς παρ' οὐ τύχη μᾶλλον, ἢ ἀφῶ τῇ πόλει συγκεκλεῖσθαι. φαίης ἂν τὸ τοῦ σμυρναίου ἐπὶ τοῦ· ἀφρὸς ἦν· ἀδίμητος· ἀνέστιος ἔστιν ἐκεῖνος· ὅστις οὐ πρότερον τοῦ τῆς σμύρνης καλλους ἐρᾷ, ἔπειθ' ὕστερος ὅπου δὲ τύχοι· τὸ δ' αὖ μέγιστον ἁπάντων καὶ ἐν παντὶ τόπῳ ἀνεῖν· οἱ μουσῶν καὶ χαρίτων χοροὶ οἱ δι' ἡμῶν τὴν πόλιν ἐμβατεύοντες· δι' οὓς οὐχ ἑκάστους μόνον, ἀλλὰ καὶ βελτίους πέφυκεν ἁπαλλάττειν τοὺς ἀφικνουμένους· ὥς τι πως ἑκὼν πᾶλλα βελτίους γιγνόμεθα, παρ' ταύτην χείρους· ἀλλὰ μὰ βελτίους τοῖς ὁρωμένοις εἶναι· καὶ τὰς μὲν παρ' τοὺς λόγους ἀποδόσεις τὰ καὶ διατριβὰς, ἐν ἐκείνῃ μήτε πω ἅπασ γίγνεσθαι ὅσα δ' εἰς δύφυμίαν καὶ τὴν ἀπὸ τ' λόγων χάριν ὄρχεται, μὴ ἐν πρώταις πόλεων ἐκείνην νέμειν· φόρβε δὲ καὶ τῆς πρίτης ὡς παρ' εἰ πανδῆς μνημονεύσομεν· λέγω δὲ ἀριθμῶ πρίτην, οὐ τάξει παντί· μὴ γὰρ μορίῳ μα δυοῖν μαδεῖς, ἢ πυθαπόν αὐθιλκέ τα τὸν λόγον· μέγιστον μὲν οὖν

ἀσκληπίου μᾶλς

ἴμεν πολλοὶ τῶν πρὸ ἡμῶν λόγους ὧν αὐδρὶς Ἕλληνις ἐπῄνεσται, ἢ τὰς ἐπὶ τῶν πρα-
γμάτων διατριβὰς προειλόμενοι, τὸν ἅπαντα χρόνον μελετᾶν λέγειν, τοῦ
λέγειν δ' ἀπολελοιπέναι τοσοῦτον ὅσον περαιτέρω μοίρᾳ τῶν εἰς τοῦτο φιλοτιμη-
θέντων ἔπραττον, ἢ τούτων ὑπερφρονήσαντες αὐτοί, μᾶλλον ἀπουδακότερα τούτων σχο-
λάζειν πράγματα, τῷ πρὸ τὴν ἕξιν, καὶ τῷ παράπεσειν τοὺς ἐς λόγον αὐτοῖς ἀ-
φικνουμένους. ἐξ ὧν λυπρὰ μὲν τοὺς ἐντυγχάνοντας· βελτίους δ', οὔτ' αὐτοὶ
φαίνονται δι' ἡσυχίαν, οὔτ' ἐκείνους ποιεῖν ἐχόντες. ἄξιον δ' ἐς τῶν ἐλλογίμων καὶ
τῶν παλαιῶν σοφιστῶν, ἐσμνήσαι πρὸ ἐμαυτοῦ ἐν ἀρχῇ τοῦ συγγράμματος· ὡς αὐτός τι τοιοῦτον οὐδὲν πεπο-
ίηκα· οὐδὲ κομψεύσομενος· ἀφ' ὑπερβολῆς τοῦτον διαλεξόμενος, τῆς πρὸς ἀφελοῦς ὁμοιότητος, καὶ ἐκ
πολέμου τοῦ πρὸς τοὺς βαρβάρους, καὶ μάλα γενναίας ὡς γε ἐμοὶ κριτοῦ· καὶ προσκρούσας τῶν λόγων
ἐντεταμένων τὴν ὑπόθεσιν· ἐγὼ δ' ὑπὲρ μὲν τοῦ πολέμου τοῦ πρὸς τοὺς βαρβάρους, οὐκέτ' ἐμοὶ καιρὸν
λέγειν· ἀλλ' οἷός τε ἂν εἴην καὶ τῶν δεδακότων δίκην, τοῖς πεποιεῖς καὶ τοῖς ἐγκρῖσιν μελέσειν ὅμως· καὶ οὐκ
αὐτοῖς τι φθονῶν, τοῖς θεοῖς, οὐ πολὺν χρόνον ἀγῶνα νομίζω γενέσθαι αὐτοῖς τῆς ἁπάσης οἰκουμένης· καὶ
τῆς ἅπαξ βεβαίως ἐχούσης, μικρὸν μέρος χρῆναι ὑπὲρ αἰσίας αὐθιτικοῦ· ὃ δὲ λοιπόν ἐστι, πρὸς τοὺς πρὸς
ἀφελοῦς ὁμοιότητος οὕτως ὅπως ἂν οἷός τε ὦ διαλέξομαι· νομίζω γὰρ καὶ τῆς οὔσης ἐμοὶ σχολῆς ταύτης ἀχολί-
ας καὶ μελέτης τῆς πρὸ τοὺς λόγους, ἧς τὰ τοιαῦτα μίμησις τῶν ἀγωνισμάτων αὐτῶν εἶναι τὴν χρείαν· οὐ
γὰρ ὅπως μηδέποτε ἐπράμεθα τῶν χρειῶν μηδὲν, διὰ τοῦτ' ἀεὶ μελετῶμεν· ἀφ' ὅτου τὰ δέοντα λέγειν
ἔχει τις καὶ βαρέως, οὐδεὶς ἐστιν ὁ καὶ τὴν μελέτην δ' ἐκεῖνος· ὡς οὐχὶ μάτην οὐδ' ἐκεῖνα πρὸ αὐτῶν πεπο-
ίηται· μᾶλλον μὲν οὖν καὶ τοῦτο ὡς πρέπον ἔσεσθαι πολλοῖς ὂν καὶ καταφυγὴν τοῦ μὴ παρόντας ἐπαινεῖν ἀεὶ καὶ
ἐν οἷς αὖ λέγωσι· πολλοὺς δὲ καὶ τῶν ἀπὸ δράσεών τινων ἐξ ἐπέρων πόλεων, κακῶς ἐκείνας λέγοντας
πρὸς τούτους ἐν οἷς αὖ γένωνται ἄλλως πως καὶ καιροῦ παρόντος πρὸς ἀφελοῦς διαφορά· ἐγὼ
δ' οὔτ' ἐπαινῶν αἰσχύνην γιγνομένους ἔχειν αὖ ἐπαινεῖν· εἰ μή τι καὶ χρεία προσείη· καὶ τοὺς τοὺς ἀ-
κούσαντας βελτίους ἐκ τῶν δυνατῶν ἀπεργάζεσθαι, οὐδ' ὅσα καὶ χαρίσασθαι δεῖ τῷ λόγῳ μᾶλλον ἢ δικαίῳ
τὴν μὲν ἐν ὀφελιμοῖς θεραπείαν πόλιν τὰς δ' ἑτέρας φύγρι μᾶλλον ἂν εἰκότως ἀξιώσαι· οὐδ' ἐν αὐτῷ τούτῳ
πρῶτα διαιτᾶσθαι τὰς πόλεις, ὧς πρὸ οἱ πολλοί τε καὶ φαῦλοι· ἀφ' ἑαυτοῖς ὁμοίως πάσας ἀφ' ὅσον ἐκὸς
ἐστιν ἑκάστην· καὶ ἄρξομαί γε ἀπὸ τούτου τοῦ λόγου ἀπὸ τούτου· ἐγοῦμαι γὰρ τῇ βουλομένῳ φιλίαν κοινὴν
ταῖς πόλεσι πρᾶξαι πρὸς ἀφελοῦς, οὐ τὰς μὲν, ὡς λέγω, τὰς δὲ, κακῶς προσήκειν· ἀφ' ἁπασῶν ἐπ' ἀν-
θρώπων μηδὲν εἶναι ἴσα πρῶτον μὲν ἅπασιν ἰδίους γενομένοις, προὐργιαίτερον προσήκειν τὸν συμβου-
λεύοντα· ἔπειτ' ἤδη τῶν ἀφ' ἑτέρων φύσεων ἐπαινεῖν· ἐπεὶ γῇ ἀφ' ἧς τὸ κοινὸν ἐπαινούμενοι δ' ἐξαθεῖν,
καὶ μηδεὶς ἡμῶν τὰς ἑτέρων δυνάμεις ὡς ἀπιμίας ἑαυτοῦ λογίσηται, ἀφ' ἑαυτοῦ ὡς ἰδίους ἴσα
ποιοῦσθαι δεῖ, πρῶτον μὲν ἀφ' ἑστίας ἀρξάμενοι, τὴν ὁμόνοιαν ἐνδείξασθαι· ἔπειτα μικρὸν καὶ
τὰ μικρὰ ἰδιωτεύσασθαι καὶ λέγειν ἀφελοῦς δίκαια φρονεῖν· ἃ κοινῇ πᾶσιν ἡμῖν συμφέρει· τὸ δὲ ἥκειν
μὲν ὡς συμβουλεύσαντα ὁμονοεῖν, ὁμοῦ δὲ ἡμᾶς ἐπαινέσαι καὶ πικρεῖν, ἅμα μέντοι καὶ αἰσχύνη μοι
φαίνεται, ἅμα δὲ εἶναι καὶ διαφθείροντος τὴν ὑπόθεσιν, καὶ δυοῖν θάτερον, ἢ κακῶς ἐγκεκωμακότος, ἢ
μὴ δόξοντος ὅπνα πρότερον πρὸ αὐτῆς εἶδεν ἐπιξελθεῖν· πρῶτον μὲν τοίνυν πρὸ τῆς ὅλης συστάσεως ἐν-
θυμεῖσθαι, ἧς ὑπ' ἄπαντες οἱ ταύτῃ σωτηλοῦμεν ὁμοίους μείζους καὶ ἐλάττους, ὁτοῦν τινὶ τῶν ἄλ-
λων προέχειν τε πάντα, καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαιοτάτοις, καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις χιδὸν ὡς εἰπεῖν ἅ-
παντας· οὔτε γὰρ πόλεως ποσότητος πάσης οὐδεμίᾳ ἄλλῃ τῶν πασῶν παρέχεται, οὔτε δὲ τάξεως
μεγίστας τοιαύτας ἔτι δὲ χωρῶν κάλλη παντοῖα· καὶ ὡρῶν συμμετρίαι· καὶ δικαιότητος· καὶ βί-
ου τὴν πᾶσαν· ὡς ἐν ὁμφαλῷ μὲν τῆς πάσης ὀρθρογενίας ἱδρυται, πολλοῖς καὶ ἡμιέρους τοῖς πρὸ αὐτὴν
ἔθνεσι καὶ γένεσθαι ἐκ γῆς καὶ θαλάττης ἐστιφανωμένη· τάξει δὲ τῇ βελτίστῃ συνοικεῖ· καὶ οὔτε αὐθά-
δεσι οὔτ' ἄγαν δυναστείαις ἔχρηται ἀφ' ἑαυτῆς ἀπάσασθαι· ἀφ' ἑνὸς μέσῳ χώματι κάλλιστα δὲ ὑπ' ἐλίῳ πο-
λιτεύεται· εἰς τοῦτο δὲ αἰκίσει τὸς ἀξίας, ὧς τι ποσότης οὖσα τῆς ἁπάσης χώρας, ἣν ὅτι φασὶ καὶ
ὁ νεῖλος διειλῆφθαι πρὸς τὸν ἄνω τόπον, καὶ ταύτης συλλήβδην κλιθείσης ἀσίας ἡ πρὸ ἑλλήνων εἰς ἀρχὸς
ἡ πρὸ θαλάττας αὖ τὴν γῆν μοῖρα ἀφιλομένη τὴν ὄπειρον τοῦνομα, ἑαυτῆς ἴδιον πεποίηται· οὕτως αὐτὴ
πάσης τῆς ἄλλης γενέσθαι εἶναι· πρὸς δὲ τούτοις, ἡ παρὰ τῶν ἐγκρίτων δικαίως καὶ φιλανθρωπία·
καὶ τὸ συγκεχωρῆσθαι εἰς ἅπαντα, βελτίους ἢ ὁμοτίμους ἡμᾶς εἶναι τοῖς πολλοῖς τῶν ἀφ' ἑαυτῶν
πεποιῆσθαι δίκην· ὥστε πᾶς οὐκεικὸς ἅπαντας μὲν ἀγαλλεσθαι τοῖς ὑπάρχουσι· παύεσθαι
δὲ ὡς ἐπ' οἰκείων ἀγαθῶν καὶ κοινῶν οὕτω διατείνεσθαι σπουδάζοντας δὲ πρὸς αὐτοὺς, οὐδαμῶς· πρῶτον μὲν
τι οὐδεὶς τῶν ἔξωθεν ἀγαπᾷζει, τὸ μὲν τοῦ πᾶσι κρατεῖν· φύσει δὲ καὶ τὰς πόλεις ἐπέλπει τὰς πρὸ τοῦ

τῷ ὀνόματι, πάντων εἶναι μισοῦσι δικεῖ ἄτοπον δὲ τοῦτο· τοῦ καὶ τ' ἄλλων αὐτὸν καὶ τ' κατ' αὐτὸν ἐπιφερο
νόσων φαίνεται δι' ἣν τοῦτος ἅπασαν ἀφυμίαν τῇ περὶ σοφίᾳ κεχρημένος· ὃν γοῦν ἄξιον σοφώτατον
εἶναι θεόν, καὶ παρ' ᾧ πᾶσι εἶναι τἀληθές, τοῦτον δ' ἧττον τέλειον σοφιστὴν κέκλεικεν· ἀηδῆ δ' ὄντα σοφιστήν·
ἀηδῆ οὖν χάριν ἐζήμιον αὐτὸν ταῦτα κατ' αὐθέρειαν τῶν περὶ σοφίαν ἀνθρώπων γίνεται· αἱ μὲν φιλοσοφίαι
φωτίν, ὡς ἔφην καὶ πρὶν τὴν κρίσιν τ' ἄλλων· οὐ γὰρ ἀφίκεσο τοῦτ' εἶναι τὸ φιλοσοφεῖν· ἀλλὰ τοιαύ
δεία τις ὄν· ἧς τοῦτος οὐδὲ ποῦ μίτιν, ἀπ' αὐτοῦ τ' ὀνόματος ἀρξάμενος· οὐδ' αὖ κατὰ τὴν πάλ
των ὀνίδια ποιν αἰσχύνεσθαι οὐ γὰρ ἅπασι μετέδακε τῆς περὶ σοφίας τοῖς ἐπὶ τοῦ προκύμα
τος· ἀηδῶς εἶ τοι μόνοις ἀηδῶς δὲ ὅμως περὶ κὰ πρὸς αὐτὸς τῆς ἐπωνυμίας ἔχειν ἐπεῖ τί, συμβούλοντα κὰ
φασὶ φιλοσοφεῖν· καὶ μόνοι τὰ πόντα τὰ τ' ἰσόμοια γινώσκειν· καὶ πάσαν ὑφ' αὑτοῖς κὴ πρὸς αὐτοὺς
εἶναι τὰς πίχνας ὡς οὐδὲν δεῖ κατ' ὄνομα ἐξιπλάζειν· ἀηδὲ φορμηδὸν ἐπ' ἀμαξῶν ἐκφέρειν, ὥσπερ τοὺς
πιερυφαίους πικρούς· πῖ γὰρ οὖν τι χρήσιμοι τῷ τ' αὖ ἐρέωτων γίνει, ὃς οὐδὲ φαρμακοῖς τὸ τοῦ κωμῳδο
ποιοῦ χρήσαιτ' αὐτοῖς ῥᾳδίως· ἀηδῶς δὲ ἡμεῖς τοῦτο γ' αὐτοῖς μεταδώμεν καὶ μὴ φθονῶμεν· πρὸς ἓν τοῦ
τοῦτων χρήσιμοι ταῖς πόλεσι· βρίμασταν ἐκβρίμας· ὡς οὐκ εἶναι γέ τις αὖ φαίνεται πραγμάτων καὶ κακῶν
αὐτοῖς ἀπαλλαγὴν καλλίω καὶ καθαρωτέραν, ἢ δ' ὧν βρίων τούτων ἀπολυθεῖεν· δ' δὲ μὴ τῇ κακίᾳ
τῆς φύσεως αὐτῶν καὶ τῆς προπεδύμαστν ἀσθένειαν καὶ αἰσθρίαν ὁ θεὸς προσῆκεν, ἃ πάντ' αὖ δοῖ
κεῖ ὑπ' αὐτοῦ ἦν ὡς ἔπος εἰπεῖν τοῖς περὶ τ' ὄφιν ὄφιν· νῦν δὲ καὶ, ἴδιος τοῦτ' κρατίσειν· καὶ ταῦτα μοδεὶς
οἰέσθω βλασφημίαν ἐς φιλοσοφίαν ἴσχειν· μηδ' ἀηδία μεδεμιᾶ λίγεσθαι· ἀηδ' πλλῷ μᾶλλον ὑπὲρ
φιλοσοφίας εἶναι· καὶ περὶ τοὺς ἠθρίζοντας ταύτην ὠφεῖσθαι· καὶ σὺν γρῶν τῇ φιλοσοφίᾳ· τοῦ ἡμᾶς
αἰσθάσεις καπγρεῖν, εἴπερ τι χρηστὸν αὐτοῖς εἶναι δοκεῖν· αἰσχυνθῶ καὶ τοῦ φαλαιροῦ χαλκίας ἐ
τῇ διανοίᾳ σὺν οἷς κοῦντος· τοῦτον οὐκ ἀτιμάζων δ' ἧττον φιλοσοφίας ἐ τρίτοι τιμάτων· ἀηδ' πρὰς ὁ ἐπὶ
τῆς καλλιστ' αὐξεώτων ἀκαίων τοὺς ἐντυχόμενους· καὶ ῥᾳδίως αὐτοὺς ἀξιοῦντας τ' μείζονων, ἢ κατ'
αὐτοὺς ἐπεὶ καὶ τοῦ τοιμγιτ' ἐσωματος καὶ θεῖον φαίνεται τῆς ἐκείνου φιλοσοφίας, τὸ μὲ πᾶν εἰ
κῆ συγχωρεῖν ἅπαν κινδυνῶδες, ἀηδὲ κεφαλὴν εἶναι τῶν ἀδρῶν· καὶ τὰς φύσεις ἐξετάζεσθαι· οὐδὲ γὰρ
αὐτοὺς ὡς αὐτοὺς ἄγωγε νομίζω καπαλύειν τὸ ἴδιον ὀλυμπιάων· οὐδὲ ἀτιμάζειν ὅτι οὐ ταύτας ῥᾳδίως
προσίενται τοὺς τοιούτους ἀγωνιστάς· ἀηδὰ προαιρεῖσθαι ἐστιν οὐ ταυτόν· ἀηδ' ὅμως καὶ μειζόνως αὔξειν δ'
κοῦσι καὶ κοσμεῖν τὸν βεσμὸν, τῷ τοσοῦτον ἅπασι περιτιθέναι τὸν φόβον, καὶ τῷ τὰ ταῦτα ἀξιοῦν εἶ
ναι τὰ παρὰ σοφίσι κεκλεῖσθαι, τὰ μὲν ἀπόδυτα τὴν ἀρχὴν ὀφλόντα· οὕτω τοίνυν καὶ ἡμεῖς· οὐ φιλο
σοφίαν ἀτιμάζομεν ἀηδ' ἣν τῆς φιλοσοφίας ἀμυτόμεθα ὡς ἐκὸς ἦν· οἶμαι γὰρ ἴγωγε καὶ πάντα καὶ
πυλαγόρας αὐτοὺς αἰσχυνθέντας καὶ λαβόντας σοφιστὴν χρῆσθαι τοῦτον τοῦ τὸν δ' αὖ κελεύειν τοὺς καλεῖ
σθαι καὶ νομίζεσθαι καλλιστ' αὖ οὕτως αὐτοὺς ἐπὶ τῆς φιλοσοφίας εἶναι διδόγμασιν· οὐ κὴ τοὺς κωμάζον
τας ἐπ' αὐτὴν ἐκπορεῖσαι· ἐν ᾧ γὰρ νῦ τοὺς πῶς ὄντας κωμάζοντας ἐπ' αὐτὴν ἐκκλίνοντες· κὴ ἡμεῖς οὐχ
ἅπαντας δ' ἧττον λέγομεν κακῶς· οὐδ' ἀρνούμεθ' ἀηδ' ὅς τοῦτο προσήκει τῶν σκαπτόλων, καὶ οἵπερ
αὖ γνωρίζωσι τὰ λεγόμενα· οὖλ' ὅστις αὐτ' ἐρῶν ἀπάσεται πρὸς τοῦτον εἶναι· ἀπὸ φιλοσοφίαν γέ
μοι κὰ ἀρχεῖν καὶ μέσπως γε ἂν ἄλλως τῷ τοιούτῳ· ὁμοίως δὲ κἀγὼ συγγινέσθαι τ' ἐπ' ἴσης φιλο
σοφοῦσιν τοῖς ἀρίστοις καὶ τελεωτάτοις, καὶ οὐ πολλῶν ἐπιδεῖσθαι ταυτηδεστῶν· καὶ ἐν τροφίων μοί
ρᾳ τ' γόνατ' μοι· ὥς τι τοῖς νέοις πολλοῖσιν αἰ μᾶλλον ἢ τοῖς φιλοσόφοις· ἀηδὲ μὴ τοῦτο τοιοῦτον ἦ· ἀη
δ' ἔχ' πὰ καὶ ἡμῖν χάριν ἡ φιλοσοφία· ἐπεὶ καὶ ῥητορικὴ χαίρειν αἰ φαίνεται πρὸς τοῦτον· καὶ ἐμοί τ' μέ
τριον ἴσως ἐ πολλοῦ· ἀηδ' οὐ διὰ τοῦτο τοὺς ὑβρίζοντας ἐς αὐτὴν ἐπαινεῖν οἶμαι δεῖν· ἀρχὴν δὲ οὐ κα
λῶς ἐρήτορας· ἀηδ' ὅσῳ μᾶλλόν τι τὴν ῥητορικὴν θαυμάζω τι καὶ ἀποζῶμαι, τοσοῦτῳ μᾶλλον τοῖς αἰσ
χίοις αὐτῆς ταύτης καπηλεύουσι μῶνος, ἀχθομαι καὶ ὑπὸ αὐτοῖς ἧς ῥητορικῆς ὕδατ' αὖ ἀμυνοίμην, κὴ
πειρώμην εἰς ὅσον οἷός τ' εἶναι δ' ἐκείνου ταῦτα μᾶλλον ἀκούειν δικαίως, ἢ τοῦτο· ἀηδ' οὐ πρὸς μελετά
δην τε καὶ ἀμφοκλία καὶ πρὸς κλία καὶ κίμωνα ταύτην ἴχω τὴν γνώμην· πρὸς γάρτοι τὰ πάντ' ὀλίγα
χίστας δεῖν, τούτους, χαίρειν ἐάσας· ἐὰ δ' τι μετέτην αὐτοῖς τούτου· οἶμαι δὲ τοῦτο μικρόν·
ἡμεῖς δὲ γνωρίζωμεν ἡμᾶς αὐτοῖς, καὶ μὴ φυσώμεθα ὥσπερ ἐν ἡμέρᾳ μαχίᾳ· καὶ μὴ δὲ τοῦτ' ἦ τι, κα
κὸν ἑλληνικὸν μεμώμεθα, τ' ἀσπαίζοντες πρὸς τῆς ἀμαθίας· ἀηδ' ἀκούσαντες τῷ θεῷ τὴν ἀρίστην, τα
ρίχωμεν ἡμᾶς αὐτοῖς ἐν τῷ παγκρατίῳ· καὶ γινώμεθα τοιοῦτοι πρὸς τοὺς πρώτερον, οἵοις πρὶν αὖ τοὺς ὕστε
ρον εἶναι πρὸς ἡμᾶς βουλοίμεθα· ἀηχρεῖον γὰρ ὡς γ' ἐμοὶ δοκεῖν, οὐδ' αὖ τὸν ἴχω καὶ τὸν πολε
μίων οὐδεὶς αὖ κατορθώσειε τῶν ἀφυμῶν, τοῦτους ὑφ' ἡμῶν ὅπ προσήκομεν αὐτοῖς, μὴ τῆς γνώμ
της ἀμοῦς καὶ φιλανθρωπίας τυγχάνειν· ἐγὼ μὲν οὖν καὶ πάντων τὴν προσήκουσαν τιμὴν ἀπένει
μα· καὶ τοῖς αἰσθάσι τὰ περὶ τοῦτα ἐβούλησα· καὶ οὐχὶ προσκαμεῖν· δὲ τῆς αἰδῆ πεῖ ἔχει τούτοις, φυ
λάττων ἐμοὶ τὴν ἴσην ἀφυμίαν· ὅσπερ πρὶν ἐγὼ πάντων, τοῦτον ἐγὼ καὶ νῦν καὶ ὕστερον, φίλον οὐκ ἐχέτω
κρίνω.

τῆς δ' λοιδορεῖν· μόνους δὲ τούτους οὔτ' ἐν κόλαζιν οὔτ' ἐν ἐλευθέροις ἄξιον εἶναι· εἶτα πᾶσι μὲν γὰρ ὡς κόλακες· προσπλακίζουσι δ' ὡς ἐριστικοῖς· δύο τοῖς ἐχάτοις καὶ τοῖς ἐναντιωτάτοις ἐνόχοις καὶ κοῖς ὄντες· πανοῦργόν τι καὶ αὐθαδὲς τοῖς ἐν παλαστίνῃ δυσεβέσι παραπλήσιοι τοὺς τρόπους· καὶ γὰρ ἐκεῖνος τοῦτ' ἔφη σύμβολον τῆς δυσεβείας, ὅτι τοὺς κρείττους οὐ νομίζουσι· καὶ οὗτοι τρόπον τινὰ ἀφιστᾶσι τὸ ἐλλήνων· μᾶλλον δὲ κἀγὼ πάντων τὸ κρεῖττον· τὰ μὲν ἄλλ' ἀφωνότεροι τῆς σκιᾶς τῆς ἑαυτῶν· ἐπὶ δὲ κακῶς πρᾶξαι δεινοὶ δύνασθαι διαβαλεῖν, τῷ δοκεῖν αἰφνιδίως· οὐκ αὐθαδεστάτους αὐτοὺς καλῶ· μὴ γὰρ ὦ ζῷδι· τοὺς δ' ἐμπαθεῖς τοὺς ἐν τῷ σκότῳ βομβοῦσας· συγκαπνρᾶξαι μοί τι τῶν λόγων, ἀπαντᾶ ἀχρήστως πως· διωρύξαι δ' οἰκίαν καὶ πρᾶξαι κακῶς συγκρούσαι τοὺς ἔνδον πρὸς ἀηδίαλους καὶ φῶσαι ταῦτ' αὐτοῖς διοικήσειν, πάντ' δεινότατοι· οἱ λόγοι μὲν ἐγκάρπου οὐδ' ἵνα πω τοῦ δρους οὔτ' ἤρίσαμεν· οὐ παρηγύρεις ἐκόσμησαν· οὐ θεοὺς ἐτίμησαν· οὐ πόλεσι συνεβούλευσαν· οὐ λυπρημένους παρεμυθήσαντο· οὐ παῖδας ἐπαίδευσαν· οὐ πρύτανεις ἔθρεψαν· οὐκ ἄλλως οὐδένας· οὐ κόσμου, πῆς λόγοις προυνοήσαντο· καὶ πάντ' ἦν δὲ τοῖς χρωμένοις, ἐκεῖ τὰ δώματα σοφίζονται· σκιᾶ τινι λόγοις αἰσχυνόμενοι ἔφης ὦ σοφόκλεις· τὸν αὐλίκιον θηρίζοντες· τὸ ἐκ τῆς ψάμμου χοιρίον πλέκοντες· οὐκ οἶδ' ὅντιν' ἐτόν αἰσθόμενοι· ὅσον γὰρ αἱ προκόψωσι τῆς σοφίας, τοσοῦτ' αἰσχυνοῦσι· μεγάλα φρονοῦντες ἐαυτοῖς ἐπὶ ῥητορικῇ εἰ τοῦτο κακῶς· ὡς πᾶ οὐ καὶ τοὺς δούλους τοῖς δεσπόταις ἐν ὀδύναις πολλαχοῦ καταψηφίσους· καὶ μάλιστα δ' ἐν τοῖς μαστιγίαις αὐτῶν· ὅθι δ' ἐν τοῖς καὶ σάτυρος τῶν αὖθις σκηνῶν κατηρᾶτο, πᾶσι καλεῖ· εἶπα γ' ἐκεῖνο προσοίσπος κατ' ἐχόντας δ' μοι δοκοῦσι κακῶς ἅπαντας λέγειν· πολὺ γὰρ τοῦ πράγματος αὐτοῖς περίεστιν· οἵγε καὶ μαθητὰς αἰρούμενοι μιμήσονται, λέγουσι δ' ἁλῶς γουσι κακῶς· ὥστ' ἀφ' ὧν ἔχουσι χαρίζονται· καὶ πολιτεύονται δὲ τ' ἀρίστων ἐν τοῖς ἄλλοις μεμισθωμένοι, ὡς πᾶ ἐξὸν αὐτοῖς· ἄνευ τῆς ἐξέλου τὴν ψευδολογίαν καὶ τὴν κακοήθειαν, ὡς πᾶσι τὰ ἰχυρὰ ἀφίεσθαι βίου· εἶτα τὸ κάλλιστον τ' ὄνομα τ' αὐτοῖς πέπεισται φιλοσοφίαν· ὡς πᾶ βίαν προκατειληφότες· καὶ τοὺς ἄλλους δίκης συγχωρεῖν δίκαιον, ἢ τῇ μεμίσθωσεν τ' ὄνομα τῶν τὰ τοιαῦτα κρίνομεν δηλοῦ τοῖς πράγμασιν· ὡς πᾶ αὖ ὁ φρυνώδας ἐκεῖνος ἀμακὸν αὐτὸν μετέθετο· ὡς δὲ δίδυμος δίκης εἶναι δόξαν, καὶ κρείττων ἁπάσης ἀπάτης· ἀλλὰ τριπλοκὸν τ' τὸ κακουργημα τ'· ὡς πᾶ καὶ ὁ κλέπτης ἐνέπτο, κλέψας τὰ βλητρόμβια, πρὸς τὴν ἑαυτοῦ ὑακινθον ἢ ῥάφανον, ἢ ὀλυκάων ἔσθιοντα, ἢ ὁ κόριβος παλαμᾶται· ἢ ὁ μαργίτης, γέροντα, ἢ βατίλος στέπτα· ὁ πᾶ τῆς φωτὸς ἐς τοὺς θελφοὺς ἀφικόμενος· εἶδον δ' ἔγωγε καὶ ἐν ψαλμωδίᾳ ἱερά τέντας ἀλιτηρίους τοῖς ἐνέχειρον ὀνόματα κοσμοῦντας ἑαυτούς· ὧν ἀπανταπασῶμα ξαυτὸ μενοι· καὶ ἀξίως ἐγίνοντο μᾶλλον ἰδιοις ἐχροί· οὐκ ἔρχεσι πῖ βοσκυτᾶσι χμῳ μᾶθι θαυτοῦνομα· ἀηδὲ ὅτ' ἄν καὶ καλῶς αὐτυχῇ προσεῖ πιν ἑαυτὸν, ἅπερ εἶδυς τύχει καὶ οὐ πιτὴν τῆς φιλοσοφίας ὀφθαλμίαν προκαλυψάμενοι, διὰ ταύτης κλέψειν οἴονται ταῦδ' ἴδιν· εἶ πεπαίτε ἀλωπηῖ αὐτὴ λέοντος ὑπάτη κεφαλῆ· ἀρχὴν δὲ οὐδ' ἀδύνατον μοι δοκοῦσιν, οὐδ' αὐτὸ τοῦνομα τῆς φιλοσοφίας ὅπως εἶχε τοῖς ἕλλησι· καὶ ὅπως ἐδύνατο· οὐδ' ὅλως τ' πῇ ταῦτ' οὐδὲν· οὐχ ἡροδότης σόλωνα σοφιστὴν κέκληκεν; οὐ πυθαγόραν πάλιν; οὐκ αὐδρωπίων τοὺς ἑπτὰ σοφιστὰς προσείρηκε· λέγω δὲ τοὺς σοφούς· καὶ πάλιν αὖ σωκράτης σοφιστὴν τοῦτον γὸν παύσανίαν δ' ἰσοκράτης σοφιστὰς μὲν τοὺς πῇ τὴν ἱερὴν· καὶ τοὺς ὡσαὐτωτὶ φαῖεν διαλεξομένους· φιλόσοφον δ' αὐτὸν καὶ τοὺς ῥήτορας· καὶ τοὺς πῇ τὴν πολιτικὴν ἕξιν φιλοσόφους· ὡσαύτως δὲ καὶ τῶν τοῦτο συγγενομένων ὀνομάζουσιν· οὐ λυσίας τοιαῦτα σοφιστὴν καλεῖ, καὶ πάλιν ἀρχίνον· κατηγορῶν οὗτός τι φαίη τῆς αὖ· ἀηδοὺ χοῖτ' ἄλλοι κατηγορούντες ἐκείνων τ' ἄλλων, ὅμως ταυτὸν τοῦτο προσειρήκασιν αὐτούς· ἔτι δ' καὶ πάντους ἐξὸν κατηγορεῖν σοφιστὴν προσειπεῖν, τί τοὺς γ' ἀεὶ τρυτῆς· ἀηδὲ οἶμαι καὶ σοφιστὴς ἀπεικὼς κοινὸν ἦν ὄνομα· καὶ ἡ φιλοσοφία τοῦτ' ἐδύνατο, φιλοκαλία τις εἶναι καὶ διατριβὴ πῇ λόγους καὶ οὐχ ὁ νῦν τρόπος οὗτος· ἀφ' ἁπάντων κοινῶς· τὴν μερικὴν δὲ καὶ δημοσθένης καὶ ἕτεροι μυρίοι· καὶ οὐ μόνον ἐν τοῖς καλοῖς ἀγαθοῖς οὕτω ταῦτ' ἔχοντ' ἔχει, ἀφ' καὶ τοῖς τριήρεσιν ἔδη μῶν τοὺς κακοπαθοῦντας ἀπασκώπτοντες, καὶ τούτους ἐλέγον φιλοσοφεῖν· τὸν αὐτὸν τρόπον ὅτῳ καὶ τὸν σοφιστὴν ἀπὸ τὸ φαυλότερον ἔτι καὶ αὐτὸς τοίνυν πάντων ὁ μὴ τ' ἀγαθὰ μένος τούτου τοῦ προσρήματος· καὶ φιλοσοφίαν ἕτερα τ' ἄλλων· τὸν αὐτοῦ καὶ σκιρᾶτος καὶ πᾶγμα καὶ γράμμα, ὅμως κατ' ἀμφότερα τοὺς τρόπους αὐτῶν· τοὺς πεῖ φιλοκάλους καὶ φιλομαθεῖς, ἀπεικῶς δύρεις ἂν αὐτὸν φιλοσόφους ὀνομάζοντα· ἐγγύς τ' τῆς τῶν πολλῶν κλίσεως· καὶ πάλιν προσαιρούμενος, τούτους ἰδία προσείρηκε φιλοσόφους, τοὺς πῇ τὰς ἰδίας πραγματευομένους καὶ τ' σωμά των ὑπερορῶντας· οὕτως οὔτε τοὺς ἄλλους ἀφωρᾶ τοῦνομα ἀλλὰ δίδωσι καὶ ἐκείνοις φιλοσοφεῖν, ὅστ' ἰδία ταύτην ἀπέδωκε τὴν ἐπωνυμίαν, οὐχ ἅπαντες εἰσὶν οἱ φάσκοντες οὔπω φιλοσοφεῖν· ἀηδὲ οἱ νῦν τῶν θυλαγόρου καὶ πλάτωνος χειδόντος λόγων· ἐπεὶ τούς γ' ἄλλους φιλοσωμάτους ἀλλ' οὐ φιλοσόφους καλοίης ἂν ἐν τῇ πρὸ τούτου φωνῇ· ἐπεὶ καὶ τὸν σοφιστὴν δὲ κεῖνον πάντως κακίζει ἀεί· καὶ ὅγε δὲ μάλιστα ἐπαμφοτερίζ

ὁ πάχος αὐτὰς μὴ διαφθείρειν· οὐ γὰρ τῷ κῆ τὸ διακονία τῆς πρὸς τὰ αὐλήματος· θαυμάζω δὲ πάντας ἀχαριστίαν τοὺς αὐλητὰς οὐκ ἄξιον εἶναι, τὴν δὲ μνήμην καὶ τὴν ὑπόμνησιν τῶν ἔργων ἀναγκαίαν εἶναι τοῖς ἀγαθοῖς· ἐπεὶ καὶ τὸ ἔρμαιον ἡγήσατο καὶ μνήμην, ἢ τὸ συμμέτρους τὰς ἡμιορίας τρέφεσθαι πολιτικόν, οὗ ἀτιμία τοῖς αὐδρᾶσιν αὐτὴ τὸ σύμμετρον παρελήλυθεν· οἶμαι γὰρ εἶναι τοῖς πλουτοῦσι, μὴ ὅπως τὸ μείζω θῶνται· ἀλλὰ μὴ δ' αὐτῶν τὸ μέτριον ἀποστερεῖν τὰς αὐλητάς, μὴ δ' ἐς τοὺς ἐχθροὺς πάλαι πάντας ἀτυχήσαντας· τοσοῦτον δὲ προσθεῖναι συμφορᾷ, ὅσον τῷ κολακείαν αὐτοῖς οἱ ἕλληνες καταγνοῖεν, καὶ ἀζώστους ἴδωσιν, καὶ ὑπὸ σφῶν ὅπως αὐτοῖς μὴ ἔνοχοι γίνωνται, πάντα καὶ λέγειν καὶ πράττειν ὑπέστησαν, ταῦτα πάντα τοῖς καὶ ἐξέφυγον μέγιστον δίκην δοῦσιν, φέρουσι τὰ τῆς δουλείας ὀνείδη· ὁ δὲ ταῦτα πείθων εἰπάτω, ὁ μόνος κοσμῶν τὰς ἐκείνων ἀρετὰς καταξίας δυνάμενος, καὶ μόνος καὶ κεκοσμηκώς· ἀγαθὸν μὲν εἶναι τοῦ ἀνθρώπου φύσει τοῖς ἀγαθοῖς αὐδρᾶσι τὴν ἀγαθὴν δόξαν δικάσαι, πῶς οὐκ ἀδικεῖσθαι φαίη τὰς αὐτοὺς, εἰ κινδυνεύοντες μὲν καὶ πάσχειν ὁπόσον οὔπω φόβητο δεινὰ τῷ καλῷ τὸν λόγον, εἰ δὲ μὴ, μέρος γέ τι καὶ δίκαιον αὐτῶν, ἔχοντες δὲ πρᾶξιν καὶ τὸν λόγων καὶ τὸν ἔργων αὐτοῖς, καὶ προσέτι καὶ τοῦ βίου, τὴν ἐναντίαν δόξαν οἴσονται· καὶ πῶς οὐ μᾶλλον ἀποστερούμενον μαθόντας αὐτοὺς, ὃς μόνος τοῖς ἀθανάτοις παρὰ τῆς φύσεως ὑπάρχει, καὶ ταῦτα συμφάσκοντες εἶναι δεῖν τοῖς ἀγαθοῖς καὶ ζῶσι καὶ τελευτήσασιν· ἐξὸν γὰρ τοῖς μὲν δικαίοις εἶναι προτίμησιν, καὶ τοῖς πρισβυτέροις τὰ πρέποντ' ἀποδοῦναι· καὶ τὰ ἡμέτερ' ἔχοντας αὐτοὺς, ἀνὴ ἐξῇ τι δίκην παραλεῖν σφῶν, καὶ οὐκ ἐμέλλες ὀφλήσειν ἀλογίου· ἀνὰ γὰρ οὐχ ὅπως πάντων ὁ τῶν ἑλλήνων πόσος ἀνθρώπων, καὶ δικαίως μέγιστον ἐφ' ἑαυτῷ φρονῶν καὶ πρέπων ἀξίωσιν μεγίστην πρὸ καὶ ἐξουσία φύσεως, τοῦτο καὶ μόνος ἄπτης ἀγανακτήσειεν· ἀνὴ ὅπως καὶ τὸ κομιδῇ τοιοῦτος ὑδρίζειν ἀξίων, ἀφορμὴν ταύτην χωμῳδεῖν, μελέτην ἴδιον τὸ πρᾶγμα πεποίηται· καὶ τολμῶσι καὶ τῷ δικαιοτέρους ὄντ' ἐγὼ φαίην ἂν ἐμοῦ τινος λογίου τύχοις ἂν ἀνθρώπους καταβεβηκέναι· καὶ τοι τίς ἂν ἀνθρώπων ζῶντας πλοῦτον ἀνάσχοιτο, ὃν πρόσωπα συλοικίζουσιν ὁ φθόνος καὶ ὑποφωσὶ δὲ τὰ ἄλλων, ὅσον αὐτοῖς ὑποφαίνεσθαι προσήκει, καὶ τοὺς μὲν ἄλλους ἐξετάζουσιν, αὐτοὺς δὲ οὐδὲ πώποτ' ἐξίασιν· καὶ συμβουλεύουσι μὲν τὴν ἀρετὴν, ἀσκοῦσι δ' οὐ πᾶσι· πρὸς ἐχθροὺς καὶ δὲ ἄλλους, βροτῶν εἴδωλα καμοντ' ἐπόδυκος φῶνες· ἀρχιλόχου πίθηκοι· δύο μορφὰς ἔχοντες αὐτὸ τριῶν τῆς τραγικῆς βοός· τὰ μὲν πόντ' ἐπὶ μῦθον οὐδὲν διαφέροντες· πλεῖον ἔχω, συμφοί· τὰ δ' ἔνδον ἄλλος ὀνείδειν τις· οὐ μίαν ἡμέραν σφέρουσι ὡς ἀληθῶς φασὶν· ἀνὴ αὐτοῖς καὶ ἡμέρα καὶ νὺξ ταυτόν ἐστι δυνατὸν εἶναι· οἱ δὲ μὲν δίος, οὐδὲν χείρους φασὶν εἶναι· δὲ ὄβολου, τοσοῦτον ἐπέωνται· ὀνειδίζουσι δὲ τοῖς ἄλλοις, αὐτὸ πρᾶγμα καταγνώστους· ἀνὰ φθονοῦντες ὅπως αὐτοὶ ταῦτα πράττειν οὐ δύνανται· ἀλλ' ἐπεὶ τις αὐτὸ πρὸ τῆς ἐγκρατείας διαλογισμόν ἀναστρέψαι ἔχων ἔνδεγα καὶ τριακοντοῦς, ἐκβάλλουσι τὴν γλῶτταν ὡς πρὸ Μενέλεως τὸ ξίφος· αὐτὸν μὲν γὰρ ἐᾶν ἴδιον τὴν ἐλεεινὸν· ἐλεεινὸν λέγω, ἱκέταν μὲν οἷον ἡμιορίας ἐπρίασθαι μέγαθος τὴν φευγίαν, τῷ ὅτι παιδιὰν ἀσφαίρους τοὺς σατύρους τὸ σοφοκλείους· ἀνὰ μὴν τύγ' ἀπιστίας καὶ πειρατείας αὖτ', οὐδὲν δεῖ γνῶναι τοῦ ἀκαπαθέμενον· αὐτοῖς γὰρ λαμβάνουσιν ὅπως ἂν δυνατὸν ἦν· νὴ τῷ μὲν ἀποστερεῖν κοινωνεῖν ὄνομα πέπειται· τῷ δὲ φονεῖν φιλοσοφεῖν· τῷ δ' ἀποστερεῖν, ἡμιορίου χρήματ'· ἐπαγγελλόμενοι δὲ φιλανθρωπίαν, ἅπασαι μὲν οὐδὲν πώποτε· ἐπαιρίζουσι δὲ τοῖς χωμῳδοῖς· καὶ τοὺς μὲν ἄλλους οὐδ' ἀπαντῶντας ὁρῶσι· τὸ δὲ πρόσωπον ἔνεκα τῆς συλλογῆς· καὶ προσιόντ' οὐδὲν ἄφρασπα· καὶ παραλαβόντας ἄγουσι· καὶ τὴν ἀρετὴν παραδόσειν ὑπισχνοῦνται· καὶ τοὺς μὲν ἄλλους οὐδὲ προσερήτας ἀπεροσέρειν ἂν δίκαιον· τοὺς δὲ τὸ πρόσωπον ὁμοίους καὶ σατύρους, καὶ τοὺς ἐν τοῖς ἄλλοις τάξεσι, τρέφωσιν δίκαιον ἀπαζόμενοι, πρὸ δὲ καὶ καλῶς ὀφεῖλον ὡς πρὸ τοῦτο χάριν ἐξ δίκης ἀναστάντες· καὶ τοῖς προλόγοις κυλινδοῦνται, πρέπω τοῖς θυμελικοῖς σιωνοῦντες ὑπὸ τῆς διαστάσεως αὐτῶν· αἰσχύνεσθαι τὴν κολακείαν ἐπαναβοώμενοι· ἐν τούτῳ συμβολον κεκλημένοι· δὲ μὲν πρὸς χάριν τοῖς ἀνθρώποις ἀμελεῖν, ὅτι πάντα ἀσκησαίουσ' ἀνδία· λυμαινόμενοι ὁρώμενοι πρῶτον· ῥᾴδιον αὐτοῦντας τὰ μὲν προσήκοντα, ἢ ἔπειτα γίγνομεν αὐτοὺς ἀπαντοῦντας· οὔτι γὰρ ἴσον, οἷον μὲν ἀναχωρήσαντας ἐλευθερίαν τομίζοντας, πόδ' ἀπιχάνεσθαι, παρρησιάζεσθαι τὸ δὲ λαμβάνειν φιλανθρώπως δίκαιον· ἐς τοῦδ' ἥκοντ' ἐς σοφίας, ὡς τ' ἀργύριον μὲν οὐ πρέποντα ἀργυρίου δ' ἀξίως λαμβάνειν, ἐπίστανται κἀν μόνῳ τύχῃ τῆς ἐλαττόνων τιμῆς, ἐπίμενεν τῷ δόγματι· ἀν δὲ καὶ δεῖ πέρα τὸ σκληρὸν αὐτοῖς φανῇ, χρὴ γὰρ πιστοῦσθαι ἐχεμύθου τε καὶ πρόφασις πάντοσε· πᾶ γὰρ παιδία καὶ γυνὴ· ὦ δυστυχίας πλήρεις οἰκίας· εἶτα καὶ πλείονες τυ' ἔπειτα; πάσῃ οὐκ ἐᾷ γυναικὶ συγχωρεῖς λαμβάνειν ὅλως ἀν δύνασθαι ῥᾴδιον ὁρίζεσθαι· καὶ οὐ πᾶσι τοῦτο τὴν μεγαλοψυχίαν ὁρίζεσθαι· οὐκ ἐ μεγάλα δίδοσιν, ἀνὴ ἐμὲ μικρὰ λυμοῦται· οὐ γὰρ τῷ μεγάλα δοῦναι δοκοῦσιν αὐτὴν ἀνὴ τῷ μεγάλα ἀξιοῦν λαμβάνειν· ἔτι δ' ἔστιν κῆ τοὺς ἀκούω δόγμα πεποίηται, προσίεσθαι μὲν τὸ δίδομενον λαμβάνειν

δύφημῶν, ὅτι τοὺς ὁ δῆμος κολακείας εἵνεκα καὶ κακίας ἐκβάλλει, πολλὴν αὖτις ἴφι τὴν ὕβριν καὶ τὴν ἀτιμίαν εἶναι. ἃς σύγγραμμα δ' ὕστατον ἁπάντων τούτων ὁ εἰδὴς κατελείσας, καὶ ταῦτ' αὐτὴ τῆς πρόσθεν ἐπαρχούσης δύφημίας αὐτοῖς αὐτὴ γεγραφέναι μένης, καὶ παραλύειν ἅπασιν ἀκούειν, μή τῳ δοκεῖ φόβητρα τῆς αὐτοῦ μουσικῆς εἰργάσθαι, καὶ θεμιστοκλῆς μὲν, ἀριθμὸν ἐστηλίτευσιν, ὅτι γὰρ ἐκ μυρίων χρυσὸν, ἃς τὸ τρίπουν ὅτι γκιτ-πλάτων δ' ἀθεμιστοκλέα καὶ μιλτιάδην· καὶ οὓς μετ' αὐτῶν ἠξίωσε καταλέξαι, στηλίτας οὐ τοσοῦτον τῷ γράμματι κατ' ἐκείνου στῆλαι, τοῖς προσοικοῦσι μᾶλλον δὲ καὶ τοῖς ἀπαφικοῦ μύθοις· σὺ δ' ἃς ἅπασι τοῖς αὐτοῖς τούτοις καὶ πᾶσι χοῦς καὶ βαλαντίοις τοῖς κατὰ τοῦτ' βλαπομίας ἐκδέδωκας· καὶ τῷ μὲν οἰκετῶν οὐδένα πώποτ' ἐτίμας τῷ σαυτοῦ· τῷ δ' ἄλλων τοὺς ἐν πρυτανείοις καὶ τοὺς ὑπὲρ τῆς κοινῆς ἐλευθερίας ἀγωνιζομένους, ἴσα καὶ τίμας γεγίνεσι· καὶ γὰρ γίνου μὲν ἐφεῖσα καὶ λέγει τρυσικράτης, οὐκ ὀργείου ἕνεκα λέγειν, ἵνα μὴ μιν ὑπολάβῃ διακωμῳδεῖν αὖθ' τὴν πίχνιν· πολλοῖς δὲ οὐκ ἐφεῖσα πίνακος καὶ ταῦτα· ἀνὰ τῷ μὲν ὀργείῳ, τίμες ἀνὰ παρὰ τὸν καλλικλέα· τῷ δὲ θεμιστοκλεῖ καὶ τοῖς ἄλλοις οὐ τίμες· ἀνὴξίσου τοῦτος αὐτοὺς τιμῆς· μᾶλλον δὲ καὶ τιμίω κατὰ τούτους ἢ κεῖνον εἶπεν καὶ ταῦτ' ἀδικῶς ὅτι ἅπας μὲν λόγος ἐστὶ καὶ ἅπαξ γραφῆς κυλινδεῖται μᾶλλον χειρίζεται δ' αὐτὸν ὁ βουλόμενος ὁμοίως ἐπαίων καὶ μὴ· αἱ δ' ἐς μὲν καλῶς ἀκούειν ἐπίστανται, δίκος ἐστὶ διαφθαρῆναι δίκον καὶ τῷ τούτους αὖτις σανίδι τοὺς λόγους ὄν. ἀ γὰρ καὶ τιμίστατα πάντων αὐτὸς ἅπαντας δικαίως κέχρηται· πολλοῦ δεῖν ἔστιν αἱ οὗτος ἐχεν, ἀνὴ ὅπως αἰάγκη γ' ἀεὶ αὖτ' ἐραστὴρίους καὶ πραγματῆρίους γίγνεσθαι καὶ ἐπαμωνῆρίους· καὶ τοιούτους, οἵοις ἔοικε δίκας ἅπασιν ἀεὶ καὶ ἄρχουσι καὶ πρεσβυτῆρίους· καὶ ὅς τισι δεῖ συγκεχαρικέναι. ὧν γὰρ ὁ Λακεδαιμονίων ἔχει τρόπος καὶ λιστιλῶς, ἀμαιδὼς ὅσα πάντ' ὁ πρεσβεῖον τοῖς πρεσβυτῆρίοις· οὐχ ὡς παῖπες δὲ πρυβελτίους καὶ δικαιοτῆρίους τοὺς πρεσβυτῆρίους ὄντας ἁπάντας, ἀνὰ τῆς μελέτης ἕνεκα· καὶ ὅπως ἡ τάξις μὴ συγχέοιτο καὶ τοῖς λόγοις, καλὸν τὸ φείδεσθαι τῆ προσηκόντ' ἀδικῶς εἰς ὅσον ἐξεστι· ὅτους μὲν τὰ χρεῖα τοῖς πολλοῖς ἐνδύεται καὶ συνήθεια τοῦ προσηλακίζειν ὅς αὐτοῖς προσήκει τῇ μᾶλ· ὅταν γὰρ οἱ μέγιστοι καὶ σεμνότατοι ῥᾳδίως κακοῖς ἀκούωσι, καὶ ταῦθ' ὑπὸ τῶν σοφωτάτων ὄντων δ' κουντ', ὀλιγωρία τ' ἐρρου τοῖς φαύλοις ἐγγίγνεται ὥστ' οὐδὲν ὠφελοῦνται τοσοῦτον ὅσον βλάπτονται καὶ μὴν σύ γ' ἐλαύνεις ὄμπρον· οὐχ ὡς παῖπα δ' κυ λέγεται κακῶς· οὐδ' ὡς τοῖς ὅλοις ἁμάρτανεται· ἀνὴ ὡς οὐκ ἀσφαλῶς ἔχοντ' νόμον γ' ἐτίοις ἀκούειν. οὐδ' αἱ κατ' ἄλλο τι δίκαιως ἔχει τὰ λεγόμενα· ἡμεῖς δ' ἐλαύνειν μῶσι πολλοῦ τινος δέομεν· ὅτι μὲν καὶ, ἃς τὸν ἐρώτων ἐγκαλίζοιμεν ἂ βουλεῖ· τοὺς δὲ τοιούτους τ' λόγων ὑπεραιρούμεθα· οὐδὲ γὰρ τούτους ὡς ἐξαλείφομεν φησόμεν, οὐχ οὕτως ὁμεῖς δίκαιοι χερεῖς· καὶ μὲν οὐδ' ἐκεῖνό γε οὔτ' ἂν πάντα λαβεῖν εἰκὸς ἦν, οὔτ' τ' ἄλλων οὐδεὶς ἀγνοεῖ δίκαιον· ὅτι ἡ τ' λαμπρῶν καὶ μεγάλων ἀνδρῶν δόξα δίδδεται καὶ μνήμη, χωρὶς ἴσως εἰς τὸ παρὸν φιλοτιμίας, καὶ πρὸς τοὺς ὕστερον τύχας ἀπωθέκην ἔχει τοὺς πόλεσι· καὶ τοῖς ὃν δίκαια γὰρ δεῖνα καὶ τὸν δεῖνα τ' παλαιὸν, ἀπεικείαν τὴν ἄδικον τοῖς συμφοραῖς· ὅπερ καὶ τοῖς αἰτιωτάτοις αὐτοῖς ὑπάρξαι δοκεῖ πολλάκις· ὃ δὲ, καὶ τοῦτον φαίνεται τὸ καὶ αὐτὸν ἀπορεῖν τὴν πόλιν· εἰ γὰρ ἑκάστῳ τοῦτ' ἐν τῇ ψυχῇ παραφαῖ, καὶ τοῦτο παῖτοις πειθεῖσι, μὴ ὅτι μιλτιάδης καὶ θεμιστοκλῆς καὶ περικλῆς καὶ κίμων, καὶ ὅτι περικεφάλαιον τ' αἰτιωτάτων· οὐδὲν τῶν ὁμοτρόπων οὐδὲ τ' στιπρωτῶν ἄρα βελτίους ὄντας, ἀνὰ καὶ ἀγῶνας ἐν πεζοῖκέτοις κέκτηται τοιούτους τὴν φύσιν, ὁ τὸν αὐτὸν πρόπρυθρα δύουσιν ἐμὲ ὅταν ἐκεῖνος τὸν δῆμον τῶν αἰτιωτάτων ἐθέρα πᾶσιν, τοσοῦτον τοῦτ' διαφέροντος, ὅτι πολλοὶ αὖθ' ἑνὸς διαπόντες ἐκέκτηντο, εἰ ταύτην ἔχοντ κατ' ἐκείνων τὴν δόξαν, καὶ μὸ λογίσασθ' ὅτι λόγος ἄλλως ταῦτ' ἦν, καὶ πρὸς τ' παρὸν φιλονεικία τὰς καὶ ὑπερβολὴ, χολὴ γ' αἱ ἄλλους πᾶς ἀμαθεῖν, ἢ τιμῆς τινος ἀξιώσαντ δημόσια διὰ παντὸς· ὃς αὐτοῖς οὐδὲ ποῦν ἀμαθὴς ὠφέλητο ὡς ἐκ τ' λόγου· οὐκοῦν ἀλγεινὸν ἦ λακεδαιμόνιοι μὲν γὰρ ὑβρίσαι τὸν μιλτιάδην καὶ τὸν θεμιστοκλέα· καὶ τῆς πόλεως κρατήσαντες ἐφείσαντο, τῆς ἐκείνων πολιτείας μνησθέντες, σὺ δὲ ταῦτα παύτ' ἀφαιρεῖς τοῖς λόγοις· καὶ μὴν ἐμὲ δεῖ τοῦτ' ἐμοὶ συμμάχους αὐτοῖς ἐξευρίσας, τὸ δοκεῖν διακονεῖν ἀφυβεῖς, ἀνὴ ὑπεξείδις παύτων ὡς ἐλαττόνως σωπῶ, πῶπό γε δὴ πρὸ τοῦτον ἀφεῖναι τῇ πατρίδι φορμὸν τοῦ μέλλοντος χρόνου, καὶ τὸ δοκεῖν ἄπεικείας τινὸς ἀξίας εἶναι· ἢ παρὼν μὲν αὐ αὐτοῖς ἀτυχεσί τυ καὶ μέλλουσι διαφθαρόσεσθαι, εἰ κύριος τοῦτ', παρατήσασθαι οὐκ ἂν ὑκνήσας· ἀνὰ καὶ πρὸς τ' ἱερῶν καὶ πρὸς τ' τάφων καὶ πρὸς αὐτοῦ ἐστ' ἀφους σὺν ἱκετηρίας αἱ ὅτι, ὅιός τ' ἦσθα, καὶ εἶπ κατηγορεῖν ἐχις; τὴν δὲ τ' ἄπιστο δοτάτων παρατήσασθαι δίκαιον καὶμοῖν, ἐστ' ἐκεῖνο ὁ παυσανίας ἔφη πολιτικῇ τι προσῆκον πράττειν δοκεῖσεῖν· αὖθ' δὲ τῆς τοιαύτης χρείας, εἰς τὴν συνέχει παρὰ παντ' ἀμέλειαν, καὶ τὸ τῆς γνώμης συγκεκρᾶσθαι τῇ πόλει, τόσον τί δὴ κεῖνο χρὴ συντελεῖν τὴν τ' αὐδρῶν τοῦτ' μνήμην φυλαττομένην ἐφ' ὅις πρὸ καὶ παριδόντι ζάρχῆς· οὐκοῦν τοῦτό γε πάντ' προσῆκε φάσκοντ' γ' εἶναι χρηστῶ, ἑαυτ' ἰδιωτῶν· ἐὰν γὰρ δημοσίᾳ λέγω, παρασκευάζειν οἰδ' ὅπως τὸν πόλιν ἄγνοιαν παρὰ παντ' τῆ πατρίδι· ἃ δὲ μὴ λέγω.

ἄτοπον μόνον εἰ ταῦτ' ἐκεῖνον μετ' ἐκείνων ἐπῄνει αὐτὸν ἔρεσθαι σε πρὸς τὰ τοιαῦτα εἰ πρὸς τὰ τοιαῦτα ἔχοι τὴν γνώμην, ὅπως ἂν αὐτὸν ἐδιδάξατο, ἢ τί τὸ συμβαῖνον ἔμελλεν ἔσεσθαι τῷ λόγῳ. ἡ μὲν γὰρ κακία τοῦτο μὲν ὡς πρὸς τοὺς ἐπιεικεῖς κακῶς, οὕτω πρὸς τοὺς ὁμοίους ἱκανῶς ὡς ἔοικεν εἴρηκεν· ὥσθ' ὅταν ἐπαινέσῃ, εἰκότως ἂν αὐτὸν ἀπολοίμεθα κακῶς· ἡ δ' οὐχ οἷόν τ' ἦν ἀπαλλαγῆναι, πρὶν ταύτης εἶδε τὸς φιλοσοφίας, εἰ ταῦτα τοῖς παλαιοῖς ἔχει ἢ οὔ· ὁπότε γὰρ μὴ ἐνῆν ἅπαντας ἐλέγχειν, πρὸς τί καὶ παρὼν προκαλεῖσθαι καὶ μὴ εἰς μὴ βλάβος ἦν τῷ λόγῳ μὴ ἐλέγξαι τὸν ἀριστείδην, οὐδὲ πάντας ἐπαίσχυνε ἐν κακῷ ἑαυτὸν εἶναι· ἡ τίνων γὰρ μᾶλλον, ἢ πόρισιν· τὸν δ' ἐλέγξαι αὐτῶν, τί μᾶλλον προσήγετ' ἂν αὐτῷ τὸ γὰρ ἀρχαῖον ἐκεῖνο ἴσμεν, τὸ ἐξαρκεῖ· καὶ τὸ, δι' ὃν οὐ λέγει, οὐ γὰρ δὴ προσδεῖ γ' ὁ σωκράτης ὅτι πάντων μᾶλλον ἢ κείνου μισθὸς ἀσπάσιος ὁ καλλικλῆς· καὶ διαπυθέσθαι ἐρῶ πάλιν· ἀρ' ἐξὸν καὶ μόνον ἔρεσθαι, καὶ μὴ τῶν ἄλλων κακείνου μισθὸν εἶναι· καὶ ὅντως ἐξεχθῆναί ἂν ἅπασι τοῖς βουλομένοις πρὸς τὸν ἀκούοντων, καὶ τοῦ καλλικλέους ἂς μίσοι ἐξαρχῆς ἐγκόπτοις, ἢ μᾶλλον τὴν ἐκείνων κατηγορίαν, τοῦτον γ' ἴσως ἔσεσθαι, καὶ τὸν μεμισημένον αὐτοῦ σωκράτην, αὐτὸς εἶναι· ἐγὼ μέν, οὐδὲν φθονῶ μὰ Δία διαφέρειν πρός τι τὸ συγχεῖσθαι τὸν λόγον· καὶ μὴν εἴτε μόνους τοὺς ἐμπεσόντας, οὐκ ἂν ἔχειν οὔτ' ἐκεῖνον δίκην· οὔτε τοὺς ἄλλους ἔρεσθαι κακῶς· οὔτως οὐκ ἀνάγκη τοὺς ἔρεσθαι κακῶς· ἀφ' ὅτου γὰρ ἐστὶν, ὃ καὶ μήτε ἅπασι δόξαι ἐστὶν ἴσον αὐτοῖς καὶ πρὸς τὸν ἔρεσθαι τὸν ἀριστείδην καὶ μόνον, καὶ πρὸς ἅπαντας ἐλέγχειν· οὐδ' ἐκώλυε τὸ μὴ ὅπως βούλεσθαι ἔχοντα τὸν λόγον· εἰ μὲν οὖν ὅμοια κατ' ἀρχὰς αὐτοῦ ἐμνήσθη τοῦ ἀριστείδου, οὐκ ἂν εἶχεν ἀφορμὴν τοῦ κατὰ τοῦτον λέγειν· ἀφ' ἅμα τ' ἀπόλλυσι τοὺς λόγους τούτους· καὶ τὸ πρᾶγμα ᾧ τοιοῦτον αὐτῷ πρῆγμα, πρὸς τὸ μισθοῦν αὐτὸν ἦν ἐπιτήδειον· τοῦτ' δ' ἵνα τοῦτων κατηγορήσει, τὸν ἀριστείδην ὑπερεῖλε· εἰ δ' ὅτι δὴ διῃρέλλει ἃ ἐβούλετο, ἵνα μὴ δοκῇ παντελῶς φιλογείκως ἔχειν· ὃ οὐχ οἷός τ' ἦν ἐν ἀρχῇ κακῶς ἐρεῖν, τοῦτον ἐν τοῖς πλατωνείοις ἐπαίνοις· ὡς ἐξὸν ἅδικ μὴ ἀρχαίως καὶ ἀφελῶς ὡς αὐτῷ δόξαι καὶ τὸ δ' ἀφιεὶς ἅπαν, ὅτι γὰρ διῃρέλλει τὴν ἐκείνων κατηγορίαν, ὦ πλάτων ἄλλην τινὰ δόξαν ἀπεμάξατο, καὶ ἐπειπὼν ὅτι ἀλυθεὶς ἄρα ὡς ἔοικεν ὁ ἐμπροσθεν λόγος ἦσαν· ὅπου δ' ἵνα ἡμεῖς ἴσμεν αὖθρα ἀγαθοί τι γρόπα πολιτικά, ἐν τῇδε τῇ πόλει· ταῦτ' ἔπαιν καὶ προσπεφαγισάμενος, μετὰ πολλοὺς ἐπ' ἴσον λόγων μίσους, τὸν ἀριστείδην ἐπῄνεσεν ἐπαινῶν· τοσοῦτον μισοῦσι γὰρ σωκράτην, ἀφ' ἅμα τὸν καλλικλέα γὰρ ἔρεσθαι σε αὐτοῦ· οὐκοῦν ὅτ' ἐξαναγκάσῃς ἂν αὐτῷ κακῶς λέγειν τοὺς αὖθρα, οὗτ' ὅπως φήσειν ἐκπεφευσθαι φαίνεται, τὸ μὲν δ' ἀγαθοὺς ἴσον πάλαι γεγενῆσθαι μαθόντα· ἀφ' ἅμα μόνον ὅτι καὶ αὐτὸν τὸν καλλικλέα πρὸς ὃν ἴσασι λόγον τοῦ μαθητοῦ ἄξιον ὅπως ἔλεγξε τὰ πολιτικά, αὖ ἐρωῖον ἅπαντα ἐκεῖνα ἀρέτη, ὅπως ἔστ' ἐλέλεγκτο, τὰ τῶν πάλαι προσήκοντα κατηγορίας· ὡς γὰρ τὸ κάλλιστον δίκην καὶ ὁ μίσθ' ἅπερ προσῆκεν, ὁ λόγος ἐπιλύπα· τὸ τὸν αἰτιλογίαν καὶ τὸν προτρέπειν ὡς τὴν πολιτείαν ἢ διακονίαν, ἀπεφῆναι φαῦλον ὄν, καὶ μὴ γιγνώσκοντα ἃ τῷ ὧν λέγει· καὶ τοῦτο δ' αὐτὸ δίκην σὺ φοῖ ἐξαρκεῖν αὐτὸν πρὸς ὃν ἀνθρωπεῖ τοὺς λόγους, ὁμολογοῦντα παρίχεσθαι· ἐκεῖνος πίνυν ὡς ἔοικεν οὐ μόνον σῶς χώρει τῷ λόγῳ, ἀφ' ἅμα καὶ ἐκ τῶν ἑαυτῷ προσόντων ἀναγκαίων· ὥστ' εἴχε πλάτων προσέκρουσαν ὁ λόγος· καὶ οὐκ ἂν ἴσον καλλικλέα ταῦτ' ἀκούειν καὶ σωκλέα, ὃ θἀμισοκλέα· τέθνη· ὃ δι, καὶ ταῦτ' ἐπαύσασθαι ἐξίσου τοῦτον ἐκείνος καπαῖσαι· ἴστι δ' οὐ ταυτὸν ὦ τᾶδ' ἐφικλῆς τι καὶ ἡρακλῆς· ἐπὶ μὲν, πλέον ὄμωτο μίσος καλλικλέους τι καὶ πάντων· ὥστ' ἐκὸς ἂν τούτων τι φέσεσθαι· καὶ γὰρ ἃ μὲν ζώντων ἐγίγνετ' οἱ λόγοι, ἅ χ' ἅπας ἐφησυχάσειεν εἰκὸς αὐτοὺς λέγεσθαι· πίνυν ὦ ἄπιμᾶ, τίς ὁ χαρὸς· ὅπου γὰρ ἃ καὶ ζώντας ἐλέγχειν ἐβούλετο, οὐκ ἀπρόπτων τι κατηγορεῖν ἐκὸς ἦν, οὐδὲ πρὸς ἄλλους τινὰς, ἀφ' ἅμα πρὸς αὐτοὺς λέγειν; ἢ πρὸ τοῦ παντελῶς οὔτως ἐρημωθῆναι ἀγωνίσασθαι, ἀωρία· ὁπότε γὰρ καὶ τοὺς οἰκείους τοὺς ἐκείνων διαβεβλῆσθαι προσῆκε δι' ἐκείνους, πῶς γ' οὐκ αὐτοῖς εἰκὸς ἦν· ἐνθυμοῦμαι δ' ἃ καὶ τὸν τοῦ σόλωνος νόμον, ὡς ὅμηρος· μὴ λέγειν κακῶς τὸν τελευτήσαντα· μὴ δ' ἂν αὐτὸς ἀκούσῃ ὑπὸ τῶν αὐτοῦ παίδων· οὐκοῦν τοῦτ' μὴ δ' ὑπὸ παίδων φαίης ἄν, μᾶλλ' ὑπ' ἄλλου του τῶν ἐκείνου προσηκόντων προακούσας τι, ποσὴν ἀπουδὴν τρίτασθαι κακοὺς ἀστοφόναι, πολὺ τοῦ νόμου τούτου κεχωρίσθαι· καὶ μὲν οὐδ' ἐκεῖνό γ' εἰκὸς ἐναντίον μὲν ἂν τῶν παίδων οἰκεῖν αὐτοὺς λοιδορεῖν· ἐν ἅπασι δὲ καὶ ἐχθροῖς καὶ πολίταις καὶ ξένοις τοιοῦτο φέρειν· καὶ τῶν ἐν μὲν σικελίᾳ πλατωνικόν τινας παῖδας ἀφεῖσθαι· καὶ πρὸ λυρικῶν αὐτοῖς πολιτεύεσθαι· τῶν δ' εἰς τὰ μέγιστα τῇ πόλει καὶ τοῖς ἄλλοις ὠφελοῦντα, μὴ δὲ τῶν ὀνομάτων φείσασθαι· καὶ εἰ μὲν εἰκόνας αὐτῶν τοῦ δίκαιου τίς αὐτοὺς ἐκείνει, πᾶς ἂν τῆς ἐφυ μισητὸν εἶναι· εἰ δ' ὁ τοῦ πλείονος ἄξιον ὂν αὐτοῖς, τὴν δόξαν τὴν ἀγαθὴν ἀναιρεῖ, τί χρὴ φῆσαι· καὶ ζωγράφος μὲν ἂν ἐπὶ ἔπειτ' ἀμχίω καὶ γελοίους τοὺς αὐτοὺς μιμούμενος, οὐ καλὸς ἂν εἶδ κλ τὴν τέχνην δ' εἰκάσαι· εἰ δ' ἐν τοῖς λόγοις ἃ τὰ φαυλότατ' ἐξηγεῖται, καὶ τὰς ἀληθεῖς ἀκοὰς αὐτῶν τοῖς ψευδέσι διαφθείρει· καὶ τοῖς μηδὲν προσήκουσιν ὀφθοῖς, πῶς ἐκὸς ἐστι σωθῆναι· καὶ ἃ μὲν ἐπ' ἀκόνων ἢ μιμήματων αὐτοῖς ἐπὶ τοῖς ἃ γράμματα ἐξεκόλαπτεν, ἢ μιτροῖς βλάσφημ' αὐτ',

δ' οὐτ' ἂν πρῶτον ὡς ἐν ἀρδεῖ λίγω τῷ αὐτὸ λόγῳ πᾶχυ· τὸ μὲν οὖν μεῖζον τ' ἄλλων πάντα φρο-
τεῖν, οὐ νεμεσῶ· τὸ δὲ τοὺς ἄλλους ἅμα πειρᾶν ἔχειν προσυλακίζειν, καὶ αὐτῷ οὐκ οἶδ' ὅτι καὶ συμβου-
λεύων ἀφαιρεῖν, οὐκ ἀδικεῖν ἂν ὀρθῶμαι δίκαιος σκοπεῖν τὸ μὴ πλέον τοῦ προσήκοντος κτᾶσθαι μηδὲ
κοινωνικὸν τρόπον, ἀφελεῖν τὴν φιλαπεχθημοσύνην τὴν πρὸς τοὺς λόγους· ὡς ἱκανοὺς γ' ἄλλους μὲν οὐ ῥᾴδιον εὑ-
ρεῖν ὅστις καταγρίσει· πῶς δ' ἂν τις ἐτάσαιτο ἀμέλει καὶ πρὸς τὸν ἀγῶνα ὁπόσον ἔφυτο, ἢ τοῦ μὴ
αὐτὸν βλάπτειν δικεῖ· καὶ ὅστις μή τις μοι τῶν σοφιστῶν ὁ πρὸ εἰμὶ ἀεὶ ἀνὴρ οὐδ' ἂν γ' ἔβλαπτε σωκράτης· ἐπεὶ
καὶ ἄλλος ἔχει πρὸς τοῦτο προλαμβάνειν, ἀφ' ὧν βλάπτεται γ' ἅπας ἐγγίγνεται τῷ δικαίῳ τῶν καταψεύ-
σμάτων, εἴπερ τι μὴ τὰ δίκαια ἔγνωσαι χαρίεν δὲ τοῦτ', ἃ μὲν ὅλως ἐπίστασαι, πρῶτον μὲν,
τί ποτ' οὖν τοῦτ' ἐστὶν αὐτῷ ἐστὶ οὐδ' ἀπολογεῖσθαι πρῶτον τὴν ἀρχόν· ἃ δ' οὐκ ἂν εἰδέναι φύγοις,
τοῦτ' ἐν τῷ κωλύσαι, τὸ πλοῖος ἐκ τοῦ κακῶς λέγειν προσαρτοῦσι· ἔοικε δὲ καὶ ὅμηρος ἐκ πολλοῦ ταῦ-
τα χρησμῳδεῖν καὶ προλέγειν, ἅτε τοῦ ἀγαθὸς ἰατρὸς ὢν· ἃ γὰρ ἐν λιτῇ σὺ δι-
σώσῃς, λέγει πρὸς Ἀχιλλέα, πολίτας δ' ἅπαντας φασὶν εἶναι, ταῦτ' ὄμηρον παρακλητὸν
εἶναι πᾶσιν ὡς κοινοῦ παίδος ἐγκήδεσθαι προσήκει· λαγίμῳ δ' ἴριδος κακομηχάνου ὄφρα μᾶλλον
πάσ' ἀργεῖον ὑμὶν γένοιτο λέγοντος· δεινὸν γὰρ ἡ σοφὴ ἔρις καὶ τὴν ὁπαρχοῦσαν δύσιν μᾶλλον ἐκ-
τείνασα, καὶ τοὺς οὐκ ὄντας ἀγῶνας ἅπαντας ἐγὼ μὲν οὖν ὡς μέχρι τοῦ ἱκανὸς καπηλεῖν καὶ τοὺς ἰδιώτους ἐ-
λέγχει· καὶ τἄλλα διέρχεται, εἰ τύχοι ὡς τῷ ἱκανὸς ἦν· ὡς μὲν οὖν ὅτι οὐδὲν πρὸς ἔλεγχος εἰσὶν ἐμοὶ
κοῦ· ἀεὶ γὰρ δικαιότατον λόγον αἰτεῖται, ὅμως τοῖς τόλμης ἀγασόμεθα· καὶ τὴν δεινότητα καὶ
τὴν δύρσιν ἐθαύμασα· καὶ ἐγὼ κατ' αὐτὸν ἐπεὶ οἷον λέοντος σκιᾷ τοῦτο ἐνόμιζε τὴν ἐλαφρίαν· καὶ
ρόνον οὐκ ἐθέλομεν τὸν αὐθέκαστον ἐν τοῖς λόγοις· εἰ δὲ δεῖ καὶ τοῦτο προσθεῖναι καὶ ὁ μέλης οὐκ ἀδίκως μοι
καὶ ὁ κιχλίδας· ἀεὶ ἀπέλαυσε τοῦ ἡδίονος, καὶ σὺν χαίρουσ' ἄχρι τούτου, καὶ ὀνόματι κωμῳδοῦσι, ταύτους,
οὐχ οὕτω μοι καὶ τὰ φίλτατα ἐστὶ δι' ἐμὲ καὶ θεατρικὰ καὶ τοὺς ἀφίκτορας, καὶ
τὸ χαίρειν ἀφεὶς τούτους, ἔφουν τὴν αὐτὴν ἀρρωστίαν· καὶ τὸν διαίτητα προσέτι· καὶ παιᾶ ἐμίγνυ· καὶ
ἡδοῖα καὶ ἀπουδᾶα ὑπὲρ τοῦ τοὺς αὐδρᾶς ἀπολέγειν· καὶ οὐδὲ ποῦν ὑπιστέλλετο· ἀεὶ ἀκούσῃ ἔλεγε κακῶς
ἐπὶ ταῦτ' ὦδέ πῃ προσήκατό μοι, καὶ ὡς ἄρα προὐδόκα τοὺς ἰδρᾶς ἐφαίνετο τοὺς αὐδρᾶς προλυπεῖν· τί λέγεις· οὐ
φθαίνεις αὐτὸς ἐαυτὸν τὸν λόγον, ἀφ' οὗ ὁμαλῶς ὁμῶς τὸ μέσον φέρεις, καὶ τὸ πρᾶγμ' ἀφεὶς, τὸν δεῖνα
καὶ τὸν δεῖνα λέγεις κακῶς; καὶ ὁ μὲν ἐμὸς νόμος, οὐδὲν τούτων ἐστὶν αὐδρὶ γράφειν· ἐὰν σὺ δ' ἐπ' αὐ-
δρᾶσι βίβλον τρεῖς· καὶ σωκράτης μὲν καὶ πυθαγόρας, οὐδ' αὐτοὺς τοὺς λόγους ἐν οἷς εἶχον σώζεσθαι·
ἀλλ' ἐφ' αὑτοῦ ἐφιλοσόφουν· σὺ δὲ τ' ἐλλόγων κωμῳδεῖς τὰ ἀγάλματ' ἐν μέσῳ; καὶ κωμῳδίας μὲν ὄδη
ποτὲ τὸ ὄνομα ἀπέχοντο, καὶ ἰδυπάθησαν αὐδρ' ὀνόματι κωμῳδεῖν, τὸ δρᾶμα ἀπεγράσαθαι αὐ-
τὸ δ' ἐλλόγων τοὺς λόγους, τὸν ἀριστοφάνους ἀναπεπλῶσθαι πρίσκας· καὶ ταῦτα ἔχω καὶ πρὸς οὐδαμῶ
σε χρείαν ἔπ' λόγου· ἀπειροκόπως γὰρ ὅδε καλλικλέους, καὶ συγχωροῦντος τῷ σωκράτει, τὸ πρᾶγ-
μα ὑπὲρ τοῦ μεμνῆσθαι ὅτου γ' εἰ καὶ ὁ καλλικλῆς ἔτυχε τῷ αὐτὸ ὑπολαβεῖν, ἔστι μὲν οἶμαι ᾗπερ
καὶ τοῦτο· τῆς γῆ οὐκ οἶδεν ὅπως ὁ σωκράτης καὶ ὁ καλλικλῆς καὶ ὁ γοργίας καὶ ὁ πῶλος, καίπερ τ'
ἐστὶ πάντως, πρὸς τὸ δοκοῦν αὐτῷ τρίψαντες τοὺς λόγους, ἃ δ' οὖν καὶ τῷ ὅτῳ εἰκεῖν ἀφικτὸ ὁ λόγος,
καὶ ὁ καλλικλῆς· εἰ τί πάθοις ἐμνήσθη τῷ τ' αὐδρῶν ἐπ' ἐλέγχῳ σωκράτης, ἐξῆν αὐδὶ δέχεσθαι,
καὶ μεδὲν βλάπτειν λέγειν· οἷον δ' ἐστὶν τι καὶ τοῦτο προσέχειν· οὕτω γὰρ ἐγίγνετό που τὰ δὲ
πρα ὥς γέ μοι φαίνεται· οὐκοῦν εἰ μὲν καὶ τοῦτος ὃ φίλε καλλίκλεις κόλακα πᾶς ἐστὶ λέγεις καὶ
τ' πρὸς ἡδονὴν δημοχροῦντ', τί ἐστι καὶ κατὰ ταῦτ' ἔρεσθαι· οὐδὲν γὰρ βελτίων ὅτι δὴ γε κο-
λακεία δοκεῖ μελτιδῆν καὶ πολλὰ καὶ ὄν ἂν εἴπῃς· ὡς γὰρ ὕγιεινὸν φαῦλον φύσει· ὥς τι τὸ δίρτασ'
δυγίγνεται· σὺ λέγεις ταῦτ' οὐκ ἐγώ· ὡς ἄρα οὐδὲν οὔτε βελτίους τοὺς ἐπαινουμένους ποιεῖ·
δος· καὶ τὸ βέλτιστον αὖτ' πρὸς ἡδονὴν ἐροῦντα, καὶ οὔτε καταγροῦντ' ὡς ἔοικε φαύλους εἶναι πρὸς ἃ ἂν
διελέγομεθα· καὶ οὐδὲν βελτίων ὁ ῥητορικὸς διὰ τοῦτο, ἢν σὺ μέχρι τούτου ὑπέστης καὶ ὧν ἐμοὶ προ-
θεὶς· ἀεὶ καὶ παρὰ τούτοις κρατεῖς ἀεὶ χρόν, καὶ φαίνῃ δὲ τούτοις κατ' ἐμοῦ μάρτυσι χρώμενος· ὃς ἔοι-
κε δὲ καὶ τὰ ἀρ καιρὶ φαίνεται· οὗτος ἐξῆν οἶμαι διαλύειν τὸν λόγον· βλασφημίας δ' οὐδὲν προσή-
κει· οὐδὲν γὰρ ἐξωτέρω προὐβαινεν ὁ λόγος· ἀεὶ δὲ τ' αὐτῶν ἐστὶκε· τί γὰρ φασὶ τοὺς ἐλέγχους δεῖν τοὺς ἄν-
δρας· ἱκανὸς εἰ γὰρ καὶ τοῦτ' ἐστὶ δίκαιον, τὸ μὲν ἓν πρὸς αὐτὸ κολακεία ἂν εἶεν καὶ ἀρχὰ δημιουργία·
τὸ δ' ἕτερον καλόν, πρὸς ἓν ῥητορικὸν δὲ λέγων· καίπερ οὔπω τ' ἐξέρκει, καὶ πρὸς τοῦτ' ἀπαιτεῖ, οὐδὲν
γὰρ ἱκανὸν δίκαιον εἶναι τὴν ῥητορικὴν τὸ τούτοις γε χρηστοὺς εἶναι συγχωρῆσαι· ἀεὶ καὶ φοβεῖται ἐκείνῳ
τῷ λόγῳ συνίβασιν· οἱ μὲν γὰρ, ὅσοι κόλακες, οἷόν τ' οὐ· εἰ μὲν γὰρ οὐ δίκαιον ἡ ῥητορική, τὸ δίκαιον· εἰ δὲ
τοιοῦτον, τί μέλον τοῦτοις ἐλέγχειν· ἀεὶ μὲν οὖν ὅπως καὶ τοῦτ' κατηγορήσαν ἄλλος αἰδὼς ἐστὶν, οὐδὲν τῷ
λόγῳ προσλαμβάνειν· ὥσ' εἴ τις ἀνὴρ πάλιν ὁ καλλικλῆς, ὃς τὰ αὐτὰς λαβὰς ἐπαιτεῖν· τί λέγω·
ἐξέρκει· εἰ γὰρ ἐστὶ δίκαιον καὶ τοὺς μὲν, ἐπαινεῖς, τοὺς δὲ, ψέγεις, τί σοι προσήκατο· μὴν ἡ τοῦτος
ἄλλως ἀπ' ὡς εἶχεν· φέρε γὰρ πρὸς ἡμᾶς· εἰ ὁ καλλικλῆς ἀνὴρ ἐν ἀρχῇ τὴν ἀρετὴν προυτείνετο,

λέμφ. φόνου συμβαίτης· ἀλλ' ὅμως ἐτίμησε τὸν ἀρχίλοχον· καὶ μουσάων θεράποντα προσεῖπεν· ἀλλ' οὐκ αἰδεσθεὶς διάκονον οὐδενός· οὐ τοίνυν οὐδ' ἀρχίλοχος πρὸς τὰς βλασφημίας οὕτω διατρίβων, τοὺς ἀρίστους τῶν ἑλλήνων καὶ τοὺς ἐνδοξοτάτους ἔλεγε κακῶς· ἀλλὰ λυκάμβου καὶ χειδώνος καὶ τοῦ θείου τοῦ μαίτου, καὶ τοῦ πελμηλέως τοῦ κατ' ἀνάγκην, οὐ τοὺς τυχόντας αἰδεσθείς, ἔλεγε κακῶς· μὴ τοίνυν ὁμεῖς ἐκείνου ὑπερβαλλώμεθα· μὴ δὲ προαφέντες τὸ χειτλίου θράγμα τοῦτο μὲν· ἀλλ' ἀδώμεθα δὴ φιμεῖν τὰ γιγνόμενα, καὶ ταῦτα παυσόμεθα μᾶλλον δυσαρεστοῦντες, καὶ τὸ Ὁμήρου νομίζωμεν δεῖν ἔχειν· οὐ γὰρ τιμᾶται μᾶλλον οὗτος ποιητὴς οὐδ' ὄφεται· ἀλλὰ καὶ ἄλλοι τοιοῦτοι γεγόνασιν· διὸ τοῖς ἄλλοις μέρεσι δικαίως ἂν μᾶλλον μαίοιτο· ἡμεῖς δ' ἀρετὴν παύειν μὴ ἔχωμεν, ἀλλὰ σωφροσύνη τε δυσχεραίνειν· ἃ δ' οὕτω καὶ τἆλλα ποιοῦντα τιμάζομεν, ἀλλ' οὐ πρὸς ῥητορικὴν ἁρμόττει ὄντα οὐ πάνυ φιλοτεχνίας οὐδὲ πάνυ ἔχειν· εἰ δέ τι καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ῥήτορας, ἀλλ' οὐ προσήκει τοὺς ἀρίστους τῶν ἑλλήνων· οὐδ' ὅσ μέγιστα αὐτὴ μεγίστων ὀφείλεται· καὶ οὐ μόνον παρὰ τῶν κατ' ἐκείνους ἀλλὰ μετ' ἐκείνους δήλους γεγονότων· ἀλλὰ καὶ παρὰ τῶν ὕστερον ὡς δ' εἰπεῖν ἁπάντων· ἔστιν ὅτε τῆς μὲν κωμῳδίας κατηγορεῖς· αὐτὸς δὲ κωμῳδεῖς ἐπιεικῶς· πρὸς δίκην πρᾳότερον· χρηστέον δὲ μᾶλλον τοῖς ἀρίστοις· καὶ τὸ μὲν τοὺς ἄλλους, ἐλαττον· ἀλλ' αὐτὸν τὸν ἄριστον φαίνῃ, τὸν ἐν κωμῳδῶν· ὅτε τοιοῦτος κωμῳδίας φαύλης αὖ περίεστι· καὶ τὴν μὴτε τραγῳδίαν λοιδορεῖς· πάλιν δ' ἐπαινῶν τὰ τῶν συγγραμμάτων τῶν σῶν τοῦ, τοὺς νόμους ὄιμαι, τραγῳδίας προσείρηκας· καὶ ἀρίστην τῶν τραγῳδιῶν ἐπῄνεις· καὶ αὐτὸς ὁμολογεῖς τραγῳδίας εἶναι ποιητὴς ἀληθῆ λέγων ὡς ἐγὼ φαίην ἄν· ἀλλ' εἴπερ φαύλον τι ὁ τραγῳδία καὶ φαῦλον αἰδεσθέντων· πῶς σε φῶμεν τραγῳδίας ποιεῖν, οὐ γὰρ τόγε ὅλως ἀηχρόν, οὐδ' ἁμῶς ἔνι δίκην ποιῆσαι καλόν· καὶ λέγεις μὲν ὡς οὐ χρὴ μιμεῖσθαι τοὺς φαύλους· οὐδ' ἀφομοιοῦν αὐτὸν τοῖς χείροσιν· αὐτὸς δ' οὐ παύῃ χρὼ τοὺτῳ διὰ τέλους· ἀλλὰ μιμῇ σοφιστάς· μιμῇ συκοφάντας· μιμῇ ἠρασύμαχον τὸν μεθ' ὑμῶν τὸν ὀρυβαντιάσαντα· λυκοῦργος· πανθία· μυρίοις δὴ οἶμαι τοῖς φύσιν ἑλληνικὴν, καὶ ἄκλεον καὶ ἄχαριν καὶ τρικέλλου καὶ θείου ἐφ' ἅπασι τούτοις ἀρτίως, τριῶν μαρτυρεῖν ὅτι καὶ τοῦ τὸν ἱκανὸν χρόνος ἐστὶ καιρὸν ἔχουσα καὶ χάριν ἐμμελῆ· ὁρῶ δ' ὅτι καὶ τῇ σωφροσύνῃ τῶν ῥητόρων μισοθεὶς πρὸς τοῦτο, ἑλληνίδα τὴν πόλιν ἀξιοῖς εἶναι· δεῖν γὰρ αὐτὴν φύσ, ὥσπερ διαφέρον ἅπαντος οὐκοῦν τῶν τάττων ἑλλήνων ἄπο χάρις· καὶ πῇ πως ἔοικε, ὑπὲρ μὲν τῶν ἀδίκων, τὴν πυθίαν κελεύειν ἐπῳδῶν, ἃ δ' ἡ πυθία πολλάκις ὠδὴ καὶ πολλοῖς ἀπεῖλεν, ἃ παρῄνεσεν εἰκότως καὶ μὴ εἰδέναι λογίζεσθαι· τί οὖν ἀπεῖλεν εἰκότως· πολλάκις ἔδη καὶ πολλοῖς· τόμῳ πόλεως πραττόντως, ὀρθῶς ἂν πράττειν· μὴ τοίνυν ὁμεῖς κινῶμεν τὰ περὶ ταῦτα νόμιμα· ἄλλως τε καὶ πολλάκις αὐτοῖς χρωμένοις· καὶ τὴν διὸ κιρρᾶν τῆς πρόνοιαν καὶ τούτων εἵνεκα ἐπαινεῖν τὴν δίψυχον δόξει μὲν αὐτῷ φίλον· φαίητε δ' ὄντως τιμῶν ὥστε καὶ χρῆσθαι καὶ ὅ τι τοῦτο καλλιόν ἐστιν, ὅτε καὶ αὐτὸς ὁμολογεῖ· φησὶ γάρ που λέγων, οὐ τέρᾳ δίψυχον φθέγγεσθαι· καὶ τὰ δὲ καὶ πᾶς ἀηχρόν· ὁ δίψυχος καὶ ἀτιμίας καὶ αἰσχύνης, τί σὺ φρονεῖς δίψυχον· εἰ δὲ μή, μαίνῃ, καὶ ταῦτ' ἐς τοὺς πολλοὺς πλεῖν παχεῖς· ἢ τί σοι βούλεται, τὸ μὴ πέρᾳ δίψυχον φθέγγεσθαι· οὐ γὰρ δὴ τοῦτο λέγεις, μὴ πέρᾳ τῶν κολακικῶν καὶ τῶν δικανικῶν φθέγγεσθαι, οὔτι σὺ φαίης ἂ τοῦτό γε, οὐδ' ἡμεῖς κατὰ σοῦ τοῦτο δισομεν· ἢ κρεῖττον ταῦτ' ἐᾶν καὶ τὸν γίγνοιτ' ἄν· ἡ γοῦν μανία τοίνυν, καὶ δίψυχον εἶναι πλάττοντα τριττὴν ἄρτον· πῶς γὰρ οὐ μανία οὐδ' ὑπόδρου δίψυχον ὄντα καταγωνίσαιτο τοῦ δίου τὸν ἐπιτάσαι, ἐγὼ ἔχω· οὐ μόνον αὐτὸ τοῦτο τοὺς δίψυχον σκοπῶν αἱρετώτερον δίκευτον, ἔχοντες κἀκείνου τὸν ὑπὲρ ἐκείνου ὁ πατάξαν, ἀλλ' ὅτι καὶ τοῖς ὕμνοις δὲ πεζῶν πρὸς τὸν ἐν ἅπασι τῷ χρόνῳ συμβαίνοντ' ἀναλήμματα τοῖς ἀνθρώποις καὶ τοῖς μεθόλοις, τὸν καὶ μὸν φασιν ἀκοῦσαι τοῦ ἀπόλλωνος· μουσικὴν ῥᾴθυμον ἄμοι εἰκάζουσιν· ὅτι καὶ πίνδαρος τοῖς ὀρθῶς μουσικοῖς ὁρᾶται ἐοικώς· τὸ δ' ἁπλοῦν ἐστι· τὸν ὀρθὸν μουσικὸν μεταχειρίζεται· οὐ γὰρ δίψυχον τῷ μὲν ἀπόλλωνι ταύτην πρέπειν· αὐτὸς δ' ἑτέρᾳ δίκαιος ταύτην ἀφεὶς, καὶ ταῦτ' ἀεὶ τὸν ἀπόλλω καὶ τὰς μούσας καλῶν· εἶτα λέγεις ὅτι πάντες οὕτω τοῦ πρὸς ἡδονὴν ἐζήτησαν· τὸ πρᾶον ὥστε φῶμεν ἐλαττον τοῦ δίου τοὺς λέγειν, ἢ πρεῖον· ὅτι μὲν γὰρ καὶ τοῦ πρὸς ἡδονὴν φερόπιζουσιν, ὁμολογεῖται· ὧν ὅσον προσθεῖναι προσῆκε, τοσοῦτ' ἀφελὼν ἐλαττον πᾶς ἀπὸ τοῦτ' ἔφερκας· ὅτι δ' αὐτοῖς κολακείας ἐπιτηδεύσεις ἐκ τούτου, πῶς οὐκ ἔξω τοῦ δίου τοὺς ἔρκας, ἢ πῶς οὐ ταύτη πλέον ἀπὸ τοῦ δίου τοὺς ἴσης ἔχων ὁ λόγος· εἶεν· αὐτὸς δὲ σὺ πρὸς δίως, οὐ πάντ' ἀδόμενον δὴν πρὸς ἡδονὴν οὔτ' εἶπας, οὔτ' ἐπρίσας, οὐδ' ὅλως λόγον, οὐκ ἀπέπαυσας· οὐκ ἐπεσόγαγες· ἀλλ' ἁπλῶς οὐ ταῖς ἀπὸ σκηνῆς ὑμῖν διαλέγῃ; ἐγὼ μὲν οὐκ ἐπέτυχον ἐς τόνδε τὴν ἡμέραν ἀδίοντι τοῦτο καὶ πρὸς αὐτοὺς τοὺς δίψυχα ποιοὺς καὶ τοὺς τραγῳδοποιοὺς εἶπον ἄν, εἴπερ αὐτῶν ἤρεπεν εἶτ' αὐτοὺς ὄρθιον τῷ νέσορι φθέγγεσθαι, ἢ δὲ κἀκεῖνον τοιοῦτόν τι χρὴ φθέγγεσθαι δὴ κεῖνον· ἐγὼ μὲν γὰρ, καὶ τοὺς σειρῆνας ἂν εἰξαίσοι δὴ κῷ, τῶν δ' ἄλλων εἴπ' καὶ πρὸς ἡδονὴν λέγουσι καταγρεῖς; ὅρα μὴ παίζοντα μᾶλλον τὸν τίς, ἢ σπουδάζοντα καὶ φιλοτεχνοῦντα· ὅστις καὶ ἐν αὐτοῖς τούτοις τοῖς λόγοις ἐν οἷς διασύρει ταῦτα τὰ εἴδη, τοσοῦτον χάριτος καὶ ἡδονῆς ἐμπέπλεκται, ὅσον

δίοιτ'

δικαιοσύνης λόγον εἶπε καὶ τοῦ παραπλησίου· ἐμὲ γὰρ γυμναστικὸν καὶ ἰατρικὸν, οὐκ ἀρετὴν δίκην σώματος ἀσπὶς ὅμοιον ἀποφαίνεις τῇ τοῦ σώματος χρείᾳ ὁ δικαιοσύνης τῆς πολιτικὸν ἀρετῆς αὖ πρὸς ὠφέλειαν εἶναι· οὐδὲν οὖν ἄλλο, ἢ σοφίαν λογίζεται κατ' ἐπωνυμίαν· ὃς τὸν παῖδα σπεύδοντα τὸν πατέρα καὶ οὐ παύεται ἐπὶ τὰ κάλλιστα, ἀφ' ὅπερ καὶ τὸν σοφιστικὸν τῆς ῥητορικῆς ἀμείνονα λέγει ὡς τὸν γυμναστικὸν τῆς ἰατρικῆς· καὶ τὸν νομοθετικὸν τῆς δικαιοσύνης· φυλάττων μὲν ὅμως τὸν αὐτὸν ἐφ' ἅπασι λόγον· τὸ δ' αὐτὸ πλείων τῷ ἅπαντα ὡς περὶ οἱ πρῶτον σφαλείσης ἐν τῇ διαγραμμασχωμαι δ' αὖ τοῦ πάντως τὸ παράδειγμα· καὶ τότε ὡς γέ φησι ταυτὸν εἶναι ὁ μακάριος καὶ σοφιστὴς· τότε δ' αὖ τὸν σοφιστικὸν ἀρετῆς εἶναι τῆς ῥητορικῆς, καὶ διαφέρειν· ἀλλ' ἵνα μὴ πάντα ἀκριβολογεῖσθαι δοκῶ, συγχωρήσωμεν τὸ αὐτὸ, λέγειν αὐτὸν ἀεὶ ἀρετῆς τὸν σοφιστικὸν εἶναι· σκέψωμεθα δὲ πρὸς τί πρόκειται· οὐ γὰρ ὁ λόγος πρόκειται φανῆναι τοῦ ἑτέρου δὲ καὶ καθ' ἑαυτὸν ἕνεκα ἐπιδείξεως ἢ ὠφελείας· οὐκοῦν σοφιστὰ μὲν πρωταγόρας καὶ ἱππίας καὶ πρόδικος· καὶ οἱ περὶ τούτους· ῥήτορες δ' αὖ μελανίππας· καὶ κίμων· καὶ περικλῆς· καὶ ἠπιφοκλῆς· φαίητ' ἂν οὖν πῶς σοφιστὰς κατὰ τοὺς ἐν ἀδου κολαζομένους τοὺς καὶ καπηλεύων· καὶ μὴν ταὐτὸν ἐσεῖδον· καὶ τοῦδε μετέφυσα τοὺς ἐκείνῳ αὐτοὺς κόσμους τιμῶν· πρόδικον μὲν, ὡς ταὐτὸν ὄντα ἱππίᾳ δὲ, ὡς τὸ εἰδέναι ἑτέρας λέξεως πρωταγόρας δ' αὖ μετὰ τούτων διατάττω, μέρος τῆς οἰκίας κατειληφώς, καὶ τούτους ἐνδεικνυσθαι βούλεται· καὶ ἔστι δαιμονίου καὶ οὗτος τὴν φρόνησιν ἐρωτᾷ δὲ σκοπῶν ἀπολλόδωρον· δοὺς ἀνέχυσεν σοφιστὴν εἶδέναι παρέχειν ἑαυτὸν ἅπασι τοῖς ἕλλησι· καὶ πᾶσι ἀγωνίσατο· ῥᾴδιον γὰρ καὶ τῷ τυχόντι γνῶναι τοῦτο γε, ὁπόσου τιμᾶται ἀεὶ τῶν σοφιστῶν καπηλᾷ, καὶ ὁπόσου πρὸς ἀξίους αὐτοὺς ἡγεῖται· ὅτι τοίνυν πρεσβύτερον μὲν ὁ σοφιστικὸν τῆς ῥητορικῆς· σοφιστὰ δὲ οὓς εἶπεν οὐ τοιοῦτοι καπηλεύων ταῦτα λέγει, καὶ τὰ γενέσθαι τούτων ἵνα καὶ τὸ λαβεῖν τὴν τούτων προσηγορίαν αἰσχύνεσθαι, τοῖς πρὸ τοῦδε τῆς ῥητορικῆς πράγμασι, τί τῷ μελανίππῃ καὶ τῷ κίμωνι καὶ τῷ περικλεῖ καὶ τῷ ἠπιφοκλεῖ καπηλεύεται ἆρα ἄλλο πῃ ὅτι πῶς εἶδέναι ἔλαττον φαίνεσθαι, καὶ τίς ταῦτα αὐξήσει καὶ τοὺς ὅτου οἱμὲν σοφισταὶ μηδὲν τῶν ἐν ἅδου κολαζομένων διαφέρουσιν οἱ δὲ ῥήτορες χείρους ἔτι τούτων ὄσι, καὶ μηδὲν αὖ τῶν μαγείρων, οὔτε συμποτικοὶ κωμῳδίας δὲ καὶ τραγῳδίας μὴ οὐδὲ διδάσκειν δ' ἐν τοῖς παρ' αὐτοῖς, ἀφ' ἵκετ' ἔφην ἐκ τῆς ἀγαθῆς πόλεως· ὁ δὲ σβύραμβος κολακεία τις ἦ· φαῦλον δ' οἱ χοροὶ καὶ παιδιᾶς ἄδοσιν· ὅμοιον δὲ ἰσαλείφασιν ἐκ πάντα μείως οὐκ ἄν τι δοίην συνιέναι τοῖς ποιοῦσι· ἀφ' ὅτου γάρ τινα καὶ τοῦ πρὸς ἡδονὴν ὑπεδύην, παντὸς δ' ὅσου τοῦ μοθωνὸς ἄξιοι, σύφρονα δὲ τὰ τῶν ἑλλήνων πράγματα; ἢ πῶς οὐκ ἂν προηρούμην κατ' ὀσονοῦν τοῖς ἕλλησι τὰ πράγματα, ἢ τοῦ τοιούτου, ὁμῶς ὁ σκαμάνδριος ἔστω βελτίων· ἢ πάντας ἐφιέσθαι οὐ τοσοῦτον διαγράφομεν, καὶ ξυπλασθαι πεσσὸν τὴν τῶν ἑλλήνων προσόμοια, ὅσην οὐδ' ἐν λακεδαιμονίοις τοσοῦτον συμβᾶσαι ἀκούομεν· οὐ πρὸς ἡμέρωνται καὶ δικαίων ὡς φασιν οἱ περὶ τῶν ἑλλήνων ὅμηρος καὶ πάντων· καὶ ταῦτ' οὐχὶ πάντος λέγω κατὰ τὸ μέτρον· ῥᾳθυμῶ μὲν οὖν ἐμοιγε κατ' ἀρχὴν μόνον παραπλησίως μοτ' ἐγγὺς εἶδον, ὅστις μὴ φίλος τῷ αὐδρὶ τοῦ Ἴδ, μὰ δὲ τιμᾶ τὰ περὶ τούτου· ἀφ' ὡς περ ἔφη λυκᾶς κρητὸν ἑαυτὸν εἶναι φίλον τῆς πόλεως, οὕτω καὶ περὶ ἡμῶν χρὴ διανοεῖσθαι κοινούς πως εἶναι τοῖς ἕλλησι φίλους· καὶ νῦν ὁ περὶ τῶν κοινῶν δικαίων ἀγωνίζεσθαι οὐ πι φιλαθηναίου γέ ἐστι τὴν ἀκαδημίαν μόνην αἰσπάζεσθαι τῆς ἀττικῆς, τὴν δ' ἄλλην ἅπασαν ὡς περ ἐχθρὰν ἀφιέναι καὶ πολεμίαν· οὐδὲ γὰρ καπηλείως ἀποφαίνεται τοὺς ἄλλους ἅπαντας, οὕτω καὶ τότε πάντων ἐβουλήθη αἵματος εἶναι· ἢ τοῦ γὰρ οὐ πάντως ἂν εἶδε τιμὸν ἀπ' ἀπιμέτων ἄλλων μᾶλλον, χεῖρον δ' ἔτι καὶ αὐτοῦ πάντως· τὸ γὰρ ὀγεῖσθαι χρηστοῦ πρὸς ἄλλου ἀριθμητοῦ, μὲν εἶναι τοῦ τιμέτερος ἀξιοῦσθαι, ὡς οὐ πῶ τόν ἐστι· ἀφ' ὡς περ ὅμηρος ἐπαινεῖ λέγων, περὶ σθένεϊ μὲν ἐὼν λοξὸς, ἔφθη· δ' ἴωκε δέ μιν μείονα· καὶ πάλιν ἀνδρῶν αὖ μίν' ἄριστος ἔην πλαμοίνιος ἀλκὴ, ὅφρ' ἀχιλλῆος μένεν· ὁ γὰρ πολὺ φέρτερος ἦεν· καὶ ἐπεὶ αὐ καρτεροὶ μὲν ἔσαν, καὶ καρτερὸς ἐμάχοντο, ἤρκεσαν ὀρεσκώοισι καὶ ἐκ παγλαι ἀπόλεσαν, οὔτε καὶ ἡμῖν ἐκὼς ἐστιν ἔχειν πρὸς τοὺς ἐπαίνους· περὶ σθένεϊ μὲν οὖν ἂν βουλώμεθα, καὶ ὃν ἂν δίκαιον· μὲ διασύρειν δ' οὐ σοὶ οὐκ ἄξιον· μὲ δὲ νομίζειν τὴν πρὸς τοὺς ἑτέρους ἀπέχειαι, ἀφορμὴν τῆς πρὸς τοὺς ἑτέρους πίστεως εἶναι· ἀφ' ὀγεῖσθαι παραπλήσιον νῦν ἡμᾶς τρεῖν, ὥς περ ἂν εἴ τις ἐν συμποσίῳ φίλων κριτὴν μαχόμενον, συστασιάζειν μὲν μυθητῆρος ἀξιοῖ· μὲ δ' οὐκ ἀδικεῖσθαι νομίζοι, πραΰνειν δ' ἂν χειροῖν τοὺς ὑπερζέοντας καὶ διαλλάττειν ἧς τὸ δυνατόν· δ γὰρ τοῦ πάντα κακὸν πλείονα ἀφέμεναι, τοὺς μὲν δράσι περὶ τούτοις ἀπολέκαμεν, οὐκ ἀδικοῦμεν δήμου· ταῦτα γὰρ καὶ πολιτικὰ καὶ αἰδοῖα ἐστιν, καὶ βιοῖς ἄριστον ἐκ τοῦ αὐτοῦ χρόνου· δεῖ τοῖς καὶ τραγῳδίας ὁ πάντων ἐπίστασθαι ἑαυτὸν καὶ κωμῳδίας τὰ προσήκει· καὶ διθυράμβων καὶ χορούς· οὐδ' ἂν ὅτι ἀπόλλωνι ἱστάναι χορεύς προσήκειν, ἢ πάντα φαῦλον· οὐδ' ἐν τοῦτου μᾶλλον ἐστὶν ἀπαιδεύτου ἀρχίλοχον· ὃς τὸ πάντων ἔχον καὶ δυσχερέστερον εἶδος τῆς πρὸς ὅσως μετιχερίζεσθαι τοὺς ἰάμβους, ἐξεργάζεται δ' αὐτοῦ γέ φασκων οὐκ εἶναι καιρόν· καὶ ταῦτ' ἐν τῷ

ἅμα τοὺς σοφοκλείους, ἅμα τοὺς τοῦ λοιποῦ· ἀμφότερα ταῦτα ἀπὸ τῆς τῶν διαλόγων ἐξουσίας καὶ σαφηνείας ἁρμόττοντα τῇ γραφῇ παντὸς αὐτοὺς ἕνεκεν εἶναι μάσματα. καὶ τοίνυν ἐξεῖναι δι' ὧν αὐτὸς βούλεται ἕνεστί τισι καὶ τοῖς λόγοις αὐτοῖς οὐ φοβερὰ προοῦν τὴν ἀλήθειαν. καὶ ἅμα μισθὸν ἐφέλκεταί τι τῆς ἀληθείας, καὶ τὸς μεγαλοφυείας· καὶ οὐ παντάπασιν ἀκριβολογεῖται· ἀνάγκη γάρ ἐστι συγχωρεῖν τῇ φύσει· ἐπεὶ πῶς ταῦτ' ἡμεῖς ἀκριβῶς οὕτω παραλιπόμενα; οὐκ ἂν δὲ ἐναντία κείνοις δόξομεν. τὸ δὲ τί τ' ἀπάντων σύγγραμμά ἐστι πάντων οὐδὲν, οὐδὲ ἕνεκα τούτου· ἀλλὰ ταῦτ' ἐστὶ παρὰ τοὺς νέους καὶ καλοὺς γεγραπται. εἰ δ' ὁμῶς γράμμα, οὐ γέγραφεν· λοιπὸν οὖν αὐτῷ καὶ τοῦνομα ἐξαρτυμόθω, πεῖσον οὐχ ἁμῶς τι ἐαυτοφρονῶμεν ἀφ' ἑαυτῶν πᾶς ἀμείβεται τὰς παιδιάς. ἐρεῖ δ' ὡ γὰρ ὅτι αὐτὸς εἶναι τῇ αὐτ- ὅσα καὶ τοὺς ἀμέλει τοὺς λόγους, ἵνα μὴ τὰ τρέχω λέγωμεν, ἃ τῷ γυμναστικῆς καὶ ἰατρικῆς ἔνεστι βίοις· ὡς ῥᾳδίως καὶ ἁπλῶς ἔχουσα τῷ βελτίῳ γυμναστικὴν ἰατρὸς εἶναι· καίτοι ὅδε ἔγωγέ τινος ἄκρους λέγοντες τ' ἰατρῶν, ὅτι μὲν γυμναστικὴ τοὺς ἀλλοτρίους ἐπιτάττειν διαλέγεται, καὶ τῷ τ' τί ἐστιν. ὁ δ' ἰατρικὴ συλλαβοῦσα ἃ πᾶσιν ἅπτεται· καὶ πολὺ τὸ ἐν μέσῳ· ὅπου γὰρ οὐδ' αὐτοῖς τοὺς ἀλλοτρίους δοίη τι τῇ ἐμῇ χρήσασθαι μὴ τοῦ ὑγιαίνειν ὑπαρχόντος, πῶς δοίη τι τῇ ἄλλῃ τοῦτο πα ῥασκευάζουσα τίχνῃ, τοὺς τοὺς ὁλόρους, ἐκεῖνο δ' μηδ' ἑτέρῃ χωρὶς τούτου λαβεῖν· τί τι σύμπαν οὐ συνεχώρει τοσοῦτον εἶναι τὴν ἰατρικὴν, ὅσον τοὺς κάμνοντας ὠφελεῖν· ἀμφότερα δ' οὐκ ἔστιν· δεῖν γὰρ τὸν ἰατρὸν τὴν μὲν ὑπάρχουσαν ὑγίειαν διασῴζειν· τὴν δ' οὔπω παροῦσαν ἐμποιεῖν, οὐ γὰρ ἄλλου μὲν ἔστι τοὺς οὖν τοὺς ἀλλοτρίους δ' ἑτέρου γυμνάσαι, ἑτέρου δὲ τοὺς μέλλοντας ἕξεσθαι παρασκευάσαι· ἀμφοῖν δὲ ἑνὸς καὶ τῆς αὐτῆς τίχνης. ἀλλ' οὐδ' οὕτως ἔχει, ῥᾴδιον δὲ καταμαθεῖν, ὅτι δ' οὐτέρα τῆς ἰατρικῆς ἡ γυμναστικὴ· καὶ πανταχοῦ ὑπ' αὐτὴν γίγνεται· καὶ γὰρ αὐτὸ τὸ γυμνάσιον τινὸς ἕνεκα γυμνασίων καὶ τροφῆς· καὶ τρίων τινῶν ἑκάστων λέγω τ' ἰδιωτῶν, τῆς τ' ἰατρικῆς σοφίας ἤδη γίγνεται· καὶ οὗτος ἐστὶν ὁ πάντων παρὰ τὸν γυμναστὴν αἰδέσιμος παραλαβὼν δικαίνειν, τὸ τ' δικαίου πρᾴζει· καὶ οὐ φιλοτιμότατος πρὸς τὸν ἰατρόν· ἀφ' ἑτέρᾳ τ' ἐνίοχον τάξει μενεῖ· κἀκεῖνος παραλαβὼν παρὰ τοῦ ἰατροῦ τὸν μέλλοντα ὠφελήσεσθαι, παρέχει τὴν δικαιοσύνην καὶ γυμνάζει τὸν αὐτοῦ τρόπον· ἐὰν δ' ἀμφοῖν ἑκάτερον βέλτιον ἐθέλῃ, τὸν ἰατρὸν ὅδε δεῖ τοῦτο ἐσκέφθαι καὶ τὸν δ' ὁμοίως ταῦτ' ἐστὶ τὰ ποιοῦντα ἐνδιάμενος, καὶ μεῖον παρὰ τὰς ἀλλοτρίας, ἢ καὶ μέσον τρόπον ἐβουλόμην· καὶ κινδυνεύει διὰ τῆς εἰρεσίας αὖθις καὶ κατὰ πόδα γων, ἢ καὶ τρὶς ἑτέρους τρόπους, καὶ καθ' ἕκαστα καὶ ἁπλῶς τῆς αὐτῆς παρατάξεως τρίων ὅτου βούλεται. εἰ δ' ἀμείνων τις ἡδονὴ παρὰ ταῦτα καὶ ὑγιεινότερον αὐτὸν τοῦτο πρᾶξαι, τῆς ἰατρικῆς τοῦτο τίχνης ἔσται· ἀφ' οὗ τῆς γαστρὸς· καὶ μόνον ὅπως πολλοὺς ὄδε καὶ τὰ τοιαῦτα ἀνεῖται καὶ οὐδὲν ἔλαττον ἢ τὰ ἐν τοῖς παλαίτρας γυμνάσια, καίτοι ἀξίως δ' ἐστὶν ἐπαινεῖν σώμεν. ἀφ' οὗ δι' αὐτοῦ τὸ ὑγιεινὸν χειροῖς ἰατροῖς ἀμφισβητοῦσιν. οὐδὲ οἱ γαστρὸς λέγουσιν, ὡς αὐτοὶ μὲν φύλακες τῆς ὑγιείας βαυματοί τινες εἰσιν· καὶ γυμνάζοντες ἅπαντας τοὺς βουλομένους, ἐκεῖνοι δ' οὐδὲν ἄρα ὠφελεῖν· καὶ καθείρξαντες ἀπολλύναι· καὶ τι εἰ βελτίων ὁ γυμναστικὸς τῆς ἰατρικῆς, τί κωλύει καὶ τούτους ἐκ τ' αὐτοῦ ἀμείνους εἶναι τ' ἰατρῶν· ἐπεδίδου καὶ αὐτοῖς μή τινων ἀμυγέ τι τῆς γυμναστικῆς· ἢ καὶ πασῶν πυκ' τῶν τιχνῶν ἐν τούτ' ἰσχυρότατ' ὑπάρξει λέγειν· ὅτι ἐπὶ μὲν αὐτῶν, οὐδ' αὖ πυκ' οὐδὲν μία ἐν χρόνῳ· ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τοῦτων τι χρήσασθαι καὶ πάλιν μαθεῖν, ἐπ' αὐτὴν ἴσχει τὰ ὡς πρὸ ὀλίγου καὶ τοῖς σιτίοις, κρίνει μὲν γὰρ τὰ δίοπα ὁ ἰατρός· παρασκευάζει δὲ ὁ μάγειρος. ἀφ' οὐκ ἀμφισβητήσει τι τῷ ἰατρῷ τῆς ἡμισείας· οὐ μᾶλλόν τε, ἢ καὶ τῷ διαστήματι τοῦ πικροῦ τῆς γυμναστικῆς φαίης αὖ εἶναι πρὸς τὴν ἰατρικήν· δ' ὕπερον καὶ ὑπακοῦον· καὶ παῦα μᾶλλον ὡς ἔστ' εἰπεῖν ἐρεῖπον· ἀφ' ὑπὲρ μὲν πυκ', τῆς ἰατροῖς· ὑπὲρ δ' ὧν αὐτῶν· ὅπ γιγνώσκουσί τι καὶ βούλεται, παρεσθωλίγων· ἀξιοῖ δὲ καὶ τῆς δικαιοσύνης ἐρεῖπον εἶναι τὴν νομοθετικήν· καίτοι ἡ πρὸν ἐρεῖπον· ἐν νομοθετικὴ τῆς δικαιοσύνης, ἢ μέρος· ἐγὼ γὰρ ὅμως ταύτας αὖ ὡς ἔστ' ἐπεῖν συμφέσαι· ὅπως νόμους εἶναι· καὶ ψήφους ἐνεγκεῖν· καὶ συνειπεῖν τὰ δίκαια· καὶ συμβουλεῦσαι, καὶ χειροτονῆσαι· καὶ τὰ δία τῇ αὐτοῖς τοὺς ἰσοὺς ἃ χρὴ πράττειν· καὶ παῦα πὰ τοιαῦτα, εἰς ἓν κεφάλαιον κοινὸν τὴν δικαιοσύνην ἀφαίρει· ὁ δὲ, τοῦ μείζονος· τοῦ λαττον· καὶ τοῦ παντὸς τὸ μέρος πρότερον καὶ ἐρεῖπον εἶναι φαῖ· καὶ εἰ μήν τι τὴν δύσβεσιν τῆς δικαιοσύνης ἔφασκεν εἶναι ἐρεῖπον, εἰ ἐν αὖ ἐπαινεῖν· ὡς δυοῖν μὲν τῆς δικαιοσύνης μερῶν ὄντων τὸ αὐτὸ πρότερον δὲ καὶ ἐρεῖπον τοῦ τῷ τοὺς ἰσοὺς· τοῦ δ' οὐ τοιοῦτόν ἐστιν· ἀφ' ἁπλῶς καὶ καθάπερ νόμον ὡς ἁπλοῦς τιθεὶς, αὐτὸ ἐπεφύκει γνώμαι ἀποφαίνεται· ἔστι τίθησι δὲ μὲν τὰ τοῦ σώματος εἶναι ἱερὰ πείας· τὴν γυμναστικὴν, καὶ τὴν ἰατρικήν· δὲ δ' αὖ τὰς ἀπὸ τῆς ψυχῆς· τοῖς πρὸ νομοθετικὴν καὶ δικαιοσύνην. αὐτὸ δ' φρόνησις ἐμὲν τοῦ πρὸς θεούς· τοῦ δ' σωφροσύνη· τοῦ δ' αἰδέσεια· ταυτὶ γὰρ ἅπερ παρὰ μέρη τῆς ἀρετῆς ἐστὶν ἀκούειν ἀεὶ βουλούμενον· τὴν φρόνησιν· τὴν σωφροσύνην· τὴν δικαιοσύνην· τὴν αἰδέσιαν· ὧν ἐν μὲν τίθησι δικαιοῦν τὴν δικαιοσύνην, μέρος αὐτοῦ πρὸς λαβὼν τὴν νομοθετικήν· τὰ δὲ λοιπὰ πάντα παρῆκε· πῶς οὖν ὀρθῶς ἔ δικαίως τοῦτο ἐπέκεται κατ' αὐτὸν τὸν τοῦ

οὔτι γεῖν εἰδότα λίγχειν ἀξιῶν καὶ τοι χαρίς ἐστι μὴ ὁμολογεῖν τοῦτα ἐκείνοις, τὸ πρεσβύτερον κρεῖττον εἶναι τῆς νεότητος καὶ τὰ ἐναντία εἰδέναι λέγειν τοῦ ἀοράτου, πρὸς μὲν τὸν Φαῖδρον τὸν μυρρινούσιον καὶ μηδὲν πρόσω κρούεται δυσχερέστατα θεῖν, πρὸς δὲ τὸν ἀλκιβιάδην ἐκεῖνα τὰ ἄμεινον ἑτέρα, ἢ πρὸς τὸν Φαῖδρον εἰκάσασθαι, κακῶς λέγειν πρὸς ἐκεῖνον· ἐγὼ μὲν ἐκεῖνο οἶμαι ἐλέγχειν μὴν τῷ δίκτυ κῆ πύπτη καλεῖν βούλεται· κῆ οὐκ ἔστι ἄθεον ὡς τὸν ἀλκιβιάδην μὴν, τὸν Φαῖδρον δι' οὗ ἐστὶ πρὸς πύπτην διαπύπτου κατηγόρηκε πύθοκλείους, ἀνὸς ἦν καὶ πρὸς ἐκεῖνον· τὸ διαφορὸν δὲ οὐ μικρόν· πρῶτον μὲν γὰρ τῷ συγγενεῖς πρὸς τοῦτον ἐλαφρύμῆ κῶς ἀπατρόπου· καίτοι ὡς τῷ οὐκ ἦν ἀκὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ πρὸς αὐτὸν λέγειν, οὐδ' ἂ φαλόπατος τ' ὀλιτῶν ἦν, ὅστις οὐδὲ τὸν θεὸν κακίζειν· οὐδ' ἂ σωσίδεος τὸ τοιοῦτον, ὃς καιρὸν ἐγίγνετο· οὐ γὰρ ὁσίως ἐκείνῳ τι κακῶς ἀκούειν, καὶ τοῦτο τ' καθ' ἐκείνου λόγων ἀκούειν πρόσκειται· ἔπειτα πρὸς αὖ ἐγίγνοντο οἱ λόγοι, μὲ ὅτι πύθοκλείους ῥᾳδίως ἂν ὑφορήσαιτο, ἀγαθοῦτον, ὥσθ' ὅτι ἀρχίνης φησὶ τῷ αὐτ', ὅπερ καὶ, τοῖς δικαίοις θοῖς ὄδηται ἐπιτίμησι· τοῦτον τῶν φρονήματος πρῶτον, καὶ τ' μυθίνα μυθηρὸς ἄξιον εἶναι νομίζειν δίοτος καὶ ὅτι ἐκείνου σωφρονεῖ τὴν αὐτὴν ἐτράπετο ἀγαθὸ φιλογενοῦς ὧν ἀρχίνης ξυλοτύπους ἔχοντας πρὸς τὸν ἡμαρχλέα· ἐπεὶ τοι ἐστὶν ὁ ἡμαρχλείους ἔπαινος· δυοῖν εἵνεκεν ὀρθῶς ἔχων οἶμαι τῆς παλαιότητος, καὶ τοῦ καιροῦ ἔχειν τῷ μειρακίῳ τοὺς λόγους· καὶ οὐ κακῶς λέγει τὸν ἡμαρχλέα παρόντος ἐκείνου· ὅπως μὲ ἐτι μᾶλλον ἀκούοι διαφθείροιτο· οὐδ' ἐν τῷ παραμυθίας μέρος αὐτῷ καταπίθεται, τὸ μὲ μόνον αὐτὸν τῇ ἀμαθίᾳ σώοικεῖν· ἀγαθὸν καὶ ταύτας εἶναι τοιούτους, ὅσοι πατρίδος πρόπουσιν· οὐδαμῶς· ἀγαθὸν γὰρ καλεῖν κλαίειν βίᾳ τὴν κιφαλὴν ἐπὶ τὰ γόνατα ἀδυμίσασθαι, ὡς οὐδ' ἐγγὺς ὄντα τῷ ἡμαρχλεῖ τὴν παρασκευήν· καὶ πρὸς τὸ συμμέτρως ἐπιτείνειν τὸν λόγον, εἴπερ γὰρ τοῦ μᾶλλον λέγων, ὡς οὐδὲ ἐκείνῳ ἐδόκησεν πεσεῖν πύθαρχείων· ἀγ' ἐτεὸν ἦν, ὥστε τὴν μὲν βλασφημίαν παρεῖναι· οὐδ' ἂν χρήσιμον ἐς τὸ προτρέψαι, παρ' ἀμφοῖν ἐνεῖναι· καὶ παρὰ τῆς δυφημίας, καὶ παρὰ μὴ δι' ταῦτα ἀρκεῖσθαι φύσει τῷτε ἡμαρχλεῖ· ὅτι καίτοι τῆς ἄλλους ἀρχίνης λεπτόμενος πάντως, πύπτη ἄμεινον τοὺς διεχείρισεν· ἀγαθὸν γὰρ ὡς μὲν οὐκ ἄριστος τ' ἑλλήνων, κάκιστος δ' εἶναι καὶ ἑλλόνων καὶ βαρβάρων· ὅστις οὐκ ἐθέλει λέγειν· ἔοικε δὲ πικρὸς τῆς φύσεως ἀποπλανεῖσθαι, ὥς τοι οἱ βασιλεῖς τῆς ἐξουσίας· διὸ καὶ τοῦτον τὴν λέξιν ἐστὶν οὗ φαίνονται τριῶν, ἀθεία λόγων πρέπουσι χρώμενος· καὶ τοῦτο τὰ αὐτὸς τὰς ἀρετὰς ὅσον ἐστὶν ἐν τῷ λόγῳ οὐ μικρῷ πρόσθεν ἐμεμνήμεθα· ὑπερφέρει μὲν τοῦ αὐτῷ δίκτυ σωφρονεῖν τὸν ἄθεον φιλοῦντα· μέμνηται δὲ τ' ἐν κριτίᾳ πεπλουτικὸ τ' καὶ τ' ἐν λεχαίῳ καὶ τῆς ἐρίνης τῆς ἀθανάτου κλείσας· καίτοι ἐπλάττοντι μὲν σωφρονεῖν ἄθεον λάχητος ἄρχοντος· τῆς δὲ ἐν κριτίᾳ μάχης, ἐν τῷς ἐν λεχαίῳ μίσος ἄρχων βιβουλίδης· ἀπὸ δὲ λάχητος, ἐς βιβουλίδην βδόμος ἄρχων βιβουλίδης ἀπὸς· ἀπὸ δὲ βιβουλίδου πάλιν ἄρχων ὄγδοος θεόδοτος· ἐφ' οὗ ἐρίνη ἐγίνετο· ὁμοῦ τι γὰρ ἐξκαίδεκα οἱ σύμπαντες ἄρχοντες εἰς τὴν ἐρίνην ἀπὸ λάχητος ἄρχοντος· ὥστε οὐ μόνον σωφρονεῖν οὐδὲν ἐωρᾶκεν τοῦτ', ἀλλ' οὐδ' ἂ πάντα δίκτυον ἐ γνώσεται· οὐδ' αὖ τὸ δαιμόνιον προὔλιπεν αὐτῷ τῷ τοσοῦτον μετ' αὐτὸν· ἕτερον τοίνυν· ἐν γὰρ τῷ συμποσίῳ, σώφρονα μὲν ἐς ταυτὸ ἀριστοφάνη καὶ σωφρονεῖν καὶ ἀγαθὸν, ἔτι μειράκιον ὄντα ὡς φησι· προάγει δὲ ἐς τοσοῦτον τοὺς χρόνους, ὥστε λέγων ὁ ἀριστοφάνης ἐπειδὴ τῆς λυγγὸς ἐπαύσατο, τὸν προβλεθέντα λόγον μέμνηται· καὶ οὗτος αὖ πάλιν ἀρχαίαν ἐν τῷ λακεδαιμονίων διωκισμῶν· διωκίσθησαν δ' ἐτ μαντεῖς ὑπὸ λακεδαιμονίων ἔδη τοῖς ἐρίνης ὁμωσμῶν· οὗτος ἐστὶ ταῦτ' ἐκείνων εἶπε νεώτερα· ὡς οὖν ἀριστοφάνης αἰεὶ λέγων ταῦτα, ὅσον ἐρᾶτης ἀκούων, ἢ ἀγαθὸν εἶπε μειράκιον τῷ τοῦτος τοὺς χρόνους· ὡσὸν αὖ καὶ ἀλκιβιάδης κωμάζει παρ' αὐτοὺς, καὶ οὗτος, γέρας ὧν εἶπε καὶ καλὸς, ὃς πρότερος τ' συνεράτης ἐπῄνεσε, βιοὺς τόσα καὶ τοσαῦτα σύμπαντα· εἰ μὴ ἄρα ἐν τῷ ἡλυσίῳ πεδίῳ τὸ συμπόσιον συνεστοτεῖτο· τὸ δὲ καὶ ὁ λυγξὶ τ' ἀριστοφάνους καὶ τοῦ σὺ τοῦτ' ἐτέρησας· ἀγ' οἶμαι λύζειν αὐτὸν εἰ δεῖ, ἵνα εἰς ἀκριβείας σκωφθῇ· δ' ἐστὶ τῇ πάντων δόξῃ πᾶσιν ἐχυρίζετο, καὶ φάσκει μὲν ξὺν συνεράτην ὅτι ὁ τ' ἐν κριτίᾳ καὶ λεχαίῳ πεπλουτικὸ τ' ἑλίττο πᾶσι φίος, τίνειν δ' ἐν ἀγάθωνος μετὰ τὴν ἐρίνην· λύζει δ' ἀριστοφάνει ἐν τῷ συμποσίῳ κωμάζει δὲ ἀλκιβιάδην· μειράκια δ' εἶναι τοιαῦτα ἀγάθωνα καὶ ἀλκιβιάδην, ὁμοῦ δ' εἶναι πάντα χρήματα, πῶς οὐχὶ λεκτέον μὴ προσιζητάζων· εἴτε καὶ κατ' ἐξουσίας αὐτὸ λέγει, ἀγ' ὡς τῷ πᾶς ἔμβραχυ τοῦτ' ἀρκεῖν ὑπολαμβάνει, ὅτι φαίνηται τὸν, εἴτε καὶ πείθεσθαι τὸν ἀγάθωνα δάφνα τὸν ἰδιῶν· οὕτω γὰρ αὐτὸς εἴρηκε τοῦτο μα αὐτοῦ, τοῦτον τῷ καίπερ τῆς ἀγάθωνος γνώσθαι· καὶ μὴ ἐθέλει συγχωρεῖν· ὅπερ μὲν ἑλλήνων ἐμοῦ φωτὶ· ἀπὸ δὲ καιπερπύης δὲ τὴν ἐπώνυμον πόλιν αὐτ' καὶ οὐ πᾶσι αὐτὸν ὁμολογοῦσιν ἀγάθωνι εἶναι, αἰσχύνομαι ἡμεῖς ἐστιν νῦν ὀλίγων· οὐ τοίνυν ἐ πάντων πολὺ πρῶτος τ' ἑλλήνων, τοσοῦτον ἐστὶ καιπερπύης τι καὶ ἐμοῦ πόλις· οὐδ' αὖ τῷ καιπερπύην, ἀγ' οὐκ ἐν τῇ ἑαυτ' πόλει δὲ δὴ τὸν ἐμοῦ γιγνέσθαι ὡσὸν εἶναι· οὐδ' ἔστι δύγε πάντων φίσομαι οἶμαι τὸ ἀμβρόσιον εἶναι τὸ, σοφοὶ τύραννοι τ' σοφῶν σώουσαι· οὐδ' ἔστος οὕτω τ' σοφῶν εἴρηκεν· ἐστὶ γὰρ ἐξ

αὐτοὶ οὖν τὸ δεῖν λέγειν ἀκῶ, οὔτ' ἐκείνους πρέπον τὰς ὅπλ τύχην πλουτεῖν· οὐκ ἄρα χαρὶς σωφροσύνης, φόβων καὶ συμμάχων καὶ τῶν τοιούτων ἐνίσησιν τὴν πόλιν, εἴπερ δεῖ τοῖς πλάτεσιν εἰκέναι λόγοις καὶ νόμοις, ἔπεδ αὐτὸ δείξω σαφέστερον καὶ κατὰ ῥῶμα ἐπιβιώσιν ἐστὶ γὰρ οὕτως ἔχον τὰ· ἡμῖν γὰρ καὶ κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον ὅπλ ἡ σωτηρία ἐπίβιος τοῖς ἄλλοις, ἴσως δὲ καὶ ὀλίγῳ ὀλιγάκις πασῶν τῶν ἀνθρώπων οἰκουσῶν ἐγίγνετο, πολιτεία τις ἦν παλαιά· καὶ ἐκπεπλαγμένοι ἀρχαίοις τισὶ παράνομοι καὶ διανοήτοις ἐνόντες τοῖς ἀρίστοις δ' ἦν δουλεύοντες, τοῖς τε νόμοις ζῆν ἠθέλομεν· οὐκοῦν ὅταν αὖθις ὑμῶν μὴ δίδωσι αὐτοὺς, ἄπεικὸς αὖ δρᾶν εἶναι δίδως· καὶ πρὸς τούτοις δὲ τὸ πλῆθος τοῦ τόλου κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν γινόμενον, φόβον ἄρρητον ἐμβαλὼν, δουλείας ἔτι μείζονα ἐπρίσιν ἡμᾶς τοῖς τε ἄρχουσι καὶ τοῖς νόμοις δουλῶσαι· ὧν τὸ φίλτατον ἐλλείπων· τὸν τε γὰρ δῆμον ὃς μήτε προσήκει δουλῶσαι λέγεις ἄρχοντα καὶ νόμος· τοὺς τε προεστηκότας αὐτῶν ἄρχειν καὶ κρατεῖν, οὐ κολακεύειν οὐδὲ ἄρχεσθαι καὶ διατάττεσθαι παρ' ἡμῶν ξυνέπεσε πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς φόβοις χιλίοις· ταῦτα παρ' ἡμῶν ἀληθῶς δ' φημὶς μετὰ, καὶ κατὰ τὸν δῆμον καὶ κατὰ τὸ προεστηκός· ἔπειτα προελθὼν, ἐπὶ δὲ τῆς ἐλπίδος φησὶν ὁ χρώμενοι ταύτης, ὥρισκον καὶ φυγὴ αὐτοῖς ἐς αὐτοὺς μόνους εἶναι καὶ τοὺς ἡμετέρους· οὐκοῦν ἐσωφρόνουν παῖς γὰρ ὡς ἐγωγ' οἶμαι μᾶλλον· ταῦτ' οὖν αὐτοῖς παῖ παῖ φιλίαι ἀφέλωνται ἐρῶ· ὁ φόβος ὁ τότε παρὼν ὅπλ τὴν νόμων τὸ μὲν προσθεὶς γὰρ ὡς δουλώσοντες, τοῖς ἐμὲ προσθεὶς νόμοις ἐκείνοις τὸ, ἵν' ἀνθρώπως πολλάκις ἐν τοῖς αὖθις λόγοις εἴρηται· καὶ τὸ δουλεύειν, ἐφάμην δεῖν τοὺς μέλλοντας ἀγαθοὺς ἔσεσθαι ἀπάλλαξας ἅπασαι ἀμφισβήτησιν, ἀγαθοὺς προσεῖπον τοὺς ἄνδρας καὶ ταῦτα οὐ μόνον αὐτοὺς, ἀλλὰ καὶ τοὺς προσήκοντας αὐτοῖς· ὡς οὖν ἐκείνους ὡς διαφθαρμένους, ὃ τότε ὡς ἔστι μὴ ἀγαθοὺς εἶναι, ὅς τὸ δουλεύειν ἀγαθὸν εἶναι τίθησιν· εἶεν· κοινῇ μὲν δὴ τοὺς ἄνδρας, οὓς τοιούτους ἐμοὶ λέγων, τοὺς τότε πρώτους, παμπυρίζων τε καὶ νομίζων· ἰδίᾳ δ' αὖ τὸν πόλεμον, τοῦ· καὶ πῶς· ὃν ἐνταῦθα προσυμβαίνει κακῶς· τὸ μὲν τοίνυν ὅσον, τὸ δεῖν λέγειν· τὸ δ' ὅσον, ἀρίστου πρὸς πάντα γὰρ οἶμαι τοῦτο παῖ ὅπλ αἰ ἀγορᾶ, μετὰ παρολογίσεως ἐμπαθεῖς, καὶ ἐπὶ φύσιν τοῦ τε καὶ διανοίας ἀφικόμενος, ὥστε δὲ τὴν πόλιν λόγῳ ἐρεῖν τὰ αἰ ἀγορᾶς, ἐνταῦθεν ἐλκύσειν ἐπὶ τὸν τῶν λόγων τίχνην τὸ προσφορὸν αὐτῇ· οὐκοῦν ἐνταῦθοί δύο μαρτυρεῖ καὶ τὴν ῥητορικὴν οὐκ ἄτεχνον τρίβὴν εἶναι ἀμὰ τίχνην τῷ λόγῳ, καὶ τὸν τῷ πόλεμον κρατοῦντα αὐτῇ, καὶ τὴν ἀρίστην πρὸς πίθησι· τοσοῦτ' ἀπέχει τῆ κολακείας ἡ διανοίας ὁτιδήζει· οὐκοῦν οὐχ ἡ ῥητορικὴ φαῦλος ἐκ τῆς τῷ πόλεως πολιτείας φαίνεται· ἀφ' ὁ πόλεως ἄρισε τὴν ῥητορικὴν ἐν τούτοις τοῖς λόγοις ἐγγίγραπται· φαίνεται πίνυν ἀπασάμενος μὲν κρίνῃ τοὺς ἄνδρας ὡς διακόνους καὶ κόλακας· πάλιν δὲ τῆς ἀρίστας ἀφιεὶς αὐτοὺς· τούτου δ' ἕνεκ' ἀπασάμενος, τοῦ μὲν ἐν ἀξιοῦ ῥητορικὸν χρηστὸν αἰνήσει γενέσθαι· πάλιν δ' αὖ τὸ ῥητορικὸν ἐναντίον αἰνήσει ἐναντίων, καὶ ταῦτα τοῖς αὐτοῖς ἐν τῷ μόνῳ ὅσ περ ὄντα, τὸν ἀρίστιδην λέγω, καὶ δυοῖν θατέρου ἢ μὴ προσήκοντα ἐπαινούμενον, ἢ κείνους δικαίως ἃ μὴ προσῆκεν ἀκκρότων· ἔπειδ' οὐ τοῦτον μόνον, ἀλλὰ καὶ πάντας ἐφεξῆς αὐτοὺς ἐπαινεῖ κῶς ἐπίσωθι· ἐγὼ οὐδὲ μὰ τὴν φιλογενείας καὶ πάλιν γ' ἰδίᾳ τὸν πόλεμον φάσκων πλεῖστα συνεῖς τὴν ῥητορικὴν γεγονέναι· πῶς οὖν αὖτος ἡμῖν δίκαιος ἦμεν, ὅταν αὐτὸς πατ' ὡς ἀληθῶς λέγωμεν ἀμφίβολα· ἃ μὲν γὰρ οὗτος ἀπὰ τοῦ τοὺς αὐδρας, παρ' ἡμῶν οὐχ ὁμολογεῖται· ἃ δ' ἡμεῖς ἐπαινοῦμεν, πολλοὺς ἐστὶν αὐτὸς συμβαίνει· ὡς τοσοῦτο δ' ἔχει τοῦ ταὐτὰ τ' ὄντων λέγειν, ὥστε φησὶν ὁ πόλεως παραλαβὼν αἰσχρούς ἡμῖν πόρους, ἀγρεωτέρους καὶ χαλεπωτέρους ἐπίδειξι· καὶ τῶν ἐς αὐτὸν ὃν ὄκις ἐβούλετο· πῶς ὦ μακάριε· ἐγὼ γὰρ ἐφη ἀλλοῖος ὁσοῦ λόγου, ὡς μελτιάδην τε μεροῦς ἐς τὸ βάραθρον ἐνέβαλον πᾶν τοὐναντίον ἢ φαίνεται ὁ μὲν θεμιστοκλῆς ἀγρειοτάτους παραλαβὼν, ἡμερωτέρους ποίησας· τὸ γοῦν ἐξοστρακισθῆναι καὶ πρὸς τῶν βουλεσι φυγῆ ζημιωθῆναι, κίρδος παρέκειτην τὴν συμφοράν· πάλιν δ' ὀλίμων, ἐξοστρακίσας μέν, φυγῆ δὲ οὐ προσζημιώσας· ἀμὰ καὶ κατέλιπε πρὸ τοῦ χρόνου· οὗτος ἔτι πρεσπερέστερος οὗτος ἐχρήσατο· ὁ δ' αὖ πόλεως ἔτι τούτου μιτριώτερα δυστυχήσας· ὥστ' ἐς χρήματα ἐζημιώθη μόνον· καὶ πάλιν αὐτὸς ἦν τῇ τάξει καὶ ταῖς τιμαῖς· οὕτως ἐκπραχυτέρων καὶ χαλεπωτέρων ἀεὶ πρεσπέρων καὶ ῥᾴους φαίνεται γεγενημένοι· καὶ χιδὸν πάντων ἀπεικότατος αὐτοῖς ὁ πόλεως χρησάμενος, καὶ ἀποδείξας ἡμερωτέρους ἢ παρέλαβε· πρὸς πῦτ' ἴσως οἱ δίκαιοι καὶ ἥμεροι καὶ ὅμηρος μαρτυρεῖ τε· πρὸς πίθει γὰρ θεὸς ἄρα καὶ ζῶπα ἐπ' ἐμὲ αὐτόν· καὶ πίθεται ἐπείουσι χρὴ πρεσχεῖν τε μετάγνωσαν· ὁ τοίνυν ἄξιον μᾶτ' ἄλλων ἀπεσπασμένα θαι· οὕτω γὰρ ἔσαφῶς τὰ δίκαια ἐπασάμενος γὰρ πόλεως δ' ὧν ἐπιδείξαμεν ἀρτίως, πάλιν ἀμὰ χοῦ φαυλίων φαίνεται· ἀπασάμενος γὰρ τὸν ἀλκιβιάδην ἀμαθίας σωτικῆν, καὶ μόνον αὐτὸν τοῦτο πεπεῖναι· ἀμὰ καὶ πολλοὺς τῶν πατ' τῆς πόλεως πρᾶττον τ', κατασκλάσας καὶ πῦθα ὁδὸν πρὸ αὐτῷ· κατὰ τ' πόλεως, πειρᾶται κἀκείνῳ, τὴν αὐτὴν ἀπὰ πόλεμον οὐδὲν πρακαλυπόμενος· ἀμ' ὡς γὰρ λεγόμενον δὴ τοῦτο, οὕτω γὰμμα πε

οὔτε

μετρίας ἔχοντα ἅπασι λέγεται· τοὺς δὲ νόμους οὐκ εἶναι πρῶτον· οὐδὲ τοὺς λόγους τοὺς ὑπὲρ τοῦ πράγματος πρὸς τὸν δῆμον· οὐδὲ τοὺς ὑπὲρ τῶν πολλῶν πρὸς τοὺς πλουσίους οὐκ εἶναι· οὐδ' ὅσα ἄλλα ἐπιτήδειά ἐστι, οὐκ ἄδειν οὐδὲ ἐν μέτροις ἐπιτηδεύειν· ἀφ' ὧν τοῖς ῥητορικοῖς τοῦτο καιρῶς χρώμενος· ἐν οἷς ἅπασι κάλλιστα ἐπιδείξει, ὅπερ τῷ ὀρθότατα πρὸς τὸν λόγον αὐτὸς ἀεὶ ἐν ῥητορικῇ σοφὸς· ἀμφοτέρων γὰρ ἔχει τὰς ἐπιθυμίας τὰς καὶ δυνάμεις· καὶ ὅπερ τὸ ῥητορικὸν ἐστιν τῶν χειρόνων τῆς νομοθετικῆς, ὥσπερ τοῦ δικαίου καὶ χείρονος, εἰ δόλον εἶναι καταψευστέον· καὶ μὴν τὸ τῶν ἄλλων μηδένα μηδὲν ἂν τοῦτο βελτίω ποιῆσαι φαίνεται, σόλωνα γε καὶ τοὺς μέλλοντας αἰσθήσεσθαι ἔσεσθαι, φαίνεται βελτίους ἢ ὅσον ἐξῆν πρακτικῶς· καὶ ταῦτα γε ἐξ ἀμήχανα πρᾶγμα τοῦ κοσμεῖν μὲν καὶ δικαίους καὶ τάξιν συνοίσειν ἀξίωσε προεῖναι τὸ καθ' αὑτόν· οἶμαι δ' οὐκ αἰσθησομένους μόνον· ἀλλὰ καὶ πολλοὺς ἄλλους τοῦ ἐλλείπειν, οἱ τοῖς ἐκείνου χρήσασθαι νόμοις ἔγνωσαν εἶπε τοῦτο μὲν οὐ μέμνηται πρᾶγμα τὸν ἕτερος δ' ἐξετάζει πᾶς· καὶ τὸν μὲν ἀπεδέξατ' ἐπαινέσας, γεγόνασιν ἕτεροι καὶ ἄλλοι· καὶ τοσοῦτον ἀρκεῖν ἡγήσατο προσεῖναι· ἐπ' ἐκείνου δ' οὐ τοιοῦτον τοῦτ' ἐπῆσαν· οὐδ' ἐμὲ δ' οἴομαι τοῦτ' ἂν καταρκεῖν ἑαυτῷ, ἵνα τι αὐτῷ κακῶς ᾖ πάντα ἀπλᾶ γε· ἀλλ' ἅπαξ ἐφεξῆς καταβέβραμε· καί τι τὸ κωλύον ἦν ὥσπερ ἐνταῦθα ἑνὸς μνησθεὶς τοὺς ἄλλους παρεῖναι, οὕτω καὶ ἐκεῖ μὴ πάντας κακῶς λέγειν ὀνομαστί· νῦν δ' ὥσπερ οἱ ἀλιτῆρες τὸ πρῶτον μόριον τῆς πολιτικῆς ἐμέμψατο περὶ τὴν κολακείαν, ἑνὸς μὲν ἐπ' ἀμφοῖν τὸ πάθος· ἐπὶ πάντων δ' ἐπὶ τοῖς ἑτέροις ἐμεμψάμην· ὅτι τοίνυν οὐδ' ὁτιοῦν ἐπῄνεσεν οὐδαμῶς ἐν καιρῷ τοῖς λόγοις ἐπῄνεσε τοῖς ἑαυτοῦ, ἀφ' οὗ καὶ ταῦτα οὐ πάντα αὐτῷ σῴζεται ἐμπρόσθεν, ἐπιβολὴ μὲν εἶναι δόξειεν· ὅμως δ' ἔγωγε καὶ τοῦτο οὐ χαλεπῶς οἶμαι δεῖξειν· κατηγόρηκε γὰρ τοῦ τιμαίου καὶ κίμωνος· καὶ θεμιστοκλέους δὲ καὶ περικλέους, ὅτι τῷ δήμῳ προσέκρουσαν· καὶ μέγιστον τοῦτο σύμβολον τῆς γνώμης, τοῦ μηδὲν βελτίους ὑπ' αὐτοῦ ἀνδρείους γεγονέναι προσῆκον εἶναι ὅσα αὐτοὶ δίκαιοι, καὶ δίκαιοι ἐγένοντο· τὸν δὲ ἀριστείδην ἐπῄνεσε καλῶς καὶ καλὸν καὶ ἀγαθὸν καὶ δίκαιον· φαίνεται δὲ καὶ οὗτος οὐδὲν πρεσβύτερον τῶν ἀνδρῶν τυχὸν ὢν αὐτοῦ· ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἐξεπράξατο εἰς οὓς καὶ καλῶς· καὶ νὴ Δί' ὡς ἐγῷμαι, πρότερος μὲν τοῦ κίμωνος, πρότερος δὲ καὶ τοῦ θεμιστοκλέους· ἐλοῦ δὲ καὶ ταῦτα ὁπότερον βούλει δυοῖν· ἢ μὲν γὰρ εἰς τὸ συμφορῶν δεῖ τοὺς ἄνδρας θεωρεῖν, καὶ ὁ δῆμος τοῦ καταψηφίσασθαι φαῦλον δίκαιος ἡγεῖσθαι, οὐδὲν βελτίους ἐκείνων οὗτος· οὐδὲ γὰρ αὐτὸς ἀδίκως φαίνεται διαφυγών· ἀλλὰ ταῦτα παθὼν ἐκείνων ἕνιος· εἰ δ' ἀπ' ἀνδρῶν κωλύει τὸν ἀριστείδην χρηστὸν γενέσθαι μὴ δ' εἰ πολλάκις ἐξεπράξατο, τί τις λέγοι κατ' ἐκείνων ὡς ἰσχυρὸν τὸ προσκρούσαι· τὸ γὰρ αὐτὸ δίκαιον ἐπ' ἀμφοῖν· καὶ οὐδὲ αὐτὸς ἐκεῖνος ἄλλως αὖ εἰ πρῶτον ἦν, δίκαιός γ' ὢν ὡς σὺ φῂς· ἢ τοίνυν καὶ τοῦτον λέγειν, ἢ μὴ δ' ἐκείνους ἀπάδειν προσῆκον ἐκ τοῦτ' δεῖ μεῖναι· ὡς τοίνυν καὶ ταύτας ἐπαινεῖ λαμπρῶς, καὶ οὐ μόνον ἐξ ὧν ἴσως ἂν φήσει αὐτὸς ἐν ἅπασι, οὐδ' ἐξ ὧν τῷ ἀριστείδῃ τὴν περίουσαν ἀθυμίαν ἀπέδωκεν, οὐδὲν κύριον ἐστι τῶν βλασφημιῶν, ἀλλὰ καὶ ἐξ ὧν αὐτὸς φεύγει τοῦτο, πρῶ τοῦ· ἱκανὰς ἀρκέσει μοι λόγος· ὁ γὰρ τοὺς μαραθῶνι προκινδυνεύσαντας ἐπαινῶν ἐς ἀρετὴν, καὶ φάσκων ἅπασι τῆς ἐλευθερίας τοῖς ἕλλησιν εἶναι, καὶ πρὸς πυγμὴν τῇ ἠπείρῳ πᾶσιν, καὶ πάλιν τοὺς πολλοὺς τῶν ἐν σαλαμῖνι ναυμαχήσαντας, καὶ τοὺς πρόσθεν ἐν κύπρῳ καὶ φοινίκῃ νικήσαντας, καὶ βεβαίους τῆς ἐλευθερίας τοῖς ἕλλησι στήσαντας τοὺς ὅρους, καὶ τοὺς ἕλληνας αὖ τῆς ἀγνωμοσύνης ἀπασάμενος, τοὺς ἀπὸ τὴν γῆν ἐκείνην στρατεύσαντας, καὶ τοὺς ἑλόντας τοὺς ὀρυμθμοὺς αὐτῶν ἐπαινῶν τε πρόσθεν, καὶ λόγῳ παιγνιῶδες δεξιὸν αὐτοῖς ἐπ' αὐτοῖς, πάλλο οὗτος ἢ τὸν μελτιάδην καὶ τὸν θεμιστοκλέα καὶ τὸν κίμωνα καὶ τὸν περικλέα κοσμεῖ τοῖς λόγοις τούτοις· ὅταν γὰρ πολιτεύματ' αὐτῶν ἐπαινῇ, ὡς οὐκ αὐτοὺς ἐπαινεῖ· οὐ γὰρ ἐκεῖνο γ' ἐστὶν δῆλον, ὡς ἅ τοῖς πειθομένοις ἀρετὴς ἔχει δείγματα, ταῦτ' ἐν κακίᾳ χρὴ καὶ παρ' ἅπασι λαμβάνειν· οὐδ' ὡς τοὺς μὲν διακονήσαντας ὡς ἀγαθοὺς ἄνδρας ἐπαινεῖν, τοὺς δ' ἐναντίους ταῦτα καὶ συμβουλεύσαντας, διακόνους περιφανῆ τῷ λόγῳ ποιεῖν· οὐδ' ὧν ἃ προαιρίσεις τῆς ἐλευθερίας τοῖς ἕλλησιν ἕξει, τούτους ὡς ταῖς τοιαύταις ἀθυμίαις ἐδουλεύθησαν λέγειν· εἰ μὲν ἄλλως ταῦτ' ἐστὶν ὅλως χάρις τί καὶ ἐδόκει, τί τῆς ῥητορικῆς ταῦτα κατηγορεῖ· καὶ τί τὸ κολάκων εἶναι λέγων πρὸ τοῦτων· καὶ ταῦτα μαθήσεως ἀνάγκης ἐστὶν ὄντων· εἰ δ' ἐφ' ἅπασι δικαίοις καὶ μεγίστοις τῆς ἀληθείας εἶρηται, τίνι χρὴ μείζονι λύσαι τὰς βλασφημίας· ἢ τίνα καλλίω ποιήσασθαι μάρτυρα αὐτῷ πάντων· ὅταν εἰ ταῦτοῖ μὲν καὶ παραχρῆμα ἀφιεὶς φαίνηται τῆς ἀρετῆς αὐτοὺς, ἐπέρωθι δὲ καὶ καθ' ἕκαστ' ἐγκωμάζων, καὶ τὸν στρατηγὸν μιμούμενος τῷ παλαιῷ δίκῃ· καὶ μὴν καὶ τοὺς τότε πολεῖς τῶν μηδικῶν, ἀλλὰ πρὸ τῆς πολιτείας τῆς κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους, ἅπαντα τοῖς τῆς κολακείας ἐγκλήμασι συμβαίνοντα· καὶ ὅπερ μὲ τὸ αἰσχυνόμενον καὶ λακεδαιμονίων δίκαιόν, ἴσασι τοὺς ἕλληνας, ἴσασι ἄλλης ἑλλάδος· οὐδαμῶς αὐτοῖς δικαίοις ἐγκώμια καταγορεύῃ δίκαια λέγων καὶ πρόσφορα· οὐκοῦν τοῖς αἰσχίστοις δικαίως ταῦτα ἐπράττετο· εἰ δὲ δικαίως, καὶ παγκάλως· εἰ δὲ παγκάλως, καὶ κοσμίως· κοσμίως ἄρα ἦγον αὐτοὺς οἱ κακοσμοῦντες· καὶ οὗτα

ἀγνῶτα

ἀνδρῶν τὸν

βων ἐξαρκεῖ. ἀλλὰ καὶ τοῦτ' ἔστι δι' ἡμοῦν, τὸ μὲν ἕτερον τούτου κολακεία αὐτὸν ἂν εἴη καὶ ἀηχὲς δημηγορία. τὸ δ' ἕτερον καλὸν τὸ παρασκευάζειν ὅπως ὡς βέλτιστ' ἔσονται τῶν πολιτῶν αἱ ψυχαί, καὶ διαμάχεσθαι λέγοντα τὰ βέλτιστα, εἰ καὶ δύσκολα εἰ τὰ ἀκούουσιν. οὕτω δεῖς καὶ διελόμενος, πάλιν πρὸς ἑκάτερον φιλοτεχνικῶς ἀποκλίνει, ἐπειδὴ, ὅπερ ἀρχὴ σὺ ταύτην εἶδες τὴν ὑπόκρισιν ἢ ἐπὶ ἔχεις τῶν ἐητόρων τοιοῦτον ἄνδρα, ποῦ καὶ ἐμοὶ ἔφρασας αὐτὸν ὃς τίς ἐστι. μὴ γὰρ ὅτι οὐτωσὶ λέγει τῷ ῥήματι, ὑπὸ τοῦτο εἶδος. μήτε μὲν γὰρ πάσοι τοῦτο διαφέρει, ἃ καὶ μὴ εἶδον ἔχω δ' εἰπεῖν ἕτερ τ' οὐδὲ ὅμοιος ἐλέγχει δὲ τούτους, τῶν πάλαι τοὺς ἐλέγχει ἐητόρων οὐδ' οὓς εἶδεν ὁ καλλικλῆς. ἀηὸ οὓς ἀκούει αὐτὸν ἅπας εἶναι φησὶν. οὐκοῦν ὅτι τούτους ἐλέγχει πειρᾶται, καὶ παίτων εἰθέλει λέγειν. ὅπου καὶ τηρῶ μὲν, ὡς ἀληθῶς κακοῦ τῆς ἐητορικῆς, ἵνα γε καὶ δι' ἡμοῦν αὐτὸ δέσθαι δέμενος δὲ δ' πλοῦν, αὖθις σὺ τοῦτ' ἀφαιρεῖν πειρᾶται, τῷ καὶ παίτων εἰθέλει λέγειν. δῆλον δὲ καὶ τοῖς ἀποιβαίοις. ἔχει γὰρ οὐ τωδ' ἀηὰ μὰ τὸν δι' οὐκ ἔχω σοι δεῖν τῶν νῦν ἐητόρων οὐδένα. τί δὲ τῶν παλαιῶν ἔχεις τίν' δεῖν; δῆλον ὅπως οὐδ' ἐκείνων οὐδένος χρηστοῦ γεγενῆμθαι. τί γὰρ αἱ βουλόμενος, ἢ τούτους ἕνεκα τῶν παλαιῶν ὄντας, ὁ ἐκείνων ὅλως εἶναι τῶν παίτων δεῖν ἔχει προυκαλεῖται. καί τι ὡς οὐκ ἐναντίον τῷ φανῶς, λέγειν μὲν ὡς οὕτω ταύτην εἶδε τὴν ἐητορικήν. ὅπερ αὐτῷ βούλεται μὲν δίκαιον τοιοῦτον γεγενῆσθαι πρᾶγμα, πάλιν δ' ἀποφαίνειν ὡς ἀρίστης τοιούτης εἴη γε γρωῖς. τούτων γὰρ ἀνάγκη ἅμα πρότερα φῶδος εἶναι. καὶ πρὸς τοσοῦτ' ἔχει τοῦ διαφωνεῖν αὐτὸς αὑτῷ, ὡς τὸ μὲν λέγειν ὡς οὐδεὶς ἀξίωσι πολίτης εἶναι ἀγαθὸς γενεσθαι ἅμα δ' ὡς καὶ ἄλλοθι τοιοῦτον γεγένασι μαρτυρεῖν. καὶ πρὸς μαντάλκαι γε ὅπου καὶ γενέσθαι ταὐτὸν ἴσως δ' αὖ τις κἀκεῖνο θαυμάσειεν, ὅπου πέφαρας μὲν ἐφεξῆς εἶναι κακῶς, καὶ ταῦτα τῶν ἑλλήνων οὐ τοὺς φαυλοτάτους. ἑνὸς δὲ πρὸς δύο φιλίαν μεμνῆσθαι μόνου. καὶ παρὸλίγ μὲν, νικίαν τὸν νικηράτου. καὶ ταῦτα τῶν ἐφ' αὑτοῦ ἐητόρων ὄντα. ὅπου μὴ καὶ τούτου πρόσθολὴν μᾶλλον ἐμεμψόμθυσιν ἐν ᾧ γ' ἐμεμψόμθυσι μέρει τοῦ λόγου. οὐ γὰρ τῆς πολιτείας αὐτοῦ λόγον οὐδ' ἵνα ἐποιεῖτο. καὶ τὸν νικίαν οὕτως ἐν τέρπῃ τοῦ πρὸς ἰδόντων τοῖς πολίταις διαμυρρεῖν. καὶ τὸν τῆς εὐθυμίας σῶναίζειν αὐτοῖς, ὥς τι κρατοῦντας μὲν τῷ προτέρῳ πολέμῳ λακεδαιμονίων τοσοῦτον, ὥστε καὶ θρόνον τρισσθαι χρὴ μᾶλλον ἢ ζητεῖν. πάλιν δὲ πάντων τῶν σωφρόνων μὲν ἀκροατῶν πολλὰ δ' ἀεὶ καὶ πολλάκις τῷ τούτων, πειθομένων δ' οὐ πάνυ τοῖς ἐκείνου λόγοις, ἵνα γ' ὄντων αἰτιαίους ἡγεῖσθαι ἅπασι καὶ πρᾶγμα ἁπλοῦν αἱρεῖσθαι πρὸς ἅπαντας αὐθρώπους; ἀ πάσας ἀφεῖσα φωνάς. αὐτὸ πλέγων ὑπὸ τοῦ βελτίστου καὶ διαμαχόμενος, ὡς οἷά τις αὐτῶν ἐπεῖχεν ἐκόντων φιλοσοφίας. ἃ δὲ τοὺς μὲν, ὡς τῷ δήμῳ προσκειμένους κόλακας προσειρῶμεν, τοῖς δ' ὡς ὀλιγαρχικοῖς αὖθημίσομεν οὐ τοῖσι δ' ἀπορρήτων, καὶ τὰ μὲν οὐκ ὄντα ἐλέγχειν πειρασόμεθα, δ' ὧν δ' ἐλεγχόμεθα ἐκόντες παραλείφομεν, οὐκ ἔστιν ὅπως οὐ λαβόντ' τι τῶν ἐητόρων δόσομεν. χρὴ μὲν οὖν ἴσως καὶ τοῦτ' ἂν εἶναι συγχωρῆσαι, καὶ ἃ μὲ ἐπαινεῖν αὐτὸν ἐβούλετο, οὐ τοῖσι μεμνημένος, ἀλλ' ὑπόθεσίν τι παρ' αὐτῶν, καὶ τὴν πολιτείαν αὐτοῦ νομίσαι τοῖς καπὶ παίτων λόγοις ἐμπρόσθεν εἶναι. ἐπὶ γὰρ καὶ τοῦτον ἀ τοὺς ἄλλους ἔφερεν, οὐκ ἀλαθῆ λέγων αἰ φαίνετο. εἶτ' οὐδὲ ἔχων τοῦτον ἀπάσασθαι παίτας ὁρᾷ ὡς ἐλέγει κακῶς, οὐδ' οὗτος ἀληθὴς ὁ λόγος. καὶ μὴν ὅπου καὶ τοῦτον κακῶς εἴρηκε, δῆλον. ἔστι γὰρ εἷς τῶν ἐπ' ἐκείνου ἐητόρων. τούτους δ' ἅπαντας εἴρηκε δήπου κακῶς εἰ δ' ἆρα καὶ τὸν νικίαν δίκαια φρόνητον ἐγεῖπε, ἀηὸ οὐχ ὅτε δήπου σόλων ἐλαίθυσεν αὐτὸν, ὡς οὔ τινος ἄξιος γένοιτο ἂν τῶν προτέρων τῇ πόλει. οὐ γὰρ καὶ τῷ ἐκείνου γ' ἐμέλλεν ἐρίσεσθαι, τίνα βελτίω τῶν δούλων ἢ τῶν ἐλευθέρων ἐτρίσειν. οὐδ' ὡς ἂν ταχίως καὶ κοσμότατος τὴν πόλιν φόρων καὶ φλυαρίων ἐπέπαυσεν ὀνειδίσειν, ἀηὸ μὲ ἐκεῖνος αὐτὸς νομίμως καὶ κοσμίως ἐκ τ' ὄντα τῶν ἐτρίσειν, ἄλλος γε τις ἂν δόξειεν. ἐκεῖνος μέντοι παρὰ αὐτῷ τασαζούσας τῆς πόλεως ὁπτέρων βούλοιτο προστάτ' τυραννεῖν, ἀ τυχαίτεσθαι μᾶλλον ἀμφοτέρους εἶναι τοῦ καὶ τοῦ δικαίου. καὶ τῶν μὲν πλουσίων ὅσον καλῶς εἶχεν ἀφεῖλε. τῷ δήμῳ δ' οὐκ ἔδωκεν ὅσον ἐβούλετο. ἔστι δ' ἐν μεσορίῳ πάντων ἀνδρειότατα καὶ δικαιότατα, ὥς τῷ πάνυ ὡς ἀληθῶς ἐκτεμετρίας τοὺς φυλάττων ὅρους. καὶ οὔτι φόβος τ' ἰσχυροτέρων, οὔτι τιμὴ παρὰ τῶν πολλῶν. οὔτ' ἄλλο τοιοῦτον οὐδέν, προυγάγετο αὐτὸν. οὐδ' ἐξέστησεν. οὐδ' ἐπῆρε παρὰ βέλτιστα ἡγεῖτο πράξαι πο. οὕτως οὔτ' ἀνδρὸς ὠὸ τοῦ δεῖν τοῦ ἰδίου ἕνεκα τοῦ ἑαυτοῦ δημηγορεῖν, καὶ τοῦ τοῖς ἄλλοις ἀεὶ τὰ μαχόμενα τοῖς ἐαυτοῦ δημηγορεῖν, πάμπολυς ἀπέχει. καὶ πι φανερὰ παίτων. εἰς τοὺς τριακοσίους τὸν δία τ' τριμίτρων ἔνεκα ἐλέγειον. ἔστω ἰσότα. σὺ τοίνυν αὐτὸς φὴς, ὅπερ ἐτ' τῆς τρισσως πρόκειται τὸ μέτρον καὶ τὸν ῥυθμὸν, δημηγορία δὲ τὸ λεπτόμετον ἐστιν. ὥστ' ἀ καὶ μελέτων τ' ἔφειγε τὸ ἐαυτ' βάθρας, τὰ δ' ῥήματα μάλ μοια, κατάγε σὲ καὶ τὴν σὴν ψῆφον ἐδημηγόρει. ἢ πρὸς θεῶν ἀν μέντοι δέ κακῶς ἀδεῖν ἐκ ῥητικῆς ῥητορικὴν, ἵνα πρὸ ἰδαυτὸν εἶναι φήσομεν, ἢ μᾶφρόν πλαλάττειν, ὅταν δ' ὡς ἀληθῶς οἱ τριακοὶ ῥητορεύωσι, καὶ τὰ βέλτιστα καὶ τὰ χρήσιμα ἀκούειν λέγωσιν, ἀηὸ ὅπου τοῦτ' ἄδε φήσομεν εἶναι, καὶ διαφέρειν πολλοῦ τινος; οὔκουν δίκαιόν τι οὐδ' ἐκός. καίτοι σόλων τὰ μὲν ἐς

μεγαφίας

ὠφελίγγυπ. καὶ οὐχ διότι ἀμφοτέρων αὐτοὺς ἐκπεσεῖν. ὅπι μὲν τοίνυν δικονεῖν ὤξιωπο, πᾶσιν εἴρηκε μόνος· ὡς δ' οὐ τοιοῦτον τὸ εἰκέναι πρᾶγμα, πᾶσίς τι λέγουσι· καὶ πρεσπὶ πᾶσι τὸ πᾶσιν βοηθεῖν, ὥσθ' ὃν ἐκείνοις μόνος δοκεῖ φαίνεται λύειν αὐτὸς, λείπεται τὴν ἐξαρχῆς δόξαν κρατεῖν, ὡς ἀγαθοί γ' ὄντας τοὺς καὶ τὰ βέλτιστ' ἐξηγεῖσθαι. ἐγὼ μὲν οὖν οὕτως ἂν μᾶλλον φαίην, ἐξ ἁπάντων ὄντας αὐτοὺς μηδὲν πίστεως χρῄζειν αὐτῇ ἐντεχνῳ σκοπεῖν καὶ κακεῖνο ὡς ἔστιν ἡ ῥητορικὴ καὶ κολακεία, καθάπερ δεῖ τὴν κολακείαν χρωμένους αὐτοὺς φαίνεσθαι εἰπεῖν ἃ νῦν ἔφαμεν ῥητορεύειν. ὥστε πῶς ἂν κείνους ἀπολύειν τῆς αἰτίας, ἡ ῥητορικὴν προσείρηκέ τινα ἀλλοίαν; ἢ δ' αὖ χρηστὸν ἀπλοῦν ἡ ῥητορική, δεῖ τοῦ βελτίστου δοκεῖν μέλειν αὐτοῖς· ὥστε πῶς, ἢ κείνους μὲν πρὸς τὸ βέλτιστον λέγειν αἰτιᾶται, ἢ τὴν ῥητορικὴν κολακείαν καλεῖ; ἢ δ' αὖ διαιροῦντα τὸ τῆς ῥητορικῆς ἐστι, καὶ τὸ μὲν, αὐτοῦ κολακείαν τε καὶ αἰσχρὰ δημιουργία· τὸ δ' ἕτερον προσάδια τοῦ δικαίου, ἀναγκαῖον εἰκείνοις τοῦγε ἑτέρου μετεῖναι σαφῶς τι καὶ τοιοῦτο· πῶς οὖν ἀμφοτέρων ἀπιστήσεις αὐτοῖς καὶ μηκέτι καὶ δικαίως ἀπιστήσεις ἀμφοτέροις, πρίτε τὰς αὖ εἰς ταῦτ' ἀμφοτέρας ταύτας ῥητορικὰ πάλιν ὄντ' οὐδὲ διαιροῦντ' ἐπὶ τοῦτο τῷ λόγῳ, τὸ τῆς ῥητορικῆς· οὐδ' εἰσὶ δύο τινὰ τῶν ὄντ' ἐστὶν ἃ τρίτα· καὶ μὴν ἡ μέσον τί τούτων ἐστὶ τοῦ τε πρὸς ἡδονὴν λέγειν καὶ τοῦ πρὸς τὸ βέλτιστον, οὐδ' οὕτως εἰκείνους γε προσῆκον ἀκούειν κακῶς· καὶ γὰρ ἡ μὲν τὰ βέλτιστα ἐξηγεῖσθαι, οὐκ ἐξηγεῖσθαί γε πρὸς ἡδονήν· οὐ τοίνυν μόνον ἐξ ὧν αὐτοὺς ἀφῆκε τῆς τοῦ κολακεύειν αἰτίας, δεικνύναι μάτην τὰς βλασφημίας τὰς κατ' αὐτῶν τοιαμένος· ἀλλὰ καὶ ἐξ ὧν γ' ἀρτίως ἐλύετ' ἐπίστασθαι λαμπρῶς οὕτω μετ' ἐκείνους· εἰ μὲν γὰρ μηδένα μαθεῖν ἐᾶν ἐπιστάμενος, μὴ δ' ἂν φύγειν ὅστις ἐστὶν ῥητορικὸς καὶ χρηστὸς γεγένηται, τάχ' ἂν τις ἔφησεν ὡς ἐκποδὼν ἐκείνοις τοῦθ' ὅπερ τὸ μέρος τοῦ ἐλέγχειν τοῖς αὐδέσι, ἵνα πάντα χρεὼν τὸν κατὰ τὴν ῥητορικὴν λόγον βεβαιώσεται μέλλοντ' ἐπαινεῖσθαι καὶ ὀνήσειν, πικέρδος ἂν τοὺς κακῶς ἐρεῖν· οὐ γὰρ πῆς ἄρισθ' ὧν πολιτευομένων προὔκειτο λέγειν· οὐδ' ἐβελτίων τούτων ἀπεῖδες· ἀφ' ἑτέρου τ' ἦν ῥητορικῇ τὸ ὑπὲρ τοῦ δικαίου λέγειν ὥσθ' ὅτι καὶ ὀκτῶν οὐρεῖν τοιοῦτος, πᾶσι μισεῖν ἂν αὐτῷ ὡς ἐπὶ κακῷ τοιοῦτος οὖρεῖν τοιοῦτος. τὸ δ' ἀ καὶ ἄλλοις γεγενῆσθαι φάσκοντα· καὶ ἀνίησι καὶ ἐτέρωθι, καὶ νῦ δία πρόσθεν τι καὶ ἐστέον, ὅμως ἐς τοσοῦτον φιλονεικίας πρὸς τούτους ἐλθεῖν, πὶ ἔχει λόγον· ἐκείνο μὲν γὰρ ἦν ὑπὲρ τοῦ πράγματος δοκεῖν πουδ' ἀζεν· τοῦτο δ' ἰδίᾳ τινὰς κακῶς εἰπεῖν βεβουλῆσθαι· ὥστε δικαίως μὲν αὐτῶν ἐγκεκλημένων, οὐδὲν ἧττον ἐς τοὺς κατὰ τὴν ῥητορικὴς λόγους ἀνυσιμώτατον δ' ἁμὴ προσῆκε, μάταιος ἐξαμφοῖν ἠβλασφημία ἀεὶ ὄλιμαι ἅμα μὲν τοῖς δεομένοις καὶ ἐκείνων λόγοις ἀχνυτείς, ἅμα δ' ἁπλῶς τῆς ἀληθείας, οὐ κακῶ τὸ κακὸν οὐμὸν καλῶς γ' ἰάσπεμᾶλλον δ' ἀγαθὸν τὸ κακὸν ἐξήλεγξε, τῷ γ' ἀριστεῖδη τὰ περὶ τέντ' ἀσπιδὺς καὶ τι εἰ μὴ μηδεὶς ἐπῶν ἄπεικὸς, πὶ τοῦτον κοσμεῖς· εἰ δ' οὗτος γε σαφῶς δίκαιος, πῖσοι πλέον τῆς ἐκείνων κακίας· οὐδὲ γὰρ αὖ ἐλέγχης, ὃ βούλει γ' εἶς· οὐδὲν γὰρ μᾶλλον ῥητορικὸν φαῦλον τοῖς ὅλοις· τ' ἦν οὖν ὃς ταὐτὸν ἔπιχε. καὶ πῶς ταὐτὸν ἅμα τι καὶ ἐκεῖνα λέγων φαίνεται· ὅτιν ἐγώ τιμ' ἐκεῖνος, τ' πρόγε σοι δοκῶ πρὸς τὸ βέλτιστον ἀεὶ λέγειν οἱ ῥήτορες· τοῦτο γοῦν ἐπαινοῦσιν οἱ πολῖται ὡς βέλτιστ' ἔσονται, καὶ δὴ τοὺς αὐτῶν λόγους, ἢ καὶ οὗτοι πρὸς τὸ χαρίζεσθαι τοῖς πολίταις ὠρμημένοι, καὶ ἕνεκα τοῦ ἰδίου τοῦ ἑαυτῶν ὀλιγωροῦντες τοῦ κοινοῦ, ὥσπερ παισὶ προσομαλοῦσι τοῖς ἄνοις· χαρίζεσθαι αὐτοῖς ἐπειρῶμενοι μόνον, ἀλλ' οὐ τὰ βελτίους ἔσονται ἢ χείρους διατελοῦντα, οὐδὲν φροντίζουσιν· ἐχρῆν γὰρ αὐτὸν ἃ παμάλιστ' ἐβούλετο τὴν ῥητορικὴν κακῶς λέγειν, τό γ' ἐρώτημα φυγεῖν, δηλοῦντ' ὄν τῷ μέλλοντι πολιτεύεσθαι καὶ καθάπερ τὰ παραδείγματα, ἃ πῶς οὐ ταὐτὰ φαίνεται λέγω τὸ τοῦ κυβιστητοῦ καὶ τοῦ μηχανοποιοῦ, καὶ τἄλλα, νῦν δ' οὔτ' ἐκ τῶν ἐτέρων αἰτίας οὔσης τῆς ἀπορίσεως, οὔτε κατ' ἀμφότερα ἀλλοῖόν τι, χίζει τὴν ὑπόθεσιν. καὶ δίδωσι τὰ δ' ἄμφω τῷ καλλικλεῖ· ἃ μέλει καὶ λέγ· οὐχ ἁπλοῦν ἔτι τοῦτ' ἐρωτᾶς εἰ σὺ μὲν γὰρ οἱ καλοὶ τῶν πολιτῶν λέγουσιν ἃ λέγουσιν· εἰσὶ δὲ καὶ οἷοις σὺ λέγεις· νὶ δ' ἕτερα τις ἄν, αὐτὸ γὰρ τοῦτο προυμῦ, τὸ δεῖξαι καὶ διελέσθαι διπλοῦν εἶναι τὴν ῥητορικήν· τὴν μὲν, ὑπὲρ τοῦ βελτίστου· τὴν δὲ, πρὸς ἡδονήν· ἐγὼ δ' εἰ μὴ ἐστὶ διαιροῦν ἡ ῥητορικὴ ἢ μὴ, τότ' ἂν εἰσόμαι ζητεῖν, ὅταν καὶ τὴν φιλοσοφίαν εἰ διαιροῦ ἐστὶν ἅπασκοπῶμεν. καὶ τὴν μὲν ἰατρικὴν· καὶ τὴν γε κυβερνητικήν· διὰ τοῖς ἑφ' ἑκάστῃ τῶν ἁπάντων τοῦ δ' ὅλου ἁμαρτάσεται σφαλλὰ δ' αὖ φαίνεται· πρῶτον μὲν ὅτι οὐχ οὕτως ἐλέγετο ἐν τοῖς λόγοις τοῖς πρὸς πῶλον· ἀλλ' ὡς οὐ ταῦτα πολιτικῆς μορίου εἶδος ἦν ἡ ῥητορικὴ· εἶτα δ' ὅπερ ἐμμένετα διαιροῦν ὑπὲ λάμβανε τὴν ῥητορικὴν, οὐκ ἐν ὅλοις τοῖς λόγοις κακῶς αὐτὴν λέγειν προῆκεν, ἐν τούτοις προσῆκεν ἐπαινοῦντα φαίνεσθαι· οὐδ' ἐξ ὧν ἤλεγχεν ἀφεῖναι· χωρὶς γὰρ ἐστὶ διαιροῦν εἶναι φάσκειν, καὶ πειρώμενον καθάπαξ φαῦλον ὄν δεῖξαι, μὴ δύνασθαι· πῶς γὰρ οὐκ ἄπορον, εἰ μὲν ἤλεγξεν ὡς ἐστὶ κολακεία τοῦτ' αὐ ἰσχυρὸν ᾖσεν, εἰ δ' οὐδ' ἀρᾶν τοῦτο δ' ἄξιον ἀπορεῖν τοῦτο δ' ἄξιον δύνασθαι, καπαφύγοις τὸ διαιροῦν εἶναι λέγειν· τὸ δ' ἁπάντων μέγιστον· εἰ γὰρ ὧδε χρῆναι τοὺς μὲν, ἐπαινεῖν τῶν ῥητόρων, τοὺς δ', κακῶς λέγει, πὶ δ' ἐξ ὁπαράτης αὖτα δ' ἐπαινεῖν ἄλλα,

μᾶλλον δὲ καὶ τῆς ὑποθέσεως ὅλης, ἐπέβλεπεν ἐπὶ πλοῦτος, ὥστ' ἐποιοῦμεν ἐν τοῖς λόγοις, οὐτε τῇ ἀληθινῇ ῥητορικῇ ἐχρῶντο· οὐ γὰρ αὐξέπαινον, οὔτε τῇ κολακικῇ ἔχει δὲ πρὸς θεῶν πως αὖτις μᾶλλον ἀλοίη τις ταῦτα λέγων αὐτὸς αὑτῷ· ὃς τις λέγων μὲν ὡς ἔσται κολακεὶς καὶ τοῦτ' ἀγωνιζόμενος εἶτ' αὖ φαίη ὡς οὐκ ἐχρῶντο τῇ κολακικῇ· πάλιν δ' ὧν ἀφεῖκεν αὐτοὺς, ταῦτα κατηγορεῖ· καὶ δι' ὧν μὲν ἐλέγχειν προὐθυμεῖτο, διὰ τούτων ἀφεῖκεν αὐτὸς ἑαυτὸν· διὰ δ' ὧν ἀφῆκεν οὐς ἔπαυσε τοὺς κολακείας, διὰ τούτων ἐν περικλεῖ ὡς κολακείαν ἐλέγχειν ἀξιοῖ· καὶ ἅμα μὲν φαίη ἐξίσου τοῖς ἄλλοις εἶναι τοὺς τότε· ἅμα δ' οὐ χρῆσθαι τῇ κολακείᾳ, τοῖς ἄλλοις κολακείαν ἐγκαλῶν· καὶ μήν, ἃ μὲν τοῖς τῶν διακόνων καὶ τοῖς τῶν κολάκων ἐπωνυμίας ἐδίδοικαι τυγχάνει, τί τοῦτο λέγεις· ὡς οὐκ ἐχρῶντο τῇ κολακικῇ· ἃ δ' οὖν μάθοι μετὰ τῶν αὐτοῖς τοῖς κολακικοῖς, πῶς μᾶλλον τῶν κολάκων αὐτοὺς τίθης· ὅρα μὴ οὐχ ὁμολογῇ τοῦτο ἀγαθὸς, ἀνὴρ ὡς ἀληθῶς ἔχει τὴν ἀμφίονος αὐτῷ πάθος ὑπάρχειν ἐστὶν ὁ καλλικλῆς ὅτι ἄρα οὐ συμφωνεῖ πρὸς τῶν αὐτὸς αὑτῷ, καὶ ταῦτα γε· καὶ τοιούτοις τῶν λόγων χρῆσθαι πρέπον τοῖς ἀπαιδεύτοις τοὺς αὖ δεξασθαι καὶ διαβάλλουσιν, ἢ τοῖς ἀφιεῖσιν· ἔξεστι μὲν γὰρ ὡς κατήγορος ἔλυξε δ' ὡς αὖ τις μαρτὶς ἦκεν αὐτοῖς· καὶ μὴν ἃ μὲν ἔμελλε· τοῦτο γὰρ ἴστω δὲ τὸ ἰσχυρότατον, κόλακας πρότερον αὐτοὺς ἐκ τῶν αὐτῶν δεῖξαι ἀποφαίνει, καὶ ταῦτα φιστίσασθαι τοῦ λόγου, τάχ' ἂν ἴσως καὶ μὴ ὄντα κατηγόρησεν, ἀνὴρ οἷος ἐδόκει γ' αὖ τοιοῦτος εἶναι· ὅτι δ' ἦν ἀληθῆ λόγων εἶναι· ὅτι δ' ἦν ἀληθῆ ὅσ' ἔχει τις γνῶναι κατ' αὐτῶν· εἰ δ' ὡς ἐπὶ δικαστὴς ἐπέρου λέγοντος ἀκούσας ἀφῆκε τῆς αἰτίας αὐτοὺς, τίς ἐστὶ χρεία τῶν λόγων· ἢ πῶς οὐχ ἅμα τι φαδῇ χρήσιμα τὴν ἅπαντ' εἰρῆται· μὴ γὰρ μέλλοντων φαίνεσθαι τοιούτων ὁποίους πρὸς αὐτοὺς ὄντας ἐβούλετο δεικνύναι, τί πρὸς ἄλλως ἔδει βλασφημεῖν· ὅτου γὰρ εἵνεκα τὰ μέγιστα ἐλέγχετο, ὑπῆρχε πάσης τῆς ῥητορικῆς λόγος καταπεπτωκὼς οὐ τοιοῦτον εἶναι, πῶς ἔχοις ἂν τὸ φεισόμενον αὐτὸν ὀκνεῖν ἐλέγχεσθαι τὸ δὲ δὴ λέγειν ὡς οὐδὲ τῇ ἀληθινῇ ῥητορικῇ ἐχρῶντο· οὐ γὰρ αὖ τοῦτ' ἐζήτησεν, πῶς οὐχὶ ταῦτ' ἐστὶν ἃ καὶ παρ' ἐκείνοις ἂν τοῖς λόγοις ὀνειδίσαι μοι δοκεῖ καὶ ἐπιτιμᾶσθαι τῶν ῥημάτων καὶ παραλλαγῶν ἕνεκα· τί γὰρ ἄλλο ἢ δεῖγμα τοῦτο ἐστὶν ὃ τῶν ἐναντίων λέγει, καὶ ἀφεῖσαν ἐν ταῦτα· οὐ τοῦτ' ἐστὶν ὃς τὰ αἰδέσιμα τῶν ἐπιτηδευμάτων καὶ σεμνύνεται, οὐδὲ ὑμῖν οὔτ' ἄλλῳ τῳ ἐοίκασιν ἐπαινοῦντες, καὶ διακωλύων πολλὰ δίκαια καὶ παραιρούμενον τῇ πόλει γίγνεσθαι· ἀνάγκαιόν ἐστι τὸν τῷ ὄντι μακρὸν χρόνον συνεστάναι, ἰδιωτεύειν ἀναμένοντα· φέρε δὲ τί καὶ φησιν ἐν ταῦτα· πρὸς τὰς γὰρ πόλεις οὐδ' αὖ εἷς τρόπος δίκαιος ἀπόλοιτο τὰ αὐτὸς ταύτης τῆς πόλεως ἧς προστατεῖ· ταῦτ' ὦ πρὸς διὸς πῶς τις εἶναι φῇ τὰς αὐτὰς γνώμας, ἢ πρὸς τὸ αὐτὸ πλεῖν ἅμα μὲν τῷ δικαίῳ βουλοῦσθαι ἀναγκαίως ἔχειν ἀπολεῖσθαι ὑπὲρ τῆς πόλεως ἧς προστατεῖ, ἅμα δ' αὖ ἀπόλλυσθαι, οὐκ αὖ τοῦτ' ἀδίκως παθεῖν ὑπὲρ τῆς πόλεως ἧς προστατεῖ· τοῦ ταυτὶ ἐγὼ ἐροῦμαι, ἢ πῶς ἂς ταυτὸν εἰ δὲ δεῖ καὶ τἀμῆτα μὴ τῇ ἀληθινῇ ῥητορικῇ ἐχρῶντο μήτε τῇ κολακικῇ, δῶμεν γὰρ, κακῶς λέγειν αὐτοὺς οὐδ' οὕτως οἶμαι προσῆκεν· μᾶλλον γὰρ κόλακας καὶ φαύλους ὑπελάβομεν αὐτοὺς ἢ μὴ τῇ ἀληθινῇ ῥητορικῇ ἐχρῶντο, ἢ ἀπορωδούσους γε καὶ χρεστούς, ὅτι οὐκ ἐχρῶντο τῇ κολακικῇ, εἰ γὰρ μηδὲν τούτων ἦσαν οἱ λόγοι καὶ ἀπὸ προαιρέσεως αὐτῶν, οὐ κολάκων γε ἦσαν οὐδὲ φαύλων ἀπόρρητον σὺ γοῦν αὐτοὺς, τὰ μηδὲν ὄντα ἀγαθὸν καὶ ὄντα κακῶν, οὐδὲν μᾶλλον κακὰ δήπου καλεῖς· πῶς γὰρ αὖ καὶ αὐτὸ τοῦτ' ἔπλεκτο αὐτοῖς τὸ μηδὲν τούτων ἀμφοτέρων εἶναι, ἢ τοῖς γ' ἐπέροις ἐνέχοντο· ὥσπερ μᾶλλον φύγοι αὐτοὺς ἢ παυσεῖν προσῆκεν, εἰ μηδὲν ἐτέρου μετεῖχον μήτε τοῦ καλοῦ, μήτε τοῦ φαύλου· θαυμάζω δὲ πάντ' ἐπέρου τινὸς ἂν μεταδόξειεν αὐτοῖς ἀφωμίας, ἢ τὴν κολακείαν ἐλέγχειν ἔμελλεν, ὅτ' αὐτοῦ τοῦ λόγου πρὸς τοῦτ' ἐκφέροντος ὡς οὐχ οἷόν τε μετεῖναι τούτου τοῦ πράγματος αὐτοῖς, ὅμως οὐκ ὤκνησε τὰ μηδαμῇ συμβαίνοντα κατηγορεῖν· ἅμα μὲν ὅτι γ' αὐτοῖς δύο ταῦτα δεῖλον, καὶ τὴν μὲν ἀληθινὴν προσεῖπας ῥητορικὴν, τὴν δὲ κολακικὴν, ὡς ἐνταῦθα καὶ βαζ ὡς κολακείας κατηγορεῖς, καὶ ὅτου τοὺς ἀνδρας ἀφῆκας οὓς ἔπαυσε, ὡς ἐλέγχεις ἐνταῦθα· εἶτ' τίνι μὲν καὶ τὸ λοιπὸν ἐχρῶντο τῷ τούτῳ τῶν λόγων, ἢ τίνι ἐρῆτερόν τρόπον· ἢ γὰρ μηδ' ὡς αὖτοις κινδύνευον, μηδ' ὡς αὖτοις χαριζόμενοι, ἄλλος γέ τις αὐτοῖς πρόσεστι τρόπος καταλειπτέος· ἢ γὰρ αὖ καὶ τρίτος τις ἐστὶ παρὰ τούτους, οὐ σύ γ' ἐμνήσθης αὐτοῦ· ἀνὰ δ' ὑμεῖν τοῦτο παρασκευὰς διαιρῶν· τὴν μὲν, πρὸς ἡδονὴν ὁμιλεῖν· τὴν δὲ, πρὸς τὸ βέλτιστον· ὧν ὅτι μήτε πρὸς ἡδονὴν ὡμίλουν, μήτε πρὸς τὸ βέλτιστον, πρὸς τί λοιπὸν ὡμίλουν· ἢ πῶς οὐ τοῦτό γε σοὺς ὅρους ἐκπεφύγασιν οὐς ἔστησας αὐτοῖς, ὡς ἀφυκτῶς καὶ βεβαίως αἱρήσων· ἀνὰ μέσης αὖ τῶν ἐκείνοις τοῖς ἀνδράσιν ἀμφῶν· ἃς ὑμᾶς μᾶλλον τοῦθ' ὑπολαβεῖν τοὺς σοφοὺς ὡς ἅμα πάντες μᾶλλον οὔτε τῇ ἀληθινῇ ῥητορικῇ ἐχρήσαντο πρὸς τὸν δῆμον, οὔτε τῇ κολακικῇ· τοῦτο γὰρ ἂν δήπουθεν ἐν τῇ τῆς ἡσυχίας ἄγειν· καὶ τοι οὐ ὑμεῖς οὐδέπω τοῦτον φαίνεσθε κεχρημένοι, τί δ' ἐκεῖνος ποιοῖτο, ἢ καὶ ὑμᾶς χρεοῦντες, μηδέποτε τοῦτον τὸν τρόπον ἐχρήσαντο ἀρίστοις ἀναγκαίοις ἂν τῆς ἑτέρας χρῆσθαι ἁπάσης ὅλως

ἐφείγοντο·

προσεπεῖν· καὶ πρὸς γε τὴν ἐπιβολὴν ἐκείνος ἀπέδειξεν ἀνὴρ οὐ πάνυ· καὶ ἐκεῖνο λογίζου καὶ σκόπει πρότερον καλλίων καὶ ἄμεινον τὴν πόλιν διὰ τὰς τῶν προτέρων διηγεμένας οὔσας ὑπὸ μειζόνες οὐμεν ἐν τῇ αὐτῇ ἡλικίᾳ, τὰς ἀπὸ τῶν παρόντα βίον γιγνομένας, ἐς ἀχαριτίαν καὶ προσπλακισμοτέραν; ἐπαίνων ὅσοι τιμᾶν δύνανται πρὸ πολὺ τῶν παρὰ τοῦτων τιμῶν καὶ φιλανθρωπίας μετέχειν· καὶ ταῦτα μὲν οὕτως· ἐπειδὴ δ' αὖ πολλοὶ πρότερον χρόνος διαμεμενήκασιν ἐν τοῖς αἰῶνας καὶ παρέσεσθαι δόμενος, πείθων αὐτοὺς πλείστης αὐτῶν τῶν ἐμῶν ἀφίεσθαι, ἐξὸν αὐτῷ καὶ χαρίς τοῦ μνησθῆναι τὰ ἐμὰ ἐπῄνων πολλὰ τῆς ἀρετῆς, ὡς ἐπιφθόνου χρηστὸν ἐπεσήγαγε· καὶ τοῦτο πολλοὺς αὐτοὺς ὑπομιμνήσκει, καὶ ἄλλων, ὡδὶ λέγων· ἀναξίου πολίτου κρίνω τὴν τῶν πραγμάτων σωτηρίαν, αὐτὸ τῆς ἐν τῷ λέγειν χάριτος αἱρεῖσθαι· καὶ γὰρ τοὺς ἀπὸ τῶν προγόνων ἡμῶν λέγοντας ἀκούω, ὥσπερ ὅσους καὶ ὑμεῖς, οὓς ἐπαινοῦμεν οἱ παρόντες ἅπαντες μᾶλλον ἢ δοῦναι, τούτου τῷ εἶδει καὶ τῷ πρόσωπῳ τῆς πολιτείας χρῆσθαι, τὴν ἀρετὴν δικαίως ἐκείνου· τὸν νικίαν· τὸν ὁμώνυμον, τὸν ἑαυτοῦ· τὸν πολιτικόν· δύο πάντα ταῦτα αὐτῆς τὸν λόγον τούτων ἀπεσταίνοντο· ἓν μὲν ὅπου κατ' ἀνάγκην· ἀνὴκ πολυουσίας καὶ γνώμης ἀπεικεία τὴν μνήμην τῶν ἀνδρῶν καὶ τὸν ἔπαινον τούτων ἐποίησατο· ἕτερον δ' ὅπου καὶ αὐτὰ τὰ ἔργα πάντα αὐτοῖς ἀπέδειξεν ὧν κατηγόρουν· ὁμοῦ γὰρ, κολακείας καὶ δουλείας καὶ τῆς ἄλλης ὕβρεως ἀπτύεις, καὶ μᾶλλον πάντων σκοπεῖν αὐτοὺς· ὅδ' ὃς παρῆνεσα τῇ δικαιοτάτῃ χρωμένους· καὶ τὸ χαρίζεσθαι μηδαμοῦ τιθέντας πρὸς τὸ βέλτιστον, οὕτως ἐπαινῶν φαίνεται, τὴν αὐτὴν τῷ δουκυδίδῃ φωνὴν ἀφιεὶς· ἐπεὶ κἀκεῖνος ὥσπερ ἐν τοῖς αὐτοῖς λόγοις ἐπεδείκνυμεν, θαυμαστὸν ὅσον φύσει πρέπειν τῷ πρώτῳ τῆς ἐλευθερίας καὶ παῤῥησίας· οὕτως ἄγεσθαι μᾶλλον ἢ ἄγειν τὸν δῆμον· καὶ μὴ τὰ λέγων χαριεῖσθαι σκοπεῖν, ἀλλ' ὅτι βέλτιστον αὐτοῖς ἡγεῖτο, τοῦτο συμβουλεύειν· ἐπαινεῖ δ' ἐκεῖνον καὶ τὸν νικίαν διὰ τὸ πᾶσαν ἀρετὴν ἀπὸ τοῦ θεῖον· οὕτω καὶ ἔτιμα καὶ ὁμολογούμενα ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν εἰρῆκεν ὁ δημοσθένης· φέρε δὴ σκεψώμεθα τὰ καὶ τούτοις μᾶλλον πάσης δυμβουλίας, ὥσπερ ἐν κοινῷ πνὶ τῶν ἐλλήνων συλλόγῳ· πάντας δ' ἄρωμεν ἀμφοτέρω τὰ αὐδρεῖ· ὑπὸ μεγάλων δὲ καὶ οἱ λόγοι· ἀναὶ μὲν τὸν τοῦ λέγοντος αὐτοῦ, ὅπως τις βούλεται πείσει οὕτως ἐχέτω παῦτ· ἀνὴρ ὅστε βουλόμενος εἶναι, πρῶτος καὶ τὴν ὅλην γνώμην φιλανθρωπότερος· καὶ τῷ αὐτοῖς τοὺς λόγους δίκαιος πρὸς τοῦτο τὸ μέρος· τὸν δὲ ὅς τις αὐτῷ μαθημάτων ἀνάγκης ὑπαρχούσης κακῶς λέγειν εἶλετο τοὺς αὐδρεῖς, ἢ ὅς τις ὄντος μὲν τοῦ παροξύνοντος οὐ πρόσχει· οὐδ' ἀξίωσεν αὐτὸν συμβάλλειν, ἐν ὅσῳ ἐπρουλέμελλε κακῶς ἐρεῖν· πάλιν δὲ μαθημάτων ἀνάγκης ὑπαρχούσης, ἀπὸ τοῦ βελτίστου αὐτὸν ἐμπροσθεν εἶναι πολλῷ· μήτε δὲ φαυλοτέρα τῆς διαλεκτικῆς ἐρετικὴ φαίνεται, καίτοι ἐγωγ' ὅμην οὐ πάνυ ταῦτ' ἀναλωκέναι καὶ χαρίσασθαι· ἀνὴ εἶναι τὴν διαλεκτικὴν· μέρος τι τῆς ἐρετικῆς· ὡς ὥσπερ τὴν ὄρθωσιν τοῦ πωλοῦ καὶ τὸν αὐτὸν πρότερον ὥσπερ τοῖς δρομεῦσι μέτεστι τοῦ βαδίζειν, οὐμὴν τοῖς βαδίζουσι πᾶσι τὸ θεῖον εἶναι τι, οὔτω καὶ τοῖς ἐρετικοῖς πρὸς τὴν διαλεκτικὴν ἔχειν· πάντα δι' ἐξαίφνης λόγου· ἱκανὸς γὰρ καὶ ἀμφότερα· ἀνὴ οὕτω τοῖς καὶ τοῦ λόγοις αὐδρῶν τούτων λόγοις ἄγωνται οἱ χύσται ἐπεὶ ὅπῃ οὐκ ἀλόγως οὐδ' ἀπεκότως σπεύδουσιν τὰς ὀυτάμεις, πάντων ἐπὶ σύμφορος· οὐδὲ γὰρ τοῦτ' ἴσως ἐξῆν τοῦ πράγματος· ὅταν γὰρ καὶ τοῖς τὸν ὀνόματον ὀρθότητος διαλεγόμενος τοὺς ὄντως ἐρετορας εἶναι λέγω, καὶ πάλιν διαλεκτικούς, τότ' ἀμφω δέτου μαρτυρεῖ, καὶ τὴν ἐρετικὴν οὐ κολάκων ὄργον ἀνὴρεῶν πάντων εἶναι· ὥστε μὴ τοῖς μαγείροις γε προσήκειν ἀπεκάζειν τοὺς ἀπὸ τῶν δώντας αὐτὸν· ἀναὶ τοῖς ἔπεσι μᾶλλον, καὶ τὴν διαλεκτικὴν αὖ τῇ ἐρετικῇ προσήκειν· ὅταν γὰρ διαμείσου τοῦ τῶν ἐρετόρων ὀνόματος τοὺς διαλεκτικοὺς τοῖς ἔπεσιν εἶναι τὸν, πῶς οὐχ ὁ λέγω μαρτυρεῖ· ἀνὴ ὑπὸ μὲν τοῦ πωοῦ διαφέρομαι· ὅτῳ δ' οὐ πάνυ ἐξ ὧν διαπροθέτης καὶ δουκυδίδης καὶ θουκίνης μαρτυροῦσιν, ἀναὶ καὶ ἀφ' ὧν αὐτὸς ἡμᾶς ὁμολόγησεν ἐν αὐτοῖς τοῦτοις τοῖς διαλόγοις, καὶ τὸ δίκαιον αὐτῷτε τοῦτο τῷ μέρει τὸν λόγων εἰρῆκαι καὶ τῷ τὸν αὐδρῶν διέλεκται, καὶ μᾶλλον ἅπαντα ἐρεῖσθαι, καὶ φθονεῖς εἶναι τὰς βλασφημίας συμβαίνει· τοῦτ' ἔδη βούλομαι δεῖξαι· ἐμὲν τοῦ δικῷ πολυπραγμονεῖν, λίαν ἀκριβῶς ἅπαντ' ἐξετάζων· ὅμως δὲ πεσοῦτον πρεσπεῖν βούλομαι· ἐμὲν γὰρ ἀλοίην φθονέμενος, δίδομαι καὶ πάντα ἐξελεῖν ἀπὸ τῷ βουλομένῳ, καὶ χάριν προσείσομαι· ἐμὲν δ' ἀλίσκεσθαι λέγων οὐχ ἥδιστα ἐγώ πάσχω, ἄλλος ἀνεῖν λόγος· τὴν γοῦν ἀλήθειαν ὡς χρὴ τιμᾶν, πολλοὶ μὲν ἐρίκασιν οὐμὴν ἐπ' ὀλίγοις τις ἀξίως ἡμάτων· παρεστὸ δ' ὃ λέγω σκοπεῖν ἔδη· ἐρμέσ' ἐμὲν γὰρ ἅπασι αὐτῷ δέτυκεν ὁ πρῶτον λόγος ἐκ τούτου· δύο τούτων παρασκευῶν οὐσῶν· τῆς μὲν, πρὸς ἡδονὴν ὁμιλεῖν· τῆς δὲ πρὸς τὸ βέλτιστον, τοὺς ἐρῶντας εἶναι τοῦτ' ἄρα τὸ πρὸς τὸ χαρίζεσθαι βλέπειν ἔον· καὶ διαμαγορεῖν οὔτω τοῦ ἐδίου ἕνεκα τοῦ ἐαυτῶν· ἄλλο δὲ μᾶλλον βλέπειν· μισθοῦ δὲ καὶ τούτων τῶν αὐδρῶν, διὰ τὸ τὸν καλλικλέα δὴ τούτοις τοῦ παῤῥησιάζεσθαι βουλόμενος δεῖξαι παρακλαίων τοῖς ἄλλοις ἔχοντας, καὶ οὐδὲν βελτίους ὄντας· ἀναὶ καὶ αὐτοὺς διακόνους, καὶ τοιούτους οἵους τὰς ἐπιθυμίας ἐμπλάναι, κατηγορήσας ἃ ἐβούλετο· καὶ τὰς συμφορὰς ὀνειδίσας αὐτοῖς, εἰ ὧν πρῶτον ἀπολαβόμενος,

ἀρχὰς καὶ κατώρθωσαν πολλὰ καὶ καλὰ καὶ δίκαια καὶ κοινῇ συμφέροντα, μικρὸς ἐλαττώματος αὐτοῖς γίνεται· τοῦτο γὰρ ἔξεστι δὴ τυχεῖν αὐτοῖς ἁπάντων· ἃ δὲ καὶ τοῦτ' ἔξεστιν ἐρασθῆναι πρὸ τῆς συμφορᾶς αὐτοῦ καὶ πάντως λόγῳ μᾶλλον συμβαίνοντα καὶ βεβουλῆσθαι καὶ πεπρᾶχθαι τῷ πρίν δὲ λέγω τοῦτο λόγῳ, ὃς ἔστιν ἀπάντων λόγων ὄνειδος κάλλιστος· οὗτος, οὐκ ἀλλοῖος φησὶ λέγειν ὁ Ἀθηναῖος· ἀλλ' οὐκ ἐκεῖνο μόνον σκοπεῖν ὅταν πράττῃ, τί περὶ δίκαια ἢ ἄδικα πράττει· καὶ αὐτὸς ἀγαθοῦ ὀργανεῖ καὶ κακοῦ· οὐκοῦν ὅτ' ἐκεῖνοι φαίνονται μᾶλλον τῶν μελλόντων αὐτοῖς ἔσεσθαι δυσχερῶν, ὑπολογισάμενοι πρὸς τὸ δίκαιον· ἀφεθῶσι καὶ ἁπλῶς δόντες αὐτοὺς ὑπὲρ τοῦ κοινῆ βελτίστου, τῷ σωφρονεῖν κίχρονται λόγῳ· ὥστ' ἀδεκαστίαν ἐστίν· ὡς οὔτε δίκαια, οὔτε ἀγαθῶν αἱρετῶν ἔργα ἂν προέλοιτο καὶ ὧν ἐπιχείρησαν, ἅ συγχωρητὸν χρῆσθαι ἂν τοὺς ἄνδρας, ἃ κἀπέτυχε· καὶ τοσούτῳ μᾶλλον καὶ μείζοσιν, ὅσῳ τὴν δυσκολίαν ἔπραγμα οὐκ ἐδέησαν· φαῦλοι γὰρ αὖ τῶν σφαλλόμενοι· λέγω δὲ δὴ τὰ πάντως αὐτοῦ· τῶν τε ἀμαθίαν ὅσων ἐν τροίᾳ πεπλημμελήκασιν, οἵτε ἄλλοι καὶ ὁ τῆς Θέτιδος υἱός, ὃς τοσοῦτον τοῦ κινδύνου κατεφρόνησεν, παρὰ τὸ μὴ ἀχρεῖον αὐτὸν μεῖναι, ὥστ' ἐπεὶ δὲ ἔπεσεν ἐμπαρὲς αὐτῷ, καὶ ταῦτα δὴ λέγω τὰ τοῦτοις· οὐ γὰρ δίκαιον τοὺς μὲν ἐς τροίαν τῶν ἑλλήνων ἁλόντας, ἐπαινεσόμεθα, ὅτι ἐβουλήθησαν καλῶς ἀποθανεῖν, τοὺς δ' εἰς πειρατὰς ἐμβάντας δυχερεῖς ἐκ τῆς ἁλιτοῦ μὴ προπέμψαντας οὐδὲ παρὰ τὸν φόβον τὸ βέλτιστον, τούτους ἀπὸ τῶν συμβαινόντων κρινοῦμεν· οὐδὲ τοὺς μὲν ὑπὸ μιᾶς γυναικὸς ὑβρισθείσης ἀγανακτήσαντας, ἀνδρῶν ἀγαθῶν λογισμῷ χρῆσθαι φήσομεν, τοὺς δὲ πάσης τῆς ἑλλάδος προστάτας, ἵνα γὰρ παίδων ὁμοῦ καὶ γυναικῶν καὶ ἱερῶν καὶ τάφων, καὶ πάντων τῶν ὅσων ἐκινδύνευον, τούτους μὲν τῶν ὁμοίων καταλείψομεν, πρὸς τοὺς ὁμοίους ἀφέντες κρίνειν· οὐδ' ἢ μὴν τῆς φίλης πιμπρωσῶν ἐπιμενεῖ πλευτεύς, ὃς μακαρωνήσους τέμψεται δὲ δὴ πῆς τῇ πόλει πάσης καὶ τοῖς τῶν ἑλλήνων πράγμασιν αὐτὴ πάντων τῶν ἄλλων κατέστασα, τούτους εἴπερ τοῦ ὕστερον σώζεσθε, τὸ καλῶς προσακούειν προσήσομεν· οὐχ ἕως γ' αὖ τοὺς τῶν δικαίων λόγους φυλάττωμεν· ἀφαιρεῖται γὰρ τοῖς χρεῶν τῶν συμφορῶν ἐχόσ ἂν εἶεν μᾶλλον, ἢ τοῦτο οὐκ ἔχοντας, ἐπαμβαίνειν· ὃ δὴ λέγεται καὶ μῦθοις· βούλομαι τοίνυν καὶ ἐμοὶ προθέντας ἀκοῦσαι μυθεύειν βραχύ· οὐδὲν γὰρ ἂν χείρων· ἄλλας τε καὶ τῆς ῥητόρων ὄντας τοῦ λόγου· μεταδώσομαι δ' ὅσον ἐς τούτους αὐτοῖκεν· ὡς οὖν ἐκεῖνος τῆς τῶν αὐτῶν τούτων διαλέκτου κατηρξεν ὁ τῆς μελαγχίνου ὡς αὐτάξιος εἴη τοῦ στεφάνου, παρεξετάσαντες δὲ αὐτὸν πρὸς τοὺς πρότερον, καὶ μόνον οὐκ ἀγάλματος ὄντος, ὥστ' ἐζηλῶσαι καὶ παρὰ γνώμην ἐπαινέσαι, καὶ φιλονικῆσαι πρὸς τοὺς ἀνδριάντας ἐπὶ καὶ τοῖς ἐκείνου βλασφημίαις· ὁ δὲ τοὺς μὲν πράως καὶ σωφρόνως καὶ ἀξίως ἑαυτοῦ· τὴν μὲν δεινότητα ἐς τὸν ἀγῶνα ἔτρεφε· τοῖς δ' ἀνδριᾶσι τὴν ὠφελείαν ἐτήρησε· λέγει γὰρ ὡς ἐγὼ μὲν ταυτὶ εἶπα τῶν πρόπροσθεν γεγενημένων ἀνδρῶν ἀγαθῶν μίμησιν· καὶ καλῶς ποιεῖς· πρῶτον μὲν δὴ τοῦτο τὸ μικρὸν τοῖς προσώποις, πῶς οὐ φιλάνθρωπον ἅμα καὶ γενναῖον, τὸ καὶ καλῶς ποιεῖς· οὐχ ὡς παρὰ πάντων φησὶν ὅπου καλῶς ποιεῖς καλλίκλεες μίμημα μόνων τῶν ἀνδρῶν τούτων ὡς ἀγαθῶν· οὐ γὰρ ἦσαν πανοῦργοι· ἔπειτα τοσοῦτον ἐδίωκεν τοῖς ὑπαρχούσης ἐκείνοις δόξης ἀφελεῖν ἂν χρεῖν, ἵνα δὴ μείζων αὐτὸς φανείη, ὡς τὴν αὐτοῦ πολιτείαν ἐς τὴν ἐκείνων ἀνενηνεχθεῖν· φάσκων ταῦτα βουλόμενον εἶναι· λέγει γὰρ ὅτι ἐγὼ μιμοῦμαι· καὶ μὴν δὴ καὶ πῦρ ἄρα εἰπεῖν δεῖ, ἃ μὴ ἐμὶ πολιτεία καὶ προαίρεσις ἑάστης ὀρθῶς σκοπεῖ, τοῖς τότε ἐπαινουμένων ἀνδρῶν ὁμοία καὶ ταῦτα βουλομένη φαίνεσθαι· ἃ δὲ οὐ, τοῖς τῶν τότε τοὺς τοιούτους συκοφαντοῦσιν· καὶ τοι πρία γ' ἂς ὑπερβολὴν ὑπῆρχεν ἐπεῖν αὐτῇ τὰ μίγιστα ὑπὲρ τῆς αὐτοῦ πολιτείας· πρῶτον μὲν ὅτι οὐχ ὁμοίως εἶχε τὰ καιρῶν· οὔτε τοῖς ἀθηναίοις, οὔτε τοῖς ἄλλοις ἕλλησι τότε καὶ ἐαυτόν· ἄλλοι μὲν, ἐν διβουλοῖς τοῖς πράγμασι τὴν ἀρετὴν αὐτῶν ἐδείκνυσαν· οὗτος δὲ νοσούντων καὶ μόνον οὐκ ἀπολωλότων ἤδη πάντων, ἐπὶ τὴν προστασίαν τῶν κοινῶν παρῆλθεν· ἔπειθ' ὅτι οὐδὲ τὰ τῶν ἀνταπάλων παρασκεύασε· ἀνὰ πρὸς ἄνδρας ὀξεῖς καὶ δεινοὺς καὶ συγκεκροτημένους, καὶ τοὺς ὁμόφρονας καὶ προσοικειώσας· καὶ ὥστε τῇ κερκίδι καὶ τῷ σιδήρῳ χρωμένους, καὶ τὰ σημεῖα τῶν πραγμάτων ἐξ ἀφανοῦς ἀφανοῦμένους· αὐτὸς τε ἑαυτὸν ἐπαγωνίζεσθαι, καὶ τὴν πόλιν ἐλεύθερον· καὶ ἃ μὲ δὴ τοῖς μάντεσιν ἦν προειπεῖν, καὶ προεῖπεν, ταῦτ' ὀμοῦ προλέγειν καὶ διακωλύειν ἀναγκαῖον· τρίτον δ' ἐπὶ τοῦτοις, ὅτι καὶ μόνος ὡς ἔπος εἰπεῖν ἀντετάξατο τῇ κατὰ τῶν ἑλλήνων τύχῃ· τῶν μὲν ταῦτα προκεκριμένων καὶ τῶν σωτηρίων, πολλῆς πάσης ἐνθέας οὔσης· τῶν δ' ἐπὶ τῶν ἐναντίων λεγόντων καὶ πραττόντων, ἀφροσύνας ἐσωμασῆς· ὧν κρατῆσαι πολὺ μείζονος ἦν, ἢ τ' ἔζω καὶ φαύλων πολεμίων· ἐπὶ ὅμως ἐκ τοσούτ' ἐκ τοιούτ' ἐλαττωμάτων, καταλόγου πρὸς τοὺς συμμάχους, καὶ πρὸς τὰ δυνάμεων· ὧν σπάνιν αὐτοῖς ἐκ τῆς δικαιοπραξίας, ἰδίᾳ καὶ λόγῳ λέγων ταῦτα, καὶ περὶ τῶν αὐτῶν πολλῶν μνησθῆναι μνησθεὶς δὲ τούτων, οὐδὲν ἔτι τοιοῦτον· ἐπὶ ἔχων ὡς ἔστι τοῦτο ὑπερβολάς, οὐκ ἐλάττωσιν· ἀλλ' ἐπιχρῆν γίνεσθαι ὁμοίαν τὴν ἑαυτοῦ πολιτείαν τοῖς ἐκείνων

κηρύκιον, κὴ σίσηρος

οὐδὲ ἦν αὐτῷ· ἀεὶ δ' ἴσμεν καὶ Παλαμήδει, καὶ Παλαμήδης, καὶ Πρωτεύς, καὶ πᾶσιν αὐτοῖς ὡρισμένοις κοινὸς ἀπολογίας ἦν αὐτοῖς πάντων ἐνδιδόναι. ἓς ἁρπάσαι μὲν ἔφθην, ὡς τύχοι καὶ καιροὶ τὰ τῶν αὖθις ἄφνω πραγματεύεσθαι καὶ ὁ προσδιαιρεθεὶς τὸ καὶ προσεῖναι, πρὸς τὴν δίκην καὶ τὴν τύχην, καὶ τὴν πίστιν πρῶτον ὡρίσατο· δεῖ φρονῶν· φησὶ γοῦν οὕτως· ὑμεῖς τοίνυν μοῦνοι πρῶτον συγχωρήσατε τοῖς δεῖν ἔπεσθαι τὴν τύχην ἀρπάζειν καὶ δεύτερα, ὃ πάντων ὡς ἁληθῶς· ἐπεὶ τοίνυν τῇ τάξει καὶ τῇ δυνάμει πρῶτον ἡ τύχη, πῶς ἀσυγχώρητον αὖ εἰκὸς καὶ παρεῖναι· ἢ πῶς αὖτος τὸ ἐλάχιστον καὶ τὸ φαυλότατον τῶν πλείστων καὶ μεγίστων ἀξιοῖ κρατεῖν· οὐκ ἔστιν ὅπως δίκαιος· μὴ τοίνυν θαυμάσῃς· ἐπεὶ Πρωτεὺς ἔχων ἀεὶ τὴν τύχην, τοῦ θεοῦ καὶ τῆς τύχης ἐπάτησε· μὴ δ' ἀμνημονεῖτέ καιρῶν, ὃς αὐτὸς φῆς οὐκ ὀλίγον δύνασθαι· ὃς οὐ πρᾶστά τοις ἐκείνου τὸ πρᾶγμα μένος φαίνεται· πολλὰ καὶ παράδοξα κατ' αὐτοὺς καὶ γίγνεται καὶ γένοιτ' ἂν εἰς ἐκ καὶ τὰ τοῖς ἀνθρώποις συμβαίνοντα· τίς δ' οὐκ αἰ φαίνεται· ἀεὶ οὖν τῶν τοιούτων ἐστὶν ἐλέγχος κατ' αὐτοῦ, ὡς οὔτε νῦν ἔστιν ὅτου χρηστοῦ οὐδὲν οὔτ' ἐδύνατο βελτίους γενέσθαι· ἀεὶ δ' ἔξω αὐτοῖς τινα πίστιν ἔχειν δίκης καὶ τὸ χρεὼν εἶναι· εἴπερ καὶ τὸ μεῖζον ἀκουσίων ἔγκλημα τῷ τὸ πιστεύσαντα μὴ δίκαιον γενέσθαι αὐτοῖς τὸ πάλιν γενέσθαι· μὴ δ' ἁπλῶς ἡμεῖς· ἀεὶ γὰρ ὀλιγαρχεῖται περί τοις ὅτε πρὸς τοὺς ὅλους ἐκράτει κλέων πρῶτος· ὁ δ' ἐστὶ αὐτὸς οὗτος καὶ Λακεδαιμονίων πρὸς ὧν ἔπαθε· καὶ βλάψωσι τὰ ὑγιαίνειν πάλαι αὐτοὺς καὶ ὁ τοῦτον μεῖζον εἶναι δοκεῖ, καὶ χρόνον προεστῶτα νικᾶν ἐξέσει· καὶ τοῦτον οὐ πρεῖττον, ἀεὶ ὅσον ἔκρατεν ἡμερῶν· ἀεὶ ὅτι γ' οὐ πάνυ πρεῖττον ἦν τῶν Λακεδαιμονίων, ἐδήλωσε καὶ μάχης· πρὸς ὧν μαχόμενος, οὐ πολὺ τῷ βραδὺ παρέχει τὸ ἔργον· ἀλλὰ κἀκείνου πίπτοντος, ἔκλασε καὶ πάντας μικρὸν ἔδεον φεύγοντας βαλεῖν ἀσπίδι ἂν ὡς φησιν ὁμηρικός· ὃ δ' ἐστὶ πάντων οὗτος λέγει καὶ τῶν ἔπειτα πεπραγότων, ὡς οὐκ ὀλίγον τὸ διαφέρον σώζειν γενέσθαι· ἐπὶ τὰ γὰρ ὅλα πρὸς ἕξ ἀκραίους αἱ πλοκίζεται· οὗ τοίνυν καὶ τὴν δίκην οὔτ' τῶν κλείνης λόγων· οὐδὲ τῆς ὠφελίμης ἐκράτησεν· οὐδ' ἔστ' ὡς αὐτὸς μόνος τῶν γενέσθαι ἀεὶ ἀπόλαυσιν τοῦ καιροῦ, ὡς καὶ τῇ τύλῳ, τῇ τύχῃ καὶ τῷ καιρῷ προσχρήσατο· ἐπεὶ τῶν κλείνης καὶ πίστεως ἐκράτει κλέωνος ἐδεῖ τἀληθὲς ἀεὶ μέγα δίσημον· τοῦτο γάρ, οὐδεὶς ἦν ὅς τις οὐκ αὖ ἔξαπατᾶσθαι· ὡς τὰ καὶ τοῖς δράσασιν ὡς αὐτῶν ὁρῶντες βλάπτοντο· τὸν δ' οὐκ ἔστιν ὅστις οὐκ αὖ ἐβούλετο αὐτὸ ἐκείνου κεῖσθαι τοσοῦτο πρεῖττον ἦν πείθειν κλέων ἐκείνου ζῶντος· παρεῖς οὖν τοῖς συκοφάντας ταῦτα· αὐτὸς δὲ πάλιν σαυτοῦ τι μνημόνευσον ὅτι γὰρ οὐδὲν οὐ τὰ δύνασθ', οὔτε τὰ ἄπειρ'· καὶ τὰ βέλτιστα λέγοντας ὑπὲρ ἑνὸς δήμου τῷ δήμῳ προσαρουσα, ἀεὶ καὶ τοῦτ' αὐτὸ τὸ συμφορᾶς ἄπειρος γίγνεται, τὸ μὲν βουλεύσασθαι τὰς ὀρθοτάτας ἀφεῖσθαι γνώμας, νυνὶ μάντιν ἀκούσασθαι δεῖ γνῶναι· ἀεὶ δ' πολλῶν δήμων καὶ πόλεων αἰτίαις παρ' ὃ τ' ἀρίστους διαμαρτύρεται διαβρήδην οὐ τοσοῦτον λέγων καὶ ἐπὶ τῶν αὐτοῖς ὅς συμφορᾶς ἐκινδύνευσεν οὐχὶ δικαίως αὐτῷ· τίνα οὖν ἐστὶ τὰ ῥήματα· οὐ γὰρ ἐστὶν ὅστις ἀνῶν σαλεύσαι τοῦ ἡμῶν, οὔτ' ἄλλῳ τινὶ πόλει οὐδενὶ γνώσεως ἐναπτούμενος καὶ διακωλύων πολλὰ ἄδικα καὶ παράνομα ἐξῆλθε γενέσθαι· ἀεὶ ἀναγκαῖον ἐστὶ γὰρ τῷ ὄντι μαχόμενον ὑπὲρ δικαίου καὶ ἃ μέλλει ὀλίγον χρόνον ἔσεσθαι, ἰδίωτ δίσημα· ἀεὶ μὲν προαιδεῖν· εἶεν ὦ φίλοτης· εἶπε θαυμάζεις δὲ μλπαλδης καὶ θεμιστοκλῆς καὶ Πρωτεὺς καὶ κίμων, προσίπρουσαι αἰναίους, πᾶ βέλτιστα λέγοντας αὐτοῖς, καὶ φθόγγος πᾶ προὸς ἰδόντων; ἀεὶ μὲν αὐτοῖς γ' ἐφεῖσιν ἔδιεν ὠφελεῖσθαι τοὺς κινδύνους· καὶ οὐδ' ὀλίγον χρόνον ἐγχωρεῖν διαφύγειν· ἢ πρὸ οὖν δ' προσίπρουσαι θαυμάτου ἐστί, καὶ τοῦτ' ἄξιον αὐτοῦ κατηγορεῖν, εἰ κεῖνο πολλῷ μᾶλλον ἄξιον αὖ θαυμάσαι, ὅτι τοσοῦτον χρόνον δι' ἐγένοντο· καὶ μὴ τιθέασιν τοῦτ' ἐπαίνου, μεῖζόν ὅτι καὶ προσίπρουσαι βασάνου γ' ἐζημιώσαντο· ἀεὶ μέσην τὰ ὁδὸν ἐχώρησε· καὶ τῇ μὲν, ὡς ὧ καὶ καλῶς ὑπ' αὐτοῦ ἀχθεὶς ἰσχύειν· καὶ πᾶ πρὸς τὸν δικάσαντο· τῇ δὲ, νὺξ ἐδύνατο τὴν πρᾶγμα τος φύσιν διαφυγεῖν· ἀεὶ ὧν δήμῳ προσῆκεν ἁμαρτεῖν, μέρος χρὴν μετέχειν· οὐδεὶς δ' ἂν ἐροίμην ὅστις βούλεται δίκαιος ἂν ἱερὸν τὰ μὴ πάντος· αὐτὸς δὲ δὴ τὰ μαθὼν ὑμῖν ὃ πρ' οὐκ ἐκολάζετο· ἢ ἄλλο τι φύσειν ἂν ὅστις οὖν, ἢ τὸ αὐτὸ τῷ ὅσῳ καὶ πρὸς τὰς λέγων ἐκεῖνα φαίνεται τὰ μὴ εἴπερον· εἰ δ' ἀ φοβοῦνται μὴ πάσης οὐκ ἐδικαιοῦργεσε, ταῦτ' ἐστὶ τοῖς ἐκείνων τὸ πρόνοιαν ὡς οὐ πᾶ βέλτιστα σώζεσθαι βούλεσθ' ἰσχυρίζεσθαι, καὶ μὴν ἀ μὲν οὐδὲν ἐστὶ πᾶν κίνδυνος, τοῦ χάριν οὐδὲν ἐώντας τὴν πατρίδα· εἰ δ' ἔστιν ἦν ἀπολελεῖσθαι, τί θαυμάζεις εἰ τοῖς ἐκείνων ἰσχύσατο συμφορᾶς καὶ τῷ πᾶ βέλτιστα λέγειν τισὶ αὐτὸς ἔπαθε τὸ κινδυνεύειν, ἐκείνοις ἐξ ὧν ἠτύχησαν, ἀπιστίας τὸ λέγειν πᾶ βέλτιστα· φέρε δὴ κἀκεῖνο σκεψώμεθα· ἐπὶ τοῦτ' ἦν τῷ πᾶ δίκαια πράττειν προσήκειν ἅπαντ' ἐστὶν τὴν πλαβεῖν παρ' αὐτοῦ· τὸ περὶ πρὸς θεῶν, πῶς ἂν δύνατο πῶς ἔτι μὴ κοινὸς περὶ γνώμην· καὶ μὴ τὸ ὅλον βελτίους, ἦτε πολλὰ χρεὼν μὴ πεῖσαι· τὸ περὶ οἵτινες προσοφείλουσι τὸν προσόντα κίνδυνον· εἶτ' ἐκ τοῦ δ' ὠνίσησαν, ἢ οἵτινες ἓξ δὲ τις, οὐκ ἀπωκήσασι· ἐκεῖ μὲν γὰρ δὴ καὶ τὰ μὲν μᾶλλον ἢ μᾶλλον ἀκρεῖν, κοινὸν ἁμφοῖν εἶναι· τοῦ ἐγχειρῆσαι πᾶ βέλτιστα ἢ μᾶλλον ἢ μηδόλως εἰπεῖν· οὔτ' φαυλοτέρων ὄν, εἰ κεῖνος ὑπάρχειν· εἰ γὰρ πάσῃ διάμαρτον, ὅτι τι προείλοντο, φύσει τις αὐτοῖς ἐκεῖ· ἢ τοίνυν μὴ μόνον προείλοντο,

ὥςτε πρόκαπαλαμβάνειν ἡμῶν τὰς γνώμας, ὅπως μὲ ἀπὸ τοῦ ἀγῶνος πρέχοιμεν· μὲ δ' ἕτερος ἄλλου χεῖρον ὑπονοίσῃ, ταύτη φαυλότερον αὐτὸν ἐγκρίμοιεν· μὲ δὲ χείρω μηδενὸς ἄλλου τ' ἀχαιῶν, ἀλλ' ἢ τοῦ ἀχιλλέως· καὶ μὲν καὶ ὁ ἀδελφὸς μετεῖχεν αὐτῷ τῆς τύχης ἀπὸ ἴσης· ὁ τε δεύτερος πρὸ τὸν πρεσβύτην· ὅστις τῆς μερίδου μὲν ἔτυχε· τὴν δὲ πρεσβεῖαν αὐτὴν παρῆκεν ἑτέρῳ λαβεῖν· καὶ οὕτως ἑαυτοῦ χεῖρον· ταῦτα μὲν ἐφιέσθω οὕτως ἔχοντα, τί χρὴ νομίζειν εἶναι· ἆρ' οὐ χρησμὸς πᾶσι δοκεῖ πᾶσι γεγενῆσθαι τοιοῦτος; ὥστε οὔτ' ἐν τῇ ἐμῇ σώματος, ἣ μεγίστη προφέρειν δοκεῖ· οὔτ' ἐν τῇ ἑτέρου ἀρετῇ κέκτηται, οὔτ' ἐν τῇ τύχῃ αὖ τῇ καλῇ, οὐδεὶς αὐτῷ τούτων κύριος· ἀλλὰ δοκεῖ τοῖς κρείττοσιν ἐμοὶ φίλοις ἰσχύειν· ἐν χρήμασιν· ἐν δόξῃ ἴσχειν ἐν τῇ πόλει, μηδενὶ τούτῳ ἑαυτοῦ· μὲ δὲ μεῖζον φρονήσας τὰς ἐξουσίας· ἐν πᾶσι κρατήσεις, ἐπίσταται τῆς τύχης· ταῦτ' ἔστιν ὁ ἀγὼν οὗτος· ταῦτ' ὄμμερος λέγει· οὐδὲν τ' αἰδοῖον εἶναι ἀφαλὲς· οὐδ' ὁμαλόν, οὐδ' αὐτάρκες· ἀεὶ πίπτοντα δὲ ἰσχυρὸν τ' ἀφανοῦς, ὅταν καιρὸς ᾖ τύπτειν· ἀλλὰ τοῦτο καὶ βαβυλὼν αὐτοῖς ἔτειχισε· πάλιν δὲ τὰς πᾶσας πρήσσουσιν ἐν ἕτερα· ταῦτα ταῦτ' ἐναλλάξ πρήσσεται· οὐ τοιγὰρ τὸ σὸν ὧδε ἔσχεται, τὸ αὖ σὸν εἶναι θεοῦ παίγνιον· ὅταν ἐκ πάντων μὲν τοῦ ἅρματος ὁ ὄνος χος, ἐν ᾧ προθυμεῖσθε βιβάσαι· ἅπερ δὲ ὁ κυβερνήτης ὅπως χρὴ σώζειν τὴν ναῦν, πολλαχοῦ δὲ σκοπός· ἰλιγγιᾷ δὲ ὁ κρείττων τοῦ χείρονος· κἀκεῖ δὲ βραδὺς ὠκὺν· ταῦτα δ' ἀεὶ καὶ κατὰ πρόχειρ', τοτὲ αὖ τις ἴδοι τὸν σὸν λόγον· τὸ ὡς ἀληθῶς προφέρειν πρὸς εἶναι δόξειεν ἄν, ὡς ἔοικε μὲν καὶ τύχοι ταῦτ' ἄριστον· τὸ δ' ὁμίλου πρὸς ἀνδρὸς παιδί· εἰ δ' ἔσοιτο μὲν οἱ κυβερνῆται ταῖς ναυσὶν ἅπασι τοῖς ἐμπείροις ἴσοι, ἐν δ' οἱ ἄριστοι ταῖς ἅπασι τοὺς κάμνοντας· ἐνίκων δ' οἱ κρείττους· ἐνίκων δ' οἱ μείζους· τὸ δ' ἀεὶ τυγχάνειν προσῆν· μηδὲν δὲ ἐφάλλεται τῶν ἀξιωμάτων καπηλεύων· ἀλλ' ἐμὲ μὲν καὶ δύναμις μηδὲν διέφερεν, ἀλλὰ πάντ' ἂν αὐτῶν πράγματα· καὶ οὐδὲν ἂν αὐτῶν ἴσως προσῆδε· οὐδ' αὖ κατέκλυσεν ἡμᾶς τὸ πίθων ἄριστος ὕδωρ· νῦν δ' οἱ πρῶται πολλὰ χρήσιμοι καὶ τοῖς πρόσκεινται καὶ παρακολουθοῦσιν ὁμῶς, ὑπραμμένοις τῆς ἀεὶ τῆς φύσεως, ἐφ' ἡμέρους τε καλοῦντες καὶ χαμαιζήλους, καὶ πάντα τρόπον τὴν ἀλαζονείαν καθαιροῦντες, ὅπως μὲ δ' εἴ τις οὖ πρέπον δοκοίη, τοῦτο θρασύνοιτο· μὲ δ' ἑτέρῳ παίσαντι πρυφέροι τὴν τύχην ῥᾳδίως· καὶ τὸ δεῖ τἄλλα λέγειν ὡς ἔχει· ἀφ' οὗ τ' ἔδικον πῶς εἶχεν ἐξαρχῆς· ἐλέλυντο γὰρ ἐν αὐτῷ τὸ κυριώτατον ὅλου· ὁ παλαμήδης σοφώτατος ὢν τ' ἀχαιῶν, ἐλάνθανε δ' ἑαυτὸν τῆς προθυμίας, καὶ οὐκ ἐρεῖς ὡς ἐκείνου τε αἰτιῶμαι κατηφορίσαντος· ἀφ' ὧν μὲν ἐλλὰς συνελυθέντος ἐγίνετο δι' ἀριθμὸς ἐν μέσῳ· καὶ ἀδικεῖν γ' ἐδόκει, αὐτὸς συλλέγειν ἀπολογίαν· καὶ τοιτὸς οὐκ ἂν φήσειεν οὕτω πολλὴν εἶναι τὴν ἀλογίαν, ὅτε μὲν αὐτὸν κυριώτερον τοῦ ὀδυσσέως ἐς σοφίας λόγον ὡς ἔφη πίνδαρος, εἰ ὑπέπιπτον τοῦ χείρονος· καὶ ταῦτ' οὐκ ἐς χείρονα ἀρίστου· οὐδ' ἐς ἄλλο τι οὗτον ἐλθόντος τ' πράγματος, ἐφ' ὃς αὐτὸ τοῦτο ἐν ᾧ κρείττων ἦν· αὖθις δ' αὖ τοῖς ἀχαιοῖς οὗ τι πολλὰ καὶ μεγάλα ἀπ' αὐτοῦ παρηνημένοις ὧν, δι' ὃς καὶ φιλεῖν καὶ θαυμάζειν αὐτὸν προσῆκεν, εἰ θ' οὕτως ἀγνώμονα καὶ ἀπρόμικτον ἀποφανοῦναι τὴν χάριν, ὅστις καὶ πανυδαίων καὶ τ' ἐς ψυχαγωγίαν ἐντιμων αὐτοῖς ἐτέγχει χιδόν' ἀπαντ'· ἐν δὲ μέγιστα καὶ πλεῖστα παρῆν αὐτοῖς· ὡς μὲν γὰρ ἡ τραγῳδία φησὶν, οὐδὲ τ' δοκιμαστ' οὐδὲν διέφερον πρὸς ἐκείνα συγγενέσθαι οἱ δ', ποσοῦ πανταχοῦ χρὴ τοῦ σώματος ἀνταῦθα ἀριθμῆσαι, ἢ τὰς ναῦς ὅπερ τὰς ἴσας ὡς ἦγον, ὥστ' οὐδ' ὅστοις τὰς αὐτοῖς εἶπεν οἱ βασιλεῖς ὅτε ἀγαμέμνων καὶ ὁ μνήλαος ἐμέλλον ἀρίστευσιν· οὐδ' ἐγὼ ὡς ἔοικεν ἐκεῖνοι τὰς αὐτῶν τάδας ἢ καὶ χέρας ἐκάτερος, μὲ ὅτι τὴν τραπεζ· ἀναι ταῦτα μὲν πάντων τι ἦν πρὸς σαίζειν τὰς παγκοινὰς, καὶ ἡμεῖς οὖν ταῦτα μεν· τὸ δ' οὖν πολλῶν καὶ μεγάλων ὀφείλοντας τῷ παλαμήδει χάριν, καὶ δικαίως ἂν καὶ ἐπὶ μείζοσιν ἐκπίνοντας, μὲ δ' εἰς αὐτὴν τὴν συνουσίαν ἀπομνημονεύσαι, ὡς οὐ πολλῆς ἂν φήσαι τῆς ἀπιθάνου εἶναι καὶ τὸν ἀνδρὸς εἰκότως τοὺς πάντας ἀνθρώπους

ωλήπται, οὐδ' εἰς τὸ κατ' ἀγγελίαν· ταῦτ' ἴστι πρὸς ἃ καὶ ὅμηρος βλέπων, ἔφη· ξυνὸς ἐνυάλιος καὶ τὰ κατὰ πόλεμον κατὰ τὴν τῆς αὐτοσχεδίου φύσεως τὴν ἀσθένειαν· καὶ πάντα τοῦ λόγου παραδείγματα ἱκανὸν καὶ ἅμα αὐτάρκειν· τῷ μὲν γὰρ ἑλλήνων ἀρίστῳ ἀχιλλεῖ αὐτῷ δίκην τριῶν· καὶ τοῦτό γε πολλῶν μὲν τῶν δ' οὐ βαρβάρων, ὁ παρὰ πάντων ἀκούσεται ὁ μαλακώτατος· ὥστε καὶ ὁ ἕκτωρ πολλάκις αὐτῷ προφέρει τὴν δειλίαν, ἀλλ' ὅμως καὶ τοῦτο· καὶ δὺς παρὰ μέτωπον καλεῖ· ἀμφ' ὅμως, ἀχιλλεὺς μὲν τὴν πάλλην ἅπασαν τῶν τρώων τραπὰς εἰς τὸ τεῖχος κατέπλησεν· καὶ τὸν ἕκτορα πρὸς τοῖς πύλαις ἐφ' ἵππων ἑστῶτα διέσωσεν· ὁ δ' οὐ παρὰ τὸν τοσοῦτον χείμαρρον ἕκτορος, οὐδὲ γὰρ ἀχιλλέα πρὸς τοῖς αὐτοῖς ταύτοις πύλαις ἀπωλέσθαι· ὥστ' ἀπὸ τῶν ἔργων ἱκανῶς, τῆς παιδείας λέγω καὶ τῆς αἰσθήσεως, ἐπὶ τὰς βιβλους ἴωμεν· δοκεῖ δ' οὐ μόνον ξυνὸς ἐνυάλιος, ἀφ' οὗ καὶ ἐρμῆς αὐ κοινὸς ἀκούει δικαίως· καὶ εἰ μὲν τοῦτο κατὰ τὴν παροιμίαν βούλεται δηλοῦν ἡ πολλὰ μαβεῖν ἐστι, τί καὶ μαρτυροῦμεν· εἰ δ' ἐπ' ἄλλοις τισὶν ἴσμεν, ἡμεῖς τε τοσοῦτον προσθῶμεν, ὅτι καὶ ταῦτα δικαίως αὐ ὁ ἀοιδὸς τὴν ἐπωνυμίαν φέρεται· ἐπεὶ καὶ τὰ τῶν τριφαλῶν αὖ ὄνομα παραπλησίως ἔχει τοῖς τῶν πολέμων· οὐδὲ ἐς ἀρετὴν τοσοῦτον βούλεται· οὐδ' ὡς τι καὶ προσεῖναι ἔχει ὅτι καὶ δηλοῖ δ' ἔτι καὶ νῦν ἡ τῶν ὁλυμπίων ἀγορά, πλεῖστον ἀεὶ τὸ παράδοξον φέρουσα· ὅταν ἀμίλλη καὶ τὸ τρόλλεσθαι πρὸ τῶν φασὶ συμβῆναι· ἐκείνοις γὰρ τὰ μὲν ἅρματα ἴσα τρίχα, πλὴν παισὶ δ' ἐπὶ τῶν μαρτύρων τοῖς αἰσχυνοῦσι· ἐν οὐ τοῖς ὅλοις ὅμως τρόλλεσθαι ἐκείνου χείρων· οὐδὲ τῆς παίσης δόξης παρὰ τοῦτο ἧττον αὐ δικαίως· καὶ οὐκ ἐν τοῖς μὲν τῶν ἄλλων οὕτω συμβαίνει, τὰ δὲ τῆς μουσικῆς ἐστικῆσαι ἔχει τὴν νίκην τοῖς κρείττοσιν, ἀλλὰ καὶ ταῦθ' ὑπὸ τοῦ μηδ' ἅρμα κρατεῖ· παύεται γὰρ μετ' ἀληθείας τοῦτ' ἐκεῖνος ὕμνων· ἐν ἅρματι δὲ, νικᾷ τύχα· οὐ σθένει σοφοκλῆς φιλοκλέους πατὴρ πείθειν αὐλητὰς τὸν οἰδίπουν, ὡς ζῶν καὶ βοᾷ· πρὸς ὃν τὸ δ' ἀχύλος εἶχε λέξαι τι· ἆρ' οὖν διὰ τοῦτο χείρων σοφοκλῆς φιλοκλέους; ἀχνυτ μὲν οὖν αὐτῷ τοσοῦτον ἀκούσαι, ὅτι βελτίων φιλοκλέους· ἄλλα μυρία αὐτὸς ἔχοι λέγειν· ἀφ' ὅμηρος πᾶς ἔβαγγέλιστρον. ἀγῶνα γὰρ ἂν ποτὲ κατρόκλῳ τινὶ σθαι οὐχ ἁ μὲν ἅρματος τὸν ἵππων ἁ δὲ πάλαι, πᾶς ὅμηλος ἔλαυνε τρόπαις ὡς, ὥστε καὶ παίων τις ἐγένετο ἐν τῷ τότε· καὶ ὁ ὅμηλος αὐτὸς ἐκπίπτει τοῦ ἅρματος, οὐ παρόν θεν παίειν αὐτὸν, ἀφ' ἵππος μόνον· καὶ ταῦτά γε ὡς ἐ ὀρθίλον τῶν ἵππων ὁ χύμενος, ὁ μάλιστά πω τῶν ἄλλων πρόδηλον· ὥστε καὶ ἰδ' ὡς αὐτὸν ἀχιλλεὺς, ὑπέρχει τε καὶ λέγει· λοίσθος αὖ ὀρθὸς ἐλαύνει μώνυχας ἵππους· ἆρ' οὖν οὐ παράδοξον ἐξῆς οὕτω βῆναι παράλληλα, καὶ τὸν αὖ τὸν λοίσθον τε καὶ ὀρθὸν πρῶτον εἶναι, ἀφ' ὅμως τριῶν τὰ φησὶ τὰ αἰσθάνεται· τοῦτο γάρ μοι δοκεῖ τῶν ξυμβάντων τὸ βούλημα εἶναι, ὁ αὐτὸς ἄριστός τε καὶ ὀρθὸς καὶ ἵππος, ὅσῳ περὶ τοῦ δ' ἀκτύλου φασὶ γε τὸ εἰκὸς ὁρᾶν τὸν πρόσω ὡς αὐτὸς ὢν τῇ δίκῃ, τοῦτο μὲν τὰ μύρια τεμαίνει· τοῦτο δ' οὐ πάλιν, ἢ ἵν· ὥστ' ἴσοι μὲν αὖ τυρὸς, ἢς τὸ πάντων παράδειγμα ὁ ὅμηλος τείνει δοκεῖ καὶ πάλλα· καὶ οὐχ ὅσον τῆς νίκης ἐστερήθη· ἀπὸ καὶ ἀγκῶνάς τι πρὸ ἐφίει· τόμα τι εἶναι πρὸ τῶν ἵππων ἄριστα, καὶ ὑφ' ὧν οὐδ' ὡς ἀπέστη· ἐφάλη· ἄγων δ' αὐτὸς ὁ χιβούλετ' ἀεὶ, καὶ παρὰ πάντα ἐθαυμάζετο· ὁ δ' ἵππας ἅμα τὸ δ' ἁ τάχιστος τῶν ἑλλήνων θεῶν, καὶ πρίστους ἐν τοῖς φυγαῖς αἴρων, ἐφ' οὗ τοῦτ' ἔρυτο, οὐ γὰρ τῆς ὑμοίως ἅπαντα ἐθαυμάσθη τοῦ ἂν ἀνδρῶν τριακάτων ὅτι ζῶς ἐν φόβῳ ἄρης, καὶ τοῦ τοιοῦτ' ἔπρα· ἀ πέλασσε τὸ δρόμου γυμνός τε καὶ πρὸ μίων καθαρὸς τριχῶν, ἀ τέλλεται τῆς νίκης στρεβείς, καὶ τῆς ὄντου πρὸ στίμπτησε μῶνος· βλάψαι δ' αὐτὸν ὑπὸ φασὶν ὁ τοῦτος· τὸν δ' αὐτὸν ταύτην καὶ τὸν ὅμηλον ἐκ τοῦ ἅρματος ἐκβαλεῖν· τὸ πῦ πλέγων· τὸν τύχην διὰ τῆς αἰσθήσεως γ' ἔστι δὲ κεῖ δηλῶν· ὅτι τὰ αἰθρωπεία ὅτι βούλεται φρόνησις καὶ οὐ παίτα τῶν προσχόντων τὰ ἄλλα· ὁ δ' γ' ἔστος γε ὁ δία ἄρα ὁ τοῦ πλαμώνος· τὸ μέγα ἔρκος τῶν ἀχαιῶν, καὶ ὃς μὲν αὐτὸ τεῖχος τοῖς ἕλλησιν, οὐ μόνον αὐτὸς, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις αὐτοῦ, οὗτος τοῦ μὲν τὸν δίσκους ἔρραξεν, ἐλαφρὸν ἂν ἴσως εἶναι λέγειν· καὶ τὸ μὲν ἔργον ὡς ἔχειν ἐν τοῖς χεροῖν· καλλιστον βλέπτροισ δύναται καὶ ἰσχνὰ πάχυ· καὶ πάντα τὸν τρῶαν ἱκεῖνα σοβοῦν· καὶ ἀπείργειν ἀπὸ τῶν νεῶν, ὑπερβαίως τότε δίσκον ἴμελλε μεταχειρίζεσθαι· καὶ παῖδας πύγε. δὲ πρὸ τοῦ καὶ τοῖς ἄλλοις ἀποφαίνειν· τοῦ γ' ἀκύπορος ἀκῶν τος· ἀφ' ὅμιν τοῦτο ἐπίρρας τοὺς ἐξαίρως δεῖσθαι ἄλλα πῶς ἔπραξε πρὸ τὴν πάλλη, εἰ δὲ καὶ τοῦτ' ἐλαφρὸν, ἀλλ' ἀναλαβεῖν γε τὰ ὅπλα, αὖ μίγιστος καὶ κάλλιστος ἀνὴρ αὐτοῦ καὶ ἰσχυρώτατος καὶ ἐρωμαλεώτατος, πρὸ τοῦ ἐρυθρὸν τυχεῖν τοῖς ἕλλησι· καὶ τὰ μὲν ἄλλα εἰῶ· εἰδέναι δὲ πρὸ ἐκείνου μάλλον, ὃ τοῦ διομήδους, οὗτος ἔπραξε κἀνταῦθα· καὶ τοῦτο κηρύττει οὐ τοῦτο γιγνομένης τοῦ τῶν ἀχαιῶν ἀπάντων ἐξιστάσεως· ὡς αὖ ἐρῶ δ' αὖ μίγ' ἄριστος ἦν πλαμώνιος ἅμα· καὶ οὐχ ἅπαξ γε· πρὸ τοσοῦτον μόνον ἐπαίνων πάλλα γε· ἀλλ' ὡς ἐφ' ἑξῆς τοῦτο δὲ τοῖς πᾶσι τοῦ διαπλεῖ κηρύττων καὶ διαμερτυρόμενος· ἅμα δ' ὃς ἄριστος ἦν εἶδός τε δ' ἅμα τῶν ἄλλων δαναῶν μετ' ἄμυμονα πλεῖστα· καὶ ἅμα ὃς πρὸ μὲν εἶδος ἦν· πρὸ δ' ἔργ' ἐπέτυκτο· καὶ αὖ δ' οὐκ ἔζετ μίγας πλαμώνιος ἅμα· καὶ ἄλλα τοιοῦτα·

ξυνὸς ἐνυάλιος·

κοινὸς ἐρμῆς

ἐναίμονες

πολυάμων

pindarus Ἕρμαν ἀγοραῖον τὸν

fortem nuncupat

Sophocles Apollinem vitiorum auctorem

diversum modum

ἀνὴρ μίγα·

ἀνὴρ μίγας πλαμώνιος

μίγας

μην ἔχειν ὑμᾶς ἔτι εἰπεῖν, ἢ τοῦτ' εἰ χρὴ δεικνύειν ὡς ἐν παντὶ δίκαιόν· μετ' οὐδὲν μᾶς φαύλως προφάσεως ἀδίκους καταψηφίσασθε αὐτῶν, ὅτι τ' αὐτὸς φάσκων αὐτὸς παραιτεῖσθαι, καὶ τοὺς ἴσους τοῖς λακωνίζουσι τῶν εἰκαίων τοὺς καταψηφισάμενος, ἰσχυρὸν πρόφασιν λέγειν κατ' ἐκείνων ἴσμεν παρ' ὑμῖν ἢ τοῖς δικάζουσιν ἴσχυεν ἁπάσας τὰς καταγνόντας, ἃ πέπρακτ' αὐτῶν ἕκαστον, τὸ μὴ οὐ κακῶς ἐρεῖν· ἔτι δ' ὡς οὐ καταρχὰς ταῦτ' ἐδέησεν αὐτοὺς λέγειν· ὥσπερ γὰρ κρίσεις καὶ τοὺς ἄλλους πολλὰς ἐν αὐτῷ ἁμαρτάνουσι· διὸ οὐδὲν ἐν ἀρχῇ τοῦτο προσῆκεν, ἀλλ' οὐ πολλοῖς ὕστερον, εἴπερ καὶ χρόνος κυρίαν ἔδωκε μόνος, ἐπανορθοῦσθαι· ἀλλ' ἐκείνοις ἐφοίτησαν· ἀλλ' ἐμοὶ μὲν ἔμπροσθεν ταῦτ' ἐξῆρχεν, εἴπερ γ' ἐν τῇ φύσει δ' ἐνῆν· καὶ τὸ κωλῦσαι μηδεπώποτε πάντας ὅλως ἐκ τοῦ λόγου δῆλον ὡς ἀδύνατον· ἐπὶ ἀμφότερα γὰρ ἀπάσαις ταῖς τῶν ἀνδρῶν ὧν σοφοῦ τινος ἁλισκόμενος, κωλύει τινὰ τῶν οὐσιῶν αὐτὰ προσδόσθαι, ἐπὶ ἀμφότερα δὲ φιλονεικῶς ὑπολαμβάνοντα διαλύειν οὐδὲν τὸν λόγον· ὅτι μὲν καλῶς καὶ τὰ δίκαια αὐτῶν αἰσθανόμενοι κατηγόρησαν, οὐκ ἴσασιν ὑπ' αὐτῶν δικαζόμενοι· τὰ γὰρ δίκαια ἐπρίουν· οὐκοῦν οὐδ' ἐκείνοις διαφέρκεσαν· ὃς τὰ δίκαια ἐάλωσαν, οὐδὲν ταύτῃ χείρους ἦσαν· εἰ δ' ἀδίκως αὐτῶν ἐκεῖνοι κατεψηφίσαντο, ἀδικεῖσθαι τοῖς αὐθρασίοις προῆκεν, ἀδικεῖν δουλόμενος· τοῖς δ' ἀδικεῖσθαι, βουλεῖν οὐκ ἐγκαλεῖν ἔθος ἐστίν· εἰ δέ τι καὶ μὴ δύναται βουλεῖν, ἀλλ' οὐχὶ δίκαιόν τι ἐγκαλεῖν· ἐγὼ δὲ ταῦτα μὲν, τοῖς κρινομένοις παρίημι λόγος δὲ πέφυκε καὶ πρὸς τὸν λόγον, οὐκ ἐπιδίκαιον ἅμα ἀμφοῖν κατηγορεῖν, καὶ τοῦ δίκαιου κρίνειν. ἐπειδὴ γὰρ ὀρθῶς ἐκεῖνα κατηγνώσθη, εἰδέναι μὲν ὡς ἔοικεν ἐκεῖνο, τῷ δικάζοντι δ' ἀπροσῆκεν πέπρακται· ὡς πού χὶ δίκαιον ταῦτά τι δίκου κατηγορεῖν αὐτοῦ· πῶς οὖν τοῖς ἀγριαίνουσι τῶν ζώων αὐτὸν ἀπεικάζοντες, ὀρθῶς φήσομεν τρίειν· εἰ δ' ὅμαρτη ὁ δῆμος, ἅμα τ' ἐκείνῳ ἡμάρτηται, καὶ τοῖς αὐθρασίοις τοῦνειδος λέλυται· αὐτὸ γὰρ τοῦτο φαμὲν δίκαιον ἁμαρτεῖν αἰτιαίους, τιμήσαντας ἐκείνους φυγῆς ἢ χρημάτων· ὅπου δ' ἦκτ' ἐτίμησαν ἑκάτερα· οὔτως δὲ ὁ λόγος πλέγει· μισθοῦ τούτων αἴτιοις εἶναι· καὶ μὴν εἴπερ ἠδίκουν, ἄξιοι τοῦτ' ἦσαν· ὅπου δ' οὐ τούτων ἄξιοι, σαφὲς ὡς οὐκ ἠδίκουν· τοὺς δ' οὐκ ἀδικοῦντας κακῶς λέγειν καὶ συκοφαντεῖν, οὐχὶ δίκαια τρεῖν οὐδαμοῦ ἐστιν· ἡμεῖς τοίνυν αὐτὸ τοῦ κατηγορεῖν ἀμφοτέρων, ἢ τῶν ἀμφοτέρων τὰ περίττ' ἐπιλογούμενα· οὔτε δίκαιον τὸν αἰτίαν πατρὸς εἶναι φάσκοντας, οὔτ' ἐκείνοις προσῆκεν ἃ ὅπα προσῆσαν, χεῖρας νομίζεσθαι· δεικνυμεν δ' ὅτι πεπαίρων ὄντων, τῶν δυοῖν μὲν οὐδὲ προσῆλθε τοῦ δήμου ὧν δ' ἔδοξαν καταψηφίζεσθαι δυοῖν, οὐδὲ τοῦτ' ἀδικεῖν κατεψήφισαντο· ἀεὶ γὰρ παῖδας δι' ἄσκαλον αὐτοῖς ἔξιμεν ἐπιχωρῆσαι· πάλιν τοίνυν ἐφ' ἑκατέρας τὰς συζυγίας, ἅπερ διέκειται τῆς δίκης τὰ τῆς τύχης παρὰ τοῦ δήμου φιλανθρωπίας· ὁ μὲν, ἐντὸς τοῦ χρόνου καταλαβὼν, ὁ δὲ, στρατηγῶν περὶ ἑκάτερα καὶ κύριος ὢν τὰ πάντ'· καὶ τὰ καταψηφισμένων αὐτῶν, πῶς αὖτε καλλίονος ἂν ἀμφοῖν ἀπολογήσαιτο, εἰ πάλιν ἔστ' ὅτων καὶ πρὸς τοῦ αὐτοῦ λόγων ἔστιν· ἐπίτινι ἀπαιτεῖ μὲν ὁ δῆμος καταγνώκει, μᾶλλον δ' ὕστερον πρὸς μᾶλλον αὖτ' ἐφιλανθρωπήσατο, οὐδ' οὕτω δίκαιον κρίνειν, ἃ μὲν τοῖς ἑτέροις ἁμάρτημα, κατ' ἀμφοτέρων λέγειν, ἃ δ' ἀμφοτέροις ὑπῆρχεν ἐς διαφημίαν, μᾶλλ' ἑτέροις ἀξιοῦν ἀποδοῦναι· οἱ μὲν γὰρ ἐκ τοῦτ' μόνον οἴονται αἰτιαίους κρίνειν καὶ οἱ προσταττες αὐτῷ ἐγνώσκοντο, καλῶς εἶχε ταῦτ' ὀνειδίζειν· ἢ δ' ἔσθ' ἕτερα ἀμείνω καὶ πλείω τούτ', καὶ σὺν αὐτοῖς καλλίστα ἀπολογήσας, ὀφείλει γὰρ πείθειν αὐτοὺς ἐς ταῦτ' ἐμπίπτειν ὡς τὸν αὖθις χρόνον πάντα κἀκείνους ὡς ἐβούλετο πράττοντας· καὶ τὸν δῆμον παρίσχηται αὐτὸν οἷον χρὴ, πῶς οὐκ ὀρθῶς εἶχε μεμνῆσθαι τῶν τοῦ πρώτων ἐκείνοις γὰρ φασιν εἶναι τόμον, αἵπερ αὖτ' ἀρχὴ πρὰ φαύλου ἁμαρτάνειν· μὴ πρόπρου καταγνώσκειν μὲν δ' ἀεὶ λέγχεται, πρὶν αὖ παραλλήλα ἐξετάσαι τε, ἅπερ δίκαι' ἀκαίρως ἐπρίσαν· δῦρωσι τὰ χείρω νικῶντα· ὅταν δὲ τὰ τοῦ διαιρεῖσθαι ἔμπροσθεν ᾖ, καὶ τοῖς φανερῶς ἀδικοῦσιν, ἀφεῖσθαι τάττειν τὸν νόμον· εἰ τὸν μὲν τοῖς βαρβάροις οὕτω πάντων δικοῦτ' ἐλλήνων ἄριστος· καὶ ὁ τοῦ λεωτίνων πραγμάτων σωτὴρ, προσθοῦ δὲ καὶ τοῦ θεῖον, ὡς ἀξιοῦσι συλλήβδην πάντα κατορθοῦν, καὶ πάντ' κρατεῖν ὅπα αὖ τοῦ καὶ τοῦτο μὲν μόνον ὧν ἐγνώμην κυρία· ἀεὶ καὶ ὅσα πρὸς τὸν τύχην ἐστὶν, ἢ τοῦ μεθ' ἑνὸς ἄξιον εἶναι τὸν καὶ μικρόν τι προσπαίσαντα· οὐκ ἄρ' ἐκείνων μόνον κατηγορεῖν δόξομεν, ἀεὶ καὶ τῆς φύσεως τῆς ἀνθρωπείας ἁπάσης· βλέψον δ' ἃ βούλει πρὸς τὰ σαυτοῦ πάλιν αὖ παραδείγματα· εὑρήσεις γὰρ οὔτε τοὺς ἱππόχους τοὺς ἀγαθοὺς ἅπαντα νικῶντας ἐφεξῆς, οὔτε ταῦτ' ἐπαγγελλομένους· οὔτε τοὺς ἵππους αὐτοὺς ὥσπερ ῥᾳδίως ἡττᾶσθαι δόκουσας· ἀλλὰ καὶ τὰς τοῦ μελπάδου καὶ τὰς τοῦ κίμωνος ἵππους ἀρίστας γενέσθαι δοκούσας· οὐχ ἅπαντας τοὺς ἀγῶνας ἀγωνισμένας· οὐδὲ ἅπαντα ὃν ἔζων σθένος χωὶς νικώσας χρόνον· οὐδ' αὖ τοὺς κυβερνήτας λέγω τοὺς ἀρίστους ἀεὶ καὶ πάντας ἐκ τοῦ βαπτοῦ σώζοντας· ἀλλ' ἔδη πολὺ καὶ σκηπτοῦ καὶ χειμῶνος ἱππόκαμπον· καὶ χρυσάμενον τύχης τῆς πόνης κρείττονι· πάντας δ' ἅπαντας παραχωροῦντας τῷ ποσειδῶνι· καθ' ταῖς συγγραφαῖς οὕτω γεγραμμένον· σοφοκλέους τοῦς νίους, ᾧ καὶ τὸ ποίημεν· ὅτι δ' ἐν ταῖς

ἡγεμονικὸν

προσῆκεν ἦν· οἱ δ', ἅτε τριβάς τι αὐτὰ καὶ σκιαζειν αὐτοῖς ἀξιοῦν· τιθέσι τοῖς ἐκείνου· καὶ ἀκούσ-
μενοι ἐπὶ τῇ ἀκαιρίᾳ· τὸ πρᾶγμα ὑποφρονεῖν ἐκέλευον ὅπου δή· οὐ γὰρ ἐγωγ' ἂν ἐφιζῆς οὐ τοῦτ'
προσθεῖναι τοὔνομα, φάσκοντος γίγνεσθαί τι εἰς τὸ πολλοῦ καὶ παραφρονεῖν ἔδει· ὡς πῶ φίλι πλά-
των ἀπιχνεῖ τὸ τοῦ πολυκλείους συνίβησοι· καὶ ὡς ὑπ' ἀρτίως μαλτάδου καὶ ἱμασκλείους καὶ κίμω-
νος, ἐκαίου τι τῆς τύχης· ἐφαίνου μετίχων, οὔπω σοι καὶ ὁ πίταρτος λοιπὸς ἐνταῦθα ἀπέντυκε· να-
φῶς γὰρ οὐ τοῦτ' τῷ πολυκλεῖ ταυτὸν ἔπαθες ἐπὶ πλούτῳ τοῦ βίου· καὶ προσῆκεν τῷ γήρᾳ σύγε· καὶ
πολλῷ πρεσβύτερος τῆς ἐκείνου πόλικίας πεπαῦσθαι ἐβουλόμεθ' ἂν ἡμεῖς ἐκεῖνον· καὶ ἐμὲ μὲν χαίρειας καὶ
ἐφιλράτης κλέος τῆς πολυκλείους καὶ ἱμασκλείους ἰδίας καὶ τάξεως ἂς ὅσον ἐπὶ τούτοις ἐκείνοις ἐ-
κάσαμεν, ἀφ' ὁμοίου τὰ γιγνόμενα ὑγιαίνεσθαι καὶ τὸ αὐτὸ τεῖχος διέπασαν· καὶ τοῦ λοιποῦ προ-
στέταξαν φρονεῖν αὐτοῖς, πλὴν τὰ ἐκείνα μὴ παραγωδίας ἂν καὶ τι πάθοιμεν ἃ τῶν ἑλλήνων ἀρι-
στι· τὸ πρὸν δικαίως ἂς σὺ ταῦτ' ἐκείνους τύπτε πλημμελῆ, ἢ σὺ τῆς ἐκείνων μανίας ὑπέβυνον εἶναι· ἐγὼ
μὲν γὰρ οὐδ' ἐτέρου ἂν φαίην· καὶ μὴν ἔχει γ' αὖ τις τοὺς σοὺς λόγους ἀμυνόμενος, διηρῆσθαι σοῦ· καὶ κατὰ σπαρά τους· ὡς ἐκ τῶν μαλιστ' ἀδίκως ταῦτ' ἂν συνίβαινε, πρότερον γέ που, τὰ προσ-
κοπτα ἐκ τοιούτων ἀπεφήνω τοὺς ἀπολεμήνους ἐπαυδάζε· καὶ τῶν σοφιστῶν παραδείγμα-
τος σὺ κέχρησαι κατὰ τῶν δημαγωγῶν, πολὺ μᾶλλον αὖ καὶ ὑμῶν χρῶντος δικαίως, ὅσῳ πρ' ἐγγυτέ-
ρω τῆς σοφιστοῦς ὁμιλοσάτην ἐκάσαμοι σοὶ κ' σπαράτει συνδιατρίψαντες γίγνεσθαι, ἢ ἐπὶ τῷ πε-
ριελεῖν καὶ τοῖς μετ' ἐκείνου χρώμενοι· οὐκοῦν ἡ μὲν τῶν ὁμιλητῶν ἁμαρτήματα ἦν προστικό-
των ἐπὶ κατηρεφματα, σαυτοῦ καὶ τοῦ ἑταίρου μᾶλλον κατηρέικας, ἢ πολυκλείους τι καὶ ἂν οἴει·
καὶ τὸ δι' ἃ βούλει τὸ μᾶλλον ἀφίομί σοι ὅπῃ δ' οὐχ ἱκανὸν ἀρκεῖ· τὸ ὑμεῖς αὖ ὦσι, κἀκείνους ἐκ τῶν
αὐτῶν ἔχος ἐστιπᾶσαι εἰ πρ' τοῦ ἴσου μέμνησαι, καὶ μὴ ὑπερβαίνες τὴν γεωμετρίαν ἐκών· καὶ μὴν
καὶ ὁ σπαράτης ἐν γέᾳ φαίνεται τὴν γεαφὴν τῆς ἀσυβείας ἀλοὺς· καὶ οὐ μόνον ἐπὶ πλούτῳ ἢ βίου,
ἀνὰ καὶ ταύτης αὐτὸς τυχὼν τῆς πλούτης· δικαίου γὰρ ἐτίμησαν αὐτοῖ· ἐρ' οἷς οὐκ ἄτοπον ἦν
μὲν ἄλλον χρόνον τοσοῦτον ὅπα τὸ πλῆθος, διαλείπεσθαι καὶ παυδίειν τοὺς ἐντυγχάνοντας, καὶ μὲ-
τὴν τῶν φιλτρῶν μανίαν δυσμυσύνειν, μήτε τῷ πρὸς τοὺς ποιητὰς ἑαυτοῦ ἀκούειν· ἀνὰ καὶ καμαδίε-
σιν πρὰ συνδύπαις εἰς αὐτὸν, ἢ πυθέσθαι τὰ πλείω, καὶ εἴπα καὶ ἄρεσε, μᾶλλον πλέον τοῦ χάριτος τὸ πε συμ-
βῆναι, τοσοῦτον δ' ὕστερον χρόνῳ καὶ ὅτ' ἐκ τοσούτου κακῶν ἐπόλις αὐτὴν αὐτελάμβανε, καὶ ἐνίκα
τοὺς ἀδίκους· μὲ μνησικακήσειν ὁμωμόκεσαν, τηνικαῦτα δυχερᾶσαι τοὺς λόγους αὐτοῦ· ἀνὰ ἑαυτ'
ἴσως μὲν εἰκότα, ἴσως δ' οὐκ ἐχέτω δ' ὅμως οὖν τοιαῦ· ὅμως δ' οὐδὲν χείρων ὅτι σπαράτης· ὑμεῖς δὲ καὶ τὰ
ἥκοπι ἐπὶ τῷ τοῦ πολυκλείους ἀπεδικάμεν· ὃς οὐδὲν ἄγαμαι καὶ πλάτωνα συγχωρεῖν· εἰ πρ' τι ὁ μὲ-
κρῶ πρόσθεν ἔφην τοῦ δικαίου φορτίζεσθαι· καὶ γὰρ αὖ καὶ τοῦτο εἶπε τὸν πλάτωνα, οἱ δικασταὶ αὖ
γὰρ τῷ πολυκλεῖ καλῶς ὅτ' ἐφυγε τοὺς κλοπεῖς, ὥσπερον τὸν καπνιφιλομάθους αὖ ὧν καὶ πλείο-
νος ἀξίους τοὺς κλέπτος λόγους τῶν πολυκλείους ἤγεῖπ· ὅταν δὲ τοῦτ' εἶπων λέγω τῆς ἀληθείας, ἢ καὶ
ἀρετῆρία τοῖς γιγνομένοις ὡς πρ' ἐγωγ' αὖ δικχυρισάμην ὑπὲρ πλάτωνος· αὐτίκα δίκαιον φῆσαι ὃς
ὅμοιος ἂν ἦν κλέπτων· εἰδὼς ἑαυτὸν ἀφίκας αὖ τῆς αἰτίας, τοῦτον διαβάλλεις ἐκ τῆς αὐτῆς ταύτης
αἰτίας; καὶ πῶς οὐκ ἄτοπον ἄλλως μὲν αὖ λέγοντα μὴ πιστεύειν· αὐτὸν δὲ κατηρεῖν· καὶ διὰ τοῦτ' ἐλέ-
γοντα ἂν ὁ χεῖρα, διαταῦτα πολυκλέα ἀξιοῦν φαῦλον νομίζεσθαι· καὶ τοὺς καπνιφιλομάθους
ἀπιόμενον, ἐμοὶ πείθεσθαι συγκαταγιώσκειν, ὡς πρ' χρηστοῦ τινος πράγματος μιθίξειν μέλλοντας;
ἀλλ' οὐχ ὁ μὲν δ' ἐκείνους καλῶς εἶχε ποιῆσαι κακεῖνοι μὲν αὐτοὶ τὴν ἑαυτῶν καπνιφικνοῦ χύτω-
λογίσαντο· ἀλλ' ἐπίμωρ πάλιν ὡς χρηστὸν καὶ δίκαιον· ὑμεῖς δὲ οὐ μᾶλλον ἄλλο κατηρεῖν ἐχόμεν,
τοῦτον ἀπιμάσομεν διὰ τὴν δίκην, καὶ τῶν αὐτῶν αὐδρῶν, ὃν ὑμαρτον ἰσχυρὸν τρισόμενα, ἀ' δὲ
φερουύντας ἐπραπον, ἵνα οὐδενὸς μοῖρα ἐπεσόμεν· καὶ ταῦτ' ὀρθολογοῦντες ὡς ὑμαρτον, μᾶλλον δὲ κα'
τηρορούντες· καὶ πῶς ταῦτ' εἰ χὶ λόγον· ἐγὼ μὲν οὐκ ἔπεισα· τῷ γὰρ οὐκ αὖ ὅρος καὶ πρᾶς εἶναι δοξά-
ζεις ὑπὲρ αὐτῶν ἀπολογίας ἃ πλάτων ἐκάλει· ὅτι σοι τῆς κατηρείας τὸν αὐδρῶν γιγνήσας, καὶ
τοῦ κακίζοντας αὐτοῖς τοὺς πάλαι καπνιφιλομένους τοῖς λόγοις, ὡς παρ' αὐτοῖς αἰτιωμένους ἐλάσσω, καὶ
δίκην ἔδωκαν ὡς ἀδικοῦντες· εἶτ' ἐπὶ σοὶ εἶχεν· ὅπως ἀλλ' οὐκ ὀρθῶς γε οὐδ' ἅπᾶς δικαίοις ταῦτ' ἐγίνε-
το· ἀλλὰ γνώμη διήμαρτον οἱ καπνιφιλομένοι· ἢ καὶ δι' ἄλλο τι ταῦτ' ἐψηφίσαντο, ἀλλ' οὐκ ἀδί-
κειν αὐτοὺς καταγνόντες, πᾶσάν δ' ἀπ' αὐτοῦ ταῦτ' ἐξέρκει καὶ λελῦσθαι τὰς αἰτίας, ἱκανῶς ἀτίσαν-
το· πλάτωνα πίνυν αὐτῶν ἀπώμοσε, τὰ συμβιβικότα· καὶ λίγων ὡς ἁμαρτήματα τῶν πολ-
λῶν, ὅμως ἐν ἐλίγχῳ κατ' ἐκείνων λαμβάνει· καὶ τὴν συμφορὰν ὡς ἀδίκημα κατηρᾶται,
τὴν μὲν τύχην, ἀπηγνώμας ἐξιτάζων· τὴν δ' ἐτέρων ἁμαρτίαν, ὡς ἐκείνων οὖσαν πλείω· ἐπὶ
ὡς δ' ἀνόρθωτον τοὺς προσκεκρουκότας αὐτῷ· τί ποτ' ἂν λίγειν ἄξιον κατὰ τῶν αὐδρῶν, ἢ πᾶς γνώ-

καταδίκην μίγιστος παλιν ἐν τῶ πολιτῶν, πῶς οὐκ ἀμφοτέρων ἕνεκα ζηλωτὴς ἐστὶ καὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῆ
πόλεως· οὐ γὰρ τὸ προσαρούσαι τοῖς ἐμ προσδοκίαν πεσεῖν, ἀλλὰ τὸ τιμᾶσθαι μᾶλλον αὐτῶν, πᾶσιν συμ
βαίνειν φασὶ τὴν συμφορὰν· οὐ γὰρ τὸ μίσος κύριον ἀμφοτέρων ἐστὶ τῶν καιρῶν, ἀλλὰ κρατεῖ τὸ αἴτιον μ
φότερον τοῦ μίσους· εἴπερ γὰρ τοῖς πρώτοις δεῖ δίδοναι τὴν ψῆφον, ἐπιμαρτύρομαι τοῖς· εἰ δὲ τοῖς ὑστέρου,
οὐκ ἐν οἷς κατέγνωσαν ἔστησαν, ἀλλὰ προσοῦσι παλιν οἷς αὐτῶν κρατοῦντες κρίνουσιν οὐχ ὅσον δύο αἰῶ
νός ἐστιν, ἀλλ' ὅτι καὶ τὸ μεῖον ἐκάστου τοῦ χρόνου, οὐκ ἴσον οὐδ' ἐγγύς· ἀλλὰ καὶ τῆς δόξης ἀσυμφο
ρόν ὅσον κρατεῖ· ὥστε καὶ τὸ μίσος τοῦ χρόνου τοῦ παντὸς, οὐκ ἂν συμφορὰ ἔρχεται· ἀλλ' ἐπὶ λαμ
πρᾶ τῆς τιμῆς ἐστιν αὐτῶ· τὸ μὲν γὰρ ἡμέρας ἀτύχημα ἐγένετο τὸ δὲ πρώτιον αἰσχρὸν ἦν
κατὰ πάντος τοῦ χρόνου· ὥστ' ἂν καὶ τὴν γνώμην ἀφίημι τὴν τύχην ἐξετάζειν δεῖ, πόσου τὴν τῆς ἀ
γαθῆς τύχης αὐτῶ παρίστησι καὶ μᾶλλον, τὸ μὲν ὀργῆ σώζεσθαι τὸ δ' ἐκ τῆς δικαιοτάτης κρίσεως ἠττῆσθαι
αὐτῶ· καὶ τὸ μὲν ἐξ ἀλίγων· τὸ δ' ἐξ ἁπάντων, ὁμοίως· πῶς οὖν ταῦτ' ἐκείνοις ἴσα· καὶ μὴν οὐδὲ τοὺς
λαχόντας ἅπαντας πιθέσθαι χρὴ καταγνῶναι τὴν γραφὴν αὐτοῦ· ἀλλ' οἶμαι πάντας· οἱ καὶ τῶ πράγματι καὶ
καλῶς χρησάμενοι εἶναι τοῦτο· οὐκοῦν τοὺς γε βελτίους τι καὶ βελτίους ἂν ποιοῦσι· οὔτε καὶ τοὺς πολ
λοὺς ὡς ἔοικε καὶ τοὺς ἀλίγους καλῶς οὐχὶ ὥστε μὲν τοῖς πολλοῖς δεῖ πίθεσθαι μάρτυσιν, οὐδ' ἅπας ὁ
τιμῶν αὐτὸν ἦν ἄξιος βελτίων, ἀφείσθαι γε τοῦτ' μέρος· ἃ δὲ μὴ πάντας ἐφεξῆς ἐπαίδευσε, μὴ δὲ
πάντα ὁμοίως ἀπέδειξεν, ἀλλ' ἔστιν ὅτι καὶ ἐξίφυρεν τὴν ἐκείνου βουλὴν τι καὶ δύναμιν, τί δ' ἄσυμφο
ρον· ἢ πῶς ἂν τις νεμεσῶν δικαίως· οὔτε πάντα γε οὐδ' ὁ σωκράτης ἐπαίδευσε τοὺς συγγιγνομένους
αὐτῶ· ἀλλὰ κατηρεμῶν μᾶλλον κριτὴν τοῦ καλοκἀγαθοῦ κατηγορῆσαι δ' ἀλκιβιάδου τοῦ κλεινίου τῆ πό
λει τὰ μέγιστα βουλεύσασθαι, καὶ γὰρ ἄλλον βίον ἅπαντα βιῶναι ἢ κατὰ σωκράτην· ἀρ' οὖν τοῦτο γε ἔστι
καὶ ἀδίκει σωκράτης, ἢ διὰ τὴν ἐκείνου κακίαν κακὸς αὐτὸς ἦν; ἐγὼ μὲν γὰρ οὐκ οἶμαι· ἀλλ' ἀδίκουν ἐκεῖ
νοι μὴ παρίσχοντες ἑαυτοὺς ὁμοίους σωκράτει, μὰ δὲ τῆς ἐκείνου τεθνεώσης λύρας· ἣ μὲν γὰρ ἐν οἷς
ἐτέθη τοῖς μάρτυσιν, σωκράτης τοῦ ἔγκλημα· εἰ δ' ἐν οἷς ἐτέθη, ἐκείνων σὺ τίνων οὓς αὐτὸς φὴς
οὐκ ἐᾶν πείθεσθαι πολλοῖς, διὰ τούτων ἀξιοῖς ἐλέγχειν πολλὰ· καὶ τίς ἂν μείζων ὕβρις μᾶλλον
δυνάμεως καὶ πολλοῖς καὶ πολλάκις ἀπολογήσασθαι, ἢ ὅτι πεθόμενοι μὲν ἐκείνοις αἱρήσουσι, τὰ βέλτ
στα πράττειν· ὅτι δ' οὐκ ἄθελον τοῦτο ποιεῖν, τοῦτο αὖ πάλιν ἐξήμαρτον οὗτος ἐκεῖνοι τὰ βέλτιστα ἔπεισε·
ἀθυμοῦσί τι καὶ τὰ βέλτιστα αὖ ἔπραττον, ἢ διὰ τοῦτο ἐκείνος ἐπείσθη τι· καὶ σωκράτει μὲν οἱ βουλό
μενοι χρῆσθαι, σῶσαι ὅσοι μέρος πολλοῖς δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασι, πρὸς ἡμέρας ἑκάστου μηνός,
σῶσαι ἀθυμοῦσι ὡς ἔστιν ἢ πεῖσαι δυνησόμενα· καὶ μὴν ὅτι καὶ ἑκατὸν καὶ δύο καὶ τρεῖς ἢ πεντήκοντας ὁρᾶν κα
τέχει καὶ τίνος γ' ἕνεκα παιδεύειν ὁποῦν ἢ προήκοντας καὶ πᾶσαν ἐφεξῆς ἡλικίαν, τίς οὐκ οἶδ' ἅπα
σιν ἔτι δὲ σωκράτης μὲν οὐδὲν ὠχλεῖτο δίκαιον τοῖς ὁμιλοῦσιν αὐτῶ προστάττειν· ἀλλ' ἢ πεῖσαι τοῦτο, ὅσον
σωφρονεῖν δεῖσθαι καὶ πολλοῖς καὶ μαλακοῖς καὶ κίμωσι, καὶ τοῖς πόλεως ἀνθρώποις καὶ τοῖς σώ
μασι μὴ δυνάμεσι, καὶ πολλὰ δὲ καὶ παλαιστρίαις ἔχοντα ἐπίπονον· ἐν οἷς οὐκ εἰ μὴ καλὰ ταῦτ' ἀληθῆ
γε τὸ δοκιμαστόν ἐστιν, ἀλλ' εἰ τοσοῦτον διέκειτο· εἶτα σωκράτην ἀφεὶς τοὺς ἐπ' ἐκείνοις ἀπιόντας, τούτους
ἀφ' ὧν ἥμαρτόν τινες ἐξετάζεις; καὶ μὴν τὰ μὲν ἄλλα τί ἂν ἀπολογοῖτο τῶν αἰσχρῶν ἐκείνων, λέγω κρι
τίου καὶ ἀλκιβιάδου, καὶ ὁρᾶν ἀπορεῖν τῶν πραγμάτων, καὶ τῆ πόλει καὶ τοῖς ἄλλοις ἕλλησι κατ'
ἐπιστᾶσαν, καὶ τρίαν τινὰ τὴν παιδείαν ἐπιδείξαντο τὴν ἑαυτῶν, οἱ συγγραφεῖς λέγουσιν· ἀλλ' ἐκεῖ τοῦτο δ'
κεῖ, πάντων ἰσχυρὸν πλέγειν τοὺς αὐτοῦ μαλακοὺς ἐξαμαρτεῖν αἰσχύνεσθαι, καὶ κριτὰς αὐτῶ,
σωφρονεῖν ἐμπίμπλαντι· καὶ τοῦτον οὐ φαύλην· ἀλλ' ἦν ἅπασι ἐκεῖνος ἰδεῖν ἐπιτήδειος· ἀπεῖπε γὰρ αὐτῶ,
μὴ διαλέγεσθαι τοῖς νέοις· καὶ τί τοῦ τοιούτου, ἀλλ' ἁπλῶς λαμπρά· καὶ τούτοις τοῖς ἀγωνοθέτης
ἔστησε καὶ τοὺς ἄλλους μαθητὰς, ὅσοι μετ' αὐτοῦ τότ' εἶχον τὴν γνώμην· προσθῶμεν τούτοις, ὅτι καὶ πολ
λοὶ μὴ οὐδὲ τῶν ὁμιλητῶν· οὐδὲ τῶν ἐκ τοῦ δήμου τὴν γραφὴν ἐκείνην ἐγράψαντο· ἀλλ' εἷς τῶν αὐ
τοσχεδιαστῶν· μᾶλλον δὲ οὐδὲ εἷς· ὡς δὲ καὶ καλῶς ἐκείνου αἱρεῖσθε· σωκράτει δὲ τῶν νέων ἀπέχε
σθαι καὶ σωφρονεῖν ἐπιτάξας, οὐ τῶν σοφιστῶν ἦν οὐδεὶς· οὐδὲ τῶν αὐτοπτῶν· ἀλλ' εἷς τῶν ὅτ' ἦν νέος φοι
τώντων παρ' αὐτῶ· πόσου τινὸς ἐπεκτᾶσθαι τοὺς συνουσίας αὐτοῦ· ταῦτ' οὖν ἡμεῖς ἐπὶ σωκράτει
τὴν πίστιν ἔχομεν; ἀλλ' οὐχὶ δίκαια τοιοῦτον ἴσως δὲ κεῖ δίκαιον καὶ πάντα δίκαια πεπλεῖν τοῦ λόγου·
καὶ τῆς ἀπαιτήσεως· παραπροῦμαι δ' ἐμαυτὸν καὶ ἥλιον εἶναι τοῖς λεγομένοις ἐστὶς ἐστιν ἀληθῆς· καὶ
οὐκ ὀρῶ δίκαιον· οὔτε γὰρ ἱερὰ τοὺς, οὔτε γὰρ δίκαιον, οὔτε τῶν ἐν σικιλίᾳ μετ' ἐκείνου συνδιά
τριψάντων οὐδένα ἀλλ' ἢ σὺν δίκῃ λέγουσιν, ἔτεροι δ' αὖ φασιν ἀληθῆ λέγειν τούτους, ὡς ὅτι τὴν τρίτην
ἀπὸ δημίαν ἐς σικιλίαν ἀπεδήμουν, πάντων τῶν ἑταίρων τοῖς αὐτοῦ καὶ τῶν εἰς τὰ μάλιστα ὁμιλούν
των ὑπολαφθέντος οἴκοι μιᾶς πρᾶξιν βουλεύσαντο· καὶ τοὺς ἀπόντας ἐμέμψαντο· μᾶλλον δὲ οὐ τοὺς
ἀπόντας· ἀλλὰ τοὺς ἀπόντων ὑπηκόους λέγω τοὺς ἀφεστηκότας· καὶ τῶ τοῦ ἐκείνου ἐπανεστάσθαι

προστοιχοῦς

μα. οὔτω τοίνυν καὶ διαταῦτα μβασάσαντες, κίμωνα μὲν καὶ νῦν τὸν κατήγορον ἐντὸς τοῦ χρόνου τοῦ
πενταμήνου διεμασκλία δι ἐκωλύθησαν· ἐμοὶ δὲ κεῖνο τὸ λαχὸν δικαστήριον· συμβαν τ γὰρ τῶν πρὸ τῶν
πωσαισίαν, ἅμα μὲν ἐς αἰτιμίαν ἐμπεσόντες, καὶ βουλόμενοι διαπαντὸς αὐτοὺς αἰσχύνειν, ἵνα δὲ μὴ μόνοι τῆς ἀρχῆς στέρωνται· ἅμα δὲ καὶ παλίγκοτοι ἐκεῖνος αἰσθάνοιντο, ῥᾳδίως μὲ πρὸς ἅπαντ ἔχειν δύσμαχον ἀπαγωνιστὸν· καὶ πρὸς τούτοις, ὧν πρῶτον τεκμήριον ἔξεστι τοῦτο μανθάνειν καὶ
οὗτος, ἀπόντος κατηγορεῖν, δίωκεν μᾶλλον· τὸν μὲν ἐπὶ λύσει τῷ πωσαισίου μοχθηρίᾳ καὶ
ἐκείνου χώμενοι διεμασκλῆς δι τῶν μὲν, τὴν ἀπόβουλον· τῶν δι, τὴν πρὸς τέτταρα ἐφόδιον λαβών, σο-
φισάμενος ὡς πρὸ ἡλίου τὸν βασιλέα, τῆς καθόδου μὲν ἀπειρήκοι· αὐτῷ δι ἀρκῶν εἴδειξε πρὸς ἅπα-
σαν τύχην· καὶ τὰ μὲν διεμασκλέους καὶ κίμωνος, ταῦτα· πρακλέα δι καὶ μελτιάδην, ὁ μὲν δῆμος,
οὐδὲν οὔτ μεῖζον, οὔτ ἔλαττον ἰδρασε κακόν· δικασταὶ δ' ἐκάτερον καθέμενοι, χρήμασιν ἐζημίωσαν
πολλοστὸν δήπου μέρος ὧν τῶν αὐτῶν αἰτιῶνται· πάλιν τοίνυν καὶ τούτων οὔτω συμβαίνει, πρὸ-
κλέα μὲν ὁ δῆμος ἅπασι οὐδὲ τοῦν ἔπος τρέπεται γελοῖον· καὶ ταῦτ ἐπιτρέψαι ὡς αὐτὸς ὁ μάρτυς
δηλοῖ, ὅτι πρῶτον ἀπίων πρὸ αὐτοῦ παρεκάλει μελτιάδης δ' ἐφ' ἑπτὰ πλοῦτησας· οὐ τῶν δικαίων βασάνων
καταγνόντων αὐτοῦ· οὐδ' ὡς σὺ φὴς κἀν, ἐς τὸ βαράθρον ἐμπεσών, ἢ μὲν δικ' τὸν πρύτανιν· ἀλλὰ τοῦ
πρώτου μὲν αὐτῷ φακελίσαντος· καὶ τούτων πολλοί· μᾶλλον δ' ἅπαντες μαρτύρες· δῆλον τοίνυν ἐστὶν
ἐξ ὧν τῷ πρακλεῖ διαλλάττεσθαι καὶ τὴν πόλιν καὶ παῦσαι ἐπιτρέψαι μᾶλ τὴν τῆς κλοπῆς ὡς σὺ φὴς
καταδίκοι, ὅτι καὶ, πρὸς τὸν μελτιάδην αὐτὸ τοῦτ ἐπρίσαντο, ἢ μὲ τὰ τῆς τύχης ἐκώλυσεν· ἐν οἷς τοί-
νυν καιροῖς τοῦ πρακλέους καταψηφίσαντο οἱ καταψηφισάμενοι, σκέψαι ἐπειδὴ καὶ ὅφις ὅτι ἀπὸ πα-
λαιᾶς τοῦ βίου τοῦ πρακλείου καπήγαγεν κλοπὴν· ἐκεῖνος γὰρ ἕως μὲν ἔρρωτο ἡ πόλις ἦτεν, οὐδὲ μίαν
ὧν οὔτ μοῦζον οὔτ ἐλάττω παρ' αὐτοῖς ἀπῆρε ἔχειν, ἀφ' οὗ δ' ἴσου τοῖς ἄλλοις ἐδαμάζετο· καὶ ἔτι πρότερον
τραπὰς πολλὰς ἐξαγαγὼν αἰσχίονος ἦν, ἅπερ τοὺς οὐκ ἐθέλοντας τοῖς δικαίοις ἐμμένειν, οὐκ ἄμεμ-
πτος οὖσαν, ἀπὸ καὶ πολλῶ πρώτης ἦν· ἐπεὶ δ' ἅμα τῆς πολιτείας ἀναγκάζοντο στερίσθαι, καὶ ὁ λοι-
μὸς ἅπασαν φθείρων ἐπέκειτο, καὶ κακῶν παράπαυσις οὐκ ἦν, οὔτ ὧν ἐν τῶν συμφορῶν ὑπῆλθεν, ἐν
πραχύτησας πρὸς αὐτὸν, καί μοι τοῦ παραδείγματος ἐντεῦθεν ἀπαμνήσθητι τοῦ ἴσου ἐνιόχου· τάχ'
ἂν γὰρ ἄλοιης τοῖς ἅρμασι τοῖς σαυτοῦ, καὶ οὐ τοῖς τέτρωσι· ὁ γοῦν νέστωρ ἐπεσκώπτης ἂν ὡς λέγεται τ
ἐφ' αὐτοῦ· καὶ ὅμηρος ἐπαύτην αὐτὸν μετ' ὀλίγων ἐν τοῖς ἔπεσι καλεῖ· ὥστε καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς ἅπα-
σι πρόκλῳ τῷ ἀπολόχῳ μέλλοντι τὸν ἅρμα καθίστα, προσελθόντι καὶ ὑπισχνουμένῳ, ὅτι αὐτὸς ὁ ζεὺς
καὶ ὁ προσιδῶν πᾶσαν διδάξειαν τὴν ἱππικὴν ἀθύρων ἐκπαιδός· καὶ οὐ παύσεσθαι αὐτὸν διδάσκων
ὅμως ὑπέπεσεν καὶ παραδεικνύειν αὐτῷ πᾶ τῶν ἓς τὸν δρόμον· καὶ ὅσους διαβήσεσθαι γὸν ἀγῶνα·
τοσοῦτον αὐτῷ πρῶτον τῆς ἅπαξ μιᾶς· οὗτος μὲν τοιφυγῆς τοῦ γιγνομένης τῶν ἀχαιῶν ἐμεμψε μόνος·
οὔτοι ἐκὼν δὴ ἵππος ἐτείρετο τὸν βαλίον· ὦ δῖος ἀλείδης, ἐλέαιρε· ἐσὶ γὰρ σὺ κόμιο ἄφρων κακὸν κορυ-
φὴν ὅτι πρῶτα πρίχες ἵππων ἀφαιῶν ἐμαφύσαι μήτε δικαίου ἔφη· ἀλγύσας δ' αἰέπαλτο·
βίλος δ' ἐς ἰγκέφαλον δῦ· σὺν δ' ἵππος ἐτάραξε κυλισθόμενος πρὸ χαλκῷ· καὶ οὐ τὸ ἵππος ἔπεν
δύνατο ὑ τοῦ κακοῦ καὶ τοῦ τραύματος πεῖθεσθαι, παῖπα τὸν ἔμπροσθεν χρόνον παρίχων ἑαυ-
τὸν ἐπείθη, οὐδ' ὁ νέστωρ εἶχεν ὅπ χρήσαιτο μὲ ὅτ ἐκείνῳ, ἀφ' οὐδὲ τοῖς ἄλλοις ἵπποις πεπραγμένοις
ὑπὸ τοῦ παίδος· ἀφ' οὐδ' ἐκώλυσαν τὸν ῥύτορα ἐν τῷ ἐρυθρῷ ῥαδίως ἰδύνατο· ἀφ' ὧς πρὸ ἅπα χαλκοῦ
ζεύγος ἐφέτκει μόνων, ὅσα μὲ ἀπέπτο γε ἀπρεμεῖν· οὕτως ὑπρέπεσεν ὁ τοῦ καιροῦ καὶ τῆς συμφο-
ρᾶς, ἅρπασ ἂν τάχ' τῆς πίχης· τὸν αὐτὸν δὲ πρόπαλιν ἴμας καὶ πρακλῆς· ἕως μὲν οὐδὲν αἰτίκιστον ἦν,
κατεῖχε τοὺς ἵππους, καὶ μίᾳ ῥᾳδίως ἔκρυπτεν αὐτοῦ· καὶ τὸν νέστορος οὐδὲν χείρω τὴν φωνὴν ἐνόμιζον·
καί τι πολκαὶ τι καὶ παστία ἐχόσατο αὐτοῖς, καὶ ἀρίστης κ' πολίμων ἐχόμενα· ἐπεὶ δ' ὅτι χιλὸς αὐ-
τοῖς ἐζώ διεφείρετο· καὶ τίκτ τ' ἐπέρας ἐπεπραγίσαι· καὶ οὐδ' ἀπαστραφῆναι πρῶτ· ἀφ' ἑκάστου δὲ
πλαστερίαι δεισαὶ καὶ συντχεῖς· καὶ τοῦτο μὲν τὸ κεφαλὴ καὶ πάντος ἑκάστου· τοῦτο δ' οἱ πατροὶ πολ-
λοί, γνώσα καὶ ὁμέρα ἐφρῶντο, παῖπα δ' ὧν μετὰ κυλισθὲν μύθων καὶ πατόν τῶν ἀπερουμύθων, ἐλπά-
θες δ' ὑδ' ὁ τοῦτ ἐσαζετο χρηστὸς, οὔτως ὅδ' παπαχόλεν καπκλεωδέντος καὶ κρατηθέντος ὑ τοῦ τῆς
ἀνδρείας καὶ τῆς ὑπερβολῆς τ παρόντ κακῶν, ἀπεσείσατο τὸν ἡνίοχον· ἀπέσεισάμενος δι, οὗτος δὴ
καὶ καλῶς ἤγησεν ὑπ' αὐτοῦ τὸν λοιπὸν χρόνον, ὥστ ἔγνωσάν τ ὁ ἔθρασαν καὶ μετέγνωσαν· καὶ ὑπ' κύ-
λαντος, ἐξαρχῆς παρεσκευάζοντο καὶ ἄγειν ὅτι βούλοιτο αὐτοῖς· οὕτω τὰ μὲν τῆς ἱππικῆς οὐκ ὄν-
θα, τοὺς δὲ λόγους, οὐ πολλῶ πνι, χείρων ἦν τοῦ νέστορος· ὥστ ἐπεσκώμασεν ἂν φαίνεται· ὅτι ἐπὶ πλούτῳ
καπηφίσαντο αὐτοῦ, πρῶτον μὲν αὐτὸ τοῦτο τὸ τοῦ ἱππικοῦ παράδειγμα, ἀφίσιν ἀπίας αὐτὸν·
ὥστ ἐγγυτέρω τῆς πλούτης αὐτοῦ γίγεται ἡ πρακλέους, καὶ πρόσθεν πλούτῳ ἐμπέσοντος οὐκ
ἀπέμισαν ἂν φαίνονται· ἀφ' ἀπὸ μὲν ὅτι καὶ τὸν ἔμπροσθεν χρόνον οὐδὲ κίμωνα πολλὰ ἐζήτησ ἐπ· καὶ μὰ τὰ

ἅρμα αἰκάθαίνω, οὐκ ἐπ' ἄκρον ὁ ἀνδύτης ὀχετὸς ἐνίσχος, οὐδ' ὅ ἐνδοξος, ἀφ' ἑαυ καθ' αὑτ πρὸς αὐτὸν ἐ ἀμέλεια καταστ, οὔτω καὶ ταῦτα κρίνεται· τῶν δ' ἑτέρου κακῶν, οὐδεὶς κλεπτομεῖ· ἀφ' ἑαυ καὶ τοῦτ' αὐτὸ φαύλως ἐστὶ κατηγόρημα, ὅτι πλὴν βελτίω καὶ πρὸ αὐτοὺς οὐκ εἶναι χρὴ σθαι τῇ πόλει, ἀφ' ὧν πεκλείκασιν ὡς πρὸ οἱ τοὺς ἐν τῇ δρόμους· οὕτω τοίνυν καὶ πρὸς ἐκείνων τελευτεῖν, ἕως μὲν δείξης, ὅτι βασιλεύοντων τῶν φιλοσόφων, καὶ μόνον ἐφιστικὸν τῆς πράγματ, ταῦτ' ἁμαρτάνειν, λέγω τοῦ μιλτιάδου· τοῦ θεμιστοκλείους· τοῦ πρωτλείους· τοῦ κίμωνος, μηδαμῶς τύπτε φιλοσοφίας αὐτὴν ἀπ' αὐτῶν· ἀφ' ἑαυ μὲν αὐτοὺς καὶ αὐτοὺς ἐλέγχειν δώστε ἐ, χρὼ τούτων καὶ δ' ἐκείνου ἁμαρτήματα. ἢ δὲ μὴ, ἔστ' ὄνων μᾶλλον ἢ ἔστ' ἄνθρωπα τῶν κατηγορεῖς· ἐμὲν γὰρ οὐκ ἂν ἁμαρτήματα, πρὶν ἐκείνους αὐτὸν πολιτεύεσθαι, ἀφ' ἑαυ ταῦτα ταῦτα ἀπὸ μιλτιάδου καὶ θεμιστοκλείους κατ' ἐκείνων ὄξατα, ἄλλος ἀλλ' ἄλλο λόγος· οὐδ' ἐ τις ἄλλοις κατὰ ταὐτὸν ἐκείνοις ἐπολιτεύσατο ἐ ἡμᾶς ἀφ' ἑαυ δίδαμ ταῦτ' ἐκείνους ῥᾳθύμους ὑπὸ ἀνδύτους εἶναι· εἰ δ' ἐκὸς ἦν τ' πρὸ καὶ ἄλλο ἁμαρτάνεσθαι πρότερον, τ' ταῦτα τοὺς λακωνας ἀπ' ἐμὲ ἁμάρτημα· πρὸς παίζειν γὰρ ἐξέστι δήπου σί τε· ἐπεὶ καὶ αὐτὸ τοῦτο τ' συμφορῶν ; ὅτι μὲν παλαιόν ἐστ καὶ ὡς σὺ τρυφᾶς ἀπὸ ἠσίας ἀρξάμενον, ἴσως δὲ καὶ ἔπαῴειν, καὶ οὐχ οὕτω πρῶτον πρὸς τ' ἐπασ· καὶ πολὺ ἐπασῶς φυγώτατα καὶ διαφαρεῖς, ἐν τῇ σκύρῳ πλάτων, οὐκ ἄπρος ἐμὲν παρὰ τῷ διφ· ἀφ' ἑαυ τ' πάξιν ἀδυνάτως μετπιτηκεῖν αὐτοῦ τὰ οἰκεῖα, πολλοῖς ὕστερον χρόνοις ὡς φασιν· ἀφ' ὅμως ἐπ' σὺ ταῦτα· ἀφ' οἱ χι πάσοι διαφαρεῖς ὁ λόγος πρὸ αὐτῶν· ὡς γὰρ ἀπ' αὐτῶν ταῦτα κατηγόρηκας, τοῦτο ὁ δοκεῖς ἰσχυρὸν ἔχειν αἰτίαν κας· διατί, ὅτι μιλτιάδου μὲν, ἴσως αἰῶ τοῦτο κατηγόρημα· θεμιστοκλέους δέ, οὐκ αὖ τ· ἢ δ' ἔτι καὶ μιλτιάδου καὶ θεμιστοκλέους, ἀφ' οὐ κίμωνός γε· ἢ δὲ καὶ μιλτιάδου καὶ θεμιστοκλέους· καὶ κίμωνος, ἀφ' οὐ δέ τι καὶ πρωτλέους· ἀφ' ἑαυ τούτου καὶ πάντων ἥκιστα· θεμιστοκλεῖ μὲν γὰρ αὐτοὺς παρὰ μιλτιάδου παρελαβεκυρίδοντας· κίμωνι δὲ παρὰ μιλτιάδου καὶ θεμιστοκλέους· παρικλεῖ δέ, παρὰ μιλτιάδου, καὶ θεμιστοκλέους καὶ κίμωνος· οὕτω πάντων ἥκιστα ὅτι πρικλεῖς ὑπὸ ἀνδύτου ὄντος ἦν· ἐν συμμίξασα ταῦτ' ὑπάσα· καὶ τοῖς κακοῖς ἅπασι πᾶς ἔστ' ὄνων τι καὶ βοῶν ἰδία τῶν ἄλλων εἴκασας· ἐπὶ μὲν οὖν τοίνυν καὶ τῷ ὧν ἀρτίως ἐλέγομεν, τοῖς πρὸς τὸν διονύσιον αὐτὸν πάντων ὀμελίας· ἐπὶ γὰρ αὖ τῷ μία ἐστὶ καὶ ἀληθὴς καὶ δικαία· καὶ ἀσυχρῶς μοι πᾶσιν ἀπολογία καὶ παραίτησις ὁ πρὸ πάντων, πρὸ ὧν ὁ τύραννος ἐτιμμέλει, καὶ σὺν ἐκείνῳ, καὶ πάλιν καὶ αὐτὸν γενόμενος, ὅτι καὶ περὶ ἰδεῖν πάντα καὶ τ' ἐκείνου λόγων ἀκοῦσαι, πολλὰ καὶ παντοῖα ἐπιδέρακε, τί κωλύει καὶ ὑπὲρ ἐκείνων τὸ μὲν ἐξ ἴσου πᾶν τοῦ δήμου πῖς τ' τυραννίδων εἶναι, μὴ λέγειν· ἀφ' καὶ πρὸ τῆς ἐκείνων πολιτείας ἐλαττῶ τ' ὑπὸ τῶν τυραννίδων ἐξαρχῆς ὁμαρτημένων εἶναι, κἀπὸ ταύτην τὴν πολιτείαν, μὴ πῖς ἴσος ἄξια μέμψεως· ὅσος πρὸ πᾶ πῖς τυραννίς ἀφ' οὗ πάντα προῆντο αὐτῷ δὲ τοῦτ' ἐξαίνα καινὸν φέρειν, ὅτι καὶ περὶ ἐκείνους ἐγχειρεῖν λέγειν, κἀπὸ ἀνθρώπου ἁμαρτόμενα· ἐπὶ δ' ἐλάττω τ' διονυσίου, οὐδὲ πὸ ὕστερον δύναμ πῖς ἐκείνου παρασπάσα· ἀφ' ἃς ὅσον ἐκὸς ἀμαρτεῖν ὄντας ἀνθρώπους· φέρε δὲ καὶ πρὸ τ' συμβιβάσω τοῦτ' πῖς ἀνθρώποις σκέψωμεθα καὶ διέλωμεν· οὐ γὰρ ἀπάντων ὁ δῆμος οὐπω κατεψηφίσατο· οὐκ ἀπὸ κοινοῦ δόγματος ταῦτ' ἐποίησεν· ἀρχὴν δὲ οὐδὲ ταῦτα πάντες πρῶτον· ἀφ' ἑαυ μὲν καὶ κίμωνι ἐξωστρακίσθησαν· οὗτο δ' κου μᾶλλος· οὐδ' ἀφορμῶς τ' δήμου πρὸς αὐτούς· ἀφ' ἧν νόμος ῥητῶς πρὸ ταῦτα· ἔχων μὲν ὅσους δίκητο· ἐπεὶ γὰρ ἐμὲ ἐφοδρ' αὐτὸς ἐπανεῖσαι τὸν νόμον· τὸ δ' οὖν ἁμάρτημα οὐκ ἀπαραίτητον αὐτ· ἀφ' ἔχων ὡς ἐν τούτοις δυσχερείαις ἀνάγκη μὲν γὰρ ὡς πρὸ εἴρηται ἐγίγνετο· κἀ δ' οὕτος ὁ νόμος ἐκείνων τοὺς ὑπερέχοντας μισεῖν τοὺς δ' ἄλλους ἐφυλάττειν· καὶ ἄλλο δ' οὐδὲν ἔγκλημα πρόσθεν· οὐδ' ὡς ἐπ' ἐλέγχω πρᾶγμα τ', ὀργὴ καὶ πῶς οὐδενὸν, εἰ οὓς οὐδ' αὐτοί οἱ μεθιστάντες ἔχον ἀπάσασθαι, τούτοις ἀπασόμεθ' ἡμεῖς διὰ τὴν μαθησάμενοι· ὡς πρὸ οἱ βέβαιον μὲν οὐδὲ πῶν ἔπρασσεν, ἀκοὴν δ' ἔτερα κατηγορούντων, καὶ ταῦτ' οὐδ' αὐτὰ σαφῆ τὴν ἀκοήν· ἀφ' ἐκεῖσε ἐ παύσεται· ὅπου πρὸ τοῦ πᾶ φρονήματα ἔσχεν, τοῦτο πρὸ εἶδος τῆς φυγῆς ἐτόμασαν· οὐκοῦν τοῦτο μεγίστω δῆλόν ἐστιν, ὅσον κολακείας οἱ ἄνδρες ἀπέχον· ὥστ' ὅπως ὑφεῖντο τοῦ φρονήματος, διαπῶτο μεθίστασαν· οὐδενὸς ἄλλου τ' πάντων ἕνεκα ὡς πῖ τ' πίστου καὶ αὖτ· ἀφ' ἑαυ πρὸ αὐτ' ἔλαθες ἥκως· ὡς δ' αὐτὸς σὺ περεῖ τὰ λεγόμενα καὶ τοὺς ἄλλους ἐλέγχειν· ὁ καιῶν γάρ μοι τὸν συμφορὰς ἐνθυμουμένοις τοὺς ἐπ' τ' ἀφίστασθαι τῶν γεγονότων ἐσπῆς, μᾶλλον βούλεσθαι μεῖζον ἰσχύειν τ' πόλεως φρονεῖν, ἀφ' ἐξίσου ἐς δύναμιν εἶναι· οἷόν ἐστ ἄρα ἐπρίσον, ἐλαύνοντες κίμωνα καὶ θεμιστοκλέα· οὐ λέγω πῶς πρὸ ἀφ' οὐδ' ἀναίσχυντα τὰ παρῥησίᾳ· ἀφ' καὶ αὐτοῖς ἔχοντα παραίτησιν, κἀκείνοις οὐκ ἀχθόμενα τὴν συμφοράν· ἐ δ' οὖν καὶ τοῖς διδάσκουσιν οὐκ ἀσυχρῶς ἐπροφασίζεσθαι, πῖσι τοῦτο πρὸ φασις, πῖσι τοῦτο πρὸ ἀνδύτου ἐξαρκεῖν τοῦτ' αὐτὸ δήπου μὲ φαύλοις τομίζεσθαι, ἢ μείζω γ' ἡμεῖς τ' ἐκβαλόντ' ἀδικῆσαι μᾶλλον ἄν· ἐ γὰρ ἐκεῖνοι μὲν τοῦτό γ' αὐτοῖς οἷόν χώρισαν, καὶ παρεῖσαν τὸ μὴ πᾶν ἀδικεῖν τὴν πόλιν ἡμεῖς δὲ καὶ τοῦτ' ἀφαιρησόμεθα, καὶ τῷ δυστυχίᾳ τὴν βλασφημίαν προσθήσομεν, πῶς οὐ χαλεπὸν πρὸς τοῖς φυγοῦσιν αὐτοῖς ἐσόμεθα· ἔπως οὐ μείζω τῶν ἐξαρχῆς ἐς αὐτὸς ἁμαρτάνοντ' ἀδικήσαι

ὑπάρχει· ὥστε ἢ μὲν ὑμῶν τις φείσεται, ἄλλον δὲ καὶ σοῦ· ἢ σοῦ τις καταγνοίη, ἴσως δ' ἂν ἡμῶν τις συγγνοίη· ἢ δ' ὧν μὲν ὑμῶν φείσεται, σοῦ τε χολᾶ· οὗτω πάντα ἡμᾶς ὑπὲρ σοῦ γίγνεται πρὸς ταῦτα σκοπεῖν μὴ πυθομένους καὶ τὸ σόν, τὸ ὕδωρ ἐφ' ὑμῖν καὶ μὴ βουλομένοις ἀκριβῶς ἐξετάζειν· μὴ δὲ τοῦτ' ὄντων ἡμῶν ἐν ἀπορίᾳ ἐλείπετε, τῆς γνώμης τὸ ὄργανον τῆς τύχης· ἀφεὶς τὸ ὕδωρ, τὸ πίνειν λαμβάνω· καὶ ταῦτα, καὶ τούτου τὸ πλείονα μέρος μεθ' ἡμῶν ὄντος· ἢ γὰρ ἡμᾶς ἰόντας ταῦτα πρόδοτε ἐξαρχῆς ἐξ ἀπάσης τῆς ἑλλάδος ἡμᾶς αὐτοὺς ἐῶντας ὕειν, οὐκ ἂν ἀνήκεσαμεν· οὐδὲ ἐπέθεμεν τῷ κόσμῳ τοσούτῳ, καὶ σὺ γ' ἂν ὀίμαι ταῦτα σαυτῷ βουλόμενος ἐπεὶ φέρε πρὸς φίλου, τί περὶ μᾶλλον ἐβουλεύθης· μὴ τὰ πραχθέντα δ' ἡμῶν τὰ πραχθέντα τῇ πόλει, μήτε ἡμᾶς μηδένα τῶν πολιτῶν ἐξαμαρτεῖν· οὐκοῦν ἐπεὶ καὶ ἐς ἡμᾶς καὶ ἐς ἐκείνους ἐμέλλον, ἢ ἐκείνων γ' ἕνεκα ὧν τι πραχθέντα, καὶ ἴσως ἀλλοίοις συμβέβηκεν· ἐγὼ μὲν ὀίμαι ταῦτα· οὐκοῦν ὅτ' ἀμφότερα φαίνεται μᾶλλον, ἢ μηδέτερα, ὁμολογεῖς, καὶ τοῖς πεπολιτευμένοις ἡμῖν, ἃ πάντα ἀ προσῆκε προσῆν, καὶ μείζοσιν τὰ πρὸς δόξαν τῇ πόλει, ἢ τοῖς ἐπὶ τοῖς ἐλλάσι γενομένοις ἀνδράσιν ἀγαθοῖς οὖσι δικαίως ἂν μᾶλλον ἐπαινεῖν, ἢ ψέγειν· ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς τοῖς ἁμαρτηκόσιν ἐς ἡμᾶς τὰ καλῶς βουλευθέντα καὶ πραχθέντα πλείονός ἐστι λόγου, καὶ τὰς αἰσχύνας ἐγὼ μὲν οὐκ ἀλόγως τοῖς ἐκείνοις παρεῖναι, ἢ ὡς οὐχ ἡμᾶς γε δίκαιον ἀφεῖσθαι πάσης ἀτιμίας, ὃς τὰ μὲν ἐγκλήματα οὐδὲ πολὺν λόγον ἔτι ποιοῦμαι, τὰ δ' ἐς ἔπαινον ἔχοντα, ἂν τἀληθῆ λέγειν ἐθέλῃς, τὰ πλεῖστα· ἡμεῖς τοίνυν πολλὰ αἰσχύνης ἡμᾶς αὐτοὺς συμβῆναι παραλείπομεν· ἵνα εἰδῇς ὅσον ἡμῖν ἀπεικείας πρόεστι, καὶ ὅσον πάντα χῇ τῷ πλουτεῖν ἐθέλειν ἀπέχομεν, ἕτερα τὰ κοινὰ ἀφαιρεῖ πάσας ἃ βούλει τὰς πρόσθεν πρόσοδικας, ἀπὸ τοῖς ἴσοις καταλογάδην πάντας δ' οὐκ ἄν περισώσαιμεν ἡμεῖς· μετὰ σὺ μέμφεσθε πρὸς ἡμᾶς, ἢ συμφορᾶν, οὐδὲ ἡμεῖς πρὸς σὲ τούτων χρησόμεθα· ὡς οὐκ ἔστι μίσος οὐδὲν· ἀλλ' ἢ καὶ ἡμᾶς μέχρι σοῦ τοῦτο ἐλαυνέτω δεῖ, ἢ καὶ σὲ καὶ ἡμᾶς ἀφεῖναι καὶ ἀπολῦσαι, ἅπερ ἕτερα ἄλλων ἐξήμαρτες ἐς ἡμᾶς· ταῦτ' ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ὀίμαι, ῥᾳδίως πάλιν τρέψασθαι πρὸς τὰ πρόσθεν εἰ δὲ κἀκείνοις μὴ ἔστι πρόσθεν κεῖσθαι δοκεῖν ὡς πρόσθεν ἔγωγε οὐκ ὀίμαι· ἐγὼ μὲν σῶν ἔδεισα καὶ ἀμφοτέρων ἀπολωφήσοιμι· εἰ δ' ἐς ἄλλους γνώσεσθε, βεβασανίσεσθε αὖ πάλιν αὐτοὶ φαῦλοι πρὸς φαύλους· ἐγὼ δὲ καὶ παραδείγματα αὐτοῦ σπανίως μέλλω· οὐκουν οἴγε ἀγαθοὶ φασὶν εἶναι καταρχὰς μὲν οὐκ ἐκπίπτουσιν ἐξαίφνης ἐπὶ δὲ ἅπασι τοῖς ἴσοις καὶ αὐτοὶ γίγνονται μείζους· ἐπὶ τοῦτ' ἐκπίπτουσι καὶ ἐπὶ τοῦτο τρέπεσθαι ἐθέλουσιν τοὺς πολλοὺς· ὅταν γοῦν φασὶν ἄμεινον τὸν καὶ ἴσον καὶ βοῦν, πονηρὸν ὦν, κακὸς αὖ ἐδόκει εἶναι, εἰ παραλαβὼν μὴ λαμπρύνοι τὸν αὐτόν, μὴ δὲ κυρίως ποιοῖ, μὴ δὲ ἀγαθὸν ἐργάσαιτο, ἐπὶ δὲ τοῦτο τρέποιτο δι' ἀγρίου τινὸς ἀεὶ ὄντος μὲν ὡς τοῦ καὶ ἵππου καὶ βοὸς τοὺς αὐτοὺς ἐκάστοις λέγοις αἰτιῶνται δὲ οὐδὲν ἧττον ἅπαντες ὅμως προὔπεσον· ἵνα δὲ λέγω· σόλων καὶ κλεισθένης καὶ μελτιάδης καὶ περικλῆς· καὶ ὅστις ἐκάστῳ· ἀεὶ μὲν πόλις μία, καὶ ἡ αὐτοκρατία· οἱ δ' ἄνδρες, ἄλλοι καὶ ἄλλοι παρὰ τοὺς χρόνους πεσόντες, τοὺς μὲν, πρὸ τοῦ χρησμῳδοῦντες τυχεῖν· τοῖς δ' οὐ πράττουσι καὶ ὑποπεσεῖσι μᾶλλον ὡς πρὸ καὶ ἄλλα μυρία δὴ τοιαῦτα βάλλει καὶ τὰ τῶν χρόνων· οὐκοῦν οὐδὲ τοὺς ἐκ τῆς γῆς καρποὺς παραπλησίους καὶ ἴσους, ἐνιαυτοῦ κομιζόμεθα· οὔτε γὰρ ὑπὸ τοῦ ἡλίου, οὔτε τῆς ἀρετῆς λέγω· ἀεὶ τοὺς ἰσχύοντας ὁμοίως ἐλαττοῦσθαι καὶ ὠφελεῖν· ὥστε ἐπὶ τὸν ἔμπροσθεν χρόνον ἀνάπλασις τοῖς φύσεσιν ἀεὶ πρὸς ἐκείνους ἴσα χαλεπὶ κατέχειν ἴσας, οὐκ ἐξ ἀρχῆς ὅλης φύσεως τὸ παῖδα μὲν εἶναι, ὥς περ τὸ πρότερον ὄντας ὀίμαι τοῦ χρόνου, τὸ φρονεῖν δὲ ἴσας κατὰ συμφοράς· ἐπὶ τοίνυν οὐδὲν ἧττον τοῖς ὕστερον ὀργὴ διαφθείρουσι, τοὺς μὲν παύουσι, τοὺς δὲ μὴ παύουσιν αὐτῶν· ἀεὶ δὲ ὁμοίως πρότερον χρηστοὺς αἰσθομένους ἔσχον, οὐκ ἐξ ἀρχῆς ἐκείνοις, οὐ τοὺς αὐτοὺς ἐξ ἀρχῆς καὶ μὴν οἱ μὲν ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἐκάστων ἔργων ἀρχοὶ καὶ οὐδὲν παραλλάττει· τὸ δ' αὖτο τοῦτο λέγω, καὶ πρὸ τῶν ἐν τοῖς ἔπεσι πρὸ καὶ βουάν· ὥστε ἔστι πρὸ μὲν τοῖς, βίβασιν τὴν ἀπαιτεῖσθαι ἂν ἀπὸ τοῦ· ἀεὶ οὐ πυθόκλεις καὶ θεμιστοκλῆς· οὐδ' ἐκείνων τὰ δόξαι οὐδὲν, καὶ αὖτον αἰτιῶν ἐρεῖν· οὐδὲ τοῦ τί πράττειν ἑαυτὸν ἐγχειρίσαντος ἀπαλλαγέντος· ἀμφὶ καὶ ἔστι πρὸ τοῦ πολλοὶ δὴ τοῦ μὲν αὖτ' ἔστι πρὸ τὰ πολιτικὰ· οὔτε φύσεως τοῖς αὐτοῖς, οὔτε γνώμας ἔχοντες· ὥστε πολλῷ μᾶλλον τούτοις ἢ ἐκείνοις ἀξιοῦν προστίθεσθαι τὰ ἁμαρτήματα· ἐγὼ μὲν γὰρ, τοσοῦτο μᾶλλον ἂν φαίην ἐκείνοις, ὅσον πρὸς τούτοις μὴ τὰ ἁμαρτανόμενα· ὡς δ' ἁπλῶς εἰπεῖν πρὸ δίκαιον μοῖραν ἀπαιτεῖν δύνασθαι τοὺς μόνους τὸ πρᾶγμα ἀπεῖναι· οὐκουν τοὺς γνόντας μοῖραν τὴν ἐξ ἀρχῆς, ἀνέπρος τοὺς αὐτοὺς ἴσους παραλαβόντας, κακοῖς ἀποδείξαι· ἀμὰ καὶ νικοχόρους δὴ ἀσκαλαφιδοῦς ἀεὶ κυρεῖν, ὅταν τὸν αὐτὸν ἐπιμείνωσι καταστάσεις, μὴ τῶν ἴσων ἀξιοῦντας καὶ τὰ δ' ἄρτι καὶ κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους, οἷον τὰς αὐτὰς ἡμέρας ἔπεσι παραλαβόντα τὸ

αὖ αὐτὴν νῦν αὐτὴν μεταλαβὼν, ἐν προθύροις τῆς πατρίδος οὐκ ἐν σικελίᾳ· τοσοῦτον ἔμελλε κερδαίνειν· ὃ δὲ χρυσὸς σύμμαχος ὁ παρὰ τάττης, οὐδ' ὡς ἐπαλαίετο ἦν ἄκρυτα παρὰ τοῦ δionυσίου· ἀεὶ ἐπώλουν τὴν ἱερὰν κεφαλήν· καὶ πολλοὶ τῆς πόλεως, ἐλλύων μὲν οὐδεὶς αὐτὸ τοῦτο ἐποίει, κατεῖχον δὲ τῶν σῶν λόγων· λίβυς δ' οὔφορτος, αὐτίκεσος ὄνομα· ὃν οὐδὲ ἱστία παῖων οὐδεὶς, ἀλλὰ μὴ ταῖς σαῖς συμφορᾶς ἀπεχρήσατο· νῦν δ' οὐ πάντα ἐμέρισε, ἀλλὰ δόξας αὐτὸς κρίνειν τὸ γιγνώσκεσθαι καὶ τὸ πιθανὸν δίκαιον πᾶσιν ἐποίησε τὰ λύτρα τῷ λίβυϊ· ἀλλ' οὐδ' ἐκεῖνός γ' ἦν ὁ τοῦ δionυσίου· ἀλλ' ἀφίκεσθαι προῖκα, ὁ μακεδὼν ἦν ὁ πρότερον μὲν δ' ὁμιλήσας μαθητὴν τοῦτον μὲν δ' ἔπειτα ἐπὶ πίνυν οἰκαδε καὶ διαφυγὼν ὡς τάχιστα τὴν ὀδυσσέως οὐ βασάνους μόνον ἀλλὰ καὶ θυλεάσας· καὶ οὐ τοσοῦτος ὢν ἦλθε πέρων κακίας καὶ φιλαργυρίας γενόμενος, χρόνον μέντοι ἡσυχάσας· ὡς δὲ πλουτήσας τοῦ προτέρου δionυσίου παραλαβὼν τὴν ἀρχὴν ὁ ἐκείνου δionύσιος, μᾶλλον τὸν αὖθις σε τῆς τρυφῆς ἐπιθυμοῦντα σικελίᾳ, ὥσπερ μέλι τῶν ἄλλων ὧν παρὰ τοῦ πατρὸς παρειλήφει, καὶ τὴν ἀρχὴν παρειληφὼς καὶ κληρονομῶν καὶ τοῦ σου προσλαβὼν, ὥσπερ συρακουσίοις ἢ τοῖς ἄλλοις τοῖς ἐν σικελίᾳ, οὐχὸ δὲ τριῶν καὶ τριάκοντα πολέμους πάλιν, αὖθις ἐθα· ὡς οὐδὲν ἀπόρας χρῶν δικαίᾳ, ὑπάρχοντι πολλὰ καὶ παντοῖα, καὶ παντὸς μᾶλλον ἢ σαυτοῦ· τοσοῦτον δ' ὑστερήσας ρώνου, δρᾶσαι ταῦτ', οὐ μετέχεις τῆς φιλοξένου τοῦ δίκαιου τύχης· καὶ τὰ πραττόμενα μᾶλλον ἢ τὰς αἰτίας ἐκείνου· μὴ τι νομίσῃς ἡμᾶς ἀγνοεῖν τοὺς σοὺς λόγους, ἢ μὲ συγχωρεῖν ἀληθεῖς εἶναι, ὡς οὐ βέλτιον ἀδρᾶν τὸ χείρονος οὐδ' ὑβρίζεσθαι οὔτε βλάπτεσθαι σώφρονι ἁπαξ· καὶ μαρτυρούμενος ἀληθῆ λέγεις· ὅμως δ' ἔστι θαύματος ἐκεῖνος ἱερατὴς σου, οὐδ' ὁ ποῦν ὕβρεως καὶ ἀσελγείας ἀπέστη· καὶ σὺ μὲν ἴσως οὐδὲν ὑβρίσθης· ὅδ' ὃς ἠγεῖτο ὑβρίζειν, πείσας ταῦτ' ἐπράττειν, ἃ δὶ ὧν ἔδει πιθόμενον· καὶ οὐδ' οὕτω κατέλυσας τὴν πρὸς ἐκεῖνον ὁμιλίαν καὶ τὸ σῶν· ἀλλ' οὕτω παρελήφασι καὶ παρ' ἀξίας ἀπαλλάξας, καὶ ἀγαπητὸς ἀπεσωθεὶς πάλιν οἴκαδε, τοσοῦτ' ἀπέχεις τοῦ ἱέρου τὸ δύνασθαι συμβουλῶσαι, ὥστ' οὐδὲ σαυτῷ συνεβούλευσας, ὥσπερ λοιπὸν ἦν· ἀλλὰ μὲν παροιμία, καὶ ὅ μηρος φησὶ, ῥηϊδίως δ' ἔτι τις ἔγνω· σὺ δ' ὁ τῶν ἄλλων σοφώτατος, οὐδ' οὕτως ἐπόθησε· καὶ πάλιν σὺ χειροῦ τοῦ δionύσου· ἐλπίδας φιλαθήνας ὑπετείνας· καὶ πάλιν αὖ τῆς τυραννίδος κακῶν ἐπειρῶ, πατρίην τε ἁδὺς ὡς ὥσπερ οἱ παλαισταὶ παλαίουσι· δὶς μὲν πρὸς τὸν αὐτὸν πρὸς Πλάτωνα· τρίτον δ' ὅλως πρὸς τύραννον, καὶ τυραννικὴν οἰκίαν· οὔτως οὐδ' αὐτὸς ἐξευρίσκεις τὰ πεπραγμένα· πόθεν μὲν τὴν τύχην προφέρεις αὐτὸς τοσαύτης ἐπειρασθείς· ὡς ὥσπερ αὖ δὲ δionύσιος τῷ μὴ λέγειν τὴν ἀλήθειαν ἐπεδείξατο· ὃ οὔτως· δίκαιον μὲν, οὐδ' αὐτὸς μᾶλλον σαυτὸν μᾶλλον ἠγοῦ δὶ ἃ σύ· καὶ δι' ἅπερ ἃ σύ· καὶ ἡδέως ἃ σύ· καὶ ἡδέσας οὐκ ἴσα καὶ πρὸς σὲ αὐτὸν ἠσχυσμένος, ὡς ὥσπερ σὺ καθήμενος ἐν σικελίᾳ παρὰ τῷ κύκλωπι· ἀεὶ δὲ πάντων θαυμάσιε πάντων· μὴ δὶ ἀμφοῖν οὐδὲ, καὶ ταῦτ' οὐ διὰ τῶν φίλων ἐνὸς καὶ τ' ἰχθύων· ἀπὸ σαυτοῦ τε καὶ τούτων· οὐς φίλους ἦκος ἦν μᾶλλον ἡγεῖσθαι· ἃ δὲ μὴ, σκόπει· μὰ ὄπιν καλίσας, ἀπολογοῦμαι πρὸ τῶν· τοσαῦτ' ἐστὶ καὶ πάντα· καὶ τοι σὺ καὶ τῶν δionυσιῶν ἀξιοῖς καταγελᾶν ὡς πρὸς, τὴν ὑδὸν νῦν καὶ τὸ χαρίζεσθαι μόνον ἀμεμφῶν· φαίνεται δὲ φιλόξενον μὲν τὸ κυθήριον οὐδὲν εἰδὼς αὖθις ἂν φ' αὑτῷ λαβεῖν δionύσιος· ἀεὶ οἰμῶζειν ἐκεῖνος ἐλεύθερος γεάφων αὐτῷ· σοῦ δ' ἔστ' ἄρτον καὶ πρὶς ἐγκρατὴς γενόμενος, μᾶλλον τὰς πρώτας ἐκείνας διατριβὰς, φήσεις καλὸν εἶναι σοι τὸν προφασιν· ὑπὲρ γὰρ τῶν δionύσου πραγμάτων, ἃ πάντα ταῦτα ποιεῖν καὶ λέγειν· καλῶς τε σὺ καὶ λέγων καὶ ποιῶν· σκόπει δὲ καὶ τὴν ἡμετέραν πρόφασιν· καὶ οὔρις ἀπροπέρα, ἢ μεμφῶν ἔτυκα ἡμῶν πολυπραγμονήσας, τί ζῶν λαβὼν· καὶ γενοῦ δionύσιος αὐτὸ πάντων δὲ ἡμῶν· ἃ δ' ὥσπερ σὺ δίκαιος χάριν καὶ τῆς ἐκείνου ξενίας καὶ ἑταιρείας ἅπαντα ταῦτ' ὑπέμενας, οὕτως ἡμεῖς ὑπὲρ τῆς ἑστίας τῆς κοινῆς πατρίδος· καὶ ὑπὲρ τῶν κοινῶν σπονδῶν καὶ δικαίων, οἱ μὲν, ὑπὲρ τῆς τρλιος, οἱ δὲ καὶ τῶν ἐλλήνων· δοῦν καὶ πράττειν καὶ λέγειν· καὶ πάσχειν ὑπέστημεν, ἀσχυνθέντες μὲν ἁπάσας τὰς τοῦ δίος ἐπωνυμίας, ἀσχυνθέντες δὲ τὰς τῶν ἄλλων ἁπάντων καὶ ἐπωνυμίας τε καὶ τιμὰς, ἔτ' δ' ὄρωμεν καὶ προγόνους τοὺς κοινοὺς, καὶ τὴν τοῦ παρελθόντος χρόνου μνείαν, καὶ τὴν τοῦ μέλλοντος ἀγῶνος λόγον, καὶ πάντ' ὄσα ὑπὲρ μέγιστα νομίζεται παρὰ πᾶσι καὶ ἕλλησι καὶ βαρβάροις· ἃ δὲ τοῦ καὶ παρὰ γνώμην ἐκ τούτων ἀπέστημεν, τί τὰ μὲν σὰ κατηγορεῖς· καὶ μὴν ἃ δεῖ καὶ τοῦτο προσθεῖναι, ἡμεῖς μὲν ἔτι καὶ προσετάξαμεν, ἀλλ' οὖν πραξάντες τι ὑπὲρ ὧν ἐπεπόνθαμεν, οὔτω προσετάξαμεν· σὺ δ' ἀνὴρ ἐξαρχῆς· οὐκ οὖν· ἃ μὲν τὸ χρυσᾶ θαύματος δυσκόλοις οὐκ εἰδὼς ἴστι, τῷ συμβούλῳ καὶ μίμοις, οὐδὲν ἐλάττοσιν ἡμῶν κέχρησαι· καὶ προσέστι τὸ μηδὲν ὧν ἐβούλου κατορθῶσαι· ἃ δ' αὐτὴν ἐφ' αὑτῷ δεῖ τὴν προαίρεσιν ἐξετάζειν, αἰσχίστου μὲν τὸ σὸν ἑκόντος· αἰσχίστου δ' ἐξ ἴσου τοῦτο καὶ τὸ μὴ πρότερον· καὶ προσέστι τὸ κρατῆσαι τῶν πραγμάτων· καὶ τὸ μείζω ταῦτ' εἶναι τοῦ ὑπὲρ σοῦ πονεῖν ἀξιοῦσθαι· ὧν τ' αὖ προσεμαρτύρησθαι σὺ μὲν πίνυν ἐλέγχειν ἡμᾶς ἀξιῶν, καὶ κατὰ σαυτοῦ λέγεις· ἡμεῖς δ' ὑπὲρ ἡμῶν αὐτῶν λέγοντες, καὶ τὸ σὸν ἱερὰ πλώμεν· μᾶλλον δὲ τῆς μὴ σῆς ἀπολογίας, καὶ ἡμεῖς μετέχομεν· σοὶ δ' οὐχ ὅσον ἡμῖν,

πρέσβεις ἴζω τῆς πατρίδος τοσοῦτον, ἢ τοῖς πολίταις τοῖς ἑαυτῶν τὰ βέλτιστα εἰπεῖν καὶ συμβουλεῦσαι καὶ τοὺς ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ἀμείνω τὰ πράγματα ποιῆσαι. τί φὼ δὴ πάντων πρὸς ταῦτ' ἐροῦσι, καὶ ὅτι καθάπαξ οὐκ ἐφατὸν ἅμα, πρέσβεις μᾶλλον τῆς γνώμης τῆς ἐξαρχῆς ἐφικόμεθα. καὶ πρέσβεις μέν γε προυβιβάσαμεν. πρέσβεις βελτίους αἰτησόμενοι ἀπῆλθομεν, ἢ σὺ τοὺς τυραννίους καὶ μὲν ἐκείνοις μὲν πολὺν ἴσως ὀλίγων, ἃ ταυτὶ μάρτυρα τοῖς δὲ μεθ' ὧν ἄπαντα κάλλιον πολὺν ὀλίγων ἢ κατὰ τὰς αἰρέσεις τὰ πρῶτα τοσοῦτον ἡμεῖς ἀμείνους τοὺς ὁμόχρωμόν τε καὶ ὁμόφυλον ἀπεδείξαμεν, ἢ σὺ τοὺς σοί. ἢ δ' ἐρεῖς ὅτι βελτίους οὔπω τὴν φύσιν, καὶ ταῦτα φέρε μαρτύρους ἡμᾶς ἀπὸ εἰκυίας, εἴπερ ἐν τύχῃ ἔχομεν ἐλπίδας. οὐχ ὥς γε σὺ τῆς πατρὸς διάμαρτες ἐκείνοις διαλέγεσθαι, πρεσβύτερον δ' ὄζειν ἑαυτὸν ὡς ἐπὶ βελτίοσι ἐπέρχεται τὴν φύσιν ἀπᾴδειν, οὕτως εἴπερ καὶ προσπίπτειν δέχεσθαι σοὶ καὶ σοῖς, τῆς φύσεως αὐτὸ δὴ τῆς αὐτῆς, καὶ μὴ λαμβάνειν φύσεις. μὴ δ' ἀμελῶμεν ὀργυιῶν κατὰ πρᾶξιν, ἀποστέρει τοὺς συμβουλεύσαντας καὶ τοὺς συγκαπραγματεύσαμένους ἡμᾶς, τῷ δοκεῖν τὰ βέλτιστα παραινέσαι, ἃ δ' αὖ σῶν αὐτῶν ἐξόμεθα δεῖ ἡμᾶς, ταῦτ' ὡς ὁμεῖς ἀδικοῦμεν λέγετ. ἐκείνων μὲν γὰρ καὶ ἡμεῖς ἀπολογούμεθα τὸ μέρος. τούτων δέ, οὐδὲ μακρὸν ἀναβαλοῦ ὡς ἔφη σοφοκλῆς, πανταχόθεν ἐστὶ μᾶλλον ἢ διδραχμόν. καὶ μὴν εἴτε τὸ προσπροῦται καὶ χρυσᾶ δοκεῖ συμφορᾷ, κακίας ἔλεγχός ἐστι, καὶ μέμψιν δικαίαν ἔχει τῷ πατρὸς, σκόπει πρὸς τὰ ὁμέτερα καὶ τὰ σαυτοῦ. τοῖς ἀπὸ πλάτωνος ἢ τυραννίων οἷς ταυτὶ δίκειν προσοῦν. μὸ ἄρ' οὐ πολυπραγμονεῖν τὴν ἑαυτοῦ τύχην οὐδ' αὖ τὸν ἡμῖν καθαρὸν οὕτω μὲν ἐξαρχὸς εἰρχθεὶς ἐπὶ τρίφου παρίλαβε, καὶ παραξίαν ἅπασαν σαυτῷ, καὶ ἅμα σὺ αὐτὸς ἐπαλαίστρας ἐξετάσας τῶν τυθέντων, ὡς πρὸ σοῦ φύσιν τὸν πρύτανιν. ὅτι ἡμῶν ἕνα μέλλοντα ἐς τὸ βαράθρον ἡμπεσεῖσθαι δικαιοῦσι, καὶ αὐτὸς ἴσως ἐς τὰς λιθοτομίας ἐνέπεσον. ἢ δύπτοντ' ἐδύπτον, οὐκαὶ ὑπὸ ξίφους τυχὸς ὕδατος ἀπὸ ἐείθρα ἢ τρέπου. ἀεὶ ἐπὶ πυθίκες αἱ αὐτῶν ἐν σικελίᾳ. νῦν δὲ ἀρχύτας ἦν ὁ κωλύσας. καὶ διονύσιος ἀρχύτα μὲν ἅπαν ἄλλοτε ἀρχύτα. καὶ ἴσασι τὴν χάριν. πάντα δὲ οὐκ ἀρχύτα ποιῶν, καὶ οὐ τοὺς καλοὺς ἐκείνους καὶ σεμνοὺς λόγους ὄκνουσιν. ἀναβοσοῦτον ἴδε. τιμᾶν ἢ σεύθαι λίγυτα, ὦ δ' ἵνα σου τῆς φωνῆς μὴ ἀκούσι, καὶ εἰρξας εἶχεν ὡς εἶπα ἀπίμπτην μβιναίην καὶ πυθοκλείδην σοὶ τὸ τοῦ κίμωνος ὁ σὺ φῆς πρὸς αὐτὸν τοὺς αἰνιαίους οὐκ ἐβέλεσθαι αὐτῆς φωνῆς ἀκούειν. οὐδὲ σοῦ τότ' ἤρξιον διονύσου. μὸν ὅσον οὐκ ἐν πῖς ἴσως ἦσθα. ἐκεῖνον μὲν γὰρ αἰνιαῖοι μισήσαντα ὅπως αὐτὸν ἐκ ἀΐδου μὴ ἀναρπάσωσιν. σοὶ δὲ οὐδ' αὐτὸ τοῦτο ἐξὸν μεθεῖναι. καὶ πάντα δύπτου βουλομένῳ τι καὶ ζητοῦντι, οὐκ ἐχρῆν ἐγώ φημι. ἀναβῆναι ἔτ' ἐν ὑδρίᾳ συμφορᾷ τὸ μὴ ἐξελθεῖν. ἀναβαίνειν πρὸς βίας, καὶ πονηρὸν προσλωβᾶσθαι. καὶ παραδίδασθ' ὅσοι μεταξὺ φίλιπποι αἰδεῖ παρπάτη πρόκλει καὶ οὐδ' ἐν ταυτὶ ἐπὶ τῆς ὄρθριος, ἀεὶ ἐπισθάσθαι προσίπαξιν ἀπισθάσθαι τὸν ἄρισον εἶπον ἔλλινον, ὡς πρὸ αἰδρᾶ τοδὶ ἐπ' ἐξαγωγῆ. οὐκ αἰ ὁμῶν τε ζώντων καὶ ἔτ' πτιόντων οὐσῶν. ἔδ' ὕβριστον ὁ θεὸς ἐχρᾶς ἐκεῖνος. ὅμως δ' ἐπάπιξε, καὶ πάντων ἐξύπτο ἐκ σικελίας ὑπὸ πρόκλιδος. καὶ ὁ πρόκλις αὖ πάλιν παραλαβὼν, διονύσου μὲν καὶ ἀρετὴ ὑφύπτο. καὶ ὧν ἐπισκιρτᾶν ἐμέμνητο. σὲ δ' ἐρῶν καὶ συνών, παρουδὲν ἐφρίττο. ἀεὶ ὁ θαυμαστός σου δύναμις καὶ σεμνὸς κατὰ τοὺς λόγους, ὑπὲρ πᾶν τὸ ἔντολῶν τοῦ διονυσίου. καὶ πρόκλις ἐκείνῳ μὲν συνεβάλλετο. καὶ ταῦτα τοιαῦτα ἔπραττεν. σοὶ δὲ οὐδ' ὀΐν. προσῶμεν δὲ καὶ ὅπως παρπάτης ὢν καὶ πίθος μυθώδης ἐν νόμοις καὶ πολιτεία δ' ὕπρα τῶν πασῶν ἐχούσῃ παρὰ σοὶ κριτῇ. μᾶλλον δὲ πρῶτα τ' οὐσῶν. καὶ σοὶ μάτην ὃς ἔοικε τὰ πολλὰ ἐκείνα ἐς τὴν τ' λακεδαιμονίων πολιτείαν τὸν ὀρφῆ τ' λακεδαιμονίων τρίναυσαρχος τοσοῦτον διάμαρτῆς στὲς ἀξίας, ὅσον οὐδ' αἰ ὃς πρῶν ὁ σκυλῶν ὃς οὐκ ἦν συνεῖναι τὰς σὰς φωνὰς τὸ παράπαν. καίπερ εἰ μὲν ἐξίοις αὐτὸν ἀμείνω γιγνέσθαι διονύσου τοῦ σὶ, καὶ βουλεύσασθαι τὰ βέλτιον. ὁ δὲ, οὐ πρόσεχε σοι τὸν νοῦν, ἀλλὰ τοῦ μὴ παρόντος ἦν καὶ τοῦ τὰ ἀΐχιστα ἐντελαμβάνου, πρὸς οὐχ ὁπῶ πάμπολυ ἔτ' τυράννου. καὶ τοῦ δίκαιος εἶ προφέρειν εἴ του πατέρων εἶχε δρῶν ἀπάτυχεν. ἢ δὲ σὺ μὲν τίγρεν πῖζ ους πῖς πατρῶν, ἢ δὲ, οὐκ ἐδεῖτό σου τὴν φωνὴν, οὐδ' ἁπαξ λόγων ἠγεῖτο ἱκανωτέρας εἶναι ἔτ' πρὸ σὸν ἐξίας λογισμοὺς πῆ σοῦ παραστῆσαι, πρὸς ἔ ἀκοὴ ἐτύγχανε, ἢ πρὸς τὰ περίττα ἀπάλαιπες τῆς φύσεως τῆς σαυτ. τὸ δ' ἀεὶ οὐδὲν σὺ χείρων ἢ παρέπαυε πόλλις καὶ διονύσος; οὐδ' ἐγ' ἡμεῖς ὦ μακάριε. εἴ τις πῆ ὁμᾶς φαῦλος αἰνιαίων ἐγίνετο. ἐς τοῦτον τοῦ ἵκετο ὁ πόλλις ὑπερβολῆς. καὶ οὔτω σφόδρα ἐσπουδάκει κύριος καταστὰς βουλεύσασθαι πῆ αὐτοῦς οἷον μὴ δ' ὄναρ ἴλαπτον, εἶπα φαῦλ' ἐαὶ τὰ μιγάδες βιβουλευμένος, καὶ ὑπερβάλλον φιλανθρωπία τὰ καὶ παιδεία, ὥστε κομίσας ἐς ἀΐγιναν, ἐν ᾗ βαίατος προείρητο εἶτ' αἰνιαῖον ἀπαβαίνων λαφεῖν, ἐνταῦθα ἐκβιβάζει σε. καὶ ταῦθα οὐ γὰρ τοῦ θεμιστοκλείους ὑτύχες. μᾶλλον δὲ καὶ ὑτυχέστερον ἐκεῖνός τε παρ' ἐς πολοποῦς ὡς ἀδύμενον ἐχρεὸν ὅτε αὐτῷ παραγίγνεται. καὶ δ' ἐκείνου συζῆται. καὶ σοὶ παρὰ τοὺς ἐχρεοὺς τῆς κοινοὺς τῆς πατρίδος τῆς σαυτοῦ συνέβαινεν ἐξεταζέσθαι. καὶ εἰ μὴ ἐκεῖνοι βελτίους ἐγίνοντο τοῦ τυράννου καὶ ἔτ' διακόνου, καὶ οὔπω καλῶς ἐπιοῦσης τὴν πάντων φιλοσοφίαν καὶ δόξαν ὑχύθεσαν, ἐπιτύπικες

δει. καὶ τί ἔχει φύσιν, μὴ μάτην ἔδοξαν ταῦτα, καὶ πρόσεισι κωλύειν ἄξιοῦν. ἀλλ' ἵνα οὐκ αὐτοῖς ἐγκαλεῖν ἀλλ' ὑπὲρ αὐτῶν ἄξιον ἐγκαλεῖν. καὶ δῆτ' ἐγωγ' ἐνεθυμήθην ὡς λιστπλούτους αὐτῷ πάντων τὰς ἀρχὰς ἀπολύομαι. καὶ ὁ τρίας πρὸς αὐτὸς καὶ αὐτοῦ, δίδωσι τὰς λαβὰς ἐκ τῶν ἐγκλημάτων τούτων, εἴ τις αὐτὸν βούλοιτο μισθαποδοσίαι φέρει γὰρ πρὸς θεούς· ἢ καὶ αὖθις τὸν πρωτόπλαστον φασὶ παραπεσόντα μέγον τοὺς κάτω γενέσθαι μᾶλλον τῶν ζώντων, ἢ καὶ ὡς ὕστερον τῶν κωμικῶν τις ἐποίησε τὸν Πάριδα τῶν πρόσθεν αἰσθόμενος, ἐν οἷς δύο τούτων ἔνεισιν, οὔτε οἱ τότε Πάριδες ὀλίγοι οὔτε νῦν διαδικάσαι ῥᾴδιον ἦν ὅτερον, ὡς τι συγγενέσθαι πάντων μίαν μόνην ἡμέραν αὐτοῖς λόγοις τούτοις· εἶτα ἐλέγομεν τὰς ῥητορικὰς προτάσεις, ἢ δὲ βούλει τὸν ἡσυχαστικόν, οἵτινες μὲν αὐτῶν κύριοι τῶν ἐντὸς· καὶ ὅσους μισθοῖς ἐμοὶ τὸ πρᾶγμα τῆς ἀποκρίσεως λογιεῖται, μήτε μισθὸν γὰρ, οὐδ' ἕξεται τοιοῦτον οὐδέν· ἀλλ' ὡς ὅσον οἷόν τε ἐπαύσομεν, ἕνεκα τοῦ τῶν ἐκείνων οἴεσθαι χρὴ τοὺς λόγους εἶναι καὶ οὐκ ἐμούς. τὸν ξύνοπτα δ' αὐτοῖς εἶναι καὶ τοῖς ὄνοις ὑπαρμία δ' πρὸς δίδωσι· τῷ κλίνῃ δ', καὶ τοῖς λέουσι μᾶλλον ἢ τοῖς ὄνοις ἁλίσκεσθαι φαῖεν ἂν ὁμοίδιοι· ὥστε τοσοῦτον γ' ἕξεται μισθὸν ὑπαρμίας αὐτῷ, ὅσον δ' μισθοῖς ἀξιοῖ πάντων καταφήφισασθαι· δ' μισθὸν ἐκείνου ἐκ τῶν αὐτῶν τούτων ἐνεῖναι μὴ κεκωλύσθαι διδάσκειν· ἢ δέ τις ἀχθεσθήσεται τοῖς ὑπὲρ πάντων αὐτόχρημα ταῦτα τίθησι τοῖσδε· ὅστις γὰρ ὀλίγα συκοφαντεῖσθαι φύσει, τούτοις ὅπως συκοφαντεῖ βεβαιώσει ἀεὶ μὲν εἴτε μὴ δι' κακῶς ἀκούσας, καλῶς ἔχειν οἰήσεται, ταῖς αὐτοῖς χρῆσθαι λαβαῖς, καὶ ταύτας μὴ διὰ τῶν κακῶς αὐτὸν εἶναι, ἀεὶ διὰ τῶν διὰ τῶν ἐκείνου τὰ ἑαυτῶν ἀπολύσασθαι, πῶς εἰρηκέναι γ' αὐτὸν πρότερον κακῶς ἃ μισθοῖς ἐποιήσαγ' καὶ ἐ. καὶ δι' ὧν χείρους ὦσι τοὺς ἐκείνους ἀποφαίνειν, ἐξιόντα μίζειν κελεύσει· ἱερεῖον τοίνυν ὡς ἐγὼ νομίζω ταυτί· μᾶλλον δ' ἐστὶ γε αὖ ὑμεῖς ὦ πάντων τελλὰ καὶ βλάσφημα ἀκούσαντες ὑπὲρ σοῦ, οὐ τοῖς ἴσοις ἀμυνούμεθά σε οὐδ' ἐρῶ μεν, κακῶς· ἀλλὰ καὶ αὖθις ἐν τοῖς πρώτοις τῶν ἑλλήνων καὶ ἄριστα γράμμεθα· καὶ τῇ πόλει συγχαίρομεν, οὐ σὺ μόνῳ τῆς σῆς φύσεως· ταῦτας δ' ἐξαρχῆς ἐρμαιον ὑμῶν αὐτῶν ἐποησάμεθα, ὅπου πόλις ὑμῶν κεφάλαιον· καλλιστον δὲ πάντων κεφαλῶν ἐστὶ ἀγαθὸν αὐθρῶν φορᾷ· ὧν καὶ ὑμεῖς ποτὲ μόμεθα εἶναι, σὺ δ' οὐ δίδως· ἐπειδὴ δὲ καὶ μαλακῶ προσφέρεσθε ὑμᾶς τῇ τῆν σικελικὴν ὀφορμὴν συγγίνεσθαι φόβῳ, ἴσως μέντοι γ' ἄμεινον ὑμῶν ταῦτ' ἐπισκοπεῖσθαι, οὐ γὰρ ὑμεῖς γ' ἴσμεν τῷ πιοῦ τῶν συγγραμμάτων οὐδὲν· οὐ γὰρ συκοφαντεῖ τὴν σικελίαν· ἀλλ' ὡς σὺ πρὸς τὰ πολιτικὰ ἀσχόλως ἔχεις ὑπὸ τῶν λόγων τῶν ἐν φιλοσοφίᾳ, οὕτως ὑμῖν ὑπὸ τῶν λόγων τῶν πολιτικῶν οὐκ ὑπῆρχε σχολὴ τὰ ἐκεῖ μαθεῖν οὐδὲν· ἴσως γ' οὐκ ἀπεικὸς πρὸς τυχεῖν τοιούτοις αὐτοῖς καὶ συγγράμμασιν, ἢ κἀμὲ τὰ ἐκείνα ἴσως καὶ ἄκοντα. ὡς πρὸ καὶ ἄλλων πολλῶν καὶ ἑκουσίων καὶ ἀκουσίων πειραν λαβεῖν, ἃ πολλάκις διὰ τοῦ σικελικοῦ πλάσματος κομισθέντα. φέρε δὴ πρὸς αὐτὰς τὰς ἐν σικελίᾳ πράξεις· εἴ τι μέμφεσθε αὐτὴν, εἴ τι καὶ ὁσπεροῦν παροφλεῖ, τί σοι τὰ μὴ ἱερὰ τῆς ἡμέρας φανλότατος· ὅπου δ' οὐ ταῦτα αἰνέσαι δίκαιος ἐπεσάμην, σὺ δ' ἐπίπεσας βελτίω τί δοῦναι· ἀλλὰ βούλει τὸν ἱερεᾶ πάντως· ἢ δὲ βούλει τὸν δοῦναι· οὐκ ἐγὼ μὲν γὰρ ἀμφοτέρους· οἱ δὲ, πίστιν καὶ τὰς σὰς οὐσίας ἀπώλεσα· καὶ τὰ δίκαια πρὸς αὐτὸν τῷ δικαίου καὶ νόμου· καὶ πολιτείας· καὶ τὴν ἱερατικὴν τὴν ἐν γεωμετρίᾳ καὶ πρὸς ἐκείνους ἐμένες· καὶ οὔτε φιλοκόσμως ἔχον· ὡς τι καὶ μετεποίμην τοῦτο σε καὶ σὺ πρόθυμίας ἐνέλιπες νῦδε, ὅπως ἀγαθόν τι πράξωσι δι' ἐκείνων ἄνδρες· ἐλελύθεις δὲ ἄρα σαυτὸν ἀπάσας ταῖς παροιμίαις εἰς χόμβος· ἐς ταῦρ ξαίνων· καὶ λίθον ἔψειν καὶ σείρων τὰς πέτρας· τί γὰρ τῶν σῶν νουθετησόντων καὶ λόγων ἀπέλαυσαν ἐκεῖνοι· τί τῶν θείων ἢ τῶν ἀνθρωπείων ἄμεινον μᾶλλον χειρίσαντο μετ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν, ἐν ὅσοι πάλαι ὑπῆρχον· τῆς αὐτοῦ μάνιοι τῶν πρόσθεν ἀνθρωπίνων ἀνθρωπίνως· τῆς ἔρως φιλοσοφήσαι ταῦτα τἄλλα ὑπερβαίνης· τί βέλτιον ἢ τὸν κατ' αὐτὸν τὴν πόλιν ἔχειν, ἢ τῶν ἔξω τῆς πολέως ἢ λιστήτων ἢ τῶν ἄλλων ἑλλήνων, ἢ τὸν ἐν σικελίᾳ, χρηστῶν καὶ δικαίων ἐκείνων ἔτυχε διὰ σὲ καὶ τοὺς σοὺς λόγους ἢ δι' μὴ τὸν ἑλλήνων, ἢ τῶν βαρβάρων· τῆς σικελίας ὃν τῶν ἐνεδείξατο ὡς βελτίους γεγράσιν· εἶεν· ἀλλὰ τῶν μὲν σικελίας οἰκούντων, οὐδενί· τῶν δ' ἐν παλαιᾷ βαρβάρων ἢ ἑλλήνων, τίσιν ἂν μᾶλλον ἢ πρὸ τοῦ προσενίχεσαν εἰς τὰ πρὸς τίνας αἱρούμενοι ἐρῆσθαι βελτίους αὐτοὺς ἢ σὺ πολιτεία· τίνι καρχεδονίων· εἰ μὲ τ' ἑλλήνων ἔχεις λαβεῖν, ἢ τῆς τῶν ἄλλων τῶν ἐν τῇ λιβύῃ βαρβάρων, ἀρετὴν ἀσκῶν ἐνεδείξατο ὁ τύραννος, ἀφ' οὗ τῶν πάντων δόγμα τῶν πειρᾶσαι πόλεων· εἶτ' οὖν ὁ πρεσβύτερος λέγω· εἶθ' ὁ νεώτερος καὶ μὴν ἔ μὲν τοῖς συμβούλοις αἰσθάνεται χρὴ τὰ τῶν ἐν ταῖς ἐξουσίαις ἁμαρτήματα, τί μᾶλλον ἡμῶν, ἢ σαυτοῦ φύσουσι καὶ τὴν ῥᾳδιουργίας· ἐπειδή γε καὶ κατὰ σοῦ τὰ ἐκείνων ὑπάρχει λέγειν· ἢ δ' οὐδὲν αἰσθάνεται ταῦτα φαύλως πρὸς σὲ, τοῖς αὐτοῖς τούτοις καὶ ὑμᾶς ἀπολύδε· εἶτα καὶ ὁ Ἀθηναίων δῆμος ἔξω τί τῶν ἡμῶν δὲ κούντων ἐπραξεν· δίμαι τοίνυν οὐκ ἀρκέσειν τοῖς αὐθρασι ταῦτα· ἀλ' ἐκεῖνο ἦλθ' ἂν αὐτοὺς ὅδε προσθεῖναι· τὸ τρίον· τὸ ἐπειδὴ τοίνυν ἐν ἀμφοτέροις ἔστησι μὲ πάντως ἐδόκει τῷ συμβούλῳ τι πρᾶξαι, τὸ πρεσβύτερον καὶ δικαιότερον πράγματα τὴν ἀρχὴν ἐπίστευτο ὑμῶν· τὸ τοῖς ὁ Ἕλλην τύραννον πάντων ἀξιῶν· καὶ

τῶν

ἴσαι ὅμοιοι γενέσθαι πύπου δ' πολλὴν συγγνώμην οὖσαν ἀμφοτέροις δίδοσκω. οὔτε γὰρ μὲ πάντ' ἀναμαρτήτους γενέσθαι, καὶ ταῦτα ὄντας δούλους, οὔτε μὲ πάντας ἀναμαρτήτους δυνατὸν προσω, μιγάλης αὖτης τῆς κατηγορίας ἄχθ. ὅρου γὰρ οὐδὲ αὖδρα ἰδία καθ' ἅπαν ἐκφύγειν ἐάδιον, ἴσως δ' οὐδὲ δυνατὸν, ἢ που πολιτικοῦ τοσαύτην εἰδέναι προσήκει. ἀλλὰ μὴν ὅτι γε καὶ τοῖς ἁμαρτοῦσιν αὐτοῖς ἐχθὸς εἶναι συγγνώμην, ἢ που τοῖς τε ἄχρωσιν αὐτοὺς πρὸς τὸ βέλτιον, καὶ οἷς οὐδὲν ἁμάρτανον οὐκ ἐπείθοντο, δεινὸν δὲ μὴ φήσομεν. πάντων πάντα ὡς μὲν ἐκείνους χρὴ μισεῖν καὶ λοιδορεῖν, οὐδὲν ἐάσκωπεν· αὖθ' ὡς αὐτοὺς ἐκείνοις ἐξαμαρτεῖν τοσοῦτον ἀπέχον τοῦ δικαίου τὰ γ' ἐκείνους φρονεῖν, ὡς ταῦτα κατηγορεῖν. καὶ ἀ μὲν τῆς παιδείας αὐτῶν ἀπέλαυσαν, ἧς βλάπτει· ἀ δ' οὐχ ἧττ' ἐπαιδεύθησαν, ἀλλὰ τῆς αἰθρωπείας φύσεως ἐμμελοῦντα, ταῦτ' ἔπ' ἐκείνοις ἄγει· τοὺς ὅπως μηδὲν ἁμαρτόσονται, καὶ ὅσον ἔνι ἐπ' αὐτοῖς πρᾶττοντας. ὥσπερ αἱ ἐπὶ τοὺς γραμματικὰς τὰς παιδευτικὰς τοῖς παισὶ γράμματα· καὶ δείξαντας γράφειν ἐκ τῶν δυνατῶν, ἀμέτοις εἶναι φάσκει τῶν περὶ ταῦτα ἁμαρτημάτων, ἐπὶ μὴ καλῶς ὕστερον μὴ δι' ὀργὴν γράφειν ἐφ' αὑτὸ, ἀλλ' οὐ ταῦτά γ' ἐστὶν ὧν πρεῦ παιδεῖσθαι αὐτοῖς ὁ διδάσκαλος, οὐδ' ὧν ἐπαιδεύοντο ἀλλ' ἐκείνους μὲν ὅπως ὀρθῶς γράφουσιν ἔσυγε πε. καὶ ἃ γε σώζουσι, τοῦ ἐκείνου μαθήματος σώζουσι· ταῦτα δ' αὐτῶν ἐστιν ἁμαρτήματα, ἢ τ' ἐν δεία μαθήσεως, ἐπὶ ῥᾳθυμία, ἐὰν ὅπως δ' ἀπὸ παιδευθήσονται· πλὴν οὐ δι' ἐκεῖνόν γε· οὐδὲ τὸν παρ' ἐκείνου γε σῶν πλεῖ αι· οὐ μᾶλλόν γ' ἢ καὶ οἱ τῶν προφῶν ἀπορροῦντες διὰ τοὺς χρήσαντας καὶ διδόντας αὐτοῖς ἀπορού σιν. ἀφ' ὧν μὲν τὰς ἐν δείας ἐστὶν ἅπαντα ταῦτα· οὐχ ὧν τις μετέχειν· οὐδ' ὧν ὅσον οὐδὲν ὄντ' ἐν ἐκαρπώσατο. τὰ μὲν οὖν τὰ χείρω ἀναίτιους ἐκείνους πρευδίδαξαι, λεγέσθω τοῦτο κατ' αὐτῶν· οὐδεὶς λόγος αὐτοὺς παρατίθεται τὸ μὴ οὐ φαύλους εἶναι· δ' ἐμὲ παῦσαι ἐπαίδευσαν, μὰ δ' ὡς οὐδὲν ἀκριβέστατα μὰ δ' ὡς μάλιστα ἐβουλήθησαν, τί τοῦτ' ἐκ τῆς φύσης, τῆς ἐκείνων προσταθείας αὖτις τηλικοῦ· οὐ γὰρ τῆς ἐκείνων ὁμιλίας τοῦ παύσαντο· ἀφ' οὐκ ἀπώναντο ἐκείνων, ἔτι τοῦτο γε· οὐκοῦν ἐφ' ὧν προσεῖχον αὐτοῖς, ἐκ τούτων ὅμαρτον· ἀφ' ὧν οὐ προσεῖχον ἐπλημμέλησαν· οὔτως ἄρ' ἐπείθοντο, σαφῶς ἄρ' οἱ πείθοντες ἔπειθον καλῶς· ἐστὶ μοισικὴν μὲν καὶ γεωμετρίαν καὶ τὰς ἄλλας τέχνας λέγω καὶ τὰς περὶ φυλακὴν, οὐ πάντες οἱ φοιτήσαντες παρὰ τοὺς διδασκάλους λαμβάνουσιν, ἀφ' ἑκάστων πολλῶν ὀλίγοι κομιδῆ τινες· καὶ οὐδ' ἐν τούτοις οὐδεὶς ἐστὶ πανταγκάζει τοὺς διδασκάλους αὐτοὺς ὑπαδύνους εἶναι τοῦ διὰ παντὸς ἀκριβοῦς· οὐδ' αὖ ὁ μαθὼν μὴ πάντα κατορθοῖ, μὰ δ' ὅμοιος ᾖ τῷ διδάξαντι, οὐδεὶς τοῦτ' αἰαμφισβήτητον κατ' ἐκείνου πέπαν, οὔτ' ὡς οὐδὲν ἔμαθεν τοὺς τέχνης, οὔτ' ὡς ἐκόντες ὑπρφλαμβάνου, οὔθ' ὡς ῥᾳθυμοῦντες· ἀλλ' ἴσμεν γὰρ τοῦ ὁμοίου λόγον ὄντα περὶ τῶν παίδων ἔφη, καὶ τὰ τῶν τοιούτων ἰχύοντα. παῦροι γάρ φησι παῖδες ὁμοῖοι πατρὶ πέλονται· οἱ πλείονες κακίους· παῦροι δέ τι πατρὸς ἀρείους καὶ διδασκάλου, τὸν μὲν, ὅμοιον σῶν ἔβη γενέσθαι τὸν δέ, οὐ κῆ ὁμῶς χείρων· ὁ δέ, βελτίων ἐγένετο· οὕτω ταῦτ' ἔχοντα συνίσμεν καὶ ἐν γένεσι καὶ ἐν τέχναις· τὴν δὲ πολιτικὴν δή μοι πάντας ἐπαίδευσαν ἀθηναίους δημοκλῆς καὶ περικλῆς καὶ μελτιάδης καὶ κίμων. μὰ δ' ἅπαντας ἐφεξῆς βελτίους ἐτέρπησαν κατὰ φυλὰς καὶ κατὰ δῆμα ὥσπερ διαιρούμενοι τὴν ἅπασ' μοσιν διατίμωσις, εἰ ὑπερφυές τι φόσομεν κατ' αὐτῶν δύσκολόν ἐστιν ὡς οὐδ' αὐτοὶ βελτίους οὐδενὸς ὄντας ἧς ταῦτα, καὶ που μὲν χυτρέως οὐ κατηγορεῖς ὅτι μὴ πάντας ἐφεξῆς ποιεῖν ἐδίδαξε, τὸ δ' ἄκρον ἐν τοῖς ἔλλασι κατηγορεῖς ὅτι με πάντας ἑαυτοῖς προσομοίους ἐτέρπησαν καὶ οὐκ ἀγαπᾶς τὸ ἐφ' σοῦ πρωπρόγρου, ἀλλὰ καὶ ὅσον οὖν τὸ κατὰ μικρὸν προυβίβασαν τοὺς πολλοὺς ἐς τὸ βέλτιον· ἀλλ' ἀμὸ πάντ' ἀντικλῆς ὁ δῆμος καὶ ὥσπερ ἀνὴρ μετρχείρισ, τοῦτ' ὄλη κατὰ τῶν προστατῶν ἐστίσι· καὶ μοι ὁρᾶ μὴν γε καὶ τοὺς ἰατροὺς, καὶ τοὺς πάνυ χρηστοὺς εἶναι δοκοῦντας, οὐ καθάπαξ οὕτως ἐξωρεῦντας τὰ νοσήματα, ὥστε μὰ δι' ἔχθος ἐμμεῖναι τῷ σώματι δηλαδὴ καὶ τῶν ἀρχαίων πολλάκις ἐγ καταλιπόντας, καὶ τὸ πραῦναι χαρὰν ἀκοῦσαι τὰ μὴν θους, καὶ τοὺς παντελέστατα ἰατροὺς τίνγε φύσιν οὐχ οἵους πόντας ὑπρβῆναι, ἀλλὰ ταύτης μέντ' ἀπαλλαξαι τῆς νόσου, ἐπέρας δ' οὐδὲν ἐκώλυσαν ἐπελθεῖν ὕστερον· οὐ γὰρ ἰσόθ' ἡ πέχνη διαπίλους ἀξιόχρεως· ἀφ' ἡ φύσις νικᾷ· τί οὖν θαυμαστὸν δ' κἀκεῖνοι πολλὰ καὶ χρηστὰ συμβουλεύσαντες ἀθηναίους, καὶ πολλὰ τῶν δυχερῶν κωλύσαντες, μὰ διαπίλους αὐτοὺς ἐδυνήθησαν κατασχεῖν, μὰ δ' ἀβίαν παῦσαι, ἀφ' ἡ πιθήσαν τῆς δήμου φύσεως, ἐπ' κῆ τῆς κρινοῦς αἰρεῖσθαι δεῖ λέγειν, καὶ μὰ ἐδυνήθησαν καθάπαξ ἐκτὸς πολιτεύεσθαι ἀδίκιαν, ὥσπερ γεωργὸν παλυμανόμενα τῇ χώρᾳ καὶ ἴσαφον ἐνιαυτὸν ἐκκόπτοντες, ἔτ' οὐκ ἐφικνούμενοι διὰ παντὸς τοῦ πιέρματος· ἢ τοῦτον τὸν πρότερον κακεῖνους ἐξέλοντας καθαίρειν τὴν πόλιν, ἐξέφυτε καὶ ἐτέμὴ πιέρμα αἰάγκαιον ἀδικίας καὶ ἀγνωμοσύνης, καὶ οὐ παθεῖν ἐπικουσεῖν αὐτοῖς, ἀφ' ἑαυτὸν ἃ καὶ καθ' αὐτὸν ὁ δῆμος ἐβουλεύσατο, πίνα ταῦτ' ἔχει τοῖς αἰσθέσθαι φαιλότατα· ἢ τί δεῖ πέτερον ἐκείνους λογίζεσθαι ὥσπερ ἂν ἢ καὶ φάσκειν οὕσης, ἐν τῇ πόλει, καὶ τούτων τὰς ἑτέρας ἡγουμένων τῆς τῶν ἄλλων, εἶτα πὶ τῶν ἑτέρων ἁμαρτήματα καὶ τῶν ἐς τοὺς πολεμίους ἠμπλακότων, αὐτοῖς τοὺς τῆς προστα

θεν· ἀμφοτέροις ἐνίκησε· τὰ μὲν γὰρ πρῶτα, καὶ παρὰ τῆς ἀληθείας καὶ παρ' αὐτοῦ λαβὼν ἔχε· τὸ γὰρ αὐτὸ τοῖς ἄλλοις ἀρίστοις μόνος τῶν ἄλλων δικαίως, τὰ δὲ δεύτερα ἴδια οἰκεῖα κεφάλαια· ὥστε εἴ τι καὶ τῶν πρώτων ἠμάρτησαν οἱ δι' ἐκεῖνον καὶ διαλυόντων τὸν σύλλογον εἶδον τὸ συμβαῖνον καὶ ταῦτα δὴ καλῶς αὐτοὺς ἐξελεγξάντων οὐχ ἁπλῶς οὐδὲ πολιτικῶς ἔχουσιν, οὐδ' ἐκεῖνα ἅπαξ ἁπλῶς δικαίως ἐψηφίσαντο, ἀλλ' ὑπ' ἰσχάτης ἀνάγκης τῶν πραγμάτων ἀγχόμενοι, καὶ οὐ πρὸς χάριν οὐδὲ πρὸς δύναμιν, ποσοῦτον ἁπάντων καταγέλασον, ὥστ' ἐν μὲν τῷ παρὰ χρῆμα, πυθόμενοι φρόνιμοι καταστῆναι δι' ἐκεῖνον τὰ πράγματα, κλῆσιν ἐς λακεδαίμονα ὡς παρ' ἑαυτούς· ὕστερον φανερὸς γενόμενος ἐν τοῖς πρόσθεν, καὶ αὐτόχρημα διάκτορος· λακεδαιμόνιοι δὲ οὐ κατέσχον πρὸς τὴν ἀπόδημίαν αὐτοῦ· ἀλλὰ καὶ παρόντα ἐτίμησαν, ὡς οὐδένα τῶν παρ' αὐτοῖς βασιλέων· καὶ ὃς ἀπέφερε πρεσβεῖα πρὸ πάντων λογάσι τῶν νέων, ἄχρι τῶν ὅρων τῆς λακωνικῆς, μόνων ἑλλήνων καὶ τῶν βαρβάρων καὶ τὸ πρότερον καὶ τῶν ὕστερον· ποσοῦτον αὐτοῖς ἔδοξεν ὑπὲρ ἅπαντας αἰδοῦς τε ἱκανὸς εἶναι καὶ πιθανὸς ἑλλήνων οἱ κράτιστα τὰ κατ' ἀρετὴν οὐκ ἀφύοντο πρὸς ἐκεῖνον μέχρι τῶν ὅρων τῆς χώρας τῆς ἑαυτῶν, ὡς ἐνταῦθα ἤδη τῶν ὁπλιτῶν ἐκεῖνα μέγιστα φέροντα καὶ ἀνδρεῖα καὶ ἀκοντίζοντα καὶ τοξεύοντα καὶ ἀκροβολίζεσθαι καὶ ἐκ τῶν ἐνέδρων ἀγωνίζεσθαι καὶ ἐκ φυγῆς ἐπιστρέφεσθαι καὶ ἐκ τοῦ ἀντιστάντος ἐπιφέρεσθαι καὶ ἐκ τοῦ ἐπιφερομένου ἀντιστῆναι καὶ ἐκ τοῦ ἐπιφερομένου ἀντιστῆναι καὶ ἐκ τοῦ ἀντιστάντος ἐπιφέρεσθαι καὶ ἐκ φυγῆς ἐπιστρέφεσθαι καὶ ἐκ τῶν ἐνέδρων ἀγωνίζεσθαι καὶ ἀκροβολίζεσθαι καὶ ἀκοντίζοντα καὶ τοξεύοντα καὶ φέροντα καὶ ἀνδρεῖα

ὕπνον ἐν καιρῷ τῆς ἕλλησι τὸ θεμιστοκλέους τοῦτο τρόπαιον φάναι γενόμενον. ὅπου γοῦν οὐδὲ χεῖροις ἐγένοντο ἐκ τοῦ παραυτίκα τὰ καλὸν πεῖραν, ἐδείξε μὲν ἐν Σαλαμῖνι μόνοις λακεδαιμονίοις ἐφαμίλλοις ἔχον· ἐδείξε δ' ἐν Μυκάλῃ ἐν μόνοι προυκρίθησαν· ἐδείξε δ' ἐν οἰνοφύτοις ὕστερον· ἐξ ἧς τὴν βοιωτίαν ἔχον· καὶ λουτροὺς καὶ φωκέαν· ἐλθόντες δὲ ἐπὶ δοῦ ὕστερον καὶ προσπέσαντες, οὐδ' ἐν τοῖς γαυσὶν ἐνίκων ἀεὶ νικήσαντες τὸ πρῶτον οὐ θεμιστοκλῆς τε οὐδὲ πέρου τῶν ἔπειτα μάχων τούτων ἄτος οὐδὲ μοῦ· οὔτε καὶ ζῶντος καὶ μετὰ τὴν τελευτήν, οὐκ ὀλίγον χρόνον τοσοῦτον ἔχων· ἀμφότερα· τὰ μὲν δὴ μέχρι τῆς ναυμαχίας καὶ τῆς φυγῆς τῆς βασιλέως θεμιστοκλέους ἔργα καὶ πολιτεύματα, τοιαῦτα· ὅσα προσῆκεν αὐδρὸς εἶναι τοῦ μὲν κολακεύειν ὡς ἐγὼ νομίζω πολὺ μᾶλλον αἰδοῦμαι ἀσεφυγόντος· σώφρονος δὲ καὶ τόλμης ἄνευ πολὺ μᾶλλον ἦκον τῆς μετὰ σωφροσύνης καὶ δικαιοσύνης ἀπάσης· τὰ δ' ὕστερον περὶ ἅπαντας ἐν ὡραϊσίοις διελθεῖν· μαρδόνιος μὲν ὁ τῷ βασιλέως ἐκπεμφθεὶς ἀθηναίοις, ὅργω πεῖραν ἔλαφρὸς, ὅπου ἐκείνοις ἐστὶ τῶν πραγμάτων ἐρωτικῶς· ὁ δ' ἐπίσης αὖ πρόσωπα, πύπος ἀφ' ἁγνὰ πρατῶν· ὁ δὲ πρισβεύων ἦν ἀλέξανδρος μακεδόνων βασιλεὺς· ἀθηναῖοι δὲ ἀκούσαντες μὲν ὡς ἀφικνεῖται τὴν πόλιν αὐτοῖς καὶ τὴν χώραν ἀπολύσει, ἀκούοντες δὲ ἐπίσης φιλανθρωπίας καὶ φιλίας καὶ συμμαχίας τὸν ἀεὶ χρόνον, οὐδενὶ τούτων ἐπείθησαν· οὐδὲ κατίχυσαν τῶν πρόσθεν πεπραγμένων οὐδέν· ἀφ' ὧν γὰρ μὲν κίνδυνον ὁρῶντες τῶν ἑλλήνων, αὐτὸ ἴσον κατὰ ἴσον ἑλλήνων δικαίων ἐδέξαντο· τῷ δὲ πρισβεύοντι τὰ μὲν τοιαῦτα πρὸς τοὺς πρώτους ἀγγέλους παλαιὸν διὰ τὸ χῆμα τῆς προφυτίας, αἰσθόμενοι· προσέπεμψαν δ' ἐκ τοῦ ὠνεῖσθαι παραχρῆμα, καὶ τοῦ λοιποῦ τοιούτους ἀγγελίας μὴ φέρειν· τοιαῦτα τῆς θεμιστοκλέους πολιτείας καὶ στρατηγίας ἀπόλαυσαι· ἐς τοῦτο δ' ἅπαντες προύγαγον αἰδρίας καὶ μεγαλοψυχίας καὶ τοῦ μισεῖν ἅπασαν ἀργυρικὴν διακονίαν, ὧνδ' ἁλακόστος μὲν δὴ πρῶτον αὐτοῖς τοῦ ἄστος, πέμπτος δὲ πάλιν μαρδονίου τοὺς λόγους, ἐν σαλαμῖνι τῆς βουλῆς οὔσης· καὶ τοῦ κέρυκος ἀθρόοι ἦκον τοὺς, ἐπειδήπερ εἰς πνύκα ἦλθε βουλὴ δ' ἐχεσθαι, συλλεγέντες πανδήμους κατέλιθοσαν· αὐτοὶ μὲν αὐτὸν ἐκ δὲ γυναῖκες, τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· οὐδὲν ἀπρεπὲς δὲ τεύξειν ὦ πάτων ἔργον ὀργᾶσθαι· οὐδ' ἐλαττόνος ἄξιον δόμοις τῶν ἐν τῇδε πόλει τριφολίων, γυναῖκες, ἃ σὺ κελεύεις μᾶλλον τῶν αὐδρῶν συντρέφεσθαι πάντα καὶ πεύσεσθαι ἀρά σοι διακονεῖν ὁ θεμιστοκλῆς ταῦτα λέγων φαίνεται, ἃ ταῦτα παρ' ἄλλων τοὺς παρ' αὐτὸν συλλεγομένους ἐλθόντων τοίνυν λακεδαιμονίων ὑπὲρ τοὺς αὐτοὺς χρόνους ἀλλήλων καὶ παρακαλούντων ὑπὲρ τῶν ἑλλήνων, καὶ ὑπὲρ τῶν ἐν τῇδε πόλει τριφομένων παῖδας καὶ γυναῖκας αὐτοῖς καὶ τοὺς ἔξω τῆς ἡλικίας ἐκπέμψειν ἕως ἂν ὁ πόλεμος ᾖ, πεισθῆναι μὲν ἐπὶ τούτοις ἐκκλησίαν ἐποίησαν· ὡς οὐκ ἄλλο τι παρ' οὓς πρὸ ἔσχον πρεσβεύσαντα· τοῦ δ' αὐτοῦ φρονήματος ἦν καὶ ὁ φίλιππος ὁ ὕστερον τούτων ἔτεσιν ὀλίγοις ὕστερον πολὺ μᾶλλον ἢ πρὸ τοῦ καὶ πολέμου ὄντος τοῦ δήμου τῶν ἀθηναίων αὐτοῦ καὶ γένους, ὅτι πρὸ ἐκμύδων χρυσοῦς εἰς τελοφόρους ἄγαγεν· ἐγὼ μὲν οὐκ οἶδ' ὅτι τοῦτο φήσιμα πάντων αὖ ἐγραφε καλλίων ἢ σωφρονέστερον περὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματος· σκοπῶ δὲ κἀκεῖνο ὅπως τῆς αὐτοῦ φιλοσοφίας ἦν ἀμφοτέρωθεν τὸ μὲν γὰρ, τοῖς φύλαξιν ἀεὶ τι μηχανᾶσθαι χρυσοῦ· ὃ δ' ὃν κομίσασθαι τὸ ἐκ μήδων χρυσοῦν, πολέμου τῆς πόλεως αἰσχρὸν ἐφάνη· καὶ τῆς ἀποκλήσεως, μὴ εἶναι δίκας· οὐκοῦν ἦν πάντων ἂν ἀφεστοικυμένης πόλεως φυλακὴν ὑπολάμβανε, ταύτην ἐκεῖνος τῆς ἑλλάδος ἄξιον τρεῖσθαι· καὶ ταύτην τὴν φιλονεικίαν καθείρωσαν αἰσχρῶς τῇ θεῷ, παρασίσαντες τῷ ἀγάλματι τῷ μαραθωνόθεν νομίζοντες οὐδὲν ἀπρεπέστερον οὐδὲν ἀχρηστότερον εἶναι τῶν ἄλλων ἀναθημάτων· ἐν ᾗ τὸ διαφθείρειν ἂν χειροῦν τοὺς ἕλληνας ὅπως δὲ χρῆσθαι γέγραπται, ἀμφοτέρως δ' ἐμοὶ δοκεῖ τοῖς εἴθισι προσήκειν ἂν ἅπασαν τῷ θεμιστοκλεῖ ὑπὲρ φέρειν ἀγαθὸν· ὅσοι τε τῷ τὴν συντέχειαν οἰκεῖα τοῦ καὶ πρῶτον νομίζοιμ', θεμιστοκλῆς ἐστὶν ὁ βεβαιώσας αὐτὴν ἅπασι τοῖς ἕλλησιν· ὅσοι τε φρονήματα ἐρίτουσι καὶ πράγματα, καὶ τοὺς ὑπὲρ τῶν καλῶν κινδύνους καὶ τὴν δόξαν τοῦ ζῆν ἀσφαλῶς ἐπιμηκέστερον ἢ χρῆν ποιεῖσθαι τοῦ κατὰ τοῦτον καλλίονα παραδείγματα· ὥστ' ἀμφοτέρους αὖ τοὺς ἐρίτους, νικῶν δικαίως· καὶ γάρ τοι μᾶλλον τὴν ναυμαχίαν συλλεγέντων ἐς χρὴ σθαι ἀπάντων ἡσθέντων τὴν ὑφον ἀπὸ τοῦ βωμοῦ τοῦ προσθόνεος τῶν ἀριστέων, ἔξεστι μὲν καὶ ἄγωνον ἐνταῦθα κατηρεῖσαι τῶν ἑλλήνων· ἔξεστι δὲ τελοῦντες τὰς δὲ γνωμοσύνης ἐπαινέσαι καὶ λαβεῖν ὑπὲρ θεμιστοκλέους· ἕκαστος γὰρ ἐαυτὸν πρῶτον φέρει, δ' ὕστερον συνεξέπεσον ἅπαντες φέροντες θεμιστοκλέα· ὁ μὲν οὖν τοῦ πρώτου ὑφος, δῆμε· φύσει πᾶσιν αὐθρώποις συμβιβηκότος ἦν· τοῦτο δ' ἔστι, μᾶλλόν ἐαυτοῦ μᾶλλον φιλεῖν· ὥστ' οὐδ' ἰσχυρὸν εἰ ἔχει οὐδὲν, οὔτε συγγνώμης ἀπέλλακτο· ὁ δ' ὑπὲρ τῶν δευτέρων, σαφῶς ἴδη σύμβολον ἦν τῆς ἀληθείας· καὶ ὅπου οὐκ εἰκὸς ἦν ἐπίσης βέσθαι ὥστε πρεσείοντο ἐξαρχῆς, μᾶλλόν ἐαυτὸν φθόνου ἀλλ' ἔπρον, θεμιστοκλέα παύτης ἦσαν ἔμελλον· ὄντε καὶ πατρὸς ἄλλου πῶς τε προύκρινεν αὐτῶν· καὶ ὁρᾶς αὖ πρῶτος ἐγίνετο ὥστε ὑπὲρ τοῦ δευτέρου· οὕτω καὶ τῶν δευτέρων εἶναι φησιάμενοι, προσόρθιον ἐποίουν, ὥστε ὑπὲρ αὖ πρώτων ἐψηφίσαντο· ὑμᾶν οὐδ' οὕτως ἔλαττον ἔχων ἀπέλ-

μαχεῖν· καὶ τῷ θεῷ τῆς Ἑλλάδος σῴζεσθαι προσῆκεν. εἰ δὲ τοῦτο μὴ ἐπροθύμουν ἐξ ἀρχῆς ἀπιόντες, οὐδὲν ἂν ἦν ἄξιον τῆς Ἑλλάδος λόγου ναυτικὸν· οὐδ' ὡς βαρρήσαντες ἔμελλον οἱ λοιποὶ συστήσεσθαι. ὡς δὲ τὰ μὲν κατὰ γῆν ἀτόπων ὄντων, ἐν δὲ τῇ θαλάττῃ δυνάμεως οὐχ ὑπαρχούσης, ἀπώλλυτ' ἂν ἀκοντὶ πάντα τὰ πράγματα· ἀλλ' ἀμεινόνως ἐπράχθη, ἄλλος δέ τις αὐτοῖς ἐδόξει τρόπος τὸν πόλεμον διαφέρειν, οὐδ' οὕτω τι μεῖζον οὐδὲν ἦν· καὶ μήν, ὅτι φύσει τῆς θαλάττης ἄρχουσιν ὁ πεῖσος τῶν πρὸς τοὺς βαρβάρους ἐρίσαντες· τοῦτο δ' ἦν ὁ Θεμιστοκλέους ἀγών. καὶ ὁ προάγων ἐν τοῖς Ἕλλησι καὶ μείνας καὶ παθεῖν πρὸς τὸν ἐκ θεοῦ βλέποντας· λέγουσι δέ τινες καὶ τὸν τύραννον ὑπὸ Θεμιστοκλέους, ὡς πρὸς τῷ τέλει καὶ τὸν καιρὸν ἐξώρισε πρασάμενος τὴν ναυμαχίαν καὶ πόντος τοῦ πλήματος· ὃ δὴ καὶ φορμίων ὕστερον ὡς ἔοικε μιμησάμενος, λακεδαιμονίους πολλαπλάσιον καταναυμάχησεν. οὔτε πολλοὺς δεῖ Θεμιστοκλῆς ἐθέσαι φάγειν ἀνωμάλους, ἵνα φθείρῃ τὰ φρονήματα· ἀμείνω πρὸς τὰ λοιπὰ τοῦ χρησμοῦ εἶναι· τίνα δὴ τὰ τοῦτο τοῖς φάγεται τοῦ θεός· καὶ πῶς καπνὸς μοι τὴν συμβουλήν· ὦ θεία σαλαμὶς· ἀπὸ λεῖς δὲ σὺ τίνας γυναῖκας· ὁ μὲν τοίνυν θεὸς θείας τὴν ναυμαχίαν προσεῖπεν, ὡς ἐν αὐτῇ μελλόντων ἔργων ἔσεσθαι κρείττονων, ἃ καὶ πάντα ταύτῃ πέπρωται· πάντων δὲ τὸν ταῦτα κατεργασάμενον καὶ τὸν κομίσαντα αὐτοὺς ἐς τὴν σαλαμῖνα, λυμήνασθαι φάσι τοῖς πράγμασι, καὶ τῶν πρὸς ἡδονὴν τοῦτο γενέσθαι βελτίω· καὶ ὁ μὲν ἴακχος ἐξεφοίτησε καὶ μετῆλθε τῶν ὀργίων· καὶ τέφρα ἐκ τῶν θεῶν ἐς τὴν ναυμαχίαν ἐγκατέσκηψε· καὶ θεοὶ καὶ ἥρωες οἱ κοινοὶ τῆς Ἑλλάδος σύμμαχοι συνηγωνίζοντο, καὶ σῴζεσθαι μόνοις τοῖς ἔργοις Θεμιστοκλέα· καὶ ὁ προσευρὼν τῇ σαλαμῖνι ταῦτα χόβιον ἐπιβοῦτο· καὶ κατὰ τὴν θείαν τοῖς ἄπασι· καὶ ποῖ θεία τοῖς σαλαμὶς τοῦτο ἔκουσιν· οὐ γὰρ ἄλλης γέ τινος χώρας σαλαμὶς ἦν πρὸ τοῦ χρόνου ἢ· ἀφ' οὗ δὲ θεὸς τὴν ναυμαχίαν θείαν δι' ἐκείνης προσεῖπε· πλάττων δ' ὡς ἔοικεν, ἀφ' οὗ τοῦ τὴν νίκην· καὶ θαύματος ὄντος τὸν τοιαῦτα πραξάντων καταψηφίζεται· καὶ προκρίνει συμπλεῖν ἀπολωλέναι μᾶλλον, ἢ νικᾶν μὴ δι' αὐτῶν· ὅμοιος δὲ ἀπῆν, καὶ δι' μὴ τὴν ἀτάλαντον προσεῖπε τὸν ταῦτα συμβουλεύσαντα καὶ πράξαντα· πολλῷ μᾶλλον ἐμοὶ δοκεῖ, ἢ τὸν τῶν κεφαλῶν τροπαῖον τὸν ἐπαλείψαντα τῇ μίλτῳ τὰς ναῦς· ἀπὸ γὰρ ὁμοίας ἐδίδου τῇ αὐτῇ φθορᾷ τὰς ναῦς· ὁ δ' ἀπόλλων ταῦτα ἔφραζεν· ὁ δὲ, ἐξ ἀρχῆς πρὸς ταῦτα ἔρπουσι, καὶ τοῖς παροῦσι μόνοις ταῦτα τοῖς θεοῖς ἐγίνωσκε, πῶς οὐκ ἔμελλε τοῦτο τὸ προσῆμα οἴσεσθαι· ἀπ' οὐ πάντων οὔτως· ἀπ' αὐτὰ τοῦ δὴ τὸν γνώμην ὅμοιον καὶ δεῖον προσεῖπεν, σαφῶς μὲν καὶ τοῖς καιρίοις ἀκόλουθα· πῶς οὖν μᾶλλον μεγαλοπρεπέα παρὰ καιρὸν ἐχρήσατο φέρε δὴ κἀκεῖνο σκεψώμεθα· ἐπεὶ ὡς πρῶτος ἔδη λέγεται τῶν ἡρώων ἐν θεοῖς δίκαιος ἀριθμῆσαι, οὕτω καὶ θεμιστοκλῆς πρῶτος ἂν σῴζεσθαι βουλεύσειν ἐμφύτου τὸν τῷ ἀπόλλωνι τῷ πυθίῳ, τοῦ πέρας αἰσθόμενος τὴν φθορὰν ὁ θεὸς πρῶτον αὐτοῦ· πότερον τὴν καταγνῶσαν ἢ ἀπόρρητον προσεῖπεν μὲν αὐτὸν ταῦτα καὶ χρῆσαι, τοῦ δὲ μὴ κρύψαντος καταψηφίζεσθαι. ὅπου γὰρ καὶ τὸν ὀρέστην ἀφιέναι λόγος ἐν τοῖς ἄλλοις θεοῖς αἰτιώμενον, ὡς τὸν ἀπόλλω τὸ ὄργον αἰτιεγκόντα, ἢ τὸν τότε παρ' αὐτῷ τῷ ἀπόλλωνι φόνον, ὑπὲρ ὧν μετ' ἐκείνου καὶ πεπραξέναι, οὐδεὶς λόγος ἦν ἀλόγως· εἰ δ' οὐκ ἦν ἐλεῖν παρὰ τῷ θεῷ ἀρτῇ, πότερον πάντων ἠξίωσε καταγρεῖν; καὶ δὴ μὲν ἀδίκημα τοιοῦτος λέγω μαστεῦσαι πρεῦ παρ' οὗ χρύσης, ἔπαυτ' ἔδοξεν ἐκείνοις ἄδικα τρέφειν τῷ θεῷ καὶ ἀπὸ πρότερον φασὶ τὸ πρῶ τῶν φυλῶν, ἃ καλῶς αὐτῷ βιβουλεῦσθαι αὐτὸν ἔλεγεν, ἀφεῖσθαι λοιπὸν ἔδοξε· καὶ μανθάνει μηδὲν ἐξεῖναι παρὰ ταῦτ' ἕτερον λέγειν· ἐπεὶ δ' ἔφθη πρὸ τῆς ἀπιόντων ἀφεὶς ὁ θεὸς, καὶ πρότερον τὰς πράξεις ἐπύθετο, πρίν τινα αἰθρεῦσαι δόξαι ἃ πραχθέντα, καὶ μόνον εὐσεβεῖν αὐτῷ πρῶ ἀπάντων ἐξαρχῆς καὶ τὴν γνώμην ἔνεσχε προεξετέγκειν, ὅμως οὐκ ἀπέσχετο πάντων· ἀφ' ἑνὸς πᾶν φιλοσόφικε καὶ κατηγόρικε τῶν πραγμάτων, ἃ περὶ γινέσθαι τῶν κρειττόνων τῆς ἐπιστήμης· τί οὖν οὐκ ἐπὶ τοῖς ἡρακλείδαις ὡ βέλτιστε τοῦτο, διότου καὶ γῆς πλοῦτον ὑπέσχοντο δεῦλον· ἀφ' ἑαυτοῦ τοῦ ῥίου πρὸς τὸ ῥίον παρωθέντες· ἀφ' οἷμαι κἀκείνοις ταυτὸν ἦν, ὅπερ τοῖς ἄλλοις τοῖς περὶ θεμιστοκλέα· καὶ γὰρ μᾶλλον, ἔδει πραλεῖσθαι· καὶ θαλάττῃ δι', ὑπῆρξε καὶ σῴζεσθαι καὶ κρατεῖν· μέγα δὲ σημεῖον· ἕως μὲν γὰρ δι' ἐμοῦ τοῦ σώματος ἐπεῖρῶντο, ἐτύγχανον· ἐλθόντες δὲ ἐπὶ τὸν πρῶν τὸν ἀχαϊκὸν, ἄριστον αὐτὸν πρὸν ὄντα τῆς στρατείας αὐτοῖς· διότου ἐκείνοις ὁ θεὸς διὰ τῶν στενῶν τοῦ ἰσθμοῦ χωρεῖν προὔλεγεν· οἱ δὲ, ἀγνοήσαντες καὶ τὴν ἐπίρροιαν τοῦ πρὸ μικροῦ καλὰ παρὰ πολὺ ἀπώλοντο· τὸ δὲ αὐτὸ καὶ τοῖς Ἕλλησι πρὸ τοῦ ἐπικεῖσθαι τοῖς περσικοῖς· οἱ μὲν γὰρ, ἐν σπύλαις ἀπολλύμενοι αὐτῶν· οἱ δ' ἐν ταῖς ναυσὶ ἐνίκων πάντα χρῶ· τινὰ δ' ἐν ὑγρῷ ἐοικεν ἀμφοτέρωθι· ὧν τὸ μὲν φυλάξασθαι προσῆκε τοῖς δὲ, χρήσασθαι· διὸ καὶ τὸ πεῖμα θεμιστοκλῆς τὸν ἰσθμὸν πάντας μᾶλλον φάγεσθαι ἐξίου, ὡς πρὸ ἄλλο τι ἀρχαῖον κακὸν φυλακτήμονος, καὶ τὴν σαλαμῖνα προυβάλλετο καὶ μὴν οὐ μόνον ἀπὸ τοῦ προῖ, οὐδ' ἀδόξοτερον τὸν τελοτήνησον ἐκείνου τὸ πεῖχον παρὰ τὰς ναῦς· ἀφ' ὧν πολλῶν ἀγαθῶν ὁ πρὸ χρεὼν καὶ πάντα καὶ ὃς οὐδ' ὁ πατὴρ οὐδαμοῦ πάντα τὸ μέμφασθαι ἐς τοὺς πολέμους ἕνεκα· καὶ πρεῖα τοὺς ἐχθρὸς αὐτὸ, ἵ τὴν ἄλλην δόξαν· αὐτὸς γὰρ πατὴρ ἐμοὶ τὸ δικαιότατον ἔτι τρατὸ πιθὸν· τοῦτο τοίνυν οὐχ

Φορμίων. ὃ καὶ ἡμᾶς μαχόμενος τοὺς λακεδαιμονίους.

Φᾶ σαλαμίς.

ἴακχος

ἕνεκ' ἀνωνύμου μόνου βίου

ἀπὸ γὰρ ἀνωνύμου μόνου ῥυσὸν

ῥίον ἐχθρὸν καὶ μολυκρίνου

πράγμα πλημμελὲς ἐμοῦ. ἀλλ' οὐκ ἦν ἄλλως ἐλθεῖν ἐς σικελίαν· ταῦτ' αὖ εἶχεν ὅμοια λέγειν· ὡς γὰρ
καὶ ἐμεῖς ἦμεν ὑπὲρ θεμιστοκλείους· ὅτι οὐκ ἦν ἄλλως πῆς ἕλλησι σωθῆναι· καὶ μὴν οὐδ' ἐκεῖνός γε αὖ φύσει
ἦν, ὃς ὑπὲρ μὲν τῶν δίκαιος πραγμάτων ἰδεῖν ἦν ἐς σικελίαν, καὶ μήτε κίνδυνον, μήτε
τὸ πολλάκις ἐξαπατᾶσθαι, μήτ' ἄλλο μηδὲν ὑπολογίζεσθαι πρὸς τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἐκείνου χρείαν,
ὑπὲρ δὲ τῆς ἑλλάδος καὶ τοσούτων πραγμάτων, οὐκ ἄρ' ἔδει ταῖς ναυσὶ χρήσασθαι, ἀφ' αὑτῆς σωθῆναι τὴν
θάλατταν· οὐδ' αὖ ἐς ταῦτα φήσειν· ὁ δ' ἐτέ βελλιερεφόντης ὦ ἄριστε ὡς φασιν οἱ ποιηταὶ τὴν χεῖμα-
ρραν ἐχειρώσατο, οὐκ ἐς τὴν θάλασσαν ἐμβάς, ἀλλ' ἐς τὸν ἅρμα ἀναβὰς ἐπὶ τοῦ πηγάσου· καὶ ὅμως οὐκ
ἔδοξε θεὸς εἶναι· ὅς γε καὶ λόχους ὅλους διαφθείρειν ἐδύνατο θαλάττης, ἀλλ' ὅμως πρὸς τὸ πῦρ οὐκ
ἦν χαμόθεν αὐτῷ ἐλθεῖν· οἶδα δέ ὑπὲρ θεμιστοκλείους ὅτι καὶ ἄλλον δίκαιον ὄντ' ἐμὲ ὑπομεῖναι· καὶ
ἐπειρώσας ἑαυτὸν ὑπὲρ τῶν ἑλλήνων ἐπιθέσθαι τῷ βαρβάρῳ, οὐδὲ τοῦτο ἀνέσχυσεν· ἢ καὶ ἡ μάχη τα-
χὺ μέλλων συναφθεῖν ἐκ τῶν ὑπολοίπων ἔπεσε, δεινὰ ὀφλήσειν ἔμελλε· λακεδαιμονίους δέ γε
αὐτὸς σὺ φὴς τὴν ἐν πλαταιαῖς μάχην μαχομένους, οὐκ ἐθέλειν μένειν· ἀλλ' ὑπάγειν τοὺς πόρρω πρὸς
τὸ συμφέρον αὐτοῖς· ἐπεὶ καὶ σκύλας ὅσα δὴ φεύγοντες νενικήκασιν· ὅτου γε πλείονες ἔζεσαν ἐγένοντο, ἐντεῦ-
θεν ἀμυνόμενοι τοὺς πολεμίους ἄλλως τε καὶ μηδὲν τῶν μειόνων παραβαίνειν δίκαιον. εἰ μὲν τοίνυν αὐ
τοῦ γνώμην μόνον περὶ τούτων ἐκέχρητο θεμιστοκλῆς, ἐκείνου τὰς αὐθεντίας ἂν ἐπῆν αὐτὸν τὴν κατηγορίαν παρι-
έναι· ἐπεὶ δὲ καὶ ἕτερος ταῦτ' αὐτὸν φαίνεται, ἐγὼ μὲν οὐκ ἂν λέγειν· πᾶς δ' αὖ τις συνίοι πολλαχοῦ· ὁδ'
οὖν θεμιστοκλῆς λαμπρῶς ἀποφεύγει τὴν αἰτίαν· ἢ πρὸς τῶν θεῶν αὐτῶν. ὅταν μὲν δὴ σοφὰ τὰ
φώτα τὸν εἶναι δοκεῖν, ἃς ἀξιοχρέων μάρτυρα αἰσόμεθα τὸν βίον τὸν ἐνθλιφοῖς, καὶ τοῖς λογίοις ἰσχυ-
ρὰ μεθ', ἃ χαιρεφῶν καὶ ὀλίγοι τινὲς ὄδισαν ὅσοι ἐμέλετε σοφοὶ τοῦτο, ὧν δ' οἱ ἕλληνες ἅπαντες μάρτυ-
ρες, καὶ ἃ τῶν πανηγυρικῶν παραφέρεται τὰ ψηφίσματα

γὴν δίκαιος· μόνος δ' ἐρωτηθεὶς παρ' ἑκάστων, ἐκρινε δοῦναι καὶ λαβεῖν τὴν
δίκην· ὃν ἐκεῖνος ἐπαινέσας, ἐπὶ τὸν λόγον ἦλθε· καὶ τοὺς μὲν ἄλλους ἔφη
διαφθείρειν τὴν ἀρχὴν, ἐκεῖνον δὲ μόνον ἄξιον εἶναι λαβεῖν· καὶ τὸν μὲν
ἐκέλευσε θαρρεῖν, τοῖς δὲ ἄλλοις ἐπηρώτησε δῶρα πόσα πέμπουσιν αὐτῷ
βασιλεῖς καὶ στρατηγοί· καὶ τὸν μὲν ἀργύριον, τὸν δὲ χρυσίον, τὸν δὲ
ἄργυρον ἔφασαν εἶναι· καὶ τὸν μὲν ἐκέλευσε τὸν ἀργύριον ἀναλαβεῖν, τὸν
δὲ τὸν χρυσίον· καὶ τὸν ἄργυρον ἀφεῖναι τῷ Θεμιστοκλεῖ. ἐπεὶ δὲ τὸν
Ἀδείμαντον ἐπηρώτησε, τί δῶρον ἔδωκε, καὶ ἐκεῖνος ἔφη, πολλὰ καὶ
καλὰ, καὶ ἐπὶ πολλοῖς ἀγαθοῖς, ἐκέλευσε καὶ τοῦτον ἀναλαβεῖν· ἐπεὶ
δὲ τὸν Ἀρνάκην ἐπηρώτησε, τί δῶρον ἔδωκε, καὶ ἐκεῖνος ἔφη, οὐδὲν
ἔδωκεν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ πολλοῖς ἀγαθοῖς ἐκώλυσε, καὶ τοῦτον ἐκέλευσε
λαβεῖν· καὶ τὸν Ἀρνάκην ἐπαινέσας, ἐπὶ τὸν λόγον ἦλθε· καὶ τοὺς μὲν
ἄλλους ἔφη διαφθείρειν τὴν ἀρχὴν, ἐκεῖνον δὲ μόνον ἄξιον εἶναι λαβεῖν·
καὶ τὸν μὲν ἐκέλευσε θαρρεῖν, τοῖς δὲ ἄλλοις ἐπηρώτησε δῶρα πόσα πέμπουσιν
αὐτῷ βασιλεῖς καὶ στρατηγοί· καὶ τὸν μὲν ἀργύριον, τὸν δὲ
χρυσίον, τὸν δὲ ἄργυρον ἔφασαν εἶναι· καὶ τὸν μὲν ἐκέλευσε τὸν ἀργύριον
ἀναλαβεῖν, τὸν δὲ τὸν χρυσίον· καὶ τὸν ἄργυρον ἀφεῖναι τῷ Θεμιστοκλεῖ.
ἐπεὶ δὲ τὸν Ἀδείμαντον ἐπηρώτησε, τί δῶρον ἔδωκε, καὶ ἐκεῖνος ἔφη,
πολλὰ καὶ καλὰ, καὶ ἐπὶ πολλοῖς ἀγαθοῖς, ἐκέλευσε καὶ τοῦτον ἀναλαβεῖν·
ἐπεὶ δὲ τὸν Ἀρνάκην ἐπηρώτησε, τί δῶρον ἔδωκε, καὶ ἐκεῖνος ἔφη,
οὐδὲν

ἀλλὰ πίεσθαι, ἐὰν βούλωνται βασιλεῖς αὐτῶν τυραννεῖν γίγνεσθαι, ἐλεύσεσθαι πατρίδα καὶ ἱερὰ καὶ
θυσίας καὶ τάφους ἧττον τούτων τῶν ἑλλήνων διεργείτας καὶ δι' οὓς ἱερὰ καὶ τάφοι καὶ πατρίδες εἰσίν,
καὶ οὐκ ἐπίχερπες ἐλλάς τοῖς βαρβάροις ἐγένετο, ἀλλὰ νῦν πεῖσαι καὶ τότε βλαπτομένους αὐ-
τοὺς αὐτῶν, ἃ καὶ μοὐδὲν ἔχειν ἔργον ἐστὶν εἰπεῖν. φέρε γὰρ πρὸς θεῶν ὅπου κεῖται τὰ πράγματα,
ὁ Θεμιστοκλῆς καλούμενος καὶ τὸν τῶν Αἰγινητῶν καὶ Λακεδαιμονίων, ὅπου χρὴ κεῖσθαι τῶν,
μὴ τὴν Ἀσίαν, μὴ τὴν Εὐρώπην βασιλείας, πεσοῦσαν δὲ μὴ τὴν δεκαπόλεως τὴν αὐτῶν κλεῖσαι, μὲ δὲ τοι
οὗ τὴν ὁδὸν λαβεῖν, ἐὰν καταστῇ τὰ πράγματα αὐτοῖς, ἢ παρὼν ἔτυχε τῶν, πᾶσι τοῖς Αἰγινη-
οις συμβουλεύσειν ὁ τοῖς συμπονοῦσι ταῦτα συμβουλεύων. ἆρ' οὐ μετρίως νομίσει τὴν πρόνοιαν τὴν Θεμι-
στοκλέους καὶ δοῦναι τὴν χάριν; ἐμοὶ μὲν γὰρ καὶ προσηγγυῆσθαι δοκεῖ ταῦτα ὑπὲρ τῆς πατρί-
δος. τοιοῦτον ἄτοπον, μᾶλλον τοῦ μὲν ἐπισθαι τῶν ἱερῶν καὶ ὅπως πράττεται καὶ μόνον, ταῦτ' ὑπὲρ πάν-
των ἐπιχειρεῖσθαι, ὅταν δὲ καὶ τὰ πραγμάτων καὶ τῆς ἀρετῆς ἧς ἐκεῖνοι φανερὰ πᾶσιν ἔλλησι καὶ βαρ-
βάροις παρῆσαν, ὅμως ὑβρίζειν ἐπιχειρεῖν. καὶ μήτε ἱερὰ, μήτε τάφους ἀφανίσαι, μήτε ἄλλα μ-
μήματα ἀναξίως λέγειν, ὃν ἐπαινεῖν βουλεύεται, τῆς ἀξίας ἔργων τυγχάνειν. καὶ μὴν οὐχ ὅμοιον ἐν
μέσῃ τῇ Ἑλλάδι τὴν πρὸς τῶν ἐν τῷ πολέμῳ λέγειν, καὶ τὴν δυστυχίαν τὴν αὐτοῦ δεικνύναι, καὶ καθόμενον
ἔξω τῆς ἁλὸς ὑπὲρ τῶν ἐν τῷ πλοίῳ λέγειν, καὶ τὴν ἀνάγκην τὴν ἐκείνων φαίνειν, καὶ πάσχοντος
γρεῖ θεμιστοκλέους ἐμβιβάσαντος αὐτοὺς εἰς τὰς τριήρεις ἐν τούτοις μέσοις τοῖς λόγοις· ἐπέρωθι δὲ,
φάσκων αὐτοὺς εἰδέναι φεύγειν ἐκ τούτου, καὶ μὴ μάχεσθαι μέλλοντας· ὡς δὲ σὺ μὲν καὶ ἐγὼ πολ-
λὰς προφὰς ἁπάντων ἐπρεσβεύσαμεν· θεμιστοκλῆς δὲ, οὐδὲν ἄλλο ἢ φεύγειν ἐπίστασο· ἐγὼ δ' ἐμὲ μὲν ἧττον
τῶν πρότερον νικῆσαι, ἢ κρατοῦντα τὸ πρῶτον, τάχ' ἂν τούτους ὅμως εἶναι τοὺς λόγους· ὅτι δ' ἂν αἱρεῖσθε
ἐναυμαχοῦντας κρατεῖν, ἢ καὶ γὰρ ἀπολωλέναι, ὡς ἂν ἴσον, ἢ τῆς ἐναυμαχητικῆς φιλοσοφίας, πόσα
ναῦς μάτην, ἰδὼν μᾶλλον τῆς μεγίστης δυνάμεως αὐτῶν ἀρχὴν δ' ἔγωγε οὐκ ἄλλην ἢ τὴν διακεκριται καὶ πα-
γῶν μὲν νικῆσαι καλὸν εἶναι ἐν θαλάττῃ δ' ἀρχὴν, ὃ τὴν μὲν κραίνει καὶ τὴν βύρσαν, πολλοῦ τινος ἀξίαν
εἶναι· τὰ δ' ἄλλα καὶ τοὺς κωπέας τοῦ μισθοῦ· ὥσπερ αἱ εἴτις τὴν θαλάττην ἐξαιροῖ τῶν ὄντων· ἢ μά-
την γενέσθαι λέγει· καὶ διαγράφει τὴν τοῦ τρισειδῶνος ἀρχὴν, δι' ἣν πάντων ἔχυσαν, ὥσφοεν
ὕμμες· τοῦτο γὰρ καὶ πρὸ τοῦ ἄπο καταγράσομεν αὐτῶν, ὅπ χρῶνται ἐπεσάκλῳ τῷ πλέονι· καὶ
προσδέονται θαλάττης, ἰδὲν τῇ χώρᾳ πίεγειν ὃ γὰρ ἔχουσι ὧδε ἐπὶ πάσῃ ὁρῶν· τοῦτο μὲν οὖν ἄπολω
λέναι λιμῷ· καὶ μὲν ἔγγε τοῦ αὐτοῦ κομιδῇ καὶ θαλάττης αὐτοῖς αἰεὶ ἀναγκαῖον καὶ σωτήριον, τῆς αὐ-
τῆς ἔνεκεν σωτηρίας· καὶ τότε τῇ θαλάττῃ προσεχρήσαντο· καὶ προσῆν τοῦ καλοῦ μοῖρα τῇ χρείᾳ·
καὶ μὲν οὐδὲ ἐκεῖνο γέγονεν ἰδεῖν, ὃς γὰρ μὲν σῖτον ἴδοι καὶ θαλάττης αὐτοῖς φορτάς, τὸς δὲ σῖτο-
πομπίας, οὐ χρὴ προϊδεῖν ὅπως ἔσονται κύριοι· οὐκοῦν ἰδεῖν πρέπει καὶ τοῦ ναυμαχεῖν ἐπίστασθαι·
πῶς οὖν ὁ ταῦτα συμβουλεύων πλημελεῖται, ἢ πῶς οὐχ ἱερὸν ἦν πρὸς τὴν φύσιν τῆς χώρας, ἵνα
καὶ τοῦτο προσῶμεν· ὅμοιον δ' ἂν μοι δοκοῦμεν ποιεῖν ἢ ταῦτα καταγροῖμεν, ὥσπερ αἱ ἡ καὶ ἡ φύ-
σεις τῆς ἀπίκης μεμφοίμεθα, ὅτι αὐτὴν ἔχει θαλάττης κύκλῳ μικροῦ πᾶσαν· τί οὖν ἢ τοῖς ἐρεπίδοσιν
οὗτος ἔδοξεν· ἀμήχανος ἐὼ ταῦτα πάντως χάριν· ἵνα γὰρ γεγόνημεν ἀλμυρὸν ὡς φασιν· ἢ μὲν τοίνυν
θεμιστοκλῆς νίκην αὐτὴν νίκης ἀλλὰ πίεσθαι, δίκει τοὺς ναυπηγοὺς αὐτῶν δρυζόων κοσμῶν καὶ πα-
γὸν τῆς ναυμαχίας ἔργον, εἰς τοὺς ὁπλίτας δ' ἐγὼ τοὺς ἐπὶ τῶν καταστρωμάτων ἀφίκεσθαι ὧν τοὺς πλείους
εἶναι χρὴ δοκεῖν, τῶν μαραθῶνι κινδυνευσάντων· εἰ δὲ δι' ἡμοῦν αἰεὶ ἀπὸ τοῦ τὸ κίνδυνον μετίλαβον, γὰρ
μὲν, πρὸς τοὺς ἡλικίμους τὸν δὲ, κατ' αὐτὴν τὴν θαλάττην, οὐδὲν ὄιμαι ταῦτα φαυλότερος· ἀμήχανος
καὶ ταῦτα ἀφαιρῶ τὰς προσῳκὰς· ἵνα μὲν ἀμάρτημα, εἴτις ἄλλος πρὸς ἢ τοῖς πράγμασι σω-
φρονίας· εἰ δ' ἅπασι μὲν ἦν κατείληφε· ἐπέρρει δ' ὥσπερ θαλάττης ἐπίκλυσις ἐστράπτ, πάντα δ' ἄρ'
ἦν αἰωρεῖτο· αἰαβλέπτην δ' οὐκ ἦν· ἀμοὶ μὲν, εἰκότως προσπίπτει· οἱ δὲ, ἄκοντες ὄρνιθοι· οἷδ' ἔ-
φυγον ἐς τὸ ὅμοιος ἐλλάδος ἀεὶ μόνοι δ' ἔγωγε καὶ πλεῖστα αἴτιοι· πρὸς δὲ τούτοις, ἐκάλουν μὲν
καὶ ταῦτα πράγματ' ὄντων, τοὺς ἐν τῇ συμμαχίᾳ· καὶ προκινδυνεῦσαι ἴσον ἢ πλοῖον εἰκάθον
μεθ' ἑαυτῶν ἅπαντάσαντες δὲ τὴν βοιωτίαν· ἢ πόκουν δ' οὐδεὶς· ἀμὴ ἐν τοῖς στενοῖς οὐ τοῖς πλοτρονίσου
μόνον, ἀμὰ καὶ τ' ἐλευθέραν ἐκάλυπτο· ἀπέκτο δὲ μήτε γῆς μήτε θαλάττης εἶναι μεδαμοῦ, τί ταῦτα
τοὺς ἀχαιοὺς ἀπὸ τοῦ πύργου κρίνομεν· ἢ τὰ μεδαμῆ συμβαίνοντα καταγροῦμεν· ἐγὼ μὲν οὖ τὸ
σοῦτο ἀφυὲς ἔχειν ὄρυμα, τὴν ἐν σαλαμῖνι ναυμαχίαν, ὥσθ' αἱρεῖσθαι πρὸ αὐτῆς ἀπο-
λωλέναι ἀμὰ μᾶλλον ἢ βίου κῆ τῆς σωτηρίας τῆς δ' ἐκείνου τὸν χρόνον, τοῦτο φησαμὲν ἂν ὀσφρεῖ κίρ
δος τοῖς τότε συμβῆναι· τὸ καταργάσασθαι πρᾶγμα τοσοῦτον καὶ τῶσι πρόσθεν κοινὸν ἁπάντων
αὐτῶν ὡς ἔπειν καὶ κατὰ παντὸς ἢ χρόνου δ' κοῦσι γὰρ ἐμοιγε οὐ μόνον τοὺς ἀπαγωνιστὰς καὶ σωτῆ-
ρι ἡμέρᾳ, οὐδὲ τοὺς παρόντας ἢ ἑλλήνων, ἀμὰ καὶ πάντας αὐτοὺς μεγίστῳ πλάμας καὶ νίκης συμβό τοι
παρελθεῖν· εἰ γὰρ ἐν τοῖς ἅπασι τὴν ἴσαν δ' εἰ τοῦ τοῖς μεμνῆσθαι ἐκόντας, μέγιστον ἐκεῖνό τε αἰ τὸ ὄρος λῆ

γνια

ἀγαίου ἀπὸ πύργου κρίνομεν.

οὐδ' ἀμῆ οὐδ' ἀμῶς· οὐκοῦν ἐν τούτοις ἐπαινεῖ τοὺς τῆς σωτηρίας αἰτίους τοῖς Ἕλλησι καταστάντας, καὶ χάριτάς τι φησὶ δεῖν εἰκότως εἰπεῖν αὐτοῖς· καὶ ταύτας οὐ φαύλας, ἀλλ' οἵας οὐδ' αὐτὸς αὑτῷ ξαδίως ἀντιτείσει· καὶ πρὸς γὰρ δυχερῶς ἔχοντα φησι, ὅτι τὸ μέγιστον ἴσασιν οἱ πρόγονοι ἀπὸ βαρβάρων τοὺς Ἕλληνας· οὐκοῦν ἢ κεῖνα ἀπαλείφειν προσῆκεν, ἢ ταῦτ' ὑπ' ἐκείνων ἐξελήλεγκται· οὐ τοῦ ἐκείνοις εἶναι, ὡς τοῖς μὲν τοὺς ἐν Σικελίᾳ συνοικοῦσι Γόργου ἐλλόγων, χάριτας καὶ δωρεὰς ἀκὸς ἂν παρέχειν, τοῖς δ' ἄλλοις μὲν τὴν ἀρχαίαν ἑλλάδα καὶ τοὺς γαστοὺς ὁδοὺς τῆς πολιτείας, καὶ Σικελίαν καὶ Ἰταλίαν καὶ τοὺς ὄρους ἀγῆς καὶ βαλάττης Ἕλληνας, τούτοις οὐδὲ λόγου δεῖ μιθεῖναι φιλανθρώπου· οὐδ' ὡς χρεοφειλέτας ἴσασι ἀκούειν ἂν παρέχειν· καὶ μὴν αὐτὸς γε σὺ φῆς, οὐ τῶν ἐν κυρίᾳ μᾶλλον, ἢ τῶν ἀδίκως κεκλῆσθαι σὺ τοῖς ἐκ γόνου αὐτῶν ἐφεῖς λέγειν πρὸς ἀφειῶν, αὐτοῖς κακῶς λέγειν ἐξίωσας· καὶ ἅμα μὲν τοὺς τυραννουμένους ἐλέγχεις· ἅμα δὲ τοὺς τῆς ἐλευθερίας ἀντοὺς τοῖς Ἕλλησι φίλους· καὶ ταῦτα ὁ κολοφὼν τοῦ λόγου, ὡς οὐδὲν ἐλευθερία πάνυ πίσιμον· ἀνὰ καὶ πολλοῖς ἄμεινον ἀκούειν ἐτέρων, ἢ ἐλευθέροις εἶναι καλῶς· ἆρ' οὖν καὶ τότε τοῖς αἰνιγμοῖς ἄμεινον ἦν ἀκοῦσαι, καὶ μὴν οὐ πέφευκεν, ἀλλ' ἐξ αὐτῶν ἔπραττον ἀξιοῦντες ἐλευθερίας· ὅτι δ' οὐ δυσκρούεις· οὐδὲ ὑπεῖη τῷ πρεσβυτέρῳ· οὐδ' ἀπακλεῖ τῷ κοινῷ πάντων, προστάττει οὐδὲ τοῖς ἀρίστοις καὶ δικαιοτάτοις τῶν ἀμείνων ἀκούσαι κίνδυνος ἦν, ἀλλ' αἰδεῖσθαι μὲν ὑβριστὰς καὶ κακῶν μισεῖς· ὑφ' ὧν αἰσχίστων μὲν, οὐδὲ τοῦτ' ἔμελλον δήπου μᾶλλον αἰσθανεσθαι δὲ πείσεσθαι τὰ αἴσχιστα καὶ δεινότατα ὥς τι πῶς οὐκ ἂν αἴσχιστα πράγματ' εἰργάσθη, εἰ πρότερον τοὺς ἀπακλείσας ἐς ἐλευθερίαν ἀφειμένους, τότ' αὐτοὺς τοῖς βαρβάροις ὑπεκφανῆναι φαύλως βέβηκεν· ἀνὰ μὲν δὴ τότ' αὐτοὺς δουλεύειν ἄξιοι, μήτ' οἱ ἄλλοι τῶν βελτίους ἐκείνων, ὅτι κίνδυνος τῷ ἔχατ' κρατεῖσθαι; πῶς οὐκ εἰκαίως ἂν τὸν καιρὸν ἦν δεῖξαι δουλείαν βαιὰ τοῦ μᾶλλον τὰ φοβερὰ φοβοῖς, ἀλλὰ τοῦτο γὰρ τὰ πάντων αὖ ῥήματα· ἀλλὰ τοῦτο παντὸς ἀγῶνος, καὶ πᾶσι ἀστ' ἦν ἄριστα καὶ κατὰ δουλεῖαι πάντα, καὶ μόνα ἔ λόγου ἔ βελτίστου, καὶ τὰς πολιτικὰς ἀρετὰς ἀδεῖ τὰ λαλεῖς ἃ δεῖν ἐστὶ ἔχειν ἅπαντα, πῶς τοῦτο ἐς ταῦτα παραχόντας ἑαυτοὺς, καὶ βεβαιώσαντας ἅπασι μᾶλλον τὴν σωτηρίας τὴν ἐλευθερίαν, ὀλίγου πάνυ ἀξίους ἢ τοῖς πολίτας ἢ τοῖς Ἕλλησι τομιστέον· καὶ μὴν οὐδ' ἀφειμένην γε τὴν ἐλευθερίαν ἐπρίσατο αὐτοῖς· οἵτε πρὸς μὲν τοὺς βαρβάρους οὔτως εἶχον, ὥς τι μὴ δι φωνὴν εἰδέναι ἀκούειν· πρὸς δὲ τοὺς Ἕλληνας οὕτω κομψῶς καὶ φιλαιτίως, ὥς τ' ἐξαυτῆς ἐπιμονίας ἐκόντες λακεδαιμονίοις, πρεσβεύοντες τοῖσιν ὅσον αὐτ· καὶ γὰρ τὸν παρ' ἐκοντ' πάλιν αὐτὸν τ' ἑλλάνων ἐκομίσαντο· οὔτως οὐκ αἰδοῖ δικαιοσύνης οὐδὲ σωφροσύνης ὧν ἅπαντ' ἐπίστησαν τὴν πόλιν συμμαχῶν καὶ φόρων καὶ φλυαριῶν ὡς σὺ φῄς· ἀλλ' ἀπὸ σωφρόνως καὶ δικαίας καὶ δαιμονίας ἀρξάμενοι τῆς ἀρχῆς, καὶ τοὺς τῆς ἐλευθερίας ὅρους κάλλιστα ἐφύλαξαν· μίσει αὐθαδείας καὶ πατρικότητος· ἄρχοντας τοὺς πολίτας· καὶ οὐ τὴν αὐθάδειαν οὐδὲ ἦν οὐ πάντας αὐ φάσκειν ἐλευθερίαν ἴσα ἄρχοντας, ἀνὰ τὸν μᾶλλ' ἔ δικαίου καὶ ἔ σωφρονεῖν· καὶ μὴν ὅπου οὐκ ἄπειρον οὐδὲ ἔ τυχόντος αὐθ' ἔ βουλεῖ δ' ἰὼν ἢ παρχεῖ μαίρις· ἐπεὶ καὶ τοῦτο τοῖς ἐκείνου ἐπίσημα· ἀλλὰ δι τούτοις ξύμπασιν αὐδλωγωμαι καὶ ὑγιεῖ, μᾶλλ' ἔ θεῶν βασιλέα φήσαθ' ἂν πρῶτον μὲν γὰρ ἐνοργὴν χαριτ' ἕνεκα δίπλων τῶν τε παρ' ἐμοῦ, καὶ τῶν παρὰ ἔ ἐμοῦ πατρός· ὁ μὲν γὰρ ἀπὸ βαρβάρων ἐλευθέρωσεν ἐν τῷ τότε χρόνῳ τὴν πόλιν· ἐγὼ δὲ ἀπὸ ξυραίνων ὑπὸ δίς· ὧν αὐτοὶ μαίρυεις ὑμεῖς γε γράπτ· ἆρ' ὀλίγου πνὸς ἢ φαύλου τινὸς πατ' ἐλευθέραν φῆσαι πόλιν, ἢ μέλλουσαν ἄλλως ἴσεσθαι καλύσαι, ὅτι πίνειν καὶ βασιλείαν ἄξιον αὐτὴ τοῦ τοῦ διόδαι, καὶ ἰαῦτ' αἰτεῖ τοῖς ἐκγόνοις, καὶ μαρτυροῦσι τῆς ἐλευθερίας αὐτοῖς παρακωρῆσαι· διὸ καὶ αὐτ' οἱ πρόγονοι τὴν ἐλευθερίαν ἐφύλαξαν; ἢ τοῦ τοὺς γε αὐτοὺς ἐλευθερώσαντας οὐ μόνον τοὺς πολίτας ἀνὰ καὶ σύμπαν ἔ Ἑλλήνων γένος, ἔτι πᾶ δ' εἰσοπαῖ, μὴ δ' αὖ ἔ δοκεῖν ἐλευθέρους εἶναι μετέχειν ἐᾶν· ἀνὴ ἔ ἔργω τοῖς ἄλλοις δικτήσαν, ἰαὼ τοῖς αὐτοὺς τὸ γνώμενον τῆς ἐλευθερίας ἀφαιρεῖσθαι φίρε δὴ καὶ κεῖνο σκεψώμεθα· ὅσα καὶ κατὰ τοῦτο μελπάδης καὶ βεμαχλῆς, δίωνος δικαιότεροι καὶ βελτίους τὰ πολιτικὰ, καὶ θρῖσον μᾶλλον φυλάττοντες· εἶτα οἱ μὲν, αὐτ' ἐκείνων τ' ἔργων, οὐδὲν ἧσσον ἔπραττον οὐδ' αὐτοῖς, οὔτε παιδ' ἀνὴ ἐξαρκεῖ ὑπολαμβάνον ὧν τι ἐπικίνα τοὺς Ἕλληνας· δίωνος δὲ ὡς σὺ φῄς, καὶ πιοὐτ' δωρεῶν προσῆκε τοῦ, ἐν ὧν ἔ ἀκούειν τ' ἐξ ἐκείνου τοὺς ἄλλους, μὴ ἐφ' ἑκάστου τ' καιρῶν· μηδ' ὧδε τ' πραγματ' αὐτ' ὅπι βέλτιον τ' ἄλλων φρονοῦσιν ἢ λέγουσι πλειόμιος· ἀνὴ δὲ σαφῶς τισαμβώους βασιλέας, καὶ εἴτις αὐτ' βελτίους ἐτέθη· ἆρ' οὐ ταῦτα χόθεν σαυτὸν ἔρρηκας, ὅταν τι δὴ καὶ τῆς ἰσοτιμίας καὶ γεωμετρίας, ἐκεῖνοι μὲν οὐ τοῖς μεταδιδόντες φαίνονται, δίωνος δ' οὐχί· οὐδ' οἱ δίωνος πωῦδις· καὶ ἰαὼ τὰ ὁμαλύσαντες τῷ δ' εἶναι τὰ τῆς γεωμετρίαν πάντων τρίτον δ' ἔφησιν ἢ ὧδε λὶ προκαλεῖσθαι χρὴ βασιλέα γίγνεσθαι συρακουσίων ἐκόντα ἐκούσης τῆς πόλεως, τὸν τῦ ἔ τρόπον πρατοπαίδυ, δίονύσιον τὸν δίονυσίου· ἐὰν εἰδέναι ἐκὼν ὡς βασιλέως χῆμα ἀπαλλάττεσθαι δι δίως μὲν τὰς τύχας ἐλεῶν δὲ περὶ δὲ καὶ ἱερῶν ἀπέρα πλούσιον καὶ ἰάφος, μὴ δὲ φιλονεικίαν πάντως παῦλ' ἀπολεῖν βαρβάροις ἐπίχαρτος γενόμενος· ἔ τοίνυν καὶ τῷ ἔ ἰυραίνου παιδὶ· καὶ τῷ ἔ τ' ἔ τρόπον ἐμιῶν ἄρχοντα πρατοπαίδυ καιρὸν ἴστω ἔχειν

καὶ πρεσβεῖα παρὰ χρυσοβασιλέως, ἀλλ' οὐκ αὐτὸ βασιλέα ἐμμένειν τοῖς, ἢ τὸν μὲν φόρον οὐδ' αἰτεῖς
ἔγνω πρὸς ἅπαντας μὲν ἀγωνιζόμενον, ἀεὶ δὲ μέρος, βασιλέως δ' ἐφιεμένου τοῖς πράγμασιν, οὐδενὸς
δι' ὧν γ' ἐν τοῖς παροῦσιν ὅπλοις ἐρρώσθην ὑπάρχοντος· καὶ δι' ἃ παῖδας καὶ μικρὰ ἐλπίδων ἀκμαιοτέρων
ἀπολιπόντες † ἔφατο· καὶ τῶν πρὸ τῆς πύλας ἔργων περιττεύοντος. καὶ μόνον οὐκ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἔχον
τος, ὅπως καὶ τούτοις παρέσται αὐτίκα δὴ κεῖσθαι δόξει· ἀγαθὸν ταῦτα παιδὸς Θεμιστοκλέους ὡς φασὶ παῖ
δαγωγία καὶ κολακεία· ὡς δ' ἐκεῖνο ψεῦδος † ἐλλείψαν σοφία καὶ πρόνοια διεκώλυσε, καὶ λαβεῖν τὰ
σπλα τοῖς ἔργοις ἐπέσκηψεν· οὗτ' οὐ μόνον ἐξ ὧν αὐτὸς ὑμνοῦμαι καπηίσθην, ἀγαθὰ καὶ ἐξ ὧν τοῖς ὕστερον ἀφ'
ὑμῶν † καπηρῶσθαι ἐφ' αὑτοῖς ὕπαρχα ἐγένετο δῆλον, τῷ πασασιφ. τῷ κίμωνι τοῖς ἄλλοις, δίκαιος ἂν
τῆς παρὰ πάντ' εὐφημίας τυγχάνοι. ὑπόμνημα γὰρ ἃ πάσχομεν ἀδικοῦμεν, εἰ γὰρ, ἔργων φιλανθρώπων οὐ
τως ἐς τοὺς ἕλληνας ὑπάρξαντα, μὴ δι' ῥήματος ἴσον ἀπενεγκεῖν πλημμύσμεν ἀξιώσαι· ἐμοὶ μὲν οὖν οὐδὲν
φανλότερος οὐδ' ἀπρόσφορος δοκεῖ θεμιστοκλῆς γενέσθαι σωτὴρ τηνικαῦτα γενόμενος αἰνεῖται, ἢ σωτὴρ τῆς συμπρατ
μόνος ἂν ἥλιος, καὶ ἐν ἀμφιτόλοις καὶ ἐν προδήλοις· καὶ τοι σύγκειται τοιαῦτα· ὅπου τῷ ἀπὸ ἡλίου
φυγῇ, βαρβάρους ἀπέκλεισε· καὶ καπνοῦ ὄν, ὅπου τῆς ἄψαυτος αὐτοῦ δὴ καὶ καλῶς ἀμυνεῖ πυνθάνου
δέκατον ὦ γῆ καὶ θεοὶ καὶ λόγων καὶ ἔργων ἐπιστάται, ἐξάγομαι τῷ ὑπὲρ σωτηρίας μὲν, καὶ τῆς φυγῆς
ἐπαινεῖν, καὶ φάσκειν ἐκεῖνον αἰσχρῶς καλλίων λαῖτος, θεμιστοκλέα δι, ὃς διώκων οὐ φεύγων τοὺς
πολεμίους τὴν αὐθρίαν ἐπεδείκνυτο, καὶ οὐ τῆς ἀρετῆς ἅπασα πέλασσεν ἑλλάς, ἅ τοὺς δειλίας καὶ
τῆς αὐανδρίας ἐξ ὀνόματα, τούτοις καλοῦσι μὴ φρονεῖν· ὃς καὶ ὅτ' ἀπ' ὀλβοῦσας αἰσχρῶς γενα
χὰς, πεισθεὶς μισῷ δίκῃ πράττειν, ὅμα αὖ συνθεὶς τοῖς τῶν μύων ὀπισθοῦν ἀπελθεῖν· εἶπε λέγε·
ὡς οὐ πολλοῦ τινος ἄξιον ἡ σωτηρία· τί οὖν κωλύει καὶ τοῖς σωτῆρσι θεοῖς, δίκην καθ' ἣν ὁμῶς σέζουσι, κἀ,
τότ' ἐκεῖνα καπεργάσασθαι τοῖς ἕλλησι, παίσχον· ἀεὶ γὰρ ἐγὼ μὲν, ἐάσω τὸ βλάσφημον· ὑπόνοιαν δ' ἴσχει τι
γεῖκ † λόγου συμβαῖνον· ἐγὼ δ' ἐκεῖνον αὖ ὁμοῦ ἀμείνω καὶ δικαιότερον τὸν λόγον εἶναι κἀκείνως λέ
γοντά τι οὐκ ἂν ἁμαρτάνειν, ὡς θεοὶ μὲν τῷ ὄντι σωτῆρες, καὶ τὴν ἑλλάδα σέσωκότες ὅσην οὔ
πω δικαίως δι, μιλτιάδης καὶ θεμιστοκλῆς, ὧν μεγίστη καὶ καλλίστη δύναμις αὐτοῦ, δικαιοῦσαι τοῖς
μηδίσασι· τοῦτ' οὖν ὃ θεῖα κεφαλὴ προσήκει λέγειν, κἀγὼ φαίην ἂν ἐκείνους γενέσθαι τοὺς ἀνδρα
γαθήματος καὶ δικαίους· οὐ † δίκην τὰ ἐπαίνων· τοῦ ἢν οὐδ' αἰῶν οὐδεὶς, ἀ μὴ τὸ προσῆκον καὶ τὸ κε
λεύειν, δικαιοῦν καὶ ὑπερβάλλειν εἶναι δεῖ λέγειν· ἔτι τοίνυν οὐδὲ τοῖς χρόνοις χάριν αὖτος ἴσχει ἐὰν τοῖς λό
γοις τοῦτοις οὐδ' ἐς ἀνεργασίας πέσῃ μέρος· οὐ † ζῶν καὶ σέζεσθαι παρέχοντα ἡμῖν τὰς ἀρχάς· ἃ δὲ δὴ καὶ
τὸν ἀθάνατον μάρτυρα ἐπάγεται λόγον, ὅπῃ δ' ἐστὶ παρ' ἡμῖν συλλογισμούμενος, τὸν φύσαι ἀρετὴν
εἰς ὅσ' ἐχετ' ἀκακα, ὑπερφόβα αὖ πόβδελ λέγειν· ἀεὶ δ' ὁμοῦ † μὲν πράγμα † δὲς ἐντυγχάνομεν,
καὶ † χείρω † βέλτιον βιῶναι, τὸν δαίμονα καὶ τὴν τύχην ἀποφεύγοντα· καὶ τὰ δ' ἃ βούλει προσπίπτει τὰ
καὶ ἡμᾶς αὐτοὺς δεῖν· οὐδὲ γὰρ βλάβος τῷ λόγῳ, τοῖς δ' ὑπεριτάσιν εἰς τὴν γένεσθαι, καὶ δι' ὧν πρὸ
τον ὅλομεν ἐς φῶς, τούτοις τὴν πρώτην μεγίστην χάριν ἡγούμεθα δεῖν ἔχειν, μᾶλλον τοῖς ἐπὶ τούτ' προπί
ροις θεοῖς· εἰ τοίνυν τοῖς χρόνοις δ' αὐτὸ τοῦτο εἶναι μόνον τοσαύτην ἔχομεν χάριν καὶ ὁμολογοῦμεν ὀφεί
λειν χρέα ταῦτ' χρεῶν πρεσβύτατα, πῶς οὐ μυριάδας καὶ θεμιστοκλεῖ τῶν πρὰ χαὶ χρὸ δο
κεῖν, οἵ τοις οὐ τοῦζον μόνον· οὐδὲ τῆς σωτηρίας ἅπασι τοῖς ἕλλησι καπῆσσα, ἀγαθὰ καὶ βελτίους αὐτὰ
χειρόνων ἐν αὐτοῖς ὅσ' ἐπράξαμεν εἰδέζον εἶναι· ἃ τοῦτο δ' μοι φαίνεται, ἃ μὲν συμμάχοις πᾶσι φρούρ
ρον προύδοσαν, ἃ ταῦτ μίαν ὁδὸν, ἃ φυγῆς ἅπασι πᾶσιν ὁδὸν καπῆσσαν, πολλοῖς ἂν καὶ τυχοῦσι
ἐλαύνειν αὐτοὺς τοῖς ῥήμασι, καὶ μετ' ὀρυβάντων καὶ φρυνιχίδου καπαλέγειν, ὡς ὑπὸ τὸν ἀρχέλαον κα
κοδαίμονα δ' πυ καὶ ἄλλιον προσείρηκεν, ἀπαιδεύτατα· οὓς οὐ προσῆκεν, ἐπεὶ δ' ἃ παῖδας μὲν ἐλευ
θέρωσαν καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν προκινδυνεύοντες, ἴσασι δι' οὐ μόνον τὰ σώματα καὶ τὰς
ψυχὰς τῶν ἑαυτῶν παρακαταθεμένων, ἀγαθὰ καὶ τόλμ· καὶ χώραν καὶ πολιτείαν καὶ ἐπιτηδεύσεις·
καὶ τὴν ἐπωνυμίαν αὐτὴν † γένους, ἀνδρίας δι καὶ δικαιοσύνης οὐδὲ τοῦν ἀπέλιπον, μείζω δὲ † παρέ
λαβον παρέδοσαν τὴν ἑλλάδα, τοῖς δι θεοῖς πρέπον χαριστήρια τοῦτ' ἀπήγαγον· διεγένοντο δ' ὡς
θεῖν παρορμῶντες· καὶ ταῖς πράξεσι καὶ τοῖς πολιτεύμασι· καὶ φανερὰν ἅπασι τὴν ἑαυτῶν ἀρετὴν·
ὧν εἷς πλεῖστος καὶ ἀνοὺς εἶχον καπῆσσαν, τῆς μιλτιάδου καὶ θεμιστοκλέους πείρας αὐτὸς ἀξιοῦν εἶναι· καὶ
τοὺς μὲν ἰατροὺς τῶν μαγείρων φάσκειν εἶναι βελτίους ὅπου σέζουσι, τοὺς δι τῆς σωτηρίας τῶν ἑλλήνων
προστάντας, μὴ τοῖς ἰατροῖς ἀπεικάζειν, ἀφ' τοῖς ὁμοτροῖς· καὶ μὴν εἰ μὴ δι βελτίους ἰατροὶ ἔσαν
ζον δι, ἰατροὶ ἐν τούτῳ γ' ἰατροὶ οὐκ ὁμοτροῖ· ὧν τῶν γ' ἰατρῶν οὐδὲ ἴσασι χείρους· πῶς οὖν οὐδὲ
τοὺς ὑσαι ἄξιοι τοῖς ἕλλησιν, οὐκ ἄν, ταῦτα συγχωρήσειε πᾶσιν αὐτοῖς αὐτῷ ἐπιφωνῶν, οὐ μαθὼ
μία ἔστι φιλοτεκία, λέγει ταυτί· λέγει δ' ὑπὲρ σικελιωτῶν ἀνδρῶν· ἀρχὴν πᾶσι πρᾶτοι αὐτοῖς βασι
λικῶν· ὡς ἂν δ' ἰδίων αὐτὸς ὧν· οἱ πρόγονοι φησὶ τὸν μέγιστον ἴσασι κακῶν βαρβάρων τοὺς ἕλληνας α
ὦστ' ἐξεῖναι τῷ πολιτείας τῶν πρεσθαι λόγοις ἐρέσθαι δι τοῦ, οὔτι λόγος οὔτ' ἄλλος ἐλεγκτὸς ἂν

πονουμένους
ἐνεργείᾳ·
πολλῶν δεομένων ἀπρ-
γμόνητον πολ- ἐχόντων
ραθύμως ἔχ

ὠρυμάων πρὸς τὴν ἀτόλεμον, καὶ τῶν ἄλλων βρεμμάτων ἐφιεμένων ἄχρι τῆς θαλάττης, τολμᾶν τὴν σύγχυσιν εἶναι ταῦτα καὶ παίοντα ὁρῶν καὶ ἀκούων ὁ παῖς καρτερώτατος, ὑπεξέκλεπτε· καὶ τρὶς ὀδυσσεὺς αὐδάκρυτὴν γυναῖκα ὁρῶν, ῥᾳδίως αὐτὸν ἔγνω καὶ παραλαβὼν αὐτὸς ὥσπερ παῖδας ἐξέτρεφε· καὶ τρεμαζούσῃ τῇ ψυχῇ καὶ τοῖς λογισμοῖς ἐφῶσιν· οὐ μόνον τοῖς ὀφθαλμοῖς· ὥσπερ ἐκ τρομοκύμονα αὐτὸν εἶχεν, ὃ κλυτοῦ χρὴς ἀγῶνος ἀλλ' οὐκ ἄγων ἐς παλαίστρα. οἷδ' ἐπείσοντο· καὶ καταλιπόντες ἱερεῖ καὶ τροφοῖς καὶ γῆν, ἐς ἣν ἐώρων ἐμβασκλέα παῖδων καὶ γυναικῶν καὶ τῆς φύσεως αἰσχρὸν ἐκεῖνον προαιρήσασθαι· καὶ ὡς ὥσπερ ἱερᾶς ἀγκύρας, τῆς ἐκείνου φωνῆς ἐχόμενοι· οὐκ ἂν ποτὲ γ' αὐτοὺς οὐδ' ὀρφῶς ἐς ἰωνῶν μετέπεσεν· ἀλλὰ μόνον ἐν τῇ σαλαμῖνι καὶ λέγων καὶ πράττων δικτήσειν ἐν ἅπασιν ὅσα τοῖς ἕλλησι τολυτυθύμενος, καὶ ὅσας καὶ οἵας ἀφῆκε φωνὰς ὑπὲρ τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ δικαίου, καὶ ὑπὲρ σοις παῖς ἄλλος διήγγελκε, καὶ πράγμασιν οἷοις οὐκ ἔσχεν, ὅτ' ἔπεισε καὶ ἔσεισεν, ἐξάρχος αὖθις αὖ ὥσπερ τῶν αὐτῶν ἀγωνιζόμενος, καὶ τὴν σωσυσάμενος ἐν σώσειν τὸ ἀριστεῖον τῷ κατ' ἴσην ὑμέναι ἀρίστῳ καὶ δικαιοτάτῳ τῶν ἑλλήνων, καὶ ὡς ἐφάμιλλα ὠμίλησαι, καὶ οὐ τρυὸ δ' ὕστερος ἦν τοῖς ἀριστεῖοις, καὶ τὸ πάλιζον μὲν ἀκουσιον δ', ὑπὲρ παίσας σωφρονίσην ἐρεμβίων πρὸς ἀιρυβιάδην, καὶ μυρίᾳ ἔτερα, ἀσφαλὲς ἐν αἰεὶ λέγειν· ὡς δ' αὐτὸς μὲν, οὐδὲν αὐτῷ, παρὰ μῆνιν δ' οὐκ ἐτόλμων, ἀεὶ ἐξ ἐχόντο ὑπὲρ δίους οἱ λόγοι, καὶ ὁ δρασμὸς ἐνίκα, καὶ πράγματα ἀίχματα ἔμελλε συμβήσεσθαι· καὶ οὐκ ὄσον τὸ τῆς ὠυλείας, ἀεὶ ἐπεδρᾶσαι πρῶτον· εἶπε δουλεύειν· καὶ πρότερον δούλους κακοὺς δίζαι τοῖς βαρβάροις, ἢ δούλους γενέσθαι, τότε δὲ τότε ὑπὲρ παίσας ἱατρούς πρὸς αἰάγκην καὶ πρὸς αἰδίαν σῴζοντας ἐπάγει τοὺς βαρβάρους αὐτοῖς· ἀμφοτέρους ἐξαπατήσας· τοὺς μὲν, ὡς κατ' δύνοιαν καλῶν· τοὺς δ' ὡς οὐδὲν ἧσσον τοῦ πράγματος· ὧσι δ' ὁ ἀριστείδης χρηστὸς ἂν προαγγέλλων αὐτῷ· καὶ λαβὼν αὐτοὺς καὶ τὸ τρίπον καταβαλὼν μέγιστον ἁπάντων ὄιμαι θωμάτων καὶ πλειόταν, φυγαδεύειν ἐξὸν ἐξ ἐχάτων ὅρων τοῦ αἰπικῆς· καὶ προσίστε φύγειν δ' αὐτὸν ὥσπερ διαπόντιον διακοσίων ἐχόντο τοῖς ἐντολαῖς· καὶ δίκειν τὶ κελεύοντα τοὺς ἕλληνας ὑπήκουε· καὶ φύγειν πρὸς τάπόντος ἐπείπετο· καὶ προσίδειν χάριν· καὶ πρότερον δίδυς τοῖς ἄλλοις αὐτὸς καπὶ τῶν ἑλλήνων ἐντολᾶς, τότ' ἀκούειν ὁ ναγκάζετο τῶν ἑλλήνων ἕνος· καὶ ταῦτα τοῦ παίοντων ἐχίου καὶ τρλεμαχάτου πεσοῦσιν ὡς ἔοικε βεμοκλεῖ πρὸν τοῦ διακοσίων· οὐκοῦν ἐν μὲν οἷς αὐτὸς ἴσον χίας τὸν τρλεμον προεῖπε, αὐδρίαν δ' εἶγμα ἐξέφερεν· ἐν οἷς δ' ὑπὲρ τῶν ἑλλήνων πρὸς τοὺς βαρβάρους τρλεμεῖν ἐρεῖτο, ἀεὶ μὲν πρὸς τοὺς ἕλληνας μᾶλλον τῶν βαρβάρων, ἅμα καὶ δρίας καὶ δικαιοσύνης· τοὺς μὲν ἐλάττους αὐτὸ τῶν πλειόνων καὶ μειζόνων· τοὺς δ' οἰκείους αὐτὸ τῶν ἀμφύλων ἀρούμενος· καὶ μόνος, τῷ μὲν δρίσκειν τὸ δίκαιον καὶ προορᾶν καὶ μυδαμοῦ τῶν πραγμάτων φλιδώνειν, ἀεὶ ἄμεινον τῶν μαίστων τὸ μέλλον προλέγειν, σοφίας ἑκόντος δίζαν ἐνίγκατο τῷ δι μαθεῖν ὧν γοῖο διαφθείρειν ὑπὸ τῶν τοῦ σώματος ἡδονῶν· ἀλλ' αἰεὶ σχολάζοντα τοῖς βελτίοσιν ἑαυτὸν παρέχειν· καὶ προσέχειν τοῖς λογισμοῖς τοῖς ὑπὲρ τῆς ὁμονοίας· καὶ τῷ τὰ καπέχειν τοὺς ἀδικαίους ὑπὲρ τῆς ὁσιωνίας καὶ πᾶσι τοῦτις, οὐκ ἐν δίκῃ συφέρειν, ὅστις μὲν τὰ πρῶτα ἐκείνῳ συφρόσυνος γένοι· ἐρᾷ τῆς ὁμῶν τῶν ἀκινδύνως φιλοσοφούντων πεσοῦσιν, εἰς ἐν δικαίως ἀρετῆς, ἢ δικαιοσύνης ἀφιγμένος ἐπεῖν ἔχει· ἐγὼ μαθὼν καὶ πρὸς ἀμφοτέρους καὶ παρ' ἀμφοτέρους αὖ εἶναι βεμοκλέα τὸν μαλτιάδην καὶ τὸν κίμωνα. πρῶτος τοῖς φαίνεται πόσας τοὺς βαρβάρους καπὶ βαλαπίαν· ὥσπερ μαλτιάδης κατ' ἔπειρον· ὥστ' εἰκότως αὐξεται τότε τῆς ἐλευθερίας δὲ καὶ· καὶ τοῖς ὑπὲρ χουσιν αὖ προαθεὶς φαίνεται· ἢ γὰρ εἰς ομαχίᾳ τοῖς ναυμαχίαις προσίθηκε· καὶ τρία ἀνὶ ἑνὸς ἔστιν τρόπαια, ὥσπερ κίμων ἐπεξῆλθε τὰ δ' ἄρτερα, καὶ μὴν, οὔτ' ἄλλοις τῆς αὐτῆς αὐδείας ἐφ' ὅσῳ ὥσπερ κίμωνι ὄντας ἔδη τοὺς ἕλληνας παρέλαβεν, οὔτ' ἄλλῳ τῶν ἴσον φοβων ὥσπερ μαλτιάδης· ἀεὶ ἔχαπαίχατων πραττοντας· καὶ πρῶτα καὶ τελαυταῖα κινδυνεύοντας· συντελοῦντα δ' ἐᾶσιν, βασιλέα γ' αὐτὸν παιονικῶν καὶ πρῶτος νικοσας καὶ μόνος· οὐχ ὥσπερ τοὺς ὑπὲρχοις μαλτιάδης πρῶτον μαραιῶνι· καὶ παυσανίας ὕστερον ἐν πλαταιαῖσι· μαχῆς παραδείγματος ἀλλήλοι τὴν μαραιῶνι· καὶ τῷ χρόνῳ πρισβάσι· τοῖς δ' ἐμεσκλείους πράξεις αὐτοῖς ἐφ' ἑαυτῶν λογίζουτο· ὡς τοῖς μὲν χρόνοις, ὕστερον πραχθείσας τῆς μαχῆς τῆς μαραιῶνι· τὴν δ' ἀρχὴν οἰκοθεν ἐχούσας ἀπὸ τῆς ἐκείνου σωτηρίας καὶ τολυτείας οὐδὲν γὰρ πρότερον παρασκίσιον τοῖς ἕλλησι μὴ ὅτι πέρασ κτο, ἀεὶ οὐδὲ ὅλωτο· οὔτε καὶ τὸν μιλτιάδην καὶ τὸν παυσανίαν· καὶ τὸν κίμωνα παρέχεται· καὶ γίγνεται τριῶν ἀνταξίως· οὐκ ἀστρατοῦ καὶ μαγείρου καὶ κατήλου ἀεὶ ἀνδρῶν γενομένων τοῖς ἕλλησι· μόνος δ' ἔτι καὶ τὸ πλέον καὶ τὸ καυσκον ὁρᾶν λογενικικῶς φαίνεται· οὔτε ἀεὶ τοῖς αὐτύχουν, καὶ βασιλεὺς ἅμα τοῖς τρέπος φύγων ἔχετο· καὶ ὅσον ὥσπερ ἄστις σωμύνει τὴν ἐν πλαταιαῖς ὕστερον νίκην, τοσοῦτο μᾶζόνας τὴν ἐκείνου ἀνδρὸς σύνεσιν καὶ προνοίαν κοσμεῖ· εἰ γὰρ πολλοστημόριον τῆς καπὶ γῆν δυνάμεως ὑπελφθεν, παρέχειν ὅμως δόρυβον τοῖς ἕλλησι, καὶ ταῦτ' ὀδὲ παραδείγματ' αὐτοῖς καὶ καπὶ γῆν καὶ καπὶ θαλάτταν ἐπικοτ', ὅσον κρείττονσιν· εἶναι προσήκει τῶν βαρβάρων, καὶ

ἀρξάμενα· καὶ τὸν Διόνυσιν ὅλον οὐκ ἔστιν εἰπεῖν λέγοντα, ἀπίστατο οὐχ ὡς αὐτὸς διάκονος ἀξιῶν τοὺς εἶναι ἐκείνῳ μᾶλλον ὡς διακόνῳ χρησάμενος· καὶ τὴν τοῦ βίου τροφὴν τοιοῦτος· καὶ τὰ πράγματα ἔστιν ἃ λέγων ἔστιν, μὴ παντελῶς ἄτοπα εἶναι παρασκευάζει τῇ δυσαγωγίᾳ τῆς ἀκροάσεως· καὶ τοὺς κοινοὺς ἐθίμους ἔχειν τοῦτο μάλιστος τοῦ πλούτου καὶ θεμιστοκλείους μαντείας δ' ἄριστον ὄδι φασὶ γεγονέναι, ὅτι παῖς ἐν τοῖς γάμοις ἦν· οἵτινες γὰρ ἐς τὴν θεσπαλίαν ἐσυλῶν τες ὡς τὰ τίμια φυλάξοντες, προδιδόντες ὑφ' ὧν δὴ τότε αἰχμάζοντο, οἵτινες αὐλὰς ἀναλύσαντες, καπηχώσαντες τὸ ἔδος βαρβάρων, καὶ οὐ τοῦτο γ' ἔστι μόνον ἰδεῖν, πᾶσι αὐτῶν, ἀλλ' ὅτι καὶ λακεδαιμονίοις δὲ κοῦφα ποιοῦσα τὰ γονέτης ἐξαρχῆς, ὡς πρὸ ἀφοσιούμενοι πρὸς τοὺς ἕλληνας ἄπος εἶναι τοσούτους, δέσμιον δύναται ἐγκρίνειν τριακοσίους, ὃς τοῦ γε ἀποτυχεῖν ἢ παραχρῆναι· οὕτω δὲ τοῦτων καὶ χωρικόν τῶν, καὶ τῶν ἐν ταῖς ναυσὶ καπηράτες ἔδη φυγόντων ἐς τὸ ἔσω τῆς ἑλλάδος, καὶ τὴν ἀλοπρόποσιν σχιδὸν ἑλλάδα τριομένων, τὰ δ' ἄλλα παρεικότων, ἴσχαπες μὲν αἰσχύνεσθαι ἴσχατον ἀϊστικαίων· ὑπὸ τὴν αὐτὴν τάξιν φυλάττειν ὑπερδόπικηνέδει. τοῦτο μὲν γὰρ πρῶτος ἦν ἐν τροπῇ· εἰ δ' αὖ βούλει καὶ ταῦτα τῆς ὁδοῦ παρίεργον, ὁ πρὸς τοὺς Ἴωνας ἐπολιτεύσατο· οὐκ ἀπὸ τοῦ βήματος οὐδ' ὁρώμενος αὐτοῖς· ἀλλ' ἀπὸ τῶν πρώτων καὶ τῶν τόπων τῶν ναυαλύχων· ὃς ὅλῃ ἐν αὐτοὺς πρὸς μίξεις· τοῖς μίνως ὁμερικὸς ταῦτα μίμησαι αὖ, ἢ τὴς διακοσίας χεῖρας ὑπὸ τῶν ἑλλήνων τῇ δὶ ἡ ταῖα δὲ πολὺ μείζω καὶ καλλίω τρίτα πεῖρα ἐπιγίνεσθαι ἀπτυίες ὁ πᾶς ἔφιερ. τὰ δ' ἄλλα, μάτιον καὶ προσδοκᾶν· ἀπὸ χωρησάντων γὰρ ἀπ' ἀρτεμισίου τῶν ἑλλήνων, αἰνησιοι μὲν καὶ οὔτως αὐτοῖ τι παρεσκευάζοντο, καὶ τοὺς ἄλλους ἐκέλευον ἀναστῆναι ἐς τὴν βοιωτίαν, καὶ προκινδυνεύειν τῆς λοιπῆς ἑλλάδος· οἱδ' ἐς τοῦτο κατέστησαν τῆς ἀπορίας, οὐ γὰρ ἄξιον λέγειν προδόσεως, ὥς τι ἐξέπεσεν μὲν οὐκ ἐπαρρεῖν διαλαβόντες δὲ γὰρ ἐσθμόν, ἐτείχιζον, ἐκ θαλάττης ἐς θάλατταν παρατηῆσιον δρῶντες, ὡς πρὸ αἱ συγκαλυψάμενοι φάσαν αὐτοὺς παρεδίδοσαν· ὅπου γὰρ ἐξῆν τοῖς βαρβάροις πρὸ ηδύσασι κατὰ πόλιν ἐλεῖν αὐτούς, τί ἦσον τοῦ τεῖχους ἦν· ἐκ δὲ συμποσίου τοῦ Ἴσθμου βουλευτήριον ἐτάθη, καὶ πάσης πρεσβείας· οὐκοῦν Ἴσθμον μὲν ἀπέσειον προεῖπον· τῶν δ' ἄλλοσε ἀπόντα τρούτων λοιπὸν ἦν ἅπαντα ἴχεσθαι σῶα καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν· ἀθεμιστοκλῆς πρέσβεις πρεσβεύμενος, οὐκ ἐξεπαγάπτοι ἀφ' ἑνὸς χειμέων ἀμφοτέρους ἔδη τῶν βαρβάρων· καὶ τῶν πρώτων κοινωσόλων προσαγορεύσαν, καὶ τοῦ ταῖου κατὰ τὴν βοιωτίαν ἐς θάλλοντες, καὶ τοῦ πυρὸς παῖπα ἀπαφλέγοντος, καὶ δηλοῦντος αὐτὰ φρυκτῶν προσάγον βασιλία, γράφει τὸ φήφισμα τοῦτο· τὴν μὲν πόλιν παρακαταθέσθαι αὐτὰ, αἰνεῖν μὲν Διόνυσον· παῖδας δὲ καὶ γυναῖκας ἐς προίζοντα ὑπὸ κόθεσαν· τοὺς δὲ πρεσβύτας, ἐς σαλαμῖνα· τοὺς δ' ἄλλους ἐμβαίτας ἐς τὰς πρώτες, ὑπὸ τῆς ἑλλάδος ἀγωνίζεσθαι· ὧ μεγάλης μὲν τῆς οὐσίας καὶ ὑπερφυοῦς θαυμαστῆς δὲ τῆς ἡμῖν, ὅστις ἴσαπα πρῶτος πείσει ὅλωσι καὶ οὐκ ἀπίγω πρᾶγμα πεσοῦσιν· θαυμαστῆς δὲ καὶ τοῦ πείσθῆναι τοῖς ἀριστεῦσι καὶ παιδείας, ἣν ἐπαιδεύθη ὑπ' ἐκείνου, παῖπαι ἰχέσθαι καὶ καρπίειν, ὅσ' αὐδῶ μὲν ὁ δαίμων, συμβουλεύει δὲ θεμιστοκλῆς· τοῦτο τὸ φήφισμα, τῶν ὑφ' ἥλιον μαρτύριον κάλλιστον καὶ λαμπρότατον καὶ πλεῖστα τον εἰς ἀρετὴν λόγον· καὶ τὴν αὐτὸ δεξιὸν ἴσον ἀξιῶ ἔχειν· τοῦ βαρβάρου τοῖς ἡμετέροις· τοῦ φρονεῖν ἐφ' ἑαυτοῖς· ἔστι δὲ τοῦ ἐλέγειν, πρὶν τοὺς ἀκροῦ πείσαι λαβεῖν· ἔτι πρὸς τοῦτοις τοῦ φυλάττειν δόξαν ἐξαρχῆς· τοῦ μὴ μετοικεῖν τοῖς ὁμοίοις, μὴ δ' αἰσχροῖσιν ὄργασι κοῦσι προπεσεῖν· τοῦτο τὸ φήφισμα, οὐ κόλαξ ἐμοὶ δοκεῖ ἀνὴρ ὡς· οὐδὲ κατὰ βλέπων· οὐδ' ὑπὸ τοῦ ἀκούοντος, ἀγαθὸν τι διὰ τοῦ θεμιστοκλέους γλῶττης ἐφθέγξατο· ἢ τευσι μέλλοντος ὁ τὴν σκελικὴν ὑλοτρίαν συγγεγραφώς· ὁ σάραμβος ὁ κατηλος, νῦν γὰρ ἀνεμνήσθη τοῦνομα ἴσως συγγράφασθαι δοκεῖ· φέρε μοι δὴ παρὰ τοῦτο τὸ φήφισμα τὰ τῶν σοφιστῶν ἡ βούλει συγγράμματα καὶ τοὺς νόμους· ὀνόματα γάρ, οὐδὲν ὄνομα λέγει· ὅμως δὲ οὐδὲ πολλῶν ἀνασχὸ ἀπροσῆκον φανῆναι· καὶ τὸν διακόνου μὲν ἦν καὶ τὴν ἐν τῷ παρὰ χρῆμα χάριν διώκοντος, μίσητα μὲν ἀπροσιτοῦν οἱ πολλοί, τοῦτο ὑπερῆτεῖν· ἡδὺ μὲν, σχαλεπὸν δὲ τοῦς ἐκείνων διανοίας, ἃ νομίζει καὶ δὴ τὸν αὐτοῖς ἔσεσθαι, ταῦτα καὶ λέγειν καὶ πράττειν, ἅμαρτον γοῦν τοῦτο παραλλάξαι τὰς ἀθυμίας· θεμιστοκλῆς δὲ ἦσον τῶν ἀφεστάκει τοῦ πρὸς τὴν τῶν πολλῶν ἀθυμίαν τὴ καὶ δὴ τὸν ταῦτα πράττειν καὶ πολιτεύεσθαι, ὧν τι δρῶν μὲν αὐτὸς διαπονούντα, ἀκούων δὲ παίδων καὶ γυναικῶν τρυπιωμένων, ἐπὶ δὲ ὑπολαμβάνων πᾶσιν ἀναγκαίοις, παραμένου δὲ μίσητα τοὺς ὅπως ἂν ἐξαλωκήσας τὰς τέλειας καὶ ἀφανεῖς, εἰκότως, τὸ μὲν γὰρ μίλλοντα ἅπασιν ἦν ἐν ἀφανεῖ· λιπὸν καὶ ἄπιστον ἔχον τὴν ἐλπίδα· τὰ δὲ παρόντα, τέρπουσι τέλειος καὶ ἐξομάτων· καὶ διαπονούσας τὰς πρόπερον· καὶ μὴ δὲ τὴν αὐτὴν προθύμως μὲν δ' ἐν τοιούτῳ μετοικεῖν· ἀφ' ἁπλοῦ χαρᾶς καὶ παίδας· καὶ γυναῖκας· καὶ ἄνδρας· καὶ πάντα ἦν· τὰ φρικωδέστατα ἀκοῦσαι, μὴ ὅτι ποιεῖσθαι· οὔτε καὶ τῶν κυνῶν φασὶ τῶν χειρόθεν ὠρυομένων

μισητὸν gallon γ' δοῦναι

μισθικὸς ἦν σκελικὴ ὀστοπόνος σφηκώματος σάραμβος ὁ κατηλος

λιπὸν καὶ ἄπιστος ἐλπὶ

σιους ἀδελφους, καὶ περὶ τὸν βάρβαρον κινδύνου, πάλαι καὶ πόρρωθεν ἐκεῖνος ταῦτα ἐσκέψατο καὶ συνεῖδε, καὶ ὅπως ἂν τοῦ κωφοῦ καὶ τῆς χρείας μὴ ἐπιδεὴς περιοικήσῃ. πρὸς γὰρ τῇ πόλει χρημάτων συχνῶν ἀπὸ τῶν ὀργυρείων, καὶ ταῦτα μελλόντων ἐκπέμπεσθαι, μόνης τῶν πολεμικῶν ἐπιλαμψεως αὐτοῖς ἐνδεοῦς διακόπου πράγμα πράττων, οὐδ' ὑπὲρ τοῦτο τὰς ἀπὸ θαλάσσης ἐλπίδας, οὐδ' ἀπὸ πεμπάδος τὰς ἐν γῇ μοίρας ἀφεὶς μᾶλλον ὡς γῇ μοι φαίνεται, συμβούλου καὶ διδασκάλου· καὶ τὸ μὲν ἥδιον ἐκόντες ὑπεβάλοντο· τὸ δὲ βέλτιον, προσεωμόνου καὶ πράττοντες καὶ δι' ἐνυπνίων· καὶ γὰρ ἰατρὸν, ἐν οὐ γὰρ ὁμοίως μισουμένῳ. μᾶλλον δὲ καὶ γυμναστὴν ὡς αὐτὸ φύσις, εἰ καὶ πρὸ τοῦ κινδύνου καὶ τῶν δυσχερῶν ἔπραττε τὸ συμφέρον, καὶ ὅπως μὴ ὑφίσεται τοῖς ἕλλησι τὰ πράγματα· ἐκείνοις πίνυται αἰνιγμοῖς τοῖς μὲν δοκοῦσιν ὑπὸ θεῶν γνώς δὲ πεισθῆναι ἐκ τῶν χρημάτων· πρόφασιν μὲν, ὡς ἂν ὁ πόλεμος ὁ πρὸς Αἰγινήτας· οὐ γὰρ ἐνεστήκει πω τῇ δὲ ἀληθείᾳ, τὰ μέλλοντα ἴσως θαυμαστὸν προορῶν· καὶ νομίζων τὴν μαραθῶνι μάχην ὡς ὑπὲρ προοίμιον γενέσθαι τοῖς αἰνιγμοῖς· ἔγραφ' οὐ πᾶσαν τοῦ πολέμου τοῦ πατρὸς οὐδὲ πλοῦτον, ἀλλ' ἀρχὴν μᾶλλον καὶ πρόφασιν ἱππέων ἀγώνων μειζόνων· καὶ ταῦτα κατέρχας τι λέγων ἔοικε· καὶ ὃ πρίσεις ἐπείσθησαν· καὶ τότε ἔπεισεν ὡς δεῖ τοῖς πρίσεσι χρήσασθαι, καὶ τῇ θαλάττῃ προσέχειν· ὡς οὐκ ἂν αὐτοῖς κάλλιον ὅρμου πρίσιον τοῦ πρὸς τοὺς βαρβάρους πολέμου· καὶ πρῶτον μὲν ἐν ἀρτεμισίῳ πεῖσας, δυοῖν ναυμαχίαιν δυοῖν ἴσταται πρὸ πασῶν οὐ πολλοὺς ἀλλὰ μόνους ἀνδρῶν ὄντας πρὸς τοὺς ἐμπεσόντας αἰνιγμοῖς ἢ τῶν ἄλλων, οὐ πίστεως φανλα ἀποδεξάμενος· ἀφ' ὧν φησι πίνδαρος κρατεῖν τῆς ἐλευθερίας τοῖς ἕλλησι βαλλόμενος· ἐπεσπα γράφει τὸ ψήφισμα τοῦτο· οὐ θαυμαστὸν πρῶτον οὐδ' ἐλάθιρον πρῶτον οὐδὲ τὰ μέμπτα γραφὲν ἔοικα δ' ὑπὲρ βαίνειν πολλὰ τῶν ἐν μέσῳ βέλτιστον ὄντα ἐπαινεῖν· οὐ πω γὰρ ὡς ἀληθῶς ἐκεῖνος θεία τινὶ μοίρᾳ καὶ ὑπὲρ τῆς ἑλλάδος πάσης ἔφυ· καὶ οὐδὲν βέλτιον ἰσάρα μέσον τοῦ κοινῇ συμφέροντος· ὥς πι ἐνόησε συναγείραντα εἰς ταυτὸν οἱ ἕλληνες, ὑπὲρ βάλον μὲν αἰνιγμοῖς τῷ πλήθει τῶν χιλίων καὶ πεντακοσίων ἀπεικασθέντες· ἐν δὲ τῶν ἑρμιονέων μᾶλλον δὲ τῶν ἑλλήνων μᾶλλον πρὸς τοὺς λακεδαιμονίους, καὶ κείνους ἐν δὲν τῶν πρὸ τάξαι, συμμάχων ὁ πατὴρ ἄριστος ἐκείνος, ὡς ἐν τὸ δίκαιον ἀκριβῶς ἐξετάζει, καὶ σαφῶς ἐγγένοιτο ὑπὲρ τῆς ἡγεμονίας, ἅπαντ' ἀπολέσθαι κακῶς, καὶ οὐκ ἐξουσιν ὅπ χρήσονται, εἰδέναι τοὺς αἰνιγμοῖς, ὑφίσθαι· καὶ συγχωρῆσαι τοῖς λακεδαιμονίοις ἐν τῷ τότε τὴν ἡγεμονίαν· ὑπεχόμενος περὶ ἐκόντων αὐτοῖς τῶν ἑλλήνων αὐτὴν ἀφαιρεῖσθαι, καὶ οὐκ ἐφίσαπ· χιλίοις δὲ πᾶσι καὶ τοῦτο μὴ τῆς ἡγεμονίας, ἀλλ' οὐκ αὐτὴν ἔσεσθαι παρεῖναι· ἐπεὶ τοῦ ἁλῶναι δεῖν, αὐτοῖς μὲν τὴν ἡγεμονίαν, ἐκείνοις δὲ τὴν εὐνυμίαν ἀφίεσαι καὶ πολιτείαν αὐτοῖς αὐθ τῆς σωτηρίας τῆς κοινῆς καὶ τοῦ ἴσου μὲν πολεμίου αὐδρία τῶν δὲ συμμάχων πρὸ πάντα πρατῆσαι, καὶ τὸ χῦμα τῷ πατὶ κάλλιον καὶ σεμνότερον, ἡγεμόνων γὰρ ἡγεμόνες κατήστασε· καὶ εἰ φῆς ἃ πάντων ὅπου τριήρων οὐδὲ νεωρίων ἀπόλεις δέον τοῦ, ἀλλ' ἀβουλίας καὶ σωφροσύνης, ὁ θεμιστοκλῆς οὐ μόνον τὰς τριήρεις τοῖς αἰνιγμοῖς ἐξώρυξεν, οὔτε, ὁ πού τοῦ μεῖζόν ἐστιν, ὑπὲρ τῶν κοινῶν δικαίων καὶ ἃ τὸ δέον πᾶσι τοῖς ἕλλησιν ἐχρήσατο αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ τὴν ὁμόνοιαν τὴν ἀγαθὴν αὐτοῖς τοῖς πόλεσι προεισηγήσατο καὶ κατέπραξεν· ὁ τῶν νεῶν αὐτῶν οὐχ ἥττων ἔσωσε τὴν ἑλλάδα· μᾶλλον δὲ καὶ τοῖς νοῦν αὐτοῖς ἐκείνοις χρήσασθαι· καὶ ὁ μακρὰ πρόσθεν ἔφην, ἐνταῦθα καλῶς ἀσάφειαν ἔχειν, ὅσα τοῦ περιπάθους αἱρεῖται καὶ τὴν μουσικὴν, ὁ μὲν γὰρ ἐφ' ἑαυτῶν τοὺς λακεδαιμονίους ὀρθοῦσι ἐκείνοις· οὐ· αἰνιγμοῖς καὶ λακεδαιμονίοις τὸ πλοῦτον ἔπεισε φῆσαι· μᾶλλον δ' ἅπαντας τοὺς ἕλληνας μιᾶς γνώμης καὶ γνώμης· οὐτως ὡς καλῶς τὴν ἑλλάδα ἐρρύσατο· καὶ αὐτὸς τὰ πάντα τῆς ναυαρχίας, καὶ ἐκείνους ἔπεισε τῆς ἡγεμονίας· οὐ τολυνικῶντας καὶ μόνους ὄντας ἐλπίδα τοῖς πράγμασι· καί τι τοσοῦτον δεῖγμα σωφροσύνης καὶ καρτερίας, τὸ ὠθρεπεζύγιον τῶν ἐν τοῖς τρίβωσι καπασπίνων· οὐ πίνυ ὡς ὑπὲρ τοῦ χύματος, οὔτε καὶ τῆς προοίμιος τῆς τῶν πραγμάτων ὕστερον ἔσχεν· οὐδ' ὑπεχώρησεν, οὔτι φλεῖ, οὔτ' αἰδοῦμενον οὐδενί· ἀλλ' αὐτὸς τι ἅπαντα σὺν βουλάσιν, ὡς ὑπὲρ αὐ ἔμπορος ἦν τῶν πάντων ἡγεμών· καὶ τὸ τ' λακεδαιμονίων ναύαρχον τὸν εὐρυβιάδην, ὡς ὑπὲρ παῖδα κόσμων, καὶ ὑπερέλλων καὶ προσίδασκων δι γένετο· ὡς ὑπὲρ δ' τοὺς νῶν αὐδὲ τοὺς αὖ ἔχοντας τοῖς ἐαυτῶν χειρὸν· οὐκ ἐξελέγχων· ἀλλ' οἷον ὑπεκρεμόμενος τῇ τῆς ναυαρχίας ὀνόματι· ἐπεὶ ἦ ὅπτι αὐτὸς τι ναύαρχος· αὐτὸς κύριος κ τῶν ἁπάντων πρώτου δὲ αὐτοῦ τοῦ ναυάρχου τρίφειν ὅτοι βούλοιτο, παρὰ πᾶσιν εἶδεξε τὴν ἀρχήν· καὶ δὲ καὶ τὸ τὴν δύνυς· ἐκ παγίτης γὰρ τοῦ εὐρυβιάδου πρὸς τὸ πλῆθος τῶν τριήρων ἦν βαρβαρικῶν, ὡς τὰς μὲν, ἑώρα κατατρυφῶ προσφερομένας, τὰς δ' ἔκρυε πρὸ πρὸ εἶν· καὶ διακουομένου τὸν ἀγῶνα καπλιπεῖν οὐκ ἐπέλπιδι βέλτιον, ἀλλ' ὅπως ἐν τοῖς τοιούτοις συμβαίνῃ τὸ παρὸν διακρούσασθαι κέρδος ἡγεῖσθαι τοῦ πάλαι πάλαι τοῖς καὶ πρὸς τὸν πλοτγίστον βλίττοντας, αὐτὸς ὡς πρὸ βιὸς τῶν ἀπὸ μηχανῆς, χεῖρα ὑπὲρ ἐχι· καὶ διεκώλυσε διαφθαρῆναι τὰ πράγματα ἀπὸ ἀχρὸν ὑπὸ τῆς ἀρχῆς

χωρὶς τῆς ἐλευθερίας.

Ἀπίδ. ζ iii

ξυροῦ τῆς ἀκμῆς ἐστικότες εἶναι τὴν ἑλλάδα ὑμῶν αὐτῶν πρώτην θεμιστοκλέους ἐξέπεσεν καὶ κριθεὶς
ἐντεῦθεν ὁρᾶτε τὴν αὐθάδειαν ἀπὸ γραμμῆς ἀρξάμενος· καὶ μήποτε λόγῳ τὸν χρυσοῦν· καὶ τὴν βασιλέως πρε-
σάγωγον σκότει, τῆς μὲν ἀκόνης μέμνησο τῆς σαυτοῦ· ὅδε τὸν ὑπὲρ τῆς κοινῆς ἐλευθερίας ἀγωνιζο-
μένων, ἀθανάτους εἶναι, ὃ δυνεῖπεν τὸν τολοίπορθμήτειρον τριήρη. τὸ δὲ τὸν ἀγωνιζομένων εἶναι, τί οὖν οὐκ ἐ-
βούλετο ταῦτα θεμιστοκλῆς· ἢ δικαίως, οὐκ ἀφ' ἑκόντος ὃν ὁ ταῦτα συμβουλεύων· οὐκοῦν ταῦτα ἐ-
δεῖ πρᾶττειν, καὶ τὰ ταῦτα συμβουλεύειν; ταῦτα ἔπραττον μὲν Ἀθηναῖοι· οὐκ ἐβούλετο δὲ θεμιστοκλῆς·
μέχρι μὲν δὴ τούτων τὰ μέγιστα συνεβούλευε· καὶ οὐδὲν ἔχει πρὸς τὴν ἀπόφασιν οὗ μέμφομαι· μὲν λαμ-
πρῶς ἐποίησεν, ὅπως οὐκ αὖ ἀρχύροιτο, οὐκ αὖ ἔχειν προσδοκεῖ· οὐ γὰρ μόνους τοὺς Ἀθηναίους ἐᾶν ἰσῶν
ἀγαγὼν καὶ τάξας ἐντεῦθεν γνώμης φαίνεται, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους ἕλληνας ὅσοι μετέσχον τῶν πρα-
γμάτων, εἰς αὐτὸ τοῦτο μάχης ἀφορίσας καὶ παροξύνας· καὶ τοὺς μὲν, εἰκότας· τοὺς δὲ, ἀκόντας σω-
τῶν πείσας τινέσθαι χρυσοῦς καὶ λιπεῖν τολοίπορθμον ἑαυτοῖς· ὅστε καὶ τοῖς κόρυξι τοῖς παρὰ τοῦ βασιλέ-
ως ἐλθοῦσι τῆς γῆς καὶ τοῦ ὕδατος, τοιούτας ἔδωκε τὰς ἀπειρίσεις, ὥσθ' ἁπασι τοῖς ἕλλησιν ὑ-
πάρχειν μαθεῖν, ὁποῖ' ἄττα ἀπειρίσεσθαι χρὴ, τοῖς ἅπαξ ταῦτ' ὄκοισι τῶν βαρβάρων· καὶ οὐκ ἐνταῦθα
ἔστι τῆς ἐλευθερίας· ἀλλὰ καὶ τὸν ἱερμηνεύσαντα ἀπόφασιν κατὰ τῶν ῥώνυν ὅτι τὴν φωνὴν ἀφῆκε ἄλλο τι πρᾶ-
γμα κατὰ τὸν ἑλλήνων ἔχρησε καὶ τι τί τοῦτο δεινὸν ὃν μαθεῖν τοῖς ἀθηναίοις, ὅτι ἔστι τὰ λεγόμενα-
μαίοντας δὲ βουλύεσθαι· οὐ γὰρ αὐτοῖς ἔσεσθε τοιαῦτα· πλὴν γ' ἀφ' αὑτοῦ διπλοῦσθαι ὁ τοῖς διακόσιοις οὗ τα
χρώμενος· ὃ παρ' ἀβέλτερα ἐνόμιζεν ἐδημηγόρησεν· ὁ μὲν δ' ἱερμοτίμεν ἐῶν πρὸ ὧν οὐ βέλτιον λέγ-
τα μὲν δὲ πρεσβεία τοιαῦτα τῆς θεμιστοκλέους πολιτείας· καὶ τοῦ πρὸ τῆς ἐλευθερίας ἀγῶνος· οὐδὲν
τοῖς μέλασι ἐοικότα τοῦ κλεεινοῦ· οὐδ' ὅσ ἐκεῖνον ἄδειν φασὶ πρὸ τῶν· ἀφ' ἑστιατορίου μᾶλλον· τὸ
πρὸ γὰρ βέλτιστον ἔστι· καὶ τὸ ὄφελον πρόσεστιν ἀκοῦσαι πάσῃ γενεᾷ καὶ ἐλευθέρῳ· ὥστ' ἔφασκε θ'
κεῖ τῆς πεπόθου μᾶλλον αὖ εἶναι μισοῦς ἅπασι· μὴν γ' ὅτι καὶ παρελούειν· ὁ μὴ τὰ μίαν πό-
λιν τὴν λακεδαιμονίων ἐς ταυτὸν ὄγαγεν· ὁ δὲ, τὴν ἑλλάδα πᾶσαν ἔρωτα καὶ συνέπεσε· λέγω γὰρ οὖν
ἑλλάδα τοὺς τῇ ἑλλάδι πάσι βουλεύσασθαι δυνηθέντας· τοσοῦτο μείζονος κἀκείνοις φρεύσης ὁ μοναρχίας ἀγεμὼν ἐγένετο· πρῶτον μὲν τὰ τοὺς πολίτους τοὺς σώσεσθαι τότε τῇ ἑλλάδι κἀ
τὰς πρὸς ἀλλήλους διαφορὰς καὶ τάσεις ἔπαυσεν ἁπάντων· καὶ ἵνα μὲν πόλεμον πρὸς τοὺς βαρ-
βάρους· αὐτοὺς δὲ φίλους καὶ συγγενεῖς ἔπαυσεν ὀργίσασθαι· πεῖθ' ὅσοι τῶν πολιτῶν μιθοστήκεσαν,
τούτους καταγαγὼν συνεβούλευσεν Ἀθηναίοις· ἐν οἷς καὶ ἦ διαφόρως πῆς ἦσαν αὐτῷ, τὴν αὐτὴν γνώ-
μην ἔσχε τοῖς ἑλληνικοῖς καὶ τοῖς κατὰ τὴν πόλιν σῴζων· αὐτὸ δ' ἦν τὸ κοινὸν βέλτιστον σκοπεῖν ἅπα-
σαν μεροφυχίας ἀπολύσας· παραλαβὼν πόνου· τὰ πράγματα, καὶ προστάτης τοῦ παντὸς κινδύ-
νου γενόμενος, πρῶτον μὲν ἑαυτὸν παρέχει, καὶ συνεῖναι τὰ δέοντα καὶ πρᾶξαι διὰ τέλους, τοῦτον· δ'
ὄν, εἰς ἔρωτα ὄψεσθε· τί τὸ σῶσαν τὰ πράγματα τῶν ἑλλήνων ἐγένετο, μὴ λελοιπότα ξύνεσιν· ἀλλὰ
πᾶσιν ὑπάρχειν δίδυς ἑκάστοις, θεὶς μὲν πρῶτον ἕκαστος ὡς ἐμαυτῷ τῷ ταυτικῷ κρατήσει τῶν βαρβάρων,
νίκησε καὶ πόλεις ὁ ἑλλὰς προσβαλλόντων ἐν μέρει πᾶσιν πρέσβυτων, καὶ πρὸς τοῦτο καὶ
κοινὸν δῶς ὅτι ταῦ, τῇ γῇ πολὺ πλείους καὶ δ' ἀνοτέρας ἔχει τὰς ἀπορίας, καὶ πολὺ πλείσων ἢ καὶ βα-
λαττία μαχοῦνται, καὶ ἀπειρωπίους προφέρεσθαι, ἀλλὰ τὸ πρῶτον μὲν τὴν ἑλάττονα ὑπερβολὴν αἱ
τῆς μείζονος· ἔπειτα οὐ πρὸς καιρὸν τῇ πλημμυρόσαι καὶ ταῦτα ἐπιφέρειν δὲ ὃς ἐνθλιφοῖς-
ὅμως δὲ καὶ τῆς μαστείας ἐλούσης, ἵν' ἀπορία τοῖς πολλοῖς, πρέπει τὸ ξύλινον τεῖχος τοῦτο· ὃς
οἱ μὲν πρισβύται, τῆς ἀκρο πόλεως ἔχεσθαι παρήνουν· οὐ τὰ περιελέγουν· προφάσχει γὰρ αὐτὴν βα-
χὼ τὸ ἀρχαῖον· καὶ τὸν χρησμὸν ἐς τοῦτο φέρειν· χρησμολόγοι δὲ πάντ' ἦσαν· μὴν ἐν τῶν τοιούτων οὐκ
ἐᾶν· ὃς δεῖ παμμαχεῖν· ἀλλὰ καὶ φυλάττεσθαι παρήνουν τὴν θαλάσσαν παντὸς μᾶλλον· οἱ δὲ τὰ
τοῦτο τοῦτο, τὸν ἐς σικελίαν πρὸ ἐτῶν δύο· τοὺς γὰρ αὐτοὺς τοιούτους λέγω· μὴν δὲ οἱ μὲν
ἀλκιβιάδη ἔπαυσαν τῆς οὐσίας· οἱ δὲ, τότε αὖ τὸν λεγόμενον τῷ θεμιστοκλεῖ· τὸ πρῶτον ἐξίουν ἄλλο
τι ζητῶν· καὶ φυγόντας ἐξῶ τῆς ἑλλάδος, ἄλλην χώραν οἰκίζειν· τέλος δ' ἔδοξεν Ἀθηναίοις, τοὺς μὲν
δὲ χρησμοὺς, χαίρειν ἐᾶν θεμιστοκλεῖ μᾶλλον πιστεύσασι ξύλινον μένειν τὸν τοῖς τριήρεσι ἐξ
πρωτόν· ἀσκοῦσθαι δ' ἐς τὸ χρηστὸν ἐν τῇ σαλαμῖνι· διὸ δὴ καὶ θείαν αὐτὴν ὑπὸ τοῦ θεοῦ προσαγορεύεσθαι
ἐκεῖ κακοῦ γέ του μέλλοντος καταλαμβάνεσθαι τοὺς ἕλληνας ἐν αὐτῇ, χειτλίαν καὶ οὐθεὶς τὸ πρὸς
ρεῖα αὐτοὺς εἶναι ἀπὸ τοῦ ἐς τοὺς βαρβάρους δρᾶσθαι τὸ πολλοὺς ἀπολεῖσθαι δεῖν οὕτω, θαυμα-
χεῖν· καὶ ταῦτ' εἰκότως, οἱ μὲν ἄλλοι καλῶς ἔχον συμβαλεῖν· θεμιστοκλῆς δὲ, βαδίως ἐξ δ'
ρεῖν· εὖ γὰρ ὅτι πολλοὺς τὰ λόγια, οὐ τότε πρῶτον ταῦτα ἔχει τὴν γνώμην· οὐδ' αὐτοχεδιάζειν· οὐδ' ἀπὸ
τοῦ κυρίου σοφὸς τοιαύτην τὴν σοφίαν ὡς τῷ οἱ θεομάντεις γιγνόμενος, ἀπὸ καὶ περὶ τὸ μέσον αἰπ-

καὶ ὕδωρ ὅς τις βούλεται τῶν ἐναντίων εἶναι τὸ δὲ μαστεῖον, φωνὰς ἀφιέναι δεινὰς καὶ χαλεπὰς ἅπασι τοῖς ἐλλησιν. ἐδόκουν δὲ οὔτε τῶν νεῶν τὴν θέσιν ἀσφαλῆ εἶναι, οὔτε τῶν ἵππων τὸν κλύδωνα. ἔτι δὲ οὔτε πιεροῖς, οὔτε συμμαχίοις βαρβάροις· οὐδ' ἀργεῖοι οἵπερ αὐτοῖς ἐγένοντο πρὸς δὲ τούτοις, γέλωτα μὲν καλοῦμενος, οὐχὶ τὴν ἐκ τοῦ ἐναντίου ἀγαθοὶ δ' ἐκ τοῦ ὧν ὅσα κερκυραῖοι δὲ, σοφώτερα ἢ δικαιότερα ἐβουλεύοντο· παλαιοὶ δὲ ὑπ' ἀνάγκης μὲν, ὅμως δὲ ἐμίσθιζον. βουλοῖτ' δὲ οὐδὲν βέλτιον ἢ παλαιὸν ἐπιτηρήσαι. φίλοι δὲ, οὐκ εἰ χρὴ ὅπῃ χρήσιμοι· ὀλίγοι δὲ ὄντες ὑγιαίνουσι τῆς ἑλλάδος. καὶ πῶς ἂν δύο πόλεις αὐξηθείη, μᾶλλον δὲ ἓς εἶναι ἀδύνατον, ὅπῃ φρονήσει ἢ συμβουλεύσει θεμιστοκλῆς· ἐν τοιούτοις μὴ πιθανοῖς, καὶ τοιαῦτα πράγματα ἀνοίκεια καὶ συγχύσει τῶν παρόντων, ἀπεικότως ἐφέρετο, οὐκ ὀρθῶς· οὐδ' ἐξεπράττετο· οὐδ' οὖζαι αὐτῷ χαλεπὴν γὴν· οὐδ' ἀδικημένοις τοὺς πολεμίους. οὐδ' ἔπαθε τῶν ἀρχαίων τοῖς πολλοῖς· ἀφ' ἁπάντων τοῖς ἕλλησιν αἴτιος ἀγαθοῦ τοῦ δαίμονος· παύσας γὰρ ἐς αὐτὸν ἀναθήματος καὶ τὴν αὐτοῦ γνώμην ὑφεὶς αὐτὸν ἄλλου τινὸς φυλακτηρίου, καὶ μόνος ὠφελεῖς τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοχώρ ἅπασι καὶ τοῖς παροῦσι καὶ τοῖς ἀπόροις πράγμασι· καὶ οὐκ ἀπεστραφεὶς ὥσπερ οἱ πρὸς τὸν ὅλεθρον βλέποντες, ὃ πᾶσι μεροῦ δεῖν συνίβη τοῖς τότε, οὐκ αὖ εὖ πράττοις ὡς οὐκ ἔλαττος ἐλπίδος τοῖς ἕλλησιν· ἀφ' καὶ πολὺ τὴν προσδοκίαν ὑπέλαβεν αὐτοῖς· οὐδὲν γὰρ τῶν ἐχόντων ὅπου πείσεσθαι τ' πολλῶν νομιζόντων· καὶ φλεγόντων ἐς ἀρχὰς μυριάδας, καὶ ἀτέρους καταφυγὰς, τοσοῦτον μεταπίπτει πράγματος, ὥστε εἴ τις ὕστερον αὐτοὺς ἀπαλλόττων τῶν βαρβάρων ἤρετο, ἐβούλοντ' ἂν μὴ τὰ ἐκείνους ἐπιτραπῆναι μᾶλλον, ἢ ταῦτα ἃ πράξαντα αὐτοῖς εἶναι· οὔτως οὐ μόνον τὰς ἐλπίδας ὅσον τι καὶ τὰ μέγιστα ἤλπισαν αὐτῶν, ἀφ' καὶ τὰς δυνάμεις τῶν περιόντων ὑπερέβαλλε τότε· καὶ ἔγωγ' ἰδίᾳ ἂν ἔπαινος εἴτην ἐρῶμεν πρὸ πάντα, πρὸς ἕνα τὸν ἕλληνα, τί χρὴν ποιεῖν τὸν θεμιστοκλέα κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους· ἢ τί λέγειν καλλίων ὢν εἶπεν· ἢ τί γράφειν βέλτιον ὢν ἔγραψεν· ἢ τίνα ὁδὸν τῶν πραγμάτων ἐλθεῖν, ὁ τρισὶ γίγνεσθαι τοῖς αἰῶσιν· ἢ τὰ κρείττω χρῆσθαι λογισμοῖς· ἢ τὰ τῷ πρὸς θεῶν· ἢ δι' μὴ, ἄλλος τις κληρονομεῖται τοῦ λόγου λιγέτω· δ' ἐκείνου, τί χρὴν πράττειν τὸν θεμιστοκλέα τότε· καὶ πῶς χρῆσθαι τοῖς παροῦσι· πρῶτος δὲ τὴν πύκα συλλέξασθαι αἰτιαίους τῶν ἰδίων αὐτοῖς διαλέγεσθαι, καὶ διδάσκειν τὰ αὐτοδίκαιον καὶ τὰ αὐτοκαλόν· καὶ τὰ τὸ δημοκρατεῖσθαι, γέγονεν δ' οὐκ ἔχοντα μεγέθη τὰ αὐτοὺς καὶ γίγνεσθαι· καὶ τὸ εἶναι, καὶ παῦσαι πόλιν. ἀφ' ὅθεν αὐδρία τὸ πρῶτον ἐκλείπει, καὶ ὅθεν δ' ἐλλιπεῖν, καὶ τὰ πρὸ ὃ οὐ· ἔγνωσαν μᾶλλ' ἂν καὶ ὧν ἔχοντα τὰ πάντα αὐτοῖς· ἀφ' τί μὲν ὅλως εἶδε λέγειν, ἢ δεῖν· τί τῶν γὰρ ἦν τὸ ἱερὸν πρᾶγμα, ὡς πρὸ σύνθημα πρόκειται· τίνι εἰ τάσομεν τὸν θεμιστοκλέα τότε τῷ ὄντι σύμβουλος καὶ πρόστατης καὶ ἀτιμωθεὶς, ἢ τί καὶ ἄλλο πρέπον ἀκούσαι· μὲν δεῖ δ' οἰεῖν δ' ἕτερον, ἢ τὰ πραχθέντα ὑπ' αὐτοῦ μέμφεσθαι πάντ' ἔχειν, ἢ δεῖξαι τί δ' ἴον πρᾶξαι παρέλιπεν, τὸ ῥᾷον καὶ ἧδιον αὐτὴ ἢ καλοῦ προελόμενος· καὶ τὸ τάνῦν ὕστερον τῶν πραγμάτων σοφίαι, καὶ τοὺς ἐπὶ τῆς αἰθαίας ἐλέγχους, οὐδὲν ἔχειν φασὶ λαμπρόν· οὐδ' ὑπερφανὲς· ἐγὼ δ' οὕτως καὶ τοῦτο συγχωρῶ· κἄν τις ἀμείνω τινὰ πρᾶξιν, ἢ λόγοις βελτίοις· ἢ προείρησιν δικαιοτέραν· ἢ τοῖς πρὶν βελτίω δεῖξαι τὴν ἐγχωροῦσαν παρ' ἐκείνοις ἐπιτήδευσιν, ἔτιμος αὐτοῖς τῆς αὐτῆς κλεοῦμενος· εἰ δὲ μὴ ὧν ἐπολιτεύσατο μηδὲν ἐᾷ καταπαύεσθαι, μὴ ὧν ἔστι φύσει χρῆναι τὰ τοιαῦτα, μηδὲν ἔᾳ φεύγειν, ὡς οὐκ ἐρῶντος, ἐπαινοῦσι μᾶλλον ἐκείνου ἀμῶν τοῖς σωφρονοῦσιν, ἢ ζητοῦσιν ὅπως ἔστιμεν κακῶς· οὕτω δὲ σκοπῶμεν, ἐπαναγάγοντες ἡμᾶς αὐτοὺς ἐπ' αὐτὰ τὰ πράγματα· ἅπασι τῶν ἑλλήνων μερίδες τρεῖς· ἡ μὲν, ἐξῆν πράγματος, ὡς τῷ ἀργείοις καὶ κερκυραίοις καὶ σικελιώταις καὶ ἰταλιώταις, μεροῦ πάντες· καὶ κρῆτες δ' καὶ ἕτεροι λέγονται· οἱ δὲ, καὶ συνεπράξαντο μᾶλλον τῶν βαρβάρων ἢ τὴν ἑλλάδα, ὡς τῷ οἱ θετταλοὶ καὶ πάντες οἱ μέχρι τῶν ἀπίκης· μὲν θεσπιῶν καὶ μαραθωνίων ὄντων· τρίτον δ' ἦν λοιπὸν αἰθαῖοι καὶ λακεδαιμόνιοι, καὶ ὅσοι παρὰ τούτοις κατέφυγον· ἀφ' μάλιστα τοῦτο ὅπῃ αἰθαῖοι· μεδ' ὅπῃ καὶ τοὺς ἄλλους οὕτως παρεσκεύασεν· ἀφ' διέφερε μὲν ἐς τοσοῦτον μέρος τὸ ἑλληνικὸν πᾶν· καὶ προὔκειτο τριῶν τούτων αἵρεσις ἐν μέσῳ πᾶσιν· εἶναι δὲ καὶ πόλιν καὶ ἰδιώτην πρὸς ταῦτα βουλεύεσθαι· τὸ διάφορον δ' οὐ μικρὸν ἦν, ὃ τῷ βαρβάρῳ πρὸς ἐμᾶς ἀκολουθεῖν, ἅπασι τοῖς ἀντιτείνουσιν, ἢ τὴν ἰσυχίαν ἄγειν αὐτοῖς ἐξεῖναι δοκεῖν τοῖς, μὴ τι τοῖς ἄλλοις συμβάσεται ζητεῖν· ἀφ' μᾶλλον αὐτοὶ πείσονται, κίνδυνος ἡγεῖσθαι· ἢ πρῶτον μὲν ὅλη καταλείπεται, φάσκοντας τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ δικαίου φροντίζειν, καὶ τυφὶ καὶ σιλήνῳ καὶ πᾶσι πράγμασιν ἀντιπαρίεσθαι· καὶ μήτ' ἀκούοντας ἀκούειν τὰ δεινὰ, μήθ' ὁρῶντας ὁρᾶν· ἀλλὰ πάντων ὡς περὶ φλυαρίας καταγέλαστος, παρ' αὐτὸν τὸν κίνδυνον ἰσχυρίσασθαι ἔχοντα τοῦ βίου ἴσως τ' εἶναι προῃρῆσθαι ἑαυτοῖς μᾶλλον, ἢ παρ' ἀξίαν τι συγχωρῆσαι· εἶτ' τὸ δὲ προσκεῖσθαι ἐλέσθαι τὸν τοὺς αἰθαίους· ἢ τὸ συμβουλεύσαντα παραμεῖναι αὐτοῖς· ἐνταῦθα μοι σκέψασθαι τὰ τοῦ θεμιστοκλέους ἔργα ἐν ᾧ ὅπῃ δεινὸς ἀνὴρ ὅς τ' ἄλλως ἐξεφαίνετο· οὐκ εἰς λόγον συγκαταμῶσιν ἡμῶν, ἀφ' ἐν αὐτ

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ.

Οὗτος πίνυν Θεμιστοκλῆς· ἵκετο δὲ πάντων ἄξιος ἐκδίκτρειάν τὰ πρωτεῖα ἔχειν δι' ἃμμήτε καὶ τοῦτο αὐτὸ ἐκείνου πόνῳ τῶν πάντων ὑπάρξαι φαίνεται· ἀλλὰ μᾶλλον ὅστις ἐκείνου δίκτυος, τοῦτ' ἴσως ἔργον ἀρεῖν· τοσοῦτο γὰρ ἦν τὸ μεταξὺ τῶν μαραθῶνι τὸν πάντα χρόνον ὡς βούλει λέγε. τοσοῦτον δ' οὖν ἐκείνου ὑπερέβαλε τοῖς ἅπασι τοῖς ἐς αὐτὸν ἐλθοῦσι, ὥστε αὐτίκα ὁμολογουμένως, ὅσα ξίφεσι δαρεῖον τοῖς παρασκευαῖς, ἅπασι δῆλος ἐστὶν ὑπερβαλλόμενος· καὶ μὴν ὁ μὲν, τοῖς ὑπὲρ χοῦς Ἕ βασιλέως· ὃν αὐτὸν ἐνίκα βασιλέα· καὶ μᾶλλον μὲν τὴν μαραθῶνι μάχην αἵδις ἐπιστράτευσε· μᾶλλον δὲ τὴν ἐν σαλαμῖνι ναυμαχίαν, φεύγων αὖ κατὰ μὲν τὴν ἐκείνην τὴν ἔπαυσε, παρωξύνθη· πρὸς δὲ ταύτην ἀεί ποτε· ὥσθ' ἱκανὸν κέρδος ἀγεῖ πάντως τοῦτο· ὅδε γὰρ τότε μὲν πλοῦτον μέρος τῆς πάσης ἐλθὸν δυνάμεως· νῦν δὲ χιλιὸν μᾶλλον πάντων ἀνθρώπων ὑπόμενος· οὔτ' οὖν αὐτὸς ἐβάρρει μένειν, οὔτ' ἄλλον ἔπεμψε τοῦ λοιποῦ· οὐ γὰρ ἦν ὅπλα τοσαῦτα καὶ οὕτω πολλὰ μαρδόνιον, ὅσα τῶν πάντων ὡς ἐκεῖνα κατὰ πάντα καὶ ἅμα ἐροῦσι δοκεῖν ὅσοις ἔχοντες πρὸς ὃν ἀχολοῖντο οἱ ἕλληνες. μᾶλλον δὲ μεγάλου οὖν ἐς ἐν κεφάλαιον ἐν τοῖς ἀνδρείας ἀπόδειξις ἔκειτο, ἣ καὶ τὰ μήστα ἔχοντα αὐτῇ παρὰ πᾶσαν τὴν πολιτείαν· θεμιστοκλέα δὲ, τὰ δύστα ἀεὶ τῶν προτέρων μείζονα ἐξιδέχεται· καὶ γὰρ τοῖς παροιμίαις αὐτῷ πρόσεστιν· τὸ μὲν γὰρ, ἕλυτον αὐτὸν κῦμα, τὸ δὲ ἐγκαταλάμβανειν· ἕως δὲ ξύλῃ διὰ τῶν τριακοντόρων· καὶ μᾶλλον δὲ μὲν χιλιὸν ἀνδρείας μᾶλλον ἢ σοφίαν εἶδε πρὸς τὰ παρόντα· θεμιστοκλεῖ δὲ, ἀνδρείας μὲν οὐχ ἧττον, ἢ μὴ καὶ μᾶλλον, ὅσῳ καὶ μείζους οἱ φόβοι· πρὸς δὲ τούτῳ, καὶ ἄλλων πολλῶν καὶ οὐδὲν ἀποδεεστέρων ἐν εἰκὸς τῶν πρωτείων συνίστασθαι· μαντικὸς μὲν οὖν ὡς ἄριστος· μεγαλοψυχίας δὲ, τὰ δὲ ὑπέρτατος· τραπέτης· καρτερίας· διαρκείας· πρὸς τοὺς καιρούς· πρὸς τὰ πράγματα· πρὸς τοὺς ἄνδρας· τοὺς ἀπὸ τῆς πόλεως· τοὺς ἀπὸ τῆς ἑλλάδος· τοὺς πολεμίους· καὶ μοι δοκεῖ τὰ μὲν πολλὰ δυ, στρατηγία μᾶλλον εἰοικὸς συμβῆναι πρὸς τοὺς βαρβάρους· τὸ δὲ τοῦ θεμιστοκλείους, ἀκριβῶς πολιτεία γεγενῆσθαι ἐν ἅπασι τοῖς ἕλλησιν εἰρῆσθαι δύναμαι· ποσῶν ἂν τὰ πραχθέντα καὶ διαπονούμενα ἐν τῇ γῇ· τὰ δ' ἐν τῇ θαλάττῃ, πᾶσι ὧν ἔμπειρος δοκεῖ καὶ ὅμηρος ἂν, ἢ πᾶσι' ἂν βουληθεὶς ἀεῖσαι, οὐχ ὅπου καλέσας τὰς μούσας, ἢ πᾶσι τοῦ ὡς ἐν πρώτῃ ναῦς μία ἔβαπάλου. ἢ δὲ βούλει τὰς πρῶτος αὐτῆρε τῷ ἀγαμέμνονι τῶν ἄλλων ἀνδρῶν ἢ τῶν τρώων αὖ τῶν. μᾶλλον δὲ τοῦτο μὲν οὐκ ἐν ὅπλοις συνίσασθαι, τὸς ἦν ὁ πρῶτος αὐτάρκης τῷ βασιλεῖ τῆς ἀσίας, μυρσῖνος καὶ τῆς ἀρώπης· ἀπὸ τρίων δὲ πανυ ἔργων ἢ λόγων ταῦτα ἰδυνήθη πλήσασθαι· καὶ πρὸς τόσας πόλεις τὰς τῶν πολεμίων ναῦς καὶ πρὸς ποίας πᾶσι τὴν πᾶσαν παρασκευὴν καὶ φόβον τοῦ βαρβάρου παρεταξάπω· καὶ πῶς εἶχε τὰ τῶν πραγμάτων, τοῦτ' ἔρριγ' ἂν ἐρωτᾶν δοκεῖ, καὶ δεῖσθαι φράζειν, εἴπερ καὶ καπὶ μικρὸν ἔμελλε τῆς ἀξίας ἐφάψεσθαι· τοῦτο κωλύει καὶ τὸν ἡμᾶς· ἀρχὸ δὲ ἡμῖν ἐκθεῖν, ἐξετάσαι πάλιν πῶς εἶχε τὰ τῶν καιρῶν· τὸν αὐτὸν τρόπον ἅπερ ἐξετάσαμεν· καὶ δεῖξαι διὰ βραχέων ἐν τρίοις τοῖς πράγμασι, τρίοις τισὶν ὃν ὁ θεμιστοκλῆς· καὶ τι τοῦτο γε οὐδὲν ἴσως περιττόν· ἃ γὰρ οὐκ ἔστιν ἐνδεῖξασθαι τῷ λόγῳ, πῶς ἂν τις ἐκ τούτων ἐκεῖνον θεωρήσειε· μὸν δὲ τοῦτό γε αὐτὸ ἐνθυμοῦσι, ὅτι ὑπὲρ ὧν οὐδ' ἔστιν ὡς βούλεται τις ἐγχωρεῖ, ταῦτ' ἐκεῖνος μετεχείρισεν ὡς ἐβούλετο· δίκα μὲν γὰρ ἐξὸς ἔπεισιν ἅπασι πᾶσιν· φιλογενεκοῦ τῆς ἅπασης ἀνθρωπίδικην τῆς μαραθῶνι μάχης λαβόν· ἐπεμάξετο δὲ ἐκ πάσης γῆς καὶ θαλάττης πάντα ἀγύρσου δὲ ἀποστάσης ἐν τῷ δημοσίου, βασιλεὺς οὐδὲν ἀπουδάσας αὖθις ἦν ἐν τοῖς αὐτοῖς· οὔτω ῥᾳδίως ἐκείνην παρεσκεύασε· δικάζεται, συνέλλογος ἐκαθῆσαν καὶ γένη πάντα, ὥσπερ μάλιστα μόνοις ἐτέρωσε τῆς οἰκουμένης· καὶ βασιλεὺς ἀπεδιδύκεις μὴ οὐδὲ ἔστω τὸ πρόσωπον ἑλλάς· ὥσπερ ἀρχὴ γῆς πάσης, τοῦ στρατοπέδου γιγόμενος, καὶ ὁ βούλοιτ' ἀεὶ· χρυσὸς δὲ καὶ ἄργυρος καὶ χαλκὸς καὶ ἔδρος, πάντα ὁμοίμα ἦν· ὁμοίως ἐγγείοις ὀχήμασι καὶ ναυπηγίς· ὡς δ' ἐς ταυτὸν ἀνέντησαν αἱ δυνάμεις, οἱ μὲν περὶ τὴν παραλίαν· οἱ δὲ τῆς θαλάττης ἀπέρυμναι· ἐς δὲ τὰς ἕλληνας ἐγγίλλετο, ἄξιον μὲν τῶν ἄλλων τῶν κακῶν οὐδὲν· ὅμως δὲ πολλὰ καὶ ναυπία, καὶ οἷα οὔπω πρόσθεν· καὶ οὐ τοσοῦτον γ' ἂν αὐτοὺς ἡ τοῦ ἡλίου συμβᾶσα ἔκλειψις ἐξέπληξεν, ὅσον ἡ τῆς γῆς καὶ θαλάσσης ἔκλειψις γιγομένη, πρὸς τὴν τοῦ βασιλέως ἐμποδὼν ἐκεῖνα ὥσθυμίαν μᾶλλον ἢ φόβον· ἰδόντες γὰρ μόνος ὡς ἀληθῶς γῆς καὶ θαλάττης εἶναι κύριος· καὶ τριῶν καὶ διαφθείρων· ὧν τὸ μὲν ἄθως τὰς ναῦς· ὁ δὲ ἑλλήσποντος τὸ ταῖον ἰδίζατο· πρὸς δὲ τούτοις, εἶχε μὲν ὠκοδομεῖτο, ὅσους ἀριθμοὺς κατὰ μυρίους· ὁ δὲ ἥλιος σπανιώτατος τοῖς πεζόμασιν· ἦν δὲ τρόπος· ἡ μὲν θαλάττα τῶν· ἡ δὲ γῆ, ταῖον· ὁ δὲ ἀὴρ βελῶν· παρεῖναι δὲ καὶ μέλλειν ἴσον ἐν ὡς τοῖς εἶναι πάντας· πάντα δ' ὥσπερ τοῦ τρεσδύτος κατὸ τῆς ἴσης· πολλὰ δὲ τῶν ἐθνῶν ἐξαυλίσκετο ἐς δεῖπνον τῷ βασιλεῖ· ἀπελαὶ δὲ κηρύκων, οὐ δίλυπον πάντεσι φοιτώντων· ἀμπύτων γὰρ

καὶ

ρίας. διὰ κλεῖσ. οὐκ ἠχύθης πλεὶς μᾶλ τῶν ἀλοφύρων, καὶ τοῖς ἐχάτοις ὀνείδεσι δουλείας δὲ μὴ τὴν βα
λεῖς, οὐκ ἄρκειν ἀξιων. τί λέγεις. δοῦλος μαλτάδης, διότι οὐκ ἐδούλωσεν ἑλλάς, καὶ διακοσίων αἰν
γαίους λέγεις τότο, διότι οὐ διακόσιας αἰγιναίους ταξας τὰ ἄρχετα, καὶ διότι οὐκ ἠθύνθη δᾶτα τῷ βα
σιλεῖ διακοσίας τὰ ἄκρα λαβόντα, καὶ τοῖς παῖ τὴν κομμωτὴν συμμορίας ἀπηγχάμεν. αἰδέρα οὖ
τως ἀχμαῖον καὶ κεκομμένον κάλλιον, ἢ τὸν παλαισαῖον καὶ τῶν γυμναστικῶν ὀστοῦν; ἀλλὰ τ
μῶν τ' αὖ ὀφλισμῶν τὴν ἀλογίαν. σκέψαι δὲ καὶ τοῦτο ὁπόσον τοῖς ἐκείνου σωφροσύνης πεκμήριον.
καὶ ὅτι δὲ χρυσῶν ἐτύγχανεν ἔχων τὴν ψυχὴν, οὐκ αὖ αὐτῇ καλλίω βάσανον προσῆγεν. ἐκεῖνος
γὰρ τοσοῦτον ὄργον εἰργασάμενος, καὶ τοῖς ἕλλησιν ἀπαντάπασι τῆς ἐλευθερίας γενόμενος, καὶ μεγα
λου κρεῖττων ἢ κατ' ἀξίωσιν νομισθεὶς, οὐκ ἔπαθε ταῦτον παυσανία τῷ τὴν τῆ ματαίοσι μάχην κα
τορθώσαντι. οὐδ' ἐπῆρέ τοῖς παραγμῶσις. οὐδ' ἐξύβρισεν. οὐδ' ἐφρόντισε μεῖζον οὐδὲν ἢ πρὸς τοὺς μά παυσανίας.
χους. οὗτος δὲ πάντος καὶ κόσμος ἦν διὰ τέλους. καὶ τὸν παυσανίαν μὲν, οὔπω πρῶτος δὴ τοὺς βαρ
βάρους ἐνενικήκει, ἀφ' ἧς παράδειγμα βλέπων τὴν μαραθῶνι μάχην ἠγωνίζετο, οὔτε μέγους λακε
δαιμονίους ἔχων ὡς περ μαλτάδης αἰγινήτους. ἀφ' ἃ καὶ αὐτῶν τῶν αἰγινητῶν παρόντων καὶ τῶν ἄλλων
ἑλλήνων, ὅς γε πᾶσι ὥρισε. καὶ χιδὸν τῶν τε αἰγινητῶν κάκει τὰ τρόπαια σὺν πεξεργασαμένων, λέγε
ται γε καὶ τὴν ἵππον τῶν βαρβάρων διαφθεῖραι. καὶ τῶν ἑλλήνων τῶν αὐτοπτάγμων κρατῆσαι. καὶ
τάπι τῆς τεχομαχίας ἐπ' ἐκείνους παντελῶς ἐλθεῖν. ἀφ' ὃ μαλτάδης, οὐκ αἰσιμητὴς τοὺς λακεδαι
μονίους τότε. οὐδ' ἄλλους πολεμάρχους οὐδ' ἑκάτους, οὐδ' ἐκρίνοσε τὸ ἔργον. ἀφ' τοὺς ἀπὸ τῆς πόλεως ἔχων
ὅτι μὴ τὰ τοιῶν φασὶ τινας πρὸς δραμεῖν, τὸν μὲν κίνδυνον αὐτοῦ, τὴν δ' ὠφέλειαν, κοινὴν ἐποίη
σε. καὶ τῶν ἀπάντων πρῶτος καὶ μόνος τῶν ἑλλήνων τακόσας ἴζ καὶ πεντάκοντα ἔθνη τὰ σύμπαντα. ὥστ'
ἐκεῖνον προσῆκεν ἐπιγράφειν, ὅτι πρᾶγμα ὅλεσι μέδων. αὐτοῦ γὰρ ὡς ἐπεῖν ἦν τὸ ἔργον. καὶ τότε τοῦ
του πρόπρον, τὸ ἑλλήνων ἀρχηγὸς ἁπλῶς ὁρισθῆναι αὐτῷ. πᾶσι γὰρ αὐτὸς πρὸς τὰς ἐλευθερίας. ἀφ'
ὅμως καὶ ταῦτα πράξας, ἐπῆρτο σωφρονεῖν, καὶ οὐδεὶς αὐτοῦ κατηγόρησε πιοῦτον οὐδὲν, ὅια παυ
σανίας πολλὰ κατηρεῖδε. ἀφ' τάσιν καὶ λοιβοὺς ἐχοίμεν ἂν λέγειν αὐτὸν προσκείμενον, ὥς περ λύσανδρον.
λύσανδρον τὸν ἐν ἄγρᾳ τρόπαιοις τὰ βώματα δ' ὠράξατο, καὶ δόξατα μὲν καθελεῖν τὸν τέλεπον
τὸν πρὸς αἰγινήτους, τῇ δ' ἀληθείᾳ πολλῶν καὶ μεγάλων κακῶν αὐτὸν τοῖς ἕλλησιν ἄρξατο; ἀφ' τὸν
οὖν μὲν οὐδὲν οὔτε πράξαντα οὔτε βουλεύσαντα μαλτάδην, ἐπῄνεσέν τε ἀγησίλαος.
ἀγησίλαος καὶ τῷ τοὺς φίλους τοὺς ἑαυτοῦ συναύξειν ζητεῖν, τὸ κοινῇ συμφέρον παρορῶντα ἐνίοτε, ὥς περ ἀγησίλαον
ὃς φιλότιμος ὢν καὶ φιλοπόλεμος πρὸς τοῦ μητρίου, παραλαβὼν τὴν πόλιν τὴν λακεδαιμονίων, γῆς μὲν
βαλάττης ἄρχουσαν, οὐ διεφύλαξεν ἐν πυκνῷ χήματι, καὶ σκότει παρ' ὀλίγας αὐτὸν ἐξεταράξαν λυ
κοῦργον. παυσανίαν. λύσανδρον. ἀγησίλαον. ἀφ' ταῦτα μὲν, οὐδ' αἰ εἷς ἀπέστατο, ἐκράτει τε δὲ ὑπὸ
τοῦ σώματος ἡδέων, ὥς περ βρίσωνα γὸν ἀσωτίαν ὅλη πᾶσι ὑπέστατο. καὶ μυρίους ἑτέρους ἐφ' ἡδο βρίσων ὁ ἀσωτίας βυσ
γεν καὶ ἑλλήνων καὶ βαρβάρων; ἀφ' ὅια δὲ πᾶ τῆς δημοκρατίας ἄπω χώρια φαίνειν. ἐν δημοκρατίᾳ. δὲ τῶν Θηβῶν.
μένει ὥς περ κλέωνα καὶ κλεοφῶντα καὶ ὑπερβολον καὶ ἑτέρους αὐλεῶρις, οὐ ῥήτορας οὐδ' ἅμως, οὔ
κουν ὅπερ γε ἦσαν πονηροί τε, εἰδέναι δ' ἑκάστοις ἀνειληφότας, ἢ δὲ τὸ μιαρὸν μὲν ὄρνιον, ταῦτα
χῆ δ' ἀσθενέστερον εἶδέναι χρὴ καλεῖν. ἀφ' ἐκεῖνόσε ταῦτων τοῦτων καίπερος. ὡς οὖν οὐκ ἐλυσπό
λει τοῖς ἕλλησι τοιοῦτος ὤν. ὁ ὡς οὐκ ἐρίει βελτίους εἶς περσέχειν αὐτῷ τὸν νοῦν. πολλὸς ταῦτα
τῆς ἀφάγκης ἐστίν. ἢ δὲ μὴ σοφὸς ἦν μετέπειρα ὡς περ ἀλαξάγορας, οὐδὲ σοφρανίσκης σοφὸς ἦν ταῦτα τά.
καὶ ταῦτά γε ὥς φασιν ὁ μαλισας ἐκείνῳ. ἀφ' οὐδὲ σοφρανίσκης ἀλαξάγορου φαυλότερος. οὔκουν ὥς γε
ὅμοις ἂν φαίη τι, οὔτε μαλτάδης οὐδὲν ἴσως τῶν σοφιστῶν. ὅτι μὲν δὴ, καὶ ἐνθεῶν δίκας τριῴ μαλτάδην
κριτόμενον, ἃ πάσας ἐκφυγεῖν. οὐχ ὥς περ τὸν ὁρίσην φασὶ τὴς ὁμοσείας ῥᾳδίαν ποιῆται. ἢ κότος. ὃ
μὲν γῆ, τὴν μητέρα ἀπέφηνε δίκαιος. ὁ δὲ τὴν ἑλλάδα ἔσωσε δίκαιος. καὶ τὰ τροφεῖα καλλίστα αἰδεῖσθαι
των εἰρῆσθαι. οὐ μόνον τῇ πατρίδι, ἀφ' καὶ τῇ κοινῇ φύσει τοῦ γένους τοῦ ἑλληνικοῦ. καὶ γάρ τοι, καὶ
τὰ τέλεος μὲν, ἄλλους ἄλλοι νομίζουσιν ἀρχηγέτας. κοινὸν δὲ τῆς ἑλλάδος ἀρχηγέτην ἐκεῖνον δίκαι
ως αὖτος ἠρῆτο. νομίζω δ' ἔγωγε καὶ τὴν ἀπάσι ὕστερον ἔχει, δεῖ πάσι πᾶσι ταῦτης δεῖν, ὅτι μή
γιστα σύμβολον εἶναι τοῦ πολλὰ τὴν τῶν ἄλλων ἐκείνον διηγεῖσθαι. ἅπαντας γὰρ ἐξίσου ἐπᾶδαι τῆς
ἀρετῆς τῆς ἐκείνου. καὶ μᾶλλον αὐτὸν εἶναι μὲ δικαιάλωτον, ὅτου μαλτάδης παρεὶη. εἶτ' ἐγὼ τὸν
οὕτως αὐδρεῖον καὶ φρόνιμον καὶ σώφρονα, τὸν διὰ βίου μελετήσαντα ἀρετὴν, τοῦτον κολακείας μὲ
ρίσι χολάσασθαι κῶ, τὸν οὐδ' ὅτ' ἐκρίνετο πυθόμενον περὶ τοῖς δικασταῖς δεῖσθαι τοῦ πράγματος, οὐδ' ἀ
ρύσασθαι. οὐ παιδία ἀναβιβασάμενον, ὅπως αὐτῷ κίμωνος, τοῦτον ἐγὼ κόλακα οὕτως προσεῖπε
μεγαλοπρεπῶς, καὶ τοῦτ' ἦν τὸ κεφάλαιον τῶν ἐκείνου πανηλιτωμάτων κῶ βεβιωμένων κολακεία.
κῶ ὡς οὐ δικαίως ἂν πώποτε ἀπῶτο αὐτὸς κολακεύειν, καὶ διακόσιων ἔργων οὐκ ἐλλιπέστερον ποιεῖν, εἰ
τὰν ἑτέρου χάριν διὸ κρατῆς, ἀλλὰ δὴ ἐκόντες διαφειρόμεθ. κῶ μὴν πάντων μὲν αὖ, κῶ ἄλλα πολλὰ χα
ριζόμεθα. ἐκείνου δ' ἁλῶναι καταψηφιούμεθα, ἄλλην τὸν αὖ αὐτῷ πρὸν ἀποδιδόμεν, ἔγωγε οὐχοῦν.

μυθον ὁ κυβιερνήτης βελτίω τοῖς· ἀνὰ μέσας καὶ περὶ ὧν τὸν κίνδυνον ἐκβαίνειν, ἅπασι πᾶσι κοινὸς πρὸς τὸ βέλτιον· καὶ ἰδιώτας ἐξαγαγὼν εἰς ἐπαίνους ἀποφορους· μὴ τοίνυν κατὰ τὸν κυβιερνήτην ὃς αὐτὸν ὠφελεῖ, τὸν δὲ τὴν ὀλυμπιάδα κομίζοντα· ἀνὰ μέσας μᾶλλον φῶμεν αὐτὸν ἐοικέναι τῷ γυμναστῇ· ὃς πάλαι παρασκευάσας ἐκεῖσε τὸν ἀθλητὴν, εἶτα ἐξαγαγὼν, νικῆσαι ἐπαίνους· ἃ δὲ προσέταττον τοῖς καὶ αὐτὸν αἱρεῖσθαι πρῶτα τῆς ἀγωνίας εἰ τῆς αὐτῆς ὀλυμπιάδος, ῥᾴκλεις· τὰς αὖ διακονίας τοῦ τοιούτου κατηγορεῖν· ἃς οὐκ ἂν τῶν στεφάνων σῶν εἶδε· οὐκ ἔγκλημα πρὸς οὐδένα τῶν ἐμπειρότατον ἔσεσθαι, ὅτι χρὴ τοῦ βίου καταφρονῆσαι· οὐδ' ὅτι ἐς τὴν θάλατταν ῥίψαι δεῖ ὅσον τῶν σκευῶν ἐκβαλεῖν· καὶ ταῦτα ὑπὲρ σωτηρίας ἴσον σωμάτων· ἀλλὰ τοῦτο κελεύειν ὁ κυβιερνήτης κύριος· τὸ δὲ σύμπασι σώζειν προεῖρηται πᾶσι ἀπὸ τῆς τέχνης αὐτῷ, καὶ μὴ πλουτοποιεῖν· ἀνὰ μέσας δὲ τοῖς παλαίουσι λόγοις ταῦτ' ἔστιν ἐκάστοις πρότερον σῴζεσθαι· καὶ οὐδὲ τὰ ὅπλα αὖ οὕτω τύχῃ ῥίψαντες ὑπὲρ τοῦτο· φήσει· ἀνὰ μέσας δὲ καὶ πεναίαν δοῦναι, τὰ μὲν ὑπὲρ πατρίδος· καὶ ἱερῶν καὶ τάφων καὶ πολιτείας· ὁρᾶς ὅσα καὶ τὸν κυβιερνήτην παρελήλυθε, καὶ γὰρ πᾶσι μέσοις τοῦτ' ἐπείσθησαν αὐτῷ, σύμμετοι σύμμετοι κεῖνται· καλλίστα δὲ πάντων ἑλλήνων καταλύσαντες τὸν ἀμφὶ Μαρδόνιον πόλεμον· ὑπὲρ ὧν τὸν ἄρχοντα οὗτοι τὴν γῆν φυλάττοντες αὐτὴν, ἀνὴρ οὐχ ὑπ' αὐτῆς ἐχόμενοι, τῆς ἡσυχίας προσεχόντως ἐγγύθεν ἔκοντες μετέχειν, ἧκεν ὃς τὴν πλουτοῦσαν χρυσοῦ γένους ἐπίστευε φῶτ', οἱ μὲν, δαίμονες ἀγροὶ ἢ τεχνίοις καλίοντα ἰαθλοί· ἁλιξίκακοι φύλακες ὑπὲρ τῶν αἰθρίων· καὶ κείνους, πλὴν ὅσον οὐ δαίμονας, ἀνὰ δαιμονίους καλῶν, βαρρούντως αἰεὶ χεῖρας λέγειν, ὑπερχομένους πρὸς φύλακας καὶ σωτῆρας τῶν ἑλλήνων· ἀλεξικάκους καὶ πάντα ἀγαθούς· καὶ ῥύεσθαι γε τὴν χώραν οὐ χεῖρον ὁρᾶν ἐν κολωνῷ κείμενον οἰδίπουν, ἢ εἴτις ἄλλοθί που τῆς χώρας ἐν καιρῷ τοῖς ζῶσι κεῖσθαι τοιούτοις ὄντα· καὶ τοσοῦτο γέ μοι δοκοῦσι τὸν σόλωνα παρελθεῖν τὸν ἀρχαῖον, ὡσὸ μὲν, ἐν τῇ σαλαμῖνι σταθεὶς, φυλάττειν τὴν νῆσον αἰνιαίοις δοκεῖ· οἱ δὲ, ὑπὲρ ἧς ἐτάχησαν πᾶσι σῴζειν, διετέρησαν ἅπασαν τὴν ἀπήνην· μᾶλλον δὲ, καὶ τὴν ἄλλην ἑλλάδα πᾶσαν· οὐ μόνον ἧς αὐτοὶ παρεῖχον τὸ, οὐδ' οἷς ἐκώλυσαν τοὺς ἐπιόντας, ἀνὴρ ὅπως τοῖς ὕστερον κατιδεῖν ζηλοῦσι πᾶσι εἶναι δεῖ καιρῶν ὁμοίων ἅπασι τῶν· ἀνὰ μέσον ὅτι καὶ τοῖς πλουτήσασιν αὐτῶν, πύχαμάζε ἔστω τὸ κέρδος· ἀνὰ μέσας δὲ τῆς διανοίας καὶ αὐτοῖς τῆς ἐκείνων· καὶ οἱ ἄλλοι πάντες τῆς ἐκείνων, πρόσω τοῖς γε ζῶσι καὶ ἀφαίρησιν πολιτείας τὸ· ὄμοιος δ' ἔγωγε, καὶ τὸν ἡρακλέα καὶ τὸν παῖδα καὶ τοὺς εἰς τὴν μάχην ἅπαντας ἀναστήσαντας καὶ συστρατηγήσαντας παλαιᾷ, μαρτύρας ἀξιόχρεως τῆς αἰδοῦς τοῖς ἐκείνου πρὸς ἅπαντας αἰδοῦς εἶναι, καὶ φέρειν οὐκ ἐλάττω τοῦτο παλαιᾷ φιλοτιμίας ἢ πρὸς ἅπασαν τὴν πολιτείαν, ἣ σπένδων φασὶν ἐς τὴν μουσικὴν, τὸ τὸν αὐτὸν, τοῦτον θεὸν ὁρχήσασθαί τ' ἐν τοῖς ἀσματίοις αὐτῷ· καὶ μὴν τυχικόν γε εἶναι τῷ λόγῳ πᾶσα τὸν ἑρμοῦ πάντως ἡ φωνὴ ἀνὰ χοῦν δὲ καὶ λόγῳ αὐτὸν εἶναι λέγει, ὅτι λόγου διάβλητον· φαίνεται τοίνυν οὗτος, οὗτος αὐτῷ χαίρων τῷ παλαιᾷ· οὐκαῦ εἶτα ἰώρα φαῦλον τῷ τοὺς λόγους ὅτα· πύκνους παιδὸς ἅμα μαρτυρεῖ, καὶ τὴν ῥητορικὴν τέχνην, ἀλλὰ μὴ ἄτεχνον τρίβον εἶναι· καὶ τὸν παλαιᾷν, καὶ τοῦ λέγειν τέχνην· καὶ τὴν αἰδοῖαν ἐν τοῖς ὄργοις τοῖς λόγοις παρασημεῖον· ὁρᾶτε δὲ πρὸς αἰδεόμενον ἢ πρὸς θεῶν βέλτιον τῷ παλαιᾷ τὰ βλασφημεῖν; ἃ τοτὲ δ' αὖτις ἐγίσατο, ἀθηναίοις μὲν ἐκ τούτων τῶν ἐργων ἰδρύσασθαι τῷ παιδὶ τὸν νεών, οὐ πρόπρον σώσαντας ἁμάρτυρα δὲ τῶν ἔργων τούτων ὑπάρχοντων, τῷ παλαιᾷ τὰ χειρόλιγδα, καὶ τοσοῦτον ἀπέχειν τιμᾶν, ὥστε καὶ τὴν ὑπάρχουσαν αὐτῷ δικαίως τιμὴν, τὸ καθαιρεῖν· ὅστις καὶ δίκαιος αὐτὸς πράττεσθαι, μόνος ὡς ἐμοὶ εἰπεῖν ὀνομάζεται καὶ τῶν ἀφιστέον τοῦ λοιμάχου παρόντος, ὃν οὐδὲ πλάτων ἀπασασθαι μόνον τῶν παλαιῶν ἐξίωσεν, ἀλλὰ χοῦν· ἀλλ' ὅμως ἐκεῖνος παταισμὲν ἐκφανὴς ὤν, μᾶλλον παυσανίου στρατηγῶν· μαραθῶνι δὲ εὐρύβιος τοῦ ὑπὲρ τῷ παλαιᾷ· καὶ οὐκ ἀμφισβητεῖ τὸν ἴσον, δίκαιος ὢν ὡς σὺ φῄς· καὶ ταῦτα μὲν δίκαια γε ὄντα· καὶ γὰρ ὁ τὴν μάχην γεγενῆσθαι αὐτοῦσας καὶ οὐ πολὺ δὲν διαφέρειν τὰ πράγματα ἐν τῇ τριβῇ, καὶ ὁ παῖς ὃς ἑαυτὸν αἰδοῖα μένος, καὶ δεῖξας ὁ σὺ χρησμῳδεῖς, οὐκ ἐν ἄλλοις ἢ ὃς ἔχει τὰς ἐλπίδας, ὧν ὁ ὧν ἢ κακῶς πραξάντων, ἀνάγκη τιμᾶσθαι καὶ αὐτὸν καὶ τὰ αὐτοῦ τινός· ἀλλ' αὐτὸν ἐν αὐτῷ τόγε δὴ σώφρονα καὶ τὸν αἰδέσιον καὶ φρόνιμον; μελπαλδὸς εἰς ἀτιμίαν οὐκ ἄλλος οὐδεὶς· διὸ δὴ καὶ προυνεβίβη μόνος ἐξ ἁπάντων ὧς φασι τὴν χεῖρα ἐκπακῶς γραφῆναι, ὡς τοῦ τυχεῖν τοῖς τραπέζαις παρακελεύμενος· οὗτος ἐκείνος γε οὐ μόνον ἐν πυκνὶ τῇ ἐκκλησίᾳ, ἀλλὰ καὶ μαραθῶνι ῥήτωρ χρηστὸς ἦν· καὶ τὸ τὸν λόγον ἀγαθὸν παρεῖχε τοῖς ἔπειτα χοῦ· ἔπειτ' ἀθηναίοις μὲν καὶ τοὺς πεσόντας τοὺς ἐαυτοῦ ἐθάψαμεν ἐν αὐτῷ τῷ χωρίῳ, καὶ οὐκ ἀνέμαξαν τοῖς ἄλλοις τοῖς ἐν τοῖς δημοσίοις μνήμασι κειμένοις· ἀλλ' ἀξιοῦντες κρείττους ἢ κατὰ τοὺς ἄλλους εἶναι τὴν ἀρετὴν, ἰδίας καὶ τῆς τιμῆς ἀξιοῦσι· συνδὲ τὸν τοῦτων ὁρυμβον καὶ τὸν ἅπασι τοῖς ἄλλοις τὸν ἀναγκαιοτάτων ἅμα καὶ τὸν καλλίστων κατάρξαντα, σωτηρίας· ἐλευθερίας δὲ κλεινὰς

ον; πᾶς τις αὖ φύσαι τότε Ἕλληνα δίχ' ὄνειδος· μαλπάδης τοίνυν ἀδόντων τῶν βαρβάρων τοῖς Ἕλλησι οὐδὲν πρόσπορον τῆς κοινῆς σωτηρίας ἐπείσατο. οὐδ' ἰδία τῷ ἴδιον πραγμάτων ἐσκέψατο. οὐδ' αὐτὸς βάλλεται τὸ ξ ἔπειτα καιρὸν τὴν ἀρετὴν δεῖξαι τὴν ἑαυτοῦ· καίτοι παρῆν αὐτῷ, μὴ πρὸς τὸ βέλτιον ὁρῶντι, ἀγαθὰ ταῦτα τοῖς τυραννίοις δίκοντι, ἃ μὲν ἐβούλετο μεθ' ἑτοίμου καὶ τῶν πειστέρα ποδῶν συνεπιτρέχοντα ἄνδρα τὴν ἑλλάδα. ἃ δὲ ἐβούλετο μετ' ἀλλαδῶν ἐκ θεμελίας ὁ πρόγε ἀλλαδῶν. ὅμοια δὲ οὐδ' αὖ ἐκλακεδαίμονος τῶν ταῦτα βουλομένων πέρσαι. καὶ μὴν οὐδ' οἱ βάρβαροι γ' αὖ ἦσαν ἐκεῖνον ἐδέως ἑδέξαντο, ἢ πολλοὺς ἑτέρους· ἀλλ' ὡς ἔοικεν, οὐ πρὸς αὐτοῦ ταῦτ' ἄγεσθαι μαλπάδης· ἀλλὰ ταῦτα παύσασθαι φεὶς καὶ παρὼν, καὶ τοῦ μηδενὸς ἄξια κρίνας ἐς ἀρετῆς λόγον, τῇ κοινῇ χρείᾳ ἕπεσθαι πατρίδος καὶ τῶν ἑλλήνων προσέταιρον αὐτόν· καίτοι ταῦτα πρώην καὶ τῶν πρόσθεν μύθος, πρότερον δικαιοσύνης καὶ καλοκαγαθίας, ἢ κακίας καὶ ἀδικίας δεῖγμα ἐξενεγκεῖν· ἃ οὐδ' ἕτερον φύσομεν. ἐγὼ μὲν γὰρ δαίμονα καὶ ζωλωτὸν ἀκούειν οὐδὲν κωλύει ἐκεῖνον ἡγοῦμαι· εἴπερ ἀληθὴς ὁ πάντων λόγος ὃς τότε δίκαιον αὐτὸν, λαμπρὸν ἐπὶ τοῖς πολιτικοῖς· εἶεν· ἀλλ' ὑπὲρ τῆς αὐθρείας τῆς ἐκείνου δείσομεν, ἢ μικρούς τινας καὶ φαύλους καιροὺς ἐπὶ δὲ ἕξαπαντὸς αὐτὴν εἶναι φήσομεν; οὐ πάντες μὲν ἄνδρωποι μικρὸν δέον λέγειν τὸ πᾶν φῆσαι ἢ πρᾶξαι κέκασι, τὰ δὲ πλείστα ἐξ ἑνὸς πολλῷ βραδέως καὶ παγάλως, ὅτι δ' ὄρμισεται ἔχειν ὁ πλάμβανον, μᾶλλον καὶ ἄδηλος σκύβας ἐλόντες ἔδοξαν δυστυχῆσαι, καὶ ὅπουκ ἐδυνήθησαν ὑρεῖν αὐτούς; ἀγνῶτας δὲ οἱ σοφώτατοι πάντων, μίαν τῶν πασῶν μοχθηρὰν οὐχ ὑρῶν, δ' ὃς ἱκανὸν ἔφθιξον τὸ μὴ δυνάσθαι λιβύην δ' οὐδεὶς λόγος ἐν ὁδοιπορίαις ἀπὸ τῆς ἀόρατος πόπ· ἀφ' ἧς ἀπαντα μία ὁ πειρος ὡς πρᾶσαι εἶναι. τὸ δὲ ἑλλήνων οἱ μὲν τὴν ἀθανασίαν οἰκοῦντες, οἱ μὲν, ἐκ τριγωνίας ἐδύναντο· οἱ δ' ἐκ πείσους· ἀνυπόπτοι δ' οὐδὲν ὅσαν πρᾶγμα· ἱερατικὸς δ' ἀβροίων χεῖρας αὐτὰ ραμένοι, τριῶν ἡμερῶν ὄρνιθ πασικεάσαντες· τῶν δ' ἄλλων τῶν ἐν τῇ δύρᾳ τῇ, οἱ μὲν, τὸ ὕδωρ κ' τὴν γῆν ἐδιδάκεσαν· οἱ δὲ, τὸ μέλλον ἀπισκόπουν· πόσου δὴ αὐτοὺς ἱερατικὸν ἀτυχεστέρους νομίζοντες, ὅσον ὕστεροι ταῦτα πείσεσθαι λακεδαιμόνιοι δεῖπνὸν τοῦ πρὸς τοὺς μυστηρίους τρλέπου, εἶπε καὶ τὴν πασιλέως μέλουσης, οὐδὲ αὐτοὶ βουλεῖν εἶχον· ὁ δὲ τέταρτος κν καὶ δ' μαραθῶνι κατηκόως ἐξ ἱερατρίας, ὡς ἂν τοῖς ἴσοις· οὐ διακόσιον ἐκείνος ὁ καιρὸς κν· οὐδ' ὑφειμένων αὖ ἑρωπῶν· οὐδ' ἐκ πολλοῦ τὸ κιλβώμενον πρεῖν ἴδα ἔ· οὐδὲ ἐς τὸ δ κοῦν ἑτέρας βλιτόρτων· οὐδ' ὅπως ἀσφαλῶς βιώσονται ζητοῦντων· οὐδὲ τοῦ ὑγρυμνῶν ἀρκεῖν· ἀεὶ ἐκείνος ὁ καιρὸς, ὡς πρὸ κόρυζ ἐκάλει τῶν ἑλλήνων, τὸν αἰδρεῖόπον· καὶ τὸν ἐκπείσου τοῖς ἀρίσης λογισμοῖς ὀμυκόπα· καὶ ὃς τις οὐδὲν ὅπως δεῖ σώζειν τι καὶ σώζεσθαι· οὐδ' ἡμεῖς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τοῦτο ἐπαινοῦμεν· λέγω τῶν ἐν ἐκείνοις τοῖς χρόνοις προστάντων, ὅτι τὴν ἑλλάδα ἔσωζον ὁπωσοῦν, ὡς πρὸ ὃν σὺ λέγεις τὸν κυβιερνήτην τοῦτ' ἐξ ἀγίνης ὁ τοῦ τόπου κομίζοντα· ἀλλ' ὅτι ἔσωζον καὶ πολίτας καὶ πάντας σὺν καλῷ τῷ χόμπι· ἐμὲ γὰρ ἢ τὸ ὅπα παραδόντας ἢ τοῖς κυρεῖν ὁμολογήσαντας, ἢ γὰρ πρῶν βασιλέα διασώσειν αὐτὴ τῶν νόμων ἐλομόμους οἵουσ' σώζεσθαι οὐκ ἂν ἔγωγε συγχώρειν ὥμην δεῖν, οὔτε τοῖς πείθουσι τὸν λόγον, οὔτε τοῖς πειθομένοις τὸς σωτηρίας· ἀεὶ ὡς ἀληθῶς διακοσίους ἂν ἐκείνους εἶχον καλεῖν· καὶ τοῦ πρὸς ἡμέραν ἐπορίτας. ὡς πρὸ τοὺς πρόθμέσαι οὐ μόνον εἰ βούλει τοὺς κυβιερνήτας. ἃ δ' ἀπ' αὐτῶν τῶν κυρύκων ἀρξάμενοι· καὶ τῆς ἀσπαρίσεως πρόσχρουν αἰτιάσις, ὅπ δ' ἐμελετᾶτο γὰρ ὁ πρὸ τῆς τῶν ἑλλήνων ἐλευθερίας ἀγῶνα, καὶ μὲ λιπεῖν τὴν τοῦ φρονήματος τάξιν, καὶ οὐ τὸ ὅπα ἐξ ἁψάσας, οὐδὲ τοῖς φόβοις ἐξάσας· ἀεὶ ἀπαλαβόντας τὸ ὅπα, καὶ τῶν φόβων κρείττους γενομένους, μᾶλλον δ' ἵνα τοῦτον φόβον καὶ δεινὸν καὶ ἀφόρητον νομίσαντας, ἐξέλαι τοῖς χείροσι, καὶ παραχωρῆσαι τοῦ πατρίου χόμπι, ἢ ταῦτα λέγοντας καὶ οὕτω παρισκευασμένους ἀξίους ἀπαστᾶν ἂν τὴν ἀρίστην τοῦ ἔθνους, κ' δ' ἐχεσθαι γὰρ ἐκβυσόμενον, ὡς ἐπ' ἀμφότερα ὁρίσας κερδαινοῦντας, οὐχ ὁρῶ τίνα τοῦτ' ἔχει διακρίσεως, ἀτεννῆ, ἢ ὡς ἔοικε τοῖς τοῦ κυβιερνήτου λογισμοῖς. ἀεὶ δ' μὲν τοῦ πολίγεις ὡς γὰρ αὐγὴ πρότερ ὡς πρὸ ἐννὶ μίγιστον ὁ κυβιερνήτης, καὶ πρὸς τοῦτον ἅπαντα καὶ τὰ τῶν ταυτῶν καὶ τὰ τῶν ἐμπαλίντων, οὐ τὼ κὰ τότ' εἰς ἐκείνους ἦκε τὰ τῶν ἑλλήνων πράγματα. καὶ ἐν τῇ τῆς ἐκείνου γνώμης ὄγκῳ, ἃς τοῦ πολίγεις, καὶ ὅσον παραδείγματι χρὴ τῷ κυβιερνήτῃ, ὡς πρὸ ὅμηρος τοῖς λέουσι καὶ τοῖς κάπρος, καὶ πολλοῖς τοῖς ἄλλοις, οὐ καλά πως δ' καλῶν ἀλλ' ἃς ὅσον προσήκει τῷ λόγῳ, ἐκατὰ τοῦτο μὲν μέρος καὶ συμμίμησαι τοῦ κυβιερνήτου· δίδαμα καὶ συγχωρῶ. δ' ἀπ' αὐτῶν τοῖς αὐτοῖς καπεχρῆ τῷ λόγῳ, καὶ ταυτὶ δίκαιον ἐν ἀμφοτέροις τάπεις, νῦν δ' ὅτι ὃς τις ταῦτα ἀεὶ δίξεται· οἶμαι δέ, οὐδὲ αὐτὸς συσαυτ· δύο φῆς ὀβολοὺς λαβὼν ἢ δραχμὰς ὁ κυβιερνήτης, ἀπέλλαχθαι· ἀλλ' οὐ μαλπάδης δυοῖν ὀβολοῖν οὐδὲ δραχμαῖν· οἶμαι δὲ οὐδὲ πολλῶν χρημάτ' ἐν αἰτναίοις ἰαῦτα ἐπιλίπτο· μᾶλλον δ' ἐχρῆν αὐτὸν εἰπεῖν, ἵνα πᾶσι τοῖς ἕλλησιν· ἀεὶ μαθὼν τὴν ἀρετὴν εἰς τὸ μέσον παρεῖχε τῇ ἑλλάδι· ὡς πρὸ σὺ φὸς γὰρ σπαράτ' τοῖς νέοις. οὐδὲν βελτίους ὁ κυβιερνήτης πρεῖ πότε ἐμβάντας εἰς τὴν ναῦν· ὑπὲρ δὲ τὸ ὅπα· καίτοι κ' ὁ κυβιερνήτης ἴσως βελτίους τοὺς ναύτας τάπ' ναυτικὰ πρεῖ· ἀλλ' ἰὸ πῦρ· ἐγὼ μὲν ἵνα

ὅπου τοὺς νόμους εἶχε πρὸς αὐθρίαν καὶ καρτερίαν βλέποντας, καὶ ὅπου βελτίους ἐποίησε τὰ τῆ πολίμου τοὺς πολίτας, οὗτος δὴ δοκιμεῖ· καὶ διὰ τοῦτο γυμνασίους ἐπέρους παρασκευάσας πρὸς τὸ νικᾶν· αὐτὸς δ' οὐδὲ ποῦν ἀποδεξάμενος τοιοῦτον μαλπάδης δι πρὸς τῷ τὰ βέλτιστα εἰδέναι τοὺς πολίτας καὶ τῷ παρασκευάσαι μαθητὰς ἱκανοὺς εἶναι πρὸς τὰ τῆ πολίμου πράγματα, καὶ τῆ μιγίστου τῶν ἔργων αὐτὸς ὀρθῶς φαίνεται· οὗτος οὐ πολλῷ τινὶ τοῦ λυκούργου δόντος ὁμῶς φαίνεται γνώμας· οὐδὲ παρ' ἄλλοις τοῖ μᾶλλον δίκαιος δοκιμεῖν, ἢ παρὰ τοῖς ἐκείνου δικαίως ἐπαινοῦσι· καὶ μὸν, ἐν μὲν τοῖς ἄλλοις ὅρχοις λέγω καὶ τῶν τοδὲ μάσι καὶ πίχναις, οἱ μὲν, ὡς ἄρξαντες ἐπιμήκησαν· οἱ δὲ, ὡς ὀκρβαλλόμενοι ὅμορον δ' ἐπαινοῦσιν, ὡς αὐτὸν ἀρξάμενον πικὰ παργασάμενον οὐκ κάλλιστα πίσιν· μαλπάδης γοῦν τὰ μάτ' αὐτὸς ἔρξε τῆς ἐλευθερίας τοῖς ἕλλησι, καὶ οὐδενὶ τ' ἐλλιπῶν τὰς βολὰς τ' ὅρκων τ' ἐαυτῆ κατέλιπεν· οὔκουν ὅσους γε ἀπὸ τ' ἄλλων πολεμίους χρὴ μὲν λέγειν ὥς τι δίδυμα μὲ τ' αὐτὸ ἦ, μήτι ὄμορον δ' ἐχεσθαι τῆ πόλει, μήτι μαλπάδην ἐθέλειν ἐπαινεῖν· εἶτα ὁρᾶτε πάντων, τίνα βελτίω μαλπάδης ἐποίησεν, ὁ τ' πολιτῶν ἢ τῶν ξένων, ἢ δοῦλόν φαμεν ἢ ἐλεύθερον, ἢ ἄνδρα ἢ γυναῖκα· τίνα μὲν οὖν ὃ πάντων χείρω μαλπάδης ἐποίησεν, ἢ τῶν πολιτῶν ἢ τ' ξένων, ἢ δοῦλόν φαμεν ἐλεύθερον, ἢ ἄνδρα ἢ γυναῖκα, ἢ τῷ, τῶν παρ' ἧς ὑπενδὸς καὶ ζομίας ἐπλούτησεν ἢ πρὸς ἑκάτερον ὁμιλία· καὶ δίσσει λαμπρῶς ἀπεκρινοῦμαι τίνα βελτίω μαλπάδης ἐποίησε καὶ νῦ κατ' ἄνδρα εἴ τιμ' αἴσει καὶ γυναῖκα ὥς πρὸ οἱ τῷ μεμφῶν ἔχων ἐρώτησ· ἀγὲ μοι δίδας ἴδειν, ἅ πάντας αἰνεταίους ἑκείνους βελτίους ἐποίησε καὶ ὅλην βελτίω τὴν πόλιν· ὡς πόλιν δ' εἶναι λέγω· καὶ ὡς δ' ὄμορον λέγω καὶ ὡς τὸ κοινὸν ἐρῶσθαι· μὴ γὰρ μοι διὰ πάσης ἀκριβείας· μὴ δι πρὸς ἓν μέτρον· μὴ δι ὥς πρὸς τοῦ γνεύοντος κεφαλὰς ἴσας ἅπαντ' οἴου δεῖν ἐφεξῆς εἶναι· ἀγὰ καὶ χείρους πολὺς λέγω· ἐπεὶ οὔπω πάντες ὁμοίως ἀγαθοὶ ἐν πολέμῳ· οὔκουν νυδ' ἐν πόλει πάντες ὁμοίως τὴν γνώμην· οὐ μᾶλλον γὰρ τὰ σώματα πάντες ἴσοι καὶ παραπλήσιοι ἀεὶ ὡς πρὸ τ' πρόσωπα τῶν αὐτῶν, οἱ μὲν, χείρους· οἱ δὲ βελτίους, οὔτε καὶ δόμος οὐκ αἰτιᾶς ἀκριβῶς γίνεσθαι· ἀεὶ αὐ ἀνάγκη τοὺς μὲν χείρους· τοὺς δὲ, βελτίους ἔχειν πρὸς αὐτὸ τὸ πείθεσθαι τοῖς πρεσβύτεροις οἷον τοίνυν καὶ μαλπάδου πρόσωπος, τοὺς μὲν, ὡς πείσας τῆς ἐκείνου δυνάμιος ἀπολαῦσαι· τοὺς δὲ, μίσους· καὶ τῷ μίσῳ τὸ παραλλαξ πίδει· γίνεται δ' αὖ τῆς ἐν πόλει καὶ τῷ ὅπα τὰ τυχίστερον· οὔτε πάντας νυδ' ὁ ἥλιος δύσεται ἐπιθερμαίνων· ἀεὶ δ' ὅπου τῆς ἐν καθαρῷ τῆς μεσημβρίας ἐρρίγωται ἴσης καταβολῆς ἐπλεόνασε· αἰ οὔτω μετρίως καὶ πρὸς δύναμιν τῆς φύσιος ἐξετάζεται, φανεῖται σοι καὶ μαλπάδης ὅλην τὴν πόλιν δ' ἐπεποίκως· ἢ δι κατ' ἄνδρα ξυλίσεις τοὺς ἀφίσις, οὐδὲ τοὺς ἴσους τοὺς θητικοὺς ἐφιζῶς ἅπαντας ἀρίστους εὑρήσεις· οὐδὲ τὰς κύνας τὰς λακαίνας· ἀεὶ ὅμως συζῆται τοῖς γένεσι τοὔνομα· οὕτω δ' ὁ καὶ τοὺς αἰνεταίους ἐξέπαξε, τὸ τῶν κύνος τῆς πολιτείας ὁρῶν αὐτὸ καὶ ὡς ἐπράττον κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους κοπῆ· ὡς πρὸ τευκὴν φαμὲν πόλιν αὐτομέδοντα· καίτοι γ' οὐ δυνατὸν γένεσθαι πόλιν τοιαύτην, ἐν ᾗ μηδὲν μὴ πεῖζον μήτ' ἔλαττον ἁμάρτημα συμβαίνει, μηδ' ἁμαρταίδ μηδεὶς· καὶ μὸν καὶ ὑμᾶς τοὺς σοφοὺς ἔχειν τὰς αὐτοδίδρος διαίζειν τῷ λόγῳ· ὡς ἀφ' ἑνὸς πόλις αὐτομέτατι, ἀνάγκη τοὺς οἰκοῦντας αὐτὴν πάντας εἶναι καὶ αὐδρας καὶ γυναῖκας ἢ δ' αὐτόμους, δὐτάκλους· ἢ δ' αὐτάκλους, σώφρονας· ἢ δι σώφρονας, καὶ φρονίμους· φρονίμων δ' ὄντων ἁπάντ', οὐχ ὁσίως δίκευθεν ἁμαρτάσειν οὐδένα· οὐδ' ἕως αἰ πόλις αὐτομέτατι, ἀνάγκη μοδένα μηδὲν ἁμαρτάνειν· ἀεὶ οὔτε τοῦτο δίμαι δυνατὸν, ὥσθ' ὡς ἢ μὴ τ' γενήσεται, οὐδὲ μίαν δοκεῖν δεῖν πόλιν αὐτομεῖσθαι, φαίης τ' ἄν, ἀγὰ τὸ κοινὸν χρῆμα τῆς πολιτείας ἐξετάζων· καὶ ἅμα πρὸς τὰς ἄλλας πόλεις τὴν πόλιν κρίνων τὰ μὲν, τοῖς νόμοις δίμαι καὶ τοῖς ἐθεσι λογίζη· τὰ δι, τοῖς τῆς φύσιος ἀνάγκαις ἀποδίδως· ἐὰν οὕτω σκοπῆς καὶ τοὺς αἰνεταίους, καὶ μὴ καθ' ἕκαστον ὡς πρὸς τοὺς θεσμοθέτας ἀνακρίνῃς, ἔχω σοι καὶ ἐπέρας πρόσθεν ἔτι μείζω καὶ θαυμασιωτέρας φανεῖν· ὅπου μαλπάδης οὐ μόνον τὴν πόλιν βελτίονα ἐποίησεν, ἀγὰ καὶ τὴν ἑλλάδα πᾶσαν πρὸς τῇ πόλει· καὶ ὡς πρὸ σὺ λέγεις τίνα τ' πολιτῶν ἢ τῶν ξένων, οὕτως ἐγώφιμα καὶ πολίτας καὶ τοὺς ἄλλους ἕλληνας ὅτι βελτίους ἐκεῖνος ἀνὴρ ἀπειργάσατο. πᾶσι γὰρ ἐγεῖτο πρὸς τὰ κάλλιστα· ὥστε χεῖρω μὲν οὐδένα· βελτίους δ' ἅπαντας ἐποίει τοῦ αὐτοῦ μέρος· σκόπει δι εἴ ὧν αὐτὸς ὡρίσω, μηδὲν τοῖς ἐμοῖς προσίχων λόγοις, ἀμὰ πᾶσι τῆς ἀνάγκης συμβαίνοι· ἄλλο τ', ἢ τοῦτο λέγεις παρόλογον λόγον, ὡς ἢ δικαιοσύνα καλόν· καὶ ὃ πάντες πράττομεν, οὐ τοῦτο πρακτέον καὶ τῇ ἐπιστήμῃ χρητέον πρὸς τὸ δίκαιον αἰεί· κἂν τύχωμέν τις φυσὶ δικαίως ἢ μή, διαφέρει κἂν ἐξελκύοντες ἴωμεν αὐδίκως· αὐθαλίως· καὶ πάντα χρῆ ταύτας χρῆ τῆς προσθήκας δικαίως ἢ αὐδίκως λέγων καὶ τὸ μὲν δικαίως, καλῶς ἀξιοῖς εἶναι· τὸ δ' ἐναντίον, κακῶς· καὶ τὸ μὲν, αὐδάμαρτος ἀνδρὸς εἶναι τὴν δικαιοσύνην· τὸ δι, ἐναντίον τὴν ἀδικίαν καὶ τὸ μὲν, ὡς οἷόν τι διδόκειν χρῆναι· τὸ δι, φεύγειν ὡς ἔχοντα ἔχει τὰ χρεῶν· οὐ ταὐτὰ δοκοῦσι λόγοι, οὐ δικαίως μὲν ἅπαντα πραττόμενα ἐπαινεῖς ὡς ἐπέρως δι λέγεις; ἔχεται δὲ καὶ σκόπει· μὴ γὰρ ὡς πρὸ ἐγγυκλομαχίᾳ τ' φίλων ἀποθάνειν ἄρ' οὕτω δίκαιον ἀμύνεσθαι τοὺς αὖ πέλας; δίκαιόν τοι μὲν οὕτω· τί δὲ τ' ἐλλήνων πείθεσθαι λόγοις ἢ τ' βαρβάροις οὐ δίκαιον

σαν πμῆσαι γὸν πρῶκλέα μερίσαν τὰς ἀτιμίας αὐτῷ, καὶ πείσας παρ' αἰδρεῖς, οὐδὲ πύτην ἐξέλεγξαν. οὐδ' ἀπέφηνας, τί λέγων ὁ τι ποιῶν ἐρίει πουύτης· ἀηὰ ἐνὶ τούτῳ παρὰ τοὺς ἄλλους τιμήσας, πείσας ποιήσας τὰς ἀτιμίας αὐτῷ, καὶ οἷς παρεὶ σαφιτίρας, ὥστ' εὐδένα πρῶν ὧν χρὴ λέγειν· ἀηὶ ἐκείνος ἐᾶν, οὐδὲ τοὺς παρόμων ἴσως ἔλαττον ἴχοκεν, ὥς τι τοιοῦτο μὸ δ' αὖ παύμεμφασθαι τῷ τὴν ἀρχὸν παραχόντα εἶναι, μλτιάδην δὲ τὸν ἐν μαραθῶνι, τοῦ χροῦ τάξομεν, ὃ ταῖχ τίνα, ἢ ὅλον τὸ τὴν πρὸ ἕτερα ποιοῦν, καὶ οὐ πᾶσιν ἐν καλῷ τοῖς θεοῖς ἔσται· πρότερον γ' ὅσον οὐκ ἀριστίρα τὰ τῆς αὐτῆς μᾶλλον, ἢ ἕτερα ξίου τοῖς ἕλλησι κέρως· καὶ τὸ δ' ἐγὶ τῆς αὐτὸν ἱρῶν τὸ καὶ ἀναπόδιξει καθ' ἕκαστον ἐξαρχῆς ὧς πρῶτα τῶν ἐωθότων ἱρῶν τᾶν· τί δὲ πάσκων ὁ τί συμβουλεύων ἐτρίδ βιλτίους ἀθηναίους, ἢ πῶς ἄγων καὶ τρόφων ἐκείνων δίδυς, ἢ τρία πᾶσα ἴδοκεν ἄπτιπ δύναπ, ἐς τὴν πόλιν ἰσάγων; φαίημεν ἂν οὐκ ἀπερίσκεπτον αὐτὸν μετρίας καὶ ἀληθοῦς ἀσκιρίσκων· ἀηὶ ἀπαρίνασθαι ταυτὶ, καὶ παραγράφομεν τοῖς ἔπεσι, μλτιάδου ἀπαιρίσκης· λίγω τοίνυν τὴν ἀρχαίαν παιδείαν ὡς δείκνυτο ὅτ' ἐγὼ πὰ δίκαια λίγων ὄφελον καὶ σωφροσύνην ἐπόμαχ, πρῶτον μὲν ἐδὲ παιδὸς φωνὴν γεύξασθαι μοδὶ ἀκοῦσαι εἶπα βαδίζειν ἐν ταυτὸν ὁδὸν ἐς αὐτάκλωσ ἐς κιθαριστοῦ τὸν κωμήτας γυμνοὺς αἰδρόους καὶ ἀκρυμοδὶ καπαιροι. ἐὰν πᾶν τοῖς ῥυθμικοῖς ἐρεῖ τοῖς τὰ τὰ ὁρῖα τῆς πν· ὡς οὐ γὸ παραρρυθμον· οὐδὲ τὸ ῥὸς ὁδὸν αὐτοῖς ἐπμᾶτο· ἀλλὰ ἢ παλλάδα πρτίπολιν δεναὶς ἢ πολίτρον πδοαμα ἐρεῖν ἐδὲ ἐν τοιαμβους τὴν ἁρμονίαν ὃν οἱ πατέρις παρέδωκαν· ἃ δ' ἐς τῶν αὐτῶν βωμολοχεύσατο, ἢ καμψεῖν πνα καμπὴν, ἐπὶ πρίβιτ τυπόμενος θρλλας, ὡς τὰς μούσας φαίζων· ἐν παιδὸ πρίβου δὲ καθίζοντας, καὶ πὰ ἄλλα δὲ καθ' ἕκαστον διεξελθὼν, πλοῦτων ἔπαδόσει πρὸς πνας τὸν δυχερανόπτην· ἀηὶ οὕτω τὰδ' ἔτιτ' ἐκεῖνα, ἐξ ὧν αἱ δρας μαραθωνομάχους ἢ μὸ παῖδ ἀδὰς ἔλιφε· ταυτ' ἄπα ὁ μλτιάδης ἀπεκρίνετο· οὔπω ἄλλως φαῦλα ἐμοὶ δοκεῖν, οὔπω πρυφλδὸ· ἀηὶ αὐτῷ π προσέκοπα ταῦτα παιδεύσαι, πρὸς τὰ πκατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους ὄπ, καὶ τοῖς ἀθηναίοις πάλαι πε παιδεύμασιν, ὅκειν ἔπ τὴν μάχην, οὐ γὰρ ἐνὶν οὐκ ἐνὸν αὐδρεῖον αἴδρας γενέσθαι κοσμίους καὶ αἰδρείους, καὶ τ' δεινῶν κρείττονας, ἐν ἐυθυμία τραφέντας ἐξαρχῆς, καὶ φαύλως ἐν τοῖς ὅλοις ὀγμύνους· ἀς ἴδε καὶ προφὸ χρὴ τῷ καὶ λόγοις ἔπεκέσθαι· καὶ ἔθεσι μετρίοις· καὶ δίκας ταῖς βιλτίσας τρέφειν κατειλῆφεν· οὐκουν δὲ λόπω τι οὐδὲς ἐπ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἀπ' πτιτεν· οὐδὲ τῶν ἄλλων τ' ὁμοίως ἐκείνος ἠγμύνων· οὐ τοίνυν οὐδ' ὁ τοῦ τ' τρλεμίου τρατοπέδου κύριος καὶ τιμῶν δάτης, οὔτ' ἀνὴρ ἀνὴρ ἀγαθὸς αὐδεμιᾶρ' ὅως τ' ὀν γενέσθαι, οὔπω ποιῆσαι πυδ' ὀφ' ὧν τῷ τοσούτους ὄντας· καίπε προειρητό τι ὁ τῷ βασιλέως αὐτῷ τίρεσθαι τῆς κεφαλῆς, ἢ μὴ ἐρεῖ τριᾶς καὶ ἀθηναίους ἀγαγὸν ἀηὶ ὅμως οὐδὲν αὐτῶν βελτίονα ἐτρίσειν ὁ φόβος· ἐκεῖ γαμὲν γὰρ ὁ ἐν τολεῖ πρὸ καιροῖ παρὰ τοῦ δαπό που· μλτιάδης δὲ πάλαι πε εἰκὼς ὢν ἀθηναίους μὴ δένα δαπό τιν, πλὴν τῶν νόμων ὀγεῖσθαι μὸ δὲ τοῦ καλοῦ καὶ δικαίου μηδένα κρείττω νομίσαι φόβον· μὴ δ' οὗτος ἀναγκὴν ἰσχυρὰν, δ' ὃν προσήκειν γενέσθαι χείροσι· διαταῦτα εἶχεν ὅτι χρῶπ αὐτοῖς· ἐπεὶ γαὐτὰς πε οὐκ ἂν ἐξαφοῖς οὗτος αὐτοὺς ἐτρίσειν, οὐδὲ σφόδρα εἶδε γαὐτὰς ἐκείνην τὴν ἡμέραν εἶναι, οὐδ' ἐγὶ μουσικούς. οὐδ' ἐγὶ ἰατικούς, οὐ τοίνυν οὐδ' ὁπμίτας ἀγαθούς· οὐδὲ συλλήβδην ἔπεν ἄνδρας ἀγαθοὺς καὶ λυσιπλοῦντας ἑαυτοῖς, οὐκ ἂν οὔπω βραχὺς καιρὸς ὅρκεσε πᾶσαι· ἀηὶ ὡς πρῶ οἱ γεωργοὶ πολλοῦ μανὶ τ' ἀπερμα τ' τὴν ἄπκαρπίαν κομίζονται, καὶ οὐχ ἅμα τῷ καταβαλεῖν, οὕτω καὶ ἐκείνους μλτιάδης πλαπαῖς ὁμολογίας καὶ ἐλεφως, εἰ χειν τῷ καιρῷ χρήσεις· οὐκ ἄπ τῆς χρείας λαμβάνοντας τὰ μαθήματα· ἀχρεῶς γὰρ ἂν οὔπω τις ὁ χρὸς ὠγωνίσατο αὐτῷ· ἀηὶ ἄπ τῆς ἐξουσίας ἐς τὴν χρείαν ἐσκιασένους· καὶ γάρ τι τῆς ἀσκίσεως αὐτ' καὶ τῆς ἀπμελείας ἅπασα ἡ ἑλλὰς κινοῦς τοὺς καρῆς ἐκμίζετο· κἠμὲν ἐμοδὶν ἄλλο τις ἐ πεῖ ἐ χε μλτιάδου, μὸ δ' ἴτ' ἐρεῖν πολλὰ καὶ σμικά, ἐξαρκεῖν ἂν ἔμοιγ' ὧδε κεῖ τὸ ψήφισμα αὐτ' ὁκόνος αὐτ' τοῖς ψυχοῖς ἅπασιν εἶναι· ἢ πρὸς θεῶν τ' μὲν ἡμετέρων λόγων καὶ συγγραμμα τ' τὸ φρόνημα καὶ τὴν ἐμὴν ἀξιόσομεν δίδυκα μεῖν, κἂν πρὸς ἀνδρείαν ἢ δικαιοσύνην αὐτῶν ἢ φέρον, οὐκ ἄχρηον φόσομεν τοῖς ἐθέλουσι χρῆσθαι, τῆς δ' ἐκείνου προαιρέσιως καὶ διανοίας ὁποία τις ἦν, καὶ πότερον τ' τυχοτ' ἢ τῶν ἀπεικιτέρων μεμαθηκὼς, οὐχ ἱκανὸν σημεῖον τὸ ψήφισμα, ὃ παρ' αὐτοὺς τοὺς κινδύνους σωτηρία ἔψαπο· μίαν γνώμην ἐς τοὺς ἕλληνας ἔπων τῷ παντὸς ἢ δικαίουν καὶ μὴν ἃ προγόνους ἄξιον πμᾶν, πῶς οὐκ ἄξιον μλτιάδην, ὧς περ πρόγονον κοινὸν τῶν μετ' ἐκείνους τοὺς χρόνους ἑλλήνων· ὃ γὰρ οὐ μόνον τῆς σωτηρίας αὐτῶν προτὰς, ἀηὰ καὶ δείξας ὅτιους πνὰς ἐν τοῖς πρῷ τῆς ἐλευθερίας ἀγῶσιν εἶναι δεξιὰς καὶ παράδειγμα πᾶσιν δοῦναι ἐκλεῖς, οὗτος ἐφιστορεῖπα τῶν ἄνω πάντων· ἃ τοίνυν καὶ σόλωνα καὶ λυκοῦργον ἐπαινοῦμεν κατὰ τοὺς νόμους οὓς ἔθηκαν, πῶς οὐ δίκαιον μλτιάδην ἐπαινεῖν, ὃς ἔργῳ τοῦ τοῖς πε λοῖς νόμου· μηδένα τῶν χειρόνων θαυμάζειν, μὴ δὲ τὰ ῥᾴστον αἱρεῖσθαι πρὸ τοῦ ἀριστίνος· σκεψώμεθα γὰρ ὁ παρὰ τὸν λυκοῦργον τὸν μλτιάδην, εἰ ἐτάξοντις· οὐ γὰρ δὶ τοῦ κακεῖνον ἐφ' ἑαυτῶν, ὅπ ὡς τῶν διακόνων ἐν ἔθηκε πλάτων· οὐκ ἔστι τοῦτο οὐδὲ ἐγγύς· λυκοῦργος μὲν τοίνυ

Μύσλλ. μοῦσαπὶς νικτὶς [illegible] ανῶλβ:

σόλωπις ὧν τριπλ. ἀγ σημ ss:

αγαθαὶ [illegible] μεθ' ἑαυτ' [illegible] ἔλλη [illegible]

ταῦτα μιμήσασθαι τοὺς ἀληθεῖς, ἀφεὶς τὴν ἄνδρα τῆς ἀρετῆς· ἀλλ' ὁ μὲν ἦν χαλεπώτερον αὐτὸ, ἐμιμήσω· τὸ δὲ λοιπὸν εἰάσας· καὶ ταῦτ' ἀπαντα ποιῶν ἐφ', κατηγορεῖς αὐτῶν τοὺς ἀγαθοὺς, καὶ τί τι καλλιον, οὐ τὰ δ' ὕπερα ταῦτα ἀφεὶς ἐκεῖνα ἅττις αὖ χαίρων τῷ κίμωνι· καὶ μυθους μὲν αὖ τοιούτους συμβαίνης, οὐκ εἶ χις ὅπ κατηγορεῖς· ἐπεὶ δ' ἔλυσαι τῇ μαντοίᾳ τὸ συμβαὶ, καὶ τὴν ἀρετὴν ἐφ' αὐτοὺς μετέπεισαι, οὐκ ἴσον τι νομίζεις εἶναι, ὥσπερ αὖ μυθολογίαρχος εἶ πεῖν εἶ χε μεν· καὶ μὴν πολὺ μεῖζον καὶ κάλλιον ἦς ἀρετῆς λόγον ἐκπονῆσαι καὶ πλεῖν, ἢ μὴ φυγεῖν ὅλως· τὸ μὲν γὰρ, καὶ τῆς τυχούσης ὑπαρχει δύναμεως· τοῦτο δ' οὐ κατὰ τοὺς πολλοὺς ἀνδρας ἦν· καὶ εἰκὸς μὲν αὖ τῇ τύχῃ τὴς εἶ χε λογίζεσθαι· τοῦτο δὲ τῷ κρεῖττονα ἢ κατὰ τοὺς ἄλλους ὄντα γιγνώσκεσθαι· τοῦ μὲν γὰρ ἐκπεσεῖν καὶ φάυλον φύτος ἀνθρώπος· καὶ τάχα αὖ τοῖς καὶ ἄλλο τι τοιοῦτο φαυλότητος δὲ πρὸ τοῦ χρόνου κλύστως καὶ παρακλύστως, οὐδὲν ἔσθ' ἕτερον πλὴν τῆς ἀρετῆς ἀπαθῆ σθαι· δι' ἣν καὶ ἀστρατηγήτους, καὶ παρεῖναι λιστ πλεῖν αὐτοῖς ὑπελάμβανον· καὶ τὸ μέγιστον, φῶν αὐτῶν καταγιγνώσκειν μᾶλλον ἐξίουν, ἢ ἐκείνου· ὥστ' ἐμὲν αὐτὸν ἐφ' ἑαυτοῦ δεῖ σκοπεῖν, πόθεν λέγειν εἰς ἐς ἐκεῖνον ἐξόμαρτην· ἐ δ' ἀπὸ τ' ἄλλων αὐτὸν δεῖ θεωρῆσαι, διαφερόντως οὕτως ἡμᾶς φαίνεται ἀεὶ μάτην ταῦτα· αὐτίκα γὰρ μᾶλλον ἴσως ἀρρόσει· ἢ δι' πολλῶν καὶ μεγάλων ὄντων αὖ πῆς ἐπαίσαι κίμωνα δικαίως, μέγιστον καὶ ὡς παρεῖ κεφάλαιόν ἐστι, καὶ διαφερόντως ἐκείνω προσῆκον, τοῦτ' ἔπεῖν ἐπ βουλόμαι καὶ ἀποδῦναι ὡς παρ' ἄλλο τι τῷ αὐδρί· χιδὸν γὰρ ἐν πλίοις ἴσον πασῶν ὡς γέ μοι φαίνεται καὶ τῶν πρότερον καὶ τῶν ὕστερον αὐτὸν ἔχει τῷ λόγῳ τούτῳ· καὶ οὐ σίωπα γωνίζεται· οὐδὲ δίδωσι χώραν τῇ βλασφημίᾳ· ὡς ἄρα τ' καλὸν καὶ ἀγαθὸν ἀνδρων ὡς παρεῖμαρμένον εἶναι, τοὺς θεοῖς φαύλους ἀποβαίνειν, καὶ ὀλίγου πρὸς ἀξίους τῆς πατρώας ἀρετῆς· ὅς τῆς φύς ἐν μαραθῶνι, καὶ κλαρονομῶν τοσούτου κινδύνου τὴς ἐκείνου δόξης, οὐ κατέχυτεν οὐδὲν ἴσον ὑπαρχόντων· οὐδ' ἀποχρῆν ἡγήσατο αὐτῷ γράφεσθαι τοῦνομα τ' πατρός, ὡς παρτῆς ὁλυμπιάσιν ἀξίων γενέσθαι τῆν ὁλυμπιονίκου πατρός· ἀλλ' οὕτως δι' καὶ καλῶς ἐκεῖνον ἐμιμήσατο, καὶ ὡς παρ' ἰχνῶν εἶχετο τοῦ ἐργων τοῦ πατρός, ὥστε δ μηδεὶς τῶν συγγραφίων ἐτύγχανεν ἐικὼς ὅπου παῖς ἦν, ἀπ' αὐτῶν εἶναι τοῦ ἐργων εἰκάσαι· ὁρᾶν γὰρ πάντα αὐτοῦ καὶ ὅπῃ προσῆκεν.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥ.

Ρόδιος ἐν τῇ ς', ἱκανῶς ἐξείργασται πρὸ μιλτιάδην· καὶ τὸν ἑῶον αὐτ μιλτιάδην τὸν κυφίλου· τὸν πρῶτον ἄρξαντα χερρονήσου· λέγων ὅτι μιλτιάδης ὁ στρατηγήσας ἐν μαραθῶνι, κίμωνος μὲν ἦν υἱὸς ἦ τοπατρὸς δίκαιος δ' ὅμοιος στρατηγὸς καλλίμαχος· ὃς κατὰ νόμον, ἰσόψηφος ἦν ἑκάτω τῶν στρατηγῶν· εἰδέναι δὲ τοῖς μὲν τ στρατηγῶν, μὴ συμβάλλειν· τοῖς δὲ, μάχεσθαι· ἐν οἷς ἦν καὶ μιλτιάδης· ὡς δὲ προσέλαβε τὸν πολέμαρχον, ἵνικα τῇ γνώμῃ· παρεδίδοσαν μὲν γὰρ αὐτῷ τὴν ἐξουσίαν οἱ πρὸ αὐτ πρυτανεύοντες τρατηγοὶ καθ' ἡμέραν· αὐτὸς δὲ οὐ συνέβαλεν ἕως ὑπ' αὐτὸν ἦλθεν ἡ πρυτανεία τῆς ἡμέρας· καὶ τότε συμβαλὼν, ἐνίκησεν· ἅπαν φανερώτατον ἀρχοντος ἀθηνησιν· ἐφ' ᾧ δι' ἣν ἐφίσαται αἰθεσίδαι γεγραφέναι τὴν παράταξιν αὐτοῦ, ἣ τῆς ὕστερον ἐκλύθη πυκίλη· κατηγορεῖς δὲ ὑπ' ἀλκμαιωνίδου, ὁ παίζων ἡ παρόν, ἅμφω γὰρ λίγεται δυνατὸς ἐλεῖν, κατηχρῆσθαι τῷ πρᾶσσων· οὐκ ἐβουλήθη, ἐκεῖνο δύνασθαι ἀποβαίνειν· ποσαράκοντα δὲ τάλαντα ἐζημιώθη· ἀ ἐξέπεσε κίμων· πίπτει δὲ μετὰ δύο ἔτη τῆς μάχης· ὡς υἱ τρεῖς ἐφίζονται ἐν τῷ δισμωτηρίῳ.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ.

Ερικεν δ' ἡμῖν ὁ λόγος, ὃς αὐτὸν μιλτιάδην· ὃν ἐγὼ μᾶλλον αὖ ἀγχυπίμην ἐπαινῶν ἢ λέγων· οὔτω μοι δοκῶ πάντ' αὖ ἔλαττον εἰπεῖν ὁ βουλόμαι καὶ πρὸς τοῦτον γ' αὖ εἴ τις ἀφορῶν τοὺς εἰ γὰρ αὐτὰς λέγω πάντων αὐτὸς ἀξιώσει κατηγορεῖν, μιλτιάδου, καὶ τοῦ βελτίστης αὐτῷ τοῦτο λόγου κρινεῖ, πάντ' ἐπαμοιξ ἐγὼ συγχωρεῖν, καὶ μὴ πολλοῦ τινος ἄξιον τὸν ἄνδρα ἐκεῖνον ἡγεῖσθαι· ἀλλὰ οὐκ ἂν ῥᾳδίως δοκεῖ ῥᾳδίως, ὅστις καὶ μηδεὶς τῷ αὐτοῦ, μιλτιάδην δίφθε ἐν μαραθῶνι, καὶ πρὸ τοῦ τοῦτο ἡγεμονεύειν· καὶ τοσούτου τινος ἐμέμψατο· καὶ τιμῶν τος μᾶλλον ἢ κακίζων τος· ὡς παρ' οὓς σιμωνίδης ἔοικε τιμᾶν ἐν τοῖς ἀναγράμμασιν· ὅμως δὲ καὶ μιλτιάδης μετέχει τοῦ καταλόγου· καὶ τῷ τοιούτῳ αὐτῷ, τὸ τῶν πατρικῶν τῶν ἐπ' αὐτ τοπροσμένειν· κατηγορίας γὰρ οὐδεμιᾶς αὐτοῦ προειρημένης, ἐξαναγκες πρότερον τινὰ ἀγωνίζεται· διὰ τὸ ἐκεῖνα τοῦνομα ἐν τοῖς διακόσιοις αὐτοῦ· καίτοι ὦ πάντων, φαίνεις δ' ἐν τῶν δικαιοτάτων ἀνδρῶν, ὀρθῶς ἐκρίνου ὁ θεὸς τὸν νόμον, ἀξιώσας διαρρήδην ἐκτίλαι τὸ δίκας καὶ τὰς γραφὰς ἐβλαφίμεθ' εἶναι τὸ καὶ τὸ τιμῆσαι· καὶ ἀλλ' εἴ τι παράνομα· καίτοι τίς ἄλλο κατηγορεῖ, τὸν αὐτὸν πρότερον φραζειν καὶ μὸ τηνάλλως φοβεῖν· σὺ δ' ὅτι μὲν τριῶν ἢ λέγων ἕκαστος τῶν ἀνδρῶν τοὺ τῶν ἀδίκει, ἃς τὸν ὑστεραίαν ὡς ἔοικεν αἰεβάλου φλώσειν, ὥς παρ' ἐν ἄλλῳ τῳ διαλόγῳ· πάντας ἀπᾶ κοινῇ· καὶ οὐδὲ ὃν τ' ἄλλων διαφερόντως ἠξίω

μάχοις· πρὸς δὲ τοὺς βαρβάρους καὶ τοὺς πολεμίους, ποῖός τις· οὐκ ὄσῃ τῶν ἑλλήνων οὐδενὶ πρέποις οὐδὲ ὀνόματος πέρι πραίσεις ἐν τῇ ἠθοποιΐᾳ· οὐδὲ πρόσωπα καλλίω βαρβάρων· οὐδ' ὅν μᾶλλον ἀγαθοῦ προσήκει τῆς αὐθαδείας ἅμα καὶ τῆς ὑπερόπτου· οὐ γὰρ ἐπιδὺς διήμαρτον ὧν ἔλιπεν αἰτίαν καὶ πρόφασιν μιᾶς καὶ δι' ἀπορίαν ὡς πρὸς ἀνίερα τὰς αὐτοὺς ἀξίωσιν ἀφεῖναι· οὐδ' ἠμνημόνησαν τῶν ἱερῶν τῶν ἐκείνων ὑβρισθέντων· οὐδ' ὧν ἐν δίκῃ οὐδυνήθησαν ἐπιδείξασθαι· ἀλλὰ καὶ πυθόμενοι ἀξίους αὐτοὺς ὀφείλειν δίκην τίνειν ἑκάστην· καὶ ἔτι μείζονων ἀθλα κατορθώσαι, δῆλοι πᾶσιν ἦσαν ἐξεργασάμενοι; οὐκ ἂν ἔτι δεῖν τὴν ἡσυχίαν ἄγειν· οὐδὲ τοῖς ἄλλοις παραινεῖν· οὐδὲ τοῖς ἡσυχῆ ἔχειν τὴν χάριν, ἀγαπῶντας ἁπλῶς τὰ ἀεὶ πρὸς τὰ καὶ νομιζόμενα καὶ παροιμίαις καὶ ῥήτραις, καὶ παντὶς κελεύουσιν ἀμύνεσθαι τοὺς ὑπάρξαντας, τοῦτο δοκεῖν ἔτι· καὶ πρὸς τοῦτ' ἄγειν αὐτοὺς· οὐχ ὡς αὗται τὸ δίκαιον, ἀλλ' ὡς αὗται τὸ δίκαιον τῶν λέξεων· πρὸς δὲ τούτοις καὶ τῆς ἑλλάδος φυλακὴν ἀκριβεστάτην ἄγειν, οὐκ εἰκαθεῖξας αὐτοὺς εἶναι παρέχοι καὶ βίᾳ καὶ ἀσφαλῶς· ἀλλ' ἐπὶ τοῖς βαρβάροις φόβον ἐμβάλλοι, μᾶλλον ἔτι ποιοῦντι ἐν θυμηδίᾳ τοῦ λοιποῦ· καὶ ἐπὶ τῆς ἑλλάδος αὐτοὺς ἀπώσασθαι, ὡς δυνατὸν κράτιστα τοῦτο διὰ τούτων εἰς τὴν ἐκείνων ἐξέτασιν τὸν πόλεμον· καὶ παρὰ μὲν κύριον, παρέσεσθαι δὲ καὶ φυλάκων· εἰ καὶ φοβεῖσθαι καὶ κυρίους· καὶ ὅσοις ποτὲ πρὸς μίσθαν αὐτῶν· ἅπαν δὲ ἀνεμιάθητα πάμφυλον, καὶ μαχίας καὶ πολεμαχίας μεμνῆσθαι ἄστασιν· ἀμφότερα ἐμέρα μᾶ νικῶν· ὥς τι πρὸς παρεσκευασμένους τῶν τοιούτων, τοὺς ὅτ' ἐπέσησαν οἱ βάρβαροι πρὸ χειρῶν, ὅμως τῆς ὕμνησεν αὐτῶν ὡς τοῦτο ὕστερον· καὶ ταῦτα ἀπὸ μᾶς τοῦ ἡμέρας ἔργα· ἐξοῦτ' ἀνδρῶν καὶ πόλεως ἐπιδυνάστου· καὶ μὴν ἐφέσει, οὐδὲν τῶν καλλίων ἅπαντα γένεσθαι ἀνδρῶν, ἔργον ἐν πείρᾳ καὶ κατὰ τρόπον δρᾶν· οἷοι γὰρ ἐν γαίᾳ μέδων πολλοὺς ὀλίσαντες, φοινίκων ἑκατὸν ναῦς ἕλον ἐν Κιλικίᾳ, ἀνδρῶν πεῖσαντες· μίαν δ' ἔστησεν ἀσὶς ὑπ' αὐτῶν πυγεῖς ἀμφοτέρα χειρὶ κρατεῖ πολίμου· καὶ ταῦτα νὺξ ἀκοντίσας ἀκρίβεσθαι ἐρύμενον· οὐδ' ἐξῆρεν οὔπω ὡς κίνητος· ἐκεῖνα μὲν γὰρ ἐν ὕλαις τῆς ἑλλάδος ἐκπυνθάνεσθαι· τὰ μὴ τε ἐν αὐτῇ ὕλαις· τάδ' ἐπαρτιμαῶ τῆς Δύβοιας· ταῦτα δ' ἐν μισῷ τῷ πολεμίᾳ· καὶ τὸ μὲν δεῖλαιον τὸν κίνδυνον ὦ πολλῷ· ταῦτα δὲ ἀμφοτέρα ἑνὸς ἀνδρὸς, καὶ ἑνὸς κυβέλου· καὶ κεῖνοι μὲν ὥσ' ὧν τὸν κίνδυνον, οὕτω καὶ τὴν τύχην ὡς ἔπειν δεῖλοι τοῦ· αἰνῶσι μὲν γὰρ ἡ βιμαχλῆς ἐνίκων ἐπ' ἀρτιμαῶ λαμπρῶς· πᾶσ' ἂς ὕλαις ἀπαρτίσαντες, οὐδὲν ἧσσον κατεπράξαντο τῇ ἑλλάδι· πλὴν ὅσον τὰ σώματα δεσπόντων καὶ, τῷ θανάτῳ τοὺς βαρβάρους ἐκπλῆξαντες, ἄπρακτον ὧν ὧν μόνον τοὺς οὐδυνάστης· οὕτω δ' ἐφάνη καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν ἑνίκων τοὺς πολεμίους· καὶ τοσούτους ἠχμαλώτους εἶλον αὐτῶν, ὅσοις ἔργον ἦν καὶ τοῖς ἅπασι ἀπηρτῆναι διὰ ταῦτα· φησὶ λέγω βραχέων πρὸς δόξαν ἀλλοτρίων γένεσθαι ἀνδρῶν ἔργον ἐν πείρᾳ καὶ κατὰ τρόπον δρᾶν· οὕτως ἀκριβὴς τις κρίβαιος ἐκείνης φύλαξ ἦν τῆς ἑλλάδος· οὐ μόνον τῆς ἑαυτοῦ πόλεως καὶ τοιούτους ἅπαντας οὓς ἐκ πάντων τοῖς ἄλλοις παρέχετο· ὥστε ἐξικνεῖσθαι, πλὴν ἀναπλῆν τοῖς βαρβάροις τὸ φοβερὸν τοῖς ἕλλησι καὶ μισεῖσθαι ὅπερ ἦν παρ' ἡμῶν ὑφ' ἑαυτοῖς ποιοῦνται, ἀφ' ὅτου αὐτοὶ σωθέντων· ἐξ ὧν ἰᾶς τε πόλεις ἀπάσας ἀφεῖσαν, καὶ τῆς κάτω χώρας πυκνὸλίγης ἀπέστησαν· ὧν ταναπὲ ὕστερον οἴκησαν χώραν λακεδαιμόνιοι· πρὸς πύς συβλεῖσιν καὶ ἀμαλλώμενος, τοὺς σωτῆρας· καὶ δι' ἐς τὸ τῆς πολέμους ἐμπειρίαν, καὶ ἔξις πρόσκειται μόνη· τοσούτου κρεῖττον κίμωνι φύλαξι τοὺς ἕλληνας, καὶ πῦρ τοῦ πολλοῦ τινος ἄξιος ἦν καὶ λέγων καὶ πράττων· ἆρ' οὖν ταῦτα ἂν πῦρ κατεῖργασε, ἑνίκα ναυσὶ καὶ πολλαῖς καὶ λαμπραῖς καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν ἐφιζῆς ἀπορεῖτο, ἀ δουλαίειν ἔξιτο τῷ πόθεν, καὶ μὴ τοῦναντίον δὲ ὅσον ἐξῆν ἔχειν ἀκριβέστατα, ἢ κόσμου καὶ τάξεως χωρὶς ἦτε τὸ στρατόπεδον, καὶ σῶς χώρει τὸ πᾶν ὃ βούλοιτο, ἀλλὰ μὴ πάντα χοῦ πᾶσαν φρονίδα καὶ προνοίας ἐκείνου ἀπαξίαν καὶ δι' ἀρμοστίας αὐτ', καὶ τοῦ πρὸς ἅπαντα ὑπερχεν δύκολους αὐτῷ; ἐγὼ μὲν γὰρ οὐκ ἀσυλλογίστως· νῦ δ' ὑβριζόντας αὐτοὺς· οὐδὲ τῶν ἰδόντων ἐπιμόνους· ἀλλ' ὡς οἷόν τε μίγματα κοσμίους ὄντας καὶ τὴν τάξιν φυλάττοντας· καὶ ὅ φησιν ὅμηρος ἀρδυμάνους, φαλεῖν ἀν' τ' πολεμίων ὅμιλον, καὶ χρησμοὺς εἶναι καὶ κεῖνα καὶ φησιν αὐτοῖς, καὶ μοι παῦλ' ἐκεῖνα ἔδη λέγε· τὸν γαυπετὸν ὡς τὴν τάξιν τίθεσι τὰ ξύλα· τὸν πίκλονα ὡς τὴν τάξιν τοὺς λίθους, τὸν χορὸν ὡ· τὸν ἱππασιάστρον· ὅπερ ἂν αὐτὸ εἴπεις, ὑπὸ τοῦ κίμωνος ἐρεῖς ἔτι μείας καὶ πολιτείας· καὶ μὴν ὅτι καὶ τὸ πᾶν ἦν κόσμος ἐκλήθη, λέγεσθαι ὡς ἔγωγε φημὶ, πρεσβεύων ἐμοὶ πρὸς τὸ μισθὸν ἐκὼ πράττειν· κίμων τίνων τῆς ἔπαινος εἰσωνυμίας, τὸ γενόμενον τῇ πόλει δίκαιον τὸ κοσμίως γῆ ἅπαν ἐπαρεῖχεν ἐς δύναμιν· τοιαῦτα ἐπολιτεύετο· καὶ τοιαῦτα ἐδίδασκε· καὶ τῇ πόλει τὸν δῆμον καὶ πᾶσι τραπέσθαι τοὺς ἐμβάσεις· νὺ δία ἀφ' ἑαυτοῦ πρᾶξαι αὐτὸν, ὅπως αὐτὸ δίκαια ἐν τοῖς φωνῆς μὲν ἀκούσεται; καὶ πάλιπτ καλῶν ἀγαθὸν πρὶν τὰ δίκαια ἐξικνεῖσθαι, ἵν' αὐτοῖς φωνῆς ἀκούσεται· οὔπως ἐπράξαν· συδὲ ὡς μὲν κατηγόρησαν λέγεις· ὡς δὲ μετήγαγεν οὐκ ἐνθυμῆ· καὶ ἅμα δικαίως ἐψηφίσαντο, καὶ ἀμφοτέρων λέγεις· ἀλλ' ὀρθῶς ἐβουλεύσαντο, πυχὴ γῦ· τοῖς μὲν πρόσχεσθαι παρεσκεύασεν· τῷ δὲ ἀφιέντι, μισγίσθαι τοῖς ἀρίστοις ἔχειν· καὶ ὡς ἔπαινεν ἐμὲ κατηγορήσαντα αὐτοῦ μεταγνόντας καὶ νικήσαντα ἐφ' ὧν ἐγνώσαν ἐξ ἀρχῆς· συδὲ ὧν ὥσπερ κύριον ἐγκλήσας· καὶ οὐκ εἰξάσας

ἀπελαύνειν.

γνοιτ' αὖ ἄλλως τι καὶ μεθ' ἡμᾶς ἄρτιας ἡμῖν κατ' αὐτῶν, πρὸς ἣν ἀπολογεῖσθαι δεῖ, ἡμῖν τε δεῖ ὡς διακονοῦσιν ἴσαι. ἃ δ' ἐστὶν ὑπὲρ κεφαλαίων, καὶ ὅπερ οὐκ βουλομένων παρελθεῖν δυνατὸν, ταῦτ' ἀρ' ἐστὶ καὶ ἀγκαῖα δίκαιον ποιοῦσιν ὑμᾶς περὶ αὐτῶν; ἐμοὶ γὰρ ἅπαντα ταῦτ' ἔστι διακονία, καὶ τὸ ῥᾳδίως ἔχειν καὶ πολιτείαν καταστῆσαι καὶ πρᾶτα πάντα ἄρξαι καὶ ἀρχὴν ἐπιτεῖσθαι ἐν πόλει· καὶ πρόσθεν προβουλεῦσαι προιδεῖν προβεβουλεῦσθαι δικάσαι δίκας, παυηγύρεις αὖ οὕτω τύχῃ κοσμῆσαι, λίγω δὴ λαὸν ἅπασιν πράξιν καὶ προσαγαγεῖν, εἰ διακονίαν καὶ ὑπηρεσίαν χρὴ καλεῖν, δίον δὲ καὶ βασιλείαν αὐτὴν καὶ δυναστείαν ἅπασαν, κἄτ' ἐγὼ βούλει πρὸ πρὸ τοῦ κἀμὲ ἄρχειν μᾶλλον ἢ δουλεύειν, καὶ τὸ τοῦ κωμῳδοποιοῦ βιβλίον καὶ παγίως ἔχει, ὡς ἄρ' ἐς αὐτῆς οἰκίας δοῦλος ὁ βασιλεύς, εἰ ταῦτ' οὕτως ὡς ἐφ' ἑαυτοῦ ἔχει, πρῶτον μὲν ἐγωγε οὐχ ὁρῶ τοῦς ἀμάλλον ταῦτ' αὖ καὶ κατηγόρους· ἢ γὰρ ταὐτὰ τοῖς ἑταίροις ὁρίσομεθα, ὥστε καὶ τὸν αὐτὸν φύσιν ἢ γὰρ ἀρχὴ δουλεία, χαλεπὴ γ' ἀμάλα πᾶσι δουλεία καὶ ἐφ' ἡμῖν καὶ ἐπὶ τὴν ἀρχὴν δουλείαν εἶναι πείσομεν, τί κωλύει καὶ τὴν δουλείαν ἀρχὴν τοῖς αὐτοῖς τούτοις τείνειν λόγοις· καὶ πρὸ τοῦ ἐμὲ ἡσθῆναι καὶ οὐδέποτ' ἐν τούτῳ μόνῳ ἀεὶ μὲν ἀρχὴ δουλεία πρόπροι γεγόμην, δοκεῖτε μάλιστ' ἀρχὴ γίνεται· ἀδ' αὖ δουλεία πρόπροι ἀρχὴ νομισθεῖσα τοῖς τοῖς ἀρχοῖς ἐναντία δουλεία μάλιστ' εἶναι· καὶ οὕτω παντάπασι καὶ μὴ χωρίσειν τὸ ὄνομα ταῦτα τὸ ἐναντίον πρᾶγμα τοῦτο, εἰ δὲ βούλει, ταὐτὰ τοῦ πράγματος καὶ μὴν οὐδὲ ὅπλοις τοῦτ' ἐμοὶ, πότερον τῷ ἐνθυμίῳ, ἐάσον δ' ἐρεῖν· ἢ γὰρ μὴ προτιθόμενα μήτε πολλῶν μήτε πολίτων, μήτε οἰκίας, μήτε ἡμῶν αὐτῶν ἐστὶν ἅττα φωνεῖν· μὸ δὲ κτήσει μεδέτα ἡμῶν μόνη χρεία πατρίδος, μόνη ἱερὰ πατρῷα, μήτε οἰκίαν ὁρῶντες εἰς ἡμᾶς, μήτ' ἄλλο τοιοῦτον μυδὲν, ἀφ' οὗ τῷ φυγῇ φλεγόμεθα πρᾶγμα, καὶ καὶ δύμεθα ὡς πρὸς μίσφ τῷ αἰρεῖσθαι τοῦς γοῦς μᾶλλον προσαπόμενοι, οὐδὲ φροντίζοντες οὐδενὸς πράγματος, οὐδ' ἀπροσαγγέλλητος ὁμῶν ἅπαξ τῷ μεταγεφ· ἀδ' ὅρας μὲν κἄτ' ἐκείνους πόλιν δ' ἐστὶ πᾶσι μὲν ἀνθρώποις ἀναγκαῖον ἐστὶν ἀλλοιαῖς χρῆσι, βαίνουσιν πυγμαῖκας· ἀγαθὸν ταῦτα πάντα ἀσελγείας καὶ παντοπάτα εἶναι καταγωνόμενα, καὶ πρὸς ἅπαντ' ὀμῶν αὖ τοῦς ὁ λόγος ἀρκεῖσθ, τὸ διακονεῖν ταῦτ' εἶναι κἀπεριλεῖν, καὶ τὸ ἀδικεῖσθαι φρᾶσον ἢ ἀδικεῖν, ἄλλο πῃ τῶν ἀμφὶ χρὴ γίγνεται ξὸν λέγεται καὶ τοῖς καμοῦσι παραπλησίως ὅπερ αὐτοῖς ἢ τὸ ἴσον ἀπολαύειν ἄπαντα χρῆ, εἰ δ' οὖν καὶ διακονία ταῦτα ταῦτ' ἐστὶ καὶ αὐθ' ὁμοῦ, τί μᾶλλον φίλει κεφαλὰ αὐτοῖς ἡμῖν τοῖς διακόνους μᾶλλ', πολιτείας καταστάσαι λόμενος καὶ νόμους συγγράφων, καὶ λίγοις μὲν καὶ τυχαιοῦ ἁπλοῦς εἰς ἡμᾶς εἶσιν, λίγοις δὲ τῇ φιλοσοφίᾳ δυνατείας προσδεῖν καὶ μὴ πρόπροι παύσασθαι κακῶν τὰς πόλεις, φεῦ ἂν σοι τὸ πολυμύθητον δὴ τοῦτο, ἢ βασιλεῖς φιλοσοφήσαι, ἢ φιλοσόφους βασιλεύσωσιν οἱ φιλόσοφοι· ὡς ἢ μᾶλλον συνίλθοι φιλοσοφία καὶ δύναμις πολιτικὸ, οὐδὲν ἧσσον ἢς τὸ κοινὸν τοῖς αὐτοῖς ἰσόμενον· καὶ τὸ δὴ μίγνυσθαι, ἐν γὰρ αὐτοῖς οἷς πολιτικὴν νομιζομένοις, ἀφορίζει μὲν φύλακας τῇ πόλει· οἵτινες τὴν αὐτὴν ἴζουσι τιχνικίμων δίδως δ' αὐτοῖς τὰ περισσεῖα τῶν ἄλλων πολιτῶν, αὐκ ὀλίγον τὸ περαίρειν, καὶ τιμὰς καὶ προεδρίας καὶ ζῶσι καὶ πλουτίσαι, ὅς αὖ αὖ τούτων ἄριστος φανεῖ· καὶ ὅλως τῷ τοῦτους διαπρέπειν τὰ πλείστα ὡς μίαν οὖσαν ταύτην τῇ πόλει σωτηρίαν ἢ τὰ τῶν φυλάκων ἀμείνω· καὶ οὐδὲ τι μαθόντας αὖ τοὺς φύτους καλεῖς, καὶ τι μαθόν τάξας αὐτοῖς παρὰ τοὺς ἄλλους ἐν τῇ πόλει, οὐ τι τῶν κοινῶν διακόνους· καὶ ταῦτα ὑπὲρ ταῦτ' ἀγρύπνος μὲν λέγοντας διαζῆν, καὶ κινδυνεύσειν ἅπαντα κίνδυνον ὑπὲρ τῆς πόλεως ἁπάσης· οὐδ' ἴσμεν μαθοφόρους τοὺς καὶ ξένους ὡς ἀληθῶς αὐτοὺς προσοικειωσάμενον· οὐδ' ἐν καρῶν χάσματα καὶ μοῖρα θρέψασθαι, πολλὰ πράγματα ἔχοντας ὁλίγου καὶ ταῦτα μαθοῦ· ἀφ' ἱκανὴν αὐτοῖς ἡγῆ, φιλοτιμίαν, ἂν τὴν χώραν σῴζειν ἐπίσθωται· καὶ ὁ τέλος ἅπασα πρὸς αὐτοὺς ἀποβλέπει· εἰ γὰρ αὖ ταῦτα καλῶς καὶ δικαίως ἔχει σοι, καὶ οὐκ ἄχρεως ἢ ἀπρεπὲς οὐδ' ἀνελεύθερος· οὐδὲ ἀμχύνει ἔχοντα κατασκλαίσασθαι τοιοῦτον φυλακὴν πόλει, καὶ τοιούτους αὖ ἄρχας, ὑπὸ τοῖς τοῖς φίλοις βοηθεῖν, τοὺς ἰχθύος ἀμύνεσθαι δυτέον, σκόπει γὰρ κίμωμαι τὸ ῥᾷον ἢ ἐκ τούτων· καίτοι ταῦτ' οὐ τιμαρίτους παρεῖναι δόξει τῷ αἰδρί· μὴ διάκονον· μὴ δὲ πρὸς τοῦτον ὁμολογεῖν γιγνέσθαι ἢ ὡς ἐλευθεριώτατα καὶ ὡς καλλίστα ἔχειν αὐτῷ τὰ τῆς πολιτείας· καὶ χιλίων ὧν ὑπὲρ σοι τὰ τῆς πολιτείας ἔχειν τῆς ἀμεινόνου ταύτης· σκέψαι δὲ αὖ τὸν μὴ πρῶτον ὡς τὴν πόλιν καὶ τὴν χώραν ἐφύλαξεν, ἀφ' ἃ καὶ ἐκδοῦναι τιν' ἐρᾷ τὴν ὄρεσι, ὅπως τοῖς βαρβάροις, ἐπεὶ δὴ καὶ κἀτῷ σοι δοκεῖ μὴ γὰρ αὐτὸν δεῖν ἀμφοτέρους τρέφειν, ἀφ' ἃ τοῖς μὲν, ὡς τοῖς ὁμοφύλοις ἐκεῖ, τοῖς δ' ὡς χρὴ τοῖς φύσει πολεμίοις· ἐκεῖνος γὰρ συμβάσεις μὲν ἐν πολεμίᾳ πρὸς χῶς οὐ φαύλας, αὐδὲ μαφάς τινος· ἀφ' ὧν τι καὶ λακεδαιμονίους δὲ παῖ ἐλεῖν τ' ἄλωτ' ἐπαναστατ', καὶ μα τ' σεισμῶν ἅπασι, φόνοι, ἀγαγὼν αὐτοὺς πεντακισχιλίους ὁπλίτας, ὡς σὺ ἡμῖς ὦ μαθ', ἴσοσι μὲν τὴν πόλιν αὐτοῖς καὶ τὴν χώραν, ἔλυσι δὲ τοὺς πάντας ἅπασι φόβους, καταπίπτοσι δὲ τὰ ἐν τῷ πολεμίῳ πράγματα· τοιοῦτος μὲν πρὸς τοὺς ἔλληνας καὶ τῶν ἑλλήνων τοὺς ἀρίστους καὶ ἅμα συμ-

ὕστερον ἔδ' ἀκὴν παραλίαν σὺν χαίρουσα πανταχοῦ νέμοντες· ἀλλ' εἴπερ ποτὲ ἄλλοτε, ὅκμαζον καὶ τότε· καὶ κύκλος αὐτοῖς ἐπ' ἐκείνου μέγιστος, ὡς ἐδόκουν ἡμῖν, ἐφαίνετο· ἀλλ' οὐδὲν τούτου βλαίβος τῷ λόγῳ· τοὺς γὰρ οὕτως ὀλίγα πράττοντας, ἀνάγκη πλέον ἢ αὐτοῖς ὄφελος φρονεῖν· καὶ τρέφεται τὸ μὲν πανοῦργος· ἐγγυτάτω δὲ αὐτὸ εἶναι· τὸ δὲ πίνειν αὐτὸν προσῆκον ὀλύμπιον ὑπὲρ τοῦτον ἦν τὸ συγκεχωρηκός· καὶ τὰ λίγω· εἰ γὰρ τὰ μήκιστ' ὑπερπεφώκισται, πλησίον τε καὶ οὕτως ὁ λόγος πλανᾶται· ἐκεῖναι γὰρ ἐκείνου ὄδε κολακεύοντες, φαίνοιντ' ἄν· οὐ πᾶς ἐλεύθερος· ἀλλὰ οὐ τὰ ἐλευθέρου πᾶς κλέος· οὐ τὰ ἐλευθέρου πᾶς κλέος· πόθεν· ἀλλ' ὁρῶντες αὖ δρᾶ καὶ λέγων καὶ πράττων ἄφθονον, καὶ δουλείας μὲν οὐδαμῶς ἐγγύς· ἄρχειν δ' ἄν τοῦ ἐπιτηδείου καὶ ἱκανῶς τοῦ καὶ πάντων ὑπὸ τοῦ κρείττονος τῶν ἄλλων, ἐπαινοῦντος τὸ μέρικον· καὶ παραπλοῦς ἡ αὐτὸν τοῖς θεοῖς ἐνόμισαν· εἰ δ' οἱ χωμικοὶ καὶ σίνοντες καὶ μὴ τὰς πείρας ἀδότες, τὰς αὐτὰς τοῖς θεοῖς προσηγορίας ἐξίωσαν, τοῦτον ἡμεῖς θεαρίωνα καὶ μιλάκωνα καὶ οὐκ οἶδ' ὅτῳ τῷ τρίτῳ γε φωμίδα τὰς αὐτὰς, οὐκ ἄρ' ὧν φρονεῖν δόξομεν.

θαλύμπιος ὁ πρίαπος

θαλύμπιον, μύσκελον, σαραβάρα ὁ κατάνυξις.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΚΙΜΩΝΟΣ.

Κίμων μὲν τοίνυν γίγνεται πᾶσι δῆλος ἐξ ὧν δὴ τὸ πρῶτον, οἷός τε εἶναι τὴν φύσιν· ὅθεν καὶ ὀρφανὸς γενόμενος, μέχρι πολλοῦ ἐδόκει τοῖς ἀπαντῶσιν ὀκνηρὸς εἶναι· τοῦτο δὲ ἀμφισβητοῦντες φασὶν ἐν τῷ καὶ τὰ ἀρτιγενῆ πονεῖν, ὅτι τὴν τάχιστον μετακίνησιν ἐφ' αὑτὸν ἐπολέτευεν· καὶ παρὰ τρεῖς μὲν ἐψηφίσατο ψήφους, τὸ μὲν ἁπανταχοῦ μετὰ τοῦ πατρὸς δὲ τάλαντα ἐπράξατο· διὸ δυνατὸς δὲ φησιν, οὐχ ὅτι ἐλακώνιζεν, ἀλλ' ὅτι ἐν πυκνὶ τῇ ἀθλιᾳ σωφροσύνῃ· λέγει δὲ τὸν διαβολὴν οἱ καὶ μικρὸν μάλιστα ἐν πόλει· γυναῖκα δὲ εἶχεν, ἰσοδίκην· καλλίας δὲ ὁ ὑὸς αὐτοῦ, καταβαλλεῖν ὑπὲρ αὐτοῦ τὰ πεντήκοντα τάλαντα κατέβαλλε δέ, ἅπαξ τῷ πρὸς γάμον λαβεῖν τὴν ἐπικλῆρον· ἐξοστρακισθεὶς δὲ, κατόλιν καὶ τεσσαρακοντούτης, ἐνίκησεν ἐπ' ὀλυμπιάδι· καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν· πρῶτος δὲ τὸ κίνδυνον τῆς κυρείου πολιορκῶν ἔφορος δὲ ἐν τῇ πρώτῃ φησὶν ἑκατὸν αὐτὸν πεντήκοντα τάλαντα, γύμαστα γυναῖκα πλουσίαν· φοὺς δὲ ἔχειν ἐξ ὧν τρεῖς τρεῖς, ἀπὸ ἑνῶν· ὧν πρεσβύτατον ὠνόμαστε λακεδαιμόνιον· ὁ λεῖος δὲ πάλλον· τοὺς δὲ τρεῖς, ἀπὸ ὀνομάτων τῆς συγγενείας· μελτιάδην· κίμωνα· καὶ θεσπιάνακτα.

ΚΙΜΩΝ.

Ἀλλὰ τὸ δίαιτον ὁ κίμων φαῦλος παῖδα ὄντα, ἥτιν οὖν ὅτιον ἀπαίδευτον αὐτὸν μὴ γενέσθαι πάντῃ δίκαιον αὐτῷ· ἀνὰ τοῦτο γε καὶ χάριν αὐτῷ πάντων δικαίως ἔχειν, ὅτι καὶ τοῦτον ὠμῶς, ὡς τοὺς ἑπτὰς ἐγγεφέρει· ὡς ἐγὼ μᾶλλον αὖ τοῦτο εἰδείην, μόνος αὐτὸν τῶν ἑπτὰ μὲν ἀστρολόγον, πλεῖστα δὲ τραγῳδῶν· νῦν δὲ ἀκριβὲς τὸ τοῦ ὁμήρου συμβαίνει, τὸν αὐτὸν αὖ ἄρκειν μύθων τε ἐντὸς ἔμμενε, πρὸς ἔργα τε ὄργων· ἀδὺ καὶ κίμωνα ἴσμεν μειδιῶντα, οὔτως οὐδὲν ὄντα ἀδὺ τῷ ἐπορικῷ κίμωνι ἐγγεφόμενος· ἐβουλόμην δ' ἂν πρὸς ἄλλον τινὰ μᾶλλον ἀγῶνα τυγχάνειν ὄντα, καὶ μὴ πρὸς πάντα, καὶ πρὸς τοῦτον λέγω καὶ πρὸς τῶν ἄλλων, ἵνα πᾶσιν ὅσοις εἶχον, ἐχρώμην ἁρμόττοντας· καὶ μοι συνέβαινε μοι παραπέσειν, ὡς τὰ αὐτοῦ πάντων καὶ παρὸν ἐξουσίας κομίζεσθαι, εἶτα ὀφθῆναι ὑπὸ δήλιας· ἢ καὶ ἵππους ἀγωνιζόμενος, ἐξόν καὶ παχὺ καὶ πεσοῦσιν ὅσον βούλομαι παρινεγκεῖν, ἐπ' αὐτοῖς χρὴ ἐξιππίσαι φειδόμενον προσελθόντας· οὕτω πολὺ πλείω πλοῦτον λόγου μᾶλλον ἀνθρώπους ἐς πάντα τυχεῖν ἐῶσιν· μὲν δ' ὡς πρεσβεύεσθαι δοκεῖν, ἱκανὸν ἐστὶν ἐκόντας οὐδὲν γὰρ ἐλάττονος ἄξια χάριτος μοι πρὸς τοῦτον οὐμὸν ἀμφοῖν συμβαίνοντα, καὶ τὰς κατ' ἐκείνων ἀρὰς ἀπολύεσθαι, καὶ πάντων πᾶσι ὅσον ἀδοῦς καὶ τιμῆς ἐξίστασθαι· καὶ τὸ δίκαιον ἀμφοτέροις, μετρίως αὖ ἔχοι πάντα χῦ· ὅταν δὲ πίνειν οὐχ οἷός τ' κομψῶν οὐδ' ὅσος ὑπολαβεῖν καὶ κολακεῦσαι κίμωνί γίγνεται, οἱ μὲν δὴ πατρῶα ἐπιλείσας αὐτῷ παραδοῦναι μέχρι τοῦδε τῆς ἡλικίας ἐπίστοιμαι μαρτυρῶν· οὕτως ἀνδρὶ καὶ μᾶλλον ἀρχαῖον ὑγροῦντο· ὅτι δ' οὐ παντὸς ἀνδρὸς τὰ κίμωνος πράγματα, οὐδὲ τῆς ἰσχάτης μοίρας, ἀλλὰ καὶ λογίσασθαι καὶ πρᾶγμα τῶν δ' ἐπὸς αὐτοῦ καὶ καταπράξαι, καὶ φησὶν ὅσος μὴ ἄστον παρ' ἀθηναίοις ἐκόντας δ' ὁμιλεῖν, ἀνὰ καὶ παρὰ λακεδαιμονίοις οὐ χαλεπῶς αὖ τὰ πρῶτα ἔχειν, ἐφιξὺς αὖ εἰς λίγειν· ἅπαντα μὲν πίνειν τὰ ἐκείνου διηγεῖσθαι, ἢ καὶ τὰ τῶν ἄλλων τῶν ὑπολοίπων, ἐξῶ δ' καιροῦ παπλῶς γε

ρα ἀφεικότας, καὶ ὡς ὅτι τὰ ἐμέλλετο ὀρθῶς πράξειν, καὶ μὴν λέγοντες μὲν αὐτοῦ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἤκουον, καὶ τῷ βουλευτηρίῳ τὸν δῆμον, καὶ ἑκάστην ἑώρων δίκην τὴν ἡμέραν· ὥς τε ἐπὶ πολὺ ἑώρων πρὸς ἐκεῖνον, ἐμέλλον κρείττους εἶναι χρημάτων. φέρε δὴ καὶ πρὸς τῶν ἄλλων ἁπάντων, αὖ πάντα σκεψώμεθα. καὶ διὰ λιμῶν γὰρ αὐτὸν πρότερον πρὸς τῆς φυλαργυρίας κατάμφοτέρας ταύτας εἰκόνας, τήν τε τοῦ σαυδ τρίβουκα καὶ τοῦ γραμματεῖ· καὶ συγκεφαλαιούμεθα πάντα ἐν βραχεῖ. λάλους φασὶν εἶναι τοὺς ῥήτορας· καὶ μὴν οὐκ ἦν αὐτὸς λάλος. ἀργὸς δ' ἂν ἐνίοις ἦν. θεωλούς· ὁ δὲ, ὡς πᾶν δρᾶν φασι τὰ φιλοχρήματους· οὐδ' ἅπαξ ἐπράττε χρήματα· πῶς οὖν αὐτὸν ἀγαθὸς λέγειν· ἱκανὸς πράττειν· ἀνδρεῖος· κρείττων χρημάτων, ἐτοίμους λάλους, ἀργοὺς, θεωλούς, ἀνελευθέρους· ἢ γὰρ ὅπερ λέγεις· ἢ γρίφου, ἢ οὐκ ἔχω τί φῶ· πῶς γὰρ οὐκ ἄτοπον, εἰ ὅσους μὲν αὐτὸς ἦν οὐκ ἐποίησε τοιούτους, ὅσους δ' ὅπως αὐτὸς ἦν, τοιούτους ἀπεργάζεται· ἐροῖ μὲν γὰρ τυραννίσιν ἐκ τούτων φαίνεται, τὸ χρῆν καὶ αὐτὸν τυραννικὸς ῥιζίους· ἐτεροῖος· αὐθρείους· μεγαλαπρεπεῖς· ἀμέλει καὶ κατασκευάζεται, ὅτι τοὺς υἱεῖς διέφθειρεν, ὃς αὐτῷ παράδειγμα παντὸς ἦν χρεών· οὐκέτι ταῦτα ὧν πάντων· ἀλλὰ δυοῖν θάτερον, ἢ οὐκ ἦσαν αἰτιῶνται τοῦτο οἵους σὺ κατασκευάζεις, ἢ πάντες μᾶλλον, ἢ πλὴν ἄτοπος· εἰ δὲ μήτε φαύλως ἐδείκνυτο τὰ πράγματα, μήτε ἀσαφεῖς πρὸς ἀκριβολογίας παρεῖχε τὰς γραμμάς· ἔτι τοίνυν τῶν αἰτιῶν μνησθῶμεν καὶ συλλογισώμεθα καὶ ταῦτα ἐκ τῶν τεφθέντων· πάντων εἶπε, μηδεὶς κολακευέτω τὰ πρὸς πλουτίδης δ' ἔτι πρὸς ταῦτα χρησάμενος φαίνεται, διαμαχεσθαι δεῖν ἢ περὶ τοῦ βελτίονος· οὐδ' ἐν καιροῖς τοιούτοις ἐμάχετο, οἷς ἅπαντες ἡμεῖς ἐπιδεικνύμεθα, μὴ ζητεῖν ἀπὸ τῶν πραγμάτων τὰς αἰτιολογίας· ἐκεῖνος τοίνυν κατεῖχε· καὶ οὐκ ὄντος μᾶλλον, ἢ αὐτὸς ἐγεμονεύθη· ἐκ παντὸς δὲ πρὸ τοῦ αἰτιολογεῖν πρέπον ἔχει, φησὶν ὁ τὸν νόμον τιθείς· ὅθ' ἁφῆς ἀρξάμενος τῆς αὐτῆς αὐτοῦ, τὸ σύμπαν προῃρεῖτο περὶ τοῦ πρέποντος· οὐκοῦν ταῦτ' ἐδέκετο πάντων, ταῦτα τοιοῦτος πλὴν φαίνεται· ὡς ἄρα μᾶλλον κατὰ τοὺς πάντων λόγους φανεὶς βιβιακὸς, ἢ πανολυτδμένος ἢ πάντα χρῆν ἢ πρὸ ἐκείνου πρῶτον ἁπάντων, εἶτα ἐπὶ τοῦτο ἢ πάντα. μέγεθος δὲ κἀκεῖνο συμβέβηκε τῆς πλουτίδου ὀρθότητος ἀνδρῶν εἰρημένων, καὶ ὡς οὐκ ἐκεῖνος ἦν ὁ διαφθείρας, οὐδ' εἶσαι αἰτιατέος φυλαργύρους εἶναι· οὐδ' ἐκ παντὸς πρότερον τὸ πρέπον ζητεῖν ἔχειν· οὐ πρὸς φόρους πλουτίδης ἐς ἀνδρῶν ἦγεν ὁ ἐξαγαγών, ἀλλὰ καὶ ταύτης τῆς ἀμετρίας ἀφίλοσόφρατος ἦν ἐπὶ πολὺ τὸν ἄπορον, τὸν ἑαυτοῦ ἀρέσεως τὸν σαυτοῦ· ἐκεῖνος γὰρ ἦν ὁ πρὸς τοσοῦτον πρεσαγαγὼν τοὺς φόρους, ὅσον οὐδὲ βουλομένοις φέρειν ἐξῆν, οὔτε σοὶ πεπεισμένοις οὐδὲν, οὔτε τὸν πλουτίδα μισοῦντας· ἀλλ' οὐ πλουτίδης τοιοῦτος οὔτ' ἐν ταῖσδε οὔτε ἄλλοθι· ἀλλ' οὔτω φοβερὰ πρὸς τῆς πρεσβείας ἦν, καὶ τοῦ συμβουλεύειν ἀνυπαίτιος πάμπολ' ἱκανὰ πράγματ' ἐστὶ πρὸς πίστιν, ἅ φησι τῷ πρότερον πολέμῳ κεκρατηκότας αὐτοὺς πάλαι πρὸ πολλοῦ· καὶ ἔχειν τὰ μέγαρα τόσα καὶ τοιαῦτα· καὶ τὰς κώπας καὶ τὰ χαλκία, ἅπερ τὰ ἀποδόντας, εἰρήνην σώζεσθαι τοσοῦτον δὲ πρὸς διάφορον πρέπον ἀεί τι τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῖς ἔχειν· ὥστ' ἐγὼ νομίζω πρὸς ταῦτ' ὀρθῶς, καὶ πρὸς τὸν τιμαιόμενος, δεῖ τὸν βίον πλουτίδης, καὶ μὴ πρότερον ἄχθεσθαι, οὐκ ἂν δὴ ἔχαιρον κακῶν ἐξοκείλαι τοὺς ἕλληνας· ἀλλ' ἐπειδὴ τοὺς ἄνδρας τῶν λακεδαιμονίων εἶχον αἰτιᾶσθαι, καὶ πύλον, οὐδὲν αὖ αὐτοὺς πρέπον ἔχοντας· ἀλλ' ἵνα ἐλευθέρως ταῦτα ἀποδόντας, πρίασθαι τοῖς ἕλλησι κρίνειν δρᾶσιν· οὐδὲ γὰρ αὐτὸν τὸν πόλεμον, πρεσβείας ἕνεκα αὐτοῖς προελέσθαι σώζεσθαι βουλόμενον, ἀλλὰ τοῦ μὴ δοῦναι παρὰ τῶν ἀποστῆναι· ἀρχὴν δ' ἐκείνοις οὐδ' ὀξίου γίνεσθαι πόλεμον· ἀλλὰ δίκη διαλύεσθαι πρὸς τὰ διαφόρων· οὐ τοι καὶ πόλεμον ἐξ ἑτοίμης ὅδε δίκεσθαι καὶ παρὸν δρᾶσιν ἄγειν, οὐδαμοῦ τὸν πόλεμον προσῆκε· οὐδὲ τοῦ πρέποντος αὐτοὺς ἔχεσθαι σώζεσθαι, ἀλλὰ τοῦ προσήκοντος· καὶ τί τοῦτ' ἐστίν, αὐδρίας· βουλίας· δικαιοσύνης· τῶν καλλίστων ἀπὸ παντὸς ἀγῶνος· ἀλλ' οὐχ ὧν πάντων αἰτίαν αὐτῷ δίκαιον τοίνυν ἔγωγε καὶ τὴν ἐπωνυμίαν ἣν ἔσχεν ἐκεῖνος ἐν τοῖς ἕλλησιν, οὐχ ὅτι μίβακός τις καὶ διαφθορεὺς, ἀλλὰ τὴν αὐτὴν τῷ δίκαιον μαρτύριον μέγιστον εἶναι τῆς πρὸς αὐτοῦ λόγους· καὶ ὡς οὐ λόγοις φαύλοις ἦν· ἢ τῆς μὲν ἀρετοειδοῦς δικαιοσύνης σύμβολον τὴν ἐπωνυμίαν ποιούμεθα, οὐ γὰρ αὐτοί γε πρὸ τάπαντος παρέμειν αὐτῷ τοὺς φόρους, τῆς δὲ πλουτίδους ἀρετῆς τι καὶ φύσεως, οὐ τρισὶ μίβα τὴν ἐπωνυμίαν συμβολεῖ, ἣν οὐκ ἀφ' ἑνὸς λόγου τῆς ἀρετῆς ῥεῖ αν, ἀλλ' ἀπὸ πάντων συλλήβδην ἐκτήσατο· ὅτι γὰρ οὐκ ἀτιμαστέον αὖ τοὺς πολλοὺς, οὐδὲ ἀμελητέον τοῖς δόξης τῆς παρ' αὐτῶν, ἀλλ' ἔνι τι καὶ τούτοις δίκαιον, δεῖα πᾶσι μοῖρα τῆς ἀληθείας ἐφαπτόμενον, αὐτὸς πάντων ὁ δῆμος ἀσκῶν καὶ λέγων ἱστίν· ἐπὶ δὲ αὐτοῦ πάντων πολλῶν γενεῶν, ὕμνησι ἀοιδὸς πρίσας τὰ ἔπη ταῦτα ἀπαντᾶς ἄδυδ· φημὶ δ' οὖν πάμπαν ἀπόλυτα ἔγωγε τοῖς πολλοὶ λαοὶ φυμίζωσι· διὸς γὰρ τῆς ἐστὶ κἀκεῖνο. Οὐκοῦν ἡ φήμη μαρτυρεῖ τῷ πλουτίδῃ τὰ κάλλιστα· καὶ διὸς οὐ τα. αὐτὰ, φησὶν ἐκεῖνον κρείττονα, ἢ κατ' ἄμφω γενέσθαι· καὶ μὴν οὐδ' ἐκεῖνό γε ἔστιν, ἢ εἶπεν, ὡς ἄρα φαύλως πράττοντες ὑπὸ συμφορῶν ἀνιῶνται, ταύτῃ αὐτῷ παρεῖσαι τὴν τιμήν· ὡς γὰρ χρόνῳ

ὑστερον

οἰκεῖσθαι δικῶσι, εἰ μὴ καὶ τῷδε τῷ αὐτῷ τοσοῦτον καλῶν, καὶ τοιούτῳ ἀγαθῶν τύχης μετειλη-
φότι, καὶ οὐδὲν ἧττον δὴ βούλει αὐτοῦ λειπόμενον τῶν καλῶν, πολλὰ αὖ δοῦναι ὅς ἔκτισται αὖ σωθείς· ἀνὴρ οὐ κα
πηλίκος εἰς τὸ πᾶν τοῦ παντὸς· οὐδὲ γὰρ πάντας· οὐδὲ νομίζεις ἄλλον τινὰ δὴ πρὸ βελτίω γενέσθαι
πρὶν αὖ σῶις δημιουργὸν τοῦ ὅλου, ἀφ' οὗ δίδως τῇ φύσει ταῦτα ἐφελκύσθαι καὶ οὐ πολυπραγμονεῖς·
τὸ δὲ ἕκαστον δὴ καὶ αἰόνας πᾶν τοῦ παντὸς οὕτως ἔχειν, ὥσπερ ἴσως αὖ πυρὶ καὶ ἄλλοις καὶ σὺν χώρᾳ σιν
οἱ περὶ τῶν ὅλων· ἅμα μὲν τὴν τοῦ πολλῶν πειρίας καὶ χρείας ἐπαπορούμενοι, δι' ὧν οὐκ ἐλάχιστα τὰ μέρ
ματα τῶν συμβαίνει, ἃ κωλύει μᾶλλον οὕτως ὀχοῦντα, ἅμα δὲ λαβούμενοι μὴ πῃ καὶ χεῖρον ἐξεργά
σαιντο, τῷ κατεργεῖν πάντα πλῶς αὐτοὺς· τί γὰρ οὐκ ἂν προσδόκησαν ποιῆσαι αὐτοὺς τοσοῦτους ὄν
τας, καὶ οὕτως ὀξεῖς, καὶ χρεμα τοσοῦτων παρόντων, ἃ μαθεῖς αὐτοῖς μετιδίδου τὰ μέγιστα· ἆρ'
οὐ πάντ' αὖ αὐτοῖς ἂν χείρω ἔσεσθαι λαβεῖν; ἔπειθ' ὥσπερ ἐν τοῖς ἰδίοις οἴκοις πᾶς τις ὅμως βούλεται τῶν
πρὸς ὀργὴν ἀπολαύειν, οὕτως οὐδὲν ἀνεικὸς καὶ πολύ· ἄλλας τε καὶ ἀρχὴν ἔχουσαι, ἐν ὅσῳ οὐχ ὁ πρῶ
τῶν κωλύων ἴσως βέλτιστος, ἀφ' ὅτου δὲ μετρίου πρεσβυτέρου, ἢ πρὸς τοῦ λόγου, ἢ πρὸς τοῦ φόβους ἐπιλαμβάνῃ, ἃ πρά
γματ' ἔχειν, ἢ μηδὲν ἐμέλλον αὖ αὐτῶν κουφίσεσθαι ὧδ' ὅταν ταῦτα λέγῃς, οὐ γὰρ μαθὸν ἐγκα
λεῖς ἀφ' τὴν ἀρχήν· ἐπεὶ ὅπερ αἰσχρὸν ἐν πόλει μαθὸς, καὶ οὐκέτι παρελθεῖν, οὐδὲ τῷ σιμῷ δέ
πω, τὸ μὴ οὐκ ἂν χρυσῆν καὶ φιλαίρετον δύνασθαι, οὐδὲν δίομαι μαρτύρων πολλῶν· ἀφ' ἑνὸς δ' τῶν
ἄλλων ἄρισος ἐξαρκεῖ μοι τοῦτος, αὐτὸς σύ· τῇ γὰρ δὴ δύναμαί τι καὶ ἀγαθὸν πόλει, πῶς γὰρ οὐκ δύ
δύμαν, ἥτις τοιούτους ἐστὶ πᾶ των, τοὺς φύλακας διδοὺς ἰατῆρας μαθόν, αὐτοῖς δὴ προσθ' ὡς οὔτ' αὐτὸς
ἀνέξου, οὐδὲν συμβουλεύων, οὔτ' ἐκείνους πρίσσοντας οὐδὲ πέρους, οὔτε τοὺς δίσειν οὔτε τοὺς λαφθαι
μέλλοντας· εἰ δὲ μὴ ἀργύριον μὴ δὲ χρυσίον ὁ μαθὸς ἐστιν, ἀφ' ἑτέρου τ, ἑτέρος λαβὸς οὔτος· πρὸς γὰρ πά
χήματ' ἔτ' πολιτειῶν, ὅπερ καὶ τοὺς μαθοὺς ἀκὸς εἶναι· οὐδὲ γὰρ ἡ βυζαντίοις σιδήρεα νομίζουσα, τοῦ
του χάριν ἀδίκαιοι, ἢ τὸν ἐλλύνων καταγελᾶς· οὐδ' ἔπειτ' τὸ κεῖνα δὴ φέρειν μαθόν, ὅπου χρυσίον οὐ
δὲ ἀργύριον φέρουσιν· οὐδ' ἔτι οἱ καρχηδόνιοι σκύτινοι, ἃ μὴ καὶ τινες ἀργύριον φέρουσιν, ἔπου γὲ τιμᾶ
τερον αὖ φέρουσι χρυσίον, ἄλλο πτοῦτ' ἢ μαθὸν εἶναι φασιοῦν· ἀφ' οὐδ' αὖ εἰς ὅμοιαν ταῦτα συγχωρή
σειεν· οὐδὲ γὰρ τὰς τροφὰς ἅπασι τοῖς αὐτοῖς ἄριστον εἶναι νόμος· δεῖ δὲ ὅμως ἅπασι τροφῶν· οὕτω δὲ
καὶ τὰ σῖλα· μὸ τὸς ὁ μαθὸς· ἀφ' ὅμως εἰ μαθὸν εἴρηκας· εἰ μὲ καὶ ὁ οὕτως πρὸ ἴκα γὸν ὄνον ἔτιμωτο
τοῖς ἀχαιοῖς, ὅπου κ' ἀργύριον αὐτῷ δίλυσι, ἀφ' οὗ μὲν, χαλκόν· ἄλλο δ' ἄμεινα ὄδιρον· ἀλλ' οὐδ' ἀφ'
ὅτου τ' ὧτά τε πλαζοτοῦτο· πλῆκλῆς πίνυ τοῦκ ἀφ' τὸς κοφάνους νόμισμα· ἀφ' ὅτων ἐν ἀφορτόλει
γομα τ', ἐκεῖνοι ἐπαίζε γὸν μαθόν· ὥστε, οὐδὲ πέρου δίκαιος ἔχθ' ἀπίας οὔτε τοῦ νομίσματος, οὔτε τ'
μαθοῦ· καὶ τ' τοῦτ' ἀγωνίζομαι σφόδρα· εἰ γὰρ ὡς δοῦν τι μάμπα ἀφ' χρὸν ἀ μαθοφορᾶ καὶ τὸ νέμειν,
οὐ τῶς πλῆκλίοις ἐστὶ πολιτείας· οὐδ' ἀπὸ τ' ἐκείνου χρόνου ὄρξατο· ἀφ' καὶ τ' νομοθέτων τις ὧδε λαῦ
πα· τοὺς γὰρ ἄλλοις σπουδῶ· οὔτω πα μὲν ὕστερα τῶς ἐκείνου πολιτείας, ἐγκίκλειεν ἃ μακρῷ πρόσθεν
ἀλίγχιμα· τί δ', ὅτι σβύπερα τὰ πλῆ τ' νομίσματος· ὡς τῷ ἀ νῦν αὖδ' ἐκεῖνοι, πῶς αὖτις ἐᾶον ἐ
χρῆπα αὖος λαῦρις· ἢ πῶς μὰ πείνους ἐζευδας· ὅλως δ' ἐγωι θαυμάζω, εἴ τις ἐστὶν ἀ πλούτερος, ὃ
δίκαιο πρὸς πρὸς ἰζὶ τάττως· εἰ πι φυλαργύρους ἐπρίσοι πλῆκλῆς ἀθηναίοις, ἢ καὶ ἄλλους πινὰς ἀ
ἰρῶτρις ἑλλήνων ἢ καὶ βαρβάρων, ἃ αὖτον ἰδεῖν καὶ σκέψασθαι τὸν πλῆκλέα πρὸς τις ἂν· ὁ τῷ ἓξ ἑπτὸ
φῶντες λόγοι, ἐρέσθαι κοι δὲ κεῖ· ὥσπερ γὰρ ἔφο τοὺς παιδὸ τρίβας ἀρῶμεν, τὰ μὲν, τὸ φωνῆ τοῖς παι
σὶν εἶναι γυ, ὕμνος, τὸ δὲ τρεῖσιν τῷ παραδεῖξαι πρὸς βιαίοντας, οὕτω καὶ σωφρα τὰ φυσὶ κρίνειν, δίκαι
ον· οὕτω τοίνυν καὶ πλῆκλέα δ' ὁ καὶ μιλα, ὥσπ αὐτὸς εἰ χε πρὸς χρήματ, καὶ πρὸν πα παρεῖχεν
ἑαυτὸν παράδειγμα, τοῖς τε αἰσυναίοις καὶ τοῖς ἄλλοις ἕλλησι κατὰ τοῦτο τὸ μέρος· καὶ μὰ δύσκω
χώμην αὖτον ἀ ἐντὸ καὶ αὐελεύθερον, καὶ τοῦ κέρδους ὕπω, φῶμεν καὶ τοὺς ἄλλους διδάσκειν ταῦτα καὶ
βλαφθείρειν, καὶ παραμείοις αὐτῷ πρεῖν· ἢ δὲ τοσοῦτ' ἐπιθεῖν χρήματ', ὅσον οὐκ οἶδ' εἴτις τῶν πώ
ποτ', ὥσ τ' ἄν εἰ φιλοχρήματος τις, ὃ ὥσ τ' ἐπίας δὶ φθείρειν, ἐν ὅς αὖτος χρυσὸς ἦν· ὥσπ αὖ ἃ λέγοις
ἂν ἐαδ' ἀμαθὲν ἐθίζειν τοὺς αὐοὺς ἄπορεῖν, ὥ τοσοῦτον πλῆν δύπαγείας καὶ δικαιοσύνης, ὥστε καὶ
πολὺ τάσας, πῖς ἐκεῖνα φιμοῦμθμοις δικάζειν δ κεῖ πῆ τῶν ἐν βίῳ πραχθέντ'· καὶ σὺ δ' εἰ ἃς οὕω
πρὸ πρὸν ἂν πλῆκλέα μᾶρὸν καὶ ἀτυφὸ καὶ πατρικὸν καὶ πρὸς ἀργύριον βλέπ τα, τί δ' φᾶλε
κὸν τοὺς ἄλλους πατρικίους τοιούτους· ὡς πῆ καὶ τοὺς πῆ τ' γραμματ' διδάσκαλους ἴσῃ εἰ πεῖν· καὶ
ὑκεῖ' αὖ πιζευφῶντες ἡ ἀκού· ἀφ' αὐτοῦ πᾶ πατος· ὥσπ γὰρ φασὶ οἱ γραμματικοὶ, τοῖς μὲν δυ
νοῖς γράφειν τ' παίδων, ἢ τογράφασπες γραμμὰς τῇ γραφίδι, οὕτω τ' γραμματεῖων διδάσκουσι καὶ α
ναγκάζουσι γράφειν, κατὰ τὴν ὑφήγησιν τ' γραμματ', οὕτω δὲ καὶ ὁ πολιτ· ἀφ' ὁμεῖς αὖ τοῖς πόλεως
λαῖσιν ὧν τοῦ πλῆκλέα· πλῆκλῆς πίνυ τὰ μὲν, λέγων ὡς ἔοικεν ὀφυγεῖν τοῖς αἰσυναίοις· ἐν ὅς οὐδὲν
ἂν αἰσλύτερον αὐτὸ ἀ ἐντὸς· τὰ δὲ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ βίου δ' εἰκὸς ἐοικότ' καὶ παρέχων σκοπεῖν, ὁ πρὸς
τοῖς κν· τρεῖσῶν ἐς καλλος αὐτοῖς ζῆν ὁ γράφ πιοῦτος ὢν, δίνα ἀκούσειεν, ἢ πρὸς κέρδος κ' τὴν χεῖ

τας ἄλλος τ' ἐλλήνων, πειθόμενοι δοκεῖ φιλοπόλεμος ἀνὴρ πᾶσιν εἶναι τὸν πολέμιον· ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἴσως θεῶν μᾶλλον ἢ τῶν παρόντων αὐτὸς ἑτοίμως κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους, τὸ δὲ πλέον ἐμοῦ δεῖν· ὅτου μὲν συμμαχεῖν ἀξιοῦτε καὶ τοσοῦτον κἀμοῦ· τῶν δὲ συμμαχῶν, τὸν μὲν, ἐν ταῖς τάξεσι· τὸν δὲ, κατ' ἄνδρα μεμερισμένων, μυριάδι δὲ ἑξακισχιλίων τῶν πελτικῶν ἐξαριθμουμένων, καὶ πολὺ πλεόνων· οὐδὲ γὰρ τοῦτο φαῦλον ἐς προσοίκιον, αἰρέσεων ἱκανῶν καὶ πρὸς ἅπαντας τοὺς Ἕλληνας μάχεσθαι, καὶ οὓς ἐγὼ φαίην ἂν ἡγεμόνας γε ἀνδρῶν καὶ πολεμίους, οὐ χαλεπῶς ἂν καὶ πᾶσαν γῆν ὑφ' αὑτοῖς ποιήσασθαι· καὶ οὕτω λέγω τὸν τόσον τοσοῦτο πρᾶγμα, ὃ καὶ περιέκειτο ἐλαύνουσα καὶ τοὺς μὲν, ὅλως ἀπαυδῶσι τῶν αἰρέσεων· τοὺς δ' ἀφ' ὧν ἐς τὰ μάλιστα ἐπιτήδειοι ἦσαν μάχης καὶ πολέμου προσβολῆς, οὐχ ἥπτω τῶν ἐσόπιν ἀνθιστάμενον· καὶ μὴν οὐδ' ἐκεῖνο ἀγνοεῖ πολύκλης, ὅτι νικήσας μὲν πολλῷ πλείοσιν αὖθις μαχεῖται· ἡττηθεὶς δὲ πολλοὺς ἄλλους ἀφίστησι τοὺς ἀμφὶ σφᾶς τούτων τ' ἐπὶ παίου, καθάπερ κρεῖττοσι πρόπαλαι καὶ κλεπτομένους τῶν αὐτῶν τούτων πραγμάτων· ὥστε τὴν καθ' ἑκάτερα νίκην ἡγεῖτο νικήσειν· ὡς ἑτέρως δὲ πεζάς, ἀπολεῖν τὴν πόλιν· τοῖς μέντοι πελτικοῖς, μέρος ἐκάστοις ἐκινδύνευεν· αὐτοῖς δὲ, καὶ τοῦδ' ἕνεκα τοῖς πόλεως σῶν μᾶλλον ἐκείνοις τῷ κινδύνῳ καὶ εἷς ἕκαστος κύβος αἱρεῖται πᾶν τὸ σῶμα· χρημάτων δὲ ξυμπάντων· τοῦ βάθρου τῆς πόλεως· τῶν ἐλπίδων· ὅπου τις αὐτῶν ἐπιτρέποι πᾶσιν· οὔκουν ὥστ' ὀλίγοι οὐ τοσοῦτον ἀγῶνα ἀγωνίζεσθαι· οὐδ' ἐκ μικροῦ πόνου πᾶσι τοῖς οὕτω κινδυνεύειν παρεῖναι καὶ πρὸς τὴν χρῆσιν λογισμῷ χρώμενος ὁρῶμεν δὲ δὴ πρὸ καὶ τοὺς πάλαι τοὺς, οὐκ ἐς τὰ τοῦ αὐτοῦ πάλαι ἰσχυρὰ συγκαθιστάς· οὐδ' ἐξ ἐπίπλου καὶ ἑαυτῶν παρόντων λαβὰς, ἀνήκεστον τοῦτ' μὲν, ὡς οἷόν τε μήτε ἀπόχωρεῖν τοῖς δὲ αὖθις μετανοεῖσθαι χρῆσθαι πειρωμένοις, καὶ τὴν νίκην ἀπὸ τούτου δίωκοντας· ἃ καὶ πολύκλης ἐνθυμούμενος, οὐκ ἔδωκε τοῖς πολεμίοις τοσαύτην κατὰ τῆς πόλεως λαβὴν ἀναβάσας ἐκείνους ἐν τῇ ἀπωθήσει λαμεῖν, ἐκ παρόντων ἐπὶ πολὺ ἐξέρυσε τῇ πολυπρόσῳ καὶ αὐτὸς ἐμβὰς, ἐκόμιζε τὴν τριακοντόρον· καὶ πολὺν τοῖς μὲν, τῆς ἀπίκος μέρος ἢ πεπομένας· τοῖς δ' ὡς πρὸ πᾶσαν τὴν πελέμιαν· ὥστε ὀναγκάζοντο ὅλῃ φύγῃ ἐκ τῆς ἀπίκος οἱ τόπῳ ὡς ἐπὶ ἕρμου βαδίζοντες· οὔτως ἀμὲν οὐκ ἐκίνει πρόνοιας οὐδαμόθεν· ἃ δὲ καὶ τύχοις ὄντας ἐξίου τολμᾶν, ἐχάπτου δὲ ἔγμα τῆς αἰδρίας ἔχεσθαι τοῦ ἐκείνου· καίπερ ὡς οὐκ ἄπορον, εἰ ὅτι μὲν οὐκ ἐξῆγεν ἀπατησόμεθα, ὅτι δὲ ἔζω τῆς ἀπίκος ἦγεν ὡς τοὺς νῦ θαυμασόμεθα· καὶ ὅτι μὲν οὐκ ἐμάχετο οὐ μὴ προσέκειτο, ἀπεμίσομεν, ὅτι δ' ἐπίκατο τοῦ χρὸ τοῦτο ἔχειν, οὐδαλογιούμεθα· καὶ ὅτι μὲν οὐ τὴν ἀπίκην ἐνεπίμπλη πολέμου καὶ ταραχῆς κατηρέσομεν, ὅτι δὲ ἐκ τὴν πολεμίαν ἀπώκιστο· καὶ αὐτομιδὶ τῇ πλοπρόσῳ τὴν πολιορκίαν, οὐθέσομεν ἐς λόγον· ἀνὰ τὰ μὲν παχέα αὐτὴ τῶν παραγμῶν ζητέσομεν, καὶ ὅτι μὲ νοσοῦντας μὲν οὐκ ἐξῆγε οὐ συγγνωσόμεθα, ὅτι δὲ κ' νοσοῦντας ἐξῆγεν οὐθαυμασόμεθα· ὅς τε οὔτω καμγόντα τὸ γεῖτο, ἐς οὐδ' αἰ ἐς τῶν ἐρρωμένων καὶ ρῶν τε καὶ τῶν πολεμίων καὶ ἴδιον πολιτῶν καὶ ἥ λοιπὴ καὶ παντὸς ἥκιστ' ἐπιμελὴς τοῦ πράγματος καὶ πιχολὴ γ' αἰ αἰσχύνοιτο ἑαυτὸν ὄντας εἶναι ἀργεῖν, ἢ ὑπὸ παρακλίνεσθαι τοῦτο αἰρεῖσθαι, ὅς τις οὐδὲ κάτεισι κόπῃς ἐπὶ πᾶσι τὸν· ἀγεῖσθαι τὸν τῆς ἐλευθερίας ἀγῶνα, καὶ τὸ μὲν λυπεῖν τὴν τοῦ φρονήματος τάξιν, ἥδιον καὶ παρὰ τὴν ἢ παρ' χουσαι τύχην ἐρῶσθαι πρότερον δ' ἔγωγ' ἂν ὤμην τὸν μελιάγρου ὀφλῆσαι δ' ἐλίας, ἢ πολύκλεα· ὄντα καὶ περὶ γενέσθαι, πρὸς ἐκεῖνον ἀποκτεῖναι τὸν ἑαυτοῦ πατέρα· ὁ θεὸς προεκὼν σώπου τῇ μητρὶ λέοντα πίζεται· ἢ δ' ἐπὶ ταύτῃ τῇ ὄψει, πόλεμος πολύκλεα· ὧδ' ὅρα μὴ λύπα ζυρεῖν ἐπὶ χειρώμεν· οὐ δεασύμαχον τὸν ἐπὶ χειροῦντες· ἀνὰ καὶ μᾶλλον πολύκλεα· καὶ ταῦτα ἐς δ' ἐλίας· ἐ πετ' αὐτοὶ δ' ἔζωμεν αἰδρεῖ· πρὸ ἢ δ' ὄντες εἶναι πῖς βουλομένοις αἰ πατ' πρεῖν· καὶ φαῦ πᾶν δ' ἐλίας· ἔ δὲ βούλεσθαι τοὺς γίρας· ὥστε τὸν κίων ἔφ' ποτ' τὸς· ἀνὰ γὰρ λίνον λίνα οὐ πεῖν φασὶν ὃς γὰρ ἐπὶ μισεν ἐ πεῖν ὅτι καὶ φυλαργύρους ἀπίφυτε πολύκλεῖς αὐθρώπων· καὶ οὐς πασοῦν· τ' τις αἰ λέγοι γ' ἐ δίκ· πρῶτος γὰρ ἐς μαθοφορεῖ κατ' πτ' τὰ πράγματα· ἐγὼ δὲ ἐμὶ μὲν, οὐδὲ αὐτὸς τ' ἐπαινοῦντ' τὸ μαθοφορεῖν καὶ τοῦ χεῖον ὀργώπειρα· ἐγὼ δὲ δίκαιον νομίζω· οὔκουν μί τοι μοι τοῦ πράγματος οὐδὲν· ἀνὰ καὶ τ' λόγων προύτων καθαρώτερον, ὃ ἴσον φόρων ἴμα τὸν ὁμότιμον εἶπ δ' ἐ καὶ παιδίσασθαι· ὁμὲν τοῖς τὸ σύμμετρον τάξας ἐκάστοις, οὗτος δίδικίμασιν· ἐγὼ δ' οὐτ πλέον οὔτε ἔλαττον οὐδ' ἐνί τῳ τοπ· ἀνὰ οὐδ' ὅσα διδάσκες πρὸς οὐδμίαν πώ τοτ' ἀπάτησε, ἐμὶ τις ἐκὼν ἔπαμβεν ἀνὰ κ' τὴν σοφὰν τοις εἶπ χὴ σοφίαν, εἶπ φιλοσοφίαν λέγειν, ἢ κ' πάλλα, κ' τοῦτο ἄγαμαι, τὸ μὲ καπυλθέν, μὴ δ' ἐᾶν τοῖς βουλομένοις αὐτῶθαι πειθεῖν ἑαυτοῖ· μὴ δ' οὗ τα φόβοα φάσκειν ἑαστον πα παιδεύεσθαι, ὥς τι δυλείαν αὐτ' κατασφίζεσθαι· ἐγὼ μὲν ἐᾶν ὅπῳ λέγω πᾶσι τοῦτον, οὔτω κ' χαίρω τῇ μεγαλοπρεπείᾳ παν τοὺς μᾶλλον ὥστε ἐμαυτὸν πείθεσθαι δ' ὅτι πολλὰ τ' ἀνθρώπου ἐστὶν ὡς παθεῖν ἐφόλκια· δὶς ἀνάγκη συγχωρεῖν ὡς παθεῖν σώματι· καὶ γὰρ τὰ σώματα καὶ τὰ χείρω καὶ τὰ κάλλιστα, ἀκούσιά τ' ἂν ἐδόξειεν ἁπάντων· τῷ δ' ἢ πλείονος ἢ ἐλάττονος τούτων ἑκάστου μετέχειν, τούτῳ κρίνεσθαι τὸ πλέον, χεῖρον καὶ τὸ βέλτιον· οὕτω δὲ καὶ τὰς πόλεις, ἀνάγκη τῆς φύσεως, τῆς ἀνθρωπείας ἀπολαύειν, καὶ ὡς βέλτιστα οἰκεῖσθαι

καδμεία νίκη

ὅσον οὐκ ὀρθῶς ἱρεῖ· ὥς τοῦ πίνυ φὴς ἐκεῖνα ἀκούειν λεγόντων τῆς πολλείας, οὔτις αὐτάκουε κὴ τῶν ταλυῦν τοῦ ἐκείνου λεγόντων· κὴ ὅς οὐδὲὶς αὐτεῖ πι ἐς τύνδ τὴν ἡμέραν ἐτεθνήγε κὴ αὐτὸς φὴς οὐκ ἀπὸ τοῦς πατρὸν γνώμης κατηγρεῖν· ἀφ' ἁκὴν ταῦτα γε· ὁ ἀρὶς δ' ὁ τὸν τέγρι φάσεις ἐπεὶ δ' πίνυν ἐκεῖνα μὲν ἀξιοῖς ἀκούειν, ταῦτα δ' οὐ βούλει, φέρε ἐγώ σοι κὴ ἕτερα μείζω τούτων εἰπὼν κὴ πλειόνων ἄνδρ' εἴξω τοὺς πολλείους αὐδρίας κὴ φρονήμος κὴ φιλοτιμίας σημεῖα καὶ σὺ δείξεις ἐπειδὴ σὺ βουλεῖ, ἃ πάντ' ἔγωλέγος τὰ παρ' ἡμῶν· νὶ δι' ἓν τι γὰρ αὐτὸς οὐδὲν μέγα οὐδ' ἀκαιὸν τὸ πρὸ τοῦ πολέμου θρασύνεσθαι, ἀλλὰ ἐκεῖνός τε κὴ τὰς πρισβείας ὕβριν καπὶ χώραι ἰδεμυθίων τε λοτρινάων, δ' ἐχεσθαι τῇ πόλῃ ἐξεῖργε τὰ δμώων δ', μὴ κὴ τὸν μελησίαν τὸν προπαμφάταν· οὔτω φόβρα δεινὸς ἦν, ἐπειδὴ προσάγειν τοὺς πολεμίους ἐπύθετο, ὥς πέρ ἐγω τὰς ἀπορρίσεις ἐδάκευ αὐτῷ τῷ πόλεμῳ παραδοὺς τοῖς ἀξιοῦσιν αὐτὸν ἐᾶν τὰς χώρας· κὴ τὸ δὴ πάντων ἔχατον κὴ μέγιστον ἀκοῦσαι, μὰ ὀπὶ μὰ πάθαι, παρόντος μὲν ὕδη τοῦ πολέμου κὴ συνεστηκότος· τῆς νόσου δ' ἀπεκεμώσης· κὴ τῆς μὲν γῆς δηῶν· τῶν δ' ἀφέλων ὁσημέραι φθειρομένων· κὴ τοσοῦτον ὕδη κεμώων, ὅσον κὴ πολλοστὸν μέρος ἐξέτμηξεν ἂν τοὺς πολεμίους, ἢ παρ' ἐκείνοις ὁ συμφορὰ συνέβη, κὴ διὰ ταῦτα δὴ πάντα, αὐόμως κὴ δυχερῶς ἔχοντος ὁρῶν τοὺς πολλοὺς, κὴ τοῦ ὧν μὴ ἐψηφίσατο μετιγνώκοντας, ἀπὸ κηρυκίου αὐτοὺς ἀφ' ἑαυτοῦ κὴ ἀξιοῦντα λακεδαιμονίοις, κὴ ἑτέρους ὑπὸ τῶν κακῶν γεγενημένους, οὐδὲν μᾶλλον αὐτοὺς ἐᾶν· οὐδὲ ἐξέπεσε τὰς ἀρχαίας γνώμας· οὐδὲ ἐτράφη τὴν ψυχὴν ὑπὸ τῶν συμφορῶν· ἀλλὰ καὶ τοσοῦτον τῶν ἄλλων τοῖς δεινοῖς περιεγένετο, ὥσθ' οἱ μὲν ἄλλοι τοῖς παροῦσι πάθεσι ἐνέμενον· ὁ δὲ, κὴ τοῦτ' αὐτὸ προσελάφει μεῖζον τὸ τοὺς πολίτας οὕτως ἔχοντας ὁρᾶν, ὥστ' ἀτρέπτους εἶναι χρῆσθαι, κὴ ταῦτα οὐχ ὅσον τοῖς πολεμίοις ὑπερπαίοντας ἀλλὰ καὶ ἐκείνους μᾶλλον ἢ τῶν παρόντων πραγμάτων ἀπιστοῦντας, πρὸς δυοῖν τοῖν ἀπὸ τῆς τύχης τῷ πολέμῳ κὴ τῇ νόσῳ, δύο ταῦτα προσφλαφόντας ὁρῶν αὐτοὺς, λύπην κὴ παροξυσμὸν ἐς αὐτὸν, ἐν μίσοις τοῖς δεινοῖς ἐμβεβηκὼς, κὴ τὰ πάντα μεμφόμενος ὡς ἐπεῖν, οὐδ' ἓν ἐστιν· οὐδ' ὑπεχώρησεν οὐδ' ὥσπερ οἰκία τὴν γνώμην μετέβαλε, τοῖς πολίταις ὀργῆ κὴ τοῖς πολεμίοις αὐτοπαγὴς ἀεὶ ὢν ὡσπερ καὶ ἄλλοτε μάθημα δίδασκων αὐτοὺς, κατὰ ταῦτα ἃ κὴ πρότερον διῄρει· κὴ οὐ διέφθειρε τὰ δόγματα ἃ τῶν κινδύνων, οὐδὲ ἃ τῆς ἰδιώτας φιλοσοφοσύνης μόνον ἀφ' ἑαυτῶν ἢ μέτρων ἐρωτηθεὶς, ταυτὸν ἂν ἀπεφήνατο κὴ ὕστερον κὴ πρότερον, οὔτω κὴ τότε τὰς αὐτὰς ἀφίει φωνὰς, ὑπὲρ τῶν ὅλων πραγμάτων· οὔτε τοῖς δεινοῖς εἴκειν ἀξιῶν, οὔτε αὐτῷ μεμφόμενος, ἀλλ' ἐγκελεύων τὰ ὑπὲρ αὐτῶν ἑτέρων ἅμα τοῖς καιροῖς γε γρότων· ὥστ' εἰκότως κὴ τὸν ἅπαντα χρόνον πρὸ τῶν νεῶν μαχόμενος κὴ βοῶν τε, ἐνικυφοτέρους κὴ ῥᾳθυμοτέρους εἶναι δοκεῖν· τῷ μὲν γὰρ, πρὸς τοὺς πόας ἐν μόνον ἡ μάχη· τὰ δὲ τῶν οἰκείων, δίμοιρ δ' ἔτυχεν ὑπάρχει· τῷ δ' οὐκ ἔλαττον τριπλάσιον εἶχε τῶν ἴσων τε καὶ ὁμοίων· κὴ πλείων ὑπὸ φόβου τῶν πολεμίων, ἢ τῶν πολεμίων· ἐν ᾧ ἐδόκει οὐ πᾶς ὁ φρονήσεως ἐοικὼς οὐδὲν πλὴν λῆς· ἀπὸ τοῖς ἄφροσι τῶν ἑλλήνων· ὥστ' ἐμοὶ μὲν ὅταν βλέψω πρὸς ταύτας τὰς ἀπορίας κὴ τὸν ὄχλον τῶν πραγμάτων αὐτοῦ, κυβερνήτην τινὸς ἔννοια παρίστασθαι, πλοίου ὀμβρίου αὐτῷ τῆς νεὼς, κὴ τῶν ναυτῶν καπηρημένων, ἀπὸ τοῦ ἰσχνῶν μόνον τε, κὴ οὐ μαθόντος, κὴ πρός γ' ἐτῶν τῶν ἐμπείρων τὰ πελούντων, κὴ τιμῶν ὄντων διασῶσαι, καπέχοντος κὴ νουβερνῶντος, κὴ ἅμα ὑπὸ τοῦ σκάφους ἀγωνιζομένου, κὴ πρὸς τοὺς ἐν τῷ σκάφει· βοᾷ ἀπ' ἐκ τοῦ τὸν αὐδρίαν ἐκπρῆσαι· εἶτ' ἐκ γὰρ τῶν ὄργων, εἶτ' ἀπὸ τῶν λόγων, ὀρθῶμεν τὸν αὐδρα· πῶς γὰρ αὖτις μᾶλλον εὐθὺς παυσόμενος ἐφιστῷς δίους, ἢ πῶς ἄμεινον πρὸς δύψυχίαν αὐτὸς τε ψυκικὸς κὴ τοὺς ἄλλους ἄγων, ὅς τις οὔτ' ἐκείνους ὑφίου φόβῳ τῶν πολεμίων πρέσθαι τὰ γνωσίμα ἐξ ἀρχῆς, οὔτ' αὐτὸς ἐκείνων φόβῳ τοὺς ὑπὲρ τῶν δικαίων λόγους ἐγκαταλιπεῖν· ἃ δὲ λέγεις ὅπου ἐπέσχηκεν, σκόπει· μὰ οὐδεὶς τῶν στρατηγῶν ταῦτ' ἀπὸ ἔξεπαπείγκλημα· οὔτε γὰρ ἐν παντὶ καιρῷ, οὔτε ἐν ἅπαντι δήπου χωρίῳ συμφαίνεται, ἀρχὴν δ' οὐ μάχεσθαι χρῆναι ταύτας τοῦτο δὲ στρατηγόν· ἀπὸ μήπω μὲν ἔκπαλαι κινδυνεύειν· κὴ τοῖς βουλήμασι μᾶλλον ἢ τοῖς χερσὶ πολεμεῖν· ὥς τοῦ κὴ λακεδαιμονίους ἂν χώριον εἶναι δοκεῖν· εἰ δ' αὖ κὴ μάχης δέοιτο, ἄμεινον μὲν συμμαχῶν ἰέναι ἢ μόνους· κὴ μᾶλλον πλείονων ἢ μετ' ὀλίγων πόνων· κὴ μᾶλλον ἀρετῶντων ἢ μᾶλλον χειρόνων, ἐς ὅσον αὖ τοῦ πρὸς ἀνάγκην μὲν γ' ἂν καπαστάς, οὐκ ἄκος ἀκριβῶς λογίζεσθαι· ἕως δ' ἔτις ἐστὶ κύριος γνώμης, αἰσχρὸν πολλῷ κὴ δυστυχία τῆς ἀσφαλείας ἀφίμενον, ὃ τοῖς πολεμίοις σῴοισι, τοῦτ' ἐξιστάσθαι ἐκείνους γὰρ αὖ δὴ τρέπεσθαι κὴ γίγνεσθ' ἂν αὐτοῖς αὐτὰ τοῦ παρ' αὐτοῖς ὑγρομώου· μὰ δὴ τοῦ πολέμου γ' ὡς οὐκ ἔξεστιν· ἀφ' ἑτοῖς τοῦ ἐκ ἄγειν κὴ μάχεσθαι τοιοῦτα, τοῦτο σκοπῶμεν· ἐπεὶ κὴ λακεδαιμονίους ἀκούομεν δή που προσκεμώων αὐτοῖς τρὶ βεβαίων καὶ κελδομένων ἐξίεναι κὴ μάχεσθαι, ἢ χείρους ὁρολογεῖν εἶναι σφῶν· ἀπορρίναι θαι πῶς μὲν τοῦ ἑτέρους βέλτιους, τοῖς πράξεις κρίνειν· τοῖς ὑπὲρ τῶν ἄλλων ἑκάτερος τὰ πράγματα μαχεῖσθαι δ' οὐκ ἐν τῷ τοῦ πολεμίων καιρῷ, οὐδ' ὅτι ἐκεῖνοι κελδουσιν, ἀφ' ἑαυτοῖς ἂν αὐτοῖς ὀκεῖ, κὴ οὐ χρῆσθαι πῶς τούτου συμβούλοις ἐκδικοις, κὴ ἴσως τὰ παρίστατο· κὴ τοῦτο ἑτέρου ἀγαθοῦ προσῆκόντος αὖτ', ὃς ἐπῶς

τος ἀκούοντας, οὐκ ἀπαλλύναι τὸν χρόνον ὀλυμπιάδα οὐδὲ χειρους γίνεσθαι δ' ὄντες σκληρότερος τοῦ κλείους ἀκούοντες, εἶτα τῆς ἐκείνων δυνάμεως ἐπιθυμήσαντες, κακῶς ἐμμένσαντο, οὐ τάχ' ἐκείνων ἀήτων· ἐκεῖνοι μὲν γὰρ τοῖς ἀκούουσι λέγοντες τὰ βέλτιστα, οὕτως ἐπιδείκνυντο τὴν δύναμιν· οἱ δ' ἁμαρτόντες τοῦ κεφαλαίου καὶ πρὸς οὐδὲν χρήσιμον τοὺς λόγους ἀναλίσκοντες, εἰκότως αὖ τὴν μέμψιν φέροιντο· καὶ οὐδὲ ταυτὸν αὐ ἐκείνοις ὀίμαι δικαίων γίγνεσθαι· ἀεὶ γὰρ τὰ ἐναντία τοῖς πρὸ αὐτῶν ῥήτορσι πράττειν τοὺς νόμους γράφοντες· νόμους δὲ ὄνομα, ὃς γράφουσι πείθεσθαι. πρόκλης τοίνυν καλλίστου νόμου τοῖς δημιουργοῖς τέθεικε, μηδὲν μοῦσι τοὺς συμποτικοὺς ἀφίεσθαι· ὡς οὖν τοῖς τοιούτοις ὀλίγας ἀφῆκε· καὶ μὴν ὡς αὐτό γε οὐκ ἄπορον τὸ δύνασθαι λέγειν· οὐδ' ὡς ὄνειδος φέρον· οὐδὲ κατηγορίας ἄξιον, οὐδ' ἵνα συγγνώμης, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ κρείττονος, διαχυσίμην αὖ τοὺς λογίους θεούς, ἵλεω τίθεσθαι κἀνταῦθα· μόγις τοσοῦτ' αὖ εἰρημένοις ἐστὶ τοῖς ἄλλοις δυσχεραίνειν· καὶ τί τοῦτο πᾶσι τοῖς ἐμοί· καὶ οὐ μέμνημαι τῷ δαίμονι· ὡς ἐγὼ δεξαίμην ἂν δύνασθαι λέγειν μᾶλλον χρυσοῦ βίου καὶ σώφρονος ἢ ὅσον ἰδιώτῃ καλλίστῳ αἱρεῶ τοῦτο μᾶλλον, ἢ μυριάκις δ' ἀρεῖος, ἢ στρατοῦ γενέσθαι· καὶ μεμάθηκα ταῦθ' ὡς ἀληθῶς πρὸς τοῦτ' ἄνδρα φάσκοντα εἶδέναι δίκαια καὶ τὰ πάντων πράγματα εἰ μὴ τετυφωμένον, οὐδὲν ἄλλο ἢ λόγους ὄντα· καὶ συγχαίρω τοῖς λέγουσι αὐτῷ· καίμοι προσποιοῦμαι οὐ πω πεῖσθαι, μὴ παύσασθαι φρονοῦντος, οὐ παύσεσθαι δὲ ἀεὶ σοφὸς εἶναι σοῦ δ' ἄξιον πάντα μᾶλλον ἢ λόγους· καὶ τοῦτο μάλιστα, ὑνίκ' ἂν ὡς παίζων λέγω· ὥς τι τὸν οἰκειότατον ἐμαυτοῦ βασανίζοντα ἀεὶ ταῦτα διασύροντα· ἀεὶ γὰρ μὲν τοῦτον, οὐδὲ λέγειν ἄξιον· ἀλλὰ τοσοῦτόν γε, ὅσον περ αὖ ὑπὲρ τοῦ δύνασθαι λέγειν· εἶεν· ἀρχοὺς δὲ δὴ πῶς οἶμαι τρίτων αἱρεταίους πρόκλης· ἢ σὺ λίαν ἐπιεικεῖς ὑμᾶς ποιεῖς, ἀναγκάζων πρὸς ἕκαστον τῶν δημοσίων ἀποκρίνεσθαι· οὐκ οὖν τοῖς ἐμοὶ καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασι χρῶ κομίζων ἐκείνους, οὐκ οὖν τοῖς ὁμοῦ μοῦ καθεύδουσιν; ἆρ' ἐμὲ σάμφω, δίκαιος αὖ πρὸς τραπέζῃ, ἀποκρύψας τοὺς ἄλλους ἅπαντας τραπέζους, καὶ δεῖξας ὄνομα ἄλλως ὄντας, καὶ τοὺς σαμίους καταπύσας εἰς πλοιάρια, οὐχ ἵνα σχῇ ἀλλ' ἐκ πλείονα μέρη πρὶν τῶν νεῶν ἐπὶ καρίας, καὶ μᾶλλον τούτοις αὐτοῦ βαρέσαντας ἐπιζεῦξαι, καὶ μίαν χύτραν ἐν φορμοῦντων, αἰσχρίδας αὖθις κατείργων ἕως παρεσκεύασαι, καὶ πάλιν αὖθις ἐπὶ σταῖς ἀποστατῶν, ἄγων ἐς ὄμβριαν αἰνιαίους, καὶ πλοποντικὸν ἀγγελιάν τιν' εἶναι μεγαροῖ, κομίζων αὖθις ἐς μέγαρα, κἀκ τῶν μεγάρων πάλιν ἐς ὄμβριαν, ἕως καὶ ταύτην κατηρτίσατο; τί δ' αὖ τις λέγοι πρὸς πλοπόντιον, καὶ ἀσυβάσεις ποιεῖσθαι χῆ τῆς πολιμίας καὶ πραγμάτων οἰκείαν οὐδὲ μᾶλλον ἄλλως πλοῖα ἐκάσαι· εἶτα τὸν οὖν καὶ ἀργύριον, καὶ ὅδε αὖ εἶεν ὑπόλειπον, τοῦτον ἂν τὸν ἀργεῖν ἢ ἑτέρους ἐᾶιζειν ἐγὼ πεισθῶ, νὺξ ἀρ' ἐπιφαθαι δόξω τῶν πραγμάτων οὐδὲν, ὅστις γε μὴ ὅτ' αἰνιαίους, ἀεὶ οὐδὲ τοῖς πολιμίοις ἀργεῖν ἐπέτρεπον· ἀναγκαίους τοὺς πρόξους· τοσαύτας αἰτίας αὐτοῖς πρόσθου τοῦ κινεῖσθαι· καὶ τὸ δίκαιος προσοῖσθαι δημοσθένης· ἀεὶ ὅμως πάντων ὑπάσπου αὐτὸν ἄρχοντας καὶ δεινοὺς ἐπιτρέπειν· τί λέγεις· δεινοὺς πρόκλος ὦ θεοί, δεινοὺς, ὃς καὶ δημιουργῶν δύνις ἐνέπνθ' ὅρξαι· τῆς μὲν γνώμης ἔφο τῆς αὐτὸς ὢ αἰνιαίοις αἰεὶ ἔχομαι, μὴ ἔκειν πλοποντικοῖς· ὁ τις τὸν ἐς ἐκείνου τὴν ὁμοίαν ἐσ' ἀπαξ ἁπεῖν ἐλαβρύνειν· οἴγε καὶ ἡνίκ' ἔσωζον τὴν ἑλλάδα λακεδαιμονίοις εἶξαι, αὐτῶν· ὁδὲ, οὐδὲν προσκαλυλάμενος, οὐδ' αἰσχύνας εἰμὴ πάλλο, τὴν γ' ἐκ τοῦ προοιμίου παρασυλίαν, δύνις ἐν ἀρχῇ τῶν λόγων μία βαδίως ἐξεῖπε τὸ δικαιοῦν αὐτῷ· ὡς ἄτις αὐτὸς πρεσβεῖων αἰσθῶν εἶναι τὸν ἀκουόντων, κἀκείνους τῶν ἀπαγωγῶν. πρὸς οὖν φοβεῖσθαι τοὺς πολιμίους καὶ ὑπόχωρεῖν, ἢ δαρδανεῖν καὶ ὑπερφρονεῖν σπεύδοντας τὴν φωνὴν εἶναι φῶμεν· καὶ τὴν ἀνδρίαν αὐτοῖν δ' ἐκεῖνοι ἐπιδεικνύντες· ἐγὼ μὲν οὖν μᾶλλον ὑγοῦμαι εἰ μὲν γὰρ ἦν τὸ πόλεμον κεκινηκέναι, ἢ πραγμάτων ἀπογαιόν τι γεγενῆσθαι, ὅτι τῶν τοιούτων ὑπῆν, ἀλλὰ μὲν οὐδ' ὧν· ὕστερον γοῦν ἅπαντες σπουδάσαι, μετ' ἐκείνου λελυῶσθαι τὰς σπονδάς· ἀεμοῖα δ' αὖ καὶ ὑπ' ἄλλων ἰδέκει λέγειν· νῦν δὲ πῶς ἔνεστι κατηγορεῖν δεινότατα, οὐ τἀναντία ὅδε τις ὑπάσαιτ' ἂ γοῦν τοῖς ἀριστοφάνους κωμῳδίαν παρεβέμεθα ἀρπᾶς, ἐκείνου ἔχοντα· λέγω τὸ ὕστερον εἶναι, ἐβρόντα, συνικύκα τὴν ἑλλάδα, ἐπῖσι νόμους ὡς περ σκολιὰ γεγραμμένους, ὡς χὴ μεγαρέας; ταῦτα οὐ δεινότατα ἀπεμνώμονα ἔστιν ἐκείνου· ἀεὶ ἴσμεν αὖτα αὐτὰ ταῦτα· ἆν ὄντων μὲν ἀληθῶν, τἀγ' ἐναντία, ψεῦδος· εἰ δὲ μὴ δ' ἐκείνων προσῆκε τῷ πρόκλει μισθὸν τῶν ἐγκλημάτων, ἀναγκαῖα ἐβουλεύσατο ὑπὲρ τῶν πραγμάτων, ὡς οὐχ ἅμα τὰ ἀρπᾶς ἀφεῖσθαι, καὶ πάσης δυφορίας δίκαιος τυγχάνειν ἐστίν· ἆρ' οὖν πρὸς μὲν λακεδαιμονίους μόνους οὕτως εἶχε τὴν γνώμην, ὡς ἄτις ἰδία φιλοτεκμῶν, πρὸς δὲ τοὺς ἄλλους ὑφειμένως, ὅς τις οἰκείου μὲν αὐτοῖς δημοτέλειον ἀσχρῶν εἶναι τὸν πειρᾶσθαι· δαιμαίζειν δὲ οὐκ εἶα οὔτε βασιλέα, οὔτ' ἄλλον τῶν πάντων οὐδένα· ἀ πάφαγε δὲ τὴν ἰσχὺν αὐτοῖς ἐξυμπεσεῖας οὖσαν πρὸς τοὺς ἄλλους ἅπαντας ἀγεμόνας, ὡς τοὺς μὲν ἄλλους ἄλλοθι κρατεῖν· τῆς δὲ λακεδαίμονος αὐτοὺς πάντα χῦ· καὶ πι ταῦτα, πότερον ἀρχίας, καὶ δεινότατα· καὶ ἀναδρίας, καὶ τὰ πεινότατα· καὶ γοβείας δ' ἀγορᾶς ἐς τὴν πόλιν καὶ τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἦν, ἢ δίδυμα μὴ πάντ' ἀφοῖσθαι εἶπε τις, πλὴν γε

ὅσον οὐκ

παρὰ καιρὸν ἀθηναίους αὐξῆται φέρειν· αὖ δόξαι μοι γὰρ τοιαύτην ὀργὴν ποιήσασθαι, οἵαν τὸν
πρεσβύτην ἐπὶ τραγῳδίαις καταγνῶναι. ἴσμεν γοῦν ὅτι καὶ τοῖς ἄλλοις δύσκολα μέσα, οὐδὲν πολλοὶ
παραπίπτουσι καὶ ἐφάμιλλοι πρὸς ἀηδίαν, πολλὰ πὰρ ἀγμάτα· καὶ πλείω ἐστὶν ἐρεῖς· ἐπειδὰν δέ τις
εἰς ὑπερβολὰς ἔλθῃ, ἀπαυθάδης ἤδη συγχωρήσαιεν· οὕτω δὲ καὶ τῷ λέγειν ἐπειδάν τις εἰς ἄκρον
ἐγγίνηται, τί ἐργάσεται ἀνάγκη τοὺς πλείους καὶ μὴ πολυπραγμονεῖν· ἀηδὴς δ' οἷόν τε μίσητα δύλαβεῖς
καὶ κοσμίους εἶναι τῷ γὰρ λόγῳ· οὐ γὰρ ἀεὶ ὧγέτις ἐστὶ βέλτιστος, πύθοιτο χείρους ἂν γάζοιτο· ἄλλως
τε καὶ πρὸς αὐτὰ ταῦτα ἀβέλτηρός ἐστιν· ὡς περ γὰρ ἐν τοῖς κατὰ τὸν βίον πράγμασιν ὅστις ἑαυτὸν
κόσμον παρίσχει καὶ σώφρονα καὶ τοῖς πᾶσιν ἄπαιστον, οὐδ' ἂν εἷς εἴη δήπου τῶν ὡς ταῦτα διαφθείρει τοὺς ἐντυγχάνοντας, ὅτι μὴ καὶ τοῦ σωφρονεῖν παράδειγμα πᾶσι τοῖς αὐτὸν εἶναι φαῦμεν,
ἐπεὶ τοιαῦτα μέλλομεν δόξειν σωφρονεῖν, οὕτω καὶ τοῖς λόγοις ὅστις τὴν τοῦ καλοῦ καὶ πρέποντος φύλακα ἔχει, καὶ μὴ δι' ἀπορῶν τὸ βέλτιον, μὴ δι' ἀμέλειαν τοῦ τοῦ τοιαῦτα κόσμου, τὸν τὸν ὦ πάτερ
φρεῖ· πότερον σύμπασι τοῦτο, ὡς κόσμος ἐκλήθη λογιζόμενος· ἀηδὲς οὐχὶ ἀκοσμία· οὐδὲ ἀπλῆ· οὐδὲ τῶν
τοῦ τοιαῦτα ὀνομάτων οὐδέν· καὶ τοὺς ἀρχαίους ἐς ὅσον οἷόν τε ἐστὶν ἐν τοῖς ἑαυτοῦ μιμούμενος οὐκαὶ
σώζειν φλυαρίας ἕνεκα· οὐδ' ἀτιμῶν· οὐδ' ἀπλῆς· οὐδὲ τῶν ἀρχαίων οὐδενός· οὐ μᾶλλόν γε τὸν γυμναστὴν εἰδέναι ἀμελεῖν τοῦ σώματός ἐστιν εἰπεῖν, ὦ, γε ὅπως τὸ σῶμα καλῶς ἕξει, μέλει ὁ σοφὸς
πάντων φησίν· ἐμοὶ δ' ἔστω καὶ τὸν βίον εἶσιν τοῖς λόγοις κατασῦσαι καὶ μὴ μόνον λέγων ὡς καλὸς,
ἀηδὲ καὶ ζῶν ἀφανερός, πῶς οὖν τοῖς εἰδέναι λαλεῖν ἢ καὶ ἄλλ' ὅπουν τιοῦν αὖ δῆλος ἦ βελτίονος μοίρας·
ἐγὼ μὲν οὐκ ἔχω πειθὼ εἶναι· ἀηδὲ δ' οὐδὲν ἔμελλον οἷμαι βάτερον οἱ τότ' ἐκείνῳ σῶσόντες ἢ ζηλώσαντες
αὐτοῦ τὴν δύναμιν, χρηστὸν τὸ καὶ παραπλήσιον κατὰ τοὺς λόγους ἅπαν δ' ἀγ· καὶ ὅσῳ μᾶλλον ἐτίμων
κἀκεῖνον καὶ τοὺς λόγους, τοσοῦτο κοσμιώτερον καὶ σωφρονιστέρων αὐτῶν ἔξιεσθαι· καὶ πάσης παρανομίας ἀφίξεσθαι, ἢ πάντα πάσης ἀσπουδότης καὶ νομίσαιτο ἀρεῖσθον ἢ καὶ αὐτοὺς εἶναι τὸ πρᾶγμα, τὴν ἰσυχίαν χρῆσιν καθαρῶς· ὡς τὸ μὲν εἶναι ἐμπρα, τοῦτο ὄν, ὅπερ ἂν ὁ πρόκλης· αὐτοῖς δ' οὐκ
ἐξίσου τὴν τύχην οὖσαν· ὥς τι καὶ οὐ τοκεῖνος ἥκιστα ἔμελλον ἔσεσθαι λαλοι· ὁρῶ δ' ἔτι, καὶ πρὸς
τὴν τραγῳδίαν, ἀισχύλον μὲν ἡμᾶς οὐ χόπτα ὡς ἅπαξ γὰρ λαλιαὶ οὐδὲ τὸν ἔδιον ἔπειν σοφοκλέα, αἰσχύλος
οὐδ' ἀπροῦ ταῦτ' ἀκούσαιμι, ὡς ἐπεῖπεν ἀθηναίους λαλεῖν, ὅτι οἷμαι τὰς σημότητας, ὡς οἷόν τε μίσητα σοφοκλῆς
αὐτοῖς χρῆσθαι, καὶ ἐρεῖ ποχα ἢ κατὰ τοὺς πρόλογους τὰ ὄντα παρέχοντα· διερωτήσειν δ' λαλεῖν αὐτοὺς ἐβίου
σιν κατὰ ταὐτὰ ἐμπαθεῖν, ἀφελεῖν τὸ δόξαι τοῦ βάρους καὶ τῶν κακῶν· καὶ μετ' ἐκεῖνον αὖ πρεῖν ἢ σαφῶς
λαλίστερα ἀμφοφῆς μεσέα καταγνῶσθαι φῶνον· ἅτ' οἷμαι τοσοῦτον διερωτήσειν λεκτέμενα κατὰ τὴν πρέ
πουσιν· τοῦ γὰρ κόσμου κατὰ μυρίον ἢ χρέος τοῦ, ὃς τοῦ τὸ εἶδος τὸ ἁμάρτημα κατεσχῆναι· καὶ δικεῖν
λαλεῖν μᾶλλον ἢ τρεῖν οὕτω δ' καὶ τοῦ τοὺς λόγους τοὺς πρακτικοὺς· οὐχ ὃς σημότητος· οὐδ' ὧν ἔτων
ἐπιμάτων ὁ νοῦς ἠγεῖτο· οὐδ' ὃς αὖθι μὲν φρονήματος οὐκ ὤετο δεῖν λέγειν, τὸ φρόνημα δ' ἐξ ἁπάντων
ὧν ἑαυτῷ σώφρονι δικαίως ἐκέκτητο, οὐχ οὕτως ἦν ὁ λάλους αὐτὸς κοσμίων τρέπας· ἀηδὲς οὕτως ὁ κωλύων εἶναι λάλους τὸ καθ' αὑτὸν· οὐκουν ὄγε ὁ σωφρονιστὴς ἀηδὴς ἦν ἔχων, ὡς διαφθείρων τὸν
ἀρχῶν τὸ τραπεζῶν· ἀηδὲς δὲ ἱερὸς μᾶλλον ὃς ἔπεια φρεσὶν ἦσιν ἄκοσμά τε πολλά τε μάψ,
ἁπερ οὐ κατὰ κόσμον ἐρεῖ μεναι βασιλῆσι· διὸ κἀκατέχειν αὐτὸν ὁ τῷ πρόκλει προσόμοιος ἐπῆν,
καὶ οὐκ ἔα λαλεῖν· σὺ δὲ τρεῖς παρακρούσιον, ὡς περ αἰ εἷς τὸν ὀδυσσέα τότε ὑπὲρ βορυβοντὸν τῷ
στρατοπέδῳ τρεῖν, ὃς τοὺς ἄλλους τοῦ βορυβεῖν ἔπαυεν· ὡς περ ἂν ἡ καὶ τὸν ἡρακλέα φαίης τοὺς αὐτοὺς
ἐβίζειν αὐθάδης εἶναι καὶ ἰδιοτρεῖς, ὅτι τοῖς τόξοις καὶ τῇ ῥοπάλῃ πρὸς χρώμενος· τοιαυτίον τι καὶ
ἐβίζων ὁ χρηστὶ, πάντας κοσμίους εἶναι, καὶ τοῖς νόμοις ἐμμένειν, καὶ χρῆσθαι τοῖς ὀργάνοις τοῦτοις
ὡς περ ἐκεῖνον ἑώρων μᾶλ' ἕκαστος τὸ βελτίονος· οὕτω καὶ πρὸς τοῖς τὸν ἐγκαλέσαι δικεῖν λάλους
τρεῖν ὃς τοσοῦτον ἅπαντας κατεῖργεν, ὡς πρὸ ὧν καὶ ἐκόντας καὶ ἄκοντας αὐτῷ· καὶ τοσοῦτον
ἀπεῖχε τοῦ τὸ πλῆθος ἐπαίρειν, ὡς πρὸ καὶ τοὺς ἐμπρας ἡσυχίαν ἔχοντας ὡς πὰ πολλὰ παρεῖχεπολλοὺς
ὡς πρὸ μὲν καὶ ἡρακλέα, κατὰ γοῦν τὸν ἰόλαον ἂν ἔπαινον, ὡς τὸ τοῦ κωμικοῦ ῥῆμα τὰς κεφαλὰς ἔτ'
ἀμείνονα· εἶπα λέγοις ὡς λάλους ἀθηναίους πρόκλεις ἐπρίσαν, ὡς περ ἂν εἴ τις τὸν διδάσκαλον αὐτῶν
τοὺς παῖδας λάλους ποιεῖν, ὅτι αὐτοῖς ἅπαντα ἐξηγεῖται· καὶ μὴν ὄγε αὐτὸς οὔτος, νῦν φθέγγεσθαί τοι αὐτοὺς ἔα· ἀηδὲ καὶ τῶν λόγων αὐτῶν μέρος ἦν αὐτῷ, τῷ τὴν ἰσυχίαν ἄγειν ἀδίκως πρὸς
τὰ πόλει· οὐδὲ γὰρ σαφῶς, φαίην ἂν ἔγωγε, ὡς ἐπρίσαν ἀθηναίους λάλους καὶ φιλογέλωτας, ὅτι πλεῖστα ἀθηναίων ἐπὶ τὸν στρατιῶν καὶ τῶν ἐργαστηρίων διελέγετο· καὶ πρὸς τοὺς ἀεὶ καὶ πρὸς τοὺς ξένους· οὐδ' ὃς τοῦτον τὸ τοῦ ἱππόδου φέρειν ἐπὶ πολὺ τοὺς καὶ διακωλύοντας, παρὸ ἵππι χάλκειον θώκον
καὶ ἐπὶ πλεῖα λέγειν· ἀηδὲ καὶ τοὺς χαλκέους ἂν αὐτὸν καὶ τοὺς ἄλλους ἐργαστηρίους βαρέως ἔτως κελεύειν πρεσβύναι, οὔτι μέλλουσι τοιοῦτον ἀκούσεσθαι, ἢ τῶν νέων ἢ τῶν στρεσβυτέρων τοὺς· οὐτὰρ ἂν εἰ
φλυαρεῖν ἐβίζεσθαι, τὸ τοῦ τῶν χωμῶν ἀκούειν· ὡς περ καὶ αὐτοῦ ἢ πόθεν ταῦτα συμβουλεύειν,

τοῦ φρονεῖν ἀμελήσαντας. ὥς γε μὴν οἷόν τε ῥᾴδιον ἄλλο πρόσθεν εἰπόντας, τὰ χείρω πρόλουσι ἀπαντῶντα ὁ ὅτι δὲ ἀνὴρ ἐν κόσμῳ καὶ τόμῳ καὶ μᾶλλον ἢ τοῦ γεγονότος καλοῦ τοὺς λόγους ἐδείκνυεν αὐτοῖς καὶ τὸ τοῦ λάχητος, ἐξ ὧν βουλεῖ πάντως ὅσοι σωφρονίζειν, οὐδεὶς χείρω τὸν λόγων τὸν βίον παρεχόμενος, πῶς ἂν εἴη δικαιάρχως ἀγοραίους, ἢ πῶς λαλους εἶναι πρέπει, ὅστις κατὰ τοὺς λόγους αὐτοῖς τὸ μηδὲν φαῦλος μοδ' ἑκὼν ἡμάρτανε φαίνεται. τοῦτο γὰρ ἴσως ἂν αὐτοῖς ἴσως ἀνεκεῖτο. μὴ τὰ λέγειν ὅπως ἔτυχε μηδὲν, μήτε πρεῖττ' ἀεὶ τὰ πρώτου παραπαίοντος. πρῶτ' γοῦν ἔγωγ' ἂν δεῖ λελύσθαι ἢ γὰρ οὐδὲν φαῦλον οὐδ' ἀμελὲς λάλους εἶναι, ἢ πρακλεῖς, οὐκ ἂν εἴη λάλους τὰ πρέποντας, εἴπερ ἢ ἀγαθὸς λέγειν. ὅδε τοι τόγε πρέπει, πρακλεῖς οὐ δεινὸς λέγειν. οὐδ' ὑπὲρ τοὺς ἄλλους. οὐκοῦν ἂς δεινὸς κἀν ὑπὲρ τοὺς ἄλλους λοιπὸν αὖ εἶη διδάσκειν. Τίνες οὖν αὖ μᾶλλον ἀξιόχρεω γένοιντο ἐπαινεῖται καὶ μάρτυρες τῆς ἐκείνου δ' ἀπόπτος καὶ δυνάμεως, ἢ ὅς σωφρονίστερον φέγει ἅπαντας ἢ κόσμειν· ἀγῆ οὔτω φανεῖεν δ' ἂν τὴν ὄψιν, σχολῇ γ' ἂν ἄλλος τις ἀκριβοίη· ἐπ' ἄλλου μὴν πρᾶγματος σκέπεσθαι μάρτυρι κωμῳδοδιδασκάλῳ, τάχ' ἂν οὐκ ἰσχυρὸν ἦν· εἰς δὲ λόγων κρίσιν, μήτοτε οὕτω σεμνὸς γένοιμαι, ὥσθ' ἡπροδοῦν τῶν αἱρέων τούτων ὡς οὐδένος ἀξίων· λέγω δὲ ὅδε ταῦτα, πρὸς οὓς ἔξεστι· τῶν δὲ βιβλίων, ὀλίγος ὁ λόγος· πάντως δὲ οὐδὲν δεῖ τούτους ἀπιθάνεσθαι τοῖς ὧσιν· ἀλλ' ἔπεστι πως καλῶς τοὺς δὲ λέληθε καὶ αὐτὸ τοῦτο· οὕτω πάντα πάσιν αἰσθάνεσθαι ὅτως ἔχει· καὶ τοσοῦτον δοκεῖ πρὸς τῶν ἱερῶν· οὐκοῦν τῶν μαρτύρων ἡμῖν τῶν ἐς τοὺς λόγους κεκλημένων τῷ πρακλεῖ, καὶ ὅς οὐκ ἐλάχιστα μετεῖναι φαίνεται αὐτῆς πρὸ τούτου ἐμπειρίας; ὁ μὲν, τῶν ἑλλήνων μεγίστην τὴν ἐκείνου γλῶτταν εἰρηκεν· λέγω δὲ, ἴσον τι καὶ φωνὴν· αἱ μίξας δ' ἔπ τῆς παρὰ τῆς τέχνης πειρίας τοῖς ἀπὸ τῆς ἀληθείας. ὅμως δ' οὐκ ἐξέφυτο τὸ μὲ οὐ πρῶτα δοῦναι τῷ ἀνδρί, μὲ δ' ἐνθυμήσασθαι τὴν μεγαλοπρέπειαν τὴν πρὸ τοὺς λόγους αὐτοῦ· ὃν ἀσφαλῶς καὶ βροντᾶν καὶ κυκᾶν αὐτὸν φασι δημηγοροῦντα. μὴ γάρ τι τοῦτο ἔπ μιμήσεται κἀπὸ τοῦ· ἀνὴρ ὅσον ἐς τὸν παρόντα πρόσκειται λόγον, τῆς μαρτυρίας λάβω. δι' ἔπειτα κἀκεῖνα μεροὺν ὕστερον αὖ δεῖ πρὸς ὑμῶν ὅπως φανεῖσθαι. ὁ δὲ ὁ τρίτος αὖ πάρεστι ὥς πρὸ οὐδὲ κωμῳδίας οὔτ' ἐς τι πιστὸς· ἀνὴρ ὡς αὖ ἐς τὸν καλῶν καὶ ἀγαθῶν, αἰτίφιλον αὐτῶν καὶ καθαρὰν τὴν μαρτυρίαν ἀποδέδεκται· λέγων ὡς ἐκ παίδων μὲν πρὸ τῶν ῥητόρων τοὺς ῥήτορας ἐν τοῖς λόγοις· μόνου δὲ πειθοῦς ἐπακολουθεῖν τοῖς χείλεσι· πάντα δ' εἶναι φλυαρίαν πρὸς ἐκείνου φησὶ γοῦν οὐ τοσοῦτος δυσχερῶν· ἐπεὶ πρὸ ἐστὶ γοῦν τις ὧν γ' ἐστὶ λέγειν ὁ βουλόμενος ἄριστος ἀληθινός· οὗτος ἴσασιν οὓς πρὸ πρόσκειται διασύρειν ἐπὶ τοῖς λόγοις, καὶ οὓς ἄξιον θαυμάζειν. δρᾶσον ὁ τοσοῦτον ἀξιῶν τοὺς ῥήτορας· τὴν πειθὼ δ' ἐπὶ τῶν χειλῶν ἔχων, τοσαύτης δ' ἀνθρώπους παρὰ πάντων τυγχάνων, πικρὸν δ' ἀκροατὴν ὑπὲρ τῶν ἄλλων πάντων ὁρῶντων τοῦ τἄλλα καὶ ἐς αὐτὸ τοῦτο κωμῳδοῦντων ὡς ἀδύνατον τοὺς ἐπεῖν, φλυαρίαν τινὰ καὶ λαλιὰν ἐπειδείκνυσιν ταῖς ἐκκλησίαις, ἢ πάντως ἀνδρὸς πρᾶγμα δι πράττειν· ἀνὴρ οὐ πρόλλη τι τῇ προυδοκᾷ χώμενος οὔτω διγίγνεται, πρῶτα μὲν αὐτὸς ὢν ἄριστος ῥητορεῖν, ἔπειτα δὲ τοὺς ἄλλους ἐθίζων ἀπέχειν· σκιᾷ μὲν γὰρ πᾶς τῆς λαλιᾶς ἐστι καὶ τῶν λόγων τῶν ἐμφρόνων· λαλιὰ μὲν ὄφελος διακεῖσθαι λυπεῖν· καὶ ἐς μηδὲν ὄφελος, καὶ διατρίβειν τοὺς ἄλλους· λόγων δὲ ἀληθῶν, καὶ τῶν καλῶν καὶ τῶν πραγμάτων ἐχαζεσθαι· καὶ τὸ περίττον συζεῖν πάντα χοῦ· τοῦτοις γοῦν ἔπεται καὶ τὸ κρατεῖν ὄφελος· καὶ τοὺς ψυχὰς προσάγεσθαι τῶν ἀκουόντων· ὁ πίνυν πρακλεῖς τοσοῦτο νικῶν, καὶ τοσαῦτα ἀφ' ὧν ἐνίκα πράττων, λαλὸς μὲν ὅμως ὄφελος λέγειν δι' ἄριστος εἰκότως ἐνομίζετο· καὶ μὴν ἐν δίκῃ καὶ τοὺς ἄλλους ἀπῶντας, ἅμα τοῦτον γ' ἀφιᾶσι, καὶ τίνας αὖ τοῦτου πρέπει μιμεῖσθαι διδάσκειν· εἰ δὲ δεῖ καὶ σμικρὸν τοῖς μάρτυρος, σκόπει τί φησιν ὁ δουκυδίδης ἐν τοῖς πρὸ αὐτοῦ λόγοις. διρήσεις γὰρ ἅπαντα χοῦ μιμνῆμον ὡς ἄριστου λέγων. καὶ οὐδ' ἀμφισβήτησιν ὅτου, ὅτι μὲν καὶ πρέπειν οὗτος τι πρὸς τὸ λέγειν πρὸς πάντα, εἰ πειθὼ ἀν πρῶτον αὐτὸν εἶναι φαῖεν· καὶ οὗτος ὁ μάρτυς ὁ χρηστὸς τῶν ἀνθρώπων ἐπαίρει ἐστί· καὶ ἅμα ὡς τοῦ εἰκὸς χεῖρ ἑαυτῷ τὸ φρονῶν· ἀνὴρ ὅμως ἀπόδιδόντες ἐκείνῳ τὰ πρέποντα· ἢ τοῦ σοῖτ τῷ τὴν ἀπαίδευσιν ἐπαινοῦντι πρὸς τοῦ ἀνθρώπους συγχωρητέον ταῦτα· καὶ τί δεῖ βουκυδίδου λοιπόν, ἔκειτο γὰρ πρὸς τύχαν τῆς μαρτυρίας ὁ λόγος· αὐτὸς γάρ ἐστι πλάτων ἡμῖν ὁ τὴν ἀπαίδευσιν ὑμῶν· ὡς διδάσκαλον θαυμαστὸν ἐπαινικῆς, καὶ πρὸ φύγων ἐπὶ τὸν πρακλεᾶ, καὶ διὶ ἐκείνου πιστοῦμενος, καὶ διαῤῥήδην τι οὐ πάσι διαφέροντα τῶν ἑλλήνων αὐτὸν προσοιήσεως· τοσοῦτον φαίνεται τῷ πρακλεῖ νέμων ἐς λόγους· καὶ πάντ' οὐ δίκην τοῦ μὲν ἀπαίδευτα μετεῖναι λόγων σημεῖον ἦν πρακλῆς οὕτω λέγων, τῆς δ' αὐτοῦ πρακλείους δυνάμεως, ἐπῄρωτεν χρὴ τὸ σύμβολον ἑστάναι· οὐδ' ἐπὶ μὲν ἀπαίδευσίας διαφέροντα τῶν ἑλλήνων αὐτὸν εἶδε πρὸς εἶναι, τῷ δὲ καὶ αὐτὸν πρᾶγμα μηδὲν βελτίω τῶν πρλλῶν· καὶ οὐκ ἐν ταῦτα μόνον ταῦτ' εἶναι· κἀπὶ τοῦ ἀνδρὸς, ἀνὰ κρὰ ἐπῄρωται εἰκότως φασὶ, πλέον τὸν πρακλέα τὴν ῥητορικὴν γενέσθαι, συγγενόμενον ἀτάξα γόρᾳ. ἀνὰ μέτου πάντα τοῦτο, ἀνὴρ ὅπερ ὁμολογοῦμεν πλέον γενέσθαι κατὰ τοὺς λόγους ὅλον· πῶς αὖ οὖν ὁ τοσοῦτον ὑπερέχων, καὶ μόνος πάντ τοῖς κριταῖς νικῶν, τὴν τοῦ φλυαρεῖν εἰκὼ καὶ

μά των· ἐκ δὲ τοῦ λόγου φαίνεται, τῷ μὲν, οὐδὲ πολὺ προσῆκον τῶν ἄλλων· τῷ δ' οὐκ ἐλάχιστον μέρος. ὁ μὲν γὰρ, ἀνυσχαίνοντας τι καὶ τὸν αὐτικόν θιρα πλέοντας, πεῖσαι τοὺς ἄρχοντας· καὶ ἀρχὴν μὲν ἀπλῶς μὴ ποιῆσαι σθαι ὁπλίτας, ἐφ' ᾧ πρίασθαι ὁπλίτας, τῶν δὲ πολλὰ πράττειν πεῖσαι τοὺς, εἰς ἃ ἐν ἐνὶ ἄλλα τι πολλά, καὶ ὃ δὲ Θεμιστοκλῆς ἁμαρτάνει πρῶτος· ἐξ ὧν πλείους τῶν συμμάχων τοὺς πολεμίους ἐκτήσατο· καὶ πολλῶν ἀπέλλαξε τὴν πόλιν· οὐκοῦν οὐ πρῶτος οἰδεῖν καὶ ὑπολογῶν εἶναι τὴν πόλιν οὐδὲ μόνον τῶν ἀρχαίων σαφῶς σὺ φῆς ἐστρατηγῆσαι ἀλλὰ τὰς ἀπολυμίας ἐπαίζων αὐτοῖς καὶ τοῖς τῶν ἱματίων χρώμασι πλεῖζον, καὶ τὴν σκευὴν πρᾶτ' ἔξειν προῆκεν, ἃ τι καὶ αὐτὸς ὢν τοιοῦτος· καὶ μεθαμοῦ φῆναι τῶν ἐλπίδων ἐὼν τρόπων· ἀεὶ ἀεὶ μακρόθεν πρὸ αὐτοῦ ὢν ἐβούλετό τι καὶ ἰδίον τοῦ προθεῖς, καὶ ταῦτα τῷ πόλει πολιτευόμενος, μᾶλλον τὴν ἐκείνου πλάτην· οὐκοῦν περίπατα τῶν αὐτῶν πάλαι ἐλεῖν, ἕνα τῶν φίλων θεράπαινα ἄγεις· καὶ τὰ γένεας ταυτὸν τῷ αὐτὸ ἄρου πολεῖ· ὃς τῆς τιθάρας δι' ἁμαρτῶν, καὶ τὸν διρυπαινα φίλτατον ὄντα ἑαυτῷ πρὸς διαφέρει· τὸ δ' αὐτὸ καὶ τῆς ὕστερον οἶμαι δ' ραίτω· τῷ χρηγίου φασὶ συμβῆναι· ἐγὼ πίνων πρῶμεν ἀλκιβιάδου παῦν οὐδὲν δι' οἶμαι λέγειν· ἀλλὰ καὶ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ λόγου προῆκεν ἄκων ἔφειν· εἰ δὲ ἐτωμιτρία καλὸν καὶ ἡ κατ' αὐτὴν ἰσότης· καὶ δεῖ μὴ τούτων ἀμελεῖν, διρίσκω γὰρ πρῶτα τὴν ἰσότητα καλλίστα μάσασπα· οὐ μόνον ἐν τοῖς ἰδίοις, ἀλλὰ καὶ τοῖς κοινοῖς· ὅσον τι γὰρ χρόνον ἐν τῇ ἀρχῇ προύστη, μετρίως εἰσηγεῖτο φαύλως ὁ τἀκείνου καλῶς εἰδώς· τοῦτο δ' ἐστὶν ἑαυτὸν τοῦ βιαίως καὶ πλεονεκτικῶς ὢν σὺ κατηγορεῖς· ἐπειδὴ τὸ πόλεμος συνέστη, πάνος ὅδε τι πράττουσιν ὑπαρχεν σώζειν· οὐκοῦν τῷ μὲν πατρὸς κέρδους ἐφείπω παρέχειν ἑαυτὸν, δικαιοσύνην ἀσκῶν ὅλος ἦν· τῷ δὲ γρὶ ἐν τάξει βίον αὐτὸ τοῦ πρὸς ἡδονὴν προηρῆσθαι σωφροσύνος πίστιν παρεῖχε τὸ μφανῆ· καὶ μὴν αἰδρίας τι· ἐν ὅς οὐ πρὸς χάριν οὐδ' ὑπερπαλακός· ἀλλ' ὡς λίον τι μῆμα ἐλευθέρως ὡμίλει τῷ δήμῳ πρὸς πίνων καὶ τὰ μέλλοντα ἔσεσθαι προεώρᾶς, καὶ τοῖς παροῦσι χρήσασθαι δυνατὸς, ὥσπερ οὐκ ἂν σοφίας δίκαιος δόξαι φέρειν, τὸ γε χρησιμοτάτης, εἴτε αὐθρωπίνως ἐθέλει λογίζεσθαι· εἰ δ' ὅτι ἐξ ἁπάντων τῶν τῆς ἀρετῆς μερίων ἡ παρεῖχε πρόσπεσεν, αἰδρεῖον δίκαιον· φρόνιμον· σώφρονα, τοῦτον πάντων, μᾶλλον τῶν κολάκων ἐξέμπλον λαλοῦς γὰρ φησιν αἰτιατοὺς ἐπίστασθαι ἀργοὺς καὶ δειλοὺς καὶ φιλαργύρους, ὃς μόθοφορεῖ καπατίσας· τῷ μὲν δὴ λάλων ὃ πάντων καὶ ἀργῶν καὶ δειλῶν, αὐτὸν ἐν καταβαλεῖν μῆρυτος καὶ τρῶας ἐγείρησθαι ὃς ἄλλος· καὶ δῶμεν λαβὴν καὶ ὁμῶν αὐτοῖν, προσκόψασα μὲν ἔπεσα· ὅμως δὲ πᾶ τοῦ ὁμέρου καὶ ταῦτα γικᾶ· ὁ ὅριον κεῖσθαι ἄρχας, τοῖον κ' ἀκούσῃς· ἐγὼ μὲν γὰρ, οὐδὲν ἂν ἔτιμα φλαῦρον· οὐδὲ πρᾳχεῖν· μὴ ἐπὶ οὗ τι μᾶσεῖν· ἀφ' ἑμαυτοῦ πρόπον πάρχα πᾶ καπηγοῖμι, ἢ πλάτανα τῶν μεγίστων ἀθρώπων ἐκὼν ἂν ἀσπαζόμενος ἐπιστὰς ἴσης πνὶς ὅς ἔλαττον μέλει τῆς σῆς ἀξίας· ἄλλως τι καὶ προφάσεως δύπροσόπευ λαβόντας, ὡς ὑπὸ ἀνδρῶν οὐδ' αὐτῶν φαύλων οὐδ' ἀξίων κακῶς ἀκούειν, ἀμύνασθαι πεῖσον τι πάθειν καὶ τοῦ τὸν λέγειν, ὡς οὐκ ἐπὶ τοὺς ἔνοχος πόλις, ὥσπερ σὺ χαλεπώτερον, ἢ πειρωμένῳ δ' κηύειν, δύρεῖν ὅ, τι χρὴ λέγειν· πρῶτον μὲν οὖν ὡς οὐ λαλοῦς ἐρίσει, μίγιστον οἶμαι καὶ ταῦτα σημεῖον μὲν τὸ τῶν ἐκείνου χρόνων γενέσθαι τῇ τόλμῃ τὴν διαβολὴν ταύτην, ἀφ' ὕστερον νίκα γὰρ μὲν, ἔδη λαμπρῶς ἐπρόουν, τοὺς δὲ παρόντας πείσαι λαλοῦντας φρονοῦντας δύρισκον· καὶ οὐδαμῶς γὰρ τοῦ πόλεμος ἀγαθὸν συζόντας· ὥστ' ἐξ αὐτῶν ὧν τοὺς ὕστερον ἐπάσαντο, καὶ ὧν ὑπὲρ τῶν μετ' ἐκείνου διεβλήθησαν, τάγ' ἐκείνου συμνύεται· ὡς παρ' ἰατροῦ χρηστοῦ πλυτάσαντος καὶ κατὰ πολλὴν τὴν ἄδειαν ἔδη διαπονῶν, ὕστερον νόσος ἐπολεῖν ἰσχυρὰ· ὥστ' ἔκτε τῶν ἀκόντων, οὐκ ἀφεῖσθαι μόνον τῆς αἰτίας, ἀλλὰ καὶ κατὰ πὸ τοῦτο, μειζόνως δὲ ἀθυμῶν αὐτῷ προσῆκεν αὐτὰ τοῦ μέχρι τούτου τοῦ χρόνου ὡς παρ' ἑαυτοῦ πα δὲ καὶ τῆς νόσου δυνηθῆναι ἀπαβαλίσθαι τῇ πόλει, εἰς διεργασίας μέρος οἶμαι κατθέτο· καὶ οὐδεὶς ἐκείνην ἀπᾶσαι τῶν ὕστερον συμβάντων· ἀλλὰ τοῦ μὲν μὴ πρότερον συμβῆναι, πᾶσ' ἂν ἀκόντος· ἅπ δὲ ὅλως, οὐδεὶς· οὐ γὰρ ἐκείνου ταῦτα ἐπρίσαν, ἀλλ' ἐκείνου ταῦτα ὡς ὅσον ἐξὸν ἐκώλυσαν· ὥστ' οὐδ' αἰ συμβιβικὸς εἶν τὴν ἀρχὴν, πάγε ἐκείνης μέρος· σὺ δὲ μαστιχᾶν μὲν ζῆναι καὶ μελεῖσαι, ἐπίστασαι καὶ σμεῖν· καὶ ὕσπας αἰσιόδοκι, παύρᾳδίως μεγάλων ἀξίωσας· τῶν δὲ ἑλλήνων τοὺς ἄφρους καὶ παρὰ πᾶσι βίβωμόνους, ἐν φαύλῳ καθαιρεῖς· οὐδὲν διαφέροντας, ἢ εἴτε πᾶ τῶν μαγείρων ὡς ἀληθῶς, ἢ καὶ ἄλλό τι τῶν τυχόντων ἀνδρα πρᾶσαι· ἄρτον δὲ οὐ τὸ ἀγοραῖν τὴν αἰτίαν, ἀμὰ πῶς ἂν εἴποιμι δύπρεπῶς, φοβοῦμαι τῶν λόγων γίγνεσθαι ἐκείνοις ἐπαίνεμα ὅτι πρῶτον μὲν, οὐ τῶν πολιτικοὺς καιρῶν, ἀμὰ τῶν ὕστερον ἐφ' τὸ τῆς λαλιᾶς ἔγκλημα τοῦτο, ὑπ' ἀνδρῶν οὐδὲν ὁρσίων ἐκείνων γιγομένων, ἔτ' ἐπὶ τὸ δικος οὐ τοσοῦτος, ὡς πάντες μᾶλλον ἢ πολιτικῶς ἀνεῖν λαλεῖν αὐτοὺς, καὶ τοσοῦτον ἔπων ἐκείνου ἀμπα, καὶ μηδεὶς θαυμάσῃ τὸ παράδοξον ὄνομα· μείνων ἦν λέγων, ἔδη τοῦτο γ' ἀληθὲς ἐστιν· ἐμὲν γὰρ αὐτὸς ὅπως ἔτυχε τοὺς λόγους μὰ χειρίζετο, ἢ κατάγαγεν ἐς φαῦλον τὸ πρᾶγμα, ὡς πάντ' τῷ βουλομένῳ λαβεῖν εἶναι, ἀλλ' ὅπως ἂν πολλοὺς ἐὸ κει διαφέρεσθαι καὶ πεῖσαι λαλεῖν

ἐνίσχυσα καὶ διηγήσει τὰ λοιδορίας ἀπῶς οὐ τοῦτο παραδίδους· ὡς πρόσταται τῆς πολυτυπίας ἀσβολῆς, ἢ πρὸς ἄλλου τοῦ ἐφ' αὑτοῦ διηγοῦται· εἰ μὲν τοίνυν ἀμφισβητεῖτο τῷ δουκυδίδῃ πρὸς τοῦτον, ἄλλος ἂν ἦν λόγος· δίδοντας δὲ καὶ πειθομένους ἀναγκαίως, πολὺ τὴν γενέσθαι μοι πρόκλεια, τοῦτ' βλασφημῶν τοῦτον ἀκούειν, ὡς διάκονος αὐτὸ πρόσταται, καὶ τοῦ ὁλοτριῶν οὐδὲν ἂν βελτίων οὐδ' ἂν τοῦδε πρὸς χάριν τόλεμ' τολλοῦ μὴν τ' αὐ ἄξιον ἦν κολακεία, ἢ πρόκλεῖ τοῦτ' ἂν ἐπαινεῖν τὸ πρόσταται· εἰ σὺ, μὴ μόριον μόνον κολακείας αὐτῷ προσῆς, ἀλλὰ καὶ πᾶσαν τὴν κολακείαν φέρων ἀφῆκες· καὶ νῦν δ' ἐβούλει τὴν ἰδίαν αὐτὴν, ἐφ' ἣν παρεπαίαγες· ἐὰν δ' εἶχες ὡς ὅτου ταῦτα ὑπῆρχε, τῷ θαρσύνος καὶ μεμάκου τύχῃ συνεκέλευσε· καὶ τοῦτον αὐτὸς προφέρει πρὸς τὸ τολεμεῖν ἀμήχανος οἱ κόλακες πρόπροσ τάλαιν' φασοῦσι τοὺς λόγους, ἐὰν μὲν, εἰ τοιοῦτον ἐκεῖνο προφέρει ἀξιοῦμεν· φέρει δὲ τόδε αὐτῷ πᾶς οὗτος ὁ λόγος ὠφέλιμον· καὶ τόδε ἐς τὰς βλασφημίας τὰς κατὰ τῶν αἰδρῶν ἀφίκεται· ἴσως οὐ χεῖρον ὡς πρὸς παρόντα καὶ συνόντα ποιήσασθαι τοὺς λόγους, ἀναμιμνήσκοντας αὐτὰ τὰ νῦν τοιά· ἔφησθα μὲν χρῆναι τὸν ἀγαθὸν τολίτην, τὰς ἀδυμίας ἐκ παντὸς τρόπου ζητεῖν ἀποτιμᾶσθαι· μήτ' αὐτὸν ἑαυτοῦ, μήτε τῶν τολιτῶν· μὴ δὲ τοῦτον ὅρον τῆς εὐδαιμονίας τίθεσθαι· ἀλλὰ τὰ βέλτιστα αἱρεῖσθαι τῶν ἐφ' ἡμῖν πρόσεστι· μὴ δὲ τοῦτο εἶναι τὸ δὺ παντὸς ἀγαθόν· μὴδ' αὖ τὸ ἀγαθὸν τοῦ ἡδέος χάριν· ἀλλὰ τὸ δὺ τοῦ ἀγαθοῦ χρῆναι διώκειν· οὐ ταῦτα κυκλεῖς ἄνω καὶ κάτω; καλῶς γε τὰ ὦν ἃ ἐπαίρει, τὸ σὸν δὲ τοῦτο· καὶ τάλαιν' λέγων οὐδεὶς ἂν πρεῖ μέχρι τούτου· οὗκουν ὅς γε μὴ κάμοι· ὅρα δὲ τάχα γὰρ ἂν τις καὶ ἀκοῖον ἐκβαίη· πρόκλειους μοι λέγεις ἢ ἄρτι βίον καὶ τολιτείαν, ὅταν ταῦτα λέγῃς· καὶ οὐκ ἐλέγχεις γε αὖθις ἀλλ' ἐπαινεῖς ὡς αὐτὸς καλεῖς· καὶ παρὸν αὐτῷ χρῆσθαι μάρτυρι τῶν λόγων, μείζοσι οὐκ οἶδ' ὅπως ἐς τοὺς ἀντιδίκους γε αὖθις ἐπιδείκνυσθαι τῷ λόγῳ, ταῦτα ἀπὸ τῶν ἔργων ἐκεῖνος δ' εἶζας πρὸ τῆς φαίνεται· ὥστ' ἐμοὶ δοκεῖν, πᾶσης ἂν δύρειν ἐκ τῶν ἀρετῶν τὴν πρόκλεια· ὥσπερ τοὺς ἀπὸ τῶν γυμνασμάτων ἐν τοῖς δρόμοις· σκοπεῖ γὰρ παλαιὸν ἄρχῆς ὡς πρόνομον· οὐχὶ τοῖς ἀπόμοις δίκαιόν ἐστιν οὐδὲν ἀπόμον ἐπὶ πρότερον· ἀλλὰ κρατεῖν τῶν γε δὺ χρηστῶν καὶ ὠφελίμων, καὶ τοὺς τολίτας μὴ συνεβίξειν τὸ μέσον ζητεῖν ἔχειν· ὁ τοίνυν πρόκλεῖς οὗτος ἦν ἀνὴρ πολλοῦ τοῦ δεῖ λυπεῖν τοὺς ἀδυμίας, ἢ τὸ πρὸς ἡδονὴν ζητεῖν, ἢ πρὸς τιμωρίαν, ἀλλὰ μὴ πρὸς τὸ βέλτιστον ἄγειν, ὥστ' ἀπ' αὐτῶν τῶν ἐναντίων τὰ τῶν φαύλων τὴν δόξαν λαβὼν αὐτὸς τιμᾶν τοῦ πλείονος τοσοῦτον ὑπόπτευεν, ὅσον πλείονι ἐξεῖναι τῇ τε τόλει συνεβούλευε, μήτε ἀρχὴν ἄπρακτον ἄγειν, μήτε πλέονα τῶν ἀναγκαίων μᾶλλον πράγματα διδόναι· ἀλλ' ἡσυχάζουσι μὲν τόλεμον διαφέρειν· καὶ τοι ὅπου τόλεμον μὴ ἡσυχίας παρέχει διαφέρειν, σχολὴ γὰρ ἄλλως ἐπιτρέπει, πολυπραγμονεῖν εἰκὸς· καὶ μὴν αὐτὸς γε ἐν τάξει ζῆν, οὐχ ὡς ἥδιστα προείλετο· καὶ τὸν δῆμον εἰ τοτ' ἀναθοτιυβρίζοντα κατεῖχε· πῶς ἂν τις μᾶλλον τοῖς πάντων λόγοις τὰ δόμενος φανερὸς γένοιτο, εἰ χρὴ τοῖς πάντων φῆσαι πείθεσθαι, τὸν τοσοῦτον τὸν πρότερον πάντως, ἢ πῶς ἂν πάντων μᾶλλον ἐναντία ταναντία αὐτὸς ἑαυτῷ λέγων, ἢ φαίνοιτο ἄματ' ἄξιος μὴ πρὸς ἡδονὴν, μὴ δὲ ἐν κόλακος μοῖρα τοῖς δήμοις ὁμιλεῖν, ἀλλὰ πρὸς τὸ βέλτιστον, καὶ πρόκλεια κακίζων, ὃς οὐ πρὸς ἡδονὴν, ἀλλ' ἀπὸ τῆς ὀρθοτάτης ἀεὶ γνώμης ὡμίλει· ὅμοιον γὰρ ἐμοὶ δοκεῖ τεῖναι, ὥσπερ ἂν εἴ τις προείπων τοῖς ἀνθρώποις ὅπου τῶν χρὴ προίστασθαι τῶν τόλεων, ὡς πρόκλεα τ' ἐπῶν ἀνυταίων ἐπαρᾶται, εἶτ' ἀπηγόρευε πάλιν, μὴ οὕτως ὡς πρὸ ἐκεῖνος προίστασθαι· φαίνεται γὰρ βουλομένῳ σκοπεῖν ὀρθῶς καὶ τοῖς λόγοις καὶ τοῖς ἔργοις, τὰ κεφάλαια τοῦ διαλόγου ἁπλώσας ἀναλέγω, τοῖς μὲν λόγοις, οὐ διέλιπεν πρὸς τὸ πλῆθος ἑκάστοτε τοῖς δ' ἔργοις ἅπασιν αὐτοῖς ἐπὶ τοῦ βίου τοῦ καθ' ἡμέραν ἐπιδείκνυτο, ἄξια τῆς παρρησίας ταύτης· καὶ κακῶς ὦν ἐπὶ τοῦ ἴσον ἐκείνου καιρῶν ἀπέχεται τόλις· μέχρι μὲν γὰρ ἐδημαγόρει πρόκλεῖς καὶ κατεῖργε τὸ πλῆθος, οὔτ' ἐς σκιλίαν ἀπέστολους ἐπέμπετ' ἀθηναίους, οὔτε μακρούς καὶ ἀνυτίους τοὺς τοῦ τολέμου κύκλους πρεβάλλετο· ἀλλὰ καὶ τοὺς τείχους ἔξω προτείναι, πρίεργον ἐπείδετο εἶναι καὶ οὐκ ἀσφαλές· οὐδὲ γὰρ τὸν πολυχρόνιον συζητεῖν· ἐπεὶ δὲ διεπλάττησεν ἐκείνος, ὠνδρα πόλουν μὲν σκιλίαν· ἐφίετο δὲ ἰταλίας· ὠρίγοντο δὲ, καρχηδόνος καὶ λιβύης· πάντας δὲ ἀγήρως πρεσκεύουν· ἐκεδεδούδει αὐτοῖς· μακροτέρα δὲ τοῦ τολέμου τὴν παρεμβύκνειν ἐποίησαν ὁ δὲ τρόπος εἶεν ἂν ὧν πάντων τὴν σύνταξις, οὐ μέρος κοινωνὸς μὲν οὐκ ἔστιν ἐμοὶ· ἑτέρος δὲ, καὶ αὐτὸς ἂν φαίης μᾶλλον δὲ ἐρεῖς· πῶς οὖν ἄνδρα ταῦτα δίκαιον καὶ πηγορεῖν πρόκλειους· ἢ πῶς οὐκ ἀναγκαίως ἀλκιβιάδου ὅς γε παραλαβὼν τὴν τόλιν ἐδόξασεν οὐ συμβούλων, εἴ τι οὖν ἴσως ἐξέμπνει· πρόκλεῖς μὲν γὰρ οἶμαι αἰσχρὰ συγγενόμενος, βελτίων ἢ κατ' ἐκεῖνον ἐγένετο· ἀλκιβιάδης δ' ἐπαίρων χώμενος σωφρονεῖν, μικρά· μᾶλλον δ' οὐδὲν ἀπώνατο τῆς συνουσίας· ὥστ' οὐκ αἰσχρογεῖς ἐκείνου ἐπαινῶν, τοῦτον μὲν μεμφόμενος πλάτων τοίνυν ὥσπερ ἐξεπλήξ ἐναντία τῶν ὄντων λέγων, ἢ τοὺς θαυμαστοποιοὺς μιμούμενος, οὐ μόνον πρόκλειους κατηγορεῖ μὴ προσῆκεν, ἀλλὰ καὶ ὅσιον τι φαίη εἶναι, εἴτις ἀλκιβιάδην ἀπαίσιον τῷ αὐτῶν τοῦτ' πράγ-

μα τῶν.

χρημάτων τίνων τοσοῦτον γενέσθαι κύριον, ὥσθ' ὅτι μὲν καὶ τοὺς ἀγροὺς ἀφίει τῇ πόλει, παρίημι· μήτε ἄρα εἶπεν ὡς φίβωνος τοῦ διαβολῆς εἵνεκα αὐτὸ ἰδόντος· ἔοικε γὰρ ἄλλοτε καὶ τοῦτο συμβολον ἡ πρὸς τοὺς ἐκκλησιαστὰς εἶναι, τὸ μὴ παρέχειν χρήματ' ἰδεῖν· ὡς τε καὶ αὐτὸς τοτὲ ἐν τῷ δήμῳ παρέσπασόμενος κἀλέγων τοῦ τῶν αὐτῶν προσόδων ἀγαθῶν, εἶτα καὶ τοῦτο ἐν πρώτοις ἐπῆλθε τὴν πρὸς ταῦτα μεγαλοψυχίαν· οὔτε δ' ἦν παρανομίσας κατὰ τὸν βίον καὶ τὴν πολιτείαν, καὶ τοσοῦτον ἀπεῖχε τοῦ ζῆν πρὸς τὰς ἐπέρων ἡδονάς, ὡς τε φασὶν οἱ γεγραφότες περὶ αὐτοῦ, διδάσκαλον τάξιν πρὸς παῖδας, πρὸς τοὺς ἀθηναίους αὐτὸν ἔχειν· ὥστε πάντες μὲν τοὺς πολλοὺς, ἐν ἀπιξίᾳ πολλῇ καὶ ῥαθυμίᾳ τὴν ἐκκλησίαν εἶναι πολλαχοῦ· φανερὸς δ' ἦν διὰ βάλλεσθαι καὶ σοφρονίζεσθαι πρὸς τὴν ὄψιν· ὥστε περ δηλόν τι, μόνοι γοῦν τοὺς πολιτικοὺς οὐχ ἡμάρτανον· ὃ δὲ φασὶν ὑπερβαίνειν πειρᾶσθαι τοὺς σοφιστὰς διαφθείροντας, ἐγὼ ἐκείνῳ δημαγωγῶν· ἐπαρθέντα μὲν γὰρ τὸν δῆμον καὶ μεῖζον φρονήσαντα, δεινότατον εἶναι συστῆσαι καὶ καθελεῖν· αἰθυμήσαντα δὲ καὶ παυσωλίσαντα, αἰσχύνεσθαι αὖ τοὺς λόγους· καὶ μετρίως ἐλπίδων τοιῆσαι· ὡς περ ἐκείνους φοβεῖσθαι τοὺς νέους τρέφειν· σωφρονίζοντα δ' ἄνδρα, χρῆμα τῆς πόλεως ἦν πολιτικὸς, οὐ θυλάκων ταῖς τῶν πολλῶν ἐπιθυμίαις, ἀλλ' αὐτὸς ἄρχων τῶν πολλῶν· οὐδ' ὅτι δόξειν ἐκείνοις τοῦτο λέγειν ἀξιῶν· ἀλλ' ὅτι δόξειν αὐτῷ, τοῦτ' ἐκείνοις πρᾶξειν ἐναναγκάζων· οὐδ' ἐν κόλακος μοίρᾳ προσκείμενος· ἀλλ' οὐδ' ἀπρῶν τοῖς κόλαξι παρόδων καὶ δι' αὐτὸν δίδους· τῇ μὲν χρηστότητι καὶ ταῖς ἄλλαις ἀρετῇ, ἐν πατρὸς ἂν τάξει τῷ δήμῳ τῷ δὲ κατεργάσασθαι καὶ πάνυ ἐφ' αὑτὸν ἔχειν, μείζων ἢ τύραννος· εἰ ὧν ὡς ἔοικεν, εἶχεν τι φῶς ἰδεῖν, ὅπερ ἦν ἄλλος, καὶ πολιτικὸς εἰκὼν δίκαιος· οὐδ' ἀπροῦ γὰρ τὴν μεσότητα αὐτὴν τῶν νόμων ἠγάπησεν· οὐδ' ὅπως μείζων τῆς ἀξίας ἔσται προυνοήθη, παρὸν αὐτῷ μᾶλλον τούτου ἀσφαλέστερον· ἀλλ' ἦν παρανομίσας κατὰ χρόνον τὴν ἀφορμὴν, ἵνα τῷ σῴζειν τοὺς νόμους, καὶ τῷ πατρίδα ἐλευθέραν ἐκ μέσου· καὶ τὸ τὸν ἀρχίλαον κακίζειν ὡς ἄλλον καὶ κακοδαίμονα, ὅτι οὐδ' ἀρχὴν προσῆκον αὐτῷ τὴν τυραννίδα ἐκτήσατο, ὑπερβαῖς τὸ δίκαιον, καὶ διαφθείρας οὓς ἔμελλε ἄρχειν, ὧν γε ἔχον εἰκότως ὁρμὴς τυραννεῖν ἐπορίζουλετο, οὐ ταῦτα εἶδζεν, ἀλλὰ τοὺς νόμους καὶ τὸ δίκαιον μείονος ἄξια τοῦ κέρδους ἡγούμενα, πῶς οὐ τοῦτο συγχαίρειν ἔχοις ἂν· ἃ μὲν τίνων τοῦ ἄλλου τοῦ πράγματος ἢ δόγματος συμβαίνει εἶναι τὸν λόγον, οὐδ' ἂν αὐτὸς ὑμᾶν δεῖν καταφύγειν ἐς μάρτυρας· ἀλλ' ἐμοὶ μὲν δεικνύναι τὰληθὲς ὅπως ἔχει· ἐπεὶ δὲ τῶν ἀνδρῶν τἀλαυτιγενημένων εἰς πίστις πρόκειται, τοιοῦτοι ἦσαν, καὶ τίνα τάξιν τῆς πολιτείας προείλοντο, δεῖ δήπου ὧν τἀναντία καὶ μάρτυρος ὧν τῶν μαρτύρων ὑπορρῶν· αὐτὸς δ' οὐδ' ἐν τῷ φανερὸς εἶναι προχωρῶν οὐδ' ἐνί· τοὺς μὲν οὖν ἄλλους ἀπολείπω, πολλοὺς ἂν ἔχων λέγειν· ἐμοὶ δὲ ἀρκοῦντα παρίζομαι, βουκυδίδην τὸν Ὀλόρου· ὃς οὐ μόνον τῇ τῶν λόγων δυνάμει καὶ συνετὸν, ἀλλὰ καὶ τῇ τ' πραγμάτων ἀκριβείᾳ, πεῖσον προέχειν τῶν συγγραφέων δοκεῖ· φέρει δ' ὅτι τῷ πολιτικὸν μαρτυρεῖ· καὶ τοῖον πάντα φυσικὸν εἶναι τοὺς πρώτους αὐτὸν· καὶ ὡς ἄγειν τὸ δῆμον· ἐπεὶ ἐκείνου φωνὴ, γίνοιτ' ἂν ἡμῖν ὡς περ αὐτὸν ἐν ὀφθαλμοῖς ἐπόμενον τὸν πολιτικὸν, καὶ συνόντες ἐωθάμεν, ὁποῖός τις ἦν· ὅσον τε τοῖς χρόνον προὔστη τῆς πόλεως ἐν τῇ ἀρχῇ μετρίως ἐξηγεῖτο· καὶ ὡς ἀσφαλῶς διεφύλαξεν αὐτὴν· καὶ ἐγένετο ἐπ' αὐτοῦ μεγίστη· ἐπεδὴ δὲ ὁ πόλεμος κατέπεσε, δῆλον, φαίνεται καὶ ἐν τούτῳ προγενοῦς τὴν δύναμιν· ἐπιβίω δὲ δύο ἔτη καὶ ἐξ μῆνας, καὶ ἐπειδὴ ἀπέθανεν, ἐπὶ πλεῖον ἐπιγνώσθη ἡ πρόνοια αὐτοῦ ἧς τὸν πόλεμον· ὁμοῦ γὰρ ἰσυχάζοντας τὰ καὶ τὸ ναυτικὸν διεπαιδεύοντες, καὶ ἀρχὴν μὴ ἐπικτωμένους ἐν τῷ πολέμῳ· μὴ δὲ τῇ πόλει κινδυνεύοντας, ἅπερ πεφύκασι καὶ οἱ δῆμοι, ταῦτά τε πάντα ἐς τοὐναντίον ἐπραξαν· καὶ ἄλλα ἐξω τοῦ πολέμου δοκοῦντα εἶναι κατὰ τὰς ἰδίας φιλοτιμίας· καὶ ἴδια κέρδη κακῶς ἐς πᾶσαν αὐτοὺς καὶ τοὺς συμμάχους ἐπολίτευσαν· ἃ κατορθούμενα μὲν τοῖς ἰδιώταις, τιμὴ καὶ φίλους μᾶλλον ἂν ἐφαλίσατο δὲ τῇ πόλει, εἰς ὃν πόλεμον βλάβη καθίστατο· δῆπου δ' ἂν, ὅτι ἐκεῖνος μὲν δυνατὸς ὢν τῷ πάσχειν καὶ τῇ γνώμῃ· χρήμασιν δὲ διαφανῶς ἀδύνατος πολὺ γιγνόμενος, κατεῖχε τὸ τῆσδε ἐλευθέρως· καὶ οὐκ ἦν τότε μᾶλλον ἢ τὰ αὐτοῦ ὁ αὐτὸς ἦν· διὰ τὸ μὴ κλέπτεσθαι ἐξ οὗ προσεκτᾶτο τὴν δύναμιν πρὸς ἡδονὴν λέγειν· ἀεὶ ἔχων ἐπ' ἀξιώσει καὶ πρὸς ὀργὴν αὐτεπεῖν· ὁπότε χρὴ ἀφοβότατα πάντας παρακαλεῖν ὑβρεῖ βαρσοῦντας, λέγων, κατέπειτεν ἐπὶ τὸ φοβεῖσθαι· καὶ διελόντας αὖ ἀλόγως, αὖ πάλιν ἐπὶ τὸ βαρσεῖν· εἰ γίνεται δι' λόγῳ μὲν δημοσίᾳ ἔργῳ δ' ὑπὸ τοῦ περώτου, αἰδρὸς ἀρχή· οἱ δ' ὕστεροι ἴσως μᾶλλον αὐτοὶ πρὸς ἀνθρώπους ὄντες, καὶ ὁρμὴ μετοιτ' πρῶτος ἕκαστος γίγνεσθαι, ἐπράττοντο καὶ ἐδόκουν, τῷ δήμῳ τὰ πράγματα ἐνδιδόναι εἰ ὧν ἄλλα τι πολλὰ ὡς ἐν μεγάλῃ πόλει καὶ ἀρχὴν ἐχούσῃ ὁμαρτίαι καὶ ὀλίγα σκέλεσι τοιοῦς· εἶπα δ' ἂν τοῦτο, ὃ τοῦτος ὁ αὐρόπολις ἐστι· τοσοῦτον τῷ πόλει ἐπῳκοδόμησεν τοῦτο, ἀφ' οὗ αὐτὸς προέγνω καὶ παύσασθαι ῥᾳδίως πολιτεύεσθαι τὸν πόλιν πολλοῦ γνώσων αὐτ' τῷ πολέμῳ· ἴδιόν τ' ὁ αὐτὸς πολλοὺς προσαρέσασθαι καὶ πολιτείας αὐτὸς διαζέχειν τοῦ πρώτου μὲν κατ' αὐτὸν ἐκεῖνον γιγνώς καὶ συγγιγνώς, οὐχ ὡς περ ἐγὼ οὐδὲ ἰδὼν αὐτὸν φαίνεται ἔσεσθ' οὐ φιλοσοφίας ἕνεκα ἡμᾶς· οὐδ' εἰς ἀγῶνας χρείας· οὐδὲ ἵν' ὁ περιῆν τοῦ πάσχειν αἰσθάνεσθαι· ἀλλ'

ρητὴν γνώμην ἀληθῆ

ἀρχέλαος

Τὸ προοίμιον ὡς ἐπὶ δυσπερολογίας εἴρηται· ἐπεὶ δὲ γὰρ προείρηται αὐτῷ πρὸς τῆς ῥητορικῆς δύο λόγοι, ὡς ἔδει προθέμενα πάσας τὸ πρόσωπον πλάττοντος, οὗτος ποιεῖται τὴν ἀρχήν· παραστεῖσθαι δέ ἐστι, τὸ συγγνώμην αἰτεῖν.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ ΡΟΣ ΠΛΑΤΩΝΑ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΤΕΣΣΑΡΩΝ.

Παραστεῖσθαι μὲν οὐκ οἶδ' ὅπως ἔχει πρὸς τῶν αὐτῶν πολλάκις· ἄλλως τε, καὶ οὐ πρὸς ἀνδρας μέλλοντας εἰρεῖν μᾶλλον, ἢ πρὸς ἀνδρῶν καλῶν καὶ ἀγαθῶν· καὶ τούτων οὐκ ὀλίγων· οὐδὲ πάνυ παλαιῶν πολλῶν, ὅπου μὴ καὶ
F πρισβυτέρων ἐκείνου, εἰπεῖν· καὶ τοῦτ' ἄξιον ἀμφοῖν εἶναι δοκεῖ· παρίστη δέ μοι θαυμάσαι πολλάκις ἄλλα τε δὴ ἐν τῇ γραφίᾳ, καὶ τὴν κατηγορίαν ὧν ἐποιήσατο μελιτέως· καὶ θεμιστοκλέους, καὶ παυσανίου, καὶ κίμωνος, καὶ ταῦτ' ἀφελῶς οὕτω καὶ αἰσθητῶς, ὁ μὲν αὐτὸς ἐκεῖνος ἅπασιν περὶ διακοῦσαι τοῦ διαλόγου. πρῶτον μὲν γὰρ οὐδὲ τὸ πρᾶγμα ἐπαινάγκαζεν· οὐδ' ἔχει τὴς αὐτῷ εἰπεῖν τὴν διάθεσιν γὰρ λόγος αὐτῷ διεφθείρετο μὲ τούτους κακῶς ἀκούοντος· ἀλλὰ ἔξην καὶ χωρὶς τῆς βλασφημίας ταύτης, παύεσθαι τὴν ὑπόθεσιν. εἰ μὲν γὰρ τοῦτο ἦν ἐξ ἀρχῆς περὶ αὐτοῦ, καὶ τοῦτ' ἔστιν ἃ ἐποίησαν τοὺς ἀθηναίους πολιτευομένους, ἐκ τοῦ πράγματος ἦν ἴσως καὶ τοῦτον λέγειν· τὸν δὲ πάντα· καὶ πρὸς τὸ προσῆκον ἦν λόγον· δύο ταύτας εἶναι παρασκευὰς τοῦ σῶμα καὶ ψυχὴν· μίαν μὲν πρὸς ἡδονὴν ὁμιλεῖν· τὴν ἑτέραν δὲ πρὸς τὸ βέλτιστον· καὶ τὴν μὲν πρὸς ἡδονὴν, ἀγεννῆ καὶ κολακείαν εἶναι· τὴν δὲ ἑτέραν σεμνοῦ καὶ καλοῦ· ὧς τις ἂν βλάβοι τῷ λόγῳ, μὴ τούτων τῶν ἀνδρῶν κακῶς ἀκουσάντων· εἴγε καὶ μᾶλλον ἐκινδύνευε τοῦτ' εἶναι πρὸς χάριν, αὐτὴ τοῦ τὰ βέλτιστα λέγειν, χρὴ τὸν νομοθέτην εἶναι· ἄλλως τε καὶ τοῦ καλλικλείους ἀνεπιτρόπους ἔδη πολλάκις ὡς αὐτὸς ἐνθεὶς ποιεῖται· καὶ πλείστους τοὺς ἀγῶνας συμὲν οὐκ οἶδ' ὅπως μοι πρότερον δοκεῖς οὖ λέγειν, ὦ Σώκρατες· πεῖσαι δὲ τῶν πολλῶν πάθος· οὐ παύσει σοι εἰσόμενον· οὐ γὰρ δὴ τοῦτό γ' ἔστιν ἐᾶσαι, ὡς ἀφίξεται ἐκείνους μᾶλλόν τι πείσειν αὐτὸν ἐγεῖραι καὶ προσάξασθαι· πύξασπιον γὰρ ἔρημον δοκεῖ μᾶλλον αὖ καὶ παροξύνειν· καὶ ἡμῖν δὲ πάντων τριῶν τὴν ἐκείνων βλασφημίαν· ὡς τοῦτο γ' αὖ ὅ φησιν αὐτὸς εἰσόμενος τὴν θέραν· καὶ ταῦθ' ὑπερβούλετο δηλοῦν ἔχων ἔδη καὶ συνειληφώς· γνοὺς δ' αὖτος ἐξ αὐτῶν τῶν ῥημάτων· προελὼν γὰρ τοῦ λόγου, ἆρ' οἶμαι φήσειν οὗτος ἂν χειρίστην ἡμῖν εἶναι τῇ πόλει καὶ τοῖς πολίταις θέρα παιδείαν, ἃς βελτίστους αὐτοὺς τοὺς πολίτας ποιοῦντας; παύσαι γ' οὖ ἔσθ' ἕτερον φησὶν ὁ καλλικλῆς· ὥς ὅταν ὁμολογῆται καὶ συγκεχωρῆται ὑπ' οὐ πάνυ σμικροῦ λόγου, καὶ πρὸς ὃ πάντα ταῦτ' εἶχε τὴν αἰτίαν φοράν, τῆς ὀργῆς, τῶν ἀνδρῶν μὲ πρὸς καιὰ τὴν ἀδικίαν δι' ὡς πρὸ ὠδίνων καὶ πρὸ βαλλόμενος κύκλῳ τὴν ἐπ' ἐκείνους ὁδὸν, οὐ τοῖς ἀπόβουλος ἐλθὼν ἐπὶ τοὺς λόγους φαίνεται· καὶ μὴν τὸ μὲν διάφορον, οὐχὶ μέρος· ἐκεῖνο μὲν γὰρ ἦν, ὁ πρὸ αὐτοῦ τῆς ἀληθείας ἀγωνίζεσθαι· τοῦτο δὲ ἐγὼ μὲν οὐδέ πω αὖ φήσαιμι· ἄλλος δ' αὖτος ἐπιβάλλων, οὐ πρῶτον κακοηθείας εἶναι· καί τι καὶ ὡς οὐκ ἄτοπον τοσοῦτον προσέχοντα φιλανθρωπίαν καὶ μεγαλοψυχίαν, τὸν τοῦ βασκαίνειν δοκεῖν παρέχειν λαβεῖν, ὅσα γε ἐκ τῶν λόγων θαυμάζω δὲ, ἃ κωμῳδίσαι μὲν ἔξεστι πρὸς· καὶ μὲ ὀνόματι κωμῳδεῖν ἐᾷ· πρῶτον δὲ οὐκ ἐπὶ τὸν λόγον, ἁμάρτοιμι εἴπε κακῶς ὀνόματι, φέρε γὰρ πρὸς βιῶν, ἃ πρὸ τούτων τῶν ἀνδρῶν ἔτυχε γεγονότες, ὅ τι διέπεσε ἄλλος τῶν ὑπὸ τοῦτους αὖ ὧν τοῦτον τὸν λόγον ὠνείδισε, ἆρα ἀνδρῶν τὴν μελιτέως κατηγορεῖν καὶ θεμιστοκλέους καὶ τῶν μὴ τοιούτων γεγενημένων, οὐδαμῶς· ὅτι τοίνυν ἦσαν λόγοι τῷ πράγματι καὶ χωρὶς τῆς πρὸ τούτων μανίας, οὐ μετ' ἀνάγκης ἤκουον οὔτε κακῶς· ὅτι τοίνυν οὐδ' ἀληθὲς κατ' αὐτῶν εἴρηκεν, αὖθις μὲν δεῖ πρόσκειν βλασφημεῖν ἐκεῖ τὰ μάλιστα ἐλέγχειν ἔμελλε, τοῦτ' ἤδη πειράσομαι δηλοῦν· καὶ πρῶτον μὲν γὰρ πρικλέα σκεψώμεθα, ἐπειδὴ καὶ πρῶτον ἔξεταζεν ἐκεῖνον ἐπιχείρησεν, ἆρα ἄξιος ἀνὴρ ἀκούσαι ταῦτα· ἢ τῶν ἰδίων ἕνεκα ὁ τῆς πολιτείας ἐκεῖνος τοίνυν λίγεται διαῶναι μὲν οὔτω συμῳδῶς, ὥς τε μᾶλλον τῶν τροφίμων καὶ τῶν ἑτέρων, τὸν ἐκείνου βίον διαφέρειν· οὔτω δὲ εἶναι σώφρονα, ὥς τε καὶ βαδίζειν πάνυ μῶμα, καὶ τὴν ὀρθὸν ὁδὸν ὀκνεῖν κατὰ τὴν παροιμίαν· διαίτης δὲ τάξιν τὴν μέσην προσῆκεν αὐτὸν ὑπὸ ὀφθαλμῶν μόνον ἀνελλιβέστερον ὥς τε πρὸς τὰς πρισβυτάτας ἡλικίας, ὃ πάντων ἡμεῖς λόγος· δημοτικὸς δὲ ὢν τῇ προαιρέσει καὶ πρᾶος ὑπὲρ ἅπαντα ἄνθρωπον ἐν τοῖς ἀγορᾶς προσεῖναι καὶ κομψότητος ἀπέχειν, ὅστις οὐδὲ χθὲς οὐδ' ὑφ' ἑνὸς ἐπαύσατο ἀκούων τοῦτο· ἀλλὰ ἴσως μὲν πολιτείας τῇ φυλακῇ, καὶ τῷ ἴσον τοῖς ἄλλοις ἔχειν αἰτίαν εἶναι, κοινὸς ἐν πᾶσιν ἀνὴρ εἶναι· τῷ δὲ ἀξιώματι τῆς γνώμης καὶ τῷ μὴ τοῦτ' ἐπᾶσθαι τοῖς πολλοῖς, ὀλίγοις καταλιπεῖν ἐγγὺς ἐλθεῖν αὐτῷ,

Λά των παλαι ὰ ἂν τὸ φιλοσοφεῖν προηρημένος, περὶ τὸν τῆς φιλοσοφου βίου ἀπο-
F δεῖξαι παντὸς καλλίω· καὶ ἐπειδὴ ὁ τῶν τυραννων καὶ τῶν ῥητόρων ἐν ταῖς πόλεσιν ἴσα
μάζει τὸ βίος, συνέγραψε πρὸς διάλογον· χρείας ὄνομα αὐτῷ· ἐν ᾧ διαβάλλει τῶν ἀρι
μένων τὸν βίον, τὴν ῥητορικὴν προτιθέμενος· ἐν μέρει μύθου παραδείγματος, καὶ οὐ κατὰ
προθεσιν αὐτούς· βουλόμενος οὖν ἂν διδάσκαλος γενναίως καὶ τὸν ἔσωθεν τῶν ῥητόρων ἅπαντα πάσαν σύ-
πους ἄκρους αὐτῶν ἡμαυκλέα· μᾶλλον δὲ κίνδυνα καὶ πολλὰ παρήγαγε· διαβολὴν γὰρ τῶν δι
δασκάλων, ὡς οὐ σπουδαίως καὶ τοὺς ἄλλους αἰτιᾶσθαι· πρὸς ταύτην τὴν κατηγορίαν ὁ ἀρι
στείδης ἐνίσταται· καὶ πρὸ τούτων μὲν ἐπίπεδος πῆς ὑπὲρ ῥητορικῆς· εἶτα καὶ ἂν τοὺς ὑπὲρ τῶν πολε
μίστεσι λόγους· καὶ ἔστι τὸ σχῆμα τοῦτο καθ' ὑπόθεσιν ἀντιλογία· ὡς ἐν τῷ κατὰ αἰθρωπίνος λό
γω· καὶ πρὸς λεπίνου τοῦ ῥήτορος· καὶ ὧν τὴν μὲν ὑπόθεσις τὸ δίκαιος, οὐκ ἐγκωμιαστικὸν ὧς πτις· οὐ
δὲ τῷ ὁμολογουμένων ἀγαθῶν τρεῖς ταῦξησιν· ὅπερ ἐγκωμίου ἐστὶν ἴδιον· οὐδὲ δικανικὸν, ἐπεὶ οὐκ
ἔνεστιν αὐτῷ ἐγκλήματα φύσει καὶ προδήλως καταγνωσθήσα· ἐν καὶ κολάσεως ἄξια· οὐδ' ἄλλο τι εἶ
δος τῆς πίχνης ἐν τῶν διαιρέσεων ἐν ταῦθα· διὰ τοῦτο, ὅτι μὲν συνίσους ὁ φιλόσοφος, ἐπαινεῖ μὲν τὴν σύνθε
σιν τοῦ λόγου καὶ τῶν ὀνομάτων τὴν ἐκλογὴν ἐξηνημένην ἀρίστως· πίχνην μέντοι αὐτὸς οὐδ' ὅσουοῦν
πρὸς μαρτυρεῖ· ἔπρος δέ τις τῶν ἀθήνησι σοφιστῶν, αὐδυνατῶν εἶδός τι αὐτῷ πρὸς νέμαι τῆς πίχνης
ἐν τοῖς, αἰσκλήν τὴν ὑπόθεσιν ἀπεφήνατο· ὑπόθεσις ἁπλῆς μορίου τῆς προγυμνασμάτων ἐν τε
τόμενον καὶ ὡς οὐκ ἄπορον ποιήσειν ὑπέλαβεν ὑπερβάλλειν τῆς προγυμνάσμασιν, οὐδ' ὅλως μετέ
χουσι πλάσεως· ἀφ' ἑνὸς τῶν ἐκ τοῦ βίου ἱστορεῖσθαι χρήσασθαι, ἔστι καὶ ἕτερον εἶδος ὑπόθε
σεως· ὅπερ οὐκέτι μὲν τυγχάνει προγύμνασμα· μερικὸν δὲ εἶδος ῥητορικῆς· καὶ καλεῖται αὐτὴ ἡ ἕξις, ὅπερ τῶν
μὲν γενικωτάτων ἰδεῶν οὐκ ἔστι πλεόνη μόνον εἶδος· ἐν καὶ μέρος καθόλου· καὶ ταῦτα μὲν κατ' αὐτὸ
μόν καὶ πρὸ τοῦ εἶδους· παρατρεπτέον δ' ὅπως τοῦτο, οὐκ ἐκ προοιμίων δύο τῆς κατηγορίας τῶν αἰ
δεῶν ἃ αἰτεῖται ἀφ' ὑπόθεσιν πρῶτον τὸν ἀξιοῦντα, ἐκ ψυχῆς ὄντα καὶ σώματος· δύο δὲ ταῦτας πρῶ
τον εἶναι παρασκευάς· καὶ τὴν μὲν ἀρίστην· τὴν δ' οἵαν τε τὰς ἀρίστας ὑπαρχίαθαι πειρᾶσθαι· καὶ διαι
ρεῖ πρῶτον τὴν ἀρίστην, ἃς μέρη τίσσαρα· καὶ δίδωσι δύο μὲν τῇ ψυχῇ· δύο δὲ τῷ σώματι· καὶ τοῦ μὲν
σώματος θεραπείας λέγει, τήν τε γυμναστικὸν καὶ τὴν ἰατρικὸν· ὁ μὲν γὰρ ὅλως φησὶν οὐ συγχωρεῖ γα
στεῖν τὴν ἀρχὴν· ἡ δὲ ἰατρικὸ τὸ νοσοῦν παθεραπεύει· καὶ ἀμφοτέρας μὲν ἐπαινεῖ· πρωτα δὲ τὴν γυ
μναστικὴν, ὡς προφυλακὴν καὶ πρωμεωθήναι τὸ μὴ νοσεῖν· ὡσαύτως καὶ τῆς ψυχῆς δύο μέρη
δίδωσι, τὸ μοθετικὸν καὶ δικαστικὸν· ὡς τὸν μὲν διδάσκουσαν, τὰ δίκαια· τὰ καλὰ· τὰ συμφέρον
τα· τὴν δὲ, καλαίζουσαν τοὺς αὐτὰ παραβαίνοντας, καὶ διορθοῦσαν ταύτην τὴν παρασκευὴν, κολακείας
τῆς ἀπολοῦσα ἑαυτὴν ἐς πόσαρας ἂν τὸ δύσεις, ὑπροὔπτα δύο μὲν πρῶ τὸ σῶμα· δύο δὲ πρῶ τὴν ψυ
χὴν, πρῶ μὲν τὸ σῶμα, τὴν κομμωτικὸν ἥτις ἂν πχεῖν ταύτα κόσμον τοῦ σώματος διὰ μάτων εἰς
ἄλλων, καὶ προσόψεν λαμπρότητα διὰ γρίμμα ἴσον πρῶ τὸ εὐεξίας· καὶ τὴν μαγειρικὴν, παιδουσαν τὸ
σῶμα καὶ δύσοσμον ὄργαζομένην· καὶ τὰ τῆς γυμναστικῆς ὑπερμωθήναι· πρῶ δὲ τὴν ψυχὴν, τὴν
σοφιστικὸν καὶ τὴν ῥητορικὸν, καὶ τὴν μὲν σοφιστικὸν μεμεῖσθαι τὸν νομοθετικὸν· καὶ αὐτὰ γὰρ φησὶ
πρὸς ποιεῖ παιδεύειν τὰ καλὰ καὶ τὰ δίκαια· οὐκ ἴδιά δὲ ἀλλήλως· τὴν δὲ ῥητορικὴν μεμεῖσθαι τὸν δικα
στικόν· γίνεται γὰρ φησὶν ὁ ῥήτωρ τῆς σοφιστικῆς διάκονος καὶ ὑπηρέτης, ὡς ὁ δικαστὴς τοῦ νομοθέτου,
καὶ οὕτω τὸ πρωτεῖον κολακείας γίνεται ὁ ῥητορικός· ἐπεὶ καὶ ποσαρα μέρη λέγει εἶναι τῆς κολα
κείας τούτων τὸ πρωτεῖον τυγχάνει πρόχομα πτῆς παρασκευῆς, ἄλλην ἂν τὴν κατηγορίαν τῆς ῥητο
ρικῆς, καὶ τῶν αἰδεῶν διλονότι τῆς διαβολῆς· ὁ δὲ ῥήτωρ τὸν λόγον ἐμέρισεν ἐς δύο· εἰς τι πρόοιμον καὶ
πρᾶγμα· καὶ ἐς μὲν τὸ πρόοιμον τὸ ῥητορικὸν ἐγκώμια· ἐς δὲ τὸ πρᾶγμα τοὺς ἀγῶνας· ἐστὶν δὲ,
ὡς οὐδέτερον ἀφέλων κεχώρηκεν τὰ ἐγκώμια τῶν ἀγώνων, τυπτίγτης ἀπολογίας τῶν δικανι
κῶν ἐγκλημάτων, οὔτε πάλιν οἱ ἀγῶνες, τῶν ἐγκωμίων· ἀφ' ἑκατέρου γὰρ ἐλαφεῖν ἐκάτερον
τὸ ὄνομα· ἐν μὲν τοῖς ἐγκωμίοις, ἐλάττονα τὰ ἐγκλήματα· καὶ τοῦτον ἐν λύσεις· ἐν δὲ τοῖς ἀγῶ
σιν ὁμοίως· ἐλάττονα τὰ ἐγκώμια· ἐπεὶ δὲ μία ἑκατέρων τῶν αἰδῶν ὑπόθεσις· ἀφ' ἑκατέρου δ' ὁλογέ
νετο γὰρ προέκθεσιν τοῦ πρόσωπου τὰ ἐγκώμια· ἵνα συστήσας διὰ τούτων τὸ πρόσωπον, αἴλλη τῶν δικανι
κῶν ἐγκλημάτων τὴν διαβολήν.

πρωταγόρας μὴν ἆρα ὁ ἀβδηρίτης· καὶ πρόδικος ὁ κῖος· καὶ ἄλλοι πάμπολλοι δύναται τοῖς ἐπ' αὐτῷ παρεῖναι ἰδίᾳ συγγιγνόμενοι ἐξ οὗ τι πρὸς, οὗ τι οἰκίαν τὴν ἑαυτῶν διοικεῖν ὅσοι τ' ἴσονται, ἰσᾶ, μὴ ὁ φὴς αὐτῶν τῆς οἰκίας ἄμεινον διατίθεσθαι· καὶ ἐπὶ τούτῳ τῇ σοφίᾳ οὐ πολὺ ἀργύριον πράξουσιν· καὶ οὐκ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ φιλοῦντας, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ βαλλαντίου· ὅμηρον δ' ἆρα οἱ ἐκείνου ἐπῃδόντες τὴν πρὸς ἀρετὴν οἴονται αὐτῷ πρὸς τοὺς ἐντυγχάνοντας ἐπὶ μισθῷ ἐλθεῖν· καὶ οὐ μᾶλλον ἐπ' αὐτῶν αὐτῶν χρυσοῦ καὶ ἀργύρου ἕνεκα ζῶν παρὰ τοῖσιν οἴκοι εἶναι· ἢ μὴ ἔμελλον, αὐτοὶ ἐπ' ἀναδαγώγων ὄντες ἱκανῶς παιδείας μεταλαβόντες· ταῦτα παῖδες ἔφη ὁ κεῖος μοι ὦ σώφρονες ἀληθῆ λέγετε· οὐκοῦν πλῶμεν ἐπὶ ὅμηρον ἀρξάμενοι πάντας τοὺς ποιητικοὺς μιμητὰς ἄλλων ἀρετῆς εἶναι· καὶ τῶν ἄλλων ὧν ἕνεκα πρῶδε, ἀλλ' εἰ ἀσφαλῶς οὐχ ἅπτεσθαι· ταῦτα ὦ πρὸς τῶν θεῶν τίνας τὰς ἀγκύρας ἔχοντες ἐπὶ τὴν δυσπέραιαν ἔχετε· τίς αἰτίαν ἔχων χάριν ἂν ὁμήρου παύσαιτο καὶ πρωταγόρου καὶ πρόδικον καὶ ἄλλους πάμπολλους· ὁ δὲ αὖ τοῦ πρόδικος ἐν τοῖς αὐτοῦ, πολὺ κατάκειται μάλα γελοίως· καὶ ὁ πρωταγόρας ἐς τὴν ἰπποίαν παραβλέπει· καὶ ὁ ἰπποίας λαρεῖ· τί ταῦτα φαίης ἂν τοῖς θαυμασίοις αὐτοῦ δόγμασιν· ἀφ' ὅμως τούτους τοὺς ἐπέρωτι γελοίους, ἐν ταῖς ἐν δίφυια τίθεται· οὐχ ἵνα τοὺς ἐπαίσεται, ἀφ' ἵνα ὁμήρου αὐδῆς μὴ ἐπεῖν, τὸ δὲ ἀληθὲς, ἀπαρύσασθαι ἐπειράσθαι λέγω· τῆς γὰρ ἐπὶ τὸν λέγων, καὶ μὲν ταῦτα λογίσεσθον καὶ πολὺ μετεσπούσα· οὐκοῦν ἐκείνους μὲν, διὰ τῶν ὁμήρου κωμῳδεῖ· ὅμηρον δ' αὖ δι' ἐκείνων· παρεῖνε δὲ καὶ ἐπῳδὸς αὐτῷ γίγνεται· ὥστ' ἐγὼ θαυμάζω, πάσας αἱ τὰς βλασφημίας ἃς αὐτοὺς ἐπρίσατο, ἢ τὴν πόλιν αὐτὴν δι' ἔβαλλον, ἢ τὴν πολιτείαν ἀφεροῦντο, ὅτ' οὐδὲν ἔχων ἐπὶ πλέον προφέρειν ἢ ὅτι πλείους ἴσως τοῦ δέοντος ἐπαινοῦσιν, αὐτὸς οὔτως αὐτοῖς προσωπεκτυπᾶται· ἀρ' ὦ ἄριστε καὶ πάντων, ἐνθυμεῖται καὶ τοῦτο μεθ' ὧν λόγων, ὅτι παῖδα ἐδιδάσκεσθε τῷ αὐθρί· καὶ τοῦτο μὲν οἱ τραγῳδοὶ, μιμηταὶ ἐδόκουν ἀρετῆς· τοῦτο δὲ ἐρετρικὸν· πολιτικῆς μορίου ἐδόκουν εἶναι· ἐδόκουν δὲ, πλείον πρόθυρον φαίνεσθαι ἐς αὐτὴν ὅμηρος· πότερον ταῦτα ἐξασύτερα καὶ προπύτερα, ἢ τὰ μὰ ἐν ὃς φημὶ πάντα ἀποδημῆσαι ἀπ' αὐτῶν· καὶ φημὶ ταῦτα λέγειν, οὐ τὴν ἀποδημίας κακίζων, ἀγὰ τῇ ἀποδημίᾳ τὸν λόγον παρεύμενος· καὶ ἀφ' ἁπτερίκα μιν αὐτὸν, δόξης φιλοσοφίας, ὡς πρὸ ἐκείνος τοὺς μὲν τῆς τραγῳδίας ποιητὰς, οὐδὲν λόγῳ πέμπειν, ὅμηρον δὲ πρὸ γωλοποιὸν προσείρεκεν· οὐ τοῦτον τοῦτο κοσμῶν· ἀγὰ τοὺς μὲν διὰ τοῦτον κολούων, τοῦτον δὲ ἐξ ἡμῶν καλαιρῶν· πλέον γὰρ ὅμως τὴν τραγῳδίαν ὁμῶς συτείδεσαν οἱ ἄλλοι· ἀφ' ἡ πᾶχαρμος δῆτα, δικαίως αὐτῷ, κωμῳδίας ἄρος· ὦ ταῦτα ἄριστα φαίνεται ἐγὼ τε ἔχειν· ὅσα τῆς φανῆς τῆς ἀπλῆς ἐστι ἐγγυτάτω οὐκοῦν δοκοῦν, ἢ οὗτος μὲν καὶ τραγῳδοποιοὺς καὶ κωμῳδοποιοὺς· καὶ πόλιν καὶ πολιτείαν· καὶ νόμους αὐτῷ καθίστασιν, ἡμῖν δὲ μὴ δὲ λόγου πρὸς ἐξίστασθαι πρὸς αὐτὸν ἀμφισβητῆσαι· καὶ ταῦτα οὐ μύρῳ ἐπαλείφουσιν αὐτὸν, ἀγὰ λόγοις τοῖς δυφηροτάτοις· καὶ ὧν οὐδ' ἂν αὐτὸς μείζους ἐξίωσιν ἀκούειν ἢ πρὸ αὐτοῦ· ἢ γὰρ ἐν μόνον εἰ τομεν ἀρχόμενοι τῶν λόγων τὸν πρὸς αὐτὸν, καλῶς δὲ ἅπαν τῷ τελμήματι καὶ ἐρμῆν λόγιον· καὶ ἀπόλλω μουσηγέτην, καὶ μούσας ἁπάσας, εἰ τοῦτο μόνον τὸ πάσας ἐπιθυμήσαμεν, τοῖς δὲ τοσοῦτον ἂν ἱκανῶς ἦν πάντα· μὴ γὰρ τοσοῦτος ἐμὲ ἄλλος ἐφόλκαρ εἶναι τοῦτο, ὡς πρὸ ὅμηρος ἐστὶ, μουσικὸν ἐντία πᾶσαν· ἀφ' ἢ πρὸ τῶν ἑαυτοῦ λέγειν ἔξεστιν, ἀμήχανον ὅσον ἐστὶ τὸ τῆς προσθήκης· νὴ δί' ἔστι γε ἀλλ' ἐν τούτοις μόνοις ἡμῶν τρέπω πρὸς ἐγαίτα· τὰ δ' ἄλλα μισῶ διὰ λαβείας αὐτός· οὐκ ἀριστοφάνει μὲν λύγγα προσάπτει, οὐδὲν πρὸς λόγον· μᾶλλον δὲ καὶ παντελῶς πρᾶγμα ἄχαρι καὶ ἀπάδον τῶν πρὸ ἔρωτος λόγων· τοσοῦτον διαπέχει τοῦ ταῖς καὶ ἃ τοῦ ἀληθῆ λέγειν, ὡς πόλιν δ' ἔρυτο τὴν συνουσίαν ἐφάσκων· καὶ τοὺς πίνοντας ὡς ζῶντας συμπαίζει· γοῖς δ' ἀντὶ ἐξ αὐτῶν τῶν λεγομένων· μαρτυρεῖς μὲν γὰρ, ὧν ἐν τῷ λόγῳ μέμνηται λέγων, ὡς ἅπαν ἀρκάδων διακόσιαν ἐπὶ τοῦ δεῖνος ἀρχοντος συμπάσης διέπιπτεν πρὸ τοσοῦτου καὶ τόσου· ὁ δὲ ἀριστοφάνης αὐτῷ λύζει τι καὶ λέγῃ ταῦτα πρὸς τοῦ συμπότους· εἶτ' ἐκείνῳ μὲν καὶ τὰ μὰ δαμοῦ συμβαίνοντα, ἐξίστι συμπαίζειν καὶ ἐξ ὦ φανερῶς ἢ τοῦ λόγου, ἡμῖν δὲ ἆρα τὶς μεσοπαλαίσει ἐπὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ πραχέντων ἐπιγκαμένης μέσος.

γέλοια ὦ τοῦ πλάτωνος ἀταξία.

δὲ λέγω ὅτι πρὸς λία φασὶ καὶ τὰ ἴδια τυθῆναι πρότερον βιῶναι σωφρόνως τοὺς σεμνοτέρους ἔτι καὶ τοὺς τραπέζας τοὺς κοινοὺς λιτωτέρους εἶναι σωφρόνως τοὺς συμποσίους καὶ ταῦτα λέγω, φόσιμε ξυμπράττειν· οὐκοῦν ταῦτα ἐῶ σὴν χάριν· ἀλλὰ τοσοῦτον δέομαι τυθῆναι· μοῦ ταῦτα αἰσχρὸν ἐστὶν καὶ μεμίξασθαι τοῖς διαλόγοις· οὐ γὰρ αὖ μοι θαυμαστὸν ἔσται, εἰ μηδεὶς ἔχει δεῖξαι, τί κερμαίρομαι νῦν μικρὰ· ἢ γάρ τις ἄλλος τοῦτο ἐξείλεται, ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ, πάντας δι' οὐ μόνος τοῦτο ἀλλὰ καὶ πολλοὶ τῶν πρεσβυτέρων τὰ τῆς τῆς πόλεως, ἢ καὶ ἔτι ἀπ' ἐκείνου δὲ καὶ ἄλλοι ἄρα πρὸς τὰ πολιτικὰ πρὶν παύσασθαι, μέχρι τοῦ ἀφ' ἁλὸς ἐμὲ οὐκ ἔχω, ἢ τοῦτό τις ἐξέλοιτ', τί χείρων ἁλὸς γίγνεται· ἢ τί τῶν προτέρων ἐστὶν ἀλλοδαπόν, ἐπεὶ οὗ τι γε σὺν χερσὶ ἅμα λία γὰρ σύνοικος ὦ βέλτιστε τῇ ἱκανότητι καὶ ἁλὸς σοῦ κατηρξεῖ· καὶ σὺ σαυτοῦ εἶναι τί οὖν διαφέρῃ τῷ σεαυτοῦ· πρότερον ἴσως αὖ γοῦν ἔχεις, ἢ ἄλλ' μέλειαν πᾶσιν πρεσθαι τί χείρων γίγνεται ὁ λόγος, ἢ ταῦτα οὐ τοιοῦτος εἶχεν· ἐγὼ μὲν οὐκ ὀρῶ· ἢ γὰρ τῶν ἄλλων τοὶ τῶν πολλῶν ἐβούλετο, ἀπαιτῆσαι πρότερος τῆς ἔτι καὶ τοῦ μειρακίου, ἐξὸν ὅπως εἰκὸς φρίσσω· δίλεκται γὰρ γυναῖκα τῇ τοῦτων ἰδία, ὡς οὐ χρὴ πρὸς τὸν δεῖνα ὁρᾶν αὐτὸν, ἀλλὰ πρὸς τοὺς ἀληθινοὺς ἀπαγωνιστάς· οὐκοῦν δεινὸν, ἢ πάντων μὲν κωμῳδεῖν πρόκλια μεθημένα ἀναγκαῖος οὖσης, ὑμᾶς δὲ μὲ δὲ τοσοῦτον τὸν ἀπ' αὐτοῦ μεμνῆσθαι ἐξέσται, ὃς ἀπεδήμησε πάντων ἐς σικελίαν· καὶ τοι τί τοῦτο ἀρχαιότερα οἱ φιλοῦντες ἐκεῖνον· παρμενίδης τοίνυν ἔστιν αὐτῷ, σύγγραμμα βέλτιον· τί οὖν πρὸς τὸν ἓν καὶ πολλὰ καὶ τὰς πολλὰς ταύτας σοφίας τὸ τιθέσθαι ξένια παιδικὰ παρμενίδου· τοῦ πάντα ἀναγκαῖον ἦν προφέρειν αὐδρὶ τελικούτῳ· ἀλλ' ὅμως εἰρηκὶ κόσμον πρὸς ἔτι καὶ τῶν λόγων· ἀλλὰ τὰ δία ὡς ὅμηρον μὲν χρῖσας ἐκπέμπει χιλίους τιμὴν καπηλεῖς, οὗτος ἡμεῖς πάντα ἐκπέμπειν ἐκ τῶν πολιτικῶν ἐκελαύομεν· μετ' ἀδείας τοσαύτης κακῶς αὐτὸν ἑρκαμεν· ἢ τούτους πάλιν αὖ τοὺς γοργίους λόγους παραπομπὰ μὰ δυσχεράνειν ἐαὶ διαγράφωμεν· ὡς πρὸ ἐκεῖνα βούλεται τῶν ὁμήρου διαγράφειν· ὥσπερ εἴτις ἑλλανοδίκης πρὸς ἑαυτῶν κρίσιν ἱερεύοις· ἀλλὰ τοὺς ἑταίρους τοῦ πάντος κωμῳδοῦμεν ὡς πρὸ ἐκεῖνος τοὺς ὁμήρου, καὶ ταῦτα μήτι πρὸς θεῶν τὸ τοῦ λόγου προσαναγκάζοντες αὐτόν· οὐ γὰρ ἴσμεν ἄνευ ὦ οὐκ αὖ οἱ φύλακις καὶ αὐτοὺς οὐκουν εἰ μὴ κακῶς ὅμηρος ἔκουσυνἀνὰ γυναῖκις κρινεῖ ταῦτα ἐπαναγκάζων; ἀνὴ ὁ χιλιέτης τρεῖς χεῖρον αὖ εἶρηται αὐτῷ, ἢ μὴ κριώφυλος ἔκρυπτ κακῶς; ἀλλὰ τὸ τοῦ πείθουλετο αὐτῷ κωμῳδεῖν ὅμηρον διακινῆς· καὶ μὴν οὐδὲ αὐτός γε τοῦτο παρεπτύσατο ἂς τοσοῦτον οὐ πάρχόμενος τῶν πρὸς αὐτὸν λόγων, ὡς πρὸ ἡμεῖς πολλὰ παρεπτεσάμεθα, οὔπω ἐν τοῖς ὕστερον· ἀλλ' ἐν γὰρ τοῦτ' εἶπε βραχύ, ὡς οὐ πρόσεστι τῆς ἀληθείας τιμωτέρος αὐτός· ἡ δὲ ἀλήθεια οὐκ ἐπαναγκάζει κριώφυλον ἄγειν ἐς λόγον, ἢ πάντων μὲν καὶ ἀπὸ τῶν ὀνομάτων ἐξέστω διασύρειν οὓς βούλεται καὶ διὰ πάντων ἑτέρους πάλιν· ὁμῶς δὲ οὐδὲ ἀπὸ τῶν ὀργάνων τῶν ἐκείνου τοὺς ἐκείνου λόγους ἐλίγξειν ἐξέστω καὶ ἐρῶμεν δὲ πρῶτον τῶν ἐπαινῶν ἀφῶμεν αὐτῷ, καπεστάσεως ἐστὶ καὶ τῆς πολιτείας διεράνῳ καὶ πάνυ καὶ ταῦτα, τίς αὖ χρὶ ὁ πλαβεῖν αὐτῷ· τί δ' ἐφ' τοιοῦτον ἢ μὲν γὰρ ὅλως ἐμέλλες χρόσεσθαι τῷ ποιητῇ, χρῆν ὅλως ἐξαλείφειν αὖ μὲ προάστω· ἢ δὲ ἁπῶς ἐκπέμπεις αὐτὸν, καὶ οὐδ' ἐσιν οὐδὲ ὧν ἐπαινεῖς ἐάσομεν τὴν σαυτοῦ πόλιν, πράγματα σαυτῷ παρέχεις· τὰ μὲν, ἐξαιρῶν· τὰ δὲ, ἐγκαπλέκων. δῶμεν σῶν ἢ βουλεται ἐδόσματος ἕνεκα τοῦ λόγων αὐτοῦ καὶ διατριβῆς ταῦτ' ἔρρωσθαι ἢ δεῖ τοῖς πολιτευομένοις ἄπασιν αὖθις ἐπ' αὐτὸν ἐπανοδον· ἆρ' οὐ φιλοτιμία λαμπρά; ὅθ' ἁπαναλύσας ἐγὼ λέγω· ἐκ τῆς πολιτείας· ὦ φίλε ὅμηρε· μὴ τρίτος ἀπὸ τῆς ἀληθείας εἶ ἀρίστης σοφιστὴς οὖν δ' μαντὴν ἀρίστα μέν· ἀλλὰ καὶ δ' ἄριστος καὶ θεῖος τι ἔσθ' ἅπαντα γιγνώσκειν· ὁ τρία δὲ τοῦτο δ' μα βελτίους ἀνθρώπους ὁ χείρους ποιεῖ· ἰδία καὶ δημόσια. λέγε ὁμῶν· τίς τῶν πόλεων διὰ σὲ βέλτιον ὤκησεν ὥσπερ διὰ λυκοῦργον, λακεδαιμόνιοι· καὶ δι' ἄλλους πολλοὺς πολλὰ μεγάλα τί καὶ σμικρά· σὲ δὲ τὶς ἁπᾶσα πόλις τοσοῦτον γεγόνασι, κἠφάς ὠφελῆκέναι. χαρώδ' ἂν μὲν γὰρ, ἰταλία καὶ σικελία, κἠομεῖς σόλωνα· σὲ δὲ τὶς εἶφ' πα ἢ ποιεῖν· οὐκ δίμαι τι ἔφη ὁ λάκων· οὐκοῦν λέγεται ταῦτ' οὐδ' ὑπ' αὐτ' ὁμηρ' ὦν· ἀνὰ δ' ὁ πόλιμος ἂν ὁμήρου· ἐπ' ἐκείνου ἀρχοντες ἢ συμβουλεύοντες δ' πολιτεῖς μνημονεύεται, οὐδεὶς· ἀνὴ ὅτι δ' εἰς τὰ ὄργα σοφοῦ ἀνδρὸς πολλοὶ πόνοι, κἠ δι' μάχαιοι ἐς πίχρας, ὅπτις ἄλλα πράξεις λέγεται ὡς πρὸ αὖ ἁλιέα πρὶ ἢ μιλτιάδου κἠ μάχαρσος ἢ σκύθου; οὐδ' αμῶς τοιοῦτον οὐδέν· ἀνὰ δ' ἢ μὲ δημόσια ἰδία τοῖν ἡγεμόνοιν παιδεῖας ζῶν αὐτὸς λέγεται ὅμηρος γενέσθαι ὁ ἐκείνου ἢ ἀπὸ συνουσία, κἠ τοῖς ὑστέροις ὁδὸν πανταχοῦ βίου ὁμηρικὴν, ὡς πρὸ πυθαγόρας αὐτὸς πὶ πρὸ βαλλόμενος ὧν τοῦτο, ὀνομάσθη, κἠ οἱ ὕστεροι ἔτι καὶ νῦν πρότερον αὐτὸν ἐπονομάζοντες ἢ βίου, διαφανεῖς τε ὠφελοῦσιν εἶναι ἐν τοῖς ἄλλοις, οὐδὲν ἔφη τοιοῦτον οὐδὲν λέγεται ὁ γὰρ ἀριώφυλος ὦ σώφρασις ἴσως τοῦ ὁμήρου ἑτέρως ἔτι πρὸς ταῦτα φανεῖται τὰ λεγόμενα πρὸ ὁμήρου ἀληθῆ· λέγεται γὰρ οὖν· ὅτ δ' ἐγὼ· ἀνὴ οἶει ὦ γλαύκων ἢ τῷ ὄντι ὡς ἦν ταῦτ' ὦν εἰρῶσθαι κἠ βελτίους ἀπεργάζεσθαι ὅμηρος, ἄττα πρὸ τούτων νῦ μεμεῖσθαι ἀνὰ γιγνώσκειν δυνάμενος, οὐκ ἂρ' οἱ πολλοὺς ἑταίρους ἑτέρους καὶ ἑτημάτους καὶ ἄγαθοὺς ἐπ' αὐτὸν, ἀλλὰ

ἀφ' ἵππου ἢ ἵππον αὖ τοῦ τοιούτου μέλισσαν αὐτῷ σκοπεῖν τίνων καὶ τὰ ἴσα τῆς πλουτοῦς τῶν λόγων ὡς
ἀκόλουθα τῷ προοιμίῳ· τοῦτο μὲν δὴ ἴσον τῷ ὄντι ἐπέρων διαλεγόμενοι, πλάττων δ' ἡμῖν τοῦ χορεῦ
φαμεν τύχοι τι· ἡμεῖς μὲν γὰρ αὐτὸν ἐν τῷ καλλίστῳ τάττειν ἔτι μᾶλλον· τοιοῦτοί τοι τοῖς ἐμοῖς, οὐ
γὰρ τό γ' ἀκριβέστερον μέμνημαι, τοῦτο δὲ ἑτέρων πολὺ αὐτῷ τοῖς κάλλιστα μιμησάμενος, πρὸς δὲ τὰ
πάντα γὰρ ἴσον ἐπέρων πατέρα τινὰ καὶ διδάσκαλον, οὗτος οἶμαι καὶ ὁ ἐφιζήσιος εἰρήκαμεν· καὶ ταῦτα
γ' ἴστ' ὀρθῶς τὸν βίον τὸν ἐκείνου καὶ τοὺς λόγους ἐξ ὅσου οἷόν τι συμβαίνοντος· καὶ ταυτὶ πάντα ὑπὲρ τῆς
ἀληθείας ἀκριβολογοῦμαι καὶ διεξέρχομαι φειδόμενος· ἐπεὶ τόγε τοῦ πανδάκρυου πολλοὶ ἡμῶν
σι· χρὴ δὲ πᾶσι ἕρδοντα ἀμαυρῶσαι τὸν ἐχθρόν· ἐχθρὸν δ' ἐρυλέγω τὸν αὐτάκαλον· καὶ χαλεπὸν ἔστι πρὸς
φαυρομαχίας, καὶ πρὸς γυμνικοὺς αὐτοῖς ἀγῶσι, πρὸς ὕσω δὲ καὶ ἱππικοῖς, οὗτος ἐρῶμεν· οὐ πρὸς
τῶν αὐτάκαλον βουλόμασιν ἀκλουδοῦντας τοὺς πρὸ τῆς νίκος ἐριζόντας, ἀλλὰ τὰ αὐτοῖς συμφέ-
ροντα καὶ προύντας καὶ λέγοντας ἕως αὖ μάτης πρὸφασεως κωλυόντος· ὡς τὸ πάλαι τὰ μὲν πρὸς
ἡδονὴν πᾶσιν ἦσαν οἱ λόγοι, ἐλέγχου δὲ εἶχον ὁ τῶν λόγων τῶν ἐκείνου ἢ τοῦ βίου, ἀρχαῖος ὁ νόμος χρῆ-
σθαι τοῖς πιοῦσι· καὶ οὐκ ἐγὼ κατιδεῖν αὐτὸν· ἀλλὰ πάντα πᾶσι παλαιὸς ἐστιν· ἔδοξε καὶ λέ-
γειν, μὴ πλάττων ὁ καπνὸς εἶναι αὐτὸν ἐ· καιρὸν μὲν ἀπολελόγηται μετρίως ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς ὡς ἐγὼ
νομίζω· ὅτι δὲ ἐκεῖνός ἐστιν ὁ οὐ πάνυ φροντίζων ὅπου δέοι καθέζεσθαι, μάλιστα μὲν ἐκὸς ἄμενον σι
ταῦτα ἐπάσασθαι τε καὶ τοῦτος σχολάζοντα· αὖθις ὧν καὶ ἐγὼ μέμνημαι, φέρε καὶ μνησθῶ τι· καὶ ὅτας
αὖ μὴ μὲν φύσεις πάντως κατηρρεῖν· οὐ γὰρ κατηρρείας ἕνεκα ἐκείνου· ἀλλ' ἀπολογίας ἕνεκα παρ'
αὐτοῦ, χρήσομαι τῷ παραδείγματι· ὅτι δὲ ἄκων ἐς τοῦτους ἐμπέπτωκε τοὺς λόγους, σχεδὸν δῆλα· οὐδὲ
γὰρ ἐξαρχῆς οὕτω ἐκείνους ἐπρίουν τοὺς ὑπὲρ τῆς ἐρετρικῆς ὡς ἀπολογίας μοι δόξειεν· οὐχ ὁ μὲν Αλ-
κιβιάδης αὐτῷ βούλεται παράκλησιν τοῖς μέλλουσι πολιτεύεσθαι ἀπιμελείας εἶναι τῶν, πρωτίλλων δὲ
τοῦ λόγου, κακίζει πρὸς λία· οὐ πάνυ τι, οὐδὲ τοῦ πράγματος ἀναγκάζοντος· παρρησιάζομαι γὰρ
πρὸς σὲ καὶ πρὸς αὐτὸν πλάττων· σκέψασθαι δὲ ἐκ τῶν ἑρμάτων. Εκ τοῦ βιβλίου· ἀμαθία γὰρ συ
γοικεῖς ὦ βέλτιστε τῇ ἐχάτῃ ὡς ὁ λόγος σου κατηρρεῖ καὶ σὺ σαυτοῦ· διὸ καὶ ἄπειρε ἆρα πρὸς τὸ
λιπκά, καὶ πρὶν πανδύεται· πάρεδρος δὲ τοῦτο οὐ σὺ μόνος· ἀλλὰ καὶ πολλοὶ τῶν πραπόντων τὰ τῆς
δὲ τῆς πόλεως· μὴν ὀλίγων καὶ ἴσως τι πρὸ σοῦ ἄπαντος πρὸ κλέους. Εσ ωταῦτα αἰαγκαῖα ἡ βού
λεται μέχρι τούτου· πάρεδρος δὲ τοῦτο οὐ σὺ μόνος, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ τῶν πραπόντων τὰ τῆς δὲ τῆς πόλε
ως· τὸ δὲ λοιπὸν ἃ πρὸς βιῶν π βούλεται τῷ σοφῷ αἰδρεῖ· μὴν ὀλίγων τι καὶ ἴσως πρὸ σοῦ ἄπαντος
πρὸ κλέους. ἀλλ' ὅπου ἐκβολὴ αὖ τις ἐστὶν ἐξ αὐτῆς ἵζετο μὴν ὑπὲρ τοῦ κακῶς ἔχειν πρὸ κλέα, αὐτὸς
μαρτυρήσει· καὶ ὅτως μὲν πάλιν ἀχιλῶς ὑπὲρ αὐτοῦ· σκόπει γὰρ αὐτὰ ἀλέγει. Εκ Φ' ἀλκιβιάδου.
λέγεται γέ τι ὁ σώκρατης οὐκ ἀπὸ ταυτομάτου σοφὸς γεγονέναι, ἀλλὰ πολλοῖς καὶ σοφοῖς συγγε
γονέναι καὶ πυθοκλείδῃ· καὶ αἰσχρὸν ἦν τὸν ὅτι πλικοῦτος ὢν δ' ἄμωσι σώσειν αὐτοῦ τοῦτο ἕνεκα.
τί οὖν ὅδε πᾶ εἶδες σοφὸν ὄντα οὐδυναοῦντα πρῆσαι ἄλλον σοφὸν ἄπαντος αὐτός· ὥσπερ ὅγε ἐδέ
δαζε γράμματα· αὐτὸς τι ὢν σοφὸς, καὶ σὲ ἐρίσει· τῶν τι ἄλλων ὀνήσαοῦν ἐβούλετο, ἢ γὰρ ναί; οὐκ
οὖν καὶ σὺ ὁ παρ' ἐκείνου μαθὼν ἄλλον διὸς πέσπ καὶ ὁ κιλαρεστὴς δὲ καὶ ὁ παιδοτρίβης ὡσαύτως.
Ραύτ. Ικανὸν γὰρ δή μου τοῦτο πκμήριον τῶν ἀπτεαμένων ὁποῦν ὅτι ἐπίστανται, ἐπιδόασι καὶ ἄλλου
τινὰ δοκεῖ τι ὧσιν ἀποδεῖξαι ἀπτάμενον. Εμογιε δὲ κεῖ· Τί οὖν ἔχεις φάναι· πολλὴς τινα ἐρίσεις σο
φὸν ἀπὸ τῶν ἡῶν ἀρξάμενος· τί δὲ φ τὸν πολλίους φίλ λίθωι γενέσθαι ὁ σώκρατης· ἀλλὰ κλεινίας γὸν
σὸν ἀδελφόν· Τί δ' αὖ καὶ κλεινίας λέγοις μαινόμενον αἴρεσιν· ἐπειδὴ τίνων κλεινίας μὲν μαίνε
ται, τὸν δὲ πολλίους φίλ λίθωι γενέσθαι, σοὶ τίνα ἀπόδειξιν αἰσθώμεν, διότι σε οὕτως ἔχοντα θεραπεῖ.
ἐγὼ οἶμαι μὲν οὐ προσέχων τὸν νοῦν· ἀλλὰ τῶν ἄλλων αἰνιγμάτων δοῦλον ἐλεύθερον εἰ μὲ ὄς τις ἀπ
αι ἔχει διὰ τὴν πολλίους σῶσουσίαν, σοφώτερος γεγονέναι· ὥσπερ ἐγὼ ἔχω σοι διὰ τὴν ζήνωνος συ
βούλου τὸν ἰσολόχου· καὶ καλλίαν τὸν καλλιάδου· ὧν ἑκάτερος ζήνωνι ἑκατὸν μνᾶς πλίσας, σο
φὸς τι καὶ ἐλλόγιμος γέγονεν· Αλλὰ μὰ δί' οὐκ ἔχω· Ρᾳγματά σοι παρέχειν οἶκα· οὐ μόνον
πλείω ὄ ἐμαυτῷ καὶ τῷ ὑπογραφεῖ· πολὺ γὰρ λύχνων ἀφᾷς, ταῦτα εἰζητεῖτο· καὶ ἔδει πρὶν εἰς δύ
ναι εἶναι, τέλος ἔχειν· οὐκοῦν ὀλίγω σκοπεῖ. Ταῦτα εἰ μὲν αἰαγκαῖα τῷ λόγῳ, καὶ τὰ παρ' ὑμῶν
εἰς ἐκεῖνον μετέχει τῆς ἀπολογίας· εἰ δὲ μὴ αἰαγκαῖα, ἆρα τὸ πολὺ τῆς ἀγνωμοσύνης· ἐγὼ
μὲν γὰρ ἐφαυόμην οὐδ' ἐν αὐτοῖς τοῖς αἰαγκαίοις ἀπτόμως τῷ λόγῳ χρώμενος, ἀλλὰ πιφεν
σμένως καὶ σχηματιζόμενος τὰ πρέποντα· ὅδ' αὖδεῖ τῶν κατ' αὐτὸν ἐνδοξοτάτου, ὅντα ῥᾳ
δίως ἀμαθίαν ἐγκέκλικε· καὶ ταῦτα ἀκούοντος μειρακίου πανδοκείου καταφρονῆσαι καὶ
ὑπουῦν· καὶ ὦ θεῖός τι καὶ ἐπίτροπος καὶ αὐτὸ τοῦ πατρὸς αὖ ἦν· ὥστ' ἐγὼ μὲν οὐδὲν ἐρέ
γω, οὐδ' ἐζελέγξω· δῆλόν τι δὲ μή τις ὀρθῶ γοργότερον βλέπων, φῦ συνῳδὰ ταῦτα εἶναι ταῖς
αὐτοῦ ἀφ' ἑαυτοῦ εἶχεν, ὡς ἀναπείθων τοὺς νέους τῆν πρεσβυτέρων καταφρονεῖν· καὶ ἐπὶ

πιδεῖν ἀπαγρεῦον, καὶ τῷ λόγῳ σπίφιει. καὶ ἅμα ἀληθὴς ἦν· καὶ γὰρ ἔπλεύσειν οὐχ ἅπαξ· καὶ
ὃ πρὸ τοῦ δίκαιον γενέσθαι τὰ δίκαια, ἔτι καὶ ταῦτα· ἐφαίνετο δ' ἐν τοῖς λόγοις χρεμπτικὸς οὐ πολ
λοῦ τινος ἄξιον· τὸ μὲν ἀδικεῖσθαι, εἰ δὲ ταῦτα ἀδύνατον· καὶ τοῦ μισθοῦ ἄξια, ἂν μισῷ μὲν ὁ πρόκει
ται λυόντων δὲ ἱσοφοί εἰ βούλονται, καὶ κακῶς λέγοντες ἐμέ· ταῦτας σπουδαίτερον κακῶς λέγειν,
ἢ δ' ἀλλὰ σύν τι δεῖ πρεσπίεω καὶ χάριτα χρὴ μνησθῆναι πρὸς αὐτῶν; οὐκοῦν ἤκουσας τῆς πα
ραυτίκα σπουδῆς εἰ μὴ τότε, ἀλλὰ νῦν· ὅτι δὲ οὐ τὰς παρὰ σοῦ ταύτας ἀρτίας δεῖσαντες ὕστερον ἐσκοπήσα
μεν ταῦτα, ἀλλ' ἃς χρὴ ἦναι, κάλει τούτων μάρτυρας ἢ βούλει τοὺς ἀκούοντας· ἀλλὰ τί δ' ἀεὶ
ρον τοῦτο πρὸς πλάτωνος ἐστέον; ἔπερος λόγος οὗτος οὐ πρὸς ἐμέ· ἀλλὰ πρὸς ὅτινα δίκαιοι· ἢ
καὶ τοῦτο ἀδικῶ· ὅτι πεῖκ τῶν νόμων αὐτοῦ παρεγραφάμην, καὶ ὅπως γε εἰ τεῖ καὶ δυχερήνουσι, καὶ
κεῖνο ἀπόδειξουσιν ὡς οὐ πρὸς αὐτὸν πρῶτον λόγος ἐστὶν ἀλλὰ τοῦ φάσκειν. Ἐκ τῶν νόμων.
Τοῖς δ' ἀδικουμένοις ζημίαν, ἢ παρ' ἐκείνου ἀγκυρῶν τὸ μὴ ἀδικεῖν ἄλλους· μήτε αὐτοὺς ὑφ' ἑτέρων
ἀδικεῖσθαι· τοῦτον δέ, τὸ μὲν οὐ παρὸν χαλεπὸν· τοῦ δὲ μὴ ἀδικεῖσθαι κρείσσω ἀδύναμαι, παγχά
λεπον· καὶ οὐκ ἔστιν αὐτῷ πλείως ἔχειν ἄλλως, ἢ πλείως γεγόμενον ἀγαθόν· ἅπερ τούτοις αὖ τοῖς ῥήμα
σιν, τὰ μὲν ἐφιζάμενα ἐν τῇ βιβλίῳ. Ἐκ τοῦ βιβλίου. Ἰοὺ ἰοὺ τῆς μαρτυρίας· τοῦ
τον ἰδιόμην· ταῦτα λέγει πλάτων ὁ τοῦ ἀπογράμματος μετέχων· καὶ δι' ὃν τὸ ἀρίστως γένος θεῖ
ον ὡς ἀληθῶς· πλείως ἄρα ἂν δαίμονα ἐπιρρικὴ καλόν· ᾗ οὐ πρὸς παῦρος οὔπω λαβεῖν οὔπω κρίσασθαι·
φαίη γὰρ καὶ σὺ τοῦτό γε συγχωρεῖν ὅπ ἀπὸ τῷ μὴ ἀδικεῖσθαι πίτακται, οὐκοῦν ὅπ ἀδικεῖν μὲν οὐ
πρόσταγκαζει, ἀδικεῖσθαι δὲ οὐκ ἰᾷ· ὡς δὲ ἐκ τοῦ λόγου συνέβαινεν οὐδέτερον τούτων ἰᾷ· οὔπ ἀδι
κεῖν, οὔπ ἀδικεῖσθαι; εἰ μὲν καὶ τῆς φιλοσοφίας ὁ αὐτὸς ἔστω ὅρος, φιλοσοφία τὰς οὔσας ἐπιρρικὰ
φαίνεται εἰ δὲ ἐξαρκεῖ τῇ φιλοσοφίᾳ μὴ ἀδικεῖν, ἐπιρρικὴ πλείω πρὸς. τὸ γὰρ χαλεπώτερον κτά
σασθαι καὶ μεῖζον, οὐδὲν πρὸς τέλεον, ὅπως μηδ' αὐτὸς ὑπ' ἄλλων ἀδικήσεται· ὡς οὖν τὸ αὐτὸ ἅμα
μὲν πλείως ἀγαθὸν καὶ μέγιστον τῶν ἀγαθῶν, ἅμα δ' ἔχαπιν τῶν κακῶν καὶ κολακεία· ἢ ὡς ἐλά
χιστον οἱ ἐπιρρεῖς δύνασθαι, εἴγε μὴ παγχάλεπον κρίσασθαι δύναμαι τοῦτ' αὐτοῖς ἐφίεσθαι· ἐγὼ μὲν
οὐκ ἔχω συμβαλεῖν· ἀδέμορτις ἄρα οὐκ ἄλλοι καπῆρον πλάτωνος λόγου οἱ ἐπιρρεῖς· εἴγε ὁ μὲν πλεί
ως ἀγαθὸς ἀδέμων, τοῦτο δὲ οὐκ ἔστι κρίσασθαι μὴ πλείως ἀγαθὸν γενόμενον. Ῥέπτερον ταῦ
τα ὀρθῶς καὶ ἀναγκαίως ἔχειν ἐνεγκεῖν ἐς μέσον, ἢ καὶ τοῦτο ἀδικοῦμεν καὶ περιεργαζόμεθα εἰ μὴ
πρόσκυροῦμεν ὡς πρὸ οἰκείων ἀπόῤῥητα κρύπτουσα· ἐγὼ δὲ οὐ τοῦτο ἅμην εἶναι τὰ πόῤῥητα ἐκ
φέρειν· καὶ ἅπας αὖ μάμι φύσεως παρόπτρα τοῦ δίοντος λέγειν· οὐ γὰρ ἐγωγέ τις τούτων ἄπος. ἀμ
ἔδ' ἔχεσθαι τὴν πρόκλησιν· αὖπα δ' ἔτις ἦν πλαμᾶν ἀφοᾶσθαι ὡς πρὸ ἐν δικαστηρίῳ, ἴσους καὶ κοι
νοὺς ἀμφοῖν· ἀλλὰ γὰρ ὀρθῶς ἐγὼ πρὸ τούτων ὡς ἔοικε προτιθώμην καὶ προύλεγον· ὡς ἁμήτις ἀ
ναπτος τοῦ λόγου διακούσεται, οὐ μόνον οὐ τιμήσει τὰ πρέποντα, ἀλλὰ τοὐδὲ ἐῶσπερ τοῦ πράγματος
οὐδὲν διαταῦτα ἐξίουν ἀκροᾶσθαι διὰ τέλους ὅπως μέλλει τὸ αἰώνισμα ταῦ ὅφεσθαι καὶ φῦφον
ὀρθὸν καὶ δικαίως ἐποίσειν· τοὐδὲ γὰρ ὦ ἄριστε αὐδρῶν· τί δίκαται τοῦτον τὸν τρόπον ἐρίπτουσιν· καὶ
προπιμπου πυὰς ἢ δυγνώσως ἀκούσαντες, ἀπαλλάττονται οὐδὲ αὐτὰ ταῦτα παρόντες πρὸς μέρος
τί τῶν εἰκότων σπουδῆλον, ἢ ὅσον μᾶλλον μαρτυρίας ἀκοῦσαι ἢ τῆς ἐπαοιδοῦ ἐκείνου ἐρεμνῶν· ἀλλ'
ἀκούσαντες ἀπαρχῆς εἰς τέλος, οὕτω τὴν φῦφον φορεῖσθ· καὶ τοῦτο κἀκείνοις ὅμοιον λυπτέλει·
πρὸς τ' ἐκεῖνα τ' ἐρκίων οὐδ' ἴγε ὑμεῖς ὅταν ποῖ πλύμπαι, οὐχ οὕτως ἀγωνοθετεῖπ, τοῦ μὲν,
ἅπαντα ἀκούσαντες τῶν ἀγωνιστῶν· τοῦ δέ, ὅσον ἀσόδιον, ἢ ἐκ μὲν ἐν μέσῳ πνί, ἢ ἐκ ἐντέλει,
πρὸς οὖν τί τοῦτο λέγω· ὅπ μᾶλλον πνὶ τοῦ λόγου μόρει προσέχειν, ἀπὸ ταύτου τὸ πᾶν ἔκρινας·
προοίμιον δὲ οὐκ ἤκουσας· οὐδὲ τῆς ὅλης κατασκευῆς ἂν ἐξῆν μικρὸν ἐλάττονος ἀξίαν νομίσαι τοῦ
παρόντος ἀγῶνος· ὡς πρὸ μόρους εἰπεῖν· τὸ γὰρ ἦθος ὅλον ἐνταῦθα, ἀφ' μᾶλλον ἐπαισθησόμενος τὸν
ἄνδρα, ἢ καθαρίσοντες εἰσέρχεσθε· οὗτος πᾶσαν ἀφῶ καὶ τιμὴν ἀποδίκαμεν αὐτῷ· ὡς πρὸ αὐτὸς
πρὸς αὐτὸν ἔμελλεν αὐτρεῖν, οὐκ ἀμφὶ δὲ κεῖ μᾶλλον αὐτοῦ φεῖσθαι· ὅμαι δ' ἐκ ἐκείνου
ἔμελλεν ἀντρεῖν αὐτῷ, οὐκ ἀφ' ἡμέων τὴν παραίτησιν ἐποήσατο· οὐδ' ἀφ' ἑαυτοῦ ἕτερον εἰκὸς μᾶσθαι
εἰς τοὺς ἄλλους· σὺ δὲ τούτων ἀπολελοιφὼς, ὄρθιος εἶ τῷ περὶ ἀμφοῖν ἀκοῦσαι τὸν μῦθον δίκαζον·
καὶ τοῦ ἵππος γ' ἂν, ἔχων συνέχεσαι, ἐπιλάθετο καὶ αὐτὸς ἑαυτοῦ· μὴ ὅπ τοῦ ἀντπαλου· καὶ τὸ
προκείμενον δ' ἐπιμυῖς, οὐδὲν ἂν πλεῖν εἴητε· ἐγὼ δὲ ὡς πρὸ ἁδικῶς μὴ φαυλότερος πρὸ ταῦτα ἐ
κεῖνος νομισθῆ, τὸ ἐκείνου ἀπόδωμι παρὰ πάντα τὸν λόγον διαγίνομαι· καὶ τῆς ἀποδείξεως οὖν
τι συνεχοῦς καὶ τυπικῆς οὔσης ἐξίστωμαι· ἀφεῖναι, τὸ χῶμα τῶν λόγων τῶν πρὸς τὸν ἄνδρα, οὐχ ἥπτον
ἀγαστόν ἐστι· καὶ ὅπ οὐκ ἐπίρρεως μὲν τὴν κρηπῖδα ἐπέβηκα, ἐπίρρεως δὲ τὸ λοιπὸν ἐπάγαγον, ἀφ' ἀκο
λουθεῖ πάντα χοῦ τῷ λόγῳ τὸ τοῦ ἀνδρὸς προοιμιον· καὶ δ' ἐκεῖνο, ὅπ ἁπλέστερον πᾶ ἀναγ
καῖα, κρεμοῦμεν ἐκ πρηνιδας· καίπει ἐβουλόμην ἄν, ἐκεῖνον οὕτως αὐτεπεξηγιδ' ὧδε γεγόμενον

τὸν αὖ δρα ἐκεῖνον παρελθεῖν· εἰ δ' οὖν τις καὶ ποι θεῶν ἀπιθοίσει, πολλὰ δι' ἐν ἀσκληπιοῦ πα-
ράδεξα. ὅπου καὶ δεῖξαι ἔφην τἄλλα, ἵνα προθυμότερον ἀγωνίζοιμην· ἀπεστυγχάνοτι μὲν τῶν μαίε-
κὰι μαλλον ἐπαίειν τῶν λύγων ἐαὶ δ' ἄρα ἔφην κρατῶ, ἡμοι πρίσαι· καὶ ὃς ἔφη τί ἀκούσας, ὡς τῶν
ἐγὼ ἐκείνου ἀκούσας ὅφην ὅτι τῷ ὄντι ἐνεστυγκοι· καὶ ἔδοκειν ἄδεια δεῖξαι τὸν λόγον· καὶ ὃ-
πως ἔλη διτίθεται οὗτος αὖ δ δεῖο· καὶ σὺ δ' ἐπευ συγγένοιο τῷ αὐδρί, καὶ μνησθείης·
ὅτπως ἐμοὶ κοινῶς μὲν δεῖν τῶν παλαιῶν αὐδρῶν δι' ἀκριβείας δι τύπων ὑπὸ πάντας ὅρως δ' ἐστὸς
καὶ φιλία ἰσυμαστότης ἐπὶ πάκειν ἐκ παιδὸς· ὡς πὰρ σοὶ τὺν μὺν οὐτε μισῶ τοὺς γνώμας ὧν ἔ-
χεις, ἀλλὰ καὶ συγχαίρα· καὶ φιλῶν οὐκ αὐσπ. ὅπ μὴ καὶ ὅσον δ' ἐμὲ πρόσθεν. νομίζων ἀκριβῶς
ἐπαῖρόν πὶ ἐμαυτὸν· καὶ τασπὸν τὴν εἶναι οὐ γὰρ δὲ μιλαίδπον σάκος τανσοφαγοῦντις ὡς ἀισχύλος
ἐποίνσεν· δεῖ δὲ τοὺς πλάτωνος λόγους ἀφορᾶν τῆς ὡς πὰρ πνας συναγωγίας καὶ κοινοὺς, ἐκόπας ἂν
παῦσεν ἀφέλοις ἔχομεν πᾶν ἀπαύτων· παῖρεσι δ' ἐσοι γνῶναι ὅπ καὶ ἐμὲν πρόσκειται πλάτωνος· εἰ
καὶ μὴ τοσοῦτον ὅσον τοῖς σοφοῖς, ἀλ' ὅσον γε ἐπίσασθαι χαίρειν τῷ αὐδρί· ὅ-πτὰρ ὁμὲν φωνὴ σὰν θεοῖς
εἰ πεῖν, οὐχὶ κόσμα τὸ μιδὲν αὖ τῶν ἐκείνου δίεσθαι δύνασθαι· οὐδ' ἐς ἡμᾶς ἀπλανῶς πρόῤῥη-
σις δ' καὶ μυστήριον, καὶ τὸν βίον οὐ πασπάσασιν ἀπάδειν φασὶ τοῖς ἐκείνου γνώμοις οἱ πεπαιμέ-
νοι. ἀεὶ δ' ἔτ' ἐγὼ κατ' ἐκείνου ἔφην τὸ πεῖτ' ἐκεῖνος νῦν κατ' ἐμέ, οὐκ αὖμοι δοκεῖ μισὸς ἐγγενέσθαι
οὐδὲ παρελθεῖν παρὰ τῷ ἐπέρῳ τὸν ἕπερον οὐσίας ἕνεκα, καὶ τοῦ τασπὰ γιγνώσκειν πᾶν τῶν ὅλων φ-
σεῖν· φέρε δ' πρὸς αὐτοῦ τοῦ φιλίου θεός, ἐπεὶ καὶ πλάτων πάντ' ἀληθῆς ἀ πασπαχοῦ τιμᾶ· καὶ τὰς
ἐν τοῖς λόγοις συνουσίας ἀφορμὸν φιλίας ἀληθινῆς ὑπολαμβάνει, σαφέστερον κατιδαμεν τὸ πρὸ τὸν ὅ-
σοι προσίστε τῶν λόγων· οὓς δ' πρὸς αὐτὸν ὁμὲν φασί πνες πεποιῆσθαι· ἐγὼ μὲν γὰρ αὐτὸν ἐπερω-
μεν πασπαχοῦ σύμβαφον ὄπτα ἐμαυτὸν δεικνύναι· εἰ πτερ πὶ μὲν λελέκται, οὐθὲν δεῖ τῆς τοσχό-
ρου παλαιωδίας· ἀεὶ δ' ἀπογγιᾶ ἰάσεται· εἰ πὶ καὶ κρεῖττον ἐν τοῖς λόγοις ἔνεστι, τοῦτο τὸ ἄλλον
πρέπειν αὐτοῖς, σὺ δὲ ἐπαίνει μὲν εἶσοι μὰ δοκεῖ μιδὲν μᾶλλον· συγγίνωσκε δ' ὅμως δ' μὲ καὶ π-
μῆς ἀξιοῖς· ἀεὶ τοὺ τυ γὰν ἀξιοῖς, ἔφησθα ὡς ἐγὼ συνδιαίσομαι, δυχερῶν τὸν ὅππ ἐν τοῖς λόγοις μὲ
μα τῆς δ' σικελίας ἀπὸ δημίας αὐτοῦ· καὶ ὅπ τοῦ βίου δ' καλάθεσθαι τοῦ πλάτωνος ἐν τούτοις ἐθ'
κοῦμεν· ἐχῶν δ' ἄρα τοῦτο μὲν χωρὶς τυεῖναι, τὸν λόγον δ' ἐλέγχειν· καὶ ταῦτά γε οὐκ ὀράσῳ μό
γον τὰ ἐγκλήματα, ἀεὶ καὶ σαφρονοῦντος πᾶν λόγους· ἀεὶ ὅρα δ' μὴ αὐαιτόν με ἀπὸ· ἐγὼ γὰρ οὐκ
ἔλεγον δ' τοῦ πλάτωνα κακῶς ὡς πὰρ ἐν δικαστηρίῳ πὶ κρίνων· οὗπ ὁπόμην τὰς ἀσεδημίας ἵνα χεί
ρων νομίζοιτο· ἀλλὰ καὶ τούτας μάρτυρεῖν ἔφασκον ἐμαυτῷ πι καὶ βοηθεῖν· δ' λογ γὰρ ὅπ ἡμὲν μι
κροῦ πνος ἄξιον ἦν τὸ ἀδικεῖσθαι, ἢ τὸ δίκην λαμβάνειν ἀδικνύεντα, οὐδ' αὖ ἐκεῖνον ἐνόμιζεν, οὐδ' εἰς
πλάγος τι τοσοῦτον πλεῖν· καὶ παῤ αὐδρα τύραννον ὑπὸ τῶν δίωνος τραγμάτων· οὐδέ τι ἐκεῖ
θεν ἀπαστρέψαντα συμπεσεῖν ἅπαντα δίωνι, καπλεῖν τὶ βουλομένῳ, ἢ δίκην ὧν ἐπικτίνειν λαμ
βάνειν· τοῦτ δ' ὄρῳ μαρτυρεῖν αὐτὸν ὅτι οὐ φαύλος φύσεως οὐδὲ τῆς τυχούσης εἰς δυνάμεις, τὸ
τοῖς ἀδικεῖν ἄπαχειρούσι μὴ ἀπιστρίπειν· καὶ ταῦθ' ὅπ ἀληθῆ, ἴσιμεν οἱ τῶν λόγων δ' πυθόμενοι ἀκούσα
τες· εἰσὶ δὲ οἱ λόγοι· καὶ τὰ μὲν ἄλλα ἐῶ μεθ' ὅσης αὐθυδὸς καὶ πρὸ τοῦτος πᾶν αὖ τῶν τούτων διελέγμε
θα· καὶ τοσοῦτον δ' ἐνὸ τοῦτος ἀφεῖσθαι μένοι, ὅσον μὰ τοῦτ' ἐκεῖνον δίεβαλλε, καὶ μοὶ πρεῖττω καὶ ἵστ' τὸν λό
γον· ἀλλ' εἰσπεπόσμεν ὡς πὰρ παῤαβασιν χωρίον ἐξαίρετον αὐτῷ· οὗ σὺ δ' μὲν ἤκουσας, αἰσμνήσθ',
τι· εἰ δὲ μὴ ἤκουσας, μὴ πρόκαπαγίνωσκε· φέρε οὖν σοι ὡς πὰρ οἱ ἐν τοῖς δικαστηρίοις ἀγωνιζόμενοι,
αὐτὰ ἐκ τοῦ βιβλίου παράχωμαι. Ἐκ τοῦ βιβλίου. Μικρὸν δ' ἔτι βούλομαι διαλαβεῖν· μὰτς ὁ
λως ἐνθῦμι τοῖς λόγοις τούτοις κατηγορεῖν πλάτωνος, ἢ λέγειν κακῶς μὲν ἀφορμῆς· ἐγὼ γὰρ οὐπω
αὐτὸς ἔγκλημα δ' τι ποιοῦμαι εἰ τοῦ καὶ ὑπωστοῦν ὠίδει δ' εἶν πλάτων ἀπὸ δημῆσαι, οὔτ' ἄλλος
τις προφέρει, νοῦν ἔχειν ὑπολαμβάνω· εὖ δ' ὅλας ἔξω τῶν δὲ τὴν λόγον ἐκόντινουδὲν παιρεγάζομαι· ὡς πὰ
δεῖ καὶ τοῦτο εἰπεῖν, καὶ ἐν αὐτοῖς τούτοις, μέτα τοσοῦτον μιδὲν ἄξιον ἔξω νικητηρίου· ἀλλ' ἅπτι αὐ
τὸ ἐπραξε, καὶ πάνυ ἐπραξε χάριν· καὶ ἃ αὐτὸς καλαρῶς εἴρηκε, ταῦτα συμβαίνειν φημὶ τοῖς ὑπὸ
τῆς ἐυπορικὸς λόγοις· καὶ τοσοῦτον δ' ἀπὸ κακίζειν ἐκεῖνον ἐν τούτοις, ὡς πὰ δεῖ καὶ τοῦτο εἰπεῖν, καὶ
ἐν αὐτοῖς τούτοις σεμνύνειν αὐτὸν ἡγοῦμαι, ἢ τούτων ἐκείνοις ὑπαιτίοις ἐχόντων, μὰ τὰ ὄργα μὰ δ'
τὰς πραξεις αὐτοῦ διαβάλλειν, ἀλλ' ἐκ τοῦ βίου καὶ τῶν ὄργων, ἃ μεθ' ἡμῶν καὶ ὧν ἡμεῖς ἀξιοῦμεν
εἶναι πάντα· ταῦθ' ὡς ἐτέρως ἔχοντα ἢ ὡς αὖτος τις δύσειεν ἀπαφαίνω. Δοκεῖ σοι ταῦτα κακίζον
τος ἐκεῖνον εἶναι, ἢ πρὸς αὐθαδείας ἢ προπετείας μάχεσθαι; ἐγὼ μὲν οὐκ οἶμαι· ἀλλ' εἰ δ' τι τούτοις
ἔγκλημα ἐπιγκεῖν, μᾶλλον ἄτης καλέσειε δικαίως δίλάβεια πλείω τῆς προσηκούσης· καὶ πι ἐκεῖ
νός γε ὅπου καὶ μαθὼν ἐλέγχειν ἔχθ' πα τῶν πρισβυτάτων, ἢ καὶ τ' καθ' ἑαυτὸν ἐνθυζων αὐδρῶν,
οὐδὲν ὑφίεται· ἀλλὰ μέτα πᾶν τοῦτον· ἀλλὰ τί χρῆμε ποιεῖν ὦ πρὸς δίος· πότερον μὲν μπαθόντα τὰ
παράπαν τῆς ἐς συκελίαν ἀπὸ δημίας, ὡς πὰρ πῶν ἀπὸ ῥεῖτων μιλλόντων ὁρᾶν; ἀλ' οὐ πι ψήφισμα

συμβάλη

γεις. Τί οὖν τοῦτου ἕνεκα αὐτὸς τὰ φαῦλα ταῦτα τὰ αὐτοῦ δόματα, καὶ τῷ θεῖ οὐκ ἀπιστίλες; οὐκ οὖν χρὴ ὧν πλάττων οὐδὲ τὴν ἐπιεικείαν ἀπὸ τῶν φαύλως μεταχειριζομένων κρίνειν, ἀλλ' ἀπὸ τῶν εὖ ἀρίστα προϊσταμένων, ὃ γε λοιὸν γε αἰεὶ μᾶλλον δὶ ὑποφυὶς εἰ δὶ ἐν παραδείγματον οὐκ ἀξιοῖς φιλοσοφίαν φαῦλον ὀγεῖσθαι, ταῦτα οὐκ ἀρκίσει ἐπιεικῆ, καὶ ταῦτα ἐν αὐτοῖς οὕτω τοῖς παραδείγμασιν, ἃ μὶ δὶ κρίνειν τοιαῦτα ὁμολογεῖς εἶναι τινες μὲν οἱ τυγχάοντες αὐτῆς ὀρθῶς, καὶ τοῦτο ἐκ τῶν πλάττοντος δ' εἴξομεν· τὸ μὲν δύνασθαι ὦ φαῦδρε ὡς τὰ ἀγωνιστὴν τέλειον γενέσθαι εἰκός· ἴσως δὶ καὶ ἀναγκαῖον ἔχειν ὡς πρὸ τὰ ἄλλα· εἰ μὴ σοὶ ὑπάρχει φύσει ἐπιεικῆ εἶναι, ἵνα ἐπιρρέλλόγιμος, προσλαβὼν αὐτὰ μὲν καὶ μελέτην· ὅρου δ' αὖ ἐλλείπεις τοῦτον, ταύτη ἁπλῆς ἐστι· ὅσον δὶ αὐτοῦ πέχνη· ἀλλ' ἐῶ τοίγε ἐφεξῆς. Εἰ τοίνυν δεῖ τὸν μέλλοντα ἔσεσθαι ἐπιεικῆ, φύσιν καὶ τέχνην καὶ μελέτην ὁμοῦ κτήσασθαι, βέλτιον ὅπὸ ἐκ τοιούτων τῆς τέχνης καὶ τῆς φύσεως τῆς βελτίστης, ἁπλῶς ἐστι ταύτη· πῶς οὖν τοῦτο δεῖ ἐπιεικῆ πρὸς πόιναι· εἰ μὲν μὴ ταῦτα παρέχομεν, παρὰ τὴν ἔνδειαν ἁπλῆς ἐστι· τὰ δὶ αὐτοῦ δόματα, ἐκ τῶν καθεστώτων οὐκ ἐκ τῶν ἀστυχότων κρίνεται· ὃ δὶ δὴ μὴ μόνον τέχνης, ἀλλὰ καὶ φύσεως καὶ μελέτης δεῖται, ὡς τοῦτο ἔστι μεδὲν μίαν εἶναι τέχνην φάσκειν, ἢ ὡς τοῖς ἐλλείποντα ὅπου δὶ μέρους, ἁπλῶς κατὰ τοῦτο δίκαιον λέγειν τοῦτον, ὅς τις ἂν δι' αὐτοῦ τυχῇ, κολακείαν εἶναι φῆσαι μετέχεσθαι. Ραστα χῶ δὶ καὶ διὰ τούτων ὑμῖν ἐκ πάλαι ἀμφοῖν πρῶτος δὶ πλάττων αὐτὸς ὑφίζεται· καὶ μέσος φασὶ καὶ τελέσιος, καὶ κινδυνεύω δὲ κῶν αὐτὸ πλέγειν πλάττων, ταῦτος μᾶλλον συναγρεύειν· εἰ δὶ δεῖ τι καὶ παῖζειν, δὲ κῶ μοι κατὰ τοὺς κωμῳδοποιούς, ὡς πρὸ ἀποδίδρασκον πάλαι ἴξειν εἰς τοὺς ἑτέρους· ὅτι μαίων καλλωπίζεται εἰ δ' ἔστιν καὶ ἄλλοι παραβοῶντες ἐπιεικῆ μὲ χρισὶ μᾶλλον δὶ, πυθοξύζοντες ἐκ τοῦ φόρου τοῦ δίοντος κατὰ κλεῶν ὧν οὐδὲ τὰ ὀνόματα ἀγαγεῖν ῥάδιον εἰς λόγον, οὐχ ὅς καλοῦσι τὰ φῦμα, πλὴν εἴ τις καὶ τοῦτο πρὸς πίθοιν, ἀλλ' ὅς τι χρώμενοι ταῦτα σοφίζονται, πεσοῦσιν μοι πρὸς τούτους ἀποκρίσθω· ὅπερ ἐπιεικῆ παρὰ τρόπος διδάσκει· δίκαιον πρὸς δὶ πάντα τὸν τῶν ἐπιέρων παρέρια καὶ διδάσκαλον, αἰναγκαῖον ἦν ὡς πρὸ φιλοτιμίαν προλαβόντα αὐτὸν πληρώσασθαι· δίχετο δὶ, γενναίως ὅτι καὶ προύπιεν ἐκεῖ καὶ τὸν βαλόντα μὲ δεῖν ἐκφύγειν παρὰ τῶν ἄλλων ἡμῖν συγγνώμην δικαίως αὖ εἶπ· τοὺς λογίους θεοὺς ἅ πάντος τοῦ καλοῦ πρόπολον προύμεθα· ἐξαιρεῖται δὶ ἡμᾶς ἐλπίας καὶ ὁ παῖς ἄριστος ἀσκληπιός· φῦσον οὐκ ἄτιμον οὐδὶ αὐτὸς δίδυς· τὰ μὲν, ἐν μέτροις, τὰ δὶ, οὐ τοῖσι τοιοῦτοι.

ΡΛΑΤΩΝΙΚΟΣ ΤΡΙΤΟΣ ΡΡΟΣ ΚΑΡΙΤΩΝΑ.

ΰν σι καὶ μᾶλλον φιλοῦμεν οὗτος ὅρατικῶς τοῦ πλάττονος ἔχοντα· ὃν ἐγὼ φαίην αὖ τιμῶν, καὶ ὅμοιον ἴσον ἐμοῦ κεφαλῇ, εἰ γάρ τι καὶ ταῦτης φαῦλος πρὸς ἐκεῖνον, ἀλλ' ἕκαστος πάντα τὸς αὐτὸς ἑαυτῷ φαῦ· καίτοι τί λέγω· οὐκ ὀΝ δὰ μὲν γὰρ εἰ τετάδιδ· ἀλαθὲς δὶ ὄρῶ· εἰ δὶ μὴ ἐγγὺς ἐκεῖνον ἔφησας ὁμοῦ εἶναι οὐκ ἂν οὕτω μεθ' ὕβρεως, ὡς ὅπ πρόκατείληφας εἶναι· οὕτω σοὶ φίλος αὐτός· καὶ φίλων ἐστὶν ἐκεῖνα συνίβη δέ μοι καὶ τῷ δημοθένη τοιοῦτον ἕτερον φράσαι δὶ καὶ πρὸς σέ· ἀεὶ γὰρ τῶν ἐκ τῆς γερουσίας τῆς ῥωμαίων· λίβυς τὰ ἀρχαῖα· μάξιμος ὄνομα ἄξιος ὅπου βούλει· φασὶ δὶ οἱ ταῦτα δεινοὶ, καὶ ἐν τέρα αὐτὸν ἐν πρώτοις εἶναι ῥωμαίων· οὗτος τοῖς τε δημοθένους λόγοις, πρόσκεπτος ὑποφυὼς· καὶ οὐκ ὀΐδ' ὅτι τὰ πρότερον καὶ τοῖς ἐμὲ πρὸς ἐάλω τούτοις· καὶ δ' ὅσα συμφοιτῶν τῆς ἀσκληπιοῦ· καὶ φιλοκαλίας ἐλλείπων οὐδὲν, συνῆν μοὶ καθ' ἡμέραν ἑκάστην κατὰ τοὺς λόγους· ὡς τί καὶ προειργασάμην πρὸς αὐτὸν ἢ τοῦ τοιούτου· ἐτυχε γάρ μοι λόγος τις παρεμβὰς ἐκ τρίτων πρὸς λεπτίνην ἐξαρχῆς τινὰ δὶ εἰ χον ἐν χερσὶ τὸν λόγον τὸν τοῦ δημοθένους· καὶ ὡς ἐγένομεν ἂν τῶν κεφαλαίων ἃ τοῦ λεπτίνου μέλλοντες ὄρειν ἢ παρέμενε, ἀπαγαγόντας ἐμαυτὸν τοῦ δημοθένους, ἐπ' ἐμαυτὸν συνεώρων· ὡς δὶ δύο καὶ δύο καὶ τρία τῶν χρεμῶν ἐστ' ἀεὶ, τἀληθὲς αὖ ἐπ' ἄλλοτε ἐχώρουν· καίτοι νομίζω, τὸ αὐτὸ αἰεὶ συνέβαινε· καὶ οὔπω δ' ἀπὸ τοῦ κρανείου δυοιμάτων· εἰ δὶ βούλει τὸν λέοντα ἀπὸ τοῦ οὐχ ἁπείγασάμην· τοῦτον οὖν αὐτῷ τῶν λόγον δεῖξαι ἐπεχείρησα· καὶ μέλλων δεῖξειν, πρόειμι ὅτι πρὸς λεπτίνην ἐφύην, ἵνα σὺν τῷ πρὸς λεπτίνην ἐφύησε μὴ ἀδικῶ γε ἔφην ἐγὼ· καὶ ὃς μὰ δία δικαίως τε καὶ ὡς αἰ πάνυ ἡράσθη τε καὶ ἠγάσθη ὅστις φιλολόγος· διὰ τοῦτο καὶ ἐμαυτὸν πρὸς τοῦ δημοθένους κάγω τὸν αὐτὸν ἄρξεσθαι ἐβουκολεῖς· ὡς τε ἐγὼ μὴ ὀκχρὸς ὁ τεφανούμενος· ἀλλ' ὦ σὺ τε κἀγὼ συμβάλωμεν· ὡς δὶ εἰκάλει τὰ βιβλία ἐν μέρει δὲ κνύναι· καὶ τὸ πρᾶγμα ταυτὶ χαπασυδὲ ὄντα τοῦτο ἔφην· ἐγώσοιγαυτὰ γιγνώσκω τῷ δημοθένους· κἠγὼ μαίζων τοῦτο σύ, μὴ ῥάδιον εἶναι

ἀπὸ δ' ἕξεως· καὶ οὔτε ἔννοια, οὔτε ἐλπὶς ἐλέγχων ἰσχυροτέρων οὐδ' αἰσθήσεις ἐπὶ πλέον λαβοῦσαι· οὐ γὰρ μόνον αὐτὸς τοιοῦτον, ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς λόγοις, τῷ παραδέξῳ δὲ συγγράμματι διαβεβλῆσθαι ὁμολογεῖ, τῇ ῥητορικῇ τὰ κάλλιστα εἶναι πραττόμενα, καὶ μὲ τὴν αὐτὴν χώραν ἔχειν αὐτὴν τῶν ἀγχῶν μαθεῖν, προσθεὶς ἅπαξ πλάττῃ τὸ βραχὺ τοῦτο καὶ ἀμνημόνευτον· καὶ τῇ ῥητορικῇ οὐ τοιοῦτον ἐν ἅπασι τὸ δίκαιον ἀεὶ· εἰ γὰρ ἦν τοιοῦτον, ἦν ὅτου ἐλέγχεσθαι κολακείαν πρὸς τὸ δίκαιον ἀεί· οὐκ ἔστιν οὐδὲ τέχνη· καὶ μὴν ὑπὲρ καλοῦ χρώμενοι τῇ ῥητορικῇ, καλὸν αὐτὴν πραττόμενον ἐν αὐτοῖς· οὐκοῦν καλὸν ἡ ῥητορικὴ μᾶλλον τοῦ δικαίου γινομένη· καὶ μὴν κολακείας γε παφώλιον ἀεὶ· οὐκοῦν οὐ τοιοῦτος λόγος τῶν ὁ τοῦ ἀρίστου ἐστίν, ὁ φάσκων μὴ κολακείαν εἶναι τὴν ῥητορικήν· μὴ δὲ τῆς αὐτῆς ἔχεσθαι φύσεως· παραλείπω δὲ νῦν πολλὰ τῶν καλλίστων ἀπὸ τούτων νῦν λόγων, καὶ τοὺς ἐκ τοῦ σωφρονοῦντος τρόπου ἰόντας λόγους, καθ' οὓς τοιοῦτ' ἄλλα ἄλλοι ῥητορικὸν εἴρηκεν ἀπὸ κοσμῶν· ἢ δὲ τῆς ὁμίλου τῆς πάντων ἢ πρὸς βοῦλον οὐ τοιαύτην κακῶς εἴρηκε ῥητορικήν· οὐδὲ οὓς νῦν ὁμεῖς τοὺς λόγους ποιοῦμεν, ἀλλὰ δυοῖν οὖσιν τὴν ἑτέραν κακίζει, περὶ τὸν μὲν οὐδὲν μᾶλλον τὰ γε νῦν εἰρημένα φαύλως ἔχοντα ἐλέγχει· ἀλλὰ κατ' αὐτὸ τοῦτο, καλῶς καὶ προσηκόντως ἅπαντα τοῦτο μεμαρτύρηκεν ὡς οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνος τὴν φαύλην δικαίως ψέγει, πωλύει τὴν γε ἐναντίαν ἡμῖς ἐπαινοῦντας ὀρθῶς ποιεῖν· ἔπειτα οὐκ αἰσχρεῖ τοὺς παρ' ὁμῶν ἐλέγχους ἢ παραίτησις αὐτὴ ἀφ' ἁπλῆς καὶ οὗτος ἐναντία φαίνοιτ' ἂν εἰρηκὼς αὐτὸς ἐαυτῷ, εἰ δίκην εἶναι τὴν ῥητορικὴν ἀξιῶν, εἶθ' ὡς μάτην καὶ ἀργὸς πρὸς οὗτον τὴν κατηγορίαν παρίοιτο· δῆλον γὰρ ὅπῃ τοῦτ' ἔστιν ἀλυσιτελές, τὴν μὲν, φαυλίζειν· τὴν δὲ, ἐπαινεῖν αὐτῷ προσῆκε διελομένῳ, ὡς περ ἐν τοῖς πρόσθεν λόγοις φαίνεται πεποιηκώς· καὶ μὴν γε μειζόνων ἀφορμῶν ἦν χρηστὸν ἀξιοῦν, ἢ οἷον τὸν ἔπειτα βλασφημοῦντα· θαυμάζω δ' ἔγωγε, πῶς πρὸς ἑκάστοις, μόνην ταύτην δ' ὡς οὖσαν ῥητορικὴν τοῖς τοῦτο διείρηκε, ὅπερ οὐσῶν ὡς αὖ φαύλου νοῦν· καὶ τοσοῦτον διαφέρουσῶν, τοσοῦτον φαίνεται ἀπωδὸν τὸ ποιημένος τοῦ καθ' αὑτὸ κακῶς ἔχειν· τί γὰρ μᾶλλον φαῦλον ὁ ῥητορικὸς χρηστόν, εἴπερ ἔστι δίκαιον· οὐκοῦν οὐκ ἐς τὰς ἴσας λαβὰς ἥκομεν, ἀλλ' ἐπὶ τῶν ἴσων κατ' ἐκεῖνον γίνεται, ἔπειτα πῶς κωλύει καὶ μὴ τῶν αὐτῶν τοῦ λόγου ἕνα λόγον ἔχοντα, φάσκειν ὅπερ καὶ ἡ διαλεκτικὴ καὶ δίπλα· καὶ οὐχὶ μία ἐστὶν ἁπλῶς· ἀλλ' ὁμοίως, οἷα παραπλησίως ἔχειν καὶ ἐξ ἁπάντων καὶ χρόνους πρίασθαι· καὶ ὡς ὑγιὴς οὐδὲν ἧττον ἡ γλῶττα ἄφωνος ψυχρὰς καὶ ἀγεννὴς· καὶ κακοῦργος καὶ ἁπλῶς καὶ ἀπελεύθερος· ἢ δι' οἷα χαρίεντας περιέχεσθαι καὶ δεξιούς, καὶ δὴ καὶ φαύλης αὖ ἔστ' οὖν ὡς ἔπος μὴ, ὅπερ καὶ μέρος εἶναι κινδυνεύει τῆς ῥητορικῆς διαλεκτικῆ· ὥσπερ τὰ ὀρατὰ τοῦ λόγου παντός· ἀλλ' ἔτι ταῦτα χωρὶς· ὁ δ' οὖν αὐτὸς λόγος καὶ πᾶσης φιλοσοφίας, καὶ περὶ τῶν τῆς ἀρετῆς μερῶν εἰς βούλοιτο διαφοιμένος, πρῶτον μὲν σοφίας δύο προσχρήσεται· τὴν μὲν, ἧς τὰ βέλτιστα οἰώμεθ', τὴν δ' ἑτέραν, ὃ κακοῦργον οὖσιν· ἔπειτα σωφροσύνην διπλῆν· τὴν μὲν, ἀπουδῆς ἀξίαν καὶ πολιτικήν· τὴν δὲ, γνῶσιν τοῦ καὶ ἥττω εἶναι· ἔτι δ' αὖ δικαιοσύνην ὀρθήν· καὶ ἑτέραν πάντῃ, καὶ διπλῆν αὖθ' ἑκάτερον· τὴν μὲν, οἷον ὡς καὶ φρενῶν· τὴν δὲ, ἀτοπίαν καὶ μανίαν οὖσαν· ἀλλ' ὅμως ταῦτα ταῦτα, τῶν φρόνων ἐστὶ τὰ ὀνόματα· καὶ δίοιτ' ἂν σοφία καὶ κακουργία· σωφροσύνη καὶ βλακεία· δικαιοσύνη τε καὶ δύβεια· ἀνδρία καὶ θρασύτης· οὐδὲ πρὸς τοῦτο καλὸν, οὔτε καλητόν· οὔτε προσῆκον, οὔτε τὰς κακίας ὑποχρίζεσθαι τῇ τῆς ἀρετῆς ὀνόματι· οὔτε τὰς ἀρετὰς φαυλίζειν, τὰ τῶν κακίας ἑκάστα παραπλήσια· οὕτω τοίνυν καὶ ῥητορικὴν κατὰ τοὺς ὀρθῶς μεταχειριζομένους, καὶ τῷ ὄντι τυγχάνοντας αὐτῆς, ἀλλ' οὐ κατὰ τοὺς προχόμα τιτυσμένους τῆς ἑαυτῶν πιστοτεχίας ἢ φαυλίττοντας, ἐξεταζέτω δὲ κόσ· κατ' αὐτὸν τὸν τοῦ πράγματος λόγον δ' καὶ μυθεῖς τυγχάνει· καὶ διαιρεῖν συκοφαντίαν καὶ κολακείαν ἀπὸ τῆς ῥητορικῆς, ὥσπερ δὲ καὶ μαγγανείαν καὶ πρατείαν ἀπὸ πάσης φιλοσοφίας· οὐκοῦν κολακείας οὐ ῥητορικῆς πλάττων ἐν τούτοις κατηγόρηκε, καὶ συκοφαντίας οὐ ῥητορικῆς· οὕτω δ' οὐδὲ τὴν τῷ ὄντι ῥητορικὴν κακῶς εἴρηκεν, οὔτ' εἰ τὴν δοκοῦσαν, ἔστι τοῦτο πρὸς λόγον, ὡς ὀρθῶς ῥητορικόν γε ἄρτι κεκλῆσθαι καλῶς· εἰ γὰρ ἕτερον τὴν δοκοῦσαν εἶναι ῥητορικὴν κακῶς εἰρηκέναι· μὴ γὰρ εἶναι γε τοῦτον ῥητορικήν, οὐκ ἀμφισβητεῖν εἶναι ῥητορικὴν χρὴ αὐτὸν λέγειν ὡς περ ἐκεῖνό γε φησὶν αὐτός· ὅτι δὲ μὲν θεῶν παῖδες, οὐ φιλοχρήματοι· δὲ φιλοχρήματοι, οὐ θεῶν παῖδες· ἀμφότερα δὲ οὐκ ἐᾶσι λέγειν· οὐκοῦν οὐδὲ ἐνταῦθα ἀμφότερα ἐᾶν ὁ λόγος φαίνεται· ἐπεὶ καὶ αὐτὸς τοῦτο αὖθ' αὑτῷ πλάττοντος ὁμοίως νῦν ποιοῦμεν· εἰ γὰρ ὅτι μάλιστα οὕτω δίκαιόν τε ὡς περ ἐγωγε οὐκ ἀπλῶς, ἀλλ' ὑπερῃρημένον καὶ βαρὺ καὶ τῷ ὄντι ῥητορικὸν, ἄξιον μὴ παραιρεῖσθαι· μὸ δὲ ἀγνοῆσαι τοῦτο αὐτὸν τοὺς πολλούς· μὴ δ' ὡς ψέφω καθαρᾶ πρὸς χορτάς, βάθος ἢ συμφέρει βουλεύσασθαι περὶ τῶν πλικούτων· περὶ τοίνυν αὐτοῦ πάλιν τοῦ μέρους αὐτὸς αὐτὸ μαρτυρεῖ· οὐκ οἶδα ὅτῳ τὰ ταῦτ' ἄπτοντ' ὄμματ, οἱ μὲν πολλοὶ φαῦλοι καὶ οὐδενὸς ἄξιοι, οἱ δὲ σπουδαῖοι ὀλίγου καὶ παντὸς ἄξιοι; ἐπὶ γυμναστικὴ οὐ καλόν σοφὸν εἶναι καὶ χρηματιστικὴ καὶ ῥητορικὴ καὶ στρατηγία, ἑπόμενα πάντα λέγω· πῶς ἂν ἐκάτερ τοὺτων τοὺς πολλοὺς περὶ ἕκαστον ὁρᾶν ἔργον καὶ παγίλατους ὁρᾶν, ἢ χρὴ δία καὶ μάλα ἀληθῶς λέ-

γειν·

φιλ· καὶ πάλιν τοσεδῶνος ὑπόμαις· τὸ μὲν ἀρχίτευ τὸ δι, ἀκροπλάδιον ἔπνος ἐστίν· οὕτω τολλοῦ δ'εἶουσι κατὰ μίλικον καὶ διαρίωνα οἱ τῷ ὄντι ῥήτορες εἶναι τὴν φύσιν καὶ ὅσα πίνυ εἶδη λόγων ἔπρα ἵνα μὴ δι τοῦτο παρίλθωμεν, τωυτὸν τοῦτο πρὸς τοὺς τῆς ῥητορικῆς λόγους, ὅπωρ τὰ πέμματα πρὸς τὰ τῶν ὀπτοπώλα καὶ ἀρτοκόπων ὡς τι καὶ τῶν τῷ ἴκατα, οὗ τι μᾶλλον διὸ κιμῶσιν οἱ τηεὶς αὐ τηεὶς ῥητορικῆς ἴστιν ἐγκωμιαστικὸν καὶ τούτων αὖ τῶν μέλλον ὅς αὖ ἐγγύτατα ἦκεν ῥητορικῆς· ὅμηρος καὶ τῶν ὁμήρου ταῦτα· σοφοκλῆς· καὶ τῶν σοφοκλέους ταῦτα· πλάτων δι αὐτὸς ἐμὲν τι φησιν· ἡμεῖς μὲν γὰρ αὖ γὸν οὐκ ἀγνοοῦμεν· ἀηῆν τῷ καλλίστῳ τοῦ χοροῦ τάττειν ἔτι μᾶλλον τι δίκαια αὐτὸ γι καθ' ἑαυτὸν ἐ ῥητορικὸν καὶ ὁ ῥήτωρ· ἐγὼ μὲν γὰρ οὐκ ἀπεκρίναμεν αὖ φάσκοντα τοῦτον ἄριστον εἶναι τῷ λόγους, ὃς τις αὖ ἐς τῶρ ἄριστος· εἰ τοίνυν τὰς καὶ τιοῦτος ἐγγίνοιτο ὅστις ῥητορικὴν ἔχων, ἃς μὲν δίκαις ῥᾳδίως μὴ ἐάσειν, μὰ δι τῷ πολιτείας ἀμφισβητεῖν· ὁρῶν ἔπρας ἔχοντα τὰ πράγματα, καὶ ἴσως οὐκ ἀνυσταπεῖς ὢν δόξης εἶναι καὶ τιμῶν, καὶ τῶν ἀνθρώπων φιλοτιμῶν, τούτοις δι ἐφ' ἑαυτοῦ τοῖς λόγοις χώσω, τὴν αὐτὴ φύσιν καὶ τὸ ἐν αὐτοῖς καλὸν τιμητικῶς· καὶ διὸ ἐγκωμιάζω καὶ προστάτην ἀπέφηνα ψάμμος τοῦ τι βίου καὶ τῶν λόγων, οὐδι τύπτων χαλεπὸν πρὸς πάντα αὐτὸ εἶναι· ἀλλ' οὗτος αὖ κὴ πολὺ καλλίτων καὶ δίκαιοτάτων ἀντρέσεις λόγων, ὅτι δ' ἀναμάσει· ἐγὼ ταύτην τὴν δύναμιν ἐξ ἀρχῆς ἐτίμησα· καὶ τῷ τηεῖτου παῖ τῶν κιεφῶν καὶ πραγμάτων ἐ τετιμήκαμεν, οὐχ ἵνα γὸν δῆμον κολακεύω· οὐδι ἵνα ἐ πολλῶν φοχαίζωμαι οὐδὲ ἀργυρίου χάριν ἀηὰ καὶ ὅς τις πρὸς τοῦτο ὁρᾷ, καὶ τῶν δίδοντων ἐστί, μαθωὴν καλῶ τοῦτον οὐ ῥήτορα· καὶ πολλοῖς ἐ τίμοις φημὶ λελοιπέναι τοῦτον, ἀμφισβητεῖν δὲ δυναμένοις, ἐ ταὐτὰ τεμνύειν ἀηὺ ἀ ταὐτῶν τῶν λόγων ἀχθεὶς, καὶ γομίσας εἶναι πρέπον αὐτῷ κλῆμα λόγοις καλοὺς, οὕτως ἐργάζομαι κατὰ δύναμιν τὴν ἐμαυτοῦ· τί οὖν μοι φέρεις κολακείαν, ὃς τοσοῦτον ἀπέχω τοῦ κολακεύειν, ὥστι οὐδ' ὅσους ἐμὲ ἔπροι κολακεύουσι σκοπῶ· οὐδὲ ἐμὶ ἐαυμαθάσομαι παρὰ τοῖς πολλοῖς, οὐδ' ἐν τοῖς διαφέρειν ἀηὰ ὥσπερ ὁ φίλιππος οὐχ ἡγεῖται ζημίαν ἐ μαθεῖν αὐτῷ πάντον πυθέσθαι καὶ ὁ παυσανίας καὶ ὁ φιλογύνης οὐ πρὸς τὴν ἑτέρων μαρτυρίαν τὴν ἀξιωμίαν μετέχοντα ἀηὰ τέχρυσιν αὖ ἔχασιν ὃς χαίρουσιν, οὕτω δὲ κἀγὼ λόγοις συνών, καὶ τούτοις αὐτὸ ἑτέρων χρώμενος, πῖς ἴρμαι τὴν πρέπουσαν ἕκαστος μᾶλλον ἐλαθέρως πρέμνι τι καὶ ἰδιωτικόν· ὥστι μὰ αὖ τῶν γεπόντων μοι συνδῆ μαθεῖς, οὐ τίθεμαι βλάβος· σὺ μὲν γὰρ τέχνας ἔχεται τὴν ἰατρικὴν ἀξιῶμεν, ἰατρὸν καλεῖς, καὶ μὴ δικαιοσύνην τὴν πέχνην· καὶ πολιτικήν τι τῶν τοιούτων τὴν ἀξιῶμεν ἔχεται, καὶ πὰ αὖ πράττων, τιοῦτον εἶναι διὰ ταῦτα οὐκ ἐγχωρεῖ φῆσαι σοί γι μᾶλλον ἐ μοὶ κολακείαν τι ἀξιῶσθαι οὗτω διακείμενον· ὡς ἔστιν ἀγαθὸν εἶναι, ὅτως τῶν ἀρχῶν τινος εἶναι προστάτην, ὃν δὲ μὴ δίκαιόν τε καὶ ὅσιον, ἀδικεῖν· ἀνάγκη ταῦτα ἀμφότερα τοῦτον ἀδικεῖν· ἀγαθὸν γὰρ, ἀγαθὸν ταῦτα παρισθῆναι καὶ πολὺ μᾶλλον τοῦτον ἀγαθὸν προστάμενος, μᾶλλον δι ἔστιν ἀδικεῖν, εἶτα δ' ὑπάρχοι ταῦτα σὺν θεῷ, βουλῷ καὶ τυχεῖν· ὁ γὰρ τῷ τῶν ταυτικῶν ἐφιέμενος ἀνθρώπος, τῷ ῥητορικῆς ὅδι φησὶ καὶ λόγῳ πολὺ μᾶλλον ἀρμόττειν, ὅτου ἐστὶν ὡς αὐτύχοι ταῦτα ἐκ παρέργου μελετᾶν· ἀηὰ μᾶλλον μανθάνειν τούτους παρέργου ἄλλοτι γίγνεσθαι· οὐ μόνον δὲ κολακείας αὐτὸν ἐφίεσθαι καθαρόν ἀνάγκη, καὶ μηδ' ἐν τούτοις ἔχειν κίβδηλον ἐν τῇ ψυχῇ, ἀηὰ καὶ πόρρω κολάκων ἀπέχειν, καὶ πάντων ἀρχῶν συνόδων τε καὶ ὁμιλιῶν· τίνων οὖν τρεῖς ἂν βέλτιστ' εἰρεῖ παλινῳδίαν εἶπεν σοι μέλῃ τῆς ἀληθείας οὐκοῦν καὶ κατὰ τοὺς ἐξ ἀρχῆς λόγους, καὶ κατὰ τοὺς δ' ὑπέρους τούτους· καὶ ὅτι τρέφει τὸν αὖ, καλὸν καὶ γενναῖον κλῆμα καὶ ὄρχον αὖ θρὸς ἐ ῥητορικὴ, καὶ φιλοτιμία δικαία ἔχειν καὶ τῷ κιεφῶν καὶ ὅσοι τούτων χώνται· καὶ οὐ μόνον παρὰ αὐτῷ ῥῆς· ἀηὰ καὶ παρὰ ἡοῖς τηεῖς ὧρας καὶ τιμῆς ἐξ ἀρχῆς τι τυχόν· καὶ διὰ παῦρος δικαιος τυγχάνον· λοιπὸν ἔτι μοι δεῖξαι, ὅτι καὶ πᾶσι τοῖς αὐτοῖς ταῦτα ἐμοὶ τῷ ῥητορικῆς φέρεται· λέγει γὰρ ἐν μὲν τῷ πολιτικῷ δι που λόγῳ ταυτὶ καὶ παυτὸν τοίνυν οἶσθι καὶ τοῦτ' ἐμὲν τὰ μὲν ἔπρα καὶ ὁπόσα ἀηὸ τηία καὶ τὰ μὲ φίλα, πολιτικῆς ἀξιώμης ἀποκεχωρίσθαι λεί πεσθαι δὲ τὰ τίμια καὶ τὰ ξυγγενῆ· τοῦτο δ' ἐστὶ δι που τραπηία καὶ δικαστικὰ· καὶ ὅσα βασιλικὰ κοινωνοῦντα ῥητορεία· τείθουσα τὸ δίκαιον, συγκυβιστᾶ τὰς ἐν ταῖς πόλεσι πράξεις· ἃ μαθὼν πρόσθεν ἐμὲν ἐπόδος λέγων ἐφάνητο, ταῦτα αὖ παῦρος καὶ σχεδὸν τὸ μέτρον λύσας ἐν τούτοις, πάντων ὁμολογεῖ κοινωνὸν τῆς βασιλικῆς τὴν ῥητορικὴν ἀποφαίνων ὑπὸ τοῦ δικαίου· ἐν δι συπρὰ τοὺς ἀπολογίᾳ ταυτὶ πάλιν αὖ λέγει· δικαστοῦ μὲν γὰρ αὖ τι ἀρετὴ, ὁ τοῦτος δι, τὰ πάλιν ἔλεγεν· εἰ τὰ δίκαι πρὸς ἡμᾶς, εἴ τι πάντων εἴτι ἄλλος τῳ ὑπὸ ἐκείνου βούλεται ἔσθ' ὅτι ἄρα τοιοῦτόν ἐστι τῷ κόλακι, ὃ τάλιν λέγεν, τί δι τῷ τάλιν λέγοντα ἄλλο τι τοῦ κόλακος ἔχειν προσ, καὶ μὴν αὐτός τε τοῦτ' ἐστὶν ἡ κολακεία, μὴ τάλιν λέγειν· οὐκοῦν ἡ πάλιν ὃ δία καὶ δι φαινεῖ· ἢ τῷ ἐν ταῦτα εἶναι κολακείαν φησὶν, ἐκεῖ μὲ κολακείαν εἶναι, ἀηὰ τοῦ τάλιν λέγειν προεσαῦ, παῦρως οὖν ἔοσι διορίζεται ταυτὰ ἄρα πάντων τούτων ἡμεῖς λέγομεν τῷ ῥητορικῆς, ὃ κοῦτις εἶναι πα· ἰαὶ τοίνυν ἔτι τούτῳ ἐγγυτέρω προσαγάγω τὸν λόγον, ἢ τυφῆτις αὖ ἐν τῆς

οὐδ' εἰ πᾶσιν ἴσην ὠφέλειαν φέρει τὸ παρ' αὐτῆς· δῆλον ἰατροῦ ἢ πρεσβευτοῦ ῥητορικὸν, τῆς ἰατρικῆς αὐτῆς μᾶλλον οὕτω τὴν χάριν εἴσεσθαι ἢ παρ' ἑκάστου πείθειν τοῖς ἄλλοις τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτῷ καὶ περὶ τὴν τέχνην, τί κωλύει; ἔτι καὶ δύνειν περὶ πολλὰ τῇ ῥητορικῇ, περὶ ὧν τῆς ἰατρικῆς οὐχ ἅψασθαι· τῷ σοφωτάτῳ τῶν φαρμάκων ἔφη τὸν χρώμενον μᾶλλον τοῦ τραπηζικοῦ γίνεσθαι, πολλῷ μᾶλλον οἰόμεθα εἶναι τὸν τῆς τραπηζικῆς γινώσκοντα, πολλῷ μᾶλλον εἰδέναι αὐτὰ τὰ τῆς τραπηζικῆς πέφυκεν· ἃ δὲ καὶ ὅμοιος παντὶ τοῦ σαφῶς δηλοῖ· ὡς ἕκαστον, ὧν τυγχάνει μέρος καὶ ὑπῆρχον ἑκάστου, καὶ ὡς ἔφαμεν· οἷόν τε ἄρα μᾶλλον ἐπ' ἀγαθοῖσιν ὄρουσαι καὶ τοῖσι δ' ἄφαρ τέλεσσε γλυκὺν γόνον· εἰκέναι, ἐννυσὶ γλαφυρῇσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν· πειθοῦ δ' ἀεὶ τοῖς λόγοις προσπίπτειν· ἐκ φανερᾶς δὲ αὐτοῦ, καὶ μόνου οὐχ ὑπὸ κύριος βεβαιοῖ, πείσας τὸν ἀγαμέμνονα, τῶν μὲν ἀπίστων καὶ κρυθέντων καὶ ἴσχνων παρακλῆσις τὰς τάξεις ταῖς χρώμενον ἀμείνους, ἅπαντας λαβεῖν τὸν θυμόν· δι' ὃ μέγιστον τοῖς πᾶσιν ἰσηγόρους εἰς τέλεσιν γένεσθαι· τοῦ δὲ πείθεσθαι συμβουλεύσαντος τῷ τραπεζίτῃ φέρειν, δίκαι τοὺς παρὰ τοῦ συμβούλους μὴ χείρους λαβεῖν· πειθοῦ τοι γὰρ ἔφη δίκαι μοι συμφραδέμεναι εἶναι ἀχαιῶν· τῷ κε τάχ' ἠμύσειε πόλις περὶ καὶ αἶσιος· χειρὸν ὑφ' ἡμῖν πέρυσιν ἀλοῦσά τι πρὸ δώδεκα θεὶς τὴν ῥητορικὴν τῆς τραπηζικῆς τοσοῦτο κυριωτέραν, ὅσῳ δίκαι αἱ δραχμαὶ δίκα μυριάδων ἐλάττους ἀριθμῷ· εἰκότως· οὐ γὰρ πρέπει ἁλίφερτον ἔλιγχον· ἀεὶ δὲ τὸ περὶ μείζους ἀγῶνας αἱρήσασθαι, καὶ ὑφαιροῦντας ἤδη τὰ ἔμπαλιν τῶν νεῶν, καὶ τὴν βαλλαντίαν ὑπροῶντας μὴ κατέχειν οἱ δύο οὔπερ ῥήτορες, τί πλέον τῶν πλοίων ἦν· τί δὲ αἰσχίδων καὶ δρεπάνων· καὶ νεῶν· καὶ πηδαλίους, καὶ χρημάτων καὶ σκευῶν· ἀφ' ὡς ἁπλῶς ὅπερ οἱ σκευοφόροι τοῖς ὁπλίταις ἐσι, τοῦτ' ἔφαμεν τὸ πᾶσα οὖσα παρασκευὴ πρὸς τὴν ἀπαιτοῦσαν ἅπασι τοῦτοις τοῖς ῥητορικὸν· κυβερνήτης δ' ὧν προσλαβὼν μέρος τοσοῦτος τῆς δυνάμεως, ἵν' ὡς καὶ φοβεῖν ἐνίκα καιρὸς, καὶ παλιβαρρεῖν παρασκευάζειν, ὅσα περιφερῆ πρὸς αὐτὰ τὰ τῆς κυβερνητικῆς πράγματα· οὐκοῦν ἰδία τὰ καὶ πᾶσα χοῦ θαυμαστὰ, καὶ ὅς αὖ προσγένηται, ῥᾳδίαν ἔχειν ποιοῦν τὴν μεγαλοπρέπειαν· διοσμία παρεικάζω τὴν ῥητορείαν αὐτοῦ· μαρτυρεῖ δὲ καὶ ἐν ὕμνοις ἀρίστοις ἐλέγμεν· ἄλλος μὲν γάρ τ' ἔνδοξα μιμνέτω πόλεμον αἰπύ· ἀγαθὸς μορφὴν ἔπεσι φέρει· οὐκ ἀργῶς οὐδ' ἀπλῶς εἰπὼν τὸ φέρει· ἀεὶ γὰρ ἐνδέχεσθαι μέμνημεν ὅτι οὐ μόνον τὰ ἐλαττώματα αὐξητικοῖ, ἀλλὰ προσέτι καὶ τρίτη· ἐπεὶ δὲ τὴν καὶ ὁ στέφανος, νίκης ἐστὶ σύμβολον· τὸ τοῦ διχεῖν, καλῶς δυνάμενον λέγειν, ὅτι τοῦ καλλίστου λέγειν δι' ἀδυνάτου πρὸ πρότερον πίπτει, τὸ ἅμα καλὸν καὶ ῥητορικὸν, ἀκόλουθος φύσει μᾶλλον θαυμαστὸν εἶναι παρὰ τοὺς λόγους· πηδάρος δὲ τοσοῦτον ὑπερβολὴν τίνι στῆσαι, ὡς τὸν ἵππιος γαμβρὸν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοὺς φησιν, ὁρμᾶσθαι τοῦ δίου, εἶτα δ' οἴονται, δεῖν τοῦτο πειρᾶσθαι πρὸς αὐτοὺς υἱοὺς, οἵτινες τὰ μεγάλα τοῦτ' ὄργανα καὶ πᾶσαι σὺν τὴν εἰκείνου κατασκευὴν, καὶ πικρὸν μύσουσι λόγοις καὶ μουσικῶν· καὶ τοῦτο οὐ πρέπει μόνοι, ἀλλὰ καὶ παντὶ ἀνθρώπῳ προσομολογοῦσι· τὰ μὲν γὰρ ἄλλα, ὑ τυχαγωγίαν ὑ χρείαν ἂς ἂν ἤθεσιν ἐπεὶ ἔχει· μόνον δὲ τοῦτο μήτε τι ἄμφω μηροῖ· καὶ μᾶλλον τῶν ὠφελειῶν τὴν χάριν θαυμαστὴν ἔχει· ὥστε καὶ ὅταν ἐς πολέμους ἀμείλους ἔλθωσιν ἄφρονες, τοὺς παρὰ τῶν αὐτοχείρων περίσβεσε ἀφικνεῖσθαι, δ' ἔχοντα καὶ ἀσπίδα μυσίν· ἐνθυμούμενοι τὸ τοῦ ῥητόρων φῦλον, ὑ πεῖ μουσικοὶ μόνοι τὴν τοῦ λόγου φύσιν· ἀθλοῦμενοι ὅ πεῖ ἀρχῆς ἂν σωτηρία καὶ κοινῇ χρεία πᾶ γίνους ἐστὶν· καὶ ὑ μὲν τοῖς ὅπλοις ἕξις, ἄχρηστος ἐν εἰρήνῃ· ὁ δ' ἐν τοῖς λόγοις δύναμις, ἐν τοῖς πολέμοις οὐκ ἄπαυσ· ἀλλὰ καὶ πολίτας χρήσιμος· καὶ πολεμίοις ἀφίσιμος· καὶ τῶν ὅπλων πολλαπλασίως· ἐν τῷ τῶν ὅπλων καιρῷ παρίγνεται δὲ πολὺ δ' ἔμοιγε καὶ τὸν ἱερὸν οἱ τρόπαι τὸν τῆς σοφίας ταύτης ἐναύσια καὶ πρόσταται, τοῦτο χάριν τῷ κρινῷ τῶν θεῶν μόνον καλεῖν· οἰόμεθα· κοινῇ μὲν γὰρ ἅπασας, ὁ τῆς ἐλάττων ὀνομάζουσιν· ἰδία δ' οὐ λόγον πᾶν, καὶ ἀκάκητα γε καὶ ἱερούσιον· ὅπλα καὶ μὲν οὐδὲν ὑ παρ' αὐτοῦ δίκαια, ἀγαθὰ δ' ἐξῆς ἅπαντα περίεσι τοῖς αὐθρώποις· ἐν πολέμοις· ἐν δίκῃ· ἐν γῇ· ἐν θαλάσσῃ· ἐν δυσκολίαις· ἐν ἀφροσύναις· παντοῦ· δ καὶ δ' ἔμοιγε καὶ τὸ τῶν δαιμονίων γένος, ἅ δ' ἐστὶ πᾶσιν ἀπόδειξιν διαγγέλλοντι τοῖς θεοῖς τὰ παρ' ἀνθρώπων· καὶ ἀνθρώποις τὰ παρὰ θεῶν, ὥστε καὶ σύνδεσμον τὴν ῥητορικὴν τοῦ παντὸς, ὀρθῶς ἂν καὶ τοῦτο εἴποι τις· μέγιστον δὲ καὶ τοῦτ' ἔστιν ἁπάντων ὑπερτεῖνον τῆς δυνάμεως· ὅπου δὴ ὁμοῦ τοῖσι πολλοῖς οὕτω κοινὸν ἐστὶ καὶ τοσοῦτον ὡς τὸν τῶν πολλῶν ἕξιν καὶ φύσιν ἐκ τοῦ φύεσθαι· ἀεὶ δ' ὅτου ἁπάντων ἐν ἀνθρώποις, χαλεπώτατα ἀφίσκεται τὸ γε τοιαῦτα πλείς· ὥσπερ γὰρ οἱ λοιποὶ καὶ ὅσα ἐν τῷ πέρα τοῦ ζώου, σπανιώτερα τοῦ ἄλλων ἐστὶ τῇ φύσει, οὕτω καὶ κατ' ἀνθρώπους, οὐδὲν οὕτω σπάνιον ὡς ὅσον ἄξιον προσεῖναι ῥητορα· ἐξ δὲ ἀγαπητὸς καὶ δύπερος ὡς ὑπὸ ἐνδεὴς ὄρνις ἐν ἀμυγδαλίαις ὑλίου πεδόθεν φύεται· οἱ δὲ πολλοὶ μορίοις τοῦ τῆς τέχνης πάντων χάριτος ὁμήρου δ' ὄντα προσαγορεύοντες αὐτούς, ὡς ὑπὸ ἐκείνου ἴσχειν ὑφηνίοχος

κύσαντος, τέλος τὸ κατασκευάσαντα καὶ διειρήσαντα· οὐχ ὥσπερ πρότερον ὡς ἔτυχεν· ἀεὶ γὰρ ἔστι συν-
ταίζας κοινωνιῶν καὶ τοὺς τελεωτάτους τόπους εἶναι τοῦτο· καὶ ἀρχοντας καὶ τελετὰς ἐνόμισαν· καὶ
θείοις χαριτήρια αὐτὸ γὰρ πρώτας ἀπαρχὰς αὐτοῖς προσάπτοντες τὰς ἀπὸ τῶν λόγων ὡς ἐπὶ τοῦτ
χαίρειν μᾶλλον τοὺς θεοὺς λόγους αἱρεῖ· ὅτι καὶ γναρίσαι πρῶτον αὐτοῖς τοὺς θεοὺς ἢ παῖζειν ἐν τοῖς
τοῦ αὐλητοῦ ὀρθὰ μίγας ἐξ αὐτοῦ καὶ σαφοῦ τοῦ καταρχάς· καὶ πρόσθεν καταφερούμενος
ὡς οὐδὲν πρᾶγμα, κύριος ἐστιν ἐξ ἐκείνου τοῖς ἐν τῇ γῇ τοῦτο ὅπ βούλεται χρῆσθαι· πρόβλημα προ-
σάμενος αὐτὸ ἄλλου φυλακτηρίου χρῆσθαι, καὶ ὁ μῦθος μὲν ἡμῖν ταύτην ἐχέτω τὴν πλάτην· δοκεῖ
κεφαλὴν οὐδὲ ἄπειρον ἁπλῶς· ὅτι δ' οὐκ ἄλλος μῦθος ταῦτα οὐδ' ὅταν ἀεὶ τοῦτο, καὶ ὁ τὸν πρᾶγμα
τῶν αὐτῶν ἐστι λόγος, δῆλον ἐξ αὐτῶν· οὐκοῦν, οὐ μόνον ἐξ ἀρχῆς ἐντρεχὴς δύναμις διώρισται ταῦτα καὶ
κατέστησεν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐκ τοῦ θείου τῶν τέλεων οἰκουμένας, ἐπὶ τοῦ ἐντρεχοῦς συνέχει τὸ καὶ κοσμεῖ·
πρὸς τοὺς παρόντας ἀεὶ κόσμους ἐπιοῦσα· τὸ προφορον· ὥσπερ γὰρ ἔφην ἀρτίως, ἡ μὲν νομοθετικὴ θεῖ-
σα τοὺς νόμους, δίδυς ἀπάλλαττε καὶ ἡ δικαστικὴ μᾶλλον τὴν ψῆφον, οὐδὲν τέλος πράγματος ἐστιν, ἢ δι' ὧν πρό-
τερος φρουρὸς, οὐ καταλύει τὴν φυλακήν· ἀεὶ ἐκείνας ἐπισυνεῖσα χρῆσις ἡ μυθικὴ τὸ καὶ προ-
διδάσκουσα, καὶ καθ' αὑτὴν αὖθις ἑκάστα ἐπάρχεται· ἵστ μυθικὸν· περισβέννυσα· ἀεὶ τὸ παρὸν συντε-
θειμένον· καὶ οὐδ' αὖ ταῦτα τὰ δικαιώματα καὶ ἁμαρτήματα ἐξ αὐτῶν ἀπέλει, οὐδὲν μᾶλλον ἐστιν
ἄχρεον· ὥσπερ τόμων οὐδὲ δικαστῶν οὐδὲ γὰρ οὐδ' ἐν τούτοις συμβαίνει· ἀεὶ ἕως αὖ τὸ χρῆσθαι καὶ
καθ' αὐτοὺς ἀεὶ λοιπὸς καὶ τοῖς ἄλλοις, τὰ ὄργανα τῇ ἐντρεχῇ σώζεται οὐ μόνον δὲ τῶν ἄλλων ζώων τῇ φ
λόγου φύσει προέχοντες τοσοῦτον ἐσμὲν πρόπροι, ἀεὶ οὐδὲ τῶν ἄλλων ζώων οὐδὲ τῶν ὁμοφύλων τοσ
σοῦτον διαφέρει παρ' ἡμῖν τὸν ἰδίων, ὅσον αἱ λοιπαὶ παρὰ τὸν λόγον· οὐ τίνυν οὐδὲ ἐν αὐ-
θεωτικῆς αἵτια ἄλλαι δυνάμεις, τοσοῦτον παραλλάττουσιν ἢ διαφοραὶ· ἢ μὲν γὰρ χρόμασι γνῶν, ἕνα
καὶ δύο ἴσους νικᾷ· τριῶν δὲ ὁροῦ καὶ πλέονων αὐξομένων τὰς οὐσίας, οὐκ αὖ εὖ ποιοῦσι πρός· εἰ δὲ
καὶ πλέονων, ἀεὶ οὐδὲν ἴσον τοῦτων· εἰ δέ τι καὶ πολλαπλάσιον, ἀεὶ οὐ ταὐτὸν τοῦτο ἐν τῇ πόλει· ἢ δὲ καὶ
ταὐτὸν τοῦτο ἐν τῇ ἑαυτοῦ, ἀεὶ οὐ δίκαιον καὶ τοῦτο ἀτυφότατον εἰ δὲ κἀκείνου, ἀεὶ οὐκ ἀμφοῖν τὸ ὁμοῦ-
πολὺ δ' οἶμαι καὶ μᾶλλον, οὐ τῶν κατὰ πᾶσαί γε ὁμοῦ τὴν ἑλλάδα· πάντα πάσι δ' ἀμήχανον τῶν
κατὰ πᾶσαν τὴν οἴκησιν· ὁ δὲ λόγος γνῶσι, ὁμοίως καὶ ἕκαστον καὶ ταὐτὸν αἱρεῖσθαι τὸν, ἐστὶν ἐμ
προσθεν· καὶ ὅσπερ κρατεῖ, μᾶλλον δυνικὸς αὐτῷ, καὶ οὐκ ἀπόλλυσιν· οὐ γὰρ δὴ συνεστηκὸς γέ ἐστιν
ὡς πρὸς χρόμασι· οὐδὲ ὁράω τὸ ἔλλειμμα ἀπαμῆσαι καὶ ὁ μῦθος κατ' ἰσχὺν προφέρων δὲ καὶ ἑνὸς
ἔπικρείττων, ἢ τὸ δυοῖν γ' ἀνταίρειν κατείρηται φύσει καὶ ἀρχίλοχος καὶ ἡ παροιμία· δ' οὖν καὶ ἀμ-
φοτέρων ὑπερέχοι, ῥᾴδιον εἰπεῖν, ὁπόσοι κρείττους πρὸς φανὸς γίνοιτ· συμφιρτὸ δ' ἀρετὴ πλέον ἀν
δρῶν ἔφη ὅμηρος· τὴν κατ' ἰσχὺν ὀνομάζων· ἀεὶ οὐχὶ λόγους γ' ἀνταμείνους σύμπαντος παρέχοιτο
ἑνὸς τοῦ καθ' ἑκάστου ὑπερφέροντος· οὐδὲ συμφιρτὸ ἀρετὴ τοῦτο κρίνει τοῦ· ἀεὶ εἷς καὶ πολλοί, τὸ ἴσον δύ
ναται· τὸ ἄπιθανόν τοι τῆς ἑνὸς σώζων ἕκαστος ὡς πρὸς ἐν καλλεῖ· ἕως γὰρ ἂν μὴ παρ' αὐτοῦ τὸ κρεῖτ
τον παιρέλθει, ἥττε κοινωνία καὶ τὸ πλῆθος, οὐδενὸς ἄξιον οὐδ' ἂν τὴν δαρείου τράπεζαν ἄγῃς· ᾧ καὶ με
γίστῳ δεῖκνυται ὅσον τις ἐν τῷ λόγῳ πρὸς τὸ καλὸν συγγένεια· καὶ ὅτι τοῦτ' ἐν ψυχῇ λόγοι, ὥσπερ καλ-
λος ἐν σώματι· καί τοι καὶ πρὸ τοῦ τοῦ τὸ μέρους ἔχοι τις ἂν ἀπεῖν· ὅπ κάλλος μὲν, χρόνος ἐξελέγχει
ῥᾳδίως· ἀμελὴ καὶ τῇ τῆς ὥρας ὄνομα αὐτῷ συγκυκλέρωται· οἱ δὲ λόγοι, τῷ χρόνῳ συμπροβαίνου
σι· καὶ τοὺς γε βελτίστους αὐτῶν, οὐδενοῦς ὡς χρόνως δεῖκνυσιν· ὥσπερ γὰρ δίκαιον ἀνδρα ἐφυσοφο
κλῆς μόνῳ τῷ χρόνῳ φαίνεσθαι· τὸ τῆς προσθήκης ἀφαιρῶ· ὅπου μόνον τῷ χρόνῳ οἵγε δὴ λόγοι, ἀλλ
καὶ παρὰ χρῆμα ἄπεσθαι πεφύκασι καὶ μόνῳ τούτῳ τὴν ὥραν ἀεὶ ἀνάπαυσιν εἶναι συμβέβηκε· καὶ ὁ μὲν
χρόμασι κτησάμενος, ὃς ἂν δῶ τρέπειν οἱ παιδεύειν, ἀφαιρῶν ὧν ἔχει τρέπει· ὥστ' ἐλάττω τὰ λοιπὰ καὶ λί
στοις τοῖς προειμένοις· δ' ἢ καὶ συνεχῶς ἐμμένειν τῇ τοιαύτῃ φιλονεικίᾳ, τάχ' δ' τοῦ τῶν
πάππου κουρίσαντος αὐτῷ προσθέσθαι· ἢ δὲ τῶν λόγων κτῆσις καὶ δύναμις παρὰ τὴν χρῆσιν οὐκ αἰνα
λίσκεται· ἀεὶ δ' οἷόν τε εἶναι, καὶ μᾶλλον τοῦτο αὔξεσθαι πέφυκε· τὸ δὲ λοιπὸν, ὅτι χρόμασι μὲν, καὶ
πόθεν λαμβάνομεν ἐκ τοῦ μᾶλλον καὶ λιθοπωλῶν καὶ παρὰ σκυτέων τῶν ὄργανα· λόγοις δὲ ἡμῖν,
παρὰ τῶν οὐδὲν ἀπολλύντων δ' ὧν ἡμεῖς ὧν τρίβομεν κτησι· τῆς οὕτω θείας φύσεως ἐκ ὅτου μετέχοιεν
μόνοι· καὶ μὴν, νόσους μὲν εἶπε ἐξ ἀνθρώπων αἰνίττεται τὸ λόγῳ, μᾶλλον δὲ ἐν ἰατρικῆς ἐστὶ εἰπεῖν ὡς πρὸ
μᾶλλον δὲ ἐν κυβερνητικῆ· μὴ τίνος ἐντρεχὴ δὲ οὐ μόνον δὲ καὶ πάντα τὰ τοῦ ἰδίου τοῦ ἁμαρτήματα
ἀεὶ δὲ καὶ πόλεσι πάντες ἐξ ἀνθρώπων ἀπόλλυσιν, οὐκ ἄτρα τὰ πράγματα· οὐδὲ πέπλωκεν αὐτῷ ἡ
δύναμις ὥσπερ ῥίζης ὑφαιρεθείσης ἄπαρ μᾶλλον αἱ παιγνύσεις καὶ τὰ τῆς εἰρήνης χαρίεντα, τοῦ
παρ' αὐτῆς κόσμου προσδεῖται καὶ τοῦ διὰ αὖ τιθῆναι καὶ πράσσειν, καὶ ὅσαι τοῖς ἀγαθοῖς τῶν ἀν-
δρῶν ὀφείλονται δίκαιος διαφυμίσαι, πάντα γὰρ ταῦτα ἐπάρχεται καὶ κοσμεῖ· καὶ πᾶσιν αὐτὴ περί-
ρυτα ὁμοίως φαίνεται· δ' δὲ καὶ κοινωνὸς δέ τις τῶν ἄλλων πτηνῶν καὶ δυνάμεων, ἀρκλεος· ὡς

καιρον ὀδὲ τὴν ἡλίκιαν, ἀλλοτ' ἀλλοίαν τινὰ μένοντες· ὡς περ ὁ λοιδορούμενος χάριν ἰδόντος ἑτέρου· τοῦθ' ὑπομένουσιν ὡς ὕλης τῶν ἀεὶ δυναμένων· ἀλλὰ σφαλῶς ἀγρίαν φασὶ τὴν ἡδονὴν σφαλῶς, ἔστιν ἃ δὲ καὶ ἡσυχῆ· ἀμόχαρον δὲ ἀπλήστως λέγεται, ὅστις μὴ ἡγιῶς λέγει· ἄτοπον δὲ τοῦτο φησὶν, ὅτι ἀηδὴ μειλιχίου· οὐ γὰρ ἀμφότερα τὸν αὐτὸν ἁρμόττει· ἀλλὰ τὸν μὲν ἀηδῆ τὸν δὲ μειλιχίου· ἀηδὴς δὲ ὁ τοιοῦτος καὶ τοὺς λόγους ἀναγκαῖον κόσμιους εἶναι· κόσμιον δὲ καὶ τάξιν ἔχοντα, κρατεῖν· ἡδοῦς δ' αὖ φύσει καὶ τοὺς βασιλέας θεία μοῖρα καὶ δόσις τετάχθαι λόγων μετέχους· λέγω δ' ὅτι καλλίω καὶ βασιλικώτερα ἂν μᾶλλον οἴοιτο ὁ θεὸς εἶναι τὰ τιμῶντα δῆλον κοῦφα μεγαλοπρεπῶς· γιγνόμενον τ' ἐπίδειξιν δι' ὑπερφίων βασιλέων· τῷ μὲν, ὡς γλαφυρὰ γλυκυτέρην χάριν ἀκοὴν· τῷ δ' ἐκ τόματος, ἧττον μειλίχα· οἱ δὲ πλατεῖς καὶ παχεῖς, εἰς αὐτὸν ὁρῶσι διακρίνοντα· μέμφεσθαι δίκαιοι· ὃ δ' ἀπεκτὸς ἀγρίαν, ἢ ψιλά τι καὶ μέγα πεῖκος ἔχοντα μόνον πάσχει· Σχεδὸν οὐ μόνον κατὰ ταῦτα, ἀλλὰ καὶ τὰ αὐτὰ αὐτάρκως ὁμήρου λέγων· μᾶλλον δὲ πρὸ τοῦ καὶ λαμπρότερον οὕτως τῇ ἑρμηνείᾳ οἴεται γὰρ ἡδίω, ὁ τοῦτ' οὐ μόνον πράττειν τὰ δέοντα τὸν αὐτὸν, ὥσπερ λέγει τὰ δέοντα πάσχειν, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀρίστους ἴσον βασιλέων, ἑρμηνεῖς φησι μυθοῦσθαι γίγνεσθαι πιθανοὺς· καὶ πρὸς πάσχειν· τυγχάνει γὰρ βασιλεῖς ἐχέφρονες, οὔτε καλοῖς βλαπτομένους ἀγρεῖν μᾶλλον πρόπορα ὄργα πιλοῦσι· ἐπιδίως μαλακοῖσι παραφαίνεται πάσι· δὴ ἐν τούτοις μαρτυρῶν· ὅτι πειθὼ ἑρμηνεῖ σύνδεσμος τῆς βασιλικῆς, καὶ ὅτι περὶ τὸν αὐτὸν ἵστατο, τί τοῦ ἐχέφρονος πρόσρομα, καὶ τὸ λέγειν καλῶς· ὁ γὰρ ἐν μὲν τοῖς αἴσι τριόσας ὡς ἄρα ἠ καλλίω τῶν τοῖς ἀβλαβίμων τὰ τοῖς τῶν βασιλέων ἔστω καὶ τριεῖ δύνασθαι λέγειν, ἐνταῦθα δὲ προσθεὶς, τοῦνεκα γὰρ βασιλεῖς ἐχέφρονες ὥστε διαρρεῖν τὰ τοῦ δήμου διάφορα, δείκνυσιν δὲ ἐν ᾗ μοίρᾳ προσθεν ἐνέκειτο τοὺς λόγους, ἐν ταύτῃ τὴν σωφροσύνην· καὶ πάλιν αὖθις ὡς οὐχ ἁπαξαπάσας τοὺς ῥήτορας ὄντας καὶ ἐχέφρονας ἑρμηνεῖς μὲν ἀρχὴν, φρόνησιν καὶ σωφροσύνην τιθείς· ταύτας δ' αὖ συμφάλας πρὸς ἀφέλειαν, τὴν μὲν βασιλικὴν καὶ δικαστικὴν ἀρίστως ἀγρεῖαν ἠδοῦσθαι· καὶ τὰς μούσας ἀμείβομένους δικαίως, τοὺς ὧν καὶ τὰ δύνασθαι πρὸ τοῦ τὸν λέγειν παρελήφασι· οὐκοῦν οἱ μὲν ἐχέφρονες πρὸ τοῦ τὸν, λέγουσι τὰ δέοντα· οἱ δὲ βασιλεῖς λέγειν δεῖ τοὺς, δεῖν ἐχέφρονες· οὐ μόνον ἵν' αὐτοὶ τὰ δέοντα πράττωσιν, ἀλλ' ἵνα καὶ ἑτέρους παρασκευάζωσιν· ἔστιν ἄρα ἑρμηνικῆς ὄργον καὶ φρονεῖν ὀρθῶς· καὶ μὴ μόνον αὐτὸν ἃ δεῖ πράττοντα, ἀλλὰ καὶ ἑτέρους πείθοντα ἃ δεῖ πράττειν παρεσκευάσθαι καὶ ὅλως εἶναι βασιλικόν· οὐκ ἄπορα τοῖς δι' οὐδὲν ἀπορημία τοῦτον, ἀλλ' ὅσος ὁ τρόπος, τοιοῦτον εἶναι καὶ τὸν λόγον· καὶ πάλιν τὸ ἕτερον ὡσαύτως· οὔτε καὶ τοῖς παρ' ἡμῶν λόγοις· μᾶλλον δὲ ὅσ αὐτὸς ὑπὸ πίπτοιν ὁ λόγος· καὶ τῇ παρὰ τὸν πράγματον μαρτυρίᾳ· καὶ τῇ παρὰ τῶν ἐνδοξοτάτων ποιητῶν· καὶ τῇ τῶν παροιμιῶν πίστει, παρ' ἡμῖν τὰ λυθὶς ἐστι· φ δὲ δεῖ καὶ μᾶλλον λέγειν, δ' ἐδοκιμὲν ἐγὼ μὲν καὶ τοῖς γέρασιν ὁμοῖς ἐξουλὴς ὄφλειν ἄπασι κωτῶν φῦτις αὐτὸς καμικός· ὁρᾶ δὲ τὸ μᾶλλον ἄλλως αὐτὸν ἢ αὐτὸν τιλὸ τοῦτο· ἀλλὰ καὶ ἑτέρωθι, ἡ παρὰ τῶν πραγμάτων προσίσται πίστις· ἵν' ὡς ἀληθῶς καὶ τὴν τοῦ ἀμφίονος ἐῶσιν αὐτὰ πρὸ, καὶ τὸν ξύλον αὐλαμπαθῶμεν φεῖν· ἐμὲ κατὰ τὸν διριπίδην ὡς ἀμφοτέρους τοῖσι τοὺς λόγους ἀλλὰ κατ' αὐτοὺς ἐκείνους διελώμεθα· ἐκστῆναι γὰρ τῶν αὐξομένων γεωργόντων καὶ τῶν ἄλλων ζώων, βόεσθος τοῦ ὑπὲ καὶ τὴν γῆν καὶ ταραχὸ· οὔτε παρ' αὐτοῖ σφισιν εἶχον ὅπη χρήσονται· οὐ δι' ἂν οὐδὲν τὸ συναγορ, ἀηδοῖ μειζους τοὺς ἐλαττους ὑπορ, οὔτε τοῖς ἄλλοις ζώοις εἶχεν αὐταρκεῖν· πᾶσι γὰρ πασῶν ἀπλείστροπα· ἄλλοτ' ἄλλων τάχ' μὲν τῶν πτηνῶν ἀπασῶν· ὅπερ οὖν ὅμηρος ἔφη τοὺς πυγμαίους πάσχειν ὑπὸ τῶν γεράνων, πᾶσι τοῖς τότε τὸ πασῶν οὖν ἔβαινε τῶν ἀλκίμων ὀρνίθων· κατ' ἰχνὺ δ' οὖ, πόρρω καὶ τῶν λεοντων καὶ τῶν κάπρων καὶ πολλῶν ἄλλων ἴσαν· ὥστ' ἀπόλλυσθαι· καὶ μὴν τῇ καπασκαδῇ τοῦ σώματος, οὐ μόνον ἵππον προβάτων, ἀλλὰ καὶ ἵππον κυνῶν ἀπολεῖσθαι· οὐδεὶς αὐτῶν ὑπάρχων αὐτάρκης· φθειρομένου δι' οὖν τοῦ γένους, καὶ καταμαρὸν ὑπορρέοντος, κατὰ δὲ ὁ προμηθεὺς· ἀεὶ τοῦς ὡς φιλανθρωπος, ἀνέρχεται πρισβεύτης ὑπὲρ τῶν ἀνθρώπων· οὐχ ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων παρφεῖς· τυδίδαι γὰρ πρίσβειν τίμωσιν ἢ παπάγγελλειν· ἀλλ' αὐτὸς ἀφ' ἑαυτοῦ· ὃ δὲ βίος τοῦτο προμηθέως ἀγαθοῖς δίκαια λέγοντος· καὶ ἅμα καθ' ἑαυτὴν ἁλιφῶς λογισμὸν τοῦ πράγματος, τῶν αὐτοῦ παίδων ἱέμην, κελεύει ἑρμηνικὴν ἁλθεῖν ἔχοντα εἰς ἀνθρώπους· ὁ μὲν οὖν προμηθεὺς καθ' ἑκάστην ἄπασι, τάς τε ἀμαρτάνειν καὶ τἆλλα μέλλοντος σώματος, ἢν συμπαλακὼς πρόπορον· τὸν δὲ ἱέμην, οὐχ οὕτως ἐκέλευσεν ὡς περ θεωρικοῦ διαδοσιν δικλεῖν, ἵνα πάντες ἑρμηνικῆς ἐφιξῆς μετέχοιεν, ὡς περ ὀφθαλμῶν καὶ χειρῶν καὶ ποδῶν, ἀηδῶς ἀπολιπόμενον τοὺς ἀρίστους καὶ γενναιοτάτους καὶ τὰς φύσεις ἐρρωμενεστάτους, τούτοις ἐγχειρίσαι τὸ δῶρον ἵν' ὅπου φῶτά τι αὐτοὺς, καὶ τοὺς ἄλλους σώζειν ἔχοιεν· ἀφικνοῦνται δὲ ἑρμηνικῆς ἐς ἀνθρώπους οὕτως ἐκ θεῶν, ἰόντινα μὲν ἀνθρωποι τὴν μᾶλλ τῶν ὑφίων διάστασιν χαλεπὴν ἐκφυγεῖν· ἑτάσαντο δὲ ἐχρεοὶ πάντες ὄντα ἀλλήλους ἐν κύκλῳ· κοινωνίας δ' ἄρχον ἀρχόν· καταβαίνοντες δὲ ἐκ τῶν ὀρῶν, ἄλλοι κατ' ἄλλα μίξαντες τῆς νικομαχίης ἐπάσασι, τόγε πρῶτον ὑπαυδοῦσι μᾶλλ δὲ τοῦ τὸ δὲ λόγου τὸν

κυβεύειν μὲν δ' ἔχειν βούλεται τὸ πόλιν παλλαΐξ, ἀλλ' ὅμως τοῦ διὰ ταῦτα μέγα φρονοῦσιν ἄν τις αὐτοὺς
οὐκ ἀξιοῦσι πρὸ τῶν φιλοσόφων εἶναι· ὥστ' εἰ μὲν αὐτάρκεστον ἦν τὸ τοιοῦτον εἶδος ἀξιον, δυοῖν ἐστὶν ἴσους ἢ τριῶν μισῶν· εἰ
δὲ παιδαγωγικὸν ἢ βαρβαρίζοντας, ταῦτα τοῦτ' ἔστιν οἱ πολλοί· καὶ φέρουσιν ἐνίοτε αὐτὴ παιδαγωγῶν, βωμοὶ γινόμενοι τοῖς αὐτῶν δεσπόταις, ὅταν καταλύσωσι τὴν τέχνην· καὶ οὐ μὰ Δία οὐκ
ἐκ τῶν ῥητόρων ἔλαττον ἔξουσι δυσκολαίνοντες· οὐδὲ τεθεικέτο λέγουσι, τί δ' ἔστι αὐτοῖς μὲν ὁ συμβέβηκε βοᾶν τοῖς καὶ κονδυλίζουσι τοὺς τοιούτους, καὶ οὐχ ὅσον ἀφοσιώσασθαι τοῦτ' ἔστιν, οὐκ αἰσχυνάκαιτ' ἂν
ὀφθῆς· οὐδὲ εἰς τὴν πρεσβείαν αἱρίζονται· οὐδὲ τὴν τοῦ μεγίστου τῶν αἱρετῶν πράγματος ἐπίστασθαι δόξαι οὐδὲ τοῦτο καὶ τοῦτ' εἰσὶν, οἱ δὲ φιλόσοφοι μεμύηνται καὶ γαυριῶσι· καὶ πρωτεῖον
αὐτὸ νέμουσιν, καὶ μεγάλους αὐτοὺς ἄγουσι ταῦτα λέγοντες ἐν αὐτοῖς, καὶ οὔτε τοῖς ῥήτορσιν ἀπεικός
ἐστιν, οὔτε τοῖς παιδαγωγοῖς ἴσως οἷόν τε παιδεῦσαι φρονεῖν· ἀφ' οὗπερ ταῦτα ἔχει λόγον ἡμᾶς, κἀκεῖνα τοῦ-
τοις ἔοικεν· ἔγεφυρόδ' αὖ καὶ τὴν τέχνην, ἣ μὲν μεφακιώδης· οὐμὲν ἀφ' ἑτέρας τοῖς αὖ λόγοις, ἀπεῖ ξώ-
μαν δ' εἰκάσειν ὅτι ῥητορικὴ διὰ παντὸς τῶν τῆς ἀρετῆς μορίων δίκαι φρονήσει μεδυρίδεῖται· δυρίδεῖ-
σα δὲ ἡ τοῦ δικαιοσύνης σωφροσύνη δὲ καὶ εὐδρία φιλαπομένη· τοῦτο δὲ καὶ κατὰ τούτους τοὺς λόγους
αὐτὸς ἰδεῖν ἐστιν· ἔστι μὲν γὰρ δήπου ῥητορεύειν, τὸ δ' οἷόν τε ἰζδυρεῖν καὶ τάξασθαι τὰ πρέποντα ἀπο-
δοῦναι μᾶλλον κόσμου καὶ δυνάμεως· φαίνεται δὲ ἡ μὲν δύρισις κατὰ τὴν φρόνησιν ἔχουσα· εἰ γὰρ ἀμύχα
τον φρονήσεως ἀπολειπόμενον, τῶν χρόμων δύρειν ὁπουδ· ἡ δὲ σωφροσύνη κατὰ τὴν διαχείρισιν τύσα,
καὶ τὴν τῶν ὑγιαλῶν τε καὶ ἀκόλων συμφωνίαν· αὐτὴ δὲ αὐτῆς δικαιοσύνης τὸ πρέπον τόδε· τοῦτο
δ' ἐστὶν, ἡ πρὸς ἅπαντα καὶ ὁπόσα ἑκάστῳ προσήκει τῷ πράγματι σῶσαι· ἀνάμνησιν δὲ ἐκ τοῦ δίδό-
ας οὐδὲν οὕτω μετέχειν ὡς ὁ λόγος βούλεται· τὸ γὰρ παντὸς καὶ ἀγενεῖς, οὐδὲν οὕτως ὡς ὁ λόγος ἐξ
αἰζει καὶ ἡ σωφροσύνη· εἶεν· ἐχόντων δὲ τούτων οὕτω, τίνας ἂν εἰκότως λαβόμενοι κακίζειν ἔτι τὴν ῥη-
τορικήν· ὁ τὴς ἄμεινον καὶ καθαρώτερον ἐκ τῶν ἐκότων αἱρεθῶν, προφέροντ' ἄν, ἢ ὅστις δύναιτο ὁποί-
ους χρὴ καὶ ὁπόσους, καὶ πρὸς ὁποίους, καὶ οὓς πάσας δεῖ πείθεσθαι τοὺς λόγους, ἢ ὡς ἔξω τῆς πειθ-
τικῆς δυνάμεως ἔστιν ἢ πολλοῖς ἢ ὀλίγοις ὀρθῶς διαλεχθῆναι· ἢ ὡς ἀλλοφῶ προσομιλεῖν, πειστέρῳ,
ἢ περισβυτέρῳ λέγω, ἢ ὡς γνῶσιν, ἢ ὡς ἑταίροις, ἢ ὡς ἑδόσιν, ἢ ὡς ἀγνοοῦσιν, ἢ πολεμίοις, ἢ
συμμάχοις, ἢ τρυφῶσιν, ἢ δι' ὀμοῦσιν, ἢ μυρίαις αὖτις ἑτέραις ἄτοπα δικαίοις· ὁ γὰρ περὶ τῶν λόγων ἐξ-
ακὸς ἅπασι χρῆ, καὶ τὸν καιρὸν εἰδὼς, καὶ δυνάμενος ταῦτ' ὡς πρὸ οἷδε καὶ φαίνεται, οὗτός ἐστιν ὁ
μόνος πᾶσιν ὅσ' ἐστὶν ἐν τῷ χρῆσθαι δυνάμενος· οὗτος ὁ νουθετῶν αὐτὸν· οὗτος ὁ κατηγορῶν ἐπιδεδαι-
οῦτος ὁ παρακρούων ἐρεπτῶν, τοῦ κατὰ τοῦτο ἀπολειπομένου· καὶ μὴν ὅτι γ' ὡς τὸ δεῖ λέγειν, οἶδε, τί
δεῖ σιωπῆσαι καὶ πρὸ ἄμεινον ἐᾶν, καὶ πρὸ παῦσαι· ὡς πρὸ καὶ ὅστις οἶδε πρὸ παίειν καιρὸς, οὐκ ἀγ-
νοεῖ καὶ τὸ ὀρμεῖν· ὅστις δὲ λόγου καὶ σιωπῆς καιρὸν ἐπίσταται, κατ' οὐδὲν ἧττον τοῦτων ἁμαρτάνο-
ται· εἰ δὲ μὴ πλέγων μὴ σιωπῶν οὐδὲν ἧττον ἐκ τῶν ἐκότων κατὰ γοῦν τὴν τέχνην, οὐκ ἄρα τοῦ φι-
λοσόφου μᾶλλον ἢ τοῦ ῥήτορος, εἰδέναι πρὸ χρὴ σιωπᾶν· καὶ μὴν, ὅστις γε ἃ προσήκει λέγειν οἶδεν,
οἶδεν ἃ πράττειν προσήκει· οὐδεὶς γὰρ ἐστὶν ὅστις ἃ προσήκει πράττειν ἐᾶν εἰδὼς, ἃ προσήκει
πράττειν ἀγνοεῖ· οὐδὲ ὅστις ἀγνοῶν ἃ προσήκει πράττειν, εἰ καὶ τύχει· καὶ μὴν, ὅτι εἰδὼς ἧττον τὰ
πράττειν, οἶδε καὶ τἀναντία δίκαιον· ὥς γε καὶ ὅστις δίκαιον ἧττον πάσχειν, εἰ σωφρονεῖν ἐθέλει· ὁ
αὐτὸς ἄρα ἐκ τοῦ λόγου φαίνεται λέγειν τὰ δεῖ καὶ πράττειν δυνάμενος· καὶ ὁ αὐτὸς πρὸ ἀμφο-
τέρων κατὰ τὸ ἐκὸς ἁμαρτών. Ταῦτ' ἄρα καὶ οἱ παλαιοὶ, συνεῖδον τὰς δυνάμεις καὶ οὐ διέφρισον·
ἀπ' ὄμηρος μὲν ἔφη τὸν φοίνικα ὁ τοῦ πηλέως ἐπιφθέγγεσθαι τῷ ἀχιλλεῖ, μύθων τε ῥητῆρ' ἔμμεναι, πρη-
κτῆρά τε ἔργων· ὡς τὸν αὐτὸν εἰδότα ἃ πρέπει λέγειν καὶ ἃ πράττειν ἄμεινον· καὶ πρότερον τοῦτον, πρό-
τερον αὐτὸς συνέφυσιν εἰπών· οὕτω εἰδὸς ὁμοίου πλεῖστον· οὐδ' ἀγορίων· ἵνα τ' αὖθις ἀμφιρεπεῖς τε
λέθωσι· τὸ μὲν πρακτικὸν, ἐξ ἑνὸς εἶδους τοῦ κατὰ τὸν πόλεμον ἐμφαίζαν· τὸ δ' ὠφελογικὸν, ἐκ τοῦ
κατὰ τὰς ἀγορὰς· μεταθεὶς δὲ ὅμως ἀμφοτέρων, τὸ ἵνα τ' αὖθις ἀμφιρεπεῖς πλέθωσι, τὰς ἀγο-
ρὰς προσέθηκεν οὐ τῷ πολέμῳ· ὡς ἀμείνω γὰρ ῥητορικὰ ὅτα λέγει τοῦ τῶν πρακτῶν, ἢ ὅτας αὐ
τὸς πράττειν τὴν πρᾶξιν· εἰκότως· ὅσῳ γὰρ βέλτιον ἄρχειν ἢ διακονεῖν, τοσοῦτῳ λέγειν τὰ οἷόντα βέλ-
τιον ἢ πράττειν· ὁμοῦ γὰρ ὄλμαι, πολλοῖς σύμβουλος γίγνεται ὁ δι, αὐτὸ ἑνὸς ἄλλου πρὸς γίγνεται· ὡς-
τοῦ δῶν τοὺς ἀρχιτέκτονας τῶν τεκτόνων αἰάγκη πρεῖχειν, ὅτι πως ὅμως τοῦ ταῦτα ἃ τῆς τεκτόνων
ἐστὶν ἐμπειρίας, ὅτι τοῖς ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ τοῖς λόγοις πρεῖχοντας, τῶν τύπους ἢ περιτύπων,
βελτίους ὁ τρίτης ἔοικε· καὶ προσεῖπεν ἀριπρεπεῖς· μᾶλλον ὀρθῶς προσεῖπεν· ὁ μὲν γὰρ ἐν πολλοῖς
πράττων, οὐκ ἔκδηλος γίγνεται· πολλοὶ γὰρ οἱ μετέχοντες· ὁ δὲ ἐς τὸ μέσον λέγων, ἃ πάντας φίλκει
ται· καὶ πως τῆς ἐς αὐτὸν ὁρῶσιν· ὅθ' ἁσφαλέως ἀγορεύει· ἀμοῖ μᾶλλον· μᾶλλον δὲ περὶ τὰ ἀγερωχοῦσιν·
ἐς γὰρ ἕτερα αὖ παρατρέπεται, χἀθ' ὁ γε αὐτὸς λόγος· ἐν ὅς ὅμηρος σαφῶς μαρτυρεῖ,
ἔτι τὸν κολαχαίνων ῥήτορα λέγει· ἐνδὲ ὁ τρίτος λέγει· ἐνδὲ ὁ τρίτος ἀπλῶς· ἐνδὲ γὰρ δεῖνα, ἐν γὰρ δεῖνα δαιμαίζων· ἐνδὲ τὰς

ἔτι δὲ ὁ μὲν κυβερνήτης, ἐξημισείας τὴν ἰσχὺν ἔχει· τὸ γὰρ σώζειν μόνον ἐστὶν αὐτῷ· ἀπόλλειε δὲ οὐδὲν οὐδὲ ἵνα τῷ λόγῳ τῆς τέχνης· ἀλλ' εἰ πῆς καὶ ναυαγίας συμβαίνει διαφθορᾶς, παραπεπαυται καὶ οὐ σωνύεται· ὁ δὲ ῥήτωρ οὐ σώζειν οἶδε μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀπολλύειν· καὶ ἐκβάλλειν ὃς ἄμεινον· ὥστε πλέον ἐξ ἀμφοτέρων τὸ κράτος τῷ ῥήτορι· καὶ ὁ μὴ κυβερνήτης, οὐδὲ οὗς σώζει, πρὸς ἀξίαν σώζει· ἀλλ' ὡς τὸ καὶ τὸ παράδειγμα λέγει, οὐκ ἀπεικὸς ἐγένετο τοὺς τοὺς ἐνεπλήσαι πρεσβύτερον ἢ ζῆν· ὁ δὲ ῥήτωρ καὶ τὴν τοῦ σώζειν μερίδα εἰς τὸ δίκαιον περοῖ· οὐκοῦν, οὐχ ὅμοιον γίνεται τὸ παράδειγμα, ὅταν δ' ἀνοῖν ὄντοιν, ὁ μὲν, ἀμφοῖν ἢ σὺν τῷ δικαίῳ κύριος, ὁ δὲ, καὶ βάτερον ἐξημισείας ἔχει· διὰ ταῦτα ὁ κυβερνήτης δύο ὀβολοὺς πεζαλάμενος, ἐπὶ ἐξ ἀγγίνος· ἐὰν τι ἐξ ἀγγύου φύσᾳ πρότου δύο δραχμαὶς, ἐὰν παμπολὺ ἐκβαὶς παρὰ τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ναῦν, πᾶν πατεῖν μετρίᾳ τῷ χέματι· λογίζεται γὰρ φησιν, ὅτι παλαιὸν ἐστιν ὅστινας ὠφέλησε τῶν ἐν τῇ νηὶ θαλασσοπορούς τινας ἐβλαψε, καὶ διὰ ταῦτα, οὐ νόμος ἐστὶ συμνύεσθαι τὸν κυβερνήτην καὶ παρσώζοντα ὑμᾶς· ὁρᾶς τί λέγεις; οὐ νόμος φησ· ἀλλὰ τοῦτο ῥήτορα νόμος· οὐκοῦν καὶ δίκαιον· ἀλλ' ὁ κυβερνήτης ἐκεῖνα τοιοῦτος, καὶ πρὸς ἐκείνοις εἰ μὲν καὶ ταῦτα λογίζεται, οὐκ αἰσχρὸν φαίνειν· ἐστὶ δὲ καὶ κυβερνήτην καὶ πάντ' συνιδεῖν ὅτι κυβερνήτης μὲν, ὃς πρὸς τοὺς πεντήκοντα ἀνδρῶν ἐστὶν ἢ πρὸς χιλίους· τὸ δὲ τοῦ ῥήτορος πρᾶγμα ὁ οὐ ξυ, οὐ κατὰ ναῦν ἐστὶν ἀγγυτάλια· οὐδὲ ἐστὶ ὅλως μετρεῖται τοῦτο· ἀλλὰ καὶ λιθίνης αὐτοῖ, καὶ πόλεις οὐ μυρίανδρος μόνον αὐτὴ τῶν μυριοφόρων· ἀλλὰ καὶ μετρῆσαι χαλεπὸν, τῇ τῆς ῥητορικῆς ὑπεροχῇ πλοῦτῳ τύχης τε καὶ προσπασία· καὶ ὁ μὲν γε κυβερνήτης κατάρας, οὐκ ἔχει τι χρήσασθαι τῇ τέχνῃ· τοῦ δὲ ῥήτορος οὐδὲν ἐστὶν χωρίον ἐξαίρετον· καταχώσει φησὶν ἡμᾶς ὁ μαχαιροποιὸς πρὸς λόγοις· πρὸς ὑγρὸν γίαν κεφαλὴν· μέχρι μὲν γὰρ ἁπλῶς μαχαιροποιός ἐστι, μὴ ὅπως μετρεῖν ἔχει λόγῳ τὴν τέχνην, ἀλλ' οὐδὲ τάκτως τῆς τέχνης παρέχειν ἕως αὖ μὴ νικήσωσιν οἱ ῥήτορες· ὁ δὲ μέλλει καταχώσειν τοὺς λόγους, πρὸς τοῦτον πρωτικὴν δύναμις· οὐκοῦν ὅπως καὶ μαχαιροποιῷ ῥητορικὴ χρήσιμον εἴη τι μέλλει τῇ τῆς τέχνης εἶναι δόξαν, πῶς οὖν πᾶσα χρὴ ῥητορικὴ χρῆσθαι· ἕνα μὲν ἴσως τοῦτον ἁπλῶς· ἀκόλουθα δὲ ὅμως τρεῖς· καὶ παιδοτρίβας, ἰατρῶν ἐν προσώποις ἄγων· εἰ μὲν γὰρ οὐ ταύτην λέγοις γυμναστικὴν ἀεὶ ἀγαθὸς τὴν ὀσφῦν τὸ σῶμα κινοῦσαι, πᾶσι τοῖς αὖ μετέχουσι γυμναστικῆς· πᾶσι γὰρ ὅσοι κινοῦνται· καὶ τι βαυμάσαιμι αὖ δ' πᾶσι ἀμείνους εἶναι συγχαίρειν ἰατρῶν· καὶ τέχνικα τοῖς χρῆσθαι σώμασι· δεῖ δὲ καὶ παιδοτρίβαι προσῆκεν τῇ ταύτης λέγει, ὥστε εἶναι ταύτην ἕξιν τὸν ἄγειν ἰατρικῶς· πᾶσι γὰρ ὁ παιδοτρίβης ἰδεῖν τοῦ ὅτι χωρὶς μὲν παιδοτριβῶν, πολλαὶ γίνονται αἱ ὦν αἵρεται καὶ σώζεται ἰατρικὴν δεῖσαι καὶ μὴ, πᾶσι τὸ παιδοτρίβειν διαφέρει· ἀλλ' ἵνα μὲ λόγος ἡμῖν λόγον ἐκδέχεται, ἀγαπητὸν ὃ' ἂν καὶ τοῖς εἰρηκόσι ἐξαρκέσαμεν, ἐὰν τοῦτ' εἶναι τὴν ὑπὲρ τούτου δόξαν φέρωμεν, καὶ ἡ τοῦ τυγχάνειν φησὶν, ἐκ θαλάττης σώζεσθαι· ὥσπερ καὶ ταύτην συμβούλομεν· ὅπως βέλτιστοι, οὐδὲν γὰρ οὐδ' ἡμεῖς ἡ πρὸς λοιμὰ τὸν τοῦ φαύλων λέγειν, ὁ μὲν καλλίστα νεῖν ἁδῶς, κωφὸς ἀρκούντως ἔχει σωθεὶς· ἕτερον δ' οὐδεὶς πώποτε ἐπαίτιον ἐστὶν αὐτῷ· ὅτι μὲ ὁ ἄλλος λέγειν τὸν μυλωνᾶον ἀρίστα· ὁ δὲ ῥήτωρ, οὐχ ὡσὰν μόνον οὐδὲ ἄλλον εἶναι σωζόν, ἀλλὰ καὶ φίλους· καὶ πόλιν, καὶ συμμάχους δυνήσεσθαι μεμελετηκέναι· καὶ ὅστις μὲν ἄριστος κολυμβητὴς, πρὸς τοῦ πόντου πέφανεῖ πλέων παραπέμπων· μὴν εἰ σκίλλαν εἶπεν· οὐδὲ ὅταν ἐκβῇ τῆς θαλάττης ἢ ἧς λίμνης ἢ τοῦ ποταμοῦ, χρήσιμον οὐδὲν τὸ νεῖν αὐτῷ· τὸ δὲ ῥήτορι καὶ λίμνας καὶ πλαγκτὸν καὶ ποταμοὺς ὑπερβεῖν δυνατὸν τῇ τέχνῃ· καὶ μῶλων οἴκοι, καὶ πλέων, καὶ καθεζόμενος· καὶ βαδίζων, ὁ αὐτός ἐστιν· ἆρ' ἴσα πρὸς ἴσα ἀμείβομεθα; καὶ οὔπω τὸ κυρώτατον εἴρηκα· ἀλλὰ τῶν πρόσθεν παρηνοῦμαι· ὅτι ὦ θαυμάσιοι, νεῖν μὲν καὶ σὺς καὶ αἱ κύνες αἱ φαυλόπαιδες αὐτῶν ἐπίστανται καὶ πολὺ γε ἱκανώτερον αὐτῶν· καὶ τάχιστα ἐλαφους φασὶν εἶναι νεῖν τῶν θαλαττίων ἐχθύων ἀλλήλων· πρὸς τὸν καὶ πολλάκις ἀεὶ γιγνομένην τὴν αὐτὴν ἐκδιαδοχῆς· τὴν δὲ τοῦ λόγου φύσιν καὶ δύναμιν, οὐ λαγωοῖς καὶ ταὼσι, οὐδὲ ἐλάφοις ἐνίσχυσεν ὁ παντὸς δημιουργήσας θεός· οἶμαι δὲ οὐδὲ τοῖς λέουσιν· οὐδὲ τῶν ἄλλων ζώων οὐδέσπω· οὔτε ὅσα ἐν θαλάττῃ· οὔτε ὅσα κατ' ἤπειρον· οὐδ' ὅσα ὑπὲρ αὐτὴν πτᾶται· ἀλλ' ἐν ἀνοῖν γίνεσθαι μόνοις τοῦτο ἔφυτευ πρότερον μὲν καὶ πλεῖστα τῷ παντὶ ἀρίστῳ δ' ἄντρῳ δὲ, τῷ πάντων τῶν λοιπῶν ἀρίστῳ δ' ἐν τούτῳ· ὁ ῥητορικὸς παραλαβοῦσα, ἄγει καὶ κοσμεῖ τὸν ἔχοντα τι καὶ πρὸς χρωμένους αὔξουσα τὸ προσῆκον αὔξεσθαι κατὰ τὴν φύσιν ἀνέρῳ· καὶ πρὸς ἀεὶ πόντῳ πλάττων ἐπίδειξιν ὑπὲρ τοῦ κολακείας εἶναι ἐρᾶ πρὸς ἐκεῖνον ὅσα νῦν ἡμεῖς ὑπὲρ πάντος τοῦ ἐναντίου δεικνύμεν, οὐκ οἶδ' ὅπως ἂ μέλλον ἄπιστα ὡσαύτως τὸν λόγον, εἰ δὲ οἷόν τε παραδείγματι φαυλοπαπτικὸν αὐτῆς τὴν ἀξίαν ἐμοὶ μὲν οὐκ ἔστι τὰ τοιαῦτα τοῖς ῥητορικοῖς δύναται δ' ἄν τις τὸ τοῦ ὁμήρου σώζειν, ἔτος πρὸς ἔτος τὸ ὅμοιον ἀπαρόδιδυς, ὑπολαμβάνειν· τί δ' οὐχὶ καὶ αἱ πτέρυγες τοῖς παιδαρίοις ταῦτα λέγουσι· καὶ οἱ γραμματιστικοὶ καὶ οἱ παιδαγωγοί· ὑπομιμνήσασθαί σε οὐ χρή, καὶ βαδίζειν ἐν τοῖς ὁδοῖς ὅπη χρὴ κοσμίως, καὶ τοῖς πρεσβυτέροις ὑπαίσασθαι, καὶ τοὺς γονέας φιλεῖν· καὶ μὴ ὀρυβεῖν· μὴ δὲ κυβδίζειν·

ἴσα πρὸς ἴσα

λόγου καὶ ἐναντία, τοῦτ' ἦν ἄρα ἡ ἀληθὴς ἡδονὴ καὶ τῶν μελλόντων προαιρεῖσθαι ὡς ἔστιν, εἶτ' οἰεσθαι μηδὲν εἶναι μεῖον· ἐπὶ τούτου δ' ἔστιν ἰκανὴ τῆς πλάνης ταύτης μαρτυρία, ὅτι καὶ πολλῷ μείζονων εἶναι τῶν τοιούτων ἡδονῶν ἀξίους προσαπολογεῖται αὐτός· καλεῖ γὰρ φησὶ Καλλίκλεα· οὐκοῦν καὶ ὁ πᾶσιν μεγάλην ἐξουσίαν τοῦ ἀδικεῖν γιγνόμενον, δικαίως διαβιῶναι ἐπιτρέπεται ἡμῖν ἡσυχίαν ἄγοντας ὑπάρχειν αὐτόν· εἰ δὲ τοῦτο, δικαίως διαβιῶναι ἐπιτρέπεται, μεῖζον δὲ πάντων δικαιοσύνης, τὸ δυνάμενον ἀδικεῖν ἡσυχάζειν, ἢ τὸ μὴ, πῶς οὐ τοὺς τῶν κολάκων ἀπέχεσθαι οἴ τοιοῦτοι. οἵτε καὶ τἀναγκαῖα δικαίων τοσοῦτον προέχουσιν ἐοικέναι τῶν τοῦ ὁμήρου συμβαίνει· καὶ πέρας προοικεῖν· ὅπερ τ' ἄρτιον ἄμεινον· ὁρᾶτε γὰρ ἀρτίως ἐπῃνεῖτο νῦν μόνον οὐ κακῶς εἰπεῖν δυνάμενος, ἀλλὰ καὶ διαφέρονται ἀναγκαίως θεὶς, καὶ μαλπάδιον καὶ θεμιστοκλέους τοῦτο δ' ἀπαγορεύει, αὖθις ἐστὶ δικαιοσύνης· ἀφ' ὧν γὰρ αὖ ἐγὼ τοῦτό τι ὠδὶ κατηγορῶ, οὐ φήσει ἐμοῦ πρακτέον· ὡς ἀτάκτου τ' ὄντος καὶ λίγειν ἃ πρὸς τὴν κακῶς· ὧν ὅπερ τοίνυν αὐτὸς τὰ μὲν ἀναγκαῖα κατηγορεῖ ἐκείνων, τί κωλύει καὶ ἡμᾶς αὐτὰ τὰ μὲν ἀναγκαῖα ὑπὲρ αὐτῶν λέγειν αὐτὸν εἶναι· καὶ τοι δικαίων τοῦτον ἐξομοιοῦσθαι ἀναγκαῖα· φαύσεται γὰρ οὐχ ἁπλῶς· οὐδ' ὡς τοῦτο μόνον δεικνύμενοι, εἰς τοὺς ἐναντίους λόγους ἐλκυσθῶσιν αὐτῷ· ἐγὼ καὶ ἐξ ὧν ἐκείνους ἔπαθον, τοῦτον ἐπαινεῖν οὐκ ἔχω· εἰ δ' ἐπιορκοῦσι ἐπαινεῖ τοῦτο, δι' αὐτὸ τοῦτο οὐδ' ἐκείνους ἔχω ἀπαθῆ φάναι· ὡς, ὅπερ σύμβολον δίμαχον προεῖπον τοῦ, κακῶς ἐπαινεῖν ἐκείνους προσῆναι, τὸ παιδεῖν αὐτοὺς ὑπ' ἀπαιδεύτων κακῶς· ὡς οὐκ ἂν πύθοιο γε βελτίους ὑπ' αὐτῶν γιγνομένους ἁμαρτόντας ἢ πρότερον· ὑφ' ὧν μόνος τοὺς ἄλλους ἁμαρτάνειν ἐποίησαν· ταῦτα δ' οὔτω ἔχειν, καὶ ὑμῖν χρὴ καὶ πιστεύειν παραγωγὴν ἐποιησάμην, τάχ' ἂν εἰρηκέναι οὐ μόνον οὐδὲν φλαῦρον εἴρηκεν, ἀλλὰ καὶ σφῶν ἐξαίρετον τῶν ἄλλων τοιοῦτον καὶ τὸ παιδεῖν κακῶς ὑπ' ἀπαιδεύτων, δεῖγμα τοῦ μὴ καλῶς ἀπαιδεύτου προσῆναι εἶναι, οὐδ' ἀρτίως προσῆκε καλῶς· οὐδὲ γὰρ οὗτος ἀξίως δίκης φεύγει· ἀλλ' ἐξέπεσεν προσθῆναι δ' ὅπου τοῖς γε οὐδὲ ἐν δικαστηρίῳ δυστυχήσασιν ὥσπερ μαλπάδης καὶ πολύκλῆς οὐδ' ὑπὸ τοῦτων ὅτι προσέκρουσεν ὑπὸ τῶν πολλῶν· ἀλλ' ἐξεπράκασθε ὑπ' αὐτοῦ τοῦ δήμου· οὐκοῦν ἁμαρτάνειν ἐστὶ, τοῦτο σύμβολον κακίας εἶπες ἡμῖν· ὑπ' τυχεῖν προσῆκε, οὔτε μαλπάδης οὔτε θεμιστοκλῆς οὐδ' ἕτερος ἄλλος ἅπαντες ἔπαυσαν, καὶ δικαίως ἂν φαῖεν ἂν μᾶλλον· εἰ δ' ἐκεῖνοι τοῦτο ἐξελέγχονται, τί κωλύει μὴ δ' ἀρτίως ἀλλ' ἐγγύτερον, μὲ δ' ἔξω τῆς ἐκείνων ἀπίας πέπαυ· ὥστ' οὐ μόνον τῆς κατὰ ῥητορικὸς λόγους ἀλλὰ καὶ τῆς ἰδίας κατὰ τῶν ἀνδρῶν, ὅτε ἀμαθὴς ὑπερασπίσας ὑπ' αὐτοῦ τιμωμένης, ἐκείνους οὓς κακίζει βοηθῶν φαίνεται· ὡς ὥρα ἐκ τοσούτου παραδοξολογεῖν προχωρῶν· εἶεν ἄγε δὴ τὸν κυβερνήτην· καὶ πρὸς εἰ τέκα φησὶν οὐ φρονεῖ μέγα· οὐδὲ ἴσον τῷ ῥήτορι, σοφὸν ἐκ θεοῦ τοῦ καὶ τοῦτο, ἀλλ' ὡς τοὺς καὶ αὐτοὺς καὶ χρήματα· ἐγὼ δὲ ὁρῶ μὲν κἀκεῖνο ὑπάρχον αὐτῷ πάντως τόσον, τίνος οὖν ἕνεκα οὐδὲ αὐτὸς τῷ κυβερνήτῃ παραχωρεῖς· εἰ γὰρ φιλοσοφίας εἵνεκα ἀτίμως μετὰ τῶν πολλῶν ἀγρύπνως πλεῦσαι φὴς εἰς σικελίαν τῷ Διονυσίου βουλῇ· οὐχ ἧττον ὁ κυβερνήτης ἐκεῖνον ἔσωζεν, ὁτὲ ἄγων· καὶ ταῦτα ἴσως διὰ τοῦ μεγίστου τῶν πελαγῶν· ἀλλὰ τοσούτου σοῦ πλέον εἰδὼς ἔχει, ὅσον καὶ αὐτὸν τὸν μέλλοντα σώζειν· ἢ δίωνα ἔσωζεν· ἀλλ' ἐῶ ταῦτα· ἀλλὰ πῶς οὐκ ἄπρον ὡς ἀληθῶς, εἰ κατὰ μὲν ὁ κυβερνήτης μὴ ἀξιοῖ τὸ ἴσον φορεῖν τῷ ῥήτορι· μὴ δ' ἀμφισβητεῖ· σὺ δὲ χρὴ τοῦ Ἰσοκράτους παραδείγματα ὥσπερ τὰ τοιαῦτα ποιοῦσι τοὺς ἐντεχνους, ἃ παῖς εἶκοσι σοὶ αὐτὸς· καὶ μὴν ὅπου γε οὐχ ὑπαρχείς τῷ ῥήτορι, οὐδὲ ἔχοις ἂν αὐτὸν τοῦ βαίνειν, ὡς ὥρα ἐν ἀγῶσι παραξίαι εἰκότα· ὧν οὓς· ὅρα τί ποιεῖς· ὁ ῥήτωρ οἰχόμενος τὸν τέφανον λαβών; οὐ μεγάλα γὰρ ἀγωνίσματα τῆς ῥητορικῆς τοῦτο ἂν εἶναι· καὶ γὰρ ὅδε καὶ οὐδεὶς ἂν τοῦ διδάξαντος τοσοῦτον γε νοῦ μετέχων, ὅτι αὐτὸς τῶν μὲν ναυτῶν ἐστὶ ἄρχων· τῶν δὲ μετεώρων τὸν διάκονος καὶ ὑπηρέτης· καὶ τοῦτο καιρῶν τοσοῦτον αὐτῷ μέτεστιν, ὅσον τοῖς ἐγγυτάτω πλεῖν σωθῆναι, καὶ νὴ Δία ὁρμοῦντας ἐπ' ἀκρωτήρια, ἀναστῆσαι προσάγοντος τοῦ πνεύματος· τὸ δ' ὁπότε μεῖον ἄμεινον, ἢ ὁπότε οἶκοι μένειν, καὶ ὅπου καὶ ὑπὲρ ὧν πλεῖν, οὐδὲν οὔτε ἰδεῖν ὡς ἑτέρου μᾶλλον δυνατὸς, οὔτε συμβουλῆσαι κύριος· τὰ δὲ τοῦ ῥήτορος, οὐ τοιοῦτόν ἐστιν· ἀφ' ὧς περ οἱ κυβερνῆται τῶν ναυτῶν ἄρχουσιν, οὕτως αὖ τῶν κυβερνητῶν οἱ ῥήτορες ἄρχουσι, ὅταν τὰ κράτιστα βούλωνται· καὶ τοσοῦτο γέ τοι τῶν κυβερνητῶν οἱ ῥήτορες κυριώτεροί τῶν ναυτῶν εἰσὶν οἱ μὲν, ὅσοι μὲν, ἐμπλεόντων ὅτι κύριοι τῶν ναυτῶν· οἱ δὲ, καὶ κατὰ τοῦ πλεῖν, ἢ μὴ, τοὺς κυβερνήτας· μᾶλλον δὲ ἀμφοτέρων ὅτι κύριοι καὶ τῶν κυβερνητῶν καὶ τῶν ἐμπλεόντων οἱ ῥήτορες· διὰ τοῦτο γε καὶ πειθοῖ ἐξαρχοῦς, ὅτι καὶ τοῖ πλουτίζουσι· καὶ πάλιν ὑπὲρ ἂν τούτου δ' ἐκωλύοντο· ὥστε οὐκ οἶσθ' ὅπως ἀποστατέον, καὶ νικῶντα ἀποστέλλουσι· οὐδὲ τὸ σιωπᾶν τὴν ναῦν· οὐδὲ τοὺς ἐν τῇ πρύμνῃ κεῖσθαι δεῖν ὁ κυβερνήτης· ἀλλὰ τὸ χεῖμα προσιέναι ζητεῖν τοῦ πράγματος· ὥστε ὁ δῆμος οὐκ ἀξιοῖ μείζον τοῦ δικαστοῦ φρονεῖν οὐδὲ ἴσον, ὅτι δὲ αὐτὸς ἀποκλίνουσι· εἰ δὲ μὴ, ἀλλ' ὅτι καὶ αὐτὸς· ἀλλ' οὐδὲν αὐτῷ μέτεστιν ὧν, τοῦτο ἀναγκαῖον ποιῶν· τὸν δὲ μετ' ἐξουσίας κρίνοντα τὸ δίκαιον ἐξεπίτηδες·

πειθόντων ἀρετῆς πίστεις δ' εἴγμασι, τοῦτο μὲν τῆς τῶν πεισάντων πρῶτον ὑπάρχειν ἐγεῖσθαι· καὶ γὰρ ὅσοι μὴ ὑπὸ τῆς βουλῆς αἱρεθέντες, ἀλλὰ τοῦ πλήθους τοὺς ἀπαφίους τούτους διεξέρχονται, ἐχρῶντο ἴσως ἀσαφῶς, ὡς ἐξ ἀνάγκης ἐκόσμησαν, καὶ οὐκ αὐτῆς πράγμα ποιοῦσι τοὺς λόγους αὐτῶν· ὅστις δ' ἐξεταστὴς καὶ καθ' ἑαυτὸν ἐποίησε πρὸ αὐτῶν, δῆλον ὡς οὐκ ἄν, εἰ μὴ καὶ αὐτοὺς ἀξίους λόγου καὶ τὰ ὄργανα ἐγεῖτο· νῦν γὰρ κολακείαν γε ἀνηκαίους τοῦτο ἀρκεῖν φασίν· οὐδ' ἂν αὐτὸς λέγω ποιήσομεν ἡμεῖς· εἰ γὰρ αὖ λόγου χάριν καὶ δύναμιν δεικνύς ἐν χείρονι, πῶς ἔτι αὐτῷ, ῥητορικὴν φέρειν ἢ ἰδιωτὴν ἐν· πρὸ μὲν τοίνυν τούτων τὰ δεῖ ῥᾴω οὕτω μεμαρτύρηκεν· ὅπου πρὸς τὸ χείρονα ἦγον τοὺς πολίτας οὐδὲ τὰς ἀπιθανίας αὐτῶν δικαίους ἀπαλλαγοῦντας· ἀλλὰ τοιούτων ὄργανα ἡγεμόνας αὐτοὺς ἐγίνοντο, ἃ καὶ πλάττων οὐκ ἂν ἀισχυνθείη κρσμῶν, καὶ πρὸς τὸ δεῖς ἀρετὴν τοὺς εἰργασμένους. οὐχ ὡς κατὰ μέθοδον τὸ ὅλον τοιοῦτον καὶ διαρίσεως τὸ ἀρτιοῦν τὴν φύσιν γενομένων· ἀνῆς χαλεπῶς τοῖς ἄλλοις καὶ ἑαυτὸν πρὸς τοὺς πρὸ αὐτῶν· εἰς δὲ τὸν καιρὸν παρ' λόγον, πῶς ἂν καὶ τοῦ μαρτυρεῖ οὐ τῶν ἐν αὐτῷ γρεγία τοῦτο ἐν τοῖς σαφέστους καὶ καλλικλεους λόγοις· ἐλθὼν γὰρ ἐπ' αὐτὸ τὸ λύειν τὸν λόγον, καὶ φανερὰν τῆς κρίσιος γιγνομένης, χίζεται πρὸ αὐτοῦ καὶ ὁμῶς, ἵνα τις ὁρῶν ἂν ὅτι, ἀσαφηρίστου ἀφαμίξ ὠδί. Ρόπερόν σοι δοκοῦσι πρὸς τὸ βέλτιστον ἀεὶ λέγειν οἱ ῥήτορες, τοῦτους ἐχαλόμενοι ὅπως οἱ πολῖται ὡς βέλτιστοι ἔσονται διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους. ἔ καὶ οὐ τὸ πρὸς τὸ χαρίζεσθαι αὖ τοῖς πολίταις ὠρμημένοι, καὶ ἕνεκα τοῦ ἰδίου τοῦ αὐτῶν ὀλιγωροῦντες τοῦ κοινοῦ ὥςπερ ἄσοι προσομαλοῦσι τοῖς δήμοις· χαρίζεσθαι αὐτοῖς πειρώμενοι μόνον· εἰ δέ γε βέλτιους ἔσονται ἢ χείρους διὰ ταῦτα, οὐδὲν φροντίζουσιν· νῦν ἐχ ἁπλοῦν ἐπὶ τοῦτο ὁρᾶν· εἰσὶ γὰρ οἱ κεδεμονες τῶν πολιτῶν, λέγουσιν ἃ λέγουσιν· εἰσὶ δὲ κρὶς οἵους, σὺ λέγεις· ἐξαρκεῖ· εἰ γὰρ καὶ τοῦτο ἐστὶ διπλοῦν, τὸ μὲν ἕτερον τοῦ τοῦτων, κολακεία αὖ εἴη καὶ ἀιχρὰ δημιουργία· τὸ δὲ ἕτερον καλόν· οὐκοῦν καὶ παρ' ἡμῶν ἐξαρκεῖ· εἰ γάρ ἐστι διπλοῦν· καὶ μὴ ἀεὶ μὲν τὰ βέλτιστα λέγουσιν οἱ ῥήτορες, ἔστιν δ' ὅπου καὶ τὰ βέλτιστα, ἵνα δ' οἱ μὲν, οὗτος· οἱ δ', ἐκείνως λέγουσιν, ὁ κολακείαν ὀρεγόμενος τὴν ῥητορικὴν εἶναι λόγος, ἐν βραχεῖ λύεται· ἔτι τοίνυν σαφέστερον ἂν πλάττοι, σὺ δὲ λόγου τρόπον καλύψας εἰκὸς φασκειν· οὐ γὰρ ὑφ' ἡμῶν γε ταῦτα παρεμβέβληται· Αλλὰ γὰρ ὦ καλλίκλεες ἐκ τῶν αὐτῶν εἰσὶ καὶ οἱ σφόδρα ῥητορικοὶ γιγνόμενοι ἀδόξοτεροι· οὐδὲν μὲν κωλύει καὶ ἐν τούτοις ἀγαθοὺς ἀδρας ἐγγίγνεσθαι· καὶ σφόδρα γε ἄξιον ἄγαθαι τῶν γιγνομένων· χαλεπὸν γὰρ ὦ καλλίκλεες καὶ πολλοῦ ἐπαίνου ἄξιον, ἐν μεγάλῃ ἐξουσίᾳ τοῦ ἀδικεῖν γενόμενον, δίκαιον διαβιῶναι· ὀλίγοι δὲ γίγνονται οἱ τοιοῦτοι· ἐπεὶ καὶ ἐνταῦθ' ἀνάλωσε καὶ ἄλλοθι γε γράφειν· ὅμοιον δὲ καὶ ἴσον τὸν καλὸν καὶ ἀγαθὸν ταύτην τὴν ἀρετὴν τοῦ δικαίως διαχερίζειν αὖ τῆς αὐτῆς ἐπὶ τὰ εἰς δὲ καὶ παύ ἑλλόγιμος γίγνεται· καὶ ἐς τοὺς ἄλλους ἕλληνας ἀρετοειδὴς ὅλως μᾶλλον· οἱ δὲ πολλοὶ ὧν ἄρτι κακοὶ γίγνονται τῶν δυνατῶν· Εν ταῦτα τοσοῦτον αὖ πρωτέρῳ προβέβηκεν, ὅσον οὐ μόνον ὡς ἐγχωρεῖ γίγνεσθαι προσομολογοῦσιν, ἀλλὰ καὶ ἔναγε αὐτὸν ὠόμαχε· γεγόναθ' οἱ φασὶ καὶ ἕτεροι καὶ ἐν ταῦτα καὶ ἄλλοθι· ἐγὼ τοίνυν ἀφαιρῶ τοῦτο καὶ ἕτερος καὶ εἷς ἑτέρωθι· ὃ δὲ καὶ παύ ἑλλόγιμον φύσει γεγενῆσθαι, καὶ οὐ μόνον ἐς τοὺς πολίτας, ἀλλὰ καὶ ἐς τοὺς ἄλλους ἕλληνας, τοῦτον τίθημι μόνον· ἐγκεῖται μὲν γὰρ τοῦτο τὸ μεταξὺ τοῦ μύλου· οὐκ ἀσκεῖσθαι ἐ μοὶ δοκεῖ· οὐδὲ φαύλως· νυνὶ μὲν ὡς ἐξέτασιν· ἀλλ' ὅπως συγκρυφθείη τις ὡς δυνατὸν μίγμα· καὶ εἶτις αὖ ἐν χρῶτο, μὰ δ' αὐτὸς δοκεῖ παρελθεῖν· ἀλλ' ἐνθεῖν· οὔ ἴσα μίσητα ὧδι· καὶ ἅμα πρὸς τῇ πλάττῃ τοῦ λόγου τοῦ παντὸς ἀεὶς ἐν ἀρχῇ τοὺς ἐφεξῆς οὐκ ἐμελλεν ἕξειν ὅμοια χρῆσθαι· νυμὶν τοῦτον γεῖται καὶ ἡμᾶς παρόσειν, ἵνας αὖ τοῦτ' αὐτοῦ, καὶ πρὸ τῶν αὐτῶν ὄντος τοῦ λόγου· προσῆκον δ' ὅπως καὶ τοῖς αὐτοῖς τούτοις ἐνόησα φαίνεται· οὐκοῦν ἀδ' ἐμῆσα, ἐ πρὸς μὲν ἐν τοῖς πᾶσι, μήτ' ἀληθέσι, μήτ' ἄλλοθι μηδαμοῦ ῥήτως ἑλλόγιμος, μὴ δ' ἔξω τῆς τοῦ κολακεύειν ἀπάτας· γεγένηται δὲ ἐς ἀρετοειδὴς ἀληθέσι, τί μᾶλλον τότε πρᾶγμα κακιστέον ὡς αἰσχρὸν καὶ φαῦλον· οὐ γὰρ ἑάδιον ἐ μὴ, τῷ ὄντι γενέσθαι ἐρῶντα προύκειτο σκοπεῖν· ἐπεὶ τοῦτό γε καὶ ἡμεῖς ἑ βούλει μαρτυροῦμεν, καὶ ἑ τὴν φύσιν πρὸς φωνὴν κλησαίμεθα, φύγοιμεν ἂν ὡς ῥάδιον· καὶ, ὁ τέλος ὦ μακάριε τοῖς ἐπὶ τὸ μασιν ἑ λαβοι φωνὴν, ὡς τῷ ὄσκαμανδρος καὶ ὄμαρον· ἀλλ' ἑ δυνατὸν ἢ μὴ, καὶ φύσιν ἐς ἐχον συμβῆναι, τοῦτ' ἦν ἐκ ἑ λόγου φέρε γὰρ πρὸς δίος ἑ περὶ ἀρετοειδὴς γενέσθαι, τοὺς κατὰ τῆς ῥητορικῆς λόγους τούτους ἐπρίετο, προθυμούμενος ἐκ παντὸς τρόπου δεικνύναι φαῦλον πᾶσι καὶ φυγῆς ἄξιον· λέγων ὡς ἀδύνατον χρηστὸν τρπ αὖ δρα ἢ δίκαιον γενέσθαι λόγων τοιούτων προσφάμενον, οὐκ ἂν ἐβούλετο; δῆλοι πότε ἀρετοειδὴς φανῆναι τοιοῦτον, εἴπερ μὴ φθονᾶ πάντων εἰρηκε πρὸς αὐτοῦ· οὐκοῦν δεινὸν ἑ περὶ μὲν ἀρετοειδὴς γενέσθαι, προσδοκᾶν δὲ γενήσεσθαί πα, καὶ μὴ νομίζειν καλὰ παῖ ἀδύνατον, ἐ περὶ δ' οὗτος ἐμφανὲς παράδειγμα ἔπαρχει, μᾶλλον ὡς γενομένου τούτου, μᾶλλ' ὡς ἐγχωροῦντ' ὄλως, ἐγκαλεῖν· καὶ μὴν οὐ δ' ἐκεῖνο ἴσον, μὴ γενομένου μὲν ὅλως χρηστοῦ μηδενός, τοῦτ' αὖ φρεῖσθαι πικμεῖον κατὰ τῆς ῥητορικῆς ὡς ἄφυκτον· ὁμολογουμένου δ' ὑπ' αὐτοῦ τ' κακῶς ἀχρεῖοντος αὐτὴν, καὶ γεγενῆσθαι πᾶσας ἀξίους

ὅσα σὺ μὲν οὔτι χεῖρον νῦν βέλτιον οὐδὲν νῦν τ' εἴρηκας, νῦν τ' ἔπραξας, ἀλλ' ἀνώκνησας ἁπλῶς· ἡμεῖς δ' ὅσον ἥκιστ' ἐφ' ἡμᾶς, οὐ καλυφεῖν ὠμα ἀλλ' ὡς ἔστι χρημάτων ἕνεκα φορὰν πλείστην, τὴν ἀπὸ τῶν λογισμῶν καὶ τῶν λόγων παρεχόμεθα τῇ πατρίδι· καὶ οὔτε πλοῦτος τῶν παλαιῶν ἀνὴρ οὕτω σεμνὸς ἐγένετο, οὔτε ἰσχὺν πλούτων κατεθείμεθα εἰς ἀναγκαῖον ἢ τῶν ἀεὶ καιρῶν πρᾶξιν προσκρούσεσθαι· οὔτε δικαστὰς, οὔτε κινδύνους, οὔτε τοὺς αἰεὶ, οὔτε τοὺς ἔξω πρὸς τοὺς πολεμίους· οὐδ' ὅλως τὰ τῆς τύχης καὶ τοῦ μέλλοντος ἄδηλα· ἃ φυγεῖν μὲν δύσκολον ἢ ἀνθρώπῳ παντί· τοῦτο δ' εἰ πάντες ἐν ταῖς αὐτάναγκες λογίσαιντο, οὐκ ἂν ἦν τὰ τῶν πόλεων πράγματα· ταῦτ' αὖ δίκαια φαίην μετρίως ἐγὼ μὲν λέγοντες. εἶεν· τί δ' εἰ βελτίστους μὲν μὴ ἀπέφηναν καθ' ἡμᾶς αἰνετούς, βελτίους δ' ἔστιν ἢ, τί δ' εἰ μείζω καὶ πρὸ τούτου καὶ πρὸ ἄλλους ἐξήμαρτον αὖ, εἰ μὴ τοῖς ἐπ' ἐκείνων λόγοις κατέχοντο· ἔστω γὰρ μὴ ἀληθῆ φῆς λιμῶ αὖ ἀπολωλεῖν εἰ πρὸς τὸν ὁμοίως ἀγωνίζοντο ἐν ταὐτῷ τοιούτοις αὐτοῖς, ἢ μὴ δύνασθαι γνῶναι τἀληθές· εἰδὲ μὴ πάσης καὶ κίμωνι καὶ περικλεῖ πρὸς τὸ βέλτιον ἄρχοντες τὰ πράγματα, ἆρ' ἂν καὶ προσῆκαν, τοῦτο θαυμάζεις; ἐγὼ μὲν οὖν ἔγωγε πῶς οὐκ ἐχθαίρω ὅτ' ἀληθὲς ἂν μὲν καὶ κριτὰς σκοπᾶτε συγγνωμόνους, οἱ πολλοὺς καὶ τηλικούτους ἁπάσης ἐχέκασθε καὶ ὑπὸ τῶν πολλῶν, καὶ ὑπὸ τῶν ἀπόντων, ὥστε κριτοῦ γε οὐδ' ἀπόντος ῥᾴδιον ἐξωλέστερον, ὃς ἐν τριάκοντα ταῖς πονηροτάταις τῶν ἑλλήνων πρῶτος ἦν· τούτους μέν, οὐ φασὶ δεῖν ἐν τοιαύτῃ ποιεῖσθαι, ὅπως σκοπᾶτε τοὺς νέους διαφθείρειν· οὐδ' εἶναι τἀκείνων ἁμαρτήματα οὐδὲ τοῦν πρὸς σκοπᾶτε γὰρ οὐδ' αὐτὸν ἕξαρχον ὄντα, τοῦ μὴ οὐ διαλέγεσθαι τοῖς νέοις· εἰ δ' αἰνετὸς ἦν μὲν ἐν πολλοῖς καὶ μεγάλοις ὃς καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ ὑπὲρ τῶν ἑλλήνων διεχείρισεν, ἔδοξε δὲ μεθ' ὑβρεως καὶ πρωτικοῦντας ἐβουλεύσατο, ἔστι δ' ἃ καὶ ἐξήμαρτεν, εἰς τοὺς προσήκοντας, ταῦτ' ἀξιοῦν αὐτοῖς τοῖς πρεσβύταις λογίζεσθαι καὶ λεσβίους μὲν τὸν παιδοτρίβην οὐχ ὅσιος πεῖσαι γένετο παῖδας ποιῆσαι μουσικούς, οὐδ' ἄριον· οὐδ' εἷς ἄλλος ἐν λέσβῳ μουσικὴν ἐποίησατο, εἰ δὲ μὴ θεμιστοκλῆς καὶ περικλῆς μὴ καθ' ἁπλῆν ἐπεύδοσαν αἰνετοὺς τὴν πολιτικὴν ἀρετὴν, τοῦτ' ἐκείνους ὡς ἔοικεν ἐλέγχει τοῦ μὴ δίκαιος ἀξίους ὄντας. ὡς τῷ αὖ εἷς καὶ ἑκὼν κατηγορεῖν τοῖς αὐτοῖς λόγοις, ὅτι χρὴ αὐτῶν τὴν πρόνοιαν εἶναι παιδὸς ὥστ' ἀδίκως καὶ ἀγνωσούνην αἰτιᾶσθαι ταῦτα πάντων ἐξαίφνης, καὶ μηδὲν ἁμαρτάνειν μηδένας ἀξίως μηδαμῶ· νῦν δὲ πῶς ἂν προνοεῖν αὐτοὺς χρὴ νομίζειν, ὅταν μὴ ποιῶνται πλημμελοῦντες ὧν ἄρχουσι μὴ δικαίως ἢ εἰ ἐνίοις ἀμελεῖσθαι· νῦν δ' οὕτω πολλὰ ἁμαρτάνουσιν ὧν γνωρίζουσι προσβλέποντες· τοὺς δ' ὑφιστῶτας μισοῦσι καὶ φεύγουσι· ἀλλὰ τοῦτό γε καὶ πᾶς ὄνος ἀπέβλεπεν ἡ παροιμία, τὸν ξύοντα αὐτὸν πρόσω· ἀξίως οἱ δ' ἄρα ἀπὸ ἑαυτῶν ἀρχόμενοι, ἑαυτοὺς νομίζουσιν, ἢ περὶ αὐτοὺς, τὰ φαῦλον τοὺς ἑαυτοῦ λόγους καὶ πράττουσι· καὶ ὁ μὲν ἡνίοχος παραλαβὼν λακτίζοντας τοὺς ἵππους, πράως καὶ τιθασεύει· καὶ πολλῶν, ἐπ' αὐτῶν ἀσφαλῶς καὶ κατὰ πολλὴν ῥᾳστώνην εἴθ' ὅποι βούλεται οἰήσεται δὲ νῦν ἐξηρκάσιν ἐξ αἰῶνος ἀδικίαι ἐκ τοσούτου καὶ ταῦτα ἐκ τοῦ παντὸς ἡνίου πολιτευόμενοι καὶ προσιέναι αὐτοὺς ἁμαρτάνοντας ὁρῶντες ἔστιν οὓς αὐτῶν· ἀλλὰ μὴν ὅτι ταῦτα νῦν ἀνεξιν ἡγεμόνων ἔστι σοφὸν πλὴν ὡς ἡμεῖς νῦν εἰς ἔλεγχον λόγου, ὡς οὐκ ἐμοὶ πλάττων συκοφαντεῖ· εἰ γὰρ ἃ μὲν δ' οἱ ἐκεῖ πάντα πρήξαντες· μὴ δὲ παρ' αὐτὰς τὰς αἰνεσὰς τῆς πολιτείας ἐξέχειν ἀπέστησαν, ταῦτα παρὰ ἐμοὶ σκλέους καὶ περικλέους ἀκούετε, αὐτὸν ὁρᾶτε ὡς οὐ συκοφαντεῖ· ἀλλ' ὅμως τοῦ μὲν δήμου φύσιν, οὐκ ἐδυνήσαν μὴ ποιῆσαι οὐδ' ἀφεῖσαν· ἔστι δ' αὖτη, μηδ' ἑπομένην ἀναγκάζεσθαι ταῦτα χρηστὸν μὸ δ' ἀναμάρτητον· ὅσα δ' ἦν κινδυνεύοντας ἐᾶν προνοήσασθαι εἰ ἐν ὅς ἅμα καὶ τῶν πολλῶν καὶ τῶν ἀεὶ κόντων ἦν διεγείτας εἶναι, ἢ κατ' ἐξουσίαν πράττοντας ἀπαγαγεῖν τὴν δυσχερεστάτην αἰεί, καὶ ὡς ἐλάχιστον πρέπειν τὰ τῆς φύσεως ἁμαρτήματα, ταῦτ' οὐκ ἔστιν ὅπως οὐ παρὰ τούτοις ὄντα φανήσεται· καὶ ταῦτα πρὸς τὸν λόγον τὸν παρ' ἡμῶν καὶ τοὺς ἀποδείξιν, πλάττων αὖτος ἀπόφαγεῖ ξειται· καὶ ἔστιν ἡμῖν καὶ ταῦτα μάρτυς ὑπὸ τῆς αὐτῆς διεξόδου, ἧς περ καὶ τοῖς ἄνω κατὰ τὴν χρείαν ἀεί· καὶ τοὶ προσῆκαν αὐτοὺς ἐπαινῶν ἀποδεχῆ· πῶς οὖν ἄντις πρῳφασίτερον ἢ λαμπρότερον τοὺς ἄνδρας ἐπαίνεσιν, ἢ ὡς νῦν τις, τὸν ἀπόφθεγμα λόγον αὐτοῖς ποιήσας· ἐν ᾧ καὶ τοῖς ἄλλοις προέχειν φησὶ, καὶ προμιᾶσθαι εἰς ὡς ἄξιος καὶ τὴν ἄλλην ποίησιν δεῖναι· καμήσαντας ἀξίως τῶν πραχάντων· λέγω δὲ τὰ τούτων ὄργα· ταῦτα γάρ ἐστι τὸ χαριέστατον· ὅπ καὶ πάντα τἄλλα παρεὶς καὶ παριών, ἐπ' αὐτὰ τὰ τούτων ἴδια καὶ τὴν τούτων πολιτείαν ἐλάλυκεν· ὡς μάλιστα ἐκ τούτων ἐμφανῶν τὴν τῶν πεπλουτηκότων ἀρετὴν· μίγιστον μὲν πάντων τῶν ὄργων τὸ μαραθῶνι· δεύτερον δὲ, τὸ σαλαμῖνι· κεφάλαιον δ' ἅπασι ὡς τοῖς βαρβάροις ἐπίδειξαι, ὅτι πᾶς πλοῦτος καὶ δύναμις ἀρετῇ ὑπείκει. Οὐκοῦν ὅτι τοὺς ταῦτα βουλευσαμένους καὶ πράξαντας ἐπαινεῖ, τὸν θεμιστοκλέα καὶ τὸν μιλτιάδην ἐπαινεῖ· νῦν γὰρ ὅσοι οἱ τούτων ἐγκωμιάζοντες· καὶ πῶς οὐκ ἄτοπον ὧν τὰ ὄργα κοσμεῖ, τούτων τὴν πολιτείαν φαυλίζειν· καὶ ἃ τῆς τῶν

κρίσις ἐξαίστερος

ἐστὶν τὸν ξύοντα αὐτόν

δ' ἡμᾶς ἐν ἐλευθερίᾳ πίεσαι. Εἰ ταῦτα λέγειν οἱ αὐδρες, λαβυρίνθους σοφίας αὐτὸν πλέ-
γων τῶν παλαιῶν, οἵους τινὰ γενέσθαι αὐ αὐτὸν φασιν· πᾶσι τοίνυν προοίμιοις ἐστὶ λόγος πρὸς ταῦτα, ἢ πλά-
των. διαπ; ὅτι ἐν αὐτοῖς τούτοις ἃ πρὸς τοὺς δίωνος γέγραφεν ἐπίτηδες. καὶ ἐν οἷς ὁ δίων αὐτῷ πεπ-
λάτηκεν ἱκανῶς ἀρκεῖται λέγων ὡς ἔμπροσθεν εἴρηται ταῦτα. Δεξάμενοι δὲ τοὺς τοιούτους νόμους, ἐπειδὴ
καὶ πέρα κίνδυνος ἀκινδύνως, καὶ οὔτε πράττειν δίκαιον ἀπράκτους, οὔτε ἀδιαφόρους πράττεσθαι, δίκαιον αὖ
ἴσως καὶ συμφέρον γένεσθαι ὑμῖν πᾶσι μέσον τι μῦθον τοῖς φεύγουσι τῆς ἀρχῆς τὴν χαλεπότητα
ὑμῖν· καὶ τοῖς τῆς ἀρχῆς πάλιν ἐρῶσι τυχεῖν· ὧν οἱ μὲν πρόγονοι τὸ μέγιστον, ἴσασι παῤ βαρβάρων τοὺς
Ἕλληνας· ὥστε ἐξεῖναι τῷ πολιτείας νῦν προῖσθαι λόγους ἔρρωσθαι δέ τινι, οὔτε λόγος οὔτ' ἐλπὶς ἐλεύ-
θερα ἀνδράσιν οὐδαμῶς οὐδαμῶς. Ἡμῶν δ' ἴσως οὐχ οἱ πρόγονοι φασὶν αὖ ἀλλ' ἡμεῖς αὐτοὶ τοῖς ἡμετέ-
ροις αὐτῶν ἔργοις καὶ βουλεύμασι καὶ λόγοις, ἀπὸ τῶν βαρβάρων τοὺς Ἕλληνας ἐσώσαμεν· οὐ γὰρ ἐν σπ
ανίᾳ κατοικοῦν μέρος αὐτῶν, ἀλλὰ τοὺς συμπαντας καὶ τοὺς τῆς ἁπάσης οἰκουμένης τὸ ἕτερον
μέρος νομιθέντας· ἐξ οὗ τότε τοῖς βαρβάροις αὐτάρκεις ἐώσαντο· ὥστ' ἐξεῖναί σοι τῷ πολιτείας
νῦν προῖσθαι λόγους καὶ τῷ αὐτῶν ἡμῶν· ἔρρωσθαι δέ τινι, οὔτε λόγος οὔτ' ἐλπὶς ἐλεύθερα ἀνδράσιν
οὐδαμῶς οὐδαμῶς· νῦν οὖν φησὶν ὁ δίων, τοῖς μὲν, ἐλευθερία γίγνεσθω μᾶλλον βασιλικῆς ἀρχῆς· τοῖς δέ, ἀρχὴ
μὴ πάντως βασιλικὴ διαπολέμου τῶν νόμων· τῶν τε ἄλλων πολιτῶν καὶ τῶν βασιλέων αὐτῶν, αἵτινα παρὰ
νόμον πράττωσιν· ὧν δὲ τούτοις ξύμπασιν, ἀδίλωτον μὴ καὶ ὑγιὲς, μᾶλλον βασιλείας ἕπεσθαι· πρὸ
τοῦ μὲν γὰρ ἐμοῦ ἕνεκα χαρίτων εἶναι δίκαιον. τῆς τε παρ' ἐμοῦ, καὶ τῆς παρὰ τοῦ ἐμοῦ πατρός· ὁμοῦ
γὰρ, ἀπὸ βαρβάρων ἐλευθέρωσιν ἐν τῷ τότε χρόνῳ τὴν πόλιν· ἐγὼ δὲ ἀπὸ τυραννίων· τῶν δ' ἴσως αὐτοὶ
μάρτυρες ὑμῖν γεγόναμεν· δεύτερον δὲ δεῖ πείθεσθαι βασιλέα τὸν τῷ ἐμῷ μὲν πατρὶ ταὐτὸν κε-
κλοιμένον ὄνομα· τὸν δὲ Διονυσίου· χάριν τῆς πόλεως τῆς τε νῦν βουλείας, καὶ ὁδοῦ τρόπου· ὃς γενόμενος τυραν
νου πατρὸς, εἰκὼν τὴν πόλιν ἐλευθεροῖ· πρὶν αὐτῷ καὶ γένεσίδιον αὐτὸ τυραννίδος ἐφημέρου καὶ δεί
κνυμένος· τρίτον δὲ πρὸς καλεῖσθαι χρὸ βασιλέα γίνεσθαι συρακουσῶν εἰκόνα εἰκούσης τῆς πό
λεως, τὸ νῦν τοῦ τῶν πολεμίων ἄρχοντα πρατοπέδου, Διονύσιον τὸν Διονυσίου· ἐαὶ εἰδὼς εἰκόνα ἧς βασι
λέως χῶμα ἀπαλλαττέσθαι. διδοὺς μὲν τοῖς τύραννος· ἑλεῶν δὲ πατρίδα καὶ ἱερῶν αἰθρα πυλῶν καὶ
τάφους· μὴ διὰ φιλονεικίαν ταῦτα πάντα ἀπολέσῃ, βαρβάροις ἐπίχαρτος γενόμενος. Εἰ τοίνυν
καὶ τοιοῦτα γέρα τοὺς τῶν ἐλευθερωκότων τὴν πόλιν ἐκγόνους λαμβάνειν ἀκὸς, ὥστ' αὐτοὺς γίγνε
σθαι δυνάστας καὶ βασιλέας αὐτῆ τῶν προτέρων ἐκείνων, ἢ τοὺς γε αὐτοὺς ἐλευθερώσαντας ἅπαν
τὸ τῶν ἑλλήνων γένος, οὐχὶ δίκαιον πρὸς τῷ μηδενὸς ἧττον ἀξιοῦν, μὴ δ' ἐλευθέρους τὸ κοινὸν ταῦ
τα εἶναι δοκεῖν, εἰ δὲ δὴ καὶ τὸν τοῦ τῶν πολεμίων ἄρχοντα πρατοπέδου δίκαιον βασιλέα γενέσθαι, ἐαὶ
ἐλευθέρα πατρίδα καὶ ἱερῶν αἰθρα πυλῶν καὶ τάφους ἐλεῦσα, καὶ ὅπως μὴ διὰ φιλονεικίαν ταῦ-
τα πάντα ἀπολέσῃ βαρβάροις ἐπίχαρτος γενόμενος, πίστιν οὐ μᾶλλον πολεμίων παλαμήσεις ἀπὸ πρὸς
τοὺς ἑαυτοῦ πάσης γῆς πολεμίους αὐτοπαλαμήσους, πρὸ ὑμνοῦμεν· οἱ πρὸς τῇ ἑσπέρᾳ πατρίδι, καὶ ἄλ
λοις πολλοῖς ὠφέλησαν τὰς πατρίδας· καὶ ἱερὰ καὶ τάφους διετήρησαν· καὶ οὔτε παῖδων οὐδεὶς βαρ
βάροις ἐπίχαρτος ἐγένετο, οὔτ' ἄλλας δι' αὐτοὺς· ἆρα γε φαῦλα φαῦλης χάριτος ταῦτ' ἄξια τοῖς
ἀνδράσιν, εἰ δοὺς εἰ δεῖ πείθεσθαι τοῖς πάντων λόγοις, τιμῶν ἀξιοῦν δεῖ καὶ πολὺ μειζόνων ἢ κατ'
τὰς συνήθειας, τούτους τοῖς πάντων λόγοις πειθομένους, κόλακας καὶ διακόνους καὶ τοῦ μισθοῦ
ἀξίους προσερουμεν; οὐ μὴν τὰ δίκαια τοιῶμεν· τὸ δὲ πάντων ἀποπάντων, ὅτι χρὴ τιμᾶν τοὺτους
ἐν ἐλέγχῳ τοῦ κολακεύειν εἶναι τὴν ῥητορικὴν, ὡς δὴ τούτους ὅπως ἐρῶμεν, πάλιν δ' αὐτὸς αὐτοὺς ἀ-
φίησι τῆς κολακείας· οὔκουν φαδ' αὐτοὺς ταύτῃ χρῆσθαι, ἐν οἷς πρῶτον ἔπαιον λέγει· κἂν τούτοις
οὕτω ἀνάγκη ἁπλῶς ἐξελέσθαι· ἢ μὲν γὰρ ῥητορικὴ κολακεία, πάντως κόλακας δεῖ τοὺτους εἶναι· ἢ πρὸ
πρὸς γε ὅπως φησὶν· εἰ δὲ οὐδὲν οὔτοι κολακεία προσήκουσι, πῶς ῥητορικὴ κολακεία διὰ τοὺτοις·
ἢ τί τούτων δεῖ τῶν παραδειγμάτων· ἡμῶν δὲ οὐδὲ τοῦτο τῶν δικαίων εἶναι, τὰς προαιρέσεις τὰς ἐκεί
νων ἐξετάζοντας, τὰς συμφορὰς αἷς ἐχρήσαντο ὑπολογίζεσθαι· οὐ γὰρ ἐμὲ κατηγορεῖν ἀπάλλα
ξας, φαῦλον γε γράφειν· ἀλλ' εἰ μὴ τὰ βέλτιστα ἐβουλεύσατο τοῖς πράγμασιν· ἐκεῖνοι μὲν γὰρ ἐπὶ
τῆς τύχης κατηγορεῖν· τοῦτο δὲ τὴν γνώμην ἐλέγχειν· φέρε γὰρ σὺ πρὸς τὸ βέλτιστον ὦ πλάτων
προύσης αἰτιῶν ὁποίου ἄλλου δήμου τῶν ἐν τοῖς ἕλλησιν ἢ τοῖς βαρβάροις; ἐκείνων φαίης ἂν ἢ
δίως οὐκ ἔχεις εἰπεῖν· οὐδὲ γὰρ προύσης ὅλως· τί δὲ, ὁστὸς διδάσκαλος καὶ ἑταῖρος σωκράτης;
οὐδ' οὗτος· τί δὲ ἀνδίστιος ἢ χαιρεφῶν; οὐκ ἂν φαίης· ποτέρωσε δὴ μὲν καλὰ καὶ ἀγαθὰ ἐπφῆναι
χρυσὸν καὶ ἄμεμπτον καὶ δίκαιον, ἢ τοῦτο μὲν οὐδὲ ἐπ' ἀνδρὸς δίων τι διαχερίζεσθαι· καὶ μὴν ἡ μὲν
ἐγχωρεῖ, τί μαλιῶν οὐκ ἀπόδειξας αὐτὸς· οὐδ' ἐπ' αὐτῶν τῶν πραγμάτων ἐφάνης βελτίων βουλεύ
της ἡμῶν· εἰ δ' ἀμήχανόν ἐστι, τί προφέρεις ἡμῖν εἴτε καὶ προσερουσαμεν φαῖεν ἂν αὖθις ἐκεῖ
νοι· καὶ τί τῶν ἀδυνάτων αἰτεῖς ἀδύνατος· τοσοῦτον γὰρ ἡμεῖς λιπαρίστεροι σοῦ τῷ δήμῳ συγγενόμε-

ἄδολος ἀ μὴ μὴ
ὑμᾶς

τόμενος, διὰ τῆς πάρχης καὶ τῆς ἐξουσίας, ἀκύρους αὐτὸς καταστῆσαι· διὸ καὶ τὴν ἔχθραν ἀλλήλοις ἀναγκαίως ἔχουσιν· ἡ γὰρ τῶν ἑτέρων σωτηρία καὶ δύναμις, μὴ εἶναι τοὺς ἑτέρους ἐστὶ τὴν ἀρχήν. ὥς τι τοιοῦτον τὸ περὶ τοὺς ῥήτορας εἰ δίων τ' εἶναι, φασὶν ἔνια ὥσπερ ἐν μάχῃ οἷσιν, ἃ πάντα λέγω, ἃ καὶ ὀρθῶς ἀκούουσι καὶ βουλόν ὄντα, τὰ τῶν τυραννίων κακὰ ἐς μέσον ἰόντα καὶ δείζοντα καὶ μὴ δι' ὑπόνοιαν αἰσχρὰ λέγοντ' αὐτοὺς κακῶς· χιδὸν γὰρ ἅπαντας τοὺς τῆς ῥητορικῆς αὐτῆς ἀναλώσει καὶ δείζει λόγους, ὁ τὰ πάντα δεινούς· καί πως πρότερον οἰκεῖον τοῖς ῥήτορσιν ἡ βουλεία ἀφίξεται· οἱ δ' ὧν τυραννεῖν ἀπώμοσῦντες, τοῦτ' αὐτ' ἀφαιρεῖται τὸ τῶν ῥητόρων ἔθνος ἐν ταῖς πόλεσι· καὶ κόλακας καὶ μαγείων οὐδὲν βελτίους ἡ πλεῖστον, τοὺς τῷ λόγῳ πείθειν ἀπεχεσθῦντας· ἵνα μὴ μάτην ἡ παροιμία τὰς ἱερὰς τρυγᾶς ἀγοράζῃ· εἰ δ' οἷς ἀδικεῖν ἀπεχεσθῦσι λυσιτελεῖ, πῶς ἅπαντα συγχωρητέον τοῖς τὰ δίκαια τιμῶσι· πῶς οὖν ταῦτα λέγουσιν ἀμύλως οἱ ῥήτορες· ἔστι μὲν οὐκ ἐν τοῦτ' ἐν τοῖς ἄρχουσιν ἀπὸ πάντως ὅμως δὲ ἡ τῆς τοῦ παντὸς χῆ διακάθαρσιν τὸν λόγον, μὴ δὲ τοῦ βίου μόνον αἰσχίστας ἀφείσθω· καὶ τοῦτ' ἰσχυρότατον τῶν ὄντων, ὡς ἐν φθίσει, ὧν ἐκείνος εἴρηκεν· ὅπου ὄμματα καὶ ἡμῖν αὐτοῖς ἁπάντων ἐν τοῖς λόγοις· αὐτὸ τοῦτο καὶ γὼ νῦν ποιῶ· ἀλλ' οὐδὲν μᾶλλον ὅγ' ἐξαρχῆς λόγος διαφθείρεται· ἐπεὶ καὶ οἱ φιλοσοφεῖν οὔ τα λεγόμενοι, οὐ τοῖς αὐτοῖς ἅπασι δέ που λόγοις χρῶνται· ἀλλὰ τοῖς ἐναντιωτάτοις ἀμύλοις· ἀλ' οὐδὲν κωλύει κατὰ τοὺς τυγχάνοντας τῆς ἀληθείας φιλοσοφίας εἶναι καλόν, μὲ δέ που δι' ἡμοῦν ἔστιν οὐδ' ἑναυτίον αὐτὸ ἑαυτῷ· πῶς οὖν αὖ φαίη τις· ἡ φιλοσοφεῖν ἀμφοτέρους φήσομεν, ταὐτὰ λέγοντας· ἢ τὸ φιλοσοφεῖν εἶναι καλὸν οὕτως ὡς ἔφην. ἴσως δ' ἂν καὶ κυβερνήτας ἐναντία ἀμύλοις γαῦμα χοῦντας· ἀλ' ὅμως τῆς κυβερνητικῆς ἔστι σώζειν τὴν γαῦν· οὕτω τοίνυν καὶ ὅταν οἱ ῥήτορες ἐναντία ἀμύλοις ὡς αὖτῆς φαῦλα λέγωσιν, οὐ κωλύεται τὸ ἐξαρχῆς κεφάλαιον τῆς ῥητορικῆς· ἀφ' ὃ συμβαίνοι τῷ λόγῳ χρῆσκοπεῖν· μεμνημόνευσο δ' ἔτι χ' ὑρίβιλον· ὁ μὲν οὖν ὑπὲρ ῥητορικῆς λόγος, οὗτος.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ ΡΗΤΟΡΟΣ ΥΠΕΡ ΡΗΤΟΡΙΚΗΣ, ΛΟΓΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

Ῥεῖ δὲ καὶ μαλπαίδου καὶ θεμιστοκλέους καθίλατο καὶ κίμωνος καὶ περικλέους, οὐ πρὸς τὸ βέλτιστον φάσκων προστῦναι τῆς πόλεως, ἔστι μὲν οὐδὲν ἴσως κατὰ τοῦτον τὸν τῦν διαφέρεσθαι· οὐ πιμὲν γὰρ εἰ δίκαια πάντων αὖ ἴσον κατηγόρησε, δίκαιος αὖ φαῦλοι τιμίζοιτο ῥητορικὸ δ' εἰ καὶ πάντων μοχθρότατος τοὺς τούτους λείπειμεν, οὐδὲν μᾶλλον ἐλέγχεται συγχωροῦντων μὲν οὖν ὑμῶν, ὅτι ἡ πρὸ ῥητορικῆς οὐκ ἀπόλωλε λόγος· εἰ δὲ καὶ πρὸ τούτων ἐλέγχεται οὐ πάντα πᾶσιν δύγνωμος τῷ λόγῳ κεχρημένος, πάντα χῆ δεχόμενος τὰ φιλοσοφεικῶν· τοῦτ' ἔστι πρὸ γὰρ τοῦ καὶ πρὸ τοῦ ἴσον εἶναι· φέρε δὴ πρὸς διός· εἴπερ αἰσχρὸν τὴν ἡδονὴν ἀγαθὸν εἶναι, ὥς πρὸ πάντων δίων ἡ τρέπεται πρὸς συρακουσίους λέγων, ταῦτα πρὸς αὐτὸν εἰρήκειμεν· ὑμεῖς δ' ἂ πρὸ ἴσον ἄλλο μὲν οὐδὲν χρυσὸν τὴν αἰναίων πόλιν ἠργασάμεθα, οὐ γὰρ ἦμεν τῆς σῆς ἀρετῆς καὶ σοφίας ἀπτήμονες, πάντα δ' οὐ πᾶσιν οἱ θεοὶ δίδασιν· ἃ δ' εἰς ὑμᾶς ἔχειν, δῦνοια· προθυμία· πίστις· ἀνδρία· τὰ τοιαῦτα παρεχόμενα, ὥζ' ἡ πρὸ βολὴν ἑτέρων μὴ λιπεῖν, ἐν τοιούτοις καιροῖς ὃ πάντων ἐν δὶς ἦν ἐν μὲν τῷ κρατεῖν ἅμα δόξα καὶ σωτηρία καὶ τὰ ἐκ τῶν δίκων· ἡττηθέντας δὲ μὴ δ' εἶναι τὰ παρόντα, λαβόντων δὲ ὑμῶν τούτους τοὺς λογισμούς, καὶ ἴσον θεῶν ὑμῖνῶς συναμοιμένων, ἐλευθέρα μὲν ἡ σὴ καὶ ὑμετέρα πατρὶς, καὶ σῶα καὶ ἀδῶς τῆς τῶν βαρβάρων ὕβρεως καὶ παρανομίας, ἐλευθέρα δὲ καὶ πᾶσα ἡ ἑλλὰς, ἐξουσία δὲ καὶ σοὶ φιλοσοφεῖν καὶ τοῖς σοῖς ἑταίροις ἐγίνετο, καὶ πεῖν ἐλευθέρως ὅτι βουλήσθε, καὶ ἔχειν ὑμῶν μηδ' ἕνα καὶ ἕτερα, δύγνωμον δ' ἂν ὡς ἂν τὰ βελτίω, ὡς ἡ τότ' ὑμεῖς ἀπειρόντες πρὸς ἅπαντα μεν ὑμᾶς αὐτοὺς τοῖς βαρβάροις ἁμαχητὶ, τὰς αὖ ὑμῶν λόγος κατ' ἀνδρώπους ἐγίνετο, ἀφ' οὗτι αὐτοὶ ποιοῦντον οὐδὲν ἐπάθομεν, οὔτε τοὺς ἄλλους ἀπεχόμεθα· οὐδ' ἐκολακεύσαμεν οὐδὲ πέρυσι, οὔτε γὰρ βασιλέα δ' οὐδ' ἔπρον τοῦτον, ἢ φόβον, ἢ κέρδους ἐλπίδα, οὔτ' αὖ γὰρ δῶρον τῶν αἰναίων· οὐ γὰρ ἂν ἐκολακεύομεν ἐβουλόμεθα, αὐτοὺς σῶσαι· οὐδ' ὅπως τὸ πρὸς ἡδονὴν ἀκούσονται παρεδίδου τόδ' ὁ καιρός· ἀφ' ὅσου τ' ἀπεχόμεν τοῦ κόλακες τοῦ πλείους εἶναι, ὥστ' οὐδὲ βουλομένοις ἡμῖν κολακεύειν ἐγίνετ· ἀφ' οὗτι προεροῦμεθα, οὔτ' ἂν δυνατόν· οὐδ' οὕτω τὴν ἑλλάδα ἐσώσαμεν χαριζόμενοι καὶ ψυχαγωγοῦντες, ὥς πρὸ ὧν σὺ μέμψαι τῶν κιβαρῳδῶν· ἀφ' ἡ παγείροντες· διδάσκοντες· αὐτοὶ παράδειγμα τοῖς ἄλλοις γιγνόμενοι· τ' ὡς δὲ καρτερεῖν ἐν αὐτοῖς τοῖς δεινοῖς καὶ τοῖς ἀκμαῖς τ' κινδύνων· τὴν ὑμετέραν αὐτῶν ἑ συγχωρεῖς εἰ πεῖν ἀρετὴν ἅπαν ἐκεῖνο μένοι· τί οὖν ὑμῖν προφέρεις κολακείαν καὶ διακονίαν· καὶ τοὺς ἰδίᾳ τροφεῖα μὴ ἐκτίνοντας φαύλους αὖ εἶναι συμφήσας, πρὸς ὑμᾶς τὸ καλὸν χάριν ἐκτίνεις τῆς κοινῆς τ' ἐλλάδων σῳ ίας κῆ ἰσοφῦς· ἢ σύ πι κῆ οἱ ἄλλοι

βούλομαι φανῆναι μαρτυροῦν τοιοῦτον, ἀναγκαῖον καὶ ὡς παρ' αὐτὸν τὸν παραστάντα αὐτὸς ἐμαρτύρει τῇ ἑαυτοῦ φωνῇ· τοῖς δὲ δικασταῖς ὡς οἷόν τε μάλιστα παρασκευαστέον, τὸ μήτε ἀδικεῖν ἄλλους, μήτε ὑφ' ἑτέρων αὐτοὺς ἀδικεῖσθαι· τοῦτον δή, τὸν μὲν οὐ πάνυ χαλεπὸν· τοῦ δὲ μὴ ἀδικεῖσθαι κλῆσαι δύναμιν, πάνυ χαλεπὸν καὶ οὐκ ἔστιν αὐτῷ πλείως ἔχειν ἄλλως, ἢ πλείως γινόμενον ἀγαθόν· ἰοῦ τοῦ τῆς μαρτυρίας. τοιοῦτον δὲ λόγον τὰ πάθη λέγει τὰ τοιαῦτα, ὃ τοῦ παραγράμματος μετέχων καὶ δι' ὃν τὸ ἀρίστωσ γένος ἐστὶν ὡς ἁπλῶς· πλείως ἄρα ὁ δικαιοσύνην ῥητορικὴ καλοῦσι· καὶ οὐ τρόπος τοῦτο λαβεῖν οὔτε κινεῖσθαι φαίνεται γὰρ καὶ σὺ τοῦτο γε συγχωρῶν, ὅτι ἅπασι τῷ μὴ ἀδικεῖσθαι τὸ πλεῖστον συμβάλλεται· οὐκοῦν ἂν τὸ ἀδικεῖν μὲν οὐκ ἀναγκαῖον, ἀδικεῖσθαι δ' οὐκ ἐᾷ, ὡς δ' ἐκ τοῦ λόγου συμβαίνει, οὐδέτερον τούτων ἐᾷ, οὔτ' ἀδικεῖν οὔτ' ἀδικεῖσθαι, ἡ μὲν καὶ τῆς φιλοσοφίας ὁ αὐτός ἐστιν ὅρος, φιλοσοφία τις οὖσα ἡ ῥητορικὴ φαίνεται· ἡ δ' ἐξαρκεῖ τῇ φιλοσοφίᾳ μὴ ἀδικεῖν, ἡ ῥητορικὴ πλειωτέον τὸ γὰρ χαλεπώτερον κλῆσαι καὶ μεῖζον ὄφλημα πρὸς πλοῦτον ὅσους μὴ δ' αὐτὸς ἢ πάλλων ἀδικήσεται· ὡς οὖν τὸ αὐτό, ἅμα μὲν πλείως ἀγαθόν, καὶ μέγιστον τῶν ἀγαθῶν· ἅμα δ' ἔχατον τῶν κακῶν, καὶ κολακεία, καὶ ὡς ἐλάχιστον οἱ ῥήτορες δύνανται, εἴτε οὐ πάνυ χαλεπὸν κλῆσαι δύναμιν, τοῦτ' αὐτοῖς ἐρίζειν· ἐγὼ μὲν οὐκ ἔχω συμβαλεῖν· δικασταὶ ἄρα οὐκ ἄθλιοι κατὰ τὸν πάντος λόγον οἱ ῥήτορες, εἴτε ὁ μὲν πλείως ἀγαθὸς δικάζων τόδ' οὐκ ἐᾷ κλέπτειν, μὴ πλείως ἀγαθὸν γινόμενον· εἴτε εἰ ἐγχειρεῖν μὲν βούλεται ῥητορικὸν κατηγορεῖν δὲ τῶν τυράννων καὶ δυνατῶν, πάμμεγα μεγυῖς· ὡς παρὰ Ἡρακλῆς, ἴλιος δ' ἐν τῷ παραδείγματι, πρὸς παῖδα αὐτῷ τὸν ἐν τῇ μεμφαίλειν λέοντα, εἶτ' ὄνω συμμαχεῖς καὶ σπεύδων, τὸν λέοντα ἄγχειν φησί, καὶ τοῦτ' ὄκνῳ προύπτειν πράττειν· τοσοῦτο δὲ λείπεται τὸ παράδειγμα, ὅσον οὔτος γε οὐχ ἕτερον αὐτὸ ἑτέρου τρίεν τοῦτον τὸν τρόπον τῷ λόγῳ χρώμενος· ἀλλὰ καὶ τοῖς ἑαυτοῦ τοῦτο τοῖς· τὸς γὰρ οὐκ οἶδεν ὅτι ῥητορικὴ καὶ τυραννὶς τοσοῦτον ἀπέλων κεχώρισται, ὅσον τὸ πείθειν τοῦ βιάζεσθαι· ἀναγκαῖον μὲν ταῦτα τε, οὐδεὶς ἐστιν, ὃς αὐτὴν ἑαυτοῦ φύσει ἔχειν ἀσχυνθείη· ὥστε δ' ἥδιον τὸ βιάζεσθαι καὶ πλουτοκλέπτειν, τοῦτο πείθειν καὶ τοῦ δικαίου προσταίειν, καλὸν καὶ προσῆκον· οὐκοῦν οὐχ οὕτω ῥητορικὴ κακόν, ὡς τυραννὶς ἀνθρώπου κακόν· ἡ τυραννὶς, ἡ ῥητορικὴ χρηστόν ἐκ τῶν αὐτῶν· ἡ μὲν γὰρ βιάζεσθαι παρασκευάζουσι· ἡ δὲ, τὸ πείθειν πεπήμικεν· ὡς ὅμοιον τρίεν· τοῦτο ἐκείνου γ' ἐλέγχειν νομίζων, ὡς παρ' αὐτὸν τὸν ἐν τῇ τυκλοσκόπου καταμεμφόμενος καὶ τὰς ἄλλας αἰτίας, τὰς ἡμέρας ἡγεῖτο καταγρεῖν· καὶ τοιαῦτα μὲν κολακείαν φησὶ τὴν ῥητορικὴν εἶναι· πάλιν δ' ἁπλῶς τοὺς δυνάστας καὶ τοὺς ῥήτορας πάντων οὐ μόνον οὐδέτερον προσοῦσι τῇ δυνάμει ταύτῃ λίγων, πρὸς δὲ τῷ μὴ προσεῖναι καὶ παντελῶς ἀνόητον αὐτὸς, ἀναγκαῖον καὶ αὐτὰ ἑαυτοῖς πάντα δύο σώματα εἰσκλήματα· πῶς γὰρ ὁρᾷ μῶν κολακεύουσιν οἱ ῥήτορες· ὁρᾷ δ' ἐν τοῖς δυνάσταις ἥδιον οἱ μῶνγυροκόλακες οἱ μέγιστοι δύνασθαι καὶ πλεῖστα τοιοῦτον, ἢ δ' ὅμως καὶ τυχόντων πρὸς· ὡς ὁ ὅπως δοῦλος πρὸς δεσπότην, τοῦτο κόλαξ πρὸς τύραννον συμβαίνει· οἱ δ' αὖ τύραννοι τοσοῦτον ἀπέχουσι τοῦ κολακεύειν, ὡς πᾶσι τοῖς τοιούτοις ὠθεῖσθαι καὶ οὐδὲ τῶν μετρίων οὐδενός ἐστι παρ' αὐτῶν τυχεῖν, μᾶλλον δὲ τῆς ὑπὲρ τὸ προσῆκον θεραπείας· ὥσθ' ὁ τύραννος μικροῦ δεῖν καὶ τὸ τοῦ δικαστοῦ μέτρον παρελήλυθε· κόλακος μὲν γὰρ οὐθὲν ἐστὶ πανοῦργον· οὐδ' ὅ, τι μᾶλλον ἐρῆσθαι δυνήσεται· τυράννου δὲ οὐδὲν αὖ ἐᾷ ἧττον ἀγριώτερον· οὐδ' ὅ, τι μᾶλλον πρὸς τὸ δικαστὴν εἶναι ἐστίν· ὥστ' ἡ μὲν κολακεία ἡ ῥητορικὴ, τὰ τῶν τυράννων ἐγκλήματα, οὐ πρὸς αὐτόν ἐστιν· ἡ δ' ὁμοῦ τῇ τυραννίδι τὴν κολακείαν μιγάλοις τοῖς ὁρίοις παρελήλυθεν, οὐκοῦν τάχ' ἕτερα παίσας ἂν ἡδέως ἐμοὶ μὲν πίνυν ἡ καὶ μυδὲν ἔχοι μᾶλλον ἡδεῖν πρὸς αὐτὸς, ἱκανὸν τοῦτο, ἡ δεικνυμένου οὐ τοσοῦτο μὴ τὰ λυθῆ λέγοντα· τὸ δὲ, ἡ καὶ θάτερα ὁρᾷς ἐγκέκλικε, πρὸς τί ἕτερον λόγος οὐ λέγεται· ἀναγκαῖον μὲν ὡς οὐκ ὀρθῶς ἅμα ἀμφότερα, ὑπὸ τοῦ αὐτὸς αὐτοῦ λόγου εἰλέχεται συγκρούοντ'· ὡς δ' οὐδὲν ἕτερον ὀρθῶς, ἡμεῖς ἀρτίως ἐπιδείξαμεν· ἰδίως μὲν ὡς οὐ κολακεία δείξαντες· πάλιν δ' ὡς οὐ κοινωνεῖ τῇ τυραννίδι· πῶς οὖν, οὐ πρὸς ἓν πέφανται, τοῦτο δ' οὐκ ἀμφοτέρου λόγῳ, καὶ τῷ καθ' ἕτερον χωρίς· ταῦτα δὲ ἡμῖν ἐν ἅπασι σύζεται· πρὸς τί γὰρ ἀμφοτέρων ὁμοῦ τοῖς αὐτὸς αὐτοῦ λόγοις πρέπει· καὶ πάλιν καθ' ἕτερον αὐτὸς αὖ μαρτυρεῖ, τοῦτο τὸ πείθειν φασὶν εἶναι χρήσιμον ἐν παρ' αὐτῷ, τῶν τῶν διαζομένων κατηγοροῦντα παρόλον τὸν λόγον φαίνεσθαι· τοσοῦτον γὰρ ἡ ῥητορικὴ κεχώρισται δυνάστου· ὅσον ἡ καὶ τοῦτ' ἡ πείθειν δεῖ, πάντων διοτυδοῦ· ἔστι πίνυν μαθεῖν καὶ παρ' αὐτοῦ τοῦ πράγματος, καὶ τῶν συμπαθόντων, ὅσον τὸ διάφορον τούτων ἑκατέρου· καὶ καθ' ὅσον πάντα τὴν αἰτίαν ἐστί· φανέσσεται γὰρ οὖν ὅ γε ῥητορικὴ σύζεται· τύραννος ἐγγυνόμενος, μίχρις αὖ σύζεται λόγῳ, οὔτ' αὖ ῥητορικὴ πρόσεστι, ἵνα τυραννὶς κρατεῖ· ἀλλ' ὅταν ῥήτωρ πάντα πράττῃ ὅπως μαθὲς τύραννος ἐγγένηται, τὸ, τι αὐτοῦ καὶ τὸ κρινοῦν ἡμῶν προορῶν, ὅπως μαθεῖς αὐτὸν τὸ λόγῳ πείθῃ παρελόμενος, αὐτὸς ἄγαν καταρχὴν τὰ πράγματα, οἵτε τύραννοι σκοποῦντες καὶ φοβούμενοι τῶν πάντων οὐθὲν μᾶλλον, ἢ μή τις ἐγγένηται λέγειν καὶ πείθειν δυνατὸς, ὃς τις σῶν ἀγωνιστὴς τὰ πλεῖστα, καὶ σύμβουλος καὶ μαντὶς τοῦ προσήκοντος γε-

μαι δ' ἐγὼ καὶ ὁ πατὴρ οὗτος οὐδὲν δεῖν πρὸς τοὺς ἐληλεγμένους ἕνεκα ἀρπάζειν, οὐδ' ὅς τις ἄλλος περὶ φιλίαν τοῦτον ἐσπούδακεν· ἀλλὰ καὶ ἐμοὶ δοκεῖ ἱκανῶς ἔχειν τὰ εἰρημένα· καὶ οὐκ ἂν ἔτι πλείοσι λόγοις ἐπεξελθεῖν ἐθέλοιμι. μὴ τοίνυν μακρὸν ἄξιον εἶναι τὸν λόγον ἡγήσησθε, ἀλλὰ τὸν τοιοῦτον μακρὸν ἄξιον εἶναι νομίσατε· ἀφ' ἁπάντων γὰρ τῶν πεπραγμένων ἐπαινεῖται καὶ ἀφ' ἑκάστου τῶν πεπραγμένων χάριν, αὐτὸς καθαρῶς εἰρηκὼς, τοῦτο συμβαίνειν φημὶ τοῖς ὑπὲρ τῆς ῥητορικῆς λόγοις· καὶ πολὺ τοῦτον δίκαιον κακίζειν ἐκεῖνον τοῦτοις, ὥστε δεῖ καὶ τοῦτ' ἐπαινεῖν, καὶ ἐν αὐτοῖς τούτοις συμβαίνειν αὐτὸν ἡγοῦμαι· εἰ τοὺς τῶν ἐκείνοις ὑπαναντίους ἐχόντων, μὴ τὰ ἔργα μὴ δι' ἃς πράξεις αὐτοῦ διαβάλλω, ἀπ' ἐκ τοῦ βίου καὶ τῶν ἔργων ἃ μεθ' ἡμῶν καὶ ὧν ἡμεῖς ἀξιοῦμεν εἶναι, τίνοσι ταῦτ' ἐπέρχεται, ὅστις τὴν διάνοιαν ἀποφαίνω· ὅτι τοίνυν ἐφαρμόττων παρασκευαζόμενον καὶ πρόποτα ὅπως δίκην ὧν ἔπαθεν λήψεται, πρόπολον τοῦτον καὶ παρουσίαν ἄγειν αὐτὸν ἄλλων αὐτῷ φαίνεται· καὶ ὃς ἐμοὶ δοκεῖ τὸν διονύσιον καὶ κακόνουν ὑπολαμβάνειν, χρὴ προσοφεῖλειν καὶ συγχωρεῖν ὅπως τὰ μέγιστ' ἀδικῶν ἐν τοῖς ἐλαχίστοις ἢ κακοῖς, ὑπολαμβάνοιτο προτρέπειν καὶ βιαστικὸν ἀξιοῦν εἶναι ὅπως ὡς πλείστους τοὺς συμπράττοντας ἐπ' αὐτὸν ἔχοι· καὶ τὸν μὲν διονύσιον παῦλος ἔχειν δοκεῖ· τὸ δ' ὅπως ἀμύνεσθαι συμβουλεύων σκοπεῖν· καὶ τὸν ἐφ' ἑαυτῷ συμπράττων, τὸ συμφέρειν καὶ σωτρατίνειν μόνον ἐξαρτούμενος· ὡς ἐπεὶ δὲ πρὸς αὐτὸν ἔχων ὁ διονύσιος ἰδιώτην τινὰ καὶ οὐκ ἀπίκ[ε]σθαι, οὐχὶ καλῶς ἔχειν ἐλάττων ἐπ' αὐτόν· καὶ τοὺς ἐχθροὺς καὶ οὓς καθ' ὑπερβολὴν μισεῖ τοὺς ἐπὶ τὸν ἀδικοῦντας, καὶ ῥητορικὸν φαῦλον καὶ ἄχρηστον ἀδίκου τινὸς τὸν αὐτὸν εἶναι λαμβάνειν, καὶ μὴ ἐᾶν προχωρεῖν ὡς ἄμεινον, χρῆν δίκην αὐτὸν, μήτε μὴ διακωλύειν τὸν δίωγα, ἐπαινεῖν γε αὐτοῦ καὶ μαθητὴν ὄντα· καὶ ὑπομιμνήσκειν ὧν πρότερον ἤκουσεν, εἰ μὴ πρότερον ἤκουσεν· εἰ δὲ μή, τότε ἀπὸ τῶν ἔργων διδάσκειν ὅτι χρὴ φέρειν σιγῇ· καὶ σκοπεῖν ὅπως μὴ μόνον αὐτὸς τιμήσεται τῆς πατρίδος καὶ τῶν αὐτοῦ ὑπὸ διονυσίου, ἀλλὰ καὶ ἄλλοι πολλοί· καὶ ταῦτα καὶ τὸν αὐτὸν ἐπέρα πείσεται διὰ τέλους· καὶ μὴ διαλείπειν πάντας αὐτοὺς ἀδικῶν διονύσιος καὶ ὅπως ἐστὶ μὴ μόνον σικελίας ἔσται τύραννος, ἀλλὰ καὶ καρχηδόνος· καὶ λιβύης εἰ οἷόν τι συμπαίσεις· καὶ νὴ Δία τῆς ἀσίας· ἢ δ' ὅπως εἰς μάχαιρ' ἐλθὼν τῆς ἀσίας συνδίδασθαι· καὶ μὴ μόνον αὐτὸν μανθάνειν ἐνδυμεῖσθαι τὴν καπλύστιν τὸν τυραννικὸν, ἀλλ' ὅπως μὴ δ' ἄλλος μανθάνει ἀπόθηται· μήτ' ἐπαίρεσθαι, μήθ' ὡς τ' ἐκβαλεῖν ἀπὸ τυραννικὸν φυλακὴν τοῦ σώματος διονυσίου φρονήσαι, ὅπως ἀνδρὸς ἢ γυναικός· καὶ πάντα πάντ' ἀδικῶν ἐν ἅπασι τοῖς χρόνοις· ἐν ἅπασι τοῖς κακοῖς ἢ· μήτε μὲν ταῦτα ἐχθρὸν πρὸς διδάσκειν τὸν δίωγα καὶ νουθετεῖν, ἐὰν περὶ τούτοις τοῖς λόγοις ἐπίστηται· ἢ δὲ μή, σκοπουμένω γε τῷ τιμορίας, μὴ συμπράττοντα φαίνεσθαι· ὃ πολλοῦ δεῖ πρᾶσσε, ἔργῳ μᾶλλον ἢ λόγῳ τὸν αὐτὸν μῶν γίνεσθαι τὸ μὴ λυπεῖν βούλεσθαι τοῦτον αὐτὸν καὶ παροικοδομεῖν πρότερον πρὸ μαρτύρου ἢ δεῖ ἐκ· ὁ γὰρ ἐν τοιούτοις παραπαίομενος συμπράττας καὶ πάλιν γ' ἐπὶ δίκῃ καὶ τοῖς προπεσοῦσι συμβάσεις ἀναχωρεῖν, δῆλος ἂν εἴη τοῦτο καὶ πάλιν προῤῥᾳδίως· ὅπερ εἴπε τοῦτο τοῦ αὐδρὸς μᾶλλον ἐῤῥωμένως ἀμυνεῖται, ὡς οὐ σαφῶς οὐ δοκεῖ μαρτυρεῖν τοῖς ἀδικεῖν ἐπιχειροῦσι, μὴ δεῖν ἀπιστεῖσθαι, οὐδὲ εἰς αἰσχρὸν δήπουθεν· οὐ γὰρ ἂν κἀγὼ τηλαυγῆ ὠφέλειαν ὄδυνομίζειν εἶναι, καὶ χαλεπὸν τὸν ἄλλας διαβολὰς ἐξελεῖν, ἐκ πολλοῦ καὶ ὑπὸ πολλῶν συνειλεγμένας ὕστερον εἶπεν ἢ οὐ· ἐν γὰρ ἀσφαλὲς τοῦτ' ἐστὶν ἐχυρὰ τὴν μέρια τῆς ἐκείνου γνώμης· ἀφ' ἃ κωλύειν ἢ μὰ· κύριος ὢν ἐφαίνετο πρῶτ· διὸ δὲ κἀφαλῶς φησὶ ἀπόκ οὔτος κἀ ὁ ἑταῖρος· χιδὸν γὰρ τῷ οὕτω διακειμένῳ, οὐδὲ ἄλλοτε ἐν τῷ ἑλέμῳ· ἀφ' ἃ τὸν πρότερα πάλιν μᾶλλον φιλοχρήματος διώκουσι· τυπὶ γὰρ πρὸς γ' ἐμοὶ πλείον ἐκ τοῦτ' αὐτῷ· πάλιν σὺν τῷ σκηφάτει· πάντως· πάντα αὐτὸν συμμαρτυρῆσαι τῷ λόγῳ· τοῦτο διακειμένῳ, οὐ πάνυ πάλλοτε· ἀφ' ἃ τὸν πρότερα πάλιν φιλοχρήματος μᾶλλον διώκουσι· ἀλλοτέ πάλιν ἐν τοῖς ἑλεήσεως· τὸ μὲν οὖν διακειμένων ὡς ἀμύνεσθαι, οὐ πάνυ πάλλοτε· οἱ τὰ τοιαῦτα παρόντες· τοιοῦτ' ὑπὸ εἰκοσίας διώκουσι ὥστ' ἐν τοῖς ἐλέμεσι ἀνδρείους ἐπαινεῖ ἀκός, κἀ τὸν ἐπαῦλα τοιούτους· ὥστ' ἐμοὶ δοκεῖ ἐν ἄλλο διὰ τοὺς συκοφαντοῦντας τὴν ῥητορικὴν καλόν· κἀ μὲν ἐμὲ ἐαῤῥοῦσι τὸν τοιούτους ἀδικεῖν, ἅμφω χρηστὰ συμβαίνει· καὶ τοῖς ἄρπαλοις ἀκόλουθα· μήτ' αὐτὸν ἀδικεῖσθαι, μήθ' ἕτερον ἀδικεῖν ἐᾶν· ὁ τοίνυν κἀ μέχρι τοῦ βακυλωνίου τὸν δίουκύρα, συναναιρεῖ ξενοφῶν, ἐπὶ γὰρ ἀδελφὸν αὐτοῦ στρατεύοντα, ἀδικήσαντα πρότερον ὡς οὐκ ἀπόδοτος οἰκοθεν ὢν πατὴν μαρίας ἐμὲν ἐστὶν ἐς τὸν παρόντας τοιοῦτον λόγους οὐ γὰρ ἐκεῖνος ἐστὶν ἐπεῖν, ὡς ἐν μὲν τοῖς ὅμοις κἀ ὑπὸ τοῦ ἀφ' τρίων, ἀκὸς ἐστὶν ἀμύνεσθαι τὸν ἀδικεῖν ἐπὶ χρεοῦσας ἢ δὲ τὸν λόγον ἑαυτὸν τοῦ τρισὶ, φαυλίζει· καὶ ὑπὸ ὧν αὐτὸς τὸ πρότερ' ἐπαῖν· οὐδ' ἐγ' ἐκεῖνο μᾶλλον ἐυκέτην ἐπεῖν, ὡς τὸ μὲν τοῖς ὅμοις ἀμύνεσθαι, τοῖς ἐν τοῖς λόγοις βιβλιακοῖσι τοῦ προσκοπεῖν ἐστὶ, τὸ δ' αὐτοῖς τοῖς λόγοις ἀμύνεσθαι, ἐν ἀλογίᾳ δεῖ πον· οὐδ' ἀνεῖς ἐπαῖνον· κἀ μὲν ὅσα καλλίων φρόνησις καὶ δικαιοσύνης, τοσοῦτον ῥητορικῆς κατὰ πόλεμον δύνασθαι· ἀφ' ὃ δεῖ οὐδὲν λόγου ἐπεῖν, οὐδ' ἐστὶν ἄλλο ῥητορικὸν, ὃ φρονήσεως λόγων δύναμιν προσειληφέναι· ὡς μὴ μόνον αὐτὸς ἐῤῥῶσθαι τὰ βέλτιστα, ἀλλὰ καὶ τοὺς πέλας πάντων ἐχόντων ἡγοῦμαι μὲν τοίνυν καὶ ταῦτ' ἔχειν τούτοις ἱκανὰς ἐλπίδας ἀληθείας· ἀμὲν καὶ τοὺς ἄρα τ' ἱκανῶν· εἰ μὲν δ' ἐστὶν ἄλλον κολοφῶνα τ' ἐπὶ τοῦτον ὡς αὖ τοὺς τοιούτους ἐμαυτοῦ γῆ μόνον ἐξ ἐλεύγχεται

ῥήτορικὴ φ'

παρελέσθαι λόγω τὰς πράξεις καὶ τὴν ἐκ τῶν νόμων ἄδειαν ἃ πᾶσι βεβαιοῦσιν, ἐπεὶ τοῦδέ γε οὐδὲν δίκαιον τοῦτ' εἶναι φέρομεν, οὐδ' ἐπαινεῖν χρὴ τὴν τοιαύτην ἐπιτήδευσιν, εἰ μὴ δι' ἀνάγκην ἄρα τοῦ δεῖν ὅπερ τοῦ δι' ἐνὸς μέγα τοῦτ' ἦν κακὸν τὸ ἀδικεῖν, τὸ δι' ἀδικεῖσθαι πρᾶγμα οὐδέν· ἆρα γε καὶ μείζους τὰς ἀμύνεται τὸν ἐχθρὸν ἐὰν ἀδικεῖν, καὶ σκοπούμενος ἐξ ὅπου πρόσεστι μὲν δ' ἄλλος δίκην παρ' αὐτοῦ λήψεται, καὶ μὴν ἀκριβὲς τοῦτον τῶν λόγων ἀγώνισμα τ' αὐτὸ τίς ταῦτ' εἶναι ἐπιγράψων δικαίως ἂν τοῦ παντὸς καὶ ἐξελυλίγχαι καὶ λελύσθαι γοῦν δοκοῦσι καὶ τὴν αὐτὴν τρόπον τοῖς ἄλλοις ἀγώνισμασι, δόλαι ἐξ ἀμφοῖν τρόποιν ἀμφοῖν ἀλόησαν δόλα οὐ τὸ σαθρὸν καὶ αὐτῶν. Φέρει δὲ καὶ ταῦτα σκιαγράμματα. ὅμως μὴν ὥσπερ ἀπ' ἴχνους ἐκμαρτυρίαν εἶναι ἔστι δ' ἐκ τῆς μακρᾶς ταύτης μὲν τῇ διανοίᾳ πικρὸν πλήν γε πόρρω οἰκοῦν· οὐκ ἔστιν ἰδοξάζον ἀναίσχυντος μὲν ἁμαρτεῖν τὸ μέγιστον, μὲν δοξαμὲν ἔστι μαντῷ ταῦτα πᾶσι λογοποιοῦσι ἀπίθανος εἶναι τῆς· ὄρχου δ' οὐδένος ἀμφοτέρωθεν ἀλλὰ φαθαι κινδυνεύειν δ' ἀποδοῦναι, πρῶτον μὲν τὴν δίκαιος ζημίαν πρὸς ἐναρεῖ ἐν κινδύνοις ὄντως γεγονότας οὐ μικροῖς· εἶτ' οὖν παλαιὸν εἶτ' ἐκ πόνου ὑπὸ δίκαιου καὶ τῶν ἄλλων ἐχθρῶν, ἥλθοι πρὸς ὑμᾶς φεύγων· καὶ αὖ ἔρρετο δ' ἐπὶ ὧ πλάτων ὄκνος σοι φυγάς· οὐκ ὀπλιτῶν διὰ μῶμος· οὐδ' ἱππέων ἐνδεὴς γενόμενος· ἀμύνασθαι τοὺς ἐχθρούς, ἀλλὰ λόγων καὶ πειθοῦς ἔστι μάλιστα ἡ πατάμενος ἐγώ· δ' ὑπάμενος αἰδεῖσθαι τοὺς γέρας καὶ δίκαια περίπατα· εἰς φιλίαν τε καὶ ἐπαρείαν ἀλλήλοις καθιστάναι ἑκάστοτε· ὧν τὸ δεία κατὰ τὸ σὸν μέρος νῦν ἐγὼ καταλιπὼν συγκαλῶν ἐνθάδε παρεῖμα· καὶ τὸ μὲν, ἐλαττον ὄνειδος σοὶ φέρει· φιλοσοφίαν δὲ ἡνίκα μαίζεις ἀεὶ, καὶ ἀτίμως φὸς ὑπὸ τῶν λοιπῶν αἰδεῶν φέρεσθαι, ὡς οὐ προδίδοται παῦ μετέμου, μέρος ὅσον ἐστὶ σοὶ γ' ὀρθὸν καὶ μεγαροῖ μὲν οἱ καπικοῦπες ἐτυγχάομεν, ἥλθεις αὖ δίκου μοι βοηθοὺς ἐφ' ἅσπερ παρικάλουν ἐ πάντων αὖ φαυλότατον ὀρῶ σωτῆ· νῦν δ' ἄρα τὸ μῆκος τῆς πορείας καὶ τὸ μέγεθος δίκου τοῦ πλοῦ καὶ τοῦ πόνου ἐπαπώμενος, οἷον δόξαι κακίας ἀποφλῆσθαι πε, πολλοῦ γε καὶ διόσει· καὶ διόσει· λιχεῖν ταν δ' πύπτων, τῆς ἡμῖν μοι αὖ πρὸς ταῦτα διέχομεν τρόπος· οὐκ ἔστι ταῦτα· οὐχ ἥκιστα πρὸς τοῦ μὴ τοῦ γεγράφοκεν· οὐδ' ἐκαλῶν τὴν ἐκείνου γνώμην· ἀλλ' ὁ κάλλιστα ἡδὺς αὐτὸς πρὸ αὐτοῦ, τούτων φοβηθὰ χάριν ἐλθεῖν· τοὺς ὑπὸ τοῦ δίωνος αὖ λιχθέντας τούτοις λόγοις πρὸς αὐτὸν ἀκουσθεὶς· καὶ ἔγωγε πιστεύω μαινοίμην ἂν, εἰ μή· οὐκοῦν εἰ τούτοις ἐστὶν, ἔκωσι δ' ἁπάντων οὐκ ὀπλιτῶν, δόλων οὐδ' ἱππέων ὄρμος γενόμενος· ἀλλὰ λόγων καὶ πειθοῦς· ταῦτα δ' ὅμως μᾶλλον εἶναι παρὰ σοὶ καλῶς γε δ' πλάτων αὐτὸς πλέον, καὶ γὰρ δίωνα ταῦτ' εἶναι αὐτομόλων πρὸς σέ· οὐκοῦν ἡ μὲν ἐκπεσεῖν ἡ παλαιὸν δίωνα δεινὸν πρόφασιν, τὸ δ' ὅπως μὴ ἐκπεσεῖται, πρᾶξαι καλὸν καὶ δίκαιον· οὗ πᾶ δ' ἔχων λόγου καὶ πειθοῦς ἰδεῖν, σὺ δὲ τῷ ταῦτ' ἔχειν ἔτι, ὁμολογήσας ἅπαντα· καὶ δεῖν σου δ' αἰεὶ ὅπως τῆς ἐκ τῶν δυνατῶν, μὴ ἀδικόσεται· καὶ τὴν τῶν λόγων τοῦ πειθοῦς φύσιν οὐ φαύλην εἶναι· καὶ τοὺς πείθοντας ἡ πρὸ πάντων οὐ λόγον παρ' αὐτοῖς ἐπαίνων ἀξίους, ἀλλὰ καὶ παρὰ θεοῖς ἀμείνους ἐπὶ πρὸ τοὺς ἐλλείποντας οὐδὲ δόξους· ἐπὶ δ' αὖ τὰ πέρα τῷ παντὶ παρ' χρίοντας· εἴτε μὲ μόνον δ' ὄμνυ μὴ δίκαιος ἀλλὰ καὶ τυραννοῦντος ἡ πρὸ τούτων μὲ δεῖν φεύγειν μᾶπειθεῖν, καὶ τοσοῦτον ἡ πρόρριος αὐτὴν τοῖνυν ὅλως τὴν ἀποστολὴν, τοῦ χάριν ἡ πειθοῦς γέγραφε· καὶ μοὶ αὐτὸ γε δηλοῖ τὸ πρᾶγμα· καὶ τῆς ἀποστολῆς αὐτὸς τολλαχοῦ· καὶ γὰρ τὸ ὧν χάριν ἄλλε δεξίναν, καὶ προσομολογεῖν ὅπ δια τοῦτο διεξίεσθαι ὅσως τὴν ἀλαθῆ δόξαν πρὸ αὐτοῦ παρασόσει, πείθοιτ' ἂς ἐστι. οὐκοῦν καὶ ἵνα πείσῃ γέγραφε, καὶ γράφει, τοῦ πεῖσαι χάριν φησὶν ἀπιθεῖν· μὴ τὰ παλαιὸν ὄρμος λόγων ὡς οὖν ἀρχὰ ποιοῦσι οἱ ῥήτορες· ἡ καὶ ὁ πρότερον τούτων φαῦλος ὁ ξοτορικὸ· πρότερον καὶ ὁ τῆς ἀδικουμένοις τὴ φυκὴ βουλεῖν καὶ ἀδοξία τὴς καὶ κίνδυνος πρόσῃ, ἀλλ' ὅπ τοῦγε λόγω πείθει καταφρονητον, ἀλλ' αὐτὸς ὡς λόγω πείσειν ὄργω φὴς κινδυνῶσαι καὶ μεγαροῖ μὲν ἡ καπικοῦπες ἐτυγχάομεν ὁ δίωνα σοὶ λίγει, ὅλης δίκου αὖμοι βοηθοὺς ἔφασι παρικάλουν, ἡ πάντων αὖ φαυλότατον ὀρῶ σωτῆ· νῦν δ' ἄρα τὸ μῆκος τῆς πορείας καὶ τὸ μέγεθος δὴ τοῦ πλοῦ καὶ τοῦ πόνου ἐπαπώμενος, οἷον δόξαι κακίας ἀποφλῆσθαι πε, πολλοῦ γε καὶ διόσει· τὸ οὖν· ἔστι μὲ ἐπιστρίψας ὡδὶ φυὴ πρὸς αὐτὸν σί· καὶ πλεῖτ' μὲ ἐς σικελίαν καὶ πάχειτ' ὁποῦν· οἷον δ' ἔστ' ἡ ὑπὸ τοῦ πνὰ πεῖσαι ὡς χρὴ πνα τῶν ὧν πόδειον, οἷκοι μένειν ἁδί τις μὲ δ' ὅσον αὐτὸν μέγα ἀδικεῖ· ἀλλὰ μὴ δ' ἐλλεῖν ποιητὸν παρὰ πᾶν δίον, ἀλλ' οἰκοι μένοντα τοὺς ἑαυτοῦ σῶσαι, τὴν ὧν τούτων δύναμαι μεθ' ἁρπάζειται, οὐκ οἶσ' τοῦτον δέξαι κακίας ἀποφλύσαι πᾶσαι, πάλαι γε καὶ παρ' αὐτῷ σοὶ ἐπὶ γε τῶν προειρημένων ὄφελος· πῶς οὖν ὁμοῦ μὲν, ὁ μὲ βοοῖων τῷ λόγῳ δόξαι κακίας ἐζοίσεται, ὁμοῦ δ' ὁ βοιῶν κακίας δόξαι οὐ φλίξεται· οὐ τοίνυν τοῦ πλίγεις ὅταν καλῆς κολακείαν τὴν ἐπιτρεπὴν ἡ ταῦτα αἰάκειται· τὶς αὖ ἡμῖν φησι πρὸς ταῦτα διέχομεν ἀποάρισις· πρὸς δ' αὖ τὴν ἡμεῖς ὄρωτῶμεν, τὶς ὧ πρὸς θεῶν· μακρὸν δ' ἡ βουλόμαι δ' λαβεῖν μὴ τὸ ὅλως οἰκεῖ μι τοῖς λόγοις κατηγορεῖν πρὸ ἴσους, ἡ λίγειν κακῶς μᾶπ' ἀφορμῆς· ἐγὼ γὰς οὔτ' αὐτὸς ἐπ' ἔγκλημα δίκου τοῦτο τοῦ

τὸς, ἐπειδὴ περὶ τούτου οὐκ ἔχομεν παρατίθεσθαι· καὶ μὴν οὐδ' ἐν ταύτῃ ἔξω μαρτυρίας ἡμῖν πάντ-
λεῖς φέρεται· ἀλλὰ καὶ ἐπὶ μᾶλλον ἐν τούτοις, ὅπερ ἐν ὅσῳ ἄριστα διέξεισι, φαίνεται μαρτυρῶν· οὐ γὰρ περὶ
τῶν ἄλλων νόμων οὐδὲ πολιτειῶν διαλέξομαι· οὐδ' οὓς ὁ θεῖος ἔσικεν· ἀμφὶ τῆς αὐτοῦ ἔροτο ὧν δεομέ-
νοις, καὶ παῖδα συνθέματα ἀρίσκων· εἰ μὲν ἐν ἔστι πρᾶγμα τὸ ἀδικεῖσθαι μὴ δ' ὑπὸ τούτου κωλύουσα
δύναμις, μηδενὸς ἄξια λόγου· μηδ' ὁπόσα ἐστὶ καὶ γίγνεται μεθ' ἡμέραν χρηστόν· ἀμφοῦ τοῖς ἄριστα καὶ αἰσχρὸν
θέρον, ὡς τ' εἶναι πάριον κολακείας καὶ σκιᾶς, τοῦ, χάριν οἰκίζων ταύτην τὴν ἐν βιβλωτόλιν καὶ ἵστις 177
αὐτῇ πολιτείαν, ἀφ' ἧς μὴ δ' ὑπὸν ἀεὶ ἔσται· καὶ ὁ μάχιμον χωρὶς τῶν ἄλλων ἱδρύσθαι κελεύεις
πρώτην τὴν πρώτην ἀποδυτὸς· ἵνα μὴ πάθῃ μὴ δίκην ὁ ἥρωον ἀδικεῖν πολεμίων· εἰ γὰρ ἐξὸν κεν μὴ ἀδι-
κεῖν, τί δίκαιος, εἰ πρὸς τοῦτο γ' αὐτὴν παρεσκεύασας· εἰ δὲ δεῖ καὶ χεῖρον τοῖς ἀδικοῦσιν ὅταν μὴ
διδῶσι δίκην, καὶ χρὴ δ' ἀκατὰ σὲ καὶ σώφρον ἑαυτοῦ κατ' ὄργον ὅταν ἀδικῆσθαι γίγνεσθαι· καὶ παῖδί-
ων καὶ πατρὸς αὐτοῦ, τοὺς δ' ἔχθρους ἐᾶν, ποῦ σῶν δίκην τοῖς πολεμίοις ἐπελθεῖν καὶ λαβεῖν τὴν πολιτ-
κὴν νεότητα τοὺς μὲν ἐν ἡλικίᾳ πάντας κατακόψαι, καὶ ταῦτα πρὸς τοῖς ἔμπροσθεν, πᾶσας δὲ καὶ γυναῖ-
κας ἐξανδραποδίσασθαι, πρᾶα εἰ βούλει γαδείρων· τὰ δ' ἱερὰ συλήσαντας κατασκάψαι πάντα· μὴ
λιπεῖν δὲ μηδὲ τοὺς τάφους αἴσους τῆς ἑαυτῶν περιοικίας· ἵν' ἀδικήσαντες τὰ μέγιστα, ἐν τοῖς μεγί-
στοις δὲ κακοῖς ὦσι μὴ δόντες δίκην· ἀμὰ πεσοῦσ' ἀπέχεις τοῦ ταῦτα συμπράττειν, ὥσπερ κωλύες·
πρεσχόλεως βίον ἐν τοῖς ὅπλοις ἄρχας· ἵνα μήπ πιοῦ πεγένοιτο· καὶ ἐγγένηται πρόδοτης, τοῦ-
τον οὐ τιφωσοῦν κελεύεις· οὐδὲ κηρύττειν· ἀμὰ ταῦτα τοῖς ἄλλοις πρὸ πάντων νομίζεις· καὶ ταῦτα
πάντας τοὺς λόγους· πάσας μᾶλλον ἢ τοὺς προδότας ἔδει τιμᾶν· ὅπου τοὺς οἰκείους καὶ τὴν χώραν· καὶ τὰ
ἱερὰ καὶ πάντα τὰ ὄντα, ὅσους ὑπὸ τοῖς πολεμίοις ἔστι παρασκευάζουσιν· ἵν' ἐκεῖνοι τὰ μέγιστα ἀδικῆ-
σαντες, τοῖς μεγίστοις ἐνέχονται κακοῖς· ἢ τὰ πρὸς δίος πρατίου· τί χρὴ πρὸ πάντων ἡμᾶς νομίζειν· εἶτ'
ὦ γνῶσι· νόμοις δὲ δ' ὑπὸ πάντων χωρὶς ἀπὸ τούτους τὸ πλῆθος· ὁ τοῖς τ' ἄλ βιβλωτόλιν τὰ
μὰς ὁρίζουσι, καὶ τοὺς ὑπὸν ἀδικοῦντας ἀδεῖ πάσχειν λέγουσι· καὶ ἐπιτρεύειν καὶ ἔκαστον αὐτ' αὐτοῦ
δ' ὑπὸ καὶ τιμᾶς τὰ πρεσίμα· καὶ παραδείγματα δίπα ὡς πρὸ οἱ πάσθαι πρὸς τίνες, ὁ τῶν λόγων κα'
πάφρονῶν· εἰ γὰρ ὧ τᾶ, τὸ δίκην λαμβάνειν καὶ τὸ μὴ ἑᾶν ἀδικεῖν, οὐχ ἕν πᾶ τ' αὐτοῦ δαίων ἦν, τοῦ, χά-
ριν ταῦτα πράγματ' ὑπὸ καὶ σκοπεῖς ὅπως μηδεὶς ἀδικήσεται οὐκοῦν ἢ ταῦτα πάντα ταῦτα τὸ
πλῆθος ὄντα ἁμαρτάνεσθαι δεῖ, τοῦτο ἑνὸς ὁρίως ἔχοντος αὐτῶν, ἢ τὰ δ' ἐκείνοις ἐξελήλεγκται· κ' μὲν
ἐν μὲν ὅς ἡμεῖς λέγομεν, καὶ τοῖς ἄλλοις σώφρονῶν ἐστι καὶ τῷ πάντων πρόσεστιν· ἃ δ' οὗτος ἐν ταῦτα
ἔρηκεν, οὐ μόνον τοῖς τ' πράγματ' λόγοις, ἀμὰ κ' τοῖς αὐτ' πάντος ἐξελέγχεται καὶ λόγοις κ' βου
λήματ· ἐκείνων μὲν οὖν ὁρίως ἔχειν συγχωροῦμεν, κ' ὑ πρᾶ τ' ἄλλων μαρτυρεῖ δ' ζα κ' φῦφος
ὀρθῶ· ἴσως δ' ἐὰν ἡμεν κρατεῖν, ἃ περ τὸ τῶν οὖν σῶσθ κεῖν τ' ἄλλων· ἰσχυρότερον δὲ τὸ κ' πᾶσι κ'
πάντων, τ' μαθεῖν κ' μὴ δὲ πάντων σῶσθ κεῖν, ὡς οὔ τοις ἀμαχῶ· οὐκοῦν οὐ τὴν παρὰ τούτου μαρτυρί
αν διὰ τὴν παρὰ τ' ἄλλων φαξύμεθα· ἀμὰ τῇ τ' ἄλλων τὴν παρὰ τούτου προσθήσομεν ἰσχυμεν μᾶ
τοίνυν καὶ τούτους τὴν ἔργω μαρτυρίαν παρέχεσθαι τὸ γὰρ δὴ λόγοις πρὸς λόγοις ἀγωνιζόμενον, λόγοις
ἑτέροις ἀπροσδόκητος μαρτυροῦντα ἀσφαλέστατον τοῦτο, τὴν ἔργω παρέχεσθαι μαρτυρίαν ἐστίν· οὐ
μὴν ἐπὶ κ' προσοπέω προειλέσθαι βούλομαι· ἵνα ἐνδὴ τιμᾶ τὸ ἕνα ἀπωφίζειν κ' αὐτόν· πρὸς δὲ
αὖ οἱ λόγοι γίγνωνται κ' λόγω κ' ἔργω σύμφορον ὄντα αὐτὸν μοι δεῖξω φέρε δὴ πρόσιτω καὶ τούτοις
ἐρώτησ· ὅσον ἐστὶς ἔρετο αὐτὸν ἡ μὲν ἀκελίαις εἶπεν τὸ δ' ὕστερον ἢ τρίτον· ὅπου σύμπους ὁ καὶ αὐ
τὸς ὁ κυβιστητής· σὺ δὲ δὴ τοῦ χάριν ἡμῖν ὦ πάντες σικέλιαι ἔρεις· ἐμὲ μὴ τόπ, ἀλλ' ἐστὶς οἶ καθ
αὐτὸν ἐπανελθόντα ἔρετο, τὰς ἀποδημίας καὶ πάνυ ἀρτίας, καὶ πόδ' ἢ παθὼν τὸ πρῖον αὖθις πρὸ τὴν
χάριν δὲ πραγματεύεται, πρὸ ἢν οὐδυσσεὺς οὐ μείον ἢ δίς, τί αὖ ἀπερίνατο αὐτῷ· εἰ γὰρ τὸ βέλτι-
στον ἀλιὲς εἶναι δόκιμον, ἵφ' ἡμῖν θ' ἑνὸς, ὡς πρὸ αὐ ἀγκαῖον δύναμαι, πάντ' ἐστὶ πέρας αὐτῷ πρὸ ὧν ἀμ
φισβητοῦμεν οὐ λεύσει τούτων ἀφορισμοῦ· διατὶ, ὅπου ἴμως φοβοῦμαι μᾶλλον δ' ἔτ' ἐπὶ αὖ, δίκαιος χάριν αὖ
δρὸς ἑτέρου καὶ ξένου πλοῦτον, θέσθαι βουλόμενος πρὸς δυτύσπον αὐτῷ καὶ μὴ πρῖδέειν ἔτ' ὦ
πρέων καλῶς καὶ δικαίως ἀποδημῶν, σὺν μὲν ξένου συρακουσίου κοινοῦ τῆς πατρίδος ἐχροῦ τῆς σ'
αυτοῦ, οὐ γὰρ προεδρία γ' ἦν αἰτιαίως ἐν συρακούσαις, ἀμὰ μὰ δ' ἐπὶ ἔτ' ἀδακρυτὶ, ταῦθ' ὑπὸ τῶν
δίκαιος ἑταίρων καὶ πολιτῶν ὑλίγοις πρότερον χρόνοις ἐπεπόνθεισαν· ἀμ' οὕτω ἐπειδή τι ἄπαξ αὐτὸν εἰδέ
ξω φίλον νομίσας, ἔπλευς ἐκείνου χάριν ἐν γήρᾳ πλάγος πεσοῦσαν· καὶ ταῦτα πρὸς αὖ ἔρα, παρ' ᾧ
πάλιν κινδυνεύειν ἔδει· καὶ οὐ συμμαχίαν ὑπ' χρου ὠφου, σωθέντες οὐδὲ ἐμοὶ ἔν τὴν σαυτοῦ πατρί
δα· καὶ τῷ τυραννῶ σῶσ' ἐναυδοκεῖν, ἐνὶ ἔφυτες ὡς ἔχων παρὰ μυθίαν τὸ χῦμα τῆς διατριβῆς· ὁ
δίκαια μᾶλλον οἰκεῖ καὶ τῆς οὐσίας κρατεῖν ἢν· τὴν δ' αὐτοῦ τὴς οἰκῶν, καὶ τοῖς αὐτοῦ πολίταις καὶ γρ
γόσι καὶ ἀβλαφοῖς, εἰς τὴν ὅσως μὴ ἀδικήσοντα φυλακὴν ἔχοι· καὶ παῖζοι καὶ τούτους καὶ ἑαυτόν· καὶ
τὸ δίαιτα, εἰ τοῦτ' αὐτὸ τύραννον ἔσεσθαι μέλλοντα, καὶ δίοιγυδῶ προσόμοιον, δίοις τ' ἔν κωλύσω, καὶ

διὰ καὶ δεινὸ πρὸι κακουργεῖν, πῦ διὰ ταῦτα ἀπμαστέον φιλοσοφίας, ἵως φιλοσοφία μὴ τὸ τοιαῦ
τα δρᾶν ἢ ἀφ' αὑτοὺς τούτους τὴν μερίπις χρηστέον κατ' ἐκείνων, ὅπι δίμαρτάκασι φιλοσοφίας. οὐδὲ
εἰ τινες ὄιμαι κολακεύουσιν ἢ συκοφαντοῦσι, χείρω τοῦ ἴσ δρᾶν ἡ ῥητορικὴ· ἀφ' ἡμαρτηκότας αὐτοὺς ἐν
τορικὴς τυγχάνει ταῦτα δεῖ δύνασθαι, ὥς περ ἐκείνους φιλοσοφίας, ἐπὶ τῷ τοῦ καλλίστου προχείρατα
τὴν τοῦ κακουργεῖν ἀδύναι ἰσχυρὸς ἐκ προῖρίνητας. ἄλλως δ' ἄν εἴη, ἢ τὰ μὲν τῶν σκυτοτόμων καὶ τῶν
πλοίων ὄργανα, μηδὲ ἑξ ὧν αὖ διαμαρτοῦσι μᾶλλον, ἀλλ' ἐξ ὧν αὖ ὡς δυνατὸν μήστα τύχωσι· ῥητορι
κὴν δ' οὐ μόνον οὐκ ἐκ τῶν καλλιστα αὐτὴν ἀποπλησαῖ ἴσ ἀριστοῦμεν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν αὐτὰ τὰ ἐναν
τία πραττόν ἴσ, ὡς ἡ ῥητορικὴ βουλέται ναί· ἀφ' ἁδικεῖσθαι βέλτιον ἢ ἀδικεῖν· ἔτι ταῦτα. ἔρ' οὖν ὡς
περ βέλτιον, οὕτω καὶ καλὰ πᾶς ἀριστόν, νῦ· φησὶ γρῦν οὐδὲ πρὸτ βουλεῖσθαι δῆλον ὅτι καὶ τὸ ἀδικεῖ
σθαι κακὸν ἡγούμενος· πρὸς ὃν ὄιμαι καὶ γιγνώσκων καὶ λέγων· οὐκοῦν ἢ πλάτων αὐτὸς ἡμῖν ἀποκρίνε
ται, μεῖζον γένηται ἂν ἄξιον τῷ λόγῳ· ἢ παρ' ἐκείνου καὶ τοῦτο ὡς· ὡς αὐτῷ σκοπεῖται ἀποκρίνα
μενος τὰ ῥήτορα· ἔτι γὰρ καὶ αὐτὸ οὐ πάντ διακείμενον· ἐρωτᾷ πῶλος σκοπεῖται· σὺ δ' ἆρα ἀδικεῖσθαι βού
λοιο ἂν μᾶλλον ἢ ἀδικεῖν; καὶ ὃς ἀμείβεται βουλοίμην μὲν ἂν ἔγωγε οὐδέτερον· εἰ δὲ ἀναγκαῖον εἴη
ἀδικεῖσθαι ἢ ἀδικεῖν, ἑλοίμην ἂν μᾶλλον ἀδικεῖσθαι· οὐκοῦν ὁ τί μηδέτερον φησὶ βούλεσθαι, δῆ
λον ὅτι καὶ τὸ ἀδικεῖσθαι κακὸν ἡγούμενος, οὐφησὶ βούλεσθαι· ἀναῦ τοῦ μὲν ἀδικεῖν, ἄμεινον τὸ ἀδι
κεῖσθαι· οὐμὲν ἐκείνου γε τοῦ μὴ πάδικεῖν μὴ πὰδικεῖσθαι, ὁρίως ἴσμαι καὶ γιγνώσκων καὶ λέγων·
ἢ μὲν τοίνυν ἡ ῥητορικὴ ἀδικεῖσθαι μὲν ἐκώλυεν, ἀδικεῖν δὲ προσαναγκάζει, οὐδ' οὕτω μὲν ἴσως ἀδικω
τάτ πραγμόν ἴν· πραγμόν γε ὄν κωλύουσα τὸ ἀδικεῖσθαι· χεῖρον δὲ αὖ ἴσως βέλτιστος, ὅστ' ἀδικεῖσθαι
αρεῖπον ἢ ἀδικεῖν· ἢ δ' οὖτ' ἐκείνη ἐπαναγκάζει· καὶ τοῦτο κωλύει, κατ' ἐκείνο μὲν, οὔτι ἀγαθὸν πῦ
τι κακόν πω· δῶμεν γὰρ ὡς ἐν τῷ παρόντι· κατὰ τοῦτο δὲ κυρίως ἀγαθόν· καὶ πεσοῦτω βέλτιον ἢ χεῖ
ρον, ὅσω τοῦ βελτίονος μετέλαφεν ἀφ' οὗ τοῦ χείρονος· εἴ περ βέλτιον, τὸ μὴ πάδικεῖν μήτε ἀδικεῖ
σθαι· ἢ θυεῖν ἐκείνην τὸ ἧττον· καὶ μὴν ὁμὲν μὴ ἀδικεῖν ἐγγυᾶται ὡς, οὐχ ἅμα αὐτὸς τι τοῦ κακουρ
γεῖν ἀπέχεται, καὶ τὸ ἀδικεῖσθαι ὠφέλιμον· αὐτὸ γὰρ τοῦτο ἓν ἀδικεῖν τὸ κακῶς ὄν οὐ προσῆκε πρᾶ
ξειν· ὡς δ' ἴσως αὖ ἐν αἰρεῖται ἢ τὸ κακουργεῖν, ἀδικεῖσθαι· ὁ δ', τὴν ἧ μὴ ἀδικεῖσθαι φυλακὴν ἔχων,
ἅμα καὶ τὸ ἀδικεῖν τοῦ κωλύει· ὡς περ γὰρ ἅμα ἀδίκηται καὶ ἀδικηκὼς ἕτερος, πῦτος ὁ τὴν τοῦ μὴ
ἀδικεῖσθαι δύναμιν ἔχων, τὴν αὐτὴν τοῦ μὴ ἐαῦ ἀδικεῖν ἔχει· ὥς πὲ τὸ μὲν μὴ ἀδικεῖσθαι τῆς ῥη
τορικῆς τίθησι, τὸ δὲ μὴ ἀδικεῖν τῆς φιλοσοφίας, τσπῦ τῷ χείρω φιλοσοφία ῥητορικῆς, ὅσω τοῦ ἀδι
κεῖσθαι τὸ ἀδικεῖν· ὁ πὲ δ' αὖ πρὸ τούτου τίθησι τὸ μήτε ἀδικεῖν μήτε ἀδικεῖσθαι, πῦτο βελτίων
αὖ γίγνεται ῥητορικὴ φιλοσοφίας· ἐπεὶ δῆτα ὁμοῦ τῷ ἀδικεῖσθαι καὶ τὸ ἀδικεῖν αἱρεῖ· ἐπεὶ καὶ οἱ
νόμοι κωλύοντες ἀδικεῖσθαι, ἅμα τὸ ἀδικεῖν δήπου κωλύουσιν· οὐ γάρ ἐστιν οὐκ ὄντων τῶν ἀδικου
μένων, τοὺς ἀδικοῦντας εἶναι· μαθητὸς ὄντος ἐφ' ὃν τοῦτ' ὄρχεται ὡς ἡ ῥητορικὴ τὸ ἀδικεῖσθαι κω
λύουσα, συγκωλύει τὸ ἀδικεῖν αὖ τοῦτο, ὡς περ τὸ ἀδικεῖσθαι· ἢ δ' ὅλως βουλεύσεως, ἵνικα
τῷ δικαίῳ τὴν ῥητορικὴν δεικνύμεν δύχεῖσθαι, καὶ τὴν αὐτὴν καθαρῶς τάξιν ἔχουσαν τοῖς νόμοις οὐ
μόνον ὡς ἔοικεν ὁ ῥήτωρ, οὐ τὸ μὲν ἀδικεῖσθαι φάξεται, τὸ δὲ ἀδικεῖν βεβαιώσει, ἀφ' ὑδὲν νῦ τοῦ ὡς
τὸ ἀδικεῖν κωλύσει· οὐ γὰρ μόνον ἴσ ἐς αὖτὸν χάσει πρόνοια, ἀφ' ὅστις μὴ δ' ἄλλος πείσεται κα
κῶς· εἰ περ ὧν τοὺς νόμους χαίρει, τούτων καὶ τὴν ῥητορικὴν δύρίσθαι μενίκικεν· ἀναῦ μὲν ὅτι ἐπίσους τὰ
δίκαια πράττειν ἐπαναγκάζων πλὴν πρῶτον αὐτὸς τι παρεσκάσατο· οὐ γὰρ ἐγχωρεῖ βουλεῖν
μὲν, τῷ δικαίῳ, τοῦ δὲ καταλύειν τὸ δίκαιον αὖτὸν πρῶτον ὑπάρχειν· οὐκοῦν ὁ ῥήτωρ νῦ μόνον αὐτοὺς
νὺκ ἀδικήσει, ἀφ' ὑδὲ ἕτερον ἐάσει· οὐδ' ἂν μόνος αὖτὸς οὐκ ἀδικηθήσεται, ἀλλ' ὑδὲ ἕτερος τότε τοῦ
τον μέρος· ἢ δὲ μὴ τ' ἀδικήσει μηδὲ ἕτερον ἐάσει, κατὰ πάντας τοὺς πρότερους καλοὺς καγαθοὺς καὶ ἢ
ὃν ἀρχεῖον τὸ ἀδικεῖν· καὶ καθ' ὃν αρεῖπον τὸ ἀδικεῖσθαι ἀδικεῖν, καὶ κα· ὃν ὅλως βέλτιστον μήτε
ἀδικεῖν μήτε ἀδικεῖσθαι, καὶ τῷ φυτιν ὁ τῷ ὃν ῥήτωρ αὖθρὸς ἀνὼς ἐστὶν ἀγαθοῦ πεσοῦτω κρείττων,
ὅσω ὁμὲν, τὸ καθ' αὑτὸν μόνον παρέχεται· ὁ δὲ, καὶ τοὺς ἄλλους ὅπως τοιοῦτοι γενήσονται παρα
σκευάζει· ὁμὲν γὰρ καλὸς πὶ καγαθός, νῦ τοῦτο ῥήτωρ· ὁ δὲ ῥήτωρ καλὸς καγαθός, ὅστις καὶ τοὺς
ἄλλους ἐᾶν ταῦτ' ἄγει· οὐμὲν ἀφ' ἑ τούτω πλάτων ἰχυρίζεται ὡς νῦ πολλὴν πα νῦδ' ἀξίαν σπου
δῆς, νῦδ' λόγου χρείαν ἡ ῥητορικὴ παρέχεται, ὅτι νῦ πλικρῦτον ἐστὶ τὸ ἀδικεῖσθαι κακὸν ἢ λίκον τὸ
ἀδικεῖν, πὶ κωλύει καὶ τοὺς νόμους αὐτὸν ἅπαντας τοῖς αὐτοῖς τούτοις διαγράφειν· νῦ γὰρ ἄλλο γ'
οὐδὲν ἢ τοῦτο βούλονται μήστα μὲν μηδένα μὴ δύφ' ἑνὸς πάσχειν κακῶς· ἑ δὲ μὴ, δίκην τοῖς πα ἠδι
κηκόσι παρὰ τῶν πραξάντων ἢ ἴσον δίκαιον γίνεσθαι· ὥς τ' νῦ μόνον ἀπειστὸν εἰκ τῶν πλίστων ἐκκηκυχέναι ὑπὸ
τοῦ πλάτωνος, ἀφ' ὡς περ ἐ ταρείας καπιγνωσθείσης, μᾶλλ τῶν ταῦτα συμβουλομένων νόμων ἐξελα
θήσεται· καὶ τό τε ῥητορικὸν εἰκ πίμπλομεν καὶ προπλακιῦμεν, ὅταν καὶ τοὺς νόμους συνεκπίμπλα
καλῶς ἡμῖν ἔχει· τότ' οὖν τοῦτ' ἂν γένοιτο· τῆς ὀκαιρὸς αὐτοῦ· τῶν πλάτωνος ἑπαίων ἀποκρίνεσθω
τὸς, ἐπεὶ δὴ περ

ὡς δεῖν τὸν ἐφ' ἑαυτῆ· οὐκοῦν ὅς τις μάλιστα μισεῖ καὶ δυχεραίνει τοὺς ἀπακλίνοντας, οὗτος μάλιστα τοὺς συζῶντας ἀπαλλάττει καὶ τιμᾷ· οὐκοῦν καὶ αὖ τῆς ῥητορικῆς· εἰ μὲν τὸ φύγειν ὧν τὸν ἔβριν τὰς καὶ κόλακας τριῆρη, ἐξαναγκος διηκοὸν καὶ ἀγενὲς καὶ ἀειλεύθερον· καὶ τὸ περὶ τὸν αὐδρὶ καλῷ καὶ ἀγαθῷ εἰ δὲ ὠφέλιμον τοῦ λόγου σώζειν τοὺς αἱρεώτους καὶ τὸ δίκαιον ὕπαρ τοῦτο κατιδεῖχε, ὅπερ κατὰ σῶμα ἰατρικὴ, τοῦτ' ἔν ψυχῇ ῥητορικὴ προτόντος ἐξῆς τοῦ λόγου πίφυκεν ἐμποιοῦσε. ἐὼν γὰρ πᾶν γυμναστικὸν, ὅς τις μάλιστα τοὺς συκοφαντοῦντας ἢ κολακεύοντας δυχεραίνει, τοῦτο μάλιστα προσήκει τὸν ὑπὸ τοῦ βελτίστου νομαθεῖσαι· καὶ τοῦτον ὄυσαι φάρμακον τιμᾶι· ὥς περ γὰρ ὅς τις ἀπακλίνει ἰατρικὸν ὑπηχνύμενος, οὐχ ἅμα ἰατρός τί ἐστι καὶ ἀπακλίννυσιν· ἀλλ' ἕως μὲν ἰατρὸς οὐδαμῶς συμπράξει ταῦτα· ἀφὰ καὶ, ἄλλου παταξαντος αὐτὸν ἰῶτο, ἅμα δὲ ἀπακλίννυό τι καὶ τὴν τίχνην συνδιέφθαρκεν; οὕτω καὶ ταῦτα οὐχ ἅμα ῥήτορες τί ἐσθ', καὶ συκοφαντοῦσι καὶ κολακεύουσιν· ἀφ' ἕως μὲν ῥήτορες, οὐδὲ τίχα τούτων· οὐδὲν γ' ἄλλο τὸ δίκαιον οὐδ' ἐν ἔστι παρ' αὐτοῖς· πυδὲ παραπολύ· ἀφὰ τοὺς μὲν ἀδικοῦντας ἐξελέγχουσι· τοὺς δ' ἀγνοοῦντας, διδάσκουσι τῷ τῶν πραγμάτων. ἅμα δ' ἴζω τούτων τί καὶ τῆς ῥητορικῆς ἴσον ταὐτὸν οὔκουν ὄνειδος τεύσουσι τῇ ῥητορικῇ, ὅταν πλημμελῶσι· ἁμαρτάσουσι γὰρ τοσοῦτον αὐτῆς, ὅσον περ τοῦ δικαίου· ἐπεὶ καὶ ὁ κυβερνητικὸν ἐξελεῖν σώζεσθαι δύνασθαι τοὺς ἐμπλέοντας ἐστὶ τίχνη· καὶ μὴν ἔστιγ' αὖτις τῶν ἐπὶ πρόσωπον καὶ πόδων, ἀλλὰ μὴν εἰς τὸ πέλαγος, καὶ καταδύσαι, καὶ ἄλλο τι χρόσασθαι τοιοῦτον· ἀλλοὔτι τὴν κυβερνητικὴν φύγειν διαταῦτα, οὔτι λέγουσι αἱρεῶται, ὅτι τῇ τέχνῃ τῶν ἐμπλεόντων σωτηρία παρὰ τὸν ἐστὶ κυβερνήτης συνεμβαίς, οὔτι τοὺς καταπρήτας εἰς ἐν ὄιμαι τοῖς κυβερνήτας οὐδεὶς πίκαιον· ἀνάγκη μὲν γὰρ ὄιμαι καὶ τὰ βλάπτοντα τὴν ναῦν καὶ τὰ διαπρήσοντα εἰδέναι τὸν γε κυβερνήτην· ὥς περ ὄιμαι καὶ ῥοϊατρὸν ἀνάγκη καὶ τὰ φαλερὰ τῷ σώματι γιγνώσκειν καὶ τὰ σωτήρια· χρῆσθαι δ' ἑκατέρωι τοῖς χρητοῖς ἢ τίχνη βούλεται· εἰκότως· καὶ κατ' ἐπιστημίαν· καὶ τοσοῦτον γ' ἀπέχει τοῦ τοῦτα κακουργῶν τὸν φυλάττειν τοὔνομα τῆς τίχνης, ὥς τι καὶ ἄκων ἐξαμάρτοι φυσιπαθῶν, οὐκ ἀφιεῖ τῷ λόγῳ χρώμενα, ἐπειδὰν φῶμεν ὅτι ὁ ἰατρὸς ἐξήμαρτεν ἢ ὁ κυβερνήτης· ἕως γὰρ ἂν ἡ τίχνη κρατῇ, ἁμάρτημα οὐκ ἔστιν· οὐ γὰρ ἔστιν ἁμαρτεῖν κατ' αὐτήν· τὸ γὰρ ἁμαρτεῖν, οὐκ ἔστι τίχνη· κομιδῇ ἄρα ἐαυτῆς ἐξεταστὴς ταύτης ὅς ἢ τίχνη βούλεται τρεῖ· τοῦτον ὦ μετέχειν τῆς τίχνης ἀδικεῖν φήσομεν, ἢ τῇ τίχνῃ τρεῖν ὄνειδος· ἀφ' οὗ τὴν τίχνην τοῦτο δίκαιον τρεῖν τυγχάνειν ὄνειδος· καὶ τί δεῖ παραδείγματων ἑτέρων ἀφ' οὗ μικρῶ πρόσθεν ἡμεῖς τι ἐμεμνήμεθα, καὶ πάντα σύμφορον εὑρίσκομεν; οἱ νόμοι σωτηρίας δίκην τῶν πόλεων εἰσίκασι· καὶ τοῦ τὰ δίκαια βεβαιοῦν ἅπασι πίκειται καὶ ἐνομοθετικὸν καὶ κατ' αὐτὸν ἐκεῖνον· καὶ καλὸν ἡμᾶς καὶ κατὰ ταῦτας αἱρεῶτας, χρηστὸν καὶ καλὸν καὶ σὺν δικαιοσύνῃ καταριθμεῖσθαι τοῦτ' αὐτὸ δίκαιον ὡς ἐκ παφλήγος· πλάττων δὲ αὐτὸ καὶ προπρον πίφυκεν· ἐὰν οὖν τις ἡμᾶς ὄρηται λέγων ὡδί· ὅσοι δὲ ὅδι νόμοις εἴπεγκαι, οὐδὲν ὑγιὲς καὶ ταῦτ' ἔχοντας τὰ δεινότατα· πρὸς δ' ἐν γραφαῖς ἐάλωσαν παραόμων· ἢ ὅσοι τὸν κυρίων ὄντις νόμων ἐλύπησαν ὡς οὐκ ἄμεινον αὐτοῖς χρῆσθαι· Τί οὖν, πότερον τὴν νομοθετικὴν οὐ πάντα καλὸν φύσει πιὰ τοὺς τοιούτους νόμους, ἢ πάντας τοὺς πώρτι γραφέντας ἢ μέλλοντας γραφήσεσθαι νόμους εἶναι καλοὺς καὶ δικαίους, ἐπειδὴ δεῖ πάντως καλὸν εἶναι τὴν νομοθετικήν· ἆρ' ἄφυκτα ὁρωτᾶν αὐτὸν φήσομεν καὶ συγκαλυφόμενα; ἢ πηός ἐστιν ὁ πρῆσαι μετρίας ἀπειρήσας· καὶ ἢ τὴν νομοθετικὴν καὶ τοὺς πρῶτα νόμους, καλόν τι καὶ δίκαιον φύσει· τοῦτο γὰρ χάριν ἐλθεῖν ἐς ἀνθρώπους τὸ πρῶτον· τὰ δὲ τιθέμενα νόμοις εἶναι μᾶλλον, ἢ τὸ τοῦ δημοσθένους ἀνομίας· καὶ ἃ καλοῦσιν οἱ νόμοι· καὶ ὑπὸ ὧν ἀφείθησαν ὅσοις μὴ γίγνεται· προσεῖπον δ' ἀντιγωγεῖ ὅπως δίκαιους στι ἐρώτων τοῦ φοβεῖ μι τοῦτο, ὅτι ἐάλωσαν παραόμων, νόμους ὄντας τοὺς γραφάντας· ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἀμοὶ μαρτυρεῖ, τοὺς γὰρ παραόμων ἁλόντας, οὐκέτ' εἶναι νόμους τότε ἀκριβές· τοῦ γὰρ εἶναι ἂν νόμοι τι ἄμα, καὶ παρὰ τοὺς νόμους· ὥς τι παραόμοις ἀκούειν οὐ νόμιμοις προσήκει γράμμασιν αὐτοῖς· ταῦτα μοι καὶ ὑπὸ ῥητορικῆς ἴσως πρὸς πλάττων· ὃν δ' ἂν τότε κρινὴν ἑτέρως ἀμεὶ ἀκριβῶν, αὖτις τοῦ ἐμοὶ πρὸς τὸ παρὸν γινέσθω· οὐκ ἂν ὁμοῦ κόλακές τι καὶ ῥήτορες εἶεν· οὐδὲ ὁμοῦ συκοφάνται καὶ ῥήτορες· εἰ παρὸν τοὺς ῥητορικοὺς τοῦ δικαίου χάριν ἐσπλεῖ, καὶ σωτηρίας ἀνθρώπους ὥς περ οἱ νόμοι· ἀλλ' ἕως ἂν ἰατρικὸν σώζωσι τοὺς καμνοντας, καὶ κυβερνητικὸν σώζει τοὺς πλέοντας· καὶ νόμοι τοὺς χωμένους, οἱ ῥητορικοὺς λόγοι σώζουσιν οὓς χρὴ, καὶ τὸ δίκαιον φυλάττουσιν· ἐπεὶ καὶ τὴν ὑφ' ἡμῶν ταύτην κλειθεῖσαν φιλοσοφίαν· εἴτις βούλοιτο κακίζειν, πολλὰ ἂν εἴχοι παράγειν τοὺς λόγους· οἷον τὸ διαγόρου κατηγορεῖν ἐν ἀναξαγόρου· καὶ πάντας ἄλλους ἐκλέξαι ὕστερον, ἢ τὸ πρότερον γενομένους τοὺς αἱρεώτους· ὧν οἱ μὲν, διέφθειραν δήπου πάντας· οἷδ' ἐβλαφθέντας πολλοὺς· οἱ δὲ λόγους ἄλλους πάντας εἴρηκεν, οὓς οὐκ ἄμεινον ἦν ὅλως· οἱ δὲ, καὶ λαθεῖας μᾶλλον ἢ φρονήσεως εἰσηγήσαντο· ἀφὰ μὴ οὕτω βέλτιον ἢ λέγειν, ὅτι οὐκ εἴ τινες φιλοσοφίας προβλήματα χρώμενοι, φαῦλοι καὶ μᾶλλον βελτίους τῶν πρόσθεν γεγόνασιν· ἢ τὸ

ὅπου δ' ἄμφω μίσας αὐτῆς καθεστᾶσα, ὡς μάλιστ' ἐμέλλον ἅπασαι συμβήσειν, αὐτὴ συνδίσμου τῇ ῥητορικῇ χρώμενα. πότερον οὖν πολιτικῆς μορίου εἴδωλον ἡ ῥητορική, ἢ τὰ τῆς πολιτικῆς ὡς σὺ φῂς μόρια ὑπὸ τῆς ῥητορικῆς συνέχεται· ἐγὼ μὲν γὰρ ὡς ἀληθῶς οὐ ῥητορικὴν ἐν τούτοις κακίζειν φαίνεται· οὐδὲ πολιτικῆς μορίου εἴδωλον δείκνυσιν, ἀλλ' οὗ ἕνεκα ὡς ἔπος εἰπεῖν εἴδωλον ῥητορικῆς ἀποκαλοῦσι, ταῦτ' ἐστὶ πονηρίαν, αὐτῆς δ' οὐδ' ἀποδέχεται, ὡς ἔστι χωρὶς τρόπος. οἱ γὰρ τῆς ἰλίνης εἴδωλον ἔχοντες ὡς αὐτὴν διαφέρει δ' αὖ τοσοῦτον, ὅτι οὐδὲν ὅμοιον τῇ ῥητορικῇ τὸ εἴδωλον· ἀλλὰ μὴν τῆς γε ἀρετῆς, τίνα ἄρα δίκαιον φασὶν εἶναι μόρια· φρόνησιν· σωφροσύνην· δικαιοσύνην· ἀνδρείαν· ῥητορικὴ τοίνυν δύρεθη μὲν ἐν φρονήσει· καὶ γὰρ ὑπὲρ δικαιοσύνης· σωφροσύνη δὲ τῶν ἐχόντων· καὶ ἀνδρία τὰς πόλεις σώζει· σωφροσύνη μέν, ἐπεὶ τὸν τοῦ κόσμου βίον πρὸς τὰς ἀπαιδίας ἀφεῦνται· ἀνδρία δ' ὅτι τοῖς ἐναντίοις οὐχ ὑπείκουσιν, ἀεὶ γὰρ εἴξουσι, οὐ φυλάξουσι τὴν ῥητορικήν, ὡς τί ἔως ἂν φυλάξωσιν, οὐκ ἐκοῦσιν· οὐκ οὖν οὐ πάρεστιν οὗ ἕνεκα ῥήτορικὴ ἐστίν, ἀλλ' οὐκ ἔστιν ἐν τοῖς μορίοις τῆς κολακείας· τοῦτο ἐστὶ ῥητορικὴ πρὸς δικαιοσύνην, ὥσπερ ὀψοποιικὴ πρὸς ἰατρικήν· ἀλλὰ πάρεστιν οὗ ἕνεκα μόριον τῆς ἀρετῆς, ἃ πάντα δ' αὐτῆς ποιοῦσιν· ὥσπερ γὰρ ἐν σώματι γυμναστικὴ καὶ ἰατρικὴ συναμφότερον λέγω, τοῦτ' ἐν ψυχῇ καὶ πόλεων πράγμασι ῥητορικὴ φαίνεται· τὰ μὲν γὰρ ἄδικα, ἐὰν καὶ γένηται προορᾶ· ἐπειδὰν δὲ γένηται προορᾶ· τὰ δέ, ὅπως μὴ γένηται προορᾶ· ἐπειδὰν γένηται· τὰ δέ, διαπρεπῶς καὶ ὅσον δύναται· τὰ δὲ πραχθέντα ἐπανορθοῖ, ἐπειδὰν τοὺς ἀδικοῦντας τοῖς δικαστοῖς παραδιδῶ. Τί οὖν εἰ ἀρχέλαος τὸν αὐτοῦ δεσπότην κτείνας ἐπεβούλευσε, καὶ σχεῖν τὴν ἀρχήν, ἢ γὰρ ἐπαίτιος ἐκείνου παῦσα ὡς τὸ φάρμακον ἐμβαλοῦσ', ἔφη πρὸς κλεοπάτραν δώσουσα τὸν χοᾶν ἐμπεσεῖν, ἢ μαχαίρᾳ πού παρελθοῦσα εἰς τὰς μύλας· τί ταῦτ' ἐστὶν πρὸς ῥητορικήν, ὦ παῖ παῖ λόγων καὶ μύθους τοὺς λίθους κινοῦντας ὡς ἀληθῶς αὐτούς· πῶς βούλεται σοι τὰ μὲν προσκόπτα εἶναι σοφά· οὐ γὰρ ἔγωγε ταῦτ' εἶναι φύσει αὐτὴ ῥητορικήν· οὐδ' εἴτις ἐπείθετο μοὶ παραπλήσιον καὶ ἀσταλίγων· οὔτε ταῦτα, οὔτ' ἀλλ' οὐδὲ ποῦ αὖ δικαιοπραγεῖ· ἀλλὰ πείσας καὶ φανερῶς ἀποδείξας, ὅτι τῶν αὐτῷ προσκόντων αὐτοποιεῖται· ἐπὶ γοῦν τῶν δρεπανηφόρων φασὶ τοῦτο γράμμα· καὶ τοὺς κλέπτους, οὐ τοῖς ἁρπάσασιν, ἀλλὰ τοῖς ἀποδείξασι δίδωμα· καὶ τὸν ἀρχέλαον αὐτὸν φασιν· οὐχ ὅσως τοῦτον αὖ ποτοπλήξωσα, ἀλλ' οὐδὲν αὖ δεσπόταγον οὐ δίκην εἶδωκεν ἂν καλήν· καὶ περὶ τὸν παῖδα ἴσως ἀποπλήξαμι, ὅτι τῶν πρώτων φόνων ὄντων ἐν χειροῖν, εἰ τινα εἶχεν ὁ ῥητορικὴ χώρασιν μακεδονίᾳ· νῦν δ' ἀπόντος ἐμοῦ· ὁ μὲν, οὐδίκει· οἶδ' ὅτ' ἔχησα οἵτινα διαφθαρέντες, καὶ οἱ τοῦτον ἀρχοντα διξάμενοι· ὥστ' εἰ μηδαρῶς ἄλλοθεν, εἶκε τῶν ἀρχελάου κακῶν γνῶναι ὡς καλὸν ῥητορικὴ καὶ ἀναγκαῖον καὶ πόλεσι καὶ ἔθνεσι παρεῖναι τῷ μέλλοντι εὐβιώσεσθαι· καὶ μὴ τοῖς ἐναγέσι κακῶς δουλεύειν. Ταῦτα μᾶλλον ἂν ὄιμαι τοιοῦτοι λέγουσα ἡ ῥητορικὴ· οἰκεῖά τε καὶ δίκαια· καὶ πρόσωπα ἑαυτῇ λέγουσα· οὐμὲν ἀλλ' εἰ πλάττων οἴεται τοὺς ἐλέγχειν αὐτὴν, ὥρα καὶ τὰ γύρω τοῦ λυδοῦ προσιγκαλεῖν μοὶ τῇ ὄιμαι· ταῦτα μὴ ἴστι καὶ ἀπατῶσα· ὅπου γὰρ δίκαιόν τε ἀποκλείσας, ἔχει τὴν ἀρχήν· ἃ δ', συνοίδει καὶ συνέπραττεν ἡ τοῦ μὲν γυνὴ, τοῦ δὲ δίκαιόν τε· πῶς οὖ κἀκεῖνα λέγομεν, ὅπικυρός γὰρ ἀράξας δίκαιος, μασαγέτας συνέβαλε· δαρεῖος δὲ γὰρ βόσπορον ζεύξας· ὦ σκύθας δίβα· ξέξης δὲ γὰρ ἑλλήσποντον ζεύξας ἐπὶ τὴν ἑλλάδα· κῦρος δὲ ὑπὸ μήδων ἐάλω· ὁ δὲ σαρδιανὰ πάλλος ἐκαυθήξων, αἰαβὰς ὦ τὴν πυρὰ αὐτὸς· καὶ τί ταῦτ' ἐστὶ πρὸς ἔπος· ἢ πρὸ τοῦ ταῦτας κατηγορῶν ῥητορικῆς, εἰ πάντ' ὅσα πώποτε ἰδίωτας, ἢ πόλεσι συνέβη κατὰ συμφορᾶς, τοῦτα ῥητορικὴ λογίζοιτο· καὶ τοῦτ' ἔχει τις ἀντεῖπεῖν, ὅπου κρατοῦσιν οὗτοι ἢ καλῶν ὡς αὐτὸν· οὐ τῶν ῥητόρων οὐδένα ἀλλ' ἐμοῦ τοῦτο· ἀλλ' ὄιμαι γέλως ἐστὶν· ἐως γὰρ ἂν τις μὴ δείξῃ τοῦτων αἰτίαν τὴν ῥητορικὴν οὖσαν, μὴ δὲ τῇ ταύτης φύσει ταῦτα συμβαίνοντα, οὐ ῥητορικὴν δίδωσιν ἁμαρτεῖσαν, τοῦτο δ' ἐστὶν ἐλέγξαι τὸ ζητούμενον· πρὸς δὲ, κἀκεῖνο δῆλος, ἃ αὐτῷ μὲν νομίζει πᾶσαν ἀδεᾶν, καὶ ἃ μὴ ταύτης ἐστὶν ὄργα, ῥητορικὴ προσάπτειν ἐξεῖναι, τὸν δ' ἀπεικάζοντα λόγον οὐχ ὁρᾷ, οὐδ' οἴεται καὶ τὸν ὑπὲρ ταύτης λέγοντα καὶ συμπονοῦντα, πάντ' ὅσα πώποτ' ἐπράχθη χρηστὰ κατ' ἀνθρώπους, ἅπαντ' ῥητορικὴν ἄγειν δυνήσεσθαι· ἡμεῖς τοίνυν ἀποδείκνυμεν, οὐ χάριν ὠφέλειν ῥητορικὴν· ἐν ᾧ μὲν εἶ τοῦτο καλόν, καὶ τὴν ῥητορικὴν χρηστὸν ἐγρίμιλα· ἐν δ' αἰσχρὸν καὶ φαῦλον, τοῖς αὐτοῖς ὀνόμασι καὶ λογισμοῖς καὶ τοῖς τῆς ῥητορικῆς χρώμενα· φαίνεται τοίνυν ἐξαρχῆς ὑπὲρ τοῦ δικαίου συστᾶσα καὶ νομοθετοῦσα· ὥσπερ ἀφ' ὧν ὤφελεν ὄνομα οἰνόμησεν· ἐθέτο γὰρ τοῖς ταῖς χερσὶν ἐλαφρουμένοις, λόγους καὶ νόμου βουλεύ· οὐκοῦν ὅσ' ἄντης ἐκλείξας ἀδικήματα ἐς τὸ μέσον φέρει πρὸς τὸν μανθάνοντα πραχθέντ' οὐκ ἐς τοὺς κατ' αὐτῆς ἐλέγχους, τοὺς δ' ὑπὲρ αὐτῆς λόγους κομεῖ· ταῦτα γὰρ καὶ τὰ πιστὰ, ὥς τι μισεῖν καὶ καλύειν δίρεῖν· νῦν δ' ἀλλὰ συκοφαντοῦσί τινες τῆς ῥητορικῆς προϊσταμένου· καὶ κατ' αὐτό γε τοῦτο σμικρὸν ἡ ῥητορική· πῶς; ὅτι καὶ τῶν ἰατρικῶν οἶμαί τινες προϊσταμένων ἀποκλείσαι φαρμάκων πάντας ἄδη· καὶ τῶν ἄλλων πρότερον· ἀλλ' οὐ διὰ τοῦτο πονηρὸν ἡ ἰατρική· τοσοῦτ' ἀπέχει τοῦ κλείσειν ἀνθρώπους, ὥστ' ἐγὼ μάλιστα τοῦ φάρμακον

ὡς εἰπεῖν

πῶν ἴδιον λέγουσι γάρ τινες· καὶ τί δεῖ τιθέναι· καὶ τίνων ἀπέχεσθαι καὶ ἐνειρήνην καὶ ἐν πολέμῳ· καθ' ἕνα καὶ κοινῇ· καὶ πολιτεύονται δίκην κῶς ἐν ταῖς πόλεσιν· οὐκοῦν ταῦτά ἐν ταῖς δημιουργίαις τῶν ἐντεχνων ἐστί, τὰ δὲ οἱ νόμοι λέγουσι· πλὴν ὅσον οὐ διαλείπουσιν οἱ τεγνόμοι λέγοντες· ἀλλὰ διὰ μακρῶν ἐντεθύμηνται, ἃ τ' ὄλιμεν γεγραμμένοι· ὅπη τίνων ἐντεχνικῆς οἱ περὶ τοὺς τῶν λόγων ἐντεχνικῆς μέρος οἱ νόμοι· καὶ γὰρ τὸ γεγράφθαι γινόμενον μέρος τοῖς λόγοις ἐστί· εἶεν οἱ μὲν αὐτῶν ἀπὸ τοῦ σώματος λέγοντα· οἱ δὲ γεγράφοντα· καὶ μὴν τά γε ψηφίσματα οἱ ἐντεχνοι δὴ τρυσυγγράφουσιν· οὐκοῦν ὅτι τὰ ψηφίσματα τῆς αὐτῆς φύσεως ἐστι τοῖς νόμοις· καὶ τῶν αὐτῶν πολιτειῶν, ἀμφότερά γ' ἐστὶ τῶν ἐντεχνων· ὡς θ' οἵτε νόμοι, μέρος τῆς ἐντεχνικῆς· φέρε δὴ σκεψώμεθα καὶ περὶ τῆς δικαστικῆς· τοῦ χάριν αὐτῆς ἐθελήσωμεν· καὶ τί προὔμὰν βουλόμεθα· ἢ τοῦτο καὶ ῥᾷστον ἀπαντᾶν ἰδεῖν, ὅτι τοῖς νόμοις ἀπόκρυφοι· τοὺς γὰρ παραβαίνοντας ἀπειρος τὰ πουστ' ἐκεῖνοι, πολὺ τοὺς αἰσχύνει καὶ τιμωρεῖται· καὶ οὐδ' αὐτὸ τοῦτο ἁπλῶς· ἀλλὰ καὶ τοῦθ' ἁπλοῦσι τοῖς νόμοις· ὡς γὰρ ἐκεῖνοι κελεύουσιν· οὕτω κολάζει· εἶεν· τίνος οὖν δεῖ τῇ δικαστικῇ πρὸς ταῦτα· πρότερον ὁρίσει τὸ δίκαιον· ἢ παρὰ τῆς ἐντεχνικῆς· ἡμὲν γὰρ, ἐλέγχει τὰ γιγνόμενα· ἢ δ' ἀπὸ τοῖς ἐλέγχοις, ψηφίζεται· φαίνεται τοίνυν καὶ ταῦτα ἡ ἐντεχνικὴ βουλομένη μὲν ταῦτα τῇ δικαστικῇ· τοσοῦτον δὲ νικῶσα, ὅσον ἀμφοτέρας οἰκεῖον ἐστι βεβαίως· βουλομένη γὰρ ἡ δικαστικὴ καθ' αὑτὴν ἐν μάχῃ τῇ νομοθετικῇ βουθῦσαι, ταῦρον εἶναι αὐτῇ τῇ νομοθετικῇ· ἐκείνη τε γὰρ ἐντεχνικῆς πρότερον ἐδέησεν, ὥστε ταῦτ' ἔχειν παρόδον τοὺς νόμους· ἢ τὸ δικαστικὸν χῦμα ἀπόκρυφον λαβοῦσα τοῖς νόμοις, αὐτὴ πρότερον προσβάλλῃ τῆς παρὰ τῆς ἐντεχνικῆς βουλεύσεως· δεῖ γὰρ αὐτὴν δυνηθῆναι βουλεῦσαι· τοῦτο δὲ οὐκ ἦν ἄνευ ἐντεχνικῆς· τοσοῦτον δὲ συμπρότερον καὶ πρώτερον ἐντεχνικὴ δικαστικῆς, ὅσον μὲν οὖν δίωλεγεν δικαστὴς δημίου· ὁμὲν γὰρ, ἐλέγχει τὰ δικήματα ὁ ἐντεχνος καὶ παραδίδωσι, τῷ δικαστῇ· ὁδ' ἀκούσας καὶ μαθὼν, παραδίδωσιν αὐτοῖς ἀπειρέτας· καὶ μίσος ἐστ' ὁ δικαστὴς διακονῶν καὶ ἐντεχνος· αὖθις δὲ ἐπιδαὶ τέλος ἡ δίκη λάβῃ, τῇ μὲν δικαστικῇ μέσον οὐδὲν ποιεῖσθαι· ἀλλ' ὡς τῷ νομοθετικῇ δεῖσα τοὺς νόμους ἀπολλαχθαι, οὕτως ὁ δικαστὴς μᾶλλον τὴν κρίσιν· εἰσβιαζόμενον δὲ ἐντεχνικὴ τοῖς ἔπεσι δ' ἄγνωτα· ἢ δ' ἀγνωμοσύνη ἀναγκάζουσα τοῖς διδασκαλείοις, καὶ πρὸς βορίβους ἡ τάσεις πράγματα ἐξάγοντας, κατέχει καὶ νουθετεῖ· πείθουσα τίγειν τοῖς νόμοις καὶ τῇ ψήφῳ δικαστῶν· οὐ γὰρ ταὐτὸν νόμον τιμᾶσα, ὡ ταὐτὰ αὐτὰ λέγων τῇ φύσει τῆς ἐντεχνικῆς· οὐδὲ ταὐτὸ τὰ πάθη τὰ νόμος ὃ πατὴρ τῶν βασιλέως ἵνα τὸν πηδὰ ἀθανάτων· λέγει δικαίων τὸ διαφέρον ἐστὶ τὰ πάντα χειρὶ πικμαίρομαι ἔρχεσθαι ἡρακλείους· ἐπεὶ ἀπειρίας· οὐ γὰρ φῆς ὅλου μεμνῆσθαι· ἐχθὲς δὲ ἴσως μὲν δὲ τούτων· μὴ οἷμαι ἐντεχνικὸν τι· ἀλλ' ἄχρι μὲν τούτου καὶ ἐντεχνικὴ λέγει· νόμος ὃ πατὴρ τῶν βασιλέως ἵνα τὸν πηδὰ ἀθανάτων· τὰ δὲ ἑξῆς, οὐκέτι ταὐτὰ πρὸς ἐμέ· οὐδ' ἔτι ἐμέ καὶ τοῦ συμφέροντος· ἀλλὰ πᾶν τοὐναντίον· ἄγει τὰ δίκαια περισθένων· καὶ τὸν ὑβρεικασέως γουθετῶν· ἡ γὰρ αἴτησις τὸ διαφέρον νόμον εἶναι τὸν δικαιοῦντα· καὶ τὴν ὑπερτάτην χεῖρα κρατεῖν ἡρακλείους ὡμὲν τῆς χειρὸς τῶν δικαίων ἐμέλησεν, αὐτὰ τοῖς ἑαυτῆς λόγους ἀπολεῖται· τίς γὰρ τότε λυπεῖ ἡ χρεία ἐντεχνικῆς ἢ λόγων, εἰ τὸ δίκαιον ἡ χεὶρ ὁρεῖ· καὶ μηδὲν πλέον ἔχεται τῷ δυναμένῳ διδάξαι πᾶσι πράγματος· πρὸς δὲ τὸ πείθειν, ἢ τὸ βιάζεσθαι ἀφαιρήσει· καὶ ταῦτα αὐτῆς ἧς ἔργον πείθειν, δὲ ὑσις βιάζεσθαι· δὲ κεῖ δ' ἐμοὶ καὶ πάνδαρος εἶπεδεῖ πᾶσι τοῦ ἅρματος ἅπτειν, οὐκ ἂν ἐμοὶ γουμένος· οὐδὲ συμβουλεύων ἀπουδὲ, ταῦτα λέγειν τοῖς αὐθρώποις· ἀλλ' ὡς πρεῖ χιτλιάζων, πικμαίρομαι ἔρχεσθαι ἡρακλέους αὐτοῖς τοὺς· ὅπη καὶ ἐπέρωθι μεμνημένος πᾶσι αὐτῶν ἐν δίδυμα μὲν τινὶ, σὶ δ' ἐγὼ παρὰ μὲν φιλῶν· ἀμείω μὲν γερῶν· τὸ δὲ μὲν δὴ φίλτερον σιγῶμεν πάμπαν· οὐ γὰρ ἀκὴς φῆσιν ἀρπαζομένων τῶν ὄντων, καὶ θεῶν βασιλεὰ μάχεσθαι, οὐκ ἂν ἐπαινεῖν πρὸς πάνδαρον· οὐδὲ συμβουλεύειν πρὸς κίνδυνα λαμβάνειν· αὐτὸς γοῦν τοιοῦτον, κέκληκεν ὀλιοδρόον ὄλιμον· καὶ κελεύει φυλάττεσθαι· ἀλλὰ τί φησὶ τοῦτον ἐμοὶ νῦν· εἶεν γὰρ δὴ κρῦνα πάνδαρον ταῦτ' ἦν, εἶεν μὴ, ἀλλ' οὐ τῇ ἐντεχνικῇ δ' εἶχε τὸ τοιοῦτον δὴ κρῦνον· οὐδὲ εἶ γὰρ ἀρπάζειν ἕκαστον κατὰ δύναμιν, καὶ τοῦτο νόμον καλεῖν· ἀλλ' ἕκαστον τῶν δικαίων τυγχάνειν καὶ τὸν ταῦτα διαιροῦντα νόμον, τιμᾶν· καὶ καλεῖν τε μὴν τὸ τοιοῦτο νόμον· καὶ τὸ ναντίον παρανομίαν· τοῦτ' ἔστι τὸ δόγμα τῆς ἐντεχνικῆς· καὶ τούτῳ σώζεται τῷ νόμῳ· καὶ τῷ τούτου θέσει· προύσα ὅσους μὲν εἰς ὑπερβάντας, τοὺς ὑπερβαίνοντας σοφρονίζουσα· μίγιστον δὲ μαρτύριον· οὐ μὲν γὰρ νόμος καὶ δίκαι, ἐν ταὐτὰ καὶ ἐντεχνικὴ καὶ λόγοι· οὐδ' ὑπόπτερα χεὶρ ἀφαιρεῖται τὸ δίκαιον, οὐδὲν ἴδιος αὐ ἐκεῖ ἐντεχνικὴ διοικούμενον· ἀλλ' ἔστι μάλ' ὡς πρεῖ μοίρας καὶ φύσεως οἱ νόμοι· ἰδίκαι· οἱ λόγοι· τριῶν δ' οὐσῶν τούτων δυναμέων ὅπῃ λέγων εἰρέθη, ἁπάσας τὰς χώρας ἡ ἐντεχνικὴ μόνη καταλαμβάνει· πρότερα γὰρ οὖσα τῆς νομοθετικῆς κατὰ τὴν ἐκείνης χρείαν, πρότερα δ' αὖ καὶ τῆς δικαστικῆς ὅπερ ἐκείνης ἴδεα· λαβοῦσα μέσην πρότερον τὴν νομοθετικὴν, εἶτ' αὖ τὴν δικαστικὴν ἀναπαύσασα τῷ ἔχειν πρώτη καὶ μέση καὶ πλήρωμα γίγνεται· ὁμοῦ μὲν γὰρ ἀμφοῖν αὐτὴν μέσην·

ἅπαντας αὖ δίς δυνατὸν συμφῆσαι, τὸ μὲν κατὰ ταὐτὰ φύσει τοὺς αὐτοὺς ἀλλὰ δυοῖν μερίδοιν· τὴν μὲν, οἵαι βιάζεσθαι καὶ πλεονεκτεῖν εἶναι ἢ τῶν κρειττόνων τὰς αἰτίας λέγω δ' οὐκ ἀρετῇ βιαιοτέρων ἀλλ' ἰσχυροτέρων· τὴν δ' οἵαι ἀλαποῦσθαι, καὶ παρὰ γνώμην συγχωρεῖν ἀναγκαῖα τοῦ κωλύειν, ἢν ἴσον ἀσθενεστέρων οὖσαι γινώσκωμεν. Τοῦτ' οὖν εἶναι τὸ πᾶσαι δύρειν τί ποιοῦσιν αὐτοὺς ὑπὲρ τοῦ δίκαιον, ἢ ἕτους γε ὑπὲρ τῶν αὐτῶν. ὁ τὴν μὲν ἰσχὺν οὐκ ἰσχύσει· τοῦ δ' ἴσου καὶ δικαίου, πᾶσιν ὡς ἐπὶ πλεῖστον ὑπάρχει τοῦ τοιούτου, καὶ τῆς τοιαύτης συμφέρον, καὶ τοῖς πρὸς τὸ βιάζεσθαι τὰ φύσει οὐ τοῖς· οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνοι γε μᾶλλον ἐκφεύξεσθαι τῶν ἀδίκων καὶ κακῶν ὀργὴν τὰ τοιαῦτα. ἀλλὰ τῶν ἀσθενεστάτων πρὸς τὰς αἰσχρὰς ἡδονὰς ἢ παρ' ἄλλων ἢ παρ' ἄλλων κατὰ μέρος, οὓς ἀεὶ τῶν λοιπῶν ὑπερβαλλόντων, ἔμενε πλὴν τῶν αὐτοὺς ἐφ' ἑαυτοὺς ἐλθεῖν· ὡς γὰρ φασὶ τοὺς ἁμαρτοῦσι· εἰ ἄρα καὶ ὁ μῦθος τοῦτο δηλοῖ τὸν ἱππέα· ἐμοὶ μὲν γὰρ εἰκὸς καὶ παρὰ βούλησιν θαυμαστῶς δοκεῖ τοῦτο βουλεύσασθαι, δηλοῦν. τοιοῦτοι γε τὴν ἀρχὴν αὐτοῖς τῆς γενέσεως ἐκδραμεῖν ὁδόν τινα· αὐτοὺς δ' αἰσθάνεσθαι φησὶ τοὺς αὖθις ἐνόπλους ἄρειδ' αἰτίους μᾶλλον τοῦ βίους· ὅταν οὖν ἴφθιτον οὐδ' αὐτοῖς τοῖς ὑπερέχουσι ταῖς δυνάμεσιν ἢ πόλις λιοῖ τὴν λύσιν ἐμέλλετο ἔσεσθαι καταρχὰς δύτυχία· ἀλλὰ τῷ οὐκ κρείττους ἦσαν μᾶλλον δ' οὗτοι εἶναι, ἢ τὸ τούτου κατηλεῖσθαι αὐτοῖς ἀσελλοῦσαι; ὡς τὴν δὲ μὴ τὸ ῥῆξεν κομιδῆ τὰ τοιαῦτα αἰῶν, εἴδεσι δὲ πλοιοῦν δύρεῖσθαι φάρμακον τῷ γίνεσθαι τοιοῦτοι τοῖς ἰσχυροῖς καὶ τοῖς ἔπεσι· τοῖς ἀπαιδεύτοις· ὡς τοὺς μὲν, ἢ κωλύσει πρὸ τῶν ἀδικημάτων, ἢ παρ' αὐτὰ τιμωρήσασθαι, τοῖς δ' ἄδεια τοῦ βίου παρασκευάσει, τοῖς δὲ, χάριν τὴν περὶ τοῦσι ὅσοι τὸ δίκαιον ἐπίστηνται· δύρεῖσθαι τοίνυν ἐκ τούτων ῥητορικὴν, καὶ παρὰ τὰς φυλακτήριον δικαιοσύνης· καὶ σύνθεσις τοῦ βίου πρὸς αἰῶνας· ὅπως μὴ ταῖς χρήμασι δὲ πρὸς ὄψος· μὴ δὲ τῷ προλαβεῖν· μὴ δὲ τιμᾶσθαι καὶ μισεῖσθαι· μὴδ' ἄλλων τῶν αἰσχρῶν μηδενὶ κρίνοιτο τὰ πράγματα ἀφ' ὁλόγου τὸ δίκαιον ἐφ' ἡσυχίας διαιρεῖ· ἀρχὸ μὲν οὖν αὕτη καὶ φύσις ῥητορικῆς καὶ βούλημα τοῦτο σῶσαι παντὰς αἰῶνας· καὶ τὴν βίαν διὰ τὸς πολλοὺς ἀπώσασθαι· δύρεῖσα δὲ ὑπὲρ τοιούτων καὶ τηλικούτων, αὖτα βιωτὴν ἡμῖν παρέχει τὸν βίον· τοὺς τε ἰδίους οἴκους καὶ τὰ κοινὰ τῆς πόλεων, ἧς ὁμόνοια τὸ καθ' αὑτὴν ἄριστα, καὶ τὸ διδάξαι καὶ μαθεῖν ἅπασιν ἀεὶ καλῶς ἅπασα καλόν· τὴν δὲ λογίαν καὶ τοὺς λοιποὺς πάντας χρὴ φεύγειν τε καὶ μισεῖν πρώτην διδάξασα. Σκεψώμεθα δὲ καὶ τοὺς νόμους πρῶτον τί ποτ' ἐστὶ τὸ ποιοῦσα· καὶ ἄλλην τινὰ δύρεσιν ἀρχὴν δὴ οὐχὶ τὴν αὐτὴν ὑπάρχει καὶ ῥητορικὸς, λέγειν τοῦτο εἶναι λέγων, νακατὸν· ἀλλὰ μὴν τοῦτό γε πάντας αἰεῖποιεν, ὡς οὐδὲ πρὸς ἓν τῶν παντῶν εἰδέναι νόμον ἡμῖν, ἢ τὸ μαθεῖν ὑπ' ἀκούλων πάσχειν δυσχερές· μὴδὲ τοὺς φαύλους καὶ ἁπλοῦς τῶν χρηστῶν κρατεῖν, ἀλλὰ τοὺς χρηστοὺς τῶν φαύλων τοῦ εἶναι ἄμεινον τοῦ δικαίου· ταῦτα δ' ἐστὶν ὡς ἐπεῖν τῶν νόμων κεφάλαια· τιμωρία πάντα δικαίου τινὸς, καὶ τῶν μὲν ἀπεκτόνων· εἰ γὰρ ἕκαστοι τῆς αἰτίας τυγχάνοιεν, οὐκ ἐστὶν ὅπως ἂν ἄμεινον σκοπεῖν τὸ δίκαιον· οὐδ' ὅπως ἀσφαλέστερον τὸ κοινὸν τῶν αἰῶνα σώζοιτο· οὐκοῦν ταῦτα ἐστὶ παντὶ τῇ τῆς ῥητορικῆς φύσει φαίνεται ὃς μὲν γὰρ ἅπερ ἐστὶ πιθανὸν θεωρῆσαι, οὐκ ἐμέλλον δύρεῖσθαι λόγου· οὐδ' ὡς πεῖσαι τοὺς αὐτοὺς νικῆσαι τίθεμεν γὰρ ἅπασι ἰσχυροί, οὐδ' ὡς πέρα ἀκούειν· αὐτὸ γὰρ τοῦτ' ἦν αὐτοῖς τὸ βούλημα ἀκούειν μηδ' ἑτοῖς· ὃς δ' οὐκ ἦν ἄλλως τῶν ἴσων τυχεῖν, τοῦ πεῖσαι τοῦ δεῖ λόγου· τοῦτο δ' ἦν δῆλος ὑπὲρ τῆς δικαιοσύνης· ἢ μὲν γὰρ αὐτῷ καὶ ταῖς παρασκευαῖς ἅπασι τοῦτο, τὸ δικοῦν ἑαυτῷ κρατεῖν αἰσιοῦ ὁποῖον τοτ' αὖ· ὁ δ' ἀφῶν καὶ τοὺς ἔξω δεῖ πεῖσαι ταῦτ' ὀρῶν, καὶ ταῦτ' αἰσιῶν μὲλεταῖ, οὐ φύγει τὸν τοῦ ποιεῖ ἄπιστα βουλεῖται βάσιμον· φαίνεται τοίνυν ἡ ῥητορικὴ τῇ γομφικτικῇ, τῆς αὐτῆς φύσεως μετειληφέναι, εἴ τοῦ τοῦτ' ἀκριβὲς ἐπαμφοτέρως δεῖ θεωρεῖν· μᾶλλον δὲ μέρος οὖσα τῆς ῥητορικῆς ἡ γομφικτικὴ καὶ τῆς πᾶσι δύπερα πῶς, πρῶτον μὲν ὅτι καὶ τοῦ αὐτῶν ἔοικεν ἔχειν ἐμέλλον πιθανοῦσθαι, τοῦτο δ' οἱ τῇ χρεῖ κρείττους οὐκ ἐμέλλον συμβουλεύσασθαι, πῶς οὐκ ἀναγκαίως ἔοικεν ὁ λόγου τοῦ πεῖσαντος εἶναι· οὐ γὰρ βιάσασθαι γε εἶναι τὰς πρὸς αὐτὸ τοῦτο πεφυκότας· οὐδ' ἦν αὖ τὴν νόμων ἀρχὴ ὑπὲρ γῆ αὐτοῦ ἢ μὴ βιάζεσθαι, τοὺς νόμους ἔοικεν βιάσασθαι οὔκουν ἦν πλέον βιασάμενον· ἀλλὰ τοῦτ' ἦν πρῶτον παρὰ τοὺς νόμους ἔοικεν δ' ἦν πεῖσαι μάλιστα μὲν καὶ τοὺς αὐτοὺς πρὸς ἅπαντας αὐτοὺς, καὶ βελτίους γε δῆλος αὐτῷ τοῦτο ποιῆσαι· εἰ δὲ μή, τοὺς γε πολλοὺς καὶ ὑπὲρ ὧν ἐστὶν ἡ πρᾶξις· διὰ μὲν γὰρ, τῇ φύσει πρὸς φύσεως χρώμενοι πρὸς τοὺς πολλοὺς, ἀδικεῖν ἐμέλλον τοῖς ἄλλοις διὰ, τῇ τῆς ῥητορικῆς καὶ φύσει πρὸς ἐκείνους, δὲ πεῖσαι ἐμέλλον καὶ ἐκείνους· ἐπεὶ δὲ συμφορεῖν ἔμελλον· ἢ δ' ἄρα ἐκεῖνοι μὲν ἐδύναντο, λοιπὸν ἦν πεῖσαι τοὺς πολλοὺς καὶ ὑπὲρ ὧν ἐστὶν ἡ πρᾶξις, αὖτα τοῦτο ὅπως ὑπὲρ αὐτῶν πᾶσιν· ἔοικεν δὲ λόγων καὶ πειθοῦς δ' ἐν μὲν τοῦ ἴδιον ἁπλῶς ἀναγκαίως ἡ ῥητορικὴ νόμων πρόπρων καὶ ὁ ὑμέτερος· δ' ἄπειρον δὲ τί χρὴ τοὺς νόμους αὐτοὺς ὧ πρὸς θεῶν εἶναι φύσει πλὴν λόγους τοῦτον τῶν ἄλλων ἐλλαττωμένους, ὅσον ἐστὶ γραμμένοι μὲν ἐγὼ τιμέμνημαι, καὶ συμφάτει σώζεσθαι χίονες μάρτυρες· χωρὶς δὲ τῆς μαρτυρίας καὶ ἕκαστος, ἃς αὐτὸ τὶς αὐτὸ

κορυφαῖος.

ληφίσμασιν. καὶ ἡ φύσις οὖν τὰ ταῦτ' ἔπλεξεν· οὐ δουλεύει τοῖς τῶν χρημάτων ἐπιθυμίαις ὁ κορυφαῖος· ἀφ' ἑτέρου δὲ καὶ χαρίζεται, τὸ μᾶλλον ἀπασαι συμπαραπεσεῖν τῷ χαρίζεσθαι· ἀφ' οὗ χ' ὑπερβάλλουσα αὐτῷ τὰ ἐνδόσιμα οἱ χρήσται· οὐδ' ὅπως αἱ ἐκείνοι κελεύσωσιν, οὕτω προσάγει τὸ μέλος καὶ τὸν ἐν θυμὸν· οὐδὲ τί χρὴ διδάσκειν αὐτοὺς παρ' ἐκείνων μανθάνει· οὐ μᾶλλόν τι ἢ παρὰ τῶν ναυτῶν ὁ κυβερνήτης τὰ τῆς ναυβατείας τί χρὴ πράττειν· ἀφ' ἑκούσης μὲν οἱ ναῦται πρὸς τὰ πλοῖα· λέγει δὲ ὁ κυβερνήτης, οὐκ εἴ τι καὶ δοκοῦν τοῖς ναύταις· ἀφ' οὗ αὐτὸς ὢν κύριος εἰ τῆς τῶν ναυτῶν· ταυτὰ χοῦν ταῦτ' ἐστὶ πρὸς τοὺς ἡγεμόνας καὶ τὰ τοῦ τυραννεύοντος βουλήματα· ἴσα τοῖς μὲν, ἑκουσίως· τὰ δὲ ἀκουσίως τὰ τῶν ἄλλων· κορυφαῖος χορεύων ναυτῶν κυβερνήτης· τραπεζῶν τραπεζής· δήμου ἡγεμών· καίτοι μὴν οὐδ' ἂν χοντος, φύσει πρέπους ἴσον ὑφ' αὑτοῖς· εἰ δέ τις μετέχουσίας καὶ χαρίζεται, πείθων οὐκ ἀναγκάζων, καὶ πρὸς τὸ σῴζειν τὴν ἑαυτοῦ τάξιν, τὸ χαίζεται καὶ τῆς ἐπιθυμίας ἴσον ὑφ' ἑαυτῷ, οὗτος ἐκεῖνός ἐστιν ὁ τῷ ὄντι πολιτικὸς, καὶ ὃν ὅμηρος ἔφη ποιμένα ὡς ἔπος εἶναι· δίμαι δὲ τὸν αὐτὸν καὶ τὸν τῶν ὠκύπων ἐπιτροπεύοντα, ὃ τοῦτο αἰτίαν· μὴ δὲ τοῦτο λέγει ὡς ὄνειδος κατὰ τῶν ἡητόρων· ἀλλ' ἐγὼ χαίρειν αὐτοῖς· μὴ δὲ μᾶλλον τοῦ βελτίστου καὶ τῆς χάριτος τὸ χαίζεται καὶ κατὰ τοῦτ' ἀρχὴν τῇ ἡητορικῇ τὴν περὶ τροῦσαν δύναμιν· ἵνα τοῖς ὁμοίοις αὐτὴν ἀμβλυνόμενος φανείης· ἀλλ' οἱ λέγεις ὡς ἀτόπως χαίζεται καὶ δουλεύουσα τοῖς ἐπιθυμίαις, τὸ ὑπὸ τοῦτο ἐγὼ μὲν γὰρ παρ' αὐτὸν τῶν πραγμάτων, τὴν ἐπιεικεστέραν χρῆναι· ἀλλ' μᾶλλον οὖν τοιγε ἐσωμασθῆσθαι, μᾶλλον τῶν ἰδίων, μᾶλλον τῶν ξένων, μήτ' αὐτοῖς μηδαμῶς ἄπορον συμβήσεσθαι, συνιλόντι δ' εἶναι, εἰ μὴ τ' ἀδέξασιν, μήτε χρῆναι σθαι, μήτε ἰχύσειν, μήτε ἐρεῖν· πῶς ἐγχωρεῖ τοιαύτην ἀρχὴν κατ' αὐτῶν παραδέξασθαι, δι' ἃς ταῦτ' ἀπέστησεν αὖ· ἔτι τοίνυν καὶ ὅλως ἀδύνατα ἐγκέκλικεν· ἴσως μὲν γὰρ οὐδὲ τοῖς ἐπιεικεῖ τοιούτοις χαρίσασθαι ῥᾴδιον εἶναι μυρίοις παρ' αὐτοῖς, οὐχ ὅπως πολλῷ πάσιν· ἀλλ' οὐδὲ καλὸν οἶμαι· εἰ περ ἄρα οἱ πλοῖ τὴν φύσιν· δῆμου δὲ βουλήματα· γνῶναι καὶ θεραπεῦσαι διὰ τέλους, τοῖς μαχαιρίοις καὶ τοῦ θυμοῦ· οὐδὲ εἰς τοῦτ' ἐστὶν ἐξ ὅτου· οὐδὲ μᾶλλον ἐπιθυμίας· οἶμαι δ' οὐδ' ἔσται ἀφ' ὧν περ ἐβούλετο ἄλλος ἀφ' ὧν χόθεν φέρεται τοῖς πᾶσι μεμιγμένοις ταῖς ἐλπίσιν· τοῖς ἀεὶ τοῦ δήμου τοῖς φύσει τῇ τύχῃ· τοῖς ἐπιθυμίας· ἄλλος ἄλλα γνώσεται· εἰ γὰρ γνώσεται χρὴ καλεῖν, τὸ μὲν δεῖν ἀδύνατον πρὸς τῆς ἀληθείας καὶ τὸ δι' οἱ μὲν νυνὶ παρόντων· οἷ δ' αὖθις ὡς περὶ τὰ φύλλα δὲ κεῖ μὲν εἶναι ταυτὰ καὶ τ' αὐτ' ἀεὶ φέρων ἐστὶ δ' οὐδὲ τὰ πρῶτον· ποίας οὖν ἐπιθυμίας ὁ ἐπιτροπεύων μέλλει ἀνθύσειν, ἢ τὰ τοῦ δοκοῦντα ἐρεῖν, ἢ τίνων ἐγχαίσεσθαι· οἷ γοῦν τοῖς ἀπόροις ἔχουσι, ὥστ' οὐδ' αὐτοῖς γοῦν ἂν δύναιτο τοῦ βούλοιτο ἀφ' ἑτέρου τοῦ ταυτὰ φρονεῖν ἀπλοῦς, ὥστ' οὐδεὶς αὐτῶν ἂν ἕτερος δ' εἶεν αὖτος αὐτῷ πρὸ τ' αὐτ' ταυτὰ φρονεῖ διαπλοῦς· ἀφ' ταύτης ὡς πρὸ χειραγωγοῦ τοῦ ἡητορος χρώμενοι, ἀεὶ δ' ἴσονται εἰς τοιαῦτ' εἶναι ἀπλοῦς· πάλιν γὰρ ταυτὸν ἐρήσομαι· καὶ πῶς διακρινοῦσι τοῖς ἐπιθυμίας· ὅταν γὰρ δ' ἐπὶ μὲν διακρινεῖν πολλοῖς, οὐ τοῖς δ' ὅσοι μὴ καθ' ταυτὰ γιγνώσκοντες, πᾶσι δ' ἀμηχανεῖ· ἴσον αὐτῶν ταυτὰ χαρίζεσθαι, πῶς ὁ ἡητορεύσας δύσει τοῖς ἐπιθυμίας αὐτῶν· ἅμα γὰρ χαριεῖται τοῖς ἑτέροις, καὶ τοὺς ἑτέρους αἰσθήσει· ὥστε μᾶλλον πρὸς ἡδονὴν, ἢ πρὸς ἀνδρίαν ἐρεῖ· πῶς οὖν καλεῖς διακόνους τούτους· οὐ γὰρ ἐγχωρεῖ· ὅτι τοίνυν αὐτὸς πάντων ὁμολογικὰ μὲν δὲ κοῦντα τοῖς πολλοῖς λέγειν τοὺς ἡήτορας, ἴζεσθαι ἴσως ἀεὶ τοῦτό τι, ὡς καὶ πῶς πρεσίκων φωράσειν· ἵνα μὲ ἐλέγξειε λέγω· δίδασι γὰρ δὴ τοῦτον τοῦτον, πείθους εἶναι δημουργὸν τὴν ἡητορικήν· ἡ δὲ πραγματικῆς ἢ διδασκαλικῆς, οὐ διαφέρομαι τοῦν εἶναι· ἀφ' οὗ τοιγε πείθειν αὐτῇ πρὸς πίστιν, ὅτι τοίνυν τὸ πείθειν ἐστὶ τοῖς ἡητορικῆς, οὐ λέγουσι τὰ δοκοῦντα τοῖς πολλοῖς οἱ ἡήτορες· εἰ γὰρ τὰ δοκοῦντα λέγουσιν, οὐ πείθουσιν· οὐδεὶς γὰρ ἐφ' αὑτῷ γιγνώσκων, ἑτέρῳ πῶς τοῦτο πείθεται· ἀφ' τοῦτο κεχώρισται τοῦτ' ἐφ' αὑτοῦ βεβουλῶσθαι καὶ τὸ πεισθῆναι· ἀφ' ἃ καὶ τοῦτ' ἄρα δεῖν δεῖ, αὐτοῖς οὐ τοῖς ἡήτορσι πείθονται, οἱ τὰ δοκοῦντα αὐτοῖς ποιοῦντες· πείθει δ' οὐδεὶς ὅτῳ μὲ τὴν αὐτοῦ γνώμην ἀνθρώπων ἐνίκησεν· ὥστ' αὐτὸ τοῦναντίον τῷ πάντως λόγῳ συμβαίνει, ἃ τὰ τοῖς πολλοῖς δοκοῦντα λέγουσιν οἱ ἡήτορες, ἀ γὰρ οἱ βουλόμενοι λέγουσι, ταῦτα πείθονται λέγειν· οὐκοῦν ἡ μὲν ἡητορικὴ πειθοῦς δημουργὸς, καὶ τὸ πείθειν τῶν ἡητόρων, οὐ κολακεύουσιν οἱ ἡήτορες· οὐ γὰρ διακρουσθῆ τοῖς πολλοῖς· ἀφ' πείθουσιν· ἃ δ' οἱ ἡήτορες τὰ δοκοῦντα λέγουσι τοῖς πολλοῖς, οὐ δημουργὸς ἡ ἡητορικὴ πειθοῦς· πειθομένους γὰρ τοῖς πολλοῖς ἀφ' οὗ πείθουσι παρέχεται πρὸς ταῦτα ἑλοῦ ὁ τρόπος τοῦ λόγου· πλάττουσι γὰρ ὁμοίως ἐλέγχει πάντα καὶ τὸ κάλλιστον, οὐ παρέρωται· ἀλλ' ἐκ τῶν αὐτῶν· καὶ τοῖς αὐτοῖς τοῦτοις λόγοις ἀφ' αμίξ, ὡς τοίνυν οὔτ' ἄλλος ῥητορικὴ, οὔτ' ὅσον ὡς οὐ τοῦτο φῶμεν τοῦ χαίζεσθαι οὐδ' ἀμεταχεῖ τοῦτο ἐστὶν ἐμὲ πειθεσθαι, οὐδὲ μὲν ὧν ἄρτιος δικέσει τοῦτο ἐστὶν τῶν πολλῶν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τοῦ λόγου μεταχεῖ· μᾶλλον δὲ ἃ πασ' ἐν λόγοις, καὶ μέγιστον καὶ πρῶτον τῶν ἐν αἰρωτικῆς καὶ τέλειωτον, καὶ πᾶσας δ' οἷόν τ' εἶναι δύο τῆς ἄξιον δεῖξαι· γνοίη δ' αὖ τις ἐσκέψατο τὴν φύσιν αὐτῆς· καὶ ὑπὸ τοῦτον καὶ τέλικον τὸ καταρχὰς δύρεθὲ καὶ τὰ πρὸ τοῦ χρεῖ διαπλοῦς· οἶμαι τοίνυν

ἀηδὸς τις γὰρ φροντὶς ἐμοὶ μὲν γὰρ τοῦναντίον παῦ φαίνεται, μήτ' ἐν τῇ τῆς ῥητορικῆς φύσει τιθέναι μᾶλλον ἢ τὸ μὴ τὰ δοκοῦντα τοῖς πλήθεσιν οὕτως ἰσχυρίζεσθαι μᾶλλον σκοπεῖν ἢ τὰ βέλτιστα· μήτε τοὺς δήμους αὐτοὺς τοῦτο τρέπειν ἐκφυγεῖν, ὡς οὐκ ἀμείνους φῶν οἱ ῥήτορες λογίζεσθαι τοῦ τῶν πραγμάτων ἦθος καὶ πᾶσαν ὅλως τὴν τοῦ βίου χρῆσιν καὶ τὴν τύχην, καὶ τοῦτ' ἐξ αὐτῶν τῶν μύθων εἶναι δῆλον ὧν αὐτοῖς ἀπονέμουσιν· εἰ γὰρ ἦν ἀληθὲς τοῦτο πρᾶγμα ἦθος ἀπάντων, καὶ μὴ τοὺς δήμους ἦν ὀρθῶς ἡ ῥητορικὴ ἀηδοῦντι τῶν δήμων ἦσαν, ἕως τοῦ μὲν τὸ αὐτοῖς ἁρμόττον καὶ τὰ μὴ παρὰ τὸ δῆμον ἦν· τοῦ δ' αὖ προαιρέσεως ἦθος τοὺς πολλοὺς ἔτυχον· οὐδεὶς γὰρ τοὺς πλείονους ὡς κρείττους αὑτοῦ θαυμάζει· οὐδὲ οὗ πρόκειται τῷ ἦθος πράγματος ἐντεύμενται, τοῦτο τὴν αὐτοῦ γνώμην πρὸς τίθησιν ἔστε τις ἢ κήρυξ ἢ πρεσβεία διαιτᾶσθαι τοτὲ μέλλει αὐθρὸς ῥήτορος, εἰ τὰ δοκοῦντα τοῖς πλήθεσι συμβουλεύειν τῶν ῥητόρων εἶναι καὶ πιθανὸν δεῖ. τίς γὰρ αὖ ἡ πόλις πεῖσουσα τὸν τοῦ μηδενὸς ἄξιον ἡρᾶσθαι εἶλετο, ἢ πρεσβευτὴς ὤν, προσέλθειν αὖ τοτὲ πάντα τοῦ πείσαι χάριν τῷ δήμῳ, ἢ τὸ βίου κεφάλαιον ὂν ἁπάντων, ἅπαξ αὖ ὁ δῆμος βούλοιτο ταῦτα συμβουλεύσασθαι καὶ πᾶσιν ἥδεσθαι τὴν ἐκείνου φωνὴν, ὡς περ τὴν τῶν διδασκάλων ὅταν παῖδες· τοῦναντίον μέντοι αὖ ἐστὶ καὶ τῶν χορῶν εἶχεν, εἰ μὴ οἱ πείσους ἔμελλον τὸν ῥήτορα αἱρήσεσθαι, ἀηδὲς ῥήτορα ἐᾶν ἔχειν ἕως αὖ ὁ δῆμος ἄπαις μένοι· τὸ δ' αὖ ἰδίᾳ ἡδέσθαι δίκην φεύγων, δι' ὅτου νικήσει τῶν ῥητόρων ἐζήτουν, εἰ τὰ δοκοῦντα τοῖς δικασταῖς ταῦτ' ὀρθῶς ἔμελλεν ὁ ῥήτωρ, καὶ μαθ' ὅπου νικήσει τῶν ῥητόρων ἐζήτουν· οὔτω μὴν αὖ οἱ μέγιστα κινδυνεύοντες καὶ τοῦ τ' μεγίστων ἀγωνιζόμενοι, πείσειν ῥητόρων ἐμέλουν· εἰσὶ μὲν γὰρ οἱ μέγιστα δίκην κινδυνεύοντες, οἷς χαλεπῶς ἔχει τὰ τῶν ἀκροωμένων· καὶ οἱ τοῖς διαβολαῖς προκατελημμένοι· εἰ δὲ ἃ δοκοῦντοῖς ἀκροωμένοις, ταῦτ' ἰσχύει τις ποιῆσαι λέγειν οἱ ῥήτορες, καὶ ταῦτ' ἐπιζητοῦσι, ἡράκλεις· οἱ κοῦν ἂν φέρειν τὸν ὀλέθρον, εἴτις κύριος ῥήτορα πρὸς τοιοῦτο πρᾶγμα. ὥστε πρὸ αὐτῶν ὁ δῆμος συνεστήκει. ἆρ' οὖν ταῦθ' οὕτως ἔχει καὶ οἱ μέγιστα ἀσπάζεσθαι προσδοκῶντες, καὶ ὅσ πείσειν ἐπὶ φόβοις μὴ τῶν ἰσοπλαίζεσθαι οὕτω καὶ διαφερόντως ἀμελοῦσι τῶν ῥητόρων; οὐκ ἔστι ταῦτα· οὐχ οὕτω παράδοξα ὁρεῖ πάντων· ἀηδῶς ὑρεως ἔχοντα· δέονται προσκυλινδοῦνται παντῶν φάρμακον τὴν ῥητορικὴν εἶναι νομίζοντες· ἰσχὰ τῶν φυγῆς· αὐτῶν τῶν φόβων· δίκαιον ὀργῆς· δήμου φιλονεικίας· πάντων διαπ; ὅπου τὰ δοκοῦντα τοῖς καθημένοις ἴσασι λέγειν μελετῶντες τοὺς ῥήτορας· οὐ γὰρ ἀνοὐδὲ αὐτὸ τοῦτ' ἐνῆν λέγειν μελετᾶν αὐτοῖς, εἰ τοῦτο ἔμενον· ἀηδὲς ἴσασιν αὐτοὺς προῤῥωθεν προσέχοντες τοῖς πράγμασιν, καὶ μελετῶντας λέγειν, ὡς ἡ τῶν πραγμάτων τάξις αὐτοτὲ καὶ τὰς τούτων φύσεως τοχαλεπώτους, οὐ τὰς τῶν ἀκροωμένων· εἰ δ' ἄρα καὶ τὰς τῶν ἀκροωμένων, οὐχ ὥστε τὰς ἐκείνων ἀπιθυμίας θεραπεύειν· οὐδ' ὅσα βουλομένοις ἐστὶν ἀκούειν, λέγειν· ἀηδ' ὅτα βέλτιστ' εἰπεῖν, ταῦτ' εἰπεῖν τις πεῖσαι δυνήσεται· ὥσπερ γε καὶ τοὺς ἰατροὺς τοχαλεπώτους ὀρῶμεν τὰς φύσεις τῶν σωμάτων οὐμὴν ὥστε χαρίζεσθαι τοῖς ἀπιθυμίας ἀπλῶς· ἀηδ' ὥστε βέλτιστον μὴ εἰκῇ προσιεμένους, ἀηδ' ὡς μήτ' ἂν ὀκάμνων παραδίζασθ· ἄχρι τούτου φαμὲν καὶ γὸν ῥήτορα τῶν ἀκροωμένων τοχαλεπώτους καὶ τοῦτό γε λέγειν, συγχωρῶ· ἀηδοὐ δουλεύειν οἶμαι τοῖς πλήθεσιν· οὐδὲ ἕνεκα τοῦ χαρίζεσθαι, παρατρεπεῖ τὰς φύσεις· ἀηδὲ τὸ δημοσθένους, ὅσπερ τὰ βέλτιστα ἀεὶ δέον εἰπεῖν· ἐγὼ δ' οὐχ ὅπως λέγειν τοῦ παρόντων ἀπορῶ φησιν· ἀηδ' ὅπερ χρὴ πρότερον πρὸς ὑμᾶς τοῦ αὐτὸν εἰπεῖν· εἴ τι παρῄνεσάζετο καὶ μέγα ὡς ἐγῶμαι λαμπρῶς· τί τοσοῦτον γὰρ ἐξ ὧν παρῄνει καὶ ἀκούων συνοίσει, τὰ πλείω τῶν πραγμάτων ὑμᾶς ἐκπεφυγέναι τοῦ μὴ βούλεσθαι τὰ δέοντα ποιεῖν, οὐ τοῦ μὴ συνιέναι· Εἰ τοίνυν ἔστιν ὧν τὰ βέλτιστα προσαλεῖν τὰς φύσεις τροῦντα, οὐ φύγωμεν τὰς αἰτίας παῖ τῆς ἐρωτᾶν οἱ ῥήτορες· εἰ δ' ἦν εἰκὸς αὐτοὺς, τοῖς πλήθεσι φέρειν, καὶ ποιεῖν τὰ κελεύοντα ἀηδοὐ κελεύειν, τὴν θεὰ παῦσαι εἰλαφὰς αὐτὰ τὰς διανοίας· καὶ τοὺς δημοσθένους φέγων, δοκεῖς τοὺς ῥήτορας· ἀηδοὖν οἱ δημοσθένους μέγα φρονοῦσιν ἐφ' ἑαυτοῖς, ὅτι δουλεύουσι τοῖς τῆς πόλεως βουλήμασι, καὶ τοῖς ῥήτορσι φρονεῖν αὐτὸ τοῦτο αὐτόν ἐστι, τὸ μὴ τὰ δοκοῦντα τοῖς δήμοις λέγειν, ἀηδ' ἃ δοκοῦντ' αὐτοῖ βέλτιστα εἶναι· εἰ δ' ἦσαν διάκονοι τῆς τῶν ὄχλων ἀπιθυμίας, καὶ τὰ δοκοῦντα τοῖς καθημένοις ἐδημηγόρουν, οὐδ' ἂν παῤῥησιάσασθαί τοτ' αὐτοῖς ἐξῆν οὐχ ὅπως ὑπὲρ τοὺς ἄλλους φρονεῖν· ἀηδ' ὑμᾶς συνίασιν αὐτοὺς οὐ τοὺς ἡδονὰς θεραπεύοιεν, ἀηδὰ τὰς ἀπιθυμίας σωφρονίζοιεν· οὐδὲ ὁρῶσιν ἐς τοὺς πλείους, ἀηδὰ πολλοὺς ὁρῶσιν εἰς τοῦτους· οὐδ' ἄρχομένους ὑπὸ τῶν ἰδιωτῶν αὐτοῖς, ἀηδ' ἄρχοισιν αὐτοὺς τῶν πολλῶν· καὶ τὴν ἐπιθυμίαν διὰ τοῦτο εἰλάφασθαι παρὰ τῶν αὐτ' ἄλλου σύμβολον μαρτύριον τῆς ἐξουσίας, λέγω τὴν τῶν δημαγωγῶν, οὐκ ἐπεὶ δὴ παρ' ὑπὸ τῶν δήμων ἄρχονται, ὧ ταῦτ' ἄνω καὶ κάτω ποιῶν· ἀλλ' ὅτι τοὺς δήμους ἄρχοσιν· ὥσπερ γε δὴ καὶ τοὺς παιδαγωγοὺς οἶμαι καλοῦμεν· οὐκ ἐπειδὴ ὑποτεταγμένοι τοῖς παισὶν, ἀηδ' ὅτι αὐτοὺς ἡγοῦνται· ὅπου γὰρ ἂν φαίης, ἀρχθῆναι τοῦ ὑπὸ τοῦ ἀκοῦσαι τῷ ῥήτορι ἀρχὸν· προστάτης· διδάσκαλος· πάντα ταῦτ' ἐστὶ τοῦ ῥήτορος πάθη· ὅσπερ γὰρ ἐσὶ τοῖς παισὶν οἱ διδάσκαλοι, τοῦτο τοῖς δήμοις εἰσὶν οἱ ῥήτορες· δεικνύουσιν ἃ χρὴ πράττειν· καὶ παιδεύουσι τοὺς γνώμας καὶ τοῖς ψηφίσμασι.

οἰκεῖον φέρειν ὄλεθρον.

ἡμαρτῆσθαι.

τῆς ῥητορικῆς· καὶ μὲν τὸ καλλιστον τῆς τέχνης καὶ τελεώτατον, καθ' ὃ γραφικὴν ἢ πλαστικὴν εἶναι διαφέρει, τοῦτ' ἐστὶν ἡ τοῦ χρώματος δύναμις ἐγγὺς γὰρ ἄγει τὸ εἰκασθὲν τῆς ἀληθείας· οὐκοῦν εἰ μεγίστω προσχέει, ἥττ' ἀφαιρεῖς ἐαὶ μὴ λίπῃς τὸ εἰκάζειν· καὶ τοῦτο δεῖ πᾶς ἄλλας ἐξετάζειν τέχνας, ὅσαι διὰ τοῦ σχάζεσθαι χαίρουσιν· αὐτὴ γὰρ ἡ μαστικὴ, καὶ τοῦτ' εἶναι μόνον εἰκάσαι· καὶ τὰ φάντας αὖ οὐ τοῖς σκιαῖς καὶ διαῤῥῶν· ὅπου γὰρ μαστὴ ἡ ἰδιότης εἶναι διαφέρει· τῷ, τὸ μὲν ἐκάζειν ἀπατᾶν· τὸδ' ἐσχάσθαι, τοῦ μαστὴς εἶναι· ἐγὼ δέ φημι τὸν μαστὴν αὐτὸ τοῦτο ἐσχάσθαι εἰκάσαι· πλέον δ' οὐδὲ τοῦν· καὶ τοῦτο πλατύνα τοιεξέρωμαι μαρτυρεῖ· καὶ μὴ φαίνεται μαρτυρῶν, ἔμοιγε τοιοῦτος μηδεὶς· τὸ δ' ἄδικον τῆς μαρτυρίας, οὐ γὰρ ἐν ἄλλοις τοῖ δραμασιν ἢ λόγοις· ἀεὶ ἐν αὐτοῖς οἷς ἀρτίως εἰς ἐπεῖσιν ἐχρώμεθα, ἵνεστι διαῤῥῆδην εἰ τοῦ τάγε τῶν ἐμφερόντων ζητῶν τοῦ μέλλοντος διάπειρεῖλον τοιουμβῶν καὶ τῶν ἄλλων σημείων, ἃ πεικοῦ καὶ διαρίας τορικομβῶν αἰρεῖται οἱ σεῖ, οἱονεὶ τικὴν ταυτομασαν· ὧν τοῦτο οἱωνιστικὴν τὸ ὧ συμβαίνοντος οἵτινος καλοῦσιν· οὐκοῦν ὅτι τὴν οἰωνιστικὴν εἰκάζοντα εἶναι φῆς τῶν αἰρεῖται, οὐκ ἐκφαύγει μαστικὴ τὸ μὴ εἰκάζειν κατὰ τοῦτο εἶδος μέρος οἰωνιστικὴ μαστικῆς· καὶ μὲν ὅτι καὶ διὰ τῶν ἄλλων σημείων, πρὸς τοῦτο αὖτος, τοῦτο δ' ὅταν προσθῆς, ἃ πᾶσαι δίδως τὴν μαστικὴν εἰκάζειν εἶναι· καὶ μάλα ὀρθῶς κατὰ γοῦν τὴν γνώμην τὴν ἐμὴν, οὐ γὰρ ὁμοίως ὅιμαι, οἵπερ οἱ μέλλοντα ἴσασι, καὶ τῶν αἰρεῖται τῶν ὅσοι φάσκουσιν· οἱ μὲν γὰρ ἃ μέλλουσι ποιεῖν ἐπίστανται, καὶ προκεῖται τὰ πράγματ' αὐτοῖς ὡς παρὸν ἐφαλανθῆς· διαπυτοζάς ἐνθοῖοι μαστὴς ἀφαδ' ἑστατος· καὶ ὅπερ δι' αὐτὸ τοῦτο, ὁ αὐτὸς οὗτος ποιητὴς μαρτυρεῖ· τὸ γὰρ δ' ὦ πρόειτ' εἰπὼ αὐτῷ, καὶ πλὴς αὐτὸς ἔχει· οἷδ' ὡς παρὸν σκόπτα πράγματα κρίνουσι, πρὸς τὸν φόρον ἢ τῶν ἐκφαίνοντων· διυτικὴς δ' οὐδὲν ἔχουσι προειπεῖν· πικμήριον δέ, εἰ γὰρ μὴ φράσας τὸ ἐρεῖτημα, οὐδὲν ἔχει σοι λέγειν πρὸ ὧν εἶδε σημείων· ἀφ' αὐτὸ τοῦ πρὸ μέλλοντος ἔχειν εἰπεῖν, οὐδ' αὐτὸ τοῦτο οἶδεν, ὅπου χάριν ἔχει ἢ μὴ τυθῆτα· οὐ γὰρ ἔγκειται τὰ πράγματα αὐτῷ προφανόμενα· ἀφ' ἃς πίστεις πρὸς σημείοις προσάγει, ἀκάζει πρὸς τὸν λόγον· καὶ οὐ μόνον κατὰ τοῦτ' ἐλέγχεται τοῦ καζεσθαι τοῦ μέλλοντος ὃν τὸ μαστάζεσθαι, ὅπερ καὶ τῶν ποιητῶν εἴ τις ἐμαρτύρησεν, ἀλλὰ καὶ ἐπομένως ἐστὶ τὸ ἐρωτηθὲν, ἀκάζει τὰ κύκλω πρὸς τὸ πρᾶγμα· τίκτει τολέμου· καὶ πόσος συμβαίνοις, οὐκ οἶδεν· οὐδ' ἁπλῶς τὸν πρὸ τὴν μάχην οὐδὲν ἀφ' εἰκάζει· πάλιν ἢ πολεμῶν· ἢ πιον ἄλλων ἅπαβουλὴ, καὶ τὸν πρότερον οὐκ ἔχει φράσαι· ἀλλ' ὥσπερ τὰ ὀνείρατα· οὕτως οὔτω συμβάλλεται τὴν δ' ἀληγυαλίαν σοφίαν, τὴς οὐκ οἶδε τῶν ἐυτυχικότων· ὡς ἄγ' ἂν ἡ φοβῆσα πρὸ τοῦ μέλλοντος ἢ ὑποχάται, πότγε πρότερον καὶ τοὺς τόπους καὶ τὸ μέτρον, οὐκ ἔχει διορίσασθαι· ἀλλ' ἢ πλοῦτον, ἢ νηίας, ἢ λύπην, ἢ χαρὰν, ἢ βλάπτον, ἢ πράξεις, ἢ τὰ τοιαῦτα λέγει· αὐτὰ δ' ἐκάστα οὐ συνειληφεν· ἀλλὰ τὰ μὲν, πρὸς τὸ μέγεθος τῶν φαινομένων· τὰ δὲ, πρὸς τὰ τόμπα ἀκάζει τὰ ἑκάστων· τὰ δὲ, πρὸς τὰ ὅμοια· ἐπὶ δ' ἃ καὶ πλεῖστον ἀφ' ἁλῶν κεχωρισμένα· παπαχοῦ δὲ τὴν ἐπίστοιαν παρακαλεῖ· ὅπ τοιοῦτος μόνος καὶ ῥᾴστον εἶναι δοκεῖ τὸ εἰκάζειν· ἀλλὰ μὰ ἁπλῶς φαεῖν· οὐδὲν οὖν ἀλλ' ἢ εἰκάζουσα τῇ ἀληθείᾳ φαίνεται διὰ παντῶν· τὸ δὲ τῆς ῥητορικῆς ἢ σοφιστικῆς θαυμάζεις· φαίνεται γὰρ ὁμοίως διαχειμθὴν τῇ μαστικῇ· πλὴν ὅσον μαστικὴ μὲν ἁπλῶς ἀλλαχταῖ τοῦ καζεσθαι ῥητορικὴ δὲ οὐ σχάζεται μόνον τῶν πραγμάτων· ἀλλὰ καὶ πράττει διὰ τῶν ὑπερεῖν, ἃ τ' αὖ ἀφίσκαβέλπτα· ὥς πῃ καὶ τὸν τῆς μαστικῆς ἐπίχλοον· καὶ τὸν τῆς φραπτικῆς· ἐν μυθῷ τῇ πολιτικῇ προσάκειν, πλάττων οὐκ ἐρεῖ· πῶς οὖν ῥητορικὴ πολιτικῆς ῥᾴουσι εἴδωλον, ἢ μὲ οὔτως· ἀφ' ἃ μὲν, οὔτω γε οὐκ εἴδωλον· εἰσὶ γὰρ αὐτοὶ δ' οἱ φραπτῆρι, τὰ πράττουσιν ὧ θαυμάζει· ὅμως μὲν οὐδὲ ἄλλο, ἢ σχάζοντα οἱ γέ που βέλτιστοι καὶ φρονιμώτατοι, καὶ τῆς τ' πολεμίων διαρίας, καὶ φύσεως τῶν ἀφ' ἡμῶν φραπτῶν· καὶ τοῦτων γε ὅιμαι καὶ καιρῶν· ἆρ' οὖν τοῦ μαθόντος ἂν ἄξιοι χρεῶσθαι; οὐκ ὅιμαί γε· ἀφ' ἃ μὲν δὴ τοσοῦτον γε ὦν εἶπον τιχῶν τὰς γὰρ πλείους ἀφίημι, τὸ σχάζεσθαι φαίνεται τῶν ὄργων ἐνυμένον καὶ διὰ τοῦτο παπᾶ χαιρούσιπα, ὥσ ἄξιον τοῦτο τὴν ῥητορικὴν φέγειν· ἢ ὥσ ὁ μὲν κριτὴς ἐστὶ τῶν τιχῶν ὡς ἔπειν, εἰς ἐλέγχον τοῦτο φέρει, ὡς οὐ μετέχει ῥητορικὴ τιχῆς· οὐδὲν γὰρ ἄλλο ἢ τοῖς συμβόλοις καὶ δ' ὧν εἶδε γνωρίσαι καὶ παραδέξασθαι, τούτοις διαφέρειν αὐτὴν ἐστὶν ὅταν ταῦτά τις ἐγχρῇ λέγειν· οὐκοῦν οὐχ ὅτι σχάζεται, διὰ τοῦτο οὐ μετέστι τιχῆς αὐτῷ· ἀφ' ἃ καὶ μὴ δ' ἐν τ' ἄλλων παντῶν, δ' ἐν τοῦτο μέτεστι τὸ σχάζεσθαι· εἰ τοῦτ' ἀληθὲς εἴρηκε πλάτων ὅτι δ' σχάζεται· τί δ' ἄλλα λέγοις τις αὖ, ἀφ' αὐτὴν τὴν πολυπάμονα εἴτ' ἄπιμεν εἴτι σοφίαν χρὴ πρὸς ἐπεῖν οὐκ αὐτὸς ἃ πρὸς θεῶν ἀκάζειν πρὸ τῶν μεγίστων ὁμολογεῖς, ὅταν γέ που φῇς μὴ εἶναι δίκαιον ῥίσασθαι, ἀφ' ἀρίστης πρὸ ἐκριβὶς ἃ τριῶν καὶ φιλοσοφῶν ὡς ἀληθῶς; ἀφ' ἐγὼ ἥττ' ἂν ἐμοὶ δοκῶ μηδὲν εἶναι τὸν δία βιλτίω ἥ σολέας σοφιτοῦ; ἃ ἀγαλίσκομαι μὴ παπᾶ τανῦν ἃ ὅσον εἰκάσαι ἢ ἅ ἄπιμεν καὶ ὅμοιον ἐν δὸς οὐδὲ μόνου· ὅπ τοῦτο ὅλως ἐστὶ σόφισμα τὸ φάσκειν τὰ δικοῦπα τοῖς πάθεσι ἴωπα συμβουλεύειν τοὺς ῥήτορας, καὶ τοῦτο μόνου σχάζεσθαι, ἀλλὰ μὴ πῶς ἐλέγχειν

BIBLIOTECA REALE ROMA VITTORIO EMANUELE

ἔπειτα τοὺς εἰς τὸν πέντε. εἰ δὲ βούλει τοὺς ἐς ἀίγυπτον· καὶ τὴν οὐδὲ σοὶ πρὶν ἀόλοσικιλίαν· πύπτος γὰρ καὶ πάντα πάσιν ἀρίσεις τοχαζομθύους· πρῶτον μὲν γὰρ αὐτοῦ δεῖ πῦ ποῦ τοῖ ὄσκοπος, σ' χάσασθαι καὶ ὁ τότ' ἦν παρὰ τῶν ὀφθαλμῶν, πῦτ' εἰκάσαι τῷ λογισμῷ· ἔπειτα φαίνηται αὖθις σ χάζεσθαι πρὸς τὸ ὁρώμενον· φέρε γὰρ τὸν οὐσία τοχάζεσθαι παρὰ τῆς καλυπτούσης ἀκίνητα τελεῖν, ὅπερ χρὴ πρεῖν, τὴν ἀρκτῖνε πὶ ἀριστερὰ χειρὸς ἔχοντα· οὐκοῦν τὰ καθ' ἕκαστα καὶ δι' ὧν εἰσὶν ἢ ναῦς, αὐτὸν ἴδιν δὲ συλλογίζεσθαι πολλὰ γὰρ αὖ πλανᾶται πράσσας· καὶ πολλοὺς αὖ εἰς τοὺς καὶ λιμένας κατάφας ἐπ' ἀριστερὰ τὴν ἀρκτον ποησάμενος· ὡς δ' αὖ καὶ ἀπλῶς ἀδιξίως τι φάρου τυχεῖν· οὐδὲ πορεύσῦ διὰ βιβλίου· ἀφ' ἁπάγκη πᾶσιν μέρους τοχάζεσθαι φέρε γὰρ τί μαθόντες, νῦν μὲν εἶσι τοὺς οἴακας ἄρασι, πάλιν δὲ εἰς τὸ ἔσω τῆς αὐτῆς ἡμέρας· οὐχὶ τοῦ θερμοῦ μέλλοντες ὀφήσεσθαι; τοῦ δὲ χάριν παρὰ τῶν ἐντυχόντων τοῦ θαλάττιος εἰσὶν, ἢ πρὸς τὴν γῆν, πολλάκις πνεύσαντα· οὐχ οἵτε ἀκριβεῖς ἱερεῖς· τὶς δ' αὖ θρώπων ἀκριβὴς ἢ διαρκής· οὐκοῦν οὐδὲ τηχνίτης οὐδὲ εἰς τὸ λόγο τοῦ τῳ· εἰ δὲ τοῦ ἕνεκα ἔχει πόθεν ἐγὼ εἰμὶ δῆλος τηχνίτης διαρκὴς μαθεῖς· καὶ μὴν εἰ μὲν τὸ κυβερνᾶν τηχνη καθ' ἑαυτὸ τοῦ κεκλημένου κυβερνήτου μοσχύπτα, πκωλύει καὶ ῥητορικὴν τέχνην εἶναι, καθ' παρὰ τοῖς ῥήτορσιν εἶναι φάσκουσι μὴ σχύπταιεἰ δὲ δὴ καὶ πῇ πυθ' διαλέγηται κυβερνήτων ἂν τις πυθέσθαι παρ' ἑτέρου περὶ τέρου καὶ ζητεῖ, οὐ γὰρ περί γε τοῦ ποσεδῶτος· πύθ' ἱερῶν· οὐδὲ τῶν διοσκούρων· ὅμως δ' αὐτοῖς ἀποδίδως εἶναι κυβερνήτας ὡς ἄλος αὐθρώπους· καὶ τηχνην ἔχει τὴν κυβερνητικήν· πύπτος ἅπαντ' ἐστὶ τὸ τοχάζεσθαι οἵγε καὶ περὶ ἀπαίρειν, δίνης καὶ βοντας τοχαζόμενοι πῇ τῶν πνευμάτων· οὐ γὰρ παρὰ τοῦ τι διὸς ἤκουσαι ἐπὶ τῆς ἴδιης ἢ τοῦ γαργάρου· ἀφ' οἷμαι ἐξαρχῆς εἰς τέλος τοχάζονται αἱ μὲν λιμένων εἰ φήσουσι, παῖδος ὡς ἕπος ἀπεῖν· ὡς τι σοι τὸ τοῦ μορίου εἴδωλον, σκιᾶς ὄναρ εἰς ἰλίγχον κατὰ πόδαρον γίγνεται· πρὸς διός, ἢ δι' τῇ δυναμοσύνῃ αὐτίκα φησ ἰατρικήσοι· καὶ δ' ὕπνον ἀγαθὸν τῷ σώματι· εἰ δὲ βούλει καὶ ἡ γυμναστική, πότερον οὐ τοχάζηται τῆς φύσιος τῶν σωμάτων; νὴ δία· ἰαὶ τί ἔτης γε, ἰαὶ τι μὴ· ἢ προσθήκη ὁ γυμναστὴς ἄλλος ἐξαρχῆς ὅπως ἡμῶν ἕκαστος ἔχει σώματος, οὐ παρὰ τῆς πείρας μαθών; τί δ' ἔπειτα δὲ πρὸς τοῦτο γυμνάζῃ, πρὸς ὃ πείσεται, τί πρὶς ὧς τῷ ὁ πόλλων ὁ ἐπιθλητοῖς, πῦτας ἐξ τοῦτα τὰ μέλλον, καὶ διαχυρίζηται τὸν αὖθ' ἕκαστον τῶνδε πάντα ἐκ τῶνδε πάντα χόκαὶ πάντας ἀπαλοῦ καταστήσειν ἢ καθάπαξ, ἢ πόσον τι χρόνου; οὐκοῦν εἰμὶ τοχαζόμενος, μανθάνομεν τὸν γυμναστὴν λέγεις· ἢ σοφρονῶν αὐτὸς ὁμολογήσει τοχάζεσθαι τοῦ βελτίστου· τοιοῦτον δ' οὐδὲν ἔχειν προεῖπεῖν, οὐδ' ἐπαγγέλλεσθαι· εἶτ· ὁ δὲ δὴ τῆς μὲν πείρας εἰς τέχνην ἰσχύσας, καὶ τοῖς φαρμάκοις, καὶ τοῖς διαίτοις ὅδε χρώμενος πύτοις ἰατρός· ὅπως δ' ἕκαστος ὁμῶν ἔχει φύσεως ἢ συγκρίσεως ἀγνοῶν, ἆρ' οὐ τοχαζόμενος προσάγει καὶ ἀπόσα καὶ ποῖ πρὸς τὸν καμνοντα, ἀναφέρων εἰς τὸ εἰκός; ἐγὼ μὲν οἶμαι, ἢ δύναταἄν τις αὐτῶν ἀκριβῶς εἰπεῖν, ὅπ πεύπτος οὐ τοιχρώμενος, εἴ ὡς ταὐτὸς ἔσται κινδύνου, καὶ δυσχερὴς οὐδὲ τοῦν πεῖσεται; νὴ μὼ τ' ἂν τοσοῦτον ἐλεῖποντο, τοῦ τὴν ἐπιδεξιον ἔχοντος θεοῦ φώνης ἄν, καὶ μάλα ἐμφανῶν καὶ πολλῶν, ἀφ' ἁπὸ τῶν πολλῶν καὶ κοινῶν οἶμαι, καὶ τὰ ἴδια εἰκάζουσιν· εἰ δ' ἅμα καὶ ἰδίᾳ τοῖ παρικολουθήσαι, πρὸς αὐτὴν τὴν πεῖραν τοχάζονται, τὸ μέλλον ἐκάτωσυτοίσειν ἐκλίγοντες· καὶ ταῦτα ὦ πλάτων τῆς σῆς ἀδαμαντίνας ἀναγκας ἀποδείκνυται· ὅτι μὲν γὰρ οὐ ταὐτὰ πᾶσι λιοῖ πλεῖ τοῖς σώμασιν, οὔτι νοσοῦσιν οὔτι ὑγιαίνουσι, λέγω· ἀφ' ὧς πῦ ταὐτὰ νοσοῦσ' τι καὶ ὑγιαίνουσιν, οὔτω καὶ ἔτι μᾶλλον, οὐ πεῖ τοῖς νόσοις ἅπασι ταὐτὰ, οὔτ' ἂν τῆς ὑγιείας, αὐτῶν πάσῶν τῶν ἰατρῶν· τὰς δ' ἁπάντων ἂν διελίσθαι φύσεις, ἀδύνατον· ὧς πρὸ τοῦ τοῖς ἰδίοις διαφέρειν ἀμήλων ἐν πᾶσιν ἀνθρώποις ἐστὶν, οὔτω καὶ τῇ ὁ ἰόλου φύσῃ τοῦ σώματος, ἄλλος ἄλλου κεχώρισται διὰ παντὸς τοῦ γένους· ἀφ' μὲν πάντ' συντυχόντα καὶ διαίτα κελεύει θεραπεύειν τηχνη, καὶ ἐκπρᾶτον ἔκ τῆς ἀρχῆς· τί οὖν δ' λοιπὸν ἢ τοχάζεσθαι εἰ γὰρ μήτ' εἴσεται πάντας καὶ θεραπεύσειν πρόσληπτα, καὶ πεπῦ τον εἴσεται δ' που μὴ πᾶσι δεῖν τῶν αὐτῶν, ὃ λέγω λείπεται· ἢ σὺ ταὐτὰ δ' εἶξας μὴ φυσικὰ τοῖς σώμασι μόνον· ἀφ' καὶ πομπείου τυχὼν παιδιναίοις τοῖς μεγάλοις πρίδι σκόπει δ' καὶ πῇ τῆς γεωφικῆς· ἢν δ' καλεῖς τηχνην, οὐκέτ' ἐρίσομαι· καλεῖς γὰρ ἐν αὐτοῖς γε τούτοις τοῖς χρηγικοῖς λόγοις· ἆρ' οὖν ἄλλο τι ταὐτὸς κεφάλαιόν ἐστιν, πλὴν τοχάζεσθαι τῶν ἀεὶ παρόντων, καὶ ὧν ἂν τὴν μίμησιν δέῃ ποιήσασθαι, καὶ μὴν εἶμὶ τοῦτο, τί πρεῖν· αὖτη γοῦν ἐστιν ἡ κρῆ τὸ ῥῆμα τε ποιητικῶν τῷ πράγματι· εἰ γὰρ τῶν γεωφίων εἰκότες, εἰκαζόντ' ἐποίησαν καὶ πῇ τῶν ἄλλων λέγεσθαι· εἰ δ' ἄρα πρὸ προῦ ἦν τὸ ῥῆμα τῆς τηχνης, ἐπὶ κάλλιον μαρτυρεῖσθαι· μόνου τοῦ εἰκάζειν εἶναι τὴν τηχνην· εἰ δ' ἐπ τὸ ὄργανα αὖτῆς ἑκὼν εἶναι κρατεῖ· οὐμὲν οἶμαι λόγου χωρὶς ἑκάζεσθαι· χὴν γὰρ οὐδ' ἂν εἰκάζειν, ἓμὲ εἴχε δ' ὅπου· ἀφ' εἰκάζει πρὸς τὸν τῆς φύσιος λόγον· εἰ δ' σοι φίλον κῇ πῇ τοῦτο φιλονεικεῖν, ἐχετ' ἄλλα ἡμῖπρεσα χάριν· ἀλλ' οὐχ ὡς ἔπ τῶν χρωμάτων κρᾶσις τοχαζόμθύοις ἐστὶ τῆς τηχνης· καὶ πῦ τηχνης μόνον ἀλλα καὶ φύσιος ἰκανῆς, ταυτὶ μόνον δ' εἰζας καπῇχα

σκιᾶς ὄναρ
τηχνισυν
γυμναστικ.

σφυρηλάθοι
τιμοθέου τῷ χῳ.
γραφικὴ

ἀκούσας μαθάνει· τί δὲ ὁ τῶν παθήτων ἕκαστός τις καὶ σύμβουλος λέγει ὁ λακεδαιμόνιος τοῦ πλήσ-
πολλὰ λέγων ὄνυμ' αὐδρί γυναικὶ δὲ πᾶσι χαρίεν· πολλὰ φησὶν ὁ αὐτὸς λεγέτω· γυνὴ δὲ ὅς αἰ ἀκού-
σῃ χαιρέτω· δρᾶν οὖν οὐκ οὖδ' ὅλον, ὡς ὁ μὲν αὐτὸς ῥᾳδίως καὶ προσηδῶς ἐρεῖ πολλά· ἢ δ' ἀρχαιοπρε-
πέστερον τοῖς λεγομένοις. οὐ γὰρ δή που τῆς γυναικὸς ἀκοῦσαι πρεπόντως, εἶτ' ἐρεῖ πρὸς τὴν γυ-
ναῖκα αὐτὸς τί δ' ἐροῦσιν, οὐδ' ὡς ἐκπλαγήσεσθαι, ἵνα ἴδῃς καὶ τὰ διδάξῃ τοῖς ἐκείνης λόγοις ἀκο-
λουθῶν· ἀφ' ἑαυτοῦ γὰρ διδάξει πρὸς τάξει· εἰ δὲ πρὸς τάξει, τῆς ἑαυτοῦ φύσεως ἐγγύτατα ἄξει τὴν γυναῖ-
κα· ὡς ἀμείνων χείρονα. ὁσῳ τοίνυν υἱὸς μὲν αὐτοῦ ἄρχων δ' ἰδιώτου δεσπότης δ' οἰκέτου· γυναι-
κὸς δ' ἀνὴρ κρείττων καὶ πλέω πρὸς, τοσοῦτῳ κρεῖττον καὶ ἀκριβέστερον φύσις ἢ τέχνη, ἢ κρεμᾶ ἢ καί
τἄλλα καὶ κατὰ γίγνεται· ἀλλ' ἔτι τοίνυν καὶ ἀπὸ τῶν ἐναντίων τὰς αὐτὸς λόγων ἴδῃ· εἰ μὲν γὰρ ἅπαντας
τοὺς ἐπὶ τῶν τέχνων ὡμολογεῖτο εἶναι σπουδαίους, ἦ πᾶσαν τέχνην πάντως ἀγαθὴν, τάχ' ἂν τὰς ὡς
περὶ λέγειν χρεὼν εἶναι τιμᾶν ἐδόκει· νῦν δὲ τὰς οὐκ ὀλίγοι πολλοὶς ὁρῶσιν τὴν τέχνην οὖσαν ὄνον, πύξ σκυτο
δέψας, καὶ σκυτοτόμους, καὶ γραφεῖς, καὶ ἀνδροδέξάτους, τὰς αὖ δυσμενίσειν τῆς τέχνης· καὶ μὴν
οὐκ ἐμοὶ ὁ μῦθος ἐφυδ' ἁμαρτῶν· τὸ τοῦ διρκαίδυ πρὸς παίζων· ἀφ' ἧμίπερος ὧ πλατῶν καὶ τοῦ σοῦ τὰ
δίκαι ἐργαστηρίου, καὶ τὰς τέχνας ταύτας βαρκάσους· καὶ τοὺς ἐπ' αὐτοῦ ἀνδρα τροδόδεις εἶναι· οὐκοῦν
ἄτοπον καὶ πολυφανὲς συκοφαντία, τοῖς μὲν ἃς εἶναι τέχνας εἰδόσι, καὶ τοῖς ἄλλας μυρίας, μηδένος
ἀξιοῦν μετεῖναι χρηστοῦ παρὰ τὴν τέχνην· εἰ δ' ἐς μὲν τέχνην τιμὲς χεται, διὰ τοῦτ' οὐκ ἂν φύγοι,
ὡς ἑνὸς τῶν βιβαίως καλῶν τιθέμενον, καὶ τοὺς αὐτοὺς ἡμᾶς ἅμα μὲν μὴ ἐᾶν πείθεσθαι τῆς τέχνης
λόγοις, ἀμὰ καὶ προφέρειν αὐτὸ τοῖς πολλοῖς, ἅμα δὲ ὡς καλῶς ἀγαθὸν τὸ αὐτὸ τοῦτο συμβύνειν,
ὅτι αἱ μὴ τέχνη γίγνεται κακίζοντας· καὶ μὴν εἴλου γε δυοῖν βάτερον εἶναι δίκαιος αὖ ἐρωτᾶν, ἢ
καὶ τοὺς χειροτέχνας ὡς καλοὺς καὶ ἀγαθοὺς ἡμᾶς, ὁ τοὺς τὰ ῥήτορας μὴ φύγειν, ἢ μὴ τέχνην κέκ-
τηνται τοῦ ὦ λέγουσιν· ἆρ' ἔχει τινὰ καὶ ῥητορικὴν, τὸν ἐροῦντ' ὑπὲρ αὐτῆς παρακέχιθαι, ἢ ταὐτὰ ἴσα
ἔχοντας αὖ λέγειν ὑπὲρ αὐτῆς πολλὰ ἀφελοῦντῶν ἄπο τῶν, τοσοῦτα καὶ τοιαῦτα ἐστιν· ἴσως δέ τις
οἴεται τοῦτων οὔτως ἀποδιδόσθαι μόνον, τὸ φαυλότερον ἀποδεικνύναι ἡμᾶς λοιπὸν, ἐὰν ὅτι καὶ τέχνη δι-
δάσκειν πειρώμεθα· ἐγὼ δὲ οὔπω τῶν εἰρημένων οὐδὲν μεταπέπεμαι, οὔτε πλατῶνι συγχωρῶ τὸ μηδὲν με
τεῖναι ῥητορικὴ τέχνης· ἀφ' ὅσον αὐτὴ τέχνης, χρήσομαι γὰρ τοῖς παλαιοῖς αὐτοῦ ῥήμασι, τοῦτ' ἐπέ-
ξειμι· ὅταν δ' ἐν τοῖς ἀῶν, τοῦτο καὶ ταῦτα ποιήσω· αὐτοῖς ὅς εἴρηκε πάντων ἀκολουθῶν, ἅπαν εἰ ἔχω με
τέχουσαν τέχνης καὶ τοιαῦτ' ἀλλότρους βούλεσθ· φησὶ γὰρ δή που διαβάλλων αὐτὴν, ὅτι σχαλίτα
καὶ προάγει τοὺς λόγους οὗτος ὅταν αἰ σχαλίζονται καὶ πῃ ὡς οὐχ ἥκιστα, φάσκειν μὲν σχα-
λίζεσθαι, λέγειν δ' ὡς οὐ χρῆται λόγῳ δι' αὐτὸ τοῦτο· παίζης γὰρ οἱ σχαλόμενοι δή που, τῷ λόγῳ πρὸ σχαλίζομενοι ὁ μὲν ῥήτωρ
σάγρης αὐτοὺς, οὓς τοὺς σχαλίζονται οὐ γάρ ἐστι μὴ λόγῳ χρώμενος σχαλίζεσθαι, ἀφ' ὁ τοῦ πράγμα
τος λόγος οὗτος ἐστιν ἀρχὴν σχαλίζεσθαι· οἷον οἱ τὰ πρῶτον ὁρωμένων σχαλόμενοι καὶ τυγχάνον
τες, ἀπαφέροντες οἶμαι πρὸς τὴν φύσιν, οὗτως σχαλίζονται· καὶ τούτῳ χρώμενοι τῷ λόγῳ καὶ ὡς περὶ
σκοπῶ τούτῳ σχαλίζονται ὡς οἴγ' ἀπολυγχάνοντες, ἀρχὴν οὐδὲ σχαλίζονται· ἀπ' αὐτοῦ τοῦναντίον τῷ
σχαλίζεσθαι πρῶτ' ἀπὸ τοῦ σχαλίζεσθαι, τί ἐστὶ τυχεῖν ἢ πράγματος· οὐκοῦν ὦ σχαλίζεται μαρ
ταίνει τις ἀφ' ὧ διήμαρτεν οὐκ ἐσχάσατο· εἰκὸς· οὐδεὶς γὰρ ἁμαρτάνει λόγῳ χρώμενος· ἀφ' ἅμα
ἐφάλη, καὶ τὸν λόγον οὐ διεσώσατο, ὃ γὰρ λόγος τοῦτ' εἶχε τὴν δύναμιν, μὴ διαμαρτάνειν· καὶ τοῦ
οὗτος ἀληθές ἐστιν, ὡς τοῖς φρονίμως ἅπασι τῶν καὶ λόγου πείσου μεῖσχοντος, ἄρτια σχαλίζονται ὡς
πεῖ τὸ σχαλίζεσθαι τῆς ῥητορικῆς ἐστιν, ἐπὶ πείσει σοὶ ῥητορικὴ σύλει λόγον· τοῦτο μὲν οὖν ἐξ αὐτῶν εἴρη
κε συγκρούμενον οὕτω φαίνεται· θαυμάζω δ' ὅπως οὔτ' ἐγὼ οὔτ' ἐσχάσατο, ὅτι καὶ χαρὶς ἢ τέχνη
τὰ συνβαίνει καὶ χρήσεσθαι σημείῳ ἢ μὴ τέχνην εἶναι· ἢ τέχνην μᾶλλον εἶναι σημεῖόν ἐστι, καὶ δι'
ἑνὸς μόνου τούτου δόξει λαβεῖν, εἰ διὰ τῆς ῥητορικῆς εἶναι τὸ σχαλίζεσθαι φέρει γῆ πρὸς θεῶν· εἶτις αὖ
σχολῇ ἔρεται δι' λέγων καὶ αὖ τὸ ἐκεῖνον· πέπεικεν δέ τινα ὃ τις ἴσθα τέχνην ὅστις ἐστὶν εἰπεῖν ἃ καλεῖς· πέπεικε.
τὴν μὲν γὰρ τολτικὴν, ἅπασι μὴν πᾶσαι διελήλυθας· καὶ τὰ μάχια αὐτῆς ἐρεῖς ἀκριβῶς· ἴσωγε εἰ
τῶν αὖ ἴσθα καὶ καλῶ· τίς οὖν ἐστιν αὐτὰ, καὶ τί ἐπαγγέλλεται ἢ σκοπεῖν ἐν τῇ βιλῶν ἀφίσει·
καλῶς· οὐκοῦν ὁπόταν σχαλᾶσθαι τότ' τυγχάνει· πῶς γὰρ οὖ· πότε οὖν οὐκ ἐστὶ τέχνη διὰ τὸ σχα-
λίζεσθαι, ἢ τοῦτον καὶ ἐστὶ τέχνη ἢ σχαλίζεσθαι· ἐγὼ μὲν οἶμαι τοῦτο· εἰ γὰρ τί δ' ἡ κυβερνητικὴ· ἐ κυβερνητικὴ
ροῖ μὲν γὰρ δὴ κεῖ τοῦτο ὅπερ ἡ τοξικὴ καὶ αὐτὴ πράττειν, κατὰ γοῦν τὸν λόγον ὃ χρῆται· σχαλίζ
ται γάρ, οὐμὲν ὡς βέλει τυχεῖν οἶμαι· ἀλλ' ὡς ἐκ τῆς ἁλατίης σῶσαι· ὅσα μὲν γὰρ δεῖ μαθεῖν
ἐν παιδείᾳ τὸν κυβερνήτην, ὅσ' ἐκ καὶ ἐκπίπτειν· σώζει δὲ οὐ τούτοις τὸ σύμπαν εἰπεῖν τὴν τοῦ·
ἀλλ' ὅς δ' ἔστιν τὸ παρόν· τοῦτο δ' ἀμήχανον αὐτῷ χαρὶς ἢ σχαλίζεσθαι· σκόπει γάρ, πρῶτον
μὲν εἰ βούλει, τοὺς εἰς ἀγῶνας διακρίνοντας, ὅ πέρυσι τὴν ἀγῶνας· πρὸς ὃ οὖν δὴ σχαλίζονται;

ὡς αὐξῆσαι μᾶλλον ἀπαντᾶ· ἀφ' ἧς παλεῖ ἡμᾶς ταῦτα καὶ ὑφαπλῶσαι τὰς τέχνας εἰς αὐτὸ κεῖσθαι συντόμως
ἀφ' ἑαυτοῦ ἐξαρχῆς, οὐδὲ μία οὖν τῶν τέχνων αὐξοδεύτη· οὐκοῦν διακόσμου καὶ ὑφαπλώσεως τάξιν ἔχειν προ-
σήκει τῇ τέχνῃ· τὴν φύσιν δ' ἐν χάμασι διαποίησε πτάχαι· εἰ μὴ καὶ τοὺς σκληροφόρους πρὸ τῶν ὁπαλ-
τῶν τάττοιμεν ἄν, ἀλλ' οὐκ ἄξιον· πῶς γὰρ οὐκ ἄτοπον τοὺς μὲν χρείας τιμᾶν, καὶ τοὺς περισυτέρους
ὑπερτίθεσθαι νομίζειν, τὴν δὲ φύσιν τὴν τοσοῦτον προτέραν, φαῦλον λόγον νομίσαι παρὰ τὴν τέχνην
ὧν γὰρ αἵ εἰσι πλήθη πρώτων τῶν τρόπων· τὴν ἀρχὴν τοῦ σώματος κρίνοι τις ἂν πρώτερα· καὶ ὡς
ἔοικε τὰ μὲν χρήσιμα τῶν τοριζόντων αὐτὰ καὶ πλωτέων, ἀτιμότερα ἡγούμενα· ὁ δὲ τέχνη κρεῖττον
τῆς φύσεως φύσεως· καὶ εἰς ὀργανικήν, νομίζουσι τὰ λογικὰ μέντοι αὐξεῖν κατ' αὐτὸ τὸ παράδειγ-
μα, ἐπὶ μὲν τῶν χλημάτων καὶ τῶν οὐσιῶν, βελτίω νομίζειν χρήματα τὴν αὐτὴν τρίσαπα καὶ
συλλέξαπα τοῦ κλεροῦ μύσαστος ἑτέρου, ἐν δὲ τοῖς λόγοις καὶ τοῖς πράγμασι μὴ τὴν φύσει πρεσ-
χόντα περιβάλειν, ἀφ' ὧν τὰ παρ' ἄλλου φαίνεται μὲν τελεσφῶς, καὶ μὴ δ' ἐκεῖνο ὁρᾶν, ὅπου μόνον ἐξαρ-
χῆς αἱ φύσεις τὰς τέχνας συνεστήσαντο, ἀλλὰ καὶ αὖ αὐτὰς τὰς τέχνας οἱ τῇ φύσει νικήσαντες δι'
ὑπόχαδν· εἵνεκα μὲν γὰρ τῆς τέχνης, πάντας εἶναι παραπλησίους, τοὺς ταὐτὰ μαθόντας· ὅμως
δὲ καὶ χείρους τοὺς δυσπειθεῖς ἀεὶ τῶν προτέρων, ἕως εἰς τὸ λυθῆναι τὴν τέχνην ἀφίκετο· οὐ γὰρ ἂν ἦν
πάντα λαβεῖν ἀκριβῶς παρ' ἑτέρου λαμβάνοντα ἀφ' οὗ δεῖ διαφυγεῖν ἀεὶ τι· ἐμοὶ δοκοῦσι φύσεως
καὶ πλούτου, τὴν δόξαν οἱ κρατήσαντες εἰληφέναι· καὶ οὐδεὶς τὸν δεύτερον οὐδὲ τοὺς αὖθις θαυμάζει
παρὰ τὸν Φειδίαν· ἀφ' οὗ γὰρ πρῶτον ἐκμερῶν καὶ φαῦλον τὸ καταρχάς, εἰς τὸ μεῖζον καὶ πλεῖόν
τον ἀφ' τέχνας καταστῆσαι· αὐτοὺς πίνυ ὡς ἔοικε τοὺς τέχνας, οὐ λίαν πλοῦν φαίνεται τὴν τέχνην πρὸ
τῆς φύσεως τιμᾶσθαι· οὔκουν προελοίμεθ' γ' ἂν αὐτοὺς ὑμῖν· οὐδὲ τυχεῖν τοῦ νῦν χάμασι οὐδὲ σμικ-
ρὰ εὐφραίνεσθαι οἶμαι οὐχ ἁπλῶς τοὺς ἄνδρας ἥρας μεγάλους· ἀφ' οἷς τῇ δυνάμει πρωτεύσαντες, εἰς τὴ-
μους τοὺς τέχνας ἐποίησαν οὐ μείναντες ἐφ' ὧν παρέλαβον· εἰ δὲ τοῦ ἅπασιν ὄφελος εἰ καὶ μὴ πρό-
τερον ἀφ' ὑμῶν γε εἰρημένον, οἱ μέγιστοι ἴσασιν τοὺς τέχνας, οὐχ ἧς μὲν τέχνας τοὺς τέχνας, μέγιστοι
γεγόνασιν· ἀφ' ἧς, τὴν τέχνην παρελαβόντες· διὰ ταῦτα καὶ συμφοιτῶσιν οἱ μὲν, χείρους, ἀφ' ἁπλῶς
τους· ὁ Φειδίας ὁ ζωγράφος ὁ ἱπποκράτης· ὁ δημοσθένης· ὅτου βούλει θαυμάζειν τις· οὐ γὰρ ὧς παρ' ὅ-
ρος πλησίος ἐνέμεναι, οὐδ' ἐν μικρῷ πλείστῳ αὐτῶν ὄφελος· οὐδ' ὁμολογήσαι ὑπὸ τῆς τέχνης ἄρ-
χεσθαι· ἀφ' ἑνὸς τῆς φύσει τῶν λόγων· οἱ δὲ, τῶν πραγμάτων, ταῦτας τοὺς πρὸ αὐτῶν ἀποδεί-
ξαι· καὶ μὴ ἀναγκαίως καὶ κατ' αὐτὴν τὴν φύσιν· ἐπεὶ δὲ περὶ καὶ λόγων καὶ πραγμάτων ἁπάντων,
καὶ ἐν τῶν καὶ αὐρῶπων ἐστὶ φύσις, οὐ τέχνη· καὶ τὰ πράγματα οὐ τοῖς ἔχει, ὡς ἡ φύσις ἀρ' ὧν ἔχει,
οὐχ ὡς ἡ τέχνη ἀλλὰ καὶ ἡ τέχνη, τῆς φύσεως ἐστιν οὐχ ὡς ἡ φύσις τῆς τέχνης ὄργανον· ἡ δ' εἰσ-
γὰρ εἰ ποιμὴν καὶ ὄψημα καὶ πλόμα τὴν τέχνην εἶναι τῆς φύσεως· ἃ τις εἰμὶ παραδείξειεν, τοὺς πρώ-
τους ἀφ' ὑπὸ καὶ τοὺς τέχνας τοῦ μαθητοῦ ἀξίους εἶναι κρίνει· καὶ περιβάλων τὴν τέχνην, ἀτιμά-
σει τοὺς πατέρας ὧν τεχνῶν· διὰ τί; ὅτου χαλκευτικὴ χαλκευτικὴν ὄψιν· οὐδ' ἰατρικὴ ἰατρικήν·
οὐδὲ ἁπλῶς εἰ ἔστι, οὐδὲμί ὄψις τέχνη τέχνην· ἀλλὰ πάσας τὰς τέχνας ὑπὲρ ἑαυτοῦ, ἡ φύσις ὄψιν·
εἰ γὰρ αἱ τέχναι τὰς τέχνας ἐμέλλον ὄψεσθαι, οὐκ ἂν ἦν λαβεῖν τὴν ἀρχήν· οὐ γὰρ ἂν τεχνῶν οὐσῶν
οὐκ ἂν ἦν τέχνην ὄψιν· τῇ γὰρ μὴ οὔσῃ, πῶς ἐστὶν ὄψιν· εἰ δ' ὧν τῇ φύσει γιγνόμενον φαῦλον πρὸς
τῆς τέχνης, πάντες ἂν νῦν πρῶτοι τὰς τέχνας ὄψονται, ἅπαν φαῦλόν ἐστιν· πάντες γὰρ φύσει τὰς τέ-
χνας ὄψον τιθέμεθα· οὐκοῦν καὶ κατὰ τοὺς ὄψοντας ἐξαρχῆς καὶ κατὰ τοὺς ὑπάρχοντας ἡ φύσις
γικὰ· καὶ μὴν ἐν τῇ ἐξετάζοι πρότερον ἢ τρατὸν τρατὸν διαφέρει· καὶ ὅλως ἀρχὴν ἰδίου τι-
νὸς ἂν ὄψοι προφαίνεται· ὅπερ χόντος μόνον, πρὸς τάξαι ἀρχομένου δ' ἀκούσαι τρίσαι· συ-
νοῦν πρὸς τάξιν μὲν ὁ ὄψων· ὁ δ' ἀκούσας μαθάνει· εἰ γάρ τις μὴ ὄψοι ὅπερ ποιεῖν, πῶς ἂν ἄλλο
πρὸς ταξειν ἃ χρὴ ποιεῖν· εἰ γὰρ αὖρος ἀκούσας ἄλλου πρὸς τάξειν ἃ χρὴ ποιεῖν, πείσεται πρότε-
ρον ἢ πρὸς τάξ· τοῦτο δ' ἕως ἂν ἀρχὴν ᾖ, τῶν ἀδυνάτων πρὸς τάξειν μὲν τις ἂν τοῦτ' ἀρχόντος, οὐ
πείθεσθαι οὐδέν γε μᾶλλον, ἢ καὶ δι' ἀσκάλου πείθεσθαι τοῖς μαθηταῖς ἐστι· φαίνεται πίνυ καὶ κα
τὰ τοῦτον τὸν λόγον, ἡ μὲν φύσις ἀρχόντος χώρα ἔχουσα· ἡ δὲ ἐκ τοῦ μαθεῖν τέχνη, διακόσμου καὶ πε
βομένου τῷ ἐρεῖπον· καὶ μὴν κἀκεῖνό γε εἶναι τοῖς αὖ λόγοις ἦν· ὡς ἔοικε μὲν ὄψον καὶ κατὶ δ' ἔλαι ἔκα
στα· ἄνθρωποι δὲ λαβόντες παρὰ θεῶν χρώμενα· ἄλλοις ἄλλων ἑρμηνεύσι χρησάμενοι· τὶς αὖ σῶν λό-
γος, μᾶλλον σὺ σὶ τὸ γιγνόμενον, ἢ τῷ στὶ δυσανδικώτερον, ἃ ὧδε μὲν ὄψειν ἔκασταπέμεν· κἀ
τοῦτ' ἔστι σημαίνειν· πάλιν δ' ἀρχῆς ἴδιον φαμὲν εἶναι τὸ ὄψειν καὶ πρὸς τάξαι· τὸ δ' ἀκοῦσαι καὶ μαθεῖν ἐ
κείνους· οὐ πᾶσι δ' ἅπαντα ἀκοῦσαι δεῖται τὸ ὄψειν, εἴπερ ἄρχουσιν οἱ θεοὶ
πάντ', οὐδ' ἀρχῆ ἐ πρὸς τάξαι προσήκοντες, ἀφ' ἑνὸς θεοὺς ἀνειγκεῖν τὴν ὄψιν, εἰ πᾶς ὄψοιτο μέ
ἔστι σημᾶται· ὄψεσθαι δὲ ἀεὶ πάντων ἀεὶ· εἶεν· διαπορεῖ δ' οἰκείπου, τῷ διαφέρει πρὸς θεόν, οὐδὲ παῦμεν
πρὸς τάξαι, δοῦλον δ' ὑπακοῦσαι πάντες ἀφ' φύσει εἶναι· οὐκοῦν ὁμοίως, οὐδὲ ἐφ' ἑαυτῷ τι ποιεῖν· ὃ δ'

πλατ. κρεῖττον ἢ μαθεῖν· καὶ τέχνη φύσεως δ' ἄμεινον· εἰκότως ὅσοι σοφοὶ καὶ φρονοῦντες οὕτω καὶ λέγωσι καὶ
ζητῶσι· ἀ γὰρ νῦν ἐπεμνήσθην, ὃν ἅμα τῷ λαβεῖν τρίτης ὀργυιᾶς ἐπιβήσομαι. ἐὰν δὲ καὶ τὰς τέχνας αὖ
τὰς καὶ τὰ ἄλλα πάντα φύσει δίχα διειργάσατο τὰς αἰσθήσεις καὶ νικήσαντες, αὐδάνεσι τοῖς ἄρχῃς· οὐ γὰρ ἂν
τέχναι τὰς φύσεις ἐπίσασιν ἀεὶ ἀμείνονα φύσεις, τὰς βελτίστας τῶν τεχνῶν ἄμεινον. ὡς τι καὶ τῇ τάξει καὶ
τῇ δυνάμει παρὰ τὴν φύσιν τὰ πρεσβεῖα εἶναι. ἐγὼ δὲ δὴ μὲν δὴ πῶς αὐτοῖς τὴν ἄρεσιν πρὸς τὴν μεν τῶν
τεχνῶν, ἀεὶ δοκοῖς εὐπαθεῖν φαμὲν αὐτῆς καὶ παιδεῖαι, ὡς οὐκ ἄδηλον ὅτι πολλῷ τινος εἶναι
κρείττης δὲ πρὸς δόκησιν τὴν τέχνην καὶ μὴν ἐγὼ τοῦ δῆλος ἅπασι, καὶ πᾶσι ἂν συμφαίην μὲν δοκοῦσι παρ'
αὐτῶν λαβεῖν τὰς ἀρετάς, ἀεὶ αὐτοὺς παρὰ θεῶν καὶ διδάσκαλον μὲν ἐκείνους, μαθητὰς δὲ ἡμᾶς ἔχειν
τάξιν, ποτοῦ τι κρεῖττον ὡς ἔοικεν ἀρετῆς μαθεῖν, ὅσα κρεῖττον αὐτοῦ θεός· οἱ μὲν γὰρ, ἀρέσκασιν ἅπασι
τὰ ἡμῖν δ' ἔμοιγε λαβόντες χρώμενα· ὀρθῶς ἄρα καὶ δικαίως ὁ ἐλληνικὸς προσοικος, καὶ ὡς ἔοικε ἂν
γὰρ αὐτὸν ἐκεῖνον ἀπαιδευσίας ταῦτα λέγειν ἀληθῆ, γὰρ μὲν τοιοῦτος αὖ ἐσα, ὡς θεὸν καὶ θεῶν ἐγγύς,
πρῶτον καὶ κράτιστον ἕξει τὸν αὐτῷ παιδαγωγόν· τὸν δ' ἀκούσασι καὶ μαθόντα, δ' ἄμεινον τὸν ἀμ
τις καὶ κράτιστον βέλτιον μαθόντα, καὶ πῶς οὐκ ἔστιν οὐδὲ βουλομένῳ, ἀεὶ φύσει κεκωλῦσθαι δικαίως,
ὅτι καὶ νικᾶν ταῦτα χρὴ φαμὲν τὴν φύσιν. εἰ γὰρ ὃν τὸ μαθεῖν ἄρισον καὶ πρῶτον, οὐδ' ἂν αὐτὸ πρῶ
τον τὸ μαθεῖν ἦν· ἐχρῆν γὰρ δήπου μαθεῖν πρεῖττόν· ὥς τι οὐκ ἂν ἦν ὁ διδάσκων πρῶτος, εἰ τὸ μαθεῖν
κρεῖττον καὶ πρῶτον ὂν· παρὰ του τῶν ὧν καὶ σὺ τὴν τρικίλιον κοσμοῦσας ἀκούσι, τοῦτο πεισθῆ κρείτ
των ὁμαθῶν ἴσῃ τοῦ τοιοῦτον πρῶτον δύεσθαι. καὶ μὰ ἀνάγκη δ' ἄμεινον εἶναι τι μέλλει μαθήσεσθαι. πᾶς
γὰρ ὁ μαθὼν, ὁμολογικὸς δ' ἔτυχεν εἶναι χείρων αὐτῷ τι τῷ δεῖσθαι μαθεῖν· ὡς ἔγωγε μὰ πείσειεν
αὐτὸν δεῖσθαι πρότερον, πῶς ἂν μάθοι, εἰ πῶς ἄλλως γ' ἂν εἰ τότε πεισθείη· οὐκοῦν ἄτοπον τύγε αὖ
τὸν ὁμολογικὸν παῖναι χείρω, τοῦτον ἀμείνω καλεῖν· καὶ τοῦτο δι' αὐτὸ τοῦτ' ἐπαινοῦμεν, ὅτι ὁμο
λογικὸς χείρων εἶναι· ὁ καὶ μὲν τὰς ἀρετὰς, οὐδ' ἀμφὶ κρεῖττόν ὁ λαβὼν τοῦ δόντος αὐτῷ τὸ λαβεῖν,
ἀεὶ τὸ δοῦναι κρείττονος εἶναι δοκεῖ, ἐν δὲ τοῖς μαθήμασι, κρεῖττον ἢ πρεσβύτερον τοὺς ποιησα
μένους καὶ παρασχόντας· καὶ μὲν ἐφ' ὅτῳ ὁ λαβὼν ἄρτος, πῶς οὐ πρῶτος ὁ ταῦτ' ἐχων εἰς ἀρχὴς καὶ
δι' αὐτὸν γε τοῦτον καὶ παρὰ τὴν αἰτίαν· ἅπτεται ἐνὸς φαμὲν τοῦ αὐτοῦ βουλομένου καὶ ἐλλοφῶντος πα
ρασχόσομαι μαρτυρίαν· ἃ καὶ παρὰ τῶν αὐτὸς τὰ πρείστου φασὶν ἄξια χρῆναι· οὕτως δι' ὧδε οἱ καὶ μάλ
ἀσκαλύψας καὶ τοὺς αὐτοῦ φύσεως καὶ μούσης ὡς ἀληθῶς, βοᾷ γε περὶ τοὺς ἀμφὶ τὰς ἀρετὰς
ἐκφεύξας, παρὸς ὁ πολλὰ εἰδὼς φυᾷ· μαθόντες δι' λάθρᾳ παγγλωσσίαι κόρακες ὡς ἄρα
τα γαρύειν διὸς πρὸς ὄρνιχα θεῖον· κορακικὸν φασὶν εἶναι φωνὰς, τὰς τῶν μαθόντων, καὶ παρ' ἄλλων
ἐλλοφῶντων, πρὸς αὐτὸν γε τὸν θῶμα τὸν φύσεως νικῶντα καὶ ἐκ θεοῦ ζῶντα καὶ σοφόν· ἐπεμνήσθη δ' αὖ ἔρα
χύ τι μὲν γνωρίμως δ' οὐχ ἧττον διαμαρτύρεται τὸ δι' φυᾶ, κρατῆσαι ἅπαντα· πολλοὶ δὲ διδακτοὺς
αὐλητὰς ἄρτιος κλέος ἄρουσαι αἱρεῖσθαι. ὃ δ' ἀκολούθως ἀμφότερα εἰ ὧν· ἐπεδὸ γὰρ τὸ μὲν
κρατῆσαι ἐν τοῖς ὀλίγοις τὰ δι' φαυλότερα ἐν τοῖς πολλοῖς, αὐτοῖσιν τῷ κρατεῖν τῷ πολλῷ χεῖρον
διὰ τοῦ τῶν πολλῶν ὀνόματος· ὡς ἐκεῖνο μὲν παντάπασι πρῶτον ὀλίγων ὄν· τοῦτο δὲ εἰς τοὺς πολλοὺς
ἀφικνούμενον· καὶ ἔτι πρὸ τούτων· αἰγαῖοι δὲ φύσει καὶ σοφοὶ κατὰ δαίμονα ἄνδρες ἐγένοντο· ὅμοιον
δ' οὐ τοῦτο τῷ ἐπιεικεῖ μᾶλλον καὶ ταυτὸν λέγων· οὐ μὲν γὰρ δὴ ἀκουσταὶ εἶναι ἀρεταὶ, πρεσβεύειν αἰτῶν
οὐ δι' τὴν φύσιν περισβάλλει κατὰ δαίμονα, τούτους εἶναι τοὺς τῷ ὄντι αἰγαίους καὶ σοφοὺς· εἰκὸς ἴσως· εἰ
γὰρ ἐν αὐτοῖς τοῖς λόγοις τοὺς πάλαι ἐπιρρηθέντας εἰρημένα κλέος ἔσεσθαι καὶ διεξιόν
τας ὡς τοιοῦτον, οὐδεὶς οὔ τι μαίνεται· ὡς τι βέλτιστος ὀφεῖλεσθαι τοῖσιν δ' ἐπιεικὴς ἀνὴρ γνώμων εἰς τοὺς
λόγους, ἀεὶ οὗτος κράτιστος παρὸ ὃ τοῦτ' ἐστὶν ἄριστα πάλαι, ὡς οὐ γελοῖον καὶ πάσης ἀλογί
ας μεστὸν, τὸν ἰδιώτην παρ' ἄλλων ἀκούσαντα καὶ μαθόντα, τι χρὸ λέγειν, δεῖναι τοτ' ἐμπροσθεν,
τοῦ φύσει κρεῖττος· οὐκ ἐγὼ ἴσα πᾶσι τὰς ὅλας μαρτυρίας οὐδὲ πάλ. ἐν ἅρμασι δὲ νικᾷ τύχα οὐ
σθένος· τὸ μὲν σθένος, πρὸς τὰς τύχας τὰς αὐτοῦσιν· τὸν δὲ τύχον πρὸς τὰς θείας μοίρας ἐλα
βοις· καὶ πολὺ δ' πρὸ μὲν οὐ τέχνη πρὸ οὔτις ὡς φησιν ὁ πατ', ἀεὶ ἐκείνου τυγχάνοντες παιδεύουσι τοὺς
ἄλλους πολίτους οὐ μόνον τοὺς καθ' ἑαυτοὺς, παιδεύοντες δὲ μαρτύρονται καὶ διορίζονται τοῦ μαθητὸς ἀ
ξίαν εἶναι τὴν τέχνην πρὸς τὰ τῆς φύσεως κράτη, καὶ τὰ ἀπὸ τῶν θεῶν, καὶ ἐν ἔργοις καὶ ἐν λόγοις διὰ
τῶν τριῶν μαρτυρεῖ τούτων, πρόσθεσα δ' ὅτι καὶ δι' ἀμφοτέρων οἱ θεοὶ καὶ πάλαι πάντος καὶ ἴσον πρε
σβῶν, ὅτι ἔστιν ἀγαθὸν καὶ θεῖον, ἃ καὶ τέχνη μὲν ἀνθρώποις μὰ παραγένηται, φύσεως δ' ἔστιν ἔργον
εὐδρεῖας, καὶ βλέπουσιν ἀκαῖς, ἃ τύπτων μὰ τοπαῖν μὰ δίκαιον μαθήσεσθαι τοιοῦτον, μὰτ' αὖ πρὸ
πάλαι μαρτυρεῖν ἀμβλὺν θεῖν τὸς μὰτι δι' αὐτοῦ, μὰτι διὰ τῶν ποιητῶν, ὃ σαφῶς οὐ τοῖσι φαίνεται τι ε
ῶν, ὡς αὐτὸν γ' αὖ τὸς βλίψας τὸν τοῦ πράγματος λόγον, οὐ καλῶς ἰδιωτικοφαντίαν ἀεὶ οὐκ ἔλαγ
χον· οὐδὲ τέχνην εὐοῦσαν τῇ παρ' αὐτοῦ βλασφημίᾳ· τὸς γὰρ οὐκ οἶδεν ὅτι κατὰ τὸς σώματος· οὔτι τὸ
κάλλος οὔτι τὸ μέγεθος· οὔτι ἡ χάρις τέχνης ἔργον, ἃ τοίνυν ἐστὶ· οὐδ' ἀπὸ χειρῶν ἢ λόγου τρόπος

αὐτίκα καὶ πᾶσι μυθήσομαι οἷσιν ὤιξάφατο πρόφρων θεὸς ὤπασε θέσπιν ἀοιδήν· ὡς οὐκ ἔχων τί πού
τῳ μεῖζον ἢ πρόσχημα αὐτῷ· οὕτω τοίνυν τραπὼν τὴν πεῖσιν αὐτὸν εἰ τρίβει πρῶτον· ὥσπερ ὧδε δι-
κῶν μέτρον αὐτὸν ἢ δικαιοδότην ποιεῖν, ἀπὸ τοῦ κοινοῦ τοῦ ἀοιδῶν εἰ τρίβειν ἀρχόμενον τὸν Ὀδυσσέα καὶ λέγοντ' οὖν Ἰσως πᾶσι γὰρ οἷσιν ἔπαρχον ἦσαν ἀοιδοὶ τιμῆς ἔμμοροί θ' ἱερῆς ἀοιδῆς
οὐκ ἄρα φᾶς οἷμας μοῦσ' ἐδίδαξε φίλοισι δὲ φῦλον ἀοιδῶν· ὡς καὶ δίδυκε ὡς ὅμηρος ἢ καὶ ἑαυτόν,
μέτρον αὐτὸν φησὶ παρεῖρον τὰ μεμαθηκέναι, ἀλλὰ μὴ παρ' αὐτῶν τῶν μουσῶν· πῶς οὖν ὡς μοῦσαι δι-
δάσκουσιν· ἆρά γε ὡς καθ' οἱ γραμματικοὶ διδάσκαλον ἀοιδὴν ἄμεναι, οὐκ ἔστιν· ἀνδάνει αὐτοῖς οὖν ἄρ' ου-
σι· καὶ τὴν δύσεσιν κινοῦσιν· ὃς καὶ ἐν αὐτοῖς τοῦτο εἰμφαίνεται τοῖς ἔπεσι· φησὶ γοῦν ἐπὶ πᾶσιν· ὡς φῶ
θ' ὁ δ' ὄρμενος ἡσυχῆ· φαίνει δ' ἀοιδήν· τοῦτον διὰ παντὸς εἰμφαίζων, ὅπως ἐπὶ τέχνη πρὸς θεὸν κα-
νοῦν πάντα· τοίνυν φήσαι ἐν τῇ τῆς μνησικάκου φαγεῖν πεῖσαι τροῦ καθ' ἑαυτὸν παραστύμενον καὶ λέγον-
τα· αὐτοδίδακτος δ' εἰμί· θεὸς δ' ἐνέφυσεν οἷμας παντοίας εἰσφύσων· ἔοικα δ' ἔτι παραείδειν ὡς
πιθῶ· τῷ μάλιστα λελαθὼ δ' εἰσοπόμπων· τοῦτο μὲν ὡς ταυτόν, πῃ αὐτοδίδακτος καὶ ὃ τῶν θεῶν μαθητὴς
ἐγγύθεν οὐ τοῖς πολλοῖς· τοῦτο δὲ ὡς οὐδὲν ἄλλο εἰ τρέπεις εἰς σωτηρίαν ἢ φαυλότερον μεῖζον, ἢ ὅπως οὐδενὸς
αὐτῶν ἐστὶ μαθητὴς· εἰκότως· ἐν γὰρ ἢ τῷ ὀδικῶσθαι δοκοῦν μᾶλλον παθόντας εἰς τὴν παρὰ τῶν
θεῶν τιμὴν φάγειν εἰκὸς ἦν· διὰ πάντας αὐτὸν σώζει τοῖς λόγοις· ἔτι τοίνυν· αἰσθάνομαι γὰρ, τὸν πολέ
μαχον ἀσπαλιεῦσι παρεῖναι δίκην καπὰ πύστιν ἢ πατρὸς ἐν τοῖς πρώτοις· ὡς δὲ προσέχει τῇ πύ
λῃ καὶ σώζουσι χαίρειν εἶδεν τῷ πέσῃ, ἀγωνιῶσι καὶ ἀπορεῖσθαι ὅπως χρὴ λέγειν πρὸς αὐτὸν διὰ τὸ συ-
νειδέναι μὴ ὅσους πέχνῃ αὐτῷ πνὰ ἄπαντα, μόνῳ τῷ λόγους· ἀπ' οὐδ' αὐτὸ ὄφεσι πᾶσι τὸν ἐμπειρίας ἔ
χοντ' ἐσώμεν μέχρι τούτου· καπακέκλεικε γοῦν αὐτὸ τοῦτ' εἰς ἔτος ἐξαρχῆς εἰς τέλος· οὐδέπω μυθεῖσι
πεῖσμα τυκτοῖσιν· δ' αὐτὸν παραμυθεῖται καὶ λέγει· μυθείσι τ' σοφιστῶν ἐξαπατᾶ τὸν μὲν
ἀθυμοῦσι ἐπὶ σαυτῷ· εἰ γὰρ καὶ τῆς πέχνης ἀπολέλειφας καὶ τῆς ἐμπειρίας ἄλλα μὲν αὐτὸς ἐνίοτε
σὺ εἶ νοῦς· ἄλλα δὲ καὶ δαίμων ὑπάρχεται· οὐ γὰρ οἷόν τε οὕτως θεῶν αἰκίαν γενέσθαι πρᾳοτέρου πε-
σόντα θεόν καὶ ταῦτα πρότερον πνὰ καὶ συνεῖδες ἐφεξῆς, τό, πῃ αὐτὸν συνεῖναι καὶ τὸ ὑπεκπεῖν τὸν θεόν·
καὶ πάλιν αὖ τὴν φύσιν καὶ τροφὴν τῇ θεᾷ μοίρᾳ πρὸς πόδις· καὶ ταῦτα οὐ μόνον, οὐ καλλιέρους
αὐτῷ λέγει· ἀλλὰ θεῶν ἱκανοφωτάτη· καὶ ἢ τάπι τῆς φρονιστίους καὶ τὸ παῖς πέχνης αἰάκεται· καὶ
ὁ τηλέμαχος πρῶτον τὸ πεῖσμα ἐρωτᾷ, δ' πρὸς γίνεται καὶ λόγοις ἀπορῶντας διρίσκει τῇ χρείᾳ ἀ γῆ
ἐν μνησῆρσιν ἐδμηνόρυσεν, ἐῶ λέγειν τῆς αἰνυᾶι, καὶ τυγχάνει ἢ σκοπεῖν οὖν, ὥς πῃ ὀγκνίσῃ ἀ
κούσας, τοῦτο γάρ ἐστι τὸ ἥδιστον, ἐπαινεῖ τε καὶ φησίν· ὅτι γὰρ μῦθοι γ' οἰκότες· οὐδέπω ἀδρα
πεύτερον ὧδε οἰκότα μυθήσασθαι· καὶ τοῦτ' ἄνδρα ἐρητορικὴν καὶ λόγοις διρεῖν καὶ κρῖναι, ὁ νέστωρ αὖ
τῷ πέπτακαι καὶ ἐν ἰλιάδι καὶ ἐν ὀδυσσείᾳ· ἀπ' ὅμως ἐπαινεῖ, καὶ λαμπρῶς· ὡς δ' ἔχει ἐκ τῆς πο-
λου πρὸς τὸν ἕτερον ῥήτορα καὶ βασιλέα τὸν μηλέαον, ὃ μὲν τηλέμαχος ὡς θεοῦ φησιν ἀκούων πέπε
σθαι τοῦ μηλαίου· ὁ δέ, τὴν αὐτὴν αὖ πρὸς ἐκείνου φέρει τῷ νέστορι δόξαν· καὶ φησίν, ἅπτι καὶ αὐτὸς ἴδε
πρεσβύτης ὤν· εἶμα τοῦ εἰς ἀγαθοῦ φίλον πάντ' οἷα χρεῖος· οὐδὲν ἀλλ' ἢ πολέγων, ὅπως πίφυκας
πρὸς λόγοις, διὰ τοῦτο λέγοις τὰ βέλτιστα, καὶ παρ' ἑτέροις πιστοῖς δίδυκιμεῖ ὥσπερ ἐκ μὴ πέχνην
τὴν ἔχεις πρὸς τοὺς λόγους, ἔμοιγέ φησιν ἐξαρκεῖ· οὕτω δ' ὅλου ἢ δράματος ὡς πρὸ ἐξετάπηδε καὶ διὰ
παντὸ τοῦ ἀξιοχρέων ὅμηρος μαρτυρεῖ· μὴ τὴν πέχνην εἶναι κυρίαν ἐν τοῖς λόγοις, ἀλλὰ τὸ ἴδιος φύσεως πρά
γματος· καὶ τὸ δοκοῦν τῷ θεῷ· αὐτὸς τοίνυν ὁ τοῦ τηλεμάχου πατὴρ, ὃν τοῖς ὡς τοὺς λόγους παρασκευὰς
ἐπὶ πρεῖστον ἐπρίσιν ἔκοντα, παροξυνθεὶς τε πρὸς τὸν φαίακα καὶ σοφροτίζων αὐτὸν, ὡς λέγει καὶ
παῤῥησίαζεται· ἄλλος μὲν γὰρ τ' εἶδος ἀνὴρ ὀτρηρὸς πέλει αἰδὼς· ἀλλὰ θεὸς μορφὴν ἔπεσι τρίφει· ὁρῶ
μὲν τὸ αἴσιμα τοῖς ἐρητορικοῖς εἰμφαίζων, καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῖς ὁπόσης καὶ ἡλίκης, ὁρῶ δ' αὐτὰ
τῷ θεῷ πρὸς πόδις ὡς ἐκείθεν ἔκοντα· ὡς καθ' πᾶ πανικαπαρνάμενος οὐκ ἀνύσαλω· δοκεῖ δέ μοι καὶ ἀοι
δοῖς ἴσως αὐτοῖς ἔχεσθαι γνώμης ὅμοιος· καὶ τοῖς ῥήμασι μονοις ἀλλὰ πλεῖν ἐν τοῖσδε τοῖς ἔπεσιν ἐκεῖνος
μὲν παφόρμος, ὃς αὐτῷ πᾶσι ποιοῦσι· ἐσθλὸς δ' αὖ κἀκεῖνος ὃς δ' εἰ ἐπὶ πίθεται· ὃς δ' εἶπ μὴ' αὐτῷ
ποιεῖ· μήτ' ἄλλου ἀκούων ἐνθυμῶ βάλλεται, δ' αὖτ' ἀχρεῖος αὖθ'· ῥᾴστον μέν ἔθετο τὸν αὐτὸν διρεόν
πα, τὰ βέλτιστα ἴσχατον διὰ μαλία, τὸν οὔτι σῶν ἐπ' οὔτε πειθόμενον· μέσον δὲ μφοτέρων ὡς πρὸ ἐν
ἀριθμῶν ὅρος, τὸν τῷ σῶν ἐπ' πειθόμενα· τοσοῦτ' ἔχειρ ἢ ποιοῦσα τος, ὅσα βέλτιστ ἢ μήτ' ἄπτος μὴ
τε πειθόμενος· οὐκοῦν ὁ μὲν αὐτὸς πάντα ποιοῦσας, ἐφ' ᾧ δ' εἰ ἐῶν· ἢ δὲ βουλεύεται ἐκείνως· ὁ μὲν δ' ἢ πῶς
ἐφ' ᾧ ποιοῦσας αὐτὸς ἅπαντα· δ' ὅλου δέ, πρισθεὶς γὴ ὃς αὐτῷ πάντα ποιοῖ, μιξείληφεν ἐν τῷ δ' ὑπίσῳ
ἐπὶ ἢ δ' εἰ πόντος· τὸν αὐτὸν ἢ τὸν λέγων· αἰπὶ ἢ ποιοῦσα τος, τὸν δ' εἰ πόντα εἰς· ὡς αὐτὸν τοῦτον ὄντα
τὸν βέλτιστον ἐρῶντα· οὕτω δὲ τοῦτ' κειμένων, ὁ μὲν δίμαι ποιοῦσα, πάντ' συμβαλεῖν ῥᾴδιος, ὅπ' ὁ ἢ φυ
σει πρατ' ἐστιν· ὃν ἄριστον αἰσιόπα· ὃν καὶ δ' εἰ πόντα προσεῖπεν· ὁ δ' αὖ πειθεὶς, ἐν ᾗ ἢ μαλόπος γίνε
ται μιξίδι· ἀκούσας γὰρ ἢ πὶ βέλτιστα λέγοντος, οὕτω χρῆται παρ' ἐκείνου λαβών· διρεῖν οὖν φησιν ἃ

τ διαλόγων· οὐδ' ἀμίγματ· οὐδ' ὑπονοίας· οὐδὲ πρόχειρα παῦτα λέγω ὁμῶν· ἀφ' ὧν τις ἂν εἰκότως ὡς τὴν χρείαν παρικῶς· ἀ πίνυν ὄνειροι μὲν τῆς ἀσκληπιοῦ συμμορίας τοῖς τ ἰατρῶν πίνυς ἀπαλ
λάττουσι, βάκχας δ' ἀ διονύσου καὶ τὰ τ νυμφῶν δῶρα μαβάλλουσιν ἐνίκ' αὖ ἔνθεοι γίνωνται, τί τ
ἀμχεῶν, ἢ τί τ ἔξω τῆς φύσεως, καὶ τοῖς ἐν τοῖς λόγοις ἐνθέοις παραδέχεσθαι· καὶ νομίζειν εἰς πρό
γματας ἔχειν αἰεὶ γκεῖν τοὺς γε πυαρεῖπόντας καὶ μὴν οὐδὲ τοῦτ ἔστ' ἄδειν ὡς ἀρ' ὁ μάστικ' οὐδένος
ἄξιος, ἢ τρέῳ τ πραγματ', ὁ καπφάρμην ἀς ὄνομα αὐτὸ δ' οὐ τοῦτο· ἀφ' ἑγίνπας ὧς τ παῖδας
οὔτω κ' ἐταίρους χρὸ λέγθ γυναῖος, ἀμχίνου συμπράπτης παρφλόφαμεν· μαρτυρεῖ δὲ κ' ἡ Φλδσὶς ἐν τῶν
δόξα τ αὐτ συμπράπτης εἶναι τὰ γεάμματα ταῦτα ὑπολοιφυτ· ὃς δ' μὲν ὃ ὅλον τοῦτ' ἄδειν ἄξιον ὧς τ
ἐγὼ πρῶτος οὐκ αἰ φαίνομαι ἀφ' ὧν οὐκ ἐπὶ πάσης γε τῆς ἀλογίας, ἀ πάνυ συμβέβυκεν· ἀφ' οὗ τ σφό
δρα ταῦτ' οἰκεῖα τῷ συμπράπτης ὄδει καὶ προσήκειν περίφθο, ὥστ' καὶ ταὐτὰ τῇ δόξει γενέσθαι χώ
ραν· δοκεῖ δ' ἔμοιγε καὶ συμπράπτης αὐτὸς εἰ καὶ μοδεὶς λόγος αὐτ γραφῇ συζεῦναι, οὐχ ὕπνον οὔτε πάλο
γος τ σμικροῦ, οὔτ' ἀμχίνου τ κομψοῦ μαρτυρεῖν· ἀφ' οὗ τ καλλίνικ' καὶ ὡς ἀληθῶς δὲ τὸ μέσον· ὁμολο Socrat.
γεῖται μήτι λέγειν αὐτὸν, ὡς ἆρα οὐδὲν ἐπίσταται· καὶ ταύτης τοῦτο φασὶν οἱ συγγενόμενοι· ὁμολο
γεῖται δ' αὖ καὶ τοῦτο, σοφώτατον εἶναι συμπράπτα τὴν τυθίαν δρακέναι· πῶς οὖν ταῦτ' ἔχει· οὐ γὰρ πύ
στ τ ταυρὸς ἐφαλμένον, ὡς αἰέλοι σοφώτατον αἰῶν τῆς δύσεμβόλου τ θεοῦ· πίχνυ δ' ὡς ἔοι
κεν ἔφασκεν οὐκ ἀσκεῖ καλῶς λέγων· ὦ χρὺν σὺν γίνεται ἀλαζόνα, οὐ τἀκείνου τιμήσας φαίνε
ται ἐν μέσῳ δ' αὐτοῦτο μαρτυρεῖ συμπράπτης, οὐκ ἀμχεὸν εἶναι τὸ μὴ πίχνυ κινδυνεύθαι· εἴπερ τῷ αὐτ λέ
γων οὐκ ἀχύνετο· ἴσμεν δ' ἀκόλουθον· νῦν γάρ ἐστιν ὅστις οὐ λίγει τῷ συμπράπτης, ὅτι φάσκοι τὸ δαιμό
νιον, αὐτὸ σημαίνειν· οὐκοῦν μανθάνει μὲν πίσθαι αὐτ διοντ ἀμέχαιρον ὥστε παρακολούθει τὸ δαιμόνιον·
ὅτι δ' οὐ λίγει πίσται, αὐτὸς εἴλετο· λέγων δ' οὐκ ἀφλίδετο· εἴπερ τι μὴ δι' ὀθεὸς σοφώτατον αὐτὸν εἰρω
κώς· λοιπὸν ὧν τί τροπίσι τὸ φάσκειν οὐκ εἰδέναι· δοκεῖ μοι τὸ μὲ πίχνυ· ἀφ' οὗ μὲν ἐμπειρίας γ' αὖ
σοφώτατος ἦν ἔτι, μήτι φλόμενος, τῷ αὐτ εἴπερ ἔστι τ ἀμχεῶν τὸ φλίδεσθαι, μήτ' ἀλαζόνα λέγων δ'
μὲν τὸ χρῆσθαι πίχνυ τ ἀμῶς ἀμχεόν ἦν, ἅμα συμπράπτης τι δι' ἀμφοτέρων μαρτυρεῖ τῷ λόγῳ· κ' ὧν
ἕξαρχος ἦν, κ' ὧν ὁμολογεῖ· καὶ διὰ τ συμπράπτης ὀθεὸς μεμαρτύρηκε τῷ ἀμφοῖ· χρήσας εἰκότως σο
φώτατον εἶναι ὥστε δι' αὐτοῦ σαι τὴν τ συμπράπτης μαρτυρίαν, ἐμπέρα κυρία τῇ σαυτ' αὐτ βεβαιοῖ· μά
θοι δ' ἄττης καὶ παρ' αὐτ τ πράγματος συμβαίνοντα τῷ συμπράπτης λόγῳ κ' βίῳ τὰ ἀπὸ τῆς μαντεί
ας· ὀν γὰρ ζῶντα ὑπὸ θεῶν, καὶ τ αὐ φωτίνων πραγματ' ὀμελετῶντα, ὡς οὐκ ἄλλο τι ἐκ προχείρου ἐκ προχείρου
παρὰ θεῶν αἱρῆσθαι σοφώτατον αἰῶν αἱρεῖσθαι μὲν οὖν παρὰ τ πάντων μαρτυρία ἡμῖν πεσεῖται
δι' αὐτ καὶ διὰ τ ἑταίρων ἀμφοτέρων πλαττῶσα ἐς τὸν θεὸν τὸν ἐνδελφοῖς· ὃς ἔφη ποτ' Ἀπολλω
μεμφῶν πρόσθεν εἶφη ἀμχίνου· ἃ δὲ δεῖ καὶ τοῖσδε παραχιέσθαι μαρτυρίας, ἔστι μὲν ἐξ ὧν ἡ τῆς αὐτοῦ
ἢ τῆς τ πρεσβυτέρ διὰ πασ', παραχιέσθαι ὅμως δ' ὡς αὖτος ἐχρι ἴσον γνωρίμου πατ' ἐκλείξας δ'
ἔδειν, ῥᾳδυμία παραλιπεῖν· κοινὰ μὲν ὧν πάσης ποιεῖται μαρτυρούσης τὴν ἐγω μαρτυρίαν· εἴπερ ἔστι
ποιεῖται τῷ κρατοῦντι λόγῳ τῆς πίχνης· ἀφ' οὗ τούτοις ὁ μὲν παῦτ· ἔστι γὰρ ἐν τοῖς ἑρμαίοις· ἀλλὰ
τῆς καπηλεῖον· τοῦτο μὲν πίνυν ὁ περισβύτατος αὖ ἴσον καὶ πᾶσι συνειλίξατος· παῖδ' ἀρον μὲν τὸν Ἑρμαῖον πεπαιδευμένον ἐκ παίδων
ξιλεσπεῖ παίδων ἐς τὴν τεχικήν· ὦ κ' τόξον ἀ τ ἄλλων αὐτὸς ἔδακε λίγει· τῶν δὲ ἴσον φασὶν εἶναι βασι
λέα, τρισσὰς ἐς ἀνθρώπων φιλαίρεσιν καὶ θεοφιλῆ, τῷ ῥήματι τούτῳ, πεπύκνευ· ἀλκίνοος δὲ πότ' Ἀλκίνοος·
ἦρχε θεῶν ἄτρομόν τε δόος· μῆκυ πάντα φυσὶ ποίας πίχνυ ἐκίκτατο ἢ τὶς δὲ δάσκαλος αὐτοῦ· ὃς
ὧν γὰρ ἄτρομόν τε δόος· πῦ δ' ἂν δυνήσθαι νῶπάτης τὸν κύαρον δ' ὀπαόνων ὡς ἄκρον τὸν μυσικὸν Demodocus.
οὔτω τοιῆ· τὸν τοῦ μοῦσ' ἐφίλεσε· δίδου δ' ἀγαθὸν τε κακόν τ· ὀφθαλμῶν μὲν ἄμερσε· δίδου δ' ἀοι
δὴν αἰσίμην· καὶ πάλιν μοῦσ' ἀρ' ἀοιδὸν ἀγεῖκεν ἀειδέμεναι κλέα ἀνδρῶν· ὁ δ' ἐγείτ' Ἀλκίνοος αὐτὸς· εὖ
νητὰς αὐτὸν καὶ καλῶν δίδυς ἐν ἀρχῇ φασί· τῷ γὰρ ἔα θεὸς τοῦδ' ὦκεν ἀοιδήν· πᾶσιν ὅπα δυρὸς ἐπο
πρύνας ἀοιδὴν· ταυτὶ φησὶν ὁ Ἀλκίνοος αὐτὸς ὦ φιλοτημίαν ἔχει δ' ἔτυθεν, εἴτ' καὶ δι' ἀσκαλοις αὐτ
λοπτ ὑπερ αὐτοῦ, καὶ ταῦτα ὄπλα μπρῶ καὶ μεγαλοψύχω καὶ δόξης ἐραστῇ· ἀφ' ὅμως ἐγώσοι φα
σιν αὐτὸς λέγω· καὶ διαρίζομαι τοῦτο· οὐκ εἰδέναμεν· καὶ οὐχ ὁ μὲν Ἀλκίνοος νῦν τις ὁ δὲ Ἀλκίνοος
βασιλεὺς· ὁ δὲ τῶν ἑλλήνων σοφώτατος οὐχ ἥροίας πῷ δὲ τῶν αὐτῶν· ἀφ' ἵπαλλαττ' ἀγαθοὺς τοῦ δι
μοῦ κου τῆς ἀοιδείης, καὶ ὡς περὶ πάντης ζῳ δὲ τὸ πεῖσι μέγιστον, ὃ δημοδόκ' φησιν· ἔξοχα δὲ
σβροτῶν ἀπίζομ' ἀοιδῶν· ὅσ' γε μοῦσ' ἐδίδαξεν δῖος παῖς, ἢ σ' γ' ἀπόλλων· ὡς τοῦ πράγμα
τος ἀφεῖπόντος, ἢ πίχνυ λαβεῖν· λίνυ γὰρ καπὶ κόσμον ἀχαιῶν δ' ἴσμεν ἀείδοις; οὐδὲ πῦτ' ἀφιερεῖ γοῦ
δ' ἀκῇ προσθείς· οὐδ' ἐφόλκιον ἄλλως ἐπὶ τοῖς αὖω· ἀλλ' ἐνδεικνύμενος· καὶ πρὸς ἓν σημαινόμενος ἐφόλκιον
ὅτι πῦτο τὸ ἐν κόσμῳ καὶ λαμπρῶς, οὐκ ἐκ πίχνης· ἀφ' ὧν ποιεῖ θεῶν παραγίνεται κομψὸν μὲν γὰρ
τι φωνὸ πρὸν δι' πίχνη τολλῶ· πάλιν δ' ὡς πρὸ ὧν φραγιζόμενος τὴν μαρτυρίαν, προβαλὼν αὐτῷ
τὸν τ ἐν τῷ κόσμῳ ἀείσαι, πόσου πνυ πίχνεται μᾶλλον δῆμοι ταῦτα φασὶ καπὶ μῆκος καπαλίξης,

καὶ μὴν ἡ μὲν ἀξιόπιστος πάντων, οὕτως αὐτὸς ἐστιν ὁ μὲν δίδους τῇ πίστει τὰ πρὸς βεβαιον· ἡ δ' οὐδὲν τοῦ τοιούτου συγχωρεῖ, πως ἐπεικὲς διὰ τοὺς ἐκείνου λόγους διαφθορὸν· ἐγὼ δ' ἀξιόπιστον μὲν τοῖς ἄλλοις οὐθένος ἧττον ἐλλείπων ἡγοῦμαι· ἰδίως δ' αὖ ἐροίμην τοὺς πρὸς ἐκείνου· τί περ αὐτῷ, μᾶλλον πιστὸν ἀξιον ταῦτα ἢ κεῖνα, καὶ μοι δοκεῖ πάντων σημεῖόν ἐστι, φαίνεται μαρτυρῶν ἡμῖν· ὡς τὸ παρ' ἡμῶν σημεῖόν ἐστιν ὅταν γὰρ ἡμεῖς μὲν καὶ ἡμῖν αὐτοῖς ταὐτὰ λέγωμεν καὶ ἐκεῖνος, ἐκεῖνος δὲ μὴ αὐτῷ μηδὲ ἡμῖν, οὐκ αὐτιλέγει μᾶλλον ἢ μαρτυρεῖ, κατ' αὐτὸ τοῦτο τὸ μὴ ταὐτὰ λέγειν· φέρε δὴ καὶ ἑτέραν ἐκ τοῦ αὐτοῦ γυμνασίου ἴδωμεν πάντων μαρτυρίαν αὐτ' ἀκόνος παραχωμεν· οὐ γάρ που δυσχερανεῖ πάντων ἐμοὶ ἀρχέτυπος ἄνθρωπος πάντων ἀνθρώπων· ἐγὼ δ' ἡμῖν πίστιν ὠμην δύνασθαι ἀφελῆσαι, παρ' αὐτοῦ πολλὴν μαυτῷ μερίδα καταγίνωσκον· τοῦ δὲ θεία μοίρα ὤμην μοι τοῦτο δίδοσθαι ἐπ' ἀγαθοῖς δή· καὶ οὐδέν γε τούτων ἄξιον θαυμάσαι· ἀκούεις παρ' αὐτοῦ ἑτέρου· καὶ γὰρ αὐτὸν σοι σοφὸν πάντων νομίζοντος, προσθήσω δ' ὅτι καὶ τῷ αὐτῷ τοὺς λόγους ἀπιθάνους, ὥσπερ καὶ σὺ τούτους, οὐ χρὴ φησὶ θαυμάζειν ὃ πάντα εἶπε καὶ πίστιν μὴ κτησάμενος, οἷός τ' ἦν ὠφελεῖν αὐτούς· πολλοὶ γὰρ καὶ τῶν μονόνων ὑγιεῖς γίγνονται, οἱ μὲν, αὐλῷ πείθοντες οἱ δὲ, θεία μοίρα· ὅσοι μὲν οὖν αὐλῷ πείθονται πίστει ὑπὸ ἰατρῶν θεραπευόμενοι ὅσοι δὲ θεία μοίρα αὐτοὺς ἄγει διὰ τὸ ὀνήσιμον· καὶ τότε ἐπεθύμησαν ἐμέσαι, ὅτε αὐτοῖς ἔμελλε σώσειν, καὶ τότε κινηθῆσαι, ὅτε συνοίσειν ἔμελλε τρυῆσαι· Ἡρακλείδης· ὡς διαῤῥήδην καὶ σαφῶς ἀρχίνης ὁ τοῦ παλαίστου συμφοιτὴς μαρτυρεῖ παλαίστου· ταῦτ' ἀμφοῖν πρόσθεν παρεσχόμεθα αὐτοῖν, πολλῷ καὶ αὐξηπότερα· καὶ πρὸς ἡμῶν εἶναι καλλίονα ὧν ἕνεκα δόξης συνεσκιάκειν· οὐκοῦν αὐτὸς τί μαρτυρῶν ἡμῖν ὥσπερ ὑπὸ κήρυκος αὐτὸς φαίνεται· καὶ τὴν τοῦδε μαρτυρίαν ὥσπερ ἐπιφορὰν ἐξίστασθαι τοὺς γὰρ πρὸς ἡμῶν αὐτοῦ λόγους κυροῖ· καὶ μὴν οἱ πολλοὶ τῶν μονόνων ὑγιεῖς γίγνονται χωρὶς ἰατρῶν καὶ πίστεως καὶ ταῦτ' οὐδ' ἐμοί γε ἄλλως τῆς τῶν ἰατρῶν πίστεως οὔσης ἢ τῷ πρεῖν ὑγιεῖς, οὐδὲν ἀπεικός, οὐδ' ἔγωγε τῆς αὐξηπότητος, ἀλλὰ τύχης ἀπείρου θείας μοίρας, καὶ τῆς λόγου τοῦ βελτίστου τυγχάνειν· μυρίαι δὲ πίστεις χρώμενοι· ἀλλὰ καὶ ὅτι μάλιστα τῆς πίστεως ἦν τὸ βελτίστου τυγχάνειν τῷ αὐτοὺς τοὺς λόγους τοῦτο μέρους, οὐκέτ' ἐκ λόγου πρὸς πάντα ἀγωνιοῦμαι, ὡς ἄρα πολλοὶ διὰ θείας μοίρας ἐσώθησαν· οὐδὲ μαινόμενοι σώζονται οὕτ' ἀρχίνης ὁ λυσιείου· οὔτε ἄλλος οὐδείς· εἰ φαίνεται δὲ ἐκ μαρτυρίων μᾶλλον τῆς ῥήσεως, ἢ τῆς παρ' ἐκείνου πρὸς δὲ τὰ ἄπορα πρὸς δὲ ἔθαυμαρτυρίας· ἀνῶς ἀλλοίως ὥσπερ οἱ θεομαίτες οἱ τῆς τῶν πραγμάτων ἐπωνύμοις πιπλισμένοι, παρ' αὐτῶν τῶν θεῶν ἔχω τὸ μάθημα· ὑφ' ὧν ἃ μηδεὶς ἰατρῶν μήπω οἶδεν ὅπως χρὴ προσφέρειν οὐκ ὅπως ἰᾶσθαι, μήπω οἶδεν ἐν αὐτοῦ φύσει συμβαίνει, ἄλλοτε ἄλλας παραμυθίας τε καὶ συμβουλὰς ἐκ θεοῦ διαφθόγγως ἐμοὶ παρὰ πᾶσι τοῖς ἐκ τῶν παρόντων εἰκός· πολλοὶ δ' ἕτεροι καὶ ἄλλοι κοινωνοὶ πίστεως μαρτυρίας θεῶν τῶν λόγων· οὐ μόνον τῶν ἑλλήνων ἀλλὰ καὶ τῶν βαρβάρων· ὧν τὴν ἀσκληπιοῦ τοῦ ἀεὶ διαπρέποντος ἀρχαῖα, καὶ ὅσοι τῶν κατ' ἀγχίνοιαν θεῷ συνεγένοντο· καὶ τὴν πίστεως μὲν ἡμῶν οὐδ' ὁποῦν δεῖ τούτων μᾶλλον οὐδὲν ἐπὶ κήρυκι· ἀλλὰ καὶ τοῦ καταφυγεῖν ἐπὶ τοὺς θεοὺς σχεδὸν ἀρχὴ τὸ τῆς πίστεως ὑπάρξειν ἐστιν· ὅμως δὲ ὧν αὐτοῖς δεῖται, οὐδὲ οἱ θεοὶ γὰρ τοιοῦτον ἡμῶν λογισμὸν ἀπαιτοῦσιν, οὔτε πολλοὶ μεμηνότων τὸ τῆς πίστεως τὴν παρὰ θεοῦ τύχην ἐλομένων· ἀλλὰ καὶ ὀνείρατα χρώμενα· οὐ προσδοκῆσαι ἴδιμα τὰς ἐπιφανείας ἄν, τὰ μέλλοντ' ὄψεσθαι καὶ πρὸ χρὴ ποιήσαντας σωθῆναι γιγνώσκοντας· ἀγνοοῦντας μὲν ἐκείνου μέρους τῆς ὥρας, ἐν ᾧ παρὰ θεῶν ἐκεῖ ἀγαθόν· καὶ πάλιν γε ὥσπερ ἐπαθόν ἐν μέλει τὸν τοῦ ἱερὸν πίστεως οὐδ' ὁποῦν ἐπαίοντες, οὐ μόνον τῷ τιμᾶσθαι τοῖς συμφέρον, ἀλλὰ καὶ τῷ τὴν πίστεως ἔχομεν ἀεὶ πολλάκις αὖ δικαίῳ ὥσπερ καὶ τοὺς ἰατροὺς οὐδὲν κωλύει φρονίμως ἐπὶ θαῦμα ἀκούσασι πολλὰ τέρατα· τὸ πρῶτον τὰ ὀνείρατα πρεῖν θεοῖς ἀφικέσθαι τὰ ὀνείρατα, ἢ τὸ θεοὺς αὐτῶν κήδεσθαι, πρεῖν καὶ δι' ὀνείρατ' αὐτοὺς σῴζεσθαι ἐγὼ μὲν οἶμαι τοῦτο· πῶς ὦ μεγίστη σὺ γλῶττα τ' ἐλαττίδων ἔφη κραπίνος πρῶτα, ἐφ' ὅτι καλύει καὶ ἐπαρνιγνώσκειν τὰ βέλτιστα αὐτὸν πίστεως· καὶ συμβουλεύειν ἑτέροις ἔχειν· εἶτα γε καὶ τὰ ὀνείρατα πρεῖν, καὶ ἑτέροις ἔχειν συμβουλεύειν, ἢ σωθῆναι μέλλοντα πίστεως αὐτὸν τύχης, καὶ ἕτερον σῶσαι δὲ ὧν τις οὐκ οἶδε, συμβουλῶσαι δ' οὐκέτι ἐν αὐτὸν πίστεως οὐδὲν, οὔτ' ἀπὸ τῆς αὐτ' τύχης· οὔτ' ἀπὸ τῆς θείας· οὔπω τ' ἀμφοτέρους τῆς τ' ἀκροωμένων καὶ ἰωμένου μὲν μὲν αὐτ' τ' λόγου κινηθείς καὶ τ' πίστεως ἀφ' ἧς παρὲ θεοῖς πιπλεσμένου, ἀπὸ πρίου ἴσως ἐξ ἑνὸς γὰρ· καὶ μοι συγγνώμη καὶ παρ' αὐτ' πάντως ἔχω· καὶ παρ' ἄλλου πάντος· τοῦτ' αὐτὸ παθεῖν πόθεν ἐν τοῖς λόγοις ἐνῆν· οὐ γὰρ ἦν κατασχεῖν αὐτόν, ἐπεὶ δὲ θεία μοίρα καὶ τοσαῦτα παρεῖσαν, διὸ καὶ τοσαῦτα μαρτύρια χρώμενος, ἵνα γνῶ καθ' ἓν αὐτὸς μαρτυρεῖν τῷ λόγῳ, ἐπαιδεύμην δ' αὖθις πρὸς τὰ λοιπὰ τῆς μαρτυρίας· ἐγὼ δὲ διὰ τὸν ἕρπα ὀνείρατος τύχαιον ἱερῶν ἀλκιβιάδου, οὐδὲν διαφέρον τῶν βακχῶν ἐπιτρίειν· καὶ γὰρ ἀλλοι βακχαὶ ἐπεὶ δὲ ἐν θεοὶ γίγνωνται, ὅθεν οἱ ἄλλοι ἐκ τ' φρενῶν οὐδὲ ὕδωρ δύνασθαι ταὐτὸ ῥᾳδίως ἀκεῖσθαι μέλι καὶ γάλα ἀρύσαντα· καὶ δὲ καὶ ἐγὼ οὐδὲν μάθημα ἔσχηκα μέτριος ὁ δι' ἀξίας ἄνοιτ' ὠφελῆσαι μ' ἄν, ὅμως ὤμην ζυνωρὶς ἂν ἐκείνῳ διὰ τὸ ὁρᾶν βελτίω πρῆσαι· ἐν ἰαῦλα πλαῖ-

τὸν

τυθίας ἄλλα χρῦ τ' νόμων, τὺ δὶ φυτ τοῦ πν γὸν ἴλιγχ γ· νῦ μὴν ἀηὰ κ' παπλῶς δὶα παντ' ἰξῆς ὧν εἴρηκα, βουλομαι δ' εἰξαι ταῦτὰ φθηγόμενος· φαύσ τ ται γὰρ ἃ νῦν ἡμεῖς λέγομεν, αὐτὸς πρόσθεν ἀρκικῶς· ἃ κ' μὴ πύτυς τοῖς ἐπ μασι, μὴ δ' ὡς πσοῦ πν ζῆς αἰαγκαίας ἀποδείξεως, ἀη' οὗω τ' ἔτε ὅλῳ λόγῳ· ἢ πμπίσῳ δ' αὖ γὸν φαῖ δρου τ' καλοῦ· ὁ γὰρ αὐγὸς ἐκεῖ πρεῖ τὰ λυσίου τθεὶς μθμξῦ τ' αὐτ'· τ' πα κἀγὼ νῦν πρόσω αὖτὰ τἀκείνου παρίζομαι καβά τ' νόμον· πρῦ δίτ ν φυσιν ὁ παῖς· πρῦ δίπρ κ' ὁ λόγος ὁ πρὸς τὸν παῖδ' α· οὐ πσὶ μῆα· πμόσον· φέρε δ' ὑ τί λίγε· εἰ μὲν γὰρ ἦν ἀ πλοῦν τὸ μαίας κακὸν εἶναι, καλῶς αὖ ἐλέγε το νῦν δ' τὰ μέγισ τ' ἀγαθὰ ἡμῖν γίνε ται διὰ μαίας· θεία μόπι δόσε δίδο μθμ· αὖ πτὰρ ἐνδιλεχοῖς πρόφ τὸς· αὖτ' ἐν διδάνε ίρεαι, μαιεῖσαι μὲν, πολλὰ δ' κ' καλά, ἰδία τε κ' δημόσια τὴν ἐλλάδ' ἀγαθ' απ. σωφροσύνας δ', βρα χέα, ἢ οὐδέν, κ' ἐαν δ' ὑ λίγω μι ἀβιλλά τε κ' ἄλλοις ὅσοις δ' μαστικῆ χρώμενοι ἐτύθη· πολλὰ δ' πλείοσι προλέγοντες ἐς τὸ μέλλον ὄφλω σαι, μακύνομεν αὖ δ' ἄλα παντ' λέγοντες· τὰ μὲν ἄξιον ἀμμαρτύραθαι· ὅτ κ' τ' παλαιῶν τί τὰ νόμα τα τελεσθέντ, οὐκ ἀηχρόν· ἀηοῦν τ' τὸ δ' ὄνομ' ἐς μαίας· οὐ γὰρ αὖ τῇ καλλίστῃ τέχνῃ ἦ τὸ μέλλον κρίνε ται, αὐτὸ τοῦ τ' τὸ νομ' ἐμ τῆς κομ τες, μαστικὴν ἐκάλεσαν· ἀη' ὡς καλοῦ ὄντ ς ὅτ αν θεία μοῖρα γίνη ται, οὖ τι νομίσαντες ἴδιον τι· ἢ δὶ νῦν ἀπειροκάλως τὸ ταῦτ' ἐπ' ἐμβαλύτ τες, μαστικὴν ἐκάλεσαν· ἐπεὶ τύνη τῶν ἐμφρόνων ξύ τ πσιν τ' μέλλοντες διαπυρεῖσθαι πρὸ μθμῶν, κ' τ' ἄλλων σημείων, ἃ τε ἐκ διαποίας προϊόμθμων αἰθρωπίνης φύσεως, νίονπτικὴν ἐπονόμασαν· ἣν νῦν οἰωνιστικὴν τὸ ὠσαμένου τ ς τί νες καλοῦσιν· ὅσα δ' οἰῶν πλείω πρὸς ἓν τὴν μ' πρὸς μαντικὴν οἰωνιστικῆς· τό, τε ὄνομα τ' ὀνόματος, τό τε ὄργ τ' ἔργου, πόσ καλλίων μαρτυρεῖ σθαι τοῖς παλαιοῖ, μαίας σωφροσύνης τὴν ἐκ θεοῦ τῆς παρὰ ἀνθρ γινομθνης· ἀηὰ μὲν τύνη τε κ' τρόπων τ' μείζω ἀ δ' παλαιῶν ἐκμεμαγ τ' κθὲν ἴστ τ' τ' γενῶν ἡ μαία ἐγγενομθνη κ' προφητεύσασα, ὅς ἴδ' θ' ἀ παλλαγὴν ὕδατ· κατα φυ γοῦσα πρὸς θεῶν δ' χας τε κ' λατρείας· ὅθεν καθαρμῶν τε κ' τελετῶν τυχοῦσα, ἐξαί τε ἐπέστ τὸν αὐτὸν ἔχ τα· πρός τε τὸν παρόντα κ' τὸν ἔπειτα χρόνον λύσιν τῷ ὀφλῶ μαίσ τε κ' κατασχομθνῳ τ' παρόντ' κακῶν ἀρομθνη· τρί τε δ' ἀπὸ μουσῶν κατοχέ τε κ' μαία λαβοῦσα ἀ παλὲν κ' ἄβα τον ψυχὴν ἐγείρουσα καὶ ἀναβακχεύουσα κατά τε ὠδ' ας κ' κατὰ τὴν ἄλλην πέσιν μυρία τῶν παλαιῶν ὄργ α κοσμοῦσα, τοὺς ἀπαγομένους παιδεύει ὅς δ' αὖ αὖθ μαίας μουσῶν ἀπ' πτικὰς ὕρας ἀφίκ τα, πειθεὶς ὡς ἄρα ἐκ τέχνης ἱκανὸς ποιητὴς ἰσόμενος, ἁπλῶς αὐτὸς τε κ' ἄ πέσις ἄνευ τῆς τ' μαν μόνων ἢ τοῦ σωφρονοῦντος ἐφαν σθ· ποιῶν τε κθὲν ἐν τῷ ἐκείνου ἔχω μαίας γιγνομένης ἀπὸ θεῶν λέγειν καλὰ ἔργα. Εἰ πέτυχ ὁ ξένος κ' θεοί μαία τὲς ἐσὶν ἀμείνων σωφροσύνης, κ' παρὰ θεῶν αὐτοῖς γιγνομένη, πῶς ἄξιον παῖς τὸ μὴ τέχνη γιγνόμενον λέγειν· ἢ πῶς ῥᾳθύμως ἀπλῶς ἀηχρὸν ἡγεῖ σθαι· ἢ δι' ὃ τὴν μὲν, καλλίστην τ' τέχνῶν προσείρηκε· τῷ μαντικὴν εἶναι, τὴν δ' ἀπλῶς οὐδ' εἶναι τέχ νην τὴν ποιητικήν, ἀη' ἐπέπνοιαν ἐκμουσῶν, ὅς δ' αὖ αὖθ μανίας μουσῶν ἐπ' ποιητικὰς ὕρας ἀφίκ τα, πειθεὶς ὡς ἄρα ἐκ τέχνης ἱκανὸς ποιητὴς ἰσόμενος, ἁπλῶς αὐτὸς τε κ' ποίησις ἄνευ τῆς τ' μαν μόνων ἢ τοῦ σωφρονοῦντος ἐφανίσθ· πῶς οὐκ ἐξ ἀμφοῖν δεῖκνυται τὸ μὴ τὴν τέχνην εἶναι, ἀλλ' ἔστιν οὗ κ' λαμπρότερον κ' θεοφιλέστερον εἶναι τὸ μὴ δουλεύειν τέχνῃ· σαφῶς γὰρ νῦ τοῖς ἡμᾶς τῶν ὕδε διορίζεται, τὸ μὲν δεῖν ἐπὶ τ' μεγίστων τέχνῃ ζητεῖν· ὥς τ' ἢ μὲν βούλει τὸ τοῦ Δημοδόκου κ' τ' αὐτοῦ τὰ θία συμβαίνει· σοῦ τάδ' νῦν ἐμοῦ κλύειν· ὃ πσοῦ τον ἐνθυμεῖς· ἢ δ' αὖ βούλει τὸ τ' Ἀσχύλου· τὰ δ' νῦ χ' ὑπ' ἄλλων· ἀηὰ τοῖς αὐτ' πειροῖς ἀ ἱρυλλᾶς ἐν ἐκείνοις τοῖς λόγοις ἁλίσκει· κ' μὲν δ' μαντικὴν μὲν ἐξ ἀπόλλωνος ἢ κ' δίος· πλείστ τε δ' ἐξ ἄλλου τινὸς θεῶν πίπτ· ποιητικὴν δ' ἐκμουσῶν, νῦ δ' τ' μὲν, ἀδελφὸς, τοῦ δ', παῖς ἐμὸς ἀποφήσει λόγων πρῆ τῆς ἑαυτοῦ διαφορᾶς, ἀη' αὐτῷ τε κ' τῷ παρὲ πρὸς τὸ εἰς τοὺς λέγοις, ἀλλοῦ τε κ' δίκαια ἱερεῖ· ἴμαι δ' κ' οἱ λογίους τούτοις προσεοικότες τοὺς θεοὺς κ' παλαιοὶ κ' νεοι· κ' νῦν δ' πρῆ ἐν γράμμα διεκρίνατε, πολλῶ σαφέστερον ἢ πρῆ μαίας μαρτυροῦσιν· ὅτι ἃ ἀξιόχρεως ἀνοίσομεν, αὖ πμετ' λόγων ἡμῖν· εἰ κ' μεδεμᾶ προσύχιμεν τέχνῃ· ἔστι γὰρ δ' τὸ φεῖς ἐν· ὥστε τοῦτό τ' αὐτὸ μὲ φοβώμεθα· μεδέ τις ἡμᾶς λόγος λοιδορεῖ τω διδιπόμενος, ὡς πρὸ τοῦ κινυνεύσου τὸν σωφρονα δεῖ προαιρεῖ σθαι φίλον· ὅρα δ' κ' τάδε· ὥσ πο τοῦτό τ' αὐτὸ μὲ φοβώμεθα, μεδέ τις ἡμᾶς λόγος λοιδορεῖ τω, διδιπόμενος, ὡς οὐ τὸν φύσει κ' θεία μοῖρα κατορθοῦντα δεῖ καὶ ἀη' ὃς τις τέχνικὸς μεμῶς ἐσ τν· ἀηὰ τόδ' φησι πρὸς ἐκείνω δεῖξαι φρίσ ω τὰ γικώτατα· ὡς οὐκ ἐπωφελεία ὀΐεως τῷ τρόπῳ τ κ' τῷ ἐρωμθνῳ ἐκ θεῶν, ἀπεπέμπετο· κ' τόδ πίτυ πρὸς ἐκείνω δεῖξαι, φρίσ ω τὰ γικώτατα, ὡς νῦκ ἐπ' ὠφελεία τῇ πάσῃ κ' μεγίστῃ, λόγοι παρὰ θεῶν ἀνοῖς γίγνονται· ἡμῖν δ' ἀπόδειξιν αὖ τοῦ ναντίον φησίν, ὡς ἐπ' ἀτυχία τῇ μεγίστῃ παρὰ θεῶν ἡ τοιαύτη μαία δίδο ται· τὸν δ' τάλιφον οὐκ ἐᾷ τὰ αὐτὰ ἰοῦσα· εἰ δ' ἄρα μεδὲν ἐκείνης πρότιμᾶ· ἀη' ἡμῖν τι ἀπόδειξον, ὡς ἐπ' ἀτυχία τῇ μεγίστῃ τελέαρχος ἡ τ' λόγων δύναμις παρὰ θεῶν ἦκεν ἐς ἀνθρώπους· κ' νῦν ἐν καλῷ μοίρᾳ τῇ πρώτῃ κ' ἐς τὸν ἔπειτα χρόνον, κ' δίδο ται κ' διώκ ται.

ὡς πρώτους, οὐδεὶς πρὸς πίστιν ἀφῖκται λόγου. ἀφ' ὧν δὲ τοὺς ἀνθρώπους ὑπολαμβάνουσιν εἶναι σοφοὺς καὶ περὶ τὰ πράγματα δεινούς, ἐκ τούτων ἐπιχειροῦσιν καὶ τοὺς λόγους ποιεῖν. διὸ καὶ τὸ τοιοῦτον ἐστὶν ἔργον τῆς ἀρχαίας ἕξεως· ἐκ γὰρ τῶν ἠθῶν ἐπιχειροῦσιν τοὺς λόγους ποιεῖν, οὐκ ἐκ τῶν ἐνδεχομένων περὶ ἕκαστον πιθανῶν εἶναι. διὸ καὶ τὰ μὲν ἠθικὰ τῶν λόγων ἐστὶν ἐνδοξότερα· ὁ γὰρ ἀκούων πιστεύει τοῖς λεγομένοις ὡς ἀληθεύουσιν μᾶλλον διὰ τὸ καὶ τοὺς ἀκούοντας ἐν τοῖς τοιούτοις ἁπλῶς ἀκριβεστέρους εἶναι καὶ πᾶσιν ὁμοίως φαίνεσθαι, διὰ τὸ περὶ τῶν ἐνδεχομένων μᾶλλον εἶναι τὴν βουλευτικὴν καὶ τὴν δικανικήν· τὰ δὲ παθητικὰ καὶ πρὸς τὰς ἡδονὰς τὰς τῶν ἀκουόντων ἐπιφέρουσιν τοὺς λόγους, ὥστε μὴ ἀναμένειν τὰ πράγματα ὅλα ἀληθῆ εἶναι· οὐ γὰρ ἔχουσιν τὰ ἐν τοῖς ἐπιδεικτικοῖς τὸ ἀληθὲς ἀλλὰ τὸ ἡδύ, ὥστε τὸ τοιοῦτον ἔργον ἐστὶν ἐπιδεικτικοῦ λόγου. ἐὰν δὲ καὶ τὸ ἀληθὲς ἐμφανίσῃ τις, ἐν τοῖς ἐπιδεικτικοῖς ἐστὶν ἐλάχιστον τὸ πιστικόν· διὸ καὶ ἐκ τῶν ἐνδεχομένων ἐπιχειρητέον ἐστὶν ἐν τοῖς τοιούτοις λόγοις. ἐπεὶ δὲ τὸ μὲν ἀληθὲς καὶ τὸ δίκαιον φύσει κρείττω τῶν ἐναντίων ἐστίν, ἀνάγκη δὲ τὰς δίκας ἢ μὴ γίγνεσθαι ἢ τούτοις ἐκβαίνειν, ἐὰν κρείττους ὦσιν οἱ κρίνοντες καὶ κρίνωσιν τὸ δίκαιον καὶ τὸ ἀληθὲς, ἀνάγκη τὸν εὖ βουλευόμενον ἐπὶ τούτοις εἶναι καὶ τοὺς λόγους ἔχειν πρὸς τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ δίκαιον, καθάπερ καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἐπὶ τὸ βέλτιον ἔχειν τὸν ἐπιστήμονα· διὸ καὶ τὸ τοιοῦτον ἔργον ἐστὶν ἐπιστήμης ῥητορικῆς. ἔστιν δὲ τὸ μὲν ἀληθὲς καὶ τὸ δίκαιον πρότερον καὶ μᾶλλον φύσει τῶν ἐναντίων· ὥστε ἐὰν μὴ ὡσαύτως ἀποβαίνῃ τὰ κρίματα, ἀλλὰ τὰ ἐναντία τούτων, οὐκ ἐκείνων ἀλλὰ τῶν κρινόντων ἐστὶν ἀδικία καὶ ἁμάρτημα τὸ ἐν τοῖς πράγμασιν· ἐν τῷ λόγῳ δὲ τὸ ἐναντίως ἔχειν τῷ ἀληθεῖ καὶ τῷ δικαίῳ οὐκ ἐστὶν ἐν τῷ λόγῳ ἁμάρτημα οὐδὲν οὐδὲ ἐν τῇ τέχνῃ τῇ ῥητορικῇ· ἡ γὰρ ἀπόδειξις οὐ τοῦ ἐνδεχομένου ἐστὶν ἀλλὰ τοῦ ἀληθοῦς, ἀλλὰ μὴ ἀποδεικτέον ἐστὶν ἀλλὰ τὸ ἐνδεχόμενον πιθανόν. διὸ καὶ τὸ τοιοῦτον ἔργον ἐστὶν ἐπιστήμης ῥητορικῆς. ἔστιν δὲ τὸ μὲν ἀληθὲς καὶ τὸ δίκαιον πρότερον καὶ μᾶλλον φύσει τῶν ἐναντίων· ὥστε ἐὰν μὴ ὡσαύτως ἀποβαίνῃ τὰ κρίματα, ἀλλὰ τὰ ἐναντία τούτων, οὐκ ἐκείνων ἀλλὰ τῶν κρινόντων ἐστὶν ἀδικία καὶ ἁμάρτημα τὸ ἐν τοῖς πράγμασιν· ἐν τῷ λόγῳ δὲ τὸ ἐναντίως ἔχειν τῷ ἀληθεῖ καὶ τῷ δικαίῳ οὐκ ἐστὶν ἐν τῷ λόγῳ ἁμάρτημα οὐδὲν οὐδὲ ἐν τῇ τέχνῃ τῇ ῥητορικῇ· ἡ γὰρ ἀπόδειξις οὐ τοῦ ἐνδεχομένου ἐστὶν ἀλλὰ τοῦ ἀληθοῦς, ἀλλὰ μὴ ἀποδεικτέον ἐστὶν ἀλλὰ τὸ ἐνδεχόμενον πιθανόν. διὸ καὶ τὸ τοιοῦτον ἔργον ἐστὶν ἐπιστήμης ῥητορικῆς.

Ἡρωδιανὸς ἐν τῷ περὶ μονοσυλλάβων

δ'ἔστι καὶ δύναμαι παφίστερον ἅπαδείξω ὀλίγω δ'υστερον ὄντων τραγμάτων δύ λέγω τίχνας· τὴν μὲν
οὖν ἀπὸ τῆ ψυχῆ, τολιτικὴν καλῶ· τὴν δ'ἀπὸ τῷ σώματ μίαν μὲν οὔτως ὀνομάσαι οὐκ ἔχω σοι· μᾶς
δ'ὑστες τῆς τοῦ σώματος θεραπείας, δύο μέρια λέγω· τὴν μὲν, γυμναστικόν· τὴν δ'ἰατρικήν· τῆς δ'
τολιτικῆς, αὖ τὴ τροφον μὲν τῆ γυμναστικῆ τὴν νομοθετικὴν· αὖ τὴ τροφον δ'τῆ ἰατρικῆ, τὴν δικαοσύ-
νην· ἅπαντα κοινῶς μὲν δ'ἀλλήλως ἅπαξ· τὸ αὐτὸ οὖσαι κατέρα τούτων· ἤ, τι ἰατρικὴ τῆ γυμναστι-
κῆ· καὶ ἡ δικαοσύνη τῆ νομοθετικῆ· ὅμως δ'διαφέρουσ πάλλήλων· τὰ μὲν γὰρ οὐσῶν· καὶ
ἀεὶ πρὸς τὸ βέλτιστον ἑκατέρα ὁδῶν· τῶν μὲν, τὸ σῶμα· τῶν δ', τὴν ψυχὴν, ἡ κολακευτικὴ ἀμαθομένη,
νῦ γνοῦσα λέγω, ἀλλὰ σχαταμάθια, τί πρα χαίσα τὴν διαρεῖμα, ὑπεδύσα ἑκασον τ̃ μερίων, πρὸς
ποιεῖ ταυ εἶναι ποιοῦτο ὅπερ ὑπόδυ· καὶ τοῦ μὲν βελτίστου οὐδὲν φροντίζει· τῷ δ'ἰδίστῳ ἐπιθύει τὴν αὖοι
αν καὶ ἡδίστα κατ̃, ὥστε δοκεῖν πλείστου ἀξία εἶναι· ὁ τὸ μὲν οὖν τὴν ἰατρικὸν, ἢ ὁ τοπικὴ ὑπόδυ-
κει· καὶ πρὸς τοιεῖ ταυ τὰ βέλτιστα σπία τῷ σώματ ἰᾶσθαι· ὥστ' εἰ δέοι, ἐν παισὶ διαγωνίζεσθαι ὁ τοπρο
ὸν τι καὶ ἰατρόν· ἢ ἐν ἀνδρασιν οὗτως ἀνοήτοις ὥσπερ οἱ παῖδες, τ̃τοις ἐπαίει τῷ τῶν χρηστῶν στό-
ων καὶ πονηρῶν ὁ ἰατρὸς ἢ ὁ τοποιός, λιμῶ αὖ ἀπαθανεῖν, τὸν ἰατρὸν· κολακείαν μὲν οὖν αὐτὸ καλῶ·
καὶ ἀσχρὸν φημὶ εἶναι τὸ τοιοῦτον· ὁ πᾶλι· τοῦτο γὰρ πρὸς σὲ λέγω ὅτ τοῦ παῖδος σχαίζεται αὖ τοῦ
βελτίστου· τίχνην δὲ αὐτὴν οὐφημὶ εἶναι, ἀλλ' ἄμπειρίαν· ὅτι οὐκ ἔχει λόγον· οὐδ' ἅπερ φέρει, ὁ τι
ἄπερ τὴν φύσιν ἐστὶν· ὥστε τὴν αἰτίαν ἐκάστου μὴ ἔχειν εἰπεῖν ἐγω δὲ τίχνην οὐ καλῶ· ὃ αὖ ἄλογον
πρᾶγμα· τούτων δὲ τῷ εἰ ἀμφισβητεῖς, ἐθέλω σοι ἔχειν λόγον· τῆ μὲν οὖν ἰατρικῆ ὥσπερ λέγω, ἢ
ὁ τοπικὴ κολακεία ὑπόκειται· τῆ δὲ γυμναστικῆ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, ἡ κομμωτικὴ κακοῦρ-
γος καὶ ἀπατηλὴ καὶ ἀγεννὴς καὶ ἀνελεύθερος· σχήμασι καὶ χρώμασι καὶ λειότητι καὶ ἀμοιβῆ πάσ-
τῶσαι· ὥστε ποιεῖν ἀμόρτιον κάλλος ἐφιλεσθαι, τοῦ οἰκείου διὰ τῆς γυμναστικῆς ἀμελεῖν· ἵνα οὖν
μὴ μακρολογῶ, ἐθέλω σοι εἰπεῖν, ὥσπερ οἱ γεωμέτραι δύ γὰρ αἱ ἴσως ἀκολουθήσασ· ὅπερ ὁ κομμω-
τικὴ πρὸς γυμναστικὴν, τοῦτο σοφιστικὴ πρὸς νομοθετικὴν· καὶ ὁ ὁ τοπικὴ πρὸς ἰατρικὴν, τοῦτο ῥη-
τορικὴ πρὸς δικαοσύνην. Ἐν ταῦθα ἀπόδειξις μὲν οὐδ' ὑπὸ σοῦ ἔστιν· οὐδ' ὀλίγος αἰάγκη πρὸ
ελυλυθὼς· ὑπόκεισαι δ'ἀπλῶς ὥσπερ ἐζόν· οὐ πολὺς ἂν ἰδρὼς πρότερον· οὐδὲν διαφερόντως, ἢ χά
ριν ἔτι τοὺς ἀκούοντας ταῦτα συγχωρῆσαι· καί τι εἰ πλεῖτυμια ὡς ὁμολογούμενα ὑποτίθεσθαι
γέλως, πῶς εἰκός, ἄγι ζητεῖν γέλως, ταῦτ' ἐξαρχῆς ὑποτίθεσθαι, πῶς, οὐ γέλως εἰ τῆς αὐτῆς
φύσως ῥητορικὴ καὶ ὁ τοποιικὴ ζητεῖν· ὅδ' ὡς πρὸ ὁμολογούμενον εἴληφεν αὐτό· γνοὶς δ'αἴ τις ἐκεί-
νως, εἰ γὰρ τῆς ῥητορικῆς ὄνομα ἐζήλωσ, γὰρ τῆς φιλοσοφίας αὖτ' ἐκείνου μᾶλλον· καὶ εἰ τὸ τοῦτο πᾶ-
σι τοῖς αὐτοῖς χρήσασθ· καὶ μηδεὶς μήτ' ἀγροικίαι μήτ' ἀυχρότητι καπαγνῶ τοῦ λόγου· μήτε μὲν
γὰρ οὐ δίκαιον δ'υοῖν ἅπτιμαν ἢ δυσμενοῖν, τοῖς μὲν τὴν ἐτέραν προτεταμθύοις οὐδ' αὖ ὅπουν βλασφη
μῶσιν εἰς τοὺς ἑτέρους, οὐδὲ ἄγροικον ὑπόκεισαι φέσομεν· τοῖς δ'οὐδὲ τῆς αὐτοῖς ἀμύνεσθαι δίκαιομεν·
ἐπεὶ τ' οὐ τοῦ φορτικοῦ χάριν εἰρέσιπαι, ἀλλὰ τῆς ἀπόδειξις· ἢν οὐδ' ἀπορῆ τοῦτ' εἶναι φαμὲν· οὐ
κοῦν ὡδὶ γίνεσθαι δεῖ τοίνυν μοι ὦ γοργία εἶναι ἅπαδύο μα τίχνικὸν μὲν οὖ· ψυχῆς δὲ τοχαστι-
κῆς καὶ ἀπόρρειας καὶ φύσει δ'ὄντ' ἀπροσμελεῖν τῆς αὐρώπους· καλῶ δ'αὐτοῦ ἐγὼ τὸ κεφάλαιον
κολακείαν· ταύτης ῥοὶ δὲ κεῖ τῆς ἅπαδύσεως πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα μέρια εἶναι· ἐν δὲ καὶ ὁ τοποι-
κὸ· ὃ δοκεῖ μὲν τέχνη εἶναι τίχνη· ὡς δ'ἐγὼ λόγος, οὐκ ἔστι τίχνη· ἀπ' ἐμπειρία καὶ τριβή· ταύτης μόρ-
ου καὶ τὴν ῥητορικὴν ἐγὼ καλῶ· καὶ τὴν γε κομμωτικὴν, καὶ τὴν σοφιστικὴν, τέτταρα ταῦτα μέρια ἅπα
τέτταρσ πράγμασι· καὶ διὰ παντὸς δ' ὧν τῶν εἰρομθων, ὅτις οὗτος ἅπαντα τἄλλα κατὰ χώραν ἐ-
ῶν, τὴν ῥητορικὴν εἰς τὴν φιλοσοφίαν μεπαλαμβάνοι, συμβαίνει δέπου μικρὸν ἐμπρόθιζεσθαι τὰ γε
ῥήματα· ἀπ' οὔτε τ' ἀγωνούντος ὄιμαι, οὔτ' ἐκεῖνο ἀποδεκνύντος, οὔτε τῆς φιλοσοφίας τ' ὠφελείας
ὁτεδῶν οὐδὲν ἐζήτασι δέπουθεν ἕως ἂν ἄλλο τι τὴν φύσιν ᾖ, οὐδ' ὅτις ὠφελητικὴν κακίζεται, ἐξελέγχε
ῥητορικόν, ἕως ἂν μὴ δείξῃ τὴν ἀνάγκην, ὑφ' ἧς ταῦτα ὁμοίως ἔχει· πλὴν εἰ τοῦτ' αὐτὸ ἱκανὸν ἡγόσα
ται ἀνάγκην παρῆσαι πα, τοῦ πῶς ὠφελητικὴ κεχώρισται λέγω· καὶ τι τοῦτο ὁκνῶ
μὲν εἰπεῖν, οὐκ ἔχω δὲ μαθεῖν, ὡς οὐχ ὑβρίζοντός ἐστιν· ὅμως δ'ἐγωγε, ὑποστήσομαι πῦρ τὸ ἄπο
ρον· καὶ γὰρ ὡς ἀληθῶς ἐστὶ δεινὸν πορον καὶ ἀπορώτερον, εἰ μᾶλλον ἐστὶν ὁ πρόμενος ὡς οὐκ ἀμχρὸν
ῥητορικὸ διδάσκειν ἀμχύοντα, ἢ ὁ τυλμῶσας πρῶτον ἐν ἀμχρῷ μέρια φέγειν· πρῶτον μὲν οὖν τὰ
μήματα μὰ τίχνην εἶναι δοκίμειν αὐτὴν· ὥς πρ ὡς ἔρμαιον τρέφει παρόλον γὰρ λόγον, τί μᾶλλον ἀμ
χρὸν γ' εἶναι συγχωρησόμεθα· εἰ μὲν γὰρ μὴ ἀναγκαίως ἅπαν τὸ μὴ τίχνη γιγνόμενον, κακὸν, ἢ τοῦ
μαθόντος ἄξιον, μὴ ἄπτι προὔργου· νῦν δ' οὐδεὶς ἐστιν ὅστις οὐκ ἂν συμφήσαι, τὸ μὴ τὰ μέγιστα ἀν
θρώποις καὶ καλλιστ' ἐκ θεῶν, ἅμα πεῖζω τίχνης εἶναι, καὶ τίχνης κρείττω· γὰρ τοῦτ' οὔτε παρὰ πᾶ
σι τἄλλοις τρις καὶ δεξιοῖς καὶ πολλοῖς κεκρατηκεν, ἅ τ' ὅσα μὲν τῶν ἐπὶ σοφῶν κλεινόντων, ὄντας ἐν
τοῖς πᾶσιν οὗτος διαριθμήσαι εἴ τις ὑ συνεβουλλάσσει· ἢ τῶν ἄλλως ὅς ἐπὶ παιδεία θαυμαζόμεν

οὗτως ἔχειν καὶ πρὸς πλάτωνα, οὐκ ἄλλου δέομαι μάρτυρος· ἀλλ' αὐτὸς ἱκανός ἐστιν· οὐ μόνον οὖν ἃ
παρὰ χρῆσθαι καὶ παρακελεύεται μᾶλλον πρότερον ποιεῖσθαι τῆς ἀληθείας, ἀλλὰ καὶ ὀλίγῳ τῷ
παραδείγματι εἰ γὰρ ἐκείνος ὁμοίως τῷ τοσοῦτον πρὸ αὐτοῦ τῷ τῶν ἄλλων ἀπεσχημάτισεν
τὸν λόγον· ἀφεῖχε πρὸς τοὺς ἀγαπᾶν κελεύοντας ὅπως ἔτυχεν, κατ' αὐτὸν ὡς ἔοικε πλάτωνα, καὶ τοὺς ἐκεῖ
νον ἐπαινοῦντας καὶ πάσης αἰτίας ἀφιέντας, ἔστι καὶ ἄλλος τις ἐκείνῳ ὁμοίως πλέγειν ὑπεναντίον,
πλημμελῶς ἀφοσιωθῆναι, μὴ πω τοῦτ' ἔγκλημα ποιουμένους, ἀλλ' ἐπὶ τῆς περὶ τῶν πραγμάτων λόγοις
ἀσυλλήπτου· ἃ πάντων εἴρηκε περὶ ῥητορικῆς φιλονεικότερον τοῦ δέοντος, χρησίμους καὶ συμφόρους ὑπο
μένοντος συνουσίαι αἰτήσει, φέρε ἅπασι χωμεθα, καὶ δείξομεν ὅπως ἔχει· καὶ γὰρ αὖ εἰκὸς τοῦτο, ἴσως
τος μὲν ὑποφὰς κατηγορεῖν ἐκ προφάσεως, οὐκ ἀπηρίστησε τρόπον γε τινὰ τὸν αὐτὸν τῶν περὶ αὐτῆς λό
γων, ἀλλ' ἐπέδειξε δυσὶ καὶ τρισὶν αὐτοῦ φανῆναι, ὡς χρὴν ἐν κόμματι διαλόγων, ἡμεῖς δὲ οἱ πάντων βουλεῖν
ἔχοντες καὶ προειρηκότες, μὴ πλημμέσομεν· ὡς περ τοῦτ' αὐτὸ πλέγειν πλάτωνα δέον, ὅπως αὐτὸς
πρὸς αὑτὸν βουλεύσεται· ἄλογον δὲ μοι φαίνεται, εἰ πλάτωνα μὲν οὐκ οἰόν τε φέγειν ῥητορικὴν ὡς ἴσως τὰ
καὶ αὐτῷ μετὸν· ἡμεῖς δ' ἀμύνομεθα περὶ ῥητορικῆς λέγοντες, μήτε δι' ἐκεῖνον ἀχθεσθῆ· χαρὶς δὲ ιση
τούτων, εἰ μὲν μηδὲν αὐτὸν εἶναι δεῖ ἀμύνεσθαι ἐκλελοιπέναι καθάπερ ἐν δικαστηρίῳ, καὶ ταῦτα λόγων
τέχνην οὖσαν, ἄλλοτι τοῦτ' αὖ ἐστὶ τοῦ παντὸς ἁμάρτημα· ἀλλ' ὅπως δεῖ, χαίρουσιν ἡμῖν αἱ πρέποι· ἵνα καὶ
δίκαιον ἀνδρὶ ἐν αὐτῷ τούτῳ πρώτῳ δείξομεν, οὗ προειρήκαμεν· ὡς ἔστιν οὐ λόγον σῶζον, παρ' ὃς τὰ
τοῖς ἄλλοις συναγορεύειν ἐστί, ταύτῃ τὸν παρ' αὐτῆς μὴ μάχεσθαι· ἀμὰ δ' οὐδὲν ἧττον, ὃ τοιοῦτον εἶ
ναι δοκεῖν αὐτὴν οἷον ἅπαντων βούλεται, ὃ τοιοῦτόν ἐστιν οὐ πᾶσιν· οὐ γὰρ ἔστιν ἐν τούτῳ ὃ παρ
πέχουσιν ὅτι τὰς ἀπάτας ἰσχυρὰ βιβασοῖ· ἀλλ' ἅμα τῶν τοιούτων δικαίων οὐ τυφλὸν καὶ τὸ σημεῖον ἐπ' αὐτῆς
ἐξελήλεγκται· δῆλον γὰρ οὐχ οἷόν τε εἶναι σῶζον τὰ δίκαια ἀγαθὰ μήτε καὶ πρὸς τῶν λό
γων αὐτῶν· καὶ τῷ νομίζειν χρῆναι καθάπερ γονέων βουλεύειν, ὡς ἕκαστος ἔχει τῆς ἐν αὐτῆς δυνάμε
ως, εἶπε καὶ τῶν ἄλλων ἐνίκα αἱρεῖσθαι· ὅπως μὴ πρὸς τῶν μεγίστων φαύλως ἐπαχθεῖν, μὲν ἀγνοή
σαιεν ὅσα λαμπρότερος καὶ μείζων αὐτῇ, τοσοῦτο πρεσβύτερον τῆς ὑστεραίας αὐτῷ μὴ δι' ὃ οὐ δι'
μας οὐδὲν φλαῦρον ἀκούσας, ταύτην οἰόμενοι καλλίζειν αὐτὸς τῶν καλλίστων ἀποστερήσαιεν ἐκόν
της, ἐν ἴσῳ δὲ ἄκοντος εἰπεῖν, ὃ πάντων γὰρ λόγον· πρὸς τὸ δικαίου χάριν καὶ τῆς χρείας· τὸ μὲν οὖν ἀξίω
μα τοσοῦτον τοῦ παρόντος ἀγῶνος· καλῶς δ' εἰ καὶ πρὸς τῷ πλήθει, καὶ ἐμοὶ λόγιον· καὶ ἀπολλ
λῶν μουσηγέτην· καὶ μούσας ἁπάσης ἡγεμόνας γενέσθαι· μᾶλλα μὲν καὶ δι' αὐτὸ τὸ ἴδιον τῆς τύχης κλέ
ους, ὅτι πρὸς τῶν ὑφηλοτάτων τῶν ἑλλήνων, οὐδὲν ὑπὸ τῶν φαυλοτάτων οἱ λόγοι, ὅτι δὲ, οἱ καὶ τῶν ἐκείνου
λόγων τῶν ὡς μνήμης ἀξίων, πρὸς τοὺς μάλιστα διαμάχουσιν, ὅσοι ἐν ταῖς καὶ πρὸς τούτων κίνδυνα
ὥσπερ παντὸς χρείας δεῖν τῆς βουλεύσεως ὡς ἀληθῶς· ὥσπερ οὖν οἱ πρὸς τῶν παρανόμων γραφὰς ἰσόν
της, ἀπ' αὐτοῦ δὲ ἔφερε τὴν ἀρχὴν ποιησόμενοι· ἔστι δὲ ταυτὶ δοκεῖ τοίνυν μοι ὦ γοργία εἶναι ἄπαν
δύναμα τεχνικὸν μὲν οὖν ψυχὸς δι' ἀκριβείας καὶ ἀφελείας καὶ φύσει δεινὸς προσομιλεῖν τοῖς ἀν
θρώποις· καλῶς δὲ αὐτοῦ τὸ κεφάλαιον ἐγὼ κολακείαν· ταύτης μοι δοκεῖ τῆς ἕξεως τοῦ βίου, τρυφὴ
μὲν καὶ ἄλλα μόρια εἶναι· ἐν δὲ καὶ ὀψοποιικὴ· ὃ δοκεῖ μὲν εἶναι τέχνη· ὡς δ' ὄντως λόγος, οὐκ ἔστι τέ
χνη· ἀλλ' ἐμπειρία καὶ τριβή· ταύτης μόριον καὶ τὴν ῥητορικὴν, ἐγὼ καλῶ· καὶ τὴν γε καμμετικὴν·
καὶ τὴν σοφιστικὴν, τέτταρα ταῦτα μόρια, ἆρα τοσαῦτα πράγματα· εἰ οὖν βούλεται σῶλος συνδιαι
ῶσθαι, συνδιαιτάσθω· οὐ γὰρ τοῦ τυχόντος, ὁποιονοῦν φημὶ ἐγὼ τῆς κολακείας μόριον εἶναι τὴν ῥητορικήν·
ἀλλ' ἀστεῖον λέληθα οὖσα ἀποκεκρυμμένος· ὁ δ', ἐπαισχύνεται ἃ μὴ καλὸν ἡγοῦμαι εἶναι· ἐγὼ δ' οὐκ ἔστιν
ἀποκρινοῦμαι πρότερον, εἴ τι αἰσχρὸν εἶ τι καλὸν ἡγοῦμαι τὴν ῥητορικὴν, πρὶν ἂν πρῶτον ἀποκρίνω
μαι ὅ ἐστιν· οὐ γὰρ δίκαιον ὦ σῶλε· ἀλλ' εἴ τις βούλεται συνδιαιτᾶσθαι, ὁρᾷς ὁποῖον μόριον τῆς κολακεί
ας φημὶ εἶναι τὴν ῥητορικήν· ὁρᾷς τοῦ δὴ, καὶ ἀποκρινεῖ μοι ὁποῖον μόριον ἡγοῦμαι ἀποκρίνασθαι
νου, ἔστι γὰρ ἡ ῥητορικὴ κατὰ τὸν ἐμὸν λόγον, πολιτικῆς μορίου εἶδωλον· τί οὖν καλὸν ἢ αἰσχρὸν λέγεις
αὐτὴν εἶναι; αἰσχρὸν ἔγωγε· τὰ γὰρ κακὰ αἰσχρὰ καλῶ· ἐπειδὴ δεῖ σοι ἀποκρίνασθαι, ὡς οὐκ ἀφθόνῳ τῷ
λέγω· μᾶλλον δία ὦ σώκρατες, ἀλλ' ἔγωγε οὐδὲ αὐτὸ οὗτο ἐστὶν ὃ, πλέγεις· ἀκούσεται ἃ οὐ καλὸν ἡγοῦμαι εἶναι· ἐγὼ δ' αὐτὸ οὐκ
τοιαφῆς λέγω· τῶλος δὲ ὅδε νὶος ἐστὶ καὶ ὀξύς· ἀλλὰ τοῦτον μὲν ἐᾶμεν ἐμοὶ δὲ ἅπαν τῶς λέγεις, πολλ
τικὸς μορίου εἶδωλον εἶναι τὴν ῥητορικήν· ἀλλ' ἐγὼ πειράσομαι φράσαι, ὅτι μοι φαίνεται εἶναι ῥητορι
κή· εἰ δὲ μὴ τυγχάνει ὂν τοῦτο, σῶλος ὅδε ἐλέγξει· σῶμά που καλεῖς τι καὶ ψυχήν; τῶς γὰρ οὔ·
οὐκοῦν καὶ τοῦ δοκεῖν οἴει πάσεσθαι καὶ τοῦ εἶναι ἑκάτερον; ἔγωγε· τί δὲ ὅδε κρῦσαι μὲν ἀλήθειαν· οὖσαι δ' οὐδέν
ον τοιοῦτο λέγω· πολλοὶ δὲ κρῦσαι οὐκ ἔχειν τὰ σώματα οὕς οὐκ ἂν ῥᾳδίως ἀφαιροῖτό τις ὡς οὐκ ὄντα ἔχου
σιν, ἀλλ' ἰατρός τε καὶ τῶν γυμναστικῶν τις· ἀληθῆ λέγεις· τὸ τοιοῦτο λέγω καὶ ἐν σώμασιν εἶναι καὶ ἐν
ψυχῇ· ὃ ποιεῖ μὲν δοκεῖ οὐκ ἔχειν τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν· ἔχει δὲ οὐδὲν μᾶλλον· ἔστι ταῦτα· φέρε

τὸ προοίμιον ἔλαβεν, ἀπὸ συμφέροντος ἢ ἰδίου προσώπου· ὡς ὀφείλοντος τοῦ δικάζεσθαι, καὶ πρὸς τὰ λοιπὰ πράγματα ἀγωνίζηται. Ἰστέον δὲ ὅτι πρὸς δύο ἰσχυρά μαχόμενος ὁ ἀριστείδης τούτῳ τῷ πράγματι ἀληθείας καὶ τῶν προσώπων τὸ ἔνδοξον, πιθανῶς τὸν λόγον μεταχειρίζεται· πρῶτον γὰρ μὲν ἔνδοξον τοῦ προσώπου, διὰ τοῦ προοιμίου κατασκευάζει· τὸν δὲ τοῦ πράγματος λόγον, τοῖς ἀγῶσι φυλάττει.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ ΡΗΤΟΡΟΣ ΠΡΟΣ ΠΛΑΤΩΝΑ. ΠΕΡΙ ΡΗΤΟΡΙΚΗΣ, ΛΟΓΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

ο

ε μαι δεῖν ὅς τις μέλλει τὰ δίκαια ἐρεῖν· ἢ λίφου κύριος ὁρίως ἔσεσθαι, μὴ ἥ τοσκοπεῖν· μὴ δὲ βασκαίνειν εἴ τι τῶν πρόσθεν καὶ δόξαν ἐχόντων εἰρῆσθαι περὶ τῶν αὐτῶν συμβέβηκεν· ἀλλ οὐ πάντα χρὴ πρόσφορον εἰκὸς εἶναι λόγον εἶναι, τοῦτο καὶ τῷ παρόντι ζητεῖν ὅπερ ἁρμόττει καὶ τοῦτο συμβουλεύεσθαι καὶ ἀποκρίνεσθαι. ἄτοπον γὰρ ἐν μὲν ταῖς ἐκκλήσεσι μὴ τὸν πρῶτον εἰπόντα παραινεῖσθαι, μὴ δ' ἐν τοῖς δικαστηρίοις, ἀλλὰ τοῦτό γε δεῖ εἶναι πάντας· ὅπερ ἴσως καὶ τοῖς ταῦτα πρωτίστοις, τῶν φθόνων τῶν οὐδεὶς ἀπεφύγετο, πᾶσι γὰρ ὕστεροι δόκουσι λέγουσιν· ἐν δὲ τοῖς λόγοις αὐτοῖς καὶ τῇ περὶ τούτων κρίσει. τοὺς τῷ χρόνῳ προλαβόντας κρατεῖν, ἀλλὰ μὴ τοὺς ἀποδείξοντας περὶ ὧν ἀγωνίζονται· καὶ πράγματος μὲν καὶ πάσας, καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς ἐπὶ τῆς μουσικῆς μὴ ταὐτὸν φρίξασθαι τῆς παίδας ὄνομα καὶ τῆς τάξεως, ἢ κληροῦν γε αὐτὴν δεῖ μόνον, ἀλλ ὅστις αὖ καλλιστ' ἀγωνίσεται τοῦτον στεφανοῦν καὶ πρῶτον αἱρεθέντα, καὶ ὕστατος εἰσελθόντ' ἂν τύχῃ· τοὺς δὲ τῶν ἀτεχνοτέρων ἀγωνισμάτων ἀξιοῦν τοὺς ἀγωνιστὰς ἢ κριτὰς εἶναι, οὐ τὸ φόρτον χρόνου συμβάλλειν, ὥστε μὴ μόνον τοῖς ὅλοις χείροσι τοὺς ὑστέρους ἡγεῖσθαι, ἀλλὰ μηδ' ἂν τυχεῖν ἀρίστου παραβάλλειν τῶν εἰρημένων μηδ' ἐν ὁρῶ δίκαιον καὶ τοῖς γυμνικοῖς ἀγῶσιν, οὐχ ὅς τις πρῶτος τὴν ἀπογραφὴν ποιήσατο τοὺς ἀποχειροτονικῶν, ἀλλ ὅστις οὐ τὴν ἀπογραφὴν ποιήσεται, τοῦτ' ἄθλον τοῖς πείσασι δίκαιον εἶναι· καὶ τοῦ οὕτως ἰσχύειν διὰ πλείους· ὥστε καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς ἄθλοις, προσθήσω δ' ὅτι καὶ τοῖς αὐτοῦ τάχους, οὐ τοῖς ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ἐξεπιγκοῦσιν ἀποδίδοται· ἀλλὰ τοῖς παρελθοῦσι· καίτοι πῶς οὐκ ἀλογία πολλὴ τοὺς μὲν ἀπὸ τῆς τοῦ σώματος τύχης ἔχειν τι μελετῶντας ἢ τιμῶντας, οὗτος προσδέχεσθαι πρότερον τὸ τοῦ λόγου καλὸν καὶ δίκαιον τυγχάνειν, τοὺς δ' ἐπὶ τοῖς λόγοις αὐξομένους καὶ χωρὶς τῆς ἐν τούτοις διατριβῆς οὐδ' ἀξίους διαμένοις, οὗτος ἀργῶς μᾶλλον δ' ἀδίκως ἔχειν, ὥσθ' ἅπερ τῷ χρῆσθαι περὶ ἃ πάσχουσιν, αὐτοῖς φάσκοντες, καὶ τὰ ὀνόματα αὐτὰ τῆς ἀληθείας βαυκαίζειν ἀφεῖσθαι, ὥστε μισεῖσθαι δέον οὐχ ἥδιστον τὸ βέλτιστον· καὶ τοὺς μὲν νόμους αὐτοὺς ἄν συμφέρειν εἶναι, τοὺς δὲ περὶ τῶν ἀεὶ μηδὲν ἧττον τῇ φύσει λόγους, ἀλλὰ τοῖς πρώτοις μὴ δ' ἔχεσθαι· ἀλλ ὥς περ ὅρους ἢ πύλας τοὺς προκατεσκευασμένους περισβάλειν· καὶ ταῦτα οὐ λύειν ὥς περ ἐν τοῖς νόμοις τοὺς προτέρους διὰ τῶν ἐναντίων δέον· ἀλλὰ τῆς αὐτῆς χώρας καὶ ἐτέρους ἀξιοῦν αὐτοῖς· καὶ τοῖς μὲν ὅρκοις τοῖς καινοῖς πρὸς παραγραφὴν, ἐξεπιμελεῖσθαι, καὶ προσθεῖναι ὅτι ἂν σκοπουμένοις ὕστερον συνδοκῇ, οὓς δ' ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἐξουσίας ἀεὶ καὶ διὰ παντὸς ἐξεταζειν δεῖ λόγους, τῷ παρελθόντι χρόνῳ μόνῳ προσθεῖναι· ὡς περ αἰτῆς καὶ ὑγιαίνειν χρῆναι φάσκει μόνους τοὺς πρώτους γυμνάσους, μὴ δ' ἐκεῖνο ὁρᾶ, ὅτι τοιαύτη χρῆσις καὶ ὁ τοιοῦτος λογισμὸς αὐτοῖς πρώτοις ὀλίγα τιμωμένοις οὐ λυσιτελεῖ· εἰ γὰρ τῷ χρόνῳ δεῖ συγχωρεῖν καὶ τὴν ἀξίαν ἀπὸ τούτου μετρεῖν, οὐκέτ' ἔχει τὸν νῦν παρ' ἑκάστοις εἰκότως ἀγῶνα· ἴασος γὰρ ἂν οὕτω γε νικῶν περὶ λόγους καὶ ῥήσασος· καὶ κρότωνος, καὶ φορωνεύς, καὶ εἴ τις ἀρχαῖος ἐκμυθεῖσθαι καὶ δικαλίων· ἢ εἴ τις ἐκ πάλαι· καὶ λυκάων ἐξ ἀρκαδίας, καὶ κέκροψ ἀθηναῖος αὐτὴ τῶν νῦν βιβλιομάχων· ἐν δὲ τοῖς ἔθνεσι φεύγει, διὰ τὴν παρὰ τοῦ βάκους δίκαιαν μαρτυρίαν· καὶ παρῆκα καλλαίσχιστα ἀρίστην γυναικῶν ἅμα καὶ αὐδρῶν γενομένην· εἰ δ' οὗ ἕνεκα ῥηθήσομεν, οὐδὲ κόδρου γε μετέσχατε τῆς φιλοτιμίας· ἀλλ' ἐγὼ οὔτε πάνυ ὀκνῶ συμβάλλειν, καὶ οὔτ' ἀρχαῖος· καὶ κατὰ μικρὸν οὔπω ζητήσομεν· εἴτε ἂν πρὶν σοφιστὴν εἶναι· ὁμήρου δὲ καὶ ἡσιόδου καὶ τῶν εἰς ἡμᾶς γεγονότων πλάτωνος εἰ βούλει καὶ δημοσθένους, καὶ τῶν, ὀλίγον πρὸ τούτων, οὐδ' εἷς πλέον τοῦ χρόνου ἐλάττοις ὁμοίαις ἐγγυτέρω εἶναι δόξαι, πρωτότυπος ἴσου τοῦ πρὸ αὐτοῦ ἐκείνους ἀεί· εἰ δὲ τοῦτ' ἄδηλον ἅπασιν ὅτι καὶ οὐ τοῖς φύσει καὶ δυνάμει διαφέρουσι, τοὺς πρὸ αὐτῶν ἀπεκρύψαμεν, οὐδὲ τοὺς ὕστερον παντὰ πᾶσιν ἅπασι παντὸς ἀπείργοντας· οὐδ' ἀπιστεῖν εἴτις καὶ τοῦ νῦν χρόνου μετέχοντας, ἔχει συμβαλέσθαι γνώμην, πρὸς ὧν πρόκειται λόγος· ἀλλὰ παρ' αὐτῶν ὡς ἔστιν ὧν τιμῶμεν ὑπάρχειν εἰδότας, τὸ προῖεσθαι καὶ προέχειν ὁπόσον διαφέρει· ἅπαντας μὲν οὖν ἴσως τοὺς παλαιοὺς, ἀμφεῖσθαι μὲν δίκαιον· φρίττειν δ' οὐκ ἄξιον· εἴπερ μὴ τοῖς τοῖς λόγοις ὀνομαζόντας μᾶλλον, ἢ τοῖς λόγοις αὐτοῖς δεῖ δικεῖν τιμᾶν· ὅπου δ' εἰ πρός ἄλλου τινὰ χρὴ γνώμης

αὐτομαφή

λόγῳ ἐπὶ τῶν λόγων ἀνέχοντες

προσβάλλ.

κρίσασος κρότωνος

ἀμφεῖσθαι τοὺς παλαιοὺς, φρίττειν οὐκ ἄξιον.

Φασὶ τινες τῶν βελτίστων ὑπάρχειν ἑλκόντων δικανικὸν εἶναι τὸν λόγον. πρῶτον μὲν ἐκ τῆς ἀπογραφῆς. ὅταν γὰρ τὸ πλέον γράφει ἀπογέγραπται ἢ δίκη παρὰ προθέσεις ἀπολογία ἐστίν. ἔπειθ' ὅταν αἱ πρόθεσεις ὁ λόγος ἔχει. καὶ γὰρ ὁ δῆμος δίκην ἀγῶνας κεκλήκασιν. οὔτε δὲ ἀγῶνες οὔτε αἱ πρόθεσεις ἐν ἄλλῳ τινὶ ἢ δικανικῷ εἴδει συμβαίνουσιν. ἐκ δὲ πάντων ὅτι δικανικὸς ὁ λόγος καλεῖται. πρὸς τούτοις φασὶν, ὡς αὐτὸς ἀριστείδης δικανικὸν εἶναι τὸν λόγον ᾧ ἐστὶ πάθη καὶ πρὸς ἡμῶν κατηγορία εἶναι τοῦ πάντως λόγου ἀπογραφόμενος, ἔπειθ φησὶ καὶ τὴν κατηγορίαν ὑπὲρ τοῦ πάθους καὶ θεμιστοκλέους. πρὸς οὓς ἐροῦμεν ταυτὶ. πρῶτον μὲν ὡς διαφόρως οἱ παλαιοὶ κέχρηνται τοῖς προθέσεσι. καὶ γὰρ τῇ κατὰ αὐτὴν τῆς ὑπαρξάσεως ἐχρήσατο, καὶ παρὰ δοκοῦσιν ἰδίως ἑτερολογίως διαιρέσεις πάσας τὰς προθέσεις κεφάλαια ὧν οὐχὶ πρόθεσις δικανικὸν τὸν λόγον ποιεῖ. ἔπειτα αἱ αὐτὰς οὐ μόνον ἐμπαθοῦσιν ἐν δικανικοῖς ἀνθρώποις ἀνθρώποις καὶ ἐγκωμιαστικοῖς. ὡς ἰσοκράτης ἐν τῷ βουσίριδι, καὶ ἀνδρ. ἀριστείδης ἐν παναθηναϊκῷ. τὰ γὰρ ἀμφίδοξα τῶν ἐγκωμίων ἐπὶ ἀκριβῶς ἔνδοξα κατασκευάσαι βιλόσομεν, ἐξ αὐτὰς λαβόντες τὰ δοκοῦντα διαβολῆς ἄξια, ὡς ἐγκώμια μεταθέμενοι. ἔπα τελείως ὁ λόγος ἔνδοξος γίγνεται. πρὸς δὲ τὸ ἀγωνιστικὸν εἶναί μέρος τοῦ λόγου διὰ τὸ μάχιμον τὸ κατὰ τὴν σύνταξιν εἰρῆσθαι πρὸ αὐτῷ διὰ ἀγῶνας ἐπονομάσαι ἀπὸ δεῖξαι τοὺς ἄνδρας πολιτικοὺς. ἀγωνιστικὸς γὰρ λέγεται λόγος ὅταν μαχίμως παρ' ἡμῶν συντεθῇ. ὡς γὰρ αἱ εἰκὼν ὁμηρικὸν λαβόντες μαχίμως μεταφράσαι βιλόσομεν. κυρίως μὲν γὰρ τὸ τῶν ἀγώνων ὄνομα ὑπὸ δικανικῆς ὑποθέσεως πέπακται, ἐπειδὴ πρὸς ἀλλήλους ἀγωνίζονται τῇ τῆς νίκης ἀμφότεροι. οὐδὲν δὲ ἧττον καλούσης, τῆς χρείας καὶ ἐγκωμιαστικῆς ὑποθέσιν, ἢ φράσει χρήσασθαι ἀγωνιστικῇ, ἢ μαχίμοις ἂν χειρίσασι δεῖ δὲ πάσης χορηγίας τὸν πραγμάτων τὴν φύσιν καὶ τῆς ὕλης τὸ εἶδος ὁρᾶν, καὶ μὴ τῷ ὀνόματι θέσει παράγεσθαι. τὸ γὰρ λέγειν οὐκ εἰσὶν οἱ ἄνδρες πολιτικοὶ, δῆλοι τοῦτο οὐκ ἔχειν τὰς ἀρετὰς, ὅταν οὐ δικανικοῦ εἴδους. ἀνὰ διαβολὴ τυγχάνει τῆς φύσεως. οὐχ ὁ χαρακτὴρ τοίνυν τοῦ λόγου μάχιμος ὤν, δικανικὸν τὸ εἶδος ποιεῖ. ἀνὰ τὸ πραγμάτων ἡ φύσις ἐγκωμιαστικὴν τὴν ὑπόθεσιν δείκνυσι. πρὸς δὲ τὸ ὅπως ἂν ἀρετῶν ἡ κατηγορία εἴη. τὴν ἐξέτασιν πλάτους ἐοίκασιν ἀγνοεῖν ὅπου ἡ κατηγορία ὄνομα ἐστὶ μεμφομένου, καὶ ποῦ μὲν δῆλοι τὸ κατά τινος ἀγορεύεσθαι καλὸν λέγεται καὶ ἐν πραγματείᾳ ἀριστοτέλους κατηγορία. ποτὲ δὲ καὶ φορὰ δῆλοι, καὶ οὐδὲν ταῦτα ἀμφοτέρως ἐκεῖ λαμβάνεσθαι. πρῶτον οὖν ἐντεῦθεν τῆς στάσεως λόγον ποιεῖσθαι. εἴωθεν μέντοι μάστασιν εἶναι τὴν ὑπόθεσιν ἔφασαν. ἔγκλημα προφέροντες τὸ κατὰ τοὺς λεγόμενον. ἀργὰς γὰρ φασὶ καὶ φιλαργύρους αἰνιττόμενοι ἐποίησε. καὶ τὴν αἰτίαν τοῦ τοὺς πρὸ αὐτοῦ μεμφομένους ἐπέρας. διὸ καὶ δι' ὅπου οὐκ ἔγκλημα λαμβάνεται τοῦ τοῦ πλάτους τὸ ἀργοὺς καὶ φιλαργύρους. ἀλλὰ πρῶτον μὲν πρόπους ἐστὶν, ἅπου οὐκ ἦσαν οἱ ἄνδρες πολιτικοὶ, διὰ τὸ πυκνὸν καταπεσκευῆ. οὐδὲ γὰρ καλοὺς κἀγαθοὺς αἰνεταίους ἐποίησαν. τοὐναντίον δὲ κακοὺς καὶ ἀργοὺς καὶ φιλαργύρους. οἱ δὲ, τὰ συνέχοντα τὴν παρὰ πάντων ζήτησιν μὴ νοοῦντες, τὰς ἀπὸ τύχης λαβοῦσας ὡς ἐγκλήματα καὶ μάστασιν εἶναι τὴν στάσιν. ἀλλ' ἀνάγκη δὲ ἐν ταῖς αὐτεπικαῖς πρῶτον ἡμᾶς ὁμολογεῖν τὸ ἀμφιφέρομενον ἔγκλημα. εἶθ' οὕτω βαδίζειν ἐπὶ τὸ ἕτερον. εἶτα οὕτω τὸ μὴ εἶναι τοὺς ἄνδρας πολιτικοὺς ἐγκαλοῦσιν, ἀλλ' ἀνάγκη δὲ τὴν μάστασιν πρῶτον ὁμολογεῖν. ὅτι πῶς εἰσὶν πολιτικοὶ ὅταν ἀριστείδης μὲν τοὺς ἄνδρας καταπεσκευάζων πολιτικοὺς εἶπε τὸ ἀργοὺς καὶ φιλαργύρους, ἀλλ' ἀνάγκη καὶ ταῦτα πρῶτον ὁμολογεῖν διὰ τὴν φύσιν τῆς μάστασιν. διὸ ἐστὶν ἄτοπον. εἶτα ἐν ταῖς αὐτεπικαῖς ἐγκλήματα κατὰ φύσιν οὐ κατὰ θέσιν ἐστίν. οἷον τὸ λέγειν καθ' ἑαυτὸν ἢ τὸν ἴσον αὐλεῖν ἐν αὐτεπικαῖς, ἢ τὸ ἀπαιδεύτους εἶναι τοὺς ἐν ἀγγείοις ἐγκλήμασι, ἢ τὸ μὲν πρεσβεύσαι ἐν μεταστάσει. τὸ τυφλῶσαι τὸν πατέρα ἐν συγγενικοῖς. καὶ τὰ τοιαῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα κατὰ φύσιν ἐστὶν ἐγκλήματα. καὶ γὰρ μόνον λεγόμενα καὶ χωρὶς τῆς στάσεως κατηγορίαν ποιεῖ. διὸ καὶ κατὰ φύσιν ἐγκλήματα εἴρηται παρ' ἡμῶν. τὰ δὲ ἐν ταῖς ἄλλαις στάσεσιν ἐκ τῆς ἐξωθεν ὕλης κατὰ θέσιν ἐγκλήματα γίνεται. μὴ γοῦν ποσάγεν γοῦν τῆς παρισεως, οὐ κριθήσεται. τὸ ἐπαστείναθαι χεῖρας διὰ τὴν πρεῦ παρχουσαν ἔχρας ὑβριστικὸν εἶναι δοκεῖ. ἐὰν γοῦν βουλώμεθα τὴν πιότητα, ὃ ἐπαστείναμένος οὐκέτι περιφανθαι δύναται. τὸ ἀποκλεῖσαι μὴ χρὴ ἀνδύνου ὄν, διὰ τὴν πιότητα πυρασις ἐστὶν ἀδύνατα. ἔστιν οὖν σωσιδεῖν εἰ καὶ τὸ ἄρχειν καὶ φιλάργυρον ἐγκλήματα κατὰ φύσιν ἐστὶν, ἢ οὔ. ἴσμεν δὲ οὐδὲν ἀργίας ὑπάρχειν γραφήν. ἀνὰ μισεῖσθαι μὲν ταῦτα ὡς ἄτοπον νῦν μὲν κρίνεται. οὐκοῦν οὐδὲ μοιχείαν τοῦτον ὁρίσασθαι ἐνόμισαν. πῶς οὖν ἔτι μάστασις μὴ τὸ ἐγκλήματος ὄντων, μὴ ὁμολογούντων ἡμῶν πρῶτον τοὺς τῶν αὐτεπικῶν λεγόμενα, μὴ ὅλως ἐκ στάσεως γιγνώσκων ἐγκλημάτων αὖ. νῦν οὖν ταῦτα ἐκβλητέον τὴν στάσιν. ἄλλοι πραγματικῆς ὑποθέσεως εἶναι τὸν λόγον πρέπειν, λέγοντες ζητεῖσθαι δεῖ πολιτικοὺς τοὺς ἄνδρας καλεῖν ἢ οὔ. ἴσμεν δὲ ὅπερ τῇ πραγματικῇ ἐγένετο πρὸ καὶ ὑπάρχοντων ἴδιον πρᾶγμα ἴδιον τῷ τοῦ μέλλοντος ποιούμεθα ζήτησιν, εἰ δεῖ δόξαι τοῦτ' ἢ ποιῆσαι τοῦτ' ἢ ὑπομεῖναι τῷ κλέα ὀλυμπίαν, τοῦ σκοποῦ τῆς ὑπάρξεως τὴν διαφο-

του ὅτι ἡ τάξις ἐστὶ τὸ βέλτιον ἄγειν· εἶτ' ἐπεὶ τίς ἡ τοῦ σώματος τάξις ἢ βέλτιον τὸ σῶμα γίγνεται λέγει τὴν ὑγίειαν· τίς δὲ ἡ τῆς ψυχῆς τάξις· ἢ βέλτιον γίγνεται, ἢ τέρπει καλλικλῆς· ἀπαρίτα τὸ σωφρονεῖν τῆς ὀρθοῦ εἶναι δοκεῖ δικαιοσύνη τι καὶ σωφροσύνη· συμφήσαντος καλλικλέους ὁ σωκράτης ἐπαινέσεται, οὐκοῦν πρὸς ταῦτα ἀποβλέπων ὁ ῥήτωρ ὁ τέχνικὸς καὶ ἀγαθὸς, καὶ τοὺς λόγους προσοίσει τοῖς ψυχαῖς αἷ λέγῃ καὶ τὰς πράξεις ἃ πάσας καὶ δῶρον εἴ τι δίδῳ, ἐαυτὸ ἀφαιρεῖται, ἀφαιρεῖται πρὸς τοῦ πάσι τὸν νοῦν ἔχοντος αὖ αὐτοῦ τοῖς πολίταις δικαιοσύνην μὲν ἐν ταῖς ψυχαῖς γίγνεται ἀδικία δὲ ἀπαλλάττεται· καὶ ἄλλα δι' ἀρετὴν ἐγγίγνεται, κακία δὲ ἀπῆ· συγχωρήσαντος καλλικλέους ἐρωτᾷ πῇ πῇ κλέους, πρῶτον εἰ ποιοῖτε βελτίους ἀπαίδευτον ἄρχοντας καὶ φιλαργύρους, καὶ εἰς μαθυφορεῖ καταστάσας· καὶ ὑμῖν τῷ κίμωνος φησιν· ἐφυγαδεύσατε αὐτὸν φησὶν ἐπὶ δέκα ἔτη ἀνευ τοῦ τῆς φωνῆς μὴ ἀκουσεσθαι· καὶ τῷ θεμιστοκλέους ταὐτά· μιλτιάδην δὲ τὸν ἐν μαραθῶνι εἰς τὸ βάραθρον ἐμβαλεῖν ἐθέλησαν· καὶ εἰ μὴ διὰ τὸν πρύτανιν ἐνέπεσεν αὖ· καίτοι τί ἦσαν αὐδρες ὡς σὺ φὴς ἀγαθοί, οὐκ ἄν ποτε τοῦτο ἔπαθον· ὥστε οὐ τὰ ῥητορικὰ ἐχώρησε· ἀλλὰ νῦν δὲ λέγει τὸν πολιτικόν· οὐ γὰρ ἀδίκησον· ἀλλὰ μεγάλα ἔργα εἰργάσατο φησὶν ὁ καλλικλῆς· οὐδὲ ἐγὼ φημὶ φλύω τοὺς ὡς διακόνους οἷον ὡς καλῶς ὑπηρετήσαντας τῇ πολιτείᾳ· τοὺς γὰρ τῷ σωμασοποιῷ καλεῖ διακόνους τοὺς ῥήτορας, ὡς ἂν λέξεως ἐστὶ παρὰ πάντων τὸ ῥητόν· μᾶλλον δὲ οἱ τὰ ἐκ περίεργον τῇ πόλει ὧν ἐπιθυμῇ· ἀνὴρ γὰρ μαθιβαλὴς τὰς ἂν ἐπιθυμίας ἄνευ τοῦ ὅπως ὅτι μέλλον ἀμείνους ἔσεσθαι οἱ πολῖται ὡς ἔτερος εἰ πεῖν· οὐδὲν οὕτω διάφορον ἐκείνου· ὅσῳ ὁρᾷ ἐστὶ ἀγαθοῦ πολίτου τοὺς δὲ καὶ τείχη καὶ νεώρια καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα· καὶ ἐγὼ σοι ὁμολογῶ δεινὸν εἶναι ἐκείνους τοὺς πάντα ἐκπορίζειν· καὶ ἐξῆς πάλιν· αὖ γὰρ σωφροσύνης καὶ δικαιοσύνης λιμένων καὶ νεωρίων καὶ τειχῶν καὶ φόρων καὶ τοιούτων φλυαριῶν ἐμπιμπλάσι τὴν πόλιν· καὶ ἡ μὲν ἐρώτησις ἁπλῆ τοῦ διαλόγου τυγχάνει· εἰ δὲ δεῖ τὴν ὑπόθεσιν ἀκριβοῦν σαφῶς εἰπεῖν, σωκράτης τὴν νῦν ῥητορικὴν διέβαλλεν οὐκ οὖσαν πολιτικήν· ἀλλὰ κολακικήν· καὶ ὧν ὁ λόγος αὐτοῦ πρὸς χρηίματα καὶ πλοῦτον· τοῦ δὲ καλλικλέους προσαγορεύοντος ἡμισκλέα καὶ τοὺς ἄλλους ὡς ῥήτορας πολιτικοὺς, ἀποδείκνυσιν ὁ σωκράτης οὐχ οὕτως ἔχοντα τὸν λόγον· ἐξ ὧν νῦν βελτίους τοὺς πολίτας ἀπεργάζονται· τοιοῦτον δὲ φαῦλον τῷ πρὸς ἡδονὴν ἀεὶ πολιτεύεσθαι· καὶ εἴρηται ὁ μὲν χορηγίας ἐκ σοφιστικῆς ὡς μεμφόμενος ὅτι ὁ τῷ τῆς ῥητορικῆς λόγος σωκράτει πρὸς τοῦτον γίγνεται· καλλικλῆς δὲ πολιτεύεται· διὸ καὶ τῷ τὸν αὐτὸν πολιτεύσασθαι γίγνεται πρὸς τοῦτον ἡ ζήτησις· ὁ τοίνυν ἀριστείδης ταύτην διασκευὴν τοῦ λόγου διῄρηται· πρὸς μὲν τὸν τῷ ῥητορικῆς λόγον, τοὺς ἀπὸ ῥητορικῆς λόγους σωυέγραψε· πρὸς δὲ τὴν διαβολὴν τῶν ἀνδρῶν, τὸν ὑπὲρ πεσάρων· ἐν μεθόδῳ τὰς λύσεις πρὸς τὰς ἀπὸ τῶν συλλογισμῶν καὶ τῶν ὅρων βίας ἀπεργασάμενος· πλάτωνος μὲν γὰρ ἐν ἀρετῇ τὸν πολιτικὸν ὑπογράψαντος ὡς προλαβόντες ἰδεῖν ἐθέλομεν, εἶτα δεικνύντος πολιτικοὺς οὐκ ὄντας τοὺς ῥήτορας, ἀριστείδης νῦν τέχνην τὴν ὕλην οἰκονομούμενος, τὰς πράξεις τὰς μερικὰς ἐπὶ τὴν ἀρετὴν τὴν καθόλου μετήνεγκεν, ἀποδίδωσι τὸ κατ' ἀρετὴν τοῖς ῥήτορσι πλέον· καὶ τοῦτον τηρεῖ πλάτωνι· ὁ μὲν γὰρ ἀπὸ τῶν ὅρων ἀρξάμενος μετῆλθεν ἐπὶ τὰ πρόσωπα· εἶτ' ἀπὸ τῶν προσώπων ἐπὶ τὰ πράγματα· ὁ δὲ καλλίων ἀπὸ τῶν πράξεων ἀπὸ τῶν ῥητόρων ἀρξάμενος, ἐπὶ τὸν πολιτικὸν αὖ πάντα τρέχει· ἵνα μὲν τὸν καρπωσόμενον μὴ φέρωνται ἐπὶ τὰ δίκαια· ἵνα δὲ ἄξια σωφροσύνης ἀποδεικνύῃ· ἄλλα δὲ αὖ δρίας· εἶτα δὲ πάλιν φρονήσεως καὶ οὕτω φαυόμενος ἐκ τοῦ καταμέρους τὰς ἀρετὰς σῴζων τοῖς ῥήτορσι, πολιτικοὺς δὲ κεῖ δεικνύναι τοὺς πολίτικα· φθάνει μὲν γὰρ πάντα χρὴ καθόλου τῷ τοῦ πολιτικοῦ πρὸς τὸν φιλόσοφον αὐθορίζεσθαι· αὖ δ' ἐπεὶς αὐαγκαῖόν ἐστι, πρὸς τὸ χρήσιμον ἰδιαίτως ποιεῖσθαι τοὺς ὅρους· ἐνδιατρίβει δὲ δόλου τοῖς πράξεσι, τὰς ἀποδείξεις ἑαυτῷ διὰ τούτων ἐραιζόμενος, καὶ πολιτικοὺς αὐτοὺς ἐκ τῶν καταμέρους εἶναι σπουδάζοντος· καὶ δὴ κεῖ ἐκ τῶν ἰσωκράτους παραινέσεων ἁλίσκεσθαι τὴν μαχείριον· ὡς γὰρ ἐκεῖνος τῷ σωφροσύνης καὶ δικαιοσύνης καὶ φρονήσεως καὶ ἀνδρίας δογματίζει μὲν οὐδὲν· οὐδὲ γὰρ λέγειν τί δίκαιον, ἢ τί σωφροσύνη πάλιν, ἢ φρόνησις, ἐκ δὲ τῶν καταμέρους παραγγελμάτων ἀρετὴν ἐμποιεῖ· τοῦ μὲν δικαίας πράξεις ὑποτιθέμενος· τοῦ δὲ διδάσκων ὅσους ἀξίους εἶναι φρονίμους δόξαι μὲν· τοῦ δὲ τῶν ὑδρῶν ἃ μελεῖν παραινῶν καὶ διὰ τούτων τὴν σωφροσύνην ἐραζόμενος, οὕτω καὶ ἀριστείδης ἐκ τῶν καταμέρους πράξεων τὴν ἀρετὴν τῶν ῥητόρων ἀποδεικνύς, πολιτικοὺς εἶναι τοὺς ἀνδρας βιάζεται· αἰτιγείρων τῇ τῶν συλλογισμῶν ἀναγκῃ τὴν τέχνην· καὶ τῇ μεθόδῳ σεσωκράτην τὸν λόγον μεθοδεύσας δεικνύειν· ἐστὶ γὰρ καὶ τὸ εἶδος τοῦ λόγου σαφῶς τὰ πράγματα κεῖμενα· καὶ νῦν δὲ κεῖ σαφέστερον πῦπο δόμενα·

ρουν τάξιν τὸ κελεύμενον ποιοῦντες. ἔπὸ πολιτικῆς τάσας ἔχων ἐν αὑτῷ τὰς ἀρετὰς, δύσεργητικὸς ἔστι καὶ ἀνοσιώδεων ἀνδρῶν καὶ ἀσεβῆ κακοῦργος. ἢ δὲ ῥήτορες καλοὺς καὶ ἀγαθοὺς ἀνθρώπους οὐκ ἐποίησαν· οὐκ ἄρα ὄντας πολιτικοί· καὶ ἃ μὲν δίκαιος ὁ δῆμος καλῶς ἐξεμάθητεν, οὐκ ἔσας αἰσχρὰς πολιτικοί· εἰ δὲ ἀδίκως καὶ ἀλλίως αὐτῶν ὁ δῆμος κατέγνωκεν, οὐκ ἐγένετο παρ' αὐτῶν τὸ πρᾶγμα καλὸν καὶ ἀγαθόν· τῶν γὰρ πολιτικῶν ἴδιόν ἐστι, τὸ τοὺς ὑπηκόους πρᾶον καλοὺς καὶ ἀγαθοὺς· ἔπεὶ δημοκρατία ἦν, καὶ τὴν πολιτείαν ταύτην εἰ αἰσχρὰς ὑπέζυνεν, οὐκ ἔσας πολιτικοί· εἰ δὲ μὴ γὰρ ἄπαξ ὅπὸ πολιτικὸς ἄλλη πολιτεία οὐχ ὑπάρχει καὶ ἀρίστης πολιτείας εἰκὼν αὐτὸς τυγχάνων τῷ βίῳ βαπλοῦς γάρ ἐστι πάντα παρανήσιος· πάλιν εἰ οἱ αἰσχροὶ νόμοις εἰσὶν οἱ τοιοῦτοι καὶ οὐκ ὄντας αὐτὶ νόμον τῇ πόλει· μᾶλλον δὲ εἰ αὐτοὶ νόμοι οὐκ ὄντας, βίᾳ καὶ προαιρέσει καὶ πράξει καὶ τῷ ἀδικητικοὶ εἶναι, οὐκ ὄντας πολιτικοί· δεῖ γὰρ τὸν πολιτικὸν ἅπαντων ὄντα τῶν ἀρίστων μηχανικὸν, αὐτὸν ἐν ἑαυτῷ τυγχάνειν ἀγαθὸν καὶ ἀτάραχον τὸ κῦρος ἔχοντα τῆς πολιτείας· ὅθεν γὸν δίκαιον ἀριστεῖδην, πολιτικὸν μὲ φασι γεγενῆσθαι· οὐ μέντοι γε χρήσασθαι τῇ πολιτικῇ· ταῦτά σοι περὶ τοῦ πολιτικοῦ καὶ τῶν αὐτῶν ἀρετῶν ἀκόλουθον ἦν γνῶσαι· γὰρ ἐστὶ δύσκολον ἀριστείδην ἐκ τῶν κατὰ μέρος ἐγκωμίων, δεινὸν βαπλοῦς μέντοι παρασκευάσαι τοὺς ἄνδρας πολιτικούς, ἵνα δὲ λοιπὸν ἡμῖν ὁ λόγος γένηται πρὸς τὴν ἐξήγησιν δύσκολον ἐποίμως, πλάττωμεν πρόπρον ἐφόδιόν τὸν διάλογον· σωκράτης τῷ ῥητορικῷ περὶ τῆς ῥητορικῆς γοργίᾳ διαλεγόμενος, καὶ ὅρους ἀναπτύσας τῆς τέχνης, εἶπε τοὺς διδασκάλους διασύρων, εἰς τοῦτον τὸν λόγον συνήγαγεν· ὡς ἀσυφέσθαι τῇ ῥητορικῇ τάδε· δοκεῖ τοίνυν ὁ γοργίᾳ, εἶναι πειθοῦς τάδυμα τεχνικὸν μὲν οὐ· ψυχῆς δὲ τοχαστικῆς καὶ αἰδοῦς καὶ φύσει δεινῆς προσομιλεῖν τοῖς αὐτῶν ἀνθρώποις· καλῶ δὲ αὖ ἐγὼ τοῦτο τὸ κεφάλαιον, κολακείαν· ταύτης μοι δοκεῖ τῆς ὧδε δίκης τὰς μὲν πολλὰ μέρια εἶναι· ἓν δὲ, καὶ ὀψοποικὸν δοκεῖ μὲν εἶναι τέχνη· ὡς δ' ὁ ἐμὸς λόγος, οὐκ ἔστι τέχνη· ἀπὸ ἐμπειρία καὶ τριβή· ταύτης μόριον, καὶ τὴν ῥητορικὴν ἐγὼ καλῶ· καὶ τὴν κομμωτικὴν· καὶ τὴν σοφιστικὴν· τέτταρα ταῦτα μέρια ἐπὶ τέτρασι πράγμασι· πεῦσι ἐστὶ ῥητορικὴ· πολιτικῆς μορίου εἴδωλον· καὶ πρῶτον πάντως ὁρισάμενος, τί ἐστὶ ῥητορικὴ, ἐπάγει καὶ ὁποία τίς ἐστιν αὖτις· καλὸν ἀνάχρεον ἔγωγε τὰ μὲν γὰρ κακὰ ἀχρεα καλῶ εἰδ' ἔξεις γοργίου τὴν ἀσάφειαν ἀπασμόνου λόγου, ἀθωῖτε σωκράτης ἀναλαμβάνων τὸν λόγον καὶ τὸν πολιτικὸν ὁρίζόμενος, δικαίως τὸν ἄνθρωπον εἰς δύο· σῶμα καὶ ψυχὴν· καὶ τῇ ψυχῇ παραπλησίαν ποροθετικὴν καὶ δικαστικὴν· τῷ δὲ σώματι, ἰατρικὴν καὶ γυμναστικὴν· τριῶν δὲ τούτων καὶ περὶ τὸ βέλπιστον ἱερα πλούτων τὸν μὲν, τὴν ψυχὴν· τῷ δὲ, τὸ σῶμα· ἢ, τί γὰρ ποροθετικὴ, τοῖς δόγμασιν ἀποκδαίζει τὸν ἀμαρτημάτων ὑμᾶς· ἢ· δικαστικὴ, τῇ τιμωρίᾳ διαρθοῦται τὰ πλαίσματα· καὶ ἡ μὲν ἰατρικὴ τῷ σώματι τὴν ὑγίειαν παρέχει· ἡ δὲ γυμναστικὴ, τὴν παρὰ τῆς ἰατρικῆς ὑγίειαν διατρεῖ· καὶ τῶν ποσάρων οὖν ἕν παρασκευάζον τὸν τὸ βέλπιστον ψυχῇ τε καὶ σώματι, ὑκολακική, ποσαρα ταῦτα τοῦ πολιτικοῦ ὄργανα ὑπάρχοντα, τὴν πραγματείαν διαρίμασα, ἓν ἕκαστον ὑπὸ ὑ τούτων· καὶ τῷ αὐτῷ λόγῳ, περὶ ὧν τε καὶ τῶν παρὸν τὸν τὴν αἰσχύνην ἔχ' ἅπαντα· καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ σώματος ὑπόθεσιν ὑπάρχειν τὴν ὑπόκρισιν ὑπάρχειν ἢ κυρίνεν τῶν· ὡς ἐκείνη τὸ γὰρ εἶναι δοκεῖν· τῇ μὲν ἰατρικῇ, ὑπόκρισιν· ἐκείνης γὰρ τὴν ὄντως ὑγίειαν παρεποιούσης ὑμῖν ὑπόκρισιν ἔδοξε καὶ ὑδὲν τῷ σῶμα τὸ δοκεῖν αἰσχρὸν εἶναι· τὴν δὲ γυμναστικὴν, ὑποδύσασα κομμωτικὴ· ὑμὲν γὰρ τὴν ἀλυθῆ δύσκοσμον παρεποιεῖ· καὶ δυσειδῆ τὰ σώματα τῇ γυμναστικῇ παρίστασιν· ἡ δὲ, ἀλειφαῖς καὶ χρίσμασι δοκεῖ καλλωπίζειν τὰ σώματα· πάλιν ἐπὶ τῆς ψυχῆς, τὴν νομοθετικὴν ὑποδύσασα σοφιστικὴ· ὑμὲν γὰρ τὴν ἀρίστην ὄντως τοῖς ὑπακούσι διὰ τῶν δογμάτων παρεποιεῖ· ὑ σοφιστικὴ διαφθορὰς φάσκουσα εἶναι διδάσκαλος· οὐδὲν ἀλλ' ἢ τοιοῦτο τοῖς σώμασιν παρεποιεῖ· καὶ πάλιν ὑποδύσασα τὴν δικαστικὴν ῥητορικὴ· ὑ μὲν γὰρ ὄντως τοῦ δικαίου προεῖναι τὴν πρόνοιαν· ἡ δὲ τῷ δοκεῖν οὖν ἐπιδεῖξαι μόνον τὸ τάρτον μέρος κολακείας ῥητορικῆς, ἐπίτευγκε πάλος· καὶ οἱ ῥήτορες ἄρα κόλακες ἴσαν· ὅτου σωκράτης καὶ τοῦτο δεῖξαι βουλόμενος, ζητεῖ παρρῶσιε τοῖς βίνς ἐστὶ πρὸς ἡδονὴν καὶ τοῖς πρὸς τὸ βέλπιστον· διον ὅτι πρὸς ἡδονήν ἐστι, καὶ ἄρα· δικαίῳ· αὐλητικὴ, πρακτικὴ· διὸ ἄμβους· εἶπε τῇ ῥητορικῆς ἐρωτᾷ, φησὶν ὁ σωκράτης· ὅτι ἐαὶ πρὸ ἡδονῆς τῆς πρόσεως τὰ μέτρα, δημηγορία ἐστὶ τὸ λεγόμενον· καὶ τὸ λαβὼν βουλόμενον, δεικνύειν ὅτι καὶ ὁ ῥητορικὸς πρὸς ἡδονὴν ἀρᾷ· ὡς περ ὁ πρακτικὸς εἶπε σαφέστερον εἰ ἐᾷς ἐρωτῆσαι ὁ σωκράτης· ἦ πρὸν οἱ δημηγοροῦντες αἰεὶ τὸ βέλπιστον ἀπομιμούμενοι τοῦτο ποιοῦσι ζητοῦντες ὅπως βέλπιστοι ἔσονται οἱ πολῖται καὶ σαῖσι πρὸς ἡδονὴν ἀφορῶσι, ἀνέφασκον· τὰ δὲ μαγειρικὴ αὖκ ἀκούεις καὶ κίμωνα, καὶ μιλτιάδην, καὶ θεμιστοκλέα· οὐκ ἀκούεις καὶ κίμωνα, καὶ μιλτιάδην, καὶ θεμιστοκλέα, ὁ σωκράτης καπαναγκάξων αὐτὸν ὁμολογῆσαι ὅτι οὐκ ἔσας πολιτικοί· ἀναπόλαχεις· παρρῶσιε πάλιν ὅπῳ αὐτῷ σύνεσις τ' περοκειρθῶσι ἀπόμενος, διαλαμβάνει τῷ τάξιος καὶ ἀταξίας· παραδείγματι χρῶ ἐρωτῶν τίνι βέλπιον γίγνεται πόλις τάξει ἢ ἀταξία· τὸ δὲ ναυτικόν· πῶς διατίθησθο πλοῖον· τὸ δὲ χωρικόν, ἢ οἰκοδόμος, ἢ ἄλλοι πάντες δημιουργοί· ὁμολογήσεις τοῦ

ῥητορικὴ πολιτικοῦ μορίου εἴδωλον.

δεινοῖς· ὅλον ὡς οὐ πρὸς βίαν τούτων γιγνομένων· οὐδὲ ἀκουσίως τοῦ θεοῦ· ἀλλ' ὑφειμένου τοῦ πόσει
δῶνος πρὸς ἅπαντα αὐτῇ· καὶ ἐφιέντος ποιεῖν ὅπ βούλεται· καὶ καλῶς γε ποιοῦντος· ὁ λόγος εἰς τοῦ
πέλαγος· ἄλλως τε καὶ ὅτι καλόν τι ἐμπλέξ αὐτοῦ αὖ φαίνεται φιλοσοφούσης οὐσίας ἡ λευκοθέα· οὐ φι
λοκλίμενον μόνον καὶ φιλοῦσα τοὺς ἄλλους· ἔγε γὰρ οὐδυσσέα ἔσωζεν ἅρα τὸν σοφώτατον τῶν ἄλλη
νων καὶ ἄριστον· καὶ ὅλον ὡς καὶ ἄλλον πανταχοῦ πάντας ὁπόσους σοφίας ὄρως ὂν καὶ ἐπιτήδευλον
τα εἶναι καὶ ἀγχίνοια· καὶ ἐχέφρονας τὰ καὶ κατὰ τοῦ ὀδυσσέως λεγόμενα· ταῦτα μὲν δὴ πρὸς αὐτὸς
φίλα· καὶ αὐτῷ τῷ ποσειδῶνι ὡς οἶμαι παλαίσματα δὲ καὶ εἰ ἔστιν καλόν· καὶ πύθομα αὐτοῦ ὀνομά
σαι· καὶ ὅρκον ποιήσασθαι· καὶ τῆς πλευτῆς ἐπ' αὐτῷ καὶ τοῦ ὀργιασμοῦ μεταχεῖν· ποσοῦτος τις ἵμε
ρος πρόσεστι τῷ παιδί· καὶ ἰδεῖν τι καὶ ἐν γράμματι· ὅπουμὲν ἅπαντα ἁλφίτου φερόμενον· ὅπου δὲ καὶ
ἐπ' αὐτῶν τῶν ὀνύχων τῆς θαλάττης· ὅπου δὲ καὶ ἐν ταῖς χερσὶ τῆς μητρὸς τὸ βάλος τοῦ παιδός· καὶ
τὴν ὥραν καὶ τὸ αὖθις· ταῦτα γὰρ θαύματα θαυμάτων ὄντα, καὶ ἰδεῖν γε καὶ ἀκοῦσαι· καὶ βάλατ
τεσθαι αὐτοῦ παρεῖναι ἐν γράμματι καὶ γαλόνην· καλόν καὶ τοῦτο καὶ μεσόμφαλα τοῦ παιδὸς πρὸς πο
σειδῶνα ὑποδρομένου τῷ πατρὶ· ἄλλο δὲ μυδρὸν τοῦ πρὸς παραγράφειν τοὺς τοιούτους· διαίνα χοῦ τὰ
φοβερά τι καὶ αἰσιβὸν γράμματα· ἃ ἐγὼ θαυμάζω πῶς ποτὲ καὶ οὐκ ἔχοντο οἱ πρῶτοι ταῦτα ἰδόν
τες, καὶ οὐ μετ' ὀργῆς κλέον ἅπαν τοὺς τούτων δημιουργούς τι καὶ αὐτόχειρας, ὅ ἔστι καὶ τυνὶ αἰσχυτα
ἐν μέσοις τοῖς ἱεροῖς· ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἦσαν τοῖς τοιούτοις ἅπαντα· λοιπὸν οὖν δίγαμέτος τῷ ποσει
δῶνι καὶ τῇ ἀμφιτρίτῃ καὶ τῇ λευκοθέᾳ· καὶ παλαίστοι· καὶ τερεῖσι· καὶ δάμασι θαλαττίοις πᾶσι τε
καὶ πάσαις, ἀσφάλειαί τε καὶ σωτηρίαι εἴτε γῆ καὶ ἐν θαλάττῃ δίδοται βασιλεῦσι τῷ μεγάλῳ καὶ
γίνεσθαι πύτου καὶ γίνεσθαι τῶν ἄλλων· καὶ κατὰ τὰ ἄλλα τε διϊτεῖν ἡμᾶς· καὶ κατὰ τοὺς
λόγους χωρεῖν ἅπαντα πρόσκοπα τὰ ἡμῶν ἑκάτω.

Τέλος τῶν τοῦ ἀριστείδου λόγων.

ΡΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ ΤΩΝ ΡΕΡΙ ΡΗΤΟΡΙΚΗΣ ΛΟΓΩΝ. ΣΩΡΑΤΡΟΥ.

Ρητείδης ὁ σοφιστὴς ἐντυχὼν τῷ γραφῇ τοῦ πλάτωνος· καὶ τοὺς τῶν αἰτιαμά
των ῥήτορας διαβαλλομένους ἀφῶν, τῷ πιθανῷ πρὸς τὴν τῶν ἀναγκαίων λύσιν
χρησάμενος, γὰρ λόγον σωσίπολιν· πρὸς ποιούμενος παρατρέπειν εἰς τοὐναν
τίον ἀ πλάτων μετ' ἀσφαλείας εἶχεν ἵνα δὴ σοι σαφέστερον ἀλέξανδρος π
μωπτὴν τοῦ πλάτωνος καὶ τὴν τοῦ σοφιστοῦ μεθοδείαν ἐκκαλύψω
μεν, τῷ τοῦ πολιτικοῦ ὀλίγα πρὸ τῆς ὑποθέσεως προλαβωμεν· ὅτος ἐστὶν ὁ
πολιτικὸς ὑ πογεγράφοντες· ὁ πολιτικὸς παντὸς τῆς πόλεως τοὺς ὁμοίκη
σιν αὐτῇ προσηκόντως θεωρητικὸς· ἐνεργῶν μὲν οὐδὲν ἅπασι πάσι· καὶ κατ' ἄρε
τὴν ἔχων τὸ τέλειον ἐν ἑαυτῷ· καὶ οὐ κατὰ πένητας· οὐδὲ εἰδὼς μὲν ἅπασι ταξαι τῷ στρατηγῷ· ῥήτορι
δὲ οὔ· καὶ νόμους μὲν δεῖναι δυνάμενος, ἐντιμᾶν δὲ δικάζειν ἀδύνατον· ἔχων γὰρ τὸ τέλειον ἐν ἑαυ
τῷ καὶ τοῖς ἄλλοις πρὸς ὁ πρεπέσθαι χώμενος, ἀ προσδέος ἐστὶ τὰ καλῶν· εἰ γὰρ αὐτὸς τι ἐνεργοῖο· οὐκ
ἔτι πολιτικὸς ὁ τοιοῦτος· ὡς εἰκὸς γὰρ εἰπεῖν, βασιλεύς ἐστι· καὶ ὁ τοῦ πολιτικοῦ ἅπασι μη, βασι
λικὴ τυγχάνῃ κατὰ τὴν οἰκείαν πρόνοια ἐπεὶ τὰ παρὰ τῶν στρατηγῶν καὶ ῥητόρων γιγνόμενα, ἄλ
λου ἕνεκα γίγνεται ὅτου ὁ στρατηγὸς, ἕνεκα τοῦ σῴζεσθαι τῶν πολεμίων στρατεύειν· καὶ ὁ ῥήτωρ δὲ
τοῦ πιμορήσασθαι χάριν δικάζεται, ἢ συμβουλεύει· τιμᾶς, ἢ δωρεᾶς ἕνεκα, ἢ τινος ἄλλου τοιούτου,
καὶ τούτων ἁπάντων ἕνεκα τὸ τέλος, ἑτέρων ἕνεκα γίγνεται, καὶ εἰσὶν αἱ πράξεις ἴδιον πρὸς ὅ, τι τοῦ χα
λεποῦ τοιοῦς γὰρ χαλεπὸν ἑτέρου ἕνεκα τυγχάνει· καὶ ὁ τιμῶν, τὸ βαίρον, καὶ ὁ οἰκοδόμος, τὴν οἰκίαν, καὶ ὁ
σκυτοτόμος, τὸ δ' ἑτ· ὁ μὲν τοῦ πολιτικὸς, οὐκ ἐν ἄλλῳ τὸ τέλος ἔχει· αὐτὸς γὰρ ἐν ἑαυτῷ τὸ καλὸν καὶ
τὴν εὐδαιμονίαν, συνειληφεν· ἀλλὰ ταῦτα καὶ τὰ παρ' ἄλλων γιγνόμενα, ἐφίσεται τῆς εὐδαιμονίας γί
γνεται· καὶ ταῦτα μὲν, ἀ πρὸς τὸν τοῦ πολιτικοῦ· ἃ δὲ πρὸς τοὺς ῥήτορας λέγουσιν ἀποδεικνύοντες
αὐτοὺς οὐκ εἶναι πολιτικοὺς, τάδε τυγχάνει· ἀριθμῶς γὰρ σοι τὸν πολιτικὸν παραστῆσαι βουλόμε
νος, καὶ τάδε πρὸς τίθημι· ἵνα πάντα χρὴν θεωρῇς ἐν τοῖς εἰδαφίοις τὸν ῥήτορα, εἰδότα μὲν γὰρ πο
λιτικὸν ἀριθμῶς· ἐπιτάττοντα δὲ τὸν λόγον πρὸς πιθανὸν τῇ τέχνῃ μὴ χρῆναι· οὐδὲ γὰρ ὡς φασιν οἱ αὐτὰ
ῥήτορες τῷ λόγῳ φιλόσοφοι καὶ τὰ τοῦ πάντων ἀρετείδης ἐγνώκει· καὶ τὸν πολιτικὸν οὐκ ἐπίστα
δὲ εἰ ἐντυγχάνοις τῷ λόγῳ τῆς προσηγορίας, ἐν τοῖς ἄλλοις ἀριθμῶς διῄρηται ταῦτα καὶ αὐτὸς
ἅπαντα ὅσοφιστὴς· πῶν φασιν, ὁ πολιτικὸς παντῶν ἅπαντων ἐστὶ καὶ ἅπαντικὸς· οἱ μὲν πρῶ
τερεις, οὐκ ἐπίταττον· ἀλλ' ἐπιτάττοντα παρὰ τοῦ νόμου καὶ τῶν τόμων, καὶ διαλύοντα τὰ πολ'

τηγίσατο αὐτὴν πόλις· οὐ τριήρη μόνον· ἀλλὰ καὶ αὐτὴν τὴν ἀργὼ ἔγωγ' ἂν φαίην· ὃ γοῦν ἡγεμὼν αὐτῆς τοῦ πλοῦ μᾶλλον τὸν αἰδέσιον τὸν ἰκέσιον, φασὶ παρ' ὧρο τι καπνίζόμενος αὐτὸν· καὶ δ' ὧρο ἁρμασάμενος, ἃ πάλιν τῇ γῇ πάλιν τὸ πυγάσου ἄλσος λεγόμενον εἴπερ καὶ ὡς ἔπος οὐσὺ φήσεις, εἴπερ καὶ ὡς ὄρνιθες· καὶ τὸν πρῶτον ἀπόλμισαντα αὐτῇ τὸν μάρσιον ἱστία· ἀλλὰ ταῦτα μὲν, παλαιὰ καὶ μυθώδη τὰ γε μὴν ἐπὶ καὶ τῶν μνημονευόμενα· εἰρηναῖά τι ὅσα αὐτῶν καὶ πολεμικά, τίνος μὲν οὐ λαμπρότερα τῶν ἑλληνίδων· τίνος δὲ οὐκ ἄπεισμότερα, ἢ κατὰ γοῦν, ἢ κατὰ θάλατταν· τίνων δὲ ὄργα καὶ πράξεις πολυφανέστερα· ἀλλὰ γὰρ οὐ πολέμων ὁ παρὼν καιρός· ὡς τοὐδὲ ἐμνήμην ἐν καιρῷ ἂν ἐρρήθη τῶν πιούντων παλιγγενεσίων τε τῶν ἑλλήνων· καὶ ὁμονοούντων ἐν τῇ καλλίστῃ τῶν παλιγγενεσιῶν τῇδε καὶ ὀνομαστοτάτῃ· διὰ δυοῖν δὶς εἰς ἐνιαυτούς, διπλασιαζομένη τε παρὰ τὰς ἄλλας καὶ πρωτούσας, καὶ φθαρούσας τὰς λοιπὰς, καὶ οὐδὲς ὧπλα παλαμβανούσας ἀπ' ἀρχῆς· ὃς πρῶ ἐν ἅρματι πλαθέντας· ὅπως κἂν ἰδεῖν αὖθρώποις οὖσι φερόμενον τὸ ποσειδῶνος ἅρμα, καὶ ἐπὶ κοινὸν ἐρατῆς συνιόν Ἴσθμιον, καὶ αὐτοὺς ἐν τῶν τι ἅρμα καὶ ἵππων, καὶ ἡνιοχίας ἀπαράγοντας τῷπι ποσειδῶνι καὶ τῇ ἀμφιτρίτῃ· καὶ τῷ παλαίμονι, καὶ τῇ λευκοθέᾳ· ταῦτα οὖν καὶ ἰδεῖν καὶ λέγειν, καλῶς ἂν ἔχοι, καὶ διαγενέσθαι ἡμᾶς ἐν τοῖς περὶ τούτων λόγοις· τὰ μὲν δὴ περὶ αὐτοῦ τοῦ ποσειδῶνος, εἴρηται πρόσθεν πάντα καὶ ὕμνηται οὐ μεμπτῶς ὡς γέ μοι δοκεῖ· ὁρῶ δὲ καὶ ἡμᾶς οὐ τὰ διακειμένους· καὶ τὰ δίαυλα καὶ περὶ αὐτῆς τῆς πόλεως, ὡς ἐν βραχυτάτῳ τῷ εἰπεῖν· ὁρῶ δὲ λοιπὸν ὄντα ἡμῖν τὸν περὶ τῶν θεῶν· τοῦ τε παιδὸς καὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, εἴπερ καὶ λόγον, εἴπερ καὶ μῦθον χρὴ φάναι· ὃν ἐγὼ δὴ ἰδίᾳ καὶ παρ' ὀρφεῶ τι καὶ ἀπορεῶ ὅπῃ ποτὲ χρὴ μεδιαθέσθαι μεθ' ἡμῶν ποτέρα ὡς τοῖς πολλοῖς δοκεῖ, καὶ ὁ μητρῶτι συνοδεῖν, θεῶν παίγνια συμπεσθήσεται καὶ ἡμᾶς, οἷον ἄρεος δίσμα· καὶ ἀπόλλωνος ἐντειας· καὶ ἀφαίστου ῥίψεις ἐς θάλατταν· οὔ δὴ καὶ ἰνοῦς ἄχη καὶ φυγὰς τρεῖς, ἢ τοῦτο μὲν οὐ πόρρω οὐ τὸ δυσβὲς εἰπεῖν, ἄλλως τε καὶ τῶν θεῶν τὸν λόγον ποιούμενον ἀλλὰ τοῦτον μὲν τὸν λόγον ὑπερθετέον ἡμῖν οὐ μόνον ἔξω τοῦ ἰαθμοῦ καὶ τῆς πελοποννήσου, ἀλλὰ καὶ ξυμπάσης τῆς ἑλλάδος· καὶ ἀποκαθαρτέον τε καὶ ἐπάμφω τῶν θαλάττων ἐλθόντας εἰδέναι τὸν αἷμα τὸ ὅς τις ποτὲ ἦν· καὶ τὴν μανίαν τὴν ἐκείνου, εἴτε φύσει, εἴτε καὶ ψόφῳ ὡς ἱερὰ νεμηθεῖσαν ὑπὸ τῶν κάτω ἀπολωλότων, ἵνα τοῦ ἔκατι ἡμῖν σώθῃ ταῦτα· ἵνα δὲ ἢ οὔτι ἦν οὔτι γέγονε τὸ ποτὲ ὄνοι πολλοὶ φασὶν, ἢ εἴπερ ἦν καὶ γέγονε, ἀλλ' οὐδέν γε προσκόπτουσι τοῖς τῇδε γιγνομένοις λευκοθέᾳ δὲ, θεὸς ἦν ἀπ' ἀρχῆς δῆλος, καὶ οὐκ ἐντεῦθεν ἔφασκε τὸ εἶναι οἱ πολλοὶ οἷον ταῖς δὲ καὶ αὐδήεσσα ἀγέλη ἦν ἔτι ποτὲ τοῖσιν, ἀλλὰ βροτὸς γε οὐκ ἦν· ὅμηρος δὲ καὶ θεοὺς ὄντας, ἦ ποικίλως πρὸς αἰδέσιους καὶ φιλογόμους τε αὖ παρόν, καὶ αἰδέσιοις διαλεγομένους, καὶ αἰνεῖν καὶ ἐρωτᾶν, καὶ αὖ τὸν ποσειδῶνα· τὸ δ' ἂν τοῦτο, καλῶς αὖ ἡμᾶς ἴσως ἔχοι καὶ φίλως πρὸς θεοὺς λέγειν τε καὶ ἀκούειν ἐν ἀλλήλοις, ὁρᾶσθαι μὲν ποσειδῶνα, λευκοθέας· καὶ ὁρᾶσθαι γε, ἔχειν αὐτὴν παρ' ἑαυτῷ· οὐ πρόσω, καὶ τυρούς τῆς παλαιμονίους, καὶ ἀμυμώνας, καὶ ἄλλας πρὸς καλὰς, καὶ κρύβδα γε καὶ ταύτας ὑπὸ τῷ κύματι· τὰς δὲ ὁδοὺς αὐτῆς τὰς δ' ὧρο ἐκείθεν, εἰ ἄρα καὶ ταύτας παραδέξασθαι ἡμᾶς χρεὼ, οὐ φυγῇ φθεγγόμενος γενέσθαι ἀλλ' ὡς πρὸς τὰ θάλαμον ἰούσας τὴν θάλατταν· οὐδὲ γὰρ παῖδα ὅς ἐστιν ἐπίσχοι λίχνος ἅμα αὐτῇ, φέρειν ὥρα πάντα ἅμα· ἀλλὰ παρακάθηκεν καὶ ἄϋρμα καὶ δ' ὧρον ποσειδῶνι· δηλοῖ δὲ ὅπερ ταῦτα τοῦτον ἴσχει τὸν τρόπον, τό, τι ἀλιθὶς αὖτο καὶ τὰ πρῶ αὖ ἴσον ἔπεσθαι τῶν νῦν λεγόμενά τε καὶ δρώμενα ὡς πρῶ θεῶν· καὶ τὰ γὰρ οὔπω ἐν θεοῖς· ἀλλ' οὐδ' ἂ δύναιτο γενέσθαι φρενὶ πεφωρίσθαι ταῦτα τά γε εἰς τὸν πρὸς γῆν τόσον· οὐδὲ παθήματά τι καὶ συμφορά· ποσοῦτον δὲ τοῦτο ἂ ἀρχὴ γένοιτο τοῦ αἰεὶ καὶ τοῦτ' ἐπὶ κακὰ γὰρ ἐκκακῶν· ἀγαθὰ δὲ ὄργα τὰ θεῶν· ἄλλως δὲ οὐδαμῆθέμις γίγνεσθαι ἀλλὰ μὲν αἰδέσιος οὐκ ἂν τυχὼς ἦν, πῶς αἰδέσιος θεὸς ἐγένετο εἰ μὴ δὲ θεοφιλὴς, οὐδ' αὖ ἰδυστυχήσει πω κε· καὶ εἴγε μὴ ἀπαρχῆς ἦν τοιοῦτο, οὐδ' ἂν ἐγένετο μᾶλλον τοῦτο· εἰ γὰρ ἀλλαξαν κακῶν ζοὶ πέσπυοί θεοί, μὴ δὲ προελθεῖν τὰ κακὰ ἐάσαι, ἐπ' αὐτοῖς ἔσται, καὶ μὴν εἴγε αὖ πιθύνειν ἀγαθὰ κακῶν· καὶ γὰρ μέγιστον τὴν τοῦ ἀλιθὶς τοῦ μοῖραν, καὶ φύναι δύνας οὖλος ἔχοντα· ἦν οὖν λευκοθέα θεὸς δύνας ἀπαρχὸς, καὶ οὐχ ἧσυμφορὰ εἰς τὸ ἔπαγον αὐτόν· ἀλλὰ γὰρ εἶναι τοιοῦτον δύνας ἀπὸ γενεᾶς, μὴ δὲ ἐν συμφορᾷ πῃ παρὰ παν γενέσθαι παρισκάσασιν αὐτὸν· οὐδ' αὖ ἦν μᾶλλον θεὸς οὖσα, οὐδ' αὖ ἔσχεν ὁ χὺν τοσοῦτον ὅσον ἀκούομεν· νυνὶ δὲ ἐπεδὴ δεῖ πειθέσθαι τῷ ὁμήρου λόγῳ, κινδυνεύει γε κατ' αὐτὸν, μοναρχία τις εἶναι τῆς ἀρχῆς τῆς κατὰ θάλατταν· καὶ οὐδὲ τῷ ποσειδῶνι αὐτῷ ἐξεῖναι οὐδὲν, μὴ συντελούσης ταύτης· ἐρέω γὰρ οὖν, εἴγε οὐδὲ γὰρ φορία τοῦ παιδὸς παρὼν αὐτῷ τιμωρήσασθαι· ἔχοντα καὶ ταῦτα ἐν ταῖς χερσὶν ὡς αὖ φασιν· ἀλλὰ πάλαι γε οἰβδεῖν, καὶ μηδὲν εἶναι τὸ κυκᾶν πάντα χρήματα· μᾶλλόσα ἐποίει τὴν τρίαιναν ἰφθακώς, πρὸς τὸ τῆς θεοῦ ταύτης πρόβλημα· εἰ τοῦν ἐπιδήμιον τῷ ποιητικῷ λόγῳ, εἴπερ καὶ ἄλλως πως χρὴ φάναι· τόδ' ἦν σωτηρία καὶ ἀσφάλεια ἐν μέσοις τοῖς

γόμενα. ὁμολογεῖται μὲν γὰρ κρίνω, πρεῖς παῖδας γενέσθαι ἐκ Λιᾶς τῆς μητρὸς αὐτῶν. ποσειδῶν, καὶ ζεύς, καὶ πλούτης, ὃν ἅπαντες τοῦτον ἀκούομεν· καὶ δ' ὅτι καὶ διαλαχεῖν ἅπαντες τὸν κλῆρον τοῦ πατρός, τὸ παῖς τοῦτο νομῇ δίκαιον τά τε δασύποδας. διὰ μὲν γὰρ, τοῦτο οὐρανὸν καὶ τὸν ἀήρα καὶ τὰ ἐν τούτοις· καὶ αὐτόθεν ὁρμᾶσθαι τὸν δὲ ποσειδῶ, τὴν θάλατταν. τὸν δὲ πλούτον ἀδηλον, γὰρ ὑπὸ γῆν τὸ πᾶν. θεασώμεθα δὴ νῦν ἐν ἡμῖν αὐτοῖς, ποτέρως αὐτῶν τὴν ἀρχὴν φιλανθρώπως ποτέρα ἐποίησατο τὸν αὐτοῦ καὶ κοινοτέραν. ποτέρου ὁ μὲν δίκαιος μοῖραν μοίραν αὐτοῖς μοιρῶν, ὁ δὲ μεταδιδοὺς μὲν, οὐ πρότερον δὲ, πρὶν εἰδέναι, ὁ δ' ἕκαστος τί ὁποῖ χόμενος ἅπαντας καὶ πᾶς ἔχων ἑαυτῷ συζῇ καὶ συνεπαί τι καὶ συμπολιτεύεσθαι καὶ ἐπεργάζεσθαι τὸν κάλλιστον τῶν κλήρων τὴν θάλατταν καὶ πάντα ὅσα ἀγαθὰ ἀπὸ θαλάττης ἔκπαυστος καὶ δ' αὐτῆς ἐβίωσαν, καὶ δοὺς ἑαυτὸν εἰς ἅπαντα τῷ γένει τῷ τῶν ἀθρώπων καὶ μὴν ἀθρωπός γε τί μὴν Τὸν δ' ἐνδρῶν δίφιερ τῶν ἐν τῇ γῇ τῶν αὐτοφυῶν. ἴως ἓν γῇ μόνον ἦν. τί δ' ἦν αὐτῷ καλόν, πρὶν παραποίξαι γὰρ θεὸν τοῦτον τὴν θάλατταν, ἔπειτα δὲ καὶ αἰανταίσαι, ἔτι μὲν ἰδεῖν. τί δ' ἀκοῦσαι; ὃς οὐδὲ τὴν γῆν αὐτὴν ἐν ἦν ὑπίσατο, πλὸν τὰ ἐν ποσὶν, οὐχ ὅπως τὰ πάντα αὐτός, ὁ τὴν ἐπέρασ ἔπειρον, ἔ τὴν κατ' αὐτὰ πρὸ. ἀλλ' ἴζων πρότερον ἐμείναι τί πρότερον ἐκεῖνα καὶ πεπὶ χειρὸς καὶ χερσαίους καὶ δ' ἐνδρα οἱ μακάριοι καλούμενοι. ὧν τί ἦν ἀθλιώτερον, μήτε ὁδὸν τῶν μυθίων, μότε ἑωρακότων, μήτ' ἐχόντων, πλὴν ὅσα ἐφ' ἡμέρας ἑκάστην ἐπίσης τοῖς ἀλόγοις ζώοις. ἐπειδὴ δὲ αὖθις οὗτος ὁ θεὸς φοιτᾶν παρ' αὐτὸν βαρρούντως, καὶ ἅπαντα μεθ' αὐτὸν θάλατταν, καὶ πρότερον τὸ πέδον ἐξ ἐπὶ δ' ὅπου· καὶ τὸ δεῖμα ἐξεῖλε τῆς ψυχῆς ὁ καθαπερεὶ πρὸς θεοῖσιν δ' ἀνὸν τι καὶ φοβερὸν εἶχον τὴν θάλατταν, συναρπασθέντα προσδοκῶντες ἀεὶ καὶ αὐτοὶ καὶ τὴν γῆν σύμπασαν ἅμα τοῖς αὐτοῖς βλέποντες, τανικαῦτα δὲ, οὐδὲ ἐπεῖν τῷ λόγῳ ῥᾴδιον τὸ πλῆθος τῶν ἀγαθῶν τῶν φοιτώντων ἐς τὴν γῆν παρὰ τῆς θαλάττης. συνιέναι τί ἐς ταὐτὸν ἄμφω ταῦτα, τὸ μέγιστον ἔργον ποσειδῶνος, καὶ φιλίαν αὐτοῖς γενέσθαι, καὶ ἅπαξίαν. πρόπρον δὲ, οὐδὲ τοῦτον ἀλλὰ τελείως ὅσην ἀλλήλοιν, ἔτι γῆ καὶ θάλαττα. νυνὶ δὲ σπανιωθέντα τὸν ὁπὸ τοῦ θεοῦ τούτου, καὶ τόλμης τί πρὸς σαι τοῖς αἰθρώποις αὐτόθι. ὃς δὴ νήσους νυνὶ καλοῦμεν, ὡς μὴ δὲν θάλαττ' ποιεῖν τὴν γῆν. μὴ δὲ ἄλλο τί ἐν γῇ εἶναι καὶ πάντα τὸ ὅπα αἴσχει· καὶ ζῷα πάντα πτερόεντα· ὅπου δὲ καὶ φυτὰ, τὰ μὲν, εἰς χρῆσιν τῷ αἰθρώπῳ τὰ δὲ, καὶ τέρψιν τὰ καὶ ὁδύνην· καὶ μὲν καὶ πρόσαξαι πολλῶ ἀφθονώτερα πάντα ἐρίθοις τῆς γῆς· αἰανταῦλας τί μυρίας ἐξόρυξε· καὶ τὸν αἰθρωπον ἁπλῶς εἰπεῖν, πλὸν ἀπόδειξι πρότερον οὐχ ὡς θηρσὶ πεπὶ δὲ τῆς θαλάττης χρώμενον· καὶ τάξας μὲν Τὸν αἰμῶν φέρεσθαι· καὶ οὐδὲ τούτου φθονήσας οὐχ ὅπως ἄλλου τινός· οὐχ ὡς τῷ ὁ πρεσβύτατος ἀδελφὸς αὐτοῦ, ἵνα τὸν πρεσβεῖα παρεῖναι λίπεται εἰς τὴν ἀρχὴν τὴν αὐτοῦ· καὶ τοῦτον μέρον ἀπέχοντα τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάττης· καὶ τὸν βελλεροφόντην γε ἐνδεῖνδι μὲν ταῦτα οὐκ ἅπαξ καλῶ· οὔτος δὲ πάντα πρὸ τὸν βουλόμενον κρᾴδορα καὶ γυναῖκα, καὶ αὐτοὺς τοὺς παῖδας· καὶ ἔστι γε οὓς καὶ αἰφνην ἐκ τῆς θαλάττης· ὡς τόπ' ἀπόλλωνα καὶ τὴν ἄρτεμιν καὶ τούτων μείζω ζῷα, εἰκότως αὖ χάριν αὐτῷ εἰδέναι· ὅπου τὴν λητὼ πρῶτ' εἶδεν ἐλαυνομένην πάντα τὸν χρόνον ὑπὸ ὧν ἐτύγχανεν· οὐ τὴν γένναν αὐτοῦ μεμοῦσά γε ἐξαμελοῦσα οὔτος δὲ καὶ τὸ ἀφροδίτης κάλλος αἰδέσεσθαι ἐξ ἑαυτοῦ· καὶ ἀρεικέφαλος πατὸς καὶ οὔτος τῆς θαλάττης κατὰ τὴν πρὸς δία μίμησιν· εἴτε καὶ πρότερος οὗτος οὐ μόνον τὰ αἰδεῶ πεπα, ἀμὰ καὶ τὰ θεῖα ὡς ἔχει ὁ κατὰ τὴν ἴδιαν τὴν τραπεκὴν λόγος λεγόμενος· ἐπειδὴ δὲ λεπτῶς ἐμνήσθημεν, εἰσπλέομεν ὅσους καὶ ἄλλους ὄψωτας συνδέδεγκε τῷ ἀδελφῷ καὶ γὰρ τοὺς τῆς ἰνάχου, καὶ τὸν δίρκεως τῆς καλῆς, τάχα δὲ που καὶ ἄλλον καὶ ἄλλον. ὧν ἔτι καὶ νῦν ὀνόματα κατ' αἰδεῶ τοὺς τὸν δὲ παῖδα γὰρ καλὸν γὰρ μετὰ τῆς μητρὸς τῆς καλῆς, καὶ παῖδ' αἴνετο ἑαυτῷ· καὶ κοινωνοὺς τῆς ἀρχῆς ἐποίησατο κότον τε καὶ τὴν μητέρα· ἀλλ' οὔτος μὲν ὁ λόγος ἀναμθέν ἡμᾶς ἐς τὸ ἐπειδὰν αὐτῷ καὶ νῦν δὲ τὰ ποσειδῶνος ὄργα διέξιμεν ἐν ἀλλήλοις· ὅσα τε καὶ ἐλίκα, καὶ τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ ὁπόσου ἀξία. ἐφιξὸς δ' ἂν ἴσως εἴη καὶ τὰς τιμὰς τὰς κατ' ἀνδρώπους ὁπηλίκαι τινὲς καὶ ὁπόσου ἀξίαι. πάντα γὰρ ὁπόσα μέρη τῆς γῆς ἅπασα καὶ ὀνόματα πατὰ, ποσειδῶνι ἅπαντα φέρεται· ἐπὶ μὲν τοῖς ὑσβολαῖς τοῦ ἀξείνου πόντου ἔρ φησιν πατὴν τὸν θαλάττης αἰανταστάσιν ἐξ αὐτοῦ τὴν πολλὴν θάλατταν, καὶ πέρα πέρ κυαναία αὐτόθεν ὠνόμαται, καὶ πύλαι θαλάττης πρόπεσον εἶναι κλεταὶ δὲ καὶ σωτῆρες, ἱερά τε αὐτοῦ καὶ τεμένη καὶ βωμοί· ἄλλα τε καὶ ἡ καπάρουσα πρὸς ἡμᾶς ἐκεῖνα θάλαττα. λόφοι δὲ πέ οὔτος ἐπωνυμασμένοι· κατὰ τὴν ἐστανοῖ λόφους δὲ τὴν ἐπὶ τῷ αἰσβίῳ· οὐ πέρα τῆς οὔσης ὧν αὐτῆ, ἀλλὰ γῆ πολλὴ προχωροῦσα εἰς θάλατταν, προχωροῦσα ἅπαν πολὺ αὐτὴν χέρσον κυκλοτερεῖ ἐξόμασίας, ὄρη πάντες πανταχόθεν ὡς καὶ τὸ ὄνομα εἶναι τοῦτο τῇ προχώσει, καὶ λέγεσθαί γε ἐπ' αὐτῷ, καὶ λόγον πινὰ καὶ μῦθον· ὡς ἄρα ἐνταῦθα ἐπράχη τὸ ὄργον τὸ πρὸ ἡρόγιον ὑπὸ τῶν παίδων αὐτοῦ, τὸ πρὸ τὴν ἐκτομήν· ὑπεβάλετο δὲ τὴν προπηδάκα καὶ τὸν

ἄλλους ἐπ' ἄλλα ἀνθρωποι καλοῦσιν· ὁ δὲ ὥσπερ κορυφαῖος πάντων, ἀρχὰς καὶ ὅρκους ἔχει· μόνος δὲ καὶ ἐπιπνοῆς τῆς πρὸς θεοσέβειαν τοῦτον καλεῖν· ὥστε καὶ ἀνθρωποι· πρὸς μὲν τὸν ἄλλων τὰ κατὰ τὰ αὐτὰ φέρονται· ἀλλὰ τιμῶσιν ἄλλοι ἄλλους θεούς· τοῦτον δὲ πάντες μόνον ὁμοίως τοῖς σφετέροις νομίζουσι· διὰ γὰρ τὰς πάντων ἔχει δυνάμεις, οἱ μὲν, ἀπὸ πάντων τοῦτον ἱεραπλοῦσιν· οἱ δὲ, ὅτι νομίζουσιν ἐφ' ὅπου, καὶ τοῦτον προσνομίζουσιν ὡς κοινὸν ἁπάσης ὅπα τῆς γῆς ἐφαίνετον· τοῦ μόνον δὲ πάσης ἐν τῇ γῇ πάσας ἔχει δυνάμεις· πῦρ εἷς ὧν καθικάστην, οὐδ' ὥσπερ ἄλλος ἄλλο τέτακται θεός· οὐδὲ κατὰ τὸν ὁμήρου κλῆρον τριῶν μοῖραν ἔλαχε λαβών, ὡς τὸν Δία καὶ τὸν ποσειδῶ· καὶ γὰρ πλούτωνα ἐκεῖνος ἐκείνου ἔφη διαλαχεῖν, ἀλλὰ καὶ ἐν θαλάττῃ μίγας πῦρ ὁ θεός· καὶ θαλάσσιος καὶ πρίφερις ὑπὸ πύπτω κυβιερνῶνται, καὶ ἐν ἀέρι καὶ νεφέλαις, ἐκείνω μίλει γῆς καὶ θαλάττης αἰάγκης λόγος ἄμφει· ὅμηρος μὲν οὖν ἔφη τὴν γῆν ἐπίκοινον λειλεῖφθαι καὶ τὸν ὄλυμπον τοῖς θεοῖς· ὁ δὲ, γῆς τε κληροῦχος αὐτὸς διαφέρων· καὶ τὸν ἰδίαν αὖ τὸν ἄλλων μέρων κοινωνὸς ἑκάστῳ προσφαίνεται· ταῦτα δὲ λόγος εἷς ὧν, ἅ πασιν εἷς ταυτὸν δυνάμενος· πάσας πραίρεις καὶ πάσας ἀνορείας ἐν ἅπασι καιροῖς καὶ τοῖς συγκαπραζόμενος· γῆς καὶ θαλάττης φαίνεται ποιητὴς κλυΐδας ἔχων· ἐπεὶ καὶ μᾶλλον τὴν αἰάγκαιαν τοῦ βίου πλάστην, ἐπὶ πῦρ ἀρχὰν ἀνερώτους μάθει· καὶ παρὰ τοῦτον δεῖ βαδίζειν παρ' αὐτοῦ· τοῦτο δὲ τὸ λεγόμενον εἰκοθεν οἰκαδε ὡς αὐτὸν· χώρους τε ὁ διαφέρων ἑκάστοις, πῦρ τὸς ἐστι πρὸς ἀξίαν τῆς ἐν τῇ γῇ διαίτης· καὶ δίκος τῆς ὕστερον γεγενομένων· ἡμέρας μὲν τὰ ὑπὸ γῆς ἄδικον· νυκτὸς δὲ, τὰς αἰθαπτὰς ζωὴν κρίσεις ποιούμενος· σατὴς αὐτὸς καὶ φυγοπομπός· ἄγων εἰς φῶς καὶ πάλιν δεχόμενος· πάντα χῦ πάντας παρέχων· ἔνθεός τε τῶν θεῶν καὶ σαράπιδος μυσταγωγὸς ἀνὴρ, εὐθυμίας ἅμα καὶ δίκης ἐμπίπλαται· φιλανθρωπότατος γὰρ θεῶν καὶ φοβερώτατος αὐτὸς, τὸν λοιπὸν φόβον αἰδεσίμους ἔχων· ὅπως μὴ ποιῶσι, μήτε ποιῶνται κακῶς ἀλλήλους, μὴ δ' ὑπ' ἀλλήλων· πρὸς δ' οὖν τὸν ἥλιον μᾶλλον τετράπται, καὶ ὅσπερ εἶπε πρὸς πάντων τῶν θεῶν ὅμηρος τριττὰς εἶναι καὶ παραπτύας, μάλιστα, πῦρ τὸς βεβαιοῖ· τοιαύτας τρίφε τὰς φάσεις ἀδιαπορία τῶν ἀεὶ ὄντων, καὶ τίνων καὶ θεσσῶν μόνα τὰ τῶν θεῶν διαφέρον τὸς κοινωνοῦντι ἀνδρώποι τὴν ἀκριβῆ κοινωνίαν· καλοῦσι τὸς ἐφ' ἑστίας καὶ πρωτοτάλωσι δαίτυμόνα αὐτὸν καὶ ἑστιάτορα· ὥστε ἄλλων ἄλλους ὁρμαίους πληροῦντων, κοινὸς ἁπάντων ὁρμαίων οὗτος ἐστι πληρωτὴς συμποσιάρχου τάξιν ἔχων τοῖς ἀεὶ καταπαυομένοις συλλογισμοῖς· ὥσπερ ὅμηρος ἔφη τὴν αἰνεαδὴν αὐτὴν, ἅμα ἀπιδεῖν τε καὶ πλεῖν ἕκαστα· αὐτὸς ὢν ὑπὸ ποιητοῦ τε καὶ ὁ τὰς ποιητὰς δι' ὁμήρου τὰ φιλοσοφούμενος· ἀλλὰ καὶ μεμνημένος τὰ φιλοσοφούμενα καὶ καλῶν ὡς αὐτὸν κωμαστάς· οἱ χορεύοντες ὑπ' αὐτῷ, τὴν αὐτὰ κακῶν χρείαν, ἅμα τοῖς στεφανοῦσι τὴν ἀγαθὴν εὐθυμίαν οἰκαδε εἰστιεγκάμενοι, τὴν δ' ὑπηρεσίαν ἀποδιδόασιν, ἀπὸ καλισάμενοι· παραπλεύσας δὲ καὶ ὁ χαλκὰ τὰ ἄλλα πρὸς αὐτὸν κοινωνία ὁμοτιμος· νῦν πρὸς ὁμοτιμον οἶον ἐμποδῶν καὶ ναυκλήρων· νῦ μόνον δικάτας αὐτὰ χρῆναι· ἀλλὰ καὶ μερίτην ἐξίσου ποιουμένων· ὥσπερ οὖν ἔμπυρον καὶ κοινωνὸν τῶν διὰ μέσου πάντων· ἀπὸ τοσοῦτον αὐθρώποις ἐγκαταμέμικται· νῦ τὸς ἐστι ὁ πρῶτος πάντα μίας αἵματος πολὺ μᾶλλον, ἢ ὁποσιοῦτος ὁ ὅμηρος ἐποίησεν, Οὔτος κύριος, ἡμὲν πανὶ μιν δ' ὀρύμιν ὅτ' κ' ἐθέλησιν· οὔτος ὕδατος αὖτε πότιμον ἐν μέσῃ θαλάττῃ· νῦτος κεμάθους αἰώτησεν· νῦτος πρωτογόνου δαφνοειδίου φῶς πῖς ἡαπᾶς ἴδοι εἶν· ἂν ἱεραὶ βύκαι βίβλων ἱερῶν ἀπείρους ἀριθμοὺς ἔχουσι· μεγαὶ δ' ἀγρεῶ φασι καὶ λυθμὸς καὶ τὰ δύσχωρα τῶν πόλεων ἴδον καθέκαστα ἐξηγουμένων· ἐμοὶ δ' ἴγχειρεῖν λέγειν, ἀπείρατον ἡμερῶν πλῆθος ἐπιρρεῖν, ἀπέλιστον ὁμοίως ἴδει γὰρ καταλόγον· νῦδὲ γὰρ ἔστικεν αὐτὸν τὰ ὄργα· οὐδὲ τοσαῦτα ἐστι ὁποσα γίγνεται, ἀλλ' ἐφ' ἡμέρᾳ καὶ νυκτὶ πρόσεστι ἄλλα ἐπ' ἄλλοις· καὶ ὥσπερ τῶ παντὸς ἀιῶνος καὶ ἑκάστην ἡμέραν προῖόντος, νὺκ ἔστιν εἰπεῖν τὸ ἀπαυλωμένον, ἀλλ' ἀεὶ τὸ ἴσον λείπεται, νῦτος νῦδ' ὧν ὁδὸς ἔργων ὁρμαζεται, οὐκ ἔστιν εἰπεῖν ποτὲ ἀ εἰλιφαμένον ἐστὶ τὰ πλέω, ἢ τὰ μέλλοντα ἔσεσθαι· τὸ σαῦτα γίνεται· εἰ δέ τις οὖν ταῦτα καταλέγειν ἄπαχεροίη, τὰ ἐκφύγοντα διωίζεται οἷον, οἱ τὰ τῶν ποταμῶν ῥεύματα κατέπαν διωκοντες· καὶ ὅμοιον ποιήσει ὥσπερ ἂν εἰ πάντα τὸν ἀῶνα αἰῶνα ζῆν· πανὸς γὰρ αὐτῷ δύσις· ἀλλὰ ταῦτα μὲν αὐὰ χρόνους ἄλλα ἄλλοι βοήσονται· ἡμεῖν, ἐν οἷσιν αὐτὸς· οἱ δὲ, ἐν ἑτέροις ὀρῶντες γεγενήμενα, καὶ ἐμὲν ἔδη προσεῖρύσω κοινῶ λόγω ὥσπερ ἐν σπονδῶν ἐπαγγελία· πάντας οὐδὲς μὲ φθονεμένα· ὅθ' οὕτω ὑπεμένεια ἐν ἀρχῇ, διὰ πάντων δείκνυται ὅτις ὁ ἀνθρώπειον φῦλον ἄγεται, ταῦτ' εἶναι ὄργα σαράπιδος, καὶ μεδέποτε ἐκφύγοιν ἡμᾶς τὸ τοῦτο κράτος· ἀλλὰ καὶ σῴζειν, καὶ ὕστερον εἶναι τὴν παρὰ τούτου πρόνοιαν· προέστηκε δὲ καὶ πάντων ζώων γενέσεως καὶ τροφῆς· καὶ πολλὰ τῶν ἱερῶν βριμμάτων ὥσπερ ἄνθρωποι, πρὸς τοῦτον διατάττει· οὗτος ἄγει

διαμαρτεῖν ἀπειρία τοῦ πράγματος ἀφ' οὗ δεῖ τῶν μύθων. ἐγὼ δὲ οὐκ ἀγνοῶ μὲν ὅσῳ εἶπον· ὡς πολὺ ῥᾷον δι' ὠδῆς, ἢ λόγῳ ταῦτα ποιεῖν· καὶ ὡς τοῖς ποιηταῖς πᾶς ἀκηχόασι τῶν πιοῦσιν ἀγωνισμάτων. εἰκότως· πολλὰ γὰρ αὐτοῖς ἢ παρέχει πλείονα ἐπιτηδεύματα· καὶ εἰσὶν αὐτοφυεῖς ὅπως ἂν βούλωνται ποιεῖν· ἡμῖν δὲ οὔτε αὐλοῖς ἄλλοις πλέον ὕμνων, οὔτε ἅρμα μουσεῖον· οὔτε ὀλκάδα μυριοφόρον, οὔτε τριήρεις, οὐ γεύτας, οὐδὲ τῶν τοιούτων οὐδὲν ἔξεστιν εἰδέναι, οὔτε πεῖραν λαβεῖν λόγῳ ἔξω τοῦ πράγματος· ἀλλ' ὡς ἀληθῶς δεῖ μόνον ἐν τῷ μέτρῳ καὶ μιμεῖσθαι παρὰ πάντων τοῦ ὅσον ἐπὶ στρατείας τὴν τάξιν φιλαπόπτα. ὅμως δὲ πειρατέον τινὰ προσφέρειν ἐκπλήξει· ἀλλως τε καὶ δύσκολα πλεονοῦντας, ἐπειδὴ προὐθέμεθα καὶ ἅμα διατρίβειν τῷ μέτρῳ διαλεγόμενους, οὐ συμβαῖνόν ἐστιν· ἔστι δὲ πάντες ἐν παντὶ καιρῷ βουλόν καλεῖ σάφα· ὃς λέξαι τὸν λόγον ὑμνικῶς· παῖδες οὐδὲν γίγνοιτ' ἂν δύνατον ἀρχήν τι ὑπέσχοι φίλα τορίζειν· καὶ ὥςπερ τὰ πρῶτα ἴδωκας, οὕτω καὶ τὰ δεύτερα εἰσακούσας γένοιο· καὶ παῖδα γὰρ παῖδα χοῦ, διὰ σοῦ τι καὶ διὰ σέ· ἐμοὶ γίγνεται ἃ μάλιστ' ἂν ἡμῖν γίγνεσθαι βουλοίμεθα· ὅστις μὲν δὴ κἀκ φύσιν ἔχων ἔστιν ὀρθός, ἱεροῖς τε καὶ λογίοις ἀγωνίαν παρεσθαι λέγειν τε καὶ εἰδέναι· ὅσην δὲ καὶ οἵαν ἀγαθῶν ἀνδρῶν αἰδεῖσθαι, ἀρκούντως γ' ἂν ἴσκαμάζοιμεν ὡς ἐν τῷ παρόντι λέγοντες· καὶ ἅμα καὶ τὴν φύσιν αὐτοῦ διὰ τῶν αὐτῶν τούτων ἕξιν ἐπισκοπεῖσθαι ἂν γὰρ ἃ δύνατόν τι καὶ διαδίδωσιν εἰπωμεν, καὶ τὸ ὅς πέφυκε, καὶ ὅτινα ἔχει τὴν φύσιν, χιδὸν εἰρήκαμεν· οὐ τὰς ἀλλοίως ἐστὶν ἢ ὅσος ἐκ τῶν ὀργῶν ἐπιφαίνει καὶ δείκνυται· πῦρ αὖ ὀργᾶ σαράπιδος, οὐκ αἰδεῖσθαι ῥᾳδίως δεῖσθαι τοῦτ' ἔστι τῆς ἀπειρίσιας· ἀλλ' ὅμως δίκαι γλῶτταν καὶ δίκας τόματα, οὐκ αὖ φασιν ὅσις πεῖναι λαβὼν, γὸν τῶν γιὼν ἀριθμὸν εἰ πεῖν ὅσαι τοῖς ἀχαιοῖς εἴποτο· εἰ μὴ ἄν ποῦ σαι εἶποιεν αὐτῷ καὶ ὑγίσαιντο τοῦ λόγου· ἐμοὶ δὲ τὰ τοῦ μεγίστου τῶν θεῶν ὄργα τι καὶ δῶρα εἰς αἰδεῖσθαι ἀεὶ πλούμενα, ἢ που σφόδρα ἀμήχανον ἁπάντων αἰδεῖσθαι τόματα· καὶ πᾶσαν ὅσπ αἰδεῖσθαι φωνὴ κλύσαιμ' ὦν, εἰ μὴ θεοί τινες ὡς ἀληθῶς ὑγιαίνοις τῷ λόγῳ γίνοιντο· καὶ δὴ θεοὶ μὲν κικλήσκων αὖθις· τὰ δὲ ὄργα τοῦ θεοῦ λέγωμεν· βούλεται γὰρ καὶ δίδωσι λέγειν αὐτοῖς ὅσις ὁ τῶν αἰδεσίμων βίος διοικεῖται καὶ συνίστηται, ταῦτα ἔστιν ὄργα σαράπιδος. ἀρκτέον δὲ φασὶν ἐξαρχῆς· τρία ταῦτα ἅπαντος αἰδεσίμου θεωρεῖται καὶ συνέχει τὸν βίον· ψυχή· σῶμα· ὅσα τούτων ἐκτὸς εἰς χρείας ὄρχεται· τούτοις δὴ πᾶσι φύσηκεν οὗτος ὁ θεὸς, ἐξάρχος τε ἡμῖν ἄγων εἰς φῶς· καὶ τὴν ἑαυτοῦ ἀρχὴν, καὶ γενομένοις, ὅπως ἕκαστα ἢ παρέξει προνοούμενος· τὴν μὲν ψυχὴν, σοφίᾳ κοσμῶν ἡμῶν, ἢ μόνῃ τὴν πρὸς θεοὺς συγγένειαν αἰδεσίμοις δείκνυσι· καὶ ἣ τῶν ἄλλων ἁπάντων ἡ ζώων διαφέρομεν, ἢ θεῶν τι καὶ τῶν ἔντοσθεν ἴδακε τοῖς αἰδεσίμοις· καὶ ἱερὰ καὶ πόλεις καὶ νόμους ἡμᾶς πᾶσας δίφειν· ἐπὶ δὲ νόμους καὶ πολιτείας καὶ μηχανήματα ταῦτα καὶ τέχνας πάσας ἐδίδαξε καὶ κατέστησάτο· καὶ φῶδυς καὶ ἀληθοὺς ἔδωκε διαγωγάς· ὡς δ' ἐστὶν, ἐποίησε γὰρ βίον· τὴν μὲν δὴ ψυχὴν ὅπῃ εἶπον, σοφίᾳ καθαίρων· τὸ δὲ σῶμα ὑγίαι δίδους, σώζει· ἧς χωρὶς, οὔτε τοῖς τοῦ ψυχῆς ἀγαθοῖς χρῆσθαι, οὔτ' ἄλλης εὐδαιμονίας ἀπολαῦσιν ἐστί. τοσαύτην δ' ἔχει δύναμιν καὶ τιμὴν παρὰ θεοῖς καὶ αἰδεσίμοις, ὥς πέκ μὲν θεῶν πίκων, οὐδὲ ἐξέρχεται· οὐ πρόπερόν γε ἢ ἄστρα πεῖ οὐρανοῦ, καὶ αὐγὸς οὐρανὸς ἐξέλθοι τοτ' ἀν τῆς αὐτοῦ χώρας· αἰδεσίμων δὲ οὓς ἂν προλίπῃ, ζῶντες οἰκτείρονται μᾶλλον ἢ πλουτίσαντες· μόνος δὲ ὁσίοις μὲν βασιλεύσιν, ὁσίοις δὲ ἰδιώταις ἡμῖν. ὁρσίοις δὲ σοφοῖς καὶ φαύλοις, καὶ μεγάλοις καὶ ἰλαπόσι, καὶ καλῶς καὶ πονηροῖς πραπόυσι· τοῖς μὲν, τῆς ἢ παρεχούσης δύναμιν ὅπῃσιν δίδους· τοῖς δὲ, αὐτὴ τῶν ἄλλων δυσχερῶν μόνος γιγνόμενος· τὴν δ' αὖ μεθ' ὑγίειαν πλουτοῦσαν αἰδεσίμοις χρημάτων ὑπῆσιν, καὶ ταύτην σάφα τοῖς δίδωσιν ἄνδ' ἐθέλουσι καὶ μάχης καὶ κινδύνου· οὐ δι' ἀργὸς ὑμνητὴς ἐστιν ἡμῖν τοῦ βίου· οὐδὲ μίγα γὰρ ἀργὸς χώρα παρεῖται τῷ θεῷ τούτῳ· ἀλλὰ μεθ' ὧν αἰδεσίμων δεῖ νοεῖν, πάντ' οὖν τοῖς ἐξίτασι, καὶ κατὰ πᾶς μόρος ἀνεργάσαι ἔχει· ἀπὸ τῆς ψυχῆς ἀρξάμενος, καὶ πλουτῶν εἰς τὰς ἐξωθεν ἀνωρίας· καὶ πεποίκιν ἡμῖν ὅσον ἀφορίαις τὸν βίον· καὶ συνῆψε τοῖς ἔφασις· σοφίας ὁρᾶν δ' ὑγιείας ποιήσας· ὑγίειαν δὲ ἐδίδου σὺν ἀνωρία καταστήσας· τῷ δὲ μέσῳ, τὰ ἄκρα ὅσον γόμφῳ συλλαβὼν καὶ βιβασσάμενος, τῇ ὑγιείᾳ τὰ τῆς ψυχῆς ἀγαθὰ, καὶ τὴν τῶν ὄντων ὅπῃσιν· ὡς οὖν οὐ τοῦτον αἰακεύεσθαι χρὴ ἐν παντὶ γένει τι καὶ πάσας ἡμέρας καὶ ὁπόσα καὶ σα τῷ παντὶ αἰδεσίμων αὐτάρκειον· καὶ μὴν καὶ τὰ ὅλα γε τοῦ βίου μέτρα σῶν ἐχων αἰδεσίμοις, καὶ πάσης ὥρας τοῦ διωκάμου, κατὰ τοῦτ' αὖ δικαίως ἅπαντα πεφιλιφίκει νομίζοιτο· καὶ ταῦτα δίκαι κυβερνᾶ ἡμῶν γὸν βίον· οἱ μὲν δὴ τὰς μεγάλας πρὸς ἀγυιᾶφ πόλεις τελοῦσι, καὶ ἵνα τοῦτον αἰακαλοῦσι δία· ὅπου οὐκ ἀπολέλειπται δύναμει πᾶσῃ· ἀλλὰ διὰ παντὸν ἔχει· καὶ τὸ πᾶν πλήρωκε· τῶν μὲν γὰρ ἄλλων βίων, διέσπασται ἀφ' δύναμις τι καὶ τιμαί· καὶ

ἄλλοις

οὗτος· καὶ ταῦτα δὲ οὕτω μιγαλοπρεπεῖς εἰσὶν ἀφ' οὗ πᾶς ὅδε λόγος ἀρμόδη, ὡς εἰσὶν δυσάμυντες κατ' αὐτὸν τὸν ὕμνον ἐξεῖα ζώοντες, ἐπεὶ δὲ ποιῶ τοὺς ὕμνους καὶ παιᾶνας τοῖς θεοῖς· ἀλλ' ἐν φιλίᾳ πρίσθαι, ἀπὸ πλούσιος ἀπὸ τῶν· καὶ δ' ἄλλον ἀμφιβάλλεται εἰ τοῦτος· ἀλλ' περικίρασιν, ἢ τὸν τὸν ὄβριβρομον, καὶ παρελθόντες ὡς ἡρακλῆς εἰς ὑπερβορέους ἀφίκετο· καὶ ὡς ἰσχὺς ἦν μαῖτα παλαιὸς, ὡς τὸν αὐτὸν ἡρακλῆς, ἐμίωνα, ἐραδάμανθυν προσθέντες, ἢ φᾶσιν, ἢ ἴσεσιν, ἢ ὡς αὐτὸ βρίμμα μυσῶν εἰσὶ καὶ ἅμα χοί τινες εἰς σοφίαν ἀπαφιεζάμενοι, αὐτάρκως σφίσιν ἡμεῖσθαι νομίζουσι, καὶ οὐδὲ τῶν ἰδίων τῶν οὐδεὶς πλέον ἔπιζητεῖ παρ' αὐτῶν· οὕτω δὲ σφόδρα αὐτοὺς ἱεροὺς ἄγομεν καὶ τιμῶμεν, ὥς τι καὶ αὐτὸ τὸ ποιεῖν τοὺς ὕμνους τοῖς θεοῖς καὶ προσεύχεσθαι, τοῦτος παρακεχωρήκαμεν ὡς παρ' προφήτας ὡς ἀληθῶς οὖσι τῶν θεῶν· καὶ οὐδὲ τὸ προσῆκον ὀρθῶς ἐποιθάσαι καὶ διαχειρίσαι τοῖς πᾶσιν ἐξεπισμένως ἐστί, καὶ διὰ πάσης ἐλθεῖν ἀκριβείας ἐς ὅσον ἀνθρώπῳ δυνατὸν πᾶκ παν· οὐδὲν ἀγρύμεθα δεῖν πρός γε τοὺς θεοὺς χρῆσθαι· ἀλλ' ἐπὶ μὲν τὰ ἄλλα πολλὰ ἀγωνίσματα, τῷ λόγῳ χρώμεθα· καὶ παιγνίοις τὶ ἐγκωμάζομεν· καὶ πράξεις ἀνδρῶν· καὶ τὰ λέπους ἀφορώμεθα, καὶ μύθους ποιοῦμεν· καὶ τοῖς δικαστηρίοις ἀγωνιζόμεθα, καὶ πρὸς παῖδας ἐστῶν εἰ τῶν, ὁμίνεσιν ὁ λόγος· πρὸς δὲ τοὺς θεοὺς αὐτοὺς τοὺς δόντας ὁμῖν αὐτὸν, οὐ παντὰ φασὶν ἀξιοῦμεν χρῆσθαι τοῦτο, ἀλλ' ὑπὲρ μὲν τῶν ἱερῶν αὐτῶν καὶ τῶν πλουμβύων ὑσιῶν, λόγῳ πιζῷ δεικνύναμεν ἃ χρὴ ποιεῖν· νόμους γραφάστης· ὕμνους δὲ, οὐχ ἁρμόθεν δεῖν κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον ποιεῖν· πόσπερ οἱ μὲν ποιηταὶ χρίζουσι τῶν θεῶν ἐμεῖς δὲ ὁμοθέτας εἶπεῖν, ἀλλὰ μὴν τοῦτό γε καὶ παρ' αὐτῶν τῶν ποιητῶν μαρτυρεῖται· ὅτι δὲ θεῶν κατέσυσ' ἄξιοι παῖδας οὖν καὶ τιμᾶς αὐτοὺς εἰκὸς, ἀπὸ τῆς ὑπερχούσης ἑκάστοις δυνάμεως· ἀλλ' οἱ ποιηταὶ μόνοι θεοφιλεῖς εἰσί· καὶ παρὰ τούτων οἱ θεοὶ ἥδιστα δέχονται τὰ δῶρα; πῶς οὖν καὶ ἱερέας τῶν θεῶν μόνους τοὺς ποιητὰς ἐποιήσαμεν· ἀλλ' ὅπερ δία καὶ οἱ προφῆται τῶν θεῶν ὁσοσιμαστικοὶ μίτρῳ σημαίνουσιν ἃ χρὴ ποιεῖν, τὰ δέ γε τελεώτερα δία, χωρὶς μίτρου ὁ πρόμαντις αὐτὸ ἐνδελφοῖς· ἀὶ ἐνδεδώκασιν ἱέρεια προφώνας· τὸ δὲ ἀσκληπιοῦ καὶ παράπολος ὀνείρατα· ἀλλὰ μὴν, κατὰ φύσιν γε μᾶλλόν ἐστιν αὐλεῖσθαι πιζῷ λόγῳ χρῆσθαι ὥς περ γε καὶ βαδίζειν ὄρθιον μᾶλλον, ἢ ὀχούμενον φέρεσθαι· οὐ γὰρ μίτρῳ πρῶτον ἐγένετο, εἰ δ' οὖν τὰς διρίδολόγος καὶ διαλέγεσθαι οὐδὲ ποιητὰ γενόμενοι, πὸ ὀνόματα δὶς δεῖ χρῆσθαι διὰ δίκας ἀλλ' ὑπὲρ ὀνομάτων καὶ λόγου πλείου, χάριτός τινος ἕνεκα καὶ ψυχαγωγίας, ἢ τούτων ὀργάνης ὑστέρου εἰσελθὸν τρόπτικόν· ὥστ' εἰ τὴν φύσιν τιμᾶμεν, τὴν αὐτὴν τῶν θεῶν διάπαξιν καὶ βουλήσιν, τιμῶντες αὖ ἕπομεν, καὶ εἰ τὸ πρότερον καὶ περισβύτερον καὶ κατ' αὐτοὺς ἄμεινον τοὺς ποιητὰς, τὸ μάτερον αὖ ποιοῦμεν τῷ πειθὲ προσχήσει προσαγορεύοντες τοὺς ἄνωτα ταῦτα διαλέγτας θεούς· ὥς περ γε καὶ ἡμᾶς αὐτοὺς αὖθι μίτραν προσαγορεύοντες, οὐκ ἀηχυόμεθα· ταῦτα, οὐ τῶν τιμῶν ἀτιμαζων γένος εἶναι δοκοῦσι· οὐδ' ἀφαιρούμενος ἐνέχει τάξιν, ἀλλ' ἐξ αὐτῶν τῶν εἰκότων συγκεχωρημένων ἐκποδὼν ἐκεῖνος, ὅπερ καὶ ταῦτα δίκαιος αὖ προστομίζειμεν ὡς περ ἱερεῖα πρὸς τὴν οὖσι· καὶ εἰ τὸ κατὰ φύσιν ἐφ' ὅπου ποτ' αὖ εἴη ἀεὶ μᾶλλον κεχαρισμένον τοῖς θεοῖς, μᾶλλον αὖ ἐκ τῶν εἰκότων χαριζόμεθα αὐτοῖς, οὐ τὸ τιμῶντες ἢ ἐκείνως· καὶ μᾶλλον γ' αὖ ἡμᾶς οἱ θεοὶ τιμῶεν, εἰ τὰ περισβεῖα ἀποδιδοῖμεν τοῖς αὐτοῖς ὡς περ ἐκεῖνοι ἐποίησαν καὶ τὸ μίτρον αὖ τὸν ὀνόματος, τοῖς ποιηταῖς νέμει τῇ δίχρεια, πολὺ μᾶλλον ἡμίτρον ἐστιν· ἐκεῖνος γὰρ ἕπος ἰάμβιον μετρεῖ μονον ἐπλημμελὲς γὰρ τόνον· ἐνταῦθα δ', ὅλον καταμετρεῖ γὰρ λόγον· καὶ διὰ παντὸς ὡς ἀληθῶς δίεισι· καὶ ἄρχεται γε δῆλος ἐκ τοῦ ὀνόματος, οὔτε γὰρ ὑποβαλεῖν, οὔτ' ἐνδοπέρφ τῆς ἀξίας ἐλθεῖν ἐᾷ· ἀλλ' ἑκάστῳ τὸ γιγνόμενον, ἀποδιδέναι κελεύει· ἔπειτα παρεμβαλεῖν οὐκ ἐᾷ περιττὰ ὁ γελοῖόν ἐστιν, εἶτα τοῦ μίτρου· ἔπειτα ἐπὶ τὰς πηδόδους ἐλθών, ἀπαντεῖ τὸ αὔταρκες ἀπαντῶν ὅμαι μίτραν χαλεπώτατον· καὶ ἐπὶ πᾶσιν αὖ δὴ τοῦτ' ὁ πρεσβύτερον· εἰ τὰ σύμπαντα συμμετρίαν ἔχει· καὶ τὸν σκοπὸν τὸν προτεθέντα εἰ πεπλήρωκεν ἅπασκοπεῖ· ὥς περ οὖν τὰ κατ' ἀγορὰν μίτρα ὅς νομίζομεν, ἔστιν ὅμαι τοῦτ' ὁ καλεῖται, οὐμέτοι τό γε τοῦ μίτρου τυγχάνειν παρὰ τοῖς κατόπλοις μάλιστ' ἂν φύσαιμεν εἶναι, ὅτι χρήσιμα καὶ κοτύλην κέκληται· ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἔστι τὰ καλέκατα μίτρα· μᾶλλον δὲ ὀνόματα ὡς εἰπεῖν μίτρου, τὸ δ' ὅλον μίτρον εἰς ὃ καὶ πολλάκις, καὶ πρὸς ὃ πάντα ἀναφέρειν χρὴ περ ταυτὸν πράγματος· καὶ τὸ ὡς ἀληθῶς τοῦ ταυτὸν ἄξιον καὶ φέρον ἐς ἀρετήν· ἄλλο τι καὶ εἰδέναι καὶ φαμὲν ἄν, οὕτω καὶ ἐνταῦθα ἔστι τὰ μίτρα παρὰ τοῖς ποιηταῖς τὰ καλέκατα ὅμαι ταῦτα· οὐ μὴν τό γε ὅλον μίτρον παρ' αὐτοῖς· καὶ μάλιστα οὐδ' οἰκεῖον· διὰ τὴν τοῦ ὀνόματος ἀμφιβολίαν, ὡς τῶν ποιητῶν μέτρων εἰδότων τὸ μίτρον τῶν λόγων· ἔνι γὰρ καὶ χωρὶς μίτρων τοῦτο ποιοῦντα τυγχάνειν τοῦ μίτρου· καὶ τοῦτ' αὖθις, ὥς περ ἰατρὸς αὖθι φαλμῶν καὶ μίτρων ἐστὶ τὸ ὅλον συλλογίσασθαι, καὶ αὖ περ τοῦτος χρώμενον

iamvs de quo apud Pindarum, & Cic. de Diuinatione.

προπώλους· ἐν δὲ γάμοις καὶ πᾶσι καιροῖς βουλῶν, σπουδῆς οὔτις ἐλαθέστερος· οὔτις μειλίχιος· εἰκότως, ἅπερ καὶ πατὴρ οὔτις βασιλεύς· πολιεύς· καταβάτης· δίπους· οὐρανίως· κραιπνοῦς· παῖδ' ὅπως αὖρις μεγάλα καὶ ἐσθλὰ φρεσὶ νοῆσαι ὀνόμαται· οὔτις ἀπὸ πασῶν ἀρχὰς καὶ πάσας καὶ μέσας καὶ κλέρους ἔχων, ἴσον πάσι χοῦ πάντων κρατῶν αὐτὸς αὐτὸν ἀνὴρ ἀγαθὸν αὖ τι πλέον πέλαχων· ἢ τί γὰρ οἷόν τε ἀνδρὶ κάλλιον, ἢ ἄλλο ὅτου ἕνεκα εὔχεται τὴν δίος, ἀπὸ τούτου ἄρχεσθαι χρὴ· καὶ πολλοῦ ἄξιος τούτων πάντων λόγων καὶ πάσης πραξίως ὑγιαίνων καὶ βουλὴν καλοῦντας· ὡς τῷ εἰκὸς γὰρ ἀπάντων κρατοῦντα ἄρχειν καὶ πλέον μόνον αὖ γ' οὗτος τῶν πάντων.

ΕΙΣ ΤΟ ΑΙΓΑΙΟΝ ΠΕΛΑΓΟΣ.

Πέλαγος δ' οὐδεὶς παῖδα πέλους κέκλυεν οὔτε ποιητὴς, οὔτε λογογράφος· ἀλλ' ὅμηρος λέγει ἰοειδέα πόντον καὶ οἴνοπα πόντον· καὶ ἀμφίδυτος ἅλα τορφυρέην, καὶ εὐρύ τις ἄλλος ἄλλο τι τοιοῦτον· τὰ δὲ πολλὰ καὶ βλαφθησόμενα εἰς τὴν θάλατταν· ἁλμυρὰ καὶ βαρύβρομον· καὶ τὰ τοιοῦτ' ὀνομάζοντες.

P

Ἡμεῖς δὲ γοῦν ὑπὲρ πάσης τῆς θαλάττης λόγον ὅσον καὶ οἷαν χρείαν αὐξῆσαι ἔχει καὶ ὑπὲρ ἁλίκων αὐτὴν ἐποίησεν ὁ θεὸς, ἐάσαμεν ἐν τῷ παρόντι· τῷ δὲ ἀγαθῷ, τὸ ὀφειλόμενα ἀποδώμεν· καὶ ὑμνήσωμεν, πρῶτον, ὅτι θέσιν ἄριστα εἴληχεν· ὡς καὶ πόλεως αὖ τις ἐπαινέσει πρῶτον τὴν θέσιν· ἐν γὰρ τῷ μέσῳ τῆς οἰκουμένης τι κεῖται θαλάττης μάλιστα ἵδρυται πρὸς ἄριστα, ἑλλάσσοντα καὶ προσοικίδα, καὶ πόντον καταλιπών· πρὸς δὲ μεσημβρίαν, τὴν λοιπὴν θαλάττας διαφῶν μὲν τὴν ἀδίαν ἀπὸ τῆς δύσεως· ἧς πρῶτον μὲν ἑλλάσσονος δίπλασιον γέγονε· δεύτερα δὲ ἐνδοξότατα καὶ ὠφελιμώτατα ἐφ' ἑκατέρας τῆς ἀκτῆς ἔχον· εἴτ' ἔπειτα μὲν ἰωνίαν καὶ τὴν ἰμολίδα γῆν· ἐπέρωθεν δὲ τὴν ἑλλάδα· ὡς πόντου τοῦ τε πελαγῶν μέσον εἶναι τῆς πάσης ἑλλάδος ἄξιον εἰπεῖν· εἴ τις ἐν τούτῳ γένοιτ' ἐλλιμενωτέρα ἑκατέρας τῆς ἠπείρου πλείω· καὶ τοῖς ποταμῶν δώδεκα πιοῦσιν ὄχαδ' ἱνδραῖ χουσι καὶ λειμῶνας, ἅπου φοίδρα τὰς τοῦ ἀγαθοῦ δίκαιον δώδεκα εἶναι ἀκτάς, πουτίους γένεσι κοσμουμένας, καὶ ταῦτα ἐν αὐτῇ τῇ προσοικουμένῃ ἔλλησιν· ἐπεὶ καὶ τοῦ ἀέρος τὸ μετρίως πεπνεῦσθαι, καὶ πρὸς πάσας τὰς ὥρας τὸ αὐτὸ αἰκτόπατον, τοῦτ' αὖ εἶναι τὸ ὑπερέχον τῶν ἀγαθῶν, καὶ τῷ τοιαύτας τὰς χώρας μάλιστα ἰδρυμένον. ὅλον δὲ κατ' ἀμφοτέρους τοὺς λόγους· οἵ τε τὴν ἀπαιτοῦντα τῷ καλλίστῳ τοῦ οὐρανοῦ φάσκοντες εἶναι· οἵτ' αὖ τὴν ἰωνίαν, ὁμολογοῦντ' ἂν δοῦναι ἀμφοτέροις τῷ τοῦτον ὅλως γὰρ τὸ μὲν εἶναι τὸ βέλτιστον· καθότι γὰρ ἀμφοτέρας παρατείνει τὰς ἀκτὰς, ὁ πόρπας αὖ τις αὐτῶν τὸν κράτειν, ἔχει ταύτην, καὶ εἰ δύσεσιν ἂν κατὰ τὰς ἄλλας ἀμφισβητήσεις ἄμφω χωρίσαντας ἀλλήλους ἄμφω τὸ μέσον εἰλεῖν, ὅπερ εἶπον, ὁ ἀγαθὸς ἐστὶ τοῦτο· ὥστε τὸ κάλλιστον ἴσον αἰεῖν, οὔτις εἴληχεν ἀμένον δ' ἐν θέσει αὐτοῦ, τοιαῦτά τι, καὶ ἐν τοιούτῳ τῷ τοῦ παντὸς· ἡ δὲ φύσις, ἰασματί· τὸ μὲν γὰρ μέγεθος τοῦ πελάγους, ἐν οἷς πρώτοις ἐλλογιστόν τι καὶ πάντα πεπαιδευμένοις ἅπερ ἀριθμῶν αὐτὰ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς εἰς τέλος ἐξετάζει πάντα χύ· καὶ τῷ κύκλῳ πλέον ἢ μέρων πλῆθος ἀμύητον τριφθέντα εὑμεν, ἐφίλωται γε οὐδὲν εἰς ἀφανισμὸν καθ' ὑμῶν τὴν ὕλην, ἀϋμίας ἀπείρως ἔχει· ἀλλὰ πολλαὶ μὲν ἀγαθοῦ πελάγη· πολλοὶ δὲ κόλποι· ἄλλο δὲ ἄλλα χοῦ θαλάττης εἶδος· πρὸς καπλύσας δ' αὖ καὶ ἐν μέσῳ τῷ πελάγει τὸν πλοῦν· καὶ ἐν τύχοις αὖ καὶ γῆ, καὶ πόλις, καὶ χωρίος· ὥς τῳ τοι μαφῶς ἠπείρος τῷ βρύπις, καὶ πάμιας αὖ γίγνοις αὐτὸς πῦ πλοῦ· καὶ περὶ ἐκπράσεσι πᾶσι τὸ πέλαγος, αὖθις αὖ σταίσου κομίζοιο· ὁμοίως ἐκπλέσας τοῦ σκοπόν· οὐ γὰρ κατὰ τὸ μέσον πέλαγος δὶ ὄρθμου δεῖ δηλεῖν, καὶ εἴ τί τοῦ νοῦ κυμαίνειν αὐτοῦ σαι, ὥς τι μαθητὴν θεῶν κεχαρισμένον εἶναι τὴν ὁδὸν ὑπὸ τῆς ὁρμίας· ἀλλ' ἐν ταῖς δὲ καὶ ῥηιδίων χορεῖ κάλλιστον ἴχνος ἐξελίσσουσι τοδί· ὅπηπερ μάλιστα οἰκόμενον, καὶ ἀκμάζον τῆς θαλάττης, τοῦτο εἶναι· καὶ τοσοῦτα εἶναι πλεῖν, ὁπόσα τις βούλεται· καὶ τοσοῦτά γε αὖ πλεῖσθαι, ὁπόσα τις μὴ πλεῖν βούλεται· ἀλλὰ δι' ἑλκυσθῆναι ἐπ' ἄλλην ἀκτὴν, καταρᾶσθαι ἐκεῖσε ἀφικνεῖσθαι· μόνον γὰρ τοῦτο πελαγῶν· οὐχ ὅσον οἰκεῖσθαι, ἢ αὐτὰ ὑπὸ πόλεις πεῖχε πόσου τιν ἀλλήλων διέχουσας, ὅσον αὖ καὶ τὰς ἐν τῇ ἠπείρῳ πόλεις ἀμφὶ μέσῃ χώραι διαρρίπτει· ὥς τι διὰ μὲν ὀλίγου πάντα τοῦ πελάγους· καὶ πλεῖος τοῦ παντὸς πλοῦ, φοβερώτατος ἐστι· διὰ δ' αὖ τὰς αἰθαπαύσεις, ἠμερώτατος· τάχιστα δὲ κινούμενος μάλιστα, καὶ σύχει τὸ θεῖον διαφυλάττων· δεῖ γὰρ αὐτὸ φρικῶδες μὲν διέχειν· σωτήριον δ' εἶναι διὰ τραυστικὸν· ἔχει δὲ πελαγῶν λιγυρώτατον πρὸς τὰ ἑαυτοῦ ὥρα τε καὶ γιγνόμενα· ὅσων γὰρ τοὺς παίανας καὶ σατύρους φασὶ ποιητικὰ τὰ ὄρη· ἢ πρὸς τὰ δίνδρα ἔχειν ὥρα ἔτους τὰ τερπνότατα, ἅπερ καὶ τοὺς μουσικωτάτους τῶν θεῶν ἑαυτοῦ πολίτας τε καὶ ἐποίκους ἔχων ἀπόλ-

πολὺ ὕστερον καὶ αἰθέρος δίδωσι. τὰ δὲ μέσα ὅσα τὸ ἀέρος καὶ θαλάττης βρίμματα. καὶ ὅσα λοιπὰ γῆς, ὥστε ἀμφοτέρους ἐποίησεν ὥσπερ οἱ ἐν τοῖς θεάτροις· τοὺς μὲν ἄριστους, εἰς τὸ ἔμπροσθεν τάττοντες· τοὺς δὲ δευτέρους ἐξοπλίζουσι· τοὺς δ' ἄλλους κακοὺς, τοῦτο δὴ τὸ λεγόμενον εἰς μίσους· καὶ τοῖς μὲν γῇ δὴ θεοῖς, τὰς πέτρας ἀπέδωκε χώρας· ὅπως μηδαμοῦ μοῖραν θεῶν· ἀλλὰ πάντα χοῦ πᾶσι παροῦσι τὴ καὶ γιγνομένοις· τὴν δὲ πρώτην πατρίδα τὴν οὐράνιον καὶ τὴν κατ' ὄμμα καὶ τὴν ἐν θαλάττῃ· καὶ τὴν ἐπὶ γῆς· οἷον ὑπάρχει τινες καὶ σπάται μεμερισμένοι· τῆς δὲ ἐξ αὐτῶν προνοίας, οὐδὲν πλέον, ὁ αἰθέριον μετέχειν ἐποίησεν· πάντα χοῦ σῴζων τοῖς γένεσι τὴν ἀξίαν, καὶ τὴν τάξιν οὐκ ἀφέντων ἀξιῶν εἶναι· ταῦτα εἰδότες αἰθέριοι· καὶ μεγάλην ὑπὲρ μεγάλων ὀφείλοντες χάριν, ὡς χρεὼν ὕστερον ἀφροίζοντες ἀλλήλους τέλεως ὤκιζον, τὰς ἀφροτόλεις ἐξελίσσον δίκας πρός τὸ τοῦ πατρὸς παραδείγμα βλέποντες ὅπῃ ἦν αὐτὸς τῶν ἄκρων τοῦ πατρὸς οἰκήτωρ· καὶ ἅμα τῶν ἀθανάτων τὰ πάντων ἐκόντες ἐξεπάμενοι· ὡς μηχανὴ τυφεώνων ἄρχειν ἤδη, καὶ τοῖς ἀρχομένοις συμφορώτερον εἶναι τοῦ γένους τὴν οἰκειότητα· καὶ τὰ ταῦτα ἐπιδεῖξαι ὁμῶς ἐκ τῶν δευτέρων· θεῶν μὲν τὰς βίας οὐχ ἁπλῶς διὰ τὸν τρόμον οὐδὲν δίοντας αἰθερώους δι' αἰῶνος τῶν ἄλλων ζώων ἐνόμιζε· φόνῳ τὸ ὅσιον μὴ φθείρωσι καὶ ἁρπαγαὶ καὶ βίαι μὴ γίγνωνται ἀλλὰ δίκαι βίαι ἔμπροσθεν ἢ· ταῦτα δὲ ἐνομοθέτει ζῴοις ὅπῃ ἔτι μένειν εἰς αἰθερώους ἀφ' ὧν καὶ δίκαιον μᾶλλον τῶν ἄλλων θεῶν, ἅπαντας μελετᾶν τοὺς αἰθερώους καὶ φυλάττοντας αὐτοῖς τὸν βίον· ἕπῃ οὕτω ἐξαρχῆς γένεσις ἐκδίος ἦμεν· ὡς ἄρα καὶ τῷδε τῷ παντὶ, καὶ ἡ τοῦ βίου σωτηρία, καὶ τέχναι, καὶ νόμοι, καὶ τὸ ὑπὲρ τὸν ὁμοίων γένος, κατὰ μέρος αἰδέσασθαι εἶναι τῇ δίκῃ χῇ· καὶ ὁ πρῶ αὐτῶν τούτων λογισμὸς, δίος ἐστὶ μέρος· ὅμηρος δὲ πόρρω τοῦ καιροῦ μαθικὸς ὢν· ὃς ἐποίησεν ἐν θεῶν ἀγορᾷ δίκα κωλύοντα θεοὺς αἰθερώων ἅπτεσθαι· ὁ δὲ, οὐ τοῦτο κωλύσειν· οὔτε μὴ κωλύσῃ αὐτὸς αὐτὸν ἀνδυόμενος· οὐ γὰρ θέμις αὐτῷ μάστιγα φῆναι· οὐδὲ ἐπ' ἄρα γνώμην ἔχειν οὔτε ἡ τὸ λύπης οὔτε ὁ τὸ μέτριος ὃς ἔχειν ἐξαρχὸς· ὅτι ἐποίει θεοὺς μὲν αἰθερώων ἅπτεσθαι, αἰθερώους δὲ θεῶν θέραπάντας τε καὶ ὑπηρέτας· ὁ δὲ μάλιστα περίφεν τὴ καὶ συνοίσειν ἔμελλεν ἀμφοτέροις· ἔστι σῶν πάντων δὴ τῶν ὄντων ζῴων ἅπτος τε καὶ δημιουργὸς, καὶ διὰ τὸν αὐτὸν πάντα γίγνεται ὅσα τὰ οὐράνια καὶ ὅσα ἐπίγεια· ὥσπερ καὶ τὸ ὄνομα αὐτὸ παρήλθοι· οὐ πρόρρω τῆς ἀπίας λεγόμενον ἐπεδὴ λέγωμεν δία· ζῆς μὲν γάρ, ὅτι ζωῆς τε καὶ οὐσίας ἑκάστοις ἔστιν αἴτιος, κἀκλήθη ἡμῖν· ὥσπερ δὲ καλὸν ἀπτώμενοι πάντες ὀνομάζομεν, κατὰ τοῦτον τὸν χώρον τῆς φωνῆς, ὁμώνυμον αὐτὸν ἐποιήσαμεν τῷ τῆς ἁπτὰς ὀνόματι· δία παρεσχηρδίσαμεν· ἐπεδὴ δὲ αὐτὸν ἅπαντά τε γίγνεταί τε καὶ γέγονε καὶ ὀλίου τε ἄπαυστος κίνησις ὑπὸ γῆς τε καὶ ὑπὸ γῆν, δίος ἐστὶ προόρησις· ἡλίῳ προεφαμὲν ὑπὸ τῆς τοῦ παντὸς κόσμου φανότητος, καὶ σελήνης δρόμοι· καὶ χορεῖαι πάντων ἄστρων, δίος ἐστὶ διακόσμος· ὅπῃ γῆς ὑπόρρυσις ὠκεανὸς, ἐκδίος ὥσπερ ἐξαρχῆς ἐγίνετο, οὕτω καὶ μένει· τοὺς ἑαυτῶν φυλάττων ὅρους· ὥραι τε καὶ ἑκάστοτε ἐκ τοῦ προτέρου γον τὴν πᾶσαν ἐπέχονται· καὶ ὁ πᾶς χρόνος ὡς ἡμέραι καὶ νύκτα μεμιγθεῖς, περίπατα τὴ καιρῷ τε ἑκατέρων ἔχει μηκοποιὰ παύσεις τὴ καὶ τοὺς τόνους ὡς διαρρήδην, πλείους ἢ ἐλάττους παρεχόμενος· ὅπου εὐαίου καὶ ὄμβρου σῦφωνία, δίος· καὶ ἀπόλλωνα αἰθερώτις χρησμῳδεῖ, δίος· νεμεσητία βουλαί, καὶ ἀσκληπιὸς ἰᾶται, αἰνεᾶς ὀργαὸ δίος γνώμη ταύτην εἴληχε τὴν τάξιν, καὶ ὥρα γαμηλία, καὶ ἄρτιμις λοχεία καὶ κυπρογένης διέρχεται οὗτος αἰθερώους, τὴν τοῦ μεγάλου συζυσαν πάντων διέργειαν γνώμην· πᾶσι τὰ ὁρῶν ἔνοικοι, καὶ νύμφαν αμάτων ἐπίσκοποι· οἷς δὴ τὴν κληροῦχίαν ἔχουσι τοσεδὲ ὧν τε καὶ δίος κουροι σῴζουσι τοὺς πλέοντας πειθόμενοι δὴ· καὶ μοῦσαι μουσικὸν δέρον καὶ κατὰ δεῖξαι, δὴ ὃς βουλεύοντος εἶναι μούσας καὶ μουσικὴν· βιῶν ἅμα καὶ αἰθερώων εἵνεκα, καὶ πάντα δὴ πάντα χοῦ δίος μετὰ, καὶ πᾶσιν ἐφ' ἑκάστης πρέπειος παρίδρυται· ὥσπερ οἱ δίδασκαλοι τοῖς παισὶ καὶ παραβάτας τοῖς ἡνιόχοις, καὶ ἀπάντων θεῶν διέργειαι, δίος εἰσὶν ὄρχοι, καὶ πάντων αἰθερώων ἅπτεσθαι τὴν ἡ τοῦ τύπου παραδεῖσαι τάξιν φυλάττοντες· ὅσον, ἐν στρατοπέδῳ συμπάντων στρατηγοῦ μοῖραί τε ὃν ἂν νέμῃ, ἐπίστανται εἰκότως· δίδασι γὰρ αὐτὸς, καὶ τοῦτ' ἔστιν ἄφυλλος ἐμαρμένη, ὅπῃ ἀφ' ἑκάστου νέμη ζῴοις· οὐ πάντα τὰ ὄντα γεννήματα· τοῦτον οὐκ ὁρῶν ἐκ φύσεως κορυφαί· οὐ πτεραὶ γνάθοι, οὐ πόλις, οὐχ ἡ κάτω τῆς θαλάσσης ψάμμος, οὐκ ἀστέρες οὐ νυξὶ μετρεῖν ἔστατοι, οὐχ ὕπνος ἴδιον τούτου μεγάλων τε καὶ μόνων ἑωρακότων τὰ λαμπρὸς ὀφθαλμῶν· ποταμῶν τε ὁ κάλλιστος καὶ ἀξιολογώτατος καὶ αὐτὸς ἄρα δίπτης νεῖλος ἦν· ἅπτα δὲ μεμιμούμενος τὸν πατέρα· καὶ οἷον ὕπαρχος ὢν αὐτοῦ ἴδιον κατ' ἀγνοῦσιν πταμμόνος, αὐτὸ ἴδιον δίος ὄμβρων, αὐτὸς ἔπεσι καὶ πλησίον τὴν γῆν· ζῴοις πάντων πατὴρ· καὶ τε ποταμῶν, καὶ οὐρανοῦ, καὶ γῆς, καὶ θεῶν, καὶ ἀνθρώπων, καὶ φυτῶν, καὶ δια τοῦτον ὁρῶμεν, καὶ ἔχομεν ὅσα ἔχομεν· οὗτος ἁπάντων διέργειας, καὶ ἔφορος καὶ προστάτης, οὗτος πρύτανις καὶ ὑγιεινὸν καὶ παμίας ὄντων καὶ γιγνομένων ἁπάντων· οὗτος ὁ τῶν ἁπάντων· οὗτος ποιητὴς, οὗτος ἐν μὲν ἐκκλησίας καὶ δίκας γίκην δίδους, ἀγοραῖος κέκληται· ἐν δὲ μάχαις,

ωσπερ τῇ ὑποθέσει, οὕτω καὶ τοῖς περὶ τοὺς περὶ τὸν οὐρανὸν καὶ γῆς ἐν τῷ μέσῳ καταλ
ληπτικῶς τὰ πάντα ποιοῦντι καὶ θεός ἐστιν ὅργανα ὅσα ἐστὶ πάντα · καὶ πορπαῖ καὶ γῆ καὶ θάλαττα,
καὶ οὐρανὸς καὶ ὅπλα τούτων ἰδικῶς ἕκαστα · καὶ ὅσα ὑπὸ ταῦτα καὶ θεοὶ καὶ ἀνθρωποι · καὶ ὅσα ψυχὴν ἔ
χει · καὶ ὅσα εἰς ὄλεθρον ἀκίνητα καὶ ὅσα δεῖ τοῖσι λαβεῖν · ἐποίησε δὲ πρῶτος αὐτὸς ἑαυτόν · οὐ κρά
τησ ἐν δώδεκα ἔτεσι τὰ τραφέντα · οὐδὲ ἐμέλλησεν αὐτὸν κρόνος καταπιεῖν · οὔτ' ἀντικείμενον λίθον
κατέπιεν, οὐδ' ἐκινδύνευσε ζῶς, οὐδὲ μὴν ποτε κινδυνεύσει, οὐδ' ἔστι πρεσβύτερον οὐδὲ θεός · οὐ μᾶλ
λόν γε ὃ ἐὼν τὰ πάντων πρεσβύτερος, γέγονε τε αὖ, καὶ τὰ γιγνόμενα ὑπ' αὐτοῦ τῶν τοιούτων · ἀλλ' οὐδὲ ἔστι
πρῶτος τὴ καὶ πρεσβύτατος, καὶ ἀρχηγέτης τῶν πάντων · αὐτὸς ἐξ αὑτοῦ γενόμενος · ὁ τόπος δὲ γέγονε
τὸ, οὐκ ἔστιν εἰπεῖν · ἀλλ' ὑπὸ ἀρχαίοις ἔφασαν εἶναι αὐτὸ πάντων τὴ καὶ μείζων ἢ ἐξ ἄλλου γε
γένεται · καὶ ὡς ὑπὸ τὴν αἰθέρα ἄρα ἐκ τῆς κεφαλῆς ἔφυσε · καὶ γάμου οὐδὲν προσδεηθεὶς εἰς αὐτὸν,
οὕτως ἐπὶ πρότερον αὐτὸς ἑαυτὸν ἐξ ἑαυτοῦ ἐποίησε · καὶ οὐδὲν προσδεηθεὶς ἑτέρου εἰς τὸ εἶναι · ἀπ' αὐτὸ
τοῦτο πάντων πάντα εἶναι αὐτὸν ἔφασαν εἰκότως · οὐ γὰρ ἦν χρόνος εἶναι · οὐ τις χρόνος ἦν τότε · ὅτε
μὲν ἄλλο μηδὲν · δημιουργοῦ γὰρ ἔργον οὐδὲν ἔστι πρεσβύτερον · οὕτω δὲ ἀρχὴν ἐκ πάντων ζῶς τὴ
καὶ ἐκ θεὸς πάντα · ἅτε δὲ ὢν χρόνου τε κρείττων καὶ οὐδενὸς ἔτι ἔχων τὸν αὐτὸν λόγον, αὐτὸς τε δημιοῦ καὶ
ὁ κόσμος ὢν · οὕτω πάντα ἐποίησεν · ἐποίησε δὲ ὧδε · εἰ δέ τι σφαλλόμεθα, ὁμείλιχες ὁμῖν κε
κλήσθω · ἄρχεται ἐκ μελίων καὶ ποιεῖ γῆν ὅσας αὐτῷ τὰ πάντα ἐν ταὐτὸς βιβάσι · ῥίζωσας τὸ
ῥίζωμα ἀπείρους τὸ βάθος καὶ πυκνώσας, πέτρας τε αὖ τὸ γόμφων καὶ τῇ δ' ἄλλῃ πυκνῶσαι φύσει
εἴληχεν · ὅρη τε ἐξανατείνας, νήσους καὶ κυμάτων ἀλεξητόρια · καὶ πεδία ἐν μέσῳ καταμίξας · ὀρέων
ὕδρας καὶ γῆς · ὅπως δυνάμεις τῷ ἑτέρῳ τὸ ἕτερον πυγμῆς · ὅσα δὲ αὐτῷ τὰ δύνατα τοῦ βάρους εἶ
χεν, ἐπὶ γῆ θάλαττα ἐπὶ τῇ γῇ μέσην ἐν μέσῃ τιθείς · ὅια δὲ ἐπὶ γειτόνων φιλίαι καὶ κοινωνίαι πρᾶγ
ματα διόμενος, ὡς παμφύσις ἐγκατέμιξεν · οἱ ἐκ γῆς ἐς τὴν θάλασσαν ἐνίσεσθαι · καὶ πάλιν ἐκ τῆς θα
λάττης κατ' ἄλλους ἀφανεῖς τόπους εἰς τὴν γῆν ἔμελλον ὑπορρυήσεσθαι · καὶ συνάπτειν ἑκάτερα
πρὸς ἄλληλα · συνίκλειε τι αὐτὸ οὕτως · ὡς εἶναι μέσα ἑκάτερα ἀλλήλων · νῆσος τε καὶ πορθμοῖς
καὶ ἰσθμοῖς τὸ ἕτερον τοῦ ἑτέρου ἀεὶ ἐν μέσῳ γιγνόμενον, ὥσπερ δὲ τὴν γῆν δίεκα τέρα τοῦ ὑγροῦ
τος ὠχύρωσεν, οὕτω τὴν γῆν αὖ καὶ τὴν θάλατταν διἀλλήλων ἀμφότερα ἀσφαλῶς ποιῶν · ἀσφαλὲς τε
ὑπὸ ἀμφοτέρων ἔστησι · γῆς καὶ θαλάττης αὐτοῦ · καὶ πῦρ αὖ κεῖνο ὃ δὴ ἀθέρα ὀνομάζουσι, ἅπαντ'
σας, πιτρέψε τοῦτο τὰ πάντα καταλαβεῖν τῆς πολυτεχνίας τὰ κράτιστα ἐν ταὐτὰ τοῦτ' εἰσιὼν καὶ
πανσόφως μὲν ἄρχεσθαι τὸ πάντα οὐρανοῦ, ὥσπερ τοῖς νόσοις τὴν θάλατταν · καὶ δι' αὐτῶν ποιήσας
διαφανῆ · τὴν τοῦ πυρὸς ἀκτῖνα ἐνεῖναι, καταπίμπλασθαι μὲν ὑγρῶν ὑπὸ τῶν, ἐπὶ πλείστας ἅπαντα ταῦτα, ἀλλ' ὀξύτερον ἢ τοῖσιν ὑγρεῖ ἅμα δὲ, τῇ ποιήσει
τὴ καὶ δημιουργίᾳ, διόρεξε καὶ τὸ εἰκὸς ἕκαστα · καὶ κλήρους ἀπένειμε · τοιῶνδε ὧδε τὰ περὶ τοῦ πα
ἑκάστοις τόδε τοῖς τοιούτοις ἐκείνου γένεσι οἰκήσεις τε καὶ λοιδορίας τοῖς γενεθείσιν ἀπεδίδου · θεοῖς μὲν
ἐν οὐρανῷ ὅλον ἐν ἀέρι πολεῖν τοῦ πατρὸς οἰκεῖν · ὁ δὲ κάλλιστον τε καὶ λαμπρότερον, οἰκητήριον ἀγ
γάπτον οὐδὲ γῆρας ἔνασπεῖς αὐτό · ἀθρώποις δ' ἐπὶ γῆς · θαλαττίοις δὲ φύλοις τὴν θάλατταν ἀπ'
δωκε · καὶ ποταμοῖς ἄρδα · ὡς μάλιστα τῆς ἀξίας ἐμέλλον ἕκαστοι τύχεσθαι κατὰ τὴν αὐτῶν φύσιν τε
καὶ δύναμιν, τὰς λήξεις διοῦσκόμενοι καὶ τὰς συγγενεῖς οἰκήσεις λαμβάνοντες · τὸ μὲν γηγενὲς τε
καὶ γεώδες φῦλον, τὴν γῆν · τὸ δὲ ὑγρότερον τὴν θάλατταν · τὸ δὲ κουφότερον, καὶ ξηρότερον, τὸν ἀέρα ·
τὸ δ' αἰθερῶδες τε καὶ διάπυρον καὶ πᾶσι τούτοις ἄπτερον, τὸν ἀθέρα τε καὶ οὐρανόν · οὕτω δὲ
ὡς ὑπὸ πόλιν ποιῶν αὐτὴν ἑστεμμένος, εἶτα τοὺς ἄνδρας εἰσῆγεν · ὡς δὴ διέφυρε τὴν ὕλην καὶ κα
τέσκιδνατο τὸν κόσμον, ἐπολέμουν γειτόνων, πάντα ἐξῆς ποιῶν συνάρμοσις καὶ πρόνοια τοῦ μηδὲν
παραλειφθῆναι, τὸ μὲν οὐ πάντα πρέποντα καὶ πίλια ἀλλήλοις · δημιουργὸς αὐτὸς καὶ οἰκητὴς τοῦ
παντός · οὐδὲν τε καὶ δυνάμεις ἔχων · ὡς δὴ καὶ θεῶν ὅσα φῦλα, ἀπορρέον τῆς δίος τοῦ πάντων πα
τρὸς δυνάμεις ἕκαστα ἔχει καὶ ἀπέχωσε κατὰ τὴν ὁμόρου σειρᾶς, ἃ πάντα εἰς αὐτὸν διεκτηται ·
καὶ πάντα ἐξ αὐτοῦ ἐξῆπται · πολὺ καλλίων ἅλυσις ἢ κατὰ χρυσῆν τι καὶ εἴ τινα ἄλλην τις ἀπόσοιτο
ἐν · ὅρατά τε καὶ ἀόρατα ἐν δύο τούτω σύναγωγὰ τὰ πάντα καὶ ἰσχυρότατα · ἐν τοῖς πρῶτα ἐγίνετο
ὅπως αὐτῷ τὰ πάντα συνέχειν · τὸ, τι ὕπνου φῦλον, οὐ μέρος οὐδὲ τῆς αὐτῆς ἅπαν μοίρας οἴκι
σεν οὐδὲ ἀπενόσφισε μὴ οὐ καὶ ἀνθρώπων ὡς καὶ θεῶν εἶναι πατέρ · ἀλλ' ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους ὥσπερ
ὑὸν οἱ τὰ μῦρα σκιάζοντες, ὅσον ἐν οἷόν τε πρόσθεμά τι καὶ ἐμμεμιγμένος κάτω, τοῦτο τελεώτατο
ἀνθρώπου σπέρμα εἶναι οὔτι τιμὴν ἴσην · οὐδὲ δύναμιν ὁμοίαν ἔχον · οὐδὲ κακῶν ἐλαφρότης τι καὶ ἄ
μοιρον · ὡς πρὸ ἐκείνου τὸ πρότερον γένος · ὅμως δὲ ἐπιμοιρότερον τοῦτο ἄλλου ὑπνου γένους · ἅτε τοῦ
λογικοῦ κοινωνικὸς καὶ οὐ πάντα πάσῃ ἀπολλαμένων τῆς θείας μοίρας · ἀλλ' ὅσον ὀχεῖ τοῦ ὑπνου
τὸ πλεονάσον ἰχνος · οὕτω δὴ προσδέησε μὲν καὶ ἀρχὰς καὶ προστάσης, δίδωσι θεοῖς · δ' ἄνδρα δὲ

μὲν ἄλλας αὖ ἔχων εἰπεῖν πόλεις ἀξίας καὶ ἀνδρώπους· καὶ τὰς περὶ ταύτας ὁμιλίας, καὶ σωφρόνως μὲν ὡς ἐν οἰκείοις ἀγαθοῖς, πῶς οὐκ εἰκὸς ἐστὶν τρυφῆς ἐνίσομαι· τὸ δ' αὖ εἴποις ἂν ἀνδρῶν ἐν βουλῇ περίοις· καὶ ἀκουσόμενος ἔξω παραδείγματος· τὸ δὲ καὶ περὶ εἰπεῖν ὁπόσων τὰ πάντα δύναται περοέχειν, ἆρ' οὐ θεία τις χάρις καὶ τὰ περὶ τὰς ἑαυτῶν ἔχουσα; φαίην ἂν ἔγωγε εἰ καὶ μεμνῆσθαι τῶν κρειττόνων· ἢ δὴ τοίνυν πρῶτον ἀκουστέον λεγόντων, ὡς αὐτοῖς περὶ οὗ καὶ ἀνδρυσομένοις φασεὶς ὁ θεὸς χεῖρα ὀρέξειν· εἶτα περὶ δὲ τὰ φύσουσιν ὡς πράγματα ἅπαξ καταστήσασθαι τὸ εἰκὸς ἀκολουθήσαντας τοῦ θεοῦ· οὐ δὲ τοῦτα ἀκούειν μᾶλλον, ἢ λέγειν ἔχομεν τὰ περαμένοι. ὅσα δ' αὐτῶν οἷόν τι ἀπομνημονεῦσαι, ἐν τοῖς ἱεροῖς καὶ ταῦτα ἔνεστι λόγοις· ἀεὶ καὶ σοφίσματα συκλικὰ σύκλῳ πρὸ τῶν ἐφ' ἡμῶν ἐγκαλεῖν τι προσῆκεν λέγειν παρὸν θεοῦ. ὃς εἰ δεῖ χρήσασθαι, καταβαλεῖν τινα τῶν παρὰ λαμπρῶν αὐτὰ γνωστῶν· μαθήματα δὲ ἡμῖν γε καὶ μέλη καὶ λόγων ὑπάρχοντα· καὶ πρὸς τύπος ἐγνωσμένα αὐτὰ χρὴ τὴν λέξιν ὡς πρὸ οἷς τοῖς πάσι τὰ γράμματα. ἆρ' εἰς τίνων ὡς πρὸ κεφαλαίων τῶν διηγησιῶν τοῦ θεοῦ, καὶ δὴ καὶ παρακλείσομεν τὸν λόγον ἐνταῦθά που· ἐμοὶ γὰρ ὃ δίκαιον ἀσκληπιὲ, πολλὰ καὶ παντοῖα ὡς πρὸ εἶπεν, παρὰ σοῦ καὶ τῆς σῆς φιλανθρωπίας γεγένηται. μέγιστον δὲ καὶ πρώτης χάριτος ἄξιον· καὶ χαλεπὸν ὡς εἰπεῖν ἢ γνῶναι τὸν οἱ λόγοι. τὸ γὰρ τοῦ πινδάρου μετίβαλεις· ἐκείνου μὲν γὰρ ὁ παῖδα ὠφελήσαντος λόγος· ἐγὼ δὲ εἰ ἐμὲ ἔφην ὠφελῆσθαι προῆκτης εἶναι πρὸς τρεῖς τι παρ' αὐτοὺς καὶ τῆς ἀσκήσεως κατίσης ἡμῶν· καὶ οὐκ ἀπέχρη ταῦτα· ἀλλ' ἃ καὶ πρὸς εἰκὸς ἦν ἀκολουθῆσαι, καὶ πρὸς τὸν ἐπιμελήθης· ὅπως ἔσται σοι τὸ ὄργον ἐνδόξου καὶ οὐκ ἔσται, οὐ τέλος, οὐκ ἰδιώτης· οὐ τῶν εἰς ἄρχοντας πλούτων, ὃς οὐ καταμεμφόμενος ἡμῖν ὁμιλήσας οὐκ ἀπαράσπετος ὅσον οἷός τε ἦν γὰρ ἔπαινον ἐκτείνων· οὐ τὸν ἐμὸν οἶμαι λόγον ταῦτα ἐργαζομένων, ἀλλὰ σοῦ τοῦ κυρίου· τὸ δὲ δὴ μέγιστον τὸν πρὸ ταῦτα, τὸ καὶ τοῖς θείοις βασιλεῦσι πρὸς τὸν οἰκειῶσαι, καὶ χωρὶς τῆς ἐπὶ τὸν γραμμάτων συνουσίας ἀπόδειξαι λέγοντα ἐν αὐτοῖς καὶ ἀκουσόμενον, ἃ μαθεῖν πάντα καὶ ταῦτα ὁμοίως μὲν παρὰ τῶν βασιλέων· ὁμοίως δὲ τὸν βασιλίδων γενέσθαι· καὶ πάντος δὴ τοῦ βασιλείου χοροῦ· ὁδυσσεῖ δὲ ὑπῆρξε παρὰ θύρας ἐν ἀλκινόου καὶ φαίαξι ἀποδείξασθαι· μέγα δὲ τοῦτο καὶ μέγα ἐν καιρῷ· καὶ ταῦτα πρὸ οὗ πρὸς ἐπίπραξαν· καὶ τὸ σύνθημα παρὼν αἰσχαλοῦν ἄργω· σοῦ δὲ εἵνεκα ὅτι πολλὰ εἵνεκα προύγαγεν εἰς μέσον, ὡς φαίην μὲν ἐν τοῖς λόγοις· καὶ γέγονεν αὐτὰ καὶ τῶν κρειττόνων τὰ πλείω πάντων· πρὸς τῶν καὶ πρὸς ἄλλων ἐπέρων, οὐ πάντως ἡμῖν ἰδία, καὶ τοῖς ὁμιλίαις πᾶσι περὸς ἐντυγχάνουσι τὴν δύναμιν ἔχουσι χάριν οὐ παυσόμεθα· ἕως ἂν πρὸ μνήμης καὶ τοῦ φρονεῖν ἡμῖν μετὸν τυγχάνῃ· φαίην δ' ἂν ἔγωγε καὶ ταύτην παρὰ σοῦ κεκομίσθαι τὴν χάριν, τὸ σὲ τὸν παῖδα ἄριστον ἐπιρεῖναί τι ἡμῖν, καὶ ἀμφιζήτητον τοὺς λόγους.

ΕΙΣ ΔΙΑ.

ἄδεσοι κατ' ὀχὴν ζῶ βασιλῶ πι καὶ σὺ τὸ δ' ὧρα αἰάγομεν· σὺ δὲ δίξαι χάριν ὡς πρὸ ἔσυσας, ὄμμενῶς καὶ πρόσου τὰ χαριτήρια· τῷ πι λόγῳ ἐ παρκισον· κρ παρὰ πα μφωνὲς ὅσον αἰδρώπου λόγον ἐξικέσθαι δύνατον ὡς πλεῖστον· ὡς μὴ πλείως καπαγίαστοι γινώμεθα· μὴ δὲ ἀπὸ τοῦ παιρὸς τοῖσιμεν· καὶ τοι περὸς αὐτῷ γινόμενος, οὐκ ἔχω τί γένωμαι· ἀλλὰ νῦν μοι δοκῶ καὶ φοβερὰ μαθεῖν, ὡς πλείως ἄρα ἐκεῖνο δύνασθαι· καὶ οὐκ ἐν ἐμαυτῷ νῦν γε τῆς θαλάττης· κατὰ τοιοῦτον δυσχέρειος· ἀ μήτ' ἀπομπλαρῶσαι ἐάσειν, μήτ' ἐγχειρῆσαι σωφροσύνης ἴσως ἔχει πίστιν· ὑπισχνούμενος μὲν γὰρ ὄρειν δίος, καὶ ταῦτα αὖθι μέτρου· ὑ πολλὰ τότ' ἂν ἐν θαλάττα καὶ παῖ ἐποίει καὶ πράττειν καὶ λέγειν· ὅμως δὲ, οὐ γὰρ ἐκπεπόνηται οὐδὲν ἀνεκπόνητον φασὶν ἄρα παῖ ὁ ποῦν ὅπως οὖν ἀσπουδάζομεν, κρεῖττον ἢ καθ' ἁπλῆν ἐκλαφθεῖν, πφαιθῶμεν ἀμωσγέπως ἀφοσιώσασθαι περὸς τὸν θεόν· τοῦ δὲ κάλλιστου ἐνδιήτερον, αὐτῷ μελήσει· καὶ δ' ὃ μὲν ὅλως ἐκλιπαῖν, ἀγύιας οἵσει δόξαν, ἣν οὐ δέομαι ἐν τοῖς περὸς τοὺς θεοὺς ἔχειν· τοῦ δὲ μὰ ἐφιέσθαι, ἢ τοῦ πράγματος αὐτοῦ φύσις παρίζει τὴν συγγνώμην· οὐ γὰρ ἐκόντος ἐλλείπειν δόξομεν· ἀναγκαίως ὑστεροι γίγνεσθαι· ὡς δ' εἰπεῖν, κρεῖττον εἰ δεῖ γέλωτα ὄφλειν, ἢ μεμψιν ἐκεῖνον· ἐπεὶ τοῦτο δίζάμεθά πι καὶ οὐκ ἄν ἄλλως ταῦτα ἔχοιμεν δ' ἂν ὡς πρὸ τῶν ἀλλήλων τοὺς ἀπογράψαντας ἑαυτούς, μὴ ἀπαχωρεῖν· ἀλλ' ὁμόσε ἰέναι καὶ περιέσθαι τοῦ ἀγωνίσματος· εἶεν δὲ μοῦσαι δίος παῖδες· οὐ τοῖς ἔγωγε ὁρῶ τό τι αὖ τις ὑμᾶς ἄμεινον καλέσειν ἢ νῦν· εἰ δ' ὑμεῖς γε ἐπόλυμπου σὺν ἀπόλλωνι μουσηγέτη τὴν θείαν ὠδὴν ἄδητε, ὑμνοῦσαν τὸν ὑμέτερον πι καὶ τὸν ὅλων πατέρα· εἶτα περεία φίλον ἡμῖν ἐνδεικνυμένου εἶτα ἐλικῶνι τῷ βοιωτίῳ χορεύητε· τὸν δίος ὄργων τι καὶ δικαιῶν ὅτι πρὸ ὄφελος, ἂν ὦ πάντ' εἰδῶμεν, τέλειν δρᾶν ἐχόμεθα· τί πλημμελοῦμεν εἰ πεῖν πρὸ δίος· δ τι μοι μανικὸν γενέσθαι τὸν λόγον· ὡς

πρὸ

Ρολλά δ' ἡ γολλάκις ἐνυξί τι καὶ ἡμέρας ἰδία τι καὶ δημοσία κλυδεὶς ὑφ' ἡμῶν ἀσκληπιὸς ἰάσατο· ὡς ἀσμένως καὶ ἡ παρτεθοῦσιν ἴδοιμι ἂν, οἷον εἰκὸς παλαίοις γολλοῦ καὶ καπηφείας λιμένος τι λαβέσθαι γαληνοῦ καὶ προσφ
ὸ θεῖν τὴν κοινὴν τῶν αἰθρώπων ἑστίαν, ἧς ἀπλήστως μέν, οὐδεὶς δ' ἥκιστ' ἂν ὑφ' ἡλίφ· δὶ χυρίσασθαι δ' ἔστιν, ὡς ἑλλήνων γε οὐδεὶς πω πείσομι μέχρι τοῦδε ἀπέλαυστ· καὶ γὰρ εἰ σφόδρα ἑωδόπταῖ μοὶ λέγειν, οὐκ ἂν πίον γε οὐδὲν μᾶλλον· οὔκουν τάγε προσρήσεις τὰς ἐφ' ἡμέρα ταύτας ἐλλείπομεν φάρυγ-
γας τὴν συνήθειαν ἀλλὰ καὶ κατ' αὐτὸ τοῦτο φυλάττομεν, ὅπως ἐλάσσω μεν ἐξαρχῆς· ἐμοὶ δ' ἄμα μελὲς μὲν δή σου καὶ ἡδίων ἡ τῶν θυμάτων τι καὶ τῶν θεαμάτων χάρις τι καὶ τιμή· εἶτα κατὰ τὴν ὑσπόδου παράστασιν γινομένου· εἶτα καὶ προθυμότερον τῆς δυνάμεως· ἡδὺ δ' ἄμα τοῦ λόγου μοι, πολὺ δὲ μάλιστα προσήκειν φαίνεται· εἰ γὰρ οὖν ὅλως μὲν κίρδος αἰθρώπῳ τοῦ βίου· καὶ ὡς τὰς εἰ κεφάλαιον, ἡ πρὸς τοὺς λόγους διάτριβή· τῶν δὲ λόγων οἱ πρὸς τοὺς θεοὺς ἀναγκαιότατοι καὶ δικαιότατοι· φαίνεται δ' ἡμῖν γε καὶ ὁ κατ' αὐτοὺς τοὺς λόγους παρ' αὐτοῦ θεοῦ γενόμενος· οὔτι τῷ θεῷ καλλίων χάρις δίμαι τῆς ἐκ τῶν λόγων, οὔτε τοῖς λόγοις ἔχοιμεν ἂν εἰς ὅ τι περεσπον χρησαίμεθα καὶ δ' λέγωμεν ἀ παρχὸς ἀρξάμενοι· κοινὰ μὲν οὐδ' ὅπη καὶ βωμίτα· πῶς γὰρ οὐ πόσο δ' ἡμῖν δίκαιότατα ὅσα προσπέπτωκε καὶ μιοταζόντος τοῖς θεραπείας, ἀμείνους αἰεὶ ἴομεν, ἢ παραλειπόντες ἀ μὴ δεῖ τῶν αὐτῶν ἀξιοῖσι γὰρ ἀσκληπιοῦ δυνάμεις, μεγάλα τι καὶ πολλαὶ μᾶλλον δ' ἅπασαι· οὐχ ὅσον ὁ τῶν αἰθρώπων βίος χωρεῖ· καὶ δὶς ἀσκληπιοῦ γεών, οὐκ ἄλλως οἱ τῆδε ἱδρύσατο ἀεὶ ἐκ θεοῦ ἐμοὶ πρὸς ὁ δίδασκαλος· εἰκὸς δὲ πατρὸς μᾶλλον, ἐν ὅτῳ δὲ ταῦτ' ἐδίδαξε πρότερον· καὶ ὅπως ἐν τοῖς ἱεροῖς λόγοις εἴρηται, οὕτως ἔσθ' ὁ γε πᾶς ἀγὼν καὶ ἐμῶν σωτὴρ τῶν ὅλων, καὶ φύλαξ τῶν αἰθρώπων· εἰ δὲ θέλεις πραγματεύεσθαι περὶ τοῦ, ἔφορος οἰάκων σύ τοι τὰ πόντια ἀεὶ καὶ τὰ γιγνόμενα· εἰ δ' ἀπόλλωνος παῖδα καὶ πρίτον ἀπὸ δίος νομίζομεν αὐτὸν, κἄδις οὖν καὶ συναπτόμεν τοῖς ὀνόμασιν· ἐπεί τι καὶ αὐτὸν γε δία γενέσθαι λέγουσί τινες· πάλιν δ' αὖ τὸν ἀπόφαίνουσιν ὅτι τῶν ὄντων πατέρα καὶ ποιητήν· ἀμφὶ ταῦτα μὲν ὡς φησι πλάτων, ὅπως αὐτοῖς τοῖς θεοῖς φίλον, οὕτως ἐχέτω καὶ λεγέσθω· ἐπαινέλωμεν δ' ὅθεν ἐξέβημεν· πάσας δ' ἔχων ὁ θεὸς τὰς δυνάμεις, διὰ ταύτων ἄρα διέργεται τὸν προείλετο τοὺς αἰθρώπους· ἑκάστῳ τὰ προσήκοντα ἀποδιδούς· μείζω δὲ καὶ κοινοτάτην διέργεσθαι εἰς ἅπαντας κατέθετο· ἀλαόπτον ποήσας τὸ γένος τῇ δαδουχῇ γάμους τε καὶ παίδων γενέσεις· καὶ προφῶν ἀφορμὰς καὶ πόρους διὰ τῆς ὑγιείας ἱεργασάμενος· τὰ δ' ἐν μέρει πρὸς αὖθρα ὁρῶν, ὅδε δι' ὀνείρου· ὅθεν δ' ἡ πίχνας καὶ ἅπαντα δύματα· καὶ βίους ταύτας· κοινῷ τε φαρμάκῳ πρὸς ἅπαντας τοίους καὶ πράξεις πάσας τῇ ὑγιείᾳ χρώμενος· ἰατρεία δ' ἐς τὸ μέσον καταστάτη καὶ φιλοπιχεῖ αἰεὶ ἐκείνῳ τῷ νύκτα καὶ ἡμέραν· ἡ δὲ δίυμία τῶν αἰεὶ δ' ἐομένων τε καὶ δ' ἐπισμῴων· ἄλλοι μὲν οὖν ἄδυνάτα ἄλλα καὶ ἄσα τοῦτον τὸν αἰεὶ χρόνον ἐγὼ δὲ ἴσον εἰς ἐμαυτὸν οἱ ἴσοι μισθὸν εἶναι βούλομαι· εἰσὶν οἱ φάσιν αἰσχρῶν κείμενοι ὁμολογούμενα δ' ἔστι λέγοντες· καὶ πάλαι τῷ θεῷ μελετώμενα· ἡμεῖς τοίνυν οὐχ ἅπαξ ἀλλ' οὐδὲ ῥᾴδιον εἰ εἶεν ὁσάκις τὰς δίεργεσίας ταύτης ἐτύχομεν· ἔτι καὶ χρόνους ἔστιν ὅτε ἐπέδακεν ἐκ προῤῥήσεως· πύστιν δ' ἡμεῖς ἴσμεν· τοῦτο γὰρ εἶναι ἀλυκτὸν· ἀμὰ καὶ μέλι τοῦ σώματος ἀμῶν τε καὶ τοιούτοις λέγω καὶ γυναῖκες, προνοίᾳ τοῦ θεοῦ γενέσθαι φῶσι, ἴσον παρὰ τὰς φύσεως διαφθαρέν ἴσον· καὶ καπαλύουσιν ἄλλος ἄλλο τι· οἱ μὲν, ἀπὸ στόματος οὐ τοσι φαίζοντες· οἱ δὲ, ἐν τοῖς αἰσθήμασιν ἐξηγούμενοι· ἡμῖν τοίνυν οὐχὶ μέρος τοῦ σώματος· ἀλλ' ἅπαν τὸ σῶμα συνδεές τι καὶ συμπάθειας αὐτὸς ἔδακε δωρεά· ὡς γὰρ προμιθὺς τἀρχαῖα λέγεται συμπλάσαι τὸν αἰθρώπον· πολλὰς οὐδύνας τε καὶ ἀλγηδόνας καὶ ἀπειρίας μεθημερινὰς τε καὶ νυκτερινὰς ἀφεῖλε τελλοῖς, οὓμενοι ἔχειν τὰ αὐτοῦ ὅσοις· τάς τε ἡμετέρας καὶ ταῦτα πρυμίας, αὐτὸς μὲν ἄρτα συνοικήσαντος δὲ καὶ ποιήσας φαίνεται καὶ μὴν τόγε παράδοξον, πεῖσον ἐν τοῖς ὁράμασι τοῦ θεοῦ· ὅτον, τὸν μὲν, γύφουσίνειν· τὸν δὲ, κωφείου· τὸν δὲ, γυμνοῦσθαι καὶ λούειν ψυχρῷ· θέρμης οὐ δ' ὅλως ὡς αὐτὸς δόξαι δόμενον ἡμᾶς καὶ τοῦτον τοίνυν τὸν πρόσωπον πεπικε· καταῤῥοὺς καὶ ῥύκες, τοπικοῖς καὶ θαλάττιοι κόνοι· καπακλίσεις ἀπρους, ὁδῶν μύκησιν ἰώμενος· προφῶς δ' ἐν δεία συνέχει, τὰς ἀμυθήτους καθάρσεις προσθείς· αἰσπερεῖ δὲ ἀπερσύνη, λέγειν καὶ γράφειν πρὸς τάττων ὥστ' εἶναι τοῖς οὗτοι θεραπεύειν ἐπίτηδες αὖχημα, μὲ δ' ἡμᾶς ἀμοίρους εἶναι τούτου· καὶ μὴν, οἱ μὲν, καρτερήσεις ἐσαν ἴσον δικαίους καὶ ὅπως καὶ δία ὑπόμειναν τοῦ θεοῦ καὶ ῥυθμοῦ· οἱ δὲ, ὡς ῥᾳστώνην δώρεται δὲ ὀντο· ἡμῖν δὲ πλεῖστα μὲν δὴ τοῦ κεκαρτέρηται καπὰ τελλοῦς καὶ ταπεδάκνους πρότους· τὰ δὲ, πάντα κούφως ἐν ὑδρῇ γιγνέσθαι ὡς μαθαρσοῦ τοὺς πυφῶντας αἰεῖναι βούλομαι πεῖται ζῆν· καὶ τὰς

καὶ ἔτι πλείονων. καὶ τῷ χρόνῳ σμικρύνουσιν, ὥσπερ ὁμεῖς τὸν οἶνον. ἢ καὶ πύπτει φύσει τις ἀὴρ εἶναι, ὅτι ἐξ ὄμβρων αὔξεται. καὶ τί δεῖ πρὸς οὐ πᾶσι τοῦτο συμβεβίβηκε. πᾶσι γὰρ ὕδωρ τοῦτο. καὶ οὐκ εἰκάσαις ὑμᾶς ὅπου τοῦτο αἰεὶ ἀλλὰ παρίσμεν αὐτοὶ τοῖς ὄμβροις. καὶ προσοικοδομεῖ ὡς ἔτυχε εἰπεῖν τὰς ὄψεις. καὶ ἔτι γε αὐτῶν ἐπελαχίστῳ τῷ ἀρχαίῳ, τὸ ἐκ τῶν ὄμβρων προσλαβόντες καὶ αὐξηθέντες, ὅμως οὐδὲν ἐκ τοῦ νικᾶν παρέχονται τὴν αὐτὴν χρείαν. δεῖ, καὶ τοῦ βίρους αὐξῆται. τοῦ δὲ χειμῶνος ἐὰν αὐτοῦ καὶ τότ' ἔτι βέλτιος. γλυκύτητι τίνυ τοσοῦτο οἴει νικᾶν τοῦτο τὸ ὕδωρ ὅσον οὐδὲ αἰσθητὸς. καὶ τι τούτου τὸ ἄπτον. ἐκείνου δ' ὥσπερ τις αἰ φαίη. ὅτι κινδυνεύει πρότερον πᾶ ἀεὶ τὸ ἀσπαχιζόμενον αὐτοῦ ῥεῦμα, ἴσον εἶναι τῷ κυρίῳ καὶ παρὰ πόδ' οὐ τῶν ἐκείνου βαῦμα. ἢ πῶς οὐκ ἐκ παραδόξων ἄπασι σίωσείκτηται ὧγε ἄπκυρεῖ μὲν, ὕδωρ οὐδὲν. ἀλλὰ καὶ πίπτωι ἐγγύτατα τῆ ξηρᾶ πᾶ. καὶ τὰ ὄρη μονονοὺ φλόγα ἀφίησιν. ὅθ' ἐν μέσῳ ἴδοι ἂν περιῶν τούτων ῥέων, πάσας μὲν λίμνας. πάντας δὲ κόλπους κατείργει πλεῖν τοῦ ὕδατος. οὐ μόνον γὰρ τὸς αἰαβάσεως χρόνον, ἀλλὰ καὶ γὰρ ἄλλον ἅπαντα. καθίστηκε δ' αὐτὴ μᾶς στυγὸς ἀπασι τῇ γῇ. καὶ οὔτε πόλις. οὔτ' οἶκος, οὔτε χωρίον οὐδὲν, ἐκφύγει τὴν ἐκείνου χρείαν καὶ δύναμιν, ἀλλὰ τοιγὰρ δύναται πᾶσις ἐν μεσογείᾳ τῶν πόλεων. καὶ τοῖς ἐν ταῖς ἐχθαπαῖς, ὅπερ τοῖς ἄπωθεν ταῖς ὄχθαις κατακτισθεῖσι. μᾶλλον δ' αὐτοῖς τοῖς πλείοσι μέσον πρὸν ἐπεισελθεῖν δεῖ ὁ περισμὸς ἦκε καὶ δύο ποιὸς ὕλος εἶναι, τὰ μὲν ἄλλ' ἀμύητα. ἄμμοι δ' ἐκεῖναι καὶ γῆς χάσματα, αἱ τὴν πηγῶν καὶ ἑλῶν, ἵστην αὐτῷ μὲν μᾶ κωλύειν. ἀλλ' ἀπχνῶς ὥσπροί τὴν ἴναπίαν τῷ πατὶ βαδίζοντες τῶν ἀγέρων, ἴναπία καὶ τοῖς καιροῖς καὶ τῇ φύσει τῆς χώρας δίρεται. καὶ τι τίς οὐκ αἰσθήσῃ, καὶ τοῦθ' ἕνεκα ἴσον αἰσθησόμενον ἐκρινεν, ἐξαρκέσαι τοῖς χάσμασι, καὶ πληρῶσαι τὰ διηκόπα. μᾶλλον δ' ἔτι πύπου πρὸ προνοίας τῆς ἄμμου τῆς αἰωφελοῦλην. ὅθ' ὥσπερ φιλοτιμῶν, πρὸς τὰ ἴναπία αὐτῷ, γὰρ πρὸ ἐργάζεται. καὶ πρῶτα μὲν, τὰ πρῖλα καὶ τὰς χαράδρας πλήρωτον ὑπαλλοὶ ὑπβρύχιος, ὥς περ οἱ φαλοὶ καλυμβῶται. πρίμασις τὸ κατὰ τὰ πρῶτα τὸς αἰαβάσεως. ἔπειθ' ὑπὸ αὐτοὺς τι καὶ τῆς χώρας ἵστασι. πρῶτον ἀεὶ πρὸς τὸ μέσον μέτρος ἦδη. εἰ δέ τις ὄδοι τὸ ἀφαιρεῖ τοῦ ὄρους, μειζόνως αὖ ἐθαύμασον τοῦ ἐρημένου. πολλοὺς γὰρ ὁμοῦ ποταμοὺς τῶν νῦν εἰς πρῶτους τελούντων, οὐκ αὖ ἀρκέσαι τοῖς κάτω τῆς χώρας. ἀλλ' ἐμπεσόντας αὖ αὐτοῖς κρυφθῆναι ὥς περ ὑπ' ἀφανίζεσθαι λόγος. νῦν δ' ὥσπερ τῶν πυραμίδων. τὰ μὲν κορυφὰς ὁρῶντες ἐκπεφόμεθα. τὸ δ' αὖ πᾶλον καὶ ὑπόγειον τοσοῦτον ὄν ὑγνόημεν. λέγω δὲ τῶν ἱερῶν ἔκρυον. καὶ δι' ἃ καὶ πρὸ νεῖλον κορυφωθέντα μὲν, ἀγνοεῖσθαι δοκεῖ. καὶ πρὸς τὸ προκείμενον κρίνομεν τὸ ὑπόγειον πλάγιος τοσοῦτος ἐπέχειται ὅσους δ' εἰς τοῦτο ὄχθ καὶ ὅθεν ἔξατο τῆς αἰαβάσεως, ἐκπίφθγε τὴν ἱερείαν. τὸ δὲ δι' καὶ μόνον τῶν ἀπασῶν χωρῶν ὥς περ πηγῶν καθεστάναι πρὸς ἀμφότερα, ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ. τότε μὲν χειρόαιος εἶναι. καὶ ἐφ' αὑτὸς ὑπὸ τοῦ ξηροῦ, αἴθις δ' ἐν τῷ ὕδατι πλεῖσθαι, τῷ χρὴ ταῦτα προσθεῖναι; πλὴν εἰ τῇ μεγάλῃ σοφίᾳ καὶ προνοίᾳ τοῦ θεοῦ. ὅστις εἰ μὲ ἔκιστα ἐμελλεν ὕδη, γὰρ νεῖλος ἐπάγαγε μαμητήν τινα ἑαυτοῦ, καὶ αὐτὸ ὄμβρων εἶναι τοῖς τοιούτοις τῆς ἀφορίας αὖ ταγικαῦτα ἐπάγαγεν, ἵνικα πῖστι αὐξομένοις ἔμελλε μίγματα ἐν καιρῷ ἴστασθαι. καὶ τῇ χώρᾳ τὴν φορὰν οὐ μόνον οὐκ ἐλαττοῦτος ἱκανὸς, ἀλλὰ καὶ θαυμαστὴν τινὰ παρίζεσθαι. ταύτην ἐγὼ μόνην ἀρτίως ἄπαντῶ. δι' ὃν νεῖλος δι' ἀγνοίαν καὶ τῶν ἐκείνου ῥεῖθρων. καὶ μέγιστος δὴ τοῦ βίρους. ὁρῶ δ' ὅπως καὶ τὰ μάλιστα ἀσὼ τῶν σωτήρων θεῶν ἀπολωσόμεν. ὧν εἷς ἐστιν ὁ τῷ νεῖλῳ συνώνυμος. καὶ τὸ μὲν κεφάλαιον, κήτην καὶ ἁπλᾶ ἀρχαίαν, ἃ πάντες σύνισμεν ὅπ ὁμῶς βούλονται σῴζειν, καὶ ὑγιεῖς εἶναι. τὴν δ' ἐπίνοιαν αὐτὴν καὶ τὸ ἄπτον ὧν φράζουσιν ἑκάστοι, τίς πώποτ' ἐξαρεῖν δίοις τι. οἵτε καὶ δι' αὐ ἴσον τῶν ἐναντιωτάτων εἶναι δοκούντων, καὶ ἃ μήτ' αὖτος φυλάξαι τὰ σαντο. καὶ ταῦτα μὲν εἰς τοσοῦτον παρεφθέγξω. οὐκ ἐκ περιουσίας ἐρημένα. οὐδὲ βουλόμενος ἐξαρχεῖν. τοῦ δὲ λόγου ταύτη προειτέκοντος ὥς περ ῥεύματος νεῖλος δὲ ποταμῶν οὐχ ἥκιστα καλλιστος, ἢ μέγιστος. καὶ χρεία καὶ θέας ἀδονῇ. καὶ τοῖς πᾶσι πολυπλανῶν. καὶ διὰ γῆς ἀρίστης καὶ καλλίστης δηξίεχεται. καὶ αὖος ὁ πρῶ αὐτὸν αἴρων κάλλιστος. καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς λαβεῖν καθαρώτατος. μετὰ δὲ ὕδατος οὖσα. ὁ γε πᾶσα, ξηρὸ πᾶν τὸ ἀῶ πασῶν χωρῶν παρέχεται. ὡς δι καὶ σφισὶ κῆ λοιποῖς. καὶ τοῖς ἐξ οὐρανοῦ καταπλυσμοῖς αἰάλωτος ἡ χώρα δι' αὐτὴν ἐστιν, οὐδὲ τοὺς πρὸ ὑμῶν ἔλλανας ἐλαθεν. ἃ δὲ καὶ ἀγνοοῦσι συνεφαπτόμενοι. ὅτι μὲ μείζονος ἄρχοντος κατ' αὐτὸν. ὥστ' ἔγωγέ τοι ἔκουσα καὶ ἄλλου τῶν πόθεν ἴσον δ' ὄναι πρῆ ταῦτα, ὅπκαὶ τῶν νομίμων καὶ ἴσον πρῆ τὰς ἑορτὰς καὶ θυσίας, εἰς γὰρ νεῖλον αὐτοῖς αἰτίκεται πλεῖστα.

μὰ προσπίπτουσα γιγνόμενος τὸ τῆς ἐξουσίας, προσίεται ὀλίγους οὔρους ἀπωτέρω ἵστασθαι, τὴν γὰρ δὴ λίμνην τὴν ἀρχαίαν. καὶ τοὺς μὲν ἀπείρους, ἀπέχει φασὶ τὰ μάλιστα σταδίους. ἀπὸ δ' ἐστὶν ὡς πρὸς μεσόγειον λιβύων καὶ αἰγυπτίων. εἰ δὲ πόσου τινὸς ἡ παραμερία δεῖ, καὶ εἰ λίγυς οὔρος ἀπωτέρω ἵσταται ὅ τι πλεῖστον, ἐγὼ μὲν οὐκ ἔχω τι σαφὲς εἰπεῖν. καὶ τινὰ φασὶν τῶν ἀπὸ τῶν ἄλλων ἑπτὰ στομίων ἐκπλεόντων, ὅτι ἀπέχει ὡς ἔοικεν ἡ φάρος πόσι τῆς αἰγύπτου πολύ· νῦν δ' ὁ ποταμὸς συνεστόμωκε πρὸ χώρου ἀεὶ· καὶ τοῦτ' οὖν ἴσχει νῦν οὕτω. κἀκεῖνα φασὶν ὁ θεὸς ὅμηρος αὐτὸς αὐτὸ λέγει. ὡς, ὅπου δὴ καὶ αὐτὸς τροχὸν μενέλαου σὺν ἐλένῃ προὔτις εἰς αἴγυπτον· ὁ πόντιος κάνωβος ὄνομα ἐστὶ μενελάου κυβερνήτου· ὡς ἑκατέρωθι τὸ δὴ φησὶν ὁ λογοποιὸς· καὶ τὸ κοινὸν τῆς φήμης· οὐ πλαυτήσαντος πω τὸν τόπον τοῦτον λέγεται τοῦνομα τοῦτο φημί, ὡς ἕλληνες λέγουσιν· ἐπεὶ ἔγωγε ἤκουσα ἐν αὐτῷ καιρῷ βωμὸν ἱερεὺς οὐ τοῦ φωλοτάτου, ὅπου μυρίοις ἔτεσι πρόπερον ἢ μενέλαον ἱκέσθαι προσχεῖν, τὸ χαρίεν οὐ τοῦ ὀνόματος ἔχειν καὶ οὐκ αὖ πάνυ μὲν ἑλληνικὸν τοῦνομα τοῦτ' αὐτὸ ὡς ἀπογεγράφαμεν γράμμασιν ἑλληνικοῖς· ἀεὶ δὲ μὲν ὡς περιφερόμενον καὶ πρὸ πρόσχον. αἰγύπτιον δὲ καὶ δι' γράμματον μᾶλλον. τὸ δ' οὖν ὄνομα πρὸς φωνὴν δι' λοῦ τε φερόμενον χρυσοῦν εἶδος ἐστιν. ἐωλὸς τὸ πρῶτον τοῖς αἰγυπτίοις ἀπεφημίζετο τοιαῦτα τοῖς παρ' αὐτοῖς χωρίοις· οἷον ἑλεφαντίνη καὶ πάλιν διὸς πόλις· καὶ ἡλίου δὲ πόλις· οὕτω καὶ τοῦτ' ἔφη τοῦνομα χρυσοῦν εἶδος εἶναι ἐπ' αὐτῷ ἀφ' οἱ ἕλληνι· ἀλλ' ἐῶ τοῦτο· καί τι αἰγυπτίους τὰ ἀκριβέστερον εἰκὸς ἐπὶ νᾶσθαι τὰ φέρα αὐτῶν ἔπαρ ὅμηρον· τὸν ἐν τῇ σμύρνῃ καὶ ἑκατέρον τὸν ἐν μέλητι· οὐ μόνον κατὰ τοῦτ' ὄντας αὖ φασὶν ἀνῶς εἰκὸς καὶ κρατεῖν, ἀφ' ὅτε καὶ ἴδιον κατὰ τοῦτον ἔστιν εἶναι, ὅτι διὰ παλαιοτάτου χρόνου καὶ τὸ μυθεῖν αὐτοῖς τῶν ἐξ ἀρχαίου τι γενέσθαι τὴν χώραν, καὶ τῶν παρὰ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν μάρτυρες εἰσὶν αὐτοί· καὶ ἱερεῖς αἰζιόχρεω· καὶ ταῦτα φυλάττουσιν ἐν στήλαις ἐν τοῖς ἱεροῖς αὐτ' ἄλλων κλημάτων· ἀλλ' ὅμως καὶ τοῦτο τὸ ἰσχυρὸν παρίημα· ἀλλ' ἔστω κατὰ τοὺς παρ' ἡμῖν λογοποιοὺς ὁ τοῦ μενέλεω κυβερνήτης· ὁ τὴν ἐπωνυμίαν ὡς ἐπλάυτησε τῷ τόπῳ· εἰ τοίνυν δεῖ πω τῷ λόγῳ παρεῖναι, κάνωβος φέρουσι σταδίους εἴκοσι καὶ ἑκατὸν ἀπέχει· καὶ τοῦ ναὸς παραμερία δέουσα, ὑπ' αὐτοῦ καὶ τὰ μέγιστα πεῖσαι τοὺς προσθοδρόμους δὲ καὶ λιγίους, οὐκ εἴκοσι καὶ ἑκατὸν σταδίους ἀφεστάναι, ἀφ' ἵστασθαι μᾶλλον διακοσίους καὶ χιλίους· καὶ ἡμεῖς πεζοὶ τοὺς ἐν δὲ πλοίῳ πολλαχοῦ ὑπεστάμεθα, τὸ πᾶν δὲ λόμενοι πρὸς τὰς ὁμέρας ὕστερον. ἀλλ' οἱ ποταμοὶ μύουσι μὲν ὅμως συνεστᾶσι καὶ πολλαχοῦ καὶ πολλαχοῦ ὀνόματα ἀναριθμῆσαι· καὶ τοιαῦτα τρισχίλια, τάχος μᾶλλον ἴσασθαι καὶ δώκουσι μάρτυρες δ' οὐκ ἐλάχιστοι πᾶν τῶν οὔπω ἐλεύχου δεομένων αὐτίκα πάνδ' ἄρα τὰ τείνοντα ὅσα μήτ' ἀλυθίας αὐτίχιστα δοκεῖ ἴσον ποιεῖν πᾶν τὰς ἰσορίας· καὶ οὐ τρέφεται· ἀλλ' ἐξ αὐτῶν τούτων καὶ οὔπω ὁ ἔλεγχος· φησὶ γὰρ αἰγυπτίους μύδητα παρὰ πρυμνὸν θαλάσσας· καὶ τινὰ ὕπαρ μνοῦ ἐστιν οὐδεὶς ἐκεῖ, οὔτε θάλαττα πρόσεχεν· ἀφ' ἑνὸς πάνδιος πολλῷ κεχυμένῳ ὁ μὲν δὴ σὸς ἄτας γε μοῦ οἰκεῖ τινα· καὶ ἡ τόνις αὖ ἴσον ἦν ὄνομα ζουσ' ὑμοῦν· ὡς τι μὴ δ' ὀφθαλμῶ καταλαβεῖν εἶναι, μήτ' ἀπ' ἄκρων ὧν ἀπ' ἔπρα, μήτ' ἐκ μίσου· μὴ δ' ἐπίρωσι ὅθ' ἅρα κιλικρώτος καὶ ἰλικῶτις τόλεως ὢν, καὶ φρικίου κάρου, πρὸς πα παρ' αὐτῷ καὶ συνέδο κἀκεῖνα τεκμαιρόμενος, μᾶλλ' ἐλευθέρως εἶναι, οὔτ' ἐν δ' ὢν οὔτ' ἀκουσας σαφῶς· τρίσας δὲ πρὸς τὸ δόξαι αὐτῷ, κατὰ τὴν ἀρχαίαν τὸ καὶ ἐκ πατέρων τῆς πρωτοπόλεως ἢ παρ' χουσαι πᾶν ταῦτα ἐξουσίας· καὶ τὸ δ' ἐθαυμάσθη, εἰ πᾶν ὧν, μὴ δ' αὐτοὶ οἱ ἐπ' ἐκχώριοι καὶ ταῦτα ὅ τις αἰγύπτιοι γιγνώσκουσι, πᾶν τοῦτον οἱ τοσοῦτ' ἀπέχοντες τριταῖ· μᾶλλ' ἰσχυρὸν ἐξ χουσι λέγειν· ἀφ' ἁ γὰρ κιμδυνδύει παντελῶς· ὅταν καὶ μικρῷ πρόσθεν εἴρηται, ἴδιον τὸ τοῦ νείλου πρᾶγμα, καὶ πλέως ἄπασι χωρικὸς εἶναι τῶν ἄλλων ποταμῶν· τὰ γὰρ δὴ τοῦ βούλει μόνος ποταμῶν αὖρας οὐκ ἀφίησι· καὶ τι εἶπε ἀπὸ χιόνος ἤδη τῶν ὄρεσ, οὐκ αὖ μόνος ποταμῶν αὖρας οὐ παρέχεται· ἀφ' ἁ καὶ πρίστας αὖ καὶ μεγίστας, ὅσον καὶ μέγιστός ἐστιν· ὅπου γὰρ καὶ γῆ ψελὶ βρεχεῖα ἀφίησιν αὖρας, τί πάντα δὴ νεῖλον πάσχειν ἂν φήσαιμεν, εἰ πρὸς ἔμβροντον τοσοῦτος ἀείρεται· ἢ τὰ δ' ἐκ χιόνος τακείσης ὡς ὁ τῶν ἑπτὰ λόγος· τί δ' αὖ εἰ τοῖς τὴν πᾶν ἀναβασιν αὐτοῦ ταῖν καὶ μουσικὴν τρέφειν συμπίπτει καὶ ἐλεφαντίνη, ὀκλῶ χὴ εἰκοσιν ἀρίεσθαι πίχεις, πᾶν δ' αὖ τὸ ἰνδικὸν καὶ ἀραβικὸν ἐμπέριον τὸν κόλπον, ἵνα καὶ εἴκοσι καὶ πάλιν τοῦτων ἀφωρίζειν· ἐπὰ καὶ πὶ παρας καὶ δέκα ἀγῶνους κατὰ μέμφιν γνωρίμους· καὶ πρὸς οὓς ἕλληνες ἔδικαιολογοῦσι· καὶ πᾶδ' ἐν τοῖς ἕλλησιν, εἰς ἐπὰ καταβαίνειν. εἶτα δὴ ἤκουον· ἆρα γε ἱστρος ἢ φᾶσις ἢ τεμῶν ταῦτα σοφίζεται· ἀλλ' οὐ τοῦ νείλου μόνου σοῦτ' ἐστὶ σνφίσματα· χῶν μέν, οὐ τῇ φύσει τῆς χώρας· ποίος δ' ὢν ἴσμεν ποταμὸς χρόνου κρεῖττον ὕδωρ παρίεχεται σὺν τοσούτῳ ῥεύματι· οὔτε γὰρ αὐτὸν ἵστησι ταῦτα φυλάττουσι, οὔτ' εἰς τὴν ὑπερογίαν ἐκπεσεῖν· ἀλλ' ἀπολλάδης ἀπ' εἰς ἰταλίαν ἀπ' ἀγυπτίου πλέουσι, ἐπειδὰν ἀφ' ἁπλώσωσιν ἐκεῖθεν, σῶν ἔχουσι τὸ λοιπὸν οὐ παρεσκευάσαντο· καὶ φησὶν τὸ δ' ὕπερον ὁ αὖ προσαρύσωνται· διὰ ἐν μικρῷ πλοῦ προδιαφέρειν, ἢ τὸ ἀρχαῖον καὶ σωματχεῖν· καὶ μόνοι δὲ δὴ ἴσμεν ἀγυπτίοι κιράμαι ὕδατος ὡς πρὸ ἄλλοι οἴνου πιμπᾶσι· καὶ ἔχουσι πρῶν καὶ πεπάφων ἐπὶ τῶν ἐπὶ ν

τῶν πίτθων ἄμεινον παρίεται, τοῖς παιδαρίοις ἐπειδὰν ὕπνου δέωνται διαγενέσθαι, βαλανῆται τινὰ γλυκεῖαν καὶ ἴππους ποταμίους· καὶ ἐξέουσαν τὴν βαλανῆαν εἰς τὸν ποταμὸν· καὶ τὰ τοιαῦτα ὕπνου φάρμακα· ἑτέρων δ' ἕνεκα λόγου μικτός· τὸ μὲν γὰρ, οὐ μαίτιος δεῖται τὸ δ' οὐδ' αὖ μαίτις οὐδεὶς πείσαι· ὅτι μὲν γὰρ ἐν τοῖς θερμοτάτοις εἰσὶν αἱ πηγαὶ τοῦ νείλου, δῆλον· εἰ γὰρ ἐκ τῆς μεσημβρίας ὀρμᾶται φησὶ δὲ ταύτας καταθύμιος τοῦ θέρους, ἕλκειν ἐφ' αὑτὰς τὸ πλησίον ὑγρὸν· καὶ συνιόντας πολλοῦ ὕδατος, πλεῖσθαι· καὶ τοῦτ' εἶναι τοῦ ποταμοῦ τὴν αὔξησιν· ἐγὼ δ' ὅτι μὲν καὶ ταύτας εἰκὸς ἦν τοὺς ἐν τοῖς θερμοῖς τόποις ταὐτὸ τοῦτο πάσχειν ποταμοὺς, οὐ λέγω· ἀλλὰ, πῶς οὐκ ἄτοπον τὰς μὲν πηγὰς ἐν τοῖς θερμοτάτοις φάσκειν εἶναι· τοὺς πλησίον ὕδατα αὐτῶν, μὴ ἐν τοιούτοις εἶναι ῥοὺς ἀξιοῦν εἶναι· οὐκοῦν ὁποτ' ἐν τοῖς ὁμοίοις ἐστὶ τόποις, ταὐτὸν πάσχειν ἀναγκαῖον τοῖς τοῦ νείλου πηγὰς ἕλκειν ἐφ' αὑτὰς τὰ ἄλλα ὕδατα, ἢ τὰ ἄλλα ὕδατα αὐτὰ δρᾶσθαι τῆς ἐκεῖθεν ἀπορροῆς εἰκός ἐστιν· ἀλλὰ μὴν εἴγε ἃ πάσχει ὑπὸ τῶν ῥοῶν ἕτερα αὐτῶν ἐστι, πρῶτον μὲν, ἃ πάσχει ἐλαττοῦται τοῦ θέρους ἢ τοῦ χειμῶνος ἐστὶ· εἶτα ἀλλήλοις ἐπαρκεῖ οὐχ ἕξει, χωρίζομένη ἢ τοῦ τῆς θέρμης καὶ καθ' αὑτὰ ἕκαστα γιγνόμενα, ὥστ' ἐπὶ τοὖλαττον καὶ κατὰ χωρεῖν αὐτοὺς οὐχ ἡδέως ἀνασχέσθαι προσῆκε· καὶ μὴν τὸ μὲν ἕλκειν τὰς πηγὰς ἐφ' αὑτὰς τὸ πλησίον ὑγρὸν τῇ ξηρότητι, δῆλον τοῖς ἀλλήλοις εἶναι καὶ μὴ φιλονεικεῖν· τὸ δὲ μὴ μόνον τοσοῦτον λαμβάνειν ὅσου τὸ ἀρχαῖον ἐκπλεῖσθαι, ἀλλὰ καὶ τοσούτου πλείονα ἄξειν ὡς παραπέμπειν τὸν νεῖλον μέχρι βαλανήτης, τοσοῦτον ὑπὸ τοὺς ἄλλους τι καὶ, ὁ τοῦ νείλου μεῖζόν ἐστι τὴν ἴσχειν λόγον ταῦτα συγχωρεῖν· πολὺ γὰρ ἐπικρατέσθαι φύσομεν αὐτὸς, εἰ τοσοῦτον πηγὰς εἰς τοσοῦτον χρόνον καὶ ἡμέρας ἑκάστην ἀπολιδόασιν· οὐκοῦν ἃ μὲν ἐξαλοῦνται καὶ τὸ ῥεῦμα οὐκ ἂν ἔχοιεν ἀφεῖναι, ἢ τοσοῦτον εἰ πρίεσθαι, αὖται πῶς ἕλκουσι διὰ ξηρότητα· εἰ γὰρ καὶ πιέζαρχὸς ἐφειλκείσατο, πλεωθείσας γε εἰκὸς αἰείραι· εἰδ' αὖθις ὁ ἥλιος ἐξέτηκεν, οὐκαθέξουσιν ὡς ὕδωρ ὑπερβαλεῖν διὰ τὸ αὐτὸ τοῦτο· ὑποδιδόντος ἀεὶ τοῦ πλησιοχώρου κατὰ τὸν τοιοῦτον τρόπον, ὥστ' ἐλαττοῦσθαι αὐτοὺς πρὸς ἴσον εἶναι τὸ πλέον τοῦ χρόνου, ἢ συνισχὰς μειζόσιν· ἄλλος δ' ἄλλοτε πλησιάζει· ἐμοὶ δὲ δοκοῦσιν ἅπαντες οὗτοι λόγοι εἰς ταὐτὸν ἰέναι, ἕκαστος ἐξεπίτηδες καὶ τοσοῦτ' ἀπέχειν τοῦ ταὐτὸν λέγειν, ὥστε καὶ συνειδότες ἀλλήλοις οἱ πλείους ὅτι φιλονεικεῖν πρὸς ἀλλήλους· εἶτ' ὥσπερ ἐν σκότῳ τοξεύοντες, ἄλλος ἄλλοθεν διαμαρτάνειν· ἐγὼ δ' οὐκ οὖν σοφὸν εἶναι νομίζω πρὸς τῶν ἀδήλων φροντίζειν· αὐδὲ σκαιότατα ἔχειν· νοῦν ἔχοντος οἶμαι τέλεσαι· εἰ δὲ δεῖ κοινὸν ἅπασιν εἰπεῖν, λέγω πρὸς μὲν τοὺς διὰ τῶν ἐπάλξεων φυσῶντας, ὅτι τοῦ χειμῶνος πολλῷ μείζους καὶ βιαιοτέρους βορέας συντείνουσι· καὶ νέφη παντάπασι κινοῦσι· κινοῦντες δ' ἐλαύνουσι κατὰ φύσιν πρὸς μεσημβρίαν· καὶ τότε καὶ πρότερον πᾶν ἔτος ἐπεὶ ἡ ὅτι χειμῶνος ποτὶ ὀνείλους αὐξάνει· καὶ τοι μᾶλλον ἢ θέρους αὔξεται· ἀλλ' ἡ τοῦ χειμῶνος, εἰ μὴ ἐκ τῶν αἰθμῶν εἴχε τὴν ἀρχήν· πρὸς δὲ δὴ ταύτας ἐφεξῆς ἐκεῖνο λέγω, ὅτι πάντες ὑπ' ἀλλήλων ἐλέγχονται εἰ ὄντες ἐν τοῖς λόγοις ὅταν γὰρ οἱ μὲν, ἐκ τῶν πολυμάτων· οἱδ' ἐξ ὑετῶν· οἱδ' ἐκ χιόνος· οἱ δὲ, ὀρθὸν ἥλιον τοῦ χειμῶνος εἶναι τὸν τύκον· οἱ δὲ, ὀρθὸν ἥλιον ἐν θέρους τὸν ἀπλανέστατα τὸ ὕδωρ· οἱδ' ὅθεν αὖτις βούλεται φάσκειν γίγνεσθαι τὴν ἀνάβασιν, πάντες δὲ ἀναίτιον· εἰ δὲ δεῖ δὲ μυθεῖσ· οὐ μόνον ἐκ τῶν καθέκαστον ἐλέγχονται δίκαιον, ἀλλὰ καὶ πάντες κοινῇ πρὸς πάντους· ἀλλήλους ὅτι οὐ τἀληθὲς ἀνεύρηκασιν· ἀλλ' ἕκαστος λόγον εἶναι βιβούλεται· καὶ νῦν ἐγὼ κινδυνεύω δοκεῖν ἅπασιν αὐτοῖς πλέγειν, ἅπαντας ἔχειν τοὺς μαρτύρας· ὅτις γὰρ ἕκαστον τοὺς ἑτέρους ἐλέγχουσιν, ταῦτ' ἐμοὶ πρὸς ἅπαντας ἐστίν· ὥστ' ὅσοι δὴ φρονοῦσι βεβαίων αὐτοῖς, ὅσον οὔ πω πρὸς μάχην πρόεισι φέρουσιν ἀγνωμοσύνης, τοῦτ' ἄφρων· ὥστ' οὐ μόνον ἐκ τοῦ βελτίονος, ἀλλὰ καὶ τοῦ πολλαπλασίου, συμφορὰ ἡμῖν καὶ ἑνὶ ἑκάστῳ· καὶ πᾶσι κοινῇ· ἕκαστος γὰρ αὐτῶν, ἅπερ αὐτὸς τὴν αὑτοῦ φέρει καὶ πᾶσι τοῖς ἄλλοις αὐτὰ γωνίζεται· εἰ δὲ μὴ ἐλάττω προσφέρομεν ἡμεῖς ἢ κεῖνοι προκαπχύσαντες, οὐκ ἴσως ἄξιοι μέμψεως· καὶ μὴν οὐδ' ὅμηρος ἀξιόπιστος, λέγω δὴ ἐς ἀγῶνα δικαστῶν ποταμίων· ἐγὼ γὰρ ὡς μὲν ἅπαντα τἀκεῖ προσοίσει τις καὶ χρὴ δὴ, καὶ νεῖλον αὖ δοίην ἂν εἶναι δικαστὴν, καὶ ὁρᾶν ἐκείνου ἐπὶ καὶ πατέρα αὐτὸν ἀεδόων πιθανὸν καλούμενον ὑρεῦ· καὶ τοῦτο τὸ ῥεῦμα φιλογούμενοι· καὶ πᾶν τῶν θεῶν ἄλλον πατέρα αὐτῶν πάντων τῶν θεῶν ἐστι κατ' αὐτοὺς τοὺς ποιητάς· καὶ οὐ δέπου βιάσεται ἄντις καὶ τὸν παρεδώ τοῦτο χάρη, ἡγεμόνα εἶναι δίος· καὶ τὴν ἥραν ἐυγαμίσα· καὶ ταῦτα ὁμήρου δοκεῖ· αὐτὸς γὰρ ὅμηρος, οὐκ οὖν γε μοῖραν δεικνύει· καὶ μὴν εἴγε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τ' ἐστὶν ὁ ζεύς, καὶ ποταμῶν ἂν εἴη· καὶ τῶν γιγνομένων ἐν τῷ ὑγρῷ τῷ παντὶ, πρέπων γ' ἐστί· καὶ νείλου κικλήσθω πατὴρ οὐχ ἧττον ἢ ζεύς ἢ ποσειδῶν· οὗτος μὲν δὴ καὶ νεῖλον φύσαμεν ἂν ὅπῃ εἶπον, εἶναι δίος ὄρχον τε καὶ πάντα· εἰ δ' ὡς πρὸς σκαμάνδριον καὶ τοῦτο ἢ ὅμηρος ἢ τις ἄλλος ποιήσεται τοὺς λόγους· ἢ σιρόντος ἢ γραικικοῦ, συγγνώμην ἂν ἔχοι ἐμοὶ μᾶλλον ἂν αὐτοῖς φαίμεν ἴσον εἰ τρεῖς γιγνώσκειν ἢ τῶν κατ' ἀγυιᾶ ἕνα· ἐπεὶ καὶ φαίεν ἂν πρὸς ταῦτ' εἰρηκέναι ὅμηρος· διαρρήδην, ἡμιέκτεον πλοῦν ἀπέχειν ἀγυιᾶ ὅπου· καὶ ὥσπερ οὐκ ἀρκοῦν

δ' ὡς ἔοικε καὶ παρὰ τοῦτων εἰπεῖν δηλούμενον· εἰσὶ γὰρ δύο τινὲς ἐπίπεδοι τῆς ἔξω θαλάττης ἀπόρροιαι· ὧν ὁ μέν, ἐξ ἑσπέρας, εἰς φᾶσιν διὰ γαδείρων εἰσίσχει· καὶ τῆς πλησίον λιβύης· καὶ ἔστιν ὁ κόλπος οὗτος, ὃν καὶ ἡμεῖς αὐτῶν θάλατταν· ὃ χίζει δίχα τὴν γῆν, πρὸς λαβοῦσα τὴν μαιῶτιν λίμνην· καὶ τὸν ὑπὸ αὐτῆς τοπικὸν τάναϊν· καὶ ποιεῖ νῆσον τὸ τμῆμα ἑκάτερον τῇ κύκλῳ θαλάττῃ· ἣν ἡ βουλὴ φᾶσιν, καὶ δὴ τάναϊν φάσκειν εἶναι τῶν ὑπείρων ὄρος· ἀλλ' ὅγε τῆς θαλάττης κόλπος οὗτος, οὗπερ ἐχεῖ πρὸς δ' ἑσπέρας ἀπόρροιος ἐκ μεσημβρίας πλεούμενος· ὁ ὄρυβδα θάλατταν καλουμένη· ἣ λιβύην καὶ ἀγυπτίων· καὶ τὸ πρὸ τούτων ἀραβίαν, χερρόνησον ποιεῖ πρὸς τὴν ἑσπέραν καὶ ἔξω θαλάττας τριῶν ἡμερῶν ὁδὸν ἰσθμῶ· πρίπος δ' αὖ πάντων ἐστὶ κόλπος ὁ περσικός· ὃν μέχρι τῆς ἐρυθρᾶς θαλάττας ἄπεστι χερρόνησος ἐστὶν, ἡ δὲ διὰ μέσων ἀραβία· καὶ ὁ τῆς περσικῆς ὅσον ἑπτὰ· πιτάρτη δ' ἐκβορέου καὶ κασσίας ὕλης, ἧς πολὺ παρ' ἡμῖν τὸ πλεῖστον εἰσίσχει θάλαττα· ἣ καλεῖται κασσία· εἰ δὲ βούλει, ἡ κασία· τί οὖν πρὸς λόγον ταῦτα· οὐ γὰρ ἄλλως τι ἀλλ' ὕλης ἕνεκα· ἀλλ' ὅσον μὲν αὐτῶν καὶ τοσοῦτον τὸ πλῆθος εἰσὶ θάλατται χῶραι· καὶ παρὰ ταύτας οὐδὲ μία ἐπείρατο θάλαττα ἴσασιν οὔτε ἑλλήνων οὔτε βαρβάρων οὐδ' ἐπύθοντο· οὔκουν ὡς ἀληθῶς, τῶν γ' ἐντὸς τούτων καὶ τῆς περιεχούσης· ἀλλ' ὅσον ἄλλο ὕδωρ κέχυται κόλπους ἔχον, λίμναι καὶ ἕλη· καὶ πηγαῖ· καὶ ποτάμια ὑπομαίζεται· ἦν γὰρ ἐν τῇ καπροφοίκῃ συρίᾳ θάλαττα καλοῦσί τινες· νῦν τὴν ἄγονον ταύτην αὐτίκα ἐροῦμεν· πόθεν εἴληφε τοὔνομα· ἔστι πα τούτας πάσας ὕλαι συμβέβηκε, τὴν αὐτὴν ταύτην ἔχει φύσιν ἀμύλους τι καὶ τῇ πηγῇ· καὶ οὐδεὶς ἔστιν ὅστις ὑπειλήφει εἶναι τὴν αὐτῶν γλυκεῖαν· ἀλλ' ὅπου θάλαττα ἐρύκασι· καὶ δὴ θάλαττα ἡ πᾶν ὕδατος φύσις ἰδία τί καὶ μόνης τῆς θαλάττης οὖσα· ὥς τι καὶ τῶν φρεάτων ἴσον ὅτι πρὸς τὸ ἅλμυρὸν κέκλικε, θάλαττα καλοῦσιν οἱ πολλοί· καὶ ἧς ἀρτίως ἐμνήσθην λίμνης τῆς ἐν τῇ συρίᾳ τὸ ὕδωρ ἅλμην ἔχον τῆς γῆς, θαλάττης ἐπωνυμίαν παρὰ τοῖς πολλοῖς πεποίηκε· καὶ οὐχ ἡ μὲν λιβύη πεδίον ἐστὶν ἄμυδρα ὀρεσσιν ἀνατεταμένον· διὰ τοῦτον· ἢ καὶ γλυκεῖα δ' ἐκείνην εἶναι, εἴπερ καὶ ἐκείνη μίγνυται καὶ ταῦτα χύδην οὐ διὰ πορείου· ἔστι πα καὶ ἐκ τῆς μαρτυρίας δ' ὅλον τῶνδε· πολὺ ἐκ πλείονων ὧν ὁ λόγος πεπλάσμαι· εἰσὶ γὰρ δέκα που καὶ νῦν οἱ πλείονες ἔξω στηλῶν, οὐκ ἐλάττους ἢ κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους· καὶ οὐκ ἐν μακροῖς γε χρόνοις ἀπαξ ἢ δίς· ἀλλ' ὁ συμπεσὼν ἅπαξ ἐχῶς· καὶ ὁλκάδες καὶ ἔμποροι, κομίζονται δ' ἀμφορέας τῆς θαλάττης, ὡς οἶνος χοῦς καὶ μικρὰ, αἰσχύντης τοῦ κάτω τόπου ἕνεκα· καὶ δολείσης ἀδείας ἕνεκεν ὑπὸ τῆς νῦν ἡγεμονίας· ἡμᾶς δ' ὠρμημένους, ὑπόσος ἔφυ καταλαβοῦσα· καὶ οὗπερ τῶν ἁλιέων ὁ λόγος πρὸς τοὺς γαδείρους ἐστὶν ἀκοῦσαι λεγόντων γλυκεῖαν εἶναι τὴν ἔξω θάλατταν, οὗπερ τῶν εἰς τὴν μεγάλην νῆσον πλωτῶν, τὴν αὐτὴ πάρας ἰβήρων· καὶ τὰ τρατόματά τε ἐς αὐτὴν ἑκάστοτε ποιεῖα διαβαίνει· καὶ οὐ χωρεῖ πρὸς καθεκάστου χρόνους· καὶ ἄρχοντες καὶ ἰδιῶται μυρίοι διαβαίνουσιν ἑκάστοτε· οὐ γὰρ τῷ μέρει τὸ ὅλον λόγον ἐστὶν ἔχοντα κολουθεῖν· ἀλλ' εἶναι τὸ μέρος τοιοῦτον, οἷόν περ αὖ τὸ ὅλον τὴν φύσιν· ἀπορρεῖ δ' οὐκ ἀπὸ τῆς ὑμετέρας ἔξω θάλαττα καὶ πᾶσα· καὶ ἧς μικρὸν οὖσα πόρος θάπρα· ἀφ' ὃ καὶ ἡμῶν οὗτος κόλπος, ἀπὸ τῆς ἔξω θαλάττης ἀρξεῖ· πρέπει δὲ κομίζων τὴν φύσιν· καὶ μὴν οὐδὲ παρχνοδίων οἱ ἐκπλύσαντες ἔξω γαδείρων· καὶ τοὺς ἐν τοῖς ὄρεσιν τῆς λιβύης πόλεις οἰκίσαντες, τοῦτον ἔτι ἔγνωσαν οἰκασθὲν τὸν λόγον· οὐδ' αὖ ἐγένοντο· οὐδ' αὖ ἐνέκειντο ἐν τῷ ἐφῆ· ἔπειτα πολλὰ καὶ ἄπορα γεράσαντες οὐς οὔτ' ἀγνοῆσαι δύνηται, οὔτε γνώσας, εἰκὸς ἦν ἀπορεῖσθαι καὶ ταῦτ' ἐξ ἐπιπόνου ἐς εἶδον ὧν περ φιλοπονοῦντος, ἅπαντ' εἶναι ἐλάττω τοῦ γλυκέος θάλαττα ἔχειν εἰπεῖν ὡς εἶδον· ἔτι τοίνυν ἔγωγε βασανίζω ὡς τἀπεῖν αὖθις οὕτως ποιοῦν ἀπὸ τοῦ γνωρίμου· καὶ τὰς δυνάμεις αὐτοῦ· καὶ τὰς προφάσεις τῆς ἀπορημίας· μόνον μόνῃ οὐκ εἰκὸς ἐκπλῦσαι μὴ πολλὸν δ' ἀφικόμενον· πολὺν δ' οὐκ ἄκρας ἂν κομισθῆναι τὸν λόγον· νυμφῶν οὐδ' ἧς βιβλίον εἰ ἐγγράφειν ὡς ἀπορρῶν· οὐδ' ὅσον πρὸς τοὺς ἀπωτέρους διηγήσασθαι· ἀλλὰ δημοσίᾳ φράσαι καὶ ἀναγγεῖλαι αἰδέσιμα λέγω καὶ τοῦτον, ὥσπερ νῦ τῶν καρχηδονίων ἀγνῶτες γεράμματα ὑπὸ τοῦτων εἰς τὸν κοινὸν ἱερῶν· καὶ μὴν εἴγ' ἦν· ταῦτ' ἀληθῆ, τινὰ ἐλπίδα ἐλαίας λοιπὸν· ἅπασι γὰρ αὖ ἐξῆν εἰς μασσαλίαν πλεῖσι μαθεῖν· καὶ μάλ γε τούτης ἀπορίας ἁπλᾶ χαὶ διὰ μάσσαλων· ἀλλ' οὐπω μασσαλιῶται ταῦτα λέγουσι; νῦν δ' ὁ μασσαλιώτης ὀρθῶς, πόθεν εἰπεῖν καὶ τοῦτο· ἀλλὰ τῆς ἀρχαίας μᾶλλον καὶ πανταχοῦ· καὶ μὴν οὐχ ὅτι προκοδείλους καὶ ἵππους τινὰς μίσους ἵς γὰρ λόγον ἐνθέσκε, πάντων χάριν ἄξιον ἀπηδῦσαί τι· ἀλλ' ἐνταῦθα καὶ κάλλιστα τὸ πλάσμα φωράται· καὶ ὅτι κομιδῇ τι· οὐ γὰρ ἰδὼν τοὺς προκοδείλους οὐδὲ τοὺς ἵππους, εἶτ' ἐξήγγειλεν· ἀλλ' ἵνα τι ἄλλως ταληθὲς δόξει λέγειν, τοὺς προκοδείλους καὶ τοὺς ἵππους προσῆκε· καπροφοίνων ἄπο τι γνώρισμα· καὶ τούτοις ἐφελκόμενος τῷ πλάσματι, προσθύκη πλάσματος ἐνίοις· πρὸς ταληθὲς τι ποιεῖσθαι· ἀλλ' ὅμως τοὺς μὲν τοιούτους λόγους καὶ μύθους,

ὁ ἔμπροσθεν μέρος, εἰς ἕτερον λόγον πίπτει τοῦτο. ὅτι δ' ἐκ τῶν αὐτῶν καὶ τύπων τοῦ θέρους αὔξεσθαι προσήκει, καὶ αὐτὸν ἐλέγχει παρὰ μὲν τὰ κύκλῳ περιέχοντα ὄρη τὴν χώραν· ὁ δὲ, ἐπὶ δι' αὐτῆς ἀραιᾶ οὔσης καὶ πανταχοῦ καθ' ὁμοίως ἐξαρχῆς· τίνος οὖν ἕνεκα οὐ μόνον οὐκ αὔξεται τοῦ θέρους, ἀλλὰ καὶ πολλῷ ἀσθενέστερος τῶν οὐδὲν ἐγγὺς ἐκείνου τοῦ χειμῶνος ὄντων· πολλάκις δὲ, οὐδ' ὅσον ἔστιν αὐτῷ καὶ ἔπρασε τῆς ἐχθρολέγειν μυρία παραδείγματα· καὶ τοῦ προέρους ὁ αὐτὸς οὗτος, καὶ ἐν πομπεύοντα παράδειγμα, ἀπαλλαττέσθω· ἔστι δ' οὐ μὰ δ' ὄνομα ἐπιγνῶναι ὡς τὸ γνῶναι ἦν τὸν τόπον ἢ τὴν γῆν, ὅμως ἀξιοῖ γινώσκειν· ἁρπαὶ γὰρ ἀμύητος. καὶ ἑαδία λιβάδας διαδύναι· ἀλλ' ὅπως μὲν οὐδ' ἄλλο τῶν, οὔτε καὶ μόνον ἀρκοῦν ἡγεῖσθαι, ἐῶ· ἀλλὰ τί φήσομεν πρὸς τὰς ἐξ ἀπὸ καθόλου ταύτας ἐμπίπτειν ἀπίους· οὐ γὰρ δήπου καὶ ταύτην ὅρον εἶναι τοῦ πεπρωμένου· ἀλλ' ὅμως μετέχει τοῦ πράγματος. οὐμενοῦν, οὐδ' ὅτι ἄλλου φασὶν αὐτὴν κεχωρίσθαι πομπεύοντος· αὐδοῦρος γάρ ἐστι παρὰ τὴν λίμνην ἅπασαν καὶ μὴν οὐδ' οἱ τοῦτο πείθοντες πρὸς πάσης ἀμύητοι πείθειν· ἀλλ' ὑπιζανοῦντα τάντα ἢ πρὸ κρουφῆς τοῦ δέλτα τοσαύτην οὖσαν, ἀρχαίαν εἶναι καὶ οὐχ ἁπλῶς· οὐδ' ὡς κρηνὸν εἶναι· ἀλλ' οὔτε διαφέροντας ἀρχαίας, ὥστε καὶ πρώτην αἰρεῖσθαι ἐπιγνῶναι τῶν κατὰ τὴν ἀδᾶν, ἵνα μὴ πλέγω πλέον. οὐκοῦν, εἰ μὲν ἐν τῷ δέλτα μόνῳ συνέβαινε γίγνεσθαι τὴν ἀνάβασιν, εἰκὸς ἦν καὶ ἕν γέ τι τοῦτο πιστοῦσθαι· εἰ δ' ἐν ἁπάσῃ γίγνεται· καὶ τοσοῦτον πρὶ τἀῶα πρόπορον ὅσον τὸ ῥεῦμα κατὰ χειμῶνα, τί πρὸς λόγον ἐστὶν, τὸ τὸν νεῖλον ἄγειν γῆν καινὴν ἢ ποιεῖν ἔπηνον οὐδὲ τῆς ἀμμοδιότητος γε καὶ ἀμύλου ἢ αὐτὴ φύσις· ἀλλ' ἡ μὲν, ὑπὸ λαμυρᾶς τε καὶ ζερᾶς· καὶ κατὰ λειτὸν ἐστὶ συνεστηκυῖα· ὁδοῦ πάβασις καὶ πεπυκνῶσθαι, ὡς οὐ ῥᾴδιον διιέναι τέρεα· ἀλλαὶ μὲν, ἀμφιπέρωθι τοιοῦτον γίγνεται· πῶς οὖν ταῦτα ἀμπορεῖν ἐγχωρεῖ λέγειν, ἢ τοσοῦτον διαφέρειν· εἰ μὲν γὰρ ἡ τῆς ἀμύλου φύσις ἀμπάσῃ, οὐχ ἥπτ τῆς ἀμμοδιότητος ὡς ἔοικεν· ὅθεν προπαλαικίνηται· εἰ δ' ἡ τῆς ἀμμοδιότητος φύσις ἀμπάσῃ, πόθεν λέγειν ὡς ἡ ἀμύλου κοίλη καὶ ὑπὸ τῶν ὀχέων συγκέκλεται· ὑπὸ γὰρ ἐν ταύτῃ τὸ ἄμπον, οὐδὲ ὡς ἔοικε τοῦτο· καὶ μὴν κατὰ τῆς αὖθι καταρακτοῦν τοῖς πρὸ φύλαξι, κέκλεται τὸ πρὸς ἑσπέραν τοσοῦτον, ὥστε πολὺ ἐγγὺς εἶναι τὸ βάθος τῆς χώρας τῷ ἐρείφῳ· ἐστὶ μὲν γὰρ ὀφρὺς ἀμμώδης ἀπειρουσα τὸν ποταμὸν πρὸς τὴν κάτω πᾶσαν χώραν· πλατὺ δ' ὡς πολλῷ βαθύτερον τὸ πρὸς ἑσπέραν· ὥστ' εἰ τῆς γῆς νοτὶς ἦν τὸ ὕδωρ, οὐκ ἂν ὡς τὸν ποταμὸν εἶχε συρρεῖν· ἀλλ' ἔοικε τὰ ἀπὸ θαλάττης τοῦ ποταμοῦ ἄκρουσα διέγωγε καὶ τῆς θαλαττίης συρίας ἐν σκυβάλοις πολεμοῦν τὸν ποταμὸν, ὃς τὰς πόλεις βαλαίους τῶν φοινίκων τὰς ὀνομαστὰς καὶ τὸν ὄνον φέρει, λίμνην εἶναι· ἐνίοτε δ' αὖ ὁ νεῖλος αὐτὸς, σημαίνειν· καὶ γὰρ τὸ ῥῆμα τοῦτ' ἐν τῶν ξένων ἔλεγον δι' ὡς αὐξανομένης· εἰ μὲν οὖν καὶ αὐτὰ μιξολίβυς καὶ ἀραβίας ἐστὶν ἡ γῆ, ἡ κοιλοπέρα τῆς ἄλλης ἁπάσης, δῶμεν ἀλυθῆ λέγειν ἐφορον· καὶ τοι τοσοῦτον γε φύδιτα, ἃ πᾶν μὴ δεῖν ἄλλοθι ζητεῖν· μὴ γὰρ εἶναι ταυτὸν· ἢ δι πολλαὶ τοιαῦται οὖσαι κοιλοπέραι εἰσὶ καὶ μὴ ἅπαι μακρὸν· ἀπ' οὖν ἔστ' ἐφ' ὅσον γε, ὅμως δι τοῦτ' οὐχὶ πάσχουσιν; ἀπ' ὅτι σοὶ σκεπτέον τὸ ἄμπον τῆς αἰαβάσεως· ὡς οὔτε τὴν ἀραιότητα τῆς γῆς, οὐδὲ τὴν κοιλότητα λέγειν ἐόν φαίνεται ἀφ' ἁπάντων τούτων καὶ πάντων ἥκιστα· εἰ γὰρ ἐγίγνετο αὐτόθεν ἡ πλήρωσις, οὐκ ἂν οὕτω τὰς λίμνας τὰς ἔξω τοῦ ποταμοῦ σῴζεσθαι· οὔτ' αὖ πρὸς ἁπάντων κωλύειν ἅπασαν τὴν ἔσω τῶν ὀρῶν ταύτην γῆν, οὔτε λαμπρῶς, ὥστε πάντας ἀφορμὰς ἔχειν ἢ πικμαίρεσθαι· ὅρμιον γάρ ἐστι τοῦτό γε, ὡς πρὸ αὐτῆς ἐκ τῆς κρυπτάλης· τὸν ἀμφορέα τὸν φοῦσθαι πείθοι· ψέλιον ἐκ ψάλης· αὖ τὸν ἐξ αὐτῆς· ἀφ' ὁμοίως καὶ ποτὸν τοῦ ποταμοῦ μεγάλῳ τῷ μέτρῳ καὶ τῆς γῆς οὐχ ἱκανῆς οὔσης, τὸ ὕδωρ χωρεῖ μέχρι τοῦ δεκόμου· τὴν δὲ ἔξοδον αὖ πρὸς αὐτῷ πιοῦσι· διὰ τοῦδ' αὖτε ἕξω πάγω· πρὸς λαμβάνουσι πάσας ἐκ τοῦ ποταμοῦ· καὶ εἰς τὰ ἔθνη τὰ πλησίον ἀφέσεις τῆς αἰαβάσεως ὄρχεται καὶ σῶν διαδύχεται τὰ χολαίοντα· ὥς περ ὅταν οἰκήματα πλημμελῆ· τὰ σῶτα δὲ ἐμὲ καὶ πρὸς τὴν ἐφορου σοφίαν καὶ γνώμην καινὴν ἀρτάω· ὅτι καὶ μόνος ἠθέλησε φῆσι τῆς ἀληθείας· ἔστιν δὲ βαλάττης γλυκείας λιβύης ἐπίκλυστα εἶσο ῥεύσει διὰ πυὸς ἐπαύας· καὶ ταύτης καὶ ἀροκοδείλους· καὶ μύδοις μασαλωπηοῖς αἱ τῶν συβαριτικῶν· ἢ γὰρ μὴ σῶνες ὁ χαρίσασθαι δίδυμεις· εἰ ταῦτ' ἀληθῆ φορος λέγει, σοὶ φάσκων δοκεῖν ὅπου λύσεις ἀπορίαν, ἀπὰ κινεῖς μείζω καὶ ἀπωτέρω τῆς ἐξαρχῆς, πῶς οὐκ ἀληθῶς ἔξω πλῶν καὶ γαθείρων φησὶ τῆς σῶσκώληκων εἶναι σιτοῦν· ὡς πρὸ τὴν ἠπειρῶσαι φασὶ ποτ' ἐκείνοις θαλάττης εἶναι· εἰ ποταμὸν φεύγων ἀγνοεῖς εἰς τὴν θάλασσαν ἐμπίπτων αὖθις, ὁ σκώληκων ὄρει· πῇ γὰρ δή ποτ' εἰμὶ τοῦ ποταμὸς ἢ θέρους αὔξεται μόνος, ἢ ἄλλων, θαυμασόμεθα. καὶ τὰς ἀρτίας ζητήσομεν· θαλάττας δ' οὐ πολλῷ μᾶλλον θαυμασόμεθα· φησὶ γὰρ γλυκείας μὲν ἢ πασῶν· καὶ μὴν οἱ ποταμοὶ μὲν δὴ καὶ τὴν αὐτὴν ἔχουσι φύσιν τὴν ἢ ῥεῖν, ἀφ' οὗ χωρίσεις καὶ καθ' αὑτὰς ἕκαστος ῥεύσουσιν ὅσοι μὴ προϊόντες εἰς ἑαυτὸ συμβάλλουσιν· ἢ δι θαλάττα ἅπασα, ἀφανὲς ἁρπαζομένου δὴ που καὶ οὗτος χείσεται· ἡ φύσις αὐτῆς· ἢν δ' ἡ τῆς διαφορᾶς, ἰδὼ λόγῳ· τί χρὴ σοὶ θαυμάσαι λοιπόν· δι

πεμν δ'ὕδατος αὐτὸ γὰρ τοῦτο πρῶτον τὸ νομίζειν ἢ τὴν ἀραβίαν ταύτην τὴν ὑφ' ἡμῶν, ἢ τὴν λιβυκὴν ὕδατος μεστὴν εἶναι, τίς λόγος, ποίαν γὰρ ἢ ἐντεῦθεν ἢ ἐκεῖθεν αἰτίαν; τίς δ' ὅσον ἔννοια ὕδατος ἐν τοῖς χωρίοις τούτοις. ἄλλ' ἐστὶ ξηρότερα καὶ ψυχρότερα πολὺ τὰ ἐν τῇ ἀραβικῇ, καὶ ἡ πηγὴ βόστρος αὐτῇ λιβὸς τέμενος, ἡ τροφὴ τῆς ἐστὶν ἐργάζονται δ' αὐτὴν ὥσπερ καὶ τὰς ἄλλας δίκτυα καὶ τὰ δίκτυα ἀεὶ τοιαῦτά τινα ὥσφασιν, ὑδρεῖς φερουσι· οὔτω σφόδρα ὕδατός ἐστιν ἄπορος. ἢ φοῦ καὶ ἀφέμωνται ἀεὶ φόβῳ τοῦ καυθήσεσθαι ζώντες ὁ δεῖ παθεῖν αὐτὸς φεύγων ἁλῶ, μόνοι σι μάστοντες τῶν μαλλιέων· καὶ ὅμως ὅσιν οἱ καὶ τοῦδ' ἀφροῦνται μᾶλλον, ἢ διὰ παντὸς τοῦ χρόνου καίεσθαι. τῶν γὰρ ὄντι τοῦτ' εἶναι τὸ καίεσθαι ζώντα· οὐ τὸ διὰ παντὸς ὁ χῶρος ἀμμώδης ἐστὶ καὶ διῳκῶ· ὅλως δὲ τί δεῖ πολλὰ λέγειν; ἐν τοῖς πρὸ τούτου λόγοις ἐδείκνυμεν ὅτι τὰ μὲν ὄρη μείζους ἑαυτῶν τοῦ θέρους γίγνονται τῷ λόγῳ τούτῳ· ἐκ γὰρ ὀλίγης εἰς τὰ κοῖλα τῆς γῆς τροφῆς ἀπαθεῖς ἢ δὲ γῆ μεστὴ γιγνομένη πολλῶν ὄσα ἀπὸ κλύζεται αὐτὰ δι' αὐτῆς, τί δεῖ τοῦτ' οὐκ εἶναι ἐν ἀκμῇ τοῦ καύματος τὰ πρὸ μείζονα τῶν ἐν τοῖς κοίλοις ὄντα τῆς γῆς καθ' αὑτούς ἕκαστα γῆς· ἀφ' αὑτοῦ μείζονα; τοῦτ' εἶναι, τοῦτ' εἰσὶν ἐλάχιστα· καὶ μὲν καὶ πᾶσι ἄλλοις ὄρεσι τὰ μὲν ἔστιν ὄρη· καὶ οὐ μόνον οὐκ ἐλάττω τοῦ Ἴστρου, ἀλλὰ πρὸς τῷ μείζω σαφῶς, ἔτι καὶ ψυχρότερα καὶ πολλῷ· ὡς δ' ἄλλοι τοῖς τε δένδρεσι τοῖς ἄλλοις φυκόσι, καὶ ταῖς ὡς τὸ φανερὸν ἀποῤῥεούσαις ποτίσι· πῶς οὖν οὐ τὰ ἄμεινα μίγνυται, εἴγε ἀπολαύσεται μὲν ὡς βαίος τῆς γῆς τὸ ὕδωρ, τηνικαῦτα δ' ὠφελήσεται διὰ τὸ αὐτὸ τοῦτο· καὶ ὡς ἔοικεν, ὁ αὐτὸς ἥλιος, τὸ μὲν ἀραβίαν καὶ λιβυκὸν ὄρος ἐξοπτᾷ· καὶ τὸ ὕδωρ οἰδεῖ κάτω· ἐν δὲ τῷ αὐτῷ τοῦτο τοῦ ὕδατος ἡδύμενον πλησιᾷ· τοῦ δὲ καὶ ἡ χώρα μεστὴ γίγνεται καὶ πάντων, ὧν σοφίας κεφάλαιον· ἥτε οὖν πηγὴ ἐξέρωγε καὶ διέπεκται δυοῖν ἐκ προσώπων τῶν πρίνων, ὥστ' εἶναι μεγάλου χάσματος καὶ χαράδρας ἅπασας· καὶ μὴ δὲ τοῖς ὑπολυγίοις ἀκίνδυνον τὴν τροφὴν εἶναι· πῶς οὖν οἱ πρόβατα τοῦ νείλου φασὶ λίμναι πληροῦσθαι, εἴπερ ἐξ ὄμβρων ἢ χιόνος λυθείσης αἴρεται· τοῦτο δ' ἐκ παντὸς ἀδύνατον ἐστιν, οὐδὲν μᾶλλον τῷ τι ἐφόρου λόγῳ συνθεῖ· ἐστι γὰρ μήτε ἐξ ὄμβρων μήτ' ἐκ χιόνος αἴρεσθαι τὸν τοιοῦτον· καὶ μὴ τοῦτ' ἄτοπον εἶναι· τὸ τὴν ἰκμάδα εἰς αὐτὸν ἢ τρέφειν· οὐ μὴν ἀνέμπνει, καὶ πᾶσι τοιαῦτα ὅσα ἐκείνῳ δοκεῖ· τὴν μὲν αἴσθησιν ἀπόῤῥοιαν, μᾶλλον μᾶλλον κωλύειν οὗτος ὁ λόγος· τὴν δ' αὐτὸν πλήρωσιν, παντελῶς ἐξελείχειν ὡς ἔστι γέλως· τὸν μὲν γὰρ τροφὸν ἕως αὖ ἀπὸ τοῦ πάλλα ἀκωλύει, εἰκὸς ἐστι καὶ ὑπὸ τῆς χιόνος, καὶ ἐξ ὄμβρων αὐξανόμενον καπίνα· κατόπτης δ' αὐτοῦ, τὴν γῆν πλήρους μὴν καὶ διοιδοῦσαν, ἀφιέναι κατὰ τοὺς πόρους ἐς τὰ μάγα· οὐ διὰ τὴν θέρμην· οὐδ' ὑγρὸν τοῦ ξηραίνεσθαι γελοῖον γάρ, τὴν αὐτὴν νύκτα χέουσαν τὸ ἀναγκαῖον ὕδωρ, ἀπορεῖλεν τὸ πρωΐθεν ἐπέρασι· ἀναπνέουσιν· τῷ μεναζόντι παρέχουσα τοὺς ἐγχωροῦντας ἀβέλτερους ὀχετούς· εἰ δ' ἡ κοιλότης ἡ τῆς συγκλείσης μόνης ἢ τῶν ἄρων χώρας παρεῖχε τὴν αἰτίαν, νὺξ αὖ ἐμπεροῦντο πόῤῥω δήπου λίμναι τοῦ πρόσω καὶ τοῦτου μάρτυς αὐτὸς ἔφορος· φησὶ γὰρ φεύγων τὸν ἔλεγχον, ὡς ἄρα οὐδὲν ἂν τοῦτο συμβαίνειν πρὸς τὴν ἄλλην γῆν· διὰ τὸ μὴ πη κοίλην εἶναι, μήτ' ἐπίπεδον ὡς ὅσον τὴν αἰγυπτίαν· ἀλλ' ἀρχαίως τί καὶ ὡς ἐκεῖνος κεκλικὼς αὐτὸ καὶ τοῦτο δ', δῶμεν ἀληθὲς εἶναι μέχρι γοῦν τινος· ἐστὶ δ' οὐδὲν μᾶλλον· οὐκοῦν ἀεὶ μὲν ἐγγὺς τοῦ ποταμοῦ καὶ κατ' αὐτὴν αἰγυπτίαν λίμναι, οὐκ ἀφ' αὑτῶν ἄρχονται δύνουσιν· ἀλλ' ἐκ τοῦ ποταμοῦ πᾶσι· καὶ διώρυχας εἰς αὐτὰς φέρουσιν, ἐπεὶ τί φορος φησ, ἐάν τι μὴ· ὥσπερ τάστας μὲν, οὐδὲν ἀνεκὸς μετέχειν τῆς αἰτίας ἢ τῆς αὖ τῷ ποταμῷ τῆς ἀναβάσεως· ἢ πῶς γὰρ μοιρίδος λίμνη· καὶ ἀπὸ πρὸς τοῖς ἕλλησι κάτω· καὶ ἡ πρόπριην μὲν ἦν φάρου τοῦ δ' ἑξῆς πάθειν τῆς ἀλεξανδρέου πόλεως μαρία, ἐξαρχῆς τί ἐστι τοῦ νείλου κόλπου· καὶ τῆς ἀναβάσεως μετέχουσι, ὅταν κατὰ τὰς διώρυχας εἰς ταῦτα τὸ μέρος τοῦ ῥεύματος· ἢ δ' ἀμ σωρωνὶς λίμνη πλησίον ἐξ ὧν ὁρῶν τούτων ἐστὶν ὑπερκλύσαν γὰρ πλουσιον, καὶ ἐξ ὁρῶν τῶν συγκλεισάντων τὴν αἰγυπτον βάτερον, ἐστὶ πρὸς ὀφρακίνῃ καθίζοντι· ἢ πρὸ ἐστὶ μέση μάλιστα τῆς ἀναπαύρου τῆς ἀραβικῆς· εἰ μὲν οὖν καὶ εἰς ταύτην ἐκ τῶν αὖθις τοῦτον ὄρχεται τοῦ νείλου τὰς ἀρρέους οὐδὲν δεῖ μακρὰ λέγειν· ἢ πὸ ἐκφέρει τοὺς ὄρους τοῦ ἐφόρου, δῆλον ἐξ ὧν εἴρηκεν· ὥστε δυοῖν, θατέρου πάσχειν· εἰ μὲν γὰρ οὐ δέχεται τοῦ τὸν λόγον, οὐδ' ἂς ἔλεγχον τίθησιν ὃς δείκνυσιν αὐτὴν ἐζωῆς κοίλης χώρας οὖσαν· τί οὐ κἀπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ταυτὸν τοῦτ' ἐδόξειν γιγνόμενον. εἰ δὲ παρὰ τὴν θέρμην τὸ ἀπὸν ἐστιν· εἰδ' οὐκ ἀξιοῖ ξυντεῖν ἐπέρασι ταυτὸν τοῦτο τῷ μὴ τὴν αὐτὴν εἶναι φύσιν τῆς χώρας; ἔστω ὁρῶν τοῦτ' ἐστὶν ἡ λίμνη, ὥστε πῶς αὖξεται· οὐκοῦν πρὶν ἢ τὸ πρῶτον προύκεψε σκέψασθαι, πῶς ὁ νεῖλος αὐξάνεται, δέον πρότερον δεῖ ζητεῖν πῶς ἡ λίμνη κατὰ τοὺς τοὺς λόγους καὶ μὴν ὅτι γ' οὐδ' ἄλλως ἀλληθῆ λέγεται τοῖς προφάσεσι κατὰ χρώμενος, ῥᾴδιον γνῶναι· πολλαὶ γὰρ δήπου καὶ ἄλλαι χῶραι γεγόνασιν ἐκ πεπλήρων ἐν τῷ παντὶ· ἃς ἀναγκαῖον πολλὰς καὶ κοίλας εἶναι καὶ ἀρκεῖς τοῖς αὐτοῖς λόγοις τούτοις· καὶ τὰς μὲν ἄλλας, παραλείπω· μία δ' ἡ ζεῦ πρὸ πυλῶν δύο ἦν αὐτοῖς τοῖς πρίδεσι καὶ ἐν ὀφθαλμοῖς· τὸ γὰρ πᾶν λάφυρον ἀν τοδίον, βάλλεσθαι εἶναι τὸ παλαιὸν, πολλὰ τὴν μικροῖ· καὶ ὅτι μὲν πολλοῦ τὴν

τῶν τι καὶ τῶν ὁμόρων, τοὺς ὑπὸ αὐτῶν ἀεὶ εἰς ἄερον δι, οὐκ ἔχειν αὐτὸ γκεῖν ὅλον καὶ δι' ὧν φέρεται πρὸς πηγὴν ὑπερμος· καὶ τι πῶς οὐκ ἄτοπον, καὶ ὑπὸ φύσεως, ἀθίο πας μὲν ὁρολογεῖν μὴ ἔχειν εἰ πεῖν τοῦ νείλου τὰς πηγὰς· ἡμᾶς δι ἀεὶ τούτου μὲν ἐκπεμπόμου· δύρμεσσου δι οὐδ' ἔπω καὶ νῦν, πῆς ὁ Ἴδης ἀναβάσεως ἀπὸ φρονπίζειν· καὶ τὸ πρῶτον φασὶν οὐκ εἰδότας, τὸ δ' ὕπερον ζητεῖν· καὶ ταῦτ' οὐχὶ ἱροδότῳ πρὸς αὐδίαν ἀπιμόσου δικῶλογ· οὔτι γὰρ ἄλλος Ἴδην ὅσκοκο των ἴγωτε τὸ τοιοῦτον, ἀη οὐ δι πῆς τοιοῦτ συγχαίρω· ἱροδότῳ τι καὶ αὐτοῦ τ' ἴερωπος, χάρις· ὃν ἡμῖν πρῶτος ἐνέβαλεν ἀιγύπτου· καὶ τἄλλα φασὶν οἱ παρῥησιαζόμενοι, φίλος αὐτὸ· ἀλλ' οὐ πω πρὸ τοῦ Ἴδην τἀληθὲς εἴρηται· πρόεμι δι πορρῶτέρω τ' ἐλέγχων· ἵνα ὡς πρόκιφαλαίω καπικλειθεὶς ὁ λόγος, βιβαιωθῇ· ἄρχεται μὲν γὰρ ἡ ἀναβασις, πρῶτος ἱερηνεὺς ὁ λίγω βρα δύπερον· πότι δ' ἀιγύπτου τῶν πρὸς ἀθιοπίαν, καὶ λιβύης τῶν πρὸς ἀιγύπτου, ἡ πρόκιφαλος ὁ ἥλιος ἵστα ται· ὁ δ' ὅλον, ἐκδυοῖν Ἴδην μιγίστων σημείων· ὧν οὐδ' ἕν περον πρὸ τὴν ἄλλην συμβαίνει γεῖν, ὅσην ἡμεῖς οἱ κοῦμεν· δυοῖν γὰρ ὄντοιν πρλισμάτοιν ὃν ἁρπίως ἐμνάσθην ἐγὼ ἄερος τῆς ἀιγύπτου· φίλας γὰρ τὰς ὑπὸ Ἴδην καταραχ Ἴδην, μεδίσιον ἀιγύπτου λίγω καὶ ἀθιοπίας, ἐν μὲν ἐλεφαντίνη, λάμπτει πανπα· καὶ νεώ, καὶ αἰθρωπι· καὶ σῦλα καὶ οὐδὲν ἔχει σκιὰ τῆς μεσημβρίας ἐπειδὰν τὴν μεγίστην ὁ ἥλιος πλησοῖ· ἐν δὲ συίνη τῆς αὐτῆς ἡμέρας τι καὶ ὥρας, μίσος ἐν μίσῳ τῷ ἱερῷ, φέρεται ὁ κύκλος τοῦ ἡλίου φαίνεται· ὥς ὑπὲρ ἐπίθημα ἴσον πανπαχόθεν πρὸς τὸ χεῖλος ἐλλάμπον καὶ τι τοῦτ' ἀμφοτέρωθεν σημεῖον· τοῦτο μὲν τοῦ χειμῶνος ἐγγυτέρω τῆς λιβύης γίγνεσθαι γὰρ ἥλιον ὁ τοῦ θέρους· εἰ γὲ δὴ δυοῖν ὄντοιν τῆς ἀιγύπτου μερῶν, ἄπ τῆς λιβύης ἐλεφαντίνη πρόληται· καὶ πα γὰρ, ἐν τοῦτο ἔδη συμπίπτωκεν· ἀιγύπτος ἀραβία· λιβύη· ἀθιοπία· τὰ μὲν, ἔνθεν· τὰ δι, ἔνθεν εἰς ταυτὸ ἥκοντα· ἔστε τι εἰ τα μάλιστά τις αὐτῷ δοίη τὸ γὰρ ἥλιον τῇ λιβύῃ πλησίον πα τάκεται τὸ ὕδωρ, αὐτὸ τοῦτο κατ' αὐτοῦ γίγνεται εἰ γὰρ ἐξίτακε τοῦ χειμῶνος τὸ πρῶτον διὰ τὸ πρὸ χωρεῖν, δῆλον ὅπ που γε θέρους ὁ πυνθάνεται κατ' αὐτοῦ, πανπλῶς αὐξῆ πάσας, ᾧχε τ' αὖ· νῦ γὰρ ἄλλον γέ που τρόπον ἐγγυτέρω τῆς γῆς ἐνιγίγνεσθαι φύσαι τὸ ἥλιον, ὃ ὅταν εἰς καθε τὸν ὑψηλὸ· ἐπεί, ὅπγε, νῦπ τῇ λιβύῃ πλησίαζει πο τὸ ὅλιος, οὔτ' ἄλλω μέρει τῆς γῆς οὐδενί, ῥαδίως αὖ τις ἔχοι μαθεῖν· οὐ γὰρ μέρει τῆς γῆς ἐπέχεται δ' ἡμῖν, τὰ μὲν, θέρους· τὰ δι, χειμῶνος· ἀη γῆ μᾶλλον ἐν μέρει τῆς ἐκείνου πρὸ φορᾶς ἐστιν· ἀη ἀεὶ χει μὲν τὸ ἴσον πάσης ἀεὶ τῆς γῆς. ὃς δ' αὖ ὑπὸ κορυφὴς ἵσταται τὰ μεσεμβρινά, τούτοις ἡμέρην φέρει τὴν φλόγα· φαίνεται τοίνυν οὐκ ἐπέχων· οὐδ' ἵστας· οὐδ' αὖ ἀρ πάζων τὸν τραμὸν τὸ πι· οὐδ' ἐλάττω ποιῶν ἐκμείζονος· ἀλλ' αὖξων μέν νον καὶ προσθέκην ἀεὶ τῷ δίμπλαμβάνοντα, ἐφορῶν· οὓς θαυμάζεις· καὶ τι τ' πλοιὸν τάκτεσθαι φύσομεν τῇ θέρμῃ γὰρ νείλων· ἐπὶ τοῦτο γε τὴν τοιαύτην ἀκμήν, αὐξῶν ὁρᾶται· ὑπστρέφας τοίνυν ὁ ἥλιος ἐκ προσῶν, ἐπ' ἀθίοπας χωρεῖ· λέγω δ' ὅπως καὶ ὁρόδοτον τῷ ῥέματι· ὥστ' ἀεὶ τοὺς αὐτοῖς τ' αὐτὸν τοῦτ' ἔχων χῦμα προδίδοται· ταῦτα δ' ἐστίν, ὑπὸ τοῦ τραμοῦ πρεῖα· ὥστ' ἀεὶ παρχρεῖ τ' αὐ οὐκ ὀλίγην μοῖραν τοῦ ὕδατος· καὶ κατὰ μικρὸν ἐξέρωσιν αὖ, οὐ τοὐναντίον φαίνεται γιῶν· εἰ τοῦτ' ἄρα εἰσεῖν δεῖ· μᾶλλον δ' οὐχ ὁ ἥλιος οἷμαι φαίνεται ποιῶν ἀη ὁ νεῖλος τοὐναντίον εἴτ' οὖν ποιῶν, εἴτι πάσχων δεῖ λέγειν· δίον γὰρ αὐτὸν λέγειν κατὰ μικρὸν πρὸς τὴν τοῦ ἡλίου κίνησιν, ἀρξάμενος αὐξάνεσθαι, αὖξει κατὰ μικρὸν αὐτὴν τὴν ἐπίδοσιν· καὶ τὴν αὐτὴν ἀρχήν· καὶ τὴν αὐτὴν ἀκμήν· ὁ μὲν, τοῦ καύματος· ὁ δι, τῆς ἀπῥοῆς παρίχεται· ἀλλά γε δὴ μὰ βολὴ· ἐφορου δι τοῦ φιλοσόφου καὶ σοφιστοῦ, κόσμου ἄξιον· ὡ κικόσμοκεν αὐτὸν τι καὶ τὴν συγγραφήν· καὶ τι δίδωκα μὲ γιλοιόπρος ὁ περιώμενος ἐλέγχειν ὦ τοῦ φάσκοντος ἀρεῖν· εἰ μὲν γὰρ μὴ πολὺ μὲν καπαδύεσθαι αὖ ω· πολὺ δ' ὧν ἴσμεν τὸ πᾶν ἔπ τὴν ἐπίδοσιν κατὰ γε ὁ νεῖλος, τάχ' ἄν τις προσεῖπο τὴν ὑπόνοιαν ὡς ἄρα ἐκ τοῦ λιβυκοῦ ὄρους καὶ τοῦ ἀραβίου τὸ ὕδωρ ὑπὸ χωρεῖν εἰς τὸ κάτω, πλοροῖ τὴν ἀιγύπτου μίσην τι καὶ κοίλην οὖσαν· ἃ φασὶ ἐκεῖνος τὴν θέρμην αὐτῷ μενος· νῦν δ' αὖ καὶ οἱ μοδέπω ποτὶ ὄνομα ἀκούσαντες ἐφόρου, τοῦτ' ἴσασιν ἐκπολλῶν ὁμερῶν· ὅμου κατοπτ' αὐτὸν, ἄνωθεν ὑψηλόν· καὶ πρίπι αὐτοὺς καταδύντας θαυμαστὸν ἀφόμενον· καὶ τὸ μεταξὺ συίνης καὶ ἐλεφαντίνης· ὅθεν πρῶν ἀιγύπτου μερῶν ὁ κλιθεὶς ἀνὴφ' ἑλλήνων ἑρμῆς ἄρχεται θαυμαστῶ κλίνων δεξιόν πα· καὶ πλοροῦν πα τριάκοντα πήχεις ἄγοντα ὡς μέσους εἰρῆσθαι πως οὖν τὸ ἐκ τῶν ὑρῶν τῶν ἔνθεν καὶ ἔνθεν κλειόντων τὴν ἀιγύπτου, ὕδωρ τοσοῦτον κατὸ τῆς ἀναβάσεως· τοῦτ' ἔστι τὸ ποιοῦν τὴν ἀνάβασιν· καὶ τὸ αὐτὸ ἅμα μὲν πλροῖ τὴν ἀιγύπτου ὑπρρύον, ἅμα δὲ ὑπὸ κορυφῆς ἀιγύπτου, ποσοῦτον φαίνεται κατὰ νώτου τοῦ ἀρχαίου ὕδατος φερόμενον· ἀμὰ καὶ ἔφορος ἕτ' ἴρει καὶ προσθήσει τῷ σοφῷ, ὅπ ὡς ὑπὸ ἐκ τῶν ὑλοπρίων εἰς τὸ κοίλον καταῤῥεῖ τὸ ὕδωρ, οὗ δὲ πάλιν ἐκ τ' κοίλων, ἀναπτρέφει πρὸς τὰ ὑλαῖα· καὶ ἀρξάμενος ἐκ βαλάττης ὁ τραμὸς, αὖθις ὑπτρέφας, ἄχρι καὶ σράκτας καὶ μερῶν ἄνω φέρεται· ὥς ὑπὸ τις ἐν προσάγει, δολιχὸν πρίχων· ταῦτα δι, νυὸ' ἂν τοὺς αὐτοὺς πολίτας οἷμαι πείθοι λέγων· κἀγὼ δὲ ἕτοιμος τὸ ἰσχυρὸν ἐνῶ· καίτοι φασὶν τὰς κλοπάς, ἄχρι τούτου δεῖν ἐλέγχειν, ὡς αὐτὸς τὰ φώρια ἐν ταῖν χερσὶν ἔχοντα ἀπιδεῖν· ἀη ἐ

πρῶτης ὑποκατὰ δύσιν, εἰς φίλας βάλλον. ἔστι δ' αὖ τῆς νήσου μεδόριον Αἰγύπτου καὶ Λιβύης. τοσοῦτο τὸ μέγεθος, ὅσον ὑπὸ τὴν αὐτὴν πόλιν ὑπάρχει δ' αὐτῇ τὸν νεῖλον ἀκριβῶς μέσον ἑαυτοῦ τεμών· ἐπεὶ δ' ἐσχίσθη, ἐχώρουν μὲν πάλιν τὴν αὐτὴν ἀπὸ τῶν φίλων, καὶ προσιόντων γῆν τοὺς κατεράκλας ὀφθαι καὶ τοὺς ἄγοντας αἰσθάνεσθαι δ' οὐκ ἐγίνοντο. οὕτω δὲ γινόμενος πάλιν ἐν τῇ συίνῃ ὢν ἀπὸ τῆς ἐλεφαντίνης ὁ νεῖλος διαρρεῖ, διόμαι τοῦ φρουραίρχου. καὶ τὴν φυλακὴν ὑπ' ἀρχῆς διακείμενος πέμψαι με ὁ πατὴρ ποιόν τι κοῦφον δόγμα, τῆς θέας εἵνεκα τὰ κατεράκτου. συμπέμψαι δὲ καὶ τοὺς αἰσόμενους τὸν ἐν τῇ νήσῳ τὰ κατεράκτων. ἔδοξε δ' οὖν τισὶ συνέδρων ἅμα ἐμοὶ ἐξαιρεθῆναι καὶ τὸ δίαιμα δὲ τὸ γαστρὸς ὅ, τε ἐπὶ συμβαίνειν γὰρ τὸ αὐτόθι. ὁ δὲ, μᾶλλον μὲν ἐργώδης ἐφάνη καὶ ἐξαιμάξειν τὴν γνώμην. οὐκοῦν αὐτὸς τε μέχρι τούτου βραδύνειν ἠνάγκασε, οὐ τάχα πολίς· ἀεὶ δὲ πειρώμενος ἀπὸ τριήκοντα οὐκ ἔπεθεν, οὐ πάμπαν. καὶ τἄλλα ἔχων οἰκείως καὶ βουλόμενος χαρίζεσθαι αἰεί τι δῶρα δὲ καὶ κείνους πέμπας ὑπὸ τῶν σκοπέλων ὡς ὑπάλυσας, εἶδον ἀπὸ ἄκρας τῆς νήσου· ὃ αὐτὸ χουσὶ εἰκ μέσου ὑπεφαίνεις πασπαχῆ τοὺς κατεράκλας. καὶ προσιόντα αὐτὸς ἐπεθύμησα ἐς γὰρ λέμβον ἐμβάς, περαιοῦναι τὸ πρὸ οὐ μόνον διὰ τῶν ὤδων, δι' ὧν τὸ κείνους εἶδον καὶ πιστεγμένους. ταῦτα δ' ἦν, τὰ πρὸς ἕω τῆς νήσου. ἀπ' ἀρξάμενος αὐτόθεν, ὑπὸ πᾶσαι κύκλῳ πᾶσι τὸ ὀρώμενον, καὶ κατὰ τὴν ἑτέραν τῆς νήσου πλευρὰν, ἀφεῖναι κατὰ ῥοῦν ἐπὶ τὰς πόλεις. ὅ τε ὑπὸ οὖν λέγω οὐκ ἀκούσας, ἀπ' ἰδ' ὧν ἀκριβῶς ὅσα. ὅπου τ' ἐλεφαντίνη τε αὐτῆς ἐστὶ τοῖς κατεράκλας, βραχύ τι συίνης καὶ ἐλεφαντίνης οὐδὲν ἐστίν. ἀπ' ἢ τὸ ῥεῖθρον τοῦ πεδίου· καὶ προσοικεῖ τὴν ὄχθην ἑκατέρα τῶν πόλεων τούτων. ἐς πόντον ἐρόδοι τε εἰς ἐλεφαντίνην πολὺ ἔχει, ὡς ὑπ' εὑρεκεῖν, ἐν ὅπως πρῶτον μὲν ἀκοὴν διηγεῖτο πρὸ ὧν εἶδεν· ἔπειτα οὐ τὸ φόβῳ, ὡς πρῶτον μὲν τὴν ἀρχαίαν πηγῶν τε νείλου ξυνῶν· καὶ φάσας οὐδένος πω ἀλλοῖς ἀκοῦσαι, ἀπὸ τόδε μὲν ὅπουσα τοῦ γραμματοῦ γεάφαι, καὶ ταῦτα τοῦ ἐν τῷ σωτικῷ νόμῳ πρὸ τὴν ἐλεφαντίνην, ἢ μνησθεὶς, εἰ μὴν ἐν ὅπουσιν εἴχεσι ὡτῆσαι, ἄλλοις αὖ, ἢ τούτοις ὅς ἐγὼ νῦν εἶπον ἐλέγχεσθαι τὸν λόγον χρῆσθαι, νῦν δὲ φησὶ μὴ ὡς παίζειν αὐτῷ δοκοῖ ὁ γραμματοστής. δι' ὧν δ' εἶπος ἐλέγχειν, καὶ ἀπέλιπεν. ὅπου πρῶτον μὲν, ἀπὸ πολλοστοῦ μέρους ἐξαποφαίνειν αὐτῶν, τοὺς πηγάς. πολλῶν γὰρ μυρίαι ἀφίκνουν ὑπὸ τὸν τόπον τοῦτον ὅπου ὁ νεῖλος γίγνωσκεται εἰ πεδίον ὅπου μὴ ἀμύχαιον, οὐ μὴ ἐστὶ ῥεῖν τῷ ὑπὸ μῷ κατὰ συνήθειαν· ἀπὸ ὑπὸ τῶν τοίχων κατὰ ῥεύγνυσι βιαζόμενος τὴν κατάβασιν, ἐνταῦθα αὖ ὡς φέρεσθαι τὸ ὕδωρ ἐς ἑλώδη πόρους· ὥσπερ οἱ πρὸς τὰ ὀφθαλμὰ ὀρύσσοντες. τὸ γὰρ δὴ λεγόμενον, οὐχὶ αὖθις πάμπολυ τοῦτ' αὖ εἶναι χωρεῖν ἀλλ' ὁρῶν αὖθις χωρεῖν, πρὸς τὸ πάμπολυ ἀκούειν πηγὰς· ἀλλ' οὔτ' ἐλπὶς ἐς ἐλεφαντίνην, οὔτι σαφὲς πρὸ τοῦτ' εἰδὼς οὐδὲν, κίνδυνος τῷ λόγῳ. πειθομένοις μὲν κε χαρισθῆναι· ἀπιστοῦσι δ' ἔχειν αἰσχρὸν ἐστὶ καὶ τούτοις τοῖς προειρημένοις φαίνειν. ἐνάρα ταῦτ' ἀληθῆ, δοκεῖν αὐτῷ δίνας ἐνταῦθα εἶναι καὶ παλίρροιας τὸ παράπαν· καὶ τὸ δὲ παλίρροιας καὶ δίνας λέγειν, ἀμελήσαντα ὅπου οὔτ' αὐτὸ θεν ὁ νεῖλος ὁρμᾶται ἀπὸ πολὺ πρόσω ὢν αἰῶνος τοῖς αὐτόθεν ὅπου ὁ πρὸς βάλλαται, οὔθ' ὑπὸ τοῖς κατεράκλας δύνασθαι τὸ ὕδωρ ὑποβάλλειν, εἰ μὴ κατ' ἀγχύλον ὡς ἀληθῶς ἐξ ἀρίστου τοῖς αὐτὸ κατάλληλον φέρεσθαι θεόν. οὔτ' ὄρος οὐδὲν ἐστὶ μεταξὺ συίνης καὶ ἐλεφαντίνης· ἀπὸ μᾶλλον ἐστὶ μεταξὺ τὸ ὁρῶν ἢ συίνη καὶ ἐλεφαντίνη. οὐ μὰν ἄπαν φαίνεσθαι τὸ ἐρημένον· ἀπ' εἰσὶ μὲν αἱ πηγαὶ, ἐν τῷ μεταξὺ συίνης καὶ ἐλεφαντίνης ὡς ἀληθῶς· πέτραι μεγάλαι δύο ἐν μέσῳ τῷ πεδίῳ ἀνέχουσι· καὶ τὸ μέσον αὖ τοῦ αἰγιαλοῦ φασὶν εἶναι πηγάς, εἰσὶ δ' οὐ πάντα αὐτὰ τὰ πρὸς αἰγιαλοῦ κάτω συντιλεῖν· οὐκ ἀρχαῖα· καὶ μάν, καὶ τὸ βάθος τι, οὐκ ἐφικτὸν εἶναι πειρωμένοις πειρᾶσθαι δὲ οὐ συμφέρειν· τοῦτο μὲν καὶ ἀπιστεῖν ὄντα πρὸς αὐτῷ καὶ δι' οὐ γὰρ ἂν τοσοῦτον τὸ διάφορον· αὖθις οὖν αἱ πηγαὶ κατὰ φύσιν τοιοῦτοι εἰσι· καὶ οὐ μόνον τῷ λόγῳ πείθομαι ὅτι δοκεῖν αὐτόθεν πηγαὶ, ἀλλὰ καὶ αὐτῷ τῶν πραγμάτων. πολὺ πρόσω ἀπὸ τοῦτ' ὄρταμός ἐστι καὶ τὸ οὖρος· καὶ ἃ πᾶς ὃς ἔρχεται ἐνθένδε· καὶ πολλὰ μείζω δ' ἔχεται πρόσω· καὶ οὐ μείζω μόνον, ἀπὰ καὶ πολλῷ· καίτοι τοιαυτὸν οἱ πλαμοὶ πάσχουσι· πρόσω τις, ἐλάσσοις γίνοιτ' ἂν ὅταν μὴ ἄλλου ὕδατος ἀπαβουλῇ· ἐδὲ δεῖ καὶ καθαίρεσθαι δοκεῖν· ἐρῶσι δ' ὀλίγων ἀνέχουσα ἀφ' ὑγρὸς ἀλίσπορος τ' ἐκεῖ δυνατ'. ὁμὲν γὰρ ὑπάρχεις, ἀπὸ τύγχανεν ὑγίκα ἡμεῖς ἐπίβαμεν χαρίσιον. ἀπλέοντι δ' ἐς ἔχων ὑπ' ὃς ἐμοὶ δ' ἐρημένον ἐς λόγους ἔχει· καὶ ὅπα μὲν ἐξῶ τ' παρόντος ἐστὶ λόγου, παραλείψω· ἔφη δ' εἰς μερόπων ὑπὸ ἐστὶ πόλις μεγίστη τ' ἐν αἰθιοπίᾳ· καὶ νῦν τὰ βασίλεια τ' αἰθιόπων, τετράφωνος δ' εἶναι δὴ καὶ ἐξ εἴκοσι μηνῶν, αὐτόθεν εἶναι ποιῶν· καταράκλας δὲ κεῖσθαι πολλὰς ἄλλοις ἐπ' ἄλλοις· χιλίους δ' ἐς ἐκ τριάκοντα τοὺς σύμπαντας ὑπὸ φέλχειν μέχρι μερόπων· καὶ τ' ποτὲ εἶναι δ' οἱ γίγνωσκόμενον δὲ ῥοῦμα τ' πλαμοῦ· μερόπων δὲ ἐπέκεινα, νῦν δὲ μνημα μεδόσεσθαι τ' ἔφη οὐκ εἶναι τὸ ῥοῦμα καθ' ἕν· ἀπὸ δ' ὑπ' εἶναι ῥοῦμα πλα· ὧν τὸ μὲν ἕτερον, γνῶναι τὴν χρόαν τοῦ δ' ἑτέρου, ἀέρος ἐγγύς· ταῦτα δὲ αἰσιόπια καὶ μεγυνόμενα, γίγνεσθαι τὸν νεῖλον τ' πλημμυρίδας· τὰ δὲ αὖθις, οὔτ' αὐτὸς ἔφη γίγνεσθαι, οὔτ' ἄλλον ἀκοῦσαι οὐδένα εἶσι τὸ πανπλεῖν· ἀπ' εἶναι μὲν αὐτὸς μιλήσας· μιλησίους εἶναι·

ἐπὶ τοῦτου μὲν οὖν ἐφ' ἑαυτοῦ, καὶ καθ' ἑαυτὸν ἕκαστον, χαλεπὸν τὰς αἰτίας ἐξευρεῖν· πότερα δὲ ἐπὶ πᾶσι συμβαίνει τοῦτο γιγνόμενος τῷ μὲν πάντα φῦναι μὴ δὲ τοὺς ἐπαίοντας αἰσθάνεσθαι τὸ δρᾶμα, καὶ δι' ἀπλότητα τὸν τοῦ τοιούτου λόγον ὧν ἐν μύθοις ἐστὶ τὸ καὶ περὶ ἐπαίδας συμβαίνειν, πολλαχοῦ αἰρεῖσθαι τὸν ἀναγνώστην· δεύτερον δὲ τὸ μὴ καὶ συμβαίνειν ὅλως· τρίτον δὲ καὶ πάρεργον, τοῦτο δὲ ἀκολουθεῖ· τὸ μὲν ὡς οὐ πανυκαὶ πάνυ μέγιστος ἐπέχει τόπος, ἀνίκα δὲ μέγιστα καὶ πάρεσιν ἐπαίδας καὶ φῦναι πρῶτα κινήσασι· τὸ δ' ἐναλλὰξ, ὡς οὐ πανυκαὶ πάνυ βραχύ πως, ἀνίκα δὲ πάθη καὶ πάθη συμβαίνει· καὶ πάντα ταῦτα ἴσως ὄντα, οὐχ ὡς νῦν ἔχει, εἴ τις δὲ οἱ ἐπαίδες κύριοι τοῦ δράματος ἦσαν ἕκαστα τόμα εἰρηκότες, ἢ πληροῦντες ἐξουσίαν· ἵνα δὲ καὶ τὴν ἱερεῖα τοῦ γνώμην καὶ πάντα πᾶσιν ἀπαίσωμεν, ὡς ὁ τὸ παράπαν οὐθὲν ἀπιστεῖν ἄξιον, φέρε σκεψώμεθα· ἀπλανῶμενον τὸν ἥλιον ὑπὸ τῶν ἐνταῦθοι χειμώνων, ὅρχεσθαι τῆς λιβύης πάντα καὶ πάντη γὰρ οὐδὲν πάντα δι' ἐλάττω ποιεῖν τὸν νεῖλον τοῦ χειμῶνος, ἢ τοῦ θέρους· ἔστι δὲ τοῦτο, οὐκ εἰκῇ εἰκῇ ὡς ὁ νεῖλος αὔξεται· ἀπὸ μὲν γὰρ τοῦ χειμῶνος καὶ ἀραιώματος ἐστιν, ὁμολογεῖται παρὰ πάντων· τοῦτο δὲ οὗτος ἔχοντος, αὔξοιτ' ἂν τοῦ θέρους· ὅτι ἐστὶ μείζων ἅμα καὶ θολερώτερος ἐπὶ πολὺ μένει τὸ τοιοῦτον, ἕως ἂν τις μὴ δείξῃ τοῦτο, ὡς ὁ ἥλιος ὑλοῦται· τὸ γὰρ κύριον καὶ πρῶτον αὐτοῦ δρᾶμα, τὸ χειμερινὸν φαίνεται· ἀλλὰ δι' τοῦτον, ἡ μὲν τοῦ ἥλιου διαφόρου παρὰ τὴν χειμερινὴν τοῦ ἡλίου τροπὰς, ὡς τὸ ποιεῖν θέρος πολὺ τὴν ἐκείνην, ὅταν ἐνταῦθα χειμὼν ἵσταται καὶ πάλιν αὖ χειμῶνα ὁρᾶται θέρος ἵσταται παρ' ἡμῖν, ἴσως ἂν ἦν παραδέξασθαι· νῦν δ' ὅπερ οὐκ ὀλίγοι θέρμη προφέρεται κεῖ τῶν παρ' ἡμῖν τοῦ χειμῶνος, οὐδεὶς αὐτλίγῳ οὐδὲν μὴν κωλύει καὶ κατ' αὐτοὺς ἐκείνους, ἐλάττω τὸν ἥλιον τοῦ χειμῶνος ἢ τοῦ θέρους ἔχειν τὴν ἰσχύν· οὐδὲ γὰρ τοῦ θέρους δέκατου πολὺ μᾶλλον τὴν ἄρκτον καὶ τὴν ταύτην γῆν ἰσχύειν αὐτὴν φέρομεν, ἀμύθου δὲ καὶ λιβύης ἀπεχωρεῖν· ἀλλ' ἐκεῖ καὶ μᾶλλον κεῖ μήτε μὲν ἐν τοῖς αὐτὰ τὰ τέτταρα ἐξῆς· καπὶ λόγον· ἐπεὶ καὶ πολὺ τὴν σκυθικὴν γῆν καὶ τὸν τόπον, οὐδὲν κωλύει τὸ θέρους τοῦ παρ' ἡμῖν εἶναι πολλῷ γε· καὶ πῃ τοῦ ἡλίου τὰ βόρεια ἐλάττονος· πυ παντὸς οὐρανοῦ· καὶ φανερὸν περιφορτὸν ὡς ὧραι τοῦ ἔτους ἐν τοῖς τόποις τούτοις, ὁμοίως μὲν αἱ πρὸς μεσημβρίαν ἀποίητοι τοῦ ἡλίου καὶ χειμῶνα ποιοῦντος, ταύτη θέρος ἂν κατ' ἀμφότερον καὶ τὴν τοῦ νείλου τάξιν· ὁμοίως δ' ἂν πρὸς ἄρκτον ἐπαίοντος, ἐπλεονέκτει τῇ θέρμῃ τὰ πρὸς βορᾶν· ὁ πολλοῦ δεῖν οὗτος ἔχειν φαίνεται εἰκότως· κινεῖται μὲν γὰρ ὅλιμα τὰ πρὸς ἄρκτον· οὐμὲν πληροῖ γε εἰς αὐτὸν· οὐκοῦν ὅτι τοῦ θέρους αὐξομένου φανερὸς ἐστὶν ὁ νεῖλος, δῆλον ὅτι τοῦγε χειμῶνος ἀδυνάτως ἔχει τὶ κινεῖσθαι· εἰ γὰρ ἦν ὁ ἥλιος ἧττον, εἴργειν ἂν τὸ θέρους ἐπὶ μᾶλλον τὴν ἀναβασιν· ἰσχυρότερος γὰρ αὐτὸς αὑτοῦ τότε· κἀκεῖ πολλῷ ὥς τ' αὐτὸ ἐν αὐτῷ λύεται εἰ μέγα τι νικᾶται ἐξίστηκεν, εἴ ὅπου ἂν ἐκ πληροῦσθαι τοῦ· εἰ δὲ μὴ τύχει τοῦ χειμῶνος, οὐ δι' αὐτὸ ὁ νεῖλος μείζων τοῦ θέρους· ὁμοίως δ' εἶναι μεδοκεῖ, τὸ, τὰ πάνυ λάσθαι φάσκειν τὸν ἥλιον ὑπὸ τῶν χειμώνων· καὶ τὸ τὸν νεῖλον τῷ ἡλίῳ τύκεσθαι· ἀλλοῦ οἱ χειμῶνες τὸν ἥλιον ἀπολαύουσιν ὧ καλλίστε λόγων ποιῶν· οὐδὲ γὰρ ἐφικνοῦνται τῆς τοῦ ἡλίου χώρας· ἀλλ' ὁ ἥλιος ἀπὸ χωρῶν κατὰ τὴν αὐτοῦ τροπὰς καὶ φύσιν, τοῖς ἀνέμοις παρέχει ψυχροῖς καὶ βιαίοις ἐπιμάλλον γίγνεσθαι· οὔτε ὁ νεῖλος τηκόμενος ὡς ὑπὸ ζάγλου ὑπὸ τοῦ ἡφαίστου, τοῦ ἡλίου συστέλλει τὸ ῥεῦμα· ἀλλὰ γὰρ διφυῆ πάντα καὶ καλλίστα εἰρηκώς ἡρόδοτος, πολὺ ἀμύθου καὶ νείλου, ὀλίγα τῶν ἀλλοθῶν εἰρηκέναι κινδυνεύει· οὐχ ὡς ἐστὶ τὸ μεῖζον ἀέρος τοῦ αὐτοῦ λέγω πάντα· ἐπεί τοι, τινά γ' ἂν κρμείζω παρέλιπεν· ὧν εἰπεῖν αὐτὸν, οὐδὲν ἐπεῖχε λέγειν ἀλλ' ἅττ' ὧν ἔπαυεν εἰρηκὼς ἐπέρως, οἷον τὸ ὡς ὁ παρ' ἡλίου πλὴν πιπάρων ἡμερῶν πορεία αὖθις ἀρκτία ἀμύθου, ἥγι οὗτος εἰς στενὸν ἀεὶ κλείεται, καὶ πρὸς γωνίαν, ὥς τὸ νεῖλος εἰς αὐτὴν ὑ ἀφβάλλει δι' ἀμφοῖν τὸν ὀρῶν ὅδε συμπαγῶκότων καὶ τοῦτ' εἶσιν οἱ καταράκται διὰ τῶν ὀρῶν τοῦ ποταμοῦ καταβασις· ἀμύθου πᾶσις ὡς παρὰ κορυφὴ· ὥστ' ἐπὶ πρὸς πλοῖα τῷ κατ' ἐλεφαντίνην ὁρμῷ, εἰκάσειε κεκλεῖσθαι τὸ ῥεῦμα τοῦ νείλου· στενὸν ὄδε φύσις ἀνυπορεῖν ὑπὸ τῆς πέτρας αὐτοῦ· ἴδοις δ' ἂν καὶ περὶ εἰς ἐλεφαντίνην πλέοντ, πρὸ οὐκ οἶδ' ὁπόσων πηχῶν χοίνων συνιόντα οὔτω τὰ ὄρη, ὡς μίσον εἶναι μεδὲν, πλὸν τοῦ ῥεύματος αὐτοῦ· καὶ τοῦτο ἐστὶν αὖθις ἀμύθου ὅσον τοῦ ποταμοῦ· ἢ τἄλλα ἅττ' ἐλίγχει τῶν ἐκείνου πόσον ὄρον ἐπεξελθεῖν· ὅς γε φησι, καὶ πρὸ τὸν πηγῶν δύ' ἐστὸν τῇ νείλου συνιέσθαι παρὰ τοῦ γραμματοῦ τοῦ σαΐτου· ὡς ἀφ' ἑὸν ὄρεα δύο, μεταξὺ συίτης καὶ ἐλεφαντίνης· τούτων δὲ τῶν ὀρῶν ἐκ τοῦ μέσου, ῥέοιεν ἀμπηγαί· καὶ τὸ μὲν ἕμισυ τοῦ ῥεύματος, εἰς αἰθιοπίας καὶ νότου· ἀνέμου ῥέοι· τὸ δ' ἕτερον ἥμισυ, εἰς ἀμύθου τὰ βόρεια· καὶ πῃ οὖν ἐλεφαντίνη μέχρις ὅς ἀναπλῶσαι φησὶν, ὁ παῦτοῖς χιδὸν τοῦ νείλου τοῖς καταῤῥάκτας ἐστίν· ἀπὸ χοὺς μίλια εἰσὶ τάδιους· ἀγὶ πλῶσαι γὰρ οὖν ἔγωγε καὶ αὐτὸς, καὶ εἶδον ἀκριβέστερον, ἢ ἑὸ εἰ φασίν· εἰ δὲ δεῖ καὶ κατ' αὐτὴν ἡρόδοτον καὶ παρελθεῖν ψυχαγωγίας ἕνεκα· καὶ μηδὲν ἔξω τοῦ προκειμένου τὸν λόγον ἰέναι ποιῶν, οὔτως ἐστὶν ἀνενεγκεῖν ἐπὶ τοῖς βωμοῖς οὗτοι ἐστὶν ἀληθῶς ἐστὶν ἡ φρονεῖν, πλὴν τῆς ὄχης ἀπαναστάσας τοῦ ποταμοῦ· ὑπὸ βᾶς ἄλλη γὰρ ὄρεσι ὅς ἐστι

πρῶτος

γίγνεσθαι ξύμπαθη τοῦ χόμβρου τοὺς ψάμμου τοὺς ὄμβρους ἐς αὐτὴν ἀγροῦ ὄντος ψάμμος ἄλλας δύο γίγνεσθαι, ὅσον τοῦτο παχούσας· ἐπεὶ καὶ ἀπὸ τῆς θαλάσσης τὰς εἰς ἑξαβώνους εἰς Αἴγυπτον ψάμμους, οὐ τοσοῦτον, ὕσει, ὡς παρόσουσι ξύμπαθοι φανῶσι, αἰδοῦ τοῦ κατ' ἄμφω παραλλάττοντες· καὶ τοῦ τὰς ψάμμου ταύτης παρ' ἃς ὅσον ἄλλας πλείους καὶ τοῦ κατὰ τὸν τραμοῦν ξύμπαθος· τοσοῦτον ὑφυμένου, ὅσον εἰ καὶ ὑπὲρ αὐτὸ τὸ θαυμαστὸν ἦν· καὶ πρὸ μιρόν γε φασὶν εἶναι· καὶ εἰ τοῦτ' ἦν ἀπὸ τῆς αἰσθάνεσθαι, οὐκ ἂν ἐλαύθανε δήπου τοὺς αὐτοὺς ἀεὶ ὄντας καὶ προσοικοῦντας· οὐδ' ἂν ἐζήτει τὸ ἐν αὐτῶν ἐκείνων ὁρίζειν καὶ πέχεται ἀλλ' ἦν αὖ φασιν οὐτάζειν αὐξανόμενος· οὐ τοίνυν ἐστὶν οὐδ' ἔχουσι λέγειν ἀμίσεως· οὐδὲν ἔχοντες λέγειν, ὡς ὕει παρ' αὐτοῖς· ἄμφω γοῦν, ἄκρυσα παρ' αὐτῶν· πῶς οὖν ἐξ ὑὸς ἴσον ἀέρεται ἔτι τοίνυν καὶ τὰ κάτω τῆς ἀγυιᾶσου λαμπρῶς πολλαχοῦ ὕεται· ψεκάδι μὲν τοῖς καὶ ἄνω πολλαχοῦ ὡς ἐν χρόνοις· ἀναὶ τάγε πρὸς θαλάττης καὶ κατὰ σίνιθεσιν, πολλῶ· καὶ οὐδ' ὅπως τοῦτ' ἐστὶν ἄδηλον τῷ εἶναι· καὶ τι ὡς εἰκὸς τοὺς μὲν ἐν ἀγυιᾷ γιγνομένους ὄμβρους μὴ κεῖν αὐτὸν ὅσοι ποτ' αὖ ὦσιν· ἀναὶ πάχειν τοῦδε τοῦτον, ὅσον τοῖς ἐς τὴν θαλάτταν ἐς χεόμενον ἀδήλως ἀναλοῦσθαι· εἰκὸς δὲ τῶν ἐκπρεπῶν τούτων ὡς ἔοικε τῆς οἰκουμένης ὑπάρχειν αὐτῷ τὴν ἐπίδοσιν· ὡς τοῦ σοφιζόμενον τὸν νεῖλον ὁ διδυκόπα, μὴ φανῆ διαπεπτωκὸς αὐξανόμενος· εἰ δὲ τοῦτ' ἐστὶ γῆς, τοιοῦτ' ἔστιν ἃ λέγουσιν οἱ προσθέτης τὴν αἰτίαν τοῖς ὄμβροις· βούλομαι δέ σοι τι καὶ περὶ τῶν νεφῶν μερῶν διηγήσασθαι· ὅπερ γὰρ ὁ δύπερον εἰς ἀγυιᾶσον αἰέπλεον τὸν εἰς κορυφὴν αἰάπλουν, ἐνέτυχεν ἡμῖν περὶ τὸν ἐνδεικνύον τὸ πρὶν ὄνομα ἱερουνδί, αἴδεσθος· φυγὰς ἐκ τῆς κατὰ πόλεως· δρακῶς ὄνομα· φίλου καὶ ἑτέρου συμπλέοντος ἡμῖν, συστάντος αὐτὸν ὡς εἶδεν ἐκεῖ· ὡς δὲ συνέβη λυθῆναι τὴν φυγὴν αὐτῷ, καὶ ἦκεν ἐπὶ θαλάτταν, προσίει πολλαχοῦ ἡμῖν· καὶ ἐχώμεθα ὥσπερ ἐκὸς οἰκείως αὐτῷ· καὶ ποτὲ οὐ ποτὲ περὶ ταῦτ' ἐμεν περὶ δεῖλεν· ὁ μὲν ἐν τῷ μεγάλῳ δρόμῳ τῷ κατὰ τὰς πύλας· καὶ ὅσα ἐπαίσαλαμπρεύ· ἀπὸ βλεφαμενοῦς εἰς τὰ νέφη· καὶ τις ἔφη παρ' ἑαυτὸν ταῦτα δὴ τὰ τοῦ νείλου πνεύματα· οὕτω γάρ τους αὐτόματος· καὶ ὃς ἐγέλασεν· ἱερομβρίου δέ μου, ὅτι αὐτὸ τοῦτο βούλοιτο, οὐκ οἶδα εἶφ' ὅπερ ἐγὼ τρία ἐξῆς ἔτη κατὰ τρίβυν ἐν τῷ ἄκρους ἀγυιᾶσου, οἶδα εἶφεν· ἀλλὰ τί τοῦτο· ὅπερ ἐγὼ ἐν τοσούτῳ χρόνῳ τριφέτηρος, παπαχῦ σκοτῶν, οὐκ εὐδυνάθην ἰδεῖν νέφος αὐτοῦ τοῦ βίρους· ἀλλὰ ἑξακόπα ἀκλινῆ τὸν αἴρα, ὡς περ πὰ γιγρα μικρα· καί τι νομίζω ἔφη ὁρᾶν τὰ περ ἐγὼ ρεῦπα· ἀλλ' ἐγὼ οὐκ εἶδον νέφος· ἃ ὑμεῖς ἔφη οἶσθ' ἐνθένδε ἐλαυνόμενα, ἄνω καπρέχειν ταῦτα πλεροῦν τὸν νεῖλον· τοῦτο δὲ καὶ τότε ἀκούσας, εἰσύμασα καὶ ὅσον· καὶ σοὶ νῦν ἐπιμνησθεὶς ἐξήγγειλα· ὅπως εἰδεῖης πρῆξαι τοῦ ἀληθοῦς ὄντος, καὶ πρὸς τοῦτο τῷ λόγῳ καπχωμένους τι καὶ τὰ πτελκότας· καὶ ὅλως ἐστίν τοῦ νείλου πρᾶγμα, ὅτι κινδυνεύει μόγος τοπαμῶν οὐδέποτε αὐτὸν εἶναι· ἀλλ' ἐν αὖξει καὶ φύσει ῥέον ὁμαλῶς· εἰ δὲ βούλει αὐτομάλως διαπλεῖν· ταῖς ἡμέραις τι καὶ νυξὶν ὡς μήτα τοις παραπλέωσι, καὶ τῷ πνεῖ τὴν συλλήνην· ἀρχόμενος τι γᾶς εἰς ὕλος ἴεναι, ἐπάγων ἀεὶ ἕτερον ἐφ' ἑτέρῳ, οὕτω προβαίνε τῇ προσθήκῃ προς πέσεις, ἄχρι αὖ τὸ μήκος τοαὐξηθῆ· καὶ συνιστὰ θεὶς ἅπας ὥσπερ ὁ τῆς συλλήνης κύκλος, ἄρχεται λήγειν οἷδις ὑποφρίμας· ὡς περ τροφὴν τινα δ' ὀπτέρων ἐσποδύσεις ἐπὶ θάτερα καὶ παλαμβανῇ πάλιν ἑτέρα περιόδος, τῆς ἀπρόσις· πολλαχοῦ δὲ καὶ ἐνίεμεν τῆς πρώτερας ὅσον μὴ λαθεῖν· οὕτ' οὖν παρὰ τὴν αἰάβασιν αὐτός ἐστιν· ἀεὶ γὰρ αὖξεται μέχρι αἰ πὰ πλεῖα ὑφωθῇ, οὔτ' οὖν περὶ τὴν ἀπόρρουν· ἀεὶ γὰρ λήγει μέχρι αἰ ἀπόδῳ· ὅτου δ' ἡ τι τὸ γε τοῦ νείλου θειότερόν τι καὶ ἰδιώτερον ἔοικεν εἶναι, ἢ κατὰ τοὺς ἄλλους τραμοῦς τι καὶ ξύμπαθος· καὶ εἰ τοῦ τευξοτοῦμεν ἀρτίας, ἵνα ἴσμεν καὶ ὧν εἵνεκα· τί δ' ἐστὶ τὸ μὴ ἡμέρας μὲν ἡμέρας μᾶλλον προφέρειν ἑτάχει, μέχρι αἰ κερυφωθῇ τὸ μήκιστον ἑπτὰ ὑπολείπει, ἄχρι αὖ εἰς τὸ λάχιστον ἀφίκηται· τὸ μὲν ἑξαρχῆς ἑαυτὸς· εἶτα καὶ τὰς νυκτὸς ἐλάττω μετ' ἰσημερίαν γιγνομένην ὑὲξ ἀνάπλαβοῦσα αὖξειν ταὐτὰ ταὐτὰ πάχει· ἐκ προσθήκης καὶ ἀφαιρέσιως προϊοῦσα καὶ ἐπαιωῦσα· μέχρι ἂν ὡς προϊ γεωμέτραι καλοῦσιν εἰς ἐκεῖνο καπατῆ, ὅθεν ἤρξατο φέρεσθαι· ταῦτά τε καὶ ταὐτὰ τῇ ἡμέρᾳ πάχουσα αἰεί· καὶ γὰρ εἰ παμήκη τις εἶναι ταῦτά γε φύσει φαίνεται, τῇ τοῦ ἡλίου πορείᾳ προσθεὶς τὴν αὐτὴν, ἀφ' οὗ κατῆς αὐτῆς τῆς πρὸ τὴν πορείαν τάξεως· οὐδὲ ταῦτ' οὔτως ἀναγκαῖς πεῖ ἀρχῆς κατακλεισθῆναι, ὅσον εἰ βούλει πριμένους μὲν χρόνους ὁρίσθαι τὰς μεταβολάς· νυκτὶ δὲ καὶ ἡμέρᾳ τοσοῦτον σύμπαντα ἀποδοθῆναι χρόνον· εἶναι δὲ ὅρους πακτοὺς τῷ θέρει πρὸς ἄρκτους καὶ μεσημβρίας, οὓς οὐχ ὅσον τι ὑπερβῆναι, τοῦτον οὐδένος δὲ ἧττον τὸ ἄπορον δείξει, πλὴν εἰ πρὸς ποιήσεται· καὶ τι τοσοῦτον γ' ἐστὶ πρεύγουπῦ παραδείγματος τοῦ μὲν γὰρ ἡλίου δίπλην οὖσαν τὴν κίνησιν, ὁρῶμεν ὡς πᾶν τῶν ὅλων πρᾶγμα τὸν εἰ πεῖν· ἀφ' ὧν καὶ τὰ μήκη καὶ τὰς βραχύτητας ἑκάστων τῶν χρόνων, ἔξεστι συλλογίζεσθαι· ὅτι δ' αὐτὸ τοῦτο ὁρᾶται καὶ τὸ νεῖλου, μαθεῖν καὶ τῶνδε ἔστω πρῶτον ἀρμαθὲ καὶ τὸ τόπον πᾶσαι αὐτοῦ, ὡς ὅλον τι τὴν αὐτὸν ζητεῖν· ἢ ὡς εἰ πεῖν πρῶτον αὖξεται· καὶ τὸ ἴσος οὐκ

νον τοῦτο μὲν δ' ἐπεὶ σκληρὸν εἶναι τῇ χώρᾳ κατὰ φύσιν πρόσκειται· καὶ μὴν ὅπου γε ἀπουδάζεται τὴν
θερινὴν ὥραν, ἅπαντες σύνισμεν· ἀεὶ ὅμως πάντ' αὖ ὕδωρ ἐν τῇ μεγάλῃ πόλει τῇ Ἀλεξανδρέων πολ-
τοῦ· καὶ τὸ περὶ σκιὰν δ' ὑδατώδη φωνῆ, μᾶλιστ' αὖτις αὐτὴν ἀγνοοῦσι προσείρηκεν· εἰ δ' ὁ μὲ δ' ἐπεὶ
σκληρὸν αὐτοῖς ἐστι θέρους νόμῳ, τοῦτ' ἄγειν χρὴ νεῖλον θέρους ὥρᾳ· πόσου τὴν πλῆθος, πᾶσιν τι ὅκα-
στα ποιεῖ δηλοῦντα· καὶ πρὸς μὲν θέρος μᾶλλον τι καὶ ἀρχύλον, καὶ τοῦτο ἴσως οὐκ ἰκανὰ, ἀλλὰ πρὸς τ' ἰκα-
νῶν, οὔτε τι σαφοῦς καὶ πρὸ πρὸ ὧν ὄντος τοῦ ἐλέγχου· καὶ δ' ἐκκύπτος ὅλως τὸ δύνασθαι, ὡς περ ἐν
τοῖς αὖθις τῆς ἐκροῆς· ἴωμεν δὲ ἀπὸ τὴν τῶν πολλῶν δόξαν δὴ· καὶ τοὺς χαρίεντας τοὺς πεποικότας
αὐτὸν· οἱ φασὶν ὕεσι περὶ τοὺς ἄνω τόπους ὅταν ὦσιν ἐπάνω· καὶ τὰ νέφη παρ' ὁμῶν ἑλκυόμενα ἐκεῖ
καταῤῥέγνυσθαι· ἐκ δὲ τῶν ὄμβρων, τὸν νεῖλον πληροῦσθαι, εἰκότως μείζω τοῦ θέρους ὄντος τοῦ χειμῶ-
νος εἶναι· δῶ τοίνυν σε μαθεῖν τὸ συμβαῖνον ἅπασι περὶ τὴν ἀνάβασιν· ὁ γὰρ νεῖλος, οὐκ ἀφ' αὐτῷ ὥρᾳ
ὄντος, καὶ πέρχεται τὰ ὑφηλὰ· καὶ πέρχεται δι' οὐ φασιρᾷ τῇ προσθήκῃ· οὐδ' ὡς τὸ φθαλμῷ γνῶναι τὸ
ὕδωρ ἄπωθεν φερόμενον· ἀεὶ δ' ῥᾳδίαμενος ἐπὶ δ' ἀκριβῶν ὀλίγων, ἅπαδίδασι πόσου τὸν, ὡς τ' ἐν μεσημβρίᾳ
πόσαρσι, πῶς τίθαρας ὁ πεντεκαιδέκα πύπους πόχεις πλοεῖν περὶ μέμφω· καὶ τοῦτο τὴν πρὸς
βύκον ἄδηλον ἀεὶ παρεχόμενος· καὶ μηνὶ τούτῳ σημαίνων, τῷ καταλαμβάνειν εἴδος τὴν γῆν· πρὸς δὲ
τί τοῦτο λέγω· ὅτι φασὶν ὡς περ τοὺς παρ' ὁμῶν τροπικοὺς ἐκ τῶν ὄμβρων τοῦ χειμῶνος αὔξεσθαι, οὕτω
γὰρ νεῖλον τοῦ θέρους ἐκ τῶν ὄμβρων· εἰ τοίνυν τοῦτ' ἀληθὲς ἦν, πρῶτον μὲν κατὰ τοῦτ' αὐτὸν ἐξαίφνης
ἔδει φαίνεσθαι μεῖζον ὡς περ γὰρ ὅταν κατὰ γῆς ἐπιστοῦ φέρηται ῥεῦμα, οὕτως ἅπαν τοῦ ἀρχαίου
ὑδατος ἐκ τῶν ὄμβρων ἅπασιν κεκυκλωμένος· διατί οὖν οὐκ ἀεὶ περὶ τὸν νεῖλον ταυτὸν τοῦτο γίγνεται· οὐ γὰρ
δήπου, ἅμα μὲν εἰς τοὺς αἰθέρας δεῖ καὶ τοῖς αὐτοῖς πεκμαίρεσθαι, ἅμα δ' οὐ τοῖς αὐτοῖς ἐπάμ-
φοιν χρῆσθαι σημείοις· καὶ γὰρ εἰ μὲν ἅπαξ πρὸ οὗ λογισθῆ, λόγος ἂν· εἰ δ' ἀεὶ τοῦτον τὸν τρόπον
αἴρεται, τί μᾶλλον ἐνίοτε· πρῶτον μὲν τοίνυν καὶ μίγισθ' ὅπερ λέγω τοῦτο σημεῖον ὡς οὐκ ἐξ ὄμβρων ἄρχε
ται, ὅτι οὐκ ἐμηκύνθη οὐδ' ὀξέως· οὐδ' ὡς αἱ τύχαι φαίνεται· ἀεὶ δ' ἡλίου δύσιν ἀγνοοῦσι, ὀργάζεται
ὡς περ ἄλλοτε· καὶ ἀεὶ τὸ ὄρθριον αὐτῷ κατὰ λόγον χωρεῖ· ἔπειδὴ ὅταν λυθῶσιν οἱ ἐτησίαι, καὶ ὁ πολὺς
δίκτυος τῶν ποταμῶν ὄγκος πέφυκεν ὀρρεῖν οὐκέτι μαθεῖν· πῶς οὖν ἅπαντα τοῦτον τοῦτον αὐτὸν ἀρκεῖν
φέρομεν ἐκ πάσης αἰτίας ἀφομοιοῦντες γὰρ αὐτὸν, κατ' ἄλλον πρότερον τριοῦμεν αἰσθητόν· καὶ δύο
τὰ αὐτὰ ποιήσομεν· δύο μέν, οὐχ ὁμοίως ἔχειν τοῖς ἄλλοις, εἰ δ' ὁμοίως ἀπεφαίνετο πειρώμε-
θα· ὅμοιον δ' ἅπαντας, δείκνυμεν οὐχ ὁμοίως διακείμενον· εἰ μὲν γὰρ πρώτη ἡ πόσαρσις· ἐκ δὲ πλα-
σίως ἂν τοῦτο ἀφομοιοῦντες αὐτῷ τὸ κεφάλαιον, ἐμὲ πολλαπλασίονα γὰρ τὸ πεσοῦτον τοῦ πα-
ρὸς χρόνου τῆς ἀναβάσεως, τάχ' ἂν πκομφὸν ὕδωρ· εἰς πᾶν πόδι μόνα μήκη ἐξικνεῖσθαι καὶ
ἑκάστην ἡμέραν ἀφιέμενον, τῆς λόγος ἐστὶν εἷς ὁ τῶν καὶ μένουδ' οἱ παρ' ὁμῶν ποταμοὶ συνεχῶς τοῦ
χειμῶνος πίπτοντα· ἀλλ' ὕστερον, ἐπὶ πλέον ἐπαύσατο, ὀφεῖλον· μείζους καὶ ἐλάττους διαπλοῦν γι-
γνόμενοι παρὰ τοὺς ὄμβρους αὐτοῦ τοῦ χειμῶνος, ἐκμεταβολῆς· χρὴ τοίνυν καὶ τὸν νεῖλον εἶπερ ἐξ
ὧν ἐστὶν ἔρχεται, μὰ διανεκὲς τὴν αὔξησιν ἴσχειν· μὴ δ' ἅπαξ προσθήκην ἀεὶ χωρεῖν ἅπαξ τὸ πλεῖον καὶ μείγι-
σθαι, ἐκ τοῦ δρεχυτάτου καὶ πρώτου, μέχρι ἐξεπλήρωσεν· ἀεὶ αὐξόμενον καὶ μεταπίπτουσα καὶ τὴν
ἐπίδοσιν καὶ τὴν αὐξανομένην ἔχειν ἐν μέρει· ὥστ' οὐκ ἂν ἔτ' λεγόμενον αὐτὸ τοῦτο ἀνάβασις τοῦ νεί-
λου· ἀεὶ ἀναβάσεις ἂν ὅσαι πολλαὶ· καὶ πάλιν τὰ ῥέεθρα τοῦ θέρους ἑκάστου· καὶ ὁπόταν τῶν ὄμ-
βρων σπεύδοντα τοίνυν ὡς περ τοῦ χειμῶνος οὐ σώζεσθαι τοὺς ὄγκους ἔχουσιν οἱ παρ' ὁμῶν, οὕτω καὶ τοῦ
θέρους ἐνίοτε ἅπαδίδασι περὶ τὴν χύσιν τὴν οὖσαν· οὐκ ἂν ὕσειν ἔτι τοίνυν ἀ τοῖς συμβαίνει, σκεύβαι-
νει καὶ τῷ νείλῳ κατὰ λόγον· καὶ ὁ νεῖλος ἂν δύναιτο τοῦ χειμῶνος ἐνίοτε ὡς περ οὕτω τοῦ θέρους· ὡς
τι ὁμοίως μὲν οὕτω μείζους ἐγίγνοντ' ἄν, ποτὲ μὲν τοῦ θέρους, ποτὲ δὲ τοῦ χειμῶνος ἑαυτῶν· ὁμοίως
δὲ ὁ νεῖλος ὅτι μὲ πλείονι ἐκάτερον μείζους καὶ ἐλάττους παρὰ τὴν ὥραν ἑκάτερα· ἀρὰ μὲν εἰ μηδὲ
πώποτ' αὐξηθεὶς χειμῶνος ὁ νεῖλος ἀκούεται, τοὺς δὲ παρ' ὁμῶν ἐστὶν ἰδεῖν μείζους ἑαυτῶν γιγνομέ
νους τοῦ θέρους ἐαν ὄμβροι κατάχωσιν, ἀλλότι χρὴ ἔχειν τὸ τῆς ἀναβάσεως ἄπον, εἴπερ δεῖ, ὡς
τὸν ἐξ ὄμβρων οὐδαμῶ συμβαίνει· οὐ τοίνυν μόνον αὔξεται πάχει ὁ νεῖλος· ἀρὰ καὶ ἀσυλογέ τα μά-
γμόσως ὁ πίσω· καὶ χιδὸν οὐκ ἐν ἐλάττοσι χρόνῳ καθίσταται ἢ τὸ ἐξαρχῆς, ἢν ἐν ὅσῳ περὶ ὧν ἐξεπλή-
ρωσε· καὶ τι οἴγ' ἐκ τῶν ὄμβρων αὐξανόμενοι τροπικοί, οὐδαμοῦ τοῦτο πάσχουσιν· οὐδ' ἔστιν αὐτ
τάξεις οὐδὲ πέρα τῷ παλόμαι εἰκότως ὅτι γε μὲ δ' αὐτοῖς τοῖς ὄμβροις· οὐκοῦν καὶ πᾶσαι τοῦ τ'
τους ἀναβαίνειν· τοὺς δ' ἄλλους ὡς τύχοιεν ἕκασι καὶ τὸ μὴ ἀπολείπειν περὶ ἐκπλεῶσαι, καὶ τὸ
πλεῶσαντα αὖθις ἀποῤῥεῖν, καὶ μὴ τοῦτο ἰσυχία τοῦ ῥεύματος, οὐκ ἐᾶ παρὰ τοῖς ὑετοῖς εἶναι
τὴν προφασιν δοκεῖν· ἃ δ' δεῖ καὶ τοῦτο ἕνεκεν, ὑπερβαλλόντα καταράκτας, ἁμαρος ἔνιοι καὶ ἔνιοι
ἐτὶ τοῦ νείλου· τὸ μὲν δὴ κατὰ λιβύην, καὶ πάντα πασιν ἔρημοι βίνις· ὥστ' εἰ πιεῖν, οὐκ ἀκός γε ἂν

γίγνεσθαι

ωρ τῆ ἢ πολίσει, οὕτω καὶ τῆς περὶ σουσιν εἰς αὐτὸν· καὶ μὴ μὲ οὐρανοῦ καὶ γῆς ἐν τῷ μέσῳ καταλλ
ωτι· ξιδὸς τὰ πάντα ἐποίησε καὶ δίος ἐστὶν ὅρκος ὅσα ἐστὶ πάντα· καὶ ποταμοὶ καὶ γῆ καὶ θάλαττα,
καὶ οὐρανὸς· καὶ ὅσα τούτων ἐστὶν ἐν αὐτῷ· καὶ ὅσα ὑπὸ ταῦτα καὶ θεοὶ καὶ ἀνθρωποι· καὶ ὅσα ψυχὴν ἐ
χει· καὶ ὅσα εἰς ὕλην ἀφικνεῖται· καὶ ὅσα δεῖ τοῖσι λαβεῖν· ἐποίησε δὲ πρῶτος αὐτὸς ἑαυτόν· οὐκρά
τος ἐν ἀνάγκησιν ἀπτοος τραφείς· οὐδ' ἐμέλλησεν αὐτὸν κρόνος καταπιεῖν· οὔτ' ἀντ' ἐκείνου λίθον
κατέπιεν, οὐδ' ἐκυδύνωσε ξιδὸς, οὐδὲ μὴ ποτε κυδυνώσῃ, οὐδ' ἔστι περισβύτερον οὐδὲν δίος· οὐ μᾶλ
λόν γε ἢ ἧς τι καὶ περισβύτεροι, γένοιντ' ἄν, καὶ τὰ γιγνόμενα τῶν ποιούντων· ἀλλ' ὅδε ἐστὶ
πρῶτος τε καὶ περισβύτατος, καὶ ἀρχηγέτης τῶν πάντων· αὐτὸς ἐξ αὐτοῦ γενόμενος· ὁ πότε δ' ἐγένε
το, οὐκ ἔστιν εἰπεῖν· ἀλλ' ἦν τε ἀρα ἐξαρχῆς καὶ ἔσται εἰσαεί· αὐτὸς πάντα τε καὶ μείζων ὢν ἐξ ἄλλου γε
γένεται· καὶ ὡς ὑπὸ τὴν ἀθανάτην ἄρα ἐκ τῆς κεφαλῆς ἔφυσε· καὶ γάμου οὐδὲν προσδεόμενος εἰς αὐτὸν,
οὐτως ἔτι πρότερον αὐτὸς ἑαυτὸν ἐξ ἑαυτοῦ ἐποίησε· καὶ οὐδὲν προσδεόμενος ἑτέρου εἰς τὸ εἶναι· ἀπ' αὐτὸ
τοῦτο πάντα εἶναι ἀπ' ἐκείνου ἔρξατο καὶ οὐκ ἔστι χρόνος εἰπεῖν· οὐ τις χρόνος ἦν πω τότε· ὅτε
μὴ δὲ ἄλλο μηδὲν· δημουργοῦ γὰρ ἔργον οὐδὲν ἔστι περισβύτερον· οὕτω δ' ἀρχὴ καὶ πάντων ζωὴ τε
καὶ ἐκ δίος πάντα· ἅτε δ' ὢν χρόνου τε ἀρείτων καὶ οὐδ' ἐν ἀτακτοφορτα, αὐτὸς τὸ μοῦ καὶ
ὁ κόσμος ἦν· οὕτω πάντ' ἐποίησεν ἐποίησε δ' ὧδε· εἰ δ' ἐπασφαλόμεθα, ὁμείλιχες ἡμῖν κε
κλήσθω· ἀρχὴ πάντ' ἐκ μελίων καὶ ποιεῖ γῆν· ὅπως αὐτῷ τὰ πάντα ἐπὶ ταὐτὸ βιβάκοι· ῥίξας τὸ
ῥίξας ἀπείρους τὸ βάθος καὶ πυκνώσας, πέτρας τε αὐτὸ γόμφωσε καὶ τῇ δ' ἄλλῃ πυκνῶσαι φύσει
ἔλλιχεν· ὅσα τε ἐξαπάσας, ὑπὸ τῶν καὶ κυμάτων ἀλίξιτηρα· καὶ πεδία ἐν μέσῳ καταμίξας· ὀρῶν
ἔδρας καὶ γῆς· ὅπως ὅσ' ὑπαμείνῃ τῷ ἑτέρῳ τὸ ἕτερον τεγγύς· ὅσα δὲ αὐτῷ τὰ δ' ἀνάπαλιν τοῦ βάρους εἶ
χεν, ἐπὶ γῆ· θάλαττα ἐπὶ τῇ γῇ μέσην ἐν μέσῃ θείς· ὅια δὲ ἐπὶ γε πόνων φιλίας κ' κοινωνίας πρᾶγ
ματα δύοντος, ποταμοὺς ἐγκατέμιξεν· οἱ ἐκ τῆς γῆς ὡς τὴν θάλασσαν ἐρύσσεσθαι· καὶ πάλιν ἐκ τῆς θα
λάττης κατ' ἄλλους ἀφανεῖς τόπους εἰς τὴν γῆν ἔμελλον ὑποῤῥύσεσθαι· καὶ συνάπλεον ἑκάτερα
πρὸς ἄλληλα· συνέπλεξέ τε αὐτὰ οὕτως· ὡς εἶναι μέσα ἑκάτερα ἀλλήλων· τύσεις τε καὶ ποιεθροῖς
καὶ ἀθροῖς τὸ ἕτερον τοῦ ἑτέρου ἀεὶ ἐν μέσῳ γιγνόμενον, ὥς τε δι' τὴν γῆν δι' ἑκατέρου τοῦ σώμα
τος ὠχέρωσεν, οὕτω τὴν γῆν αὖ καὶ τὴν θάλατταν δι' ἀλλήλων ἀμφότερα ἀσφαλῆ ποιῶν· ἄρρα τὸ
ὑπὲρ ἀμφοτέρων ἔστησε γῆς καὶ θαλάττης αἰανοῦ· καὶ πῦρ αἴωρεν· ὃ δὴ ἀιθέρα ὀνομάζουσι, ἄπτω
σας, πτερὰ τοῦτο πάντα κατέλαβε τῆς τε φιλοτεχνίας τὰ ἀρχέτυπα ἐντεῦθεν τοῦτ' ἐσεισίγκα
τε· κοσμήσας μὲν ἄρχης ὑπὸ πάντα οὐρανόν· ὥς τε πᾶσι τύσεσι τὴν θάλατταν· καὶ δι' αὐτῶν ποιήσας
διαφανῆ· τύτε τοῦ πυρὸς ἀπεῤῥοὴν, κατὰ πίμπλας μέχρι γῆς· οὐκ ἐν ὅσῳ τυγχάνομεν διὰ λέγοντες χρό
νῳ ὑπὸ τῶν, ἀπὸ πλήσας ἅπαντα ταῦτα, ἀλλ' ὀξύτερον ἢ τοῦσαι ἐγχωρεῖ ἅμα δὲ, τῇ ποιήσει
τε καὶ δημουργίᾳ, διήρει κατὰ τὸ εἰκὸς ἕκαστα· καὶ κλήρους ἀπέτεμε· πρῶτον μὲν ἑκάτερα τὰ περὶ τοὺς πόλους
ἑκάτους τοὺς τας τε οἰκείους χρὰς οἰκήσεις τε καὶ λήξεις τοῖς γεννήσασιν ἀποδιδούς· θεοῖς μὲν
ἐν οὐρανῷ ὅσον ἐν ἀέρος πόλει τοῦ πάντος οἰκεῖν· ὁ δὲ κάλλιστόν τε καὶ λαμπρότερον, οἰκητήριον ἀγ
γέλοις πᾶσιν οὐκ γῆρας εἶσασιν εἰς αὐτὸ· αἰέρους δ' ἔστι γῆς· θαλαττίοις δὲ φύλοις τὴν θάλατταν ἀπέ
δωκε· καὶ ἄλλοις ἄρρα· ὡς μάλιστα τῆς ἀξίας ἐμέλλοντ' οἰκήσειν κατὰ τὴν αὐτῶν φύσιν τε
καὶ δύναμιν, τὰς λήξεις λαχόμενοι καὶ τὰς συγγενεῖς οἰκόσεις λαμβάνοντες· τὸ μὲν γηγενὲς τε
καὶ γεώδες φῦλον, τὴν γῆν· τὸ δὲ ὑγρότερον τὴν θάλατταν· τὸ δὲ κουφότερον, καὶ ξηρότερον, τὸν ἀέρα·
τὸ δ' αὖ πρότερόν τε καὶ διαυγέστερον καὶ πᾶσι τύποις ἄλλοις τιμιώτερον, τὸν ἀιθέρα τε καὶ οὐρανόν· οὕτω δὲ
ὡς τὸ πόλιν ποιῶν αὐτὴν ἐδείματο, ὅπως τοὺς αὖθρας εἰσὶν γεγενῶς δὲ διείρων τὴν ὕλην καὶ κα
τασκευάσας τὸν κόσμον, ἐπλήρου γενῶν, πάντα ἐξῆς ποιῶν συνάρμοσίοις καὶ περονία τοῦ μηδὲν
παραλειφθῆναι, τὸ μὲν σὺν πάντα περὶ τοῦτα καὶ πόλια ἀλλήλοις· δημουργὸς αὐτὸς καὶ οἰκητὴς τοῦ
πάντος· σώματα τε καὶ δυνάμεως ἔχων· ὡς δὲ καὶ θεῶν ὅσα φῦλα, ἀπεῤῥοὴν τῆς δίος τοῦ πάντων πα
τρὸς δυνάμεως ἕκαστα ἔχει καὶ ἀπεχθῶς κατὰ τὴν ὁμόῤῥοσεγεαὶ, ἅπαντα εἰς αὐτὸν διήκοντα·
καὶ πάντα ἐξ αὐτοῦ ἐξῆρτηται· πολὺ καλλίων ἅλις ἢ κατὰ χρυσὸν τε· καὶ εἴ πα ἄλλην τις ἀποίσει
ἐν· ὁρατά τε καὶ αὐγὴν δύο τούτων σωματοειδέστατα καὶ ἰσχυροτάτω· ἐν τοῖς πρῶτα ἐγέννησεν
ὅπως αὐτῷ τὰ πάντα συνέχειν· τό, τε ὕπνῳ φῦλον, οὐ μᾶς οὐδὲ τῆς αὐτῆς ἅπασι μοίρας ἐξίω
σεν οὐδὲ πυρίνατε μὴ οὐκ ἀιθέρα πᾶν ὡς καὶ θεῶν εἶναι πατέρ· ἀλλ' ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους ὡς πρὸ
τὸν οἱ τὰ μοῦρα σκιάζοντες, ὅσον ἂν δίου πο τάβμα τε καὶ ἐμμιμνησκος κατὰ, τοῦτο τελεῖται τε
ἀιθέρα πουπέρμα εἶναι οὔτε τιμὴν ἴσην· οὔτε δύναμιν ὁμοίαν ἔχον· οὐδὲ κακῶν εἰλικρινές τι καὶ ἀ
μοιρον· ὡς πρὸ μὲν ἐκεῖνο τὸ πρότερον γένος· ὅμως δὲ ἐν τῷ πρότερον τοῦτε ἄλλου ἐντοῦ γένους, ἅτε τοῦ
λόγου κεκρατηκὸς καὶ οὐ πάντα παῦρα ἀπολλαμβάνον τῆς θείας μοίρας· ἀλλ' ἴδιον ὀχετοῦ ἢ πηγῆς
τὸ πλῆθος ἔχακός· οὕτω δὲ πρωτόγονα μὲν καὶ ἀρχὰς καὶ προγόνους, δίοις θεοῖς· δὰ πάντα δὲ

μὲν ἄλλας αὖ ἔχων εἰπεῖν πόλεις ἀῶας καὶ δυρώπας· καὶ τὰς περὶ ταύτας ὁμιλίας, καὶ σὺν ὑφαντοῖς μὲν ὡς ἐπὶ πλείοις ἀγαθοῖς, πῶς οὐκ ἐπίκαιρα τρυφῆς ἱσόμαι. πόθ' αὖ ἐν τοῖς βορβόροις ἐν βαυλῶνι οἰκίοις· καὶ σπουδὰς ἔξω παραδείγματος. τὸ δὲ καὶ περὶ εἰπεῖν ὁπόθεν τὰ τῆς ὕβεως πρόσχειρα, ἆρ' οὐ θεία τις χάρις καὶ τὰ περὶ τὰς ἐσχατιὰς ἔχουσα; φαίην ἂν ἔγωγε εἰ καὶ ἐπιμνησθῆναι τῶν κρεσσόνων· ὃ δὲ τοίνυν πρὸς ἄκουσιν λέγω τινὰ, ὡς αὐτὸς ἡσυχῇ καὶ βορβορυμώδεις φασὶς ὁ θεὸς χεῖρα ὤρεξεν. ἔτι περὶ δὲ τὰ φίσσουσιν ὡς πράγματα ἅπαξ κατορθῶσαι τὰ τοιαῦτα ἀκολουθήσαντος τοῦ θεοῦ· οὐ δὲ τἀπὸ ἀκούειν μᾶλλον, ἢ λέγειν ἔχομεν πεπειραμένοι. ὅσα δ' αὐτῶν εἶδόν τι ἀσπασμὸν ἐσχήκασιν, ἐν τοῖς ἱεροῖς καὶ ταῦτα ἔνεστι λόγοις· ἐνίοτε καὶ σοφίσματα τυγχάνει τὰ τῶν ἐφ' ἡμῶν ἐγκαλούντων πρὸς ἡμᾶς λέγεται πρὸ θεοῦ. ὃς εἴδε χρησάμενος, καταβαλεῖν τινα τῶν παρὰ λαμπρῶν αὐτὰ γωνιστῶν. μαθήματα δὲ ἡμῖν γε καὶ μέλη καὶ λόγων ὑπόθεσις· καὶ πρὸς τούτοις ἐγνώσματα αὐτὰ κἀν τὴν λέξιν ὡς πρέπει τοῖς θεοῖς τὰ γράμματα. ἆρ' εἶδες τοίνυν ὡς πρὸ κεφαλαίων τὸν ἀνέγνωσαν τοῦ θεοῦ, καὶ δὴ καὶ παρέλειπον τὸν λόγον ἐνταῦθά που· ἐμοὶ γὰρ ὃ δέ ἐστι τὰ ἀσκληπιεῖα, πολλὰ καὶ ταυτοῖα ὡς πρὸ πεῖον, παρὰ σοῦ καὶ τῆς σῆς φιλανθρωπίας γεγένηται. μέγιστον δὲ καὶ πρώτης χάριτος ἄξιον· καὶ χιλίων ὡς εἰπεῖν ὑγιώτατον οἱ λόγοι. τὸ γὰρ τοῦ πυθόφου μετίβαλες· ἐκεῖνο μὲν γὰρ ὁ παῖς τὸν παῖδα ὠρχήσατο ὡς λόγος· ἐγὼ δὲ εἰμὶ ἁπεῖν ὧν ὑποκριτὴς εἶναι πρού πρεψάς πεπαῖς αὐτὸς ἐπ' αὐτοὺς· καὶ τῆς ἀσκήσεως κατῆκε ἡμῶν· καὶ νὺξ ἀπέχρη ταῦτα· ἀλλὰ καὶ πύπτες εἰκὸς ἦν ἀνακολουθῆσαι, καὶ πύπτων ἐπιμελείας· ὅπως ἕψωσι τὸ ὄρχηστικὸν· καὶ νὺξ ἔστιν, οὐ πόλις, οὐκ ἰδιώτης· οὐ τῶν εἰς ἄρχοντας πλουσίων, ὃς οὐ καὶ καταμικρὸν ἡμῖν ὁμιλήσας οὐκ ἀπαίσατο· ἐς ὅσον ὅσος πὶ ἦν τὸν ἐπαινεῖν ἐκτείνων· οὐ τῶν ἐμῶν οἶμαι λόγων ταῦτα ἐργαζομένων, ἀλλὰ σοῦ τοῦ κυρίου· τὸ δὲ δὴ μέγιστον τῶν παῖ ταῦτα, τὸ καὶ τοῖς θείοις βασιλεῦσιν ἐσοῦτον ἐπικεῖσαι, καὶ χωρὶς τῆς ἐπὶ τῶν γραμμάτων συνουσίας ἀποδεῖξαι λέγοντα ἐν αὐτοῖς καὶ ἀπυδαιόμενον, ἃ μηδεὶς πώποτε πω· καὶ ταῦτα ὁμοίως μὲν παρὰ τῶν βασιλέων· ὁμοίως δὲ τῶν βασιλέων γενέσθαι· καὶ παῖς δὲ τοῦ βασιλέως χορεῦ· ὁ δ' υἱὸς δὲ ἐπῆρξε παρ' ἑλλήνας ἐν ἀλκμήνου καὶ φαίαξιν ἀποδείξασθαι. μέγα δὲ πουκὶ πύτο καὶ μίγα ἐν καιρῷ· καὶ ταῦτα πεῦ τῆς ἐπέρασκε· καὶ τὸ σύνθημα παρῆν αἰακαλεῦν· ὄργω· σεῦ δ' εἶδαι τῆς ὅπ πολλὰν εἰτικα προήγαγες εἰς μέσον, ὡς φασὶ μὲν ἐν τοῖς λόγοις· καὶ γέγραπται αὐτὰ καὶ τῶν κρεσσόνων οἱ πλείω πα· πύτων καὶ πλλῶν ἐπέρων, οὔτι παρὰ σοὶ πὶς ἡμῖν ἰδία, καὶ τῆς ὁμιλίας τῆς πρὸς ἐμὲ τυγχάνοντας τὴν δύναμιν ἔχοντες χάριν οὐ παύσομεν. ἕως ἂν πὶ μνήμης καὶ τοῦ φρονεῖν ἡμῖν μετὸν τυγχάνῃ· φαίην δ' ἂν ἔγωγε καὶ ταύτην παρὰ σοῦ κεκομίσθαι τὴν χάριν, τὸ σὲ τὸν παῖδα ἄριστον παρεῖναί τι ἡμῖν, καὶ ἀμφιέζειν τοὺς λόγους.

ΕΙΣ ΔΙΑ.

ἆρ' ἴσμεν κατὰ χώραν ζῶ βασιλῶ πι καὶ σὺ τῆς δ' ὥρα αἰὰ γομεν· σὺ δὲ δ' ἐξαικὴ ὧς πρὸ ἔσουσας, ὦ μεν ὡς καὶ πρόσυ πὰ χαριτήρια· τῷ πι λόγῳ ἐ παρκεῖσον· κἠ παρὰ πα μῶν ἐς ὅσον αἰθρώπου λόγον ἐξικέσθαι δύνα πι ὡς πλεῖσον· ὡς μὴ πλείως κα πιγέλασοι γενώμεθα· μὴ δὲ ἀπὸ τοῦ παιγνίου πίσοιμεν· καὶ πι πρὸς αὐτῷ γιγόμενης, νὺξ ἔχω τις γένωμαι· ἀλλὰ τύ μοι δὸ κῷ καὶ φοδέραμαι δαίσει, ὡς πλείως ἆρα ἐκπνεῦ σύμβολον· καὶ πὺκ ἐν ἐμαυτῷ ἦν ὑπὸ τῆς δαλατ· της· κα πὶ πιούπιν δύχόμενος· ἃ μὴ πὶ ἀσπ πλησῶσαι ῥᾴδιον, μήπι ἐγχειρῆσαι σωφροσύνης ἴσως ἔχει πίστιν· ὑπισχνούμενος ὕμνον ὄρειν δίος, καὶ ταῦτα αἴδι μήτρου· ἢ πολλὰν πὶ πὶν ἰδαλαπία καὶ παῖς ἐποίει καὶ πρᾳπίδν καὶ λέγειν· ὅμως δ', πύ γὰρ ἐκλιπεῖν οὐδὲν ἀνδίδων φασὶν· ἀκὰ παῖ ὁ ποῦν ὅπασπεῦν ἀσπιδόμενον, πρεῖπον δ' καὶ ἀπαζ ἐκλαφεῖν, πφαιδῶμεν ἀμως γέπως ἀφοσιώσασθαι πρὸς τὸν θεόν· πεῦ δὲ κάλλιον ἢ ἐνδιήτερον, αὐτῷ μελήσει· καὶ δ' ὃ μὲν ὅλως ἐκλιπεῖν, ἀγίας οἴσει δόξαν, ἢν οὐ θέμις ἐν τοῖς πρὸς τοὺς θεοὺς ἔχειν· πεῦ δὲ μὴ ἐφικέσθαι, ἢ τοῦ πράγματος αὐτοῦ φύσις παρίζει τὴν συγγνώμην· πύ γὰρ ἐκόντες ἐλλείπειν δόξομεν· ἀφ' ἁπάγκαιος ὕστεροι γίγνεσθαι· ὡς δ' εἰπεῖν, κρεῖττον εἰ δεῖ γέλωτα πᾶφλειν, ἢ μέμψιν ἐκθεῖν· ἐπεὶ δ' ὧν δύζάμεθά πι καὶ οὐκ ἂν ἄλλως ταῦτα ἔχοι, δεῖ δὲ ὡς πρὸ τῶν ἀλλαπῶν πρὸς ἀπογράψαντας ἑαυτοὺς, μὴ αἰσχυνεῖν· ἀλλ' ὁμόσε ἰέναι καὶ πειρᾶσθαι τοῦ ἀγωνίσματος· εἶεν δὲ μοῦσαι δίος παῖδες· πύ γὰρ ἔγωγε ὁρῶ πῖπαῦ τις ὑμᾶς ἄμεινον καλέσειεν ἢ τύν· εἰ δ' ἡμεῖς γε τὸ ὅλυμπου σὺν ἀπόλλωνι μουσηγέτη τὴν θείαν ὠδὴν ἄδιπι, ὑμνοῦσαι τὸν ὑμέτερόν πι καὶ Διὸς ὅλων πατέρα· εἶπι πειρία φίλοις ὑμῖν ἐνδιαίτημα· εἶπι ἐν ἐλικῶνι τῷ βοιωτίῳ χορεύειπ· Διὸς δίος ὄργων τι καὶ δώρων ὅτῳ πρῷ ὄφελος, ἀΐ ὃ πάντ' εἰδῶμεν, τόθεν ἀρχόμενα· τί πλησόμενοι εἰπεῖν τῷ δίος· δ' τι μοι μουσικὸν γεγένηται τὸν λόγον· ὡς

Ρολλὰ δὲ πολλάκις ἐπηυξάμην καὶ ἐμέρας ἰδίᾳ τε καὶ δημοσίᾳ κληθεὶς ὑφ' ἡμῶν ἀσκληπιὸς ἀεὶ παρεστὰς ὡς ἀσμένως καὶ ἑτοίμως παρεῖχεν ἴδιαν ἐμοὶ, οἷον εἰκὸς πολλοῦ καὶ παντὸς ἄξιος πολλοῦ καὶ παντὸς λιμένος τὴν λαβέσθαι γαλήνου καὶ προσθεῖναι τὴν κοινὴν τῶν αἰθρωπίνων ἑστίαν, ἧς ἁπλοῦς μὲν, οὐδεὶς δίκην ἴσον ὑφ' ἡλίῳ· διηχρεῖσθαι δὲ ἔστιν, ὡς ἐλλιπῶν γε οὐδεὶς πω πρὸς ἐμὲ μέχρι τοῦδε ἁπάλαυστος· καὶ γὰρ εἰ σφόδρα ψευδὲς τοῦτο ἐμοὶ λέγειν, οὐκ ἔστιν γε οὐδὲν μᾶλλον· οὔκουν τάς γε προσρύσεις τὰς ἐφ' ἡμέρᾳ ταύτας ἐλλείψομεν φθόγγοις τὴν συνήθειαν ἀλλὰ καὶ κατ' αὐτὸ τοῦτο φυλάξομεν, ὅπερ εἰθίσθημεν ἐξ ἀρχῆς· ἐμοὶ δὲ ἄμελεῖς μὲν δι' ἄσου καὶ ἰδίων ἕνεκα τῶν θυμάτων τὴν καὶ τῶν θεαμάτων χάριν τὴν καὶ τιμὴν· εἶτα κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν παράπτυσις γινομένη· εἶτα καὶ προθυμοτέρου τῆς δυνάμεως· ἐν ἄσει τοῦ λόγου μοι, πολὺ δὲ μάλιστα προσέχειν φαίνεται· εἰ γὰρ οὕτως ὅλως μὲν χείρους αἰθρώπῳ τοῦ βίου καὶ ὡς τὸ εἰκὸς κεφάλαιον, ἐν ταῖς τοὺς λόγους διατριβαῖς· τῶν δὲ λόγων οἱ μὲν τοὺς ἑτοὺς αἰαγκαιότατοι καὶ δικαιότατοι· φαίνεται δὲ ἡμῖν γε καὶ ὁ κατ' αὐτοὺς τοὺς λόγους παρ' αὐτοῦ θεοῦ γινόμενος, οὐ τῷ θεῷ καλλίων χάρις ὄψιμαι τῆς ἐπὶ τῶν λόγων, οὐ τοῖς λόγοις ἔχομεν αὖ εἰς ὅτι κρεῖττον χρησαίμεθα καὶ δὴ λέγωμεν ἀπαρχὰς ἀρξάμενοι· κοινὰ μὲν δὴ ὅτι καὶ βουλόμεθα· πῶς γὰρ οὔ· τοσοῦτον δ' ἡμῖν δικαιότερα ὅσῳ προσπίπτοντες καὶ τιμῶντες τοὺς θεραπείας, ἀμείνους αὖ ἐσόμεθα, ἢ παραλειπόντες ἅμα δεῖν τῶν τοιούτων ἀξιοῖσι γὰρ ἀσκληπιοῦ δυνάμεις, μεγάλου τε καὶ πολλοῦ μᾶλλον δ' ἅπασαν· οὐχ ὅσον ὁ τῶν αἰθρώπων βίος χωρεῖ· καὶ διὸς ἀσκληπιοῦ γεὼν, οὐκ ἄλλως οἱ τῷδε ἰδρύσαντο ἀφ' ἑαυτῶν· ἐμοὶ τε φῆς ὁ διὰ σοῦ καλὸς εἰκὸς δὲ πάντως μᾶλλον, ἐν ὅτῳ δὲ ταῦτ' ἐδίδαξε πρότερον καὶ ὅπως ἐν τοῖς ἱεροῖς λόγοις εἴρηται, οὕτως ἔχει· ὁ γὰρ πᾶσι ἄγων καὶ νέμων σωτηρίαν τῶν ὅλων, καὶ φύλαξ τῶν ἁπάντων· εἰ δὲ βέλει τραγικώτερον εἰπεῖν, ἔφορος οἰάκων· σώζοντά τε τὰ πάντα ἀεὶ καὶ τὰ γιγνόμενα· εἰδ' ἀπόλλωνος παῖδα καὶ τρίτον ἀπὸ διὸς νομίζομεν αὖθις, αὖθις αὖ καὶ συνάπτομεν τοῖς ὀνόμασιν· ἐπεί τοι καὶ αὐτὸν τὸν διὰ γενέσθαι λοιμοῦ τρόπον· πάλιν δὲ αὖ τὸν ἀποφαίνουσιν ὄντα τῶν ὄντων πατέρα καὶ ποιητήν· ἀφ' ἁπάντων μὲν ὧν φησι πλάτων, ὅπως αὐτοῖς τοῖς θεοῖς φίλον, οὕτως ἐχέτω καὶ λεγέσθω· ἐπαινέλωμεν δ' ὅθεν ἐξέβημεν· πάσας δ' ἴσχων ὁ θεὸς τὰς δυνάμεις, διὰ ταύτην ἄρα διεργετεῖν προείλετο τοὺς αἰθρώπους· ἱκανῶν τε προσκοπὰς ἀποδιδούς· μεγίστην δὲ καὶ κοινοτάτην διεργεσίαν εἰς ἅπαντας κατθετο· ἀθανασίαν ποιήσας τὸ γένος τῇ διαδοχῇ γάμοις τε καὶ παίδων γενέσεσι καὶ τροφῶν ἀφορμαῖς καὶ πόροις διὰ τῆς ὑγιείας ἐργασάμενος· πᾶσι δ' ἐν μέρει πρὸς αὖθρα ὁρῶν, ἕδνα διεξίδυ· ὅσον δ' ἐπὶ τύχας καὶ ἅπαν δῶμα· καὶ βίους ταύτας· κοινῷ τινὶ φαρμάκῳ πρὸς ἅπαντας πόνους καὶ πρᾶξεις πάσας τῇ ὑγιείᾳ χρώμενος· ἰατρεῖα δ' εἰς τὸ μέσον κατηγάσατο καὶ φιλοτεχνεῖν αἰεὶ τέτυκται· καὶ ἐμέραν· ἢ καὶ δίμοιρα τῶν ἀεὶ δρωμένων τε καὶ δρησομένων· ἄλλοι μὲν οὖν ἄλλα καὶ ἄσον τιν τὸν ἀεὶ χρόνον ἐγὼ δὲ ἴσον εἰς ἐμαυτὸν τοῖσι μηθὲν βούλομαι· εἰσὶν οἳ φασὶν ἀσκληπιὸν κεῖσθαι· ἄμοιρον μὲν δὴ τοῦ λέγοντος· καὶ πάλαι τῷ θεῷ μελετώμενα· ἐμοὶ τοίνυν οὐχ ἅπαξ ἀλλ' οὐδὲ ῥᾴδιον εἰπεῖν ὁσάκις τὰς διεργεσίας ταύτας ἐτύχομεν· εἴη καὶ χρόνους ἔστιν οἷς ἐπάδειν ἐκ προῤῥήσεως· πάντων ἐμοὶ ἐσμὸν· τοῦτο γὰρ εἰπεῖν ἀληθέστατον· ἀφ' καὶ μέλη τοῦ σώματος ἀπῶν ταπεινὰς καὶ αὖθρες λέγω καὶ γυναῖκες, προνοίᾳ τοῦ θεοῦ γενέσθαι σοφῇσι, τῶν παρὰ τὰς φύσεως διαφθαρέντων· καὶ καταλέγουσιν ἄλλος ἄλλο τι μέν, ἀπὸ σώματος οὐ πάσι φράζοντες· οἱ δὲ, ἐν τοῖς ἀφαιρήμασιν εἶναι νομίζομεν ἐμὲ πίνειν οὐχὶ μέρος τοῦ σώματος· ἀλλ' ἅπαν τὸ σῶμα συνεῖς τι καὶ συμπλάσας αὐτὸς ἑδάκει ῥιζικὰ· ὡς τὸ παρομοίους τὰ ἀρχαῖα λέγεται συμπλάσαι τὸν αὖθρωπον· πολλὰς δὲ ὑγιάς τε καὶ ἀλγεδόνας καὶ ἀπορίας μεθημερινὰς τε καὶ νυκτερινὰς ἀφεῖλε τοῖς· οὐμνοῦσι δ' ἔχοι τις αὐτοῦ ὅσοις· τὰς τε ἐπιτιμήσεις τοῦ ταῦτα πρᾳότητος, αὐτὸς μὲν ἄριστα συνοίδεν· αὐτὸς δὲ καὶ πάσας φαίνεται καὶ μὴν πῦρ παράδοξον, πεῖσαν ἐν τοῖς ὁράμασι τοῦ θεοῦ· ὅτου, τὸν μὲν, γύψου πίνειν· τὸν δὲ, κεντεῖν· τὸν δὲ, γυμνοῦσθαι καὶ λούειν ψυχρῷ· ἵππους οὐδὲν ὡς αὐτὸς ὀξυδερκέστερον ἡμᾶς καὶ τοῦτον πίνειν τὸν πρόσθεν τὸ ἐπὶ μηχανὴ καταῤῥοὺς καὶ φύξεις, πόσας καὶ θαλάττης πόνων καταπλήσεις ἀῤῥους, ὁδῶν μάκιστον ἰόντος· προφῆς δ' ἐν θείᾳ συνεχεῖ, τὰς ἀμυδὰ τοὺς καθάρσεις προστιθεὶς· ἀπαπεῖν δὲ ἀπορεῖν τι, λέγειν καὶ γράφειν πρὸς τάδε· ὥστ' εἰπεῖν τοῖς οὗτος ἱερὰ πάθεσιν ἐπίστιν αὖχημα, μὴ δ' ἡμᾶς ἀποίρους εἶναι τοῦτο καὶ μὴν, οἱ μὲν, καρπίσεις ἐσωθεν διεργοῦσι καὶ ὅπα καὶ δια ὑπέμειναν τοῦ θεοῦ καθηγεμόνος· οἱ δὲ, ὡς ῥᾳστώνην οὖρον τοῦτο εἶδε· ἐμοὶ δὲ πλεῖστα μὲν δὴ σου κικαρτέρηται κατὰ πολλοὺς καὶ παντοδαπὰς τρόπους· τὰ δὲ, τὰ τοῦ κούφως ἐνεγκεῖν γεγενῆσθαι ὡς μαθαμοῦ τοὺς τρυφῶντας αὖ εἶναι βούλοιο αὖ πεῖ τα ζῆν· καὶ τὰς

καὶ ἔτι πλείονων· καὶ τῷ χρόνῳ σπιμύνουσιν, ὥσπερ ἡμεῖς τὸν οἶνον· ὁ καὶ πύπυ φύσει τις ἄγαθον εἶναι, ὅτι ἐξ ὄμβρων αὔξεται· καὶ τί δεῖ πάντα τὰ μοῖς τὸ αὐτὸ συμβεβηκε· πάντες γὰρ ὕστατα καὶ οὐκ εἰκάσαι ὑμᾶς ὅτι πῦρ ἐστι παντὸς ἀεὶ· ἀλλὰ παρίσμεν αὐτοὶ τοῖς ὄμβροις· καὶ προσοικοῦμεν ὡς ἔτυχε εἰ πεῖν τὰς ὄχθας· καὶ ἔποι γε αὐτῶν ἐστὶ ἐλαχίστῳ τῷ ἀρχαίῳ, τὸ ἐκ τῶν ὄμβρων προσλαβόντες καὶ αὐξηθέντες, ὅμως οὐδ' ἐκ τοῦ νικῆσαι παρέχεται τὴν αὐτὴν χρείαν· ὃ δὲ, καὶ τοῦ θέρους αὔξεται· τοῦ δὲ χειμῶνος ἐσθ' αὑτοῦ καὶ τότ' ἔστι βέλτιον· γλυκύτητι τοίνυν τοσοῦτον οἶσι νικᾷ τοῦτο τὸ ὕδωρ ὅσον οὐδ' αἰσθῆσι· καί τι τούτου τὸ ἄριστον· ἐκείνου δ' ὥσπερ αἱ φαῖεν ὅτι κινδυνεύει τὸ σῶν πάσχειν τὸ ἀσυγχύτου μένον αὐτοῦ ῥεῦμα, ἴσον εἶναι τῷ κυρίῳ καὶ πατρί· τὸ δ' οὐ τῶν ἐκείνου δοῦμα· ὃ πῶς οὐκ ἐκ παραδόξων ἅπασι σώζεται· ὅτε ἐπικυρεῖ μὲν, ὕδωρ οὐδὲν· ἀλλὰ καὶ πίστρα ἐγγύτατα τῆ ξηρᾶ πηγὴ· καὶ τὰ ὕδατα μονοῦ φλόγα ἀφίσιν· ὃ δ' ἐν μέσῳ τῶν ἀκρίων τούτων ῥέων, πάσας μὲν λίμνας· πάντας δὲ κόλπους κατείργει πλεῖν τοῦ ὕδατος· οὐ μόνον τὸν τῆς ἀναβάσεως χρόνον, ἀλλὰ καὶ τὸν ἄλλον ἅπαντα· καθίστηκε δ' αὐτὴ μᾶς ἀπογῆς ἀπάσης τῆ γῆ· καὶ οὔτε πόλις· οὔτ' ὄπως, οὔτε χωρίον οὐδὲν, ἐκφεύγει τὴν ἐκείνου χρείαν καὶ δύναμιν, ἀλλὰ τοῦτον δύναται πᾶσιν ἐν μεσογείῳ τῶν πόλεων· καὶ τοῖς ἐν ταῖς ἐσχατιαῖς, ὅπερ τοῖς ἄλλοις ὅλοις κατὰ μέρος· μᾶλλον δ' αὐτοῖς τοῖς πλείστοις πρὸς ἐπιθαλάσσιοις ὄντα καὶ δι' ὃ ἐρισμὸς ὄντα καὶ δι' ὃ πρὸς ὕδωρ ἰέναι, τὰ μὲν ἄλλ' ἀμύητα· ἄμμοι δ' ἐκεῖναι καὶ γῆς χάσματα, αὐτὴ πεπωκυῖα καὶ ἐλῶν, ἔστιν αὐτῷ τὸ μαθαμῶ κωλύειν· ἀλλ' ἀπέχνως ὥσπερ οἱ τὴν ἐναντίαν τῷ ναυτιβαδίζοντες τῶν ἀτρίων, ἐναντία καὶ τοῖς καιροῖς καὶ τῇ φύσει τῆς χώρας δίρηται· καί τι τῆς οὐκ αὐτοδῶν, καὶ τοῦθ' ἕνεκα τῶν ἀστῶν ἔκρινεν, ἐξαρκέσαι τοῖς χάσμασι, καὶ πληρῶσαι τὰ διηκόσια· μᾶλλον δ' ἔτι πύπυ πρὸ πρόνδια τῆς ἄμμου τῆς αἴωθεν ἐλθεῖν· ὃ δ' ὥς πῃ φιλοτιμῶν, πρὸς τὰ ἐναντία αὐτῇ, τὸν πρόνδιον ἐργάζεται· καὶ πρῶτον μὲν, τὰ κοῖλα καὶ τὰς χαράδρας πλέουσιν ὑπὸ λιμνῶν ὑπερύχως· ὥς περ οἱ φάλοι κλυμβῶσι· πρὸ ἃς εἰς τὸ κατὰ τὰ πρῶτα τῆς ἀναβάσεως· ἔπειτ' ὑπὸ αὐτοὺς τε καὶ τῆς χώρας ἵστασι πρώτων ἀεὶ πρὸς τὸ μὴ κίνεσθαι μέτρον ὅλη· εἰ δ' ἔστι τις ὅλη τὸ ἀφανὲς τοῦ ὄρους, μειζόνως αὐ ἐθαύμασεν τοῦ ὁρωμένου· πολλοὺς γὰρ ὁρῶμεν ποταμοὺς τῶν νῦν εἰς πρῶτους τελοῦντας, οὐκ αὐ ἀρκέσαι τοῖς κάτω τῆς χώρας· ἀλλ' ἐμπεσόντας αὐ αὐτοὺς ἀφανίζεσθαι ὥς περ τὸν ὑφ' ἡμῶν ἀφανίζεσθαι λόγον· νῦν δ' ὥς περ τῶν πυραμίδων· τὰς μὲν κορυφὰς ὁρῶντες ἐκπεπομφότα· τὸ δ' αὐτὸ πᾶλον καὶ ὑπόγεον ἕτερον τοσοῦτον ὄντα· λέγω δὲ ἃ τῶν ἱερέων ἔκουσι· καὶ δὴ καὶ τὸν νεῖλον κορυφοῦσθαι μὲν, ἀγνοεῖσθαι δὲ πᾶσι ῥίζεσθαι καὶ πρὸς τὸ προκείμενον κρίνομεν τὸ αὐγοειδὲς πέλαγος· πεσοῦσης ἐπὶ χεῖσθαι ὅσας δ' εἰς τοῦτο ἔχει καὶ ὅλιγ' ἔξαιτος τῆς ἀναβάσεως, ἐκπίφυγε τὴν ἰσορίαν· τὸ δὲ δὴ καὶ μόνην ταύτην ἀπασῶν χωρῶν ὥσπερ πλέον καλεισθαι πρὸς ἀμφότερα, ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ· πότερον χεῖσθαι εἶναι· καὶ ἐφ' αὑτῆς ἅπαν τοῦ ξηροῦ, αἴλιος δ' ἐν τῷ ὕδατι διεῖσθαι, τῷ χρὴ ταῦτα προσθεῖναι; πλὴν εἰ τῇ μεγάλῃ σοφίᾳ καὶ προνοίᾳ τοῦ θεοῦ· ὅστις εἰ μὴ ὅκιστα ἔμελλεν ὕδη, πρὸν πεῖναι ἐπιγαγεῖν μηχανήν τινα ἑαυτοῦ, καὶ αὐτὴ ὄμβρων εἶναι ταῖς τοιαύταις ἀρχαῖς ἀπτικὴν ἐπιγαγεῖν, ἐνίκα πῖσται αἰθρίαι ἔμελλε μίσται ἐν καιρῷ ἴστεσθαι· καὶ τῇ χώρᾳ τὴν φορὰν οὐ μόνον οὐκ ἐλαττοῦν τῆς ἰκανοῦ, ἀλλὰ καὶ βοηθεῖν τὴν πρόθεσι παρίζεσθαι· ταύτην ἐγὼ μόνην ἀρτίαν αἰνῶ· δι' ὃ πρὸς πεῖλος δι' ἀγνοίαν καὶ τῶν ἐκείνου ῥεῖθρων καὶ μέγιστος δὴ τοῦ θέρους· ὁρῶ δ' ὅτι καὶ τὰ μάλιστα ἀπὸ τῶν αὐτῶν θεῶν ἀπολαύομεν· ὧν ἕνεκα ἔστι ὁ τῷ πεῖλῳ συνώνυμος· καὶ τὸ μὲν κεφάλαιον, κἠν τὴν καθ' ἑκάστην ἀγνοίαν, ἃ πάντες σύνισμεν ὅτι ἡμᾶς βούλονται σώζειν, καὶ ὑγιεῖς εἶναι· τὴν δ' ἐπίνοιαν αὐτὴν καὶ τὸ ἄρτον ὧν φράζουσιν ἑκάστοτε, τίς πώποτ' ἐζήρευν διὸς τι· οἵτε καὶ δι' αὐ ἴσον τῶν ἐναντιωτάτων εἶναι δοκοῦντων, καὶ ἃ μήτε αὐτὸς φυλάξαιτο, ἐκέλευσε· καὶ ταῦτα μὲν εἰς τοσοῦτον παρηφείχθω· οὐκ ἐκ προνοίας εἰρημένα· οὐδὲ βουλόμενος ἐζάρχειν· διὸ τι· οἵτε καὶ δι' αὐ ἴσον τῶν ἐναντιωτάτων εἶναι δοκούντων, καὶ ἃ μήτε αὐτὸς φυλάξαιτο, ἐκέλευσε· καὶ ταῦτα μὲν εἰς τοσοῦτον παρηφείχθω· οὐκ ἐκ προνοίας εἰρημένα· οὐδὲ βουλόμενος ἐζάρχειν· διὸ τοῦ δὲ λόγου ταύτη προϊόντος ὥς περ ῥεύματος νεῖλος δὲ ποταμῶν οὐχ ἥκιστα κάλλιστος, ἢ μέγιστος· καὶ χρεία καὶ θέας ἑκάστη· καὶ τοῖς πᾶσι τελῶν· καὶ διὰ γῆς ἀρίστης καὶ καλλίστης διέξιέχεται· καὶ ἀεὶ ὁ πρὸ αὑτοῦ αἴρων κάλλιστος· καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς λαβεῖν καθαρώτατος· μετὰ δὲ ὕδατος οὗτος· ἐγὼ πᾶσα, ξηρὰ πάντων ἀπασῶν χωρῶν παρίσχεται ὡς δὲ καὶ σεσμοῖς καὶ λοιμοῖς· καὶ τοῖς ἐξ οὐρανοῦ καταπλυσμοῖς ἀσφαλὴς ἡ χώρα δι' αὐτὴν ἐστιν, οὐδὲ πῦς πρὸ ὑμῶν ἕλληνας εἶλε· καὶ δὴ καὶ ἀγνοοῦσι συνεωρακότες· ὅτι μὲν μείζονας ἀγροῦ τὰ κατ' αὐτὸν· ὥστ' ἔγωγέ τοι ὅκνουν καὶ ἄλλου τῶν πόλεων τοῦ θεοῦ ἔδ' εἶναι πρὸ ταῦτα, ὅπερ καὶ τῶν νομίμων καὶ ἴσον πρὸ τὰς ἑορτὰς καὶ θυσίας, εἰς πρὸν νεῖλον αὐτοῖς αἰεὶ καὶ πλεῖστα.

μὰ προσπαφάγ, ὁμίνος τὸ τοῖς ἐξουσίας, προσίπκειν ὀλιγὺς οὖρος ἄπκειπιν ὅπιοθεν, τὴ γπὶ δὲ λίγουσι τὴ πεσύσῃ. καὶ πι τῆς μὲν ἠπείρου, ἃ πίχει φῶρος ἐπὶ μῆκος τοιάδιους. αὖτη δ' ἐστὶν ὡς πρὸς μεδίριον λιβύων καὶ αἰγυπίων. εἰ δὲ πσοῦ πογ γαῖος παπμερία θεῖ, καὶ εἰ λιγὺς οὖρος ἄπκειπιν ὅπιοθεν, ἐγὼ μὲν οὐκ ἔχω πιφῦσαι. καὶ πι φασὶ πνες τῶν ἀπὸ τῶν ἄλλων ῥαδίως ἀπολογουμένων, ὅπι ἃ πεῖχεν ὡς ἔοικεν ἠφῶς πόπι τῆς αἰγύπίου πρὸ χῶν αἰεὶ. καὶ τοῦτ' οὖν ἔχει νῦν οὕπω. κἀκεῖνα φασὶ νοῆσαι ὅμηρος αὐτὸς αὐπλέγει. πῶς, ὅπι ὁδὸς καὶ αὐτὴς τοῦ γον μεπελάου σὺν ἐλένῃ πρὸν εἰς αἰγυπίον. ὁ πίνυν καίνυδος ὄνομα ἐσὶ μεπελάου κυβιέρνη που. ὡς ἑκαπαῖος πὶ δὶ φησιν ὁ λογοποιὸς καὶ τὸ κριπὸν τῆς φήμης. οὐ πλαπήσαπος πῷ τὸν πόπον τοῦ τον λεί ῃ πι τοῦνομα. ταυπὶ φημὶ, ὡς ἕλληνες λέγουσιν. ἐπεὶ ἔγωγι ὄκνησα. ἐν αὐπῷ καινῷ πῷ ἠπείρων οὐ τοῦ φαινομένου, ὅπι μυρίοις ἔτεσι πρὸ πρόπου ἡ μενέλαον ἐκεῖσε πρόσχειν, τὸ χαρίσον οὖ πως ὠνομάζειπο καὶ οὐκ αὖ πάρυς μὲν ἕλεγε τοῦνομα τοῦτ' αὐτὸ ὡς ἀπογεγράφαι γράμμασιν ἑλληνικοῖς. ἀπ' ὃν μὲν ὡς πρεμφερόμενον καὶ πῷ πρέχον. αἰγύπιον δὲ καὶ δυσγέμματον μᾶλλον. τὸ δ' αὖ ὠμέ πρα φωνῇ δηλοῦν ἔφη χρυσοῦν εἶδαφος. ἑωυτὸς πι τοῦτο τοῖς αἰγυπίοις ἄπφιμίζειν πισπα τοῖς παρ' αὐπῖς χωρίοις. οἷον ἐλεφαντίνην καὶ πάλιν δίος πόλις. καὶ ἐλίου δὲ πόλις. οὕπω καὶ τοῦτ' ἔφη τοῦνομα χρυσοῦν εἶδαφος εἶναι ἐπεῖν αὐδρὶ ἕλληνι. ἀλλ' ἐῶ τοῦτο. καί πι αἰγυπίους τι ἀκριβέσερον ἐχὸς εἰδέναι πὸ φέπρα αὐτῶν ὅπῳ ὅμοιον γρύπι τῇ σμύρνῃ καὶ ἑκαπαῖον γρὺπ ἐν μελίτῃ. οὐ μόνον καπὰ τοῦδ' ὅπι τῆς αἰ φέσ δειαπῶς εἰκὸς καὶ κρινόν, ἀπ' ὅτε καὶ ἴδιον καπὰ τοῦ ἴσον ἐσὶ γενέσθαι, ὅπι διὰ πολλοῦ πατὰ χρόνου καὶ τὸ μαδὸν αὐπῖς τῶν ἐξ οὐραγοῦ πι γενέσθαι πὴν χώραν, κῆ τῶν παρὰ τοῖς ἄλλοις ἐπιφανῶν μάρτυρες ἔσιν αὐτοί. καὶ ἱέρεις ἀξιόχρεω. καὶ παῦπα φυλάπουσιν ἐν πέλαις ἐν τοῖς ἱεροῖς ἀντ' ἄλλων κτημάτων. ἀλλ' ὅμως καὶ τοῦτο ἰσχυρὸν παρίεμαι. ἀλλ' ἴσω καπὰ τοὺς παρ' ἡμῖν λογοποιοὺς ὁ τοῦ μενέλεω κυβιέρνης. ὁ τὴν ἐπωνυμίαν ὡς ἐπιλάβοιπο πα πχως τῷ τόπῳ. εἰ πίνυν δεῖ πῷ λόγῳ πιθέσθαι, καίνυδος φῶρος ῥαδίους εἴκοσι καὶ ἑκαπὸν ἀπέχει. καί πι ναῦς παυμεγίσ δίους, ὑπ' αὐέμου καπὰ πρύμναν πίοπ πο προσφέρο δὲ καὶ λιγίος, οὐκ εἴκοσι καὶ ἑκαπὸν σαδίους ἀνύσαι μᾶλλον ἂν ἡ πεντακοσίους καὶ χιλίους. καὶ ἡμεῖς πσοῦπους ἐν διπλοΐῳ πολλαπλασίους ἀνύσαμεν, πὸ πῷ διπλόμενοι πρὸς πὰς ἡμέρας ὕστερον. ἀλλ' οἱ πρισπαὶ μύλους μὲν ὀλίγους συνεῖναι καὶ ποπαμῶν καὶ πρήλεων ὀνόματα ἀναριθμῆσαι. καὶ πιαῦπα πρισχίλια, παυπὸς μᾶλλον ἴσως πῆ καὶ διήκουσι μάρτυρες δ' οὐκ ἱκανοὶ πῷ τῶν οὕπως ἐλέγχου διομόσων αὐπίκα πάρ' ἄρκον πα πρίπον ὅσον μῆκος ἀληθείας ἀπέχει σαδικεῖ ἴσον ποιοῦν πῷ πὰς ἱσορίας. καὶ οὐ πρέπειν. ἀλλ' εἰ αὐπῶν ἴσον πάσιν καὶ οὕπως ὁ ἔλεγχος. φησὶ γὰρ αἰγυπίαν μέσην πα παρὰ ερμίνον θαλάσσας. καὶ πι οὐ πιφανῆς ἐσὶ οὐδεὶς ἐκεῖ, αὖ πὸ θαλάπ πα προσπεῖ. ἀφ' ὧν πεῖδ' ἰσαμένῳ πολλῷ κεχυμένῳ ὁ μὲν δίσπος ἄπας γε μοῖ οἰκεῖ πα. καὶ ἡ πόλις αὐ ἴση ἣν ὀνομάζουσι ὑμεῖς. ὡς πι μὲν δ' ὀφθαλμῷ καπαλαβεῖν εἶναι, μήπ' ἀπ' ἄκρων ὧν ἀπ' ἐκείνου, μήπ' ἐκ μέσου. μὲν δ' ἐπέρωσε ὅδ' ἄρα κιβωπῶπος καὶ ἑλικῶπος πόλεως ὤν, καὶ φικίου ἄφου, πρὸς πὸ παρ' αὐπῷ καὶ συνόδῳ καὶ ἐκεῖνα πικμαιρόμενος, μῆκα ἐλαθέρως εἶναι, οὔπ' ἰδὼν οὔπ' ἀκούσας σαφῶς. πρίσας δὲ πρὸς τὸ δόξαν αὐπῷ, καπὰ τὴν ἀρχαίαν πὴν καὶ ἐκ παπέρων πῆς πρωπῆς ἢ παρ' χουσαν πῷ ταῦπ' ἐξουσαν καὶ τὸ δὲ ἰσωμαπόν, εἰ πῷ ὦν, μὸ δ' αὐπεῖ οἱ ἄπ' χώρου καὶ ταῦπα οἵπις αἰγυπίοι γιγνώσκουσι, πῷ πού πον οἱ πσοῦπ' ἀπέχον πες πιοπαί. μᾶλλ' ἰσχυρὸν ἔχουσι λέγω. ἀμφὶ γὰρ κινδυνεύει παπλῶς. ὅπῳ καὶ μερῶ πρόσθεν εἴπον, ἴδιον τὸ πῦ νείλου πῷ ἀγμα, καὶ πλέως ἄπακπ ἐχωρικὸς εἶναι πῶν ἄλλων πομῶν. πὶ γὰρ δὴ πρ' εἰ βούλει μόνος πομῶν ῥοὰς οὐκ ἀφίησι. καί πι εἴπ' ἀπὸ χίονος ἢ ὑπ' πῶν ἤπειπ, οὐκ αὖ μόνος π' πομῶν σῦρας οὐ παρείχε πο. ἀμφὶ καὶ πηγὰς αὖ καὶ μεγίσπας, ὅσον καὶ μέγισ' ὸς ἐσὶν. ὄρυ γὰρ καὶ γῆ ψιλὴ βρέχει πα ἀφίησιν αὖρας, πί πόπε δ' ὄνειλον πάσχειν ἂν φήσαιμεν, εἴ πις εἴ ὄμβρων πσοῦπος αἰὲν ἔχε πο. ἢ πὸ δ' ἐκ χιόνος πα κείσης ὡς ὁ πῶν ἑπέρων λόγος. πὶ δ' αὖ ἔπις πὴν πῷ πὴν ἀναβασιν αὐπου πάξιν καὶ μουσικὸν ἐν συπίῳ μὲν καὶ ἐλεφαντίνῃ, οὕπω κῆ εἴκοσ' ἀριθμὸν πέχῃς, πῷ δ' αὖ πὸ ἰνδικὸν κῆ ἀράβιον ἐμπρόσθην κόπον, ἵνα καὶ εἴκοσι καὶ πάλιν πού πων ἀφαιρεῖν. ἑπέρα καὶ πὶ πάρας καὶ δέκα ἄγ' πους κατὰ μίμφιν γνωρίμους. καὶ πρὸς οὓς ἕλληνες ἐδὴ λογίζονπαι. κα' πῶδ' ἐν πῆς ἕλλησιν, εἰς ἑπέρα καπαβαίνειν. εἶπα δ' ἄκουσ'. ἆρα γε ἵσπορ ἢ φῶσις ἢ πρυμνὸν ταῦπα σοφίζεπαι. ἀλλ' οὐ πῦ νείλου μόνου σῶπ' ἐσὶ σοφίσμαπα; χώνμεν, οὐ πῇ φύσει πῆς χώρας. ποῖος δ' ὢν ἴσμεν πομὸς χρόνου κρεῖπ πον ὕδωρ παρίσχειπαι σὺν πσούπῳ ῥόμπι. οὔπι γὰρ αὐπὸ ἐπίσπαπαι φυλάπουσι, οὔπ' εἰς πὴν ὑπερορίαν ἐκκομιδ' ἐν. ἀλλ' ἀ ὀλκάδες ἀ εἰς ἰπαλίαν ἀπ' αἰγύπου πλέουσαι, ἐπειδ' ἂν αἱ πλέουσιν ἐκεῖσιν, σῶν ἔχουσι πὸ λοιπὸν οὐ παρισκιάσαπο. καὶ φλοῖσ πὸ δ' ὕπερον ὁ αὖ προσαρύσων πι. ὅπα ἐν μόκει πλοῦ προσλαφαρὸν, ἢ πὸ ἀρχαῖον καὶ σῶμα ἔχειν. καὶ μόνοι δὴ ἂν ἴσμεν αἰγύπιοι κεράμα ὕδαπος ὡς πῷ ἄλλοι οἴνου σπαμνᾶσι. καὶ ἔχουσι πριῶν καὶ πεπάφων ἐπῶν ὑ

τῶν πτίλας ἄμεινον παρίεναι, τοῖς παιδαρίοις ἐπεὶ δὲ ὕπνου δέονται διαγενέσθαι, βαλανῆαί τινα γλυκείας καὶ ἵππους ποταμίους καὶ ῥεύσας τὴν βαλανῆας εἰς τὸν ποταμὸν καὶ τὰ τοιαῦτα ὕπνου φέρεται καὶ ἑτέρων δ' ἕνεκα τὸν λόγον μακρὸς· τὸ μὲν γὰρ, οὐ μαίνεσθ' ἕνεκα τὸ δ' οὐδ' αὖ μαίνεσθε οὐδὲν ἧττον ὅτι μὲν γὰρ ἐν τοῖς θερμοτάτοις εἰσὶν αἱ πηγαὶ τοῦ νείλου, δῆλον εἴ τις ἐκ τῆς μεσημβρίας ὁρμᾶται· φησὶ δὲ ταύτας καὶ μόνας τοῦ θέρους, ἕλκειν ἐφ' αὑτὰς τὸ πλεῖστον ὑγρὸν καὶ συνιόντας πολλοῦ ὕδατος, πλεῖσθαι καὶ τοῦτ' εἶναι τοῦ ποταμοῦ τὴν ἀνάβασιν· ἐγὼ δ' ὅτι μὲν καὶ ταύτας εἰκὸς ἦν τοὺς ἐν τοῖς θερμοῖς τόποις ταὐτὸ τοῦτο πάσχειν ποταμοὺς, οὐ λέγω· ἀλλὰ, πῶς οὐκ ἄτοπον· τὰς μὲν πηγὰς ἐν τοῖς θερμοτάτοις φάσκειν εἶναι· τοὺς δὲ ὠλιγοστοῦ δεῖται αὐτῶν, μὲν ἐν τούτοις ἱπτέρους ἀξιοῦν εἶναι· οὐκοῦν ὅποτ' ἐν τοῖς οὐρίοις ἐστὶ τόποις, ταυτὸν πάσχειν ἀνάγκη· πολὺ μᾶλλον τὰς τοῦ νείλου πηγὰς ἕλκειν ἐφ' αὑτὰς τὰ ἄλλα ὕδατα, ἢ τὰ ἄλλα ὕδατα αὐτὰ θέλεσθαι τῆς ἰκεσίου ἀπορροῆς εἰκός ἐστιν· ἀλλὰ μὴν εἴγε ἅπαντα ἐνδέοιτο ἑτέρα αὐτῶν εἶναι, πρῶτον μὲν, ἅπαντα ἐλάττω τοῦ θέρους ἢ τοῦ χειμῶνος εἶναι· ἔπειτα ἀλλήλοις ἐπαρκεῖ τοὐναντίον ἔξεδ, χωριζόμενα ἀπὸ τῆς θέρμης καὶ καθ' αὑτὰ ἕκαστα γιγνόμενα, ὥστε ἐπὶ τοῦλαττον καὶ κατὰ χωρεῖν αὐτὰς οὐχ ἥδιον θαι προσῆκε· καὶ μὲν τὸ μὲν ἕλκειν τὰς πηγὰς ἐφ' αὑτὰς τὸ πλεῖστον ὑγρὸν τῇ ξηρότητι, δῆλον τῆς ἀληθείας εἶναι καὶ μὴ φιλονεικεῖτον· τὸ δὲ μὴ μόνον τοσοῦτον λαμβάνειν ὥστε τὰ ἄρχαιον ἐκπλεῖσθαι, ἀλλὰ καὶ τοσοῦτο πλεονάζειν ὡς παραπέμπειν τὸν νεῖλον μέχρι βαλανῆας, τοσοῦτον ὑπὸ τοὺς ἄλλους πηγὰς, ὁ τούτου μεῖζον ἐστὶ πάντ' ἔχει λόγον ταῦτα συγχωρεῖν· μοῦ γὰρ ἐπὶ καὶ ἐκπλεῖσθαι φήσομεν αὐτὰς, εἰ μὴ τοσοῦτον πηγὰς εἰς τοσοῦτον χρόνου καὶ ἡμέρας ἑκάστην ἀποδιδόασιν· οὐκοῦν ἅμα τ' ἐξαναλοῦνται καὶ τὸ ῥεῦμα οὐκ αὖ ἔχοι ἀφθονίαν, ἢ τοσοῦτον εἰ πρίοιτο, αὖται πως ἕλκουσι διὰ ξηρότητα· εἰ γὰρ καὶ πιέζαρχὴς ἐφελκύσαιτο, πλησθείσας γ' εἰκὸς αὐτὰς εἶναι· εἰ δ' ἀεὶς ὁ ὅλος ἐξέπιπτεν, οὐκ ἂν δῆλος ὑπερβαλεῖν διὰ τὸ αὐτὸ τοῦτο· ὑποδιδόντες ἀεὶ τοῦ πλησμονῆς κατὰ τὸν ποιητὴν πίλον, ὥστ' ἐλάττοσιν αὐτὰς προσῆκεν εἶναι τὸ πλέον τοῦ χρόνου, ἢ συνεχῶς μείζοσιν· ἄλλος δ' ἄλλοτ' λεῖ· ἐμοὶ δὲ κρῦσιν ἅπαντες οὗ πω λόγον ὡς εἶχεν ἕκαστος ἐζητηκέναι· καὶ τοσοῦτ' ἀπέχειν τοῦ ταλανῆ λέγειν, ὥς πάσι συνεπέσθαι τοῖς ἀρίστοις· οἱ πλείους ὅπ φιλονεικεῖν πρὸς αὐτὸ τὸ εἶ· ὡς ἐν σκότῳ τοξεύοντες, ἄλλος ἄλλοθεν διαμαρτάνειν. ἐγὼ δ' οὐχοῦτω σοφὸν εἶναι νομίζω τὸ τῶν ἀρίστων φρονεῖν· οὐδὲ σκοπὸν ἔχειν· τοῦτ' ἔχειν τοξεύοντα τιθέμενον· εἰ δὲ δεῖ κρῖναι ὧν πάσιν ἐμοὶ δοκεῖν, λέγω πρὸς μὲν τοὺς διὰ τῶν ἐπῶν φθόνους, ὅτι τοῦ χειμῶνος πολλῷ μείζους καὶ βιαιοτέρους βορέας συνέφουσι· καὶ νέφη πάντα κινοῦσι· κινοῦντες δ' ἐλαύνουσι κατὰ φύσιν πρὸς μεσημβρίαν· καὶ τότε καὶ πρότερον πᾶσίν δῆλον ὅτι χειμῶνος ποτὲ ὁ νεῖλος οὐξάνεται· καὶ τοῦτο μᾶλλον ἢ θέρους οὗτος τὰ ἄνω ἢ τοῦ χειμῶνος, εἰ μὴ ἐκ τῶν αἰτίων εἶχε τὴν ἀρχήν· πρὸς δὲ τοὺς ταύτας ἐφιζῆς ἐκεῖνο λέγω, ὅτι πάντες ὑπ' ἀλλήλων ἐλέγχονται νῦν ὄντες· ἐν τοῖς λόγοις ὅταν μὲν γὰρ οἱ μὲν, ἐκ τῶν παλαμάτων· οἱδ' ἐξ ὑετῶν· οἱδ' ἐκ χιόνος· οἱ δὲ, πρὸ ἡλίου τοῦ χειμῶνος εἶναι τὸν τύκον· οἱ δὲ, πρὸ ἡλίου ἢ θέρους τὸν ἀπολαύοντα τὸ ὕδατος· οἱδ' ὅλως αὖτοῖς βουλόμενοι φάσκειν γίγνεσθαι τὴν ἀνάβασιν, πάντες δὲ ἀναίσιοι· εἰ δὲ δεῖ δὲ μυθεῖς; οὐ μόνον ἐκ τῶν καθ' ἕκαστον ἐλέγχονται δίκην, ἀλλὰ καὶ πάντες κοινῇ πρὸς τοῖσδε ἀλλήλους ὅπου τἀληθὲς ἀφεῖκασι· ἀλλ' ἕκαστος λόγον εἶναι βιβουλόμενοι· καὶ νῦν ἐγὼ πειρῶμαι δεῖξαι πᾶσιν αὐτοῖς ἐναντία, ἅπαντας ἔχειν πύτους μάρτυρας· ὅμα γὰρ ἕκαστοι τοὺς ἑτέρους ἐλέγχουσι, τῶν ἐμοὶ πρὸς ἅπαντας ἐστίν· ὡς δ' ὅσον οὐ φρονοῦσι βιβλίων αὐτοῖς, ὅσον ὡς ἐπὶ μάχην προεισφέρουσι ἀγωνοσίους, τοῦτ' ἀφαιρῶ· ὥστ' οὐ μόνον ἐκ τοῦ βελτίονος, ἀλλὰ καὶ τοῦ πολλαπλασίου, συμβαίνοις ἂν καὶ ἵνα ἑκάστῳ· καὶ πᾶσι κοινῇ· ἕκαστος ἐφ' αὑτῶν, ἅματ' αὐτὸς τὴν αὐτοῦ φέρει καὶ πᾶσι τοῖς ἄλλοις αὐτὰγωνίζεται· εἰ δὲ μὴ ἐλάττω προσδέομεν ἡμεῖς ἢ κεῖνοι προκαπιχύσαντες, οὐκ ἴσως ἄξιοι μέμψεως· καὶ μὴν οὐδ' ὅμηρος ἀξιόπιστος, λέγω ἀφ' ἧς ἀμφιγύαλος ποταμοῖο· ἐγὼ γὰρ ὡς μὲν ἅπαντα τῆς προσδεῖται καὶ χρόνου, καὶ νεῖλον αὐδεῖν εἶναι δίκαιον, καὶ ὄρχεις ἐκείνου· ἐπεὶ καὶ πατέρα αὐτὸν αὐδρῶν τε θεῶν τε καλούμενον ἱερόν· καὶ τοῦτο τὸ ῥεῦμα φθεγγόμενοι· καὶ τὴν τῶν ὑδάτων ἄλλην πατέρα αὐτῶν πάντων τῶν ὑδάτων ἐστὶ κατ' αὐτοὺς τοὺς ποιητὰς· καὶ οὐδέπου βιάσαντ' ἄν τις καὶ τὸν παρόντα τοῦτον χάρα, ἡδὺ αὐτὸν εἶναι δίος· καὶ τὴν ἅλα λυγατέρα· καὶ ταῦτα ὁμήρου δόκειν· αὐτὸς γὰρ ὅμηρος, οὐχοῦτω νομίζων δεικνύειν· καὶ μὲν εἴγε πατέρ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε ἔστιν ὠκεανὸς, καὶ ποταμοὶ ἀνέντ· καὶ πᾶν γιγνόμενον ἐν τῷδε τῷ παντὶ, πρέπον γ' εἶναι· καὶ νείλου κικλήσθαι πατέρ' οὐχ ἧττον ἢ ζάνθου τοῦ τρωϊκοῦ· οὗτος μὲν δὴ καὶ νεῖλον φήσαιμ' ἂν ὅπερ ἐστὶν, εἶναι δίος ὄρχεν τε καὶ πηγὰς· εἰ δ' ὡς πηγὴ σκαμάνδρου καὶ τοῦτο ὅμηρος ἢ τις ἄλλος ποιήσεται τοὺς λόγους· ἢ σπουδῆς ἢ γελοίου, σύγγνωμα ἀνιέναι ἔχοι· εἰ μᾶλλον ἂν αὐτὸν φαῖμεν εἶναι γιγνώσκειν ἢ τῶν κατ' ἀγυιᾶσθον· ἐπεὶ καὶ φέρον ἐν τοῖς ἔπεσιν ἔρεχεν ὅμηρος διαῤῥεῖν, ὑμιρύσιον πλοῦν ἀπέχειν ἀγυιᾶσθον· καὶ ὥσπερ οὐκ ἀρκοῦν

δ' ὡς ἔοικε καὶ παρὰ τοῦτων εἰρῆσθαι λεγόμενον. εἰσὶ γὰρ λίμναι πλησίαι τούτης ἔξω θαλάττης ἀπόρροιαι τῶν ὀμβρίων ὑδάτων, ἐξ ἠπείρας, εἰς φάσιν διὰ γαδείρων εἰσίσχει. καὶ τῆς πλησίον λιβύης. καὶ ἔστιν ὁ κόλπος οὗτος, ὃν καὶ ἡμᾶς αὐτὴν θάλατταν. ἡ χίζει δὲ ἀπὸ τῆς γῆς, προσλαβοῦσα τὴν μαιώτην λίμνην. καὶ ἔρχεται αὐτῆς πρὸς μὲν τὰ ἑῷα τὸν αὐτὸν τρόπον. καὶ τείνει νῆσον τὸ τμῆμα ἐκάτερον τῇ κύκλῳ θαλάττῃ. μᾶλλον ἢ βούλῃ φάσπιν, καὶ δὲ τὰ ἑῷα φάσκειν εἶναι τῶν ἠπείρων ὅρον. ἀλλ' ὄγε τῆς θαλάττης κόλπος οὗτος, οὗτος ἔχει. ἕτερος δ' ἐστὶν ἀπόρρους ἐκ μεσημβρίας πλεόμενος. ἡ ὀρυθρὰ θάλαττα καλουμένη. ἡ λιβύην καὶ ἀραβίαν. καὶ τὸ πρὸ τούτων ἀραβίας, χιλιόσταδον τριῶν ἡμερῶν ὁδὸν ἰσθμῶ. τρίτος δ' αὖ πόντων ἐστὶ κόλπος ὁ περσικός. ὃν μέσα τὴν ἐρυθρὰν θάλατταν ἔσω τρέφοντι, χιλιόσταδος ἐστὶν, ἡ διὰ μέσων ἀραβίας. καὶ ὁ τῆς περσικῆς ὅσον ἑπτὰς. πέμπτη δ' ἐκβορέου καὶ κασπίας αὐλὴς, ἃς τοὺς παρ' ἡμῖν πόντους εἰσίσχει θάλατταν ἡ καλεῖται κασπία εἰ δὲ βούλει, ἡρκανία. τί οὖν πρὸς λόγον ταῦτα. οὐ γὰρ ἄλλως γε ἀπολόγου ἀλκίνου δεησόμενοι. ὅτι πρῶτον μὲν αὐτοῦ καὶ τοσοῦτος τὸ πλῆθος εἰσὶ θάλατται χῶραι. καὶ παρὰ ταύτας οὐδεμίαν τέρας θάλατταν ἴσα. ἐστιν οὔτε ἑλλήνων οὔτε βαρβάρων οὐδ' ἕτερος. οὔκουν ὡς ἁπλῶς, τῶν γ' ἐντὸς τούτων καὶ τῆς περιχούσης. ἀλλ' ὅσον ἄλλο ὕδωρ κέχυται κόλπους ἔχον, λίμναι καὶ ἕλη. καὶ πηγαῖ. καὶ τοιαῦτα ὀνομάζεται. ἦν γὰρ ἐν τῇ καταφοινίκων συρίᾳ θάλατταν καλοῦσί τινες. νῦν τὸν ἄγριον τοῦτον αὐτίκα ἱερὸν μὲν εἶναι φασὶ τοῦ ἡλίου. ἔστι δὲ ταύτας πάσας ὅμοιαν συμβέβηκε, τὴν αὐτὴν ταύτην ἔχειν φύσιν ἀμήλας τε καὶ τῇ πηγῇ. καὶ οὐδεὶς ἐστὶν ὅστις ἠπείλητο εἶναί πῃ αὐτῶν γλυκείαν. ἀλλ' ὅσοι θάλατταν εἰρήκασι. καὶ δέλτοι εἰσὶν ἡ τοῦ ὕδατος φύσις ἰδία τις καὶ μόνης τῆς θαλάττης οὖσα. ὥστε καὶ τῶν φρεάτων ὅσα πρὸς τὸ ἁλμυρὸν κέκλικε, θάλατταν καλοῦσιν οἱ πολλοί. καὶ ὃς ἀρτίως ἐμνήσθην λίμνης τῆς ἐν τῇ συρίᾳ τὸ ὕδωρ ἅλμην ἔχον τῆς γῆς, θαλάττης ἐπωνυμίαν παρὰ τοῖς πολλοῖς ποιεῖται. καὶ οὐχ ἡ μὲν λιβύην περιρρέουσα θάλαττα γλυκεῖα καὶ πότιμός ἐστιν. ἡ δὲ πρὸς αὐτοῖς γαδείροις, ὀρυκτὰ τὴν παρ' ἡμῖν, διὰ τὸ μίγνυσθαι πρῶτον μὲν γὰρ οὐδὲν μᾶλλον ἁλμυρὰ προσῆκεν αὐτὴν διὰ ταύτην. ἡ καὶ γλυκεῖα δ' ἐκείνην εἶναι, εἰ καὶ πάλιν μίγνυται. καὶ ταῦτα χύδην οὐ διὰ πορείου. ἔστιν καὶ ἐκ τῆς μαρτυρίας δ' ἅλον τῶν ἔπειτα πλειόνων ὡς ὁ λόγος πεπλάσται. εἰσὶ γὰρ δὴ πολλοὶ καὶ νῦν οἱ πλείονες ἔξω πλοῦν, οὐκ ἐλάττους ἢ κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους. καὶ οὐκ ἐν μακροῖς γε χρόνοις ἄπαξ ἢ δίς. ἀλλ' ὁ σημειοῦσθαι χρὴ. καὶ ὅλκαδες καὶ ἔμποροι, κομίζονται δ' ἀμφορῆας τῆς θαλάττης, ὡς οἶνον χρῦς καὶ μιδᾶς, αἰσχίστης τοῦ κατὰ τόπον ταύτης. καὶ δ' οὐδεὶς ἀδείας ἕνεκεν ἢ πρὸ τῆς νῦν ἀγειρονίας. ἡμᾶς δ' ὠφέλησε κούσας. καὶ ὃς ἔφθη καταλαβοῦσα. καὶ οὔτε τῶν ἁλιέων τῶν πρὸς τοῖς γαδείροις ἐστὶν ἀκοῦσαι λιγόντων γλυκεῖαν εἶναι τὴν ἔξω θάλατταν, οὔτε τῶν εἰς τὴν μεγάλην νῆσον πλωϊζόντων, τὴν αὐτὴ πρὸς ἑσπέρην ἰβήρων. καὶ τὰ φρεάτιμα τὰ τῆς αὐτῆς ἑκάστοτε παρὰ τοῖς διαβαίνει. καὶ αἰσχύνεσθαι τοῖς καθήκουσι χρόνοις. καὶ ἄρχοντες καὶ ἰδιῶται μυρίοι διαβαίνουσιν ἑκάστοτε. οὐ γὰρ τῷ μέρει τὸ ὅλον λόγον ἐστὶν ἔχον ἀκολουθεῖν. ἀλλ' εἶναι τὸ μέρος τοιοῦτον, οἷόν περ αὖ τὸ ὅλον τὴν φύσιν. ἀπορρεῖ δ' οὐκ ἀπὸ τῆς ἡμετέρας ἡ ἔξω θάλαττα καὶ πᾶσα. καὶ ὃς μεθ' αὐτοῦ ἔστι πρὸς θάτερα. ἀφ' ὃ καὶ ἡμᾶς οὗτος κόλπος, ἀπὸ τῆς ἔξω θαλάττης ἀφορᾷ. πρόρρωθεν κομίζων τὴν φύσιν. καὶ μὴν οὐδὲ παρχνδίνιοι οἱ ἐκπλεύσαντες ἔξω γαδείρων. καὶ τὰς ἐν τοῖς ὄρεσι τῆς λιβύης τόλεις οἰκίσαντες, τοῦτον ὅτιγε καὶ οἰκαδε τὸν λόγον. οὐδ' αὐτίγραφαν. οὐδ' αὐτίθηκαν ἐν τῷ ἱερῷ. ἵστορα πολλὰ καὶ ἄπορα γράψαντες οὓς οὔτ' ἀγνοῆσαι δίκαιον, οὔτι γονέας, εἰκὸς ἦν ἀπορεῖσθαι. καὶ ταῦτ' ἔξεστι πιθήσεις ὅτις εἶδον ὡς περ φιλοτιμουμένους, ἅπαντ' εἶναι ἐλάττω τοῦ γλυκεῖαν θάλατταν ἔχειν ἐστὶν οὓς εἶδον. ἔτι τοίνυν ἐγωγε βαυμάζω τῶς τ' ἀνῆκεν αὐτὸ οὕτως τοσοῦτον ἀπὸ τοῦ γνωρίμου. καὶ τὰς ἡ δύναμις αὐτοῦ. καὶ τὰς ἡ τροφὰς τῆς ἀποδημίας. μόνον μόνη οὐκ εἰκὸς ἐκπλεῦσαι μᾶλλον πλησίον δ' ἀφικόμενον. μόνον δ' οὐκ εἰκὸς ἦν κοσμῆσαι τὸν λόγον. οὐμὲν οὐδ' ὡς βιβλίον ἐγγράφειν ἐς ἄπορον. οὐδ' ὅσον πρὸς τοὺς ἄλλους εἰδέναι διηγήσασθαι. ἀλλὰ δημόσια φράσαι καὶ ἀναγγεῖλαι. ἀμαθίᾳ πα λέγω καὶ τοῦτον, ὡς περ οἱ τῶν καρχηδονίων ὑγιεινὰ γράμματα ὑπὸ τοῦτων εἴρηται τῶν κοινῶν ἱερῶν. καὶ μὴν εἴγ' ἦν ταῦτ' ἀληθῆ, τίνα ἐλλήνων ἐλαφίαν λοιπὸν. ἅπασι γὰρ αὖ ἐξῆν εἰς μασσαλίαν πλεῦσαι μαθεῖν. καὶ μιᾶς γε ταύτης ἀπορίας ἀπαλλάχθαι διὰ μάσσαλιωτῶν. ἀλλ' οὐπω μασσαλιῶται ταῦτα λέγουσιν; οὐδ' ὁ μασσαλιώτης ὁρμίας, οὐδὲ εἰπεῖν καὶ πυθοῦς. ἀλλὰ τις ἀρχαῖος μᾶλλον καὶ ποιητικός. καὶ μὴν οὐχ ὅτι προκλεῖλους καὶ ἴασους τοσαμίους ἐς τὸν λόγον ἐντίθεικε, τούτου χάριν ἄξιον πιστεῦσαι. ἀλλ' ἐνταῦθα καὶ κάλλιστα τὸ πλάσμα φωράσαι. καὶ ὅτι κομψόν. οὐ γὰρ ἰδιώτας προκλεῖλους οὐδὲ τοὺς ἴασους, εἶτ' ἐξήγγελεν. ἀλλ' ἵνα τὰ ἄλλως τἀληθῆ δόξει λέγειν, τοὺς προκλεῖλους καὶ τοὺς ἴασους προσώπικε. καταφώγων ἕνεκα τὰ γνώσιμα. καὶ ἵστιν ἐφελκόμενος τῷ πλάσματι, προσῆκε πλάσματος ἑτέρου πρὸς τἀληθὲς τὸ ποιητικόν. ἀλλ' ὅμως τοὺς μὲν τοιούτους λόγους καὶ μύθους,

ὁ ἕρμος τοῦ νείλου μέρος, εἰς ἕτερον λόγον τίθει τοῦτο· ὅπου δ' ἐκ τῶν αὐτῶν καὶ τούτου τοῦ θέρους αὔξεσθαι προσῆκε, καὶ αὖ τὸν ἐλέγχεται· ὁρᾶται μὲν γὰρ τὰ κύκλῳ πεδία χέρσα ὄρη τὴν χώραν· ὁ δὲ ῥεῖ δι' αὐτῆς ἀφανὴς οὔσης· καὶ περιηκὼς αὐτὸς ἑαυτὸν ἐξαρχῆς· τίνος οὖν ἕνεκα οὐ μόνον οὐκ αὔξεται τοῦ θέρους, ἀλλὰ καὶ πολλῶν ἀπολείπεται τῶν οὐδ' ἐγγὺς ἐκείνου τοῦ χειμῶνος ὄντων· πολλάκις δέ, οὐδ' ὅσον ῥεῖν ἔστιν αὐτῷ· καὶ ἔστιν αὐτῆς ἐχειλίγειν μυρία πανταχοῦ· καὶ τὴν πρόσχυσιν αὐτὸς αὐτὸν πλίνει, καὶ ἔστι ποτὲ μὲν παράδειγμα, ἀπαλλαττόμενον· ἔστι δ' οὗ μὲν δ' ὄνομα ἐπενεγκεῖν ὡς τὴν γῆν ἢ τὸν τόπον ἢ τὴν γῆν, ὅμως αἰσθητικὰ ἁπαξαπάσης· καὶ ῥᾳδίᾳ λιβάδας διαδῦσαι· ἀλλ' ὅπου μὲν οὐδ' ἄλλην πόαν, οὗ τὸν καὶ μόνον ἀρκοῦν ἂν εἶναι, ἐὰν ἀλλὰ τί φῶμεν πρὸς τοὺς ἐξ ἐπιβάσεως ἁρπάσαι· οὐ γὰρ δὴ τὸν καὶ ταύτην ὄρυγα εἶναι τοῦ τεμένους· ἀλλ' ὅμως μετέχει τοῦ πράγματος· οὐμενοῦν, οὐδ' ὑπ' ἄλλου φασὶν αὐτὴν κεχῶσθαι πεπρωμένου· αὖθις γὰρ ἔστι παρὰ τὴν λίμνην ἄπαντα καὶ μὲν οὐδ' οἱ τοῦτο πείθοντες πρὸς πάσης ἀγνοίας τοῦτο πεῖσαι πειρῶνται πείθειν· ἀλλ' ὑπολαμβάνουσι τινὲς ὑπὸ κρημνοῦς τοῦ δέλτα τοσαύτην οὖσαν, ἀρχαίαν εἶναι καὶ νῦν ἀπλῶς· οὐδ' ὡς καιρὸν εἰπεῖν· ἀλλ' οὔτε διαφεύγοντας ἀρχαίαν, ὥς τινα καὶ πρώτην αἰρῶσιν εἰκότως τῶν κατὰ τὴν ἀσίαν, ἵνα μὴ πλείω πλίον· οὐκοῦν, εἰ μὲν ἐν τῷ δέλτα μόνῳ συνέβαινε γίγνεσθαι τὴν ἀνάβασιν, εἰκὸς ἦν καὶ ἐν γέ τι τούτῳ πιστοῦσθαι· εἰ δ' ἐν ἅπασι γίγνεται· καὶ τοσοῦτον πρό τ' αὖθις πρότερον ὅσον τὸ ῥεῦμα κατισχεται, τί πρὸς λόγον ἐστίν, τὸ τὸν νεῖλον ἄγειν γῆν καινὴν ἢ ποιεῖν ἔτι πίνειν οὐδὲ τῆς ἀμμιδίας γε καὶ ἀγγύλου ἡ αὐτὴ φύσις· ἀλλ' ἡμεῖς, ὦ πόλεμος τι καὶ ξηρά· καὶ κατὰ λεπτὸν ἐστι συτικᾶ· ὃ δ' οὐ πιβαιεῖ κακὸν πεπηγός, ὡς νῦν ῥᾴδιον διεῖναι ἕτερα· ἀλλὰ μὴν, ἀμφοτέρωθι ταυτὸν γίγνεται πως οὖν ταυτὰ ἄμφω ἀμφοῖν ἐγχωρεῖ λέγειν, ἢ τοσοῦτον διαφέρει· εἰ μὲν γὰρ ἡ τῆς ἀγγύλου φύσις ἀτμίς, οὐχ ἥπτε τῆς ἀμμιδίας ὡς ἔοικεν· ὅθεν προπαλαικεκίνηται· εἰ δ' ἡ τῆς ἀμμιδίας φύσις ἀτμίς, τί δεῖ λέγειν ὡς ἡ ἄγγυλος κοίλη καὶ ὑπὸ τῶν ὀρῶν συγκέκλεται· οὔτε γὰρ ἐν ταύτῃ τὸ ἄπον, οὔθ' ὡς ἔοικε τοῦτο· καὶ μὴν καὶ πῆς αὖ καταράκτου τοῦ πρὸς ἑσπέραν τοσοῦτον, ὥς τι μὴ δ' ἐγγὺς εἶναι τὸ βάθος τῆς χώρας τῷ ῥείθρῳ· ἐστὶ μὲν γὰρ ὀφρὺς ἀμμώδης· ἀπείργουσα γὰρ τὸ πέλαγος πρὸς τὴν κάτω πᾶσαν χώραν· πλάττα δ' ἐστὶ πολλῷ βαθύτερα τὰ πρὸς ἑσπέραν· ὥστ' εἰ τῆς γῆς τοσοῦτον ἦν τὸ ὕδωρ, οὐκ ἂν δὴ τὸν πόρον εἶχε συρρεῖν· ἀλλ' ἔξεισι τὰ ἄνω θάλαττα τοῦ ποταμοῦ· ἵκουσα δ' ἔγωγε καὶ τὴν παλαιστίνης συρίας ἐν σκυθῶν πόλει πρὸς τὸν τάναϊν· ὃς τὰς πηγὰς βαλαίνους τῶν φοινίκων τὰς ὀνομαστὰς καὶ τὸν ὄπιν φέρει, λίμνην εἶναι ἐν ἐπεισάκτου ὄρεινος αὐξάνει, σημαίνειν· καὶ γὰρ τὸ ῥῆμα τοῦτ' ἐν τῶν ζείνων ἔλεγον δι' ὡς αὐξανομένης· εἰ μὲν οὖν καὶ αὐτὴ μᾶλλον λιβύης καὶ ἀφρικῆς ἐστιν ἡ γῆ, ἡ κοιλοτέρα τῆς ἄλλης ἁπάσης, δῶμεν ἀληθὲς λέγειν ἐφορον· καὶ τοσοῦτόν γε φθάσθαι, ἀπὸ μὲν δεῖν ἄλλοθι ζητεῖν· μὴ γὰρ εἶναι ταυτόν· εἰ δὲ πολλαχοῦ ταύτης ὑπῆσαι κοιλοτέρας εἰ καὶ μὴ ὧδε μακρόν· ἀφ' ὧν ἔστ' ἐφ' ὅσον γε, ὅμως δὲ τοῦτ' οὐχὶ πάσχουσιν· ἀφ' ὅτου σοὶ σκεπτέον τὸ ἄπον τῆς ἀναβάσεως· ὡς οὔτε τὴν ἀφανοτέραν τῆς γῆς, οὐδὲ τὴν κοιλοτέραν λέγειν εἰκὸν φαίνεται ἀφ' ταυτὰ καὶ πάντων ἥκιστα· εἰ γὰρ ἐγίγνετο κατὰπλεῖν ἡ πλήρωσις, τυχὸν ἂν ὑπὸ τὰς λίμνας τὰς ἔξω τοῦ ποταμοῦ οὕνεκα βαίνειν ἀξιοῦσθαι· οὔτ' αὐτὸν ἐφ' ὧν κλύζειν ἅπασαν τὴν ἔσω ζόην ὀρῶν πόντων γῆν, οὔτε λαμπρῶς, ὥς τι πεύσεσθαι μάλιστα ῥυπλας, τοῖς ἄπροις ἐστὶν ἢ τὶ μαίρεσθαι· ὅμοιον γάρ ἐστι τοῦτο γε, ὡς πρὸ αἰεί τις ἐκ τῆς κοτύλης τὸν ἀμφορέα πληροῦσθαι πείθοι· ψεῦδος ἐκ ψεύδους· αὐτὸν ἐξ αὐτῆς· ἀφ' οἵμαι καπόντος τοῦ ποταμοῦ μεγάλῳ μέτρῳ καὶ τῆς γῆς οὐχ ἱκανῆς οὔσης, τὸ ὕδωρ χωρεῖ μέχρι τοῦ δ' ἐχομένου· τὴν δὲ ἔξοδον αὐτὸν ποιοῦσιν διὰ τοῦ αὖ τὸ ἔξω πάγαι πρὸς λαμβάνουσι πάσας ἐκ τοῦ ποταμοῦ· καὶ εἰς τὰ ἔθνη τὰ πλησίον ἀφθονίας τῆς ἀναβάσεως ὄρχεται καὶ οὕνεκα διαδέχεται τὰ σχολάζοντα· ὡς πρὸ ὅταν ὑπέκμα πλησθῇ· τοῦτο δὴ μὲν καὶ πρὸς τὴν ἐφόρου σοφίαν καὶ γνώμην καινὴν ἔρχομαι· ὅπ καὶ μόνος ἀφανὴς φύσι τῆς ἀληθείας· ὥστε δι' ἀλαπάδνης γλυκείας λιβύης ἐπέκεινα εἶσι ῥέουσα διὰ πυὸς ἐπάδας· καὶ ταύτης καὶ προκοσσεῖλος· καὶ μύθοις μασσαλωπικοῖς αὐτὴ τὸν συβαριτικὸν· ἐγὼ μὲν οὖσης ὡ χαρίστατα ἀνθυμεῖς· εἰ ταῦτ' ἀληθῆ φορος λέγει, σοὶ φάσκων δὲ κεῖν' ὅπου λύκες ἀσπρίαι, ἀμὰ κυνῆς μείζω καὶ ἀσπαστέαι τῆς ἐξαρχῆς, πῶς τυχὸν ἀληθῶς ἔξω πλῶν καὶ γαθείρων φύσει τῆς ἀσκωλῶν εἶναί σοι τὸν νοῦν, ὡς πρὸ τὴν ἐρᾶπλαι φασὶ ποτ' ἐκεῖνο εἰς θαλῆν εἰ πεῖν· εἰ πάμον φάγων ἀγυιᾶς εἰς τὴν θάλαπλαι ἐμπαλῶν αὐτὸς, ὁ σκωλῶν ὄρεῖ· πῖ γὰρ δή ποτ' εἰ μὴ τοῦ ποταμὸς ἕτερος αὖθις ἔστιν μόνος, ἢ ἄλλων, θαυμασομένα· κἠ τὰς ἀπίας ζητήσομεν· θαλαπλαι δ' οὐ πολλῷ μᾶλλον θαυμασόμενα· ἔστι γὰρ γλυκεῖα μόνη ἢ πασῶν· κἠ μὴν οἱ ποταμοὶ μὲν ἐκ τὴν αὐτὴν ἔχουσι φύσιν τὴν ῥεῖν, ἀφ' ὧν χωρίζεσθαι καὶ αὐτοὺς ἕκαστος ῥέουσιν ὅσοι μὴ προϊόντες ἐς ἕλη συμβάλλουσιν· ἐκ δὲ θαλαπλαι ἄπασαι, ἀφ' ἁκὶ ἐράζειν δ' ἔστ· κἠ ὧν χωρίζεσθαι ἡ φύσις αὐτῆς· ἐν ἧς διαιρεῖσθαι, ἵνα λόγῳ τι χρήσεται θαυμάσαι λοιπόν· διὸ

προν ὕδωρ· ἀφ' ὧν γὰρ τοῦτο πρῶτον τὸ νομίζειν ἓν τὴν ἀραβίαν ταύτην τὴν ὀρεινὴν, ὃ τὴν λιβυκὴν ὕδατος μεστὴν εἶναι, τὸς λόγος, ποῖαι γῆς εἰσὶ ταῦτα· εἰκὸς πηγαίους δ' ὅσον ἔννοια ὕδατος ἐν τοῖς χωρίοις τούτοις· ἄγ' ἴστω ξηρότερα καὶ φιλυδρότερα πανταχοῦ τὰ ἀφ' ἑκάτερον ὄρους, ὥστ' εἶναι τῇ ἀραβικῇ, καὶ ἡ πηγώδης αὕτη λιβυκὴ μία, ὁ προφυής ἐστιν· ἐρυθρίζονται δ' αὐτὴν ὥσπερ καὶ τὰς ἄλλας λίμνας καὶ τὰ ὕδατα· ἀφ' ἁ τούτους τε ὥς φασιν, οὐδ' εἰς φρούριον· οὔτω σφόδρα ὕδατός ἐστιν ἄπορος. ἢ φοῦν ὥσπερ καὶ νέμονται· ἀφ' ἁ φόβῳ τοῦ καυθήσεσθαι ζώντες ὁ δ' εἰ παθεῖν αὖτος φύγων ἁλῶ, μόνους οἱ μέγοντες τῶν βαλλίων· καὶ ὅμως ἔδοσιν οἱ καὶ τοῦθ' ἁρεῖσθαι μᾶλλον, ὃ διὰ ταχὺς τοῦ χρόνου καίεσθαι· τὸ γὰρ ὅπα τοῦτ' εἶναι τὸ καίεσθαι ζώντα· οὔτω διὰ ταχὺς ὁ χῶρος ἀμμώδης ἐστὶ καὶ διϊκνεῖται ὅλως δι' ὅλου· οὐ καὶ ταύτης οἱ πραμοὶ μείζους ἑαυτῶν τοῦ θήρους γίγνονται τῷ λόγῳ τούτῳ· ἐπὶ γὰρ ὁ ὅλος εἰς τὰ κοῖλα τῆς γῆς τὸ ὕδωρ ἀπαθὲς· ἐπὶ δὲ γῆ μεστὰ γίγνοιτο μὴν πλησθῆναι αὐτὰ λυθεῖσαι αὐτὰ δ' αὐτούς, τί δὲ τοτ' οὐκ εἰσὶν ἐν ἀκμῇ τοῦ καύματος οἱ πραμοὶ μέγιστοι· ταύτης ἐν τοῖς κοίλοις ὄντες ἴσως καθ' αὐτοὺς ἕκαστος· ἀφ' αὐτὰ τοῦ μέγιστοι τότ' εἶναι, τότ' εἰσὶν ἐλάχιστοι· καὶ μόνοι καὶ πᾶν ἄλλος θήρου πραμοὺς ἔπρα ἐστὶν ὄρεσι· καὶ οὐ μόνον οὐκ ἐλαττοῦται τοῦ ἴσου, ἀλλὰ πρὸς τῷ μείζοσι ὡς, ἔτι καὶ ὀγδοήκοντα καὶ πρὸς ἑκατὸν ἐπὶ δισσοῖς τοῖς ἄλλοις φυκόσι, καὶ ταῖς ὡς τὸ φανερὸν ἀπορρέουσαι γενέσι· ὥσ οὕτω οὐ τὰ ἔμπαλιν μέγιστα, ὅταν ἀπολαύσεται μὴ ἐς βαθὺς τοὺς γοὺς τὸ ὕδατος, τηνικαῦτα δ' ὀφθήσεται διὰ τὸ αὐτὸ τοῦτο· καὶ ὡς ἔοικεν, ὁ αὐτὸς ὅλως, τὸ μὲν ἀραβικὸν καὶ λιβυκὸν ὄρος ἐξοτέλει· καὶ τὸ ὕδατος ὠθεῖ κάτω· ἐν ἀγνοίᾳ δὲ τὸ αὐτὸ τοῦτο τὸ ὕδατος ὀφυόμενον πληρεῖ· τοῦ δὲ καὶ ὁ χάρα μεστὰ γίγνεται καὶ πάθει, ὃ σοφίας κεφάλαιον· ὅτε οὖν τις ἔρρωγε καὶ διέστηκεν ἀλύς ἐκ τροπῶν τῶν ὀρινῶν, ὥστ' εἶναι μορογοὺ χάσματα καὶ χαράδρας ἅπασαι· καὶ μὲ δὲ τοῖς ὀρυγίοις ἀκίνδυνον τὴν πρεῖαν εἶναι· πῶς οὖν ἂ πρῶτα τοῦ γείλου φησὶ λίμναι πληροῦνται, εἴτε ἐξ ὄμβρων ἢ χιόνος λυθείσης ἀέρεται· τοῦτο δ' ἥ πλείστα ἀδύνατον ἐστιν, οὐδὲν μᾶλλον τῷ γειφόρου λόγῳ συνιεῖ· ἔστι γὰρ μήτε ἐξ ὄμβρων μήτ' ἐκ χιόνος ἀέρεσθαι τὸν πραμόν· καὶ μὴ τοῦτ' ἄπον εἶναι· τὸ τὴν ἰκμάδα εἰς αὐτὸν ὀρρεῖν· οὐ μὲν ἀμφιγνοεῖ, καὶ ταῦτα τοιοῦτον, ὅτε ἐκεῖνο δοκεῖ· τὴν μὲν αἴσθησιν ἀπορρεῖν, μᾶλλον μᾶλλον κωλύειν οὗτος ὁ λόγος· τὴν δ' αὐτόθεν πλήρωσιν, ταυτηλῶς ἐξελέγχειν ὡς ἔστιν γέλως· τὸν μὲν γὰρ πραμὸν ἕως αὖ ἀπὸ τἄλλα κωλύει, εἰκὸς ἐστὶ καὶ ὑπὸ τοῦ χιόνος, καὶ ἐξ ὄμβρων αὐξανόμενον καπίνας· καπόντες δ' αὐτοῦ, τὴν γῆν πλησμονὴν καὶ διοιδοῦσαν, ἀφιέναι κάτω τοῦ ὑδατος ἐς τὰ παίγια· οὐ διὰ τὴν θέρμην· οὐδ' ὑπὸ τοῦ ξηραίνεσθαι γελοῖον γάρ, τὴν αὐτὴν οὐκ ἔχουσαν τὸ ἀναγκαῖον ὕδωρ, ἀποστέλλειν τὸ πλῆθος ἐπέρασι· ἀφ' ὧν τοιοῦτον· τῷ μὲν αἰεὶ ἔχουσα παρέχουσα τοὺς ἐγχωροῦντας ἀδήλους ὀχετούς· εἰ δ' ἡ κοιλότης ἡ τῆς συγκλεισμένης ὑπὸ τῶν ὀρῶν χώρας παρέχει τὴν αἰτίαν, οὐκ ἂν ἐφορεῖν τὸ ὄρος ὅλον λίμναι πραμοῦ καὶ τοῦ μάρτυς αὐτὸς ἐφορεῖ· φησὶ γὰρ φύγων τὸν ἔλεγχον, ὡς ἄρα οὐ δυνατὸν τοῦτο συμβαίνειν πλὴν τὴν ἄλλον γῆν· διὰ τὸ μὴ πκοίλην εἶναι, μήτ' ἐπάσσην ὡς ἀφ' ἑαυτοῦ· ἀλλ' ἀρχαίαν τε καὶ ὡς ἐκείνος κέκλικεν αὐτὸ παγοῦ· τοῦτο δὲ, ὃ ὦμεν ἀληθὲς εἶναι μέχρι γοῦν πρὸς ἑστιόν· ἀφ' οὐδὲν μᾶλλον· οὐκοῦν ἃ μὲν ἐγγὺς τοῦ ποταμοῦ καὶ κατ' αὐτὴν ἀγυάλου λίμναι, οὐκ ἀφ' αὑτῶν ἄρχονται δίκουλον· ἀλλ' ἐκ τοῦ ποταμοῦ πᾶσαι· καὶ διώρυχας εἰς αὐτὰς φέρουσιν, εἰσὶ τ' ἔφορος φθ, ἐάν τι μιν· ὥστε ταύτας μὲν, οὐδὲν ἀπεικὸς μετέχειν τῆς αἰτίας ἧς αὖ τῷ ποταμῷ τῆς αἰσθάσεως· ὅτι γὰρ μορίδος λίμνο· καὶ ἃ πρὸς τοῖς ἄλλοισι κάτω· καὶ ὁ πρόπρομεν ὁ πρὸ φάρου γοῦν δ' ἐξόπιθεν τῆς ἁλιξάνδρου πόλεως μαρία, ἐξ ἀρχῆς τι εἰσὶ τοῦ γείλου κόλποι· καὶ τῆς ἀσαβάσεως μετέχουσιν, ὅταν κατὰ τὰς διώρυχας εἰς πᾶσι τὸ μέρος τοῦ ῥεύματος· ἡ δὲ καθ' σιρβωνὶς λίμνη πληφανῶς ἐξ ὧν ὀρῶν τούτων ἐστὶν ὑπερχεῖται γὰρ πλουσίου, καὶ ἴσον ὀρῶν τῶν συγκλειόντων τὴν ἀγυάλου βάπρον, ἐστὶ πρὸς ὀφρακίνην βαδίζοντι· ὃ πρὸ ἐστὶ μέσα μάλιστα τῆς ἀναύρου τῆς ἀραβικῆς· εἰ μὲν οὖν καὶ εἰς ταύτην ἐκ τῶν αὖθις ἔτεσιν ὄρχεται τοῦ γείλου τῆς ἀπορρέοις οὐδὲν δέομαι λέγειν· ὅπου ἐκφάγει τοὺς ὄρους τοῦ ἐφόρου, δῆλον ἐξ ὧν εἶπον· ὥστε δ' ἐοῖν, βαπρὸ πρὸ πάσει· εἰ μὲν γὰρ οὐ δέχεται τοῦ τὸν τὸν λόγον, οὐδ' ἂς ἔλεγχον τίθεσθαι ὃς δ' εἰκύσειν αὐτὴν ἔξω τοῖς κοίλης χώρας οὔσαις; πάν κ' ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ταυτὸν τοῦτ' ἔδ' ἐξειν γιγνόμενον· εἴπερ παρὰ τῇ θέρμῃ μορογὸ τὸ αὐτό ἐστιν· εἰδ' οὐκ ἀξιοῖ ἔχειν ἐπέρωθι ταυτὸν τοῦτο τῷ μὸ τὴν αὐτὴν εἶναι φύσιν τῆς χώρας; ἔξω τ' ὄρων τοῦτ' ἐστὶν ὁ λίμνη, ὥς τι πῶς αὔξεται· οὐκοῦν περὶ ὃ τὸ πρῶτον προύκφθοσκέψασθαι, πῶς ὁ γείλος αὐξάνεται, δ' ἄπορον δεῖ ζοῖεν πῶς ἡ λίμνη κατὰ τούτους τοὺς λόγους καὶ μὴν ὅτι γ' οὐδ' ἄλλως ἀληθὴ λέγει ταύτην τὴν προφάσεσ κατακρεώμενος, ῥᾴδιον γνῶναι· πολλαὶ γὰρ δ' ἄπυρ καὶ ἄλλαι χῶραι γεγόνασιν ἐκ ποταμῶν ἐν τῷ παντί· ὡς ἀναγκαῖον πολλὸ καὶ κοίλας εἶναι καὶ ἁρπαὰς τοῖς αὐτοῖς λόγοις τούτοις· καὶ τὰς μὲν ἄλλας, παραλείπειν· μία δ' ὃ ζῦ πρὸ πυλῶν δύο ἐν αὐτῇ τοῖς πρίδος καὶ ἐν ὀφθαλμοῖς· τὸ γὰρ πλάσιον ἀπὸ ἴον, θάλαττα εἶναι τὸ παλαιόν, πολλὰ τὴν μερισοῖ· καὶ ὅτι μὲν πολλοὺς

τῶν τι καὶ τῶν ὁμόρων, πρὸς ἃ παρ' αὐτῶν ἀεὶ εἰς ἄκρον δι, οὐκ ἔχειν αἰτιᾶσθαι ὅθεν καὶ δι' ὧν φέρεται πρὸς ἡμᾶς ὁ ποταμός· καὶ τι πῶς οὐκ ἄτοπον, καὶ ὑπὲρ φυτῆς, ἀθλιότατος μὲν ὁμολογεῖν μὴ ἔχειν εὑρεῖν τοῦ τείλους τὰς πηγὰς· ἡμᾶς δὲ ἀεὶ τούτου μὲν ζητουμένου. διαμένειν δὲ οὐδ' ἐπὶ νῦν, τῆς ἡδονῆς αἰφνιδίως ἀφαιρουμένης· καὶ τὸ πρῶτον φασὶν οὐκ εἰδότας, τὸ δ' ὕστερον ζητεῖν· καὶ ταῦτ' οὐχὶ πρόδηλα πρὸς ἀνδρίαν ἅπαντα διεξιέναι· οὔτι γὰρ ἄλλως ἴσον ἰσχνότατον ἔγωγε τοιοῦτον, ἀλλ' οὐδὲ τοῖς τοιοῦτοις συγχαίρω· πρόδηλα δὲ καὶ αὐτοῦ τοῦ Ἡρώδου, χάριν ὀνείδων πρῶτος εἰσβαλεῖν ἀργύλου· καὶ τἄλλα φασὶν οἱ παρ' ἡμῖν ὁμιλοῦντες, φίλος αὐτῷ· ἀλλ' οὕτω πρὸς τοῦ Ἴσου τἀληθῆς ἐρεῖται· προέμενα δὲ πορρωτέρω τὸ εἰλίγχων· ἵνα ὡς πρόχειρα λαβὼν καὶ παρακείμενα εἰς ὅλον βιβασθῇ· ἀρχεῖται μὲν γὰρ ἡ ἀναβάσις, προπαρασκευὴ δ' ὀλίγου βραδύτερον· πότε δ' ἀργύλου τῶν πρὸς ἀθλιότατα, καὶ λιβύης τῶν πρὸς ἀργύλου, ὑπὸ κεφαλῆς ὁ ὅλος ἵσταται· ὁ δ' ὅλος, εἰκὸς οἶν Ἴσον μεγίστων σημείων· ὧν οὐδὲν ἧττον πρὸς τὴν ἄλλην συμβαίνει γῆν, ὅσην ἡμεῖς οἰκοῦμεν· δῆλον γὰρ ὅτου πρόσω τὸν ἥλιον ἐν μεσημβρίαις ἐν ἄρκτοις τῆς ἀργύλου· φίλας γὰρ τὰς ὑπὸ Ἴσον καταράκτας, μεθόριον ἀργύλου λέγω καὶ ἀθλιότατα, ἐν μὲν εἰλιφαστίνῃ, λάμπεται ταῦτα· καὶ νεῶ, καὶ αἴθρῃ, καὶ σκιαῖς καὶ οὐδὲν ἔχει σκιὰ τῆς μεσημβρίας ἐπεὶ ἀπὸ τὴν μεγίστην ὅλιος πλησίον δὲ σύνεγγυς τῆς αὐτῆς ἡμέρας καὶ ὥρας, μέσος ἐν μέσῳ τῷ ἱερῷ, φέρεται ὁ κύκλος τοῦ ἡλίου φαίνεται· ὡς παρ' ἐπίπεδα ἴσον πάντα χόρτον πρὸς τὸ χεῖλος ἑλλάμπων καὶ τι τοῦτ' ἀμφοτέρων ἐστὶ σημεῖον· τοῦτο μὲν τοῦ χειμῶνος ἐγγυτέρω τῆς λιβύης γίγνεσθαι τὸν ἥλιον ἢ τοῦ θέρους· εἰ γὰρ δὴ δύοιν ὄντοιν τόποιν τῶν ἀργύλου μερῶν, ἅπτῃ τῆς λιβύης ἡ ἐλιφαστίνη πρόληται· πάντα γάρ, εἰ ταὐτὰ ὄντα συμπάσχειν· ἀργυλίας ἀραβία· λιβύη· ἀθλιότατα· τὰ μὲν, ἔνθεν· τὰ δὲ, ἔνθεν εἰς ταυτὸν ἥκοντα· ἔπειτα εἰ ταμαλιστά τις αὐτῷ δύο ἡμέρας ἥλιον τῇ λιβύῃ πρωϊαίτατα τίκτειν τὸ ὕδωρ, αὐτὸ τοῦτο κατ' αὐτοῦ γίγνεται· εἰ γὰρ ἐξίσταται τοῦ χειμῶνος τὸν ποταμὸν διὰ τὸ προχωρεῖν, δῆλον ὅπου γε θέρους ὁ πυνίκα ἵστατο κατ' αὐτοῦ, πάντῃ ὡς ἀπαρτάσας, ᾧ χιτὰ αὖ· νῦν γὰρ ἄλλον γέ που τρόπον ἐγγυτέρω τῆς γῆς ἔνι γίγνεσθαι φῶσαι τὸν ἥλιον, ὅταν εἰς καθέτου ὑψοῦ ἰσθεί, ὅπηγε, οὔτι τῇ λιβύῃ πλησιάζει πω τὸ ὅλιος, οὔτ' ἄλλῳ μέρει τῆς γῆς οὐδενί, ἐαδίως αὖ τῆς ἔχοι μαθεῖν· οὐ γὰρ μέρει τοῦς γῆς ἐπέχεται δήπου, τὰ μὲν, θέρους· τὰ δὲ, χειμῶνος· ἀεὶ γῆ μᾶλλον ἐν μέρει τῆς ἐκείνου πρὸ φορᾶς ἐστιν· ἀεὶ ἀπέχει μὲν τὸ ἴσον πάσης ἀεὶ τῆς γῆς· ὃς δ' αὖ ὑπὸ κορυφῆς ἵσταται πᾶ μεσημβρινά, τούτοις ἀφεῖσιν φέρει τὴν φλόγα· φαίνεται τοίνυν οὐκ ἐπέχων· οὐδὲ ἵστας· οὐδ' ἀπαρτάζων τὸν τροπῶν τόπον· νῦν δ' ἐλάττω ποιῶν ἐκμείζονος· ἀλλ' αὖξομένου καὶ προσιόντος ἀεὶ τῷ ῥύματι λαμβάνοντα, ἐφορᾶν· οὓς θαυμάζεις· καὶ τι τῷ πλοίῳ τύπτεσθαι φήσομεν τῇ βίᾳ τὸν ἐπιόντα· εἰ γε καὶ τὴν ποιὰν τὴν ἀκμὴν, αἰῶνα ὁρᾶται ὑποστρέφας τοίνυν ὁ ὅλιος ἐκ προπῶν, ἐπ' ἀθλιότατα χωρεῖ· λέγω δ' ὅπως καὶ ὁρᾶται τὸν ῥύματι· ὥστ' ἀεὶ τοῖς αἰῶσι τὸν αὐτὸν τοῦτ' ἔχων χῆμα προβαίνεται· τοῦτο δ' ἐστὶν, ἡ τοῦ ποταμοῦ πρεῖα· ὥστ' ἀεὶ παρεῖναι τὰ αὐτὸν ὀλίγην μοῖραν τοῦ ὕδατος· καὶ κατὰ μικρὸν ἐξήρανται αὖ, οὗ τοιοῦτον φαίνεται πρῶτον· εἰ τοῦτ' ἄρα εἰπεῖν δεῖ· μᾶλλον δ' οὐχ ὅλιος ὅτιμα φαίνεται ποιῶν ἀφ' ὁνείλος τοιοῦτον εἴτ' οὖν ποιῶν, εἴτε πάσχων δεῖ λέγειν· δίον γὰρ αὐτὸν λήγειν κατὰ μικρὸν πρὸς τὴν τοῦ ὅλιου κίνησιν, ἀρξάμενος αὐξάνεσθαι, αὖξει κατὰ μικρὸν αὐτὴν τὴν ἐπίδοσιν· καὶ τὴν αὐτὴν ἀρχὴν· καὶ τὴν αὐτὴν ἀκμὴν· ὁμοίως, τοῦ κύματος· ὁ δὲ, τῆς ἀπορροῆς παρέχεται· ἀλλά γε δὴ μεμβλίου φόρου δὲ τοῦ φιλοσόφου καὶ σκιφοῦ, κόσμον ἄδοσον· ὥκισμοκεν αὐτὸν τι καὶ τὴν συγγραφήν· καὶ τι δίδυμα μὴ γελοιότερος ὁ πεζομέτρος εἰλίγχειν ὧ τοῦ φάσκοντος ὑρεῖν· εἰ μὲν γὰρ μὴ πολὺ μὲν καταδύσαν αὖ· πολὺ δ' ἂν ἴσμεν τοῦτ' ἔπ' τὴν ἐπίδοσιν κατ' γεν ὁ νεῖλος, τάχ' ἄν τις προσεῖπ' τὴν ὑγρότητα ὡς ἄρα ἐκ τοῦ λιβυκοῦ ὄρους καὶ τοῦ ἀραβίου τὸ ὕδωρ ὑποχωρεῖν εἰς τὸ κάτω, πλησίον τὴν ἀργυλίαν μέσην τι καὶ κοίλην οὖσαν· ἃ φασὶ ἐκεῖνος τὴν μέμνημαι ἀπωμένος· νῦν δ' αὖ καὶ μικρὰ πότε ὄνομα ἀκούσας τις ἐφορᾶν, τοῦτ' ἴσασιν ἐκ πολλῶν ἡμερῶν· ἡνίκ' ἂν ἀνθεῖν ὑψηλόν· καὶ πρὸ πάντα αὐτοὺς καταδύντας θαυμαστὸν ἀρόμενον· καὶ τὸ μεταξὺ συίνης καὶ ἐλιφαστίνης· ὅθεν γὰρ τῶν ἀργύλου μερῶν ὁκλεῖς ἀνύφ' ἑλλήνων ἱερᾶς ἀρχεται βαυμαστῶ κῦρος διεξιόντα· καὶ πλησίον τὰ τριάκοντα πήχεις ἀγνοπαῖς μέσης ἐρεῖσθαι· πῶς οὖν τὸ ἐκ τῶν ὀρῶν τῶν ἔνθεν καὶ ἔνθεν κλειόντων τὴν ἀργυλίαν, ὕδωρ τοσοῦτον κατὰ τῆς ἀναβάσιος· τοῦτ' ἐστὶ τὸ ποιοῦν τὴν ἀναβασιν· καὶ τὸ αὐτὸ ἅμα μὲν πλησίον τὴν ἀργυλίαν ὑπόρρειον, ἅμα δὲ ὑπὸ κορυφῆς ἀργυλίαν, ποσοῦτον φαίνεται κατὰ νώτου τοῦ ἀρχαίου ὕδατος φερόμενον· ἁμὴ καὶ ἔφορος ἔστ' ἐρεῖ καὶ προσθήσει τῷ σοφῷ, ὅπως ὑπὸ ἐκ τῶν ὑψηλοτέρων εἰς τὸ κοίλον καταῤῥεῖ τὸ ὕδωρ, οὗ δὲ πάλιν ἐκ τῶν κοίλων, ἀναστρέφει πρὸς τὰ ὑψηλά· καὶ ἀρξάμενος ἐκ θαλάττης ὁ ποταμός, αὖθις ὑποστρέφας, ἅπτῃ καταράκτης καὶ μερέων ἄνω φέρεται· ὡς ὑπὸ τῆς ἐν προσάντει, δηλονότι χου τρίχων· ἰαῦτα δὲ, τὰ δ' ἂν τοῖς αὐτοῖς πολίταις ὅτιμα πείθοι λέγων· κἀγὼ δ' ἔτι τοῦ ἰσχυρὸν ἐῶ· καὶ τι φασὶ τὰς κλοιὰς, ἄχρι τούτου δεῖν εἰλίγχειν, ἕως αὐτῆς τὰ φάρια ἐν ταῖν χειροῖν ἔχοντα ἀποδείξῃ· ἀφ' ἑ

πρῶτης ὑπὸ καπὶ δύσιν, εἰς φίλας βάλλον. ἔστι δ' αὖ πῆχυς μείζων ἀγύπτου καὶ ἀθηναίας· τοσοῦτο τὸ μέγεθος, ὅσον ὑπὲρ ἐν αὐτῇ τρῖς· ὑπερβάλλει δ' αὐτὸν ὁ νεῖλος ἀκριβῶς μέτρῳ τοιῶνδε· ἐπεὶ δ' ἐπαύσατο, ἐχώρουν μὲν πάλιν τὴν αὐτὴν ἀπὸ τῶν φίλων, καὶ προσιόντων γῦν γέφυρας τοὺς καταράκτας ὄφελον καὶ τοὺς ἄρτους αἴρειν· οἶδ' ἀγνοοῦν· οὕτω δὲ γινόμενος πάλιν ἐν τῇ συίνῃ ἦν ἀπὸ τῆς ἐλεφαντίνης ὁ νεῖλος διαρρεῖ, δίομαι τοῦ φρουράρχου· καίτοι φαύλως ὑπ' ἀρρωστίας διακείμενος πέμψαι μοι ὁπόσον τι κυφὸν ὀστοῦν, τῆς διαίτης εἵνεκα τῆς παραλόγου. συμπέμψαι δὲ καὶ τοὺς αἰχμάσοντας τοὺς ἐν τῇ νήσῳ τῶν καταρακτῶν. ἔστι δ' οὐ πανταχοῦ συνήθεις ῥεύματος, ἀλλ' εἰ ξαίνοιμεν αὐτοὺς πανταχοῦ τὸ βίαμα δι' ὃ τὸ ταυτικὸν ὄ, πεῖσαι ἐπειρώμην γὰρ τὸν αὐτόθι· ὁ δὲ, μίαν μὲν ἐργάσιος ἕφη εἶναι· καὶ ἐμαίμαζε τὴν γνώμην. οὕκουν αὐτός τι μέχρι τοῦτου ἐβρῦσαι· ἐρεύθει δὲ, οὐ τότε πάσης πλείς· ἀεὶ ἐπειδὴ πειρώμενος ἀπὸ τέχνης οὐκ ἔπεθεν, οὕτω πέμπει· καὶ τἄλλα ἔχων οἰκείως καὶ βουλόμενος χαρίζεσθαι αἰτέμβυσα δὲ κἀκεῖνος πίεζε πρὸς τῶν σκοπέλων ὡς ὑφάλισαι, εἶδον ἀπ' ἄκρας τῆς νήσου· ἢ αἰέχουσα ἐκ μέσου ὑφαρεῖς πάσας χεῖ τοὺς καταράκτας· καὶ προσέπαυσε τοὺς ἐπεύθυμους ἐς γὰρ λέμβον ἐμβάς, πειρᾶται ἐμοῦ· οὐ μόνον διὰ τῶν αὐλῶν, διῶρυχ ἐκείνους εἶδον καπνιζομένους. ταῦτα δ' ἦν, πρὸς ἑῶ τῆς νήσου· ἀναδρόμενος αὐτόθεν, ὑπεμαῦσαι κύκλῳ πᾶν τὸ ὁρώμενον, καὶ κατὰ τὴν ἑτέραν τῆς νήσου πλῦσαι, ἀφεῖναι κατὰ ῥοῦν ἐπὶ τὰς πόλεις· ὅ ὑπὸ οὖν λέγω οὐκ ἀκούσας; ἀνήδωκ ἀκριβῶς οὐδ' ὅπως ἔστ ἐλεφαντίνη ὑπ' αὐτῆς ἐστι τῆς καταράκτας, μᾶλλόν τι συίνης καὶ ἐλεφαντίνης οὐδ' ἐστιν· ἀνὴ τὸ ῥεῖθρον τοῦ τε μεσοῦ· καὶ προσοικεῖ τὴν ὄχθην ἑκατέρα ἴδιον πόλεων τούτων· ἐπίνυν ἐρόδου πεῖς ἐς ἐλεφαντίνην πόθεν ἔχειν, ὡς ὑπὲρ εἴρηκεν, ἐὰν ὅπως πρῶτον μὲν ἀκοὴν δίνεται πλῆ ὧν εἴδεν· ἐπεὶ οὖν ἴσ φλοῦν, ὡς τε πρῶτον μὲν πλῆ τ' ἀρχαίων πεγῶν ἔ νείλου ζῶν ἴσον· καὶ φάσας οὐδενός πω ἀλλοῖς ἀκοῦσαι, ἀνὰ τόδε μὲν ὄκουσα τοῦ γραμματικοῦ γράφειν, καὶ ταῦτα τοῦ ἐν τῷ σατικῷ νόμῳ πλῆ τ' ἐν ἐλεφαντίνῃ, ἢ μυηθεὶς, εἰ μηδὲν ἂν ἄκουσιεν ἐ χεσπῶσαι, ἄλλος αὖ, ἢ τύπους ὅς ἐγὼ ῥῦσεῖ πεν ἐλίγχοις ἐ πὶ τὸν λόγον χρῆσαθαι, τῦν δ' φησὶ μὴν ὡς παίζειν αὐτῷ δοκοίη ὁ γραμματικός· δι' ὧν δ' εἰκὸς ἦν ἐλίγχειν, καὶ ἀπέλιπεν· ὅπως πρῶτον μὲν, ἀπὸ πολλοστοῦ μέρους ἤρξατο φράζειν αὐτῷ, τῆς πηγᾶς· πολλῶν γὰρ μυεῖν αἰᾶσιν ὑπὲρ τὸν τόπον τοῦτον ὅπως ὁ νεῖλος γιγνώσκεται ἐπειδὴ ὅπως μὲν ἀμέχανον, οὐ μὲν ἐγὼ ῥεῖν τῷ πεπρωμένῳ κατὰ συνήθειαν· ἀνὰ ὑπὲρ τῶν πετρῶν καπερρύηγυσι βιαζόμενος τὴν κατάβασιν, ἐπὶ ταῦτα αὖ φέρεσθαι τὸ ὕδωρ ἐ ῥεύματος· ὥς περ οἱ πρὸς πύλαις ὀρυκτοί· τὸ γὰρ δὴ λειπόμενον, οὐχὶ αὖ πεπρωμένον τοῦτ' αὖ εἶναι χωρεῖν ἀλλ' ὁρῶν αὖ χωρεῖν, πῆς τ' πεπρωμένῳ ἀκούειν πηγᾶς· ἀλλ' οὔτ' ἐλέφαντίνην, οὔτ' ἐπισφρεῖς πλῆ τοῦτ' εἰδὼς οὐδείς, κἐχρῆτο τῷ λόγῳ· πειθομένοις μὲν κε χαρισμένῳ· ἀπιστοῦσι δ' ἔχειν ἀμφορεῖς· ἔπειτα ἐπὶ τούτοις τοῖς προειρημένοις φησίν· εἰ ἄρα ταῦτ' ἀληθῆ, δοκεῖν αὐτῷ δίνας ἐνταῦθα εἶναι καὶ παλίῤῥοίας ἐ πεπρωμένῳ· καὶ πόθεν παλίῤῥοίας καὶ δίνας λέγειν, ἀμελήσαντα ὅπου οὔτ' αὐτὸν εἶναι ὁ νεῖλος ὁρμᾶται ἀνὰ πολὺ πλείων ὁ αὖ τῆς αὐτόθεν ὑπὲρ ὁ πρὸς θάλασσαν; οὐδ' ὑπὲρ τοὺς καταράκτας δύνατον τὸ ὕδωρ ὑπερβαλεῖν, εἰ μὴ κατ' ἀχυλόν ὡς ἀληθῶς ἐξ ἀθήρας τῆς αὐτὸ καταπαλτὸν φέρεσθαι θεῖα· οὔτ' ὄρος οὐδὲν ἐστὶ μεταξὺ συίνης καὶ ἐλεφαντίνης· ἀνὰ μᾶλλον ἐστὶ μεταξὺ τὸ ὁρῶν ὑπὸ συίνη καὶ ἐλεφαντίνη· οὐμὲν ἅπαν φλοῦς τὸ ἐρημικόν· ἀνὴ εἰσὶ μὲν αἱ πηγαὶ, ἐν τῷ μεταξὺ συίνης καὶ ἐλεφαντίνης ὡς ἀληθῶς· πέτραι μεγάλαι δύο ἐν μέσῳ τῷ τεφανοῦσι καὶ τὸ μέσον αὖτ' αἰγυπτίοισι φασὶν εἶναι πηγάς, εἰσὶ δ' οὐ πάντος αὖταί τ' πρὸς ἀγύπτου κάτω συντελεῖς· οὐκ ἀρχαῖαι· καὶ μὴν, καὶ τὸ βάθος τε, οὐκ ἐφικτὸν εἶναι πειρωμένῳ· πειρᾶσθαι δὲ τὸ συμφέρειν· τοῦτο μὲν καὶ ἀπιστεῖν ὅτε πρὸς αὐτῷ καὶ δι' οὐ γὰρ ἐν τοσοῦτον τὸ διάφορον· ὥστε οὖν αἰτιᾶσθαι καπὶ φύσιν τυρίουσι· καὶ οὐ μόνον τῷ λόγῳ πείθομαι ὅτι δοκοῦσι αὐτόθεν πηγαὶ, ἀλλὰ καὶ αὐτῷ τῷ πράγματι, πολὺ πλείων ἀπὸ τοῦτ' ὁ ῥεῦμα ὡς ἐστι καὶ τὸ ὕδωρ ἡδύτερον· καὶ ἄμας ὃς ἔτος ἔφερεν· καὶ ἰχθῦς μείζω δ' ἔχειν πρὸ ἐών· καὶ οὐ μείζω μόνον, ἀνὰ καὶ πολλῶ· καίτοι τοὐναντίον οἱ πλησμοὶ παίζουσι· πρὸ ἐόν τις, ἐλάττους γίνοιτ' ἂν ὅταν μὴ ἄλλο ὕδωρ ἐπιβουλῇ· ἐδόκει δὲ καὶ καθαρώτερον διαβαίνειν· ἐρώσοι δ' ὀλίγων ἃ ἤκουσα αἰδοῦς αἰδοῖος τ' ἔχειν δυνατ' ὁμὲν γὰρ ὕ παρχος, ἃ ὧν ἐτύγχανεν νίκα ἡμᾶς ἐπίβουλ μετ' χαρίου· ἐπῆλθε πὴν δ' ἔτος ἔχων ἦν· ὃς ἐμοὶ δ' ἐρμηνεὺς ἐς λόγους ἦλθ· καὶ ὅσα μὲν ἐξ ἐ παροίτης ἐστὶ λόγου, παραλείψω· ἕφη δ' ἐς μεροῦν ὑπὲρ ἐστι πόλις μεγίστη τ' ἐν αἰθιοπίᾳ· καὶ οὗ τὰ βασίλεια τ' αἰθιόπων, πτολεμαῖος· ὄνομα δ' αὐτῇ εἶναι πρὸς· καταράκτας δ' ἐκδ' ἐχιόθαι πολλοὺς ἄλλοις ἐπ' ἄλλοις· χιδὸν ἑξήκοντα τοὺς σύμπαντας ὑπὲρ φλοῦν μέχρι μεροῦς· καὶ ἐ πὶ πᾶσι εἶναι δ' γίγνωσκόμενον δ' ἐ ῥεῦμα ἐ πλαμοῦ· μεροῦς δ' ἐ πίκειται, οὐ μίμημα μεδ' ὅτ' ἐστ' ἐ ἔφη οὐκ εἶναι τὸ ῥεῦμα καθ' ἓν· ἀνὰ δ' ὑ εἶναι ῥεύματα· ὧν τὸ μὲν ἑ προν, γίνον τὴν χρόαν τὸ δ' ἑ προν, ἀέρος ἐγγύς· ἰσότατα δ' σιμοίσια καὶ μαγυμένα, γίγνεσθαι τὸν νεῖλον ἐ τον· πλ δ' αὖ, οὔτ' αὐτὸς ἐφ' ἑπτὰ γνῶσκω, οὔτ' ἄλλον ἀθηναίων οὐδ' ἑπτὰ εἶσε· τὸ πανπλεῖς· ἀνὴ εἶναι μὲν αἰθιοπικὰς μιλιάσας· μιλιατρίοις ἐων·

ἐπὶ τοῦτο μόνον ὡς παρῆφεν, ἀμφὶ καὶ ἐπ' ἄλλων, χαλεπὴν τὰς αἰτίας ἐξευρεῖν· τὰ μὲν γὰρ δὴ ἐπὶ πᾶσι συμβαίνοντος τοῦ μὲν πλείστου τὴν γένεσιν ἐποιήσατο, τοῦ δὲ τὴν φθορὰν ἀπεργάζεται, τὰ δὲ ἐπὶ τισὶ καὶ οὐ πᾶσι συμβαίνοντα, πολλαχοῦ ἀριθμὸν ἔχει πλείονα. δεύτερον δὲ τὸ μὴ καὶ συμβαίνειν ὅλως· πρῶτον δὲ καὶ πάντων, τοῦτο ἀκόλουθα· τὰ μὲν ὡς οὐ τηνικαῦτα μέγιστος ἐπέρχεται, νῦν δὲ μέγιστος καταφαίνεται ἐπάνω καὶ νέφη πλεῖστα κινήσας· τοῦτ' ἐναλλάξ, ὡς οὐ τηνικαῦτα αὖθις χάος ὄντος, οὐκ ἀπὸ πλήθους καὶ φύσεως συμβόλου· ταῦτα τοιοῦτος ὤν, οὐχ ὡς νῦν ἔχει, εἰ μὴ οἱ ἐπάνω κύριοι τοῦ ῥεύματος ὄντες ἢ κατὰ τόμα εἴσεργοντες, ἢ πλεονοῦντες ἐξούσιοι. ἔνια δὲ καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ γνώμονος καὶ ταυτὰ πᾶσιν ἀπομαίνομεν, ὡς ὁ τοῦ παρὰ τὰς οὐδ' αὐτὸν εἶναι φέρεσκιάζομεν· ἀπολαυόμενον τὸν ὅλιον ἢ τῶν ἐνταῦθοι χειμώνων, ὄρχεσθαι τὰς λιβύας πλέον καὶ τὴν γῆν τὸ ὕδωρ τὴν πλείω, ἢ πνεῖν τὸν νεῖλον τοῦ χειμῶνος, ἢ πνεῖν βέρους, εἶτα δὲ τοῦτο, οὐκ ἐνεῖναι πᾶσι ὁ νεῖλος αὔξεται· ἀνὰ πᾶσι μειοῦται συμπλάσαι· ὅτι μὲν γὰρ τοῦ χειμῶνος καθαρώτατός ἐστιν, ὁμολογεῖται παρὰ πάντων· τούτου δὲ οὗτος ἔχοντος, αὔξοιτ' ἂν βέρους, ὅτ' ἐστὶ μείζων ἅμα καὶ βολερώτερος ἐπόντων μόνον τὸ ζοφούμενον, ἕως αὐτὸς μὴ δείξῃ τοῦτο, πῶς ὁ ῥοῦς ὑφοῦται· τὸ γὰρ κύριον καὶ πρῶτον αὐτοῦ ῥεῦμα, τὸ χειμερινὸν φαίνεται· αὖθις δὲ πόντων, ἅμα μὲν τοσοῦτον ὑπὸ διαφέρον παρὰ τὴν χειμερινὴν τοῦ ὀλίου πρόσοδον, ὥς τι ποιεῖν βέρος πρὸς τὴν ἐκείνην, ὅταν ἐνταῦθα χειμὼν ἴσταται καὶ καλινταῦ χειμῶνα ὁρᾶται βέρος ἴσταται παρ' ὁμῶν, ἴσως ἂν παραδέξαιθαι· τὸν δ' ὅπως μὲν οὐκ ὀλίγον βέρος προφέρεται κεῖθεν παρ' ὁμῶν τοῦ χειμῶνος, οὐδεὶς ἂν πλείστῳ οὐδὲν μὴν κωλύει καὶ κατ' αὐτοὺς ἐκείνους, ἐλάττω ὑπὸ τοῦ ὄλιον τοῦ χειμῶνος ὁ τοῦ βέρους ἔχειν τὴν ἰσχύν· οὐδὲ γὰρ τοῦ βέρους δίπου πρὸς μὲν τὴν ἄρκτον καὶ τὴν ταύτῃ γῆν ἰσχύειν αὐτὴν φέρομεν, ἀμφίπου δὲ καὶ λιβύος ἀπερχωρεῖν· ἀλλ' ἐκεῖ καὶ μᾶλλον κάτω μήτα μὲν ἐν τοῖς αὐτὰ τοῦ ἔτους ἔξος. κατὰ λόγον· ἐπεὶ καὶ πρὸς τὴν σκυθικὴν γῆν καὶ τὸν τόπον, οὐδὲν κωλύει τὸ βέρος ψυχρότερον τοῦ βόρους τοῦ παρ' ὁμῖν εἶναι πολλῷ γε. καίτοι τοῦ ὄλιου τὰ βόρεια ἐλάσσονος· τοῦ παντὸς οὐρανοῦ· καίτοι φανερὸν τὸ ἀμφὶ ὥραν τοῦ ἔτους ἐν τοῖς τόποις τούτοις, ὁμοίως μὲν αὐτὸς μεσημβρίας ἀπόντος τοῦ ὄλιου καὶ χειμῶνα ποιοῦντος, ταυτὰ βέρος ὂν κατ' ἀίγυπτον καὶ τὴν τοῦ νείλου τάξιν· ὁμοίως δ' ἂν πρὸς ἄρκτον ἐπανιόντος, ἐπλεονέκτει τῇ θέρμῃ πρὸς βορᾶν· ὁ πολλοῦ δεῖν οὕτως ἔχειν φαίνεται εἰκότως· κινεῖται μὲν γὰρ ὅμως πρὸς ἄρκτον· οὐ μὴν πληροῖ γε εἰς αὐτὴν· οὐκοῦν ὅπου τοῦ βέρους αὐξομένου φανερός ἐστιν ὁ νεῖλος, δῆλον ὅτι τοῦγε χειμῶνος ἀδυνατεῖ ἔχειν τάκεισθαι· εἰ γὰρ ὃν ὁ ὅλιος ἀπὸ, εἴργει ἂν τὸ βέρους ἐπιμᾶλλον τὴν ἀναβασιν· ἰσχυρότερος γ' ὢν αὐτὸς αὐτοῦ τότε κἀκεῖ πολλῷ ὥστ' αὐτὸ ἐν αὐτῷ λύεται εἰ μέγιστος καὶ ἐξίσχυεν, τί ὅπου ἀγεῖα πληροῦσθαι τοῦ· εἰ δὲ μὴ τάκει τοῦ χειμῶνος, οὐ διὰ τοῦτο ὁ νεῖλος μείζων τοῦ βέρους· ὅμοιον δ' εἶναι μοι δοκεῖ, τὸ, πάντα πλαίσεσθαι φάσκειν τὸν ὅλιον ἢ τὸν τῶν χειμώνων· καὶ τὸ τὸν νεῖλον τῷ ὀλίᾳ τάκεισθαι· ἀλλοῦθι οἱ χειμῶνες τὸν ὅλιον ἀπολαύουσιν ὧν καλλίστε λόγῳ ποιοῦσι· οὐδὲ γὰρ ἐφικνοῦνται τῆς τοῦ ὀλίου χώρας· ἀλλ' ὅλιος ἀπόχωρῶν καὶ πρὸς τὴν αὐτοῦ πρόσοδον καὶ φύσιν, τοῖς ἀνέμοις παρίσχει ψυχροῖς καὶ βιαίοις ἐπιμᾶλλον γίγνεσθαι· οὗτος ὁ νεῖλος τηκόμενος ὥς περ ὁ χάλαζος ὑπὸ τοῦ ἡφαίστου, τοῦ ὀλίου συστέλλει τὸ ῥεῦμα· ἀλλὰ γὰρ διάφημα πάντα καὶ καλλίστα εἰρηκώς περὶ ὁδοῦ τινος, περὶ ἀιγύπτου καὶ νείλου, ὀλίγα τῶν ἀλλοθῶν εἰρηκέναι κινδυνεύει· οὐχ ὡς ἐπὶ τὸ μείζον ἀμφὶ τοῦ τινος αὐτοῦ λέγω πάντα· ἐπεί τι, πάγε δὴ καὶ μείζω παρίλωμεν· ὧν ἐπεὶ τὰ αὖθις, οὐδὲν ἐπείγει λέγειν ἀλλ' ἅπερ τῶν ὄντων εἴρηκεν ἐπέρως, οἷον ἢ ὃς ὑπὸ ὀλίου πλὴν πνεῖν ἡμέρων παρείας αὖθις ἀρκτίας ἀίγυπτος, ἤγε οὗτος εἰς στενὸν ἀεὶ κλείεσθαι, καὶ πρὸς γωνίας, ὥς τι ὁ νεῖλος εἰς αὐτὴν ἀφβάλλει δι' ἀμφοῖν ὄρεων ὅδε συμπαλαικόντων. καὶ τοῦτ' εἶσιν οἱ κατεράκται διὰ τῶν ὀρῶν τοῦ ποταμοῦ καταβασις· ἀιγύπτου πᾶσης ὡς πρεὶ κρυφῇ· ὥστ' ἐπὶ πρὸς ὀλίων τῷ κατ' ἐλεφαντίνην ὄρμῳ, εἰκάσεις κεκλεῖσθαι τὸ ῥεῦμα τοῦ νείλου στενὸν ὅδε φαίνεσθαι ὑπορρεῖν ὑπὸ τῆς πέτρας αὐτόν· ἰδοὺς δ' ἂν καὶ πρίν εἰς ἐλεφαντίνην πελάσαι, πρὸ οὐκ ὀλίγου πόρσω πάντων χοίνων συνιόντα οὕτω τὰ ὄρη, ὡς μίσον εἶναι μηδὲν, πλὴν τοῦ ῥεύματος αὐτοῦ· καὶ τοῦτο ἐνταῦθα ὧρος ἀιγύπτου ὅπερ τοῦ ποταμοῦ· ἢ τἄλλα αὖτις ὀλίγα τῶν ἐκείνου τόσον ὄργυιὰ ἐπεξελθεῖν· ὅς γέ φησι, καὶ πρὸ τῶν παγῶν δίπου τῆ νείλου τυθέσθαι παρὰ τοῦ γραμματοῦ τοῦ σάτου· ὡς ἄρ' εἶσιν ὄρη δύο, μεταξὺ συίνης καὶ ἐλεφαντίνης· τούτων δὲ τῶν ὀρῶν ἐκ τοῦ μίσου, ῥέοιεν ἂν παγαί· καὶ τὰ μὲν ἄνω τοῦ ῥεύματος, ἐπ' αἰθιοπίας καὶ νότου· ἀνέμου ῥέοι· τὸ δ' ἔπειτα ὅμου, ἐπ' ἀιγύπτου τὰ βόρεια· καὶ τοι ὅγ' ἐλεφαντίνη μέχρι ὅς ἀναπλῶσαι φησιν, ὑπ' αὐτοῖς χιόσιν τοῦ νείλου τοῖς καταῤῥάκτας ἐστὶν· ἃ πέχουσι μήτα ἑπτὰ σταδίους· ἀνίπλωτα γὰρ οὖν ἴγωγε καὶ αὐτὸς, καὶ εἴδον ἀκριβέστερον, ἢ εἴ τι φασὶν· εἰ δὲ δεῖ καὶ κατ' αὐτὸν ὁδοῦ τινος καὶ παρεξελθεῖν ψυχαγωγίας ἕνεκα· καὶ μᾶλλον ἔξω τοῦ προκειμένου τὸν λόγον ἐλάσσοιμι, οὔ τι συνίβη· ὡς ἀνιέναι ἐπὶ τοὺς βωμοὺς οὗτος αὐλίνμ ἐστὶν ἡ φρουρά, πλὴν τῆς ὄχης ἀπωτάσας τοῦ ποταμοῦ· μᾶβδας ὧν γὰρ ὄρμον ὅς ἐστι

πρώτης

γίγνεσθαι ῥεύματα. ὕπαρ χόμβης τῆς ψάμμου πῆς ὄμβρους ἐς αὐτὴν ἐς γῆν ἴσμεν ψάμμους ἄλλας ἀμιγεῖς, ἴσμεν τοῦτο παχούσας· ἐπεὶ καὶ ἀπὸ τὰς ἀσβολὰς τὰς εἰς ἱδρᾶσαν εἰς ἀιγύπτου ψάμμοι, οὐ τοσοῦτον, ὥστε, ὡς παρίσουσι ῥεύματα ὕδατι· ἀλλὰ δι' ὀλίγου πρὸς λιβύης, καὶ καταστεῖς ἐπὶ θάλασσα εἰσὶν ἀπὸ τοῦ προαστίου πηφαίως, αὐδὲ τοῦ κατ' ἄμφω παραλλάττοντος· καὶ τοῦ τὰς ψάμμου ταύτης παρᾶς ἴσμεν ἄλλας πηλους καὶ τοῦ κατὰ τὸν προαστίου ῥεύματος· τοσοῦτον τοῦ φουμάνου, ὅσον εἰ καὶ ὑπὸ αὐτοῦ τοῦ ῥεύματος ἦν. καὶ πῆ μέρους γε φασὶν εἶναι· καὶ εἰ τοῦτ' ἦν ἀληθὲς τῆς αἰαβάσεως, οὐκ αἰνιλαίβαις δὴ τοὺς αὐτοὺς ὁρῶντας καὶ προσοικοῦντας· νῦν δ' αἰνίζεται τὸ ὑπ' αὐτῶν ἐκείνων ὁρίεσθαι καὶ πέχεται ἀλλ' ὀλίγα αὐ φασὶ ἐς αὐτὸν αὐξανόμενος· νῦ πίνυ ἐστὶν νῦδ' ἔχουσιν λέγειν ἀθίστας· οὐδὲ εἰ χρῆς λέγειν, ὡς ὕδει παρ' αὐτοῖς· ἄμφω γοῦν, ἤκουσα παρ' αὐτῶν· πῶς οὖν ἐξ ὧν ἴσμεν ἔπι πίνυ καὶ τὰ κατὰ τῆς ἀιγύπτου λαμπρῶς πολλάκις ὕδει· ἓξ καὶ δὶ μὲν γὰρ καὶ αὖθ πολλάκις ὡς ἐν χρόνοις· ἀφὰ τάγε πρὸς θαλάττης καὶ πὶ σμύδεσα, ἠρλαῶ· καὶ οὐδ' ὅπως πῆ οὖν ἐπίδηλον τῷ νείλῳ γίγνεται· καί τι πῶς εἰκὸς τοὺς μὲν ἐν ἀιγύπτῳ γιγνομένους ὄμβρους μὴ κατεῖν αὐτὸν ὅσοι ποτ' αἱ ὦσιν· ἀφὰ τάχειν τὸ ὕδωρ ταυτὸν, ὅπερ τὸ εἰς τὴν θάλατταν ἐκχεόμενον; δῆλος αἰαλοῦσθαι εἰκὸς δὲ τῶν ἀπορρεόντων τοῦτον ὡς ἔοικε τῆς οἰκουμένης ὑπάρχειν αὐτῷ τὴν ἐπίδοσιν· ὧς τὸ σοφιζόμενον τὸν νεῖλον ἐπιδιδόναι, μὴ φανῇ διαπεπτωκὼς ἑαυτοῦ αὐξανόμενος· εἰ δὲ ταῦτ' ἐστὶ ψεῦδος, ταυτὸν ἐστὶν ἃ λέγουσιν οἱ προσθέντες τὴν αἰτίαν τοῖς ὄμβροις, βούλομαι δέ σοι καὶ πῆ τῶν νεφῶν μέρος διηγήσασθαι· ὅτι γὰρ τὸ δὶ πρόσω εἰς ἀιγύπτου αἰπλέον τὸν νεῖλον αὐξάνουσιν, ἐνίστυχεν ἡμῖν πῆ τὸν ἐμβαθύνοντα τὸν ἐννομὼ ὄνομα ἑρμουνδί, αἰθίοπας· φυγὰς ἐκ τῆς κατὰ πόλεως· δρωπὸς ὄνομα· φίλου καὶ ἑτέρου συμπλέοντος ὁμῶν, συστάσης αὐτὸν ὡς εἶδεν ἐκεῖ· ὡς δὲ συνέβη λυθῆναι τὴν φυγὴν αὐτῷ, καὶ ὄκεν ἐπὶ θάλατταν, πρόσθεν πολλάκις ὁμῶν καὶ ἐχώμεθα ὧς πῶ εἰκὸς οἰκείως αὐτῷ· καί ποτε οὖν τοῦδε πῆ μὲν ἐλεύθερον ὀφίσιν τῷ μεγάλῳ δρόμῳ τῷ κατὰ τὰς πύλας· καὶ ἴσαν ἐπὶ σαλαμπραί· ἀπεβλέψαμεν οὖν εἰς τὰ νέφη· καί τις ἔφη ἔπαρ' ἡμῶν τῶν τοῦτα δὴ τὰ τοῦ νείλου πνεύματα· οὕτω γάρ τινες ὠνόμασε καὶ ὃς ὑγίλασεν· ἱερομβίου δέ μου, ὅτι αὐτὸ τοῦτο βούλεται, οὐκ οἶδα εἴφ ὅπῳ γὰ τρία εἶχε ἔτη καπεπρίβην ἐν ἄκροις ἀιγύπτου, οἶδα εἶφην· ἀλλὰ τὴ τοῦτο ὅτι ἐγὼ ἐν τοσούτῳ χρόνῳ τριφύπνιος, ταυπαχὺ σκοπῶν, οὐκ ἐδυνόμην ἰδεῖν νέφος αὐτοῦ τοῦ θείρους· ἀλλὰ ἐφικόπα ἀκλινῆ τὸν αἶρα, ὥς περ τὰ γεγραμμένα· καί τι νομίζω ἔφη ὁρᾶν τάγε ἐγχωροῦντα· ἀλλ' ἐγὼ οὐκ εἶδον νέφος· ἀὐμεῖς ἐφοίεσθε ἐπιθέσθαι ἐλαυνόμενα, αἴωκαπρὲ γυῦπα πλωροῦν τὸν νεῖλον· τοῦτο δὴ καὶ τότε ἀκούσας, ἐλαύμασα καὶ ἔσθ' ὅτε· καὶ σοὶ νῦν ἀπομνημονεύσας ἐξήγγελα· ὅπως εἰδεῖης πρέπον τοῦ ἀληθοῦς ὄντας, καὶ τοὺς τούτῳ τῷ λόγῳ καπχρημένους τὴ καὶ τὰ κακότας· καὶ ὅλως ἐπειτε τὸ τοῦ νείλου πρᾶγμα, ὅτι κινδυνώδη μῦθος τινα μὴν οὐδ' ἐστὶ τοῦτο ἀὸρ εἶναι· ἀλλ' ἐν αὐξῃ καὶ φίσει ἐέωι ὕμαλῶς· εἰ δὶ βούλει αὐωμάλως διαπλεῖ· τοὺς ὑμίρας τὴ καὶ νυξίνως μίγιστα τοὺς παραπλώους, καὶ τῷ πῆ τὴν συλήνην· ἀρχόμενος τὴ γὰρ εἰς ὕλος ἰέναι, ἐπαγων ἀεὶ ἔπρον ἐφ' ἑπέρῳ, οὕτω προβαίνῃ τῇ προσθίκῃ πρὸς πλεῖς, ἄχρι αὖ τὸ μίκιστον αἰξηθῇ· καὶ συνειρθεὶς ἅπασι ὧς περ ὁ τῆς συλήνης κύκλος, ἄρχεται λήγειν αὖθις ὑποστρέφας· ὧς περ τροφὴν πνα δὸ τῷ ῥεύματι ἀποδιδοὺς ἐπὶ θάτερα· καὶ καπαλαμβαίῃ πάλιν ὁ ἑτέρα περίοδος, τοῖς ἀπῄρεσι· πολλάκις δὲ καὶ ἐνίοτε μένει τῆς πρώτης ὅσον μὶ λαβεῖν· οὔτ' οὖν παρὰ τὴν αἰάβασιν αὐτός ἐστιν· ἀεὶ γὰρ αὔξεται μέχρι αὖ τὰ πλεῖα ὑλωθῇ, οὔτ' οὖν περὶ τὴν ἀπῄρεσιν· ἀεὶ γὰρ λήγει μέχρι αὖ ἀποδῶ· οὗτος δὲ τι τὸ γε τοῦ νείλου θεῶ πρόνοημα καὶ ἰδίως πρόνοιόν ἐστιν εἶναι, ἕκαστα τοὺς ἄλλους ποταμοὺς τε καὶ ῥεύματα· καὶ εἰ τοῦ πυζοῦ μὲν ἀπίας, ξοῖομεν καὶ ὧν εἶναι, πόθ' ὕστερον ὑμίρας μὲν ὑμίρας μᾶρον προφίρειν ἑκάστῃ, μέχρι αὖ κορυφωθῇ τὸ μίκιστον ἕστασ' ὑπολείπεται, ἄχρι ἂν θεὸς πῦλα χιτὸν ἀφίκηται· τὸ μὲν ἐξαρχῆς ἑαυτὸς εἶπε καὶ τοὺς νυκτὸς ἐλάττων μετ' ἰσημερίαν γιγνομένην ὑξ δὲ ἀπλαβοῦσα αὔξειν ταυτὰ ταῦτα πάχει· ἐκ προσθίκης καὶ ἀφαιρέσιως προϊοῦσα καὶ ἐπαυοῦσα· μέχρι ἂν ὧς περ οἱ γεωμέτραι καλοῦσιν εἰς ἐκεῖνο καπατῇ, ὅθεν ἤρξατο φέρεσθαι· ταυτά τε καὶ ταναντία τῇ ὁμίρᾳ πάρουσα ἀεί· καὶ γὰρ εἰ πεμίγετ' ἂν εἶναι ταυτά γε φύσει φαινόμενα, τῇ τοῦ ἡλίου πορείᾳ πρὸς πλεῖς τὴν αὐτὰν, ἀὴ οὐκ αὐτὸς αὐτὸς πῇ τὴν πορείαν τάξεως· οὐδὲ ταυτὸ οὔτ' ἀνάγκας τοιξαρχῆς καταχλεσθῆναι, ὅσον εἰ βούλει τριμήνοις μὲν χρόνοις ὠρίσθαι τὰς μεταβολάς· τυκτὶ δὲ καὶ ὁμίρᾳ πρὸ σοῦ τὸν σύμπαντα ἀποδιδόναι χρόνον· εἶναι δὲ ὅρους πακτοὺς τῷ θεῷ πρὸς ἀρκτους καὶ μεσημβρίας, οὓς οὐχ οἷόν τε ὑπερβῆναι, πού τινων οὐδ' ἐνὸς δὲ πρὸ τοῦ ἀπορεῖν εἶδεν· πλὴν εἰ πρὸς ποιήσεται· καί τι τοσοῦτον γ' ἐστὶ πρόῤῥησις τοῦ παραδείγματος τοῦ μὲν γὰρ ἡλίου δίπηχυ οὖσαν τὴν κίνησιν, ὁρῶμεν ὡς πῇ τῶν ὅλων πρὸς τωνεῖ πεῖν· ἀφ' ὧν καὶ τὰ μάκη καὶ τὰς βραχύτητας ἑκάστων τῶν χρόνων, ἔξεστι συλλογίζεσθαι· ὅτι δ' αὐτὸ τοῦτο ὁρολογεῖται πῇ νείλου, μηδ' ἄπορον καὶ τοῦτ' εἶναι δύνασθαι τρέπειν ἄρμᾶται· καὶ τὸ γὰρ νῦν πῆφας αὐτοῦ, πῶς ὕδιόν τι τὴν αἰτίαν ζητεῖν· ἢ πῶς εἰ πεῖν τρέπειν αὔξεται· ἀὴ ἴσως οὐκ

τον τοῦτο μὲν δ' ἔτι σαφέστερον εἶναι τῇ χώρᾳ καὶ παρὰ φύσιν πολέμιον· καὶ μὴν ὅτι γε σπουδαίζεται τὴν θερινὴν ὥραν, ἅπαντες σύνισμεν· ἀεὶ ὅμως ταῦτ' αὐ βίρεις ἐν τῇ μεγάλῃ τόλει τῇ Ἀλεξάνδρου πρὸν πύτου· καὶ τὸ καρδαπίδιν δ' ἀγυπτίδιν φανερόν, μάλιστ' ἄπτ αὐτὴν ἀγυπτίου προσεόντι· εἰ δ' ὁ μὲν ἔτι σαφέστερον αὐτοῖς ἐστι βίρους νόμῳ, τοῦτ' ἄγειν χρὴ νεῖλον βίρους ὥρα· τοσοῦτον πλέθει, ταῖς τῶν ἡμέρῶν ἐστὰ μεσῳδεῖ· καὶ πρὸς μὲν ὀλιγοπλήθη τὶ καὶ ἀμχύλον, καὶ ταῦτα ἴσως οὐκ ἱκανά, ἀλλὰ πρὰ τ' ἱκανῶν, οὔτ' ἐν τῇ σαφοῦς καὶ πρὸ πρὸ ὧν ὄντος τοῦ ἐλέγχου· καὶ δ' ἐκκύπτος ὅλως τὸ ἀδύνατον, ὡς πρὸ ἐν τοῖς ἀνω τῆς ἐκροῆς· ἴωμεν δὲ ἐπὶ τὴν τῶν πολλῶν δόξαν δή· καὶ τοὺς χαρίεντας τοὺς ποιητὰς αὐτῶν· οἱ φασὶν ὕειν πρὸ τοὺς ἄνω τόπους ὅταν ὅσπερ ἐπάδειν· καὶ τὰ νέφη παρ' ὁμῶν ἐλαυνόμενα ἐκεῖ καταῤῥέγνυσθαι ἐκ δὲ τῶν ὄμβρων, τὸν νεῖλον πληρούμενον, εἰκότως μείζω τοῦ βίρους ἢ τοῦ χειμῶνος εἶναι· δεῖ τοίνυν σκοπεῖν τὸ συμβαῖνον ἅπασι πρὸ τὴν ἀνάβασιν· ὁ γὰρ νεῖλος, ὑγίκ' ἂν αὐτῷ ᾖ ὀρεῖον, καταῤῥεῖται πὰ ἀφλαί· καταῤῥεῖται δὲ οὐ φαυερᾷ τῇ προσθήκῃ· οὐδ' ὥςπερ ὀφθαλμῷ γνῶναι τὸ ὕδωρ ἅπαφερόμενον· ἀεὶ δ' ἀρξάμενος ἀπὸ δακτύλων ὀλίγων, ἅπαδίδωσι τοσοῦτον, ὥστ' ἐν μεσομηνῷ πόσαρσι, πῆχυς πέπαρας ἢ ταυτικαίδεκα πήχεις πλεροῦν πρὸ μέμφιν· καὶ τοῦτο τὴν προσθήκην ἄδηλον ἀεὶ παρεχόμενος· καὶ ἐνί τούτῳ σημαίνων, τῷ καταλαμβάνειν ἑῷος τὴν γῆν· πρὸς δὲ τί τοῦτο λέγω· ὅτι φασὶν ὥςπερ τοὺς παρ' ἡμῖν ποταμοὺς ἐκ τῶν ὄμβρων τοῦ χειμῶνος αὔξεσθαι, οὕτω καὶ τὸν νεῖλον τοῦ βίρους ἐκ τῶν ὄμβρων· εἰ τοίνυν τοῦτ' ἀληθὲς ἦν, πρῶτον μὲν καπὶ τούτ' αὐτὸν ἐξαίφνης ἔδει φαίνεσθαι μεῖζον ὥςπερ γὰρ ὅταν καπὶ γῆς ἢ στερεοῦ φέρεται ῥεῦμα, οὕτως ἅπαντοῦ ἀρχαίου καὶ ἐκ τῶν ὄμβρων ἅπασι κινεῖσθαι· διὰ τοῦτο οὐκ ἀεὶ τὸν νεῖλον ταυτὸν τοῦτο γίγνεται· οὐ γὰρ δήπου, ἅμα μὲν εἰς πύτους αὐξάφερεν δ' εἶ καὶ τοῖς αὐτοῖς πικμαίρεσθαι, ἅμα δ' οὐ τοῖς αὐτοῖς ἐπάμφοῖν χρῆσθαι σημείοις· καὶ γὰρ εἰ μὴ ἅπαξ τοπού ἴσως συνέβη, λόγος ἦν· εἰ δ' ἀεὶ τοῦτον τὸν τρόπον ἄρεται, τί αἰτιατέον· πρῶτον μὲν τοίνυν καὶ μέγιστον ὅπερ λέγω τοῦτο σημεῖον ὡς οὐκ ἐξ ὄμβρων ἄρχεται, ὅτι οὐκ ἐμπεπόλωσ οὐδ' ὀξέως· οὐδ' ὡς αἱ τύχαι φαίρεται· ἀεὶ δ' ἁλίγουσιν ἀγυπτίοι, ὀργαλίζεται ὥςπερ ἄλλοτι· καὶ ἀεὶ τὸ ὄρυγμα αὐτῷ κατὰ λόγον χωρεῖ· ἔπειδὴ ὅταν λιξωῶν οἱ ἐτησίαι, καὶ ὁ πολὺς δίρος ἐν τοῖς ποταμοῖς ὄγκος πίφυκεν ἐπῤῥεῖν οὐκέτ' μακραί· πως οὖν ἅπαντοῦτον τοῦτον αὐπαρκεῖν φήσομεν ἐκ τοιαύτης αἰτίας ἀφορμοῦντες γὰρ αὐτὸν, κατ' ἄλλον πρόπον τριοῦμεν ἀόριστον· καὶ δύο τὰ ἀποφαίνεται μίγνυμεν· δίνης μὲν, οὐχ ὁρᾴως ἔχειν τοῖς ἄλλοις, εἰ δ' ὅριον ἀποφαίνει θερόμεθα· ὅριον δ' αὖ πλίνης, δ' εἰκυμεν οὐχ ὁρᾴως διακείμενον· εἰ μὲν γὰρ τριῶν ἢ τεσσάρων· ἢ καὶ πλειόνων τοῦ τῶν ἡμέρας ἐκπεροῦτο αὐτῷ τὸ κεφάλαιον, ἅμα πολλαπλάσιόν γ' ἂν τὸ τοσοῦτον τοῦ ποταμοῦ χρόνου τῆς ἀναβάσεως, τάχ' ἂν πκομιδὸν δῆρτο· εἴς τι γὰρ τόνδε μᾶλλον μήκη ἐξικνεῖσθαι καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἀφοῦμεν, τῆς λόγος ἐστὶν εἰ δὲ τῶν καὶ μὴν οὐδ' οἱ παρ' ἡμῖν ποταμοὶ συνεχῶς τοῦ χειμῶνος πίπτασι· ἀλλ' ὑστερίζουσι, ἐπέλλον ἐπαύσατο, ἤφεισαν· μείζους καὶ ἐλάττους διαπλοῦν γινόμενοι παρὰ τοὺς ὄμβρους αὐτοῦ τοῦ χειμῶνος, ἐκμεβολῆς· χρὴν τοίνυν καὶ τὸν νεῖλον εἶναι ἐξ ἴσου, ὅριτο, μὰ δίνικα τὴν αὔξησιν ἴσχειν· μὰ δ' ἅπαν προσθήκην ἀεὶ χωρεῖν ἅπαν τὸ πλεῖον καὶ μείζονα, ἐκ τοῦ βραχυτάτου καὶ πρώτου, μέχρι ἐξεπλήρωσιν· ἀεὶ αὐξόμενον καὶ μᾶλλον πίπτουσα καὶ τὴν ἐπίδοσιν καὶ τὴν αὐξησιν ἔχειν ἐν μέρει· ὥστ' οὐκ ἂν εἶν τὸ λεγόμενον αὐτὸ τοῦτο ἀνάβασις τοῦ νείλου· ἀεὶ αὐξόμενος ἀφ' ὅσου πολλαὶ καὶ παλίγκια τὰ ῥέεθρα τοῦ βίρους ἐκάστου· καθότι κἀκ τῶν ὄμβρων σῴζεσθαι· ἔτι τοίνυν ὥςπερ τοῦ χειμῶνος οὐ σῴζεσθαι τοὺς ὄγκους ἐχούσης οἱ παρ' ἡμῖν ποταμοὶ, οὕτω καὶ τοῦ βίρους ἐνίοτε ἅπαδίδοσθαι πρὸ τὴν χίσιν τὴν οὖσαν· οὐκ ἂν οὖσι· ἔτι τοίνυν ἃ τοῦτοις συμβαίνει, σῴζεσθαι νεκρὸν τῷ νείλῳ κατὰ πάτρα· καὶ ὁ νεῖλος ἂν ὑπῆτο τοῦ χειμῶνος ἐνίοτε ὥςπερ οὕτω τοῦ βίρους· ὥςπερ ὁμοίως μὲν οὕτω μείζους ἐγίγνοντ' ἄν, ποτὲ μὲν τοῦ βίρους, ποτὲ δὲ τοῦ χειμῶνος ἑαυτῶν· ὁμοίως δὲ ὁ νεῖλος ὅτι μὲ πλέονι ἐκάτεροι μείζους καὶ ἐλάττους παρὰ τὴν ὥραν ἑκάτερα· ἀφὰ μὲν εἰ μηδέποτ' αὐξοίεσθ χειμῶνος ὁ νεῖλος ἀκούεται, τοὺς δὲ παρ' ἡμῖν ἐστὶν ἰδεῖν μείζους ἑαυτῶν γιγνομένους τοῦ βίρους ἐαυ ὄμβροι κατάχωσιν, ἀλλ' ἔτι χρὴ ἔττειν τὸ τῆς ἀναβάσεως ἄπον, εἴπερ δεῖ, ὡς τοὺ ἐξ ὄμβρων οὐδ' ἁμῆ συμβαίνει· οὐ τοίνυν μόνον αὖξεται τὰ πὰ ὁ νεῖλος· ἀφὰ καὶ ἐπελλυγέ πτα μάλιστ' ὁ πάσα· καὶ χειδὸν ἡνίκ' ἐλάττονι χρόνῳ καθίσταται ἢ τὸ ἐξαρχῆς, ἢ ἐν ὅσῳ πρότερον ἐξεπλέρωσι· καὶ τὰ παῖ ἐκ τῶν ὄμβρων αὐξανόμενα ποταμοὶ, οὐδ' ἀπου τοῦτο πάσχουεν· οὐδ' ἔστιν αὐτοῖς τάξεις οὐδ' τόπῳ τῷ πλήθει πεικότας· ὅτι γε μὲν δ' αὐτοῖς τοῖς ὄμβροις πυκνοῦν καὶ τὸ ἅπαξ τοῦ ἔτους ἀναβαίνειν· τοὺς δ' ἄλλους ὡς τύχειν ἔχασι καὶ τὸ μὴ ἀπελεῖν ἀφ' ἑαυτῶν ἐκπλερῶσι, καὶ τὸ πλερώσαντα αὖθις ἀποῤῥεῖν, καὶ ὁ μὲν τοῦτο ἀσυχία τοῦ ῥεύματος, οὐκ ἐὰ παρὰ τοῖς ὑετοῖς εἶναι τὴν πρόφασιν δοκεῖν· ἀλλὰ δεῖ καὶ τοῦτο ἰδεῖν, ὑπερβαλλόντα καταράκτας, ᾗ μὲν ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἐστὶ τοῦ νείλου· τὸ μὲν δὴ καπὶ λυβύην, καὶ πάντα πάσην ἐρημοβίνης· ὥστ' εἰ πιεῖν, οὐκ ἄκος γε ἂν

γίγνεσθαι

ἐκβαίνει χώρας· ἀλλὰ κύματα μὲν προσκλύσαντα, ἃ πᾶσα χωρεῖ· πνεύματα δὲ, ἃ τρέμει μόνον· καὶ πε-
τάγη δὲ τῷ ἴσῳ πάθει ἕκαστον κλυδωνιζόμενον, ἢ πρὸς τὸ κατάστιξον μεταφαίνεται· νυμφαίου δὲ
τοῦτ' ἔστιν εἰπεῖν, ὡς ἰχυρόν τι τοῦτος τῆς πόρου οἱ ἐπάνω προσβάλλουσιν· ἀλλ' εἰς ξυφίους,
εἶτα βορέας, εἶτ' οὖρος πᾶς αὐτοὺς εἶναι δυνατὸν ἐστὶ, πῆς ἐγγυτέρω δήπου καὶ πρὸς αὐτῶν φορὸς πνέοι
καὶ βιαιότεροι πρὸς τὰ πάλουσιν· ὧν οὐδενὸς τοιοῦτο πάσχοντος, πῶς εἰκὸς ἐστι μόνον τὸν νεῖλον, ὃς πρὸς
τῷ πλείστῳ τῆς ἐκδρομῆς τῶν ἐπάνω ἀπέχει, πεσοῦσιν καὶ τῷ βάματι ἐπιπίνειν, καὶ ὅλως αἰσθή-
σις ἐστιν· οὐ γὰρ ὅπαιζοιδὴ τοὺς ἐπάνω ἀπὸ πολὺ παρίχειν, διὰ τοῦτο ὁ νεῖλος οὐκ ἐξίσταται εἰς τὴν θάλατ-
ταν· δηλονότι πᾶσα τὰ στόματα ἐλθόντα, πᾶσι μοῦ φαίνεται ῥίον λαμπρὸς ἐν λαμπροῖς ἐπάνω.
οὐ λεκτέον οὖν ἔπουτος ὁ λόγος τῆς πηγῆς μυρόν εἰδέναι τὸν νεῖλον ὥστ' εἶναι τὸν αὐτὸν τὰ ἐν μέσοις
οὐκ ἤδη τας τῷ ἴσῳ ἐξωθεῖσθαι, καὶ τὰ δ' ὅλα τῆς ἀδήλους ὑπάγειν· ἀφ' ἃ μὲν πύπτοις ἐκεῖνα πι-
φυσθαίαι τῷ ἐγχωρεῖ· τὰ πίνυν στόματα ἅπαντα ἰσάπτωσιν ἰσάπτο φῶσιν οἱ δικασταὶ, ἐξίστα-
ται τοῦτ' ὀφελεῖς οὐχὶ λόγῳ κρίνεται, καὶ οὐκ ἄπιθεν χύτου· οὐδ' ἐφ' ὅσον τὰ τῶν ἄλλων χέ-
μελλῶν ποταμῶν· ἀλλ' εἰς ὅσον ἐοικὸς τοῦ μεγίστου τῶν ποταμῶν ἐξικνεῖσθαι· καὶ ἅπτολύγαιον
μέσον τοῦ θέρους ἢ τοῦ χειμῶνος· ἔγωγ' οὐκ οἶδα· τοῦτο δὲ τὸ τοῦ δήμου ἐστὶν, αὐδρὸς οὐδαμῶς
εἶου πεφιλοσοφημένου ἰδιώτου ἰσπέρου ἰμετέρου· καὶ πραγμάτων καὶ λόγων ἰμετέρου· ὃς ἔφη τηνῆτ' ἐ-
λιγύπτου θέρους ὥρα· καὶ γῆν οὕτω φαίνεσθαι ἀφ' ἁπάντων ὅσον μὴ δι' ὀπτρίκης θαι· τοὺς δὲ ναύτας,
ἁρύσασθαι εἶτ' οὖν ἐπείσας, εἶπε καὶ ἄλλως βουλομένους ἅπαξ ἐξαυτῆς ἐμπλέουσιν ὕδωρ καθαρὸν
καὶ πότιμον ἐκ πολλοῦ καὶ πάνυ ἅπτοπον τοῦτον ἀπορεῖν· τὸν νεῖλον· τῆς γῆς ἔξω καὶ τῆς αὐτῆς θα-
λάττης αὖ· καὶ τί τὰ στόματα ἴσα πᾶσι τὸ τῶν ἐπάνω αὐτοῦ, πῶς εἰκὸς ἦν τοὺς τοῖς ἐπάνω μί-
σοις καταίροντας, ἐν μέσῃ θαλάττῃ τὸ τοῦ νεῖλου ὕδωρ λαμβάνειν· καὶ μοῦ καὶ ἀλίμναιτ' ὅταν ἀρ-
κοῦντας ἡ γῆ βρεχῇ, μεθίειν τὰ πάλιν εἰς τὴν θάλατταν ὑπὸ τῶν ἀγυπτίων· πῶς οὖν αἱ ἐξέρχειον, εἰ-
πεῖν ἐκώλυον οἱ ἐπάνω· ὡς ἐκεῖνό γε ἀμόχανον, κατὰ μὲν τὸ στόμα καὶ τὸ πίφυκε ῥεῖν ὁ ποταμὸς, καὶ βι-
αιότατός ἐστιν αὐτοῦ, τοὺς ἀεὶπνους ἀεὶπταμβόμους εἴργειν, οὐδ' εἰς τὰς λίμνας χυθεὶς ἠσυχάζει,
μηδ' ἀμοῦ τὰ πνεύματα ἀποκωλύειν, ὅταν δέηται τῆς ἐκροῆς· ἀλλὰ τοῦτον μὲν τὸν λόγον ὡς πρὸ ἐν
τοῖς παραγραφοῖς καὶ αὖ ἐχυρὸν ἐκρούει· τὸ, ταυτὶ ὀρᾶι εἶναι ῥίον τὸ ποταμόν· καὶ ὀλίγω πο-
λὺ ἱερώμενέστερον τοῦ θέρους, ὡς αὖ ἐκ πλήθους ἢ τοῦ χειμῶνος· εἰ γὰρ ἐξέπιπτόν τις ἔδει τοὐναντίον ἢ
συμβαίνοντας εἰπεῖν, οὐκ ἂν ἄμεινον λέγειν· ἔτερον δ' ἐξεπίτηδες αὖ δεῖται τὸν

ἐορταὶ μὲν φιλίστεαι νῦν καὶ τὸ δίμητρος πῦρ, λαμπρότερον καὶ ἱερώτερον· ὦ φῶς τῆς αἰθρίας τῆς
δυμονίας· νῦν ἅπαντες αἴρωσι τὴν ἀληθῆ δυμονίαν δίκαιόν ἐστι δοκεῖν· ὦ πάντας βασιλίας
παρελυδίως σοφία μὲν τοὺς σοφούς· αἰδρία δὲ τοὺς ἀνδρείους· δύσβεια δὲ τοὺς ἄλλα ταύτη διαφέ-
ροντας· δὲ τυχία δὲ τοὺς δὲ τυχίας ἅπαντας· ἀνθ' ὧν οὐκ ἂν γένοιτο ἀξία σοι χάρις παρ' ἡμῶν, οὔτε εἰ
πάντων, οὔτε εἰ ἄλλου οὐδενὸς τιμᾶν σε δεῖ ὃ πάντων γενναιότατε γενναίως, κατ' ἴχνος εἶναι τοῦ πατρός·
τοῦτο γὰρ ὧν γε ἐν βραχεῖ πλεῖστον ἐρεῖν φ.

ΑΙΓΥΠΤΙΟΣ.

Ῥᾴων ἔρου με περὶ τοῦ γείλου· ἐπειδή σοι δαβραχίων καὶ ἅπαλλος ἀπικρυ-
γάμην· καὶ ἅμα οἱ ἐπεστελλόντις ἀφεῖλοντο, ἐβουλεύθην αἰαλαβὼν δικλεῖν
σοι· καὶ ὡς πρὸ ἄλλου τοῦ χίος ἀποδοῦναι ταῦτα τὸν λόγον· ἐρώτα δὲ καὶ τὰ
πᾶς δύναμαι ἐν βραχυτάτοις· ἐπειδὴ γὰρ καὶ μίχρι τῆς ἀθωπικῆς χώ-
ρας προελθών, καὶ αὐτὴν διερμηνεύσαμενος αἰγυπτον πυραμίδας τε ἰμᾶσαι καὶ
παρεὶς οὐδὲν ἀπεξέπασεν· οὐ πυραμίδας· οὐ λαβύρινθον· οὐχ ἱερόν· οὐ δίωρυ-
χας· ἀλλ' ὧν μὲν ἐν ταῖς βύβλοις τὰ μέτρα ὑπῆρχεν ἐκεῖθεν πρισάμενος,
ὧν δὲ μὴ ἐξ ἑτοίμου λαβεῖν ἦν ἐκμετρήσας αὐτὸς μᾶλλον τῶν παρ' ἑκάστοις ἱερέων καὶ προφητῶν. εἶτ'
οὐκ ἐδυνήθην αὐτὰ σοι διασώσασθαι, τῶν ὀνομάτων διαφθαρέντων ἀ τοῖς σοῖς ἀσὶ προσήκοντα
ἡγεῖσθαι· τοῦτο γ' ἀέχοιμι τὸ ἔπη καὶ μέτρον ἱερώτερα ἀπολῦσαι, τὸ πῶς ὁ γείλος αἰέρχεται· καὶ
τίς ἡ προφασις τοῦ ταύτῃ αὐτὸν τετρέπεσθαι τοῖς ἄλλοις πᾶσι παρεῖς τοῖς ὧραις τοῦ ἔτους. μέμνη-
σαι μὲν οὖν καὶ τότ' ἄλλως ἀπειρίαν μὲν ὅτι κινδυνεύει περὶ γείλου σαφὲς οὐδεὶς οὐδὲν ἔχειν λέγειν·
ἀμφὶ λαρεῦσιν εἰκῆ οἱ μὲν πρὸς τὸ δοκοῦν αὐτοῖς ἰχνευόμενοι· οἱ δ' οὐδ' αὐτοὶ πάνυ τι πιστεύοντες·
πρὸς ποιούμενοι χάριτας εἵνεκα τοῦ πρὸς τοὺς πολλούς, ὅσους τὸ δοκεῖν περὶ τῶν ἄλλων ἐπίστα-
σθαι διείρηται δέ σοι καὶ νῦν, οὐ τὴν ἀπάτην ἐφ' ἧς τοῦτο συμβαίνει· ἀφ' ὅτου διὰ ταῦτα εἵκαστοι λέγου-
σιν· ἀνάγκη δ' ἐνίοις μηδ' εἶναι, καὶ ὧν πρόδηλος αὐτὸς ἐγὼ λέγειν· πρῶτον μὲν ὅτι οὐχ οἱ ἐπὶ σοῦ τὸ
ῥᾴδιμα ἀφικόμενοι τοιοῦτ', ἦν ἐπίκλισιν· εἰ γὰρ ἦν παρὰ τοῖς ἐπὶ σοῦ τὸ ἀληθὲς, δῆλον δ' ἦν που τοῦ
ἔτους μὴ ἀνύσαντάς γε, οὐκ ἂν ἐγίγνετο ὁ πολλοῦ δεῖ συμβαίνει οὕτως ἐπὶ σοῦ ἐπὶ σοῦ πρὸς μὲ
συμβρίαι πάντας ἀπίστους ἀπέστελλον τοῦ γείλου ῥοῦν, χρῆν δ' ἦν καὶ τοὺς πρὸς ἄρκτον πίστους αὐτῶν,
τὸ αὐτὸ τοῦτο τοιεῖν πρὸς τοὺς ἐπέκεινα πρεσβεῖς· ταύτην λέγω καὶ φᾶσιν, καὶ ὅσοι τούτοις ἑξῆς
εἰσι· πολλοὶ δὲ πολλαχοῦ ἔδη καὶ πόλει, καὶ οἱ παρ' αὐτοὺς ἀπὸ λιβύης ἐκπίστοις παρέτειναι, καὶ θέ-
ρους ὥρα καὶ χειμῶνος· καὶ οὐδεὶς τούτων τῶν πραμάτων, τοῦτό γε ἴσθι· οὔκουν οὐ τῶν γε ἀπαφιῶν.
εἰ γὰρ ὡὸ φέρουσιν, ὅτι οἱ συνίχφα τῶν ἐπείων ἀπαλεῖ τὸν γείλον· ὅτι μὲν καὶ οὓς εἶπον ἄνεμοι μυρίαι
μοῖς διήρκεσαν οὐκ εἰς ἔλαττον χρόνου, παραλείπω· ἀπὸ γὰρ γείλος, οὐ μέσου ἴσου οὐδ' ὁτιοῦν ἂν ὧν πρὸς
τῷ λύγειν, τότε πλησιοῦσι, ἵνα τῷ χρόνῳ δῶμεν τὴν ἀνάβολήν· ἅμα καὶ ἀρχόμενον καὶ περὶ ἀρξά-
σθαι πολλαχοῦ· ὥστ' οὐκ ἂν γένοιτο χεῖρον παλαιότερον εἶναι, ἃ περὶ εἶναι κεῖνται· ἀλλὰ μὴν
οὐδ' οἱ ἐπὶ σοῦ κατὰ στόμα πάντα πάσαν ἐκφυσῶσι τοῦ γείλου, ἀφ' ἧς τὴν ὄχθην τὴν ἰδίαν· εἰ γοῦν περὶ
ὄνους αὐτῶν εἰσὶ δή που ξιφυροὶ· οὔτοι δ' ἀπὸ ἑσπέρας πρὸς ἕλιον ἀνίσχοντα κατατείνουσιν· οὐ τοίνυν διὰ
τοὺς ἐπὶ σοῦ ἀνακοπὴ σαφὴς ἂν γένοιτο, εἴπερ διὰ τοῦτο, πρὸ ἡμέρας οὐκ ἀφίκοντο ὅσοι
τῷ γείλῳ τὴν αὐτὴν ῥέουσι· πρὸς δὲ, καὶ γείλος ἔδη γίγνεται· τὸ τῶν ἐπείων παντελῶς· εἰ γὰρ παρα-
βλήματα τοῦτον τὸν λόγον, κἀκεῖνα ἔδη χρὴ πρὸς τοῖς ἄλλοις· ὅπα πλεῖστα μὲν ἀπίοντες, τὸν ἀεὶ ἀ
γον ἴσα· καὶ ὅσοι τῷ ἰσνίφ κατ' αὐτὸ ὁμιλοῦσι· ῥιφύρων δὲ πλείστων, ὁ ῥῆνος εἶσω χωρεῖ, καὶ οὐ δια-
ῥέχεται πρὸς τὴν ἔξω βάλαττα· τῶν δὲ πρὸς βορέαν οἱ πρὸς μεσημβρίαν, πρὸς οὓς τὸν δι' οἱ πρὸς
ἄρκτον κατὰ τὰ αὐτά· καὶ οὕτως οὐ τὴν ἀπάτην ἐξευρήκαμεν, τό δ' ὅτι ἐφ' ἑνὸς μόνου συμβαίνει, τοῦτ' ἀ-
παντα προσθήσαμεν ἐν κύκλῳ καὶ ὡς οὐκ ἀποφυσᾷ, μᾶλλον δ' ὅλως ἀπολείπομεν, ζητεῖν μέν, διατὶ
ὁ γείλος ἐκ πάντων, πάντας δ' ἀποφαίνειν τὸ αὐτὸ πάσχοντας ἐκ τῶν αὐτῶν καὶ μόνος μὲν οὐδεὶς
ἄλλος τῆς αὐτῆς ἐπέχεται, ἀφ' ὧς ὁ λόγος· τό δ' ἄπαυστος, τό δ' ὡς λέγ' ἐν ὡς ὁ γείλος μόνος· ἢ γὰρ οὐ
χρὴ ζητεῖν, ἢ τὸ ἄπαυστον, οὐ τοῦτο· ἅμα μὲν κακεῖνό γε δῆλον ὅπουδ' ἐν ταῖς φαύλοτάτοις ἴσον ποτὲ
μοῦ ἐστὶν ὁ γείλος· οὐδ' οὕτω παρὰ πάντας ὁμοίως ἀφ' ὅτι μόνου τοῦτο τὸ στόμα τὴν τῶν
πνευμάτων ἀνακοπὴ ἀπὸ καὶ μέχρι τούτου· ὁ πόθι γὰρ μὴ δι' ἃ βραχύτατα ἀποκλείεται τάγε πα-
τλεῖς ἀφ' ἑαυτὸν ἔχει, πῶς πόγε γείλου ὃς ἅπασαν αἰγυπτον οἷός τ' ἐστὶν ἀποκλῦσαι, μὴ στόμιον τῶν
μεσίμων, ἀκοὸς ἐστι τοῦτο τοιεῖν· ὁρῶμεν δ' ὅπου δ' ἃ τῆς βαλάττης πίονες οὐδ' ὅσα πεδία καὶ λίμναι,
μὴ ὅπου τοσοῦτον ἐπέχεται ἀπὸ μέρος ἴσον γε δὴ πολλαχοῦ καὶ συπᾶν, ἀλλ' οὐ πόσον· φῶς τῆς αὐτῆς

ἐκβαίνῃ

πολίως, οὔτως ἀκόλαστος ἦν περὶ τὰς ἡδονὰς καὶ μεροπρεπὴς, ὥστε ἀπολλύουσι τὰς βριαλίδας παρὰ τὸν τοῦ κρόνου χρόνον πολὺ πλείονας παρ' ἀγαμέμνονι· παρὰ χρόμα μὲν οὖν οὕτω δικαίως, ὥστε ἵκλα ἐν ὀρῶν ἐπὶ οἶνον πάντων καλῶν τὴν μπίρα ὡς περ ταυδάφιον πεποιηδὸς τοῦτο, ὕπνῳ ὀρθίου ἐπήρου· ἐλλιούσης δὲ, τὴν περάσπιον τῶν δ' αὖρυάν διηχούμενος· καὶ κελεύων αὐτὴν διδόναι τοῦ διὸς ὅπως αὖ πρασὶ συμμαχρες γυάμενος, κακὰ μίγιστα ἐργάσεται τοὺς ἕλληνας· μβαταῦπα δὲ ὀφῶν τρλλοὺς πολλοντας τῶν ἀχαιῶν ἑκάστοπι· ὑπὸ τρῶ τὸν τρώων καὶ ὑφ' ἑκτορος· καὶ πνωϊτάρων αὐτοῦ καὶ φίλων ἀπεῖπεν κόντων, οὐκ ἄπτριφόμενος οὐδὲ ἐλεῶν· ἐκείνοις μὲν οὖν πολλὰ ἐνδοιῶς ἔχον πρὸς ἀρετήν· ἢ δὲ ἀμφότερα βασιλεὺς τ' ἀγαθὸς, κραταρός τ' ἀχμητὴς· ὁ γὰρ τοσοῦτον ὑπερφέρων τῶν ὁδόντων, ὥστε μοθμαὶ ἀπόβιναι αὐτῶν, πῶς οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ πῦ ὄντα αἰδρεῖος καὶ σύφερνα κὴ καρτερός· τεῖχη μὲν γὰρ αἰάλωτα πελλάκις εἶναι δοκοῦντα, καὶ φαῦλοι ὄντες εἶλον ὅδε τινὲς· ὑπὸ δὲ τῶν ὁδόντων πολλοὺς καὶ τῶν παῦ αἰγαίων αἰδρῶν κραταμμένους ὁρῶ· βίᾳ δὲ ἀνολίαις καὶ διαπτὰς ἀπύλεσαν, πὸς οὔτως αἰδρείους, ὥστε ῥαδίως οὔτω δύνασθαι ὑπερνικᾶν· καὶ μὲν τὰ μὲν πρὸς πολεμίους, αἰδρείοις πολλοῖς ὑπάρξει γενέσθαι· ὑπὸ δὲ τῶν σφετέρων τρατωτῶν, αὐτοὺς ἄρχεσθαι ἑκρατεῖν· ὁ δὲ οὕτω ῥαδίως ἐκρατησεν καὶ κατεστόρατο, ὥστε πρλλῶν μὲν καὶ ἀνδρειοτέρων ὄντων τῶν δεδομένων αὐτῆς, χαλεπῶν δὲ καὶ φοβερῶν εἰμὴ ποσὶν λαμβάνειν· καὶ ἔτι περὶ τῶν δεδομένων αὐτῆς, οὐχ ὅπως ἐπεύξει τις ἂν οὕτω μίας αὖ τὸν· ἀλλ' ὁρίσας τὸ δέον, τοὺς μὲν τρατωτὰς πρὸς τοὺς πόνους καὶ τὴν ἄσκησιν τὸν σωμάτων, ἀμείνους ἐποίησεν· οὐκέτι τῷ λαμβάνειν αὐτοὺς ἰασὰς πρὸς ἔχειν, ἀλλὰ τὴν μελέτην τῶν πολεμικῶν αὐτῆς συνέβη γενέσθαι· οὐδὲ ἐν ὑπαθεία καὶ τρυφῇ ὕπνῳ διάγειν, ἀλλ' ὅπως μηδ' ἵνα καιρὸν ἕξουσιν ἀπολυμίας τῆς παύσης· τοῦτο ποιήσας, ἐπομνύμενος τοὺς τὸν ἀρχομένων εὐδαίμονας ἐπιμελέσθαι δὲ τῆς ἀσπιξίας τὸν τρατωτῶν· τῶν δὲ χρημάτων βιβαιοτέρους ἐποίησε τὴν πρόσοδον· τούτων οὐκ ἂν γένοιτο μείζων τεκμήρια αἰδρείας ἅμα καὶ δίβουλίας· καὶ μὴν δεινότητος σοφίας, τοῦτ' ἂν τις τεκμήριον εἰκότως αὐτὸ ποιήσαιτο· τὰ μὲν γὰρ βιασάμενον καὶ καταπαγκάσαντα τέργειν παρασκευάσαι, φύβῳ καὶ οὐ γνώμης πρυτανείᾳ ἐστὶν, οὗτος ἔχειν αὐτοὺς ἐποιήσατο· τὸ δὲ ἁπλῶς πρὸς χρήματα καὶ τὰ λαμβάνειν διακειμένους πείσαι μετριάζειν, οὐκ ἂν ῥᾳδίως ἐδυνήθη μανθάνοσαι καὶ δεῖσθαι ἄπαντας ἂν φρονήσεως δὲ, πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα ὄργα ἐν τῇ βασιλείᾳ παρίχεται καλλίστη δὲ καὶ πλείστου ἔπαινου ἄξιον, ἡ πρὸς τοὺς πολέμους δὲ βουλία· τί καὶ σύνεσις τοῦ βασιλέως· ὁ πόρων ἐν ταῖς πολέμοις τοὺς δεινοὺς καὶ πολεμικοὺς εἶναι δοκοῦντας· οἱ μὲν οὖν δεῖν τῷ μάχεσθαι νικᾶν ἀλλ' οὐχὶ τῷ καλῶς βουλεύεσθαι, οὐκ ἐμμένοντες ἴκελοι οὐδὲ ἐξόλωτες· ἡγούμενος δεῖν πρὸς ἴσους τοὺς ὁμοίους χρῆσθαι πῖλος· καλὸν γὰρ τοὺς τοιούτους αἰδρεία νικᾶν πρὸς δὲ τοὺς βαρβάρους, τῷ δὲ βουλεύεσθαι· ὄδε γὰρ δίμαι καὶ χρὸ τὰς ἕλλας μυριάδας ἄν τοὺς ἕλληνας ἀγαγόμενος καὶ ὀλοὺ γῆ· οὔτε βάλασσα ἐχωρὲ ἱκανῶς, ἐτὸς αἰδρὸς γνώμης ὀπαδέντα, ὅπου γὰρ ἐστὶ βουλεύσασθαι πρὸ γενέσθαι, τί δεῖ ἐντεῦθα κινδύνου· ἐπὶ πίνυ τὸ μὲν νικᾶν ἐν ταῖς μάχαις, καὶ πῖς φαύλοις πολλάκις πρὸ γένεται φρονήσει δὲ καὶ στρφία κρατεῖν δύνασθαι, ὠφέλιμον ἐστὶ ἴσον ὁδὸν βουλεύσασθαι· καὶ μὴν οἱ μὲν τὴν αἱρεσιν ἄν πασῶν καιρῶν· καὶ πάσης προφάσεως ἀπροσδεεσθαι βουλόμενοι, τυχόντες μὲν κατορθώσαντες ὑπεπίνυσι δὲ, συμφορᾶς μίγιστας ἑαυτοὺς καὶ τοὺς φίλους πρὸ βάλλουσιν· οἱ δὲ γιγνώσκοντες τὰ δέοντα καὶ λογιζόμενοι, καπρόσασπις μὲν, τυγχάνουσιν οὐδὲν ἧττον ὧν ἐβουλήθησαν διαμαρτόντες δὲ, οὐδὲν βλάπτουσι καὶ ἀδὲ γνώμονες καὶ ὁ βασιλεὺς, οὐκ οἴεται δεῖν μαπᾶσθαι αὐτοὺς αἰσχύνας καὶ φιλοκινδύνους τῶν αἰδρῶν· ἀλλὰ τῷ δὲ βουλεύεσθαι, ἀσφαλὲς εἶναι πρὸς τοὺς βαρβάρους· καὶ μὴν οὐδ' ἐν ταῖς μάχαις καὶ ταῖς ὅπλοις αὐτὸν ἐμέμφατο πολέμιοι· ἀλλ' ἐπιδέχεσθαι αὐτοῖς οὐ μόνον συνίσει καὶ τῇ ἄλλῃ παιδείᾳ ἀλλὰ καὶ αἰδρεία κραταιὸν αὖ τὸν δυναμένος· ὅπου γὰρ κελεπὶ μὲν οἱ μέγα καὶ φονικώτατοι τὸν ὑφ' ὑλίφ· πολλὰ δὲ καὶ παντοῖα ταλαισάντες, σὺν περσκυνοῦσι τὸν διάπορον· γνόντες τὸ τὴν ἀρχὴν ἄγειν ὡς ἄμεινον ἦν· καὶ πρεῖν τὸ πρὸς τὸ πλέμιον τοῦ πολεμεῖν, τοῦτο τὸ ὄνομα λείπεται μόνον τοῦ γένους· πρὸ δὲ ὅσον ὠφελοῦσι τὴν πόρπας ἐπίκεινα πρὸς αὐτὰ πλὰς οἰκεῖα παιδεύειν· καὶ δὲ κατόρθωσαι τὴν καὶ παιδεύσει τὴν τοὺς κρείττους εἶναι τύχαις δὲ πᾶσα ὅπερος· γῆ δὲ καὶ βάλαττα τὸν πρόσαντες φέρουσιν ἕλληνες δὲ καὶ βάρβαροι, ταῦτ' ὄδε φίγγονται· ἢ δὲ ἀρχὸ καὶ πῦ ῥαῖς τῆς· ἢ τεῖχος, ἐπισκεύασαί τε καὶ ὠχύρωται, καὶ τὸ αὐτὸς βιβαίως πεκόσμηται ἀγαθοῖς, ἵνα ταῦτα οὐχ ὑπερβάλλειν αἰδρείαι, ἢ τῆς ἀμείνων καὶ λυσιτελεστέρα γίνοιτ' ἂν ταύτης κατάσασις· πῦ πᾶσα μὲν δὴ ἀπὸ πᾶσιν ὅπου βουλεύεται· ταύτης δὲ τί πᾶσα χρὴ λυθῆναι ἐπιχορί; οὐ τὰ μὲν ὄφελος τὶς αὐτὴν ἔχει τοῖς δὲ δύουσι ὕπαρ ἀπόλις πῖς οἰκοῦσιν αὐτὴς ἀσφάλεια· χαρις δὲ πάντα ἐνίχει παιδία· πάσι δὲ διὰ πάντων λέλυται φύβος· τοιοῦτος γὰρ τρόπος τιμῶν καὶ καλῶν τῶν διαλύειν· πῆς δὲ θαλάσσης ἀσπιξέλεν τοῦ τρόμοι· τοῦτ καὶ παραγγρεις φαῦρόν τι πεκ καὶ

βρωσία τῇ καθαρωτάτῃ τοῦ πυρὸς ἀέρος, ὅπου κ' εἰς ὑπέρους ὁρῶν ἐρημίας, οὐ τολμᾷ εἰς τὸ δίκαιον, ἀλλ' αὖθις ἴσχων ἐκ παιδείας τοὺς ἀληθῶς καλοὺς καὶ ἀγαθοὺς ἀποτίμων. τὴν δὲ τῶν νόμων ἰσχὺν περιστέλλουσι. ὥς τι μὴ τοῦ γεγραμμένου διαφύγῃ αὐτὸν· οὐ τὰς κρίσεις τοιεῖται τοῦ παντὸς· οὐδεὶς γοῦν ἐστιν, ὅστις οὐ τῶν δικαίων ἀπέλαθε τυχών· οὐδ' ἐμέμψατο τῶν κριθέντων ἐπ' αὐτοῦ· οὔτε δίκων ὑπῆλθεν, οὔτε φύγων ἄλους· ἀλλὰ στέργοντας ἀμφότερα καὶ πρὸς κυροῦντες ἀεὶ χορεύει καὶ τὴν αὐτὴν φορᾷ τῇ γιγνομένῳ, πὶ πᾶλθεν καὶ ὁπόσας φέρει κάν ἄρα συμβῇ πᾶσι τὴν ἡμερίαν ἐνέχειν, οὐ γὰρ παιδεῖ καὶ δοῦναι δίκην δεινὸν νομίζουσιν, ἀλλὰ μὴ μεῖζω πρὸς παιδεῖν, κέρδος ἡγῆται· οὐ γὰρ μῖσος αὐτῷ τῶν διδραχόντων αἱ ἡμερίαι δύνανται, ἀγαπᾷ παιδείας· μήτε μὲν εἶπας ὅσον τι καὶ αὐτῶν· εἰ δὲ μή, ἴσον ἀκουσομένων· εἰ δ' ὡς γὰρ φιλέλλην εἶναι καλὸν καὶ πρέπον βασιλεῖ, τῷ προσήκοντι ὅ τι μάλιστα· οὕτω γὰρ σφόδρα φιλέλλην ἐστὶν ὁ βασιλεύς· καὶ προσοῦ τὸν αὐτῷ παρίστη πρὸ τοῦ τοῦ καλοῦ, ὡς τι μεμελημένης τῆς τῶν Ἑλλήνων παιδείας καὶ καταφρονημένης, αἱρεμένων δὲ τῶν ἐν αὐτῇ πόνων· παρεωραμένου δὲ καὶ ἐν οὐδενὸς ὅπως μέρει παρὰ τοῦ ἑλληνικοῦ, οὐκ ἐμέλησεν ὁ βασιλεύς· ἀλλὰ πρὸς τοῖς ὑπαρχούσας τιμαῖς καὶ ἄλλας προστίθησι· καὶ τῇ μὲν δικαιοσύνῃ, τοσαῦτα· φιλανθρωπίᾳ τε μὴν, τῆς μείζων ταύτης καὶ φανερᾶς· ἢ καὶ τοῖς ἄ παν τὸ ὑπήκοον καὶ ὑπὲρ φόβου διδουλωμένων, πολλῶν ἴσον τῶν κατηκόων ἡδίονα καὶ ἀκουσούσῃ ἴσον κατὰ πάσας τὰς τύλεις εἶναι τῆς φιλίας τοῦτο, ἐλευθέρου δὲ οὐδὲν οὔτε φρονῆσαι τὸ οὔτε εἰπεῖν οἷόν τι ὄν· ἀνεμένης τῆς σωφρονῆς καὶ δικαίας παῤῥησίας, τρέμοντες δὲ ἑκάστου σημᾶ, ἀπόλαξι φόβου τούτου, καὶ ἐλευθέρωσι τὰς ἅπαντων ψυχάς, ἁπλῆ καὶ ὁλόκληρον ἀποδοὺς τὴν ἐλευθερίαν αὐτοῖς· ὁ τοίνυν μέγιστον τῆς τοῦ βασιλέως φιλανθρωπίας, καὶ πρεπῶδες ἅπασι παραδείγματος, οὗτος τελικοῦτος ὁ βασιλεύς, ἡμερότητι καὶ εἰκείᾳ διενέγκαι ἅπαντας βασιλέων ὡς τὰ μὲν ἄλλα, ἅπασι, μυρίον δέ, ὅσα πρίμων τῶν ἄλλων εἶναι· καὶ ταῦτα ὅσα ποιεῖ δυνάμενος μεροῦς τῆς ἐφίεται· τίνα γὰρ πρόσοψιν εἰκείας παραλείπων· οὐ κοινόπατος μὲν ὁ πρὸς τὰς φιλανθρωπίας αὐτοῦ πρὸς ἅπαντα τὸν ὑπήκοον· καὶ τοὺς εἰκῇ πάσας προφάσεως ἐντυγχάνοντας, ἀλλ' οὐ τοῦ χήματος αὐτοῦ πρᾶος, ὡς φιλανθρωπος· καὶ τῆς διαλέκτου τὸ ἄμυητον· καὶ τὸ μηδὲν δεῖν ἕνεκα τῆς προσαύδα πραγματεύεσθαι, ἀλλ' ἐπαρχεῖν ὡς τὸ εἶσο παῤῥησίαν παρεῖναι, τοῖς τε καὶ μικρὸν συνειδόσιν ἑαυτοῖς ἀγαθοῖς, πᾶσι οὐ πάσης ἐπείκεια πρᾳότητος καὶ φιλανθρωπίας· οὐ γὰρ ὡς ἀπρεπὲς καὶ δυσπρόσοιστον παρέχων ἑαυτὸν, ἡγεῖται τὴν τοῦ μέγας καὶ θαυμαστὸς, καὶ τοιοῦτος ὢν μεδεὶς ἄλλος πω ποτὲ ἐγένετο δόξαι ἀπείρατος εἶναι βασιλεῖ· ἀλλ' οὗτος αὖ μάλιστα βεβαιοῦν τὴν τοῦ τοιοῦτος εἶναι προσηγορίαν, εἰ τὴν παῤ αὐτοῦ δύναιο καὶ φιλανθρωπίας, κοινὴν ἅπασι τοῖς δισμυρίοις παρασκευάσεται· οἰόμενος δεῖν τὸν ὡς ἀληθῶς βασιλέα· τῷ τῶν ὅλων ἀπεικάθαι βασιλεῖ· κατὰ τὴν φιλανθρωπίας καὶ τὴν προνοίαν ἅπασι τῶν ἀρχομένων· καὶ μὴ πρὸ μείζους βασιλείας χρηστόν τι καὶ μέγιστον ἴδιος ἐμφανίειν ἑαυτοῦ, βασιλία δὲ ἀποδεχόμενα, χαλεπὸν καὶ βίαιον εἶναι τοῖς ἀρχομένους· οὐ γὰρ βασιλείας χῆμα εἶναι τὸ τοιοῦτον ἀπεικούς· ἀλλὰ σκαιότητος καὶ παιδαγωγίας λίγον φανερώτατον· ὅσος μὴ καὶ ὁ τῶν μακεδόνων τύραννος· ὁ τοῖς ἕλλησι πρὸς τοὺς βαρβάρους ἡγησάμενος· τοιαυτείαν λέγω γὰρ κλεομβρότου· ὃς οἰκείμενος, εἰ δύναιτο σωφρονεῖν πλείους δ' εἰς ἑλλήσποντον, ἐπλείετο μὲν τῶν οἴκοι· ἐπλείετο δὲ αὐτοῦ· ταῦτα δὲ μᾶλλον ἐοικὼς ἀνδρὶ παραπλήσια χαλεπὸς μὲν ὢν καὶ βίαιος τοῖς τοὺς συμμάχους· ἀκόλαστος δὲ καὶ ὑβριστὴς τὴν δίαιταν· τυραννικὸς δὲ τοῦ τρόπου· οὐδ' ἐπιδεῖξαι ὅπως καὶ ἰδιώτην ὄντα καὶ βασιλία, οἷον τι ἐστὶ τὸν αὐτὸν εἶναι διὰ πάντος· τοιοῦτον μὲν πρὸ τῆς βασιλείας παρασχὼν ἑαυτὸν, ὡς τι δικαίως ἀξιοῦντα ταύτης· ἐν δὲ τῇ βασιλείᾳ, τῷ αὐτῷ τρόπῳ καὶ πρότερον χρώμενος· οὐκ ἐκτὰς ἑαυτοῦ οὐδὲ ξένως τὴν ἀκολασίαν· ἀλλὰ τὸν σωφρονα βίον ἑλόμενος, τὴν μὲν ὕβριν καὶ παρανομίαν μισήσας· παράδειγμα σωφροσύνης ἑαυτὸν παρασχών· ὥς τι τοὺς πάνυ ἀσυλήτους καὶ ὑβριστὰς, μεθιέσθαι τὸν τρόπον, ὁρῶντας αὐτοῦ τὴν σωφροσύνην· καὶ τῆς τι πρὸς χρήματα ἀπιθυμίας παύσασθαι· καὶ πρὸς τὸ σωφρονέστερον διατείνειν· καὶ μὴν καὶ ὅσα πόλεσιν ἄρχουσιν αἱρέσεων, οὐδαμᾶς ἴσμεν ἡμέτερον τὸν βασιλέα· τοσοῦτον γὰρ ἀπέχει αὐτῶν δύνασ ἐξαρχῆς, ὥς τι πῆς ἐστὶν ἐγκρατέστατα κατ' ἀνθρώπους ὑμνούμενον, ταύτην τῷ τοῦ μόνου λεγομένην, τῆς τὴν εἶναι δοκεῖν· τῆς μὲν γὰρ οὔτε γαστρὸς ἐγκρατὴς, τῆς δὲ ἀφροδισίων· τῆς δὲ τῶν ἄλλων πόνων· οὐ γὰρ ὥς περ ἔφην ἀρτίως, τί ἡμερείας ἔχει τὴν ἀρετὴν· οὐδὲ ὥς περ ἄλλοι τῆς βασιλεῖς πρὸς παιδοφθορίαν καὶ φιλανθρωπίαν ἀπεικῶς ἔχειν δοξαντες, ἀκολάστατοι τοῖς τοῦ τὰς ἡδονὰς καὶ τὰς ἀπιθυμίας ὄντες ἐφάνησαν, δίον ὅμηρος ἐγκωμιάζων τὸν τ' ἀχαιῶν στρατηγὸν ἀγαμέμνονα, ἀμφότερον φησὶ βασιλῆ τ' ἀγαθὸν κρατερόν τ' ἀχιλῆα· φαίνεται οὖν τοῖς παρ' αὐτῷ, ἐπήμερος μὲν χρυσηίδος ἐὼν δὲ βρυσηίδος τῆς ἀχιλλέως· διὰ δὲ ταύτην τὴν ἀπιθυμίαν, πολλῶν καὶ μεγάλων κακῶν ἄῤῥησι τοῖς ἀχαιοῖς γενόμενος· ὁ τοίνυν ἀχιλλεὺς ὁ τῆς λήδης καὶ τοῦ πελίως,

ἐν βουλῇ καὶ καταστάσει πραγμάτων, οὐδεὶς οὐδενὸς ἐπιεικέστερος χαλιτῷ· οὐδ' ἔστιν ἃ πολλὰ εἴωθε καὶ αἰσχύνεσθαι ἐν τοῖς τοιούτοις συμβαίνειν, οὐδὲν πύστιν ἐπράξεν· οὐδ' ἔστιν αἰσχίων οὐδὲ δεινὸν οὐδέν, οὐκ αἰδῶς· οὐ τόλμης· οὐκ ἔνδος. ἀλλ' οὗτος ἐμέλησεν αὐτοῦ τοῖς ποιοῖς ὅπως ὀφῶς καὶ δικαίως ἅπαντήσεται τοῖς πράγμασιν, ὥστε πᾶσιν μὲν τοῖς μαίοις καὶ ἀγνοίας ὀργὴν, ἐπίφοις ἀνέθηκεν· ἃ δὲ τοῖς δικαιοσύνης καὶ φιλανθρωπίας καὶ τοῖς ἄλλης ἀρετείας, πάντα διεφύλαξε· καὶ μὴν οὐδ' ὡς ἔχει τὴν ἀρχὴν, οὐδὲ πράξει σκύφρον· οὐδὲ ἐμαίνατο· οὐδὲ ἐζήλωσε τούτων οὐδέν· οὐδὲ ὥσπερ ἄλλοι τῶν πρὸ αὐτοῦ βασιλέων, τῶν ἐν πόλει πᾶσι φοβερὸν ἐστὶ· ἅπαντα βουλόμενον αὐτοὺς ἁπασάμενοι, πᾶσι μὲν, φυγῆς· τοὺς δὲ, θανάτους ἐζημίωσαν, οὐδὲν τοῦ ἴσου ἐποίησεν· οὐδὲ γὰρ πρότερον μετέθηκε· ἀλλ' οὗτος ἐστὶ πάντων τόρρω τῶν τοιούτων· καὶ πεισθῆναι ἀπέχεται τοῦ φαγεῖν καὶ βασάνους βουλεύσασθαι ποιεῖν, ὥστε καὶ τὸν ἅπαντα βουλόμενον πᾶσι καὶ τῶν φαύλων ἐξέλειν χρεών, καὶ τούτους πρῶτον καὶ ζῶν τῇ τοῦ φιλανθρωπίᾳ καὶ τοῦτ' ἐν μόνον πρὸς τοῦτο ἔστιν ἐπίδειγμα· οὐδὲ τοῦ πρὸς πάντας ὡσαύτως ἔχειν αὐτὸν· καὶ μὲ φίλους ἐκεῖσθαι πρὸς πάντων ἐν τίμων καὶ ὑπερχόντων, ἀλλὰ καὶ τοῦ μὲ καπατεηθῆναι ὑπὸ φόβων τὴν ἀρχὴν· μὲ δὲ ταραχωδῶς ἔχειν πρὸς τὰ συμβαίνοντα· μὲ δὲ ὀξύρροπον εἶναι πρός τε ὀργὴν καὶ θυμὸν· ἀλλὰ βεβαίᾳ καὶ ἀκινήτῳ τῇ διανοίᾳ χρῆσθαι πρὸς ἅπαντας· εἰκότως· τὸν γὰρ μαθόντα ἃ χρὴ καὶ παιδευθέντα· καὶ μεθ' ὑπὸ τῶν καλῶν ἀμελήσαντα· μὲ δὲ ἀμαθῆ γενόμενον· ἐκ' ἀπὸ πάσης τοῖς τῆς ἀρετῆς μέρεσι καπατρυπήσασθαι τὴν ψυχὴν, εἰκὸς ἂν πάσης εἶναι γενέσθαι ἀμαρτίας· τοιοῦτον δ' ἐστὶν τὸν παιδείας καὶ ὁ βασιλεὺς παιδευθείς, καὶ πάντων τῶν καλλίστων μεθέξων, τῶν μὲν, καὶ ἀπὸ φύσεως ὑπαρξάντων αὐτῷ· τῶν δὲ, καὶ ἀπὸ παιδείας γενομένων, οὐ μέσως· οὐδ' ὡς γὰρ ἄλλοις πού· ἐκ' πρὸς ὑπόβολὴν ἑκάστου, ἦν μὲν μέγα ὄφελος τῇ βασιλείᾳ καὶ πρὸς ἃς ὑπόβολὴν
τοῦτον καπατεῖναι· μόνως γὰρ δὴ καὶ τοῦ τε βασιλέως, ἕνεκα λόγου διαφερόντως ἢ περὶ τοῦτο ἐστὶ τοῦτο· εἰκὸς εἶναι γὰρ μὲ ἄλλον χρόνον, πράττουσι τὰ αὐτῶν· ἐπειδὰν δὲ ἐσέλθωσιν εἰς τὴν ἀρχὴν, τηνικαῦτα ἀπομελεῖσθαι αὐτῆς ἀρχοντα· οὐδὲ, οὔτε καθάπαξ τῇ βασιλείᾳ, ὥσπερ τὸν πρώτην πεπαγμένος ὅπως ἔτυχε παρεῖς, ἀπόλουθ' ὄντος τοῦ μέλλοντος, ὁρῶν πολλὰ τῆς βασιλείας οὐκ ἀλῶς οὐδὲ ὅσιον κοῦμενα, ἀλλὰ πολλὴν αὐλάδειαν καὶ ὕβριν καὶ ἀκολασίαν ἐγγινομένην, οὐκ εἶα αὐξεσθαι· οὐδὲ παρευθὺς χαρεῖν· ἀλλ' ὥσπερ μεγάλου σώματος κακὸν ὑγιαίνοντος ἰώμενος πᾶν πουλα καὶ γενόσκόπα αὐτοῦ, ἢ καθάπερ ἵππου χαλεποῦ καὶ βιαίου κατέχων τὸ ἄγριον καὶ ἀπειθὲς, ἐκφερόμενος μὲν ὑπ' αὐτοῦ, πολλάκις δὲ κατέχων καὶ ἀπακοίων τὰς συνεχεῖς καὶ ἀλόγους καὶ βιαίους ὁρμάς, ἔπραττεν αὐτῷ καὶ προτείνα τὰ συμφέροντα· τοιοῦτος μὲν δὴ πρὸ Βασιλεῦσαι ἦν· ἐπεὶ δὲ ἐπὶ παιδοκοῦσα προγοια καὶ διατάξουσα· καὶ τοῦτον ἐκάθισεν ἐς τὸν βασίλειον θρόνον τὸν δικαιότατον καὶ σωφρονέστατον βασιλέων, τί αὖ τις πρῶτον καὶ μέγιστον εἰπεῖν ἔχει, ὧν τῆς ἀγαθῆς αὐτοῦ τύχης καὶ προνοίας ἀπολαύομεν· ὃς ἅπαντων μὲν κεκινημένων καὶ μεθισταμένων ὡς ἔτος εἰπεῖν ἐς ἑτέραν γῆν σαλευούσης δὲ τῆς ἀρχῆς ὥσπερ ἐν μεγάλῃ χειμῶνι σεισμῶ· κῦμα ὥσπερ νεὼς καταδύεσθαι μέλλούσης· ἀποφερομένης πρὸς ἕκαστα γῆς, οὐκ πρότερον ἀπαμαίμησαι πνεῖν τῶν ἐν ἀρχαῖς κ' βασιλείας γενομένων· καθάπερ ὥσπερ ἐν λαβυρίνθῳ πολλοῖς καὶ χαλεποῖς ἀπορίας ἐντυχόντες, πολλοὺς

τὴν ἑτέραν τὴν ἀλεξάνδρου δίκαιόν ὑμῶν νομίζοντες· παρακελεύσασθαι δ' ἐμοὶ ταὐτὰ αἰσχρὸν· ὅπερ γὰρ καὶ ἐν ἀρχῇ τῆς ἀποδείξεως εἶπον, ἃ ὅτι βούλεσθε καλεῖν βιβλίον, πολλαχῇ μοι τὰ ἐκείνου προσῆκεν· ἐπεὶ καὶ τῆς φιλίας ἦν ἐφίλουν ἐκεῖνον, περὶ πόντας τοὺς καιροὺς ἐνομιζόμην· οὔτε δ' ἦσαν, οὐχ ἧττον φιλοῦμαι ἐφίλουν· ἔδειξε δὲ χωρὶς τῶν ἄλλων, ἐν οἷς ὅτι ἐνόσουν ἐν βραχεῖ ἔπραξεν, οὐδὲν ὅ, τι οὐ γεγονόμενος τῶν εἰς σωτηρίαν ἐμοιγε· καὶ τοῦτ' ἐς τὴν οἰκείαν σοβῆναι μᾶλλον τοὺς θεοὺς αὐτὸς ἀπώμοσε καὶ πάντα· καὶ μὲν τάγε ὕστερον, πίστις αὖ λέγει· νῦν δ' ἐμὲ καὶ ἡ παράκλησις αὐτοῦ· μυρία γὰρ δὴ ἐν μυρίοις καὶ αὐτὸς παρών· καὶ διὰ γραμμάτων ὕστερον, ἅπερ ἐμὲ τῶν συγγραμμάτων τῶν ὑμῶν αἰδεῖσθαι μᾶλλον τῶν ἄλλων βιβλίων ὑμῖν· ἐπαγγελλόμενος τάξιν αὐτοῖς τὴν πρώτην· ἐγὼ δ' ἐπαύσκιμμαθαι αὐτὰ χρῄζων, οὐκ εἶχον ἀπακοῦσαι· οὔτε οὖν ἐγραψεν ἀλίζανδρος βιβλία ἡμέτερα, οὔτε ἔγνω πλείω· ἀλλὰ μὴν τόγε φθονεῖν ἦν ἔτοιμον ἀεὶ τῇ τῶν λόγων τέρψει, φθόνου μὲν οὐκ οἶδα εἰ κρείττω· μείζω δὲ ὑπερβολὴν ἔνεγκεν, ἃ πάσχω καὶ μεμνῆσθαί μοι ἐκείνου· καὶ συμφορὰ οὐ φαύλην ἄγει τὸ συμβιβάσαι τοιεῖ· καὶ προσήκειν δοκεῖ πολυπραγμονεῖν πρὸς ὑμᾶς τυχὸν διαλεγόμενον· ἐβουλόμην δ' ἂν καὶ τὸ σῶμα βέλτιον ἔχειν μοι· πῶς τἄλλα εἴρηκα, καὶ ὅπως καιρὸν τοῦτο χρῆσθαι· ὡς ἐγὼ τοὺς ἐκείνου προσήκοντας, ἴσον ἐμαυτῷ προσήκειν ὑπολαμβάνω.

ΕΙΣ ΒΑΣΙΛΕΑ.

ἀλλ' ἔμοιγε δοκεῖ τῶν καλῶν εἶναι, ἐν ἑορτῇ καὶ ἐν πανηγύρει μιμνῄσκεσθαί τε καὶ λέγειν περὶ τοῦ θείου καὶ φιλανθρώπου βασιλέως· οὐ γὰρ δὴ ὅσιός γε μὴ εἶναι σιωπᾶν, αὐτὸν προελόμενοι, εἶτα περὶ ἀπορήσαμεν λόγων· ἀλλὰ μὴ πάντα ταὐτὰ πάντα ὑπάρχοντα τῷ βασιλεῖ, ὥς τι μᾶλλον εἶναι εἰπεῖν ἄξιος αὐτῶν ἐγὼ δὲ τῇ περὶ τἄλλα αὐτοῦ χρηστῇ καὶ φιλανθρώπῳ τύχῃ ἐπαρθείς, καὶ τοῖς περὶ αὐτοῦ λόγοις ἐπαρῆσα· διὸ περὶ τἄλλα παύσασθαι φείς, ἃ τοῖς πρὸ ἐμοῦ μάλιστα λέγειν ἔδοξε τούτοις, προφασίζεσθαι τοῖς μέν, τὸ μέγεθος τῶν πραγμάτων, τοῖς δὲ, χρόνον ὀλίγον ὄντα τῶν λόγων, οὐ προσδοκήσεις οὐδὲ τῶν μουσῶν ὡς περ τινες ἔφασαν, οὐδ' ἄλλης οὐδεμιᾶς ἐξαίρουσι βοηθείας, ἐπαινεῖν τὸν βασιλέα πρέπουσαν· οὐχ ὑπ' ἀμαθείας· οὐδὲ καταφρονῶν τοῦ πράγματος· ἀεὶ γὰρ ὁρῶν τοὺς ἐν ἀρχῇ καταπεπαυόντας καὶ παρὰ τοὺς ὠθοῦντας, πρότερον πρὸ αὐτοὺς καταφρονοῦντας τῶν ὑπαθίσεων ἃς ποιοῦνται τῶν λόγων· ταῦτα γὰρ λέγοντες οὐδὲν ἄλλο ἐνδείκνυσθαι μοι δοκοῦσιν, ἢ τοῦτο μὲν ἐξ ὑπερβολῆς λέγοντες, ὡς ἐν πλείονι χρόνῳ φροντίσαντες καὶ παρασκευασάμενοι, ἴσους αὖ τῷ μεγέθει τῶν ὄντων τοὺς λόγους παράσχοιεν· οἱ δὲ ὀλίγον ἑαυτοῖς τὸ πρὸ τῶν μεγίστων δύνασθαι λέγειν, ἐπαγγέλλονται καὶ ταύτην ὑπερβολὴν τῶν ἐπαίνων σφίσιν αὐτοῖς δώσειν· ἐγὼ δ' οὔτε χρόνου πλῆθος ἱκανὸν, οὔτε λόγον οὐδένα ὁρῶ τοῦ βασιλέως ἄξιον· οὐδ' ὅστις ἂν λόγος ἱκανῶς ἐγκωμιάσαι δυνήσεται· ὅμως δὲ οὐκ ἀποδειλιατέον· ἀλλ' ὅσον δύναμαι πειρατέον ἐπεῖν· οὐδὲ γὰρ αὖ ἐθέλομεν τοῖς θεοῖς, τὸ πρὸς ἀξίαν οἷμαι ἐρῶντες, τοῦτο ποιοῦμεν ἀλλ' ὅσον δυνατὸν ἡμῖν, χάριν αὐτοῖς ταύτην ἐκτίνομεν· διὸ καὶ οὐδὲ τὸν βασιλέα δεῖ οἰκεῖν, μέλλοντας ἐπαινεῖν· ἀλλὰ θαρροῦντας εἶναι τὰ τὸν ἔπαινον αὐτοῦ· ἐκεῖνο μὲν τοῖς ἴσως ἐνδεῶς πως παρῆμῶν ὑμῖν δοκεῖν ἐνδεῶς εἰρῆσθαι· ἐν μὲν οὖν τοῦτο πρῶτον καὶ μέγιστον ὑπάρχει λέγειν περὶ αὐτοῦ, ὅτι καὶ πρότερον ἦν καταπαῦσαι ὃς τὴν ἀρχὴν, ἄξιος τῆς βασιλείας ἦν· οἱ μὲν τῆς δι' ἑτέρων κλῶμενοι τὴν ἀρχὴν παρὰ δὲ τῶν πρὸ αὐτῶν παραλαβόντες, οἱ μὲν, ἰσχὺν αὐτὴ τοῦ δικαίου προθέμενοι, οἷδ' ὡς περ τοὺς γείτονας ἀκολουθίαν καὶ δίαδοχὴν σῴζοντες, οὕτω τὴν βασιλείαν ἐκδέξαντο· ὃς τις δι' αὐτὸς μὲν οὔτε παρεγένετο οὔτε δικαίως δικαίων δι' αὐτῶν αὐτοῦ γενέσθαι, ἔδοκει τοῖς δικαίοις εἶναι ἑαυτὸν καὶ παρακαλέσασιν, παλαιὸν τοῦτο καὶ δ' ἀρετὴν, τοῦτο τὸ γέρας ὠφείλετο· καὶ γὰρ τοι ἐκείνοις μὲν τῇ τῆς βασιλείας ἀμφισβητοῦσι πολλοί, τοῦ δὲ οὐδεὶς· καὶ τοιόνδε φόβῳ τῷ πρὸς αὐτὸν, εἴ τι ἀμφοῖν τοῦ κρείττονος· εἰ δ' ὅπερ ἔφην γνώμῃ τῇ βελτίστῃ καὶ δικαιοτάτῃ συγχωρεῖν οἶονται δεῖν, πῶς οὐκ ἐξ ἁπάντων τούτων φαιρὸν, ὃν τὸν ἐχρῆν εἶναι τὸν βασιλέα· οὐμὲν, ἀλλὰ καὶ τοὺς βασιλεύσαντας πρὸ αὐτοῦ τὸν αὐτὸν ἐπιμαίρεσθαι παρίστη τῇ αὐτῶν ὅσον δύνοις ἐν αὐτοῖς τοῦτοι πρῶτον διηνεγκεῖν αὐτῶν· ἐκεῖνο μὲν γὰρ μᾶλλον πολέμων καὶ φόνων πολλῶν, ἰσχύοντος εἰς τὰ πράγματα· πολλοὺς μὲν τῶν ἐναντίων ἀπολέσαντος· πολλοῖς δὲ αὐτοῖς συμφορῶν ἄπορος γεγενημένοις· ὥς τι πολλὰς μὲν ἐρημωθῆναι πόλεις ὑπηκόους· πολλὴν δὲ χώραν ἀφανῆ γενέσθαι· πλεῖστα δὲ ἀναλωθῆναι σώματα· ὥστε μὴ ταὐτὰ δοῦναι αὐτοῖς συμβῆναι· μὴ δ' ἂν αὐτοὺς τοῦτ' εἰπεῖν ἔχειν τῷ αὐτῶν· ὃ δὲ, οὗτος ἅπασι καὶ καλῶς ἐπὶ πᾶσι τοῖς πράγμασιν, ὥς τι οὔτε καθεστάμενος, οὔτε ἐν ἀρχῇ τῆς βασιλείας, οὐδ' ὑπὸ φόνου προσδεχθεὶς· οὐδὲ ὡς περ ἐν μεταβολῇ

του φαίνεται· σῶμα μὲν κάλλιστον καὶ ἰσχυρότατον καὶ ὑγιεινότατον καὶ τρεφρώτατον· οὔκουν ἔμοιγε κριτῇ οὐδεὶς οὕτως ὡραῖος καὶ καλὸς, ὡς ἐκεῖνος ἐν μυχῷ τοῦ γήρως· ψυχὴ δὲ ἐμπεφωτακότι, καὶ πάνυ καλοῦ φυὴν μετιούσῃ· παιδεία δὲ εἰς ὑπερβολὴν· καὶ δόξα πρὸς ἀξίαν καὶ τιμαὶ παρ' ἰδιωτῶν καὶ παρὰ βασιλέων· παρὰ πλείσιν κατὰ τὴν ἑκατέρων τάξιν καὶ κλέος οἶκου προτέρων ἀεὶ καὶ πρόνοι μᾶλλον τῶν ἐπιόντων· καὶ βίου τέρματα μίκιστα ὡς δ' εἰπεῖν, πᾶν εἶδος ψυχῆς συνελελυμένος· καὶ τὸ δίκαιον θεωρούμενον μᾶλλον τῆς ψυχῆς· καί τι καὶ πάντα γὰρ αὐτὸν λαβεῖν, ἐδόκει μὲν ἐγὼ πρὸ τοῦ ἀδύνατα εἶναι· ὧδ' ἔπαινον, ὧδ' ἔπαινον δὲ πλείστων, αὐτὸς εἰς τύχας φαίνεται γενόμενος· ἀνασκοπήσας δ' αὖ τὰς, ἐξιτάσας ἐν μόνον αὖ τοῦτο τὸ πρὸ τῶν οὐσιούσας τὸν πρὸς τοὺς βασιλέας· καὶ παραδεὶς τὴν ἀμφιπόλους πρὸς φίλτατον καὶ ἀλίσκεσθαι γενόμενον· ὡς ἐμὲν ἐκείνου, οὐ παντάπασιν αἰσθάνεσθαι τοῖς ἄλλοις· ἀνὴρ δὲ κεῖνος τοῖς αὐτοῖς γνώσεως καὶ τοῖς πολεμίοις συνεῖναι τοῦ κοινοῦ γένους· ὧδε τύπου, μᾶλλον τῆς δυνάμεως τὴν διάδειξιν ἔχειν· οὐ γὰρ διαμαρτάνοι καὶ τοῖς πολεμίοις τῶν ἑλλήνων· ἀνὴρ διεργάτης οὐδ' ἄλλῳ τῷ κοινῷ κακῷ τῶν ὁμοφύλων συνεῖναι· ἀγαθὸς καὶ πρὸς τὸ μαθεῖν ἑαυτοῦ σθαι, καὶ ὠφελῶν εἴ πού γε δύναιτο ἀεὶ τὸν ἐς χρείαν ἰόντα τῶν ἑλλήνων, καὶ διαφόρως πᾶσιν, αὐτὸ πρόξενον κοινοῦ καθεστηκώς· τὸν δ' αὖ πλάτωνος πρὸς δίωνα, ὃν τὰ μὲν δὴ πρῶτον δίωνος ὅτι μὲν δὴ πρῶτον διονύσιον ὅς τις ὄφελος καλῶς ὑστερον ἐν κορίνθῳ· ἀλλ' ἐῶ τοῦτο· ἀλλ' ὅτι ἐβουλόμην εἰπεῖν τὸ τῆς ὁμιλίας, ὅπ γενέσθαι μὲν, δὐτυχὲς δὲ οὐκ ἔξεστι προσειπεῖν, αὐτῷ δὲ ὑπῆρξεν ἀμφότερα· καὶ βουλεύσασθαι τὰ βέλτιστα ἀεὶ καὶ τυχεῖν· καὶ γὰρ οὖν οὐ ῥᾴδιον εὑρεῖν ὁ τι τῷ γένει μᾶλλον αὐτὸ ἦμος· τὸ τῷ ξωμαίων, ἢ τῷ ἑλληνικῷ, οὗ τι πλοῦτος τοῖς ἄρχουσιν ἄξιον παρέχειν ἑαυτὸν· ἐντίσει δὲ αὐθρώπων οὐκ ἄκος ἐκείνου λόγον εἶναι καὶ πάλαι καὶ νῦν· τίνες οὗτος ἐχάτοις οἰκοῦσι τίνες οὗτοι τῶν καλῶν αἰσθάνεται· τίς οὐδ' αἰρύσεται τῆς φόρμης ἐπλούσης· καὶ γὰρ ἡ καλὼξωμαῖος ἱλιάτης, ἀνὴρ οὐ πάρεστι ἑλλησιν ἀρεῖον αἰδρὸς τοιούτου στερηθῆναι· ὑπὸ τοῦ νῦν ἅπασα μὲν τρίπους ἀπόνυχι, πᾶσα δὲ στηλογραφὸς συνίσταται· πάντα δ' ὑπολέλοιπε τὸν ἐξηγητὴν καὶ προστάτην οὐκ ἔχοντα· χεῖρα δὲ ἴσχυρὸν συνίσταται δ' ἀναγκαίως μακρὰ μακρῶς τοῖς πολλοῖς· ὅθ' ὁ φησιν ἀριστοφάνης τῷ ἀλκιβιάδου, σκάπτειν εἶναι πένεσθαι, τοῦτ' ἄξιον καὶ τῷ τότου νῦν εἶναι, ἐς παιδείας λόγον ὧ χῆμα καλλιστον· ὧ τῶν ἑλλήνων πρεσβύτατον· ὧ διὰ βίου θαυμασθεὶς· ὧ πρέσβεις μὲν τοῖς ἐντυχοῦσι πρέσβεις δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ἐντυχεῖν· μακαριστὸς δὲ καὶ τῆς πλάστης ἐς συνδαιμόνια· ὃς οὐκ ἐν νόσοις ἀλαλωβείς· οὐδὲ ὀδύναις ἠμυγείς· ἀγαθὸς διμερεύσας ἐν τοῖς ἀνδράσιν, ὥσπερ κλεοβείς, ὑπὸ τοῦ δαίμονος, μιθῆκας ἀπὸ τῷ βιβλίῳ τὴν ψυχὴν· καὶ κατ' ἐπιθυμίαν ἐπλάστησε τὸν βίον· ὥσπερ ἕτερα ἄλλο ἐξέργασται δι' ἀκριβείας ἐς πέλας, ἅπασαν δὲ τὴν περίαν τοῦ βίου διεξελθών· καὶ πᾶσιν οὗ πράξας ἐς τὸ ἔχαπτῆς δυνάμεως· εἰ δὲ ἀληθεῖς οἱ τὸν ἄρουλόγους καὶ πάντος, καὶ πατρὸς τοῦ πρὸ ἀλεξάνδρου ἱεραγαρείου καὶ διατριβὰς πῆς εἰσὶ ἴδιν ἐν ἄδου, ὑπὸ νῦν τὸν ἴδιν πρεσβεῖς εἰκὸς ἵστασθαι πρὸ ἐκεῖνον, ἀρχομένων ἀπὸ ὁμήρου, τὴν δίκαια προτεινόντων καὶ λογίων καὶ συγγραφίων καὶ ἅπαντων· ὡς αὐτὸν ἑκάστου καλοῦντος, καὶ μετ' αὐτοῦ σκηνοῦσθαι κιλλίους τοὺς· ταπεινοῦντων· αἰσθυόντων· καὶ οὐδέπω μᾶλλον κρίσεώς τι καὶ ἀμφισβητήσεως πρὸς ἕτερα· ἀπ' ἀπὸ τῆς πρώτης βοῆς, ὁμοῦ δὲ οὐδὲ καταβοᾶσθαι πολλῶν ἐπὶ τῶν κεφαλὴν ἀξιόχρεων πρὸς τοῦτον ἀγωνίσασθαι· ἀλλ' εἶναι δίνεκεν τὸν ἱρότατον αὐτοῦ ὡς ἀρίστου κήρυκος τῶν ἑλλήνων καὶ προγόνου· μαθεῖς δ' ὑμῶν νεμεσᾶσα, ἡ μᾶλλον γράφων καὶ πρὸς ὑμᾶς ταῦτα ἀναφέρεμαι· ἐπεὶ καὶ αὐτὸς τῆς αὐτόλεως ἄπιον τὸ βούλεσθαι τῷ ἐκείνου καὶ ἀκούειν καὶ λέγειν· σύμμιν οὐδὲ ἀκτιεθαίτε αὖ τῷ αὐθρὶ ἔγκλημα· οὐδ' ἐπιλικοῦ τος ὧν οἷχεται μᾶλλον μὲν γὰρ οὐ πάντα εἰκὸς ἀσπάζεσθαι· ἀγαθὰ πάντα δὲ καὶ ἄξυμία τοσοῦτον πλοῦξον, ὅσον μεῖζον καὶ σωσιώτερον τὸ ἕρμαιον αὐθρὶ ἐν τύπῳ γένους ἰδεῖν οὕτω τοῖς πᾶσι πρέπον τε· καὶ διὰ παντὸς σῴζοντα τὴν ἕξιν ὑγιείας· μεμιμημένον συνέσεως· φαιδρότατος ἰδεῖν ἄλλων· πολὺ γὰρ μᾶλλον ἔτι ζῶντος εἰκὸς ἀγωνιᾶσθαι μὴ τι πάθαλλαγείη καὶ προσοφαίως ἐνεῖν, ὡς πρὸ ἄλλο πάσαντος, ἢ πλάστησαντος, τὴν ἐλικίαν ὑπολογίζεσθαι· ἀγαθὰ ταῦτα μὲν, οὐδένος μᾶλλον ὑμῶν ἀκούσεται, οὓς ἅπαντα ἀκούω καὶ φρονεῖν καὶ λέγειν· ἀκτρέπω δὲ πρὸς ὑμᾶς αὐδίς, τὸ λόγῳ βραχέα δ' ἴσως τὰ λοιπά· φημὶ γὰρ ὑμᾶς τοῖς πᾶσιν ἅπασι δικαίως ἐκεῖνον τιμᾶν καὶ τῶν οἰκείων αὐτοῦ μεμνῆσθαι, ὀρθῶς πάντα φρονεῖν καὶ προσήκοντα τῇ πάσῃ γνώμῃ· γυναῖκα μὲν τὴν ἐκείνου καθάπαξ πάντα ἱερὰ νομίζοντας· καὶ ἀγαθοῦ τινος δαίμονος λαχεῖν εἰ ἡμᾶς εἰκεῖν· συγγενεῖς δὲ τοὺς ἐκείνου, καλλίστα ὑπομνήματα ἐκείνου νομίζοντας· παῖδας δὲ, τοὺς μὲν πρεσβυτέρους, δι' ἀγαθοῦς ἅπασης ἄγοντας· τὸν δὲ νεώτατον ἐκτρέφοντας πῶς προθυμότατα· καὶ αὖ πρωτοδίδοντας δὲ μοῖα· συμβέβηκε δὲ αὐτῷ, παῖδος οὐ φαυλότατον, πλείστους γὰρ ἑλλήνων παιδώσας ὁ πατὴρ αὐτοῦ· καὶ παῖδας τὸ ὧν ἐπαίδωσε παιδώσαιφικόμενος, γνώριμον οὐκ ἐλίκετο τὸν αὐτοῦ· ἀλλ' ἑτέρου δεῖται διδάσκαλου, οὐ τοῦ κοινοῦ τῶν ἑλλήνων· ὑμεῖς δὲ καὶ ταύτην τὴν συμφορὰν καὶ πᾶσαν τὴν τῷ συμβιβυκὸς δυσχέρειαν ἀτασθαλεῖτε, ὡς ἐν πατρίων μοῖρα προσφωνῆς· σὺ δὲ εἰπεῖν

δι τοῦτον, ὅπερ καὶ πολλοὶ τῶν ἀρχαίων διατριβάς. εἴπερ γὰρ ταῖς διατριβαῖς, δυχερεῖς μὲν οὐδενὸς οὐδενὶ πώποτε ἦσαν ἀνθρώπων γενέσθαι λέγεται ἀγαθοῦ δι ἀεί τινος. καὶ μαθηταῖς αὐτοῖς καὶ ἀγωγοῖς αὐτῶν. καὶ γὰρ ἐλευθερίους ἀφιέναι καὶ ἑτέρων τιμῶν τυχεῖν. πλείστους δὲ παρ' ἐκείνου ἀνθρώπους ἀλιζαμένους εἰγένετο μάλιστα μὲν ὄμιλον τοιούτους παρέχων ἑκάστοις τοὺς παῖδας, ὥς τι καὶ τοὺς ἀκολουθοῦντας καὶ μετέχοντας τῆς ὁδοῦ τῆς παρ' ἐκείνου δόξης ἐν τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις. ἔπειτα καὶ αὐτὸς ἐκ τοῦ φανεροῦ τοὺς τοιούτους χάριτας αὐτὸ τοῦτο ἀπέδιδεν τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις. παρακαλῶν δι καὶ ἐν τοῖς βασιλικοῖς πράγμασιν. ἐλύπησε μὲν γὰρ οὐδένα πώποτε ἀγαθὸν δ' ἐποίησε καὶ συγγενεῖς καὶ φίλους καὶ πατρίδας καὶ πόλεις ὀργιζόμενος δικαίως. μυρίας δι ἀνεργετήσας μυρίους, οὐδένα πώποτε τῆς ἀνεργεσίας μεθῆκεν ὅπου τῆς μέσης πίχυος οὐκ ἐχύρωτο λαμβάνων. ἐδόκει γὰρ αὐτῷ λίαν πλεῖν τοῖς νέοις μαθήματος εἶναι πλησίον προεῖσθαι. καὶ ταῦτα, ὅς τις δύναται. ἐπεὶ τοὺς γε ἀδυνάτους, οὐκ ἀνώχλει. ἀλλὰ καὶ παρ' αὐτοῦ προσήπτε αὐτὸν ἴσμεν. οὐ τοίνυν ἀπὸ μὲν τῆς πίχυος καὶ τῶν συνουσιῶν τοσοῦτα ὠφέλει, τὰ δ' εἰς πράξεις τι καὶ πολιτείας ἑτέρων ἥττων ἦν. εἰ δὲ ἐστὶ δ' αὖ ὑμεῖς μάλιστα. καίγε ὑμῶν τῶν ταῦτα τυγχάνομαι, ὡς ὑμῶν μέρους πᾶσαν τὴν πόλιν, ἱκανῶς ἀνώρθωσεν. οὗτος οὐ μόνον λόγος ἦν τι τοῦ ἐκείνου πράγματος. ὁ δὲ τῶν οἴκοθεν μεμαθηκότων πλείστους ἄξιον, ἡ σωφροσύνης τὸ δίκαιον. ὀρθμένων ταῦτας ὧν ἐκεῖνος καὶ λέγειν καὶ πράττειν ἄριστος. καὶ τὸ μεθ' αὑτοῦ τὴν χρείαν ἐκβαίνειν. ἀλλ' εἶναι νοῦν ἐχούσας τὰς φιλοτιμίας ἃς ἡμῖν προσήκει. οὐ μὴν οὐδ' ἅπαντων προῖκα χρηστὸς ἦν. ἀλλ' οἱ μέγιστοι τῶν κόσμων ὑμῖν, τῆς ἐκείνου μεγαλοψυχίας σημεῖον εἰσίν. ἱκανοῦμαι δ' εἰ καὶ μηδὲν πώποτε ἄλλοσε ἢ ὑμᾶς, ἔκγε τῶν ἄλλων ὧν ἔλεγε καὶ ἔπραττεν ὑπὲρ ὑμῶν. εἰκότως αὖ αὐτὸν διεργέτην νομίζεσθαι. εἰ δ' αὖ μηδὲν μὲν ἄλλο μήτ' εἶπε μήτ' ἔπραξε. πᾶσαν δὲ οἰκοθεν εἰσήνεγκεν, εἰκότως αὖ αὐτὸν ἐν πρώτοις δοξεῖν. καὶ μὴν εἰ μή τι ἀπὸ χρημάτων μήτε ἀπὸ τῶν ἄλλων χρησίμως ὑμῖν ἐγένετο διηρθρωμένα, τό γ' ἐν τούτῳ καταπεῖναι τάξεως αὐτὸν ἐν τοῖς ἕλλησιν, εἰκότως αὖ ὑμῖν εἶχε φιλοτιμίαν. ἐπὶ γὰρ ἐκείνου δόξα, καὶ νῦν τῆς πόλεως γεγένηται. μίαν γὰρ καὶ πόλεσι καὶ ἔθνεσι, ἵνα μὴ πρῶτον παρέχωσθαι ὑμεῖς δι καὶ διαφέροντες ἐπ' ἐκείνου τῆς ἐκείνου τύχης ἀπολαύσατε. οὐδενὶ γὰρ τῶν πάντων οὕτως ὠνομάζετο πατρίς. ἀλλ' ὡς καὶ ἄλλοι πατρίδων ἀπὸ τῶν ἄλλων πραγμάτων γνωρίζονται, οὕτως ἐκεῖνος μὲν τῆς πόλεως δῆλος ἐκείνῳ. ἐπεὶ καὶ τοῖς βιβλίοις ἃ διωρθοῦτο, τοῦτο ἐγκαταλέγεσθαι σύμβολον. ἀπὸ γὰρ τοῦ ἀλεξάνδρου, παράγραμμα ἦν ἡ πατρίς. ὡς τι ὁσάκις τις ἐκείνου μέμνηται, τοσαυτάκις ὑμεῖς δύνασθε καὶ καθίστηκεν ὑμῶν ἡ πόλις, ἐν μητροπόλεως χώραν τῇ ἀρχαίᾳ ἑλλάδι. ἀνθ' ὧν δικαίως πᾶσι φανεροὶ ἐστε καὶ ὡς ἀγωγίμην καὶ οἰκείαν τιμᾶσθαι τοῖς πᾶσι πράγμασι καὶ ψηφίζεσθε. ἃ τοῖς πρώτοις ἱδρύσασθαι τὴν πόλιν ὑμῶν. τοῦτο γὰρ οἶδα, μέρον τί με ὡς ἂν τῇ συμφορᾷ παρεμυθήσατο ἀκούσαντα. καὶ διὰ ταῦτα μάλιστα ἂν ἐλάθετε προῖκα ἀγαθοὶ τοῖς γνώμης. ἀμέχρι τοῦ εἰ μὴ φιλοτιμεῖσθαι μὲν βραδέως δύνειν ἔζιον ὡς πρῶτοι καὶ οἰκιστῆ, ὁπαδοὺς ἀπαιτοῦντι, ὑμεῖς δι ὡς ὑμᾶς σώσαντι ἅπασι τοῖς ἕλλησι. καὶ ὡς δυσχερεῖς μὲν οὐδένος οὐδενὶ πώποτε ἄλλος κατέστη, πάντας δι ὠφελῶν καὶ λόγῳ καὶ ὀργῇ διαπλέοντι ἀφ' ὑμῶν ἀρξάμενος τῆς πατρίδος, τοῦτον μὲν ἐμοὶ λιτὰ ἐν ἀρχῇ γε τοῦ μέρος πρώτιστον. κοινόν τι τοῖς ἕλλησιν ὡς ἐγὼ φημι. καὶ μὴν εἰ ὅμηρον σμυρναίοις παρακαθέσθαι καὶ παρίασι ἀρχίλοχον. καὶ βοιωτοῖς ἡσίοδον καὶ χίοις δ' ὅμηρίδην. καὶ τοῖς χρόνοις ἐμοὶ δοκοῦσιν καὶ ἰωνικοῖς τοῖς δωρικοῖς καὶ λυδοῖς τοῖς φρυγιστὶ καὶ ἀλκαῖον. καὶ ἑτέροις ἑτέρους πάσι, φέρει φιλοτιμίαν. τοὺς γὰρ ἀεὶ τοὺς ἐμοὶ παῦλαν ἢ τοῦ καὶ ὑμᾶς μέγα φρονεῖν εἰκὸς ἅπασι τῷ τοῦτους ἅπαντας καὶ σμικρὰ καὶ δεῖσθαι. ὅμως γὰρ εἴπερ ἐδόκουν αὐτοῖς αἰσθάνεσθαι ἐπὶ τοῦτου ζῶντες, ταῦτας ἂν εἰς ταυτὸν τοὺς ὅμοιτι χοῦς αὐτῶν σῶν ἀγορᾶς, παρὰ τοῦτο κελεύειν μανθάνειν, ἃ χρὴ πᾶσι αὐτοῖς φρονεῖν καὶ λέγειν. ἐγέλων δ' ἐγὼ γε, ἐπὶ τοῖς γὰρ πλάτωνα προεῖσθαι μόνοις καὶ πᾶσι τοῦτον μόνον φιλοσοφοῦσιν ὃ δι, τῷ μάτων ταυτὸς ἄλλου μᾶλλον γνώμην ἐμοὶ κεχαρισμένος. καὶ πόσου γε τοὺς ἄλλους ἐνίκα ποιητὰς λογογράφους, ἃ πᾶσι τοῖς αὐτοῖς ὅσοις ἂν ὦσι φασὶ φύσεσθαι. καὶ μὴν τοῦτό γε οὐδὲ ὑμᾶς λαθεῖν ἐχοὶ, οὔτε τοὺς ἑτέρους, ὡς καλὰ μὲν καὶ ἀγράφως κατέλιπε καὶ βιλτίονα τὸ ὁμοφύλων παῖδ' ὅμως δι μυρία ἂν πάσι εἰδέναι τοῖς ἐκείνου παιδείας τι καὶ γνώμης. ποσοῦτον ἐνίκα τοῖς συνουσίαις, ὥστ' ἴσμεν τὸ ἓν πάντος αὐτ' παρίσασθαι, παιδιαὶ εἶναι δοκεῖν τὰ ἐν τοῖς γράμμασι πρὸς τὰς ὁμιλίας αὐτοῖς τοῦ σοφῶν ἀνδρῶν. ὥστε τοῦτό γε μὴ ποιεῖν τοῖς ἐκ τοῦ ὄφελον παῦσθαι τὸν ἀλέξανδρον. καὶ τὸν τοῖς ὁμιλητικοῖς συγγραφῆς, ἐπεχρῶν καὶ ταῦτα κόσμος εἶναι πολλαχοῦ. δοκεῖ δ' ἐμοὶ καὶ τὸ ἀσκηρὸν πρᾶγμα κομψὸν μᾶλλον γενέσθαι καὶ σοφόν. τῇ δι' ἀλεξάνδρου παιδεία παραβαλεῖν παιδιά. ἐπεὶ τοσοῦτον μέρος ἦν τοῦ ἀλεξάνδρου τὰ ἀστρονομικὰ σοφά. τοσοῦτον πάντα δ' ἄλλα τὸ πρώτου ἡμῖν βιλτίω ἐξήνεγκεν ἡ γῆ. δοκιμασάντι δι καὶ τοῦτο μοι τοῦ αὐτῷ τὸ σήμερον ἦν παῖδ' ὁμαλῶς συμμετρήσαμε

Isocrates. Thesp. Antidosis. p. 289.

ἔτι δὲ οὐκέτ' ἔξεστιν ἐκείνῳ διαλέγεσθαι, καὶ οὐδ' ἃ πρώην ἔτυχον πέμψας ὑπεδέξατο ταῖς ἐμαυτοῦ χερσὶν ὑπολαμβάνων ἦν ὡς ὑμᾶς ἀποστέλλω τὴν τῆς πόλεως ἑστίαν αὐτ' ἐκείνου θέμενον. ἐδόκουν γὰρ οὗτος ἀλείψασθρόν τι διαπεμπόμενος πέμπεσθαι. ἅμα μὲν αὐτοῦ μεμνημένος τὰ πρέποντα. ἅμα δὲ ὑμᾶς οἰκείους μένος δ' ἐκείνου· ὑμῖν τε δὴ ἐς αὖ ποιεῖν τι χαρίσασθαι. δημόσιά τε βαρέως ὑμῖν, καὶ μεμνημένος αὐθρώς, οὐ πλεῖστον λόγον ποιεῖσθε· δι' ὑμᾶς δ' οὐχ ὑμεῖς μόνον, ἀλλὰ καὶ πάντες ὅσοι καὶ ὁπωσοῦν πλοῦτον εἰς Ἕλληνας συμβαίνει δ' ἐμοί, τῇ μὲν μνήμῃ πάντων ἐφικνεῖσθαι τῶν ἐκείνου καλῶν· τῷ λόγῳ δὲ πρέως ἔχειν ἐπεξελθεῖν· ἀλρόα γὰρ πάντα ὑπῆρχεν. ἃ καὶ ἔκαστον μὲν εἰπεῖν ἀδύνατον· ἀρχὴν δὲ τοῦδε ποιεῖσθαι καιρὸν ἔχειμοι δὲ κεῖ· ἀπὸ μέρους δ' εἰ λέγοιμι, δίδυμα μὲ βελτίων ὢ σιωπῶν· ἐκεῖνος γὰρ ἐν μὲν καὶ ψεῶπα πάντων μεμίμηκε τὸ γιγνόμενον τῇ τοὺς ἐπαίνους· τοσοῦτο γὰρ ἀπέχει τοῦ διὰ κοινοῦ πάντα γίνους δίδυμεῖν, ὅσονεἰνὶ προσφύγοι ὁ πόλει, ὥστε καλαὶ ὁπόταν μὲν δίκαιου γιγνῶν τὸ μέτριον· καὶ ἐν τῷ κοινῷ γίνει τῶν φευγόντων ἡ πόλις αὖ καὶ φασὶν ὑμέτερα· ὁ δὲ, καὶ τῇ πόλει καὶ τῷ γίνει σύμπαντι, τὴν φιλοτιμίαν αὐτοῦ καπίστει· καὶ πάσῃ ὑμῖν μέρος καὶ χιμα πρὸς τοὺς Ἕλληνας ἐκείνου πολίτας εἶναι· διὸ ἀσκαλοις δὲ χρίσασθαι μὲν λέγεται τοῖς ἀρίστοις· ὑπερβαλλόμενος δ' ὅσον παῖδας ἅπαντας φαίνεται ἐφαψάμενος δὲ τοῖς χρόνοις τῆς ἡλικίας, ἁπάντων τὸν ἐνδοξοτάτων, τὸν μὲν ἀρχαιοτάτων τὸν μαθητής. τὸν δ' ἄλλη τύπος ἁπάντων, τῶν μέν, διδάσκαλος· τῶν δὲ, σύνεργὸς κατέστη· καὶ ὁ τρίτους μὲν πάντας ἀπεργάσατο, ἱερεῖς εἶ πρεῖς, οἷς δ' αὖ σύνεστιν δύσιν, οὐδεὶς ἦν ἐκείνων μείζων αὐτοῦ· καὶ μὴν, οἱ μὲν ἄλλοι τὸν μεγαλοφρύγμενοι, τὰ μέρα παριᾶσιν· ὁ δὲ, ἁρξάμενος ἐκ τῶν βραχυτάτων, ἄχρι τῶν πλειστάπων διῆλθεν· ὡς γὰρ φασὶ καὶ μυεῖσθαι μεγάλων εἶναι τὰ μέρα πρῶτον· ἔπειτα δὲ μετ' ἔγνω καὶ τὰς ἀρχὰς, μέχρι πολλοῦ δὲ προὐτάσατο· μᾶλλον δὲ καὶ κατέτριψεν τύπος γὰρ ἑαυτῶν βίον· ὧν δ' ἕνεκα ταῦτα ἐξῃρεῖτ', ἄξιον οἱ μέν, ὅλως οὐκ εἶδον· οἱ δ' οὐκ ἐφίκοντο τοῦ εἶναι· οὐδ' ὅσῳ πρὸ ὀλίγου τινα ἐξαρχῆς διῃρήσατο· οὐδὲ παρεῖς τὸν σχολῆς καὶ ὁποσης πεπονῆκε ἀξίων· καὶ γὰρ τοι κατέστη τοῖς Ἕλλησιν αὐτὰ μέρη κοινοῦ· ἢν γὰρ ὅπου τις δέοιτο τῶν ἐς παιδείας παρ' ἐκείνου λαμβάνῃ ὥσπερ ἐκ πηγῶν ἀρυόμενον· τὸ δὲ δὴ μέγιστον τὸν ἐκείνου καὶ μάλιστα ἄξιον ἀποσημήνασθαι, ὃ καὶ πρὸς αὐτὸν ἔγωγέ ποτε εἶπον διαλεγόμενος· πάντα γὰρ ὥσπερ λέγω διεξελθὼν τὰ μαθήματα· καὶ οὐδέν' ὅπου οὐκ ἀκριβέστερον τῶν ἐφ' ἑκάστῳ καιρῷ, οὔτε τὸ σοβαρὸν τὰ τὸν αὐτῷ τῶν ὀνομάτων ἐπιγράψαντο· ἀλλ' ἔμεινεν ἀπὸ τοῦ ἀρχαίου καὶ τοὺς ἄλλους οὐκ ἀπέστρεφε τῶν διατριβῶν· ἀλλὰ συμπράττων ἑκάστοις ἦν φαιδρός, καὶ συναύξων κατὰ δύναμιν ἀεί· καὶ γὰρ οἱ μὲν ἄλλοι, μείζους διὰ τὰς πήχεις γίγνονται· ὁ δὲ, καὶ τὴν πῆχυν αὐτὴν μείζω τῷ παρ' ἑαυτοῦ μέρει κατέστησε· πολλαχόθεν γὰρ αὐτὴν ἦρεν· ὥστ' ἀπ' ἐκείνου τὸ χῶμα ἔχειν· τοῖς μὲν γὰρ ἄλλοις, ἐξαρκεῖ τῶν καὶ αὐτοὺς ὑπάρχειν· ὁ δὲ, συμπάσης ἁπλῶς τῆς πήχυς πρωτεύσας φαίνεται· τῶν γὰρ ἄλλων τῶν ἐνταῦθα παιδείας παρεχόντων, τῶν μὲν, ἀρίστως δεῖ χειν δικαίων φαίνεται δὲ οὐδένων γιγνομένων· τῶν δ' ἐπεῖνα μὲν ἐξικνουμένων· τῇ δ' ἄπτομένων· οὐ πολλὰ ὠμάλικότων. τὸν δ' αὖ πρυμαίεσθαι ἀσκησάντων· ὑπὸ δ' αὐτῆς ταύτης ἐς τὰ πρόσω τυφλωθέντων καὶ μετέντων τὸ βέλτιον, πάντα δὲ συλλαβὼν ἐς αὐτὸ ἔσχε· καὶ μὴν τύγε φωτὸς οὔπως ἔχοντα μὲ εἰς συγγραφάς τι καὶ τοιοῦτον χῆμα ἐκχωρῆσαι, ἀλλ' ἐλέσθαι τὴν τοῖς παλαιοῖς ἕλλησι διαφορίαν, πῶς οὐχ ὅμοιον τῷ πρὸς τοὺς φοιβῶντας ἀφίστασθαι καὶ ἀφοσιοῦσθαι· διὸ τῶν τε μαθημάτων αὐτὸς ἐντεῦθεν καὶ ὅσους ἐώρα βίου διαμένους, συσσίτους αὐτοῖς καὶ τάξεις ἐξεπόριζεν· ὥστε πλείστους δὴ εἶς αὐτὸς τοιούτους παιδεύσας τε καὶ διαδοὺς φαίνεται καὶ γενόμενος ἀκριβῶς τοῖς ἕλλησιν αὐτοῖς οἰκείοις· εἰκάσαι δ' ἔξεστι τὸ κατ' αὐτὸν καὶ τοῖς μετὰ τοῦτον· ἄλλους γὰρ ἄλλοι τῆς γῆς κατῴκισαν· ἐπ' ὠφελείᾳ αὐτῶν τε ἐκείνων καὶ τῶν χωμῶν· μόνος δὲ καὶ τὸν ὑποδοῦν ἤλειξεν ὄργωμα δὴ μετὸ τοιοῦσαπα, ὅτι καὶ ἀοῦδος ἀπ' ὦ φοιτεῖ· ἦν γὰρ τῶν ὑποπίχνων οἷον κατὸν κοινός· καὶ πάντες ἐπ' ἐκείνῳ πλείους ἐλπίδας εἶ χον, ἢ ἔκασος ἑαυτῷ· μόνος δ' ἰδιώτας τὸ οὐκ ἄλειχε· καὶ παρὰ τοῖς ἀξίοις ἐς τὰ πρῶτα ἐβαπτίζετο· καὶ μόνος πλεῖστα καὶ ἀκριβεία μαρτύρων ἐνίκα· ἦν δὲ καὶ τοῖς τοῦ λόγους, φιλοτιμία ἐκείνῳ συγγενομένοις· καὶ τοῖς ἄλλοις ἐνδόξοις τε καὶ λαμπροῖς, αὐτ' ἄλλου τινὸς ὧν ἐς τὸ ὑπῆρχεν τὸ ἐκείνῳ χωμῶσιος φαίνεσθαι, ὥστ' ἦν ἅπασιν ἅπασος· καὶ ὁπότε μὲ δημοσίᾳ, ἢ παρὰ τοῖς δυνάστας αὖ ἦν, ἢ ἐν αὐτῷ τῷ βασιλέως ὑπῆρ· καὶ μὴν καὶ τὰς μᾶλ τῶν βασιλέων διατριβὰς ὥσπερ ὁδῷ τιν' χρησάμενος, οὕτως ἐπρίσατο· διὰ παντὸς γῆ τ' ἑλληνικοῦ τραφάσεις καὶ πεῖραι ἐπ' παραχῶν μυρίας, οὕτω καὶ ἐς βασιλέως αὐλὰς πὶ καὶ ἀκρὰς ἀφίκετο· ἐκ δὲ τούτου ἔπρεσ παρὰ πέρσου πορευόμενον αὐτὸν, ἔσχεν αὐτ' ἄλλου κόσμου τ' βασιλικῷ· γενόμενος τοίνυν ἐπ' ἐξουσίας καὶ δυνάμεως τοσούτης ὡς πὶ καὶ τροφίως χώρας οὐχὶ διδάσκαλου μόνον τ' παιδευτ' ἔχειν, τιμὴν ἄλλην σωφροσύνην καὶ κοσμιότητα ὅσην παρίχετο, οὐ φαῦλον ἔργον διηγήσασθαι· ἐπεσπε

πων, ἢ ἱρηνεῖν. οἵαις ἐν ὥρα τὴν ἀωρίαν ἐκίνησας. ὡς περὶ ἡμῶν ἀδύνατόν ἐστι, καιρὸν εἶναι τοῦ ἱρήνους ᾄδειν κατίλαβεν. ὦ χρῆμα κάλλιστον. ὦ φθέγμα κοινὸν τοῖς ἕλλησι ἀξιαπόμνηστον. οἵ χαδὲ προοίμια σάμενος. τοσοῦτον διέφερας, ὅσον λυπῆσαι μειζόνως ἐπῆν χειταί μοι τὸ τοῦ ἀηδόνος πρόσθεν εἶναι. ἄ ἅρα τί καὶ τραπεῖ καὶ κύμασι πόντου, τὴν ἀωρίαν τὴν σὴν αἰακαλεῖ. ὦ τοῦ διπόρου θαύματος, ὃν ὡς ἐφ' οἷα τῷ νῷ κεῖσαι. ὦ τῆς ἀνθρώπης. οἷον αὖρα δ' ἀπρον ἐμὴν ἔστεσεν. ὦ τοῦ τραγικοῦ δαίμονος. ὃς προδείξας ἁρπῶς βουλαυτόρια καὶ λόγους καὶ ζῆλον καὶ χαράν, πόρρω τούτων ἐν βραχεῖ τὸ δρᾶμα κατέκλεισεν. ὦ συμφορὰ κοιναὶ λογίων καὶ χορίων θεῶν. τί χρὴ καὶ ἀπορίπτω μαι πρὸς τὰ ψηφίσματα. ἢ τοῦτο, ὅπερ ποιοῦς οἴχεται παρὰ τοὺς ἀρείποντας. ὦ διξιώματα παίδων. οἷον σοι τίμιον βιβλίον. οἷον παῦσαι λαίης λόγων ἀλλὰ γὰρ ὥς ἐπῆν τραγωδία πνεῖ ὡς ἀληθῶς μᾶλλον τῶν ὀδυρμῶν, δι' ὧν μοι καπακούειν φωνῆς ἀπὸ μηχανῆς θεοῦ πνεῖ μεθαβάλλοντος τὸν βέστον ἐς ἀφιμίαν. ὠδὶ λέγοντος. πῶς σαθε ὦ αἴθερ σπερ. οὐκ οἰκτρὸς ὁ παῖς. μᾶλλον δὲ αἰθέρ. οὐδὲ ἐλιεῖσθαι δίκαιος τῆς τροείας ὑπὲ ἐκτείλατο. ἀλλ' εἰ ἐκ τῆς ἄλλος ἔχει καλῶς γε δὴ τὰ αἰθέρ ὠεια. οὐ γὰρ κωκυτὸς. οὐδὲ ἀχέρων τοῦτόν γε ἐλίφασθ. οὐδὲ δύκη κρύφη παραλαβοῦσα. ἀλλ' ἀκλεὴς καὶ ἀγέρως ὅδε τὸν λοιπὸν ἅπαντα χρόνον περίσθ' ὕεως. κυζύκου παρίδρος. πυθεὶς ἐκ ἀπόλλωνος πατρῴου. κατατυπὰ ἀμύκλα καὶ ταρκίσω καὶ ἀκίνθω καὶ ἡ δή τις ἄλλος ὧδ' εἶδε καλῶ, κρείποντα ἢ κατ' αἴθερα τρέχειν ἐκτόπο. ἐπέρας ὧδ' ἦλθ πρῶς σάρον πυθέσθαι. καὶ ἐπέρως παραπυθέσθαι. ὡς κρείττω δ' αἰφύων ὄντα. καὶ τὴν ἀσπικίαν οὐκ αἴδι θείας μοίρας πατρῴου. παῖ Ἶος δι' μὲν πλοῦτῳ, κρατὸς ἅπασιν ὄρος πρόκειται ὃ δὲ τῶν καλλίστων ἑαυτὸν ἀξιώσας μετ' ἀκλείας καπλῦσαι, βιοῖς τε καὶ ἀνθρώποις ἀμέμφετον. τοῦτο δὲ, οὐκ ὧδε πάντας. ἀλλ' ὀλίγοις δὲ τὰ τῶν πάντων ἀπόδηκ. βίος δὲ πᾶς ἀνθρώπων βραχύς. καὶ οὐ πολλοῦ πνος ἄξιος ἐς ἀριθμοῦ λόγον. ἀλλ' ἐάν τε ἀργαιώτερον. ἐάν τε πάνυ νέον λέγωτές. ἐάν τε τὸν τὰς τρεῖς γενεὰς διαρκέσαντα γήρα τὸν μῦλον, πάντας τούτους τοὺς χρόνους συνθεὶς, ἀμύσει ἔλαττον μέρος ὄντας τοῦ παντὸς βιώτου, ἢ ὅσον ἔπειτ. οὐδὲ δὲ φθονεῖν. οὐδὲ τὴν δύδαιμονίαν τούτων μετρεῖν, εἴτε ὡς πλείστα ἔχει πράγματα. οὐδ' εἴτις τοῦ μακροῦ γήρως ἀπέλαυσεν, ὅσα δὲ ἀπολαύειν ἐώθασιν, ἄνθρωποι. ἀλλ' ἡγεῖσθαι τούτων, κάλλιστ' ἔχειν, ὅστις τὴν θεῖσαν αὐτῷ Ϝ βίου μοῖραν ἐν τοῖς καλλίστοις ἐξέτησε. καὶ ὅστις ὡς πρόποδας πεδούντων ἀκύδρεπτος ὀρέων καπέλυσε τὸ δρᾶμα. ὀδὶ δὲ, δύδαιμων τε καὶ ζηλωτὸς ἅπασι καὶ νεωτέροις καὶ πρεσβύταις πρὸ τούτων ἀπολαύσας τοῦ βίου, ἐφ' οἷς μόνοις δίκαιον ἦν γενέσθαι ἀπαθῆς κακῶν. ἄπειρος πραγμάτων. ἀκλεὴς ἐν λόγοις καὶ μαθήμασι καὶ ἐπαίνοις παφεὶς. ἀπὸ τῆς φίλης καὶ ὁμοσπόνδου μητρός, πελάτειος παρὰ τὴν ἀρχαίαν μητέρα. εἰ δέ τι μὴ ἱκανῶς δόκει τῆς δόξης ἀπολαῦσαι, ἀναπλεροῦν χρὴ τῶν ἅπαξ μούντας ὀφεα. ἀ πότ' ἂν δὲ ἐφαλεῖ τῶν ἐπαίνων, ὅδε ταῦτα χρὴ δόκειν ἀκούειν Ἶον κρεπτόνων. καὶ οὓς ἔχοντας, τῆς ἀληθείας ἂν μᾶλλον τυγχάνειν νομίζειν. κἀκείνῳ πειθεῖν κεχαρισμένα. καλὸν δὲ καὶ ἐν σκολιοῖς ὥς τι ἁρμόδιον ᾄδειν οὕτω πω πίπνακας λέγοντας. ἀεὶ ἔπ' ἄλλος ἐν μέσοις ἀναστρέφη τοῖς εὐδόσι, καὶ πολίταις καὶ ξένοις. ὦ βιοὺς μὲν ὡς ἐν ἱεροῖς. καὶ πλουτήσας κρεῖττον ἢ κατ' ἄνθρωπον. ὦ κόσμος καὶ φίλοις καὶ γένει καὶ πόλει. ὦ πρῶτα τῆς καὶ ἐν λικίᾳ ἀρετῆς ἔχων. τὰ δὲ σοι τὰ παρ' ἡμῶν. τὰ δὲ λοιπὰ, μελήσει τῇ πόλει κοινῇ.

ΕΡΙ ΑΛΕΞΑΝΔΡΩ ΕΡΙΤΑΦΙΟΣ.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΚΑΙ ΤΩ ΔΗΜΩ ΤΩ ΚΟΤΥΛΕΩΝ ΧΑΙΡΕΙΝ.

Ἰκὸς μὲν ἦν καὶ ἀπὸ πάσης τῆς ἑλλάδος ὡς ἡμᾶς ἰέναι, συναχθησομένους ἐπὶ τοιούτῳ συμφορᾷ, καὶ κοσμήσοντας αὖθρα τῶν ἑλλήνων τοσοῦτον πρῶτον. ἐγὼ δ' οὖν τίμιον καὶ τάπων ἡμαυτὸν ἐς τοὺς οἰκεῖον τὸ συμβιβηκὸς νομίζοντας, νῦκ αὖ μοι συχεργάζεσθαι δόκῃ. ὅσα γὰρ νομίζεται κατ' αἴθερ' πους καλὰ καὶ ἔτυμα ὀνόματα. καὶ παιᾶ πιδυνίζοντα, καὶ πρεσβυτέροις ἁδέσιμα, οὐδὲν τούτων αὐτῷ ἐλλελοιπὼς ὑπέρχει. ἀλλὰ καὶ γραφεὶς ὑπ' ἐκείνῳ καὶ παιδυθεὶς, καὶ ὅσων ἡ τύχη παρέχεται καταπᾶ κοινωνήσας παιᾶ Ἶον διὰ παντὸς, προφία. διδάσκαλον. πατέρα. ἑταῖρον. πάντ' ἔχοντα καλεῖν. μίγιστον δ' ἦν ἡμῖν πρὸς ἀμίλους ὅπ' ἴσον φρονῆσαι τ' ἀμίλοις εἴχομεν. ἐγὼ μὲν ἐκείνῳ διδάσκαλῳ φιλοπρυόμενος. ὃν ἐν οἰκείας δόξης μέρει, τὸ καὶ ἡμᾶς πέμενος. ἕως μὲν οὖν ἐξῆν ὑς ἐκεῖνον πάμπαν, ἐποίουν τοῦτο. καί τις ἦν ἡμῖν οὐκ ἄμουσος διατριβὴ πρὸ λόγους διὰ γραμμάτων.

Μὴ τοίνυν δείξις οὐδαμῶς ἀτυχὴς οὐδὲ κατ' ἐλπίδας· ἀναγκαῖα δὲ τῇ πόλει τῇ ἐμῇ καὶ τῶν οἰκείων ἕνεκα καὶ τῶν οἰκείων ἕνεκα καὶ προσήκει ἡμῶν αὐτῶν παραμυθίας. δίμαυδ' εἰ καὶ μέτεστι προάθλιοι κατ' αἰθέρα τυχεῖν ἐνομίσθησαν, γύγγε ἐπὶ τῷδε δίκαιος αὖ ἀξιωθῆναι· πῶς οὐκ αὖ τις οὐ γένοιτο πρότερον τὴν ἀλκίαν ἔχων οἰκτεῖραι καὶ τὴν αὐδρίαν ἢ κἀκρυπτῆναι κακῶς, ἢ τὴν σωφροσύνην, ἧς οὐδὲν παράδειγμα ῥᾳδίως αὖ δύροις τῆς, ἢ τὰς ἐλπίδας, ὧν στέρεται μὲν αὐτὸς, πέρον δὲ καὶ οἰκείοις καὶ φίλοις καὶ πόλει· καὶ πῶς ὅσον ἐς τὴν τύχαισα τιλεῖ πολὺς τὰ πάντα σημαίνει ἡρωϊσεῖ· τὰς πάνδαρος πίνει μέλος ἢ λόγον τινὰ τῶν τοιῶνδε ἐξευρών· τὰς χρὸς ἄξιον φείγξεται τοὺς τοιούτους παίδους· ποία δὲ δύσερις ἐπὶ παλαὶ πεσοῦσα πένθος ἐπένθησεν ἐπ' αὐτῷ χρὴ πλάτασαι, ὅσον νῦν μητρὶ τῇ τοῦ πένθος προκέκτηται· οὐμὲν ἀρκέσει σωπᾷ ἡρωεῖν· οὐδ' ὅσον βοῶντας τοῦνομα ἀηδὲς καὶ κόσμου τῷ ἡρώῳ προσίσται πέρ καὶ φοβεῖσθαι μέλα· μὴ λόγοντες φλαῦμέλα; οὐ γὰρ μὲν γένος πεσοῦσαν πρῶτον ἔντε τῇ πόλει καὶ τῇ αἰσχ, ὥστε μὲν δ' αὖ ἐν ἀμφισβητῆσαι· παῖδες γὰρ ὡς εἰ πεῖν, καὶ ἵνα πρωτ δύνασι· καὶ μὲν τῶν πρὸς πατρός, γὰρ πρὸς μητρὸς ἐφάμιλλοι· αὐτοὶ δὲ οἱ γονεῖς, ὁ μὲν, αἰδρῶν γνωριμώτατος· ἡ δὲ, γυναικῶν σωφρονεστάτη· ἀλλὰ καὶ ἡς παίδων τῶν αὐτῆς ὧμιλεσαι, κρείττων ἢ γυνή· τροφὴ δὲ καὶ φύσις· ἀξία τῆς γενέσεως ὥστε τροφὸς μὲν καὶ φύλαξ ὁ μὺς τὸ σῶμα δὲ καὶ ψυχὴ περίπτατα ἀηλοῖς· ἰδεῖν μέση καλλίστος καὶ μίγιστος καὶ τελειότατος ἴσον ἐν τῇ ὁλικίᾳ καὶ πλεῖστον ἡδονῆς τῷ βεωμένῳ προσβάλλων· γὰρ δὲ πρέπον κοσμιώτατος καὶ ἐλλιπεστάτος· μεγαλοπρεπέα μὲν φιλίας ἐμπρέπων· ὥστ' οὐκ ἂν ἐκάσαι τὸ πρὸν παῖς ἐστιν ἢ γυναῖκας ἢ σεμνότητος· τὸ μὲν γὰρ αἰδοῖον, παιδὸς· ἡ δὲ κάλλιστον, γυναικὸς φρόνησις δὲ, σωφροσύνη· ἐν δ' ἀγαθοῖσιν τοῖς μὲν συνέσεως, τὸ μὲν ἀμυδρὸν ἀρᾶσθαι· μὴ δὲ ἐπαινεῖν· μὴ δὲ αἰδεῖσθαι· ἀηδὲς ἐν σχολαίῳ τῷ δίκῃ, τὸ δ' αἰσχύνεσθαι· τοῖς δ' αὖ σωφροσύνης, τὸ μὲν ἀμυδρὸν ἀρᾶσθαι· μὴ δὲ ἐπαινεῖν· μὴ δὲ ἀρχῶδες· ἀλλ' ὡς γὰρ ὥρας ἐρωτὸς ἀνθρώπου, ἐξίσου τὴν οἰκείαν τῇ ἡρωϊκῇ καθίστασθαι καὶ μὴ τὴν σωφροσύνην· μήτε τὴν χαρίεις ἀλλήλαις βλάπτεσθαι· ὅστε τοῖς μὲν μητρὸς οὐ λοιδεῖχετο, ὡς γὰρ οἱ πρὸς τῷ ματρῷ παῖδες· τὸν δὲ αὖ ἀδελφὸν· ὡς παῖδα ἀναξίτο· λόν δὲ μαθημάλον οὐ τας εἶχετο, ὡς γὰρ οὐκ ἐξὸν ἄλλως αὐτὸν ζῆν· ἃ δ' ἔπρεπεν, παρὰ χρῆμα ἐπίστατο· ἰδὼν δὲ δύβις αὖ ἔγνα, τοῖς τε αἰσχ καὶ πρέπον ἀπαλίσθαι χρὴ φυλάπεσθαι· νομίσας δ' οὗ ἐχεν τὸ ὁμερικὸν, τὸ, νὺκ ἀγαθὸν γλυκοφαίνειν· καὶ τοὺς διδασκάλους τοὺς πολλοὺς εἰς ἀμαθίαν μᾶλλον φίρειν, προείλετο μὲν διδάσκαλον ἐξ ἁπάντων, ὃν πανδὼ καὶ προείλετο οὐ γὰρ ἔμοιγε δύρις πέφανται ἐπὶ λέγειν, πύτω δ' οὕτω προσήκοντο, ὡς πᾶσαπα πρέπων ὅσα γὰρ φιλομαθέστατον καὶ φιλοσοφώτατον προσῆκεν, οὐδὲ πω τὸ ἐόξειν ἐαυτῷ τὰς αἰτίας ἐγγὺς εἶναι καὶ σῶον μᾶλλον οὐ λοιδέχαιεν, ὡς μᾶλλον τοῦτον βιώσιμον ὄπτα αὐτῷ τοῦβίου γὰρ χρόνον· εἰ δὲ πκωλύσειεν, ἐνιαύτομεν, ἐπαὶ τὸ δ' οὐδὲ πω τι· ἀπροαίμενος τοίνυν οὔπω σφόδρα τῶν λόγων ἦν, ὥστ' οὐκ ἐχόλαζεν ἐπαινεῖν· ἀλλ' ὡς γὰρ οἱ βλέποντες πάντα πάντοσεν, οὕτως ἐκεῖνο ὠρκει δ' ἐχεσθαι πὰ λεγόμενα· τῇ χίμαπι καὶ νάμαπι καὶ τῇ φαεροτάπι τῶν χαραμφαίζοντων ἂν ἅπαις εἰς λόγους εἶχεν ἀεὶ δ' αἱ ὧρις αὐτὸν, ἢ βιβλίον μᾶλλον χειρίζόμενον, ἢ λόγους τριοῦντα, ἢ τὴν μὲν πέρα δύρεαίνοντα οἷς δηγεῖτο· ἢ ὃς ἐπιδείκνυτο· παίπως δ' ἐν τύπῳ τῷ χίμαπι πᾶσι πρέπονπα καὶ γραφῇ μεμίσαθαι, κάλλιστον ἦν· ἃ δὲ πῖς ἐν ταῦτα ἤκουσεν ἡλικίας ἐφ' ἡμέρα καὶ νυκτὶ ἑκάστῳ παίζεται, ταῦτ' ἐκείνῳ καλά· τῷ μὺθοι πτέρυσαι ἀηδὲ γυναικῶν μὲν μία σύσπορος νῦν μήτηρ παῖδων δὲ εἷς ἀδελφὸς φίλοι δὲ, οἱ ταὐτὰ πρόσφιλῆ μῦθοι· καὶ κατὰ τοὺς αὐτοὺς σύνοιγμις λόγους ὅσ' ἔπρεπεν καὶ δικαίως ἐπῶν. ἄγαλμα δ' αὐτῆς ἔφηστ τῆς αἰδοῦς αὐτὸν εἶναι· ὥγε τὰ μὲν πολλὰ, σπουδαῖ ἐξέφερε· ἢ δὲ πφείγγοιτο, εἴ τι φλίσθαι οὔκουν ἄλλως γ' ἀνέκουσας αὐτοῦ φωνήν· ἀηδὲ χρῆν ἡ ἐρυθριᾶσαι πάντεῖν, ἢ εἰ πότ' ἐρυθριᾶ· οὗ τας ἀϊδίας καὶ ἀνίκρος καὶ ἄπειρος ἁπάντων τῶν ἀιχίστων δίβιον λόγους δὲ καὶ παιδίαις εἶδε μόνα ὃς καὶ πλάδον εἰς ταῦτα ἐπλάδποτ εἰς παιγνιῶδες καὶ μελίτας βοῶν· ἃ πάντα σὺ καλλίστ' παίδων· ὧ τῆς μὲν προσεκρύσης ἡλικίας οὐκ ἐπιλαβόμενος, τῆς δ' ὑπερχούσης σεμνότητος φανεὶς καὶ σεβυβύτερος· σὶ ποιοῦσι μὲν ἡλικιῶν χρεὶ· ποιοῦσι δὲ πρεσβύτεροι· ποιεῖ δὲ τὰ μίγιστα ἅπαντοῖ πολὺς ἐλπίσασα· ἴσ' ὑπερῶν, πρῶτα δὲ καὶ πλάδυπαῖα δ' φρένας· μητρὶ δὲ πᾶσαν ὑκτὶ, ἢ πνὶς ἡμέρα λογισθ'· ἢ πρίν μ' ὡς καλλίστως ἐδ' ἐπο· νῦν δ' ἐξελήλεγκται ὡς δυσκόσπα· ὦ κύκλοι μὲν ὀφθαλμῶν ἐκείνων κεκλεισμένοι γὰρ ἄπαντα ἐδὲ χρόνον· κεφαλὴ δὲ ἡ πρόπτερον χαριεστάτη, νῦν ἐν κόνει· χεῖρες δὲ ἀφανεῖς· ὦ πόδες οἷον φέρον πῆ γὰρ δίωκόπτ' ἐπαυόκατο, ἢ νυμφίου τέλειον πρέπον καομένου· καὶ φιφάνης μᾶλλον πρέπ'

Marlow Lacrimis Simonidis

δὲ ποῦν δέκρυ ζομοῦνται· ἀλλὰ καὶ κέρδος αἰδεῖται ἀγαλλόμενοι τῷ φανεροὶ πᾶσι γίγνεσθαι· οἱ δὲ παραξίαι ἀγωνιόμενοι, ὥσ οὐ πολὺ ἦον ἄλλων ἀ τῆς σωφροσύνης εἶναι χρὴ διαμαρταίουσιν· ὥσ' τοὐχ ἵνα βελτίους ὦσιν ὑμῖν οἱ νέοι, διατοῦτο κωμωδητέον ἀλλ' εἰ μαθητὸς ἄλλου χάριν, τοῦτου γε πατρὸς τοῦ κωμῳδεῖν· ἵν' ἐξῇ τοῖς νέοις ἀσκεῖν ἀδεῶς τὰ βελτίω τοὺς μὲν γὰρ δὴ φαύλους, ἔνι δέ πρου καὶ ἄλλως ἀμύνασθαι· τοὺς δ' ἀπείρους ὅταν ποιοῦ ἐρίζωμεν, τὴν ἰρουμεν λόγον· δεῖς γὰρ μὲ δὲ λόγον δίκης προσήκ' λαγχάνῃ, ὥσ ἀνυβδύνως τε ἀπιοῦν τῷ βουλομένῳ δ' ἰδόσθαι προσήκ'. εἰ τοίνυν κἀκεῖνό τις ὑμῶν ὑπείληφεν, ὅτι καὶ τῶν ἀπείρων πολλοῖς ἄριστ' ἂν προν εἶναι δόξει ἀγωνίσω. τοῦ μὲ κακῶς ἀκούειν προῖσθαι, καὶ τόσου μᾶλλον, ὅσω γὰρ αἰσχυντηλότεροι τοὺς πρόσους ὦσι, ὥσ οὐ πάντα χρὴ δ' ἦλον, ὡς δυσχερὴς ἡ κωμῳδία· καὶ βέλτιον εἰσάπαξ ἀφ' ὑμῶν καλυβῆναι· εἶγε οἱ μὲν χρηστοὶ δυοῖν θατέρου, ἢ οὐ δόντες ἀκούσονται κακῶς, ἢ τὸ τοῦ μὲ ἀκούσαι κακῶς, ἧμάσσον τι χρήματα τὰς βλασφημίας ὠνούμενοι· εἰ δ' ἡμᾶς φροντίζουσιν ἀκούοντες κακῶς, πίσω δ' εἰσον τι ὅλως δ' οὐκ ἔστι μὲ τῆς ἴσον ἰδίως ἴσον δίξας ἀπολαύειν κοινῇ τὴν πόλι· ὁποῖοι γὰρ αὖ τινες ὦσιν οἱ κωμῳδούμενοι, πιοῦπι πολλάκις οἱ σύμπαντες ἴδοξαν εἶναι· σκέψασθε δὲ καὶ ἐς τοὺς πατέρας ἡμῶν τοὺς ἀγαθοὺς ἀνενεγκόντες· οὓς ἀ μὲν ἄλλαι συγγραφαὶ κοσμοῦσι χιδὸν ἅπασαι· μόνη δὲ ἡ κωμῳδία δίσυρε· καὶ παρέχει τοῖς βουλομένοις βλασφημεῖν ἐπιτηδὲ λαβάς· ἴδοξαν γὰρ αὐτοὶ παρ' αὐτοῦ ἴσον ἐξελέγχεσθαι· καὶ ὅσον μὲν ὦ γῶ καὶ βέλτιστον τῆς πόλεως· καὶ ὅτου τις ἴγε τοῦς καλοῦ δίκαιος παραβάσεσι τοιαῦτα καὶ παθόντος ἐστίν, ἐῶ λέγειν· ἀηδὲς γε τῆς παροιμίας, ἐξ ἀξίου τοῦ ξύλου, καὶ πάσχειν ἢ ποιεῖν εἴ τω συμβαίνοι· οὗ δὲ τοιούτου μὲν λέξεως μοχθηρίας· τοσούτου δὲ μειόν ἀσύλγεια ἐπιδέχεται· κωμῳδία δ' οὐδεμία ἐφίκοιτ' ἂ τῶν τοιούτων προσόν τῶν κακῶν, τῆς πρόσθεν καὶ πρέσου ὡς καλὰ ταῦτα αὐίζεσθε; καὶ τί τούτων ἄμεινον· ἀλλ' ὡς συμφέροντα ἀκούειν ἢ θεμιτὸν; καὶ μὲν διαφθορᾶς γέ ἐστι συνθήματα· ὅταν γὰρ εἰς συνήθειαν καταπῶ τοῦ κακῶς ἀκούειν αὐτὸς ἢ γυνὴ· καὶ τὰ χείριστα φέρειν τῶν οἰκείων, ἀνάγκης αἴτιον ὑγώμεν· κἀδιδάσκειν πᾶσι τοῖς φίλοις εἶναι, εἰ καὶ μὴ πρόσθεν ἦν· ἄλλως τι τούτων ἐν οὐδὲν πρὸς τὸν δίκαιον ἦν· ἀλλ' ἔμοιγε καὶ τὸ τῆς παροιμίας εἰς τοὺς πολίτας ἀβελτηρίας, οὐχ ἥκιστα καλῶς ἔχειν δόκει· εἶεν· ἀλλ' εἰς δίκης λόγον ἴωμεν τὰ· ὅταν ἐν τοῖς βαλανείοις· ἐν τοῖς γενέσεσι· ὅταν κατ' ἀγορᾶ· ὅταν ἐν ταῖς οἰκίαις· γύναια· παιδάρια· πᾶσι τοῖς ἐφεξῆς ποιοῦτα ἅπαμελῶ· καὶ πρότερον τοὺς πολίτας οἴονται ἐξίστασθαι κωμῳδεῖν; οὐκοῦν δ' ἀνὴρ ἢ τῶν μὲν ξένων εἴσεσθε φείδεσθαι, ὑμῶν δ' αὐτῶν οὐ πλημμέλησει· ἀλλ' οὗτος οἱ τοῖς λακεδαιμονίοις ἴσασθε, ὥστ' ἐκεῖνοι μὲν, ἃ πάντα ἀπέρρητα ἐποίησαν τὰ ἑαυτῶν· ὑμεῖς δὲ, καὶ τὰ μηδὲν προσήκοντα λέγειν καὶ ὑμῶν τοῖς βουλομένοις δώσουσι· ἀλλὰ γὲ δία καὶ τῶν ξένων ἁπαλλόμεθα, πολλὴν ἄρα τὴν δύναμιν παρὰ πάντων καὶ τὴν ἀπαλλαγὴν ἔξομεν. ἢ πῦ ῥᾳδίως μὲν οἱ πατέρες τοὺς υἱεῖς ῥᾳδίως δὲ ἀδελφοὶ πρὸς ἀλλήλους κομοῦσι δ' ἅπαξ ἁπαιδευσίαν, πᾶς ἂν τις ποιῶν ἐγὼ τὰ ἀδόμενα· οὐ παύσαιθ' ἐπιλυπούμενος ὑμᾶς αὐτούς; νὴ δί' ἀηδέστατον γὰρ τοῦ σκώμματος; οὐκοῦν ποσοῦτα μᾶλλον τὸ πολλοὺς εἰσφέρειν μὴ πολλοὺς τοὺς ἀφεξοὺς εἶναι παιδεῖ δὲ κεῖνο· ἡδέως δ' ἂν ἐροίμην τοὺς χαίροντας τῶν λοιδορεῖν· πότερον παίζουσιν, ἢ σπου δάζουσιν· εἰ μὲν γὰρ παίζουσι, τί πρὸς τοιοῦτα τοὺς ἀντιτεῖν· εἰ δὲ σπουδάζουσιν, ἀᾶ δὶς ἂ συθίσθαι καλὸν αὖ ἦν, πρότερόν τ' ἀλυθῆ ταῦτα λοιδοροῦσιν, ἢ ἀλυθῆ· εἰ μὲν γὰρ ἀλυθῆ, τί μαθόντες οὐ χρῶνται τοῖς νόμοις· ἀλλ' οὗ μὲν δεῖ λέγειν, σιωπῶσιν· οὗ δὲ δεῖ σιωπᾶν, λέγουσιν· ἀλλὰ μὴν εἴγε καταψήφου ται, ἀγαπᾶν ἂν μὲ πάσχοντας κακῶς, οὐκ ἀγαπακτεῖν· ἢ μὲ λέγθ κακῶς αὖ τοῖς ἐξέστω· οἱ μαίτοι ἔγωγ, πᾶσι μὲν ἂν συμβουλεύων, ὀρθῶς αὖ φρονῶν, οὐχήκιστα δ' ὑμῖν· ὅσα γὰρ παιδεία καὶ φίλαν ἔρωτία πρεί χειν δὲ κεῖται, ποσῶ δὲ ἄμεινον· ἀ μὲ χρὴ φαίνεσθαι ἄοκον τας·

τὸ κοῖλον τοῦτο ὅποτε προσώμεν τοῖς θεοῖς· εἰ δ' ἐχρὴν ὁ γούμενοι, χαίρομεν αὐτῷ, ὡς δύσβωλα δια-
κείμεθα· ἢ ὡς οὐκ ἴσον τιμῶμεν τοὺς θεούς, ἃ τῶν θεῶν χάριν ἐκὸς οὐ φύγειν σωμασοῦ δ' ἐμ-
φύεται, ἡ τὰς μὲν τῶν ὀρνίθων φωνὰς ὡς ἀσιωπητὰς αἰτούμεν ἀμὴ γίγνεσθαι, καὶ ἐπὶ τὰς ὁρμίας
ὄντες, ἵνα τύχωμεν· τὰς δὲ παρ' ἡμῶν αὐτῶν, οὐδ' ἃς τῶν θεάτρων φυλαξώμεθα μὴ δυσχερεῖς εἶναι
καὶ τὰς μὲν τῆς κλειδὸς βωμοὺς προσοίσας, βουλοίμεθ' ἂν ὡς ἀφωνοτάτ' ἀκούειν, οὐ τὰς ἰσχυρὰ
πρὸ τῆς θυρίδος τιθείσας ὑμνοῦμεν ἃ δὲ μηδαμῶς αἰσχύνεσθαι χρὴν, ταῦτα τοῖς ἑορταῖς ἀποδύσομεν·
καὶ τοὺς μὲν παῖδας κελεύομεν δύσμενεῖν· καὶ τοῖς δι' ἀσκαλεῖους· καὶ κατ' οἰκίαν προδιδάσκοντες,
ὡς ἃ ποιεῖν ἀρχοὶ, οὐδὲ λέγειν καλόν· πάλιν δὲ ἐς ταυτὸν αἴροισα τοὺς παῖδας καὶ γυναῖκας καὶ
πᾶσαν ἡλικίαν, κακορρήσας ἄλλα πάσιμεν· καὶ τοῖς ἄφατα ἐκμελετῶσιν· ὅπως εἰς κίνδυνος ἔσται πα-
ρασκευάζομεν· ἃ δὲ ποιήσαντας ὁ παιδοτρίβας οὐ ἐάσει ἔσω τῶν βαλανείων παριέναι, ἵνα αὖτ' ἐν μίσοις
προοῖς ἄδομεν· καὶ θύειν μὲν ἃ μὴ χρὸ, δυσιβεῖς ὑμνοῦμεν· τιμᾶν δὲ οἷς οὐ χρὴ τοὺς θεούς, δυσιβείας
μέρει προσπίπτομεν, καὶ τὴν δυσχρησύνην μὲν, ἐπὶ τῶν ἄλλων τιμῶμεν· τῶν δ' ἀχρεῶν, ῥᾳδίως μὲν ἃ
πάντα χρήματα ὀρῶμεν ῥᾳδίως δὲ πάσας φωνὰς ἀποδεχόμεθα καὶ μέντοι τῆς ἀπάδης τῶν χορῶν
τῶν, τοὺς τὸν ἐκβάλλομεν· αἱ δ' ἄπαξ ὁ χορὸς οὕτως ἀρμόσῃ, ποιούμεθα κέρδος· καὶ μὲν ὑπ'
ἄλλων οὕτω κακῶς ἀκούωμεν, ὀργιζόμεθα· αὐτὸ δ' ἡμᾶς αὐτοὺς τοῦτο ποιῶμεν, ἑορτὴν ὀνομάζομεν ἀλη-
θινόν· οὗ δὲ καὶ πρὸς τοὺς θεοὺς ἀλλοκότας· καὶ πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς πολὺ ταὐτὰ ἡ προσηκέ διά-
κείμεθα· καὶ τι πλημμελῶ πιεῖς λίγειν, ὡς ἀγαθὸν τὸ κακῶς ἐξεῖναι λέγειν ἐν τῷ διατρῷ· τοὺς τι τῷ
κακῶς βεβιωκότας ἐξελέγχεσθαι· καὶ τοὺς ἄλλους φόβῳ τοῦ κωμῳδεῖσθαι, σώφρονας παρίχειν
αὐτοὺς· ἐγὼ δὲ πολλοῦ ἀξίας σοφόρα ἀποδύομεν εἶναι τὴν μίσον, εἰ παιδιὰν οἷά τι ἦν αἰδεῖσθαι τοιε-
ἀλλὰ μὲ τῶν χαλεπῶν τι, μεθιστάντας αὐτοὺς ἐπὶ ρους πρεῖν σωφρονεῖν· καὶ περὶ αὐτοὺς καπαπαῦ-
σαι, τοῖς ἄλλοις φόβον ὅπως δὲ καλλόν γε, ἐπὶ τοῦ οὐκ οἶδεν ὑμῶν· ὅτι πρῶτον μὲν, οὐ πολλῶν
τὰ τοιαῦτα παιδιόν, οὐ μᾶλλόν γε, ἐπὶ τόμους πίεται, καὶ γνώμας ἐν δήμῳ λέγειν· ἡ τὸν μὲν εἰς κόρη
βον πρῶν, οὐ παῖς αὐτοῖς εἶναι παιδόσομεν, τὸν δὲ βίου ἅπαντος χρείας ὄντα καὶ διῶνδεῖ ἅ alive Carnegan.
ἅπαντα δυμαῖ πρίασθαι, πᾶς αὖις εἶσι παρὰ πᾶς ἐπὶ τοὺς τοὺς τοῖς οἰαξὶ καὶ διδεῖται, τῷδι κἀκεῖσε
κομίζων τοὺς νέους ὅπως αὖ αὐτ' ὁδὸν καὶ τ' μὲν ἀλλὰ τῶν ἐγκρίσεις ποιοῦμεν, ὅπως αὐτῶν ὅστις φαῦ-
λος ἑαυτὸν κατηχύνας ἀπῇ, καὶ δίκην ἅμα δοὺς ἐκ τ' σώματος· τοὺς δὲ τ' ἀπουδαιοπαῖ ἀγυρτας καὶ
διδασκάλους, ἀπὸ παῖ μὲν ἐργασηρίων, παῖ δὲ τ' ἀπουδαιοπαῖ οὐ πῶν φαύλας ἐγκριτοῦμεν, εἰ
δ' ἀσκάλων ἄρα αὐτοὶ δ' ἄσθαι δόξομεν· καὶ θυμοειδεῖς μὲν οὐ πᾶσιν ἀλλὰ τοῖς πιστοπάτοις χρώμεθα,
ἵνα μέτρ ἀχύνη συμβαίνῃ πρὸ τὴν οἰκίαν· παῖδας δὲ καὶ γυναῖκας καὶ παῖπα τὰ τῆς πόλεως πλη-
σιάσματα· καὶ συλλήβδην εἰπεῖν τὴν αἰδῶ τοῖς βουλομένοις μὴ χειρίζεσθαι δώσομεν· καὶ ὧν ψηφοῖ
καπιγνώκαμεν, τούτοις μεθίουσι πιστόσομεν, καὶ μὴν οὐδ' ὁ καιρὸς παιδιόντων, ἀλλὰ παιζόντων·
ἐν μὲν βουλεύεσθαι ὁ τῶν διονυσίων· εἰ δὲ βουλεύεσθαι, ὁ τῶν σάμων τῶν ἱερῶν καὶ τῶν παντυχίδων· ὥστε
πῶς εἰκὸς ἐν ᾧ τῶν ὄντων διδασκάλων τοὺς παῖδας ἀφίεμεν, ἐν τούτῳ τοὺς μισθὸν προσκοπτοντας καὶ
τοὺς ἑαυτοὺς ἐς τριοῦντας ἐφιστάναι καὶ μὴ δι' παρ' αὐτοῦ τοῦτο τοῦ δύνασθαι μανθάνειν, ὅπαλλος ἢ
πρὸς τοίσις· δεῖ γὰρ τοῦτο διδάσκαλον, οὐκ εἰς πλέατα βαδίζειν, κἀκεῖ νουθετεῖν· ταῦτα μὲν
γὰρ τοῖς ἰδιώταις καὶ τοῖς ψυχαγωγίας ἀνάκειται· ἀλλ' εἰσὶ τοῖσι δὲ πουθενὶ ἐπωνύμοι τοῦ προσρή-
ματος· οὐδὲ δεῖ φιλοσοφεῖν· καὶ οὐδ' ἐν τούτοις τοῦτον ὅμαιρον πρόπον χλιδαίζοντα καὶ κακῶς ἀκού-
δικαίως ἀρρώστοντα· ἀλλ' ὡς χρὴ τοὺς ἐλευθέρους παιδιόντα, καὶ προδιδάσκοντα περὶ τοῖς ἄλλοις, καὶ
τὴν αἰσχύνην φυλάττεσθαι καὶ μὴ τεῖ μὴν τοὺς ἀσελγαίνοντας κωμῳδοῦντες τὸν ἄλλων ἀπεί-
χοντο, τάχ' αὖτος λόγος ὑπὸ νῦν δ' ἀρχέτω μὲν τὸ πρᾶγμα, ἀπ' ἀρχῆς δ' ὡς τοῦ πρώτου πλάττεσθαι
καλὸν οὐδαμῶς· πολλοὶ μὲν γὰρ οὐδὲν προσήκον αὐτοῖς, ἀκούουσι κακῶς· εἰσὶ δ' οἳ καὶ μανθάνειν λα
βόντες πλείω, ὅμως τὴν ἐν τῷ μισθωλοιδορίαν διαφθείρουσι· διατί; ὅπου διδασκάλων οὐδὲ σωφρονιστῶν· οὐ
δὲ βέλτιους τοῦτο βουλομένων πρόπους χωῦται· αὐτοὺς γὰρ αὖ πρὸ προτρέπουσι βελτίους· ἀμὰ καὶ
πρὸς ἕκαστα· καὶ πρὸς χάριν τὸν ἑτέρων· τὸν μὲν, ἀφυέστερον αὐτὸ σασπε, οὐ τυχόντες· τοῦδ' ἑκατὸν ἐν-
τῆς οὐ πείσαντες, οὐδὲ φθείρουσι· καὶ πάλιν αὖ σωσωσι διὰ βάπρα· ὡς τι αὐτοὺς ἀρχεῖως ζῶντας
φαυερῶς καὶ σωφρόνως σκέψασθε δ' οὐ ταῦτ· πάντας μᾶλλον εἰκὸς ἐξωνεῖσθαι τὰς κακοηθείας· ἆρ' οὐ τοὺς
τὰ τοιαῦτα συνειδότας ἑαυτοῖς φαύλ τ' ἄν, πάντας δ' ὡς ἥκιστα τοῦτων φροντίζειν· ἆρ' οὐχ οἱ τοιοῦτοις
καὶ τοῖς βεβιωμένοις βαρρεῖν; ὅλον τοῦτο οὐκοῦν ταὐτὰ τῆς ὑπερίσχυσις γίγνεται οἱ μὲν ἀσελ-
γεῖς καὶ ἀχρεῖοι, αἰδῶσι τῷ λόγῳ κωμῳδοῦντας δ' οὐς ὅπαδεῖν· φέρει δὲ ἑκάτερα ἀμφοτέρους ἀνα-
μίξ ἀκούειν κακῶς· οὐ γὰρ ἐκεῖνο γ' ἂν σὺ φαίης, ὡς οὐδεὶς μὲ πρτ' ἀκούσει κακῶς, ἅπερκος ὢν τοὺς
πρόπους· οὐκοῦν τὸ μὲν δόξης ἀμελεκότος καὶ διαφαρρῶσι καθάπαξ ὑπὸ τῶν ἀχρεῶν ἀπόνωσιν, τὸ

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΗ ΔΕΙΝ ΚΩΜΩΔΕΙΝ.

Σπμὲν οὐ μικρὸν ὦ ἄνδρες σμυρναῖοι πλεονέκτημα τῷ μέλλοντα πείσειν, τὸ πρὸς ἡδονὴν εἶναι τοὺς λόγους τοῖς ἀκούουσι· τῶν δ' ἐλλόντων τοῦτο τεύξεσθαι, μὴ ὅπως χρῶνται ταῖς γνώμαις οἱ πολλοὶ ῥᾳδίως, ἀλλ' οὐδ' ἀνέχονται παρακαλούντων. οὐ μὴν, ἀλλ' ὅσα μὲν τῶν πραγμάτων αὐτὰ ἐφ' ἑαυτῶν παρακαλεῖ ἀνευ δ' ἀζήλου, οὐδὲ ἐν συμβούλου τοῦ τῶν· ἀεὶ ἡ φύσις πρὸς τὸ ἴδιον ἄγει πάντα χρῶ· ἃ δὲ τῷ λόγῳ δεῖ διδάσκοντας ἢ διώκειν ἢ φυλάττεσθαι, ταῦτα τῷ συμβούλῳ καταλείπεται· ὥστ' αὐτὸς ἀκούειν μὲν βούλεται, τὸ συμβουλεύειν αἰσχύνεται καθ' αὑτὸν μέρει· ἐπὶ δ' ἄλλους μέν πάνυ δικὸς ἀγροικίζεσθαι· ὑμᾶς δὲ οἱ καὶ σώσει καὶ τῷ πάντα δύνασθαι προέχειν δοκεῖ τι, μὴ πρῶτον μὲν, ὅλως ὑμῖν ὡς ἔχειν πρὸς τὰς ἀφορμὰς τῶν λόγων· ἔπειτα αὐτὸς πάλιστα παρασκευάζεσθαι μᾶλλον τοῦ χάριν πρός γ' ἕτερον, ἢ γέ τι τῶν ἀπάντων· ὥσγ' ἐμὲ κρῖναι· δεῖ μὲν οὖν ἡ τοὺς πάνυ ἢ πραγματείας ἐμέλλον δὴ σπουδάσεσθαι, πρῶτον μὲν ἀγῶνος ἴσως αὖ δεῖ· ἔπειτα διδάσκειν ἐπειρώμενον, ὡς τῆς παραχρῆμα ψυχαγωγίας αἰσχίω πρὸν τὸ συνοῖσον τοῖς ὅλοις· νῦν δὲ πεσοῦσ' ἀπέχω τοῦ δυσχεροῦς ἀπαγαγεῖν, ὡς ταὐτὰ δὴ ταῦτα καὶ συμβουλεύσων ἥκω, μήτε λέγειν μήτ' ἀκούειν δυσχερές μοδὲν· οὔτε πολλοῦ δέω πράττειν γέ τι ἢ συμβουλεύειν τὸν δυσχερῶν· ἁρξομαι δ' ὅθεν καὶ ἡμεῖς ἄρξασθαι πεπαίκασι καὶ ἀπὸ τῆς ἐμαυτοῦ σώσεως· φημὶ δὴ χρῆναι, τῷ μὲν διονύσῳ τὴν ἑορτὴν ἄγειν· καὶ νὴ δία τῇ γε ἀφροδίτῃ, καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασι θεοῖς, ἀρίνδοντας καὶ θύοντας καὶ παιζοντας καὶ στεφανηφοροῦντας· καὶ τὸν μὲν δύσβεσαν μηδὲν ἐλλείποντας· ἐν δὲ τούτοις ὁ πρόσθεν τοῖς μὲν πολλοῖς ἅπασι κῶς κεχαρισμένον, τοῖς δ' ἄνω κάτω πάντων αἰρόμενον, τοῦτ' ἐκ πρώτου αὐτὸν ἐλεῖν· λέγω τὰς βλασφημίας καὶ τοὺς κωμους πάντων τοὺς μετρίους· καὶ νὴ δία γ' ὠγε, τοὺς ἄνω τοὺς πάνυ χίσι· καὶ μὴ ποιητὰς εἶναι τούτων, μήτε ἀγωνιζομένους· μὴ δὲ παίζειν ἀ μὴ βέλτιον· ὡς ἔχει γε οὕτως κακηγορίας ἀκοντας μὲν ἀκούειν, οὐ πάνυ· ἑκόντας δὲ αἰσχύνεσθαι, μᾶλλον τὴν κακοηθείας· τοῦτο δὲ τῶν πρώτων εἰς μοχθηρίαν· καὶ οὐδὲν ἴδιον πάνυ μείζονος οὐδὲν αὐτῆς κατηγορίας εἶναι οὐδὲ πόλεως, ἢ ὅπου χαίρει κακοῖς· ὁ γὰρ ἔχων εἶναι δοκεῖ τὸν αὐθρωπίνων ἁμαρτημάτων ὁ φθόνος οὐκ ἔχων παραύσιν· τούτου μετέχειν ἀνάγκη· καὶ τοῦτον αὔξειν ἐν ἑαυτῷ, τὸν τῆς ἀνθυμίας ταύτης ἐλάττωσιν οὐδεὶς γοῦν οὕς ἁγαπᾷ καὶ οἷς ἀγαθὸν συμβουλεύεται, τούτοις κακῶς ἀκούουσιν ἐφίεται· πρὸς μὲν οὖν ἀκίας καὶ βλάβης καὶ τῶν τοιούτων, ἴζεσθαι δεῖν ὡς ἄχαν τῆς ἔμπραξις· τὸ δὲ τῆς κακοηθείας τοσοῦτον ἀπέχειν, ὥστε πρῶτον μὲν, ἡδονὴν ἔχειν τῆς κακίας ὡς οὐδεμίας συγγνώμην δὲ χρὴ μείζονα· ἔπειτ' αὐθις πράγματος ἔχει πρόσθεμα· ἀλλὰ φύσεως μοδὲν αἴτιον χρηστὸν εἶναι συμβουλομένης· ὥσπερ δ' αὖ τὸ πλέον μετέχει κακίας ἀπὸ τοῦ προσηγορίας ἀρξάμενον, οὕτως ἡ κακηγορία πάλιν αὖτον, πλέον μετέχει μέρος· ἀπὸ τοῦ παίσειν ἀρξάμενον τῆς πρὸ τούτου· οὕτως ἄμφω κακῶν καὶ φαύλων ἐστὶν αἰρέσεων· ἀεὶ μὲν οὖν ὅμως τὰ βέλτιστα προαιρεῖσθαι καὶ φρονεῖν καὶ λέγειν· ἐν δὲ ταῖς ἱερομηνίαις καὶ ταῖς ἑορταῖς, πῶς οὐκ ἄν ἄπασαν μὲν δυφημίαν εἶναι προθυμεῖσθαι· πᾶσαν δὲ γνώμην ἀφεστάναι· ταῦτα δὲ ὡς οἰκεῖα πάντα ἀμέλοις ἔχειν· ὡς ἴσον ἱεῶν ταύτην τὴν φιλίαν καὶ ὁμοίαν βραβεύοντα· καὶ νομίζοντα τὰς ἑορτὰς, σχεδὸν ὡς εἰπεῖν φιλίας συνθήματα· καὶ μήτε θύσαι οὕτω λαμπρὰ, μήτε ἀπορθᾶς κεχαρισμένας· οὐκ ἄν οὖν εἶναι τοῖς θεοῖς, εἰ τὴν γνώμην ἐκ τῶν δυνατῶν ὡς βελτίστην παρεχοίμεθα· καὶ μὴν τοῦτ' ἀφθονεῖσθαι τοὺς θεούς, τί μεῖζον αἰτήσομαι, ἢ μηδὲν ἁμαρτεῖν μήτε λέγειν μήτε ἀκούειν ἑκάστοτε αὐτῶν· ἢ φίλου μὲν ἀληθοῦς παρόντος, πολλὰ αὖ οἰκτίσαιμι εἰ εἴη καὶ εἴη δικαίως ἔχοιμι λοιδορήσασθαι· τοὺς δὲ τῶν θεῶν ἀκοὰς προσπαίζοιμι, οἱ μὲν, ἱερὸν μὲν· οἱ δὲ, ἀκουσόμεθα· μὴ δ' αὐτοὶ φῶμεν αὖ εἶναι τῶν καλῶν· ἀλλ' ὡς ἀληθῶς ἔχοντα οὕτω διασύρομεν· ἵνα δὲ εἰδῇ πότε οὐδὲν καινὸν λέγω ἀλλὰ παλαιὰ ταῦτα ἀναπολογοῦμαι καὶ πρὸς νόμους καὶ πρὸς ἔθεσι πρὸς κοινοῖς, ἐν ὑμῖν μὲν τῶν κηρύκων τὰς πρώτας φωνὰς δύφημεῖν τοὺς παιωνίζοντας κελεύοντων· ἐν ὑμῖν δὲ τῶν ἱερέων καὶ τῶν καταρχόντων ὑμῖν ἔπειδαί θυομεν· ἔπειδ' ὡς αὐτοὶ, τοῦτο μίγτα ἄνω τὰς δυχὰς ἀπευδόμεν· καὶ τοι πάνυ ἔχει λόγον ἀγεῖσθαι μὲν καλλίστην ἀπάντων τὴν δύφημίας, καὶ μίγτα πρέπειν ἱεροῖς, ἄδειαν δ' εἶναι τοῖς ἐλεύσεσι βλασφημεῖν· καὶ θύοντας μὲν, οὔπω κόσμιος εἶναι, ὃς δὲ τὰς θυσίας ποιοῦμεν θεοῖς, ἄνω τῇ τούτων προφάσει, πᾶν ἀνεῖται ἀκούειν καὶ λέγειν καὶ τοὺς αὐτοὺς, ἅμα μὲν δυχεραίνειν τοὺς κακοηθείας, ἅμα δ' ὧν κακῶς ἀλλήλους ἀγοράζομεν, προστάτας ποιεῖσθαι καὶ μένει μὲν φίλον αὐτὸ νομίζομεν τοῖς θεοῖς, ταύτῃ ἡμᾶς αὐτοῖς γιγνώσκομεν, φυλαττόμενος

τὸ αὐτὸ

ὡς ἴκασι χῶν παίονοις ἀπαιμεῖν. ἀλλ' ὑμεῖς ἅπασι πᾶγγυ παὶ κοινοὶ γίγνεσθε· αἰὰ παὶ τάσας
πης ἀπάσας τῆς οἰκουμένης τὰς πύλας καὶ παραχόπτης ἐξουσίαν, αὐτοῖς παὶ τῶν τὺς βέλον
τας γίγνεσθαι νόμους τὶ κοινοὺς ἅπασι τάξαντες· καὶ τὰ μὲν πρόσθεν λόγῳ μὲν διηγείσθε πέρυσι. λό
γισμα δ' ἔλαμβανοι τῆς ἀφορμῆς παύσαντες· γᾶρους τὶ κοινοὺς ποιήσαντες· καὶ σύντάξαντες ὡς
πᾶσι ἔνα εἶναι ἅπασαν τὴν οἰκουμένην· ἀπιχνῶ δ' ὡς πᾶσι οἱ προπαλαίοντες πρὸ τῆς διὸς ἀρχῆς, ἀ
πασπασάσεως καὶ δορύβου· καὶ ἀπλίας εἶναι μεταβάλλοντος δι' αἶσι τὴν ἀρχὴν διὸς παύσασθαι δ' ἀπα
τῆναι, καὶ τοὺς πτῶπας ἀπὸ τοὺς καπωτάπους μυχοὺς τῆς γῆς ἀπαλθεῖν, σύνωσθ' ἵντας ὑπ' αὐτοῦ τὶ
καὶ ἵδρυσιν αὐτοῖς; οὗτος αὖτις καὶ πᾶσι τῶν πρὸ ὑμῶν τὶ καὶ ὑφ' ὑμῶν πραγμάτων λογιζόμε
νος ὑπολαβοι. ὡς πρὸ μὲν τῆς ὑμετέρας ἀρχῆς αἰῶνα καὶ κατὰ σύνταπτάρακτο καὶ ἀκρίτως. ἐπὶ
ταύτων δι' ὑμῶν, πρὸς χαὶ καὶ πάσης ἴλεξαν· τάξις δι' ταύτων καὶ φῶς λαμπρὸν εἰσῆλθε βίου καὶ
πολιτείας· νόμοι τὶ ἐξεφαίνοντο· καὶ θεῶν δωροὶ πίστις ἔλαβον· πρόπερον γᾶρ ὡς πᾶσι τοὺς γριᾶς ἐκπί
πτοντες, καὶ τὴν γῆν ἔπημον· παῖδας ποὺ καπίτεινον· ἀλλ' ἀπώλλυσαν τοὺς ἀλλήλων τὶ κὴ τοὺς
ἐπὶ σωτῶν ἐν ταῖς πάσεσι καὶ πρὸς ἱεροῖς· νῦν δι κοινὴ καὶ σαφὴς πᾶσι παίδευσις ἄδεια δι' ὁδὸν αὐτῇ τῇ
γῇ καὶ τοῖς ἐν αὐτῇ καπικοῦσι· καὶ τοῦ μὲν κακῶς πάσχειν ἅπαντα ἀφεῖσθαι τοῦ δι καλῶς ἄγε
σθαι πολλὰς τὰς ἀφορμὰς εἰληφέναι δοκοῦσι· καὶ οἱ θεοὶ καθορῶντες συγκαπράδουν ὑμῖν δύ
μενοῦς τὴν ἀρχήν· καὶ διδόναι βέβαιον τὴν κῆδεσιν αὐτῆς· ξόλς μὲν ὅπαι αὐτῷ τῆς οἰκουμένης καλοῦ
φασιν ὄρυγμα, καλῶς ἂν μέλεσθε· ὕρα δι γάμῳ νόμῳ γιγνομένων πιμωμένη· αἰῶνα δι καὶ ὕ
φασις, πιχνῶν πιμωμένων· διόπερ δι καὶ δίκτης, ὅπ αὐτοῖς οἱ καρποὶ οὐχ ὑβρίζονται· πο
σειδῶν δι, ναυμαχιῶν μὲν καθαρεύουσι τῆς θαλάπης αὐτῷ· τὰς δ' ἀλκὰς δ' αὐτὶ τῶν πράτων
μετειληφάς· ὅτι μὲν ἀπόλλωνος καὶ ἀρτέμιδος· καὶ μουσῶν χορὸς, οὔπω διαλείπει τοὺς ὑ
πὲρ ἴας ἐν τοῖς διάπροις καθορῶν· ἐμοῖς δι ἀγῶσιν οὐκ ἄμοιρος οὐδὲ περιβόητος· ἀφροδίτη δι ἀπό
ρων καὶ χαρίτων, πόπ μᾶλλον καιρὸς ὑπερβῆναι· πόπ ἐλάττονα ροῖσα ἴσχειν αἱ πόλεις· αἱ δ' ἀσκλη
πιοῦ χάριτος· καὶ τῶν κατ' ἀγυπόον θεῶν, νυν πλείονος εἰς αὖθρώπους ἀπόδοσις δίκασιν· οὐμὴν οὐδὲ ἄφρο
γε ὑμῖν τίμασται· οὐδὲ δίος μὲν ζυνταράξοντα παῦτα, ὡς πᾶσιν λαπιδῶν δείπνου· παροφθείς· ἀμὴ ἀπὸ
ταῖς ὄψαις ἔξω τῶν πραπεζῶν χορεύσει τὴν ἄπασιν χορείαν· αἷμα τε καθαρὰ σύζωντα πόπλα· ὅτι μὲν
ταῦτ' ἐφορᾷ ἅλιος, οὐδὲν εἴδει· ἐφ' ὑμῶν βίαιον οὐδ' ἄδικον· οὐδ' ὅσα πολλὰ ἐν τοῖς πρόσθεν χρόνοις·
ὥστ' εἰκότως ἦδησε φορᾶς τὴν ὑμετέραν ἀρχήν· δοκεῖ δέ μοι καὶ ἐκόδος ἁδρίας ὁμοίως ὁμέρφ πλέως εἶν,
πᾶ ποιητικὰ, καὶ μαπικός, ὡς πᾶς ἐκεῖνος οὐκ ἐγένετ' τὴν ὑμετέραν ἀρχὴν ἐσομένην· ἀλλὰ πρόειδε
καὶ αἰεφθέγξαπο ἐν τοῖς ἔπεσι, οὕτω καὶ αὐτὸς οὐκ αὖ ὡς πᾶς τῶν ἀπὸ χρυσοῦ γένους ἀρξάμενος, ἐπει
αλογεῖν ἐνίκα τὴν ἀρχὴν ἐπιφέρεσθαι πᾶσι γε τοῦ πλούτου καὶ ἀδικοῦ γένους διαλεγόμενος, ἅ
τοι αὖ αὐτοῦ φῶτα γενέσθαι γὰρ ὄλεθρον, ὥτ' αὖ γενόμενοι τελεπρόπαροι πλέωσιν· ἀλλ' ἐνίκα αἰῶ
ὑμετέρα πρόσταξις τὴν καὶ ἀρχὸ καπαστῆ, πότ' αὖ φῶτα φθαρῆναι τὸ σιδηροῦν φῦλον ἐν τῇ γῇ· καὶ δί
κη δὲ καὶ ἀμοιβὴ πότ' αὖ ἐπανοδοῦναι καθόδους ἀς αἰῶνας, καὶ οἰκεῖραι τοὺς πρὸ ὑμῶν γενομένους.
ἀεὶ μὲν οὖν τάγε δὴ παρ' ὑμῖν πίπαπται ὡς ἀληθῶς ὑφ' ὑμῶν, καὶ ἀεὶ μᾶλλον βιβαιούμενα.
ὅτι μὲν νῦν ἀρχαν μέγας ὅσον ἀγωνιστὴς καθαρὸς, τοσοῦτον ὑπεραίρει τῆς πρὸ αὐτοῦ τὸν πάντα,
ὅσον οὐδ' εἰ πεῖν ῥᾴδιον, ἐπέρους αὐτὸς ὑπεραίρει· καὶ δὴ φαίη τις αὖ δικαιοσύνην καὶ νόμιμον εἶναι τοῦ
τοὺς ἀληθῶς, ὅ, τι κρίνειν οὗτος· τί δὲ καὶ τοῦτο πρὸ τῶν ἄλλων εἴπασφῶς· ὅπ τοὺς τῆς ἀρχῆς κοι
νωνοὺς, οὓς οἰκείους ἔχει παῖδας ὁμοίους ἑαυτῷ πρείους, ἢ ἴσον πρὸ αὐτοῦ τίς· ἀπὰ τοῖς ἐξ ἀρχῆς ἀγώ
νισμα, πάντος μεῖζον πᾶσιν τῆς ἀρχῆς μεγέθει τὸν λόγον· καὶ χιλὸν τοῦ ἴσου χρόνου διε
μένον, ὅσος πρὸ τῆς ἀρχός· εἰπ' ἂν οὗτος ὁ πᾶς ἀμῶν κρατῶν οὕτω ὡς πρὸ οἱ τῶν ἐλευθερίων τὶ καὶ
παιδῶν ποιηταὶ, ἀρχὴν πᾶσι προσθέσθαι, οὕτω καπακλεῖσαι τὸν λόγον, καὶ δι κικλήσκων θεοὶ παῖ
δες καὶ θεῶν παῖδες· καὶ διδόντων τὴν ἀρχὴν τίνδε καὶ τέλη τίνδε, βάλλειν δι ἀθλους·

καὶ μὴ παύσασθαι πρὶν αὖ μύδροι πὶ ὑπὸ θαλάσσης πίσσειν, καὶ δίνδρα
πρὶ βάλλοντα παύσασθαι ἀρχοντά πι τὸν μέγαν καὶ παῖδας
τοὺτου, ὡς πεῖναι, καὶ πρυταμάων παῦσι τὰ ἀ
γαθὰ ἐκπιπίλεσθαι μοι τὸ πλημμα·
εἰ πι δ' χεῖρον εἰ πι βέλτιον,
ἐξεσπὸν ὅτι φέρειν
τὴν ψῆφον.

μόνους ὑμᾶς, καὶ παρ' ὧν ἐξῶ καὶ παρ' ὧν ἐν αὐτῇ τῇ πόλει· μόνοι γάρ ἐστε ὑμεῖς ἄρχοντες ὡς εἰπεῖν κατὰ φύσιν· οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι οἱ πρὸ ὑμῶν δυνασθῶσαι, διαστασιάσαντες καὶ δουλοῖ ἀλλήλων ἐν τῷ μέρει γιγνόμενοι καὶ τοῦθι τῆς ἀρχῆς ὄντες, οὕτω διέξιμεν. ὡς παρ' ἐμοῦ τὴν τάξιν λαμβάνοντες καὶ ἐθυλάξασθε μακεδόνες πᾶσαι· πᾶσαι, μέδοι· μῆδοι, σύροις· ὑμῖν δ' ἐκ τοσούτου πᾶσι τοῖς ἴσασιν· εἰ δέ τις ὧν ἴσασιν ἄρχοντας· ἀπ' οὐδενὸς ἐξ ἀρχῆς ὄντες ἐλαύνετε καὶ δοῦλον τὸ ἄρχειν δίδοτε γιγνόμενοι, πάντα τὰ πρὸς τοῦτο φέροντα, καλῶς ἐξεπίστασθε· καὶ πολιτείαν γε δίκαιον οὐ τοιάνδε οὐδεὶς καὶ θεσμοὺς καὶ τάξεις ἀφύκτους ἅπασιν ἀπεδείξατε· ὃ δὲ ἐκ πολλοῦ μὲν ἔπεσθαι μοι· καὶ πολλάκις ἔχλιε πρὸς αὐτοῖς τοῖς χείλεσι γιγνόμενον· παρεντεῦθεν δὲ ἀπὸ τοῦ λόγου δῆλον ἀεὶ, τοῦτο νῦν φανῶν, οὐκ ἀδίκως ἄρα καιρὸν ἔσεσθαι μέγιστον ὅσον γὰρ μεγίστην τῆς ἀπάσης ἀρχῆς, ἐγκράτειαν καὶ πολυτέλειαν ἀπῆσαν, πάντας ἁπαξαπάσι ἐγγίγνεσθαι τοῖς εἰρημένοις· νῦν δὲ μισοδοκεῖ κακεῖνο τοῖς ἔργοις, οὐκ ἀμαρτεῖν· ὅπου μὲν γὰρ πᾶσι· καὶ οἱ ἀπὼν πλεῖστον τῆς ἀξίας, ὡς παρ' σωμάτων γυμνῶν αὐτῶν τῶν ἐθνῶν ἄρξαι· ὅπου γὰρ πόλεις τοσαῦται κατ' ἤπειρον καὶ κατὰ θάλατταν· ἢ ὅπου τοῦτο διὰ πάντων ἐκοσμήθησαν ἢ τίς πω οὕτω τῶν τότε διέξιμεν ἐναριθμῶν τὰς ἡμέρας τὰς πόλεις· ἔστι δ' ὅτε τῆς αὐτῆς, καὶ διὰ δυοῖν καὶ τριῶν ἐξελαύνων ὡς παρ' ἑνὸς ὧν· ὡς ποῦ μόνον τῷ κεφαλαίῳ τῆς ἀρχῆς ἐπῆλθον τοσοῦτον οἱ πρόσθεν, ἀλλὰ καὶ ὧν τῶν αὐτῶν ἄρξαι ὑμῖν, οὐκ ἴσον ἑκάστων οὐδὲ ὁμοίων κέκρασται· ἀλλ' ἔνεστι τῷ τότε εἶναι πόλιν αὐτόνομον τὴν ἐν αὐτῷ νῦν καὶ δι' καὶ φαίνεται ἀφ' ἑκείνους μὲν, ὅσον ἐρημίας καὶ φρουρίων βασιλεῖς γεγόνεσαν· ὑμᾶς δὲ πόλεως ἄρχοντας μόνους· νῦν ἅπασαι μὲν αἱ ἄλλαι καὶ πόλεις, ἐφ' ὑμῶν αἱ χυδαῖ· καὶ τὰ ἐν αὐταῖς αἰσθήματα· καὶ τὶ χρεὼν καὶ κόσμου πάντες, ὑμῖν ἔχουδ φιλοτιμίας ὡς παρ' ἑνὸς πρόσωπον κόσμος· ἐκ πλείστων δὲ ἀκμαῖ τε παράλειπ· καὶ μισόγειος πόλεσι· ταῖς μὲν, οἰκισθείσας· ταῖς δὲ αὐξηθείσας ἐφ' ὑμῶν τε καὶ ὑφ' ὑμῶν ἰωνία δὲ ἡ πρὸ μάχης ἐλευθερωθεῖσα φρουρῶν καὶ σατραπῶν, πρόκειται πᾶσι καλλους ἡμῶν· ὅσου προσδεῖ δὲ ἄλλων ὑπαίρειν γιγνῶν χάριτι καὶ κόσμῳ, πόσου πω νῦν ἀπόδεικα αὐτὴ παρ' αὐτήν· ἐδ σεμνὴ καὶ μεγάλη κατ' ἀγυιὰν ἀλεξανδρου πόλις, ἐγκαλλώπισμα τῆς μητρὸς γέγονεν ἡπειρίας· ὡς παρ' ὑπερβολὴν ὑψουμένας ὄρους, ἢ φέλλιον ἐν πολλοῖς τοῖς ἄλλοις κτήμασι· διαπλεῖ τε δὴ τῶν μὲν ἐλλήνων ὡς παρ' προφῶν ἀπωμελλόμενοι· χεῖρα τὴν ὑπερέχοντες, καὶ δίκην κειμένους αὐτοὺς· τοὺς μὲν ἀρίστους καὶ παλαιὰ γεγονότας, ἐλευθέρους καὶ αὐτονόμους ἀφεικότες αὐτῶν· τῶν δ' ἄλλων μητρίας καὶ κατὰ πολλὴν φειδὼ καὶ προνοίαις ἐξευρύμενοι· τοὺς δὲ βαρβάρους, πρὸς τὴν ἑκάστων αὐτῶν οὖσα φύσιν πανδύναμις πρὸ πρόσθεν τι καὶ σοφὸ πρόσθεν· ὡς παρ' εἰκὸς ἴσασιν ἅπαντα μὴ εἶναι χείρους, ἀνδρῶν ἔντας ἄρχοντας· ἀλλ' ἐξ ἁπαλοῦ τὰς φύσεις καὶ πρὸς ταύτας ἄγεσθαι· καὶ γὰρ ὡς παρ' ἁπανευρίζουσα πᾶσα ἡ οἰκουμένη, τὸ μὲν παλαιὸν ἀφόρμημα τὸν ἄριστον κατέπιπτε εἰς δὲ κόσμον καὶ πάσας ἀφορμὰς πάντας πέπαυται· ὧν ἐξουσία καὶ ἡ μὲν ἄλλη πᾶσα φιλονεικία, τὰς πράξεις ἀπαλείπασι· μία δὲ αὕτη κατέχει πάσας ὁρᾶς· ὅπως ὅτι κάλλιστα καὶ δίκαιστα αὐτὴ ἑκάστη φαίνεται· ταῦτα δὲ μεθ' ὑμνασόντων· κρινῶν· προπυλαίων· νεῶν· δημιουργιῶν· διδασκάλων· ἅπασι μόνως πέπεισται θεῖον τὸ πρεσβεῖον ἐξ ἀρχῆς, ἀφ' ἑκάστου μόνου τὴν οἰκουμένην ἀφειὰδ οὔτε πλείστους εἰς ταύτας παρ' ὑμῶν ἰούσας· οὐδ' ἔστιν εἰπεῖν ὑμᾶς τοὺς μείζονα πτυχικόπας, διὰ τὴν ὁμοίας εἰς ἅπαντας ὑμῶν φιλανθρωπίαν· πόλεις τὶ ὧν δίκην λάμπουσιν ἀγλαΐαι καὶ χάριτι καὶ ὑγιᾶ πᾶσα ὅσον πᾶς ἀδέσποτος ἐγκικόσμηται· καὶ ποὶ δ' ἐκ πολίων καὶ φρυκτοὶ φίλοι· καὶ πολέμιοι δίων πλοῦτος ἐκριπίσασθαι, φροῦδα γῆς ἐπίκτητα καὶ θαλάττης· ἀντεισάκτου δὲ θέας πᾶσα χάρις καὶ ἀγώνων ἄπειρος ἀριθμός· ὡς πόθεν πῦρ ἱερὸν καὶ ἄσβεστον οὐ διαλείπει τὸ πανηγυρίζειν ἀεὶ παρέσεσθαι ἄλλοτε εἰς ἄλλους· ἀεὶ δέ ἐστί που· πάντες γὰρ ἀξίως τούτου τε πράγματος· ὡς τοὺς ἄξιον εἶναι κατοικίζεσθαι τοὺς ἔξωθεν ὑμετέρας ἔστιν ἐν ἀφανεῖ ὑγιεινότατος, οἷον ἀγαλλόμενος τέρπεται καὶ μὴν πόλεμον, ὅπου πάντων μήτηρ καὶ πατρὶς κοινὴ πάντων, ἄριστα ὑμεῖς ἀποδείξατε τῶν γοῦν ἔξεστι καὶ ἕλλησι καὶ βαρβάροις καὶ τὰ αὐτοῦ κομίζονται, καὶ χωρὶς τῶν αὐτοῦ βαδίζειν ὅποι βούλεται ῥᾳδίως· ἀπ' ἀχθῶς ὡς ἐκ πατρίδος εἰς πατρίδα ἰόντι καὶ οὐ πυλαωρὸν φόβον παρέχουσιν, οὐ πρεσβεῖαι καὶ ψαμμώδεις διάφαυλοι ἐπ' ἀγυιὰν παρόδοι· οὐκ ὄρη δύσβατα· οὐ πάμπολλα πέρατα μεγέθη· οὐ γὰρ βαρβάρων ἄμαχα· ἀεὶ εἰς ἀσφάλειαν ἐξαρκεῖ ῥωμαῖον εἶναι· μᾶλλον δ' ἕνα τὸν ὑφ' ὑμῖν καὶ τῷ ὁμόῤῥοπον, γαῖα δ' ἐπὶ ξυνὴ πάντων ὑμεῖς ὄργυιαι πρίσπα· καταμετρήσαντες μὲν πᾶσαν τὴν οἰκουμένην· ἐξέλεσθε δὲ πάσης πόδα πᾶσι γεφύρας τε παρεῖναι· καὶ ὄρη κόλαπτε, ἰσοπλάτων γῆν εἶναι· σταθμοῖς τὰ ὄρυμα ἀνατλίσαντες· καὶ διαπορεύεσθαι τάξει πάντα μεμερισμένα ὥστ' ἴσον γε τὸ μέρος λιπεῖν, γαῖα δ' ἐπὶ ξυνὴ πάντων ὑμεῖς ὄργυιαι πρίσπα· καταμετρήσαντες μὲν πᾶσαν τὴν οἰκουμένην· ἐξέλεσθε δὲ πάσης πόδα πᾶσι γεφύρας τε παρεῖναι· καὶ ὄρη κόλαπτε, ἰσοπλάτων γῆν εἶναι· σταθμοῖς τὰ ὄρυμα ἀνατλίσαντες· καὶ διαπορεύεσθαι τάξει πάντα μεμερισμένα ὥστ' ἴσον γε τὸ μέρος λιπεῖν, τοῦτο εἶναι τὸ πρὸ ὑμῶν ἄπαντα· σκληρὸν πανταχῇ ἄγουσιν· καὶ ὀρεινὸν διαίτης ὀλίγον ἀσκητικὸν ἀεὶ ἄρξαι μὲν τοῦ ὑμέτερου πάντα τοῦ νῦν, τὴν αἰτίαν πόλιν βεβαιοῦσθαι δὲ καὶ τοῦτο ὑφ' ὑμῶν, δι' ὑπερβολὴν φασιν ἀμείνονα· οὐδέ γε δεῖ νῦν πολυγνώμης γῆς γράφειν· οὐδ' ὡς ἔκαστα.

ὡράκεις δι οὗτος ἀλλήλων ἔχονται, ὥς τι δεῖ καὶ γυμνὸν τάξαι τὸν μέσον, ἀρκεῖν αὐτῷ τὰ ἱκανὰ πρὸ-
θεῖν ἀναστῆσαι μέχρι τοῦ μέσου· οἱ δὲ ἄκοντες ὅσον ἐκβολὴν τοῦ τάλαντος ἀμύλους ἐγκαταλαμβά-
νουσι· τοιαύτη δὲ ἀριθμὸς συγκέκλεισται ὅ, τε τῆς δεξιᾶς κύκλος τειχῶν τε καὶ ὁ τῆς πάσης ἔφορος
γῆς· παλαιὰ δὲ οὕτως ἀφεῖσε μετ' ἀρταφέρνου καὶ δαπάνης, νῦν δὲ μιᾶς μίαν πόλιν ἐδυνήθη σαγηνεύ-
σας ἑλεῖν· ἡμεῖς δ' ἃ πᾶσαν ἐδύνατο τὴν οἰκουμένην, οὐ τοσούτῳ τοῖς κοινοῖς
αὐτὰς πολίτας τε καὶ ξένοις· οὓς ὡς παρῆφην ἐξαναγκάσαντες ἐπηγάγετο ἐλπίδας τε πα-
ρασχόμενος τοῖς γιγνομένοις ἀγαθοῖς αὐδράσι, μὴ μεταμελήσειν· οὐ γὰρ ἐξ ἴσου τριβῶν ἔσεσθαι τὸν
ἀεὶ πρῶτον δυνάμενον· καὶ δεύτερον τὸν δεύτερον· καὶ τὴν ἄλλην τάξιν ὡσαύτως ἕκαστος ἀξίας
ἦν, ταύτην σχήσειν, ἅτε οὐ λόγων ἀλλ' ἔργων ἐν τοιαῖς κρινόντων τοὺς ἀγαθούς· παραδείγματά τε
ἐμφανῆ πᾶσι τούτων ποιήσαντες, ὡς τὰ πάντας μὲν ἀργίαν, συμφορὰν ἡγεῖσθαι τὰς δὲ πράξεις α-
φορμὰς ὧν δέονται νομίζειν· καὶ κατὰ μὲν τὸν πολεμίων, ὀνοφορεῖν· πρὸς δὲ ἀφίλους ὁπλῖτ' προ-
σθεῖναι ἀγωνίζεσθαι διὰ βίου· μόνους δὲ αὐθρώπων δύνασθαι οὐρεῖν πολεμίους· ὥς ποτε μὴν τὸ ἐς τὴν
ἄσκησιν τε καὶ σύνταξιν ἰδὴ τοῦ στρατιωτικοῦ, τοῦτο δ' νομεῖ τὸ δημοτικόν· δ καὶ δίκα τόσοι εἶεν οἱ αὐ
τόπαλοι, παχεῖς αὖ αὐτοὺς πολεμεσφίτας αὐδρα παρὰ ἕνα λειφθῆναι· ὅταν δὲ εἰς τὴν ἡμερῶσιν τε
καὶ συλλογὴν αὐτοῦ βλέψῃ, τὸ τοῦ ἀγυιαῖου φύσει τε καὶ οἰκείαν· ὃς τῷ καμβύσῃ διαπάσῃ
πάντ' ἐν τῇ χώρᾳ καὶ τὰ ἱερὰ περιοῦντα, τὰς ἄλλ' ἔσω τειχῶν τῶν ἐνδοξῶν, αὐτείνει τοῦτο βῶλον καὶ
κύλικα ὕδατος ἀπὸ τοῦ νείλου· σύμβολον ποιούμενος, ὅπως αὖ ἀγυιαῖον αὐτὸν καὶ ὁρᾶν τε μὴ νεῖ
λον μετιτιγχεῖν μὰ δύνηται, μὴ δὲ ἀγαγεῖν αὐάφασον, οὕτω γὰρ ἀγυιαῖον πολῖτον εἴλαφεν· ἀλλὰ
παχεῖς αὐτοῖς ἄλλα ποσῶν γενέσθαι τοῦτων μενόντων καὶ οὔτε ἄμαλεῖ φεύγοντος ἀγυιαῖον. ἐπὶ
τὸ δὲ καὶ τοῦ ὀστέου στρατιωτικοῦ νομίσαί τι καὶ εἰ πεῖν ἴζειν· ὅπως αὖ τὴν χώραν αὐτὴν μὴ
δύνωνται πάντες ἐξ ἑδρας ἀφεῖσαι· μὴ δὲ κινήσαντες οἴχεσθαι, ἀλλ' ἀνάγκη μένειν αὐτὴν ἐφ' ἑαυτῆς
τὴν οἰκουμένην, ἀμήχανον ἄμαλιπεῖν ὁμῶς μήτε στρατιωτικὰ ἀλλὰ ποσῶν ὅσα βούλεσθαι ὑπαρ
χειν· ἀπὸ πάσης τῆς οὔσης ἀφικνούμενα· καὶ μὴν εἴζητε πολιτικῶν λόγων, πᾶσ' ἃ πάντας αἴρε-
ῖται ἀπεφήνατο· οὐ γὰρ πρὸς τοὺς πολεμίους ἀσκεῖν μόνον προύθετο αὐτὰ τοῖς στρατιώτας τε καὶ
ἱππεῦσιν, ἀλλὰ πρὸς αὐτοὺς πρῶτον· ὥς τε καὶ ἡμέραν ἱκανὴν ἐν τάξει ζῆν· καὶ μήτε λυπεῖν μηδ' ἐ-
να τὴν πρὸς τὰ παθεῖν αὐτῷ δεῖ ὅσον ἐν χορῷ τινὶ ἀφωνίᾳ, ἵκανον τὴν ἑαυτοῦ χώραν δ' εἶναι τε καὶ σώ
ζειν καὶ τῷ μὲν ἐν μαστῆρι γὰρ ἦ πῶ μὴ δία τοῦ τοφλοῦν· ὧν δ' αὖ τὸ μείζων ἐστὶν, ἀπλῶς κρατεῖν·
ἔχομαι δ' ἔγωγε ἑπέρους φάσαντας εἰ πεῖν ἂν λακεδαιμονίους, ὅτι πάρα πλὴν ὀλίγων τὸ στρατό πᾶ
δον αὐτοῖς, ἄρχοντες ἀρχόντων εἰσὶν· ὑμῖν γὰρ ὅρασι πεπρῶσθαι καὶ ἐφ' ὑμῶν πρῶτον εἰρῆσθαι ὁδὸν,
πρότερον τοῦ δ' ἴοντος πρὸς ἡνιγκεν αὐτὸ· ἀνὴρ οὕτω τότε λακεδαιμονίων στρατόπεδον κινδυνεύει τοσού
των εἶναι, ὅσους οὐδὲν ἀποκὸς καὶ πάντας ἄρχοντας εἶναι· τὸ δ' ἐν τοσούτοις ἀριθμοῖς καπλόγων
τε καὶ γυμνῶν· ὧν οὐδὲ τὰ ὀνόματα ἐξευρεῖν ῥᾴδιον, ἀρξαμένους ἀπὸ ἑνὸς τοῦ διὰ παντὸς διεξιόντας τὸ
καὶ πάντα φορῶντας ἕως· πλὴν στρατόπεδα· ἡγεμόνας αὐτοὺς πλουτᾶς ἕνα πεπάφων καὶ δέ
νων ἄρχοντα αὐδρῶν τὸ δ' ἐν μέσῳ πᾶν ἐξελέγμεν· ὡς παρήμασπες πολεμεῖν, ἐκ τῶν πλεόνων εἰς
τοὺς ἐλάττονας ἀεὶ καπίνα· καὶ τοῦτο διέκειν ἄλλους ἐπ' ἄλλοις ἀεὶ παπομβοὺς μέχρι τῆς πλου
τᾶς· πῶς οὐχ ὑπαρ πᾶσαν αὐθρωπίνην τάξιν ἐφ' ἑαυτοῦ ἐπέρχεται· δ μὲν ὁμοιρικὸν δεῖν μυρίων ἐπὶ
τῆς πλουτᾶς ὑπαλλάξαι ζητεῖ· ἐγὼ δὲ γ' ὀλυμπίου ἕνεδεν ἀρχή· ὅταν τῆς ἀρχῆ μὲν εἷς πολ
λῶν· οἱ δὲ ἐπ' αὐτῷ διάκονοί τε καὶ περίσσεις αὐτοῦ μὲν πλὴν χεῖρες, ὧν δὲ ἄμελλον ται πλὴν βελτί
ους· παῖπα δ' αὖδυ βορύβου καὶ παραχῆς πᾶσιν παραίνωσι· φόνος δ' ἐκποδὼν ἦ· δίκης δὲ καὶ ἀνδρὸς
παῖπα παῖπαχοῦ μετὰ κάρτος δ' ἀριτῆς μηδ' ἵνα ἐκφύγῃ· πῶς οὐ πικᾶ πόδ' ῥᾴτερος· δ κεῖ δ' ἔμοιγε
γε καὶ οὐδ' ἐν αὐτῇ τῇ πόλει πολιτείαν παραπλησίως τοῖς ἄλλοις αἱρεῖσθαι καταστῆσαι· πρό
τερον μὲν γὰρ ἰδόκουν τρεῖς εἶναι κατ' αἱρέσεις πολιτεῖαι· δύο μὲν, ἐνδυοῖν ὀνόμασιν· ἑκατέρα
παρὰ τοὺς τῶν ἐχόντων πρότερα ἡμουμένη· τυραννὶς καὶ ὀλιγαρχία· βασιλεία καὶ ἀριστοκρατία· τρί
την ὄνομα δημοκρατία δὴ τι καὶ χεῖρον ἀρμόδιον· διελλήφασι οὖν αἱ πόλεις ὡς ἑκάστης αἵρεσις ἦ τύ
χοι κατέστη· τὸ δ' ὑμέτερον, οὐδὲν ὁμοίως ἔχει· ἀφ' οἱουσιοῦν κράσεως ἁπασῶν τῶν πολιτειῶν αὖθις τὸ
ἐφ' ἑκάστῃ χειρόνος· οὔτε καὶ τοιοῦτον εἶδος πολιτείας γενέσθαι· ὡς πότε μὲν εἰς τὴν τοῦ δήμου τὸ
ἰσχὺν βλέψῃ, καὶ ὡς ἁπάντων ὧν αἱ βουλαὶ τε καὶ ἀρτίσεις ῥᾳδίως τυγχάνῃ, δημοκρατίαν νομεῖ·
καὶ οὐδὲν εἰσεῖν πλὴν ὧν ἐξαμαρτάνει δῆμος· ὅταν δὲ εἰς τὴν γερουσίαν ἴδῃ τὴν βουλὴν ὁμοίαν τε καὶ
τὰς ἀρχὰς ἔχουσαν, ἀριστοκρατίαν οὐκ εἶναι ταύτης ἀκριβεστέρας νομεῖ· εἰς δὲ τῶν πάντων τοῦτ'
ἔφορόν τε καὶ πρύτανιν βλέψας, παρ' οὗ τῷ δήμῳ τὸ τυγχάνειν ὧν βούλεται, καὶ τοῖς ὀλίγοις τὸ
ἄρχειν καὶ δύνασθαι, τοῦτον ὁρᾶν τὸν πλείστα τὴν ἔχοντα μοναρχίαν τυράννου τε κακοῦ
ἀμείνονα· καὶ βασιλέως σμικρότατος μείζονα· καὶ τοῦτ' οὐδὲν ἀπεικὸς οὕτω διελέσθαι καὶ καθεῖναι

nota a gyptij beste Comlyon

ἁπασῶν ἐχόντων ἰσον, τὸ μάχιμον δυναμὸν χωρὶς ἱδρυσθαι οὗτω καὶ ἰλλήνων τόλμα καὶ αἰγυπτίων· καὶ ὅτων εἴ τις αὖ τὸς ὑμετέρας ἐπάγαγοι καὶ πεσοῦσιν ὑμῶν λειπόμενοι πάσης τῆς οἴκοις ἔπι τῇ γεωμέτρῃ μέσον εἰσὶν οἱ πόλεμοι· τὸ μὲν γὰρ τοὺς ἀπὸ τῆς πόλεως στρατεύεσθαι καὶ παλαιστρεῖν, οὐκ ἄξια τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς παρούσης εὐδαιμονίας ἀπολαύειν εἶναι νομίσαι πᾶσιν ξένοις δίκαιον· τὸ δὲ στρατιώτων πρὸ τῆς ἀνάγκης ὡς οὖν ἱκανὸν πᾶσι; ὥρισται οἰκεῖον στράτευμα τῶν πολιτῶν οὐκ ἐνοχλουμένων· τοῦτο δὲ ὑμῖν ὁρίσειν ἡ τῶν πάσης τῆς ἀρχῆς βουλή, καὶ τὸ μεδὲν ἐκρίνειν ξένοις, ἃς μεδὲν ἂν αὖ δύνηται πεῖσαι· τὸς οὖν ἰσυλλογὴ καὶ τὸς ὁπόσους ἰλλοῖπας ἅπασιν τὴν ὑπάκοον, ἐντεῦθεν ἰσκέψασθε τοὺς λειτουργήσοντας τινὶ τὴν λειτουργίαν· καὶ ὡς ὥρισται· ὁμοῦ τῆς πατρίδος ἀπαλλαξάτω καὶ τὴν ὑμετέραν αὐτῶν πόλιν, αὐτὸ τι αὐτοῖς· ὥσπερ καὶ ἀρχυθῦναι πολλοὺς αὐτοὺς ἐκείνους γ' ἂν εἰκὸς ἦν ὅθεν ἦσαν τὸ ἀρχαῖον· νεμόμενοι δὲ πόλιτας, οὔτε τοὺς στρατιώτας ἐκρίσατο· ὥσπερ τοὺς πάντας τῆς πόλεως μὴ στρατεύεσθαι· καὶ τοὺς στρατευομένους, μηδὲ τοὺς ἥττον εἶναι πολίτας· τοὺς μὲν ἀρχαίας, ἀπόλιδας γιγνομένους ἅμα τῇ στρατείᾳ· τῆς δ' ὑμετέρας, πολίτας πάντας φρουροὺς, ἀπὸ τῆς αὐτῆς ὑμέρας· καὶ πάσης πόλεως οὔτως ἔργον· καὶ πόλις οὐδεμία δυσμενῶν ἀλλὰ πανοῦργος γε ἀφ' ἑκάστων ἐπίσταται, ὅστις μὴ πᾶσι δίδοῦσιν ἔμελλον ἄχος ποιήσειν, μὴ αὐτάρκεις ἴσεσθαι πλήρωμα ἑνὸς οἰκείου στρατεύματος παρασχέσθαι· ὥσπερ οὖν μὴ ἁπάσας ἔχειν τὰς πόλεις τοῖς ἐκ πεμφθεῖσιν ὡς κοινοῖς ἑαυτῶν· ἰδίᾳ δ' ἑκάστῃ μὲν δ' ἐντεῦθεν εἶναι δύναμιν ἀπὸ τῶν αὐτῆς· μὴ δι' βλέπειν ἄλλοσε τοὺς ἐξελθόντας, ἢ πρὸς ὑμᾶς διὰ τὸ πρὸς τοῦτο μόνον καλῶς σῶν πτάχαι· καὶ μὴν τούτῳ γε ἅπαντες ἐσμὲν τοὺς ἐκ τάχθαι ἁπλῶς, κίνδυνος οὐ μικρὸν τοῦτο ὑρίσθαι· οὐ γὰρ οἷόν τε δεῖν ἅπαν μὲν τὸν πανηγυρεῖν καὶ τοὺς στρατιώτας ἀγῶνας· τοὺς ἄρτα τε φυκότας καὶ τοῖς σώμασι προῦχοντας ἐγκρίβεσθαι ἀσκεῖσθαι, τοὺς δὲ τῶν μεγίστων καὶ ἀληθεστάτων ὄργων ἀγωνιστὰς καὶ νικηφόρους ἰσομοίους ὁπόσοις αὖ τύχῃ νικᾶν ὑπὸ ἀρχῆς πιστῆς, τοῦτο δὲ ἅπασι καιροῦ συνιδεῖν· καὶ μὴ τρέφειν τοὺς μεγίστους τε καὶ μάλιστα ἅπασι δοτάτους εἰς ἅπαντων ἁπλίζειν τὰς ἀσκεῖσθαι, ὅπως δύνῃς ἐσῶτις ὑπάρχοιεν· τοὺτους δ' ἄρα καθάπαξ καὶ φιλοκρινήσαντες τὸ κοινὸν τῶν ἀρχόντων, οὐ χωρὶς ὧν εἰκὸς· οὐδ' ὥσπερ φιλονεῖν εἰκεῖναι μᾶλλον τοῖς ἄλλοις τοῖς ἐπὶ τῆς πόλεως μόνοις· ἅπερ οὐκ οὖσιν ὁμοτίμοις τὸ ἀρχαῖον· ἀλλ' ἐντιμῆς αὐτοὺς μέρει λείπεσθαι τὴν μετουσίαν τῆς πολιτείας, οὕτως ὑρόντες τινὰ καὶ διαβέντες αὐτούς, ἐγαγεῖν ἐπὶ τὰ πάθαπα τῆς ἀρχῆς· καὶ ταῦτα διαπρᾶξαντες, ἄλλος ἄλλα φιλοτέχνει ἀπειλήματα· πιστοῦν καὶ ὑπὲρ τῶν τειχῶν ἐβουλήθησάν τινα καὶ ἐπινοῆσαι· νῦν γὰρ ἄξιον εἶναι δοκεῖν· οὔτε γὰρ κατὰ τὴν λακεδαιμονίων αὐθάδειαν, ἀτείχιστον αὖ προσήκειν τόνδε τὴν πόλιν, οὔτ' αὖ τειχέρεις κατὰ τὴν βαβυλῶνος λαμπρότητα· εἶεν ἄλλησιν ὁπότερον ἐτείχισθα πρότερον ἢ ὕστερον ἅμα καὶ τοῦτον τὸν τειχισμὸν, ταυδιαὶ καὶ γυναικὸς ὡς ἀληθῶς ὄργον ἀπεφήνατ' ἂν τὴν μὲν γὰρ τῇ πόλει πλάσσειν τὰ τείχη δίον ἀπειρύθεσθαι τὴν φόβον τοὺς ἐπακόους, ἀγνοεῖν πεῖναι καὶ οὐ πρὸς τῆς ἄλλης δειλίας ἐνομίσατο· οἷον εἴ τις δι' ἀπόστασιν δεινοῦσθαι τοὺς ἑαυτοῦ δούλους φοβούμενος· τείχων τε μὴν οὐκ ἀμελήσατο· ταῦτα δὲ τῇ ἀρχῇ πλήθαλεῖν, οὐ τῇ πόλει· καὶ ἐπίστασθαι ὡς πρέωτα τὸ λαμπρὸν καὶ ὑμῶν ἄξιον· ὁρᾶτε τοῖς εἴσω τοῦ κύκλου· ἃ δὲ ῥᾳδία ἐστὶ τοῖς ἐκτὸς ἐπιβουλεύειν, μανῶν τινὰ καὶ ἐνιαυτῶν ἀξιόμενα βαδίζειν ἀπὸ τῆς πόλεως· ὑπὸ γὰρ τὸν ἐξωτάτω κύκλον τῆς οἰκουμένης ἀπειχῶς, οἷον ἐντειχισμῷ πόλεως δοῦπρον ἀγαγόντες ἔπρον δύκαμπτότερόν τι καὶ δυφυλακτότερον, ἐντεῦθεν τείχη προυβάλεσθε· καὶ πόλεις ἐφορείας ἰδεῖσθαι· ἄλλας ἐν ἄλλοις μέρεσι τεμεῖσαι οἰκήσειν, πύργους τε ὑπερβόλους ἀπῆς, καὶ τἆλλα κοσμήσαντες· ὡς τὸ δι' ἅπαντος κύκλῳ πεδείχει στρατιωτικὸν, ὡς πουδὲ δίκα παρασάγγαι λογίζομαι τοῦ περιβόλου τούτου τὸ περίμετρον· οὐδ' εἴκοσιν· οὐδ' ὁλίγω πλείους· οὐδ' εἷς ἂν δύνῃς ὁπόσον, ἀλλ' ὅσον ἀμφοτέρας τὸ ἐπακούμενον· καὶ φάσις ἐνδεινὴ· καὶ φρᾶτε αὖ· καὶ πρὸς ἑσπέρᾳ μεγάλη πλουτοῦσα νῆσος ἐπτὸς ἀπακλείουσι, τοῦτο πᾶν ἴζῃ, κύκλον καὶ περίβολον τῶν τειχῶν εἰπεῖν· τὰ δὲ, οὐκ ἀφαλτα· οὐδὲ πλίνθῳ ὀπτῇ δίδμηται· οὐδὲ κόνει γυλπὰ ἴσπκεν ἀλλ' ἴσπ μὲν καὶ ταῦτα νομιζόμενα ἐφ' ἑκάστων τῶν τοῦτων· καὶ μᾶλα πολλά· καὶ τοῖς λίθοις ὡς τὸ ὅμοιος ἔφερον κατ' οἰκίας πίχει, ἅμα καὶ ἀκριβῶς ἁρμοσμένα· ἄπειρά τι μεγέθη καὶ λαμπρὰ χαλκοῦ φιλοπόνως· ὁ δὲ δὴ πολὺ μείζων καὶ σεμνότερος κύκλος, πανὶ πάντα πάσιν ἀῤῥαγὴς καὶ ἄλυτος, πολὺ πάντας ὑπερλάμπων· καὶ οὐδεὶς τῶν πώποτε οὕτω παγείς· τοὺς τῶν τειχῶν προαναίζουσιν αὖδρις φυγὴν νομίσαντες· ἁρμοσμένοι πρὸς ἀπήλους ἐκείνῃ τῇ ἁρμονίᾳ, ἢ τοὺς μυρμήδονας ὅμηρος φησὶ πρὸς ὀνείπειν τοῖχον τοιεικάξων, πᾶσι τοῖς ὀργάνοις τοῦ πολέμου· σῶν ἰχῖ μὲν οὖν ἴσος ἀπήλοις τὰ κρατὴ, ὃς μέσον εἶναι μέσον οἴκον διῤῥιλεῖν· ἀπίδος δὲ ὑπὸ κιφαλῆς ἰζαρθείσα, μετωπείους αἰ δ' ἔχοντο δρομεῖς· πεσοῦσι τὸ τρίτον πίπτον τῶν κατ' ἄγυιαν ποιητῶν, ὡς τὸ καὶ τοῦτο ἰζίστῃ ἅπαντι καὶ τοῦτο δὴ τὸ ἀῤῥιπάδου κατάχαλκον, ὁρᾶν τὸ δίου τοῦτο φησὶς ἀληθὲς·

βόρακις

ἀσφαλτος πλίνθοι ὀπτὴ

μεσοι τοῦ ἴσου θαυμαστὴν ἐποίησατο τῷ μυθῳ τῶν ἄλλων αὐτῆς μᾶλλον δόξαν, ἀφ' ἧς τὸ πλήρωμα αὐτῆς ἄξιον εἰπεῖν καὶ τὸ ἔρωμαῖον εἶναι τριπλοῦν, οὐ πόλεως ἀλλὰ γένους ὄνομα κοινοῦ πᾶσι καὶ τοῦ πάντων οὐχ ἑνὸς τῶν ἄλλων ἀφ' ἑαυτῆς ἀρξάμενον καὶ τοῖς λοιποῖς· οὐ γὰρ ὡς Ἕλληνας καὶ βαρβάρους διαρεῖ τι τῶν τὰ γένη· οὐδὲ πλοῖα τὴν διαίρεσιν ἀπειργάσατο αὐτοῖς, οὐ λυσανδρεωτέρα τὴν πολιν παρεσκεύασε, καὶ ἀπὸ τοῦ ἴσου τὸ ἑλλην καὶ φίλον, ἀφ' ἧς ῥωμαίους τε καὶ οὐ ῥωμαίους ἀπεδείξατο. ἔπαθον δὲ τοῦτο καὶ αἱ πόλεις ἀγαπητὸν τὸ τῆς πόλεως ὄνομα· τοῦτο δὲ οὐ τὸ διηρημένον, πολλοὶ μὲν ἐν ἑκάστῃ πόλει πολῖται μέτοικοι· οὐχ ἥκιστα δὲ τῶν ὁμοφύλων, οὐδ' ἰδιότητος ἕνεκα πρὸς τὸν πόλιν· φεύγων δὲ οὐδεὶς δεῖται ἀπροστάτευτος ἔχων· ἀλλ' οἱ ἑκάστοτε χόρτον μίγνυσι καὶ δυνατώτατοι, τὰ ἑαυτῶν πατρίδος ἡμῖν φυλάττουσι καὶ διημῦν πόλεις ἔχεται· ἐνδιδύσι τε καὶ παρ' αὐτῶν ἑκάστας φιλοτιμίας δι' οὐδεὶς ἄμεινον τῆς ἀρχῆς· αὐτοὶ γὰρ ὑπέρξαι τοῦ μὴ φιλεῖν· ἃ πάσχειν εἰς τὸ μέσον καταβίβηκε καὶ παρακόνησις τοῖς δυνατωτέροις μὴ ἄρχεσθαι μᾶλλον, ἢ ἄρχειν ἐν τῷ μέρει· οὐ τίνυσι οὐδὲ μέτεσις ἐκ τοῦ ἀσυλλογιστοτέρου ὕστερος· διὰ γὰρ τὸ κοινὸν εἶναι τὴν πολιτείαν, κἀ ὅλον πόλεως μᾶλλον, εἰκότως οὐχ ὡς ἀφ' ἑτέρων, ἀφ' ὧν οἰκείων ἄρχοντες ἄρχουσιν ἐπὶ δὲ καὶ μέτεστιν αὐτῇ πᾶσιν ἄδεια τοῖς πηθεῖσιν ἐκ τῶν παρ' αὐτοῖς δυνατῶν, ἢ παρ' ἡμῶν ἐν αὐτοὺς ἐαυτὰ πλημμελῶς παρακινεῖν, ἀδύνατοι ἔχουσα ὀργὴ πικρὰ καὶ μωρία· οὔτε καὶ πίστει καὶ πλούτου εἰκότως τὰ παρόντα καὶ ἀρίστει καὶ συμφέρει· καὶ ἄλλως οὐ πλεῖστα ἔξιν· καὶ γέ γε μία ἀρχὴ πολιτείας ἅπασα συγκεκλεικυῖα· καὶ ὁ προσθεὶς δὲ κοῦ οὐ δυνατὸν εἶναι συμβῆναι, συνῆλθεν ἐφ' ὑμῶν ἐρᾶν τῆς ἀρχῆς ἅμα καὶ φιλονεικίας· καὶ μεγάλης γε· καὶ οὐ κατὸν ἄρχειν ἐγκρατεῖς οὔτε δὴ καὶ ἀφαιρεῖν φευγόντων πόλις· μόρα δὲ καὶ ἴλαι ἀσπαχῶν εἰσὶν ὅλων εἶναι φυλακή· καὶ οὐδ' αὖται κατὰ τὰς πόλεις ἑκάστω τῶν γενῶν πολλαὶ ἰσόρυθμοι· ἀλλ' ἐν ἀριθμῷ τῶν ἄλλων ἐν ταραρμόσει τοῖς χώραις· ὥστε πολλὰ τῶν εἰθισμένων ἀγνοεῖν ὅπου τε τίθησιν αὐτοῖς ἡ φρουρά· εἰ δέ που πόλις διὰ προβολὴν μεγέθους ὑπῆρξε τῷ δύνασθαι σωφρονεῖν καθ' αὑτήν, οὐδὲ πύστις ἐφίστησί τε τῶν ἄλλων τοῖς ὁμοίοις τι καὶ διαφυλάττων· καὶ γὰρ πᾶσιν ἡμῖν ἅπασι ἀπὸ μιᾶς τοὺς φόβους, ἢ παρ' ἄλλων ἄν τινες αὐτὸν λαμβάνειν· εἰκότως· ἄρχειν μὲν γὰρ ὅσῃ δύναμις, οὐ πάντων· ἄρχεσθαι δ' ἢ τῶν κρειττόνων ὁ δ' ἴσος φασὶ τοὺς· ὑπὸ δὲ ὑμῶν τῶν, καὶ πρῶτος ἀπεφάνω· ταύτης οὖν ἀρχῆς ἔχοντας καὶ οὐ πρότερον ἀξιώσαντ' ἂν ἄσπονδον εἶναι, ἢ οἱ πλείστης αὐτοῦ κυβερνήτου· ἀφ' ὅσον ἐπὶ πλεῖστον ἐν τοῖς αὐτοῖς ἀφήλων τι καὶ λίθων ἔχοντας πρὸς πτῶκας, οὗτος ὑμῶν ἅπασης ἐξέρ τοντας ἀεὶ πολλῷ φόβῳ καὶ προνοίᾳ, μήτε ἄσπονδόν τι τοῦτο τοῦ βραδέως· καὶ πρότερον ἂν δεῖσαι μὴ ὑφ' ὑμῶν καταλειφθῶσιν, ἢ ὑμᾶς ἀναστῆναι καταλήγειν· ἀπὸ δὲ ἀμφισβητήσεως ἀρχῆς τι καὶ πρωτείων ὑφ' ὧν ἅπαντες οἱ πρότερον συνῆλθεν γίνεσθαι πόλεμοι, ὡς πρῶτόν ἀφοσιοῦσθαι τὰ ἀπυχαίρουσιν, ἄσμενοι πόνων παυσαμένοι καὶ κακῶν· μετεγνωκότες ὡς ἄρα ἄλλως ἐσφαλμένοι· οὐδ' οὐδ' ἂν ἔτι πεῖσαι δύναιντ· οὐδ' ἀναμνήσκοιτ' αὖ· ἀλλ' ἀπέχουσι καὶ τὸν ἀμφίλυκον μῦθον, ἀδόμενα· πάντων· οἷον ἐπὶ τῇ πυρᾷ ἔδη κείμενα ἀπόλεσε, ὑπὸ τῆς πρὸς ἀηδίας ὄρφνης καὶ παραχῆς, ἄδουσα ἰδέξατο τὴν ἐπιστροφὴν καὶ ἐξαίφνης ἀνεβίωσεν· ὅπως δὲ ἀφ' ἑαυτοῦ ἀφίκοντο, νῦν ἔχουσιν φωνὴν οὐδ' ἴσασιν οὐδ' ἐνθυμοῦνται παρόντα θαυμάζειν· ἀπὸ τὸ πρόθασιν οἷον οἱ ἀφυπνωθέντες· καὶ αὐτὰ τῶν ὄντων ἃ τῶν ἀρτίως ἐώρων, ἐξαίφνης ταῦτα ἐνόησαν· καὶ ἐν αὐτοῖς γενόμενοι· τόλεμοι δὲ οὐδ' ἔτι ὥστε γίνεσθαί τι τοιοῦτον· ἀλλ' ἐν ἄλλων μύθων τάξει, τοῖς πολλοῖς ἀκούουσι· δ' ἐστὶ καὶ συμπλέκοιεν ἐπ' ἐλάττοσιν, ὅπερ εἰκὸς ἐν ἀρχῇ μεγάλης καὶ ἀμετρήτου παραυξάνειν τῶν ἐνδυστυχίαι λίβυων, ἢ κακοδαιμονία· ἴσον τοῦ τὴν ὀρυκτὰν θάλασσαν, ἀγαθοῖς παρεῖναι χρήσασθαι μὲν δυναμένων ἀπύχως ὡς τοῦ μύθου παχέως αὐτοῖ τι παρῆλθον καὶ οἱ τοῦ αὐτοῦ λόγοι· τοσαῦτα ἀρ' ὑμῖν εἰρήκειν, καὶ εἰ ἀτρίων, τολμεῖν· σὺ γὰρ οἱ χεῖς σκυτοτόμοι καὶ πλοῦτον, σίμιτον δ' ἀλίτανται καὶ ἴσασιν οὐδ' ὡς τοῦ ἐπὶ σκυτεῖς τραπώτης μιτισκάλασται, ὃς ἀρτίως ἦν γεωργὸς οὐδ' οἶσιν εἰ οἰκία πυνθάνεσθαι οἱ αὐτοὶ ὀλοφυρόμενοι οἰκουροῦσιν τρωνύουσιν, οὐχ οὕτως καὶ ὑμεῖς ἀπειμίξατε οὐδὲ πόθεν ἐπ' ἄλλων ὄντας, τραπομένους ὑπὸ τῆς χρείας γενέσθαι ἀπειμείξατε· οὐδ' ἐπαρίψατε τοῖς τολμίοις συγκαλεῖν ὑμᾶς· ἀλλὰ τὰ μὲν τοῦ τὴν ὅλην ἀρχὴν πικρὰ τὴν τοῦ τοιαύτην πολιτείαν, εἴρηται ὅτιν ἐγνωτε πρότερ· καὶ ὅτιν καταστάσεσθε· τοῦ δὲ τοῦ μαχίμου καὶ τῶν κατὰ τραπείας, νῦν καιρὸς εἰπεῖν ὅπως αὖ καὶ τοῦτ' ἐπιτοῦσα· καὶ ἵνα τάξιν αὖ τῷ ἀεί τι θαυμαστὸν ἄρχεσθαι καὶ ἡ τοῦ πόσοφία· καὶ παράδειγμα εἰς ὃ τὰ πολιτεῖς οὐκ ἔχει· μέχρι μὲν γὰρ τοῦ τὸ μάχιμον ἀσπαίρειν, καὶ ἀμφότεροι προῆλθον· καὶ ἰδόκουν τοῦ τοσοῦτον πρὸ ὠρεῖν, ὅπ αὐτοῖς ἰδίᾳ ἀπὸ τὸν ἄλλων ἰδρύσατο οἱ προτολεμοῦντες τὰς χώρας· ὥσ' ἦν καὶ ἄλλα πολλὰ παρὰ τοὺς ἄλλους ἰδόκουν εἶναι ἃ φασιν ἀμφότεροι σοφοί· τοῦτο δὲ ὑμεῖς κατὰ τὸ αὐτὸ γνόντες, οὐ τὸ αὐτὸν ἐπράσσατε· ἀπὸ τοσοῦτο καλλιον καὶ σοφώτερον αὐτοὶ διείλεσθε, ὥστε ἐν ἐκείνῳ μὲν τῷ σιδήρου μαπ, οὐκ ἦν ἴσον ἔχειν τῆς πολιτείας ἀφέλους, ἀφ' ἧσαν ἐν τῷ χείρωσι οἱ τραδοῦ μενοι ἴσον ἠσυχαζόντων· ἐνοι τροῦντες δ' ἀμῶνος· οὔκουν ἴσως νῦν ἰδέως εἶχεν αὐτοῖς· παρὰ μὲν δὲ

ἦσαν. ἄρχειν δ' αὐτοὶ ἐπ' ἀσφάλειαν ἦσαν. πειρώμενοί τε ἐφάλλοντο. καὶ πρῶτον μὲν φρουροὺς ἐπ'
ἔμπροσθεν εἰς τὰς τέλεις. οἱ τῶν μὲν ἐμπροσθεν χωρίων ἑκάστων καὶ εἰς οὓς ἐπέμποντο, οὐκ ἐλάττους ἀεὶ δὲ τῶν
βίων ἦσαν· ὑστέρους δὲ τρίους καὶ τοὺς μετὰ τοὺς φρουροὺς μόνους, ὡς πάντα πρὸς ἰσχὺν καὶ βίαν ἄγοντες. ἀμ-
φοτέρωθεν σφίζειν. μήτε τὰς τέλεις ἀσφαλῶς ἔχειν, καὶ προσέπεσθαι· καὶ τὰ κακὰ τῆς ἀρ-
χῆς, αἰτίων τοὺς ἀρχῆς ἀγαθῶν καρπώσασθαι· τὴν μὲν πρωτοτοκίαν, οὐ βίαιον· τὸν δὲ τῆς πρωτοτοκίας
δόξαν, ἰσχυροὶ ἔχοντας· εἶτα τὰ πρὸς τοὺς συμβαίνοντας διαπονουμένους, ἀεὶ καὶ διαφορουμένους, ἀσθε-
νεστέρους τε οἴκοι γίγνεσθαι, καὶ μὴ ἱκανοὺς τὴν ἑαυτῶν σώζειν, διὰ τὸ ἐντεῦθεν τὴν ἐπιρροὴν ἔχειν· οὕτ'
οὖν ἂν ἄρχειν ἐφίεσθαι τοὺς βαλέσθαι τὸ πιθανὸν αἱρεῖν τοὺς ὧν ἐπέμπετο, οὐχ ἑαυτοὺς τὸ μέγεθος
ἴσους κατιλιπεῖν· ἀλλ' ἦσαν ἐλάττους μὲν ἔξω ἐλάττους δὲ οἴκοι. καὶ ὃ πρώτιστον τὴν ἀρχὴν αὐτοῖς ἐς
ἃ πόρον καθίστατο οὐκ ἔχοντες τὰ πλοῦτεῖα δι' ὅπως αὐτὴν καθέξουσιν· ὡς τι τοῦμπαλιν ἐσόδων ἂν
ἐδέοντο. καὶ ἦν τὸ μὲν προσχωρεῖν, καὶ φόρου πρόσθεν τι καὶ πόθεν ἔχων τοὺς φόβους· οὐδὲν γὰρ ἄλλο, ἢ δίοι
πλέξομένοις ἐώκεσαν αὐτοὶ ἄρχοντων· καὶ τρυφῶν ἀπὸ τοῦ πρεσβεύειν· ἅμα γὰρ τῇ τέλει, τὸ κεφάλαιον ὧν
θύς ἐλαύνειν λυόμενον· καὶ πάλιν ἐς ταὐτὸ κατὰ τοὺς χρόνους κατέβη· εἶτα δ' οὔτ' ἰσχύειν αὐτοῖς συν-
φέρει συναρχομένοις διὰ τὰς ἀμβουλίας, οὔτ' ἀσθενεῖς εἶναι διὰ τοὺς παρὰ τῶν ἐξωθεν αὖ πολέμους·
καὶ ὅπως μὴ πλείον τῆς συμμαχίας· ἀλλ' ἐπρόβησα πρὸς αὐτοὺς παραπλήσιον, ὅπερ οἱ ἐν τοῖς πο-
δσὶν· τῇ μὲν, ἐς τοὔμπροσθεν ἄγοντες· τῇ δ' ἐς τοὔπισθεν αὖ ἑλκόντες· οὐκ ἔχοντες ὅπως χρήσονται τοῦ-
δὲ ὅτιον εἶναι τι καὶ μὴ εἶναι αὐτοὺς βουλόμενοι, αὐτοῖς μάλιστα χειριζόμενοί τε καὶ ἄγοντες, ἵνα ὡς πόδωσι
σιν εἰπεῖν οὐκ ἔχοντες· τὸ δ' ἀπὸ τῶν τελῶν ἀπόπτωσιν, ἅπερ γὰρ τοὺς ἀφεστηκότους αὐ-
τῶν, τοὺς λοιποὺς ἐν νῷ λαβόντας, ἀναγκάζειν ἴσως παραπήσιον τοιοῦτο, ὡς πρὸς αὐ-
τοὺς τοὺς ἀφεστηκότας, ἐφ' ἑαυτοὺς ἐπειρᾶσθαι καὶ οὐκ ἐλογίζοντο τοὺς τῆς ἐκείνων ὄντας μερί-
δας, τούτους ἐπ' αὐτοὺς ἄγοντες· ὃς οὐκ ἐλισσόμενος δ' ὃν καὶ αὖ ἴσον καταδηλοῦται τὸ τοῖς ἄλλοις
πᾶσιν ἐβουλεύειν ὡς τὰ καὶ τὰδε πυνθάνεσθαι ἐβούλοντο τι καὶ συνέφερε διαπράττοντο. βουλόμενοι
γὰρ τοὺς ἀφεστηκότας προσάγεσθαι, καὶ τοὺς παραμένοντας αὖ ἐπέρειν ἀφίεσθαι· ἐδήλουσαν
γὰρ αὐτοῖς ὅτι μόνοντες μὲν, ἐπ' ἀμηλους ἢ παρέξουσιν αὐτοῖς· κρινεῖ δ' ἅπασιν ἀπόστασις, ἐλάττους
βιβαίως ἴσονται οὐ γὰρ καταλείψουσι πλοῦτον τε, δι' ὧν λαφύσσονται· ὡς τι πρὸς τοῦτο πᾶν αὐτοὺς κύ-
σαι φαυλότεροι τῶν ἀπόντων συμμάχων, ὅσοι μὲν, καθ' ἑαυτοὺς ἕκαστοι ἀπεχώρουν· οἱ δὲ, κοινῇ ἀ
πόστασιν ἐξ ὧν ἔπραττον εἰσι γοῦντο· οὔτε τότε ἀρχῆς οὕτω τάξις ἦν· οὐδ' εἰσὶ τις αὐτὴν ἐδίωκον ἀλ-
λὰ καὶ πᾶν μᾶλλον καὶ δίον ἐχάτας καὶ κλέπτους ἔχοντες, οὐκ ἠδυνήθησαν οὐδ' αὐτοὶ ταῦτα διασώσα-
σθαι διὰ τὴν τοῦ ἄρχειν ἀπειρίαν τε καὶ ἀδυναμίαν· οὔτε φιλανθρώπως ἄγοντες τὰς τέλεις, οὔτε ἐγ-
κρατῶς ἔχοντες δυνάμενοι· βαρεῖς ἅμα καὶ ἀσθενεῖς ὄντες· πλουτοῦσι δ' ὧν γυμνωθέντες κατὰ γῆν ἁλ-
σκεσθαι κολοιόν, μόνοι πρὸς ἅπαντας ἐμάχοντο· τοῦτο μέντοι τὸ τοὺς προσθεν ἅπαντας ὡς εἰπεῖν ἀ-
θρόους διαφυγόν, ὑμᾶς ἐπαίνου μόνοις ὑμῖν καὶ πλουτεῖσθαι καὶ θαυμαστὸν οὐδέν· ὡς πρὸ γὰρ τῶν ἄλ-
λων πραγμάτων ὧν τοῖς ὕλαις ἅπασιν ἀπίχθαι, οὕτως ὅτι ἀρχὴ μεγίστη καὶ δύναμις διαφέ-
ρουσα συνίστη, τότε ἐπ' αὐτῇ καὶ πίχθη συνεπίπτει τε καὶ συνεισέλθει· καὶ ἀμφοῖν δ' ἐξ ἀγκλῶν ἐφαλοῦν
θη· διὰ μὲν τὸ τῆς ἀρχῆς μισεῖσθαι, καὶ ἡ ἐμπειρία αὐτῆς ἀναγκαίως πλησιγίνετο· διὰ δ' αὖ τὸ ἄρχειν εἰδέναι,
δίκαιως ἅμα καὶ εἰκότως ὑπῆρχε· τοῦτο δ' ἦν καὶ πλὴν μόνον τῶν ἄλλων ἰδεῖν ἀξιοθαυμάστου,
τὴν πρὸ τὴν πόλιν ἀπίαν· καὶ τὴν τῆς διανοίας μεγαλοπρέπειαν· ὡς οὐδεμίαν οἰκεῖος αὐτῇ τῶν πάντων·
διελόντες γὰρ δύο μέρη πάντας τοὺς ὑπὸ τῆς ἀρχῆς, τοῦτο δ' εἰπεῖν, ἅπασαν εἰρήκασι τὴν οἰκουμένην,
τὸ μὲν χαριέστερόν γε καὶ γενναιότερον καὶ δυνατώτερον, πᾶν τὸ χρῆ πολιτικὸν ἦ καὶ ὁμόφυλον πᾶν·
ἀπεδέκατο· τὸ δὲ λοιπὸν, ἠπεῖκόν τι καὶ ἀρχόμενον· καὶ οὔτε βάλατταν διείργει τὸ μὴ εἶναι πολίτην,
οὔτε πλοῦς τῆς ἐν μέσῳ χώρας· οὐδ' ἄσπα, καὶ ἀφεῖται διήρηται ἐν ταὐτῷ· πρόκειται δ' ἐν μέσῳ πᾶ-
σι πάντα· ξένος δ' οὐδεὶς ὅστις ἀρχῆς ἦ πίστεως ἄξιος· ἀλλὰ καθίστηκε κοινὸς τῆς γῆς δημόκρατος
ὑφ' ἑνὶ τῷ ἀρίστῳ ἄρχοντι· καὶ κοσμητὴ· καὶ πάντες ὥσπερ εἰς κοινὴν ἀγορὰν συνιασι πυθόμενοι τῆς
ἀξίας ἕκαστον ὅσπερ δὲ πόλις τῆς αὐτῆς ὁρίοις καὶ χώρας ἐστὶ, τοῦτ' ἦδη ἡ πόλις τῆς ἁπάσης οἰκουμέ-
νης· ὡς πρὸ αὖ τῆς χώρας ἄγυ κοινὸν ἀπόδειγμα· φασὶν αὖ πόλοικους ἅπαντας ἢ κατὰ δῆμον
οἰκοῦντας ἄλλον χωρον, εἰς μίαν ταύτην αὐτὸ πόλιν συνέρχεσθαι· ἢ δ' οὐδὲ πώποτε ἀπεῖπεν· ἀμ-
ὡς πρὸ τὸ τῆς γῆς εὖ φέρει πάντας, οὕτω καὶ ἡδέ· δ' ἔχεται μὲν τοὺς ἐξ ἁπάσης γῆς ὡς πρὸς
κτημοὺς βάλαττα· κοινὸν δ' αὐτῇ καὶ τοῦτο πρὸς τὴν βάλατταν ἐστίν· οὔτε γὰρ ἐκείνη μείζων ὑπὲρ τὰς
ἐμβολὰς τῶν κτημῶν γίγεται, ὡς συνεμαρμόσθου τοῦτου αὐτοῖς εἰς ἓν, αὐτὴν ἔχειν τὸ μέγεθος
τῇ δ', ὑπὸ μεγέθους οὐδὲν ἐπίδηλον· ὡς πρὸ δοῖ ἐν τοῖς κόλποις δὲ χόμενοι πάντα, οὐ κρύψασα ἔ-
χει· ἐξίον τῶν καὶ εἰσίον τῶν ἴσα οὖσα τε καὶ φανομένη· καὶ τοῦτο μὲν δὴ τοῦ λόγου ὑπερβολικοῦ οὔ-
τω, παρεθείχω· ὅπερ δὲ ἐλέγομεν, μεγάλοι μεγάλως ἐμπεπρήσατο τὴν πόλιν· καὶ οὐκ ἀσπασμένοις

μετοι

καὶ διδοὺς μὴ δόξω μετρολογεῖσθαι· οὐμὲν, ἀλλ' ὅσῳ καὶ ἀρτίως εἶπον, ὡς οὐκ ἴσα ἴσοις παραβάλλων δίεμι· ἀλλ' οὐκ ὄν τον ἑτέρων παράδειγμα λον, αἰαγκάζομαι τῆς οὔσι χρῆσθαι· εἶπα καὶ πολλοῦ τοῦτο μὲν αὐτὸ θαυμάζειν καὶ δεικνύειν, ὅπου οὐκ ἔστιν εὑρεῖν ἴσα τοῖς ὑμετέρους ἕτερα· οὐδ' ἐγγὺς ἀλλὰ πάντα ὁρῶ τοὺς τῶν ἀπεραύπε παρημμένη δι πικαῦπα παρεξετάσαι· ὁπωσίκα ἴσον ἐχειμεν μηποτ' οὖσαι οὐκ ἴσμαι τε δεῖν· οὔτ' γε οὐδὲ θαυμαστὰ ὁμοίως ἂν ἦν, εἴπαι ἔχοιμεν ἅπερ ἔρρια· καὶ μὲν οὐδ' ἐκεῖνό γε ἀγνοῶ· ὅτι ταῦτ' ἔπ φαυλότερα ὧν ἀτίως ἐξόπασα, πολβολῆ πὲ ἀρχῆς καὶ ὅγκω πραγμάτων φανεῖται πὰ ἑλληνικὰ τῶν βαρβαρικῶν· ἀλλὰ τοὺς μὲν βαρβάρους τοὺς πολυούσας κὴ πάσης δυνάμεσιν ἠρῶθαι λέσθαι· τοὺς δ' ἕλληνας σοφίᾳ καὶ σωφροσύνῃ παρελθεῖν, μέγα μοι δοκεῖ κὴ πασπλεῖς ἐς ἀρετῆς εἶναι λόγον· κὴ πασῆς ἀγώνισμα λαμπρότερον. τοῦτ' οὖν ἐφ' ἑαυτοῖς ἔχομαι, ὅπως ἐκεῖνοι κὴ πολλοῖς οὖσι τοῖς ἑαυτῶν ἐχρήσαντο πρὰγμασι· καὶ φανῶσι πολὺ μᾶλλον πρότερα διασῶσασθαι, μὴ δυνηθέντες, ἢ λον τὸ σῶσαι σόμενον ἐς τὴν ὑφον· ἔπραξαν γὰρ πᾶσι τὰ ἀρχῆς καὶ ἡγεμονίας, ἀθηναῖοι καὶ λακεδαιμόνιοι· καὶ ἦν αὐτοῖν ἡ δύναμις, ἡνίκ' ἦν ἡ θαλαττα· καὶ τῶν κυκλάδων ἀρχειν· καὶ πὰ ἄπι ἰράκης ἄρχειν· καὶ πύλας· καὶ ἑλλήσποντον· καὶ κορυφάσιον· καὶ ταῦτ' ἦν ἡ δύναμις· καὶ ἐπαίδευον δὲ πρὰς πλῆσιον, ὥς πρὸς ἑῖπε σώματος ἄπαυμῶν γενέσθαι κύριος, ὅτυχάς πας καὶ ἄκρα λάβοι αἰ πὸ ὅλου πῦ σώματος, καὶ ταῦτα ἴσχειν οἷοιτο ἄπρ ἐβούλετο· ὡς δι, κἀκεῖνοι· ἡγεμονίας ἄπαυμήσαντες, νηὶ δία καὶ ἀκρας ἄπι θαλαττης· καὶ λιμένας· καὶ τοιαῦτα ἰσχυρώσαντο· καὶ κατατρίψασαι πρὸς τὴν θαλαττα· ὀνειρο πλάσαντες ἡγεμονίαι μᾶλλον, ἢ κτήσασθαι δυνηθέντες· γενόμενοι δ' ὅμως ἄπι καιρῶν ὡς πρὸ ἐν κλόνου πρὸ δῶ ἄπασα τοῦ ἑλλήνων ἑκάτεροι, οὐδ' εἷς μίαι ὡς εἰ σεῖν γενεᾷ δισώσαντο τὴν τάξιν· οὔκουν ἀμέμπτως γε· ἀλλὰ τοῦτο δὲ τὸ λειγόμενον, τὴν καδμίαν νίκην ἐνίκων ἀμόλους πρὸ τῆς ἡγεμονίας· ὥς πρὸ οὐκ ἀξιοῦντες τοὺς ἑτέρους μόνους μισεῖσθαι ἀεὶ οἱ ἕτεροι, ἀλλ' αὐτοὶ πῦ μέρους μᾶλλαμβαίειν· τοῦτο μὲν γὰρ λακεδαιμονίων εἷς ὀτμῶν οὖ ἐδίδαξε τοὺς ἕλληνας, ὥστ' ἀπαλλαγέντας ἀπ' αὐτοῦ ἑκόντας μόνους, ἑαυτοῖς ἑτέρους ἀρχοντας ζητῆσαι· δόντες δι αὐτοὺς ἀθηναίοις ὡς χρόνος οὐ πολὺς διῆλθε, μετέγνωσαν· οὔπω τῶν φόρων φέροντες τὴν ἀμετρίαν, οὔπω τοὺς ἐπὶ τῇ τοῦ πων προφάσει παρακλέοντας αὐτοῖς· αἰάσασθαι πρὸ μενοι, κὴ καὶ ἕκασα ἐπισωρεῦσαι ἀθήνησι πρῶ τῶν παρ' ἑαυτοῖς ἢ φέροντες λόγον κλερούχων τ' ἐφ' ἑσπέρᾳ ἐπὶ τὴν γῆν πεμπομένων, καὶ παρὰ τοὺς φόρους ἀργυρολόγων ἔπρυ χρεία κατάχοι πέρα, προσέπ ταῖς πάλαι πόλεις ἐλευθέρας ἔχειν οὐδυνάμενοι, καὶ ἄπι τοῖς δημαγωγοῖς ὄντες τοῖς ἐκείνων δῆκα χεῖρον φερομένοις ὁρῶσι· στρατεύεσθαι πὰ αἰαγκαζόμενοι στρατείας νῦκ αἰαγκαίας ἐν ἱερομηνίαις καὶ ἐορ ταῖς πολλαῖς· ὡς δ' ἐπεῖν ἁπλῶς, οὐδὲν πλημμῦρον τῆς προφάσεως ἀπολαύοντες, αὐτὸ που τοῦτο ἄξιον ἦν ὑπομεῖναι δυσχερέσιν τοῖς δ' ἐκ τούτων τοὺς ἀθηναίους οἱ πολλοί, καὶ πρὸς τοὺς λακεδαιμονίους πάλιν μεταστῆσ τὸν αὐτὸν πρόπον δὴ πρότερον ἀπ' ἐκείνων πρὸς τοὺς ἀθηναίους, τὸν αὐτὸν πρόπον ἀπ' ἐκείνων πάλιν ἐξαπατήσασι· προεῖπον γὰρ ὑπὲρ τῆς τῶν ἑλλήνων ἐλευθερίας πολεμήσειν ἀθηναίοις, καὶ τοῦτο προσχόμενοι τοὺς πολλούς, ἐπειδὸ καθεῖλον ἐκεῖνοι πὰ τεῖχε, καὶ κύριοι τῶν πραγμάτων καὶ τοῦ τοῖχα ποιεῖν ἐγένοντο, τοσοῦτον ὑπεξεβάλλοντο, ὥς πε τυραννίδας ἐν πάσαις ταῖς ἑλλησίσι πρλίσι καταστήσαι· ἃς προεῖπον διφήμους δι κ ἀρχίας· καὶ μίαι καθ' ἑκάστης τὴν ἀθηναίων δύναστείαι, πλλαὶς πὰς παρ' αὐτῶν αὐτεσῶν· ἃς οὐκ ἀθέντες οὐδ' ἐν ἀπάρτῃ δι πλοις καὶ κῶς ἑκάστους ἀφεῖλον· ἀφ' ἑνὸς τοῖς τῆς ἑκάστου χωρίοις σῶν χῶς ἰδρυθέν, καὶ ὅσον συμπαρεμβάλων· ὥστ' ἀρχόμενοι πῦ πλίου προεῖπον τοῖς ἕλλησι ὅτ' ὑπὲρ τούτου πολεμήσουσιν ἀθηναίοις ὅπως μείζω καὶ πείω σφᾶς ἐκείνων κακὰ ἐργάσωνται, καὶ σ' εἴασιν ἐλευθερίαν αὐτοῖς ὄντα πὰ ἀ ἐκείνων, μὰ αὐ αὐτοὺς ἄμενον βιβαῶσαι τὴν ἐπαγγελίαι· κὴ γὰρ οὕτω ὁ πῶτο μὲν δύὸς ἑνὸς φυγάδος· κατ πλεί ρητο δι ὑπὸ βηβαίων· ἐμασοῦντο δι ὑπὸ κρεπβίων· ἐμπάπατο δι ὁ θαλαττα τῶν ἀρμοτῶν ἐκ πατόν των, ἅ πι αἰ ρρόων καὶ οὐ κατὰ τοῦνομα ἐγκαπαβίπτων τι καὶ ἐχ πταν τὰς πόλεις· ἐπειδὴ τ' ἐκείνων ἀδικήμασι καὶ τῷ μίσει τῷ διὰ ταῦτα ἐς αὐτοὺς παρὰ τῶν ἑλλήνων, αὐξομένης βηβαίοις ἐπράτησαν αὐτῶν τὴν ἐν λδικίᾳ μάχην, ὅπῃ πλακεδαιμόνιοι ἐκρὸν ὧν ὅσαι, καὶ ἐβαίους οὐδεὶς ὦ φίρεν ἰδύνατο μίαι μάχην ὧν τυχήσαντας· ἀλλὰ τί φαίεν λισι πλοῦν; ἢ πὴν καδμίαν αἰ χισθαι μᾶλλον, ἢ κιπρατικίναι λακεδαιμονίων· οὕτως ἐμισήθησαν· καὶ ταῦτα οὐδ' ἦρυ κατηγορίας ἕτερα κριτῆς τῶν ἑλλήνων συτισκλασαμεν· ὥς πρὸ ὁ θαυμαστὸς ἐκεῖνος ὁ τὸν πρ καίρων τρισσας· μὴ πε αἰάγκη τοιοῦτο γίνοιτο· ἀλλ' ἐκεῖνο ἄπαδεικνύναι βρύλομαι, ὅπου ἐν προὑμῶν ὃν τ' ἄρχειν ἀδίκαι· εἰ γὰρ ἦν, ἐν τοῖς ἕλλησιν ἦν αἰ· οἱ πεῖσιν δ' ἦρυ πάντ' ἄλλων σοφία δίκης γ καὶ ἀλλὰ καὶ τοῦτο ὑμῖ πρόν ἐστιν ὄφελμα καὶ ὁρῶ τοῖς ἄλλοις ἐπεισπλέον· ἐπεὶ τοῦ λιχεῖν, ἐπ' ἀθηναίων κινδυνεύ καὶ πρὸ πάντων εἶπ εἶ πρέ τον ἑλλήνων ἀληθὲς εἶναι ἐπεὶ τοῖς μὲν ἄρχουσιν αὐτοῖς ἐπ' ἴσου καὶ πρατῆσαι πρᾶσις καὶ λυδύς· καὶ πλοῦτον καὶ πόνους ὑπομεγκεῖν, ἀγαθοὶ πασῖν μᾶλλον

καδμία νίκη·

μέτρῳ λαβεῖν τὸ ἐν τοῖς αὐτῶν· ἀλλ' οὗ μὲν πεπαίρεται τοῦ πρόσω ἀρχή, ἐντεῦθεν ἀρξαμένου βαδίζειν πρὸς ἑαυτὸν πολὺ πλείων ἐστὶν ὁ λοιπὸς τόπος ἐκείνου πάσης· ἐκφύγει δ' ὑμᾶς οὐδέν· οὐ πόλις· οὐκ ἔθνος· οὐ λιμήν· οὐ χωρίον· πλὴν εἴπαμεν ἆρα ἀχρηστίας καὶ πίγωπι· ὄρυμα τι θαλάττιον· καὶ νεῖλου καταράκτας καὶ λίμνη μαιῶτις ἃ τοῖς πρόπερον ἐν πλάγιοις ἀκούεται, ἴσα καὶ αὐτοῖς ἐχέτω τῇ δὲ τῇ πόλει· ὅτι μὲν ἐπίσημον πᾶσιν ἐστὶν ὁ λόγος τῶν λογίων· μὴ δ' εἶναι τὸ παρὰ πᾶσι φανὲν μηδὲ ῥηθὲν τὴν γῆν, ποιητὰς δὲ διόρθωσιν πνεύματα, τύχας ἀγωνίας εἶναι ἃς ποιοῦσι θεῖναι, τοῦτον οὕτω καλῶς ἀφορίσαι, ὃς τὸν οὐδὲ ἐν τούτοις ὑμᾶς διέφυγεν· τοσοῦτο δὲ οὗσα καὶ τηλικαύτη τὸ μέγιστος ἡ ἀρχή, πολὺ μείζων ἐστὶ τῇ ἀκριβείᾳ ἢ τῷ κύκλῳ τῆς χώρας· οὐ γὰρ μυσοὶ τὴν βασίλειαν ἐχοῦσιν· οὐδὲ σάκαι οὐδὲ παῖδαι· οὐδ' ἄλλοι μισθοὶ· οἱ μὲν, βίᾳ ἐσακισμένοι· οἱ δὲ, ἀποστάντες· λιφθέντα δ' οὐδὲν ἀμύνοντες· οὐδ' ἀκούει μὲν ἡ βασιλίς γῆ, ἔστι δὲ παῖς τῶν ἔχειν αὐτὴν δυναμένων· οὐδὲ σατράπαι μάχονται πρὸς ἀλλήλους ὥς τοῦ οὐκ ὄντος αὐτοῖς βασιλέως· οὐδὲ τέλεις· ἀμὲν, πρὸς τύπους· ἢ δὲ πρὸς ἐκείνους δίδονται καὶ ἃς μὲν πᾶς, ἐκ πίστεως φέρουσι· ἐκ δὲ τῶν, ἐκ πάσης, δηλονότι ὡς τοῦ αὐλῆς πρόβολος ἐκκεκαθαρμένος, οὗτος ἂν πᾶσα ἡ οἰκουμένη χορεῦσαι ἀκριβέστερον ἢ φύγοι τὸν χορὸν μένουσα τὴν ἅπασαν ἁρμονίαν τὴν ἀρχήν· οὕτω καλῶς ὑπὸ τοῦδε τοῦ κορυφαίου ἡνιόχου συγκροτεῖται· ὑπὸ πάντων δὲ τῶν πάντα χοῦσον ἀρχεται· καὶ οἱ μὲν κατὰ μισθοὺς ἐν τοῖς ὁρίοις, πανταχόθεν τῶν ἐν τοῖς κοιλωτάτοις πεδίοις, πρόσω τὸ μὴ αὐτὰ πίεσθαι· οἱ δὲ τῶν πεδίων τῶν διδύμεσιν κληροῦχοι τε καὶ οἰκήτορες, ὑμέτεροι γεωργοί· ὄφειος δὲ καὶ νῆσος, οὐδὲν ἧττον διακείμενα· ἀφ' ὧς τοῦ μία χώρα σῶμα χὸς καὶ ἓν φῦλον, ἃ πάντα ὑπακούει σιωπῇ· πάντα δὲ ἧττον τάγματος καὶ ῥύματος πλεῖται ῥᾷον, ἢ τις αὖ χορδὴν μέλει· καὶ πηγὴ σαδόξα, ἀρχὴ δόξα καὶ πέρας ἅπαν· οἱ δὲ ἄρχοντες οἱ πεμπόμενοι ἐπὶ τὰς πόλεις τε καὶ τὰ ἔθνη, τῶν μὲν ὑφ' ἑαυτοῖς, ἕκασα ἄρχοντές εἰσι· τὰ δὲ πρὸς αὐτοὺς τε καὶ πρὸς ἀλλήλους, ὁμοίως ἅπαντες ἀρχόμενοι· καὶ δ' ὅτι καὶ τοῦτο φαίης ἂν αὐτοὺς τῶν ἀρχομένων διαφέρειν, ὅτι πρῶτοι δεικνύουσιν, ὅπως ἄρχεσθαι προσῆκε· τοσοῦτος ἅπας ἐνέστακται φόβος ἢ μεγάλου ἄρχοντος καὶ τὰ παῖδα πρυτανεύοντος, ὥς τι μᾶλλον μὲν ἐκεῖνον δέδιεν νομίζουσιν ἃ πράττουσιν, ἢ φᾶσι αὐτούς· μᾶλλον δὲ διδάσκουσι καὶ ἀμελοῦνται, ἢ τὴν διατοῦτον αὐτὸς τὸν αὐτοῦ παρόντα, καὶ ἐφεστικότα καὶ κιλλίονα· οὐδὲ εἰς δὲ ἐφ' ἑαυτῷ πλικοῦσιν φρονεῖ, ὅστις τοῦνομα ἀκούσας μόνον, ὅσος τ' ἐστὶν ἀτρεμεῖν· ἀφ' ἁπάντας ὑμετέρους καὶ σίβει· καὶ συνάχεται δὲ πλὴν δ' ἀχὴ· τὴν μὲν, ὑπὸ αὐτῆς βιαίς· τὴν δὲ αὐτῷ ἑκείνῳ πρὸ τῶν ἑαυτοῦ· εἰ δ' ἐστὶ καὶ μακρὸν ἐνδοιεῖν πρὸ δ' ἑκάστοτε καὶ αἰτήσεις, ἃ κοινὰς ἢ ἰδίας· τῶν ἀρχόντων εἴπωμεν ἆρα ἄξιοι εἶεν, ὡς ἐκεῖνον ἐκπέμπουσιν οὗτοι, ἱερώτατος τόδε τοῦ εἶναι· καὶ μένουσιν ἕως αὖ ἀποσημήνῃ οὐχ ἥκιστον, ἢ διδάσκαλον χορός· ὥς τι οὐδὲν δεῖ φείσεσθαι πρὸ τοῦ πάντα τὴν ἀρχὴν ἅπασαν· οὐδ' ἄλλο τι ἐν ἄλλοις γιγνόμενον, τὸ καθήκαστον βεβαιοῦσθαι ὅτι πίστιν τὴν γῆν ἅπασαν· ἀλλὰ μάφια· ἀλλὰ καὶ μένειν ἅπασαν ἄγειν τὴν οἰκουμένην διὰ παντὸς· ἐμὲ δὲ, μικρὸν φλαῦρος γραφεῖσα, καὶ πωρεῖν ὥς πρὸ τῶν φερόμενα· ὃ δὲ πάντων ἄξιον ἀγαθαί τε καὶ δυναμένειν, καὶ χάριν ἐκτείνειν καὶ λόγων καὶ ὄργων, τοῦτο νῦν εἰρόσθαι· τοσοῦτον μὲν γὰρ ἔχοντες τὴν ἀρχὴν, οὐ λοιδ' ἐγκρατῶς καὶ κατὰ πολλὴν ἐξουσίαν ἄρχοντες, ἐκεῖνο καὶ πολὺ μέγα γενικὰ πᾶ παντελῶς ὑμῶν ἐστιν ἴδιον· μόνοι γὰρ τῶν πάντων ἐλευθέρων ἄρχετε· καὶ οὐκ ἄρια δ' ἴδιά ταῦτα φέρει· οὐδὲ φρυγία, φαρναβάζω· οὐδὲ λύγυπος ἐπέρφ, οὐδ' ὡς πρὸ οἶκος τοῦ δ' ἑνὸς ἀκούει τὸ ἔθνος, ὅπου παρεδόθη δουλεύειν· οὐδὲ αὐτῷ ὄντι ἐλευθέρῳ· ἀλλ' ὡς πρὸ οἱ ἐν ταῖς κατὰ μίαν πόλεσιν, οὗτοι καὶ ὑμεῖς· ὡς πρὸ ἑνὶ μᾶ πόλει πάσῃ τῇ οἰκουμένῃ πολιτευόμενοι, τοὺς ἄρχοντας καθίστατε ἐπ' αὐτοῖς· ὅσον ἐξαρχεσθῶν ἄπο προστάσσα καὶ προνοία τῶν ἀρχόντων, οὐκ ἄπο τῷ διατοτάσεται εἶναι· ὡς πᾶσι χωρεῖ μὲν ἄρχων ἄρχοντι, ὅταν αὐτοῦ ὁ χρόνος ἐξίκηται· καὶ οὐδ' ἀπαστησει ἐφ' ἵας· τοσοῦτ' ἀπέχει τοῦ διεκπίπτειν ἄγαν, ὡς αὐτοῦ τῆς χώρας οὔσης· ἐκκλίνει δὲ ὡς πρὸ ἴφεσις ἐκδηοῦσης δίκας τινὸς, οὐ δικαίλαπόνων ῥιζαμένων φόβῳ πρὸ τῆς κρίσεως, ἢ τῶν τρωυμένων γίγνεται· ὡς πᾶσι τοῦτο τοῦ αὐτοῦπα ἄρχεσθαι τοὺς νῦν ὑπὸ τῶν πεμπομένων, ὁρῶσα αὐτοῖς ἀρίσκει· πῶς οὖν ταῦτα οὐκ ἐν ταῖς τύχαις ἀπὸ πάσης δημοκρατίας· οὔκουν ἐκεῖ ἐξεστι μᾶλ τὴν ἐν τῇ πόλει φῦφον ἐπεχεῖσαι ἐλθεῖν ἄλλοσε· οὐδ' ἐπ' ἄλλους δικαστὰς· ἀλλὰ στέργειν ἀνάγκη τοῖς ἐγνωσμένοις· εἰμὴ τις ἐστὶ μοῖρα τόλμης ὡς τι προσδεῖσθαι δικαστῶν ὑποφορίων παρὰ τὴν ἀξίαν ἢ καὶ δίκοπα μὴ κρατήσαντα· μὴ δὲ τῷ γενικῷ σθαι ἀλλὰ μὴ ἐκ δικαστὴς ἔτι πρὸς μέγας ἐστὶ οὗ τοπ οὐδὲν ἐκφύγει τῶν δικαίων· καὶ ταῦτα δὴ πολλὴ καὶ δυσχίμωι ἰσότης μικροῦ πρὸς μέγα· καὶ ἀόζου πρὸς ἔνδοξον· καὶ πένητος δὴ πρὸς πλούσιον· καὶ γενναῖον ἀγεννοῦς· καὶ τὸ τοῦ ἐκδόδου συμβαίνει· ῥᾳδία μὲν γὰρ βριαδ· ῥᾳδία δὲ βριάοντα χαλεπῶς οὗτος ὁ δικαστὴς τι καὶ ἡγεμών· ὅταν αὖ τὸ δίκαιον ἀγωνῶς πρὸ πνεῦμα ἐν νηΐ· οὐδὲ πω μου ἐῶ μὲν μᾶλλον, πάντα δὲ ἧττον χαρίζόμενον τι καὶ παρατέμνει· ἀλλὸ τα γίνοιτ' ἀεὶ, τοῦτον ὁρᾷ ὡς ὠφελοῦν· δίκαιμα δὲ καὶ τὰ ἐλλείποντα ἐπεδέχθη ἐν ταῖς ἐγενόμεν τοῦ λόγου· ἀρχόμενος μὲν καὶ

ὅταν γὰρ ὑφ' ἁπλῆν ὡς δι' ἱερμίας ἀφικόμενοι. ἅτε μὲν ἀπέλαυον τῆς ἀρχῆς κατὰ τὴν οἰκείαν σοφίαν. ὃς πρῶτος εἰς τὸν λίγητα κύρω, δυσχεραίνοντι τὴν πολλὴν πλάνην, δεῖν αὐτὸν καὶ αἰσχύνεσθαι παπαχρῆ πρὸς τοὺς τῆς ἀρχῆς ἑκόντα καὶ ἄκοντα εἰ μὴ λοι βασιλεύειν, ὁρῶντα εἰς τὴν βύρσαν, ὡς ἐφ' ἅμα αὐτῆς βαίνοι, πανταχῆ ἐγίγνετο καὶ τῆς γῆς ἔλαυνεν, ἀφ' ὧν δι' ἀπαλλαττοίτο, αὖθις αὖ ἵστασο. καὶ πάλιν πανταχοῦ ἐπανεστῶτο. μᾶλλον δὲ πᾶσαι αἱ βασιλεῖς καὶ σκυλῶν τῶν νομάδων τὸ σοῦ τὸν δίφθερον, ὅσον οὐκ ἐφ' ἁμαξῶν πρήσασα. ἀλλ' ἐφ' ἅρματα ζῶν. νομάδες πᾶσαι βασιλεῖς καὶ πολλαὶ πᾶς διὰ τὴν ἀπιστίαν καὶ τὸν φόβον τῆς ἐν ταυτῷ καὶ ὁρᾶς. πιέζοντες ὡς ἀληθῶς ὥς παρὰ πᾶσαν τὴν ἐαυτῶν χώραν. καὶ τοῦτο κρατοῦντες τῶν μὲν βαβυλῶνα. πάλιν δὲ σοῦσα. εἰ πεῖν βάπτα οὐχ ὅσους αἰ ἀεὶ κατέχειν εἰδότες. οὐδὲ τιμιλεποῦντες ὥς παρ νομεῖς. καὶ γὰρ τοιαῦτα ἂν ὡς ἀληθῶς, ὥς παρ ἀπίστουν τῶν μὲν αὐτῶν εἶναι τὴν ἀρχήν. οὐ γὰρ ὡς οἰκείων ἐφρόντιζον. οὐδὲ ηὔξουν εἰς κάλλος καὶ μέγεθος, οὔτε τὰς πόλεις, οὔτε τὰς χώρας. ἀνὼς ἀφοῖ εἰς μὴ προσήκοντα ἐμπεσόντες. ἀνάχρως καὶ κακῶς ἀπώλισκον. τοῦτο ζητοῦντες, ὅπως ἀσθενεστάτην ἄρξουσι. καὶ ὡς παρ ὁ παρ μαφορῶν ἀμελλώμενοι πρὸς ἀλλήλους, ὁ δ' ὕπερος ἀεὶ τὸν πρόπερον κατὰ τοὺς μεταλλοὺς ὑπερβαλεῖν ἐπέρᾶτο. καὶ ἦν ἀγώνισμα, ὡς πλείστους ἀποφαίνειν καὶ ὡς πλείστους αἰχμητὰς πρῆσαι οἴκους καὶ δήμους. καὶ ὅρκους ὡς πλείστους ὀμόσασθαι, ταῦτα πάντ' ἦν τῆς πολλοῦ δυνάμεως ἀπέλαυον. καὶ αὖ πάντες αὖ παρέσθαι φύσεως νόμος δίπαιζι. μέτα καὶ ἀπαβουλαὶ ἐκ τοῦ οὖ ἐν διαπλεκόντων. καὶ ἀποστάσεις καὶ μάχας ἐν ἀηλοις. καὶ συνιχεῖς ὄρκους. καὶ ἀναστους φιλονεικίας. αὐτοὶ μὲν δὴ ταῦτα ἀπέλαυον. ὡς παρ ἐκπατρᾶς μᾶλλον ἄρχοντες, ἢ κατ' ἀρχήν. οἱ δὲ ἀρχόμενοι, πάντα ἀπὸ τοῦ τὸν ἀρχομένους αἰάγκη. χεῖρον ἢ πρόσθεν προσέρπειν. φοβερὸν μὲν γὰρ ἀνδρὸς ἀνὴρ ὑβριστὴς. φοβερὸν δὲ γυναικὸς αὐδρί. εἶδεν δὲ ἀπολωλέναι οὐ τὸν πλείστα δικάσαντα, ἀφ' ὧν τὸν πλεῖστα κτησάμενον. πλεῖον δὲ αἱρεῖσθαι καὶ κατασκαφῶ, τὸ πλείους ἢ νῦν ὀλίγους δ' ἐᾶν λέγειν εἶσιν οἰκισμοί. ῥᾷον δὲ ἂν πολεμοῦντα, ἢ συναγούσας σαθῆναι. ἐν μὲν γὰρ ταῖς μάχαις, ἐῤῥᾳδίως ἐπέωτο. ἐν δὲ ταῖς ἐξουσίαις, οὐ μετρίως ὕβριζον. καὶ τοὺς μὲν θεραπεύοντας, ὡς δούλους ὠφρεώων. τοὺς δὲ ἐλευθέρους, ὡς ἐχθροὺς ἐκόλαζον. ἐξ ὧν μισοῦντες τὸ καὶ μισούμενοι δι' ὄργον. κἀ γὰρ οὖν πολλάκις τοὺς ὑπηκόους μᾶλλον τῶν πολεμίων ἐδιδίκισαν. πλεῖα διαλλάκτο τῷ πολεμῷ χρώμενοι. ἀπὸν δ' ὅτι, οὔτε ἐκεῖνοι ἄρχειν ἠπίσταντο, οὔτε οἱ ἀρχόμενοι τὰ ἀκόλουθα ἀπεμήρων. οὐ γὰρ ἔστιν ἄρχεσθαι καλῶς, ὅταν κακῶς οἱ ἄρχοντες ἄρχωσιν. οὕτω γὰρ ὅ τε ἀρχὴ καὶ τὸ διατάζειν διέφθο. ἀλλ' ἴσον βασιλεὺς καὶ δεσπότης. οὐκοῦν εἰκότως οὐδὲ ἄπ μέγα προβλίον. οὐ γὰρ προέσθαι οἶκον παρατρέω τοῦτο τοῦνομα. ὅταν δ' εἰς πόλεις τὸ καὶ ἔθνη ἀφίκνται, ῥᾳδίως παύεται ἀλίξανδρος δ' αὖ ὁ τὴν μεγάλην ἀρχὴν μίαν τῆς ὑμετέρας κλεπτάμενος, καὶ καταδραμὼν τὴν γῆν, ὡς ἀληθῶς δὲ τοῦτο κλεπταμένω βασιλείαν μᾶλλον ἔοικεν ἢ βασιλεύσαι. ὥς παρ γὰρ αὖ εἷς ἰδιώτας συγκλέπτεσθαι μὲν γῆν πολλὴν καὶ ἀγαθὴν, περὶ δὲ λαβεῖν ἀπ' αὐτῆς τοὺς καρποὺς πλουτίσειν, ὡς δι, κἀκείνῳ μοι δοκεῖ συμβῆναι πρόπαλι μὲν γὰρ ἄπ πλεῖστον τῆς γῆς. καὶ τοὺς αὐτῆς αἰτίους ἅπαντας καπέτραπο. καὶ τῶν χαλεπῶν αἰτίων τῶν ἀκριβῶς ἀπέλαυσε. καταφῦσαι δ' οὐκ ἐδυνήθη τὴν ἀρχήν. οὐδ' ἄπεῖναι παρᾶς τῆς πατρίδος. ἀλλ' ἀπέλαυεν ἐν μέσῃ τῇ τῶν πραγμάτων τροφῇ. ὥς πεκεῖνον μὲν μάχας αἴτης φεύγειν πρεῖτας καταβῶσαι. βασιλεῦσαι δὲ ἐλαχίστα. καὶ τεῖσθαι μὲν ἀγωνιστὴν μέγαν παρ βασιλεῖας. ἀπολαῦσαι δ' οὐδὲν ἄξιον τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς τύχης. ἀφ' ἁπαθεῖν πικρὰ πίστον, ὥς παρ αἰ ἐς τὸν ὀλυμπικὸν ἀγῶνα ἀγωνιζόμενος, καὶ κρατήσας τοὺς αὐτοπάλους, εἶτα ἐπαθλοίτο τῇ νίκῃ, περὶ οὗ καὶ καλῶς τῇ κεφαλῇ. τὸν στέφανον ἀρυσσαι. τρίους γὰρ νομίσας ἑκάστους δεῖσθαι. ἢ τρίας σώματάξεις δυνατικεῖς χρημάτων. ἢ τρίτα πολέμου. ἢ τρία ἐπιτήδευσατο. ἢ τρία συνίδει διοικήσει πὰ πράγματα ἤγαγεν. αὐτοπάτης προτούσης χρόνων τακτὰς παρόδους. τρία πολιτεύματα ἐπολιτεύσατο ἐν τοῖς ἀρχομένοις. ὃ δὲ καὶ μόνῳ ἄξιον τῆς ἑαυτοῦ φύσεως ἔργον καὶ μνημεῖον καπίλιπε, πρὸς ἀνυσάμενον τὴν ἐπώνυμον πόλιν ταύτην δὴ τριῶν ὑμῖν ὤκιστεν. ὅπως ἔχοι πὰ καὶ τῆς μεγίστης μὰ τὴν ὑμετέραν κρατοίπ. ὥς πεῖσας μὲν, καπλυσεν ἄρχοντας. αὐτοῦ δὲ ἐγγύπατα οὐκ ἦρξεν. ἐπεῖγε μὲν ἐκεῖνος ἐπλεῦσεν, οὐδὲ μενίχθησαν, εἰς μυρία οἱ μακεδόνες. ὄργω δ' εἶξας ὑπὸ αὐτοὺς εἶναι τὴν ἀρχήν. καπέχειν τὸ οὐδὲ τὴν αὐτῶν ἔπ ἐδύνατο. ἀλλ' εἰς τοῦτο τύχης ἀφίκνται, ὥς πὸ ἀναγκάσθησαν τὴν φιτέραν αὖ τὸν ἐκλιπεῖν, ἵνα τῆς ἀλλοτρίας ἄρχωσιν. ὥς παρ ἐξωμισμένοι μᾶλλον, ἢ κρατεῖν δυνάμενοι. καὶ ἦν ὥς παρ ἄπιγμα. μακεδόνες οὐκ ἐν μακεδονίᾳ, ἀλλ' οὐδ' ὑπὸ μακεδόνας ὄντο βασιλεύοντες ἔκατοι. ὥς παρ φρουροὶ μᾶλλον τὸν πλέων καὶ τὸν χωρίων ὄντες, ἢ ἄρχοντες. αἰάστατοί πιες βασιλεῖς. οὐχ ὑπὸ τοῦ μεγάλου βασιλέως, ἀλλ' ὑφ' ἑαυτῶν αὐτοὶ γεγενημένοι. εἰ δ' οἷόν πε εἰπεῖν, ἐοικότες τυράννοις ὄρνησι βασιλεῖς. καίτοι τὴν τοιαύτην κατάστασιν, τὸ πρὸν λυσιτελεῖα μᾶλλον, ἢ βασιλεία προσοικειοῦσι φύσομεν. τὸν δὲ ὄρον μὲν δὴ συνυθεῖν οὐ μεμαθοί τῆς ἀρχῆς ἐκπέταπα. οὐδ' ὥς πεῖναι

ἀπολαῦσαι.

μέλανας οἱ βασιλεῖς.

γλωσσόκομον ζωντων.

ἐκ καλάμης ἀμύλου. ἄλλου ἢ κοῦ ἄλης.

πόλεμος ὁ διαλλακτὴς

ἀλέξανδρος

μακεδόνες τῆς Μακεδονίας

ἐνταῦθα ἔστηκεν. οὐδ' ὅπως εἴ τι πρὸ τῆς Λακεδαιμονίων πόλεως λέγων τῶν μὲν, τὸ μέγεθος δηλῶσαι ἢ κατὰ τὴν δύναμιν· τὸ δὲ, πολὺ τῆς δυνάμεως ἐλάττονα δοκοῦντα τὰ μέτρα ἀποδεῖξαι διὰ τὸ βλάσφημον· παραδείγματος τοῦτο αὖτις φαίνεται πρὸ τῆς δὲ τῆς παντὸς μεγάλης, ὡς ἄρα οὐκ ἀκόλουθον τὴν δύναμιν τῷ τοσούτῳ μέγεθι κατασκευάσαι. αὖ ἔστιν ὃς μὲν τὴν ὅλην ἀρχὴν βλέψας, μικρὰ τὴν πόλιν θαυμάζει· πολλοστὸν μέρος τῆς ἁπάσης ἀρχῆς ἐστιν ἡμίσεια γῆς· ὃς δ' αὐτὴν τὴν πόλιν καὶ τοὺς τῆς πόλεως ὅρους ἰδόντα, μικρὰ θαυμάζειν ἂν τοσούτης ἀρχῆς παῖσαι τοιούτῳ ὄντι χωρίῳ τὴν ἀρχὴν ὁρίζουσιν· οὐδ' ἴσον μέτρον ἡμερήσιον ἅπασι βαλάττιοι· οὐδὲ τοῖς πεζοῖς ὅροις βασιλεύει· οὐδ' ἕτερος προαγορεύει μέχρι οὗ δεῖ κρατεῖν· ἀλλ' ἡμεῖς μὲν βαλάττια ὥσπερ ζῶντες ἐν μέσῃ τῆς οἰκουμένης ὁμοίως καὶ τῆς ἡμετέρας ἡγεμονίας πάντων· πρὸς δὲ αὐτὴν αἱ ὅδε φέρει μεγάλαι μεγαλωστὶ κέκλυτε πρὸς ὑμᾶς ἀεὶ πνεύσασαι πλουτοῦσαι· ἅτε δὲ ἐκ πάσης γῆς καὶ θαλάττης ὅσα ὧδε φύουσι καὶ χώραι ἕκαστα φέρουσι· καὶ ποταμοὶ καὶ λίμναι καὶ πηγαὶ καὶ ἄλλων καὶ βαρβάρων· ὥστε εἴ τις ταῦτα ἅπαντα βούλοιτο, δεῖ αὐτὸν ἢ πᾶσαν ἐπελθόντα τὴν οἰκουμένην οὕτω θεάσασθαι, ἢ ἐν τῇδε τῇ πόλει γενόμενον· ὅσα γὰρ παρ' ἑκάστης φύεται καὶ κατασκευάζεται, οὐκ ἔστιν ὃς οὐκ ἐνταῦθα ἀεὶ καὶ πρόκειται σύμπαντα· ἀφικνοῦνται δὲ ἄφορα κομίζουσαι πρὸς ταῦτ' ὀλκάδες αἱ μὲν ἀπὸ τῆς ἠπείρου ὧν, πᾶσαι δὲ φέρουσαι πρὸς τὸ λιμένιον, ὥσπερ εἰς ἀγορὰν τὴν πόλιν κοινὴν τῆς γῆς ἐργαστηρίων· φόρτους μὲν ἀπ' ἐνδεῶν, εἰ βούλει δὲ καὶ τῶν δυσμενῶν ἀφ' ὧν, τοσούτους ὁρᾶν ἔξεστιν, ὥστε θαυμάζειν μᾶλλον τοὺς ἐκεῖ λελεῖφθαι τι δοκοῦντα· καὶ δ' ὄψον δ' ἐντεῦθεν ἐλθεῖν εἰς ταύτην ἔστιν ὅτου δεῖται τῶν ἐκείνοις ἐνόντων· μεταπεμψάμενος ἐφ' ἵππων δι' αὖ βαβυλωνίους καὶ τοὺς ἐκ τῆς ἐσχάτης βαβυλῶνος κόσμους, τοὺς πρώτους τε καὶ ἄνω ἐσαφικνουμένους, ἢ εἰ κἀξ οὐ κύδους ἀπέναι δεῖ καλῶς τὰ ἐκεῖ τὰ φέροντα· γεωργίαι δ' ὑμῶν, ἀμπελος· σικελία· λιβύης ὅσον ἥμερον κατάκοιον διὰ τὰς ὥρας, οὐ πρὸς ἐσπέραν μᾶλλον τοῖς ἐκεῖ φέρει τὰ δ' ἐνθάδε

καὶ νῦν μὴ τι ὑμεῖς χρῆσθε τούτοις παραδείγμασι γιγνομένοις δι' ὑμᾶς αὐτοὺς ἀγαθοῖς, ἐπὶ προ-
μηνυσθήσονται ἐν τοιούτοις καιροῖς· καὶ παράδειγμα ὑμᾶς καὶ τὰ ὑμέτερα πρὸς αὐτοὺς καὶ τὰ ἐκεί-
νων τόσον τὸ πρᾶγμα πᾶσι καὶ τοῖς παρὰ τοῖς οὖσι δόξης ἕνεκα· καὶ τοῖς παρὰ τοῖς ἄπιγιγνομέ-
νοις, καὶ τὸ μέγιστον τοῖς ὑμετέρας αὐτῶν ἕνεκεν σωτηρίας ἄξιον φιλοτιμεῖσθαι· καὶ ταῖς ὑμᾶς αὐτοὺς
ἐν τῷ τῶν ἄπο μικρῶν τῶν λοιπῶν μεγάλα πρὸ ἀρχῆς αἰεὶ βούλεσθαι ἀριθμῶ· ταῦτα καὶ τοὺς πολλοὺς
τηκότας ὑμῶν νομίζειν δεῖσθαι τῆς σωτηρίας καὶ ἀδελφοὺς, καὶ τοὺς ἄλλους οἰκείους· καὶ ἱκετεύειν
πρὸς τοὺς ἑαυτῶν μύμης· καὶ τοῦ λοιποῦ τοῖς πόλεως ἐθάφους εἶναι χαρίζεσθαι βουλεσθαι αὐτοῖς, μὴ
ἀρχὴ δεῖν τὸ τοῖς ῥόδου καλὰ πρὸ ὄνομα ἀπολιῶν ἐξ αἰῶνος ἀεὶ ἐπαμῶσθαι καὶ αἰσχῦσαι καλὸ-
σον δύνασθαι· αἰῶνα δὲ αὐτυχεῖσθαι καὶ βελτίοσι τοῖς συμβόλοις ζῶν καὶ πάντις βιοῦ.

ΕΙΣ ΡΩΜΗΝ.

Θεὸς τοῖς πέρυσι καὶ ὁδοιπορούσην, ἀλλὰς πρεῖσθαι καὶ ὧν αἰῶνας ἕκαστος ἄπιτοῦ-
τοις τοῖς μὲν ὕδατος εἶναι σκώψας, ὅτι ἔσθαι κατὰ χρυσοκρόω λιβαστὸν· ἡμεῖς
δὲ ὧν αἰῶνες παρὰ τὴν ὁδὸν τὴν ἐν ταῦτα καὶ τὸν πρῶτον, ἀλλὰ νῦν τοῦτον ἐποιη-
σάμεθα· οὐκ ἄπρυτον· οὐδ' ἔχομεν λῆν· οὐδ' ἄρ τοῖς πύχνες, εἰ εὐδείομεν, πρόσ-
ρεῖν ἐν τῷ μέσῳ τὴν πόλιν· καὶ πᾶ ἴσομεν πρότερον μὲν οὖν ἀλλὰ θαυτῇ πόλῃ λόγου
οὐκ ἐπῶν· ἀλλ' ὡς ἀληθῶς ἀλλὰ ἀν προσιδεῖν τοῖς πέρας. ἴσως μὲν οὖν καὶ μείζο-
νος, δυνατὸν εἶναι πρῶτον ἀρχαίλογον, ὅτις παρισοῦται πρῶτον ὄγκω πόλεως·
προσιρεῖν τε μὲν ὑπερχόμενα ὅπως ἀδυνάμεθα· ἐπιδή γε καὶ ἄλλοι τὰ ἴσα μέτρα ἀφίσιν αὐτοῖς
ἴσα μέτρα ποιοῦσιν ὧν καὶ τοῖς βιοῖς· ἀλλ' ὧ ἀνδρες οἱ τῆς μεγάλης ἔθοικοι πόλεως ἔπι μέτρα ὑμῖν
προσοίσας μὲ ἐμὲ φθάσασθαι τὴν ἀρχὴν, ὡμόσασθε τῷ πλήθει, ἵνα τῶν ἐγκωμίων πρῶτον ἀρχώ-
μεθα· καὶ τοῦτο ἔχομεν λέγειν, ὅτι αὐθὺς μὲν ποιοῦσιν ἀνδρῶν εὐτυχεῖν τὴν, ὑφ' ὧν τε καὶ ἄπυστος
ἡ φύσις, κατ' ἄρα πίσης μεμελέτηκεν ἀξιοῦν αὐθὺς γίγνεσθαι· καὶ δύνασθαι λέγειν καὶ τῷ τῶν μεί-
ζόνων ἢ κατ' αὐτόν· τὴν δὲ πόλιν αὖθυσι μὲν ταύτης καὶ ἄπυστον, ποσοῦ πω δὲ ἔλαττον ποιοῦσιν ἢ σώ-
πω τις, ὅσα παρεῖν τὴν σωτήν, οὔτε μείζονα οὔτε πλείονα ἄξιον προσαυτῆς οὖσης· ἀλλ' ἀκέραιος
τῇ γνώσει κεῖσθαι· οἱ δὲ λόγοι, ποῦ αὐτὴν ἢ οὐ βούλονται ποιοῦσιν· ἐπαινοῦντες γὰρ οὐ δυνάμενοι αἴρε-
βῶς ὁ θαυμάζουσιν· ἀλλ' ὡς γὰρ αὐτῆς ζωγράφος σῶμα καλὸν καὶ τερίβλεπτον ἄπ χειρῶν δεῖξαι
διὰ πύχνης, εἶπ' ἀπολέσθαι, πᾶς πρὸ δὲ τοῦ φαίνεσθαι πλεῖν μὲ γράφειν, ἀλλ' ὁ αὐτὸ ἰδεῖν ἐᾷ, ἢ
μὴ δεικνύειν αὐτοῖς ἄπ τὸ χεῖρον μεμυέμενον, ὡς δὲ καὶ τῇ ταύτης μοίρᾳ δοκεῖ τῆς πόλεως ἔχειν· ἀ-
φαιρούμενος λόγοι τὰ πολλὰ τοῦ θαύματος· καὶ πρεῖν δοκοῦσί μοι παρὰ μῆτον, ὥς τῷ αὐ εἴτε τρά-
πεζας πῆδος ἐξαγγεῖλαι βουλόμενος δίοιτ' ἂν τοὺς ξέρξου, καὶ παῦσ' δὲ θαυμάζων, εἰ πα λέγοι μυρίους ἢ
δυσμυρίους τραπώτας ἰδεῖν· ἴσασιν δὲ τόσων καὶ τόσων· αὐδὲ πολλοστὸν μέρος τοῦ παντὸς λέγων, ἐν
οἷς θαυμάζει· ὁ γὰρ δὴ πρῶτα λόγου δύναμις ἐξελίξασθαι οὐκ ἐπὶ πᾶσι ἐφικνεῖσθαι, αὐδ' ἔστι τῷ ἔς-
μὲ ὅπως εἰπεῖν κατὰ τὴν ἀξίαν ἐστίν, ἀλλ' οὐδ' ἰδεῖν ἀξίως αὐτὴν· ἀλλ' ὡς ἀληθῶς ἄρχῃ τοὺς παρό-
ντας μᾶλλον δὲ τοῦ κατὰ χρόνος αὐτὴν παρόντος θεοῦ θεᾶς· τῆς γὰρ αὖ τοσάσδε ὁρῶν κορυφὰς κατει-
λεμμένας ὑ πεδίων τομοὺς ἐκ πολισμένους· ἢ γὸν τοσάνδε εἰς μᾶς πόλεως ὄνομα συνηγμένην, εἶπα
ἀριθμῶς κατιδέσθαι ἀπὸ τρίας τοιαύτης σκοπᾶς· ὅπῃ γὰρ ἄπ τῆς χθονὸς ὄμορος ἐφυβλεῖσα αὐ-
τὴν ὑψηλῶν ὀρέων κορυφὰς, καὶ πρώνας ἄκρους καλυβδεῖν, καὶ πεδία λαπύπτα, καὶ αὐδ' ὧν πό-
να ὄργα, καὶ τ' ἰφ' ἁλὸς πλοῖ φυσικέχυται μιᾷ τὴ καὶ ἀκτᾶς, πυ τὰ ἄκρα καὶ ὅδ' ὁ πόλις· καλύ-
πτ' ἢν ἄκρους πρώνας, καλύπτει δὲ τὴν ἐν μέσῳ γῆν· καπβαίνει δὲ καὶ μέχρι θαλάπης· οὐ γὰ κεί-
νον αἰῶνα νῦν μέσιον· καὶ ὑ κοινὸ ἴσον ἐν γῇ φυομένων εἰοίκασι· ὅτι νῦ δὲ τις αὐτῆς γίγνοπτο, οὐδὲ ἐν
ἔστι τὸ κωλύον δρόμος εἶναι ἐν μέσῳ· καὶ ἐν δ' ὑ οὐδ' ἄπ πόλις τι κέχυται· ἀλλ' ἀπιχνῆ πόλυ τὸ
τὸ παράδειγμα, ἄπ πεῖσιν αὖθις ἔχει τοῦ αἴρος· ὡς εἶναι μὴ χιόνος καταλῦσι τὸ ὕδωρ προσεικά-
σαι, ἀλλὰ μᾶλλον αὐτῆς πῆς πρώσι· καὶ ὧς τῷ τῆς αὖτε πόλυ νικῶν τοὺς ἄλλους μεγέθει τε καὶ
ῥώμῃ, οὐκ ἀγαπᾶ μὴ καὶ ἄλλους ὑπὸ αὐτὸν ἀράμενος φέρειν, ὡς δὲ καὶ ἔδη. ἄπ τοιαύτης τῆς
γῆς ὠκισμένην, οὐκ ἀγαπᾶ· ἀλλ' ἤπερ ἰσομετρήτους ὑπὸ αὐτὴν ἀραμένη, φέρει ἄλλας ἐπ' ἄλ-
λαις, ὡς ἄρα ἐπώνυμον αὐτῇ τοὔνομα· καὶ οὐδὲν, ἀλλ' ἤ ῥώμῃ τὰ τοιαῦτα. ὧς ἔστις αὐτὴν ἐθελήσειε
καθαρῶς ἀναθεᾶσθαι, καὶ πᾶς τῶν μετηώρους πόλεις ἄπ γῆς ἱρείσας θείη ἄλλην παρ' ἄλλην,
ὅσον τῶν Ἰταλίας διαλειπόν ἐστιν, ἀναπληρωθῆναι πῶτ' ἂν μοι δοκεῖ· καὶ γενέσθαι πόλις
συνεχὴς μία ἄπ τὸν ἰόνιον τείνουσα· τοιαῦτ' δὲ οὔπω ὅσον, ἐγὼ μὲν, οὐδὲ τῶν ἴσως ἀκούσαντας
ἂν ἐνδεξαίμην· ὀφθαλμοὶ δὲ ἄμεινον μαρτυροῦσιν, οὐχ ὧς τῷ ἐπὶ τοῖ ἄλλων εἰπεῖν ὡς

ἀπήμας ἅπασι γῆς κέοιτο. μὴ δι' σκότος τὸ λοιπὸν κὴ κόνις τὰ ἐρόδου πράγματα ἔσῃ τὸ λοιπόν. ἐνθυμεῖσθαι δὲ χρὴ κὴ τὸν τῶν παλαιῶν, ἔστι μὲν ὡς ἀληθῶς αὐτοῦ πάντων τὰ ὑμέτερα αὐτὸ πιέζει τάζειν τοῖς ὑπηκόοις. ὅσῳ γὰρ εἶναι τὸ μόνον τὰς συμφορὰς ἅπασι κουφίζειν, οὐκ ἔστιν ἐν τοῖς παροῦσι παράδειγμα. ὅμως δ' εἰ κὴ μὴ τηλικοῦτον ἐστερήθησάν τινες, μὴ δ' οὕτω τὸ λυπεῖσθαι κακῶν πλήρεσιν, ἀηδῶς πολλαὶ δὴ πόλεις. ὧν μὲν, ἀναστάντων ἐχόντων αὐτὰς γειτόνων, ἐρημία κατέλυθησαν. ἃ δὲ, κατασκάψασαι. ἃ δὲ, ἐνεπρήσθησαν. ὧν ὅσα γνωρίμως πάσχειν ἐκλέξοντας, ἐνθυμεῖσθαι χρὴ κὴ λέγειν πρὸς ὑμᾶς αὐτούς, ὅτι ἐάλω μὲν Ἴλιον, ὃ δύνασθαι κατὰ τῶν ἐν τῇ ἀσφαλεῖ πόλις κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους. ἀλλ' ὅμως οἰκεῖται νῦν Ἴλιον. κὴ ταῦτα δ' ἴς ὡς φασὶν ἀλοῦσα. ἅπαξ μὲν, ὑπὸ Ἀχαιῶν. δὶς δ' ὕστερον δὲ, ὑπὸ Ἑλλήνων κοινῷ τῷ Ἐρυλλουμένῳ πολέμῳ. φασὶ δέ τινες κὴ τρίτον ἐν τοῖς κατὰ καιροῖς. οἰκοῦνται δὲ βάρβαροι δὴ καὶ αὐτῶν κατασκαφέντων. κὴ τῶν ἐν ἡλικίᾳ πάντων διαφθαρέντων. ὅ ἐστι τοῦτο οὐκ ὑπερβάλλουσιν ὁ σεσμὸς δὶ ὑμῶν κατὰ χῦν τοῦτο τὸ μέρος. ὑμᾶς δὲ ὡς ἐνθένδε κὴ τοὺς τηλικούτους, κινδυνεύει τοῦτο κὴ αἰεκλόπτον συμβιβυκέναι. οὐ γὰρ πολέμῳ ληφθεῖσα ὑμῶν ἡ πόλις οἴχεται. οὐδ' ἀσθρῶν χείρων φανεῖσα. οὐδ' ἔστιν ἀπ' αὐτῆς προφάσεως οὐδεὶς. οὐδ' ἀπὸ τῶν ὑμετέρων αἰαθεμάτων τὰ παρ' αὐτῇ τῆς ἱερὰ κοσμήσει ὥς περ ὑμεῖς τοῖς ἐξωθεν λαφύροις τὴν ὑμετέραν αὐτῶν πόλιν κατεκόσμησατε. ἀλλ' ὥς περ αἱ ὀρθῶς ἐν ἀκμῇ τελευτήσασαι τὸν βίον, αὐτὴ καθ' αὑτὴν οἴχεται θεσπέσιαν λαβοῦσα τὴν τελευτὴν κὴ οὔτε ἀχμάζουσα ἔπεσε ῥοδίων οὐδενὸς, οὔτε καθόλου ῥόδου. ἀηδὲς ἂν δόσα ἐς ὅσον ἐξὸν, ἐξαίφνης ἀφαιρεῖσθαι. κὠ τοὺς τοιούτους ἴσον θανάτων, οὐδὲν ἧσσον ἀσθρῶν ἀδόξους εἶναι συμβέβηκεν. ἀηδὲς ἀμφιφορεὺς δὺς κατὰ τῆς γῆς ὅπου τὰ ἅρματα, σημεῖον ἔρως ἄθλου καὶ ὁ διαμένων τόπος, τιμᾶσθαι δύνασθαι πλοῦτον αὐτῷ. κινδυνεύω δὲ φανεῖν, ὅτι κὴ τοῦτο ἐς ἐγκώμιον τῇ πόλει σῶν πίλεκε. τῷ μὲν γὰρ τῆς λακεδαιμονίων πόλεως, ἔχομεν λέγειν ὡς οὐ διεγένετο ἀπρεπῶς. κὴ τῷ τῶν ἄλλων ἔστι τὸ μέλλον ὑπεπόδισεν. πολλὰ δὲ πῖς πόλεσι κινδυνεύσαι. κὴ πολλοὶ παρ' ἀξίαν ἔδη κὴ παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν, ὑπὸ τῶν τυχόντων ἐφάλωσαν. οἱ περὶ ἐνταῦθα ἐλθεῖν, ἀναμφιῤῥήκτου κὴ μεγίστου ἀπὸ πάσης ἐλπίδος τὸ φρόνημα ἔσχον. αὐτὴ δὲ βεβαίως ἀπόπους οἴχεται. ὡς γὰρ ἀπὸ ἀθλητὴς ἐν τοῖς δυτυχίαις καταλύσας τοὺς πόνους. κὴ τὴν ἔμπροσθεν ἀκμὴν κὴ δύναμιν κὴ λαμπρότητα, ἐπαφαγίσατο τῇ πλάτῃ. οὐ γὰρ δὴ πράξασα, εἶτα χεῖρον ἔπραξεν. οὐδ' ἀεὶ κατὰ μικρὸν ἕως ἀπέσβε. ἀλλ' οὖσα μὲν, ἦν μεγίστη. προπροσδοκᾶς γὰρ μικεῖν εἶναι κατέλυεν, ἃ τοῖς ὑπάρχουσιν ἀξίας ὤφειλεν. ἃ χὴ λογιζομένους, μὴ πάντας ἀχάλλειν τῷ συμβεβηκότι, μόνα ἀπαλγήσαντας ἐᾶν. ἀλλ' ἐκεῖνο ὁρᾶν, ὅτι ὡς περ ἐκ τῆς μεγίστης δυτυχίας ἐς τοῦχατον ἦλθεν, οὕτως οὐδὲν ἄτοπον, κὴ οὐ τὰ πρὸ τοῦ πραγῆναι αἰσχρὰ ἔσται πάλιν. κὴ προσδέχεσθαι τὴν αὖθις ἀπόπραξιν τῆς τύχης ὅδε μεβολὴν, ὅσπερ κὴ συνεβέβηκεν ἤδη τῇ πόλει τὸ δὶ πρᾶξαι τοῦ κακῶς. κὴ τοῦ μὲν θεοφιλὴς εἶναι, πολλὰ κὴ πάλαι κὴ νῦν ἐξενήνοχε δείγματα. τοῦ δὲ ἐναντίου πεσοῦσα ἀφέστηκεν, ὅσον πιέζειν ἐξὸν. δι' ἃ πάντα, χρὴ κὴ τὸ συμβεβηκὸς ἐνεγκεῖν, ὡς πρᾶον πᾶν. κὴ ἴσον δ' ἀπίστων ἐρρώμενον αὐτίχεσθαι. κὴ τὸν λόγον βεβαιῶσαι, ὅπου οὐκ οἰκίαι καλῶς ἐστιγασμέναι, οὐδὲ λίθοι τειχῶν δὶ ἐτῶν μυρίων. οὐδέ τε νωτί πω κὴ νεωρία πόλις, ἀηδὲς ἀΐδρεις χρῆσθαι τοῖς ἀεὶ παροῦσι δυνάμενοι. κὴ μὴ νομίζειν οὕτω πᾶσι εἶναι συμφορὰν ἰσχυράν, ὥς μὴ κὰ λύσιν ἐχεῖν δύρεῖν. μὴ δ' οὕτω μαφὰς ἔχειν ἀφορμὰς, δι' ὧν οὐκ αὖτις κὴ τῶν μεγίστων πάλιν γένοιτο ἅπασι μόνους ἀκοὴ ὅπ' ἀνηκόων τὴν ὑγεμονίας στερηθέντων. κὴ τὰ τείχη πᾶσι ἑαυτῶν χερσὶ κατασκαλεύσαντων. κὴ τοσοῦτον μεταπεσόντων ἐκ τῆς ἀρχαίας δι' ὑβριμονίας, ὥς πᾶσι τριακοσίαις αὐτῶν εἶναι βατὸν τοῖς ἐκλακεδαίμονος φρουροῖς, ἑβδομήκοντα ἀνδρὶ οἱ πρῶτοι συστάντες, κὴ φυλὴν καταλαβόντες, τοσοῦτον αὖ μεβαλεῖν ἐποίησαν ἅπαντα τὰ πράγματα, ὥς πᾶσι καπίχον μὲν τὸ πειραῖ κύριοι δὲ Ἑλλήνων καπίστασαν ἑαυτοὺς κὴ τοὺς ἑαυτῶν τὴν πόλιν δι' ἐκομίσαντο. κὴ τὴν πάτριον πολιτείαν τοῖς λακεδαιμονίων φρουρὰς ἀπαλλάξαντες. εἰ ὧν κὴ πᾶσι αὐτῆς βουλεύσασθαι κὴ πᾶσι ἄλλων ἑλλήνων, ἐδύνατο πάλιν ἡ πόλις κὴ τὰ τείχη περιβαλέσθαι. κὴ τὴν ἀρχὴν ἧς ἁλασσόπης ἀναλαβεῖν δι' ἀνδρὸς ἑνὸς φυγάδος κόγωνος. ὃς ὅπερ ἀπὸ τριήρεις αὐτῆς ἀπώλεσεν ἐν ἄργος πατρῴοις, μόνος ἐξ ἁπάντων ἀποδρὰς οἴχετο. εἰ τοίνυν μήτε θρασύβουλος ἀπέγω τὰ πράγματα μὴ δι' ἐτέμυθε, πόδ' ἂν εἶεν ἑβδομήκοντα ἄνδρες πρὸς τὴν λακεδαίμονίων ἀρχὴν κὴ τὴν κατέχουσαν τύχην τότε κριτὴν ἑλλάδα. πάντες γῆ ὁρμίως ὑπεκύφεσαν αὐτῆς, μήτε κόνων ἀδύνατ' ἐρῶν ὅσα τότε ὅπου οὐδ' ἄπουθ' ἑκὼν μόνθ' ὑμᾶς, ἔγωγε τὰ τείχεα πάλιν τῇ πόλει σῶσαι κὴ τὴν ἀρχὴν ἀναπώσασθαι, πῶς οὐκ ἄδηλόν ἐστι, ὅτι γνώμη κὴ φρονήματι κὴ καρτερίᾳ ψυχῆς τὰ πολλὰ τῶν πραγμάτων, ἀηδὲ τῷ πλήθει τῶν χρημάτων κρίνεται. διὸ δὴ λέγειν τὴν παλαιὰν ἔκλειψιν αὐτῆς τὸς πόλεως, ὅτε ἐξεπέπληδο αὐτὴν πρὸ ἅπαντα πῖς βαρβάροις ἐμπρῆσαι. κὴ ἱερὰ κὴ ἄφορα τὰς ἐν τῇ χώρᾳ, τὴν ἐν θαλαμῖν βουλὴν ὑπὸ τῶν ἑλλήνων. κὴ ὧν ἐκ τούτου ἔτυχον. νῦν δὲ ἐς γῆ ταῦτα γε ἑλλήνων οὐδὲ βαρβάρων ἀγνοεῖ. ὅμως δὲ ὑμεῖς ὅσα κὴ παιδεία πρέπειν ἅπασι προέχετε

θεῖναι· μὴ τοίνυν ἀπάχοιεθ᾽ ὑμῶν ἐξελθεῖν· μὴ δὲ συμπεσοῦσαι τοῖς ἄλλοις καὶ τὴν γνώμην· ἣν ὅπερ πρότερον οἱ ταῦται καὶ παίροντες καὶ ἀπαγόμενοι, ὡς ἐκ πείσου καὶ ἄπο πείσου τὴν πόλιν· καὶ τὸν ἴσον τάχων κύκλον ἰόντων, τοῦτον τοῦτον οἱ ταῦτα ξυναμένοις βλέπουσιν ἐγκοίς τῇ πόλει τὸ φρόνημα· καὶ ἴδιοσιν ὅπ τοῦτο οὐ πεσεισμός ἐστ᾽ ἐμπερισμός· οὐ πι χρημάτων στέρησις· οὐκ ἀφαίρεσις οἰκιῶν· οὐκ ἄλλο οὐδὲν οὐ τι καθέρκειν, οὔπω μὴ καθέλη τοτέ· οὔπω σεύλκειν· οὔτε μὴ συλήσωσι πόλιν τοῦτο ἐγκοίς ἐστ᾽, ῥᾴδιος ἐστ᾽ εἶναι τοῖς ἐρῶσιν ὁρῶσιν· ἐπεὶ καὶ αὐτὰ τὰ τείχη καὶ τὰ νεώρια καὶ τοὺς ἄλλους κόσμους τοὺς μὲν τούτων, φρόνημα ἀδόξες ἔχοντες, ἐκπέσαιτο· καὶ λογισμοὺς οἵους χρὴ τοῖς πράγμασιν καὶ ὧν ταῦτα αἰσθήματα τῆς ἐκείνων τῶν αἰδόξων γνώμης· οἱ ζήλου καὶ τῆς ἐπὶ τοῖς καλοῖς φιλοτιμίας ἕνεκα, ταῦτας μὲν πόνους ἀνέσασι, ταύτας δὲ κινδύνους ὑπεστέναι δεῖν· ἐξ ὧν ἐπλεύσαι μὲν ἅπασαι ὅσαι περίμπος θαλάσσας· ὑγωνίσαιτο δὲ καὶ κατ᾽ αὐτούς, καὶ ἐν συμμαχίαις πολλοὺς καὶ μεγάλους καὶ ἐνδόξους ἀγῶνας· ὧν ἀξίους εἶναι δεῖ λογιζομένους εἰ καὶ παράδοξον εἰ πεῖν τὴν πρώτην, ὅπι καὶ ῥᾴον ἡμῖν ἐστιν ἢ τὰς ἐκείνοις τότε, ἔχειν ὅσα χρὴ πλεῖσθαι· οὐ γὰρ ἀπροστόλους πέμπειν, οὐδὲ ἐξὸν ἀξιοῦσθαι δεῖ νῦν· νῦν δ᾽ ἐναντία θερμίους τὰ ὅπλα τοῖς ἰσχύσι κινδυνοῦσιν· νῦν δ᾽ ἐκλείπειν τὴν πατρίδα, ἄλλοτε ἀναχῶ φίρεσθαι τοὺς θαλάσσας· χειμῶσι καὶ ἐχρεῖς· τοῖς μὲν, οὐδὲ τοῖς δὲ, ἴσο μοίους ὑπρκειμένους· ἀλλ᾽ οἴκοι μένοντας καὶ τὴν ὑμετέραν αὖ τὸν καρτερουμένους, σοφρονεῖν· οὐ γὰρ καὶ ἥσσος ἔδυ κατὰ τῆς θαλάττης, ὡς μὴ εἶναι ῥᾳδίων τοῖς λοιποῖς οὖ φῶσι· τοῖς δ᾽ ἀβίωτον ἡγουμένοις εἰ μὴ ἐν τοιαύτῃ καὶ τοιαύτῃ διώξουσι τῇ πατρίδι πία πρόσθεν, ἐκεῖνα λέγω· καὶ μηδεὶς πρὸς χυτῆρος τὸν λόγον, ἣν χρόνος ἡνίκ᾽ οὔπω ῥᾴδιος ἦν ἡ πόλις αὐτά· ὡς μὲν νῦ τοῖς φασιν, νῦν δὲ ἥσσος αὖ τι· ἀεὶ ἦν ταῦτα θαλάττια ψιλὴ τοτέ· ἀεὶ ἴσως νῦ τοῦτο λέγω· ἀεὶ ἂν τὸ πρὸ λυσαίδρου δύο χρόνων τοῦ λακεδαιμονίων ναυάρχου, χιδὸν ταῦτ᾽ ἐστίν, ὅτι νῦν ἐνώκησεν ὑμῖν ἡ πόλις· ἀλλ᾽ ἦν τῆς νῆσον ῥᾴον τὸ ὄνομα· πόλις δὲ ἡνίκ᾽ ἦν πᾶῤῥᾴδιος· νῦν δ᾽ ὠκεῖται τὸ τ᾽ νῦν ἴσον· ἀλλὰ τὰς παλαιὰς ὤκουν τρεῖς αὐτῷ καὶ ὅμορος κατέλειπεν, νὶ κατ᾽ ἐκείνους τοὺς χρόνους ῥᾴδιοι· οἰωνιζόμενος δ᾽ ὕστερον ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων, μίαν ταύτην νῦ πᾶσι καλοῖς ἄρα τοῖς νέοις ὤκισαι· ἧς τὸ μέγα καὶ θαυμαστὸν ὄνομα καὶ χῶμα καὶ κάλλος, καὶ ὅπ τοῖς βουλεται λέγων οὐχ ἁμαρτήσεται· δύο τοίνυν οὗτος ὁ λόγος δύναται μεν· ἓν μὲν ὧ ἄδρες ῥόδιοι, ὑπολαβεῖν τοῖς λογισμοῖς ὑμᾶς ἐπ᾽ ἐκείνων εἶναι τῶν χρόνων, ὑνίκ᾽ οὐ πω τὴν πόλιν εἶχε τὴν, καὶ φίρειν μεπρωτέρων· ἕτερον δὲ καὶ τὸ πᾶν, μὴ δὲ νῦν ἀπογνῶναι τὰ παρόντα μὴ δ᾽ ἀπιστεῖν· παραδείγματα τῶν προγόνων χρωμένους· ὅτι καλεῖνοι γνώμην ἔν δεῖ λαβόντες, οὖσαι ἐξ ἀνίκ οὔσης· ἀπίφηναν τὴν πόλιν· καὶ μεγάλην τ᾽ ἐξ οὐδαμοῦ· καὶ θαυμαστὴν ἐξ ἀφανοῦς τὴν πρώτην· ποῦ δὲ ἀνίκ᾽ τὸν ἐστερημένοις τοιαύτης πόλεως ζῆν· μὴ πρὸς αἰσίαν ψιλὴν κατὰ χρῆσθαι, ἀλλ᾽ εἰς ἐναφόρεσιν πρέπει τῶν συμβεβηκότων τις ἂν νῦν ἀπορήσαι φανεται· καίτοι πολλὰ ῥᾴων ὑμῖν ἀφ᾽ ἑτέρας τῆς πόλεως ἐκ ὁρᾶσθαι σκοπεῖν, ἢ ἐκείνοις ὁ ἐξ ἀρχῆς νικήσας· οἱ μὲν γὰρ, οὐδ᾽ ὑπ᾽ ἔλπιδος ἔχοντες ἀφορμὴν παρὰ τοῦ τόπου, οὐ λιμένας· οὐκ εἰκόνας· οὐ κόσμους· οὐ λίθους ὡς εἰπεῖν, ἐν πολλῇ βουλῇ καὶ ἀπορίᾳ κατέστησαν ἅπαντα πρῶτον ποιεῖν τοῖς χερσὶ τῆς χώρας οἰκήσαντες, οὕτω ταύτην ἀπέδειξαν· καὶ τὸ μέγιστον ἁπάντων, πρὸς οὐδὲν ὑπάρχον παράδειγμα· ἀλλ᾽ ἀφέντες αὐτοὶ καὶ προθέντες πρῶτοι καθ᾽ ὡς ἀληθῶς παράδειγμα πόλεως ὑμᾶς δ᾽ οὔπω ζητῆσαι νῦν οὐδὲν δεῖ πρὸς ἅπαντα ὅλων, καὶ εἴ τινα λείπεται τῶν ἀρχαίων παραβοηθεῖ· πολλὰ δὲ ταῦτα ἐστι πρὸς τὸ παρὸν, εἰ καὶ τὰ πάσπ᾽ ὀλίγα ὡς πρὸς τὰ πάντα· οὔτε γὰρ λιμένας προσχοῦν ὑμᾶς οὐδὲν δεῖ νῦν, οὔτε βουλευτήριον· οὔτε βέατρον οἰκοδομεῖν· οὔτε ἄλσπ φυτεύειν· εἰσὶ δὲ καὶ εἰκόνες λοιπαί τινες ἐν ταύξει· καὶ ἴσον χαλκῶν ὄργων, ὅσον δεῖγμα καὶ τὸ μέγα ἄγαλμα· καὶ τὸ μέτριον τοῦτ᾽ χωρίον· ἐν ᾧ πολλὰ δὲ πολλάκις μεθ᾽ ὑμῶν ὑγωνίσαμεθα· ὧν εἰ καὶ ὑμεῖς καταφρονεῖτε, καὶ τὰ μὲν τὰ λοιπὰ κρίνετε, περὶς τὰ ἀρχαῖα αἰσαφέροντες, ὑγαλλοντ᾽ ἂν δ᾽ ἴστε ἕτεραι πόλεις εἰ καὶ μέρος παρ᾽ αὐτῆς ὑν τ᾽· καὶ μὴν οὐδὲ παράδειγμα γε ὑμᾶς δεῖ μεταλαμβάνειν· οὐδ᾽ ὑποφορίου τινα ζητῆσαι· ἀλλ᾽ ἀπὸ τοῦ ῥόδου τὴν ῥόδον ἐκπαλαῦσαι νέαν ποιῆσαι· ἔστι δὲ νῦ μὲν, ἐν τολέμοις τε καὶ ταραχαῖς, κἀ νῦν τε αὐτοὶ πάντα τὴν ἡσυχίαν ἄγειν δυναμένοις, τοῖς τε ἄλλης ἐλαιάδος πάσης ἄνωκαὶ κάτω φερομένης πλέοντες ὁμοῦ καὶ στρατεύμενοι, ὠκεῖν τὴν πόλιν· ὥσπερ τοῖς φρούριον ἢ στρατόπεδον ἐκτειχίζον τες ἅπασταισας· ὑμεῖς δὲ ἐπὶ πολλῆς μὲν εἰρήνης καὶ βεβαίας ἡσυχίας ἢ τὰ πάντα ἀνθρώπων καλῶς ποιοῦσα, ἔπειτα πράγματα πολλῶν δὲ καὶ συλλαμβάνοντων ὑμῖν οὐ μόνον οὐ κωλύοντων, εἶτ᾽ ἔτι τῶν ἄλλων πάλαι σθαι· ὥσπερ ὄφιν κρουνὸν τῷ γένει πληροῦντας· τοὺς μὲν, ἀποδιδόντας ὑμῖν διεργάσας, ἀνθ᾽ ὧν τ᾽ τυχον αὐτοὶ διαθέντες ποτὲ· τοὺς δὲ, τὸ τῆς τύχης ἄδηλον· ἐν ὑμῖν δ᾽ ἐπὶ μένους· τοὺς δ᾽ αὐτὸ τοῦτο δεῖγμα ἐκφέροντας φιλοκαλίας καὶ μεγαλοπρεπείας, τὸ ὑμῖν εἰς τὰ παρόντα σύνεσιεγκεῖν· μέγιστον δὲ πάντ᾽ ἀνθρώπων ἄρχοντος ἐλπίς· ὦ μῆτα χρὴ δοκεῖν εἶναι διὰ παντὸς ὡς ἂν ἄριστόν τι· τοῦτο τολμᾶν λαβεῖν, ὡς μὴ τὸ καλλίστην αὐτῷ τῶν κτημάτων

πρὸ τούτων καὶ λέγειν ἐπ' εὐνοίᾳ· καὶ τὸ δυνατὸν πρῶτον τοῦτο βεβαιοῦν, πᾶσι παραπλήσιους διακεί-
μένους, ἅμας ἀξιοῦντας φίλην φαίνεσθαι τὴν μαλακωτάτην τυχεῖν, οὐ τοῖς μικρο-
τάτοις τῶν ἀνθρώπων ἀπεικάσθαι οὐδὲ τοῖς οὐκ ἔχουσιν ὅθεν πίστιν· ἀγαθοῖς δυναμένοις δίζασθαι
τοῦτο τὸ μέτρον τῆς συμφορᾶς· ἀφ' οἵασθε σφίσιν ἀνθρώποις, ἢ σύμπασι ταυτηνὶ τὴν πᾶσαν τοῦτο; ἢ
πρὸς ἄλλους τῶν πολλῶν καὶ ἐν κύκλῳ πάντων; ἐοίκασι τοῖσδε ὅμοιοι τοῖσδε τῶν καὶ πλείστου
ὑμὲν δὲ ἄμφω τὰ ἄκρα ὁ δαίμων ἀπέτεμεν· ἀρετὴ μὲν γὰρ καὶ δυνάμει καὶ κατασκευῇ πόλεως, ἢ τις
βιβάλλεσθε τῶν ἄλλων τὰς φαιδρὰς· ἐπεὶ δ' εἶδεν καὶ τὸν ἐναντίον πεῖραν λαβεῖν ὡς οὐκ ἔδει, ἐξίσου
σιν καὶ ταύτῃ τύχῃ τοῖς αὖθ' ἡμετέροις πάσι· μέγιστα δ' ἔχοντες, μεγίστων ἐξεπίστη· ὥστε δικαίως
ἂν εἴη τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς συμπάντων μέγιστον αὖ γενέσθαι κλύδων· ὡς τοῦτο τὸν μέγιστον τῷ
ἀφύλλου πλοῦ πλῆμα, οὗ τῶν ἐν γῇ, ἔοικε πάντα, μέγιστον ἔχοντι· καὶ ἐς τοσοῦτον ἀδίκου τὰς
ἀφίκετο· καὶ Ἕλληνας καὶ βαρβάρους, καὶ τοὺς ἑλλήνων καὶ βαρβάρων ἄρχοντας αὐτούς, οὐ γὰρ ἄλ
λοτε οὐδέν, ἢ ἐπεκεκύσμητο πᾶσα ἡ θάλαττα, καὶ χερρόνησοι τὸν ὦν ἔμπλεον ἔχουν· ὥστ' ἐκ τοῦ
πείσας καὶ τοὺς συναχομένους ἔχειν· οὔτε γὰρ ἀφανὲς τὸ πρᾶγμα διὰ τὸ μέγεθος, οὔτ' ἦν ὅστις ἡ-
μῶν ἐφθάνετο πάντων ἴσον γὰρ κοινοὶ ξένοι καὶ φίλοι· πολλῶν δὲ καὶ σπουδῶν ἐπὶ ἀγαθοῖ μὲν ἡγεμόνες
καὶ πρόμαχοι τῶν παραπλησίων ἴσον ἐπ' ἀμφοτέρα τὴν νῆσον· ὧν ἐπίστασιν ὅμηρος ἐν μύθῳ φαίακων,
ἡδίους καὶ λαμπρότεροι· ὀνόμασι δὲ καὶ τοῖς ἐπ' ἔχαστοις γῆς· ὥσπερ καὶ τοῖς οὐκ ἴσασιν τὴν πόλιν πα
ρὰ τῶν δόξαν ἀκούουσιν· ἀλλ' ἄλλα καὶ πολὺν βεβιωμένα αὐτοῖς εἰ χρὴ λέγειν, τοῦτο γοῦν ἐν οὐκ
ἐλάχιστον δοκεῖν ἐνδεῖν, ὅτι μὴ εἶδον πω ῥόδον· καὶ δῆτα καὶ ἀσπερεῖσαι τῆς αὖ πρίσεως τὴν μᾶλλον ἄξι
αν οὐδ' ὑρᾶσθαι πρότερον τοῖς ἀπάσης τῆς πόλεως, ἢ τοῖς ὁμιλήκασιν· οἱ μὲν γὰρ ἐπίστανται τοῦ καλλίστου
θεάματος· οἷόν ὦν εἶδον τοῦ μεγίστου· ὅσον δ' ἐκλέλοιπεν, ἐπισοῦ τοῦ ἐξαμίωτου οὐ γὰρ ἀγνοοῦσιν ἀλίκον
τί χρῆμα ἀπόλωλεν· ἢ καὶ μάλιστα χρὴ προθυμεῖσθαι, δικαίως καὶ γενναίως τοῖς παροῦσι χρήσασθαι· ὅ
τι πολλοὺς θαπτὰς καὶ μάρτυρας τοῦ ὡς αὐτὰ δοίσπ' ἔχειν· οἷς καλῶς ἔχον ἐστὶ καὶ ῥοδίων ὄρχον
ἐνδείξασθαι τῆς εὐγενείας τὴν πρώτευσαν· ὅπου καὶ δικαίως πάντα τεῖχος εἶσι, τὸ γοῦν ἀξίωμα τῆς πόλε
ως οὐ πεσεῖται, ἕως ἂν εἷς λείπηται ῥόδιος· ἀλλ' ἐστίζει καὶ μένει σῶν· ἵνα μὲν συνάχωνται μᾶλλον
ἢ θαυμάζωσιν ὑμᾶς· μὴ δ' ὧδε θρηνῶσι μίμνωνται τῆς πόλεως· ἀλλ' ἐπὶ ξύλα τῶν λελοιπότων· μὴ δ' ὑ
μᾶς ἐκεῖνοι παραμυθῶνται μένοντες, ἀλλ' ὑμεῖς ἐκείνους· τὸ πάντων τῆς ἀφιλοσοφίας ζητοῦ
μα· ὁ τοῦ ἐν ὑμῖν μόνοις, ἢ μάλιστα γε ἰδεῖν ἔοικεν, ἓν ἑλλήνων· καὶ ἔγωγε ἥδιον παράδοξα ἐρεῖν ἢ μελ
λον, ὑμᾶς αὖ πρίσβεις ἐκέλευσα πέμπειν πάντα χῆ τῆς ἑλλάδος, τοὺς παραμυθησομένους ἑκάστοις
καὶ κελεύσοντας μὴ καταπλήττειν ὑμᾶς· ὡς οὐ κατὰ τοῦτο τῇ ῥόδῳ καὶ ὑμῖν ῥόδιοις εὖσι, θρηνεῖσθαι μᾶλ
λον ἢ ζηλοῦσθαι· καὶ τῶν πολλῶν τῶν τοῦ Ἴωνος πρίσβεων καὶ αὐτοὺς τῶν ἑτέρους ἕτερα, οὐδὲν ἀπὸ τέρα
τῇ πόλει κατ' ἐμὴν δόξαν αὕτη νῦν πρεσβεία· ἀναγκαία μὲν γὰρ καὶ ταύτα οἶμαι καὶ χρείαν ἔχοντα
τῆς δ' αὖ ἄνω πρίσεως, πέμπειν ἑτέρους ἑτέρωσι καὶ ἀναγγέλειν· ὥσπερ πόλιτας ἅπασι τοῖς ἕλλησιν
εἰσφορὰς κοινὰς ἅπαντας ποιητάς· καὶ μοι ταῦτα συνδοκεῖ· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐς αὐτὰ ταῦτα τὸ χρῆμα
ἐκεῖνο συμπλοῦν ἦν· τίς γὰρ οὐκ αὖ ἐβούλετο· τίς δ' οὐκ αὖ ἐπήρκεσε· τίς δ' οὐκ αὖ σώρος αὐτῷ χαρί
ζεσθαι μᾶλλον, ἢ ὑμῖν εἶναι τὸ πιοῦν τὸν ἐνόμισεν· ἀλλ' ἐμὲ μὲν τὴν πέμπειν ταύτην τὴν πρεσβείαν ἐπι
σχεῖν μὲ δ' ἐγχωρεῖ, πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς χρὴ ταῦτα διαπρεσβεύσασθαι· ἵνα καὶ τὸ τρίτον ἀποδῶτε ὅτι
δρᾶτε εἶ χρὴ δ' οὐκ ἔστιν καὶ μὴ οὕτω μέγιστα δεῖ, μόνον ἐλλείπητε μέγιστοι τῶν ἑλλήνων, μέγιστα ἐπλεύσητε·
δρᾶτε ἐπιγκεῖν ταῦτα δεῖ· ἵνα πάντα χρῦ τὸν μεγίστων πεπτυχικῶν ἡ πόλις φαίνηται· καὶ ἐξαρχῆς
εἰς πόλεος παραπλησίως ἃ πράττουσα καὶ δ' οὐκ ἐς τοὺς ἄκρους προσήκουσι ὑμῖν, ἐν τὸ μέσον συγκαπα
λαφθῆ· καὶ τὰ νῦν δὲ κοῦφα εἶναι δοκᾷ καὶ αὐτίκα, ὕστερ ὑμῶν γένηται· ὅσον γὰρ αὖ μείζους αὐτ
φασῖν, τοσοῦτο πλέον δῶρα κομίσεσθαι φασὶ δὲ καὶ οἱ ποιηταὶ τῷ τῶν ἡρώων, ὡς ἄρα ὅς μὲν αὐτίμεζε
τὸν βίον ἀθλος, ἀγαθῶν καὶ κακῶν μοῖρα ἐναλλάξας, τοῖς μὲν, ἀκλεέσι ἀπέδακεν εἶναι· ὅς δ' ἀν
τὴν τῶν κακῶν καθαπάξω, πλέως ἀπέκρασεν· ὡς τὰ τῶν ἀγαθῶν δίπτυκα διὰ πέλους κλῆσιν
οὐκ οὔσας αἰδοῖους· ἀλλ' ὄντας διπλοῦς τοὺς βίους τοῦ αὐθρώπου· τοὺς μὲν ὅλως ἐν κακοῖς, τοὺς
δ' αὖ ἀμᾷ, ὑμᾶς τοίνυν τῆς τῶν ἀγαθῶν μοίρας πρῶτον ἀξιοῦσι, καὶ ἐπὶ πλεῖστον· τοῦτο γὰρ δὴ κρὸ
μέγιστον ὑμῖν εἰς παραμυθίαν ἔστω· ὅπ ὅς μὲν ἐπρωτόβιοτ, εἰς πολὺν αὐτὸς χρόνον· καὶ καθ'
ἡμέραν ἑκάστην ἐπράπτειν ἡ πόλις ἀξίως αὐτῆς· τὸ δ' ἀτύχημα μιᾶς ἡμέρας ὀψὲ ὅλης δὲ καὶ
ὥρας ἐαὶ ὑμεῖς ὧ φρονήσητε γίγνεσθε· μὴ τοίνυν ὑμεῖς αὐτὸ, παρὸς τοῦ χρόνου ποιήσητε· μὴ
δ' εἰς πλέον ἐκτείνητε τι γὰρ σεισμοῦ, ἢ ἐν ὅσῳ τόπῳ ἐπαίσατο· καὶ γὰρ ἅπασιν μέμφεται μὲν
τῇ τύχῃ καὶ δυσχεραίνει τὰ συμβεβηκότα ὡς ὑπερβάλλοντα, ἀλλ' ὁ σεισμὸς παρέλθε, ταῦτα
αὐτοὺς προσδεῖναι τίνων ὧν κύριος ἦν ὁ σεισμός· καὶ τίνος ἐστὶ νῦν ὑμεῖς· ἀλλ', τῶν οἰκίων καὶ τῶν ἱε-
ρῶν καὶ τῶν σωμάτων, καταῤῥέψαν καὶ διαφθείραν· ὑμεῖς δὲ, τοῦ λογισμοῦ τοῖς συμβεβηκόσιν αὐτ-

ἔκειτο δᾶπλοτ, ἵ ταῦς κατὰ δύ πώποτε, ἡμέρας δὲ καὶ νύκτες ἴσας λαμβάνουσα, τὰς μὲν ὅσον ἐμπεῖν
ζώντας, αἰέφατον τραυματίας ἴσον λοιπῶν τοῖς πλείοσι· τοὺς δὲ πλουτίσαντας σιτηρέτας, οὐδ' ὁ
ποῦν ἔχοντας ἀκριβὲς τῶν μελῶν· ἀλλ' ὡς ἑκάστου, τὰ φέλιστ' ἡ προσέθηκε τὸ σῶμα· τυραὶ δ' ἀν'
θεις ἑκάστοτε ὁμοίως τύκτα καὶ ἡμέρας, τοῖς πρόσθεν ἱερομανίας αὐτὸς φοι· αὐτὰ δὲ χρυσέων καὶ ἀρ
γυρέων μᾶλλον ἢ ἁφυχῆς, τοῦδ' ἀφος τῆς πόλιος παρεῖχε· καὶ δὲ μόνας ἐκκαθείρειν τοὺς κειμέ
νους· καὶ πρόπρογ μὲν ὀλίγ' ἐς φονικὰς δίκας ἔξω τυλῶν ἐδικάζετ' ὡς ῥοδὶ κατα[illegible]σθαι βά
ραθον εἰ τὸς τοῖχος δύσβωλος ἔχοι ὑμῶν· κοινὸ δὲ πᾶς ἡμέρας πολὺ τῶν ὀλίγον ὁ δαίμων κατίγνω
αἷμα τ' εἶσω πόλεως, καὶ σὺν αὐτῇ· καὶ τοῦτο ἐν αὐτῇ κάειν ἠναγκάζετο οἰ λοιπί καὶ τὴν ἄβαθον
τοῖς αἰδροφόνοις πύλιν, παφὶν Ἰόν ἀποκλυμβῶσι ἑκάστω κατίστασι· καὶ τὰ μὲν προσθεν λεγόμενα
ταῦτα, μυθολογήματα κἀν· ὅτι τότ' ἐπὶ τῆς νῦν οὔσης ὑπὸ τῇ βαλάττῃ καὶ κεκρυμμένῃ, ἠλίου δ' ὤ
ρον αἰεὶ σας βοεί· τὰ δὲ νῦν εἰς τοὐναντίον πρόκειται διηγεῖσθαι· ὅπ[illegible] πόλις κατὰ γῆς ἴδ[illegible]· καὶ ἀπὸ
θετ' ἐξ αἰθρώπων, ὅτ[illegible] ὑπὸ γῆς ἡλίου· καὶ ἐπεὶ δ' ἐτ' ἦλιος ἐν ἐρέβῳ· τὰ αἵματα θεάματα ἑαυτῷ· καὶ
ὅμορος μὲν πλοῦτον ἴφε κατὰ χέα τὸν δία τῇ νύσῳ· καὶ τοῖς πρῴ πλησίον προῴρους ὑμῶν· καὶ
τὸν δ' αρος παραλαβὼν ὕσαι χρυσόν· περίφλυε ξανθὴν ἀπ[illegible]σαπα· νῦν δὲ ἕα κατὰ χειδ' ὥρα ὁ δαίμων
δίον νίφος ἔστ[illegible] ὑπὸ τῆς πόλεως· ὡς αἰάζαμεν ἐκεῖνον τῶν πρόπρογ· αἰάζα δὲ ὑμῶν καὶ τοῦ Ἰῆς
πόλεως χάματος· καὶ νῦν κἀφ[illegible]αὐτ μὲν καὶ κάκασον· καὶ ἄλλας νήσους, οἰκουμβάς ἐστ' ἰδεῖν· οὐ
δὲν ἐχούσας ὕπεῖπεσι· καὶ παρ' ὧν φόρους ἐκλέγειν ὑμῖν πρὸ τοῦ, μακρὺν ὑπ· καὶ ἄλλα πολίσματα
ὑπόλαμπρα λυπρὰ καὶ ἀμφισβητήσιμα· ἐρόδος δὲ ὧ ζῷ καὶ ταῦτ' ἐφορῶν πάν ἐρόδου, νῦν οὐδαμοῦ·
ἀλλ' ὡς πρὸ τοὺς μύθους λέγοντες διηγεῖσθαι δεῖ τοῖς ἀπαγγελλομένοις τοὺς παρ' ἡμῶν παραλαμ
βάνοντας, ὡς τυτὶ νῦν καὶ ἐρόδος αὐτὴ πᾶσι καρίας πόλις ὥρα καὶ μεγίθει καὶ φανῆς· καὶ πυθοῖ
δ' ἐπηύρεν ὡς ἠρ ἰαλύσου καὶ καμείρου νῦν· καὶ ἠρ μὲν τῶν ἁλίων αἰῶνα ποιοῦσι· καὶ τὸ χαρίεν
μεμῶπκε σῶν οὖ ποιοῦσι· ἢ δὲ ἐώνυμος αὖ πᾶς τοῖς νύμφης τοῦ θεοῦ, χῆμα ἀκτῆς ματειλφε· καὶ
κάλαμ μὲν τὰ ἐκ Ἰῶν γυναικῶν τῶν ἀσκεφαμένων μαχαίρᾳ τὰ ἐδείκνυσι τοῖς ἄπ[illegible]ηρῶν· καὶ ἔαυ
ματο ὑπ· νῦν δ' αὐτὸν τὴν πόλιν, ἐν τοιαύτῃ θέᾳ λείπεται παρεῖναι· καὶ δ' ἐκνύσαι τοῖς ἐσαφικνουμέ
νοις· ἱάτρειον καὶ βουλευτήριον· καὶ τὰ[illegible]ας ὑμᾶς ἀγείας· καὶ σκοπέλους αὐτὰ τύργων δ' ἐπιόντας,
οἰκτρὰ τῆς ὀνόματος πρὶν ἐρόδου τὰ λειφθεισα· μιγέσιν δὲ ἱπέρων πόλεσι εἰς τὸ μέσον λεγόμενον,
οὔτε αὐπλαβέσθαι ἐξέστι, οὔτε μὴ ἐγγυᾶσθαι σιωπῶντα· ἁπλῶς δ' ἐσαθ' ἑμὲν οἷας πόλιος τέρ
αθαι ὁποίας δ', οὐχ ἕξετ' ἐπεύραι· καὶ ἄλλ' μόν γε τοῦ νῦν παρόντος χρόνου, τοὺς εἰδότας πρόπρογ
πῶν ἐλλοίων ἄλλ[illegible]αρτύραθαι· ἐπεὶ δὲ καὶ τοῦτο ἡ προσέκουσα μοῖρα ἀπαγάγη, τ' δ' ἐλοιπὸν
πλὴν ὄρ' ὑμῖν ὄφλειν ὄφασι· γναφιλομβόους ὃ δαίμονες οὐκ ἀπὸ τῶν γαυμαχιῶν· οὐδ' ἀπὸ Ἰῶν λυμέ
ων τι καὶ νεαρίων· οὐδ' ἀπὸ τοῦ κύσμου τοῦ κατὰ τὴν πόλιν· ἀλλ' ὃ μιγέντα πῶν ἐλλοίων ἠτυχήσε
πε, καὶ δ' εὐσεβοδόου μεμνημένους, μὴ γαυριᾶν· ἀλλὰ ἐρευᾶν· μονοῖς δὲ ὅς ὑμεῖς πεποίηκα τοῦτ, καὶ
οἱ πρὸ ἐξακοσίων ἐτῶν αὖθρις ἐπὶ δοξιπόλεις καὶ ὑγιεμβίῃ τῇ πόλει προσίκοντες κοσμοῦν
τες γὰρ τὴν πόλιν τοῖς ἑαυτῶν ὄρ' γοις, αὐτικοσμοῦντο τῇ μνήμῃ· ταῦτα πίνυμ τὰ οὕτω δ' ενα καὶ πα
ραμυθίαν οὐκ ἔχοντα ὡς αὖ δέξασθαι, ἐπεγκεῖν δεῖ· μήτα μὲν δὴ καὶ πρῶτον κατ' αὐτὴν τὴν τῆς
ἀνάγκης συμβουλήν· καὶ τοσοῦτο μᾶλλον, ὅσα δ' ἀκρύων χάρᾳ παρελήλυθεν· ἀ' γὰρ οὐκ ἔστ' κατ' ἀ
ξίαν ὀδύρασθαι, πῶς οὐκ ἀναγκαῖον ἀπαλγήσαντας ἐᾶν· καὶ τοῦτο δὴ τὸ λεγόμενον, μύσαντας
φρέειν· ἐπὶ δὲ τὰ μὲν φάλα τῶν ἀτυχημάτων, οὐδὲν δεῖ τῆς μεγάλης ἕης πρὸς αὐτὰ παρασκευῆς·
τὰ δὲ μείζονα, ἀνάγκη μεγάλως καὶ φρέειν· οὐχ ἁπλῶς λέγω μεγάλως, ἀλλὰ φρονήματι· ὡς γὰρ
πρὸς τοὺς μείζους τῶν πολέμων πλείονος δεῖ καὶ τῆς παρασκευῆς, τοὺς δ' ἐλάττους, καὶ ἄνευ
φιλοτιμίας ἀφαιρήσεις, οὕτω καὶ τῶν δεινῶν ὅσα ὑπερβέβληκε, μεγάλης δεῖται τῆς Ἰῶν παθόν
των ἐῶμεν πρὸς αὐτά· δεῖ δὲ καταφρᾶσαι αὐτοῖς ἀνθίστασθαι· καὶ ταῦτ' ἐν ὑμῖν παρεσκευασ
μένοις, τὸν ἀγῶνα τοῦτον ἀγωνίζεσθαι ἔπειτ' μὴ μέλλοιτ' ἐπαπλησθεῖσαι· λογίζο
μενοις ὅτι πρότερον μὲν τὰς εἰκόνας καὶ τοὺς ἀνδριάντας ὁρῶντες, τὴν τῶν πεποιηκότων ἐκεῖνα τέ
χνην ἐθαύμαζον· νῦν δὲ, τὴν ὑμετέραν ἅπαντες θαυμάσονται γνώμην· ἐὰν καὶ χωρὶς τούτων φαίνη
σθαι φρονοῦντες ἐφ' ὑμῖν αὐτοῖς· ὅλως δὲ ὧς πρὸ γὰρ χρυσοῦ τὸ βάσανος δείκνυσιν, οὕτω τοὺς ἄνδρας
τοὺς ἀγαθοὺς κρίνουσιν αἱ συμφοραί· καὶ ὑμᾶς ταῦτα ταῦτα ὁποῖοί πινές ἐστε, δείξει τοῦτο σει
σμός· ὁ ὑμετερισμός· ἅπαντα ὅσα ἠκολούθησεν ἐπὶ τῷ πρώτῳ κακῷ· καὶ πι παράδοξον ποιῶ· δι'
μικρὸς γὰρ παραμυθίας αὐτὸς τὸς ἀφ' ὑμῶν, ὑμᾶς κατίχειν ἀξιῶ· ὅπου καὶ φρὸ δίκαιος ἀντιλαμ
βάνει πρὸς τὸ πείθειν· τοὺς γὰρ συμπαθοῦντας τοῖς γνώμαις, ἡγοῦμαι καὶ συμβούλους ἀξιό
πιστους εἰκὸς ἂν τοῖς δὲ φρονοῦσιν εἶναι· ὧν γὰρ τὰ αὐτὰ ἄπιτα, καὶ φρονεῖν τούτους εἰκὸς

τοιούτων ἀγώνων ἐξόκρυσι, καὶ τὰ ἴδια νῦν καιρῶν ἔτι πρεσβύτερα ἀγῶνα ἀναστεῖ παρ' ὑμῶν, τοῦτον ἢ προθύμως δεῖ καὶ πολὺ τοῦδ' ὑμῖν ἐνδοξότερον καὶ καλλίονα ἐκείνων τῶν ἀγώνων; αὐτὰ ταῖς ἀφανῶς τῇ τύχῃ καὶ ταύτης ἅπασι πρόδηλον, εἰ καὶ σφόδρα ἠμῖν ἐνόλαπτον τὴν πρώτην. τῆς μὲν γὰρ ἐκεῖ νίκης, οὐδεὶς πλησιοῦτός ἐστιν, ὅστις ἐστὶ κύριος διαπλοῦς· ἀνὴρ δαίμων τὸ πλεῖστον ἔχει μέρος τῆς δ' ἐνταῦθα ἀγωνίας καὶ κυρία· ταύτην οὖν δεῖ ζητεῖν ἔχοντες οἵαν χρή· καὶ μὴ ταύτ' ἐλαττοῦσθαι τῆς τύχης γένησθε· ἀλλ' ἀγωνίσασθε πρὸς αὐτὴν νῦν, ἐνεδρεύσαντες μᾶλλον ἢ πρόσθεν· οὐκ ἐξὸν· εἰ μὲν γὰρ ἔχομεν ἀξίως ἀποδύρασθαι, καὶ, ἃ πάντας τοὺς ὑπολοίπους τοῦ βίου τύχῃς καὶ ἡμέρας συναφανεῖς, τοῦτο τοιοῦμεν· ἄξιον γὰρ ἐλαθεῖν αἰσχαλέσαι τι οὐκ ἂν τοῖς πόνοις, ἀλλὰ καὶ μυριάκις ῥᾴδιον οὕτω πράγματ' εἶναι· νῦν δὲ πῖς οὕτως ἄλογος ἐστὶν ἰχθρὸς, ὃ σαφεστὰς ἄκρος, ὃ δαρκὸς, ὅστις αὐ ἀξίως καταβρυήσεται παρόντα· μὸ τρλλοστὸν μέρος ὧν οἵτε λέγειν παραλιπὼν, ἀγ' ἐξὸς ἅ πάντα· τοῦτο γὰρ ἐστὶ καὶ τὸ πάντων ἀπαιώτατον, ὅπ ὀδυρόμενοι τὰ συμβεβηκότα, καὶ δικιώτητος ἀνθρώπλοτα, πλεῖστα αὐτῶν παραλείπομεν· καὶ οἰόμεθα λέγειν οὐ λέγοντες· πῖς γὰρ ἂν ἢ τὰς συμφορὰς εἰπεῖν πρὸς ἀξίαν τὰς καινὰς ταύτας καὶ ἀτόπους, καὶ τοσαῦτα πάσης κακῶν φθορᾶς γεγονυίας, ἢ τὴν ἀκμὴν αὐτὴν τῶν πραγμάτων· πῖς δ' ἂν ἐπισωφρονοίη, τῆς ἐχεπλίας ἐκείνης μεσημβρίας μνησθείς, ἐν ᾗ τὸ κακὸν πρῶτον ἤρξατο καὶ κατέσχηκε τὴν πόλιν; ἀλλὰ καὶ μνησθῆναι καὶ ἀκοῦσαι τὸ μέλλον, ὡς πρὸ ἄλλου τινὰ χειμῶνα μέγαν καὶ αἰῶνιον προσδοκῶν· σιγὸν δ' εἶχεν ἅπας ὁ λεώς· ὡς πρὸ πρισσοῦ κῶν τὸ σόμενον· καὶ ὅ γε νὶὸς καὶ πάντα τοῦ χαλοῦ ἐπὶ τῷ μέλλοντι· οὐκ εἰκὸς δὲ ἀφανὸς πλοῦτος τοῦτο παθήματ· καὶ ἐπὶ τοῦτο πᾶς ὁ σεισμὸς ἦρτύετο· ὁ δὲ ἅλιος πλάττων δ' ἐπὶ τοῖς πίλαμπεν τὴν ἑαυτοῦ πόλιν· καὶ πάντ' ἐφαίνετο πάντα ὁμοῦ· τὰ δεινὰ ἐπαισχύνει μὲν ἡ θάλαττα· καὶ πᾶσ' ἐφιλοῦντο τῶν λιμένων τὸ ἐντός· αἰρῆτο δὲ οἰκίαν· καὶ μνήματα αἰρῆ ἐγγυτάτω· πύργοις δὲ πύργος ἐπὶ πλοῦτο· καὶ νεώσοικοι πρῆσαι· καὶ νεὼ βωμοῖς· καὶ ἀγάλματα ἀγάλμασι· καὶ οἶδρις οἰδρᾶσι· καὶ πύργοι λιμέσι· καὶ πάντ' ἀηδόλοις· ἐν ὅσῳ δὲ αὐτὰ ἀγκύραι ἐς ἀπόπλουν ἀνῆκεν, μετρᾶσθαι, νυκτὶ δ' ἐχνίδειν τὴν πόλιν· ἀηδὲ γὰ νετο πάντα ὁμοῦ· οἱ λιμένες ἅπαν ξενοῦ· ἡ πόλις ἐν κοινῷ δρόμοις κατ' οἰκίας ἐκτείνωτο ἐς στείνωτους· ἐξ οἰκιῶν, βάλανοι κατ' οἰκίας· ἐν ἱεροῖς ἐν ὕδραις· ἐν τύλαις· ἔξω μὲν τὰ μνήματα· ἀνερρίζωτο τοὺς κεκμήκασι· ἔνδον δὲ ἱερὰ ἔδοντο οἱ πλάττοντες· τῶν δ' ὡς πρὸ τὰ δικαίματα· ἀναθήματα, χαίρεις ἐπ' ἄκρων τοίχων· τῶν δὲ, θρόνοι· τῶν δ' ἄλλο πλέον ἐωρᾶτο· καὶ οὐδὲ τοῦδ' ἐκάστοις ἐνῆν εἰδέναι, τίνων λείπεται, καὶ οἱ μὲν, τὰς ἑαυτῶν φθορᾶς οἰκίας, ἐν ταῖς ἑτέρων ἀπώλλυντο· οἱδ' ἐν ταῖς ἑαυτῶν ἢ πλείοσι μοίραις· οἱ δὲ, ἐκείνοις ἐγκαταλαμβανόμενοι· οἱ δὲ, ἀπολειφθέντες ἡμέτης, οὐκ ἔχοντες ἐξαναδῦναι· οὐδὲ αὐτοὺς ῥύπαδον, κακῶν ἀπόκνων τὸν λιμὸν προσλαμβάνον· πεσοῦσιν κερδαίνοντες, ὅσον γωνται τὴν πατρίδα πυκνοῦσαν, ἐπαπώλλυντο· τῶν δὲ, διέκριτε πάσιμα ἡ τύχη· καὶ τὰ μὲν ἡμίσεα, ἔσω ὑρῶν ἀπείλητο· τὰ δ' ἡμίτομα, ἔξω προὔκειτο· καὶ τούτοις ἔτερα ἂν προσεῖτο πλείσιμα· σκιδνὰ λίθοι· ὃ, τι κάτω φέρων ὁ σεισμὸς ἀνέμιξεν· οἱ μὲν, προσδοκῶν· οἱ δὲ, τοὺς οἰκείους ἐζήτουν· οἱδ' οὐκ εἶχον ὅτου αὐτοὺς ἢ τοὺς ἑαυτῶν οὐδὲν ὑπολαμβάνοντες· οἱ δὲ, ἀπώμοζον τὴν πόλιν· οἱ δὲ, ἐνεπάρασσε, ὁμοῦ τῶν ὀρόφων καὶ τῶν ἐρίων γεγενημένων· οἱ δὲ, παῖδας ἐζάρταζοντες, αὐτοὶ καταλαμβάνοντο· οἱ δὲ, ἑαυτοὺς ἐπαγκόνησαν· ὁ δὲ κῶμος ἦν ἄγριος τοῦτο πάρισον· οἱ μὲν, οὐ πρὸ πολλοῦ κλαύσαντες συμφοίνικες ἔκειντο, εἰς οὐδὲν καλὸν ἄσαντες τὸν ὑμέναιον· οὐ ῥᾴδιον γνῶναι πότερον αὐτοὶ δὲ τυχεῖς ἢ ἃς ἠγάγοντο· οἱ δὲ ἀπὸ θαλάττης ἀναβεβηκότες, τὴν πατρῴαν ἑστίαν ἀπροσπόρατον τῆς θαλάττος δῦρον· οἱ δὲ ἐπαναγωγὴν ποιοῦντες, πίπτοντα δὲ τὸν πίλοθεν ἀπέγοντα, προκαταδύσεις αὐτοῖς τῆς πατρίδος· κατέχει δὲ ἀρεῦ σεισμὸς θαλάττης· νεφέλη· μῦτες· οἰμωγαί· πάππος τεθνεώτων· γυνὴ ἐκ φυσήματος· οἰμαι γὰρ οὔτ' ἂν τοὺς ὑπὸ ἀγύιαν κατεράκλας· οὔτ' ἂν τοὺς ἔξω θαλάττης ῥαχίαν, οὔτ' ἂν σκοπιοὺς πυξφόρους, οὔτ' ὄπ πλεῖστον ἰσχὺ κατ' ἀνθρώπους, τῷ τότε εἶναι κακῷ κῶ μῷ παραβαλεῖν οἱ ἐξ ἁπάντων εἷς ὑγείρετο συμμιγής, τὴν ἀπροσδόκητον καὶ ἄχαριν συναλλαγὴν πλεῖστον, ἐφ' ᾗ ῥᾴδιος ἐξορμᾶσθαι· συνεπίσχετο πεὶς τοῦτον, νεκροὶ βωμοὶ· τέγαι· κόνις· αἷμα· ἔτι πλατύφθοροι θεμέλια· οἰκίαι πανδαισίαι πάλαι συμφόρητον· εἰκόνες· φάγαι· τάφοι· δ' ἅπαι οἱ μὲν, τοῖς αὐτῶν φίλτατα σκυβοῦσι, ἐλαθέσθαι αὐτοὺς· οἱ δὲ, ἐζήτουν τὰ λοιπὰ ἑαυτῶν· οἱ μὲν, πόδας· οἱ δὲ, χεῖρας· οἵδ' ὅ, τέκαστος ἐπιφώτο τοῦ σώματος, οἱ δὲ, καὶ σώματος ὅλου ἐπὶ τοῖς οἰκείοις· οἱδ' ὑπὸ τῶν ἑκατέρωθεν ἐμπεσόντων συχτεθέντες, ὑπεχώρουν· οἱ δὲ, πρὸ πρὸν καταφύγεσθαι ἢ ἀπέθανον· πᾶσι δὲ κακῶν εἴδη, καὶ ἃ πρὶν μηδὲ πώποτε ἐνενόησε, πότε πρῶτον εἰσεῖδεν· ὥζεσθαι δ' οὐκ εἶχε τοῖς λοιπρί· πότερα ὅπως σωθῶσι, ἢ ὅπως ἀπολάσωσι τοῖσι ταῦτα κήρυκες· ἢ πῆς ποπὶ καταβρυήσεσθαι ἀξία τῇ φωνῇ· τῆς ἀρχῆς δὲ πυγὶ πάθος οἷ ὑπερον· εἰ δὲ βούλει μακρότερον, ποίαν πόλιν ἐλλοιδόρησε βαρβάρων ἐν τῷ παντὶ χρόνῳ καταλαβεῖν ποιοῦσαν· ὅτι ἀναστάσεις μὲν ἡ πόλις

ἐκ τῶ

λοιπῆ, ἀλλὰ δὴ γε ἀφαῖς δὲ τὴν χιν πάσης ἄλλας ἀλλαχοῦ τῆς πόλεως ἀφικεμένους. καὶ κόσμους τοὺς μὲν, μόνους ὄντας ἐνταῦθα. τοὺς δὲ, καλλίστους. καὶ τὴν μὲν ἀκρόπολιν, ἀνδρῶν καὶ ἀλσῶν μετὴν. τῆς δ' ἄλλης πόλεως, οὐδὲν ἕτερον ἑτέρου ὑπερέχον. ἀφ' ἁπάσης δὲ ἴσην τὴν κατασκευὴν οὖσαν. ὡς γένοιτ' ἂν οὐ πόλεως ἀφ' οἰκίας. ἀγαθὰς δὲ ἐξαρχῆς ἐς πόλεις διοικεῖς. ὕστερα αἰτίας καλεῖσθαι τοὺς λαμπρούς. λαμπρὰ δὲ λαμπρῶς ἀποτιμᾶν τὰ πάντα χρὴ τὴν πόλιν. τὸ δὲ ἄνω πάσῃ καὶ πρὸ παντὸς ἴσον ἐνθύμημα, καὶ ὀφθαλμοῖς κόρον οὐκ ἔχον, τὸν τῶν τειχῶν κύκλον. καὶ ἴσον ἐγκαταμεμαγμένων πύργων τὸ ὕψος καὶ κάλλος, αὐτὴ λαμπρόν τοῖς πρὸς ἁλίσιν ὄν. ὥστ' εἶναι μόνοις τοῖς εἰς ἐόδον καταίρουσι καὶ προσορᾶσι, μείζοσιν ἀλλοις τὴν γνώμην γίγνεσθαι. τὸ δὲ πᾶν ἴσον κάλλιον, οὐκ ἀπερπιθμον τὸν κύκλον τοῦτον, τῆς ἄλλης πόλεως. οὐδὲ κενὸν οὐδὲν ἐν μέσῳ ποιοῦντα. ἀλλὰ προσοχὴ τῇ πόλει. ὡς καρτέφανον κεφαλῇ πεθέοντα. μόνην δὲ ὑπεῖκεν τὴν ἐόδον, καὶ κατ' οἰκίαν. καὶ κοινῇ πτείχεσθαι. ἐᾶκει γὰρ αὐλῆς ἔρκει τὰ τείχη, καὶ πόσου πν' ἰδύναται παρὰ τὴν ἄνω πόλιν, ὅσον δρίζειν αὐτὴν. ἐπεὶ τῇ γε ἀξίᾳ, πᾶσ' ἂν ἴσα. ὡς δ' ἔπειν, ἐν' ἀπὸν τῶν παρ' χαίων, τὸ γαυμαχεῖν. ὁ δ' ἄλλη πᾶσα πόλις, καίφαὶ καθαρῶς ἐσιζέτο. καὶ μόνον εἶ τις αὐ αὐτὴν, παρακεχωρηκέναι τῆς ἐπιμονίας, νοῦν ἔχουσαν. αὐτὴν δ' εἶναι τὴν ποπὶ οὐκ ὄνομα ἄλλως, ἀλλ' αὐτὴν ὕπερ ἂν. νῦν δὲ οἴχεται μὲν καλλαλιμθίων. τὰ πᾶσι δὲ τεφαίων ὁ κάλλιστος. ἱερὰ δὲ ἀγαλμάτων ὄρθμα καὶ βωμοὶ ἱσπᾶν. κεῖνοί δὲ δρόμοι καὶ θέατρα αἰδρᾶν. οἱ δὲ νεώσοικοι, τοῦ γῆς ἁλαλάπης ἐγένοντο, οὐδ' αὖ εἰς εἰκάσειε τῶν οὐκ εἰδότων πρόσθεν. ὁ δ' εἰκόνων ἀμφοτέρων ἀμύθητος ἀριθμός, ὁμοῦ τοῖς πίναξι καὶ τοῖς λεφαίοις τῶν διαφαρέντων σωμάτων, αἰὰ κάφυρται καὶ διέσπαρται. οἴχεται δ' ἐλέφας καὶ χρυσὸς τῆς πίχνης δ' ὕπερος. οἱ δ' αὖ ἐχόντες τὰ λαφύρα ἕκαστα χοῦ τοῖχοι, τῷ κόσμῳ συναπολώλασιν. ὅσα δ' ἂν ἔφη καὶ δόρατα ἴδοντα λαφύρων, ταῦτα ἀσθμῶν τῶν πολεμίων δ' ὑρὸ κομίσθη. ἐν δὲ τοῖς κακοῖς, ἐνταῦθα προσλελύμανται τοὺς πᾶ πάσχοντας. ὡς αἰμίγητα λάβοι συμφορὰν πθουσα. ὑ πόλις δὲ ἐν σκύλου μοίρᾳ λέλεπται. περὰ πσοῦτον οὐκ ἴσ' ὅτου, ὅσον οἱ τὴν μνήμην τοῦ πάθους αἰακινοῦντες μᾶλλον ἔχουσι λίθαι. πσοῦτο δ' ὑπερβέβληκεν ὑ ταύτης συμφορὰ πάντ' ὄσα ἑλληνικὰ ἀκροθιγῆ ἐλάφαμεν, ὡς ὑ ὧν μὲν ἀρτίως ἐμεμνήμην, αὐτὰ γε δὴ τοιαῦτα, βασίλεια δυνατῶν. καὶ βαλαμοί τινες δεικνυνται. καί τινα τῶν πόλεων ἔτ' λείπεται μέρη. καὶ φασὶν αὖ ἐλαίπους ἐκμεζόντων αὐτὰς γενέναι. ἐνταῦθοῖ δ' οὐδ' ὅσον γὰρ πθάζοντα ἐνοικοῦσαι λείπεται. καὶκεῖ μὲν αὖ, μνῆμα καὶ πρόσωπον ἴδοις ἐνταῦθοῖ δ', οὐδὲ τάφος μεμθήκειν αἰῶνος τῆς ἐπανείας. ἀλλὰ καὶ ἐξωκατέδυν, ὁμοίως πάντα εἶναι ὑ πόλις. καὶ γίγνεσθαι αὐτὴ μνήματος, αὖτη τοῖς πολίτας. αὐτὴ δὲ τοῦ προαπολέσαντος καὶ πελαγίους καὶ βορᾶν τὴν πολὺν ἐπιβαίνοντας, δεῖ ζητεῖν τί ἕκαστον. ὄρος ἄσφορον βλέποντας αὐτὴ πόλεως. πσοῦτον γὰρ παραλλάττον αὐτῇ παρ' αὐτὴν καὶ τὰ τῶν ἄλλων αἰτυχήματα συμβέβυκεν. ὡς πισυγνώμη ἀνεῖται καὶ λέγουσι καὶ πιοιῶν ὑμῖν. ἀλλὰ καὶ τούτων οὔτως ἐχόντων φέρειν χρὴ, τὸν παλαιὸν λόγον ὀρθῶς ἔχειν ὁ λίσαντας. ὅτι τὰ μὲν γεγονότα, οὐκέτ' ἂν ἄλλως ἐχοι. οὐδ' ἔστι τὰ μὲν ἀπώμενοι καὶ κλίνοντες τὴν τύχην λέγειν. ταῦτα δὲ ὑμᾶς αὐτοὺς πρότερ, αἰθυμία διαφθείρειν. τὸ δὲ ταῦτα εἰς ὅσον ἐστὶ καλῶς ἐνεγκεῖν, κέρδος οὐμικρὸν ὡς ἐν τοῖς πιούτοις. ἐστὶ δὲ οὐκ αἰτυχήματων ἐνδοῦς, ὥστε πρὸς πίστει τούτοις. ἀφ' ἁφορῶντας μᾶλλον ἴδιον συμβιβυκότων, καὶ τὰς ἐγχωρούσας ἀεὶ προῖξόμενοι ἑαυτοῖς ἀφορμὰς, ᾗ φρονοῖτ' ἂν καὶ ποιεῖν ἃ δεῖ. δεῖ γὰρ ὑμᾶς ἐν τοῖς ὄντας ἔτι ὅσοις πτὴ καὶ λέλειφθε, καὶ τοῦτο τὸ σωμάτιον καὶ τίμιον ἐς ἕλληνας καὶ βαρβάρους ὄνομα, προσαφορμίζειν ὑμᾶς τὴν τύχην. οὐ δεῖ φρονοῦντας ἄξια φαίνεσθαι καιρὸς δὲ νῦν ἐστὶ πρὸ τοῦ ἀνδρεῖς ἐόδιοι, σῶσαι μὲν ὑμᾶς αὐτοὺς ἐκ τῶν πθιστικοτάτων βουλῆσαι δὲ τῷ γένει τῆς νήσου. σῆναι δὲ πρὸς τὴν τύχην λαμπρῶς. ἐνθυμηθέντας ὑμῶν γὰρ τοῦ πολίτου κυβερνήτου λόγον. ὃς ἔφη χειμαζομένης αὐτῷ τῆς πόλεως καὶ καταδύσεσθαι προσδοκῶν, πῦρ δὲ τὸ θρυλούμενον. ἀλλ' ὦ πότε σὺ, ἔφη, ὅπου ὀρᾷς πλοῦν ἀγγεῖα καταδύσει, ὡς οὐδὲν ἂν πράξας ἀγεννές. οὐδὲ πάσσον οὐδὲν τῶν παρόντων. ἀλλὰ πάντα ἂν πάντ' αὐτοῦ πηρώσας πρότερον, ἢ κακῶς ἀπολούμενος. ὡς τοῦ μὲν ἀπολέσθαι καὶ καταδῦναι τὴν ναῦν, τὴν τύχην κυρίαν οὖσαν ἀεί. τοῦδὲ χρὴ πράξαι πρὸ τούτου, οὐκέτ' ἐν ἄλλῳ τὴν αἰπάντησιν, ἀλλ' αὐτῷ καὶ τούτῳ φιλοπονεῖν. καὶ οὐ μόνον κύριός ἐστιν, οὐχὶ δ' ἐᾶν προλιπεῖν ἔτι ζῶντα. ὑμεῖς τοίνυν μὴ παραλείπετε τὴν πόλιν, ἔτι μᾶλλον ἢ πκαταβάλητε, πανοήτως τῷ καιρῷ προσόντες. ἀλλ' ἐπειδὴ πρὸ καὶ πάντων ἐλπίσατε, ὑμεῖς οἱ λοιποὶ μόνοι πεῖ ὑμῶν αὐτῶν. καὶ παραυτίκα καὶ οἰκοθεν ἔτ' ἔχον τὸ ἐγκλημα, ἵνες αἰδρὸς ἀγενεστέρας φανῆναι τὴν πόλιν ὑμᾶς τοσοῦτο. καὶ μὴ δεῖξαι τοῦδ' ὅτι κἀδὶς τυχοῦσ' ἐς, ἐστερημένους αὐτοὺς. οὗ λο καὶ παραζίωσι ταῦτα μεταθέναι δόξετε. καλὸν γὰρ δίμαι καὶ τοῖς ἄπαλοις ἐκαῦ. καὶ γαυμαχοῦντας πρόπαια ἱστάναι ἐκ πολεμίων. πολέμων ἔχει φιλοτιμίαν. καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς τοιούτοις ἀνοσιώτερος, οὐκ ἄξιον τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας ἐζίσθαι. ὧν καὶ οἱ ὑμέτεροι τ' ἄλλοι πρόγονοι, μεγάλην ἐκότες καὶ θαυμαστὴν δίκαιως δόξαν ἐκτήσαντο. ἐπεὶ δὲ πᾶσαι τὰ ὑπάρχουσες τῶν

ἅπασαι ὑμῖν εἶναι μοῦσικήν. καὶ τοῦτο τὴν Ὀρφέως κεφαλὴν ἀπέφηνε. αὐτοὶ δ' οὐκ ἀνέχεσθε οὕτως ἀμούσους διακειμένους, καὶ καθαρῶς μὴ κρίνοντας τοὺς ἄλλους νικᾶν, τῷ δι' ὑπερβολῆς ὑμῶν αὐτῶν μὲν δύνασθαι βουλεύεσθαι, κινδυνεύειν δὲ πλέον ἀφαιρεῖσθαι καὶ παρ' ὧν αἱρῶσιν, καὶ πρότερον μέν, παρ' ὑμῶν ἐπιρρωτᾶτε βαδίζοντες, ἕκαστον τὰς τάξεις. νῦν δὲ οὐ παρ' ὑμῖν αὐτοῖς ὑμᾶς αὐτοὺς γνῶναι δύνασθε; ταῦτ' ἐμοιγε δοκεῖ τῆς αὐθαδείας καὶ ὑπερηφανίας ἕνεκεν οὐκ ἐᾶν. οὐμὲν, ἀλλ' ἐκείνοις μὲν ὡς ἔοικεν, ἐκ παλαιοῦ τὸ ἄλυπον τοῦτο τῆς δυστυχίας σῴζει μαρτυρεῖ· καὶ πολλαχοῦ λέγουσαν οὐχ ὡς δεῖ διακείμενοι· ἡμῖν δὲ οὐδαμοῦ προσήκει τὸ σῶμα. οὓς ἡμεῖς καὶ ὅτε ἦμεν παρ' ὑμῖν, τότε ἐωμεν καὶ τοῖς ἐκκλησίαις, οὐ μόνον μὰ φωνὴ χωμένους. ἀλλ' ἐδόκουν δεῖν, καὶ ἐνίοτε μᾶλλον ἢ νῦν· ὀρθῶς γὰρ καὶ σεφαίου καὶ τοιαῦτ' ὑμῖν ἥρκει, καὶ τοὔνομα τοῦ δήμου προσῆν τοῖς πολλοῖς, γαῦρον ἂν δὲ ἦν ὁρᾶτε, καὶ αὐτὸ τῆς χρεοτονίας, τῷ νάμματι τῆς κεφαλῆς χωμένους. ὥστε μόνος αὖτος ὑμᾶς ἔφυ δ' ἀμῶνος ἄγειν ἐκ χειρίας. ὧν οὐκ ἄξια συνβαίνομαι πάσχων. οὐδὲ μακρόθεν καὶ ἄγνωστον, τοῦ ἐυθμοῦ παραλλάττοντα. λυπηρόν δ' ἐστὶ καὶ κακεῖνο, ὅτι τοῖς μὲν ἐκτὸς τὰς ὀνόμασιν οὕτω σφόδρα ἑλληνίζοντες φαίνεσθε, ὥστ' οὐδὲν ἦν αὐρεῖν ὡς ἔτος ἄλλο παρ' ὑμῖν ὄνομα, ὅπου μὴ δῆριον ἀπὸ τῶν ἡμετέρων ζώων ἁρπαλωμένων· ἐν δὲ τῇ πολιτείᾳ τὴν πάτριον ἁρμονίαν καὶ τὴν ὡς ἀληθῶς δωριστὶ μεθέντες, κακῶν ζηλωτὰς καὶ πᾶσι μᾶλλον ἢ ὑμῖν προσηκόντων κληρονομοῦντες. μεθαμῶς ὦ ἄνδρες καλοί τε κἀγαθοί· ἀλλ' ἐνθυμεῖσθε τὸ παλαιὸν τοῦτο ἀδόμενον, ὅτι τῶν μὲν μαρτημένων ἔνδεν καὶ ἔνδεν, οὐκ ἔστ' αὐξεῖν οὐδὲν, ἀλλ' ἔχει πέρας ὅσον ὁ καιρὸς ἔπεγκεν, ἀκέσται δὲ τῶν ἀγαθῶν φρένες, ὡς ὁ τῆ ῥοδίων φησὶν ἑταιρίτης· καὶ τὸ μὲν ἐξ ἀρχῆς ἁμαρτάνειν φῦναι, θεῶν· καὶ τῶν ἐπὶ γῆς νυδ' ἕνα ἡμῶν ἀφικέσθαι μόνον· τὸ δὲ τοῖς ἅλις χρῆσιν ἐθελῆσαι πειθῆναι, περὶ τοῦ ὑμῖν. καὶ τῷ θεῷ μήτ' αὖ τὸ χαρίζεσθαι τοιαῦτα ποιοῦντας ἢ ῥᾴδιον τοῦτο ὃ ποιεῖ τὰς καθιέρωκεν ὅτι πέλαγος ὅσον εἰδέναι· καὶ πρὸς τούτοις λοιπὸν πλείστου μὲν εἶναι δοκεῖν ἢ κακῶν ἐφόδιον τὴν ἐλευθερίαν ἔχειν, ὅμως δ' εἶναι δέος, μὴ καὶ τούτου στερηθῆτε μέγιστον δὲ πάντων ἱερὰ καὶ τάφους ἀσυλίαν τε καὶ τὸ τῆς ὁδοῦ μέχρι τοῦτου ξυλωτὸν ὄνομα· πάντας τοῦ σώματος τούτου, ὃς ὑμῖν πᾶσι χοῦ συμπεφύρκεται. καὶ μὴ δ' ὑπέρων χειρίστων δεῖσθε δηλαδὴ γίνεσθε ἐν ὑμῶν αὐτῶν. ἴστε ὑμεῖς τι ἐφ' ὑμῖν ὡς ἑταίρους ἀγαθοῖς φιλοτιμεῖσθαι. καὶ ὑμεῖς ἐφ' ὑμῖν ὡς υἱοῖς πείθεσθαι ὅταν καιρὸς ᾖ.

ΡΟΔΙΑΚΟΣ.

Ὁρῶ δὲ οἱ πολλοὶ τῶν ἐνθάδε ῥοδίων. τῶν μὲν συμβεβηκότων, οὔτε ἀπολαβεῖν ἐᾶσθαι ῥᾴδιον, οὔτε μεμνημένους, μετρίως φέρειν· μὴ γὰρ ὅπως ὑμῖν νῦν ἀχθεσθε ῥόδιον οἰκεῖν· ἀλλὰ καὶ τοῖς ὅλως πλουσίοις ἐς ἕλληνας, τὰς αὖ μείζων συμφορὰ τοῖς παροῦσιν γένοιτο, τοῦ κόσμου τοῦ κοινοῦ γένους ἀπολλυμένου· μάλιστα δ' αὖτος ταράξειεν, ἐνθυμηθεὶς, ὅτι πρόσθεν μὲν τοῦτο μέγιστον ἦν εἰπεῖν ἐν τῇ τῆς πόλεως διαλεγόμενον· ὅτι παρὰ μὲν τοῖς ἄλλοις, λόγους ἐστὶν ἀκοῦσαι, καὶ προπαιδευτὴν λοιπὸν ἰδεῖν· καὶ μνῆμα· καὶ ἀρχαῖον· καὶ δεικνυμένου τοῦ ἀγῶνος ἐν ἀμυδροῖς τοῖς γνωρίσμασιν· οὐτωσὶ μὲν σμίλης ἁλμὸς· οὐπω δὲ ἁρμονίας· ἢ λύδας· ἢ τι τῶν τοιούτων· παρ' ὑμῖν δὲ μόνοις γινόμενον, ἢν ἰδεῖν ἀκριβῶς, οὐκ ἀκοῦσαι τὴν πόλιν ὅτις ἦν· ὡς οὐ γὰρ ἀρτίως ἀπεργασμένης, ἃ πάντα φαίνεσθ' ὥστ' εἶναι τὸ πρᾶγμα μὴ ἱκανῶς προστετοκός· ἀλλ' ἐκ πολλοῦ καὶ ζηλοτὰ ἅπασιν ἐχόν τοῖς ὁρῶσιν· εἰς πλείονα μὲν αὖλις, λιμένες τοσοῦτοι καὶ τηλικοῦτοι, προβλῆσι λίθοις εἰς τὸ πέλαγος ἐξαιρετικοῖς· οἱ μὲν, τοὺς ἀπ' ἰωνίας νῆσι, τοὺς ἀπὸ καρίας ἀφόρμενοι· οἱ δὲ, τοὺς ἀπὸ αἰγύπτου καὶ κύπρου καὶ φοινίκης· ὧν πᾶν ἄλλος ἄλλη τρόπῳ πεπλημμένος εἰς ὑγρὸν χώρον. ἔπεκείμενα δὲ τοῖς λιμέσι τὰ νεώρια ὅσα καὶ ὁποῖα ἦν, ὅτι τῆς θαλάττης ἐπράτει καὶ οὐδὲν ἐλάττω παρὰ τὸν χρόνον· οὐδ' εἰκάζειν αἰανὲς χάζεται, ὅπου νοτὶ ἦν ἄρα· ἀλλ' αὐτὰ ὁρώμενα, ἐκ μηδέποτα· ὧν καὶ τοὺς τέγας ἔτης ἄνωθεν καταβάσατο, εἴκασεν αὖ τὸ δ' ἰώ ἀρεμαχῶπι· πρόσθε δὲ τὰ τοῦτο ὑπῆρχεν ἰδεῖν διαρρότους καὶ πρωρότους· καὶ εἰς ἑτέρα καὶ εἰς ἑτέρα τοίχους· τὰς μὲν, πρωίμους· τὰς δ' ἀποκειμένας ὥς πῃ ἐπαμείνω· ὧνεῖτ' ἂς ἐβούλετο πρεσβυτέρους καὶ ἐλκύσας, ἐξῆν· ἐπίρρωτ' ἐμβόλους χαλκοτόμους· τοὺς μὲν, πρὸς τοὺς λιμένας· τοὺς δὲ, ἐν τοῖς αὖθι τόποις τῆς πόλεως μεμερισμένους· σὺν πολλοῖς καὶ λαμπροῖς λαφύροις· τοὺς μὲν, ἀπὸ τοῦ τυρρηνῶν λαπτικοῦ· τοὺς δ' ἀπὸ τῶν ὄργων τῶν σὺν ἀλεξάνδρῳ· τοὺς δ' ἑτέρων αὐτῶν ἕκαστος εἰσῆλθε ἐς τὴν πόλιν· τιμέντι δὲ θεῶν καὶ ἱερὰ καὶ ἀγάλματα, πολλὰ μὲν τὸ πλῆθος· τηλικαῦτα δὲ τὸ μέγεθος· τοιαῦτα δὲ τὸ κάλλος, ὥστ' ἀξιοπίστου τοῖς ἄλλων ἑτέρων χαριστέρα· καὶ ὡς μὴ εἶναι θαυμαστὸν, τίς αὖ αὐτῶν μᾶλλον θαυμάσεται· ὧν τε καὶ ἐν τῷ τυχεῖν, ἅπασιν ἑτέρα πόλει φιλοτιμίαι ἔσχεν· ἐπὶ δὲ τούτοις, εἰκόνας μὲν χαλκᾶς πρὸς ἁπάσας τὰς ἐν τῇ

λοιπῇ,

θεάματα αὐδυρίσκοντες, ἢ χρήματα νέμοντες· ἢ κοσμοῦντες ἐνίοτε τὴν πόλιν, αὐτοὺς δὲ πεσοῦσ-
ἀγαθῶν ἐκόντας ἀποστατεῖν ὥς παρ' ἄλλοις ὄντι, ἀφ' οὗ χ ὑμῖν αὐτοῖς λυμαινομένους· δεῖ πίνυ ὥς
παροξυνεράφου πνὸς ἀκούσας ἀμφοῖν προσπελεκότος, βλέποντας ἑναλλαξ ἑς ἑκατέρας, ἢ καὶ ποιητοῦ
πνος διηγουμένου, ὡς αὐτὸν μὲν, δ' χόμων καὶ δ' ταγὰς καὶ δ' χρους καὶ δ' χαρις, καὶ ὁμολογοῦσα ἑαυτῇ
διὰ παάντων, ἀκριβῶς ἐκ θεῶν ὅκουτα ἐπὶ γῆν· ὁ δ' ἑτέρα θεαμάτων παάντων πυρόπατον· τὴν μὲν κε
φαλὴν ὑπία· τὰ δὲ χείλη παλυδνά· τοὺς δ' ὀφθαλμοὺς δίστρα μιφόν· ἐζωδικῆα· δ' ἀκρισι πεοῤῥαάτης
ἀεὶ συνεχομένη· τῷ χείρει ἀκρατής· τὸ ξίφος εἶσα πρὸς τὸ τεῖχος φέρουσα· ἐπὶ λετῶν τῶν προ̃ων κὴ
σκολιῶν ἀφρουμένη· περὶ δὲ αὐτὴν ὡς παρ' ὑσίσυον ἐν κυκλῳ ζόφος καὶ σκότος· ὑφ' ὧν τὰ πολλὰ, μυ̃
μασιν αὐτὸ ἱερῶν ἐνδιαιτᾶται· πρὸς ταῦτα χρὴ βλέποντας οὕτω τὴν αἵρεσιν ποιεῖσθαι· δ κιμάζοντας
ἐπὶ σχολῆς, ὅπως πέρα βέλτιον συσκέψαι, καὶ μὴν ἄ πασι μὲν αὐθρώποις ἔ πασι δ' ἄξιον σπουδάζειν ὑπὲρ
τῆς ὁμονοίας· ὅσῳ δ' ὑμῖν μάλιστα τῶν ἄλλων, οὐ πολλοῦ λόγου δεῖ ζαι οἱ γὰρ μὲν ἀρχαῖον ἐστί, δωριεῖς
ἐκ πελοποννήσου· μόνοι δὲ ἐς τοῦτον τὸν χρόνον ἕλληνες διαπαντὸς οὐκλείδαις δὲ κὴ ἀσκληπιάδαις
ἀρχηγέταις καὶ βασιλεῦσι κέχρησθε· πρὸς δὲ τούτοις ἡ πόλις ὑμῶν καλλίστη τῶν ἑλληνίδων διὰ πα̃
σης τῆς καπασκλῆς· καὶ τι δ' ἦθος ἴδιον μὲν σωμάτων τῶν καλῶν· καὶ τῆς ἀνοτρίοις πειθῶ τὴν πρό
νοιαν εἶναι, ὑμῖς δὲ τῶν ὑμετέρων αὐτῶν καλῶν μὴ φείδεσθαι· ἐνθυμόθετη δὲ ὅσην φιλοτιμίαν ὑμῖν ἔχ
πὶ ἡ τῶν τριῶν ἴδη ἐς ὑμᾶς ἀφιγμένα· ὧν ἐγὼ τοὺς ἄλλους ἡ παρβὰς, τῆς ὁμόρου μόνης μαρτυρίας μνη
θήσομαι· ἔχει δὲ αὕτη πως; οἱ ῥόδιοι γὰμφισβητοῦσι διὰ τρίχα κοσμηθέντες· λίνδον ἰλυσσόν τι· καὶ
ἀγνοούντα καὶ μειρον· δ' ἀκούομαι μὲν ἐγὼ ὅδε πρὸς τὸ ῥῆμα, σκοπῶν ὡς ἀναξίως αὐτοῦ διακείμε
θα· οὐδέν γε κοῦφον παῦρ' ἀκούομενοι· τὰ δὲ λοιπὰ, ποῖ ἅπαντες μαρτυρίας· τριχὰ δ' ὄκνθεν κατὰ φυ
λαδόν γ' δὲ φίλνθεν, ἐκδὸς ὅς τι θεοῖς καὶ αὐθρώποισιν αἰάσσει· ἐνθυμεῖσθ' ὅτι παάντα χρὶ δ' ὑμφισ
σας ἐς τοὺς ἕλληνας ὁ ποητὴς, τὰ μέγιστα τῶν παάντων ὑμῖν αἰτίκε· πρότερον οὖν πασπάζοντες ἀκὴ πα
ραγμένοι, καὶ ὑμᾶς αὐτοὺς μισοῦντες, μᾶλλον ἂ εἶναι εὐφιλεῖς ἡγεῖσθε καὶ τὰ παρὰ τοῦ ποητοῦ
βιβλιοῦν, ἢ δ' ὁμονοίας καὶ ὁμονοίας ἄρχοντες τὴν πόλιν· εἶεν· εὐφιλεῖς δ' ὄντες, πρότερον πασπάζ ν καὶ
παράπλεσθαι καὶ καταφανὲς ἐχέρων συζῆν μᾶλλον ἂ οἴεσθε, ἢ τοὐναντίον, ὡς ἂ ἴδοντες σωφρόνων δ' χαὶ,
πεφάπλειν· τιμᾶν μὲν τοὺς θεούς· γνωρίζειν δὲ ἀγάλους· διδιενεῖν δὲ τοῖς ἅπασιν· οὐκοῦν ἐπειδὴ δ' ἀμφο
τέρων, ὁ μὲν πάσις ὑμῶν ἀφορίσιον καὶ θεοῖς ἐχέρον· ἡ δ' ὁμόνοια μόνον σωτήριον τῇ πόλει φαίνεται πρὸ
σώκειν δ' τυγεῖν ὥς παρ' ἐν χρομάτων λογισμῶ τὸ συμβαῖνον δ' χεσθαι καὶ μὴν οὐδ' ἐκεῖνο ἄλογον,
τοὺς μὲν προγόνους ὑμῶν τριχῇ πρότερον μεμερισμένους, συνελθεῖν ἐς ταυτὸ ὑπὲρ τῆς πρὸς ἀλλή
λους ὁμονοίας καὶ πίστεως· καὶ μίαν ἐξ ἁπασῶν πόλιν οἰκῆσαι· ὑμᾶς δὲ ἐκ μιᾶς πόλεως πολλὰς ἀπο
φῆναι τῷ διῃρῆσθαι· ὑπερβολὴ δ' αὖ γένοιτο, εἰ τριχῇ μὲν οἰκοῦντες, ἓν καὶ ταυτὸ φρονοῦντες ἐθέκυ
σθε, ὁμοῦ δ' ὄντες ἀγάλους πολεμήσετε· οὐκ ἀρχύεσθε τὸν ἥλιον, ὃς τῆς μὲν ἄλλοις θεατὴς ἐστι τῶν γε
γονέων, ὑμῶν δὲ καὶ ἀρχηγέτης; οὐχ ἕκασος ὑμῶν τὴν παροῦσαν ὑμέραν ἡγήσεται ταύτην πρώ
την εἶναι τῇ γνώσῃ τῆς γενέσεως, ὅτ' ἐκ τῆς θαλάπλης αἴθέρ' ὧρον τῷ θεῷ; οὐχ ὅπως μὴ τῶν ἱερουρ
λων φαυλότερος φανεῖται λυμαινόμενος τῷ πλήρωτοῦ θεοῦ, φρονπεῖ; οὐ πὰς χεῖρας ἄρας αὖθις σὺν δι
δικῇ δίκει συγγνώμην ἀτήσει τῶν μείχρι τοῦδε ὑμαρτημένων τοὺς θεούς, ἀλλ' ὡς παρ' ἐνσκοπομένη
φείρεσθε τὴν ἱεραὶ τοῦ ἡλίου πόλιν λυμαινόμενοι, ἢ νομίζετε τοὺς σὺν οὐσίᾳ κεφαλλῆνας οὐ ἶος
ἐναγεῖς εἶναι τοῦ θεοῦ δέξειν ὡς ὑμᾶς, εἰ διαρρήσετ' αὐτῷ τὴν πόλιν· κὴ μὴν εἰ καὶ τοῦτο δεῖ προφεῖ
ναι, κἀκεῖνοι μέχρι νῦν τῆς ἀρίστης γνώμης ἀπροῴπτοι καὶ ὠμόνουν, ἀ ἀεὶ χοντο τῶν βουλ, κἀπεσπέζοντ
πεὶ δ' διέπεσαν, ἀπώλοντο· ἡμὲν ἐνὸς ἕ πὰ βέλτιστα συμβουλεύοντος ἀπιβλέψαι δὲ κὴ πρὸς
τοὺς πρόδας τοὺς ἐν δουσίου τοῦ τυοῦ· παῖ ἶος, δὲ χαίρει αὐτοὺς προσορῶντες· ἆρ' οὖν ποτ' ἂ οὖ
τι σαθῆναι δ κοῦσιν ὑμῖν, τῶν χρεῶν ἐν αὐτοῖς μα χομένων; ἢ τοῦτο τὸ ὦλον ὅπως κατ' ἐμὲ ταὐτὰ
μὲν δ' ἄλλος ἄλλο πταῦτα δὲ ῥόμαται μὸ κατ' αὐτὸν ἅ πασιν ὁδὸν, φεύγειν λοιπὸν ἢ αὐτοῖς· κὰκ
μόνον οὐδὲ ἐς χορὸς ἀσύμφωνος, οὔτως ἄρμονία ἡμα, ὡς ὁ ῥυθίων δ' ἡμος, μὸ ταυτὸν φθεγγόμενος· εἷς
εν· οἱ δὲ τοὺς λοιποὺς ἐκεῖνοι κατασκώπτοντες, καὶ τὰ νεάρια κοσμήσαντες τοῖς ἐμβόλοις· καὶ τοὺς μεί
γάλους ἐκείνας τριήρεις· ἃς ἡμεῖς εἶδ μὲν πρὸ ἕ σεσωμεν· πρὸς θεῶν ἀμὴ τυῤῥηνοῖς· μὴ δὲ τοῖς πρεί
σις τοῖς λητρικοῖς, ἀλλ' αὐτοῖς κατὰ ναῶν ἐμάχοντο, ἀρ' οὐ πο τῆς θαλάπλης νέξας, ἢ τοὺς κόσμους
τοὺς ἀσύναγον ἐς τὴν πόλιν, ἢ φιλοτιμεῖσθαι τοῖς ἐξ αὐτῶν ὧν τοῖς ὅρχοις τοὺτοις καπλίπον; ἀλλ'
ὅμως περὶ τῆς σωτηρίας αὐτοῖς πρότερον ἐγένετο· εἶπα ἐν νηὶ μὲν τάσις οὐχὶ σωτήριον· ἐν δὲ πόλει
καὶ ταὐτὰ περιῤῥεῦ ῃ φθείρειν ἀγάλους συνεξδυγμένους, σῴζειν, ἢ τὰ λεσβίων καὶ μυτυληναίων κα
κὰ μεμεῖσθαι, ῥᾳδίους ὄντας; ἀλλὰ πολλῷ βέλτιον ἦν ἐκείνους τῆς ὑμετέρας ὁμονοίας ἀπολυμήσαι
τας ὁρᾶσθαι, ἢ τῆς ἐκείνων δυστυχίας ὑμᾶς ὑπομεῖναι μιμητὰς γενέσθαι· καὶ τι περὶ τρπα μὲν πάντ
ἔχει καὶ πρὸς ἐκείνους εἰπεῖν καὶ ἐκρούμενα· αὖθις λέσβιοι· τοῖ πρόκειται· οἱ φασὶ μὲν τὴν πᾶσαν

φάλαιον, πρῶτον μὲν ὀργὴν ἅπασιν ἀπειλεῖν ἐκποδὼν, ὡς περὶ πολιορκίας, τὰ ἑαυτῆς ἔχουσαν· ἐς ὃν τῷ ὑμῶν καλλίστα πράγματα κρίνεται, ἔπειτα φθόνον καὶ πλεονεξίαν ἐκ πέφυκεν ὠφελεῖν· φθόνον μὲν λέγω τῶν ἐλαττόνων τοῖς μείζοσι, πλεονεξίαν δὲ, ἃς τοὺς ὕπους τῶν μειζόνων συνελόντα δεῖ εἰπεῖν, οἰκίας χῶμα καὶ ἰδίαν μισθώσασθαι· τί δὲ τοῦτ' ἐστίν; ἴσον ἄρχοντες ἐν οἰκίᾳ, πατρὸς παίδων καὶ δούλων διαφέρει· ὡς οὖν οὐ πάντα καλῶς οἰκοῦσιν, ὅταν οἱ μὲν ἄρχοντες μὴ πάντ' ἐξεῖναι νομίζωσιν ἐκείνοις, ἀλλ' ἐκόντες ὑφαιρῶσι τῆς ἐξουσίας· ὧδ' ὅπως δὲ καὶ τοῖς κρείττοσιν, ὡς ἔξον δ' ἔχωσι τὰ αὐτὰ δι' ταύτης τῆς ἐκπέρυσιν ἀνταπεσύνης, οὐ ῥᾴδιον ἀμεῖν οἰκίαν τινὰ σωθῆναι τοῦτο τοίνυν χρὴ ταῦτα τὰ κοινὰ τῆς πόλεως πράγματα ἀγαγεῖν ἔμπροσθεν εἰς τοὺς λογιζομένους τοὺς μὲν ἀξιοῦντας εἶναι κρείττους, ὅπως τοὺς ὕπους ἐκόντες διαφείρωσι, τῇ φειδοῖ λυμαίνονται φιλοτιμίᾳ· τὸ γὰρ εἶναι τοὺς ὕπους κέρδος τοῖς κρείττοσιν, εἴπερ ἔξουσιν ὧν ἔσονται κρείττους, δεικνύατω τοὺς δικαίους μέτρους, ἢ τοὺς οὐσίας ἢ κατὰ τὴν ἄλλην τύχην, ὅπως τοῖς μείζοσιν ἐπαίρεσθαι, τῇ φειδοῖ λυμαίνονται σωτηρία· πρὸς μᾶλλον, ἢ εἰ τὸ τεῖχος ἐκόντες καθαιροῦν· νόμος γάρ ἐστιν οὗτος φύσει κείμενος ὡς ἀληθῶς ὑπὸ τῶν κρειττόνων καταδεχεσθαι, ἀκούειν τὸν ἥττω τοῦ κρείττονος· καὶ τῆς ἐλευθερίας σύμβολον πρῶτον τὸ διαφείρειν τὸν νόμον, αὐτὸν ἐξαπατᾶν· καὶ ταῦτα παρασκευάσαντες τοῖς θεοῖς φίλοις ποιήσαντες, εἶτα μὴ νομίζειν· εἰ δέ τις ὑμῶν τῷ πολλὰ καὶ δεινὰ πεπονθέναι περὶ λαβεῖν δίκην, οὐκ ἀφεκτὸν ὑγιαίνειν καταλύσασθαι, πρῶτον μὲν αὐτῷ τοῦμαλον δίκαιον εἶναι· εἰ γὰρ τοσούτων καὶ τηλικούτων κακῶν ἡ τάσις ἀπὸ γίγνεται ὥστ' ἀβίωτον νομίζειν εἰ μήτις ὅτι σοῦν δίκην λάβοιτο, πῶς οὐ φεύγειν ἀρᾴτερον ἀπ' αὐτοῦς· ἔτι γὰρ δὴ φρονοῦντων, ὧν μὲν ἀφρονοῦντων πειράσεται, μὴ θέλειν ἀφίστασθαι, ἃ δ' οὐ τῶν σκληρὰ καὶ παράχωδη καὶ πάντα χοῦ μετὰ ἀνδίας δρᾶν καὶ, πούτων ὡς τάχιστα παύσασθαι, μὴ τὸ κακὸν τοῦ κακοῦ φάρμακον ἡγουμένους· ἀλλὰ νομίζοντας μνήμον καὶ λύπην, δύο προσήμαται ἐναντίω δυοῖν ἐναντίοιν εἶναι πραγμάτοιν· καὶ δεῖν τὰ μὲν χρηστὰ, τῇ μνήμῃ συμφοῦσθαι· τὰ δὲ φαῦλα, τῇ λήθῃ παραγράφεσθαι· ἔπειτ' ὀργὰς καὶ πάντα πάσην θυμὸς προσήκειν, τὸν ἀρχαῖον ἀπὸ παλαιοῦ παραλαμβάνοντας αὐτοῦ δεῖ τὸν λογισμὸν, ὡδὶ λέγειν πρὸς αὐτοὺς ἡμεῖς ἐσμὲν ξύδιοι· καὶ τῆς ἡμῖν ἑλλήνων ἢ βαρβάρων αὐγενείας ἀμφισβητῆ, βουλοίμεθ' αὐτοῖς πρατεῖν, οὐκοῦν ὅπως τοῦτο βουλήμεθα, ἡ πατρὶς ἡμῖν σωτία κοινὸν ἵν' ἔχωμεν ἐφ' ὃ φέροιμεν· οὐκοῦν σαθαρὸν τῶν μὲν, ἀπάλλυται μᾶ δι' γνώμη χρησαμένω, ἅμα καλλίων καὶ μείζων γίγνεται· πόθεν ἡμᾶς αὐτοὺς καταλύομεν· ταῦτα εἰς ἕκαστα δ' πρὸς αὐτὸν ἐπεῖν ἐβουλόμεθ', νῦν δίδασκε χώραν τοῖς παροῦσι ῥοις· πῶς γὰρ οὐχ ὡς ἀληθῶς ἅπαντ', ἐς μὲν τοὺς ὑπὲρ τῆς πατρίδος λόγους, πάντας αὐ ὡπάντως ἔχει εἰ δεῖ σφίν· εἰς δ' αὖ τὸ σῶσαι τὴν πατρίδα καὶ τῇ τῶν λόγων δυνάμει πρὶν αὐτὸς ἔχειν χρῆσθαι, μὴ τολμᾶν ταυτὸν φρονεῖν· ἀλλ' ἔργῳ μὲν ἀπολλύω· λόγῳ δὲ κοσμεῖν· καὶ τὴν κλεομένους τοῦ λακωνικοῦ γίκην αἰᾶμένειν, ὃς, τὸ αὐτοῦ σῶμα καπχέδωσιν, ἐκποδὼν ἀρξάμενος ἢ τὶ πρὸς θεῶν οἴεσθε, εἰ τοῦτον ἕκαστος προθέμενοι τὸν ὅρον, ὅταν τοὺς ἐχθροὺς ἐκποδὼν ποιήσηται, τότε σωφρονῆσαι ἀφ' ἁλλοπλεῖσθαι, ἢ τοσούτων αὐδρῶν καὶ γυναικῶν ἕνα καὶ μίαν λεφθῆναι, καθαπερ τοὺς ἐκ τοῦ καπακλισμοῦ λέγουσι· καὶ τί τῶν γυναικῶν δίοιστ' ἂν τῶν τὴν πανθία διασασμένων, ὅταν αὐτοὶ τὸ κοινὸν σῶμα τῆς πόλεως, ταῖς ὑμετέραις αὐτῶν χερσὶ διασπάσωσθε· δεῖ δὲ τοὺς μὲν τὰ πρὸ τότας, τὰ μὲν συμβεβηκότα, καιρῷ τινι καὶ τύχῃ δοῦναι τοῦτο δὲ μᾶλλον μείζον κίνδυνος ὑγιεῖσθαι· τοὺς δ' αὖ θεραπεύοντας, ὅς μετέπραξαν, ἀμύνεσθαι, μὴ φιλοτιμεῖσθαι· τῷ δὲ εἰκόντας ὑπάρξαι τῆς ὁμονοίας, λῦσαι τὰ πρόπαν ἀσυχῶντα μᾶθὸν ἐκείνων ἡμῖν οὓς τὸ μὴ δοῦναι δίκην, νομίσαντας λαμβάνειν· ἡ γὰρ μαι δι τοσοῦτο ἐνεῖναι κακὰ τῇ πάσει, ὥςθ' ὑπὲρ μὲν ἄλλου τινὸς ἐπὶ τις βουλοίτο ἀποτρέπειν, πρόσκειται δὲ βλαπτεῖν λέγειν· ὑπὲρ δὲ τούτου πῶς τοῦτ' αὐτὸν, λυσιτελεῖν δῶ τῷ μᾶλλον ἢ κινεῖν τὴν μνήμην ὧν ἕκαστοι πεπόνθασιν· ὃς τε μὴ τοῦτ' αὐτὸν οὐ βούλεται μέλλειν πρᾶσειν· ἀλλ' ὑγιεῖ ὑπὲρ τοῦ ἐτέρου τις αὖ φεῖν ἔχοι λόγους τοὺς ὁμονοίας, ἆρ' οὐ μεῖζον κίνδυνος ἡγεῖσθαι τοὺς δ' αὖ θεραπεύοντας, ὃς μετέπραξαν, ἀμύνεσθαι, μὴ φιλοτιμεῖσθαι· τῷ δὲ εἰκόντας ὑπάρξαι τῆς ὁμονοίας, λῦσαι τὰ πρόπαν ἀσυχῶντα μᾶθὸν ἐκείνων ἡμῖν οὓς τὸ μὴ δοῦναι δίκην, νομίσαντας λαμβάνειν· ἡ γὰρ μαι δι τοσοῦτο ἐνεῖναι κακὰ τῇ πάσει, ὥςθ' ὑπὲρ μὲν ἄλλου τινὸς εἴ

τυραμνίδ

μετριώτερον τάσεως ἢ τυραννὶς, ὅσῳ πρῶτον μὲν, κουφότερον εἰς κακῶς ἦθος πόλιν, ἢ παῖς κύκλῳ ἑστὼς ἐλεύθερώσαι μὲν πόλιν ὥς φασιάζειν, οὐδὲν ὥστε διαφέρουσιν ἰδίωσιν· ἢ γὰρ δι' οὗ μὴ φασιάζειν, τυραννοῦσι δῆλον ὅτι εἰς ἑαυτὸν ἐπιτάττειν ἐπίσασθαι καὶ μᾶλλον ὥστε τυραννοῦσι, καὶ νόμους ἰέναι τῶν νομοθετῶν αὐτῶν δῆλον ὅτι εἶναι συμφέρειν· φάσεσι δ' ἢ συντίνασι πρῶτον, ἢ συμβαίνει πολιτείας, οὐδὲν ὥστε ἑδίζειν ἐγχωρεῖν καὶ μὴν τυραννοῦμεναι μέν τῶν πόλεων δῆλον ὅτι εἰς τὸ μέγιστος καὶ κατασκευὴ ὑπόσαι φάσεσι διοῖπις οὐκ ἐφαρίσασι, οὐκ αἰ ἔχοιμεν δύρειν· καὶ πῶς ἔχοις, τοῖς μὲν τοὺς τυραννοῦντας ἀποκτεῖνουσι, δωρεὰς προσερεῖται· τοῖς δὲ τὰς φάσεις καταλύουσι, μὴ δὲ ὅσον τοιεῖσθαι βούλεσθαι· ἢ μᾶς τοῖνυν συμβήσεσθε ὡς ὄντος ἐλεύθερος, καὶ τὴν δημοκρατίαν οὕτως ἐπαινεῖτε, ὥστε μὴ δ' αἰεὶ ἀλλαττεῖσθαι γιγνέσθαι, ἢ μὴ τῆς ὑμᾶς ἂν ταύτης ἐάσειν ἰδίωσιν τῆς πολιτείας· καὶ τοι πῶς οὐκ ἄλογον, αὐτὴν μὲν οὕτω τιμᾶν, ταύτης δ' ἐπιχαίζοντας μὴ θέλειν οἰκεῖναι· καὶ μοναρχίαν μὲν εἶναι καὶ πασκωλάζοιτο, ταυρῶς αἰ ἔχειν· ὃ δὲ τούτου τοσοῦτος ὅσος εἶναι δ' ἐδεσπόζαι χαλεπόν, τοῦτ' αὔξειν ἐκόντας· καὶ μὴ δ' ἐκεῖνο δύνασθαι λογίσασθαι, ὡς οὐκ ἔστιν ὅτου εἰ ταῦτ' οὕτω προείδει, οὐ κατ' ὀνόματι ἀποστερεῖναι τῆς δικούσης ταύτης ἐλευθερίας· καὶ μὴν κοίνης ἄλλως τε, ἄλλος ἀφίξεται ὅστις ὑμᾶς σώσει πρὸς βίαν· ὡς οὔτ' ἀγροεῖν τὰ τοιαῦτα τοῖς ἄρχουσι βέμις, οὔτ' ἐν μηδενὶ ποιεῖσθαι λόγῳ· ὧς τι δ' μηδενὸς ἄλλου χάριν, τοῦ γ' ὄντος ἐλεύθερος ποιεῖν ὅτι βούλεσθε, τῶν γυνὶ τούτων ἀρέσκεται· ἵνα μὴ φοβεῖσθε ἅμα, ὅσον γὺν θαρρεῖν· καὶ μὴ φιλοτιμίαν ἀρχαίαν ἀποβάλλειν ἐστὶ δὲ τοῦ παρελυλυθότος χρόνου τοῦτ' ἀπολαύειν, παραδήγματα τοῖς γνωρίμοις τὰς χωμῳδοὺς ἐς τὰ παρόντα· καὶ ταῦτα πρὸς μὲν ἄλλους πάνυ διεξίασι, μειρακιώδεις αὖ ἴσως ἦν· πρὸς δὲ ὑμᾶς καθαρῶς ὄντας ἐλληνας· καὶ πέρα μῶμους ἐκ παίδων ἐν τούτοις, οὐκ ἄχρηστον τοῦτο μὲν τοίνυν ἐς τὴν τῶν λακεδαιμονίων πόλιν ἀποβλέψαι πῖ, ὅπως φυλοτιμῶνται οὖσαν· ἢ μέχρι μὲν ἐφασίαζεν, οὐδαμᾶς τῆ προσοίκων βελτίων ἦν· ἀλλὰ καὶ πόλεμοῦσα ἐπὶ τὰς λέγεται πολλά· ἐπεὶ δὲ κατέστη διὰ τὴν κούρου λόγων καὶ νόμων, ἠγεῖτο τῶν ἐλλήνων καὶ κατὰ πόλεις καὶ κοινῇ· αὖθις δὲ τῶν αἰτιαῶν ἐκ ὠφέλησαν· οἱ φασιάζοντες μὲν, οὔτε σφίσιν αὐτοῖς, οὔτε ἑτέροις εὐδύναντ' εἶναι χρήσιμοι· ἐπεὶ δὲ τῶν τυράννων ἀπαλλαγέντες ὑπερόησαν πρὸς ἀλλήλους, οὐ μόνον τὴν πόλιν ἀφ' καὶ τὴν ἑλλάδα ἐλευθέρωσαν ἐν τοῖς μεγίστοις καιροῖς· παραλαβόντες δὲ τὴν ἀρχὴν, ὡς μὲν μίαν γνώμην εἶχον, αὐτοῖς χρῆν μαρτυροῦσιν ἅπασιν ἀνθρώποις καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν· ἐπεὶ δὲ διέστησαν, τὰ μὲν εἶχε καλῶς ἐπράξαν· τὰς δὲ ναῦς ἀφεῖσαν· καὶ τοῦτο τοσοῦτον ἀτύχημα ἀτυχήσας ὁ δῆμος· ἐκ τοσοῦτου καὶ καταλῦσαι αὖθις, ἐξὸν αὐτῷ τιμωρήσασθαι τοὺς ἐπαναστάντας, καὶ πρὸς οὓς παρετάξατο, ὑπερόησεν εἵλετο· τὴν κοινὴν τῆς πόλεως σωτηρίαν, προτέραν τῆ ἰδίων ἐγκλημάτων τιμασάμενος· καὶ γὰρ τοι πάλιν εἰς τὰ πράγματ' ἐσῆλθε· καὶ προύστη τῶν ἑλλήνων χιδὸν ἐν μέρει παίτων· τοσοῦτο κακὸν ἦτα ἐς τοὺς πόλεσι· καὶ τοσοῦτ' ἀγαθὸν τὸ ἐθέλειν ὡς τάχιστα παύεσθαι· εἰ δὲ δεῖ καὶ τῶν μετέρων πρόγονων ἀρχαίων ἀξιοῦν μνησθῆναι· λέγεται καὶ τούτους παραχέντας ἐν ἀλλήλοις, ἀθηναίων πεῖσθαι ἀφεκομένους ὡς αὐτοὺς καὶ διδάξαντων ὡς αὐτοῖ τὰ σφέτερ' αὐτῶν ἔθεντο, ὑπακούσαι καὶ τὴν φασιν ἐκ τοῦ ἀπολοῦντας, πάλιν εἰς ταυτὸν ἐλθεῖν· νῦν τοίνυν ὦ ἄνδρες ῥόδιοι παρὰ πασῶν τῶν πόλεων πυθόμενοι ἐνομίσεν περισβεῖαι κοινὴν ἔχειν ὡς ὑμᾶς ἂν τὰς διαλύσεις προκαλουμένην· προσηγορεῖν δὲ ἡμᾶς συμβουλεύσομεν ἀ νομίζομεν παίτα βέλτιστα ἢ μὲν εἶναι· καὶ μὴν οὐ ταυτόν τι ταῖς ἀθηναίοις ὑμᾶς ποιεῖσθαι· οὐδὲ τὰς ἐφ' ὑμᾶς δ' ἀπεστραμμένους, συνεκπονεῖν τάλαντα ὅσα δὲ συμβοῦν τῆς πίστεως ἀλλ' ἐξ μᾶς ἐσφέρουσιν προκέκτηται τούτων τὰ ὧν εἰ προενθυμουμένοις, καὶ μηκέτι εἰς πόλιν μίαν ἢ δῆμον βλέπειν· ἀλλ' ἐς τὰ κοινὰ τῶν ἑλλήνων πράγματα· καὶ πάσας τὰς πόλεις τὰς ἑλληνίδας, αἷς οὔτε φάλαγξ ἐστὶν ἐναντίον, οὔτ' ἵππων πλῆθος οὔτ' ἄλλο οὐδὲν τῶν δοκούντων εἶναι φοβερῶν, ἀλλὰ κατ' ἀμίλλαν πάσας καὶ ἀπιστία· καὶ τὸ μὴ πρὸς ταυτὸν φρονεῖν, μήτ' ἀδικεῖν καὶ ἑκάστους ὑγιαίνειν, ἄμποτε τῆς τοιαύτης μεταβολῆς ἐγένετο· καὶ μηδεὶς ὑμῶν ἐν ἀδείᾳ πειθέσθω, τὸ πολὺ καιροὺς ἑτέρους εἶναι· ἀλλ' ἐκεῖνο κοινὸν ἐνθυμεῖσθω κατὰ πάσας πάσως, ὅτι τῶν παρόντων ἀγαθῶν, ἀεὶ πίφυκεν ἀποστερεῖν· χωρὶς δὲ τούτων ὦ ἄνδρες ῥόδιοι, καὶ ἡ συμφορὰ μείζων, ἢ τοιούτων καιρῶν ἐν οἷς φόβος μὲν οὐδεὶς οὐδέπω ἦν ὄνος· δὲ δημοκρατίας δ' ἀπολαύειν ὁρῶσι τῆς βουλῆς παρίστη, τὸ ἀμβάλλον ἐφ' ὑμᾶς μέρος ὧς παρθεωρικὸν προσθεῖσι ἐξ ἑτέρας· μέχρι μὲν γὰρ διεστηκότα τῶν ἑλλήνων, εἰκὸς ἦν σώσεσθαι· καὶ τοὺς μὲν, ταῦτα· τοὺς δὲ, ἐκεῖνα ὑμῶν ἀρέσθαι· νῦν δὲ τῆς ἡ φάσεως ἀφορμὴ, ἢ ἑκατὼν οὐκ ἐξουσία· οὐ κρίνει μέν ἀ πασα γῆ· βαθλὼς δὲ ἐς· νόμοι δὲ κοινοὶ πᾶσι πολιτεύεσθαι δὲ καὶ σπουδαῖ· καὶ ἀπαίδευ· καὶ μένειν, αὖθεν ἀπόσπαστος βουλεται, πόθεν δεῖ κακῶν ἐπεισάκτων· ἢ μανίας τοῖς πᾶσι πόθος· ἀλλὰ γὰρ οὐχ ὡς ἐχάτην ἡ φάσις τῶν κακῶν, δεῖσαι χαλεπώτατον· ἀλλ' ὅπως αὐτὰς ἀπαλλάξασθε, τοῦτ' ἴσως ὄρχρον δύρειν· οὐ γὰρ ἀγροία τοῦ συμφέροντος, ἁμαρτάνει μοι δοκῶ πόθεν τι, ὅσον ἐξίστι εἰδέναι ἀπτοία τινί· καὶ τῶν διαφορῶν ἐχόντος ἐπιμιμνοι· λέγα δὲ κν,

ἡμᾶς οὖν τοὺς εἰ χρὴ ἄνδρας ἀγαθοὺς εἶναι τὸ σῶμα ὡς ἐγώ τι αὐτὸ βουλόμην, καὶ ὑμεῖς σώζεσθαι, αὐτοὺς αὖ ὑμᾶς διαβὰς ἐς λόγους ἐλθεῖν πολλῶν εἵνεκα· ἐπεὶ δ' ἴσως καὶ πρὸς ὑμᾶς ἀφίκοιτο λόγος ὡς διακείμεθα· ὑπὲρ μὲν τῶν κατ' ἐμαυτὸν, τοῖς θεοῖς ἅπασι τέτακται, οἳ οὓς καὶ τοῦτον ἐσώσαντο τὸν χρόνον· πρὸς δ' ὑμᾶς, ὑπὲρ οἵου τὴν, πέμψαι τὸ βιβλίον· καὶ τοῦτον τὸν πρότερον συγγενέσθαι τὴν πρώτην· εἰκότως δ' αὖ οὐ πρίεσθαι τομίζοιμην ἐν ταὐτοῖς μοίρα τὴν πόλιν ὑμῶν ἄγων· ἐλλείπων τι γὰρ οὐκ ἐς ἐχάτους δικοῦντα τιθεῖν, ταῖς τ' ἑλληνικοῦ κάθεσθαι νομίζειν αὐτὴν προσήκειν, οὐ μάτην ὁ λογισμός· τῶν τι πρὸς ὑμᾶς ἰδίᾳ μοι δικαίων παρόντων, οὐδ' ὑμεῖς ἀπολείπεσθε· ἀγὼ ὧν καὶ λέγειν καὶ πράττειν ὅσου τ' ἀξίων ὑπὲρ ὑμῶν, δικαίως αὖ συγγνώμης τυγχάνοιμ· ὧν μὲν οὖν πρότερον διέπλευσ' ἀπὸ τῆς πόλεως τὸν σεισμὸν συμφορᾶ· καὶ ὁποῖόν τινα ἔμαυτὸν παρέσχον τοῖς περισῴσασιν ὑμῶν ἐς αἰγυπτίους κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους, παρ' αὐτῶν καλλίστ' ἀγγελομένων δήμοι πολλῶν δ' ἄλλοτε ἄλλοι δοῦναί τι ἀπεῖπον τῶν νῦν, ὅτ' ἀπεῖπε μὲν αὐτοῖς καὶ διῆκα· καὶ παρακαλούσας οὐ προσεκούσας ὑμᾶς πράττεσθε, οὐδ' οὓς χρὴ πείθειν, οὐδ' οὓς ἀπειθεῖν εἰ χρὴ· νῦν τοίνυν ἀγγέλοντος ὑμῖν τοῦ πολίτου καὶ τἄλλα τῶν ἀξιοπίστων, καὶ καθ' ὑμῶν τὸ παραδίκασθαι ῥᾴδιος, πιστὸς ἀπὸς οὐκ ἐνὼν· εἰ μὲν οὖν πρὸ τοῦ πρώην ὁ λέσβιος, ἐκεῖνον ἂν ὑμᾶς σώσαι μᾶλλον ἐλθεῖν· ἐπεὶ δὲ λόγῳ μὲν δεῖσαι καταπράττεσθαι τὰ πράγματα, ἐμαυτοῦ δὲ ἀγώνισμα τοιοῦμαι πρῶτον μὲν οὖν ἐκεῖνο ἐνθυμεῖσθαι, ὅτι οὐ τοῦ μὲν ἄλλου τινὸς πράγματος, οὗ τι ἔστι καὶ τοὺς ἐναντίους λόγους διελθεῖν ὑπὲρ δὲ τῆς ὁμονοίας, οὐδεὶς πώποτε ἠμφισβήτησε, τὸ μὴ οὐ μέγιστον εἶναι τοῖς ἀγαθοῖς τῆς πόλεσιν· ἀεὶ γὰρ ὑπὲρ μὲν τῶν πολιτῶν αὐτῶν· καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς νομίμων, χαρίεν ἕκαστοι φρονοῦσι· τὸ δ' ἐν ἅπασι τῇ πολιτείᾳ μηδὲν ἐναντιώτερον εἶναι φάσεως, μὴ δ' ὅ, τι μᾶλλον τοῖς κακῶς κόσμου μαίνεται, πυρὶ δ' ὡς ὑπερὲ μιᾶς φωνῆς ἠγείκεκε· καί τι πώς οὐκ ἄτοπον, πρῶτ' αὐτοῦ μὲν τούτου πάντας συμφρονεῖν ὡς καλοῦ τ' ὁμονοίαν καὶ σωτήριον, ταύτης δὲ ἀμελήσαντας, ἰέναι ἀμείλιος ἀξιοῦν, καὶ ταῦτα αὐτὰ, καὶ τὰ μηδὲν τῶν ἄλλων ἑλλήνων ἢ βαρβάρων ἀγαθὸν ἔχοντα καλῶς· ταῦτα ἐκφυγεῖν ἐφόδιον· οὐμὴν οὐδ' ἐᾶν εἶναι μὲν φάσκειν, ἐκλύοντας δὲ ὁλως τὰς σωτηρίας, αἰρῶ πιον· ἓν δ' ἐς ἅπαν δ' ὧν ἐμοὶ δοκῶ τοῦτο ἀποδεῖξαι, ὡς ἀρχαῖα λέγων, καὶ οἰκεῖα τοῦν καινὸν ὑμῖν κακῶς· πῶς γὰρ οὐκ ἄτοπον, τῷ μὲν λέγοντι μεμφεσθαι ὡς λίαν γνώριμα καὶ ταπεινὰ καὶ πᾶσι δοκοῦντα συμβουλεύειν· αὐτοὺς δὲ μὴ τολμᾶν χρῆσθαι τοῖς οὕτω φαυλοτέροις, ἀλλὰ μὴ μόνον πρὸς αὐτοὺς τοιαῦτα κακῶς ἔχειν, ἀλλὰ καὶ μέχρι τῷ παντὶ τούτου χρόνου διαφέρεσθαι· ἐγὼ δ' οὔτι γε σύμβολον, οὔτι τοὺς χρωμένους ἐγνῶναι τοῦ πόδεν σκοπεῖν, γνῶναι μέν, ὅσους ἰδεῖ ταῦτα ἃ μηδείς· τοὺς δέ, ὅπως ἀκούσεται ταῦτα, ἃ μὴ πρότερον· ἀλλ' ὅ, τι μέλλει κοινῇ συνοίσειν, τοῦτο καὶ λέγειν καὶ προαιρεῖσθαι· οὐδὲ γὰρ ἐν ταῖς τοῦ σώματος χρείαις, τοῦ ἡμῶν ἕκαστος ἑαυτοῦ ἄκων, ὅπως τι κάμνον ἀκούσεται· ἀλλ' οὗτος ἄριστος ἰατρός, ὅστις αὖ ὑγιεῖς ποιεῖν ἐπίσταται· οὐδ' ἐᾶν ὅστις ὑμῶν ἀγαπᾷσθαι, ἐὰν διὰ τῶν αὐτῶν ᾖ, δι' ὧν ἐδόκει καὶ πρότερον· οὐμὴν, ἀλλ' ἐγώ τε βουλοίμην, ἂν ὡς ἐπὶ τοῦτ' ὑμεῖς ἔχειν ἡμῶν χαρίσασθαι, τῷ πάντα πρεσβεύειν τοὺς ὁμοίως ἐγκεχειρικότας, οὕτω καὶ ὑμᾶς ὑμῖν αὐτοῖς εἰδέναι χαρίσασθαι· καὶ μὴ μόνον γε χρῆναι τοῦτον οὖν νῦν αἱρεῖσθε τοῦτον τὸν λόγον, ταῦτα φρονήσαντα πρὸ τῶν λεγομένων, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς μέλλουσι ταῦτα πείσεσθαι γὰρ ταφῶς αὐτῷ, ὃ διὰ ἃ ἐγὼ τὴν ὑμετέραν δεξιότητα καὶ φιλοκρίαν· ἀλλὰ καὶ πρὸ τῶν πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς, μᾶ γνώμη τελοῦντα χρῆσθαι· καὶ τὴν ἐγω πίστιν ἀξιῶ τε τῷ λόγῳ προσθεῖναι· ἐμοὶ δ' ἅπασας αὖ ὑμᾶς συμφῆσαι, ὡς πρὸ τῶν ἐν τοῖς δικαστηρίοις λόγων τούτους ἀληθεστάτους ἡγεῖσθε· ὧν αὖ πλεῖστοι καὶ γνωριμώτατοι μαρτυρίς ὧσι, οὗ τοι καὶ τῶν εἰς συμβουλὴν ἱκανώτατοι, οἷς αὖ πλεῖστοι καὶ ἀπουδαιότατοι μαρτυρίς ὧσι, τούτοις μάλιστα χρῆναι πιστεύειν, τοῦτο τοίνυν ἡγοῦμαι τὸν ὅμηρον τὸν κοινὸν τῶν ἑλλήνων σύμβουλον καὶ προστάτην αὐτοῖς ἐγκαταλιπεῖν ὃς ἐποίησε τὸν σοφώτατον ἅπαντος τοῦ ἑλλήνων, τῇ γνώσει καὶ σωφρονεῖν ἐπιόντα κόρῳ, αἴδρα τε καὶ ὄκνον καὶ ὁμοφροσύνην ποιεῖσθαι τοὺς θεοὺς αὐτοῖς· οὐ μὲν γὰρ τοῦδε κρεῖσσον καὶ ἄρειον, ἢ ὅτε ὁμοφρονέοντε νέμωνται, οἶκον ἔχοντα ἀνὴρ ἠδ' ἄκοιτιν· πολλὰ δ' ἄλγεα δυσμενέοιν· χάρματα δ' ἠμὲν ἐσθλὰ τέκνα· αὐτοῦ· καὶ τὸν μὴ νομίζειν ἑτέρως μὲν οἰκίας καλῶς οἰκεῖσθαι ἑτέρως δ' αὖ πόλιν τὴν πᾶσαν· ἀλλ' ἐν μία τῶν καὶ ἔνα εἶναι οἰκίαν τὴν πόλιν· ἀφελεῖα γὰρ τοῦτο φρονεῖν, πολὺ μᾶλλον τὰς πόλεις οὐ δοκοῦσιν ἔχειν· ὅσῳ μὲν οἰκίας διαστάσεις ἀκόλουθος ἰσχὺς ἀφίστηται πόλεως δ', οὐδ' ἀφεῖναι ῥᾴδιον γίγνεται· καὶ μᾶς μὲν οἰκίας δῆτα καὶ χεῖρον πράττουσας, μᾶλλον τὸ διαφέρον τοῖς ἄπασι· κοινῇ δ' ὑπεύθυνος, καὶ τοῖς ἰδίοις οἴκοις ἄμεινον πράττειν ὑπὸς ἐστιν· ὃ τοίνυν καὶ τοῖς μέλλουσιν οἰκήσειν οἰκίαν ἢ δι' ὧν ἐθέλειν καιρὸν ἡγεῖσθαι σύμ-

κύριος αὐτῶν· ἀφ' ἑαυτοῦ μὲν οὖν ἐστι λόγων πολλῶν· ποιησάμενοι δὲ παῖδας συνεργούς τε καὶ διαδόχους τῆς αἱρέσεως ἀθανάτους, ὡς ἔοικε κεφάλαιον τοῦ τε πάθους καὶ τῶν εἰς τοὺς ἄλλους διαγωγισμῶν· προσθόσου δὲ καὶ ἐς ἅπαντας ἦν. ἵνα μήτε τὸ τῶν αἱρεώτων γένος ἀπορῇ αὐτῶν ἀκμὴ καὶ χάρις ἀεὶ ὥσπερ ἐκ προγόνων τε καὶ ἐκ γόνων σωτῆρες ἀναφαίνωνται τῇ φύσει· τὸν ἅπαντα χρόνον κατ' αἱρεώτους πολιτευόμενοι· καὶ συνόντες ἅπασιν ὡς περ τοῖς ἐφ' αὑτῶν· καὶ γάρ τοι κατέλυσαν μὲν τοὺς ἐν ἀγυιαῖς βιβωμένους· τὰς δ' αἱρετάδας σύμβολον τοῦ γένους ἐποιήσαντο· ἴδ' ἔνεστι δὲ οὐ πέρ ἐν ἐπιφανείᾳ, οὐ πέρ τοῖς τῶν κώων προαστείοις· ἀλλὰ παντὶ ἰατρικῆς ἐνέπεσαν· ὡς περ ὁ τὴν πόλεμος σ' του διὰ τῶν ἀντιπάλων· παντὶ γὰρ ἐκ τούτων καὶ παρὰ τούτων ἐξεφοίτησε· καὶ καλὰ περ τὴν μίδεσιν φασὶ διὰ τοῦ ἐπιφανοῦς φαύσουσα, ἐκ χυδαίων τῶν φαρμάκων, τελέσαι ἐπαλλαίας ἅπασαι πολυφάρμακον, οὗ τοι ἡ τούτων ἀπορία τε καὶ φιλανθρωπία χυδαῖα ἀπαλλάξαι, πάσας μὲν πόλεις ἑλλήνων· πολλοὺς δὲ καὶ τῶν βαρβάρων πόκυς ἐκόσμησέ τε καὶ κοσμεῖ· καὶ προσέτι, ἴσως καὶ σῴζει· καὶ ὁ πρίτης ἀπ' ἀμφοῖν προσίτω χρόνος· εἰ δ' αὖ ἐς ἀπὸ τούτων ἑπομένας ἔφυ κληρονόμους τὰς πίχνης, διὰ παίων ἰδίως τῶν μέσων, ἵκανὰ τῇ πυγῇ φορᾷ· καὶ χάρις τοῦτοις παρ' αἱρεώτων ἤν αὖ τὰς ἀσφαλῶς νῦν δὲ ὥς περ ἔθνος τὸ τῶν ἀσκληπιαδῶν καπνοδιαύσῃ δι' ὅλου μαπος· τὴν πίχνην σῴζον, οὐ πιθανὰ μοῖρα ἠγόνατο μαχαονικὴ τοῦ ἀλεξικάκου τῆς γενέσεως· μαῖοι δ' αὖ τῆς τοὺς ἡρακλείδας αὐτοὺς αὖ πιζητάζων τῆς χρείας ἕνεκα τοῦ κρηῆς καὶ τῆς ἰδίας τύχης· ἡρακλεῖδαι γάρ, ἐν μὲν καὶ πρῶτον, ἰσκιδάσθησαι καὶ οὐχ ἓν σύνταγμα αὖ τὸν ἐγένετο· ὡς δ' ἔπειν οὐ δι' ἓν φῦλον· οὐ γὰρ ἦσαν ὁμόπρωροι· ὥς περ ἀηήλοις, αὐτὶ ξένων καθεστήκεσαν· ἔπειδὴ ὅσον τι αὐτῶν κράτησον, οὔτι συμφορῶν ἄμεινον λίγεσθαι, τίνα τε πατρώαν οὐ παντελῶς διασώσασθαι πίχνην· οὐ γὰρ τοῖς ἐς τὸ κοινὸν διεργεσίας, ἀλλὰ τῇ καθ' αὐτοὺς δυνάμει τὴν λαμπρότητα ἐκτήσαντο· ἀσκληπιάδαι δὲ καὶ ἐκ μαχάονος ἀξιάμενοι καὶ τοῦ ἀλεξικάκου, κοινῇ πᾶσι ἀσφάλειαν καὶ σωτηρίαν τοῖς αἱρεώτοις γεγόνασιν· τὴν τοῦ προγόνου διασωσάμενοι πίχνην, ὥς περ ἄλλοτι σύμβολον τοῦ γένους· πρὸς δὲ, καὶ ἡ τύχη τῆς προαιρέσεως ἀξία· οὔτε γὰρ ὀλαθῆσαι, οὔθ' ἱκέτευσαι, ἐς πλὴν τυθμίας· ἀλλὰ δίξυλον καθαροὶ συμφορῶν· μᾶ φατρία καὶ μία γνώμο, καὶ τύχη χρησάμενοι διὰ τέλους· εἰ πάντα μὲν ὅτου ἐξέβαν· ἅπαντας ἀρχηγέτας τε καὶ πύθμενα πρώτους λαβόντας τῶν ἀσκληπιαδῶν· οἱ δὲ, ἕως μὲν ἦσαν ἐν αἱρεώτοις, στρατείας καὶ ὁμιλίας καὶ γενέσεως παίδων προτέρων αὐτοῖς· καὶ συλλίβδην ἁπάσῃ τῇ πολιτικῇ δυνάμει τὰς πόλεις ὠφέλουν· οὐ μόνον τὰς τοῦ σώματος νόσους ἐξαιροῦντες, ἀλλὰ καὶ τὰ τῶν πόλεων νοσήματα ἰώμενοι· μᾶλλον δὲ οὐδ' ἐγγίνεσθαι τὴν ἀρχὴν, ἰῶντες ἀπ' ἀμφοῖν σῴζοντες τοὺς ὑπηκόους· καὶ τῇ πίχνῃ τὴν ἀρχὴν ἀκόλουθον καπνοδιαύσαμενοι· ἐπεὶ δὲ κρεῖττους ἦσαν ἢ παρὸ ὁμιλοῦσιν, οἱ δὲ, ὑπὸ τοῦ πατρός τε καὶ τῶν προγόνων ἀπεδύοντο τὰ σώματα, ἃς ἔπρωθισμον ὄρχηται· οὐχ ὥς περ μειρακίοις τε καὶ ὀξαθὸς ῥᾳδαμανθίς· ἃς τὸ πλύσιον παιδίον καὶ τὰς ἔξω νήσους· ἀλλ' αἰσὰ πιγόμενοι, τὴν γῆν διέρχονται· τοσοῦτον τῆς ἀρχαίας φύσεως ἀποστάντες, ὅσον τὴν ἡλικίαν φυλάττουσι καὶ αὐτοὺς πολλοὶ μὲν ἤδη ἐν τῷ αἰῶνι εἶδον τί κ' εἴγωσαν ἐμφανῆ κινούμενοι· πολλοὶ δ' ἄλλοθι πολλαχοῦ· ὃ καὶ μέγιστον ἔστω κατ' αὐτῶν· ἀμφιάραος μὲν γὰρ καὶ προφάνιος ἐν βοιωτίᾳ· καὶ ἀμφίλοχος ἐν ἀκαρνανίᾳ χρησμῷ δοῦναί τι καὶ φαίνονται· οὔτοι δὲ πάντα χοῦ τῆς γῆς διατάπουσιν· ὥς περ ἀφέσεις τοῖς ἐπόλοι· κοινοὶ καὶ προόδεσμοι τοῦ πατρός· ὅσα χοῦ δὲ ἀσκληπιῶ εἴσοδοι, καὶ τοῖς ἀσκληπιάδαις τι αὐτοῖς αἰεὶ ἔπαυσαν πάντα χοῦ γῆς· καὶ διὰ παντὸς οἱ κοινωνίαι τῷ πατρὶ σῴζεται· γεῶν· ἰατῶν· παιάνων· προσόδων· ἔργων ἃ πράπουσιν, ὦ μακάριοι μὲν ἡμεῖς τῶν ἄνω προγόνων ἐπ' ἀμφότερα· διδαίρονται δὲ τῶν ἀφ' ὑμῶν φύντων· ἐπὶ δὲ ἡμῶν τε αὖ καὶ ἀλλφῶν· ὃς ἰάσονται καὶ παράκεια καὶ ἀγλαΐσωσι καὶ ὑγίεια πάντων αἰτιήτορες ἠπίων· ὃς δὲ παῖδες ἑπωνυμοι· οὐδ' ὑμῖν δᾶχοι χωρὶς ἀηήλων· πυθὴ ἐσκηνώσατο· ὦ καλλιστε μὲν αὐτοὶ χορὸς τῷ πατρί· πολλοὺς δὲ ἀγόντες παρὰ ἀγλαῶπων· χορευοὶ μακρῷ πάντων ἄριστοι· καὶ προσέτι ἱερὸ προί τε καὶ ἄπυρα πρατόρων καὶ χαρίτων ἀπασῶν· ὡς ἂν μὲν ἄλλαι δύσωσι τε καὶ ἔρπωσι, τόμο καθιστᾶσθαι ὡς ἔπειν· αἱ δ' ἀφ' ὑμῶν καὶ τοῦ περὶ ὑμᾶς ὀργαστηρίου, πέφυκε μὲν ἐφ' ἡμέρα· καὶ πρὸς ἅπασας τὰς ἄλλας· καθαρῶς δὲ ἀπὸ καρδίας ἔρχονται, τὴν εὐθυμίαν ἀφ' ὧν συνίσμεν φέρουσαι· ὑμῶν ἴχνη πέφυκε καὶ φανερώτατα· αἰεὶ δ' ὥς περ ἀνθρώπων σκιά, φῶς ὅτι κινεῖσθαι ἔπεται· ὦ διοσκοῦροι ἰσομοιροι· καὶ ἡλικιῶται ἐν ἑτέρῳ χρόνῳ τῆς γενέσεως· οἱ πολλὰς μὲν ὧδε τρικυμίας κατὰ πάντα τε πολλοὺς δὲ καὶ σιλανοὺς λαμπάδας ἐν πυρὶ νήσοις καὶ κατὰ πειρον ἀνέλαται· οὗτος ὑμῖν ὁ τῶν ἡμῶν λόγος ἐξ ὕπνου τε καὶ ἐνυπνίου συμπλοκὰς διδοὺς· ὑμεῖς δὲ τῇ ὑμετέρᾳ πραότητι καὶ φιλανθρωπίᾳ δαλείπτε αὐτὸν ἐς καλλίους, τῆς πυρὸς ποιεῖται· καὶ δίδοιτε ὑγιείας τὸ ὅσον ἥκει ἀψυχὴ βούλεται τὸ σῶμα ὑπακούειν· καὶ τὸ σύμπαν ἐᾶν, βίου ἐστῶτι·

προσβλέβει· προσέκειδ' αὐ ταύτη καὶ τῷ ἀσκληπιῷ μεγάλῳ μέρει τοῦ ταύτης, ἀθηναίων δὲ οἱ πρὸς βύται, καὶ ὑγιείας ἀθηνᾶς βωμὸν ἱδρύσαντο· ἀ δὲ ἐκείνων ὀρθὸς λόφος, πρὸ μείζον ἀφεῖν, ἐς τὴν ἀσκληπιοῦ καὶ ἀθηνᾶς συμφωνίαν· μετέχει δὲ καὶ τῷ προσβώνι· τὸν ἔργων· τῷ τὶ τὰ εἰφ· καὶ τῷ πρὸ πῷ· πρώτη μὲν γὰρ χαλκὴν ἀφροῦσα· τὰ ξαμβήνη δὲ τὴν πρώτην ταῦ· ἀλλὰ μὴν, ἥτε πρὸς ἑρμῆν κοινωνία τῆς θεοῦ, ταῦτα δίλη· ὅς τε ἑρμῆν καλῶ λόγιον· καὶ ἀγοραῖον καὶ ἐμπολαῖον· ἐναγωνίω δὲ καὶ αὐτῷ χορηγοῦ καθέστηκεν· ὅμηρος μὲν γὰρ καὶ αὖ πυρὸς αὐτὴν ἐναγώνιον ἀποφαίνει· τὰ γὰρ ἆθλα κρίνει δ' αὐτὸς· αὐλωδίαν τίνυν καὶ λυρωδίας καὶ κιθαρωδίας ἐξαιροῦσα, τὴν μὲν, τῶν μουσῶν μιᾶ δωρεῖται τὴν δ' ἑρμῆ· τὴν δὲ, ἀπόλλωνι· οὔτω δὲ ταῦτα χοὺ χωρὶς ἔχει, ὡς τὸ μὲν ἄρης, ταῖς ἐστι πρὸς αὐτὴν ἐν αὐτοῖς τοῖς ἑαυτοῦ πραγμασιν· ὁ δ' ἀπόλλων, τὸν αὐτοῦ χορὸν μουσῶν ταύτην προυτάξατο· καὶ προβούνει τέτταρσιν· ὕφασται δὲ, ὑπὸ μὲν τοῦ ἔρωτος, αἰσχυνόμενοι φιλοτεχνεῖν· τῇ δὲ φύσει λείπεται χάριτες δ' αὐτὰς πρὸ χειρὸς ἵστανται· διόσκουροι δ' ὑπ' αὐτῇ τυρρίχιζουσιν· ἴακχος δὲ καὶ ἐλευθέριον τὸν τῆς θεοῦ χορὸν διάκοσμ· προσδῶ δὲ καὶ συνεχώρησεν ἱππώμενος· ἡ δὲ ὑπερβολὴ τοῦ κράτους, ὅπερ καὶ τὸ φυτὸν κατεδείχθη νίκης εἶναι σύμβολον· ὡς οὐ μόνον αὐτῇ θέατρον ὄντι καὶ, ἀλλὰ καὶ τοὺς νικῶντας στεφανοῦν· καὶ γὰρ τι καὶ τὰ μὲν ἀπορώτατα οἱ τρίτται, ταύτη πρὸς πλείοσιν, ἐπεὶ δὲ καὶ τρίμα καὶ δύνατα ἀπόφηναι βούλονται· οὐσίας τὴν χμέτους ἐν μέσοις τοῖς ἑρίποις πελαγίσι· καὶ νέους ἐκγενέσθαι καὶ καλοὺς ἐξ οὐ καλῶν γιγνομένους· καὶ τοὺς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν μητέρας ἀπολλύντας ἀπὸ φαίλου καὶ τελείου τοῦ ἄπο κυρικοῦ μεραχίου καὶ νομίσαι δυοῖν· καὶ τέτρα τυτ. ἀτιτώτερα· φασὶ γὰρ βελλεροφόντην μὲν ἄπο πήνου τοῦ πηγάσου φέρεσθαι χόμενον τοῦ δίφρου τῆς ἀθηνᾶς· καὶ καπαδόξαι ἄλλα τι· καὶ τὴν χίμαιραν χειρώσασθαι· ἐζωβέλους ὄντα αὐτῇ ἅ παρ' αὐτῆς πυρός· παρεῖα δὲ αὐτὸ πέρον ἐς γοργόνας χώρους κομᾶσθαι, τῆς ἀθηνᾶ προπαμφύσης· καὶ οὔτι ἀλῶναι τῇ θέᾳ, καὶ ὡς αὐτὸ πμετὴν κεφαλὴν κομίσασθαι· ὁ πίσω, τοὺς μὲν σὺν ὕβρει ταῦτα ἀπατάξαντας, καὶ τὸ γλυ τοῦ δίμου, λίθους ποιῆσαι· αὐτὸν δ' αὖ αὖθις διαφυγεῖν ἐς τίλος· ἀλεξιφάρμακον τὴν τῆς ἀθανάς ἔχοντα παρουσίαν εἰς ἅπασπ· ἀκόλουθον δὲ καὶ ἔτι μείζω πύτον τὰ πρὸς ἡρακλέα φαίνεται γὰρ αὖτη καταλεξαμένου βιὸν ἐς θεοὺς αὐτόν· εἰ δὲ καὶ ὅτι τὴν ἐν αὐθεώποις, εἰς ἅπαντας ἠγεῖτο τοὺς ἄλλους αὐτῷ· καὶ τοῦτο μεθεὶς ἄδυλῶτα κομίσασθαι, ζῶντα ἐξαγαγεῖν· κρατήσαντα τοῦ κερβέρου καὶ τοσοῦτον παρὰ ρεικὸς ἐλθόντα, ὡς τὴ καὶ ἔτερον τῶν ἄπο πόδειν πρὸ ὥρας αὐλιζόμενον αὐτόθι, λῦσαι καὶ συνεξαγαγεῖν μεθ' ἑαυτοῦ· τοῦτο δὲ ὅσα χοὺ τοῖς αὐτοπαθοῦσι τῶν δαιμόνων ἐναντίον ἔθηκε τόπον ἄφαθαι, τῆς ἀθηνᾶς παρουσίας ἐκαθέρει· ὥστ' ἐμοὶ μὲν οὐδὲν ἄλλο εἰκὸς τοῦτον, ἢ γνώμην εἰπεῖν αὐτὰ δοκεῖ πρὸς τοὺς θεούς, ἡρακλέα θεὸν εἶναι· ἀφίσασθαι· οἱ δ' ὡς παρ' αὐτὸ ὁδὸς αὐτὸς εἰσαγεῖται, δίκαιον φαίνεται μίνυ ἀπόλλωνος μὲν καὶ ἀρτέμιδος προγονοῦσα ὄντας ἔστανται· ἡρακλέους δὲ, ὅπως ἔσται θεός· ταῦτα δὲ καὶ ὁ ἀπόλλων συνεδώς, τοῖς μὲν ἄλλοις, αὐτὸς ἐστι πρὸ τοῦ λαιος· αὐτοῦ δὲ τὴν ἀθανᾶν τὰ πρίται· ἀφ' ἁ γὰρ πίνι τῶν παίδων οὐ λιστιπλὸς ἢ θεός· ἢ τὶς ἀφαλεστέρα κοινωνός· ὁ πρίον αὖ ρουὐκ ἄφυκ ἦν ταύτης οὐχ ἑπομένης· ἀφ' ἡ ρμονίας· ὁ μὲν μὲν ἀ παίων θεῶν ὁ ῥᾳδίως δὲ πασῶν νύκ ἐ πώνυμος τῆς νίκης ἐστὶν, ἀφ' ὁ μώνυμος· μόνη δ' ἐργάνη καὶ πρόνοια κέκλητα· τὰς τοῦ σοῖδ' ἅπαντα γὰν θεσμὸν ἐ πωνυμίας αὐτῇ μῆν· προφῆται δὲ καὶ ἱτέρεις καθάρσιον αὐτὴν ἀπὸ καλοῦνται, καὶ ἀλεξίκακον· ἴδιν πιλεωτάτων τ' ἔφορον καθαρμῶν εἰκότως· εἰ γὰρ, δεῖ καταλύσαι τοὺς μύθους εἰ πεῖν εἰς τὸ μέσον τῷ τῆς θεοῦ, ὃ δ' ἐστὶν ὁ τοὺς ὡς ἀληθῶς καὶ κρατοὺς τελεμίνους ἡμῶν ἀπείρρυσα· καὶ τὸν οἰκεῖον ἑκάστου τελεμὸν ὧ τὸ μῆν· τοὺς συνεχεῖς χὴ συμφύτους ἐχθροὺς ἀπαλλαττουσα· ὑφ' ὧν καὶ οἶκοι καὶ πόλεις αἰάστατοι γίγνονται πρὸ σάλπιγγος ἀκούσαι· φασὶ τὶς αὖ καὶ τὴν ἀληθῆ καὶ κυρίαν νίκην ἑκάστῳ δίδοῦσα πολὺ τῆς καθ' μέρας κεχωρισμένην· καὶ τῷ ὅτι πολυμαθίαν· δ' ἂν ἀφροσύνη μὲν καὶ ἀσέλγεια· καὶ δειλία καὶ ἀπαξία· καὶ ταῖς· καὶ ὕβρις· καὶ ὑπερφασία θεῶν· καὶ ταῦτ' ὅσ' ἂν εἴ τις τοιαῦτα ἐκχωρεῖ· φρόνησις δὲ καὶ σωφροσύνη· καὶ αἰδὼς ἡ ὁμόνοια· καὶ δικαιοσύνη καὶ δικραγία· καὶ τιμὴ θεῶν τε καὶ ἑκείνων αὐτεστιέχεται· ὡς δ' ἐπεῖν ἐν κεφαλαίῳ, τὸ τῆς ἀθηνᾶς μέρος, ἢ θεῶν ἀρρᾶ πάντ' ἐστὶ τὰ πραγματα· ταῦτ' ἄρα καὶ τοῦ διός ἐστιν ἐγγυτατω· καὶ τῷ τοῦτος ἀεὶ τοῦτον ἐν ἀμφοῖν δοκεῖ· καὶ ποὶ τε πεῖσθαι καλὸν ἐνταῦθά που· αὐτελὺλυθε γὰρ εἰς τὴν ἀρχὴν ὁ λόγος· μᾶλλον δὲ ἐλήλυθε πρὸς αὐτὸ τὸ ἔχατον· χρεὸν γὰρ δύναμιν ἡ διός εἶναι λέγων τίς αὐτὴν ἐκ τούτων, νῦν αὖ ἁμαρτάνει· ὥς τι δεῖ μαιρολογεῖσθαι τὰς ἐν μέρει πράξεις αὐτῆς διηγούμενον, ὅτ' ἐξίστι τὰ τοῦ διὸς ὄργα κοινὰ τοῦ διὸς εἶναι φῦσαι καὶ τῆς ἀθηνᾶ· ἀφ' ὧ τῶν βασιλείων πρόδρομος μελλάθρων ἀκχύλω χορὸς ἦτ· τὸν τ' οὐρανίων καὶ τῶν πατρίων καὶ τὸν ἐν τῇ ὑμετέρα μεγίστων ἀ νύκτωρ μοι προῦφανες, δίδου μὲν τιμὰς παρ' ἀμφοτέρων τῶν βασιλέων· δίδου δὲ ἄκρον φρονεῖν καὶ λέγειν· ὅς τις δ' ἐμοὶ ταῦτα τὰ λόγοι, τοῦτο μὴ μέλοι· νικῶμι δ' ὅσον βούλομαι· ἐν αὐτῷ δὲ ἐμοὶ πρῶτον, νικῶν τὰ βέλτιω.

ἢ δι, ἐκ τ καθάρωτά τ τῦ τ ἐν τῷ ἀθλίῳ. πρὸς οὖν τὸς ἐκείνων ὄφεις συμφύτους καὶ τἆλλα ὅσα τῆς γῆς ἐφείλκοιτο, τὸν αὐτῆς σύμφυτον κόσμον καὶ τὸ παραυτῆς αὐτὸ πάγαπε τῷ ἕως ἐξέκαυσε καὶ ἐξεῖλε τὸ γένος τόδε μὲν τὸ ἔργον αὐτῆς, ὑπὸ θεῶν τε καὶ τῆς θείας φύσεως ἀπάσης ἄδικα πεπρᾶχθαι· τὴν δὲ πταίσεως καὶ τ ὀλυμπίων θεῶν κλῆσιν μάχης, οὐχ ὅσιον ἐμοὶ γ οὖν λέγειν· ἀγὰ μὲν ἐς τὰ τῶν ἀθέων πράγματα ὅσας ἀνετρέψας κατέθετο, ἐν βυμνθῆναι ἀξιον, ἢ διελθεῖν λόγῳ· ἢ μὲν οὖν μεγίστη τῶν ἀνετρεπῶν καὶ δι' ἁπάντων τῶν γιγνομένων δίκη ἐστὶ, καὶ παρατείνουσα χρόνους πολλὰς χρόνους καὶ τὸ γένος· ὅτι αἰτίας ἀνομοίους, οὐδὲν πω πρὸς ἀθέους ἡμαρτήθη, οὐδ' αὖ πράξουσ' οὐδὲν οὐδὲν αἴδ' τῆς αἰτίας· εἰ δὲ δεῖ καὶ τῶν ἐν μέσῃ μνησθῆναι· καὶ τὸς μύθους μὴ ἀπ' μάσαι, πρὸς ἐμὲ μὲν ἵλαον· ὑγιείας φάρμακον φαίνεται τ αὐτῆς· καὶ ἐσ τ ὑπ' ὀμοῦ μὲν κόσμου τῷ σώματ· ὀμοῦ δὲ τῆς αὐτῆς ὑγιείας φάρμακον· ἀλλὰ μὴν ἀμφοτέρων τῶν γε αἰδεσθῆναι ἐπὶ κουρος γ εἴη τ' γυναιξὶ μὲν πλαθεῖσα παραδῦσα· αἰδῶ δὲ ὅπως χρὴ σε αἰδεῖσα· ἀμφοτέρων οὕτω τῶν καιρῶν ἐπιμελήθη, πολέμου καὶ εἰρήνης· διὸ ὅπως καὶ νόμων· δίκη δ' αὖ καὶ τούτων ἑκατέρῳ προσυπέχει· πρῶτον μὲν γὰρ τῆς ὀρείου καὶ καθ' ἑκάστους διώτης ἀλλαγὴν καὶ σωτηρίαν οἰκεῖν ἐν τ αὐτῷ μίαν οἰκοίκειαν κοινὴν πολυβαλλομένους· ἢ δ' ἔστιν ἢ πείσασα, καὶ εἰσὶν αἱ πόλεις, δ' ὧν ἀπὸ τῆς ὅθεν δ' ἢ καὶ πολιοῦχος ἅπασι κλῆται· τὰς δὲ ἀκροπόλεις ἐξεῖλον αὐτῇ δικαίως· ἅμα μὲν σύμβολον τῆς γενέσεως· ἅμα δὲ ὡς πρὸ τοῖς βασιλεῦσι καὶ ἐπιμένει πιμένη καὶ χώρους ἐξαιροῦσιν, οὕτω τῇ τ αὐτὸς ἐγκαταμένει, θεῶν τὰ ἄπαν καιρὸς τὰ ἐξεῖλον· ἐν μὲν δὴ τούτῳ λέγω κοινὸν διέργετημα τῆς θεοῦ, πρὸς τὴν καθημέραν δίαιταν· πολιτείας καὶ νόμους· ἕτερον δὲ, τὰς ἐμπύρους τι καὶ ἀπύρους πίχας· ἃς τοῖς καθ' ἑκάστους, δεῖλί τι καὶ διαιρεῖ· μόνα γὰρ ἁπάσης σοφίας ἐπημῶν ἐστι· καὶ μὴν, τῶν γε πρὸς τὸν πόλεμον συστημάτων, τὰ πρωτεύοντα δ' ὑ ἐξαίρετα καὶ κατασκευάσαπο· ὁπόταν γὰρ καὶ ἐπιστεῖς, τῶν ἀπνοῶν διέρημάτων ἐστὶ· δίπλα δὲ ἑκατέρου μαρτύρια· τῶν μὲν ὁπλιτῶν, ἀγυιεῖοι μὲν τ κατὰ τὴν αὐλὴν· οἱ δὲ ἐπωνυμοι τῆς θεοῦ, τῶν ἄλλων τῆς διέωτες πρῶτον προβαλλόμενοι τὴν ἀσπίδα· ἔστι γὰρ καὶ τ ἀγυιᾶον, ἀπνοῶν ὅρος ἱερὸς, ᾧ τοῦτα ἀφίκεται· πας ἀπαίδως δὲ καὶ πολῖτης ἐπιτηδείως· λέγεται γὰρ ἐρχόνιον μὲν γὰρ τῆς θεοῦ πρόφημον πρῶτον αἰῶν ἄρμα ζεῦξαι ἵππων· βελλεροφόντι δὲ, αὖ, πρὸς γὰρ κέλητα γενέσθαι χαλινὸν παρὰ τῆς ἀπνοῶν· πρασπόλεμος δὲ, ἐρχομένου γε ὑπὸ πρὸς ἐν δ' αὖ καὶ τοῦτο τὰ μὲν ἀσπίδια παρὰ τῆς δίμητρος· τὸ δὲ ἄρμα παρὰ τῆς ἀπνοῶν· ὃς πνομίζω χρὴ πιστὸν τ εἶναι πάντα τὰ δῶρα τῆς ἀπνοῶν τοῖς ἀθλοφόροις, ὅσα πρὸς τοὺς πολέμους ἐστὶν· ὁπλιτῶν φάλαγξ καὶ τάξις ἱππέων· ἔοικα δὲ πρὸς ἡσίοδον ὅμα ἅρπας δὲ φυτεύσαι· ὅπου καὶ τὰ ναυπηγὰ ἀπνοῶν· ἐχέτω δὲ χώραν δίπλην τῷ λόγῳ· πρὸς τε γὰρ τοὺς πολέμους, ἥ τε καὶ οὐ διχῆ διαφοῖτα, τ κατ' ἤπειρον καὶ τ ἐν θαλάττῃ δ' ἐξεῖ προτονθεῖσα τὴν βιόν· εἰ μὴ διχῆ πάλιν τ κατ' ἤπειρον, εἴτε γε τὸ αὐτὸ τ ναυπηγὸν εἰς ἄμφω τὰ γένεσθαι· ἐρυσίον μὲν τὸς ὁλκάδας, καὶ τὴν διὰ τούτων ἐμπορίαν· πολεμιστήριον δὲ τὰς τριήρεις· ὡς πρὸ ἅρμα ἀμάλλητήριον καὶ πολεμιστήριον· πρῶτον γὰρ ἐξ ἵππος ἀπὸ θεὸς αὐτὸ τὴ τὰ δῶρα αὐτῆς· ἔοικα δὲ σημῆναι ἐπαγείρειν· καὶ ποσίδων ὑφίππιος θεὸς· ἐνιδὼν γὰρ ἐμπορίαν τε καὶ ναυμαχίαν τῆς ἀθηνᾶς οὖσιν ἀμφοτέρους, καὶ βουζύγης τὸς ὑπολήμπτορας ἐξαιρετόπολεις· καὶ οὐκ ἂν τῷ γεωργῷ, οὔτε ἄροτρον, οὔτε ἵππος καὶ τὸ ἄροτρον· τὸ, πζεύξας τὰς βοῦς· εἰ μὴ ἄπροσώπων δ' ὠκύτητα γλαυκῶπις ἀθηνᾶ· διὸς ἄροτρον μὲν καὶ ναῦς ἐδημουργήθη, ἐζεύχθησαν δὲ ἵπποι καὶ βόες· φιλαθηναιότατα τὰ δὲ αὐτὰ καὶ δύνασθαι τὰ· τῆς μὲν οὖν δυνάμεως, πρὸ μείζον' εἰπεῖν, σημεῖον, ἢ τὸ νικᾶν πάντα χοῦ· οὐ γάρ ἐστιν ἀθηνᾶ νίκη κυρία· ἀγὰ ἀθηνᾶ νίκης ἀεί· τὴν δὲ φιλαθηναίαν, οἱ πρὸ ὀρέστην λόγοι μαρτύρονται· ὃν φυγόντα μὲν ἐξ ἄργος ἀθήναζε· φεύγοντα δ' ἀθήνησ δίκην ὑπ' ἀμφικτύονας· ἴσων τῶν φάφων γενομένων, πρὸς ἐμὲ μὲν τὴν παρ' αὐτῆς σῴζει· καὶ τοίνυν ἔτι νῦν σώζει πάντας, ἐαν ἴσωι γένωνται· ἔδοξε γὰρ ἐξεκείνου τοῖς ἴσοις πρὸς πάντα τὴν παρὰ τῆς ἀθηνᾶς ἀφιέσαι· ἐπεὶ δὲ ἔδει παρθένον εἶναι δ' ἀμῶτος τὴν ἀθηνᾶ· καὶ μηδένα μήτε θεῶν μήτε ἀνθρώπων φαῦσαι κατὰ τὸν τῆς παλλάδιον νόμον, θαυμαστὰ δ' ἔοικε καὶ ταῦτα διέρισκεται παρὰ τ πατρός· τὰ γὰρ τῆς καλλιπάτρου γένος λαμβάνει· τῇ γὰρ λητοῖ πανωμοίᾳ διὰ πάσης γῆς καὶ θαλάττης, ἠγεῖται πρὸς τὸν εἰμαρμένον χῶρον· οὐ μόνον ἢ ναυτίᾳ τικτεῖν· καὶ ἐπειδὴ ἔτεκε, μαῦται πι καὶ δ' ἔχεται τὰς παῖδας· καὶ στεφανοῖ τὸν ἀπόλλω κατὰ τ ἄλλων παῦλα· ὥς πι μὲν ἄρτεμις, λοχεία τῆς ἄλλας ἐστὶν, αὖτη δὲ τῇ ἀρτέμιδι λοχεία πρὸς τὰς γονὰς ἢ θεὸς γέγεται· καὶ ἔοικεν ἀμφοτέρων διὰ σκαλος αὐτὴ καπαίνειν, τῆς πίχης καὶ τῆς προαιρέσεως· παρθένος γάρ ἐστι μᾶλλ' ἢ μητρ· εἰ τοίνυν καλλιάμαται ἀπόλλων καὶ ἄρτεμις, τὴν προνοίαν ἀθηνᾶ ἔχοντες αὐτὰ σάσθαι· καὶ τοι εἰ καὶ θεοὺς ὑπὲρ αὐτ χάριν εἰκὸς ἔχειν, πῶς οὐχ ἡμᾶς γε εἰκὸς ὑπὲρ τ θεῶν, ὅπ πλείους ἡμῖν τοὺς διεργέτας προυξέπεσε· θῦσαι τοίνυν καὶ κυνηγέσια, ἐστὶ μὲν ἀπόλλωνος καὶ ἀρτέμιδος πασι· καλίσται δ' εἰς τὸ προσήκειν τῇ θεῷ· δίτὲν μὲν, ὅπ τῆς πολεμικῆς μόριον πίχνης ἐστί· μᾶλλον δὲ εἰκὸν· ταῦτα δὲ αἰνᾶ μέλλει φαῶν· ἔπειτα δ' ὅπ καὶ αὐτοῖς τοῖς ἐπωνύμοις αὐτῶν ὅσους ἔσονται

ὁμίλας καλλίπαις οὔτ' ἐς λόγους δ' τυχὼς· καὶ μὴν μόνα μὲν πόλεων ἰσορίας οὐκ ἀκοῦς δεῖ τα-
μόνα δ' οὐχ ἰσορίας μᾶλλον, ἢ διώτης συνιχοῦς καὶ ὁμιλίας, ὅτης αὐτὴν μέλλει καλῶς διάσεσθαι·
καὶ τὰς μαθόις ἴσον ἐπαίνων αὐτόθεν κομεῖσθαι ἐγὼ δ' τοσοῦτον ἔτι προσθήσω τῷ λόγῳ· τοῦ μὲν
γὰρ μυχοῦ τοῦ κόλπου, μικρῶν πρόσθεν ἐμνήσθην· ἡ δὲ τοῦ παιδὸς, βραχὺ λοιπόν· ἔστι γὰρ ἀ-
κριβῶς κατ' ἐπωνυμίαν τῆς πόλεως, καὶ οὐχ ἑτέρα περίπαν· βραδύτητα μὲν γὰρ καὶ χρεία καὶ κάλλει
καὶ χάματι, κόλπος ἐστί· δυναμέι δ', βαλάττια ἐξώπιος· ἑνὸς δ' ἔχων κόλπου προσωνυμίαν, ὃς πολ-
λοὺς κόλπους αἰνίττεται· καθάπερ οἱ πίναξες οἱ τυκτοί· ἄλλα γὰρ ἄλλους ἄνδρας χαμαιπλοῦσι· λι-
μένας δὲ καὶ αἰγιαλοὺς μυρίους φαίης ἂν αὐτὸν ἐοικέναι τοῖς πολυκρούνοις φιάλαις· οὕτως ἀεὶ δι' ὀ-
λίγης χερρονήσου τοὺς ὅρμους ἔχει· περὶ ἡμισυ ἡμερῶν οὐκ ὀλίγων, εἴπερ κατὰ ὅρμον ὁμίλοιτο· καὶ μοι τὸν
λόγον ἐνταυθοῖ ὥρα ὁρμίζειν· πρὸς γὰρ τοῦ Διός, τί δῆτα λέγειν· αὐτὸς γὰρ κρινεῖς· καὶ ἐπὶ βελτίω τοι-
σεις ἐξηγούμενος πρὸς τὸ κάλλιστον· νῦν μὲν οὖν οἶδ' ὅτι καὶ σοὶ καὶ τῶν παρόντων πολλοῖς μετρίως δὴ
καὶ διαλέχομαι· αὐτίκα δὲ ἐξελεγχέσθαι παύσομαι ταῦτα ἐπαινούμενα· καίμοι κέρδος ἐπαθεῖν τοιαῦτα.

ΜΑΝΤΕΥΤΟΙ ΑΘΗΝΑ.

σωπίνυν ἐμὲ ὑπὲρ τοῦ ὄναρ· σὺ δ' ὦ δέσποινα Ἀθηνᾶ, τί ποτ' ἄλλην δίδυτύ-
χης καὶ χάριν· καὶ τοῦ παρόντος ἔφα λόγου· τί ποτε φανεῖται τέλει πρὸς
τὴν ἀξίαν ὡς ἐναργῆ τῆς γυκλῆος ἰδεῖκνυτο· ὡς δὲ καὶ ἔργῳ συμβῆναι σαφῆ κρ
βέβαια· ὅδ' ἐστὶ λόγος ἔστω μακρὸς δ' ἐχῆς τι κἠμοῦ παυόν· ταῦτα μὲν οὖν τὰ
κάλλιστα πρὸς Ἀθηνᾶν τε καὶ ἐξ Ἀθηνᾶν ἐν δὲ τοῖς, ἀξιολογώτατον εἶναι τῆς θεοῦ·
κεφάλαιον μὲν οὖν ἔστιν, ὅτι τοῦ παντὸς δημιουργοῦ καὶ βασιλέως πατρὸς
μόνου δ' ἐκ μόνου· οὐ γὰρ εἰ χενὶς ὅτου ὀρθοτόκου τρόπου αὐτήν. ἀεὶ δὲ ἀφ' ἁ χωρίσας
αὐτὸς δὲ αὐτὸν, αὐτὸς ἐξ αὐτοῦ γενᾶ τι καὶ πίσει τὴν θεόν· ὥς τι ἔνι μόνη βιβαίως γυνὰ τοῦ πα-
τρὸς· ἐξίσου καὶ ὁμολογοῦντος ἑαυτῷ τοῦ γένους γενομένου· τὸ δ' ἔτι τούτου μεῖζον, ὅτι καὶ ἐκ τοῦ καλ-
λίστου τῶν ἑαυτοῦ ἐκ τῆς κεφαλῆς αὐτὴν εἰκεῖν αὐτὴν· ὡς ἄρα οὔτι ἐκ τῆς ἐκείνου κεφαλῆς κάλλιον ἦν
αὐτελεῖν οὐδὲν, οὔτι Ἀθηνᾶ τοῦτος βελτίων ἀπαχεῖν· ἀμφὶ καταξίαν ἄμφω συνέβαινε· γενομένη δ' ἐκ
διὸς καὶ μόνου καὶ ἐκ τῆς κεφαλῆς, οὐχ ἥκιστον τοῦ δεινοῦ θαυμαστὸν, τὸ πατρὸν ἐφείλκετο· ὃ δ' ἐφασὶ
συμβῆναι πρὸ τοῦ χάσμα τῆς κεφαλῆς τοῦ θεοῦ φάσμα· αὐτεὶ γὰρ διὸς ἐνόησε· ὡς τοῦ ἥλιος αὐτὸν
ἔχων ὁμοῦ τοῖς ἀστέσιν, ἵνα δὴ νοσμηθεῖσα ὑπὸ τοῦ πατρὸς· διὸ δὴ καὶ οὐ θέμις οὐδ' ἐστὶ αὐτὴν κα-
ταλιπεῖν· ἐν πατρὶ· ἀεὶ ἀεὶ παρεστί τε καὶ σῶα διασταται, καθάπερ συμπαφυκῶα· αἰσθησεῖ τε εἰς
αὐτὸν· καὶ σύγκρι μόνα μόνῳ τῆς γενέσιως μεμνημένη· καὶ τῶν ὠδίνων ἀποδιδοῦσα πρίγκιπα τὸν μά-
θόν· δὲ κεῖ δέ μοι καὶ περισβυτάτη θεῶν φῦναι· ἢ κομιδῇ τινῶν διαριθμητέον· καὶ τῶν πρώτων ὄντων
ἐν τῷ τότε· οὐ γὰρ αὖ ἄλλως ἔκαστα ὁ ζεὺς διεῖλεν, ἁμὰ παρεδρεύοντί τε καὶ σύμβουλον τὴν Ἀθηνᾶν παρε-
καθίσατο· καὶ γὰρ τοι μόνη μὲν τὴν ἀγίδα δι' ἀώτος φορεῖ· μόνη δὲ τοῖς τοῦ πατρὸς ὅπλοις ἐς τὸν ὁμηρο-
κὸν πόλεμον κοσμεῖται· ὅθεν δὴ ἐν αὐλῇ θαυμαστρικῶν, ἅμα τοῖς αὐτοῖς ὅπλοις καὶ θεὸς χῶστπου· οὐ
τοι δ' ἔστιν ἀμφίσημος τῷ πατρὶ καὶ πάντων κεκοινωνηκε· καὶ τὰ περισβεῖα μόνη κατείληφεν, ὥς τε
καὶ τῶν τριττῶν ὁ ἐς μίμησιν αὐτῆς εἰπρὶ τυχεῖν τῆς θεοῦ, ὅμηρος μὲν τῆς ἀγίδος αὐτῆς μνησθεὶς καὶ
τρωσὶ δαίμονος ἅπτεσθαι χειρίσαντος, λέγει σμικρὸν ἀλείνειν· ἡνοῦ δὲ διὸς δ' ἅμματι κεραυνός· λέγων ἀσφα-
λῶς· ἐπεὶ καὶ γε καὶ τῷ διὶ τ' σκηπτῶν καὶ κεραυνῶν πλείονος ἄξια πάλαι Ἀθηνᾶς· πίνδαρος δ' αὖ φησὶ
δεξιᾶ κατὰ χεῖρα τοῦ πατρὸς αὐτὴν καθίζομένην, τῆς ἐπιπλας πῆς θεοῖς ἀποδέχεσθαι· ἀγίλου μὲν
γάρ ἐστι μείζων· ἡ δὲ, τῶν ἀγγέλων ἄλλοις ἄλλα ἅπτασθαι πρέπει παρὰ τοῦ πατρὸς παραλαμβά-
νουσα· αὐτὴ ἐξηγητοῦ τινος οὖσα τοῖς θεοῖς καὶ ἡγεμονίας ὅπλων καὶ πυρὸς δ' ἡ ἄπτεσθαι ἐν κορυφῇ τοῦ
ὀλύμπου καὶ ἐκ κορυφῆς τοῦ διὸς γενομένη, πολεμίοις πᾶσιν τὰς κορυφὰς ἔχει κατὰ κράτος ὡς ἀλη-
θῶς ὑπήκοα· καὶ τῶν ἀθλοφόρων ὅσοι θεοφιλεῖς, οὐκ ἄπτασθαι τὰς κεφαλάς· Ἀθηνᾶ δὲ αἰεὶ ἔχει καὶ ἐμ-
βατεύει· πρεσβύτερα τὸ σύμβολον τῆς αὐτῆς γενέσιως· τὸ μὲν δὴ κράτος τῆς θεοῦ, τοσοῦτον ἐν οὐρανῷ
καὶ γῇ· ὅσου δὲ ἀξία θεοῖς τε καὶ αὐτοῖς ἔστί τε καὶ γεγένηται καὶ γενήσεται, θεῶν μὲν αἱ παῖδες ἄμεινον
εἰπρὶν ὅσοι χρηστοὶ τῆς Ἀθηνᾶς· θειοτέρου δὲ κἠμὲν ἀμφιγένους ἕνεκεν· τριτᾶς τε ἀχρὶ μυρίου
προχρωμένους· καὶ τῷ λόγῳ τοσοῦτον ἀφιέντας, ὡς πολὺ περιεγκεῖν ἢ τὸν παῖδα ἰσομέτρητον
συμβῆναι τῷ ὀνείρατι λέγεται γὰρ ὡς ἐπειδὴ οἱ γίγαντες παρετάξαντο ἐν τῇ φλέγρᾳ, ἐγκέλαδον
μὲν κἠτοὺς ἠρυμθίους αὐτὸς κτείνει ὁ διός· τοῖς δ' ἄλλοις θεοῖς ὀλίγον τι ἔργον γίγνεται· ἐπεὶ κἠτὰ ἄλλων
γιγάντ' ὅσον ἦν κράτος, κτείνει ὁ διός· ἄπτεται καὶ φύσει πολεμίους ὄντας ἑαυτῷ διαφέροντας ἀμυθ-
μίᾳ· ἴσως γὰρ ἀπαντικρὺ γένους αὐτῷ· οἱ μὲν γὰρ ἐκ τῆς κρίλωνος γῆς ἐπιφύκισαν κἠτάλογα πάν-

ἄδῃ μέχρι τῆς παραλίας καταλάμπει γυμνασίους, ἀγορᾶς θεάτρους, παρβόλους λιμένας καλλεῖ
σιν αὐτοφυεῖ κὴ χειροποιήτοις, ἀμαλλωσίοις. ἀρχὴν δὲ οὐδεὶς ἔστι θαλάμης οὐδὲ χρείας λουτρὰ μόνα
ποιοῦσα, ὡς πανηγύσας αὖ οὐ λούσασθαι δόμοι δὲ ἀπάσης ἰδέας οἰκίαι, ἐν βάθει τῆς πόλεως. οἷσιν
ἄλλη πέρασιν· ἄλλος ἄλλοι κωλύων γὰρ κράτησεν εἶναι κρίσεις δὲ καὶ πηγαὶ, κατ' οἰκίας τὴ μείους
ἢ κατ' οἰκίας· κὴ στενωπὶ αὐτ' ἀγορᾶν, κὴ στενωπὶ πάντα χαλίοντες ἀμίλους δ' ἀπὸ χύλης ἱλίου
μικροῦ δ' ἰὼν λέγειν, ὃ πρόσθεν ἐρεύομεν, πολλὰς πολὺς ῥέουσης τῇ πόλει γραφῇ· μίμημα τῆς πά
σης ἑκάστην· αὖραι δὲ ἔρχαι πνοιαὶ, λιγυρὸν πρὸς αὐτὸν παρὰ πνοὰς ἀπόνων κὴ πτίλων. ἄλ
λων δ' ἄλλων διάπουσα τόπους, ἃ πᾶσα ἴδῃ πολὺς αὐτὸς ἄλσος καὶ σῶστ· πρίας γραφῆς ἢ μάσματος
οὐ βέλτιον ταῦτα μιμήσασθαι δοκεῖ δ' ὡς ἔπος ἐς τὸ μέσον ἑνὶ σώματι χεόσμον μυθῆσαι, ταῖς τε ἰδίαις κὴ ταῖς
δημοσίαις κατασκευαῖς, ὡραίοις τε σκιαῖς μυδρὸς θάλαμος ἀβρότερον. δυμηδία δὲ αὐτὴν οὔ τε λεί
ψουσιν· οὔτ' ὄσαι μοῦσαι πόλεις αἱ νῦν ἔπ' χρῶνται, οὐδεμία ἐοικεῖ· πολλὴ δὲ
ἐπάλξεις· φαίης αἰ ἑστίαι εἶναι τῆς ἠπείρου· παιδείας εἵνεκα. διάπτων τὰ ἀπαντ' καλαπαίσας κὴ
τὰς ἄλλας ἅπαν εἴξεις, ἀμύθητος ἀφθονία· πρὸς δὲ πύπτις, χειρῶν ἔργα παιπαλὰ κὴ φορὰ γῆς κὴ
θαλάττης ἐφάμαλλος· σῶν λόγῳ πάντ' ἄνεσιν, ἕκατέρω τῷ εἶναι, μία δ' πόλις αὖ τὰ μετρίως τὰ ὅσοι τὰ
ἅπαν ῥᾳστώνης γὰρ βίον διαπύσαι προείλοντο, κὴ ὅσοι φιλοσοφεῖν ἀδήλως ἀξιοῦσιν· αἰ πάλαι γῆ τ' πρό
νων, πᾶς αἰὰ παύσασθ' ἔχουσιν· ὡς πού κἀμοῦσιν· ὁ δὲ δ' πρὸ ὑμῶν κόσμος, αὐτὰ πόλλωνος ἀγυιᾶς
προπύλαια τῇ πόλει, μέλας ὁ πύρυρος διαρυχὴν γυμφῶν ἐκ πηγῶν ἐς θαλάττιαν αὐτῆς πεῖναι
λουτρὸν ἑνὶ· κὴ ὑπνηδὰς παρὰ ῥηγέος δέξασθαι δ' ὀλίγον· ῥεῖ δὲ ὁ μέλας ὁρμίοις, ἔκπαγρον κὴ
οἴκων κὴ δένδρων· κὴ μέσου πᾶ ῥεῖθρον αἰ ἔχων· κὴ προῶν μέχρι θαλάττης· κὴ αὖ τ' ὁμὲν κατὰ
τὰς αἴθ πηγὰς, κύκλος πίσι κὴ ὄρμω μάλ' αἰ ἀπεικάσας· τὰ δ' ἔξης ὑρύπω· πρὸς δὲ τῆς ἐκβο
λαῖς, βίβρυχε μὲν ἔκπαγλ· ὁ δὲ, ῥοῦσιν ὧν λειόων, ἀλφηστὰ καταμίγνυται ὧν οὖσα μὲν ἐξαίμων
τὴν θάλατταν ἀμῶν· ἀπούσα δ' ἐρόμενος· νῶν τὸν ἐκ' ὕδατος ἑκατέρου δ' ἀμύς· ὡς πού καὶ γυίης
ὄρυσσιν θάλον· κὴ μὲν ὅπτι ἔχουν πάντα τμήσις, κὴ τοῦτ' πλάσσων τε κὴ συοστ' τοῖς σκηνοῖσιν ὧν
τοῖς ὄχθαις κὴ οὐκ ὧν ῥηγὸς ἀμ' ὑπὲρ' αὐλοῦ ἐν χώρᾳ ὀρχουμένων· κὴ παροιμίαι κυβιστῶσ' ἐς τὸν
συμπότας· ταῦτα μὲν καὶ, οἱ παῖδες ἐξηγοῦντο κὴ ἰδεῖν τάσιν ἔξεστιν· αἰ δὲ δ' καλλίοις ἔπ' τε μοῦ
γραικὸν ὧν πάσας φέρουσα πόλεις, ὅμηρος ὁ κοινὸς τοῖς ἄλλοις προφὼς κὴ φίλος, ἐκ πατέρων τε
κὴ ἐκ παιδὸς ἑκάστῳ· διὸ κὴ δικαίως ἄμοιβα κοῖν' ἅπαντες ἐς τὰς πηγὰς ὡς πρὸ ἐκείνος ἔφη τοῦ
ἀπερχείου, πᾶν μέλητος ἀπαρχὰς αὖ τὸ λόγων· ὡς πρὸ βοστρύχων, ἄδυτας ὅμηρου χάριν τὸν πα
ρόν· διαβαίη δὲ γὴ μέλητα, ἃ πάντα χῶρος τεσσάρων· ὡς ἐμοὶ δοκεῖν, δ' ὥρων τῇ πόλει παραπλή
σιόν τι· κὴ οὐ παραπέσον τῷ πρὸ ἑσπερίαν λειρώνῳ· ἐκεῖ μὲν γὴ τὰ ὄρη διαστάσας, ἑσπερίαν ἐπί
πεδον γῆν ἀπέδοσαν· ἐκλίμενος ἐξεὶς κατὰ ῥέμα γὴ πνεῖον· ἐν ταῦτα δὲ, ἐπαύγασι τὴν θαλάτταν ἀπὸ
τῶν ὀρῶν· ἀπὸ ἀφθονον τὸν ἐκ τῆς ἠπείρου κόσμον, τῷ παρὰ ἰῆς θαλάττης ἀρμόπωλῃ πόλει· οὐμὲν ἰλύν
τι οὐ πλίσιον· οὐδ' ὅσον ἐπὶ ζῇ γὴ ἰδάφους· ἀφ' ὀρύξασθαι μὴ ἐστι σημεῖα τῆς ἀρχαίας φύσεως· κὴ βλέ
φαστί τε ἐς τὰ κύκλῳ πᾶσι χεῖται· ἐς ἄπτα ἀπερείδεται θαλάττα· διηλαίσασθαι δὲ ἐν ὥραις κὴ
ἀρέναις τὸ ἀλίμενον· κὴ ταῦτα ἔστ' πλεῖ· κὴ πρεσβύτατα μικρὸν, ἡ πόλις αὖθις ὡς πρὸ παραπέμ
φουσα ἀναφαίνεσθαι κὴ γίγνεσθαι δ' ἐλαπόνος ἐν ταῖς δὲ ἀριθμοὶ κὴ μετρὰ κάλλιστοι τε κὴ
οὐδεὶς οὕτως ἐπείσεται ὡς τε ὁρᾶ τῷ πρόσω τῆς ὁδοῦ, κὴ οὐ μὴ βάλλει γὰρ χῆμα· τὰ μὲν κατ' ὀφ
θαλμὸς, δεξιὰ τριούμενος· τὰ δ' ἀριστερὰ, πρὸ τῆς ὄψεως ἡμῶν πόλις, ἕλκει πρὸς ἑαυτὸν ὡς πρὸ ἡμα
γνῆτις λίθος τὰ σίδηρα. κὴ διὰ ἀνάγκης ἐλευσόμου χειροῦσθαι· τὰ τε γὰρ δ' ταυτὸν, ἢ τε πόλις πρὸς τὰ
ἔξω, κὴ τὰ ἔξω πρὸς τὴν πόλιν· οὐ τε γὰρ ἐκ' ἄστεος τὰ προάστεια ὁρῶν τὸ κόσμος, ἐς τὸ τῆς ἔξωθεν πρό
σορων τὴν πόλιν, ἀμὲν ἔστ' ἴσου δεῖ γὸ μὴ ἱκανῶς ἔχειν· μοῦσι δὲ ταῦτα πόλιων ἐς ζημίαν ἡ δόξα καλῆσα
σθαι· οὐδεὶς γὰρ αἰ ἔξω πᾶσ' αὐτῆς ἀκούων ἐφικοίατο ὡς πᾶσα συλλαβεῖν· δ' κεῖ δ' αἰ μοῖτις κὴ δ' γ
μα πᾶσ' αὐτ' τρισσάσθαι, ὡς πρὸ γὸν ὑπὲρ τῆς ἐχίδνης φασὶ μυγέντα, μὴ εἰ ἴλλυ ἐπρωλίγειν· ἀμὴ ἢ ὅς' π
της πατείρα τε, οὕτω κὴ πᾶσ' τ' τῆς πόλεως καλῶν, ἰδὼν πρώτω κοινοῦσθαι· ἢ μέλλοντί γε αὐτὴ κα
δὲ ἐπέρους δ', οὐχ αὖ ῥᾳδίως τοὺς λόγους ἐκφέρειν· ὡς πρὸ δὲ βιβλίους ἱερά· ὡς πρὸ οἱ ἂν ἔρωτος κατ'
χόμενος, πρὸς τὸς κομδ' ἂν παῖδας οὐκ ἐθέλουσα δύγεσθαι· πόσον δὲ μὲν τῷ ἴσως κὴ πάντες αὖ ἔρι
κὴ ψυχαγωγήσειν· ὡς ὁ μὲν λιμὴν ἐν ὀμφαλῷ τῆς πόλεως· τὸ δὲ πέλαγος ἐν ὀφθαλμῷ· τοῖς ἂν
βάτραι ἐχάτοις οὐχ ἥδιον σύνοπτον ἢ τοῖς προσκρούσι· κὴ ἡ μὲν ἀφ' πόλις, διὰ πάσης αἰείχε τὴν πό
λιν· ἡ δὲ θαλάττα παρατείνει καθ' ὑπὸ βάσις· πόσον τὸν ἐμέλητος πρὸς ἕω παραλλάττουσα, ὅσον
ἐς καμπὴν παρείελθεῖν· ἀνὰ ἐν μέρει κοσμοῦσα τῆς ἂν· ἡ δὲ ἂν πᾶσι χάρις ὡς πρὸ ἵεις πεμφθῆναι κὴ τὴν
πόλιν ὡς πρὸ λύραν ἁρμοπομένην σύμφωνον αὐτόπτου κὴ τοῖς ἑξῆς κόσμοις· κὴ ἡ δια ταυτ' ἐς πρὸ τοῦ
παρ' ὁμήρου χαλκοῦ μέχρις οὐρανοῦ διηνεκὴς ἀϊγλὴ; τῷ ταῦτα ἐφικέσθαι διηγήσασθαι· οὐχ οὗτος οὔτε

Μέγας λόγος οὐκ ἐξ ἴσου τῇ πατρίδι καὶ τοῖς ἄλλοις. οἱ μὲν γὰρ, οὐδὲν ἂν δεῖξαι τοσοῦτον, ὅσον εἰ ποιεῖν ἄν. ὁμοίως δ' οὐδὲν ἂν εἰπεῖμεν, ὅσον δεῖ ζῆν παρ' ἑστίαν· ἀναγκαῖα γὰρ ἀφοσιώσασθαι πρὸς τὸν νόμον· ἐπεὶ δὲ καὶ οἴδε κελεύουσιν. ἔστι δ' ὅμως καὶ τοῦ ζῆν κέρδος τῇ πόλει· καὶ τῷ λέγοντι χιλίων ἕνεκα κίνδυνος. ὃ μὲν γὰρ, ὅσῳ καλλίω φαίνεται τὰ ὁρώμενα, τοσούτῳ μᾶλλον τὸ ἦθος δόξει τὰ δέοντα ἀπολελοιφέναι· ὡς ἐπ' ἄμα τὸ ἐλεγχθῆναι, καὶ τὴν συγγνώμην ἐκ τοῦ ἐλέγχου ἔξει· τῇ δὲ πόλει φιλοτιμία πρὸς γίνεται, τοιούτων καὶ τοσούτων ὄντων ὧν ἔχει δεικνύναι, μὴ μόνον τοῖς ὁρωμένοις ἰσχυρίζεται, ἀλλὰ καὶ τοῖς περὶ τῶν πατρίων λόγοις. ἔστι γὰρ οὐ νεωστὶ ἡμῖν ἡ πόλις αὐτυχὴς, ἀλλ' ἐκ προγόνων· καὶ καθέστηκεν αὐτὴ πρὸς αὐτὴν, ἐν ἀτοίκου χώματι καὶ μετοικίας· τρίτη γάρ ἐστι ἀπὸ τῆς ἀρχαίας, ὥς περ τὰ ἀγάλματα. καὶ οἱ δ' ἀκριβεῖς τῶν λόγοι δύο πόλεις καὶ τρίτην ἐφεξῆς καθίστασι, οὗτος ἄρα καὶ τὴν πόλιν τρίτην χειρὶ χρῶν κτισθεῖσαν, ἀκριβῶσαι τὸ κάλλος· καὶ γίγνεσθαι δὴ παλαιοτάτη καὶ καινοτάτη αὐτὴ ἑαυτῇ ἀναπεφυκυῖα· καθάπερ γὰρ ὄρνιν φασὶ τὸν ἱερὸν, ἡ μὲν οὖν πρεσβυτάτη πόλις, ἐν τῷ πυλῶνι κεῖται· οὗ δὲ τὰς πηγὰς ὧν ὕδατος εἶναι λέγουσι, καὶ τοὺς κούρητας χοροὺς περὶ τὴν Διὸς μητέρα. οὗτος δ' ἐξαρχὴς θεοφιλὴς, ὥς τι λέγουσιν οἱ ποιηταὶ, τοὺς θεοὺς ἅμα τοῖς ἥρωσιν ἐραστὰς ἐς αὐτὴν, αἰεὶ μίξαι δώσοντας. ἐκείνην μὲν οὖν αἱ νύμφαι δέχονται· καὶ νῦν ἐστιν ὕφαλλος, ἣ πελθοῦσα τὴν λίμνην ὥς φασι. δι' ὑπέρω δὲ μέλαθρα τοῦ πρὸ τοῦ στοῦλος παρὰ τὴν χηλὴν τῆς λιμένος. ἐν μέσῳ τῆς ἀρχαίας καὶ τῆς νῦν. ἡ νῦν ἀρχαίας πρὸς ταύτην κατεσκεύασται. ταῦτα δ' ἂν ὡς περ μελέτου τῆς δὴ τῆς οἰκίσεως ἐν ἄλλοις φαίνοιτο πράσμασι. τρίτου δὲ ὄντος τοῦ καλουμένου βόμβα πεπιεσμένη ἡ πόλις, ἧς ἐν τῷδε κατέστη τὸ σχῆμα. ὁ δὲ λιμὴν ὁ μὲν πρεσβύτατος, αὐτὸ χῶν αὐτῷ· ἐπεὶ δὲ καὶ ἐπίκοις ἔδει δέξασθαι, ἐδέξατο καὶ τούτους ἀπὸ τοῦ αὐτοχθόνων ἀπὸ τῆς ἑτέρας ὀπείρου. καὶ συνεκραθὲν θαυμασίως τοῖς αὐτόχθοσιν ἄλλοσιν οἰκιστὰς δοῦσά τε καὶ δεξαμένη. τὸ μὲν γενναίους μὲν τοῦ ἐπωνύμου δοῦσα, κοινὸν δὲ συμπνεύσασθαι τῇ προσηγορίᾳ. αἰδέσθηναι δὲ τοὺς ἑτεροεθνεῖς ὡς λόγος, ἐκ δὲ πρὸς ἀμαζόνας πολέμου δεξαμένη. καὶ ὕστερον δὲ τοὺς ὑστέρους. ἀπολαύσασα δὲ τῆς μητροπόλεως ἀμφοτέρα· ἀμφὸ τὰ πάσι μὲν ἐς τὸ καθημέραν· τὰ μέγιστα δὲ ἐς τοὺς πολέμους κρεῖσσον ἢ πόλεσιν ἑτέρωσι λυσιτελεῖν. ὡς τι καὶ τῶν πρώτων ἤδη τοῖσι σμυρναίοις πρόσον τὸ τοιοῦτον θρέψασθαι· δεῖγμα δ' ἐν ἐξαρκτῷ· οὗ καὶ τὸ πρόμνημα ὄφελε καλοῦσι γάρ σφεας ὥρα· πρώτη διονυσίοις· πρίμους ἱερὰ τῷ διονύσῳ φέρεται κύκλῳ δι' ἀγορᾶς· τὸ δ' ἐπὶ σύμβολον, ὡς πρὶ χίοι πολίσαντες ἐκὼν τὴν πόλιν ὡς ἑρίμην ἀρίστου τες· τῶν αἰδρῶν ἀσπὶ ἐν τῷ ὄρει, κατὰ τὸ νεὼ ὀφίωνος ὑπ' αὐτὸ κατὰ ὀπὸν τῶν, οὐ μόνον τῆς πείρας ἀπέτυχον, ἀλλὰ καὶ τὰς γαῖας προσαπώλεσαν· ἐνόμιον δὲ τότε ὀρχησαμένων τῷ διονύσῳ καὶ τὰ βακχεῖα ἐν τοῖς ἐκείνων σώμασι πλεσαμβίων. καὶ τοῦτο μὲν οὖν δύσμα τοῖς πραίζουσι τῆς πόλεως ἐφ' ἑκὼν ὡς περ ἐμβολόν τι τῶν ἄλλων ὧν αἰεὶ καὶ παραλιπεῖν· διὸ καὶ ὑπὸ τῶν πολλῶν ἄρα θρυλλεῖται· πολλοὺς δ' αὖ τῆς αὐτῆς ἔχει λέγειν ἀγῶνας καὶ ἄλλους καὶ δὴ τοὺς πολιτικοὺς τοὺς ὑπὲρ ὑμῶν καὶ σῶν ἡμῶν ἐν ταὐτῷ τῷ παραστάτῃ, πολλοῖς τισιν ἔργον σχολὸς διηγήσασθαι· ἀλλὰ πόδεῖ περὶ ταῦτα πρίασθαι· ὡς μὲν γάρ ἐστι τῇ πόλεων ἐν μύθοις ὑπὸ διηγήσιν ὑφ' ἡμέρα, ἧς ἴσως τὰ ἦθος αἰεὶ χαρεῖν· ὅτις δὲ αὖθις ὀφείλοντα χειροῦται καὶ οὐκ ἐᾶ ζητεῖν τὰ ἀρχαῖα, πόθεν ταύτην συμπνέυσει ἀπὸ τῆ παρελθόντ'· ἀλλ' οὐ πρέπει σθαι καὶ ἀκαιρεῖ τῆς χειρὸς ἔχοντα· μάρτυρα γὰρ θεατὴν τῷ λόγων τρισύμενον· ὅμως γάρ, εἴποτε εἴδωλον πόλεως· εἴδεν φαίνεσθαι κατ' οὐρανὸν ὥς περ γὰρ τί φασι γον φασὶ γὰρ ἀριάδνης· καὶ ἄλλα εἴδωλα πρὸ μῶν τι καὶ ζῴων, ὅσα πρὸς θεῶν ἐπιμύθη, τῆς δὲ αὖ φαλγεσθαι γὰρ ἔσα· οὔπω μοι δοκεῖ τὸ φυκίναι παράδειγμα πόλεως εἶναι· καὶ οὔπω τῷ πολίπου τρισῷ προμνημένου πρὸς δεῖσθαι, οὔπω ἄλλης πίχνης ἐς ἑαυτὸν· ἀλλ' αὐτὴ προξενεῖν γὰρ ἔρωτα αὐτῆς τὰ ἄν αὐτοῖς καὶ αὐτὴ καταναγκάζ ἐν· ὁ δὲ ἁλμυρὸς οὐχ ὧπα πείθουσα· πόπα τοι γῆ ὑπὸ τῆς θαλάσσης· πόθος ὥρας ἀφιέται διηνεκές· ὡς περ οὖ καὶ μικρὸν πολισθεῖσα· ἀλλ' ἁπαξαπάσης ἀναχοῦσα τῆς γῆς· οὐ πρὸς αὐτὰ γκην οὐδ' ὑπεγμῦσαι· τὸ μέτριος παρεχομένη· ἀλλὰ πάντα χοῦ πολλὴ καὶ παρανησία· καὶ ἔστιν αὐτῇ τὸ μέτριος, κάλλους πολυοῦσα· οὐδ' αὖ φαίης πόλεις εἶναι πολλὰς κατὰ μικρὸν διπαρυμίας· ἀλλὰ μίαν μὲν πολλῶν αὐτῆρ ρον· μίαν δ' οὖν ὁρμῶσαν καὶ σύμφωνον ἐσῷῆ· καὶ δὰ περ αὐτοῦ σῶμα συμβαίνοντα τῷ ὅλῳ τὰ μέρη παρεχομένην· κόσμος δ' οὔτι ἐν αὐτῇ καὶ οἱ πρὶ αὐτὴν, ἐξίσου πολλοί τι καὶ λαμπροί· καὶ πρώτου πρους οὐχ ἱλεοτητος· ἀλλ' ἔστιν ἅπασα ὡς περ δι' ἀγάλματων· ὡς περ οἱ κατὰ ἅπασι χιτῶνες· ἀπὸ ἑαυτέρας μεὶν πρὸς ἕωβαδίζων, ἐκτεὼ τι καὶ ἐς νεὼν ἕξεις· καὶ ἐκκολωνοῦ πρὸς κολωνὸν δ' ἑνὸς στενοῦ καλλίωνος ἢ κατὰ τοῦνομα· ταύτη δὲ ἀπὸ τῆς ἀκροπόλεως, ἡ μὲν θαλάσσα ἢ πρρεῖ· τὰ δὲ προάστεια ἢ φορμεῖ· κατὰ μεγυμένη δὲ ἀμφοτέρους ἡ πόλις, διὰ τριῶν τῶν ὑδίστων θιάματων ἐκ χθῆ· τὴν ψυχὴν· οὐδ' ἐστὶν ὑρεῖν, οὔτις ἐρείσει γὰρ ὀφθαλμόν· ἕλκει γὰρ ἐφ' ἑαυτὰ ἕκαστον ὡς περ ἐν ὅμῳ τρικύλῳ· καὶ τοῦτα δὲ ἀπὸ τῆς ἀκροπόλεως, πᾶ ἐωᾶ ἐκδέχεται· ναὶ ὦ πρὸ καλλίστου φῶς τῆς ἁλυχάδος θεὶν τὴν πόλιν· καὶ τὰ ὧπὸ τοῦ πος, ἔρχον καὶ πρεσβύτη μνεαθ' ἥκει κοσμίως· ταῦτα γὰρ

πολλὰ μὲν τῶν ἐν τοῖς Ἕλλησιν ἱερῶν ἐμπέπρασται καὶ πρόσεστι τὰ κορυφὴ τῆς Ἑλλάδος ἡ Ἀθηναίων πόλις. τῇ δ' Ἐλευσῖνι ποσοῦ τὴν πρώην, ὥστ' οὐκ ἀπόρρητος μόνον ἐς ἅπαντας ἦν ἡ Ἐλευσῖνος καὶ ἡ τῶν ἱερῶν, ἀλλὰ καὶ σύμμαχος ἐξ ἁπάσης Ἑλλάδος ἐπὶ τοὺς βαρβάρους ἐστρατεύετο. ἐγκατέσκηψεν εἰς τοὺς ἅμα τῷ μέλει τῷ μυστικῷ ξέρξης δι' ἐκπλαγείς, ἔφθη γε. καὶ τὰ μὲν ἄλλων πράγματ' ἀπώλλυτο. πολέμου δὲ συμβάντος τοῖς Ἕλλησι πρὸς ἀλλήλους πολλοῦ. καὶ ταῦθ' ὧν ἀὼν καὶ κατὰ γενομένων, μόνα δὲ πρότερον γε πάντα Ἐλευσὶς ὤρισε. καὶ νῦν πᾶσι βοιωτῶν ἵππος. οὔτε λακεδαιμονίων καὶ πελοποννησίων ἀξιόλογοι, οὐ τοῦ πλήθους προσόψασθαι. οὐ γὰρ τι ὧν εἶδον ἑτέροις ἢ προσῆκεν ὠφελιμοῖς. ὅσοι δ' ἕτεροι δρεμυδέντες ἐκ βάθρων, ὄρκισαι ἀφ' ἁδῆς φασῖν ἅπασι καὶ πᾶσι σαι τὴν τέλεμ. ὧν δὲ πίνυν ἀ μὲν ἄλλα παρῆν μάθησαι. καὶ τοῦτο μὲν τυφλίων ὄντων ἢ καθ' μία καὶ πλείφθη. τοῦτο δ' εἰς ἴσ' μα τὴν αὐτὴν ἰσχίαν ἤγγιεν ἀργεῖοι. ἦγον δὲ κορίνθιοι τοῖς ὅπλοις. οἱ ἕτεροι τοὺς ἑτέρους κρατήσαντες. τὴν δ' ἐπ' ἀλφεῷ μάχην σωτῶ. πλὴν ὅσα καὶ ταύτῃ σύμβολον οὐ φαῦλον ἑστᾶσι παρὰ τοῦ διός, ἢ Ἕλλησιν ἀποστρέψουσιν τέλμα καὶ νίκο. μόνοι δ' ἀνθρώπων μυστηριώτιδος ἀοιδῆς τοὔνομα ἔσασαι. καὶ μόνοις ἐλευσινίοις ὑγίασιν ἡ ἑλλάς, καὶ σαφέστατά δὴ πάντων γύρεις αὖ τὴν καθάρσιον ἦν καὶ μαιῶν καὶ πάσης ἀτοπουσυμφορᾶς. καὶ τὸ δεῖ καθίκατο ἐπεξιέναι. ἀλλὰ φίλιπποι καὶ ἀλίζανδροι, καὶ αὐτὸ πατροι. καὶ ταῦτ' ὁ τῶν κατὸ δυνατῶν οὗτος κατάλογος. μυρία δὲ Ἕλληνες ἐν τοῖς ἕλλησι κινήσαντες, μόνην τὴν ἐλευσῖνα ὡς ἀληθῶς ἄβατον τε καὶ κρεῖττον ἑαυτῶν ἡγήσαντο καὶ σωτῶ κελτούς, τοὺς τὰ πλεῖστα ἐπεισκωμάσαντας τῇ ἑλλάδι. καὶ ὅσα πίσσα προσθεῖα, ἐν ἅπασιν αἰῶνος τὸ ἱερὸν διέφυγε. μόνον πίνυν καὶ ἀπομνήματα τῆς παλαιᾶς αὐθαδείας ἅμα καὶ σεμνότητος ἐλεύθερα τοῦτο τῆς πόλεως καὶ τῇ ἑλλάδι. ναυμαχίαι μὲν γὰρ καὶ ἐξόμαχίαι. καὶ νόμοι. καὶ πολιτεῖαι. καὶ φρονήματα. καὶ φωναί. καὶ ἀοιδοὶ εἰπεῖν, ἐπέλιπον. αὐτεῖχε τὰ μυστήρια. ταυηγύρεις πίνυν, αἱ μὲν ἄλλαι, διὰ τοὺς πέμπτου καὶ τρίτου πληροῦνται. μόνη δὲ ἡ τῶν μυστηρίων, ταυηγὸς ἔτους ἐνίκησιν εἶναι. τὸ δὲ μέγιστον καὶ θειότατον, μόνην γὰρ ταύτην ταυηγύρεων, εἰς οἶκος συλλαβὼν εἶχε. καὶ ταυηγὸν ἦν, τῆς πόλεως πλήρωμα καὶ τοῦ ἐλευσινίου. πάσματα πίνυν καὶ γεφάς, καὶ τὸν κύκλον κόσμον τοῦτον, πᾶς αὖ οὐχὶ καὶ ἐν τοῖς τριόδοις ὁρῶν εἰσαγωνίω. μάτυς δ' ἐν προσώπου τῶν σεμνοτέρων ἔδετο. ἀλλὰ μὴν τό γε κέρδος τῆς ταυηγύρεως, οὐχ ὅσον ἡ παροῦσα εὐθυμία. οὐδ' ἃ Ἕλλησιν ἐκ τοῦ προτέρου χρόνου δυσκολιῶν λύσεις καὶ ἀλλαγαί, ἀλλὰ καὶ τὸ πλῆθος τῆς πλάστιγγος ἰδίους ἔχειν τοὺς ἐλπίδας ὡς ἄμεινον διατάξοντας. καὶ οὐκ ἐν σκότῳ τι καὶ βορβόρῳ κεισομένους, ἃ δὲ τοὺς ἀμυήτους αἰσχύνει. ταῦτα μὲν δὴ μέχρι τῆς χιτλίας ὁμέρας. ἃ δὲ νῦν ὁρᾶν τι καὶ ἀμύνειν ὁ δῆμος παρίσκει, τῆς θρίνος ἀργεῖος. πίνες δὴ γυναῖκιν ἢ φευγῶν ὦ δὲ συμμέτρως τοῦ. τῆς ἑλλάνιος δικύλος πρὸς χρόνον ἄσσου. ποίας ναυμήου καὶ γας ὑστατίους ὡς ἔφη σοφοκλῆς, ἄξιον τῇ πυρκαϊᾷ ταύτῃ παραβαλεῖν. ὦ δ' ἁδῆς ὑφ' ἵππων αἰδρῶν ἀπόβιωσι. ὦ δὴ καὶ ἀφειγγὴς ὁμέρα, ἢ τῆς φωσφόρους νυκλῆς ἐξέλιες. ὦ πυρόεσσον ὤφελες ἑλλάνιν. ὅσον αὖ ὅσον ὦ γε φίλο καὶ σκοτόμαινα, ἢ νῦν ἐπέχεις τὴν ἑλλάδα. ὦ δίμητερ, ἢ πάλαι μὲν αὐτὸν τὴν κόρην ὧρις. νῦν δέ σοι ξυτεῖν δι νεὼς λεῖπται καὶ δὴ πρησάγει μὲν ὦ γῆ καὶ θεοὶ τὰ μυστήρια. βοηδρομιῶν δὲ νῦν τοῖς ἑτέρας πανῦν δεῖ ταῦ βοῆς, οὐχ ὅπως ἰῶν ἀθήναζε ἐβούλησεν ὦ προόρρησις. ὦ τῶν ἱερῶν ἡμερῶν καὶ νυκλῶν κατάλογος. ἐς οἵαν ὁμέραν ἐπελθόντα τοτὲ ροις καὶ ἄξιον στάξαι μεῖζον. πρότερον τοῖς ἀμυήτοις. ἢ τοῖς μεμυημένοις. τί μὲν γὰρ, ὧν εἶδον, οἶδ' ὧν εἶ χρὶ δεῖν τὰ κάλλιστα ἀπεφέροντο. ὦ κακῶς ἐξορχησάμενοι τὰ μυστήρια. ὦ τὰ ἄφαυστα φήναστις. κοινοὶ τ' ὑπ' ὀργῆς καὶ ὑπ' ὀργῆν θεῶν πολέμοι. ὦ πάλαι τὴ δὴ καὶ νῦν ὡς ἀληθῶς παῖδες ἕλληνες. οἱ πάσου τοῦ κακοῦ προσιόντος πεῖσθε τι. νῦκ ὦ θαυμάσοι νῦν γέ τι ἐν ὑμῶν αὐτῶν ἔσασθε; οὐ τάχ' γε' αἰὲ νας αὐτὰς πόσαι σντι;

μνιδ' ἐξηλίχθημεν ἅμα αὐξόμεθα δ' ἅζηλοι τῆς· τὸ μὲν γὰρ τὰς ἄλλας πόλεις· νῦν δ' αὐτὴν χιδὸν ὡς εἰπεῖν ἑαυτὴν γενέσθαι· καὶ μοι δοκεῖ προσόμοιον τῇ μητροπόλει παθεῖν· μηκέτ' ὀσμαὶ δ' ἔκόνος μυθώδους, ἀλλ' ἀναγκαίας ἐπιδοῦσα ἐκείνῃ τὰ ἐμπρεσθεῖσα ἐν τῷ τοῦ πόρσου, καὶ πάντα πρότερον διαφθαρεῖσα, ἐπιδοκιμάσαντα χῆ, τῇ πόλει κέρδος τὸ σῶμα ἐν τῷ πάντες χειρὸς ἐγείρεται καὶ τὴν μητρόπολα καὶ τὴν γαμετὴν πόλα καλοῦμεν δὲ ἀδράστειαν καλῶν δ' ὄντων ἁπάντων τὸ ὁμοδόμιον τοῦ τῶν κόσμων, ἔτι μεῖζον προσείληχεν· οἰκοῦσι γὰρ αὐτὴν οἱ πάσας τὰς πόλεις ἐφ' ἑαυτοῦς ἔχοντες οὓς οὐ φιλανθρωπία, οὐ πόργων ἀσφάλειαι, οὐδεὶς τῶν γενικῶν ἀνθρώπων ἱμαντὸν μίαν ἡγεῖται τῆς τοῦ κόσμους ἑδρεῖν· πάσης ἡμῶν τῆς τύχης ἐν τῇ τὴν πόλιν γέγονε παλαιὰ καὶ δὴ τῇ πίστις καλῶς ὁ τέφανος σέσωται· ἅπαξ τὸ πρόχημα κέκόμηται· παράδειγμα δὲ τῶν αὐτῶν τὰ τῆς πόλεως γέγονε πράγματα, ὡς οὔτ' ἔρειμον θέσιν οὐδὲν ἀπώρατον, οὔτ' λυθείσης τῆς νεώς, αὖ λιπτον τὸ μὴ οὐ ῥᾳδίου συμβῆναι· μέλλοντα δὲ κοσμεῖν ἑτέρους πάντ' παρέσχημα· καὶ τὸ μέγιστος γε αὐτὸς ἑαυτῷ κόσμος ἐστὶν ὁρώμενος· ὥστε καὶ ἔρος καὶ χειμών, τὸ αὐτὸ τὸ χαλεπὸν καὶ οὐ πρὸς ὄμβρων ποτὲ ὕβρισεν, οὐ πανχμοῖς εἶχεν· ἀλλ' ὡς ἐφ' ἅλλοτε τῶν ἀκμάντων, ἐν μὲν χῆμα· καὶ μίαν δὲ χρόαν τὸ διὰ σῴζει χρόνον· καὶ μὴν οὐδὲ πάσης γε ὁμίλης οὐδ' ὅσης ἀσφορτᾶ· ἀλλ' ἔοικεν ὅρασ ἐπὶ τῆς πόλεως, οὐ πλῶν τῶν μακροτέρων ἀπεγίγνεσθαι τὰ ἔμπαλιν, ἄσβεστον μὲν αὐτῆς τὸ ἱερὸν πῦρ, ἄσβεστον δὲ τὴν φυλακὴν ἔχων· ὥστε αὐτὸ ἔοικεν ὅρμενεῖς, αὐτῷ καὶ πάντα παρατείνας κώλῳ πρὶ τῆς πόλεως ἑαυτὸν· ταυτὶ μὲν οὖν ὥσπερ οἱ τυμφολῆται, δύναμαι πρὶ τῶν τυμφῶν αὐτῶν ἔοικα προσμελῳδῆσαι τῷ τὸ μέλλοντα· οὐχ οὕτω προλέμενος, ἑόμενος δὲ ἴσως καὶ πῖς πασιν ὥσπερ ἄλλην τινὰ μοῖραν τοῦ λόγου σοβῆναι· τελεῖ δ' αὖ τε καὶ τοῦτ' εἰς ἀγαθὸν σύμβολον· σέ πιμὶ οὖν τὰς πόλεις ἥκειν, καὶ τὴν ἀφίσθην οὔτα συμβαίνειν, ὡς πίστιν τὴν παντὸς ἀρχὴν ἀκριβῶς αἰσθάνεσθαι, πῶς τῷ τὴν συμέρειαν διαπρεπῶς· τῆς γὰρ πόλεως ἅπαντος τολμῶ· νικῶν δὲ πὰ τῆς ἀγαθῆς τύχης πάντα χῆ·

ΕΛΕΥΣΙΝΙΟΣ.

Ρχαῖ τοπ ἀδίων ἄδειν ἐλθσὶς ἐμοί· τὶς ὀρφῶς ἁθάμυξεν· ἢ τρίος ἐλθσῖνος οἰκήτωρ ρουσαῖος ἀρχίσει τοσοῦτο πράγματ· τίας μιᾶς ἢ λύρας τὸ κοινὸν τῶμα· τὸ κοινὸν τῆς γῆς αἰαχλαύσεται· τίνα ταύτην προύβαλες ὧ ζῶν τὴν πόλισιν· ἐγὼ μὲν καὶ προσάγων ἐμαυτὸν τῷ λόγῳ, γαρκῶ· καὶ αἰ τρίφω· καὶ καί ἐν, τοῦτο λίγειν αἰαγκάζομαι, ὅπισθεν οὐκ ἔχω· τὶς γὰρ ἑλλήνων ἢ τὶς βαρβάρων οὐ τοσκαιὸς ἢ αἰκιρὸς ἢ τὶς οὐ τοσόδε ἄξιος τῆς γῆς ἢ θεῶν ἢ συλλιβδὴν εἰπεῖν καλῶν αἰσθάνεται· πλὴν τῶν κακῶς ἀπολουμένων, οἳ ταῦτ' ἐδρασαν, ὅστις οὐκοῦν τῆς γῆς τίμενος τὴν ἐλθσῖνα ἐγείτονα καὶ πάντων ὅσα θεῖ ἀνθρώποις, τὸν γὰρ φρικωδέστατον τὸν καὶ φαιδρότατον· τίνι δ' ἄλλῳ χωρίῳ, ἢ μύθων φῆμαι θαυμαστόπρα ἐφύμνησαν, ἢ τὰ δρώμενα μείζω ἔχει τὴν ἐκπληξιν· ἢ μᾶλλον δὲ ἐφ' μᾶλλον καπῆται τὰς ἀκοάς τὰ ὁρώμενα· ὅσα μὲν δὴ θέας ἐχόμενα, εἴδον γενέσθαι πάμπολλοὶ δαιδαλέων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ἐν τοῖς ἀρχαίοις φάσμασιν· ἃ δ' εἰς τὸ μέσον τρισὶ καὶ λογρικοὶ καὶ συγγραφεῖς παντὸς ὑμνοῦσι, κόρην τὴν δήμητρος ἁφανῆ γενέσθαι χρόνον ἔστιν ὅν· δήμητραν δ' ἐπέχεσθαι γῆν πᾶσαν καὶ βαλάττην ζητοῦσαν τὴν θυγατέρα· τίνες μὲν οὖν οὐκ οἶδα πεῖναι διελθοῦσαν δ' ἐς ἐλθσῖνα, τότ' ἐπὶ τῶ θυμίαν ποῆσαι τῷ τόπῳ· καὶ τὴν κόρην λυθοῦσαν, ποῆσαι τὰ μυστήρια· καὶ γενέσθαι τὸν σῖτον παρὰ μὲν τῶν θεῶν, τῇ πόλει τῶν αἰθναίων· παρὰ δ' αὖ τῆς πόλεως, ἃ πᾶσι τοῖς ἕλλησι καὶ βαρβάροις· καὶ τοὺς κελεοὺς καὶ μάνειρα καὶ τριπτόλεμος ἀμφιμίζοντα καὶ ἅρματα δ' ἐδράκοντον ὑπὸ πέρα, ὑπὲρ πάσης γῆς καὶ θαλάττης φερόμενα· μυεῖσθαι δὲ ζέγον πρώτους ἡρακλέα καὶ διοσκούρους ἀγῶνά τε γυμνικὸν γενέσθαι πρῶτον ἐλθσῖνι τῆς ἀπίκης· καὶ τὸ ἄλλο εἶναι τοῦ καρποῦ τοῦ φανέντος· περιφανῶν τῶν αἰθρώπων, ὅσοι ἐς ἰσχὺν ἐκ τῆς ἡμέρου τροφῆς ἐτέλεσαν· ἀπαγγέλλειν δὲ καὶ τοὺς ἕλληνας ἀπαρχὰς τῶν καρπῶν ἑκάστοτε αἰθναίοις ἐς μητρόπολει φῶν τὰ αὐτῶν· καὶ τῶν καρπῶν τὰ αἰθναίων τῇ πόλει· δίμολπίδαι δὲ καὶ κήρυκες εἰς προεδρίαν πρὸ καὶ ἱερεῖν, ἀναφέροντες ἱεροφάντας· οἱ δὲ, δαδοῦχος παρεῖχον τὸ καὶ πάμεσοι μύους ἀπίκοντα, πατὼπα· πὰ δ' ὕστερον ἡρακλεῖδῶν εἰς πλοτόγνησον καπιλόντων, καὶ χρόνου διαγενομένου, ἀφεῖς ἐπ' αἰθνας ἐστράτευον· ὡς δ' ἐλθσῖνι γίγνονται, καπαχυθέντες εἰπὸ καὶ δείσαντες χωλίγειν, ἀπόντες ὤχοντο τὴν αὐτήν· ἀπ' ἐκείνων τὸ πικίνησις, ἰωνιακοῖς παρ' ἡμῖν γενομένου δὲ τοῦ μυδικοῦ πόλου· καὶ μεγίστων δὲ πραγμάτων καὶ κινδύνων οὐ μόνον τὴν ἑλλάδα, ἀλλὰ καὶ πᾶν ὅσον ἐξῆς τῆς ἑῴας ἀρχῆς ἂν κατασχόντων,

βουλόμην αὖ ὦ θαυμάσιε μῆτα μὲν τὴν πόλιν οἵαν κατέλιπες τοιαύτην φαῦναι. ἐγὼ δὲ μὴ, παρὼν αὐτὸς, ποιεῖσθαι τοὺς λόγους. ἵν' ἀμφοτέρως ἐκέρδαινον· σοί τε συνὼν, καὶ τὰς νῦν αἰσίους ὁμοῦ πόλεως ἀπολαύων τὰ γιγνόμενα. ἐπεὶ δ' οὕτω συμβέβηκεν· οὐ τοῦ γε παρὼν εἰργάσθαι καλῶς ἔχειν ὑπέλαβον. ἀκηΐχνος γέ τοι φωνῆς ἱμερτόεσσα, σοί τε γενέσθαι γοερόεσσα, καὶ τοῖς παροῦσι τ' ἐλλίταν ὅσοι τε πόλιται, καὶ ὅσοι ξένοι. ὅλως γὰρ ἔμοιγε χιδνὸν, ὡς εἶπος καὶ ἐκεῖνο, ἀέκητι πατρὸς γυρίζειν. ἐπεὶ δὴ τὸ θεῖον τοῦτ' ἄγει· ὁ δὲ νῦν λόγος, καὶ τοῦ μοι καιρὸν εἶναι· ἐπεὶ γὰρ καὶ τῆς αἰολοπώλου Φήμης ἀφικομένης, πρῶτος ὑπὲρ τῆς πόλεως ἐμνήσθην πρὸς τοὺς παππάρχους βασιλέας διὰ τρίλιας οὐ πλέον μιᾶς νυκτὸς, ἔκος τι καὶ τῆδε τῶν δι' Φημίαν ἱκόντων, οὐ λίγος ἔχειν ὡς ἐμαυτῷ προσκόπτων. τὰ μὲν οὖν παλαιὰ μέμνησαι καὶ τὴν πρώτην ἀκούσας ἀρχὴν, ἣν τῷ πατρὶ συνέχεις, ὅσος πνα γένεσιν· καὶ χορείας κουρήτων, καὶ ταυτάλου καὶ τέλος οἰκισμὸν τῆς πρώτης πόλεως ἐν τῷ στυλῷ γενομένης· καὶ διαβάσ ἐς τέλος τῆς ἐντεῦθεν ἐς τὴν πρότερον μὲν αἰσίαν· τηλοτέρωσον δὲ ἀπ' ἐκείνου κλυθεῖσαν· ἀφ' οὗ τρίτος ἔγγονος βασιλεὺς κοινὸς τῆς ἑλλάδος γενόμενος, κατέλυσε τὴν τῶν βαρβάρων ἀρχήν. δ' ὕστερον δι' Φημίαν, θησεύς τε ἀρχηγέτης· καὶ σμύρνα ὄνομα τῇ πόλει ταύτῃ, καὶ γένος ἀπικόν· καὶ ἰώνων ὕστερον ἐς οἰκίσεις ἐσοδον, καὶ τρίτη δ' θεῖος καὶ κατοίκησις ἡνπερ ἀλίξανδρον· οὗ δύο ταῦτα κάλλιστα καὶ μέγιστα μνημεῖα· ἥδε τε ἡ πόλις· καὶ ἡ τοῦ νείλου πρόσοικος· ταῦτα ἄκουσας· καὶ τριῶν τῆς ὀνομαστῶν μὲν διονυσίων, ἡμῖν δὲ ἐν τοῖς κατὰ πλοῦς σύμβολον νίκης παλαιᾶς, ἣν ἐνίκων σμυρναῖοι βακχεύοντες, χίονος. ὅτε καὶ ναυσὶ περαιούμενοι. ἄγε μὴν ὀφθαλμὸς ἰξιγεῖτο· καὶ οὐ μῦθος ἔτι οὐδὲ λόγοι λοιποὶ τοιοῦτοι καὶ ἡμῖν, ἀεὶ καὶ αὐτὸς ὅμηρος παρὼν ἀσφαλέστερον αὐτὸ ἱστορήσειεν ἄν, ἢ λέγειν τῷδε αὐτῶν· ἑώρας ἀγορά τε θεῶν· ἑστίας καὶ λιμένας· τῇ μὲν, κυκλουμένους τὴν πόλιν· τῇ δὲ, ὑπὸ τῆς πόλεως μέσους ἐχομένους· καὶ ναῶν καλλιστεύοντας· καὶ τῷ βολους, ἑξῆσθαι τῇ τε φύσει καὶ τέχνῃ κεκοσμημένα· καὶ πάντα δὴ τὸν κόσμον τῶν ὅρμων ὡς ἐξῆστο πολλῶν. καὶ τὸ δὴ μέγιστον σύμβολον τῆς πόλεως, τὴν διὰ παντὸς ὁμολογίαν καὶ μοῖσαν· ἐν τῷ σῶμα ἀπεφαίνουσαν. ὥς τε αὖ εἰ κατὰ τὸν μῦθον τὸν περὶ τοῦ θηβαίων τείχους λεγόμενον, πρὸς λύραν καὶ κιθάραν ἔρασθαι ἑλκόντων. εἶεν. τὰ μὲν δὴ παλαιὰ τε καὶ οὐ παλαιὰ, ἀεὶ χιὲς τε καὶ πρωΐνως φανέντα φαινόμενα, τοιαῦτα μὲν ἤκουσας, τοιαῦτα δὲ ἐθιάσου· ἀκίνητον δὲ οὐδὲν φασὶ τὸν ἐν αἰθέρος· ἀεὶ καὶ γῆ βαλαττία δ' ἔχεται· καὶ βαλαττία ὑπερουσι· καὶ πόλεις αἱ μὲν, κατὰ γῆς ἔδυσαν· αἱ δ' ἤδη ἕλμα τὸν οὐρανίων τε καὶ παντίων ἐφάνησαν· ἴδιον γὰρ τοῦ ὑγροῦ γένους αἱ μεταβολαί· καὶ πολλὰ τὰ θαύματα τοῦ χρόνου· καὶ δὴ καὶ τῇ ὁμετέρᾳ πόλει τοσοῦτον νικῶσι, συνίβη πρότερον πατὰ ὀλιγοῖν. οὐδὲ καθαρῶς ἐξεφαίνετο ὅστις τὰς παρ' αὐτοῖς τὰς ἀσίας κόσμος ἦν, λέγω δὲ οὐχὶ τὴν μέχρι μακαιρόφρου πηγῶν· οὐδ' ὅσην ὁ τῶν ἡμῶν κλῆρος ἀρίζεται· ἀλλ' ἣν ἐξαρχῆς ἕλληνες προσεῖπον ἀσίαν· προσηγόρευον δὲ καὶ ἤθεσι. διαφέρουσι γὰρ αὐτὴν τῶν τριῶν· ἀλλ' ὅτε βουλόμην ἀεῖσαι, ἅμα γὰρ τῷ σώματι συμβαίνει, ταῦτα ἐδόκει γεγυμνῶσθαι· καὶ πάντες ὡς τὸ ὀφθαλμοῦ ἐξίτεσι σώματος. λέγω δὲ τὸ μὲν προσιδοῦσα, κατὰ τὴν κοινὴν ἀνάπαυσιν αἰθρίων τύχην καὶ φύσει τῇ πόλει συμβῆναι· τὸ δ' ἐφεξῆς, τῆς ἀγαθῆς ἤδη καὶ τὴν πόλιν ἐξαρχῆς λαχούσης εἶναι· ὅπερ γὰρ ἦν καιρὸς, πρὸς χεῖρα ὄρεξε τοιούτους ἔχων τοὺς τ' ὅλων προστάτας· οἱ πάντων μὲν ἦκιστα ἔμελλον πρόνοιαν ποιήσεσθαι κεμῶν. πάντων δὲ μῆτα προθυμήσεσθαι οὐκ αἰσχυνόμενον, ἀεὶ καὶ πρὸς ὑπερβολὴν ἄρα· τὰ δὲ νῦν πάντα πλείω τὴν φύσιν ὁ πᾶς μέλπος· καὶ μὴν τήνγε αὐγέσεσι τοῦ ἡλίου, μὴ γὰρ πάνυ ἐμπίπτω παρὰ τῶν οἰκοδομημάτων, τὶς οὐκ ἂν ὀγάσθη καὶ ἐθαύμασεν· οὔ τι γὰρ ἐξ ἁπλῆς πρὸς τὴν συμφορὰν, παραμυθίαν τι οὐκ ἐξέπεσεν οὐδ' ἀνέμειτε καλλίω τῆς παρὰ τὸν βασιλέων ἅμα ὀργῶ καὶ λόγῳ γιγνομένης. ὡς τὸ τοῦ τίνθους αὐτῷ καιροῦ, ἑορτὰ τῆς ἐγερσίου· καὶ μὴν τάγ' ἂν τούτοις, ἡμεῖς μὲν ἀκοῇ γιγνώσκομεν· σὺ δ' ὀρῶν, καὶ, ἐπέρους αἰῶνας ἐξηγοῖο· ἔοικε γὰρ οὐ πόρρω πεπραγέναι τοῦ μυθολογήματος ἡ πόλις, τοῦ πρώτου ἀρχογέτην αὐτῇ λεχέντος· διὸ ὅπ φασὶν οἱ πρωτεῖ τὸν πόλεμα κατὰ μέλητ μυθεῖσθαι, ἐμυθεῖσθαι ἐν λέσβῳ, συντεθῆναι παλαιᾷ ἐξαρχῆς ἐκ τοῦ λέσβιος, ἐλλείποντος δὲ τοῦ ὄρους, χεῖν ἐλεφάντινον ἀντὶ τοῦ παλαιοῦ· καὶ φασὶ τὸ ἔργον δύμητρος γενέσθαι· ὡς δὲ, τῇ πόλει· μετ' ἐκεῖνον γὰρ λέσβιος ὃς αὐτῇ πάντα ἐπέφλεξεν, ἀδ' ὕστερα σύστασις ἦς θαυμαστὴν πνα ἐλπίδα καλλους πρὸ αὐτοῦ· ὥς τε τοῦ προσώπου ἕξει τοιαύτης τῇ τριαίνῃ μνήσαντος αὐτόν· ἴν' ἴδοι καλλίονα ἢ πρότερον, οἷόν τε καὶ πρὸ θεσπαλίαν λίαν λέγεται φιλανθρώπως διαθεῖναι, τὴν διαφαίνουσαν τοιαύτας τῶν τιμῶν ἕνεκα τῷ πνεύματι· καὶ γάρ τοι πρότερον μὲν οὐδ' ὡς ἐπαίνοιτ' ὑπερβολῆς ἐλλείπειν ἦν· ἀλλ' ἰδοὺ καὶ παράδειγμα καλλίονος ἡ πόλις εἶναι.

τυνὶ δ'

ἀμαρτεῖν λέγουσι φέρε δὲ καὶ τὰ τῆς μητρὸς πόλεως ἀποσκεψώμεθα· μήτε τῶν ἱερῶν αὐτῆς
αἰσχυνθέντα τὸ προσῆκον, ἢ μέχρι μὲν τούτων τῶν χρόνων, οἷον πόλεως παράδειγμα κάλλους ἑστή-
κει· χειρουμένη μὲν δίκῃ ἐξ ὧν ἔπασχεν ὑπὸ τῶν ἐκβαλόντων καὶ πάσχοντας· παρελθοῦσι δὲ
εἰς τὰ κάλλιστα ἀποφαίνουσα καὶ παρασκευάζουσα. ὃ τοῦ τὸ φθαλμῶν κόρην ἂν λαβεῖν, οὔτε χρό-
νου διατριβῆς· ἀ νῦν ἀπόρρητον αἰεὶ καὶ παλίγκοτον· ἐπεὶ δὲ καὶ τῆς ἑτέρας ἓν μέρος ἔσεσθαι λα-
βεῖν, ἃ μὲν τοῖς ἄρχουσιν ἐπῆλθε σκοπεῖσθαι, διῆλθομεν ἀρτίως· ἀφεῖναι δὲ ὑμῖν τοῖς ὁμοτίμοις, τί τῶν ἃ
τῶν οὐκ ἐγένετο· οὐ καὶ πόλεις τὸ ὀφθῆναι τοῖς κοινοῖς συνεδρίοις βοῶν τὰ μέγιστα· καὶ πρ
βούτων ἐν πατρίδος μοίρᾳ τὴν πόλιν παραγυρεῖς τὸ διαλύειν ἀξιούντων· καὶ ἐστερημένου ἧς αὐτὴν,
ὡς ἕκαστος εἶχε δύναμις; ὡς πρὸ γὰρ κοινοῦ πάθους τῆς ἀδίας γεγενημένου, οὕτω τὰς γνώμας εἶ
χε· καὶ ἀλλὰ μὴν τάγε τῆς αὖθις ἐπανορθώσεως, τίς ἂν μέχρι τοῦδε μέμψαιτο ἐν ἕλλησι
γενόμενα· ἀγορᾶι μὲν ἅπασι χόρτον τοῖς κατὰ χώραν μένουσιν, ἐκ γῆς καὶ θαλάττης ἁρπαζομένοις
ἄμαλλα δὲ καὶ ἀποδύτων ἐκ πρώτων μεγίστων πόλεων καλούντων τὸς αὐτούς· καὶ ὀχήματα καὶ
πρεσίας αὖθις μετὰ τῶν· ἐπὶ δ' οἰκήσεις· καὶ συνεδρίων κοινωνίας· καὶ πάσας ἀφορμὰς παρασκευά-
ζόντων ὡς πρόγονοι ἢ πατὴρ αὐτῶν· παραπήσιά τι καὶ τῷ μεγέθει μὲν ἀπολειπομένων, προθυμί-
ας δὲ καὶ τιμῆς οὐδὲν ἐλλειπόντων· τίς γὰρ οὐχ ἑρμαιον ἑαυτῷ ἐποιήσατο· τίς γὰρ οὐχ ἁρίσκεσθαι μᾶλ
λον, ἢ τίθεσθαι ταύτην χάριν ὠνὴν δέχεσθαι συνοίκοις, τοὺς πρωτοβύσαντας· χρημάτων πό-
νων σωτήρια, καὶ πρὸς τὰ μέλλοντα ὑποχύσεις ἀφ' ἑκατέρας τῆς ἠπείρου, καὶ πόλλας ἄλλας φι-
λανθρωπίας εἰς δύναμιν τὴν ἑκάστων γενομένας, τίς αὐ ἐκπρέπει δικαιούμενος· καὶ οὐ τούτου γ' ἕνε-
κα ἡ πόλις ἠξίωται πάσης ἐφεξῆς δέχεσθαι οὐδ' ὡς οἱ δόντες ἐβούλοντο, ἀλλ' ὡς αὐτῇ καλὸν ἦν
λαβεῖν· καὶ τί δεῖ ταῦτ' ἐν μέρει καταλέγειν· πάντα γὰρ τὰ ἔθνη τὰ περοῦσι δόμεν τὴν ἀσίαν, φιλοτι-
μίαι κοιναὶ φιλοτιμεῖται πρὸς τὴν πόλιν, τὰ κράτιστα τῶν ἀρχαίων αὐτῇ πάντα· ἅπασι μόνης δὲ ταύτης τῆς
πόλεως τὸ παλαιὸν ἐξαμαξεύχθη ὑδωρ ὡς ἔχον, τὸ κακῶς πράξαι τ', λίθον εἶναι παρὰ τοῖς φίλοις
τοσοῦτον αὐτῇ καὶ παρὰ τὴν συμφορὰν ἅπασαν φανείσης καὶ χαρίτων ὀξὺς ἐφυλάχθη παρὰ τ' δαίμονος·
νῦν δ' ὅσα μὲν ἐρημώσεως ἁρμονίας, καὶ σχήματα χαρίτων καὶ παρὰ τῆς λύπης ἔχοντα· τὴν ἀφιλοτι-
μίαν, ἐκ τοῦ ὠνὰ πολόλυθι· λάθε χειρονεῖ δίκαιος· παραγυρεῖς δὲ πέλλας ἅπασι χρηστῆς πρέσεως· ἡ πό-
λις δ' ὡς πρὸ ἐν δράματι κἀν δὲ πάλιν ἐξ ἀρχῆς αὐξάνεται μεταβαλοῦσα τὴν ἡλικίαν, ἡ αὐτὴ παλαιὰ
καὶ νέα γενομένη· ὡς πρὸ γὰρ φοίνικα αὐαιβιώσκεσθαι, λόγος αὐτὸν ἐξ αὐτοῦ· οὐ γὰρ δὴ τοῦτ' ἄρα δόξαι
τῷ θεῷ εἶπεν φοίνικα αὐτ' ἐκείνου πάλιν μεῖ ἐκείνον γενέσθαι, παῖπα δ' ὡς πρὸ ὁδῷ κεχωρικέναι φαί
νεται θυσίας μὲν γὰρ ἐξ ἀρχῆς οἰκίσαντος, ἀλέξανδρος ὕστερον ἐς τοῦτο τὸ χῶμα πρόηγαγε· τρίτη
δὲ χεὶρ τὰ παντὸς ἐπῶν ἀνεῖσα τὴν αὐτὴν καὶ σώσασα· μεταθεῖναι μὲν γὰρ οὐκ ἐξίωσαν ὄρων τῆς
ὑπαρχούσης· οἷδ' ἅπασι τῶν ἐχωρῶν ἐγείρουσι· ἐπόθεν δ' ἄρα καὶ ἡ τῆς πόλεως φύσις οἰκιστὰς δισσοὺς δύο
τὰς ἀρχηγέτιδας ἐσάγουσα· καὶ δὴ λιμένας τι κομίζονται τὰς τῆς φιλτάτης πόλεως ἀνάγκαις· καὶ
πάλιν καταπορεύεται· καὶ τῷ μέλλοντι οὐδὲν ἐμποδὼν τὸ μὴ τοὺς προσοίκους ἔχειν· ἔρος δὲ πύλαι
καὶ θέρους ὑπερτιθέασιν αἱ ὀρταὶ· χορεῖ δὲ συμφῶν καὶ μουσῶν ἐν αὐτῇ τε καὶ περὶ αὐτὴν χορεύουσι·
ξένοι δὲ οὐ λυπήσουσι παίοντες ὦ μακαρίοι μὲν ὧν πρεσβυτέρων οἱ πρὸς ταύτης ἀφιξόμενοι τὴν
ἡμέραν· ἐν ᾗ τὴν συμφορὰν ὄψονται γὰρ ἑαυτῆς ἔχουσαν κόσμον· παῖδες δὲ οὐδὲν ζομαισόμενοι· ἀφ' ὧν ὀφ
μένοι τὴν πατρίδα οἷαν οἱ γονεῖς ᾤκουν· οἱ δ' ἐν ἡλικίᾳ πάντες μὲν, συμπράξαντες καὶ συμπρήναν-
τες· τὰ δὲ, σώσαντες καὶ συνεορτάσαντες ἑαυτοῖς τε καὶ τοῖς ἀφικνουμένοις· ὡς τῶν παρόντων ἀ
γαθῶν ἐπὶ καλλίους ἢ τῶν μελλόντων ἐλπίδι· ἀσφαλῶς τε καὶ ἡδὺ κλῆρον χρὴ τῆς δὲ τῆς πό
λεως· καὶ ποσεσθον, ὃς ἀμφοτέρα εἴληχας κινεῖν τε καὶ σώζειν, καὶ θεοὶ βασίλειοί τε· καὶ ἑλλήνειοι,
γενέσθαι τόνδε ἡμῖν μὲν ὁ κισμὸν δ' ὑπερῶν ἀμενόνων βεβαιοτέρων ἕνεκα μοι, ἅπασι πόλλ' ἡμῖν ἀφροσύνη
καὶ δόξη τῶν οἰκιστῶν· χρυσοῖς δὲ τοῖς ἅπασι τοσμίοις τῇ πόλει διὰ παντὸς τοῦ μέλλοντος χρόνου.
εἶναι δ' ὑπὲρ τούτων ἕλκεσι νῦν τε καὶ ὕστερον.

βέναι κοσμῆσαι. καὶ ἁρμὸς ὁδὸς ἡμῖν μὲν γὰρ ὦ ἄνδρες ἕλληνες, πᾶσι σαι μὲν συνέβη κατὰ τὴν κοινὴν ἀνθρώπων τύχην. ἣν οὐκ ἔστι παρίσους κακῶν ἐς τέλος διεξελθεῖν. αἰὰ φέρειν δὲ τὴν τῆς πόλεως τύχην. δι' ὃν οὐδενὸς τῶν καλῶν ἄμοιρος ὢν τυγχάνει. γνοὺς δ' αὐτὸς καὶ τῷ χρόνῳ τιμωρούμενος. τὸ γὰρ μὴ κακὸν ἐμέλλειν οὐ παύσουσα κεῖσθαι. οὐδ' ἀνθρώπου πλοῦτῳ παραμηδὲν πράξειν ὡς πρὸ ἄλλου τινὸς ἦδη πρότερον πόλεως, ἀνὴ ἄνδρι κρείττονι κρατῆσαι αὐτῆς σωθῆναι τὴν αὖπω πόλεθρον; πῶς οὐκ ἀτυχίας μέρει προσθεῖναι τὸ αὖ θρόνων. συζυγίαι δι ὡς ἔοικεν ὁ δαίμων ἐσκέψατο. τοῖς τε γὰρ ταῦτα ἀρίστοις βασιλεῦσι, καὶ πάσας πόλεις ὑφ' ἑαυτοῖς ἔχουσι, τὴν καλλίστην οἰκοῦσαι φιλοτιμίαν εἶχε. τῇ τε πόλει τὸ διὰ τούτων αἰὲν ἐρᾶσθαι. καὶ πιοὺς ἀφ' ὑγιεῖς ἄνδρας ἀφορᾶσθαι, τὴν συμφορὰν ἐς ἀνθρωπίας μετίβαλε. πρότερον μὲν γὰρ ὑσία καὶ ἀλίεσσι φόρον ὄδε μὲν. τὸν μὲν, τ' ἐν ἕλλησιν ὁμοῦ φιλανθρωπότατον. τὸν δὲ, συμπαντῶν βασιλέων μέγα δ' ἄνακμα θέντα τῆς ἐς τοὺς πέλας πόλεμος ἔνεκα. νῦν δ' ἔπλαμπρότερους καὶ μείζονας οἰκητὰς προσλαβόμεν. ὃς πᾶσα μὲν γῆ καὶ θάλαττα ὑπήκοος ἐκ πατέρων τε κἀξ ἑαυτοῦ προσκέκτηται. σοφίας δὲ καὶ δικαιοσύνης καὶ ἀληθείας καὶ χρηστότητος, οὐκ ἔλαττον ἢ καὶ μὴ πλέον τῆς ἐν τοῖς ὄμοις ἰσχύος παρίστησι. τίς γὰρ πύργος ἔσω φιλῶν ἡρακλείους. ἢ τὶς τῶν ὑπὲρ γῆν καύκασον, ὥστ' ἀνήκοος τῆς τούτων φιλανθρωπίας καὶ μεγαλοψυχίας εἶναι. οἱ καὶ τὸ τῆς σμύρνης ὄνομα, οὐ πρεῖδον ἐν μύθου τάξει γενόμενον, ἀνὰ χρόνου τινὰ τῆς αὐτῶν τύχης ἀφεῖσαι ἐς αὐτὴν, καὶ παρίσχον οὐ τὸ σῶμα θρηνεῖν, ἀνὰ συνοικίαι ἑορτάζειν. ἀλλ' ἀεί ῥου μὲν ὕπνος ἄδικα προείμενον τὴς καπικίσεως ἔχων οἱ δὲ, τοσοῦτον ἄρα τὴν ἐγρήγορσιν παρίσχοντο, ὥς τ' ἔφησαι ἡμᾶς αἰσθάνεσθαι, πρὶν ἐξελεῖν τὸν ὄρυττα πρὸς αὐτοὺς ἃ πρόθυμα μὲν ὀργάνοις δ' ἐσκοτάπεις ἅμα καὶ λαμπροτάπεις ἐχρήσαντο. λόγοις μὲν παραμυθησάμενοι καὶ δείξαντες. ὅτι πεισθῆναι ἐμαυτοὺς σωτῆρσι, ὅσον τὶ χρῆμα ἡ μουσικὴ τῇ βασιλικῇ πρὸς γενομένῃ. χρηγίαι δὲ πᾶσαι παρακόμιπι, πρός τι τὴν τ' συμβιβοκότ' ἱερατείαι, καὶ πρὸς τὰ ἔπειρων κόσμων πρόβολον. καὶ οὐδὲ ταῦτ' ἀπίχρησεν. ἀνὴ ὡς πρὸ ἐν αὐτῇ τῇ πόλει πολιτεύόμενοι, χρυμαθ' ἡ ἥρως ἀπεδείκνυσαι καὶ τοὺς φιλοτιμοσοφούς ἢ πελπίδων ἐκάλουν. καὶ χειρῶν βοηθείαι ἐκάλουν. καὶ ἐπαγγέλλοντο βουλομένοις. οὐκ ἐθέλοσας δὲ οὐκ ἐνοχλήσειν, καὶ αὐτίκα πρὸς πύπυις. ἐπροτρέπουλόμενα λέγειν, ἐκέλευον ὡς χαριούμενοι. ὥστ' ἐροὶ μὲν, οὐδὲ σύμπαπα τὰ ἐξ ἀνῶν χρήματα, αὐτάξια τῆς οἴας ἐχείας ταύτης εἶναι δοκεῖ. παρίκει γὰρ ἀθέμις εἶναι συνεγκεῖν τῇ πόλει τὸ στεμφόν. πρὶν μὲν γῆν τοῦτ' γενέσθαι λύχης, οὔπω δ' ἦλον ἢν ὅσον τιμᾶται. οὐδ' ὅπως ὅροις πρὸς αὐτὴν ἔχειν τοὺς ἄλλους. νῦν δὲ τὸ ἐμπορκλείους ἐξίστασθαι δὲ τοῦτο τοῖς δικίον κατ' ἐκείνου, ὡς ἀπὸ τῆς δικαιας τῆς παρὰ τὸ θεσου γενομένας, αὐτῷ φθέγξατό τι πιοῦτον πρὸς τοὺς παῖδας, ὅτι νῦν ἄρα ἐσώθησαι ἐνίκα δ' ὠλώλεισαι. ἀνὴ ὧν ἐκεῖνος μὲν, τοῖς πατρίδος λέγεται στρεβλεῖς, ταῦτα εἰπεῖν. ὑμῖν δὲ ὁμοῦ τῇ κομιδῇ τῆς πατρίδος, χρήματα κόσμοι φιλοτιμίαι. βασιλεῖς οἰκεῖα τὶ καὶ σύμβουλοι. ταῦτα ὁμοῦ γέγονε τὰ κάλλεια. ἆρ' οὐ ταῦτα χρῆμα λέγειν φαῖα τῆς ἐκείνων ἀνθρώπου καὶ τῆς ἀγαθῆς τῆς πόλεως τύχης εἶναι, τοῖς μὲν, ἐξ ὧν οἰκίζυαί τε καὶ πράπυσι. τῇ δ' ἐξ ὧν οἰκίζεται μνήμην ἀθάνατον περιζούσης, οἵτε τοσοῦτον ἔχον ὑπερβολὴν, ὥστ' οὐδὲ τοσοῦτ' ἀρκεῖν ὑπάλαβον αὐτὸ ἀγγέλοι πρὸς τὸν οἰκισμὸν ὁρμῆσαι ἀλλ' ἀπὸ τοῦ πρίσθες παρ' ἡμῶν ἀναμένειν, αὐτοὶ πρέσθες παρ' ἡμῶν πρὸς τὴν οἰκοι βουλὴν καπίσησαι. ἃ μηδεὶς ἂν ὑμῶν ἰδαρέσειν αὐτῆς αὐτοῦ ταῦτ' ἀξιοῦντες φανίσασθαι. ἆρ' οὐχ ἅπας μὲν ἐρῶν τοῦτοις ἐξαλείλιπαι. καὶ μνήμη πᾶσα τῶν πιδίων ἐκάτω καὶ τῶν κοινῶν δυχειρῶν, ἀντεισῆλθε δὲ φιλυμία μετ' ἀφημίας, καὶ τοῦ ζῆν αὖπυμία νῦν εἶ τοῦ τρόπου τὰς μελλούσας ἐλπίσι. καὶ χάριτες πρέπουσα τοῖς θεοῖς, τοῖς βασιλεῦσι τῷ δεξαμένῳ τὰ τῶν κορυφαίων τολυτάλαντα, ἀσμένως καὶ μνησθέντι τῆς σμύρνης ἀ πρυσῆκεν; ἄξιον τοίνυν ὦ ἄνδρες ἕλληνες, καὶ τοῦ καὶ ὑμᾶς τοὺς ὁμοφύλους ἤδη μέρους μνησθῆναι, ὡς τούτοις τὰ ἀκολουθοῦς δὲ τεθέντι, καὶ τὴν ὧγουσα ἢν εἶχε τὸ παῦρος χρόνου τῇ πόλει, σαφέσπατα ἀποδείξασθε. μάθοι δ' ἂν τις ἅπασκεψάμενος τὰ τῆς πρώτης καὶ πρισβυτάτης τῶν ἑλλανίδων πόλεως, λέγω δὲ τῆς αἰπναίων πῶς ἔχει παρὰ τὰς συμφοράς. καὶ νῦ καίπερ ἐκείνην ἀζίων, λέγω τοῦτα. μήπω σφόδρα, οὔπω γε νοίμην φιλόπολις. ἀνὴ ἅμα πούτι πόλιπας παραμυθεῖσθαι βουλόμενος, καὶ τοῖς παροῦσιν ἐνδείξασθαι, ὅπι τῇ πόλει διὰ πάντων καιρῶν, δι' πράπειν ἅπα χάριον. καὶ τὰς ἀγαπητὰς ὥρας ὡς τάχει κλῆρος ἐστὶν ἐκείνοις τοίνυν στεμφεῖσι μὲν τῶν νεῶν. στεμφεῖσι δὲ τειχῶν. καὶ τῆς ἀρχῆς ὅλης. καὶ προελθοῦσι εἰς τοῦτο ὥς τι τὸν δῆμον φυγάδα ἀναγκασθῆναι τὰς πατρίδος γενέσθαι. τὰ γὰρ ἐμίσησε τοιαῦτα, σιωπήσομαι, ἀνὴ οὖν τῷγε πράξασι μὲν φαρσάλου τὶ καὶ ἄρχις καὶ θηβῶν, οὐδ' ἐνὶς νῦν μείζονα οὔτε ἐλάττονα ἀπεμνημονεύσαν χάειν τῶν ἐκ τοῦ παντὸς αἰῶνος ἀνέρχεσθαι. νυδ' ὅπου γέγονε ὄρεσμα ἡ πόλις ἤδη. οὔπω δι' υὺς εἶναι, τοὺς τὶ φαύροντας διεξάμενοι. καὶ τοῖς ἐξαπίνης ἀπηχόνης, ταύτην δὲ χάριν τῇ πάντα ὑπερφερούσῃ πόλει καπίθετο. παρὰ τὴν ἀγαθὴν ἰδρύσθαι τύχην

τῆς ὑμετέρας οἰκίας, μὴ δι' ἐμὲ τοῦτο γε· οὐδὲ γέγονεν ἀφ' ὑμῶν οὐδενός, ἀλλά τις τῶν πρόπαλαι φθόνος ὡς λέγεται, μεταξὺ παρεφείξατο· μὴ βουλόμενοι ἀναστρωννύναι εἶναι, ἐπὶ ἀπώλειαν τοῦ ἀναστρωννύειν, ὅμως ἀφίετε ὑμῶν ἀκούοντες αὐτὸν ἐλπίζειν, ὅτι σπουδάζοντες, καὶ τοῖς ὑμετέροις αὖθις χαριζόμενοι, καὶ τοῦτον μόνον ἀφέντες καὶ προδείξαντες, ὅτι βουλόμεθα σμύρναν εἶναι, πάντως ἅπασιν ὑμῖν ὁ τοιοῦτος δείξει· ἐπεὶ οὐκ ἄλλοτρίοις χρῶμαι παραδείγμασιν, ἀλλ' ὑμῶν αὐτῶν, ὅταν τῶν ἐν παλαιᾷ πόλει ἀμελήσαντες ἐπισπάσθε, ὡς πάλαι λαβεῖν αὐτὰς πᾶσιν· ἐκείνας μὲν τότε πάλαι κεκμηκυίας αἰτιασάμενοι σμύρναν δὲ ἀρτίως μὲν αἰθοῦσαν ἀρτίως δὲ καταῤῥεῦσαν, ἧς πόλεως ἀριθμὸν οὐδὲς καταστήσατο πρότερον μὲν τὰ ἱερὰ κοσμήσαντες αὐτοῖς· νυνὶ δὲ τὸ πᾶν χῶμα σώσαντες ἄξια δὲ οὐ μόνον τῆς ὄψεως χάριν ἡ πόλις ἐσθήσεται, ἀλλὰ καὶ τῆς οἰκείας· ἐν ᾧ, ἃ πάντα χρόνον ἡμᾶς παρέχεται συναραμένων μὲν τοῦ πρὸς αὐτὸν χειμῶνος πολεμίου· συναραμένων δὲ τοῦ πρὸς ἀφιστάμενον πολιορκίας πῦρ ἐμείνασα, καὶ μάχας οὐ φαύλας ἀγωνισαμένη· ὧν ἕπεστιν ἴσως ἐν αὐτῇ τὰ ὀνόματα· ἐπεὶ δὲ ἐθέλεις δι' ἃς ἐμὲ πέρυσι πρᾶτον πέδω· καὶ τοῦ πρώτου διαφαρμόσου, γράμμα γράψαντες εἰς τὴν πόλιν, βάλλουσιν εἴσω τῶν νῦν πυλῶν· πρὸς δὲ τοὺς πρώτους τοὺς χώρας εἶναι μάστορας· ἀνὴρ αὐδρεῖος δύο· τοιοῦτοι μὲν πρὸς τοὺς ἄρχοντας ὑμᾶς· πρὸς δὲ τοὺς ὁμοφύλους, τίνες· πάντες μέν, οὐ μικρὸν ἔργον αἰσθέσθαι· ἀλλὰ σεισμῶν τοπικῶν λιμῶν συνεχῶν συμβαίνων πρὸ γε καὶ τοῦτον τοῦτον τῆς αἰτίας· καὶ πάντων καὶ χάσμασι διαφαρμόσων, καὶ συμφορᾶς πολυτρόπου καταχούσης τὰς πόλεις, καὶ ἀπορίαις καὶ χρήμασι καὶ τῷ μηδὲν προυμίας ἐλλείπειν, ἐστιν ἃς τῶν πόλεων διέπαυτο χίους· ἐρυθραίους· τίνους· ἀλικαρνασίας· ἃς ἀ πίνυτο τὸ πᾶς ἄλλοις ἐπάρκει, μία δὲ ὁ τόλις οὐδὲ ποῦ αὐτῇ νῦν ἀξιόχρεως βοηθῆσαι· ἀλλὰ παρ' ὑμῶν ἐλπὶς λείπεται· καὶ μὴν πρότερον μὲν, ἀριστεῖα τῶν ἀγώνων ἐφέρετο χώρας καὶ παρουσίας καὶ λαφύρα, ὅς αὐτὴν ὑμεῖς ἐπιμᾶσθε νῦν δὲ περισβεῖα συμφορῶν αἰρήσεται παρὰ τοῦ δαίμονος ὧν ὑμῖν ἐλύσας· οὐδ' ἀπαύστων μήτε ἄξιον εἰπεῖν καὶ θαυμάσαι, τῆς τύχης τὴν μεταβολήν· πῶς γὰρ νεὼ τοῦ νῦν καταδύντος οὕτω λαμπρῶς λέγεται τυχεῖν, ὥσπερ ἀγῶνος γυμνικοῦ, τὴν μὲν ἀεὶ τῶν ἄλλων εἰθὺς προερρίφθαι· τῶν δ' ἐν τῇ αὐτῇ πόλει τὴν σμύρναν τοσοῦτον, ὥσπερ τὴν μὲν ἄλλην ἀεὶ, ἐπὶ μοίας ψήφος μεταλαβεῖν· τῇ δὲ πόλει, πεπαυκέναι γενέσθαι μόνῃ· πῶς μὲν οὖν καὶ διὰ τὸς ἀεὶ, κομίσαιτ' ἂν ἴσως ἀ ὑμῖν δοκεῖ· ἐμὲ δὲ τῶν ὅλων ἐπανορθώσεως, μόνων ὑμῶν, ὅς οἱ μοι πάντα πεπόνθασιν· ὅταν μὲν οὖν ἐς τὸ τῆς συμφορᾶς μέγεθος ἀποβλέπω, οὐδεὶς μοι δοκεῖ λόγος ἀρκεῖν· ἀλλὰ πάντα ἐλλείπειν τὸ μέτριον· ὅταν δὲ ἐς τὴν ὑμετέραν ἀρετὴν καὶ φύσιν, καὶ τὸ προκείμενον πρὸς τὰς ἀνιερωσάς, ἐπεσχέτασε διδόναι μοι πρέπον τῶν ἱκανῶν διελείχαι δοκῶ· ὅμως μὲν οὐχ οὕτω τοῦτο ἔχειν· εἰ δ' ἄρα, συγγνώσεσθε· διὸ ὅτι πολλὰ τοῖς καὶ τὴν αὐτοῦ φύσιν αἴρεσθαι φθέγγεται συμφορᾶς ληφθείς· ἄλλως τε, καὶ οὐδὲν ἐστ' αἰσχρὸν ἡττᾶσθαι.

ΡΑΛΙΝΩΔΙΑ ΕΡΙ ΣΜΥΡΝΗ ΚΑΙ ΤΩ ΤΑΥΤΗΣ ΑΝΟΙΚΙΣΜΩ.

Μοῖ μὲν ὦ ἄνδρες Ἕλληνες, συνέβη ταυτὸν ὅπερ τοῖς ἐν ταῖς τραγῳδίαις μέχρι πολλοῦ σιωπῶσιν ἔπειτα καιροῦ παραχόντος, φθεγξαμένοις ἅπερ χρεών, ἢ πρὸς ὅτινα δίκην· παύεται γὰρ τὸν αὖθις χρόνον καταχὼν ἐμαυτὸν ἐξ οὗ ταῦθ' ἁ σύνιστε ἐγένετο· καὶ οὔτε πρὸς παραμυθίαν τῶν πολιτῶν ὥρμησα, οὔτ' ἄλλο πράξας οὐδὲν, ἀφ' ὧν τοῖς προστάταις ὅσα καιρὸς ἦν ἀπειθείας, καὶ λακεῖν ἀποκρύπτων, ἐπειδὴ καλῶς ποιοῦντες οἱ θεοὶ, καὶ οἱ θεῶν γνώμονες βασιλεῖς ἡμῖν αὐτοί τι κυβερνῶμενοι, καὶ τὰ τῶν ἀνθρώπων ἄγοντες πράγματα τὴν ἀποτρίαν τῆς πόλεως ἀπασάμενοι τύχην τὴν χρηστὴν καὶ πάλαι προσκυσαν αὐτὸν σεσαγόρου, ὅμως πηδὰν ἀστὸς ἐν καιρῷ τυχεῖν δ' ἐμοὶ εἰ μὲν ὧν ἐξῆν ἐμοὶ κινεῖσθαι ὅτι βούλομαι, πάντως ἂν ὑμῖν δηλοῦμεν καὶ πάντας δι' ὧν σωτῆρος, ἡ διὰ τῶν γραμμάτων ὁμιλία καὶ πλεῖστον· καὶ τοῦτ' εἰ μόνον εἰς παράδειγμα ἀνενεγκεῖν, οὐ χρὴ θαυμάσαι· εἰ δ' ἄλλο μὲν οὐδὲν πω μέχρι τούτου πέπραχα, προσήκει δ' ἡμῖν, νῦν ὀρθῶς ἔχει νεμεσῆσαι· νῦν καὶ μὲν οὖν τὰ συμβαίνοντα ἐνθυμοῦμαι, οὐ γὰρ παρώντα ἔτυχον, ἀφ' ἑβδόμην προεξελθών, ὅτου δι γνώμη λογίζεσθε, μονῳδίας πηδὰν δοῦναι, ἕως ἔλαβον λόγος πάσεις ὑπὸ τοῦ παθοῦς οὐδὲ γὰρ ἦν ἄλλως αὐτάρκεσαι, μὴ τούτοις ἐφέπεσθαι ἐμαυτόν· νῦν δ' ὥρα μοι γὸν πάχρεον μιμήσασθαι τῇ παλινῳδίᾳ· καὶ μὴ τὸ πάλαι δοῦναι, τάχ' ἂν ὧν ἔχων νυνὶ σωπῆσαι· πρὸς οὖν δι' τοῦ πάχρεου δοίσειν μοι δοκῶ, ὃ μὲν γὰρ, αὐτὸ ὧν κακῶς εἶπε τὴν ἐλπίδα, αὐτὸ τοῦτον ὕμνησε τὴν ὠδὴν πίστιν· ἐγὼ δὲ ἃ τὴν ἀκόσμησιν ὀδυρόμενος, τοῦτο γὰρ ἐστὶ τοῦ γένους,

ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ ΕΡΙΣΤΟΛΗ ΒΕΡΙ ΣΜΥΡΝΗΣ. Ρὸς τὺς βασιλέας τ῾ρωμαίων.
ἐπιγραφή. Αὐτοκράτορι. Καίσαρι. Μάρκῳ. Αὐρηλίῳ. Αντωνίνῳ.
Σεβαστῷ. Καὶ αὐτοκράτορι καίσαρι. αὐρηλίῳ. κομόδῳ.
Σεβαστῷ, ἄλλος Αριστείδης χαίρειν.

Ρό τερον μὲν ὦ μέγιστοι βασιλεῖς, ἀγωνίσματα καὶ λόγους ἐκδιατριβῶν, καὶ
παιδὶ ὑμῶν ἀπέστελλον. νυνὶ δὲ ὁ δῆμων ὁ τῶν ἐμῶν ἐπέταξεν ὑπόθεσιν κἀπαισμύρ
να γὰρ τῆς ἀσίας ἄγαλμα, τῆς δὲ ὑμετέρας ἐγκαλλώπισμα ἡγεμονίας, συν
ῳκίσθη σεισμοῖς ἐκπρεσβεῖται. ὀρείξατε πρὸς θεῶν χεῖρα ὀρείξατε. ὅσην ὑμῖν πρέ
πει. σμύρνα μέγιστα δὴ τῆς τῶν ἑλλήνων δυτυχούσα καὶ πρὸς θεῶν καὶ
πρὸς ὑμῶν, ἴσθ᾽ ἀεὶ βασιλέων καὶ τοῦ σύμπαντος κόσμου, μέγιστα δὲ καὶ πά
ντων τῶν μνημονευομένων ἐν δόμοις αὐτῇ κἀν πύσι ἐφυλάχθη παρὰ τοῦ
δαίμονος ὡς πρὸς σύμβολον σωτηρίας. εἰδὼς τὴν τύλιν. ἴστε τὴν ξυμίαν. ἀφαμυάθη πῶς ἂν τῆς πο
ρείας ἐφίζαθι ὀρῶντες ἐς αὐτὴν. ἀφαμυάθη πῶς εἶσα παρελθόντες. ὡς δὲ πάντως διεδόκα
σι μὲν, θεῶν ξένια ἦγον. ὑμεῖς δὲ ὡς ἐν πᾶσι ὑμετέροις τόποις ὧν κάμψαθι ἀφαπαύσαθι. ποῖα προσβολὴ
τῆς ὄψεως οὐχὶ δοίους ὑμᾶς ἐπρίυσε τ᾽ ἴδον παντὸν εἰδάσαθι σιγῇ. καὶ οὐ μᾶλλον τῆς περιούσης ὑμῖν
δίφυμίας. ὧν οὐδὲν ἀπέλοιπεν ὑμνημονίσαι. ἀ γὰν παίπαλον κορυφὴ μέμυκε μέδικεν ὃ κεῖνος λιμήν. αἴχε
ται δὲ ἀγορᾶς καλλικόσμοις δὲ ὧν ἀφανεῖς. γυμνάσια δὲ αὖ πῖς αἰθρᾶσι καὶ παυσιδίφθαρται.
ναοὶ δὲ, οἱ μὲν, κεῖνται οἱ δὲ, κατέδυσαν. οἱ δὲ πρὸς δίαν ὠφελοτάτην τύλιν καὶ τοῦ κάλλους ἐκόσμη
μος αἰθρώπους ἄπασιν, ἀφορᾶται τὴν θαλάττην κατὰ πίφασιν κολωνὸς ὄρεσιν καὶ νεῶν. ζίφυρος
δὲ ἱερόμην ἀπαπίουσιν. τὸ δὲ λειπόμενον ταῦ, εἰς ὑμᾶς βλέπει. σῶν τύλιν δὲ καὶ ἄλλα πάντα ἀσία
ὑμῖν μὲν τἀγαθὰ τύχη τὰεὶ σῶν δυχομένη, τῇ σμύρνῃ δ᾽ ἴλεων παρ᾽ ὑμῶν, εἰ δὲ σμύρνα γε τοῦδ᾽ ἀφος.
παράδοξον μὲν οὖν οὐδ᾽ ἀξιῶ λόγον. ὑμῶν ἀνόπυστος ὦμαι. εἰ γὰρ καὶ βούλοιτο ὑμῖν ὁ θρέψας,
τῆς τἀγαθῆς τύχης ὑμῶν γέγονε. δύσις ἀφορμὴν ἰφ᾽ ὅσῃ καλλίστα θῆναι καὶ φανῆναι τῇ φύσει χρῆ
σασθαι πρὸς μεγάλοις ὄσι περὶ πρότερον ἐπιδείξασθαι. μὴ γάρ μοι λυσιμαχρονίτω μυδιαλέξας
θρον αὐτόν. μὴ δὲ ἐκοῖα καὶ μύθους. ἀφ᾽ ὑμεῖς νίκησατε τὴν πόλιν. γένεσθε. ὑμεῖς νικήσαντες ἀπὸ
δείξατε ὑμῶν γενέσθω πᾶσι καὶ διαπαντὸς πόλις εἴπως καλλίστην βασιλίδην, εἴπως βασιλέ
ων ἀπάδημα. εἰ δ᾽ ὅπως βουλεύεσθε λογίσασθε, οὔ τοι σωσαι τὴν πόλιν τίνες οἰκιστάς. πρίους βασιλέας
οὐκ ἀποκρύψατε πρίους οὐχὶ παραβαλεῖσθε ὄρους μεγαλοψυχίας. ἀ χρέων καὶ καὶ ἴκαφον ἐκτείνε
τῇ πόλει, τοιοῦ ἑνὸς οἰκιστοῦ τρισσαὶ τῆς γενέσθαι καὶ ταῦτα οὐχ ὡς συμβουλεύων εἶναι. οὐδ᾽ ὡς
ἀγνοοῦντας διδάσκων. οὐχ ὕδατος ἴκφρων γίγνεται τὸ τῦς συμφορᾶς ἀφαίτι καὶ δύχεσθαι τομί
ζουσιν πάθεα πρὸς νίκον ἄμαιτι καὶ τῦν σῶν μεφίλει αὐτὴ. ἐν ᾧ τοίνυν τρόπῳ τοῖς θεοῖς διαλεχόμε
θα, ἐν τούτῳ καὶ ὑμῖν ἅπαντα ἐλλειν αὐτοῖφθονον. καὶ μὴν τοῖς μὲν θεοῖς διαλεχόμεθα ὑπὲρ τούτων. ὑμῶν δὲ
τῶν θειοτάτων ἴσον ἀρχόντων διόμεθα. καλὸν δὲ τοῦ καὶ πρὸς θεῶν καὶ πρὸς αἰθρώπων δεῖσθαι τὰ τοιαῦ
τα. ὅπως δὲ αὐτὸς εἰξίφυρον, τοῦδε πίσας ἀκοῦσαι ὑμέρας τοῖ πρότερον ἴσον συμβάντων, ἱκέτης μὲ
ὁ θεός. καὶ καπίστησιν ἐς χαρίστι καὶ προσίπαξι καπὶ χαρμόσυνον. οὗ δὲ καὶ δι᾽ ἀτρίβωτα συμ
βάπαξ πυθόμην. πυθόμενος δὲ, οὐκ εἶχον ὅπως ἰσυχάζοιμι. ἐλεεινὸν δὲ ἄλλο μᾶν οὐδὲν ὄψιμαι. θεοὺς
δὲ καὶ ὑμᾶς καλεῖν. διαταῦτα οὔτε περισβεῖσαι κοινὸν αἰδέσασθαι, οὔτε εἰς ἕτερον βλέψαι τὸν ἱκέτην ὅτι
πραξειεν. ἀφ᾽ ὁρώμενος εἰ τι τῶν παίτων καὶ μὴ διαλεγεσθαι τὸ πρᾶγμα, ἐμαυτὸν ἐπῆλθα διάκονον
ἀξιόχρεων εἶναι νομίσας ἐμὶ πάλλο, ἀφ᾽ αὐαπλαύσασθαι τὰς τῆς πόλεως συμφοράς. ἔπρεσμὲν οὖν
παρὰ βασιλῆσιν ἰχύσαντες, δορίαν οὖρον τοιαυτῶν παπρίσιν οὐ πραπούσας. ἐγὼ δ᾽ εἶπον τοὺμὸν
ἔπος παρύμῃ, ἀπῶν καὶ δίομαι ταὐτὸν γενέσθαι τῇ πόλει τὴν χάριν. μὴ καθάπερ σκιὰς σῶν τριβὴν
ἐκφυσαι καπαγωθὲν ἀχρεῖαν, ἀφ᾽ αἰαλιῶπαι δ᾽ ὑμῶν. εἰσεῖδέ μοι καὶ τὸ τοῦ σόλωνος. ὃν φασὶ
τῆς πολιτείας καπλυθείσης, λαβόντα ἀσπίδα καὶ δόρυ, καθῆσθαι πρὸ τῆς οἰκίας. βουλεῖν μὲν οὐκ
ἔχοντα σῖμαι. ἰδεικνύμενον δ᾽ ὡς ἔχει γνώμης. τὸ δ᾽ ἴμον, καὶ πλέον. εἰ γὰρ κἠμαδὲν ὄργω σῶν πλεῖν
εἶχον, τότε τὴν ὑμετέραν φιλαθρωπίαν παρακαλεῖν, εἰς ὄργον ἴδειν μοι καὶ τεάμενον, ὥστ᾽ οὐχὶ
μα τοῦτο ἀπυυδατάσθαι. καὶ μὰ τόσα μὲν ἐγὼ πυλῶν, οὐ παυβρατέπει με. ἐπεὶ οὐδὲ τῆς προστάτης
συνίχαρεν, ἵνίκα πρεσβεύετο δεῖσθαι δ᾽ ὑπὲρ αὐτῶν ὁ βουλόμενος. ἀυδὲν τότε ἦμον κωλύσ. ὅσα δ᾽
εἶσα πρόβολον. καὶ τἀλαιὰ καὶ καινά, τῆς πρὸς ὑμᾶς τιμῆς, καὶ ἅμα τῆς παρ᾽ ὑμῶν ὑπομνήματα
καὶ τῇ πόλῃ φιλοτιμίας ἔχοντα πρός τε τοὺς ὁρῶντας. καὶ τῶν ξένων τοὺς ἀφικνουμένους, ἔτι δὲ τοῖς
ξένοις ἀπάσης τύχοις ἀφορμὴν καὶ παραμυθίας, οἷάς αἰδὲς ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἀφικοίμην, ἐν ᾗ
ταῦτα εἴσω πιάσομαι. ὅταν τε μὲν ἐνθυμοῦμαι πρὸς ἐμαυτὸν ὅτι τῶν πάλαι τῆς αὐτοκρατόρων. πο

ξέφυρος ἐρέμων ἐπ
πτίουσι

σόλων προῖοι οἰκίας

τοῦ τιλίου π ὐπερφέρουσα καὶ τῶν αὖθις ἀπάλεθ ποῦσα εἰς τὰ δι μισομβρινὰ καὶ μεσημβρινὰ ὑψου-
μένη, δι ὁμοίου τοῦ ἡλίου ἅρματος λαμπρὰ λιγυρὰ ἀκτινοβολοῦσα τὴν περίπολον σκοπιὰν τῆς παλαιᾶς καὶ τῆς νέας
ἐχούσα· τὸ δι οὔτε λόγῳ ἐστὶν, οὔτε ὄψει βεβαίως καταληπτὸν, ἀλλ ἐκφύγον οὐκ οἶδ ὅπως. ἅπαν-
μίαν δι τοῦ συλλαβεῖν αὖ τὸ παρεστὼς ἀεὶ δίκτυον τὸ ὑπὲρ πάσης τῆς νέας ἐφικόμενον. οὐ δια-
φθεῖρον τὰς ὄψεις, ὡς ἐφ ἁπλοῦ· ἀηδὲς οὐδὲν καὶ τρυφερὸν ἄφθον, ἅμα δύσμικτα· ἀκινδύνως μὲν αἴθει,
οὐδαμῶς ὅμοιον· ἀηδὲς οὐδὲν οὐδὲν πώποτε γῆ καὶ ἅλις αἰθέριος ἐφήνας. ὦ τοῦ δι ἄγαλμα ἀκριβῶς
τετρημένον, πάντα τοῦ πόθου πλέον ἔχει, οὗτος οἱ τῇ πρόσπολον μὲν ἁρμοστὰ τὰ πόλεων· τυνὶ δι ἀοριστα
ἀ τοῦτ, ἀφ ὅτου τὰς ἀεὶ θεωρεῖν· τὸν δὴ τὸ κάλλιστον εἶδον παρίστασθαι κεῖν· τοῦ τομὲν ἐξαίφνης, ἐκ
φανείσης γιγνομένη· τοῦτο δι ἀπαστερὺ γιγνόμενον· τοῦτο δ ἐκ πρεσβείων· ἐκ τρεμῶν· ἐκ πλάγιος·
ἐκ γῆς ἐκ θαλάττης· ταῦτα μὲν τὰ περὶ ἐντυχεῖν· συνουσίαι δὲ σαι καὶ ὁμιλίαι, τίνα μὲν κόρον ἐχον
αἰθρώπους· τίνι δι ἄλλη πόλει παρὰ μικρὸν ἐλθεῖν ἀτέλεστον· ὦ κρῆναι καὶ θέατρα· καὶ στενωτοί· καὶ
δρόμοι κατάστεγοι καὶ ὑπαίθριοι· ὦ τῆς ὑπερλάμπρου σχήμα ἀγορᾶς· ὦ χρυσοῦ πεποικιλμένη, καὶ ἐ-
ρώνδοι καὶ ἕκαστον πάσσοφον αὖ τὰ γοργὰ ἅπασα· ὦ λιμένες πολυοῦντες πᾶσι τῆς φιλτάτης πόλεως· ὦ
καλλιγυμνάσιον ἀμύητα· ὦ ναῶν καὶ πολυβώλων χάριτες· οἷ ποτε γῆς εἶδυπ· ὦ κόσμοι παραλί
ας· ὦ πάντα ἐκεῖνα ὁπόσα· ποῖαι ποτε γαὶ δ αἰρῶν ἱκανοὶ πόσου τα κακῶ· ποῖαι συναυλίαι καὶ συνω
δίαι χορῶν· παῦλον τὴν καλλίχορον καὶ πολυμήκητον καὶ πρηνδέστατον αἰθέρος ἀρχέσουσιν αἰοιμῶ-
ζαι πόλιν· ὦ πᾶμα τῆς ἀσίας· ὦ λοιπαὶ πόλεις· ὦ πάντα μὲν γῶ· πάντα δι ἔσω γαδ ἐίρων τε καὶ ἔξω
γαδ ἐίρων θαλάττα· ὦ κύκλος ἀστέρων· ὦ πάντα ἐφιρῶν πλιε· ὅσον ἀνέχουσι θέαμα ὁρῶν· ὦ πανδία μὲν
ἡλίου τροφοὶ· πανδία δι αἰωναίων ἐν σκιλίᾳ συμφορά· καὶ κατασκαφὰ ἡβῶν· καὶ στρατυμάτων
ἄλειξοι· καὶ πόλιων δύσεις· καὶ πανδόσια πῦρ καὶ πολεμοὶ· καὶ σεσμοί, μέχρι τοῦδι ἀπειργάσατο·
ὦ πρὸ πρὸν μὲν καλλὶ καὶ μούσας ἁπάσας πόλεις ἀσπαρτοῦσα, τυνὶ δι ἀσπαρύλασα· τὸ τῆς ῥό-
δου πᾶμα· ἐμελλες ἄρα τοῖς ἕλλησιν ἀλιθαδὸν ὑστέρων χιτλωτέρων· ὦ πᾶσι τοῖς ὁμοφύλοις ἐμᾶγ ὁ κοινὸν τοῦ ἕλλην ἐπφρα-
σμάτων ἡμέρα· ὦ κοινὰ τοῖς ἕλλησιν ἀσπφρας· οἷαι κεφαλὴν τοῦ γένους ἀπίστυκας· ὅσων ἐξειλες ὀ-
φθαλμῶν· ὦ γῆς ἅπαλμα· ὦ θέατρον τῆς ἑλλάδος, ὦ τυμφῶν καὶ χαρίτων ὕφασμα· ὦ πάντα τὸ πο-
μένης ἐγὼ· τοῦ γᾶς τυνὶ ῥοιωδῶ· τοῦ μοι τὸ βουλυτήριον· τοῦ νέων καὶ περισβυτέρων σύνοδε καὶ
βοῆσαι δίδυπτων ἅπαπα· ἀν τοπὶν τῷ πύλῳ πόλις, ἂν κατὰ τῆς λιμένης θῦναι λόγος· ὦ σμύρνα·
ὡς τρόφιμόν σοι τὸ πρόσθεν ἔδυπ οἷας ἐκλαρετόμασας τύχης· ὡς ὕστατα σωτῆ περισκύσης· νῦν
ἔδειπε πάντας αἰωνοὺς ἐς τοῦ ἄλλοθαι παρίχεις δ ἡ πόλις ἄφθονον· πᾶσαι δι τὴν ὑπειρον ἀπο-
κείρασθαι πάντες αὐτῆς ὁ βοτρυχοφόρος ἔχεται τὴν τραπρὺς δ ἀκρυδρύης τοῦ ναι τοῦ ὁλκάδας ἐκ πλοῦ
σαι μέλασι τοῖς ἱστίοις· ὦ μέλης δι ἐρεμνοῦ εἶναι, ὦ τῶν πρόσθεν μελῶν τὰ παρόντα ἀντιφθογγα· ὦ
κύκνων ὠδὴ καὶ πολύων χορὸς ἐνδυνεῖν· ἡ τοῦ καὶ χορηγὸς ἡ παρῆσαι, οὐκ αὖ τὴν μέδου-
σαν· ἡ οὐδὲ γὰρ αὐτὸν ὀφθαλμόν· ἀμὰ γὰρ τῆς ἀσίας ἐπίνυσαν· τοῖον βόσορον, ὑ τρίους
καπρίζοντες· ἢ τίνα περιστὰν γὰρ τὸν ὦ λειμωνία κλέος οὐκ ἐπαλέι· τοῖα μασ· μασσαλιώ
σαλία γὰ πέπλος τοῦτο ὁρωθύσεται· ἢ τίνι βοεμθέγει· τὶς ἑλλήνων οὖλος
ἐξωπῆς ἑλλάδος· τὶς βαρβάρων οὕτως ἀπάματος καὶ ἀγάλωτος
τοῖς τῆς σμύρνης βλίτοι καὶ φίλτροις, ὅστις οὐκ ἀκοῦ μὲν
ἄρα, ἀκοῦ δι ἀναστεναλάσας μὲν δ λέγεται πνεῦ
βούσας γὰ ἀδελφόν, πλαυτάσας ἀγέρων ἀλ
λαξασθαι φύσιν· καὶ τὸ δ ἄκρυον αὐτῶν
εἰς ἤλικτρον παγῆναι· σὲ δὴ ὦ χα
ριστὰ πόλεων, αὐτοῖς ὦ
ρα τοῖς δ ἐνδρίοι
βρυεῖν

ρὸ δὲ ἀεὶ τοῦ χείλους ἐγγύς ἐστιν· ἄπτεται δὲ διακονόν τι καὶ συνεργὸν τοῦ φιλανθρωπεύεσθαι τὰ παρὰ τῶν θεῶν, ἐπιμέλεια παντὸς περὶ τὴν ὑπερῴαν καὶ ἀεὶ πλήρεις ἐστί· καὶ οὔπω ἐκεῖνος ἀγεγωνήν ἄλλο τι πρᾶγμα ἢ σύριγξ αὐλεροὺς, καὶ τοῦτο μεμυημένον γὰρ δεῖ τὸν, ἀεὶ πλήρη τὴν τῶν διωθίων χεῖ σιν· καὶ ἔστιν ὡς περ ἄλλο τι θρέμμα ἡδέως ἀσκληπιοῦ· ὡς περ ὅμηρος ἐποίησε ὄφια καὶ ὄργα ἀφείου, πρὸς τὸ ἐκείνῳ δοκοῦν κινούμενα· ἐπεὶ δὲ ἐνταῦθα ὄφι ἐγενόμεν, οἷον ὕδατα ἀπὸ τῶν κατ' αὐλεῶνας τὸν πάρα βλήδιον χρείας εἵνεκα· οὐ γὰρ μόνον τόμα, τὸ δ' αὐτὸ καὶ λουτρόν ἐστιν ἥδιον καὶ ἀβλαβίστατον· οὐδ' αὖ πίστεσθαι πρὸς τὰς ὥρας τοῦ ἔτους· θέρους μὲν ψυχρότατον δὴ αὐτὸ ἑαυτοῦ· χειμῶνος δὲ ἀπόπαντον γιγνόμενον· τὰ τοῦ παρόντος ἀεὶ καιροῦ δυσχερῆ λύον καὶ παραμυθούμενον, οἵαν χρὴ τὴν ἀσκληπιοῦ παγκήν ἱερὰ εἶναι· καλὰ μὲν γὰρ ταῦτα καὶ ἰδία καὶ αὐτῷ χωμένῳ καὶ ἑτέρους ὁρῶντι, τοῦτον μὲν θέρους ὥρα περὶ τὰ χείλη τοῦ φρέατος πολυετικοτάτας ἐξῆς ὡς περ ἐς μόνον μελιτῶν ἢ μήας περὶ γάλα· ἐξ ἑωθινοῦ γὰρ ὁ πηγὸς προκαταλαβεῖν αὐτ' ἄλλου τόματος τὸ κωλυόντων τὸ δίψος καὶ ἰσχόντων· τοῦτο δ' ὅταν τις ἀρυσάμενος ἄλλου τινὸς τὴν χεῖρα προτείνας ἀπονιψάμενος διερευσάμενος αὐτὸς αὐτοῦ καὶ ἰδίαν γίνηται ἀφὴ καὶ τἄλλα ὁ θεὸς αὐτῷ χρῆται ὡς περ ἄλλῳ τῷ σῴζεσθαι· καὶ πολλοῖς ὅδε πολλὰ τὸ φρέαρ τοῦτο σῴζει βαλέτω ἐς τὸ τυχεῖν ὧν ἔχρῃζον παρὰ τοῦ θεοῦ· ὡς περ γὰρ οἱ παῖδες οἱ Ἰόνων ἰατρῶν τι καὶ τῶν θαυματοποιῶν γιγνόμενοι πρὸς τὰς διακονίας δοτὶ καὶ συμπεραίνοντες ἐκ πόνου τοὺς θεωμένους καὶ χωμένους, οὕτω τοῦ μεγάλου θαύματος τοιοῦτοι καὶ παῖδα ὧν σωτηρίαι περαίνοντες αὐτῶν, δῶρημα τοῦτο καὶ πόρημα ἐστὶ συμπεραῖνον δὲ καὶ πρὸς ἅπαντα αὐτῷ· καὶ γίνεται πολλοῖς αὐτὸ φαρμάκου· πολλοὶ μὲν γὰρ τοῦτῳ λουσάμενοι, ὀφθαλμίας ἐκρύσαντο· πολλοὶ δὲ τοῦτο, φέρον ἰάσαντο καὶ τὸ αἰσχρὸν πάθημα ἀπέλαβον· τῶν δὲ, πόδας ἐξώρθωσε· τῶν δὲ, ἄλλο τι πάθη δέ τις ποιῶν, εἰς ἀφόνου φωνὴν ἀφῆκεν, ὡς περ οἱ τῶν ἀσπρῆ πόντων ὑδάτων μαστικοὶ γιγνόμενοι· τοῖς δὲ, καὶ αὐτὸ τὸ ἁφὴ παθεῖν αὐτ' ἄλλης σωτηρίας κατέσχε· καὶ τοῖς πάθη νοσοῦσιν οὕτως ἀλεξιφάρμακον καὶ σωτήριόν ἐστι, καὶ τοῖς ὑγιαίνουσιν ἐνδιαιτωμένοις παντὸς ἄλλου χρῆσιν ὕδατος οὐκ ἄμεμπτον ποιεῖ· ταῦτα γὰρ ὕδη μᾶλλον τοῦτο τὸ ὕδωρ γίνεται πιεραμένοις· δίοτι εἴτις μὴ ἀσθενῶν ὄτων, τῶν ἐξεστηκότων πρὸ τούτου μόνον δὲ τοῦτο τὸ αὐτὸ νοσοῦσι κρίνουσιν ὁμοίως ὅδιον καὶ λιστὸ πλέσθαι ἐκ τῆς πηγῆς τι καὶ συναμφοτέρους ἐστί· καὶ οὔτ' ἂν γάλα παραβάλοις· οὔτ' αὖ οἶνον τρύσας· ἀλλ' ἔστιν ὡς περ τὸ τοῦ ἄρεος τὸ νέκταρ ἐπίστασθαι αὐτὸ χυμὸν, τρίτον θεία πνοὴ κεκραάσθαι κύκεωνα μόνον ἀρκούντως· ὧς περ ἐπὶ δυοῖν ὑγρῶν κυλίκοιν, ἢ μὲν ἑτέρου τὸ ὕδατος καὶ οἴνου ἡ καλλίστου· ἡ δὲ, τούτου τοῦ ὕδατος, ἀποτρέψασα αὖ τρίτον λάβοις ἔτι δὲ τὰ μὲν ἄλλα ἱερὰ ὕδατα τῶν πολλῶν αὐλεώνων χρῆσιν πέφυγε· οἶνον γὰρ ὧδε λέγω, καὶ ἔστιν οὗ ἄλλοθι ἄλλο τοιοῦτόν ἐστι· τὸ δὲ, τῷ σῴζειν τοὺς χωμένους αὐτῷ, μηδ' ἐᾶσαι αὐτοῦ φαύειν, ἱερόν ἐστι· καὶ τὸ αὐτὸ καθαρσίοις τὸ ἐξαρκεῖ τοῖς περὶ τὸ ἱερόν, καὶ αὐλεώτης καὶ πίνειν καὶ λούεσθαι καὶ προσοψῶσιν ἀμφαίνεσθαι· ἐγὼ μὲν οὔτι κρίνειν· οὔτε ἀμύμητόν τι· οὔτε χρᾶσιν ὅστις βασιλῆς ἔπινε περὶ φίλων· οὔτε ὧν τοὺς καλλίστους στεφάνους ἀνῆκε ἐγὼ περὶ τὴν ὄχνην ἐκ πέρας ἀνηδόν, οὔτε πάγην ἄβυσσον· οὐδ' ὅ, τι ἐρεῖς ἕτερον ὕδωρ παραβάλοι μᾶλλον τοῦ ἐν τῷ παντὶ ἱερῷ· ἀλλ' εἶναι φαίην ἂν αὐτὸ ἐν ὕδασι πόσου τῶν κρυσταλλίνων, ὅσου περ τὸν ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἐνθέου, λοιπὸν ἐν ἀπείρου· ὅπερ καὶ ὅσα ἂν ποιῶμεν οὕτω κρίνοντες· ὁ γὰρ θεὸς πρῶτος περὶ αὐτοῦ ταύτην τὴν γνώμην ἔσχεν ὡς φασίν.

ΜΟΝΩΔΙΑ ΕΡΙ ΣΜΥΡΝΗ.

ὦ ζεῦ· πότερον σε μᾶλλον ποτὲ ὦ σμύρνης κεκμῶτες; πόνος μὲν λαβὼν ἀδάμαντος φύσιν· ἢ πόνα ταύτην χαρτερίαι καρτερῶν· ἀνὴρ δὲ ὑγρὸν μάτοισι ἀπὸ ἀμαρύγμασιν ἀρμόσαμενος, ἢ πόνα τάλμαι τοσοῦτον λαβών· ὅσαι γὰρ ἐλλήνων καὶ βαρβάρων φωναὶ· τῶν πὸ ὑπὸ γῆς ἔπεκα τῶν ἐκ τοῦ παντὸς ἀῶνος γιγομένων ἐς ἴσον ἐλθεῖν ἅπασαι λόγῳ συνελθοῦσαι, ἐλάττους τοῦδε τοῦ πράγματος ἐγχειρῆσαι μόνον, μὴ ὅπα τὴν ἀξίαν σῶσαι· ὦ μίκητα μικίστων ἰδὼν καὶ ἀκούσας ἐγώ· ὦ πάντα φέρων χρόνος· οἷαι ἰδέαι πόλεως ἐξῃρῶν κρίπτσαμενος, εἶπα ἀγαλώσας ἔχεις· ὦ πάντα ἀνόμοια τοῖς πρόπροι· τὰ μὲν ἀρχαῖα, κρυερὰ τῶν χορῶν καὶ προφαὶ· καὶ γενέσεις θεῶν· καὶ τέλοπες διαβαίνοντες ἐνθένδε· καὶ τελετογνήσος ἀσπικία· καὶ ὑσμὶς οἰκιστὴς Ἰόνων ὑπὸ τοῦ τύλου τοῦτο· καὶ ὁμήρου γραῖ· καὶ ἀγῶνες· καὶ πρόπαια· κρῖναι παρὰ τοῖς ἄρχουσι δίκαια τῶν ἐθνῶν· καὶ λογίων πόθεν γένεσις, ἀναγραφόντων καλλίστην Ἰόνα ἅπασῶν, καὶ μὴν τὰ γε ὁρώμενα ἀρκέπτω δὲ γένεσις· προσόντα μὲν δίδυς ἄστρα πὶ κάλλους· καὶ μεγέθων ἀριθμοί· καὶ μίτρα καὶ στάσεις ὡς περ ἄρρενίας μιᾶς· τρόπις μὲν ἐπ' ἠίόνων καὶ λειμώνων καὶ ἀλσῶν ὀρειόβιοι· μισοπόντιος δὲ, ἴσον

γον ἐπιδυόμενον αὖθις. σὺ ταῦτα. φέρε οὖν αὐτὸς ὑμῖν τοὺς οἰακας ἐλῶν ὥς περ οἶδα κατέχειν· ἐκ σοῦ γὰρ ὅσον δίδοὺς μὲν ἐκ τοῦ μεγάλου βασιλέως τοῦτο τιμᾶς ἄξιος οἱ τοῦτο περ γονοι καὶ τῶν ἐκείνου προγόνων ἐκαρπούτο· δίδοὺς δὲ αὐτῷ βασιλεῖ καὶ γένει τῷ βασιλέως γε ἁπάντα δίονκεῖν ὡς περ οἶδα ἔλαχεν ἐκδίος· τοῦτο τί γὰρ κατεργάσεται δύναμις διάγειν παραχωῤ χρόνον, ταὐτὸν ἐκπαύσειν τὴν διαδοχὴν τοῦ γένους τῇ πόλει καὶ σωτῆρ διαφυλάττειν.

ΕΙΣ ΤΟ ΦΡΕΑΡ ΤΟΥ ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ.

τ

ἐδ' αὖ εἶπες τὸ φρέαρ τὸ ἱερόν· ἡ δὲ λογότης τὴν τοῦ λόγου μίμηφι φύσιν ὡς οὐκ ἰκανῶς εἶπε πάντα ἀφικνεῖσθαι δύναμιν· οὐδ' ἐνδείξασθαι δύναμιν ἱκανὸν τὸ ἄρκουντας τὸ ὄν· τοῦτο γοῦν οὐδ' αὖτης λόγος ὁ πρῶτος τὸ καλλος καὶ τὴν ἀδυναμίαν ἐνδείξασθαι· ἀεὶ ἀμείνους ἐσμὲν αἰνεῖν τοῦτον τοῦ ὕδατος καὶ λούεσθαι καὶ προσορᾶν ἡδέως, ἢ ἔχειν ἃ δεῖν περὶ αὐτοῦ, ὡς περ οἱ τῶν καλῶν ἱερῶν τες· οἱ τῇ μὲν δυνάμει τοῦ κάλλους ἐλαύκασιν· καὶ ἴσασιν οἷον ὁρῶσιν· ἐαὶ δέ τις αὐτοὺς ὁρᾶν, οὐκ αἰ ἔχειν ἃ δεῖν περὶ ἀ σόντων· παρόντας δὲ οἶμαι δεῖξαν αὖ· τὸ δ' αὖ περὶ καὶ ἄλλο τοῦ αὐτοῦ φρέατος παρθέμεν· καὶ ἐσμὲν ἱερατικοὶ μὲν αὐτοῦ πάμπολλοι· μᾶλλον δὲ πάντες χεδόν· ὁ ῥίου δὲ ὄντος οὐκ ἔχοιμεν εἰπεῖν· ἀεὶ ἐαί πα ὑμῶν ἀπολαβών τις ἱερατικὰ, παραλαβόντας αἰ ἄγειν ἀξιοίημεν ἐπ' αὐτὸ, καὶ δεικνύοιμεν· τῷ δὲ, οὐδὲ τοῦτο ἀπορήσει· γλυκάμενος δὲ καὶ πειραθείς, τοῦ παρ' ὁμήρου λωτοῦ γεύσασθαι δόξει, ἡδέως ἐθέλων, καὶ χαλεπῶς ἀξιῶν ἀπο χωρεῖν ἀπ' αὐτοῦ· ἀεὶ οὐ μὲν δὴ χρὴ τὸ δίψων τας φασὶ πίνειν σωτῆ· ἀλλ' ἅπαν κοσμῆσαι τὴν καὶ λόγω· καὶ προσθεῖν τούτῳ σωτῆρα θεόν· οὗ καὶ τὸ δ' ἐστὶν ὄρχαμον καὶ ποίμνα, καὶ τὰς ἐχούσας αὐτὸν νύμφας καὶ συνεργαζομένας· καὶ ἡμῖν χρῆσθαι τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ χαριζομένας τι καὶ συνυπερτούσας· τὰς οὖν γένοιτ' αἰ ἀρχὴ, ἢ ὡς περ ἐνίκα αἰ ἀπ' αὐτοῦ πίνωμεν, προσθέντες τοῖς χείλεσι τὴν κύλικα οὐκέτι ἀφιῶμεν, ἀεὶ ἀέρσον ἐς χέμεθα, οὗ τι καὶ ὁ λόγος ἀέρσα παύεται ἐξειλεγόμενα. ἔστω δὲ αὐτὸ τῆς τῷ χείλει προσαγωγῆς ἐκεῖνο ἡμῖν, ὅπερ τῷ καλλίστῳ τῆς πάσης οἰκουμένης ἐστίν· ὁ γὰρ ἐξ ἁπάντων χωρίων εἶλετο θεὸς ὡς ὑγιεινότατον καὶ καθαρώτατον, καὶ ὁ πάσης ἀπεργάσας τοὺς παρ' αὐτοῦ πατρικεῖα πάντων ἐκφανέστατα, ἤπερ σφόδρα τοῦτο καλλιστόν ἐστι τῶν ἐν γῇ πάντων· καὶ γὰρ οὐχ ὡς περ ἄλλοι ἄλλοις τόποις θεοὶ ἐξαρχῆς ἐγγενεῖς εἰσι, καὶ πεκτῆσθαι τοὺς τιμίους οἴμαι χρὴ δὲ κεῖν κατ' αὐτὸ τὸ λαβεῖν αὐτοὺς τοὺς θεούς· ἀνὰ τοῦτο μεῖζον ἐστὶν ὅπα τ' αὐτὸς τῆς ἀπὸ τοῦ σοῦ δῶρο δρωμένης θεότητος, πράσθαι δὲ μήτε ὡς δ' ἄλλο ἐστὶν ὅτι λόμενος πάντα ἐγκατιμεῖται τελοῦντος καὶ προκρίνας τὰ ἄλλων· ὧ δὲ θεός, καὶ θεῶν ὁ πρεσβύτατος τε καὶ φιλανθρωπότατος προσέχειν ἔφημι, πῶς ἐμοὶ γε, καὶ ταῦτα τοῖς τοῦτον θεραπεύουσιν ἄλλο τι λέγειν ἔστιν, ἢ ὡς τοῦτ' ἐστὶ τὸ βέλτιστον· ἐν καλλίστῳ μὲν δὲ τῆς οἰκουμένης οὖσης ἐστίν· ἔτι δ' αὐτοῦ τοῦ ἱεροῦ ὅσος ὁ παίριος χῶρος καὶ βάσπος, ἐν τῷ καλλίστῳ ἐστί· μέσον γὰρ ἐν μέσῳ ἵδρυται· τὸ δὴ ὕδωρ ᾗ μὲν βούλει κατὰ πατάσυρεῖ· ὥς περ γὰρ ἄλλο σύμβολον καὶ τοῦτο παραπέφυκε· εἰ δὲ βούλει, τὸ ἔτι καλλίονί τι καὶ ἱερώτερον, ἀλλὰ ἀπ' αὐτῶν τῶν βάθρων ἐκρεῖ, ἐφ' ὧν ὁ ποιὼς ἵσταται· ὥς τι καὶ γε ταύτην τὴν δόξαν καὶ πίστιν ἔχειν, ὅτι περ ὑγιεινοῦ καὶ ὑγιείας χορηγοῦ χωρίου φέρεται, ἀ τε τοῦ ἱεροῦ καὶ τῶν τοδῶν τοῦ σωτῆρος δρωμένων· οὐ γὰρ ἂν πιεῖν ὑγιεινότερον πᾶν ὕδωρ ρυείη, ἢ τοῦτο ἐκ τούτων ῥεῖ ὄν· ἐν τούτῳ δὲ φαινόμενον καὶ ἀπὸ τοῦ ἴσου δρωμένων, ὡς τὸ εἰκὸς ἔχει καλλιστόν ἐστιν· πρῶτον μὲν γε λεπότατον ἐγγυτάτω αἴρος ἔστηκε τοῦ ἴσταται, κουφότατόν τε καὶ θρεπτικώτατον· πρίτον, γλυκύτατόν τε καὶ τρεπτώτατον· αὐτοχυτον· ὃ πίνων οὐκ αἰ οἶσθ' ὅτι προσδοκᾷς· ὅμηρος μὲν γὰρ ἔφη τὸν πατρίδα ἂν ῥεῖν ἀπὸ τοῦ πεφοῦ, ὡς περ ἄδρα ἀπτομένου χόμενον ὑπὸ κουφότητος τοῦ ὕδατος· τὸ δὲ μοι δοκεῖ εἰ ἀπορρόξας αὐτῷ ὕδατος πίνον, αὐταίσιν ἐς τὸ ἄνω· τὸ δὲ, δύνηται ὡς περ οἱ φαλλοὶ ὑδάτων ἐς μυχὸν ἐκ τοῦ μετεώρου· ἡμὺ κῆ τοῦτ' ἐστὶν ἔχειν, ὅτι μοι δοκεῖ καὶ τὸ ἐπαγχύσειν ὑπὸ σῶσαι τῇ ἑαυτοῦ κουφότητι· ὡς δὲ οὐκ μαζόμεν, ταλμῶ κρίνεται καὶ πῖ αἰ εἶναι ὁ τοῦς συγὸς ἀπορρώξαν ἀνεπάμενος εἰπεῖν· πρόσεστι δὲ τούτῳ ὅτι, οὐδὲ συγὸς ἐστὶν ἀπορρώξ τοῦτο τὸ ῥεῦμα, οὔτι ἄλλο ἔχει φρικῶδες οὐδὲν· ἀεὶ ὑγιείας ἂν αὐτὸ προσεῖναι ἢ νεκίβαρος ἢ τινος τῶν τοιούτων ἀπορρῶσα· τιχμηροὶ δὲ καὶ τοῦτο· χρόνος γοῦν αὐτοῦ οὐχ ἅπαξ ἐπὶ ἀνὰ τῶν ἡμερῶν τὸ ὕδωρ καὶ ἐξαγιάζομενον, τὸ αὐτὸ ῥεῖ, ὅ ὑπερ τὰ ἀεὶ λειπόμενον ἐν τῷ φρέατι· ἄστολον καὶ ἀταλὲς μένει· τηλὸς δ' ὧ τοῦ φρέατος τοῦτο τοσοῦτον, ὅσον ὡς ἔτος εἶναι οὐδένος ἑτέρου φρέατος· μάλα ἀκμῆτας εἶναι δεῖ τοὺς ἀρυομένους καὶ νοῦν ἔχοντας, ἵνα μὴ φθάνει τὸ καταλαμβάνον· μόνον οὖν τοῦτο πάντων φρεάτων ἀρυτομένων καὶ ἰώντων, τὸ ἴσον ἀεὶ μέτρον παρέχεται, τῷ πεπιωκότι τῷ τὸ ἀπέτροφον ποιοῦν· ὁ μὲν γὰρ οὐδέτερα πεφρούτα-

ἐστὶ πάντα τὰ τοῦ

γάσατο πολλοῖς, αἰκατὰ τὸν βίον αὐτὰγκαι συμπίπτει δι' αὐτὰκιεφαμένη περὶ τῶν φρονήματι περὶ τῶ
δ' ἀπὸ τῆς βολῆς τὸ ὀφθαλμῶν, εἴτις ἀπολέλειπται μαθεῖν ἔργω τὸ λεγόμενον. οὔτε γὰρ ἐπαρασ-
σιν αὐτοῖς, οὔτε ὑπὲρ δὲ τὴν καθεμμόνοις ἐοίκασιν ὑπερπαίνοντες· ἀμὴ ἰσυχὴ σεμνότητος ὕμνος ἐ
νείδεσι τὸ βλέμμα· χάρις τοίνυν ἡ παισιν ἐκ θεῶν δῶρον προτιθεῖσα καθαρὸν ἐκ τύπος ὁμολογίας, οὔτε
πρὸ γυμνὴ κατὰ τοὺς ζωγράφους· ἀγὰρ δῶ πολλὴν ἐπαμφιασαμένη, πᾶσι τοῖς μέρεσιν ἐν πτυκτε-
οὐκοῦν οὔτε ἐμφάσιασιν ἄλλος εἶναφροδίτη τοιαυτη, οὔτε μυστήρια τινὰ ἐρυθήματι κινούμενον ἔδη γὰρ
γέλωτα οὐ τοίνυν, οὔτε τὸ ὑμεναιοῦς αὐτὸ γὰρ ἐπαλέλοιπεν, ὃ τὴν μέραν τὰ αὐτῆς τὴν ἀρρένων φύσιν, οὐδὲ
τι δὲ ἀγρίας καὶ ὑπερφιάλου ταύτην ἐρεθιζόμενον ἐπεξῆλθε παδείγματα· δ' ἀμφοῖν τοῦτ' αὐτὸς περίχω-
ται, νῦν μὲν τῷ προσώπῳ τὴν κίνησιν τῆς ψυχῆς ἐπάδηλος ὢν· τὸν δὲ ἀτρέμα ἐπείθων αὐτὴν ἠσυχά-
σαι καὶ γαλήνην ἴσχειν. πειθὼ δ' ἐντὰς παρουσᾶς καὶ παιδικῆς τῆς αὖ ἀπὸ τ' τούτου χειλῶν ἀναστείλειν,
οὐ φθέγξαμθόμου μόνον ἀναὶ καὶ σιωπῶντος· οὔτε γὰρ ἂν τὰ τῶν αὖτος ἐνέτρεπεν οὔτως ὡς οὕτως, ὃ βούλεται
τῇ σιωπῇ παραδείξας, οὔτ' αὖ ὁ νικῶν τὸ δόξειν ἂν γέρων τῶν ἐκεῖνος ἐοικότα φθέγγεσθαι μέλλει
παρά τ' τοῦ ἐξεπαθεῖς· σὺ δ', οὔτε παρουδάζει δίκα φαιδρότητος, ἀναὶ καὶ ἡ χαλεπότης,
οὐκ ἔστιν ὅρτῆς αὖτῶ πραχθῆναι· τὸ πὲν τῷ μέρει τι πεπον αὐτῷ απαυδᾶς οὐκ ἀπάλλαξαι· δ' ὅρῶς
ὑμῖν ὁ τ' πάντων ἄπικελάδοι λόγος· χρὴ δὲ πιεῖν σαι τοῦ οὔτως ἔχειν, ὡς πὲν τῆς παιδικῆς τ' μαθημά-
των ὅσα ἀναγκαῖα προμεμαθηκέναι, προμαθεῖν· ὅσον τικὸς ὁμετρεῖν ἡ παθεῖν σαι· καὶ τῶν ἀλεμε
κὸν ἐπαιδιὸν παίζοντα, ἡ τ' τῶν τοιούτων ἄλλα ποιοῦντα, καὶ πειρᾶσθαι διὰ τῶν παιδιῶν ἐκεῖσε τρέ
πειν τὰς ὁδοὺς καὶ ἀπὸ ὑμίας τῶν παίδων· δι' ἀφικομένους δὲ τέλος ἔχειν, ἔτ' εἰ δεῖ φῆσαι καλῶς
ἔχειν τῷ πάντων, καὶ γὰρ τῆς ἔτυχεν αὐτῶν ἀπομνημονεύσας, οὔτ' ἀφελῶν οὔτε προσθείς, τὰς αὖ
ἡμῶν ἐκ τῆς ἄλλης τῶν παίδων συμμορείας τοῦτο παραλλάξ, ὡς τ' ἐπαιων μὲν ἄμελλαι καὶ κυνῶν ἀ
σκέσεις ἀφεῖναι· πσοῦτο δεῖ τῶν χειρόνων τοσεῖν ἢ κατὰ ταῦτα ἐν οἷς ὄ, τι τύχοιμεν ἐσῖν αὐτῶν,
καὶ ὁ λοιπὸς μέλλον γινέσθαι· λέγω δ' ἀγῶνις· παῖδις οἱ κατὰ τὰς παλαίστρας· καὶ λόγων ἄμελ
λαι· προῖων δ' ὅδε τῇ παιδιᾷ μαστέον ἐναι τὸ μέλλον ἀτυχῶς τὴν ἑαυτοῦ τύχην γυμναζων· καὶ δι'
καστὴς ἔδη καὐναι, καὶ τὸς οὐκ ἀγονίσειν ἡ φύσις τὴν διὰ τῆς παιδιᾶς ὁδὸν ἐπὶ τὴν ἀληθῆ τύχην· καὶ
τοῦτ' γε οὐκ αὖ τις ἀπαμεσειν, ὡς ἀδίκως δικάσαιμι· καθάπερ τῷ κύρῳ φασὶν τὸν διὰ σκαλοῦντας
δικαιοσύνης· ἀεὶ καὶ κύρου τὴν δικαστικὴν ἐξισοφώτερος, παρουδὲν ὁ αὐτὴν ἐκμαθών· τοιοῦτον ἐστὶ
καθαρὰ φύσις, ἐξ ἀκηράπυγε τοῦ κύρου μαθεῖσα κατὰ τὸν πάντα· μίσει ὑγρὸν τὸ καὶ μαλθα
κοῦ καὶ τοῦ σκληροῦ καὶ λυθώδους τὴν πάσιν ἔχουσα· τὸ δ' αἰεὶ ποτὸ ὅταν δὲ θεὸν ἐπιμανὲν τοῦ πατρὸς
ἀναφέρει, καὶ θεῶν ὧ μέλειν ἐκ προγόνων αὐτὴν ἐδόθη· περίπαν τι πατρίων ἀγαθῶν ἀγαθὸς διάδο
χος· ἐκ χρυσὸς τε καὶ παῖς καὶ παῖδοσον προσεστεῖν ἐξεστιν. ὧ τρὶς ἐκεῖνοι καὶ τρὶς ἀκις δαίμονες·
οἳ τὴν μοῖραν τῷ γένει τῷ τῶν ἀνθρώπων ἀποδοθεῖσαν ἀναπαύσαι ἐν σοὶ καρπούμενοι καὶ μᾶς τὰς μπά
μας τὰς ἑαυτῶν, κλῆρόν σοι μεγαλοπρεπέστερον ἴσον ὑπὸ γῆς καὶ τῇ γῆν θησαυρὸν καταλιπόν
τες τὴν ἑαυτῶν δόξαν, ἧς ἀπαβιβάζει σι παῦν ἀσφαλῶς θεὸς αὐτὸς ἀπαγας, αὐτὸν αἰτήσας ὅσον αὐ
τὸς γε ἐβούλετο καὶ τοῦ γένους ἡ πρόθεσις ἀπὸ τῆ τάξις· δια γὰρ ὃ ἐαυτοῦ τὴν μακαρίαν ἡμέραν
καὶ θεοῖς κεχαρισμένην ἔτερα μετ' οὐ πολὺ διαδέξεται, δυοῖν ἀρχαῖν ἔτους ἐς τωὐτὸ σύνοδον ὧν. ἔτε
γὰρ παρουσά σοι τῆς γενέσεως ἀρχὴ μέγιστον ἀγαθὸν ἐπάγουσα τὸν ἐνιαυτὸν ἐξ ἀρχῆς ἐς τέλος. ἔτ'
πὶ αὐτὰ διαδιξομένη πάλιν ἀρχὴ, καὶ ταὐτὸ ἐνὸς ὄντος ἔτους· καὶ ταῦτ' οὐ καθ' ἕτερα, τὸ πατρῷον
σοι προγονικὸν ἀπὸ χρηστῆ τύχη προφέρον ἀποδιδοῦσα· καὶ μοι δοκεῖ προλαβὼν ὁ θεὸς τὴν ἐπὶ παίδων
γενησομένην ἀπὸ τῆς τῶν ἱερῶν ἀσκλεπιάων ἄλλοις ἀποδοῦναι σοι πατρόθεν ὡς πολλάκις εἴρηται· καὶ
τῶν ἄνωθεν πρὸς τοῦ πατρὸς ἐς σὲ καθήκουσῶν. ὡς δ' ἅμα τὶ παμφωνεῖται καὶ ὅσον ἐν θέμις· καὶ
μβαίνωμεν λοιπὸν ἐκ παίδων ἐς ἄνδρας ἐπὸ ὧν ὁ βασίλειος ἐπὶ τὸ νόμος ἀποδιδόσθαι λοιπὸν τῆς
ἐκ τ' βασιλέως ἐς σὲ τιμῆς· ὡς τῆς τηλικούτης αὐξομένοις ἔδη τι μεν πάντως· νῦ τέρεμαπικῆς
ἡμῶν ἔστιν ἀπόλλωνος· ὧ χρηταὶ μὲν ἐλπίδες ἐκεῖναι· χρηταὶ δὲ αὖ νῦν ἐς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν αὐτίκα ἥξουσα
ἐγὼ μὲν γὰδη πνος κυφοπτερος ἀμφαίνεσθαι μοι δοκῶ, καθάπερ διομήδης ὁμέρῳ πανείπεν πρὸς
τῆς ἀθηνᾶς, ἐλαφρός τ' ὀμοῦ πάμελι καὶ καθαρὸς τὰς ὄψεις· καὶ κατίχειν ἐμαυτὸν ἐπ' ἀφροσύνης
οὐκέχω· καλοὶ μὲν γὰρ καὶ κοσμεῖν ἴσους ἀρμόττοντες καὶ οἱ παρελθόντες ἔδη σοι τῆς γενέσεως ἐνι
αυτοὶ δηλοῦσι ἄπαντα πάσοι τὰ πρόσωπα· πολὺ δ' ἐμοὶ δοκεῖ καλλίων ἐκείνων ὅδε ὁ νυνὶ παρὼν εἶναι,
μόνον τῶν μετ' αὐτὸν ὑπεσόμενος, πὰ δ' ἄλλα τοὺς ἐξακριβοῦντας ἔδη νῦν ἐνθάδε προσβλέψομεν οἱ
κεῖοι πὶ καὶ συγγενεῖς καὶ διδάσκαλοι καὶ ἐλικιῶται καὶ παῖ φίλων γένος, ἀδίαι προσβάλλοντα τὴν
ὅλην ἀπὸ τῆς ἀλουργίδος τῆς ἱερᾶς πυ σατῆρος, περίργυτά τε τῇ ὥρᾳ τοῦ ἔτους τὴν τῆς ἡλικίας
ὥραν ἀτυχῶς ἀστέρι ὀπωπὼ ἐναλίγκιον, καὶ κατ' ἐκεῖνον τὴν ἀγλὺν ἀφίπτα· ἀρμόττων τὶ ἀγωνο
θέτης οὐπσι τῷ προελομένῳ σὺ ταῦτα ᾧ δίαστα· οὔτε γὰρ ἄμεινον ἐς ἀρχὴν ἀναγαγεῖν τὸν λό-

ἐκείνων νικᾶν προκριθεῖσα· ταῦτα τοι καὶ τῶν ἄλλων τῶν αὖθ' ὑπὸ τοὺς τῶν μὲν ἐγγὺς ἐκ σοῦ τυχεῖν ἐλπίσει χρηταῖς· τὰ δ' ἤδη καὶ καρπώσεται πρὸ τοῦ σοῦ γένους· ἐπεὶ καὶ τοῦτ' οὐ μικρὸν εἰς ὄμιλον ἄγει πρὸς ἀνήλους ἰέναι, τὸ μὴ σὲ φύναι μόνον αὐτὸν αὖθ' ταυτησὶ τῆς πόλεως λέγω, προγόνους δ' ἄλλα χρὴ ἀριθμεῖν ἔχειν· ἀλλ' ἄωστε ἀρξαμένην διαδεχὴν ὅτου οὐδ' ἀφεῖναι ἂν αὖ διὰ χρόνου μῆκος, εἰ μὴ προείκετο τὰ λαμπρότης μέχρι σοῦ προχωρῆσαι, διὰ σοῦ πλέον τὸν αὐτὸν ἐξαριθμουσαι· ἀπὸ γὰρ τοῦ κοδρατου, ὃ λογ δ' ἐστὶν οἰμαι καὶ φιλεξαμένου παῖσιν ὁμοίως τοῦνομα, ἔξεστιν ἀριθμῶ κατιόντι γένος εἰς τὸν ἐρᾶν ἄπαν καθαρὸν τε καὶ γνήσιον τῆς δὲ τῆς γῆς βλάστημα τοιτῆς αὖτις εὑρεῖν καὶ μᾶλλ' ἐαυθοῦν ἐαυτῷ, καὶ μᾶλλον αὖθισον· ὥς τοῦ ἀρχόμενον ἀεὶ καὶ μηδέποτε λῆγον, εἰς αὖ τὸ φυσιν γῆ τουτονὶ τὸν καρπὸν ἀβλαβῆτος μόνῃ· καὶ μοι τὰ κἀκεῖνο εἶπεῖν ἐοικεῖν τεκμήριον τῷ γένους ἀρτίως γὰρ μετεσπλέει· τὸ μὲν γὰρ γνήσιον τολίτας τοὺς ἀρχηγέτας ἔχειν εἰκεῖν, κοινὸν εἰς ἴσως καὶ πρὸς ἕτερους ἀγαθόν· τῷ δ' ἀπὸ τοῦ κοδρατου γεγονότι, χωρὶς τῶν ἄλλων τῶν ἐκείνου προσόντων, αἱ αἰτρέφει πρὸς τοὺς λοιποὺς τὸ πλεονέκτημα· τοῖς μόνῃ αὐτὸ τοῦτο παρέχει φιλοτιμεῖσθαι τὸ πολίτας εἶναι· καὶ τοῦτ' ἔστιν αὐτοῖς τὸ μέγιστον ὥς τοῦ οὖν ἐστιν· ὃθ' ὑπὸ τοῦ θεοῦ κλυθεὶς ὡς αἰαλυόμενος τὴν πόλιν ὑπὸ χρόνου κεκμηκυῖαν, αὐτὸ τοῦτο ἔφη ἐπίνοιε· ὥστ' εἶναι λοιπὸν τὰ μὲν ἄλλα γένη τῆς πόλεως φασκειν τοῦθ' τοῦ γένους, τὴν πόλιν καὶπὶ τοῦτο γε οὐκ ἐπος ὁ λόγος. ἀεὶ δὲ πόλις αὐτὴ συνοικολογεῖ καὶ κίρναγε, ἐν τοῖς βουλευτηρίοις· ἐν τοῖς θεάτροις· ἐν ταῖς ἐκκλησίαις· ἐν τῷ μέρει· καὶ φύσας· ἐπεὶ καὶ πᾶσι τοῖς ἐκείνου κεκόσμηται τοῦτων δι οὓς τοὺς ἐχόντων, ὅσα μὲν ἔκγονοί τε καὶ παῖδες ἐκείνου καὶ παίδων παῖδες τοῦτο δὲ τὸ ποιητικὸν τὴν ἐωμαίων ἐλόμενοι πολιτείαν λαμπροὶ λαμπρῶς διῆλθεν, ὁρμῶς αὖ μοι δοκῶ ποιῆσαι παραλιπὼν μικρῶν μὴ τὸν ὅλον, μέμνηται αὖτις αὖτὸ πρὸς τυχὸν τῷ λόγῳ συμπύνων· μεγάλων δ' ὄντων οὐμενουν ἐχόντων ὑπερβολὴν ὥστ' ὄργανόν ἐστ' εἶναι μόρους μηνθένται διελθεῖν ἀξίως μὴ σύν τινι λαμπρᾷ τύχῃ τοῦ λόγου, τὰ αὖτις τάγ' ἐν χερσὶν ἔγκαπλυπὼν ἃ μὲ δ' αὐτὰ μικρὰ, εἰ μὴ καὶ μείζω τῶν ἀρχαίων ἐκείνων ὄντα, ὑχῆς προσθεῖναι, πρὸ τοῦ παντὸς εἶπ πρὸς τοῖς προκρίμασι ἀπομνυθίοις· κρᾶτιστον δ' αὖ εἶν τοὺς διαμέσου προγόνοις τοῦ παῖδα ἀρίστου παιδὸς ἀφίστα, τῶν γ' ἐνὸ φθαλμοῖς πρόκειν πᾶ ὄντων μηνθῆναι βραχία· καὶ τοῦ λογ ὅσά γε πρὸς τὸν παρόντα τείνει λόγον, ὑπερβάλλειν δ' αὐτῷ τοῦνομα τοῦ παιδός· ὥστ' οἰκοθεν οἰκαδε γένους τε ὁμοίως καὶ λόγου τὴν ἀρχὴν δ' ἴδιαι· γενναῖος μὲν δὴ καὶ καλὸς καγαθὸς· καὶ πᾶσαι μεταλαβὼν ἀρετὴν, ὅσης αὐτῷ ὑπάρχουσιν ἡ φύσις ἐξίστων τῶν ὀνομάτων τούτων· εἶτα γενόμενος ταύτης τοῦδε τοῦ παιδὸς ὀφρόνων, πρὸ οὗ τί αὖ λέγοιμεν, προλιπομένων ἃ τὶς αὖ εἶπει τῶν ἀκροωμένων, αὖ τὸ οἶμαι μὴ πάλαι μεμαθήκοτος ταύδρὸς ὡς τὴν καλλίω τε καὶ θεοφιλεστέραν λῆξιν, νῦν εἰ τις ὁμηρικὸς βραχεία προσρήσει· τὸ παῖ δαλάσσειν ἢ ὠν· αἷματος εἰς ἀγαθοῖο φίλον τικος· ἀφ' ὃ τοῦ πατρὸς αὐτῷ πατρὸς τοῦ τῷ δι ὁμώνυμος ἀπελλᾶς ἐκεῖνος· ἀρχὴν γὰρ οἶμαι ταύτην μέρη προσθεν ὁ λόγος ἐνεδίδου, πρῶτος τῆς ἐντεῦθεν· τὸν μὲν ἄλλων οὐδένα κεμαν τῶν ἀδμήτων ἐς μέσον· οὐκ ἀνδρία αι· οὐ μεγαλοψυχίας· οὐχ ὅσου εἰνῶν ἐπιέξειν· οὔτ' ὅσας τιμὰς ἐκβαλέων ἐκαρπώσατο· τούτων οὐδέν· τὰπα μὲν γὰρ ἄξια θαυδεῖ τοτ' εἰπεῖν πρὸ τοῦδε τοῦ νῦν ὄντος ἐμῶν· καὶ χρηταῖς δ' ἔχειν ἐλπίδας ὡς πατρὸς ἀμείνων οὐ πόνον οὐ τοῦτ', ἀλλὰ καὶ πάντου· προσθίου δ' ὄπτε καὶ τῶν λοιπῶν προγόνων καθίστηξεν· δοκοῦν τοῖς πᾶλλοις θεοῖς καὶ τῷ παιδὶ· ἀλλ' ὁ κοινὸν ἤδη θεωρῶ τοῦτο τὶ καὶ κείνω καθάπερ τοῦνομα, τοῦτο μοι μεμαθῆναι δεκῶ πανυν ἐν καιρῷ· καὶ μᾶλλ' ἀρχόμενος τοῦ λόγου· τὸ πρόσω προκίειν, ὑπερβῆναι δ' ὑπὸ πρῶτος ἰόδυς οὐκ ἔχων· ἀπερ ὃ δ' ἑκάστοτ' ἀσκληπιὸ μέρῳ μόνῳ πρόσθεν δὴ τοὺς δ' ἀχαῖς ἐκάλουν· παρεὶς δ' αὖ ταυτὶ καὶ μῆς αὖ τοῖς νυνὶ λεγομένοις· ὃ δ' ἑκάστοτ' ἐπὶ τὸν ἔρον ἐν ἄρα καὶ τοῦτο καὶ τῆς σῆς χάριτος σόφισμα· πρόπρον μὲν γὰρ ἀπελλᾶ ἐκεῖνον ὧν τοσοῦτ' ἐπρόσω φίλον, ὥστ' οὔτ' ἀναπαμόσου σύγε καὶ καθάδ' ὄντος ἡμέλεις· οὔτ' ἐγερχρότος καὶ πονοῦντος ἀφίστατο· ἐκ ἡμίσεα τὶ καὶ νῦξ ἐποίει ταῦτ' ἀ παῖπα πρόκειν ἐκ μέσου φασὶ πυρός, ὃν ἄνδρα σώζειν· πάσ δ' οὐκ ἂν οὔτις γε καὶ ἐκ πυρὸς ἀθεμίστου βουλεύσειεν· ὄπτι τε κἠ πῦρ ἴσως εἶεν ἂν εἰ τοῦτο βούλοιτο· νυνὶ δ' ὡς ἐοικεν ἡμῖν ἕτερον αὖτ' αὐτοῦ τὸν θερμότητα σωτῆρ τρέφος· ὥστ' ὄμοῦ τοῦνομα τοῦ πάππου καὶ τὴν ἐκ σοῦ τιμὴν αὖ τὸν δια δέχεσθαι· καὶ μοι δοκῶσ' ἔτ' ἂν φιλονεικῆσαι τῷ πατρὶ τῷσῳ καὶ μᾶλλον ὁμόρεω καπὰ τοσοῦτο· τὸ γὰρ ἄμεινον τῷ παπὶ τοῦδ' ὀλίου παρὰ τοῖς βωμοῖς βλαστάνει τὸ φυτόν· ἐμοὶ τ' ἔξεστιν αὖ τὸ φῆσαι σόν γ' εἶναι φυτὸν, ἀλλ' οὐχ ἑπέρῳ καὶ αὖ τὸ ἐκείνος ἀπεκάσαι· πῶς δ' οὐχὶ ἅπαντες αὖ τὸ τοῦμενον· καὶ μὴ ἐν ἀκραῖς τοῖς χαρίτεσσι, ἐξ οὗ τῆς μακαρίας προῦλθε γαστρὸς ἐκ τεθρόμενον· ἐξεστιδ' οὐ μόνον αὖ τὸ τοῖς ὀλίας ἅ γένους ὧν δ' ἂ προσέφυτο, μᾶλλ' ἐν τοῖς ἐαυθοῦσιν αὐτῷ καπὶ ταυτηνὶ τὴν ἡλικίαν συμβαλεῖν· καὶ μὴ ἐναργῶς· καὶ τ' ἀς ψυχὴν καὶ τ' ἀς σῶμα φέροντ' οὐ ταῖς δηλόμενον· τὸ μόνῃ τῆς ψυχῆς πρέον φάρα τὴν ἀκμὴν τῆς ἡλικίας ἀπόδυναι ἀς τὸ γῆρας· οὐμὴν κεκμηκῶς προσοικεῖν ἡ πρεσβύτης, οἵαν ἴσεις

θερίων εἶναι τὸ μὲν πατὴρ ταῦτα. κἀκείνοις αὐτὰ παρεῖναι δεῖ· εἰρήνην δὲ ἀλυκὴν καὶ φιλίαν ἄδολον· καὶ δικαιοσύνην· καὶ τὴν διὰ πάντων εἶναι τοιόν τι κοινωνίαν, μέγιστον κερδῶν ὑπολαβεῖν· ἐν μὲν ταῖς ἀπαμιξίαις ταῖς παρ' ἀλλήλους, τοῦτο δὲ τὸ πάλαι λιχεῖν ἅπαντα μόνους, ζῆνους εἶναι ἐν δὲ ταῖς ἴσον ζῆν ὑποδεχαῖς, ἐλαττοῦσθαι τῆς ἐξουσίας ποιοῦντας· εἰδότας ἔστιν οὗ· καὶ ἔπαινος νίκης δυσμενεστέρας οὔσης καὶ πλείονος ἀξίας· ταῦτα γὰρ ἐξαρχῆς τε πράττοντα καὶ τοῖς παροῦσι καιροῖς προσήκοντα, καὶ παρ' αὐτῶν δίκης οἰκοθεν τὴν ὠφέλειαν ἔχοντα· καὶ πρὸς τὴν παρὰ τῶν βασιλέων τιμὴν θαυμαστοῦ ὅσον διαφέροντα· ὡς οὐκ ἔστιν ὅπως αὖ μᾶλλον αὐτοῖς χαρίσασθε, ἢ οὕτω δρῶντες· ἢ ὅπως αὖ μᾶλλον παρ' αὐτῶν ὑμῖν ἃ βούλεσθε γίγνοιτο, ἢ ἃ παρέχοιτ' ἂν ὑμῖν αὐτοὺς ὁποίους αὖ ἐκείνοις μάλιστα βούλοιτο· χεῖρον δὲ ὥσπερ ἔφην οὐδὲν ἂν ὁτιοῦν ποιεῖν παρίντα· ἀνὴρ ὥσπερ γὰρ γυνὶ πίνειν βλέψας ἂν ἄγαν, καὶ οὐδὲν οἰκοθεν δύρεται, οὔτ' ὠνήσατο μὲν οὐδὲν οὔτε δύρεται· οὔτ' ἐώρακε· ἃ δὲ ὁρᾶν ποιοῦντας· ταῦτ' ἐπαίνεσα, καὶ ταῦτ' ἀγαθοῦ χάριν τοῦ συμβόλου· ὅπως μηδὲν ἐλλείπητε τῷ λόγῳ τῶν προσκόντων παρεῖναι τοῖς πάλαι καὶ ὑμεῖς ὑμῖν ἐς τὴν πανήγυριν ὡς ἐκ τοῦ παραχρῆμα συμβαλλόμενοι. καὶ ἴσους μετρίως ἔχει·

ΑΡΕΛΛΑ ΓΕΝΕΘΛΙΑΚΟΣ.

α Ρελλᾶς εἰς ἐτύγχανεν ὢν τῶν ἐκ τῆς ἀρχούσης βουλῆς· ὧ πατρίδης· γένος τῶν ἀπὸ Κοδρά του· παῖς μὴν πω ὁ Ἀπελλᾶς ἐπηγορίας ἀμφὶ τὰ παραπαίδικα ἦν, ἔμελλε μετ' οὐ πολὺ τοῦ ἀσκληπιοῦ διαπέσειν ἀγῶνα ἐπὶ πύκτῃ γενέθλιακόν τινα λόγον δείξειν ὁ ξένος· συγκεῖται δὲ ὁ λόγος ἐκ πολλῶν νοημάτων σπουδαίως ἀλλήλοις διαδεχομένων· οἷς ὑπῆν δὲ καὶ παρίνεσις· παρεδέξοι τι δ' ἂν ἀγωγαὶ τῶν νοημάτων καὶ ἰδέαι τοῦ προκειμένου μεταβαίνουσαι λελαθότως θαυμαστῶς ἔχουσι· τὸ δ' ὅλον οἰκειοπραγία τις ἐκ πολλῶν ἐνωμένη, ψυχῆς δίκην διήκει διὰ παντὸς λόγου· ἔπειτα δὲ σχήματα χρεῶν τε καὶ τύπων τῆς διαδοχῆς ἀρρυθμία τοῦ προάγοντος πρὸς ἐφεξῆς ἐνουμένου· λείως τι καὶ ἀριβῶς ἐνεργεῖα· καὶ μετ' ὀλιγωπίας ἀρχαῖος φόβος ὁμοῦ παρόντα καὶ ἀπεροκαλίαι καὶ προσέτι σπουδαίως ἀκριβεῖα· χάρις τε παντοία καὶ ἀφροδίτη λόγου σαφρόνως ἄγουσα· τὸ σύγγραμμα· θαυμαστῶς δὲ ἔχει καὶ τῆς ῥυθμίας ἐντρέχον· ὥσπερ εἰς ἀρτεῖόν τύπον φέρει.

β Σα μὲν δὴ θεοῖς γενεθλίους τε καὶ πατρῴους, καὶ πρός γε τούτων καὶ μετὰ τούτους τῷ σωτῆρι καὶ τοῦ βίου καθηγεμόνι καὶ παιδοτρόποις, εἰκότα ἦν ἀφιέρωσας ἀρξάμενα, κατηύξω, πρεπόντως· οἷς δ' αὖτις ἀγάλλου τούδε τὴν ἡμέραν πρισβεύων γε δὴ τοντονοῦ ἂν τούτοις γενέσθαι, ἐκπλεροῦν ταπαύειν εἰς δύναμιν, πάντων πᾶσαν προθυμίαν εἰς φερομένων· ὥστ' οὐ μικρὸν παρεῖναι τὸ μεγαλύνεσθαι πρὸς δύναμιν ὁπόσον οὐκ ἰδίᾳ μόνον ἀλλὰ καὶ δημοσίᾳ τὸ χρῆμα τῆς πόλεως ἅπαν ἐδήκειν, ὥς γε ἂν ἀφθόνως ἀθρόαν τὴν γε δὴ μάλιστα λαβούσας· καὶ ὅσα παραλλάττει τὰς λοιπὰς δυναστείας, καθάπερ πᾶσιν ὁ ἐκείθι πρωτεύειν δικαίως καὶ τὴν πᾶσι γένεσιν ἔχουσα προσθεῖναι μάλιστα μὲν γὰρ κἀκείνων ἑκάστη, λέγω δ' ὧν τις καὶ λόγος ἐστὶ καὶ μέγα τοὔνομα, νῦν αἰτίχρυσται μὴ νῦν πρὸ τὴν πόλιν, καὶ τῷ προσρήματι τούτων καλεῖν· ὅπου τε καὶ προστάτην αἰτιχρῶς ὥς τις ἂν πίρης αὐτοποιούμενα παιδός· ὅλον δὲ παρίστησιν ὀφεῖν τοῦτο, τὸ μὲν εἶναι μητρὶ δίδοῦσι τῇ φύσει λαχούσῃ· τὸ κεκλῆσθαι δὲ οὐδ' αὐτὰς οὐκ ἀφαιροῦνται· ὅσα δ' ἐκείνας ἔδει πόλις θέασθαι· τῇ γνώμῃ τὴν φύσιν παρελθεῖν βιαζομένας διαπλασίζει· τὸ φίλτρον ὥστ' ἀγαθὴν μὲν τὴν ὄρνιν ταύτην μάλιστα καὶ πόθου προσεικάζειν, νικᾷ δὲ αἰαμφισβήτητος ταύτην· ἐφ' ἧς αὖτις θυσίαι γίγνονται τῷ καὶ οἱ λόγοι· ἐπεὶ καὶ τοὺς λόγους ἔδει σοι δίδοσθαι ὦ φίλα πεπαῖδα· οὐ τυπτυσὶ μόνον· ἀλλὰ καὶ τῆς ἡμέρας ἑκάστης· ἐμὲ μὴν γε σώσας θεὸς ἐκ τοῦ ἐχάτων τῇ πόλει δίδωκα· σὺ δ' ὅτου τυγχάνεις ἐξ ἐμοῦ, παῖ τῆς λαβούσης δίδοὺς ἔχεις· ὡς ὁμοῦ σοι καὶ μητέρα τὴν πόλιν ἐξεῖναι καλεῖν, καὶ φάσκειν αὖθις τῆς αὐτῆς γνησίως πεπαιδεῦσθαι· τοῦτο δ' οὐ μικρόν ἐστιν εἰς γε τοῦ καλοῦ λόγου δίμαι σοὶ καὶ ταῦτα· σοὶ μόνῃ, εἰ μὴ τὴν πατρίδα ἀτιμάσας, ὡς οὐκ αἰγενταία ψυχῆς· πρὸς ἄσκυθα ἄρετῆς καὶ παιδείας ἀρίσκουσα, ζῆτε εἶλου θεραπεύειν ἑστίαν· τῇ δ' ὑπαρχει φιλοτιμεῖσθαι δίτου θεοῦ δ' ἐνὸς ἔπος· ὅπως μὲ μόνον ἐνεγκεῖν νῦν τύχοις, ἀλλὰ καὶ προϊόντα εὖ τὴν ἡλικίαν παρ' αὐτῇ κατέχειν ἔτι· καὶ τῇ πρὸ λόγοις καὶ σοφίᾳ σπουδῇ μὴ τ' ἄλλων ὧν ἔχῃ καλῶν σὺν εἰκείας ἢ πρὸ γ'

οὔτε διῳκῆσθαι· ἢ ἁπάσαις ἀλυσιτελῶς οἰκεῖν διαφέρει· οὐδὲ ἔστιν ὅρος διείργων οὐδείς· οὐ ταὐταῖς· οὐ λίμνῃ μᾶλλον, οὐ καταπίπτοντος οὐχ ὅπως ἕτεροι πόλεις ἀλλὰ καὶ πάσης αἰθέρα τοι καὶ πάντα γίνεται πρόσοικα, τῇ πόλει καὶ πᾶσιν ἔξεστιν ἄρχειν τὰ γιγνόμενα· ὥσπερ οὖν τῶν ἐν μέρει κοινὴν τὴν οὐσίαν ἅπασι κατασταθέντων ἥλιον τοὺς προγόνους τοῖς ἀξίοις, οὗ πολὺ πλεῖστον ὁ καρφίζοντος ἁπάντων ἐς ἀρετὴν κοινὴν τὴν ἀρχὴν τῶν ὅλων ἐποίησαντο· καὶ τύχῃ ἢ δίκῃ τῆς διανοίας, ὥσπερ γὰρ πρότερον τοὺς κατ' ἐνιαυτὸν ἄρχοντας καὶ συζυγίας παρέχοντο ὀνομάζειν τοῖς ἔξω, οὕτω νῦν τοὺς διοικοῦντας ἔξεστιν ὁμοῦ πατρόθεν τε καὶ ἀπὸ ἀλλήλους ὀνομάζειν οὗ πολὺ καὶ τῆς πάσης πολιτείας ἀκόλουθα ἐσκέλαστο καὶ τὴν ὑπερβολήν, ἐλπίδος κρείττω παρέχοντα· καὶ μόνον μὲν ἔφρουσεμνύων τοὺς βασιλέας, θυμὸς δὲ μέγας ἐστὶ διατροφίων βασιλέων· οἱ δὲ, οὐ θυμοῦ ῥώμη· οὐδὲ ὀργῆς ἀμετρία τὰ ἐπίσημα τῆς ἀρχῆς ἐποιήσαντο· ἀλλὰ φιλανθρωπίας καὶ μεγαλοψυχίας τὰ κράτιστα εἰσενίγκαντο· καὶ πῶν τὸ πρὸ θείας οὔσας ἑαυτῶν· ὀρθὴν λογισμὸς αὐτῶν θεῖος· καὶ ὡς ἀληθῶς αἰῶνα ἔχων τὸ παράδειγμα· καὶ πρὸς ἐκείνην ὁρῶν τὴν πολιτείαν, εἰ δεῖ κεφάλαιον εἰπεῖν· ἐνεῖ καὶ θεοὺς αὐτοὺς καὶ τὸν σύμπαντα δὴ κόσμον τὴν οὐρανὸν φιλίαν καὶ κοινωνίαν φασὶν εἶναι τὴν σώζουσαν, καὶ διὰ τοῦ λόγου τὸν ἀεὶ χρόνον ἀσφαλῶς ἅπαντα προβιβάσθαι· φθόνου τε καὶ δυσμενείας ἐνθέων οἴκοις οὐδ' ἐν ὀθνείοις οὔτε εἶναι ποτὲ οὔτε γίγνεσθαι· οἱ μὲν, πάντα χαρακώματα καὶ τείχη πρὸς λαμβάνοντες, μικροῖς τισι καὶ ἐπιπόνοις ὡς ἀληθῶς ἐπαύξουσι τὰς ἀρχάς· οἱ δὲ ἀρετῆς καὶ δικαιοσύνης καὶ φιλίας, οὔτε λαμπρὰ καὶ θαυμαστὰ πᾶσιν ἐξεργαζόντες ὀρθὰ παραδείγματα, οὔτε τὴν νίκην ὡς ἀληθῶς ἐκθεῶν κίνδυνον οὔτε τῶν ἀθανάτων στεφάνων κεκόσμηται· πόθους καὶ θεῶν φίλους ὥσπερ ἀλλήλων εἰκὸς εἶναι καὶ τῶν ἀθρώων διεργίτας καθαρῶς νομίζεσθαι· ὥσπερ γὰρ οἱ γράφειν ἀγαθοὶ διὰ τῶν ἐπάκων τῶν ὑπερβολῶν δεικνύουσι τὰ γράμματα ὡς μέγιστα καὶ ὡς κάλλιστα γραφόμενοι τοῖς πᾶσι μεθεῖναι τὸ ἐς δύναμιν τὴν ἑαυτῶν, οὕτως οὔτε τὰ κάλλιστα τῶν ἐν ἀθρώοις διὰ τοῦ μεγίστου τῶν παραδειγμάτων ἐξέφηνας, ὥστ' ἔχειν ἕκαστον ἐς δύναμιν εἶναι μιμεῖσθαι· καὶ καθάπερ διδάσκαλον τῶν βασιλέων ἀπολαύειν ἐς τὰ αὐτοῦ πράγματα· φῦσι ταῦτα συνέζευξεν τῶν δὲ ἀναστατοῦσθαι ἀπὸ ἐκείνου ἐπὶ ἀμφοτέρας ἴσα πρῶτον· μᾶλλον δὲ τοῦ τούτων ἐγγὺς εἶναι δόξει τις ἀθρώων ἅμα τοσοῦτο τι εἰσίοντι καὶ οὐ πολιτῶν πόλεσι κωμῶνος· καὶ γὰρ τοῖς μὲν ἄλλοις ὁ φόβος οἰκεῖος τοὺς ἀρχομένους· ὑπὲρ δὲ τούτων δίκαι καὶ χάριτες κοιναὶ παρὰ πᾶσιν οὐκ ἀπειρεσία ῥητὰ ἐς τὸ μέσον γιγνόμενα, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ καθαρωτάτου τῶν γνώμης· εἰσίσχεται δὲ ἐμφυτος καὶ τὰ τῶν δύο τῶν σωτήρων θεῶν, οἳ τὴν γῆν ἅπασαν κατειληφότες, σώζουσι κοινῇ καὶ συνεργάζονται, παρ' ἀλλήλους τὰ μέμφοντες καὶ τὰς διεργασίας τὰς παρ' ἑαυτῶν, καὶ τὰς παρὰ τῶν ἀθρώων δυσχαριτίας κοινὰς ποιούμενοι· παρὸς πίνας μᾶλλον τούτων φιλόκαλος διδυμεῖον· ἢ πίνας ἐν μέσοις τῆς συμπερίας εἶναι λόγῳ, οἵπερ ὥσπερ προῦπτα καὶ μίμημα τῆς ἐκείνων γνώμης γεγόνασι, τὴν καλλίστην φιλίαν ἐν ἀφιλεία τοῦ κοινοῦ τῶν ἀθρώων συνθέμενοι γένους· ἄξιον οὖν τοῖς μὲν θεοῖς χάριν εἰδέναι· τοῖς δὲ βασιλεῦσι συγχαίρειν τε καὶ συνεύχεσθαι μακαρίζειν δ' αὐτοὺς τοῦ χρόνου· καὶ πρὸς τῷ μακαρίζειν ἀπολαύειν τῆς ἀρχῆς τὰ γιγνόμενα· καλοὶ μὲν γὰρ καὶ οἱ τοῦ οἰκοδομήματος οὕτω κόσμοι· καὶ θαυμαστῶς πεφασμένοι τοῖς πρόθεσιν ἀλλ' ἐκεῖνο πλεῖον ὅ δὴ καὶ θεοῦ πρὸς ἀληθῶς ἔργα, ὅταν ἀμφότεροι συνάδωσιν οἱ κόσμοι· οἵπερ ἐν ταῖς ψυχαῖς καὶ οἱ τῶν οἰκοδομημάτων· ὥσπερ γὰρ ἐν τούτοις τὰς ἁρμονίας ἐπαινοῦμεν καὶ τὸ σώζειν ἕκαστα τὴν γιγνομένην τάξιν πρὸς ἄλληλα, οὕτω καὶ ζῷου ἐς καλὸς οὗτ' εἶναι χρὴ δοκεῖν, ὅταν ἁρμονία καὶ τάξις διαπαντὸς κρατῇ· οὕτως ὁ τοῦ πόλεων ὡς ἀληθῶς κόσμος οἰκεῖος· οὕτως καὶ αἴθρα ἰδία καὶ πόλις σώζει· πῶν οὐδὲν δεῖ περιαθαυμαστὸν δ' ἁπάσης· οὐδὲ χρόνου τριβῆς· οὐδ' ὑπερτῶν· οὐδὲ μοχθημάτων ἑστάντας πραγματεύεσθαι· ἀλλ' αὐτῶν τινα ἕκαστον ἑαυτὸν δεῖ πεῖσαι προιέσθαι τὰ βέλτιω· καὶ μὴ θαυμάσαντα δὲ μηδὲν ἔχων ἄπιμεν, εἴπα παραινεῖν ἀξιῶ· μὴ δὲ τοῦτο ἐπιπάσαι παρίοντων μόνον τὴν παραίνεσιν εἶναι νομίσητε· ἀλλ' ἔστι καὶ τοῖς ἑαυτοῦ προσήκοντα· δῆλον δὲ ἐκ τοῦ παλαιοῦ τοῦ περὶ τοῦ δρομέως θρυλλουμένου λόγου· οὐδεὶς γὰρ ὡς ἔτερος εἰπεῖν προτρέπει τοὺς ὑπάρχοντας αὐτοῦ· οὐδὲ τοὺς ὅλως ἀπολειπομένους· ἀφ' οἷς ἀνέγγυος ὄντας τῆς νίκης ὀφθῆναι· οἶμαι δὲ καὶ τοὺς παραπηγοὺς, τοὺς παρακλητικοὺς τῶν λόγων, οὐ πρὸς τοῦτο ἀναλίσκειν τῶν παραπηγῶν, οἷς ἂν τάχιον ἢ πολλά τι καὶ μοῦσα δεῖν· ἀφ' οἷς ἂν δέον μέλλῃ μᾶλλα γίγνεσθαι ὡς δὴ καὶ ἡμεῖς νῦν οὐδὲν ἧττον οὐδὲ σοφὸν λέγομεν πρὸς ὑμᾶς· ἀφ' ὧν δὲ ταῦτ' ἀποιεῖ τι καὶ ἐν οἷς πέπραφε, ταῦτα δ' ἐστὶν ἀρχόντων ἁπλῶς· νόμων τιμή· ταῦτα φρονεῖν· ἀεὶ μὲν δή τι δεῖ καιροῦ πρᾶγμα· τοῖς δὲ παροῦσι καιροῖς καὶ σφόδρα συμβαίνοντα· νῦν χρὴ πάσας τὰς πόλεις ἀλλήλας ὑπολαμβάνειν· νῦν πάσας μὲν καὶ ταραχὰς καὶ φιλονεικίας, καὶ τὸ μαρολογεῖσθαι τοῦ Ἴωνος ματαίων ἐκποδὼν ἀφιλεῖν, νομίσαντας

ὧν ἅπαντα μὲν γὰρ τὸν ἄριστον τῶν ἐξ ἐκείνου τὸν χρόνον βασιλέων· ἔτι δὲ ἡμῖν τὸ ὄργον πρὸς πάλος ἐν τοῖς δὲ τοῖς καιροῖς· οἷ πάλαι καλῶν καὶ κάλλιστα ἑλόμενοι· καὶ ὑπὲρ ὧν δικαιότατ' αἰ χαριστήριον τοσοῦτον ἐπικόσιον εἰσ τοῖς θεοῖς, ἐπεὶ δὴ γὰρ οὐ ῥᾴδιον ἦν μείζονα ἐξευρεῖν· ὅπερ μὲν δὴ πλείστους οὗτοι τῶν πρὸ αὐτῶν βασιλέων προγόνους βασιλίας παρέσχοντο· καὶ ὁπόσα τῆς ἐπὶ τοῦ γένους αὐτοῖς ἀμφοτέρωθεν ἐξάρχοις κατασκευῆς· καὶ προφανῆ πάντα ἐπράφυσαν καὶ ἐφ' οἷς τοι· καὶ τῆς παιδείας τὸς συμπάσης τὴν πρώτην, μακρὸς ὁ λόγος διεξιέναι· καὶ οὐδαμῶς προῴμην ἐμοὶ δίος· ὁ δὲ τῇ παρούσῃ σιωπῇ μάλιστα πρέπειν ἀκούσαι μοι δοκεῖ, καὶ αὐτῶν ἰδίᾳ πάντων ἐγκώμιον· καὶ τῶν ἐς μίμησιν ἐκόντων ἐν λόγῳ θαυμαστόν πον, καὶ πᾶσαν τὴν εὐγένειαν καὶ παιδείαν ἔχει συλλαβόν, καὶ οὔτ' ἰδιώτης οὐδεὶς δύναιτ' ἂν σιωπᾶν· πόλις τε ἅπασα, καὶ γένη ἅπαντα αἰδοῦσιν ἐκ τοῦ πλήθους, πρὸς τοῦτο ἐς ὅσον ἐξεστι διατρίψωμεν· οὔτοι γὰρ εἰσιν οἱ τὴν παροιμίαν ἀπὸ μείζονος ἀράμενοι, καὶ διὰ τῶν μεγίστων ὄργων ὅρον θείμενοι, ὅπου τοὺς καιροὺς τῶν φίλων· οὐχ ἵππων ἀγίλος· οὐδὲ σκιῶν· οὐδὲ πλέθρων πιῶν γῆς κοινωσάμενος· οὐδ' εἰς ὅσον πρόσθεν μόνοις ἐδόθη προελθεῖν κοινωνία· ἀλλ' ἕως τοσοῦτο τῆς μεγαλοψυχίας ἐλθόντες, ὡς πᾶσαν τὴν γῆν καὶ θάλατταν τῷ λόγῳ καταλαβεῖν· καὶ μηδὴ ἀκριτώτατον τῶν ὄντων αὐτοὺς ἐκφυγεῖν· ὡς ἁπλῶς καὶ ὅμορον κοινὴν τὴν γῆν καταστήσαντες, τῇ προσταφῇ μὲν αὐτῶν· τῇ δὲ χρείᾳ συμπάντων· ἃ πρόσθεν ὠφελήσαμεν ἐξ οὗ ὑπὲρ δικαιοσύνης· ἐλπίσαι δ' οὐδαμοῦ πω ὄν· ἀεὶ δ' ὁ τῆς εὐδαιμονίας ὅρος ὡς πρὸ ὀλίγου πεφάνη τοῖς τρατηγοῖς μὲν τρατηγὸς ἤδη ἐν κινδύνοις προείλοντο· καὶ πόλις ἀμύλας ἅπαν καιρῶν παρέλαβον· καὶ βασιλεῖς πρὸς βασιλίας φιλίας καὶ συμμάχους ἐποιήσαντο· καὶ οὔτοι τῆς χρείας ὡς παρελλάτοντες· καὶ μέχρι πύπου κοινωνίας ἴσμεν γενομένας· βασιλεῦς δὲ ἐκών, βασιλία δὲ πρῶτον προείλετο ἑαυτῷ τῶν ὅλων καὶ μόνος τ' ἐκ τ' αὐτοῦ ἀϊδίου, οὐκ ἀρχὴν προσλαβεῖν μᾶλλον ἐζήτησεν, ὁ βασιλία πρόσληψις ἅπασι τοῖς οὖσι· καὶ γὰρ οὐ καταδεὲς εἰς μέσον τὴν ἀρχήν, οὐκ ἐλαττοῖ πρίσει τὸ ἑαυτοῦ μέρος· ἀλλ' αὐτῷ τούτῳ μείζω τίνα αὐτοῦ καὶ τὴν τοῦ σώματος καταστήσει· ἀλείφαιδρος μὲν γὰρ ἐξέπληξε τοὺς αἰθέρας οὐ ῥιζάμενος τὴν πρὸς ἀρετὴν κοινωνίας· καὶ ἵσως καλῶς ποιῶν, ἅτε οὐ πρὸς ὁμότροπον τὴν αἰσίαν μέλλων τε μεθαυόμως δ' ἐμοιγε δοκεῖ, μὴ δ' ἐπὶ πολλῶν τῆς ἀρετείου βελτίων, μὴ δ' αὖ οὕτω δίκαιος σὺν ἄλλῳ τῶν ἄλλων αἰσθάνεσθαι κρατεῖν· οἱ δὲ, τὴν βασιλείαν δικαιοσύνης σύμβολον τῆς τιλειοτάτης ἐποιήσαντο, ὡς ὑπὲρ τούτου χάριν παραλαμβάνοντες τὰ τῶν αἰθερίων πράγματα, ἵνα ἔχειν ἅπασι ἀρίστης διδάσκαλοι κριοί· τοῦτο ὑπὲρ πάσης μὲν καινοτάτου πρίσεως· τοῦτο δ' ὑπὲρ ἱνδοὺς ἀλίσκομένους καὶ καπίας πύλας· τοῦτο ὑπὲρ πάντα ταλαίπωρα· τοῦτο τοῖς καλλίστοις ἐστὶ νικῶντι καὶ ἃ προσήκει τῇ φύσει· οὔτε γὰρ εἴης ἔγωγε τοῦ ἀτλαντικοῦ πλάτους ἐστὶ γὰ τοῦτον προσκλησάμενοι· οὔτε ὅσα οἰκεῖα τῶν εἴσω διὰ ὑπερβολὴν ὑγρότητος καὶ μάτους, εἰ τοῦτα δύσμενοι πραθῆναι τῷ θεῶν, πρόσθεν τῆς ἀρχῆς ἐποιήσαντο ἰδίαν καθ' ἑαυτὸν τὰς ἑκάστου, οὐκ αἰρεῖται ἐπ' ἀρετῇ τοσοῦτο παρελθεῖν ἅπαντας θ' κοινὸν, ὅσο ὑπὲρ ὧν πᾶσι κοινὰ ποιησάμενοι τῶν ὄντων ἁπάντων· ἀθαυμαστοῦ τοῦ μηδὲν θαυμάζειν ἁμὰ, σὺν τῷ ἀδελφῷ· ὃ τοῖς ἴσοις ἀγάλοις ἀμείναμενοι· ῥᾴνοι μὲν ἀγάλοις ἅπασι πλείστοι· μόνοι δ' ἁπάντων πλεῖστον διαφέροντες· αὐτοὶ μὲν κοινωνοὶ τ' μεγίστων· ἑτέρους δὲ οὐκ ἔχοντες τῶν ἴσων κοινωνούς· ὁ μὲν γὰρ Ἰόν πασῶν βασιλὺς ἰδύκει τι διάφορον κεκλῆσθαι τὸν καλούμενον βασιλέως ὀφθαλμὸν καὶ βασιλίας ὦπα· καὶ τοῦτο ἴσως μὲν ὄν πα καὶ χρείαν ἔχον· τὸ δὲ πλεῖστον ἐμοὶ δοκεῖν, ἀλαζόνημα· ἵνα δὲ διὰ τῶν ἄλλων αἰθερώων ἀρέσῃ καὶ ἀκούειν δοκῇ· οἱ δὲ, τοῦτο δὲ καλλιστον καὶ σοφώτατον ὥρου πρὸς ὑπερβολόν· ἀμφοτέροις γὰρ ἀγάλοις ὦπα καὶ ὀφθαλμοὶ κατέστασαν· καὶ τὴν παρὰ τῆς φύσεως χρείαν ἐδιήμασαν· καὶ τὴν φυλακὸν τῆς ἀρχῆς οὐκ ἀνοητρίαν· ἀνὴ οἰκοῦντας ἀλλήλως ἐποίησαντο, κοινωνήσαντες ἅπαντα· καὶ οὐδένες μᾶλλον τὸ τῆς μοναρχίας ἀγαθὸν διέφθαρται· ἀνὴ ἔστι μοναρχία θαυμαστὸ δυοῖν συμμαχοῖν καὶ δυοῖν ψυχαῖν μὴ ἀνάγκαις ἐπιξυμβύσαι· ὥς ὑπὲρ τῆς ἁρμονίας διὰ πασῶν τῶν χορδῶν δίκουσας· τὰς οὖν τοιαύτας γένοιτ' ἂν ἀμείνων μουσικὴ· τὰς συναυλίας φιλτέρα τῷ πλήθει καὶ τὰς μούσας· τὰς ἁρμονίας κοινοτέρα τῷ τῶν αἰθερώων γένει· τὰ μὲν γὰρ ἀμφίονος καὶ ζήθου πρὸς τοσοῦτον ἦλθεν, ὅσον πυργῶσαι θήβας καὶ ταῦθ' ἅπαξ τὴν τοῦ ἑτέρου μουσικὴν ἀπῶντα· οἱ δὲ, ὑπὲρ πασῶν τῶν πόλεων καὶ πανθ' ἁπάντων κοινωσάμενοι τὴν μουσικὴν, τοιοῦτον φόβυσι, πανπρόθεν μὲν πυκνὰ ἐκ προγόνων τὸ μέλος παραλαβόντες· ἔπειδὴ αὖ τῷ παντὶ λαμπρότερον· καταστήσαντες· ὡς αὖ μίγματα ἐκείνων πᾶσι κατ' ὀλίγον ἐγένοντο· πρέπτα δ' ἐμοιγε δοκοῦσι καὶ τῷ τύπῳ τῆς πολιτείας διαφοιβῆναι· ῥᾳστα γὰρ αὖ πόλεων μετέβαλε τὸν νόμον· οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι πάντες καὶ ἕλληνες καὶ βάρβαροι ὅσοι κατὰ μέρος δυναστείας προεστήλαντο, ἐν τοῦτο ἰσκίλαντο, ὅπως μηδεὶς τῷ αὐτῷ ἐκπολαύσεται· ἀνὴ ὁ ἰόντι μίγματα πάντες ἀπελαβέσθαι· μόνοι δὲ πάντων οὗτοι κοινὰ τὰ ἀγαθὰ προύθεσαν ἐς μέσον, ὡς ὑπὲρ ἄλλα τῆς βελτίστης· καὶ

καὶ λίμναι, καὶ ἕλη, καὶ πάντα, καὶ μακάριον δή τινες ἂν ὑμᾶς ὦσι πᾶσι βούλοιτο ταύτας οἰκίζειν τοὺς περὶ αὐτὴν τόπους, πολλαὶς μὲν αἱ πόλεις περὶ τὰς λίμνας γενέσθαι τέλεις· πολλαὶς δ' ἂν καὶ τοῖς ἀκτοῖς τῆς θαλάττης· οὐκ ὀλίγας δὲ ἐν τῇ μεσογείᾳ, καὶ τοῖς πολλοῖς αἱ ἂν παρέχειν ἀγαθοῖ ἀφθόνως, ὅσαι μὴ πόλεις πόλεων ἐξῆς τυγχάνουσαι· καὶ τὰ μὲν ἐκ γῆς τε καὶ θαλάττης τῇ πόλει πιστὰ, ἀφθόνοις τε ἐφάμιλλα καὶ παραδείγμασιν οὐ πολλοῖς ἐπιχώμενα· ἀλλὰ μὴν αὐτόν γε τὸν πόλιν, καὶ ὡς τὸ σῶν προσεῖναι καὶ ὡς χερσόνησον· καὶ ἔτι ἐπίκαιρα χερσονήσου πρὸς ὅ τι φέρον· διὰ γὰρ τὸ μὴ κατ' αὐχένα εἶναι διαβατὸν· μηδὲ ἀπὸ στενοῦ τινος ὡρμᾶσθαι, ἀλλ' ἀπὸ μήκους παρατείνουσαν τὴν ἤπειρον, κατ' ἄμφω τὰ σκέλη σῶν ἐχῆ πρὸς αὐτὴν εἶναι, τό, τε τῆς σκύρου παράδειγμα ὑπερβάλλειν· καὶ ἡδύ τις ἄλλη πόλις ἢ νῆσος παραμαυρώσειεν ἤπειρος ἐστι· καὶ τοι δουκυδίδης γε ἐπαινεῖ σικελίαν, ὅτι εὔκαρπος εὐδίους, ἀπὸ τοῦ ἔχειν τῆς ἠπείρου τὸ λάχιστον· ἀδὲ, πόσου τὸν ἄρα ἀπέχει τῆς ἠπείρου, ὥστ' ἐξεῖναι καὶ λαβεῖν τὸ μὴ νῆσον εἶναι· καὶ εἴπερ τὰ χώματα αἰόλοις τὰς γεφύρας, ἐξεῖναι πεζεύσαι πρὸς αὐτὴν ἐκ τῆς ἠπείρου· οὕτω καὶ ἡ νῆσος ἅπασι κρείττων πόλις οὐδεμιᾶ πώποτε τὴν φύσιν τῶν μεγίστων νήσων κρήτης καὶ σικελίας· καλλιπίτνου δηρεάων οἰκοδομάτων· καὶ τὴν ἅπασαν κατασκευὴν καὶ μέγεθος τῆς πόλεως, οὔτ' ἄφορος λόγων οὔτις οὐδεὶς ὡς πω μὴ ἂν ἔχειν ἐπαινεῖν· νῦν δ' οὐ πάλαι ἱκανὸς, ὥς πω ἐφάδιος ἂν ἐνδείξασθαι· ἐγὼ δὲ ἅπαντα τἄλλα παρεὶς, οὗ μάλιστα ἐμοὶ προσήκει μνημονεῦσαι, τοῦτο ἐκλέξω· δοκεῖ γάρ μοι κάλλιστα τοῦτο συμβόλων δεικνύναι τὸν οἰκιστὴν· καὶ ὅτι τῶν ἀρετῇ πόνων τινὸς ἐστι πρίαμα· ἔοικε γάρ τις ἅπασι τοῖς θεοῖς ἐξαιρεμένη πᾶσα δὴ μερίσασθαι καὶ αὐτὴν οἱ νεὼ διειλῆφασιν, ὥς περ ἀμελλωμένων θεῶν πρὸς ἀνθρώπους ὑπερβασίαν τῆς πόλεως· ἐνθάδε δὲ καὶ πομπεῖ καὶ προσόδοι καὶ ἕδρα πεῖται θεῶν μᾶλλον τῶν καθεστηκότων κόσμων οὐ πόρρω τῆς ἀθηναίων πόλεως, τὸ μὲν τῇ συγγενείᾳ χρῆσθαι πρὸς τὸ βέλτιστον· καὶ μὴν ὅ πάλαι δύναμις τούτων ἀκόλουθος· ποσοῦτο γὰρ τῇ πόλει περίεστιν, ὥς τι καὶ τῶν ἑτέρωθι ναῶν καὶ ἄλλων κόσμων δηρεάων εἶπερ φαίη τοῦτην εἶναι τὴν χορηγὸν, οὐκ ἂν ἀφυβρίσειν· οὕτω λαμπρά τι καὶ κοινὰ πᾶσι πάντα κέκλοφεται, καὶ οὐ τι παλαίᾳ τῶν τοιούτων κλῆμάτων ὑπόφορά· οὔτε λίγυπλος οὔτω πόρρω, οὔτε τυρρηνικὸν πέλαγος· οὔτε σύρων καὶ λίκων πρωτὴς αἰεί τις ἐνοφθαί· οὔτε ἔθνος οὐδὲν ὡς ἔπος εἰπεῖν· οὔτε κατ' ἤπειρον οὔτ' ἐν νήσοις δὲ μὴ παρὰ τῆς πόλεως αὐτῆς κεκτῆσθαι τοσαῦτα· ἴωνας δὲ καὶ ἀθηναίας καὶ τὰς πρὸ τῶν νήσους τὴν πόλιν τίς ἂν λέγοι· καὶ τὸ δὴ πανταχοῦ πάντων· ὥς περ γὰρ οἱ ἀγαθοὶ δρομεῖς, ἐκ πολλοῦ προείμενοι ῥᾳδίως ἀφίουσιν, οὕτως ἄρα καὶ ἡμεῖς πᾶσιν αὐξομένοις ὧν ἐλείπομεν παραχωροῦντες αὐτοὶ τὰ λοιπὰ οἱ, πρὸς αὐτὸ τὸ κλυδώνιον πῶς ἂν εἴημεν ὅσον βουλόμεθα· ἀεὶ τοσοῦτον ἂν εἴημεν ὅσον εἰ ἀεὶ συγγνοίην ἐμαυτῷ, πάντες γὰρ μικροῦ δεῖν λέγειν ὅσοι τοῖς ὀρθοῖς ἐπιχειρήσασι, ὡς πᾶσι φανῆναι πρόθυμοι, πάντες ὁρῶσιν ἐγγενόμενοι· καὶ ἐμοὶ μὲν ἐπῆν ἐπιθυμεῖν μὲν μαλίστα ἂν ὄργια εἶναι τὰ δόξαντα· ἐκπλῆσαι δὲ κρεῖττον ἢ κατὰ λόγον· ἀπορήσαιμι γὰρ ἂν τίς, πρότερον ἐντυγοῦσι μετιέναι τῆς νήσου τὸ πρεσβύτερον ἢ κατὰ χώραν μένειν· δίμοιρα δ' ἂν ἅπαντας συμφήσαι, μήτε πόλεως ἂν ἄλλης εἶναι τὸ αἰτίωμα· μήτε λιθοτομίας ἑτέρας ἢ τῆς ὑμετέρας· οὐ γὰρ ἂν ἀρκέσαι τὴν φύσιν· πρότερον μὲν γὰρ τὸ νῆσον τῆς κορυφῆς ἐπικαίεσθαι· οἱ πρόσθεν τῆς κυζικηνῆς ὕδατος πρωικόνησος αὖτε τ' ἄλλων ἐνίοις τῆς· νῦν δὲ ὀνείας ἂν τὸ ὄρος ἀρκεῖ· καὶ μοῦσις ἡμῖν οὐδὲν δεῖ λατομίων οὐδὲ πυργῶν· οὐδὲ πύργων πρὸς τοὺς καταίροντας· ἀφ' ὧν νῆσος πρόσθεν ἅπαν τὸ ὁρώμενον, τήν τε πόλιν καὶ τὴν μεγαλοψυχίαν τὴν ἐχόντων αὐτὴν ὁρᾶν· ἀλλοῖ· καὶ τοσοῦτο καλλίων ἐστὶν ἢ μείζων· εἰ δὲ τὸ χρὴ τοὺς ὅμορους καὶ ἐποδοὺς, ῥᾳδίως ἂν μοι δοκῶσιν εἰπεῖν, τὸ περὶ τοῦ τείχους τοῦ πρωικοῦ μυθολόγημα μεθέντες· ὡς ἄρα ποσειδῶν καὶ ἀπόλλων κοινῇ φιλοτεχνήσαντες, ἀπεργάσαστο τὸ ἔργον τῇ πόλει· ὁμῶς, τὴν πίτραν παραχὼν ἐκ τοῦ βυθοῦ τῆς θαλάττης, καὶ ἅμα πρίσας δυνατὴν εἶναι κομίζειν· οὐ ὡς περ ἐκεῖνος οἰκιστὴν, βουλόμενος τὴν ἑαυτοῦ πόλιν κοσμῆσαι προσθήκη τηλικαύτη· φασὶ τ' μὲν λίθων ἑκάστων αὐτὴν εἶναι· τὸν δὲ μὲν ἀπὸ τ' παιᾶνος πυθοῖ· τὸν δ' ὦν περὶ βόλον τ' νεώ, πόλεως ἐπιχώπα γίγνεσθαι, ἢ δὲ βουλεῖ τὰ τῆς ῥαιστώνης καὶ τρυφῆς, αὐτὴ γὰρ τῶν οἰκιῶν τ' πρωρόφων καὶ πτερῶν, παρίστηι ὁρᾶν· τῶν τὸν μέγιστον· ἴσον μὲν ἄλλων πολλαπλάσιον· αὐτὸν δὲ πρωτεύοντ τῇ φύσει· τὰ μὲν γὰρ αὐτοῦ καλὰ γόος ἐστὶ θέα· τὰ δὲ, ἢ πρῶος· μέσοι δὲ ἀνεμομίσγει δ' ὀρόμοι καὶ ἡ γῆ πᾶσι καρπαφοὶ δι' αὐτοῦ διὰ κοντὸς κύκλῳ ὡς περ ὑπὸ λύκῳ προσήκει μέρεσθαι· ἀφ' ἑξήκοντα πηδῶν εἶναι δρόμοι πεποιημένοι· ταῦτα μὲν οὕτω οὐδὲν δεῖ λόγῳ κοσμεῖν· ἀφ' ἑαυτοῦ γὰρ πάντας ἀποδέδωκεν καὶ τοῦτ' ὄντι τέλειοι καὶ ἱκανοὶ μεμῆσαι πρᾶγμα τοσοῦτον· ὡς ἐγὼ καὶ τοῦτο ὀρθῶ, μὴ οὐδὲ τοῦτος πᾶσιν ἡ τὴν ἀκρίβειαν ἐξάρειν· ἢ γάρ τις ἀποστὰς τ' λόγων τ' περὶ αὐτ' τ' νεώ, καιρὸν καὶ τὰ μηχανήματα καὶ τὰ ὀχήματα ἅπαντα μάσμα ἂν πρόσθεν οὐκ ὄντα κατ' αὐτοὺς, ἐξάρειε· καὶ χρεία τ' γεώ· ἄξιοι δὲ καὶ τῆς τύχης ἕνεκα ὑμῖν σῶσαι

κελεύσαθ' ἑμὲ τηνεῖν· ἃ δ' βούλεσθε λέγειν, ἃ δὲ μὴ ἑκάτερα τὰ αὐτὰ πράξομεν· ἐγὼ μὲν γὰρ οὐδ' ὅτιοῦν αὐτῶν λέγων, ἕως ἂν θεὸς δώμενης ᾖ· ὑμεῖς δὲ ἀγνοοῦντα ἀεὶ ταῦτ' οἶμαι ἐρεῖτε· ἀπολογίαν δὲ βούλεσθε ἅπαντες ἀπ' δίνοιας· εἰ δὲ καὶ ὡς ἀμφότερα ἔρεῖτε, ἀλλ' οὖν ἀλλήλοις γε καὶ συμφέροντα ἀκούειν ἅπασιν εἴρητε· ὃ οὖν πάντων φησὶ δεῖσθαι τῶν τῶν εἰλώτων, τοῦτ' ἐστὶν ὀλιγωρεῖν καὶ τοῦ βελλεροφόντου μὴ ἐφ' ἵππου καταβάντος.

ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΣ ΕΝ ΚΥΖΙΚΩι
ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΝΑΟΥ.

Πάσι μὲν ὡς ἔγωγε νομίζω προφάσεις ἱκανὰι τοῦ λέγειν ὡς ἐν τῷ παρόντι· ἥ τε γὰρ πόλις ἀξία παντὸς, εἰ δέ τις ἄλλη τῶν ἑλληνίδων, τοῦτ' ὄργανον ἔφη τὴν ἑρμηνίαν ποιεῖται μάγιστον τῶν ἐξ ὅλου ἐλθόντων αἰεὶ λόγων· οἵ τε καιροὶ τοῦτο παντὸς ἄρισται καὶ πλεῖστα τιμῆς δικαίως μάλιστα ἐνάργεις ἡ πρόφασις· καὶ τῆς συνοδείας τοῦ βίου τοῦ ἡμετέρου· ὁ γὰρ ἀσκληπιὸς κελεύει λέγειν· ὥστ' οὐ τὰ ἀσθένειαν σώματος οἷόν τε προλογίσασθαι πρόφασιν τοῦ σοφέα· οὔτε τῆς ὑγιείας τὸ μέγεθος καταδεῖσαι μὴ οὐ ῥᾴδιον ᾖ τυχεῖν· ἀλλ' ὡς περ φυτὸν βάρος, θεοῦ δ' εἰσαεὶ ἀρχήν, οὐδὲν δὴ τὸ κωλύον· ἄλλως τε καὶ οὐ τοῦ πρώτου αὐτοῦ πειρώμενα· ἀλλ' ἐν πολλοῖς τε καὶ μεγάλοις· καὶ προσθεὶς ἔγνωμεν ἐφ' ὁμοῖς αὖ τοῦτον οὐκ ἐπίσχον ὅτι σοι τὸ τῆς ῥαστώνης αὐτῷ περίεστι, καὶ τοῖς καλαῦραξ ἑτέροις εἶναι δοκοῦσι· καὶ μὴ ὅτι τοῖς χαλεποῖς μὲν ἀπογνῶναι δ' οὐκ ἀναγκαίως ἔχοιμ' ἂν ἐγὼ οὕτω πρὸς τοσοῦτον ὄκνου τοῦ τοιοῦδε ἐπιτιμᾶσθαι· ὥστ' οὐκ οἶδ' ὅτι πρότερον αὐτοχειδάζω· πλὴν ὅσον οὐκ ἀπὸ στόματος ἁπλῶς· ἀλλὰ γράφων ἐπ' οὐ πρὸ θεν ἔγνων ὅ, τι χρὴ λέγειν, περὶ δὲ οἷς λέγειν ἔδει, ὅ, τι πρὸς τάξας μείζονα πάσης ἔμοιγε τοῖς ἀσχόλοις· ἐρῶ μᾶλλον δ' οὐ γὰρ αὐτὸν πρότερον τῶν πραγμάτων ἔχειν καὶ τῶν πλαγῶν τὰ μὲν γὰρ, ὅσα μείζω, τοσοῦτο περίεστι χρὸς φόβον· τὰ δ' ἔστιν ὅπως καὶ βουλεῖ· ἔστι γὰρ ὡς τὸ ὅλον λαβέσθαι πάντα χρόνῳ· ὥστ' εἰ μὲ πάντα πάσης εὐδοξίας τυχὸς, τύχε τοῦ παιρὸς δοκεῖν διαμαρτεῖν διαφθίζεται· τὰ τοιαῦτα δ' ἐπαινεῖσθαι καὶ ἴσον ἐν τοῖς βορείοις οἶμαι τὸν κυζίκου χρόνον· καὶ γὰρ μάρτυρα τῆς εὐδαιμονίας τῇ πόλει· ὃς ταῖς μὲν ἄλλαις πόλεσιν ἐξηγητὴς ἐστὶ· τῇ δὲ πόλει ταύτῃ καὶ ἀρχηγέτης· τὰς μὲν γὰρ ἄλλας πόλεις διὰ τῶν οἰκιστῶν οἴκιστον οὖσ' ἀπέστειλεν ἑκάστοτε· ταύτης δ' ἐκ θεοῦ αὐτὸς γέγονεν οἰκιστὴς· ὥστε πῶς οὐκ εὐδαίμων κύζικος, ἀπὸ τοιούτης τῆς ἀρχῆς ἀρξαμένη καὶ ἐς τοιοῦτον ἄμα καὶ οἰκιστὴν καὶ μάρτυρα ἀναφέρουσα· γνοὶς δ' αὖτε καὶ πρὸς τὴν θέσιν εὐδὺς αὐτῆς ἀσυμβλήτως, καὶ τὴν φύσιν τὴν ὅλην· ὅπερ γνωμώμην αὐτὴν τὴν ἐπωνυμίαν εἶπε θεός. οὕτω καὶ τὰ ἀπὸ τῆς γῆς καὶ τὰ ἀπὸ τῆς θαλάττης συμβαίνει· πρόκειται γὰρ τῆς ἀσίας, ἀγχωμένη μὲν ἐκ νήσου· καθειμένη δ' ἐς τὴν ἤπειρον· ἔνθεν μὲν γὰρ εὔξεινον πόντον προβεβλημένη· ἑτέρωθεν δὲ ἐλλήσποντον, σύνδεσμός τις οὖσα τῆς θαλάττης ἑκατέρας· μᾶλλον δὲ ἀμφοῖν ἑκατέρα· τὰ ῥαδιώματα δ' αὐτὴν καὶ τὰ ἐκ τοιούτων καὶ εἰς τοιαῦτ' οὔτε λέγειν ἁπλῶς ἔστιν ἀλλοῖ μὲν τἀγαθὰ κομίζον πανταχόθεν φέρεται ἐς τὸ πέλαγος διὰ νήσων τῆς πόλεως· οἷσ' εἰς αὐτὴν καταβέουσί τε καὶ ἀναβέουσι· καὶ τὴν κορυφὴν πόλιν εὐδαίμονα τοῖς πεπλεῖν ἔδοξε προσεπεῖν, ὅπερ ἂν τῷ ἰσθμῷ κειμένῃ, τοὺς ἐφ' ἑκάτερα τῆς πελαγονήσου βαδίζοντας ὑπὸ δέχεται, ἢ που γε λαμπρῶς ταύτῃγε προσήκει τῆς προσηγορίας· τῆς γὰρ θαλάττης ἐν μέσῳ κειμένῃ, συνάγει πανταχόθεν ἀνθρώπους ἐς ταυτὸν, πάντα ἀπὸ τῆς ἐσω πρὸς ἔξω παραπέμπουσα, καὶ τοὺς ἔξωθεν πρὸς πάντα, ὥσπερ τῆς ὁμφαλὸς ἐμπαλὺ πάντων γαστέρων καὶ φασηλὺς· ἔστι μὲν δὴ καὶ ἑτέρας οἶμαι τοῖς συμβιβάζειν ἐν ἀφθόνῳ τῇ κύκλῳ θαλάττῃ κεῖσθαι· καὶ κρήνην ὅμοιος συμπάντων ἐφ' ἑκάστου μέσην ἐνιδρῦσθαι πρυτανεῖον· τὸ δὲ τῆς δὴ σημεῖον· οὐ γὰρ ἐνὸς πελάγους τὸ μέσον κατεῖληφε· ἔξεστι δ' εἰπεῖν, οὐ πολλὴν αὐτὴν, μόνον εἶναι τὴν θαλάττων, ἀλλὰ καὶ πολλαπλῆν· τὸ μὲν πρὸς βορέαν αὖ, πάγην πᾶσι καὶ ἀφορμὴν ἁπάσης ἴσος πλοῦτου· τὸ δ' αὖ πρὸς ἑσπέραν, πορθμὸν γὰρ μέσον, καὶ χαρίεσσαν· πρίπου δὲ μέσον τούτων ἀμφοτέρων καὶ φύσει καὶ πόθῳ τοῦτο ὁ δὴ πρότερον ἀκλινῆναι τοῖς ἐπεῖν αὐτὴ πλέρωσι· καὶ τὰ μὲν ἐκ θαλάττης, πεῖσμα· τὰ δ' αὖ πέρα τῆς γῆς, ἀδελφὰ τούτ' ἐστὶ πρᾶγματα· πολλὰ μὲν γὰρ ἅπαντα καὶ ἄφθονος· καὶ ὡς αὖ τις ἀξιώσειε κατ' ἐπαινεσιν τὴν ἤπειρον εἶναι τὸ μέγιστος· πολλοὶ δὲ φίλτατοι· καὶ ἡμῖν ἀμήλων κεχαρισμένα, καὶ πᾶσιν δίδυσι πρὸς τὸ βέλτιον· ὅρα τὰ γὰρ ἐν ταύτῃ ὑπὲρ μέρους τῶν παρ' ἄλλοις πανδίων πεδία τὰ ἀπεχώπτου πόλεως· ἀλλ' ἔστω εἶναι· καὶ πρὸ[illegible]

καὶ

δ' ἐρῶ· παίζεται καὶ ταῦτα ἀσυδαίζεται· τύπτεις χαίρω· τύπτεις ἀσπάζομαι· ἆρ' οὐ τὰς τύπτων φοιβᾷ ῥάβδους καὶ πολλὰ αἰσχύνης ἔπη πρὸς τύπτοντα ἀκούειν, παρακελεύεται τοῦ μὴ φορτικὸς εἶναι δοκεῖν· ἀφαιρεῖται γὰρ τῆς δόξης οὐ τὸ δίκαιον εἶναι, ἀλλὰ τὸ δοκεῖν ἀπαντῶσαν αὐτὴν δίκαιον εἶναι καὶ φέρειν· ἢ τί ἂν ταῦτα βλαβερὸν εἴη τοῖς πράγματι βίαιον μᾶλλον ἢ αὐτὴν ἕξιν τῶν λόγων αὐτῶν καὶ τῆς περὶ τὸν βίον ὁρμῆς τύπτεις συμφώνου τύπτοις· ἀλλ' εἰ μή τις ἐς ταῦτα ὁρᾷν βούλοιτο θαυμαζειν· ἐμὲ δὲ μὲ, χαίρειν ἐᾶν· παρόδους πέπυνθεις τὸ διπρόσωπον πεφεύγας ὧν ἐγὼ σύνοιδα ἐποησάμην καὶ ταῦτα μὲ προῤῥήθην εἰ βούλεσθε· ἀλλ' ἐξ αὐτῶν τῶν παρόντων ἴσον τοῦ ἴσου χρόνου σκέψασθε, πότερα ταῖς παύγυιοις ἡμεῖς· ἢ τίνα σύλλογον παρεῖμεν, ὃ μὴ οὐ προσμῆσαι τὴν πόλιν ἐν τῷ μέσῳ· καὶ ταῦτα οὐκ ἐν δόξῃ· οὕτω γὰρ βιοῖς ἄξιον ποιεῖται γεγένηται, ὥστε πολλὰ γωνίζεσθαι δεῖ ὑπὲρ τοῦ λαβεῖν αὐτὴν, ἢ ἀσφαλῶς ἔχειν σωτῆρ· ἢ ὑπὲρ τοῦ τὴν οὐσίαν διασώσασθαι· καὶ μὴν τοῖς ἰδίᾳ σώμασι ἀσυδαίοις ἀσασι, οὐκ ἀγωνιόμενον χρόνον παρεχόντες ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ παραδεικνύντα ἄπεκῶς, ἐξ ὧν ἄμεινόν τι βελτίους ἔσεσθαι εἴειν· τὰ μὲν ἡμέτερα τοιαῦτα καὶ τύπτεις παρὰ πόσια· σκέψασθε δὲ καὶ τὰ ἡμέτερα αὐτῶν ἐν τῷ μέρει ὧδ' ἐρῶτῶ ἡμεῖς· οὐ φιλεῖ τι μέγα ὑπὸ σοφιστῶν διαφερόντως· καὶ τῶν ἑλλήνων ἄκρον εἶναι τὰ τῆς δίκαιτι, καὶ ταῦτα καὶ τοῖς γυμνασίοις καὶ κατὰ τὴν ἀγορὰν βοᾶτι, τὰ τέλεται δ', οὐδὲν γὰρ ἐρῶ πρότερον· βαρέῖτι, τὰ ὀρθὸ τοῖς πολλοῖ τῶν ἀπόφασιν αἰδόρων· καὶ γὰρ ἐκείνοις ἀρκεῖ τοὺς πατέρας αὐτῶν εἶναι τοὺς αὐτοὺς αὐτοῖ δ' ὡς τὰ πολλὰ τρυφῶσι καὶ ἡμᾶν ἀρκεῖ παρεῖναι μὲ καὶ λέγειν· τὸ δ' ἀκριβῶς καὶ μετέχειν· ἴσον ξένων ἅπασι ἰδιώτατον εἶναι· ἀλλὰ αὐτὸ τοῦ βαδίζειν ἄπο τὰς αἱρεσίας, πρὸ τὰς κολυμβήθρας οἱ πλείους διατρίβετε ἔπα θαυμάζετε, εἴτινες ἡμᾶς τῶν λεγόντων λαμβάνουσι· τὸ δ' ἀληθὲς οὐ βούλεσθε ὅλιμον πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς λέγειν· ὅπου κένεστι λίθων ὄρων τε· οὐδὲ λουτρῶν ἐξετάζομένους· οὐδ' ἀμὴ δεῖ μῶτε, τὰς περὶ τοὺς λόγους διατριβὰς γιγνώσκειν· ἀλλὰ τὰ ὑμέτερα αὐτῶν αἰσθάνεσθε καὶ βλασφημεῖτε μετ' ὀφομίας, εἰ γὰρ ἐβούλετο, καὶ πᾶσιν λέγοντες, ὡς τὸν τε τυφάζοντα ὅλον τὸν καιρὸν λόγος μὲν λόγον ὥς φησιν ὅμηρος ἀμείβεται· καὶ ὁ τοῖ ἅπ' αἰῶνος, πᾶσιν αὐ ἀκούσασθαι χρὴ πρόσδοκᾶν· ἐπέρα δ' εἶναι φάσκοντα λαβόντα· ἀρπάσαι οὐ προσίκουσαν μὲ χρήσασθαι τοῖς οἰκείοις ὀργάνοις, ἴσχατος συμφορᾶς· ἐγὼ πίνυνθεῶν ἡμείνων ὄντων, τοὺς μὲν κατ' αὐτοὺς τοὺς λόγους ἀγῶνας οὐ σφόδρα φίσαιμ' αἰδίδεται· δίδωκα δὲ τοὺς δ' ἐνοὺς αὐτὰ γωνιστάς· εἶπα τίνας; τοὺς λίπα ἀλαλιμμώνους τυτυσί, καὶ γὰρ φοίνικα πρὸ κομίζοντας, οὐκ εἰς ἀκροάσεις μὰ δία ἐπέρων συγκαλοῦντας, ὥς περ ἐγὼ καὶ πρὸ κῶ ταυτηγὶ τὴν μεροπίδα, καὶ ἐν κιθάρᾳ ποτὲ εἶδον ἐπ' ἐμοῦ γενόμενον· ἀλλ' ἴστε ὅτι δίκαιον ἐπαινοῦσι· καὶ δ' οὖν ἄγ' ἴωμεν πὰ καταγέσον· καὶ τοῖς καταφρονοῦσι ταῦτ' ἐπαγγέλλουσι· καὶ τοιοῦτα προξενοῦσιν· ὅταν ὦσι ἐπιρρωμένοι μὲν ὀρόπως ἀγωνιούμενος εἶσι, ἐπιρρωμένοι δὲ ὀρέμβος ἡμᾶν ἀμφιβαλὼς ἔκειν τοιαῦτα ὑπομένοντες, εἰκότως ὅιμαι συμβαίνει τὴν γίκην ἐκείνου τοῦ μέρους γίγνεσθαι, καὶ μήπ' ἐρισβύτερον μηδ' ἕνα μήπ' νεώτερον ἐφδίως εἰδέναι σωφρονεῖν· ταῦτ' ἐστὶν ἃ τοὺς λέγοντας ὑποσκιλίδ· ταῦτ' ὡς περ ἔφος ἢ σκοτόμαινα ἀπὸ σκοτεῖ τὰ ἐπὶ τοῖς περὶ παιδείαν καλοῖς· πρὸς δὲ τύπτοις οἱ κατὰ πάντοι σοφισταὶ πείθουσιν ὑμᾶς, ὡς ἄρα καὶ τῷ ὁμέρῳ τοῦτο μέγιστον ὑπάρξειν, ἢ ὃν μέλητε γενέσθαι· πᾶς τίς οἶμαι ἔστιν ἀσυδαῖος ἢ παρὰ τὸν πατέρα αὐτοῦ φιλοσοφήσων ἐκεῖ· καὶ οὐδὲ ἐξ αὐτῶν τούτων ἐνθυμεῖσθαι δύναται, ἃ τὰ μάλιστα ἀληθῆ λέγουσιν, ὅτι οὐδ' αὐτῷ τῷ ὁμέρῳ ἥρκει, περὶ τὰς ὀχὰς ἰσχνεῖσθαι τοῦ πατρός· οὐδὲ τοῖς ἰχνοῖ συμπαραγένειν ἀλλήλοις οὔσιν ἑαυτοῦ ὡς ὁ τούτων λόγος· ἀλλ' οὔτως αὐχμηρόν τινα εἶναι βίον, ὥστε πολλαχῆ δῆλος ἐστὶ στέργων, εἰ ἴσον ἀναγκαίων δ' ὑπορρεῖν λουτρὰ δὲ αὐτοχύδλα καὶ διαπονεῖ καμνόντων σωμάτων ὡς φησι πλάτων ἀπόχετο· παραπέρω δ' οὐκ εἶα τρυφᾶν τὸ δὲ πλεῖστον ἅπασα ἀπάντων ὀλιγωρίας ἐμπέπλεωκεν, ἡ δὲ λιγυπὸς ἐστὶν αὕτη φοβερά· πᾶς γὰρ τις διδιὼς μὴ φάσκει προδιαφθαρῆς, αὐτὸν ἐλπίζων ἀπολλύσι· ταῦτα μὲν τὰ ἀίχιστα ἐν κέρδους τάξει τιθέμενος· πᾶς δ' ὅσον χρυσὸν ξημίαν ἄλλως ὑπολαμβάνων ὡς ἐμὲ ἀμφότερα λωβητὰς ἀποι παρὰ τοὺς πλείονας κἠν γνώμην καὶ τὸ σῶμα, οὐκ ἐσωθῆς αὐτῷ, χώρας ἐκεῖ· τοῦ δ' ὅιμαι πᾶν τοὐναντίον ἂν ἐπεσθαι ποιοῦντα ἀφέστηκεν, ἀπολέσαι βίου πὰ κάλλιστα ἕως ἔξεστιν, ἵν' ἐν μὲν τῆς σῳζομένης μοίρας εἶμεν, ἐν τοῖς καλλίοις σῳζομένοις ἐν μαθήμασι καὶ λόγοις, καὶ μὴ τὴν ὕστερον ἁρμονίαν ἁρμοσθῆναι, νύκτα ἐκ νυκτὸς καὶ ἡμέραν ἐξ ἡμέρας καλυβδίμενα· εἰ δὲ μὴ κέρδος γ' ἦ πᾶσ', ὅ τις προὐλάβετ· ὑ πρὸς θεῶν λούσασθαι μὲν κέρδος ἐστὶ ζῶν πα, ὁ καὶ πλυθυσάσατα μιεῖ δύπουεν, λόγων δ' ὧν ἐγεγεσθαι μᾶλλον τὴν πλυθυσὴν ἀνάγκη, πάντων ζῶν πα ἀπολαῦσαι καὶ αὐτὸν λέγοντα καὶ ἑπέρω παρόντα, ἀκρόασιν, καὶ τῇ μὲν ἑπομένῃ συγγενέσθαι κεφάλαιον δίδαμονίας· ἀνδρὶ δὲ τῷ πρώτῳ τῶν ἑλλήνων συγγενέσθαι καὶ ὁσονοῦν, ὃς κατάφωτος· καὶ τῇ μὲν γαστρὶ χαριτέον ἐξ ἧς ἂν πλεῖστα τῶν νόσων· ὅσα δ' ἐς λόγους ὕλον ἄλλως κἠσκιὰν ὑπολαβεῖν, ὃ χρεὼν κἠν τὴν οἰκρμένην ὑμᾶς παιδεύοντας περὶ ὑμᾶς αὐτούς· παρα-

χρήζοντας εἶναι διασωμένους αὐτοῖς χρῆσθαι· ἀλλ' οἱ μὲν χρήζοντες οἰκεῖοι μᾶλλον, ὅ τοιοῦτον τὸν τικτόντων· οὐχ οἱ πλείονες τούτων· γεωργὸς δ' ἂν τὰς τοῦ χαλκέως βασάνους ὅταν ὁ σμηνίας ἄλλου τινὸς ποιοῦντος διαβῇ· καὶ πάλιν γε ὡς ἐκεῖνος ὁ χαλκεύς, ὅταν αὖτου κουφίαν δίκην ποιῶν τις εἰς ὃς προσφέρηται τὰ καλὰ λέγοντα, ὃ βέλτιστε, παρ' ἐμοὶ κείσεται σαυτῷ, ἢ τῶν οὐ χρῶν ἀφελεῖν, ἢ ξέσαι, ταῦτα γὰρ ἐγὼ ἂν μὴ πίθῃ· ἀλλ' ὅμως καὶ ἀλουργίδα τις φορῶν καὶ ὑπόδουν ᾖ σεμνός, αὐτὸς εἰ σὺ πρὸς ἐκεῖνον, ἢ καλεῖ γε ὡς αὐτὸν ὅταν του τῶν ἐκείνου δεηθῇ καὶ πόδ' εἰ μακρὸν πατέτεινε καὶ τάλογον πιχῶν· χείρων γὰρ πάντως ἂν εἴης ἐκεῖνος οὗτος ἔχοντα διερεισόμενον· εἰ δ' οἱ μὲν, οὐδ' αὐτὸ μεῖζον φορεῖν οὐδενὸς ἀξιώσαιμ' ἂν· ὅμοιον δ' οὐδὲν ἴσον τοῖς ἄλλοις, ἀλλὰ καὶ πίχυν ταύτην ἔχουσιν ὑπερτεῖναι τοῖς πολλοῖς· οὗ τοι μὲν τοὺς δεισοῦντας αἰσχυνοῦσι καὶ οὐ πατενεβίσονται τῷ σαπίρῳ τοῦ χύματος· οἱ δὲ τὴν καλλίστην καὶ τὴν ἐλευθεριωτάτην ἐπαγγελλόμενοι δύναμιν, δι' ἧς ἅπαντα πράγματα ἐξετάζεται καὶ διακρίνεται καὶ μαρτύρια καὶ μείζω, καὶ καλλίω καὶ βάτερα, οὔτοι δ' οὐκ ἔμοιγ' ἄλλο τούτους γε μᾶλλον ποιοῦσι, καὶ τὴν μὲν τῶν λόγων ἀπομέλεσιν καὶ μελέτην αὐτοῖς προσήκειν νομοῦσι, τὸ δ' ἧ τούτοις ἑαυτοῖς χρῆσθαι, τοῦτο δ' ἐτέρων ὄργανον ἡγήσονται; καὶ ὡς ἔοικεν δὲ μὲν σκυτοτόμος καὶ ὑφαντὴς ἐὰν ἀφέλῃς ἐφ' ὧν καθῆνται παρεργαζόμενοι συλλέγοντας τοὺς προσφοιτήσοντας, οὐ μόνον οὐ πράξουσι πάντα ἑαυτοῖς, ἀλλὰ καὶ διαφθεροῦσι τὰς πίχυας, ὁ δὲ ῥήτωρ ἐὰν τοὺς λόγους ἀφεὶς τοὺς ἀκουσομένους συλλέγῃ, καλλιωθοῦσι τοῦτο· οὐκ· ἀλλ' οὐ τοῦτο καὶ μᾶλλον ὡς ἐγὼ φαίην ἂν τὸ παρεργον διαφθερεῖ· καὶ μὴν ἅπαντα χρὴ τὴν τάξιν λυτεῖν ἀεὶ χρόνου καὶ παρὰ τοὺς νόμους ἐίπερ γε μάλιστ' αὖ, οὐ τοιοῦτοι τὴν τάξιν, εἰ τοὺς ἔχοντας ἱερὰ πιόντας, φαυλότερον τὸ καθ' αὑτὸν σχῆμα τῆς πίχυης ποιεῖ· σκέψαι τὰρ εἴσοι τῶν καλῶς ἐχόντων ἢ λόγων καπαλιτέρων εἶναι δοκεῖ, τοὺς μὲν γὰμαι προθυμουμένους παρὰ τὰς τῶν κρεῶν βύρας καθίζεσθαι, ἱερὰ πιόντας ἢ αὐτὰς ἢ χρείας ἤπια ἄλλοι τῶν προσηκόντων· τοὺς δὲ τῶν λόγων ἅπτεσθαι μὴ προθυμοτέρους εἶναι φάσκοντας, ἀμελήσαντας ἱερὰ πιόντας ἐλθεῖν· τὸ γὰρ ῥᾴστα αὐτὸν, καὶ πειρᾶσθαι πείθειν ἡμᾶς γίνεσθαι προσέχοντας φαῖεν ἂν τὴν κοινωνίαν ἀπεπατεῖσθαι καὶ λέγειν, ὡς ἄρ' οὐ βούλεται καὶ τὸς ὧ πρὸς θεῶν καλχας ἢ μόνος τάδε ἡμαρτάνεται· οὐ γὰρ αὐτὸς ἐπειράσθης, καὶ μὴν οὐδ' ἐκείνου ἐστὶν εἰπεῖν, ὡς ἄρα οἱ μὲν τὰς ἄλλας ἁπάσας ἢ πίχυας μιπόπης, ἴσασθ καλῶς ἃ δεῖ βεβουλεῦσθαι περὶ αὐτῶν, οἱ δ' ἅπαν τῶν λόγων ὄντες, ἀγνοεῖσθαι τῶν ἢ μάλιστά γε ἀγνοήσουσιν· ἀλλ' αὖ ὃ ἢ τοκὴ καλλιστον καὶ μέγιστον καὶ ἀληθινώτατον ἴσην ὑπὲρ τῶν λόγων ἐπεῖν, ὅτι τοὺς μὲν ἄλλο τι πράττοντας, οὐδὲν κωλύει τὰ μὲν τῆς πίχυης ἐπίστασθαι· τὸ δ' ὅπως χρὴ βεβουλεῦσθαι περὶ αὐτῶν ἀγνοεῖν· οἱ δὲ λόγοι χωρὶς τῆς ἄλλης δυνάμεως, καὶ τὸ πῶς προσιστέον αὐτοῖς ἐστι παρέχουσι γιγνώσκειν ἀκόπως· ὃς γὰρ περὶ τῶν ἄλλων κρίνειν προσήκει, κομιδῇ περὶ γ' αὐτῶν ἀγνοεῖν οὐκ εἰκὸς ἐστι· φέρε δὴ τούτων οὕτως ἢ τοκειμένων, τοῦτον θιάσασθε· καὶ μὲν δὴ ἐρίσκεται ἢ ῥαδιουργοῦντα, ἢ τί τῶν ἄλλων προυργιαίτερον τῆς ἐν τοῖς λόγοις διατριβῆς ποιούμενον ἢ νῦν ἢ πρότερον λέγω, μᾶλλον δ' ὅλως εἰ λελοιπότα ἢ παρβολὴν τοῦ περὶ ταῦτα προθυμίας τὴ καὶ σπουδῆς, ἀρπάσθε καὶ μὴ μεφείσθε ὅ, τι βουλεύσασθαι· εἰ δὲ σκώμματος οὐδὲν ἴσως λελοιπότα, ὡς ἄρα αὐτόχρημα λόγοις εἴην, τοῦτο δ' οὐδὲν μοι πολυέργασται πώποτε πλὴν ὅσα πρὸς θεοὺς ταῦτα δ' ἐργασταμένῃ καὶ πάπρακται σῶν αὐτοῖς ἀποῖν εἰς δύναμιν τὴν ἐμὲ πέρας ὡς ἅπαν μελέτα πολυέργασται δ' οὐδαμῶς, εἰ ταδ' οὕτως ἔχοντα φαίνοιτο, συγκαλύψασθε εἰ πῃ ἀμφοτέροις, οἱ μὲν χρῆσθαι πλημμύρης· καὶ προσέπτας γυναῖκας μεμυημένοι· ὥφασθε εἰ πεισθὲν αὖ ταμιθὴν ὧν δεῖ τῇ γνώμῃ ποιῶσθ, πῆς αὐθράσι πολυτρέψαν τὰ φρέπρα αὐτὸν ἁμαρτήματα καὶ κακά· σκοπεῖτε δὴ καλαπάτας δύνας ἐξαρχῆς ἐξετάζοντες ὡς δυνατὸν διὰ βραχυτάτων· ἐμοὶ γὰρ ἔδοκεν ὁ θεὸς, νέα μὲν ἔτ' ὄντα χρῆσθαι δὸ' ἀσκαλοις· καὶ φήμας πρώτας παρ' ἐκείνων ἢ μὲν πρωτάδικεν γενέσθαι μοι· ἀρξάμενος δ' ἐξ ἐκείνου δ' ἀεὶ διαγίγνε, σχολάζων μαθήμασι καὶ λόγοις ὅσα μὴ χρεία σύμπας διεκώλυεν, ἢ χρόνον πολιοδισυμφορᾶς ἐνεγκοῦσι μείζους τῆς προαιρέσεως· ἀλλ' ὅμως καὶ τοῦ λόγου διεγεγόμεθα ὥς πῃ τις ὁδυσσὺς· ἐχόμενος τῆς σχεδίας, ἅπτοὐδ' ὄρθμοι πλέονες ἡμεῖς γε· ἀλλ' ἢ πὸ τῷ μεγίστῳ καὶ φιλαιρεωτάτῳ τῶν κυβερνητῶν· ὃς ἡμᾶς ἀεὶ τοὺς λόγους αἰεὶ χειρὸ μὴ καταδύναι μόνοι δ' ὧν ἴσμεν ἐλλήνων, οὐ μούτου χάριν· οὐδέξις· οὐ τιμὴς· οὐ γάμων· οὐ δυναστείας· οὐ προσθήκης οὐδιμιᾶς, τοῖς λόγοις ἐπιχειρήσαμεν· ἀλλ' αὐτῶν ὄρασαι καθαρῶς καπασάπης, ἐπιμάθημεν πάντα πρέποντα ἢ τὸ τῶν λόγων, ἄλλοις μὲν οὖν ὁμαλία παιδικῶν ἢ δύ· τοῖς δ', ὡς πλεῖστα λούσασθαι, τοῖς δ' ἐς πλῆθος ἐπεῖν· τοὺς δ' ἵππους καὶ κύνες ἐξίπλαξαν· καὶ νὴ δί', οἱ μὲν παιδιᾶ προσίχοντες ἀφεῖσαι τῶν λόγων· οἷδ' ἔπειτ' ἅπαντα ἀκουσάλλον τις· ἐμοὶ δὲ λόγοι πάσας προσηγορίας καὶ πάσας δυνάμεις ἔχοισι· καὶ γὰρ παιδιᾶς, καὶ γνώσεως, καὶ πράξεως τὲ καὶ αἰσθήσεως, καὶ παπαιδίμην τοῦτο· καὶ τὴν ἀφοδίτην ἂν τοῦτο καλῶ· ταῦτα

δ' ἔρως

λείπονται δὲ σύχνῶν τὴν. θαυμάζω δ' εἰ τοῖς μὲν τὸ μισμα διαφθείρουσιν, ἔφη δημοσθένης ἰαία τὰς ἐξημία κεῖται, τοῖς δὲ τοὺς λόγους κιβδήλους καὶ παρασήμους ἀπεργαζομένοις, παραδιατρίβεσθαι δίδομεν, ἵ τοῦτο πρῶτον λέγειν ἐξῆναι. καὶ μὲν δὴ μαὶ τοὺς ἀμαθεῖς δίκαιος αὖ δ' ὅλο τῇ πρόσ ρεσει διαφθείρα τὰ πράγματα, οὐκ ἄρα πασῶν παιγνύρεως σέσται. καὶ μὴν οὐχ ὑπὸ λόγων ὁ βουλόμενον, ἀλλ' ὑπὸ ἀπάσης δίχαιοσύνης καὶ δικαίας, καὶ τοῦ πρέπον δ' εἰ τοῖς νόμοις ἐμμένειν. ἢ τοι εἰνόν, τοὺς βούλεται τῆς ἐφ' ὁμίλεα χάριτος ἀδικεῖς. ὧν μὲν γὰρ ἐγὼ λέγω νικώντων, νικᾷ νόμος καὶ κόσμος. ὑφ' ὧν οὐ μόνον αἱ πόλεις, ἀλλὰ καὶ γῆ πᾶσα καὶ οὐρανὸς αὐτὸς σώζεται καὶ σώζεται. ἃ δ' οὗτοι παραγριοῦσιν, ἅπασι καὶ θείοις καὶ ἀνθρωπείοις πράγμασιν ἐχθρῶς ἔχει.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΙΤΙΩΜΕΝΟΥΣ ΟΤΙ ΜΗ ΜΕΛΕΤΩΣΙ.

Ο ὐκ ἀμφοτέρων ἄρα τῶν καιρῶν διέμαρτον, εἰ μὲν χαίρειν μὲν ἔκρυπται ἐκ τῆς ἀπροθυμίας δ' ἐζέσθαι καὶ προσεπεῖν· ἄλλως καὶ ἀφ' ὧν συνάδομεν ἐν τύκρυπται. εἰ δ' αὖ πάλιν καὶ προτίμησαι ἅμα τῷ μέλει· σὺ δὲ τοῦτον ὄκνειν χρὸν καιρὸν ἀπέδωκας· ἐδέξαμεθα οὖν ἐπεὶ καὶ ὁ καιρὸς οὕτω συνῆγε. θεοῦ δέ φησι πίνδαρος δ' εἰς ἄκρον ἀρχὰν, δίδει δὲ καὶ ἑλλάδος δίρειν τὸ προκείμενον. καὶ δὴ τὰ σοὶ μὲν πλεῖν ἡμῖν ἐξουρίας τὶ, καὶ ἄλλα χρηστὰς. καὶ δ' ἀπίσω ἀμείνονα ἀγγέλεσθαι· ἡμῖν δ' αὖ τὰ ἡμέτερα ἐξουρίας τὶ ἀγωνίζεσθαι, καὶ ξυδίωκώτω περιενεγκεῖν ἅπαντας ἕλληνας ὅσον πλεῖστον ἔξεστιν, ἀσκληπιός τε προσάτης ἡμέτερος, καὶ ζεὺς ὁ παντελείμενος κύριος παρέχει δι' ἀπήλους, καὶ ταῦτα μὲν δὴ ταῦτα. μέτεσι δὲ ἄλλο τι πρὸς τοῦτο προοίμιον κατὰ φαῦλον χρόνον. σκιαμαχεῖν μὲν οὐκ οἶδ' ὅπως ἔοικε πρὸς οὓς γὰρ ἐρίσεσθαι τὰ λεγόμενα οὐχ ὑπόκρυσιν. ὥς τι συμβαίνει ἅμα μὲν χειδὸν ὡς πρὸς αὐτὰς μάτην γίγνεσθαι τοὺς λόγους. ἅμα δ' εἶναι σαφέστατον, ὡς ὀρθῶς καὶ προσηκόντως ἐρίσεσθαι. αὐτάρκη γὰρ τοῦ φανερὸν ὅτι οὐ τὸ ἡμέτερον ἀπόν οὐδὲ τὸ νῦν οὐδὲ ἄλλοτε πώποτε οὐκ ἐοικὸς ἔοικεν· ἀλλὰ τοὐναντίον πρὸ παντὸς οὐκ ἔοικε ξαλυμία σκεψόμεθα δ' ὡς πρὸς αὐτὰ περὶ ἃ τὰ γραφέν. ἀδικεῖν φασί μὲ τὰς μελέτας τῶν λόγων οὐ συνεχεῖς ποιούμενον. εἶναι γὰρ αὖ πάντα ἐπ' ἐμοὶ τὶ καὶ ὑπ' ἐμοί, καὶ τοῦτον ὁμαλῶς ὑπὸ πάντων λέγεσθαι, τὸ, εἰ ἐβούλετο καὶ βουλοῖτο ποτέ. τοῦτ' ἔστιν τὸ ἔγκλημα. εἰ μὲν οὖν κεχαρισμένον τὰ ἀκοῦσαι λόγον ζητεῖτε, ὡς πρὸ ἐμοῦ αὖ πάντων ἐγὼ χαίρω τυγχάνω, λυρεῖτε. εἰ δ' αἰξεσθε ταληθῆ λέγοντος, οὐ πάνυ μέμφεως ἄξιος ἡγοῦμαι φαίνεσθαι πάντας δ' οὔτε πάντως τοὺν εἶναι, οὔτε παρουσία ποιοῦντα ξίνων· ἐνίοις ἐξελεγχόμενοι δυσχερῶς οἶσθε, λέγω γὰρ οὖν ὡς πρὸς παρόντας τοὺς ἀδρας, ἀλλ' ἐν ἐλάττοσιν ἢ ὅλων λαναι τὰς παρρησίας ἔσται. διελέχθην μὲν οὖν ἡμῖν καὶ πρότερον πρὸ τούτου, ἐπεὶ χ' ὁ λιμὸς ὅκμαζε, τοῦ θεοῦ κελεύσαντος παρελθεῖν. εἰρῆσθαι δὲ καὶ ταῦτα τῆς αὐτῆς γνώμης ἐχόμενα. ἴσως δ' ἴσως ὅτι, ἐγὼ μὲν οὐδ' ἐν αὐτοῖς τοῖς σφαλεροτάτοις καιροῖς ἐξίημι ξαλυμεῖν, ἕτεροι δ' εἰσὶν οἳς λόγων ὁ λίγων μέλει. πρόσθεν μὲν οὖν ἐγὼ οὐκ ἔδεν πρὸς τί ποτ' εἶσι λεγόμενον, τὸ προσεγκαλεῖν τοὺς φῶρας νῦν δ' μοιδὼ γιγνώσκειν. ὅταν γὰρ οἷς ἀπαντᾷ ὅλα τὰς μελέτας καὶ τὰς ἀκροάσεις πρεσεῖκον τοῦτο παρέντες, ὡς οὐδὲν ἐῶ ὀλίγων ἀπόντων, πᾶς πυθέσθαι ἐστὶν ὁλίου καθαρῶς φλέγοντος μύσαντες λέγωσι τὸ φαινόμενον οὐκ εἶναι· ἀλλ' ὅμαι ταῦτα μὴ ἐτέρωθι τοὺς ἐξαπατῶντας. δικούντων δὲ ἑτέρους. ὡς δ' εἰκὸς τί ἐστι καὶ τίχνας καὶ τὰ ἄλλα δόματα, ἄχρι μὲν τοῦ μὴ παχείζεσθαι, πρὸς τοὺς μεπόντας εἶναι· τὸ πρᾶς δ' οὐκέτι πρὸς τούτους· ἀλλ' εἶναι δεῖπνον χρῆσιν ἁπάσης τέχνης· τὴν μὲν, αὐτοῦ τοῦ τὸ ὄργον μὴ χειριζομένου· τὴν δὲ, τῶν χρωμένων· ὅταν μὲν οὖν τις ἐκλείπῃ τὰς οἰκείας πράξεις, ὑπὸ δύνους κατὰ τοῦτο· ὁ γὰρ δὴ χρῆσθαι βουλόμενος κεκώλυται· ὅταν δ' ὁ μὲν, ὡς οὐχ οἷόν τε μάλιστα ἐργάζηται τὰ ἑαυτοῦ, οἷ δ' ἐκποδὼν ὦσιν, οὐχ ὁ πρᾶπων οἶμαι τὰ δέοντα ὑπὸ δύνους· ἀλλ' οἱ μὴ χρώμενοι τί χρὴ τοῦτο τὸν ἀγαθὸν ποιεῖν· παρισκευάζεσθαι τὰ φάρμακα· τὴν χεῖρα τὴν αὑτοῦ μὴν· χρῆσθαι δὲ τούτοις κελεύω, οὐκέτι τῆς τίχνης ἐστίν· ἀλλὰ δεῖ τὸν κάμνοντα βαδίζειν, ἢ πέμπεσθαι ὡς ἰκείνον· ἀγνόητα ὑπατρος δ' ἐστὶ τοῦ σωθῆναι δοκοῦσι, ἢ νὴ δί' ὃ κυβιερνήτης τῶν πλεῖν σαι δοκούντων, ἢ τῶν ἀμφισβητούντων ὁ δικαστὴς, ἢ τῶν θεατῶν ὁ θεατής· ἢ ὁ ῥήτωρ τῶν ἀκροατῶν, αἰεὶ ποτε μοῦσαι αἱ εἰς τὰ πράγματα. μὴ γὰρ ὅπερ οἱ τοῖς ἀσουδαίοις καὶ πονηροῖς τὰ ἄξια προσήκουσι, ἀλλ' ὡς τῶν βασιλέων πίχνων οὐδ' ἀμῦ τοῦτο νομίσθη, τοὺς δημιουργοὺς πρὸ τῆς

εἶν χρεὼν ἔσ' ὧν λέγουσιν. ἀρεῖσθαι δὲ λέγειν ἢ παρὰ τοῦ μὴ καγαγεῖν, ἐκόντας ἁμαρτάνειν ὁπλο-
γεῖν μοι δοκοῦσιν ὥσπερ οἱ ἐν ταῖς τραγῳδίαις ὁδὶ ἑαυτὸν μὲν φάσκοντες ἀ δ' ἀφαιρουμένων αὐτῶν κακὰ αὖ
τ' δὲ κρατεῖν οὐ δύνασθαι ταὐτὸ τοῦτ' ἐστὶ τὰ τυφλὰ ἀμίγματα. καὶ τι φησὶν μὲν δίκην κρατῆναι τὸν ἀρχόν-
εἶναι· οὗ τι δ' εἰ μὲν φίλοις αὐτοῖς χρῶνται παρὰ πλάδος αὐτοῖς ἔχουσιν· ὥστε τοῖς αὐτοῖς χαίρουσιν
αὐτοῖς. ἆρ' οὐχ ὅπλον ἢ τούτοις χαρίζηται· εἰ δ' αὖ μὴ νομίζουσι φίλους, αὐτὸ τοῦ χαρίζονται· εἶτα τοῖς
ὡς ὁρατοῖς· εἶτ' ὡς ὁρατοὶ, τότε τῆς ἀρχῆς ἄφικτον· ἀμείνονται δὲ καὶ ταῦτα. φασὶ μὲν γὰρ πολλοὶς
ὁρᾶν αὐτῶν. φαίνονται δ' αὐτοὶ τούτων ὁρῶντες, εἶτα ἵνα τούτους ἀρίστους ἀκολασταίνουσι· καὶ μὲν δὴ
μὲν οὐδὲν φρονίζουσιν αὖ ἴσον, τὰ μαλόντες φάσουσι χαρίζεσθαι· εἰ δὲ φρονίζουσι, πότερον βελτίους αὖ
ἔσαν· ταυδώντες καὶ τὴν ὑῦσαν ὁδὸν ἴσον λόγων δυμνύοντες, ἢ τῆς τούτου μοχθηρίας αὐτοὶ κληρονο
μοῦντες· ὥς που αὖ εἴτις ἰατρὸς φάσκων εἶναι, καὶ δ' ἐν αὐτοῖν τὰ βέλτιστα τοῖς κάμνουσι συμβουλεύ
ειν, τοῖς ἐκείνων ὁ παρεπίσαυτος βουλήμασι, κἀ τὴν τέχνην ὁρίζηται τῷ χαρίζεσθαι νικοῦν ἀπολεῖς
μὲν ἐκείνους· ἀπολῇ δ' αὐτὸς ἐν ᾧ φρονοῦσι δικασταῖς· ἐπεὶ καὶ ἡ φύσις ὅπως ἐπῇξε γὰρ τέγεσθαι τῶν
γεῖσθαι τῶν τραπωτῶν, οὐ τοῖς τραπώτοις ἀκολουθεῖν· τὸν κορυφαῖον ὡσαύτως τοῦ χοροῦ. τὸν ναυ-
τῶν γὰρ κυβερνήτην· πυθέσθαι γοῦν τὸν ἰατρὸν τῶν δημοσίων εἰ τέξον αὐτοὺς τι βελτίους εἶναι,
καὶ τοὺς οἰωνίζοντας ὅπως βελτίους ἐσόμενοι παρασκάζειν, αὐτοὶ τι χείρους γίγνεσθε· κἀκείνους ἔπ
φαυλοτέρους ἢ δοκεῖν ἀποφαίνειν πρωαρεῖσθε· καὶ μὴν γὰρ μέσους πέφυκέ τους καὶ προῃρῆται λέγειν
αὐτοῖν, ἄγειν ὡς ἀληθῶς ἐστι γὰρ δ' ἐξίστασθαι τῆς ἰδίας ἀπὸ τοῦ τόδε κεῖν, ἀνίστασθαι μᾶλλον ἢ ἄγειν
ἐστίν· ὥστ' εἰ μὲν οὐκ ἔχεις βελτίω τούτων, ἀμφότερα δυστυχεῖς· καὶ ὃν λέγεις κἀ ὃν οὐ δύνασαι
λέγειν· εἰ δ' ἔχοι ἐκείνως ἄγειν οὗ τυ δ' ἔχει, πῶς, οὐ παρανομεῖς· ἢ πόσου γὰ καλὴ τ' λόγων ἐστὶν, ὅσ'
τις ἐστὶ, πρὸ αὐτῶν τῶν λόγων οὕτω βιβουλῆσθαι καὶ γὰρ αὖ κἀκεῖνος, νὺ γὰρ αὖ γὰρ πρότερ οἶμαι τῆτε
ῥητορικὴν φιλοσόφως καὶ πᾶσ' δὴ τοῖς ἐλευθερίου παιδίας προσήκει πιστεύειν τοὺς ὄχλους· καὶ
τοῖς ἀνδράσι πάσεσθε τούτοις ἐρχητέοις· μίμοις· δώματα ποιοῖς· ἀγαθὰ τούτοις μὲν πολλὰ συγγνώμην καὶ
ποιεῖν ὅπου καὶ λέγειν· ἡμῖν δ' εἰ τὰ τοιαῦτα κακὰ μηχάνεσθαι, πῶς ἀνδρεῖοι ἔξεσθε· ὅτου γὰρ οὐδ' ἐλεύθε
ραι γυναικὶ καὶ εἰ παῖσα δοκεῖ ταῦτα πρίεσθαι, οὐδ' ἔτι μᾶλλον ταῦτά γε ἀνδράσι καὶ γυναιξί, κρεμ
δὴ τοῖσι ἀνδράσι ταῦτα πρίεσθαι ἄτοπ τοῖς ἐταίραις οὐ φήσομεν· ἡμεῖς πίνειν ὅταν εἰς φαλτρίας
τάπτηται, καὶ τὰ τῶν μουσῶν ὄργια χαίνειν ἐν τῷ δήμῳ· πότερον φιλοτιμίας δίκαιος ἂν ἀμφισβη
τοίητο, ἢ ζῶντες ἀνακαυτοῦσθε πρὸς τὰ σκευωρήματα δὴ καὶ τόδ'. ὅπου δοὶ δὴ μοι τὰ ἀμφιβαλλό-
τα, ἂν μήτε τις αὐτοὺς ἐπίσθαι φήσει, πάντ' ἐν ἐμῷ φιλοῦσιν· οὐδὲ ἀπαίζονται τοῖς γὰρ ἐστὶ ὅς τις
οὐκ ἀξιοῖ βελτίων ὀρχητοῦ πάντως αὐτὸν εἶναι· ἢ τίς αὖ τῷ μίμῳ συγχωρήσειεν ἐζωφλεγγίσθαι· ἀν-
ἐν μὲν τῷ παραχρῆμα γαργαλίζονται· ἀπολύοντες δ' ἀδύς καταγελῶσι· μᾶλλον δὲ καὶ παρ' αὐτὴν
τὴν θέαν οὕτω χαίρουσιν, ὡς ἂ πύες παίζοντες· ἀλλ' οὐδέν γ' οἶμαι γελοῖον πρωΐτερον τῶν σουδαίων·
οὕτω πολλοῦ δεῖ τὰ γελοῖα καταγέλαστα ἔμπροσθεν αὖ ποτ' ὧν σουδαίων γενέσθαι· ἀλλὰ μὴν ὅ-
τουκδὲ αὐτὸ τὸ δύσξεῖν τοῦ πολλοῦ τὸ σοὐμπλεῖν ἢ παρ' τῆς ὕστερον μνήμης, ὧν ἐφ' ἡμέρα καὶ παρα-
χρῆμα πίνικεν ἐνδόξα, τοῦ τῆς αὖ τούτους πρείπ. τι δ' ἀλλὰ καὶ ἡρακλῆς ἐν λυδοῖς ὠρχήσατο· οἱ δὲ
γ' αὐτοὶ κἀκεῖνο μυθολογοῦσι τοῦ ἡρακλέους· ὅτι τὴν γυναῖκα τὴν αὐτοῦ καὶ τοὺς θεῖς ἀπέβαλεν,
οὐχ ὡς ἡμᾶς εἰ πεῖν διαπίπεις· ἃ τίς αὖ πείθοιτ' ἂν φρονῶν· σὺ δ' οὖν ἡ τἀμάλιστα παῤῥάδες, ἀγέρωχαί
μοι πρὸς αὐτοῦ τοῦ ἡρακλέους, εἰ καὶ αὐτὸς τοῦτον χάριν ὑδίως αὖ τὰ σαυτοῦ διαφθείρας· ἀλλοὐκ
ὄρθις· ἐγὼ δ' εἰ μὲν ὡς χόσα τοῖν λυδοῖς ἡρακλῆς, οὐκ ἔχω λέγειν· ἦδ' ἆρα, ἀλλὰ μᾶ γε ἡμέρα· καὶ
τῆς παιδιᾶς ἕνεκα, καὶ ἅμα σκώπτων ἴσως τοὺς λυδοὺς, καὶ πάντων εἰ ποιμᾶσ', ὅτι νυδένγε χεί-
ρων ἐν οἷς ὠχεῖτο εἰγίνετο· ἀλλ' ἦν ὅς τις ἦν· οἶδα δὲ καὶ λακωνικὰς πινας ὀρχήσεις· καὶ τραγικὰς γ'
ἐπίσασ, ἐμμελείας οἶμαι καλουμένας· οὐ γὰρ ἦ ὄρχησις ἀσχρόν· ἀλλὰ τὸ ἀσχρὸν φιλοῦν παντα χοῦ·
ἀλλ' ἡμᾶς πυκ ἐν λυδοῖς· ἀλλ' ἴσασ ξ. οὐδὲ σκώπτοντας, οὐδ' ὀγωνίντας τ' ἄνδρε· ἀλλ' ἐν ἅπα-
σιν αὐτοῖς πρὸς ἅπασας τὰς ἡμέρας ἐξορχουμένους· ἃ μὴ ὅπου τοῦ ἡρακλέους· ἀλλοὐδὲ τῆς ὀμφαλῆς
ἐπαυσεν ἂν· τίσι δὲ καὶ προσήκων ὁ χαρακλῆς· πότερον τοῖς τοῦ πυῤῥιχικοὺς καὶ ἀγωνιστικοὺς τῶν
λόγων; ταῦτα πάμπαν τ' ἂν παίοιεν τῷ καινεῖ τῷ θεπάλῳ γυναῖκες ἐξ ἀνδρῶν γεγενημένοι· ἀλλὰ τοῖς
τοῦ τὴν διαλεκτικήν; χαρίες γ' αὖ οὕτω εἶης ὦ μάσθλης, ὡς σωφροσύνην καὶ ἀνδρείαν καὶ καρτερίαν
ἐν τούτῳ τῷ μέλει παρακαλῶν, οὐ χαρτιῶν αὐτὸς μήσειν ἐν τῇ τάξει τῶν λόγων· ὥσπερ ἂ σαρδα-
νάπαλος τῇ κερκίδι τὴν κρόκην ἀϊῶν, ἢ δι' τοὺς εἰς μάχην παρακλητικούς· ἀλλ' ὑγιαῖσι δὲ περ
πων ὁ πρότερος· ἀλλὰ τοῖς βασιλεῦσιν, ἀλλ' ὅλως ἄρχουσιν, οὐδ' ὁλικία τι τὰ πασῶν οὐδὶ μᾶ· πότερον
γὰρ τοῖς γεωτέροις ἀεὶ ταφεῖν δέξουσιν ἐὰν ταῦτα αἰσχύζωνται, ἀεὶ τοῖς ἀνδράσιν, ἀλλοὐ δέξουσι
βιβαιοῦν τὴν εὐνομίαν· ἀλλὰ τοῖς πρεσβυτέροις· ἀλλ' ἀορία πολλὴ τῆς ἀσχύνης· λεῖται δὲ
γυμξὶ καὶ ταύτας τὰς ἀσυλγισταίτας· πρὸς ὃς τοὺς ἄξιον κρίνειν· καὶ τι ζηλοῦσι μὲν αὐτὰς ἃ

μέγιστα ὀνόματα ἐπὶ τοῖς ἐαυτῶν, αὐτὴ μαρτύρων ἕνεκα μοι. νῦν δ' εἴ τις αὖ, ἀφ' ἑκάστου τῶν πολλοὶ τὴν δόξαν τῶν ὀλίγων καὶ ἀκριβῶς ἐξαρχῆς τὰς ψήφους ἐνεγκόντων; οὐ διαφέρομαι. ἀφ' οὗ τοῦτό γ' ἄν ἦλθον ὅπως καὶ τοῖς ὀλίγοις καὶ τοῖς πολλοῖς δύο κριτηρίοις ἀναγκαῖα τὰ βέλτιω, καὶ τοσούτῳ μᾶλλον ὅσῳ περ αὖ ἓν τι λωτίρα. ἔτι δ' εἰ τοσοῦτόν ἐστι τὸ κράτος τῶν ἀκριβεστάτων, ὥστε καὶ ἑτέρους δύο κριτηρίους εἶναι οἱ παρασκευάζοντες ἀφ' ὧν ἂν κρίνωσιν, πῶς οὐ παρασχὴ τὸ ἀκριβὲς ἰσχυρόν. ἔτι δὲ τοὺς ἀκριβεστάτους δίκαιον φάναι τὸ πολλοῖς ἀρέσκειν ζητεῖν, οἳ τῶν ἀκριβεστάτων ἐσὶν εἰδότες, οὐχ ἑαυτῶν ἐκείνως μὲν γὰρ ὁ τὰ ἀμφοτέρων κριτικὸς μέλλοντα καὶ δεῖσθαι τοσόμελλα καὶ δεῖσθαι τοσόμελλα. οὕτω δὴ τὸ οὐθὲν ἧττον χρὴ δοῦναι μᾶλλον ἰσχυρόν ἐστι τῶν πολλῶν. ἀεὶ γὰρ ἐγώ τί φημι. καὶ τοῖς ἀρίστοις εἶναι πείθεσθαι τοὺς πολλοὺς καὶ καθ' αὑτοὺς οὕτως μοίρα τινὶ δεῖα τὰ κράτιστα δεῖσθαι μάζειν. καὶ τοῦτ' αὖ ἔστω παραγγέλσιον, εἰ δ' ἑτέρως μὲν ἀκριβῶν ἴσασι τοὺς ἀκριβεῖς, αὐτοὺς δ' ἀγνοοῦσι καὶ τοὺς μὲν ἀρίστους τὰ αὐτῶν αὐτὰ παρίνουσιν αὐτοῖς βέλτιους ἴσασθαι τῶν εἶναι τοὺς δ' ἰδίους τὰ κράτιστα δεικνύντας, οὐ βασανίσουσι, οἱ μὴ τοὺς ἀπίμους καὶ τὴν δύναμιν τοῦ πείθειν οὓς ἄν, κἀκ[εῖ]νων οὐδεὶς ὅστις οὐ φύσει τοιοῦτος ἐχθρὸν. καὶ τοι καὶ εἰ μὴ συναμφοτέρους ἄγειν ἐξὸν, τότε τῶν βελτίστων μέρος ἀριστοῦ πρὸ ὀλίγου τοῖς δεῖ βελτίους ἀξιοῦν πλεῖν. ὅτι δ' ἐστὶν ἡ ἐξαρχῆς καὶ τούτους κἀκείνους χειροῦσθαι ἢ δι' ἐκείνων καὶ τούτους αἱρεῖν, παραπλήσια τὰ βέλτιστα. μάρτυρας δὲ καὶ τούτων ἔχομεν τοὺς, οἳ τοὺς ἀρίστους καὶ ἀφαλεστάτους τῶν ἑτέρων μίστα ζηλοῦσθαί φασι καὶ μακαρίζεσθαι παρὰ τοῖς πόλεσι. καὶ τί δεῖ τοὺς παλαιοὺς καταλέγειν ἢ ποιητὰς ὁ ἑτέρους; ἀφ' ὁμοίων τουτωνί, θεὸς δ' ἀμείνους παρασίμωσι γὰρ λόγον, τοὺς μὲν ἐλάττους ἰσορρόπους ἐν συλλόγοις ἐκίνησαν. ἢ τίς μᾶλλον σὺν θεοῖς εἰπεῖν, τυπὶ γὰρ ἐμοιγε ἀγειάθω πάσης παρρησίας, ἀμφοτέρων ὄφελος τῶν ἐόντων. λέγω καὶ τῶν βλίων, καὶ τῶν οὓς πολλοὺς ὀνομάζομεν. εἶτα καὶ μυθικὸς αὐτοὺς ἐπαναγκάζοντος νόμου, διώμοσαι τὴν ψῆφον φέρουσιν. ἐὰν τάλλα. ἀλλὰ γυνὶ φθέγγεσθαι ἐᾶν τοῦτο ἐρᾶ πλήν γυδιν. ἔστιν οὖν ὅτι πρὸς χάριν ἡμεῖς εἴρομεν τῶν ἀκροατῶν. οὐδὲ γρῦ. καίτοι πολλὰ καὶ παιδία. μόνοι γὰρ τῶν πώποτε ἁλόντων λέγων δίχομεθα, ὅσῳ μιτριώτατον εἶναι δεῖν, ὁπόσα ἐστὶ καὶ νομίζεται παρὰ λόγους ἀγαθὰ ἐς μίαν δύναμιν καταλείσαντες δεικνύναι μεῖον ἢ ὅσα βολῆς. οὔτοι ἐγὼ κἀκοῦδ' ὅπου τι ἂν φαίην χαρίζεσθαι. καὶ οὐδὲν ὅπου οὐ χαρίζεσθαι, ἀλλ' ὧν εἰκότως τὰ προσήκοντα χαρίζομαι. εἶτ' ἐγὼ τιτρωκὼς ἐᾶν τῶν πραγμάτων καὶ τῶν αὐτῶν ἐμαυτοῦ λόγων, ὡς οὐκ ἀμιθῆ τὰ βέλτιστα λέγειν παρίστασθαι, συγχωρῶ τοῖς φλυάφοις τούτοις καταφεύδεσθαι τῶν πολλῶν, ὅτι τοὺς τῶν ἑνικὰ ἀμαθαίνουσιν, οὐχ ἵνα γ' ἂν, ἐμαυτὸν ἢ παρέχω γιγνώσκων. εἰ δ' ἑτέρως ἂν φάσκοντος βέλτιον ἢ κατὰ τοῦτο προηρῆσθαι μὴ τυγχάνουσι τῶν πολλῶν, ἀφ' ἑκατοσβοίνου παρὶ πηλίδειν τὴν φλόγα, ἰούλιν τοῦτ' ἐστὶ κατὰ τῶν συμποτῶν λόγων ἢ ὅλως ἀρεπόλογον. ἐνθεία γὰρ τῶν μεγίστων αὐτοῖ παχουδ, οὔτι γνώμην ἱκανὴν οὔτι κόσμον παρεχόμενοι παρὰ τοὺς λόγους. εἰ δ' ἦσαν πλέονες τὴν μουσικὴν, κἀ ὁ τῶν ὀρφεῖ λέγεται προσεῖναι καὶ τοῦτο προσῆν, πάντας ἂν ἕλκον. νῦν δ' ἐκείνῳ μὲν καὶ τὰ ξύλα καὶ τοὺς λίθους ἄγειν προσῆκε ὁ μῦθος δι' ἀπορβολὴν. οἷδ' αὖτ' ἐξύλων αὖτοῖ καὶ λίθων εἶσι παρὰ μὲ κινεῖν. ἀφ' ἡμεῖς οὐ τοῦτο προυθέμεθα σκοπεῖν. πόσοι τέσματά των εἰσὶ τρόποι παρὰ τοὺς λόγους. οὐδ' εἴ τινες καὶ ἕτεροι δυσχεροῦσιν. ἀφ' ὅπ τῆς ἀριστῆς οὐδαμοῦ ἀπωκαίρα τρόπαιον ἵστασι. οὐδ' ἀφ' ἑνὸς πράγματος τοῦτο λέγοντος οὐκαὶ ἀφ' ἑκατοί μεθα. ἐπεὶ καὶ τούτων αὖ πικὰ τῶν παρὰ τοὺς ὄχλους κυλισθουμένων, καλῶς ἐγώ τοτε εἰφώρασα τάδαπάκα πράττοντα ἢ ἔστ' ἂν δυσὶ ποιεῖν. ἦθεν μὲν γὰρ ἐγκλίνας ἕνεκα τοῦ χαρίεντος εἶπεν. ἀπροπλήθους δ' ἐπιφθέγγεται ἐφ' ἑκάστῳ τῶν κομμάτων, ὡς παρὲν μέλει ταυτονί. οἱ δ' ἀκροαταὶ καὶ θεώμενοι οὔτω σφόδρα ἐξεπλήττοντο καὶ κατεκόπτουτο τοῦ μέλους, ὥστ' ὅπου δὴ ἐγγίγνοιντο πρὸς τὸ ῥίμα ἐκγελάσαντες αὐτοὶ ὑπέβαλλον. νῦν ἀνταποδίδοντες ὡς παρ' ἐμοῦ τὴν φωνήν. ἀπὸ πρόλαμβάνοντες. καὶ δῆπου ἦν ὁ κορυφαῖος ἐν τῷ κατὰ πόδα τοῦ χοροῦ. πρόσκλαυσον δ' ἔπεσι καὶ ἄλλο ἐκ δὲ μακρὸς εἶπεν, ὥστ' ἐλεεινὸν τὸ χρῆμα τῆς συναυλίας εἶναι τοῦτο σοφιστοῦ καὶ τῶν ἑταίρων ἐφ' οἷς ἐποίησε. ποιοῦσι γὰρ βελτίονα πρὸ τῶν ἄλλα φέρονται παρὰ τῶν λογίων θεῶν. καὶ ποιοῦσι λυμαινόμενοι τοῖς λόγοις. ἔπειτα ποιοῦσι παρασκόπτοντες, ὡς παρ' ἀνεῖς ἀνδρόγυνος ἢ δίνους χος μὴ τὴν ἀσθένειαν τοῦ σώματος. μὴ δὲ τὴν τύχην ἀπῇτε. προνοίᾳ δὲ φάσκοιτ' εἶναι ποιοῦντες. ἀφ' οὔτ' ἀληθῆ λέγεις ὦ τᾶν, οὔθ' ὅλως σοφρονεῖς, εἰ φῂς ἐκὼν τοῦτο τιμῆσαι καὶ νῦν ἐγὼ κινδυνεύω φιλαθρωπότερος παρὰ τοὺς εἶναι τοῖς λόγοις τούτοις, ἅπαρ αὐτοὶ παρὰ φαὶ αὐτοὺς. ἐγὼ μὲν οὖν ἄκοντας αὐτοὺς ἀποφαίνω καὶ δυστυχίᾳ τινὶ τοῦτο πάσχοντας. οἷδ' ἐξαπίνης φασὶ ποικίλλειν. οἱ δὲ γόητας τοὺς ἐκυσύνης πλημμελοῦντας δι' πλαδίας τὴν ξυμίαν ἐκπίπτειν κελεύουσι τῶν ἀκόντων βλαπτόντων. ἀρχὴν δὲ τοὐδὲ συμβαλεῖν μοι δοκῶ δύνασθαι πῶς τοῦτ' ὀλίγουσι. καὶ γὰρ ὡς οὐκ ἄκοντες ὑφίστανται δικοῦσί μοι λέγειν. καὶ πάλιν ὡς οὐχ ἑκόντες. ἀλλ' ἄκοντες ὑφίστανται ὅταν μὲν γὰρ ἐς τοὺς ἀκροατὰς ἀναφέρωσι. καὶ παρὰ τούτοις εἶναι φῶσι τὴν αἰτίαν, ὡς παρ' ἄκοντες ἁμαρτάνειν λέγειν μοι δοκοῦσιν. ὅταν δ' ἐξ ἑαυτῶν μὲν ὡς νῦν

τοῦδ' ἐν τῷ παραχρῆμα δ' κοῦπος γλυκέος εἶναι πεπείσθαι· τὰς δὲ ἀσπίδας ὁμοῦ τῇ σαλπιγγικῇ φασὶ νόμον δὲ καὶ τάξιν καὶ κόσμον ὡς ἐπὶ πᾶν ἕλον πανταχοῦ καὶ φυλακὴν κρίνασθαι· ὅμοιος μὲν γὰρ οὐδὲ λέγειν ἐᾶν τῶν ἀγχέων οὐδὲν τοὺς ὀρθῶς προσέχοντας μάχη· ὁ καὶ θαυμάζω, ἃ τελευτῶν μὲν ἀγχύνη λέγειν ἃ μὴ καλὸν, λέγουσιν δ' ἀγχύνη λέγειν οὐ χεῖρον· φέρε δὴ καὶ τοὺς ἄλλους τῶν στεφανηφόρων ἀγώνων σκεψώμεθα. δοκεῖ γὰρ δικαία γὰρ ἐρίδιον· καὶ γλαυκὸν γὰρ καρύστιον· καὶ μίλωνα δὴ καὶ πολυδάμαντα, καὶ παῖδας ὧν εἰκόνες χαλκαῖ, πρότερον ἐρυθρομόμους καὶ παροινοῦντας, καὶ ταῦτα τοὺς ὀρχηστὰς στεφανουμένους ἐστεφάνουν, ἢ τῷ διὰ τῷ ὀλυμπίῳ γὰρ ἀγῶνα κοσμοῦντας, ἢ καρτερίαν θαυμάσαντες αὐτὸν καὶ ῥώμην ὁμοῦ ψυχῆς καὶ σώματος παραχρῆμους, τὰς μεγίστας καὶ βεβαιοτάτας ἀρετὰς αὐτοῖς τοῖς ἔχουσι καὶ τοῖς συνιδοῦσι· πρὸς διὸς, ἵνα τοι διάφορα καὶ θαυμασιώτατα καὶ μάλιστα καὶ ἥδιστα τοῖς θεωροῦσιν, ἆρ' οὐχ οἵπερ ὡς ἐρρωμενέστατα καὶ διαφερόντως καὶ μεθυστέον δρόμου βαίνειν ἀπέφυσαν, πάντα χοῦν τὴν οἰκείαν ἀγέτην σώζοντες; καὶ φύσει ταὐτὸν ἄριστόν τι καὶ ἥδιστον ἑαυτοῦ χρεία· εἰ δεῖ τι καὶ τὰ τῶν σωμάτων κάλλη τοῦτον ἔχει γὰρ πρότερον, εἰ τι γαστρὸς μίσει εἶναι ἑαυτοῦ τι πέλοντα· εἰ δὲ τι ὀπτοῦν, ἅμα τῇ λεξῇ τῆς τύχης καὶ τοὺς ὁρῶντας ἐφέλκεται· καὶ πάνυ γ' ἐχόντως. δεῖ γὰρ ὅλως καλλεῖ μὲν χάριν εἶναι· χάριτος δὲ ὄρπα εἶναι. ἴδιον δὲ καλῶν καὶ θεοῖς εἶναι προπάλλουσι· διὸ τῶν μὲν ἀγχέων οὐφασὶ ὄρπα εἶναι. ἴδιον δὲ καλῶν καὶ θεοῖς εἶναι προπάλλουσιν· οὕτω τοίνυν καὶ τὸ τῶν λόγων κάλλος μᾶλλον τῆς ἀπάσης φύσεως καὶ τοῦτ' ἔχει κηλεῖν τοὺς ἀκούοντας ὥστ' οὐχὶ καὶ τοῦ πείσειν τὰ χείρω δεῖ λέγειν· ἀνὰ πειρατέον τὰ κάλλιστα λέγειν, ἵν' ὡς πλείστους ἄγωμεν· ὥσπερ γὰρ τῶν ἐπῳδῶν αἱ πρᾶτται μάλιστα ἄγειν πεφύκασι, οὕτως οἱ πρᾶτται τῶν λόγων μάλιστα πείθειν πεφύκασι. τὸ δὲ πῶς διαφορᾶς τοιάσδε νομίζειν ἐνεῖναι πρῶτον ἢ κεχαρισμένον, παρὰ πλῆθός ἐστιν, ὥσπερ ἐκ καὶ τοῖς σώμασιν, τοὺς μὲν φιλοῦντας καὶ τοὺς ὑδριῶντας, καὶ τοὺς ἀλφοῖς ἢ λέπρᾳ τραχίλους, τούτους μὲν ὡς ἥδιστα κατασκοπεῖσθαι φασὶ κοιμᾶν· καὶ πολλοὺς ἂν θυμῶν τοὺς ἔχειν· ὅτις οὐδ' ἂν παντὸς ἂν πρῶτον οὐδ' ἂν εἷς δέξαιτο, τοὺς δ' ὁμοῦ καὶ τῷ τῆς ὑγιείας ἀγαθῷ καὶ πρὸς ἔχαπα καλλους πεπαμμόνους, ἔλαττον ἔχειν τούτων πεποίμεθα. αἰῶμαί τ' αὖ οὕτω πάγαθὸν ῥίσειν· μὴ τοίνυν ὅπλον τοῖς σώμασιν· ἀλλ' ἐν τοῖς πάσμασι καὶ τοῖς ἀγάλμασι ποῖ ἅπτα μᾶλλα χειροῦντα τοὺς ἐντυγχάνοντας, ἆρ' οὐ τὰ κάλλιστα καὶ μεγαλοπρεπέστατα, καὶ πρὸς ἔχαπαν ἥκοντα τῆς ἡδονῆς ταύτης ἀκριβείας; ὁ ζῶς ὁ ὀλύμπιος· ἢ ἀϊόνησεν ἀϊνᾶ· λέγω τοῦτο μὲν τὴν ἐλεφαντίνην· τοῦτο δ' εἰ βούλει τὴν χαλκῆν· καὶ νὴ δία γε εἰ βούλει τὴν λιμνίαν, ἅπαντα ταῦτα, ἢ σφενδόλιν μὲν ἀριστῆς τῷ δημουργῷ· τοῖς δὲ θεατοῖς ἡδονὴς ἔχει· ταὐτὸ δὲ τοῦτο καὶ πρὸ τῶν ἀπάλλου φαίης αὖ εἶναι γραμμάτων· κἂν εἴπα ἄλλον βέλτιον θαυμάζειν, ἢ γραμμὴ σαθεῖσα τὸ πᾶν ἴσον στέγναοῖς δ' αὖ τοὺς πίους καὶ πίνας μᾶλλα ὁρῶντες χαίρομεν καὶ ἐκπεπλόμεθα καὶ ἀπαλλαπλόμεθα ὡς ἡδύπατα πανταχοῦ· ἆρ' οὐχ οἵπερ μέγιστοι καὶ σεμνότατα καὶ ἅμα τῆς ἁρμονίας ἅπαντες ἔκοντες, ναοῦς δὲ πῆς ἀριστῆ, καὶ πεῖσιν ἔχουσα τοῖς ἅπαξ ἀπαντῶσιν ἡδυμίαν τε καὶ ἡδονήν· τὸ περὶ ἢ διαφαρμῶν καὶ διῤῥωγῶτα καὶ ὑπὸ τῆς αὐτλίας δυσμόν κατ', ἢ πολὺ τοὐναντίον, ἥπερ ὡς ἀκριβέστατα καὶ στεγανώτατα ἔχει, καὶ πόῤῥωθεν ἴσκυται ἅπαντα τοῖς κύμασι εἶτα ἅπαξ μὲν τῶν ἄλλων οὐ πᾶς ἴκασον τὸν αὐτοῦ λόγον σῶζον. ὡς πείσους ἄγει καὶ πείθει, ἅπαξ δ' αὐτῶν τῶν λόγων, πῶς ὦ πρὸς θεῶν φήσομεν· καὶ μὴν εἰ μὲν ἄλλου του χάριν ὁ λόγος ἀρίθμ μὲν πᾶν πείθοι, ἴσως αὖ τις ἀμφισβητήσειεν ἄν· ὅτε δ' ἔστιν ἄλλο ὡς ἐφ' ἑνὸς τοῦτο πᾶσα ἡ τῆς λογικῆς δυνάμεως ἕξις ὥρμηται, δ' ὑοῖν αἰάγκη δύοιν θάτερον. ἢ μὴ ὀρθῶς ἴχειν μὲν δ' ἱκανῶς τὸν λόγον, ἢ ὁμοῦ βέλτιστον πεῖναι καὶ κρατεῖν τῶν ἀκουόντων· ὥστ' οὐδὲν δεῖ διαφθείρειν αὐτὸν ἢ ὑπὸ τοῦ κρατεῖν· ἀλλ' ὡς ὑπὸ μὲν χαπάσματα ἀρεῖν πέφυκε, καὶ μηδεὶς εἰδὴ τῶν ἐναπτῶν ἐξ ὅτου καὶ ὅπως συνέπεσε, οὕτω καὶ λόγος ὧν συνέπεσε τὸ αὐτοῦ δρᾶν καὶ τοῖς ἀπειροτάτοις ἐν τύχῃ· θαυμάζω δὲ, ἃ δῖνον, καὶ σῖτον καὶ ἔλαιον, καὶ μέλι, καὶ κρέα· καὶ πραγμάτα, καὶ γάλα, καὶ χρήματα, καὶ ὕδωρ, καὶ ξύλα, καὶ λίθους, οὐδ' ἂν εἷς ἰδίᾳ φύσει τὰ διαφαρμέγα τῶν ἀλαφθόρων, λόγους δὲ τοὺς ὡς καθαρώτατα καὶ εἰλικρινέστατα ἔχοντας ἀνθρωπίνους εἶναι τῶν διαφαρμόγων· οὐδ' ἂν εἷς ταῦτα φήσειεν· καὶ ταῦθ' ὅπου τοῦ παραδόξου λέγεται χάριν, ἀλλ' ἀμήχανον ἄλλως ἔχειν αὐτά, κατηρρεῖ τῆς ἀρίστης ἐκ τῶν ποιητῶν ὅμηρος· τίς δ' ὡς μέγιστον ἀνθρώπους ἀρέσκει, καὶ τῷ, μάλιστα χαίρουσι ἢ τοῦτο γε καὶ αὐτὸς ὑπὸ αὐτοῦ προείδετο· διαλεγόμενος γὰρ ταῖς θλιάσι, καὶ καταλύων τὸ προοίμιον, εἶτις ὄρνις ἡμῖς φοίτη ὦ κοῦρα, τίς δ' ὑμῖν ἀνὴρ ἥδιστος ἀοιδῶν ἐνθαδὲ πωλεῖται, καὶ τῷ τίς πασι μάλιστα, ὑμεῖς δ' ὦ μᾶλλα πᾶσαι ποκρίνασθαι τυφλὸς ἀνήρ· οἰκεῖ δὲ χίῳ ἐνὶ παπαλοέσσῃ· πάλιν δὲ πραγῳδίαι πῖτες ἐνθλόπαται καὶ πᾶσιν ὡς ἔπος ἐπεῖν πῖς κριτῆς νικῶντες· ὅμαμεν οἱ βέλτιστοι σοφοκλῆς· αἰσχύλος· εὐριπίδης· μὴ γάρ τις τούτων μάλιστα· ἀλλ' ὅτι τὰ ὑπὸ πάντας οὕτω τοὺς ἄλλους· ἑπτέρων δὲ τῶν εἰς ἡμᾶς τίς γνωριμώτατος καὶ θαυμαστότατος καὶ μέγιστον ὄγομα ἔχων ἐν πῖς πραλοῖς· ὁ πλεῖστον ὑπὸ χὼν τῷ καλῷ τῷ πρὸ τοὺς λόγους· πάντες ὧν

μέγιστα

κουσαι διώκουσιν· ἀλλὰ μὴν εἴτε χείρονες φήσουσιν, οὐκ ἐγχωρεῖ λέγειν ὡς ἄμα ἐνόντες πρόκειται τὸ βέλτιον ὅτε μήτ' ἐκτόσωπο μήτε εἴδον πώποτε. οὐ γὰρ πω ὧν τις μελλητὴς ἀπολογία τοῦτό γ' ἐστὶν· ἀλλ' ὁμολογία, τοῦ καὶ χείρω τούτων εἶναι ἑαυτὸν ἐκωλύθησαν· ἡδέως δ' ἂν πυθοίμην παρ' αὐτῶν, εἰ κἀκεῖνος παρῆν τοὺς ἀνδρα ὅτου νῦ δία πὺς ὀφθαλμοὺς ἢ τὰς χεῖρας ἢ κἀλλο ὁτοῦν τοῦ σώματος, ἡδέως ἂν ἰδόντων τῶν ἀνδρα ἴσον, εἰ τίμιος ταῦτα ἢ περὶ τὴν σοφίαν· ὧν μὲν τοῦ σώματος οὐδὲν ἂν πρόσθεν τὸ δὲ τὴν ἐπιστήμην ἡδύνην, ἴσον δὲ τῆς ψυχῆς, τὸ βέλτιον διαφθείροντες, οὐδαμοῦ ξυμφάνειν ταῦτα ἐγὼ οἶμαι οὕτω ὅτ' ἂν ταῦτα ἀκούσωλεγόντων, οὐκ ἂν πίγωκα τὸ μὴ κατὰ τοὺς χωλοὺς τολμῆσειν λέγειν, ὡς ἄμα οὐκ ἔστιν ἐν ταὐτῷ ὄντε τύχης· ἀλλ' ἐκόντος τοῦ σκέλους προέκαστο ἂν ὡς ὄδιον τοῖς ὁρῶσι φαίνονται δὲ ὅς τις μὲν οὔπω δύσεως, οὐκ οἶδ' ἐγωγε· ἴσως μὲν δ' ἃ βούλεται κατὰ τὰς ἀναγκὰς οὐ ταὐτὰ δύσ τυχὶς, ὅς τις ἐκὼν αἱρεῖται δύς τυχεῖν· ἢ τὰς ἃς τὴν ἐπιστήμην χάριν αὐτῷ λυμαίνεται· ὅπου γὰρ κὰτὸ δοῦ τρεῖν διὰ τοῦτο ὁρῶμεν ἀπονοσαλούμενον, ὅπίξ αὐτοῦ κὰτὸ αὖτ' δοῦ πείσεσθαι προσδοκᾶν ἔστιν, ἢ που τίς ἢ παρὰ τοῦ χαρίσασθαι τὸ κακῶς διαθεῖναι τὰ ἑαυτοῦ πάντα καὶ πᾶσ τὸ ἐκποσεῖν αὖ· ἢ πολλὰς γ' ἂν εἴη τὰς ἀλογίας, ἵνα μὲν φίλων τοὺς οὐκ ἐθέλοντας αὐτῷ ποιεῖν φαύλους ὑγεῖσθαι· αὖ δὲ τοιαύτην ἢ παρβολὴν ποιήσασθαι, ὥστε πρότερον αὐτῶν τὰ χείρω χρήσασθαι, πρὶν δ' τί ποιῆσαι τοὺς χρωμένους· κὰτὸ πρὶν εἶναι δ' ἄλογον ἵνα τῆς προθυμίας κομεῖται χάριν, αὐτῶν ἵνα τὸ βέλτιστα ἀφαιρεῖσθαι· οὐ γὰρ δὴ τόγε τοῦ ζωγράφου κὰτὸ τοῦ κεφαλῆνος παράδειγμα ἂν εἴποιμεν, ὡς ὁ μὲν τὴν χεῖρα τὴν ἑαυτοῦ κὰτὰ πᾶσα λαβόσαμενος εἰσῆλθεν εἰς βαβυλῶνα· ὁ δὲ, πρὸ αὐτοῦ ἑαυτὸν ἀκισάμενος, κατὰ δὺ πρῶν πόλιν ἀφικνεῖσθαι, ὁ μὲν, βαβυλῶνα λαβεῖν· ὁδὶ προῖσα ἑαυτοῦ δακώς· πρῶτον μὲν γὰρ οὐκ ἴσα δῆ που τὰ ἄλλα, κρατῆσαι πολεμίων, κὰτὰ πᾶσα γαργαλίσαι πρῶν· ἔπειτ' αὖ πρὸ τούτου ἐκ τῶν παραδείγματων ἀπαιτᾶ· εἰ γὰρ ἐκεῖνοι μὲν οὕτω σφόδρα καρτερεῖν ἐπίστανται, ὥστε μὴ δὲ τοῦ σώματος φείδεσθαι τοῦ ἑαυτῶν· ἀγαθὸς τὰς ἐχάτας ἀλγηδόνας κὰτὸ πόνους ὑπομένειν, ὑπὲρ τοῦ μηδὲν τὲ ἔλαχιστ' ἐγκαταλιπεῖν, αὖτοι δ' ἔξὸν αὐδ' πραγμάτων κὰτὸ πολυπραγμοσύνης τὴν ὑγιείαν διασώζειν τὴν ἑαυτῶν, ἀμελοῦντα μαλακίζεσθαι, πῶς οὐχὶ δίκαιος ὅπουν αὐτὰ βούλειν· ἐγὼ μὲν γὰρ ἀκείνοις σῶς αὐτοὺς εἶδρασαι, ταῦτ' ἂν ἐπὶ πάντας ὑπὲρ τῶν ἄλλων παλαίειν οἶμαι, πορείας ἕνεκα κὰτὸ ὕβρεως τῆς εἰς τοὺς λόγους· ὁ κομιδῆ γ' ἂν ἐκείνους μισήσαιτο ἐπὶ τὴν ταξιν μὴ λαγεῖν, οἱ νῦν ὧν τῷ λαγεῖν ταῦτα ποιοῦν, ἵνα μὴ λέγω πάσχουσιν ἔτι πίνυ ὀλυσὶς μὲν κὰτὸ ζωγυεος, οὐκ οὖσης ἴσης ἄλλης ἀλώσεως αὐτῆς τῶν πολεμίων, οὔτω ταῦτ' ὑπήσαι· οὔτε δὲ πὰτὸ φόσουσι πρὸς οὐκ εἶναι τοῖς βελτίσοις κὰτὸ τοῖς ὀρθοτάτοις λόγοις ἄγειν κὰτὸ πείθειν αἱρεῖσθαι, πῆ δ' ἂν ἄρα τὴν μάχην προσπίπτειν· πάλιν δὲ ἀναλάβωμεν· οὐκ ἔσθ' ἕτερον πρότερον αὖθις ἄγειν, ἢ ὅτ' ἂν δῶμεν τοῦ λόγου χάριν· ὁ δοκεῖ· οὐκοῦν ἡ μὲν χωρὶς μὲν τὸ βέλτιον· χωρὶς δὲ τὸ ἄγειν, πόθεν τὸ βέλτιον προῖσθαι, εἰ μὴ κὰτ' ἀγωμεν, πότε βέλτιον τοῦτο πράττομεν· εἰ δ' ἔστιν ὁμοῦ τὸ πάγειν κὰτὸ βέλτιον, εἰ μὲν ἐκεῖνο βέλτιον, ἐκείνως ἄγειν ἐστίν· εἰ δ' οὕτω πόνος ἄγειν συμβαίνει, τοῦτο βέλτιον· τί οὖν διαιροῦσι κὰ χωρὶς μὲν τὸ βέλτιον πλάσι· χωρὶς δὲ ἃ τῶν ἄλλων ἕνεκ' ἁμάρτανον· ἐμοὶ μὲν γὰρ αὖ πάρις οὐ δοκεῖ με ἐνέγκοσι πρὸς τοὺς λόγους ὅταν ἐς αὐτὰ καταφύγωσι· κὰτὸ μὴν ὅπγε αὖτ' ἀλλὰ λέγουσιν, οὔτ' ἀληθέσι προσόμοια, ἀλλὰ τῷ μέλλοντα κὰτὸ πείσειν αἰτῶντας, κὰτὸ ὅλως ὑπερβολὴν ἔχειν, τὴν βελτίστην κὰτὸ ἱερωμένην ἀπὸ τὴν κὰτὸ πάντως ἀδιάφθορον κὰτὰ μεμαθὸν ἐκ τῶν δυνατῶν ἐπὶ τοῦ κὰτὸ προαιρεῖσθαι, κὰτὸ συχνοῦ λόγου δεῖσθαι, κὰτὸ βραχέος παῦσ· βραχέος μὲν λέγω, διὰ τὸ σοφόδρα οὕτω σαφεῖς εἶναι μαθητροῦσδ', ὅτι μυρίοις ἄντε ἔχει κὰτὸ πικμηρίοις κὰτὸ παραδείγμασι δεικνύναι· πρῶτον μὲν δὴ βούλει τοὺς τῶν πολέμων ἀγωνίας ἐνθυμηθῶμεν· πότερον ἂν, μᾶλλον αὐτὸ γε σοῦ ζοιντο· κὰτὸ τοὺς αὐτοπαγμόνους πρότερον κὰτὸ χειρῶν τε· πότερον βεβαίοις κὰτὸ ὑγιέσι κὰτὸ τεγαιοῖς τοῖς ὅπλοις χρώμενοι, ἢ τὸ μὲν ξίφος κατὰ πέρου φέροντες· φλοιοῦδὲ τὸν ἰσχάκα τὸ τομώτερον· τόδ' αὖ δόρυ σύμενον, κὰτὸ κράνος δὲ κὰτὸ ἀσπίδα ὡς ἀπὸ τοῦ τῶν ἡλάσαι· ἐγὼ γὰρ οἶμαι τὴν πᾶ τῶν τὰ ἀκρίβειαν, κὰτὸ τὸ ἐξαρχῆς τὴ ἐκβλέπτων κὰτὸ ὡς βέλτιστα κατασκευάσθαι κὰτὸ πᾶ τὴν μάχην ἀνήκειν εἰς σωτηρίαν ἅμα κὰτὸ δόξαν κὰτὸ νίκην, κὰτὸ πάντ' ὅσα τούτοις ἄπαρις τῆς μερίδος δεῖν, διαφέρειν τοῖς ἔχουσι κὰτὸ χωρὶς μὲν ἀγεῖν τὸν δὲ κλασθέντων, ἵνα ἄλλον σώτριβέντων πρόπρον, ἢ κὰτὸ οἰκοθεν ὧν ὑς χαίων κὰτὸ περῶν ὄντων, κληρονομεῖν τὰ σώματα τῆς τύχης· κὰτὸ μὴ δὲ τοῖς πάνυ γενναίοις ὑπάρχειν δύρεῖν ὅ, τι χρήσιμον ταῦτα γε κὰτὸ ἥμερος μαρτυρεῖ· κὰτὸ γὰρ ἐκείνω τῶν ἱερέων ὃς ἂν πὰ τῆς ἀγκυρᾶς ἀνακοπῇ, οὐκ ἐθέλουσιν ἴσασθαι· πολὺ δὲ τι μᾶλλον ἐπεὶ δὲ ὅλως καταζωσι πὰ δ' ἔστα· ἀλλ' ἀπάρχονται καπαλιπόντες τὴν μάχην, ὑσόμενοι ἱερωτέρα· πάλιν αὖτὴν ἡ βουλὴ τὴν μάχον ὑπέρως ἄμεινον ποιοῦντων τὴν τάξιν φυλάττοντες κὰτὸ συνεστῶτες, κὰτὸ ἀπόλους τὸ ὃ δυνατὸν μήτ' ἀφιδύμενοι, κὰτὸ τοῖς παραγγέλμασιν ἐμμένοντες, ἢ τοῦτων μέν ἀπάντων ὑπερβάντες·

μῶν. ἴσονται δὲ τούτῳ παραπήσιοι, καὶ τὸ φρόνημα καὶ τοὺς λόγους, ἐμὲ δὲ λείψων, οὐκ αὖ δίξαιο; ὄιμαι μὲν καὶ ὧδ' ἂν ἔχοις. εἰ δ' ὧν αὐτὸς ἐτύχης, ἀλλ' ἂν ἀφίκου δόξας, ταῦτ' ἤμυνον εἰδίζεις; καὶ ὧν χάριν αὖ τοῖς ἄλλοις ἔχοις, ταῦτ' ὀμὲ ἐμίμησο, καὶ οὐδὲ τὴν παρρησίαν τι καὶ λακωνικὴν τάξιν τῶν δίκης ἐπάνισας, οὐδὲ ἐδίδαξας τὰ ὀλίγα τοῖς πολλοῖς καὶ τὰ ἐλάττω τοῖς μείζοσιν; ἃ μὲν οὖν σοι μετρίως ἀπελογησάμεθα, ἃ δὲ μὴ, σκόπει ὅ, τι χρήσῃ σαυτῷ. παιδαγωγήσεις δὲ ἡμᾶς νῦν αὐτὸς οὐ πάτερος οὐδὲ εἷς· ἱκανὸς γὰρ ὁ προστάτης.

ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΕΞΟΡΧΟΥΜΕΝΩΝ.

Χ

Ἀριστοτέλη γέ φασιν οἱ τῶν φιλτέρων ἀγαθῶν πρὶν τοὺς λόγους ἐν δυσὶν ὄμοις ἄρξασθαι, τοὺς ἀκροατὰς ἀπαιτήσαντες, καὶ λέγοντες ὡς ἄρα τούτου χάριν ἐκβαίνοιεν τοῦ ἐυλιμένος καὶ τῆς ὁρμάθου, ἵν' ὡς πλείστοις ἁρέσαι δυνηθῶσι. καίτοι ἡ μὲν συγγνώμην ἀπούσης ταύτης τῆς σκέψεως καταχρώντων, πῶς ἐπαινεθῆναι γ' ἄξιον; χωρὶς γὰρ ἐπαινοῦ τι καὶ συγγνώμη καὶ ὅτι μὴ δ' αὐτοὶ φῶς ἐπαινοῦσι, σχολὴ γ' ἂν παρὰ τοῖς ἄλλοις ἀκοῆς ἐπαινοῖντο. εἰ δ' αὖ μηδέν ἐστι τοῦ τρόπου δυσχερὲς ἀνὴ ὁρθῶς ἔχει, τί δεῖ τοὺς πολλοὺς ἀπᾶσθαι, καὶ καταφύγειν ἐπὶ ταύτην τὴν παραίτησιν, ἀνὴ οὐ τὸν τρόπον ὡς ὀρθῶς ἔχειδεικνύναι· ἀνὴ ὄιμαι κομψοί τινες εἶσιν· καὶ δι' ἃ κρούουσιν· ἵνα ἐὰν μὲν ἕλωσι, ταύτῃ κεκραγότες ὦσιν· ἂν δὲ φωράσωσι, ἔχωσιν ἀναχωρεῖν καὶ λέγουσιν, ὡς οὐδ' αὐτοὶ τὸ βέλτιον ἠγνόουν· ἀνὴ ἑτέρων ἔντεχνήματον· ἔτι δὲ τοῦτο πρῶτον καὶ μεγίστη φῶς· ἵν' αὐτοὶ καὶ αὖθις δι' ἃ πρὸ βολὴν σοφίας φέρουσι· ἐγὼ γὰρ δίχαιμαι αὖ μήτε μεν καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ἀνόμοιον· τὴν δ' ὅλην ἀρχὴν ἀφ' ἑτέρας εἶναι μοι· καὶ πείθειν ἐμαυτὸν πρῶτον καὶ μὴ τὸ τῆς κυνὸς τοῦ ἐν τῷ μύθῳ παθεῖν· μὴ δ' ἐν ὅσα τὴν ἐξωθεν συλλέγωσι δόξαν, ἣν αὐτῷ μοι πρὸ ἐμαυτοῦ προσῆκεν ἔχειν διαφθεῖρε· μὴ δὲ φάσαι τὴν τοῦ φαύλου εἶναι τίσιν κατ' ἐμαυτοῦ λαβεῖν, πλὴν τοῦ συνδοῦλος παρὰ τοῖς ἄλλοις βεβαιώσεσθαι. πεσοῦσι δ' ἀπολογίας δοκοῦσιν ἀπέχειν ὅταν ταῦτα λέγωσιν, ὥς τι δύο αὐτὼ ἑνὸς ποιεῖν τὰ ἐγκλήματα ἑαυτοῖς· ἐγὼ μὲν εἰ ταῦτα ἀσυλλογίστους πρὸς τοὺς λόγους. ἕτερον δὲ τούτου χάριν, ὡς ταύτῃ βελτίους ἐμαυτὸν ποιήσεσθαι μέλλοντες· καὶ μὴν ὅταί γε ἐμοῦ δύθεως πεπυσόμενοι ὅς πάπταται καὶ τὰληθὲς οὐχὶ σῶς ἔχοντας παράγειν ζητῶσιν, ἄλλην αὖ τρίτην ἀμαθίαν ἐμφανίζουσιν εἰ μὴ νομίζουσι φωρᾶσθαι· τὸ δ' ὄιμαι πειθοῦ τὸν ἐστιν· οὐδεὶς ἑκὼν μεθίησι τὸ βέλτιον· ἀνὴ ὁ πάντων καὶ ὁ πίνδαρος, πολλαχοῦ μὲν καὶ ἄλλα σοφοί καὶ δὴ καὶ πανταχοῦ τὸν λόγον οὐχ ἥκιστα· ὁ μὲν οὖν ἴσοι λέγων· οὐτὶς ἑκὼν κακὸν εὔρετο· καὶ πάλιν ὁμοίως ἐκ τῶν πρὸ τῆς ὁρίφυλος λόγων, ὧ τοῖσι φασὶ ἁπάντων φροντὶς ἐφημερίων οὐκ εἰδυῖα· οὐδ' αὖ καὶ κατὰ δίκην διορίζεται καὶ δεικνυσι τὰ ἁμαρτήματα ὡς ἀκουσία· καὶ ὅπου οὐδεὶς ἑκὼν φαῦλος· μὴ δ' ὁμοίως ὁ τοῦτων πειθόμενος, ὡς ἄρ' ἔχοντες βέλτιον παρ' ἑαυτοῖς, εἶθ' ἑκόντες τοῦτ' ἀφίντες τὸ χεῖρον ἀπάγεσθαι οὐκουν χρυσοῦ γ' αὖ ἔχοντες πλάττοιτο μολυβδοῦ αὖτ' αὐτοῦ, οὐδ' εἰ παντὶ ἀνθρώπῳ πιθέσθαι μᾶλλον· οὐδὲ μελίτων αὖ πυρῶν· οὐδ' αὖτ' οἴνου τρύγα καὶ ταύτην σαπρά· ὄιμαι δ' οὐδὲ ψιάθου αὖ ζυγίδος· οὐδ' αὖ βύρσης ὄζειν, μύρων ἐόν· ἀνὰ ταῦτ' ἐστὶν ἀνθρώπων ἡ κορεσμένων τὴν αὐτῶν φαυλότητα καὶ δυστυχίαν· οἱ μὲν δίκαιοι ὄιμαι ἀληθὲς οὐκ ἐθέλουσι λέγειν, ὅτι τὴν ὀρθὴν οὔτ' ἴσασι, οὔτε δύνανται πρᾶξαι φασὶ δὲ τοῖς ἀκροατὰς χαριζόμενοι, ταῦτα ποιῶν· ὥς τοι αἰ τῶν ἡ πρὶν ἴσον αἰεὶ τὸν ἕτερον ἡ μὴ δυνάμενον τὸ δέκαμα πρᾶξαι καὶ φύσιν, τοῖς θεοῖς φάσκειν χαριζόμενοι ταῦτα ποιεῖν· καὶ συρίττεσθαί τε καὶ κλωζεσθαι οὐ πᾶσιν τοῖς θεοῖς ἀνὴ ταύτης τῆς χάριτος φαύλης ἀφ' οὐκουν καὶ ὑμεῖς ὑπὸ τῶν ἀκροατῶν, ἀλλὰ μὴ σω ταῦτα· ἀνὰ τὸ κωλύειν καὶ τοὺς πᾶσχοὺς τοὺς πάσκοντας ὄμως, οἰκοῦσιν αὐτοῖς εἴ τις εἶναι φάσκειν πάγγενναῖα ἰμάτια· περὶ δὲ τοὺς ἔξω σχηματίζεσθαι οὐκουν ὄγ' αὐτὸς τρίτης οὖ μέρῳ προσθεῖναι μύθῳ, ἔφη πάλαι τρίτην ἔξω τοὺς ἀγαθοὺς· ὥστε εἰ μὲν ὡς πρὶν καλλιόνων τῶν λόγων διαλέγονται, τί δεῖ τοῖς πολλοῖς ἐγκαλεῖν εἰ τούτων ἐρῶσι· εἰ δ' ὁμολογοῦσιν ἁμαρτάνεσθαι, πονηρὸν ἡ πρόσκλησις πρᾶττουσι· πολὺ γὰρ μᾶλλον εἰκὸς ἂν αὐτοὺς ἅπασι τὰ βέλτιον ἐρωτᾶν σκέπτεσθαι, τῶν ἀκουσομένων καὶ σπουδασομένων ἕνεκα, ἢ πάντα χρήματα ἀγαθὰ ἀφαιρίζοντας, τὰ χείρω δεικνύναι· καὶ ταῦτ' ἐξεταζομένης πρείττονος· οὐκουν εἰς τὰς ὁμοίας τὰ χείρω ἔχοντες βαδίζομεν· ἀνὴ εἰ καὶ μὴ πᾶσι δοκεῖ, ἀλλ' ὄιμαι, ἵν' ὡς καλλίστα ἔχοντες φανοίμεθα ἱμάτια, πάσκειν· τοὺς ἵππους, φασὶ, παρ' αὐτὸ μὲν ἐν ταῦτα· ὥστ' ὅταν φῶσι τὸ εἶναι καὶ ταῦτ' εἶναι αὐτοῖς εἶναι καὶ τὰ χείσιστα· καὶ τὰς ἀρχαίας ἰδίας ἔχοντες ἐκβαίνειν, ἐρωτᾶν χρὴ, πότερον χείρονος ὕσης ἢ βελτίονος· ἐμὲ τὰρ βελτίονος, πῶς οὐ τοῦτο φωτᾶν, εἰ τὴν νίκαν καὶ πείσεις ἄξίαν ἀφίντες, τὴν φαυλότητα ἅμα καὶ μᾶλλον πρὸς τὸ

κουσας

τῶν ῥητόρων ἐν τῇ ποιᾷ τῆς φρονεῖν ποιεῖ τῶν ἄλλων, ἢ τοῖς ἐκ τῶν πρώδων παρὰ πρώδου ἔχειν δοκεῖ σοι ταῦτα· διαπαμαίμενος πίνυν τὸν λόγον τὸν περὶ τοῦ ἔρωτος, πρίαν δύσημίαν ὕστερον περὶ αὐτοῦ παραλέλοιπεν, ἢ πῶν καλλίστων οὐκ εἴρηκε· πρῶτον μὲν, ὡς ὀρθῶς εἶπον τἀληθές, τῷ τὰ μὲν εἰκὸς ἀγαγεῖν· τὰ δὲ, πίμνειν πρὸς λόγον εἰδέναι ἕκαστον ἐν τάξει τὸν λόγον δίδοται· μίγνυσι δὲ πανταχοῦ τῇ μεγαλοπρεπείᾳ φρονεῖ, ὡς πῶν αὐτάρκως τοῦ αὐτοπάλου καὶ ἀποδεδεγμένος εἴρηκε, εἰ μὴ ἄρα οὖν ἴσον φέρει πᾶσι εἰ ὧς πῶν νομίζειν φαίδρου τὰ ῥήματα εἶναι, καὶ οὐ τὸν πάντα ὡς τὸν φαίδρον λέγειν· τὸν λόγον δ' ἴσου παλαιομαίσας ἔχω, ὅσον καλλίω τοῦ προτέρου ἀπεργάσω, ὡς ποιῶ μὴ μοι δοκεῖν τὰ παντὸς φαίδρου, ἐπεὶ ἄρα ἡλίσγ πρὸς αὐτὸν ἄλλον αὐτὰ παρατεῖναι· ἐκεῖνα δ' αὖ τὰ φύσεις· φαῦλον τὸν τεχνικωτέρας λίγειν γυμφας τὰς ἀχελώου καὶ τὰ ἱερὸν, λυδίου τοῦ κεφάλου πρὸς λόγους εἶναι· ταῦτα οὐ μὰ τὰ παντὸν ἐγκωμίων δὲ αὐτὸν ἀρχαῖα σοι δοκεῖ τῷ αἰδεῖ, εἰ καὶ γε μὴ τὰ μίδου ὧν πα ἔχεις, οὗ τὸ ἐπίγραμμα ἐκεῖνο ἐπίσκοπε προσεκαίζων τῷ πυθίῳ λόγῳ· καὶ κατὰ πάσας γέ που τὰς ἀρχὰς τὰς ἀναγκαίως ταῦτα διεξέρχεται περὶ αὐτοῦ· φρονίμου μὲν γὰρ ἦν ὄμμα καὶ σοφρονος, γνῶναι τὴν ἀξίαν δικαίου δὲ, τὰ πρέποντα καὶ αὐτῷ καὶ ἑτέροις ἀπονέμειν· ἀναιδοῦς δὲ, μὴ δὲ φοβηθῆναι τὰληθὲς εἰπεῖν· ὃ δ' αὖ τεμεσῶν, ἃ πασὶ τοῖς ἑταίροις τοῦτον ψόγους ἐνέχεται, ἕως ἂν μὴ δείξω, ὡς ἀληθῶς οἱ λόγοι, καὶ μείζω δόξαν τῆς ἀληθείας ἐφέλκονται· ἀλλὰ τοίνυν μυρίαν ἔχων ἔνεστι παραλείπειν· ἀνέπεισέ γε μὴν σόλωνος ἐμνήσθην καὶ ὧν ἐκεῖνος διαλέγεται περὶ τῆς αὐτοῦ πολιτείας, φέρε πάλιν καὶ οὗτος ἐν αὐτοῖς τοῖς νόμοις οὓς ἐτέθει λέγε· ταῦτα δὲ νομοθέτου πρόσκειται μᾶλλον εἰδέναι ἢ ῥητορικοῦ συμβουλεύειν· οὐκοῦν αὖ πάντας δεῖ σοι συμπαίζειν τῶν ῥητόρων πρῶτον καὶ σοφώτατον αἰσχύνη πλὴν ἑαυτοῦ, μετ' ἰσχυρᾶς γέ που τῆς αἰσχύνης οὗ λοιπὸν συμβαίνει ὅταν γὰρ αὐτὸς μὲν ὁ φάσκων εἰδέναι νομοθέτης ᾖ, αὐτὸς δὲ ὁ φάσκων δεῖν τοὺς ῥητορικοὺς πάντα χωρεῖν τῷ νομοθέτῃ καὶ ταῦτα συμβαίνῃ, πῶς οὐκ εἰς τοῦτο πρόσωπον πλάττων· ἀρ' οὖν ἐτεὸν μὴν διὰ παντὸν τοῦτον τόσον τὸ μεταξὺ σοῦ τε κἀκείνου πρὸς ταῦτα, ἢ παντὸν οὖν κατηγορεῖ τῶν ἀρίστων ἐν τοῖς ἕλλησιν, ἢ καὶ ἡμῖν ἐπιτήρος εἶναι τοῦ λοιποῦ· ἃ τὰ μὲν ὑπὲρ ἱεροῦ διδάσκαλος, τὰ δ' ὑπὲρ σαυτοῦ μὲν σκοπῶν, καὶ αὖ τὸν μὲν πρὸς δύνοιαν ἀξιῶν παῤῥησιάζεσθαι πρὸς ἐμὲ, ἐμὲ δ' οὐκ ἐῶν πρὸς τοῦτους παῤῥησιάζεσθαι κατ' δύνοιαν· καὶ σαυτῷμὲν εἰκὸς εἶναι παῤῥησίαν περιλόμενος· ἐμοὶ δ' οὐκ ἀξιῶν τὴν ὀρθὴν καὶ δικαίαν ἐκφέρειν μάτης εἶναι ἢ τοῦτον ἕνος ἢ δ' ἄπειρον τῶν ἔργων μηδ' ὅτιοῦν βούλομαι· ὅμοιον γὰρ οὐ φαυλότερον ὠφέλειαν ἐστιγκεῖν τῇ δοβαίων πόλει τὴν ἐναμιωτοῦ τοῦτ' ἐκείνου φύσιν, ἢ σὲ τοῖς αὐτοῦ παρεχῆσθαι φύσεις· τοῦτον μὲν γὰρ χωρὶς τῆς ἀπολογίας ὃς ἄριστος ἐμνήσθην, καὶ ἔτι πρὸ ἑνὸς τὸ ἐπίγραμμα καταῤῥεῖν τὸ πῖος ἐν πελοποννήσῳ· ὃ πρὸς ἑκάτερα ἐστὶ πάλαι ἐφεῖσθαι· ἀρ' οὐκ αὖ ἀχθεσθείης, ἐγὼ μὲν καὶ σοφὸς ἂν εἶναι δοκοίμαι δὲ καὶ ἕτερος τῶν κατ' ἐμὲ ἀλλοῦ τῶν κατὰ σε ἴσως· πρὸ δὲ τοῦτο ἑνὸς τὸ ἐπίγραμμα δ' ἐστὶ τοῖς φόβοις· ὁμοτέρας βουλαῖς παῤῥησίᾳ μὲν ἐκεῖ ῥατο δόξαν· μέσος ἦν δὲ ἱερὰ τέκνα χορτῷ δ' ἐχέτην ἐναυορίσατον οὖν εἰ βούλει καὶ τοῦτο τοῖς σαυτοῦ λόγοις, ὅπ τῶν συνίσασιν ἅπαντες, σὲ δ' οὐ χρὴ γεύζειν· φόβοι δὲ καὶ χαβρίου τί ἔομα, ὃ κεῖ ἐμοὶ μᾶλλον τὴν ἐνταξίαν ναυμαχίαν εἰ πότος· εἰ δ' ἆρα καὶ πρὸ τῆς ναυμαχίας, οὐ χεῖρον· ἐνίπετο δ' αὖ ἐς αὐτὸν ἔφη γὰρ φοβιερὸν προσεῖναι ἐλάφων τράτυμα, λέοντος ἠρυμένου, ἢ λεόντων ἐλάφου· οὐ τὸ δύσοι διὰ παντὸν ἀποδεδεγμαι καὶ πρώτων καὶ ῥητόρων καὶ στρατηγῶν καὶ ὧν τὸ φίλος ἐν ἕλλησιν αἰσχυνοῦ τί κῆδος καὶ ὡς ἐμφυτον ἡ μεγαλοφροσύνη τοῖς κρείττοσι· καὶ ὁ τοῦ θηροσθένους λόγος δῆλος ἔχων· ὁποῖ ἅπαντα γὰρ ἂν τὰ ἀπὸ τοῦ δόμματα τῶν ἀνθρώπων ᾖ, τοιοῦτον ἀνάγκη καὶ τὸ φρόνημα ἔχειν· καίτοι ναυμαστὸν ἐν μὲν τοῖς ἄλλοις καταῤῥίπτειν τοὺς χόρτους ἐγγίγνεσθαι τὸ φρόνημα, ἐν δὲ τοῖς περὶ αὐτὸν τὴν γνώμην καὶ τοὺς λόγους μὴ πολὺ μᾶλλον οὕτω τοῦτο ἔχειν· οὐ γὰρ ἄλλο γε οὐδὲν ἢ καὶ ἀπὸ τῶν καὶ ὁρᾶν τίρον τοῖς λόγοις τὸ φρόνημα ἐστὶν, ὅταν περὶ τῶν σχολῇ λογίζεσθαι δοκεῖ δ' ἐμοὶ καὶ ὅλως παντὸς τοῦ ἑλληνικοῦ σύμβολον καὶ ὡς πρεῖκων εἶναι τὸ τοιοῦτον εἶδος τῆς γνώμης· πίχνας μὲν γὰρ καὶ λογισμοὺς τοὺς κατὰ χεῖρα καὶ ὅσα τοιοῦτα, καὶ παρὰ τοῖς βαρβάροις ταῦτα τοῖς ἐγγίγνεσθαι μὲν χεῖρα ἢ δι' ὀφθαλμῶν καὶ τὸ φρονεῖν μετ' ἀληθείας ἀντὶ ταχοῦς ἀχαΐνας ἢ, καὶ ἴδιον τῶν ἑλλόνων ἀγαθόν· βαυμαίνω δ' ὅπως ἂν ψυχικῶς πρὸς τὸ παῤ ἀγωγεῖν, οὐχ ὁρᾶν τοὺς τοὺς ἀργυρίου τὸ πᾶσιν ἀνυμνίους οὐ μόνον ἐν ταῖς παῤῥησίαις, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς θεάτροις· καίτοι οὗτοι, τί σοι δοκοῦσιν ἕτερον ποιεῖν, ἢ αὐτοὶ σφᾶς αὐτοὺς ἐπαινεῖν, καὶ ταῦτα μὲν χρή γε, καὶ ὀλίγα τὸ ὄμματα εὖ ἐπὶ τρόπον, καὶ πρόσωπον τὸ ὄμμα ἐλάττω ποιεῖν· ἀλλὰ ἔχει τις τῆς αἰσχύνης· ἐγὼ δὲ τοῦτον εἰ μὴ παλλῆ, ἀλλὰ πύθωγε ὡς ἔοικεν εἰμὶ κομψότερος· πρόσχα γὰρ ἐμαυτὸν ἐπαινεῖν ἀξιῶ, καὶ ταῦτ' ἀ σύνοιδα· ὡς δ' οὐ πολλάκις αὐτὸ δρῶ, συνίσασιν οὐ τοι μοι· ὥστ' οὐκ αἰσχυντίας μᾶλλον ἢ καὶ σοφίας τινὸς ἐκφέρειν δῆγμα· ὅπερ οὐ βούλομαι, τοῦτο καὶ σοὶ συνοδεκεῖ· ἐν δὲ τί σε λοιπὸν ὁρίσομαι· πρὸς θεῶν εἶσοι παῖδος δύχομένω, τῶν θεῶν εἰ τις, ὡς ἑαυτοῦ

φησὶν μᾶλλον λέγοντα ὑπὸ προσαγωγίας εἰλημμένον οὕτως· ὅτι προσαγωγὰς ἀμείνων ὢν τοῦ πατρὸς, γνώμαις καὶ ἄλλοις ἐκείνῳ χρήσιμος καὶ ἐς ὅσον καὶ αὐτὸς δὴ ἐκείνου συνίσχωσε, ἀλλὰ μὴ πάντα ἑνταῦθα φύσει ἀμείνων ἐφάνη ὀφλὼν ἡμῖν τοῦτο καὶ ἐς τὸ σῶμα πλεονεξίᾳ, νῦν ἐπαγγελίας ἱκετείας ἰατρῶν ἀφικόμενα. ἀλλὰ καὶ πάνυ θεοῖς ἔοικεν τοὺς ἀρίστους τῶν ἰατρῶν φίλους ποιούμενοι, κατὰ φύλλα μὲν ἐς ἀσκληπιοῦ, νομίσαντες εἶναι δὲ ἐκείνου καλλίων εἶναι δοκεῖ μὲν ἐγχωρεῖ καιρὸν εἶναι πλείονα ἔχειν δ' αὖ καὶ οἱ συμφυέντα φράζῃ τῇ τῆς φύσεως τῆς ἐμῆς· ἐγὼ γὰρ πάνυ καὶ ὡς ὤν, εἰ πέρι τοῦ ἀσκαλωνίτου ὢν ἐτάφην, ἐξ ἵππου ἂν ἐπεσον, οὐκ αἰσχυνόμενος, ἵνα δὲ μὴ πάντα ἐπέρχομαι λέγειν· παρὰ μέσα δὲ καὶ πάνυ ἐν ἀσκληπιοῦ. δρέπεσθαι γὰρ χρὴ πρὸς ὑμᾶς τάχα ἀλλοῦ· χείρω δὲ καὶ βελτίω νομίζειν ἐξεστιν ὡς αὖ ἑκάστῳ δοκεῖ· νῦν τοίνυν ἂν καὶ πρὸς τοὺς ἐκεῖ συμφοιτητὰς καὶ εἶχον καὶ ἔχω ὥς τοῦ μὲν μὴ ὑπαίσιά πω, οὐκ ἄχομαι αὐτῷ· ὑπαίσια μῶμα. δὲ ἀχυρολόγων αὖ μὲ παρὰς τὴν χώραν σύδ' ἐμὲν ὡς ἄρξον ἑνταῦθα ἀφικνῇ, πεῖσον τούτους ὡς σοὶ προσήκει πρὸ ἐμῶν· ἢ δὲ παρὰς ἐπὶ πρὸ τὴν ἱστορίαν, αὐαμπεσθαι τὸ μέρος, πεῖθε φωνὴ ἴσον· ἐμῶ δ' ἐπιπείθει μύθῳ καὶ ᾧδ' ἔτω πρὸς μεγαλοπρεπεῖς ὡς ἀγορεύω καὶ πατροκλῆς δ' οἱ ἴσως ἵνα πρὸς ἔφασκεν τῷ σφετέρᾳ δὲ μὴ παρὰ γὰρ σφετέρᾳ γὰρ ἀμφοτέρους καὶ σοὶ καὶ τῷ σφετέρᾳ μαρὰ δὲ προσθεὶς ἀπαλλάξομαι καὶ ταῦτα ἐξεταστέος ἀπίτεια, νῦχ ὡς οὐ καὶ ἐν τούτων ὀπούν ἱκανόν· ἀλλ' ἐν εἰδῶς διὰ τέσσαρα μᾶλις εἰ τῶν ἐλέγχων, καὶ ὅσον αὐτὸς καὶ ἀλίαπτος δ' ὧδε δὲ σύλλεις ὡς τοῦτ' ἐς βίβλος ταῦτα πάνυ· εἶπα μύθῳ ὧν τρίτερον φαίνεται ἐξεταζεις, καὶ ὁ μὲν ἀφ' πιλὰς μύθῳ, ἀ πρὸ πρὸς τοῦ πάλαι μύθου, ὁ δὲ νῦν πρῶτος εἰς μύθας πλοῦν κρίνεις γὰρ μυθαγωγὸς ἀρχαῖον δ' μοι δὸ κεῖς τοῦ μώμου καὶ ἀφροδίτης λόγῳ αἰσιοῦσθαι φασὶ γὰρ ὡς ἐμὲν, καὶ ὅσον κεκοσμημένῳ· ὁ δὲ μωμος λιβρόγνυτο, οὐκ ἔχων ὅ, τι ἀνταίσιτο πλούτων δὲ αὐτὸς μὲν ἀπεχθετο τὴν δὲ βλαύτην ἴσχωλεν· ὡς τὰ μφῳ συμβαίνει, μὴ τὸ δὲ τὴν ἀφροδίτην ἀπουσιακῆς, μὲ πρὸν μῶ ῥον ἀνεῖν δὲ καὶ σὺ τὴν σκηνὴν δαμαλίζων, τὰ παρασκήνια πάσω καὶ τοὺς λόγους ἀφεὶς, ἐτύχεις τὰ παραφέγματα· οὕτω τοῦ νόμου βαίνεις· ἵνα τοίνυν εἰδῆς ὅπως σόλων ὁ τῶν νομοθετῶν ἐν δεξιόπτερος παραφέγχεται, ἄκουε καὶ τούτου καίτοι πρὸ οὗτοι γε μὲ πλημμελείας αὐδαδείας παρελήλυθι· ταῦτα γὰρ αὐτῷ τὰ ὀνόματα ἐκ τῆς σῆς ἀτιμίας ἀρυσθεὶς, ὥστ' ἐγὼ μὲν ἔξω τοῦ βιβλίου παρελήρυτα· καὶ ταῦτα ἐξαχεῖς ὑπὸ τοῦ λόγου· ὁ δὲ δὴ σόλων καὶ βιβλίοις ἐξεπηδήσας πρὸς ἐμὲ ἐς τὴν αὐλὴν, οὗτος ἐκείνος εἰσαῦθις καὶ τὴν ἑαυτοῦ πολιτείαν· ἐν ᾧ ἄλλα τε δὴ λέγει· καὶ ταῦτα μὲν γὰρ ἄλλα σὺν θεοῖσιν ἔνεστι· καὶ μὰ δ' νῦ μάτην ἔρδον· ὀφᾷς, ὡς αὐδαδῶς καὶ σὺ τῆς σῆς συμβουλῆς· καὶ ταῦτα μέτεστιν ἐν πεντραμέτροις· ἐν δὲ τοῖς ἰάμβοις, συμμαρτυροῖ ταῦτ' αὖ ἐν δίκῃ χρόνου, μὲ τῆς μεγίστης δωρεᾶς ὀλυμπίων, ἄριστα γῆ μέλαινα τῆς ἐγὼ πρὸ ἄρους αἰεὶ λοῦ πολλαχῇ τε πεύγετας· πρόσθεν δὲ δουλίου πατρὸς τῶν ἐλευθέρα· πολλοὺς δ' ἀθήνας πατρίδ' ἐς ἐκλιπεῖν αὐτίκα γὰρ πρὸ εἰσίας ἄλλον ἐκδίκως, ἄλλον δικαίως τοὺς δ' εἰς ἀναγκαῖς ὑπρχεσμὸν λέγοντας γλῶσσαι οὐκέτ' ἀπίκνεῖσθαι· ὡς αὖ πελλαχῇ παιωνιῶντας· τοὺς δ' ἐνθάδ' αὐτοῦ δουλείας αἰκία· ἔχοντας ἔνδ δὲ πάντας πρὸ μαμμόρους, ἐλευθέρους εἶπα· ταῦτα μὲν πράτες, ὀρθῶς δίκαια πᾶσι δίκην συνάρρασσε ἐρρῖξε καὶ δίπλοον ὡς ὑπερχόμεν· ἐσμοὺς δ' ὁμοίως τῷ κακῷ πᾶ καὶ ἀλαῷ δίκαια ἐς ἕκαστον ἀρπάσας δίκην· ἔγρεσθαι, κέντρον δ' ἄλλος ὡς ἐγὼ λαβὼν κακοφραδὴς πᾶ καὶ φιλοκλήμων, μὴ ὡς νῦν αἰ κατέχειν δ' ἐμὸν· πίεσθ' δὲ καὶ ὑπὲρ ἡμῶν λέγειν τὸν σόλωνα, ἄλλος δ' ἂν τοῦτο τὸ κέντρον ἐς τοὺς λόγους δ' σειεγκάμενος, οὐκ ἂν πεσοῦσα σωφροσύνης ὁ σπουδὴ ἐξελέγξεις δὲ μὲ πάνυ ἂν αὐτὸς κλῆσαι μέγος τὴν αὐτὴν δύναμαι Τὸν λόγων· εἶμαι δὲ οὐδὲ ἐγὼ σοι, εἶναι μᾶ πιστώτερα αὖ σαυτῷ φρονῶν· ὁ φῆς· ἀν δ' αὐτὸς προσαιτῶν καὶ τῆς ἐμῆς πρόφης ἀπτερῶν, καὶ βλέπειν ἐς ὑμᾶς καὶ πρὸς ὀβολοὺς, ἔγκλημα τοῦ τῷ βασιλεῖ τῷ γράφοντι, μὴ δὲ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου δ' αὖ ἀεὶ κεκωλύθω, φάσκων ὑπρφανίαις εἶναι ταῦτα καὶ λόγων κόμπον, ὁμοίως ἀργυρίου καὶ φρενῶν ἀπορῶν ἴσον· εἶπα δὲ φησὶ σόλων· εἰ τῷ ἤθελον ἃ τοῖς ἐναντίοισιν ἔνδαιτ' ἔτι, αὖθις δ' ἃ πάλαι ἀπρὸς δρᾶσαι, διὰ πολλῶν ἂν ἀνδρῶν δ' ἐχερώλει πόλις· τῶν οὔτε ἀρχὴν πατέοντ κυκλόμενος, ὡς ἐν κύκλῳ πολλοῖσιν ἐφάφην λύκος· ὁρᾷς δ' ὅπως καὶ σόλων καλῶς πίεται, καὶ σοὶ μείζων ἐφ' αὐτῷ φρονεῖ, ἐγεῖ τοῦτ' οἶμαι πρὸς ἐμὲ εἰς αὐτὸν αὐτῷ ταῦτα ἐγκώμια τῆς ποιημάτων, λιστ πλεῖν τοῖς ἄλλοις· γίγνεσθαι παραδείγματα· διὰ ταῦτα δ' εἶσω τὴν χεῖρα ἔχων, τὸ φέγμα ἐπαίρεται καὶ πᾶ αὐτοῦ κρεμεῖ δικαίως· τὴν μὲν γὰρ χεῖρα οἶμαι εἶσω ἔχειν ἐξίου· τὴν κεφαλὴν δ' οὐ κάτω φέρει δίκαιος δ' ἐπρεῖν τῶν ὀπτμάτων παραμύθου μαι, ἐπειδὴ δεινὸ πρὸς εἶ τοῦ δ' ἐόντος ἵνα μὴ λέγω ἐρασύπτος· ἐστὶ δ' ὑπερβολὴ τῶν τοῦ σόλωνος ἃ οὕτως εἴρηκε σκόπει γάρ· τὸν δὲ ὑπερουράνιον πάτων, νῦν πῆς ὕμνησ τοῦ τῇδε πάντες, νῦν ὑμνήσει καπξίαν· ἔχει δὲ ὧδε· εἶδες ὡς ἐξιφύσησεν ἅπαντας τοὺς βασκάνους, γράψας ἐναλίδρως τῷ τῆς ἑαυτοῦ φύσεως, καὶ ὡς οἷός ἐν τὸν βιβαιοῦντα τὸν ἐν χερὶ λόγῳ, ὡς ἅπαξ ἢ

ταῦτα τὰ χρὴ, τῷ δὲ πλήθει σαφὴς εἶναι, χάριν δὲ οὐ συμφέρει, οὐδὲ ἄριστος ἐν ταῦτα διαχειρίζειν. οὐδὲ πλημμέλειαν ἐν ταῦτα ἀσφαλὲς, ἐφ' ἃ καὶ δι' ἡμᾶς ἐστὶν ἐκάστοτε καὶ ὁρᾶν, καὶ μὴ ἄνευ τοῦ τὴν ἀμείνω σοῦ καὶ τῶν σοὶ προσομοίων ἐπιτάττειν, σκοπεῖν. ἃ δὲ καὶ ἐν ταῦτα ἀπορα τὶς καὶ οὐκ ἔχοι τίς γένηται ἄλλως πῇ ἐν παραταξει κυκλούμενοι ἐυρυβοῦνται, καὶ ὡς ἕκαστα ἔχει φύσιν ἢ δυνάμεως οὔ τις ἐστὶν ἐπιστῆσαι· ὁμὲν τὸς λέξεως τὴν ἀκρίβειαν· ὁ δὲ τοῦ νῦν τὴν λιτοτητα, ὡς ὡραία· ὁ δὲ ἐτέρας ὑπὲρ καὶ τῶν ἐγκυκλίων τί φησὶν ὑχ ὁρᾷς τὸ ἀγώνισμα οὐδὲ ἀπὸ πολλοῦ· ἀεὶ δὲ ἐκάστοτε φησὶ τῶν αὐλῶν ἐμοῦ χωρὶς αὐλοῦντος, καὶ πάσας ἅμα τὰς ἁρμονίας χρωμένου, καίπερ πρὸς ἑνὸς πρὸς ἕν δακτύλων κίνησιν βλέπων· ὡς ὑπὲρ ἐκ καὶ ἐν λύρᾳ ἢ κιθάρᾳ πᾶσι τῶν ὁμοῦ δεικνυμένων, μᾶλλον χρὴ δὲ ὃ χρὴ δοκοῦντας ἀκούειν, διδάσκει σε ὀρθῶς, ἄλλου μὲν οὐδενὸς εἵνεκα. ἴσχνος δὲ πλεῖον σῖζων ἐν αὐτῷ καὶ προσουμένους χ' σοῦ καὶ ἐπέρων. μίμησι δὲ αὐτὸς τὸς φύσεως ἢ λόγων, ὅσους αὐτῶν τὰ σώματα τῆς γνῶσιν ἐλέσθαι σοὶ εἰκὸς καὶ πρὸ τοῦ τὸ ἀγωνίσασθαι· τοῦτ' ἐστὶ, ὧ τὰ μὲν ἑδὼς τὰ σαυτοῦ δὲ ἀγνοῶν, ἃ καὶ μὴ προῶν ἐκίνησε· σὺ δὲ γε νόησον μεταβάλλεις· καὶ τὴν τάξιν ἀλλαττεις ἢ τὰ φύσις κατίδοι ἐστὶ σὺκ ἐν αἰρῶ τοῖς λόγοις, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις ζώοις· αὐτὸ δ' ἐστὶν ἀκρόαμα τοῦ βελτίστου· καὶ νομίζεις γὰρ αὐτὸν ὅλον τεῖναι πίστιν κιτεῖσθαι τῷ κολοιῷ οὐ καὶ προσιόντος ἐπὶ πρέψειν ἅλλα τοῖς ὁρᾶν καὶ ἀκούειν δυναμένοις τῇ ἀλκῇ χίζοντος γὰρ αἰεὶ ὡς ὑπὸ ταῦτα ταῦτὴ κωπῇ τὴν θαλάτταν· ὁ δὲ ὅλος δὴ καὶ λέων ἅπαν ἐρχόμενος οἷα δράσει μὴ ὅτι μέσον· σὺ δ' αὐτοῖς· ἴσον μὲν δρόμον· χῶμα δὲ τῆς κεφαλῆς ὄγκου, πρᾶγμα πω οὐχὶ συμβαίνον πω· ἐκείνως δ' οὐκ ἄκουσας, ἀμφὶ δὲ χαῖ πάσης ἀγωνίας, ὅτ' ἀγλαΐσφι πτερύγεσσι, ῥίμφα ἐ χρῶτα φέρει μᾶλ τ' ἦδε καὶ γόμον ἴσων ὅτω δὲ ἀρκοῦν ἐστὶ γὰρ ἅμα, ἀπαλλαγῆναι τοῦ φορτίου· ὁ τὴς ἐφ' ἡμέρᾳ χρείας εἵνεκα τῷ διαπεπορθφέρ· πλείους ἴσον βραχίονα τὰς πλαγὰς ἐκλίγων· ἀνὰ γὰρ ᾧ χόμενῳ ὡς ὑπὸ καὶ ῥοῦν ὑπὸ τοῦ λόγου φερόμενος· ἐπὰ ἔσται δ' ἐπ' ἐκεῖνο ὅπᾳ ξιοῖς μεταβάλλειν γὰρ τὴς φύσιως νόμον· ὃς κελεύει τὴν τῶν ἀρετῶν ὑπὸ βολὴν αὐξεσθαι, καὶ ζῆν πρὸς τὸ ἐνδυόμενον ἀιχρεῖν τῷ στρατηγῷ βλέπειν ἐς τοὺς στρατώτας· καὶ δὴ γε τοὺς στρατιώμασι, εἰς τοὺς στρατηγοὺς ὡς ὑπὸ μαι τοὺς χρῆσθαι, εἰς γὰρ ἐγκράτια· τοὺς γὰρ κυβερνήτην· τοὺς δίκης εἰς τὸν ἄρχοντα· τοὺς ἀκροατὰς ἐς τὸν ῥήτορα· ἅμὲν οὖν ἐστὶν τῆς μὴ ἐξ ἀκροατοῦ μὲ τοκλίνεσθαι, ὥρα σοι παραλαμβάνειν τὸν ἡρῶον· εἰ δὲ μικρὸς μικρὰ ἀπολαμβάνων ὑπὸ τοῦτο διατρίβοις, ἐγὼ μὲν οὐδὲν ἂν φθονοίην σοι νικᾶν ἐχώσῃ. βουλόμαι δ' ὁ πρῶτος ἐφ' ἡμῖν διὰ πλείονων ἰέναι τὸ τὴς ἀρχὰς, ἐπειδὴ καὶ σὺ συμφανὲς αὐ τὰ πολλὰ ταῦτα ἀριθμῶ· εἰ μὲν γὰρ ἐγὼ τοῦτον χάριν, ὅπως ὑμεραίαν ὑπαγορεύω, ἢ πατρίδος τινὰς κακοδαίμονας ἐξαπατήσας, παραμυθεῖν ἐμαυτῷ μαθυς· οὐ τῷ ταῦτα σεμνῶς αὐ κρον, καὶ μὴ μόνον ἐπὶ πρῶτον ἀνὰ καὶ δεύτ' αὖ ἐν τῷ παντὶ χρόνῳ τοιοῦτον πνοὸς ἐπιδεῖς, ὅπουν ἢ μαθρον ἢ μῶζον ἕνεκα ἢ τοιοῦτον, ὅτῃ βουλῇ χρῶ λαβὼν· σὺ σαυτοῦ μανεὶς δ' ὡς ὑ τοῦ λόγου φύσις ἐργάζεται καὶ προάγεται οὐ τῷ δίκειν μὲν, καὶ τῶν ἐμαυτοῦ λόγων ἀκροᾶμὴν ὡς ἀμοτρίων, μᾶλλον δὲ ταὐτὰ γε καὶ ταὐτὰ πᾶσιν ἁπλατοῦ μὲν, καὶ ἐπ' ἐκχόμενος ὡς εὐχ ὅσιος τι ὧν βακχεύειν, καὶ μᾶλλον ἀδείας τῆς ἐνδυς ἀπολαύσειν, ὥς ὑπὸ αὖ εἰ πρὸ τοῦ βιβλίον ἐν, αὐδ' αὖ ἐνδῶν ἐχυτόμην, τὴν ἐγκράτειαν μυθαυμαζειν ἀφεὶς, ἀπὸ τὰ μανδάνειν προσήκοντα· ἐγὼ τοίνυν ὁ πρῶτον ἐπὶ ποιήσομαι ἕως ταῦτα σαῦτα ἄρξωμαι· ἐκεῖνο πρὸς βιῶν ἔχες εἰ πεῖς, ὡς ἄρα χρείας μὲν τοῦδε μᾶς ἕνεκα οὐδὲν εἶδρα τηνάλως δὲ σοφιστοῦ τόμων καὶ χαῦνο τὴν τ' τὰ ἐκμυθεῖσθαι καὶ χάριτος εἵνεκα, οὐ ταῦτ' ἐμοὶ συνίσασιν ὅσον τοῦτων χωρὶς ἅμὲν οὐ ταῦ ἔτερον τὸ μὲ ἕτερον; σὺκ ἐ τὸ ἔχαστον μὲν ἀληθείας ὕκρυτας τοὺς λόγους ἐκ τῶν δυναστῶν ὁ ἀπ, ἐ τὸ ἔχαστον δ' ἀλήθειας πᾶσαν τὴν πρὸ αὐτῶν βουλὴν ἅπαστις ἀρᾶται; ποίας ὑ χειρὸς ἐγὼ κίνδυν, ἢ χειλῶν παραγωγὴν ἐζ αὐτὸς ἀφαιρεῖ, τοῦ μετρίου γενόμενα· ποιοῦτόν τὸς χῶμα λυπῆσαι, ὡς πρὸ δὴ πνὶς αὐτοὺς ἀ πύρυθμα τὸς ἱματοὶς, ἴσως μὲν τιμήσαιτ' ἂν τῆς ἀξίας αὐτὸς· ἐγὼ δ' οὐ· καὶ τοι πλείονας σκέπας ὁ κατὰ τοὺς πολλοὺς δὸμενος· ὅμως τὸ πρόβλημα τοῦτο ἔφυγον· ἄλλα ἄλλοτε τοιοῦτο πω ποτὲ πλασάμην; ἀλλὰ ὀρχοῦμαι δ' ἴσως ὡς ὑπὲρ ἑτέροις πνὶς, ἀλλὰ προσήκει μοι πὶ καθ' ἑαυτὸν ἀλλοτρίων; ἀλλ' ἐς ποσοῦτον ἥκει μοι σχολῆς; ἀλλ' ἐμοιγε ἱκανὸν ἂν εἰ πῷ αὐτοὺς τοὺς λόγους κρατῆ ἀναγκαῖα πράγματ' δόμενος, ὁ ἐς τι ὧ διαγίγνεσθαι μηδὲν ἐπακτὸν κακὸν ἐμαυτῷ πρὸς τὸ ἐμὸν πρὸς; σὺκοῦν ἀφεὶς ὑπὲρ τοῦ λόγου ταῦτ' ἴλεγον· ὡς τὸ ὅτι μάλιστα μὲ δεῖν μὲν παρελθεῖν ὡς σὺ φὴς, ἐκ δὲ τῆς τοῦ λόγου ἕνεκα· τὸ τιμον τοι ἐπὲρ χεται, τί τῆς ἀδυνάτου συμβουλῆς πεῖν, ὡς πρὸ δὲ εἶπα ὑπὸ πνεύματος ἁρπασθέντα ἐν τῇ θαλάττῃ, σὺ κελεύεις ἀφιέμεν καὶ μὴν εἰ, ἐπὶ τῆς ἀκμῆς λέγωτερῆς ἐγὼ καὶ μαισιωπῇ· καὶ μοι δοκεῖς κατὰ τὴν ναυμαχίαν, γὰρ ὑπὸ τῆς ἐχίδνης δηχθέντα ἀπιᾶσθαι μηδὲ πώποτ' ὠφελὸς δηχθείς· ταῦτα δ' ἂν σοι φιλοσοφῆντες, ὁ τοῦ τοιαύτας οὐκ ἀνεχόμενοι ἀκούειν· ἀλλὰ γὰρ ἴσως φθόνος μοι τούτων ἕνα ζῆν σε φρονῶν εἶναι, οὗς οἱ προσαγωγεῖς ἐμοὶ τοῖς καλῶς πρωθυπτίς· ἐγὼ γ' οὖν ἂν ἐπὶ τοῦτ' εἶδον σε

πίχει κράσις, λύπης· οἷς ὑγιὴς εὐθυμίας· λογισμοῦ· οἱ καὶ ἐς λόγους ὀρχῶνται, μᾶλλον δ' ὀργῶν τὰ τὰ λέγουσι· ἄλογον ἰδιώτου δὲ τι παιδὸς ἐμοὶ μὲν εἰ καὶ τοιοῦτο τοὺς διέρμοῦ τι καὶ μουσῶν χορεύτας, πρὸς οὓς τὰ τῶν ἱερῶν λόγων καλλιτὶ καὶ πλημμελῆ, ξυὸς ὁ θεῶν βασιλεὺς ἐπαίνειν εἶναι, τὸ πρᾶον εἰς γῆν κατα βλέποντας ὡς πρὸς τοὺς ἱερομβοὺς οὕτως ἀξιώσει ἂν δ' εἰκὸς θαι τὰ φίτης αὐτῶν ὄργα, μᾶλλον τῶν καυχήσιν διαφθορότας, μέσους ἐγερηρότων καὶ καθαδόντων, ἢ μᾶλλον ἀμβλυτέρους ὄντας φαίνεσθαι τῶν ἐκ κορυβαντῶν ἢ προς ἄλλου δαίμονος ἱερεῖ καὶ χομένων, ἀλλ' ἅμα τῶν μέλει κινεῖσθαι τὰ γιγνόμενα· ἀλλὰ τοῦμὲν διομήδους οὐκ ἀπαὶ, τὴν κόρυν· οὐδὲ τὴν αἰγίδα, πῦρ ἀφιεῖσαν ὡς φησιν ὅμηρος· ἀλλὰ καὶ θαυμάζοις· καὶ μεγάλων αὐτὸ τιμῆς σύμβολον, ὧν δ' ἐξ αὐτῆς τῆς κεφαλῆς αἴθεσθαι τὸ πῦρ ἠιόες, τούτοις οὐδὲ συγγνώμης μεθαδίδας; καὶ τοίας μάχης τοσαύτην δίεμην φήσεις ἠγεῖσθαι, ὅσην τῶν ἐμψύχων λόγων καὶ ἀληθινῶν· ταῦτα μὲν γὰρ ἴσως κατὰ δαρεῖον τὸ πῦρ εἰκότως μένει καὶ οὐ δύναται μᾶλλον τὸ ῥῆμα καθ' ὁρᾶς σοφοῦ λόγων δ' αὖτε πηγὴ μία, τὸ ὡς ἀληθῶς ἱερὸν καὶ θεῖον πῦρ τὸ εἰκότως ἐστὶν· ἐφ' ᾧ καθάδειν οὐκ ἔνι δήπου τὸν πτελεσμῶνα τὸ καὶ εἰς τὸ μέσον φερόμενον· σὺ δὲ τηνικαῦτα ἀξιοῖς σκοπεῖν ἀς σὲ καὶ τοὺς σοὺς ὀφθαλμοὺς, διδυκόπως τὸ παῖδα μὴ πηγυέναι ὅσοι πνα ἀνδίαν οἶσει· καὶ πῶς οὐ τῷ χειμάῤῥω ὄρια· ἀλλὰ τῷ εἴλῳ, καὶ ταῦτα ὁμοῦ τῷ μεγίθει τὴν συμμετρίαν ἔχοντι οὐκ οἶδ' ὅτι, ὡς τὸ τὰ παραφαίνου ὄντα, αὐτὰ καθ' αὑτὰ κινούμενα αὐτὸ ἐκεῖνος ἐπρίσατο, οἷμαι δ' ἐγὼ καὶ πᾶς τοῦ ἀπολλώνιος οἴεται αὐτοὺς ἐφ' αὑτῶν ἔτυχόσας σωφρονιθέντας αὐτῷ· οὕτω καὶ τοῖς ἀγῶσι τοῖς περὶ τοὺς λόγους τοὺς περὶ τῶν θεῶν, πολλὰ τοιοῦτα, αὐτῶν τῶν λόγων ἰδία κινουμένων ὡς τὸ ἐκφορα γίγνεται καὶ πνα ἀρχὴν παρέχεται τοῦτο ὁ λόγος ἀναγκαίαν καὶ ἀκόλουθον τῇ ἐμῇ καθάπερ βέλος πρὸς ὑποῖζον φερόμενον· διὸ δὴ καὶ ἐγὼ οὕτω μὲν παρακωφὸν λέγω καὶ πνα τρόπον ἐξορχοῦμαι, δοκοῦντός ἀμοῦ τὰ ἱερά· ὅμως δ' ὡς περὶ μύθων τὰς ἀῤῥήτους λόγος, τοῖς μὲν ἀκούειν δυνατοῖς ἐρρωσθαι σοὶ δ' οὐδὲν μᾶλλον· λέγω τοῖς οὖν ὡς ἐπειδὰν περιέλθῃ τὸ τοῦ θεοῦ φῶς, καὶ τὸ λεγόμενον δὲ τοῦτο ἀστράψαι δι' ἄρματος, διὰ δὲ τοῦ μύσας ἅρματος οἱ τὰ τοῦ διδάσκαι, καὶ κατ' αὐτὴν τὴν ψυχὴν τοῦ λόγου τὰς, ὡς περὶ τὰ ῥῆμα παρελθὸν εἰς ἀπολλώνιος ἀγῶν, οὗτος μὲν τοῦτον καὶ θέρμης ἐπὶ πρόσωπον· ἐπὶ δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὖθις καὶ τὰς τρίχας διέσπασε· βλέπει δ' οὐδ' εἰς ἐν ἄλλο ὁ τοιοῦτος, εἴπερ χρὴ δὴ τὸν ἐπὶ βάκχον βούλει λέγειν, οὔτε παρὸν οὔτε ἀκοὺν, ἀλλ' ἢ πρὸς αὐτοὺς τοὺς λόγους, καὶ τοὺς παμίας αὐτῶν, ὡς περὶ οἱ πρὸς τοὺς ἀλλό ποιεῖ γοντας ἑαυτοῖς, βλέποντες· καὶ τοῦ ὅταν ἐξ ὑψηλῶν πρωτεύωσι· καὶ πῦ ἔτης φησὶ πρεύκειν ὅπερ ἄῤῥητον οὐ φορητὸν ἦν· φέρεται γὰρ ὁ καιρὸς πολλαὶ· τὶς οὐκ αἰνιγμοῦ δεῖν ἰδιώτης τὸν τοιοῦτον ἀγῶνα· καὶ οὐκ ἔστιν αὐτὸ τὴν γνώμην· οὐδ' ὑπόθεσα ἑαυτὸν τοῖς ἀκροατὰς, ὁ προσήκει κέντρον τῶν λόγων διασώσαι αὖ ἀνὴρ ἱερμῆ, καθάπερ φάρμακον μονοδὶ παραπέμπεσι καὶ κατὰ βύτες καθάπερ ναῶν τὸν λόγον· καὶ τοῖς ἑναυτοῖς χώραις οὐ δίδωσιν· ἵνα δὲ αὖτε προλίπῃ, ὑπάρξει πάντων λόγων· καὶ τὰ τῆς ναρκης νικᾷ· καὶ ἀναγκαῖ δεῖ καὶ τὰ φέρεσθαι γὰρ τοῦτον ἐπὶ πρᾶ ὑπὸ ἰσχὺς ἀμβλύτητος ἀσθενοῦσαν, καθάπερ πνα ἀπὸ τὸν τῶν ἱερῶν ὑφιέμενα· ἐγὼ δ' ἐσκι καὶ λόγον πνα ἱερὸν διελθεῖν, ἀκούσας τυγχάνω οὐ πάλαι παρά του κρεττόνων, οἷον ἐστὶ τὸ χρῶμα τῆς θείας μανίας· εἶχε δ' ἐπὶ ὡδὲ ὁ λόγος· ἀναγκαῖον γὰρ τοῦτο ἔφη κινεῖσθαι τὴν πρώτην ἀπὸ τοῦ σώματος καὶ κοινοῦ κινεῖσθαι δὲ καὶ ὑπὸ φρονίσεως, ἵνα συγγενέσθαι καὶ ὑπὸ ἔχειν· καὶ οὐδὲ πρότερα ἔφη ὁ δίδασκων ἰαμάτων· ὑπὸ δὲν πεῖραν τῶν ἄλλων ἡνίκα ὁμολόγησε, ὁπόθεν ἔχει· ταῦτα μὴν σοι τῆς ἱερᾶς ὡς οἱ ποιηταὶ καλοῦσι νυμφῆς ἀπομνημονεύματα· διὰ κιρὰ τοῦμὲν ἤκουσα φιλοπρεπέα δὲ ὡς ἀληθῶς ἐλέφαντος παῖρος, ὥστ' εἰ καὶ μυδέν, μὲ δ' ἀφίετο τοὺς ἐχόμενα εἰπεῖν ἐπὶ αὐτῇ φορήσαντα, μὲ δ' ἂν ἀναγκαῖον τὸν λόγον τὸ τοιοῦτο παίθημα, μᾶλλ' δ' εἰς τοσοῦτον θεὸς τὸν κῦν, οὐκ αὖ τὰ περισβέα δήπου συμφορὰ ἠρίσυμεῖα· σὺ δ' ἀπὸ τοῦ σύμβολον αὐτοῦ τοῦ ῥήματος· ἢ πρὸς θεῶν ἀκροατὴς μὲν οὐχ ὅστις φοίβου σοφῶν· ἀλλ' ὅστις ὑπὸ τοῦ καὶ μανῆσθαι βελτίστης, καὶ ὅστις τὰ παντὰ τῶν λεγομένων· ἐστὶ δὲ οὐχ ὁ ἱερὸς τύπος καὶ πρῶτος αὐτὸς αὐτοῦ συνιεὶς ὅρισος, ἀλλ' ὅστις ὑπὸ τοῦ τῶν ἀκροωμένων, ἢ παρ' ἐκείνου δεῖ τοῦ μαθεῖν ὁ τοῦ ἃ ἔπαισχύνει ἃ λέγεσθαι καὶ τοῦ τὸ φρίττειν αὐτῶν εἰκὸς τῶν λόγων συμβαίνει ἀναγκαῖον πολλάκις παραφθέγξασθαι τοῦτο δὲ καθαρῶς ἁπλοῦν καὶ φιλαίτερον· εἰ δὲ μὴ, τοὺς πολλοὺς ἐκφύγειν ἐστὶν, ἃ τῶν ἀρετῶν μὴ λαβεῖν· οἷον τὸ λέγω· ἔστι καλλιπῆ λόγους· ὡσαύτως δὲ πῆ ποιεῖσθαι· καὶ πνες ἰδέαι καὶ ῥέω καὶ ἐγγὺς ἀλλήλων· ὃς ἅμα πάσας λαβεῖν οὐ ῥᾴδιον· μόριος δὲ ἕκαστος ἀποτιμώμενος καὶ τοῦ τὸ δόκιμος ὅμηρος δὲ βούλει ποιῆσαι τῶν ἐξαίρειν λόγου· ὅταν οὖν τις ἀγώνισμα τοιοῦτο διὰ πάντων τῶν καλῶν τούτων διελθεῖν· καὶ πάσας μίξεις μίξαι πῆ τοὺς λόγους, καὶ πρῶτος μὲν τὰ λύειν περὶ ποτὲ τοῖς καιροῖς ἀποδοῦναι, ἔπειτα τὰς συζυγίας, οὗ μὲν ἀκριβείας δεῖ ἐνταῦθα ὧδε προσιέναι· οὐ δ' ὀργὰς ἐν

καὶ τραγῳδοῖς, καὶ τοῖς αἰαγκαίοις τύποις ἀγωνιστὰς ἰδιώτας αὖ καὶ τοὺς ἀγωνοθέτας καὶ τοὺς θεατὰς ἅπαν χεροῦντας μᾶλλον πᾶν ἀνάγκη παραβαίνειν· καὶ πολλάκις ἀφελοῦντι τὸ πρέπον πειρᾶσθαι τοῖς μύθοις ἢ τὸ ἀναγκαῖον ποιεῖν, ἀλλ' οὐχὶ ταῦτα ἡμῖν οὐδὲ τοσοῦτον μεταδώκασι, καὶ ταῦτα μὴ οὐδεὶς ἀλλ' ἀγαθὰ σοι πρόσεστιν, ἢ καὶ ἐν οἰκείοις τάξει παρὰ θεὰ τοῖς γιγνομένοις τε καὶ φόβος πρὸς θεῶν, εἶτα ὄρος τὸ σπουδαῖον· ἢ διὰ ταὐτὰ εἶναι καὶ φορτικά; νικοῦσι μὲν τοῖς πολλοῖς, τοῦτ' οὐ δυσχεραίνουσιν· ἢ δὲ σοί, τί καταφύγεις ἐπὶ τοὺς πολλούς· οἱ γὰρ πολλοὶ οὐ πᾶσι, χεῖρον τοῖς ἀναφαίνεται. βάσκανος καὶ οὗτος· εἰ δὲ μή, δυσχερὴς τε καὶ μὴ εἰμὲ καὶ αὐτὸς ἐπαινεῖς ἡδὺ λόγον, καὶ ποιοῦν ὅτι σοι τὰ λεχθέντα· οὐ γὰρ δήπου σαυτῷ μὲν ἡδίους μετεῖναι τοὺς ἐπὶ τοῖς ἐμοῖς ἡδονῆς, ἐμοὶ δ' αὐτὸν ὁρῶν γανύμενον, συμφορὰ ἐστιν· εἰ δὲ παρήκασε τὸ τοῦ λόγου κάλλος, εἰκότως ὑφ' ἡμῶν ταῦτα ἐλέγετο· ἐπ' αὐτοῖς τοίνυν ὅσοις παρεφθέγξαμεν ποτέρως διεπίθης ἢ μὲ τοῖς καὶ αὐτὸς ἐδυχέρανας, ἵνα τοῦτο ἐλέγχωμεν ἵνα ἀχθεσθῆς· οὐ γὰρ δήπου σὺ μὲν ἑαυτῷ τοῖς ἐμαυτοῦ χαίροντος, ἐγὼ δ' οὐ τρισόμαι κέρδος, αὖ σὺ λυπῇ διὰ ταῦτα· ἀλλὰ μὴν εἴτε ἀπολέσω τὰ λεχθέντα, πῶς ἀπολοῦμαι τῷ ὦν τότ' ἔοθα σύμβουλος, ἢ τί πείσομαι κατηγορεῖς ὅταν οὕτως ἔχῃς· φαίην γὰρ οὐχ ἥκιστα τοῦ σκοποῦ· οὐ τοίνυν μόνοι κατ' αὐδρας ὅλως καὶ πρὸς τὴν ἀξίαν διρεῖσθαι τὰ τοιαῦτα κρίνομεν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς καιρούς, καὶ πρὸς τὴν τῆς προφάσεως ἀεὶ προσθήκην· οἷον εἴ τις ὕβρει καὶ ὑπερφασίᾳ τοὺς τοιούτους λόγους προαιρεῖται, ἢ τοὺς πολλοὺς ἐξεπίτηδες ἀτιμάζων καὶ τὸν μηδενὸς ἀξίους ὀρύμενος, ἢ καὶ ὅπως ἀρτίως εἶπον, ἐνεκ' οἰκείου τινός, οἵους ἐγὼ τοὺς εἶδον ὅδε τις ὀφεὺς αἰτιακότερος· καὶ βαδίζοντας ὡς ὑπὸ δικαστὰς τῶν ἐντυγχανόντων, καὶ κατὰ πλάσμους οὐ τὸν βίον ὡς πλεῖστον δίκεως τοὺς ἀπαντῶντας, τοῖς μὲν τοιούτοις δίκαιον εἶμαι νεμεσᾶν, καὶ νομίζειν τῆς ὀργείας κεφαλῆς ἀπορρύσους τινὰς εἶναι, καὶ οὐ τὰ ἄλλα ἀπολελαυκέναι τῶν λόγων οὓς προέστασται· ὅστις δὲ τὸν μὲν ἄλλον βίον οὐ τὰ μέτριον καὶ κοινὸν ἤρτηται, ὡς τὰ αὐτοῦ μάλιστα γιγνώσκεσθαι· καὶ τοῦτ' εἶναι σύμβολον αὐτῷ, ἢ μὴ καὶ νῦν ἔλαθον πλεῖόν τι εἶναι, καὶ δεῖ παραστῆσαι, ἵνικα δὲ ὁ βίος κινῆσι, τὸ πικρὸν τοῦ αὐτοῦ φύγητε, καὶ ταῦτα ἅπαξ τε πίστ, καὶ φιλοξένιος παρ' αὐτὸν τὸν ἀγῶνα καὶ τὸν καιρόν, ἵνικ' οὐδενὸς ἄλλου μεμνῆσθαι πλὴν τοῦ λόγου ἢ κόσιον ἐστὶν εἶτ' ἀπολλαγῆναι, τί τούτῳ ταὐτὸν οἰεσθ' ἴδιον τῆς αὖ σὺ δ' ὦ πρὸς θεῶν, πόσα σὺ τὸν ἐπὶ μοι χολὴν ἥκεις, ὡς τὰ φρεῖς ἐκεῖνα τὰ φάσματα, μικρὰ καὶ τοῦ μαθητοῦς ἄξια ὡς τῷ ὀρθῶς παρεξέλεγξεις, ἵνα τὰ πάντ' ὡς τῷ ἐμαυτοῦ ἔχωμεν ὁ κακῶς ἄρεις, φαῖεν δ' ἂν καὶ τοῦτο φιλανθρώπως πεποιηκέναι, ἵνα μὴ παντὰ πᾶσιν αὐτοῖσις, ἀνῇ ἔχῃς ἐφ' ὅτῳ βουλήσῃ ζῆν· μὴ γὰρ ὡς ἔοικέ σοι τὸ συνέχρησον, ὅταν παύταξε πᾶσι τοῖς ἀπολωλέναι· ὡς τὰ ἄγνια ὄφλες μοι· καὶ ἢ τοῦτο γε ἀληθῆ, δικαίως ἀληθῆ, ἢ καὶ τὴν συλίαν αὐτὴν καὶ τοὺς χρησμολόγους ὅταν αὐτομαπζωσιν ἀφρόνως ἐξεταζεις ὧν πρῶν καὶ χθὲς μα καὶ βλέμμα, καὶ εἴ τι σοι δόξουσι λέγειν ἐρασυπρον, εἶτ' αὐτοῖς ἢ πρὸ τοῦ ἐγκαλεῖς· ἄλλη καὶ πρὸ ἐωθεῶν· οὐ ταῦτα ταῦτα ἦν τοῦ καιροῦ, μιᾶμνησα δ' ἔστι καὶ ξενοφῶντος· ὃς πρὸ τοῦ κύρου τοῦ μεγάλου διαλεγόμενος, πρὸν μὲν ἄλλον χρόνον, δύταλλ' φησι καὶ κόσμον αὐτὸν εἶναι καὶ ἥκιστα ἀλαζόναι· ἐπὶ δ' ἐς τοὺς ἀγῶνας ἦει καὶ ἢ πολεμαίνοιτο, οὐδὲν μικρὸν λέγειν· οὐδ' ἢ στέλλεσθαι· ἀλλὰ καὶ αὐτὸν καὶ τοὺς σφετέρους ἐξαίρειν· ἑκάστοις ἐαὶ γὰρ ὃ τοῖς ἐξέλης τὸ κέντρον ἐκ τῆς ψυχῆς· αἰγὸς καὶ τὸ τῆς αἰδοῦς ἐφοῦσον· καμὲ οὖν ἐξέπληξε καὶ ἔτι μεῖζον προσπίδ· εἰ μὴ μέλλων ἀγωνεῖσθαι· ἢ ἐμβλέπειν εἰς ἀγανακτοίμενος· εἰ παρ' αὐτὸν τὸν χρόνον· ἢ τοῦ κρότου τοῦ λόγου· εἰ πρῶτον μὲν αὐτὸς ἐλαυνόμενος· εἶτα τοὺς πολλοὺς τῷ αὐτῷ κέντρῳ κινῶν, ταῦτα παρεφθέγξαμεν ἅπερ εἴπικα καὶ κοινὸς ὠφελήσας· ἵνα κρούσῃ τον· ὃ καὶ τῶν προοιμίων ἐπαινοῦμεν, καὶ πρὸς θεῖναι δοίη φαμὲν καὶ δίρσεις ἃ λέγω προσόντα, τὰ μὲν σοῦ, οὐχ ὅδ' ἀλλ' ἐκοῦ τάδε μένειν· ἀλλ' ἐπαρόψεσθε τὰ ἐνδεᾶ· ἢ τὰ ἁρπαστὰ τῆς συφροσύνης αὐθ' ἑαυτοῦ· ὄκνους δ' ἐγὼ καὶ ὀμίρειν τῷ ἀγωνιστῶν λήθεσθε· μανίαν δ' ἐς ὅτ' ἄρτις ἐγχέαι τὰ λοιὸν τὸν ἐρῶσι μανῆναι βαθεῖς ἐν ταρσισοῦλας· ἀφλοισμὸς δὲ τῷ σόμα γένοιτο καὶ ὅσα δὲ τὰ ἐπὶ τούτοις, ἵνα σοι καὶ χαρίσωμαι· νῦν δ' ἀλλὰ βάρβαρος οὗτος καὶ ἀπόχειρ αὐτοῦ δυναμένος; γοῦν δ' ἔπειτ' ἐφῶμεν, τὸν καλλιστεῦ τῶν ἀχαιῶν· οὐκ ἀπαμυνθήσεσθαι τῶς αὖ καὶ τοῦτο ὀμίζομεν μὴν ἀπρέπειαν τῆς μύνης· ἐν δὲ μέσοισι κορύσσετο δῖος ἀχιλλεύς· τοῦ, καὶ ὀδόντων μὲν καὶ χαλεπὸν τὸν δ' ἐξ ὀδόντος λαμπετόωντι ὥστε πυρὸς σέλας· ἐν δ' οἱ ὀπὸ ὀφθαλμῶν ἄχος ἄτλητον, ὀδ' ἄρα τρωσὶ μεταίσιν, δύσετο δ' ὥρα θείοιο· δρᾶσε δὲ πᾶσι φόβον τῷ αἰδρεῖ πρὸς τίνων· δόδοντα πρόσω· πῦρ ἐν ὀφθαλμοῖς· ὀργὴν ἐς τοὺς πολεμίους· λαβὼν δὲ τῷ συμφορᾷ· καλλοπισμὸν ἐς τοὺς συστρατιώτας· ἐνίους μὲν δ' ἐχ ἑτυαλίου χορὸν τοῦ ἵστασι παρὸν καὶ ὀφθαλμὸν τὸν γώμων ἀπεμεῖν δυνάμενοι· πολὺ δὲ ὅπλοις ἐπὶ τὰ χεῖρε ἀπεμίζον τοῖς κιθαρῳδοῖς ἀπὸ τὰν μαχίσιαι καὶ τὰ χείλη καὶ τοῦ μέρες τ' σώματος· καὶ τῆς αὐτοὺς δαιμασῆναι

ξεταξει τοῖς στρατηγοῖς, καὶ τοῖς τῶν πολιτῶν καὶ τοῖς τῶν πολεμίων. καὶ τι πρὸς θεῶν εἶσι σύμ-
βουλον τόδε ὁ ἰφικράτης παρεκαλέσατο μέλλων ἀπελογήσασθαι, πότερον αὐτῶν συνεβούλευσας·
τοῦτον, ἀπελογεῖσθαι γὰρ πρόσωπον, ἢ πρὸς ὀργὴν εἰς γόνυ, ἱκετεύειν τοὺς δικαστάς. ἆρ' οὖν περὶ μὲν τῆς
οὐσίας ἀπολογούμενος παῤῥησία τὴν χρώμενος φαίνεται, κινδυνεύων δ' ὑπὲρ τῆς ψυχῆς ὑπ' ἀρισ-
φῶντος, μετρίως; ἀλλὰ κακεῖ τὴν φύσιν διεσκεπτόμεθα. τὸν γὰρ ἀριστοφῶντα ὡς φασι, σύ δ' αὐ-
τὸς εἰ κύριος καθ' ἑαυτῶν, πότερον προὔδωκας αὖ, ἢ οὔ· ἐπειδὴ δ' ἀπίφησιν ἀριστοφῶν, εἶπα σὺ μὲν
οὐκ αὖ προὔδωκας ὧν ἀριστοφῶν· ἰφικράτης δὲ προὔδωκεν; εἶπ' οὖν ἐνὸς ἑήματος τῶν ἐκείνου μνη-
σθεὶς, ἐπ' ἄλλο πρόειμι. λέγεται γὰρ ἐν ἀγῶσι παρατάττων, καὶ μέλλουσις ἔσεσθαι τὰς
μάχας φαίη πρὸς τοὺς παρόντας, ὅτι αὐτῷ μὲν ἄλλα ἀπεικότως ὑπάρχοι ταῦτα· ἓν δὲ ἀπείρηκε
μέγιστον· ὄρομβον δὲ πρὸς, τί τοῦτο λέγει, ὅπερ φησὶ τὸ τοῦ ἰφικράτους ὑπομένειν οὐκ ἴσασιν οἱ πολέμιοι·
ὁ πρὸς τοὺς ἐν τῇ ἑλλάδι κινδύνους μέγιστον εἶναι φάρμακον αὐτῷ. ἀκούω δὲ καὶ τὴν ἐπαμφοτέρου
πρὸς βαβαίους ἀπολογίαν ἐπὶ τούτῳ τὴν τοῦ ἰφικράτους γενέσθαι. καὶ τί τοιοῦτο θαυμάζοι τις αὖ· ἀλλ'
ἐμὲ πρώην αὐτὸς ἑταῖρος οὐ πόρρω καθήμενος μάλα πλησίον ζωγράφου τινὸς γράμμα ἐξεδίδασκε τοι-
οῦτον, καὶ ἅπτεσθαι κλύοις εἰ λέγω. τάδε φημὶ γὰρ ἔδη τῆς τέχνης οὕρεσθαι πέρματα τοῖσδε σαφῆ
χειρὸς ὑφ' ἡμετέρης. αὐτοσχέδιαστος δὲ τέ σπηγεν οὖρος· ἀμώμητον δ' ἀνδρὶ ἐγείρετο βροτῶν. εἶτ' ἄ-
προς τοῦ δίος· τὸν μὲν δεῖνα τὸν γραφέα ἀξίους ποσαύτας ὑπερβολὰς πρὸ ἑαυτοῦ λέγειν καὶ παρ'
ἐπαίξασθαι. φ καὶ σιγᾷ τὸ αὐτοῦ παράγειν ἐκ τῆς τέχνης ὄν, αὐθρωποί δὲ ἐν λογίοις ἐξεταζόμενον,
οὐδὲν γὰρ ἄλλο λέγω παῦν πρὸ τῶν ἐμαυτοῦ λόγων, καὶ ὅσον οὖν παραφθέγξασθαι θαυμαστόν τί σοι
καὶ δεινὸν καπφαίνῃ; ἄκουε δὴ καὶ ἑτέρου ζωγράφου, ὡς μὲν σὺ φαίης ἂν ἀλαζονευομένου, ὡς δὲ
οἱ ταῦτα δεινοὶ λέγουσι, οὐ μεῖζον ἢ προσῆκε φρονήσαντος. λέγει δή τι· ἡράκλεια πατρίς. ζεῦξις
δ' ὄνομ'· εἰ δέ τις ἀνδρῶν ἡμετέρης τέχνης πείρατα φησὶν ἔχειν, δείξας καὶ τὸν δόκιμον δ' ἐφησυχάσει
οὐχὶ τὰ δ' ὧδε ἔχειν· καὶ τοῦτο τὸ πήγαμμα, οὔτ' ἐκεῖνος ἀπώκνησεν ὡς ἑαυτοῦ, οὔτε τις αὐτῶν
τῶν ἑταίρων ἀπαλεῖψαι συνεβούλευσεν ἑαυτοῦ γε ἕνεκα. οἷον δ' αὖ καὶ τὸδε ῥῆσις καὶ ἔτι δὴ βέβρε
τὰς ἐκεῖνος ἐγγράψαι ποιήσας γὰρ αὐτὴν τῆς ἐλένης εἰκόνα, πρὸς παρίγραμμα τὰ τοῦ ὁμήρου ἔπε-
σιν μάλιστα πῶς καὶ δυνήσεσθαι ἀχαιοὺς τοιῇδ' ἀμφὶ γυναικὶ πολὺν χρόνον ἄλγεα πάσχειν, ὡς
πρὸ τὸ αὐτὸ ποιοῦν, εἰκόνα τῆς ἑλένης ποιῆσαι, καὶ γὰρ διὰ ἑλένην αὐτὴν γίνεσθαι. καὶ δὴ σοι τοὺς μὲν
ζωγράφους ἐῶ χαίρειν· ἀλλ' ἴωγε κωμῳδιοποιοῦντος ἤκουσα σμικρολογουμένου θαύματα ὅσα. καὶ
τι καὶ τῆς ὄψεως τοὺς τῆς κωμῳδίας ποιητὰς, ἐφ' ὅτῳ μέγα φρονοῦσι, φαίην ἄν μοι, ὅτι γέλωτα κι-
νοῦσιν, ὡς πρὸ καὶ αὐτῶν τις ὁμολογήσει καὶ σύμπονος ὄρθρου ὤν. ἀλλ' ὅμως καὶ οὗτοι χωρὶς ἀξιοῦσιν ἐν
ναυτάτῃ ἴσον ἀστείων σκώμματα. καὶ τὰ τῶν πολλῶν καὶ τῆς αὐτῶν ἐν ἀρχῇ τοῦ δράματος μεγα-
λαυχούμενος, ὡς προφήτης προαγορεύει τοιάδε· ἀφυπνίζεσθαι χρὴ παῖδα θεατήν· ἀπὸ μὲν βλεφά-
ρων σὺν ἡμιερινῶν ποιητῶν λῆρον ἀφίημι, ὡς τῷ ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ μέλλοντα πάντας σοφοὺς τε
καὶ πανουδαίους ποιήσειν· διδάξας δὲ τοὺς χείρονας, πρὸς παραγραφὴ πάλιν αὖ μάλα ὑπερφυῶς
ἐπὶ πλοῦτος ταῦτα· θυσὶ τὴν ὑμῶν μόλιν ἐξιστορήσει· τοῖς δ' ἄλλοις ἐν ἅπασι βίᾳ· προτίθεται φη-
σὶ ποιητὰς, μεμεῖσθαι δέλεατι, ὡς οὐθὲν ἂν ἐφιέμενον· ἔπειτα δ' αὐτῶν ἡρακλείους ἔργων τὴν ἔχων,
φησὶ μεγίσας ἐπὶ χειρεῖν· καὶ πάλιν προελθὼν ἀκόλουθον τούτῳ ῥῆμα ἐπιτίθησι, τοιόνδ' ὅρους τὰς ἀλε
ξίκακον τῆς χώρας τῆσδε καθαρτήν· οὐκοῦν δεινόν ὦ γῆ καὶ θεοί, ἀριστοφάνη μὲν τὰ ἑαυτοῦ σκώμμα
τα τοῖς ἡρακλείους ὅρκοις ἐπὶ χειρεῖν ἀπεικάζειν, τοὺς δὲ τῶν πανουδαίων, ὃ κἂν, αὖτος ἐκεῖνος δοίη
λόγων ποιητὰς, τοὺς ἑαυτῶν λόγους τοῖς ἑτέρων ἀξιοῦν παραβαλεῖν, ὕβριστόν πάσκειν εἶναί σοι κρι-
τῇ, κἀκεῖνος μὲν κωμῳδίαι πάντα τῶν αὐτοῦ συμπύκνωσεν ἑτέρωθι, πτίσσων πολλὰ ἐπὶ πολλοῖς ὄμπνυ
γον διότυσον, μάσσων πότ' ἄμεινον ἐπὶ τούτων κωμῳδικὰ μηδὲν ἀκοῦσαι, σὺ δὲ γε τῇ ἐμῇ καὶ οὐκ
τῷ ἐμῷ λόγῳ ποιήσῃ, οὐδ' ἀσπάσῃ τὸν οὖν χαίρειν ἑταῖσαι· καὶ ταῦτα ἀσόφρονας μόνον· κἀμ
ἐμοὶ τοῖς ἑτέροις· ἀεὶ γὰρ ἐπ' αὐτοφώρῳ λάβοις σαυτὸν ὕβριστὴν ὄντα καὶ συκοφαντικὸν καὶ ὑβριέρχον, εἰξί
πασον τίς ἦν ὁ τὸν αὐτὸν λόγον οὕτως ἐπαίσας, ὡς τι ἂν περὶ ἐν αὐτῷ ἐκείνῳ πρὸ αὐτὸ διαλεχθῆναι,
ὡς περὶ ὁ τῆς κωμῳδίας πρῶτος πρὸ τοῦ δράματος· τοῦτο μὲν ἀρχόμενος τοῦ προοιμίου· ὑπισχνού
μενος ἀξίως ὄρθρου καὶ τοῦ πράγματος καὶ τοῦ χρόνου τοῦ διατρίψοντος αὐτῷ πρὸ τὸν λόγον· καὶ
πρός γε τι πρὸς τοῦτο, ὅτι καὶ πᾶσι τόσον τυγχάνει βιβιωκώς· τοῦτο δ' ἐν τοῖς πλείστοις, ὡς περ
εἰς ἀγῶνα καὶ ἅμιλλαν ἅπαντας προκαλούμενος, ὃς οὐδένα ἂν οὐδ' ἐγγὺς ἐλθόντα· καὶ
τι τί φήσεις· πότερα ἐκεῖνα μεῖζον ἢ τοῖς αὐτοῦ προσῆκον φρονεῖν, ἢ ἐκεῖνα μὲν ἐξεῖναι καὶ
μεῖζον τοῦ δίοντος· ἐμοὶ δὲ μὴ δ' ὅσον ἄξιον· κἀκεῖνα μὲν εἰς αὐτοὺς τοὺς λόγους ἐγγρά-
φειν ἃ φρονεῖ περὶ αὐτῶν, ἐμοὶ μὴ δ' ὅσον λόγου ἔξω παραφθέγξασθαι. καὶ κωμῳδοῖς μὲν

σὺ δ' ἀφίεσαι καὶ φρονήματι καὶ ὁμοίως ἀξιοῖς καὶ προφορεῖν τῶν δεινῶν. σὺ δὲ μὴ δὲ φρονεῖν ὅλως, ἀπὸ τούτου μοι δοκεῖν ἀρξάμενοι. φέρε δὴ καὶ ἑτέρου κόσμου ὡς παρ' ἐκείνου καταμάθεῖ. ῥᾴδιον γάρ σε τῶν δημοσθένους δή μὲ πάλλο, ἀλλὰ τύγε ὑπὲρ τῆς αἱρέσεως λόγον τὸν πολυμήνιον δὴ τοῦτον εἰς γνῶσιν ἐνταῦθα τίνων ἐστὶ τῷ δημοσθένει, οὗ σὺ τοὔνομα θαυμάζεις μόνον ὡς οἶσθα. ἐπεὶ ἐμὲν δὴ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ τυχὸν μὲν αἰσθάνεσθαι δεῖν. ὅμως δὲ ἐπιτείσομεν, ὁρᾷς ὅσους ὀφλήσει σε, δίς ἢ τρὶς ἐπιτείσομεν; μὴ πρὸς φόβον αὖ ἐμοῦ γράφωμαι βέλτιον μηδένα. ἐγὼ δὲ ὑπὲρ ὧν ἔγραψα μόνον. καὶ ὧν ἄλλου τοῦ παρόντος ἐδεήκουσεν ὑπὲρ τούτων τι παρεφθεγξάμην. καὶ ταῦτα τοῖς φύσασι θεοῖς ἀφεῶν. ὃ δὲ, πρὸς πίστιν, μὴ πρόπολον πρᾶξαι, μὴ περιβόητα περισβῶσαι προύμοσεν μὴ δίκαιον. διὰ ταῦτα ἐν ἅπασιν ἐμαυτὸν ἐπαίνου. ἀλλ' ἀγωνοθέτης τίνων τῆς ἀσφαλοῦς, ὡς ταῦτα φησὶ καὶ πίστιν φίλτατον, τίς· οὐχ ὁ τῶν Ἀθηναίων δῆμος· ἀλλ' ὁ ἐμὸς πολιτεία ἀρχίνι· ταύτην τὴν φωνὴν ἀφῆκεν ἐκεῖνος, πολλοὺς καὶ θρασεῖς τοὺς πρὸ τούτων ἐπαυρόμενος τῇ πόλει λόγους οὐ τοὺς τυχόντας, οὐ γὰρ ἀκριβῶς μεμνημένα ῥήματα· πολὺ δὲ ἔτι τούτων λαμπρότερον, καὶ ὅπως ὅλη τοῦ παρελθόντος τούτου περὶ τὴν τοῦ λόγου πλάστιγγα· εἰ δ' ὅσος ἐγὼ παρ' ὑμῖν κατὰ τὴν ἐμαυτοῦ τάξιν εἰς ἐνίκησεν Ἕλληνίδων πόλεων αἰὲν ἐγένετο, μᾶλλον δὲ ἕνα ἄνδρα μόνον ἡ Ἑλλὰς καὶ ἕνα ἄνδρα Ἀρκαδίας, τοσαῦτα φρονοῦντα ἔσχεν· μοὶ, οὐδεὶς οὔτε τῶν ἔξω πυλῶν Ἑλλήνων· οὔτε τῶν ἔσω τῆς παροῦσι κακοῖς ἐκέχρητ' αὖ· ἀλλὰ ταύτης αὖ ὄντες ἐλεύθεροι καὶ αὐτόνομοι, μᾶλλον τοσοῦτον ἀσφαλῶς ἐν ᾧ ἕκαστος ἡμῶν τὴν ἑαυτῶν ὤκουν πατρίδας, τούτων τοσούτων καὶ τοιούτων ἀγαθῶν ὑμῖν καὶ τοῖς ἄλλοις ἁπασιν οἷς ἔχοντες χάριν δὲ ἐμὲ· καὶ ἴσως πρὸς τὸν τῷ δημοσθένει ταῦτα λέγοντα πάλαι μὲν ἀνθρώποις μακροὶ καὶ δυστυχεῖς, καὶ ἀπεκάλουν αὐτὸν ἀλαζόνα. οὐ δὲ πάντων εὐδεὲς χρόνος, ὃ πουδὲν καὶ ὑπερβολὴν ἐλέγχειν, ἀλλὰ καὶ συμπάσῃ τῇ ἑλλάδι καιρὸς φορᾷ τοιοῦτος ὡς τις ἂν γενόμενος. οὐκοῦν οὐδ' ἀμφισβητήσας αὐτῷ πρωτεῖον. οὐδὲ πρὸς οὓς ἐμοὶ νομίζεις ἀπόχρῆν εἶναι τὸν λόγον. καὶ μοι πρὸς ἡσυχίαν τοῦτο αὐτὸ, εἰ καὶ τοὺς αὐτοὺς ἐγένου χρόνους ἐκείνῳ, πρεσβύτερον τι καὶ τῷ δημοσθένει αὐτὰ ταῦτα ἐνεκάλεις, ἐκείνου γ' αὖ ἤφιες ἀπιὰς. εἰ μὲν γὰρ κἀκεῖνα ταῦτ' ἐνεδίδεις, τοῖς ὠμοῖς συκοφάνταις εἶ· εἰ δ' ἐκείνου γ' αὖ ἀφῆκας τοῖς αὐτοῖς, ἐμοὶ συκοφαντεῖς· δοκεῖ δέ μοι καὶ τὸ ἐπίγραμμα οὐκ ἔξω τῆς δημοσθένους γνώμης ἔχειν τὴν ἄπιγραφὴν δ' οὖν αἰσχύνομαι ἐν χειρὶ μεκρᾷ· ἐμοὶ μὲν οὖν ἔξεστι, ἐπειδή τι καὶ ῥητέον ἐμοὶ αὖ τὰ ποῖς γὰρ αὖ τοῦ καὶ ἡμᾶς ἐνταῦθα χρεών· σὺ μὲν δὴ ὑπὲρ τῆς ἀληθείας διὰ παντὸς ἐλέγχειν τὸν λόγον ἐξακριβοῦσαι· ὅπως καὶ γνῶς ὅτου ἂν, ἐμὲ νουθετεῖς, τῆς παροιμίας σοι λεγούσης ἀγρίαν σκόπει δὲ καὶ ἑτέραν ἀπολογίαν αἰδρεῖς σοφόν· ὃς τοσοῦτον ἀνέχει τοῦ κομπάζειν, ὥστε καὶ τοὺς σοφιστὰς ἄλυχε παῖδας ὡς μάτην ἱδρῶτας μόχθους· λέγει τοίνυν τοὺς ἀθηναίους ἀπελθόντας ἐκείνους πρεσβεύσασθαι πρὸς τοὺς ἕλληνας ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας· καὶ τοῦτο ἀληθὲς μὲν ἦν· ἀλλ' οὐκ εἶπε τοὺς λόγους σκαρᾶς τῆς αὐτοῦ· ἴσως τοῦτο ἀλλ' εἰ πεμφθέντα αὐτὸς μὲν ἐλθὼν· ἔπρεσβεύσατο πρὸς ἐκείνους πρεσβεύσαντας, εἰς ταυτὸν ἀφικνεῖται· φημὶ δ' ἐγὼ καὶ διὰ δίου σκαρᾶς τὴν μεγαλωχείαθ' ὡς καὶ εἰ τοὺς πολλοὺς λέληθε· τί νομίζεις εἶναι τὴν ἑλλὰν ἐφωτείσαι αὐτοῦ· εἰ γὰ μέν τι ῥῶμαι ὅτι πρὸς δημόσθενος εἴρηκεν ὡς ἐκείνῳ πρεσβεύσο

ἔξοῦτ' ὄψῳ πῃ ἀάας δ' ἶχα ἦντος ἔκρινε·
οὐδενίπω καλλιον ἄωχρονίων γένετ' ἀοιδῶν
οἶδα γὰρ ἐν γαίῃ μύθων πολλοὺς ὀλίσαντας
ἀοιδῶν ημέτερος, μέγα δ' ἴστην ἀσις ὑπ' αὐτῇ πλυγεῖσ ἀμφοτέρας χερσὶ κρατεῖ πολίτου.
Καὶ περὶ τοὺτων, ἐννέα βοιωτῶν καὶ χαλκιδέων δαμασαντες παῖδες Αἰναίων. δῖμα λέγει· τὸ δὲ γεγραμμα, καὶ πολλα ἴπρα· νῦ δ' ἀλλα ταῦτα ἀπικα καὶ θερσίπρα· ἀλλ' ὡς μὲν καὶ ἡμεῖς οὐκ ἄλλο τι πρὸν πλοῦμεν εἶδος τῇ προαιρέσει τῶν λεγων, ἅπασι πρόδηλον· σὺ δ' ὧν ἐξέπλιξε τὰ δόρια δ' βούλει καὶ τὰ λακωνικὰ· μυρίασι πρὸ τῇδε πρακοσίῃς ἡμέρῃσι χιλιάδι πεντακισχιλίου πεντηκοστῷ ἔτει πρὸ ὧν οὐκ ἀλαζονεία ταῦτα, καὶ πολλὴ· καὶ περὶ γε αὐλαίδεια λαμπρά· πεντακισχίλιοι φασὶν ὅντις, πρακοσίας μυριάσι πολιμίων αὐτὸς ἀμεν· ἔπροιδ' αὖ λέγουσιν, ἀκμὴς ἐπκαθαρσαν ζυγοῦ ἐλλαδα πᾶσαν τὰς αὐτ' ψυχὰς κείμεθα ξυσάμενοι δουλοσύνας· πρῶτας δὲ πρῶ φρισι πάνταπ' ἤλαμεν, ἀργαλέης μνόμαπ' ναυμαχίας· ἡγέα δ' ἡμὴν ἴχε σαλαμὶς· πανηις δὲ κόρινθος αὐτ' δ' ἐργειῶνς μνῆμ' ἐπίδηκι τόδ· ὧς πῶς ἀσι κώπεσιν αὐτοὺς ὡς ἀδολίχους πὰς ἐμπρους, καὶ νὺκ ἀδάπης ἠσυχίαν ἄγειν. κἀτάσεως ἀὐτῆς σιμωνίδειος ἀμείψιπαι· οὐδὲ πω κεῖσαι ζῶν ἐπ μᾶλλον ἴσον ὑπὸ γῆς ἐκείνων· φέρει δ' ἡ καὶ ταῦπαίζίπασον· ἀ μοῦσα γὰρ οὐκ ἀτρεῶς γάνει τὸ παρὸν μόνον· ἀλλ' ἐπρχιπαι πάπα λειξομὴν· ταῦτ' οὐδ' κεῖσεισα φῶς ὁ ποιητὴς ἑαυτὸν ἐπαινῶν λέγει, ὡς γόνιμον καὶ τρέμον ἆς τὰ μέλη· τὸ δ' ἐπειδὰ λέγη· μᾶμε καπαυσίτ' ἔπει πρὸ ὄρξατο πιπνοτ' ἀπων μελίων ὁ καλλιβόας πολυχορδὸς αὐλὸς ἐν δί· ἀλλ' ἴ γε πάμόνοι οὔπως ἐφρόνησαν· σκόπει δ' καὶ τοὺς ἐπέρας, πῶς μόνος σὺ φῆς δαιμάξειν, ἅπκαὶ σφόδρα κατ' αὐτοὺς ὧν τὴν φύσιν· πρότερον δὲ τοὺς μεπὶ ν τῶν πρώτων πκαὶ ῥητόρων ἐξετάσαι βούλομαι, ἐροδότου ἁλικαρνασσέος ἱστορίης ἀπόδειξις ὅδε, ὡς μήπτε γενόμενα ἐξ αὐθρώπων τῷ χρόνῳ ἐξίπλα γένηται μήτε ὄργα μεγάλα καὶ θαυμαστὰ τὰ μὲν ἕλλησι τὰ δὲ βαρβάροις ἀποδεχθέντα ἀκλεᾶ γένηται· εἶπε δὲ βίλπτε ἡρόδοπ· ἱστορίης δὲ καὶ τῆς ἐμπρας, πῶς μόνος σὺ φῂς δαιμάξειν, ἅπκαὶ σφόδρα κατ' αὐτοὺς ὧν τὴν φύσιν· πρότερον δὲ τοὺς μεπὶ ν τῶν πρώτων πκαὶ ῥητόρων ἐξετάσαι βούλομαι, ἐροδότου ἁλικαρνασσέος ἱστορίης ἀπόδειξις ὅδε, ὡς μήπτε γενόμενα ἐξ αὐθρώπων τῷ χρόνῳ ἐξίπλα γένηται μήτε ὄργα μεγάλα καὶ θαυμαστὰ τὰ μὲν ἕλλησι τὰ δὲ βαρβάροις ἀποδεχθέντα ἀκλεᾶ γένηται· εἶπε δὲ βίλπτε ἡρόδοπ· ἱστορίης δὲ καὶ τῆς ἐμπρας, πῶς μόνος σὺ φῂς δαιμάξειν, ἅπκαὶ σφόδρα κατ' αὐτοὺς ὧν τὴν φύσιν· πρότερον δὲ τοὺς μεπὶ ν τῶν πρώτων πκαὶ ῥητόρων ἐξετάσαι βούλομαι, ἐροδότου ἁλικαρνασσέος ἱστορίης ἀπόδειξις ὅδε, ὡς μήπτε γενόμενα ἐξ αὐθρώπων τῷ χρόνῳ ἐξίπλα γένηται μήτε ὄργα μεγάλα καὶ θαυμαστὰ τὰ μὲν ἕλλησι τὰ δὲ βαρβάροις ἀποδεχθέντα ἀκλεᾶ γένηται· εἶπε δὲ βίλπτε ἡρόδοπ· ἱστορίης δὲ καὶ τῆς ἐμπρας, πῶς μόνος σὺ φῂς δαιμάξειν, ἅπκαὶ σφόδρα κατ' αὐτοὺς ὧν τὴν φύσιν· πρότερον δὲ τοὺς μεπὶ ν τῶν πρώτων πκαὶ ῥητόρων ἐξετάσαι βούλομαι, ἐροδότου ἁλικαρνασσέος ἱστορίης ἀπόδειξις ὅδε, ὡς μήπτε γενόμενα ἐξ αὐθρώπων τῷ χρόνῳ ἐξίπλα γένηται μήτε ὄργα μεγάλα καὶ θαυμαστὰ τὰ μὲν ἕλλησι τὰ δὲ βαρβάροις ἀποδεχθέντα ἀκλεᾶ γένηται· εἶπε δὲ βίλπτε ἡρόδοπ· ἱστορίης δὲ καὶ τῆς

γυναικῶν μεγαλαυχουμένης καὶ λεγούσης, ὡς αὐτὴν ἡ μοῦσα τοῦτο πολλοῖς τε καὶ ζηλωτὴν ἐποίησαν· καὶ ὡς οὐδ' ἀσπάσαιτο ἔτι λυπεῖ ἀκούσης δὲ καὶ τοῦ λάκκωνος λέγοντος εἰς αὐτὸν τε καὶ τὸν χορόν· ὀμῶμα κεκλύγει· ἀλίγεα σειρήν· καὶ τὰ τοιοῦτον ἐγὼ μὲν ἐμαυτοῦ καὶ τῶν ἐμαυτοῦ λόγων παρῃφθεγξάμην. πότερον τοῖς σειρῆσιν μέλεσι παρίβαλον αὐτούς, ἢ πρὸς βιβλίαι βιβλίοι αὐτῆξε τασαι κελεύειν αὐλαδὲ ἑτερόν ἐστιν, ἢ τῇ τῶν μουσῶν φωνῇ τὴν αὐτοῦ φῦσαι προσοικέναι προσῆκε δὲ κἀκεῖνο· ὅπ αὐτοῖς τοῖς μούσης δοθεῖς καταρχὰς ὁ ποιητὴς, ἵν' ἕτερος ὑπ' αὐτοῖς γένοιτο, εἶπα ὡς ἐμὲ δὲ ἐξέτω καὶ φαίνεσθαι τοῦ τοιούτου χορεύσαντος αὐτὸν τῆς μούσης γεγένηται καὶ εἰ μὲν αὖθ τῆς μούσης τοῦτο ἐξελάλησεν, οὐ κοινωνεῖ τυπτων τῆς ἀπάτης· ἐγὼ γὰρ τῶν ἐν τοῖς λόγοις ἀγαθῶν ἀφιστάμην τῇ θεῷ· ἢ δ' ἡ μοῦσα κλαθεῖσα καὶ παραγενομένη ταῦτ' ἄγαγεν ἀπ' ἐμοῦ αὐτῷ, δι' οὗπερ καὶ τοῖς μούσαις ὡς ἐοικέναι ἐστί, τὰ τοιαῦτα παρρησιάζεσθαι αὐτοὺς ὑπ' αὐτοῖς ζῶντας· ἐπέρωθι τοίνυν καλλωπιζόμενος παρ' ὅσοις αὖθ κιμεῖ, ποιοῦσα καὶ τοιαῦτα εἶναι καταλέγει, ὥστ' ἐπὶ νῦν τοὺς αὐλίους γραμματοὺς ζητεῖν οὗ γῆς τοῦτ' εἶναι. λιστιλεῖν δ' αὐτοῖς καὶ μακραὶ ὡς ἔοικεν αἰτιλεῖν ὁδὸν μᾶλλον, ἢ πρὸ τῶν σκηνῶν αὐτὸν τραγματεύεσθαι· ἐπαχθὲς δὲ οὔπω πόδρα εἰκὸς γίγνεται, ὥστε φαίνεσθαι, οὐδ' οὐ ποιεῖ καταλέγειν· ἀλλ' αὖρο δὴ τοῦτο ὡς πρὸς θεὸς τῶν ἀοιδῶν μεταχαίνειν λέγει· εἰ καπί μοι τὰ δὴ φῦλα βροτήσια· πρὸς θεῶν σύδ' αὖρος ἐμὲν τὶς εἶναι φόσεις· φόβεσθ' ὑγιαίσιον καὶ τοιοῦτα, εἰ ἄρα διός τε μαλόντις λάβροι παγγλωσσαι κόρακες ὡς ἄκραντα γαρύεσθαι διὸς πρὸς ὄρνιχα θεῖον· οὐκ ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς ὅστις ποτ' ἐστὶν οὗτος, καλεῖ κόρακας μὲν τοὺς ἄλλους ποιητὰς, αὐτὸν δὲ αὐτὸν πρὸς ἐκείνους· οὐκοῦν τοσοῦτον ἐρεῖ ἔτι τῶν ἄλλων τοιούτων ἑαυτὸν, ὅσον κρεῖττον αὐτοὺς. πάλιν τοίνυν πρός τινα ἴδιον ἀπροατὸν ἐπειδὴ γυμνάζοντα ἑαυτὸν καὶ οὐκ εἰδότα ὅτου σύνεσιν, οὕτω δὴ τοῦ τρίποδος ὅπως δὲ κεῖται βασειὰν ἀλωπέκων ζωὸς λεῶν· οὐ γὰρ δὴ τοῦ καὶ πάνδαρον φόσεις θεῶν ἐπροῦ τῶν πάντων ἐπαμβαλεῖν ἐς τὴν ποίησιν τὴν ἑαυτοῦ· ἄκουε δὴ καὶ ἐπέρωθι· κιθαρῳδίαν τοιαύτην χρυσίαν κρητὶς ἱεροῦσιν ἀοιδῇς δία τεχίλομεν ἴδη ποικίλον κόσμον αὐδάεντα λόγων· ἡρακλεῖς τοιοῦτόν τι παντάπασιν αὐτὰ πῆς ῥήμασιν· ἀλλ' ὅμως καὶ ἀπὸ τούτου σημεῖόν ἐστιν, ὡς οὐδὲν ἀπροήτερος τοῦ γήϊνος, καὶ φαῦρον· ὅπου γε μήτι ὁ Ἴδιον λόγων κόσμος, καὶ πολυκλεὲς μὲν ἐοῦσαν ὅμως ὑβαρεῖν ἔτι μᾶλλον ἐπασκόσει θεῶν καὶ κατ' αὐρώπων ἀγυιάς, ὡς περ οὐκ ἀκοῦν εἰ κατ' αὐρώπων μόνον, ἀλλὰ καὶ τοὺς θεοὺς ἔτι μειζόνως πρὸ σοῦτος δὲ ἐκεῖνον τὴν τῶν ὑβαίων πόλιν εἰς τέλος ἐλθεῖν· ἐπέρωθι δὲ ἔτι πλαμπρότερον· πρὸς ὀλυμπίου διὸς στι χρυσία κλυτὰ μαστὶ τυλοῖ ἄσομαι· χάριτές τε καὶ σῶν ἀφροδίτα, ἐν ξανθείμεδ' ἔβαι χώρᾳ αἰόλαρον πιερίων προφάτας· ὁρᾶς ὡς ἀγόμενος μβαξύ, οὐ κατέχειν ἑαυτόν· ἀλλὰ καὶ ταῦθα ἐσμολογήσατο, καίτοι τὰς αὖ ἦν τυχὼν τῶν ἐκ τῆς ἀγορᾶς· ὡς δύνας ἀγόμενος τῆς ἀγορᾶς τοσοῦτον ἐφ' αὑτῷ φρονεῖ εἰ ποιεῖς αὐτόν· μυρίους τοίνυν ἐπέρους ἔχων εἰπεῖν οὐδὲ πολλοῦ τινος ἀξίους αὐθρώπους ἐπαρθέντας ἐφ' αὑτοῖς φρονῆσαι, ἐξεπίπλησε παρελεῖν ἀδικῶς μὴ πρῶτον τὸν λόγον εἰς τοὐναντίον, ὡς ἄρα καὶ φαύλων εἶναι τὰ τοιαῦτα κρεμεῖν ἑαυτούς· ἀπὰ τόγε τοῦ σημείου σαφρεσύνη διοῦα· εἰ δὲ μή, ἀπ' ἔτι ἴσασιν, ὡς ἔστι τῶν ἀγαθῶν ἐστι τῶν ἐκείνου· τὸ γνῶριμα τὰ τῶν χιδόν, καὶ πρῶτον τὴν ποίησιν, καὶ πρῶτον αὖρον τὸν βίον οὕτως τοίνυν αὐτὸν φανεῖται σοι καὶ αὖρος μειρακιυόμενος· καὶ τὸ λεγόμενον δὴ τοῦτο ἄπαξ γέρας οὐδ' ὧν γδυόμενος τῆς ἀλαζονείας· ἐτόλμησε γοῦν εἰπεῖν, μνήμην δ' οὔπω φημὶ σμυρίδι ἰσοφαρίζειν· ταυτὶ γὰρ οὐχ ἧττον πρὸς δίκην πρῶτον τοῦ σημείου λέγειν· ἀλλ' αὖρος ἐς ἑαυτὸν τὰ ποιοῦσιν· ἵνα δὲ μὴ δόξῃ τις ὧν ἔτι καὶ ὑρᾶζόμενος λέγειν τοῦτα πρὸς τίθεσιν ὀγδοηκοντατεῖ ἀοιδὶ λεωτρεῖος, ὥς περ ἐνδεικνύμενος καὶ λέγων ὅτι τοῦτα ἐγὼ πρῶτ' ἐμαυτοῦ φρονῶ καὶ λίγω ὀγδωκοντούτης ὤν· ὥστι οὐ μειρακιόμαι· ἀλλὰ τἀληθὲς εἰρηκα· τὸ δὲ πάντων μέγιστον, καὶ γὰρ σημωνίδης καὶ πίνδαρος ἀμφότεροι φασὶν οὗτοι τοῖν ἀοπὶς, ἀπτίκους πεντηκοντούτης ἐκπυθοῦσιν ὥς περ ἄλλοις πάντων· οὐ γὰρ ὥστε ἔνεγκεν ὀγδοηκοντούτης· ἀλλ' ἔτι πᾶς ἐλεύθερος ἦν ἀνδρεῖα τῶν τοιούτων· ἀπημόσας δ' αὖ οὕτω καὶ τοῖς ἀλλεπαῖς αὐτοῖς, τοῖς τοὺς ἀπτίκους πρῶ τῶν ποιητῶν λαμβάνουσι· καὶ γὰρ οὐ πιπρόσθεν πνα ἑαυτοὺς ἐγκωμιάζουσι, παρακαλοῦντες τὴν τοὺς ποιητὰς, καὶ διδόντες ἀργύριον· καὶ πλουτοῦντες παραλαβόντες τὸν ἐπίνικον· φόβοντες ἑαυτοὺς ὑπ' αὐλοῦ καὶ χοροῦ· καταρρέσας δ' ἂν ἀλαζονείας καὶ τὰ πρόσωπα ἱστάντων ὡς ἔοικεν ἐξεῖναι γοῦν καὶ πρὸς τοῦτο λέγειν· ἀνέρωτει, τί ξυτεῖ τι· ἐξαρκεῖ γενικεῖναι· τὸ δὲ σοι βούλεται τὸ παράγραμμα· αἰνιαῖοι ἀπὸ ὑβαίων ὑπὸ σῶν· ὑλακιδάμοιοι ἀπὸ τῶν δεινων· ἢ ὅπ δή ποτ' ἄν· ἢ τὸν πάγραμμα ἐξαλῆ πλίον· ὁρᾶ σοι καὶ τὰ τοιαῦτα δύξει ἀλαζονεία τις εἶναι, ἐλλήνων πρόμα χοῦντις αἰθαῖοι μαραθῶνι, ἑκτεῖναι μόδων ἐννία μυριάδας· καὶ ἀμφὶ τὸ βυζάντιον ὅσοι θανατον, ἰχθυόεσσαι ξυόμενοι χώραι ἀπὸ ῥιζῶν ἀριθμοῖ· καὶ παῖπα ἐκεῖνα καλλίω τῶν σῶν ὑμαλόγων ἀπάγραμματα· καὶ ἔπγε μᾶλλον,

λους ὅ τ' ὄσου τινὸς αἰ τἀξιον ἢ τῶν λόγων χάρις καὶ τὸ ταὐτης κάλλος, ὃ παρ' ἐμοὶ φυκι. ἢ ταῦτ' οὐκ ἂν αὐτὸν σοι δηλοῖ λέγειν. ἀγὰ ἱκὸς μορφὴν ἑτέρου τινὸς φέρει· οἱ δ' ἐτ' ἴσ ἀνὴρ πεπρεμνει λάβοσυσιν. ὅδ' ἀσφαλέως ἀγορεύει ἀμφὶ μελιχείη. μίγα δ' ἐμπερίσσευε ἀγορωμήσιν. ὄρχομενον δ' αἰὰ ἄγυιὸν ὡς ἔσορώωσι· καὶ μὴν ὅπ γ' εἰς ἀνὴρ αὐτῷ ταῦτα ἴσχε, δῆλον ἐκ τοῦ ἑτέρου τοῦ ἑναυσίου. φασὶ γάρ· ὡς καὶ σοί. εἷς δὲ μὲν ἀριστεὺς· χρὴ μὲν γὰρ ἐκείνῳ δόσιν δυοῖν ὄντοιν· τόδ' αὐτῷ, χὠ λοιπόν· καὶ ταῦτ' οὐχ ὑπ' αὐθαδείας ὦ σοφίας ὄφελος σύ· καὶ μίγα κύδος ἀχαιῶν· οὐδὲ πινάλως ἐκεῖνος θιζήει τῷ θυμῷ παραδὺς ἑαυτὸν· ἀεὶ ἄπαρ ἐβουλόμενος τὸ μεῤῥακιον, πίθεα μιθίον ἐν τρυφῇ, καὶ πολὺ τῆς ἀληθείας διημαρτηκός· καὶ ὡς ἔοικεν ὕπνος· μεμιγιώσκει πῆ τοῦ οὐκ ἂς μαυραί· καὶ πατίρα αὐτὸν αὐτὸ τῶν προτίρων ἐκείνων καλεῖ· καὶ εἰς ἀλλαγὰς ὄρχεται πάλιν δ' αὖ πρὸς τῆς ἐν τοῖς ἄλλοις ἕξεως αὐτοῦ λίγων, αὖ παρὼς ὣς παρ' ἑτέρῳ ἐν ἰλιάδι καὶ ἑκάστου. ὁ τόσον κρατοῦν λίγει· πατὰ γὰρ οὐ κακός εἰμα μιτ' αὐδράσιν ὅσσοι ἄριστοι. δῦ μὲν τόξον ὅδ' ἁ ἐύσσοα μφαφαίσθαι πρῶτος καὶ αὖδρα βάλοιμα οἳ τιδύσας ἐν ὁμίλῳ αὐδρῶν δυσμενέων, ἢ καὶ μάλα πολλοὶ ἑταῖροι ἀγχι παραστᾶσιν, καὶ τεταλοίατο φωτῶν. δὲ υρεῖδ' ἀκοντίζωσ ὅσσον οὐκ ἄλλος τις οἷος ὧ· ταῦτα μὲν ἐν τῇ φαικώθι πρὶν καὶ τοῦτο μα εἰπεῖν πρὸς αὐτοὺς ὅ, τί ἐστιν αὐτῷ, ἐρωτήσεις δὲ καὶ τοῦτο ὑπὲν τῷ δεπνῳ, εἰ μὲ δὲ υσσὸς ἔφη λαιτραδάδης ὃς πᾶσ δόλοισιν αὐθρώτισι μέλω· καὶ μὲ κλέος οὐρανὸν ἵκει, ὧ δ' ὡς ὅτι οὐχ ὁμίως οἱ φαίακες ἀκούσονται αὐτοῦ τῶν λόγων· ἵνα τί εἶται τῶν πολλῶν νομίζοντες, καὶ προλαβόντες ἐν ταῖς γνώμαις, ὅπηῦν αὐτοῖς τῶν ἑλλήνων ὁ ἄριστος διαλέγοιτο· οὐκ ἀχνύνετο οὖν ἑαυτὸν ἐπαινῶν, εἴπερ γε μὴ δ' ἑτέρους ὠφελῶν· οὗτος μὲν αὐτοί τι οἱ ποιητὰὶ φερονοῦσιν ἐφ' αὐτοῖς· καὶ οἱ αὖδρες πρὶ ὧν διαλέγονται· καὶ οὓς μάλιστα παρ' αὐτῶν ἐπαινοῦσιν οἱ ποιηταί· εἰ δὲ τ' ἐρεπίστ, πρότερον τοὺς τὰ ἡδὺ ἢ πρὶ ὧν τῶν λέγοντας κακίσες, ἢ καὶ τοὺς ὀπισσοῦν, εἰ μὲν ἐκείνως ἐρεῖς, ἕλεγχε, ὡς ἡμεῖς ταῦτα ἐ ἡδὺ μὲν ἀ· εἰ δ' ὅλως ἐαὶ γρύλο τις, σκόπει τί πρὸ δ' ἀπέρῳ χρύσῃ· ἀ' γὰρ αἰ ἀχρεάφαις ἐπ' αὐθρώπων εἶναι, ταῦτ' οὐκ αἰ ἔχοις φάπειν, μὴ οὐ πολὺ πῦγε ἱκοῖς πρίσειν ἀ' ἔχειν· ἀ δὲ μὰ δι' ἐῶν μᾶλλον φαῖς αὖ πρίσειν, κομιδῇ πῶγε ἐρίφῳ τῶν ἐῶν οὐκ ἐικὸς πρίσειν· πως οὖν ὁμέρῳ τα ποιήται τοσαῦτα καὶ τοιαῦτα λίγων ὁ ζῶς πρὶ αὐτοῦ, καὶ τοὺς ἄλλους βιοὺς ἐκ πόπλων κ' φοβῶν ὥςπερ παιδάρια, πῦτο μὲν ἐν ἐῶν ἀγορᾷ ὅτ' εἰς τὸ κοινὸν ἀπαλεῖ, γνώσετ' ἔπειδ' ὅσον ἐμὶ ἢ ὧν κάρπες ἀπαίων, ὁἀ πειθῶν δ' ἢ τοῖς παραγγέλμασι· κ' τὰ μὶ πύτως εἰδ' ἄγε δ' πειράσαθε βιοί, ἵνα εἴδ' τι παίπς σεῖρι χρυσείην ἐξ οὐρανόθιν κρεμάσαιτις παίπς ἐξ' ἀπαθε βιοί πᾶσαι τὸ θέαναι· ἀὴ οὐκ ἂμ μὲ ἐρύσσετ' ἐξ οὐρανόθιν πᾶδίον δὲ ἕλκυ ὕπατον μύφῳ, οὐδ' ἁμῖα πολλὰ καὶ ἐρι πὰὴ ὅτ' ἐκ κὰ ἐγὼ πρόφρων· ἐλοιμα ἐρύσσαι αὐτῇ κεν γαῖα ἐρύσσαμ αὐτῇ π θαλάσσῃ· τόσσον ἐγὼ περί τ' ἐμὶ θεῶν· περί τ' ἐμ ἀνθρώπων· καὶ ταῦτα ἐν ἓν δόσι δ' ἔπου λίγων τοῖς βιοῖς· οὐ γὰρ δ' ἀ τό γ' ἐμάνθανον πρῶτον, ὅπ ζῶς κρείσσων ἐστὶν αὐτῶν· ἀλλὰ τίνυ ὅσα τοιαῦτα ἀπεφίγγεται ὁ πρὸς τὴν ἦραι ὀργιζόμενος ἢ κατὰ πᾶσαι πρόφασιν, τῆς ἀν ἐκλείξαι ἐῤῥδίως. καὶ ὅπως μὴ μὶ σοφὸς εἶναι βοῖ γίγῃ· μὰ δι γελάσας εἶπ ἂς. τί δ' οὐκ ἂν περί τοι Ἴδην μιγίσσων πᾶ δί· οὐ γὰρ τοῦτ' ἐστὶ ἀμφισβητούμενον· ἀὴ εἰ πᾶ ἐν ὁ πωοῦν καὶ ὅσονοῦν πρεί χρῃ, μὰ προσκέλεγειν πᾶ αὐτοῦ μὰ δι φερονεῖν· ἀὴ ἀπαχθῶν εἰ ἀν οἱ συνειδῆ τις ὢσιν, ἥκιστα πάντων ὑπ' αὐτοῦ προσκεῖν λέγειν πᾶ δί· καὶ γὰρ ὅτι πλεῖστον κρατεῖ καὶ πάντες συνίσασι· καὶ ὅτι αὖ συνίσασιν, αὐτὸς εἰ πίστατο ἰλιοῦ δ' ἂ προτίρως ἐμὶ συνκορυστὴς· πρότερον τοῦτο λέγων, ὡς ἐμοὶ τοῦτων οὐχὶ προσῆκε Ἴδην λόγων οὓς ἄντις εἰ ποι συνειδ' ὡς ἑαυτῷ τι πλέον τῶν ἀκροατῶν, ἢ καὶ παξ οὐκ ἐῶν οὐδὲν ὁπωοῦν παρεῖσαίσθαι. καὶ μὲν οὐδ' ἐκεῖνό γ' ἂν εἴποις, ὡς ἐμοὶ μὲν ἀχνύνται φόβει τὸ πιοῦτον ὁμέρῳ δ' εἰς τρυφὰ ἀπαφέρεται ἀχνύνται οὐκ ἔχει. ἀλλ' ὡς ἔοικεν, ὅ, τί ζῶς ἐξογεῖται τοῖς βιοῖς τἀληθῆ συμπρίας τῶν ὅλων εἵνεκα, καὶ ὁμῖρος ὡς προσίκοντα τὰ τοιαῦτα οὔπω πω ποιοίκειν· ὅτ' ἀ πόλλων καὶ αὐτὸς παραπλήσια ἐν τοῖς χρόνοις ἀδαδείκνυται· υἱεῖ δ' οὖπος διὰ ποιητοῦ λίγων· ἀὴ ὡς βίμας αὐτῷ· ὅ δ' ἀ ἐγὼ φάμην τ' ἀριθμὸν καὶ μέτρα θαλάσσης, καὶ κωφοῦ συνίημ· καὶ οὐ λαλέοντος ἀκούω· πίπτει καὶ μᾶλλον προσῆκε τἀληθῆ ἐν ἔπεσιν ὅπερ αὐτὸν, ἢ τῷ τἀληθῆ πᾶ πάντων εἰ ποί τι καὶ λέγοντι· οὐ δ' τοίνυν καὶ τῶν ἀληθῶν ὅσα θεοφιλεῖς καὶ δῶν ἀμφιλαφῶν προέχουσιν, οὐκ ἀχνύονται τἀληθῆ λέγοντες· ἀλλὰ γοῦν τοὺς ἀλήτας ὑπὸ ἀπορίας πολλὰ ψεύδη μῶμος καὶ κατὰ τὴν τῆς χρείας ἀπίαν, ποιῆσαι τοῦνομα τυῦτο ὁ σὺ φεύγεις· τοι ἀλαλήσια. ἢ πᾶσαι τὸν ἐναντίαν ὄρχεται δὴ πουδεν ὁ τἀληθῆ λέγων. ἔστι δὲ καὶ τοῖς γόμοις μὴ λέγειν κακῶς· οὐχ ἁπλῶς· ἀλλὰ τὰ ψεύδη· ἅς πρὸ τοῦτον ἐν τοῖς δ' ἔπεσι λόγοις οὐ γὰρ καὶ κῶς εἰπεῖν, ἀλλὰ τὰ ψεύδη δεινὸν, οὗ ἴσος οὐδ' ἂν πρὸ ἑαυτοῦ τις ἀφαιμὰ δίκαιος ἂν ἔχοι μέμψιν, ὡς ἅπαντα τὰ ψεύδη λέγειν· ὡς ὅγε ἀψεύδης, οὐδ' ἔπεσιν κακῶς ἀδίκως ὄρᾳ, οὐδ' αὐτὸν ἑαυτὸν σαυδήσαι φθίσειν· ὁ μοῦ δ' ὅτι καὶ στιφοῦς ἀκακοίτα πρὸς πᾶς τὴν ἀλήμονα δὲ κρυσῶν εἶ καὶ

γυναικῶν

τ' αὐτῷ δύο μὲν γενικαὶ μερῶν ἀνθρώπων ἐφείλαι οἱ οἱ πρόσθεν ἅμα πράφειν δ' ἐγένοντο. μᾶλ δ' πτα πάσης αἴασεν, οὔτω φοῖβα δὴ ξοὶ κριτῇ μερικιθῆσθαι, ὡς τι μὴ δίνεῖναι χρῆμα λαλίστερον αὐτοῦ μὴ δ' αὖθαδ' ἑτέρων. οὐδὲ γὰρ ἴσα πᾶς τ' πὶ παγίσας αὐτὸν ἀπέλλαγε. ἀλλ' ἐστὶν ὅμοιος ἅ πασα πρῶτον μὲν τοὺς βασιλίας δι' ἀλλ' ἅπων φησὶ συγγενέσθαι δ' ἀφ' ὧν οὐκ ἀπὸ τοὺς γύν. ἀλλὰ μακρῷ πάντων κράτησις, ἑαυτὸν δ' ἐκείνων συμμύνων. ὥστ' οὐδ' ἀπυρύψατο αὐτὸ. ἀεὶ δ' ἐν αὖ πυρος. καὶ μὴν μὴ βουλεύων ξύνιον. πεῖθον τὸ μύθων ὃν τις φησὶ πιοῦ πι. τὸ δ' ἐμείζον, κἀμὲ τοῦ σιν ἐγὼ μεθαμίλιον ἐκ πύλου ἐλθὼν πλοῖ ἐξ ἀπίας γαίης. καλίσατο γὰρ αὐτοί. δύο πρόσθ' ἔκαι. ὅπ τι αὐτοὶ ἴσαι οἱ μᾶλ' ἅμ' μένοι καὶ διεύ τις. καὶ ἐπ, πλοῖ ἐξ ἀπίας γαίης, ὡς δ' ἰοῦ τω σφό δρα ἵνδοξος καὶ δωμάτους ἂν εἰ δ' ἔρεις ὅπ ὧν γνωσιν καὶ σύμμετρον τὸ μαχόμην κατ' ἐμαυτὸν ἐγώ, φημὶ κἀγὼ. κοὐδ' ἀμφοῦ τοὺς μαινομένους ἐπίγισα. ἀλλά τι τῆς αὐτῆς ἰστ δικαιότατος καὶ τὰ προκείμενα. καὶ τως ἀμφότερα ἐστὶν ἀληθῆ καὶ τοῦ ἐμοῦ λόγου. οὔ μὲν γὰρ ἐκείνων ἐπῆλθ', καὶ μαχόμην φησὶ κατ' ἐμαυτόν. οὐ δι κἀκείνων κρείττων καὶ τούτων πρὸς ὃς διελείπη, ὁ πρὸ γ' ἐκείνων προκριθῆναι φησι, καὶ τούτους ἀξιοῖ συγχωρεῖν, αὖ πυρος εἰς τοσοῦτον ἰὼν τῷ ὀδυσεῖ τῷ λίγοντι πρὸς τὸν ἀχιλλέα, ὅπ χείρων μὲν εἴη ἀχμὴν ἐκείνου. γνῶναι δ' ἀγαθὸν ὡς πρότερον καὶ αὐτῷ τῷ ἀχιλλεῖ πρὸ αὐτοῦ συντόδκει. οὐ γὰρ ἄλλο γε οὐδὲν ἢ μία τις γνώμη τῶν τριῶν φαίνεται κατ' αὐτόν τε τοῦτο, τοῦ νεανίου. τοῦ ὠμογέροντος. ἢ γέροντος, φρονεῖν πρὸ αὐτοῦ κ' λέγειν πρόσταξιν τὸν παρόν. λέγων γοῦν παρακλητικὸν τοῖς ἀχαιοῖς ὁ πρισβύτατος αὐτὸς ὑπὲρ τοῦ δίχα θαι τὴν πρόκλησιν τοῦ ἕκτορος οὐδὲν ἀφ' ἑαυτοῦ δικαίχεται ἐν ταῦθα δ' ὡς κατὰ χεῖρα κράτησις γέρων διαλέγεται καὶ ἔστι φρένας οὐδαμῶς, ἀρξάμενος ἀεὶ τοῦ, εἰ ὡς ἐβούλετο, ὡς ὅτ' ἐν ὠκυρόῳ κελάδοντα μάχοντο. τὸ δὲ δ' ἀρχὰς τῆς ἀλαζονείας. οὐδὲ γὰρ ἀπίχρησεν αὐτῷ εἰ εἶν, ὅπα ἀκλέα ἔργον ἀνὴρ τι πάλον. ἀφ' ὧν πρὸ αὐτῷ τὸν ἄπινισον ποιῶν, τὸν δ' ὁ μέκιστον φησὶ καὶ κράτιστον κλαῖον ἀΐδρα. πολλὸς γὰρ τις ἔκειτο παρίορος ἔνθα καὶ ἔνθα τῆς αὐτῆς ὁδοῦ δηλονότι. καὶ ὅπ ἐπίρρους ἀπλοτως εἶν συχνούς καὶ μεγάλους καὶ καλούς. ἀλλ' ὦ τάν. ὅρα μὴ οὐκ ἀκὴ ταῦτα ἀλαζονεύεται, ἀφ' ὑπερξυντικὰ ἐς τοὺς ἀχαιοὺς ἐξετάπτηλις λίγῃ καὶ ὅπ ἐπέτυχε τοῦ σκοποῦ καὶ ἤ φατο αὐτῶν, μαρτυρεῖ ὁ ἴλιος πα πάντα συγγράφας χριστός. ὧν γὰρ τῇ δημοφορίᾳ τοῦτον ἀπαπίπτει. ὡς τείκιτο ὁ γέρων. οἰδ' ἔννεα πάντες αἰτίαν καὶ μὴ ὅπ ἐν τῷ δημοσίῳ τοιοῦτο ἐστιν ὁ ντως, ἀφ' καὶ ἐν ταῖς ἰδίαις συνουσίαις ἀλαζών τις σοι φανεῖται ὅστις γὰρ πάντροκλον πεμφθέντα ὑπὲρ τοῦ ἀχιλλέως ὡς αὐτόν, ὅπως ὅροπτον ἔνα ἄγει, καὶ οὔτω σφόδρα ἐπεισγμένον ὡς τι μὴ δ' αὐτὰ παύσασθαι βουλιαθῆναι διὰ τὸ οἰκεῖν μὲ ἀπάσαν τὸν αὐτὸν ἀχιλλῆα, ἀφ' ἑξέπτηλις καθιζεσθαί τε κελεύει καὶ ἀναπαύεσθαι τῶν λόγων. καὶ πάλιν ἀπ' ἀρχῆς πρὸς οὐσίας ἀρξάμενος, καὶ τὴν ὕβριν τὴν ἀρχαίαν τε ὑπάσας τε καὶ αἰακαλίσας, διὰ γνῶσιν ἵνα πρᾶνει μακρά. ὃς τὰ μὲν ἄλλα καὶ μνησθῆναι χαλεπόν. τὸ δὲ ὑβριστικώτατον αὐτῷ ἴον ἑαυτῶν, καὶ οὐδὲν τῆς ἐμοῖς ῥήμασι προστοικὸς ἃ πρῶτον παρεφθέγξαμεν, πάντες δ' ἰχνεύων τοιῶν διὰ τὸ περὶ τ' ἀνδρῶν. ἐὼ γὰρ δία καὶ πρὸς τὸν ἀγαμέμνονα ὁ σοφὸς ἐμὲν ἀποκρίνεται διεξιόντα τὰς ἀξίας καὶ πάσουδὲν ἀφ' τὸ πάντων ὕδωρ, τοῦ γὰρ ἀχιλλέως διαπλέοντος τὸν ἀγῶνα ἐὰν πατρόκλῳ, καὶ ἄλλων ἄλλα νικώντων, αὐτὸς οὐχ ὅσος τε ἦν οὐδὲ ἀγωνίσασθαι, ἀφ' τὸ λεγόμενον δὲ τοῦτο, οὐδὲν ἔτι ὧν εἰς ταῦτα ὑπὸ γήρως ἀ προσθέν τε ἐνίκα λέγειν, ὃς δὲ τ' αὐτὰ δρῶν. καὶ φησὶ πρὸς τοὺς ἀχαιούς, οὐ τούτοις αὐτὸς τοῖς ῥήμασιν. ἀλλὰ τοῖς χαμαιζόμενος. ὅπ ἡμῶν μὲν ἔκαστος, ὁ μὲν δρόμον τινὰ κικεν ἐνίκησεν. ὁδ' ἴσως πάλαν. ἄλλος δ' ἄλλο τι. ἐγὼ δὲ σὺ μὲν ἐνίκησα κλυτομήδια οἴνοπος ἠγ. ἀλκαῖον δὲ πάλα ταλαϊφάντην ὃς μοι αἰσχεδίην ἐφάλεο. ἐπὶ δὲ ῥόδιοι παρίδραμον ἱππόλοχόν τε πολύδαρον. τοσοῦτον ἐγὼ τῶν νῦν γικώντων κρείττων ἐμί. καὶ τῷ γήρᾳ συγκεχώρηκα. εἰ δ' αὖ βούλει τοῦ αὐκλοῦ τοῦ φαικίας, ὅσον τὸ χρῆμα τῆς ὑπερφαίας. ἄσσον ἴτω, ὅστις δ' ἐπὰς αἴσσεται μ φικυκλον. ἐμίσσον δ' οὔ φημι τὴν ἀξιμεν. ὧδι γὴ ἐξερέω καὶ μὴν πλεισμόνος ἔσται. σὺ πυρὶ χρόα τι ἐπέχω. σὺν δ' ὀϊστὶ ἀράξω. καὶ ἐμοὶ πρὸς δὲ οἱ πρείτων φασὶν. οἱ κέμαν ἐξοίσουσιν ἐμῆς ὑπὸ χερσὶ δαμῶσι. ἀρ οὖν ὑπείλησι μὲν οὐκ ἀτρίστ δὲ, οὐδὲν μὲν οὖν ἄλλο ἢ ἐμαυτὸν στρὸ ἀ ῥάσειν ἐμελλεν. οὐκουν ἔφασυ τὸς οἶμαι ταῦτ' ἦν. ἀφ' καὶ τοῖς πᾶς ἀκολουθεῖν αὐτῷ. ὡς πρὸ δὲ καὶ ἀπολογούμενος ὑπὲρ αὐτοῦ ὅμηρος, ὅτ οὐδὲ μᾶ ῥυσμενέα ταῦτ' ἐλέγεν ἐς τοὺς ἄλλους οὐδ' αὖ ἐα δ' εἰ χερσὶ, ἀλλ' ὅσον αὐτῷ συνέδει, τοσοῦτον ἐνεδείκνυτο, κόψασ μὲν φησὶν αὐτὸν ὡς πρεῖ πρ. ὡς δὲ εἶδε καιρὸν οὖσαν τὴν πλαγὴν, αὐτὸν δὲ γειρίσαι τῷ δίχα λῷ τῶν κλειτώνων ἑνα. λέγει γὰρ ἅπερ μεγάθυμος ἐπεὶ ος χειρὶ λαβὼν ὠρίωσιν ἐν ἧπαρ καὶ κατίβαλε. ταῦτ' ἔφα καὶ οὐ δυσ ὡς ἐν τοῖς φαικίαν οὐδὲν ἢ ποτ' ἄλλ' ἐπ. ἀλλὰ τοῦτο μὲν πρὸς τὴν μείζα κιον παροξυνεῖς τὴν δίχα λον ἐν τοῖς ἄλλως ἴδιον φαικίων, οὐδὲ παρίστην ἐγκαίριον αὐτοῦ λίγων μεῖ ὅσης ὥρας ἐν σώμα τι. καὶ καλ'

λὴν ἐδίδαξαι ἀοιδήν· καὶ οὔτω χίτλος ἦν καὶ ὑβρίστης, ὥστ' οὐδὲ πεσοῦσιν ἐπιμεῖναι ἐκπλῆσαι τὸ
προοίμιον τοῖς ἰδίοις· ἀλλὰ λέγων ὅπως ἂν πεσοῦσα ὑμνοῖσι τὴν δίαν· καὶ λιτότητα ταύτην ἀδόκητον
ἀγκυλομάτην, εἶπε οὐκ ἀρκτέον· ἀλλ' ὀλίγου μᾶλλον τῶν ὀνομάτων φείδ[ε]σθαι τοῦ δὲ ἐπαινεῖν καὶ
λανθάνειν δίδαξαι ἀοιδήν· ὡς ἡ μὲν καὶ τοῦτο δύναται τῶν μουσῶν ἔργον εἶναι ὡς πᾶσι τοῖς θεοῖς ἀδύνατον ἦν
ἐπαινεῖν τοιοῦτον ἀπεργάσασθαι μᾶλλον τὰ αὐτοῖς ἀπολλυμένην τῆς ὑφημίας· καὶ οὐ μόνον λαβεῖν
φησὶ παρ' αὐτῶν τὴν ᾠδήν, ἀλλ' ὅτι καὶ καλὴν οὖσαν πρὸς θεῶν· τὸ δὲ ἀσφαλῶς τε φασὶ δεῖν πρὸς τὰς
θεὰς τὰς μούσας ἐπαινεῖν, οὐκοῦν καὶ ἡμεῖς ἃ προσήκειν ἐστὶν, προστίθεμεν τὰς μούσας καὶ τῇ
θεῷ· ἐλέγομεν γοῦν εἰ μέμνησαι, ὅτι καὶ αὐτὰρ ἐστὶ τὰ ἔθη καὶ τὰ ἤθη τῶν ἀνθρώπων ὧν ἡ θεὸς
προὔδειξεν, εἰ μὲν τὸν κολύειν ὅσα δὲ ἡμεῖς αὖ ἐκεῖσε τοιαῦτα ἐπόδυμεν, μάτην, ἐπειδή γε αὐτὰ καίειν
μὲν μᾶλλον τὸν ὕμνον ποιοῦν τὰς θεάς, πῦρ τοι ἐπὶ ἐκεῖνος εἶπεν· ἐγκώμιον ὡς εἰπεῖν ἑαυτῷ· ἡμεῖς δὲ
τοὺς εἰς τὸν θεὸν λόγους καθαροὺς καθαρῶς ὀργασάμενοι, μᾶλλον τὰ ἐμῷ καὶ αὐτῷ ἐγγράφομεν παρ-
αφιέντες μέλα· καὶ οὐχ ἁπλῶς γε οὕτω, ὅτι τὴν ᾠδὴν ἐλάβομεν παρὰ τῶν μουσῶν ἀπὸ τῆς ἀλλὰ τὴν
παρόδου οὐδ' ἂν τῇ πρώτῃ προσηκούσῃ τῆς ᾠδῆς ὡς εἰκὸς ἀφ' οὗ τοὺς ἀλαζόνας καὶ φιλο-
τίμους ἦν, ὥστε καὶ σκιᾷ τοῦ φησὶ λαβεῖν παρ' αὐτῶν· τοῦτο δ' αὖ τὸ βούλεται πλέον ἢ τοῖσι τὰ
ἄρχε ἀεροπτὴς· αὐτίκα ἐκεῖνος ὅμηρον πρὸ τῆς σκιᾶς οὖν λέγει· τοῦ δὲ μὴ φῆς ἀχαιῶν εἰ παλαμῆς
φορίοισι δὲ καπόλοι καὶ ἀγὼ φησὶν ὁ ἀοιδός, τὸ τῶν μουσῶν μέρος, ἐμὶ πύπαις εἰς· ἐγ' ὑπερβολῇ δὲ σε
μνύουσι τὰ ἑαυτοῦ· τί φησὶ δεῖ φασθαι ἐμοὶ τὸν· ὡς οὐδὲ γὰρ τυχόντα κλαδίσκον λαβεῖν· ἀλλὰ πολλῶν
ὄντων, τὸν μάλιστα πρόβλητον εἶναι σκῆπτρον ἐπαίδων· καὶ οὐδ' ἐντυχόντα ἐξ ἁπάντων ὕβρεως· ἀλλ' ὡς
πρὸ σὲ ἐπιγνοὺς ἐξεπίπλης προσπέσων· ἐπὶ πάσαι δ' ἐμοὶ σαφῶν· καὶ τοῦ μὲν ἐπαινεῖν πλήσασι· τοῦ δ'
ἐγκωμίου οὐδὲν μᾶλλον· ἀλλὰ καὶ ἐπαινεῖν πάλιν αὖ προσήκει· καὶ τοῦ γ' ἂν κάλλιον ὡς πρὸ οἱ πα-
ραχῇ πρῶτοι τῶν σοφιστῶν, ἵνα κλείομι τάτ' ἔσομαι πρότ' ἐοῖσι, τοῦτο δ' ἐξ τὸ τὰς μούσας φη-
σὶν ὑμνεῖν τάτ' ἐσόμενα πρότ' ἐόντα, καὶ ταύτην εἶναι φύσιν αὐτῶν· καὶ γὰρ ἐμοὶ φησὶν ὑμνῶ τὰ πα-
ὰ πρὸ ἐμοῦσαι αἱ σῶν σοὶ δὴ τὰ ταῦτα διαγράφει ἡ ὁδὸς, καὶ ἡμεῖς τὴν αὐτὴν μοῦσαν διώμεθα· δεῖ
ξὶς δὲ δ' ἐπου προτροπὴ, ὡς αὐτάξιος εἶ τῶν ἐπῶν· φέρε δὴ πάλιν ἐπαινέσωμεν αὖ τὰς ᾠδὰς πρὸ
ὧν διαλέγονται οὐκοῦν δὴ κεῖσε σοι σαφέστατα αὐτῶν ὅμηρος τὰ τοιαῦτα· τρόχιλα λέγοντα ὡς
αὐτὸν ἄλλα τὸ δ' ἐ· καὶ εἰσάπαξ οὕτως· ἀμφ' ἡμῶν παρὰ μουσῶν ἐστὸν ἀχὸς ἀρούρης, αὖτις σὺ βούλει
φησὶν, αὖ τὴν μὴ· καὶ ἐπ κάκιον δ' ἐὼν διαφέρῃ, πῶς ἐὼν ὅλως οὐ τῶν ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων·
νὺ δία· ἀλλ' ὁ ἀχιλλεὺς παιδεύεται· ὃ δ' ἐγὼ οὐδενὸς ὠμογέρων αὖ τί λέγει· καὶ ταῦτα πρὸς
αὐτὸν ἐκεῖνον λέγων ὦ ἀχιλλεῦ· πάλαι φίλ· εἰ μὲν ἄλλο τι ἐρεῖπλων ἀξιοῖς εἶναι, συγχωρῶ·
ἐγὼ δ' ἔτι σεῖο τοιαῦτα κεῖ προβαλοίμην· καὶ προσέοικε· ὅπως καὶ πολλοὶ· οὐδὲ τῷ ὡς πρὸ οἱ φανῶλοι
τῶν γραμμάτων λυμαίνονται τοῦ ἔπους ἔχου ἐοῖ· ἐγὼ γὰρ πολὺν ἀπολύουσιν ἀπὸ τοῦ πρωτο-
φοῦ, ἀγουσὶ δ' αὖ τὰ ἐξῆς· ὧν ἐγεῖ τοι καὶ πᾶν τὸν ἑαυτοῦ ἀρχὴν· ἐμοὶ δ' οὐ τοι οὐ ταῦτα δοκοῦσι τὰ
ἔπη πρὸ λόγων· ἔτι γὰρ αὖ τὰ ἐξῆς ὧν ἐγεῖ τοι καὶ πᾶν τὸν ἑαυτοῦ ἀρχὴν· ἐμοὶ δ' οὐ τοι οὐ ταῦτα δοκοῦσι τὰ
ἔπη πρὸ λόγων· ἔτι γὰρ αὖ τὰ ἐξῆς·

σται, τοῖς ὅλως σὺ κἀκ τούτων ἀπόφυσις εἶναι κακία; καὶ σὺ μὲν ὦν ἀπρεπὲς μὴ τὸ λυφᾶς ἑτέρους χώμα, τὸν δ' ἑαυτοῦ ἀξιοῖς ἰσυχίαν ἄγειν; ἃ τὰ οἰκεῖα; καὶ ὁ τὸν μὲν τῶν ἄλλων λέγειν, ἑαυτὸν δ' ἰσυχῆ σπάγᾶν; πόθεν αὖ δοκεῖν ἐδιδάχθης ἐξελὼν ὁ τοῦ ποιητοῦ καλλιόνεος ἐραστὴς; ἐν τῷ οὐ καλλιδεῖς γε τοι καὶ ἐρεθιστικὸς δίφησται ὁ γε μέσον κρίνειν καὶ σικυώνος ὁ χρησμὸς ἔφη, ὅτι ἁπλῶς οὐ τοῖς φιλίας ἕνεκα αὐτῆς παρώντι καὶ ἀπολαύουσι τῶν καλλίστων, ὁποῖα τὰ ἐμὰ πράγματα εἶναι καλλίστα, εἰ μὴ ἄρα σοι καὶ τοῦτο προσῆκται, σὺ δὲ οὐδὲ τοσοῦτον ἐμοῦ ἐν μαθοῦ μόρει καὶ πλέον, ὅσον εἰ καὶ παρελθεῖν ἐμὲ τοῦ συγγνῶναι, οὐκ οἶδ' ὅτι, καὶ τοὺς ἐν ἀγυιᾷ θορυβοὺς αὐλοῦντας, καὶ τὴν γῆν τὴν βαβυλωνίαν προσθεὶς, μαθὸν εἰ μὴ δίδως τούτων τῶν λόγων, αἰσθάνῃ γὰρ σὺ καὶ νῦν, οὐδ' ὅστ' ἐγγὺς ἀφίξῃ τῆς ἀξίας; ἀλλὰ τῆς ἐμὲ προς μαθὸς καὶ περὶ τῶν ἐμῶν, οὗτος ἀσύνετος· μνήμη μετρία· τὸ δὲ τῶν λόγων· ἰδοὺ τοῦ ποιοῦντος τοὺς λόγους· ἐπεὶ δὲ δίδαξας, μέτρος αὐλαδείας ὁ ἀλαζονείας τοῦτ' ἐγγὺς εἶναι δοκῶ, φέρε ἐγώ σοι παραμυθήσομαι· σκόπει δὲ πᾶ ἀκούσῃ, ὡς ἔχω πρὸς τούτων· καὶ λαβὼν λυδόμενον, τὸ τοῦ σοφοκλέους φάσκειν ἐμὲ ἄδικα μᾶλλον φρονεῖν· καὶ τὴν μανικὴν διαγραφὲ· ἐγὼ νομίζω γὰρ ἐν τῶν ὑπερχόντων μεῖζον φέρειν οὐδέν, ἢ καὶ σχηματιζόμενον πρὸς τοὺς ἄλλους ὡς αὐθαδολογεῖν εἴπερ λόγοις εἴπερ καὶ πράξεσιν, οὐχ ὁμοίως ἔχειν, ἀλλ' εἶναι τοῦτον οἰκεῖον τὸν ἀλαζόνα καὶ γόητα, καὶ ὅ, τι τοιοῦτο βούλει καλεῖν ὅστις δ' εἰς ὅσον ὅσα δυνάμεως εἰσιτάμενος, πρὸς τοῦτο καὶ τὴν ἀξίαν φρονεῖ, καὶ μᾶλλον ἧττον μήτε ὑπερᾶται, τοῦτον ἀκριβῶς τὸν τῆς ἀληθείας ὅρον πληροῦν· ὡς ἀρτιχαρήμασιν, ὅστις μὴ ἔμαθε πλέον τῶν ὑπερχόντων τὸν ὄγκον προβάλλεται, καὶ θορυβοῦσι σοβεῖ διακινεῖς, καὶ τοῦτ' ἐστὶ δακεῖν ἐκ πατεῖν τοὺς ἐντυγχάνοντας, ἀλαζόνα τὸν καλοῦμεν καὶ βλάκα καὶ χοῦνον τὸν πρότους· ὁδὶ ὦ πανόπτης ἡ κατὰ δύναμιν ἀξιῶν φαίνεσθαι, καὶ συστέλλων ἑαυτὸν εἰς τὸ λαπτὸν ἑκάν, καὶ προχειρότερος ἑαρνεῖσθαι τὰ ὄντα ἢ ὁμολογεῖν, οὐ μᾶλλον ἐλεύθερος ἐστὶν· ἢ καὶ ὁ μακροπρεπὴς καὶ γλίχρου καὶ κίρδους ἥπιον καλοίης, τυγχάνοις ἂν μᾶλλον τοῦ προσήκοντος· οὗτος ὁμοίως καὶ τῶν λόγων ἔχει καὶ παίνων ὡς ἔστιν ἐν τῇ φύσει· πρὸς τὴν ἀξίαν ἕκαστον κρίνεται· καὶ ὅγε ἄπλους αὐθρ καὶ οὐ πολλαπλοῦς, οὗτος ἐστὶν ἐμοὶ δοκεῖν· ὅστις ὅσῳ μὴ ἄξιος αὐτοῦ μεῖζον φρονεῖν· ὅσῳ δὲ ἐλαττον· ἐπαινεῖ δὲ καὶ τὰ αὐτοῦ καὶ τὰ τῶν ἡσσόνων ἂν αὐτὸν προσήκοντα· φαίνεσθαι δὲ καὶ τὰ αὐτοῦ καὶ τὰ τῶν ἡσσόνων ἀπὸ τοιούτου ἐκείνου μὴ ἀποκρύπτειν ἀλιθοῦς εἶναι τρεπόμενος μᾶλλον σκόπει δὲ καὶ ἐνδεῖ ἐμοὶ τὰς συνουσίας οὕτως ἐνίστυχις· ἐπεὶ ἐγὼ ἂν ὅσα ἂν τῶν ἐμαυτοῦ φέγω· ἃ γὰρ διαγράφω καὶ μέτρια, ὡς οἶδ' ἐμὲ πρὸς ταῦτα ἔχειν· φημὶ δὲ, τοῦ παντὸς ἴσον φρονεῖν ἂν τῆς ἑαυτοῦ, οὐδὲν εἶναι μᾶλλον κατ' αἰξοώτους ἄγιον· ἀλλὰ μοι δοκεῖ καὶ τὸ γεάμμα τὸ θεῖον ἄντικρυς τοῦτο κελεύειν καὶ λέγειν τὸ γνῶθι σαυτόν· οὐχ ἁπλῶς οὕτως φαίνεσθαι μᾶλλον εἶναι ἀλλὰ μήτε ὑπερβάλλειν· μήτε ἐλλείπειν· ἀμφοτεροῖ δὲ τὸ δ' ἧττον γεάμμα καὶ ἀσαφεστέραν ἔχειν, ὅτι οὗτος ἐστὶ τοῦ τρόπου· τὸ γὰρ μᾶλλον ἄγαν ἐς τοῦτο ὁμαφέρει· τὴν τοῦ ἀξίαν· ὅτ' ἀπ' ἄλλων ἄπαιτις κἠ τοῦτις ὢν κἀκατ' ἀμφότερα εἰσηγητὴς ἐστὶν ἀληθείας, παρακελεύεται μᾶλλον σύτ' ἀνδ' φρονεῖς, καὶ μοθοειδὲς ἔχεις κῆ, σκέψῃ παντὰ χοῦ· σκέψῃ δ' ὅπως ἀπαίτων ὑπερχόντων οὐδὲν εἶζες ἀσυμαίων· ἀεὶ δὲ παρὸς ἀεὶ παραλαμβάνων, οὐ τοκρινεῖς ἀναφέρων τ' ἐκείνοτα τὴν γνώμην, τὸ πρὸς τὸ ἔχας ἡμῶν καὶ ποσοῦτος ἄξιος· τὰ γὰρ αὐτὰ τοῖς μὲν, ἄξια τοῖς δ' οὐ· ὅσον ὅταμὲν ὀλιγάτης λέγει, ὅτι κεν ἐγὼ δ' ὅτις ἀγαγωὶ ἄλλος ἀχαιῶν, γέλως ἐστὶν ὅμαι· σὺ δ' ἴσας, ἢ δι μὴ σὲ ἴ πρὸς αὐτὸν τὸν ἀχαιῶν, οὐκ ἀγανακτᾷς; οὐ γνώσῃ κατὰ τ' ὠτου λαεῶν, ἀν' ὅταν γε ἀχιλλεὺς ὄιμαι δικτῆται, δίδικα δ' ὑσυγνυσὶ πρόλες ἀλαπαζ' ἀνῶν· πλοῖόδ' ἐν δικαφημι κατὰ πρόπον ἐρίβολον, τάων ἐκπασίων κεμέλια πόλλα καὶ ἑσθλὰ ἐξελόμην, καὶ πασὰ τὰ φέρων ἀγαμέμνονι δόσκον, οὐθεὶς ἐστὶ ὅς τις ἔπνεμισήσει τῶν ἀχαιῶν· διατ' ὅπσυμβαίνουσιν οἱ λόγοι τοῖς ὅρχοις· πρᾶς γὰρ καὶ ἔκασα φησὶ πόλες εἶλον· τίοιμ· οὗτος αὐτὸς τὰς ἀπασας; νυκ ἐχρεον ἀντεπεῖν· ἀν' οὐ τὰς μὲν, ἐν δὲ λαλάπῃ· τὰς δὲ πλείος, καὶ τὰς μὲν πόσας· τὰς δὲ, τόσας; ἀνὰ καὶ τὰ συνίασι τὰ κύσεν τὰς· οὐκοῦν ἃ πασα λάβῃ· ἀλλὰ καὶ προβιβάσας εἰς τὸ κοπον ἐγενόμην φθόν· ἕως ἂν δείξῃς ὅτι ὁ προβιβάσας εὐλαβεῖ· διατα τὰ ὁ αὐτὸς ἀνὴρ οὐ δυσώδης, τὸν μὲν, ἐμαστίγου· τὸν δ' ἱκέτ' ἀπτ', ἵνα τὸν ὑπὸ ὃς, ὅτι καὶ ὅλως ἀρχαῖον τὸ μιμεῖσθαι τὰ καὶ ἑλληνικὸν, φρονεῖν ἐμὲ τοῖς ἐμαυτοῦ, καὶ χωρὶς τούτου τοῦ φρονήματος οὔτε πρᾶξις κατ' ἀνδρώπους ἀξία μνήμης, οὔτε λόγους διαφέρων, οὔτ' ἄλλο πλεῖστον ἂν οὐδὲν, ἄκουε ὅια καὶ ὅσα παρῆλθεσι· ἀδελφοὺς δ' ἐμὲ τοῖς χὶς ἔοικα ῥύσιθαι τοὺς λόγους· καὶ γὰρ ἀ πατρικὸς τῆς αὐτῆς ἔχεται γνώμης χιδόν· ὅσα μὲν δίσιος μέρος ἐφάνετο λέγων, αὐτὸς ἐμὲ ἐμαυτοῦ καλεῖν κελεύων τὸν προσαγωγίας, μιμησαι· ὡς τι ἀφίσμα αὐτὸ, καίτοι ἐκεῖνα πάντα, χιδόν οὐκ ἄντικρυς λέγει τοῦ δ' ὅπως ἐμοῦ ἀφίζεται ποτὲ τῶν εἰσαῦρα πάντα· ἀφεῖται μὲν δίσιος ὅμηρος· σκόπει δὲ καὶ ἐσόδου φρόνημα, ἢ ἄρα πρότερον μὲ καὶ τοὺς ἐκείνους γὰρ ἀξιόμενος τῆς θεογονίας, καὶ τὰς μούσας ὑμῶν, δύο λέγει· ὃ γὰρ τοῦδε γ' κα

λιπαίνειν αὐτοὺς ἄμεινον ἢ σῶα κομίζεσθαι, καὶ συνδιαλλάττεσθαι τοῖς ἀγνώμοσι κυρίοις. ὑμεῖς δὲ πόσου τὸν ἐνιαυτὸν ἐθέλετε ὅπλα παρέχειν, ἐφ' ὁμοίοις διακείσεσθε ταῖς διαλλαγαῖς, πότερα ὁπόσου ἐκεῖνοι ἐπρίαντο ἀρχὰς οἴκοι καταλιπόντες ἥκουσιν ὑμεῖς δ' οὐδὲν ἄλλο πλὴν τὸν νόμον ἔθετε καὶ μὴν καὶ κατ' αὐτοὺς τοὺς λόγους, οὓς πρὸς ταῦτα συμβουλεύουσιν, ἐξὸν βεβαιότερον βουλεύσασθαι. ὑμεῖς δ' ἐξὸν τὴν ὑπάρχουσαν διδασκαλίαν αὐξῆσαι καὶ μὴ μόνον τὸν χρόνον μικρὰ ἀπαφανοῦμεν. οὗτος ἐγὼ ὦ ἄνδρες ἐπιβαίνω βυζαντίοις καὶ σκέψασθε μὴ ὑφ' ἡμῶν οἷαπερ φύσιν, καὶ ταῦτα οὐδὲν ἡμᾶς φιλικῶς ὑμῖν ἐκ τῶν ἔμπροσθεν δεδεγμένοις, ὑμεῖς πειθόμενοι καὶ οὔτε ἀφ' αὑτοὺς τῆς πόλεως ἀπορίσαντες οὔτε μίσει τοὺς οἴκοι προδοὺς, φιλοπραγμονῆτε. ὑμεῖς δ' ὦ βυζάντιοι ἐλθόντος φιλίππου. βουλησάμενοι ἐλύσαμεν τὴν πλουσιάκιαν. καὶ τὴν πολυδίετηρίσαμεν. οὔτε μὲν οὖν ἃ τοῖς αὐτοῦ πολίταις ἔτυχε παρὸ καὶ αὐτὸν, ταῦτα καὶ ὑμῖν προξενεῖ. δουλεύειν. ἀπρᾶσθαι τοῦ χείρονος. ἐν προσήκοις εἶναι μέρεσι. ὑμεῖς δ' ἃ τοῖς τούτου πολίταις δι' ὑμᾶς γέγονε, ταῦτα καὶ ὑμῖν αὐβουλόμενα. δῆμαι δὲ καὶ πολὺ μᾶλλον, ὅσῳ πρωτέρου ὑμῖν ἐξαρχῆς τὸ τῶν βυζαντίων ἔδαφος. καὶ πρὸς τὰ παρόντα πράγματα μᾶλλον τοῖς ἕλλησιν ἐν καιρῷ. ὑμῖν μὲν οὖν καὶ λόγων καὶ ὀργῆς μέτεστιν. τὰ δ' ὡς ἔοικεν ἀγωνιᾶν ἐστὶν ὥρα δὴ καὶ ὑμᾶς ὁπόθεν βεβουλεῦσθαι. καὶ περὶ ἰδεῖν φίλιππον, ὃ πράξειν, ἄλλως τε καὶ μᾶλλον τῶν ὅπλων. ἐν εἰδὼς ὁμῶς πᾶσι τοῖς ἕλλησι τὰς χεῖρας, ἕως ἂν ἀδῆται καὶ βέβαιος ὦσιν ἀποζώσῃ.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΑΡΑΠΡΕΣΒΕΙΑΣ.

Εἰσὶ πάντες εἰσὶ τοιοῦτοι ἕτεροι ἀφ' ὑμῶν αὐτῶν. καὶ ὃ μέντοι ἐκ τοῦ δίκαιος προσόντος ἕτερον αὐτὸ, κἀγὼ ἂν ἡγοῦμαι τοῦτο εἶναι, ὃ πείσας ἀπέλλαχε. τοὺς δ' ἑτέρους διακόνους ὑπεβαλλόμενοι τῆς συμβουλῆς, ὡς ἀληθῶς σκαμμαχεῖν ἀναγκάζουσι καὶ τὰ προοίμια δεινῶς ἐκ κύκλου αὐτῶν. ὡς μὲν ἔχω πρὸς αὐτοὺς διανοίας, ὅπως μὴ εἰς ἐμὲ ἥξει τῶν φιλούντων, καὶ τὰ παρόντα, ταῦτα δ' ἐστὶ πλείονος ἢ γνώσεσθε, καὶ τοίνυν καὶ πρώην τὸ αὐτὸ πρόβλημα προσάμενος, ἀπαγγέλλειν ἐνί τῶν ἐμῶν ἑκάλει πρός με, ὡς ἄρα οὐκ ὀρθῶς παραφθεγξάμην μᾶλλον τοῦ ἐγκωμίου καὶ τῶν λόγων τῶν ἐς τὴν δίκην. οὐ γὰρ ἐκὼς εἶναι ἄρα τῷ αὐτοῦ καὶ τῶν αὐτοῦ πλείονα καὶ ἄλλως πως ἐν τοῖς ἀκριβῶς εἰδόσι. ταῦτας δὲ εἰδέναι ταύτας τῷ τὸν λόγων τὴν μὲν πλείονα ὅσον τι ὑπερέχουσι, τοῦτο γὰρ προσήκει, καὶ ὅπερ ἄλλο ἄλλῳ, χρῆσθαι ἐμοὶ πειρᾶσθαι. πολλὰ ταῦτα ἐχαρίζετο, ἓν παραδέξασθαι τῆς αὐτῆς ὁμῶς. φέρε δὴ καὶ πρὸς ἕτερον ἀποκρινώμεθα, ἐπειδὴ καὶ ὁ χρόνος ἡμῖν ἐστὶ πολὺς ἐχθὲς τῆς ἀξίας. τί γὰρ οὖν ἂν αὖθις ἀφέσομεν ἀξέμενοι μᾶλλον ἀνδρὸς οὗ τοσούτου καὶ τρέφω σοφίας ἐλαίοντα. ὡς τι καὶ ἑτέρους ἂν χειρώσαιντο θετέον οὐ τῶν ἐξόδιος. ἐγὼ μὲν οὖν οὐδὲ πώποτε τὸ πλῆθος ἔφοβήθην ποτὲ. παρέξομαι γὰρ αὐτὸν καὶ αὐτῷ μάρτυρα, ὅτι σοκράτει. καὶ δὴ παρίστω μὲν αὐτὸς, εἰ τὸ ὦν παρίστην ἐπιμί. οὐ γὰρ οἶδα αὐτὸν ὅς τις ὢν τυγχάνει. οὐκοῦν ἴσως οὐδ' αὐτὸν ὅλως ἀπειρηκέναι δι' ὡς παρών. τὸ δὲ ὄρθωμα τοιοῦτον. ὃ ἄρτι εἶπον ἐγὼ. ὅτι μὲν συγχωρεῖς τρεῖς λόγους, δύο τρεῖς. τοσοῦτο δ' ἡμῖν ἐστὶ πρότερον συγχωρεῖς μὲν τοιοῦτον αὐτοὺς. γιγνώσκειν δ' οὐκ ἄν τρεῖς τῷ αὐτῶν τοῦτ' ἂ τὸς τρεῖς; καὶ τί γένοιτ' ἂν χάριεν. τοῦ τριοῦτος μὲν οὐ γιγνώσκοντος δι' ὃ τρεῖς. ἀρ' οὖν γιγνώσκειν μὲν ἐστὶ τῷ τῶν πραγμάτων, φρονεῖν δὲ ὑπὸ ὧν γιγνώσκει τὶς οὐκ ἔστιν, ἀνάγκη μὲν τοῦτό γε ἄψυχα καὶ τοιαῦτα ἴσως ἀψύχματος ἀνεῖναι. οὐκοῦν τῷ ὧν φρονεῖν τῷ τούτων καὶ λέγειν φασὶ δεῖν οἱ σοφοὶ, εἰ μὴ σὺ καὶ ταῦλα ἕτερον λέγεις. σκόπει τοίνυν ὡς τὸ παλιλλογικὸς ἐν τῷ πρώτῳ δυοῖν. ἐπεὶ γὰρ ἐν μὲν τῶν καλῶν κἀγαθῶν ἀνδρῶν τὸ τοὺς λόγους τρεῖς, τρεῖς δὲ ἁμαχάτους καλῶς ὁποῦν μὴ γιγνώσκοντα τῷ αὐτοῦ. ἀλλὰ μὴν τῷ ὧν γιγνώσκειν τῷ τούτων ἀνάγκη καὶ φρονεῖν, τῷ δ' ὧν φρονεῖν καὶ λέγειν, δῆλος ἂν τῷ ὧν τρεῖς τῷ τούτων χρῆναι καὶ λέγειν. τὶ δ' ἐστὶ, μὴ ἐν εἰδέναι ἢ τὰ λεγόμενα. τὸ δ' τ' ἂν ἐποίησας, ἢ οὐ καταγέρασας ἂν ἐμ' ἐλαθὶς ἐλθόμενον, ὅς γε ὧν ἅπαντας εἶναι φησι μάρτυρας, ταῦτ' ὡς οὐ προσήκοντα ἐποίει. καὶ ὡς ἔοικεν, ἂν μὲν δικαστήν τινα ἢ μαντέα, ἢ ἐκκλησιαστήν. ὁ γὰρ ὁμώνυμον ὑπερίωμαι τόπον μὲν πολὺ σοῦ κατ' ἀρχὰς εἰ μείωνες εἰμί γνῶναι τοὺς ἑκάστῳ προσήκοντας λόγους, οὓς δ' ἐρεῖ τῷ ἐμοῦ καὶ τῶν ἐμῶν προσήκει. φρονεῖν λόγους, πάντως δὲ σὺ καλλίων εἰδέναι. καὶ πῶς ἂν σοὶ παρείης εἰδέναι βέλτιον, ὁρῶς ἂν φρονοίην. καὶ μὴν τὸ μὲν ἐκείνων οἶδας, ἃ κἀσαὶ δεῖμι. τὸ δ' ἐμαυτοῦ σαφῶς οἶμαι πίστασθαι. καὶ τοῦτ' ἐμὲ μὲν τῆς αἰτίας ἐχρῆν εἶναι, ἐγὼ βελτίων ἢ σοῦ γνῶναι τοῖς σοῖς λόγοις. ἀδ' ὑπὸ τῶν λόγων τῶν ἐς τὴν αἰτίαν σὺ κρείττων ἐμοῦ, καὶ τοὺς μὲν ἄλλους ἐπίστασθαι φῂς αὐτὰ, αὐτὸν δ' ἐμὲ οὐκ ἐᾷς; καὶ σὺ μὲν ἐμὲ ἐᾷς ἐμὰ, ἐγὼ δ' οὐκ ἐῶ

καὶ γνώμην γενέσθαι παρ' ἡμᾶς, καὶ λιφθέντες αἰσχυντῶν· καὶ νῦν αὖθις ἐξεπέμφθης κομιδῇ σπουδὴν
μὴ δ' ἀφ' ὧν ἥκομεν ἡμεῖς ἡμῖν ἐθέλοντες ἐς κινδύνου κοινωνεῖν, αὐτὴ τοῦτων ἡμῖν φιλίαν συμβάλ
λοντες ἐφ' ἡμᾶς φανεροὶ γένησθε· οὔτε γὰρ τῶν ἀρχαίων κοινωνιῶν ἄξιον, οὔθ' ἵνα ταῦτα τἄλλα ἐῶ,
τοῖς παροῦσιν γνώμης ἡμῶν, ὅτι τοίνυν καὶ χεῖρον παρ' ὑμῶν αὐτῶν ἢ παρ' ἡμῶν βουλεύσεσθε, ἀπο
κλίναντες πρὸς ἐκεῖνον, ἐνθένδε λογίσασθαι· ἦλθε γὰρ ἐπὶ σφᾶς, ὑπὲρ ὅτου νῦν ὑμῖν ἐστιν, ὁ πόλεμος
πρὸς φίλιππον, ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας· καὶ τοῦ μὲν ποιεῖν τὸ κελευόμενον ταύτης αὖ δοῦλον ὅτι φύσει πε
φυκέναι, πόρρωθεν ἐπιδεδείκασιν ὑμεῖς· φίλιππος, ἄδηλον οἶμαι παντί, πλὴν ἴσως τοῖς θεοῖς. οὐκοῦν· ὅτ'
ἄδηλον ἐκράτησόμεθα, ἄδηλον δὴ βουλεύσομεν· καὶ μὴν ὅτι γ' αὖ πρόσθεν φίλιππος, τὸ κελευόμε
νον καὶ τὰ ποιοῦντα καὶ τοιοῦτον ἅπαντα γνώριμον· δεῖ γὰρ οἶμαι μᾶλλον τῶν ἄλλων ἔπεσθαι καὶ πρά
ττειν ἃ αὐτὸς ἐκεῖνος δικαίως οὕτως οὐ χείρους, παρ' ἡμᾶς αὖ τοῦτο ἡμᾶς ἔσεσθε, εἰ γὰ τῷ πολέμῳ σφα
λεῖσιν, ὃ μὴ γένοιτο ἡμῖν, ἀπόκειται ταῦθ' ὑμεῖς ἐν τῇ τῶν πέρυσι δεῖ συμπολεμεῖν αἱρέσει πεῖσα
σθε καὶ πρότερον δουλεύσετε πρὶν γε προκρατήσουσι γιγνώσκειν. δύο γὰρ δήπου κατ' ἄλλο τι συμ
βαίνει, παρ' ἃ ἡμᾶς κεφαλαιούμεν· πρῶτον μὲν τὸν χρόνον· ὃν παρ' ἡμῶν ἀγωνιζόμεθα· ἔπειτα τὸ μὴ
θελήσειν ὑμῶν αὐτῶν ἑκόντας τὰ χείρω καταγωνίσασθαι· ὧν τὰ μὲν ἡ τύχη δίδωσι καὶ τοῖς δι
φροῦσι, τὸ δ' αὐτοῖς τῶν χειρόνων ἑκόντας ἡμᾶς, οὐδὲν ἀμηχάνως ἐλλείπει· καὶ γὰρ δικαίως ἐσμὲν
τῷ καὶ μὴ ποιεῖν ἃς ταῦτ' πλεῖ· καὶ μὴν ἃ μηδεὶς ὑμῶν ἄχρι τούτου νομίζει πρὸς φίλιππον ὑμῖν
εἶναι τὸν ἀγῶνα, ἄχρι τοῦ τὸ κελευόμενον ποιεῖν ἢ μή, ἀλλ' ὑπὲρ αὐτοῦ τοῦ ἐδάφους καὶ τῶν ἐχά
των πόλεσθαι, καὶ φύσει ταῦτα τοῖς ἀνεφύλοις ὀφείλεσθαι, πρῶτον μὲν οὐκ ἂς καλὸν ὑμᾶς αὐτοὺς
χῆμα καθίστατε, ὅταν τῷ τοιούτῳ αὐτὰ συμπράττητε· ἔπειτα πῶς ὑμῖν βαρβάρων ὑπὲρ τῆς ἐλευθε
ρίας ἔξεστιν, ὅταν μὴ δι' ἀνυλύειν ἀμήλοις ἔξῃ· ἀγαθὸν δ' ἡ καλὰ παρ' ἀσπαλιεῖναι φίλιππον ἐγώγε πρὸς
θεὸν αὖ, ὦ ξεῖ· τὸ δὲ καὶ ὀνοῦς ἔσεσθαι τῆς συμμαχίας· ἃ μὲν γὰρ οὐκ ἄξιον τρέπεσθαι τούτων ταῦτα φημὶ
πῶς ἄξιον συνάψασθαι· ἃ δ' ἄχρι ταυτὸς συμπράξετε, πῶς ἄξια ταῦτα τοῦ διογύσου καὶ τοῦ ἡρακλέ
ους οἱ παρ' ὑμῖν φύντες παρ' ὑμῶν πρῶτον ἐβουλεύσασθε· ὃς νῦν ὑμεῖς πολλῷ δικαιότερον ἀπίνδυ
τα μεθ' ὑμῶν καὶ τῆς τῶν ἑλλήνων ἐλευθερίας· ἢ καθ' ὑμῶν αὐτῶν καὶ τῶν ὑπ' ἐκείνων πεφυκέναι.
κἀκεῖνο δὲ μεμνῆσθε· ὅτι νῦν φίλιππος ὑμῶν ἐγγυτέρω ὢν τοῦ νέφους ἢ πῦρ· καὶ ὅτι οὐ διὰ τῆς ἀτ
τικῆς ἐς τὴν βοιωτίαν βαδεῖται ἀφ' ὑμῶν τὴν ἀττικὴν διὰ τῆς βοιωτίας· οὐ βαδεῖται δέ, ἐὰν οἵπερ καὶ πρὸ
τοῦ δίκαια ποιῶσι· καὶ ὑμεῖς σωφρονεῖτε· καὶ τὰ μὲν ἄλλα λόγους καὶ χρόνους ἐστὶν ἐνδέχεσθαι, ἃ πάντ' ἐν
τ' αὐτῷ παρ' ὑμῶν πράττειν ἐστὶ πεῖσαι· τοῦτο δὲ ὁρῶμεν, πρὸς τοῖς ὅροις ὑμῶν, αὐτῇ σὺν ἐκείνῳ ἐς φωκέας ἐς
βάλλων ὡς παρεσκευασμένους πάντα ἀπώσεσθαι, πάντας ἀπιόντας τῶν πυλῶν αὖθις ἀναδέχε
σθαι· ὁμοίως τὰ τῶν πέλας ὡς παρ' αὐτὸ δυοῖν αὐθρώποιν ἑτέρων ὄντων, τὸν μίσους καὶ πρὸς αὐτοῦ τοῦτ' ἀ
ντέχειν, ὅτι δ' αὐτοῦ τὸ φιλίππου ὡσαύτως ἀπωθεῖται τὸν ἕτερον, αὐτοῦ διαφέρεται· οὐ τοίνυν οὐδ' ἐφ' ὑμᾶς
τὰ τρῶτα τῆς πηγῆς· ἡμεῖς δὲ δύο πρὸς· βοιωτίαν ὅτι βουλεύσεσθε ὄνομα τῷ πράγματι· ἢ δίξεσθε ἡμᾶς
συμμάχους, ἢ γίγνεσθε αὐτοὶ σύμμαχοι· οὐδὲν διοισόμεθα· τοῖν δ' ἐπάμφοτέρους ἰόντα κωλύσειμεν
ἀμφότεροι, μᾶλλον μὲν ἄνδρες βεβαίοι τοῖς θεοῖς τοῖς κοινοῖς τῶν ἑλλήνων παρεδόσαντες· οἷς ἡμεῖς
τοῦδε τοῦ χρόνου λειτουργήσομεν· οὐ γὰρ ἄλλο γε οὐδὲν ἢ ὑπὲρ τοῦ γένους τοῦ παντὸς ὁ ἀγὼν ἕστηκεν, κἠ
ρῶν καὶ τάφων· καὶ ἴσον ὑπολαίσειν ἐλπίδες· ὧν πολὺ δήπου μᾶλλον οἴεσθαι χρὴ μέλειν τοῖς θεοῖς,
ἢ τῆς φιλίππου πλεονεξίας ἕνεκα καὶ τοῖς πρόσθεν παραδείγμασι χρώμενοι· ὅσον ἀπόλεις ἐδυ
νήθησαν ἐν ταυτῷ γενόμενοι· καὶ γὰρ ὁ μὴ φιλίππῳ πρὸς γενέσθαι συμμάχους, ὥσπερ νῦν ὑμᾶς
καὶ ὑμῶν ἐθέλει λαβεῖν, ἡμᾶς τι ἀσθενὲς ὑπάρξει, μεγάλη ἐστὶ καὶ μερὶς ἃς ὁ βαρβάρους ἐπέχε
σθαι τὰ ἀναγκαῖα· καὶ τοι καὶ τοὐναντίον οὐχ ἥκιστα ἃς ἡμᾶς πρασπέσθαι· ἅτας καὶ νῦν μεθ' ὑμῶν
γεγονόσιν ἔνιοι τὸ φόβος, ἢ που κομιδῇ καὶ ὑμᾶς αὐτοὺς οὐ βαρβήσετε· ἄλλως τε καὶ τὰ ὁμέτερα εἰκ
πρόσω ὁ μὲν συμβαίνει γίγνεται ἃ χρὴ πάντα συλλογιζομένους, μὴ πρὸς ἀθυμίαν τρέπεσθαι τὸν φόβον.
ἀφ' ἃς τὸ προθύμως, ἃ γένοιτ' ἂν ἑκάθυμοι σόμενοι, κωλύσαι· καὶ μὴ τὸν κίνδυνον νομίζειν χαλεπὸν
ἀφ' ἃς τὸ μὴ κινδυνεῦσαι πρὸ πολλοῦ τῶν· ὡς γὰρ οὐκ ἀμηχάνως ἃ ἄνδρες βεβαίοι, ὑπὲρ μὲν τῆς μεσογεί
ων κατοικήσεως τοῦ τὸν πόλεμον λακεδαιμονίοις πολεμῆσαι, καὶ φιλοτιμεῖσθαι τῇ πόλει ταύτῃ
δι' ὑμῶν οἰκουμένῃ, καὶ ὑπὲρ τῶν ἐν ἀρκαδίᾳ φίλων ἃς πελοποννήσου διαβαίνειν· καὶ μὴ δ' ἐκείνων ἕνε
κα πείσειν τοῖς βουλομένοις μᾶλλον γνῶναι, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ δικαίου καὶ καλοῦ ταῦτα κίνδυνον αἱρεῖσθαι,
ὑπὲρ δὲ τῆς ὑμετέρας αὖ ἴσον ἐλευθερίας ἅμα καὶ σωτηρίας· μᾶλλον δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἑλλήνων, μὴ
πολεμῆσαι προβαλέσθαι πάντα ἅ σαυτὸς ἃς τὰ ὅρια βοιωτίας· ἀγαθὸν καὶ τοῦτ' ἐγνωκόσιν τοὺς
ἕλληνας ἐλευθεροῦν κωλύσαι καὶ προδότας γενέσθαι καὶ λυμήνασθαι μὴ μόνον τοῖς κοινοῖς πράγμα
σιν· ἀγαθὸν καὶ τοῖς ὑμετέροις αὐτῶν ὅρκοις ἀφ' ὧν βεβόηθε· πολλὰ δὲ λοιδορουμένων ὑμῖν βέπαλῶν
καὶ τύλωνος ἐν τοῖς λόγοις, βεπαλοὺς μὲν ἐάσομεν· ἱκανὰ γὰρ ἂν φιλίππῳ δίδασκαλεῖα· ὥστ' οὐ χα

δ' οὐδὲν ἦν πρᾶγμα ἀπὸ φωκέων· ἀφ' ἑαυτῶν μέσους τοὺς ἑαυτῶν συμμάχους εἶχεν φωκέας· ἀλλὰ μὴν οἵ γ' ὄντες μὲν τὸ μέλλον ἅπασι τοῦ παρελθόντος· τὸ μὲν γὰρ, ἀπελλωτρίωται· τὸ δ' οὔτε χεῖρον οὔτε βέλτιον αὐτὸς πρᾶξειν ὑπ' αὐτοῦ· τὸ δὲ μέλλον ἐπ' ἐχθροῖς ἡμεῖς δ' ἐξ ἀμφοτέρων τῶν καιρῶν τοσοῦτον τι κρῖμεν, ὥστ' ἐν μὲν ἐκείνῳ, πολὺ τοὐναντίον πρεσβεῖον ἡμᾶς γενέσθαι· ἐν δὲ τούτῳ, μία ψῆφος ἡμῖν, ἀφ' ἑκατέρων μεθ' ὑμῶν γίγνεσθαι· οὗ τὰς ἀμφοτέρους νικῶντες, τὴν χωρὶς πλείονας ἐψηφισμεθ'. ἀλλὰ γὰρ ἔστι χρήσιμον ὅμως τοῖς περὶ σβείας ἐστὶν αὐτοῦ δεῖσθαι γὰρ ὅπως πεφόβηται τὰς πόλις· καὶ ὅτι συσταῖεν ἂν ὑμῶν, οὐδ' ἂν ποιοῖεν ἑλάττω ἃ ἔχει πρὸς τῶν πραγμάτων· ἐμέ τοίνυν ἐστὶν ὁρῶντας τὸν φόβον αὐτοῦ, καὶ ὅπως σιδηροῦς ἐστι, μηδὲν ἀπειπαμένους· ἀφ' ἁπλῶς καὶ παρελθεῖν, τὰς λαβάς, καὶ μὴ τἀκείνῳ συμφέροντα προορᾶναι· οὐ γὰρ εἰ πόδ' ὑσκολον ἡμῖν ὑπάρχει πρὸς ἀγῶνας, τοῦτ' ἀεὶ τὸν ἄγειν τοῦτ' ἐπὶ ὑμῶν ἀγαπητοῦντα· ἀφ' ἧν ἀμφοτέροις ἀσχύστατα, διὰ τοῦτο ταῦτ' ἀναζητεῖν· ὡς ὅσον ἂν πλείονων δυνώμεθ', τοσούτῳ μᾶλλον ἀπειπεῖν αὐτῷ· οὐ λοιπὸν οὐδ' ἐκεῖνος ὑμῖν πιστὸς ὡς τοὐναντίον ἂν τῶν τε μφοτέρων βουλεύσειν ὡς αὐτὸς βαρρῶν πρὸς ἡμᾶς χρυσῷ· ἀλλ' ἐλπισθε φησὶ ὅτ' πρὸ βουλεσθε· ἐμβαλεῖν ἐς τὴν ἀπίκιν ἡδέως, ὡς αὐτὸς μὲν ἐτέρου δίκαιος τυχεῖν· λογίζεσθε γὰρ· ἃ μὲν ὡς αὖ δρες ἰσβαῖοι συνεμβάλετε, καὶ τοῦτον τὸν τρόπον αὐτὰ χαρίσασθαι προῖλεσθε, πλείονι χειρὸς γίνεσθε, ἢ κεῖνος ἐπήγγελκεν· ὅταν γὰρ ἐκεῖνος μὲν ἐξίσου ποιῆται, αὐτὸς ὑπερβολὴν χίαν ἄγειν βούλεσθε, αὖτε συστρατεύεσθαι, ὑμᾶς δὲ τὸ μεῖζον αἱρεῖσθε, ὃ πρὸς τίθετ' ὄιμαι, τοῦτ' ἐξ ὑπερβολὴν φαυλότητος γίγνεται· καὶ τοι πῶς αἰσχρὸν· ἢ πῶς δόξαι μετρίαι ἔχειν, ὅταν μὲν δ' ἀρχύειν καθάπαξ τῶν δυνατῶν δίκαιον, καὶ ταῦτ' ἄλλοις καὶ τοῖς ὁπόφυλοις, ὑμεῖς ὧν ἐφ' ὑμῖν ποιοῦνται τὰ μείζω χαρίζεσθε· καὶ παρέχεται τὴν χρείαν προδοσία· ἀλλὰ μὴν εἴγε δίκαιόν ἐστι, οὐκ ἐξ χάριτ' ὑμῖν· ἀλλ' εἰς ἔγκλημα ἀφίεται τῷ χρόνῳ· τὸν γὰρ ὄιμαι τὸν καιρὸν διαπαύων, στρέφειν ἐπαγγέλεται· ἃ δ' ἀπαλλαγεὶς τῆς πρὸς ὑμᾶς ἔχρας, προφάσιν τὸ μὲ συστρατεύσεσθαι ποιήσεται· καὶ τοῦτο παρ' αὐτῶν τῶν ἤδη συμβιβασάντων ἐξιστι μαθεῖν· ὑμεῖς γὰρ ὦ αὖδρες ἰσβαῖοι· λακεδαιμόνιοι τοῦτό ποτ' ἐγκαλέσαντες τὸ μὴ συνεισβαλεῖν ἐς τὸν πειραιᾶ, εἰς πόλεμον κατέστησαν· καὶ ὅτι παῖδες λακεδαιμόνιοι πρὸς φίλιππον ἐς δ' ἐντεῦθεν λόγον καὶ τοῦ κακουργεῖν, παύσεις συνίσμεν δήπου· καὶ μὴν κἀκεῖνο ἴσμεν, πᾶν λακεδαιμονίων· ἐπεὶ καὶ τοῦτων ἐμνήσθη· ὅτι πάλαι μὲν γὰρ πόλεμον πρὸς ὑμᾶς ἐπολέμουν, ὑπὲρ τῆς τῶν ἑλλήνων ἐφασκον ἐλευθερίας πολεμεῖ· καὶ τοῦτ' ἐν τοῖς πολλοῖς προσήγοντο· ἐπειδὴ δ' ἔπραξαν ἃ ἐβούλοντο, ἐν αὐτοὺς τοὺς συμμάχους πρώτους ἐτράποντο· καὶ γὰρ πόλεμον ἐς ἐκείνους μετέστησαν· χίους μὲν γὰρ προδυμοτέρους τῶν νησιωτῶν πᾶν αὐτοὺς γενομένους· καὶ χιὸν πᾶσι τοῖς ἄλλοις ἀρξάντας τῆς ἀφ' ἡμῶν ἀποστάσεως, τὴν πολιτείαν καὶ τὰ τείχη περιέλοντο· καὶ τοσοῦτον φυγῶν καὶ φαγῶν ἐνέπλησαν, ὥστε ἀφανὲς αὐτοῖς εἶναι δῆλον πᾶσιν τοῖς ἐπολίμου παλαιπωρίας· βασιλέα δὲ τὸν μέγαν ἐκ γῆς καὶ θαλάττης ἐπολιόρκουν· φερούσας δ' ἐφ' ὑμᾶς ἔφασκον· καὶ μαρτύρας ἐς κόρινθον ὕστερον παρῆσαν· αἱ δὲ αὖδρες ἰσβαῖοι καὶ τῶν ὁ φίλιππος, δ' ἐστὶ γὰρ πᾶν ἐν χερσὶν ἀφίλιας πρὸς τῶν ὕστερον βουλεύεσθαι· τὸν πρὸς ὑμᾶς πόλεμον ἐμέμφετο καπεύουν, τοὺς λακεδαιμονίους μεμῶνται, καὶ πρὸς δ' ἐπρίσας προφάσεως, ἐκὴ χαίρειν ἀπέφασας τὰς προφάσεις ἐπάσας, ἁπλῶς οὔπως ὑμῖν ἔστι χειρὶ, πρότερον καὶ ὑμῶν τῶν ἀπάντων αὐτῷ τοῦτ' ἐπιτρεπόντες εἶναι φύσεται, ἢ καὶ ὑμῶν αὐτῶν· πρότερος δ' ἂ ἄμεινον ὁ πρὸς δίος αὐτὸν ἐφ' ὑμᾶς ἐλθεῖν εἶεσθε καὶ προδυμότερον· τὸ πρὸ δ' ἀπιστούντων ὑμῶν καὶ τὴν τάξιν ἐχόντων ὑπ' ἐνῦν, ὑμῶν λαφθέντων καὶ μηδενὸς ὄντος ἀφ' ὑμῶν φόβου τῷ πνευματίζειν ἂν χωροῦντα· καὶ μὴν τοσοῦτόν γ' ἐστάσθε· ὅτι δ' τότ' ἐν τοῖς ἄλλοις ἐνίκησε τὰ λειπόμενα ὑπόπτως, ὡς χρὴ τὴν πόλιν ὑμῶν ἀνδραποδίσασθαι· καὶ τὴν χώραν ἀπεῖναι μηλόβοτον, οὐκ ἀπεῖ οἱ λακεδαιμόνιοι τὴν ἐφ' ὑμᾶς στρατείαν ἐποιοῦντο, ὡς οὖς πᾶς ἐλπὶς εἴχεν· νῦν δὲ τὸ σῶζεσθαι καὶ σῳζεῖσθαι τὴν πόλιν ὑμῶν, ἐς δ' ἴον οὐ μόνον ὑμῖν ἀλλὰ καὶ ἅ ἐς ἔοικε τοῖς ἄλλοις κατέστηκεν· οὐκοῦν ὦ δῆλον, ὡς οὐ δ' ἐνῦν πολέμιοι, τὰ καὶ ὑμᾶς ἀκίνδυνα· εἰ δ' ἐι μηδέπω πρόπροι μηδυνθῆτε, ἀλλὰ μὴ ἡμέρα τάτ' ἐκεῖ, καλὸν γὰρ οὖ λοιλέγειν, καὶ ταὐτὸν δ' ἐς τὸ δίον καταστήσαθ· εκέψασθε δ' κἀκεῖνο, ὅτ' ὑμᾶς ἐπάσαντο τοῖς τὴν γνώμην ἐκείνην καὶ ὑμᾶς εἰπεῖν· ὑμεῖς δ' ἐλθόντες παρητεῖσθε λίγοντες τάλαιν, ὡς οὐκ ἀπὸ τοῦ κοινοῦ τῆς πόλεως ἡμῖν ἔφος ἦν ἐχθρὸν ἀφ' ἑνὸς ἀνδρὸς συνειλεγμένον· ὥστ' οὐ τοῦτο ἐγκαλεῖν ἐχομεν ἐπὶ βοιωτοῖς· δ' ἐψηφισμέθα. ἐρῶ δ' ὑμῖν ὦ ἄνδρες ἰσβαῖοι, τῶν αὐτῶν ἐστι, τότε μὲν τοιοῦτον ἐψηφισθαι δυσχερῆ ἐχρῆσθαι, καὶ τὴν ἀπόφασιν ἐ πρότερον πρίεσθαι, νῦν δ' ὅτ' ἔστι καὶ ὑμῶν παρόντα, ἀπὸ τῶν πρώτων τοῦτ' ὀπάνδυναι, τοῦτο συμπράττοντας ἐκόντας ὀφθῆναι· καὶ μὲν δὲ μὲν ἀληθὲς τὸ ἐκείνους εἶναι δεῖν τοὺς λόγους ὑμῶν δὲ ἀπολύεσθε τὴν μέμψιν, ὡς παρ' ὑμῖν γ' ἐπεισάμενα, οὐ μόνον ἀρχαῖα ταῦτα, ἀλλὰ κἀκείνους ὑπάνταπα· εἰ δὲ φθάσαι φύσεται, οὐχὶ πρέπον ὑμῖν αὐτοῖς ἀναβάσεσθαι· μὴ τοίνυν ἐξὸν κῆ τότ' ἀληθεύειν δοκεῖν, καὶ νῦν τὰ δίκαια πράττειν, πρίασθαι τὰ χείστα· ἐξαρχῆς τὸ κα

καὶ γνώμην

τοῦτο εἰ φαίνεις μὲν ὄφελον δίκην, ἐπειδὴ τὸ ἱερὸν τῇ ἐνδίκῳ καταλαβόν· ὅδ' οὐ μόνον τὸ ἐνδίκῳ ἱερὸν στεβυλικῶς· ἀλλ' αὖ πάλιν τοῦ συλῆσαι τὸ ἱερὸν ἄγων τὰ τύλια, καὶ τῆς ἕλλησπον ἐξηγούμενος τὰ μάλιστ' ἑαυτῷ προσήκοντα· αὐτὴ δὲ τοῦ τὸ ἐνδίκῳ μόνον συλῆσαι, δύο μὲν καὶ τριακοντα ὁμοῦ πόλεων ἱερὰ ἀπὸ βεφίκης οὐ στεβυλικῶς· ἀλλ' αὖ ἱερικῶς· χωρὶς δὲ πάντων ἁπάντων τὴν ἑλλάδα συλῶν· καὶ οὐδὲν ἐξαίρετον ποιούμενος· οὐ θεούς· οὐκ ἀναθήματα· οὐ τείχη· οὐχ ἵππους· οὐχ ὅπλα· οὐ χρήματα· οὐ σώματα· οὐ λιμένας· οὐ πολιτείαν· ἀλλὰ πάντ' ὠνητὰ τὰ βροτῶν πάντων, καὶ τὰ μὲν ἁρπάσαι φαίνεται τοῖς δ' ὅπλα βουλόμενος χρῶμενος, οὓς οὐχὶ δίκην ὀφείλει δόξει τούτων ἀμοιβὰς ἀπάγειν τῶν φαίνεται, καὶ ταῦτα ὑφ' ὑμῶν ἐν τῇ παρελθούσῃ μάχῃ, ἃ δὲ μή, κατὰ βέλτιον ἔπραξε πάντα, ὅτου δὲ μηδὲν ἀχθεσθῆναι· τὸ πρὸ τοῦ εὐθὺς ἐπαμυνάσας καὶ ὀργὰς καὶ πολεμίας ὑμῶν ἠγοῦντο, καὶ φίλιππον ὁμοιοῦσθαι ἐγγυώσκεται, ἃ πάντων παρελθόντος εἰς τὴν ἀρχὴν, καὶ ὑμῖν οὐχ ὑμῶν οὓς ἡγεῖται τοσοῦτα χαριζόμενος, ἐν ὧν ἔμελλεν ἀσφαλῶς ἀφεστηκέναι χρόνου· ὑμᾶς δ' ἕκαστα χάριν ἀλλὰ τοῦτο μάθοι ὑμᾶς φίλιππος ἅπαντα τῆς βοιωτίας, ἃ τε κύδμαι καὶ παραλύσαι τὴν πόλιν αὐτῷ, μηδ' ἐνα αὖ πάντων τιμήσασθαι τὴν πρὸς φωκέας φιλονεικίαν· μὴ τοίνυν ἄγ' ἐξαρχῆς οὐκ ἀφ' ἡνίκα ἔδει, ταῦτα τοῦ αὐτ' ἐκείνου δ' ὧν τε ἀφ' ἑαυτοῦ ἐνθυμεῖσθ' ὅτι, πρῶτον μὲν αὐδίκημ' ἅπαντ' ἀμῶν βούλεσθε πρᾶξαι, ὡς τὰ μηδὲν ὀφθῆναι τοῦτο τοῦ δεῖν ἐστὶ δεῖ τὰ καὶ δυοῖν αἰσιν ἀμένον φωκίδα τολμεῖν, ἃ τοῦτον φρόντισθαι ἐκείνων μὲν γὰρ καὶ ἀμᾶς αὐτοὺς ἐπράτισαν, καὶ μιᾷ ἡμῶν ὡς τὰ λακεδαιμονίων πρόπρον, καὶ τὴν ἄλλον ἴσως τρόπον· ἀδ' ἄπαξ οὗτος ἐγκρατὴς ὑμῶν ἔσται, οὐκ ὅλ' ὅπ μεζίω τῶν ὑμῶν αὐτῶν ἀνάγκης ἀρίστοτ' εἶπα κἀκεῖνος μὲν ἂν, μὴ λαβεῖν δίκην παρὰ φωκέων· τοῦτ' δ' αὐτοὺς σῶσαι μὴ βεβουλῆσθαι βέλτιον δι' ἡτυχίαν ἄλλων φείσασθαι δι' αὐτοὺς, ἢ δι' ἄλλους αὐτοὺς ἀξιοῦν ἀπολωλέναι· οὐ πάντα νῦν δ' ὑβλασφήμησαν νῦν τῶν ὑμῶν οὐδ' ἵνα γοῦν ἔχει· τί γὰρ αὖ γένηται λαγαίτερον, ἢ κατηγορεῖν μὴ εἴπ πρὸς ἀφέλους ὑμᾶν ὑπάρχει δυσκόλου· εἰ δ' ἡ χρεὼν τῶν πρέσβεων συστῆσαι ἀχάλλιφ· καὶ μὴ σιωπᾶν τοὺς αὐτῶν λόγοις ἐλεγχείους· εἰ μὲν γὰρ ὀρθῶς ἐκεῖνα πεπράκθαι, τί κατηγορεῖν δ' ὑμάρτηται, τί οὐ τὰ βελτίων ὑπ' ἐπεσκέψεσθε προσιόντα· ὥσπερ γὰρ ἐκεῖνα ἀπημίστως ἄξια, οὕτω τὰ ἀγαθὰ ἔστι πρεσβεύοντος ἐστὶ λόγου· ἡ δ' οὖν ἐχόντων εἶναι, ὅσα μὲν ἴσως ὑπαρχόντων καλῶς ἔχει, ταῦτα καὶ πρὸς τὰ λοιπὰ ἀξιοῦν μιμεῖσθαι καὶ πρᾶν ὡς βίον τὰ δ' ἀσφαλείας· ἀδ' οὐδὲλως πεπαῖχαι προσῆκε, τούτοις ἐς ἅπαντ' ἀκούλουθεῖν· οὐ γὰρ πεζαμαρτανόντων ἔρα παύσασθαι τῶν ἄρχειν· ἀφ' ἑαυτοῦ τὰ δ' ἐστὶ πα βουλεύεσθαι τοῦτον, δ' ἀμφοτέρων μέσον αἰαμαρτημα πεσυμβῆ, μᾶλλον γνῶναι καὶ μὴν ἐμὲν ὥσπερ ἡμῖν πρὸς ὑμᾶς, οὕτω καὶ ὑμῖν ἐς ἡμᾶς πεπρᾶσθαι πα δυσχερῆ, τί μᾶλλον ἡμῶν ἢ ὑμῶν αὐτῶν ταῦτα κατηγορεῖν· εἰ δ' οὐδὲν πώποτ' ἐς ἡμᾶς ἡμάρτητε, τοῦ, χάριν νῦν αἰξιοῦτε πρῶτον, ἐν ᾧ καὶ τὰ ὑμέτερ αὐτῶν συμπροήσεσθε· θαυμάζω δ' εἰ παρ' αὐτὰ ῥηθέντα ἐγκλήματα, καὶ τὰ μίγιστα τῶν ἐναντιωμάτων, ἡμεῖς τε παρ' ὑμᾶς ἥμεν καὶ ὑμεῖς ἡμῖν ἀνέχεσθε· εἰ δ' ἐκεῖνά τε τῷ χύφῳ κεκρύφεται, καὶ ταῦτ' ἂν ἐκείνοις γεγενῆσθαι εἶτ' ἐξαρχῆς ἀγαπᾶσθ' ὑμεν· καὶ χωρὶς μὲν παραδείγματος σοφρονεῖν ἀπαγόμεθα πεσύμεθα· ὑπὲρ τῶν ἐναντίων οὐδὲν βελτίοις ἐσόμεθα, ἀπ' ἐκ μάθητε τοῖς ἑτέροις παραδείγμα, ὃ ἐχρῆν τοῦ ὑπὲρ τηρίας ἡμεῖ ἂν δοῦν προσέχειν, παρ' ἡμῶν δ' αὖ ἴσον ἔχοντες τοσοῦτα, τῶς οὐ δεῖ, νόει μὴ χρησόμεθα· καὶ ῥᾳδίως ἐμὲν ἄλλως συδένος χρὴ μεμνῆσθαι τοῦ, χάριν ταῦτ' ἀναμνοῦσιν· ἀδ' ὀρθῶς ἔχει, μνησικακεῖν, ἄμεινον ἴσον ἀπὸ τηρία, καὶ μὴ τὰ βέλτιο παρέντας, ἑκόντας ἐχθέσθαι τῶν χειρόνων· ὑμῖν μὲν δ' ἀναπαύσασθαι ἡμῖν δ' ἐπὶ πρᾶσσε πρὸς ἀφέλους ἀφοῦ τὰς ὁλκὰς οἰκοῦμεν, καὶ ταῦτα πρὸς φίλιππον ὑπῆρχεν εἰκεῖ πάντ' ὑμῖν ἄχρι τοῦτου, τάγε παροῦσαν ἡμῖν ἐχόντων ἂν ἅπαντα μᾶλλον ἐστὶ· ὁ μὲν γὰρ ἐφ' ἡμᾶς ἐκεῖνος πλεῖστα ἴσασι κελεύων βουλεύσασθαι, ἡμεῖς δ' οὐκ ἐμεν σώζεσθαι λύσοντες ἅπαντα τὰ κύβ' ὑπαρ· ὥστ' ἐπᾶς ἐδ' ἐκ μετασκακεῖν, ἐκεῖνός γ' οὐκ ἐᾶ· ἢ δ' ὡς δ' ἂν ἐροίμην τοὺς τἀναντία πρεσβεύοντας· τί ποτ' ἀπὸ τοῦ μέλλοντος χρόνου ταῦτ' ἀξιοῦν πρᾶν, ἢ τοῦ παρελθόντος· ἀ μὲν γὰρ ἀπὸ τοῦ μέλλοντος, τὰ μὲν παρ' ἡμῶν, ἐλευθερία· σωτηρία, τὸ πρώτοις ἐς πᾶς ἅπαντ' ἐστὶ πα καλλιστα· τὰ δ' ἐξ ἐκείνου, τὴ σ' ἀπλῆρι, πάντ' ὀρθῶ αὐτῷ πρέπειν τὰς χειφαλὴν τοὺς θεούς, ἀφα μὲν ἐγ' ἀπὸ τοῦ παρελθόντος δ' ἐξαρίθμησαι, δ' ἐξαπάσ' ὅσα πώποτ' ἐπραξε φίλιππος εἰς ὑμᾶς δ' ποῖν βοιωτίαν ἡμῖν πρᾶν ἀπαξία, τῆς πείς ἀλίαρτον πρὸ πρᾶς· καὶ τῆς ἀπὸ τὴν φουραὶ ὑστερον· ὧν μὲν, τῆς βοιωτίας· δί, τῆς καδμείας λακεδαιμονίους ἐξέλασιν· ἀρ' ὁμοίως ταῦτα τῷ πρὸς φωκίας βουλῆσαι, οὐκ ἴσ' ὅπ πρὸς μὲν ἐκείνους ἐκπροῦσας ἡγωνίζεσθ', ἐπ' ἀλῆς δ' ἅπαξ ἀναγκης τὰ πούδ' ἐων ἄλλων πλὴν ὑμῶν ἐδέεσθε; παρίεται δὲ καὶ τὴν φωκεῖς παρὰ τοὺς λακεδαιμονίους καὶ πῶς ἔχοντες ἀπλῶν ἐκάπροι· οὐχὶ μὲν τ' ἐλλήνων ἄρχοντες· οὐδ' ἀμέλησαν ἄμεινον πρᾶπόντες· ἐω λέγειν· ἀπὸ λακεδαιμονίοι μὲν ὡς παῖδ' ἐλάτ' τῆς φωκεῖς τὴν βοιωτίαν ἐξέβαλον· τὰ δὲν παρεξεῖς τῆς ὑμῶν αὐτεῖχεν ὁν πκαταρχάς· φλίππω μ

λίων ἱππέας τοὺς ἐπιρίπτω· καὶ ξύλων γε ὥσφασιν οὐφυῶν ἐκ τῆς μακεδονίας· ἃ πῆς ἐπαφρχὴς ἐς
τὸν προεῖπον· ἀλλ' ὅμως οὐδὲν ἦν πλέον πῆς ὑλυθίοις, τὸν ἐκ μακεδονίας ξύλων ὡς αὐτοὺς ἐλθόντων·
ἀλλ' αὐτὸ ὧν ἔρις τις αὐτῶν τὴν οἰκίαν ἑαυτοῦ, αὐτὴ τοῦ ἴσου ὁ πόλις πᾶσα καθεῖπτο ἐς ἔδαφος· καὶ
μὴν ὁκῶ τὴν ποτίδαιάν γε αὐτῆς δοῦλον, τάχ' τῆς ἀπικῆς πρότερον πνὰ βοσκήματα ἐδόκει·
δόκει γὰρ πᾶ ἡμέρα εἶτά γε αὐτῆς ὡς βοσκήμασιν οἶμαι τοῦτ' ὅτι ἐβούλετο ἐχῆπο· ταῦτ' οὖν πρότερον
δορίας καὶ φιλιππωτίας καὶ κέρδη τῶν λαβόντων, καὶ ὡς αὖτις δύφιμος ὑποκρίσαιτο, ὁ δ'
λεαρ καὶ παγὺ καὶ πραγμάτων ἐρημα καὶ τιμὴν τῶν ἀτίμων· καὶ τῶν ὑπαχέων ὁλέθρου· καὶ συμ-
φορῶν ὁ ποιήσες· καὶ μηχαπήματα ἄλλοις τοῖς ἄλλοις, καὶ παῖπα πᾶ τοιοῦτα ἀμείνων καλεῖν, ὥςπερ
γὰρ ἴσον φασὶ γὰρ δύρειον, δῶρον πῖς τρωσὶ δοῦναι παρὰ τῶν ἀχαιῶν· οὐκοῦν ταῦτ' ἐγὼ πᾶ κακο-
δαίμονος δῶρα, καὶ ὧν ὁκῆτ' αὖ τις ἐκὼν εἶναι πολλὰ δίξαιτο καὶ ταύτας τὰς δορίας, ἐπεὶ καὶ τῶν φω-
κίας πραγμάτων, καὶ μηδὲς ὑμῶν ἐξαίφνης ἀκούσας ἐκπλαγῆ, ἀλλ' ἐπίσθω τῷ λόγῳ καθάπερ
ψύφους ἀεὶ πλεῖς, τὸ δ' ὕπερον τῷ πρότερον συναρμοττων, καὶ πάντων δίκην ὑπαχεῖν· ἀλλ' οὐ χά-
ριν κομίσασθαι δίκαιος ὢν ἐγὼ ὀρθῶς ἐξεταζόντων φαίνοιμι· εἰ μὲν γὰρ ἐκείνους ὑμῖν συγκαλεῖν,
μᾶλλον ἂν ἦγεν ὁσυχία, καὶ μᾶλλον πᾶσιν ἐργάζετο, τάχ' ἂν τις ἔφη συμφέρον ὑμῖν αὐτὸν εἰργάσθαι·
εἰ δ' ἀρχῆς τῶν ἑλλήνων ἄπλυμῶν· καὶ ἵν' ἐφ' ὑμᾶς αὐτοὺς ἀδίκτερον καὶ ἧσσον ὁπωνίκα βούλοιτο ἀφί-
κοιτο, τί νὺκ ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἐχρῆν αὐτὸν ὅμοιον πίπεσθε, ἀφ' ἧς τοὺς φωκίας προαιρεῖλεν· οὐ
γὰρ μᾶλλον τοὺς φωκίας ὑπὲρ ὑμῶν ἐπωρεῖτο, ἢ νῦν ἐφ' ὑμᾶς ὑπὲρ φωκίων ἀφῖκται· καὶ γὰρ οὐ
δ' ἐκεῖνο γ' ἔστιν εἰπεῖν, ὡς τί μὲν φωκεῖς φόβον αὐτῷ παρεῖχον, καὶ συμφέρειν ἦγεῖτο αὐτοὺς
ἀπολέσαι αὐ-
τοὺς, ἃ πικὸν πρότερον πᾶ τῆς τῶν ἑλλήνων ἀρχῆς διανοούντας, καὶ δόξαι θαυμαστὴν ἂν τοῖς ὄρ-
γοις λαβόντας, τὴν δὲ τῶν θηβαίων πόλιν, οὗ τότ' ὀμόρουσι παρὰ φαῦλον ἦγεῖτο δι' αὐτοῦ ποιήσα-
σθαι καὶ παχεῖν· πρῆς γὰρ εἰσι πολλῆς πρὸς ἃ ἀναγκαῖον αὐτῷ σὺν τείνειν τοὺς λογισμούς· ὧν ὑ
μὲν λαχὶ δαμοσίων πορεύματα καὶ ὑφ' ὑμῶν ὅδε χιδὸν ἐξελήλεγμθν, καὶ δι' ἄμφω ταῦτα ἐλαίπο-
νης αὐτῷ λόγου· τὴν δ' ἡμετέραν, οὐδ' αὐτὸς ἐγχειρεῖ λέγειν, ὡς οὐκ ἐχρῆν ἄγειν· ἡ δ' ὁμετέρα, τῇ τῇ
θέσει πρώτῃ· καὶ κατὰ τοῦτ' ἀναγκαία προλαβεῖν· καὶ τύχης ἕνεκα νὺκ αὐτὸς τυπ· νὺδ' ἥπλον
τῆς ἡμετέρας ὑποπος· ἢν ἐπέρωπορῶσαι λαβεῖν ζητεῖ καὶ τοὺς εἰωθότας μαθοὺς τῶν διεργεσιῶν
κομίσασθαι διατάττα οἱ φωκεῖς καὶ τὸ πλφυσσαῖον ὑμετέρα ὃς γὰρ λογισμοῖς ἐχαρίζετο, τούτοις
αὐαμμνήσκει τὴν χρείαν ὠνούμενος, ὥςπερ αἱ εἰκὼ οἱ ἐπεβόται πρὸς τοὺς ὄρνιθας λέγουσι, ὡς οὐκ
ὀλίγον πόνον δ' αὐτοὺς ἐπόνεσαν, καὶ ἅμα δ' εἰκαύτης τὸ δ' ἕλεαρ τὴν χάριν αὐτὰ παιτοῖν· ὁ γὰρ δὴ
πάμάλιστα ταῦθ' ὑπὲρ ὑμῶν ἐτύγχανεν εἰργασμένος, αὐτὸν· ἀλλὰ μὴ ὑμᾶς αὐαμμνήσκειν· νῦν δ'
ἅπαντα ταῦτα ὑπερβὰς, πρόεισι μεθ' ὅπλων τὴν αὐτοῦ κακίαν ἐπιδεικνύς· καὶ πᾶ πλεῖ καλάπερ
δράματος παρελθὼν δας ἐξάγων· θαυμαστὰ δέ μοι δοκοῦσι λέγειν οἱ περίσβεις καὶ παντάπασιν
ἐναντία ἑαυτοῖς, οἵπερ τῷ μὲν φιλίππῳ φασὶ δεῖν χάριν ὑμᾶς ἔχειν, εἰ πώποτ' ἐποίησεν ὑμᾶς ὧν· αὐ
τοὺς δὲ κελεύουσι προέσθαι ταῦτα πᾶ πραγματα ἐφ' ὑμῖν ὄντα, καὶ τοσοῦτον χείρους φιλίππῳ γενέ
σθαι πρὸ αὐτοὺς, ὥςθ' ὁ μὲν εἰκὼ μὴ τοῦτ' ἐβούλετο· ἀλλ' οὖν γά γ' ὑμῖν ἐπράξειν εἰς καιρόν· ὑμεῖς
δ' ὧν οὐκ αἰσχρὸν μείζω, ταῦθ' ἑκόντες ἐς ὑμᾶς αὐτοὺς ἐξαμαρτάνεσθε· καὶ τοσοῦτ' ἀφίξεται τοῦ
μισεῖσθαι αὐκεῖνον, ὡς ὁ μὲν, ὑμῖν τοὺς πολεμίους παρίδηκε· ὑμεῖς δ' ἑαυ ὡς πείθουσιν οὐ πιστὸν
ὑμᾶς αὐτοὺς τοῖς πολεμίοις παραδόντα· τίνος οὖν ἕνεκ' ἐπὶ μισλογισθὸν τῷ φιλίππῳ χάριν ἕξετε, εἰ
μηδὲν ὑμῖν τοῦ σῴζεσθαι μέλει· ἐγὼ μὲν γὰρ ἐξ ἀμφοτέρων ἡγοῦμαι, τῇ πίπη κρινούσῃ τὴν νῦν ἐναντί-
αν εἶναι· εἰ μὲν γὰρ ὡς ἀληθῶς δύνους ὢν ὑμῖν ἐκεῖνα προυλμεῖτο, ἀχρεῖον ἐκείνου μὲν ἐπαινεῖν τὰς
προυλμίας ὑμῶν δ' αὐτῶν ἀμελῆσαι· δὲ πεῖρα καὶ ὑμῶν ἦν καὶ παρασκευὴ τοῦ μέλλοντος χρό-
νου, δ' νοῖν νὺχ ἑνὸς ὑμῖν ὀφείλει δίκην, τοῦ, τ' ἐπ' ἐκείνων φυλακίζειν· καὶ τοῦ νῦν μεθ' ὅπλων ὀρχε-
σθαι· ὥστ' ἂν δ' ἐκεῖνα ταῦθ' ὑπακουστέον· ἀλλ' ὑπὲρ ἀμφοῖν τῇ πιμωρίᾳ χρηστέον· ἵνὰ ἐλπίδας· ὧν
δ' αὖ ἐχοι τῇ πονηρίᾳ τοῦ φιλίππου χρησμῴδους, ὁ πρόσω ἐξημίας αὐτῇ φυλάξασθαι· οὐδεὶς γὰρ
πλέγει τὸ μὴ οὐ δικαίως φωκίας ἀπολωλέναι· ἀλλ' οὐ διατοῦτο δίκαιος τῷ δύεσθαι φίλιππος·
ἀλλ' εἰ πᾶ δεῖ καὶ πᾶ φωκίων εἰπεῖν, τῷ μὲν καθ' αὐτοὺς μόρει δικαίως ταῦτα πεπόνθασιν· ὅσα
δ' εἰς φίλιππον, οὐκ ὀρθῶς· ὅταν γὰρ μὲ τοῦ θεοῦ χάριν, μὲ δ' ὑμῶν, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς αὐτοῦ
πλεονεξίας, ἣν ἐν ἅπασι δ' ἐκείνοις· φαίνται ταῦτα συμπεράξας, ἐκεῖνα μὲν δικαίως ἴσως ἀπω-
λώλασιν· τοὺς δ' οὐχὶ δικαίως ἀπέρηκε· μὴ τοίνυν τῷ φωκίας εἰκότως ἀπολωλέναι, τὰ ὑμέ-
τερ' αὖ τῶν εἰκῇ προῆσθε· μὴ δὲ συγκατάγνωτε ὑμῶν αὐτῶν παθεῖν ἅπερ φωκεῖς· καὶ γὰρ ἐ
κείνους μὲν ἐχρῆν μὲ αὖ εἰπεῖν ὡς προσήκοντα ἔπαθον πλημμελήσαντες πρὸ τὸν θεόν· ὑμεῖς
δ' αὖ ὅπου ταῦτην ὑφίξεται νῦν τὴν δίκην νὺχὶ σύνοιμεν ἡμεῖς γε· δεινὸν δέ μοι φαίνεται καὶ

Φικόμιβα μὲν οὐ λόγῳ πρὸς Φίλιππον ἀγωνιούμενοι· ἀλλ' ὄργῳ βουλήσομενοι τοῖς ὑμῖν τε καὶ τοῖς ὑπολοίποις τῶν Ἑλλήνων πράγμασι. πολλῷ δ' ἔτι μᾶλλον σαφέστερον ὧδ' αὐτὸ ὄψεσθε Θηβαῖοι γιγνώσκομεν, ὡς ὀρθῶς ὑπὲρ ὑμῶν κυλαβηθημεν. τὸ γὰρ ἐς τοῦδ' ὄκνειν φίλιππον τίλμης καὶ δεινότητος, ὥστε πρῶτον μὲν ὅλως πρίσβεις ὡς ὑμᾶς εἶπα βουλόμενος αὐτίσοντας ἀπαλλάξαι, ἵν' ὑμᾶς τὰ μάχεσθαι λάβῃ καὶ τὰ πρὸς ὑμᾶς ὡς βούλεται διοικήσηται, φοβούμενος τὴν ἐκείνου σύνεσιν καὶ προνοίας ὑμῶν ἄξιον. τὸ μὲν οὖν πρᾶγμα καιρὸν ἴσως ἄγει ὑμῖν, τῶν πολεμίων προσάντων, ἑτέρους ὑπὲρ ὑμῶν πέκειν προβαλλομένους· καὶ μὴ μόνον αὐτὸ παγγέλτον ἔχειν ὑμᾶς τὴν βοήθειαν, ἀλλὰ καὶ παράκλησιν προσεῖναι τοῦ ταῦτα δίκαιον εἶναι ὑμᾶς ὑπὲρ ὑμῶν ποιεῖσθαι. ἀλλὰ μὴν ὑμᾶς τοσοῦτο μᾶλλον ἀξιοῦν τὴν πόλιν, ὑμεῖς οἱ μηδὲν ἔχοντες ὑμῖν αὐτοῖς μέμφασθαι παντὶ κοινῷ προσήκειν, ὡς οὐ παρὰ τῶν ἀλογώτατα πραξάντων ἕτερα δ' οὐχ ὅσον τὰς αἰεὶ τῶν διαφόρων ἴδιος παρούσης ἡμέρας· ἀλλ' ἐς ἔχαπαντὸς κόσμου, δυνάμενον μὲν αὐτοὺς φιλίππῳ συγκαταδουλοῦσθαι δὲ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας ἀγοράσασθαι δ' ἐς τοὺς ὑπαρξάντας χρυσόπαστον τριῶν δὲ τῶν ἀρχίων δόξαν παρὰ πᾶσι λαβεῖν· σκαιότατος· πανοικίας· ἀχρηΐας, ἢ μᾶλλον τοῦ πατρίου σχήματος οἰκεῖν τὴν πόλιν, τῆς κοινῆς ἐλευθερίας προστάτας μετ' ὑμῶν· ὃ καὶ βαυμάζω, εἰ τοὺς μὲν ἐκεῖνα πρὸ τῶν μᾶλλον ὑμῖν προσήκειν ἡγουμένους μισεῖν αὐ δικαίως ἀξιοῦτε, φίλιππον δ' ὑμῶν πολεμιώτατον ὄντα ἡγεῖσθαι. ὃς ἐκείνους ἐνόχους ὑμᾶς καθίστησι· καὶ τοὺς λόγῳ βλασφημοῦντας ἐχθροὺς ἡγούμενοι, ἐκεῖνον ἐς συμμαχου ταξιν ὑποστήσεσθε ὄργῳ τε χειρίστα καὶ ὑμῶν βεβαιοῦντα εἰ πίνυν καὶ τὸ ταὐτὰ συμφέρειν ἱκανὴ πίστις οἰκειότητος, καὶ τὸ ταὐτὰ προσήκειν ἡγεῖσθαι βέβαιον δίκαιον φιλίας σύμβολον· ὑμεῖς πίνυν ἄρα ὑμῖν αὐτοῖς προσήκετε τὰ ὑμέτερα, ταῦτα καὶ ὑμῖν δοξάζειν προβουλεύειν· προπαθεῖν τῶν ἄλλων Ἑλλήνων. ὥστε πῶς ἂν δίκαιοι εἶμεν ἕτερους ὑμῶν νομίζοιτε· οὐ γὰρ ἄλλα μὲν ὑμᾶς ἄλλα δὲ καὶ νικήσομεν· ἀλλὰ δ' ἔστιν ἃ ὑμᾶς μέλει· ἀφ' ἃ βουλοίμεθ' ἂν ὑμῖν γενέσθαι, ταῦτα πρὸς ὑμᾶς κοινούμεθα. ὥστε πάντ' ἂν ἡμέτερα αὐτὸ πόλει πᾶν τὸ ἐναντίον ἡγεῖσθαι μίαν, ταῦτα καὶ τῇ ὑμετέρᾳ σώζομένῃ, ἥκιστα ἐγχωροῦν οἴμαι φιλίππου πρᾶγμα, τὰς αὐτὰς δίκας ὑπὲρ αὐτῶν καὶ τῶν ἄλλων τοὺς προσήκοντας, τοιοῦτον γάρ ἐστιν ὁ δυνάστης· μισθὸν τῆς ἴσης θέλων τιμᾶσθαι φόβῳ· μᾶλλον δ' ἀναγκαίως. ἅμα γὰρ τῷ ἴσον ἑτέρῳ μετὰ τοῦτ' ἀπολωλέκει· δεῖ γὰρ οἶμαι τὸν μὲν ἄρχειν· τοὺς δ' ἄρχεσθαι· ταῦτα δ' ἀμφοτέρους ταὐτὸν βούλεται, καὶ ταὐτὸ οὐχ ἱμᾶς ἐλέγχειν δεῖ τοῖς λόγοις· ἀλλὰ φίλιππος ὄργῳ πεῖσον ταῦτα τῆς γὰρ ἐφ' ὑμᾶς ἥκει συγκρούσεως ὡς δι' ὀλίγου πᾶσιν ἐμφανῆ τὰ πράγματα· ὑπὲρ ὧν ἐγὼ μάλιστα φοβοῦμαι ὡς τὰ πολλὰ γίγνεται, ὥσπερ νῦν

διαβάλλων ἐν μέρει πάντας ὡς παρὰ πᾶσι τοῖς ἄλλοις διαλεγόμενος. σοὶ δὲ τί τοῦτ' ὦ κακῶς ἀμφίβολον ἀπαντα ταῦτ' ἐνίστι δεινὸν ποιοῦσα φίλιππος τίνες οὖν ἄλλοι ταῦτα κωλύουσιν· τίνων δ' ἀνδρῶν δικαίων χρὴ τοῦτο γενέσθαι τὸ ἕρμαιον ὑμῖν τὰς αἰτίας ταύτας οἱ θεοὶ προύξενήκασι· σκέψασθε δὲ καὶ πρὸς τοὺς παλαιοὺς αὐτῶν ἀπολύσασθε, λέγοντες οὐκ εἶναι τὴν πόλιν αὐτοῖς· ἀλλὰ τοὺς νῦν πραττοῦντας τῶν πραγμάτ' μηδὲν αὐτοὺς μᾶλλον τοῖς λόγοις οὐκ ἀκολουθεῖ τὸ νυνὶ δίκαια σθαι φίλιππον· ἀλλ' ἂν φανεῖ καθ' ἓν ἕκαστον δικαίως, ἢ τούτοις λόγος οὐδεὶς ἔστι· ὅτι τοίνυν οὐκ ἔστιν ἐφ' ὑμῖν οὐδ' ἐπὶ βουλεύσασθαι ἁμαρτεῖν, σκέψασθε. νυνὶ δ' οἷον θ' ὑπὲρ φιλίππου· ἢ σὺν βαλεῖν ἢ διεῖναι. διέντος μὲν τοίνυν, ὑμᾶς μὲν ὁμοίως προδιδάκασι· ἐκείνῳ δ' οὐχ ὅσον βούλεται χαρίζεται. ὥς θ' ὑπὲρ ἡμῶν ὁ παρὼν μέμψις· καὶ ὁ παρ' ἐκείνου πρὸς γίγνεται αὖ σὺν διοικήσασθαι πρὸς ὑμᾶς, ἔστ' ἐφ' ὅτου πρώτοις εἶσιν ὑμᾶς, ἢ τοῦτο μὲν καὶ δ' μηδὲν ἔχοι μεμφάσθαι πρόδηλον· πρὸς δίος δ' αὖ εἰ στέλλει μὲν ὡς δίκαιος καὶ φίλος· δ' στελλὼν δ' ἔχει καὶ μὴ αὐτὴν τὴν πόλιν· ἴσμεν δ' ὃν πρότερον εἰληφὼς φέρας· καὶ χωρὶς τῶν φερῶν, ἴσμεν ὃν πρότερον φοιβίδας ἔχει τὴν καθ' μείαν ταυτηνί, ἃ σὺν ὃς πότ' ἐκείνος παρὼν ὡς ἐπ' ὀλύνθου τοῦ πρῶτον ἕρμαιον ἠξίωσε μὴ παρεῖναι, οὔ Ἰσχὺν καὶ νῦν οὗτος πρὶν ἂς ἀπικνεῖσθαι ἐλθεῖν, ἀξιοῖ τὰς βάσας ἔχειν, κλιτὰ δύσεις τ' αὖθις ἂς τοὺς ἕλληνας, ἢ τί χρήσεται· πόλιν δ' αὖ διατήσας τὰς πόλεις· καὶ φασιρούς ἅπαντ' εἶχας ὑμᾶς ἐκ τοῦ φασιροῦ διέντας, ἐπ' αὐτοὺς ὑμᾶς πρῶτον προτέρους, τοῦ πρὸ καὶ ὑμᾶς ὑστεροῦμεν μὲν τοίνυν ἴσους ὑμᾶς ἀμυνούμενα, οὐ βουλόμεθα. δ' οὐδὲν μᾶλλον μισθοφορικὰ ποιήσομεν, πῶς οὐκ ἂς ἔχαπον ἀρχὴν ἀφίζεσθε. εἶτ' διεῖναι μὲν δ' διαταῦτα οὐκ ἔστιν ἀπλῶς· λοιπὸν δ' ἔστ' σὺν βαλεῖν καὶ κινδυνεύειν, ἐπὶ ἐκείνους ὑμῖν ὑμεῖς ἐκείνῳ πιστεύειν μέλλετε· σκοπεῖτε δή· πρότερον βέλτιος αὖ εἶπε· ὑπὲρ τῆς δουλείας τῆς ὑμετέρας αὐτῶν καὶ τῶν ἄλλων ἑλλήνων κινδυνεύοντας, ἢ παρόντος τοῦ κινδυνεύειν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τῆς ὑμετέρας αὐτῶν καὶ τῶν ἄλλων πάντων χρωμένοις. ὑμοῦμαι δ' εἰ μὲν συνεσβαλοῦτε, πλείους ἐλπίδας ὑμῖν εἶναι κρατήσειν ἐλευθέρους γενέσθαι· νικῶσιν ὑμεῖς μὲν γὰρ ἐγκλήματα πολλοῖς ἄδη παρέξαμεν· φίλιππος δ' ὧν ὑπὲρ φίλος, τ' αὐτὰ καὶ διατοῦτ' ἐστί· καὶ μὴν καὶ τὴν συμμαχίαν, πρὸς μὲν ὑμᾶς ἐν τῇ ἴσῃ δίκῃ καὶ ὁμοίᾳ ποιήσασθε ὡς ὑπὲρ ἀεί· φιλίππου δ' ἀκολουθεῖν αἰτίαν· τοῦτο δ' ὅσον διαφέρει, γνῶτε· δ μὲν γὰρ ὑμεῖς πέμψαντες, ὃ μὴ γένοιτο μηδ' ἔσται τοιοῦτον εἴπωμεν πρὸς φίλιππον, ἅπερ ἀκολουθεῖν ἐγνώκαμεν αὐτῷ καὶ ὑπερητεῖν, ὅπως παραγγέλλῃ, ἐὰν ὑπὲρ οὗ λοιπὸν ὑμᾶς ἀξιώσει πολεμεῖν, οὐδ' ἂς εἰς ἐρῆ. οὐκοῦν οὐ μικρόν τι μέρος προίεσθε· ἀλλὰ πόσου τῷ χεῖρον πᾶσι ὑμῶν αὐτῶν, ἢ πᾶσι ὁμῶν βουλεύσασθε, ἐξὸ ὑμῖν μὲν, δ μηδὲν ἄλλο, τὸ γοῦν ἀγωνίσασθαι πᾶσι τῆς ἐλευθερίας λείπεται ὑμᾶς δι δεῖ πρότερον δουλεύειν συγχεχωρηκέναι, πρὶν παρατάξασθαι πρὸς ὑμᾶς· εἰ δ' ὁ πολεμοῦντος ἁμαρτεῖν ἐστι τάχας, τοῦτ' ἐξαρχῆς ὑμῖν αὐτοῖς αἰτιᾶσθε, καὶ τοῖς τοῦ πολίμου κινδύνοις, οἷς τῆς προδοθείσης ἀδεξίας ἀπαμίξεται μηδαμῶς· ἀλλ' ἐνθυμεῖσθε παρ' ὑμῖν αὐτοῖς, ὅτι φίλιππον μὲν αἱρούμενοι, βαρβάρου αὐξομένου καὶ φύσει κεχωρισμένου αἱρεῖσθε, καὶ διαβρήγνυτε τὰ πάντα ἔξω χούμενος· καὶ πρὸς τούτοις ἴσως γον καὶ ἀλάσσονα τῆς ἑλλάδος· καὶ νῦν ἐφ' ὑμᾶς ἥκοντα· ὑμᾶς δ' οἰκειούμενοι, πρῶτον μὲν ἕλληνας καὶ ὁμοφύλους· ἔπειτ' αὐτυγείτονας καὶ συνήθεις ἐκ παλαιοῦ· καὶ νῦν ὑπὲρ ὑμῶν πεφοβημένους οἰκειοῦσθε, χρήσασθε τῷ καιρῷ· σκεψάμενοι πρὸς ἅπασι τοῖς ἄλλοις, καὶ τὸ τῆς περιβολῆς ἑκατέρας χῶμα· ὑμεῖς μὲν τοίνυν ἐν ἐλευθερίᾳ καὶ νόμοις πραφέντες παρὰ πάσοις ὑμῖν, ἅ κρμεν αὐτοῖς ὑπὲρ τοῦ τιμᾶσθαι παρατάττεσθαι καὶ ὑμᾶς ἀξιοῦντες τοιούτοις ἑτέροις εἶναι· τούτων δ' οἱ μὲν, πρὸ τοῦ ἑαυτῶν πατρίδων ἥκουσιν· διχρὸν παράδειγμα πᾶσι τοῖς ἕλλησι· οἷδ' ὑπ' ἀνάγκης ἁπάντων ἀλλοτρίοι. οἷδ' ἂν δ κύριοι νδμασι ὦσαι, αὐτὰ ταῦτα ὑμῖν προδείξοντες· καὶποτ' πρότερ ὑμεῖς ἐπ' ἐλευθερίαν ἐξαρούμενοι βελτίους ἂν εἶεν, ἢ οὕτω πείθοντες ὑμᾶς τὴν δουλείαν ἑαυτοῖς συμβῆναι· σκέψασθε δ' ἐκ φανεροῦ. εἰ πρώην ἐπαμώνδας, πρότερ' ἂν ὑμῖν τῶν σὺν βουλλα πρότερον συγκαταλυθῆναι τοὺς ἕλληνας φιλίππῳ καὶ ζῆν ἐν προσηκεν μέρει τοῦτο ὃς πρὸ ὑμῶν μέρει παρ' ὑμῖν, ἢ τεταγμένα τοῦ Ἰσχ· νῦν τοίνυν αὐτ' ἐκείνου τὴν ἐκείνου δόξαν διαχυθέντος, καὶ τὴν ἐν λαθκτροις μάχην, δίκαιόν ἐστι τῷ δι' τῷ ἐλευθερίᾳ· καὶ ἡρακλεῖ τῷ ἀλεξιλακῳ· καὶ ἀπόλλωνι τῷ πυθίῳ καὶ ἰσμηνίῳ· καὶ θεοῖς καὶ ἥρωσι καὶ τοῖς κοινοῖς τ' ἑλλήνων, ἀξιῶσαι ὑμᾶς αὐτοὺς μεθ' ὑμῶν ὀφθῆναι· καὶ πειρᾶσθαι μὲν τοὺς μεθ' ὑμᾶς, ἀρετῆς παραδείγματα μὴ χεῖρω καταλιπεῖν, ἢ παρὰ τ' προτέρων αὐτοὶ παραλάβομεν· οὗτος εἰ προσθῆναι τῆς ἀπὸ τῆς στρατείας, ἁρπάζομεν· ἐπαινούμεθα· εἰ δ' ἐτέρῳ τοῖς τοῦλοιῶν τὰς πατρίδας μόνοις εἶναι βαρέως, οὐκ ὀρθῶς ἐγίνωσκεν.

θος, οὐχὶ νομίζει ποιήσασθαι λόγον, καὶ ταῦτα παρὰ τῶν αὐτῶν ἀνθρώπων ἀφειδῶν, ὡς ἐν καλῷ γε γόνασιν ἀηδίας ἀπὸ τῶν χρεῶν ἀπολάς, ὡς μὲν οὖν οἰδ' ἵρυν ἐδέξαμεθ' ἡμεῖς· καὶ ὡς διότυσος παρ' ὁμῶν ὀρμηθεὶς, ἱκαρίῳ συγγίγνεται καὶ τὴν θυγατέρα ἣν ἔδωκε· καὶ ὡς ἡρακλῆς ἐμνήσθη ξένων πρῶτος· καὶ ὡς πρῶτοι νεῶν ἱδρύσαμεθ' αὐτῷ· καὶ τῶν παίδων ὡς προύτιμεν καὶ παίδ' ὄντα τιμῶντα, ἐασόμεθ' ἀφ' ὧν ἔπιζῶσιν οἱ μάρτυρες. τοῦτο μὲν ἡμεῖς ὅτ' ὀτύχησεν ὁ δῆμος, ὡς δ' ἀφῖκτο πατρίδα τὴν βίβας εἶχομεν, καὶ λακεδαιμονίων μᾶλλον τοῦτο κελευόντων ἢ ἡμᾶς αὖθις ἐμβάλλειν ἐς τὴν ἀττικὴν ἄπαντες ἀπεψηφίσασθε· τοῦτο δ' ἡμεῖς, οὐκ ἀφ' ὁμῶν ἐβαδίζομεν λακεδαιμόνιοι, τοσοῦτον ἀπέχομεν τοῦ τρα τῶσαι μετ' ἐκείνων, ὥστ' ἀτειχίσου τὸς πόλεως οὔσης, ἐκπρατώσαμενοι καὶ μάχη νικόσαντες μεθ' ὁμῶν ἠλευθερώσαμεν τὴν βοιωτίαν. ἀνάγκη μὲν οὐδεμιᾶς συμμαχίας· γνώμη δ' ὑμᾶς ὦ ποιεῖν ἐλόμενοι· καὶ πάλιν τῆς ἑρήνης γενομένης τῆς ἀπὸ παλκίδου, καὶ φοιβίδου τὴν κατάλειαν κατάλα βόντας, τότ' ἐπὶ φυγὴν ἐδιώκομεθα· καὶ ἐπειδὴ τῶν ὅπλων ἔδει, παρῆμεν παρεσκευασμένοι· καὶ οὐκ ἔφθημεν ἐλθόντες· καὶ λακεδαιμονίους ἀποστόνδους ἀπαλλάξαμεν· καὶ μυρία αὖτις ἔχοι λίγειν, ὡς ἀγαθὰ τύχη πεφύκασιν ἃ πόλις ἀνήλωσε· οὐ πίνυ ρόνον πόλει πρὸς πόλιν ἡμῖν πλεῖστα ὑπάρχει, πρὸς ἀλ λήλους, ἀλλὰ καὶ τῶν ἰδίων φιλῶν τοὺς παρ' ὑμῶν πεκαὶ ἡμῶν ἰσχυροτάτους εἶναι συμβέβηκε· πάρ ἐνδοξότερον τῆς ἡρακλείους καὶ θησέως ἐπιμέλειας· ἢ τί μᾶλλον πῖς ἕλλησιν ἐν καιρῷ· οἱ σκόλιν τι τὴν αὐτὴν ἐφορῆσαι· καὶ τὰ πὰ γνόντες ὁμόρουν τὴν γῆν· καὶ ὅτ' ἐπίνυν ἡρακλεῖ φίλου ἐδόκουν, θησεῖ δὲ οὐ πρὸ αὐτὸν ἀδονάζι ἀγαγών, αἰκαλῶ τε καὶ ὡς ἔθ' ἑορτὴν ἄγειν ἔζωπεκαὶ πρόσθεν καὶ παύπις θεοῖσιν ὡς ἀληθῶς νῦν τῆς ἐκείνων συστάσεως· καὶ μιλήτης καὶ φιλοπμίας· οἷμαι γὰρ οὔπω τὴν ἐπὶ μαζόνας στρατείαν· οὔτ' ἄλλον οὐδένα ἀνθρώπους προελέσθαι πόλεμον, πρὶν μίαν ταυτηνὶ κεφαλὴν κοινῇ συνεξελεῖν· ἧς οὔπιθος ἀπείρατος· οὔπι ἔθνος οὐδέν, ἀλλὰ καὶ γῆ καὶ θαλάττα ἅπασι ἐστὶ λυπρὸν ἰδεῖν· νῦν πίνυν ἐκεῖνοι μὲν αἰδοῖ τοῦ πρόσθεν ἀγωνίσασθ' ὑμεῖς δ' ἐξ ἁπάντων προυτρίψαμεν· πόθεν οὐ μεμνήμεθα τοὺς ἀρχηγέτας· καλὴν μὲν οὖν ὦ ἄνδρες ἐκβαῖοι κἀκείνην κρωσσίαν σώσομεν· ἧς μακρῷ πρόσθεν ἐμνήσθην· νῦν δὲ λακεδαιμονίους γῆς καὶ θαλάττης ἄρχοντας οὐ κατιδόντες ἐμ ρα τῆς ἅπαυσας ταύτης αἰσχρῶς πέρα· οὐδὲ καιρὸς ἀμείνων· οὐδ' ἐνῷ μᾶλλον ἔδεισυσῦναι καὶ πό λεις καὶ ἔρως καὶ θεοὺς· αἰσχρὸν βρίσης ἐκ τοῦ βαραίθρου τῆς γῆς ὀρμώμενος· κακὸν μοῖρα τῶν ἐλλή νων μᾶλλον δ' αὐτοῦ τραφεὶς, κωμάζει συχνὸν ἤδη χρόνον οὐ φορητά· τέλεως αἰσχρῶν· τολυτείας ῥᾳθυμηθεὶς· φυγὰς ἐναλλαττῶν· ἐμβατὸν ὧς πὲ τῶν ἐλλήνων πράγματα· ὥσπερ ἀληφῶς ὑπῆρχε μέ ριον τὴν ἑλλάδα καλύειν δ' οὐδὲ ὡς οὐδὲ κτεῖνα· ἀλλ' ὥσπερ ἄνω καπρόκωλον, ἢ πρὸς τὴν ἐρυθρὰν γῆν τῶν γιγνομένων, ἢ πρὸς ἅπαντας ἀνθρώπους μᾶλλον ἢ πρὸς ἡμᾶς οὖν ἴσον, ὕπνος θαυμαστὸς ἅπα σι· καὶ ῥᾳθυμία καπακέχυται· καὶ καθάπερ πλοίοις ταραττόμενοις οὔπως ἀκούομεν, θαυμά ζοντες πὰ γιγνόμενα, οὐχ ὅπως παύσειαν ἂν ὑποῦντες· καὶ γέγρηται αὐτῷ ὥσπερ ἐν δρύπῳ πὰ τῶν ἑλλή νων πράγματα, τύκτα καὶ ἡμέραν αὖτα καὶ κατατρεφόμενα· καὶ καπέχει συνήθης ἀκοὴ τῶν κακῶν ἐν τορθμῷ φίλιππος· ἐν μεταφορᾶς φίλιππος· ἁρκαδία νοσεῖ· χαλκιδεῖς ἀπολωλασι· θετταλία διδύ λωται· πλιορκεῖ βυζάντιον· ἤλιε εἴληφεν· ὁμόρου κατάλογος ἁρπαζομένων γέγρηται τῶν ἑλλήνων· καὶ τὰς οὐτων χρημάτων καὶ σωμάτων καὶ πόλεων ἀπολλυμένων καὶ παίδων παίπασυλωμένων, οὐδὲν ἔστι τῶν πάντων φαυλεώτερον· οὐδ' ἐφ' ᾧ μεῖζον ἄγγος στενάξειν· ἢ ἅπαξ ἐς γνώμας ἡμῶν καὶ τὸ λογίζεσθαι συλικὲ· καὶ τοσαύτη φαρμάκων ἐξουσία καὶ γοητεία κέχυται, ὥς πάντας ἅπαντ' οὐ τῷ καθ' αὑτῶν συμπράττειν ἀναπέπεικε, ὥσπερ ἰατρὸν τὸν κερδαίνοντας· καὶ γέγρηται τῶν ἑλ λήνων ἔρις ὅστις πρὸς τοὺς ἐκείνου γίγνεται καὶ πρίεσι πόσου ἕκαστον, ὅσον τοὺς ἐκπνοὴς ἢ πρὸς ἄλλου κακοῦ φαλλομένους βαδίζουσιν. ὃς μὲν καπειρήσεσθαι, πρόδηλον· τὸ δὲ μελλήσειν, τοῦτ' ἐστὶν ἀδύνατος· οὐδ' ὥσπερ τυφὼς ἢ πρηστὴρ ἐμπεσὼν ἑλλάνει κατάπρας ἀμιγῆ λαμπρᾷ πάντα τὰ πρά γματα· οὐδὲν παρεῖς· τοὺς μὲν, ὅπλα· τοὺς δὲ λόγοις πρόσφορον· μόνον οὐκ ἐπάσας καλῶν ἅπαν τας ἀναστῆναι· ἀλλ' ὅμως, οὐδεὶς πω τοῦτ' ἠκούσαν αὐτῷ· ἀλλ' ὥσπερ ὁμίχλης ἐζόφου πάντα κατειληφότος, οὔτ' ἐμᾶς αὐτοὺς οὔτ' ἐκεῖνον γνῶναι δυνάμεθα· ἀλλ' εἰσὶ τῆς μὲν τὸ μέλλον οὐ βουλόμενοι δὲ ἡδέναι δὲ κεῖν, ἑκούσιοι τὰς ἀναγκας ἀναμένομεν· καὶ φάσματος μὲν ἄλλου τοῦ συμ βάντος ἄκαιρον· ὄσεσιμῶν, ὑπλυμαῖ ἔζω ἓ μετρίου καπεχόντων, ἔδει μὲν διδόναι παύ τας· ἔδει δ' ἀλλήλους συγκαλεῖν· ἰέναι δὲ θεωροὺς εἰσὸ ελφοὺς καὶ διδόναι· καὶ παρ' ἀμφοῖν πρὸ σπορίας· φιλίππου δ' ἅπαγολάζοντος τοσοῦτον ἔδη χρόνον, καὶ τὴν ἑλλάδα ἐκβαλέων κινοῦντος καὶ τοσαύτην γῆν ἐπορχομένου, ὅσην οὐδ' ἐπὶ κῦμα ἐπίκλυσεν, οὐδεὶς· οὐ λόγος· οὐ σύλλογος· οὐκ ἂν χὴ περίπτυα· οὐκ ἱερώτημα ἑλληνικόν· ἀνῶς πρὸ τοφίλη κεκαλυμμένος, ἢ τὴν τῶν τριπόδων ἄπτερον κυνῆν πεφειμένος δ' ἐᾶσαι φανερός· παλεῖν δ' ἀφανῆς· πρόεχε ται δίημα γωγῶν τὰς ἑλλήνας· παύ πα ἐκ ζητῶν· παύπα δύρίσκων εἶπ τῳ πίπρακλεῖδαι δυχερεῖς ἐς γὰρ πόδον ἢ ξυμάχης ἔφθεγκλαι μόνον·

τοὺς ἐξω λαυμαζειν, οὐδ' ὑπερβαλλοιτο ἂν ἀμφιπολίτας καὶ Ποτιδαιάτους· ὧν οἱ μὲν ἔθυον ὡς ἐμοῦ· οἱ δὲ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τῶν εἰ χρὴ δεικνύναι. ἀλλ' ὅμως τρεῖς μὲν, ἐξέβαλεν ἐνίκ' αὐτῶν ἢν διακόσιοι· τοὺς δ' ἀπὸ φαπίην ἐν τῷ νεῳ τοῦ πατρός, ὁμνύς ἐπ' κεφαλῆς αὐτοῦ ἃς φαγὰς κατεπλάμβανον· κἀκεῖ μὲν τομίζετ' αὐτὸν τοὺς ἐξω τυλῶν· καὶ τοὺς ἄλλους ἁπάντας ἀπεκοῦσιν οὕτω χαλεπῶς ἔχειν καὶ φθονεῖν, ὥστε τινος αὐτοὺς εἶναι δεῖν σκοπεῖν ποιοῦντες ἀεὶ διαγιγνόμενον, ὁμῶν δὲ τῶν ὧν ἡμεῖς τοὺς ἕλληνας ἐξεπλήξομεν, καὶ ὧν οἱ τῶν ἑλλήνων πότ' ἂν χορτὸς μίαν πληγὴν οὐχ ὑπομείνας, μεδ' ἕνα ποιεῖσθαι λόγον, ἀλλ' ἥδεως ἂν ἅμεινον ὀφεῖν πράττοντας ἢ κεῖνα συμφέρει. οὐχ οὕτω τὰ πάντων ἐκεῖνος φρονήσει ποτὲ ἐξ ἡμῶν οὐδ' καὶ τῶν εἰς ἡμᾶς σύνεστε ὑμῖν αὐτοῖς, ὡς τὸ μὴ δεῖσθαι τὸν φίλιππον, ἢ μὴ πιστεύειν ἐκεῖνα τοῦτ' ἔνεστι πρὸς ἡμᾶς· ἀλλ' ἐξ ὧν παρ' ἡμῶν· ἐκ τῶν αὐτῶν ὅπλων καὶ ὑμᾶς κρίνει πολεμίους· ἡμᾶς τι γὰρ ὅτι ἂν οὐδ' ἁμῶς ἂν ὑπείξοντας ἐν δὲ ὑλῶν μοίρᾳ· ἢ μᾶς τε ἐπέρους ποιοῦντας ὑπολαμβάνων, ἐχθροὺς εἰκότας ἡγεῖται· εἰ μὲν οὖν αὐδ' ἐφ' ὑμᾶς ὁρχεῖται, ἀλλὰ φιλόθηται κατὰ τοῦτο τὸ μέρος, δικαίως αὐτῷ πιστεύπως οὐδὲν ὑμῖν γε ὑπάρχοι πρᾶξαι· εἰ δ' ὅλως ὁμολογήκειν οὐκ εἰκὸς ἀπιστεῖν πῖς αὐτοῖς καὶ πῷ ὧν ἑζαρκὸς ἐστιν ἐλέγχεται· ὥστε δ' οὐδὲν διάφερον· εἰ μὲν οὐ πολεμήσετε, δουλεύσετε· εἰ δ' οὐκ αἰώσετε δουλεύειν, πολεμήσετε· καὶ μὴν εἰ μὲν φιλανθρώπους ἔχειν ποτὲ κωλύει τὰς ἀθουλίας, οὐδὲ πρὸς ἡμᾶς αὐτῷ νῦν ἐστὶ πολεμος· εἰ δὲ καὶ ἡμᾶς χαλεπώτερος τοῦ ἀφῆκε καὶ φιλίας ἀπέδετο· εἰ δ' πλεονεξία δεινόν, τί λέγειν δεῖ τοὺς φωκέας· οὐ γὰρ ὑπὲρ ἴσου ἡμῖν συμφερόντων αἰεὶ τοὺς φωκέας· οὐ· ἀλλ' ἀφορμᾶς ἕνεκα τοῖς αὐτοῦ πράγμασιν· οὐδ' ἵν' ὑμᾶς ἰσχυροτέρους ποιήσειεν· ἀλλ' ἵνα τοὺς ἕλληνας ἀσθενεστέρους κοινῇ· καὶ νὴ Δί' ἡμᾶς καὶ δύο καὶ πρὸ τοῦ πολλῷ ἄμεινον ἀκμάζοντας ὑπὲρ ὑμῶν αὐξηκέναι φησί· καὶ ἐπαλαίσαμεν ἅπασαι ἔχειν φρουρᾶς καὶ πᾶσαν ἀρχίας κατειληφώς· ἐν ὑμεῖς ἀκριβῶς τὴν πολιτείαν φυλάττετε καὶ μεταφορὰς ὑπὲρ ὑμῶν ἅπαντας ἔχειν ἐσαυκοὶ καὶ τὴν δύφοιαν ἀφαρπάζειν δ' ὑμᾶς· καὶ ταῦτα μὲν ὑπὲρ σκώπτεσθαι καὶ φαγὰς ποιεῖν, ἐν ὑμεῖς ὡς ὄκιστα πανδυνάπτε· καὶ παύσαι γε καὶ τριβαλλοῖς καὶ πῖς ἐξω ἴσον ἀφιλανθρωπίαν ἰσχλεῖν· καὶ πᾶσιν αὐθρώπις παρέχειν πράγματα, ἐν ὑπὲρ τῶν Ἰλλυριῶν πολις διαθεῖν, καὶ μαθεῖν αὐτῷ φαθερόν τοτ' ἐκ τῆς ὑπαρξίας ἅπασι· καὶ νῦν ἐπαίτιοι ὑμῶν ὁρχεῖται παυσύειν ἐκ τῶν ἄλλων δεικνύνται τοτ' ἂν βουλόμενος οὐ προσομολογεῖ τὸ καλὸν ὑμῶν· ἀλλ' ἐπειρῶ πῖ ταῦτα μὲν ἃ αὐδεῖς δοβοῦσι. φίλιππος ἐξόρκιε τοὺς κήρυκας ἐκ τῶν πολέμων καὶ μείχρι τοῦ θεάτρου μόνου χρῆται· οὐ γὰρ ὅμοιοι προλιπεῖν φιλαρίαις, ἐν μὲν τοῖς γυμνικοῖς ἀγῶσι μὲν προλέγειν τὰ θαλάσσματα· μὲν δὲ πόδει φυλάξασθαι, ἐν δὲ καπασκευὴ πολέμου καὶ συτάσεις πράγματ' ἂν προσῆμεν τὸν κωλύτην, ὥς πρὸ δίδωκόπα ὑπὸ τῶν πολέμων· οὔκουν οὔτ' ὀλυθίοις προεῖπεν ἀεἰβούλετο, περὶ ὧς πρὸ πνοσήμασι αὐτοῦ καὶ δ' τῶν σημάτων ἐπιπέπεῖς τι φωκέας παρὼν τὴν τοῦ φίλας αὐτοῖς ἐχεσθαι δόξαν προκαλεῖται· ἀμὲν οὖν ὅμοιοι κῇ νῦν ὑμῖν ζυζητῆσαι προσελθεῖν, περὶ ἐμοῦ τοῦτ' αὐ ἐπιμισαπ· ἐπεὶ δ' ἀναγκαῖον ἦν φανερὸν γενέσθαι διὰ τῆς διοικήσεως βαδίζοντα, τὰ μὲν τῆς ἀνάγκης ἕπεται τὰ δὲ τῇ φύσει χρῆται καὶ φυσιέφ ἡμᾶς ἔχεσθαι· οὐχ ἵν' ἐξέστατον πολεμον γὰρ πρὸς ὑμᾶς· ἀλ' ἵνα γὰρ πρὸς ὑμᾶς ἐπιφέρεται, νομίζων συμφορὰν διαφέρειν πρὸς ἀμφοτέρους, ἢ πρὸς τοὺς ἑτέρους ἀγωνίζεσθαι· αὐ δὲ δ' καὶ τοῦτ' αὐτῷ προσυπάρξῃ πρὸς οὓς ἐδεικνύδιεν αὐτὸν μεὶ ὑμῶν ὄντας μᾶλ τοῦτον ὑμῖν ὑπάρχεσθαι ἐαυμαφεῖναι, εἶναι τὸ ἄριστα διατοῦτ' ἐκεῖνα μὲν ὡμολόγηκε τοῦτο δ' ἀφεῖται πρὸς δὲ τοῦτους ὑπλαμβάνειν, εἰ μὲν αὖ περὶ ὑμῶν πολίσειν ὁμοι συμπέκοπε, ἡμᾶς ἀφίζεσθαι καὶ διακωλύσειν· εἰ δὲ διαστῆσαι τὰς πόλεις, ὑμᾶς μὲν ἐξ ἀρχῆς αὐτάρκως· πρὸς δὲ ἡμᾶς παρατάξεσθαι μόνους, πράττει δὲ οὐ νῦν πρῶτον τοῦτο· ἀλλ' ἐξ ἅπαντος τοῦ χρόνου· καὶ διὰ παντῶν πραγμάτων ὅπως μεδ' ἑνοῖ ἀς πόλεις ἐν ταὐτῷ γενέσθαι τε· ἐπεὶ δὲ καὶ τῶν περὶ φωκέας τότε πραγμάτων πρεσβεῖς ἦλθον εἰς χρόνον, πρεσβεύσας ὅτι χρήσεσθε ὑμῖν συμμαχοις ὡς πρὸ εἰώθειτε· ἀμφοτέρους εἰξεμφρυσεν, ἡμᾶς μὲν εὐρήνην προβαλών· ὑμᾶς δ' ὡς φίλους προσέμενος· τότε μὲν τοίνυν ἀρχαϊκῶς ἀμφοτέροι καὶ φωλοις ὑπῆχθημεν· νῦν δὲ φασὶμεν μὴ χειρους ἐκείνου λογίζεσθαι· ἀλλ' ὅμως ἀπαιτεῖ χαλεπὸν ὑμᾶς τῆς αὐτοῦ πλεονεξίας αὐτὸς ἅπασας αἰρησικὸς τὴν χάριν· ὃς γὰρ αὐδ' ὧν τότε μικρὸν ἐδ' ὠφελεῖ νῦν ἦκει πάντ' ἁπλῶς ὑμᾶς· ἀφαιρησόμενος, τὴν αὐτῷ λέλοιπε παρ' ὑμῖν χάριν· ὥστε αὖ ἐν καὶ φωκέας ἀπολέσῃ, χάριν ὧν πεποίηται ἀπαιτεῖν· οὐ γὰρ ἐκ καὶ φωκέας αἰτεῖλε, διὰ τοῦ ὑμῖν ἄμεινον ἔχειν αὐτὸν ἡγεῖσθαι προσῆκε· ἀλλ' ὅτι καὶ φωκέας, αἰτεῖλε· καὶ ὑμῶν, καὶ τῶν ὑμῖν ὡς τοτ' ἐκείνοις βούλεται χρῆσθαι καὶ φυλάξασθαι· καὶ μὲ δι' ἐκεῖνα καὶ τοῦ συγχωρεῖν· ἀλλ' ἐκ τῶν νῦν πάντων κἀκεῖνα μισῆσαι· ἀλλὰ μὴν πρός γε τὰς ἀρπας

πρᾶ πο μέν, ἔφ᾽ ὧν ἅπασι γνωρίμων αὐτὰ μνησθῆναι ὅπως τὴν πρώτην ἀπελλάγητε πάλαι δυσνοίας μᾶλ-
λον ἢ τὴν πολλὴν ἐκείνην φιλίαν καὶ εὐμένειαν ἣν οὐχ ὑμεῖς ἐλύσατε, ἀλλ᾽ ἐκεῖνος, ταῦτ᾽ ἐμοὶ φίλτατον ἡγού-
μενος καὶ ὑμῶν, τότε τῶν παρόντων ἐλαττόνων ὑπόντων, οὐδὲν ὅσον τὴν δίκαιον οἰκειότητα λέγω. σὺ δ᾽ ὅσον τὴν
αἰσχύνην μεθ᾽ ὑμῶν ἐγένετο πλείστην ὑμῶν τοῦτον· τοσοῦτον εἰς τὸ πρόσω προβέβηκε τὸ τοῦ παρόντος. τότε
μὲν γὰρ ὑμῶν ἐλθόντων ὡς ἡμᾶς, ὑπεκρύπτομεν· νυνὶ δ᾽ ἥκομεν αὐτοπαγγελτί, τὴν τῶν παρ᾽ ὑμῶν
συμβουλῶν τάξιν εἰληφότες· εἰ δὲ βουλεσθε πρεσβεφότες· τοσοῦτο γὰρ ἡμῖν εἶναι δοκεῖ τὸ πλῆθος
τῶν φόβων ἀπασῶν τῶν ἑλλάδι, ὡς πάγα πᾶν τοιοῦμεθα εἰ καὶ προσδιώκοις τις δίκης πεῖ-
σαι τοὺς θεσμοθέτους ἐθελῆσαι σοῦναι· καὶ ταῦτ᾽ οὐ νῦν πρῶτον γιγνώσκομεν· ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸν
τοῦ βαρβάρου τὸ πάλαι τρατεῖαι, ἅπαντας ὅσους οἶσί τ᾽ ἦμεν ἐπαγείραμεν· καὶ νὺξ ἡ χυνόμεθα
οὐ πρῶτον καινὰ συμφερόντων διόμενοι· πρὸς μὲν οὖν τοὺς ταῦτα γιγνώσκοντας ἡμῖν, δεκαχοῦ ἀρκεῖ
λόγος· καὶ τοσοῦτος ἴσως, ὅπως τοὺς ἰσότιας καὶ τοὺς ὁπλίτας καπλείσωμεν· πρὸς δὲ τοὺς οὔπω τοῦ
μέλλοντος πυθομένους, ἀλλ᾽ ἔτι τοῖς ἀπάντων καὶ τῶν ἐλπίδων ὄντας, ἐν μὲν ἐκεῖνα λέγω·
ὅπως καὶ τοὺς λόγους αὐτοὺς βλαβὸς ἐρῶμαι τοῖς πράγμασιν, εἰ μήτις αὐτοὺς ὡς ἐς ἐλάχιστον κατα-
στήσει· ἔστω δ᾽ ὅσα καιρὸς ἦδη δίεμα· εἰ μὲν ἐν ἡμῖν πρώτοις ὁ φίλιππος ἐπέρετο, τῶν μὲν ἄλλων ἑλλή-
νων δύτυχημ᾽ ἂν ἦν· τοῦτο δ᾽ ὑμῖν ἴσως εἶχε κίνδυνον, οὐχὶ προσδόσιν οὐδ᾽ ἐπεραιόσιν ἔξω τὸν πόρον
αὐτοῦ· νῦν δὲ τὰ τ᾽ ἄλλων πάσματα, ἡμῖν ἐν δυτυχίας γενέσθαι μόρει· καὶ τοὺς λόγους τοὺς παρὰ μ-
φοτέρων αἰτιλόγητις, τοῖς ὄργις τοῖς ἐκείνου πίστιν ἔχουσι· καὶ μὴ ὠφελεῖ μὲν τοιαῦτα, παρέχει τοῖς ἐλ-
λιπεῖν ἀπ᾽ ἀλλήλων παραδείγματα· ἀλλὰ πάντας ἐν ἡσυχίᾳ μετ᾽ εὐδαιμονίας τὰς πόλεις οἰκεῖν·
τὸ δὲ μὴ δ᾽ ἐξ ὧν ἐωρᾶκαμεν ἀξιοῦν τὰ παθεῖν αὖθις, πᾶσιν αὖ ἔσται συμφορά· ἐν οἷ᾽ ἔσαν ἀλυθίοι· τού-
τοις τῶς ἐχρῆτο φίλιππος· ἐγὼ μὲν οἶμαι φιλανθρωπότερον ἢ κείνοις ἂν διομόδιος· καὶ πάντα μὲν τὰς
αὖ εἶναι· ἀλλ᾽ ἐκείνων τὸν αὐθεμοῦντα τῆς ἐκείνου χώρας, οὗ μὴ δ᾽ ἔᾶσθαι προσθεν αὐτὸς ἦν· οὐ τα
δὲ πλείω λόγον τῆς πρὸς ἐκείνους φιλίας ἢ τῆς πρὸς ὑμᾶς ἔχρας ἐποιεῖτο, ὥστε ποτίδαιαν ὑμῶν
ἀποστερίσας, ἐκείνος ἔδωκε· καὶ τὸν μὲν κίνδυνον αὐτοῦ· τὸ δ᾽ ἄλλον ἐκείνων ἐποίσατο· τοῦτο ἐλιστ-
πίλησι τοῖς ὀλυθίοις ταῦτα, ἢ καλοὺς ποιᾶς ἤνεγκε τοὺς καιρούς, ἀλλ᾽ ὁ προσθεν ἀμαθεῖς ἦτε δί-
δους, οὗτός ἐστιν, ὁ μηδὲν ὕστερον λιπὼν αὐτοῖς· ἀλλ᾽ αὐτὸ μὲν τοῦτό τι δοῦναι τὴν προτίδαιαν, αὐτοὺς
αὐτὸς κατέχειν· οὐ παραδοὺς ἑτέροις· ἀλλ᾽ αὐτὸν ὅλως· αὐτὸ δὲ τοῦ σῶσαι τὴν πλειονεξίαν ἐν ὀλύνθῳ,
δυὸ καὶ τρία κοντα πόλεις ἀπαλαβὼν· καὶ τὴν σκυλῶν ὄρμισιν τοῖς ἄλλοις ἐρέπας ἔλλησι ποιήσας· καὶ
πρὸς θεῶν ὅσου τοσοῦτ᾽ ἀγεῖσθε περὶ αὐτοὺς ὀλυθίους ἡνίκ᾽ ἀπώλλυντο καὶ τὰ πολλὰ καὶ
δεινὰ ἐκεῖνα ἔπασχον, εἰ γιγνέσθαι γνῶναι ταῦθ᾽ ἑαυτοῖς πρόπρον ἦν καὶ βουλεύσασθαι βέλτιον περὶ
τῶν πραγμάτων· ἐγὼ μὲν οἶμαι τοῦ παντὸς· τοῦτο τοίνυν ἐκείνοις μὲν ὡς ἔοικεν οὐκ ἐξεγένετο· ἀφ᾽
ἁμὲ ἐγίγνωσκον καὶ ἀπωλώλεσαν· ὑμεῖς δ᾽ ἔως ἔτ᾽ ἐκύριοι, χρήσασθαι τῷ παραδείγματι· μὴ δούλ-
λειθ᾽ ἑτέροις αὐτοῖ γενέσθαι τῶν ὁμοίων· ἀλλ᾽ ὅταν ὑμῖν τὸ πλεῖστον· καὶ ἡ τῶν φωκέων χώρα, δευ-
μαστὸν πεδρᾶς φαίνεται, τότε τὴν ὑμετέραν αὐτ᾽ πόλιν· καὶ χώραν καὶ ἱερὰ καὶ τάφους καὶ ἔθνη
δόξαν· καὶ πανθ᾽ ὅσα τοιαῦτ᾽ αἰεὶ ποιεῖς αὐτοῖς κρίνετε· καὶ ὁρᾶτ᾽ ἅτι ὑμᾶς αὐτοὺς, εἰ οὐ πλείονος
ἄξια· ὧν πάντων εἰ πρὸς ἐκεῖνα βλέψετε σῴζεσθαι πρόκειται· ἅπαντες γὰρ τοῖς μὲν ἀσεβοῦσιν οὐδὲ
πόκῳ μὴ ὅσιος χάριν ἔχειν, ἀλλὰ μὴ δὲ προσλυθεῖν ἐθέλειν πρῶτον, ἀνθ᾽ ὧν πολλῷ πλεῖστα ποιῶσι, τοῖς
δ᾽ ἀεὶ τοιοῦτο πρῶτα πίλει χάριζομένοις, καὶ τοῦτ᾽ αὐτὰ πάντοθεν μὴ μάσος μὴ δ᾽ ἀπιστίαν ἀξιοῦν παρὰ
πάντων ὀφείλεσθαι· ἐνθυμεῖσθε δὲ τοῖς τῶν ὀλυθίων ὁρκοῦντες πλ ὑμέτερ᾽ αὐτῶν, πλὴν τῆς τύ-
χης· μὰ γὰρ ἐκ᾽ ὀνόματα ἔτερα τῶν χωρίων· τὰ πράγματα ἠγεῖσθε διαφθερεῖ· ἀλλ᾽ ἐδόκει
ἐκείνοις ὠφελεῖσθαι ὡς παρ᾽ ἡμῶν, οὐκ ἐδόκει καὶ πολλαῖς· καὶ σώσειν ἐκείνοις εἰς πλοῦς ἢ οὐ σώσειν
κι· φθόνος δὲ καὶ κεῖνο σκέψασθε, πῶς αὖ πρὸς ὑμᾶς εἶχον κατ᾽ ἐκείνους τοὺς χρόνους ὀλύνθιοι, ὡς
αὖ μάλιστα φίλτατος ἦν ξατο· προσθόσαι δὲ καὶ διέβακε· ὑπῆσουν· ἐμίσουν· οὐδ᾽ ὅρομ᾽ ἤνει χρτο· τ
οὖν· ἐ τεῖ πρὸς τὸν ὠργίσθην ἐκινδύνευον· καὶ πᾶσι τὰκει κακῶν αὐτὸς ἰλιὰς, ἀλογία, τίνες αὖ
τοῖς ἦσαν εἰς σωτηρίαν, οὐδ᾽ ἵνες οὔτι πρὸς ὑμῶν οὔτε μεθ᾽ ὑμᾶς· ἀλλ᾽ ἴν᾽ τοῦδα καὶ κάλλιστα ἐδεῖχεν
τὸ μίσος τῆς τῆς ὑμετέρας κακοκακίας· καὶ τῆς ἐκείνου πλειονεξίας· οἱ μὲν γὰρ ἐν᾽ ἐχθρῶν μοῖρ
κριθέντες ὑπ᾽ αὐτῶν, ἡνίκ᾽ ἀλλήλων φίλων ἐδόκουν, παρ᾽ ὑμεν πρῶτα καὶ μόνοι· ἃ δὲ πάντ᾽ ἐλάττω δί-
δους ἢ ἐβούλετο, οὗτος πάντα συλλαβὼν εἶχεν, αὐτοὺς· πλ᾽ ὅλα· τὴν πόλιν, τὴν χώραν· καὶ δία μὲν
γε φίλιππον ἡγούμενοι διὰ δὲ τὴν ὑμετέραν ἀρετὴν, οἱ διαφέροντες ἀεὶ ποτε σῴζεσθαι· ἆρ᾽ οὐχ ὑμεῖς
πολέμοι βελτίους, ἢ φίλιππος φίλος, καὶ πλείω χάριν ὑμῖν τῆς ἔχθρας ἢ φίλιππος δεῖν ὀργι-
σθῆναι ἔχει; καὶ μὴν οὐδ᾽ ἐκεῖνό γ᾽ ἔστιν εἰπεῖν, ὡς ὑμεῖς τοιοῦτον ἐνδείξασθε φιλίππῳ φιλανθρώπη-
μα, διὸ καὶ παρὰ τὴν ὑπάρχουσαν φύσιν αὐτὸν φήσαιτ᾽ ἂν ὑμῶν· οὔτε γὰρ τῆς ἀξίας τῆς ὑμετέρας

τοὺς

ἡμῶν τοὺς ἀρχηγέτας αὐτοῖς παισὶ καὶ γυναιξὶ νῦν ὑφ' ἡμῶν ἀπολέσθαι, ἢ τοὺς τὴν πόλιν ἐλευθεροῦντας ὑπὲρ τῆς τῶν ἑλλήνων ἐλευθερίας, ὑφ' ἡμῶν τῆς πόλεως στερηθῆναι, ἢ τοὺς ὑπὲρ τῆς ἐκείνων ἐλευθερίας τοῖς τυράννοις ἡμᾶς πολεμοῦντας, καὶ ταῦτα περὶ ὧν εἰ μὲν αὐτοὺς ἀφεῖλεν ἡ δίκη ἀποθανεῖσθαι, τούτους τῶν παρωλεθρίας τοὺς αὐτοὺς διαφθεῖραι; καὶ τοῖς μὲν τότε μεθίστασθαι παρ' ἡμῶν συγγνώμην οὖς δικαστὰς ἂν πρότερον, ἐλαφίσασθε, καὶ τοὺς ἀθηναίους οὐχ ἥκιστα εἶναι τοὺς ταῦτα συμβουλεύοντας, τοῖς δὲ μεθ' ὑμῶν γενομένοις, καὶ μεθ' ὧν ἐν τοῖς κοινοῖς τῶν ἑλλήνων ἱεροῖς πεπάχαμεν τὴν ἐλλάδα ἐλευθεροῦντες, τούτοις ἐνταῦθα πλεῖν τὴν τύχην; καὶ τοὺς μὲν ἐκ τῶν βαρβάρων πρὸ τῆς βουλῆς καὶ τοῦ ὕδατος ἑλόντας, ὡς συλλήπτορας τοὺς τῆς ἀθηνᾶς οὔσας ἐκείνων ἀποβαλεῖν, καὶ δύο ταύτας πόλεις μόνας κοσμοῦσαν τὸ τῶν ἑλλήνων γένος ὅσοις ἐλαφίσατο, τὴν τιμητρίαν καὶ τὴν ἐκείνων καπνοκαταφορίαν δι' ἀκροπόλεως καὶ ἱερῶν, καὶ τῆς πόλεως ἄρδην ἀπολλυμένης, καὶ τῆς χώρας οὐκ οἰκ' οἷς ποτ' ἀλῴσιμον δίδωμι, οὐδὲν πώποτε ἄφανίσθαι, οὔτε πρὸς τοὺς ἄλλους θεοὺς οὔτε πρὸς τὴν ἀθηνᾶν εἶναι, ἣ κρίνει μὲν ἀρχηγέτης ἀμφοῖν τῶν πόλεων, τῆς δ' ἐκείνων τὴν ἐπωνυμίαν ἔχει, μεθ' ἡμῶν ὢν αὖθις λακεδαιμόνιοι. μὰ τοὺς βαρβάρους μεμάθηκα. μὰ δ' ὑπέρεισμα τῆς ἑλλάδος πόλιν εἶδον μόνην ταύτην αἰσθάνεσθαι. μὰ δ' ὑπεπάσαμεν. μὰ δ' ἐκκόψωμεν τῆς ἑλλάδος τὸν ὀφθαλμὸν τὸν ἕτερον. ἀμελέσθαι τὴν ἐκείνης τῆς ἡμέρας, ἐν ᾗ μὴ καταλιπεῖν τοὺς ἕλληνας αὐτοῖς διαμένοις ἀμύνοντας. παρεδόντες μὲν τὰς τοῦ βαρβάρου ἐπαγωγίας. καταφρονήσαντες δὲ μιᾶς δύναμιν καὶ φόβων, ἐν καιρῷ τὴν τὴν χάριν αὐτοῖς ἀποδοῦναι τῶν ἀρχόντων μισοῦντες, εἰ διὰ μὲν τὰ μείζω τῶν ἐγκλημάτων ἐκ τῆς ἀσφαλείας, εὐδὲ ἐναισυγχώρησεν. τέλειος δὲ τοσοῦτο τὸ δίκαιον τοῦτο μὴ σαθρὰν φέρει πρὸς θεούς, οὐδὲν γὰρ ἀνώμοτον, ἢ πάλιν ἐξ ἀρχῆς ὁ βάρβαρος ἡμῖν ἐγχειρήσει, καὶ τὰ δ' αὖ γένοιτ' ἂν τῷ μακρῷ χρόνῳ, καὶ τὴν ἑλλάδα, ἴσμεν ὡς κεκακωται, πᾶς ἕτοιμος παρασπονδεῖν πρὸς τοὺς πρότερον ἀποστέλλομεν. πᾶσιν οἱ παρ' ὑμῶν παρακλητικοὶ μᾶλλον καθεῖν ἔχουσιν. αὖ ἐκεῖ πάλαι θ', φεύσεσθε μὲν καὶ τῶν ἀθηναίων. φεύσεσθε δ' ὑμῶν αὐτῶν πρότερον καὶ τῆς ἁπάσης ἑλλάδος. καὶ τοὺς ἄγαν τούτους ἀγαπᾶσθαι δοκοῦντας ἀκούσεσθε ἀπαρασπόνδους ὑπομένοντες καὶ πόλεις, ὅτι ἡμεῖς οὐδ' ἵνα κίνδυνον οὐδὲ πλεονεξίαν αὐτῶν ἕνεκα ὠκήσαμεν. καὶ ὅ πάντων ἔχθιστον ἔχουσι. κορίνθιοι μὲν τὸ ἰδίαν καὶ τὰς ἀκτικίας. ἀγανακτοῦσι δὲ τὴν αὐτῶν κομίσασθαι. μεγαρεῖς δὲ ἀγορᾶς καὶ λιμένος χρῆσθαι τοῖς ἀθηναίων. καὶ μὴν καὶ βεβαίως γ' ἴκανὰ χάριν τὰ συγχωρηθέντ' ἐν ἀρχῇ τοῦ πολέμου. ταῦτα δὲ οὐκ ἐκὼς προσβιάζεσθαι αὐτούς. πολὺ μᾶλλον ὑμῖν εἶναι καὶ δοῦναι τοῦτον ἡμᾶς τοῖς ἀθηναίοις. ἐμοὶ μὲν τὴν χάριν μὴ σφῶν ἕνεκα ἐξαμαρτεῖν. μὴ δ' ἀλυσπούντων τοῖς πλείοσι καὶ τῶν ἑλλήνων γενέσθαι ἄρας γὰρ τοῦτο πολὺ μᾶλλον ἐν αὐτοῖς τροπολαμπεῖ. κεφάλαιον δ' ἅπασιν ἀπαλλάξομαι. ἃ μὲν ὁμοίως αἰσχρὰ καὶ αὐτοῖς ἀθηναίοις πράσσουσιν ἐτύχετε πώποτε καλοὺς λέγω πρᾶξαι. εἰ δὲ μὴ, νικήσομεν αὐτοὺς ἀμφοτέρους, καὶ τοῖς ὅπλοις καὶ τῇ φιλανθρωπίᾳ.

Φιλίππου διόδου ἀγομένου παρὰ βεβαίων ἐπ' ἀθηναίους, ἤκουσιν ἀθηναῖοι ἐκόντες ἐπὶ τοὺς εἰς συμμαχίαν διδόντες.

Ὅτι φιλίππου βαρβάρους ἀπὸ αἰσχρᾶς βεβαίους τὰ εἰωθότα πράττοντας, πολὺ γὰρ πλείονες ἐξαπατῶν ἢ τοῖς ὅπλοις κεχειρώκει, καὶ νῦν καὶ ὑμῶν ἐλπίζων περιέσεσθαι. ὃ, πάντων τῶν ἀθηναίων τὴν εἰθισμένην αὐτῷ καὶ πάτριον τάξιν φυλαττόντων, ἀπέφηνεν ἡμᾶς δῶρα. εἰ μὲν ἀγνοεῖτε ἐν ὅτῳ εἴητε διδόμενοι, εἰδέναι χρῆναι. εἰ δ' ἐπίστασθε, ὑφιέμενοι τὴν βουλήσεσθαι, καὶ νὴ Δία δεῖσθαι τοῦ πρὸς τοὺς λόγους. ὑμέτερον δ' ἐστὶ μὴ χείρους γενέσθαι τῆς τύχης. μὴ δ' ὅσα μὲν καὶ ὑμῶν ὁ καιρὸς ἔχει συγκαπαστῆσαι κύρια. ἃ δ' αὐτὴ ῥᾳδίως τὰ πρὸς τὸ παρὸν ἔχει προσκοῦσι, ὕστερον ζητεῖν. ἐν μὲν οὖν τοῖς πρώτοις ὠμολόγηκε φίλιππος, τὰ μὲν ἄλλα ταῦτα καὶ βαυκαλήματα ἃ διεξῆσαν δῆτα οἱ περίβλεπτοι αὐτῷ χάριν οὐχ ὑμῶν ἔφασαν αὐτὸν τοῦτο ἀπαλλάξειν. ἐπεὶ τοῦτό γε οὐδὲ ἐκεῖνος ἐπίστατο. ὑμεῖς δ' εἰ μὲν ἴσα αὐτῷ ἴσον ἀποδώσειν μέλλετε, οὐ μεμπτέον ὑμῖν. ἀλλ' ἴσως τοῦτο μὲν ἐκείνῳ τὸ δοκοῦν καὶ ὑμῖν δίκαιον. εἰ δὲ χάρις δουλεύειν ἐστὶν, οὐδὲ τοῦτο ἐκείνῳ γιγνώσκειν, οὐδ' ὅσοι τοῦτον ὑμᾶς δεῖ ποιεῖν, οὐδ' ὅτι τοιοῦτον μεμνῆσθε ὑμᾶς αὐτοῖς, ὥστε τοσαύτην ἐλεῖν τὰς δυνάμεις. σκέψασθε δ' ἐξ ὧν αὐτοῦ τοῦτο τὸ διάφορον τῆς περιβολῆς ἑκατέρας. φίλιππος μὲν γὰρ ἀπάλλαξιν, αὐτῷ βουλεῦσαι ἀξιῶν ὑμᾶς. ὑμεῖς δ' ἥκομεν αὐτοὶ βουλεῦσαι ὑμῖν εἰληφότες ἐκ δ' ἐχθρῶν. ὅτι δ' οὐδὲν καινὸν νῦν ἔξω τῶν ἐωθότων

καπάσκαλῶμεν, οὐδ' αὐτοῖς ἡμῖν βουλευθεῖσι μᾶλλον ὠφέλιμα τηνικάδε οὐδ' ὅπου λείπεται· πάντων δ' ἥκιστα ἐγωγε ᾠμην ἐγχωρεῖν τοῖς μεμφομένοις τοὺς αἰωνίους τούτους ἀγωνιεῖσθαι· ἃ μὲν γὰρ δίκαιος αὐτοῖς παρῄνεται, πῶς ἂν μέμφοιτο; ἃ δ' οὐ μέτρια ἐπέλευσε, πῶς ἡμῖν γε καλὸν τοσοῦτο παρελθεῖν αἰσχρὸν ὄφλημα; ἔμοιγε γὰρ ἂν μὲν αὐτῶν φείσασθε, ὄργωτὰς κατηγορίας βεβαώσειν· καὶ δεῖξαι ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν χρὴ τοῖς Ἕλλησιν αὖ δ' αὐ ἕλκειν, καλλίστου τοῦ τοιούτου ἀπολογίσασθε. ὥς γὰρ ἐν τοῖς ἄλλοις οἱ νικήσαντες φέρονται τοὔνομα, οὕτως ὑμεῖς αὖ ὑπερβάλλεσθε τὴν ἐκείνων ἀνχίρειαν, αὐτοὶ τοῖς ἀνδρίας κλῆρον ὑμῖν πεπονημένοις οὕτως ἐπιζώντες μὲν, ἀφίεσθε ἀπάντων αὐτούς· συγγνώμης δὲ ἐλέγχεσθε· καὶ μὴν οὐδ' ἐκεῖνο δεῖ λαθεῖν ὑμᾶς, ὅπῃ νῦν μὲν πρὸς ὀργὴν ὧν ἐγκαλοῦσιν ἐώσ αὖ αὐτοὺς ὅπου ταῦτα ἴδωσιν οἱ Ἕλληνες· χρόνου δ' ἐγγενομένου, καὶ λογισμῷ τὸ πρᾶγμα λαβόντες, τοῖς μὲν συναλγήσουσιν ὑμῖν δὲ μεμνήσονται πολλαὶ δὲ μεταβολαὶ τῶν πραγμάτων· ἃ χὴ προσκοπεῖν, καὶ νομίζειν τοὺς προφέροντας ἐκείνοις τὰ μᾶλλον ἢ σωφρονοῦντα ταῦτα, καὶ ὑμῖν αὖ προφέρειν τὰ πλατταῖον· ἀλλοῦθ' ἃ τοῦ πολέμου τοῦ συνέχοντος ἦν, ταῦτ' ἤδη τῷ τέλει καὶ νικῆσαι μᾶλλον πεπαῦσθαι πρᾶξαι τὴν ἴσην ἔχει συγγνώμην, οὐδ' ὡς τέλειά γε δρᾶν τὰ τοιαῦτα γίγνεσθαι καλόν· ἀπ' ἐλαχίστης μὲν γὰρ αὐτῶν συμβαίνοντος τοῖς Ἕλλησιν λεφθῆναι, δι' ἃ τοὺς προτέρους ἀπολωλότας, οἱ μετ' αὐτοὺς ἀεὶ ταὐτὸ τοῦτο πείσονται· ὁρᾶτε δὲ καὶ ἐν τοῖς τεφανίτας ἀγῶσι, τοὺς ἔξω τῶν νομίμων πρόσω μαχομένους ὅπου τ' αὐτοὺς ἐπαινοῦμεν, οὔτ' αὖ τοῖς ἐπαπασιπαν τοῖς αὐτοῖς τούτοις ἐῶμεν χρῆσθαι· ἀπ' ἐμμένοντας τοῖς κειμένοις, οὕτως ἂν δύνωνται κρατεῖν· καὶ μὴν ὅτι γ' οἱ πρὸς ἀμίλους τῶν Ἑλλήνων ἀγῶνες οὐ πρόσω τούτων ἐσὶν ὧν εἶπον· ἀπ' ἤκοντος ἂν πρὸ νίκης μόνης γίγνοιτο, ἢ δι' αἱρέσεως τοῖς φύσει τελεμίοις ἂν ὀφείλοιτο τοῖς βαρβάροις, ὅστις Ἑλληνίζειν ὄιδεν οὐ μόνον τοῖς ῥήμασιν ἀλλὰ καὶ τῇ γνώμῃ, συμφύσειν ἄν· ὅμως δ' ἐκ καὶ τῶν ἐχίστων χὴ τολεμωτάτους κρίνομεν τοὺς ἄνδρας, οὐχ ὅτῳ μεράκιά τ' ἐστὶν εἶναι τὰ πραγμάτα, ὡς τι προσδεῖσθαι δίκης ἔπλοιτῆς δ' ἀπὸ λακεδαιμονίων χὴ πρὸς λακεδαιμονίους δεῖ λέγειν· ἐγὼ γὰρ ἔως μὲν ἑώρων τριῶν πλείους ἢ τριακοσίας ἐν τῷ πεφαυεῖ· καὶ χρήματα φοιτῶντα ἐκάστους τόσα καὶ τόσα· καὶ τὴν πλουτεῖσαν αὐτῶν μέχρι, τῆς μαιώτιδος λίμνης διόκουσαν· καὶ τὰ μὲν τῇ δυνάμει· τὰ δὲ τῇ γνώμῃ διδυλωμένους· καὶ τὴν τοῦ προσδοκῆσαι ἀρχὴν ἑαυτῶν νομίζοντας· καὶ τὰ λοιπὰ πλουτοῦντας καὶ τὰ ἐν σκελίᾳ καὶ καρχηδόνι καὶ τὰ σπανχοῦ πολλὰ ἐρῶντας· καὶ οὐδαμοῦ τῶν δυναμένους· ἀφ' ἁπάντων ἑαυτῶν ποιουμένους, ἀμφοτέρων τούτων καιρὸν εἶναι καὶ μίσους καὶ φόβου· καὶ δεῖν σωφρονίσαι τὴν αὐθάδειαν αὐτῶν, καὶ τὰ πράγματα ἃ ἀρχαίου κατασῆσαι· ἀφ' οὗ γὰρ ἐνδικεύω συγκέκλυσται τὰ δὲ πολλὰ καὶ λαμπρὰ ἐκεῖνα ὄναρ δὴ διαπεπάμενα αὐτοῖς οἴχεται· εἶπα τούτοις ὑμεῖς ὀργιζόμενοι· μηδαμῶς· αὐθρώπων γάρ ἐστι καθ' ὑμᾶς τὴν φύσιν, τοὺς μὲν ἀνθρώπους· κατειργειν τοῖς ὅπλοις· τοὺς δ' ὀφείσαντας ἢ πάλαι μετασχεῖσθαι· καὶ τοῦ νικᾶσθαι μαχομένους οὐκ ἐλάττω φιλοτιμίαν ἔχειν ὑγιεῖσθαι, τὸ καλῶς χρᾶσθαι τοῖς ὑπάρχουσιν· ἄλλως τε, καὶ φαυλότατον πάντων ἐν τῷ νῦν χρόνῳ τοὺς Ἕλληνας γίγνεσθαι, ἢ ὅτι οὐδένες τούτων βελτίους μᾶλλον ὑμᾶς· ἀφ' ἁπάντων ὀρθῶς, οὐδαμοῦ τὰ νῦν ἐγκλήματα πρὸς τοὺς τότε αὐτῶν ἀνδραγαθίας ὄντα φαίνονται, καὶ μειοῦσι λέγω καὶ μᾶλλον· νυνὶ μὲν γὰρ σιωπῶν· καὶ μᾶλλον· καὶ πρώην, καὶ δύο καὶ τρεῖς ἑτέρας πόλεις ἀοίκους τρίσας· τότε δὲ ἁπάσας τὰς πόλεις συνδέουσα τῇ ἑλλάδι ἰδίᾳ μὲν πρὸς ἅπ· κοινῇ δὲ μεθ' ὑμῶν πρὸς ξέρξην καὶ τοὺς ὑπάρχοις ἀγωνισαμένοι· καὶ νῦν μὲν γε ἀμυνόμενοι ἐξώκησαν· τότε δ' ἐξελόμενοι τὴν ἑαυτῶν, ὑπὲρ τοῦ μηδίσαι νικῆσαι τοὺς ἕλληνας συμβῆναι· καὶ παρὸν αὐτοῖς ἀπαθῆ σῶσαι οἰχέσθαι· καὶ τῷ βασιλεῖ πρόσθεσθαι καθ' ὑμῶν, οὐκ ἐτόλμησαν· ἄρ' ἐστὶν ἃ τοὺς ἄνδρας ἐξαστεῖσθαι παρ' ὑμῶν, καὶ σωτῶ ἄτου μᾶλλον ἂν παρ' ἄλλου, καὶ μυρίων ἑτῶν ἐνιαυτῷ ἐκάστῳ τῷ ἑτέρῳ γιγνομένῳ· καὶ τῶν καπαφλυόντων ὑπὸ χάς, καὶ μυρίας ἑτέρας φιλανθρωπίας· καὶ πρὸς μὲν τὸ κοινὸν τοσοῦτο τῆς ἑλλάδος οἱ νῦν ἐπίφθονοι καὶ βαρεῖς· πρὸς δ' ὑμᾶς ἰδίᾳ τίνες· ὡς μὲν ἡρακλείδας ἐδέξασθε ταύτῃ τῇ πόλει, καὶ ὡς ἡρακλέα καὶ διοσκούρους πρώτους ξένων ἐμνήσατε, ἐῶ λέγειν· καίτοι καὶ ἂν ἡ χαρὶς ἀνεγείρας πρὸς τῶν θεῶν τοῦτ' ὑμᾶς ἐκέτευον, λόγον εἶχεν ἂν χαρίσασθαι· ἀφ' ἑν τῷ πρὸς μεσσηνίους πολέμῳ δεδέσθαι τῶν ὑμῶν, τίνες ἦσαν οἱ τὸν τυρταῖον πέμψαντες· ἢ τίνες, οἱ κίμωνα, ὑπὸ τὸν σεισμὸν τηπραμυχίους ὁπλίτας ἄγοντα· ἄρ' οὖν τὰ μὲν ἐκείνων τοιαῦτα ἡμᾶς, τὰ δ' ὑμέτερα ἐλάττω πρὸς ἐκείνους, οἳ ἀμείνω μὴν τότ' ἐπ' αὐτοὺς στρατεύοντων, μηνοι πάντων οὐκ ἐξίαμεν· τυραννουμένοις δὲ μόνοι τῶν πάντων ἐβοηθήσαμεν· εἰς μαραθῶνα δ' οὗτος ἡκήχειμεν, ὥστ' ἀνθ' ἡμετέρου ἔρμων ἐγένόμεθα; ἄρ' οὖν καλὸν ἢ τοὺς συνσώσαντας ὑμᾶν

Ν μὲν οὖν πολλοῦ πᾶσι τοῖς ἐμοῖς ἰδεῖν ἐπιθυμοῦμεν, ὃ δ' ἐστὶν ὃ αὖ δρις λακεδαιμόνιοι διδόασι βουλόμεθα παρ' ὑμῶν ὅτι αὖ βουλώμεθα. δεῖ δὲ μήτ' ἀγνοεῖν παθεῖν μηδὲν, μήτ' ἐχρὴ τοῦτ' ἐᾶσαι ἐπιμάσαι τὰ πραγμένα. ἀφ' ὧν δ' ἐνεκα τοσοῦτο πρᾶγμα κατειργάσατο καὶ ὡς οὔτε ἀθηναίοις συμφορῶν ἐνδεεῖς· οὔτε ἡμῖν περίεστιν ὀργίζεσθαι. παρὰ τύχην δ' αὖ ὁμοῖς, μὴ φιλία τῶν ἀνδρῶν δοκεῖν με λέγειν, εἰ μὴ πολλὰ μὲν τῆς πρὸς ὑμᾶς οὐσίας. πολλὰ δὲ πρὸς ἐκείνους μίσους ὁ πόλεμος συμβολα. ἃ πάντες οὐσίας σύνιστε. οὐ μὴν ἀφ' ἑαυτῶν ὑμῖν ταῦτα δεῖν ὅσιμαι συμβουλεύειν, μὴ πρότερον πρὸ παθεῖν ἐκείνους ὁρᾶν ὑμῖν τι πραξαι καλόν. μὴ δ' ἀγνοεῖν ὅτι οὐ πρὸ τῆς ἀθηναίων πόλεως μᾶλλον, ὁ πρὸ τῆς ὁμετέρας αὐτῶν σκοπεῖσθαι, ὡς ἐαὶ μὲν πρεσβύτερα τὴν γνώμην κατακλείσαμεν τὰ πραγμένα, ὑπὲρ ὁμῶν αὐτῶν βεβουλεύμεθα. καὶ πολὺ τὸ εἰκὸς καμεῖ. αἰδ' ἃ πρὸς κελεύωσι πρόσχῃτε, δεδιέναι ὅσιος μὴ πρὸς φάλογοι εἰ πεῖν ἀρμόσει ὑμῖν. ἐπὶ γὰρ ἓν τὸ ὄρος τοῦτο αὐτὸ πρὸ τὸν πόλεμον τὸν μακρὸν καὶ πολὺν τοῦτον ἐραμένα, οὐδὲν ὡς λείπει ὑμῶν ἔλασσον· οὐδὲν ὡς χώρας ἀπτίμωτο ὡς ἀφ' ἑαυτοῦ, οὔτ' ἄλλο τῶν τοιούτων· οὐδὲν αἰ ἔχιμεν εἰπεῖν· οὐδ' ἑτέρως τοῖς δυνάμεως αὐτῶν καὶ τοῖς δαίμοσιν. ἀφ' ἃ τοῦτο καὶ πάντων ἥκιστα συγχωρήσαιμεν αἰ, πῶς μὴν χαίρειν λοιπὸν· ἐλευθερίας τ' ἑλλήνων φαίημεν αἰ· ὅσιμαι δὲ μὴ δ' ὑμᾶς αὖ τοῦτό γε χρῆναι λέγειν ἀφ' ὑμῶν ἅ πάντας αὖ συμφῶσαι· καὶ μὴν οὐδ' ὅπως ἔχον ὑμῖν πρὸς ἐκεῖνα κατ' αὖ τὸν ὑπάρξειν τοῦτο, οὐδ' αὖ εἰς εἰ πεῖν ἔχοι. πᾶσιν γὰρ τοῖς μὲν ἐξ ὧν πρόθεργάζοντο μισεῖσθαι· ὑμῖν δ' ἐξ ὧν ἐπαγελλόμεθα πρὸς οὓς ὃ ἄνδρες λακεδαιμόνιοι τούτων ὑπὲ μνησα· ἐνὸς μὲν, ἵν' εἰδῶ τι, ὡς οὐδὲν ὑμῖν ὑπόλοιπόν ἐστιν ἀφ' ἔχει τὴν γιγνομένην τελευτὴν ὁ πόλεμος. ὡς πρὸ γὰρ ἀναρχίας ἑλευθέρων ὄν ἴσον οὐδὲν ὑπ' ἐμέρωπα. καὶ μὲν οὐ πρωῶμεν, συμβαίνοντα τὰ ἔργα τοῖς λόγοις παρεξόμεθα. καὶ νίκην ἁπασῶν καλλίστην αἱρησόμεθα, συμφέρουσαν μὲν τοῖς ἕλλησιν· ἧττον δ' ὑμῖν αὐτοῖς· ἃ δ' αἰαιρέσομεν καὶ παρ' ἣν πόλιν, οὐδ' ἑλλόνων ὅπως ἑλεύθερα γενήσεται προσορώμενοι πολεμῆσαι δόξομεν. ἀφ' ἀ τῇ πόλει φθονήσαντες. καὶ τὴν ὑμετέραν αὖ τῶν κακίαν ἐκπεμψάντες, ἀφ' οὐ τὴν ἐκείνων ἀμετρίαν δυχερᾶνοντες. τοῦτο δὲ παρ' ἡμῶν οὐδὲν ὀλόγως καὶ ὁμῶν ἐστιν· ἔτι πρότερον δὲ πρὸς τούτοις ἐνθυμεῖσθε· εἰ γάρ πε πᾶσι δόξει φανεῖται, τὰ τῶν ἀθηναίων ἁμαρτήματα ἐκείνους μὲν σῴζει· φιλανθρωπεύσασθαι δ' ὑμᾶς ἀνάγκαζει, τί δήποτε, ὅτι εἰ τότ' ἐπὶ τοῖς ἀθηναίοις ἐγενόμεθα δεῖν, εἴπερ τῶν ἑλλήνων ὑφ' αὐτοὺς ποιοῦνται, κομιδῇ νῦν ἡμῖν αὐτοῖς γ' ἀπελεῖν οὐκ ἔστιν· οὔτε γὰρ τῆς ἑλευθερίας ἀποστερῆσαι δήπου· καὶ καθ' ἡμᾶς διαφθεῖραι παράπαν, οὔτ' ὅτ' ἐκείνοις τοὐλαττον οὐχ ἥμοσθε, ὑμῖν τὸ μεῖζον ἐγχωρεῖ· καὶ μὴν οὐδ' ἐκεῖνό γ' ἔστιν εἰ πεῖν, ὅτι τοὺς μὲν ἄλλους ἅπαντας αὐτονόμους εἴδε ποιεῖν καὶ κινδυνεύειν ὑπὲρ τούτου, τὸ δὲ τῶν ἀθηναίων οὕτω σφόδρα ἐν οὐδενὶ θέσθαι, ὡς τ' ἄρδην ἀπολέσαι σῶσαι παρ' ἃ μόνοι δοφίσασθε ὄρους γὰρ εἰ μόνους τῶν ἁπάντων ἡξιοῦτε δουλεύειν, οὐ πρὸς ὑμᾶς ἦν, ἢ που τὴν ἐξελεῖν οὐδ' ἐγνώς ἄδ' αὖ πρὸ τοὺς σκωπελίους καὶ μηλίους ἐξήμαρτον, πῶς οὐκ ἄτοπον κατηγορεῖν μὲν καὶ λέγειν ὡς ἁμαρτήματα συμβαίη μαθεῖσθαι δ' ἀξιοῦν ὡς ὀρθῶς ἔχοντα καὶ μὴ λογίζεσθαι μὲ δ' ὁρᾶν, ὅτι τοῖς μὲν ἀθηναίοις, καὶ λόγος τις ὑπῆν ἴσως τοιοῦτο· καὶ γὰρ ὡς ὀλιγαρχόνων ἐδόκουν ὑβρίζεσθαι· καὶ ὡς οὐχὶ δικαίως ἐμισοῦντο· καὶ ὡς οὐκ εἰκὸς προκαλούμενοι· καὶ ἄλλα τοιαῦτ' ἴσως εἴποιεν αὖ· οὐκ ἰσχυρὰ λέγοντες οὐδ' ἀπροχώντα. φησὶ καγώ· ὅμως δ' ἔχουσιν αἰσχυντῆσαι· ὑμῖν δ' οὐδὲ λόγος καταλέλειπται, ὃ μὲ ταῦτ' εἰπεῖν διδράκοτας ὧν αὐτοὶ καταψοφίσμεθα καὶ ἃ διωρίσμεθα μὲ δεῖν ἐν τοῖς ἕλλησι γίγνεσθαι· πίτας δ' ἐν καὶ δεινὸν ἐκείνοις ἐπιδόξει πεπρᾶχαι παραγ' ὑμῶν κρυπτὰς, εἴπερ ὑμῖν γε μᾶλλ' εἶναι δόξει δεινὸν αἰτίνας ἀπολωλέναι. ὅσιμαι δ' εἰ μέν τις ὃ ἄνδρες λακεδαιμόνιοι τὴν μαραθῶνι μάχην· ἢ τὴν ἐν σαλαμῖνι ναυμαχίαν ἀθηναίων ὑμᾶς κελεύει μεμεῖσθαι, οὐκ ὀρθῶς ἔχειν ἀπορεῖσθαι· τὴν μὲν ἐλευθερίας δὲ τοιαύτας ὑπὲρ πάντων εἰ δ' αὖ μὴ δι πὲ καλλίστας τῶν ὄργων ἐπιρωθεῖν ὑμῖν προσήκει λαμβάνειν· ἀφ' αὐτοὺς μᾶλλον, εἶναι παράδειγμα τοῖς ἄλλοις, ὑπὲρ του τάγι χειρίστα ὧν ἐκείνοις πεπραγμένων κομιδῇ πεπυφωμένων ὑμῖν προξενεῖν· ἐμοὶ μὲν γὰς καὶ ὑπόβολὴ πρὸς γίγνεσθαι δοκεῖ δι' ἀμφοῖν· οἵτε γὰρ δρῶντες λακεδαιμόνιοι καὶ οὐκ ἀθηναῖοι οἵτε πάσχοντες, ἀθηναῖοι καὶ οὐ σκωπαῖοι. ὧν οὐδὲ τοὔνομα πολλοῖς γνώμιον· ἕτερα καὶ οὐ τί μοι δοκοῦσιν ὑμῶν γε κρατήσαντες, οὐδὲν ἂν ἧττον ἐπαθῆσαι· ἀφ' ἀσχυνθέντες ἂν τὸ χρῆμα καὶ τὰς ἀρετὰς, ἐνταῦθα πεπαῦσθαι ἴσμεν δ' ὅπως καὶ τοὺς ἐκ πύλου πρότερον ἀσχύνθησαν· μὴ τοίνυν ἀπὸ τῶν αὐτοὺς τιμωρήσασθε σκοπεῖτε· ἀφ' οὓς πάντας ὄντας καὶ τίνες ὄντες αὐτοί· καὶ τὸ μέτρον τῆς τιμωρίας ἐξέστω ὑμῖν ἐκ τοῦ παθεῖν τοὺς κομίσασθαι τὴν ἑαυτῶν· ἀφ' ἑαυτοὺς ἀθηναίους αὐτοὺς μὲν διαφθείρωμεν, τὴν δὲ πόλιν

φίσαι· ἀνὴρ γὰρ θεὸν πρὸς ὑμᾶς δεησόμενος, ὅπως χρὴ τὴν εἰρήνην δέχεσθαι· καὶ μετὰ μὲν ταῦτα ἅμα τ' ἀσφαλῶς οἰκεῖν καὶ φιλοτιμεῖσθαι· τὸν πόλεμον δ' ἀφοσιούμενος, οὐκ ἔπαινον ἀδοξεῖν, ἢ κινδυνεύειν ὑπάρχειν· τί δήποτε; ὅτι τοὺς μὲν διαλλαγὰς, οὐ φόβῳ τῷ ἡμῶν αὐτῶν ποιεῖσθαι δόξομεν, ἀλλὰ φιλανθρωπίᾳ· τοῦτο δ' οὐ μικρὸν ἐς ἀρετῆς λόγον· τοῦ πολέμου δ' ἐχόμενοι, πρίν τῶν χειρίστων δόξαι ἔσεσθαι· ἀμηχανίας· ὠμότητος· ἀβουλίας· καὶ τῷ πλείονα ἢ δεῖ γλίχεσθαι καὶ τοῖς τῶν ἑλλήνων συμφοραῖς ἅπασι χαίρειν· καὶ μὴ ἐπίστασθαι βουλεύσασθαι ἐν τῷ καιρῷ τοῦτον· οὐκ ἀπρεπὲς ἀναπτῆναι τῇ φύσει τοῖς πόλεως ὑπείξασι γενέσθαι· ἢ δι' ἃ λέγομεν μὴ πάνυ ἐκείνην τὴν ἡμέραν αἰσχύνεσθαι, ἐν ᾗ καὶ πάνυ ἀνάγκας δόξειεν τοῖς ἕλλησιν ἄπαλυμεῖν· ἀλλὰ βουλεύεσθαι ἐν ὅτῳ κύριοι καθίστασθαι καὶ πολεμεῖν καὶ τὴν ἰσυχίαν ἄγειν, χαρίσασθαι τοῖς ἕλλησι δὲ καὶ μὴ τούτοις· ἵνα ἀδείγματοι οὐ τοῖς παροῦσι μόνον ἀλλὰ καὶ τοῖς πρόσθεν χρώμενοι ὡς οὐδαμοῦ λιστὴν ἔσται τοῦ μετρίου φειδομένοις· κρατήσαντες γὰρ τῶν βαρβάρων καὶ ξυνθέντες ὡς ἂν ἡμῖν δοκῇ ἐλθεῖν, πάσαντες ἂν ἀγωνίσασθαι καὶ δικαιοῦμεν πρίασθαι τοῦτον τὸν βαρβάρων ἢ λακεδαιμονίων κρατεῖν, τίς οὐκ οἶδ'· ἃ χρὴ λογίζεσθαι, καὶ μηδὲν τῶν παλαιῶν παράπαν νομίσαι τῶν ἀπάντων εἶναι, εἰσάγειν μὲν καὶ τοὺς καὶ ἀχαίας ἔχοντας τοπαρχοῦντας καὶ δικαιοῦμεν πρίασθαι καὶ μὴ τοῦτον ξυνθέντες ἀφοσιούμενοι· νυνὶ δ' ἐξὸν μηδὲν προέσθαι τῶν ὑπαρχόντων δόξαι φρονίσεως ἅμα καὶ δυνάμεως προσλαβεῖν οὐκ ἐθελήσομεν· ἀνοίκειον γὰρ ἐκλείπειν μὴ οὐ τὴν πόλιν καὶ προέσθαι καὶ ἱερὰ καὶ τάφους, καὶ ἅμα τοῖς σώμασι καὶ τοῖς οὖσι κινδυνεύειν φόμενα δεῖν τῆς κοινῆς σωτηρίας τῶν ἑλλήνων εἵνεκα· ἐξὸν δ' ἐν αὐτῷ παύσασθαι, κινδυνεύοντας σώσαι τὰ πράγματ' αὐτοῖς οὐ τολμήσομεν, ἀλλὰ τῶν μὲν ἄλλων ὧν βουλεύεσθαι νομίζομεν, οἵτινες ἂν νικῶντες καταλύσωσι καὶ μὴ προσαναγκάσωσιν, αὐτοὶ δ' οὐχ οὕτω πράξομεν· οὐδ' ὅσον μέλει ὅτι πρὸς μὲν τοὺς βαρβάρους καὶ μέχρι τῶν ἐχάτων ἴσως πρόσεστι προτέραν, πρὸς δὲ τοὺς ἕλληνας πρὸς ἀνάλους ἀγῶνας, τοῖς σφαίρας ἀγῶσι νομίζειν προσοικείοις, καὶ τὴν νίκην ἀπὸ χρῶν ἡγεῖσθαι πλοῦτον· ἅμα δὲ μηδὲν ζητεῖν· εἰ δ' ὧν κρεῖττον ἄλλῃ χρὴ νομίζειν τὸν λόγον, ὡς ὁ πρὸς ἀνάλους πόλεμος τοῖς ἕλλησι φάσει προσοίσειν, ἄρτον δήπου σκοπεῖν ὅπως τις ὡς τάχιστ' αὐτὸν καταλύσηται, καὶ μὴ ζητεῖν εἰς ἄφαντον ἐκβήσειν· οὐ μὴν δ' ἄρξασθαι προσῆκε· καὶ μὴν εἰ πρότερον δυσκόλως τινὲς τῶν ἑλλήνων ἔχον πρὸς ὑμᾶς ἐξ ἀδίκων ἀγρονίων, νῦν γε ἅπαντες σωτῆρας ἑαυτῶν κρινοῦσιν, εἰ αὐτοὺς πράγματων καὶ κακῶν ἀπαλλάξητε· οὐ γὰρ τοῖς καταναγκάσασι τὴν χάριν προσθήσουσιν· ἀλλὰ τοῖς καὶ ταῦτα κρεῖττα βουλεύσασθαι κυρίοις οὖσι· τὰ κοινῇ συμφέροντα προκρίναντι· ἀγρυμαδὶ δ' ἀνὴρ πάντ' ἐστὶ λακεδαιμονίοις, πάντα χὴ καλῶς ἡμᾶν ἔσεσθαι τὰ διηγωνισμένα· εἰ δ' ἀπορήσειεν ἐγχωρεῖν, οὐκ εἶναι κρεῖττον κατ' αὐτὸν λαλεῖν· εἰ γὰρ ὅταν μὲν δέῃ σώζειν ὑπάρχωμεν, βαρρήσαντες δι' ἅπασιν, οὐκ εἶναι ὅπως οὐχ ἡμᾶν στρατηγήσουσιν ἐκείνους μὲν γὰρ ὁμοῦ φαῦλους πεπαῦσθαι καὶ μισήσουσιν ἅπαντες· ἡμᾶν δὲ μετ' εὐφημίας ὅτι αὐτοὶ τοῦτ' ἔσεσθαι ὑπερεῖν προθυμήσονται· καὶ μαλλόν γε δὲ ἐστὶ δι' ὃ δικαιοῦμεν μὴ λύσαι τὰς σπονδάς, πρὸς μὲν δ' ἐξ ἀπάσης ἀρετῆς, καὶ μὴ λογίζεσθαι τοῦτ' αὐτὸν ἢ βούλεσθαι τὰ πρῶτ· ὅπως γὰρ ἀσφαλῶς γενήσεσθαι πράττειν· οὐκ ἐξαρχῆς γενέσθαι κωλύσει προσῆκε· δίκαιοι δ' ἅπαντες ἐχθροὶ ἀσφαλεῖς τὰς ἡγεῖσθαι λακεδαιμονίους, ἢ πρὸς αὖ τὸν τῶν συμφορῶν πάσαν δ' ἀνθρώπους ἴσεσθαι μᾶλλον ἀστοργίας· ὁρῶντες γὰρ οὐδὲ πρόσθεν αὐτοῖς ἐς καλὸν τῆκε ἡμᾶν ἐκείνοις ἀνάκοντες συφορήσουσι· δίκαιμι δ' αὖ ἐγὼ γε καὶ δ' ἅπαντα αὖ τὸν πρὸς ἀκμήσαι τῶν πολεμεῖν μᾶλλον ἢ νυνὶ· τὸ μὲν γὰρ τὴν παρὰ θεῶν αὖ βοήθειαν προσυπάρξειν ἡγοῦμαι τῇ πόλει· νῦν δ' οὐδὲν εἶναι πρὸς οὗ τὸν αὐδ' ὅπου προσῆκε παραπίπτειν τοῦ συνοίσοντος φιλονεικεῖν· ἐγὼ μὲν οὖν εἴρηκα βέλτιστα ἡγούμενος· σὺ δὲ μαδὶ δυοῖν θάτερον· ἢ καὶ ὑμᾶν σπονδὰ κεῖν· ἢ μὴ τὸ μᾶν αὖ δέξασθαι γενέσθαι τὴν τύχην.

συμβαῖνον. ἡμεῖς τοίνυν κρατήσαντες Λακεδαιμονίους, καὶ πᾶς ἀστασίαστοι τὴν πόλιν οἰκήσαντες, τὴν ἀρχὴν αὐξήσομεν ὡς ἔοικε. εἰ δ' ὁ μὴ γένοιτο σφαλείημεν, τοῖς οὖσι καὶ ὑστέροις ἐλάττω τοῦ δυσχεροῦς ταράξομεν, κρεῖττον δὲ πάλαι καὶ μὴν τὸ μὲν ἔξω ὅλως κρατῆσαι πρὸς τὴν ἡγεμονίαν, αὐτάρκους τῆς πλεονεξίας ἔχει τὴν δόξαν, ἀλλὰ τῷ τὸ κοινῇ βέλτιον ἡγεῖσθαι καὶ τῷ πλέονος ποιεῖσθαι τὸ τὴν ἑλλάδα σῶσαι τοῦ διαφθεῖραι τοὺς ἀντιπάλους, τὸ δ' ἄδηλον τοῦ μέλλοντος συμβαίνειν ἀθαμβῶς ἔχειν παρακελεύεται. οὐ γὰρ μὲν τὴν ἡγεμονίαν ἐλέσθαι πρὸς ἀμφότερα ὀρθῶς ἔχει· τὸ δὲ τῷ πολέμῳ τὰς τῆς δυνάμεως, πλείω τὴν βλάβην τῆς ὠφελείας ἔχει παραλλήλως βεβούλευται. θαυμάζω δ' εἰ παρασκευάμενοι μὲν τοὺς Λακεδαιμονίους ἀπώσασθαι φεύξεσθαι, ἔξω δὲ καὶ ἡμῶν αὐτῶν ἅμα καὶ τούτων φείσασθαι νῦν, οὐ πλημμελήσει· καὶ τί φήσετε ὦ ἀθηναῖοι. ὅτι μὲν γὰρ πολεμήσομεν, πᾶσι δῆλον ἐστί· καὶ ἀποβάσεις ποιεῖσθε εἰς τὴν χώραν καὶ πόλιν ταύτην καταλαμβάνετε καὶ τἄλλα πράγματα δίδοτε, εἴτε ὁρᾶτε ὑμᾶς αὐτοῦ, ταῦτα ποιεῖτε, ἵνα εἰδῶμεν ὅπη ἀναγκασθήσεσθε καὶ ὅπῃ βουλησόμεθα ἡμῶν ἡσυχίαν ἄγειν, λακεδαιμονίοις οὐ συνεδρεύειν ἀλλ' ἐς ὅπλα καὶ πόλεμον προκαλοῦντο. νῦν δὲ πόσοι μέν, εἴτε ὁρᾶτε ὑμᾶς· ἢ πλείονας ἡδὺ ἡγοῦνται καταγνῶναι ἐξιόντας, ἢ ὅλως εἴτε τῶν αὐτῶν πράξοντας· πότερον ὡς ἀναγκάσομεθα; ἀλλ' οἱ τότε ἐκεῖνα ἐπαυρόμενοι, νῦν ἥκουσι τὴν ἡρεμίαν προτείνοντες· ἀλλ' ὡς ἐλαφρῶσθε ἐπὶ ταῦτ' ἐαυτοὺς ἔξεσθε. ἀλλ' οὔτε ἐκ ποταμίας ἀπεῖναι· οὔτε δ' ἐχέσθαι μεγαρίας ἐαυτοῖς βουλεύεσθε ἐαυτοῖς· οὔτε ἔστι πολυπραγμοσύνης οὐδὲν πῖς ἡρωμένος· ἀλλὰ κύριον μὲν τὸ πανάκριον βέβαιος δ' ἡ τῶν ἑλλήνων ἀρχή· ταῦτα δ' ἴσως τὰ χωρία· καὶ λιμένες, καὶ ἵπποι· καὶ τριήρεις, καὶ τὸ βουλεύεσθαι περὶ αὐτῶν· οἱ δὲ τὰς σπονδὰς ἐκείνας ἐπαγγελίας ἐπαγγελλόμενοι, καὶ φιλιάζοντες τοὺς ἕλληνας τῷ τῆς ἐλευθερίας ὀνόματι, οὔτι νῦν ἐαυτοῖς αὐτονόμους ἐᾷ τὴν ἑαυτῶν οἰκεῖν, ἀγαπᾶν ὁπόσῳ χρῶνται· καὶ περὶ τῆς ἡγεμονίας ἀμφισβητήσαντες ἡμῖν, βεβαιωτέα μᾶλλον αὐτῆς γεγόνασι περὶ μιᾶς γὰρ ὅπλα κινῆσαι· τάχα αὐτῆς καὶ προσδοκῶσι αὐτοὺς ἄπειναι· ἐγχειρήσαντες δὲ ἐναντοῦσθαι, κατ' ἀσφαλῆς, οὐδὲν ἀδίκως κίνδυνον τὴν ἀρχὴν, οὐδὲν κωλύειν δύνανται λέγειν ἔξουσιν, ὥστ' ὀργὴν τὴν φόβον οἴσουσιν, ὡς εἰκὸς ἦν ἔχειν αὐτὴν, καὶ πᾶς ἀδύσουσι τοὺς ἕλληνας ἡμῖν πολὺ μᾶλλον, ἢ ὅτι παυσαμένοις μὲν ἀπαλλαξάντων· ἡμεῖς δ' ἑλόμενοι, συνεχώρησαν αὐτοῖς καὶ τοιαῦτα εἰ ταύτην τὴν γνώμην ἀπ' ἀρχῆς εἶχον λακεδαιμόνιοι πρὸς ἡμᾶς, τί ἂν ἄπαλλον αὐτοὺς προήγαγεν ἐς τὸν πόλεμον τοσοῦτον; πότερον τὰς σπονδὰς παραφανὲν ἐποίησαν ἄν; καὶ τίνες ἡμῶν ἀμείνους θεραπεύειν τὰ δέοντα· ἀλλ' ὡς οὐδὲν ἡμῖν ἀκόχλησιν ἂν τις φανεῖν; ἀλλὰ ταῦτα κρίνοιμι μὲν ἐβλαπτόμην· ὑμῖν δ' οὐδεὶς αὐθρώπων συνοίσειν εἰ ὧν ἐξαρχὸς ὑμῖν ὑπαρξάντων οὐκ ἂν ποτ' ἔραθε τὸν πόλεμον, εἰ νῦν ταῦτ' ἔχειν ἐξεστιν, οὐχὶ παύσασθε, ἀλλ' ἀκοντες φάσκοντες πολεμήσαι, ἑκόντες οὐ πρίν δεθε πρὸς τὴν εἰρήνην, πρὸς εἵνεκα· ὅπῃ δία δύνηχήσαμεν δία ἂν βλάπτεσθαι. οὐκοῦν αὐτὸ δὲ τοῦτο καὶ βέλτιον ἐστιν· ἀπόλωλε μὲν γὰρ οὐδὲν ὑμῖν ἴσον ὑπαρξάντων· πρὸς γὲ γρηγορὲ δὲ τοῦ γεγικηκέναι δοκεῖν καὶ τὸ μὴ δ' αὖθις εἶναι τοὺς βαρέως ἡμᾶς ἀδικῆσαι ὥστ' εἰ τότ' ἐφέρομεν δίς ἐχόμεν, πάσῳ οὖν γε κἀκεῖνος καὶ τὸς πρόσω παρέσει φέρειν πρόσεικε, τοὺς δ' ὑπερδιατεινομένους τοιοῦδε· καὶ μέχρι τούτου ἐπιέναι κελεύοντας, ἕως τἄπ· τῆς ὑμῖν ἐγγυητὴς ἔσται πρόσθεν τοῦ πράγματος· οὐ γὰρ τῷ φανερόν γε ἀεὶ πολεμήσομεν· οὐδ' ἐφ' ἑπτὰ μὴ τοῖς στρατηγοῖς ἐξέστω πλεῖν· οὐδ' ἐκ πρέσβεως ἄγειν τοὺς πολεμίους· ἀλλ' ἔστιν ἃ καὶ ἀγῶνος φανερὰ ποιεῖται διάμετρα· καὶ ἢ μὲν αὐτοῖ ταῦτ' ἐγγυᾶσθαι φήσουσι, μαινομένων λόγον οὐχ ὑγιαινόντων ὁρῶσιν· ἢ δ' ἢ μὲν τούτοις ἐμέλλετε κίνδυνος ἔσεσθαι μόνοις· ἀλλ' οὐ σύμπασιν, ὅνπερ τοῦτο· ὅπῃ δ' οἱ πειθόμενοι πρότεροι δώσομεν τὴν δίκην, τὸ κοινὸς λαμβάνειν ἕτερον, καὶ ξομοῦσθαι μᾶλλον τούτων, ἐξὸν ὁρᾶν καὶ ὑμᾶς καὶ τούτους ἀφαλεῖς εἶναι ἀλλὰ μὴν εἰ ἄγε μὴ δ' ἀνοῦ τι φήσαιεν· ἔχοι δὲ μὴ δίκην ἐγγυήσασθαί τις, ἐᾶς ὑμῖν καλῶς ἔχειν ταῦτα πιστοῦσαι, ἃ τούτοις ὑπῆρχεν εἶναι δικεῖ· καὶ ἀλόγως μόνον φεύγειν κρυφότης, ἢ τυβλακεία ταῦτ' ὀργῶ τὰν ἔοικε δεῖναι γενησόμενα· τὸ πῖ γὰρ χρὴ καὶ ἀδήλου ἧ τὸ μέλλον ἀμείνεσθαι· δυνάμεν, ὅταν τὸ τὴν ἡσυχίαν ἄγειν φαυλοτέρως χεῖρον ἢ· ὅσον οὐ ἡμῖν ἐπῆσαν οἱ βάρβαροι, κινδυνεύειν ἔδει· δῆλα, ὅπῃ δυνάμεν ἢ μὴ τοῦτ' ἐποήσαμεν· καλὴν νίκην οὔπω προσέπαθον, ἃ βλαμένους οὐ καλῶς ἐμέλλε χώσειν· ὅπῃ δὲ ἐν μὲν τῇ ἡσυχίᾳ δόξα μὲν ἀφαλείας· ἐν δὲ τῷ πολεμεῖν οὐ μόνον πρὸς τῶν ὄντων, ἀλλὰ καὶ πρὸς αὐτοὺς τοὺς δόξαι κίνδυνος, πόθεν πτυφωμένως οὕτω φιλονεικεῖν, ὡς πρὸ ὑμῖν αὐτοῖς οὐχ ἥπου τούτους χαλεπαίνοντας· σκέψασθε γὰρ καὶ τοῦτο· ὅπῃ τὴν μὲν εἰρήνην ὡς ἀκίνδυνον ἅπασι πᾶσι πᾶσαζόμενοι· τοὺς πολέμους δ' ὑπὸ δόξης οἴγε ἅπασι ὑφίστασθαι δοκοῦσι· ὡς ὑπὸ μὲν τούτων γένοιτ' ἂν ἴσως ὀρθῶς· καὶ βουλήσαιτ' ἂν ἕκαστος πρὸς τὸν αὐτῶν πρόσωπον· οἱ μὲν τὴν ἀσφάλειαν· οἱ δὲ, τὸ κρεῖττον πρασσούμενοι· νυνὶ δ' οὐκ ἔστι χα

τὴν πόλιν οἰκήσομεν. ἐὰν δὲ παρὰ τοῦ μετρίου φιλονεικήσομεν, οὐδὲν ἂν μᾶλλον
χάριν τῶν κατὰ δύναμιν διάσει. ὥςθ' ὅσα μᾶλλον χαίρομεν αὐτοῖς, τοσούτῳ μείζονας ἄξιον προτιθέναι ὅπως
ἀσφαλῶς ἕξει. οὐκ ἀγνοῶ μὲν οὖν ὅτι πᾶσι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τοῖς ἀπὸ τοῦ
μίσους ἀκόλουθον ἔχοντα, καὶ τὸ μίλουσιν οὐ μόνον ὕβρεις, ἀλλὰ καὶ βλάβας ἃς ἀλλήλοις εἶναι· πῖς δὲ σω
φρονίζειν ἀπὸ χειροῦν, ἀπ' ὧς ἐχουσι· οὐμὴν ἀλλ' εἰ μὲν ὁμοίως ἦν τῶν πολεμίων καὶ τῶν πραγμάτων
γιγνέσθαι κύριον, ὥςπερ μὲ νῦν ἔξεστι πάντα ἀλλὰ καὶ κατασκάψαι, δίκαιος αὖτε τοῖς ἐυκ ἐθέλου
σιν οὕτω ποιεῖν ἔχειν καὶ δυσκόλους εἶναι διαμβαίνειν· εἰ δὲ χωρὶς μὲν ἐκείνων ἀσφαλέσθαι μέγιστα, χω
ρὶς δὲ συμβουλεύσαι τῶν ἐντεκόντων, ἐν τούτῳ ἀξιῶ τοὺς γνώμας ὑποβάλλοντας ὑμᾶς ἀκριβεῖς
εἶναι μὴ διαμαρτάνω τῶν λογισμῶν οὓς ἔχω περὶ τούτων· ἐγὼ τοίνυν ἡγοῦμαι τὴν πόλιν τήνδε μετρίαν,
τῶν μὲν ἄλλων ἐλαττοῦσθαι δυτυχίᾳ τὴν εἶναι, καὶ νῦν δ' ἐβουλεύθη, προσθήσω καὶ τὸν ἀπασῶν, οὐμὴν τῶ
λῆς φύσεως τῆς αὐτῶν πίνης κρεῖττονα· ἐστὶ δ' αὖ πόλις οὐκ ἐξίσου πρὸς πράγματα οἱ θεοὶ σφίσι τ' αὐ
τοῖς καὶ τοῖς αὐτῶν ἔτι μαι· ἀλλ' αὐτοὶ μὲν ἀπὸ τόντος ἀδίαπτοι καὶ κύριοι τῶν ἀπάντων, ἀδικοῦντας
καὶ τὰς δυτυχίας ἔχουσι· καὶ οὐδ' ὅλος μὴ τὰς αὐτοὺς ἀφίλαπτα κρεῖττον γενόμενος ὅσῳ τοσοῦτο πρέσ
τηνῷ ὥςτ' οὐ μόνον αὐτοὶ τἀγαθὰ πάντα κέκτηνται, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις αὐτοὶ γέρουσι· γέρουσι δ' οὐχ
ὅτῳ αὐτοὶ κέκτηνται πρότερον· ἀλλ' ὅσους τὰ κράτιστα τῶν ἀεὶ ὄντων εἶδόσαι, τὰ περὶ ὧ κατεργοῦν, οὐ πάν
τ' εἶδότα, καὶ τούτου μέγιστον παράδειγμα αἱ νῦν ὑμᾶς ἀπὸ τὴν εἰρήνην οὔτω προκαλούμενοι· εἶχον γὰρ
ἀμῶπῖς ἢ μετρίαζειν ἢ ξίουν, αὐτοὺς τ' ἔξαρχῆς ἔχειν καὶ ἑτέρους ταῦτα βραβεύειν, ἀλλὰ παρὰ τὴν ἐ
παρ' χουσιν, εἰνῦν δυνάσονται παρ' ὑμῶν τ' αὐτὰ τυχεῖν, δίκαιον ποιοῦντι μὲν τοίνυν ὅ, τι τοῦ
τοις ἐγκαλοῦμεν, τοῦτ' αὐτοὶ παύωμεν· μὴ δὲ τῆς τοῦτ' ἀβουλίας μᾶλλον κλαπτόμεθα, ἢ τῆς
ἡμετέρας αὐτῶν λογισμῆς χρησάμενα, οὓς πρῶ τοῦτ' ἔξαρχῆς εἴχομεν· ἴσως γὰρ δίκαιον καὶ τότε πρὸς
τὰς θλλας πρισβείας αὐτὰ καὶ τὰ πρόσταγμα ἰσχύειν μίαν τὰ αὐτὴν οὖσαν ἀρχήν, δίκαι δια
λύεσθαι πολεμον δὲ κοινὸν τοῖς ἕλλησι μὴ κινεῖν· τότε μὲν τοίνυν τοῦτ' οὐ δίκαιον, αἰαγκαίως δ' ἴσ
πόλεμον κατέστη· νῦν δὲ πῶς εἰκὸς ἐφ' ἡμῖν γενομένους μὴ χρῆσθαι τούτοις ἃ γ' ἔξαρχῆς αὐ μεθ' ὑ
μῶν ἐκώλυσε μαθεῖν ἐ πράξαπε, ἀφ' ἁμφοτέρων τὸ πρᾶγμα κίνησταφῆναι, καὶ πῖς πρὸ τότε φυγόντας
τὴν ἐρήνην, νῦν ὅκειν, ἐᾶν ταύτην προκαλουμένους, ὑμᾶς δ' εἰ τότ' τῆς εἰρήνης εἰχόμεθα, αὖθις αὖ τὸν
πόλεμον φαίνεσθε προαιρουμένους καὶ μᾶνοί μὲν, ἐχρην εἰ σεῖν ἐς εἰκότας ῥᾳδιβίβλητα· ἐμὲν δ' ὧς
ὀρθῶς τοῦ ἐγνώσκομεν αὐτά, τὰ τούτῳ συμβεβηκότα μαρτυρεῖ, ὥςτ' οὐκ ἂν δόξαμεν δίκαιως μέμ
βαλλόμεθα· ἐ καιρὸν γε ἄτοπον, εἰ λαχεδαιμόνιοι μὲν ὑμῶν σύμφοροι γεγόνασι, ἀφέντες τὰ δικοῦν
τα ἐκείνοις, ὑμεῖς δ' ἐμὲν αὐτοῖς ὑπεναντία γεγνώσκοντες ὀφθησόμεθα· ἡγοῦμαι δ' ἐκὼν τὰ ταῦτ'
ἀνώπτα φράπηγεσαι· εἰ πτε γὰρ ἔξαρχῆς εἰθέλοντες τὸν πόλεμον προελόμεθα, αὐδρίσι μὲν αὐπῶν τ' ἐ
κεῖνος σύμβολοι ἐ πεγκαμεν· τὴν δ' ἀπόκεια οὐδ' ἐκ δ' εἶναι εἶχεν ἂν· οὐκοῦν ἐν αὐτοῖς γε τούτοις οὔ
κ ἀδίκουμεθα, εἴ πῃ βουλόμεθα μόνων τὴν εἰρήνην ἄγειν, ἐ πειθόμενοι αὖ ταῦτ' ἐμὲν προσῆκε αἰδοῦς ἰκα
λάδος ἦκα, καὶ τὸ μὴ προχείρως ἔχειν πρὸς τὰς πρεσβείας, ἐ πίστιν αὐτῆς δικαίας· τὰ δὲ τοῦς αὖ δρί
ας καὶ τῆς δυνάμεως, οὐ πῶπῖς ἐμέλλον σώσεσθαι οὐκοῦν ἐν αὐτάρτε τῶν εἰρήνων ἄγειν ἀρεσ
κόμεθα· νῦν δ' ἀμφότερα ὡς κάλλιστα ἐπιδείξαμεθα· ὃς μὲν γὰρ τὴν εἰρήνην ἐπρισβεύομεν οὓς πολε
μεῖν διακωλύομεν, πρὸ τῶν καὶ πρότοις τοῦ ἑλλήνων, ὅπως μὴ πείσονται πίστιν ἀσεβοῦντες ἐκόμεν
θα· ὃς δ' ἀναγκασθέντες πολεμεῖν κρατήσαμεν, αὐδρίας ἅμα καὶ δυνάμιος δόξαν προσεπλή
φαμεν, ὥςτ' ἐ ἀμφοτέρων ὑπάρχειν τῇ πόλει ἐκμαθεῖν ἀδέμεθ' ὁπότερα· ταῦτα δ' οἶμαι πρῖπος
οὐ τοῖ πεῖσθαι καιρὸς, βουλόμενος· ὑπὲρ ὧν ἐγὼ χρήσομεθα, ταῦτα χρήσιμα
ὧν ἀπεγωρίσθαι ἐκέλευον· μὴ πῶπῖς ἐξὸν ἄπασι πρᾶξαι, καὶ ἐνὸς πεπόκαμεν, χἠνὸς προσ
λάμενα, τῶν ἐς ἄπλοτ' ἐπρόχειμεν· ὑπὸ τυχασάγ ἴσως γὰρ ἐμῶν, ὧν ἐὰν τ' ἔργων δύπραξίαι βεβαιοῦν
ται τὸ, γνῶ φρονεῖν ταῦτα χρὴ προσγίγνεσθαι ἂν δ' ἀφορμὰς πρὸ πολέμου δῶμεν, ὅς πρ ἐὰν τι πωπρί
ῃται, δι' ἐμὲ χθὲς μὲ ζῶπῖς πρεσβευσάμενα καὶ πρὸ ἐμῶν πα, τὴν αὐτὴν τοῦ ὑπάρχοι φιλοτιμίαν
ἐκβαλόμεν· δίκαιος δ' οὐ τοῖς ὡς πρῶ μῆς πρᾶξαι ἔουσι προσκεῖσθαι φιλονικοῦντας ἔχειν· ἀλλὰ πολλῶ
μᾶλλον τοῖς ὡς πρῶ τοῦ τι διακειμένοις· τοῖς μὲν γὰρ, εἰ καὶ μηδὲν ἄλλο προσκαπράξαι, ἔκπ
τόν γε τῶν ὑπαρχόντων εἶξιν δόδωμεν, καὶ τοῖς πρεῖττονος εἶναι τύχης· ὃ φ' ἡσυχάσαι μὲν ἀσχύπε,
καὶ βέβαια τὰ τῆς συμφορᾶς· ὑπερον δ' ἀπαρρίπτουσι κίνδυνοι τοῖς ἀπαλλαγῆναι τὸν παρόπαν
χαλεπὰ μᾶλλον ἀγωνίσασθαι, οὐδὲν ἀπεικὸς ἐγχωρεῖν, λογιζομένους ὃς ἐν μὲν τῷ σφαλῆναι, πρὸς πρὸ
ὠφελεῖν ὃς πρᾶξαι ὃς καὶ πρότου· κρατήσασι δὲ πάντων ἐστὶ ἀπολλάχαι τὸν κακῶν· καὶ μᾶλλον μὲν τὸ
μέλλον ἄδηλον ἅπασιν ἀνθρώποις, οὐδὲν ἀγνοεῖ· ὅ τοι τοῦ οὔτε τυραννὶς ἰσχυρὸν, οὔτε πλοῦτος βε
βαιον· μυρίοις δὲ μεβολαὶ καὶ ἰδία καὶ δημοσία· καὶ τὸ δίκαιον οὐ πολεμοῦν, ἀλλὰ καὶ ὅλοις ἔστ
ιν, πῖς ἀκπροῖδεῖν ἐχοντ' ἂν φρονοῦντα, ἐ τὰ μφοτέρῃ ἐξεταίοντας, οὔτε πλεῖσθαι πρὸς τὸ

συμβαῖνον.

ἄπιστα μέλα, ὅπου τοσοῦτο κέρδος λαβεῖν σικελίας ἀπροχωρεῖ, ὁπόσον πακὸν τοσοῦτο δυνάμει φαλῶναι. ὅπου γὰρ μείζων ὁ φόβος τῆς ἐλπίδος, πῶς οὐκ ἄξιον φυλάξασθαι δεδιμαίως δὲ τῶν φοβουμένων μὲ συμπεπονθότας μὴ δοῦμεν ἀπιστίαν· αὐτοὺς δ' ἐπὶ ἐκείνους τρέψαι κελεύοντων, ὡς περ ἄδεσποτα οὖσα· ἐγὼ δ' ὁ φοβούμενος μὲν συμπεπονθότας οὐκ οὕτω παραφορεῖ, ὥστ' ἀγαπητῶς καὶ τῇ δόξαι ἀπαλλαγέντας πράγματα, αὐτὸς κινεῖν ἔπρα, ἄλλως τε καὶ παρ' ἡμῶν αὐτῶν ἐγνωκότας, ὡς οὐ λυσιτελὲς ποιοῦντι ἀπὸ τῆς οἰκείας ἡσυχίας κινεῖσθαι, δίκαιον δ' ἂν ἅπασι τοῖς θεοῖς ἐντυγχάνοι λαβεῖν αὐτούς· ἅμα μὲν τῷ οὐ πρὸς ἴσας ναῦς προσιόντας ἀμύνεσθαι τῶν, ὅσας πρὸ τῆς αὐτῶν συμπερίσσεις κεῖται παρεῖχον ταῖς· ἅμα δ' οἰόμενον τὸν νόμον εἶναι τῶν ὁπλοφορούντων καὶ μεγάλων στρατειῶν· ὧν πολὺ πλεῖστον μὲν ὁ τῶν βασιλέως ὁ δ' ἑρμοκράτους· πολὺ μέντοι δι' ἀρχὴν ἔτους, διαβαίης δὲ σικελίας μυριάσι πολλαῖς καὶ πεζῆς καὶ ναυτικῆς δυνάμεως, οὐ γὰρ ὁρῶσι τὰ πὶ οἰκείᾳ φυλάττειν δυνατὸν· καὶ τοὺς μαθόντας ἀφιστῶντας χειροῦσθαι ἀεὶ ἀκολουθεῖ τῇ νίκησις τῷ πλήθει· καὶ λακεδαιμόνιοι γιγνώσκοντες, οὐδὲν οὕτως ὡς τῆς διαπολλοῦ στρατείας φυλάττονται· καὶ γάρ τι τῶν ἐλλήνων οὐκ ἐλαχίστην δύναται, τοὺς καταμικρὸν τῆς οἰκείας συλλέγοντες· ἀφ' ὧν δεῖ ταῦτα ἐν εἰδέναι, οὐκ εἰκῆ πρόθυμος, ἀναγκαῖον ἡγήσεται, τούτου χάριν καὶ τὰ μὴ προσήκοντα εἰκότως αὐτοῖς προσπίπτειν χρὴ· ἀφ' χωρὶς πλέονα, τοῦτ' ἀμύνασθαι τοὺς ἀδικοῦντας. καὶ τὸ μὲ ἐλλήνων ἑαυτῶν φείσασθαι ἐγὼ δὲ φοβοῦμαι μὲν ἀμαρτὼν προσθεῖναι εἶρηκα· φοβοῦμαι δὲ κἀγὼ τοὺς οἰωνούς, βλέπων μὲν ἃ τὰ μυθήρια ὧς οὐ καλῶς ἐξεφοίτησεν εἰκῆ πεῖν ἐκπεπνεύκασι· βλέπων δ' ἐς τοὺς ἐμοῦ ὡς δικαίως· ἑτοίμου μοῦ ὄντος δίκης ὁ ταῦτα συμβουλεύσας παράτης γεγένηται· καὶ μοι φύσει τὰ γένη πάσης καὶ πράσσειν ἀναμμύσκομαι δὲ καὶ ἧς ἀμύνεσθαι στρατείας· ἂν καλῶς οὕτως ἀρτίως πληστύλλειν· ἢ διακρούσας ἡμῶν τριήρεις παρείλετο, καὶ ταῦτ' ἔχον ἴσον μοῖραν ὅπλων ἀμύνου οὐκ ἐλάττω τῆς πάσης σικελίας· καὶ οὐδ' ἐνταῦθα ἵστημι· ἀναγκαῖον τοῦτον, ᾧ χρῆναι πειρᾶσθαι βοηθεῖν τοῖς ἐκεῖ· καὶ οὔτ' ἐκείνας οὐδὲν ἄπρακτον καὶ τὰ πρόσω πολὺ τὸ ἀπλοῦν· τοῦτο μέντοι πῦρ ἐγὼ φρίττω τὸ παράδειγμα ἀπολοῦσι καὶ οὔπω νῦν οὔπω ἡμέρᾳ με παραιρεῖται τὴν μνήμην αὐτοῦ· καὶ δέομαι πάντων ὑμῶν τὴν σικελίαν ὡς τὴν ἀγυιᾶ ὂν φυλάξασθαι καὶ μὴ πολλὰ πιστὰ πρίεσθαι παρὰ δείγματα, λογιζομένους δὲ πόπερ ἐκ τῶν ἐπῶν ἐπαινεῖ, μήτε μὲν ἐξαρχὸς μὲ πρίεσθαι εἰς ἀγυιᾶν· εἰ δὲ μή, τάχιστα δ' ἀπίσης πρίεσθαι μὴ πίμπτειν, ὡς οὐδ' ὁποῦν αὐ πρᾶγμα τῇ πόλει σώζεσθαι, ἢ ταχέως δ' οὕτω πρᾶσθαι οὐκ αὖ προσπωλεῖσθαι· ἀφ' μὲν δὴ πάντες ἐπίστασθε, ἅπερ ἐκ τῶν ὁμαρτίδων γνώμη συμβούλων, καὶ τῷ τοὺς κωλύοντας ἐλάττω χεῖν, ὀρθῶς μὲν πρέπει καὶ νῦν τοὺς ὑμετέρους ὕπνους αὐτοὺς τὸν δίκον δ' ὧν ἐνθυμεῖσθε δ' ὡς οὐδ' ἀπὸ τῶν ἐν κύκλῳ πρὸ τῶν πόλεων καὶ μεγάλων πόλεων γένεται ὑμῖν αὐτὸν γε κλῆσαι τὸν κύκλον· ἀφ' ἀφίστης αὐτὸν αὐτοχωρήσαμεν· ὡς δὲ καὶ τὸ χωρίον λιμῶδες οὐ πρὸς τὰ πόλεν, ἀπὸ τῆς ἴσως συνθαίσθε· ἃ χὠ λογιζόμενος, οὐκ ἀμφὶ ταυτῶν ἐκπλεύσαντας ἀπράκτους ὁπλίξομένους, ἀφόρητον νομίζειν· ἀφ' ἐκεῖνο πάντων αὖ γνῶσθαι χειτλιώπτον, εἰ οὓς τότε ὡς ἀρχὴν ἀπικησομένους καὶ μᾶλ τουτουσὶ χρήματος ἐξεπέμψατε, τούτους ὧ ἄλλων πρὸ φωνῶν ἡπτήσομεν, καὶ ἀ τότε ἄμαλλα μέχρι ἀγίγνης, οὐκ ἐάσειν ὑμῶν αὐτοὺς ἐς τὴν οἰκίους λιμῶνας ἀποσωθῆναι· ἀμοὶ μὲν εἴρηται· δέχομαι δ' ὑμᾶς εἰ δ' ὑμῖν θάτερον, ἢ καὶ ὑμῖν σωθῆναι, ἢ γνώμας ἁμαρτεῖν αὐτούς· καὶ δεῖλαι ὕστερον μόνος ἐξ ἁπάντων ὄφλει.

ΥΠΕΡ ΤΟΙΣ ΕΡΟΣ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΟΥΣ ΕΙΡΗΝΗΣ.

Ρῶν μὲν ὦ ἀθηναῖοι χάρις πολλὴ τοῖς θεοῖς, οἳ τοὺς μὲν πρόπερον δρασσομένους, καὶ μὴ δ' ὄνομα εἰρήνης ἐθέλοντας ἀκαχέσθαι, πολλάκις ὁμῶν προκαλουμένων αὐτοὺς ὑπὸ εἰρήνης δ' ὧδ' ὅκειν παρεσκάσατε ἐν τούτῳ χόμασι τῇ πόλει δ' ἀπόλεσαν ἐξαρχὴς βουλεύσασθαι τῶν ἑλλήνων ὅπως αἰσθεῖσθε· ἄξιον δὲ χρήσασθαι τῷ καιρῷ, καὶ τὴν μὲν τούτων ἀγνωμοσύνην καὶ φιλονεικίαν φυλάξασθαι τοῖς δ' ὑμετέροις αὐτῶν ἕλκεσι καὶ πρὸ τοῖς ἐμπεπτωκόσι μὲν οὖν παλαιὸς τις λόγος, ὡς ἄρα οὐ ῥᾴδιον δὲ πράττοντας δὲ φρονεῖν· ἀφ' οἱ πολλοὶ χείρους ὑπὸ τῆς τύχης γίγνονται· ἐγὼ δ' ὅσοι μὲν ὦ ἀθηναῖοι παραξίαις ἢ παρελπίδας δυστυχοῦσι, τούτους μὲν ἥκοντα κάχειν ὑπολαμβάνω, μὰ δυναμένους χρῆσθαι μείζοσι ἢ καθ' αὐτοὺς πράγμασι· ὅσους δὲ πρότερα μὲν τῶν ἐλλήνων ἢ παρῆκε καὶ περιῆκεν· οὐκ ἐλάττω δὲ τούτων δὲ βουλίας σύμβολα πᾶσι παρεσκεύασθαι, λόγος οὐ λείπεται ταὐτὸ τοῖς πολλοῖς καὶ τοῖς αὐτοῖς πασθεῖν· ἔστι δ' οὐ πρὸς τοῦ μέλλοντος μόνον ὑμῖν ἡ βουλή, ἀναγκαῖα πρὸς αὐτῶν ὧν καταπεφεύγαμεν· αἱ μὲν γὰρ ἀδεῖ προειλόμεθα, καὶ ταῦτα βεβαίως ἔχει, καὶ πολεμοῦ μετ' ἀσφαλείας καὶ μετ' ἀδολίας

ἀλλὰ χαρεῖν, τῆς αὐτῆς εἶσι σωφροσύνης· πῶς γὰρ ὃς τὸ μεῖζον πόλεμον, τοῦτον ἔχθιστον νοῦν· αἱ μὲν ἐξὸν λαβεῖν, πλημμελὲς δὲ μὴ τὸ δίκαιον, μὴ χειρωτάρχαια τρίπους αὖ τὸ εἶμαι καὶ τοὺς ἀγαθοὺς χρηματιστὰς ὁρῶμεν, οὐκ ἄμεινον πεῖσαι δυνησόμεθα, καὶ τοὺς ἀρχαίους ἐκόντας βλαπτομένους· ἀλλ' ἄπαχειρογίττας μὲν ἐκ τοῦ πόλεμον· μὴ φιλοτεκοῦντας δὲ ἐκ τοῦ πολύ· ἐπεὶ τοῦτοις γε ὦ Ἀθηναῖοι τοῖς λόγοις οὐδὲ νῦν ἀπὸ τοῦ παρατάξιμος χρῆναι χωρῆσαι νικᾶν· οὐδ' ὅσους ἀγῶνας ἠγωνίσαντο οἱ πρόπαππου, οὐκέτ' ἐχρῆν αἰεὶ χωρεῖν ὡς ἔοικεν, ἐπεὶ καὶ πάλαι συνίστασαν· μοιρίαζοντα καὶ ἥβως· ὅπου οὐδὲ νῦν ἔξω τῶν φώλων, οὐδ' ἄρτος τῆς αἰδοιοτείας φύσεως ποιήσομεν, αἱ μὴ τοῖς ἀνυπάτοις προσκαθίζομεν, ὀλίγων ἅμα καὶ ἐναργῶν αἰδαμιτόπτοδα μὲν τὰς ἐξ ἐπιπαλίας τοῦ ὑμᾶς στρατεύσαντας ἐκ τῶν περὶ σῦ πραγμάτων· ὡς οὐ προυχώρει, πάλιν μετ' ἐκείνου δ' ὑρ' αἰαρρέλασπας· οἷδα δὲ ἐς οἰναιάδας ἀχαρναίων διαβάντας· ὡς οὐκ ἠτέλειν, αἰαχωρήσαντας, ἐκ κλεί· ὑις οὐ νικίου στρατηγοῦντος· οἷδα δὲ τὴν βοιωτίαν οὐ μάρον χόντας, ὥς ἐκ οὐ πιῦν φασὶ τὰς συβρακούσας· ἀφ' ἑλόντας πᾶσαι, καὶ πάλιν ἐκλιπόντας ὡς ἐπανυμι, τὴν τῶν λεφθίνων ἐν τῇ μαχῃ σωτηρίαν, πλείονος ἀξίαν κρίναντας· καὶ μὴν καὶ ἀχαΐα γε καὶ ἴπερα μίμησιν ἀπὸ δόντες πελοποννήσου ἐκ τῶν θηβαίων· καίπερ ὄντες ἐν τῷ πολέμου πλησίον γείτονες, ἢ τυχὸν αὐτοῖς γε τῆς τοῦ πολέμου πραγμάτων καὶ τὰς αἰανάγκας εἰκὸς μὲν δι' ἡμῶν κινδύνους εἰδέναι πρὸς πίστιν αὐτοῖ καὶ δι' ἡμῶν πάλαι, καὶ οὐκ ἐλαττους ἢ τὸ βαρβεῖν ἀφαιρεῖσθαι σκέψασθε δὲ καὶ τοῦδ' ὅπλακεδαιμόνιοι καὶ ἕκαστος ἐπὶ ἐμβάλλοντες ἐς τὴν ἀττικήν, οὐκ ἠχώρησαν αἰαχωρήσαντες· πόσα ἐδύναντο βλάπτειν· καὶ τὰ διαγεγίβαλον μὲν ἕως αὐτοῖς πᾶσιν· ἐπεὶ δὲ ὁδὸν ἀπὸ τῆς χώρας, ἐπαύσαντο γυμνὰ πάλιν φρουροῦσαι, ἵνα δὲ κελεύσαι ἐπεὶ ἡ πρίστι τῶν πραγμάτων αὐτοῖς· τοῦτον ἐστὶν ὁ καιρὸς καὶ τὸ ἐξεῖναι· οὐδὲ γὰρ αἰρέσεως ἐκπροῤῥήσεως ἅπαντα καπηγάζεται· οὐδ' οἱ πόλεμοι δὲ μιλοῦσι τὰς ἀπιθυμίας· ἀλλ' ἡ τύχη πλείω διαιρεῖ, ἃς ὅσον δ' ἰδεῖν μᾶλλον βαίοσι ἐλάττω τὸ χρὴ καὶ παρὸν ἔχοις δ' ἐπὶ τῶν, ἑνὸς τοῦ ἐστὶν ὁ λόγος αὐτῶν τῷ σωφρονεῖν· ὃς δ' μὲν ἥκιστα πρὸ πολεμίων νῦν ἀπελθόντες, ὡς ἐξέσται καὶ ἀμφοῖν αἰαπεῖν ἐπαγγέλλεται· εἰ μὲν γὰρ ἀσχρὸν τὸ φεύγειν καὶ ὅπουν ἐν τοῖς πράγμασιν, ἴτ' αἰσχιον ἦν τότε, ὅταν ἀμφοτέρους καταλαμβάνῃ τοὺς πόνους· εἰ δ' ἰσχυρὸν ἀναγκαῖον, τί δεῖ τὰ πράγματα ἀφέντας, φοβεῖν ὑμᾶς τοῖς ὀνόμασι· τοσοῦτο γὰρ βελτίων ἐστὶν ἀναχώρησις, ὅσῳ μάχης τὸ νικηκότος ὦ Ἀθηναῖοι καὶ παρὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν καὶ τοὺς συβρακούσας αὐτοὺς παρὰ μικρὸν ἐλόντος ἔχειν, εἶτα ἀπὸ τοσούτης τύχης, ἀναστρέφομεν, ἀμφοῖν σημεῖα πᾶσιν ἀνθρώποις καταλυόντος, τῆς τῶν ἀγώνων δυσχείας, καὶ τῆς πρὸς τοὺς καιροὺς ἀπροσδοκησίας, καὶ οὔτε συβρακουσῶν οὔτε συλλυόντων οὔτ' ἄλλος οὐδεὶς τῶν ἐκεῖ κομπάσεται καθ' ἡμῶν· οὐδ' ὡς ἐλάσσω ἐξέλεγεν· καίτοι γὰρ ἀνθρώπου συνίσοντας, ὅσον μὲν εἰς ἡμᾶς κἀκείνους ἔχειν, οὐδὲ μικρὸν αὐτοὺς ἀναταράσαι δυνησόμενος· λακεδαιμονίων δὲ καὶ κορινθίων ἐπλήσθην, καὶ τῶν ἀρχαίων πολεμίων, οὓς τοὺς ἡμᾶς δόντας λογισμὸν ἡμῖν αὐτοῖς πρὸς τὰ παρόντα, ὡς τ' οὐ μόνον ἀσφαλείας, ἀλλὰ καὶ δόξης ἀγαθὸν τῇ γνώμῃ προσγίγνεται· οὔτε μὲν φοβούμενα μὴ φύγειν δὲ κρίνομεν· ἐγὼ δὲ ἀπαξόμενος τοῦ λόγου τὴν ἀλήθειαν· ἐρῶ ἐπαύσω δὲ φοβοῦμαι φόβον, μὴ πλημμελήσοντες, εἶτ' οὐ δυνησόμεθα φεύγειν ἀφ' ἁπάντων ταὐτό, τοῖς πρὸ τοὺς κύβους φιλονεικοῦντες· ὃς ἐξὸν παρὸν ὅσον ἐξαμαθῆσαι· εἶτα ἀθοὸς εἶναι τοῦ πλείονος, ἢ μὴ τῆς ὀργῆς ἕρις τὴν ἐς τοῦχατον ἥκειν βλάβην· δοκεῖ δ' ἐμοὶ τοὐναντίον εἶναι, οὐκ ἐν μὲν τῷ μένειν τὴν βοήθειαν, ἢ λαβεῖν σικελίαν, ἢ κομίσασθαι τοὺς ἄνδρας πάλιν· ἐν δὲ τῷ καλεῖν ἤδη διαφέρει τὰ κεῖ πράγματα ὡς τῷ ἄρτως ἀκούειν· ἀφ' ἡμεῖς ἕως ἐστὶ καιρὸς μεταμελόμενα καὶ γιγνόμενα πάντες ἐν τοῦτῳ, φαμὲν θεῶν ἵλεων ὄντων, ἐλπίδας καταλείπεσθαι πολλὰς τῶν ἐκεῖ πραγμάτων· ὡς τῷ κρίτερον συνίβη πέμψασι κατὰ καιροὺς· ἐπεὶ οὔτερον μελόντας ἀπιθέσθαι δυνήσεσθαι· ἂν δ' ἀπίζωμεν πρὸς τὸ ἀδύνατον, φαμὲν τὸν ὑμῶν κίνδυνον ἐν ζημίαν γίγνεσθαι, εἰ μόνην τῶν πραγμάτων συμβαίνει μαρτεῖν καὶ πλέον μοίρᾳ προσυπάρξει παθεῖν· ἐπεὶ καὶ τῆς τῶν στρατηγῶν ἀθηναῖοι βαρέσεσι καθ' αὑτὸν δ' ὧδε ἀναγεγραμμένον τὴν δύναμιν, ὅταν ὑμῖν προσαγγελθεῖν ἀπιθανοτέρους φανεῖσθαι μὲν τοὺς ἐλαττους ἐκπλεῖν εἰς πρᾶξαι παθόντες ἐπεμφθησαν· καὶ ὅσου νῦν ὤκνησεν ἐκ τὰ παρόντων τὸ βούλεσθαι προσθεῖναι· ἐν ὅς δ' ἐγὼ λέγω, πάντα ἐφ' ὑμῖν μᾶλλον τοῦ καιροῦ γίγνεται· καὶ τὸ λαβεῖν σικελίαν ἐᾶν ἐξὸν· καὶ τὸ αὐτοὺς γε εἶναι σῶς, ἐὰν ἄρα ἐκεῖνα μὲν συμβῇ, καὶ τὸν εἰ μὲν ἐφόβουν τὰν τοῦδε καταστήσασθαι χρήματα μόνοις ἀπάσῃ δυνάμει, ἐφόβουν εἰς ἐκ τοῦ χῆς ἐκεῖνα· εἰ δὲ ἐστὶ μείζων ἡ πραγματεία, τί τοῖς ἐνταῦθα ἐκ χρὴ ἱκανῶς σωτάρκειν, ὑπαρχούσης πραχὰς ἡμῖν αὐτοῖς ἐξαρκέσκομεν ὑπερβολὴν δὲ ποιήσαμεν εἰ γὰρ ἴσα καὶ κοινὰ εἰμεν εἶναι τὰν τῇ σικελίᾳ πράγματα, ὃ πολλῷ πλείονα εἶναι ἡμᾶς ἐγωγ' ἂν φαίην εἶναι ἐπὶ τοῦτος εἶχον, ἐκεῖνό γε δήπου πάντες

ἀπαμένα

πόλεμον, τοῦτο οὐ βούλομαι μεμνῆσθαι· ὧν τῶν μάλιστα εἰκὸς ἦν. ἐγὼ γὰρ ὁ Ἀθηναῖος τὴν πόλιν τὴν ἡμετέραν ἁπασῶν πόλεων τοσοῦτον προέχειν ἡγοῦμαι βασιλέα, ὥστε μόνον καὶ ἱκανὴν οἴεσθαι εἶναι κἂν, ἀνὰ κράτος ἅπαντας αὐτοὺς οὐ μόνον περιῆν τῆς αὐτῆς φύσεως γενέσθαι πρὸς αὐτό· οὐδ' ἔχοις εἶναι ταῦτ' ἀζιοῦν· ὅσον πολεμιωτάτων κρατεῖν αὐτῷ φημι, πόνους μόνον καὶ συμμαχίαν· καὶ πάλιν αὖ Σικελίαν οὐ χαλεπῶς ἂν λαβεῖν, εἰ πρὸς αὐτοὺς ὑμῖν εἴη Σικελιώτας ὁ πόλεμος. ταῦτα δὲ ταῦτα λέγω, καὶ νῦν ἔτι ἐν Ἰταλίᾳ πραγματ', ὡς νῦν αὖ ὑμᾶς ἐκφύγοι, σχολὴν ἀπὸ ταυτ' παρασπουσοῦσι, ἀμύνειν καὶ πολεμεῖν Σικελίᾳ καὶ ἄλλοις καὶ βαρβάροις πολεμεῖν, καὶ πρὸς τούτοις ἔτι τοῖς ἀπὸ τοῦδε αὐτοῖς ἀπόρους καὶ πείρου μετ' ἐκείνων ἰσομοίρους, οὐκέτι τοῦτ' ἔχω λαρίζειν· ἀνὰ δ' ἑδὰκα τὰς ἐλπίδας ὑμῶν μακρὰς οὔσας· ἐπὰρ παρεσκεύκε τοῦ πολέμου κινδυνεύει μείζων τοῦ κεφαλαίου ὑμῖν καθίστασθαι· οἵπνις ἀζιοῦ μὲν Σικελίας καὶ Ἰταλίας καὶ Καρχηδόνος καὶ μικροῦ δεῖν πάσας αὐθρώπους ὑπηκόους ποιήσασθαι· ἵν' αὐτοὺς δ' ὧδε κομίσασθε, τὸν πολεμιώτατον πόλεμον μὲν ἐμοὶ δὲ ὡς ἀσφαλέστατον, καὶ μηδεὶς ὑπολάβοι δυσκόλως, τοὐναντίον δοκεῖν, πρότερον ἐγχωρεῖν τι καὶ χρῆναι τὸν πολεμιώτατον ὑφ' ὑμῶν αὐτοῖς ποιήσασθαι, ἵνα διὰ τούτων τῶν ἔξω τοσούτων ἐρατεύσομεν, καὶ δεῖν διὰ τούτων ἐκείνα προσκτήσασθαι μᾶλλον, ἃ τοῖς ἐκεῖ τούτων ἕνεκα ἐγχειρεῖν εἰκαιρίσ· ὅπερ οὐκ ἐκείνῳ τῷ λόγῳ χρὴ πιστεύειν, ὃς ἃ πολλὰ καὶ συβρακουσῶν δυνάμεως ὄχος ἡμῶν εἶναι. ἀκούσατε δὴ καὶ τοῦδε Ἀθηναῖοι τὸν ἐν Σικελίᾳ· οὔτε ἐλλείπων λέγω οὔτε βαρβάρων ἐξίσου συβρακουσίους τὸ μισεῖ, καὶ ἡμῖν αὐτοκῶς ἔχει· ἀλλ' ὡς μὲν δεῖ διακεῖσθαι, φράσω· ἐκεῖνοι, μίχρι μὲν μηδεὶς ἀφίκηται παρ' ἡμῶν ἐς Σικελίαν, τὸ συγχώρημον συβρακουσίους, ὡς παρ' ἡμᾶς πολλοὶ τῶν ἡμετέρων συμμάχων· οὐδεὶς γὰρ ἑκὼν ὅμαιδ' ἀλλάσσειν βούλεται δυνάμεως δι' πασῶν φανείσης, καὶ πάλιν ἄλλης τοιαύτης ὑφ' ὑμῶν· καὶ τῆς διανοίας οὔσης τοιαύτης, οὐκέτ' ἐκείνοις μᾶλλον, ἢ ὑμῖν δι' ἃ ἐστιν· ὧν ὑμεῖς διαλλακτὴ γιγνόμεθα αὐτοῖς· πολὺ γὰρ αὖ μᾶλλον ἀρήσονται τοὺς οἰκείους κατόμοιους, ἐὰν ἄρα καὶ σαφεῖν δέῃ μικρὸν ἐλαττουμένους αὖθις· ὑμεῖς δ' ἐν μακρῷ

κῆ οὐχ ὅσον τε λαβεῖν αὐτοὺς, οὐδ' αὖ ὅσ τοσοῦτος ἀποστέλλωμεν· ὀφθήσ τε μὲν γὰρ ἐξαίφνης, ἐκ πόλεως ὄντες, καὶ ὀλίγοι πολλοὺς καὶ φαύλοι προσφέροντας· ὅταν δ' ἔφ' ἡσυχίας διαβῶσι τὸν πόλεμον οἱ πάνυ δεινοὶ προσδοκήσαντες, πολλῷ ἧσσον ἂν ἡμύναιθ' αὐτοὺς ἐπὶ πλοίων· τήν τε ὀργὴν ἐξῶσι φοβηθέντες ἔχοντες· τὴν δ' ἰσχὺν τῇ χολῇ προσειληφότες· δοκεῖ δ' ἡμῖν νικίας ὃς ἴσως ἀφίξεται κατὰ τὴν ἄπραξιν, εἰς ὅσον τό τε δημόσιον δημοσίων τι γὰρ ὦ ἄνδρες, βουλόμενος ὑμᾶς ἀσφαλῶς πρᾶξαι, πρῶτον μὲν τοσοῦτον, ὅσον ἔστιν ὑμῖν φόβου δύναμιν ἐν τούτῳ πρὸς τὴν αἰχμαλωσίαν ἰσχύι πράσσοντι· ὃ γὰρ φοβερὸν δηλόν ἐστιν, ὡς οὐκ ἐνδεᾶ δυνάμεως ἂν ἴσως πάσχοι· ταῦτα γὰρ ὧν ἐμπέσθαι λαβὼν ἐξέπεμψεν. ἀπαγγέλλων τι ὑπὲρ τῶν ἐκεῖ τῶν πραγμάτων, ἐν μὲν δίδυμοι καὶ σαφὲς ἀμφοτέροις μισθαποδοῦναι κεῖσθαι δηλοῦν, ὅπῃ ἡμῖν κλίνοι ἐστὶν αὐτοὺς πρόσθεν δ' ὡς ἂν παραμυθούμενος αἵρεσιν εἶναι, ἢ τοὺς ἐκεῖθεν καλεῖν, ἢ πέμπειν τοσαύτην βοήθειαν, ὅση τοῖς ἐκεῖ φόβος ἀρκέσει. αὐτῶν δ' αὖ ἐναντίως καὶ νῦν τοιάδε ὅσ' ἂν πρότερον συμβῇ, καὶ ὑμεῖς μὲν πρὸς τὴν βοήθειαν καὶ τὸ πέμπειν ὀρθοῖσθε αὖ μᾶλλον εἰ ἐλπίσειεν ὁρμᾶσθαι· οἱ δ' ἐν τοῖς αὐτοῖς ἀσφαλείαις ἐμμένοιεν, ἢ δι' οὐ γὰρ αὖ τοῦτο γένοιτο, μὴ δι' ὃ γένοιτο ὧδ' ἂν καὶ παύσῃς θοί, οὐδὲ ἐγὼ βούλομαι μὴ ὅπως μὴ συμβῆναι ἀφ' οὗ δ' αὖ τοῦτο δεῖσαι μὴ γίνηται, ἀφ' οἵμαι παύσῃς ἄπιστα μέν ὅπως τῶν νῦν μόνον δίδομεν ὡς ἂν ἕτερον ἀφ' σκεψόμενοι περὶ τῶν ὅλων δεῖ δὲ δίχα μῆνις μὲν, τὰ μέγιστα καὶ πάντα ἄξιον τοὺς θεούς. βουλευόμενος δὲ, τὰ ἀσφαλέστατα ἐκ τῶν παρόντων αἱρεῖσθαι, τούτῳ μήτ' αὖ πῆς μήτε τοῖς θεοῖς μέλλοντας ὑπέρτερος ἐγκαλεῖν, φράσας ἴσως τοῖς οὕτω ἐμοὶ, πίστα χρὸ λαβεῖν ἡμᾶς ἐγγυητὴν ἀξιόχρεων· τῷ βαρέσθαι θεῶν· πολὺ γὰρ αὖ δεῖ ὧν τε οὐ λύει, ὡς ἡ αὐτὰ πάντα δύναμις τάκει κατὰ χώραν· καὶ φόβον οὐδένα ἕτερον προσαγγελεῖ νικίας ἡμῖν αὖθις ὅπως δ' αὖ ὃς εἴρηκε ἢ καλεῖν αὐτοὺς, ἢ πέμπειν τοὺς βοηθοῦντας· ὃ δ' ἐστὶ καὶ ὃς οὗτος ἐκ πλοίων ἐνδεᾶ, ἤτοι τὰ, καὶ τὰ, ὡς ἀφεστῶτα καὶ ὅμως κατὰ τὴν αὐτὴν τύχην ἐκείνου μαρτυρίαν, οὐδὲν τούτων ἀσφαλῶς φαίνεται· ποῖα ἐαυτῶν καὶ τὰ δ' ἄλλα σφαλῆτε, ἢ καὶ μέσος ἢ τοῦτο τἀληθὲς λέγειν, καὶ ἅ θεραπεύειν τὴν μετέρᾳ ἀπιστίαν· οὐκ ἀφεστόμενα ὦ ἀνδρες ὃ πρόδηλον καὶ ὁρώμενον πρὸ τοῦ ἀδήλου καὶ ἀπίστου κρίνατε ἀφ' ἁπλῶς ἀπὸ ἀφεστῶτος; ἀφ' ὅσον πεισόμενα, ὡς πᾶσα ἂν εἴ τις σωφρονῶν ἐν τοιῷ κινδυνεύοντ' ἀγωνιῶντες καὶ φοβούμενοι περὶ αὐτῶν, εἰ δ' ἐπέρασι τῶν πρὸς μορφοῦν ἀξιοῖεν τοὺς αὐτοὺς παρακινδυνεύειν ἕνεκα· ἀφ' οἱ καὶ τοῖς τοιούτοις ἢ βουλεύοντες τοὺς χειμαζομένους ἐκκομίζουσιν ἐκ τῆς θαλάττης· οὐκ αὐτοὶ μετ' ἐκείνων πίσουσι· κρίνει δ' ἐν ἑαυτῷ τοῦτον ἀφ' ὃν ἐν ἀσφαλεῖ τοῦτο

ἀφικέσθαι περίστη, ὥς γε τὴν πόλιν πρὸς αὐτὸ δ' ἀναίτιοι καὶ τοσούτους κινδύνους παρβαλεῖν, οὔκουν ἔγωγε τυθείμην· οἰκοῦν ἄγε προγόντες οὐκ αἰσχύνεσθε, ταῦτ' ἀπαγόντες, μὰ τὴν ἀλήθειαν οὐδ' ἐν καιρῷ τοὺς ἀνδρας ἀλλως τε καὶ οὐκ ἐν ὁμοίοις ὦ Αἰνησαῖοι τοῖς ὅλοις πράγμασι καὶ καιροῖς τὴν τότε γνώμην ἔχομεν καὶ τὴν νῦν μεταβαίνομεν, ἀνειρωτήθητε· τότε μὲν γὰρ καὶ αὐτοὶ ὧν οὐσῶν πρὸς Λακεδαιμονίους, καὶ τὸ οἴκοι πολέμου γενικοῦ τοῖς λαμπρῶς, ἐν ὅπλοις πολεμίων ὄντες, εἰκότως ἐτρυφῶμεν· νῦν δὲ ὁρᾶτε μὲν δήπου τοὺς πολεμίους ἀπὸ τοῦ τείχους· αὐτὴ δὲ ὀχλεροῦ κεκείνου καὶ βαρίος, τοῦ καὶ κακοῦ ἔντος ἐμβάλλειν ἐς τὴν χώραν, ἱδρυται συνεχῶς ἀμῶν τοῖς πύλαις· καὶ παρίστηκεν ἡδεῖ μὴ λυσεῖν ἀφιδνῶν πολιορκία· χρήματα δ' ἡμῖν τὰ μὲν ἐς τὸ ἀπόλαυστον τὸν καλὸν ἐξαπόλωτο· τὰ δ' ἐν τοῖς αἰῶν καιροῖς κατηνωσάμεθα· οἰκέται δ' αὐτομολοῦσι ἰσοσυμέρως τοσοῦτοι δὲ τοῖς πᾶσιν ἐλάττους γεγόναμεν, ὅσοις ἱκανῶς ἡ μεγίστη μεθ' ἡμῶν πόλις κατεσκόπτο· σκοπῶν μὲν οὖν εἰ δόξομεν ὑμῖν αὐτοὺς γνώσκειν, ἢ τὴν πόλιν καλῶς θεραπεύειν, εἰ πολιορκούμενοι μὲν αὐτοὶ, τοῦ ἑτέρους ποιεῖν ἀπόχειρὸς ὁμεν διαπόρους, καὶ περὶ ἐξελεῖν ἔχειν ἑζω τείχους, πλοῦτον μεθ' ἑτῶν ἄλλους τὴν ἀπίκιν ἀπεκρύψαμεν· τῶν δὲ οἰκείων ἀρχειοῦχοι πάντες, τῶν ἐν Σικελίᾳ βουλησόμενοι ἐλλήνων καὶ βαρβάρων ἅμα· ἀλλ' οὐ τοῖς ἐς ἀνάγκας ἀφυγμένοις· ἀλλ' ὅτις πρίσται τὰ τοιαῦτα ἴσος ἀποδέδωται καὶ τὰ μὲν ἐν ταῦθα τοιαῦτα· τὰ δ' ἐκεῖ, ποῖα ἄπα· οὐδὲν ἀμείνω τούτων ἢ μὴ πολλῷ φοβερώτερα, ὅσῳ γῆ ἑξήκοντα πλείων ἢ τῶν ἀναγκαίων χρεία, καὶ τοὺς κινδύνους ἑξυπείρους ἔχουσα· τοῖς μὲν διάβροχοι· ταῦτα δὲ ἀπλοῦν· χρήματα δ' ἐρρέθη· τῶν δὲ ἀμφοτέρων οἱ πρόσθεν μεθεστᾶσιν· οἰκέται δ' αὐτομολοῦσιν· ἐφορμοῦσι δ' οἱ πολέμιοι· μάχῃ δ' ὑπόμεθα· τῶν δὲ ἀπὸ τειχῶν ἡ κομιδὴ, παρ' αὐτοῖς τοῖς χεῖρας ἔσον πολεμίων· ἀφίστηκε δ' ἡ Σικελία· γύλιππος δ' οἴχεται δυνάμεις ἄζων ἑτέρας· τὰ πράγματ' δ' ἐχῆς τείχους καὶ ἄφρα προσδοκίας· ὑπερμεγάθη γὰρ τῶν, καταφερούμενα· πρὸς εἰπεῖν, διαβεβλήμενα· οἱ δ' ἀφεστηκότες μᾶλλον λεπτόμενοι φίλοι τοῦ μισθοῦ ἄξιοι τῇ χρείᾳ· τὰ δ' ἀγωνίσματα χρήματα ἔρουδ' ἀμοῦ τῷ καταφῷ· συρρακούσους δ' οὐδὲ συγχωρεῖν φασιν, ἢ μὲν δίκαιον προσλήψονται τῆς ἀπόβουλης ἀξίας εἰ ἡμεῖς ὦ Αἰνησαῖοι ταῦτ' ἀσαμένου μεν, καὶ ἴσον πράγματων οὐκ ἀκολουθήσαντων ὅς ἐψαφισάμεθα, αὐτοὶ τοῖς ἐψαφισμένοις ἀκολουθεῖν ἀξιώσομεν, ὥς γε τοῦτ' ἀρκίσον αὖ μὴ ποιοῦμεθα μοχθήσοντες, ἢ συρρακουσίους κατὰ τὰς ἡμετέρας ἀπόνμίας τὸν ἀγῶνα τὸν πρὸς ἡμᾶς διοίσοντες· καὶ τριῶν μὲν ἐκπεφύκειν τῶν πραγῶν, ὁ μὲν, πίνακες· ὅτ' ἐς τοὺς πολεμίους οἴχεται· ἐς δὲ λειπόμενος ὃν ἄκοπα ἐνλείπει ἑζελάσομεν, τοῦτο δ' αὖ τοῦ ἑτέρους προσκαπαίσομεν· καὶ οὐδὲ τοῦτ' αὖ τοιησόμεθα, ὥς γε εἰς σύμβολον τοῦ παρὸς ὅπου χ' ἡμέτερα τάκεῖ· οὐδ' ἴσα τῇ δυνάμει ἀπουδ' ἑξομεν, εἶτε ὁ μὲν τὰς πρὸ αὐτοῦ ἢ πολεῖς ἐλπίδας ἐν τοῖς πολεμίοις ἐφ' ἑαυτῷ, τῷ δ' ἀπαρρεῖν πάλιστα τοῦτο παρ' ἴσον χρῆσθαι πρὸς αὐτὸ ἀναγκάσμεθα, ἀλλ' ὡς πρὸ κακῶν ἀπόλεκτον ζητοῦντες, ἑτέρους στρατηγοὺς, καὶ στρατιὰ ἄλλην ἀπαιτήσομεν· καὶ φιλονεικήσομεν, πάντα ἐρέσαντες ὦ Αἰνησαῖοι· πότερον τῷ τὰ οἰκεῖα βεβαίως καρτοῦσθαι, ἀλλ' οὔτω γ' ἐν τοῖς πολεμίοις· ἀλλὰ τῷ πλέον ἴσον οἰκείων καὶ ἑτέρων; ἀλλὰ φοβοῦμαι μὴ ἐν τοῖς, ἑξαρμαι δὲ, ἑξελύσαμεν ὦ Αἰνησαῖοι τὸν καταλογον· καὶ τὰς συντάξεις πρὸ τοῦ καιροῦ διεσείσμεν· ἀ γὰρ εἰς τὴν σωτηρίαν ὑπάρχειν ἀσκείμενα χρὴ τῇ πόλει, ταῦτ' ἀπελίξαντες, ὑπὲρ τῆς ἴσον ἀγιστῶν, καὶ λειτουργιῶν σκιὰς εἰς τὰ πρὸς ἑσπέραν τῆς οἰκουμένης ἀπεστείλαμεν· καὶ τῆς παροιμίας οὐ πόρρω ἐσόμεν· ἄδημία γὰρ ἴσον τὸ πλεόνων καὶ ἀσθένων, ἀλλ' ἴσα τὸ βλάσφημον, ἀλλ' ὅτας τι μὴ τιρεθῶμεν τῶν ὄντων, τοῦτο οὐκ αἰσχρὸν οἰόμεθα προσθεῖς· οὐ μὴν σόμεθα ὦ Αἰνησαῖοι τοὺς πατρώους, οἱ πάντες τῆς σώματος ῥώμασι οὐκ ἐώσι παραπέρω χωρεῖν, ἀλλὰ τὸ φλεγμαῖνον ἔχουσι, περὶ ἐς ἅπαντα τὸν ὄγκον χυθῆναι, οὐ σφορίου μεν τὰς ἀγαθὰς ὁρμὰς, ἀλλ' ὁραμένου τοῦ προπόνου κακοῦ, πάντα δ' ὕπερα προσθήσομεν, καὶ βαρυνοῦμεν τὰ πράγματα ἑτέρους ἴσους καὶ ἑτέρους αὖ σκιὰ καὶ χρήμασι, καὶ συμπορισοῦμεν τροφὴν τῷ πολέμῳ κακὸν, ὡς πρὸ ἑτῶν συγκαιὰς ἡμέρας, ἀμελήσαντες σβεννύναι, ξύλακσι φορυτὸν καὶ ὕλην συμφορεῖν, ὡς τοῦτο πῦρ ἅπαν χέσοντες· μὴν ὑμεῖς γε ὦ Αἰνησαῖοι μᾶλλον αἰβέλτερον πάθητε μὴ δι' ἑζαπατήσαντες ὑμᾶς αὐτοὺς ὡς πρὸ οἱ τοὺς ὀφθαλμοὺς συγκλείσαντες, ὅπως μὴ ὁρῶσιν ἃ μὴ βέλουσιν· ἐκ ἰδόντες δὲ πρόσθε τὰ πράγματα, ἕως ἔτι καιρὸς, καὶ κύριοι τῆς βουλῆς καθίσαι, ἐπίσχετε· καὶ μὴ βουλιοθε δυσὶ ὁδοῖν τὴν μὲν καθ' ὑμῶν ἰδεῖν· τὴν δὲ ὑπὲρ ἡμᾶς ἀγωνεῖν· οὐδὲ γὰρ τῶν ἐν θεσσαλίᾳ, καὶ τῆς ἄλλης παρασκευῆς οὔτω διατίθεται τὰ πράγματα· ἵν' ὡς ἀγωνίσιμον αὐτοῖς ἐγχειρίσαντες ἡμᾶς αὐτοὺς κατὰ μεμφόμεθα· ἀλλ' ἔτι καὶ μετὰ τοῦ λαμπρότητος καὶ σφαλερᾶς, ἅπαντα ἐπράσθαι· τῇ τύχῃ δὲ ἐπαίκαμεν, καὶ τῷ προειδέναι τὸ μέγιστον τῶν πλεονεκτημάτων, τοῦτο δ' ἦν ὁ καιρὸς, καὶ τῷ μὴ ἐᾶσθαι ταῖς συρρακούσαις ἐν ἀκμῇ τοῦ φόβου πρὸς ταῦτα καὶ νικίου καὶ ὅπου τῆς βουλεται κατηγορεῖν· οἱ δ' οὖν καιροὶ προείρηται·

ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

Χαλεπὸν θαυμάζω, ὦ Ἀθηναῖοι, τῇ πόλει καὶ τοῦτο καὶ πολλὰ ἕτερα, ἐρεῖ τις, ἀγαθὰ γίγνεσθαι παρὰ τῶν θεῶν· καὶ ὁμολογῶ· ὅτι μὲν οὖν καὶ ὅτι πρῶτον περὶ τῶν Σικελικῶν πραγμάτων ἐσκοπεῖσθε, βουλῆς ἀγαθὸς ὢν μοι δοκεῖ· καὶ τοῦτ' ἐπιπλέον· μιᾷ γὰρ ἡμέρᾳ τῇ αὐτῇ, περὶ τῆς ἀρχῆς πρώτον ἐκκλησίαν βουλόμενοι καὶ περὶ σωτηρίας ἡμῶν αὐτῶν, καὶ τοὺς μὲν λόγους οὓς ἤδη ἀκηκόατε οὐκ ἀγαθὰ τὰ δὲ πράγματα ἐν τούτῳ καθέστηκεν, ὥστε μοι δοκοῦσιν οὐ τὴν χρείαν εἶναι παρελθεῖν· πολὺ γὰρ βέλτιον αὐτὸν ἡμᾶς ἀφ' ἁπάντων προσκρούσαι πείθοντα καὶ διδάσκοντα, ἢ πρὸς ἑαυτοὺς, πρὸς πιστοὺς ἡμῖν αὐτοῖς παρασκευῆς μὲν οὖν οὔτε ἔχωμεν γνώμης ἀξιῶ δὲ γιγνέσθαι μεμφῆς παρρησίας δ' ἐπὶ μὲν τοῖς ἀδίκως ἀκούσαντας, ἔδει παρὰ γνώμην τι πραχθῆναι, καλῶς εἰ χρῆν ἔχειν φυλάξασθαι· ἐπεὶ δὲ ὑμῖν ἔστι σχεδὸν ἁμάρτους εἶναι τῶν λεχθέντων ὅτι μὴ βουλήσεσθε, οὐκ ὀρθῶς ἔχει φεύγειν τὴν ὕστερον· δεῖ γὰρ ἕτερα ἀμφοῖν παραλλήλως γίγνεσθαι τοῦ ἀφελίμου· χωρὶς δὲ τούτων, ἐμοὶ οὖν τοὺς τῶν λόγων ἐδόντας προσάγειν τὰ πράγματα, δυστυχία, μὴ τοῦτον τὸν τρόπον αἱρεῖσθαι ὑμᾶς χρῆναι· ἐπεὶ δ' οὐχ ὅπως οἱ λόγοις χωσὶ τοιοῦτοι ἀποβαίνει τὰ πράγματα, ἀλλ' ὅπως αἱ ἐκεῖνα τύχαι τέλους, οὗτος οἱ ῥᾳθύμως ἐν ἀρχῇ περὶ αὐτῶν εἰδέναι εἶχον λόγοι, δεῖ δ' ἐχεσθαι τοὺς ἐν τοιούτοις, καὶ μὴ μέρους μέρους ἡμέρας τὸ μέλλον ἃ χρὴ προεῖσθαι· ὅπου γὰρ οὐδὲ ἐν αὐτοῖς τοῖς πράγμασιν ἔστι τὰ μείζω τῶν ἐλαττόνων ἀποδοῦσθαι, ἢ πονηρόν γε χάριν προσκεῖσθαι, οὐκ αὐτάρκειον τοῖς ὕστερον ἀναλεῖσθαι. τὸν δὲν μὲν πρῶτον μὲν ὅσων πρὸς τὰ πλήθη τὰ ἡμέτερα ἀσεβῆ γεγόμεθα καὶ τὴν τῶν ξυμμάχων ἐξέπεσον ὡς αὐθαίρετα πεποιῆσθαι πειρᾶσθαι ἡμᾶς φημὶ χρῆναι ἀμφοτέρους ὀρθῶς γιγνώσκειν· ὑμᾶς μὲν, ὅσα τε ἐξ ἀρχῆς τοιούτῳ ἐχρῆτο τὴν γνώμην ὡς οὐ χρὴ περὶ τῆς Σικελίας τῶν αὐτῶν ἔχοντα λόγων ὅσοι τε σύμφοροι τοῖς πολλοῖς ὄντες τὸ πλῆθος τὴν ἐτέραν φέρουσιν· οἱ μὲν γὰρ ἐξ ἀρχῆς τὰ δίκαια λογιζόμενοι οἷς ὀργὴ δικάζουσι προσοικτίσαι ἔχοντες· ὅτι μὲν γὰρ ἐξῆν ἁφῆναι τὰς ἐλπίδας, μεθ' ὑμῶν ἅπασι δῆλα τὰ δὲ ἔπειτα τοῖς φανεῖσι πιστὰ ἦν· δ' ὑμᾶς φιλοτεχνοῦντας μὲν, ὅτις ἐξ ἀρχῆς προείλοιτο πείθειν ἐμμένειν· νοῦν δὲ ἔχοντας καὶ βουλομένους εἶναι τὴν πόλιν, μᾶλλον τὰ πράγματα γίγνεσθαι οὐ τοῖς τὰ ψηφίσματα τοῖς ἐν ταῖς ὀπλοις πράξεις καταβοῶσι· ἀλλ' ὅπως αὐτὰ ἔχει τὰ τῶν πολέμων πράγματα, τοιαῦτα δεῖ καὶ αὐτῶν γίγνεσθαι τὰ ψηφίσματα· ὅπου μὲν οὖν οὐδὲν ἄλλο λέγοιεν, ὡς ἐπαίρειν παρασκευὰς προσχήμεν, διαπυθέσθαι καὶ νῦν ἐπεμαρτυρήσαμεν· τὸ κακὸν τοῦ κακοῦ φάρμακον τιθεμένους· ἐγὼ δ' ἐξ ὧν ἐμοὶ ἀκούσατε, τοιαῦτα ὁρῶ βελτίω ἡμῖν ἔχειν ἐξ ἀρχῆς, εἰ τοῦτ' ἀποφήσετε καὶ μὴ ἀφέντες μὲν ἃ πάσιν αἰθρώποις, λογισμῷ τὸ μέλλον καταλαμβάνειν· δυοῖν γὰρ ἐστὶ τὼ καλλίστοιν σύμβολον· δυτυχίας τι καὶ τοῦ καλῶς βουλεύεσθαι, εἰ δὲ τὸ μὴ ἐξέστω τοῦτο διαμαρτοῦσι μὲ ἐξέστω τὰ δ' ὕστερα ἐκ τῶν παρόντων ῥᾳθύμως, ὃ πλεῖστοι ἐστὶ τῶν αἰθρωπείων, πυθέσθαι ἀναισθήτως τὸ παθεῖν ἐν τῷ πράγματι, ὥστε ἀπόμαχον ἀνάγκη τὴν κακοπραγίαν εἶναι· καὶ μὴ εἰς ὄρος ἡμᾶς ἡγεῖσθαι μεγίστου νόμου ἀφίσμα εἶναι διαφθεῖραι, τοῦτ' αὖ ἄδικον, ὅτι οἱ μὲν νόμοι, τὸ δίκαιον εἰσάπαξ ἀφέντες, καινὸν ἔπαξαν κατὰ παιρὸς τοῦ χρόνου· τὰ δὲ ψηφίσματα τῆς χρείας ἀκολουθεῖ· καὶ ὃν τρόπον οὐ πρὸ αἱ πράξεις, ἄλλοτ' ἄλλως ἂν τῶν καιρῶν ἀπαντῶσιν, οὕτω τὰ ψηφίσματα καὶ τὰς γνώμας οἱ καιροὶ καταλύουσιν· εἰκὸς γὰρ μεταβάλλειν τῷ τρόπῳ τοὺς πολίτας διαλυόμενα· ὥστ' ἀρκεῖ φέγγεσθαι αὐτὰ τὰ διαπλοῦς· τοῦτο δὲ πρὸς τοὺς ἔξω καὶ πρὸς τὸν πολέμου τύχας ἀνάρμοστα οὐδὲ αὖ τῶν ἐπιβουλευόντων οὐδὲν ἀκίνητον, οὐδ' ὅτι μὴ λύσαι τι δεῖ πώποτ' ἀλλὰ μὲν ὅπου καὶ τοὺς λόγους αὐτοὺς ἐξεῖναι λύειν καὶ τὰ βλάπτοντα ἐν αὐτοῖς εἰρῆσθαι τοὺς νόμους, ὅ τῳ ψήφισμα γε, καὶ τοῦτο ὀπτῷ πλοῦκαὶ στρατείας αὐτὸ πιφοίτου διορίσασθαι· ἐγὼ δ' οὐ δέ λύσειν ὑμᾶς φημὶ τῶν διδόγμενον οὐδὲν· εἰ μὲν γὰρ ἔχει τὸ δίκαιον καὶ τοῦ τοῖς πρόσθεν ψηφισμένους, μᾶλλόν τοι ἐξεῖναι δῶρ' ἐπαναπλῶσαι αὖθις, ἄλλος αὖ εἴη λόγος· νῦν δὲ κἀκεῖνο τὸ παλαιόν· καὶ τὰ δ' ὕστερα μὲ κεκωλύσθω ῥᾴδιος τῶν πρὸς ὀργὴν, ἐς τὰς δίκας ἀπαρχὰς ἐὐτυχὴ παρὰ μικρὰ καιρῶν τὸ μέλλον παρασῶσαι, κἀγὼ αὖ ὑμᾶς ὡς ἔοικε θεῶν τις οὐ τῶν αἰθρωπείων οὐδεὶς ὅπως οὐ τυχεῖν τοῖς τοῦ ὑμᾶς αὐτοῦ πλουσιν, ὡς τὰ πράγματα εἰς τοῦτο πεφύτευται, ὡς ἡμῖν περὶ τοῦ ἀπολέσθαι τοῦ πρότερον γενέσθαι τὸν λόγον ἢ περὶ τῆς Σικελίας, ἐὰν οὕτω τις ἄφρων ἢ δυστυχὴς, ὅπως τοῦτο ὄφλῃ

καὶ πάντας τοὺς ἐκεῖθεν πολεμίους δεῦρο ἕξοντας, αὐτοὺς καλέσομεν· τοῦτο γὰρ νυνὶ ποιοῦμεν καὶ τοὺς ὁμοτίμους αὐτῶν, οἵπερ κελεύουσι ψηφιζόμενοι. οὐκοῦν ἱκανῶς δοκεῖ συβέβουλεῦσθαι, εἴτε μηδὲν ποιήσασιν· ἀλλὰ τοῦτο μὲν τῇ τύχῃ καὶ λακεδαιμονίοις λογιοῦμεν τοῖς ἀφηρημένοις· ἡμᾶς δὲ ἔχρῃν μὲν ὁρμίοις ὥσπερ αἱ ἀρτιστασίμοις αὐτοὺς· δυνατὸν δ' ἦν καὶ οὕτως ἀμύνασθαι κρατοῦντας· καὶ πῶς θαυμαστὸν εἴπερ ὁ αἰνησίου τὸ μὲν ἐν τῷ συβρακουσίων λιμένι ἡμέρας εἴκοσι μείνας, φοβερὸν κρίνει τῇ πόλει, τὸ δὲ τοὺς τῶν συβρακουσίων καὶ τῶν συμμάχων, ἐς τὸν πειραιᾶ καταπλεύσαντας, τοῦτ' ὤφ σου τότ' ἐν τροσδοκᾶ· ἡμῶν γὰρ ἐγγυτάτω, ὡς ἐκεῖνοι τὴν ἰσυχίαν ἄξουσι, καὶ οὐκ ἐθελήσουσι τὴν αὐτὴν ἀσπίδ' ὑμῖν χαφν λακεδαιμονίοις, ἵνα τοῦτο οὗτοι νῦν ὑπάρξωσιν ἐς αὐτούς, ἐφ' ἡμῖν εἶναι νομίζωμεν ὁπότε αὖ βουλησόμεθα τούτων. ἃ δ' οὐ τοιαῦτα φοβούμεθα αὐτούς, ὡς ὅτι τοτ' αὖ ἡμῖν εἰσὶν ἐν ταῖδε αἀναγκαίως ἔχειν ἀμύνασθαι τὴν αἰτίαν παραχῆς ἐμπεποιήκαμεν ἀμελοῦντες τῆς σικελίας· καὶ τί μεθέξομεν ἐνταῦθα ὁρμῆς ἐλθεῖν, ἐξὸν καταχωρεῖν ἐκείνους, ὅπως μὴ ἐκόντες μὰτ' ἄκοντες περίωσι τῶν αὐτῶν ἢ τὸ μὲν ἡμᾶς βουλεύσασθαι τῷ ἐκείνων δυνατοὺς εἶναι· τὸ δ' ἐκείνους ἐγγενέσθαι τῷ ἡμῶν, οὐκ ἔχατον ἀπὸ τῶν αὐτῶν· καὶ μὴν οὐ μόνον τὴν ἐκείνων δύναμιν καταλύσασθαι, ἀλλὰ καὶ τὰς ἐνταῦθα μυρίους δόξαν παρέχειν ἄξιον εἶναι ἀγαπητὸν ἡγούμενον, ἢ τὸ λοιπὸν στρατεύσειν οὐκ ἀσπουδὶ ἐς σικελίαν· ἡμεῖς δ' ὑπὲρ ἡμῶν αὐτῶν νῦν πολεμήσομεν· καὶ τὸν μὲν φεραπτην φυγὴν καταγνόντες φυλοβίου καὶ συφοκλέους, καὶ τὸν τρίτον αὐτῶν χνίμαπα ἐπραξάμεθα, ὃν ἀπέστειλαν ἐς σικελίαν καὶ μετέχον τῶν ἐκεῖ στρατοπέδων· τῶν δὲ τοιούτων στρατηγῶν ἄπρακτον αἰεί ποτε ἀπαλλάξομεν· ἵνα νῦν καὶ παυσάμενοι ἐναντία ἀλλήλοις ἡμεῖς μὲν θεῶν, φθονοῦντος δὲ φθόνῳ τινὶ καὶ πάντων ὧν ἀθηναῖοι τοὺς χείρους φάνωμεν, καὶ ὅταν ἐκπλεύσωμεν ἄρα πιθόμενοι, κείρους τὴν σωτηρίαν ἡγούμενοι, πρὸ λοιπὸν ἰσχυρότεροι ἐσόμεθα· ὑπὸ τοῖς λοιποῖς ἐστιν ἡμῖν οὐκ αἰσχρὸν τοσόμεθα ὧν αἰνησίου τοῖς ἡμέραις ἐκείνοις, ἐν ᾗ πάντας ἀπεστέλλομεν πανδημεὶ ἄνδρας καὶ κράτορας ἡγεμόνας· καὶ ταῦτα νῦν καὶ χαφν ἔργων πεπλεσμένοις ἀσπαρουόμενοι, οὐδ' ἀφνευόμενοι τοῦτο γε τοὐναντίον, ἀλλὰ δυεῖν ὄντοιν αἰσχίοιν ἡμῖν ἑτοίμοις μάρτυσι· τότε μὲν πολλοὺς λακεδαιμονίους καὶ ὑπερφανίας, νῦν δὲ πανοπλίτας, πρὸς λακεδαιμονίους δίκας ἀποφεύγοντας· ἃ νίκαι χαριστήρια τῶν ἔργων τοῖς θεοῖς· ὑμῖν δὲ παρίσκεται μὲν αὐτοῖς ἐνταῦθα αἰσχίοις, ἢ τοῖσι μέλλουσι μέλλειν τοῖς πρὸς ἀμύνεσθαι, ἢ μᾶλλον τῷ πρᾶσσειν· οὐ γὰρ ἄλλοτε οὐδὲν ἐσιωπῶ, καὶ τὰ κέλευσμά των κομιδῇ σοφὰ εἶναι, μόνον νῦν ἀχρεῖα· τὴν δ' ἀλκὴν πανοπλίαν εἶπε τοὺς μὲν ἐν τοῖς γυμνικοῖς ἀγῶσι πρὸς ὥρας ἀσκοῦντας καὶ παρασκευῆς μακροῦ μισθοῦ μένοντας, ἄλλως τε καὶ πρὸς αὐτῷ τῷ ἔργῳ τοιαῦτα ἐπιτηδεύοντας· ἡμᾶς δ' ἀγῶνα περὶ τοῦ πάντα κατεργασαμένους συγκλείσοντας τοὺς συβρακουσίους· ἔχοντες, τὴν σικελίαν μόνον οὐκ ἐν ταῖς χερσὶν ἔφαμεν, εἰ πρόθυμοι εἶμεν· καὶ ἃ μὲν ἀθηναῖοι δι' ἔργου ἦσαν, ὀφθῆναι μόνον ἀρκέσει τοῖς δ' ὑστέροις, καὶ πάντ' οἴκοθεν παρασκευασαμένοις πρᾶγμα καὶ τοσοῦτον ἀποκλαύσονται τοῦ γυλίππου ὅσον μακροτέραν αὐτοῖς γενέσθαι τὴν πολιορκίαν· πάντων δ' ἀτοπώτατον, ἢ νικῆσαι μὲν, οὐδὲ χρὴ πρὸς τοιούτους ἀρχὴν ποιεῖν, ὅτε μὴ ἐφ' ὑμῖν τὴν αἴρεσιν πεποίηκε, δυεῖν θάτερον λέγεσθαι φάσκων, ἢ πέμπειν ἑτέρους, ἢ καλεῖν, φάσκων καὶ οὐκ ἀφέξεσθαι τὴν καλὰς ἐλπίδας, καὶ τοῦτο αὐτὸς ὑπὸ φόβων· προσθεὶς δὲ καὶ ὁ φοβούμενος φῶς ἐξαρχὸς, ἡμεῖς δ' οἱ παρ' ἐκείνου τἀντ' ἀκούοντες, καὶ νῦν τοτ' ἐκείνων ἄκοντα κινήσαντες, πρὶν παγώνδας μηλίνδ' εἶναι ἐκεῖ καὶ μάχεσθαι· μεθ' ἁμῶς· ἀπὸ τῶν ἡμῶν αὐτῶν μενοῦντες, καὶ ἅμα ἀσφαλεῖς τοσοῦτον ἐφ' ἑαυτοῖς ἔσεσθαι, πρὶν ἐξαρχὸς ταύτην ἔχειν τὴν γνώμην, ἢ μὴ ἡμῶν ἴσαν ἢ μὴ αὐτὰ φρονεῖν ἡμῖν φύσιν, καὶ πρόξενοι αὐτῶν εἶναι νομίζειν τῇ μεθόλῃ· ἢ δ' ἐτέως ἐγίγνωσκον, εἰ ἀμφοτέρωσ' ἁμαρτάνειν ἐγγὺς ἦν· τοῦτο μὲν δὴ νῦν ψηφίσασθαι συμβουλεύειν δέον ἐξελεῖν· τοῦτο δὲ ἐπὶ τοῖς ὧν ἔπεσπεμβάλλονται· ἵνα δὲ ἐθέλητε ὅσον ἀσφαλείας ἕνεκα γνώμην τοιαύτην ἔχειν, κεφάλαιον ἀκούσατε· ἃ σας καταλύσειν μὲν ἐκεῖνα, ἃ σας καταλύσειν τὰς ἐλπίδας· καὶ οὐδὲν ὄντα ἡμῶν τῶν ἐκεῖ πραγμάτων ἐπλεύσατε· πέμψαντες δὲ τὴν βουλεύσαι οὐχ ἁμαρτήσεσθε· δυεῖν δὲ τῶν ἀναγκαίων ἑτέρου ἐπιβῆναι ἐμοὶ γνώμη, ἢ τοῦτο ἀδύνατον, γὰρ εἶναι δεῖν ἀπαλλαγῆναι εὐθέως· καὶ πῶς οὐ χρὴ τοὺς ἐγὼ νομίζω σικελίαν

ναῦκας καὶ τὴν πόλιν αὐτὴν καὶ τὴν χώραν προεῖπε, οὐδὲν τοῦ παρ᾽ ἀξίαν εἶναι νομίσαντες φοβερώτερον· ἃ δ᾽ ἔπειτα, ἃ μὲν ἄλλο ἀκούοντες μᾶλλον ἐνόμιζον, ἃ δὲ ἐλπίσαντες, οὐδὲν ἧσσον ἐξ ἐναντίας ὧν ἐπράγθησαν ἐπράγθησαν, ἃ καὶ μεταπεσόντες ἐπίστευσαν τοῖς ἐπ᾽ ἀρτεμισίῳ νίκαις, ἀναγκαζόμενοι φεύγειν ἐς τὸ εἶσω τῆς Ἑλλάδος διὰ πόνου τῶν ἄπλοων νεῶν, ἐπιθυμήσαντες ὡς ἀσφαλεστάτῳ τρόπῳ ἐς τοὺς οἰκείους ἀφικέσθαι, καὶ πολλῷ τι μᾶλλον ὡς εἶδον ἤδη πᾶσαν τὴν ἀπὸ τῆς Ἰωνίας πολεμίαν καὶ πυρὸς μετ᾽ αὐτῶν ἐπὶ μὲν ταῦτα καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ τῇ γνώμῃ πταίσαντες καὶ ἀξιώσαντες τὰς αἰρεθείσας, ἃ οὐκ ἦν φύσει διὰ τέλους καὶ προπαντὸς τοῦτο. τοῦ δ᾽ ἀπόντος τῶν Ἑλλήνων· τοῦ δ᾽ αὖ ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας εἶναι τί τοῦτων ὑπῆρξεν αὖ, ὡς ἐπὶ πρᾶξιν φανεῖν, ζῆν οὐ καλὸν χωρὶς· δεῖ τοίνυν τοῖς ὑπάρχουσι παραδείγμασι χωλοῖς, μὴ χείρους εἶναι πρὸς τὰ μέλλοντα, ἡδέως ὡς ἐρωτῶντι καὶ τὸ καλὸν νῦν ἀφ᾽ ὧν τρόπων πρῶτον καὶ τὰ μέγιστα ἴσον ἔχειν τοῖς ἀμείνοσι μέρει. λύσουσι δέ τινες καὶ πρὸς τῶν ἀγενεστάτων ὡς ἐφύσαντα ἐπὶ τὸ χρῆμα ἴσον· ἐγὼ δ᾽ εἰ μὲν ἀγενεστάτων χάριν τὸν λόγον τοῦτον ἐποιησάμεθα, ὁμολογῶ δεῖν ἀποδείκνυσθαι τοὺς κατ᾽ ἐκείνων λόγους· εἰ δὲ τὸ μὲν χρῆμα τῆς στρατείας ἀγενεστάτοις καὶ λεωπένησι παρεῖχον, οἱ δὲ κράτιστοι ἄλλο τι βουλομένων εἶναι, καὶ ἡμῖν ἀγένεσι μᾶλλα, τί ταῦτα λεκτέον μεν· οὐ γὰρ εἰ φαῦλοι πρὸς ἡμᾶς ἀγενεστάτοις γένοιτο, διὰ τοῦτο καὶ ἡμᾶς ἀκολουθῆσαι προσήκει· οὐδ᾽ ὅτι ἐκείνοις κατ᾽ ἀνάγκας ἐφέσαντο, διὰ τοῦτο καὶ ἡμᾶς ἐξ ἀνάγκης, ἵνα πὰ ἡμῖν αὐτοῖς ἀφίζεσθαι οὐδ᾽ ἐπειδὴ ὧν τῶν ἐν ἀγένεσι διημάρτομεν, καὶ τῶν ἄλλων δὴ πρῶτον πολλῶν καὶ οὐδὲν ὁμοίων τοῖς παρ᾽ ἐκείνων ἐλαττώθησαν· ἐκόντες ἀφεῖσθαι· τοσοῦτο δ᾽ ἐστὶν ἐπιβουλεύσαι· εἰ τοῖς παρ᾽ ἀγενεστάτων ὡς ἀναιδεῖ χρήμασι καὶ ταῖς ἐλπίσιν ὡς ἐκεῖνοι παρέσχασαν, εἰ τούτοις ταῖς δύσαντες ἀφορμὴν ἱκανὴν ἔσεσθαι τῷ πολέμῳ στρατεύειν ἐπ᾽ ἐμέ, ἀφιστώμεθα τῆς σικελίας· καλῶμεν τοὺς ἐκεῖθεν· ἕως δὲ ἀχρεῖος λόγος, ὅτι μὲν ἴσως συμφέρει ἐκείνοις μὲν ἅπασι βάρβαροι προσυπηχοῦντο τῷ παρ᾽ ἡμῖν εἶναι ἐκεῖ, ἡμῖν δ᾽ ἐπίφθονον τὸ ἰσχύειν, ἐπὶ τὸν λόγον λοιπὸν αἰρησώμεθα· δεῖ δ᾽ ἡμᾶς πρῶτον μὲν αὐτῶν ἔχειν, φέρουσιν εἰς τὰ παρόντα· καὶ γὰρ τὸ χρόνῳ ὠφελεῖσθαι· ὅτι οἱ μὲν, τὴν βασιλέως κακῶς ἡμῶν ἐποίουν πρίσει πρακοσίας κἀπὶ πρίοσιν· οἱδὲ, ἀφίνεν προσυπαίτιοι δ᾽ ἐπαρθένησι ἦσαν εἰς μίτρα, ὡς οἱ κυπρίους τοὺς ἐπ᾽ ἀφίνες ἢ μιγαρίας ἀμύσοντες ἐμπρησι βοιῶν· ἡμεῖς δὲ πρίτην στρατεύσαι ἐζόμεν, ἧς ἤρχε μυρωνίδης· οὗτοι δ᾽ ἦσαν οἱ πρεσβύται καὶ νεώτατοι τῶν ἐν τῇ πόλει καὶ συμβαλόντες κορινθίοις, ἐκράτουμεν πρὸ μιγαρίων· καὶ πάλιν ὡς ἦλθον πε, ἐπέρα τὴν πρὸ τοῦ προαιωνεῖς ἀβλέψαντας, καὶ δοκεῖσθαι τῇ πόλει παρὰ τὴν αἰσίαν τύχης νομίσαντας τὸ πλημμέλες, οὐ τοὺς ἐκ σικελίας ἐνταῦθα χρὴ μεταπέμπεσθαι φοβηθέντας· καὶ γὰρ οἱ πρὸς τῷ πρυτανείῳ κάλλιστα τὰς οἰκίας φυλάξουσιν· ἀφ᾽ ἑαυτῶν δὲ τοὺς ἐκεῖ βοηθείας ὡς πρόθυμοι οὐκ ἀπλήξω, πέμπειν ἥτις μιτρία· καὶ ἅμα ναῦς τὰς διαφέρουσας ἐπισθαι τῷ διαδόχους· ἃ παρέξουσι σχολὴν αἰσθύχειν· καὶ τὸν γύλιππον μὴ φοβεῖσθαι στρατεύειν ἐκ τῆς σικελίας συλλέγοντα· ἀφ᾽ οἵπερ αὐτὸν περισβέσαντες διακωλύσουσιν, ἢ καὶ ἐπίεσαι ὁμῶν πρίοσιν τὴν μὲν, ἐξ αὐτῆς σικελίας· τὴν δ᾽ ὅθεν ἂν συμβῇ, ταῦτα σκοπεῖσθαι καὶ τοῖς λόγοις ἐκείνοις ἐρέσθαι λέγειν, ὡς οὐδ᾽ εἰ λάβοιμεν τὴν σικελίαν ῥᾳδίως ἂν φυλάξαμεν· ἐγὼ γὰρ ἂν ὡς αἰσθανοῖ, βουλοίμην ἂν οὕτως ἔχειν ἤδη σικελίαν· ὡς κινῆσθαί τε βεβαίως ἂν πλείστα τὰ πάντων ἡγοῦμαι βλέψαμεν δὲ εἰς τὸ τοῦ βασιλέως παράδειγμα· ὃς ἔχει κύπρον τοσοῦτ᾽ ἀπέχων οὐ κύπρου μόνον, ἀλλὰ καὶ παλαίστης ὅλως, καὶ ταῦτα διὰ τοῦ φοινίκων ναυτικοῦ· καὶ προσέτι αὐτοὺς τοὺς φοίνικας τοὺς ἔχοντας σώσας, κόρος οὐκ ἔχων οἰκείας οὐδεμίας ὡς ἕτερος εἶναι· καὶ ἐὰν λέγειν κίλικας καὶ τὸ κύπρου ἔδη τὸ δὲ τὸ ἄπορον ὦ αἰσθανοῖ· ὅτι καὶ μὴ τοῖς ὁμοίοις ἰσχύειν τις, τῇ δὲ ὅλῃ δυνάμει κρατῇ, πάντα δουλοῦται καὶ κατέχει ῥᾳδίως, ἀφορμῇ τῷ φόβῳ χρώμενος· ὧν τοῦτοις τὰ ὦ αἰσθανοῖ τοὺς λόγους, οὐκ ἔδ᾽ ὅπως ἀρχὴν μεγάλην συνίστη, εἴ τινες ἐξεφόβουν τοὺς ἀπέχειροῦντας, ὡς οὐδ᾽ ἐπροχωροῦν καταχέουσι· νῦν δ᾽ ἐνταῦθα δὲ καὶ καλλίστα ἰδοὶ τὸ ἂν, ὡς θεὸν τὸ χρῆμα τῆς ἀρχῆς· αὐτὴ γὰρ ἑαυτὴν σώζει· ὡς πρὸ γὰρ ἐν τοῖς ἰδίοις οἴκοις, ἑνὶ μὲν καὶ δ᾽ ὑοὶ οἰκέται χαλκὸν χρύσασθαι, οἱ δὲ πολλοὶ κατὰ ἀγέλων ἐπάρχουσι, οὗτω καὶ ταῖς δυνατείαις· τὸ πλῆθος τῶν διδουλωμένων βεβαιοῖ τὴν ἰσχὺν τοῖς προειληφόσι· καὶ τοῖς γὰρ ἐν κύκλῳ διδοῖσιν ἀγέλους· οὗτος δὲ καὶ ἐν σικελίᾳ· οὐ τοῖς ἐνταῦθ᾽ ἡμῖν οὖσι προσγενομένη, αὐτὴ τι διὰ τοῦτον σωθήσεται, καὶ ταῦτα ἀκριβώσει· καὶ σύνδεσμος ἐν χρὴ τὰλλήλοις εἶναι τῆς ἀρχῆς καθιστάζει· χειρωθέντες γὰρ ἄγλεως οἱ πολλοὶ καὶ πασπόλεμος γένος, οὐχ ἕξουσιν ἀποστροφήν· ἀμὰ καὶ τὸ μὴ ἀφαιρεῖσθαι τοῦ παρόντος κακὸν ὡς ἔρμαιον ἡγήσονται· τοῖς ὅλοις ἀεὶ ποτὲ τοῖς· ἀλλ᾽ ἐνταῦθα γὰρ ἔδη τοῦ φόβου εἶμεν· ἐγὼ δὲ ἐπέρους ἐγγυτέρω τούτων ἐρῶ, τὸ ναυτικὸν εἰ κινήσαμεν ὦ αἰσθανοῖ· τοῦ ἐκ σικελίας· καὶ οὐδ᾽ ἐκ τῶν βακιδῶς χρησμῶν· οὐδ᾽ ἀμφιλύτου μαθεῖν δεῖμι· ἀλλ᾽ αὐτὸς δὲ εἰδ᾽ ὡς ἡμῖν προλέγω συβρακουσίους, καὶ σιλινουσίους·

τος· καὶ πολὺ πρότερον τῶν παρόντων ἐπεχειρήσαμεν τῆς πράγμασιν· ἀλλὰ τί δεῖ τὰ πάντα ὑμᾶς πρὸ θύμως ἐς τὴν στρατείαν ἢν· ὅπερ ὧν ἀδικαίοις καὶ δικαιότατον καὶ πᾶσης δίνους ὧν ὑμῖν σωφέρεται, τὸ βαρβαρεῖν τῆς ὑπάρχουσι, καὶ τὸ προσήκειν ἡγεῖσθαι τῆς τῆς θαλάττης ἀρχῆς τὴν προσάκυν ταύτην· ἢ τὰ πόμετερα ἀφέσειν ἐμελλεν οὐκ ὀλίγω πνί, καὶ τῇ πλοτρυπίσῳ πολλὰς τιμήσειν τὰς ἀπορίας· οὐδὲ τοῦτο κινδύνου, ἀλλὰ τί ἄνευ ἄγομεν· ἀηδὲ πῆς τοῦ πολέμου πράγμασι συμφέρει τὰκεῖ δ' ἡμῶν εἶναι· καὶ ὅτι γ' ἀπὸ πόδρα πρῶτα δεῖ ζητεῖν, ἐν ἀκμῇ τοῦ πολέμου τοῦτ' ὀμνέδειξε· καὶ μὴν οὐδὲ τὴν ἀπὸ τείχιον· οὐδὲ τὰς αὐτομολίας ἀξιοῦ ἐμποδὼν θέσθαι· εἰ μὲν γὰρ ἐμέλλομεν παραλαβόν πῆς τὰς ὄντας ἡμῶν ἐν σικελίᾳ, κατὰ γῆν συμβαλεῖν πολοποντησίοις, ἂν ἄντι τοῦτο· εἰ δὲ ἀναγκαῖον μέ νειν εἶσο τείχισε, κἂν δὶς τοσούτους μάχιμους ὦμεν, οὐχ ὁρῶ τὸ κέρδος ὁ τῇ κλίσει πρόσεστιν, εἰ μὴ καὶ τοῦτο πᾶν ἐναντιώπατον τῇ πλουρκίᾳ, ὃν φασὶ πῆς ἡμᾶς πολιορκεῖσθαι, πάντας ἐν ἴσωτῷ συνδλεγιμένους ἀργεῖν· ἀγοῦμαι δ' ἔγωγε, οὐδὲ τοῖς οἰκέπις τοῦ πλήθους ὑμῶν ὑποροῶπας τὴν ἀπόδ ἀράσκειν· ἀηδὲ τὰ μὲν τῷ λύσειν ἐξαρχὸς πῆς δίνοιας· τὰ δ' ἐγένοιπο ἂν παξίᾳ πῆς πολεμίοις, οὐδὲν πείπεσθαι νομίζοιπας· ὅλως δὲ τῇ δούλων φύσει χρωμένους· ἃ καὶ παρὰ τῷ προσφέρεται πῆς διανόπας ἐναντία, οὐ πω καὶ πῆς βουλήμασιν αὐτῆ γὰρ ὧν δὲ πάρχουσι, μισοῦσι καὶ δίκην ἐθέλουσι λαμβάνειν, ὧν χάριν ἐκπέπεισθε ἦκος ἂν· αὖπη δ' ἐστὶν, μὴ παντάπασιν ἔχειν ὠμέως πῆς διανόπας· ἐγὼ πίνυν καὶ πρὸς αὐτὰς τὰς αὐτομολίας ἀπὸ πό πρότερον τὸν ἀπόστολον δύρίσκω ὀρῶπης μὲν γὰρ ἡμᾶς αὐτοὺς θρασπαθύοντας, ἀπὸ ἴσου παι καπαφρονήσαντες· καθρῦντας δὲ αὖ ἀφέθαντας, τάχ' ἂν ἡ τύχη πὰ μείους τοὺς φύσει γίγνοιπο· ἔπὶ δ' οὓς αὖ κομίζωμεν αὖ ἴδιον ἐν ταῖς ναυσὶν, οὐχ ἕξουσιν ἐκεῖ ποιεῖν ὅ νῦν ἐνταῦθα· ἀλλ' ὥσπερ νῦν πρὸς τοὺς πολεμίους ἀπόρχοπαι κρατοῦντας τοὺς χώρας, οὕπως ἐκεῖ γε κρατούντων τῆς χώρας πάλιν ἡμῶν, καὶ ἴσον πολεμίων τὸν τοῦ ὅπερ ὑμεῖς ἐνταῦθα πεφεύ πων, οὐχ ἕξουσιν ὅπως μὴ πίσουσιν ἀηδὲκπι πῶν ἦκο των, οἱ παρέκειπαι μᾶλλον ὡς ἡμᾶς ἀφίξοντα. χωρὶς δὲ τούπων, οὐκ εἴπ ἴσον πω πων ἢ μείζον ἥλαπτον ὑπομενοῦμεν τοῦπο σκιπτέον· ἀηδὲ ταῦτα πω πὰ ὑπὲρ μεγάλων καρπερίσωμεν, καὶ τὸν μαθὸν παρὰ τῶν πραγμά πων κομούμενα· πολὺ γὰρ τι βέλπιον ὅ μαι πῆς ὕστερον χρησῆς λῦσαι πὰ τῶν δυσχερῆ, ἢ ἅπαξ τάγη τῇ μέσῳ δύναθαι, χάφείναι ἐθέλοντὰς ἀσπῆναι· ὅλως δὲ παπὶ τῷ χάμαπ' πολέμου συμβαίνον ἴστιν, ἀ πρὸς τὴν σικελίαν ἐξαγωγὰ τῶν πραγμά πων· εἰ μὲν γὰρ τοῦπον τὸν πρόπον ὑπομένειδόξεν ἡσυχῆ πολεμεῖν πρὸς λακεδαιμονίους ὅ γὰρ ἐκεῖνοι προυκαλοῦντο, ἄλλος ἂν ἦν λόγος· νῦν δὲ πὸ μὲν ἐδόξεν ἀπας χῆ· ἐκείνους μὲν ἐμβάλλειν ἐᾶν· αὐπὸς δὲ ταῖς ναυσὶ χῆσθαι· καὶ τῆς μὲν γῆς δικομίσαι, μὴ προπμᾶν, πολλὴν ἔχοντας γῆν ἄλλην· τῇ πλοτρυπίσῳ δ' ἐγκεῖσθαι, ἐς οὐ γὰρ πῆς πρὸ πρῶν μαχέσθαι τοῦτο σῶσαι πὰ πράγμα πα, ἀλλὰ γὰρ πὰς ἐξωθεν δυνάμεις κακοῦν αὐτῶν· μὴ τοίνυν ἢ πόν τι πῆς ὅλοις συμφέρειν νομίσητε τὰν τῇ σικελίᾳ κατεργάσθαι πα, ὃ τὸ πρῶτον πολοπόννησον· μὴδ' ἄλλος αὖ ἄμεινον γοὺς ἐνθένδε κελεύσας ἀπαγαγεῖν, ἢ πὰς ἐξωθεν ἀφορμὰς αὐτῶν ἐκ παρελοίμενα εἰ γὰρ μήπε πέμπειν εἰς σικελίαν, ἐξουσί, μᾶλλον ἢ πρόσθεν ἐπιπλεῖν ἴσον ἐκεῖνοι μόδε, ὁμῶν δ' αὖ διαχειρὸς ἀπαπα ταῦτα καπασπάσπαι, οὐκ ἐᾶ ὅπως αὖ ἄμεινον καπαλυθεῖν, οὐδ' ὅπως αὖ μᾶλλον ἀπορήσαντες, πχρήσωπο· καὶ μὰν ἢ γὸν ἐλλιπὲς πον πῆς πλείονος τῆς ἀπίκης προυμίθα, τῆς ὠφορμίας ἕνεκα, τοῦ τοῦπ' ἐλλιπὲς πον σικελίαν ἦκος· ἢ μᾶλλον πῶν ἐκ τοῦ πρόπου πλείων, τὴν παραρμοῦσαν ἡμῖν ἔχει· ἢδ' αὐπὲ ἀμφοῖ ἢ χωρίον τοῦπων γίγνεται· πῶν γὰρ ἐξάπασης τῆς σικελίας τὴν κομιδὴν ἀσφαλῆ μέχρι πῦ πεκαιῶς ἔχοντος δὶ πὸς βαρέως ἔχοντας πῖς ἐπλοῦα πράγμασι, καὶ πῷ δικέλφαι πλεχίσθαι, πρῶπον μὲν ἐκεῖνο αὖ εἴρηπαι, ὅπι παπ' ἐξ' ἀπαπῶ πον, πῆς μὲν ἀπίκης ὅλης πᾶσαν χωρῆσαι, ὑπὲρ δὲ πῆς δικελείας τεί χεις ἀγαπκῆσαι, ὥσπερ οὐ πάλαι πῆς ἐκ πῆς τείχεις πηνῶ πράγμαπα ἔχοντας ἡμῶν· ἔπειπ ἐνθυμηθῶμεν, πρίπον δ' ἐς ἕπερον ἢ βλασφημία, πρῶπον νῦν χεῖρον ἔχει πὰ πράγμαπα τῇ πόλει, καὶ φόβων ἐξάξια πηνοῦσαν, ἢ καπ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον, μήτ' ἴκον μὲν πλοτρυπίσαι πάντες αὖ πέ· καὶ οἱ συμμαχοι· καὶ πὴν χώραν ἐδήουν· ἐνέκειπο δὲ ὁ λοιπὸς, δρᾶν πὰ πρὸς τοὺς πολεμίους εἶναι δοκεῖν πῶν, πάντα δ' ἦν μετὰ κπύπου· πυρκαϊὰς φορᾶς τῶς μὲν, ἐξῶ ἵης δὲ, ἴσθον καπὶ πὴν πόλιν· ἐγὼ μὲν γὰρ οὐδ' ἴσα πῶν πῷ πολέμῳ ἀνοῦμαι πσούτους ὁμῶν διρίσθαι τοὺς πιπτωπας· μὴδ' ἐγ' ἄλλοπι συμβαίνειν ἔρ, ὅσους ἀνόσους αὖπὰ δίεφθειρεν· ἢ τοίνυν τότ' ἀταλαίσωρος, καπλυσάμενα, ὡς τάχ' πις ὁμᾶς ἐπέθον· ἐσθ' ὅπως ἂν τῷ μεμελῶπα ἔργων πολλῶν καὶ καλῶν ἐπίπραπο, οὐχ ὅσιόν πι· ἀηδὲ ὁμοια πὰ μὲν παρόντα τῷ λογισμῷ δίνεγκόντες, τὸ δὲ μέλλον πᾶς ἀμείνοσι τὲλπίδαν ἀπιέναι πις, πολλὰς μὲν ναυμαχίας αὐτοὺς καπαναυμαχήσαμεν· πολλῶν δὲ πῆς δίεν πυλωρίας λαβόντες ἡγεμόνας δὲ ἔσεσθε πῆς ὁδοῦ· τοῦπο δὲ πὸ πολεμεῖν πῆς εἰθίλουσι τροπῆς καὶ πλαπαπεῖν εἰθίλει χαρίζεσθαι· καὶ ἴσως τοῦ μόνον ἡμεῖς οὐ νῦν ὧν πῆς ἐγνωμεν, ἀηδὲ καὶ τὸ πάπέρων ἀπαθὲς παράδειγμα παμμέτριος· οἱ καὶ πίμα καὶ γυ,

τὴς γένος πάντες, καὶ τοὶ καὶ παρασκεῖσαι καὶ βιάσασθαι πλατήλους ἂν ὦσαι· σύγκλυδες δὲ καὶ πάσχειν καὶ συμφορεμῶνοι, συμμάχων οὐχ ὅπλον ἡμῖν ἔχοιτ' ἂν τάξιν ἢ πολεμίων· οὐ τὰρ ἂν γένοιτο καθ' ἓν, ὥς τι ὑπάρχειν τοὺς ἑτέρους κατὰ τῶν ἑτέρων ἔχειν· ὡς τὰρ τὸ λιμὶ διαφθαρῆναι πάζουσα ῥᾳδίως ἂν ἑτι παρασκευασθαι, οὔτε καὶ νῦσον, ἥτις ἐξαρχῆς διέφθειρε· ἐπὶ δ' ὦ αἰνεαῖοι, περὶ μὲν παραβαλεῖν ἡμέτερον ναυτικὸν εἰς σικελίαν, ἵν' τις ἀφορμὴ συῤῥακουσίοις ἀπὸ τοῦ συμμάχων, παρούσης δὲ ἀποτροφῆς, οἱ πρότερον κατ' ἀνάγκας ἐκείνων ἀκούοντες, σφαλερὸν μὲν εἶ παραβάλλειν κοινωνοὶ τῶν πραγμάτων αὐτοῖς· καλεῖσοὶ δ' ἐκ μεταστᾶσιν γίγνοντ' ἂν πολέμιοι. δεκίνησι δ' αὖ πάλιν καλῶς ὁ πόλεμος· νῦν μὲν οὖν πρὸς τὴν ἐξαίφνης διημερίαν αὐτῶν καὶ παρεσκευάδα ῥᾴδειν αὐτὸν τοιχέναι, συνεσταλμένοι χρήματίζοντα· εἰ δ' αὖθις τόλος ἄλλος φανείη, δολίγου δεῖσι τῷ αἰνεαῖοι τὴν σικελίαν τὴν πολλὴν καὶ πολυανθρωπουμένην ἡμετέραν οὖσαν· τὸ μὲν τοίνυν ἐξαρχῆς πεῖδεν ἡμᾶς πλεῖν, λόγων ἐδεῖτο τοιούτων καὶ πλείονος τῆς ἐξετάσεως· νῦν δ' εἰς τὰ πράγματ' αὐτὰ βλέψας αὖτος, οὐδὲν πάσχειν, συμφέρον τα· καὶ οὐ μείζονα ἢ κατὰ πρᾶξαι δύνασθαι, καὶ οὐκ ἀδύνατα πραχθῆναι βεβουλευμένους ἡμᾶς· τῆς τὰρ ἀλαότητος κεκρατήκαμεν τοσοῦτον, ὅσον πλεῖον ἔξειν· καὶ νῦν τὰ μάχην οὔπω οὐ πολλῶ νενικήκαμεν, οὐδ' εἰ ἐθεῖτ' ἔχοι τοσούτων τῶν πασῶν ἄχθι τοῦτο γε γενωμένων· καί τι πῶς οὐκ ἄτοπον, εἰ δι' ὀπόσων πολεμήσαντες νενικήκαμεν, ἐξὸς μὴ δαρρεῖν οἱ τοσόμεθα χρῆναι, ὅπου νῦν οὐ κατὰ νοῦν ἐχώρησε μάχη μία, τοῦτ' εἰς ἄφιστον θησόμεν· καὶ συῤῥακούσιοι μὲν ἔσασι δαρρεῖν οὔπω πολλὰ καὶ συνεχῶς τυχήσαντες, ἡμεῖς δ' οἷς τοσῶπα ἀ' ἐκείνων ἔτυχε πρόπαμα, τὰ μὲν τοῦ πόλεμοχὶ ποιήσομεν· οὐδ' ἀ' ἀ' αὐτῶν ὧν προσεπῶσαι δ' καὶ μαιεσόμεθα, ὡς οὐκ ἀγαθὸν τὸ ἐφ' ἵσοις ἰφίεσθαι φέρει τὰρ πρὸς δίος, εἴτις ἐν συῤῥακουσίοις ἦν λέγων ὅτι παὶ τ' ἐφιζὸς ἀπὸ τύχαιεν, ὡς δεῖ καπλύσασθαι τὸν πόλεμον καὶ παραδῦναι τὴν πόλιν ἡμῖν, εἶτ' ἔπεσεν, ἐὰν ὁ τως αὖ γύλιππος ἔλθῃ αὐτοῖς πρῶτον, ἢ νὺ δί' ἐπελθὼν εἶχεν ὁ ποιοῦν; καὶ πῶς αὖ· οὐδαμῶς· νῦν δ' ὅιμαι πὰς ἐλπίδας ἐκπεῖναι τῆς, καὶ τῶν ἐν ποσὶ δυσκόλων αἰὲι κρείσσους τὰς δόξας γεγομένοις, τοσοῦτο χρῆναι κιεῖρ' ἀκάσαι, ὅσον δοκεῖν ὕδη πᾶσι τῶν ἴσων αὐτοῖς εἶναι· τὸ γὰρ λόγῳ· οὐ τοίνυν τὸ κεῖνο χωρεῖναί τι τῶν ἀπαιτῶν κατὰ νοῦν αὐτοῖς φοβερὸν μᾶλλον, ἢ τοῦτ' αὖτο ποιησαμένους παράδειγμα, τοῖς πράγμασι βουλήσιον ἐρέωμεν, ὡς μὴ τὰ χείρους ἐκείνων ἐλπίζειν φασείημεν· καὶ ταῦτα πασῶν αἰδεσῶν, οὐ μόνον τὸ κατὰ πρᾶξαι πάδοκοῦντα κρατήσους ἡμᾶς ὑπελαφόντων, ἀλλὰ καὶ τοῖς δεινοῖς ἂν πλεῖον διαφθεῖραι· μᾶλλ' ἀ τοῦ παρελθόντος ἡμῖν κίνδυνος γίγνεται χρόνου, ταῦτ' ἐκ τοῦ διαφθείραμεν καὶ μὴν ὅτι νικίουτε ὑπομένοντα πατὼ πατὰ τῷ τόλῳ χοντος, καὶ χρόνων τριφθίτων, ὅμως τοσοῦτος πλοντιζίας ἔπ' ἴσον πραγμάτων κιχήμεθα, ὥδηλον ὡς ἐξαρχῆς τε οὐδὲν ἡμαρτανόμενος ἰφισάμεθα· εἰ δ' αὖ μηδὲν ὑμῖν τοσούτου προκεκομμένου, λόγον εἶχεν ἡ πεῖρα, δῆλον ὡς αὐτοῖς γε ταῖς συῤῥακούσαις νῦν προσκαθιζόμενοι, καὶ τῆς ἔξω χώρας ὑφ' ὑμῶν οὔσης, ἐφ' ἵππερος τόλος παρακύψας, ἅπαν τὸ λοιπὸν ἐξεργάσεται· μὴ τὰρ οἴεσθε συῤῥακουσίους μὲν ἐπελθόντος γυλίππου δυοῖν τριήρουν αἰὲ λαῤῥῆσαι, τοὺς δ' ὑμετέρους πρατιώτας, ὅσον εἰκὸς ἀπολωλότων ὑμῶν δύναμιν, μὴ πολὺ μείζους τὰς γνώμας ἔσεσθαι· οἷς ἅμα τῇ τῶν οἰκείων ὄφλει, καὶ τῷ αἰσθέσθαι τὸ πλῆθος ὧν ἐφ' αὐτῶν κατόρθωσαν, μεγάλη πρὸς θυμίαν ὑπαρξει ἐς πί· καὶ μὲν ὦ αἰνεαῖοι τόμὲν ἐξαρχῆς ἀσφαλισθαι τὸ πλοῦν, γνώμη κιχρησάμενοι, τὸ δ' οὐ μόνον ἐφασμόθους, ἀλλὰ καὶ δύναμιν τοσαύτην ἀποστείλαντας, καὶ πᾶσι τῷ φανεῖς ἐφ' οἷς δικρινόμεν γιγενημένους, εἶτ' αἰσχαλεῖν, δυοῖν ἅ πασ' ἔχει σημεῖον αἰβουλίας καὶ αἰσθρίας αἰβουλίας μὲν, εἰ μηδὲν τοῦ ἴσου ἐξαρχῆς εὖ δομεν· αἰσθρίας δ' εἰ φόβοιεν συῤῥακουσίους δόξομεν· καὶ πῶ κέρδος μὲν οὐδὲν δ' ἔτου ἴσου πασῶν οὔπω τήμον· ὡς ἵνεκα αὐτοῦ τοσαύτην ἀρχυρὸν ὑποστῆναι, καὶ ταῦτα αἰνεαίους ὄντας· οἷς οὐκ εἴπ πεισόμεθα εἰς πλεῖο λόγον ἥκειν σκοπεῖν, ἀλλὰ τί πρᾴξαντες ἐν καλῷ τοῦ χώματος εἴημεν αὖ· οὐ μὲν οὐδὲ τοῦτό γ' αἰσθοῖ τοῖς, ὡς ἐσθ' ὅ, τι κερδανοῦμεν, ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα ὁρεῖδι νῦν ὑποστάντες· ἐγρῶς μὲν τὰρ οὐδὲν ἧσσον δι' ὃ τους γε ἂν βουλεύειν τας αἰάγκας κεκρῆσθαι, εἰ τι ἐξεργασόμεθα τὴν ἂν χείρων, εἰ τι μὴ· τῇ δι' ἔχρα τῷ δοκεῖν χείρους εἶναι πρὸς τὴ μῖθα, οὐκοῦν αἰσχύνη πλέον· οὐ κέρδος τὸ φυγεῖν γίγνεται οὐκ εἰ γε μοὶ σεῖσθε· ἀλλ' ἐσοὶ ἀναγκαῖον τὸ τῆς ἔχρας, ὅρῳ τους αὐτὸ τὴμασόμεθα ἄξιον. κἀκεῖνο ἴσομεν ὅτι, ἐξὸ μὲν ὅς ἐγνώκαμεν, πολεμίων ὑμῖν αὐτοὺς ἀπαλλάπομεν· ἀποδράντες δι' ἀπὸ τῶν πραγμάτων, πολεμίους ὑμῖν αὐτοῖς ὑπλείσομεν· οὔπω τὸ μὲν πρίσον ἀρούμενοι, καὶ τὴν ὠφέλειαν ἅμ' αὐτῷ κωμεθα· τῷ δ' ἀρχῷ τὴν βλάβην ἅπασωμεθα· καὶ μηδὲν ὑμῶν ἐκεῖνο ἐνθυμεῖσθ', ὡς οὐχ ὁμοίων τῶν πραγμάτων ὄντων, τότε πρῶτον ἐτιμήσαμεν· καὶ νῦν ἐπαναξόμεν, ἂν τάπα νικήσει· οὐδὲ τὰρ τότ' ἐς τὰς ἀποδοὰς τὰς πρὸς λακεδαιμονίους ἀβρῶν ὄντες ἐτίμησομεν· μέγα δ' ὦ αἰνεαῖοι τοῦτο σημεῖον, ἔτι τῷ τοῦ πολέμου σῶν ἐκόν

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΕΜΠΕΙΝ ΒΟΗΘΕΙΑΝ ΤΟΙΣ ΕΝ ΣΙΚΕΛΙΑ.

Τ

Ο μὲν οὖν καταγορεύειν ὦ Ἀθηναῖοι νικίου, καὶ λέγειν ὡς οὔτ' ἔξαρχῆς ἐκπλεῖν ἐνθένδε ἐβούλετο, νῦν τε δυεῖν δέοντα, ἢ πλείω καὶ μείζω τὰ δυσχερῆ ποιεῖ τῷ λόγῳ, ἢ ἐμμένοντα ταῦτ' οὕτως ἔχει, καὶ τῶν αὐτὸς ἐστὶν ἄπιος, ἀλλὰ παρίημι, καὶ γὰρ αὖ τὴ φύσει πρὸς αὐτὸς σωφρονεῖν πρόχειρος ἔχειν ἀπάδειν καὶ ὃν πλοῦν τῶν πολιτῶν νικία τὴς ἄνοιαν πλείω μεῖς παρὰ παῖτων ἡμῶν ἐκ τοῦ ἢ παρ' ἐκείνων αὐτὰ δίκαια τρῶμεν ὀφείλειν καὶ ὅσως τι ἰδιώτη ὦ ἀθηναῖοι, ὅσον φιλονεικίας ἢ τοῦ βασκαίνειν γὰρ αὐδὲν ἀφίστηκα, τὴν ἀρχὴν ἐσὼ τοῦτο ποιήσομαι δυεῖν γὰρ ὄντων ὑπὲρ ὧν βουλεύεσθε, ἑνὸς μὲν καὶ πρώτου, πότερα χρὴ μᾶλλον πέμπεσθαι τὴν στρατιὰν, ἢ πέμπειν βοήθειαν, ἑτέρου δὲ, τοῦ παραπλεύειν ἢ μὴ νικίαν τὴς ἀρχῆς, ἐαὶ χρὴ πέμπειν κρατῆ, φημὶ χρῆναι νικίαν ἄρχειν, πρὸς οἷς ἂν προείλοισθε γνώμαις καὶ μᾶλλον πρᾴττειν ἐκείνου χωρὶς· ὡς δ' οὔτ' ἐγχωρεῖ τοὺς ἐκεῖθεν καλεῖν, πέμπειν δ' ἀναγκαῖον τοὺς βοηθήσοντας, ταῦτα ἀκούσατε πρῶτον ὦ ἀθηναῖοι τὴς συμβουλῆς, ἐπαινεῖναι τὴν παροῦσαν ἀθυμίαν, λογιζομένους, ὡς οὐδὲν ἧττον, παρ' ἡμῶν, οὔτω τάκεῖ διάκειται οὐδὲ γὰρ τοῖς παρασκευαῖς ἐπήμελα τῶν πολεμίων, οὔτε τὰς φύσεις δ' οὕτω χείρους αὖ εἶναι φήσαιμεν· ἀλλ' ἕνεκα μὲν τούτων κἀν, πάλαι πρᾶξαι εἶχε πράγματα· καὶ νῦ χείρων, ἢ ὅσ τὴς ἔπειτα ἦν· τὸ δὲ μὴ πολὺ χείρω τὴν αὖ χείρωσιν γενέσθαι, μήτ' ἐκ αὐτὴς δίλυς πόλυσι τοὺς στρατηγοὺς τὴς συρρακούσας, συμβῆναι τὴ νεωτέρα ἐν τῷ στρατοπέδῳ, ἀλαζονεύεσθαι μὲν ἀπόλεμοι ὄντες, λαμπρύνεσθαι δὲ πολεμοῦντες, γυλίττεσθαι δὲ πολεμοῦντες, ταῦτ' ἐστὶν ἀπὸ τὴν τοῦ χρόνου τριβὴν ἐμπειρίαι· οὐ γὰρ πόρρω οὐδὲν οὕτω τοῖς εἰρημένοις φοβοῦμαι· τοῦ γὰρ αὖ τὸ παρατείχισμα πῦτο τὸ νῦν ἐνοχλοῦν ἐξακοσίοπο, μὴ τὴς ἐκλαχιστόμορους βοηθείας ἐπλεύσης, ἢ τὴν βοήθειαν μὴ ὅπω τάχιστα, ἀπὸ τοῦ πλείονος ἐποιήσαντο συρρακούσιοι τότ' αὖ ἔχον, εἴτις ὡς τότ' ἐξαρχῆς ἐπέκειτο, ἢ παραγιγνόμενοι τοῖ παρεῖσιν ἐκώλυον, ἢ προσέβοπο, καὶ μὴ παρεῖσαί τι τοῖς ἐμπόροις, ἐξίσου ἂν ἐν σικελίᾳ· νῦν δὲ πολὺ μέν, βραδύτης ἐνὸς ἀνδρὸς καὶ δυοῖν· πολλὰ δέ, καιροῦ τύχη, βουλεύεσθαι πρὸ ἂν ἐκεῖνοι ποιήσειαν· ἐπεὶ τοῖς γε ὅλοις ὁ πρῶτος πόλεμος ἀπείρατος γεγένηται, καὶ γενικίας κἀρὸς μαρτυρεῖ· τίνος οὖν ἕνεκα ταῦτα λέγω νῦν; οὐ κατηγορίας εἵνεκα νικίου· οὐδ' ὅπως ἔχει τὰ πράγματα ὡς ἔχει, εἰδέναι τοῖς ἐξ ἐπείρου ἐπιτάδε ἰόντας· ἀλλ' ὅπως πάμπολυ πρὸς τὸ μέλλον διαφέρει· εἰ μὲν γὰρ ὅλως ἡμῶν ἢ πρόσχαρ οἱ πολέμιοι, καθ' αὑτὸς ἔκειντο· ἐπεὶ δ' ἐν ἅπασι καὶ πασι πρὸ κεκράτηκαμεν αὐτῶν καλῶς ποιοῦντες, τάχ' ἂν μέγα ταῦτ' ἔτι δύναιτο καὶ φυλάξασθαι καὶ διορθώσασθαι ἐνθυμηθῶμεν δέ, ὡς πολλαπλᾶ τῶν ἐκεῖ πραγμάτων ἐστὶν, οὐκ ἐῶν ἡμᾶς ἀποστῆναι· πρῶτον μὲν ὦ ἀθηναῖοι καὶ πᾶσιν ἰδεῖν κοινόπατον, τὸ μὴ χρῆναι καταλύειν τὰ διδόμενα, μὴ δ' ὥς τισι παῖδας, ῥᾳδίως μὲν ἀπειλημμένους, πρόχειρος δὲ καταλείποντας· ἴσως μὲν γὰρ καὶ παρὰ τοῦτοισι μεγαρῆσι καὶ βοιωτοῖς, καὶ πᾶσιν ὅσοι μυρίας ἢ μείζους πόλις οἰκοῦσιν, ἰσχυρὸν τὸ δεῖν τοῖς ἐγνωσμένοις ἐμμένειν, καὶ πρᾶξαι εἶναι τῶν ἀμφισβητουμένων ἃ παῦτ' ἔχει τὸ ἀφίστασθαι· οὐ μὴν οὐδέπω μᾶλλον ἢ ὑμῖν τοῦτο προσῆκον φανεῖται ὅσον γὰρ ἐστὶ σοφώτατοι τῶν ἑλλήνων, αὐτοί τε ἐφ' ἡμῶν αὐτῶν ἄριστα λογίσασθαι πάντα, καὶ ἐπέρους λέγοντας κρῖναι, πρὸς οὐ τὴν πόλιος κληρονομεῖν ἀνάγκη τῆς ἀρχῆς, εἴ τι φαύλως ἐλύοντο ὧν ἐγγώκατο· δεῖ γὰρ δυοῖν θατέρου, ἢ τὸ πρῶτον ἀφορμὰς ἐξομοίους ἐξ ὧν φέρονται εἶναι δοκεῖν, ἢ πάντ' ἀπέρα ἁμαρτάνειν· καὶ μὴν νῦ γε ἐκεῖνό γε ἐστὶ δεῖν, ὡς ἄρα ὀλίγοι πρὸ τοῦ τῶν ἐξαρχῆς ἐγένοντο λόγοι παρ' ἡμῖν, ἢ μᾶλλ' ἡμῖν πρᾶξαι μοῦσι μαρῶ τὸ παῖ ἐπιστρέφειν· ἀλλ' ὡς μὲν καὶ παρεσκάζετο πρὸ τοῦ πολέμου, καὶ συρρακουσίους ἰσχυροὺς εἶναι, καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐκεῖ πρὸς ἡμοῦσιν βουλεῖν ἐφίστασθαι, καὶ τοὺς ἀποστόλους οὓς ἐπέμφατο πείρας ἕνεκα τοῦ παρόντος, ἐάσω· ἀλλ' ἵνα γε μέγαν τοῦτο πόλον πέμπειν δίκαιοῦμεθα, τίς λόγος οὐκ ἐρρέθη παρ' ἡμῖν, ἢ τίς οὐκ ἐτρίβη χρόνος· ἢ τίνι τῶν παόντων ἔστιν οὐκ ἀποδώκαμεν· οἱ καὶ τὸ πλοῦτον πρὸ τῆς παρασκευῆς αὐτῆς ἐκκλησίαν ποιοῦντες, παρελθόντος νικίου, καὶ πάλιν αὐτὸ λέγοντος ἐξ ἀρχῆς σχεδὸν τἀὐτὰ ἄρτι καὶ νῦν ἐν τοῖς γράμμασιν, ὡς ἡ σικελία πολλή, καὶ οὐ τὸ λαβεῖν ῥᾳδία· οὐ τὸ κατασχεῖν ἐαὶ ἄρα εἰσόμεθα, ἀμφότερα εἰπεῖν ἐστιν· οὔτε γὰρ ὁρῶν οὐδ' ἤκουόν τινος ἀπιστήσαμι, ὥστ' εἰπεῖν πάντα κωλύσαι, καὶ διὰ πάντων ἀκούσαντος, ἵτ' ἄμεινον ἔγνωμεν ὡς χρὴ πρᾶξαι· εἰκὸς ὦ ἀθηναῖοι πολὺ γὰρ μᾶλλον προστρέπον τῶν καὶ κινούντων οἱ πιοῦσι τὸ λόγοι πάντες ἢ κωλύοντες εἶναι ὡς ὁτιοῦν· τὸ, πτῶν μεγίστου τῆς νήσου, καὶ ὁπλίτας, ἄλλοι ἐστὶ τοῦ πλήθους ἄξιον· τὸ, πτσυμμίσγους εἶναι τοὺς ἔχοντας αὐτὴν, καὶ μὲ ταυτὰ φρονεῖν, πρὸς ἡμῶν ἐστὶν· ἐν μέντοι γε

οἰκείων παραχωρῆσαι καὶ προέσθαι εὖ ὅτι δεῖ καὶ συμφέρει, πῶς ἀπορρίψαντες τὴν κακῶν ἄξιον κλῆρον μῆσαι, καὶ τοὺς μὲν αὖ τῶν τοῦ καλοῦ τῶν ἡμᾶς πάντως ἔχειν τοῖς ἐμβάλλουσιν εἰς τὴν ἀτιμίαν, ἢ τοῦ ἀπορρίψαι οὖν αὐτῶν ἐπιλάθεσθαι, αὐτοὺς δ' ὡς τὸν πολέμιον καὶ παράνομα κατάστασιν ἡμῖν αὐτοὺς ἐμβαλεῖν φύσει, καὶ ἴσως τοῦτο πᾶς, ὡς ἄρξασθαι μὲν πολέμου ῥᾴδιον· ἀπαλλαγῆναι δέ, οὐδὲν οὕτω χαλεπόν· οἱ γὰρ πολλοὶ τὰ αὐτῶν ἀφεῖναι μὲν τοὺς κινδύνους, αὐτὸ δὲ τῆς κύριοι φυγεῖν δ' ἐπ' ἄλλοις γενόμενοι τοῦ ἴσου δ' οὐδ' ἐπέρασαν ἂν φερόντων ἐστὶν· ἡμῖν δὲ συχνὸν μὲν χρόνον ἡ χώρα κεκάκωται πολύν δ' ἤδη τὰ σώματα φθείρεται χρήματα δ', ἃ τοῖς τὴν ἀπόπολιν συναγάγομεν, πεσοῦσης ὄγκος ἐξερύηκε· δεῖται δὲ λιπαίνειν τὸν ἀεὶ χρόνον ἄρτι μὲν λυμαινόμενα· ἀφ' ἑτέρου μισοῦσι τοὺς καλεσαμένους· ἀηδεῖς τισιν ἀπειλοῦσι, ἡμεῖς δὲ λοιδοροῦμεθα τοῦ πολέμου, τὴν πόλιν πορίζοντες συλλέγοντες αὐτοὶ χρήματα· ἕτεροι πόρους καταστρέφοντες ὅλως τὰ πράγματα, ὥς περ οἱ τὰς παρηκμακυίας οἰκίας ἀναλαμβάνοντες· κἀνεμοὶ πεσόντα τινὰ καὶ κατάγνυμι αὐτούς, ἥξουσι καὶ δι' ἕτερον τρισβεῖα καὶ παρὰ τούτων καὶ παρ' ἐκείνων· ἔξουσι δ' ἴσως, ὅταν οὕτω παίδων μὴ οὕτω παγκάκως καθεστηκότα φαίνηται· ἴσμεν δ' οὐ τούτους μόνους ἀνὰ κράτος πολλοὺς ἄλλους οὐδὲν οἷς δεῖν πρισβεύσασθαι, τοὺς ἡμετέρους φίλους ἀπολυμαίνοντας, ἐπὶ τὰ μείονα, καὶ τῇ τούτων φιλοτιμίᾳ πρὸς τὴν τῆς ἀτιμίας καταισχύνην ἐπιλύσασθαι ἀπορρήσασθαι· οὐ γὰρ ἐκείνου γε τῆς φύσει δίκης, μὴ συστῶσιν ἀμφότεροι, καὶ ἀφίστης ἀηδοῦς, ἐφ' ἡμᾶς πράττοντας οὐχ ὡς ἥμενος ἡμῖν ἢ τούτων ἐκείνοις χόρτον λέγω· ἀηδεστέρα οὐκ ἔνεστιν ὁρᾶν τῷ πράγματι αὐτοῦ, περὶ τὰ δίκαια συμπίνοντα· ὅπηδοῖ, οὐ συνεπιστρατεύσαμεν οὐδὲ πόροις; οὐκοῦν ὅσῳ περ ἂν μᾶλλον ὀργίζωνται, τοσοῦτο μᾶλλον ἀμοχαόν ἐστιν αὐτοῖς συνεῖναι· ὅταν γὰρ ἑκάτεροι τῷ μὲν δίκαιον διδυνᾶσθαι κακῶς τῶν σπουδαίων ἀγανακτῶσιν ὡς αὐτοὺς τε ἀφέσουσιν· ἢ ὡς μετ' ἀηδῶν ἴσονται, ὅταν ἑκάτεροι πόροις συνίδωσιν ὀργιζομένους, ἐπιδέχεσθαι οὐκ ἔχοντα ἡμᾶς συμμάχους ἐπ' αὐτοῖς, χωρὶς δὲ τούτων, οὐδὲν πόνου χολῆς ἔστιν αὖ τὸν· ἀρὰ βεβαίως μὲν ἔγκειται, νομίζοντες τιμωρεῖσθαι σφίσι λακεδαιμονίους αἰτιᾶσθαι· καὶ οὐδ' αὖ σφῶν τῇ βασιλείας ἀρχῇ τούτων τῶν ἔργων πρὸς οὓς ἐστὶν ἀπεχθάνεσθαι· λακεδαιμονίοις δ' ὅτι αὖ πιθανῶν ἅπαντες, ἀλλ' ἐστὶν ἰκνεῖσθαι τὸν βεβαίων· οὔτε δὶ ἔργος αὐτοῖς ἔχοιτο καὶ θαῦμα γ' οὐδέν, παραζίαν δὲ κοῦφος ἐπίστασθαι, χαλεπῶς ὑπὸ τῆς ἀσχύνης διακεῖσθαι· ὡς δ' εἰπεῖν κεφάλαιον, τὸ πρὸς αὐτοὺς μῖσος αὐτῶν καὶ ὁ παροξυσμός, ἐπισκοπούσῃ τῇ πρὸς τὴν πόλιν δίκῃ μετρίᾳ καὶ ὡς περ φόρους ὑπολύοντας, οὐδὲν τῶν πρὸς ἡμᾶς καλοῦσιν· ἀηδῆ νῦν φοβούμενα αὐτοὺς αὖ μὴ ἀδικῶμεν, ὡς οὐ πολὺ μᾶλλον φοβησόμενα εἰκὸς ἴσως, μὴ τοῖς ἑτέροις προσθέμεθα ἡμῶν, ἃ πρότερα πράσσουσι· νῦν μὲν γὰρ οὐδὲ δίκαιος ἐκ τῶν πολεμουμένων, ἐπὶ πλεῖστον κεκραμένοι γὰρ καὶ πεπαλαιωμένοι, ἀφ' ἡσύχου πάντα ἀκίνητοι καὶ ἀνεπιτήδειοι, πρὸς ἡμᾶς ἀκριβεῖς καὶ καθαροὺς ἐπὶ ἀγωνίζωνται· ἢ δὲ τοῖς ἑτέροις προσθέμενα, τοῦτο μέν, ἂν πράττωσι συμβὰν τὰ πράγματα, καὶ τῶν κακῶν οὐκ ἐλάττονες εἶναι δεῖ μετασχόντας· ὥστε ἐπὶ ὕστερον ἀγωνιεῖσθαι, ἐξίσου γε γνόμενα αὐτοῖς· τοῦτο δέ, ἂν κλίνῃ τὰ πράγματα, δῆλος ἔσῃ ὁ κίνδυνος· νῦν μὲν σὺν νικήσαντες αὐτοί, ἡμῖν νικῶσιν· ἐκείνως δὲ δ' ὁμῶν ἂν οὗ τυχόντες οἱ ἕτεροι· εἶτ' οὐδ' ἄλλως ὅμοια τοῖς τοῦτον τὰ ἡμέτερα· λακεδαιμονίοις γὰρ ἐχθρὰ παλαιὸν ἐστὶν καὶ πολιτικοῦντες, ἐν σκέπτῳ, πολλῇ τοῦ πολέμου καὶ τῶν πραγμάτων ὑσιβαῖοι· τοῦ δ' ἡμέτερα, πόλις, ἐν τρόπῳ τοῦ πολέμου, καὶ οὐδεμία οὐδὲ πόροις ἄπιστος ἐστιν, πρὶν ἂς τὴν ἡμέτραν ἐμβαλεῖν, τοσοῦτο δὲ τὴν πρόχειρον ἀπόφευξιν ὅλως δι' οὐχ ὁρᾶν πῇ ὅπου πολεμήσομεν, ἢ μὴ πᾶσι τοῖς μὴ ἐκείνοις ὑπομένουμεν πᾶσι ἀναφόσεως· καὶ ἀηδοῦμεθα ἐν μεταιχμίῳ φοβούμενοι τὰ ἀπόπαλιν, ἐξὸν ὅλως φύγειν τὸ δοκεῖν, ὃ τούτοις ὁ κείνοις κακοῦν, μηδὲν πρὸς ὀργὴν ἀποφαινομένοις τοῖς περὶ σβιεσθαι· ἀηδοῦτοι πράως καὶ μετρίως ἀμφοτέροις εἶναι· καὶ εἰ μὲν ἐπ' ἄλλοις ἐπαλοῦσι, ἐφθίσας ἂν ἐπ' ἀηδοῦσι δι' καλοῦσιν, οὐκ ἐᾶν ἐᾶν παρεῖναι, οὐ γὰρ οὗ πιστοὶ τοῖς ἑτέροις φύγοντες· ἀηδοῦτοι γὰρ τοῖς ἑτέροις κακῶς· ταῦτα δὲ κἀμοὶ φαίνεται ἄλογα εἶναι, πάσαις χῶσκοῦσι φοβοῦμαι δὲ ὁ ἀηδοῦσι ἀβουλοτέρους, μὴ βελτίους ἢ τὰ τοῦ ἄλλων ἐπαιρόβουν, ἢ τὰ ὑμέτερα ἂν πιθέσθαι

τέλος τοῦ λόγου.

χίαν, μηδὲ παθεῖν μηδὲν ὑφ' ὑμῶν ἄγνωστον τοὺς λακεδαιμονίους ἐγὼ τούτου συνήγορος ὑμῖν φέρε δ' πάλιν αὖθις· οἱ βάρβαροι σώσειν κόττες, βουλεύεσθαι μηδὲν ἐμπρόσθεν γενέσθαι βαρβάροις, μηδ' αὖθις λακεδαιμονίους ὑμᾶς ἀποκλίναι, σύμφορος ὑμῖν ἐγώ· καὶ πῶς χειραγωγήσειεν εἰκὸς καὶ φιλονεικοῦσιν, οὕτω κρινοῦ καὶ δικαίου τοῦ φθόνος διαλλαχθοῦ· ἀλλ' οὐκ ἀρχὴ τοῦ μίσους, τοῦ πολεμεῖν, τούτοις γε εἰ δὲ μὴ, ὑμῖν, ἔτερος λόγος· καὶ μὴν ἀδικεῖν ὅτων διὰ παντὸς ἐκατέροις ὑμῖν, ἐνὸς μὲν τοῦ μὴ κακῶς πάσχειν οὕνεκα, ἑτέρου δὲ τοῦ μὴ τοὺς ἑαυτοῦ δι', τρίτου δ' ὅπως μείζους ὦσι προγενόμενοι τοῦ τι, ἢ τ' ἀφαιρῶν, ἐκείνου χρήματα τῶν οὖν οὐ διάφορον κρινῶ τοῖς γνώμης ὑμῖν, ἢ καὶ ὅσον διέπει προσθέσθαι δ' ὅπῃ καὶ πάντα κρινῶ, καὶ ἃ καὶ ὑμεῖς αὐτοὶ βελτίους φύσαντ' ἂν εἶναι· πῶς γὰρ οὐ βέλτιον κοινῶς τῷ τῇ πόλει συμφέρον ζητεῖν, ἢ χάριτός τινος ἢ δυσμενείας ἕνεκα προσαπόλλυσθαι· εἶπα δ' τοῖς ἑτέροις ἄδικα εἰκάζοντες, ταῦτα αὐτοὶ τυγχάνετε· οὐκ ἐλάττονες τὰς διεργασίας αὐτοὶ δι' ὧν ἔργασθε διείργασθαι ἀσπλογεῖσθε ὑπὲρ τοῦ γλυκέος ἴσον· εἶπα καταγορεύετε· ἐγὼ μὲν οὖν ὡς αἰτιάσοιμι, πρὸς τῷ μηδὲν ἑκάστοις ἐμαυτῷ τυγχάνειν, καὶ τούτοις συμφορὰ δὲ μοῦ τοῦ μὲν αὐτοὶ τοῖς αὐτῶν ἑκάτεροι· ὅπου δὲ τοῖς ἑτέροις ἰδιαίτατα φαίνονται λέγοντες· πρὸς δὲ, οὐκ οἶδ' ὅστις κρίνει τῷ μηδετέροις διαφερομένῳ, καὶ ὑμῖν γνώσεται καὶ, εἶναι δεῖ μέρος· ὃς μὲν γὰρ τὸ βοηθεῖν ἀμφοτέροις κελεύει, οὐκ ἔστιν ὅστις τυγχάνει ἐλλείπειν τὴν σώφρονα· πῶς γὰρ ὃς δὲ τὸ μηδετέροις ἐπιλείπειν, ὃ τοῦ σώφρονος λείπεται τόπος ἐκ τοιούτου· καὶ γὰρ οὔτοι καὶ αὐτοὺς ἑκάτεροι τοῖς ἑτέροις συστρατεύειν καλοῦσιν· οὐδὲν οὖν ἄλλο ἐστὶν οὗτος λόγος, ἢ ὡς ὑπὲρ τινος αὐτῶν γραφεῖς ἀναγκασθεὶς σώφρονος ἴσως τὴν ἑκατέρων ἔσεσθαι, καὶ μίαν ἑκάτεροι τὴν τροπὸς τοῦ· ἅμα μὲν ποτὲ τοῦ βασιλέως, μέμνησθε γὰρ δὴ τοῦτον λιχνεύειν ἀργύριον τι, οὐδὲ τοῖς ὑμᾶς βοηθεῖν ἑᾷ μᾶλλον, ὅταν προτρέπεσθαι τοῖς ἑτέροις· ὅπερ ἐστὶν ὃ φημι, σαφῶς εἶναι σθαι οὔτε βαρβάροις ἔστιν δίκαιον βοηθεῖν κατὰ τοῦτον τὸν λόγον, οὔτε λακεδαιμονίοις· ὅπῃ δὲ αὐτοὶ τὰ τοῦ πέρσου κακὰ ζηλοῦσι· καὶ τῆς ἐκείνου τυραννίας καὶ ἀσεβείας κληρονόμους εἶναι προσῆκον οὐδαμῶς ὑμῖν ἐστιν· οὔτε γὰρ δίκαιον μᾶλλον τὴν ἑλλάδα φύσαντ' ἂν, ὥστε τοὺς ἀσεβεστάτην ζητεῖν τρεῖν ὧν παρέκειτος, οὔτ' αἰσχρὸν μεταβαλλομένους φανῆναι, πρὸ δ' ἅπαντων αὐτοῖς ἔσεσθαι κρείττους γενέσθαι, αἰσχίστου· καὶ οὐδ' ἂ εἰς ὑμᾶς τι μισήσειε· εἶπα καὶ βασιλεὺς μέν, οὐκ αὐτὸς καταβαίνων· οὐδὲ τῷ σώματι κινδυνεύων· ἀεὶ ἐκεῖ χρήματα τῶν οἴκοι πέμπει τοῖς στρατεύμασι τολλῶν δ' ἀρχῶν· καὶ ὑπάρχει κατὰ μικρὸν αὖ· ὅταν οὐκ ὀλίγων αὐτῷ καὶ ταῦτ' ἦν ὁ τοῦ βασιλέως πόλεμος, φαρναβάζου πασούνης· πασαφέρνης· ἀλλὰ λογία· χρυσοῦ· πάντα ὁμοῖς δ' ἐστὶ πρὸς τοὺς ἑτέρους ἀποκλίναμεν, τοῦ κοινὸς διὰ τοῦτον ἐφυλάττετο πειρώμενα· ὁ μὲν γὰρ ὅπως μὴ δι' αὐτοῦ πολεμηθήσεται προσωφῶτο· καὶ διὰ τοῦτο χρῆσθαι ἐτρίβη πάντα πράγματα· ὑμεῖς δ' αὐτῷ τοὐναντίον· τοῖς σύμμαχοι καὶ τῇ χώρᾳ καὶ πᾶσιν ὡς ἥδιστον τοῦς ἀφορμὰς ἀπομηδυνούσομεν· οὐ γὰρ ἔστι δ' ἄλλως πολεμεῖν ὑμῖν· οὐδ' αὖθις τοῦ πολέμου καθορῶντες, ἐπαρκεῖν τοῖς πράγμασιν· οὐδ' ἐξ ἀκοῆς ἥδεσθαι τῷ αὐτῶν· οὐδ' ἐκ πλουτοῦσας· οὐδ' ἐν τρυφῇ μίσει μετέχειν τῶν γιγνομένων, μέτρα τῇ βουλήσει χωμένοις· ἅπαντα δὲ καὶ συμπεσεῖν· καὶ μηδὲν ἐλαττον τοῖς ἐξαρχοῦσι συμπολεμοῦντων μηδὲν ἥδεσθαι, οὐχ ὑπαρχόντας βουλομένοις ἀπαντᾶν· καὶ γὰρ ἡδονὴ καὶ χρήμασιν, ἔστι μὲν οὐδαμοῦ ποιεῖν ὑμῖν, ὡς πειρᾶσθαι ἀπαλλοτριοῦν, ἢ πόσιν χρείαν· ἢ δ' οἷον καὶ τοῦτον τὸν τρόπον τοῖς ἑτέροις σώσειν. λύσαιμεν, οὐκ ἂν εἶεν σοῦσα· οὐδ' ἐκβαίνειν εἶναι οὐδ' ἀπαρύσασθαι δεῖν τὴν θάλατταν ἐπιόντας ὁδὸν βαδίζοντας, ἅπαντα μᾶλλον ὑμῖν ἢ ἐκείνοις ἐστὶ, τοῖς ἀδικεῖσθαι μᾶλλον· καὶ ἄγειν καὶ φέρειν ὑμᾶς· ὥστ' ἐκ τοῦ ἴσον ἀνάγκην ἐς χεῖρας ἐλθεῖν εἶναι· τοῦτο δ' ἐστὶ, τὰς δυοῖν πραξίαις πράγματα· ἐκείνων δ' αὖ καὶ αὐτὸς τοῖς λακεδαιμονίοις ἀπακούειν τῷ πᾶν ἴσον βαρβάροις ὑπάρχειν, ἅ μὴ ὅσον τιμᾶν καὶ ἰσχύν τούτους πλεῖστον, τοσοῦτον ἐκείνους ἐπιθέσθαι ἀποίσειν ἀσκίσειν· ἅ μὲν τὰς ἐξίσου καλεστήκασι πρὸ τῶν βαρβάρων ἐγὼ· αἱ δ' ἐδόκουσιν ἀθετεῖσθαι· ἔτεοι δ' οἱ βάρβαροι καλῶς ποιοῦντες παρελυλύασιν, ἴσας ἐχθρὰς λαβὰς τὸν πόλεμον ὁρῶμαι· ἐνεῖναι γὰρ λακεδαιμονίοις καὶ ὑγιεῖς ὁρμᾶθεῖσι, βραδίως ἐπὶ σώζεσθαι· ἢ τὸν πόλεμον καὶ πρίσει πρῶτον, τὸ τοὺς μὲν, ὃς καὶ ἴσον ἐπαφομένους, ὧν πᾶσ' ἀφικέσθαι ζητεῖν· τοὺς δ' οὖν λακεδαιμονίους, ἀρετῇ καὶ φρονήματι κρείττους ἀξιοῦντας εἶναι, μᾶλλον πείσεσθαι τοῦ πόνου ὑπομένειν παρὰ ἐξαθανατίζειν· δι' ὀλίγων ἐρῶ δεῖ μᾶλλον σαθῆναι, τὸ τῶν ἀρχαίων καλόν· οἱ παρὰ τὸν πόλεμον τὸν ἐμπέσοντα καὶ λακεδαιμονίων τοῦ ἴσον, ἰσοχίαν ἄγοντες, καὶ γενόμενα καὶ κατασχόντ τῆς χώρας καὶ τοῖς πᾶσιν διάθησαν· ἕως σώσι φαλάμενοι τῷ πράγματος, πρόκαιτο τὴν ὑπὲρ χρυσὸν διδαμονίαν· καὶ ὁ δ' ὑμῖς αὐτῶν τὸ πλεῖστον καὶ πάλιν ἄλλ' ἄκολουθοῦσι κακά· πάσι γὰρ ὡς ἥδεσθαι οἱ πόλεμοι φύσουσι πολιτειῶν καταλύσεις· φιλονεικίας· βλάβας· ἃς οὐδ' ἂ προίδοιτό τις πάντα πάσας· οὐ δὲ τοῖς αὐτοῖς καὶ ὑμεῖς ἐμπείρως ἔχοντες, ἐν φυλακῇ δίκαιος ἂ ἔσεσθε· ἀκούσθ' ἢ τοὺς προγόνους ὑμῶν τοὺς ἐπ' ἐκείνων τοῦ καιρῶν, ἀπορίαν σκαλαμῶντος μεγάθους χρόνου ἔστιν ὃν· καίτοι εἰ πάντα νομίζεσθαι, πίστασθαι φήφισμα ποιήσασθαι· ὃ τοῦ δ' ἢ τῶν

δι τέρους λυπεῖν ἐγνωκόσι πῶν τ ἴσασι καταλελειμμένον μόνον· πῶς οὖν οὐκ ἄμφω τέρους ἀπαλείφοντας, καταλέσθαι χάριν ἀμφοτέρους, ὁ τῆς ἑτέρους προσεμβόλους, μηδ ἑτέρους οἰκειοῦσθαι ἀλλὰ τῆς ἐκεῖ, πρότερον τοὺς δ ὑστέρους ἐχρῆς χρήσασθαι ὅπερ καὶ ταῦτ ἀκούσας ὑφορῶμεν, μὴ δι ἐμᾶς ἀρπάσωσι τὴν λακεδαιμονίων, οἱ τοὺς ἡμετέρους συναρμόσαντες· πῶς δὲ τῶνδε τῶν ἡμετέρων, οἱ τοὺς λακεδαιμονίους· δῆλον δὲ καὶ χωρὶς τῶν παρὰ τούτων λόγων ὅτι παίπαλον ἐν μετρόσθεν χρόνου συμπεσόντες καὶ κατανοοῦντες ἑκάστων, ὡς οὐδεὶς δῆμος ἐξ ὧν αὐτὸς μετέχει πραγμάτων, εἶπ ὑμῖν ἐπ ἀγαθοῖς εἶναι πειράσεσθαι καὶ ἐμοὶ παρόντες, καὶ φίλους ἡμᾶς ὃς τότ ὀφείλουσιν ἄξιοῦντες ἔχειν, οὐδὲν πῶν ὧν πρῶτον οὐδὲ δίκαιον φερήσουσιν ὕστερον, ἀλλως τε καὶ χρεία νῦν οὐκ ἀγοία παραβαλόντες ἀπὸ μὲν ὅτου τι νῦν ἡμᾶς ἐφελοῦσι ἢ φελοῦσι, ὅμως παρεσόμεθ ἐπ ἀγαθοῖς, πῶς οὐχ ὅπερ τοῖς ἑτέροις εἰρήκαμεν, ἐφ ἡμᾶς χρὴ νομίζειν τρέπεσθαι τοὺς πῶν γε μόνους, ἐκείνους γ ὧδε, ὡς αὖ ἡμᾶς κρατήσουσι, οὐδεὶς αὐτοῖς λοιπὸς ἐναπόσεται ἐπ ἀγαθοῖς τῆς ἄλλα δίκαιον παρακινδυνεύσει, καθ ἃς τοσαύτην ἀγνωμοσύνην ἐμπεσεῖν δεινὸν δεινὸν γὰρ λακεδαιμονίους πῶν δεῖν ὀφθαίους πεσόντα καὶ τὰ πάντα ἀγαθὰ ἐργασμένους αὐτοὺς τὴν πόλιν· οἶμαι μὲν γὰρ πῦ πρόσους ἑκατέρων τ ἄνδρῶν, οὐκ ἔχω τῦν διαιρεῖσαι πότεροι πλείους καὶ μείζους ἐστὶν ἐμῖν· πῦτο μὲν νίκα ἐνθυμοῦμαι, ὡς ἄρα οἰκείως καὶ προθύμως ἐτίθεντο ἀμφότεροι καθ ἑκάστας ἔτος δ ἄνδρα, πράκτα ἐξὸς ὀλίγου δεῖν ἑπτὰ πῦτο δι ὡς ἁδίως καὶ ῥᾳδίως δικέλειαι ἐπ τέχισαι ἐμῖν· καὶ ὃς σικελίαι ἀπέπτησαν καὶ πάντα χῦ πρὶν κλαίειν παρῆσαν· πῶς μὲν γῆ τ πατρίων ὀλίγου, παραχωρήσαι, ἀγῶνος ἀμφοτέρους οἴεσθαι· τὰ δ ἀγαθὰ μὴ κακῶς ἀγωνίσασθαι πῶν ὀφθαίοι· πόν τε ἀμφιπόλει χεῖρον λακεδαιμονίους ὄρεσθαι; πᾶς μὲν γὰρ ἄλλας διεργασίας, οὐχ οἷός τ ἐμὶ ἐπ τοῦ πόδους ἀριθμῶς καταλέξασθαι τοσαῦτ ἴσθι τοῦτον τὰ πρόσθαια, ὃς κέχρηται πρὸς τὴν πόλιν· ἀγαθὰ καὶ τῷ βασιλεῖ προσέθεντο ὀφθαίοι τοπαλαιόν· λακεδαιμονίοις δ ἐγ ὑστέρου ὄντων ἐν τῶν προπαίων ἀῶν ἐμῖν αἰείσασθαι· ἐπ οὐκ ἐκόντας ἄσεσθαι, τότε ἑτέροι μειζόνως ἀγαθῶν ἄπτοι τῇ πόλει γεγόασιν, ἐν δία· ἀγαθὰ φέφοντα ὄντες καὶ λακεδαιμονίοι πῶς σῶσαι τὴν πόλιν ἡμῶν· ἐστὶ ταῦτα· οἰκοῦν καὶ ὀφθαίοι καλούντων αὐτὸς λακεδαιμονίων αὐχ ὑπακούσαι· ἐστὶ καὶ ταῦτα· πότερον οἶν δεῖ λακεδαιμονίους μὲν χάριν ἡμᾶς ἔχειν ἐπεσθίκαν οὐκ εἰδέναι τὴν πόλιν τὸν αὐτὸν πρότρον ὄντα πατρίδ· ὀφθαίους δ ἐπεσθίκαν ἀεὶ τὰ ἐναντία βάλλοντας, ἃ λακεδαιμονίοις μὲν ἀφ ὧν ἐς τῦτ ἔρχομεν ἡμᾶς ὥστ ἐπ αὐτοῖς γενέσθαι χαλεπαίνειν· ὀφθαίους δ ἐπεσθίκαν πάντων τῶν ἐμπροσθεν ἐμβαλῶν αὐτοῖς ἐκποιῶσαι, ἐγκαλεῖν πολὺ μᾶλλον, ἢ ἐκείνοις μὲν ἐπ τοῦ σῶσαι· τῦτο δι ὑπ τοῦ μὴ εἰῶν ἐμβαλεῖν πρὸ ἄπαξ ὀφείλειν χάριν ἔχειν ἔσθαι· καὶ μὴν ὑπ ὀφθαίοις μᾶλλον δεῖ πικρῶς ἔχειν τὴν πρὸς τῆς αἱρέσεως ἐπεγκοῦσιν, ὁ λακεδαιμονίοις τοῖς ὀφθαίοις ἐκείνοις ὅ, παί βούλωνται φησάσθαι πρὸς ἡμῶν παρασθῶσιν, ὅυτ αὖ λακεδαιμονίοις τοῖς ἐπ τοῦ πειρᾶσθαι τραθυμοτέροις μᾶλλον ἔχειν ὀργήν, ἢ ὀφθαίοις αὖτε τῆς ἀπίας δι ἐν ἀπελείφθησαν· ἐν, αἷς ἀκριβῶς ἡμᾶς ἐφ σκοπεῖν, πῶ μὴ γιγνῆσαι τὴν φῆφον αὐτῶν ὕσαν δίκαιομεν ἀφ ἡ ταῦτα ἀκριβολογοῦμαι· δ γὰρ πλημμελήματ ἐς δίεργασίας βούλεται ταῦτα νομίζειν, οὐ διαφέρομαι ἀφ ὡς ἔγωκα, φράσω πρὸς ὑμᾶς· ἐμὲ δ ἔτ χρῆσθαι πρὸς κατηγόρους τὴν πόλιν δεῖ σκοπεῖν, οὐκ ἀξιῶ ὀφθαίους μὲν τὰς δίεργασίας λέγειν· λακεδαιμονίων δι πάδικήματα· οὐδ αὖ τοῦτ αὐτὸν· ἀφ ἀμφοτέρων ὅσ ἂν πρὸς κατηγορῶσι λέγειν· δ δι τὴν ἀγνωμοσύνην αὐτῶν ἐξετάζειν δεῖ, μὴ τὴν ἑτέρων μὲν ἄπαν δεκινύειν· τὴν δι τῶν ἑτέρων ἄπαν ὑπόπλεονέκτειν ὧ πρὸς κατηγορῶσι· ἀφ ἑκατέρους πάντας, ἐπαρόχει· δ τοῦτ ἄριστον, ὡς δίεργάτας ὄντας ἀμφοτέρους, μηδ ἑτέρους βοηθῶμεν· καὶ μὴν εἴπ ἀμφοτέροις ἀπεδῦναι δεῖ τὴν ἀξίαν, δι ἃ μὲν ἀδίκηκασιν ἡμᾶς, τῷ μὴ τυχεῖν τῆς βοηθείας ἀν ὧν δ ὧ πεπόνθασι, τῷ μὴ κακῶς παθεῖν ἑκατέρους ὑπαρχέπω· καὶ ὕτω πρὸς ἄμφω καλῶς ὑμῖν ἔξεται· ἀν δ ὧδ πῦτος ὑκείνους ἀποκλίνητε, οὐδ ἑτέρους δίκαιος χρῆσθε, τοὺς μὲν, ὅτων ὧν δίεργετήκασι διαφθείραντες· τοὺς δι, ὧν ὀδικήκασι σώσαντες, παρὸν παμπόλαιον τὸ δίκαιον· καὶ τοσοῦτος τῆς τοὺς ἑτέρους αὐτοῦ δ ἃς ἀφελεῖν, ὅσον οὐ δεῖ τοὺς ἑτέρους μισοῦντας ὑπερβάλλειν· δ δι δεῖ καὶ τοῦτ ἀθεῖν, ἀγῶμαι ὀφθαίους μὲν ἡμᾶς, ὧν οὐ συνεισέβαλλον λακεδαιμονίοις καὶ ὧν βιασύβουλον ἐδέξαντο ἀπεδδεκέναι χάριν αὐτάρκη, λύσαν δ ὃν ἀπεβείασαν καὶ τἄλλα ὅσα συνέθεσαν πράξαντας· λακεδαιμονίους δ αὖτις φῆφον, νῦν ἀπεδῦναι δεῖν, τὴν χάριν, τὸ παρὸν μὴ ὀφθαίων αὐτοὺς, μὴ ποιῆσαι τ· τὸ καὶ τοὺς μὲν, τοσοῦτον ἰσχύσει τὴν συμμαχίαν, ὅσον μὴ τοὺς λακεδαιμονίους ὑμᾶς προσθέσθαι λακεδαιμονίοις δι τοσοῦτο τὴν τότε δύγνωμοσύνην, ὅσον μὴ καὶ νῦν ὑμᾶς μᾶλλον ὀφθαίων ποιεῖσθαι αὐτοῖς δ αὐτοὺς κἀκεῖνο, ὅτι ὅυτι λακεδαιμονίους ἄλλον βουθεῖν ἐπεσθὶ τοὺς πίστες παρίβασαν, οὔτε ὀφθαίους, ἐπεσθὶ πρὸ ἐχουσι ἰσχυρὰ ἄλλ πρὸ αὐτ τὴν δίκην· νῦτ ὧν ἐκείνοις συνεμβῆναι καλόν, οὔτε τοὺς κωλύσαι δίκαιος ἀγανακτοῦντας· ἐξερήσομαι δι τοὺς ὑπὲρ ἑκατέρων φρονοῦντας χωρὶς ὑμῶν· ἄνδρες οἱ λακεδαιμονίοις φυγεῖσαι πι· τί σου δ ἄξιοι βουλεσθε μὴ λαβεῖν τοὺς ὀφθαίους τὴν συμμαχίαν

γινώσκοντας ἔχειν ὑμῖν εἶς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρὸς ἀμφοτέρους εὐνοϊκῶς διακεῖσθαι, καὶ μηδετέροις ἐπιτήδειοι εἶναι, τοῦτο μὲν, πρὶν ὑμᾶς ἀδικῆσαί τι μαρτυρόμενος παρέχειν πρᾶγμα δικαίως ἂν καὶ διαγιγνόμενον, ἐξεῖναι τοῖς βουλομένοις γίγνεσθαι, ἔπειτα καὶ ὑμῶν ἐκείνους ὑπαρχόντων, οἳ ἥκουσι πολλὰ καὶ φίλους παρεῖναι οὐκ ἂν ἀνεχρόνως φαίνεται καὶ οὐ πολιτικὸν, οὐδ' ἴσως οὐδὲ μῶς ἀδόγμασι τῶν λόγων γιγνομένων, τοὺς μὲν ὑπὲρ ἐναίων καὶ πάλιν λακεδαιμονίων ἱκέτας ἀφῆσθαι, τοὺς δὲ ὑμῶν ἐλλείπειν. ἐπαινῶ δὲ τοὺς ῥήτορας ἀμφοτέρους, ὅτι πολλὰ καὶ δικαιολογίας ἀφέντες καὶ ἑκατέρων, ἐδίδαξάν με κοινῇ πρὸς ὑμᾶς ἀποφήνασθαι περὶ μιᾶς καὶ ἑνὸς ὅλως ἐπιτυχόντα γιγνώσκων ἐπ' ἐμαυτῷ, τοῖς τε ὑπὲρ τούτων ἥκουσιν ἀκολουθῶν, ἔχειν αἱ καθ' ἕν τὸ πρᾶτον μεμφόμενοι δ' αὐτοῖς ὧν τοῦτον, ὃ πάντ' ἀπαρυθμούμενοι, καὶ ἐξετάζοντες ὅπως λύσουσι, πρὸς χάριν οἱ μὲν τούτων οἴδ' ἐκείνοις λέγοντες, ἐν τοῦτ' ἐνίκων ἔφυγον, ὅπλα θεῖν ἐπιτοῦν ἐνδείξασθαι ἐπεὶ δ' ἐγὼ λέγω, νῦν οὐχ ἵνα βεβαίως χαρίσωμαι παρελυθέν· καὶ πάλιν κελεύειν βουλεῖν αὐτοῖς· ἢ πάλιν οὐκ ἐθέλειν χαρίσασθαι λακεδαιμονίοις. εἶπα πρὸς τάδε ὑμῖν κινδυνεύειν ἐν αὐτῶν, ἃ γάρ ἐστιν ἀλυθῆς τοῦτο τὸ χρῆμα, ἀμφοτέροις καὶ δεῖ ταῦτα εἶναι αὐτοῖς ὡς ἐγὼ γνώμη δεῖν, οὐμὸς ἐχθρὸς ἀμφοτέροις ἐκ τοῦ εἶναι· νῦν δὲ ὡς ἐγὼ πρὸς ὑμῶν τὸν πολεμεῖσθαι, ἀκούσατε ὅ τῇ πόλει συμφέρει πρᾶττειν ὀφειλόντων, ὅτι μὲν, τοῖς υἱοῖς, τοῖς· κελεύουσι πολεμεῖν, ὡς ἀμυνοῦσι ξυμμαχίας οὔσης· τοῦτο δ' ἐν μίσῳ κείμενον, τοῖς μοδιπόροις οἰκείας ἔχουσι, τὰ ὑμῖν ἀσφαλῶν πρᾶττειν παραινεῖν ὑμῖν· οὐ λυσιτελίστερον οὐδὲν ἐστὶ τῇ πόλει· οὐδ' ὅ, τι μᾶλλον καὶ τοῖς ἐν ἡλικίᾳ διατρύσει· καὶ γυναιξὶ καὶ χρήμασι καὶ παισὶν ἔσται σωτήριον· λέγουσι δ' ὡς πολλοὺς ὑπὲρ πολλῶν ὁρᾶτε κινδύνους, καὶ αὐτοὶ καὶ οἱ πρόγονοι καὶ λέγουσιν ἀληθῆ· ἀλλ' ἀπὸ τῶν ἄλλων ὧν τε προνοεῖσθε, ὡς τὰ καὶ πολεμεῖν ὑπὲρ αὐτῶν δεῖ μὲ κατοικεῖν, πῶς οὐχ ὑμῶν τε αὐτῶν μὴ χρὴ τοῦ μὴ κινδυνεύσαι παρὰ καιρὸν προνοεῖσθαι· οὐ γὰρ δίκαιον μὲν τῶν ἄλλων συμφέροντα καὶ μὴ κινδύνων βεβαιοῦν ἄξιον, τὰ δ' ἐμίπρα αὐτῶν οὐχ ἱσυχῇ· ἔπειτα εἴ τις βουλεται σκιάζεσθαι διαπρὸ ὑμῶν δίκαιμεσαι οἱ πατρίοις, πότερον δ' αὖ τὸ πεῖν καὶ φρατρίζεσθαι καὶ φιλοκινδύνως ἔχειν, ἢ διὰ τὸ χῆμα τῶν ἔργων καὶ τὰς προφάσεις δίλογους καὶ ἀναγκαίας οὔσας, νῦκ ἂν δίκαιμα φαίη δίεκεῖται· λοιπῶν γὰρ ἂν αὐτοῖς ἔπαινον καὶ καταπτησῶν αἰκαιότερον, ἢ τοῦτο θαυμάζοι, καὶ ζηλωτὸν ἢ τοῖς κινδύνοις ἀεὶ σφᾶς αὐτοὺς ὑποπίπτειν· ἀηδίκαιμα τὸ τοῖς βαρβάροις ὑπὸ τῶν ἑλλήνων ἀμύνεσθαι καὶ μᾶλλον ἀπροθυμεῖσθαι διὰ μαλακίαν τὰ δίκαια, τοῦτ' ἐνδόξως ἐπρίσειν αὐτοὺς ἡκόντας· ἀηδ' οὐχὶ νῦν πόλεμος τοιοῦτον ἔχει τάξιν ὥστ' ἂν διαναγκάζειν ὑμᾶς μὴ πρέχειν αὐτοῦ, ἢ διὰ προστασίαν ἢ διὰ τοιοῦτον πρὸς δίκαιον λόγον· αὐτὸ γὰρ τοῦτο πρῶτον οὐκ ἔστιν διαμῆναι· ποτέροις δεῖ βοηθεῖν· διαπίδ' ἐν μὲν ἐκεῖνο· ὅπερ δὴ τὸ πολλοῖς ὑμᾶς συνεπιλῦσθαι πρᾶγμα ἴσον ἀπὸν εἶναι δεῖ τοῦ μὴ δι' ὑμᾶς ἰσυχάσαι, κοινὸν ἀμφοτέροις ἐστὶ τοῦτον· ὥστ' ὅστις μᾶλλον τῶν ἑτέρων ἔσεσθε δίκαιος, τούτοις τοῖς ἑτέροις παρώδοντες, ἁμαρτάνειν δόξετε ἔπειτα εἰ μὲν δεῖ μνησικακεῖν ὧν ἠδικήμεθα ὑπ' ἀμφοτέρων, οὐδετέροις πρὸς ἑτέρων· εἰ δ' ἀφίεμεν τὴν μέμψιν, οὐ δίκαιον τοὺς μὲν, τοὺς δ' οὔ· ἀηδ' ἀμφοτέρους ὑποίας ἀφύσομεν· τούτων δ' οὕτως ἐχόντων, οὐχ ἕξομεν ὅτῳ αἰρησόμεθα, ἀμφοῖν ὑπαρχόντος ταὐτοῦ δικαίου· ὅλως δὲ πῶς οὐκ ἔστιν ἄτοπον, ὅστις αὖ τοῦ τυχὼν καὶ βοηθεῖν δεῖ κατὰ τὸν ἑτέρου μὴ μνησικακεῖν λόγον· τούτοις τοὺς ἑτέρους συναναιρεῖν ἐξεπίταλιες· ὥσπερ δεῖ μὲν βοηθεῖν τοῦτο δ' ἀμύχανον ἀμφοτέροις, ὁ δὲ μὴ δεῖν ἐγκαλεῖν λόγος ὡς τὸ μίσον κάτεισι, τῷ μὴ πεῖσαι βοηθεῖν, ὅπερ κἀκείνοις ἴσον ἐστὶ· μὴ πεῖσαι ἐκείνους· ὅπερ καὶ τούτοις ὠφείλετο· ὥσπερ οὖν μνησικακητέον, διὰ τοῦτο οὐ βοηθητέον συμβέβηκε δ' ἀμήχανον ἅπασι, βεβαίως καὶ λακεδαιμονίους συμπαρεῖναι, καὶ ὑμῖν διδάσκειν σχολῆς καὶ ἀκροατὰς, τούτους δ' αὖθις τὰ ἐλεμφυσιλογεῖσθαι, θεῶν τινος ὡς ἐμοὶ δοκεῖ προφασίας καὶ προνοίας τῆς ὑμετέρας πόλεως· εἶπα γὰρ δίκην ἐβουλόμεθα λαβεῖν παρ' αὐτῶν, πράγματείας ἕνεκα καὶ κινδύνων· εἰ δ' ἡσυχίαν ἄγομεν, ἀθῴους εἶναι καπλεῖται ἐκείνοις· νῦν πίνυν, οὔτως ὑπὲρ δαμνίου τὸ πρᾶγμα ἑστὰ τάγυπα, ὥστ' οἴκοι καὶ ἡμῶν ὑμῖν παρέχειν αὐτοῖς πιμπρᾶσθαι δι' αὐτῶν· δεῖ δὲ τοιοῦτο καιρῷ σοφρόνως καὶ παφυλαγμένως χρήσασθαι καὶ μὴ ὅπως ἐκείνων οἱ ἕτεροι τῶν ἑτέρων πρήσονται τοῦτο σκοπεῖν ἀηδ' ὅπως ὑμεῖς μὸ' ὑφ' ἑτέρων ἐνοχλεῖσθε· καὶ γὰρ ἅπαντες ἐκείνους μὲν, ἐκ πάντος τὸ σφίσιν αὐτοῖς λυσιτελοῦν μὸ τοὐμῶν ζητοῦντας ἀπεικαλκέναι δ' ὑμᾶς δι τὰ κείνων ἔμπροσθεν θεῖναι τῶν ὑμῖν αὐτοῖς συμφερόντων· σκιάζεσθε δὲ πρὸς δίος ὁ ἕτεροι βελτίω λέγουσι καὶ μετριώτερα, οἱ πράγματ' ἔχειν καὶ τοὺς ἑτέρους ἀμύνεσθαι· καὶ ἐν ἐχερῶν τάξει πεῖν κελεύοντες, ἢ ὃ μὴ πὶ κινδυνεύειν· καὶ ἀμφοτέρους πιμπρᾶσθαι καὶ μηδετέροις πρόσκρουσαι παρεῖναι. καὶ μὴν ἐξιοῦσί μὲν ὑμῖν, οὐκ ἄδηλον ὡς τῶν ἅπ' ἐμοῦ τῶν συμπολεμούντων ἀπαντήσειν· οὗσι δ' οἴκοι, χωρὶς ὅς ὑμῖν αὐτοῖς παρίξειτ' ἀσφαλείας, δῆλον ἐστὶ σαφῶς, ὅπερ κἀκεῖνοι χάριν ἕξουσιν ἀμφότεροι· οὐ γὰρ ὧν οὐ συναγωνιοῦνται ὑμῶν ἔτυχεν ἑκάτεροι· μεμνῆσθε τοσοῦτο τοῦτο γὰρ ἴσασι τῶν αὐτῶν ἐστερᾶσθ' ὄν· ἀφ' ὧν οὐχ καλῶς ἔχουσιν αὐτοὺς ἐπειρᾶσθαι χάριν ἕξουσιν ἀμφότεροι δικαίως· τοῖς γὰρ μὴ

καλοῦσι δ' ὑμᾶς ὥσπερ καὶ πρότερον· ὥστε πῶς οὐ συγχωρήσουσιν· ἀλλ' οὐ δεῖ προδαπανᾶν τὸν καιρόν, ἀλλὰ λακεδαιμονίων ἕνεκα τοῦτο σκοπῶμεν· πολὺ γὰρ τὸ ἐκείνων κάλλιον ἀφίσομεν ὄν· ἢ γὰρ ἐφ' οἷς πρότερον βουλήσονται συμμαχεῖν ὑμῖν χρῆσθαι, καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν ἐγεῖσθαι βουλήσονται· ἐκείνας δὲ καὶ πρόσθεν τὰς αὐτὰς μὰ τοὺς θεοὺς ἔγωγε οὐκ ἄν φαίην· ἀνὰ καὶ ἐξ ἴσου δὲ τὴν συμμαχίαν ποιεῖσθαι, βαρέως ἂν εἰ τοιμι βεβαίοις μᾶλλον αἱρεῖσθαι, ὁἷς ὅπερ οἱ λακεδαιμονίων, αὐτοὶ λέγουσι οὗτοι· τὸ δὲ τοῖς κεκρατημένοις καὶ τοῖς ὑπηκόοις ἐξ ἴσου εἶναι, οὐδ' ὁπωστιοῦν ἀνεκτὸν ἀπολιτεύειν νομίζω· πότε γὰρ ἦσαν ὑπήκοοι λακεδαιμονίων ἔξεμεν, ἐνῦν ὅτ' ἐς χεῖρας ἦλθον ἐλευθεροῦσθαι ἐξίσου γιγνόμενοι τοῖς ξυμμάχοις συμπολεμοῦσιν; ἢ δ' ἐπὶ τὴν συμμαχίαν τοῖς σκηνοῦσιν, ἢ πρὸς δόξαν ὀνόματος τὰ πιστὰ κρίνουσιν, ἀρχηγέται τοῦ βεβαίου τυγχάνουσιν ὄντες οἷς θαυμάζουσι· μὴ οὖν ὡς φαύλοτέρους αἰσχύνεσθαι· ἐπεὶ ὅπερ ἀνδρείαν ταύτην ἐφεμάλομεν, καὶ οὐδὲν αὐ δίκαιον δόξαι τοῖς, ἐγὼ δ' εἶμι ἐκ δίκης ἐπ' αὐτοφώρῳ· δεῖ γὰρ ἢ δικάσαι λακεδαιμονίους καὶ κατὰ ταὐτὰ, καὶ νῦν ὅπου αὐτοῖς κατὰ λείπεται παραδόντας αὐτοὺς καὶ ἅμα γόντας ὑμᾶς ἐς τὴν πόλιν, ὥσπερ ἐς τὴν μητέρα αὐτοί ποτ' ἔσπλουν, οὕτως αἱρεσιώσθων τὴν σωτηρίαν· καὶ μὰ γὸν δι' οὐ πολλοί με φάσουσιν· ἀνὰ πρῶτος αἰσχύνας κελεύω τοῖς βεβαίοις αὐτρεῖν, αἰ μὴ πείθεται λόγῳ, μὴ δ' ἀπέχωνται τῷ αἰδοῦς· ἀνὴ οὐ τοιοῦσιν οὐδ' ἐνθυμοῦνται ταῦτα λακεδαιμονίοι πρόθεν· ἐπεὶ καλῶ τοὺς πρόσθεν, καὶ βεωρεῖτε· μικρὸν οὖν ὕστερον ὑμῖν ἐξίστασθαι τοῦ τοῦ πεῖραν λαβεῖν· νῦν δ' ἔτι μοι προσθεῖναι δοκεῖ τι πρὸς τοὺς λόγους· μικρὸν γὰρ μέλλω λέγειν περὶ τῆς παλαιᾶς βουλείας· ὑμεῖς μὲν τοῖς ἐχάτοις καιροῖς λαβόντες, παρόμοιόν ἀπίσασθε αὐτοὶ τὸν αὐτὸν τρόπον ὅπερ οὗν ἐλόντες, κατὰ πολλὰ, συνεπικόπες μὲν τοῦ πολέμου καὶ ἀκμάζοντος αὐτοῖς· ὄντες δ' ἐν χρείᾳ συμμάχων· τοῖς δ' ἄλλοις ἅπασι τοῖς παροῦσι χωμένοι· καὶ νῦν δ' αὖ αὖτ' ἀδύνατον μόνων συγχωρήσαντες ἀπολεῖν ἐκείνων νῦν ἴσον· αἰ οὖν ὠφέλιμοι καὶ νῦν ταὐτὸ ποιοῦσι, καὶ φῶσι μαχεῖσθαι χρῆζειν ὑμῶν, ὅπως ἂν δι' ὑπολύσαντες· ἢ καὶ ὅπως οὖν δόξει αὐτοῖς, οἱ δ' αὖθις ὑβρισταὶ καὶ ἀμνήμονες ἦσαν χαρίεσθαι τε τοῖς ἐχθροῖς δ' ἀμφοτέροις ἔχοντες πολεμεῖν· ἐπεὶ δὲ καὶ τοῦτο φανήσεται, εἴτις τὸ μὲν βεβαίους φήσει αὐτοὺς ἁμῖν καταλείφθαι δίκῃ, τὸ δὲ πρὸς ἀμφοτέροις ὁμῖν εἶναι τὸν λόγον, οὐδένος ἄξιον κρίνει φόβου· τὸ δ', ἀνὴ ὄντων τῶν προσώπων οὐκ ἄξιον καὶ πολεμεῖσθαι λακεδαιμονίους· ὑμεῖς δὲ αὖ τοὺς τοὺς ἴσους γεγενημένους ἁμῖν πόλεις δι' ὧν ταῦτα αὐτοὶ ἐποιήσαμεν, οὐκ ἀφήκαμεν δι' ταῦτα, ὅτ' ὀδίκηκότες ὕστερον εὕρομεν· ἀνὰ τοῦτο μὲν μὴ τὰ δίκαια ἐν τῷ δικαστηρίῳ πεδιδόσαμεν, οὐκ ἐκρίναμεν τὰ ῥᾳδίως ἀπολωλέναι· τοῦτο δὲ γὸν τ' καλλίστων ὀργῶν σύμβουλον καὶ πρακτήριον γενόμενον θεμιστοκλέα φυγάδα ἐποιήσαμεν, ἀπικέσθαι παρ' ὑμᾶς λαβεῖν τὸ δυνηθέντες· πῶς οὖν οὐ δεινὸν αὐτοῖς μὲν ὑμῖν δοῦναι κεχαρισμένους ὑμᾶς ὑπάρχειν δι' ὧν ὀρθοῦν τὰς πόλεις πρᾶξαι καὶ περθεῖσθαι μᾶλλον αἱ λακεδαιμονίων εἵνεκα, λακεδαιμονίους δ' ἀφεῖναι δι' ἐκείνας καθελεῖν; ἄλοφόν τας καιρόν· καὶ μὴν ὅπερ καὶ τὸ χρῆμα βέλτιον τοῦ πρὸς αὐτοὺς πολέμου, ἢ πρὸ τοῦ ὑπόφωτ', εἶσιν ἐξ ἐφ' ἑαυτοῖς· ἐνεκείνῳ μὲν γὰρ ἐστι τὸ μὴ· ἴσον ἀσθενεστέρων εἶναι δοκεῖν· ὅπερ εἶναι γνησίου οὗ πιφαύσκουσιν· ἐν τούτῳ δ' αὖ τὸ μὲν τοῦτο, οὐκ ἐπὶ τοῖς ἀδίκημόνοις εἶναι μεῖζον ὂν ἢ ἐς συμπότας· ὃ δὲ σφαλερὸν πρόσεστιν ἐκείνῳ, τοῦτ' ἐκ τοῦ φυγεῖν, διὰ τὸ βελτίους τοὺς κοινωνοὺς ἔχειν· ὃ δ' ἀσφαλὲς γιγνόμενον, τῶς οὐ κάλλιον ὂν ἢ πρίνοι σωφρόνων· δείκνυμι δὲ καὶ τοῦτο· λέγειν δὲ καὶ κάλλιον καὶ δικαιότερον τὸ δόξαι ὑμῖν, αἰ γ' κακοφροῖ· καὶ μὴ λέγειν μόνον ἀνὰ καὶ συμπράττειν προθύμως.

ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΜΗΔΕΤΕΡΟΙΣ ΒΟΗΘΕΙΝ.

ἔπαινοῖ μέντοι ὦ ἀθηναῖοι παρῆσας, πειράσομαι καὶ τὰ παρόντα ἐξεῖν ἀγωνίσκω, δικαίως ὑμῶν μὴ θορυβῆσαι πρὶν αὐ πᾶσι τὰ ἀκούσητε· ἐξαμὲν οὖν ὅρον τὸ συμφέρον ὑμῖν καθαρῶς ἐξετάσαι· τοῖς μὲν γὰρ ἡ τύπος ἐ κείνοις συνειρηκόσιν, ἔπι πρὸς οὓς ἥκουσι χάρις αὐτοῖς ἴσον ὑπάρχει καὶ ἐπὶ πρὸς ὑμῶν τοὺς ταὐτὰ γιγνώσκοντας· τοῖς δ' ἐξεπακόσι τούτου, καὶ μέσους οὖσι, μὲν τ' ἐκείνων μαδίτερος τὰ πρὸς ἡδονὴν λέγειν συμβεβηκός ἐστι, μὲν ὑμῖν, ἃ βουλεύσεσθε καὶ πρόσθεν καὶ πῶς τ' εἶναι πολὺ τοῖς διαμαρτοῦσι ἐκείνων λωϊτελέστερον, ἢ τῷ ταῦτα πείσαντι τοῖς μέν, ὑπαρχόντων ὑπὸ ὧν ἠγωνίσατο φίλων· τῷ δὲ, οὐδεμιᾶς χάριτος παρ' ὑμῶν οὔσης· οὐμὲν ἀνὰ καὶ παρὰ τοσαύτην δυσκολίαν ἔχοντες ἅπαντα χρήματα, οὐκ ἀπαναίσιμα· δικεῖ γὰρ μοι τοῖς ἑκατὸν τούτοις ὑπὸ ἑκατὸν ἔτεσιν, ὃ ὑπὸ ὑμῶν ἔτεσιν ἑκατὸν λοιπὸν ἐνεῖναι· ἐὰν οὖν οὕτως ἐγὼ φαίνω, χάριν ὑμῖν ὑπὸ ὑμῶν εἰσομαι· τοῖς μὲν γὰρ ὑπὸ ἴσον ἔτεσιν ἑκατὸν, καὶ ὑπὲρ πλῶσι τῶν ἐναντίων, ἢ πρὸς οὓς ἥκουσι χάρις σώζεται· ὁ δ' ἐν μέσῳ γεγονὼς, τῆς μὲν παρ' ἑκατέρων αὐτὸς ἴδιος πρὸς ἀπέστηκε· τὸ δὲ παρ' ὑμῶν ἀδηλον ὑπολοίπου τοῦ ξύμπαντος συμβαίνει· ὁ δὲ μὰ δ' ὡς ἴσον εἶναι, ἢ τὰ ἴσον ἑτέρων συμφέρον παρεσκευάσθαι, καὶ ὑμῶν τοὺς ἴσα

γιγνώσκοντας

παλαβεῖν αὐτοὺς ἐπεὶ δὲ καὶ ἰσχυν· καὶ τοῦτ' οὐδ' ὅτι, εἰ τοῖς Θηβαίοις μᾶλλον ὑπῆρχε δὴ κοινὸν πρὸς τὴν πόλιν, ἀφ' ὧν δυνάμεθ' ἑκάστοτε, πάντες ἂν ἔφασκον δεῖν ἡμᾶς βοηθεῖν καὶ ἡμῖν ἂν ἐκ τοῦ ἴσου τοιεῖσθαι τοὺς κινδύνους καὶ τὰς ἐλπίδας καὶ ἐφ' ὑμᾶς ἀγαγεῖν καὶ δι' ὑμῶν ποιεῖσθαι τὸν πόλεμον ἐκ τοῦ ἴσου. καὶ τοῦτο εἰκὸς τοὺς πανσυμβίους συνεξαίρειν τῇ πόλει· καὶ μὴ ἀποστατεῖν αὖ τοὺς αὐτοὺς δέκατον καὶ τριακοστὸν μὲν ἔτος ἐν τοῖς ἐγκαταλεγεῖσιν ἐξέβαλον· καὶ ὑπερφυῶς βία, καὶ δίκαιον· καὶ πάλιν ὡς ἐπεῖν ὀκτὼ ἀφ' ἑκάστου ἀγωγὰς πρᾶξαι, ῥᾳδίως ἂν καιροῦ λάβηται, δίκαια δ' ἐκούσιος, μέχρις αὖ τῶν δικαίων τυγχάνῃ, διαρκῆ τὰ πάντα ἐστὶ σκοπῶ δ' ἐκεῖνο, εἰ μὴ ἐποίησαντο τὴν εἰρήνην οἱ Λακεδαιμόνιοι ταύτην δ' ἦν καλὸν, ἄρ' ἄλλο τι, ἢ τολμηρῶς ἂν διεπολεμοῦμεν πρὸς αὐτοὺς μέχρι νῦν, ἡμεῖς τε καὶ οἱ Θηβαῖοι, συνεστηκότες ὡς συνεστήκειμεν, ἢ λόγου τοῦτ' ἐστὶ· εἰ τοίνυν μᾶλλον ἐπιξαμαρτάντες τολμίοις ἂν ἐχρώμεθ' ἡμῖν, πῶς οὐ νῦν τοῖς αὐτοῖς χρήσεσθαι δίκαιος, ὅτι καὶ τοῦτ' αὐτὸ προσδικάσαι, τὸ τὴν εἰρήνην συνθέσθαι· εἰ δὲ μὴ καὶ μὴ συντίθεσθαι μόνον, ἀλλὰ καὶ παραβιάσασθαι αὐτὴν τοιοῦτον, ὡς οὐκέτι μᾶλλον ἐπ' ἐκείνους βουλητέον· οὐ γὰρ λύει τὴν ἐκείνων κατηγορίαν τὰ Θηβαίων δύναμις· οὐ γὰρ διὰ τοῦτο μᾶλλον αὐτοῖς, ἵν' ἰσχυροὺς ποιήσωσιν· οὐδ' ἵνα ταῦτ' ἀνύσωσιν ἃ πάλαι αὐτῶν· καὶ γὰρ αὖ ἐμεμνήσασθε τοῦτ' ἐπαινούμενον· ἀφ' ὅτου μὲν τῶν πραγμάτων τύχη γέγονε· τὸ δ' ἐκείνων βούλημα ἕτερον ἦν· ἐδέησε τοῦ δικαίου τάξις, ἐὰν πάσης ἐνὸς ἰσχυρὸς ὁ ἂν βουλεύσηται ᾖ, τὸν αὐτὸν ἔχει λόγον· μᾶλλον δ' αὖ μήποτε εἰς σκέψασθε ἐκείνως εἰ μὴ ἐᾶν τοὺς Θηβαίους ἀφ' ἑαυτοῦ ἡμᾶς κλέον καὶ κατέλαβον τὴν ἀφορμὴν, πῶς ἂν ἠξιοῦτε, συναλγεῖν ἡμῖν τοὺς ἐφ' ὑμᾶς ἰόντας ἢ πρόφασθαι ἢ πρόφερειν· ἀ γὰρ παρὰ τούτων τότ' ἂν δίκαιος ἀπαιτήσαι, τοῦτ' ὑμᾶς τούτοις ἐόντας νῦν ἐγκλητέον, εἰ ἐκεῖνοι πρότερον ἐπῆσαν τούτων τῇ ἀσφαλείᾳ. βούλομαι δὲ πυθέσθαι παρὰ τῶν καταδυομένων τοὺς λακεδαιμονίους· πότερον ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῶν πανσυμβίων, ἢ ὑπὲρ τῆς ἀτιμωρίας· εἰ μὲν γὰρ ὑπὲρ τῆς ἀτιμωρίας, οὐκ ἂν ἔγωγε δέξαιν τοῦτο φέρειν πίστιν, ὅπως λακεδαιμόνιοι δυνασθήσονται· εἰ δὲ ὑπὲρ τῆς σωτηρίας, τί ἐστι ῥᾴτερον ἐνίοτε γὰρ καὶ λακεδαιμονίους κατὰ πολεμικὴν καὶ τὴν παρ' ἡμῶν εἶναι, τοῦτο δὲ ἦν τὸ αἰδέσιμον αὐτοῖς· εἰ μὴ τοῦτο λέγουσιν· ὡς ἐὰν μὴ ἄρχωσι τῶν ἑλλήνων μηδ' ἅπαξ δύνωνται ποιεῖν, οὐδὲ τὴς σωτηρίας πρόσδέονται, ἀφ' ἑαυτῶν λέσθαι μᾶλλον ἀφοῦνται εἰ δ' οὕτως ἔχουσιν, οὐ φόβερα εἰσὶ πᾶσιν· εἰ καὶ Θηβαίους ἔγωγε νομίζω φόβερα ἂν ἀσμένως ὑμῖν ὑπακοῦσαι πρὸ αὐτῶν ἐὰν κατεργασμένοι τὸν πόλεμον πρῶτον τὴν πόλιν βουλεύσηται· ὅταν γὰρ αὐτὸ τοῦτο δι' ὑμῶν ἴδωσιν αὐτοὶ γενόμενοι, ὃ ἔχειν ὅτῳ ἂν βουλώμεθα χρῆσθαι λακεδαιμονίους, πῶς οὐχ ὅπῃ ἂν ὑμεῖς κελεύητε αἱρήσονται καὶ φήσουσιν ὑμῖν ἀποδόσειν χάριν τῆς συμμαχίας καὶ τῶν ὀργῶν, εἰ τὴν διὰ τῆς φυσιμοῦ πιστώσονται· πῶ δ' ἂν φάσκοντες ἀναιρεθέντες οἱ λακεδαιμόνιοι καὶ πῶς τοῦτο γένοιτ' ἄν· εἰ πάντες γὰ δία παραταξάμενοι, ἀφ' μάλιστα μὲν οὐδ' ἕτερ' ἂν τοῦτο γένοιτο· οὐ γὰρ ἂν δὴ τοὺς τε παῖδας καὶ τὰς γυναῖκας μεθ' αὑτῶν ἐξαγάγοιεν ἔπειτ' ἔγωγε ἀντιφήσομαι· πῶς, ἂν οἱ Θηβαῖοι παρὰ μὲν πάσαις σώζεσθαι τῶν ὑμῶν τοὺς λακεδαιμονίους· οὐχ ὑπερβιβλητέος τὸν ὅρον τῆς βοηθείας ἡσόμεθα, πότερον οὖν ἀναιρήσομεν αὐτοὺς; καὶ πῶς ἀνίκητον· ἀφ' πάλιν μὲν αὖ τοὺς ἡσόμεθα; καὶ πῶς ἂν δὴ πάλιν τοὺς λακεδαιμονίους μείζονος ἀμυνώμεθα, οὐ γὰρ δὴ τρυταίους γε εἰς τὸν πόλεμον καμίσασθε, ἀλλὰ ταύτη πρᾶγμα πᾶσομεν· ἀφ' δεῖ ταξιεξάρχους εἰλομένους, ἀντέχεσθαι τῆς ῥοπῆς, καὶ μὴ, πάτ' ἀμείνων, μᾶλλον προσπίπτειν τοῖς ἐλάττοσι· διὰ τοῦτο ἀεὶ τοίνυν τὸ μὴ ἐᾶν παύεσθαι τὸν πόλεμον κοινὸν ἐστιν ἐπ' ἀμφοῖν, δεῖ δὲ τοὺς ἑτέρους εἰλομένους μὴ καταλυεῖν μὴ δι' ὀργὴν ἴωμεν, σκοπῶμεν ὁπότερον μᾶλλον προσήκει φόβερ' ὀργὴ δὲ πρὸς τὸ παταπαῦσαι ἐλευθερίου καὶ ἴσου τριάκοντα τυράννων, εἰ ὅτι πρῶτον καθίσαντο πρὸς ἀφ' ὅλοις εἰς πόλεμον πρίσθεις ἐπαύσαντο, ἀκούσαντες ἀμφοτέρων, ἐᾶν τοὺς λακεδαιμονίους ἀπολίπωμεν, κἀκείνους εἰλόμεθα, οὐκ ἂν τοῦτο ἰσχυρόπαν ἦν τοῖς νῦν ὑπὲρ αὐτῶν λέγουσι, ὅπῃδὴ τῶν θηβαίων κατέγωσι, καὶ οὐ δεῖ παριδεῖν οὓς τότ' ἐπαύσαθε συμμαχοῦντας· ἢ τοίνυν οὐκ ἐᾶν θηβαίους, ἀφ' ὑπὲρ θηβαίων τότ' ἐζέλθετε, καὶ τὴν αὐτὴν ἀεὶ λοιπὴν ἔχοντες τάξιν αὐτοῖς δικτιλεῖτε οὐκ ἰσχύσει νῦν ἡμῖν πάλιν τοῦτο, ἃ τότ' ἂν τύπτις, ὅτῳ δὲ κῆρ ἐπιλέσθαι ἐᾶν τὸν καθ' ἡμέραν λακεδαιμονίους, εἰλίσθε τούτους, πῶς νῦν μεμνήσθε, ὅρτ' ἐκ μιᾶς ἐκείνων πύπ, τοὺς ὑδικημένους ἀπαλλάξασθαι προσήκει, καὶ μὴν εἴτε ἀπέλαυτον ὑμᾶς οἱ θηβαῖοι καὶ μὴ ἐδέχοντο, ὑφείλειν ἔφασκον ἅπαντες ἂν αὐτοὺς καὶ δεινὰ ποιεῖν· καὶ μετὰ ταῦτα θαυμάζειν συνεβούλευον ἂν ὑμῖν ἐ χοντας τάξιν· προδοῦναι καλοῦσι· οὐχ ἥπερ ὑμῶν συστρατευομένων τῆς νίκης αὐτῆς δέονται, τοῦτ' αὖ παρουσῆν ἡσόμεθ'; ἀφ' οὐκ ἄξιον· πῶς οὖν συμμαχήσομεν αὐτοῖς καὶ τί ποιοῦντες; τί γὰρ ἀρτίως ἐλέγετο· ἐγὼ δ' ὅλως μὲν αὖ τοῦ μὴ θαυμάζειν λέγω ὁτιοῦν εἶναι, ὡς δεινὸν καὶ γλοιὸν ὑμῖν τοῦτο ὁρᾶσθαι· οὐ γὰρ συμμάχους γε οἰησόμενους, εἰ δ' οὔτως ἔχει· ὡς τότ' ἔδει ζητεῖν εἰ χρὴ βοηθεῖν· ἀφ' ὑπὲρ τῆς συμμαχίας σκεψομένους, τότε φ' ὅτῳ τὴν ἐναντίαν γνώμην σκοπεῖν· ἔπειτ' ἔγωγε πρόχειρον ἔχω τοῦτ' ἀποκρίνασθαι αὐτοῖς ἔδη βουλομένοις φ' ἵνα, ἐφ' ὅτῳ πρότερον·

ἐρῶσαι λακεδαιμόνιοι τὴν καθ' ἡμέραν καταλαβόντες, ἀφυλάκτους σφᾶς τοὺς ἐρῶντας χώμα τὸ πλάτος, οὐ καλῶς ὀρυττόμενοι διατεῖχον· παρατυθήσας φησὶ τοῖς ἄλλοις τοῦτο οὐκ αὐτὸς ἐξάρνοις γίνεσθαι τοῦ παρ' αὐτῶν ὡς οὐκ ἀδίκως, ῥητοῖς δὲ μάρτυρίοις παρέχεται ἴσως γὰρ δίκαιον τοῦτ' ὄντως ἐστὶν εἰρῆσθαι καὶ παυδαμᾶς μάλιστα οἱ τὰ δίκαια ποιεῖν βουλόμενοι κρίνουσι· ἐν γὰρ τοῖς πολέμοις οὐχ ὁ τρόπος κύριος ἀλλ' ὅσα ἂν τύχῃ δῶ καὶ ὁ καιρός, ταῦτ' ἕκαστοι μᾶλλον λαμβάνουσιν· ὁπότ' οὖν ὅτ' ἦσαν ἀμφότεροι κύριοι γνώμης, ἐβιάσαντο μὲν τὰ αὐτῶν πράττειν οἱ μὲν ἐπὶ δουλείᾳ φύσαντες· λακεδαιμόνιοι δ' ἄλλο τι παρὰ τοῦτο, ὡς οὐ τῷ παντὶ δοκεῖ μοι, πάντων ἀνθρώπων ἐβιάσαντο, μὴ ποτε δύναμιν ἀπορήσαντες δυνάμεως, ταὐτὸ καὶ πρὸς ἡμᾶς πράξωσι· καὶ γὰρ οὐδὲ ἱκετεύσαντες ἐγὼ αὐτοὺς πείσαιμι, ὡς διαβοήσας μὲν δῆλός ὅτις πότ' εἰσῆλθον εἰς ἐμβαίους τῷ καιρῷ χρησάμενοι· ὑμῶν δ' εἰ γὰρ αὐτὸν τοῦτον ἔχοιτ', ἀπέχοιτ' ἂν ἱκέτης· οἱ μὲν τῶν ἐμβαίων ἐναντία αὐτοῖς πεπολεμηκότες ἱππεῖς τε ὄντες τυγχάνουσι, καὶ ποτὲ τοὺς ὑμῶν οὐκ ἐμβαδικαίως ἂν αὐτοὺς φυλάττεσθαι δοκεῖν ᾤεσθε τάλαντον, οὕτως ἐπιδοκιμάσαι συμβαίνει ἂν εἰκαίως ὑπάρξει φαίνεται, μᾶλλον ὅπου φυλάττεσθαι ὧν τι γὰρ τοῖς ἐμβαίοις ἀσπιδομιμοῦνται δόκασι, κἀκεῖνα κατὰ δίκην καὶ ἐξ ἀρχῆς οἰκεία διαφορὰ πρόσεστιν· ὅσοι γὰρ ἂν τοῖς ἐμβαίοις ἐπιφανῶς ἔχωσι, δι' πλάσιον χρὴ δοκεῖν ὑμῖν, ὁ νῦν διὰ τὴν χρείαν ἐπικρύπτοντα· ἔτι τοίνυν ἐμβαίους μὲν, οὐδ' ἐπ' ὀλίγον τῆς ἡγεμονίας ἴσασι τυχόντας, οὔτε παρέχοντας τῶν ἑλλήνων· ὑμᾶς δὲ πολλαῖς ἔτεσι μείζονας ἐπ' αὐτοῖς· τὸ μὲν πρῶτον δίκαια λαβόντας· πλεῖον δ' ὕστερον δυνάμει καταχόντας· λίχνου δ' ἀεὶ πάντων εἶναι φύσιν ἡγεῖσθαι τῶν ἑλλήνων· καὶ τοῦτο μὲν ἐν τῷ πρὸς τὸν βάρβαρον πολέμῳ, καταμφότερα ἠρῶντο τοῦτο δ' νίκα τὴν ὑμετέραν ἀρχὴν καταλύσαι· ταῦτ' οὖν οὐ πάσης ἀδείας ἔστι μεστά· οὐδ' ὅσην οἴεταί τις δύμαρσαι ἔχειν· ἐμβαῖοι δὲ κἂν αὐτοί μοι σύμβουλοι γενέσθαι δοκοῖεν, ὡς οὐχὶ ἧττον ὑμετέρων οὐδὲν παρασπᾶν· οὐδ' ἐμβαίνειν ἐς τὴν θάλατταν· ἢ πᾶσι μᾶλλον ἢ ἐκείνοις πρόσηκε· τὰ γὰρ μὴ σφίσι παντὶ αὐτοῖς ποιεῖν, ταῦτ' οὐδὲ ζητεῖν ἀξιώσουσιν· λακεδαιμονίοις δ' ἐπιφορτίζοιτ' ἂν καὶ τὰ κείνων καθαιροῦντες, οὐκ ἀξιώσουσιν οὐδ' ἵνα αὐτοῖς τιμῶσι· εἰ φαίνονται τοίνυν ἐκ τούτων, ἐμβαῖοι μὲν λακεδαιμονίοις οὐχ ὑμῖν κακόν· οἱ λακεδαιμόνιοι δ' ὑμῖν πολὺ μᾶλλον ἢ ἐμβαίοις, πῶς οὐ κατ' ἀμφότερα τὰ ἐμβαίων ἀεὶ ἕτερα· αὐτὸ γὰρ τοῦτο τὸ τοὺς ὑμετέρους ἐχθροὺς μισοῦντας ὑπάρχειν αὐτοῖς, πῶς οὐ σφόδρα ὑπὲρ ὑμῶν ἐστίν, αὖθις τοῦ μηδὲν ὑπολείπεσθαι πρὸς ὑμᾶς πρᾶγμα αὐτοῖς· ἔστι τοίνυν καὶ παρ' αὐτῆς τῆς περιστάσεως μαρτυρία τῷ ὑπάρχοντι· νυνὶ γὰρ λακεδαιμονίους μὲν ἡ συμφορὰ δεδίδαχε καὶ ὁ καιρὸς· ὃ πίστιν οὐδεμιᾶς ἔστι δεῖγμα· οὐδὲ τοῦ φιλανθρώπως ἔχειν ὑμῖν· ἐμβαῖοι δὲ γενικῶς τῆς ἥκουσι· καὶ παρακαλοῦσι μετέχειν ὑμᾶς ὧν τυγχάνασιν· οὔτ' γένοιτ' ἂν μεῖζον σύμβολον τοῦ πιστῶς ἔχειν ὑμῖν· ἔρ' οὐκ ἰξ ἁπάσης ἂν δοίητε καὶ ἀδολώτατα φαίνεται; εἰ δὲ δεῖ πρὸς αὐτοὺς διαβολὴν δυσωπούσης ὑποβολῆ χρήσασθαι, τὸ μὲν μέλλον ἀφῶμεν· πολλὰ γὰρ ἐν τῷ παντὶ χρόνῳ γένοιτ' ἂν· ἃ καὶ προϊδεῖν ἀμήχανον· καὶ περὶ τοῦδ' οὐκ ἔστιν· ἐκ δὲ τῶν ἤδη γεγενημένων, καὶ τοῦδ' οὐδεμία πίστις ἀμφισβήτησις, ἐμβαίοις ἀμεινόνως ἔχειν τοῖς ἐσμὲν δ' ἡμεῖς, τοῦτο μὲν αὐτοῖς ὑπῆρξαν ἐς ὑμᾶς ἀφιστάσεων· τοῦτο δὲ αὐτῶν διὰ τοῦτο καὶ πρότερον αὐτοὺς προσκαμόντα· τοῦτο δ' αὖθις λακεδαιμόνιοι καὶ ἡμῖν ἀμέτρως κἀκείνοις ἀδίκως κέχρηνται· δ' ὑπὲρ μὲν τοῦ μέλλοντος οὐκ ἔστι διισχυρίσασθαι, τὰ παρελθόντα δ' ἀφ' ὧν τὸ δίκαιον κρίνεται σαφῶς ἡμῖν πρὸς ταῦτα οἱ μέχρι τοσούτου φιλοῦντες λακεδαιμονίους, ὅσον τοὺς ἐμβαίους μᾶσσον ἀφελεῖν ἐν ἄξιον, ἀλλ' οὐ πλείστου ἂν ὑμᾶς τὴν βοήθειαν δύσειαν ἂν ἀνεύρειν· οὐ γὰρ δεῖν τι δίκην δοῦναι οὐδὲν ἐξέστω καὶ τίς αὖ ταύτης τῆς ἀλογίας αἰσχίονος ἄξιον δ' ἐτάσαι τὴν λακεδαιμονίων δύναμιν· καὶ γὰρ τρόπον ὅπως ἀεὶ χρῶνται τοῖς πράγμασιν· οὔτε πολεμήσαντες ὑμῖν πολέμους δύο, τόν τε δεκελεικὸν γὰρ πρότερον, καὶ γὰρ ὕστερον τουτονὶ γὰρ κορινθιακὸν, ὡς ἐχρήσαντο ἀμφοτέροις· ἔτι ἐκεῖνοι τὴ βασιλέα συμμαχίαν ἐπάλισαν, δι' οὗ μάλιστα ἐγένοντο ὑμᾶς καταλύσειν· καὶ τοῦτον διὰ τοῦ αὐτοῦ τούτου κατέπεμψαν τιμήσαντες αὐτὸν ἀλκιβιάδην· ὃς ἐδίδαξε τοὺς ἕλληνας αὐτῷ, μαθόντας τὰς ἀρχὰς καὶ τὰ τῶν πολιτῶν ἀμφοτέροις ἐπίπονα εἶναι· καὶ λακεδαιμονίους μὲν οὐδὲν κωλύσει, δι' ὅτου ποτ' ἂν οἴονται τρόπου πλείονος ἔχειν τούτῳ χρῆσθαι, ἡμεῖς δ' ἐσμὲν τῶν παρόντων ἰσχυόντων ἐπὶ τὸ χεῖρον ἐκπεπτωκότες, τούτους ἐγκαλέσομεν, καὶ μὴν οὐ πλημμελοῦντός ἐστι τὸ αἰτιᾶσθαι ἐμβαίους πρὸς ἐμβαίους καὶ λακεδαιμονίους, ἀλλ' ὀρθὸν τὸ λακεδαιμονίους τῷ παρόντι πρόσθεν ἡμίονους ἐκδοῦναι τοῖς ἕλλησι· ὅμοιον, ἴσως καὶ ἀμαλίας καὶ δαρείας προῖσθαι διὰ τέρατα πορθμούς αὐτοὺς, καὶ μηδένας αἰρεῶσιν προδιδόναι, τοῖς ἀσυγγενέσι καὶ συμμάχοις τὰ δίκαια φυλάξαι, ἢ δι' ἡμᾶς μὴ ταῦτα ἔχωμεν ἰσχυρὸν συμμαχικόν· καὶ τί γένοιτ' ἂν δίκαιον, εἴ τις ἀκούσειεν ὅτι ἐμβαῖοι βούλονται μὲν ἐν ἴσον αὐτῶν συμμαχικὸν δύνασθαι ἔχειν· καὶ μὴν ἀρχὴν ἔχοντας δύναμιν φυλάττομεν, ἵνας δίχα μὲν ὑμῖν ὑπάρχειν ἡμεῖς κεκρυμμένους ποτ' ἐδίξαμεν ἐκ ἀπορθήτους ὄντας, συμφέρειν κρίναιτ' ἂν ὅλου τὸ πρεσβεῖον

μὴ ὅπως χρὴ ποιεῖν ἔχειν ἀρξειν. αἱ δὲ τοῦτο μάλιστα πᾶσι σώζουσι, ἑκάστους ἐκ παντὸς τοῦ ἡγεῖσθαι, δέον ἡμᾶς Ἀθηναίους. ἀργείους. ἠλείους. ἀρκάδας. ἡμᾶς, καλόν γε ὄντας αἰνιγμοὺς διαλαγχάνειν πρὸς τοὺς παντας αἰεὶ ὠμοὺς πρὸς τοὺς ἀπειρίαν καὶ ἀρχὴν τῶν ἑλλήνων ἐκ παντὸς τρόπου. ὡς παρ' ἄλλην τινὰ μοῖραν καὶ ἕξιν δίκαιον. καὶ τὸ πρῶτον βέλτιον. τὸ πρῶτον μέρος μαθεῖν λαμβάνειν αὖ οὗ τυγχάνοις προστάσας, τὰ δ' ἄλλα παντὰ ἀρχομένους διαπλεῖν ἢ φωνεῖν, ἢ λακεδαιμονίους, ἐφ' ὁμοίοις πρὸς δίκαιον εἶναι, καὶ δ' εἶναι μέρη πρωτεῖα, ἃς παρ' ἑξαρχῆς ἢ ἑλλὰς δίδωσι. οὐ γὰρ μὴ φλαῦροί γε ἀμφισβητήσουσι δ' ἴδιον καὶ οὐ πολεμεῖν ἄλλα τοῦ παντὸς δίκαιον τοὺς λακεδαιμονίους. οὐχ ὁρίζω τοῦτο. ἀεὶ μάλιστα μὲν δίκαιον καὶ καλὰ παρ' αὐτοὺς παραχωρήσειν. καὶ τὸ δίκαιον κελεύω, εἰ παρὸς ἀληθῶς ἡμῶν δόξουσι. καὶ τοῖς συμμάχοις καθυφεὶς καὶ τὸ φόσαι μὴ ἀπὸ τῆς περσίδων αὐτῶν τοὺς θηβαίους ἀφίστασθαι εἰ αὐ ἐκείνοις τοῦ ἢ τὰ κρούωσιν. ἐξ δὲ μὴ, μετρωτέρων ὦ Ἀθηναῖοι λακεδαιμονίους ἐξίσου δίκαιον εἶναι, ἢ τὸ αὐτὸν αἰρέσεως κοινωνίας ἢ τροφὴν θηβαίοις. δίκαιον πίνυν κἀκεῖνο προσήκειν ἡμῖν σκοπεῖν, ὅπως μὴ ὡς τὰς αὐτὰς ἀρπίας λακεδαιμονίοις ἔλθῃ. μὴ δ' ἃ μέμφεσθε δίκαιος, ταῦτα μεμίσησθε. ἔτι πίνυν τοῦτων οὐ μακρὸν κατηγόρημα, ὅτι θηβαίοις τοῦτοις συνεξέλιπον τὰ παιᾶς καὶ παιδία σαν. καὶ πάλιν τὸ πλῆθος τοῦτο, ὅτι τοὺς ἵππους ἐκδόντες ἐποίησαν ἐν ταύτας ταῖς σθυήκας ταῖς πρὸς βασιλέα. μὴ πίνυν ἡμῖν γε τὸν αὐτὸν θηβαίοις συνεξελεῖν καλὸν οἴεσθε λόγον χώσειν. μὴ δὲ λακεδαιμονίοις ἐγκαλοῦντες ἐπειδήπερ τοὺς ἀπείκους ὑμῶν ἐξέδοσαν τῷ βασιλεῖ, αὐτὰ θηβαίους ἐκδῶτε ὑμᾶς αὐτοὺς. ἐκδόσεσθε δέ, αὖ πρὸς οὓς ἄχολοι νῦν εἰσὶ λακεδαιμονίους, τούτοις ἐκποδὼν αὐτοῖς ὑπάρχοντι. μικρὸν δ' ἔτι προσθήσω. ἃ μὲν δύ' πρέσουσιν ἐτέρων λακεδαιμονίοι συμμάχων ὑμῶν ἁμαρτόντες, τίς ἂν μείζων ἀχθὼν γένοιτο τῶν πασῶν, ἢ παρῶν μὲν ἐξοπλίσαι πρὰς ἄλλους εἶπα καὶ αἰφνίδιον τοὺς συνδιαπρήσοντας τὴν αὐτὴν αὐτὸν ὄντων Ἀθηναίων. εἰ δ' οὐδένων ἐτέρων τάξονται βοηθῶν, ἡμῖν οὐκ ἀμελητέον. οὐδ' ἔχοιμι μόνους. ὧν χωμι δ' αὐτοῖς, ἃ μὲν ὑμεῖς συναγωνιεῖσθε, σπουδαίας καὶ κρατεῖς. εἰ δ' ἐγκαταλείψετε, ἀσπλεῖσθαι μᾶλλον, ἃ δι' ἑτέρων αὐτιεγκεῖν. ἵνα καὶ ἀμοῦν ὁμῖν τοῦτο δοκῶ. ἡμεῖς μὲν ταῦτ' ἔδοξεν ἀμφότερα ἐξετάζοντα. ἔπι δὲ ὦ Ἀθηναῖοι καὶ ὑμῖν δεκνύοιτ' αὖ τὸ δίκαιον τὸ γ' ἐμὸν μέρος.

ΥΠΕΡ ΘΗΒΑΙΩΝ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

Εικότως ὦ Ἀθηναῖοι πολλῶν λόγων ἐδέησε τοῖς ὑπὲρ τῶν λακεδαιμονίων λέγουσιν οὐ γὰρ ἦν ἄρα ἀπλᾶ ὡς παρὰ θηβαίων ἀλλ' ἐδεῖτό τινος κομψοτέρου μοι δοκεῖ πρὸς ἐγὼ δ' ἡμὲν ὦ Ἀθηναῖοι τῶν οὐ πρότερον φίλους θηβαίους ὅπως ὑμεῖς ἅπαντες κρινατε. ὁρῶ δὲ τοῖς μὲν λακεδαιμονίοις ἐὺ παρὸν εἰς τὴν βοήθειαν τὸ μὴ δεῖν μνησικακεῖν. τοῖς δὲ θηβαίοις, αὐτὸ τοῦτο καὶ τὸ, ὧν δ' ὑπόθεμεν δεῖν μεμνῆσθαι. ὥστ' εἰ παῦσθαι δεῖ μᾶσοῦντας, πάλαι παῦμεθα θηβαίους. καὶ εἰ λακεδαιμονίοις ἰσχυρὸν, τὸ μηκέτ' ὑμᾶς κακῶς ποιεῖν δύνασθαι, πολὺ θηβαίοις ἰσχυρότερον, τὸ βουλομένους δ' ποιεῖν ἐκ πολλοῦ πεφύκεναι. ἐκείνους μὲν οὖν μηκέτ' ἔχειν νομίζειν παραιροῦσιν οὗτοι. τούτους δ' ὁρῶ φίλους ὑπάρχοντας περὶ καὶ καλεῖν ἡμᾶς. εἰ δὲ τοσοῦτο δύνασθαι τὸ τὴν ἐχθραν καταβέσθαι, ὥστ' ἀλλὰ συμμάχους ἔχειν ἡμᾶς, τί γε ἐχθρεῖναι πρότερον τοὺς ἐτέρους ὁ νῦν οὗτος σωσυδαζουσι, τοῦ θήσομεν. καὶ οὐκ ὀφείλειν ὦ Ἀθηναῖοι χάριν ὑμᾶς θηβαίους τὸ καὶ ἀργείοις καταλέγω. πολὺ γὰρ μᾶλλον ὑμῖν θηβαίους ὀφείλειν νομίζω. ἀλλὰ τοῖς ὑπαρχμένοις ὑμῖν πρὸς ἀλλήλους ἀκόλουθα τοῦτ' εἶναι φημὶ καὶ προσήκοντα. θαυμαίζω δ' ἔστης τὸ μὲν φίλους καὶ συμμάχους ἡμᾶς εἶναι θηβαίοις φοβεῖσθαι νομίζουσ ἰσχυροὺς εἶναι, τὸ δ' ἐχθροὺς καὶ πολεμίους καπιστῆναι συμφέρειν κρίνει. καὶ λακεδαιμονίοις μὲν πολεμοῦντας δίδωκεν αὐτοῖς. ἐφ' ὑμᾶς ὅπως ἔξουσι διαπράττεται καὶ φυλάττεσθαι μὲν κελεύει, μὴ τοῦ ὕστερον ὀμῶν πολεμήσουσιν, ὅδη δὲ ἃς τοῦτο καπιστῆναι προτρέπει. καὶ λακεδαιμονίοις κελεύει θαρρεῖν κοινωνοῖς ἅμα θηβαίους, ὧν ἐλαττοῦσι αὐτοὺς φησὶ εἶναι θηβαίους δ' ἅμα πολεμεῖν οὐκ ἐᾷ θαρρεῖν, ὥσπερ τοῖς τῶν ἀσθενεστάτων συμμαχίας μήτ' ὠφελούσας, ἀλλ' οὐ τοῖς τῶν, οἵους εἶναι θηβαίους φασὶ οὐ πιστέον. ἐγὼ δὲ, τοῖς δ' ἐγγυητὰς ἐστι, τοῦ θηβαίους ἐφ' ἑαυτὸν μάνειν. ὥσπερ οὐκ ἐξὸν ἡμᾶς αὐτοῖς πρωτεῦσαι. τοῖς δ' ἐγγυητὰς ἐστι τ' λακεδαιμονίοις ἐφ' αὑτὸν μάνειν, αὖ παρ' ἕτον τὸν τέλεμον διαίωνται. καὶ μὴν τὸ μέλλον μὲν ἄδηλον, ὦ πολλὰ χωρῆται καπὰ θηβαίων. δὲ δεῖ τὸ προχείρως βλασφημεῖν καὶ φιλονεικεῖν ἀφίστα, αὐτὰ ἀληθῆ σκοπεῖν, πολὺ πρέων τάξις ἐστὶ θηβαίους ἢ λακεδαιμονίους. καὶ τούτοις μάρτυρας ὑμῖν αὐτοὺς τοὺς αὐτὰ λέγοντας παρέξομαι. ἆρ' ὅτις αὐτοὺς ἔροιτο. εἰ τὰ μὲν καλῶς

ἔγωγε, ὅτι ἀμφοτέρους, εἴπερ ἦσαν αἰνετοί· καὶ γὰρ οὐδ' ἐκεῖνο ἔχει λόγον, αὐτοὺς μὲν ὑμᾶς ὁμωμοκέναι, καὶ πίστιν ἰσχυρὰς δεδόσθαι, ἣν μήτε σφᾶς παραβαίνειν καὶ μὴ μνησικακήσειν ἀηθέλος, λακεδαιμονίοις δ' ὧν τἀναντία ἀσκεῖν τὴν τοιαύτην γνώμην, ἃ συγκεῖσθαι συμβέβηκεν· καὶ μὴ λογίζεσθαι μὴ δι' ὀργὴν ποιεῖν, ὅτι δοκοῦσιν ἐξελαύνειν ἀκριβῶς, ὃ πάσχουσι καὶ τὸ ξυνηκὸν αἰσχύνει· καὶ μὴν οὐδὲ οἱ δίκαιοι τῶν παρ' ὑμῶν ἁμαρτόντες βασιλέα καλέσουσι, νοῦν ἔχοντα φόβον δεδιέναι· ἀεὶ γὰρ ἐμοὶ μὲν καὶ ἄτοπα δοκοῦσι τὰ πρὸ εἰρήνης, φοβούμενοι μὲν μὴ πάντων δυνατώτεροι ὦσι συμμάχων ὑμᾶς δὲ πειθομένους γε εἶναι τούτοις αὐτοῖς, καὶ μὴ λογιζομένους τοῦτο ὅτι βελτίους αὖ ὄντες, ἀδεέστερον ἐνόμιζον προσχωρεῖσθαι πρὸς βεβαίους ὠφελεῖσθαι, καὶ λύοντας μᾶλλον ἢ πρίζοντας· νῦν δὲ ὧν παῦσαι δεῖ τούτους μὲν πρῶτον τοὺς δ' ὕστερον οὐχ ὅπως αὐτὸς καὶ ἄλλους πεῖσαι δύνασθαι, οὕτω ταῦτα παρανοεῖτε· καὶ τοιεῖ βασιλέα μὴ δύνασθαι καλύσαι βουλεύειν, ἀηθῶς μὲν παρακαλεῖν οὐδύνατον· ἐγὼ δ' οὐχ ὑμᾶς αἰσχύνεσθαι τοὺς, ἐν ἴσασι δικαίως τοσοῦτον ἔξοντας· τοσοῦτον γὰρ ἄμεινον πρὸς ὁμῶν καὶ λακεδαιμονίων βουλεύσονται καλοῦντες βασιλέα σύμμαχον, ὅσῳ αὐτοὶ πρὸς αὐτῶν, ὅσῳ ὁμῶν μὲν τὸ ἀμύνασθαι γοῦν αὐτὸν καταλείψουσιν· αὐτοὶ δὲ οὐδ' ὅπλα αὐτοῖς πέμψουσιν αὐτῷ· καὶ ἡμᾶς μὲν ἴσως ἀφέλιμα κρατήσαντες αὐτοῦ κίνδυνος, παραχρῆμα τὸ πρόφασ

μ

Εἰ ὑμῶν ὁ αἰνησαίοις σκιφόμενος παρῆλθον, ποτέρους δ' ἂν μι συνεπαῖν· ἐγὼ μαι δι κὴ ὑμᾶς ὀρθῶς αἴτιρεῖν, ἁ μὴ τοὺς παλαικεφικύσι· μὴ δὲ τοὺς ἐφ' ἑαυτῶν πρόσκοποι· ἀλλὰ τοὺς τὰ συμβησόμενα ἐκ τῶν λογισμῶν αἱρεμένους· τὸ γὰρ ταυτὰ συμβουλεύειν ὑμῖν τι κὴ αὐτῷ, τοῦτ' εἶναι μοι δοκεῖ σκοπεῖν ἐν κοινῷ πᾶσι τῶν πραγμάτων, μὴ προκατειλημμένον· νῦν κοῦν λακεδαιμονίοι μὲν ὡς ὑμεῖς τε κἀκεῖνοι φασι, παρεσκευάσαν τὴν καθ' ἡμῶν κατάχορτις· κὴ πλεονεξίας ἐπίδειγμα ἐποιήσαντο οὐχ ἥττον, ἢ ἐκεῖνοι παρελθόντες ἐς πλαταιὰς τοὺς βοιωτοὺς δ' ἐπ' αὐτοῖς ἰχυροὶ γεγράφασι, ὡς συνεπιχόραν αὐτοῖς ἀδικεῖσθαι· ἐχόντων δ' οὕτω τούτων, ἡ κατηγορία μὲν ἐν λακεδαιμονίοις φόβος δ' ἐν βοιωτοῖς ἐστίν· ἁ μὲν οὖν δίκαζομεν αὐτοῖς, ἀδικεῖν τοὺς λακεδαιμονίους ἡμᾶς φιλόμεθα· κὴ δίκαιος ἀ παράσκιασι παρεῖναι· εἰ δὲ μέμικται βουλῆς κὴ ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν ἡμῖν, οὐκ ἀξίσομεν τοὺς βοιωτοὺς· οὐδὲ τῆς λακεδαιμονίων ἀγνωμοσύνας κληρονόμους ποιησόμεθα· οὐ γὰρ εἰ δίκαιος ἐκείνους ἀπωρίσουσι τοῦτο σκιόμεθα· ἀλλ' ἁ ταυτὸ τοῦτο κὴ ἡμᾶς ἀδίκως ποιῆσαι δυνήσονται, τοῦτο φοβησόμεθα· κὴ τὸ παράδειγμα οὗ νῦν ἡμᾶς παρέσχε τοῖς βοιωτοῖς συναλγεῖν, οὐ βουλησόμεθα ἐλθεῖν ἐφ' ἡμᾶς, τῶν νῦν ἀπελκόντων ἐκτρόπων γνωμέων· ἐγκλήματα δ' ὧν αἴδοξις ἀνταῖοι πολλὰ μὲν ὑμῖν ὑπάρχει πρὸς βοιωτοὺς· πολλὰ δὲ πρὸς λακεδαιμονίους· πρὸς ὁτέρους δὲ πλείω κὴ μείζω, οὐ διαφέρομαι· πλὴν οἷόπερ ἐν ὧν ἐπεχείρησαν βοιωτοὶ κατώρθωσαν, οὐκ αὖ νῦν ἐβουλόμεθα ἀφ' ἑαυτῶν πόπε μὲν ὀργῶν συμβαθέων τινῶν μεγάλη πρόνοια· πάλιν δ' ἐμπέσοιεν, ὃς οὐδ' αὐτοῦ πύστου παντὰ πασιν αὐτοὶ λακεδαιμόνιοι· τὸ γὰρ ἐς τὸ πάγειν τὴν πόλιν, ὥστ' ἔχειν βοιωτοὺς ταῦτ' ἀποφίναθαι πρὸς αὐτούς, ὑπάγει δίκαιος αὐτοὺς τῆς μέμψιος τῇ κοινωνίᾳ· ἀλλὰ τοῦμὲν ἐς τοῦτ' ἀγαγεῖν ἡμᾶς, μέτεστι κὴ βοιωτοῖς τῆς συμπολεμήσαντες αὐτοῖς· τοῦ δὲ φεύσασθαι πολιτοῦ οὐκέτ' ἔχουσι λακεδαιμόνιοι πούς δὲ κοινωνούς, κὴ μὴν νυνὶ ἐκείνοις πρόσοδον ἐξήμαι, ὅπ βοιωτῶν ἐς εἴπι ταῦτα· ἁ γὰρ πάλαι πρότερον διέβησαν, τοιαύτην αἰὰ χώρησιν οὐκ ἀπολίπουσ' αὐτοῖς οὐδὲ σκῆψιν· οὐδὲ τοῦτον γὸν ὑπὲρ τῆς πᾶσι ἡμῶν ἀφουλόγου δίκησιν ὕστα· ἔστριεν δ' ἂν κὴ πᾶσι τῆς παλαιᾶς ἀρπάσας ὡς οὐκ ἀπὸ πάντ' ἦν· ἀπὶ οἱ πρόσκοπος αὐτῶν ἐμάδικον· εἰ δ' ὑπὲρ ὧν μὲν πρόοδον τοὺς ἕλληνας, κὴ ὑπὲρ ὧν τοὺς θεῖνας ἀπέλεσε· κὴ ὑπὲρ ὧν ἡμᾶς ἐμέλλησαν, τοῖς πρώτοις ἐκείνοις ἀκόλουθα ποιοῦντας, κὴ ἐπ' ὄλεθρος ἠγωνιστήκασιν, ὑπὲρ μὲν τούτων τοὺς πρόσκοπος προβαλοῦνται· ὅταν δ' ἐς τοῦ πειρᾶσθ μόνον μνησθῆ, πάντες ὑζοῦσι πρὸς ὧν δ' ἐτύχησαν ἐς τοὺς κὴ δ' ὕστερος εἶπε· μάτην πάντες δοκεῖτε τὰ πράγματα ὄντες σοφοί· ἄλογον γὰρ δέ μοι φαίνεται· πρὸς ἀμφοτέρους ὄντων ἐγκλημάτων ἡμῶν, λακεδαιμονίοις μὲν ἐπεξελευσόμεθα κὴ δίκην ἐπιθήσεσθαι λαβεῖν· βοιωτοὺς δὲ ἀφεῖναι καθάπαξ· κὴ τοσοῦτον ὑπερβαλεῖν ἐκείνους ὀργιζομένους, ὥστ' ἀδικήσειν ἡγεῖσθαι, ἁ μὲν μέχρι πάντος τοῖς δίκαιον ἡμεῖν· ἐγὼ μὲν γὰρ οἶμαι δεῖν μέχρι τούτου πομπρεῖσθαι λακεδαιμονίους, μέχρις οὗ μὴ τοὺς βοιωτοὺς ἀδίκους ποιήσομεν· φοβοῦμαι δὲ μὴ βοιωτοῖς γιγνόμενοι συμμαχικοὶ, τοὺς ὑπαρχόντας ἡμῖν αὐτοῖς ἀπολέσωμεν· σκοπῶ γὰρ τὰς παλαιὰς ἀρπάσας ἃς ἡμῖν ἐπήνεγκαν οἱ ἕλληνες, ἄλλο μὲν οὐδὲν ἐχούσας δίκησκῆψιν τοῦτο δέ, μὴ μετρίως ὑμᾶς χρῆσθαί ποιν αὐτοῖσιν· ἔστι πίνυν ἅ ποτε, ἃ τῆς αἰτίας ὑμῶν ἐξάπασιν, ἀνῆς ταὐτὸ συνῆκε, οὐδ' ἐγγὺς τῆς νῦν ἐγχειρήσεως· τὸ γὰρ λακεδαιμονίους αἰτιᾶσθαι ἐπιλογῆς φανῆναι, ἧς αἱ ἔσται ταῖς τοὺς ὑπηκόους τότ' ἀπολῶν μὴ οὐ πολὺ μεῖζον κὴ χαλεπώτερον εἶναι μῶπτι τῶν ἡμῖν ἀκολουθησουσιν, οἱ τότ' ἐκείνοις δυχεράσαντες, οὐδὲν μᾶλλον συνῳδεῖν ἐγωγε· κὴ γὰρ ἐπῆνες αὖτ μισοῦσι λακεδαιμονίους, ὡς εἶναι πάντες τοῦτο πεπρῳθότες· κὴ νῦν δ' ἴσως δοκοῦσι μείους διὰ τὰς ἁμαρτάς· κὴ τὴν ἀπολυσανδρου τότ' ἐπόρευσε μέχρι μὲν ἦ μὴ τὴν τοῦ ἴσου πρεῖν ἔχειν δύναμιν, μισοῦσιν ἴσως αὐτοὺς ἧς αὖτ' ἔνεκ' ἀσφαλείας ἕκασι, ὡς πὶ κὴ ἀπολωλότες καθάπαξ ἰδεῖν, οὔπρι δὲ κοῖσι ἁδοῦς· ὡς ἔχ δ' ὅπ χᾶμα ἦ ἐλλάδι εἶναι τὴν λακεδαιμονίων πόλιν· κὴ μὴν οὐδὲ ἴσους βοιωτοῖς πὶ κὴ ἡμῖν βουλεύσειν ἐστὶ πρὸς τοῦτ· πόλυ γὴ μᾶλλον ἐκείνους μεροῦν ἕνεκα αὐτῶν τὴν ἐχάτην δίκην ἄρμοπ' ἁ λαλεῖν ἢ ὑμῖν τ' μεγίστων μετρίαν· ἰαὶ γάρτις τὸ ἑκατέρων κῦδος προσλογίζηται τῇ πραξίδ, τὴν μὲν ἐκείνων μιζρίαν κὰ ἢ χαλεπὰ πι· τὴν δ' ὑμετέραν μεγίστην, καὶ μεγίστως ἐχῃρίνθ· τοσοῦτον ἡμῖν φιλανθρώπως· ἐκείνοις δὲ ὠμότητος ἀφίεσιν· εἶπα κἀκείνοις μὲν ἀρχαῖον ἐστι, μισεῖν τ' κοινοῦ τῆς ἑλλάδος φρονοῦσιν· ἀεὶ ὁτρόπ τι πλέον χώσουσι· τ' τὸ μὲν καλοφὲν· ὑμῖν δὲ προστάτας τῶν κοινῶν δικαίων νῦσι κὸ ὑπαλλαμμένος, οὐκ ἔστι παροραῖν τὰ τοιαῦτα ὀργῆς ἰδίας ἕνεκα ἢ μέμψεως· πρὸς δὲ τὸ ἐρώτημα ἐκεῖνο, ποτέροις τῆς ἐκπειρασθῆ ἢ τοῖς ἐξ ἄστεος προσήκει σῶσαι λακεδαιμονίους, ἀπαιρήσομεν ἂν

τὰύτην μητρόπολιν τῶν καθ' αὑτῶν εἰρηκεν, οὐ τὴν λακεδαιμονίων· καὶ τἆλλα ὅσα εἶα, ταύτα πά-
παρὰ ταύτων ἀμφισβήτει, οὐ τῆ λακεδαιμονίων· καὶ διὰ ταύτην καὶ τοὺς ταύτης ἐποίκους, ἀδίκω-
τος ὑπὸ τῶν ἄλλων ἔμενε γῆ· καὶ δικαιότερον δήπουθεν ἂν δήμητρος ἀθηναίους ὄντας τὰ αὖ τῶν πρὸ τέλ
λειν ἐτίνυ· ἢ τὰ λακεδαιμονίων. ἤσθετο δὲ ἐφ' οἷς ἡρακλέους παῖδων ἐμνήσθητε· ὡς γὰρ ἡς λακεδαι
μονίοις ἀπ' οὐκ ἦς θηβαίοις τελεύ μᾶλλον ταῦθ' ὑμῖν πεφιλοτιμημένα, ἢ μὴ καὶ τῶν ἰώλεων ἁπάντα τά'
την ἀποφαίνουσιν· θαυμάζω δ' ὅπως οὐ καὶ τὸν οἰδίπουν προσέπεκαὸς ἐδίξαμεθα, οὐδὲ καὶ τοῦτο τῆς
τὴν λακεδαιμονίων τιμὴν αὐτὸν εγκαι· ἐγὼ δ' ὧν οἶδ' ὅτι καὶ ταῦτα καὶ πολὺ πλείω τοῦ Ἴσου κοινὰ πρὸς
θηβαίους αὐτὸς μὲν ἐπράξατο, ἢ πεισθῆναι παρέπεσθον ἀφορμαί· καὶ οὐκ ἐμὲ λέληθεν, ὅτι καὶ τοῦτ' ἔκα
σον τῶν νῦν ὑπάρχόντων ἦν ὅτ' ἀπράκτων ἦν· ἀεὶ δ' ὅμως ἄλλοι καιρῶν ἕκαστα ἐγίγετο· οὐμὲν οὐδὲν τῆμῶ
προσθεν ποιοῦντος καιροῦ ὑπῆρξεν, οὐδὲ ὑμῶν ὁ τῶν ὅρκων τούτων· νυνὶ γὰρ εἰς ἡμᾶς πάντ' αὐάκειται τὰ
τῆ ἑλλήνων· μέρουσι μὲν θηβαῖοι πρὸς καὶ πρὸ θ' τυχηκότες· λακεδαιμόνιοι δὲ ὑπερεχωρήκασιν· ὑπάρ
χει δ' ὁμοῦ θηβαίοις τὰ αὐτὰ φυλάξαι καὶ δίκην πρῆναι τῶν πολεμησάντων ἡμᾶς λαβόντας, πρότερα δ'
ἅπαντων ἐν τῆς ἑλλάδος ἀσφαλῶς μετὰ τοῦδε εἶναι πᾶσιν αἱρεῶτες τῆς πόλεως τὰ κάλλιστα, τοὺς
ἅπαντας ὅπως μεταχειρίζεται· καὶ τοῖς ὑπαρξασι νοῦς δικαιοσύνης, ὅπως χρῶνται δικαίοις.
ὀλίγου δέω λέγειν οὐδὲ φιλαίρεσθαι φαῖνεσθυνήσεσθε, εἰ μὴ πρότερον χαλεποὶ γένεσθε· αὖ γὰρ
ἐπιξελθόντες τῆ πολέμῳ μέχρι παντός· καὶ παραλαβόντες τὰς αὐθρας· τὴν πόλιν· τὰ κτήματα, τὰ
γυναῖκα σώσατε, ἔχοντες ὅ, τι αὖ βούλεσθε χρήσασθαι, πότ' ἀεὶ σώσεσθε φιλαίρεσθαι ὑπὸ τοῦ καιροῦ
λακεδαιμόνιοι· καὶ τοῦ οὐκ ὄντες οἷοι τῶν δ' ποιοῦντων ἀεὶ σώσεσθαι· τοῦ ὁμοῦ καὶ αὐθρας καὶ δικαίους
νομοὺς ἅπαντες ὑμᾶς· μέμνησθε ὦ αἰνησαίοι τῆς ἐν σικελίᾳ συμφορᾶς, τότ' ἐπὶ συρακουσίοις παρόν
τες οὕτω λακεδαιμόνιοι, νενικήκόσιν οὐ παρὰ μικρὸν, ἀηδὲς καὶ τὰς καὶς ὑμῶν ἁπάσας διεφθαρκέ
ναι· τὰ μὲν, ἐν τῆ θαλάττῃ· τὰ δὲ, ἐν τῆ γῆ· καὶ μηδὲν ὧν αὐ δέξασθε ἐνδεῖν αὐτοῖς, τί ἐρῶντες
φεύγοντας ὑμᾶς πλουσιους καὶ τραυματίας οὐκ ὀλίγους ἀπολέλοιπότες, ἅρ' ἐβοήθησαν, ἢ μετετάξαντο;
οὔμενοῦν ἀπίστησαν πρὶν παρέδακαν οἱ στρατηγοὶ σφᾶς αὐτοὺς καὶ τὸ στράτευμα αὐτοῖς· τὴν καὶ τότε
δὲ τοὺς μὲν ἀπέκτειναν· τοὺς δ' ὅπως αὐτοὺς ἕδοξεν οὕτω μετεχειρίσαντο· καὶ οὐ προσέπεκε ὅτι σπον
δῶν οὐσῶν πρὸς ἡμᾶς αὐτοῖς· ἢ ὅτι τοὺς ἀχμαλώτους ἐκομίζοντο ἐπείσαντο· οὐκοῦν ὅταν καὶ νῦν
ἡμῖν μὲν θηβαίων ἄπουσι παραδῶσιν ἑαυτοὺς ἐν τῷ μέσῳ, καὶ εἰς ἃ τότ' ἔγαγον νικίας ἀφίκωνται, τό
τε μὴ μεμισθώμεθα αὐτούς· ἀεὶ δ' ἀρβαλώμεθα τῆ μεγαλοψυχίᾳ διατρέσαντες· πρότερον δὲ μὴ κα
τευεγώμεθα· μὴ μέμεγώμεν· δίμαι πίνυν κἀκεῖνο δεῖ προσκοπεῖν, ὅπως μὴ τρέψαμεν ὦ αἰνησαίοι
θηβαίους πρὸς ὃν οὐ βουλόμεθα εἶναι σαφῶς βασιλέα· οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπως ἡσυχάσουσιν ἁμαρτόντες
ὑμῶν· ἀεὶ τἀλλότρια ἔχουσιν· οὔτε δ' ἐκεῖνος γένοιτ' ἂν αὐτοῖς· ὅτου γὰρ νῦν ἕνεκα λακεδαιμονίους
ὑμῶν δέονται, ὡς σὺν ἐφ' ὑμᾶς τι ὁμοῦ καὶ λακεδαιμονίους βασιλέως δέονται· ἀγαθὸν μὲν τοῦτ'
ἔσται, ὡς καλῶς ἢ δίκαιως πρῆ τῶν ἑλλήνων βεβουλεῦσθαι φήσομεν, σαφῶς οὔτε γὰρ βάρβαροι αὖ
τοῖς ἐπὶ τοσοῦτο χρόνος ἐπὶ λακεδαιμονίοις μὲν ἐν μυχῷ ἦς πελοποννήσου, καὶ δ' εἰσὶ γὰρ καὶ σφᾶς
ἀεὶ ζητοῦντες· ἐν δ' ἀπίκοι, πρόκειται γένεσθαι θηβαίοις· ἐκβαλάττης δὲ τῆ βασιλεῖ· καὶ κατὰ
τὴν παλαιὰν στρατείαν ἐν ταῦθα ὁ αὖθις πρὸς καὶ ἢ τριβὴ συμπίπτει· μὴ τοίνυν λα
κεδαιμονίοις πρῆ καιρὸν οἰκείοντες, ἄκαιρον πόλεμον τῆ πολέμιοι δὲ τοῖς
ἄλλοις πρῆγμασιν· ἀεὶ ὑπομένωμεν, προσῶσι μᾶλλον τοῦ πρὸς
λακεδαιμονίους γενέσθαι, ἢ κείνους ἀπαλλάξαντας, αὐτοὶ
πράγμασι καὶ κακοῖς αὐτοπράτοις συπίπτεσθαι· ἐμοὶ
μὲν ταυτὶ πρῆ τούτων δοκεῖ· γενοίμαν δ' ἂν λα
κεδαιμονίοις, εἰ πῆ θηβαίων εἶπον
δίκαιοι, καὶ μὴ καθορῶν ὑ
πρὸ ὑμῶν ἅπαν
τα.

διὸ τῶν ἐκβαίνων καὶ τὰ τούτους ἀδόξα καὶ θαυμάζω δ' εἴ τις τῶν μὲν τῆς τύχης καταφρονᾶν κελεύει τὴν πόλιν ἀνεχόρητον εἶναι, τὸ δὲ τῶν ἀτυχημάτων καὶ τῆς πόλεως τὴν τάξιν λαβεῖν, ἵνα πρὸς τὸ μίζειν καὶ σὺν ἄλλοις μὲν κρατῶν ἀσχύνεται κλῆρο τομῶν δὲ τῆς ἠπείρων συμφορᾶς, καλοῦ καὶ λαμπροῦ χώματος ἡγεῖται μερίτης ἑστάναι καὶ δ' ὅτι ἐκβαίοις ἤδη τὰ μείζω προειρήσεται, διὰ τοῦτ' ἀπορήσομεν, τοῦναντίον οὐ δὴ πεισόμεθα· τυγὶ γὰρ ὡς πρὸ ὑμῶν ἐκκόψαντες ἐκείνοις ἐκ καθάρσεως, δὲ πορον τὴν ὁδὸν ὁμῶς καὶ ῥᾳδίαν ποιοῦσαν, ἴσον πράγμα ἴσον καὶ τῶν δυσχερῶν καθ' αὐτοὺς ἀπολαύσαντες, τὴν ἅπαν τῇ πόλει δόξαν ἡμῖν τε πορίσασιν· οὐ σαφῶς πρὸ οὐδὲν ἐστὶν δὲ τύχημα, ἢ διὰ τῶν ἠπείρων πονηρῶν ἀνδρῶν ἀξιοῦσιν οἰκείας πρίσασθαι δικαίως· μόνος δ' οὐχὶ νομίζω τοῖς αἰτίοις τὴν δίκην ἡμᾶς τὴν παρὰ λακεδαιμονίων φάσκουσιν εἶναι ταῦτα λέγειν· ἐπεὶ γὰρ ἐκβαίων τοῦ γρηγορεῖται, καὶ οὐκ ἦν εἶναι ταῦτα πρὸς ἡμᾶς φασ', ὡς λέγουσιν ἐκ ἀφίεναι τὴν δίκην ἡμᾶς· ὅλως γὰρ ὅτι ἐκβαίοις μὴ τὰ βλακότητες εἶεν· ἡμῖν δ' ὀφείλουσιν· οὐκοῦν ἐμὲ αὐτοὶ δι' ἡμῶν αὐτῶν τιμωρήσεται αὐτούς, καὶ ἀπόχρῆν εἶναί τις ἐκβαίων δι' ὧν κεφαλικότων ὄντων, οὐκ ἴσην εἰς τὸ φάσκειν ἐξαρκεῖν καὶ φθόγγειν· αὐτὸ γὰρ αὖ τοῦτο καὶ παίδευσον εἰ· εἰ ἐκβαίνει μὲν ἐξῆσαν αὐτοῖς ἐλθόντες, δίκην ἐδυνήσασαν λαβεῖν ἀπόγονοι, ἡμεῖς δ' ὄντες οἱ παρόντες, ταῦτα τοῦτ' οὐχὶ ποιήσομεν ἐκ πολλοῦ προφειλόμενον αὐτοῖς· ὅλως δὲ μὴ τι νομίσητε, αὐ γὰρ τῆς ὀλυμπιάδος γὰρ ὑπὲρ ἄλλου τευ συγκόπτα, ἢ πῶ φιλοτιμίαν ἔχειν αὐτῷ γὰρ σίφανον· μὴ δ' ἢ πού τι κωθῶνα κερύπιεθαι, ὅτι τῆς προαιρισκάσεις αὐτῷ τὸ μέρος τὴν νίκην· ἀφ' ἑκείνου λογίζεσθε, ἀ σύνεγωγισμένοι ταύτην αὐτὴν τὴν μάχην ἐπὶ τοῖς ἐκβαίοις, ἀρ' οὐκ ἀνεχόρητον καὶ παλίμβολον ἦν ἀποδρᾶναι, τῇ ἡτιερᾷ μᾶλλον λακεδαιμονίων τάπιεθαι, καὶ μὴν σύνεγωγισμένοι μὲν αἱ προθύμως, ἐπὶ τοῖς ὑμᾶς ἐκαλεῖσε τοὺς δίους· τὸ δ' ἐπειδὴ ὅμοιον, καὶ νῦν ἐαὶ ὑπαχῆ πού γὰρ ταύτῃ μάχῃ μόνον, ἀφ' ἀπὸ πολλοῖς ἄλλας τοῖς αὖ πρὸ πίεσθ' ὑπάρχειν δόξειπ· καὶ μὴν οὐδ' ἐκ τοῦ ὧν συμβουλεύσαιμ' ἂν ὑμῖν οὐδ' ὧρες ἀμφοτέροις σῶσαι· ἀφ' ὃ οὐ τ' ἐᾶσεῖν μᾶλλον τοῖς λακεδαιμονίοις ἢ μὴ βλάπτειν προσήκειν ἐκείνους μὲν γὰρ ἐκβαίους ἀδικοῦντες, λακεδαιμονίους φάσκ' ἐπ' οἰκείᾳ εἶναι· οὔπω δ' οὔπω ἐκβαίοις τὰ δίκαια φυλάξειπ, οὔπω τοὺς δὲ φίλους προσλάβετε· δόξας δὲ οὐ καλὴν ἀργίας οἶσθε, ἵν' οὐδ' ἐστὶ μᾶλλον τῶν ἔτων προσήκ' φυγεῖν ἔπαρ ὑμῖν· διατί; ὅπ' πρῶτον μὲν πάντων ὀρεσῶτα πολλαγμένοι, πάντων πείρων ἀφιστάκατ· καὶ λόγος ἐστὶ παλαιὸς, καὶ γνῶναι τὰ βέλτιστα καὶ πρᾶξαι παῖ ἴσον ὑμᾶς ὄξυτάτους εἶναι· δ' ἔλος δ' ἐκπεπ· ψηφισμάτων καὶ ἴσον ἀγώνων οὓς ἐν τῷ παπχοίνῳ πειρίπο θ' ἱ' ὧδε πάνομος παρ' ὑμῖν ὡς ἐγὼ νομίζω μόνοις ἐστὶν, ὃ γραφὰς παγκοικὰς ἀργίας, ἵνα μηδεὶς σχολαίζῃ πῷ καιρὸν μὴ δ' ἀμελῇ, μὴ δ' ἀπραγμοσύνην τὸ ῥωμὸς εἶναι καλῇ· ἀ δι' τοὺς ἰδιώτας κεκωλύκατ, τούτοις αὐτοῖς ἐνόχους δικαίως φανῆναι, καὶ κῶν ἐχατονέστι· καὶ γὰρ αὖ κἀκεῖνο· ἀνὸν δοκεῖ τ' εἶσιν αἰαφίζειν οἱ λακεδαιμόνιοι, μὴ μᾶλλ τῶν ἐκβαίων ὑμῶν τιά τῶν, οὐ παρῆσιν οἱ προσῆκειν αὐτούς. οὐδ' οἶδ' εἰ σουδ' ἄζειν προαγαγεῖν· ἀδ' ὑπαχρέσου ὧν αἱ ἐκβαῖοι, βέλτιστ' ἐφ' ὑμᾶς ἰλθεῖν τοῦτο μα, ἢ ἄλλους καὶ χωρὶς ὑμῶν ἂν κρατήσαντας· οὐ δ' εἰ τὸν οὖν ἐξαλεῖφαι λακεδαιμονίους ἐκ τῆς ἑλλάδος, πάσυγε, ὅταί πρὸ ἐφ' ὑμῖν γίγνηται καὶ παρασ' ὧ σι τὴν πόλιν, ὡς πρὸ ὑμεῖς ἐκείνοις πρό πειρ· εἰ δ' ἔγκειται, πῖδ' εἰ ταῦτα ἀσεβ' ὑρᾶσθαι πῖδ' ἐς φόνου ἐκείνων ἀναμμνήσκειν, ἢ ὅτι πῖς ὅλοις οὐκ ἐχώμεθα ἡμεῖς, πὸτ' ἤτιγκαι· εὖ πρό πειρ· εἰ δ' οὖς καὶ αὐτοὶ φόφ σῶσαμεν ἂν, κατὰ τοῦτον τοῖς ὅμοις χρησόμεθα, νὺ δ' εἰκότως γ' ἐαὶ ἢ φόφ σασθ' μεν· δ' εἰ γὰρ αὐτοὺς ἐς τὴν αὐτὴν τύχην ἐλθεῖν, εἰ καὶ τὴν αὐτὴν φόφον αἴτιαν λέγονται παρ' ἡμῶν· ἐπ πάντων καὶ ἑκάστοις ἐστὶν οὗτος ὁ λόγος τῆς βουλείας ὑπὲρ ἧς οὐ παλέγουσιν· ὡς πρὸ γὰρ εἰ μὴ δίκη ἦν ἡ πόλει πρῶν, ἀφ' ἀπὸ φόφου μόνης καιρὸς ἦν, ἐδ' εἰ σίζειν αὐτοὺς ἐπεδίκαι ἡμεῖς ἐπιμεμέλεια, οὐ παν ὑμῖν καθαιρετίον καὶ καπηγωνιστίον ἐστὶν, ἐ ψδίκη ἀντίχοντες ὁρῶπα ταῦτης μὲν οὖν τῆς φιλαθηναίας συνδύχομαι τὸν καιρὸν ἐλθεῖν· τῶν δὲ παρόντων πράγματων οὔφαμ' ἐκ ἐκπρουσθῆναι, διὰ ῥημάτων δ' πρίπειαι· ὑδ' ἀνεῖναι λακεδαιμονίους βουλομένους· οἵτε γὰρ ἂν ἐκφύγωσιν, ὕστερον οὐχὶ ληφθέσονται πρὸς δίης, τρόσου τρτ' ἀν ἐπρίασθ' ἐ ὅπ ἔρχεσθ' ἐ ὑπ' αὐτῶν καὶ ὑβρίζεσθ' ἐ ὑπ' τῶν τυράννων, ἐς πιοῦ τὸν καιρὸν πῷ γῆναι πα πράγματ, καὶ πιαύτην λαβὴν ὑμῖν παρασχεῖν· ἐγὼ μὲν καὶ τῆς πατρίας ἐ δ' ἐς τὸ τῶν λακεδαιμονίων ὄνομα, ἢ πα συμπαλῶς χώρας ἐν ἀνθ' ἵ πιεῖ ται, καὶ δ' ἀνθ' αὐτῷ φαίτεπαι κ' χέτλιον τὴν ἐπ' ἀνάγκ' γῆν πεισαθῆναι πολεμίων ἐμβολῆς, οὐδὲν ἀτιμότερα τῶν παρ' ἐκείνοις τόπων ἐλπὶς αὖ τὸ ἰσάσειν· ἀ χαρταί· πα ἄλλα ὅσα μυριάκις καὶ πατ' μνται ταῦτ' οὖν αὐτὸν πεισαμυθεῖσθαι καὶ φοβοῖσει· οὐ γὰρ δ' που τὸ μὲν δουλ λακεδαιμονίοις ἀποδίσομεν· τὸ δ' ἐυχαζειν περιουσίους ἡμῖν ἀποκείσεται, ὡς πρὸ τῇ μὲν ἀδικῇ σύνεσις εἶναι τὸ φείσεισθαι· τῇ δ' ἐκείνων γέρας τι καὶ πρὶν ἀτεῖσθαι, τὸ μόνην ἐξαίρετον εἶναι τὸν τοῦ πολέμου κακῶν· ἀλλ' εἶγε πα ἐδ' ἐς χώρας ἀποδ' τοῦτων εἶναι, τὴν ὑμετέραν ἐδ' ἐ· καὶ γὰρ ἡ πρώτη καρπους ἐπεγκοῦσα καὶ μεμαδοῦσα τοῖς ἄλλοσιν ὑμῶν μόνον λακεδαιμονίοις, ἔτιν αὖτη· καὶ ὁ βίος

ἄλλον ὁ ἱμαντὴν ἀπὸ τοῦ τοῖς δοῦ. ὡς δ' εἰπεῖν σωμίλοιπε, κληρονομοῦντες διαγράφων, ὧν ἀπάλλαξαι αὐτοὺς ἕκαστον πολέμων. ἆρ' ἔχουσι χάριν λακεδαιμόνιοι τοῖς ἀνέγειρας, καὶ ἀποδιδόασι μείζονα ἢ κατ' ἀξίαν λαβόντι; τί ποτ' οὖν τὸ ἄτοπον, καὶ πῆς ἡ φύσις αὐτῶν. δοκοῦσί μοι χειρίστην κρίνειν διαχύσεως τὸ μὴ αὐτοὺς εἶναι τοὺς παρέχοντας· ἀλλὰ τὸ δοῦναι τοιούτοις εἶναι δοκεῖν. ἵνα δὲ μὴ τοῦτο ὁμολογῶσι, μᾶλλον τρέφασιν ἐν αὐτοὺς ἔχοντας τοὺς ἀγῶνας τῶν μεγίστων αὐτοῖς ἀγαθῶν; ἀκριβέστερον δὲ σκοπῶν τις, ὅτι οὐδ' ἀντιοῦν αὐτοῖς ὀφείλουσι χάριν· ὁμὲν λακεδαιμονίων τρόπος, οὔτε μοι φαίνεται. δ' ὧν τῆς μὲν χρείας ἀεὶ δοῦλους εἶναι· τῶν δ' ἀνέγειρας δικαίως αὐτυχεῖν γίνεσθαι, δοκεῖ πῆς αὐτοὺς ἀποδοῦναι ὀρθῶς. ἆρ' οὖν οὐ θηβαίους εἰκὸς ἡμᾶς χάριν ἔσεσθαι, μάλιστα πάντων ἐπ' ἐκείνοις ἐλεγχώμεν; ἀλλὰ μάλιστα μὲν δὴ καὶ γίγνοιτο τῆς ἀγνωμοσύνης, καὶ διαμαρτάνειν δόξαι θηβαίους ἔγωγ' ἂν εἰλόμην· τὸ δὲ μετὰ τοῦτο μέρος πολὺ μᾶλλον πῶς καὶ πρότερον μνησθῆναι τοὺς περὶ σθενέλαϊδαν τοὺς τῶν πολιτῶν ἐξαγαγόντας μετὰ τῶν βοιωτῶν παρεσκευάσατο ἐφόδιον, ἢ λακεδαιμονίους· ἐφ' ὧν ἃ πεπόνθαμεν ἴσμεν· χωρὶς γὰρ τῶν ἄλλων, θηβαίοις μὲν ἐστὶν ἀγνωμοσύνη πρὸς ἡμᾶς, πολλοὺς ἔσεσθαι τοὺς νῦν ἀπαντῆφορτας ὀργίζομαι δ' ἐς νῦν χρῶνται τοὺς ἀρχαίους καὶ τοὺς ἀγρείους καὶ τοὺς ἄλλους· οἱ τοῦτον τὸν τρόπον αἱ ἴδιαι αὐτοὺς προσφερόμενοι τῆς συμμαχίας, ἀδίκημα κοινὸν ποιήσονται καὶ μιᾶ γνώμη πάντες ὡς ἡμᾶς μεταστήσονται. λακεδαιμόνιοι δὲ αὖ εὐεργεσίαν δίκαιος μὲν δ' ἀπλῶς ἡμῖν προσφέρωνται, πῶς ἀπαντήσομεν αὐτοῖς· ἢ τί ποιήσομεν μεμφόμενοι ἐν τοῖς ἔλλησιν; ἢ δ' αὐτοὺς καὶ βοηθεῖν ἀπτήσομεν· ἢ τί ποιήσομεν ἰσχυροτέρους αὐτοὺς φάσκοντες εἶναι· ἀλλ' ὃ πρὸς τοῦτ' αἰ λόγος ἐλθεῖν, σαφὼς καὶ γνώριμος. ὑμεῖς ὦ καλῶς φρονεῖν φάσκοντες, τοὺς τοὺς καθ' ὑμῶν ἐξόν ὑμῖν ἐς πᾶσ' ἀσθενείας ἀγαγεῖν, καὶ χρῶσθαι κοσμίοις, οὐ μόνον οὐκ αὐτοὶ τοῦτ' ἐποιήσατε, ἀλλὰ καὶ θηβαίους διεκωλύσατε· καὶ προῦδοτε συμμάχους ὄντας. τί οὖν κατεπᾶσθε τὴν ἰσχὺν καὶ τὴν πλεονεξίαν, ἣν αὐτοὶ καθ' ὑμῶν αὐτῶν καὶ κατὰ τῶν ἄλλων ἐσκήπατε· ὅτι δὲ ὦ ἀναίσχυντοι καὶ ἀθλιοι καὶ καθαρῶς πάγκακοι τῶν θηβαίων ἔστι δῆλος, ὅτι μὲν δεῖξειν· λογίζεσθε γάρ· θηβαῖοι πρὶν παθεῖν ὁτουοῦν φόβον ἀγαθὸν, μᾶλλον δὲ ἐν χρεὼν ἔτι τῶν προσηρουμάτων ὄντων, νῦ μόνον νὺξ κλίνουσι περιαιρεῖ κελεύοντων λακεδαιμονίων, ἀλλ' ἔτι καὶ τῆς τυραννίδος καπνὸς, ἢ καὶ μικρὸν χρόνον ἐπροσδέχεσθε, νυκτὶ τ' αὖ αὐτίχ' ἡ πόλις, πάντων ἄρτι πρὸ ἡμῶν ἐγένοντο· παραχρῆμ' γὰρ οἰκείας καὶ φίλην τὴν φρουρίαν αὐτῶν πόλιν, ἀζήμιον καὶ ἄλυτον τὸ μεταπεσεῖν ἀπὸ φύναι, ἀρχίνω· ἐρασυβούλω· τοῖς ἄλλοις· οἱ πολλοὶ καθημέραι γίγνονται· καὶ τί ταῦτα νὺξ ἀκίνδυνα ποιοῦντες πρὸς λακεδαιμονίων ἤλασαι· εἶτ' ὦ πρὸς δίος, οἱ παρ' τοιαύτην συμφορὰν ἀνυπόπτως ἡμῖν ἔχοντες, καὶ οἱ περὶ ὄτυ παρ' ὑμῶν τὸ δίκαιον τοῦ ὑστέρου δόξαι, τοιαύτης οἰκειότητος καὶ φιλίας ὑπαρξάσης, οὐ τοῖς λακεδαιμονίων ἀπαλλαγέντες δι' ὑμῶν, μὸ παρακινδυνεύσαι τι φοβηθέντες· ἀλλ' ὑπερβολὰς εἰκείων; οὐ ταῦτα δὴ τοιοῦδεῖ προσδοκᾶν καὶ παρ' ὑμῶν τοὺς λογισμούς; ἀλλ' ἐπειδὴ παρέντα ἦν ἐγένομεν, ἐν ὅτῳ ἂν ὦ ἀναγκαῖοι συβοίμεν τοῖς λακεδαιμονίοις, ποτέρως καλῶς ἔχοντες μετ' αὐτῶν γενέσθαι· πότερον τοῖς ἐκπεφαῦς; ἀλλ' ἐξέπεσον δ' ἐκείνων· καὶ καταλθεῖν ἂν χειροῦντες, ἐναπομείνωμεν πάλιν αὐτῶν ἐπειρῶντο· ἀλλὰ τοῖς ἐξ ἄστεος; ἀλλ' ἀπολωλέναι γ' ἐκείνων μέρος τῷ δήμῳ παραδόντες· τῇ δὲ τῆς πόλεως ἀγαθῇ τύχῃ καὶ τῷ καλῶς βουλεύσασθαι, σῶοι καὶ ἀπαθεῖς τοῦ πλείονος ἐσμὲν ἀμφοτέροι. πάλιν δὲ τοῖς θηβαίων ὄρκοισμαι· πότερον οὐκ ἄξιον συλλαβεῖν αὐτοῖς; πότερον τοῖς ἐκπεφαῦς; ἀλλ' ὑκ ὁρῶμεν διὰ θηβαίους· ἐκ θηβαίων δ' ὁρμηθέντες φυλὴν κατέλαβον· ὑνκαταλαβόντες, τῆς ὑστέρου δυτυχίας καὶ ὧν ἐπιθυμοῦσιν κύριοι κατέστησαν· ἀλλὰ δὴ τοῖς ἐξ ἄστεος; ἀλλὰ διὰ ταύτην τὴν καθεδοῦσαν τὴν πρὸς τοὺς οἰκείους, δυσμενείας καὶ ταραχῆς ἴσην ἀπάλλαγμθοι· καὶ τοὺς αὐτοὺς ἐχθροὺς καὶ φίλους ὁμοίως κρίνειν· νυκοῦν ἐχθροὶ μὲν ἀμφοῖν λακεδαιμόνιοι δ' εἰκυνται· φίλοι δ' ἀμφοῖν οἱ θηβαῖοι· χάριτας δὲ τοῦτο πάλαι καὶ οὐ τήμερον πρῶτον· οἶμ' ἂπος δ' ὁ παρὼν καιρός· ἐν ᾧ δεῖ τοῦτο πᾶσι πρᾶξαι δοκεῖναι· πῶς δ' ἂν λοιπὸν, ἢ οἵᾳ τελέσαι τὰ πράγματα τοῖς θηβαίοις· καὶ μὴ λυπεῖν τὴν τάξιν, ὁ καὶ τοῖς ἰδίωταις διαχύσιν φόβου· μὴ δ' αὐτοπράλεων ὄρκον ποιῆσαι, μεθιστάντας καὶ ἀποδιδόντας τὰ πράγματα, ἐν αὐτοῖς τοῖς πιλωτοῖς ἐφικόμενοι· ὅμοιον γὰρ ἐφ' τοῦτο γε, ὡς πρὸ αὐτῆς τυγμὴν ὑπὸ τοιούτου ἀγωνιζόμενος, μέχρι μὲν τῶν ἄλλων ἕλοι προθύμως· ἐπειδ' ἐξεργασθῶσι αὐτῷ τὸν πράγματον, καὶ τοῦτο, τί φασιν δέον ἤδη λαμβάνειν, τοῖς ἐπιωμόσιοις αὐτὸν προσκεῖσθαι· ἐπιθεῖς ἔχων· καὶ φασι· ἀρα θηβαίοις τῆς δόξης κληρονομήσουσι· νῦ δ' ἴσως γε ἡμεῖς ἀπολειφθῶμεν· ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν τὸν πόλεμον ἀφεῖλοντο φασιν· νυκοῦν ἐν προσθῆκη γενέσθω· ἡμεῖς δὲ ἀναλεξώμεθα τὴν πρόταδιαν· καὶ μὲν νὴ δ' ἀδοξότερον δὲ ποῦ τὸ βουλεῖν τοῖς καλίσασι, ἢ τὸ καλεῖν τοὺς βουλεύσοντας· νῦ γὰρ τί μείζους ὧν τοὺς ἐλάττους καταφρόνουν· ἀλλὰ τῶν μειζόνων οἱ φαλακότεροι δίκαιοι·

ὑφ' ὧν ἥκιστα ἐχρῆν, ἀ παραυτίκα τὴν ὀργὴν παρίστα· μὰ τοίνυν ἃ τοῖς ἄλλοις δίκαια ἀρίσκει, αὐτοῖ ταῦτα ὁ παρβαίνοντις φαίνεται· ἀγὰ λογίζεσθαι ὅπ, ἐκείνων μέντοι, καὶ πρόφασίς τις ὑπῆν δίκαιος ἔχειν αὖ πρὸς τὸ συγγνώμης. ὅσον μείζους εἶναι τοὺς φόρους· ἐλαύνεσθαι· παρεκλείφθη δὲ ἰδία πρὰς αὐτοὺς τὰ τοιαῦτα· ἐφ' ἡμῶν δ' οὐδ' αἰ εἷς εἰπεῖ τοιοῦτον οὐδέν· οὐδ' ἐτέρως ἔχει τ' αὖ αὐτοῖ· πῶς οὖν οὐχ ὑπερβολὴν δεῖ πρὰ πίστιως εἶναι· οὐ γὰρ δήπου γενναῖον γ' εἶναι φήσομεν, μὴ χρὴς αὖ πχηστὸν πρᾶξαι, πτικαῖπα δ' ἐχρους γίγνεσθαι μᾶλλον πρὰς αὐτοὺς ὥς πρὸ δικημόνις· ὅλως μὲν γὰρ ὀλίγκα παλιπεῖν τοὺς φίλους ἰαὶ πὰ τυχοῦντας, ἰαὶ πρῶ πρᾶ ποιοῦντας, τῆς αὐτοῦ ἀμχίνος ἐστὶν ὄνομα· ἐπὶ πὰ τοσούτῳ χεῖρον ἐμοὶ γ' οὖν δοκεῖ καὶ πονηρότερον τοὺς ἀδυχοῦν αἰ ειαι εἶναι, ὅσοι πρὸ οἱ μὲν τοὺς ἐν τοὺς συμφορᾶς προϊέμενοι, καὶ ἀδυναμίαι ἀνεῖναι χειν· οἱ δ' οὐχ ὁμοί τ' εἰσὶν αὐτοὺς ἐξελεῖσθαι· οἱ δὲ τοὺς ἐπ' πρᾶ ποιοῦντας μετανοοῦντις, φθόνου καὶ βασκανίας, κ' οὐδὲ μᾶς πολιτικῆς ἀρπίας δίκαι χοῖεν αἰ λοιπὸν· ὁ παῖς ὑπαίρεται εἰς αἰρεῶπαν ὀφείλ· ὡς πρὸ γ' ὁ μὲν κυβερνήτ, παρὰ μὲν τὸν χειμῶνα κ' τὸν σκοπὸν ἀφεῖπε τὴν ναῦν, συγγνώμ· οὐρία δὲ παρὸν πειν προμεῖσθαι, κατηγόρημα καὶ μέμψις ἀφυλός ἐστιν, οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν τοιούτων· ἀ μὲν δυσκολίαι τῶν καιρῶν ἀπολογίας ἐνδίδασι τοῖς ἀφιστικόσιν· ἐν δὲ τοῖς δυτυχίαις ἀγνωμοσύνα, σαφῶς καὶ καθαρὰ τὴν μέμψιν ἐργάζονται· ἔπειπα ἔμοιγ' οὐδὲ αἰσχρὸν προσοῦδὲν φαίνεται, ἢ τὸ ἰσχυρὸν τῶν καὶ κῶν θεῖν κοινωνεῖν ἰδίλειν τοῖς δυμῶσιν, ὅταν δ' ὁ τοῦ κρμίζεσθαι τοὺς καιρῶους καιρὸς ἔλθ, πὶ πὶ ἄλλοις μεθ' ὅπων τοῖς πάλιν παλαιπωρῆσι ταῖς ἐν· πρὸς δὲ, οὐδ' ὁρῶ τὸ σφας· ἐγὼ τοὺς μὲν κρατυμῶσιν ἀεὶ προσδεξόμεθα, ἐπεὶ δ' αὖ κατηπτόμενοι αὐτοὺς οὐ βουλόμεθα, αὖθις τοὺς ἐκείνων ἐχθροὺς αἱρησόμεθα, ἀεὶ τὸ ὁπουδαίζομεν λυσόμεν· ὥξ' ὁμῶν ἐκ πολέμου πόλεμος φύεται· τί οὖν ἐπ κῆ νῦν δεῖ κινδυνεύειν, εἰ πὶ τ' οὐχὶ ζόμεν τὸ ἄλογόταν κλπτόμεθα· ἀγὰ νὴ δία ταυτὶ μὲν παφ· αὖθις δὲ ἄλλος σῶσαι λαβεῖν λακεδαιμονίους τὴν δύναμιν, καὶ φόβον οὐδ' ὁντοῦν ἔχει ἀλλ' ἔγωγε, καὶ μὴν δεῖς ἐκπαγῆ πρὸς τὴν ὑπερβολὴν, οὐκ ὀκνήσαμ' αἰ φῦσαι, πολὺ μᾶλλον δὲ λακεδαιμονίους τῆς αὐτῶν κυρίους ὄντας, ἢ ἰδαίους τῆς ἑλλάδος· οὔτοι μὲν γὰρ οὐδ' αἰ ἔχοντες τὴν ἀρχὴν φυλαίαμοιδ κοῦν, ἐλαφίοις ὄντις ἴσον πραγμάτων ἀηῖν ἀκαρεῖ τοῦ χρόνου ῥᾳδίως αἰ πάλιν ὁμοίπρ ὑσαι γενέσθαι ἐκεῖνοι δ' ἕως αἰ κἀκεῖνοι ἰσχυροῦν ἀφορμὴν ἔχωσιν, οὐ χαλεπῶς αὖμοιδ κοῦν κατμαθὸν αὐξηθῆναι· ἐκεῖ κἀκ πολεμοῦν ἐκ μερῶν κομιδῆ κἀκ φαύλων πρὸς μάταν ὁρμηθέντις, βιοῦ κἀκ κοσμίου, κἀ ἐρίτιοῦ, κ' οὐδένων ὄντις σωφρονέστεροι, ἀγὰ κἀγαπητῶς ἐλθόντις οὕτω νῦν οἰκοῦσι δι' ἡμῶν πρῶτον μὲν πλεονεκτήσου τὰς δύο μοίρας ἔχον μεσογείων αἰλόντις· ἔπειπα πάσης τῆς ἑλλάδος πρξαν, δυνάμεως κατὰ μικρὸν ἀπρὸς ἀσαντες· ἀη ὡ μάταν δικαίως· ὁ χάρις αὐτοὺς ὀφείλουσι τῆς βοηθείας ἡμῖν μετρωτέρους τοιοῦτοι φαίνεται αὖ· χάρις δ' ἐστὶ τίς, ἢν αἰρεῶπαν ἴσα πᾶν, λακεδαιμόνιοι τοῦτοι οὐ τυγχάνουσιν τοῖς ἄλλοις αἰρεώτοις πεποιθασιν· οἱ μὲν γὰρ, κατὰ μῆτρα δικαιοῦσι, πρὸ τέροι γίγνονται διὰ τὸ ὕστερον δυσχεραίνειν· λακεδαιμονίους δ' ἐπ' ἄλλο τι δῶ πτοῦδύπαι, κ' τοῦτ' ἄσκεπται. ὅταν τὰ μέγιστα δοῦ παίωσι, τοῦτο δῶ τοὺς χαιρώσαντας ὀρχεῖσθαι· καὶ πρῶτον μὲν ἐν ἀπὸ τῶν οἰκείων ἀρξόμεθα, οὗ τι σωθέντις ὑφ' ἡμῶν δῶ τοῦ πολέμου τ' πρὸς τοὺς βαρβάρους, ἴστε γὰρ δήπου ὅτι, δίκα μὲν ναῦς ἐς τὸ ναυπκὸν αὐτοῖ· τριακοσίους δ' ὁπλίτας ἐς πύλας παρίσχοντο· καὶ ταῦτ' ἐν αὐτοῖς μονα τὴν πρώτην· ἀ καὶ ἐ πρὸς μεγαρέας ἐπολέμουν, χῶς ἂν· τὸ δὲ συμπαρῆς ἡμᾶς καὶ τὰς ἡμετέρας τριήρεις αὐτοπαῦ· αὖ πρῶν καὶ ἐκώλυσαν τὴν πολιορκησον καπὸ πόλιν λαφθῆναι· ἀη ὅμως τοιαύτης μὲν καὶ τηλικαύτης διεργασίας πειραθέντις, πρίσβεις δ' ὅτι μαρδόνιος προυκαλεῖτο ἡμᾶς εἰς συμμαχίαν δῶ δίροις, αὖ πεμψαντες αὐτοὶ, καὶ φωνὰς οὐκ ἐλαφίους τοῦτ' ἀφέντις μὴ προδοῦναι σφᾶς, οὐ πολὺς χρόνος μεταταῦτα διεγένετο, καὶ ἐκώλυον μὲν ἡμᾶς τειχίζειν τὴν πόλιν βουλόμενοι δ' ἐς ἰδόμαν, ἔπεσαν μέν· ἐλθοῦσαι δ' ἀ πεπεμψαν ἀπίμως· τὰ πλάνταῦα δ' ἐς πολεμον φανερὸν καταστάντις, ἀ παλεῖν ὤφελον αὐτοὶ ταῦῦ ἡμᾶς ἐργάσαντο· πάλιν ἐν τούτῳ τῷ πολέμῳ γενομένου χρεών μου βασιλέως αὐτοῖς, καὶ τὰ μέγιστα συγκαπραξάντος, πῶς ἀ πεμπρονθῶσι τὴν χάριν· δια χάρισόφου καὶ κλεάρχου κύρου ἐπὶ τὸ ρον αὐτῷ· καὶ οὐκ ἀρχὴ ταῦτα· ἀγὰ πάλιν δι' πάσης δυρώπης ἐλθόντις οὖν ἀγησιλάῳ, τὴν ἀγαμέμνονος στρατείαν ὦῦ προίαι μιμούμενοι, φαρσάλβιον ἤγον καὶ ἔφιξον· καὶ τί κακὸν οὐκ ἐργοῦν τὴν βασιλέως γῆν καὶ τοὺς ὑπ' χοις, ἕως ἐπίλυπαν αὐτοὺς, τὸ δύνασθαι καὶ ἀμῦ ὁμοῦ καὶ ἰδαίους κἀκείνῳ πολεμεῖν· τίνα δὲ αὖ κἀπ' ἰδαίων· ἐπεὶ δ' τάχις αὐτοῖς συγκατεργάσαντο τὸν πόλεμον τὸν πρὸς ἡμᾶς, δίδως πῶ τὴν αὐτῶν ἐκινδύνευον, ὑπαβάλλ· νὴ δία οὔ πί γε καὶ δικαιότατ' αἰρεώτων εἴ τις ἂν· οὕτω γὰρ καὶ μίστα ἐμελλον σαφῶς τὴν αὐ τῶν ἄνοιαν καταμαθεῖν φημὶ κἀγώ· ἀη οὐ δια τοῦτ' ἐπ' αὐτοὺς ἐπράττετο· ἵν' ἡμῖν χαρίσωνται· καὶ δίκην παρ' ἡμῶν λάβωσι· γέλως γὰρ τοῦτό γε· αὐτοῖς γὰρ ἂν πρότερον, ἢ τοῦτοις ἐπ ἐκείνοις ἐτιμωροῦντο· ἀλλ'

ἄλλον

προσεῖπεν. προσεπῶν δέ τις οὐκ αἰσχρὰ μάρτυρα τοῖς ἔργοις σκαιοὺς μὲν ἂν μισητὸν φασὶ τὸν τάξιν κρῖναι ὅτ' οὐδεὶς ταῦτ' ἐθέλει ἐγχειρεῖν καὶ παρρησιάσασθαι, νῦν δὲ διὰ σκοποῦσιν, ὅτι καὶ πότ' ἐφρόνησαν, ἰσυχάζειν λοιπὸν ὄρθιον ἦν. αὖ δ' εἰς δέ, ἂν καὶ πότ' ἂν τύχῃ ὑπόθωσι, καὶ τῶν αὐτῶν πάλιν ὄντων τοῦ καιροῦ διαίζοντα. ἂν μὲν γὰρ ἐπείσθη τὰ τῶν Θηβαίων ἱκανῶς πρὸς τὴν τῶν λόγων, ὡς οὐκ ἐστὶν ἀνδραποδισμὸν ἤγειραν, πῶς ἄξιον τῆς τούτων νῦν ἀκούειν, ἃ τότε αὐτοῖς ἀπολυμένοις αὖ ἐπράθη. ἂν δὲ τότε μὲν οὐκ ἄξιος δόξαι, τῷ δ' ὕστερον δῶρα πειρᾶσθαι παρὰ τὴν χρείαν, οὕτως ἔχει γνώμης, ὥστε καὶ τῆς ἐκείνων οὐκ ἔχοντες μᾶλλον εἶναι, διὰ τὴν μετὰ ταῦτ' οἰκειότητα καὶ πίστιν βουλεῖν αὐτοῖς, τοῦ, χάριν οὖν καταλείπετε τοὺς αὐτοὺς τούτους, ὅτ' ἐξ ἀναγκαίων πρόσυμπρον ἦσαν μετ' αὐτῶν δεῖ. πρῶτον μὲν γὰρ οὐχ ὅμοιον ὦ ἀνδρες ἰσυμμάχους ὑπαρχόντας καὶ φίλους καθαρῶς γενομένους δι' ὁτιοῦν, ἢ περὶ ἧς ταύτην τὴν τάξιν καταστῆναι ἕνεκα τοῦ ὁμοίως ἐκείνει τὰ Θηβαίων διεργάσματα, καὶ δι' ἐκεῖνα κινδυνεύειν ᾤετο δεῖν ὑπὲρ αὐτῶν, νῦν ἐκεῖνα δ' ὑπάρχει. καὶ τὰ παρῶμαι ἐς ἐκείνους γίγνειν. εἶπε καὶ παιδεύειν. ὅτι μὲν οὖν πρίσεις εἴχομεν. οὔτε τείχη οὐδ' ὅλως αὐτοῖς ἔχειμεν ἐκ τῆς πρόλιν καὶ συνεχοῦς πολιτείας, τότε μὲν κακὸν μόνους αὐτὸ φαίνεται καὶ μὴ πρὸς ἑνὸν. νῦν δ' ὅτι ἐπαυξήλυθε καλῶς ποιοῦσα ἐς τὰ πράγματα ἡ πόλις καὶ αὐξήσεται, μὴ μόνον τὸ βοηθῆσαι φυγεῖν, ἀλλὰ καὶ πόλεμον ἄρασθαι πρὸς αὐτοὺς μᾶλλον ἔχοντας μέμφασθαι, καὶ μείων νῦν λόγον τῆς λακεδαιμονίων ἀφαλείας, ἢ τῆς ἡμετέρας αὐτῶν τότε πεῖσαι θαι ὡς ἐφ' ἑτέρους ἐπὶ νοσοῦν μὲν καὶ ἀρρώστως ἔχων προὐμοῦτο τοὺς φίλους ὠφελεῖν, „ὅτι μὲν δ' ἔξω τῆς οἰκίας βαδίζειν οἷόν τ' ἐστὶν αὐτῷ, εἰδέναι δὲ καὶ λαβὼν δύναμαι, εἶπε καὶ οἶκοι καὶ ἂν χρὴ καὶ κατάπλουν τοὺς αὐτοὺς τούτους αὖ τοῦ βουλεύειν ἐφ' ἑτέρους. ὡς δ' ἐπὶ τοῦτ' ἐκφαλοῦσιν, μὲν προσῆξαθαι μὲν συμμάχους Θηβαίους μὴ δὲ κοινωνοῖς χρόσασθαι, γνώμης κρίσις ὄν. δίκαιον δὲ καὶ ποιοῦμεν, εἴτ' ἐγκαλεῖν, ἀπὸ πλείας δόξειν ταῦτας εἶναι αὐτῷ ὁ μὲν σώσας ὁ νοῦν χρηστὸν ἄξιον νόμιζε. ἀφ' ὧν πρόσταις μὲν ὡς ὕστερον. πάλιν δὲ καὶ κρῶν τριῶν ἐκ μεταβολῆς. καὶ πόπαν δ' ἴσως ταῦτ' ἐστὶ, ἃ πολεμίους μὲν γιγνόντας καὶ ὅπερ εἰ χρὴ μὲν καλεῖν, προδίδασθαι τοὺς Θηβαίους ἐγνωμεν. καὶ συμμάχους ἐποιησάμεθα. ἐπειδὴ δὲ συμμάχοι γε γόναση, τῶν ἐξ ἀρχῆς δυσκόλων φανούμεθα μεμνημένοι. καὶ πολεμίους πάλιν ποιησόμεθα, δίκαιον πρότερον πότ' ἐκ πολεμίων συμμάχους. ἵν' μὲν τοίνυν ἐς δικαστήριον ἐρχόμενον ἀμφισβητοῦμεν, λύσις καὶ πρὸς ἐστὶν ἡ ψῆφος. τῶν δ' ἐφ' ὁμῶν γὰρ ὁ λόγος, τί ἢ τί αὖ τῆς φύσεως ἄλλο, πλὴν τὰ φυσίσματα. οὐκοῦν ἐν τούτοις βουλεῖν Θηβαίοις γέγραπται. εἰ δ' οὐδὲν ἦν τὰ τριήμεια συμμάχοις, καὶ τῷ ὠνείφαλ' ἔμεν ἐγνωκότες. τί χρὴ ποιεῖν, τούτοις ἐξ ἀρχῆς δοκιμάζομεν; ὡς πρὸ δὲ καὶ τὸ μέρος κρίναντες χρῆσθαι συμμάχοις αὐτοῖς. εἶπε τῇ ὀτρεμάσῃ σκοποῦμεν πάλιν ἐὰν δεῖ ποιεῖν αὐτὸ τοῦ βουλομένου. ἢ καὶ νῦν δίκαιον δύνας κρίναιτο, εἶπε πάλιν ἐπ' αὐτῷ τούτῳ σκοπῶμεν εἰ δεῖ. ἔστιν ἀκούειν τῶν πρεσβυτέρων, ὡς θετταλοὶ ποτὲ δῶρ' ἐλόντες ἐπεῖς καπὰ συμμαχίαν, μετέπεσαν παρὰ τὴν μάχην ὡς τοὺς λακεδαιμονίους. μὴ τοίνυν νομίσητε τηλικοῦτον εἶναι κατηγόρημα τὸ περὶν συναγωνίσασθαι μᾶλλον ταξάσθαι, ἢ λίκνον τὸ πολλῶν ποτὲ καὶ μεγάλων ἀγώνων κεκοινωνηκότας, εἶτ' ἔναγτία θέσθαι πάντα ῥᾳδίως. ἐν οὖν τοῖς ἐσόμενοις καπὰ θετταλοὺς καὶ ἀθηναίους οὐ φαῦλον διάφορον. οὐ γὰρ ἀμνημονεῖν γε φόσομεν, οὔτε τῆς ἐν ἁλιάρτῳ μάχης, ἣν ἐνεκῶμεν κοινὴ λακεδαιμονίοις. οὔτε τῆς ὕστερον ἐν κορίνθῳ τῆς μεγάλης ἐκείνης. οὔτε τῆς πρὸς ἀγησίλαον ἐν κορωνείᾳ. τὰς πάλλας σιωπῶ. καπαλέξαι γὰρ ἴσως ἁπάσας οὐ ῥᾴδιον νῦν διὰ. τὸ γὰρ τοῦ βασιλέως, σοφὸν. ὃς δίοιγε ὁμῶς ἐπαίσιον ἄπιθ' μεγάλου τολέμου, καὶ πὶ μεῖζον τῆς ἀπτίας ἔχοντες αὖ ἀπεῖν δεῖγμα, ἢ τὸ φίλον μὲν μοθηρίους φάσκοντα, ἐχέρου δ' ἀμφοτέρους, καὶ μᾶλλον μᾶλλον τοὺς αὐθις πόντας μισεῖν, ἢ μεῖ ὧν σφ' ἐκάστοτε. τούτου μὲν εἵνεκα καλῶς τῆς ἀπορκίας ἐκείνου ζηλοῦμεν. καὶ τἆλλα ὅσα ἐκείνῳ διεπονήσαντα καλά. ἀφ' ἃ μὴ τῶν ἀμχρῶν ἢ μᾶλλον δ' ὅλως ἄστοχον, ὅπας αἰσχρούς, πὶ τοῦ πόρου τοιούτου μιμεῖσθαι. οὐδὲ γὰρ οὐδ' ὁμοίως πρὸς τῆς ἑλλάδος ὠμῖν τί κἀκείνῳ βουλεύσιμον ἐστίν. ἀφ' ἐκείνῳ μὲν ἰσχυρῷ καὶ μισοῦντι ὑμᾶς δ' ὡς ἄρχουσι καὶ προστάτας. οἶμαι τοίνυν μὴ δ' ἄλλως ἔχειν λόγον χρηστόν. μὴ δὲ τῆς ἐπωνυμίας ταύτης ἄξιον, χείρους φανῆναι θηβαίων. εἰ γὰρ οἱ μὲν, καὶ πρὸ δυτυχοῦντες οὐκ ἀπολείπουσιν ὑμᾶς, ἀφ' ἑμμένουσι τοῖς ὑπαρχούσαις πίστεσιν, ὑμεῖς δ' οὐ φρονοῦντι προϊέμενοι καὶ καταλιπόντες ἐκείνους καὶ τοῦτα καλούμενοι, πῶς οὐχὶ μόδι λέγειν δεῖ συμβαίνειν. οὐ μὲν οὐδὲ ἐκεῖνο καλόν, βελτίους ὑμᾶς ὑπὸ θηβαίων ὑπηλῆφθαι, ἢ πρὸ ὑμῶν αὐτῶν ἀποφαίνειν. τὸ γὰρ ὡς μεμνημένους τῶν δικαίων, καὶ φυλάττοντας τὰ πίστα καλούμενον ἐκείνων, μᾶλλ' ὑπακούσαι, καὶ τοῖς ἑτέροις αὐτοὺς ὑβρίσαι, πῶς αὖ εἶ ὁ τὴν αἰσχύνην ταύτην ἐκφυγών. ἄξιον δ' ἐξετάσαι, πῶς πρέπει καὶ πρὸς τοὺς ἀφεστηκότας τῶν συμμάχων. ἆρά γε πρᾶος καὶ μετρίως; οὐκ αἰσθάνοι οἱ πάντες ἀμφοτέρους ἐχθροὺς ἔχοντες πολὺ μείζω δ' ἴσχυν διδάσκοντες αὐτῶν ἔσεσθαι. καὶ τοῦτο οὐδ' ἂν ὃς ὑμῶν ἂν τιμήσ' ἑαυτῷ οὐδὲ μέμφαιτο δίκαιος. ὅλως μὲν γὰρ οὐκ ἔστι φέρειν ἀδικούμενον. τὸ δ'

τῶν τοῖς θηβαίοις ὁμάρτημάτων, μαλ' ἕτω οὐκ ἐς ἴσον λόγον παρῆν. πρῶτον μὲν γὰρ, οὐκ οἶδα δ' ὁ πρέσβυς εἴτε πολλῶν παρόντων, εἴτε ἔρημος μετοῖς θηβαίοις ἀφ' ἑαυτοῦ, καὶ διὰ τοῖς λακεδαιμονίοις πολεμεῖν ἐγνωκὼς, οὐδ' ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἀφῆκεν· οὐδ' ὑπὲρ ὧν ἠδίκησαν τὴν πόλιν ἡμῶν· δηλοῖ ὅτι πεισθεὶς δίκαιόν τι ἁμαρτάνειν ἐφαίνοντο λέγοντες οἱ θηβαῖοι περὶ τοῦ νῦν πολέμου συνεπικόπους αὐτοῖς, διὰ τοῦτο φαίνεται εἰλόμενα· πόθεν οὖν ἐξέβοσαν ἀπὸ τὴν ἐξέπεσον τῶν ἀπὸ τοῦ δικαίου πολέμου πρὸς γμάχων τοῖς λακεδαιμονίοις, ἐκ τοῦ βουλεύσασθαι τοῦ ἡμῖν ἀποδεῖξαι, ὅτι αὐτοὶ λακεδαιμόνιοι διὰ πολλῶ φαυλότερα ἐγκλήματα εἰς πολλῷ μείζω κακὰ τῶν νῦν αὐτοῖς ὄντων ἄγαγον ἡμᾶς· πόθεν οὖν ἐντεῦθεν ἡ θηβαίων κατηγορία βουλεύσασθαι οὓς εἰκὸς τὸ πρῶτον δίκαιον, νῦν οὐ προσῆκον δίκης ἕνεκεν τῆς; καὶ μὴν εἰ δεῖ τι καὶ τοῦ τὸ πρᾶξαι διὰ πλειόνων μνημῶν, οὐκ ἔξαρνοῦμαι μὲν ἐγὼ θηβαίους· οὐδ' ἀναμφισβήτητους εἶναι καθαρσίους· οὐχ οὕτως ἀθῴους οὐδ' ἀναίσχυντος εἰμὶ πρὸς δὲ τὰ τῶν λακεδαιμονίων κρίνων ἐκείνους, τοῦτ' ἐγὼ φαύλω παραπλησίους ὑπολαμβάνω εἶναι· ὅταν γὰρ μὲν τὰ μικρὰ ὑπερβάλλωσιν αὐτοὶ, ὡς οὐχ οἷόν τε εἶναι δικαίως ποιοῦντα· ταύτης γὰρ δή που τοῦτ' ἴσθι, ὅπου θηβαῖοι λακεδαιμονίους ἔχοντες, ἐπολέμουν ὁμῶν τότε· ἀλλὰ λακεδαιμόνιοι θηβαίους· τί δὲ τοῦτο δύνασθαι ἐγὼ νομίζω· τοὺς μὲν, ἵν' ἄρχωσιν αὐτοὶ καὶ δύνασθωσι πολεμοῦντας πλειονεξίας ἕνεκα ἡμῖν τοῦτο ποιεῖν· καὶ φίλον τὸ δίκαιον τῷ πρὸς τοὺς ὑπάρχοντας προστάτας· τοὺς δ' ἀκολουθοῦντας καὶ μετέχοντας· κοινωνεῖν μὲν οὐ δίκαιον πράγματος· δίκαιον δὲ ἐτέρῳ πρὸς ἐλλάδι τὴν μέμψιν, τῷ πρὸς οὓς εἶναι τοῖς ὑγροῖς· εἰ δ' ὀρθῶς τοῦτο νομίζω, διείσκω μὲν τοὺς μὲν, ὀργῆς τοὺς δ' ἐπαίνου κριθέντας ἂν ἀξίους ἐκ τῶν αὐτῶν· οὐδὲν δ' ὅπερ οἱ λακεδαιμόνιοι πάντων πρὸς ἕλλησι θέλουσιν, οὔτ' ἂν ὀργὴ κορινθίων· οὔτ' ἂν μέμψις μεγαρίων, οὔτε θηβαίων ἄξια οὐδὲν ἂν ἴσχυσε· οὐδ' ἂν προσέλαβε τῇ μίσει δύναμιν τοῦ ποιῆσαι κακῶς τότε τὴν πόλιν· νῦν δ' ἴσμεν δυσμένεια καὶ φθόνος καὶ ἀπιστία συνέβησ ἡμῖν κινῆσαι λακεδαιμονίους ἐφ' ἡμᾶς· τἄλλα δὲ πάντα ἅπερ ὄντες δεινοὶ προφάσεις οὐκ ἀφορίς προυβάλλοντο· εἶδεξαν δ' οὐχ οἷόν τε ἄνευ τῶν τειχῶν μὴ γὸν πόλεμον γὸν πρὸς γὸν βάρβαρον δύνασθαι· καὶ τότε θηβαῖοι τιμωρεῖν ἐλθόντες αὐτοὺς τοὺς κωλύσοντας αὐτὰ τοῦναι. εἶτ' ἐγὼ φιλαθήνους ἢ τοὺς δεῖνας, ἴσον ἂν τοῦ πολέμου κακῶν ἀπῶμαι, καὶ τούτοις αἰσχύνῃ τὰς πράξεις, ἀλλ' οὐ τοῖς ἐφ' ἡμᾶς τούτοις χρησαμένοις, ἵν' αὐτοὶ τῆς ἑλλάδος ἄρχωσιν, ἢ καὶ φαρνάβαζον ἢ τισσαφέρνην δηπάσομαι τῶν βαρβάρων, ἀλλ' οὐ γὸν κύριον ἴσον ὅλων βασιλέα· καὶ τίς ποτε τοῖς θηλυς αἰσθάνεται, ὅτα αἰκελώμενοι ποιῶσιν· ἀλλ' οὐ τοῖς ἀγνοοῦσιν αὐτοὺς ἂν ταῦτα διαπονεῖς· πρὸς τῷ πίνυν μὲ τὴν ἴσην μέμψιν ἀμφοτέροις ὀφείλεσθαι τῶν τότε ὀργῶν ἀ κοινὰ τοῖς αὐτοῖς φησὶν εἶναι, προσῆκε πρὸς μὲν λακεδαιμονίους, πολλὰ καὶ ἀλλ' ἔτι ἔτερον ὁμῖν ὀπιστία καὶ δύσκολον πρᾶγμα· πρὸς δὲ θηβαίους, μᾶλλον μετ' ἐκεῖνα· ὥστ' εἴ τις ἰσχυρίζεται τῇ τότε κοινωνίᾳ, τάδε προσθεὶς, ἂν τοὺς λακεδαιμονίους αἱρήσει ῥᾴστα τὰ ἐγκλήματα· καὶ τοσοῦτο πλειονεκτοῦντας αὐτοὺς, ὅσα οὐκ ἐθέλοι θηβαῖοι μετέχειν αὐτῶν· ἀλλὰ δὲ τούτων τι καὶ τῶν ἔμπροσθεν πρωτίνη ἔχοντι τὴν τάξιν τὸ πρᾶγμα, ὥστε θηβαίους μὲν δὴ καὶ πλέον εἶ χον τῶν ἀδικημάτων λευκίνεται ταῦτα τῆς πλαταιᾶς διεργασίας· λακεδαιμονίους δ' εἰ καὶ μηδὲν ἄλλο ἠδικήκεσαν, ὧν γ' ἂν τοὺς τυραίους ἐπρίσαν τὴν πόλιν, τὴν ἔχαν ὀφείλεν δίκην· καὶ πολὺ μᾶλλον δεῖν θηβαίους ὧν συνεπράξαν ὁμῖν δ' ποιεῖν, ἢ λακεδαιμονίους δίκην ἔτα μαστεῖν, ὧν τούδ' κοινωνοὺς ἔχον· τὸ δὲ ταύτην ἰσχυρότατον, τοῖς μὲν, ὧν πρὸς ἡμᾶς ἀγνωμόνησαν μέμψις ἐστὶ μόνη τοῖς θηβαίοις· τοῖς δὲ, πρὸς ταῦτα, μείζων· καὶ ὧν ἂν τοὺ τους αἰδίκους κλέον τοὺς ἂν ἴσον φοπισυμμαχοις· ὥστ' ἐκ μὴ δικαίους ἐκείνων μνησικακεῖν δεῖ, πῆγε δίκην θηβαίους· διὰ ταῦτα βουλεῖν ἄξιον· ἢ δὲ δεῖ παρὰ ταῦτα δ' εἶν τὸ γνωσμώτατον, οὐκ ἐξεπιστέον ἡμῖν ἐπὶ θηβαίους· πάλαι γὰρ ἔθ' ἡ πρὸς τοὺς συμμαχίας· νῦν δ' ὑπὲρ ὅς αὖτος ταῦτ' ἐξέπεσε, γεγονῦα ὑπάρχει πολλοῖς πρότερον χρόνοις· καὶ πῆς ἔσθ' ὁ πραγμὸ καὶ ὁ πολλὰ φῶφος, ἵνα εἰς μὲν θηβαίων ὀργιεῖ αὐτὸς· ἢ δὲ δ' καὶ τὰ μὴ ἐφ' ἑαυτοῦ δικῇ, τότ' ἔδει προφέρειν ὅτι πρῶτον ὑμῶν κλέον ἂς χρείας· νῦν τὰρ δὴ που ἐγγυτέρω τῶν ἐγκλημάτων ἴσαν· καὶ ἐγωγε οὐθέως αὖ ὁρῶμεν τὸς ὑπὲρ τῶν λακεδαιμονίων νῦν διατεινομένους, τίνα γνώμην εἶ χον τότε· καὶ τί ποτ' αὐτοῖς ἐδόκει, ὅτ' ἐξῆσαν μὲν ἐκ πελοποννήσου λακεδαιμόνιοι σωφρονοῦντες, ὡς ἔφασκον τοὺς θηβαίους, ἐπειδὴ δ' οὐ συνεπράττ ὑσαν αὐτοῖς ἂν τὸν πειρᾶσθ· ἀγὰ καὶ τοὺς ἐκπεσόντας ἡμῶν ὑπὸ τῶν τυραίων ὑπεδέξαντο· ὅκον δὲ θηβαίοι δ' ὑρὸ καλοῦν, τοὺς ἡμᾶς· καὶ δ' ἐστο μὴ παροφθῆναι, κύριοι δ' ὅτι καὶ προέσθαι καὶ μὴ, τί τότε ἐφρόνουν σὶ τῶν μὴ λακεδαιμονίων ὄντες· ἢ μέν τὰρ προέσθαι καὶ παριδεῖν τοὺς θηβαίους ὥοντο δεῖν, οὐκ ἂν ἔπεσθαι δ' ἐγίνωσκον· ἢ δὲ δίξασθαι καὶ χρήσασθαι συμμαχοις, τί νῦν προφέρουσιν αὐτοῖς, ὧν ὅτι καιρὸς ἦν τὐκ ἐμέμφοντο· καὶ μὸν ἢ μὲν οὐκ ἴσας ὁμογνώμοντες ὑμῖν, οὐκ ἂν ἔπεκρῖν ὄργον ἐπίρυσι πολιτῶν· οὐδὲ θηβαίοις μᾶλλον, ἀλλὰ καὶ ὑμῖν αὐτὸ δίκαιον· εἰ δ' ἴσας σύμφοροι, καὶ παρὰ τὴν αὐτῶν ἐξελίσσοντας νῦν λόγοντες γνώμην, αἰσχιον παρὰ τὴν ἡμετέραν σκαιοὺς πίνυν καὶ ἀναιδεῖς ἐγὼ μὲν οὐκ ἂν αὐτοὺς

δι παρελυπομεν την στρατιαν· ἔλαβον δι τας ναυς· τα δι τειχη κατέσκαψαν, τοις ἡμετέραις αὐτων χερσιν ὡ ζω· ταυτ' οὖν ὅτ' αὐτ' ἀγνωτων κὴ τοῦ πολιορκειν τρίδιαν ἔκρινας παλειν ὑμας, τι φαυεν αὐτους δειν αὐτὴ τοῦ τὴν καδ' ἡμεας κατασχειν εἰσω παρελθοντας ἐν δρατῃ κὴ σωθεκας τοις χρηστοις τουτοις, ὡ γυ κὴ θεοι κὴ δικαιος ἦν ἐξ ἑτερων· εἰς ἑτερον ἔλθω· ἀφ' ἑω τοτε νυν τοῦτο· ἀλλ' ὁτι αὐτονομους μεν ἐκεινους εἶναι δειν τοτε γνοντες, ταυτα δ' ἐπιδεδεχθαι πρου συνεχωρειτε ποιουσαντες την πολιν, οὐδ' ὁποῦν ἔζουσιν εἰ θεῖν αὐτοι νυν ἀ ποιουτα ἀγνωμονησαντες πρῶ θηβαιους κὴ ποιαντας ἀδικιας ἄρξαντες, δικαιους μεν ἐκεινους· δικαιους δι ὁμῶν δικειν ἐκ τουτων ἡγουμαι δ' ἐκινδυνευσαι· νυν δι γαρ νυν δ' ἰσον τους δ' ἐνιας ἀφιστικοτας προσαιτεδαι τους δεινας, οἷς αὐτος τις χρῶθαι κελευει νομους, κὴ την θηβαιων ἀυρόπολιν καταλαβοντας ἔχειν βια παρα τας συνθηκας δ' ἐ τὸ μεζον εἰ θεῖν τας ἑαυτων· ἵστε γαρ δι που τοῦ ὅτι, οὐχ ἡμεις· οὐδι θεβαιοι την ἀρχην ἐκινησαμεν· οὐδι ἐπουδασαμεν πρῶ τουτων· ἀφ' ἑκεινων βασιλεα προσλαβοντες ἡμας ἐβιασαντο· κὴ οὕτω συνεχωρησαμεν· θαυμαζω τοινυν δ' τι τοις ἄλλοις τα αὐτων πρα ττειν αἰ ἀγκην προσθεντες, αὐτοι τηλικαυτα κὴ τοιαυτα πρηγασαμενοι, βουλεσαι ἀυτ' ἐπισυνδυ· οὐ δικην ὑφιζουσι· νυν δ' ἀφ' ὁδι δικαιοσυνην αὐτ' ἀρκη· κὴ συνηδες τῃ πολει μὴ μνησικακειν· κὴ τουτοῦ τινες πρὸς τὸ δικαιον ἀπαιτοῦσι λογον· πρὸς ὑμᾶς ἐγω ταυτ' ἤδιστ' ἂν ἔ ποιμ· δ' τυναιτιον ὑν· κὴ οἱ θηβαιοι παρόντες ἐφαινοντο ἂν τους λακεδαιμονιους τοτε πρῶτον· ἀφα μὴ ἂν τουτους ἐκεινοι, τι αὖ ἔργον οἱ τοις λακεδαιμονιοις κελδιοντες βουλειν· οὐχ ἱς ὑδικην τα κὴ δεδιαπραττο μετ' αὐτων γιγνεσθαι, ὑδ' ἐγω μεθ' ὅσης κὴ ὁλικης κραυγης τοῦτ' ἀν ἐλεγε· δ' τοινυν εἰ ἱεν προυδικηντο ταυτ' αὐ προυβαλοντο, κὴ διαταῦτ' αὖ δ' βουλειν, ἐπειδ' ἀδικοῦσι τις ἑωσαται, δια τὸ μὴ δειν μνησικακειν ὁμοιως βουλησομεν; κὴ τι μᾶλλ θηβαιων ἐσομεθα· ἢ πο' δεν ἂ ἀθηναιοι τὸν ἐξεπεσον, τοῦ πρωτερους ἐλεσθαι δεῖ ποιησομεθα, δ μηδεν ὧν πεπικασι θησομεν εἰς λογον· νυν γαρ δ' κληρῳ κελδησομεν αὐτους διαιρεῖσθαι· ἀφ' ὁτερους αὖ τα πεπραγμενα ὦμαι πρόσαδι, τουτους ἐαν ἀ χρι πρωμεν βουλησομεν· ἀλλα μὴν πρόσετι τοῦ χρι μνησικακειν, κὴ δικαδικασειν ὅδι λακεδαιμονιοι δικην, εἴτε νυν ἀληθις δα πεσον, οἱῳ φασκον ἀμφότερα· πόδι λέγω· νυν δ' τα παρεισιν ὦ ἀθηναιοι λακεδαιμονιοι, τοδε, ὃς ἀ ποτ' ἡμᾶς ὄργον· ἀλλα ταδοκει αὖ, δ μέλλουσιν εἰς τουτ' ἥξειν· ἐνος γαρ μέρους τοῦ πολέμου τοῦτο τὸ μέρος κὴ καιρος, λέγω τοῦ ἀκελκυου, περίω κακα κὴ πρᾶγματα ὁμῖν ἔνεγκειν, ἢ λακεδαιμονίοις, ἀ νυν ἀποδύρονται ἢ πρὸς τί βουλεσθ' ἐκεινων ταυτ' ἐξετάσομεν· πρότερον πρὸς τις γαμαχίας ὃς πεπαυτας ἠτυχήσαμεν, ἢ πρὸς τις ἐν τῃ γῃ μάχας· ἢ πρὸς τὸν τριήρων ἐμπρησμόν· δ πρὸς την αἰαχώρησιν την πανωλέθρου ἀφ' ἁ μα γον δια κὴ τους θεους, μὴ κοδα δ' ἀδ' ἀμφοτὴ ταυτα δικείων ἀρκέσει· ποῦν οὖν πεπεισθαι λακεδαιμονιοι· τηλικαυτης κὴ τοσαυτης συμφορᾶς πρεχούσης την πολιν, ἆρ' ἀσυχρὸν ἔκρινας; παυτας μὲν οὖν αὐθρώπους συνίστασαν τὸ πὶ τὴν αὐτην· πασαφίερνην· κύρον· φρυγίους τριηρεις· τους βασιλεως δουλους· τους ἕλληνας ἅπαντας· ἕως ἂ σαπα δικελεύσης, ἐν ὀλῳ τοπαμοις παρεστησατο τὸ ναυτικὸν ἡμῶν· κὴ τοῦ τουτου πάθους συμβαντος τῃ πολει, πως ἐποίησαν καταλαβοντες τρι ἐπλουν, ἔξεστι τὰ πλοῖα τοῦ πειραιως· κὴ δ' λιμος ἦν· οὐδὲ τοῦτ' ἀπιχρη· ἀφ' ἑκατερων μὲν τῶν νεων· ἐχομην δι τῶν ἄλλων ἀπαντων κτημα τῶν· μεθεστηκοτων δ' οἰκιῶν· κρεουμενης δ' τῆς χωρας ὑπὸ τῶν ἐνδικειᾶς, τοῦ δι ἑ δαφους ὄντος τῃ πολει, τοσοῦτον ἀπιχον τοῦ βουλειν αὖ ἐκλῦσαι ἐστὶς ὑδικει, ὡς τι συμβαστους ἡμᾶς οὐκ ἠξίωσαν ἐν τοσουτοις κακοις· ἀφα κὴ τους πρισβεις τους ἐλθοντας ὡς αὐτους παρ' ἡμῶν, πρὸ πρου μὲν ἀπραγμους καθ' αὑτ' ἀπιπεμψαν· πλουτοῦντας δ' ὧν τοσοῦτον κατιχον, ἕως ἡμέρων ἐποίησαν τὴν πολιν· κὴ ταυτην ὧν δικην κακῶν προσεξετισαμεν αὐτοις· τηνικαυτα δ' ἐ φρενοῦντο, ὧν τὸ προσθεναι τι κακοι· ὧν τῷ παραδοῦναι μὲν ἡμᾶς αὐτους τοις ὧν πολοι τους νεως· καθασκάψαι δ' αὐτο χειρια τὰ τειχη· τάχ' αὖ οὖν τις τοῦτ' αὐτο μνησικακειν εἶναι φησει, τὸ ταυτ' ἐξετάζειν ἀκριβῶς· τοῦ' ἔστι πασι τουναντιον ἐκ τουτων ὅτι μὲν μνησικακοῦμεν δ' δεικνύμενοι· διατι; ὅτι οὐδ' ἐπαυσαμεθ' ἀφ' ἡμῶν τ' λακεδαιμονίων, οὐδ' ὡς ἴσον ἐκόντων, οὐκέτι· ἀ δεῖν ὡς αὐτάρκη δικην ἐληφαμεν· ἀ δι μὴ δ' ἐπαυσαμεθ' τὴν ἰκανην ἔχομεν, τὸ δ' ἐκδεῖν μνησικακειν ἐκφόβουμεν αὐ ἐπεξιοντες αὐτοις· ἐγω γαρ ὅς μὲν τῶν δικαίων τετυχηκως, εἴ τ' ἔχει τι τῶν ἐγκλημάτων ὑπὸ τοῦ προσχειρ γάσασθαι δικαιοι, τοῦτον μὲν πρα τοῦ καιροῦ παρωζυνθαι νομίζω· κὴ τὸ ὑπερβάλλον τῆς ἀξίας μνησικακεῖν καλω· ὅστις δ' ρυδ' ἐπαυσατο τυχικὼς τῆς προσκουσης, ἀν ὅπως τάδε ταυτα ζυτῃ, τοῦτο δι αὖτ' αὐτεμισησαι φαι χρῶμαι δικαιως· οὐτ' ἐπιτεγκειν ἔχω τοῦτο τὸ ῥῆμα· εἰ γαρ τοις τὰ δίκαια λαβεῖν βουλομένοις μνησικακεῖν φησομεν, τι κωλύει τους ὑπαρχοντας τοῦ κακοργεῖν ὡς γιγνασθαι μαζεσθαι· ἐκ τοις ἐν δικαστηρίοις ἐπιόντας τοις ἀδικουσι μνησικακεῖν νομίσομεν· οἷς κὴ μεῖζονα ἢ καὶ ἀ πο ὑθαι δ' ἐδ' ταυτ' ἐν τοις νόμων ἐς πωρίας λογον· ἀλλ' ἔστ' οὖν μιμνησθαι πα ὧν τε χρηθ· κὴ μνησικακεῖν· ἄμφω δι ταῦτα τῷ μέτρῳ διορίζεται· ὃ δ' ὑπομνησας ὑμᾶς

ΥΠΕΡ ΘΗΒΑΙΩΝ ΠΡΩΤΟΣ.

ἡμᾶς μὲν ὦ ἀθηναῖοι, μὴ τὰ μέτρια πρᾶξαι τῆς θηβαίων συμμαχίας ὑμᾶς βουλεύεσθαι· μὴ δ' εἰ ὧν αἱ ὑμεῖς εἰπεῖν· ἀλλ' εἰ πεφύγωμέν τινα πολλοῖς πρότερον χρόνοις τῆς νυνὶ πρεσβείας ὑπάρχειν ἐσκεμμένους. ἐπεὶ δ' οὐ πρόκασιν ὅμως λακεδαιμόνιοι τῶν ὑπὲρ αὐτῶν ὁρούντων οὐ πρέπως, φόβητι κἀγὼ τοῦτο ἃ συνοίσει ἀλλ' εἰπεῖν, πειράσομαι τὴν ὑπὲρ τούτων σπουδὴν ποιησάμενος τῆς τῶν ἐπέρων παρὰ τὸν ἥρωτημα, ὅσον μὲν πλείω τὴν ὑπὲρ ὑμῶν. αἰδημήσω δ' ὑμᾶς πρῶτον βουλόμαι, ὅτι φοιβίδας ἐγγίλλει τὴν καθ' ἡμέραν καλεληφώς. ὁ δὲ φοιβίδας ἐστὶ μοι λακεδαιμόνιος, πῶς ὦ ἀθηναῖοι δίκαιόν τινα γνώμην ἔχειν ἄρα ἂν νῦν κελεύοιτε τινες ὑμᾶς λαλεῖν, τὴν τοῦ κερωνεῖν λακεδαιμονίως, καὶ μετέχειν τοιαύτης ἀγνωμοσύνης καὶ πλεονεξίας, ἃ πολὺ τοὐναντίον· κρίνειν τοὺς πατέρας τοὺς αὑτῶν ἐφίεσθαι καὶ τοῖς θηβαίοις συνέχεσθαι καὶ συμπλέκεσθαι καὶ δίκην λαλεῖν ἐγγενέσθαι σωθῆναι. νῦν τοίνυν ὁ καιρὸς οὗτος ἀφίκται, ἄξιος μὲν τῆς ὑμετέρας ὦ ἀθηναῖοι δικαίας γνώμης· ἄξιος δὲ τῶν θηβαίων σπουδῆς, ἣν ἔχουσιν ἀλλ' ἐρῶσιν τὴν πατρίδα· εἰ μὲν οὖν οὕτως ἀπόρους εἶχεν, ὥστ' ἀδύνατα μὲν ταῦτα· παρόντα δ' ὁρῶντες προδοῦναι καὶ καταλιπεῖν, οὐκ ἀθηναίων ἂν ὄργον, ἀλλ' οὐκ οἶδ' ὅτων εἶπεν πρότερον· οὐδ' ἐνταῦθ' ἂν τοῦ πάντων νομίζω ποσοῦτος ἐμπλεῖσαι καὶ ἀλογίας μετὸν εἶναι, ὥς τινα ὧν δύναται αὐτῷ παρόντων τοιαῦτα ποιεῖν· ἃ δὲ πρὸ μὲν οὐδ' ἀμαρτεῖς οὐδεὶς πάλαι, οὐδὲ λυπεῖσθαι τὰ αὐτῷ κατὰ γνώμην εἴρηται· χάριν δ' αἰσχρὸν δίκην τῇ τύχῃ καὶ τῷ καιρῷ, πλουτοῦντ' ἢ μὴ τῶν ἄπορ' ἐβουλεύσθαι καταφρονητὴν εἶναι, καὶ ταῦτα καλοῦντας ὑμᾶς, καὶ τὴν ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις φιλοτιμίαν ὑμῶν πρὸς τὴν τοῦ νῦν ἐγγύ, ἃ μὴ βοηθήσετ' ὑμεῖς οὐδὲν ὧν κατ' ἐμοὶ δοκᾶσιν εἶναι πλέον αὐτοῖς κρίνοντες, δι' ὧν πρὸ τοῦ μέλλοντος ὄντος, διὰ τοῦτον τὸν ἐφ' ὅσ κεφαλαίων κάσι δόξασιν ἐφ' ὑμᾶς ἄγειν. ἐγὼ δὲ μήτε μὲν βούλομαι σύμμαχος καὶ τῆς μάχης αὐτῆς μετέχειν· οὐδενὸς γὰρ καλλίονος ὄρους κεκοινωνηκότες τῆς τ' ἀρετῆς οὐδὲν ἐφ' ᾧ μᾶλλον ἂν οἰκείσεσθαι δικαίως ἐγοῦμαι δικαίως τὸν νῦν ἀφ' ὧν πρότερον πρὸς αὐτὸν εἶναι ὁρῶ τρισμὲν καθ' ὑμᾶς ἐλάττους γεγονότας· τὴν φιλοτιμίαν δ' οὐ φαυλοτέραν οὖσαν ὑμῖν· ὁμοῦ γὰρ ἐξ ἀρχῆς βοηθεῖναι τοὺς θηβαίοις οὐδὲν ἦν δεινόν· ὃ δ' ὕστερον κατέστη, καὶ ταῦτα ὧν οὐκ ἂν ὀλίγον μείζω, μᾶλλον μᾶλλον ἂν πολλάκις τοῦ χρήσιμον ὑμῶν, τοῦτο καὶ μέγα καὶ καλὸν καὶ σφόδρα μοι δοκεῖ μόνον γίγνεσθαι. οὐκ ὀκνῶ δὲ εἰπεῖν ὅτι μοι δοκεῖ βέλτιον φαίνεται μᾶλλον τὴν κλῆσιν βουλεύειν αὐτοῖς, ἢ τὴν ἀκλησίαν· ἐκεῖνος μὲν γὰρ, κἂν ἴσος ᾖ χορὸς εἰπεῖν ὕστερον, ὡς οὐκ εἰδὼς ἐνόμιζον ὑμῶν· αὐτοὶ δὲ παρόντες καὶ μᾶλλον ἢ τὸν τοῦ τυχικοῦ τοῦ πέρα πλοκὰς ὑμᾶς, οὐ δίκαιον δ' ἀναστάσεως ἐξαρνοι γενέσθαι πρὸ ἂν ὑφ' αὐτῶν ἐξελεγχόμενοι φανῶνται· λέγουσι δ' τινες θηβαίους αἰσθόμενοι τινες εἶναι, καὶ ἴσως ἀλλὰ λέγουσι κατ' ἄλλο τι δὲ κρεῖττον ἄσασιν ὡς εἰπεῖν ἐστὶν ἁμάρτημα, τοῦτ' οὐ πρότερον· ἀναγκαῖον τὸν σφόδρα οὐ φρονεῖν τε τοῦ δικαίου, ἐξαμαρτόντων ὅτ' αὖ τι παρελπίδας δύτυχήσαν, αὐτοὶ μὲν νίκην ποιοῦσιν τρόπου τινὸς γεγόνασιν· οἱ γὰρ ἐφ' ὑμᾶς ἥκουσι· καὶ ἴσασιν ὅτι, οὐδ' ἂν δικαίως νικῶσι λακεδαιμόνιοι οὐδὲν ἧττον πλέον αὐτοῖς ἕως ἂν ἀκούσητε ὑμεῖς, πῶς νῦν οὐ φρονοῦσι· καὶ μὴν οὐδὲ λακεδαιμόνιοι μέμφονται δικαίως ἂν ἔχουσιν, ἂν αὐτὰ λάβωσι τῶν πραγμάτων τοῖς θηβαίοις· ἐνθυμεῖσθε δὲ καὶ τοῦτ' ἃ ὅτι αὐτοὶ πρὸ ἀρχῆς καὶ προθυμίας ἔγνωσαν· κἀνὶ παλαιότερα ἐπιλάσι σκοπεῖν, εἴσονται φύσιν πάντες· οὐκ ἐστὶν ἄλλως φύειν· οὐδ' ἐπιφανεστέρα ἐγκεῖσθαι, ὡς οὐκ ἐπὶ σωτηρίᾳ ὑμῶν αὐτοῖς οὐδ' ἀνεπονηρὰ ἐπέσται μεῖναι γὰρ, ὅπερ ἐν τῶν πάντων ἐδύνατο ὑφ' ὑμῶν ἐπ' ἐκείνοις τῶν χρόνων, οὐκ ἂν ἐχρῆν οὐδὲ πάλαι καὶ νῦν δεῖσαι νυνὶ καταπαύσασθαι δεῖσαι δ' ὑμᾶς ἐγίγνεσθαι αὐτοῖς ὁμοίως καὶ φίλους καὶ προθύμους ἀκαταπαύστους ἄν, παρὰ πάσιν ὅς γὰρ θηβαίους ἐπὶ πᾶσι λελύμεθα ἐστὶν ἐστὶν φίλους τοῦτο· οὐδ' ἐπὶ πρόσω πρότερον λακεδαιμονίων πλουτοῦσιν ἐκπεσεῖν ἐστὶν ἐπὶ τοῦτον τὸν ἐπὶ καὶ δικαίως ἐλλυθρίας, ὅταν τὰ παρασπάσασθαι βούλωνται· ὡς δ' οὐκ ἐπιχωμεθα νῦν ἐπικούρειν δ' ἐθέλοντες ὦ ἀθηναῖοι, καὶ τὸ τῆς πόλεως φρόνημα σκέψασθε, οὗ τοὺς ὅπλα πάντας ὅσοι πέσαν παραλαβόντες, πόλεμον ἐξήνεγκαν, μικρὰ μὲν τῶν ὅρων καὶ τῶν ἐγκτήσεων φροντίσαντες, ἃς δ' ἔλομεν ἀβοίκα ἐποίησαντο πρὸς ὑμᾶς· μικρὰ δὲ τῶν προσοίκων καὶ τῶν παμμαχίων, ὧν τὰς ἀνῳκίαν πρὸς ἕως ἀγῶσι, μεμνημένοι καὶ μικρόν τι, πρὸ γνώμην πράξειν αὐτοὺς τῇ ὑμετέρᾳ πόλει· ἐφρόντισαν δὲ οὐδὲν οὐδὲ τῆς προκλίσεως ἣν προυκαλούμεθ' αὐτοὺς λόγῳ ὧν ὑμᾶς λαβεῖν πρὸ δίκαια πρὸ τῶν διαφορῶν· διὰ ταῦτα ταῦτα δ' ἀχέρως ἀνελόντες, καὶ ἐν ὑδρίᾳ δέντες, ἐσβολὰς μὲν ἐποίουν· καὶ φθορὰν τῆς χώρας ἀφ' ἁπάντων σωτῶν· καὶ τὰς καθέκαστον ἀγῶνας· διὰ ἐκείνων μὲν ὑμῶν τοὺς καπλόους· ἀπίστασαν δὲ τοῖς τυμμάχοις τοὺς πολλούς· τοὺς δὲ βίᾳ προσαγάγοντο· ἕως ἐμίλωσαν τὴν πόλιν· πλὴν τῶν τις

δὲ παρεί

ἐκεῖνοι τριήρεις, ἃς τοὺς λαμπρούς καὶ πλουσίους καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν ἀγῶνας ἐνίκησαν· ὧν οὓς ὁ πόλις ἡμῶν ποσοῦτον ἑαυτὴν ὑπερῆρεν, ὅσον τῶν πρὸ τοῦ, τὰς ἄλλας· ἄξιον τοίνυν κἀκεῖνο αὖθις πᾶσιν ἐξετάσαι πρότερον συνελόντι ἱερὸν μὲν καὶ μάλιστα πάντων συντάττεσθαι τὸ πρὸ τῆς ἐνθάδε οἰκήσεως, ἣ λακεδαιμονίοις ἀσυμβλήτως ἀπὸ δὴ τῶν πρώτων καὶ τῶν πατρίων αὐτοῖς ταῦτα καὶ τὰς γνώμας ἔχουσι· τὴν ἐν Μαραθῶνι· τὴν ἐν Σαλαμῖνι· τὴν μάχην τὴν παρὰ Πλαταιᾶσι· τὴν ὑπὲρ Εὐρυμέδοντι· πρὸ πάντων δὲ ἃς ἔλαβε πρὸς ἀσυμβλήτως κελεύσω, ἃς ἔλαβε τὴν αὐτὴν πόλιν ἀσυμβλήτως κελεύω· καὶ τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν καὶ τὰ λάφυρα μεθ' ὧν ἐκόσμησε μέθ', οὐχ ὅσον προσέθαυμον οὐδὲ συνεζήλευν τούτοις ἐφ' οἷς πρὸς κοινωνοὺς εἴχομεν· φέρε δὴ καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους· βασιλεὺς δ' ὅπως ἔχει γνώμης ἅπασι τοῦ πολέμου καθαρῶς ἐδήλωσε· ἐνθυμοῦμαι δὲ ὑπὲρ ἀρχῆς βουλόμενον ταῦτα δὲ ὁμοίως ἐναντιωσομένους πάντες ἴσασι· πρὸ πάντων δ' αὐτοῖς πρὸς τὸν βάρβαρον ἀνάγκη καὶ πάλαι· αὖθις ἢ τῶν ἐνθάδε διὰ ταῦτα καλούντων βαρβάρους· ἢ καὶ αὐτὸς αὐτῷ σύμβουλος γενόμενος σφαλεὶς ἔχων ἀφίκηται πάλιν δ' οὖν ὁ βάρβαρος, οὐκ ἄμεινον σώσους εἶναι λακεδαιμονίους καὶ ἀπὸ τοῦ πρὸς τοιοῦτον καιρὸν καὶ τοιαύτην ἀφ' ἑαυτῆς ἀνάγκην· ἀφ' ἑαυτῆς μὲν τὸ τοῦ λακεδαιμονίου συμβεβηκὸς ὑπάρχειν, ἵνα πρόφαλτον τὴν ἑλλάδα, τοῦτο μὲν εἰπεῖν τις αὐτῶν λέγων πρὸς ἐνθάδε ὁ πάρ ὁμῶν, ὅπως αἰσχύνην ἡμᾶς ἐκέλευον· πολλὰ τοίνυν ἐμὲ ὁ πατὴρ καὶ πάλαι καὶ μέσα· ἀ καινὰ τοῖς πολίταις πρὸς ἀλλήλας ἢ παρ' ἐκείνοις τοῖς αὖθις τὸν βάρβαρον συστάσεις· διὸ τοιαῦτα λέγειν μυρίων μηδὲν ἧττον πρὸ πάντων ὁμῶν ἀ αὐτοὶ τοῖς ἐκείνου παισὶν καταφυγὴ δ' οὖν· καὶ ὁμῶν προσάδοι καὶ μάχη πρὸς ἀμφοτέρα, τὸν λαὸν τὸν αὐτοὺς· καὶ πανδημεὶ πρὸς ἰσόμοιρον ἀφίξις· καὶ τυραίου πρὸς ἴσον ἀσφαλῶς· πάλιν αὖ τυραίων καὶ λύσεις παρὰ τούτων· καὶ τὰ πρὸς ἀλκμανιδῶν οἰκεῖα· καὶ μυρία ταῦτα ὅ τε ἐμὸς ἐμὲ· ἀφ' ἑαυτὰ μὲν ἐξαιρεῖσθαι καὶ κατ' ἀξίαν οὔτ' ἂν πρὸς, οὔτ' ἴσως ἐν δυνατῷ· εἰ δέ τις ὢν αἰτιᾶται μεθ' ὑμῶν, εἰς δραμεῖν ἀγγελεῖν ὑμῖν, ὅτι τοῦ μαραθῶνι προσῆλθον τὰ ἐμὰ ἐκκεκόλαπται, ἐορυβησάντων δὲ πρὸ αὐτοῦ τε ἰσχύει, καὶ παῖς ἐκεῖνος φαίη, τὸ λακεδαιμονίων μόνον ἐξηλεγμένα μέρος· τὸ δὲ λοιπὸν εἶναι σῶον καὶ φανερόν, χαλεπῶς δ' ἂν ὅπως δυσχερῶς οὐδὲν ὅ τοι ἔχοιτ' ἂν· μὴ τοίνυν αἰσχύνης τὸ ὄνομα τὸ λακεδαιμονίων ἐξαλεῖψαι προσῆκον, τοιαῦτα καὶ χαλεπῶς ἔχειν οἴεσθε δεῖν· ὑμᾶς δὲ συνεξέλασθαι ἐνθάδε, ἐκ τῶν ἑλλάδος ῥητῶν τῆς ἐπιγραφῆς· ἀνὰ λογίζεσθε εἰ παρὸν τὰ πράγματα εἰς τοιοῦτον καιρὸν, ὥς τε ἐνθάδε κεκρατηκότες αὐτὸν μὲν ὑμῶν τοιαῦτας γνώμας προσδέχεσθαι περὶ αὐτῶν, τὰ δ' ἀφορᾶσθε· ἆρα ἂν ἀπολλύναι, καὶ πρὸ τῶν σφόδρα ἐπίμους ὑφιστάμενον αὐτοῦ τε τοῦ ὄρους γνῶσιν ἀφ' ἁπάντων σώζειν ὡς περ ὑμᾶς ἐκεῖνοι πρότερον; πῶς οὖν συναμφισβητήσιμεν τῶν τόπους αὐτοὺς φέρει, ἐὰν δὲ συμβῇ τοῦτ' αὐτὸ ὃ λέγω καὶ προσθῆσθε μὲν τοῖς ἐνθάδε, συλλόγου δὲ γιγνομένου, κελεύσωσιν ὑμᾶς ἀσπονδὶ φανῆναι, τί χρὴ τοὺς λακεδαιμονίους ποιεῖν, ὑπὲρ ὑστέρου ἰσχὺν ἀμοιβὴν ὅλως ἐνῇ, πίξεσθε ἀληθῶς· καὶ τίνα γνώμην οἴσετε· αἰσχρὸν ὃς ὑμᾶς οὐκ ἐδόξει; ἀφ' ἑτέρους· εἰ δὲ ὑπὲρ ὧν αὖ φύσου διδόασι, τὴν σῴζουσαν αὖ ὑμᾶς θ' δικαίως, τοὺς ὅτ' ἐν τοῖς ὅπλοις ἐστὶ τὸ διαπρεπὲς, συνεξελεῖν μᾶλλον αἰσχυνθεῖ, οὐκ αὖ παρέλθοιμι τὸ τῶν ἀργείων ἐκείνων, ὑπὲρ ὧν τοσαλαὼν ἐξέλιπε τῆς βοιωτίας ταύτην, καὶ οὐκ ἐπιτρέψατε ἐνθάδε τοὺς οὐδὲν ἀγνωμονήσαντας πρὸ τοῦ καιροῦ, καὶ πρὸ δίκης μόνους τὴν ἀρχὴν εἰδότες· ἀ καὶ λακεδαιμόνιοι σαφῶς ἔπραξαμεν, παρακαλοῦντες ὅκουδ' τὸν ὑμᾶς ἔθη τοὺς αὐτοὺς τούτους· οὐχ ὑπὲρ ἐλαφρῶν αὖ λόγων· ἀνὰ πάντων λόγων τῆς σωτηρίας· ὡς περ ἐξεκείνου λαμπρὸν ὀφελομένων ἀμφοῖν τούτων ἐνθάδε ὑμᾶς δι κωλύειν· κεφάλαιον δ' ἅπαν, καὶ δὲ πάντα μαι ἔχειν ὧν αἰνοῦσι λακεδαιμονίους ὁ πάλαι προυθυμεῖσθε ὑπάρχοντα παρόντας· καὶ πρίασθαι τῇ πολλῇ δίκην ἡλαφρὰ δέξαι φιλανθρωπίας ἔχειν προσλαβεῖν ἐὰν ἐλευσῖνι· οὐ τὸ γίνοιτ' ἂν ὕδιον· ὑ καὶ τοῦ πιμπρᾶσθαι καὶ τοῦ σῶσαι τοὺς προσπρούσαντας κυρίους

ὑπὲρ τῶν τύχης γιγνέται πρὸς ταῦτα βουλεύσασθε ἐκ χρὸς ἐμὲ ἴγκα
πολφείπης ὑφ' ὑμῶν οὐκ αἰθίξουσι, πράγματος οὐ μὲ
ρίου δ' ποιοῦζεσθαι γενέσθαι δι καὶ καθ' ὧ
τοὺς αἰνοίσουσιν, ἄμεινον ἐφ' ὑμᾶς ἐλ
θεῖν τοῦτο μὲ, ὁμοῦ καὶ χά
ριν ἐκ λακεδαιμονίων,
καὶ μὴ μὲν πρὸς
ἁπαντ' ἔχον
σιγικα

πτομαι τοῦτο. ἃ δὲ ἔξεστι συμμάχους, βελτίους οἱ νῦν παρόντες ὧν αὐτὸς φῶ τοῦτο διορίσειν· καὶ μὴν οὐδὲ τὸ χῦμα ὅμοιον. τότε μὲν γὰρ ἐκεῖνοι βουλεῖν ἡμῖν ἔδοξαν, οἵτινες ποτ' οὖν τυγχάνουσιν· νῦν δὲ ὑμεῖς τοῦτοις σκέψειν. ἐὰν δὲ ἀμφοτέροις ἐκεῖνο λέγω. τοὺς μὲν παραλαβόντες, οὐκ ἀγόλυτοι ἐκείνους τοὺς τότ' αἰδόντας ἔξεστι γὰρ ἀμφοτέροις ἔχειν δήπου· οἷς δ' αὖ τότε χρόσασθε, οὐκ ἔστιν ἃ χρῆν τοῦτους προσέσθαι νῦν παροφείλοντας· οὐ τοίνυν οὐδὲ τοὺς ἐθελήσοντας αὖ ὁμῶν ὑπηρετῆσαι πικαῖα προθύμως ὁρῶ ὅταν γὰρ αὐτοὶ προλιμένοι τοὺς λακεδαιμονίους φαίνησθε, ταῦτα χρὴ καὶ παρὰ τῶν ἄλλων ὑμῖν ἀναστήσειν προσδοκᾶν· καὶ μὴν οὐδ' ἐγκαλεῖν οὐδὲν ἂν αὐτοῖς ἔξειη· ὅταν γὰρ αὐτὸ διαρίδη τι αὐτοῖς τοῦτοις χρῆσθαι πρὸς τοὺς ἄλλους, ἐρυθριᾶν ἀπὸ τυγχάνοντας πεφύγηται· πρὸς τοίνυν βέλτιον χρῆμεν πολεμεῖν δ' ἐξαθαι, βεβαίους καὶ φανεροὺς ἔχοντας τοὺς συμμάχους· τὰ δ' ὑμέτερα αὐτῶν δὴ πιεσίους, δοκεῖν τῆς ἐπέρων σωτηρίας φροντίζειν, ἢ τοῦτοις μὲν ἐλίκνις εἶναι ἐᾶσαι τεθαι, τὸ δὲ τοῦτοις χαρίσασθαι φυγεῖν, εἰθ' ἑτέρους οἵτινες ὁμῶν τοῦτο ποιήσουσι ζητεῖν, ἐὰν ἄρα τῆς φανῆ· τοῦ μὲν τοίνυν ἐὰν λακεδαιμονίοις προσῶμεν μὴ διαμαρτεῖν ἐλπίδες ἡμᾶς, λακεδαιμονίοις ὑγροῦμαι δεῖν μέλειν· τὸ γὰρ πρωτεύειν αὐθρώπους ἀσφαλῶναι καὶ πάντας ἐπ' αὐτοὺς συστῆναι, ὃ γένοιτ' ἂν ἐὰν πιστωτίζειν πρὸς τοὺς διέργετας ἅπαξ ἐῶσιν, ἐκείνοις· οὐχ ὁμῶν δήπου διαφέρει· ὥστ' ἆρα καὶ ἁρπάς ἐφαλλόμην, κἂν παρακινῆσαι τί ποτε ὕστερον, πρὸς αὐτῶν οὐ πρὸς ἡμῶν κακῶς ἔσονται βεβουλευμένοι· τὸν δὲ τρόπον τοῦ μὴ γενέσθαι βεβαίους ἰσχυροὺς πρόγοιεν ἡμᾶς αὐτοὺς δήπου ποιεῖσθαι δεῖ· τοῦτο γὰρ οἶμαι· οὐκέτ' ἐκείνοις κινδυνεύσει οὐμὲν οὐδ' ἂν συμμαχήσωμεν τοῖς βεβαίοις τάττιν ἐνοῦσαν καλῶς ὅταν γὰρ ἐπιμελῶ, πίνων αὐτοῖς πρότερον πρὸς λακεδαιμονίους ὄντων, πίνυν ἅπαν χειροῦσι, τῆς τε παρ' ἡμῶν βοηθείας ἀναστήσονται τοῦ παραπαν, δειμαίζω· πρὸς τοῦ πρὸ τοίνυν εἰρόδου· πνος συλλόγου· πρὸς πραξεως ἀπελεύσεται βεβαίου λακεδαιμονίων τὸν πρότερον χρόνον· τί μεῖζον ἐκείνων κῆρυ οὐδέν, πλὴν εἰ πιερά τις εἴη· εἰ παξυμίας μὴ πίλεον αὐτοῖς ἀπέλειν κράτουντες, καὶ διὰ τοῦτο ἡμᾶς τοὺς περὶ ἐχρόνους παρακαλοῦντες, ἡμῶν τῶν ἀπὸ καιροῦ φίλων καὶ τῶν ἐκπαπασκευῆς ἀφίξοντας, καὶ μὴν οὐδὲ ὅμοιον, λακεδαιμονίοις τὶ τοῖς δύσασπις καὶ βεβαίοις εἶναι πολεῖται· οὐδὲ γὰρ, οὐδὲ τὸ τῆς συμμαχίας χῦμα ἔχει ὅμοιον· λακεδαιμονίοις μὲν γὰρ συζοντες, γενναίοις καὶ φιλαθέροις τὸ δόξει εἶναι βεβαίους δὲ ἑλόμενοι, ἡμεπιξίας ἐθέλειν εἶναι μερίτου· καὶ τὴν τῆς ἑλλάδος ἀρχὴν συγκαπασκάσθαι ἐστὶ δεῖν μὲν χρεῶν κοινωνία, τοῖς φλυαμένοις ἢ ἀρχύειν· ἐν δὲ τρυφῶν καὶ πεσοῦσι, τοῖς φλασθεῖσι· τὸ δὲ ἐλπίδι κέρδους ἀδίκειν, δὶ πλοῦ νέφη ὄνεδος ὅταν παραδόξαν ἐκβῇ πρ. ταῦτα μὰν τοι χρὴ πρέπειν λογιζομένους, φυλάττεσθαι τὸν τῆς ἀτάπης καὶ τὸν τῶν φόβων καιρόν· καὶ μὴ πικαῖα βουλεύεσθαι πρὸς αὐτῶν, ἵνικα οὐδ' αὖτο τοῦτο ἔξεστι, μὴ δὲ ἀκριβῶς αὐτὰ βουλεύεσθαι μαθεῖν· ἀεὶ γὰς ἔξεστι προσιέσθαι καὶ τοῖς λακεδαιμονίους ὡς τὸν προβάλους διαπρεῦσαι· τὸ τοῦ βασιλέως σοφὸν ἀριάσαντας· ὃς ἐν τοῖς τελευταίοις τοῦ πολέμου δόντα ὁμῶς ἐπαύσατο, τὴν αὐτῷ συμφέρουσαν δύναισι παρέχων ἀεὶ τοῖς ἕπεσιν· ἥδε γὰρ ὅμοια πολὺ βέλτιον ὄν, μᾶλλον ἕτέρων ἀεὶ τοῖς ἰσχυροτέροις κακοῦν ἀπὸ τοῦ παρεόντος, ἢ καθ' ταξὶς ἀγῶνα καταστῆναι, πρὸς τοῖς τὸ ἆλον καταπεῶσαι πας· ἃ μὲν τοίνυν οἱ μαθητέροις οἱ ὁμετοὶ δεῖν βουλεύειν εἰ τοτε αἰ, ταῦτα πρὸς τοῖς ὑπὲρ τῶν βεβαίων λέγοντας ὑπαρχέτω μοι. ἃ δ' οἱ τοῖς βεβαίους ἐλέσθαι κελεύοντες ἁμαρτάνουσι, ταῦτα πάλιν πρὸς ἐκείνους οἱ μαθητέροις βουλεῦν ἀξιοῦσι· δεῖ μὲν γὰρ ἔγωδήπου πραγμάτων τὴν πόλιν εἶναι καὶ παρεχὰς· οὐδ' ἐγὼ φύσαιμ' ἂν ἄλλως· ἔσται δὲ οὐδαμῶς, ἐὰν ἐπασκύσῃ τι τοὺς βεβαιοχ. εἰ δὲ τοῦτο φυλαττόμεθα, ἀτισεπίου τοὺς δὲ πρὸς οἷς ἀχολύσομεν· ἆρ' γὰρ αὐτοὶ μὲν βεβαίους μὴ βουλώσομεν, τούτους δὲ προσοίσομεθα, οὐχ ὁρῶ τὸ τούτων κέρδος· ἀφὰ καὶ τοῖς βεβαίοις ἄμεινον ἴσως· ἢ μαθητέροις ἐπαμύναι· ἢ μὲν γὰρ συμμαχὶς δ' ἐστὶ καὶ φίλους ἀμείνους ἔχειν αὐτοὺς, μαθητέλλειν· ἃ δὲ τοῦτο φύρομεν, μὴ ποιήσομεν ἀμφότερα, καὶ τὰ τούτων δῦρα, καὶ τὰ κείνων ἐχρά, ἀφὰ παρχοντος τοῦ μὴ κοινωνεῖν βεβαίους τῆς ἡμεπιξίας, καὶ τὸ παῦσαι τοὺς αὐτοὺς προσαναλαβόμεν. ἃ δὲ μὴ, οὔτι τούτοις οὐδὲν ἧσον τῆς ἐμετέρας καλοκαγαθίας, οὔτι ἡμῖν τῆς ἐκείνων ἡμεπιξίας· ἔσται δὲ ὑμῖν καὶ πρὸς τούτων ἀμελῶς· καὶ πρὸς τοὺς ἑτέρους οὐκ οἰκείως βεβουλευμένον. κλῆρον δὲ μέσουσι δὲ βεβαίοι μὲν τῶν ἄλλων· ἡμεῖς δὲ τῆς ἀρχύνης· ἢν δὲ δεῖ πάντας ὑπομεῖναι, βέλτιον μὴ κεῖνον· ἀφὰ τῷ λαβεῖν τὴν αὐτὴν γε οὖσαν· ἔστιν καὶ ὑπλὸν ἴσως δόξει, τιμούτων πραγμάτων ἀπολαφεῖναι τῇ πόλει, καὶ ὡς πρὸ στρίφορ ὑπὶ ἄλλην οὖσαν ἴσον ἀγαπᾶν ἴσως αὐτῶν σωζομένων ἐκ μέσου εἶναι· τὸ μὲν γὰρ τὴν γενναιοτέραν καὶ βελτίω τάξιν ἐλέσθαι, κῆρυ οὔτ' ἔχον ἐστὶν ὦ ἀθηναῖοι καὶ ἔντιμον· τὸ δ' ἐξαναχωρῆσαι καὶ φυγεῖν καθ' ταξὶ τὰ πράγματα, τοῦτ' ἀργείας ἤδη καὶ νωθρότητος, οὐ σοφίας οὐδὲ τιμιότητος ἔχει τάξιν οὐδεμιᾶς· ἀφ' οὐκ οἶσθ' ὦ ἀθηναῖοι τοῦτό γε, καὶ ἀγνῶτας τυπῦσι γνῶναι καὶ μεγαρέας, μὰ δ' ἑτέρους ἐνοχλεῖν, μὰ δ' ἐμπαίζειν ἐς πράγματα· ἀφ' ὑμῖν τοῦτο οὐκ ἔστιν λογίζεσθαι· οὐ γὰρ ἐφ' τὰ πρόσωπα οὐδ' ἃς τῶν πατέρων πράξεις· οὐδ' ἃς ἴσως δικαίσεις ἔπαινέσαι

ἐκείνους

ξιωσεῖν. οὐ τοίνυν οὐδ' ὅσους φεισάντ' αὖ αὐτῶν ὅτις ἐμβαίοι κἀν ὁπουῦν ἐαυτοῦ καιροῦ λαβὼν ταῦτ' ἔχω πρόσθεν κεῖσθαι. τὰ γὰρ πρὸς ἡμῶν δόξαντα αὐτοῖς ὅταν ἐνθυμηθῶ κἀν τὴν ψῆφον ἐκείνην τὴν καλὴν, κἀν τόθεν πεφυκὸς διήγεσθαι ἀπ' αὐτῶν, πάλαι προπεπονθὸς αὖ δεινὰ νομίζω λακεδαιμονίους, ἃ παρὰ τοιοῦτον κίνδυνον ἔλθοιεν· κἀν γὰρ οὐδὲν ἐκεῖνο ἦκος πρὸς οὓς μὲν ἔπρασσε πρόσθεν ἐκείνους πλείστου τοῦτον ἐτιμᾶτο τὴν ψῆφον· οὐδ' ἵνα αὐτοὶ κύριοι κἀν πρὸς ἅπαντα γένωνται, τοῦτον ἐαυτοῖς γίγνεται μεγίστης καταβάσεως, ἢ μικρόν τι διαβόσεν, τοὺς ὁμοῦ πάντ' ἀεὶ αὐτοὺς μισοῦντας λακεδαιμονίους. κἀγὼ δι' ἡμᾶς ἅπαντα τοῦτο ἐφεισάμην· οὐ γὰρ ἡμᾶς γε μᾶλλον ἐμίσουν δι' ἐκείνους, ὅ κείνους νῦν κἀγὼ ὅσῳπερ αὐτοὺς κἀγὼ δι' ἡμᾶς. οὐ τοίνυν οὐδὲ φοβηθέναι μοι δεῖ δι' ἃ πάλαι τοὺς λακεδαιμονίους, μὴ πράγματα ἡμῖν παράσχωσιν ἐὰν σωθῶσιν· ἐγὼ γὰρ τὰ μέγιστα δι' ἡμᾶς αὐτοὺς ἐλαττώσειν, οὐδ' ἄλλου τ' κρατήσειν γ' αὐτῶν μεῖζόν τι προσδεχόμενος, οὐδ' ἄλλως τοῦτο τοίνυν ἴσασιν ἀκριβῶς οὐδ' ἁμῶς αὐτοῖς πρόπροσυνειγκόν· ἀλλ' ὅτι κἀν τὴν κατὰ γῆν κἀν τὴν κατὰ θάλατταν ἀνταρείλαβον, τότε, τὰ ἐξ αὐτῶν πεφυκέναι παθεῖν αὐτοὺς κακά, ἐς κόρινθον ἐς βοιωτίαν πάλιν ἐς ἄργος· αὖθις κατὰ διαθέοντας τὴν ἑλλάδα καὶ φθειρομένους, μέχρι κἀν τοῦ πᾶσιν βασιλέως ἀνέρρωσε τὰ πλεῖστα μᾶλλον μαχεσάμενος κατανέγκασα· ὃς τοίνυν ὡς αὖ δύναιτο πράξαιθ' ἁπλοέστερον οὐ λυσιπλοῦν, κἀγὼ ἐς μὲν τὸ πολεμεῖν βλάβος ἐστὶ κἀν κίνδυνος, τῷ πρὶν ἐπαρθῆναι τοῦτο, τοιαῦτα πράγματ' ἀλογία δίδοσθαι· ἢ πῶς τοῦ πολεμεῖν ἐθελήσουσιν, ὅταν πρὶν νίκης μέσυμφορᾶ πόδ' αὖ ἐλαττώσασθαι ζοπεῖν πάλιν παραλαμβάνειν τὰς πόλεις, ἃς διδάκασ' ἑαυτὰς οὐκ ὀδυνήσασα κατασχεῖν· οὔθ' ἅρμα αἰσθάνεσθαι παρὸν αὖ τῆς τροχηλάτου, οὔθ' ὡς ὡς οὐχ ὁσίως πέφυκεν ἔρχεσθαι, οὔτε πράγματ' ἔχειν ὧν ἐκτήσαντο, ὧν ἐκτήσαν, διὰς κεῖσθαι ὅταν μείζονα ἢ καθ' αὑτὸν ὄγκον ἀναφυόμενος ἐκ τοῦ παραχρῆμα ἐνέγκαι, ῥᾳδίως μᾶλλον ἂν πόλιν τε αὐχεῖσθαι καὶ λακεδαιμονίους δι' ἐκεῖνο μέμνησθαι, μεθ' ὅσης παρασκευῆς κἀν μεθ' ὅσης εὐταξίας ἐς τὸν πρότερον πόλεμον κατέστησαν· κἀν συμμάχους οὓς τινας, κἀν ἀξίωμα ὁποῖον ἔχοντες κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους κἀν οὐδὲν ἐκεῖνος λέληθεν αὐτοὺς, ὅπερ μὲν αὐτὸν πρῶτον κατὰ τὴν πόλις ἔπασχε, τοῦτο μὲν τὸν πρὸς τοὺς ἀκελεώτας πόλεμον ἐπεμβαλόμενον, τοῦτο δὲ κἀν ἀργῷ τὰ παρῆς ἀμέλεια τῶν πραττομένων τὰς ναῦς ἀπολέσουσα, οὐδ' ἃ παῖδας αὖ ἡρώους παρέλαβον, πλέον οὐδ' ὅπουν αὖ αὐτοῖς ἐγένετο ἀλλ' ἢ ἀπεστέρησεν ἐθέλοντας αὖ ἡμῶν καὶ πολῦσαι γὰρ πολεμον, ἢ πλεῖστον τῆς κρατηθείσης ὑπάρχουσιν, αὖ· νυνὶ δὲ ἧς τί κἀν βλέψαιτ' ἂν τοιοῦτον τὰ πράγματα αὐτοκρατὲς ἐσόμενα· ποίας ἀρχὴν τινα ἐῶμεν πλείας προσόδους τινὰ γενησόμενον πολέμου πρόσω· οὐκ ἔστιν οὐδὲν· μὴ δὲ φανώμεθα ὦ ἄνδρες διὸ κ' ὀκνεῖν ἐκείνους ἐπὶ τὰς αὐξούσας ἀρχὰς ἐπὶ τὰς ἀκόσας τοῦτο πρῶτον, ὅτι αἰνῶν φοβοῦνται τοὺς σωθῆναι ζητοῦντας· ἀλλὰ μὴ τοῦτο οὖν ἀγωμεν μόνον αὐτοῖς τούτοις· μὴ τ' ἄλλως μοθνί τῶν ἐλλόγων, ἵνα ἀρχὴν ὑπομένειας τινὰ τοιαύτην πρὸς αὐτῶν αἰεὶ οὖμεν ἔχοντες· μὴ δαμῶς ἀμὰ πρὸς οἵεσθε οἱ ἐμβαίοις οὐκ αἰσχρὸν ἔσεσθαι χωρὶς ὁμῶν, τῶν τε τοσούτων ἐφ' ἡμᾶς ἥξουσι· τί δὲ κἀν ζητοῦντες· ἵν' ἡμᾶς ἀπέλωσιν, ἀφ' ὅτ' ἔχον καιρὸν οὐκ ἐτρίσαν τοῦτο· ἀφ' ὅτι οὐ συνέντυχεν κατοῖς φεισαμένοις, κἀν μὲν διὰ τοῦτο γε ἔσεσθαι σωτῆρες· οὐκοῦν ἢ ἄλλως. πράγματ' ἔχωσι· ἀλλ' οὐχ οὕτω μᾶλλον ὅτῳ τοῦτ' οὐκ ἐνέχλησουσιν· οὐ γὰρ ὑπάρξετ' μᾶσθαι· ἐγὼ μὲν οὐκ ἄπιθανόν τοῦτο γιγνόμενος· εἰ κἀν τοῦτο πῶς οὐκ ἄτοπον κἀν ὑποφυὲς, ἀνδρῶν τοὺς σωθέντας ὀφ' ἡμῶν, κἀν τυχόντας ὧν οὐκ ἂν ἐλάσσω μείζω, τούτους ὀγεῖσθαι τί φρονήσειν ἀγνωμον πρὸς ἡμῶν, κἂν τὴν βασιλέως ἀρχὴν κἀν ὁ ὄναμαν λάβωσι· εἶτα τί φοβησόμεθα οὓς ἂν ὧν τριῶμεν, τὰ παρρέσομεν· οὐχ ὁρῶ· τὸ μὲν τοίνυν λακεδαιμονίων, ἁπλοῦς οὕτως ἁπάσης ἀσφαλείας, ἀμφοτέρως ἔχει τὰς μερίδας· οὔτε γὰρ δίκευ δύναιτο εἰς ἡμᾶς κακὸν οὐδὲν, οὔτ' εἰκὸς βουλεύσεσθαι τοῦτο τοῖς λογισμοῖς αὐτοὺς· σκεψώμεθα δὲ κἀν τὰ ἐμβαίων· ἆρα ἀρεῖσθαι ἀδίκως τοὺς λακεδαιμονίους ἂν ἕλωσιν, ὥς περ τὰ ἐκείνων ἐὰν μὴ τοῦτο πάθωσιν; ἀνὰ τίς οὐκ οἶδεν, ἂν ἐκ τροδῶν γένωνται λακεδαιμόνιοι, μετὰ τοσοῦτον χρόνον ἐν ταῦθα ὁ πόλεμος κἀν πρὸς ἡμᾶς ὅδε τοῖς ἐμβαίοις ὁ λόγος γίγνεται· οὐ γὰρ ἐκεῖνό γε ὑμῶν οὐδεὶς μεθέσεται, ὅπως οὐκ ἄλλοτ' ἐπὶ τοῖσιν ἐκείνοι, ἢ παρελθεῖν ἅπαν τὴν τάξιν ἐφ' ἧς ἡμεῖς, κἀν λακεδαιμόνιοι μετ' ἡμᾶς ἐγένοντο· οὐδὲ οὗτος ἐσμὲν οἱ δίδες, ὥς περ ἐγεσθαι ἐμβαίους, δύοιτ' ἂν πρὸ ἢ ὑμᾶς ὑμῖν σῴσιν αὐτοῖς ἔχειν· οὐδ' ἐγὲ οὗτος ἀργοὺς οὐδὲ πάλους εἶναι, ὥς περ ἀνῆκε μέσων λακεδαιμονίων, κἀν τοῦ ὁμίτους αὐτοῖς ὑπαρχοντας ἐς τὰ πράγματα, εἶτ' ἐγκαπλείφειν τὸ λοιπὸν ἐκόντας· οὐκ ἔστιν ὦ ἀνὴ ἐμοὶ μὲν κἀν πρόσω τις, οὐκ οἶδ' ὅστις, ἀπαγγελεῖ δι' ὁμυμένους, ὡς ἄδικα κἀν πρέσεις ἐγνωκότας δοὶ ποιεῖσθαι, κἀν ἐς τὴν θάλατταν ἐμβαίνειν· λέγειν γὰρ ἐφ' ὑμᾶς αὐτοὺς τὸν ἐπαμαιώσασθαι, ὡς οὐδὲν ὄφελος τῶν ἐν τῇ γῇ πεπονθόμενον, εἰ μὴ κἀν τὴν θάλατταν δι' αὖ ἴσον ἔξουσι· τούτοις μὲν ὦν ἔξεστι μὲν ἀπιστεῖν· ἔξεστι δὲ μὴ· ἐκεῖνο μὲν ὅτι κἀγὼ σαφῶς οἶδ', κἀν οὐδὲν χεῖρον ὑμεῖς ἐσοῦ, ὅτι ἐμβαίνειλακεδαιμονίων κρατήσαντες, ἐφ' ἡμᾶς πρίλοιτ' ἂ δὲ τοῦτο ἴσως, κινδυνεύσομεν μὲν συμμάχων μόνοι· τὸ μὲν δὴ μόνοις ἀπολειφθῆναι, πάλ' ὑμᾶς ἐγὼ δι' ἀσκριμ, πολὺν

τῶν ἄλλ' ὀλίγοντος ἤκουσα, ὡς ἄρα οὐχὶ μὴ σῶσαι δεῖ χάριν αὐτοῖς ἔχειν μᾶλλον ἢ μέμφεσθαι, καὶ νὴ Δία ἐκεῖνό γε ἔφη, καὶ μισεῖν αὐτὴν τὰς ἀρχάς. διὸ καὶ τοῦτ' ἐπράξαμεν ἔφασκε γὰρ αὐτοὺς ἀποτυχόντας τοῦ διαφθεῖραι τὴν πόλιν ἡμῶν ἀγανακτεῖν. ἐγὼ δὲ ταῦτα μὲν πῶς ταῦτα λέγειν βούλοιο, παρίημι. αὐτὸς δέ τί φημι; ἐμὲν ἔτι νῦν δύναμαι καὶ ἐκ τῶν ἔσω οἰκεῖν δικαίως ταῦτ' αὐτῆς ἁμαρτεῖν μισῶ, οὐκ ἀξιῶν σωτηρίαν εἶναι τὴν πόλιν αὐτῶν, ὡς πρὸ οὐδὲν ἐκείνου πρότερον τοῖς αὐτοῖς τούτοις λακεδαιμονίοις εἶναι τὴν ἡμετέραν, ὅτι φαύλως δίκειτο· ὑπὲρ δὲ τῆς λακεδαιμονίων σωτηρίας ὄντος μοι λόγου, πῶς δεῖ τοῖς ἔξωθεν τούτοις παράγειν ἡμᾶς. πόσου γὰρ μᾶλλον ἡμᾶς οὐ πολεμεῖν τούτοις, ὅσῳ πλείων ἐλπὶς ἐνταῦθα, ἢ Ἰνδικοῖς μὲν οὐκ ἀνωκτίσαμεν ἡμῖν φανῆναι σῶν λοῦντες κακῶς πράττουσι μυθικὰς παρακλήσεις αὐτοῖς παρ' ἡμῶν ἐλθούσης, ἡμεῖς δ' ὄντες Ἀθηναῖοι, τοὺς λακεδαιμονίων συμφορᾶς ἐπιδημοῦμεν. εἰ μὲν δὴ εἶναι τὰ ἐφ' ἑαυτῶν χωρὶς ἡμῶν ὁμολογήσασι τῇ πρεσβείᾳ· καὶ μὴν οὐδ' ἐκεῖνό γ' ἔστιν εἰπεῖν κατηγοροῦσι· ὅτι ἐμὲ μὲν πολλῷ μᾶλλον δὲ τῷ ταῦτ' μείζους ὧν διέρχεσθον τοῦτ' αὐτὸ εἰ φασὶ δικαίως χάριτας παρ' ἡμῶν, ταῦτ' ὀφείλομεν αὐτοῖς· ἀνάγκη δὲ πρὸς δίος ἴσον, ἢ παρὰ μηδὲν εἶναι τὰ φαινόμενα, μὴ ἀκολουθῆσαι λακεδαιμονίοις ἐμβαλοῦσι· καὶ λακεδαιμονίοις ὑπὲρ τούτων αἰτιάσασθαι, ἢ καὶ δίκαιον εἶναι τοὺς ἐκπεσόντας· ὁ κοινὸν ἔστιν ἅπασιν αἰδρώποις, καὶ τοὺς ἐκείνων ὅσους μὴ ἐκπεσοῦντας, μὰ δι' αἰτίας τινὸς ὀργισθῆναι παρασκευάσαι, ταῦτα τοίνυν αὐτ' ἐκείνων γέγονε παρ' ἡμῶν ἐμβαίοις· καὶ λυσιτελέστερον ἀπολείπειν μεν· καὶ πρότερον ἐπέσημεν· καὶ καθαρὰ πρὸ μίαν τὴν βοιωτίαν ἀπεφήναμεν. ἆρ' αὐτῷ τῷ μέτρῳ τὴν ἀνέρχεσθαι ἀπέχουσι; ἢ καὶ δεῖ τι αὐτοῖς ἐπράξαμεν, οὐκ αὖ εἰ χον μείζω προσεπῆσαι θαυμάζω τίνων, ἢ τὰ μὲν ἐμβαίων φιλανθρωπα μνημονεύσομεν· τὴν λακεδαιμονίων δὲ γνώμην οὐδαμοῦ ἐποιοῦμεν· ἐν ᾗ μηδ' ἐκεῖνοι μετρίας εἶχον τοῦ ἡμῶν, τοιαῦτα ὕστερον ἀνεγιγνώσκομεν ἐμβαίων χώραν οὐκ εἶχε. πόσου γὰρ εἰς τοῦτο τὰ ἐμβαίων ἦλθεν, ὅσῳ καὶ αὐτοῖς ἐμβαίοις καὶ πᾶσι τοῖς βουλομένοις ἐλθεῖν ἡμᾶς οὐχ ὑπῆρχε καθ' αὑτοὺς ἀπολωλότας· καὶ ὅσῳ δ' ἧττον ἐτυχήσαμεν μᾶλλον οὐκ εἰ χομεν ταῦτα εἰς λακεδαιμονίους ἐνδοξιάζοντες· δι' ἃ ταῦτ' ἐμείζονες ὑπὲρ ἐμβαίων ὕστερον, φλλοὶ δ' ἐκινδύνευσαν ἐνόντες πρότερον· ἐς μὲν γὰρ ταῦτα, καὶ ἄλλως τὴν ἀρχὴν ἐποιοῦντο ἐνόντες· ἐς δὲ τὸ μὴ κεῖνα παθεῖν, λακεδαιμονίων ἐδέοντο αὐτοὺς· διὰ τὴν ὑπάρχουσαν τότ' αὐτοῖς τύχην· ἦν μὲν τότ' ἔχειν ὠφέλιμον· ἐκείνη γὰρ κἀν τὴν ἡμετέραν δύναμιν οὖσα πόλις κατέλυτο καὶ αὐτοὺς ἐκείνους ἂν τὴν τύχην ἔσχε συμφοράς· καὶ μηδεὶς πείθεσθαι με τοῦτο λέγειν, ὅτι διὰ λακεδαιμονίους ἐστὶ σῶοι. μήτοτε οὕτω καλῶς πράξαιεν· ἀνὰ σώζειν μέν ἐστιν Ἀθηναίοις καὶ φυλάττειν τὴν ἡμετέραν πόλιν, ἣ τῶν θεῶν δικαία πρόνοια· καὶ ἣ λαχοῦσα αὐτὴν ἐξαρχῆς ἀγαθὴ τύχη· ὅσα δ' ἔκειν ἐς αἰδρώπους, σῶν ἀπολαβόντα τὴν πόλιν καὶ λακεδαιμονίους, καὶ φωκεῖς· καὶ ἄλλο τις ὅμως ἂν μὲν ἐν οὐκ ἐλάχιστον λακεδαιμονίοις, τότε κύριος ἔχοντες αὐτοὶ τῆς φωκέων· τὴν τοίνυν χὴ τοῦτον ἐκεῖνον τομίσαι χρὸν καιρὸν ἔκειν, ἐν ᾧ καὶ ἐκτήκειμεν αὐτοὶ τὸ πόλεμον· καὶ ἦν αὖ τότ' ἐγνώμην ἔξω πάντας λακεδαιμονίους ἔχειν ὑπὲρ ἡμῶν· διὰ τοῦτον κινδύνους καὶ πράγματος δεομένους, ταῦτην ἐπεδεῖ προειλόφαμεν αὐτὰ πρὸ ὧν ὁμοίως ἱκέται δὲ ἡμῶν λακεδαιμονίοις γεγόνασιν, οἱ παρ' ἡμῶν πρότερον βουλόμενοι καὶ τοὺς ἄλλους ἕλληνας σῶαι χρῆναι, καὶ γῆν καὶ θάλατταν ἔχοντες· καὶ λέγουσ' γ' ἐκεῖνοι τὴν μίτραν, ὡς χρὴ καὶ αὐτοὺς ἀπολύσαι τῆς ἡμετέρας καλοκαγαθίας· καὶ μὴ πάντων ἐμβαίους· μὰ δὲ τοὺς ἄλλους ἕλληνας ὑμᾶς· ἀνὰ καὶ αὐτοὺς σωθῆναι εἰ δὲ φίλοις βουλόμενοι τότ' ἦν οὖν ἀξιοῦν ὑφ' ἡμῶν σωθῆναι, τί καὶ μᾶλλον δίκαιοι· ἡμῖν ἔχοντες καὶ λέγουσ

ἐγκαπα ποιεῖν αὐτοῖς φαδ· καὶ μέμφεται οὐ πρὸς τοὺς
τοῦν, οὐχὶ πρὸς ἐξαρχῆς· οὐδὲ πρὸς αὐτοὺς ἀεὶ ποιοῦν-
του· ἀλλὰ ἄμα τῷ παρακαὶ ἐναγκαπα τοὺς πρόσθεν διαπλοῦν κομιζόμενοι· αἴρεσθαι· ἀκολουθῶ τῇ
χρείᾳ· τὸ δ' αὐτὸ πάσῃ· μᾶλλον γὰρ τοῦ φόβου τοὺς ἀεὶ γίγνομαι, καὶ παρὸν τὴν αὐτὴν τύχην· καὶ τὸν αὐ-
τὸν λογισμὸν ἔχων, αὖ τ' ἐνθένδε ἱκέσθαι, αὖτ' ἔμπαλιν κομίζομαι οὓς ὁ τῶν κυβερνητῶν λόγος ὄν-
μαι καφοὶ τοῦν ἐφ' ὑπὸ τοὺς πολέμους αὐτοὺς οὓς τοὺς ἔρπος· ἵνα δὲ δὴ τὸ ὅπα πλῶς πρὸ ταύτων σκο-
πεῖσθαι, καὶ οὐδὲν μᾶλλον φιλονεικίας, ὅρα ὅπως καὶ μεῖζον πόντων· δ' ἀφόδρα τῆς συμμαχίας τῆς ἔμ-
προσθεν μεμνημένα ὡς πρόσθεν καὶ πάλαι πεισθαι νῦν κατηκοῦμεν, τοῖς μὲν βαρβάροις μὴ πολεμῶμεν
τοὺς μόνον λακεδαιμονίους μὴ πρὸ δίκην λέγα δὲ οὐκ ἄπιγμα· ἀλλὰ πέμπωμεν τοὺς πρεσβεύτας
βαρβάροις ἀπίσχεσθαι λακεδαιμονίων· κἂν μὲν ἀκούωσι ταῦτα καὶ πείθωνται, οὐπρὸς τοῦτους ὑπ-
μνηστὸν ἡμῖν οὐδ' ὅτου ἔτι πεπραγμένον, αὖθ' ὕδε αἰσχρὸν σοι ταῦτα διατοῦτο ἀλλ' οἵμες ὁμοίως μισοῦ-
φίλοι· εἰ δὲ μὴ παρέξουσι πρὸς ἐκείνους· ἀμφότεροι δ' ἔσονται χαίρω· οἱ μὲν οὐδὲν πρᾶγμα ἔχοντες· οἱ
δ', αὐθέντες δ' ὑμῶν· ἀκούω δὲ καὶ πάλαι ποτὲ τὸν πάρπαμεδίκα αὐτοὺς τοὺς βαρβάρους διαλύσασθαι
πρὸς ἡμᾶς, μελλούσους μὲν δὴ τῆς μάχης ἔσεσθαι κορυφίων δὲ πρᾶτα τύχοντον καὶ διαλλαξαί τοῦ
ἀμφοτέρους· νῦν δ' δ' ἐκεῖνος δίκαιος πρὸς πείθοντ' αὐτοὺς οἱ βαρβάροι, ὅταν περσβείας λακεδαιμονίων
καλούσης ἡμᾶς ἐπ' αὐτοὺς, οὐ πρὸ τοσούτους ὄρωσι φῶν· ὡς ὅσους μᾶλλον ἀναγκαθῶμεν κακὸν
αὐτοὺς ἐργάσασθαι, παρακαλεῖν καὶ λόγω πείθειν· ἀλλὰ μὴ τῆς ὅπλοις διαζεσθαι· παρὸν ἡμῖν·
αὖ μὲν οὖν ὅπερ εἶπον πείθονται, ταῦτα πράττα· αὖ δ' μὴ προσέχωσι τὸν νοῦν αὐτοῖς, οὐκεῖ ἡμῖν
μέμελον ταῦ ἡμεῖς μὲν γὰρ καὶ μεμνημένοι τῆς συμμαχίας, καὶ μὴ βουλόμενοι διαλύειν αὐτὴν φα-
φοῦμεθα· ἐκεῖνοι δ' αἱ πύπτοντο τοὺς λογισμοὺς παρεπρακόπες, καὶ σὺ μεδὲν φροντίζοντες, ἁμεθ' ὕδεμ-
προσθεν ἐτάπεσθε, τοὺς τοὺς νῦν ἐναγκαπα ὑπόσον ταῦτα ὅπλα· μὴ πίνυν ἀ πρὸς βαρβάρους δεῖ λέγειν,
ταῦτα πρὸς ὑμᾶς ἐᾶ τε τοὺς ῥήτορας· μὴ δ' ἐαὶ τε ἐγχειρῶ τὰ μὴ ὑμέτερα ὑμᾶς πείθειν αὐτὸ ἐχεσθε-
πῶς γὰρ οὐκ ἄτοπον, ἡμῶν καὶ τοὺς βαρβάρους ἐθελόντων εἰ οἷόν τε πόησαι, μὴ μόνον ἡμᾶς αὐτοὺς ὡς
εὐχῶ διαστῆναι ἐὰ οἱ βαρβάροι καὶ μὴ βουλομένους ἐξαγωγὰς ἡμᾶς ἡμᾶς ἀσυχάζειν παρωνεῖτ' ἐχ' συμ-
μαχους κρίνειν τοῖς ἀπεφαίνοντας βαρβάρους τὸ καπιθέσθαι πόρπακ φέρειδ' πρὸς δίος, εἰ ταῦτ'
ἐῶ τον οἱ βαρβάροι πρὸς ὑμᾶς ἐπὶ κ' ἄλλον ἐξαρχῆς, ὡς ἐαὶ ἀ πώσουσιν τὸν τὸν λέγον καὶ τὸν περιεπικό-
πα κίνδυνον αὐτοὺς, ἐχθροὺς ὑμᾶς ποιήσοντα καὶ μισήσουσιν, ἐαὶ μὴ καλὰ ταξ αὐτοῖς ἄπαπτίθε-
σθε λειν τοὺς λακεδαιμονίους καὶ τὴν ἑλλάδα ὑφ' αὐτοὺς ποιήσασθαι, ἐὰ ὅστις ἀ ποτε πρόκ ἐτ'
ρους αἰρεῖσθαι ἐγήσατ' ἂν εἶναι, ἢ μᾶλλον δικαίους ἀπολλύειν, μὴ πίνυν ἄπρ οὐκ ἂν δύροντα ἐξ'
ρχῆς ἄπ τοὺς, ταῦτα ἄπ τῇ κρινῇ προφάσει δῶμεν νῦν· ἀλλὰ πᾶς τὸν ἀγῶνα. καλύσωμεν, εἰ'
πρ μὴ καὶ αὐτὸν ἐκεῖνον ἄπ ταῦτα δ' εἰ δοκεῖν ποιήσασθαι οἶμαι δὴ καὶ βαρβάρους μὲν εἰς τοσοῦτον πρά'
νασθ' τοὺς εἶναι, μὴ δὲ φαύλους καὶ πρ ὄντας βαρβάρους ὡς τε πλεῖν μεμνῆσθαι ποιεῖσθαι νῦν ἡμᾶς, ἐὰ
καπακωλυόσας λακεδαιμονίους ἀπελεῖν, ἢ χαίρειν τῆς αὖ τὸν σωτηρίας ἀσπμπρογόσειν, ἢ δ' ὑμῶν
ἔμπροσθεν αὐτοῖς ἐγένετ· ὑδ' ὡς δ' ἀν ἐραίμην τοὺς ὑπρ τ' βαρβάρων λέγοντας πρεσβεύειν φασὶ αὐ'
τοὺς συμμαχους, ἢ γε γονέτας ἁμὲν γὰρ εἶναι τ' πείθουσι χεῖσθαι· τὸ δ' αὖ τὸ γονέτας, πολὺ πύτων πρὸ
πρεσβεύειν λακεδαιμονίοις γόρασιν· ἔπειτ' οὐδ' ἄλλο γονέτας γονέτας μὲν φάσκειν, πάλιν δ' ὡς ὑπας χρύσους
ἔπ τῆς συμμαχίας διαλέγεσθαι μὴ διαλύειν κελεύοντας· καὶ μὴν ὅτ' γ' αὐτὴν ἀεὶ παθε, οὐδὲν ὁ
τῆς νίκης ἄγγελος· ὃν μᾶλ τὴν μάχην ἐλθόντα, οὐδὲν ἐπρεσβεύετον τῶν ὑπρ τοῦ βαρβάρου πάλαι τε μ-
νημόσωνεὐδ' ἐξαθ· ὅσοι μὲν γὰρ καὶ δ' ἄρυσι τοὺς λακεδαιμονίους ἐθρήσασ ἀκούσαντις, μεμνημέ
νος οὐκ ἐρῶ· τί τοῦτ' ὠφελεῖ ἄπορ· ἆρα γε βαρβαρικοὶ καὶ πονηροὶ τοὺς τοὺς οὕτως ἐστὲ ὑμεῖς, καὶ ὑ'
πρβεβλῆκατε πάντας ἀνθρώπους πονηρίᾳ καὶ κακίᾳ, ὥστε τοῖς φίλοις ἐὰν ἀγαθόν τι πράζωσιν
ἄχεσθαι καὶ φθονεῖν; οὐκ ἔστι ταῦτα· χαίρειν γε τὸν δ' ἐπὶ τοῦτο αὐτὸ φάσκειν· οὐκ ἔστιν· ἀλλὰ τ'
σύμφυτόν ἐστι τῇ πόλει ταύτῃ πάλαι παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις· ὃ οὔτε ἐς μεγαρέας δίβα πυτουσι
πλησιοχώρους ὄντας, οὔτε ἐς τοὺς δ' ὑπέρους τοὺς μιγίστους τῶν ἑλλήνων πυτουσι τοὺς ἀθλίους λα
κεδαιμονίους· ἀλλ' ἐνταῦθα καὶ ἔφυ καὶ ἄκμασε ἐξαρχῆς· τί οὖν ἐστι τοῦτο, ῥᾳθ πρὸς τοὺς α'
θενεῖς· καὶ ἔλεος τῶν ἀτυχούντων οὐκ ἐστι· ἀλλὰ διαρκὴς ἐς σωτηρίαν· τοῦτο, οὔτε μνησικα'
κεῖν ἐᾶ τὴν πόλιν, οὔτε ἐξετάζειν τὸς ἐφ' ὁ δυστυχῆς· ἀφ' ἑπεσθ' ἄν τινα ἀδίκ ἔτ' ἀν κακῶς πρᾶτ'
γοντα, ἀθίως ἐπαλάβετο ὧν αὐτὸ πέπονθε· διὸ καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις ἱκανὸν ἐστι πρὸς αὐτὴν
ὡς πρ ἄλλό τι σύμβολον αὐτὸ τὸ χῦμα τῆς ἀτυχίας· διατοῦτο καὶ βαρβάροις προσήκατο· καὶ
λακεδαιμονίους ὅπ πρῶτον ἀπ' τῶν ἡρακλειδῶν ἔγω δυστυχοῦντας, κατέφυγεν· πρ πάλ
συν τῶν ἀϊργισιῶν, ὃς εἶναι τις ἂν ὡς ὑπερβαλὰ ἐς ὑμᾶς αἱ βαρβάροι· τοῦτο μὲν οὐσῶς ταῦτα τὰ'
σαντες λακεδαιμονίοις ἀπ' τὸν πεισαπ· τοῦτο δὲ ἡρασυβούλου στρατηγοῦ ἀγαθοῦ· ὃν φαύγοντα βα'
βαροι ὑπεδέξαντο ἀπ' τῶν λ' ὀλιγαρχικῶν, βλασφημήσαντα μὲν οὐδὲν· καὶ γὰς ἂν μανοίμην· καὶ τὸν

τοῦτο δ' οὐκ ἄπ' τῶν πολέμων μόνον ἐστὶν, ἀλλὰ καὶ πᾶ τῶν ἰδίων ἅπαντα, ὑπὸ τοῦτον γὰρ λόγον ὄρχεται· τὸ, τί ἐστὶ, τρισὶ κολάζειν· λύσις ὡς δεῖ αὐτὴ γίγνεται τοῦ πράγματος· ἐὰν δ' ἅπαξ πωφρονήσαντος, μᾶλλον ταῦτα ἐλαύνει, καὶ φίλον, τὸν δυστυχήσαντα, αὐτὸν ἔδει κολάζειν οἱ νόμοι πρὸς τὰ πονηρὰ δίκαιος· τοῦτο γάρ ἐστὶν ὑπὲρ τῆς φύσεως τοῦ παντὸς γένους ἡμῶν, εἶναι τοῖς ἁμαρτάνουσι μεῖζον δεῖν φόβον, τὴν τοῦ πονηροῦ τος ὀργήν· ἐπεὶ τίνων δὲ πάντων μᾶλλον, ἐπὶ τοῖς ἐνθάδε πρόσκειται, καὶ οἱ λακεδαιμόνιοι πάλιν κρατήσωσι καὶ πάλιν, τί τὸ κωλύον ἐστὶ πάλιν ἄλλην δίκην ὑπὲρ ἐκείνων ζητεῖν ἐνθάδε· καὶ τοῦτ' ἀσφαλὲς εἶναι μέχρι παντὸς φάναι τὸ πρῶτον ἔγκλημα· ἀνάπαλιν ἁπάντων ἀριθμοῦμαι· δὲ γὰρ καὶ πανδάνα πεποίηκασι λακεδαιμονίοις καὶ πάσης μείζω ἡμερίας, ὁ καιρὸς αὐτοὺς ὃ ἀθηναῖοι παρατεθεῖται, καὶ τὸ μὴ καλῶς ἔχειν ὑμᾶς εἶναι πρὸς αὐτοὺς ἀπὸ τῶν τυχημάτων αὐτῶν· ὧν γὰρ πλείους μὲν ἢ χίλιοι, πέντε δὲ ἀφεῖται δ' οἱ σύμμαχοι κἀκόσμηται δὲ τῆς ὅλης πόλεως ἱερά, ἃς δ' ἐλπίδας ἐς ὑμᾶς μόνους ἀφῆκται, πῶς ἄξιον αὐτὸ χειρὰς τούτων γενέσθαι, καὶ μὴ σῶσαι τὰς ὑπολοίπους ἀφορμάς· δὲ γὰρ καὶ αὐτοὶ πολεμοῦντες ἴδιον πόλεμον ταῦτ' ἐργάσαντο αὐτοὺς, δίκαιος ἂν μοι δοκῶ καὶ πᾶν ἐνταῦθα φῆναι· τὸ δὲ ἐνθάδε συγκαπεργάζεσθαι πόλεσιν τὸν τῶν αὐτῶν πάλαι ὄλεθρον, πῶς οὐ φθονηρὸν καὶ μίχροματος· πρὸς ταῦτα καὶ τὴν ὀργὴν τὴν ἀπ' ἀκλείδου καὶ ὃ τις βούλεται προφέρειν τοῦτο μὲν δὴ τὸ τῆς ὀργῆς, καὶ παύσων πλείστου πρίασθαι λακεδαιμόνιοι κατ' αὐτῶν λέγεσθαι παρὰ τὴν νῦν χρείαν· ὅσοι γὰρ αὖ ἐκείνην μᾶλλον μέμφοισθε, τοσούτῳ προθυμότερον σωτέον αὐτοὺς ἐστὶν ὑμῖν τυνί· γίγνεται γὰρ ἐν αὐτῇ δίκη, τοὺς τὴν ἀρχὴν αὐτὴν οἰκοῦντας ἕλληνας, ὃ, πᾶ βούλεται βασιλῆς ἐξεῖναι δρᾶσαι· τοὺς δὲ τοῦτο δυστυχοῦντας, τῆς νῦν περισβείας τῶν πατυχηκότων οὐκ ἐνεστηκυίας, οὔπω γὰρ δήπουθεν ὅλως λακεδαιμονίοις καὶ ἀθηναίοις ἴσην δεῖν προνοίαν εἶναι τῶν ἑλλήνων· οὐδ' ἂ ἐς εἶναι, βλάπτων δὲ μοῖραν ἐς ἕτερον, ἀνῆς αὐτὰς ταύτας τὰς πρὸς τὸν βασιλέα αἰτίας, ὧν ἂ μὲν ἐκείνων, ἐκόντας ἐποιήσαντο τοὺς ἕλληνας τὰς ἅπαν βαλάττης, ἃ δὲ ἡμετέρα, τῆς βαλάττης αὖ κατέχουσι βασιλέα, οὐδ' ὅρκιον ἐς αἰὰ γκην καταλυθέντας καὶ εἰρήνης ἅπαν μησάντας συγχωρῆσαι ταῦτα, καὶ εἰρόντος οὔσης ἅπαν μία πολέμου παρὸ δεῖν ἐθέλοντὸς τὰ δίκαια· ὅτου δὲ καὶ γεγράφαι πρῶ τῶν ἐν τῇ γῇ βασιλέως ἐξεῖναι τῷ βασιλεῖ πρᾶξαι ὅ, πᾶ βούλεται βαρὺ καὶ δεινόν, πῶς οὐ πολλῷ χειλιώτερον αὐτοὺς συνεξεργάσασθαι τοὺς ἕλληνας ἐν τῇ ἀρχῇ τῶν ἐνθάδε· γὰρ λακεδαιμονίοις πολέμῳ κατεσκευωμένοις γράφαι, τοὺς ἐν τῇ γῇ βασιλέως αὖ τι βούλεται βασιλῆς ἐξεῖναι ποιῆσαι, κατηγορία καὶ ὀνειδος κείμενα, πῶς ὁμῶς αὐτὸν ἀθηναίους οὖσι καὶ βουλῆς κυρίοις, αὐτὰ χειρία τοὺς ἐν τῇ ἀρχῇ τῇ ἐνθάδε παραδοῦναι καὶ ταῦτα λακεδαιμονίους· οὓς δὲ μᾶλλον ἄλλο, τὸ γοῦν ἀξίωμα ὅτι τὸ ἔχον παρεῖται γίγνεται· δ' αὖ τοῦτο ὀνείδους ἴσως λόγος τοῖς ὑπὲρ τῶν ἐνθάδε λέγουσιν, ὡς ὅδε πρότερον συμμάχους αὐτοὺς ἐποιήσαντο· καὶ τῆς ἐς ἀλίαν τὴν ἐξόδου· καὶ τῆς ἐν κορωνείᾳ μάχης ἃ μνήσουσιν ὑμᾶς· οὐκοῦν ἅπασιν φίλοις τοῖς πρὶν ἐχρεοὺς καὶ πολεμίοις τοὺς τότε συμμάχοις ὁμοῦ ποιήσασθαι, φαίην ἂν ἐγὼ δὲ τοσοῦτον δέω τοῦ μίζειν ἐναντιοῦσθαι αὐτοῖς λακεδαιμονίοις, ὥστ' μᾶλλον ὁ τοῖς ἐνθάδε ὑμῖν ἐρεῖν, ἐχρῆν μὲν ἅμας παραδείγμασιν αὐτοῖς ὁ τοῦτον· τίς γὰρ οὐκ οἶδεν ὅτι καὶ τοὺς ἐνθάδε φίλους καὶ συμμάχους ἐποιησάμεθα, ἐχρεοὺς καὶ πολεμίους πάντας τὸν ἔμπροσθεν χρόνον ὄντας· καὶ οὐδὲν ἐκώλυσεν ὑμᾶς τὰ ὑπάρχοντα ἐναντιώματα συγγνῶναι καὶ συλλαβεῖν αὐτοῖς, ὅτι ταῦτα δίκαια λέγειν ἐδόκουν ὑμῖν· ὡς μὲν οὐδὲν ἐστὶν ἐμποδὼν τὸ τὴν συμμαχίαν τὴν νῦν προσδέξασθαι τοὺς λακεδαιμονίους, ἐκ τούτου δῆλον· ὅτι δ' ὦ αὖ δρᾶς ἀθηναῖοι καὶ κατὰ ταύτην ἐκείνην αἰσχρὸν ἐστὶ τοῖς λακεδαιμονίοις ἐπαμύναι καὶ τοῖς μάλιστα μεμνημένοις τῆς τότε συμμαχοὺς τοὺς ἐνθάδε, τούτοις μάλιστα οὐκ ἔστιν ἄλλως πρεῖν ἢ μεταξάσθαι τοῦτο τότε· τοῦ πρότερον φανερώτερον ἀποδείξω· γὰρ τις ἔρροιτο ὑμᾶς ὦ ἀθηναῖοι, πόσα χρήματα καταβαλόντες ὑμῖν ἐνθάδε τὴν συμμαχίαν ἐώρτο, ἐφ' ᾧ μεῖζον φαίη ἂν ὑμᾶν ἐνθάδε; πρότερ· ἢ τί· τίνες δ' ἔτι προι· πῶς σῶν αὐτοὺς προσδέξασθε· ἴσασι μὲν γὰρ οὐ φίλοι παρ' χάρον· οὐδὲ μίαν δεῖν ἔχοιθ' ἑτέραν προφάσιν πλὴν τὸν κίνδυνον καὶ τὴν χρείαν· καὶ τὸ πρῶφθέντας ὑφ' ὑμῶν, ὧν λακεδαιμονίοις ἀφ' ἑνὸς αὐτοὺς εἶναι· εἰ μὲν τίνων ἰδία τις ὑπέρχεται πρὸς αὐτοὺς οἰκειότης, οὐδ' οὔ τω μὲν δίκαιος τὰς αὐτὰς ἐπιτίμησι, μὴ μέχρι παντὸς καὶ τῶν ἁμαρτημάτων κοινωνεῖν ἐθέλοιεν· ἀλλ' ἴσως μεταβάλλεσθαι μὲν ἐδόξατ' ἂν εἰκότως δέγε, πλείω λόγον τῆς μετούσης αὐτῶν δόξης, ἢ τῆς ἐκείνων χάριτος ποιούμενοι· οὐσῆς δὲ ὅσ ἐστὸν ἀπίας δίκην μετ' αὐτῶν ἐγίγνεσθε καὶ τότε, ἐν μὲν τῷ νῦν σῶν αγωνίζεσθαι, τὸ δοκεῖν μεταβάλλεσθαι· ἐν δὲ τῷ τοὺς ἐπίορους αὐτὸν λέσθαι· τὸ τοὺς αὐτοὺς ὅπας δίκαιος φαίνεσθαι αὖ παρέχειν, ἐπεὶ δὲ παρμετειληφέναι τὴν ἀνάλωτα ταξιν ἀμφότερον· δ' ἐστὶ φοβεῖσθαι φασὶ πᾶσι τοῖς πόλεως μὴ δόξαι μηδεμίας ὄφλη, πρῶτον μὲν· δ' ἐστὶ δικεῖ· τί γὰρ οὐκ ἐλογίζετο ὑμᾶς τῶν ἐνθάδε πρότερον· ἔπειτα ἑαυτοῖς μὲν ἀθῶος ἀφειδῶς ἐστὶ αἰτίας· ἐκεῖ· γὰρ δίκη πεφθόνηκεν ἀπὸ ἀδικᾶ δικίως· καὶ πᾶσα ἀκαίου συμβούλου ἀν· ἡμῖν δ' καὶ τοὺς κυβερνήτας

ὑφ' οὗ σῴζονται· ἀλλὰ μὴν τάγε ἀναμιμνήσομαι ἃ ὑμᾶς τῶν ἀεὶ τοῦ δικαίου πολέμου παραγ-
γόντων τοῖς λακεδαιμονίοις, ὅτιες αὐτοῖς ἐκοινώνουν ὁρίσομαι· ὄμωμοτο μὲν οὐδαμοῦ· ἀλλ' ὅς τις ἂν ἀ-
μαρτάνοις βουλεύειν ἀζιώσει· εἰ μὲν οὖν καιρὸν πού τινα κἀγὼ φιλανθρωπίαν ταύτην διδόσθαι δεῖ, κοινὴν
ἀμφοῖν δίκαιον ὁ παρὸν τὴν λύσιν, οὐ τοῖς μὲν καὶ ἐξ ἀρχῆς ὁ αὐτὸς εἶναι ἀξιοῦσθαι, καὶ κα-
λύσασθαι μεταξὺ ἀπουδάσαι κἄπειτα κωλυθῆναι μηδὲν κακεῖν, τοῖς δὲ διαπόλιος ἀγνώμοσι, πρὶν εἰκέναι
χρῆναι τὴν μέμψιν· εἰ δ' ἀμφοτέροις ἐγκαλεῖν δεῖ, ὡς ἔγωγε μᾶλλον τοὺς θεοὺς οὐκέτ' ἂν ἀξιοίην, εἰ μή
τις ἔχοι με πεῖσαι, τί δεῖ ταῦτα κατηγορεῖν, ὧν ἀπαρνοῦνται τοὺς ἐπίορκους οὐκέτι· ἀπωμότων γὰρ τῶν
ὧν ὀμόσαντ' αὖ εἴσεται ζῶν περ χειρίστων, οἶδ' αὐτοῖς ἐκοινώνουν· καὶ μάνεῖπνα καὶ ἐκλείσαντα ἀπεῖν
δεῖ παρέντα τὰ τοῦ πολέμου κοινά, σκοπῶμεν τὰ μετ' αὐτὸν πραχέντα καὶ βουλευθέντα ἑκατέροις
δίκαιόν μοι γὰρ, τὰ μὲν ἑβδαίοις, αἰδοῖσιν τὴν πόλιος καὶ αὐδραποδίσμον· καὶ μὴ δίνα μὴ δαμοῦ λοι-
πον εἶναι φάγω τοὔνομα προσθεῖναι ἢ βλασφημίαν, καίπει ταῦτά γε, οὐδ' ὅ τι σῆς ἔγωγε πρόπρον
πρῶτον ἐμῶν, ἀεὶ ἀσυχρὸν φέπω, αὖ τὸ κελεύμενον πυιεῖν ἐθέλοντας ἔχειν· τὰ δ' αὖ λακεδαιμονίοις δόξαν-
τα ταῦτ' ὄπα, ἃ νῦν αὐτοῖς ἀξιοῦσιν ὁ παρὸν παρ' ὁμῶν, τὴν αὖ τὸν οἰκεῖν· καὶ μοδὶν αὐτοῖς πα-
θεῖν· καὶ δ' ὅπα ἔγωγε σκοπῶ πρὸς ἑμαυτόν, εἰ τότ' τοῖς λακεδαιμονίοις σὺν δόξειν ἂν πρὸς ἑβδαίοις,
καὶ ὁ πίσασα τοῦτο τὸ ὄρος, καὶ μὲ θεῶν τις χεῖρα ὑπερίσχει τοιοῦτον πρᾶγματος, τί λοιπὸν ὄν εἴη
μέσῳ· ζητεῖν νῦν τοὺς ἑβδαίους οὓς πρὰς καλέσουσι κατὰ τοὺς ὅρκους καὶ τοι, δοκεῖ γὰρ μοι καὶ τοῦτ' εἰ-
πεῖν αὖθ' φιλογενείας, λακεδαιμονίοις μὲν αὖ ἂν πᾶσι δίκαιοις σκοπῆς, καὶ συγγνώμης ἴσως μεί-
ζον διρίσει· καὶ ἴσον ἂν τοῦ πολέμου πραχέντων· καὶ εἴ πῦ τι ρον ἐγνωμόνησαν· διατί; ὅτι τοῖς μὲν ὑπὸ
ἀρχοῖς καὶ ἐπιστρατείας φιλογενεῖ κουσιν, αὐτοὶ δ' ἐχθρὰ προσχώ-
σι, τοῖς δ' ὑπὸ τυραννίδος μὲν οὐδαμᾶς φιλοτιμίας· ἄλλως δ' ἐγκεκμηκόσι καὶ πενιαζουσι, ἃ οἱ ἑβδαῖοι
τότ' ἐτρίουν, πᾶς ὅς τις οὖν νεμεσήσαι δίκαιος ὅτι τὴν ἀγνωμοσύνην ἀπρόσκτον ἔσχυσ· καὶ φύσει τὸ
νικᾶν πρόσφορον κέκτηται· καὶ μὲν δὴ τῆς πάντων μὲν παρελυθέναι τὴν ἐλπίδα ἔστι γε, τὴν δ' οὐ τοῦ νῦν πα-
ρόντος πολέμου πρόφασιν ἀκριβῶς ζητεῖ, ἀδικεῖν τοὺς λακεδαιμονίους ὃ δ' ὅπα κρίνει· καὶ μᾶλ' ἴσον ἦν ἑ-
βδαίοις γίγνεσθαι δεῖν οἷς εἶναι ἐγὼ δ' ὅπα μὲν φοιβίδας ὁ ταῦτα πράξας ὄν, καὶ οὐ δίνα πρᾶγμ' ἦν πάν-
των ἀπὸ τῆς κρίσεως γνώμης, ἐφ' αὖτ' ἑβδαίων ὅς οὐκ ἤρισκι τὰ παράγοντα καλούντων, ἐπὶ δὲ φοιβίδας
παρῶν καὶ κατίλαβε τὴν καθ' μείαν, οὔτ' αὖ εἰ ῥιμαὶ ἴσον γὰρ τοῖς οἴκοι δίκην
ταῦτα ἀκρύσαι, καλεῖν ὁ πίσα. ἐμοῦν ἐξάγειν ἀγαπλεύσαντας ὁρᾶσθαι· ὁ πολλοῦ δ' ἰόντ' ἂν τοῦ
κεῖνα· οὐμὲν ἀεὶ μὴ δ' ἴσον λαβεῖν βουλομένοις τοῖς ἑβδαίοις ἐμπροσθὼν ἱστάμεθα, ὀδικοῦμεν αὖ ὡς
ἀληθῶς· καὶ οὐχ ὁμῶν ἐρίουμεν· ἐπεὶ δ' ταύτην μὲν ἀπειλήφασ', ἥν πρόσθ' ἠγλίχοντο, οὐχ ὁ ῥῦ
μα δεῖν ἂν τῇ τοῦ δίκαιου προφάσει, πρᾶγμα ἀδίκωτατον αὐτοῖς συγχωρῆσαι, τὴν πλοτοκοίνη
σιν καὶ τοὺς ἄλλους ἕλληνας καταδυλώσασθαι· τοὺς λακεδαιμονίους αἰεὶ τοῦτο δ' ὑπάται· εἰ
μὲν οὖν πρὸ τῆς μάχης ἐπεπόμφεσαν ἀμφοτέροις, βουλεύεσθαι ὡς πρὸς τυχὸν δόμενοι, τοῖς ἑβδαίοις
ἔγωγε σύνειμι ἂν· οὐ βουλόμενος λέγω· διατί; ὅτι μὲν λακεδαιμονίων παράκλησιν, συγκατα
δυλοῦσθαι ἑβδαίους αὖ ὧμεν εἶναι· τὴν δ' ἑβδαίων, λαβεῖν τὰ δίκαια τῶν λακεδαιμονίων. ἅτ' δ' ἐκεί
νου πολὺ κρείττω λόγον ὑμῖν ἔχειν ἐγὼ μὲν αὖ· τὴν καὶ τὰ δ' ἀφιγμένης ἵππος περισβείας, ἐπεὶ χ' ὁ ξοπῶν
προέχουσιν, οὐχ ὁρῶ τὸν τρόπον τῆς βουλείας· καὶ ἔγωγε, καὶ μεδεὶς δυς χείρων, τὴν αὐτοῖαν, ἃ καὶ
κατάρχας ἐπιψάφων ἀμφοτέροιν τοῖς ἑβδαίοις σύνειμι ἂν, εἴπ' πάλιν μᾶλλον τὴν μάχην, ἐπεμψαν
ὡς πρὸ τοῦ ἀμφότερον, βαρέων ἐκέλευον ἂν ἀπαλλαγῆσθαι· ὅτι μὲν γὰρ καθίστατο ὁ πόλεμος, τοῖς
ἀδικουμένοις συλλαμβάνειν ἐκέλευον ἄν· ὅτι δ' οὐ χάριν ἂν συνεπάμεθα αὐτοῖς ἐξέπιπλέοντο, δυ-
οῖν δ' ἕτερον, ἢ τὰ πάσθαι δεῖν ἂν αὐτοὺς ὧμεν, ὃ πιονα ζοντας, ὑφ' ὑμῶν πάλιν κατηχεῖσθαι καὶ ὃ
σοι τι πρότερον ὑμᾶς πρότερον βεβουθυκότες αὐτοῖς ὁμεν ἄν, πσοῦτο μᾶλλον νῦν ἀντιστῆναι φι
μὶ δεῖν· ἐπειδὴ γὰρ τυχόντες τῶν δικαίων ὧν πρόσθεν ἀπουδάζειν οὐχὶ παύονται, παρεσκευάς
θαι τῶν λακεδαιμονίων ἔγκλημα αὐτοὶ δ' ὁδῷ δίκαιος· καὶ μιπλυλύειν ὁ τοῦ πολέμου πρόφασις,
δ' ὅτ' ἐπ' ἐκείνους τότ' ἐλθεῖν ἔδει· οὐ γὰρ ὧν πατάσασι μύνασθαι ἀεὶ καταφλέκασι μείζονα ζη-
τοῦσι ποιῆσαι οὐκοῦν ὁ μὲν εἶχον δίκαιον, ἐξέκει καὶ τῆς βουλείας ἂν ἔτυχον· τὸ τακοὶ δ' ἀδί-
κου τάξιν ἔχοντ' ηγγυώσκεται· διὸ κωλύοιντ' ἂν ὑφ' ὁμῶν δίκαιος· ἔπειτα, οὐδ' ἄλλοτον φυγόντας
ἂν τό τι, τοὺς ἑβδαίους τοῖς λακεδαιμονίοις συγκαταδυλοῦν, συναιλεῖν τοὺς λακεδαιμονίους τούτοις
οὖν ὑπομεῖναι· πολὺ γὰρ δίκην μᾶλλον ἀζῶ κ' ἐγοὶ ἑβδαίους ἀποστῆναι δίκαιος ἄξιον, ἢ μᾶλλ' ἐχθρὸν ἡμῖν
εἶ ἐκείνοις τοιοῦτος πρᾶξαι ἔστι γὰρ ἔστι καὶ ἀμυνομένους ἀμέτρας ἀδικεῖν· κἄπτις ὅς τὰς περιφέρ
ειαν ἀναπηρεῖ πρὸς τὰ δικήματα τοῦτο ὑπαρθῆ, δ' ὑπερος ἄρχει πάλιν· δίον τί λέγω· ἐλθὸν ἂν ἑβδαίοις
λακεδαιμόνιοι· καλῶς· οὐκοῦν κ' ἐδόκασι δίκην ἑβδαίοις λακεδαιμόνιοι· τοῦτ' ἔχει τέλος ἡμέμψις·
ὅπα δ' ἂν μὴ τοῦ ὑπὸ τῶν ἑβδαίων γίγνεται, δ' ὑπερος ἀδικίας ὡς εἰ τοῦ ἔστ' ἐν ἀρχὴ καὶ περίοδος·

λων πεδαίμασιν. ἄξιον δ' αὐτῆς οὐδὲν ἤκουσα· πρότερον μὲν οὖν ἡγάμην ἀκούων, τῆς σοφίας πρεσβεῖον καὶ τὴν τῆς ἐλλάδος ἐφίσαν· καὶ τὸ ἔρεσμα· καὶ ὅσα τοιαῦτα ἐς τὴν πόλιν ἤδη. νῦν δ' ἐμοὶ δοκεῖ παύσασθαι τούτων, εἴπερ πάσχειν· ἀεὶ δ' ἔστιν ἃ χρὴ πόλιν ἐῶν ὑπάρχειν συγγενῆ προσεικάζειν, ἢ τῆς φύσεως τῆς αὐτῶν ἐκόντα καὶ ὅρον, ὃν δ' αὖ μοι δοκεῖ δίκαιος κλῆσθαι· ἀπὸ ὧν ἃ δ' ἔρις ἐλλήνες, οὐκ φίλοτιμος εἰκὸς ἔχειν τὴν πόλιν· οὐδὲ προχωροῦντας ἀκύτερα θαυμάζεσθαι· ἀλλὰ συναίρειν ἐκ τοῦ τῶν καὶ φιλοτιμεῖσθαι τὰ γὰρ ἀνταίων νικῶντων, παρ' ὑμῖν ἐστι τὸ νικᾶν· πάντας μὲν γὰρ ἁπάντων εἶναι ἀρίστους ἀδύνατον· ὧς δ' ἂν ὅταν στρατηγὸς προέχῃ, μετέχει τῆς δόξης ἡ πόλις, οὕτω τῆς ἡγουμένης πόλεως τὰ ἀκόντα πάμπαν, ἅπασι μέτεστι τῆς φιλοτιμίας. ὁμοίως δ' αὐτοῖς ἀνταίους φέρειν ἀκύτερα, αὐτῆς αὐτοῖς περιβαλεῖν τὴν ἀκρόπολιν· καὶ τοίνυν καὶ ἡμᾶς ὡς ἂν ἀκρόπολιν τινὰ ἅπασι τῆς ἑλλάδος καὶ τῶν ὁμοφύλων τὴν πόλιν, καὶ ὄργῳ καὶ λόγῳ κοσμεῖν, καὶ μετέχειν τῆς δόξης· ἀνοὐκ ἄπορον εἰρῆσθαι νομίζοντας· εἴργασται καὶ ἡμῖν ὁ λόγος αὐτὸ τοῦτο τοῦ πανηγυρικοῦ παναθηναϊκοῦ τῇ θεωρίᾳ δοῦναι δὲ χάριν, τῆς αὐτῆς θεοῦ· ἧς ἄρχει καὶ ὁ λόγος καὶ ἡ πόλις. Τέλος τοῦ παναθηναϊκοῦ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΩΝ ΛΕΥΚΤΡΙΚΩΝ.

μ Ἐπὶ γὰρ τοῦ πελοποννησιακοῦ πολέμου, νικήσαντες τοὺς ἀθηναίους λακεδαιμόνιοι, ἐβούλήθησαν καὶ τοῖς ἰδίοις συμμάχοις καταδουλώσασθαι καὶ πρῶτον αὖ βοιωτοὺς ἐστράτευσαν· ἐξελθόντες δὲ οἱ βοιωτοὶ μετὰ ἀθηναίων δεύτερον νενικήκασιν· εἶτα τὸ τρίτον καὶ ἑσῶ τοῖς ἐξελθόντες, καὶ συμβαλόντες ἐν λεύκτροις, καταπεπράτες ἐνίκησαν· μετὰ δὲ τὴν νίκην πάλιν αὖ πανστρατιᾷ οὐσῶ τοῖς λακεδαιμονίοις· καὶ λακεδαιμόνιοι μὲν πρὸς ἀθηναίους ὑπὲρ συμμαχίας περιβαλοῦνται· περιβαλοῦνται δὲ καὶ βοιωτοὶ κωλύσαι βουλόμενοι· ταύτην τὴν ὕλην ὁ ἀριστείδης λαβών, πέντε λόγους ἐμελέτησε· τὸν μὲν πρῶτον ὑπὲρ λακεδαιμονίων· τὸν δὲ δεύτερον ὑπὲρ βοιωτῶν· τὸν δὲ τρίτον ὑπὲρ λακεδαιμονίων· τὸν δὲ τέταρτον ὑπὲρ βοιωτῶν· τὸν δὲ πέμπτον, ὑπὲρ τοῦ μαθητοῦς βουλῶν· θαυμάζονται δὲ πάντες τῇ δεινότητι καὶ τοῖς ἀμφοτέροις· ἡ φύσις πραγματικὴ ἀγραφος· διαπρεπεστέρα τὸ προοίμιον, ἐκ συντάσεως ἰδίου προσφυοῦς· διὸ καὶ ἀκατασκεύαστον ἐστιν.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ ΛΕΥΚΤΡΙΚΟΣ. ΥΠΕΡ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ Α'.

Ο ὕτως ἔχων ὦ ἀθηναῖοι γνώμης οὐδέποτε, ὡς ἐμοὶ δοκεῖν, ἐγγυς αὖ εἶναι τοῦ ζητεῖν ἐπὶ φῆσαι πρέπειν προσθῶμαι· καὶ εἴτε σιάσας μεθ' ὑστερον ἐξελέγξει διαφθείρουτάς με τοὺς λογισμούς, καὶ δεῖξειν αὐτὸς πρὸς ἑαυτὸν πρότερον ἔστι μοι ἀδικῶν παρέχουτας αἰσχύνομαι, καὶ ἐμαυτὸν γὰρ ἤδη πεποίκεναι πρὸς τοὺς ἑτέρους ἀπεκλίναι πεποίηκε τοιοῦτ' ἀπ' αὐτῶν, καὶ τὸ πρότερον ὁμοῦ σιωπᾷ πάντας τῆς γνώμης ἐν ἔχω πᾶν τοῦτον, κεφάλαιον ἐς μέσον θεὶς πρῶτον ἀμφοῖν· ἐγὼ δ' οὐ βούλομαι βοιωτοὺς μὲν ὑμῖν οὖν λακεδαιμονίους ὑπάρχειν· λακεδαιμονίους δ' οὖν βοιωτοὺς πάλιν· καὶ μαθητοῦς πράττειν αὐτυχέστερον ἢ τῇ πολλῇ συμφέρει· ἃ μὲν οὖν ἐν ἴσῳ καθεστήκασι, καὶ πᾶν τῶν αὐτῶν ἐν ὁ λόγος ἀμφοτέροις, οὐδὲν ἂν ὠφελεῖν εἶναι πρᾶγμα· ἐστοῖς δὲ πεσοῦσι τοὺς βοιωτοὺς γεγονέναι, τὸν μὲν τὴν ἀσθένειαν, τῶν δὲ, τὴν δύναμιν φοβοῦμαι· ἃ μὲν οὖν ἄλλο μήπω ποιοῦντας ἐκείνην ἐπανορθοῦν· ἄλλο δὲ ταύτην καταλύειν εἴδει, πρῶτον μὲν ἁπλᾶ πράγματα ἀγείχομεν· ἔπειτ' ἐκάτερον κατὰ καιρὸν εἶδει γὰρ αὐτοῦ ποιεῖν· συμπεπλεγμένων δὲ εἰς ταυτὸν ἀμφοῖν, χρῆσθαι τῇ τοῦ καιροῦ συνόδῳ κεῖ μοι· καὶ τοσοῦτον ἐκείνοις ἀστεγκτεῖν, ὅσον πᾶν τούτων ἀφελεῖν συμφέρει· ἡγοῦμαι γὰρ ἐξισωθέντας μὲν αὐτοὺς ὑφ' ὑμῶν, πρὸς αὐτοὺς πράγματα συνέξεσθαι· ἀναιρεθέντων δὲ τῶν ἑτέρων, πρὸς ἡμᾶς ἤδη γὰρ λόγοις κραδαίνασιν ἴσως θαι· ἐκ δὲ τούτων ἀποφαίνω τὸν λογισμόν, ὃ, τῆς ἂν δόξειε πρῶτον, τοῦτο συμβουλεύειν· ἐκ τοῦ ὡς ἐμὲ ὑμᾶς ἀμφοτέρους γενομένους, κινδυνεύσειν πρὸς τοὺς ἑτέρους· βουλήσασθαι δὲ τοῖς ἐλαττοῦσθαι, ἐκ μέσου πλοῖον ἀμφοῖν ἐγγίζειν· ἃ μὲν οὖν λογίζομαι τοιαῦτα μέσος ὢν, καὶ δι' ἃ τοὺς λακεδαιμονίους ἔρημα, τοῦτ' ἐστὶ τὸ δ' ὑμέτερον πρόχειρον ἐς φιλανθρωπίαν, καὶ τὸ φαιδρὸν τοῖς ἀτυχοῦσιν οἰκτίρειν ἔχειν, ἢ κείνους δεομένους, ἴσα χ' ἁγνοεῖν ἐάσειν ταῦτ' ἀριβῶς ἐξεπαθῆναι· σύνοιδα γὰρ ὑμῖν καὶ ὅτι πρῶτον τὸ κήρυξ ἦλθε τὴν μάχην ἀγγέλων, ὃν ἐστέφανωμένον ὡς ἡμᾶς ἔπεμψαν βοιωτοὶ, πρὸς ἀνδρίαν καὶ λώβην ἀκούσαντ· καὶ οὕτω τρέψαι σταθῆναι γενομένους, ὥς τε μὴ πρὶν ἐς τὸ πρόσωπον καλέσαι· μὴ πάλιν μαθεῖν φιλάττον ἐνθεῖσθαι· οὕτως ὁ παλαιὸς λόγος ἐστὶ ἀληθής, ὅτι τοῖς καθηκάσιν αἰσχρῶν, κοινὴ σάσιν ὑπάρχειν ἐυτυχίαν τῆς πόλεως ἴσως τὸς

ὑπὸ τούτου ἀεί, τὸ δὲ αὐτὸς οὐδὲ πώποτε ἰδίᾳ λογισαμένῳ ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ καλὸν καὶ γνωμικὴν ἡγεμονίαν ἑαυτῆς κρίνουσα τῇ τῶν πολλῶν ἀπιστοτέρᾳ μᾶλλον ἢ τῇ ἰδίᾳ πίστει χρῆσθαι. ὥστε ἀκόλουθος, οὐ μόνον κατὰ τὴν πολιτείαν ἐκάστῳ, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν κρίσιν τῶν πολιτικῶν παρὰ πᾶσιν τοῖς ἄλλοις δοκιμωτέρᾳ τῇ πόλει ὡς τὰ πολλὰ οὖσα φαίνοιτο κόσμος ὄντως εἰμαρτὸς, συνίστασθαι ἐκ τῶν ἀρίστων ὡς ὁ παλαιὸς λόγος, αὐτὴ δ' ἐκάστη αὐτῶν μετέχειν τῆς φύσεως καὶ τῶν λοιπῶν, τῷ δ' ὑπερβάλλειν τὴν εὐνομίαν χωρὶς ἐκάστου εἶδος εἶλαφεν, ὅτι τῶν καὶ τὰς πολιτείας ἡ κατὰ μέρος ἐκεχωρισμένως ἰδίᾳ τυγχάνουσι, μετέχειν ἅμως γε πάντας ἀναγκαῖον ἦν κόσμου, εἴπερ βασιλείας ὀρθῶν καὶ δικαίων ὄντων μᾶλλον. ἐπὶ ὀλίγων δὲ τοῦτο πάντας ἢ πολλῶν ἀρχὴν γενέσθαι, ἡ τὰς μὲν βασιλείας τὰς ἐν τῇ πόλει πρὸς τὰς ἐπὶ Περσῶν βασιλείας ἐπὶ τὸ αὐτὸ χρόνον ἢ τὰς ἑλλάδος ἢ τὰς βαρβάρους τε φρονίας ὁρᾶν· τὴν δὲ αὖ δημοκρατίαν τὴν ἀθήνῃσι πρὸς τὰς ἐπὶ Περσῶν δημοκρατίας· καὶ μὴν ἐπί τε τοῦς βουλῆς συνέδριον, πρὸς τὰ ἐπὶ Περσῶν κυρία καὶ ἐπὶ τὰ μύνια ἢ τὰ δὲ ἄλλα ἀπὸ ταὐτοῦ τοῖς δημοκρατίας ὑπῆς ἢ σεν, φανήσονται πᾶσι μὲν βουλόμασι καὶ ταῖς ἀπὸ μιᾶς πολλῷ πρεπέστεροι καὶ ὑβριστικώτεροι παντὸς οἱ τοιχήματος τοῦ πυ μετεχόντες. τὸ δ' ἀξιώματα καὶ τῇ λαμπρότητι μηδὲ τοῖς ἀπὸ τῆς πόλεως γεγενῆσθαι καὶ μὴν ἐκεῖνό γε ἡ πόλις πρώτη καταδείξει, μὴ πίστεσθαι πρὸ τῶν μὴ δι' ὠμαλζὲν οὐ πρὸ τοὺς ὑπαρχόντας τοῖς οὐδαῖς οὐδὲ πώποτε πίστευσεν, ἀφ' ὅσον μὲν ἀδικεῖσθαι διὰ τοῦτο τοσοῦτον αὐτοῖς κίζιον παρ' αὐτοῦς ὀφείλεσθαι, οὔτε τοῖς ἀρετῇ μὲν ὑπερφέρουσι χρήμασι δ' ἧττον ἀνοῖς, οὐδαμοῦ πώποτε ἐλαττονεῖσθαι, ἀναχρὸν δίμαιον νομίζουσα, τὸν μὲν οἰκετῶν οὐ τοὺς δεσπότας· ἀνὰ τοὺς πρότατος βελτίοις νομίζειν, τῶν δ' ἐλευθέρων φαύλων εἶναι τὴν ἀξίαν ὡρίσθαι χρήμασιν ἀνὰ μὲν ὅτι δεῖς τις αὐ αὐτὸς ἕκαστος ᾖ, τοιοῦτον καὶ νομίζεσθαι· καὶ γὰρ τὰ μὲν πόλεων οὐ μετῆκε τὸν θεσμὸν οὐδὲ τοῖς τὰ τῇ φύσει πρῶτα τῷ νόμῳ πρῶτα· οὐδὲ ὥς τοῦ τῶν φαύλων φιλοσοφεῖν ἐστιν ἰδεῖν ἐνίοις λέγοντας μὲν οὐ τι τοῦ τοῦ τοῦ. ὀργᾷ δὲ ὑπαίτιοις καὶ συγχωροῦντας ἀεὶ τοῦτοις ὅτι αὖ ἀδύνατοι τοῦ τυγχάνειν πόρους ἀνὰ καὶ ἐς ἀρχὰς ἄγουσα, καὶ τοῦ βιώσεσθαι καὶ πᾶσιν ἀξιοῦσα. τὸν τιμῶν ἐωρᾶτε, οὐ τοὺς ἀπὸ τῶν μεγίστων τιμημάτων· ἀνὰ τοὺς ἀπεικῆ πάντας τοὺς φύσεως ὡς ἕκαστος ἀρετοῦς λόγον ἔχοντας, τοῦτον τοῖς πᾶσι νικῶντα· ἐδέχετο δ' οὐχ ἧττον ἢ ἴσχυσε τὰ μεγάλα· οὐ τὸν γὰρ κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους ἀπόφευγον αὐτὸν τῇ αὐτῇ, τὰ μὲν, πορεύεσθαι ὑπὲρ τὰ πρῶτα τῶν ἑλληνικῶν οἴκων, τῶν δ' ὡς οἷόν τε πλεῖστα, ἀπὸ τὴν προσταδαν τῶν ἑλληνικῶν ἕνα τ' ἀπὸ τοῦτ' εἰλετο· καὶ γὰρ τοῦ μὲν, ὃς ἔπαιζεν διὰ δίμασι· ἡ πόλις δ' ὃς ἔφυρι· πολλῶν δ' ὄντων ἀπὸ τῆς αὐτῆς τῆς πολιτείας ἀπεῖχε, τὰ μὲν πολλὰ καὶ προκατείλαβεν· καὶ ὁ καιρὸς ἀφορεῖ τοῦ καινοῦ πᾶσα αὐάγκη λέγειν. ἐν δὲ τῷ προσθεῖς καταλύσω καὶ τὸν πρῶτον λόγον· τὸ γὰρ εἶναι τοῦτο βέλτιον καὶ ὁ κατ' ἐξουσίαν συμπεσόντας ἐν ταυτοῦ, καὶ τὴν μὲν δίαιταν κρίνοντα τὴν ἁπάσῃ, τὰς δὲ τιμὰς τοῖς ἀπεικῆ τοῖς αὐτοῦ, πῶς οὐκ ἐλευθέρας πόλεως καὶ πολιτείας ὡς ἀληθῶς· ἐν ᾗ ζῶν μὲν ἔξεστιν ὡς αὐτῷ βούλεται πορεύεσθαι καὶ κατ' ἐχθρῶν, οὐ τοῖς βουλομένοις ἐστὶν, ἀλλὰ τοῖς ἐξ ὑπαρχῆς· καὶ γὰρ τοῦ καὶ τοῖς τῶν πολεμίων ἀγῶσι καὶ τοῖς χρήμασι τὸ ἔθος διεπόσαντο· οὐ τὰς ἐξουσίας· οὐδ' αὖ ἐλαττόμενος ἐπιμοίρας ἐσούδ' ἀξιοῦ τοῦ τῶν πραγμάτων· ἀνὰ πάντες ἐξίσου τοῦς προθυμίας κατὰ δύναμιν ἀμελλῶντο, ὡς ὑπὲρ κοινῆς τῆς πατρίδος καὶ κοινῶν ἐν ἀλλήλοις ἀγωνιόμενοι· καὶ οὐχ ἑτέροις μὲν τὸ καθ' ὑπόνοιαν ἑτέροις δὲ τοῦ διακινδυνεύειν αὐτοῖς πρόκειμένου· τὰ ὧν μὲν καὶ τοῖς ἀγαθοῖς ἀνδράσιν ὄνειδος καὶ κακὸν τὴν ἀρετὴν ἐν τῷ καὶ τὴν πόλιν διοικεῖν καὶ τὴν πόλιν ἢ δέτου καὶ διαφαίνειν, οὐχ ἁλεπῶς ἀναλώλεις ἐγνώριζον· αὐδ' ἐκείας δ' ἐν τοῦ δικαίων, λόγος ἀ ἐκεῖ τὰ ἄλλα πρὸς ἐκείνου ἐν ἐκεῖ μὲν οὐδὲ πέντε πάλοι δὲ κρῖν οἱ πάντα πωθῶντες τὸν τοῦτο τοῖς πᾶσι πρατεῖν· ἐν τοῖς δ' αὖτις καιροῖς οὐχὶ βελτίων εἰσὶν τῆς πόλεως μεμνημένος. πότερον οὖν πρατείας, καὶ τόδε καὶ καλοῦ καλλίω παράδειγμα, ἢ τοῖς ἀν λόγοις χρησάμενος, βέλτιον ἂν παρακελεύσαιτο ἢ ἐν τοῖς ἀγῶσιν, ἢ αὐτὴ τοῦτ' ἐπεμῶν· ἢ ἐν τοῖς ἐκκλησίας καὶ τῇ τῶν κατὰ τὴν πόλιν διοικήσει, καὶ τὸς δήμων αὐτὸς ὀξύτερος καὶ πρεσβύτερος· ἢ τοῖς δημαγωγοῖ μᾶλλον ἀξιοῖ δοκιμάσαι· ἢ ἐν ᾗ τῷ λόγων ἀσκήσει, καὶ τῆς λοιπῆς σοφίας; ἢ ἐν καὶ νῦν ἐλπὶς πάντες ἐν φιλοχρήματοι καὶ γένοιτ' ἢ φιλοσοφοῦντες πίστεσθαι τῆς πόλεως ἀγαθῇ τύχῃ, χωρὶς ἢ καὶ τὸ ὅτου δὲ γε ἀναγκαίως ἔχειν ἅμα τὸ λόγων καὶ ἀσκῆσαι μεμνῆσθαι, καὶ μὴ δ' ἐπιεικῶς ἐκβαλεῖν ἀνεκτῆς ψυχῆς ἐοικὸς ὡς ὑπὲρ ἐν καὶ τοῦ περὶ τοὺς λόγους ἐμβλέποντας· καὶ γὰρ πᾶσιν αὐξομένοις ὄντες ἀνίστησιν τοῦτο μάκαι καὶ τοῦ θαφος τῆς πόλεως, ὡς οὐδὲν ἄλλο ἐν καὶ τὸ αὐτὸ· καὶ οὐ τι ἰδίᾳ ταῦτ' οὐ θαυλεῖς μεμνῆσθαι ἀνὴ ὑπὲρ ὧν ἐπαίνε

καὶ πάντελῶς. ὅστις μὲν οὖν ἢ κοινῇ τοὺς ἕλληνας μὴ πολεμεῖν ἀλλήλοις ἐκάστῃ πείθουσα ἢ τοὺς ἐν χερσὶ παραμυθουμένη δίκῃ περισβάλοιτο, ἀναγκαῖον παραλιπεῖν διὰ πλῆθος· ἡμεῖς δὲ καὶ τάδε μὲν θαυμάσομεν ἀργείους μὲν τὸν σαθέαν λοντας ἐν αὐτοῖς, ὅ παυσανδρᾶς δὲ πελοποννησίους πρὸς ἀγησίλαον διάλλαξαι· δι' εὐτυχίας τοίνυν ἅμα καὶ πραότητος καὶ φρονήματος, τῆς αὐτοπειθοῦς χαρᾶς ἐγκαλλωπισαμένη τὴ μὲν δεχέσθαι τὴν παρ' ὑμῶν εἰρήνην, ἅμα καὶ διὰ περισσὴν εὐσέβειαν ἀπεκρούσατο τὴν πόλιν μὴ πίμπλασθαι, κοσμήσασα ὁμοῦ τοὺς περιόντας καὶ τοὺς ὁμίλους, ἀπίστευτον· ὡς δ' ὅσα ἐλλιπεῖν, κορίσθιον μὲν ἴσως ἀστεῖόν μοι οἱ δὲ τὴν εὐσέβειαν πίμπλαντες, τοὺς ὁμίλους ἵνα πάγαγον· ἅμα μὲν τὰ γε μυστήρια, τὰ μὲν, ὡς ἀρχαῖα πεπίμπλαται· τάδ' ὡς ἀναγκαῖα· τάδ' ὡς ἡμῖν γνώριμα· πάσας τοίνυν τὰς ψήφους προφέρει τὰ ἑλλήνια καὶ τῷ μὲν τὰ ἄλλων, οὐχ ὁμοίως ὁ λόγος μένει δὲ τὰ ἑλλήνων καὶ ἑκάστης τῆς πανηγύρεως, οὐδαμοῦ πανταχοῦ φαυλοτέρας καὶ δεχέσθαι τῷ ἑλληνικῷ πρέπεις, ὃ δὲ περὶ τῇ πάσῃ πολλὰ καὶ παλαιὰ ἱδρύσαντο καὶ τὴν παροῦσαν ἑορτήν, καὶ τὸ λυκαιφῶτα ἅμα μὲν ἡρακλέα τε καὶ διοσκούρους ἅπαντες δήπου θεοὺς εἶναι νομίζουσι· πάντας δὲ τε ἕως ὁμίλουσαι οἷς, πρώτους ξένων ἡ πόλις δέκνυσι πάντα ἱερά· ὡς πῶς νῦν ἱερὰ δρῶμεν, πάντας ἱεροποιήσασα αὖ τὰ φαίνεται καὶ μὲν ἀγῶνας τε τοῦ πρώτου πλοῦς μία δ' ἡ πόλις αὖτη πρέπους ἅπαντ' ἔστι νῦν ἄγειν· ὃς δ' ἀνεῖν, ἅπαντα ἁ παρ' ἡμῖν ἔστι μόνοις ἢ καὶ παρ' ἡμῶν· καὶ τρῶν ἐν γε πυμβέβηκε· τὰ μὲν τὰ παρ' ἡμῶν ἔξεστι· τὰ δ' ὡς κάλλιστα παρ' ὁμίλοις· τὰ δ' ὡς πλεῖστα· ἀστοῖ· μιδίοις ἔχοντες φαιδρὸν δ' εἶναι, μὲ δ' ἀνεῖν ἔργον ἑαυτῶν, μὲ δι' ὃ τῶν δικαίως αὖ φρονοῖεν, ἅπαντας πρώτους καταφαίνεσθαι χρόνους· καὶ φιλοτιμίας ἀμφισβητοῦσιν· οὐδ' οὐ τὰ λίγοντες οὐδὲν καὶ τὸν ἑαυτῶν· ἀηδένος ἀεὶ θρος δόξης ἐξαρτώμενοι· ὅσων φίλων ταῖς πύλοις καὶ ἰδαλίοις, ὥσπερ τῆς γαπεῖναι δ' ἑνὸς τῶν πρώτων ἑαυτοὺς πείθομενοι· ἡ πόλις δὲ πρὸς τῷ μηδὲν δεῖσθαι ταῖς καταφυγαῖς, οὐδὲ πάντας στέγειν τοῦ ὑδύσματος· ἀλλ' ἡ κοινὸς τ' ἑλλήνων πρέπης ἐν τῷ καπλοΐζεσθαι καὶ πόλεων, χρὸν ἀπάντων τεχνήσασθαι ἐς ἄκρον φύσιν ἐλθεῖν κοσμῆσαι πάντας τε καὶ ἀνέρας ἀσπιδιώτας· καὶ τὰ πρέποντος ἄξιον καὶ καθαρὸν τῆς εὐφημίας, τοὺς μὲν γὰρ ἄλλους οὐ ξ ἐπαινεῖ καπὰ τὴν σῶμα τος ἕξιν, ἢ καὶ ἄλλως πως ἐς ἀρίστους αὖ οὕτω τύχῃ τ' ἀχαιοὶ ὁ ἴδιον δ' εἶναι, οὗτος ἐπαινεῖ· φύσει γοῦν αὖ ἴδιον, οὐδὲ καὶ ἔστιν· ἢ ἅμ' ἀ πρεσβύτης ἔστι ἕ πρεπ· καὶ ἐ πρεπὶ λέγει· ἴδιον πὰ αὖ φ' ἡλίου λέγων, ὃς ἄρα ἦν κάρπιος τὴν τοξικόν· καὶ πίσω αὐτῷ λέγει πρὸς τινας τ' ἐφ' αὑτοῦ λαμπρῶν· κἄλη γὰρ τ' ἐγὼ καὶ ἀρείοσιν ἢ ἐκ ὁμῶν αὐδρᾶσιν ὠμίλησε· καὶ ἐξὸς ἃ παμέμνηται λοὺς πινας· ὡς αὖ κ ἐκείνους παρα πηδίους ἀλλήλοις ὄντας, καὶ οὐδ' ἐνα ὑπάρχοντα ἄπαφανῶς αὐτῶν· φ δὲ μεταθεὶς ὁ ριστὰς, οὐδαμοῦ πικαὶ τὰ προσήκει χρῆται· ἀλλὰ ταῦτα πάντα πρὸ χοφας, ἵσα πας φασὶ· τῷ δὲ οὕτω τὰς ὁμοίως ἅπαντας χρόνους γίνεται αὐάρ· ἐν δ' ἐν τοῖς αὖ ω μυρίοις τυῦ δίκην ἔχεται πρὸ ἐχέσεως, ὡς ἀρίζηλε μὲν αὐτὸν ἡ θεός· πᾶσι δ' ὀγδοῦ· οὐκοῦν ἴσως οὐδὲν ἄπεικός, τοὺς μὲν ἄλλους οὐ ξ ἑ ἑκάστων πρᾶξις ὠρίσατο μᾶλλον προσήκοντος ἢ τ' χρόνου ἢ τ' γενῶν αὐτοῖς ἀφαιρεῖσθαι, ὃν δ' ἐ τ' αὐτοῖς τοῦ γὸς φύντων ὡς ἄριστον ἐπαινεῖ, τοῦτον ὡς δίκαιον τ' εἶναι τῇ γῇ φύντων ἄριστον ἐπαινεῖσθαι· δ' ὑστέρου ἀφίσεται πρὸς τὸν πλείστου πόνου τῶν ἀχαιῶν, σαλαμίνιον δήπου λέγει τὸν ἕτερον τῶν ἐπαινουμένων· ἐν δήπου χῇ τοῦτο λέγεται συμβαίνον κατὰ τὴν λακεδαιμονίων πολιτείαν, ὅπως τοῖς ὁ θεὸς συνέταξε τὰ καὶ μὲ χαὶς τοὺς νόμους· ὃ δ' ἐστὶ αὐτὸς οὗτος θεὸς, τάς τε φυλὰς φαίνεται διελὼν τῇ πόλει καὶ τὰ γένη, καὶ τὰς ἑκάστοις προσηκούσας θυσίας θῦσαι ἀναθεὶς, ὡς πρῶτον καὶ βασιλέας καὶ ἄρχοντας καὶ τὴν ἄλλην πολιτείαν χιδὸν ἅ πασαν διορίσας αὐτοῖς· ὥστε οὐχ ὅπου αὖ ἔστι τῆς πόλεως ὁ θεὸς νομοθέτης, ἀ ἐκείνων· βούλομαι δὲ καὶ πρῶτος τῆς πολιτείας αὐτῆς μνησθῆναι διαβεβαιούμενος ὡς αὐτὸς τε ὢν καὶ γ' ἅπαντες αὐτὴν μὲν ἐγκωμιάζουσιν· οὐμὴν διεξιόντα γε ἅπαν γ' εἶναι χιδὲν οὐδεὶς· ἐγὼ δὲ ἀκούσομαι καὶ οὐχ ἁμοῦμαι λέγω· πρῶτον γὰρ οὐσῶν ὡς αὐτὰ τὰ διελέσθαι τῶν πολιτειῶν ἧς αὖ πέπτωκε, πέπτωκε τῇ πόλει βασιλείας μέντοι τὸ ἐξ ἀρχῆς φασὶ ταχρωμένους ἀνεξ ὀλίγας πρᾶξαι· τὸ μέντοι τ' ἐφεξῆς ὧν, ἀφ' οὗ τ' ὕστερον ἀξίωσε φθεῖν τῶν· δημοκρατία δ' ὧν καὶ παλαίγνωμος καὶ καίπερ ὢν τὰ δ' καὶ μαγίστη τ' πασῶν ἡ παρ' ἡμῖν γεγενημένη· καὶ μὲν ἐς τὴν ἐξ ἀρείου πάγου βουλὴν βλέψαι πᾶσα αὖ ἀνθρώπου μαι φῦσαι μὲ εἶναι καλλίω λαβεῖν ἀριστοκρατίας ἄκοσα· μοδ' ἅπας σαφῶς μᾶλλον τοῦτο μα· οὔτε πόλει τὰ τ' πολιτειῶν παραδείγματα ἐν τοῖς ἐμνήσθη καὶ ἁ πρῶτ' νομοθετοῦσα· τοῖς αὐτοῖς ἡ πόλις πρὸς τοὺς αὖτ' πρόπους ἑκατέρους ἐκλέξασθαι τὸ πρόσφορον, οὕτω πᾶσα ἐξαίρει τι καὶ προὔθηκε ἐς κοινὸν, βουλοῦσα τῇ φύσει πᾶσα χῇ ὅπῃ καὶ κατὰ τὰς καιρὰς καὶ πολλαὶ πρὸς ἅπασιν αὐτὴν βιβουλεύμην· ὃ δ' ἐστὶ τὸ μεῖζον καὶ πλεῖον προν, οἷ τ' βασιλεῖς αὐτοὶ φασὶν ὑπὸ φερόντως τ' ἄλλων τὴν κοινὸ τπα ἀγαπᾶσαι τῆς μήτρα δήπου πρὸς τοὺς πολλοὺς εἰσίσου τὰς γνώμας καταστῆσαι, ὅπῃ δ' ἡμῶν ἐστὶ πολλοῦ τ' πολλῶν ὑπάρχοντα, ἐθέλοντες ἑαυτ' πρεσβύμενος καὶ χῶ μενος δίκαιον ἄρχοντ' ἐπινεικεῖ· τὸ δ' αὖτο τ' τῆς καὶ τοῖς πλείοις φυλάττων, ἀ τ' ἄλλων ἀμείνους ὄντας ἀφθόνως ἐφαμίλλους δίκῃ ἐν σφίσιν αὐτοῖς· ὥσαυτως δὲ καὶ ἡ βουλὴ, τὸν δ' ἅπαντ' ὄντας μείζω καταστῆσαι

τῶν ἀνθρώπων ἀρξαμένη καὶ τὰ μὲν πάντα τῆς φύσεως, πολλὰ δὲ τῶν φιλοτιμοτέρων δ' αὐτῆς τέχνης, ἡ χώρα μέγιστον θαῦμα παρέσχηται· ἔστι γὰρ ἐν αὐτῇ καὶ κάλλιστα τὰ πάντα χοῦς καὶ ἀγάλματα αὐτῆς εὑρήματα τῆς πρώτης τέχνης· τὰ πρῶτα καὶ παλαιὰ καὶ καινὰ· πρὸς δὲ τούτοις, βιβλίων πάμπολλα, ἃ ταύτῃ χρὴ πρῶτα ἐπιδεῖξαι γῆς φανερᾶς καὶ μίαν ἅπασιν κόσμος οἰκεῖος, καὶ ὅσα δεῖ τὰς παρούσας ἐξουσίας καὶ δίαιτης· λουτρά τε σιμά πάμπολλα καὶ πρόχους καὶ ποτήρια· καὶ δ' ἐσθῆτα καὶ γυμνάσια· ὥστ' εἶπερ τῆς πόλεως πρεσβεῖον, τοῦτο ἱερὸν ἐστὶν· τοὺς ἱερέας· τοὺς κήρυκας· τὰ μυθικὰ· τὰ τε καρπίμα τὰ πρόσφατα τὰ ἐν τῇ γῇ καὶ τῇ θαλάττῃ· τοὺς λόγους· τοὺς ἀγῶνας· ταῦτα δ' ὧν τὸν ἀριθμὸν διεξελθεῖν σκοπὸν δ' αὐτὸν ὡς πρῶτος νῦν φροντίσας ἐφ' ἑαυτοῦ, ἐξαρκεῖν αὐτὸν τοῖς ὁρωμένοις νικᾶν· κρίνειν τὰ μὲν ἔχοντα· τὰ δ' ἥκειν· καὶ αὖ τοῖς ὑπάρχειν ἀφέντα τὴν μνήμην, αὐτὰ αὐτοῖς παρόντας δύνασθαι ἀσπάζεσθαι· εἶτα καὶ τοῦτ' φίλον μεμνῆσθαι· ἀρξαμένῳ δὲ πόλεως· τὰ μὲν παλαιὰ τοῖς παλαιοῖς νικᾶ· τὰ δὲ καινὰ τοῖς καινοῖς· ἐμοὶ δὲ βουλεύει· τὰ μὲν παλαιὰ τοῖς καινοῖς· τὰ δὲ καινὰ τοῖς παλαιοῖς· τοῖς ἑαυτοῖς λέγω τὰ τ' ἄλλων· καὶ πάντ' ἐν τοῖς κἀκείνοις τὰς ὑπερβολὰς αὐτοῖς· ὅσοι γὰρ καὶ μέρους τινὸς μέρους ἕνεκα πόλεως κοινωνήσασιν, ὡς ἄριστοι τ' ἄλλων ἀγαθῶν πάντων· εὖ φυλάξασθαι μὲν φιλοτιμίας ἕνεκα τοῖς πεπονθόσι παρεχόντ· τὰ δὲ αὖ τοῖς ἀνθρώποις οὐδένα κοινωνὸν ἔχει διαπόλεως· οἷον ἀργεῖοι παλαιότατοι τ' ἑλλήνων ἀξιοῦσιν εἶναι· οὐκοῦν καὶ ἡ τ' αἰνιαίων πόλις καὶ ὅλως οὐχ ὁμοία τὰ τ' ἀργείων παλαιὰ τοῖς τ' αἰνιαίων· οὐδ' αἱ εἰς φύσιν δικαιοῦσι κοινὸς ἀρκάδας αὐτόχθονες ὄντες ἀσπάζεσθαι· καὶ τοῖς δ' ὑπείροις αὖ νεῦσαι, τῇ τ' καρπῶν δύσει καὶ δύσει· δ' ὅλον δεῖ κτίσεται δὲ φέρειν τ' ἐλλείπων τὰς αὐτὰς χάριτας ἀνθρώπους οὐκ ἐκ τοῦ· ἀρίστους λαχεῖν ἴσους

τὰς ἄλλας πόσου τοῦτο ἀξίστην, οὕτω καὶ καθ' ἕκαστον αὖ τοῖς ἄλλοις τοῖς ἐς ταὐτὸ φέρουσιν ἀγαθοῖς εἶναι δοκεῖ τὰ μὲν θεῶν διὰ βίους δύο μὲν τὰ πρῶτα καὶ μέγιστα, ὅτι καὶ τῶν θεῶν τιμὴ καὶ ὑπὸ τοὺς θεοὺς ἀποδοκεῖ· πῶς δ' αὐτοῖς μὲν παρὰ τῶν θεῶν τιμὰς, πότερον τὰς ἀπὸ δημίας εἰ τις, ἃς τὸ κοινὸν ἐτίμησαν, ἢ τὰς προσαφ' ἑαυτοῦ ἕκαστος τοῖς ἐν πόλει καθ' αὑτὸν παῖδας ἑαυτῷ ἢ τὰς δίκας ἃς ἐποίησαντο καὶ ἔλαττον δίκων αὖ πότερον, ἃς πρὸς ἀγαθοὺς πολίτας ἐποίησαντο, ἢ τὰς ἐν τῇ πόλει πρὸς ἀγαθοὺς ὑπὲρ τῶν διαφορῶν, ἢ τὰς ἀναμίξ ἔρωσι καὶ βίοις ἐνθέοις δικαστὰς ἐν ταυτοῖ γνώμας καὶ μὴν τῶν τε ἀρετῶν ὑπάντων οὐ ῥᾴδιον τὴν μεγίστην εὑρεῖν· ἀμαλλὰ σωφροσύνῃ καὶ πολιτικῇ τοῦτ' ἄλλο πρὸς ἄλλον πόλις ἀμείνω τὰς δίμυτρος καρτερὸς καὶ μίλουπα· ὁ δὲ τοὺς τοιούτους καὶ τούτους οὐ μόνον τοὺς ἀπὸ τῆς ἀμαθίας, ἀμὰ καὶ τῶν ἄλλων ὁμοίων· ὁ δὲ τρίτος λεγέτω τὴν τῆς αἰσχύνης δικαιοσύνην δίκαιον· ἆρ' οὐ πολλοὺς πόλεσι μεμιξόμενα ἐξαρκεῖ πάντα ἐκ τῶν ἐκάστῳ φιλοτιμεῖσθαι, ὡς ἐχούσης τὸ καλλίστου αὐτοῖς τοῦτο πρὸς τοὺς ἄλλους, τοῦτο μὲν οἰκεῖον τοῦτο δὲ καὶ δι' ἕτερος θυσίας καὶ προσόδους· ὧν τὰ μὲν παρόντων πρῶτος γέγονται ταῖς ὕστερον βουλῇ καὶ νῦν γίγνεται· τὰς δ' ἀρχὰς τοὺς τελεταῖς, ὧν τοῖς μαθηταῖς καὶ μετὰ τὸν βίου πλούτων βελτίω τὰ παράδειγμα γίγνεσθαι δοκεῖ, πόρρω καὶ ἐξαρκεῖν φαίη τὰ σῶν ἐν αὐτοῖς εἶναι· ἀμὰ μὲν ἔτι πρὸς τοὺς αὐτοὺς ὁμιλίαι, πῶς ἐκ παίδων τὸν ἀνεργάσας πρῶτον μόνος ὁ καρτῶν μάθησις, ἔπειτα ὑπὸ πλειόνων ἐπὶ ρα· τρίτον ὁ κατὰ τοὺς πολίτους προφασία· πῶς πρῶτον ἀπὸ τῆς σοφίας ἀεὶ πᾶσιν γιγνομένη· καὶ εἰς τοὺς ἰδίους οἴκους καὶ ἐς τὰ κοινὰ τῶν πόλεων ἅπασι κυρία· ἵνα τοίνυν σοφίας αὐτοῖς, πότερον τοὺς νόμους εἶναι μόνον ὅς ἔστιν οἱ πολλοὶ χρῶνται τοῖς ὑμετέροις, ἢ τοὺς λόγους, καὶ τῶν λόγων, πότερον τοὺς πρὸς τὴν ῥητορείαν, ἢ τοὺς διαλεκτικούς, ἢ τὴν ποίησιν, ἢ τὴν ἄλλην συγγραφήν· ἢ δὲ βούλει τῆς ποιήσεως εἶδος· ὅτι γὰρ πρῶτον ἁπάντων εἴποις, τοῦς πρώτοις ἐστὶ τῇ πόλει σκόπει δὲ καὶ πρὸς τὰ τῶν πολέμων· τοῦτο μὲν τοὺς ἰδίους ἀγῶνας· ἔστω δὲ τοὺς ὑπὲρ τῶν ἄλλων· οἷοις αὖ πρὸς ἐν τῇ οἰκίᾳ καταρτίσματα· καὶ πάντα τὰ ἐν τῇ ὑποφορίᾳ οὕτως ἐλλάδι καὶ βαρβάρῳ· καὶ πότερον τὴν αὐδρίαν ἢ τὴν φιλαίαν ἐρεῖς· τὴν ἐν αὐτοῖς τοῖς πολίταις· ἐνοῦσαν ὥστε γὰρ ἐν μιᾷ πυγῇ πάντα ὅσα μείσους, πάλιν φιλάλληλα συρεῖ καὶ μίγνυται· εἰς μὲν τὰς ἀνδρείας, οἵπερ πολεμοῦσι τῇ χρείᾳ ἢ βουλεύσῃ· καὶ πάλιν τοῦς σοφίας ἀγαθά· εἰς δὲ αὖ τοὺς πολέμους· πάντα οἰκεῖα καὶ τὰ ὑπὲρ ἢ βουλεύσῃ· πάλιν τοίνυν, ἢ ὑπὲρ ἄλλων πολέμων, πότερον τοὺς ναυμαχίας χρὴ λέγειν, ἢ τοὺς πεζομαχίας, ἢ τοὺς ἱππομαχίας, ἢ τοὺς τειχομαχίας· πάντα γὰρ ταῦτα κρατίστη πόλις· ἢ δ' αὖ βούλει τί ἐν τῇ βαλάττῃ μέγιστον αὐτοῖς, ἢ τί κατ' ὄπειρον· πρὸς δ' οὖν ὅροι ταῦτα κείσθων· ὅς ἢ μὲ ἐαυτὴν, ἀμὰ τοὺς τε ἄλλους καὶ μιφισβήτας ὑπὲρ βίβλικι· πεζομαχίας μὲν ἡ μαραθῶνι· ναυμαχία δ' ἐν σαλαμῖνι· ἱππομαχία δ', ἀπὸ ῥω μὲν ὕπνα κρίνῳ· ἔγω δὲ ἐν μαντινείᾳ τειχομαχίας μὲν γὰρ οὐδ' ἡμφισβήτησεν οὐδείς πώποτε· καὶ τοίνυν πότερον τῷ πόλει τῷ τρωϊκῶν, ἢ τῷ μεγίστῃ τῶν ἔργων ὑπομίμα· ὑ πῶς τὴν αἰτίαν ἀποδόσομεν· ὅτι καὶ διὰ ταῦτ' καὶ δι' ἕκαστον πολλαχῶς νικᾷ· καὶ γὰρ ἀγῶνας πείσεις καὶ μεγίστους καὶ ὑπὲρ καλλίστων ἐπόησαν· καὶ πρόσωπα πείσεται καὶ κάλλιστα ἐκ τῶν ἀνθρώπων· καὶ λόγοι πείσει καὶ κάλλιστοι, καὶ διὰ ταῦτ' ὑπερέχουσι οἱ τῆς δὲ τῆς πόλεως προσθήσει δὲ καὶ παρὰ τῆς δι· καὶ σοφία τις ἦν σοφωτάτη καὶ ὀξύτατοι· καὶ ἀσφαλέστατοι· καὶ δικαιότατοι· καὶ πείσεις ἢ σύμπαντες οἱ τῶν ἑλλήνων· ἵνα δ' εἰπὼν κεφάλαιον, τρισὶ τούτοις ὁ τῶν ἀνῶν βίος πεποίηται τῇ τῶν ἀναγκαίων εὐπορίᾳ· τοῖς τῆς παιδείας καλοῖς· τῇ τῶν πρὸ τοῦ πολέμου κατασκευῇ· δυεῖν γὰρ ὄντοιν καιροῖν ἀρίστης καὶ τελείου, τὸ μὲν ἀμφοῖν κοινόν ἐστι· τὸ δὲ, τῇ τῆς ἀρίστης καιρῷ τὸ δὲ, ἀμύνεσθαι δυνατὰ πρὸς εἶναι τοῖς πάντων χρόνῳ· πρὸ τοίνυν ἔγωμεν, ὅπερ βούλεται μέγιστον πρῶν δ' εἶναι πόλεων δοκοῦσι ταῦτα ἑκάστης ἕκαστον· φημὶ τοίνυν ἐγὼ καθ' ὃν αὐτῶν κρίνω, τὸς πόλεας εἶναι τὸ νικᾶν· πάντα γὰρ αὖ τὸ εἶδος ἀπὸ πλείσων προελθοῦσα φαίνεται· ὃν τῷ πάσῃ τοῖς κρατοῦς νικᾶ· καὶ πρὸς τὸ ἐπὶ πᾶς χώρας ἀφῖχθαι, ὥστ' οὐκ αὖτος ὀκνήσειεν ἐπεῖν, ὅτι χρὴ καὶ πρῶτον καὶ δ' ἀνδρείως καὶ πρίτην αὐτὴν ἐν τοῖς ἄλλοις κρύπτειν ὡς τῷ ἐν ἁρμασιν· εἰ δ' ὁ καὶ ἁρμάτεσσι τῶν ἀνῶν παρχαίου οὐκ ἀπὸ τῆς σικελίας· εἶεν· ἀμὰ ἰκάνα μὲν ταῦτα τὰ δ' ἱππ μιγίστος καὶ τῆς ἄλλης κατασκευῆς, τῆς οὐκ αἰ ἄξια τῆς ὅλης τύχης εἶναι καὶ μιγάλου τὰ ἀνῶν ὀνόματος· τοῦτο μὲν αὖ τὸν κύκλον τὸ ἄστος· μέγιστον μὲν τῶν ἑλλυνικῶν καλλιφωνίᾳ τῶν πάντα χοῦ· καὶ ὡσπερεὶ τείχη καθυκόντα περὶ ἅπαν βαλάττιαν ὑμερησίας ὁδοῦ μόκος πᾶσ' σύμπαντα· καὶ πρὸς τῇ βαλάττῃ κύκλος ἑτέρους αὖ πρὸ φοις ἔστιν τὴν πόλιν· ἀμὰ τοὺς λιμένας παρίσεται δύο θεωρεῖν· ὧν ἕνοι λαμπρότητον ἅπας χοῦ πόλεων ὅσοι κατασκευασμένοι· καὶ πάντα δὲ τὸν κόσμον καὶ τὸν παρὰ τῆς φύσεως καὶ τὸν παρὰ τῆς τέχνης, ἐφάμιλλον κεῖνται τῇ πόλει καὶ τῇ χώρᾳ· ἔστιν αὐτοφυῶν, αὐόρτου τῆς ἐξαίσιος ἔστιν πολλοῦ· καὶ λιμένες τοσοῦτοι· ὧν εἷς ἕκαστος, αἰτίαξιος πολλῶν· ἔπειδ' αὐτοῖς τῆς ἀκροπόλεως ἡ θέσις, καὶ τὸ ὧς παρ αὖρας δ' χαρι προσβάλλοντα πάντα χοῦ· ὁ δὲ καὶ ἐν αὐτοῖς τοῦτοις ἄξιον· ἅπασι μόνα θαυμάσαι, τοῖς μὲν γῇ ἄλλας πόλεσιν ὅσοις αὖ ἔχωσι ἔστιν ἐφ' αὐτοῦ χώρας ἅπασιν ἐπίπαν θαυμάσαι συμβέβηκε· τοῦ δὲ τῆς πάσης ἀπτικῆς ἀέρος οὗτοις ἔχοντος, ἀέρος καὶ καθαρώτατος ἐστιν ὁ τῆς πόλεως ὑπὲρ χων· γνοίης δ' ἂν αὐτὴν ἅπασι τῇ προῤῥήσει ὡς παρ αὐγῇ

τ' εἶν ηδέως ἐλέειν ἐπέων κόμιζον γλῶτταν, καὶ οὐχ ὡς ἀλιτοῦς παῖς ἀδρὸς ἐπυθέσθαι ἄφοβος ἐθέλει ὡς ἔτυμον καὶ ταῦτα μὲν πρῶτα ἐν ἡμῖν ἐρίσθω καὶ τελειότατα· καὶ ὅσα συμφορᾶς κ' ὄφελος χαρίεν παρεστικεν· ἀλλὰ δεῖ καὶ τῆς ὁμόφυλου μνησθῆναι, μετέχει καὶ αὕτη τῆς φιλοτιμίας ἡ πόλις· οὐ μόνον διὰ τῆς ἀρίστου πόλεως, ἀλλ' ὅπη καὶ ἡ φαυλοτάτη σαφῶς ἐνδείκνυται· ἅπαντες δὲ οἱ λόγοι διὰ ταῦτ' ἔδοξαν οἱ παρ' ἡμῖν ἄριστοι, καὶ ὅτε νῦ παρ' ἡμῶν ἐπίστασαν· καὶ χειδόν νῦ διὰ ταῦτ' ἐν ἑλλησι νικῶσαν πάντες, ἀ πάντες τῆ τ' ἀθηναίων δυνάμει νενικήκασιν· ἀλλὰ δίκαιον καὶ τὸ καθ' ἡμᾶς τοῦτο νῦν εἰπεῖν βιωφελὲς ὅλων νῦν τ', καὶ τ' τ' ἐς ὑμᾶς ἀσαφέρεσθαι· οὐκουν ξένιαν γε ἔσχε τ' λόγων καταγνῶναι· ὡς γὰρ ἀληθῆ ἐφάνη χρὼς ἡφυὸς πόλεως ὅσην τοῖς ἔργοις προέχει τ' ἄλλων, καὶ τοσαύτα πρὸς αὐτῆ προσαρμόσαντα τοὺς λόγους· ἵνα αὖτε πρὸς μὲν τὸν τ' ἑαυτῆς ἀγαθὸν καὶ τὰ τ' ἄλλων δεῖ, καὶ τοῦτ' ἔχῃ μᾶλλον τ' ἄλλων χαρίζεσθαι· πρὸ πρότερον μὲν οὖν τοὺς καταφανῶς ἐφ' ὑμᾶς τ' ἐλλήνων διαβεβλημένους ἀνεχώρησαν πάντες τῇ τ' ἀθηναίων δυνάμει νενικήκασιν· ἀλλὰ δίκαιον καὶ τὸ καθ' ὑ

λειας ἐναντίωμα πᾶσι τοῖς ἄλλοις ἐστίν. οὐ γὰρ πρὸ πολλοῦ τῆς ὑπεροψίας ἀπέστησαν φιλίαν, περὶ ἣν πόλις τὴν ἀρχὴν παρεδέξατο ἔχουσι δὲ πολλὰ καὶ τὰ ὕστερον ἀνεῖν, καὶ μαχαίρας τὰς ἐκ πολέμου καὶ ἱματισμοὺς, καὶ καρτερίας ὑπερφυεῖς, οὐκέτι ὁρῶ τὸν καιρὸν ἀρκοῦντα. τοσοῦτο δ' ἐπροσθεῖς τοῖς αὐτοῦ τούτοις λόγοις ἀπαλλάττομαι τὸ πάρας ὡς δι' ἐλεύθεραι γένοιτο πολέμους ἡ πόλις τοὺς μὲν, αὐτῆς ἰδίους· τοὺς δ' ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ τῆς ἑλλάδος. τοὺς δὲ, ὑπὲρ τῶν μέρη διαλύσαντων· καὶ τούτοις αὐτοῖς τοῖς διαλύσασιν ἔνεσιν ἃ φῶν ἀδίκηται· καὶ ὃς ἐγκαλεῖν ἔχοιεν τῷ πρόσθεν φημὶ τοῦτον ἐγὼ, τοῦτ' ἄρχον τὸ χῶμα τοῦ πολέμου, πάσας ὁρῶ τὰς ἑλληνικὰς πράξεις ἐλέγχειν ἀτίρας οὔσας· μείους γὰρ ὅσῳ ἡ πόλις ἀγνωμονήσασα ἧς αὐτὴν ἔσωσε, ἢ ὅσους μᾶλλον χάριν οὐ πέπαυται ἀπομνημονεύουσα, λέγω δὲ βαρβάρους ἀπὸ λακεδαιμονίων· κορινθίους ἀπὸ λακεδαιμονίων· λακεδαιμονίους ἀπὸ βαρβάρων· βοιωτοὺς ἀπὸ βαρβάρων· ὅτι δὲ πόλις ἀρετῆς δείγματα ἐξήνεγκε· τοῖς μὲν τὰς πόλεις φυλάξασα· καὶ τὴν χώραν ὑφ' ἣν ἀπετέρπετο αὐτὸς· τοὺς δ' ὡς εὐρέσθαι ἀφεῖσα· αὖθις βοιωτοὺς ἀπὸ φιλίστου· βυζαντίους· περινθίους· χειρωνήτας· χαλκηδονίους τὸ καθ' αὑτὴν ἑπτέρου μορίου· ἀγαθῶν δὲ χρῆσθαι ἀπὸ ἰδίου τοῦ πόλεως ἀκόντα τοῖς σαθῆναι, τῆς αἰτιωτάτου προσήκει μοῦσι· καὶ τιμᾶν ὡς πρὸ ἄγαλμα κοινὸν τῆς ἑλλάδος. ὅπερ γὰρ τῇ πόλει τὸ περιτείχιον, τοῦτο ἡ πόλις πᾶσι κοινὴ γέγονε τοῖς ἕλλησιν ἐν ταῖς χρείαις· τὰ προπαίων καὶ τὰ ἀπόγραμμα καλλίοις ἀεὶ παραχωμένη τοῖς ὑποθέσεσι· ὁ τοίνυν ἐγὼ μὲν κινδύνων τὰ πρακτέα οὐδενὸς δ' ἧττον ἐμφανίζειν τὰ τοτ' ἦν τὸ τῶν αἰτιωτάτων πρᾶγμα, ἐν μὲν τοῖς αὖθις λόγοις ὑμῖν δηλώσω· νῦν δ' ἴσως οὐ χείρων ἀκούσεται μυθῶν γὰρ αὐτοῖς σωτηρίων πρὸς λακεδαιμονίους, ἐπὶ κρατήσαι τῶν βαρβάρων αὐτοὺς εἶναι τοὺς μαδίσαντας, ἐπειδὴ παρῆλθον οἱ κίνδυνοι, τῆς ἐχθρᾶς ἐπιλαθόντες καὶ λακεδαιμονίους ὁρμωμένους τρέπειν τὰ δίδυμα, δεικνύουσι, ὁρῶντες τὸ πλῆθος αὖθις ἐπὶ μέλλειν ἑλλάς ἐλαττοῦσθαι τὸ πάντα γενήσεσθαι. οὔτε οὐ μόνον τῷ κοινῷ γένει τῶν ἑλλήνων, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐξαρχῆς ἁμαρτοῦσι καὶ ἐς αὐτὴν καὶ ἐς τοὺς ἕλληνας ἐλαττώσειν ἀεὶ δὴ τὴν πόλιν καὶ ὅσα ἐνίκησεν ἀριθμὸς ὑπὲρ ἅπαντ' ἐνίκησε· καὶ πρῶτα μὲν τοῦτ', ἱκανά· ὧν δ' οὐδὲν ἧς τῶν μείζω τοῦ λόγου ἃ ἡμεῖς σύνισμεν ἐν ταῖς κοιναῖς διαφοραῖς ἐμπόδιον, ταῦτ' οὐ πρὶν ἐρεῖν παύσομαι· καὶ γὰρ ὡς πρέπον ἐστὶν μοι φαίνεται λόγοις τοῖς πρόσθεν κοσμοῦντα τοὺς κατ' αὐτοὺς τοὺς λόγους μέρος παρελθεῖν τὴν μνείαν μόνον· τὰ γὰρ ἀπαλλαγέντα αἰδοῦσιν, τὸ λεγόμενον δ' οὖν τοῦτο, αἰδήμασιν πρόπαν ἐστὶ τὸ, οὐκ ἀπὸ βοιωτῶν· οὐδ' ἀπὸ λακεδαιμονίων· νῦν δὲ κορινθίων· δεῖ ἀπὸ τῶν ὁμοφύλων ἀπάντων· λέγω δὲ οὐχ ὡς αὐτὴν ἑλλάνας πρὸς τοὺς πρὸς βαρβάρους αὐτοκαυρούμενος· δεῖ ἀπὸ τοῦ κοινοῦ γένους τῶν αἰδοίων· καὶ γίγνεται εἰκότως ἐν πρῶτον καὶ μεγάλων κατὰ παντὸς χρόνου· οὐ κατὰ τὴν ἐν ταῖς ἅρμασι μάχην τὴν ἀμφισβητήσιμον· οὐδὲ μὰ δία κατὰ τὴν ἐν μαραθῶνι τὴν τοσοῦτον ἐνδοξον· ἀλλ' ὡς ἀληθῶς τὴν πρώτην αἰδοῦς καὶ δικαίου· καὶ ἐν διὸς παῖδα προσήκειν δύσεβές· ἃ πᾶσαι γὰρ αἱ πόλεις καὶ πάντα τὰ τῶν αἰδοίων γένη, πρὸς ὑμᾶς καὶ τὴν ὑμετέραν δίαιταν καὶ φωνὴν ἀπέκλινε· καὶ οὐ φρουρᾶς ἐγκαθίσταμένης ὁ δῆμος τῆς πόλεως συνέχεται· ἀνὰ πάντ' ἐξεπήδησε τὰ ὑμέτερα γενόμενον καὶ ἐς τοσοῦτ' ἐαυτοὺς ἀφ' δύναμιν τῇ πόλει, συνδυχόμενον καὶ πᾶσι καὶ ἑαυτοῖς τοῦ παρ' ὑμῶν καλοῦ μεταλαβεῖν· καὶ οὔτε ὀρᾶ κλέος φίλου κωλύουσιν, οὔτε λιβύης κολωνὸς παῦσαι δρίζεται· οὐδ' αὖ βοσπόρου ὁρμητήριον βούλεται· νῦν δὲ στενοῖς συρίας καὶ κιλικίας· ἀνὰ πᾶσαν τὴν γῆν ἵδρυται θεία ξύλος ἐπὶ χεῖται τοῖς ὑμετέρας σοφίας καὶ εὐνοίας· καὶ ταύτην μίαν φωνὴν καὶ κοινὴν ἅπαντες ἔγνωσαν ἑλλήνων γένους ἐπόμενοι· καὶ δι' ὑμῶν ὁμόφωνος μὲν πᾶσα γέγονεν οἰκουμένη· ἴδιος δ' αὖ καὶ τοῖς ὑπὸ χρῆσι καὶ τοῖς νομίμοις· καὶ τοῖς ἀπὸ τῆς θαλάττης ζῶσιν· καὶ πάντα ὅσα ἔθνη καὶ κατὰ πόλεις καὶ κατὰ χώρας τῆς παρ' ὑμῶν φωνῆς ἐχόμενοι· καὶ περιοικίσας τῆς γῆς αὐτὰ ἐκεῖ σε καὶ βαρβάρων τοῖς νεῖμαν δυνάστας· τοιούτην ἐγὼ φημι τὴν μαρτυρίαν, μᾶλλον δὲ μυρίων· καὶ πάντες ἕλληνες, καὶ παρ' ὑμῶν αὐτοί, καὶ τὰ παρ' ὑμῶν πρῶτ' διαφέροντος ἀνθρώπων ἐστὶν ἡ ὑμέτερα τελεῖσθαι τῇ πόλει· τοῖς νίκης. δι' ἃς μὲν πατρίους φωνὰς ἐκλελοίπασι· καὶ κατὰ σχολὴν ἐν ἀγενοφίσιν αὐτοῖς διαλεχθῆναι τὰ ἀρχαῖα παρόντ' μαρτύρων· πάντες δὲ ἐπὶ τὸν ἑλλήσποντον ὡς πρότερον πρὸ παιδείας γνωρίζοντες· ταύτης ἐγὼ τὴν μεγάλην ἀρχὴν καλῶ τὴν αἰδοίων· οὐ γὰρ ἐρεῖς διακοσίας ἢ τριακοσίας οὐδ' ἰωνίας· οὐδ' ἑλλάνασιν· οὐδὲ πᾶσι δρῆκες, ἃ μυρίοις μᾶλλον ἔκρινεν ἄρχοντας· τοσοῦτο γὰρ τὸ διάφορον ἦν τὸ λόγων πρὸς ἅπαντας τοὺς ἄλλους ἐξήρχῃ τοῦ· καὶ ἐπὶ μᾶλλον ἐξεφάνη τῷ χρόνῳ, ὥστ' οὐ μόνον ἐκλελοιπότ' σχεδὸν ἦν τὰ ἄλλων οἰκείων τοσοῦτον ἀγνοοῦσιν· ἀνὰ καὶ φύσειν ἅπαντας ἀπάσας τὰς τῶν ἄλλων φωνὰς· καὶ μὴ ὅπ βαρβάρων· ἀνὰ αὐτῶν τῶν ἑλλήνων, τοῖς τῶν ἀλλοδαπῶν παίδευμα προσοικείουσι τῇ παρ' ὑμῶν παραβάλλειν· μέχρι μὲν γὰρ δυεῖν καὶ τριῶν ῥημάτων καὶ ἀκούσεις· καὶ, τί γάρ, ὥς πρὶν παυθῇ· τὸ δ' λοιπὸν, κόρος ἦν καὶ πάντα ἐλέγχεται μόνα δὲ ἦν πάσας μὲν παρηγυιέσθαι πᾶσι δὲ συλλόγοις καὶ βουλευτηρίοις σύμμικτος νῦν δὲ ἅπασι καιροῖς καὶ πάσαις ἁρκεῖ καὶ δίσυρ· περὶ ταῦτ· δύο γὰρ τὰ πρῶτα χρῆσθαι ἀνθρώποις ἐστὶν μόνα· σωφρονεῖν λέγω καὶ χαρίεν· ἀνὰ μὲν τοῦτο διὰ παντὸς ἀγῶνος καὶ τόπου καὶ δρόμου καὶ πράξεως, πᾶς ἄν τις

ὑγρὸν καὶ τὴν φύσιν αὐτῆς· ἃ πᾶσα γὰρ δέ τρυσι ἀρχὴ τῶν πρεσβύτων ἐστὶ καὶ πᾶς ἀνὴρ γέρων τῆς
ἰσότητος νομίζει δὲ μὴ, ὡς ἔσικεν, ἢ τοῦ δίκαιον, ἢ φόρους εἰσλέγειν ἀπὸ τῆς ἀφορτίας, ἢ νόμους τιθέ
ναι τοῖς οὐδὲν δεομένοις, ἢ κρίνειν τἀκείνων, ἢ πρεσβεύειν, ἢ πολεμεῖν, ἢ καθάπαξ τὰ μὲν προσήκον
τα· ὅλως γὰρ οὐδὲν τούτων ἀπὸ τοῦ ἴσου γίγνεται· ὡς τε εἴτις ἀκριβολογεῖται πρὸς τὸ τῶν δικαίων, καὶ σο
φιστὴς μᾶλλον εἶναι βούλεται, ἢ τῇ τῶν πραγμάτων φύσει συγχωρεῖν, οὐκ ἂν φθάνοι διαγράφων
πάσας ἀρχὰς τε καὶ δυνάμεις ἁπλῶς· ὡς ἅπασά γε ταῦτα ἴσην ἐν τῷ μισθῷ τοῦ πρεσβύτου· εἰδὼ
ς σοφίας οὔσης μίκρᾳ ἴσον ἡκόν, ἐλίγχων καὶ λίγων, ὡς οὐδὲν οὔτε τοῖς αἰδρεῖοις ἐξέσου προσομι
λοῦσιν· ἀνάγκη γὰρ τοὺς πρεσβύτους εἶναι· ἀνάγκη δ' οἶμαι ταῦτ' ἐστὶ γωνίας ἄξιον αἰδρεῖον καὶ τὸν ἄλλον οὐχ ἁπά
των· ὃς ἀφαιρεῖται τοὺς ἄλλους ἀτιμάζειν φαίνεσθαι· δὲ δι' ἀναγκαῖον τὸ πᾶσαν δυναστείαν καὶ πᾶ
σαν οὐσίαν τὰ τοιαῦτα προσεῖναι, καὶ οὔτος ἐστὶν ἀρχὴν ἴσης μὴ ἀπὸ τοῦ ἴσου πρὸς τοὺς ἀπείρους
κρίνεσθαι, τὸ πικρὸν ἀπαίτησις, ὅταν δ' εἰς ἴσον ἄλλων ἔτι ἑλληνικὴν δυνάμεων, εἴτε καὶ βαρβαρι
κὸν βασιλεῶν ἴσχυον, ἐλαττοῦται τῇ τῆς ἡμετερίας γίγνεσθαι χρησμῷ, ὃ γὰρ τὸ αἰσχιστον ἐστὶ δὴ
μοι θύειν· φαίνεται γὰρ, ἃ μὲν διαρρήδην τοὺς ἐβουλεύσατο, ἑτέρους αὐθρεῖς ὄντες κρείττους τοῦ βελτίσου.
ἃ δ' ἐγκαλοῦσι πρὸς, οὐ τῇ κοινῇ φύσει τὰ αἰδρεῖα ἐξαμαρτών, ἀλλὰ τῇ ἀρχῆς ἀκολουθήσας αἰάγ
κῃ· καὶ δυνάμει μὲν, ἄρχων καθάπαξ τὸ ἐξ ἀρχῆς· φιλανθρωπίᾳ δὲ τὸ τῆς ἀρχῆς δίκαιος, ἴσων μι
θεὶς· καὶ χιδὸν αὐτῷ τῶν ἐγκλημάτων ἄπτεσθαι γονεῖς περὶ τῶν γὰρ τῇ κοινῷ καὶ μετρίῳ πρὸς ἅπαν
τας χρησαμένους, καὶ πρόπολον τὰς πολιτείας μᾶλλον κοινωνοὺς ποιησαμένους, ἢ δυναστείας τό
μον καθίχων, ταύτῃ τοῖς χρηστοῖς ἔπαθον τῶν διαφόρων· οὐ γὰρ διὰ τὴν ἄλλην ἀπείκειαν χάριτος παρ'
ἐνίων ἔτυχεν· ἀνάγκη δ' ἦν προσπαγκάσαν, ἀπόφασιν ἐξελθεῖν· καὶ μὲν δὴ μετέχοντας γε τῶν ἐπι
κόων χωμάτων τῶν ἀργασμένων φαίνεται, δῶμεν τοῖς ἐθέλουσι βλάπτεσθαι· δὲ δι τοὺς μέν, ἀπεστάλτας
καὶ παραλίαν ὑφίσαντας ἐς αὐτὸν τοὺς δι, ἐκ δ' φανεροῦ πολεμίους ὄντας, πρίους ἄξιον ἐγκαλεῖν·
ἐμοὶ δὲ τοῖς τὴν ἀνάγκην παρασχοῦσιν· ἐπεὶ κἀκεῖνοί μοι δοκοῦσιν ὥσπερ ἐνίκων αὐτὸ τοῦτ' ἔχον
τες ἐπαρθῆναι, καὶ τοῦτο μήτε ταπεινότητος ἀμαρτεῖν, τῷ δι' ἁπλότητα κρατῆσαι τῆς πόλεως·
ἀνὰ τῷ μὴ δ' ἀληθῶς μηδὲν δεινὸν πεισθῆναι, ὡς δ' ἀθηναίοις τὰ φυκότας πολλὰ· δ' ὅλως δι, ἃ γὰρ
ἀνθ' ἑτυλωταίων μετέγνωσαν, τῆς ἐχεγρικῆσας πόλις ὧν ἐβουλεύσατο ἐκείνοις τοῖς μὲν τῇ
προτερείᾳ δίγνωσαν, τῆς κρίσεως ἦν καὶ ὧν ἠδίκητο· δὲ δι τῇ ὑστερείᾳ μετέγνωσαν, τῆς πόλεως ἦν
μονος· καὶ ἡ πρὸς τὴν πόλιν κατειλίφει βαμβαίζω δι δ' ὧν μὲν ἰδίων τὴν ἐγγὺς πάντες ὁμολογί
ας πρῶτ· τῆς πόλεως δ' οὐχ ὁρῶσιν οἱ σύμμαχοι πλέονα, δ' οἷον καὶ ὅσον ἀπελέλογεται τοῦ τοιαῦτ· καὶ
ἥλιον μὲν καὶ πελάγους οὐχ ὅσα βλάπτουσι κατηγοροῦμεν· ἀνὴ ὅσων ἀγαθῶν ἄπτει γίγνεται βαμβαίζο
μεν· τὴν πόλιν δ' ἐξ ὧν γένοιτο προσέφερουσιν· ἀνὴ οὐκ ἐξ ὧν ἅπασιν ὠμίλησε· οὐδὲ ἐκ τῆς ὅλης φύσεως
ἀρκοῦμεν, οὐκ οἶδ' μαι γε· ὥσπερ δ' εἴτις καὶ ἰδίων κατηγορεῖ τοὺς σκιαποὺς καὶ τὰς βροντὰς, κατ'
εἰπεῖν θῆ, τὰς ὅλας καὶ κοινὰς διεργεσίας αὐτῶν ἀμελήσας σκοπεῖν· ἡ τοίνυν πόλις σκιωταῖος μὲν
αἰεί ἐστι· τοὺς δ' ἕλληνας ἅπαντας καὶ κοινῇ καὶ καθ' ἑκάστους ἐστὶ καὶ τοῦτο μυσιάκης· ἰδίως δ'
αὖ τυροῖμεν τῶν ῥᾳδίως ἀξιούντων αὐτὴν τὰ τοιαῦτα κατηγορεῖν, τίνας ποιοῦντες αὐτὴν αἰάστατους
ποιῆσαι φασὶ, οἵους ἀφάστατος ἐκώλυσε γενέσθαι βαίους· ἢ τίνων τεῖχη καθεῖλεν, ἅτε κορινθίους αἰεὶ ἐσ
τι· ἢ τίνας τοὺς αἰεὶ, οἵους δι τύραννος λακεδαιμονίους· καὶ τὰς μετ' ἐκείνων πόλις, ἄλλους τε πολ
λοῖς παλαιοὺς καὶ παλοὺς ὄρχας· καὶ τὰ πλούσια τῇ τοῦ μαστήσεια ἀρίστῃ τῶν ἑλληνικῶν· οἶμαι δὲ
καὶ τῶν μυθικῶν μύθων τὸ σμαχία ὅλως ἀφεῖκε φάλαιον ἴσον χρόνων ἐκείνων ἐστί· καὶ ὁ πᾶσας τῇ
πόλει καὶ τὰς κοινὰς καὶ τὰς τῶν πράξεις ἐπιφραγίσατο, δοκοῦσι γὰρ τοῦ σικελίας μὲν τυραννοῦ, πολ
λῶν δὲ καὶ ἴσων ἐν ἰταλίᾳ πόλεων ἐπάρχοντος, ὃς τοῦ ἐμβαλλομένου ἀπὸ θῆ αὐτῇ ἑλλάδι τῷ μάκε
των πολέμων κἀκακῶν· καὶ τοῦτο μὲν τοὺς προσοίκους τοὺς ἕλληνας βαρβάρους πειρᾶσθαι κόπτειν
πολλοῦ· τοῦτο δὲ ὄρον ὑπερῶν βασιλέα καλοῦντας, καὶ ἐπράγματος ὅλης ἴσον, ἔχον τὴν θεῖραν α
ὐτοῖς ἀνθρώπων τρατηρίδων· ὁ μὲν τὰς ἀπὸ σικελίας ναῦς πρὸς πευσάμενος ἁπάσας λαβὼν αὐτὸς αὐδρᾶσι·
ὁ δὲ καπράσμα χάσας λακεδαιμονίοις ἀπὸ λάκαδι, καὶ τὴν βαλαττίαν δι' αὐτοῦ πεισάμενος· μόνη γὰρ
πόλεων, οὐ τύραννον ἐπιγαίου· οὐ μοῦσι πεδαίμασεν· οὐκ ἀφάλειας, οὐχ ἡδονὰς αὐτὸ δίκαιον ἡ
λάξατο· ἀνὴ ὥσπερ ἅπασι πεφυκῶς ζῆν, οὕτως ἑαυτὸν ἄγαγε· καὶ γάρτοι πάντες ὅσοι τῆς ἑλλάνων ἀρ
χῆς ἐπεθύμησαν, τῇ πόλει πολεμοῦντες διεγένοντο· καὶ φίλιππος τοίνυν ὑπερδὲ τῶν ἄλλων ἑλλή
νων· τοὺς δ' ἑλλάπκῃ δαίμονες κύπρῳ συμπράττειν ἔσεσθ· πρὸς δὲ τὴν πόλιν πολεμοῦντες ἐξαρχῆς διέτελε
σαν, ὥς ὑπὸ ὅρον πνὰ μάγκωνος ἐκ πηρῶν· ἡ δ' ἕως μὲν ἐζήτει, τοὺς μὲν ἐζήρει τοὺς δ' ἐν πατρίδος
μοίρᾳ κατέπτα· καὶ ἴσον δ' ὥσπερ μὴ τῆς ἡ ὑπὸ παίδων προσκαμπτομένη δὲ τὸ σύμβολον τῆς ἑλλάδος
διέτηρεν· καὶ συνεισέπεσε τοῖς καπρούσας τὸ πσυμφορᾶς· ἐπεὶ δ' ἔκλινε τὰ πράγματα, οὐδὲν ἦν,
ἐμπρὸν φιλόπτωμ· ἀνὴ δ' ἐχεσαφῶς, ὅπκαὶ νίκα τῆς πόλεως, τ' ἑλλήνων ἐστὶ νίκα· καὶ τὰ τῆς πό

καὶ προδείξαντες ὡς παρ' ἀρᾶμα παρ' αὐτοῖς· ἀπέλειπε δὲ καὶ πολιτείαν καὶ παίδων μεταδοῦναι δόντες ὡς παρὰ τοῖς ἐκκρίτοις καὶ βασάνοις καὶ βυζαντίοις μάθοιεν· ἔπειθε δὲ καὶ διὰ τῶν ὅπλων ἰδίᾳ σωτηρίας, ἐξελόντες μακροῦ δεῖν ἅπαντας, ὡς παρ' ἀμφοτέρους ἀεὶ κινδύνων μεθέξειν μέλλοντας, τὴν προπέρασι αὐτῶν ἐξοδον μεμισθωμένοι· τῇδε γνώμῃ καὶ ὑπερβαλλόμενοι· τότε μὲν γὰρ οὐκ οὔσης αὐτοῖς συμμαχίας πρὸς βαρβάρους ἐξέλιπον· ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τούτοις καὶ τῶν πολλῶν τῶν περὶ τῆς συμμαχίας ὑπὲρ βαρβάρων καταψηφισαμένων· ἀεὶ ὅμως οὐκ ἀπελογίσαντο τὴν αἰτίαν αὐτὴν τῇ χειρὶ οὐδὲ μᾶλλον τοῖς δικαίως κινδυνεύουσιν ὠργίσθησαν, ἢ τοῖς ἀδίκως ἐπαλλοῦσιν· οὕτω δὲ λαμπροῖς τοῖς λογισμοῖς χρησάμενοι, περίφυσαν τὴν πόλιν ἐπίβουλοι· οὐ γὰρ παρὰ μικρὸν εἶχησαν· οὐδ' ὡς φοβῆσαι μᾶλλον μόνον λακεδαιμονίους, ἀπὸ ἐκβαλόντες τὴν φρουρὰν καὶ τοὺς ἁρμοστὰς ἀπὸ κατόδους, αὖθις γὰρ ἐς τὴν ἐξαρχῆς τάξιν τὴν πόλιν· καὶ τοῦτο μὲν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἦν ὁ ἀγὼν τοῖς βαρβάροις· ὁ δ' ἐφεξῆς, ὑπὲρ αὐτῆς ἤρατο τῆς σωτηρίας αὐτῶν· παροξυνθέντων γὰρ λακεδαιμονίων πρὸς τὸ συμβαῖ, καὶ μᾶλλον πάσης συμμαχίας ἐπιλόντων, αἱ πίτ ἄξιαι πρὸ τῆς πόλεως τῆς βαρβάροις, πρᾶτον μὲν φοβερώτερον ἐκείνοις αὐτὴν ποιήσαντες, ἢ κεῖνοι τοὺς σὺν ἀγησιλάῳ παρεῖχοντο, καὶ διὰ ταῦτα σωτῆρες τῇ πόλει γενόμενοι· πρῶτα δ' ἐμὲ παῖδα ὄντα ὡς παρ' ἐμοῦ συγγραφῆναι τῶν αὐτῶν χρόνων· ἃ μὲν ὅπως παῖδα διεξελεῖν δύσκολον, ἀλλ' οὐδενὸς θρασυτέρου παῖδα εἶναι· ὧν τί παρεῖς, τίνος μνησθῶ· πότερον τῆς ἐν Ἅλῃ παρατάξεως· ἔργου πρώτου, ἢ τῶν περὶ Κιθαιρῶνα ἀγωνισμάτων, ἢ τῶν ἐπὶ Δήλου ἢ περὶ τῆς ἐκεῖ πραχθέντων ἐλλάδος, ἢ τῶν ἐν Καρυαστίᾳ· ἢ τῶν παντοδαπῶν ἢ παῖδα τὰ ἄλλα ἀφεὶς, ὃ μέγιστον ἔχω καὶ θαυμαστότατον, καὶ μόνον ὡς ἀληθῶς τῶν Ἑλληνικῶν ἄξιον πρᾶξαι, τοῦτο εἶπω· ἡνίκα γὰρ οἱ βαρβαρικοὶ λακεδαιμόνιους ἐν λάκκοις πρατίσαντες ἐξελεῖν ἐπενόουν, καὶ κατεπελήφθησαν τὰ πράγματα ἐν τούτῳ λακεδαιμονίους, ὡς τι δεῖν ἢ θεῶν τινα χεῖρα ἐπισχεῖν, ἢ τὴν πόλιν κληρονομῆσαι τῶν ἐκείνης ὄντων κινδύνων ἐθέλοντες, καὶ διαφθεῖσθαι μὲν καταρχὰς φθόνῳ κύριοι παρὰ τῶν βαρβάρων ὡς ἐπ' ἀγγελίοις ἐστεφανωμένοι· ἔχει δ' ἐπιλοιπόντως ἅπασα δίδυσα ἑαυτὴν, κιλλίουσα ἐπ' ἀμφοτέρας ἐπὶ τῆς ἀπάρτης ἠγεῖσθαι· ἐδεῖ μὲν, βαρβάροις ἢ θείλουν προσήκεσθαι, οἷς ἀεὶ μὲν τοῖς περὶ τὸν κῆρυκος οὔτως ἐδάκρυσαν, ὡς παρ' οἰκείας πρὸ συμφορᾶς ἀκούσαντες· καὶ ἀπέπεμψαν ὡς παρ' ἐκ τῶν βαρβάρων ἥκοντα, πρεῖσον δὲ δόξης ἐλαθέντα τὴν δι' λακεδαιμονίων ἐρημίαν αὐτὰ τῆς πελοποννησιάκων ἐκκαύσου συμμαχίας καὶ τῆς φιλίας τῶν κεκραταικότων ἑλοντο, οὐχ ὧν ἐπετύγχανον αὐτοὶ μνησθέντες· ἀλλ' ἃ πείσοντα λακεδαιμονίους περιοφθέντες, αὐτῶν εἶναι λῦσαι νομίσαντες· ὃ δὲ δῆμος ἄξιον τῆς ἐκείνων φύσεως ἀγαθὸν ὄντα, καὶ κρεῖττον ἢ κατ' ἄνδρα νοῆσαι θαυμάζειν, ἐῶν γὰρ ἑαυτοῖς ἀκολουθοῦντας ἔχειν λακεδαιμονίους καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν, ἢ περιδεῖν αὖθις κεφαλὴν ὠθέντας, συμμάχων οἰκείων ἀπαιτήσαντος ἑαυτοῖς ἴσοις ἐδίδοντο, καὶ πρόθυμοι ὡς ἐπὶ φλογὸς τῆς βαρβάρων ὄντα μεγάλης ἐπὶ τὴν πόλιν τῶν λακεδαιμονίων καὶ τὰ λοιπὰ τῆς πελοποννήσου, μόνοι καὶ ἑλλήνων καὶ βαρβάρων προσταθέντες ἐκώλυσαν· ἐξ ὧν οὐ τοὺς ὑπὸ ταύτων ἐωρῶντο, ὡς πᾶσαν τὴν πόλιν συνέφορον τῆς συμμαχίας ἅπασιν· θαυμάζω τοίνυν τὸ μᾶλλον καὶ σκωπτόμενον πλημμῶν τῶν προφέρειν τῇ πόλει· τοῦ γὰρ ἁλάπτου ὄντος ταῦτα κατηγορεῖν πότερον ταῦτα μόνα ἀκούσαντες τῶν πραγμάτων τῇ κατὰ κόσμον πόλει, ἢ τοῖς ἑαυτῶν παρῆσθε νῦν ἂν συμβουλεύοντες καὶ ταῦτα καὶ τἄλλα ὑπάρχειν ὅπως τῇ πόλει· ἃ μὲν γὰρ οὐ συμβουλεύσουσι, ἀντιπαδείξαντων ὡς ἀγαλλόμενοι ἐδ' οὐκ ἂν φύγοιν τὴν αἰρεσιν εἶτις αὐτοῖς δι' ἰδίων, πᾶσα σῶσαι μείζοσιν ἢ καὶ αὐτοὺς λόγοις ἐγχειροῦντες· ἔπειτα, πότερον τὸ πόλεως ἢ τῶν συμβάντων κατηγορεῖν· ἃ μὲν γὰρ τῆς πόλεως, οὐδὲν ὡς ἔοικε τῶν μεγίστων ἐπίπαται· ἀλλ' ἐκ πέφυκε αὐτοῖς ἀφ' ὧν ἡ πόλις γνωρίζεται· ἃ δὲ τὰ συμβάντα μέμφονται, οὐχ ὅμοια τοῖς ἄλλοις ὡς ἔοικε ὃς προείλετο ἡ πόλις γνωρίζοντες οὔ τὸ μέμφονται· ὡς τἀξ ὧν ὁ πρᾶγμα κακίζουσι, τὸν ἥλιον ἐγκωμιάζουσι· τότε γὰρ κακία, καὶ πόλεως καὶ ἰδιώτου δείκνυται, ὅταν ἢ μόνα τῶν προσηκόντων, ἢ πλείω τὰ φαῦλα τῶν ἀπεικότων ἐλέγχῃ τις ἢ μείζω· προσκείσθω γὰρ ὅταν διέξεταζων ἅπαντων ἑνὸς καὶ δυοῖν λαμβάνῃ, λίθους ἐπασῶν ὃς ἀφίης· ἄλλως τε ἃ μὲν ἰδίου τοῦ τὴν κρίσιν· ἀλλὰ πόλεως καὶ ταύτης περιβυτάτης τῶν ἑλληνίδων· καὶ ἢ πλείστα ὑπάρχει τὰ δίοπτα συμβάντα· ἃ δὲ δεῖ καὶ τοῦ τῶν ἀπορίαν θαυμάζειν, οὐκ ἐρῶ ὡς οἱ μὲ πατὰ ταῦτα δυνηθέντες προσπεσεῖν τοῖς αὐτοῖς τούτοις πράγμασιν· οὐ πάλυσθεῖν ἔγωγε οὐδ' ἵνα τῶν ἑλλήνων προοίμαι· ἀεὶ γὰρ τὸ γένος τῶν ἑλλήνων ὁ λόγος φιλοτιμία κοινὴ, οὔτ' ἀνέπερους ἀποδείξω μείζω καὶ δεινότερα ἐργασμένους, ἀπολογία τοῦτ' ἐστὶν ὑπὲρ τῆς πόλεως· ἀεὶ ὁμολογία μᾶλλον δὲ συγγνώμη καταφύγουσι· οὐδὲν ὀνήσω δέομαι πειθὼς ἀπολογίας· ἀναμφιδόκιμον ὅλως ἡγοῦμαι εἶναι τῶν πραγμάτων φύσιν· καὶ ὡς παρ' ἐοικότων τοὺς οἰκουμένους οἱ τοὺς τοιούτους παραφέροντες λόγους· ὡς γὰρ ἂν καὶ λογίζεσθαι φαίη τις αὐτοὺς παρὰ τῶν μετρίως, ἢ ὡς ὑπὲρ ἀρχῆς χρῆναι διαλύεσθαι, ἢ τοῦτο πρῶτον

παρελάβετε, ἢ δύναμιν τὰ τοιαῦτα κατεργοῦται, τῆς παρούσης εὐχρηστίας τύχης, ὥσπερ οἱ θεοὶ ἀδύνατοι τὸ λυπηρὸν ἀπρόσδεκτος οὐ μεθιστῶν. οὐδ' ἂν ἀποδοθείη τις αἰτιῶσι, τῆς αἰτίας μᾶλλον ἢ ἀπὸ τῶν αὐτῶν ἀδυναμίαν προσηκόντως, ἡγοῦνται, ἣν ὅμως συνεσθίειν ἑαυτῆς κρείττων οὖσα τοῖς ὅλοις, οὐδαμοῦ ποτ' ἐμικρολογήσατο, ἐξίσου τοῖς παροῦσι τὰ ἀπόντα ἐλαττοῦσα. διὸ καὶ τοῦτο ἔχον τοῖς ἡλειμμένοις ἀπέδωκε, καὶ κεῖνοι τὰ σφέτερα αὐτῶν ἀπέτισαν· καὶ μὴν ὅς γε μὲν ἐς λακεδαιμονίων τὴν πόλιν ἐκράτησεν, οὐδ' αὖ εἷς εἰ σεῖσε χοι, ὅπου γε μὴ δ' ἀπὸ κοινοῦ μόνοι. ἀθηναίων δ' αὖ ἥρεις τὸς παλαίστας λακεδαιμονίους ἀφείλετο τὴν ἀρχὴν, μόνος αὖ ἡρώων ἅμα τῷ βασιλεῖ τραπηγήσας καὶ τῇ πόλει, μᾶλλον δὲ τοῖς ἕλλησιν· οὐδ' ὁπουοῦν γὰρ τὸν τῆς αἰσχύνης ἀδικήσας, ἐτείχισε τὴν πόλιν καὶ τοὺς ἕλληνας ἠλευθέρωσε, λακεδαιμονίους κατὰ νῦσον καὶ πόλιν νικῶν. αὐτὴν τοίνυν τὴν τῆς βασιλείας ἀρχὴν, ἐμὲ πόλις, ἐξ ὧν τοὺς βαρβάρους τοὺς φύσει πολεμίους ἐνίκησεν, ἐκλέσατο. διὸ ἐξ ὧν ἡ πόλις ἠτύχησε· κλεισαμένοις τοίνυν τὴν ἀρχὴν, οἱ μὲν οὕτως ἔχασα διεῖλον, ὥστε γὰρ διοικίσασθαι παρ' αὐτοῖς τοῖς ἕλλησι δίκαιον κλαίοντα μόνον ἑλλήνων ἀπὸ τούτου, καὶ μηδὲν δεῖν τοῦ πλέονος σύμβολον ἀπεῖναι τῆς ἐπωνυμίας, ἣν δι' ἐκείνου τότε ἡ πόλις ἐκλέσατο· οἷς δ' οὕτω τοὺς παραδόντας αὐτοὺς δίδοκα, ὥστε καλλίστην αἱρεθέντων ἀπολογήσασθαι τὴν τῶν κατὰ καιροὺς πρᾶξιν γνωμῶν παρ' ἑνὶ τῇ πόλει· ἄμφω δ' οὐκ ὠμότης· οὐδ' ἄπιστος αὖ φαίη· τῶν ἐφεδρίων ἄμεινον ἄπιμεν· ἀλλὰ τὸ μὴ ἐξικνεῖσθαι τοῖς φύσει ἄχρι τοῦ ἴσου· καὶ μὴν οἱ μὲν, πλέον ἢ εἰθὸ μόνον πεπτήκοντες· οἱ δὲ οὐδ' ἐς τρεῖς ὁλυμπιάδας διεφύλαξαν τὴν ἀρχὴν· οὐκουν ὡς ἀληθῶς ἄλλως τε καὶ ἀεὶ, ἀμὴ πρῶτον ὁλυμπίων προσχόντων παρέλαβον· ταῦτ' ἔστιν ἃ γὼ τοῖς παρεξετάζειν βουλομένοις ἄχομαι· ἴσως μὲν οὖν κἀγὼ τισι δόξειν ἄπορον δὴ κῶ μεμφόμενος μὲν, αὐτὸς δ' ἐς τοὺς ὁμοίους λόγους προελευσόμενος, καὶ δι' αὐτά τε ταῦτ' ἐρεῖν ὡς αὐτοὺς, διὰ φθόνον δεῖν μὴ λέγειν· οὐμενοῦν ἀλλ' ἐξ αὐτῶν τούτων καὶ μάλιστ' αὖ τῆς κατόδου, ὡς οὔτ' ἡ χάρις βαιμαστὴ ἂν οἷον τε τῇ πόλει καταθέσθαι οὔτ' εἰς αὖθις ταῦτα αὐτὰ ἀγωνιστέον. ὥστ' εἴ τις ἀξιοῖ καὶ ὁμῖν ἄρρητα ταῦτ' εἶναι, χιδὸν τούτου χάριν εἰρῆσθαι· χωρὶς δὲ τούτων, αἰδὼ βλασφημίας οἱ λόγοι γεγόνασι, καὶ τῆς παρασπουδῆς χρείας εἵνεκα. οὐ γὰρ ἂν ἄλλως ἢ προειλόμην ἀποδεῖξαι ὥστ' ἐξ ὧν ἐφύγομεν εἰκότων ἀπολογήσασθαι· ὁ κρύβδην γὰρ μοι λακεδαιμονίοις τὸ τοῦ παρόμορφ τὸ πρὸς τὸν αἰσχρὸν πεπρεῖσθαι πρὸς τὴν πόλιν· καὶ γὰρ ἐκεῖνος τῶν ἄλλων προκινδυνεύων, ὡς τὸν αἰσχρὸν αἰσχρεῖ· καὶ δι' ἐκείνου φαίνεται ὡς δ' αὖτως καὶ κρύβδην· καὶ λακεδαιμονίοι τῶν ἑλλήνων προέχοντες καὶ προκινδυνεύοντες ἐν τοῖς χρείαις, παῖδες τῇ πόλει παραβαλεῖν ἦσαν· τὴν μέριμνα δὲ, τῶν γονέων καὶ τῶν παραγωγῶν αὐτοῖς, μέγιστα ταῦτ' ἐστὶν, ὧν κεκοινωνήκασι τῇ πόλει· καὶ τούτων ἃ μὲν δέδοικτο, ἀπέτυχον· ἃ δὲ συνῆκε ἀπὸ τῆς πόλεως ἔπραξεν, ἐνδεδόκηται αἰδρώων κατωρθῶσαι· οὕτω διὰ τῆς πόλεως καὶ φαίνονται καὶ κρύβδονται πάλιν· οὐμὲν ἀφ' ἑαυτοῦ τὸ παρὰ γνώμον ἐς τοὺς ἐξύχνη τοὺς λόγους, ὥστ' ἐβουλόμην αὖ καὶ τὰ πρόσω ἃ μέλλω λέγειν ἀπ' ἄλλων ὑπάρχειν μᾶλλον εἰς τὴν πόλεμον· καὶ μὲ ἀναγκαῖον εἶναι πρὸς πίονα τοῖς πολλοῖς, ὅπερ ἀπὸ λακεδαιμονίων νῦν δ' αὐτὰ τὰ πράγματα ταύτην ἄγει· ὥστ' οὐ παρίξεται χάριν ἀρύσεται ἀφ' αὐτοῦ μὲν πάντα πάσης τὰς πράξεις παρελθεῖν· καὶ γὰρ ἂν ἐς παρίξελθον· δεῖ δὲ ὡς ἐκείνου τοῦ τυχόντος ἀρόμου· ἐνίκησαν μὲν τοίνυν ἐν λεχαίῳ· καὶ διέφθειραν μυρίους πᾶν τὸ στρατόπεδον· ἕλλον δὲ τὰ ἐν τῇ κορίνθῳ φρούρια· καὶ τοὺς ἐγκαθεύδοντας λακεδαιμονίων ἐξέλασαν· καὶ τὰ τείχη ἐπίσκαψαν ἕλλον δ' ἐς ἀρκαδίαν· καὶ μέχρι τῆς λακωνικῆς· κατέκλεισαν δὲ τοὺς ἐν φλιοῦντι· καὶ ἴσον ἐπεξελθόντων τρόπαιον ἔστησαν· καὶ μαντινέων πάλιν καὶ ἀχαιῶν αὖθις ἐν τῷ πεδίῳ καὶ τῶν συμμάχων· παρέμεινα δ' ἄχρι βυζαντίου· καὶ πάντα γὰρ τῷ θρᾴκιον τόπον δὲ ἐν τούτων ἐποίησαν· ἐνίκησαν δὲ τοὺς ἄλλοις τοὺς τῶν ἀρμοσῶν· καὶ τὰς φρουρὰς ἐν μεθύμνῃ· καὶ πρὸς ἀβύδῳ τοσοῦτον αὐτοῖς τοῦ ἐν, ὥστε καὶ τοὺς ἱερακῶν βασιλέως διαλλαξαντες ὁμοίως δὲ ἐφ' τῷ τὴν καθ' ἡμέραν ἀπρόσδεκτον κακοῦ, μόνοι τῶν ἑλλήνων καὶ τὸ τῆς ἀρχῆς εἰρήνης δίκαιον, καὶ τὰ τῶν ἑλλήνων καλὰ καὶ ὡς ἀληθῶς δίκαια ἐτήρησαν λακεδαιμονίοις ἐπεξελθόντες· ὧν ἀμφοτέρων πρὸ μεῖζον εἰ εἶεν τῷ τῆς πόλεως· τότε γὰρ εἰρήνην εἶχατο τῶν ἑλλήνων σῶν χώρησαν, καὶ οὐ πρότερον, πρὶν ἔγνωσαν, ὅτι σὺ μόνον λακεδαιμονίοις ἅμα καὶ βασιλεῖ καὶ σθένη καὶ διονυσίῳ καὶ πλουτοκρατίᾳ ἀνάγκη πολεμεῖν· ἐπεὶ πρὸς τοῦτο τὸ ὑπέρογον παρισκευάσμθοι, ἀλλὰ καὶ τῇ συμμάχοις τοῖς φιλτέροις αὐτῶν· σὺ τῷ προυδίδοσαν· καὶ οὐδ' οὕτως ἀπάσας τὰς ψήφους ὑπέμενον· ἀφ' ἑαυτῶν γε πεισάντων καὶ πάγκαιρα· ὑρμένοι παρὰ τὴν αὐτῶν εἰναι φύσιν· καὶ οὐ μᾶλλον πρὸ τῶν προτεμένων ὀπτοῦν τῶν ἑλλήνων βασιλέως ἀπροάσθαι συγχωρῆσαι· ἐπιδὴ δὲ καὶ παρὰ ταύτην τὴν εἰς ὀργὴν παρῆλθον ἐς θύβας, ὧν ἐγὼ φάγω λέγειν τοῦνομα, ἅπαν τοῦτο, οὐ μόνον πρῶτον τῶν ἑλλήνων, ἀλλὰ καὶ μόνοι τῶν πραγμάτων ἀνθέμενοι, ὥς τε ἑρμαίου λαβόμενοι· καὶ οὐχ ἥν εἶδος διαιρέσεως ἐπιθέσθαι· ἀφ' οὐδὲν εἶδος διαιρέσεως ἀπέλιπον, δίξαμενοι μὲν τὴν φυγὴν, καὶ τὴν πρᾶξιν αὐτοῖς συνθέντες,

μην καὶ τὴν δύναμιν τῆς πόλεως ἐξετάζειν λογίζεσθαι. ἵνα μὲν τοίνυν καὶ περὶ τῶν ἄλλων πόλεων καὶ θαυμαστὸν ὄρα πῶς ταῦτ' ἔβαιωσεν· ἐπεὶ ὁ γὰρ ὡς ἀπείρηκότων ὑμῶν λακεδαιμόνιοι παιδιὰ τὰ λοιπὰ κρίναντες ἔρχονται τῆς δυναστείας ἀπὸ τῶν ἐκείνου συμμάχων, καὶ φοβοῦσι μὲν ἔβαιους ἑφάτους ἀμφότερα ἐξετάζοντες τοὺς Ἕλληνας· οὔτε γὰρ ἡ πόλις ἐχθροῖς ἄπορος πόροις· οὐδ' αὖ λακεδαιμονίοις συμμάχοις πρόθυμος ἅμα καὶ δυνατωτέρους ἀπ' αὐτῶν ἐκείνων ἐλέγχοντο· οὐ μόνον δὲ χρήμασιν τοῦ πολέμου καὶ μισοῦντος, ἀγαθὰ καὶ πλούτου πεφασμένου· ἀλλ' ὅμως οὐδεμιᾶς οὐκέφατος ἦν πόλις γνώμοσι· οὐδ' αὖ τὴν ἀκμαίαν κατεμέμφατο τῷ μήτε νεῶν, μήτε τεῖχος ἔχειν τότε· ἀλλ' ὥς περ οὐ λακεδαιμόνιοι κινοῦνται ἐντεῦθεν ἐφ' ὃ ἔσται τοὺς ἀεὶ τῶν τας, παραβάλλοντες μόνον τοῖς τοῦ πολέμου κινδύνοις τὴν πόλιν, παρ' αὐτὰ τὰ τῶν συμφορῶν ὑπομνήματα, τῆς βούλης ἐς ἐλάττω ἐναντία λυσαίρωκε παυσαμένη, τὴν βοιωτίαν ἐξέλοντο· καὶ τὸ δὲ λυσανδρος ἀκριβῶς ἔσθ' ὅτι οὐχ ὡς ἔφ' ἐνεκα ἐκεῖ τὴν τῶν ἀθηναίων πόλιν· ἀλλ' ὡς περ ὑπὸ ἀφαιρεθῆναι τοῖς ἄπαν παραπεσόντας· ἡ μὲν γὰρ δίδυς αἰσθάνεται τὰς συμφορὰς· οὐδ' οὐ τὰ τῶν ἑλλήνων δίκαιον ἡμῶν τοῖς ἄλλοις ἔχεντο· εὐπολλῶ δ' ἕτερον καὶ κορινθίους ἑλληνικὴ καὶ τῇ πόλει προσκρούσασα μετὰ δίκης· καὶ καταφρόνησι καὶ οὔτοι πρὸς τὴν πόλιν· ἂν ὅτου δ' ὡς σας κακὸν αὐτοὺς, οὐκ αὖ τοῦτ' ἐν ἱκανοῖς ἔχειν δίκαιον νομίσαι πᾶσι τῆς αἰ ἕκασιν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων· οἷδ' ἅ περ τῷ βαβαίων τοῦτα καὶ τῷ τούτων γνόντες βοοδοῶν ὡς κορίνθιον, ὡς αὖτος ὑπὸ τῆς οἰκείας καὶ γενομένου πόλεμου πολλοῦ καὶ συνεχοῦς ἐν κορίνθῳ, μάχας τε πολλὰς προκινδυνεύσαντες, καὶ τειχίσαντες αὐτοὺς, καὶ τὴν πόλιν διασωσάντων φυλάξαντες, καλλιστον ἐκεῖνο ἐπῄνεσαν· ἐχόντες γὰρ τὸν αἰρεσόρινθον· καὶ παρὸν αὐτοῖς κατασχεῖν τὴν πόλιν νικῆσαι ἐβούλοντο, οὐκ ἰδίζασθαι· οὐδ' ἐβουλεύσαντο· ἐργῳ δ' ἐζάσαντες ὅτι πρὸ τῶν προσταλῶν λειπομένων· οὐκ αὐτοῖς ἰδία τι πράττοντες· καὶ τέλος ἐς τοῦτ' ἀπορίας κατέστησαν λακεδαιμονίους, ὥς τ' αὖ τὸν περσῶν βασιλέα πάλιν καταφρονῆσαι· καὶ δι' ἐκείνου πρεσβεύσασθαι τὴν βουλομένην ἀρεῖναν, τοὺς τὴν ἀσίαν οἰκοῦντας ἕλληνας προσμένων· πρῶτον οὐδὲν ἐγωγε κατηγορῶ· ἀλλ' εἴτε ἔρωτα αὐτοὺς, πότερον ἐκόντες τοῦτα συνεχώρησαν, ἢ βιασθέντες, ἃ μὲν ἐκόντες φήσουσιν, αἰάγκην προβεβλῆσθαι φάσκειν· ὧ τίς ἂν τοῦτ' ἀνέχοιτο· ἃ δ' ἄκοντες καὶ δι' ἀνάγκην, ὁρᾶτε ὅπως ἐλευθεροῦσιν ἡμῶν τὴν πόλιν τοῖς ὅλοις· οὐ γὰρ ἂν εἰ γ' ἐχρῆν πρᾶξαι τοῖς πράγμασιν, εἶτ' ἔξεστι τοῖς τοιούτοις ἀκούειν ὑπισχνουμένοις· ὡς τῷ μοναλεῖ τιμίῳ τῶν λόγων αὐτοῖς, μαρτυροῦσι πρέπει τῷ πολέμῳ πρὸ τὴν πόλιν· καὶ ταῦτ' οὐχὶ μικρόν· ἐπεὶ δὲ τῆς ἑρήνης ἐμνήσθην, πάλιν ἐντεῦθεν ἐπανελθεῖν βούλομαι βραχύ· πολλοὶ γὰρ ὅτου εἰς ὧν κρίνονται πόλεις πολέμου καὶ ἑρήνης, καὶ τούτων ἀμφοτέρων τοῖς ἕλλησι πρὸς τοὺς βαρβάρους γενομένων, ἐμὲ τοῦ πολέμου τοσοῦτο δυνεγκεῖν ἡ πόλις, ὥς δ' ἅ ρον κατεργάσατο, μέγιστα τῶν ἔργων ἐστίν· ὁ τοῖς ὕστερον εἴτις πίστε τοσοῦτο ἴσον μεταχόντων ὑπερῆρεν, ὅσον περ αὖ καὶ αὐτὴν ἠγωνίζετο· χωρὶς δὲ τοῦ ἴσου τοῖς πρὸ καιροῖς μαρτυρεῖται· τὰ μὲν γὰρ πρῶτα τοῦ πολέμου μόνη κατεπράξεν· ἐν δὲ τοῖς δ' ὑστέροις, καὶ πρὸς τὸν βασιλέα προσπυθόμενα· τὰ ἀριστεῖα ὀνέγκατο· τὰ δ' αὖ πλούτου, αὐτοῖς ἐστὶν ἴδια, ἀλ' ἀρχὴ κύριον καὶ παμφυλίαν ναυμαχίαι, καὶ πεζομαχίαι, καὶ ὁ πολὺς ὁρόμος· ὥς πε καὶ μόνη τοὺς βαρβάρους καὶ πρώτη νενίκηκε· καὶ σὺν ἄλλοις γενομένη, οὐκ ἔλαττον τοὺς συμπαρόντας ἢ τοὺς αὐτὰ πάλαι νίκα, καὶ παρέμενε μόνη· καὶ μὴν τῆς γε ἑρήνης, ὅσον τὸ διαφορον, ἢ μόνη γε τῆς πόλεως ἂν τὰ πεῖ τῷ βασιλεῖ· καὶ κεῖνον φησὶ δεῖν τὸ κελεύμενον ποιεῖν οὐ γὰρ ἐᾶ, πρὶν εἶσο χελιδονίων καὶ κυανῶν· εἰ δ' ἂν τῇ ἴσῳ μέγα φρονεῖς, οὐδὲν μᾶλλον ἐλᾶς ἀχριβαλατῖπες· ἀλ' αὐτὸς φησὶ τῆς ἴσου δ' ὁρόντο μέρας ἴδς βαλατῖπες ἀσσόχεσ· καὶ ἀκούσῃ τοῦ ἴσων ἑλλήνων ὁμοίως ἴσον πεῖν τῇ ἑλλάδι καὶ τῶν ἐν τῇ σαυτοῦ· ταῦτα μὲν ἡ τῆς πόλεως εἰρήνη λέγειν, ἡ δ' ἑτέρα, τοὺς τὴν ἀσίαν οἰκοῦντας ἕλληνας, ἀκρύειν τοῦ βασιλέως· καὶ κεῖνον ποιεῖν ὅτι ἂ βούλεται τοῦ αὖτων· καὶ τοῖς ἄλλοις πᾶ δίκαια ὁρίζειν πρὸς πῖεκιε· ἐρῖσον τὸ κεφάλαιον ἡ μεροῦ τὸ διάφορον· ἀλ' οὐ ταῦ τοὐναντίον· πάλιν δὲ τὰ πρὸς τοὺς ἕλληνας, καὶ τὰς τῶν ἐν αὐτοῖς πολέμων καταλύσεις, ἡ μὲν τοίνυν πόλις, οὐς εἶλε λακεδαιμονίαν οὐδὲν κακὸν ἐπέτασα, ἀ' τὰ πιμλε μετ' ἐκείνης, ὡς περ ἀρκοῦν ἀρετῇ νενικηκέναι· οἱ δ' ἐν ἑλλησπόντῳ λακεδαιμονίων, οὐ ταῦ γὰρ ἀ' πρὶ τοῖς ἔπειν, οὐς ἔλαβον τῇ ναυμαχίᾳ κλαπέντας ἀθηναίων, ἀ' ἀπέφαξαν παραχρῆμα· καὶ τρίτον οὐδὲν πρὸς πῆμα, καὶ ταῦτα ὑπαρχόντος αὐτοῖς ἢ παρασκευάσματος οἴκοθεν οἷα πρὸ τοὺς δ' ὑστυχοῦσαν ἡ πόλις ἐστί· ἀλ' ὅμως οὐδ' οὕτως ἐμμένουσα τοσοῦτον ἀπέχον τοῦ πρῶτοι δ' ἀναπόδυτον καταδεῖξαι· ἐπὶ δ' οἱ μὲν, οὐδὲν ἀσχρῶν ὑγύσαντο· ἀλ' ἀχρὶ τῶν τειχῶν κλέος καὶ αἰσχύστεως· ἡ πόλις δ' ἅ πασπερ πλοτεγνικοῦς κατὰ τοὺς αὖ χρόνους νενίκηκε, ὡς ἐκρέμισαν τὴν δύβοιαν, οὐ προῦλε πρωτεύω· ἀλ' καὶ ἃ τῷ πολέμῳ προεσιλφει, καὶ ταῦτ' ἀπέδωκεν ἐκοῦσα, μέγα φρονήσασα· προιξένα· ἀχαίοις· πυγας· δοκεῖ δ' ἐρωτᾶν καὶ τὰ τῶν ἀχμαλώτων, καὶ πᾶ ὅλως τὸ τοιοῦτο, φιλῆς ἀρετῆς εἶναι τῇ πόλει σημεῖον· οὐχ ὡς αὖτος μόνον οὐ πᾶσι φιλανθρωπίας· ὅσοις μὲν γὰρ ὁ μὰ

παρελπίδας

τῶν ποιήσασθαι ἐν δίκης μέρει· λακεδαιμονίους δὲ ἀπάκλινασα, οὐχ ἧττον τοὺς ἀκούοντας ἢ τοὺς
ἐν ταῖς μάχαις παρόντας καὶ πλείσαντας αὐτῶν· γνοὺς δ' αὖτις ὡς οὐκ ἴσον οὐδ' ὅμοιον τὸ τῶν τρόπ-
ων τούτων, οὐ τῷ μεγέθει τῶν ὄργων οὐ τοῖς πλημμάσιν, οὐδ' ὅλως οὐδενὶ τῶν ὑπαρχόντων, λα-
κεδαιμονίοις μὲν γὰρ ἐν λάκκοις ἀτυχήσασιν, οὐκ αὐτίκα καὶ ἀλλ' ὡς τῷ αἰδρεῖ πλούτῳ κακεί-
νοις συνέβη· ἀρχὴν μὲν γὰρ ἀπέβαλον ποιησάμενοι πρὸς βαρβάρους· μόνη τῇ τῶν Ἀθηναίων πόλει νομί-
ζοντες εἶκειν δικαίως συμφορὰ εἶναι καὶ μαχέσασθαι δὲ τοῖς ἄλλοις πολεμιωτάτοις, οὐ μᾶλλον σιδή-
ρεους εἶχον ἢ τῶν ἄλλων ἑδώρησεν ὄψις· καὶ τὸ μέγιστον τῶν αὐτοῖς ἡ πόλις ἤρκεσε, τὸ μὴ
ὡς παρὰ παγίδος ἢ προβόλου τινὸς ἐμβολὴ καθάπαξ ἁρπασθῆναι· ἡ δὲ πόλις κλαπεῖσα τῇ
παραμαχίᾳ τῇ καθ' ἑλλήσποντον, καὶ περιελεῖσα τῶν τειῶν καὶ τῶν τειχῶν, καὶ μᾶλλον ἐν αὐτῇ στά-
σει χρυσαμύνη, καὶ λακεδαιμονίων οὐδὲν μέτριον προύντων, ἐκείνους μὲν δι' ἑνὸς ἀνδρὸς ἀφείλετο τῆς
θαλάττης τὴν ἀρχήν· αὖθις δ' ἐπὶ τοῖς ἑλληνικοῖς ὡς παρὰ τὰ ἐκ τῶν μηδικῶν· οὐ τοίνυν
μόνον τὰ τῶν πολέμων ἐλαφρύμασι καλλίων ἐγένετο, ἢ τὰς δυσχερείας ἔπροι, ἀλλὰ καὶ τὰς οἰκοδο-
κλείας οὕτω διέθετο, ὥστε ὄρος εἶναι σωφροσύνης πᾶσιν ἀνθρώποις· καὶ μηδένα μηδ' ὕστερον ἐξαίρειν
ἔχειν βέλτιον τῶν ὑπ' ἐκείνων γενομένων μηδὲν· ἐδείξε δὲ τῇ αὖθις τῶν πεντακοσίων μεταστάσει τῆς
πολιτείας· ἣν ἀφορμὴ κατέλυσε καὶ τῷ πρὸς τοὺς τριάκοντα πολέμῳ μηδὲν ὑπὲρ πρὸς πρίους μετ'
ἐκείνους γενομένῳ· ἀλλὰ μὴν ἅμα σωφροσύνης τε καὶ πλήμης οὐδὲν ἀνθρώπων σαφέστερα δείγμα-
τα ἐξήνεγκαν· οἵγε ὀλίγῳ μὲν πρίους ὄντες ἢ πεντήκοντα οἱ πρῶτοι ταῦτα βουλεύσαντες, ὁμοῦ
πρός τε τὴν λακεδαιμονίων ἀρχὴν γῆς καὶ θαλάττης οὖσαν, καὶ πρὸς τοὺς ἐν αὐτῇ τῇ πόλει κινδυ-
νεύειν ὑπέστησαν, οἱ μὲν οἱ δ' ζῶν ἐν ἐλευθερίᾳ, ἢ μὴ προσορᾶν τὸν ἥλιον κακίας μάρτυρα ἐπ'
ἐκείνοις γενόμενον· ἐπεὶ δ' ἠγωνίσαντο μὲν πρὸς τοὺς ἀπὸ τοῦ ἄστεος, αὐτοτάξαντο δὲ λακεδαιμονίοις, ἔ-
χον δὲ τὸν πειραιᾶ· παράδειγμα δ' αὐτῶν τοῖς ἐν τοῖς δεινοῖς ἐλπίδων ἐγένοντο, ὃ δ' ὅμως ἄδικον
πεῖσαι γνώμῃ, ἅμα τ' ἀπὸ χείρας παρόντα καὶ χρεὼν ἀπὸ λόγου ὡς παρὰ παρὰ ἀγνῶτα οὐχ ὑπὸ αὐτοῦ πολε-
μίσοντος ἑκάτερον· ὡς τε μὴ εἶναι διελέσθαι, πότερον τῶν ἐναντίων ἀνάγκαι παρέσθαι τὴν φύσιν, ἢ τῶν
ἔργων συνδίζασθαι τῇ πόλει, τοῦτόν γε λυθεῖσα χρόνον πρότερον· ἐνόσησε μὲν γὰρ τῇ τῶν παντων αὐτῶν
φύσει· ἰάσθη δὲ τῇ ἑαυτῆς· ὡς τε καὶ τοῦτο ξύλον αὐτῇ μᾶλλον ἐνέσχεν, ἢ συμφορά· βούλο-
μαι δὲ περὶ τούτων ἔτι ὑπὲρ τῶν αὐθρώπων ἐκείνων εἰπεῖν, ὅτι τῇ μὲν πόλμῃ παρῆλθον οὐ μόνον λακεδαιμο-
νίους, ἀλλὰ καὶ τοὺς μαραθωνίαχθόνων τῶν προγόνων· οἱ μὲν γὰρ ἐκπὶ πολὺ τῶν ἐναντίων ἦσσον, ἀλλ'
οὗτοι ἐν πλείοσι συντάγμασιν ὄντες ἐβαρρήσαμεν· οἱδ' ὀλίγῳ πλείους ὄντες οἱ σύμπαντες, ἢ πρὸς ὅσους
τοὺς τυραννους ἠγωνίζοντο, φυλὴν κατέλαβον· καὶ οἱ μὲν, δυνηθέντες τῆς πόλεως ξένους καὶ βαρβά-
ρους· οἱδ' ἐπίρεως πατραγαθίας, λακεδαιμονίους τῶν ἑλλήνων ἄρχοντας, καὶ τοὺς ἐκ τοῦ ἄστεως αὐτῶν,
ἐμπράσαντες κρατήσαντες δὲ δυσχίᾳ τοὺς ἐχθροὺς, ἀπεικεία τοὺς οἰκείους ἐνίκησαν· χρυσάμενοι δ'
ἀμφοτέροις, καὶ τῇ παρὰ τοὺς ἀγῶνας αἰδοῖα· καὶ τῷ μὴ τὰς πράξεις ἃ δεῖ βουλεύσασθαι, οὗτος
ἀπεκλήσαντα τὴν πόλιν, ὥστ' εἶτις βούλοιτο μὴ ταῦτα διηγεῖσθαι, ἐνεῖναι κλέψαι, τὴν συμβᾶσαν
αὖθις τοῦ πολέμου συμφορὰν· οὗτος ἀκολούθως τοῖς αὖθις πράξεσι τοῖς ἐμφερέσι καὶ προείλοντο καὶ κα-
τώρθωσαν· καίτοι γε ὅτι πάντων ἀνεπίφθονα, τοσοῦτον ἦν πλείων τὰ λακεδαιμόνιοι, πρὸς τοῦτο τῇ πόλει σκο-
χὴ νομίζειν ταύτην ὑπαίρειν· ὃ δ' οὐδενὸς ἦσσον τῶν ὑπ' ἐκείνων πραχέντων ἄξιον ἐπαινεῖν καὶ τι-
μᾶσαι, λακεδαιμονίων γὰρ ἃ τοῖς τριάκοντα ἐδώκεισαν αὖθις τὸν δῆμον, ἀναστάντων, ἐπεὶ δ' συνέβη-
σαν, συνεξέπεσον ὁ δῆμος ἐν ἔργῳ τὰς συνθήκας βεβαιώσαντα· καὶ μὴν λακεδαιμόνιοι μὲν ὅπως ὠμί-
λουν ἀγγέλοις, οὐκ αἰσχύνομαι φράζειν· ἔκρυπτον γὰρ ἡ πόλις, πρὸς τῷ παρόντι αὐτοῖς οὖ δοκεῖν
μᾶλλον μαρτύρων, καὶ τοῖς ἄλλοις παράδειγμα κατέστη· τὸ γοῦν ἀργείων τῆδος νοσοῦν ὕστε-
ρον ἰάσατο καὶ ἔργῳ καὶ λόγῳ· τίμησασα γὰρ ὡς αὐτοὺς καὶ ἠρώτησασα τῶν ἑαυτῆς, διήλλαξε· φαί-
νονται τοίνυν ὁμοίως τὰ πρὸς τὰ οἰκεῖα καὶ τὰ κοινὰ τῶν ἑλλήνων πολιτευσάμενοι μόνοι τῶν ἄλλων· τοὺς
τε γὰρ ἕλληνας οὐ μόνον ἐκ τῶν πολεμίων ᾤοντο δεῖν ἐρύεσθαι, ἀλλὰ καὶ νοσοῦντας ἐν αὐτοῖς ἀπαλ-
λάττειν· αὐτοί τε καὶ πρὸς τοὺς ἔξω πολέμους, καὶ πρὸς τὰς οἰκοι δυσκολίας παρεσκευάσθησαν
ἐφ' ἕπερον ἐλπίδος ἐωρῶντο· οὐδὲ γὰρ τοὺς ἄλλοθεν ἥκοντας καὶ πολλῶν ἀπείρους, πρὸς αὐτὸ χονας
καὶ πρεσβυτέρους· οὐδὲ γὰρ τῆς πόλεως ἐπέρους καταδεξάσης· οὐδὲ γὰρ μηδένος ἄλλου πλὴν τῶν εἰς
τὸν πόλεμον προνοουμένους, τῆς πόλεως μέσον τοῖς ἄλλοις ἢ ταύτην νικώσης, οὐ ταῦτα μόνον δεῖ
κνυσι τὸ σὺν ἴσον, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐν αὐτοῖς τοῖς ἐκ πολέμου πράγμασι καὶ καιροῖς τοσοῦτο φαίνεσθαι κρα-
τοῦσαν τὴν πόλιν δι' τι καὶ ὡς ἕπερος χωροῦσιν· ὡς τάπι ἐρρωμένα δηλοῖ· καὶ δι' ὧν προσθήσομεν ἔξε-
στι θεωρεῖν· πάχω δ' ἴγωγε πρὸς τοὺς τῆς πόλεως πράξεις, ὅπερ ὁ πρὸς τοὺς ἐν ὥρᾳ· ἀεὶ γάρ μοι τὸ
προφαινόμενον τῶν ἔργων κάλλιστον φαίνεται, καὶ τίμιον τούτῳ κατὰ τὸν λόγον· ταῦτα μεθοδεύειν
τοὺς αἱρεῖσθαι· ἐγὼ δὲ ὥσπερ ὑπεχόμην δίκαια τῶν λοιπῶν τὰ γνωριμώτατα, ἐξ ὧν ἅμα τὴν πίστιν

μετ᾽ἐχον ἅμα καὶ οἱ Ἕλληνες καὶ ἡ πόλις. οἱ μὲν γὰρ, οὐχ ὧν δὲ ἕνεκα ἦλθον χάριν ἔχον διὰ πόλεμον· ἀλλ᾽ ἐφόβησαν τὸν ὄργων τὰς ὠφελείας. ἡδὺ γὰρ ὧν ἅπαντα ὑπέρχει, τοῦτο σωζόμενος, δυνεῖ δ᾽ εἶναι ὡς ἄκυρα. τῶν καταρχὰς ἐπικυνδύνους καταφέρειν· καὶ δεῖ θαυλόγως κρίνεσθαι πρὸ τῶν διαφορῶν· καὶ τῷ πολεμεῖν αἰσχρὰ καθεῖσα, ὅτι εἰ νίκησον μηδὲν πλέον ἔχειν, ἀλλὰ φεῖναι τὸν ὅρισαν τας αὐτῇ πρὸ τῆς ἡγεμονίας· καὶ μηδὲν ἀνδίκτερον εἰσαγαγεῖν ἐκ τοῦ διαπορίου, ἢ κρατήσασα τὸ ἐξαρχῆς ἐμβαλεῖν· τοῦτο δὲ ἔδοκε πάσης αἰσχύνομαι γὰρ καὶ τὰς ἐναυπαίσωναν μαχίας παραλιπεῖν, ἃς οὐ πα παραμικρὸν ἐνίκων· σὺν πλίγω πλείονας ἀλλ᾽ ὡς ἐφέρμουν πλὴν σαντας· καὶ νίκας ἐπράξαν ἀξιολόγους· καὶ ὡς κέρκυραν ἐξείλοντο· καὶ τὰ κατ᾽ ἀμφίπολιν ὄργα μίγιστα καὶ τῶν κατ᾽ ἐκεῖνον τὸν χρόνον ἑλληνικῶν, καὶ ταῦτα ἀρίστῃ πραχίστα οὐ χρεία· καὶ τὰ κατ᾽ αὐτὴν δὴ τὴν σύλαν, ναυμαχίας τε ἀπὸ γῆς· καὶ μάχας πεζὰς ὕστερον ἐν τῇ ἴσῳ γενομένας· καὶ περὶ ταῦτ᾽ ἐξέκειν, ἐπέρους λακεδαιμονίους ἐκ χυθέρας ἀγομένους· καὶ πρόπαν κορινθίων· καὶ πολλὰ ἕτερα ἐφάμιλλα καὶ δεῖν καὶ θαυμάσαι· ὃ δὲ καιρὸς οὐ φθάνει· ἀλλὰ μείζονος δυτυχίας εἶναι μοι δοκεῖ κατασχεῖν αὐτὴν· ἐπὶ δ᾽ ὧς παρεῖ τομεν· οὐ συγγραφῆς ἔργον ψιλῆς προειλόμεθα ἀφηγεῖσθαι τὰ πραγμένα τῇ πόλει· καὶ γὰρ αἱ ἐς τὴν ἀπουσαν ἐπιτηρίδα ἐκτείναι πολλῷ· ἀλλὰ τῶν μὲν κατὰ τοὺς πολέμους πράξεων τὰς γνωριμωτάτας εἶναι· τῶν δ᾽ ὑπαρχόντων ἀγαθῶν τῇ πόλει καθόσον δυνατὸν μηδὲν παραλιπεῖν· ταῦτα δ᾽ ἐστὶν, οὐκ αἰ διὰ πάντων ἴκασα λέγωμεν· ἀλλ᾽ αἱ μηδὲν εἴδος ἀφιμίας παραλείπωσιν· ὡς δὲ ἐδόκει τῷ δαιμονίμου τοῦτο ἀσχολῶν τῇ ἑλλάδι· ἀλλ᾽ ἐπὶ καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν κλυδωνᾶναι τὰς πόλεις· καὶ πῦρ μὲν ἐκ τῆς ὑπερορίας ἐπιπλεῖν τρλεμίους· πυσδ᾽ εἰς τὴν ὑπερορίαν ἐκ πλύσεσι κατὰ συμφοράς, τῆς ἑλλήνων, ἢ τῆς βαρβάρων ἐστὶν ὅστις τοιζίσου τοῖς ἀπὸ τῆσδε τῆς πόλεως ἐπέρους αἰ ἐχοι λέγειν· ὃς ἐπιμὲν πλεῖν ὑπὲρ τῆς λεοντίνων ἐλλήνιρίας· ἐδόκει κινδυνεύειν, ὑπὲρ τῆς ἀγιστίων· διευσοῦντο δὲ διαβαίνειν ἐπὶ καρχηδονίους, αἰθ᾽ ὧν ἐκεῖται πρόπροι ἐπιπέσαι ἐπὶ τοὺς ἕλληνας τοὺς ἐν σικελίᾳ· τὴν ἐς δὲ πλέουσι καὶ ὅλκαδας, ὡς πρὸ ἀπὸ πασας τῆς ἑλλάδος ἐκπέμπεσθαι, καὶ τὰς μὲν πεζὰ μαχίας, καὶ ναυμαχίας, ἢ πλον ἴσως ἄξιον ἐκπλαγῆναι διὰ τὴν ἀεὶ τοῦ τι καὶ σωτῆρα· καὶ τὸ δεδόσθαι τῇ πόλει καθάπερ γέρας τὸν ἴσον κρεττόνων μοῖραν ἐν τοῖς πλείοσι· τὸ δὲ μὴ δ᾽ ὡς αὐτὴ πίστι τὰ πράγματα μᾶλλ μᾶλλον ἀποστῆναι, ἀφ᾽ ἑαυτῶν μὲν ὁ πλιτῶν· ἀ πάντων δὲ ἱππέων· ὃς οὔτε πλῆθος· οὔτ᾽ ἀρετὴν ἴσην ἔχειν ἢ ἐπιδεῶν τοσούτων, καὶ δεκλῶν, καὶ πυκνῶν, καὶ συμμαχῶν, καὶ πάντος ὡς ἔπος εἰπεῖν τῆς καπασκλνῆς μιθεστηκάσης, ὡς πρὸ ἄρτι τῆς πάσης σικελίας πιπλεούσης. κινεῖ γωνίσης μὲν τῆς ἀκροπόλεως πλαίστων ὀλίγου δεῖν μυρίων· λακεδαιμονίων δὲ καὶ βοιωτῶν καὶ τῶν ἄλλων οὐκέτ᾽ ἐκ πελοποννήσου τῆς εἰσβολὰς ποιουμένων· ἀλλ᾽ ἐκ μέσης τῆς ἀπικῆς· ἐκδικιελείας· μιθυστικόων δὲ καὶ τῶν πικετῶν οὐκ ἔλαττον ἢ πλήρωμα ἔθνους εἶναι δοκεῖν· αἰδείας δ᾽ ὑπαρχούσης αὐτομολεῖν τοῖς βουλομένοις· τοσούτου δ᾽ ὄντος πολέμου πρὸ τὴν πόλιν, τοσαύτην προυσίαν καρπερίας ἅμα καὶ ῥωμης καὶ φιλοτιμίας ἔσθ᾽ εἶναθαι, ὥστ᾽ ἕτερον στόλον πέμπειν αὖ πρὸς τὸν τῆς προτέρου, καὶ φραπηγοὺς ἐφαμίλλους· καὶ λακεδαιμονίους αἰδοῦν ἐκεῖ πολιορκεῖν μᾶλλον τῆς συμμαχίας, ποία ταῦτ᾽ ἐστὶν ψυχῆ παραβαλεῖν αἰσχρῶς ἐν, καὶ τίνος οὐκ δυτυχίας μᾶλλον θαυμάσαι· γεγομένου δὲ τοῦ μεγάλου πάθους, οὐ γὰρ οἷμ σωσθῆσεσθαι, ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἐπιμείζω μοι δοκεῖ δεῖν ἡμῖν τὴν πόλιν, μὴ ἴσα γὰρ τοῖς ὑπολοίποις προσιέχειν πράγμασιν, ὡς πρὸ ἐν πᾶσαι δλιφερῆν στρκελίαι· οὐ γὰρ ἐστερημένη δ᾽ ὑπαμεως ἐδόκει· ἀλλ᾽ ἄρτι προσκεκλημένη· καὶ τὸν μὲν τῶν πρόσων ὄκολίαν καὶ σαφροσύνην καὶ τάξιν δεῖσθαι· ἢν ὑπὸ τοῦ μηδὲν αἰσχρὸν συγχωρῆσαι προειλοντο, μηδ᾽ αἰ εἰς ἀξίως εἰπεῖ· πολῖται τῶν δ᾽ αὐτοὺς τῶν ἑλλήνων ἁπάντων, καὶ ἴσον ἐν ταρχὴν ἴσον πολεμίων πάντων λαβοῦσαν ἐλπίδας, καὶ παροξυνθέντων ὑπὸ τῆς τύχης· ἐπιλοίπων δὲ ἴσον ἐν σικελίᾳ, μᾶλλον δὲ τῆς συμμαχίας πλέον δεῖν ἁπάσης, καὶ νῦν σου καὶ ἐπείρου, καὶ πάντων ὡς εἰπεῖν πολεμίων καπεστώτων, καὶ ναυπαχόντι κεκυκλωμένῃ, ἐπὶ δ᾽ ἀγνωμοσύνης ἁπροσδόκητον συμβάσης, ὥς τινα καὶ βασιλέα κλεισθένη κατὰ τῆς πόλεως ὑπὸ τῶν ἀπ᾽ ἐκείνου σωθέντων τῆς ἀπὸ τῆς πόλεως πράξαι· προς γενομένου δὲ κἀκείνου μάλα ἀσμένως, καὶ συμπολεμοῦντος καὶ συμμαχοῦντος καὶ χυτῶ, καὶ πάνα γῆς ὑπαλαττῆς τὸν ἐπιχορηγοῦντος ἀφορμὴν τῷ πολέμῳ, ἢν μὲν οὐδὲν ἐς, ὅστις οὐκ αἰ ἄλπιστι ἐζώθην σύτω σκοπῶν αἰ ἀρπαθῆναι ὑπὸ σθαι νῦν ἤδη τὴν πόλιν, οὐ τῶν κατὰ τὸν πολέμου βαρβάρων τινὸς ἑλλήνων σῶν χόμενον· οὐ τῶν μετὰ τῶν τὰ πράγματα, ὡς πρὸ ἀν πάντων τοῦτον ὑπὸ αὐτῶν ἀλλ᾽ οὐ κατ᾽ αὐτὸν γιγομένων, ἢ τὰ πρὸ τῶν ἀφισταμένων. τὸ δὲ πάντων μέγιστον, ὅτι καὶ τῆς πολιτείας κινδύνους, καὶ πρὸν ἀλλοτριωθέντων ἀφισταμένων· τὸ δὲ ἀνόητον ἐν ἀχθῆναι οὐ χρὴ τῶν πλὴν σάμου· καὶ ἀπὸ τῶν ἐν τῷ μεδικῷ κινδύνῳ, τῆς τυλαμμος, ἀφ᾽ ἑτέρου δὲ καὶ οὐ πρὸ πρὸ χρῆς τοῦ τὸν ἐλεύθερης τῆς πόλεως, καὶ τὸν πόλιν ἐκλιπόντος μέγα

τῶν

ἦλθε συγχωρῆσαι· καὶ μηδὲν ἔχειν ἀπεῖπε, μὴ δ' ὡς οὐ δικαίως ταῦτ' ἀπαιτοῦσι παρασκευάσασθαι καὶ μὴ δεχεῖσθαι παρ' ἑκόντων πρὸς δύναμιν καὶ παυσαμένους πρὸς τὴν πόλιν συσκευάζεσθαι τοῦτο τὸ δεινόν· ὡς περ ἐν δράματι. ἃ μὲν γὰρ ὡς ἄπαξ ἐπλήγησαν ἀπέβαλον, τάχα ἄν τις ἂν αὐτοῖς ὕστερον ἀπλάβοι, τὸ δ' ὑπὸ δίκης ἁλῶναι μὲν ὑπὸ τῶν οἰκείων· οὐδὲ βλαπτόμενοι δι' αὐτῆς ἐξελεῖν, αὐθεντοῦντας δὲ πρότερον, μείζω τῶν πρότερον πρᾶξαι, αὐτοὺς ἐποίησεν ἀπαυθαδιάζεσθαι τὴν νίκην, ὃς μὲ δεχεῖν τύχη μᾶλλον ἢ τῷ τοῦ κρείττονος λόγῳ τὸ ὀρθῶς κριθῆναι καὶ τῶν καὶ πρότερον· ὑπῆρχον τοῦ πρώτου γεύσει ῥᾳθυμῆσαι, καὶ τι τοὺς ἀγωνιστὰς αὐτοὶ προσαναγκάζοντες ἐν ἀθῴῳ· ὀρθῶς ταῦτα καὶ μόνα τῶν αὐτῶν ἐκείνων ἔχομεν λέγειν· πολλῶν μὴν τ' αὖ καὶ μεγάλων ἀπαστερεῖσθαι αὐτοὺς, οἳ πᾶν πλῦναι μὲν τὴν τελετὴν νικῆσον· οὐχ ὡς ἁπλῶς ἔπειν πρὸς πλοῦς ναυτικοῖς· ἀλλ' ὥς περ κρατεῖν μὲν τῶν ἀπὸ καίρων τῆς χώρας νικᾷ δὲ τοὺς αὐτοπαίστας ἐν φάλαγγι τρέπεσθαι ἀπὸ τρατηγῶ· δίβυσσα δὲ ἧς τὴν αὐτοπάρας ὄπειρον, παυσάμενος τοῦ περὶ τυχόντος εἴκοντος· αὖθις δ' ἀπὸ φακείας λακεδαιμονίων παρελθόντων, ἐκέλευσε μὲν ὁ κρισαῖος κόλπους· ἀπάντων δ' ἀπὸ τοὺς ὅρους· χωρὶς δὲ ἦν παρ' μεταξὺ ὄντα ἐν γειρωσίᾳ, ὥς περ μὴ ἔχειν λακεδαιμονίους ὅ, πχθησόμενοι καὶ ἀλλ' ἀπορεῖν ἑστῶτας ἐν βοιωτοῖς ὅτοι συβάσιον καὶ οὕτω πρὸ πίπτειν αὐτοὺς ἡ πόλις· πίλος δὲ συμβάλλοιεν ἐν παγάγα τῆς βοιωτίας· καὶ γὰ ὁμόνοια ἀμφοτέρων αὐθρῶν τοῦ πολεμήματος ἀξίων, ἐδόξαι καὶ ἐν τοῦτο λακεδαιμονίοι πλέον ἔχειν κέναι, πᾶς αἰεὶ ποιμὰ ὄντες πῶς, ὁκνῶ γὰρ ἔπειν ὅ που κα πάλαιτο· καὶ γὰρ ἦν ὄρος οὗτος, ἀθηναίοις μὲν κλεῖσαι τὴν παρόδον· λακεδαιμονίοις δὲ σώζειν οἰκαδε· καὶ κινδυνεύειν μόνον τοῦτο τὸ ὄρος τὴν φυγὴν σύμβολον τῆς νίκης ἐχ κείναι· ἐπεὶ τοὺς γε καὶ παρὰ τὴν μάχην κρείττους καὶ παρὰ τοῖς ὅλοις, αὖθις πολλῶν τῶν καὶ πρὸ πρότερον κριναύτων, τὰ ἐφεξῆς διήνεγκε· πρεῖς γὰρ ἴσοι οἱ μερτυρήσαντες παραχρῆμα ἀθηναίων εἶναι τὴν νίκην ἀθηναῖοι· λακεδαιμόνιοι βοιωτοί· λακεδαιμόνιοι μὲν γὰρ ἡγάπησαν ἀσπαχωρήσαντες· ἀθηναῖοι δὲ προῆλθον κατὰ πόδας τῆς μάχης· βοιωτοὶ δὲ οὐκ ἀντέσχον· ἀπὸ ἐπιπλέκειν ἐν οἰτοφύτοις· ὑπέκυψαν· καὶ μετ' αὐτῶν φωκεῖς· καὶ λοκροί, γίκομαι· καὶ παρὰ μὲν τούτων ταύτην ἔλαβε δίκην ἡ πόλις· αὐτῶν τῶ βαρβάρῳ σωιζησάντων ἐν τοῖς κοινοῖς τῆς ἑλλάδος κινδύνοις· ἕτερον δ' ὄρος αὐτῆς ἄξιον δεῖν· καὶ φοβερὰ μέντοι καὶ τοῦτο βοῶν καὶ ἀλυθῦν ἐν πόρῥωθεν ὄντων εἶ· γεγομένου γὰρ τοῦ πρὸ τὴν λακωνικὴν σεσμοῦ, καὶ λακεδαιμονίους τῶν πρώτων πειραταί των, καὶ παίων ὡς ἀληθῶς ὥς περ ἐν σεσμῷ παραχειν τῶν, ἐν τελοποννήσῳ πραγμάτων· οὐκ ἔφθασαν λακεδαιμόνιοι καλέσαντες, καὶ παρῆν ὁ ὅμος ἐν τοῖς ὅπλοις· τῇ μὲν αἰδοῖα βαρέων· ἡ πρὸ δὲ ἐκείνων ὡς ἡ πρὸ τῆς ἑαυτοῦ σωτηρίας πρόθεσις, ὁ καὶ τοὺς παρόντας ἔλυσε φόβους τῇ λακεδαιμονίᾳ· καὶ δίκην λαλεῖν δοῦσις παρισκάσασιν αὐτῶν· οὗτος ἄρα οὐδαμοῦ τὰς πράξεις οὐδὲ τὰ πολέμηματα τῆς πόλεως ἀπασάσθαι μᾶλλον ἐστὶν, ἢ τὸ ἴδιον ὄργων κόσ, ἀκριβέστερον προταύτου συμαῦνον τοὺς ἔργασμένους· τὸν δ' ὑπὸ μιλησίων ἔκπλουν· καὶ τὰς ἐν σάμῳ ναυμαχίας· καὶ τὴν βοίων σωφρονισθεῖσαν ἀποστασιν· καὶ πολλὰ ἕτερα, ἐξεστιδὲ καὶ παραλιπεῖν· πίλος δὲ κρατήσαντα πάντας, ἐρώτην ποιεῖται, ἧς ἄξιον μνησθῆναι· οὐ γὰρ τὸν αὐτὸν πρέπον ἦν πρὸς τοὺς βαρβάρους καὶ πρὸς τοὺς ἕλληνας ἐπιστατοῦντα· ἀλλ' ἑτέρα ἐπιλαξιν· ἐκείνων μὲν γὰρ ἀφεῖλεν πᾶσαν τὴν κατὰ τὴν χώραν, καὶ τὴν ἐν τῷ θαλάττῃ τοῖς δὲ ἕλλησιν, ὧν ἐπὶ τοῦ πολέμου κατέστη κυρία, ταῦτα μὲν ἔδωκε· μέτρα· προῖξιν· πυγάς· πᾶν τὸ χαλκοῦν· ᾧ καὶ ὅλους ἐφαπτῦσα τὴν ἐρώτην συνέβετο· οὐ γὰρ ἦν ὅ, πάντα πίλαχεν· ἀφὰ δυοῖν ἐν τὸ αὐτὸ συμβολον ἐξήνεγκε καὶ τοῦ πειθεῖναι τῷ τὸ λέμῳ· καὶ τῆς ἐμφύτου χρηστότητος, ὁ γυμνὴν πρὸς μὲν τοὺς βαρβάρους δεῖν πολεμεῖν ἄχθεσθαι τοῦ δυσταπεῦ· πρὸς δὲ τοὺς ἕλληνας ἁπλῶς μέχρι τοῦ κρείττονος· ὅτου μὲν τὸ πρὸς τοὺς βαρβάρους ἀγῶνα· ὅτου δ' αὖ τὸ πρὸς τοὺς ἕλληνας διενεγκοῦσα, ταὐτὸν μὲν τὴν πρὸς ἐκείνους· τὸν αὐτὸν δὲ καὶ τὴν πρὸς πύτους εἰρήνην ποιήσατο, ἀμφοτέρων ὁμοῦ καὶ χωρὶς κρείττων γεγομένη· ἀλλα μὴν μονὰ μὲν ἀπασῶν πολεων ἰδίοις κινδύνοις κοινὰ ἅπαντα γένεσιν ὠφέλεσε ἐορίσαμεν δ' ἐκ τῶν κοινῶν διεργεσῶν τὴν ἡγεμονίαν ἐκλόσατο· καὶ μετέπικε τὸ δίσμον· οὐ γὰρ ἐξ ὧν κατεδυλώσατο τὰς πόλεις ἔχει τὴν ἀρχήν· ἀλλ' ἐξ ὧν ἐποίησε λύσας, ὥς περ συμβῆναι τοὺς αὐτοὺς χρόνους τοῖς μὲν ἕλλησι τὸ τῆς ἐλευθερίας· τῇ δὲ πόλει τὸ τῆς ἀρχῆς κοσμεῖς ἐνεγκεῖν· μόνη γὰρ ἑκόντων ἦρξε· καὶ μόνος οὗτος δήμων ὡς περεῖς ἄρχων ἀφ' ἧς ἐπὶ πάντων ἐνίκησε· τοὺς μὲν βαρβάρους τοῖς ὅπλοις βιασάμενος· τοὺς δ' ἀπροφυλάκτους εὑρεῖσας· ἀφ' ὧν αὐτῶν ἄρχειν πειθοῦς, συμβολον δίκαιοσύνης ἔχων τὴν ἀρχὴν οὐκ ἀδικίας· ἃ δὲ δεῖ δηλοῦντα ἔπειν, μόνη πολεων, τὸ μὲν βαρβάρων ἀκοντ· τὸ δὲ ἑλλήνων δικαίᾳ ἔχει τὴν ἀρχήν· ὅτου δὲ τοῦτ' προσεχώρησε, μέχρι μὲν τινὸς ἦν ἡσυχία καὶ τῆς ὑπαρχούσης εὐδαιμονίας αἱ τελῆς ἀπέλαυον· τῆς δὲ κοινῆς τύχης αἰεῶν, ὑπάντα κινδύ-

οὐδὲν γὰρ ἦν ὅ, τι οὐκ ἔπαχεν· ἀλλ' ἀνελίσκετο αὐτὸς ἐξ αὑτοῦ· καὶ τὴν χώραν ἅπασαν τείχισμα τῆς ἑαυτοῦ σωτηρίας ἔχων ἡγεῖτο· καὶ προεῖλεν ὁδῷ τὸ τρίτον καλλίον τοῦ πρώτου νομίσας. μᾶλλον δὲ ἀναγκαιότερον· ἐπεθύμησε γὰρ ἐξαρχῆς τὴν ἑλλάδα προσλαβεῖν· καὶ τῆς Ἀσίας τὸ λοιπὸν ἤδετο οὐ δυναλῶν ὁρῶν· δ' ἄμεινον ἦν αὐτῷ τὴν ἢ παρ' ἐκείνου ἀρχὴν διασώσασθαι· οὐδὲ τοῦ ἢ πόλις ἠνέσχετο τὴν σωτηρίαν καὶ δι' πλείονος ἀξίας ἐποιήσατο· καὶ ἢ προχωρεῖ τῇ πόλει τοσοῦτον ἐκ γῆς καὶ θαλάττης, οὐχ ὅσον φασὶ πρότερον προύσασθαι οὐδ' ὡς ἂν πόδα αἰσχωρῆσαι· ἀλλ' ἀφῆκε πολὺ μὲν γὰρ καὶ τοῦτο μοιρῶν ἑπτὰ καὶ τριάκοντα τῆς ἀρχῆς, οὐκ ἔλαττον ἢ μεγάλης ἀρχῆς εἶναι τὸ σύμπαν· ὥστε μὴ μόνον τοὺς νήσους, καὶ τοὺς ἐν ταύταις ναυτοδίκους ἕλληνας ἐλευθέρους εἶναι, ἀλλὰ καὶ τοὺς τὴν ἐκείνου χώραν κατοικοῦντας, πλέον τῆς ἐκείνου δυναστείας καὶ ἀρχῆς ἀπέχειν ἢ πρότερον τοὺς τὴν ἀρχαίαν ἑλλάδα, εἴ τι μὴ γε πρότερον, γε μέχρι πενταετοῦς τοῦτον· καὶ τοῦτο βαιὸν μάτον ἀφεῖλον, ὡς δι' πέντε μάτον λείψων· εἰ χρή γε ταῦτα γε μέχρι τῆς ἀπίκης, ἕως ἐνέτυχε τοῖς ἐκ τῆς ἀπίκης ἐν τῇ θαλάττῃ· τοσοῦτο παρελήλυθε γὰρ ὁμαλὸν τῆς γῆς τὴν καὶ τῆς ἑλλάδος τοὺς ὅλφους· ἐκ δὲ τῶν τῆς πόλιος ἀγώνων καὶ ἀποστόλων ἐς τοῦτο κατῆλθεν, ὡς ὑπολόγεσθαι οὐκ μὲν ὄρειν εἶσα μικέτι πλουτεῖσθαι πρὸς μεσημβρίαν ἀπὸ χιλιοντίας· πρὸς δὲ ἄρκτου κυανίας βίμετος· θαλάττης δ' ἀφεῖλεν ἴσον ταῦτα χιλιοντίους πεντακοσίους, ὥστ' εἶναι τὸν κύκλον τοῦτον ἀπ' ἄλλου τινὸς στεφάνου τοῖς ἕλλησιν ὑπὲρ κεφαλῆς· καὶ τὴν φρουρὰν ἐξ αὐτῆς τῆς χώρας τοῦ βασιλέως. Τοιοῦτον μὲν τὸν πόλεμον τὸν πρὸς τοὺς βαρβάρους ἡ πόλις τότ' ἔλαβε τῆς οἰκείας καὶ τὸν ἐν τῇ ἐκείνων, τοιοῦτον δ' αὖ καὶ τὴν εἰρήνην ἐποίσατο, ἐξ ἀμφοτέρων δ' εἰρασα, ὅπου πλοῦτον διώκουσα· οὐδ' ἡδονῇ, χρῆσθαι ἐπέλλειν ἀλλ' ἐν τούτῳ ἐπρωτεύειν, βεβαίαν τοῖς ἕλλησιν ἐλευθερίαν ἀπὸ τῶν βαρβάρων· καὶ τοῦτο τὸ καλλίον αἰεὶ ποιοῦσ' ἡνίκα ἢ πολέμου κεφάλαιον ἢ πρὸς ἕλληνας ἢ πρὸς βαρβάρους ὧν ἀπέλειπε τότε τὰς πράξεις ἢ τύλος· καὶ ταῦτα μὴν τὰ τοσαῦτα καὶ τοιαῦτα διῆλθε σὺν πολλοῖς ὅμως ἐναντώμασι τῶν ἑλλήνων· καὶ παρ' ὧν ὑπὸ αἰτιλκόντων· ἀφεστικότων μὲν τῇ γνώμῃ λακεδαιμονίων· βοιωτῶν δ' ἐναντία πολεμούντων· ἀργείων δ' ἐναντία ναυμαχούντων· οὓς εἶναι τὰ ναυτικὰ πρώτους ἐπεκώλυσεν, ἡ πόλις πολὺ νικῶσα· πρὸς δὲ τούτοις κορινθίων διὰ μεγαρέας παρωξυμμένων, καὶ πολεμούντων καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν· ἔτι δ' αὖ ἐπίων δὲ καὶ σικυωνίων σὺν κορινθίοις ἐξεπολεμούντων· ταξίαν δὲ καὶ βασῶν καὶ κρυστίων κακῶς τῇ τῆς συμμαχίας βουλομένων· καλούντων δὲ φωκίων, καλούντων δ' αὖθις λακεδαιμονίων· ἐναντοῦ δὲ κύκλου πραγμα ἦν ἔντος κατὰ τὴν ἑλλάδα· ὥστ' εἰ καὶ μόνος τούτοις ἐξήρκεσεν· καὶ μόνας τὰς ἑλληνικὰς πράξεις ἐν χρόνῳ αὐτῆς ἐποιεῖν ἐν τῷ τότε συμβάσας, μηδικὰς δὲ μηδαμοῦ προσῆσαι λαμπρότητος, ἐξαρκεῖν αὖ τοῖς χρόνοις ἐς ἀφήγησιν· ἢ καὶ διαφεύγοντας ἄξιον συναθροῦναι τῇ πόλει· οὐ μόνον τῆς ῥώμης χάριν, ἀλλὰ καὶ τῆς μεγαλοψυχίας· τὸ γὰρ ἐν πολέμῳ καὶ φιλονεικία τῶν ἑλλήνων πρὸς αὐτὴν καθιστικότων τῆς ὑπὲρ τῶν ἑλλήνων προνοίας μηδὲν μᾶλλον ἀφεῖσθαι, ἀλλ' ὑπὲρ τῶν κοινῶν συμφερόντων βασιλεῖ πολεμεῖν διὰ γῆς ἁπάσης καὶ θαλάττης τόσο τινὶ χρὴ τῇ μεγαλοψυχίᾳ προσθῆναι, χωρὶς τοῦ ταῦτα μιρίαθ' ἦναι καὶ παρ' ὧν μόνων ἑκάστων ἐφικέσθαι· τῆς μὲν γνώμης τὴν αἰδέρειαν τῆς δὲ παρασκευῆς τὴν ὑπερβολὴν παρέχειν θαυμάσαι τὰ πάντα γὰρ πρὸς τοὺς βαρβάρους, ὡς πᾶσαι ἄγυια ἀπὸ παντὸς χολὴν οὐ λοδιήκασε· καὶ τοῖς ἐνοχλοῦσι τῶν ἑλλήνων οὐδὲν μᾶλλον ἢ παρέχει χρήσασθαι τῷ καιρῷ· ἀλλὰ καὶ τούτοις οὕτως ἀπέντησεν, ὥστε συνπέμπειν καὶ συνπέμπειν ταῦτ' ἔχειν ἀναμένειν· ὥστε πάλλ' ἅπα συλλήβδην ἀριθμούμενα· ἐνίκων μέν γε ναυμαχίᾳ πλοστογνήσους ἅπαν κεφαλαία· ἐνίκων δ' ἀγινήτας πρὸς αἰγίνῃ· καὶ πλοστογνήσους αἰθίς· μεγαρῶσι δ' ἔστησε τείχη μέχρι θαλάττης· καὶ τὴν ἐλευθερίαν ἅμα καὶ τὴν χώραν διεφύλαξαν· ἐνίκων δὲ κορινθίους πρὸ μεγάρων· καὶ πρὶν δύσκα ἐξήκειν ἡμέρας, ἐνίκων αὖθις ἐπίδαυρον, οὐκ ἄλλως τὸ πρόπαιον ὑφαρπάζοντας, καὶ οὔπω ταῦτα μεγάλα· ἀλλ' ἔστι γὰρ καὶ ἐπείγωμαι· ἢ γὰρ προσήκει δεῖξαι τὸ πᾶν· ἀποσαι μὲν γὰρ αἱ δυνάμεις τῇ πόλει· οἱ μὲν κατὰ τὴν τῶν ἀγυιῶν χρείαν· γῆς πλείους ἢ τότ' ἔπαν ἐν τοῖς ἕλλησιν αἱ σύμπασαι χεδὸν, ἡ δ' ἀγίνη προσκάθητο· ὅπερ καὶ τοὺς ἑαυτοῦ μᾶλλον ἐπῆρεν ὀρμῆσαι πρὸς τὰ μέγαρα· φόντο γὰρ εἶναι σχολὴν ἀπραιάων ἐς τὸ ἔργον ἑαυτοῖς· ἡ δ' ἄρα καὶ τὰ δύπρα νικῶν· ἀλλ' ἐπέραν λύσειν πολιορκίαν τῆς ἀγίνης· οὐ γὰρ ἄλλοθέν τε λοιπὸν ἔχειν αὐτούς· οἱ δὲ, τοσοῦτον καταγέλασαν τοῦ σοφίσματος, ὥστ' οὐδὲν μᾶλλον οἱ πρὸς ἀγίνη τότ' ἐκινήσαν τῶν ἐναγύλῳ καὶ μηδὲν παυσμῶν· ἀλλὰ τὸ λοιπὸν τῆς ἡλικίας, οἱ πρεσβύται καὶ νεώτατοι βοηθοῦσιν εἰς τὰ μέγαρα· καὶ δυοῖν μάχαν δεῖν πρεσβύτους τῆς τῶν κορινθίων καὶ πελοποννησίων ἀκμῆς ἐφάνησαν· ὥστ' ἐκείνους ἀκριβῶς

καλῶς ἔχειν ἡγεῖσθαι. τῶν δ' ὅπῃ ἀρχὴ πρῶτον ἐς δίκαιου τάξιν, οὗ καὶ καλῶς εἴστεθε, τίνας κεκινήκαμεν οὕτως ἐγὼ φημι, καὶ πρὸς δικαιοσύνης καὶ πρὸς αἰδοῦς ἐπίδειξιν ἁλλὰ νῦν, τὰ δ' ἄριστα ἵνα μηδὲν ἐπαχθὲς εἴπω, τῶν πρότερον οὐκ ἔλαττον ἐνεργὸν πεπράχαι τῇ πόλει. πρὸς δὲ τούτοις, καὶ τὸν ἑλλήνων ἀσφάλειαν εἶναι καὶ σωτηρίαν ὑπολαμβάνειν, οὐκ εἰ καθείξαμεν αὐτοὺς ἀπὸ τῆς ἐξ ἴσης πρόσθεν, οὐδ' ἡ μισθοῦ μᾶλλον αὐτὴ πρὸς αὐτῶν, μᾶλλον αὐτοὶ πράττοιεν ὑπὸ σφῶν αὐτῶν, ἀλλ' ἡ τοὺς βαρβάρους ὡς ἀπὸ πλείονα ὅσαπερ ἀπὸ τῆς ἑλλάδος, οὕτως ᾠήθη ἀρίστην καὶ καθαρωτάτην σωθῆναι, ὀρθῶς λογιζόμενοι καὶ τὰ πράγματα ὡς πέφυκε ὁρῶντα. μόνοι γὰρ χειδὸν οὗτοι καθαρῶς ἠσυχάζουσιν, οἵπερ αἰδέσιμοι ἴσον ἄγειν δοκοῦσιν· ὁ μὲν λογισμὸς οὗτος ὁ τῆς πόλεως. ἅπαντα ἔχων ὅσα αἱ τῆς εἰκὸς καλὰ ἐν ἀνθρώπου φύσει διαμονὴν ἔχειν, πρὸ μὲν πάντων τὴν ἐν μυκάλῃ μάχην οὐκ ἐν ὀλίγῳ τῷ μέσῳ διηρθρώσαντο δὲ τῆς δυνάμεως τὰς ἀκμάς, εἴτε τις ἐπικρύπτοιτο τῶν ἐπαλλόντων καὶ τοὺς μὲν, ἀπὸ θρυμμὸς ἔλασαν· τοὺς δὲ, ἀπὸ σφοῦ· τοὺς δ' ἀπὸ βυζαντίου· πάντας δὲ ὡς ταχὺ ἄρχοντας καθαίροντες ἀπὸ πλοίου. οὐκ ἐλάττω δὲ τῶν κατ' ἐμπορίαν πλεόντων ἐπ' ἀγκυρῶν ὁρμίσαντο· τὴν δὲ πειρατολέμου διὰ τοῦ αἴρος λειχεῖσαι πορείαν ἐν ᾧ παρῆκεν ἐκείνης ἐμαθήσαντο· ὁμοῦ γὰρ, ὧν ποιῶν ἐς τὸ κοινὸν ἅπαντας· νῦν δὲ, παρ' ὧν εἶδε δίκην λαβεῖν κολάζοντες ἀπήισαν, ὑφυμνοῦντες καὶ τοῦτο τῷ κοινῷ γένει τῶν ἀνθρώπων λωϊτελεῖν, πυὺς ὑβριστὰς καὶ μείζονα τῆς φύσεως φρονοῦντας παῖς πρεπούσας ἀπάγειν ξημίας· γνόντες δὲ ἅμα μὲν πρέπλεον τὴν ἀδίαν· ἅμα δὲ αἰπλεον διὰ τῶν δι χωμάτων πορευμῶν· ἅμα δ' ἀκούοντο· ἅμα δὲ ἐωρῶντο· θαυμαστὴν δὲ ἐπιδείξαντο καὶ ὡς ἁπλῶς ἐνόπλου τινὰ καὶ πολέμου χρεών· οὕτω δὲ πυκνὸν καὶ σύντονον ἐξήλλαξαν ἐν τοῖς πράγμασιν, ὥς περ καὶ λακεδαιμόνιοι, τοῖς μὲν πρώτοις τῶν ἔργων ταριγίνοντο· ἔπειτ' ἀπείρα, ὥς περ ἐκείνοις ἀκολουθεῖν οὐδυνάμενοι· γὰρ δ' αὐτὸ τοῦτο, καὶ ἴσον ἄλλων ἑλλήνων οἱ καὶ πρῶτα συτεχνλδύσαντες ἐλιγμάσαντες ἀπῆραν· πίδι, τοὺς ἀπὸ τῆς ἀσίας ἔχοντες, αὖς βασιλῆς πρότερον, ἵν' ἐκείνους καὶ τὴν ἑλλάδα ἔκειν ἄγων τούτοις ἐχρῶντο ἀπεχρῶσι· καὶ ἦν αὐτοῖς ἀφορμὴ κατὰ τοῦ βασιλέως τὰ τοῦ βασιλέως πράγματα· καὶ γὰρ ὅρμοι· καὶ τείχη καὶ χαρακώματα· καὶ πάντα ἐκείνους ἐδέχετο· καὶ ὅπλα καὶ νῆες ἐκείνων ἐγίγνοντο· παρεῖσαν δ' οὐδὲν ἀπείρατον τῆς ἑαυτῶν ἀρετῆς· ὁμοῦ μὲν φοίνιξι καὶ κίλιξι καὶ κυπρίοις ναυμαχοῦντες ἐν μέσῳ τῷ ἀγυιεῖων πλάγει, καὶ ναυτικὰ ἀέρια λαμβάνοντες· ὁμοῦ δὲ πρὸς πᾶσαν τὴν πρῶν ἀρχὴν διακινδυνεύοντες ἐν τῇ γῇ, αὐτ' ἀριθμοῦ σωμάτων ἐνῶν ἀριθμοὺς διαφθείροντες τε καὶ λαμβάνοντες· ὅθεν δὴ καὶ δύο πρόσωπα ἐς μίαν ἡμέραν ἔλθε· καὶ ναυμαχίαι πολεμαχία ταρισώθη· τοσοῦτο δὲ τῷ βασιλεῖ πρηγίνετο, ὥς περ ἐνδοξότερα αὐτοῦ τὴν ἀρχὴν καὶ τοὺς τότους τοὺς νίκας ἐποιήσαντο· ὁ χοῦν δύρυμέδων οὐχήκατα διὰ τοῦτους ἄδικα· ἔδειξαν δ' ὅπου λινοδίσμων χεδία τοὺς πορθμοὺς ξυγνύντα δεῖ διαβαίνειν· οὐδὲ τοῖς ὑψηλοτάτοις τῶν ὀρῶν πρὸς παλαίειν· ἀλλ' αἰδρία καὶ γνώμη πρεσχόντας κρατεῖν πάντα χοῦ, καλλίφεως ἅπαν ἴον ἐφοδίοις δίμασι· καὶ καθαρῶς οἰκεῖν· μόνα γὰρ τ' ἐχόντων διὰ τέλους ἐστίν· τὰ δ' ἄλλα κοινὰ πρόκειται πᾶσιν ὡς ἔπειν τύχης δ' ὥρα· ἡ δὲ βούλει ἀριστῆς, ὑπαρχεῖ μὲν γὰρ καὶ τοῖς χείροσιν εἶναι χῆς· σοῖς τε καὶ ἄμεικῶς τοῖς κρείττοσιν· οὗτω δ' ἅπασαν τὴν ἀρχὴν ἐξήλειψαι καὶ διέσεισαν· καὶ πρὸς τοσοῦτον ἀφίκοντο, νῦ μὲν ἐς τὸ παρὸν πλουντες, τοῦ καταφρονεῖναι· ἡ πόλις δὲ πάντας αὐτῇ θαρρεῖν, ὥστ' ἐκινήθησαν μὲν νῦ πρὸς φάεω λίβυες· συναπέστησαν δὲ ἀγυπτίοι· βασιλῆς δὲ καὶ τοῖς ἄλλα κατὰ νοῦν πρὸ αὐτοὺς πρᾶξαι· δοκῶν, ἀπόλλωνι ἀγυιᾶτου μοῖραν νυκ ὀλίγην, τὸ ἔλος· πρότερον δ' ἤρκει πᾶσαν δὶς ἔδικ· ὧν δὲ τὸ ἴον αἰνήνθεν πρώεων, διόπερ ὧν ἐξ οὐρανοῦ βελῶν· μόνοι γὰρ αἰθρώπων ἴον ἐς κοινὸν πολυτδυναμίαν· τὴν μὲν οἰκείαν ὡς πρὸ ἀλλοτρίαν ἐνόμισαν· τὴν δὲ ἀλλοτρίαν οὐχ αὐτῶν ἀλλοτρίαν· ἀλλὰ ἴον σὺν κακίᾳ προμεῶν· φυλάκων δ' ἐβίωσαν βίον· οὐδὲ τοὺς τῶν ἰδρυμένων· οὐδ' ἐγένοντο τόπου τινὸς πολέμιοι· ἀλλὰ τοῦ διὰ πάσης γῆς ἑλληνικοῦ περιπόλους ἐκείνους χρὴ καλεῖν· πολεμίους δὲ οὐ τοὺς ἀφιεμένους ἔλοντο· ἀλλὰ τοὺς πλεῖστα αἰσχύνασθαι δυνατωτάτους, δυοῖν ἐναγόντων· ἑνὸς μὲν, τοῦ μηδὲν τῶν ἐχάλων ὅσον ἐς γνώμην καὶ παρασκευὴν ἧκε, ἴον βαρβάρων ἐλελεῖφθαι τοῖς ἕλλησι· τὸ μὲν οὖν πονηδότας εἶναι αὐτὸ ὧν δεῖν ἀμύνασθαι· καὶ μεθαμῶς μαρῶς· ἑτέρου δὲ, τοῦ πρὸς τὸν λοιπὸν χρόνον ἀφαλοῦς τῇ ἑλλάδι· ἕως ἔγνω βασιλῆς παραπλήσιον ποιῶν αὐτοῖσιν τῇ πόλει· ὥς περ αἰ ἐς πρὸς φλόγα πολλὴν ἀπουσα, ὕλην ἐπιρρώπως ἠγωνίζετο·

ὧν τῇ ἄλλῃ

λινοδίσμων ἀ χεῖλα

πων, ἃ οἶμαι νομοθέτας τοὺς χαρίεντας εἰσφέρειν τὰς συνόδους· καὶ τὰ διὰ τὸ αὐτὸ τοῦτο μα τῆς ἱερομηνίας παρίβασιν, πλείω δὲ χρόνον προσθέντες, ὅπως ἂν πλεῖστον ἀλλήλοις ὁμιλῶμεν, ἡμεῖς δ' αὖ τὰ τοῦ χρυσάσπιδος τούτου μιμούμεθα· ὥσπερ οὖν τοῖς τῶν ἄλλων γυμνασίοις οὐκ ἀχόμεθα ἐντυγχάνοντες ἐφ' ἡμέρα· ἀλλ' ἐν κεφαλαίοις μέρεσι τὰς αἰεὶ παρούσας θέας ἀπολαύομεν, οὕτω καὶ τῶν λόγων ἔχειν ἔοικε, καὶ ταῦτά γε δὴ τῇ παναγύρει συγκεκλεισμένων· καὶ τὰς οὐκ ἐώλους αἰεὶ τοῖς ἡμετέροις ἀφίσιν ἐντιθέντες· οὐδ' ἀπειροπόρους ἐκείνων συνείναι ἀλλ' ἵνα μὴ πλείω τὴν ἀναγκαίως παραπεμπόμενον, αὐτῷ τούτῳ μικύνω, πρὸς τοὺς ἐφεξῆς τῶν λόγων καὶ συνεχεῖς καὶ δὴ τρέπομαι· ἐπειδὴ γὰρ ἡ ἑλλὰς ἑαυτῆς ἐγένετο, καὶ παρεῖχε χωρίκει, νῆες· ἴσασι· τὸ πλοῦν οὐ παρχρι βασιλῆς, πρῶτον μὲν πανηγύρεις καὶ πρόοδοι τοῖς θεοῖς κοσμοῦσαι, οἷας, οὔτε πρότερον οὔτ' ὕστερον εἶδες μίμηται γὰρ ἡμᾶς ἐν ἐλευθερίᾳ τῇ ἑλλάδι· οὐ γὰρ νόμος ἦν ὁ συνάγων· οὐδὲ χρόνου πεπλῆσθαι προόδος, ἀλλ' ἐκ τοῦ πράγματος ἦν καὶ κατὰ αἶσαν καὶ πόλεις δίκαιον ἀναγκαῖον τε φανῆναι φέρειν καὶ τοὺς θεοὺς μαρτύρεσθαι τὰς παρούσας δικαιοσύνας, καὶ τοῦτο μὲν βωμὸς ἐλευθερίου Διός, ὃν τῷ τε τῷ θεῷ χαριστήριον· καὶ τοῖς καταπεφωσαι μνημεῖον, ἐπ' αὐτοῦ τοῦτο τοῦ Διὸς ὄργωσι ἑστάναι, κοινὴν ἔχον παράκλησιν τοῖς ἕλλησιν εἰς ὁμόνοιαν καὶ τὸ τῶν βαρβάρων καταφρονεῖν· τοῦτο δὲ τὸ κοινὸν τῶν ἑλλήνων ἱερὸν τὸ ἐν δελφοῖς ἐξεκεσμένον καλοῖς καὶ πρέπουσι τοῖς ἀναγκαίμασιν· αὖτι πόλεις, οὐ γὰρ εἰς ἀριστῆς μόνον· ἀλλὰ καὶ τὸν ἐκ τῆς καταστάσεως κτίσμον προσέλαβον, καὶ ὁ τὸν βαρβάρων πλοῦτος ἐς τὸ κρεῖττους ἐμερίσθαι καὶ μέν τι καὶ τοῦτοις αὖ πάλιν ἡ πόλις, τοσοῦτον ὅσον παρῆν αὐτοῖς τῆς πράξεως διηνεκοῦς φανῆσται· καὶ τοῦτο μὲν γὰρ τὴν ἀκρόπολιν κατεκόσμησαν τοῖς τῶν ὄργων ἀναθήμασι καὶ τῷ τῆς φύσεως κάλλει τὸ παρὰ τοῦ πλούτου καὶ τῆς τέχνης ἐφάμιλλον προσεῖχεν· ὥστ' εἶναι πᾶσαν αὐτὸ ἀνάθημα· μᾶλλον δὲ αὐτὸ ἄγαλμα τοῦτο δὲ τὰς ἄλλας τιμὰς τοῖς θεοῖς αὖθις ἀρεῖπον ἅπασαις ἑλληνικῆς δυνάμεως, πλὴν, οἶκοι τὰ δ' ἐν τῇ πανηγύρει· αὐτό τι παρῆλθε τοὺς ἀρχαίους ὅρους· παρεσχε καταξίαν τῶν ὄργων καὶ τὴν τοῦ κύκλου προσθήκην ποιουμένοις· ὡς δ' εἰπεῖν συνελόντι μοι μὴ δι' ἀρετὴν ἀοίκητος ἐγένετο μόνη δ' ἐξ ἀρετῆς οἰκίσθη τι αὖθις· καὶ τῶν προσθέντων οἰκίσαντι ἐπέλαβεν, ἅμα τοῖς ὄρεσι καὶ τῇ δόξῃ καὶ τῷ κόσμῳ καλλίων τε καὶ μείζων γενομένη· ἀλλὰ γὰρ ἐν ταῦτα μὲν ὡς πάνυ ἀκριβῶς ἐπίστασον, καὶ καθ' ὁδὸν τοῦ λόγου μᾶλλον ἢ προεδρίας μέρος· οὐ γὰρ εἰς ταῦτα ὁρῶν ἐπεγόμην· ἀλλ' ἐκεῖνα ἅπαντες βουλόμενος· ὅπερ καὶ κάλλιστον αἰεὶ τοῖς καὶ τὸ αὐτὸ λιτὸν πλέξαντι τι καὶ νοῆσαι δυνῆναι θεῶν προσόδοις καὶ ὁμιλίαις, καὶ τοῦτ' εἰς τοσοῦτο τοῦτ' ἐπαιδεύσαντο τοῖς ἕλλησι, μᾶλλον δὲ πόλεις ταύτῃ μάλιστα αὐτοῖς προσθεῖναι δίκαιος· πρῶτον μὲν κατ' αὐτὸν ὡς ἀληθῶς τὴν τῶν θεῶν τιμήν· πῶς γὰρ θεοὺς ὡς ἄριστον δέον τῶν ἀγαθῶν ἅπασι ἀμεμπτόμεθα· ἔπειτα πόλις, τὸν ἥδιστον αὐτοῖς ἐλθόν, τοτ' ἂν πλεῖστον αὐτὰ τῶν ἀπόρρητων φάσκειν ἔπεσι τε καὶ τοῖς ἀναθήμασιν αὐτοῖς καὶ τοῖς χαριστηρίοις τοσοῦτον ἐπέχειν· τὰ γὰρ σύμβολα τῆς διαβάσεως αὐτῆς, ταῦτα τοῦ καλλους καὶ μεγέθους ἐστὶν τεκμήρια· οὐμὲν ἐξαρκεῖν τοῦτ' ἐνόμισε· χαίρειν τοῖς θεοῖς ἔχειν τῶν γιγνομένων καὶ μηδὲν πλέον ζητεῖν· οὐδ' ἂν τοῖς προπαίοις καλὸν ἦν, ὡς πρὸ ἀπειρουσι ἑαυτῇ· ἀλλ' ὡς πρὸ ἐπιβασιν τῶν μελλόντων τὰ ὑπάρχοντα κρίνασα, αὐτὴ πρὸς ἑαυτὴν ἐμαλλήσατο καλῶς, καὶ τῷ καιρῷ προσέκοπτε βουλευσαμένη· ἐν γὰρ τοῖς δ' ὑστέροις χρόνοις τὰ δ' ὕστερα πράττειν ἤξιου· ταῦτα δ' ἦν, αἰτιᾶσθαι τοὺς πρότερους ἁπάντων δύσκολα· καὶ τοὺς φόβους καὶ τοὺς κινδύνους ὡς τὴν ἐκείνων μᾶλλον ἢ καὶ μᾶλλον ἄξιον τῶν ἐν τοῖς ὄργοις ἐκείνοις ἀγαθῶν ἅπτεσθαι· τὸ χεῖμα τοῦ πολέμου καὶ τὴν σύνταξιν· δυοῖν γὰρ ὄντοιν πόλεμοιν, τοῦ μὲν ἀρχὴ τῆς ἐξ ἀρχῆς, τοῦ δὲ ἀναμίγνυται, τῷ μὲν, οὐχ ἕπεται τὸ δίκαιον· τοῦ δ' ἀφαιρεῖ τὰς φιλοτιμίας ἡ τῆς ἀναγκης προσθήκη, διὰ τὸ φύσει γνώμην ἀναγκης κεχωρίσθαι· ἀλλὰ μείων μὲν ὁποιῶν οἶμαι τὸ δίκαια ἀναγκαίως τοῦ παραβαίνοντος εἰκότως· νῦν μὲν αὐτοῦ γε πᾶσιν δοκεῖν γίγνεται· καὶ δὴ καὶ τὸ τοῦ πρότερου πολέμου· τὸ μὲν ἀρχὸν ἐς τοὺς βαρβάρους ἦλθε· τὸ δ' ὀφειλόμενον, παρὰ τῶν ἑλλήνων ἀπήντησεν· ὡς πεπεικήσαμεν· τὸ δ' ἐκ τοῦ ἐξουσίας οὐ προσῆν· ὃ δὴ τρίτον αὖτις φαίη τοῦ πολέμου χεῖμα, τὸ τοῖς πρόσθεν ἀμβουλήσασιν αὐτοῖς ἐπελθεῖν αὐτοῖς, ἐλευθερία μὲν τῇ τῶν ἀρχόντων· δικαιοσύνη δὲ τῇ τῶν ἀμυνομένων χρωμένους· τοῦτ' οὖν ἡ πόλις ἰσκύσατο καὶ ὑπὲρ αὐτοῦς καὶ ὑπὲρ τῶν ἄλλων ἑλλήνων ἅπασιν τοῖς βαρβάροις, ὅτι οὐκ ἐστ' ἐκείνοις ἐστὶν ὅταν ἔκασι ποιεῖν ἀγαθοὺς τοὺς ἕλληνας· οὐδ' ἀναγκης τύχη τοῦτα τελεσθῆναι σφίσιν· ἀλλὰ τῷ πρότερους ἄρχειν μὴ

σβύτας καὶ γυναῖκας αὐτοῖς βρέφεσιν ὑπεχομένων ἕως αὐ ὁ πόλεμος ἦν, οὕτω ἐγίνοντο μᾶλλον ἢ
ἀπὸ ἕξεως, τῷ μὲν φόβῳ χρηστοὺς νομίζοντες· ὅς δὲ ἐπαγγέλλετο, ἀνδρείους ἐπὶ τὸν ἀγῶνα·
καὶ τὴν μεγαλοψυχίαν οὐκ ἔστιν εἰπεῖν ἣν ἐπεδείξαντο τῷ τὴν ὀργὴν κατέχειν, ἃ τοῖς ἐπαγγελίας δώ-
σασθαι δὲ τοῦ ποιεῖν· οὐκ ἂν παύσειν τις ψέγοντας καὶ μανθάνοντας ὠφελεῖν αὐτοὺς τοῖς δὲ ποι
οῦσι τὸ ἑλληνικὸν, ἀλλ' οὐκ αὐτοὺς δεῖν παρ' ἑτέρων μανθάνειν τῆς ἀρετῆς λαμβάνειν, οὐδ' ἂν κρί-
νειν φιλεῖν τοὺς ὄντας αὐτούς· οὐδὲν γὰρ μᾶλλον, ἢ τοὺς παῖδας καὶ γονέας ἂν κρίνει φιλεῖν·
ἀλλὰ καὶ μᾶλλον τῶν ἀναλωμάτων σώζειν ὡς παρόντας τοὺς ὡς ἀπόντας οἰκείους τὰς γνώμας διακειμέ-
νους· καὶ τοῦτο μὲν τοσοῦτον καὶ τηλικοῦτον εἰς ἀρετῆς λόγον, ἐν τοῖς τοῦ πολέμου καιροῖς ἐξέλαμ-
ψε μέσον τῆς ἐν σαλαμῖνι ναυμαχίας, καὶ τῆς πλαταιᾶσι μάχης· ἐδόξαν δ' αὖ καὶ τούτων χω-
ρὶς ὧν καὶ πρόσθεν διεξῆλθον, καὶ βασιλεὺς καὶ οἱ ἕλληνες ἐξ ἁπάντων τῶν ἀγαθῶν τοῖς ἀθηναίοις τιθέμενοι· ὁ μὲν,
διὰ μερδόνιον καλῶν ἀπωλωλότας· οἱ δὲ, μὴ ποιεῖν ταῦτα διὰ λακεδαιμονίων διόμενοι· τὸ γὰρ αὐ
θέλειν καὶ καλεῖν ὡς αὐτοὺς ἑκάτερους, ψῆφος ἦν φανερὰ καὶ πίστις ἑτάρρυς παρ' ἀμφοῖν, ὅτι
καὶ σῶν, αὐτῶν καὶ τῶν ἑαυτῶν σωτῆρας ὄντας οὐ μικρῷ τινι· οὕτω δ' ἐλπίσαντες ἐξ
ἀρχῆς, ἐπὶ μᾶλλον θαυμάσαντες ἀπέλιπον· τῶν μὲν γὰρ οὐκ ἐνέχοντο· τοὺς δὲ, ἀπὸ πολλοῦ πα-
ρεσκεύοντο προσδέξασθαι· ὥστε καὶ τὸ ἦθος τοῦτο προσγενέσθαι, τὸ καὶ αὐτοὺς ὑπὸ σῶν αὐτῶν τὴν
ἀξίαν προσδέχεσθαι φέρον· καὶ τρεῖς εἶναι τοὺς μαρτυρας ἐξῆς· τοὺς πολεμίους· τοὺς συμμά-
χους, αὐτοὺς ἑαυτοῖς, ὄργω διὰ παντὸς ὁμοίους γεγενημένους· σὺν ἀγωνίᾳ δὲ τοὺς ἕλληνας,
ἤδη μᾶλλον αὐτοῖς ἀκολουθεῖν δυναμένους, πλαταιᾶσι γίγνονται· καὶ τὸ μὲν ἄξιωμα τῶν ἔρα-
νων πίδων· ἢ τὴν παράταξιν τῶν βαρβάρων ὡς ἐτάχυνε διὰ τῆς βοιωτίας· ἢ τὰ πρὸ τῆς μάχης δια-
γενέσθαι, διατριβὴ τῆς σπουδῆς ἐγίνετο οὐκ ἐφικνουμένη· μαρτυρία δ' αὖθις γίγνεται τῇ πόλει θαυ-
μαστῇ παρ' ἀμφοτέρων αὖ τῆς μάχης· λακεδαιμόνιοι μὲν γὰρ ἀθηναίοις ἐξέστασαν τῆς αὖ πρώ-
σας τάξεως, ὥς σφι ἀνάγκη πίνι καὶ φύσει συγκεκληρωμένον, πρῶσας ἀθηναίων ἐπάξεσθαι· αὖθις δὲ
αὖ τῶν γε μερδόνιος τοὺς λακεδαιμονίους ἀθυμοῦντας, ἡγούμενος λοιπὸν αὐτῷ λακεδαι-
μονίους καλῶς ἀποθνήσκοντας, ἢ μᾶλλον ἀθηναίους καλῶς μαχομένους· ταῦτα γὰρ ἐκ τῶν πρὸς
αὐτοὺς παραδείγματα τύρσκει· ὥς πρῶτον οἱ μὲν πρὸς τῆς πράσας πρῶτον ἠγωνίσαντο· οἱ
δὲ, ἐδέχοντο μὲν πρῶτας· ἐδέχοντο δὲ πάντας ἀθρόους· ἢ πᾶσι χρόνοις ἅπασι μαχόμενοι· τοὺς
μὲν βαρβάρους ἀρετῇ, τοὺς δ' ἕλληνας ἀρετῇ τε καὶ πλήθει· καὶ τὴν τε μάχην κρίνουσι διὰ παν-
των ἐξελόντες· καὶ τοὺς ἡγουμένους τῆς ἐπισπουδιαφθείραντες· καὶ δίωσαν τε χρόνον, ὅσον
ἀνέχυθεν τῆς αὖ δεῖν οἱ ἄλλοι πρὸς αὐτοὺς ἦσαν· ἕως τῶν βαρβάρων· οἱ μὲν, οὐκ ὁμοίως καὶ
προσθε κατέχοντες τὴν βοιωτίαν κείμενοι οἱδ' ὡς παρ' ἐκ ναυμαχίας, ἄοπλοι καὶ ἀσύντακτοι, γυμνὰ
ἡμῖν πρωτίσαν ἄρχοντες, ἐκ πολλῶν ὀλίγοι καὶ πολλοὶ κατὰ λόγους ἐξεχώρησαν, πολλὰ τῆς
ὑπερφαύου στρατείας καὶ τῶν ἀθηναίων μεμνημένοι· τούτων δ' οὕτω κατασάντων, οἱ μὲν ἄλλοι
πανῆς ἕλληνες ἀσμένως αἰσθανόμενοι, οὐχ ὅσον αὖ καὶ προσδέχεσθαι διαφυγόντες χει
μῶνα· καὶ τὴν πόλιν ἐστιφάνουν· ἐβαύμαζον· πᾶν ὅ, τι ἐποίουν αὐτὴν μικρὸν ἡγούμενοι· οὕτω πολ-
λοῦ τινος αὐτοῖς ἔδει ποιῆσαι, ὃ, τι ἐδόκουν ἔχειν ἄξιον αὐτῆς· ἢ δι, ἐν ταῦθα δὴ καὶ μάλιστα τὴν
προυσάσαν τῆς ἀρετῆς ἐπιδείξασθαι· ἐσοῦτο γὰρ ἐπιλείπειν τοὺς πράγμασιν, ὡς τε ἔτι μᾶλλον
ἔξω δεῖσθαι τοὺς βαρβάρους, τίνες ἦσαν οἱ καὶ ἐν τῇ ἑλλάδι τοσαῦτα δράσαντες αὐτούς, καὶ τίνας
φεύγειν κρίναντες ἀγαπητῶς ἀπέλιπον· ὁρῶ μὲν οὖν καὶ τὸν λόγον ἐκτεινόμενον· καὶ ἄλλοις
τοῖς τοιούτοις μύθοις οὐ χρήσιμον, πρὸς ἡδονὴν οὕτω παρόντα δεῖν· οὐ τυχεῖν ἀκουόντων,
ὥς παρ μετ' ἀγωνίας δὲ καὶ μικρὰ ἴσως ἔτερον· οὐμὴν ψυχαγωγίας χάριν μᾶλλον ἢ πίστιν
τοὺς λόγους, ἢ τοῦ δεῖσαι μᾶλλον ἀληθείας τὴν τῆς πόλεως ἀξίαν· ὥς τι ἀδικοῦσα καὶ φθονεῖσθαι μᾶλλον
ἢ δικαίως λέγων· ἐπεὶ τι εἰρήμενον καὶ ἀπ' αὐτοῦ τοῦ συμβόλου τῶν λόγων, ὅτι οὐδὲ τὴν τῶν
παλαιῶν αὐτῶν ἐορτὴν ἐμὴν ἡμέραν μιᾶς ἀγαθῆς μετρεῖν· ἀλλ' εἰ γε καὶ τοῦτο δεῖ προσθεῖ-
ναι, καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἡμερῶν, κόσμου χάριν καὶ σεμνότητος αἰεί τι ὡς οὐδὲ τὸ τῶν λόγων πλῆ-
θος ἄκαιρον ἐν τούτῳ τῷ ἔργῳ καιρῷ· σύνισμεν δὲ ἡμῖν ἐμαυτοῖς τὸν ἀγῶνα τὸν γυμνικὸν· καὶ ἔτι μᾶλ
λον τὸν τῆς μουσικῆς, οὐκ ἀπὸ τοῦ ἀρίζομένου· ἀπ' ἐφ' ἑκάστῃ πλήθων τὸ ἐς ἕνα ἡμέρα· καὶ πά
λιν ἐξ ἀρχῆς καὶ τὰ μέτρον· καὶ οὐδὲ τοῖς εἰδόσι τὰ μὲν ἐκ τοῦ μέτρου ἀπὸ μέρους· ὥς ἔστι ὅσα καὶ τὸν
ῥυθμὸν καιρὸν ἐκφύγει, τὸ ὅλον τι δέ τοῦ ἀκριβοῦς παντὸς οὐ παρελύλυθε· ὅ κομιδῇ γ' ἀεὶ τὰ πό

ϑείσϑαι· καὶ ὅις ἐποίησεν ἡ πόλις καὶ ὅις οὐκ ἐποίησε, μόνη φοβεῖται τὴν τοῦ πολεμίου ἀρίσιν ἐπὶ πρὸς τοὺς, τῇ τοῦ στρατηγοῦ συντηρεία· τῷ πλήθει τῶν πρέσεων· τῷ καταρξαι τῶν ναυμαχιῶν· τῷ τοὺς τόπους αἱρεῖν· τῷ τοὺς Ἕλληνας καταρχεῖν· τῷ πρώτην νικῆσαι, καὶ τὴν μεγίστην τοῦ ναυτικοῦ μοίραν· τῷ πλεῖστον διαφθεῖραι· τοῖς ἀπὸ Ἑλλησπόντου φάσμασι· τοῖς ἐν Δυπταλίᾳ πτηνοῖς, τοῖς παρὰ Ξέρξου ἐχθροῖς· οἱ μὲν γὰρ τὰ ἀριστεῖα ἔδοσαν τῇ πόλει· καὶ ταῦτα ὀγεῖσθαι ἐφ' ὧν ἦν· ὁ δὲ ἐκείνων βασιλεὺς φεύγων ᾤχετο· ὥστε καὶ παρὰ θεῶν, καὶ παρὰ ἀνθρώπων· καὶ φίλων· καὶ πολεμίων, τῇ πόλει δεδόσθαι τὰς ψήφους· καὶ ταῦτα οὐ δίχα ἦν ταῦτα συμβαίνει· τὰ μὲν, ἐξ ὧν κοινῇ προυκρίθη καὶ κατέστραξε· τὰ δ' ἐξ ὧν διὰ τοῦ στρατηγοῦ, καὶ τὰ μὲν αὖ τοῦ βασιλέως οὕτως εἶχε· μαρδόνιος δὲ ὑπελείπετο μὲν βασάτων, συνεσῶς ἐν αὐτῷ μέρος τι τῆς στρατείας ἄπος γεγονώς· τῆς δ' αὐτῆς μοχθῆς καὶ τύχης ἔγνω τι καὶ πλὴν μάσας· καὶ λαβὼν παρὰ τοῦ βασιλέως τὰ κράτιστα τοῦ τάξου, προσκαίπτο· οὐμὲν οὐδὲ πρὸς ταῦτα ἐπέρων ἐδέησε τοῖς Ἕλλησιν· ἀλλ' ὥσπερ ἄλλο πλοῖον καὶ τοῦτο περοσιζεργάσατο ἡ πόλις· καὶ διεξόλθε μέχρι τῆς πλάστης, ὥσπερ οἱ τοὺς στραίους συνείροντες· οἱ μὲν οὖν ἄλλοι τῇ μεταυδῇ τῆς μάχης σεμνύονται, ὅσοι δὲ καὶ παρεγένοντο· καὶ ταῦτα οὐδένις αὐτῶν ἐγγὺς τῆς πόλεως οὔτε πλήθει στρατοπέδου· οὔτε προθυμίᾳ γενόμενοι· ἡδὶ ἡμετέρα πόλις· πολλῷ πρότερον τῆς μάχης ἐνίκησεν αὖθις καὶ μαρδόνιον καὶ βασιλέα ὡς ἀληθῶς ἰδίᾳ νίκην ἑαυτῆς καὶ μόνοις τοῖς ἀθηναίοις προσήκουσαν· ὡς γὰρ πρὸς αὐτὴν ἦρα πᾶν τὸ ἑλληνικόν· καὶ παρ' ἀμφοτέρων ἔγνωτο καλῶς οὕτως τὰ πράγματ' ἐστὶ τὰ κύρια, καὶ παρὰ τῶν ἑλλήνων λέγω καὶ παρὰ τῶν βαρβάρων, ἐνθύμιον βασιλεῖ καὶ μαρδονίῳ γίγνεται· ὃ καὶ φρόνιμον καὶ δῆθεν ἔξεστι προσειπεῖν· ἦν μὴν γὰρ τοῦτον κράτιστον περιφανῶς· εἰ προυχώρησε· τοῦτο δ' ἦν πάντος μᾶλλον ἀδύνατον· τὸ δὲ τοῦτο ἦν, ἐσκέψατο μεταστῆσαι πρὸς αὐτοὺς τὴν πόλιν· καὶ ψιλῶσαι τὸ ἑλληνικὸν αὐτῆς· οὐμόνον τὰ παρεληλύθοτα συνετὸς· ἀλλὰ καὶ τὰ παρόντα ὁρῶντες ὡς δ' ἐκείνων ἔγετο· πρὸς δὲ τούτοις καὶ τῶν ἐκ Δηλφῶν λογίων, ὡς λέγεται διαβεβλῆσθ' μαρτυρούντων, εἰ γένοιτο ἀθηναίοις μὲν τὰ πάντων, οἰχόσεσθαι τοῖς ἕλλησι τὰ πράγματα· ἐδόκει δὲ τῷ βασιλεῖ, καὶ τὸν φόβον ὠνοῦμαι καὶ τὸ κέρδος ἐνθυμοῦμαι, πορᾶσθαι τῆς πόλεως, καὶ πέμπει δὲ κέρυκας ταῖσπερ πρόσθε λέγοντας· αὐτὴ γὰρ ὧν ὅτε πρότερον γῆς καὶ ὕδατος, ταῦτα ἐδίδου τότε· οὐκ ἀπὸ ἴσου τοῦ μέτρου· ἀλλὰ τοῦτο μὲν τὴν πόλιν καὶ χώρας αὐτοῖς ἀποδίδου πᾶσας· τοῦτο δὲ τὴν λοιπὴν ἑλλάδα δωρεὰν προστίθει· χωρὶς δὲ τούτων, ἐπῶν χρήματα ὑπὲρ ταὐτὰ ὅσα ἐν ἕλλησι· καὶ φίλοις καὶ συμμάχους εἶναι βεβαίως· ἐξ ὧν ὅτι καὶ μόνους ἐδίδιει· καὶ μόνοις ἐβάρρει μᾶλλον ὁ πᾶσιν ὅις εἶχεν ἐπείσειεν ἐμαρτύρει· καὶ τὸ μὲν κεφάλαιον τῆς περσβείας τοιοῦτον ἦν· ἐκεκύκλει δὲ ἀλέξανδρος βασιλεὺς μακεδονίας· οἱ δὲ, ποσοῦτον ἀπέχον τοῦ θαυμάσαι τὰς ἐναγγελίας, ἃ καὶ σύμπαντα ἀ κέκλητται δίδοται ἄξια σφῶν εἶναι νομίσαι, ὥστε ἔστασι τὸν περσβευτὴν τὸ χῦμα τῆς προθυμίας· οὐμὲν οὐδὲν ὧν τας ἀδιὰ καλάπαξ ἀπέστειλαν· ἀλλ' εἰ μὴ πρὸ ἥλιου δύνοντος ἐκτὸς ὅρων εἴη, καὶ τοῦ λοιποῦ περσεπόντες ἄλλο τι τῆς ἀθηναίοις μᾶλλον προθυμεῖν, ὡς οὐκ ἄξιον θαυμάσιον τοιαῦτα περσβεύοντα, καὶ ἅμα ἀγωγὸν διὰ τὸς χώρας αὐτῶν ἰόντα· ὅπως μήτι τινος ἅψηται, μήτι τι διαλίξηται· τοῦτον ἐγὼ τὴν ἀποκρισιν τῆς ἐν σαλαμῖνι ναυμαχίας καὶ τῶν προτέρων, οὐκ ἔλαττον ἀξίαν ὀγῶμαι θαυμάσαι· οὐδὲ ἐλαττῶ φιλοτιμίαν παρέχειν, οὔτε τοῖς θεοῖς, οὔτε τῷ πείσαντι· εἰς μὲν γὰρ ἐκεῖνα, ὅ τι λοιπὸς καὶ πρόθυμος καὶ ὀργάσιος ἐδόκει προσχρήσασθαι· ἐνταῦθα δὲ τοῖς περιτέροις αὖ τῶν καίρων ἐχρήσαντο γνώμοσι καὶ λόγοις· τίνες οὖν ἀριστεῖς ἀγωνισταὶ καλλίους ἢ τίνες τῶν πώποτε διαρκέστερον τὴν ἐπίδειξιν αὐτῆς ἐποίησαντο· εἰ καὶ χρυσῷ καὶ ἀργύρῳ καὶ σιδήρῳ καὶ τοῖς πᾶσιν ἀνθρώποις διηγίνοντο· καὶ πάντα ἀπέφηνας ὁρῶσι ἄχρηστα τῷ βασιλεῖ, ὥσπερ αὖ εἰ ἐρυθρὰν λίθον ἐπὶ γῆς ἔπεισεν αὐτὴ πρότερον πεμάσασα· κινδύνους δ' αὖτ' ἀσφαλείας ἐλόμενοι· δικαιοσύνην δ' αὐτὴ τῆς βασιλέως ποσαύτης φιλανθρωπίας· καὶ οὐ τρὸς μὲν τὰς βαρβαρικὰς ὑποχύσεις, οὔπως ἐχρῶ καὶ ἁπλῶς ἐπαγγέλμασι εἶχον· πρὸς δὲ τὰς ἑλληνικὰς, ἀ πρόσθεσι χρῆμα χρείας ὑπεπτώκοτας· ἢ ὡς οὐ πλεῖον ἀκροῦσαι λόγου· ἀλλὰ ἑλλόγιμον λακεδαιμονίων πῆφοβον, καὶ βουλόμενον ἐναγπὰ τῇ τοῦ βασιλέως περσβεία, καὶ τοὺς παῖδας καὶ περὶ

ἐμφῶν ἡ πραπεζομένου

ξια τῶν ἑλλήνων βουλομένων τῆς ἐπ' ἀρτεμισίῳ πάλμης, καὶ τῆς Ἀθηναίων παρουσίας, καὶ γνόν-
τος ἤδη τοῦ δράσμου, διεκώλυσαν αὐτοὶ· καὶ κατηνάγκασαν ὥσπερ παῖδας ἄκοντας ἐπισπέ-
σθαι τὴν περσικήν. ταῦτα πραγματευόμενοι τὸ μὲν πρῶτον ἐνδεχομένους μόλις φωνὴν εἶπον
τινες· ἔπειτα ὡς ἀπράκτων ὄντων ἀπῆλθον τὰς ἀναγκας· καὶ συσκευασάμενοι τὴν
ναυμαχίαν, ὥς τι πρὸς βίαν ἀφέντες· ἔπειτα γιγνομένης τῆς συνόδου καὶ τῆς συμβολῆς,
καὶ τῶν βαρβάρων πρῶτον ἀναλυσάντων τὴν τάξιν ἀπὸ τούτου, τότε δὴ καὶ γῆς καὶ
θαλάττης πρὸς τοσοῦτον ἐφειμένοι παρόσον αἱ τριήρεις ἐπεῖχον, καὶ ὡς ἀληθῶς ὥσπερ θα-
λάττῃ καὶ κύμασι παπαχόντων ὁρῶντες ὅτι βλάβειαι πολεμίους, οὐδὲν παρεῖσαι ἐπί-
ρους· ἀλλὰ πρῶτοι μὲν αὐτοὶ κατῆξαν τῆς ναυμαχίας ὥσπερ ἐν βύθοις πάντων ἀπεπηδύ-
των· μόνοι δὲ τὸ παῖ ἐξεργάσαντο, ὅσα μὲν πρατηγοῦ προνοίᾳ κακῶσαι τὸν βασιλέως ἔδει πρό-
τερον παρασκευάσαντες· ὥστε ἐν τοῖς πολεμίοις φιλίων καὶ τῶν σὺν βξορμένων δύπορῆσαι λέ-
γω δὴ τὴν πρὸς ἴωνας πρᾶξιν· ἃ δὲ χειρῶν νόμῳ καὶ μᾶ κοινῆς δυνχίας ἔδει πρα-
χθῆναι μάλιστα δὴ τῶν ὑφ' ἑλίᾳ μάρτυρι, καὶ πολμήσαντες καὶ τλεσάμενοι, τάξαντες
μὲν ἑαυτοὺς ἐναντία ἐκείνοις· οἷπερ ἦσαν κεφάλαιον τοῦ ναυτικοῦ τῶν πολεμίων· τρεψάμενοι
δὲ πρῶτοι καὶ διαφθείραντες ἄλλας ἀλλαχοῦ τῶν νεῶν ἐν παντοδαποῖς τῶν ὄργων εἴδεσι·
παραχόντες δὲ τοῖς λοιποῖς διώκειν αὐτὴ τὴν ναυμαχίαν· ὥστε ἐμοὶ μὲν παραπλησίως σὶ ἕλ-
λησις δοκοῦσι νικῆσαι τὴν ναυμαχίαν ἐκείνην· ὥσπερ αὖ, εἰ καὶ μεραίωνι παρόντες μετέ-
σχον τῆς νίκης· ἐκεῖνοι γὰρ ἤρκεσαν ἡ πόλις αὐτῇ· καὶ ἐν σαλαμῖνι τῶν γιγνομένων ἀπέλαυ-
σαν οἱ λοιποί· καὶ τότε μὲν ἡμέρᾳ μᾷ, τῆς μάχης ὑστέρησαν λακεδαιμόνιοι· ἐκείνῃ δὲ τῇ ἡ-
μέρᾳ, αὐτῆς ὑστέρησαν τῆς προτῆς οἱ συντελεῖς· καὶ τοσοῦτο διενήνοχεν, ὥστε ἅπαντας αὖ-
τοὺς φῦσαι μὴ μόνον τῆς ἐλευθερίας, μὴ δὲ τῶν ἄλλων τῶν ἐκ τῆς ναυμαχίας χάριναι τῇ πό-
λει τοὺς ἕλληνας ἔχειν δικαίως, ἀλλὰ καὶ τῆς νίκης αὐτῆς· καὶ γὰρ ταύτην ὥσπερ ἄλλο τι
κόσμου προσλαβόντες φαίνονται· καὶ τῇ φιλοτιμίᾳ κοινῇ μᾶχόντες, ἐνταῦθα δὴ πᾶσα
μὲν ἀκτὴ ναυαγίων ἐπίπλεω· παῖς δὲ οἱ πορθμοὶ συνεκέχυντο· ἔφερε δὲ ὅπερος πρὸς τὴν ἄ-
πειρον ἔξω τῷ βασιλεῖ δ' ἐνα διάπλουν, καὶ μᾶλλα ἀπάδοντα τοῖς ἐκείνου πλοίοις καὶ τυ-
φῆς· ἄξιον δὲ καὶ τῆς ἀπιδίκης τῶν κακῶν τοῖς βαρβάροις μνησθῆναι· τὸ γὰρ δὴ παρίεργον
τῶν ὄργων οὐκ ἀπιστέον προσειργάσατο· πῶς γὰρ τοῦτο; πρεῖς τοὺς οἱ βάρβαροι κατέ-
λαβον τὸ καταρχὰς· τὴν ὄπειρον, τὴν θαλάτταν· τὴν πρὸ τῆς σαλαμῖνος νῆσον, ὅπως ἀκρι-
βέστερον ἢ δικτυῷ συγκλείοιντο οἱ ἕλληνες· δοκεῖ γὰρ εἶναι μεγάλῃ συμφορᾷ, καὶ παρὰ τὸν
νόμον τὸν μηδικὸν, εἴτις τῶν αὐτοῦσιν· τῷ βασιλεῖ πολμήσας τῶν δι' αφθίξεται· κατὰ τοῦτο τοὺς
ἐκπεσόντας ἐκ τῆς ναυμαχίας ἐτάχη τὰ κύρια τῆς τραπῆς, αὖθις πρῶτοι οἱ πρῶτοι·
καὶ κατέχον τὴν νῆσον, ἐφιστάκοτες ὡς ἐφ' ἑτοίμοις· ὡς δὲ τῶν πρώτων ἀπέτυχον, καὶ
μᾶ τῶν ἑλλήνων ἦν ἡ τύχη· καὶ περιέστρατο ἡ πεῖρα, αὖθις ἀδοναίων εἷς ἐκλογίτης τὸν κίν-
δυνον ὑφίστατο· καὶ λαβὼν τοὺς ὄντας αὐτῶν ἐν σαλαμῖνι, τοὺς περισβύτας ἀναβιβάσας
ἐπὶ τὸν νῆσον, κτείνει πᾶν τοῦτο τὸ παράκοπον· ἐξῄρεις δὲ καίετο μὲν ἐπὶ τῆς ἠπείρου κίκυ-
σσμένος, ὡς περ ἄλλοθί που ἀγῶνα ποιῶν· ἐπὶ τῶν ἐξ οὐρανοῦ κριτὴς τῶν γιγνομένων· οἰό-
μενος τοῖς ἑαυτοῦ τὸν παρ' αὐτοῦ φόβον ἀρκίσειν· καὶ τοσοῦτον ἦν ἄρα τὸ ὄρος αὐτῷ, ὅσον τοῖς
μὲν ὑγιαῖνουσι· τοὺς δὲ τιμῶσι τῶν τραπῶν· ὡς δὲ ἐώρα τὴν θαλάτταν αἵματι καὶ ξυλίῳ
ῥέουσαν, καὶ πάντα νεκρῶν καὶ ναυαγίων μεστὰ, καὶ κυκλοτέρους ἑτέρους φεβεῖν καὶ τοὺς
ἐκείνου καὶ αὐτὸν, ἐκπλαγεὶς καὶ νομίσας δαιμονιωτέρους εἶναι τὴν πόλιν, παλιγγενίας τε δὴ,
καὶ μᾶς τρέφας, ᾗ τὴν αὐτὴν οὐ μᾶ τοῦ αὐτοῦ σχήματος· ἐν ὅλῃ τοῦτ' ἀγώνισμα ποιούμε-
νος, τὴν χαδίαν καπαλαβεῖν· οὕτω διὰ παντὸν ἡ πόλις πᾶσι ἴσον τὸ ἑλληνικὸν, καὶ τοῖς
πᾶσιν ἐδείχθη μόνον φυλακτήριον οὖσα τοῖς ἕλλησιν, ἤμωσε δὲ καὶ τῷ λοιπῷ μέρει τὴν οἰκου-
μένης· πῶς δὴ λέγω τοῖς πᾶσιν, ὅτι ἐνίκα πρότερον μὴ μαραθῶνι· ὃς ὕστερον τοσοῦτο παρῆλ-
θε τοὺς συντάτας· ὅτι σῶτα κεφάλαιον τοῦ πολέμου τοῖς τόλοις ἀμφοτέροις ἦν· τοῖς ἐν πό-
λεις αὐτυχοῦσιν αὖθι τῆς πόλεως· τοῖς ἐπαρτιμάῳ νικῶσι διὰ τῆς πόλεως· πᾶς τοῦ θεοῦ
μαντείας ὧν αἱ μὲν, τῆς Ἀθηνᾶς τὴν σοφίαν· αἱ δὲ ἀπολέσθαι τοὺς ἕλληνας ἔφραζον· ἢ συ-
νοῦσιν Ἀθηναῖοι μᾶ τῶν βαρβάρων· ὥστε κοινῇ ὧν οὐκ ἔπαιον οἱ ἕλληνες, καὶ ἐξ ὧν ἔμελλον

τὸ χῦμα καθίστατο, ὅσα τῶν ἐγκωμίων αὐτῶν εἰς χορηγίαν ἐγκωμίων. ὅτι τοῦ μὲν δίκειν ἀθηναίων ἐνίστατο τὸν ἄκυρα. ὡς ὁ μὲν λακεδαιμονίων ναύαρχος τῶν ἀφ' ἑκάστων ἀρχόντων εἶχεν· ὁ δὲ τῶν ἀθηναίων, ἄρχοντος ἀρχόντων· ὅθεν οὖν καὶ οἱ ἕλληνες συνιόντες, τὰ ἄριστεῖα τῶν ναυμαχιῶν ἀπέδοσαν τῇ πόλει· καὶ μαρτυρίαν παρὸν ἔσον ὡς ἀληθῶς καὶ ἑωρακότων παρέχοντο, τίνες κύριοι πρὸς τὴν σωτηρίαν αὐτοῖς ἐγένοντο· καὶ σώφρονα τῇ πόλει δόξειν τὰ πρωτεῖα αὐτὴν ἆθλα· τὰς μὲν γὰρ πόλεις ὑπάρχειν καὶ ἀθηναῖον τοὺς δὲ ἄνδρας αὐτῶν ἀθηναίων εἶναι. ὅτι τὸ μὲν ἦν πρότερον πρᾶγμα ἐν τῇ συγχωρήσει παρέχοντο· ὃ δὲ ἀληθὴς ἡγεμονία ἦν, παρὰ πάντων ἐκείνοις αἰτεῖται· καὶ μὲν καὶ πρὸς τὰ λοιπὰ τοῦ πολέμου τὴν πόλιν ὅδε καλῶς προεστήσαντο οἱ ἕλληνες· πάντες γὰρ οἱ σύλλογοι καὶ αἱ σύνοδοι πρὸς ἀθηναίους καὶ παρ' ἀθηναίων ἐκ πάντων ἐγίγνοντο καὶ κατὰ τὴν κοινὴν βουλὴν τὴν πόλις τοῦ πρὸς τὸν βάρβαρον πολέμου. ἀλλὰ γὰρ ἡ πρὸς τὰς ἀποδείξεις παρουσία καὶ λόγος λόγῳ παραδίδους ἡμᾶς, παρέτυχε πρωτέρῳ· εἶμι δὲ ἐπ' αὐτὰς πάλιν τὰς πράξεις, ἐπειδὴ πρῶτον ἐβουλόμην ἐν τῷ μέσῳ διέλαβον· μηδεὶς δὲ ἡμᾶς ὑγιὲς θῶ πρὸ τοῦ διορθοῦσθαι διατρίβειν· μόδις ἐπ' ἐξεργασμένοις αἰσθάνεσθαι· ἀλλὰ σκοπεῖσθω τὸν χρόνον καὶ τὴν ἑκάστου τοῦ λόγου πρόφασιν καὶ τοῖς φθονεῖ· καὶ οὐ πάσκοντι, πολλὰ μὲν εἶναι δόξει τὰ λεγόμενα· ἱκανὸν δ' ἴσα παρεῖσθαι· καὶ τῇ μὲν ἀνάγκῃ ἐφάμιλλα ποιεῖ, ὡς τὰ μηδὲν εἶναι παραλιπεῖν ἁπάσασθαι· τῇ τάξει δὲ τὰ πρὸς οὐκ ἐγχωροῦντα συμβῆναι· τὸ δὲ ἀεὶ παρεισιὸν, τῆς συνεχείας ὂν καὶ τῆς ἀκολουθίας εἶπται· αἰαλαμβανέων τῷ νῷ ταῦτα παρ' αὐτῷ, καὶ σκοπῶν εἴ πως ἐπὶ πρὸς μᾶλλον ἔμπλειν· ἐπὶ δὲ, εἰ μὲν πῇ μείζονος ἀξίων πραγμάτων ὑπῆν ἐκγεγόνωσιν τὰ παραδείγματα, τὴν ἐξέτασιν ταύτην καὶ σπουδὴν ἐποιούμεθα, ἱκανὸς αὖ τῆς ἡμᾶς ἔφη μακρολογεῖσθαι· νῦν δὲ, ὑπὲρ ὧν ταῦτα μὲν τοσαῦτα λέγοντες ἐλάττους γεγόναμεν· πάντα δὲ τὰ πῇ πως λόγου δύναμις ἔπεται· ταῦτα δ' ὡς πρὸς ἐπὶ πλείω βαρυμάζοντα μᾶλλον, ἢ δι' ἀκριβείας ἕκαστα ἑωρακότας· πῇ μὲν ἴσον ἀγωνιζόμεθα οὐδὲν ἐλάττω καὶ πρὸς τοὺς λόγους ἀγῶνα μακρὸν δ' ἦν, ἢ κατὰ τὰς πράξεις ἐκεῖνοι τότε οὐδὲν οὕτω ἀρχὴν οὐδ' αἰτίαν ἔσχον ἀκοῦσαι· πρὸς ὀργὴν, ἢ τ' ἄλλῃ τῆς συμφορᾶς φέρει μέμψιν· καὶ τὸ τοῖς τηλικούτοις μὴ τὴν αἰτίαν δὲ πάντων διαφυλάξαι· καὶ γὰρ τοῦτο ἴδιον πρόπαν αὖ τις εἶναι φαίη μεταλογισμοῦ· ἀλλ' ἐπεὶ μὲ συμβαίνοντος γὰρ τοῦ πρὸς τὰς πύλας πάλαι, καὶ τοὺς ἑλλάδος λαμπρῶς καὶ σφαλερῶς αἰτιοχλεῖται, οἱ μὲν ὡς πρὸ πύλας τείχους ἐξόντες, ἰσχύοντα δυοῖν μερίδοιν οὐδὲ πρὸς φερόμενοι· εἰ μὲν γὰρ ἡνίκ' ἦν, οἷδ' ἀναγκαῖον προσχωροῦντος πολλῷ ῥᾷον τοῦ πολέμου· καὶ πάντων ἐφιζῆς ὡς πρὸ τοῦ ἄλλου ὑποφθόνων· οἱ δὲ τὰς αἰτίας ἐν πολλοῖς ἔδη πολλάκις δείξαντες ὡς ὀρθῶς ἔσιν ἐπωνυμοι, καὶ μάλα ἴλεω τοῦ θεοῦ χρῶνται δικαιοσύνῃ· καὶ σώσαντος ἐξωθεν οὖσαν τῇ πόλει τὴν φυλακὴν, ψήφισμα ποιοῦνται, τὴν μὲν πόλιν ἄωτρέφειν τῇ πολιούχῳ θεῷ· πῶδας δὲ καὶ γυναῖκας ἐς προῖξιν παρακαθέσθαι· αὐτοὶ δὲ γυμναδίοις τῶν πηγῶν, προβαλέσθαι τὴν βάλαττειν· καὶ πάντων ὅσα τις εἴωσι μίγματα κατ' ἀνθρώπους ἐν ὑμοῦ μιᾷ παρακόμενοι σύμβολα δικαιοσύνης· καρτερίας· φρονήσεως· φιλανθρωπίας· μεγαλοψυχίας· δικαιοσύνης μὲν δὰ τὴν αὐτὴν ἐν ἐν τοῖς βιοῖς εἶχον· καρτερίας δὲ παίδων καὶ γυναικῶν καὶ τῆς τῶν οἰκετῶν τῶν συνοδείας ἀπεζυγμένοι, φρόνησιν τῷ μὲν φιλανθρωπίας δὲ, ὅτι ταῦτα ὑπὲρ τῆς τῶν ἄλλων σωτηρίας ὑπέμενον· καὶ μὴν καὶ μεγαλοψυχίας τε τὰς ἀγίζωσιν ἐκείνοις ὅρμοις· οἱ τῶν ὄντων ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἀπέστησαν· ἀλλὰ μὴν τὸ γε γνῶναι τὸ μὲν μέλλον δικαίζειν ἄπαντα τὰ πραγματα τὴν σαφείαν λέγει, δι' ἣν καὶ τῆς ὑπὸ πάντων ἐν τοῖς λόγοις πεμφθῆς τοῖς ἔργοις ἀπειθείας τοὺς πώποτ' ἐνίκησαν τῷ δόγματι· καὶ οἱ μὲν ὕστατοι ἀπέσκιασμοὶ· πρὸς τῷ σαλαμῖνι κατεῖχον τοὺς ἕλληνας· ὃ δὲ, ἀμφοτέρα τῇ χειρὶ παρῆν, ἄγων τοὺς μὲχρι τῆς ἀπίκης ἕλληνας ὁμοῦ καὶ βάρβαρος, καὶ πίμπει δ' πάλιν ἐς τὴν σαλαμῖνα, κιλλίων ἀ πρὸ τοῦ, γῆν καὶ ὕδωρ λαβεῖν· νομίζων ἐ παρόντων κἀδόμων τῶν δεινῶν γίγνοιτο εἰ λόγοι, μᾶλλον τὰ μφθέσθαι καὶ παραμύθιον τὰ ὦπα αὐτοὺς· ἐν ταῦθα δ' καὶ πλέον ἐλαπίδες ἐφαλπ. ῥῦ ἦν γὰρ τῷ ῥῦ ὄντος, ἢ τοῦ μαθεῖσθαι πῇ τῆς ἐξαρχῆς ἐγνωσμένων ἐγίνοντο, ὥστ' ἐπειδὴ τὴν τοῦ μὴν ἐπαῖς χρὴ συγχωρεῖν, αὐτοὶ μὲν αὐτὸν· πῇ δ' γυναῖκες τὴν γυναῖκα ἐπελθοῦσα διέφερεν ἐκχεῖσθαι καὶ παρακλῆσις αὖ τὴ πρὸ πρὸς τὴν ναυμαχίαν τοῖς ἕλλησιν ἐγίνετο κοινὸν· τῶν παίδων καὶ γυναικῶν μὲν κατέχειν τοῦτο τοῖς ὄρχοις ἐφιζῆς· ἀλλὰ πρῶτον μὲν πάν-

μεία, καὶ μόνοις ἡμῖν ἀναγκαῖον ἐστὶ τὸ νικᾶν, ὥστε ἐπὶ πλείους δεῖσθαι, πόσῳ τὴν ἡμῶν προκίν-
δυνον, εἰ τις καὶ τὴν σὴν πλεῖστα δεῖ σκοπεῖν, δύο τοῦ πολέμου μέρη μόνοι πλεονεκτοῦμεν, οὐ πιθανὸν
ἐστὶν τοῦ παρ' ἡμῶν, ἢ τοῦτο ἐλέγομεν, καὶ κεφάλαια προστιθέντες, ὅτι ἡμεῖς δίκαιοί ἐσμεν τοῖς πολε-
μίοις, εἰ δὲ μή, σκοπεῖτε μὴ οὐχ ἡμᾶς μείζονας, ἢ ὑμᾶς αὐτοὺς ἀσπίδι, εἰ δὲ καὶ προσεῖναι
καιρὸν, ὧν γὰρ ἐγὼ μνησθεὶς ἅπαντα τὰ παρ' ἡμῖν ἔχει, ὧν εἷς αὐτῶν ἦν μόνος καὶ
τοὺς καιροὺς καὶ τὰ τῶν βαρβάρων ἀπόρρητα, καὶ τὰ μέλλοντα ὡς ἂν ἡμῖν εἴη τὰ
ἀλλ' εἰ προσεῖναι ἐκεῖνο μόνον τῇ προκλίσει, ὅπου δ' ἄρα ἄλλως εἴη καὶ τὰ ἡμέτε-
ρος δόξει τὴν ὑμετέραν ἡγεμονίαν ἄσμενος, καὶ προσθεὶς χρήματα μηδὲν καὶ δόρατα, πρὸς
ταῦτα αἱρεῖσθε ὁπότερα βουλεύεσθε, ἆρ' οὐ τῷ δικαίῳ λόγους οὐχὶ συμβουλεύοντας, ἃ τοὺς παρού-
σας ἀνάγκας οἵους εἶχωρεῖ παρισεῖναι τοῦ καὶ ἐν τοῖς ἔχουσι; μὴ γὰρ οὐ πλεονεκτοῦμεν μό-
τῆς θαλάττης μόνης, πάντας δ' ἀνάγκη αὐτοὺς ἰδίᾳ παρέχομένους, τῶν δ' ἐλπίζοντας τὸ κε-
φάλαιον, ἐφεστηκότας δὲ τῇ ἐσόδῳ τῆς συμπλοκῆς, μόνους δ' ἀγωνιστὰς ὄντας τοῦ πράγματος ἀ-
ξιοχρεῖς, πάντων δ' προβεβλημένους αὐτοὺς, οὐχ ἡγεμόνων τάξιν μόνον, ἀλλὰ καὶ πατέρων,
ἔχοντας δ' ὡς ἔστιν παρ' αὐτοῖς ὧν ἐποίουν τὴν ἡγεμονίαν. ἀλλ' ἡ κοινὰ μὲν πάντα ἦν. μηδεὶς δὲ
ὑπῆρχε μηδενός, πάντες δ' ἐξίσου σῶν πλουτοῦσι, οἱ δὲ ταὐτὸν χρὴ παραπλησίως εἶχον τὰς φύσεις
ἀλλήλοις, ὅρκους δ' ἦν, εἰ δεῖ δ' ἐκ τῶν ὑπαρχόντων σκιαμαχοῦντας τοὺς ἡγεμονεύοντας κατασῆσαι,
πῶς οὐκ ἐκεῖνοι διὰ πάντων ἐξέλαμπον ὡς πρὸς ἀρετήν· ἢ πῶς οὐχ ὑπῆρχον συμπάντας ἴσα τοῖς
ψηφοις οὐ μόνον κατὰ τὴν ἀσπίδα μίαν, καὶ πάντων εἶχον ἂν ἐν τοῖς δικαίοις ἐν τοῖς τοιούτοις· ου-
τοῦ δ' ἕνεκα μιᾶς ἀσπίδος τῶν τριῶν αὐτοῖς οὐ τοὺς ἡγεμόνας κυβερνᾶν τὴν πόλιν προσῆκεν,
πασῶν δ' λαβεῖν τὴν ἡγεμονίαν, οὐ τοῖς τοῦτο πρᾶξαι ὠφέλιμον· ἀλλὰ καὶ τοῦτο μικρὸν ἐκεί-
νοις τὸ δίκαιον· ἀλλ' ἐκεῖνο χρὴ δηλοῦν καὶ προσλογίζεσθαι μόνον ἀκούειν. τῶν συμπολεμούντων δ' ἕνεκα πάν-
ἡγεῖσθαι τοῦ πρὸς τὸν βάρβαρον πολέμου, οὐ τοὺς πρὸς τὸν πρόπερσικὸν τέλος τῶν αὐτῶν τοῦτον
βαρβάρων μόνους κινδυνεύσαντας ὑπὲρ πάντων, τούτους ἡγεῖσθαι δεῖν, ὅτι τὰ ταῦτα κοινὰ
πρὸς τοὺς μετέχοντας ἦν, οὐ τοῖς ἰδίοις ἐνίκων ἅπαντας καὶ τοσοῦτῳ γε ἐλάττω τὴν χάριν
ἐκομίζονται, ὅσῳ πάντας μὲν ἐλεύθερωσαν τῶν παρόντων δὲ μέλλον ἡγήσασθαι· καὶ μὴν εἰ
μὲν οὐδὲν αὐτοῖν αὐτοῖς πρὸς τοῦτο, ἀλλὰ πάντες ἀμφοῖν χρεῖαν εἴχομεν, πῶς οὐκ ἄ-
ξιον τῆς μεγαλοψυχίας ἀγαθὸν εἶναι οἱ πάντα χρήσιμα καὶ ἑαυτοῖς, καὶ τοσοῦτο μὲν τὸ
προσθεῖναι ἀφαιρεῖσθαι· καλὸν δὲ ἐν τῷ τόπῳ ὑπὲρ τὴν φύσιν φιλοπρωτεύοντες, πλέον οὐδὲν ἐξέπεσεν· ὃ δὲ
μὴ προσίζειν ἐμέλλομεν αὐτοῖς οἱ Ἕλληνες οὐδὲ πρὸς ὀργὴν ἐγκαλοῦντες, τὰ μὲν ἐν μέσῳ, τῆς οὐ-
δ' ἐν τοῖς βαρβάροις ἀπιστίαν ἐνόντος Ἑλλάδος τὸ θαυμάζεσθαι. ἀλλ' οὐδ' ὄνομα γοῦν λειπόμεθα.
ἀλλὰ μὴν πρῶτά γε ἦν καταναγκάσαι ἢ πάντων ἔχειν τὴν ἡγεμονίαν, οὐ μεῖζον οὐδὲν
αἰσχρὸν δ' εἶναι τοῖς ἀγαθοῦ τῆς ἐκείνων ἀρετῆς, καὶ τοῦ προῖκα τοὺς Ἕλληνας ἐλευθερίους, ἢ μυρίους
τῶν συγχωρούντας, ἅ πάντας δίκαιον καὶ παλαιφίλητας ἢ δίκαια τοὺς ἀφούς ἐλευθερίους ἐν φυ-
σιάζειν καὶ πολεμεῖν πρὸς ἀλλήλους ἦν, οὐκ ἔχοντας ὅπως χρὴ προσφέρεσθαι τοῖς βαρβάροις ποιεῖν
ὃ τὴν μὲν τοῦ πράγματος φύσει συμβαίνειν τὴν δίκαιον προτροφὴ κωλυθῆναι φαίνεται· καὶ μὲν εἰ
μὲν ἐκίνει τῶν πάντων τοὺς ἀεὶ νῦν διεξιέναι, εἶτα κατέχοντας τοὺς λογισμοὺς, ἐχάτην βαφὴν
χαρτερίας παρέχον· εἰ δ' οὐδὲν ὧν τὰ ἀπόρρητα ἦν, πάντες ἐσμὲν ἄξιοι ἐκείνοις εἶναι, οἱ μό-
νοις ἤδεσαν τοῖς βαρβάροις ὀργίζεσθαι· ἀλλὰ ὅμως πρὸς ἓν τοῦτο πάντα διατάξαντο, ὅπως καὶ
τοὺς παρόντας καὶ τοὺς ἀπόντας· τοὺς μὲν, ἐκόντας· τοὺς δ' ἄκοντας ἐξαναστήσονται· καὶ τοῦτο
δίκαιον ἐώρων μόνον· ἐπεὶ πάντα γε ἐκαθαρῶς ἐξέπεσεν, οὐδεὶς ἂν Ἑλλήνων τοσοῦτον μιαίνει
μι· πρὸ δὲ τοῦ γὰρ δυσμενείας ἕνεκα τὴν σαλαμῖνα νῦν δὲ τοῦτο φύσιν ἐκρίνομεν ἐξαρκεῖν κατασῆναι
τοῖς Ἕλλησι πάντα καὶ διὰ τοῦτο οὐ μόνον τὰς ἡγεμονίας· ἀλλὰ καὶ τὰς πόλεις αὐτῶν
ἀπέτισαν ἅπασας ἰδίας ἀφελείας καὶ πλουτισμὸς πάντων συμφόρητα προσφέρεται· καὶ
νομίζοντες τοῦτον ὡς ἁπλῶς καὶ μεγάλην ἡγεμονίαν καταγράσθαι, ἐᾶν ἡγεῖσθαι τοὺς Ἕλλη-
νας πρὸς τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὸ σωφρονεῖν λακεδαιμονίους δ' ὡς τοὺς παῖδας προδιδάσκοντες,
ἐβουλήθησαν προθυμοτέρους ποιῆσαι καὶ διὰ τοῦτ' ἄγαν ὀξεῖς τὸ πρόσθεν, παρακλήσεως ἕνεκα·
καὶ τοῦτο πρακτόμενα ἀπὸ σφῶν μεμνῆσθαι· ταῦτα δὲ ποιοῦντα καὶ τοῖς ἀφίσμασιν οὐμὲν ὡς
τοῖς ῥήμασι καὶ τῇ χρήσει τῆς παραταξέως, οὔτε καὶ τοῖς πράξεσι τὴν ἡγεμονίαν ἐπέρχεσι πα-
ρέσεσθαι θέλειν· ἀλλοι μὲν ὀνόματι ἡγεμόνων· οἱ δ' ὄργανα παρεῖχον· καὶ πόσῳ τὸ καλλίον αὐτοῖς

τὸ χῆμα

ἄρετο τοὺς Ἕλληνας πότ' ἂν μὴ δίκαιοι πάσας ἀγωνίσασθαι μὲ δίξειν, πότερον τὰς αὐτὰς τῶν ἄλ
λων παρούσας δίξαι πᾶσι μᾶλλον, ἢ τὰς αὐτὰς οὐκ εἶναι ταύτας αἰ εἰκὸς. ἀν
αἰνιαίους ὑπὲρ ἁπάντων ἀγωνίζεσθαι λείπεσθαι. καὶ εἰ πάλιν αὖτος ὁ λόγος αὐτοὺς ἐπαιρέτω. οὐκοῦν
ὁμολογεῖτ' αἰνιαίοις βαρέως ὑπὲρ αὐτῶν μᾶλλον ἢ ὑμῖν αὐτοῖς, ἄφνως οὐκ ἂν δήπουθεν. οὐ γὰρ
μόρος ἐς τὸ κοινὸν ἀπίνεγκαν ἀλλ' ἢ παρὰ πάντων συντέλεα, μόρος τῶν ἰδίων τῆς πόλεως ἐ
γένετο. ἀλλὰ μὴν τήνγε ἀξυχίαν καὶ πόλεμον τοσαύτην ἀπίνεγκαν, ὥς τι μεῖζον εἶναι τὸ τοῖς
νῦν παροῦσιν ὑπάρχειν. μόνοι μὲν γὰρ ἁπάντων αὐξηθέντες ἢ τιμέντες τὴν ἑαυτῶν ἐκλιπεῖν, ὑπὲρ
τοῦ μὴ τὴν ἴσην ἄλλων ἁπάντων ἀφάντον γενέσθαι ἀπιδεῖν. μόνοι δὲ οὐχ ὑπὸ πολεμίων τοῦτο
παθόντες ὑπὸ σφῶν αὐτῶν ἐξωκίσθησαν ὑπὲρ βίκης οὐ κατὰ συμφοράν ἢ φθόνον, ἀλλ' ἃ τοῖς ἄλ
λοις πέρας εἶναι δοκεῖ ἴσον ἐν τοῖς πρὸ ἐκείνων τυχήμασι, ταῦτ' ἐς ἀρετὴν ἐπιφέρειν. καὶ παρεί
λοντο ζῆν ἐν τοῖς ἐλπίδας ἢ καὶ αὐτοὺς, ἐνδιζάμενοι τοῦθ' ὅπ, καὶ μυριάκις κατάχθονα χώ
ραν, καὶ τὰς ἑστίας διερημώσονται, καὶ ἐκβάθρων ἁπάντα ἀφανισθέντα, οὐδὲν μᾶλλον τὸ τῶν ἀθανά
των ἀξίωμα καθαρπάσει, οὐδὲ ἀφανίσει τοῦτο φῶς πόγε αἰθέριος εἶναι ἀλλ' ἀκήρατον μενεῖ καὶ τοῖς
ἐν ἅδου κατοικίοις προσόμοια. καὶ τοῖς προθυμίαν λαμπρὰν. τὰς δ' ἀξυχίας φαιδροτέρας.
πάντων ἑλλήνων ἢ καὶ πᾶς ἄνθρωπος αἰθερώτατον εἶναι τάλογον φανήσεται οἱ τῆς γῆς ἐζέντησαν, ὑπὲρ τοῦ
μήτε ἐν γῇ μήτε ἐν θαλάσσῃ δουλεύσαι, τὸ μὲν πρεῖν τὰ ὑπάρχοντα δουλείας ἀρχὴν νομίσαντες
εἶναι· τὴν δὲ τῶν ὄντων στέρησιν ἀφορμὴν ἴσον μελλόντων ἀγαθῶν ποιησάμενοι· καὶ τοὺς ἔχοντας
τὰ ἑαυτῶν ἐσώζον, ἀφ' ὧν αὐτοὶ πρέσβυτο τὴν αὐξησιν· ἢ μὲν δὴ πρὸ τῶν κινδύνων τόκαὶ πρὸς τοὺς
κινδύνους προθυμία, τοσαύτη· καὶ οὗτος ἄλογος ὡς ἀνθρώπων εἶναι τάλογος ἀφανεστάτη ἐστὶν
ἑλλήνων ἢ καὶ πᾶς ἄνθρωπος αἰθερώτατον εἶναι τάλογον φανήσεται οἱ τῆς γῆς ἐζέντησαν, ὑπὲρ τοῦ
μήτε ἐν γῇ μήτε ἐν θαλάσσῃ δουλεύσαι, τὸ μὲν πρεῖν τὰ ὑπάρχοντα δουλείας ἀρχὴν νομίσαντες
εἶναι· τὴν δὲ τῶν ὄντων στέρησιν ἀφορμὴν ἴσον μελλόντων ἀγαθῶν ποιησάμενοι· καὶ τοὺς ἔχοντας
τὰ ἑαυτῶν ἐσώζον, ἀφ' ὧν αὐτοὶ πρέσβυτο τὴν αὐξησιν· ἢ μὲν δὴ πρὸ τῶν κινδύνων τόκαὶ πρὸς τοὺς
κινδύνους προθυμία, τοσαύτη· καὶ οὗτος ἄλογος ὡς ἀνθρώπων εἶναι τάλογος ἀφανεστάτη ἐστὶν
ἑλλήνων ἢ καὶ πᾶς ἄνθρωπος αἰθερώτατον εἶναι τάλογον φανήσεται οἱ τῆς γῆς ἐζέντησαν, ὑπὲρ τοῦ
μήτε ἐν γῇ μήτε ἐν θαλάσσῃ δουλεύσαι, τὸ μὲν πρεῖν τὰ ὑπάρχοντα δουλείας ἀρχὴν νομίσαντες
εἶναι· τὴν δὲ τῶν ὄντων στέρησιν ἀφορμὴν ἴσον μελλόντων ἀγαθῶν ποιησάμενοι· καὶ τοὺς ἔχοντας
τὰ ἑαυτῶν ἐσώζον, ἀφ' ὧν αὐτοὶ πρέσβυτο τὴν αὐξησιν· ἢ μὲν δὴ πρὸ τῶν κινδύνων τόκαὶ πρὸς τοὺς
κινδύνους προθυμία, τοσαύτη· καὶ οὗτος ἄλογος ὡς ἀνθρώπων εἶναι τάλογος ἀφανεστάτη ἐστὶν

Τῶν ἀπ' ἐκείνων φόβων ἐπαγωγὰς, ὥς που οὐκ ἐβούλευσε ψηφίσματος περὶ ταύτης· ἀλλ' ὡς περὶ ἑνὸς κοινοῦ πολεμικοῦ τῆς τοῦ κατὰ θάλατταν βαρβάρου, μηδὲν ἀκούειν βαρβάρων, περὶ ἐκκλησίας ἀποδύεται, ἀφαιρεῖται τοὺς ἀγγέλους αὐτῇ σκηνὴ καὶ τοιχίλμασι· καὶ τοὺς δὲ φρονοῦντα τῶν ἑλλήνων ἡγεμὼν τῆς ἀπειρίσεως ἐγένετο· ἐπειτα παρὰ τῶν ἀγγελούντων πάντα δεινὰ δὴ ταῦτα· ὅπου πάντα χρήματα μίγνυται καὶ τῶν ἑλλήνων κερδαλεοῦντοι πλούσιοι, πάντες δὲ ὡς περὶ ὑπὸ κύματος τοῦ πολέμου καλυφθησόμενοι, καὶ τοσούτης καταρρύσεις ἐκπλήξεως τοῦ βαρβάρου, ὥστε δικαίως θεῶν τινος εἶναι παρεῖσαι μᾶλλον τῶν λοιπῶν αὐθρώπων ἂν τὴν ἑλλάδα ἐλαύνοντο, οὐδὲν μᾶλλον ἢ φεῖτο· οὐδὲ μετήγετο περὶ ὧν ἐβουλεύσατο· οὐδὲ ἐμέμψατο αὐτῇ τῆς ἀπειρίσεως· ἀλλὰ τοὺς πάντας ἕλληνας σὺν καλεῖ πρὸς τὸν ἀγῶνα τὸν κοινὸν, ἀμείνονα μοι δοκεῖ μὴν φαίνεται τῷ βαρβάρῳ καθάπερ πρότερον μαρτύρων· οὐ γὰρ αὐτὴ γε ἐν ἄλλοις εἶχε τὰς ἐλπίδας τὰς σωτηρίας· ἀλλ' ἅπαντες εἶχον ἐν αὐτῇ τὰς ὑπὲρ αὐτῶν· οἵγε ὁμοίως τῆς σωτηρίας δεόμενοι καὶ ἐλευθερίας· καὶ τὸ παράδειγμα ὑπῆρχε ἀμφοῖν ἐγγύθεν ἡ προπέρα κρίσις· ἐστὸ τεῖ τὸ, τι βουλεύσαμθ' πρῶτον, αὐτὶ τὸν βάρβαρον· καὶ παρῆλθέ γε αὐτὸν τοῖς θαύμασι· μετοικίζεται γὰρ ἐξαναστᾶσα, καὶ τὸ μέγιστον ἀπὸ πάντων, γῆς μὲν οὐδαμοῦ πᾶσα γὰρ εἶχεν ἢ δὶς τὴν θάλατταν ἀπεχώρει· καὶ τῆς πρὸ τὸν ἄλωσιορυχῆς· καὶ τοῦ προεμβῦτῆς γεφύρας οὔτε τὸ ἀκρωτήριον οὔτε γνώμη φανερώτερον τοῦτο τέκμημα αὐτῆς δείξαι ἂν τῆς θαλάττης φανεῖται· καὶ ζόρξης καταλιποῦσα τὸ ἵππος μόνον πρόσειδεν· ὥστε ἐλθὼν οὐχ εὗρε τὴν πόλιν οὐδὲ εἶχον λαβεῖν ἔχων ὡς φεῖτο· οὔτως ἦν πόρον καὶ ὑπερφυὲς ἄγημα σωτηρίας· ἀλλ' ὥς περ τῶν ποιητῶν φασὶ τινες τὸν ἀλέξανδρον τῆς ἑλένης τὸ εἴδωλον λαβεῖν· αὐτὴν δὲ οὐ δυνηθῆναι, οὔτε καὶ ἔρξης τῆς πόλεως πύθαρος εἶχον· αὐτὴν δὲ οὐχ εὗρε· πλὴν γε δὴ καλῶς εὗρε ἐν ἁρπαγῇ, καὶ σαλαμῖνι καὶ τὴν θέσιν οὐκ ἤνεγκε ὥς περ τινος ἐν μύθῳ χρόνος· ἀλλ' ἐκπλαγεὶς ἔδεισεν οὐ μόνον περὶ τῶν λοιπῶν, ἀλλὰ καὶ περὶ τοῦ σώματος, πάντα τὸν ἐμπροσθεν χρόνον αἰῶνα τοῦτον· καὶ τῷ φοβεῖν σῶσιν ὡς· ὅπερ δὲ καὶ περὶ ἀπιθέσθαι τῶν λόγων τούτων προσῆκεν, ὅτι ἄμφω τὼ γένη τῆς πόλεως ἐπάταλαμπρῶς· τό, τε ἑλληνικὸν καὶ τὸ βαρβαρικόν· τὸ μὲν ἀπὸ τῶν ἀποδυχῶν· τὸ δὲ οὐκέτι γυμνὸ γενόμενον, καὶ πάλιν ὁ μικρῷ γε πρόσθεν ἔφην, ὅτι μᾶλλον ἀφυτομένη συνῆγε τοὺς ἕλληνας ἢ διώκων, νῦν τοῦτο ἄξιον εἰπεῖν· καὶ παρίστι διὰ τῶν πραγμάτων καταμαθεῖν· φασὶ γὰρ πάντα χῆσκοῦμθ' ὧν τοῦ πρὸ βαλλόμθ', ὥς τε μὴ πρῶτα τῶν ἑλληνίδων· μὴ δὲ μάλιστα ἀπὸ τῆς ἐλευθερίας μᾶλλον, ἢ μὴν δίκαιος αὖ ἀκούσαι πάντα κατεργασμένη· πρῶτον μὲν γὰρ ἐκεῖνο πάντες αὖ συμφᾶτε, ὅτι τοῖς τοσοῦτον λειπομένοις καὶ ναυσὶ καὶ ὅπλοις καὶ σώμασι καὶ χρήμασι· καὶ πάσῃ τῇ τοῦ πολέμου παρασκευῇ, ἓν μόνον αὐτῆς ὑπῆρχον κατελείπετο καὶ ὡς ἀληθῶς ἑλληνικὸν, τὸ βουλεύσασθαι καλῶς, ἢ χρῆναι πρῶτα συμπατηθῆναι καὶ ἀπὸ τὰ μικρὸν τῆς γῆς ὑπερέχοντα· μὴ γὰρ ὅπου εἰς αὐτὰ λῷον μόρος ἐξέκρυψεν· ἀλλ' ἐν προσθήκῃ τῷ βασιλεῖ γενόμθον, οὐκ ἂν ἦν τὸ ἐπίδηλον· τοῦτο δ' οὕτω κειμθον, καὶ πάντων αὖ ταῦτα κατ' αὐτὸ ψηφιζομένων ἢ θεμένων καὶ σοφῶν καὶ πολλῶν, οὐκ ἔστιν ὅτε εἶπεῖν, ὡς οὐχ ἧδ' ἔστιν ἃ παραχρῆμ' ἂν βουλεύσαμθον καὶ πρὸ αὐτῶν καὶ πρὸ τῶν ἄλλων ἀσυνετώτερα ἐμελλον· ὁ δὲ πᾶν τὸ ἐξαίρετον καὶ καθ' αὑτὸ διαρκὲς τὴν ἐπίδειξιν ἔχει, πάλιν σκεψώμεθα· οὐδεὶς γὰρ οὕτω σκαιός ἐστιν, οὐδὲ ταύτῃ τοῖς φαυλοτέροις φρονῶν, ὅστις οὐ συμφήσει, ὡς οὐκ εἰς τὰς γνῶς ἦκε πότε τοῖς ἕλλησι τὰ πράγματα· οὐδὲ ὡς τοῦ πρίου ἦν τὰς γνώμης· οἱ μὲν γὰρ εἰς πύλας ἐξελθόντες καὶ τάξαντες ἑαυτοὺς ἅμα τὰς παρόδους, οἱ μὲν ὡς περ ἐφέλην προσποιοῦσα οὐκ ἤνεγκαν· ἀλλ' ἀρχῆς τὴν ἐπίνοιαν διέφθειραν δραπετεύειν ἀναθέντες· καὶ συζῆν ἑαυτοὺς χωρὶς ἕκαστοι μελλόντων ἔτι τῶν δεινῶν· οὗτος ἀπομίσει τὴν μαραθῶνος μάχην ἐμμένσαντο· οἱ δὲ ἐπολεμοῦντες οὐκ ἀπεδυνήσαντο ταυτὸ τοῖς μαραθωνίοις διαπράξασθαι· ἀλλ' οὗτοι τὲ μεῖναι ὡς τεισόμενοι μᾶλλον ἢ δράσοντες· καὶ καταχωσθέντες ἀπώλοντο, ἐνὶ τύπῳ κοσμήσαντες τὴν ἑλλάδα, τῷ καλῶς ἀποθανεῖν· καὶ τοσοῦτον ἀπολειφθέντες μόνον· οἷδ' ὡς περ χειμάρρους ἐχώρουν διὰ πάντων· ἤδη δὲ χρόνων· καί τι τοῦτο δ' οἷον ἐστὶ σημεῖον· τοῦ μὴ τὲν τῇ γῇ φανεῖναι πάντας τῶν ἑλλήνων ὁμοίους τῇ πόλει καὶ ὅσοι ἐκεῖνοι πρότερον κατεπράξαν, μᾶλλον δὲ, τοῦ μὴ δὶς σύμπαντας ὁμοίους, καὶ τοῦ πάλαι τῇ θαλάττῃ μόνα τότε τοῖς ἕλλησι λειφθῆναι· οὕτω δ' ὦ τούτου σαφοῦς ὄντος, καὶ δι' ὧν γενέσθαι τὴν γνώμην οὐδενὶ λείποντος, τοσοῦτο διέσχεν ἡ πόλις ἐν τύπῳ, ὥς τε καὶ ἀνιχνεῦσαί τινα ὑπὸ τῆς λοιπῆς ἑλλάδος· πρῶτον μέν γε τῷ πλήθει τῶν τριήρων οὐ πάλαι πρῶς ὑπῆρξε ὥς τε τῆς χωρὶς ἀφέλοι τὸ τῆς πόλεως ἀξίωμα καὶ τὴν δύναμιν πρός γε τὸν συλλιχθέντα τοῦ ναυτικοῦ ἀριθμὸν, ἐξεῖναι τὰς μὲν τῆς πόλεως ναῦς νομίσαι τὰς ἁπάντων εἶναι τὰς δὲ κοινὰς ἁπάντων, μᾶλλον πρὸς τὴν τῆς τῶν ἑλλήνων πόλεως· ὥς τε ἔστι διὸν

ἔρετε

των ἐκ τῆς ἑλλάδος ὥς περ κονιορτὸν, ὀλιγοστὸν μὲν οὐκ ἔλαττον ὄν, πρὸς δὲ τὸ χρήσιμον ἀλλ' ὥς περ ἐκ θεοῦ πλουτεῖς ὑπερπεπώκει τῇ πόλει καὶ τοὺς ἀπόρους τῆς διαβάσεως καταμέμφεται, ὡς κακῶς προεξενήσαντας αὐτῷ τοὺς Ἀθηναίους, καὶ πλουτεῖν δὲ πρὶν ὁδὸν πρόσω κακὸν αὐτὸν ὀργάσασθαι. ὁ δὲ πανταχοῦ βασιλέως παρεῖναι γὰρ τοὺς ἄλλους. καὶ μᾶλλον καταλιπὼν ἄπορον νομίσαι, ξέρξης ὁ δαρείου, καταγνοὺς μὲν τοῦ πατρὸς ὡς ἐνδεῶς ἄλλως χειρίσαντος, ὑπεριδὼν δὲ τῆς πόλεως καὶ τῶν ἑλλήνων ὡς οὐδὲν ἀξίων φανησομένων, ἀγῶνα διπλοῦν ἀγωνίζεται. τὸν μὲν ὑπερβαλέσθαι. τὴν δὲ τιμωρήσασθαι μᾶλλον τοῦ πρέποντος. καὶ τοσοῦτον ὕβρισε τῇ ὑπερβολῇ, ὥς τι ἔγνω τὸν πρόπερσι τόλμας ὡς παιδιὰν ἀποφῆναι. δοκεῖ δέ μοι καὶ πρὸς τὰς δόσεις μείζης πεπτῶκος εἶναι οὐ μόνον πρὸς τὸν πατέρα ἀμελλήσασθαι. καὶ πρὸς ἅπασαν ὄψιν τι καὶ ἀκοὴν αἰδέσιμος αὐτῷ γενέσθαι. ὥς περ ἐνδεῖξασθαι βουλόμενος, ὅτι πατοῦ βεβαίως ἐστὶν ὑγιὲς. ποίαι γὰρ κύματων ἀπόρροιαι. ἢ πίνας σκιπόδους. ἢ πίνας στέρφους, ἢ ποίαι νιφάδες, ἢ χάλαζης ἐμβολὴν, ἢ ποίους ἀνέμους ἀστράπας οὐκ ἀλαφροτέρους ἐκείνος γε ἀπέφηνεν, ἢ ποίους φόβους ἐγγείους, ἢ θαλαττίους οὐχὶ σαπίσειεν τῆς φαρέτρας αὐτοῦ. οὐ τὰς ἀσπίδας πρῶτον οὐκ ὠνίησι τοῖς ὅπλοις κρύπτεσθαι ἀλλὰ τῇ χερὶ ἐς ἴσχατα γῆς. καὶ πρεσβύτερος ἀπὸ ἐτέου ἦν ἄρξειν πλὴν ἐκείνου. ἀπὸ μὲν γὰρ ἔφασκεν οὐδὲν ἧσσον ἀλλοτρίων. ἀλλὰ πάρχας γῆς καὶ ὅδατος. πάντων δ' εἶναι τούτων κύριος. τῆς δ' ἀγνωμοσύνης τῆς μαραθωνιλύσιν μίαν εἶναι καὶ πᾶσαν αὐτὴν, ἅτε πάντα συγχωρήσαντι καὶ μᾶλλον τῶν ἄλλων ἀνθρώπων γένοιτο, καὶ τὸν κρόνον διαπονηρεύεσθαι. εἰ δὲ μὴ, διὰ ἄξειν αὐτοὺς καλῶς μᾶλλον τῶν πρόσθεν θεῶν. ὅτι γὰρ θεοῖς τι καὶ ξέρξῃ δοκεῖν ὑπὲρ τῶν ξέρξου πραγμάτων. ὕδωρ γὰρ ἄγων ἅπαντα. ναῦς μὲν ὅσας ἡ ἑλληνικὴ θάλασσα οὐχ ὑποδέξεται. ἅπασι δὲ καὶ πᾶσι ἀπειρύφειν τὴν ἄπλοιαν. καὶ τὴν πόλιν ἰσοκρότων καταστήσειν. ἱερὰ δὲ συμφλέξειν. καὶ θήκας ἀναρρήξειν. καὶ μάχας ἀνδρῶν ἅπαντα ἔτι δὲ ἀτλαντικοῦ πλάτους κλεψυχίας ἀπόπους ἀπειλεῖ. καὶ γὰς πρίσαι ξέρξῃ τῆς οἰκουμένης ἂν ἀναγκάσειν ἑκατοντημοίρους πρόχυν ἐς τὸ πέλαγος. ὕδωρ μὲν ἀντλοῦντας. πέτρας δὲ ὀρύττοντας. ποσὶ τ' ἔχοντας τοῦ σώματος, ὅσα τοῖς ὄρυξι ἁρκέσει. καὶ οὐκ ἀπειλεῖ μὲν ὕπνος ἀνθρώπῳ καὶ ὑπόνοια καὶ φόβου μεῖζω. ἐπλάττησε δ' ἐν ταὐτὰ. ἀλλὰ πέπρωται τῆς ὄρυξι τὰς ἀπειλάς, αἴθ' ὑγιὲς τοῦ πόντου εἶναι λέγω δ' ὑχρύσασθαι τῇ πόλει. πάντα γὰρ μισόγειος, ὁ ποῖαι ἀτλαντικὴν ἐλαχίαν οὐκ ἔσεσθαι, ἢ ποῖον κόλπον ὧν ἴσασιν αὐθεωποι, τὸν ἀπὸ τῶν ἀπὸ τῆς ἴζω θαλάττης παρεῖναι ἀσύμβολον. οὐ γὰρ ἐς φάσγανον; οὐ γὰρ αἰῶνον πρωτικόν; οὐκ ὀρυξεῖν θαλάτταν; οὐχ ὑγκαπίας, οὐ πάντας σπήγαγε; οὐ διερυπώσαπαντας τῆς γῆς τοὺς μυχοὺς ἀκριβέστερον ὁ δ' ἀπὸ τὴν ὀρετρικήν; οὐκ ἐλαπαῖς γῆς καὶ θαλάσσης γὰν ἔτολμησε, ὡς πρὸ παγκάλων τὴν ἀρχὴν τὴν αὑτοῦ αὐτοῦ; ποῖον δὲ πᾶσι φάσμα οὐκ ἐκπέπλευ. ἢ πῖ τῶν ὄντων οὐχ ὑπερφέρεται ἢ πῶν οὐκ ὄντων εἰγένετο οὐχ οἱ πορθμοὶ τοσοῦτον αὐτῷ τῶν ποταμῶν διαφορεῖν ἰσθένουν, ὅσον οὐ παρεῖχεν πεῖν ἐξ αὐτῶν, οἱ δ' αἴνιαοι ποταμοὶ τῶν χειμαῤῥῶν οὐδὲν ἀλλοιότερον διεπόησαν, μᾶλλον δὲ τοῖς χειμαῤῥοῖς ἐς τοὐναντίον πληίσησαν. ὡς πρὸ γὰρ τὰ ἐκείνων ῥεύματα ἐκδίος αὔξεται, οὗ ἴσος ὑπὸ ξέρξῃ ναυτὰ ἐπίλιπεν. ἐδ' ἔχετο δ' ἀσὸν οὐ πυῤῥὸν οὐ πὶ θαλάττα ἱκανῶς. καὶ ταῦτα εἰκὸς πρὸς τὴν ἐκείνου χρείαν καὶ μεπίβαλεν ἐς ἄλληλα. γῦπι γὰρ ἡ μὲν ἐγίνετο. ὕδ' ἀπώλλυτο. καὶ θαλάττα ὑπεχώρει καὶ πάλιν αὖθις τῷ βασιλεῖ. καὶ νῦν ἐστὶ καὶ τοῖς νέας θαλάττης ὅσος τῆς ἐκείνου διαβάσεως χρόνος. καὶ ὁ αἶσος αὐτὸ τοῦλος τῷ ὄργῳ λέγεσθαι. ὡς δ' εἰπεῖν ταῦτα κατ γον ὠνὸς ἐοικεν καὶ μεθυσαμένοις ὡς ἐκείνῳ δὲ κρὸν. καὶ μολοιδὶ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καπίλαμπον, ὅσον μέκατόν ἐστιν αὐσαι ποσοῦ τον ὑπέχουσαι. δὲ ἄπιθυμήσει σκιᾶς, δίνδρον ἂν αὐτῷ χρυσοῦν ὑσκιᾶ, ὥς πυκλῳ μὲν ἕξ αἶαν ἀργύρῳ καὶ χρυσῷ. μεθυμόβραι δὲ πύκλα ἐπύγει, ὅσα χυ πεδύσει κελεύσει. πολλοὶς δ' ἦν φασὶς ὧν ἦγεν αὖ γῆς εἶν παῦν. οὐδὲν δ' ἦν ἐίνος τῶν κατὰ τὴν πορείαν μεῖζον ἢ κρύπτεσθαι. φιλογεικήσας δὲ μαθεῖν ὁ παῦπα ἅπαντος βασιλεὺς ὁπόσους ἄγει, χρὴν γὰρ καὶ πῦτο ἐκείνῳ γενέσθαι δυνατὸν, ἵνα γ' ἀκάθη μετρῆσαι πρόπαν δ' ἦν μᾶλλον ἢ ἀριθμῆσαι τὴν στρατιὰν, καὶ καπασκιάσαι μέσον τεῖχος μυρίασδε ξυν, πρὸς μέτρον ἐρίλμεν, καὶ ὁ μὲν, οὗ τῶ παῦπα κιρῶν ἦγεν, πᾶσαν πρὸς λαμβάνων ὁπόσοις ἐν τύχοι. καὶ καπεῖχε καὶ ἔθνε καὶ πόλεις. καὶ παῦπα γένη, καὶ ἀργυρωνία, καὶ τὰ ἄλλ τοῦς ἀσίας παῦπα καὶ πρὸς τὴν κίνησιν εἶκεν ὥς περ τὰ κοῦφα σὺν πλλῳ τῷ φαίδρῳ. ἢ πόλις δ' ἔτρια ἀπτασθείκνυεν. οὐδ' ἂν ξέρξην μᾶλλον θαυμάσαι τῆς ὑπερφανίας, ἢ τὴν πόλιν τοῦ μηδὸς τὸν ἐκείνου θαυμάσαι. ἢ ὁρύξου ποσοῦπου διὰ γῆς ἀνασκαφὰς καπρήξαι τος, καὶ τὸν ἀπείρονα μηχανῆρας ἐρησικόνων ἄλλ τῆς ἑλλάδος, ἀντέχειν ὥς περ ὄρυμα καὶ πρόβολος, ἀ περ χῆς ἀρξαμένη καὶ κὐτὴ πὰ αὐτῆς ἄλλ δεικνύναι. πρῶτον μὲν τοῖς πρὸ τὰς ἄλλας ἀκρονβολισμοῖς καὶ πείραις, ποσοῦτον ὑπέχει φρονήματι, καὶ ποσοῦτον ἀπέχει τοῦ πεισθῆναι πρὸς τὰς

ὑπόκωφος ἢ πόλις

ὀφθῆναι μόνον· ὥστε καὶ ὡς οὐδὲν ἄλλοις ἅπαντας δίκης ἀπηγωνίσθαι, καὶ δόξαν ἑαυτοὺς ἀκόνητον αὐτῇ τῇ ψυχῇ παρασκευάσαι ἐν τῷ μέσῳ κατὰ τοὺς ἔπειτα χρόνους ἐγένετο. ἀρετῆς πρὸς πλοῦτον· καὶ φρονήματος ἑλληνικοῦ πρὸς βαρβάρων πλοῦτος καὶ παρασκευὴν, οὐ λόγων ἀφθονία κριθεῖσα· ἀνδρῶν ἀπορρίψει, καὶ τῷ καλουμένῳ τοῦ καιροῦ· οὐ γὰρ ὡς φόβον τὴν θέαν ἔπτηξαν· ἀλλ' ὡς προθυμίαν κατηχήσαντο· οὐδ' ἐξεπλάγησαν τὸν ὁρωμένων τὴν ἀλήθειαν· ἀλλ' ὅθ' ὅσαι ὁρῶντες, ὅσον κρείττους γενέσθαι καὶ νομίσαντες ὡς περὶ φορμὴν ἀληθείαν παρὰ τὸς τύχης ὑπερβαλέσθαι πολλὰς αἰδεσίμους ἀνδραγαθίας, καὶ τοῦτ' εἶναι πλέον τῆς τοσαύτης περιουσίας ἔχειν ὡς περ χρήσασθαι· καὶ διανοηθέντες ὅπερ οὖν ὡς περ ἐπιάσαντες λαμπρῶς ὑπὸ τῶν βαρβάρων, καὶ τῆς ἀρετῆς ἀξίως τῆς ἑαυτῶν, καὶ γὰρ ἵπποι, καὶ βίλη, καὶ νῆες, καὶ ψέλια, καὶ τρίποδες, καὶ κύνες· καὶ πάντα χρήματα ὅσα τῆς τύχης ἐφ' προκείμενα τοῖς κρείττοσι· καὶ πάντα ταῦτα νικηφορήσαντες καὶ τροπαῖα πρὸς ἑαυτοὺς ἔστησαν, καὶ πρὸς αὐτοὺς ἕκαστοι διαλεχθέντες, ἐκ θεῶν ἀρξάμενοι καὶ τοῦ φίλου πατρὸς, ἐχώρουν δρόμῳ καθ' ὅπερ διὰ φιλοτιμίαν ἐκπλεῖον τοῦ βαρβάρου οὐκ ἔδοκαν ἰδεῖν, ὅπερ ἐστὶ τὰ γινόμενα· ἀλλ' ἅμα τάξεις ἐρρώγεσαν· καὶ αὐδὲς ἐκπλεῖον τοῦ· καὶ ἵπποι σῶν ἐλαμβάνοντο· καὶ νῆες εἵλκοντο· καὶ χρήματα ἤγετο· καὶ χορεία πάντα ἦν τὰ γινόμενα· ὅδε δέ τις καὶ πλάστας εἰστήκει πρὸ τῆς ἐλευθερίας ὁ τῶν βαρβάρων φόβων τοὺς λοιποὺς ὡς περ αἰσίας ὢν· ἀπολλύμενοι δὲ τὰ μεγάλα τολμήσαντες καὶ τροπαῖα φέροντες ἐν ταῖς ναυσὶ, πλείους αὐτοῖς ἐφάνησαν ἢ πρότερον, οὔτε γὰρ τέλος, οὔτε κάλλος πάντων ἀρκούντως αὐτοὺς ἐδύκει· οὐδ' ἦν ὕδωρ χωρία τοῖς κακοῖς οὐδὲ διέξοδος· ἀλλὰ τὸ πῶς ἀληθῶς ὄχλος ὄντες ἠθροίσθησαν, καὶ μέγιστον ἐναντίωμα ἑαυτοῖς, καὶ τοῖς πλείοσιν ἦπου ἐγένοντο. ὅσοις αὐτῆς ἐξαρχὴς ἐκάρησεν αὐτὴν ναῦν ὡς τοῦ αἵματος ῥύακες ἔρκουν ἐνεστῶτας εἶναι· τοσαῦτα δὲ ὁ λαμπρότης τῶν αἰδρῶν ἐκείνων ἐγένετο, καὶ τοσοῦτο τῆς νίκης τὸ ἄξιωμα, ὡς τι καὶ τὸ χωρίον ὡς περ σύμβολον ἀρετῆς κατήσησαν· οὔκουν ἔστι γε οὐδεὶς ὅστις γε ἀκούσας τὸ τοῦ μαραθῶνος ὄνομα οὐκ αὐτίκα τῇ ψυχῇ τοῦδ' ὡς περ ἄλλο τι τὴν ἐπωνυμίαν ἀπαίζεται καὶ σίβεται σῶν χαρᾷ· καὶ σῶν ἴδῃ τῷ πόλει πρώτῃ μὲν κινδύνου κοινὰ τὰ ἄλλα ἅπασι κατήσησαν καὶ τροφόν οὖσα τοῖς ἑλλάδος, πυνθάνεσθαι τοῦ γενομένου ποιῆσαι· τοὺς μὲν γὰρ ἄλλους τροφεῖα κομίζεσθαι παρὰ τῶν ἐκτραφέντων ὀνόματος λόγων· ἡ δὲ πόλις πρὸς τοῖς τροφοῖς καὶ ὅς ἔδωκεν ἐξαρχὸς, καὶ τὴν ἐλευθερίαν μᾶλλον τῆς σωτηρίας ἐν τοῖς αὐτοῖς κινδύνοις ἀπέδωκε τῇ ἑλλάδι, ὡς περ τοῦ τροφέως τοῖς ἕλλησι, ποιεῖν δίκαιον ἑαυτοὺς δὴ, καὶ τοῦτο, ὡμολογηκότα τοῖς πρότου, πᾶσιν· ὡς τ' ἐκείνους ἀνεῖναι, τὴν μὲν πόλιν γὰρ ἐλευθέριον δίκαιον μᾶλλον τοῖς πραχθεῖσι προσήκειν· τοῖς δὲ ἄλλοις ἕλλησι τὴν πόλιν καὶ νομίζειν γὰρ ἀθηναίων δῆμον ὡς περ ἐλευθέριον τοῖς ἕλλησιν εἶναι· δοκεῖ δὲ μοι συγκληρωθῆναι τῇ τύχῃ τῆς πόλεως ὁ μάχη, καὶ μαθ' ἑνὸς ἄλλων εἶναι κατὰ γένος ἢ τῶν ἀθηναίων· ἐκείνη γὰρ, ἡ καὶ γεωμετρουμένη εἶναι, ὡς περ μοῖρα πόλις καὶ ἀφορμὴ τῶν ὕστερον πάντων ἐγένετο τοῖς ἕλλησιν, οὐ μόνον τῶν ἐν τοῖς πολέμοις ἀγώνων· ἀλλὰ καὶ παραδείγματος προπλεσθεῖσα· ἀλλὰ καὶ πάντων ἀπλῶς ἢ

προσῆκε τῇ τοῦ ἑλληνικοῦ, καὶ τῆς γῆς μὲν διεπεμψάμην ἄρχειν. ἅμα δὲ καὶ πάσης. τοῦτο δ' οὐ ταὐτὰ πᾶσιν ἀπέλιπεν ἀνθρώποις διὰ πλῆθος τῶν ἡδέως διδυλωσόντων ἑαυτῶν. ἃ καὶ ὀνόματι γωρίσαι φιλοτιμία εἶναι, καὶ ψιλῆ χρεία δηλῆσαι, ἐλπίδος μὲν εἶπον ἂν. πάντα γὰρ τότε πᾶσας εἶπε. ὡς δὲ ἄλλως ζῆν οὐ δυνάμενα. ἔχων δ' ὃς εἶδε, μίσει πρὸ τοῦ τι φόβου καὶ τῆς ἀπειλημμένης ἤλθεν. αὐτὸς γὰρ ἀπήγαγε μὲν διαβαίνων. τὰ δ' ἔνθεν πέμπων ἐπανόει. καὶ πρῶτον μὲν ἐν τῶν κερύκων περίοδος ἐγίγνετο μόνη κατὰ τὴν ἑλλάδα. ἐν ᾗ ἐκείνου τε καὶ τοῦ μετ' ἐκεῖνον βασιλέως πᾶσι τῆς γῆς καὶ τοῦ ὕδατος, ἀπὸ ταύτης τῆς πόλεως ἤρχετο. καὶ πάντα πρὸς ταύτην διελέγοντο. ἔτι τοῖς ἄπωθεν ἑλλάδος. τοῖς μὲν ἑκοῦσι τοῖς ἑλληνικοῖς καὶ ὅσα αὐτονομεῖται τοῖς ὑπάρχουσι φέρουσα, οὐδὲν ἦν ὅτι μὴ ἀρχὴν εἶναι, ὡς ταὐτὸν ὂν φαίνειν τὴν ἀθηναίων πόλιν καὶ τὴν ἑλλάδα. καὶ οὐκ ἄφειν μόνον, ἀλλὰ καὶ ἔργῳ συμβαίνον, πάσας ἔχειν τὰς πόλεις ἐν τῇ κατ' ἐχθρῶν τιμωρίᾳ καὶ μὴν ὅσα γε αὖ τοῖς τότε ἐδόκει χρήσεσθαι καὶ προβουλεύσαι πρῶτον τῶν ὅλων, ἅπαντα ἡ πόλις ἐξήπτετο, ἀπ' ἀρχῆς προτάξασα τῶν ἑλλήνων ἑαυτήν, καὶ διὰ χειρὸς ἤδη ἀεὶ πρῶτον καὶ ἀθηναίων οἰκειροτέχνου πόλεως. τοῦ μὲν, ἀπειλοῦντος καὶ πειρωμένου. τῆς δ' ἀνθισταμένης καὶ νικώσης δίδυς τοὺς ἀποκρίσεις. καὶ παρ' ἀμφοτέρων τούτων ἐμαρτυρεῖτο, ὅτι ἀθηναίων καὶ πρῶτόν ἐστιν ὁ πόλεμος τοῦτο τῆς ἑλλάδος. Τὸν μὲν, λαβεῖν πειρωμένων. τῶν δὲ, κωλύσαι. ἐν ἐκείνοις μὴ τι τοῖς χαλεποῖς ἔργα λόγων ἐπῆλθε. λέγω δὲ τὰ τῶν ἄλλων ὄργα, λόγων τῶν παρ' ἡμῖν. καὶ ἄφισμα προταίου ἀρεῖον ἐς μνήμην, ἐνίκησεν ἅμα λόγῳ καὶ ἔργῳ νικῆσαι. δίδυς γὰρ ἐν χειροῖν κύριον ἦν. οὐ τῇ χειροτονίᾳ μόνον ὁς νόμος, ἀλλὰ καὶ τῷ διαφέρειν τοὺς ἀγγέλους. τῷ δ' ἑρμηνεύσαντι τὰ γράμματα διαχειροτονίαν μὲν ἀπέδοσαν. ἵν' ἐπεὶ δὴ πάρεστιν ἔχοι τέλος τὴν τῆς κρίσεως ἀκοήν. ἀπέδειξαν δὲ καὶ τοῦτον, ὡς οὐδ' ἀκριφῶς διακονῆσαι προσῆκον τοῖς βαρβάροις. καὶ τὸ ἰσχυρὸν περιῆλθεν αὐτῷ. τὴν γὰρ τῆς πόλεως ἄνοικον, οὐκ ἀξίουν κατὰ τὰς πόλεις καὶ τῶν ἑλλήνων ἐρμηνέα τῇ φύσει τρλεμίφ γενέσθαι. καὶ οὕτω δὴ, βίᾳ ἔδοσιν ἐς τὸ βάραθρον, ὥστ' ἄλλοις αἰσχρὸν εἶναι τῷ βασιλεῖ τὰς ἀποκρίσεις, καὶ παρὰ ἵππων τὴν φθέγγεσθαι μαθεῖν. ὁδὸν δὲ καὶ λαμπρῶς ἐκπέμπετο. καὶ τοῦτο μὲν τοῖς ὑπὲρ χοὶς ἐκέλευεν ἐπιμαίζειν αὐτόθεν τὰς πίδας ὑπερβαλών, ἃ καὶ ὅσοις ἔστι τοὺς ἀθηναίους εἶναι, ἵνα μαθεῖς ἄθλιος αὐτῶν διαφύγοι. καὶ τῆς ὀργῆς ἀπαλλαγῆναι ἔξεν. τοῦτο δὲ πῖς πήθεσιν ἄλλα ἄλλοις ἐπιπαπεῖν. ἐκ δὲ τούτου, κύριος μὲν οὐκέτι ἦν οἷς τὴν ἑλλάδα. αὐτὰ γὰρ ἐγγύλον δὴ ἦδη καὶ τὸ πέμπτον τὸν στόλον, προστάσας ἄρχοντας περσῶν τοὺς ἀρίστους. καὶ δίδοσι πῆθος στρατιᾶς. οὐ τὸ δὲ ἀλλὰ πῖον παρεκάστοις τοὺς ἀφηγουμένους τοσοῦτόν ἐστιν, ὥς τ' εἶναι τὸν μέγιστον ὅρον στόλου, βουλόμενος μηδεμίαν προφασιλιπεῖν, μήτ' ἐκείνοις, μήτ' αὖ τοῖς αὐτοῖς, τῷ μὲν οὐ πρᾶξαι πᾶν ὧν ἐντέλλεται. τῷ δ' ἂν, τὴν μὲν τρλιν καπρογτίσαι. τὸ δὲ φῦλον κομίζειν ἅπαν ὡς αὐτὸν, ᾧ δὲ πρόσειπε τῷ χάματι θυμοῦ μὲν δὴ καὶ παρασκάδης οὔπως εἶχε πᾶ τοῦ βασιλέως. οἷδ' ἐφίεντο. ὑπάρχοντες μὲν γὰρ ἀγαθοῦ. ἀποτιεροῦντες δὲ τὴν ὕβριν τοῖς ἐντυγχάνοντας. φυγῇ δ' ἐμπίπτοντες τὴν θάλασσαν. ὥστ' οὐδεὶς ἦν, ὅς τις νῆσον τότ' αὖ οἰκεῖν ἐβούλετο. ἐπὶ δ' αὐτοῖς οὖσιν ἐν ἄφ, καὶ μέρον πρὸ τῆς καπαγωγῆς, ἔδοξεν ἅπαρξαθαι τοῖς τοῦ βασιλέως ἄπαξ τάγμασι. καὶ ὡς τάχιστα προοίμιον ἅσαι τοῦ πολέμου. καὶ δόξαι οὕτως, ἱερὰ τρία ἄπαθαι τοῖς, ὧν χρὴ φέροντες, παγῆναι πνὰ μεμεσαμένοι ναυπκὸν. καὶ τὸ μὲν ἱερὰ πρίεων γένος οὕτως αὐτάρκεσαν, ὡς ἀεὶ παρ' ἄλλου τινὸς τῶν κρειττόνων αἴρεσθαι. οἷδ' ἄπαν τὸν δ' ὕστερον ἥκουσαν, ὡς ἀπαναστάσοντες αὐτοῖς ἤδη τοὺς ἀθηναίους. καὶ τὴν ἑλλάδα αἱρήσεσθαι μετ. καπῶς ἰδόντες εἶναι βίᾳ μετέχοντα, καὶ ὅτου ἐνέχοντα τῷ λόγῳ, ὡς ἄρα οὐ τὰ φύγοντα διώκουσιν. ἅμα μᾶλλον τὰ τῷ δίκην εἶναι. οὗτοι δὲ τούτων κεχωκότων, καὶ φερομένων αὖτ πρὸς τὴν ἤπειρον ὡς παρ' ἄλλου τινὸς ἐκ τοῦ πλάχους κακοῦ, οἱ μὲν ἄλλοι, πάντες ἕλληνες, καὶ πάλαι προϊδόντες τὴν διάβασιν, καὶ τὰ τὸ ὁρῶντες ἤδη, καὶ θᾶττον ἐκπεπαγμένοι. τὸ μέλλον ἀποσκοποῦντες. ἤπειρον λοῦντες ἐκ καὶ τὰς ὀρεινρίεων συμφοράς, καὶ τοσοῦτο τῶν δεινῶν ἀπέχειν νομίζοντες, ὅσον γὰρ τραχὺ αὐτῶν. ἀδὲ πόλις ἁρμονίᾳ ἀγωνίᾳ προσῳκει μᾶλλον, ἢ πρὸς ἀγῶνα κοσμουμένη. ἱερά τε γὰρ πάντα αὐτόθι. καὶ τὰ τῶν ἱερέων γένη οἰκεῖ. καὶ διεπρισβεύετο πρὸς τοὺς θεοὺς τὸν ἀρχαῖον πρόγονον συμμάχους τὰ καλοῦσα καὶ ἱκέτας ποιούμενοι. ὡς δ' αὐτῇ τὸ θεῖον ἔσκητο, οὐδὲν ἂν ἀρχὸν ἔπ. ἀλλ' οἱ μὲν, φύλακες τῶν ἱερῶν οἱ γέροντες, καὶ τῆς πόλεως ἀπελέγοντο. ἀδὲ νεότητος ἐχώρει. καὶ πρῶτον μὲν τοὺς ἐν τοῖς στεφανίταις ὀρόμοις ἀπέρυθρον. ὅσοι πᾶ καλλιόνων τῶν ἄλλων ἀγωνίζοντο, τοσοῦτο φθόμασιν πόρῳ τὴν προθυμίαν παρεχόμενοι. ἔπειτα κρεῖττοις ἦσαν τὰ πλούτια ὑπὸ ἀσὶ τῶν αὐλῶν. καὶ τι μεσοῦντας μὲν ἔπ τὰς πρεῖας, προσίβαλεν ὡς πᾶ πάθημα ἀσὶ θαλάττης βοὴ συμμιγὴς ἵππων καὶ ἀνδρῶν, καὶ τῶν ἄλλων ἐφολκίων τῷ τραπεζώματι. τῶν μὲν, χρείας ἕνεκα. τῶν δὲ καὶ ψυχαγωγίας βαρβαρικῆς κεκομπασμένων. ὑπερβαλόντος δὲ, οὐκ ἔχοντο, πίδοσι πᾶσι τῶν πολεμίων καὶ τῶν ἀπόντων ἐκείνων φασμάτων. χαλκὸς δὲ καὶ ἄνδρες πρόρριζοι εἶρε μὴ προσῆκαν. αὐτὰ δ' ἂν ὑπερφανία τῆς παρασκάδης καὶ τῶν γεωμμένων, ὥστ' ἐξαρκεῖν ἐδόκει πῖς βαρβάροις

τῶν κοινῶν ἢ ἐκ τῶν ἰδίων διαλῦσαι εἶναι τὴν ὅλην τῇ πόλει φιλοτιμίαν. ὁ δ' εἰπὼν τοῦτον μείζονα ἔσται,
ὅτι καὶ τοὺς ξένους ποιεῖ οὕτω πρὸς αὐτοὺς διατίθεσθαι. λέγει τε τὰς ὀρχήθρας μὲν ἐν τῷ πρὸς Δημοσθένους
τούτῳ πολέμῳ, τὴν δυνάμεις ὑπὲρ τῆς πόλεως ἀπολῦσαι, τοῦ θεοῦ χρήσαντος. πρόσαγε δ' αὐτὴν
κοσμίσασα ὁ μὲν, ὡς πρὸς θεωρίαν πέμπουσα λέως δὲ ὅμοια τούτῳ βουλεύσας ἐκπῦσαι τῶν
δυναστῶν καὶ οὗτος ἐν τῷ λοιμῷ κόσμος εἶεν τῷ πρὸς Δωριᾶς πολέμῳ καὶ πολυτοκνήσους, αὐτὸς
ἐθέλοντας ὑπὲρ τῆς χώρας ἀποθνῄσκειν· ὡς τε καὶ ὃς πειθῶ ὑπάρχει τῶν φυτίων διηγήσασθαι, καὶ
τούτοις μᾶλλον εἶναι πλέον εἰπεῖν τῶν παρόντων. ἀλλὰ καὶ τῶν τοιούτων ὄργων ἄρχειν τὴν πόλιν διὰ
τοσούτων καὶ ἔτι πλειόνων τῶν παραδειγμάτων, καὶ μεθ' ἡμέρας λέγεσθαι μὴ κοινὴν ὑποβολήν,
μὴ ἰδίαν· οὐ τοίνυν τῶν μὲν ἄλλων οὐδὲ καθ' ἡμᾶς τῇ πόλει συμβέβηκε, οὐδὲ τῶν πολεμίων
ὅσον εἰκὸς κεφαλαίου, τῶν δὲ παρ' αὐτῆς ταμιευτῶν ὑπ' αὐτῆς ἀπολωφθῆναι παρὰ τὴν χά-
ριν, ἀλλὰ καὶ τοὺς τῆς ἀργείας γενικὴν φασόμενον κόσμον μὲν θῦσα τὴν ἀρχὴν ἐς τοὺς παῖ-
δας, καὶ κοσμήσασα καὶ παρ' αὐτῇ· καὶ τῇ ὑποφορᾷ τὸ γένος. τῶν δὲ κρεῶν ἱερὰ ἱδρυσαμένη, καὶ
θείας μοίρας αὐτῇ ἑνατὸς ἀξιώσασα τοὺς ἡμέας, ἐρεχθέα δὲ τοὺς ἐν ἀκροπόλει θεοὺς παρίδρυσαν ἀπο-
δείξασα. καὶ ταῦτα μὲν ἐμοὶ ἐς τοσοῦτον αὐτὸν λόγου· δείγματα τῆς πρὸς τοὺς ἔξωθεν φι-
λανθρωπίας τῶν προγόνων· καὶ τῆς ὑπὲρ αὐτῶν δυσχείας ἐν τοῖς ἐπείγουσι· καὶ αὐτῶν ἀποφαίνω τε
καὶ πολλῶν ὡς ἀλλήλοις ὁμίλουν. χρὴ δὲ καὶ τῶν λοιπῶν ἴσως καθόσον ἐγχωρεῖ μιμεῖσθαι, ἀποκρι-
νουμένους, τὰ ὑπὲρ τῶν ἄλλων καὶ πραχθέντα, καὶ ὅσα ὑπὲρ τῆς οἰκείας ὑπάρξασα, ὅπως ἂν συμ-
παίσει τῷ λόγῳ, τοῦ μὲν πολὺ τὰς πράξεις τῷ χρόνῳ παριστάντας· ἐξέστι δ' ἀκούοντας ἐν αὐτῶν τῶν
ὄργων διωρεῖν τὰ πρόσκαιρα καὶ τὰ ἴδια. εἰ μὲν οὖν τῇ ἄλλης πόλεως ὁ λόγος, νῦν ἂν ἦν πα-
ρελθεῖν ἃς νῦν διέστε πράξεις· ἀλλὰ μόνας αὐτὰς ταύτας ἐπιχειρεῖν δεῖ· ἱστὶ γὰρ οἵας αὐτὰς ἐξέτασι.
καὶ πολλοὶ πολλῶν αὐχήματα δύναιντο πρόσεστι αὐτοῖς εἶναι· νῦν δ' ἐξέστι καθιστῶντας τοὺς λό-
γους ἀφελεῖν, καὶ τοὺς πρόσθεν, πλεῖστα δ' ὑπὲρ μιᾶς πόλεως ταύτης ἅπαντων εἰρηκότων, μᾶλλον
δὲ ὑπὲρ πόνης χιδὸν ἢ τῶν ἄλλων πασῶν, οὐκ ἐνδέχεται διξέσιν καθίκαστον ἀκριβῶς· ἀλλ' ἀφ' ὧν
καὶ πλεῖστα παραλιπεῖν. ἵνα τῆς μεγίστης χρησώμεθα. ἐπεὶ τίς οὐκ ἂν ἀσμένως καὶ ταῦτα εἰς
μέσον ἤνεγκεν, ἃ ἐπέρεις γ' ἂν ἔχει καὶ μόνα· πρώτων γὰρ ἐκ τῶν μεγίστων ἐν τοῖς ἕλλησιν ἀπολαμ-
ψάντων τῇ πόλει, τὸ μὲν, αὐτὴ φυγὸς ἡμῶσα ἅπαντα ἐπλήθυσεν· βοηθοῦσι δὲ χερσὶν ἑπλῶντο· καὶ τῆς
αὐτῆς ἡμέρας δυοῖν, ἐν δυοῖα· τοσοῦτο περῶν τῇ πόλει· ἀλλ' ἵνα μὴ πολλὰ ταῦτα λέγων
πορρῶ τοῦ καιροῦ γένωμαι, παρῆς ἅπαντα τὸ μέσον, καὶ προσχωρήσωμεν καὶ πρὸς αὐτὸ γε τοῦ-
το τῆς πόλεως μεγαλοψυχίᾳ, καὶ δὴ πρὸς αὐτὰ τὰ καίρια τοῦ λόγου τρέψομαι. ὅτι γὰρ τῆς
ἕλλος καὶ βαρβάροις τὰ πράγματα ἐκρίνετο· καὶ μικρὸν πρὸς πολὺ τῆς γῆς μέρος ὠγωνίζετο,
δ' ἀγὼν ἦν ὑπὲρ τῆς σωτηρίας ἅμα καὶ ἀρετῆς, τότ' ἐνίκησεν ἡ πόλις ἄμφω τὼ γένη κάλλιστα
δυχῆς· ὡς τὸ μὲν, προσθήκην μεμαρὼ αὐτῆς ἀσφαλοῦναι· τὸ δὲ, πλέον χεῖρον ἢ ὅσο πλεῖον ἐθέ-
κει. ἔξεστι μὲν οὖν καὶ θεῶν πρὸ ἀμφοῖν ἐπαθεῖν τοῦ αὐτοῦ ἔρου, βουλόμενον ὡς ἐπὶ κρίσιν πρὸ
ποιήσασθαι τῶν ὑφ' αὑτὸν αὐθρώπων, καὶ τὸν ἀγῶνα τοῦτον διαθεῖναι, καθ' ὃν τοὺς ἰωνόπους ἡ
μεῖς· οὐμὲν ἀλλοὐκ ἐλάχιστον μέρος ἐς τῆς πόλεως ἀρετὴ συνεβάλετο, καὶ μάλ' εἰκότως, καὶ
μετ' ἀξίου τοῦ λόγου τῆς μελλούσης τύχης· ὡς ἐπὶ γὰρ ἄλλο τοῦτο κινοῦσα τοὺς βαρβάρους, ἐν'
αὐτόν τι καὶ καθ' ἑλληνικὸν ἐκφύγῃ τι καὶ δείσει τις οὖσα πόνων προέστηκε, οὗτος ἐφειλ-
κύσατο αὐτούς. οὐκ ἄδικον τὴν ἀρχὴν παρασχομένη· οὐδ' ὥσπερ οἱ ὕστερον διαβαίνοντες εἰς τὴν
ἀσίαν ἵνα τοῦ πλείονος· ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ μὴ δουλωθῆναι καὶ δίκην ἀξιοῦσα λαβεῖν, τῶν ἐν τῇ ἠ-
πείρῳ τῶν ἰώνων διδουλωμένων ἑλλήνων· οὓς μόνη μὲν ἐθέλοντας φθειρομένους κατὰ πᾶσαν τὴν
ἑλλάδα· μόνη δὲ εἰς τὸ δέον κατέστησε· καὶ πρῶτον δὴ τῶν εἰς ἐκείνον, τὸν χρόνον ἑλλήνων αὖ-
θαίτης δὲ σφόδρα, τραπὰ κρινῆ πορθήσαντες ἔχοντο· τίνας δὲ ἐν βαβυλῶνος τάξεις καὶ τῶν ἐν
ἰνδοῖς ἕλλησι σφόδρα ἐθαύμαζον· λαβὼν δὲ τοσοῦτον πρόφασιν δ' ἀρεῖος, ἡσυχίαν ἄγειν οὐκ ἐ-
δύνατο· ἀλλ' ἐξόπαλε τὴν ἀρχὴν· καὶ τὰς δυνάμεις σωτερότερ· καὶ πᾶν μικρὸν ἐν αὐτῷ· καὶ τὰ
μὲν πρόχωμα τοῦτο ἦν, ἀμύνασθαι ἀθηναίους καὶ ὀρτηρίας παρεσκεύαν γὰρ τοὺς ἱερτρίας ἐ-
ποίησατο· ἵνα δὲ τοῦτον ἦ· δύο δ' ὡς ἀληθῶς ἦν τὰ κινοῦντα· ἐν μὲν φόβος ἦδη καὶ ὑποψία τῆς
πόλεως, μὴ ἅρα οὐδὲν ἀσπαχεῖν ἀξιώσῃ· ἕτερον δ', ἐπιθυμία καὶ πόθος αὐξῆσαι τὴν ἀρχὴν ἐπιδέξα

προσκτήσ

γὰς ἀφ' τοῦτο μέρος τῶν λόγων διαπεφυγμένος· οὐ γὰρ αὖθ μεγάλων ἀγώνων· οὐδὲ τοῦ πάντα χρῆ
ναι τὴν αὐτὴν δίκην σκοπεῖν· ἐπαινεσόμεθ δ' ὅλην ἐπαυσάμην· οὐ τοίνυν μόνον τοὺς ἄλλους δ' ω
ρίσας· οὐδὲ τῶν καταφρονούντων δίκην ἡγεμονικὰ καὶ προσηκόντα· τὴν δ' ὅς ὡς εἰπομεν οὖσαν τὸν ἐλ
ληνικὸν, τῆς δ' ἄπαντας ἀρετῆς καὶ μεγαλοψυχίας ἐναργῆ δείγματα ἐξήνεγκεν ἡ πόλις ἡμῶν, ἀλλ'
οὐδ' εἰς ἐστιν ἀγὼν ὅπου δίκαια ὄντες ἐπαινεῖσθαι καὶ ἀληθῆ τοὺς διαβάλλοντας εἰκότως αἰσχυνοίμεθ' ἂν
γε· περὶ δ' ὧν δ' ἐρῶ μεῖζον ἀρετῶν τὴν ὅλην φιλανθρωπίαν ἐξετάζειν, ταῦτ' ἤδη καὶ τῶν τῆς αὖ τῶν ἀγω
νων ἀρχέτω· τοὺς ἐν ἀμφισβητήσει τελοῦντας· μεῖζόν σου τοῦ κρείττονος ἡμύναται ὑπὲρ τῶν ἠρακλεί
δῶν· καὶ τὸ πρᾶγμα ὡς μετέθηκεν· οὐ γὰρ οὐ πόλις· οὐκ αὐτόχ· τὸ γένος οὐδὲν τῶν ἐν γῆς ἕλλησιν ἐφί
στατο· καὶ φ πεποίηται πᾶσιν, ὥστ' ἀπειλεῖν ἀπειλὰς κρείττους, τοῖς τὴν ἡρακλείους παιδ· καὶ τοὺς πολε
μ· τοῖς μὲν, ἢ φασίν σε ταῦτ, εἰ δ' ἐξέστιν, τοῦτον εἰς τοῦτ' ἄγαγεν, ὥστ' αὐτὸν οἴκοι παθεῖν μὲ τυ
χεῖν· καὶ τῆς ἐξουσίας ἧς παρεῖχεν ἀπόλαυσιν ἀμφισβητεῖν τὴν πλείστην πόλις ὧν καταφύγιον· καὶ
τοῦτ' ἄρ' ἐκεῖνος ἐν καιρῷ μόνον ὕβρισε· τοῖς γὰρ ὑπερχομένοις παρῆσαν, ἔδοκει δίκην· καὶ τοῦτο μὲν ἐν τῇ
ἀπίκῃ τὸ ὀρθῶς ἐκρίθη· καὶ διὰ τῆς τῶν ἱκετῶν σωτηρίας, ἅπασαν τὴν πελοποννησον ἐλευ
θερῶσαι, τοσοῦτῳ χεῖρον ἐκείνων διακειμένην ὅσῳ, τοῖς μὲν μὴ καταφύγειν ἀπηρήθη· τοῖς δὲ μὴ δέ
χεσθαι, οἱ μὲν, διὰ τῆς πόλεως ἔδεσαν ὄφελος· οἱ δ' οὐκ εἶχον ὅπως μὴ ποιήσωσι τὸ κελευόμενον· ἔτι
γον δὲ πρὸ τούτων ἐν μέσῃ τῇ βοιωτίᾳ τῆς πόλεως ὀργὴ γίγνεται· καὶ τἆλλα μόνη τῆς πόλεως·
ὁ τῷ μὲν ἀκοῦσαι, καὶ τῇ χρείᾳ τῶν ἱκετῶν ἐπαρκέσαι· τῇ δ' ἀληθείᾳ καὶ τῷ σχή
ματι τῆς διεργασίας, ὑπὲρ τῆς φύσεως ἁπάσης τοὺς αἰδεσίμους καὶ πρέποντας ἔθη· ὡς γὰρ ἤκουσαν τοὺς
ἐπὶ τῇ καθ' ἡμᾶς δυστυχήσαντας ἀπάφους ἐρρίφθαι, τὸ φοβηθέντες τὴν ὕβριν τῶν ταῦτα πεπλημ
κότων· οὐδ' οἷα βουλομένους τῷ ὧν αὖ κρατήσασιν ἔπεμψαν, ἀφ' τὴν μὲν τοῦ νικήσειν ἐλπίδα τῶν συ ἐπάσαν
γενόντ τοῦ κρείττονος δόντες, τὴν δ' ὀργὴν ὡς ὑπ' αὐτοῖς ταπεινὸς ὄντας λαβόντες, ὑπὲρ τοῦ κοι
νοῦ τόπου, περίουσαν τοῖς μὲν, τὴν τιμὴν· τοῖς δὲ, τὴν τιμωρίας ἀπόδοσιν· καὶ μὲν αὖ τοῦτο πρῶ
τον τὸ πάντας τοὺς ἐν χρείᾳ βοηθείας καταφύγειν εἰς τὴν πόλιν· ὡς ὑπ' εἰκὸς ἦν τοιοῦτ' ἀφ' ἑλληνὸς,
καὶ μηδεμίαν τῶν ἄλλων πόλεων ὄρος, μίαν καὶ φανερὸν σύμβολον ἴσχειν καὶ τάλλ' ἀμείνονα, τοῦ σπλου ἀμφίου
περιέχειν δύνας ἐξάρχης· οὐχ ὅσον λαβεῖν, καὶ μαρτύριόν τε δ' ἦν τοῖς καλλίστοις αἰδοῦς καὶ φι
λανθρωπίας· εἰ δὲ βούλει λέγω δικαιοσύνης αὖ τῆς φιλανθρωπίας· ὡς ὑπ' γὰρ κόρυκες ἅπαντες οὐ
τοι πρὸς αὐτὸς γιγνόμενοι· καὶ τὴν αὐτὴν ἀρετὴν ἀπ' αὐτῶν τὸν ὄργων παρεῖναι, μήτε μέλλ' τοῖς τοῦ δι
καίου μᾶλλον τῶν αἰσχίστων· μήτε ἀμείνους εἶναι καλύειν ὅσα αὖ ἔχω τοῦ καλοῦ γίγνεται· ἀλλ' εἶναι
τοῖς μὲν ἄλλας πόλεις τῆς αἰσχίστων δορυφόρους, αὐτὸς ἐφ' αὐτῶν ἀριθμὸν πλησούσας τῇ ἑλλάδ· τοῦδ'
ὡς ἀληθῶς ὧν ὑπ' πόλιν ἐν χαρίσεις αὖ χρυσαρ· ὁμοίας τῇ κατασκευῇ καὶ τοῖς λογισμοῖς, τῶν μὲν τὰ
δίκαια πρώτων ὀχυρωτέραν· τὸν δὲ τὰς δυνάμεις ἐχόντων ἀσθενεστέρας· μᾶλλον δὲ τὸν μὲν τὰ δί
καια πρώτων ἀκριβεστέρας εἰς αὐτὸν τὸν τοῦ δικαίου λόγον· τῶν δὲ ὧν τοῦ βιάζεσθαι δυνατωτέραν
εἰς τέλος· ὥστ' ἄμφω τὸ γένη δι' ἀμφοῖν γικᾶν· ταυτὶ μὲν οὖν κοινὰ δείγματα ὅπερ εἶπον, αὐδρείας
τε καὶ φιλανθρωπίας ὑπερχόντων τὸν ὄρων· ἐκ δὲ τῶν ἀρχαίων ἐξελιγμένα· ἀλλὰ μὴν ἄγε ὑπὲρ τῆς οἰκείας ἐπι
δείξαντο πρὸς τοὺς ἑκάστοτε ἐλθόντας, ἀπόκρισις μὲν οὐδεὶς ὄμοια· λευκήσιον δὲ καὶ τοῦτον μαρὰ προχά τῇ ἀμαζόνων
ρισται μέγιος· ἀμαζόσι μὲν γὰρ ὦ παρῆλθον τοῖς ὄρεσι τὴν φύσιν, ἰσοπαλίαις σωφάλαντες, παραλλά
βοια δὲ φέρεσθαι οὐδένος αὐτόπορος τῶν μέχρι τῆς ἀπίκης· ἀλλ' ἐξισχίσαι ἤδη τὰς ἀπείρους ὥστ' ὑπ'
ἀπὸ σημείου τοῦ ἱερμώδοντος ὁρμώμενοι· τὴν μὲν ἄσαν μέχρι λυκίας καὶ καρίας καὶ παμφυλίας
παρατείνουσ' ὥστ' ὑπ' ἐν θρᾳ τοπάδ· τὴν δ' ἀρώπην ἄχρι τοῦ θρᾳ τοπάδου τοῦ πρὸς τὴν πόλιν· ἐντεῦ ὡ ὠστῆ καλοῦ ῥαγέντος·
θεν δὲ πάντας ὥστ' ὑπ' καλοῦ ῥαγέντος ἐχώρουν ὀπίσω· καὶ διελίλυπε ἀμαζόσι ὕπη ἀρχὴ καὶ ὁδός·
ρος· καὶ ἡ πόλις καὶ ταῦτα ἐβούλετ' τῇ κοινῇ φύσει· καὶ τὸν εἰς ἅπαντ πεφύτευκεν εὖ ποτ' ἐγένον
το· οἶμαι δ' οὐδὲ ἔρικας αὐτοῖς μεμνῆσθαι τοὺς συμφορᾶ· οἱ δ' ὑπ' πρόσθεν ἑλλόντες ὧν ὑμῶν
πων καὶ ἑλλήνων τοῖς τάκείνων ἑλομένοις, ἔγνωσαν παρανόμοις βουλεύσαντες, ὥστ' ὑπ' ἂν εἰ τὴν δά
λαττάν ἐπιχείρουν πλοῦσθαι πολλῇ ἄξιον τίνυν κἀκεῖν πρόσθεν· ὁ τοῖς πολλοῖς τῶν ἐκτὸς ἴσον
λέγειν ἐστὶ τῷ τάφῳ τῷ δημοσίῳ παρεῖναι· ὅπου κοινὸν ἡ κοινὴ τῆς πόλεως πρόνοια τὴ καὶ ἐμὲ
πουτ' πᾶσι τὰ δ' ἐστὶ γιγνόμενα, ἀλλὰ καὶ ἰδίᾳ παφύασιν ἐνταῦθα βουλόμενοι τιμᾶς χρύσα
σθαι συμφορᾶς ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ· καὶ μάλα εὐλόγως· ᾧ γὰρ ἐώρων τρόπῳ τὴν πατρίδα τοῖς ἕλλησιν
βαλοῦσαν, τοῦτ' ᾧ ὤοντο δεῖν αὐτὴ προσφέρεσθαι τῇ πατρίδ, ἵνα κἀ ὁ καιρὸς καλοίη· ὥστ' καὶ ἐκ

τὴ ἧξις ὁ τοιοῦτος μῦθος, ἐξ ἧς φοῖτησαν καὶ διὰ πάσης ἦδη γῆς αἱ τῶν Ἑλλήνων ἀποικίαι· τοῖς γὰρ περιφερεῖς οὖσι καὶ κρατήσασιν ὅρως ἐμπίπτει μιμήσασθαι τὴν μητρόπολιν· καὶ διαλαβόντες ὤκησαν τὴν γῆν· ἐκ δὲ τούτου πᾶς ἄλλος μέτρον τῶν τῆς Ἑλλάδος ἔως ἐξετάσεως ἅπαντα δικαίως καὶ τοῦτ' ἐν ἀμφοτέροις τοῖς πράγμασι τῆς γῆς ἐμπέρασι παίδων παῖδες οἰκοῦσιν· οἱ μὲν ἀχριγαθέρων· ἀπὸ μεσογαλίας παροικοῦντες· οἵδ' ἀπὸ τῆ ταπείδι καὶ τῇ λίμνῃ μεμιγμένοι· ὥστ' ἐκεῖ μὲν γέλως ἐστὶ καὶ τοῦτο τῶν ἀκούοντων τῶν νῦν πολιτῶν· τοῖς ἐμπείροις κόσμος φιλοπευσθῆναι, καὶ φέρουσιν ὧν ὡς ἀπὸ λαμπροῖς, ὅταν διέρχεσθαι περὶ τὸ τῆς ἐμπέρας πόλιος γῆν καὶ θαλάττας κίνησιν μυθῶν, αὖθ' ὧν ἄλλων πολλῶν καὶ πολλῷ μείζονα· τοῦτο δὲ βούλομαι διαφερόντως ἐπανελθὼν ἐξετάσαι, καὶ δεῖξαι τὴν σύνοικειαν τῆς πολιτείας· ἧ κέχρηται πρὸς τὸ ἑλληνικὸν ἡ πόλις· καὶ ὅπου κεῖται πρόσφορα μάλιστ' ἐπιτηδείως ἔχει οὖν νῦν ἐφεξῆς ἀμφοῖν· ὅτι μὲν γὰρ τοῖς ἡρακλείοις πασιν ἔθει βουλεύειν, παρεχόμενοι καὶ μετιόντες ἅπαντων, παρελθοῦσα τὴν χρείαν τῇ μεγαλοψυχίᾳ· ἐπεὶ δ' ἴδετο τὴν πλοῦτον ἔσον δαρείων γιγνόμενα, συγκατέβαγε πάλιν αὐτοὺς μᾶλλον τοῦ θεοῦ· γενομένης δὲ τῆς ἡρακλειδῶν καθόδου, καὶ νεωτέρων συμβαινόντων ἐν τῇ πελοποννήσῳ, πάλιν ἡ κινηθεῖσα ἐδέξατο· ἐν ᾧ τε μὲν τῶν προτέρων ἐκείνων ἀσφαλῶς εἶχε· τὸ περὶ δὲ αὖ τὸ ἐκείνου χῦμα μετελθόντες διέβαινον τοὺς αὐθρώπους, καὶ μεταλαβοῦσα χώρας καὶ νόμων καὶ πολιτείας, ἐπιτάττουσιν ὑπὸ τῆς ἑλλάδος χρῆσθαι τῷ πλείονι μέρει· καὶ τὰς τῇ αὐτῇ πόλεις πολλὰς συμπεφυγάσι, φορμὴν δοντες ἔτι πολλῶν πολλῶν καὶ μεγάλων τεύξεσθαι· καί πῃ ὡς αὖ φιλοτιμότερον ἡ πόλις, ἢ ὡς λαμπρότερον τῆς τῶν ἑαυτοὺς δόντων ἐβουλεύσατο· ἢ πρῶτον μὲν τῆς ἑαυτῆς χώρας καὶ πολιτείας μιτέδωκε· ἐπεὶ τέτρασι ὅπως κλῆσον τοῖς συμπαρισκάσασι, ἰσοίως τῇ οἰκείᾳ καὶ τῇ ἀλλοδαπῇ δίχεσθαι τοὺς δεομένους αἰτοῦσα· καὶ τὰ περίπολα ἑκατέροις τοῖς καιροῖς ἐτέρωσιν· ὅτι μὲν γὰρ ἀσθενεῖς ἦσαν, τὸν φόβον παρέλιπεν αὐτῶν· καὶ τὰς ἀπορίας ἐπανορθώσασι· ὡς δ' ἄμεινον ἦ κατὰ συμφορὰν ἐπανῆραγμένα, οὕτως ἤδη δικαιόσμει καὶ προσέπεμπεν· ὀγυμπάσι τε ἑκάστοις ἐφιεῖσα· ὥσπερ εἰ αὐτὴ συμπαίστων ἐγεμόνευε καὶ φύλαξ ἐγεγόνει κοινῆ· καὶ λιὼν οἰκεῖον παρέλαγχυσα· ταῦτα δ' οὐ μόνον τοῖς πράξεσιν ὑπῆρχε τοῖς αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ τῷ βουλεύματι· ὥσπερ γὰρ τοὺς πρωτέρους διέκαμεν καταγαγοῦσι τοὺς ἡρακλείδας εἶεν, οὕτω καὶ τοὺς μετ' ἐκείνους διέκωθεν πρώτην εἶπε τὴν φυγαγικὴν αὖθ' ἁπλῶς τὴν διεργασίαν ἐπ' ἀμφοτέροις πεμφθῆναι, καὶ προτοῦσα ἀπὸ τοῦ πρώτου πρὸς τὸ πλεῖστον ἀεὶ· οὕτως ὥσπερ εἶπεν πολιτεία προσῳκίκει ἐπὶ τῆς πόλεως ὑπὸ τῶν ἑλλήνων πρόνοια, καὶ διὰ πολλῆς καὶ συνεχοῦς τῆς ἀκολουθίας σώζεται· καὶ μὴν τὸ μὲν τοὺς φθόγγους διέχεσθαι, ἢ καὶ μὴ διὰ τοῦτ' ἐκφύγειν κωφὴς εἶναι δεῖγμα φιλαρχωνίας, ἀλλ' ὧν εἶποι γ' ἂν τις, ὡς ἐκείνους ἐν δὲ πολυούσους ῥοῦς ὅσοι ταύτης τῆς τύχης ἐπειράθησαν· αἱ δὲ τῶν ἀποικιῶν κατασκαί, κοινὴν τῶν ἑλλήνων κέρδος ἔσπ' οὐ μόνον τῶν ἀπολλύντων· καὶ γὰρ πόλεις καὶ χώρας καὶ δυνάμεις πολλὰς καὶ μεγάλας εἰς τὸ κοινὸν προσέλαβον· ἐξ ὧν τὺκ ὀλίγῳ μείζους ἐγένοντο· ὕστερ ἐγὼ φημι τῆς πόλεως οὐχ ὅπου τὸ ἐκπέμψαι παρ' αὐτῆς ἢ τὸ εἰσφέρεσθαι τοὺς δυνίντας πρὸς τὴν παρὰ τῶν ἑλλήνων εἶναι χάριν· καὶ γὰρ πᾶσι μόνοις τοῖς τοιούτοις καὶ διὰ τῶν ἐσπίων δίδωκιμεῖν· οἱ γὰρ αὐτοὶ πρισβύτατοι τῶν ἄλλων ἑλλήνων εἰσί· καὶ εἰς τίνους ἕλληνας πλοῦτ' πολλαχῇ καθ' ὁτοῦσον γράφουσιν· ἐπλούτησε δ' οὐδαμόθεν· ἀφ' αὑτῶν φύντες, τοὺς παρόντας πόλεως δυνίντας ἐδέξατο καὶ μὲν δεξάμενοι τοὺς ἀπαντόχθονας, παντοχῆ καὶ πανόμφαλοι ὄντες καὶ τούτοις τὸ προσῆκον εἰς· καὶ γὰρ τῶν πρισβυτάτων πλείστους εἶναι τοὺς ἀπογόνους θεός· καὶ μᾶλλον ἢ πάντων ἄλλων· καὶ τὸ δέχεσθαι τοὺς δυομένους τῶν κρεττόνων ἐστίν· καὶ μὴν τόγε τὸ σῖτον ἐν ἀρχῇ διαπεμπόμενοι, ὡς τύχοις ἔκεισε τὸ καὶ τὰ τῶν ἀποικιῶν σμήνη διαπέμπεσθαι καὶ κατοικίσαι τὴν γῆν· ἄλλως τε καὶ ἐξουσίας ἦδη πᾶσιν οὔσης ὁρᾶσθαι καὶ τὰ τοῦ βίου τέλεσθαι ῥᾴστ' ἀφορμῶν εἴπερ ἐκδέχεται δ' ἐπάλαι τοῦ λόγου προσόδ κωμεῖν μέρα· ὡς ἐμοὶ δοκεῖ καὶ ἐν τῷ πολλῶν· ἀλλὰ τῶν κινδύνων πρᾶξις· ὧς ἐγὼ δίδωκα, μὲν τῷ λόγῳ κίνδυνον ἔχειν ἐνεῖν μᾶλλον, ἢ τῇ πόλει τῶν ὄργων ὅπως ἐπράγματεύσατο μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀναγκαῖα ἔφασαν καὶ τοῦτον ἦδη, δυοῖν εἵνεκα· ἑνὸς μὲν, ὅπως τῶν ἀπὸ τῆς εἰρήνης ἀγαθῶν, καὶ ὃς κατοικίσασι τὸν βίον ἤδη ἀπογόντας μνημονεύσαντας, εἰκὸς ἦν δίκαιον καὶ τὰς ἀπὸ τῶν ἐπίσων καιρῶν πράξεις μὴ παρελθεῖν, ἄλλως τε καὶ πλείονος μὲν ἢ τὰς τῶν ἄλλων συμπάντων· μείζους δὲ ἁπασῶν οὔσας ὧν παρελήφαμεν· ἐπίσης δ' ὅτι συμπίπτει τῇ πάσῃ φιλαρχωνίᾳ τῆς πόλεως ἦν ἄρτι διεξιόντες ἐπαισάμεθα, ὁ τῶν ὄργων τῶν ἐν τοῖς πολίταις πόλεμος ἐξέπεσεν, ὃς ἦμεν πάλιν ἀρχὴν ἐκπλήττειν τῆς ἐπανόκειν· χαλεπὸν μὲν οὖν οὐδὲ τὰς ἀποικίας ὧδε

ἀμφοτέρων τῶν ἀγῶνων ἐποίησε τοῦ ἑαυτοῦ καὶ τοῦ ἑνὸς· καὶ γὰρ καὶ τοὺς κρείττους ἐν ταῖς μάχαις ὁ παρέξαν ἔστιν ὅτε καὶ πᾶσιν ἐκκλησιαστικὸν τῶν γένων ἐλλήνων καταφεύγοντα ἐπὶ τὴν ἀσυλίαν, ὥς περ ὄρνεα καὶ πελαργούς· ὧν ἕνεκα καὶ τῶν σημείων τῆς εὐπορίας λεγομένων ἀεὶ γὰρ ἀπ' αὐτῶν ἐπιτυμβίους σύμβολον οὖσα τῆς νίκης αὐτῶν, ἅμα καὶ τῆς εὐτεκνίας αὐτῶν ἔστιν ὅτε δ' ἐκ παλαιοῦ πᾶσιν ἑαυτὴν δοῦσα, διετέλεσεν ὥς περ νόμον ἐς τέλος τὴν γνώμην, καὶ διέξοδον διὰ παίδων ἐλλιπῶν καιρῶν ἄπασι τὰς ψυχὰς ὑπανοίγουσα τοῖς ἐκ τῶν πολέμων ὁσημέραι καὶ κατὰ πάσαι, ἐκ καὶ κατ' ἄλλην πρὸ φάσιν τύχην, πρέμενον προκορυφοῦσα βαρέειν, ὡς οὐδὲν ἐς ἑαυτὴν ἐλλείπων ἄρρεν, ἕως ἂν ὑπὸ τῶν αἰτησίων ἡ πόλις ἀφ' ἑαυτῆς μέλλοντα ἐκπίπτειν ὁρᾷ μέγιστον τῶν τριῶν ἐν τῷ λοιπῷ νύσῳ μοιρῶν διαφθαρείσης τῆς μεσαίης, μόνη διετέρησε τοὺς λοιποὺς αὐτῶν δρόμους καὶ σκιαμαχοῦντος ἐοικέναι ἐμέλλησε δρᾶν καὶ νῦν ὅσα μεσαίους διὰ τὴν πόλιν· ἀλλὰ δὴ τοῦ πρὸ βουλαίας παλαιοῦ συμβάντος, καὶ τῆς παραχούσης πρὸ αὐτὴν ἐνδυτυχῆσαι τοῖς ἄλλοις πόλεως ἀπροσδοκήτως καὶ παραλίας ἀναιρεθείσης, οὐδένες ἐς τὴν χρείαν ἀπεμνημόνευσαν· οὐδ' ἐν καιρῷ φύσει ἀγαθὸ μὲν τῶν ἄλλων μερῶν ἐξέκειτο τὸ πατρίδιον γένος· ἡ δὲ πόλις μὲν καλοῦ τοῦ ὁ ἅμαξα τὴν δυστυχίαν ἐπανώρθωσεν αὐτοῖς· ἀβασίλευτοι αὐτὶ πατρικίων ἀποφήνασα, καὶ φυλάξασα τῷ πάντῳ τὸ μεμπτὸν ὥς περ εἰκὸς ἦν τὴν κοινὴν τύχην αὐτῶν προφάσιν· τοὺς δὲ πάντας τῶν ἐκεῖ φαιρῶν ἀώρητον πάλιν τοίνυν ἐνδαίμων κακῶς ὑπὸ τῆς φρουρᾶς τῆς λακωνικῆς διακεκριμένων, ἐδίζατο τὸν δρόμον καὶ διέτριβον οἱ φάρυγες ὡς ἀέναον τὸν χρόνον τοῦτον, ἕως ἔμελλον διὰ τῆς πόλεως σῶοι κομισθῆναι τὴν ἑαυτῶν· αὖθις αὖ πατρικίας δ' ὑπερον ἐξοικισθέντες, καὶ διανίας ἅμα ἐκείνοις, δ' χίτι παροικίδα· καὶ πάλιν ἐνδαίμους ἐᾶν τοῖς ἐχάτοις ἀτυχόμασι· καὶ πρὸ τούτων τὸν ἐν θρᾴκῃ κακῶς πραξάντας δύο καὶ τριάκοντα πόλεων ὅσον λοιπὸν, τοὺς δ' ἐκπορίτους καὶ βάσου καὶ βυζαντίου καὶ παντοχόθεν τῆς αὖ ἐξαφιλμόσεσιν. οἶμαι μὲν οὖ δὲ τοὺς ἐκ τῶν νήσων μόνον εἶναι ἐφόδιον· μόνη γὰρ ὡς ἐπεῖν διαγίγνεται πρὸς τὴν ἀπαντῶσαν τύχην ἀμελλαμάν, καὶ περιωθῆν πᾶσι τῷ τρέπειν τὰς συμφορὰς ἐπὶ ἑαυτὰ πρα· καὶ τὴν παρουσίαν ἐπάλλαξιν· οὐ τοῖς ἐκ προθῶν εἶναι κατὰ δὲ ἑξῆς φίλου κακῶς πράξαντος ἀεὶ πλούτου καὶ τῶν προόδων διαφόρων ἐπὶ τοῖς ἀτυχήμασι φίλους πεπείρασι· οὐδ' ὧ μὲν πράττουσι κίχρασι· κακῶς δ' ἀπαλλάξασι τὴν τύχην μετροῦσα τὴν φιλανθρωπίαν· ἀεὶ δὲ τοὺς τοῦ δυστυχεῖν καιροὺς τοῦ πράττειν ὧ πεπείκει, τοῖς πλουτοῦσι τὰ παρ' αὐτοῖς ἀγαθὰ προεῖσα καὶ τροπαθῆν κοινωνοὺς ἐν ὑπὲκ κάλλιστα πράττον οὐδ' ἐλπὶς ὑπ' αὐτοῖς· καὶ γάρ τοι παντὸς ἐν ἅπασι τοῖς τῆς χρείας καιροῖς μίαν ταύτην ὁδὸν τὴν δῶρο φέρουσαν· καὶ πρεσβυτάτη τῶν ἑλλήνων οὖσα, τῷ δ' ἔχεσθαι τοὺς πάντα χθὶς μᾶλλον ὑ τῷ προελυφείσῃ τῷ χρόνῳ, τοῦ γένους ὡς πρεῖ πατρὶς ἐστὶ καὶ ἑστία κοινὴ· καὶ τὴν τῶν πολεσίτων τὴν πρὸς ἅπαντας, οὐ μόνον ὁσ αὐτὴ παρ' αὐτοῖς ἀπέφηνεν ἐδίλωσιν, ἀγὰ καὶ τῷ τοῦ ἄφος παρέχειν τοῖς ἔξωθεν καταφεύγουσι ὡς αὐτὴν, καὶ προσέσθαι πάντας ὡς μέρος αὐτῆς· ἐνεμόησαν τοῦτο τοιοῦτον καὶ τοσοῦτον εἶδος διεργάσας τοῖς πρεσβυτέροις ἀκόλουθον· ἕτερον δ' ὁ καὶ τοῖς πράγμασιν ἐστὶν ἰφιξὸς, καὶ μεγίστους χάριν οὐλέσθαι παρὸς λαβοῦσα γὰρ τὸν κοινὸν τῶν ἑλλήνων ἐξηγητὴν ἑαυτῇ δὲ πατρῷον τὸν ἀπόλλω τὸν πύθιον, ἐξήγαγε πάντα χρῖγὸς τὸ ἑλληνικὸν τὸν αὐτὸν φυλακὴν ἅμα καὶ προσθήκην τῷ γένει τριυμβῆν· καὶ πρῶτον μὲν τὴν ἀπικεμένην ἐκάπερε βάλασσαν ἔοικα δὲ οὐ τὸ πρῶτον λέγειν τῶν ὄργων· καὶ τοὺς ἑλλάδος ὡς προλήμην ἀφέλε πόρους ἀπὸ τῶν προφύων ὀχλεροὺς αὐαφάσασα· λέγω τὸ λητικὸν ἅπαν καὶ βαρβαρικὸν, καταναγκάσασα ὡς πρέπτα πάντας ἑλληνικῆς παραλίας· καὶ τῶν ἐκτὸς ἀπεχωρῆσαι· ἐξ ὧν τῶν νήσων κύκλος οἰκίσθη βυθαίως, καὶ διὰ τῶν ὁμερτάτων τὸν αἰγαῖον ὑπῆρξε πλεῖν συνίδυα καὶ σύντροφος πόλεις ὡς περ ἐν ὑπείρῳ νήσου πᾶσα μείβοντας ἐστὶν ὑπ' οὖ τοὺς ὧ κατασκάψασι τὴν βαλαττα· πρὸς δὲ τούτοις, τὰς ἀπικείσας τῇ πελοποννήσου νήσους ἅμα τοὺς ἰωνίους τούτους οἰκειουμένη, καὶ πάντα χρόνον τοὺς βαρβάρους ὡς περ προβολοὺς ἀείρουσα· ὡς δ' αὐτῇ διχθὶν κατασκάσασα τῆς ἑλλάδος ἔφρουρα, καὶ σύνεπι κλῆσιν ὡς περ λιμέσι κλῆσις, οὕτως ἔδη καὶ μέχρι τῆς ὑπερβορέας γῆς διὰ τῆς βαλάττης· καὶ διεβίβαζεν ἐς τὴν ἀσίαν τὰς ἑλλὰς καὶ μεγάλας ἀσπικίας συνάπτουσα τὴν γῆν ὡς μίαν οὖσαν τῇ φύσει, καὶ τὰ πρὸς τῆς ἑλλάδος οὐ κεχωρισμένα, ἕως κατασκάσασα τὸ ἀπὸ τῆς ἀσίας αὐτὶ πρωροτεῖον, εἰδοῦσ' ἔπειν ἑλλάδι τῇ παλαιᾷ, μεγάλη μὲν οὖσα μοῖρα πάντων χρόνα τοῖς ἕλλησι· μεγάλ δ' ἐς ἀσφάλειαν προϊδοῦσα τὴν κοινὴν ὡς ἐδέξειν ὁ μέλλων χρόνος· καλλιον δὲ κόσμον ἅμφοτέρῳ τῷ γένει πορίσασα· οὐ μόνον τῷ πάντῃ καὶ ἅμα καιρίῳ τῆς χώρας, ἀλλὰ καὶ τῷ δεῖξαι τὴν ὁμόνοιαν ὅσον καὶ οἷον ἀγαθὸν ἀπὸ γίγνεται· ταύτης δὲ τιμὰς ὧς περ κρατίδος

προσθύρων

ὠστηλῶν·

ἑστία
σύντρο καὶ σύνδρομος πόλις.

πρόβολα

ὧδ' ἅπαντα μαστικά, καὶ τὰ δόματα αὐτόθεν ἰσχύει, οὔτε καὶ οὗτος ὁ χῶρος ὡς πρὸς αἰτίαν δικεῖ τὴν
τοῦ δικαίου γνῶσιν ἐναργῆ κεῖσθαι παρὰ τοῖς θεοῖς ὡς δυνατὸν ἐγγυτάτω· καὶ τοσοῦτο τιμᾶται παρὰ
πάντων τῷ συγκεχωρηκότι, ὡς οἱ μὲν ἐπωμόσιοι τέργουσιν ὁμοίως τοῖς κεκραγόσιν· ἀρχαὶ δὲ πᾶ-
σαι καὶ συνέδρια, τά τε ἄλλα καὶ τὸ μέγιστον ὁ δῆμος, παρ' ἧς ἰδίᾳ ταῖς πρὸς τὰς ἐν τοῦτῳ τῷ τόπῳ δί-
κας ἦσαν εἰκότως, καὶ μαρτυρεῖ τοῦτο μόνον ἅδυτον οὐχ ἥκιστα δι' ἃ παθόντα· ἀλλ' ὡς πρὸ ἀγωνιστηρίου τοῖς θεοῖς αἰεὶ τὰ καὶ ὅσα ἐξ ἐκείνου καθίκει· καὶ παρ' ἧς παράδειγμα δι-
καιοσύνης νομίζοντες, οὕτω τιμῶσιν ἀμφὶ τῶν θεῶν· ἐπέρα δ' ἡ γίγνεται κρίσις ὕστερον, μικρὴ τοῖς ἀγω-
νιταῖς· θεία δὲ καὶ αὕτη τοῖς δικασταῖς· ἢν ἀγωνίζηται τῶν τελοτιδῶν αἰεὶ δυστυχῶν πρὸς τοὺς νῦν
προσοίκους τῷ τόπῳ θεὰς σεμνάς, καταφυγὼν καὶ δὺς ὡς πρὸ ἕδρας ἐς τὸν πρόνω, ὡς ἐνταῦθα εἶ πρὸ
τοῦ τὴν δίκαιαν φιλαθρωπίαν οὖσαν· καὶ τυχὼν τῆς θεοῦ, τῶν μαρτύρων ἀπαλλάττεται· πρῶμεν δὲ ἡ
γένους καὶ προφῆς· καὶ τῆς ἐκ τῶν θεῶν τιμῆς καὶ τῶν ἀφορίων· ὡς αὐτοί τε ὤφρον τοῖς ἄλλοις εἶνέ
μασι, εἴρηται· τῶν μὲν πραγμάτων ἴσως ἧττον· οὐχ ὅτιον δὲ ἡ πρὸ ἡμῶν· νῦν δὲ πάντα δ' ἀπὼν ἐπόν-
των· ἀκόλουθον ἐστὶ λέγειν, ὧν μέρος ἐν γέγραπται τοῖς ἀρχαίοις, ὅσπερ καὶ οἷα τῇ πρώτῃ τῆς
φιλαθρωπίας εἰς ἅπαντας ἐχρήσατο, καὶ ὅτως ἐς τὸ κοινὸν ἐπολιτεύσατο· αἴσιμα δὲ κἀνταῦθα μι-
κρόν· ὡς πρῶτα τοῖς θεοῖς οὐκ ἀπέχρησε δι' ἑνὸς τινος πρότερον τὴν οἰκείαν ἐνδείξασθαι τῇ πόλει, οὔτε
οὐδὲ ἐκεῖνοι τοῦ πρώτου τὴν κοινωνίαν τοῖς αἰεὶ ῥᾴοις ἔκρινον ἐξαρκεῖν· ἀεὶ δὲ προῆσαν αἰξόντες τὴν
φιλοτιμίαν ὡς πρὸ τὰ πρῶτα· μεγίστη δὲ καὶ κοινωτάτη τῶν εὐεργεσιῶν, ὁ Ἴων πατὴρ δ' ὢν
τυχοῦ Ἴωνος ἦρξε καὶ παρὰ μυθία· οὐ γάρ ἐστι γένος οὐδὲν τῶν ἑλλάδος ὡς ἔπος εἰπεῖν, ὃ πόλεως
πόλεως ἀπειρον ἐστιν· οὐδ' ἄοικον ἅπαν καιρῶν· ἀμφὶ καὶ πόλεις καὶ ἔθνη μεταπλανῆται ἐς αὐτήν, καὶ
κατασπείρεται, καὶ κατ' ἄνδρα σχεδὸν οἱ γνωριμώτατοι· ὧν ἃ παρ' ἑκάστων μάλιστα μνήσω, καὶ μνημονεύσω
πρῶτον, καὶ τῶν μνήμης τοὺς λόγους συμμίτρους ἀποδοῦναι, μὴ ὅτι τῶν ἰδίᾳ λέγω μᾶλλον ἢ κατὰ
συμφοράς· ἀμφοῖν δὲ ἔστι Ἴωνα καὶ ἄδ' ἐστὶ Ἴωνα παλαιῶν ἐν τιμῇ τε καὶ ὡς πρὸ ἀρχὴ τοῖς πόλεσι δίκην ἐ-
σθαι· Ἡρακλείοις ἀπελθόντος ἐξαίφνης, ἅμα πόλεσι καὶ πᾶσι βαρβάροις ἰδρύεται πρῶτ· καθάπερ
καὶ πρόσθεν τοῖς μυστηρίοις ἐτίμησαι πρῶτον ξένων· καὶ διατελεῖ δὲ θεὸς ὢν καὶ δικῶν ἐξ ἐκείνων· οὐ
γὰρ μόνον τοῖς πρεσβυτάτοις ἄρα Ἴωνι ἦρξε τιμᾶν, καὶ ταῦτα διαφερόντως καὶ ὑπὲρ πάντας τοὺς
ἀκολουθήσαντας, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐπολυδαιμονήσασι πρὸς τῶν ἄλλων θεῶν ἐνεκρατεῖτο ὡς πρὸ συμπολιτευό-
μενος τοῖς θεοῖς· ἅμα δὲ ἐκεῖνοί τε δέχοντο καὶ ταύτην οὐκ ἐλελήθει· ἀεὶ ἐξηγεῖτο τοῖς ἄλλοις αἰεὶ ῥᾳ-
οις καὶ αἰεὶ κέρδεσιν· ὡς πάντα πέφηνε τοὺς πεπραγμένους ὀλίγον τῇ φύσῃ προσήκοντας αὐτῷ κατὰ τα-
πά· δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις, ὅ τι μέτεστιν ὡς οἰκείοις ἐκείνου μνήμης· μόνη γὰρ οἵδε πίνων ἦν ἄξιος· αὐτῷ
μὲν δὴ ταύτην ἀποδιδόασι τὴν χάριν δίκην καὶ ὅσην παρὰ τῶν ἄλλων ἐτύχειν ἡρακλῆς ἁπάσας τῆς
πόλεως χάριτας δικαίως αἰεί τις λέγοι· ταύτην γὰρ ἅπαντες μεμισθωμένοι, πάλαι καὶ συνωμολόγησαν
δύνασθαι ὡς ἐλάσσω τὸν ἐκ πολεμίων τοὺς πολίτας αὐτοῦ, προσθέντες δὲ ἑτέραν ἀγωνοσύνην
ἐπὶ μείζω καὶ δεινοτέραν, τὸ μὲν δὴ τῶν ἄλλων πόλεων μεθέμεναι δίκαιον προκηρύξαι τὰ ἔχαπα ἀ-
πελύσαντος, οἱ μὲν ἄλλοι παῖδες ἐχετλίαζον· βουλεῖν δὲ οὐκ εἶχον· ἡ πόλις δὲ ὑπεδέξατο μόνη τῶν
πάντων μισήσασα μᾶλλον τὰς ἀπειλὰς ἢ φοβηθεῖσα· καὶ τὴν προσαδικηθεῖσαν ἁπάντων αἰρῳῶν ἡρα-
κλῆς ἔχει, ταύτην αὐτὴ τοῖς ἐκείνου παισὶν ὡς πρὸ πατρὶ ἐραστοῦ φοβεῖσθαι· διεσώσατο ἐκόντας· καὶ γὰρ ἐκεί-
νῳ τῶν πρώτων διὰ βιοτὴν οὐκ ἀπόλωλε· καὶ πάλαι κοινωνὸν ἔχειν, ἀφοῦ ταῦτα ἑώρα γινώσκοντα ἑαυ-
τῇ, καὶ ἃ μὲν κατεργάσατο μετ' αὐτῶν καὶ ὑπὲρ αὐτῶν, ἐν ἑτέρᾳ Ἴωνος λόγων καθέκει δηλῶσαι μερί-
δι· τὴν δ' οὖν ἅπαντα πρώτην οὕτω λαμπρὰν αὐτῶν ἐποίησατο, ὡς τ' αὐτοῖς τὴν συμφορὰν λιπαπλῆναι· οὐ
γὰρ τὴν ὀρφανίαν μόνην ἄδηλον κατέστησε, αὐτὴ τοῦ πατρὸς αὐτοῖς γινομένη· ἀμφὶ καὶ ὡς πατρόθεν
ἀνέργετας Ἴωνος αἰεὶ ῥᾳ ὄντων οὕτως ἐτίμησε, τίπαρας μὲν δοῦσα νέμεσθαι πόλεις τῶν τότε οἰκουμέ-
νων ἐν τῇ χώρᾳ· πρώτους δὲ ἁπάντων δήμους πατρὸς ἀνέργετον παῖδας· ὡς πρὸς οὓς ὕστερον τὸν τῷ
πολέμῳ πλοῦτον ἁπάντων πρέφειν ἐνόμισε· καὶ μέντοι καὶ τὰ προφεῖα πρέποντα ἐκόμισατο ἑαυτῷ· τὰ
γὰρ ἠπειρωτῶν ἀξίως δῶρον· ἀπ' ἐκείνων δὲ ὁδὸς τὸ δῶρον, κοινὰ πάντων ὕστερον τῶν ἐκ πατρὸς ἐγέ-
νετο· μᾶλλον δὲ ἅπασι πόλεσι πᾶσι πρότερον κἀκεῖνοι κατέφυγον· ἅπασι γὰρ ἡ πόλις ἑαυτὴν παρέχε
τοῖς ἐν χρείᾳ κοινὴν δύσιν ἐξ ἀρχῆς· καὶ πάντες ἅπαν δυεῖν ὁρμεῖν ἔδοξαν οἱ ἄλλοι ἀλλὰ νομίσαντες
ἰδίᾳ μὲν ἕκασται τὴν ἀρχαίαν κοινῇ δ' ἅπασι ταύτην προσονομάζοντες πατρίδα· καὶ τὴν μὲν
πρώτην, δ' ὑστέραν· τὴν δὲ ὑστέραν πρώτην ἄγοντες τῇ δυνάμει· τοσοῦτο γὰρ βεβαιοτέραν ταύτην
αὐτοῖς εἶναι καὶ λιπαπλεστέραν, ὅσῳ μᾶλλον ἀνάλωτον, καὶ ὡς ἀληθῶς ἱερὰν καὶ μάλιστα πείρας ἔγνω-
σαν ὀρθῶς βουλευόμενοι· τοῦτο μὲν οἱ πρὸ βίβας ἀτυχήσαντες καὶ πάσης τῆς βιοτικῆς συνεκπε-
σόντες· τοῦτο δὲ βιπαλῶν οἱ ταύτην τραπόμενοι καὶ τὰ ἀγαθὰ οἱ μάταιοι· ἀριθμῶν πάλαι γνῶ-
σεσθαι κρατήσαντα Ἴωνα, ὑπὸ τῆς ἀναγκαίης πάντες· οὐ πιθανὸν ἴσως ἀλλὰ πάντες· ὁδὸν δὲ πρὸς γῆς ἀπ'

ἱρᾶνιν Φορν

σαι, καὶ πεῖραν τοιαύτην ἐδόσαν τ κατ' ἀξίαν τυχεῖν, τὸ χρύσεον αὐτοῖς ἀναθεῖναι παρ' ἐμοῦ ὡς πρὸ σκεῖ. οὐ γὰρ ἐξίωσαι αὐτὸ δι' τοῦτο γε κρύψαντες ἐξαρκεῖν· ἀνὰ τοσοῦτον ἀπέχον τ φοβοῦνται μὴ ἄρα τοῖς ἄλλοις ἐξίσου τοῖσι πρώσσειν, ὥστ' οὐκ εἶναι καλλιον ὑπόσχεσιν, ὅσον τῶν ἄλλων προέχουσιν ἐν δείξασθαι, ἢ καὶ παῖδας ἀν γιγνῦντες ὀφείσονται δοκεῖ δέ μοι καὶ ἱεραχλῆς ὕστερον τοῦτο ἀπὸ τοῦ ἐγμα. τοῦ βίου. τὴν δὲ τὴν πόλιν πρῶτα μὲν θεῶν, τὴν διαίσιαν ἐκείνην ὑπὲρ ἁπάντ τ αἰρούμενον. λαβεῖν, ἢ μὲν θεῶν αὐτὸν καταπέπαται ἔχει. καὶ τὸ σημεῖον ἐναργὲς, ἢ πρὸς ὅσια φιλία, οὐ μόνον τῶν ἐκείνοις πρὸς τοὺς ἄλλους, ἀνὰ τ οἷς πεποιῦν πρὸς ἀγαθοὺς καὶ ἐταιρίαν γενομένων τὰ μεγίστης ὑπερέχουσα. αὐτὸ δὲ ὧν αὐ καὶ πρώτα πόλεων ἔδει ἐπιμελεῖσθαι ἐκείνον τοὺς τ θεῶν τιμὰς, καὶ τοὺς παῖδας δικαιότατα μόνοι. ἀνὴ ὁ λόγος πάρ' ὧς πρὸ δόμα φέρων ὑπάγγυκε βιαιαίαν χωρεῖν οὕτω ὅθεν ἐξίβην καιρὸς· τὰ μὲν γὰρ ἐν τῇ γῆν ἅπαν ἁπάσαι ἀφορμαὶς τοῦ βίου καλὰ πρὸ θεωρικοῦ τινος διαδοσιν. ἅπαντα δὲ τὰ ὅσα τῆς ὑμετέρας ὡς λέγεται τροφίμων ἕνα. καὶ τὸ ἄρμα πέρας ὀρεῖναι φόμενα πέχειν ὅπλα πλοῦν ἐλαύσῃ ἢ παπαπ' χοῦ. καὶ πρόσαντες οὐδ' ἄβατον οὐδὲν ἦν αὐτῷ ἀνὴ ὡς πρὸ διὰ ψελοῦ τοῦ ἀέρος οὕτως ἐκομίζετο. δοκοῦσι δέ μοι κἀκεῖνον τὸν λόγον ἔξω πρῶτον βεβαιῶσαι, καὶ καταδεῖξαι τὰς χάριτας πάσας εἶναι τὴν φύσιν. δι' γὰρ τοιοῦτος ἐφάνη τὴν ἀπιθυμίαν τ δι' παθεῖν διομένων μνημεῖον δὲ καὶ σύμβολον τῆς θείας ἐκείνης ὁμονοίας καὶ τῆς ἐς ἅπαντας διηρτάσας, ἀν παρὰ τ ἑλλήνων ἀπάρχαι δ' ὧν ἀφικνούμεναι ἔκασον ἔτος τὸν ἀστερμάτων ἀπὸ τ προτέρων χρόνων. ἐπὶ δὲ τοῦ θεοῦ μαντεῖον δι' ὧν μητρόπολιν τ καρπῶν νομίζειν τὴν πόλιν, ἅμφω μαρτυρῶν, καὶ πρώτην ἔχειν· καὶ τοῖς ἄλλοις παρασκευὴς γενέσθαι πᾶσι δὲ καὶ ἀγῶνας πρώτη πόλεων ἁπασῶν· καὶ τὸ ἄθλον ἐκ τ διηγεσιῶν καλῶς πάδειπα πεφυκέναι καίτοι πῶς οὐκ ἀληθῶς ἐκεῖνοι θεῶν μὲν παῖδες ἦσαν δὲ κἀ προφῆται πρόγονοι δὲ τ κοινοῦ βίου πᾶσιν αὐτοῖς, οἳ μὲν τοιαύτην τιμὴν ἔσχον τ θεῶν αὐτῆς ὑπαρξάσαι, ἄλλα καλλίω τοῖς ἐξ αὐτ ἧς φιλοτιμίας κατίλιπον· τοιοῦτοι μὲν ἧς τρόπος δόντας θεὸς γενόμενοι· οὐ δ' αὖ κἀ τῆς ἄλλοις ὁμολογήσαντες αὐτοῖς· κἀ τοῦτο μὲν ἐν ταυτοῖ λέξαι πλέως ἡμῶν δίνυσται· πάδ' ἐν τοῦτον, ὡς πρὸ ὁδοῦ δίπλα φέρει κἀ πείσῃ μήματα, τοῖς μὲν ἐρομένοις ἔκασον ἐφικτὸς· ἐν μέρει δὲ ἀεῖν ἐσιζόντα ἐν ἀγῶσιν τὴν διαδοχὴν, οὕτως δ' ἦλον· κράτιστον δ' ἅπας πρὸ τ θείων πρῶτον διεξιέναι, εἶθ' οὕτω καὶ πρὸ τῆς ἄλλης ἐκείνων ἀρετῆς διαλέγεσθαι ἔπειδ' ὧν καὶ αὐτούς τι κἀ ἐν κοινωνίας ἐργάσασθαι τοιαῦτ' καὶ καιρὸς ἀεὶ τοὺς χρόνους. μέρος δὲ αἰκαλύψομαι· οὐ μόνον ὅτις εἶναι τιμήσασι οἱ θεοὶ τὴν γῆν ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ πολλοῖς ἄλλοις μεγάλοις. μείζω δὲ, ὃ κἀ μόνον ἀεῖν ἅπας ἐξέρκει, πρὸ γὰρ μόνης τούτης τῶν ὑφ' ἡλίῳ πόλεων ἤρισαν κἀ καταλαμβάνουσι τὴν ἀκρόπολιν ὡς πρὸ ἅπαν μοναρχίαν, χρὸ δ' ἀεῖν οἱ πρῶτοι τ θεῶν. τούτοις δὲ τῆς τιμῆς οὐχ ἥττω τὴν δ' ἀντίρεσιν ἐπιδείξαντο, ἅπαν τριάκοντος δικαστὰς κἀ κρίνοντας αὐτοῖς τοῖς τότε τὴν χώραν ἔχουσι, νομίσαντες χάριτι καὶ κοῦφον ἐν ἀμφοτέροις ἐν τοῖς πανδίκοις κριθῆναι φανέντων δὲ τ συμβόλων ἑκατέρων, τοῦ μὲν ἐρεσίου καὶ τοῦ θαλοῦ, νικᾶ μὲν αἰπνὰ, κἀ δ' εἰκότως· τὸν θαλλὸν νίκης εἶναι σύμβολον. προσδ' ὧν δι' ὑπερχώρησε μὲν, οὐμὲν κατίλυτο τὸν ἱερὸν πατῆς δὲ παρ' ἀμφοτέρων ἀπουδῆς πικὴ τιμῆς, οὐκ ἐλάττω σημεῖα πάδ' ὕστερα ἐμὲν, γῆ σοφίᾳ νίκην ἔδοκε τῇ πόλει· δόξ, ταῖς ναυμαχίαις οὐ μόνον τοῖς ἀγωνισταῖς νικᾶν, ἀνὰ κἀ τοὺς τ αὐτ μβαχόντας. ὄμματα δὲ καὶ ὅσα ὅλως ἀγῶνες καὶ νίκαι ναυτικαὶ γεγόνασιν. ἀνὴ ὁ μὲν πρὸ τοῦτ ἐκ δ' ἔχει τὰ λόγος αὐτὰ κα. λαβοῦσα δὲ τὰς μήφους ἡ θεός, τὴν ἐπιμέλειαν τῇ πόλει δίδωσιν ὡς ἑαυτῆς οὖσα· καὶ κατασκευάσατο τοὺς κῆπα ἑαυτῆς διαρκῆ πρὸς ἑφόνην τι καὶ πόλεμον, πρῶτον μὲν λόγοις τι καὶ νόμοις ταξίν κατα δείξασα· κἀ πολλὰ ἐν δυνατείας ἀπαλλαγμένην ἀφ' ὧν μαθήματα παῦτα διρίσθω· κἀ βίων παράδειγματα παῦλα ἐσύλλεγον. αὐδὲ δ' ὅσην χώραν δι' ἄξασα, κἀκοσμήσασα πρῶτος ὑμεῖς ἐκείνην χήματι ἵππων ἀμιλλητηρίων κἀ πολεμιστηρίων ἐφάνην ὀχήματα· καὶ ξιάγυιαν ἐν τῇ δὲ τῇ γῇ πρῶτος αὐτῶν ὁ τῆς δὲ τῆς θεοῦ παρεδρος ἅρμα πέλειον σῶν τῇ θεᾷ, καὶ φαίνει πᾶσι τὴν πέλεσαι πατικήν· ἅπαν δὲ τοὺς χορεῖσι καὶ πλεκτὰ καὶ παννύχιες ἐπειράτησαν ἄλλοι δ' ἄλλων θεῶν ἅπαν μίας ταῖς γὰρ τιμαῖς τ θεῶν ἀκολουθεῖ πάδ' ὧρα δίδυτ καὶ λαμβάνουτ ἐκ τ αὐτ πὶ ἅπαν βάλλουπα ἑκατέροις οὐ μόνον δι' ὧν τῆς πόλεως θεοὶ πρὸς ἀγαθοὺς ἤρισαν, ἀνὰ κἀ ὧν ἤρισαν πρὸς ἀγαθοὺς, ἐν τῇδε τῇ πόλει τοὺς κρίσεις ἐποίσαντο, παῦτα χρὴν παῦτας αὐτοὺς ἅπαν φέροντας πρὸς τὴν πόλιν. καὶ παντ' ἀρχαῖς κἀ δείγματα βουλόμενοι καταβέσθαι παρ' αὐτῇ· καθάπερ οἱ τοὺς παῖδας προδιδάσκοντες· ἐν ὧν πάντα χοῦ τ ἄκρων προδιδάξαντ καλῶς ἔχει τοῖς ζηλοῦσιν, οὕτω κἀκεῖνοι πάλαιοι τὴν γιγνομένην ἀρετὴν ἀποδέχεσθαι ὅς χρὴ ἐρομένοι, κἀ μὴ μόνον τ πυρῶν κἀ κριθῶν εἶναι πατέρματα, ἀλλὰ τοῖς, ἀνὰ κἀ δίκαιοσύνης κἀ τῆς ἄλλης ἁπάσης δίκης κἀ πολιτείας ἐκ θεῶν αὐτοῖς εἶναι πατέρματα· κἀ λαγχάνει προσδ' ὧν ἀρετὴ τὴν ὑπὲρ τ παιδὸς· κἀ νικᾶ ἐν ἅπασι τοῖς θεοῖς κἀ τὴν ἐπαινουμένην ὁ τῆς λαμβάνει τὴν αὐτὴν τ συμβάντος συμβόλου κἀ δικαιοσύνης ὡς πρὸ ἄλλο τι μαρτύριον κἀ πίστιν εἰς αἰῶνας· οὐ δὲ τ ἐρεσίου πάγρου οὐδὲ ἀρεῖν ἐᾶς ὑπὲρ τὸν ἀρχαῖον τ ἐπιβολὴν ζητεῖν· ἀνὴ ὡς πᾶς τὰ

γράφ. ἴσταιδ' ἀπὸ τοῦ ἀπὸ τοῦ ἀπὸ τοῦ

φῶς οὐκαὶ ὀρθῶς εἴρηται πόλεις καὶ πάσης τῆς οἰκουμένης οἰονεὶ μίμημα συζούσης. ἔπι δὲ τῆς θαλάττης καὶ γῆς διὰ τὴν μίαν συζυγίαν καὶ συμφωνίαν τὸ δ' αὐτὸ μισεῖν καὶ τὸ αὐτὸ φιλεῖν καὶ χάριν οὐ τὴν τυχοῦσαν αὐτοῖς προσβεβηκότα οἶμαι. ἔξεστι δὲ ὁρᾶν καὶ τοὺς φλέβας τοὺς ἀργυρίτιδας ὡς τὸ πολὺ πίδας διὰ πάσης τῆς ὀρεινῆς διήκουσας. ὅσαι ἄρα μεσόγαιαν γῆν εἰσὶ τῆς ἁπλῆς, μόνῃ ταύτας προσόδοις διακομίζει μεδαμοῦ ἀναστήσειν δύνασθαι τὸ θάλαττος ναυμαχίας πρὸς τὰ δ' ἄρα καὶ πρὸς τὰ ἀλυσιτελῆ καὶ φόβου καὶ μεγαλοψυχίας παρισκευάσασθαι τῇ πόλει. ἔπι τοίνυν αἰτιάσασθαι πρὸς ἐμοῦ ῥᾴδιον τὰ ἄλυτα καὶ πολὺ ἀφόβους καὶ καρπῶν ἀπάντων φορᾶν. ἓν ὁ πάντων μιεῖται τῆς ἐπαινουμένης τὸ πάντων καλλίστης καὶ φανερῶς ἀναστήσειν τῶν πραγμάτων τὴν εὐψυχίαν σημαῖνον. ὃ δὲ οἰκειότατον καὶ μέγιστον τῆς χώρας κάρτα τί καὶ κόσμου, καὶ ὃς ἅπασαν ἔχει τὴν αὐτοῦ σύνταξιν συλλαβὼν αὐτῆς, δίεμι ἀρχὸ δ' ἐμοὶ τοῦ λόγου κατὰ τὸ λυπεῖν τὰς ἀρχὰς τὰ ἔπειτα. ἄλλας μὲν γὰρ χώρας ἐλέφαντος καὶ λέοντας κεκοσμοῦσα· τὰς δ' ἵππους καὶ κύνας· τὰ δ' ἀ τὰς παῖδας ἀκούσας ἐκ τοῦ πέλει· τὴν δ' ὁμετέραν χώραν κεκόσμηκε τὰ αὐτῆς τὸ κάλλιστον· οὐ κατὰ τὰς ἐννέας μύρμηκας ὑπερφέρους ἄξιον ἰδεῖν· πρῶτα γὰρ ὀφείλει ἀνὴρ καὶ πρῶτα πατρίδι ἴσην ἀνοῦ καὶ ὅπως τοῖς αὐτοῖς τοῖς αὐτοῖς ἐστὶν ἡ πᾶσα γῆ· τοῦτο δ' ἂν εἰκάκει εἶναι τῷ τὰ ἀνῶν γένει· μήτηρ καὶ τροφὸς κοινὴ καὶ τῆς φύσεως ἀφορμὴ· χώρος τῆς αἰῶν ἴδιος ἐκ πάσης γῆς ἐξαιρούμενος· ὥσπερ οἱ τὰ τιμιώτατα ὄρη· διὸ δὴ καὶ πάντα κρατήσας, καὶ τῆς γιγνομένης ἀρίστης αὐτῷ πεῖσαν ὄντας ὀφείλει, ἃ τῇ οἰκείᾳ αὐτῇ τῆς φορᾶς οὔσης οὐκ ἐπεισάκτου· οὐ γὰρ πάντη καταλύσαντες· οὐδὲ ὥσπερ αὐτοὶ σκότους πατρίδα ζητοῦντες διὰ πάσης γῆς καὶ θαλάττης· οὐδὲ δεῖν δὲ τυχοῦσαν ὀγκαμῶν κατέχον τὴν χώραν βιασάμενοι τὴν ἐπωνυμίαν εἰλήφασι μὲν τοῖς κρείττοσιν· ἐκβαλόντες δὲ τοὺς ὅπλοις· ἀλλ' ὥσπερ ἐκ τῶν πηγῶν ὕδωρ, ἐκ τῆς κόλπων τῆς γῆς ἀνῆλθε τὸ γένος· αὐτοὶ ἐξ αὐτῆς λαβόντες τὴν ἀρχήν· καὶ ξένοι καὶ πολῖται νῦν τῇ γῇ ταύτῃ πρέπουσι διαρρεῖσθαι οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι καὶ πατρίδας βίᾳ καταλαβόντες οὐ ταῦτα πρίνουσιν· οὐ τῷ μᾶλλον ἄλλων, ἑαυτοῖς πρέπειν τὰ χωρίων, τοὺς ἄλλοις ἀφορίζοντες· ἀλλὰ τῷ φθάναι καταχόντες, καὶ ξένοις ὀνομάζουσι τοὺς δ' ὑπείρους ἐλαύνοντες, ἀγνοοῦντες ὅτι πάντες ὁμοίως ἐσμὲν ξένοι· μᾶλλον δὲ αὐτοὶ ξένοι πρῶτοι· καὶ τοσοῦτο τὰ μεγέθους οὗς αὐτοὶ ποιοῦνται διαστέρουσιν, ὅσον οὐ κρίνεται ἄξιοι τῆς πολιτείας· ἀλλ' ἃς βιασάμενοι πρεσβάλουσι τὴν πατρίδα, ὡς πᾶσιν ὅπλων ἐπιφορία τῷ φαίνεσθαι χρεσάμενοι· μόνοις δ' ὑμῖν ὁ πάρχει καθαρὰν δίγειαν τὴν καὶ πολιτείαν αὐχοῦμεν· καὶ θυσίαν ὄντων ὀνομάτων, ἐκάτερον κύριον ἐστὶ τῇ χώρᾳ διὰ τὸ ἴσον ἐκ τοῦ· οἱ μὲν γὰρ ξένοι διὰ τοὺς ἄλλους πολίτας γενόμενοι ὄντας ἐνέχονται τῷ πρεσβεύματι· οἱ δὲ πολῖται βεβαιοῦσι τὴν ἐπωνυμίαν τῷ καθαροὶ ξένων εἶναι τὸ ἐξαρχῆς· οὕτω γε ἐξουλης τι μόνοις ὁμῶν ἡδίον τ' ἐστὶν ἁπάντων δ' αἰεὶς λαχοῦσι τῆς γῆς, οὐ μᾶλλον τι ἢ τῆς μητρὸς πνί· καὶ τοίνυν μόνοις τοῖς τῇδε γενομένοις δημοκρατίας οὐκ ἔστι γῆμαι. ὄντες γὰρ ἅπαντες φύσει πολῖται τῆς χώρας, νόμοις τοῖς ἄλλοις τὴν τιμὴν ἀπενείμαντο. τοῦτο δ' ἄλλων οἱ πρόσφατον δυνάμενοι τοῦτο τόδε ἡγεῖσθαι χρόνῳ τὴν ἀρχαίαν φύσιν διαφείσαντες, ὥσπερ ἐν σωσικίᾳ τῇ πάσῃ γῇ ζῶντες· ἐκ τοῦδε καλοῦντες οἰκείαν οἱ πλούσιοι τὴν ἄλλην οἰκισάμενοι· καὶ μισθοκεῖς αὐτῆς ἀφέντες μόνος τὸν φθόνον, ὅτι οἱ μὲν ἄλλοι τὰς πόλεις οἰκοῦσιν ὥσπερ στρατόπεδα· ὃς καταλαβὼν ἐμμείναντες· μόνοις δὲ τοῖς ταύτης ἐγγόνοις τῆς χώρας ἡ πόλις ἐστὶ κυρία· καὶ μόνῳ πόλεων ἡ κρεμὸ ἡ ἐνολίγας ἐστίας ἀκίνητον πρυτανεῖου δικαίως νέμει· πολλῶν δὲ ἄμπρὸς ὄντων καὶ πάντ' αὐτὸ ἕκαστον ἀνεῖν ἐπεσπρυτ', ἀφοῦμαι τῇ φύσει δ' ὕστερον καὶ τὸ πρὸ αὐτ βεβαιοῦν, ἐφεξῆς ἀποδοῦναι, ἐπειδὴ γὰρ ἀτίκει ἡ χώρα τοῖς ἄνδρας, ἐκόσμει καὶ κατεσκεύαζε τὸν βίον αὐτοῖς, ἀ μητρὸς ἐνέργεια ποιοῦσα, καὶ οὐ πρεῖδεν ὥσπερ ἀπὸ τρίας τῆς προφοῦ διαθέντας· ἀπ' ἐκ τῶν αὐτ κόλπων ἐδωρεῖτο τὰ δ' ὕδατα· καὶ γίνεται δ' πανήγυρις ὡς ἀληθῶς ἱερὰ καὶ ἡ τοῦ γῆς πάσης τῆς οἰκουμένης ἐν ταυτοῖ· καὶ ὥσπερ ἐν θεωρίᾳ πάντας ἄμαλλαν καπῆν· ἐρῶντο μὲν ἡ γῆ πρὸς ἁπάσας τροφάς· θεοὶ δὲ συμφίεντες παρεῖχον, οἱ μὲν, φυλακοὶ δὲ πέρματα· οἱ δὲ βοσκόμαται· ὧν ἐμέλλεν ἡ φορὰ τὸ τ' αὐτοῦ σῶμα κοσμήσειν οὐκ ἔπλου ἡ τὸ οἰκεῖον· καὶ παρίξειν τὴν σκέπην καινὴν· πῖς μὲν τὴν ἐπίτεκον καὶ πρώτην ἀεί· πῖς δὲ, ἐς ὅσον ἐξικνεῖται πάχνας δὲ ἄπ' αὐτοὺς ἔφυον· τὰς μὲν πυρὶ συγκεραυνοῦντες· τὰς δὲ, καὶ πυρὸς χαρίς· καὶ πολλαῖς πολὺ μόνον τ' ἠθέους ἕνεκα τ' ἐνῳκῶδα καὶ φύτων καὶ φανερῶν φιλοτιμίαι ἐχθῇ πόλεσι καὶ χάριν, ἀπὸ καὶ πικμήρια τὰ μεμιγέναι τ' πρώτου λόγου καὶ παντὸς ἐστὶν ἐνάρετα τέρα, ὅπ πρῶτον ἄνος ἀπὸ τῆς δὲ τῆς γῆς ἐστὶ καὶ ἐστὶ συμβαίνει πρέπει τὶ πρεφόρεον, καὶ σημεῖα τῆς ἀληθείας ἀπόλοις ἐξὸς εἶναι· πρώτοις τὶ γὰρ φύτας, ἰόδει καὶ πρώτοις δοτὸν ἀναδιδόντας δ' ἔρυ καὶ τυχεῖν· καὶ μὲν τοῦτό γε ἀμόχατον μὴ θεοφιλεῖς ὄντας· θεοφιλεῖς δ' ἀπ' πρέπει τοῖς πρώτοις ἀξιωθέντας φῦναι πῶς οὐκ ἄλλογον· πάλιν γὰρ ἐστὶ τὸν ἐπαντίχειν· καὶ μὴν τοῖς θεοῖς ἀμφοτέρων χάριν ἔχοις τὴν γῆν τὴν φορὰ πρώτοις, τοῦτο μὲν τῆς χρείας, ὅπ πρώτοις ὡς πρὸς ἔφυν τὴν ἐν ταύτῃ καταλαμβάνει· τὸ δὲ τῆς τιμῆς, ἐ τοῖς ἀρίστοις ὠφείλετο· λαβόντες δὲ οὗτοι τὰς παρὰ τῶν θεῶν δωρίας, οὗτος ὧν τοῖς ὄντας ἐμμένσαντο, ὥς τι αὐτοὶ τοῖς ἄλλοις αἰοῖς αὐτῆ τ' θεῶν κατέχειν

φιλεῖ ἀ ἀγυρίτιδας

ὡς τῆ ἀπὸ θαγνημάτων ἐνωχίαν σεμνύνειν.

γῆ διοικεῖ σωλὶ ἀνὰ

ὁ ἐξῆς ἀνὰ ἐπισάκτου

Ὑπὸ

ἐξουλης ἰδίοις λαχοῦσι

πρεσβεύειν

Χάριν

γῆμαι

Τῆς Α.

τοὺς ἐπὶ τοῖς θεοῖς κατέχειν Α

πόταμ, βαδίζουσα ἀεὶ τὸ πρὸς ἑῶ τῆς προνοίας ἀλυπᾶ ἠγημένης, ἀπ' ἄκρας τῆς ἀπικῆς βαδίσα τὴν γῆν, ἧς ὅλον καταίρει κατὰ τὴν ἱερὸν τὴν ἀρτεμιν κατὰ τὸν πρῶον, ἀπόλλω τῷ πολιεῖ, ὕτ' ἀπὸ τῆς ἀσίας ἄπω τὰς ἕλληνας πρώτη διαβᾶσα δύναμις, διὰ τὴν εὐπρόσοικτον ἐς μαραθῶνα· καλῶς ὑπὸ τῆς φύσεως ἀχεῖσα· ἔστι τοῦ πρὸς τὸ δύνασθαι ἰκνεῖσθαι τοῖς ἕλλησιν· εὐπαθὲς ἐν ἀρχῇ τῆς ἑλλάδος οὖσα ἡ χώρα, ἐν μισῴ τῆς πάσης οὐχ ἥκιστον ἐστίν· ὅπερ καὶ αὐτὰς κινδύνεις τὰ γνωριμώτατα τῶν ἑλλήνων εἰκὸς ἔχειν τὰ γένη· κατὰ ὧς γὰρ τὴν πόλιν ἡ οἰκεία χώρα προσοικεῖ, οὕτω καὶ τὴν ἀπικὴν ἅπασαν ἡ ἑλλὰς προσοικεῖ· διὸ δὴ καὶ μόνη τὸ τῶν ἑλλήνων πρόχωμα καθαρῶς αὐτόχθον καὶ τοῖς βαρβάροις ἐστὶν ἀπωτέρω ἀμφίγυος· ὅσον καὶ γὰρ τῇ φύσει τοῦτο κεχώρισται· πόσου τοῖς πᾶσι τὸ αὐθρῶν ἀφίστηκεν· οὔτε γὰρ τὰ μεσόγεια μίσου κοινωνεῖ τινος, οὔτε ἐστὶν αὐτῇ μεθόριον οὐδὲν· τὸ αὐτὸ διαρρεῖν καὶ μιγνύειν τὴν γῆν· ἀεὶ ὡς γὰρ πρὸς ἀπαίδες ἐπίσαμον πάσα πρὸς μίσον ἔστι τὸ χωρίον ἐκ παντὸς ἄκρου τείνει τὰ ἑλληνικά· καὶ πάσα χθὼν κύκλοι περιέχουσι τὴν χώραν ἑλλήνων καὶ οἱ μὲν, ἐκ θαλάττης· οἱ δ' ἀπὸ τῆς ἠπείρου πρόκειμένοι ὡς πρὸς ἥλιος τῇ κοινῇ γένοις ἐσίαι· τοῦτο δὲ περιφύτευτον τὴν ἀγροδαπὴν καὶ βάρβαρον, ὡς τι καὶ ἄπω τῆς αὐτόχθονος ἠπείρου προυβάλετο ἐπὶ ἕρμα ἑλλάδα ἄκρον ἑαυτῆς· ἡ νῦν δὲ πλησίον βαρβάρων ἀφέστηκεν ὡς πρὸς φύσει πεχεῖσα· ἡ πόλις αὐτὴ πάλος τοῦτο τῷ γένει καὶ πολεμία· ἐξ ὧν ἄδολον μὲν καὶ καθαρὸν καὶ διάφορον τὸ ἦθος ἀεὶ τοῖς ἐξ αὐτῆς διαγίγνεται παρέχον· ὠμὸν δὲ καὶ καθαρὸν καὶ ἄλυτον, καὶ παράδειγμα πάσης τῆς ἑλληνικῆς ὁμιλίας φωνὴν ἐσενέγκατο· ἡ δ' αὐτὴ δίσις τῆς πόλεως ἐν τῇ ἑλλάδι, καὶ τῆς πόλεως ἐν τῇ χώρᾳ· μίσον γὰρ ἐν μέσῃ κεῖται τοσοῦτον πρὸς θάλασσαν ἅπαν λίπουσι, ὅσον τοὺς λιμένας ἐς ἀεὶ φαίνεσθαι· τρίτη δὲ ἀκόλουθος αὐτῇ ἀεὶ χειροφανὴς αἴρω διὰ μέσης τῆς πόλεως· ἡ θάλαττα μὲν πόλις, νῦν δὲ ἀκρόπολις κορυφῆ παραπλησίως· οὐχ ὡς ὕστατον εἶναι τῆς πόλεως, ἀηδὲς γὰρ αὐτὴν ὧδε τὸ λοιπὸν σῶμα τῆς πόλεως· ἄκρον καὶ μέσου ταὐτὸν συμπεπλωκότος· τὸ διὰ παντὸς δὴ τοῦτο καλλος· καὶ ὁ πλοῦτος ὅρος ἔστω γῆν ἀχαρίας· ὡς γὰρ ἐπ' ἀσπίδος κύκλων ἐς ἀγκύλους ἐμβιβακοῦ πέμπτος ἐς ὀμφαλὸν παροῖδα παντὸ καλλους εἰσφρεῖ μὲν ἑλλὰς ἐν μέσῳ τῆς πάσης χθὸς· ἡ δὲ ἀπικὴ τῆς ἑλλάδος· τῆς δὲ χώρας ἡ πόλις· τῆς δ' αὖ πόλεως ὁ οὐρανός· ἀεὶ ἐν ταὐτὰ μὲν ἡμᾶς ὁ λόγος παρέυγκε· τῆς ἀεὶ παρατεθούσης ἀκολουθίας ἐχόμενος· ἄπωτερον δὲ πάλιν πρὸς τὴν χώραν· καὶ τὰ περισβεῖα φυλακῖον αὐτῇ· ὃς τὴν μὲν πρὸς γῆς τὴν καὶ θαλάττης φύσιν ἐν ἅρμενι δίδοσθαι κόσμῳ· μὴ κόσμῳ φθόγγος καὶ τὰ παρελθόντα μὴ χεῖρον ἐφεῖν· ἀνὰ μὲν τὰ ὄντα ὑπὸ κεφαλῆς αἴρα· καὶ τὰ ὑπὲρ ἀφᾶσιν οὐ πάνυ σύμμετρον εἰλήχει, ὡς περὶ πολυφθορίας ἐπεῖναι, δύκλον αὖ ἀνίσου γὰρ ἅπαντα πέπηχε τὸ δυσχερῶν· καὶ μετέχουσα τὰ ἀγαθῶν ἧς δύναμις ἑκάστη, ἀλυπα προσέστην ἑκάστῃ πέφυτε, τὰ μαίεσθαι δὲ ἔξεστιν οὐ μόνον τῆς θείας νικῶσι καὶ πολὺ τὴν ἐπιστήμην καὶ πολὺ τὰ πρὸς ἕτερα κατὰ χρόνον, ἀλλὰ καὶ τῇ ἀπαράσκευα καθ' ὑπερβολὴν, ὡς περὶ τοῦ πιθανοῦ μὲν ἐν ἀκριβῶς· ὅσον γὰρ αὖ τῆς πόλεως ὄνειρον ἐκεῖσε κινδύνεις, ἢ τῇ θέμει πλοῦτος χείας, ἢ τῷ φύσει πρὸς τύχαι χαίρει· ὡς περὶ τὸν τῷ κοινωνικὰ τοῦ ἐν ᾧ γὰρ κακῶς λυπεῖ· καὶ οὐ γὰρ καθ' αὐλοῖ πλείστον· πολύπλοκον δ' ἔστι καὶ πολυοῦσα τῆς δυτυχίας, ὡς τι καὶ τ' ἄλλων τιμῶν αἱ ταύτης ἄριστοι πόλεις αἱ τὴν νῦν ἰωνίαν ἔχουσαι, ἄριστα κεκρᾶσθαι δοκοῦσιν ὡς περ ἄλλοτι τῶν οἰκοθεν μετειλημφέναι· ὡς τι οὐ τὰ ἴσα, πρὸς ἄριστον αἱ περὶ τῆς εἶναι τῆς χώρας· τὰ δὲ, πρὸς μεσημβρίαν ὀνομάζουσιν· οὐδ' αὖ τὰ λοιπὰ δύο ὡσαύτως· ἀεὶ αὖθ τῆς προσθήκης ἔξεστιν ὁρίσασθαι· τὰ μὲν ἕτερα αὐτῆς ἄριστον εἶναι· τὰ δὲ ἕτερα μεσημβρίαν ἤδη· αἰσθάπλας τι καὶ δύσεις, ὅσον τὸ αὖω καὶ κάτω· αὐτὸν δ' εἶναι πάντως περὶ μεσόριον κοινόν τινα χώρον· οὗ πάντα τὰ μύματα συγκεράννυται, ἡ αὐτὸν ὡς δεῖν τὴν ἀκρόπολιν τοῦ σύμπαντος καὶ τὴν τοῦ διὸς ἀρχὴν, ὡς ἀληθῶς γνωμόνων λαῖνα τῆς ἀληθείας καὶ τ' ταύτης ὄργων τι καὶ θέμματ' τὸν οἰκεῖον· οὐ γὰρ ἔστιν ὅστις τ' πρῶτ γῆν ἀέρων τοσοῦτον ἀφέστηκε γῆς ἧ φύσ· οὐδ' ἀήρ μᾶλλον εἶναι γῆς μὲν δὴ καὶ θαλάττης καὶ ἀέρων ἐς τ' πεῖσαν τὰ πικὴν ὅς ἔαπτ' ἔρεπτα δημιουργὸς· ἃ δὲ τούτοις τοιούτοις οὖσιν ἐ πτα, πολλὰ ῥαστώνη δεικνύουσι· πολίων τὸ κάλλος καὶ χάριτας· τ' μὲν, πρὸ τῆς πόλεως δύσις ἐστὶ χοὶς μᾶλλον δὲ ἀπὸ τῆς ἀκροπόλεως κεχυμένων καὶ ἐγκαταμιγνυμένων τῇ πόλι· τ' δὲ ἐφ' ὑκάστῃ θαλάττῃ τοῖς ἀγιαλοῖς ἐφορμοῦ· τ' δ' ἐν τῇ μεσογείῳ τοῖς ὄρεσι τοῖς περὶ χοῖσιν ὡς περ ἄλλοις ὁρίοις διειλημμένων ἐν κόλποις θαλαττίων πνευμάτων καὶ μὲν τὰ νότια τ' ὑρεῶν φανερότατα καὶ χάριν τῆς οὐκ αἰ ἀγαθεὶν· ὅτι τοσοῦτο κύσμου περίεστι, ὡς πρὸς τὰς πόλεις αὐτὰ δὴ κοσμεῖ· ὁ γὰρ ἥκιστ ἔχειν τὴν χώραν ἔργον ἐσῶν οὖσα πέρατα τῆς χάριτος ἧς πρὸς τοὺς διοὺς, τ' δ' εἰκάσειν ἐν ταῖς πρώτοις καὶ προξενεῖ δι' ἃς φύσεως τὴν χάριν ἔστιν ἀπὸ τοῦ δ' ἄπτα πρὸς καλλιτεῶν καὶ ἀγαλμ· ὡς τι δὲ ἡγεμὼν τοῦτ' αἰεὶ καὶ γῆ ἐνδέν δ' ἄπτα πάντα ἐξέστω τοῦ μορφ· καὶ τὴν χορηγίαν μὴ πολὺν ἡ πόλις ἔχειν ἐς αὐτὴν· ἀνὰ γὰρ ὑκεῖ χωπὶ χρόσμαι· ἐπ' χεται γὰρ μοι καὶ κατὰ μέρη τὴν αὐτοῦ θεοῦ τὰ πάσφαινεν τῆς χώρας· οἷον ὄψεις, τὸ μὲν τὰ πίαια εἶναι διαπρεπῆς· μὴ πρέπον ἀπὸ πόλεως· ἀηδὲς ἰχμα πόν αι πρὸς τὴν ἐκατέρου χρείαν ἐν μέρει καὶ τὰ πικίλλειν

ἡ Ἀθηνᾶ τρόνοια παλῶν ἀκίλλειν πλέον καὶ ἀπίκην

εὐκαιρίας Λ

τῇ ἀέρι

Ανα ὧρᾶσα κίνεσ ἐπὶ τὸ ὠρᾶσα καὶ πανυμίας, φησὶ πανταχοῦ ἐν ὥρᾳ εἶναι ἐπὶ τὸ ferre omnia ex tempore.

ἐθνῶν

τῇ ὄραν

ἀπὸ τὴ

ὥρα ἀπὸ

σφι πρὸ μεμιερίκασιν ἢ τῇ δυναμει τὰ πρὸς τὴν πόλιν. οὐ τῆς πόλεως μέτρον οὐδὲ τῇ τ πραγμ τ
ἀνῷ ὡς πρὸ πολλοῦ χρὰ σκοπεῖν καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς οὐχ ὁρίζοντας, ἵνα σας ὅσον καθορᾷ τοῦτο καὶ θαυμά
ζει. καὶ συμβέβηκεν ὥσπερ ἄγνωμα τῇ πόλει· γὰρ τοσοῦτον ἀφεμιῶν καὶ δόξης πρόσεστι, ταύτα κἂν
ὡς ἐλάχιστον τοῦτ' ὢν μέτριον εἶναι τις, οὐ τ πάντος ἁμαρτάνεται· οὐδ' ἀδίκως τὴν μοῖραν τ πολυ
μαθοῦς ἀπέλαβε καὶ δίκην ἔκοντος ἰδίωσι τινὶ λόγου, ταύτην ἐκείνης αἰτιᾶσαι τὰς αἰτίας, ἢ τοῖς μέμ
φεσιν ἐστὶν ὄνομα. ἔστε πα ἡμὲν μὴ πολλῶν καὶ καλῶν καὶ μεγάλων ὄντων οὐμένουν οὐ πα παρέμπ
σαι ῥᾳδίως, οὐ πι μετρῆσαι δυνατῶν τ ἧς τοσοῦτο τὴν πόλιν ἔχοτ', εἶτα καὶ τῷ τ πόλεως καὶ ἀγα
θῶν, οὐκ αὖ ἴσως ῥᾳδίως παρακινδυνεύσει. ἀεὶ ἐν ὅπως τοῖς ἔχουσι τὰς δόξας αὐτῶν· συνῇ δ' ὡς πρὸ
ἅπαντ τ ἄλλων ἐπιμελῶν τοῖς ἕλλησι πεῖμαι δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις αὐτοῖς γεγένηται, οὐ πως ὅτι καὶ τ λόγων
πρώτη γωρίμων ἐστίν· ὡς τοῦ οὐκ ἀφοτρία ζῆν πείρᾳ χρωμένους δεῖ τ ἑτέρως φέρουσαν ὀφθῆναι προσήκειν
θα· ἀεὶ ἀκριβῶς ὧδε τὴν πόλιν καὶ τοὺς αἰωνίους. οὐ πι ἐλάττω τὰς τῆς πόλεως τροφὰς μεῖζον ἀεὶ ἐν τ τῆς
πόλεως ἐκπίπτειν ἢ ὅσον ἐγχωρεῖ· φθονοῦσι δὲ τὰ τῶν ἄλλων ἀλλήλοις, ὡς ἄρα οὐ ῥᾴδιον οὐδὲν ἀξί
ωτα πίστεως ἑαυτοῦ καὶ ἄλλου τοῦ τὴν εἶναι νομίζω τὸν λόγον τῇ χρείᾳ· οὐ γὰρ μόνον τῷ πρόσθυτα τὴν εἶναι
τ ἐν μέμψ τὴν πόλιν συμβαίνει καὶ τὴν ἀρχὴν αὐξηκέναι τὸ πλέον τοῦ φαιρεῦ καὶ πρὸ χείρου λαλεῖν
ἀεὶ ὅπως καὶ πολλὰς ὡς πρὸ ἐν κύκλῳ τὰς ἀρχὰς ὁ λόγος προδείκνυσιν· ὃς οὐ πι ὁμοῦ πρᾶσαθ αι δίκαιου
δυνατὸν, οὐδ' ἕν τις ἀρχὴ τοῖς ἄλλοις εἶναι ἀνάσκει ῥᾴδιον κρῖναι· ἀλλὰ τοῖς ἄλλοις ἕνεκα ἀρμόττειν ὡς
γ' ἐκ τ προφανῶν ὧν πρῶτα λεχθῆναι δόξαι πάρεστιν· ὧν δι' ἁπάντων ὧδε καιροτάτην τὴν ἀρχὴν ὑπο
λαμβάνω καὶ πρὸς ἣν κατ' αὐτὰ ἁμαρτεῖν ἄπαντα καὶ τὰ μέγιστον τὸν λόγον, ταύτην καὶ δ' ἐπισό
μαι· δ' ὁρῶ ὡς μὲν, παρέστι κατανοεῖν τοῖς γνώμης· δι' ἐμοὶ δ' αὖ ὑπὸ οἰκείας καὶ μετέχωντ ἀγα
θῶν ἐστιν οὗ φαίνομαι τὸν λόγῳ χρώμενος· οὐδ' ἐμοὶ αὖ φέρειν ἀσχύνην· ἐπὶ γὰρ τῆς χώρας ἐμοὶ φύσις, τῇ
φύσει τ ἀνδρῶν συμβαίνουσα φαίνεται καὶ οὐ πι ἐγὼ πεῖσα ἑτέρων εἶναι, οὐκουν ὑδὲ ἐγείτα,
οὐ πολὺ ἄνδρες ἄλλης αὐτῇ κτίσεως ἄξιοι. οὐκουν οὐδὲ ἀλλάξαι τὰ· ἀεὶ ἐμὲ ναι ἐφ' ἧς εἶχον· ἀμφοῖν δὲ τῷ
πα ὄφελος καὶ μὴ μὲν κρίνεται· εἴπερ γὰρ οἰκίσαι τις ἀεὶ τὴν χώραν ἐνεργῇ καὶ θαυμαστὸν τὴν αὐτὸν ἐπὶ
εκείας σημεῖα διαφύλαττων ἐν ταυτῷ τῷ παραχρῆτ τὰ μέγιστον ἰσάτης αἰεὶ τῆς φιλαίας ἐπιφανεῖ
μενοι, τῇ τ πρώτων πρασόπτ καὶ τοῖς ὁμιλίαις οὐ δέοιτ' ἄλλοις ὁμοίως ἡμέρους εἶναι δοκεῖν λυπεῖσθαι,
τὰ δ' ἐν τοῖς χρείαις καὶ τοῖς κινδύνοις ἐν προβόλου μοίρᾳ τοῖς ἕλλησι πεπραγμένοι, καὶ γὰρ τῆς χώρας
αὐτῷ χῶμα πεποίηται, ἐκ γῆς καὶ θαλάττης θεωροῦντι πρόκειται γὰρ αὐτ' ἄλλου φυλακτηρίου τῆς ἑλλά
δος τὴν γιγνομένην τάξιν ἔχοντα πρώτη πρὸς ἥλιον αἰέχοντα. προμήκης δὲ τὸ πέλαγος καὶ μάλα
ἐναγὴς συμβαλεῖν, ὅπτης ἑλλάδος ἐστὶν ἔρεισμα ἢ τὸ κρεῖττόν ων πεπολέμων καὶ μὴ πεπαύσθαι καὶ
τὰ φύσει ἐστὶν ἠγεῖσθαι τ γένους. εἴπα καὶ τῆς φιλαίας ὡς πρὸ σύμβολον ἐκφέρει· πρόβαιτ γὰρ μέ
χρι πείρου τὴν θαλάττα ἠμιρεῖ πα καὶ τοῖς νήσοις ἐγκαταμίγνυται καὶ μᾶλλ' ἥδιον ἢ πειρεῖν ἐν νήσοις,
καὶ τοῦτ' ἐνίοτε πω πέρα, πρῶτα μὲν τοῖς ἐκτὸς πέλαγος ὡς πρὸ χεῖρα προτείνουσα ἐς ὑπόδοχήν. πε
πόδας τοῖς δ' ὁρμοῖς καὶ λιμέσι παρέχομένη κύκλῳ πᾶσαν ἑαυτὴν· ἔπι δὲ ἀκτὰς ἄλλας, κατ' ἄλ
λα μέρη τῆς πελάττης καὶ ἑαυτῆς καὶ τρόμους πρὸς τοῖς ἔμπροσθεν νήσοις, οὐ πρότερον διαλείπουσα
ἢ ὅσον ἀνήσοι πρὸς ἀηδίας· ὥστε καὶ παραπλεῖν καὶ πρὸ πλεῖν· καὶ πλοῦν ἐπὶ πελαγίοις εἶναι
διὰ τῆς ἀπείρου ὡς πρὸ ἐν πρωΐᾳ καταπέουσαν τὸ πρὸς ἑσπέραν ἀεροῦντι· ἀεὶ δὲ ἐπιφάνειαι παντα
χόθεν τὰ πρόμηλα καὶ κυκλάδες καὶ σποράδες πρὸ τῆς ἀπείρου, ὥσπρ τῆς θαλάττης ἐξαίσιτοι δὲ
σης αὐτὴ πρατείων τῇ πόλει· χρεοῦ χῶμα πέζουσα καὶ τὰ ἐκείνων καλλη καὶ κόσμος τῆς πόλεως
καλλη καὶ κόσμος εἶναι συμβέβηκε· δύναται γὰρ ὅσπρ τοῖς βασιλείοις τὰ πρόπυλαια· καὶ σελήνη
ἀστέρες ἐγκλείουσι τοῦτ' αὖ ἐν τοῖς πείρ, μεῖζον φέρουσα κέρδος, ἢ ὅσον παρέχοσι· λέγω δὲ τ πρὸς
σωκεῖν· δι' ἃ δ' καὶ μοῦσαι τῆς πόλεως κυρίως αὖτης φαίνονται τὴν ἀρχὴν αὐτ συμβῆναι καὶ γνῶναι, ὧδε τ
ἑλληνικῶν· τοὺς δ' ἄλλους τρόπους ἐς τὴν θαλάττα ἐμβῆναι ὡς πρὸ ὑπερβολιμαίους· οὐ πατρικοὺς τοῖς
νήσοις ὧδε ἐμένος ἀεὶ ἀρπάσαντας ἰσχνὸς ἀλογία ὅσπρ αὐτοὺς καὶ πάχιος πάλιν ἐξέλασεν· τοῦτο δὲ
τὸ χῶμα καὶ τοῦτον τὴν ἐῶν τῆς χώρας ἐχούσης, τὸν μὲν αἰεὶ κατὰ μοῦν τ ἐμ πρόσθ· καὶ καθ' ἡσυ
αν ἢ χρείας ἐσαφικνουμένων μεθ' ὅσης τῆς ῥᾳστώνης καὶ ψυχαγωγίας γίγνεται καὶ τρυφῆς, οὐ ξένιον
ἔπεστ', πλὴν ὅσον αὐτοῖς τε ὧν μαρτύρωντ· οὕτω γὰρ πάντα πάσιν ὑπάρχειν πρόσεστι, καὶ μετ
φορὸς καὶ κούφη γίγνεται καὶ φόβητ' αὐτῶν τῆς ὁδοῦ τὸν ἀσκόν, ὡς πρὸ ἐν ἱεροῖς προπλουμέ
νοι τ εἰσπλοὸν δὲ καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς μέγιστον τ σώτιον τὸ φῶς ἐγγενόμενον, ἀφορμοῦσι τὴν πόλιν
ἀχλὺν ὡς ἀληθῶς καὶ καθάπερ τοὺς αἰνέας, ἔπτη χώρᾳ πρόσαγοντ· ὡς τοιοῦτον ὄντα πεῖραν δύφορ
γύνα τὰ μάματα καὶ χρῆσθαι ἐξελίττειν μοῦν αὐτὸν δόξας αὖ· δια τὴν γῶν ἀεὶ κύκλῳ πρὸς
τα πάλιν πάντα πάντ' ἀπ' ἄλλοτε μετ' εὐφημίας ὧδε τὴν ἀπόκλιν· τοῖς δ' ὁρωμένοις συμβαίνει καὶ τὰ
λεγόμενα ὡς οὐκ ἔστιν ἀπιστεῖν· πάντα γὰρ ἐξῆς ὁμοίως ἔχει· λιτῷ τι πεῖρ, ἃ καὶ μᾶλλον ὕστερον ἁρμό
σει πρὸ τ θείων διαγεῖσθαι, λυπεμένην τὴν ζωὴν ἐν ζωῇ τῇ τὰς ἀπόκλισ, καὶ λυπεῖσθαι τὴν ἐπιπονίαν τῆς

πίχνη. ὁ γὰρ ἀριστείδης τοιοῦτος βουλόμενος καὶ τὸ τῶ παλαιῶν ἔνδοξον κατασκευάσαι σπουδάζων ἐγκώμιον, ὅσα μὲν ἦν ὁμολογούμενα τῶ παλαιῶν, οἷον τὰς παρὰ τῶν θεῶν τιμὰς τὴν καὶ ἀρετὰς καὶ τὰς δίκαιας αὐτῶν, καὶ τὰς ἀνάγκας τῶ ἰσχυροτάτων αὐτοῖς, ἅπερ ἐπηύξησεν. ὅσα δὲ μᾶλλον πολέμων λέγω καὶ τῶν τοιούτων, πρὸς τὸ κρεῖττον μετεχειρίσατο. ἃ δὲ διαβολὴν ἔχει τοῖς παλαιοῖς ἀπὸ μυλιῶν καὶ σκιωνῆς, ἐξαπατήσαντα ἐν μέσῳ διξάμενος, οὐ παρέλυσεν, ἵνα παντὸς μᾶλλον τὸ παλαιῶν ἔνδοξον φαίνηται πρόσωπον. ὅπερ γὰρ καὶ πείσειν τοὺς ἀκροατὰς ἔμελλεν, παρ' ἰσοκράτους τὸν λόγον ἐδέξατο, ὅλον τοῖς τοῦ βουλομένοις ἐγκώμιον αὐξηγκόσιον ἀλλ' οὐ πάνυ καὶ τοῦτο μᾶλλον ἔχειν ἔνδοξον βέλτιον κατασκευάσαι τὸ πρόσωπον, τὴν ἀκαστικὴν αὐτοῖς ἐπιστήμην ἔμελλεν, οὐ τοὺς λέγων· ἀλλ' ὅλον ἡ βούσιρις, τὴν πυραύτην πολιτείαν τοῖς ἀγυπτίοις κατέστησεν· ἀντέλυσε πάλιν ἀκαστικῶς ἀπῶν. οὐδὲ ἕνα ἄλλον ἀκοὴ ἂν ταῦτα ποιῆσαι ἢ τὸν εἰκότως μετρίως καὶ τὰ ἑξῆς· καὶ ταῦτα μὲν ἐπὶ τοσοῦτον. ὅτι δὲ κατὰ τὴν ἀπαγγελίαν ὁ λόγος φιλότιμος, καὶ τὸ πανηγυρικῶν εἴδους ὅλου πεπλήρωκε συμπόσια φράσιν δίδυς, καὶ ὡς αὐξηκοὸς ἐν πᾶσι τυγχάνει τοῖς πράγμασι, τὴν διανοθ ἑνὸς βίαν μιμούμενος, οὐ τὰρ ἀρκεῖ τὰ τῶν ἐγκωμίων τῇ φύσει· ἀνάγκη καὶ τῆς πίχνης πρὸς πίνδη. ἃς μίτεδος ἔπι μεῖζον ἐπαίξων τὰ καταβλήματα. μᾶλλον δὲ νεκνύναι τὸ σαφὲς τῆς λέξεως ἐπιόντες παραπρύσομεν.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΚΟΣ.

Ομως ἐστὶ τοῖς ἔλλοσι παλαιὸς· ὄιμαι δὲ, καὶ τ βαρβάρων, τοῖς πρείοις, πρὸ φῶσι χάριν ἐκπνέα πᾶσαν ὅσα δυνατὸν ἰοῖς πᾶσι ἀπροφείας ἀπροπόρους ὑμῶν ἄρχοντας ὡς ἄνδρες ἀληθεῖς, δικαίως ἐλλησι πλεῖν, οὐ ῥᾴδιον δοκεῖν ὡς γέ μοι φαίνεται. μᾶλλον μὲν γὰρ καὶ τῆς νεομισθίνης ταύτησι τροφῆς καὶ κοινῆς ὑμᾶς δίδυς· ἀνδρες πᾶς ἐπαινοῦμεν καὶ πρέπας σκοπῶν ἐξ ἀρχῆς, ὡς πᾶξιν ἀνεῖν ἰδίᾳ μὲν ἄλλοις ἄλλοις εἶναι τροφίας, ὃς αὖ τύχοι καὶ ὁσυμπάντων χρόνος ἑκάστοις παρασκευάσαι, κοινοὺς δὲ ἅπαντ τροφίας ὑμᾶς εἶναι καὶ μόνους, καὶ πρότερ αὐτὸ ἐπὶ τῶν τροφίων, ὡς πρὸς τὰ πρείας πατρίων καλοῦσιν οἱ ῥητορικοὶ δι' ἀκριβείας τὴν δύναμιν ἔχει περὶ πάντ ὑμῖν εἶναι κατὰ φύσιν. σύμοιν δὴ σκοπεῖν βλέποντα τὸ δίκαιον ἐκείνους μὲν, καὶ πρὸ ὧς εἶχεν ἐγὼ τροφῆς ἀνεῖν, τοὺς δὲ ἀληθῶς καθαρὰς καὶ διαφερούσας αὐτοῦ· τοὺς ἐν μαθήμασι καὶ λόγοις, τοὺς οὖ τοὺς ἔξω τοῦτ ἐστίν, ὡς τ' ἀγνοεῖν πᾶν ὁμοίως οὖσιν ἅπασι τὴν ἀρχήν· ὡς πρέπει καὶ τὸν πρὸ τοῦτ λόγον, δ δῶρο κομίζειν· καὶ τιμᾶ τοὺς γινομένους τὴν πόλιν· ὡς τὰς μὲν ἄλλας χάριτας, δικαίως μὲν, οὐ μὴν τῶν πραγμάτ αὖ παρὸς εἶναι συμβέβηκε· μόνην δὲ ταύτην, γνώμας τοὺς διαφερούσας ἔξεστι προσειπεῖν· ἡ γὰρ ὑπὲρ λόγων λόγων γιγνομένη χάρις, οὐ μόνον τὸ δίκαιον ἔχει μεθ' ἑαυτῆς, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀπὸ τοῦ λόγου πρῶτον ἐπαυρομίαν, βεβαιοῖ· μόνη γάρ ἐστιν ἀκριβῶς ἄλογος· μηδεὶς δὲ ὑμῶν ἃ νῦν παρόντες τοῖς λόγοις κρίνοντες σώσομεν, μεθημίαν προπάτωμεν μὴ δὲ ἀπόλλωμεν καταγνῶ τοῦ παντὸς ἐγχειρήματος ἡμῶ τὸ προσπαίσαντες ὑμῖν ἐκ τοῦ φανεροῦ τοσοῦτον ἀγῶνα. μᾶλλον μὲν γὰρ ἐκεῖ τοῦτ' ἄξιον ἀπιάς, οὐδὲ πᾶς τοὺς θεοὺς ὑμῖν τε παρεῖται τὸ μὴ οὐ πιπλημῶσαι ἐπὶ τοῦτ οὐδ' ἐμὲ τοῦ πολλαχοῦ ὡς ἐργώδης ὁ λόγος, καὶ χαλεπὸς διεργάζειν· καὶ τὰς ἐχθρομαῖς ὑποδύσας ἔχει· ὃς καὶ σπουδεῖν ἅπασας καὶ διελέσθαι καθ' ἑκάστην, καὶ προῶσι διαπλοῦς, ἀδύνατον, μὴ οὐ σύμμεγάλη καὶ λαμπρᾷ τῇ τύχῃ· πρὸς δὲ τούτοις ἐφύσεις ἔνεισι τοῖς πᾶσιν ἔφηκεν καὶ πρὸ κατειληφόσι τὰς ἀκοὰς ἐπιχρόμενα, μεῖζον ἐχόντες ὄργον, ὃ, τ φυλαξόμενα, ἢ ὅτῳ χρησόμενα διρεῖν· ἄλλωντὰρ ἄλλα κεκρυμμένοτ, καὶ δικξελυλυθοτ, πᾶσι παρεμφανῆ, πᾶσι καὶ πανήρωται, καὶ συμβαίνει, διπροῦν τὸν ἀγῶνα γίγνεσθαι, τῷ μὲν πάντας ἐγχειροῦντι, καὶ χαρίς, πρὸς ἕκαστον, καὶ κοινῇ πρὸς ἅπαντας· οὐμὲν ἀλλ' αὐτό γε τοῦτο ἐστὶ τὸ καὶ μόνον πανηκοὸς μοι τὸν λόγον, ὅπου τὸν πρὸ λοῖς καὶ μεγάλοις τῆς πόλεως ὑπὲρ χρύσου καὶ τὸν οὐδ' ἵνα τοῖς βουλομένοις διῆμεν ἀρχὸν παρεικάσας, οὐδεὶς πω μέχρι τῆς δὲ τῆς ἡμέρας, ἃς ἅπαντα καθῆκεν ἑαυτὸν, νυδὲ ἐλαβρύνειν· ἀλλ' οἱ μὲν πρὸ τοὺς αἰῶ χρόνους μὴ τοῖς πρώτοις ἀποδοῖσι, καὶ πρὸς τοὺς θεοὺς κοπὰ τῇ πόλει, καὶ ἅπαντα ἀεὶ τ παρεικότες· οἱ δὲ, τοὺς ἄλλ τῶν καιρῶν πρὸς ἕλληνας καὶ βαρβάρους αὐτοὺς ἀφηγοῦνται μεμερισμένως· ἑτέροι δὲ τὴν πολιτείαν καταλέγουσιν· οἱ δὲ, ἐν τοῖς ἅπασι φοίς λόγοις, τ ἀποδεικνύντ ἐνίοις προσειρήκασιν· ἐσὶ δὲ ἑκάστου τοῖς ἡ χὰρ τοῖς νομίζεται διὰ τ πραξέων ἄλλων· ἀλλ' ἑτέρα ἑτέρα τοτ, δ' ὡσαύτως ἐμοὶ δοκεῖ ἐλαθεῖν ποιεῖσθαι τ πραγμάτ, συκίξω μῦθον συγγνώμης λαβόντες φόβῳ ἀλλ' οὖν νῦ τωτε πολλοῦ πνος ἐδέησαν πᾶν τοῦτο τ ὑπαρχόντ τῇ πόλει δικαίως ἐλεῖν· καὶ μὴν ἐμοὶ μὲν τὴν σοφίαν αὐτοῖς ἐγκωμιάζουσιν· οὐδὲ, τοῖς ἀτοιχίας καταλέγουσιν· ξ ἑτέροι δὲ αὖ τὴν κοινοπάτρα καὶ φιλανθρωπίαν ὑμνοῦσι· καὶ ταῦτα σ' μὲν, τοῖς συγγράμμασι τρυπῖς ἄλλοις ἐγκαταμαγνύντες· οἷσ' ἀφορμάτος νῦ τοῖσι κατὰ τὸ σύμφωνον τῆς μνήμης· ὡς δὲ ἀληθῶς ἔχειν, ἅπαντες ἡ τῇ βουλήματι τῇ

μὴν καὶ ἀπαλλαττῆ τοῦ ἐπίμου. ἀπολαύειν δὲ τὸν Ἀριστείδην οἱ μὲν οἰκοι γράφουσιν· οἱ δὲ ἐν Ἰωνίᾳ· ἔτη βιώσαντα οἱ μέν, ξ΄ ἤκοντα φασιν· οἱ δὲ, ἀγχοῦ τῶν ἑβδομήκοντα.

ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ.

τρεῖς φορὰς ῥήτορων
γενέσθαι φασὶ τὴν ἀχθίονες λόγοις χωσθῆναι, τὴν κατὰ πολυκλέα καὶ
Θεμιστοκλέα φημὶ· τὴν κατὰ Δημοσθένην καὶ Αἰσχίνην καὶ ἰσοκράτην, καὶ τὴν ἀσάφειαν· τὴν
κατὰ Πολέμωνα καὶ Ἡρώδην καὶ Ἀδριανόν· ἐνῆν μέντοι τὸ ἀχθίζεσθαι ἐπίδηλος· οὕτω καὶ τὸν
Ἀριστείδην ἄνεγκεν ὁ πατὴρ μὲν φύσει δυσάρεστος· πόλεως δὲ ἀδριανῶν μυσὶ τῇ αὐτῇ
προσχοῦς· οἱ δὲ λέγοντες αὐτὸν σμυρναῖον, ἐπειδὴ ἔσχε δῶρα ἀπὸ Φοίτης τῆς πολέμωνος κατὰ σμύρναν διδάσκοντι, ἢ καὶ διὰ τὸ σμύρναν πᾶσαν ὁλοφύρασθαι πόλιν καὶ τοὺς πρὸς μάχην λόγους σεσηρότας ἐκτρίβεσθαι καὶ αἰσχύνεσθαι ἐπαοιδύσαν, καὶ Ἀριστείδην αὖθις τὰ ἀρίστεια.

Ὁλόγρως παναθηναϊκὸς, ὅπερ τοὺς παναθηναϊκοὺς ἐλέγετο· αἱ γὰρ τοιαῦται δὴ τῶν τὸ πανηγυρικὸν εἶδος· καὶ πίτραχα διαιρεῖς, πολλῶν ἱστορῶν τὰ θέσεις αὐτὸν ἐν μὲν τῷ πρώτῳ μέμνηται, τὰ ἱερὰ δὲ τοῦ ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ, τὰ ἱερὰ τοῦ πάλιν· ἐν δὲ τῷ τρίτῳ τὰ δουκυδίδου· ἐν δὲ τῷ τετάρτῳ, ἃ περ συνεγράψατο ξενοφῶν, καὶ θεόπομπος· τοῦ μὲν, τὰ περὶ Κίμωνος καὶ Περικλέους καὶ Θουκυδίδου, καὶ Θεμιστοκλέους, καὶ Μιλτιάδου· καὶ τὰ περσικῶν· τοῦ δὲ δουκυδίδου, τὰ πελοποννησιακά· τοῦ δὲ ξενοφῶντος τὰ ἑλληνικά· τοῦ δὲ θεοπόμπου τὰ φιλιππικὰ, περὶ δὲ τοῦ χαρακτῆρος καὶ τῆς ἐν τῷ λέγειν Ἀριστείδου φύσεως, κατὰ μὲν λογίου καὶ παντὸς τοῦ κριτικοῦ, χρήσιμος καὶ ἐντυμηματικὸς τυγχάνει καὶ βίαιος· ἡμεῖς δὲ φιλότιμον τὸν ἀνδρα καὶ χαίροντα καιρῷ τῆς ἐπέσπειρε φωράσαμεν· οὐμὴν ἀπὸ καὶ πρὸς τοὺς πρώτους τῶν παλαιῶν τῆς ξυντρεχείας μαχόμενον· τοὺς δὲ ὕλας ἐφαμίλλους τοὺς λόγους πεποίηται· καὶ τοὺς τῶν ἐνθυμημάτων πυκνότητας, μάλιστα κατὰ τὸν ξύντροφον μᾶλλον χειρίζόμενον, καὶ δ' ὀπίσω τὰ πρῶτα πείνα πολλάκις· καὶ τοῖς πρώτοις ὡς δ' ὀπίσω χρώμενον, τότ' ἐκ τῆς ἀσάφειας κοῦφον καὶ ὠθεῖς φράζοντα χαίρειν· καὶ τοὺς προπικοὺς ἴσον λέξεων οὐχ ἕτυχε χρώμενον· οὐδὲ τοῖς ἐντυχοῦσιν ἐξ ἁπλοῦς φαινόμενον· ἀλλ' ὅσῳ ἴδιον τῷ δημοσθένει πρὸς γράφουσι, τὸ βαθὺ τῶν νοημάτων μόνον χειδὸν μεμυθμον· ἀκοῦ γὰρ οὐκ ἀγαπᾶσι τῶν νοῦν ἀεὶ τῷ γρίμφῳ χῦται τῆς φύσεως.

ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΚΟΥ.

Παναθηναϊκὸς ἀριστείδου, συμβαίνουσαν οὐκ ἔχει τῇ προσωρίᾳ τὴν πίχνη· ὅσα μὲν
γὰρ ἐν καὶ τὴν γραφὴν ἔθεσις ἀπαντεῖ, λέγω δὲ τὴν ἑορτὴν, καὶ τὴν τῶν ἀθηναίων πανήγυριν, παρῆκε δὲ ὅλου μὲν τοὺς ἑορτοὺς ἐπαινέτης, μὲν τὸ δ' ὠμῶν τε νόμενος· ἀφεὶ δ' ὡς δὲ ἐκ τῶν ὀρῶν τὰ ἀθηναίων ἐγκώμιον ἀφεὶς, οὐχ ὅσῳ τὸ τῆς πανηγύρεως ἀπὸ τὸ διαίρεσις ἀπ' ὅσα περὶ τὸ ἐγκωμίων τὸ ἡμέρωκτρεῖα· τοῦ τὴ χώρας ἐκφράζων τὴν θέσιν· καὶ τοῖς τοῦ γῆς ὑραζόμενος καλλεσι καὶ πάντα χῦ μὲν αὖζουσιν ἐκτείνεις, τομαῶν δὲ κατὰ μέρος ἐν πᾶσι καὶ ἰαῶ πα λέγων, καὶ πρὸς ἄσκυσιν τοῖς νέοις ἐκ τούτων τὸ σύγγραμμα, τὸ τῆς ἑορτῆς παρῆκεν ἐγκώμιον. τὸν σοφιστὴν ἰσοκράτην μαθόμενος· ὥς περ γὰρ ἐκεῖνος ἑαυτοῦ παναθηναϊκὸν ἐπέγραψε τὸν λόγον, οὗ τοὺς ἀριστείδης τὴν ἀρχὴν παρ' ἐκείνου λαβὼν καὶ τὴν μᾶλλον χείρισιν καὶ αὐτὴν ὡς φωνεῖν τὴν ὕλην, καθαρώτερον ἐξείργασται τὴν ὑπόθεσιν· καίτοι δὲ κοῦν ἀμφοτέροις οὐ πρὸς τὸ τῆς ἑορτῆς σεμνυνόμενον ἀφορῶντες, ἀλλὰ πρὸς τὸ παντὸς ὁρῶν τ' ἀθηναίων ἐγκώμιον, τὴν αὖ γραφὴν ἴσαν τὴν αὖγράφειν τὸν λόγον· καὶ δ' ἐλοῦν ἐβέλειν σαφῶς διὰ τῆς προσωρίας τοῦ λόγου τὴν δύναμιν· αἱ δ' ἐπὶς πᾶσι ἴσον αὐπίσειν ἐγκαλοῦσι τῶν σοφιστῶν, φέρε μᾶλλα ταῦτα γυμνάσωμα· ἃ παντὸς φησὶν ἕδόν των, ὡς ἰσοκράτης φησὶν ὅπόδεῖ τοὺς μὲν ὠφελεῖν πάσας βουλομένους, πλεῖστ' ὠφελεῖν· τοὺς δὲ κατηγοροῦντας ταῖς πόλεων τοιεῖν, ἀριστείδης τῆς προσοῦσιν ἐγκωμίοις τῇ πόλει, κατηγορίαν οὐκ ἐποίησε, τὰς πρὸς μηδὲν καὶ συκοφάντης οὐκ ἐπαίσας τῷ λύγῳ αὐτὸς ἐστὶ· καὶ γὰρ δὲ ἐγκλήματα καὶ διαβολὰς οὐκ ἔπαινον ἐγκωμιαζόμενος προσέφερε· πρὸς ὃς τὸν δὲ προχείρως ἔρουμεν τὴν λύσιν, ὅπόδεῖ πάντα χόθεν τὸν πᾶ ἐγκωμιάσαι βουλόμενον, καὶ τὰ νομιζόμενα τιθέναι κατηγορήματα καὶ τοῦτα λύειν, ἑαυτὸ προχείρως ἔχει τὰς λύσεις· καὶ οὐ τοὺς μὲν ὁ λόγος, κοινότερος· ἐκεῖνος δ' αὖ εἰ πρὸς τὸ ζητούμενον, χαριέστερος, ἐαὶ λέγωμεν ὡς ἐγκωμίων τὰ ὠφέλιμα ἔστω ἔνδοξα καὶ ὁμολογούμενα, ἀγαθὰ, τὰ δὲ, ἀμφίδοξα· ἔνδοξα μὲν, τὰ τῶν θεῶν ἐγκώμια· καὶ τὰ τῶν βασιλέων τυχόν· οὐδὲ γὰρ πάλαι μὲν ἄπορον πᾶ τούτων δ' εἶναι· ἀμφίδοξα δὲ τὰ τῶν ἄλλων ἀνδρῶν· ὧς γοῦν μὲν ἔνδοξα, γοῦ δὲ ἄδοξα τυγχανέτα πράγματα· ἐαὶ μὲν οὖν ἔνδοξα θέλωμεν ποιῆσαι πάντα φύσιν ἀμφίδοξα· τότε δὲ τὰ μὲν ὁμολογούμενα ἀγαθὰ συναίξειν τῷ λόγῳ· τὰ δὲ μέσα δεικνύναι διὰ τῆς μεταχειρίσεως ἔνδοξα· τὰ δὲ διαβολῆς καὶ κατηγορίας ἐχόμενα, ὡς ἔπαινον μεταπείναι τοὺς λύσεσιν· ἵνα σκοπὸς πάντα χόθεν ἡμῖν ἀνύτηται τὸ δίολου καπασκλάσαι τὴν ὑπόθεσιν ἔνδοξον· δημοσθενικὸν δὲ τὸ τοιοῦτον θεώρημα· τὸ τὰς καθ' ἡμῶν ἀπιθάνους, ὡς τοὐναντίον μεταπείναι τῇ

Ριστείδην δὲ τὸν ἕτερον Δημάινετος, εἴτε Δημάινετα, ἀδριανοὶ μὲν ἔνιοι καὶ· οἱ δὲ ἀδριανοὶ ἀδριανοί
πόλις οὐ μεγάλη ἐν μυσοῖς· αὐτόθι καὶ δῆσχυσε κατὰ τὴν ἡρῴδου ἀκμὴν καὶ ῥητὴν τῇ
α ἀσιάτ τάξιν ἔσχε κατὰ τὴν ἀμφικλείους γλῶττα· νοσώδης δὲ ἐκ μεραχίου γενόμενος,
οὐκ ἠμέλησε τοῦ πονεῖν· τὴν μὲν οὖν ἰδέαν τῆς νόσου καὶ ὅτι πάνυ δύσερα αὐτῷ ἐπιφέ-
κει ἐν ἱεροῖς βίβλοις αὐτὸς φράζει· τὰ δὲ βιβλία τριῶν μὲν ἐφημερίδων ἐπέχει πᾶ-
σαν τὸν λόγον· αἱ δὲ ἐφημερίδες αἱ καλοὶ δι' ἀσκληπιοῦ τοῦ παντὸς δι' ἁλείσεσθαι· ἐπὶ δὲ τὸ χιδὶ ἐφημερίδες
ζειν μὲν ἔρριπτε αὐτῷ τὰς φύσεις ἀκριβείας ἕνεκα μελέτης καὶ πρὸς τοὺς παλαιοὺς ἐβλεπεν· ἱκανῶς
δὲ τῷ γρίμῳ ἴσχυσε κουφολογίαν ἐξελεῖν τοῦ λόγου· ἀσαφὴς μέντοι δι' ἀριστείδην οὐ πολλοί· οὐ πεῖρα ἐς
χάριν τῶν πολλῶν διελέγετο, οὐ πειρατεῖ σχολῆς, ἕνεκα τοὺς μὲν ξὺν ἐπαίνῳ ἀκροωμένους· ἃ δ' ἐτέ ἐπιλ
θετ ἔθη, ἐπαλοί τι φοσὶ καὶ ἕλλας, καὶ ἐπὶ πρὸς τῷ δ' ἐλλῆ κατηκισμένη ἀγνῶτας οἱ χαλκοῦν ἔστησαι αὐ
τὸν, ἕνεκα τῆς κατὰ τὴν σμύρναν ἀρρᾳδίας· οἰκιστὴν δὲ καὶ ῥητὸν ἀριστείδην τῆς σμύρνης, οὐκ ἀλαζὼν ἔπαν
νος· ἀλλὰ δικαιότατός τε καὶ ἀληθέστατος· τὴν γὰρ πόλιν ταύτην ἀφανισθεῖσαν ὑπὸ σεισμῶν τε καὶ
χασμάτων, οὕτω πως ἐπεφύκατο πρὸς τὸν μάκρον, ὡς τῇ μὲν ἄλλῃ μοναδίᾳ βαμὰ ἕνεκα τοσαύτην ἐξαν τὸν
βασιλέα· ἕνεκα δὲ τῷ, ζίφυροι δὲ ἱερὰ μὴν αὐτὴν καταπνέουσι, καὶ δ' αὖρα τῷ βιβλίῳ ἕνεκα ἔξαι· ξυνοικί-
ᾳ τε τῇ πόλει, ἐκ τῶν ἀριστείδου ἐνθάδε πολλὰ συνέβη τυχεῖν δι' ἣν τῷ μάρκῳ ἐν ἰωνίᾳ, ἀριστεί-
δης ὡς γὰρ τοῦ ἐφεσίου δαμασσοῦ ἤκουον, ἐπὶ δημέτρει μὲν ὁ αὐτοκράτωρ ἦλθε τῇ σμύρνῃ τρίτην ἡμέραν
τὸν δι' ἀριστείδην, οὕτω γνώσκων, ἵνα τε τοὺς κυνηγετίους μὲν ἐν τῷ ἴδῃ ἀπαλλαγέντων ὁμίλῳ παρέσεσθαι κυνηγετίους.
μῶς αὐτῷ ὁ αἰνεῖν· οἱ δὲ, οὐδὲ αὐτοὶ ἔφασαν ἑωρακέναι αὐτόν· οὐ γὰρ παρεῖναι τὸ μὴ οὐ ξυστῆσαι καὶ
ἀφίκεσθαι τῆς ὑπερβολῆς τὸν ἀριστείδην ἄμωσδεν φερόντων· προσεπῶν δὲ αὐτὸν ὁ αὐτοκράτωρ, δια
πίστει ἔφη βραδέως εἰδέναι, καὶ ὁ ἀριστείδης θεώρημα ἔφη ὃ βασιλεῖ σχολή· γνώμη δὲ θεωρούσα τὸ
μὴ ἀσπερμαντὶ σθῶ οὐ ζητεῖ· ὑποπτευθεὶς δὲ ὁ αὐτοκράτωρ, τῷ εἶδει τοῦ αἰδρὸς, ὡς ἀμοιβαιότατος,
καὶ σχολικώτατος, πεπίφη ἀκροάσομαί σου· καὶ ὁ ἀριστείδης, τὰ μέρη εἴ τι προβαλεῖ καὶ σῶρον ἀ
κρῶ· οὐ γὰρ ἐσμὲν ὧν ἐμοὺ τοιαῦτα ἀλλὰ ὧν ἀκριβούντων· ἐξίστω δὲ ὧ βασιλεῦ καὶ τοὺς γνωρίμους πα
ρεῖναι κατὰ τὴν ἀκρόασιν· ἐξίστω δ' ὁ μάκρος· δημοτικὸν γὰρ, ἐπόντος δὲ ἀριστείδου· δεῖσθω δὲ αὐ
τοὺς καὶ βοᾷν· καὶ κρατῶν ὧ βασιλεῦ ὁπόσον δύνασαι, μειδιάσας ὁ αὐτοκράτωρ, τοῦτο ἔφη ἀπὸ σοὶ
κεῖται· οὐκ ἔγραψα τὴν μελετητέον σοι πρόθεσιν· ἐπεὶ δ' ἄλλοι ἄλλην φασὶν ἐκείνου μὲν πρὸς πάν
των ὁμολογεῖται, τὸν ἀριστείδην ἀρίστη φορᾷ ἐπὶ τοῦ μάρκου χρήσασθαι· πόρρωθεν τῇ σμύρνῃ ἐπιμα
ξούσης τῆς τύχης τὸ δι' αἰδρὸς πιοὺ τοῦ διαφυγεῖν καὶ οὕτω ταῦτα, ὡς οὐχὶ καὶ τοῦ βασιλέ
ως ἀνυποίστου ἂν ἀσπαλιεῖα, πόλιν ἢν οὖσαν ἐθαύμασεν· ἀμ' ὅτι καὶ βασίλειοί τε καὶ θεοσεβεῖς φύ
σεις, ἢν προσεγείρωσιν αἱ τῆς ξυμβουλίας καὶ λόγος, ἀναλαμπρύνει μᾶλλον, καὶ πρὸς τὸ ποιεῖν δὲ ξὺν
ῥώμῃ φέρονται· δαμασσοῦ κἀκεῖνα ἤκουον· τὸν σοφιστὴν τοῦτον διαβάλλειν μὲν τοὺς αὐτοχθόνους ἐν Ταμιανὸς ὁ ἐφέσιος.
τοῖς διαλέξεσι θαυμάζειν δὲ οὕτω τὸ χιδὶ ζειν ὡς καὶ ἰδίᾳ ἐκτρέπειν αὐτὸ, ἐν δήματί φ αὐτὸν καθεί
γνύντα· εἰς πρόνοιαν δὲ κῶλον ἐκκώλου· καὶ νόημα ἐκνοήματος ἐπαράκυκλον· τοιαῦτα δὲ ἐγώμεια μασ
σων· θῦνον μᾶλλον ἢ ἐθέοντες· αὐτοχθόνος γὰρ γλῶττα δύσουσα ἀγώνισμα· κατηγορεῖν δὲ τοῦ ἀρι
στείδου πρὸς ὡς ἁπλοῦς ἐπόντος προοίμιον ἐπὶ τὸν μυθοφόρων τῶν ἀπαντωμένων τὴν γῆν, ἁρπάζεσθαι
γὰρ δ' αὐτὸν τῆς ὑποκρίσεως ὧν ἕκ. οὐ πάνυ τι οὖν οἱ ἄνδρες τοιαῦτα μὲν ἐχόντες ἡμῖν πράγματα
τὰ λαμβάνοντα δ' ἔτι πρὸς καὶ ἐκ μῆς τοῦ ἀνδρὸς, ἐπὶ τοῦ παραπεμπόμενον τὸν τειχισμὸν τῆς λακε
δαίμονος· εἴρηται δὲ ὠδί· μὴ γὰρ δ' ἐντειχεῖ ἕνεκα ἔφασκεν ὀρτύγων ἀναφάμενοι φύσιν· λαμβάνον
τα καὶ παροιμίας, ὡς πανηγύρεως προσερρίμμενος, ἕνεκα διαβάλλων γὰρ τὸν ἀλείζανδρον ὡς πανοῦργον
πὴν ἐν τοῖς πράγμασι δεινότητα· ἐπ' αὐτοῦ ἔφη τὸ παιδίον εἶναι· οἱ αὐτοὶ κατηγορεῖν καὶ σκώμ
ματος ἕνεκα· τοὺς ἀριμαστοὺς τοὺς μονομάχους ἔφη ξυγγενεῖς εἶναι τοῦ φιλίππου· ὡς γὰρ τοῦ δι' τραγικὸς ὁ πηλέως καὶ
μοσθένους ἀπολελόγημένου τοῖς ἕλλησιν ἦν γὰρ τοῦ τραγικοῦ πατὴρ καὶ ἐπ' ἀρουραίου οἰνομάου· ἀλ ὁ οἰνόμαος.
λὰ μὴ ἐκ τούτων τὸν ἀριστείδην· δηλοῦσι δὲ αὐτὸν ὅτι ἰσοκράτης ὁ τοὺς ἀθηναίους ἐξαγωγῆς θαλάτ
της· καὶ ὁ ἅμα πᾶσι τῷ καλλιξένῳ ἕνεκα τῷ μὴ δαπάνην, τοὺς τε καὶ οἱ βουλευόμενοι περὶ τῶν ἐν σικελίᾳ·
καὶ ὁ μὲν λαβὼν ἀφ' ἵππου ἦν τοῦ χειροβλέπου τὸν σῖτον· καὶ οἱ παραπεμπόμενοι τὰς ἀποδοὰς μὲν τὸ
κλεῖναι τὰ γένη· ἐν ᾗ μάλιστα ἡ πολίτων ἀναδιδάσκει ἡμᾶς· πῶς ἄν τις ἀσφαλῶς ἐκινδυνευόμενος γε
καὶ τραγικὰς ἐννοίας ἐμβαλεῖν χειρίσαιτο καὶ πειρώμενος ἐπίρρατα ἡ πολίσεις· ὅθεν δὲ παιδευσάμενος ἐνθυμεῖ
μου τοῦ ἀνδρὸς τοῦτον καὶ ἐχρῆν καὶ ἦθος· ἀφ' ὧν μᾶλλον αὐτὸν θεωρητέον ἢ ἕνεκα καὶ παρίσασι τι
ὡς φιλοπαιδείας ἐκπονῶν καὶ τεχνικώτατος δὲ σοφιστῶν ὁ ἀριστείδης ἐγένετο· καὶ πολὺς ἐν θεωρήμασι·
ὅθεν καὶ τοῦ χιδὶ ζειν ἀπηνέχθη· τὸ γὰρ κατὰ θεωρίαν βουλεύσασθαι προάγειν πάντα, ἀχολεῖ τὴν γνώ

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΛΟΓΩΝ ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ

Φιλοτεχνία περὶ Ἀριστείδου.	Cap. 3
Ἀριστείδου παιδιατικός.	4
Ἀριστείδου Λεπτρικὸς ὑπὲρ Λακεδαιμονίων α'.	22
Λεπτρικὸς ὑπὲρ Ἰβαίων α'.	26
Λεπτρικὸς ὑπὲρ Λακεδαιμονίων β'.	30
Λεπτρικὸς ὑπὲρ Ἰβαίων β'.	32
Ὑπὲρ τῶν μαθητῶν βοηθεῖν.	33
Περὶ τοῦ πέμπειν βοηθεῖν τοῖς ἐν Σικελίᾳ.	36
Εἰς τὸ ἐν Σικελίᾳ σχέλικος β'.	38
Ὑπὲρ τῶν πρὸς Λακεδαιμονίους ὁρίων	41
Ὑπὲρ τῶν πρὸς Αἰγινήτους ὁρίων.	43
Φιλίππου διήθεσις ἀπὸ τύπου	44
Πρὸς Ἰβαίους περὶ τῆς συμμαχίας.	47
Περὶ τοῦ παραφθέγματος	49
Κατὰ τῶν ἐξορχουμένων.	56
Πρὸς τοὺς ἀπομνύοντας ὅτι μὴ μελετᾷ.	59
Ῥαιτυμικὸς ἐγκυκλίῳ περὶ τοῦ ναοῦ.	60
Ἀπελλᾶ ἐπιλιμαχος.	62
Εἰς τὸ φρέαρ τοῦ Ἀσκληπιοῦ.	64
Μονῳδία ἐπὶ σμύρνῃ.	64
Ἀριστείδου ἐπιτολὴ περὶ σμύρνης.	65
Καλλιωδία ἐπὶ σμύρνῃ καὶ τῷ τάφῳ τῶν κτισμάτων.	66
Γρυφωπικὸς σμυρναϊκός.	67
Ἐλλάδιος.	68
Σμυρναϊκὸς πολιτικός.	69
Μαστάβοι αἰτητικοί.	70
Ἀσκληπιάδου.	71
Διόνυσος.	72
Ῥοδίοις περὶ ὁμονοίας	73
Ῥοδιακός.	75
Εἰς ξόανον.	79
Συμβουλευτικὸς περὶ μὴ δεῖν καθαιρεῖν	84
Εἰς ἱππέα ἐπικήδειος.	86
Ἐπὶ ἀλεξανδρῳ ἐπιτάφιος.	86
Εἰς βασιλέα.	88
Λιγυπτιος.	90
Λαλιὰ εἰς ἀσκληπιόν.	97
Εἰς δῖα.	97
Εἰς τὸ ἀγγεῖον πέλαγος.	99
Εἰς τὸν σάραπιν.	99
Ἰσθμικὸς εἰς ποσειδῶνα.	101
Ἀριστείδου πρὸς τὰ ὑπὲρ τῆς ῥητορικῆς. λόγος πρῶτος.	106
Περὶ ῥητορικὸς λόγος β'.	118
Πλατωνικὸς τρίτος πρὸς καπιτῶνα.	124
Πρὸς τὰ ὑπὲρ τῆς παλάφως.	127
Κίμων.	133
Μιλτιάδης.	134
Θεμιστοκλῆς.	137
Καινὴ ἀπολογία.	144
Περὶ ὁμονοίας πρὸς πόλιδα.	160
Ἡρακλῆς.	164
Λιβανίου πρὸς τὸν μέγαν ἰκοδέσποτον. περὶ τῆς τάξεως.	168
Ἀριστείδου ἱερῶν λόγος πρῶτος.	167
Ἱερῶν λόγος δεύτερος.	170
Ἱερῶν λόγος τρίτος.	174
Ἱερῶν λόγος τέταρτος.	176
Ἱερῶν λόγος πέμπτος.	180
Ἱερῶν λόγος ἕκτος.	183

LEO. PP. X.

Dilecti filij Salutem & Apostolicam benedictionem. Equum esse censemus: vt sedes apostolica: cui nos auctore dño præsidemus, iis qui pro utilitate publica in re præsertim litteraria laborare non desinunt, non modo auxilii sui dexteram porrigat, sed eos sub suæ protectionis clipeo benigne suscipiens, ad continuandos augendosq; labores huiusmodi, animare nō cessет. Cū itaq; sicut nobis exponi fecistis, uos Platonem latinum & alios quāplurimos libros tam latinos q̄ græcos, lōge meliores illis qui passim circūferuntur, habeatis, eosq; imprimere ac, propterea rem litterariā augere studiosisq; ad summū discipli-narum apicem tendentibus opem ferre cupiatis, dubitetisq; ne alij eosdem libros, quū primum a uobis impressi & emissi fuerint, iterum imprimentes maximum uobis damnum inferant. Nos qui a bineunte ætate litterarum studia semper dileximus, ac eorū amatoribus, opem ferre optamus, uos in hoc laudabili uestro proposito, iuuare uolentes, uestris in hac parte supplicationibus inclinati, omnibus & singulis Bibliopolis, librariis impressoribus & mercatoribus ubi libet existentibus, sub excōmunicationis latæ sententiæ, ac amissionis librorū, Nostris uero ac. S. Ro. E. Temporali dominio mediate uel immediate subiectis ultra præmissa, etiam sub quingentorum ducatorum cameræ Apostolicæ applicandorum, totiēs quotiens contra fecerint eo ipso incurrendis pœnis, ne eosdem libros per uos in quibusuis litterarum caracteribus imprimēdos intra decennium ab emissione singulorum librorum imprimendorum, huiusmodi, computandum, absq; expressa licentia uestra reimprimere, aut ab aliis impressos uendere audeāt uel præsumant auctoritate aplica, tenore præsentium districte præcipiēdo mandamus & inhibemus. Quo circa uenerabili fratri Episcopo Asculan. & dilectis filiis uenerabilium fratrum Archiepiscopi Florentini, & Episcopi Pistorienſis Vicariis in spiritualibus generalibus, p̄ præsentes cōmittimus & mandamus, quatenus ipsi, uel duo aut unus eorū, per se uel per alium seu alios in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, præmissa omnia & singula faciant obseruari. Contradictores quoslibet & inobediētes condemnent, cēsuras & pœnas huiusmodi incurrisse declarent illosq; aggrauēt, & auxilium brachii secularis si opus fuerit inuocent, non obstātibus constitutionibus, & ordinatiōibus apostolicis similibusq;, & aliis litteris tam per quoscunq; dominos Principes & Respub. q̄ per nos & sedem prædictam, quibus uis personis hactenus concessis, & in posterum concedendis, cæterisq; contrariis quibuscunq;. uolumus autem q̄ libros per uos imprimendos huiusmodi pro iusto & rationabili pretio uendere teneamini, & insuper quia difficile foret has nostras litteras ad loca distantia & remota perferre, etiam uolumus & aplica auctoritate cōcedimus, q̄ earum transumptis manu notarii publici subscriptis & sigillo alicuius prælati aut personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, plena fides adhibeatur, perinde ac si eędem præsentes nostræ litteræ originaliter exhibitæ forent, uel ostensæ. Datum Florentiæ sub annulo Piscatoris. Die. XV. Februarii. M.D. XVI. Pont. nostri Anno tertio.

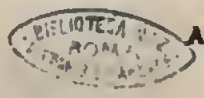
BIBLIOTECA ROMA

A. Colotius.

A tergo.

Dilectis filiis Philippo de Giuntis & eius filiis Bibliopolis Florentinis.

Euphrosynus Boninus Physicus florentinus, Reuerendo patri domino
Bernardo Michelotio, Episcopo forolivienſi patritio
florentino. S. P. D.

Nequeo Reuerende pater, multas ac pene infinitas humanæ uitæ non deflere miserias. nequeo totis uiribus miseris non opem ferre mortalibus. Si enim uera ingenue fateri uolumus & ſi omnia miseriis plena facile perſpiciamus, quid homine miserius inter res natum eſſe dixerim? quid debilius? quidue magis infirmum? Naſcimur ortus ignari, uitæ iam iam deploraturi miserias, quod non niſi fœliciſſimo animalium omnium contigit, ac ſuperis ſimillimo. Quid alia in terris uiuẽtia eſſe dicam cum animal cæteris imperaturum, protinus ad lachrumas natum, properare uideamus uagitus ac ploratum? ſuccumbimus, obitus inſcii. Nos curſum tantuli ãdmiramur lepuſculi, nos terret fului Leonis feritas, nox exiguæ morſus uiperæ cui oſium uita fragilior. Non nobis uellera, non ſetas, non coria, nõ ſpinas, nõ ſquamas, non pilos, non teſtas, nõ cortices, nõ plumas parca dedit natura. arboribus melioré quoq; ſorté cõtigiſſe uidemus quas gemino interdum cortice, a frigore & æſtu, natura defendit. una tantum rerum ſpeculatio, nos aliis cunctis animãtibus præfert, omnibus imperare concedit, hæc deũ, hæc ſydera, hæc planetarum curſus, hæc omnium ortum interitumq;, luce clarius oſtẽdit. hæc nos ex mortalibus immortales reddit, hæc nos alia omnia nobis creata eſſe palã docet. hæc ſummæ fœlicitatis ſummiq; boni legentibus iter patefacit, facileq; demonſtrat. Quamobrem ut facile quiuis & legere & legendo ſeipſo melior reddi poſſit, Philippus iunta bibliopola tuæ Reuerentiæ obſeruandiſſimus, multa & latinorũ, & græcorum auctorum uolumina cudere hactenus pulcherrimis curauit typis, nuncque græci Ariſtidis operibus ſummam diis concedentibus impoſuit manum, quem tibi librum hortante illo dicare, tuoq; aliis numine legendum dare non dubitauimus ἰᾷτο βίβλου ἀφιερώσαι καὶ δοῦναι ἄλλοις ἀνέχειν. Quod ſi hæc tibi minora forſan uidebunt q̃ quæ aut ab aliis forſan accæpiſti, aut a nobis expectabas, nõ munus ſed animũ quo munus datur accipias. Vale noſtri non immemor.

68-9-E.11

E. 1645.

ΛΟΓΟΙ ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ.

ORATIONES ARISTIDIS.

68 E 11 H

68 9 E 11

68-9 E. - 11

Ex Bibliotheca
majori Coll. Rom.
Societ. Je..

IV. 12. f